Cilt 2 .

48 yıllık diyerek … Dilekçeler diyerek… ücretsiz E-Kitap için kalkışmış idik.

Bu defa 12 Eylül Kenan Evren faşist darbesi davasındaki binlerce sayfalık dilekçelerimizi aldım. Buyrun…

Senih Özay

X. Tahsin Şahinkayaya mahkemede sormuşum !

Av. Senih Özay söz alarak; "Efendim ben Mahkemenizin bu sorguya devam yönündeki kararı yüzünden dün sabah ki kızgınlığımın yarısını sildim. Ama çok zarif bir Mahkeme Heyetisiniz. Ama tabi bu Devletçi olduğunuzu, ürkek olduğunuz gibi notlarımı kaldırmadı daha. Şimdi Senih Özay ben 6.000 sorum var ama; sayın sanık bunları soracak değilim. Ama ben CIA ya başvurdum. CIA ile Kenan Evren'i, Tahsin Şahinkaya'yı siz Amerika da eğittinizmi okullarınızda dedim. Bana cevap verdiler. Saçma bir soru uğraşamayız gibi. Mahkemeye başvurdum. Ne olur siz ciddiye alın diye. Siz başvurun diye. Mahkeme ıskaladı. Siz bunu size soruyummu vazgeçtim. Sormuyorum. Pentagon müdahale etti CIA değil diye. Amerikalı Ankara Büyükelçisi James Spain diye bir adam İngilizce kitap yazmış 200 küsür dolara getirttim. Mahkemeye sundum onu. Yani onumu soruyum CIA değil bu işe giren Pentagon doğru söylüyor Büyükelçi diye soruyummu diye düşündüm. Vazgeçtim sormuyorum. Sacit Kayasu diye bir savcı bey çıktı bir ara Adana da sizler hakkında bir iddianame derdine düştü. Ondan mı daha çok ürktünüz savcı Kemal Bey iddianame yazdı ondan mı daha çok ürktünüz bu duygunuzu merak ettim. Vazgeçtim. Onu da sormuyorum. Burada karşınızda zarif bir Parlamento avukatı var. Temsilcisi var. Yanında Hükümet avukatı var. Bunların varlığından rahatsızmısınız diye sormak istiyordum. Vazgeçtim. Ama Cumhurbaşkanına başvurdum. Mahkeme bile benim talebim üzerine Cumhurbaşkanına iddianameyi yolladı. Yani buraya gelsene, avukat yollasana kılıklı. Çünkü avukatınız değerli meslektaşım sizin yaptığınız eylemin halka karşı değil olsa olsa Devlete karşı olduğunu söyledi. Ben de Cumhurbaşkanı dedim Devleti temsil ediyor. Her halde o gelir buraya, ne diyecek ise der diye heyecanlandım.

Gelmedi ve ben tazminat davası açtım. 400 lira rakı parası artı bide beş liramı ne ilaç parası diye. Davam devam ediyor. Yani Cumhurbaşkanlığı ile ilgili. Bunu size ne diyorsunuz bu işe diye rahatsızmısınız Cumhurbaşkanının gelişinden diyecektim. Vazgeçtim. Sona geliyorum. Yunanistan'ı soracaktım. Niye soracam sormuyorum. Niye veto ettin Türk Halkını diye vazgeçtim. Ama tehlikeli sorum şu Bayrak Planınınız varya meşhur onu ancak Gölcük te bulabildiler. Hani o yerin altında kutuların altında bulabildiler. Şaşırdınız mı nasıl oldu da bulamadılar bunlar buraya veya nasıl buldular dediniz mi diye soracaktım. Onu da sormuyorum. Savcı bey Kemal beye sordum. Gölcük te bulunabilmişti demişti. Size sorsam oraya niye gitti diye sorsam. Niye sorayım. Vazgeçtim. Fakat siz iki tane yaşlı General darbeci diye anılıyorsunuz ama benim derdim sizden çok sizin altınızda ki kadrolarla. Yani Korgenaral, yok Sıkı Yönetim Komutanı, yok Vali falan. Onların da yargılanması derdine düştüm. 675 numaralı bir dosyası var burda. Savcı Beyin elinde. Onu sürdürmesi lazım. Onu geliştirmesi lazım. O ortanca şerhleri Mahkemelerin önüne atması lazım. Onu atarsa Türk Halkı yada mağdurlar sevinirler, mutlu olurlar daha çok dedim ama o da hiç adım atmıyor. Dün odasının kapısını çaldım. Girdim kafamı uzattım. Sordum. Sürüyor dedi. O sürüyor sözcüğünü doğrumu algıladım değilmi dedim. Yani size sorsam bunu ortancaları boşverin canım bizimle yetinirmisiniz diye sorsam. Vazgeçtim. Ama Süleyman Demirel'e sorduğum bir soru var. Bir gün Efes Otelinde. İzmir de. Siz bu Türkiye'yi 40 yıldır idare ettiniz. Dedim. Süleyman Demirel'e bizzat. Romanınız yok, kitabınız yok, makaleniz yok, kitapçılarda bulamıyoruz dedim. Süleyman Demirel'e. O yüzden ben Devleti idare edişinizle kendi kişiliğiniz ruhunuz o çatışıyormudur siz kabus görürmüsünüz dedim Süleyman Demirel'e. Size de söylüyorum. Buna cevap verme hakkınız var. Yani bunu şey yapmıyorum. Geri çekmiyorum. Bak güzel bakıyorsunuz. Yani bişey söyleyecek hale geldiniz. Gerçekten söyleyebilirsiniz. Teşekkür ederim Sayın Yargıç "

Av. Senih Özay; "haa Sayın Yargıç. Bir film var. Demi Moor'un, Jack Nicholsın'ın, Tom Cruise'nin.. bir generalin duruşmada avukatlar tarafından son anda nasıl çözüldüğü, general nasıl konuşmaya başladığını belki biliyorsunuzdur , belki izlemişsinizdir , ama izlemeyen savcı ve üye olabilir izninizle bu da dosyaya girsin istiyorum."

FİHİRİST

1. Giriş 10

2. Giriş 10

3. Giriş 10

4. Giriş 10

5.1.1.Kitabımdaki gözaltılar 12

5.1.b. Senih Özay'ın gözaltına alınışı 24

5.1.2.Ali Akgün 31

5.1.3. Kenan Evren hukuk doktoru payesi 33

5.1.4. Stajyer yargıcım 37

5.1.5. Annemin pasaportu 40

5.1.6. Senih Özay'ın pasaportu 42

5.1.7. Kötü yargıçlar 42

5.1.8. Veli Küçük 45

5.1.9.1. Müdahil olma isteğim 47

5.1.9.2. Senih Özay'ın müdahillik talebi

5.1.9.3. Senih Özay'ın müdahillik talebi

5.1.9.4. Senih Özay'ın müdahillik talebi

5.1.9.5. Senih Özay'ın müdahillik talebi

5.1.9.6. Senih Özay'ın müdahillik talebi

5.1.9.7. Senih Özay'ın müdahillik talebi

5.1.9.8. Senih Özay'ın müdahillik talebi

5.1.9.9. Senih Özay'ın müdahillik talebi

5.1.9.10. Senih Özay'ın müdahillik talebi

5.1.9.11. Senih Özay'ın müdahillik talebi

5.1.9.12. Türkiye'de darbe mağdurları konuşuyor 55

5.1.9.13. WEB sitesine açıklama yapıyorlar 255

5.1.9.14. Adana savcısı Sacit Kayasu 278

6. İddianame 280

7. Yok 516

8. Zabıtlar 516

8.1. Celse 1

8.2. Celse 2

8.3. Celse 3

8.4. Celse 4

8.5. Celse 5

8.6. Celse 6

8.7. Celse 7

8.8. Celse 8

8.9. Celse 9

8.10. Celse 10

8.11. Celse 11

8.12. Celse 12

8.13. Celse 13

8.14. Celse 14

8.15. Celse 15 686

8.16. Celse 16 708

8.17. Celse 17 713

8.18. Celse 18 yok, yapıştır

9. Sistematik işkence 743

9.1. Senih Özay'ın yerel savcılarla mücadelesi ve yüce divan kararı 743

9.2. T.C. Yerel savcılıklarda işkence soruşturma listesi, yok, yapıştır 956

9.3. Bursa'daki işkence 957

9.4. Yerel işkenceler, yerel acılar kitaplara konu oldu 970

10. Masak 1031

11.1. Başka suç duyuruları çabaları 1045

11.2 Ali Nesin ve arkadaşlarının suç duyurusu ve şüpheliler listesi 1065

12. Basında darbe ve sonuçları 1083

13. Hukuk doktoru payesi 1169

14. Kenan Evren'in adını verdikleri okullar meselesi 1211

15. TC Cumhurbaşkanı, Evren darbe davasına müdahil olmadı 1223

16. Özel basın açıklamaları 1235

17. ABD CIA 1239

18.Çapraz sorgu 1245

19. Atatürk Barış ödülü 1245

20. Evren'in Cumhurbaşkanlığı maaşını kesin dilekçesi 1248

21.İnsan hakları aktivistleri 1255

Avukat Senih Özay

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No:285 D:1

Alsancak / İzmir / Türkiye

Kordon (İzmir) V.D. 57589230830

Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92

Faks : (+90) 232 4210115

e-posta: avsenih@gmail.com

25.10.2013

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA

DOSYA NO: 2012/ 3 E.

MÜDAHİL: Muğla Barosu Başkanlığı, Muğla

MÜDAHİL VEKİLİ:

Senih Özay 57589230830 Avukat

Cumhuriyet Bulv.285/1 Alsancak, İzmir

SANIKLAR:

1. AHMET KENAN EVREN

2. TAHSİN ŞAHİNKAYA

DAVA KONUSU:

Davaya müdahale talebi kabul edilen Muğla Barosu ve vekili olarak sayın savcılığın esas hakkındaki mütalaasının ardından tarihe, insanlığa, memlekete, hukuka, mahkemeye sunmak istediğimiz, belki ders alınır da darbeler önlenir diye umutlandığımız, savunmamızdır.

AÇIKLAMALAR:

1. Savcılık şu anda hayatta olan en yüksek sorumlular olarak Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun **146, 80, 31 ve 33. maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,**

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteliği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş midir? Demiştir.

2. Ankara 2. Ağır Ceza mahkemesinde yukarıda esas no yazılı ceza yargılaması başlamış mıdır? Başlamıştır. … celse sürmüş müdür? Sürmüştür.

Bu süreçte müdahiller ve vekilleri dosyaya korkunç bilgi, belge ve duygu acı sunmuşlar mıdır? Sunmuşlardır.

Mahkeme yine de sıkı durmuş, oradan buradan MİT' ten, Genel Kurmaydan, TBMM'den -epey şey yakalayamama, ıskalanmaya rağmen, yine de suçu sabitleyen bilgi ve belgeleri, darbe planlarını getirtmiş midir? Getirtmiştir.

3. Savcılık esas hakkındaki mütalaasını sunmuş mudur? Sunmuştur.

4. İşte şimdi de biz Müdahil Avukatları savunmaya başlıyoruz;

5. Şimdi toparlama yapalım önce; Yukarıda esas no yazılı dosyada sanıkların yapmış oldukları darbeden sonra, ben İzmir' de yaramaz avukatlık yapıyorum diye, Sıkıyönetim yetkililerini zorluyorum; tek tip mavi elbise giyilmesine direnen çocuklara "bu konu Askeri Danıştaya taşınabilir diyorum" diye mütalaa serdediyorum diye, sıkıyönetim bölgesi dışına sürgün kararım değiştirilerek gözaltına alındımdı. Çeşitli usullerde bilinen fiziki şekil dışında işkencelere maruz bırakıldımdı. (Kısaca AEG ya da Arçelik buzdolabı ebadında, yukarıdan göz deliği, aşağıdan yatay tabak giren, iki deliği olan demir kapalı çelik dolaplarda yaşatılıp günde bir kere tuvalete çıkarılan, sözlü aşağılamalarla geçen, geceyi gündüzü, sıcağı soğuğu, bilemeden geçirilen, katran olan tek beyaz gömlekle, ayakkabımı yastık, ceketimi yorgan diye kullandığım, karnımı cenin biçiminde çekerek sığdığım yerde; 28.5 gün siyasi şubede gözaltında kaldımdı. Avukatlık yapamadım. Seyahat edemedim. Üstelik Başkanı olduğum İzmir Kuzey Kafkasya Kültür Derneği de; huzurumda mühürlenerek kapatılmakla darbeden maddi ve manevi zarar gördüm. Dolayısıyla oğluma hamile eşim (kızım doğmamıştı henüz) de korkunç etkilendiler. Ki halkla paylaşmak üzere, savunmayı savunma adına ben, avukatlarım mahkemenizde dans edeceğiz.." diyerek müdahil olmaya kalkışmış idim.

Ne yazık ki kabul edilmedi. Ve ben de doğrudan AİHM'ye taşıdım. Ama imdadıma doğrusu Muğla Barosu yetişti. Diyarbakır ve Mersin Barosu ile 84(?) barodan üç tanesi yüz akı misali müdahil olma başvurusuna kalkıştılar ve kabul edildiler. Ve ben de avukat olarak salonda yerimi sağlamlaştırabildim.

5.1. Bu dilekçeyi vermeden önceki çabalarımı, çalışmalarımı almak, koymak isterim;

kırmaktaydı? Kim bilir kaç çocuk "baba, baba" diye ağlıyordu? Oğlum şimdi kazanmış olduğu Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne giderken, İstanbul'daki ilk günlerinden birinde, Çetin Altan'ın evinin zilini çalarak, "Siz değişik biriymişsiniz" deyip tanışacakmış. Henüz tanışmamış ama onu karşılaştıracak Tolon Amca ile tanışmış. Bekliyoruz.

Karım, prenses mrenses ama benim üzerimden mülkiyet, kaynana-gelin bunalımı yaşamaktaydılar. Ben bu konuda ağzımı HAYIR'a açmış mıydım? "Tarafsız olan bertaraf olur" culuk mu oynadım? İki tarafı da idare ederek – etmeyerek kazançlı taraf olmaya mı çalıştım? Yook "Anneme annem, karıma karım" yaptım galiba, HAYIR'ı da kullandım galiba... Ama bundan en çok annem etkilendi amma bu durum sanırım onun kendi yapısı ile de ilgiliydi.

4. Kişisel anılarımı keseyim de daha "Hayır"lı anılarıma - davalarıma geleyim.

İzmir'de Tariş ve Gültepe olayları oldu ve ben, sıkıyönetim mahkemesinde, örgüt üyesi olarak üç polisi öldürdüğü iddiasıyla TCK 146. maddesi uyarınca Anayasa'yı tebdil, tağyir ve ilga suçlaması ile yargılanan, Rize-Fındıklı doğumlu, yiğit bir militan adam Ali Akgün'ün avukatıydım. Yüzünü ilk kez sıkıyönetim mahkemesinde, davanın ilk duruşmasında gördüm. Savcılık katında, daha dün Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na adaylığını koyan hava yüzbaşı yargıç Yalçın Acargün var ve o zincirli ihtilattan men (karışımdan yasaklı) uygulama kaşifi... Şirinyer Askeri Cezaevi'nde, Ali Akgün'ü ziyaretim sırasında, tepemizde deniz albay, kara binbaşı, teğmenler, çavuşlar ve nefer ordusu bizi dinlerken onun bana anlattığı, hatta benim de Askeri Yargıtay'da savunma sırasında anlattığım bir Nanay Nine hikâyesi vardır:

"Ağabey biliyorsun Rize'nin Fındıklı kazasındanım. Anneanemin adı Nanay. Yörenin tek kırık çıkık ustası. Bir de yoksul dostu dayı, dayım var ve bizim orada, bir de yoksul

düşmanı kötü bir dayı, ağa var. Birbirlerine düşman bunlar. Bir gün yörede, dağlık arazide ikisi karşılaşmışlar, atışmışlar. Benim dayım, öbür dayıyı yuvarlamış ve onun kaburgası, kolu falan kırılmış. Sonuçta ağayı büyük evine getirmişler. Köyde duyulmuş ağanın kırıkları. Köyde yaşayan Nanay Nenem de duymuş ve duyar duymaz evinden çıkıp ağanın evine yollanmış. Eve girişi sessizlik yaratmış, aileler can düşmanı. Neyse, ağanın odasına giren Nanay Nenem su istemiş, ak bez istemiş, sarmış sarmalamış. İşini layığıyla yapmış ve tam gidecekken dönmüş ve ağaya, "Ağa, ağa! Ben buraya yörenin tek kırık çıkıkçısı olduğum için geldim. Benim oğlumla olan mücadelen ayrıdır. Bana şükran duygunla bu sorunu karıştırma. O ayrı, bu ayrı..." demiş."

"Şimdi Ağabey, ben devletle çatıştığımdan bahisle yargılanan bir militanım. Beni yargılayan yargıçlar da Nanay Nenem gibi olabilirler mi?" dedi. Sizce ben ona ne demişimdir?

Özetle, "Üç silah, üç militanla devletin anayasası tebdil, tağyir ve ilga olmaz. Müvekkilimin kastı adam öldürme de değildir. Eylemi, etrafını saran polislere gelmeyin, yaklaşmayın diyerek ürkütmek için ateş etmekten ibarettir." yolunda savunma yaptımsa da, daha sonraları emekli olup İzmir Barosu'na kayıt olmaya çalışan ve benim Baro'ya verdiğim "Savunmaya tutumu hoş değildi" yolundaki ifadelerle, üyeliği İzmir Barosu'nca geri çevrilen, sonra üst kurumlardan aldığı izinlerle kayıt olabilen, Askeri Hakim Yaşar Bey ("Hoş Yüz" betimlemesi yapabilirdim, yapmıyorum.) başkanlığındaki kurul, TCK 146 maddesinden bahisle idam cezası vermiştir. Dosya Askeri Yargıtay'ın önüne gittiğinde, Ali'nin babası Topal Osman Amca ve annesi Emine Teyze, İzmir'e gelip evimizde kaldılar. Annesi, bana oğlunun idam edilmesine dayanamayacağını, Askeri Yargıtay'a "Küçükken düştü, kafasını taşa çarptı" diyerek mektup yazacağını söyleyince, hemen İzmir Buca Cezaevi'ne gittim. Beni götüren taksi şoförünün, neden bilmem, yüzünü hatırlamıyorum. Ali'ye anne-

sini anlattım. Hiç hoşlanmadı. "Kıytırık gazeteler, benim için ve devrimci hareket için kötü haber yaparlar" dedi. Döndüm, annesine aktardım. Teyze dinlemedi. Mektubu yazdı. Mektup Askeri Yargıtay'ın en kibar askeri savcısı, Mustafa Güzel'e düştü. "İdam... dönüşü olmayan yol...İddiayı araştırmamız gerek" yollu mütalaasının etkisi ile karar bozuldu, yargılama uzadı. Kenan Evren ve arkadaşları onu asamadılar ve şimdi Ali Akgün İzmit'te. Evlendi. Yaman bir oğlu var, Osman. Akıllı. Yapı işleriyle uğraşıyor ve akciğerlerinden sayrılı. Halbuki bana, hücrelerde akciğeri için zeytinyağına yatırılmış kuru incir yemeyi öğretmişti. Bana cep telefonu hediye etti.

Bu çok sevdiğim müvekkilimin, o en kötü zamanında bana yazdığı mektubu, onun izniyle buraya almak istiyorum:

"Doğru ile yanlışın, gerçek ile hayalin, iyi ile kötünün karmakarışık olduğu dönemler, erdemli davranışların gizli kaldığı, anlaşılamadığı dönemler olur. "Cübbeli suç ortakları" diye tanımlanabildiğiniz dönemde, meslek onurunuzu koruyabilmiş olmanın gururunu taşıyor olmalısınız. Erdemli davranışlarınızı, gelecekte birer madalya olarak göğsünüze takacaksınız, bunu hak ettiniz. Bir hukuk adamı olarak ve insan olarak her şeyi yaptığına inanıyorum. Sen sağol avukatım... Sen sağol. Hoşçakal. Ali Akgün"

Bu üç polisin öldüğü olaylar sırasında, Ali Akgün'ün hep yanında bulunan arkadaşı Hıdır Arslan'ın dosyası, ileri fırlayarak, idam cezası kesinleşerek, avukatı Fehmi Çam'ın özverili çırpınışları arasında, Burdur Cezaevi'nde, 12 Eylül Türkiyesi'nin son infazı olarak gerçekleştirildi. Ertesi günü Avrupa'daki siyasi örgütler, idam cezası için Türkiye yönetimine baskı yapınca, Türk Dışişleri Bakanlığı "Hıdır Aslan üç kişiyi öldürmüştür." diye açıklama yaptı. Ben, gazete kupürünü kesip bakanlığa başvurdum ve müvekkilimin durumunun değişeceğini, çünkü Türk ceza sisteminde eylemcinin belirsizliği durumunda daha az ceza verileceğini, bu nedenle

altmış gün içerisinde Dışişleri Bakanlığı'nın bir bildiği varsa açıklaması gerektiğini bildirdim ve yanıt istedim. Devlet altmış gün susunca, Ankara 4. İdare Mahkemesi'ne 1985/599 Esas ile dava açtım. Bu arada TBMM Adalet Komisyonu'ndan Adana Milletvekili Cüneyt Canver'e de idam cezası verilen kişilerin parlamentodaki sıralamasını bilmek istediğimi, Kenan Evren'in bir gece sıkılarak, netekim diyerek, arka sıralardaki yani 32. sıradaki müvekkilimi ön sıralara almaya kalkabileceğini, bu nedenle parlamentoya hukuksal bir kilit düşündüğümü bildirdim.

İşte Türkiye Cumhuriyeti'nde, ölüm cezası uygulamalarının arkasının kesilmesinde, bütün bunların etkisi olduğunu düşünmek istiyorum.

5. Ben de 1983 Mart ayında gözaltına alındım. Şöyle oldu:

İzmir Sıkıyönetim Mahkemeleri'nde avukatlık tarzımdan hiç hoşlanılmadığı belliydi. Bir kara binbaşı yargıcın, (O, daha sonra çok büyüdü. Cumhuriyet Gazetesi de okurdu. Sanırım şimdi de İstanbul'da avukat ve sol cenahta da makbul yer vermişler) Sıkıyönetim Komutanı'na, benim, Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı'na bağlı iller dışına sürgüne gönderilmemi önerdiği duyulmuştu. O sıralar, cezaevindeki tutuklu ve hükümlüler, genel yönetimi ve cezaevi yönetimini protesto için, kendilerine zorla mavi, tek tip giysi giyme mecburiyeti getirilmesine karşı soyunup mahkeme karşısında çıplak donla kaldılardı. Burada da mahkemelerin 353 sayılı Askeri Ceza Muhakemeleri Kanunu uyarınca duruşmalardan sanıkların çıkarılması, iki kez yinelendiğinde de bir daha hiç duruşmaya alınmama uygulaması söz konusuydu. Bu sıralarda, İzmir Şirinyer Askeri Cezaevi'nde müvekkilim Bilge ile görüşürken bana, erkek sanık arkadaşlarının soyunmalarıyla gelişen durumun hukuksal sonucunu sordu. Ben de mavi, tek tip giysi dayatan işlem, Adalet Bakanlığı kökenli ise sivil Danıştay'da;

Milli Savunma Bakanlığı yani asker kökenli ise Askeri Danıştay'da (Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'ni kastediyordum.) dava açılarak hükümlülere belki tek tip giysi giydirilebilirse de tutuklulara giydirilemeyeceğini, tutukluların, "Sarı gömlek, beyaz gömlek dışında başka giysi giymek istemiyorum, sevmem, allerjim var." diyerek dava açabileceklerini anlatırken, meğer tepemizde bizi dinleyen çok sayıda asker, subay, gardiyan, yokluğumuzda tutanak tutarak cezaevindekileri isyana teşvik etmek suçlaması ile İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı'na dosyamızı hazırlayarak göndermişler. Biz, bunlardan habersiz, bir sabah askeri mahkemedeki bir başka duruşmamıza doğru ilerlerken açık duruşma kapısından gördüğümüz doksan genç devrimci sanık, soyunmuşlar ve don-gömlek kalmışlarken tam bu sırada başsavcı Albay Hikmet Hacımirzaoğlu kolumdan tutarak, "Bunlar senin eserin" dedi. Ben elini iterek "Ben, kimseye donunuzu, gömleğinizi çıkarın demedim" deyip ilerde bizi izlemekte olan İzmir Baro Başkanı Av. Güney Dinç'in de aralarında bulunduğu meslektaşlarıma doğru ilerlerken, albay arkamdan "Bir kız, senin hakkında konuştu" dedi. Ben yoluma koyulurken, kızı düşünmeye başladım. Buldum. Bilge ile görüşmemi kastediyordu. O anda girdiğim Yargıç Aydın Bey'in yönettiği başka bir duruşmada söz isteyerek, tutanağa geçilmek üzere, tek tip elbise konusunda hemen hemen Bilge Şahin'e söylediklerimin aynısını yineledim. Askeri yargıç, haz ile, komutanın gizli yazısının önünde olduğunu söyledi. Devlet üzerime geliyordu. Duruşma bitti. Çıkışta bütün avukatlar evine giderken ben, iki çavuş ve bir üsteğmence alıkonuldum. Çatı katında, iki çavuş arasındaki İzmir körfezini iyi gören bir sandalyeye oturtuldum. "Beni bırakın, yemek yemem lazım" filan diyerek zırladımsa da bırakmadılar. Ben de işkence, uykusuzluk başlayabilir diye kendime uyuma buyruğu verdim ve uyudum. Bir süre sonra uyandırıldım ve başsavcının odasına götürüldüm. Başsavcı bana sıkıyönetim katlarının artık benden bıktığını, bir yargıç binbaşının (tahmin edin) benim sıkıyönetim bölgesi dışına sürülmemi, en büyük

komutana önerip durduğunu aktarınca, kendisine 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nda sıkıyönetim bölgesi dışına sürülecek olanların eşcinsel, işsiz, serseri olmaları hükmünü anımsatarak, "Ne serseri, ne işsiz, ne de eşcinsel olduğumu ve bundan ötürü başlarının ağrıyabileceğini" söyledim ve çıktım. Doğru Av. Fehmi Çam ve Baro Başkanı Av. Güney Dinç'in bürosuna gittim ve sürgün olasılığından söz ettim. Sıkıyönetim Adli Müşaviri Abdurrahman Özbağcı'ya gittik. Ben yardımcısı Önder Barlas'ın yanında kaldım. Onlar, adli müşavirle görüşmeye girdiler. Çıktıklarında benimle ilgili bir gözaltı, bir sürgün kararının değişip durduğunu aktardılar. Hızla büroya geldim. Daktiloya (O sıralar bilgisayarım yoktu, pek kimsenin de yoktu.) kağıt taktım ve vasiyetimi yazdım. İşte vasiyetim:

"İzmir ilinde Askeri Savcılık, uzun süre tutuklu ve hükümlülerin mavi-yeşil tek tip forma-elbise giymek, giymemek eylemini izlemiştir.

Şirinyer Askeri Cezaevi'nde, tünelle kaçmaya çalışmanın ortaya çıkması, öfke biçiminde, bu elbiselerin iki cezaevinde de giydirilmesini başlatmıştır. Her nasılsa, başlangıçta politik -onursal olarak elbiseyi giymemeyi savunup, yargıç önünde zorla giydirildiklerini söyleyerek başlayan sanık eylemi sürmüştür. Bizler, sanık müvekkillerimizin hem işledikleri iddia edilen suçları ile ilgili yargılamada avukatıyız, hem hayatlarının, hem cezaevi yaşamının, hem "Sivil elbise mi giysin, forma mı giysin?" sorununun da avukatıyız, avukatıyım. Bu yüzden elbise olayının hukuksallığını, idare hukuku üzerine beş yıl adeta uzmanlık çalışması yaptığım için daha bir düşündüm, taşındım, tartıştım. İdarenin hiçbir eyleminin yargı denetimi dışı bırakılmayacağını söyleyen Anayasa hükmünü hatırladım. "Temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunulamaz" diyen Anayasa hükmünü düşündüm. "İdari yargı yolu olabilir" dedim. Hatta Türk Milleti adına yargı organı, "-Bu elbiseleri hükümlülerin yasal olarak giymeleri düzenlenmişse de tutukluları kapsamamaktadır- uygulanan rejimi henüz hak et-

memişlerdir" diyebilir. "Ama tersini de diyebilir" diye düşündüm. Avukat-hukukçu olarak bu yolda görüş çıkardım. Ama yırtmak iyidir, iyi oluyor, yırtın demedim. Bunu belgelemem mümkündür. Tutuklanan, önceden de vekili bulunduğum, yine babası Sait Amca'nın beni avukat tutması üzerine, Şirinyer Askeri Cezaevi'nde, Bilge ile görüşe gittim. Bilge'nin bana, davalarda, tek tip elbise giyip giymeme olayı olduğunu bildirip etkilerini sorması üzerine kendisine, "353 sayılı yasanın 143. maddesi gereğince, iki kere duruşmada bu davranışın sürdürülmesinin iki kez duruşmadan çıkarılmayı getireceğini, bunun sonucunun da duruşmaya sanığın hiç alınmayacağını ve üç ay süre ile görüş yasağı, mektup yasağı gibi yasaklar olacağını" yasal yanı ile anlattım. "Hatta işlem, hele Milli Savunma Bakanlığı'nın işlemi ise Askeri Danıştay yani Yüksek Askeri İdari Mahkemesi'nin önüne götürülür. Hükümlülerin bu elbiseyi giymeleri yasada yer almıştır. Tutukluların da -hükümlüler emsal gösterilip- bu elbiseyi giymelerinin hukuka uygun olup olmadığı meselesi, diğer gerçeklerle birlikte yargı denetimine sokulur. Mahkeme, Türk Milleti adına, bu yolda karar verebilir. Ancak olumsuz karar vermesi pek muhtemeldir." dedim. Askeri Yargıtay'dan değil, Askeri Danıştay'dan bahsettim. Bu dahi, mahkemede tutanak tutan kişilerin ilkokul mezunu, üstelik cahil olup söylediklerimi karıştırdıklarını kanıtlar. Bunun böyle olduğu bizim bizzat aynı konuyu, aynı gün Şirinyer Askeri Cezaevi Müdürü yarbaya aktarışımızdan; Askeri Savcı Albay Hikmet Hacımirza'ya aynen aktarışımızdan askeri savcının herkesin gözü önünde, bana "Sen tahrikçisin, bunlar senin eserin" dediği zaman yaptığım açıklamadan, iki numaralı mahkemede aynı günkü duruşmada Hakim Binbaşı Aydın Kalpakçı'ya, Mahkeme Başkanı Doğan Albay'a, Üye Ali Rıza Yüzbaşı'ya, Av. Güney Dinç, Av. Fehmi Çam, Av. Mehmet Sürücü, Av. Özer Kırca Av. Mehmet Çıplak ve daha diğer avukatların bulunduğu duruşmada kalkıp "hukuk adamı olarak" diye başlayıp aynı yolda yaptığım açıklamadan hem de Hakim Aydın Kalpakçı'nın o sıra

bahsettiği tutanaktan, olaylardan -haberim olmamasına rağmen- anlaşılır. Daha sonra askeri savcının görüşme talebi üzerine -bunu astları yanlış anlamış olsa gerek- üç saat sandalyede oturmaya, beklemeye mecbur edilmiş şekilde tutulduktan sonra yaptığım görüşmede, aynı düşüncelerimiz ortaya konmuş ve Askeri Danıştay olgusu tarafımızdan ileri sürülmüştür. Hatta işlemin komutan emri olduğu ve bakanlık işlemi olmadığı bize gösterildiği zaman 1402/2342/ek 3.madde gereği idari yargı yolunun kapalı olduğu anlaşılmış ve tarafımdan da belirtilmiştir. Bizden, sanıkların elbiseleri giymelerini istememiz ve giymediklerinde "Niye giymiyorsunuz?" deyip sanıklara karşı duruşmayı terkimiz istenmiştir. Ben, Sanık X'in maviye ve yeşile, kumaşın cinsine alerjisi olabileceğini, hele hele tutuklu ve beyaz gömlek aşığı ise beyaz giyebilmeyi özlemesi, istemesi yolunda hukuken imkan araştırmasını, hatta aksine, hükmün komutanlıktan kaldırılmasını isteyebileceği görüşünü taşıyorum. Ama "Yırt, soyun, donsuz kal, iyidir" demedim. Kaldı ki sanıkların eylemleri suç mu sayılmıştır ki ben, suç olmayan şeyin tahrikçisi olarak suç işlediğim dolayısıyla soruşturmaya konu olayım? Hatta bu konuda Askeri Savcı Alb. Hikmet Hacımirza aynı görüşle, 1402/3/d fıkrasına göre, sıkıyönetim bölgesi dışına çıkarılma formülünün bana uygulanacağını bildirmişti. Nereden bakılırsa bakılsın, avukatlık mesleğimin gereği olarak kutsal savunma olmaktan öte hiç bir yanı olmamasına, suç teşkil etmemesine, kast yokluğuna, konunun evrensellikle tartışılabilir olduğuna ve bütün avukatlara yönelik bir görüntü almış olmasına, idarenin işlemini her zaman geri alabileceği hukuksal ilkesine göre, soruşturmanın durdurulması yönünde karar verilmesini arz ve talep ederim. Bu iki sayfalık yukarıdaki savunmam dışındaki hiç bir yerdeki beyanım, irademe mahsulü olamaz.

Av. Senih ÖZAY

(Vasiyetimizi hızlı yazdığımız, dilbilgisi kurallarını zorlamamızdan anlaşılıyor olmalı?)

Bir suretini, dostum Av. Saffet Oktay'ın kasasına kilitledik. Bir suretini de posta ile Sıkıyönetim Komutanı Süreyya Yüksel'e, "kişiye özel" yolladım ki -hemen ama hemen- arkasından beyaz Renault araçla siyasi şube polisleri, büroma daldılar. Şefleri, İbrahim Tatlıses'e fizik olarak çok benzeyen İsmail Güven'di. Araç, büromun bulunduğu işhanının önünde, şimdilerde İnciraltı'nda balıkçılık yapan şoför Halil Amca'ya bırakılmış. Telsizle merkezlerine, "Avukatı kaptık!" dediler. Önce bizim eve gittik. Adamları, Gupse kızıma hamile olan karımla tanıştırdım. Kütüphanemden Clara Zetkin'in "Lenin'e Mektuplar" adlı kitabını vs aldılar. Sonra getirildiğim, valiye yakın mesafede, İzmir Emniyet Müdürlüğü'nün 4. katındaki 1. Şube Müdürlüğü'nde, duvara yüzümü döndürerek, ayakkabı bağcıklarımı ve kemerimi, kendimi asmayayım, diye aldılar. Böylece, benim gözlem altına alınmam değil, gözaltına alınmam başlamıştı. Tarih, Mart 1983. Kinim tutmamış mı ki, bıktım mı ki martın hangi günüydü, unutmuşum. Ancak, soğuk bir kış günü Emniyet'e girmiştim, bir yaz günü çıktım.

Yirmi beş gün Emniyet'te, üç buçuk gün de Sıkıyönetim Askeri Bölgesi'nde kaldım. Emniyet'teki gözaltım sırasında, bildik bir beton odada yaşadım. Odanın içinde on adet kapalı çelik kafes vardı (Bu çelik kafesin eskiyip depoya atıldığını düşünüyor ve hurdacılara verilmeden yakalayıp ihale ile satın almayı düşünüyorum. Sizce devletimiz, bu satın alış çabamdan çekinir mi? Yoksa vız mı gelir?) Kafeslerin her biri, bir buzdolabı büyüklüğünde ve çevresi kapalıydı. İçine insan sığmıyordu, ancak cenin gibi karın çekilerek yatılabiliyordu. Alt tarafta çorba, çay tabağı girecek yatay delik vardı. Çay, bardakla veriliyordu sanılmasın, plastik çorba tabağında veriliyordu. Çay kaşığı değil, yemek kaşığı da yanında... Yukarıda da dışarıdan açılıp kapanabilen, sürgülü göz deliği vardı. Demir duvarlara, verilen kaşıkla sürte sürte, biraz övünerek, "Buradan Avukat Senih Özay geçti" diye yazabildim (Ancak ileride, İstanbul'da, "Cumartesi Anneleri" diye bilinen gurubun 26 Eylül 1998 günü, dördünün gözaltına alın-

dığını, nezarethanede duvara slogan yazmalarından ötürü yargılanmaya başladıklarını, sonra da kendilerinin okuma yazma bilmediklerinin ortaya çıktığını duyunca ben...)

Ben, kutunun içinde, 42 numara ayakkabımı (Nedense şimdi 43 numara ayakkabı giyiyorum, en son şeker hastalığı da çıkınca numara 44 oldu.) yastık yapıp kıvrılarak uyuyorum. Sol kolumu yastık niyetine ayakkabıların altından sokma lüksüm yok. (Şimdilerde ise kolum kireçten fena) Sabahları bir, akşamları bir kez tuvalete hızla götürülüyorum. Gerçekte benim bedenim bu iki kez ve hızlı tuvalete gelemez. Bir şey yapmam gerek. Yere yapışarak baktığımda dışarıda, birbirine hep "Haydar" diye seslenen, ortalıkta dolaşan, yalnızca ayakkabı, çorap ve pantolon paçasının rengini görebildiğim polisler var. Ben onları yenmeliyim ki beni sık sık tuvalete çıkarsınlar. Sonunda, bir kaç gün sonra, kahverengi ayakkabılı, yeşil çoraplı, gri pantolon paçalı polise bir başkası "Haydar" palavrası yerine, gerçek adı olan "Hilmi" dedi. Ben de Hilmi demeye başladım ve beni müneccim sandılar. Tuvalete sık gidebilir oldum.

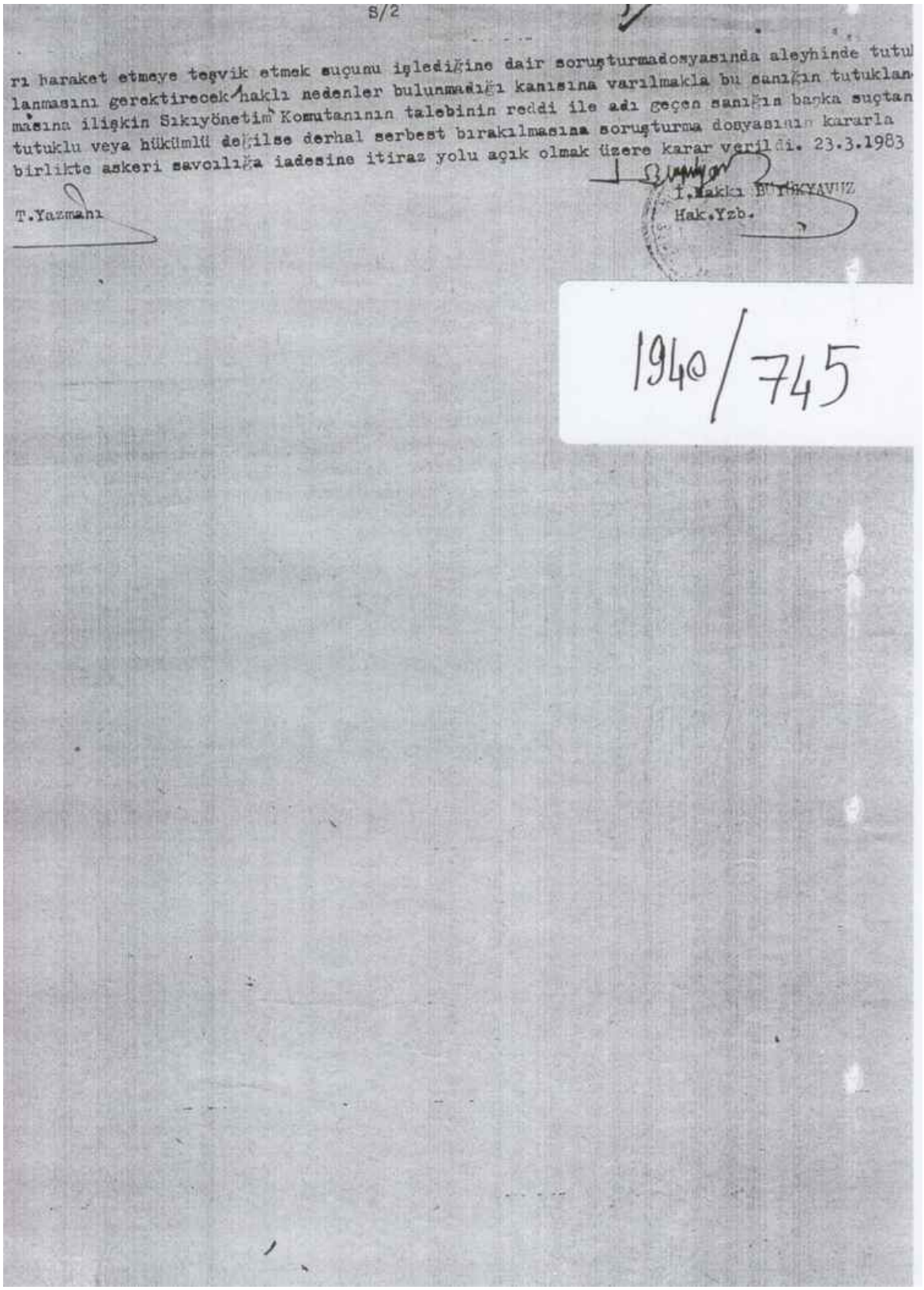
Orada gördüm ki TKP İngiltere kanadındansın diye İsmail isimli gence çok işkence yaptılar. Siyasi Şubedeki bu oda içindeki kafes dediğim, ama kafesle pek ilgisi olmayan, her yanı tam kapalı 10 kutuda komşularım, o günlerde Bornova'da İslami Nur ayini yapıp kadayıf yerken Komiser Altay Akkan yönetiminde gözaltına alınan Fethullah Hocacılardı. Benim demir kutu odam, en kıble noktadaymış. Namaz kıldırmamı istediler. Ben de ilkokul 3. sınıftan beri namaza gitmediğimi, beton odadaki kutu düzeni itibarıyla, benden sonra en kıblede olan arkadaşlarının kendilerine namaz kıldırması gerektiğini söyledim. Beni sevdiler, saydılar. Hatta içlerinden baharatçı işadamı, daha sonra büromu ziyarete de gelmiş, sohbet etmiştik.

Kendisi için polis arkadaşlarına, o sıralarda TV' de oynayan Shogun filminden taklit "Toranaga" dedirten bir polis

memuru; biraz müneccim oldum diye "Midem için süt bulun" dediğim için bana, "yavşak" dedi. Benim de ona "Süt bulacaksın be (bu 'be' sözcüğü ses tonuna da ağırlık verilerek "ulan" olarak kullanılabilmektedir) bana!" diye çok ama çok bağırışım oldu. İbrahim Tatlıses'e çok benzeyen, süt buldu bana. Ha, neden işkence, dayak yemiyor da sadece " yavşak " lafı yiyordum? Çünkü şu ünlü, vasiyetname içeren mektubum, Sıkıyönetim Komutanı'nın karısına, evine kişiye özel tebliğ edilmişti. Polis şefleri bu yüzden "Sen bizim malımız değil, komutanın özel malısın" diyorlardı. Hatta gözaltına alınışım, Avrupa'da yayın organları tarafından yayımlanmış ve Milli Güvenlik Konseyi'nce İzmir Sıkıyönetim Komutanı'na "Niye haber vermedin, niye bizi bilgisiz bıraktın?" diye posta atılmış. Bir de tuvalet iznini rahat kopardıktan sonra şımararak polislere, beyaz gömleğimin yirmi beş günde katran gibi olduğunu, gözaltından çıktığımda gömleğimi temizleyiciye temizleteceğimi, fatura alacağımı, fatura bedelini de komutan, albay ve sorumlulardan isteyeceğimi söylüyordum. Bana "Yapma ne olur! Askerler başını ağrıtırlar." diyorlardı. Sanki kendileri, askerden geri kalıyormuş gibiydiler.

Gözaltında, kutunun içinde -nasılsa saydım- altmış bin düşünce tümcesi kurmuştum ve de orada basınç... Klostrofobi hastalığına tutulmuştum. Çıktıktan sonra kahvede, araçlarda sağ ve sol sandalyeyi hep boş tutmaya çalıştım. Daha sonra, üç buçuk gün kalacağım Narlıdere'de, askeri bölgeye götürüldüm. Tek başıma, beş yüz askerin kalabileceği yatakhanedeydim. Yatakhane ışıklar, projektörler ve askerlerle çevriliydi. Askerlere saat sorardım. Komutanları benimle konuşuyorlar sanmasın diye, kaçarlardı. Askeri savcılığa çıkarıldım. Bana hava atmak için "Meslektaşım" diyerek kelepçemi çözmeleri için askerlere bağıran, daha sonraları Yargıtay üyeliği de yapan, Başsavcı Yardımcısı Hulusi Öğütçü'ye ifade vermedim. CMUK kaynaklı susma hakkımı kullandım. "Kendin yazdır." diye kızmasını da fır-

5.1.b. Gözaltına alınışım vs. üzerine resmi evraklara da bakalım.

S/2

rı haraket etmeye teşvik etmek suçunu işlediğine dair soruşturmadosyasında aleyhinde tutul
lanmasını gerektirecek haklı nedenler bulunmadığı kanısına varılmakla bu sanığın tutuklan
masına ilişkin Sıkıyönetim Komutanının talebinin reddi ile adı geçen sanığın başka suçtan
tutuklu veya hükümlü değilse derhal serbest bırakılmasına soruşturma dosyasının kararla
birlikte askeri savcılığa iadesine itiraz yolu açık olmak üzere karar verildi. 23.3.1983

T.Yazmanı

İ.Hakkı BÜYÜKYAVUZ
Hak.Yzb.

1940/745

T.C.
GENELKURMAY BAŞKANLIĞI
EGE ORDU VE İZMİR-MANİSA-AYDIN-UŞAK-ISPARTA-DENİZLİ-MUĞLA-BURDUR
ANTALYA-BALIKESİR-İLLERİ SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI
NARLIDERE/İZMİR

4

AD. MÜŞ. : 1983/5139 (SYNT.MU)-K/27 — 24/2/1983
KONU : Gözetim süresi.

İVEDİ

EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜNE
İ Z M İ R

İLGİ : İzmir-Şirinyer 1 nci Snf.As.Ceza ve Tutukevi Md.lüğünün 4.2.1983 gün ve İNFAZ:7238-285-83 sayılı yazısı.

İzmir Barosu Avukatlarından Semih ÖZAY'ın 25 OCAK 1983 günü Şirinyer 1 nci Sınıf Askeri Ceza ve Tutukevinde bayan tutuklu Bilgi ŞAHİN ile konuşurken tek tip elbise giydirilme emrine karşı UŞAK/DEV-YOL davası sanıklarının direnmesinin yarar sağlıyacağını söylemiş olduğu ekte gönderilen tutanaktan öğrenilmiştir.

Tutukluları Sıkıyönetim Komutanlığının emir ve tedbirlerine karşı direnişe ve eyleme teşvik eden Avukat Semih ÖZAY gözetim altına alınarak gizli örgütlerle ilişkisi olup olmadığı konusuyla bu eyleminden dolayı hakkında soruşturma yapılacak ve adı geçen yakalandığı tarihten itibaren 30 günü geçmemek üzere ve bu soruşturma için gözetim altına tutulabilecektir.

Adı geçenin yakalanıp gözetim altına alındığının ve hakkında soruşturmaya başlandığının bildirilmesini rica ederim.

Not: Tutanağın Komutanlığa iadesini...

M.Süreyya YÜKSEL
Orgeneral
Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanı

EKİ :
(1) adet tutanak

Sigara Şb
14.2.983

GİZLİ

T.C.
İZMİR SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI
2 NUMARALI ASKERİ MAHKEMESİ
GÜZELYALI/İZMİR

22 / 8 / 1983

SAYI : 1981/209 A.K.(Esas)
KONU : Av.Senih ÖZAY hk.

BARO BAŞKANLIĞINA
İZMİR

1981/209 Esas sayılı Ege Dev-Yol davasının 19.8.1983 günlü oturumunda savunma yapan, İzmir Barosu Avukatlarından Senih ÖZAY, müvekkillerinden Cemil ERDİŞ ile ilgili yazılı savunmasının bir bölümünde aynen şunları yazmıştır ;

"Askeri Savcılık Esas hakkındaki mütalaasında ne dedi?..

Silahlı çete halindeki Dev-Yol örgütüne mensup olduğunu,

Evini örgütün karargahı haline getirdiğini,

3.10.1980 tarihinde evinde yapılan aramada bir çok şey ele geçirildiğini,

Akın YALÇIN'ın yakalandığını öğrenince evi terkettiğini,

Tariş İplik Fabrikasında propaganda, ajitasyon, bildiri dağıtma eylemlerinde bulunduğunu,

Anadolu caddesi önündeki Rıdvan Ticaret önüne bomba atmaktan sorumlu tutulamadığı için beraat talep etmek gerektiği,

Tariş iş yerini işgal, güvenlik kuvvetlerine mukavemet ve toplu zararda bulunmak suçlarından, fabrikaya zarar verilmesi sabit görüldüğünden TCK.146/1 demektedir.

Yani evini bir militana tahsis etti diye, bizzat [illegible] bildirisini dağıttı, propaganda yaptı diye, o işyerinde direniş yapmış yeceksa dayı diye, müvekkilin asılmasını, ama belki asmayıp müebbet ceza verilmesini istiyor gibimize geldi sayın savcı,

Olmuyor, olmuyor eş eşini bulmuyor. Bu isnatlar değil TCK 146/1, 3 bile değil, bize TCK 169. maddeyi aşmaz...."

Bir halk ezgisinin "Olmuyor, olmuyor, eş eşini bulmuyor" tarzındaki sözlerini yazılı savunmasına alacak kadar ciddiyetten uzak bir tavır gösteren Av.Senih ÖZAY'ın bu tutumunun İzmir Barosu Başkanlığına duyurulması heyetçe kararlaştırılmıştır.

İsmi geçen avukat hakkında gerekli disiplin kovuşturmasının yapılması ve sonuçtan mahkememize bilgi verilmesi saygı ile rica olunur.

AK.22.8

Aydın KALPAKÇI
Yargıç Kd.Bnb.
Duruşma Yargıcı

İZMİR BAROSU
GİDEN EVRAK
TARİH 24.8.1983
SAYI 2712

ASKERİ SAVCILIĞI
GÜZELYALI/ İZMİR

EVRAK KAYIT NO. : 1983/12283 28 MART 1983
ESAS NO. : 1983/181
KARAR NO. : 1983/ 39

KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞI KARARI

SUÇ : Sıkıyönetim Komutanı emirlerine aykırı hareket etmeğe teşvik etmek,
SUÇ TARİHİ : 25.1.1983
GÖZETİM TARİHİ : 24.2.1983
SALIVERME TARİHİ : 23.3.1983
SANIK : SENİH ÖZAY- Osman ve Safiye oğlu 31.12.1951 d.lu Manisa ili Salihli ilçesi Kırveli mahallesi C/010-01, S/65, Hane 66 da nüfusa kayıtlı, Halen İzmir ili Karşıyaka ilçesi Bostanlı 6351 sk. 45/17 de oturur, İzmir Barosuna kayıtlı Avukat,

Yukarıda açık kimliği ve üzerine atılı suçu yazılı sanık hakkında Ege Ordu ve Sıkıyönetim K.lığının 18.3.1983 gün ve AD. MÜŞ 1983/106 sayılı istemi üzerine yapılan soruşturma sonunda düzenlenen evrak incelendi:

OLAY VE İDDİA :

Sanık Avukat Senih ÖZAY'ın 25.1.1983 günü Şirinyer Askeri Cezaevinde Müvekkillerinden BİLGİ ŞAHİN adındaki kız tutuklu ile görüşme yaptığı sırada, görüşmede hazır bulunan görevli kişilerin düzenledikleri 25.1.1983 tarihli tutanakta, kız tutuklu BİLGİ ŞAHİN'in sanık Avukat'a, erkek arkadaşlarının cezaevinin vermiş olduğu tektip elbiseyi giymediklerinden mahkemeye çıkamadıklarını buna göre Mahkemelerin nasıl sonuçlanacağını sorduğu, sanığında buna cevaben, (... iki kez Hakim karşısına çıkamazlarsa birdaha Mahkemeye çıkma hakkını kaybedecekleri, Hakimin tutuklusuz, Avukatsız ve dinleyicisiz gıyabında karar verebileceğini, ancak bu kararın Uşak DEV-YOL davası gibi idam isteği ile yargılananlar açısından olumlu olacağını, zira savunma yapılmadan Hakimin verdiği bu gıyapta kararın, örneğin bir idam olursa yargıtay tarafından tepki ile karşılanıp, kesinlikle bozulacağını dolayısı ile kendileri açısından davanın uzamasının yararlı olacağını, diğer tutuklular için bir şey söyliyemem. Bu konudaki karar kendilerinin...) şeklinde konuştuğunun tesbit edildiği ve buna müsteniden sanık hakkında işleme tevessül edilerek Sıkıyönetim Komutanı emirlerine aykırı hareket etmeye teşvik suçunun işlediği iddiasıyla sorusturma yapılmıştır.

TAHKİKAT VE DELİLLERİN İNCELENMESİ :

Ege Ordu ve SYNT. K lığının 25.11.1982 gün ve İD.Ş. 7130-117-82/619 sayılı emirleri ile, İzmir Şirinyer'deki Birinci Sınıf Askeri Ceza ve Tutuk evinde bulunan tutukluların tek-tip elbise giydirilmesi emredilmiştir.

Bu emrin Ceza ve Tutuk evi yönetimi tarafından uygulanması sırasında tutukluların giydirilmesi emredilen tek-tip elbiseleri giymek istemedikleri, bu yüzden Ceza ve Tutuk evleri yönetimlerine karşı itiatsizlik ve disiplinsizlikler yaptıklarının tesbit edilmesi üzerine, Ege Ordu ve SYNT. K.lığının 25.1.1983 gün AD.MÜŞ: 1982/5054 (SYNT. Mu.) K: 9 sayılı emirleri ile bu tür davranışların toplu bir başkaldırma ve direnişi ifade edebileceği belirtilerek, giydirilme-

.../..

si emredilen elbiselere karşı ileri sürülecek itirazların dinlenmeme kaçmayı kolaylaştıracak olan çeşitli renk ve biçimlerdeki sivil elbi lerin giydirilmeyerek, kaçmayı zorlaştıracak ve kaçma halinde tanım kolaylaştıracak tek-tip elbiselerin giyilmesinin sağlanması istenmiş

2. Tek-tip elbiseli olarak duruşmaları takip için gönderilen tutuklulardan sol görüşlü olanların protesto mahiyetinde Mahkemelerd üzerlerindeki elbiseleri çıkarıp çıplak kalma veya yırtma olaylarını başlaması üzerine duruşmanın disiplinini de ihlal eden bu eylem nede le Mahkemelerce 353 sayılı kanunun 143 ncü maddesi hükümlerinin uygul masına başlanmıştır. Bu nedenle duruşmada elbise çıkaran veya yırtan suç failleri Mahkeme Başkanlarınca duruşma salonundan dışarıya çıl rılmakta olup, müteakip oturumlardada aynı şekilde hareket edildiği dirde sanığın yokluğunda duruşmanın devamına karar verilmekte ve sanı birdaha aynı dava ile ilgili duruşmaya alınmamaktadır.

3. Olay günü Şirinyer Askeri Cezaevinde tutuklu olan BİLGİ ŞAHİN'in Avukat'ı ile görüştüğü sırada, tek-tip elbise giymeme olayın da konu ederek sonuçun ne olabileceğini sanığa sorduğu anlaşılmaktadı

a) Görüşme sırasında hazır bulunan Tanıklardan Kadın Gardi yan FİKRİYE PARLAKOĞLU 23.3.1983 tarihli ifâdesinde, sanık SENİH ÖZAY' ın (Bu tür davranışın Uşak DEV-YOL davasının sanıkları gibi ölüm cez sı veya müebbet ağır hasip cezası istemi ile yargılananlar açısından olumlu olacağını, zira Mahkemelerin elbise çıkaran tutukluları duruş ma salonundan dışarıya çıkardığını duruşmaya gıyabında devam ettiğini 2 nci kez çıkarılması halinde ise duruşmanın tümü ile gıyabında devam ettirilerek kararlarında gıyaplarında verilebileceğini bu suretl gıy ta verilen kararın Yargıtay'ca bozulacağını ve davanın uzalabileceğin böylece bir yarar olabileceğini, hafif suçlar yönünden ise bir şey sö liyemiyeceğini,,,) beyan ettiğini, diğer şahitlerin konuşmanın tamamı dinlemediklerini, sanığın tek-tip elbise giymeme yönünden başkaca tah rik ve teşvik edici sözlerini duymadığını, söylemiştir.

b) Diğer şahitler Astğm. Mehmet SİNAL, İlyas KOÇ, Erkan TE MEL, Cemal ÖRNEK'lide sanığın belirtilen sözleri söylediğine dair tan FİKRİYE PARLAKOĞLU'nun anlatımını doğrulayıcı ve tamamlayıcı mahiyett beyanda bulunmuşlardır.

c) Sanık SENİH ÖZAY'la görüşme ve konuşma yapan tutuklu BİL Gİ ŞAHİN' ise görüşme sırasında kendisinin sorması üzerine sanığın ik defa duruşmadan çıkartılan kişi hakkında duruşmanın gıyapta yapılacağ na söylediğini, bunun dışında herhangibir söz söylediğini hatırlamadığ nı, sanığın elbise giymeme kararının olumlu olacağı yolunda herhangi- bir söz söylemediğini beyan etmiştir.

4. Sanık SENİH ÖZAY' Emniyetteki 18.3.1983 tarihli ifadesinde, Müvekkili Bilgi ŞAHİN ile Ceza evinde görüşürken Bilgi ŞAHİN'in sorması üzerine, tek-tip elbise giyme konusunun Askeri Danıştayı ilgilendirdiğ ni, bu konuda Askeri Danıştayın karar verebileceğini söylediğini, iddi edildiği gibi tutanakta belirtilen sözleri söylemediğini savunmuş; Sık yönetim Komutanlığı Askeri Savcılığında ise, suçsuz bir adam olarak ya sal susma hakkını kullanacağını beyan ederek açıklayıcı ifade vermemiş Sorğusu için sevk edildiği Askeri Mahkemede, Suçu kabul etmediğini, Mü vekkili Bilgi ŞAHİN ile görüşürken Tek-tip elbise konusunda Askeri Yük sek İdare Mahkemesine gitmenin mümkün olabileceğini bildirdiğini, daha sonrada bu emrin Komutanlık emri olduğunu öğrendiğinden bu yolunda ka- palı olduğunu söylediğini, olay tutanağında yazılı sözleri söylemediği ni bildirmiştir.

5. Sanığın oturduğu evde yapılan aramada bazı ve herhangibir yasaklama veya toplatma kararı olmayan sol içerikli kitaplarla bir ade İstanbul 1 nci Sulh Ceza Mahkemesinin 9.1.1979 gün ve 1979/5 Müt. sayı sı ile toplatılmasına karar verildiği bildirilen " LENİN'in BÜTÜN DÜNY KADINLARINA VASİYETLERİ „ isimli kitap bulunmuş ve zikredilen kitap il gili Mahkemesine gönderilmiştir.

.../..

25.1.1983 tarihli tutanak ve tüm evrak münderecatı birlikte değerlendirildiğinde, sanık SENİH ÖZAY'ın müvekkili olan tutuklu BİLGİ ŞAHİN'le Cezaevinde görüşme yaparken olayın görgü tanıklarından FİKRİYE PARLAKOĞLU'nunda açıkca ifade ettiği üzere, tek-tip elbise giymeme ve bunun sonucunda Mahkemelerce uygulanan hususların ölüm cezası veya müebbet ağır hapis cezası gibi ağır ceza istemi ile yargılananlar açısından olumlu olacağı, bunun sonuçunda gıyapta verilen kararların Yargıtayca bozulabileceğini söylediği, davanın uzayacağı yolunda beyanda bulunduğu anlaşılmaktadır.

Sanığın sorgulama Hakimi huzurundaki ifadesinde belirttiği üzere olay tutanağında yazılı sözleri söylemediği, davranışın yargılamayı uzatacağını ve olumlu olduğunu beyan etmediği yolundaki savunması mevcut deliller, tanıkların şahadeti karşısında itibara şayaan görülmemiştir.

Olayın aşağıda izah edileceği üzere üç yönden incelenmesi ve değerlendirilmesi yerinde olacaktır:

1. Avukatlık görevini kötüye kullanmak ve ihmal etmek:

Sanığın yukarıda belirtilen sözleri söylediği müvekkili Bilgi ŞAHİN ile ilişkisi tek-tip elbise giymeme konusunda değildir. Sanık tutuklu Bilgi ŞAHİN ile tutuklamaya itiraz konusunu görüşmüştür. Bu meyanda Bilgi ŞAHİN tarafından Tek-tip elbise konusunun sorulması üzerine bu hususu cevaplandırmıştır. Tutuklu Bilgi Şahin cezaevinde kızlara ayrılan bölümde kaldığı için ve tutuklu kızlara tek-tip elbise giydirilmesi yolunda herhangibir uygulama yapılmadığından ve Bilgi ŞAHİN'in Mahkemede elbise çıkartması veya yırtması gibi bir olayda vaki olmadığından, bu konuda sanıkla müvekkili arasında herhangibir görev ilişkisi düşünülemez Sanığın, tutuklu müvekkiline cezaevinde veya Mahkemedeki davranışı ile ilgili bir tavsiyesi olmamıştır. Bu yüzden olayda sanığın tutuklu müvekkili BİLGİ ŞAHİN'le ilgili olarak görevini kötüye kullandığı veya savsakladığı bahis konusu değildir.

2. Sıkıyönetim Komutanlığı tedbir ve emirlerine karşı direnişe tahrik ve teşvik etmek :

Sanığın müvekkili ile yukarıda belirtildiği şekilde bir konuşma yapmış olması, Sıkıyönetim Komutanlığı emirlerine karşı gelmeye tahrik ve teşvik niteliğinde görülememiştir. Hernekadar sanığın Cezaevinde tutuklu bulunan diğer kişilerin tek-tip elbise konusu nedeniyle Mahkemelerin yaptığı uygulamanın olumlu olacağını ve bu nedenle davanın uzayacağını söylediği anlaşılmakta isede, bu sözleri olayla ilişkisi olmayan müvekkiline beyan etmiştir. Müvekkiline karşı kendisi açısından bu husus ta hiç bir menfaati yoktur. Zira müvekkili kızdır ve cezaevinde tutuklu olan kızlara tek-tip elsibe uygulaması yapılmamaktadır. Tutuklu Bilgi ŞAHİN'in diğer erkek tutuklularla bu yönden herhangibir ilişkisi veya aracılık ettiği ve anlatılanları onlara ilettiğide saptanamamıştır. Bu nedenle Avukat - Müvekkil görüşmesinden ibaret olan bu görüşmedeki konuşmaların başkalarına iletilmek suretiyle yaygınlaştırıldığına dair herhangibir kanıt elde edilememiştir.

Tutuklu Bilgi ŞAHİN'in elbise giymeme konusunu sanığa sorarken bunu herhangibir suç işleme veya işlenen suçu sürdürme maksadıyla sorduğu anlaşılamamıştır. Buna dair hiçbir delil mevcut değildir. Şahitlerin anlatımına göre daha çok bu hususdaki davranışların hukuki sonucunu öğrenmek için sorduğu ve sanığında kendi düşüncelerini söylediği ifade edilmektedir.

Konuşma mahiyetinde ve sözlerde tahrik ve teşvik edici unsurlar mevcut değildir. Tahrik ve teşvik bir suç işlenmesine itme veya bunu cazip gösterme niteliğinde olmalıdır. Sanığın Mahkemelerin uzamasının faydalı olması doğrultusundaki görüşü tahrik ve teşvik unsurlarını taşıyıcı nitelikte değildir. Keza olumlu olacağı yolundaki sözlerinde değişik se-

.../..

...Mahkemelerin davranışıyla ilgi... iki haldede değişik sonuça varılması mümkündür.

Olaya ilişkin olarak düşünülen TCK.nun 311 ve 312 nci mad... lerinde suçun aleni ve açık olarak işlenmesi asıldır. Alenilik suçun unsurudur. Oysa olayda, olayın akışı ve cereyan ettiği yer itibariyl... alenilik ve açıklık unsuru mevcut değildir. Cezaevinde Avukat ve müv... -kilgörüşmesinde alenilik ve açıklık unsurunun bulunmadığı, görüşmen... iki kişi arasında yapıldığı bilinen bir keyfiyettir.

Hukuki anlamda ve Bilgi ŞAHİN'in durumu itibariylede TCK. 65 nci maddesi çercevesinde herhangibir yardım ve teşvikte düşünülem...

Bu itibarla olayda ceza yasalarına göre suç işlemeye tahr... veya teşvik veya yardım suçunun yasal unsurlarının oluşmadığı ve bu ... nuda delillerin yetersiz kaldığı sonuçuna varılmıştır.

Ancak kabule göre, sanığın tutuklu olan müvekkiline yukar... belirtilen sözleri söylediği bir vakıadır. Bu sözler tutuklu kişiler... cezaevi yönetimine karşı eylemleri ve Mahkemelerde elbise yırtmaya ... elbise çıkararak çıplak kalmaya yönelen ve Mahkemelere saygısızlığa ... racak, Mahkeme disiplinini ihlal eden bir eylem nedeniyle söylenilmiş... tir. Mahkemelere saygı göstermekve Mahkeme disiplinine riayet, yetkil... resmi mercilerin emirlerine riayet etmek,Avukatlık mesleği düzen ve g... lenekleri icabıdır. Bu şekildeki davranışları tavsip ettiğini belirtm... ise kuşkusuz Avukatlık meslek düzeni ve geleneklerine uymayan bir har... ket olarak görülebilir.

3. Yasak kitap bulundurmak :

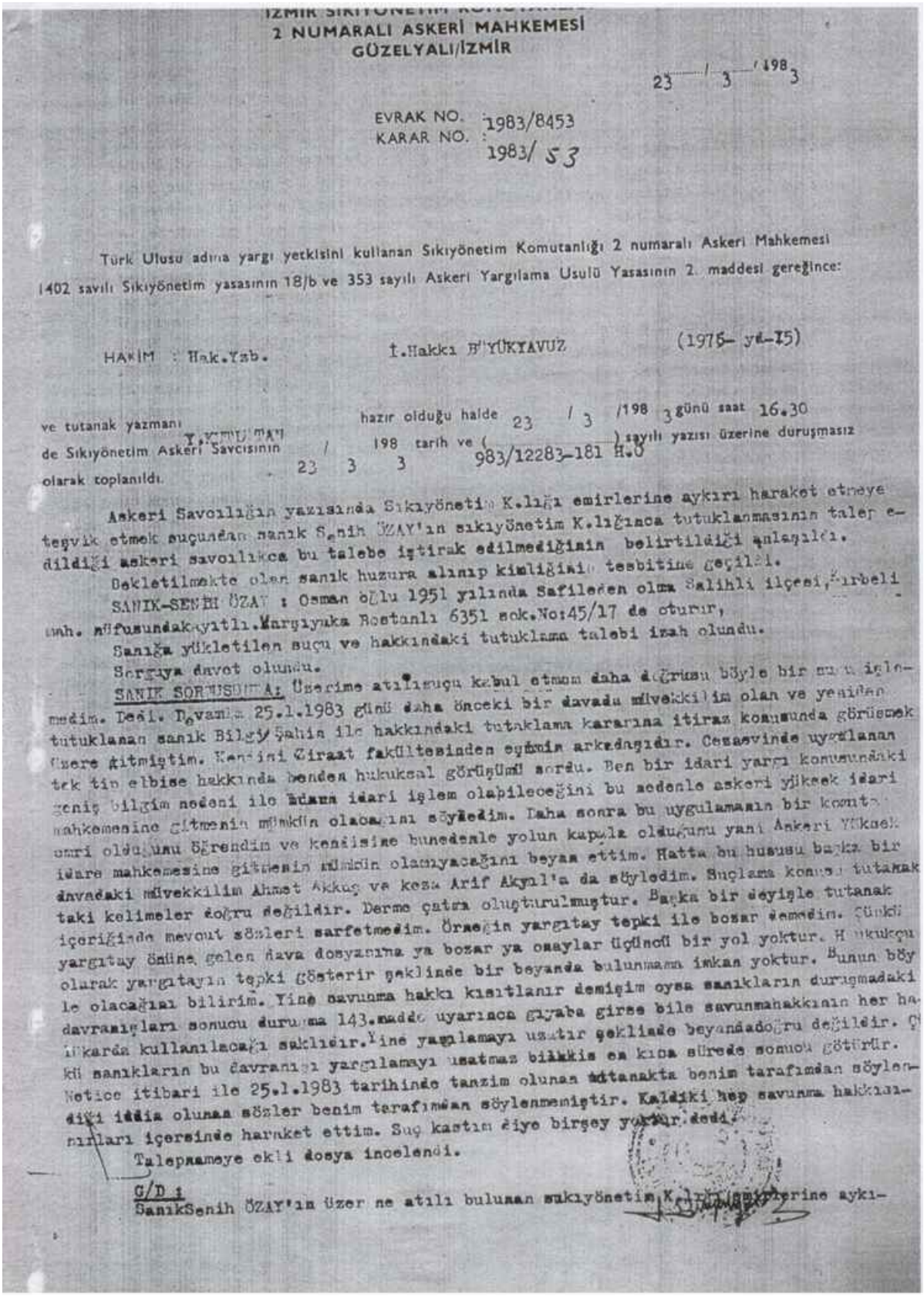
Sanığın evinde bulunan ve toplattırılmasına karar verilen ... kitap aracılığı ile herhangibir suç işlediği tesbit edilememiştir. Bu... kitap aracılığı ile sanık herhangibir övme veya propaganda suçunu işl... memiştir. Sadece bir tek kitabın elde edilmesi ve bununla ilgili olar... başka bir eylemin tesbit edilememesi yasak kitap bulundurmak ve bu su-... retle emirlere aykırı hareket etme suçunun oluşması için yeterli görü... memiştir.

K A R A R :

Yukarıda gerekçeleriyle ve etraflıca gösterildiği üzere sanığa... isnat edilen Sıkıyönetim Komutanlığı tedbir ve emirlerine karşı dire... nişe tahrik ve teşvik etmek suçunun yasal unsurları oluşmadığından ve... bu konuda yeterli deliller elde edilemediğinden, 353 sayılı kanunun 10... nci maddesi gereğince sanık hakkında KOVUŞTURMA YAPILMASINA YER OLMADI... GINA, itiraz yolu açık olmak üzere karar verildi.

N/D

Hulûsi ÖĞÜTCÜ
SYNT. Yrd. Savcısı

İZMİR SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI
2 NUMARALI ASKERİ MAHKEMESİ
GÜZELYALI/İZMİR

23 / 3 / 1983

EVRAK NO. 1983/8453
KARAR NO. 1983/ 53

Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Sıkıyönetim Komutanlığı 2 numaralı Askeri Mahkemesi 1402 sayılı Sıkıyönetim yasasının 18/b ve 353 sayılı Askeri Yargılama Usulü Yasasının 2. maddesi gereğince:

HAKİM : Hak.Yzb. İ.Hakkı BÜYÜKYAVUZ (1976- yd-15)

ve tutanak yazmanı Y.Üstçavuş hazır olduğu halde 23 / 3 /198 3 günü saat 16.30
de Sıkıyönetim Askeri Savcısının / 198 tarih ve ( ) sayılı yazısı üzerine duruşmasız
olarak toplanıldı. 23 3 3 983/12283-181 H.Ö

Askeri Savcılığın yazısında Sıkıyönetim K.lığı emirlerine aykırı haraket etmeye teşvik etmek suçundan sanık Senih ÖZAY'ın sıkıyönetim K.lığınca tutuklanmasının talep edildiği askeri savcılıkca bu talebe iştirak edilmediğinin belirtildiği anlaşıldı.

Dekletilmekte olan sanık huzura alınıp kimliğinin tesbitine geçildi.

SANIK-SENİH ÖZAY : Osman oğlu 1951 yılında Safiledden olma Balıhlı ilçesi, Kırbeli mah. nüfusundakayıtlı.Karşıyaka Bostanlı 6351 sok.No:45/17 de oturur,

Sanığa yükletilen suçu ve hakkındaki tutuklama talebi izah olundu.

Sorgıya davet olundu.

SANIK SORUSUNA: Üzerime atılısuçu kabul etmem daha doğrusu böyle bir suç işlemedim. Dedi. Duruşma 25.1.1983 günü daha önceki bir davada müvekkilim olan ve yeniden tutuklanan sanık Bilgi Şahin ile hakkındaki tutuklama kararına itiraz konusunda görüşmek üzere gitmiştim. Kendisini Ziraat fakültesinden eşimin arkadaşıdır. Cezaevinde uygulanan tek tip elbise hakkında benden hukuksal görüşümü sordu. Ben bir idari yargı konusundaki geniş bilgim nedeni ile bunu idari işlem olabileceğini bu nedenle askeri yüksek idari mahkemesine gitmenin mümkün olacağını söyledim. Daha sonra bu uygulamanın bir komuta emri olduğunu öğrendim ve kendisine bunedenle yolun kapalı olduğunu yani Askeri Yüksek idare mahkemesine gitmenin mümkün olamıyacağını beyan ettim. Hatta bu hususu başka bir davadaki müvekkilim Ahmet Akkuş ve kesa Arif Akyıl'a da söyledim. Suçlama konusu tutanaktaki kelimeler doğru değildir. Derme çatma oluşturulmuştur. Başka bir deyişle tutanak içeriğinde mevcut sözleri sarfetmedim. Örneğin yargıtay tepki ile bozar demedim. Çünkü yargıtay önüne gelen dava dosyasına ya bozar ya onaylar üçüncü bir yol yoktur. Hukukçu olarak yargıtayın tepki gösterir şeklinde bir beyanda bulunmama imkan yoktur. Bunun böyle olacağını bilirim. Yine savunma hakkı kısıtlanır demişim oysa sanıkların duruşmadaki davranışları sonucu duruşma 143.madde uyarınca gıyabe girse bile savunmahakkının her halukarda kullanılacağı saklıdır. Yine yargılamayı uzatır şeklinde beyandadoğru değildir. Çünkü sanıkların bu davranışı yargılamayı uzatmaz bilakis en kısa sürede sonuçlandırır. Netice itibari ile 25.1.1983 tarihinde tanzim olunan tutanakta benim tarafımdan söylendiği iddia olunan sözler benim tarafımdan söylenmemiştir. Kaldiki hep savunma hakkının sınırları içerisinde haraket ettim. Suç kastım diye birşey yoktur dedi.

Talepnameye ekli dosya incelendi.

Ç/D i
SanikSenih ÖZAY'ın üzerine atılı bulunan sıkıyönetim K.lığı emirlerine aykı-

5.1.2. Bir müvekkilimle **cezaevi görüşmeme** dikkatinizi çekerim. Bu görüşme memleketi de hukuku da ortaya serer…

6/37 — 6/37 Sevinç 12 Eylül Hukuku

5 1 EYLÜL 1994

12 Eylül ve Hukuk

Senih Özay

Dünya Barış Günü... Türkiye... Olağanüstü haller ülkesi, Sıkıyönetimler...

Bir anı...

1980 yılı Türkiye' de toplumsal muhalefet yükselmiş, faşizme karşı aktif savunma gündeme alınmış olaylar ve ölümler ve nihayet askerler rejime el koymuştur.

O sırada İzmir' de Gültepe Tarış olayları olmuş ve olaylar sırasında 3 polisi öldürdükleri iddiasıyla TCK' nın 146. maddesinden arkadaşı Hıdır Aslan' la beraber yargılanan Ali Akgün tutuklanmıştı.

Duruşma sabahı onun avukatı olmam ve cezaevinde hiç görüşmeden savunmanlık yapmam gerekmişti.

Bu uzun hikaye...

Daha sonra bir gün belki...

Yargılama sırasında Şirinyer Askeri Cezaevi' nde sanık ve avukatlarının görüşme odalarında her zamanki gibi deniz albayı, kara üsteğmeni, deniz teğmeni, assubay, gardiyan, çavuş ve erler kalabalık bir heyet bizi dinliyor.

Ali Akgün dedi ki:

"Ağabey biliyorsun Rize' nin Fındıklı kazasındayım. Benim anneanemin adı nanay... Yörenin tek kırık çıkık ustası... Bir de fakir dostu dayı...dayım var ve bizim orada fakir düşmanı kötü bir dayı... Ağa var... Birbirlerine düşman bunlar... Bir gün yörede dağlık arazide ikisi karşılaşmışlar, atışmışlar ve benim dayım öbür dayıyı yuvarlamış ve onun kaburgası kolu filan kırılmış. Sonuçta ağayı büyük evine getirmişler.

Köyde duyulmuş ağanın kırıkları...

Köyde yaşayan nanay nene de duymuş. Duyar duymaz evinden çıkıp ağanın evine yollanmış. Ve eve girişi sessizlik yaratmış aileler can düşmanı... Neyse ağanın odasına giren nanay nene su istemiş ak bez istemiş sarmış sarmalamış işini layığıyla yapmış ve tam gidecekken dönmüş ve ağaya demiş ki; "ağa ağa ben buraya yörenin tek kırık çıkıkçısı olduğum için geldim. Benim oğlumla mücadelen ayrıdır. Bana şükran duygunla bu meseleyi karıştırma. O ayrı o ayrı demiş "dedi. Bu hikaye cezaevinde beni çarptı. Belki dinleyenleri çarpmamıştır. Ama ileride Deniz Albayı emekli olduktan sonra Ergun beyi de çarptığını kendisinden duydum. O sırada Ali Akgün hikayesini bitirdikten sonra devam etti.

Ağabey ben bu devlete karşı savaş açmış olmaktan yargılanıyorum. Bir tarafta ben bunu anlıyorum. Ancak sana sorum şu. Hakimler benim nanay nenem gibi mıdırlar? Yani devletle beni karıştırırlar mı karıştırmazlar mı? dedi. Ben küçük sesle karıştırabilirler dediğimi hatırlıyorum.

Prof. Dr. Gazanfer Aksakoğlu:

"Dışkıyla Suyu Ayır

Prof. Dr. Gazanfer Aksakoğlu, Dokuz Eylül Üniversitesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı' nda öğretim üyesi. Kolera konusunda deneyimi ve yayınları bulunan Aksakoğlu ile, Türkiye' de yaşanan kolera iddiaları, kolera ve yapılması gerekenler üzerine konuştuk. Dr. Gazanfer Aksakoğlu ile görüşmemizi aşağıda sunuyoruz:

D. Söylem- Sayın Gazenfer Aksakoğlu, son günlerde kolera iddiaları (iddia olmaktan da çıktı, kanıtlandı) hakkında ne söyleyeceksiniz? Kolera var mı, yok mu?

G. Aksakoğlu- Evet, bu konuda gerçekten bir karmaşa yaşanıyor. yetkililer açık davranmaktan ısrarla kaçınıyorlar. Ben kolera vardır, ya da yoktur diyebilecek durumda değilim. Çünkü bu vakaların olduğu yerlerde inceleme yapmadım. Basından izliyorum. Ancak şunu söyleyebilirim, Türkiye' de kolera potansiyel olarak var. 1970-71 yılında Sağmalcılar' da çıktı. Beş altı yıl önce de İzmir' de yaşandı. Vibrio denen bakteri uygun ısı ve nem ortamı bulunduğu zaman yerleşir. Ankara' da bu uygun ortam olmadığı halde bile var. Bir bakterinin insan üzerinde yerleşmesi ve üremesi enfeksiyon demektir. Vibrio bu koşullarda sürekli yaşıyor. Bazı dengeler bozulduğunda da ortaya çıkıyor.

D. Söylem- Nedir o dengeler?

G. Aksakoğlu- Aşırı sıcak, su tüketiminin azalması, suyun niteliğinin düşmesi, suyun klorlanmaması gibi unsurlar dengeyi bozuyor ve hastalığı hortlatıyor. Yaşanılan mekana yakın tuvaletlerdeki dışkılar kuyu sularına geçiyor. Kuyu suyu her zaman potansiyel bir tehlikedir.

D. Söylem- Hastaneye yatan bazı hastalara El tor tanısı kondu. Bakanlık kolera yok diye açıklama yapıyor, sağlık kuruluşları olduğunu iddia ediyor?

G. Aksakoğlu- Eğer hastanelere başvuran kişilere El tor tanısı kondu ise ki böyle açıklanıyor bu koleranın

Bir Futbol K

Vefi Yaprak

24 Ağustos 1994' de İzmir' de bir futbol karşılaşması oynandı. Galatasaray Klubü Futbol Takımı Avenir Beggen (Lüxemburg) futbol takımını İzmir' de 4 - 0 yenerek şampiyonlar ligine yükseldi. Bu futbol karşılaşmasının öncesi ve sonrasındaki gelişmeleri artık bilmeyen yok gibi. Çünkü insanlar günler öncesinden medya aracılığıyla bu maça hazırlanmıştı. Türkiye' yi tanı- katkıda bulunacaktı. Sonra Diyarbakır' da gece maçı için aydınlatma sisteminin tamamlanmadığı öne sürülerek, maç İzmir' de oynandı. (Gerçi biz asıl gerekçenin; kulüp yöneticilerinin iştahını kabartan maç hasılatı ve Avrupa' lı konuk futbolcularının güvenlik sorunu (!) olduğunu biliyoruz...) Böylece maç öncesi oluşturulan "seferberlik" ortamını, ulusal bütünlük ve

5.1.3.Kenan Evren'e verilen **Hukuk doktoru payesinin** geri alınması yargılama sürecinde davacılığımdan ötürü müdahilim**.**

6/37 — 6/37 Sevil 12 Eylül Hukuku

12 Eylül ve Hukuk

Senih Özay

Dünya Barış Günü... Türkiye... Olağanüstü haller ülkesi, Sıkıyönetimler...

Bir anı...

1980 yılı Türkiye' de toplumsal muhalefet yükselmiş, faşizme karşı aktif savunma gündeme alınmış olaylar ve ölümler ve nihayet askerler rejime el koymuştur.

O sırada İzmir' de Gültepe Tarış olayları olmuş ve olaylar sırasında 3 polisi öldürdükleri iddiasıyla TCK' nın 146. maddesinden arkadaşı Hıdır Aslan' la beraber yargılanan Ali Akgün tutuklanmıştı.

Duruşma sabahı onun avukatı olmam ve cezaevinde hiç görüşmeden savunmanlık yapmam gerekmişti.

Bu uzun hikaye...

Daha sonra bir gün belki.

Yargılama sırasında Şirinyer Askeri Cezaevi' nde sanık ve avukatlarının görüşme odalarında her zamanki gibi deniz albayı, kara üsteğmeni, deniz teğmeni, assubay, gardiyan, çavuş ve erler kalabalık bir heyet bizi dinliyor.

Ali Akgün dedi ki:

"Ağabey biliyorsun Rize' nin Fındıklı kazasındayım. Benim anneanemin adı nanay... Yörenin tek kırık çıkık ustası... Bir de fakir dostu dayı.. dayım var ve bizim orada fakir düşmanı kötü bir dayı... Ağa var... Birbirlerine düşman bunlar... Bir gün yörede dağlık arazide ikisi karşılaşmışlar, atışmışlar ve benim dayım öbür dayıyı yuvarlamış ve onun kaburgası kolu filan kırılmış. Sonuçta ağayı büyük evine getirmişler.

Köyde duyulmuş ağanın kırıkları..

Köyde yaşayan nanay nene de duymuş. Duyar duymaz evinden çıkıp ağanın evine yollanmış. Ve eve girişi sessizlik yaratmış aileler can düşmanı... Neyse ağanın odasına giren nanay nene su istemiş ak bez istemiş sarmış sarmalamış işini layığıyla yapmış ve tam gidecekken dönmüş ve ağaya demiş ki, "ağa ağa ben buraya yörenin tek kırık çıkıkçısı olduğum için geldim. Benim oğlumla mücadelen ayrıdır. Bana şükran duygunla bu meseleyi karıştırma. O ayrı o ayrı demiş "dedi. Bu hikaye cezaevinde beni çarptı. Belki dinleyenleri çarpmamıştır. Ama ileride Deniz Albayı emekli olduktan sonra Ergun beyi de çarptığını kendisinden duydum. O sırada Ali Akgün hikayesini bitirdikten sonra devam etti.

Ağabey ben bu devlete karşı savaş açmış olmaktan yargılanıyorum. Bir tarafta ben bunu anlıyorum. Ancak sana sorum şu. Hakimler benim nanay nenem gibi midirler? Yani devletle beni karıştırırlar mı karıştırmazlar mı? dedi. Ben küçük sesle karıştırabilirler dediğimi hatırlıyorum.

Prof. Dr. Gazanfer Aksakoğlu:

"Dışkıyla Suyu Ayır

Prof. Dr. Gazanfer Aksakoğlu, Dokuz Eylül Üniversitesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı' nda öğretim üyesi. Kolera konusunda deneyimi ve yayınları bulunan Aksakoğlu ile, Türkiye' de yaşanan kolera iddiaları, kolera ve yapılması gerekenler üzerine konuştuk. Dr. Gazanfer Aksakoğlu ile görüşmemizi aşağıda sunuyoruz:

D. Söylem- Sayın Gazenfer Aksakoğlu, son günlerde kolera iddiaları (iddia olmaktan da çıktı, kanıtlandı) hakkında ne söyleyeceksiniz? Kolera var mı, yok mu?

G. Aksakoğlu- Evet, bu konuda gerçekten bir karmaşa yaşanıyor. yetkililer açık davranmaktan ısrarla kaçınıyorlar. Ben kolera vardır, ya da yoktur diyebileçek durumda değilim. Çünkü bu vakaların olduğu yerlerde inceleme yapmadım. Basından izliyorum. Ancak şunu söyleyebilirim, Türkiye' de kolera potansiyel olarak var. 1970-71 yılında Sağmalcılar' da çıktı. Beş altı yıl önce de İzmir' de yaşandı. Vibrio denen bakteri uygun ısı ve nem ortamı bulunduğu zaman yerleşir. Ankara' da bu uygun ortam olmadığı halde bile var. Bir bakterinin insan üzerinde yerleşmesi ve üremesi enfeksiyon demektir. Vibrio bu koşullarda süreklı yaşıyor.. Bazı dengeler bozulduğunda da ortaya çıkıyor.

D. Söylem- Nedir o dengeler?

G. Aksakoğlu- Aşırı sıcak, su tüketiminin azalması, suyun niteliğinin düşmesi, suyun klorlanmaması gibi unsurlar dengeyi bozuyor ve hastalığı hortlatıyor. Yaşanılan mekana yakın tuvaletlerdeki dışkılar kuyu sularına geçiyor. Kuyu suyu her zaman potansiyel bir tehlikedir.

D. Söylem- Hastaneye yatan bazı hastalara El tor tanısı kondu. Bakanlık kolera yok diye açıklama yapıyor, sağlık kuruluşları olduğunu iddia ediyor?

G. Aksakoğlu- Eğer hastanelere başvuran kişilere El tor tanısı kondu ise ki böyle açıklanıyor bu koleranın

Bir Futbol K

Vell Yaprak

24 Ağustos 1994' de İzmir' de bir futbol karşılaşması oynandı. Galatasaray Klubü Futbol Takımı Avenir Beggen (Lüxemburg) futbol takımını İzmir' de 4 - 0 yenerek şampiyonlar ligine yükseldi. Bu futbol karşılaşmasının öncesi ve sonrasındaki gelişmeleri artık bilmeyen yok gibi. Çünkü insanlar günler öncesinden medya aracılığıyla bu maça hazırlanmıştı. Türkiye' yi tanı- katkıda bulunacaktı. Sonra Diyarbakır' da gece maçı için aydınlatma sisteminin tamamlanmadığı öne sürülerek, maç İzmir' de oynandı. (Gerçi biz asıl gerekçenin, kulüp yöneticilerinin iştahını kabartan maç hasılatı ve Avrupa' lı konuk futbolcularının güvenlik sorunu (!) olduğunu biliyoruz...) Böylece maç öncesi oluşturulan "seferberlik" ortamını, ulusal bütünlük ve

T.B.M.M.
Adalet Komisyonu Başkanlığına

ANKARA

1. Komisyonunuzda 32. sırada müvekkilim Ali Akgün hakkında idam hüküm dosyası bulunmaktadır.

2. Henüz tashih-i karar ve iadei muhakeme yoluna başvurulmamıştır.

3. Ne var ki dosyada görüldüğü üzere Dışişleri Bakanlığı Hıdır Asla isimli bir başka sanığın idam cezasının infazı sırasında bütün dünyaya yaptığı açıklamada müvekkilimin öldürdüğü iddia edilen polisleri% idam cezası infaz edilen şahsı öldürdüğünü bildirmiştir.Bu durumda bizim Dışişleri Bakanlığına yaptığımız bu bilgiyi nereden aldığı yollu başvurumuza cevap vermemekle işlem tesis edilmiş idi.Bu işlem aleyhine ek gibi Ankara 4.İdare Mahkemesinin 85/599 E. sayılı dava açılmıştır. Dava çok ilginç biçimde sanıdar Dışişleri Bakanlığının tehlikeli sessizliği ile sürmektedir.Bu dosyanın Türkiye Parlementosu tarafından bilinmesinde hukuksal yarar vardır.İdam cezası gibi geriye dönüşü olmayan kararların bütün aşamalarında titizlik, dikkat, hukuksal, vicdani ve insani görevdir.

Komisyonunuzca İdare Mahkemesinden bu dosyanın getirtilip incelenmesi muhtemelen müvekkilimizin idam edilmemesi sonucuna, hukuksal seyirlerin beklemesi sonucuna, afaki olarak 32. sıradan ön sıralara zıplatılmaya kalkışılmaması sonlarına götürebilir.

Bu nedenle dilekçemizin dikkate alınıp, dosyanın incelenerek tarafımıza bilgi verilmesini arz ve talep ederiz. Saygılarımızla.

4.9.1985

Ali Akgün
vekili
Av.Senih Özay

Adres

1379 sok. 57/B K:2 D:207
Alsancak - İZMİR

Evren'den Barış Ödülü'nün geri alınması için ilk adım | Haber Yazdı... http://www.focushaber.com/site/php/haber_yazdir.php?h=83

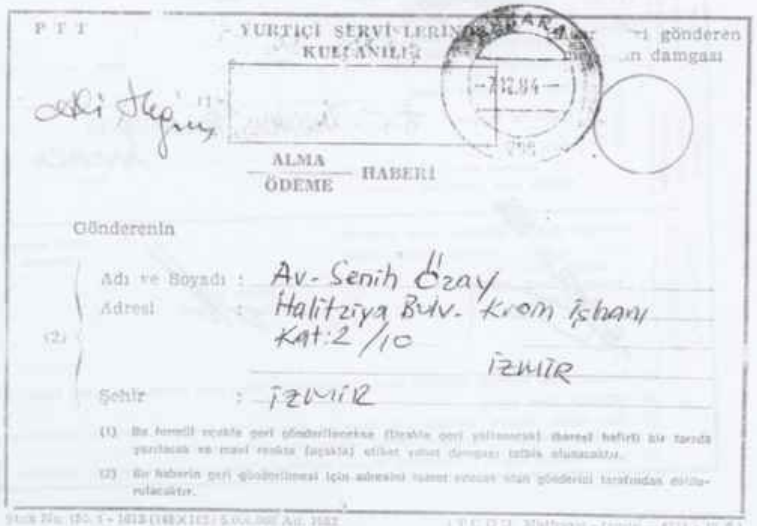
Evren'den Barış Ödülü'nün geri alınması için ilk adım

İzmir Barosu avukatlarından Senih Özay ile Murat Alpaslan, 'toplumsal vicdan' oluşturmak adına harekete geçti.

01 Kasım 2011 Salı

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi tarafından 7'nci Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e verilen 'fahri hukuk doktorluğu' unvanının geri alınması için hukuksal yönden çabalarını sürdüren İzmir Barosu avukatlarından Senih Özay ile Murat Alpaslan, 'toplumsal vicdan' oluşturmak adına da harekete geçti. Kenan Evren'in maaşının kesilmesi, adının cadde ve okullardan silinmesi, Atatürk Uluslararası Barış Ödülü'nün

P T T — YURTİÇİ SERVİSLERİNDE KULLANILIŞ

...ı gönderen ...ın damgası

ALMA / ÖDEME HABERİ

Gönderenin

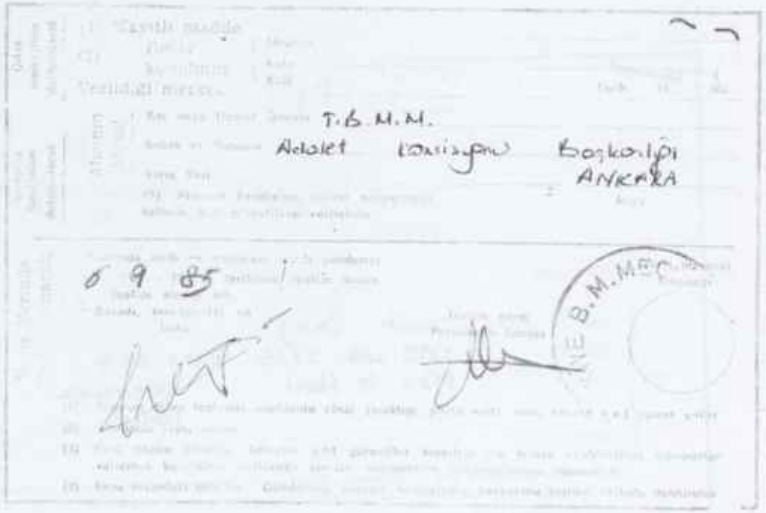
Adı ve Soyadı : Av. Senih Özay

Adresi : Halitziya Bulv. Krom İşhanı Kat:2 /10 İZMİR

Şehir : İZMİR

(1) Bu formül ayrıca geri gönderilecekse (Ücretle geri yollanacak) ilgenal hafifi bir tarafa yapılacak ve mavi renkte (açıkta) etiket yalnız damgası tatbik olunacaktır.

(2) Bir haberin geri gönderilmesi için adresini temiz evsaf olan gönderici tarafından doldurulacaktır.

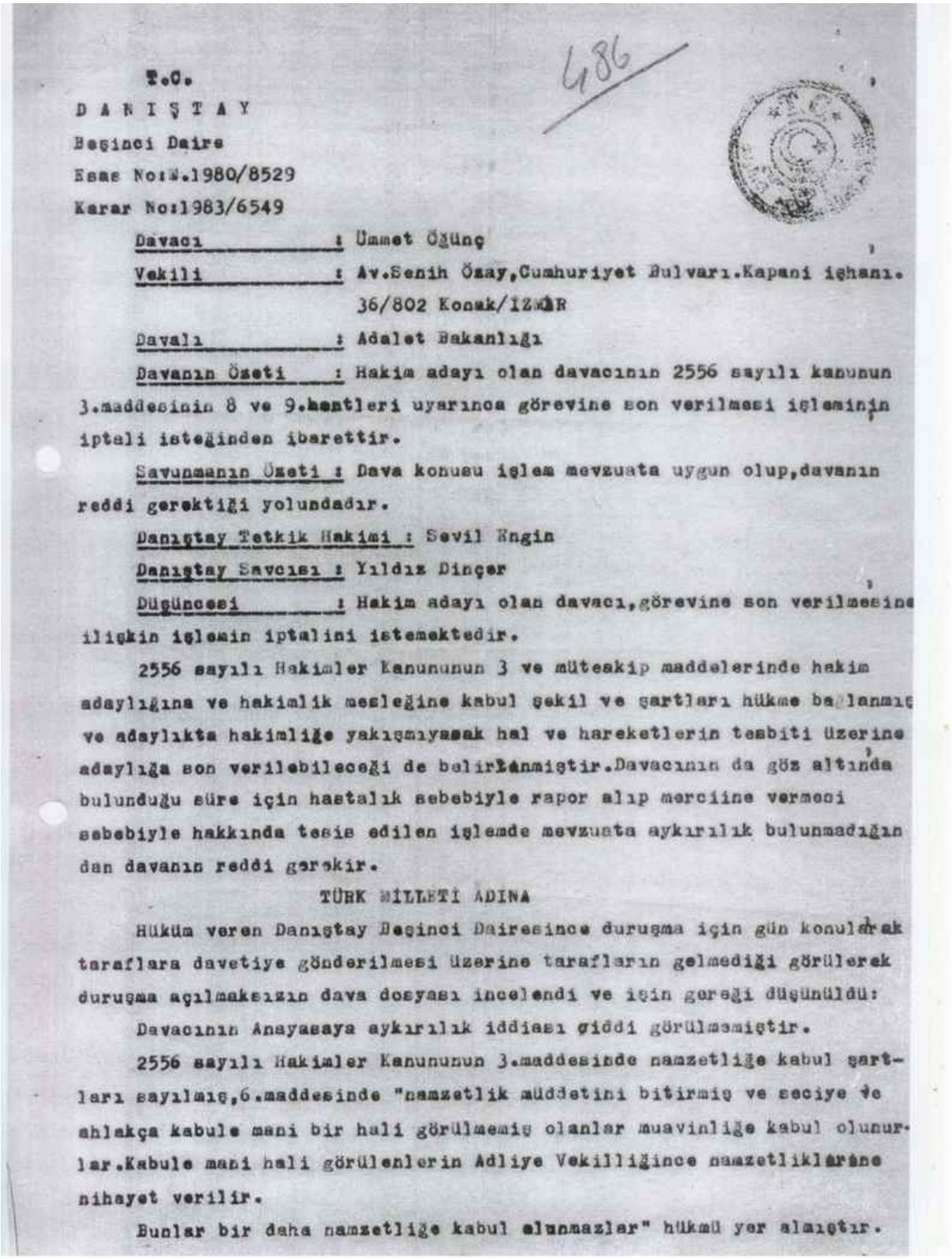

T.B.M.M.
Adalet Komisyonu Başkanlığı
ANKARA

09 85

T.B.M.M.

5.1.4 Dostum bir **stajyer yargıcın** bir sendikaya çay içmeye girdi diye hakimlik hayatı sona erdi diye davalar açtığımı, debelendiğimi zor avukat olabildiğini hatırlamak için, hatırlatmak için müdahilim.

T.C.
D A N I Ş T A Y
Beşinci Daire
Esas No:M.1980/8529
Karar No:1983/6549

486

Davacı : Ümmet Öğünç
Vekili : Av.Senih Özay,Cumhuriyet Bulvarı.Kapani işhanı. 36/802 Konak/İZMİR
Davalı : Adalet Bakanlığı
Davanın Özeti : Hakim adayı olan davacının 2556 sayılı kanunun 3.maddesinin 8 ve 9.bentleri uyarınca görevine son verilmesi işleminin iptali isteğinden ibarettir.
Savunmanın Özeti : Dava konusu işlem mevzuata uygun olup,davanın reddi gerektiği yolundadır.
Danıştay Tetkik Hakimi : Sevil Engin
Danıştay Savcısı : Yıldız Dinçer
Düşüncesi : Hakim adayı olan davacı,görevine son verilmesine ilişkin işlemin iptalini istemektedir.

2556 sayılı Hakimler Kanununun 3 ve müteakip maddelerinde hakim adaylığına ve hakimlik mesleğine kabul şekil ve şartları hükme bağlanmış ve adaylıkta hakimliğe yakışmıyacak hal ve hareketlerin tesbiti üzerine adaylığa son verilebileceği de belirtilmiştir.Davacının da göz altında bulunduğu süre için hastalık sebebiyle rapor alıp merciine vermesi sebebiyle hakkında tesis edilen işlemde mevzuata aykırılık bulunmadığından davanın reddi gerekir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Beşinci Dairesince duruşma için gün konularak taraflara davetiye gönderilmesi üzerine tarafların gelmediği görülerek duruşma açılmaksızın dava dosyası incelendi ve işin gereği düşünüldü:

Davacının Anayasaya aykırılık iddiası ciddi görülmemiştir.

2556 sayılı Hakimler Kanununun 3.maddesinde namzetliğe kabul şartları sayılmış,6.maddesinde "namzetlik müddetini bitirmiş ve seciye ve ahlakça kabule mani bir hali görülmemiş olanlar muavinliğe kabul olunurlar.Kabule mani hali görülenlerin Adliye Vekilliğince namzetliklerine nihayet verilir.

Bunlar bir daha namzetliğe kabul olunmazlar" hükmü yer almıştır.

T.C.
D A N I Ş T A Y
Beşinci Daire
Esas No:1980/8529
Karar No:1983/6549

Yukarıda anılan 3.maddedeki şartları taşıdığı gerekçesiyle hakim ad adaylığına atanan davacının adaylık süresi içinde göz altında bulunduğu süre için sahte rapor düzenlettirerek kullanmak suretiyle memuriyetle bağdaşmayacak ahlak ve siretçe hakimliğe yakışmıyacak bir hal ile dile geldiği,hakkında cezai soruşturma açıldığı,nedeniyle görevine son verilmesi yolunda tesis edilen işlemde yukarıda sözü edilen hükümlere aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle dayanaktan yoksun davanın reddine,yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına ve işlem dosyasının yerine gönderilmesine 5.10.1983 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Turgut	Şerafettin	Güzin	Hayrettin	Temuçin
Akmirza	Özbek	Ersoy	Ersöz	Erçağ

Aslı Gibidir.

A/G

T.C.
D A N I Ş T A Y
Sekizinci Daire
Esas No:1981/1091
Karar No:1982/192 - 3 -

5/a maddesi karşısında baro levhasına yazılmasına engel olduğu gerekçeleriyle Bakanlıkça onaylanmadığı dava dosyasının incelenmesinden anlaşılmaktadır.

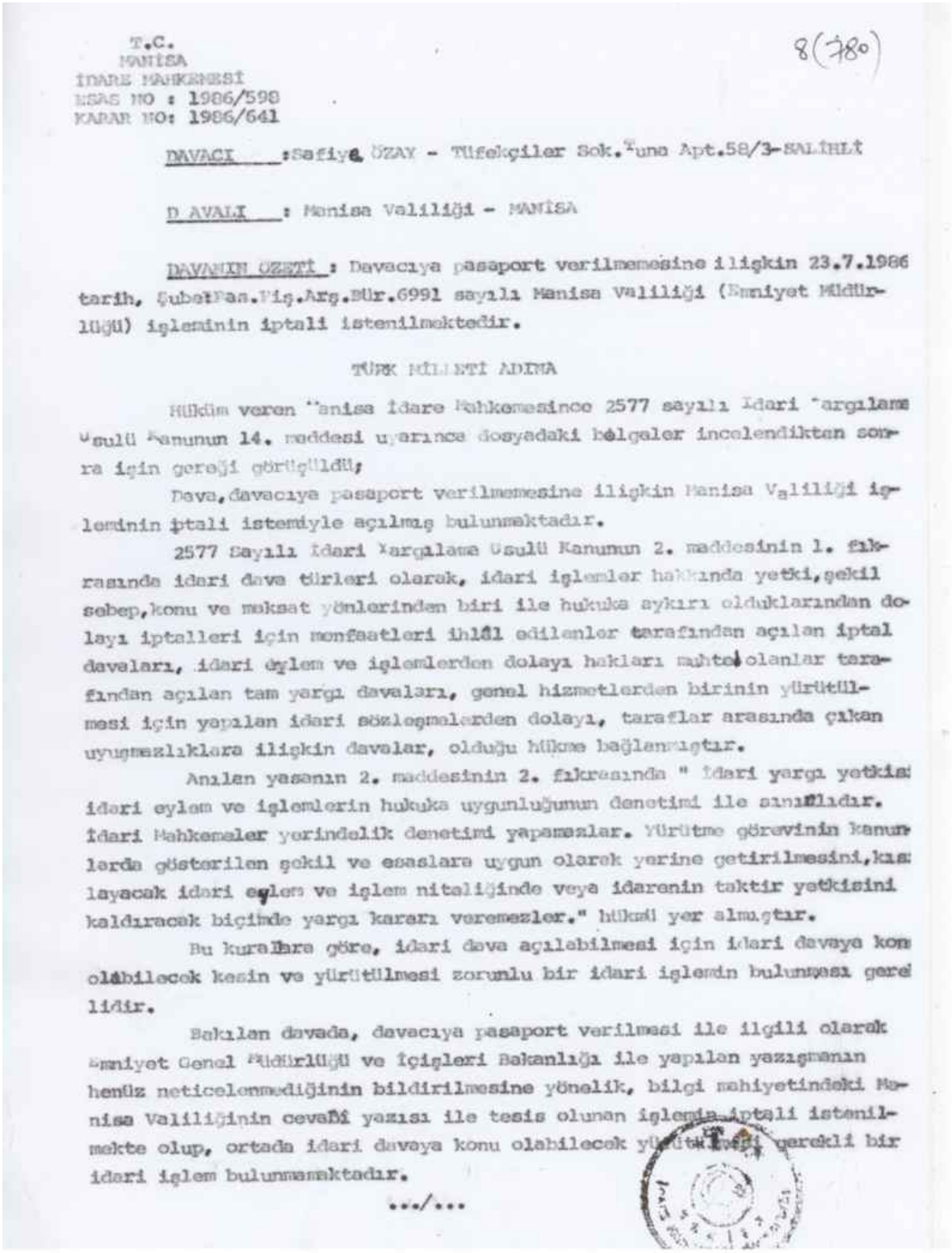
Davacının T.C. Kanunu'nun 354/2 maddesi uyarınca 12 gün hapis cezası ile cezalandırıldığı tartışmasızdır. Cezanın para cezasına çevrildikten sonra ertelenmek suretiyle uygulanmasının kaldırılmış olması, ceza adli sicilden silinmedikçe davacının bu suçtan bükümlü sayılmasına engel değildir.

Bu nedenle davalı Bakanlıkça yapılan işlemde yasalara aykırı bi yön bulunmadığından, davanın reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına 18.3.1982 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Metin Güven	Şefik Sancar	Sami Akural	Nadem Akyüz	Güler Mermut

A/Y

5.1.5. Yaşlı anneme yurtdışındaki oğlunu belki ziyaret eder diye, belki kuryelik yapar diye devletin yüksek menfaatlerine aykırı diye, **pasaport** verilmeyişini ve Manisa İdare mahkemesinde davalara kalkıştırttığı için müdahilim.

T.C.
MANİSA
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 1986/598
KARAR NO: 1986/641

8(780)

DAVACI :Safiye ÖZAY - Tüfekçiler Sok.Tuna Apt.58/3-SALİHLİ

DAVALI : Manisa Valiliği - MANİSA

DAVANIN ÖZETİ : Davacıya pasaport verilmemesine ilişkin 23.7.1986 tarih, ŞubatPas.Piş.Arş.Bür.6991 sayılı Manisa Valiliği (Emniyet Müdürlüğü) işleminin iptali istenilmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Manisa İdare Mahkemesince 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 14. maddesi uyarınca dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü;

Dava,davacıya pasaport verilmemesine ilişkin Manisa Valiliği işleminin iptali istemiyle açılmış bulunmaktadır.

2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 2. maddesinin 1. fıkrasında idari dava türleri olarak, idari işlemler hakkında yetki,şekil sebep,konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları, idari eylem ve işlemlerden dolayı hakları mahtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, genel hizmetlerden birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerden dolayı, taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, olduğu hükme bağlanmıştır.

Anılan yasanın 2. maddesinin 2. fıkrasında " İdari yargı yetkisi idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari Mahkemeler yerindelik denetimi yapamazlar. Yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini,kılacak idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler." hükmü yer almıştır.

Bu kurallara göre, idari dava açılabilmesi için idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi zorunlu bir idari işlemin bulunması gerekliliktir.

Bakılan davada, davacıya pasaport verilmesi ile ilgili olarak Emniyet Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığı ile yapılan yazışmanın henüz neticelenmediğinin bildirilmesine yönelik, bilgi mahiyetindeki Manisa Valiliğinin cevabî yazısı ile tesis olunan işlemin iptali istenilmekte olup, ortada idari davaya konu olabilecek yürütülmesi gerekli bir idari işlem bulunmamaktadır.

.../...

T.C.
MANİSA
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 1986/598
KARAR NO: 1986/641 - 2 -

Açıklanan nedenlerle davanın incelenmeksizin reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, 2.250.-₺ yürütmeyi durdurma harcı ile artan posta pulunun istem halinde davacıya iadesine,19.12.1986 gününde oybirliği ile karar verildi.

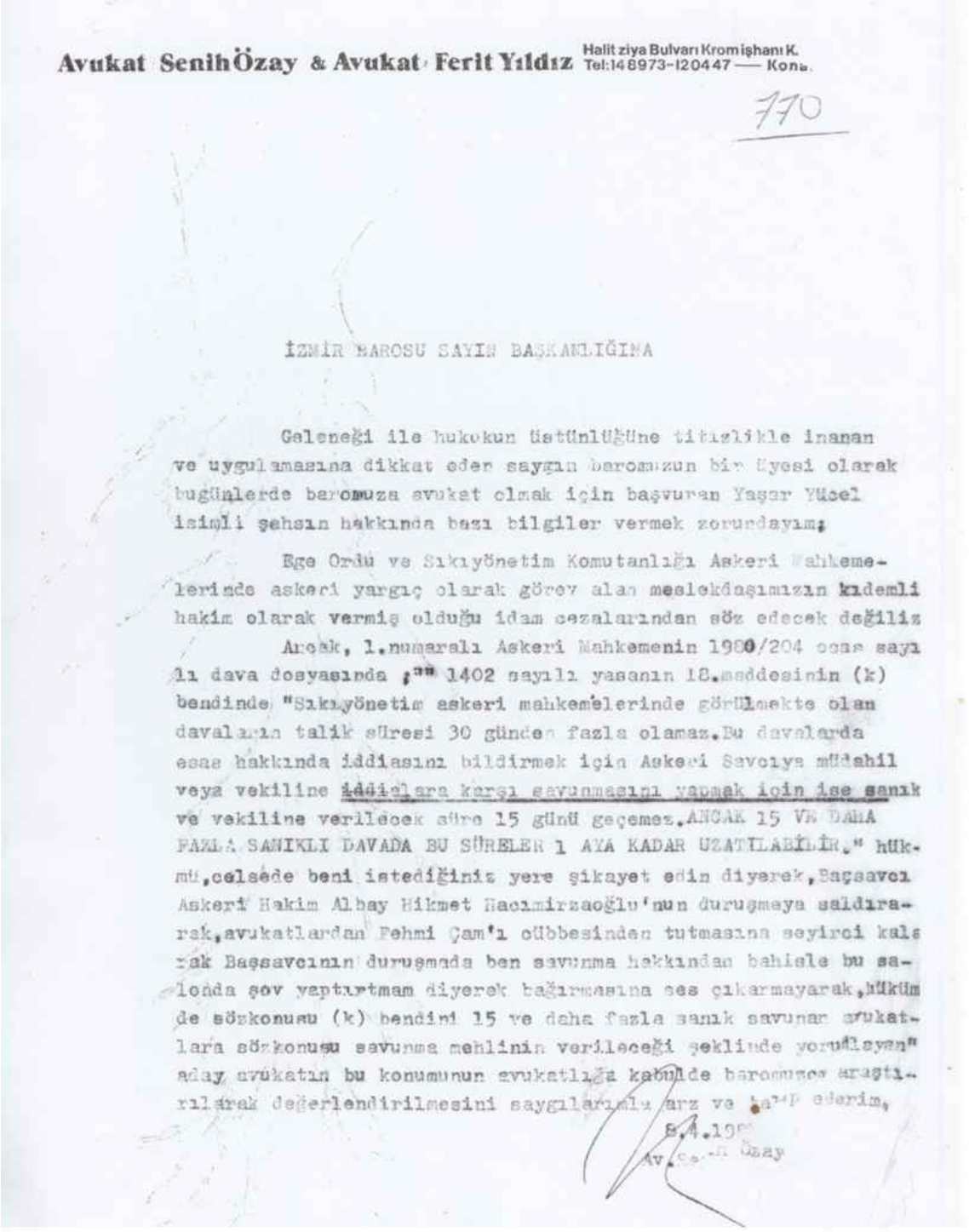
BAŞKAN	ÜYE	ÜYE
S.Sabri GERÇEKER	Turgut TUGAY	Doğan ADIGÜZEL
26541	27342	27349

A/Ç

Aslının Aynıdır.

5.1.6. Her yurt dışına çıkışta siyasi şubece girilmez bir odaya alınarak uçağı bile bekletişim, zabıtlar, daktilolar, klasörlere boğuluşum yüzünden rahatsızlığım için müdahilim.

5.1.7. O dönemde avukatlara / **savunmaya kötü davranan askeri ya da sivil yargıçların** sonradan avukat olmaya kalkıştıklarında engelleme çabam için, buna devam arzum için örneğiyle müdahilim**.**

Avukat Senih Özay & Avukat Ferit Yıldız Halit ziya Bulvarı Kromişhanı K. Tel:148973-120447 — Kona.

770

İZMİR BAROSU SAYIN BAŞKANLIĞINA

Geleneği ile hukukun üstünlüğüne titizlikle inanan ve uygulamasına dikkat eden saygın baromuzun bir üyesi olarak bugünlerde baromuza avukat olmak için başvuran Yaşar Yücel isimli şahsın hakkında bazı bilgiler vermek zorundayım;

Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemelerinde askeri yargıç olarak görev alan meslekdaşımızın kıdemli hakim olarak vermiş olduğu idam cezalarından söz edecek değiliz

Ancak, 1.numaralı Askeri Mahkemenin 1980/204 esas sayılı dava dosyasında ;"" 1402 sayılı yasanın 18.maddesinin (k) bendinde "Sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davaların talik süresi 30 günden fazla olamaz.Bu davalarda esas hakkında iddiasını bildirmek için Askeri Savcıya müdahil veya vekiline iddialara karşı savunmasını yapmak için ise sanık ve vekiline verilecek süre 15 günü geçemez.ANCAK 15 VE DAHA FAZLA SANIKLI DAVADA BU SÜRELER 1 AYA KADAR UZATILABİLİR." hükmü,celsede beni istediğiniz yere şikayet edin diyerek,Başsavcı Askeri Hakim Albay Hikmet Hacımirzaoğlu'nun duruşmaya saldırarak,avukatlardan Fehmi Çam'ı cübbesinden tutmasına seyirci kalarak Başsavcının duruşmada ben savunma hakkından bahisle bu salonda şov yaptırtmam diyerek bağırmasına ses çıkarmayarak,hüküm de sözkonusu (k) bendini 15 ve daha fazla sanık savunan avukatlara sözkonusu savunma mehlinin verileceği şeklinde yorumlayan" aday avukatın bu konumunun avukatlığa kabulde baromuzca araştırılarak değerlendirilmesini saygılarımla arz ve rica ederim,

8.4.198[illegible]

Av. Senih Özay

1940/748

herkesin gözü önünde sen tahrikçisin, bunlar senin eserin dediği zaman yaptığım açıklamada, 2 Numaralı Mahkemede aynı günkü duruşmada Hak. Bnb Aydın Kalpakçıya, Mahkeme Başkanı Doğan Albaya, Üye Ali Kıza Yüzbaşıya , Duruşmadaki Av. Güney Dinç, Av. Fehmi Çam , Av. Mehmet Sürücü, Av. Özer Kırca, Av.Mehmet çıplak ve daha diğer Avukatların bulunduğu duruşmada kalkıp hukuk adamı olarak diye başlayıp aynı yolla yaptığım açıklamadan hem de Kıdemli Hakim Aydın Kalpakçının o sıra bahsettiği tutanaktan olaylardan haberim olmamasına rağmen anlışılır.

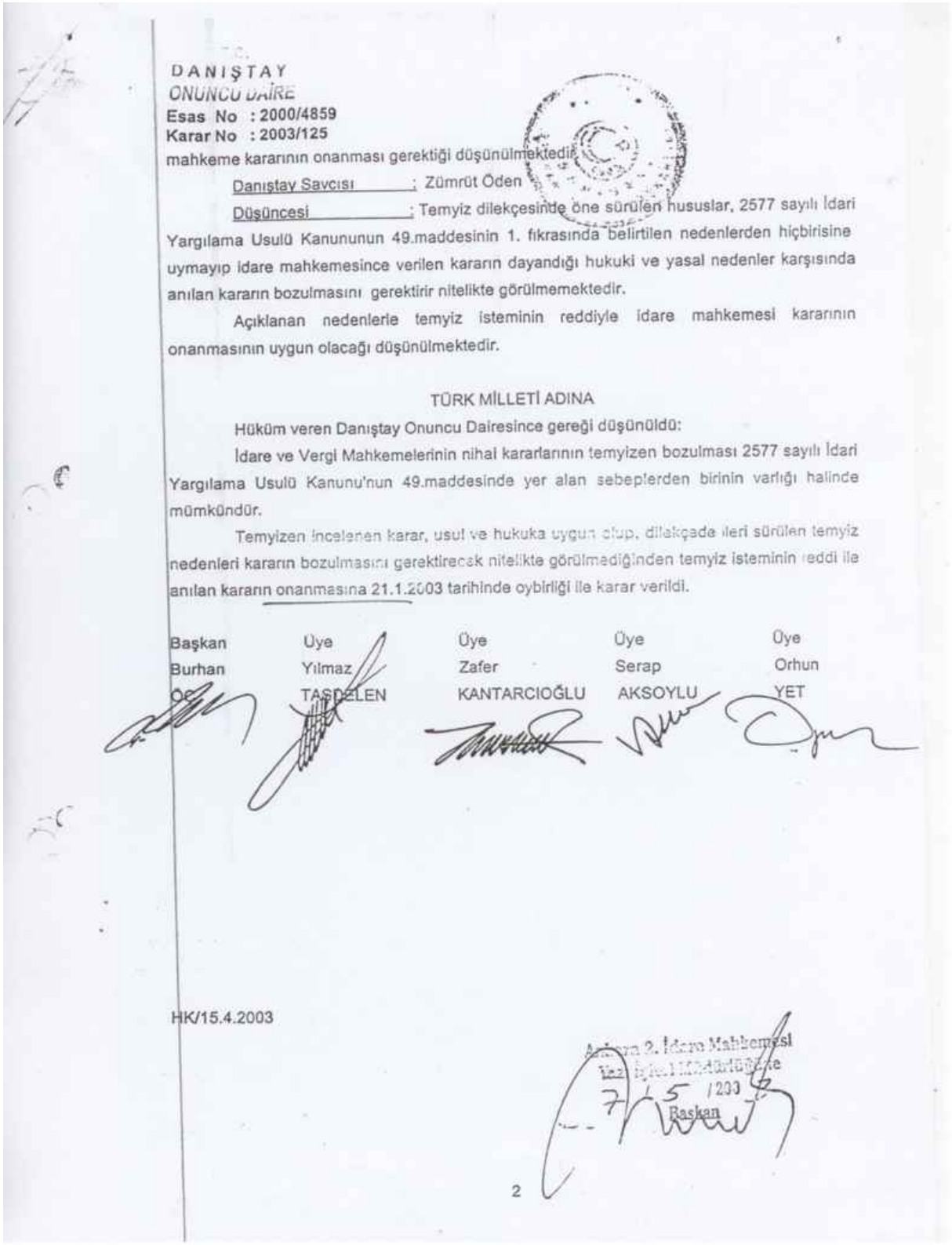
Daha sonra Askeri Savcının görüşme talebi üzerine bunu yanlış anlayarak olsa gerek üç saat enterne edilmiş olarak tutulduktan sonra yaptığım görüşmede aynıgörüşlerimiz ortaya konmuş Askeri Danıştay olgusu tarafımızdan ileri sürülmüştür. Hatta işlemin Komutan emri olduğu ve bakanlık işlemi olmadığı bize gösterilince o zaman 1402/2342/ Ek 3. madde gereği idari Yargı yolunun kapalı olduğu anlaşılmış ve tarafımdan da belirtilmiştir. Bizden Sanıkların elbiseleri giymelerini istememiş ve giymediklerinde niye giymiyorsunuz deyip Sanıklara karşı duruşmayı terkimiz istenmiştir. Ben Sanık X ' in Maviye ve yeşile, kumaşın cinsine alerjisi olabileceğini hele hele tutuklu ise ve beyaz gömlek ağığı ise giyebilmeyi özlemesi, istemesi hukuken imkan araştırması hatta dürüştçe aksine hükmün Komutanlıktan kaldırılmasını isteyebileceğini görüşünü taşıyorum. Ama yırt, soyun, donsuz kal, iyidir demedim, demem.

Kaldı ki Sanıkların eylemleri suç sayılmamıştır ki ben suç olmayan şeyin tahrikçisi olarak suç işlediğim dolayısıyla soruşturmaya konu olayım. Hatta bu konuda Askeri Savcı Alb. Hikmet Hacımırza aynı görüşle 1402/3/ d fıkrasına göre Sıkıyönetim Bölgesi dışına çıkarılma formülünün uygulanacağını bildirmişti.

Nereden bakılırsa bakılsın Avukatlık Mesleğimin gereği olarak kutsal Savunmanın olmaktan öte hiçbir yanı olmamasına, suç teşkil etmemesine, kast yokluğuna, konunun Evrensellikle tartışılabilir olduğuna, Bütün Avukatlara yönelik bir görüntü almış olmasına idarenin işleminin her zaman geri alabileceği hukuksal ilkesine göre SORUŞTURMANIN DURDURULMASINA KARAR VERİLMESİNİ ARZ VE TALEP EDERİM. Avukat Senih ÖZAY

Bu iki sayfayık yukarıdaki Savunmamın dışındaki hiçbir yerdeki beyan iradem mahsulü olamaz. Av. Senih OZAY

5.1.8 Devamında bile, General Veli Küçük üzerinden, asker üst düzey şahıslara hukuk işlememesini yargı organlarından bile döndükçe müdahil olmak gereğini kavradım bu yüzden müdahilim.

DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2000/4859
Karar No : 2003/125

mahkeme kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Zümrüt Öden

Düşüncesi : Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49.maddesinin 1. fıkrasında belirtilen nedenlerden hiçbirisine uymayıp idare mahkemesince verilen kararın dayandığı hukuki ve yasal nedenler karşısında anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemektedir.

Açıklanan nedenlerle temyiz isteminin reddiyle idare mahkemesi kararının onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince gereği düşünüldü:

İdare ve Vergi Mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49.maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı halinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar, usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmediğinden temyiz isteminin reddi ile anılan kararın onanmasına 21.1.2003 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Burhan	Yılmaz	Zafer	Serap	Orhun
ÖÇ	TAŞDELEN	KANTARCIOĞLU	AKSOYLU	YET

HK/15.4.2003

Ankara 2. İdare Mahkemesi
Yaz. işl. müd.lüğüne
7 / 5 /200
Başkan

2

CIA, 12 Eylül sorusunu 'mantıksız' buldu

İzmirli avukatlar CIA'ya Kenan Evren ile ilişkilerini sordu. CIA'dan yanıt geldi: Mantıksız araştırmalar yapamayız.

SERKAN OCAK
İSTANBUL
serkan.ocak@radikal.com.tr

Kenan Evren'e, İÜ Hukuk Fakültesi'nin verdiği akademik unvanının alınması için dava açan İzmirli avukatların darbe ile ilgili gönderdiği soruları CIA 'mantıksız' buldu. Avukatlar Evren ve darbe kadrolarının ABD ve NATO'da gö-

İzmir Barosu avukatlarından Senih Özay, Yahya Murat Alpaslan ve Baha Coşkun, İÜ senatosuna, 6 Haziran 2011'de Evren'e verilen 'fahri profesörlük ve doktora' unvanının geri alınması için başvuruda bulundu. Üniversiteden yasal süre içinde cevap gelmeyince konu mahkemeye taşındı. 3 avukat, bu başvuruyu yaptığı sırada, Evren ile ilgili hazırladıkları 10 soruluk bir dilekçeyi de CIA, ABD Dışişleri Bakanlığı, ABD Savunma Bakanlığı ve Amerikan

İlk cevap, Amerikan Büyükelçiliği'nden geldi. Büyükelçilik, "Alıcı adı bulunmadığından bu tür yazışmaların Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla yapılmasını" isteyerek dilekçeyi geri çevirdi. Ardından CIA'dan da yanıt geldi.

CIA'dan ilginç yanıt

Bilgi edinme hakkı kapsamında dilekçeyi gönderdikleri CIA'nın Bilgi Koordinatörlüğü'nden gelen cevapta şu ifadeler yer aldı: "Bilgi Edinme Yasası, hükümetin kayıtlarına kamuya ulaşma imkânı sağlamak amacıyla çıkarılmıştır. Yasanın koşullarına göre federal makamlar, özel bir taleple ilgi-

5.1.9.1. Bu çalışmalarla Müdahil olabileceğimi sandım;

29.Müdahil olmak için ek gibi çok çabaladım; evraklarını sundum;

Dostum bir Stajyer yargıcın bir Sendikaya çay içmeye girdi diye hakimlik hayatı sona erdi diye davalar açtığım, debelendiğimi zor avukat olabildiğini hatırlamak için, hatırlatmak için müdahilim.

D A N I Ş T A Y
Beşinci Daire
Esas No:K.1980/8529
Karar No:1983/6549

Davacı : Ümmet Öğünç
Vekili : Av.Senih Özay,Cumhuriyet Bulvarı.Kapani işhanı. 36/802 Konak/İZMİR
Davalı : Adalet Bakanlığı
Davanın Özeti : Hakim adayı olan davacının 2556 sayılı kanunun 3.maddesinin 8 ve 9.bentleri uyarınca görevine son verilmesi işleminin iptali isteğinden ibarettir.
Savunmanın Özeti : Dava konusu işlem mevzuata uygun olup,davanın reddi gerektiği yolundadır.
Danıştay Tetkik Hakimi : Sevil Engin
Danıştay Savcısı : Yıldız Dinçer
Düşüncesi : Hakim adayı olan davacı,görevine son verilmesine ilişkin işlemin iptalini istemektedir.

2556 sayılı Hakimler Kanununun 3 ve müteakip maddelerinde hakim adaylığına ve hakimlik mesleğine kabul şekil ve şartları hükme bağlanmış ve adaylıkta hakimliğe yakışmıyacak hal ve hareketlerin tesbiti üzerine adaylığa son verilebileceği de belirtilmiştir.Davacının da göz altında bulunduğu süre için hastalık sebebiyle rapor alıp merciine vermesi sebebiyle hakkında tesis edilen işlemde mevzuata aykırılık bulunmadığından davanın reddi gerekir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Beşinci Dairesince duruşma için gün konularak taraflara davetiye gönderilmesi üzerine tarafların gelmediği görülerek duruşma açılmaksızın dava dosyası incelendi ve işin gereği düşünüldü:

Davacının Anayasaya aykırılık iddiası ciddi görülmemiştir.

2556 sayılı Hakimler Kanununun 3.maddesinde namzetliğe kabul şartları sayılmış,6.maddesinde "namzetlik müddetini bitirmiş ve seciye ve ahlakça kabule mani bir hali görülmemiş olanlar muavinliğe kabul olunurlar.Kabule mani hali görülenlerin Adliye Vekilliğince namzetliklerine nihayet verilir.

Bunlar bir daha namzetliğe kabul olunmazlar" hükmü yer almıştır.

T.C.
D A N I Ş T A Y
Beşinci Daire
Esas No:1980/8529
Karar No:1983/6549

Yukarıda anılan 3.maddedeki şartları taşıdığı gerekçesiyle hakim ad adaylığına atanan davacının adaylık süresi içinde göz altında bulunduğu süre için sahte rapor düzenlettirerek kullanmak suretiyle memuriyetle bağdaşmayacak ahlak ve siretçe hakimliğe yakışmıyacak bir hal ile dile geldiği,hakkında cezai soruşturma açıldığı,nedeniyle görevine son verilmesi yolunda tesis edilen işlemde yukarıda sözü edilen hükümlere aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle dayanaktan yoksun davanın reddine,yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına ve işlem dosyasının yerine gönderilmesine 5.10.1983 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Turgut	Şerafettin	Güzin	Hayrettin	Temuçin
Akmirza	Özbek	Ereoy	Ereöz	Erçağ

Aslı Gibidir.

A/G

T= 7-6-1982.

Tarihli Karar

T.C.

D A N I Ş T A Y

Sekizinci Daire

Esas No:1981/1091

Karar No:1982/192

Davacı : Ümmet Öğünç

Vekili : Av.Senih Özsy, Cumhuriyet Bulvarı Kapsni İş Hanı No:36/802 - İZMİR

Davalı : Adalet Bakanlığı

Davanın Özeti : Müvekkilinin, Manisa barosu levhasına avukat olarak yazılmasına ilişkin anılan baro yönetim kurulu kararını onaylamayan Adalet Bakanlığının 18.2.1981 gün ve 142.4-44-3462 sayılı kararının iptali isteminden ibarettir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu yapılan işlemin hukuka uygun olduğu öne sürülerek istemin reddi savunulmuştur.

Danıştay Tetkik Hâkimi : Tezcan Çakır

Danıştay Savcısı Ahmet Nuri Çolakoğlu'nun Düşüncesi : Davacı 1979 yılında 6 ay mahkemeler nezdinde ve 48. günde avukat yanında staj yaptıktan sonra isteği ile 5.10.1979 tarihinde hakimlik stajına başlamış ve avukatlık staj listesinden kaydı silinmiştir. Hakimlik stajı sırasında hasta olmadığı halde rapor alıp ilgili merci'e ibraz etmek suçundan yargılanıp ağır para cezasına mahkum edilen davacının hakim adaylığı görevine son verilmesinden sonra isteği ile yeniden altı ay avukat yanında staj yaptığı ve Manisa baro levhasına yazılmasına ilişkin baro yönetim kurulu kararının dava konusu bakanlık kararı ile onanmadığı anlaşılmaktadır.

1136 sayılı yasanın 23. maddesi stajın kesintisiz olarak yapılacağını, haklı nedenlerle staja devam edememe halinde izin verileceğini hükme bağlamış ve söz konusu yasanın 5. maddesinin ikinci fıkrasında, sahtecilik suçundan hüküm giymiş olanların avukatlığa kabul edilemiye

/..

T.C.
D A N I Ş T A Y
Sekizinci Daire
Esas No:1981/1091
Karar No:1982/192 - 2 -

cekleri belirtilmiştir.

İsteği ile avukatlık stajından ayrılan davacının, haklı sebeple staja devam edemediğini kabul etmeğe imkan bulunmadığı gibi mahkemece ağır para cezasına mahkum edilmiş olması da avukatlığa kabul edilmeye AAgeldir.

Açıklanan nedenle davanın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince duruşma için belirtilen 8.3.1982 Pazartesi günü davacı vekilinin geldiği, önceden yapılan bildirime karşın davalı temsilcisinin gelmediği, anlaşıldıktan davacı vekilinin iddiaları ile Danıştay Savcısının düşüncesi alındıktan sonra mahkumiyet kararının niteliği üzerinde yapılan araştırma nedeniyle görüşülmesi ertelenen dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü:

Altı ay mahkemeler ve bir süre de avukat yanında avukatlık stajı yaptıktan sonra hâkim adaylığına atanması nedeniyle avukatlık stajyer listesinden kaydı silinmesi kararlaştırılan davacının, hâkimlik stajına devam ederken hasta olmadığı halde gerçeğe uymayan rapor alıp ilgili mercie vermesi üzerine yargılanıp mahkûm edildiği ve cezasının ertelendiği, bu dava nedeniyle hâkim adaylığı görevinin sona erdirilmesini takiben yeniden altı ay avukat yanında staj yaptıktan sonra Manisa barosu Levhasına yazılmasına ilişkin baro yönetim kurulu kararının; Avukatlık Kanununun 23. maddesi uyarınca stajyer listesinden kaydı silindiğinden bir yıllık staj yapılması gerektiği, ayrıca gerçeğe aykırı raporun kullanılması nedeniyle aldığı mahkumiyet kararının anılan kanunun

./..

T.C.

D A N I Ş T A Y

Sekizinci Daire

Esas No:1981/1091

Karar No:1982/192 - 3 -

5/a maddesi karşısında baro Levhasına yazılmasına engel olduğu gerekçeleriyle Bakanlıkça onaylanmadığı dava dosyasının incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Davacının T.C. Kanunu'nun 354/2 maddesi uyarınca 12 gün hapis cezası ile cezalandırıldığı tartışmasızdır. Cezanın para-cezasına çevrildikten sonra ertelenmek suretiyle uygulanmasının kaldırılmış olması, ceza adli sicilden silinmedikçe davacının bu suçtan hükümlü sayılmasına engel değildir.

Bu nedenle davalı Bakanlıkça yapılan işlemde yasalara aykırı bi yön bulunmadığından, davanın reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına 18.3.1982 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Metin Güven	Şafak Sancar	Sami Akurel	Üzdem Akyüz	Güler Mermut

A/Y

12. Kıbrıs harekatında ölen gençlerin ailelerine tazminat verilmelidir yollu açtığım davalarda; Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin ek gibi her askerlik yaşına gelenin başına gelebilecek durumdur diye davalarımın reddine duyduğum sancı nedeniyle müdahilim.

GENSEK NO. : 1982/490
ESAS NO. : 1983/17
KARAR NO. : 1983/10

bağlı olarak düzenlenen tatbikatta kullanılacak malzemeleri İstanbuldan getirmek üzere görevlendirildiği sırada öldüğü, 2177 Sayılı kanundan yararlandırılmaları isteminin T.C.Emekli Sandığınca Reddi üzerine Danıştay Nezdinde iptal davası açıldığı, 12. Dairenin 18.12.1979 gün ve E:1979/4412 K: 1979/4907 Sayılı kararı ile davada görevsizlik kararı verildiği, davacı vekilinin bu kararın kendisine hangi tarihte tebliğ edildiğini, Danıştayda hangi tarihte dava açtığını belirtmeden 22.1. 1980 tarihinde kayda geçen dilekçesiyle Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde dava açtığı, As.Yük.İd.Mah.si 3.Dairesince 12.2.1980 gün ve E:1980/43, K:1980/38 Sayılı kararla görevsizlik kararı verildiği; uyuşmazlık mahkemesince 24.12.1980 gün ve E: 1980/14, K:1980/19 Sayılı kerar ile Danıştayın görevli kılındığı, ancak Danıştay 10.D.since E:1982/1217, K:1982/1485 sayılı kararında " 2568 sayılı kanun, 1602 sayılı kanunun 20 nci maddesinde ki As.Yük.İd.Mah.sinin görev alanını genişlettiğinden ve bakılan dava, kanunun yeni şekline göre Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin görev alanına girdiğinden " tekrar görev yönünden davanın reddine karar verildiği, 9.8.1982 tarihinde kayda geçilerek İzmir İdare Mahkemesi Başkanlığa aracılığı ile yeniden Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde dava açıldığa anlaşılmıştır.

2568 Sayılı kanunla değişik 1602 sayılı kanunun 20 nci maddesi gereğince As.Yük.İd.Mahkemesinin görevindeki genel kural; Askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, uyuşmazlık konusu idari işler ve eylemler "Askeri hizmete ilişkin olmakla birlikte, söz konusu idari işlem ve eylemlerin "asker kişileri" ilgilendirmesidir.

Anılan maddede Asker kişilerden maksadın ne olduğu ve bu kişilerden hizmetten ayrılanların da asker kişi sayılacağı açıklanmıştır. Ancak istisnasının askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda ilgilinin asker kişi olması şartının aranmayacağı belirtilmiştir.

Askeri hizmet, İçhizmet kanunun 6., askeri ceza kanununun 12.maddelerinde tarif edilmiştir. Her iki tarife göre askeri hizmet "Kanunlarla nizamlarla malûm ve muayyen olan yapılması veya yapılmaması yazılmış hususlarla, amir tarafından yazı ve sözle emredilen veya yasak edilen işlerdir." şeklinde özetlenebilir.

Öte yandan düzenleyici tasarrufları da gurubuna alarak idari işlemlere, "idare alanına dahil bir kamu kurumunun idare hukuku esaslarına dayanarak yaptığı tek taraflı hukuki işlemlerdir." denilmektedir.

Şu halde askeri hizmete ilişkin idari işlemler, başka bir deyişle askeri idari işlemler; "Askeri olan veya olmayan makamların idari fonksiyonun ifası bakımından askeri nitelikteki faaliyetleridir "şeklinde tarif edilebilir.

GENSEK NO. : 1982/490
ESAS NO. : 1983/17
KARAR NO. : 1983/10

Bu durumda askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, askeri Yüksek İdare Mahkemesinin görevi yönüne bir çözüm getirebilmek bakımından "askeri hizmete ilişkin idari işlem" kavramının kıstasının nelerden ibaret olması gerektiğinin incelenmesi icabetmektedir.

Bu hususta peşinen bir ilke ortaya koymak kabil değilse de, askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş işlemlerin "askeri hizmete ilişkinliğini" aşağıdaki verilere göre saptamak mümkündür.

a. İdari işlem asker kişileri ilgilendirmelidir.

b. İşlem, askeri mevzuatın verdiği yetkiye dayanılarak yapılmalı ve yürütülmesi mevzuatta açıkça askeri makamlarla birlikte, askeri olmayan makamlarda bırakılmış olmalıdır. Örneğin 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunun 210 ncu maddesi kanunun uygulanmasında; Milli Savunma, İçişleri ve Maliye Bakanlıklarına yetkili kılmıştır.

c. İdari işlemin konu unsurunun, askeri hizmetle ilişkinliğinde sıkı bir bağlantı olmalıdır.

Davacılar 5434 sayılı yasanın bazı maddelerinin değiştirilmesi ve aynı yasaya bir ek madde ile geçici madde eklenmesine ilişkin 2177 sayılı yasadan T.C.Emekli Sandığınca yararlandırılma işleminin iptalini istemektedir.

5434 sayılı kanun asker olan veya olmayan ilgili tüm kişilere soyyanen uygulanan ve sosyal güvenlikle ilgili haklar veren ve bunun uygulanmasına emekli sandığına görev olarak yükleyen bir kanundur.

2177 sayılı kanunda kapsamına girenler için sosyal güvenlikle ilgili bir durum yaratmıştır.

Her ne kadar davacıların muriси asker kişi isede; kendileri asker kişi olmadığı gibi; T.C. Emekli Sandığınca 5434 sayılı kanuna göre yapılan işlem, askeri mevzuattan kaynaklanmadığına göre uyuşmazlık mahkemesinin 24.12.1980 gün ve E: 1980/14, K:1980/10 sayılı kararında da belirtildiği üzere söz konusu emekli sandığı işlemi askeri hizmete ilişkin bulunmamaktadır.

Kaldı ki; 2568 sayılı kanunla değiştirilen 1602 sayılı kanunun 20 nci maddesi, Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin görev alanını genişletmemiş maddeye sadece açıklık getirmiştir.

Nitekim anılan maddenin değişikliğinden önce de 926 sayılı T.S.K.Personel Kanununun yürütülmesi Milli Savunma, ve askeri olmayan İçişleri, Maliye Bakanlıklarına verildiğinden askeri olmayan bu makamlarla çıkan uyuşmazlıklarda Askeri Yüksek İdare Mahkemesi kendisini görevli görerek ilgili davalara bakmıştır.

- 3 -

DENESEK NO. : 1982/490
ESAS NO. : 1983/17
KARAR NO. : 1983/10

Sonuç olarak 1602 sayılı kanunun 20 nci maddesinin değişik şeklinin muhtevası eski durumdan ve görev yönünden farklı ve mahkemenin görev alanını genişleten bir durum yaratmamıştır.

5434 sayılı kanununa dayanılarak yapılan işlemlerin, uygulanan kişilerin asker kişi olmasına yahut olmamasına göre askeri hizmete ilişkinlik yönünden ve idari işlemin özü ve niteliği bakımından bir farklılık husule getirmemesi icab etmektedir.

Bu itibarla davacıların asker kişi olmamaları ve açıklanan nedenlerle vaki işlemin askeri hizmete ilişkin bulunmaması nedenleriyle davanın görüm ve çözümünün genel idari yargı yerine adliyeti cihetiyle Dairemizin görevsizliğine,

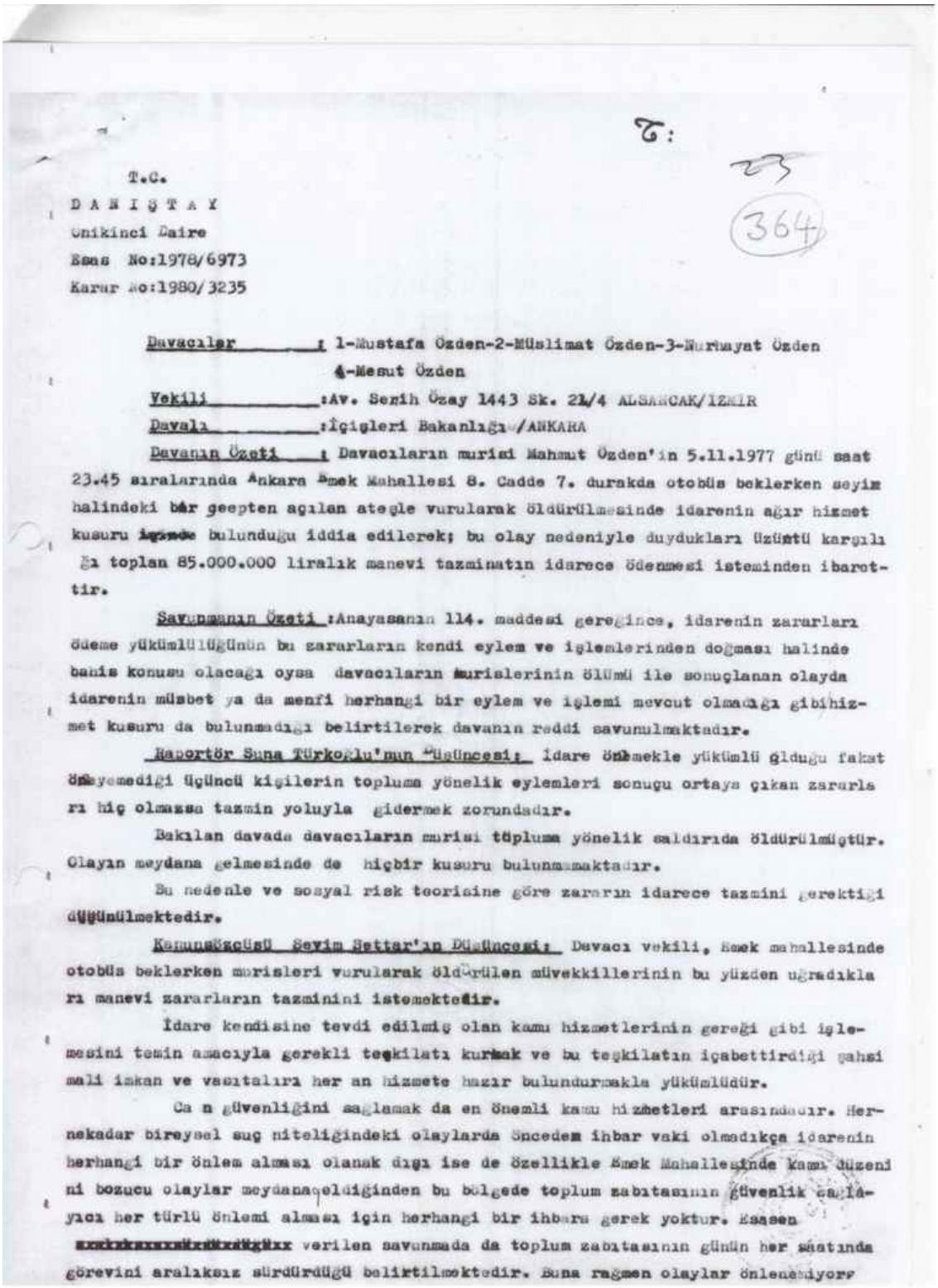
1602 sayılı kanununun 20,44/A maddeleri uyarınca DAVANIN GÖREV YÖNÜNDEN REDDİNE, peşin yatırılan başvurma harcı ile 1000 TL.ilâm harcından 500 TL.nın davacı üzerinde bırakılmasına, artan 500 TL.nın istek halinde davacıya iadesine 25.1.1983 tarihinde OYBİRLİĞİ ile karar verildi.

BAŞKAN	ÜYE	ÜYE	ÜYE	ÜYE
Mustafa ÇOŞAR	Hülâgü ŞAKAR	A.Rüştü GÜRAL	Mutlalip ÖZDEMİR	Fikri ULUÇ
Hâk.Alb.	Hâk.Alb.	Hâk.Alb.	Kur.Alb.	Ds.Kur.Yb.

C/T

- 4 -

13. Mahmut Özden isimli çerkes bir delikanlının Dernek yakınında, durakta komandolar denilen kişilerce taranarak öldürülmesi sonrası açtığım, Devletin sorumluluğu için açtığım Danıştaya dava'da, İdarenin önceden önlem alması mümkün bulunmadığından denilerek davanın reddini yaşadığım için müdahilim.

T.C.
D A N I Ş T A Y
Onikinci Daire
Esas No:1978/6973
Karar No:1980/3235

Davacılar : 1-Mustafa Özden-2-Müslimat Özden-3-Nurmayat Özden
4-Mesut Özden

Vekili : Av. Senih Özay 1443 Sk. 21/4 ALSANCAK/İZMİR

Davalı : İçişleri Bakanlığı/ANKARA

Davanın Özeti : Davacıların mürisi Mahmut Özden'in 5.11.1977 günü saat 23.45 sıralarında Ankara Emek Mahallesi 8. Cadde 7. durakda otobüs beklerken seyir halindeki bir geepten açılan ateşle vurularak öldürülmesinde idarenin ağır hizmet kusuru içinde bulunduğu iddia edilerek; bu olay nedeniyle duydukları üzüntü karşılığı toplan 85.000.000 liralık manevi tazminatın idarece ödenmesi isteminden ibarettir.

Savunmanın Özeti : Anayasanın 114. maddesi gereğince, idarenin zararları ödeme yükümlülüğünün bu zararların kendi eylem ve işlemlerinden doğması halinde bahis konusu olacağı oysa davacıların mürislerinin ölümü ile sonuçlanan olayda idarenin müsbet ya da menfi herhangi bir eylem ve işlemi mevcut olmadığı gibi hizmet kusuru da bulunmadığı belirtilerek davanın reddi savunulmaktadır.

Raportör Suna Türkoğlu'nun Düşüncesi: İdare önlemekle yükümlü olduğu fakat önleyemediği üçüncü kişilerin topluma yönelik eylemleri sonucu ortaya çıkan zararları hiç olmazsa tazmin yoluyla gidermek zorundadır.

Bakılan davada davacıların mürisi toplum yönelik saldırıda öldürülmüştür. Olayın meydana gelmesinde de hiçbir kusuru bulunmamaktadır.

Bu nedenle ve sosyal risk teorisine göre zararın idarece tazmini gerektiği düşünülmektedir.

Komisyon Üyesi Seyim Settar'ın Düşüncesi: Davacı vekili, Emek mahallesinde otobüs beklerken mürisleri vurularak öldürülen müvekkillerinin bu yüzden uğradıkları manevi zararların tazminini istemektedir.

İdare kendisine tevdi edilmiş olan kamu hizmetlerinin gereği gibi işlemesini temin amacıyla gerekli teşkilatı kurmak ve bu teşkilatın işgabettirdiği şahsi mali imkan ve vasıtalara her an hizmete hazır bulundurmakla yükümlüdür.

Can güvenliğini sağlamak da en önemli kamu hizmetleri arasındadır. Hernekadar bireysel suç niteliğindeki olaylarda önceden ihbar vaki olmadıkça idarenin herhangi bir önlem alması olanak dışı ise de özellikle Emek Mahallesinde kamu düzenini bozucu olaylar meydana geldiğinden bu bölgede toplum zabıtasının güvenlik sağlayıcı her türlü önlemi alması için herhangi bir ihbara gerek yoktur. Esasen xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx verilen savunmada da toplum zabıtasının günün her saatinde görevini aralıksız sürdürdüğü belirtilmektedir. Buna rağmen olaylar önlenemiyor

T.C.

D A N I Ş T A Y

Onikinci Daire

Esas No:1978/6973

Karar No:1980/3335

işlediğini gösterir.

İdare hukuku ilkelerine göre idarenin tazminle yükümlü tutulabilmesi için zarar görenin de zararın meydana gelmesinde kendi eylemi ile neden olmaması zorunludur.

Olayın oluş biçimine göre davacıların murisi başkaları ile birlikte otobüs beklerken üzerlerine açılan ateş sonucu öldürüldüğüne göre karşıt görüşlü iki grubun çatışmasının sözkonusu olmadığı ortadadır.

Kaldı ki; idare davacıların murisinin olayın tahrikçi unsurlarından bulunduğunu iddia etmemektedir.

Bu durum karşısında, ölen kişinin in olayların dışında olduğu ve ölümüne neden olabilecek bir davranış içinde bulunmadığı anlaşıldığından idarenin hizmet kusuru nedeniyle takdir edilecek oranda manevi tazminata hükmedilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hükümveren Danıştay Onikinci Dairesince işin gereği görüşüldü:

Dava; davacıların murisi Mahmut Özden'in 5.11.1977 günü saat:2345 sıralarında Ankara Emek Mahallesi 8. Cadde 7. durakda otobüs beklerken yoldan geçen bir jeepten açılan ateş sonucu öldürülmesinde idarenin hizmet kusuru bulunduğu iddia edilerek bu olay nedeniyle duyulan acı ve üzüntü karşılığı toplam 85.000.00 liralık manevi tazminatın idarece ödenmesi istemiyle açılmıştır.

334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 114. maddesinin son fıkrasında "İdare kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür" denilmektedir.

Anayasanın bu hükmü uyarınca tam yargı davalarında idarenin tazmin borcunun doğması için herşeyden önce zarar doğuran eylem veya işlemin idareye bağlanabilmesi gerekir. Ancak bu şart gerçekleştikten sonradır ki doğan zararın kusurlu veya kusursuz sorumluluk ilkelerine göre tazmini sözkonusu olabilir.

Olayda zarar doğurucu eylem doğrudan doğruya idare tarafından veya idare adına yapılmış değildir. Ayrıca zararın idarenin Polis Vazife ve Selahiyetler Kanunu ile kendisine verilmiş bulunan emniyet ve asayişi sağlama görevini gereği gibi yerine getirmemesinden ve zamanında gerekli önlemleri almamasından doğduğunu kabul etmek de mümkün değildir. Çünkü bir kamu hizmeti olan kolluk göre-

T.C.
D A N I Ş T A Y
Onikinci Daire
Esas No: 1978/6973
Karar No:1980/3235 -3-

vâkınzarar doğurması muhtemel olaylardan idare önceden haberdar edilmediği veya bu gibieylemlerin olabileceğine ilişkin olarak emareler bulunmadığı sürece genel nitelikteki önlemlerle yürütülmesi doğaldır.

Açıklanan nedenlerle davacının murisinin otobüs durağında beklemekte iken yoldan geçen bir otomobildenaçılan ateş sonuçu öldürülmesi olayında idarenin genel önlemler dışında öceden özel önlem alması mümkün bulunmadığından zararın meydana gelmesinde idarenin olumlu veya olumsuz bir eylemi mevcut değildir.

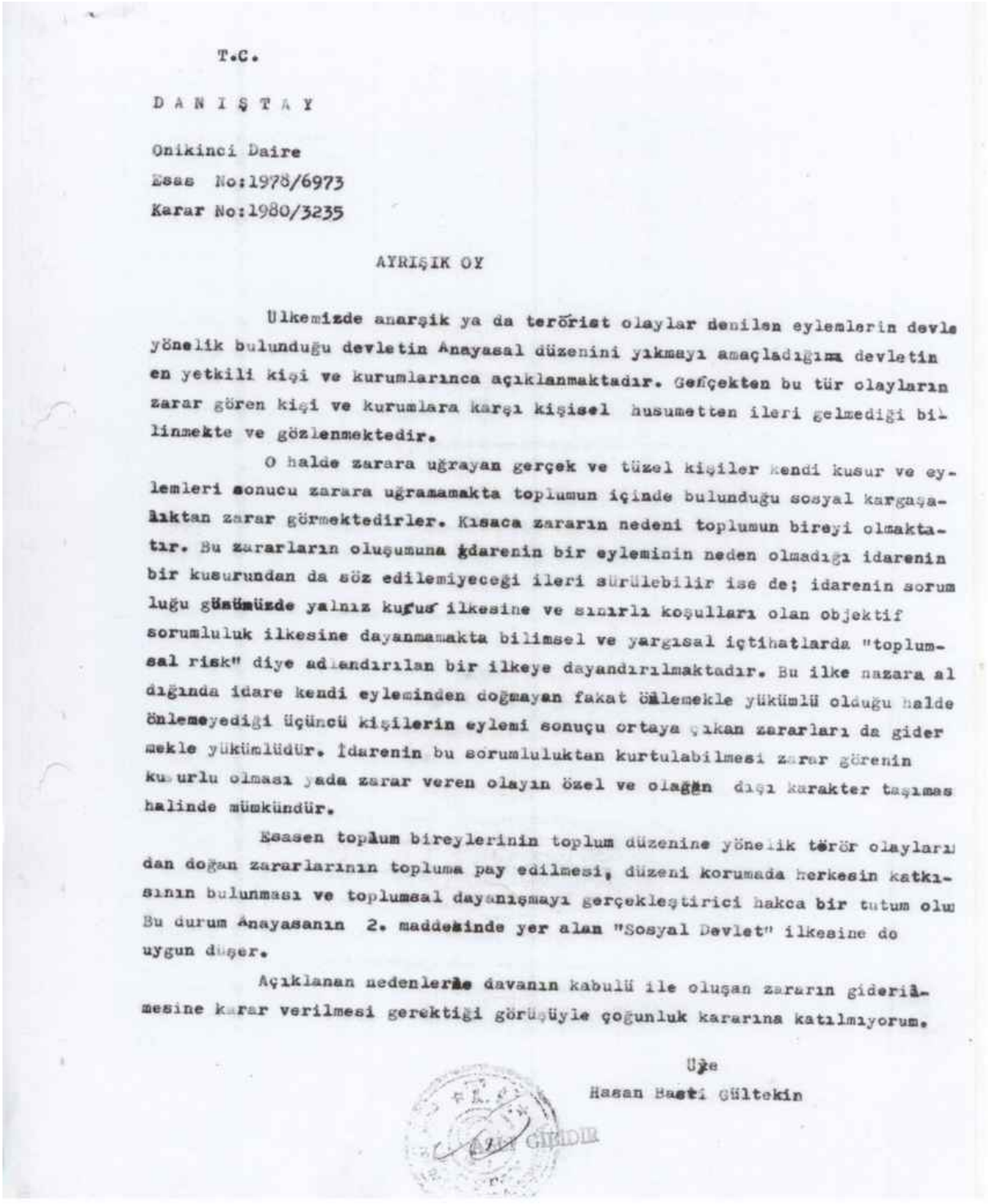
Bu nedenle davanın reddine; peşin yatırılan 660.00 lira harçtan 90 lira harcın mahsubu ile arta kalan 570 lira harcın istek halinde davacıya iadesine ilam harcı önceden alındığından yeniden alınmamasına ve yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına 11.9.1980 günü oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Kâzım Yenice	Rikmet Müftügil	Şafak Sancar	Selâhattin Pelay	H.Basrigültekı

C/S

14.12 Eylül oldu diye o sırada Kuzey Kafkasya Kültür Derneği başkanı oldum için Derneğe baskın, arama, her şeyine elkoyma, örgütlenme hakkı yok oluşunu yaşadığım için müdahilim.

T.C.

D A N I Ş T A Y

Onikinci Daire
Esas No:1978/6973
Karar No:1980/3235

AYRIŞIK OY

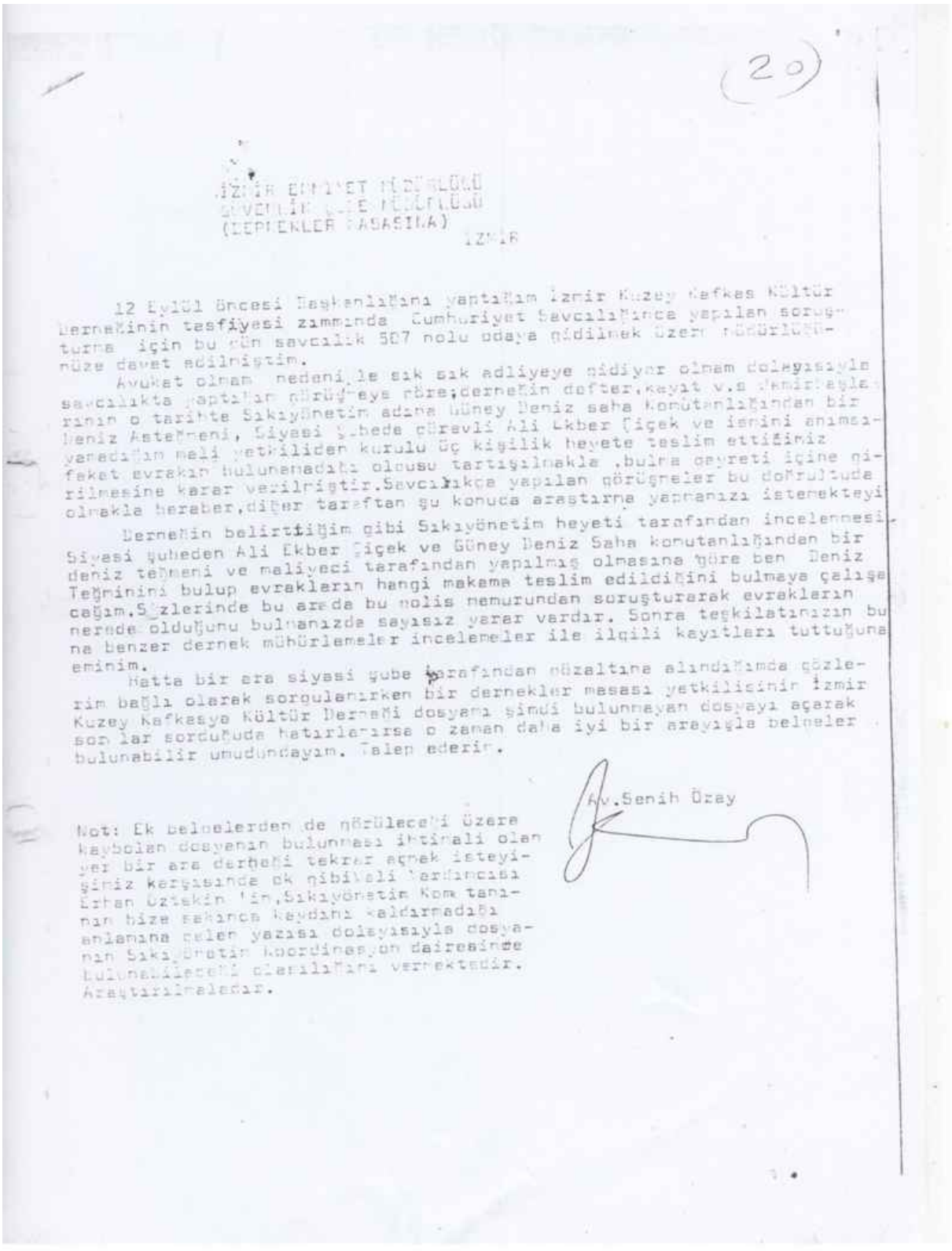
Ülkemizde anarşik ya da terörist olaylar denilen eylemlerin devle yönelik bulunduğu devletin Anayasal düzenini yıkmayı amaçladığına devletin en yetkili kişi ve kurumlarınca açıklanmaktadır. Gerçekten bu tür olayların zarar gören kişi ve kurumlara karşı kişisel husumetten ileri gelmediği bilinmekte ve gözlenmektedir.

O halde zarara uğrayan gerçek ve tüzel kişiler kendi kusur ve eylemleri sonucu zarara uğramamakta toplumun içinde bulunduğu sosyal kargaşalıktan zarar görmektedirler. Kısaca zararın nedeni toplumun bireyi olmaktatır. Bu zararların oluşumuna idarenin bir eyleminin neden olmadığı idarenin bir kusurundan da söz edilemiyeceği ileri sürülebilir ise de; idarenin sorumluluğu günümüzde yalnız kusur ilkesine ve sınırlı koşulları olan objektif sorumluluk ilkesine dayanmamakta bilimsel ve yargısal içtihatlarda "toplumsal risk" diye adlandırılan bir ilkeye dayandırılmaktadır. Bu ilke nazara alındığında idare kendi eyleminden doğmayan fakat önlemekle yükümlü olduğu halde önlemeyediği üçüncü kişilerin eylemi sonucu ortaya çıkan zararları da gidermekle yükümlüdür. İdarenin bu sorumluluktan kurtulabilmesi zarar görenin kusurlu olması yada zarar veren olayın özel ve olağan dışı karakter taşıması halinde mümkündür.

Esasen toplum bireylerinin toplum düzenine yönelik terör olaylarından doğan zararlarının topluma pay edilmesi, düzeni korumada herkesin katkısının bulunması ve toplumsal dayanışmayı gerçekleştirici hakça bir tutum olur. Bu durum Anayasanın 2. maddesinde yer alan "Sosyal Devlet" ilkesine de uygun düşer.

Açıklanan nedenlerle davanın kabulü ile oluşan zararın giderilmesine karar verilmesi gerektiği görüşüyle çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye
Hasan Basri Gültekin

(20)

İZMİR EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ
SİYASİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ
(DEPİ EKLER KASASINA)
İZMİR

12 Eylül Öncesi Başkanlığını yaptığım İzmir Kuzey Kafkas Kültür Derneğinin tasfiyesi zımmında Cumhuriyet Savcılığınca yapılan soruşturma için bu gün savcılık 507 nolu odaya müdüriyet olarak davet edilmiştim.

Avukat olmam nedeni ile sık sık adliyeye müdiyor olmam dolayısıyla savcılıkta yaptıkları görüşmeye göre;derneğin defter,kayıt v.s demirbaşlarının o tarihte Sıkıyönetim adına Güney Deniz saha Komutanlığından bir Deniz Astsubay, Siyasi Şubede görevli Ali Ekber Çiçek ve isimini anımsamadığım mali yetkiliden kurulu üç kişilik heyete teslim ettiğimiz halde evrakın bulunamadığı olayı tartışılmakla ,bulma gayreti içine girilmesine karar verilmiştir.Savcılıkça yapılan görüşmeler bu doğrultuda olmakla beraber,diğer taraftan şu konuda araştırma yapmanızı istemekteyiz.

Derneğin belirttiğim gibi Sıkıyönetim heyeti tarafından incelenmesi, Siyasi şubeden Ali Ekber Çiçek ve Güney Deniz Saha komutanlığından bir deniz teğmeni ve maliyeci tarafından yapılmış olmasına göre ben Deniz Teğmenini bulup evrakların hangi makama teslim edildiğini bulmaya çalışacağım.Sizlerinde bu arada bu polis memurundan soruşturarak evrakların nerede olduğunu bulmanızda sayısız yarar vardır. Sonra teşkilatınızın bu na benzer dernek mühürlemeler incelemeler ile ilgili kayıtları tuttuğuna eminim.

Hatta bir ara siyasi şube tarafından gözaltına alındığımda gözlerim bağlı olarak sorgulanırken bir dernekler masası yetkilisinin İzmir Kuzey Kafkasya Kültür Derneği dosyası şimdi bulunmayan dosyayı açarak sorular sorduğunda hatırlarsa o zaman daha iyi bir arayışla belgeler bulunabilir umudundayım. Talep ederim.

Av.Senih Öray

Not: Ek belgelerden de görüleceği üzere kaybolan dosyanın bulunması ihtimali olan yeri bir ara derneği tekrar açmak isteyişiniz karşısında ek nitelikli Yardımcısı Erhan Özlekin 'in,Sıkıyönetim Komutanının bize sakınca kaydını kaldırmadığı anlamına gelen yazısı dolayısıyla dosyanın Sıkıyönetim Koordinasyon dairesinde bulunabileceği olasılığını vermektedir. Araştırılmalıdır.

15. Evim kira mı mal sahibimiyim diye araştırmalara girişen, Renaultlarla etrafımda dolaşıp durmalarına siyasi polislere kızgınlığımdan ötürü müdahilim.

‘’ İzmir Emniyet Müdürlüğü 1. Şube Müdürlüğü’ne

Büro nakli sebebiyle meydana gelen adres değişikliğimi bilgilerinize sunarım. Saygılarımla. Yeni adresim, “1379 Sok.. No57/B Efes İşhanı K:2 202 Alsancak.İzmir.” şeklindedir. Av.Senih Özay

Not: Çocuklar yorulmasın diye ve sonra hiçbir şey de yok zaten evde, işyerinde diye yazmıştım. Tartışmak için müdahilim.

16. Yaşlı anneme yurtdışındaki oğlunu belki ziyaret eder diye, belki kuryelik yapar diye devletin yüksek menfaatlerine aykırı diye, pasaport verilmeyişini ve Manisa İdare mahkemesinde davalara kalkıştırttığı için müdahilim.

T.C.
MANİSA
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 1986/598
KARAR NO: 1986/641

8(780)

DAVACI :Safiye ÖZAY - Tüfekçiler Sok.Tuna Apt.58/3-SALİHLİ

D AVALI : Manisa Valiliği - MANİSA

DAVANIN ÖZETİ : Davacıya pasaport verilmemesine iligkin 23.7.1986 tarih, Şube:Pas.Piş.Arş.Bür.6991 sayılı Manisa Valiliği (Emniyet Müdürlüğü) işleminin iptali istenilmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Manisa İdare Mahkemesince 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 14. maddesi uyarınce dosyadaki belgeler incelendiktan sonra işin gereği görüşüldü;

Dava,davacıya pasaport verilmemesine iligkin Manisa Valiliği işleminin iptali istemiyle açılmış bulunmaktadır.

2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 2. maddesinin 1. fıkrasında idari dava türleri olarak, idari işlemler hakkında yetki,şekil sebep,konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları, idari eylem ve işlemlerden dolayı hakları muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, genel hizmetlerden birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerden dolayı, taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara iligkin davalar, olduğu hüküm bağlanmıştır.

Anılan yasanın 2. maddesinin 2. fıkrasında " İdari yargı yetkisi idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari Mahkemeler yerindelik denetimi yapamazlar. Yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini,kısıtlayacak idari eylem ve işlem nitaliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler." hükmü yer almıştır.

Bu kurallara göre, idari dava açılabilmesi için idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi zorunlu bir idari işlemin bulunması gerekli lidir.

Bakılan davada, davacıya pasaport verilmesi ile ilgili olarak Emniyet Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığı ile yapılan yazışmanın henüz neticelenmediğinin bildirilmesine yönelik, bilgi mahiyetindeki Manisa Valiliğinin cevabi yazısı ile tesis olunan işlemin iptali istenilmekte olup, ortada idari davaya konu olabilecek yürütülmesi gerekli bir idari işlem bulunmamaktadır.

.../...

T.C.
MANİSA
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 1986/598
KARAR NO: 1986/641 - 2 -

Açıklanan nedenlerle davanın incelenmeksizin reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, 2.250.-TL yürütmeyi durdurma harcı ile artan posta pulunun istem halinde davacıya iadesine,19.12.1986 gününde oybirliği ile karar verildi.

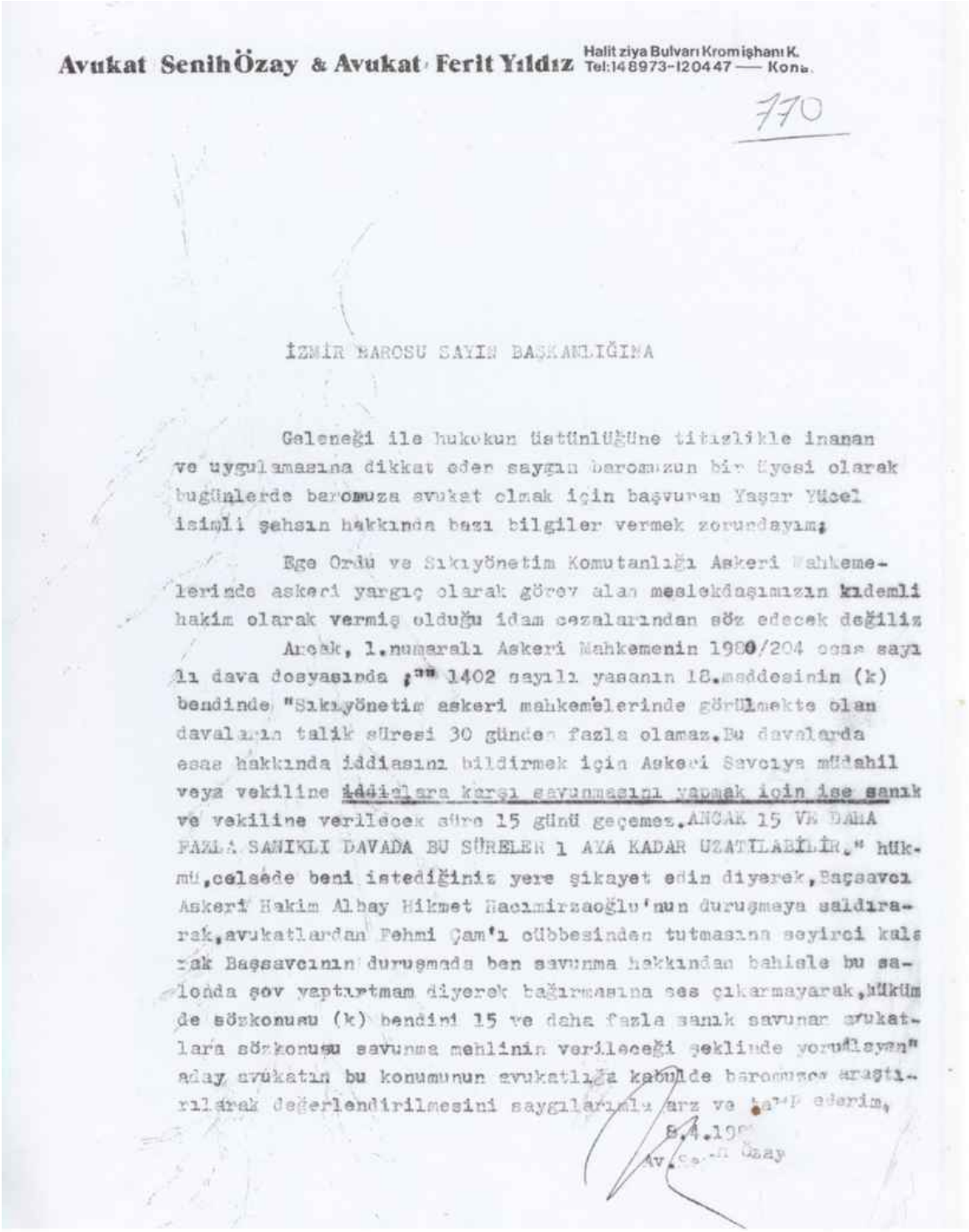
BAŞKAN	ÜYE	ÜYE
S.Sabri GERÇEKER	Turgut TUGAY	Doğan ADIGÜZEL
26541	27342	27349

A/Ç

Aslının Aynıdır.

16.1. Her yurt dışına çıkışta siyasi şubece girilmez bir odaya alınarak uçağı bile bekletişim, zabıtlar, daktilolar, klasörlere boğuluşum yüzünden rahatsızlığım için müdahilim.

17.O dönemde Avukatlara /savunmaya kötü davranan askeri ya da sivil yargıçların sonradan avukat olmaya kalkıştıklarında engelleme çabam için, buna devam arzum için örneğiyle müdahilim.

Avukat Senih Özay & Avukat Ferit Yıldız Halit ziya Bulvarı Kromişhanı K. Tel:148973-120447 — Kon.

770

İZMİR BAROSU SAYIN BAŞKANLIĞINA

Geleneği ile hukukun üstünlüğüne titizlikle inanan ve uygulamasına dikkat eden saygın baromuzun bir üyesi olarak bugünlerde baromuza avukat olmak için başvuran Yaşar Yücel isimli şahsın hakkında bazı bilgiler vermek zorundayım;

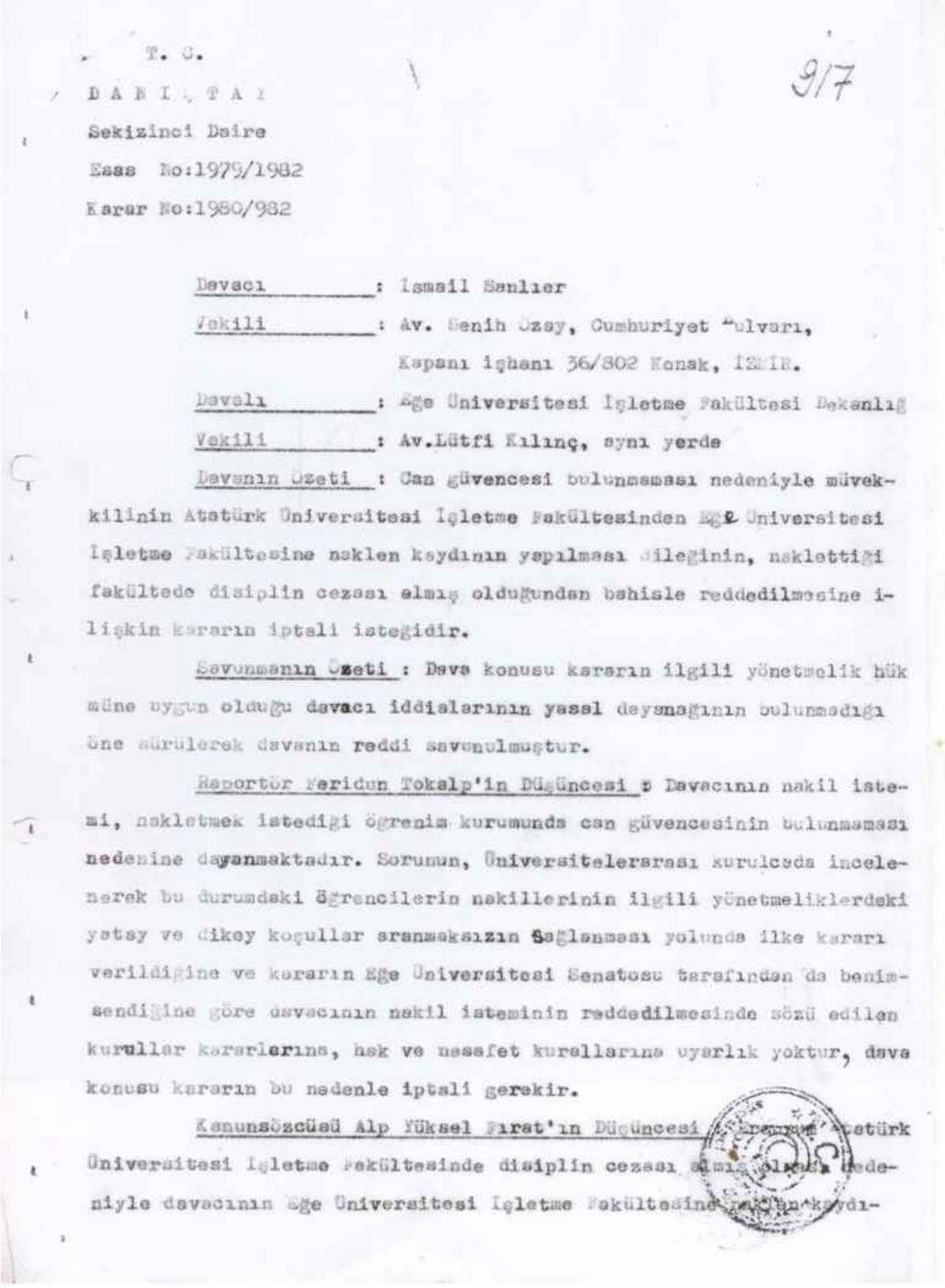
Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemelerinde askeri yargıç olarak görev alan meslekdaşımızın kıdemli hakim olarak vermiş olduğu idam cezalarından söz edecek değiliz

Ancak, 1.numaralı Askeri Mahkemenin 1980/204 esas sayılı dava dosyasında ;"" 1402 sayılı yasanın 18.maddesinin (k) bendinde "Sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davaların talik süresi 30 günden fazla olamaz.Bu davalarda esas hakkında iddiasını bildirmek için Askeri Savcıya müdahil veya vekiline iddialara karşı savunmasını yapmak için ise sanık ve vekiline verilecek süre 15 günü geçemez.ANCAK 15 VE DAHA FAZLA SANIKLI DAVADA BU SÜRELER 1 AYA KADAR UZATILABİLİR." hükmü,celsede beni istediğiniz yere şikayet edin diyerek,Başsavcı Askeri Hakim Albay Hikmet Hacımirzaoğlu'nun duruşmaya saldırarak,avukatlardan Fehmi Çam'ı gübbesinden tutmasına seyirci kalarak Başsavcının duruşmada ben savunma hakkından bahisle bu salonda şov yaptırtmam diyerek bağırmasına ses çıkarmayarak,hüküm de sözkonusu (k) bendini 15 ve daha fazla sanık savunan avukatlara sözkonusu savunma mehlinin verileceği şeklinde yorumlayan" aday avukatın bu konumunun avukatlığa kabulde baromuzca araştırılarak değerlendirilmesini saygılarımla arz ve rica ederim,

8.4.19

Av. Senih Özay

18. Cangüvenliği nedeniyle Erzurum Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesinden İzmire kurtuluş umuduyla nakil furyasında evlendiğim karım da dahil, onca çocuk için Danıştay Danıştay dolaşmakla duygularını paylaştığım için müdahilim.

T. C.

D A N I Ş T A Y

Sekizinci Daire

Esas No:1979/1982

Karar No:1980/982

917

Davacı : İsmail Sanlıer

Vekili : Av. Benih Özay, Cumhuriyet Bulvarı, Kapsanı işhanı 36/802 Konak, İZMİR.

Davalı : Ege Üniversitesi İşletme Fakültesi Dekenlığ

Vekili : Av.Lütfi Kılınç, aynı yerde

Davanın Özeti : Can güvencesi bulunmaması nedeniyle müvekkilinin Atatürk Üniversitesi İşletme Fakültesinden Ege Üniversitesi İşletme Fakültesine naklen kaydının yapılması dileğinin, naklettiği fakültede disiplin cezası almış olduğundan bahisle reddedilmesine ilişkin kararın iptali istegidir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu kararın ilgili yönetmelik hükmüne uygun olduğu davacı iddialarının yasal dayanağının bulunmadığı öne sürülerek davanın reddi savunulmuştur.

Raportör Feridun Toksalp'in Düşüncesi : Davacının nakil istemi, nakletmek istediği öğrenim kurumunda can güvencesinin bulunmaması nedenine dayanmaktadır. Sorunun, Üniversitelerarası kurulcada incelenerek bu durumdaki öğrencilerin nakillerinin ilgili yönetmeliklerdeki yatay ve dikey koşullar aranmaksızın sağlanması yolunda ilke kararı verildiğine ve kararın Ege Üniversitesi Senatosu tarafından da benimsendiğine göre davacının nakil isteminin reddedilmesinde sözü edilen kurallar kararlarına, hak ve nesafet kurallarına uyarlık yoktur, dava konusu kararın bu nedenle iptali gerekir.

Kanunsözcüsü Alp Yüksel Fırat'ın Düşüncesi : Erzurum Atatürk Üniversitesi İşletme Fakültesinde disiplin cezası almış olması nedeniyle davacının Ege Üniversitesi İşletme Fakültesine naklen kaydı-

T. C.

D A N I Ş T A Y

Sekizinci Daire

Esas No:1979/1982

Karar No:1980/982 - 2-

nın yapılmamasına ilişkin işlem dava konusu edilmiştir.

İşlediği suçtan dolayı verilen disiplin cezasının çekmiş bulunduğuna göre naklinin engellenmesi suretiyle davacının aynı fiilden dolayı ikinci kez cezalandırılmasında hukuki isabet yoktur.

Belirtilen nedenle hukuka uygun bulunmayan Yönetmelik hükmüne dayanılarak tesis edilen işlemin iptali gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince işin gereği düşünüldü:

Atatürk Üniversitesi İşletme Fakültesinde öğrenci olan davacı can güvencesi bulunmadığı nedeniyle Ege Üniversitesi İşletme Fakültesine naklen kaydının yapılması için başvurmuş durumu yönetmeliğe uymadığından bahisle dileği reddedilmiş, davada bu işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Davacı; nakletmek istediği öğretim kurumunda can güvencesi olmadığının Üniversitelerarası Kurulca da saptandığını ve bu yüzden nakletmek isteyen öğrencilerin diğer koşullar aranmaksızın nakilleri nin sağlanması yolunda ilke kararı alındığını, bu kararın Ege Üniversitesi Senatosu tarafından benimsendiğini iddia ettiğine davalının savunmasında ise bu konuda herhangibir açıklama yapılmadığına göre nakil isteminin can güvencesi bulunmaması nedenine dayandığının kabulu zorunludur.

Hernekadar Ege Üniversitesi İşletme Fakültesi Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde diğer öğretim kurumlarından nakletmek isteyen öğrencilerle ilgili kurallara yer verilmiş isede bu kuralların normal eğitim ve öğretim ortamında nakil için başvuran öğrencilere uygulanacağı kuşkusuzdur. Yaşama güvencesi bulunmadığından bahisle [illegible]

./..

T. C.

D A N I Ş T A Y

Sekizinci Daire

Esas No.1979/1982

Karar No:1980/982 - 3 -

düşüncesiyle nakletmek isteyen öğrenciler hakkında bu kuralın uygulanması düşünülemez.

Açıklanan nedenle, can güvenliği bulunmadığından ötürü nakletmek istediği anlaşılan davacının, Yönetmelikxx xxxxxx hükmü uygulanmak suretiyle nakil isteminin reddedilmesine ilişkin kararın iptaline, ikiyüz (200.-) lira yargılama giderleriyle ikibin (2000.-) lira avukatlık ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, 5.3.1980 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
İbrahim Koloğlu	Metin Güven	Sami Akural	Sebih T.Telli	Selâmi Celâyi

19. ETYÖO ve Gazieğitim Enstitüsü ve Endüstriyel Sanatlar ve Dişçilik Fakültesi öğrencilerinin can güvenliği nedeniyle okula gidemeyiş, devamsızlıktan sınıfta kalma, burslarını alıverme işlemlerine davalar aça aça, canımızın çıkması nedeniyle müdahilim.

50 bine yakın öğrenci, can güvenliği sağlanamadığı için okuyamıyor

● *Ankara Üniversitesi süresiz, İstanbul Teknik Üniversite 24 Ocak tarihine kadar kapalı*

ANKARA(VATAN)

Önceki gün can güvenliği sağlanamadığı için öğrenime süresiz ara veren Ankara Üniversitesi ile bir süre önce yine can güvenliği olmadığı gerekçesiyle süresiz kapatılan İstanbul Üniversitesi'ne bağlı Fakülte ve Yüksek Okullarda toplam 50 bine yakın öğrenci bulunduğu öğrenilmiştir.

30 BİN ÖĞRENCİYİ ETKİLİYOR

Bu arada, okulda sık sık olay çıktığı ve öğrencilerin can güvenliğinin kalmadığı gerekçesiyle öğrenime ara veren İstanbul Teknik Üniversitesi'ndeyse 24 Ocak günü öğrenime yeniden başlanacağı öğrenilmiştir. İstanbul Teknik Üniversitesi'nde 7 bin öğrenci bulunmaktadır.

Ankara Üniversitesi Senatosu'nun Üniversitede can güvenliği olmadığı gerekçesiyle süresiz kapatma kararı, Ankara Üniversitesi'ne bağlı Fakülte ve Yüksek Okullarda öğrenimi sürdüren 30 binin üzerinde öğrencinin eğitimlerine ara vermesini zorunlu kılmıştır. İstanbul Üni-

50 bin öğrenci

(Baştarafı 1. Sayfada)

versitesinde ise üniversiteye bağlı Çapa Tıp Fakültesi ile İktisat ve Hukuk Fakültelerinde öğrenime bir süre önce süresiz ara verilmiştir. İstanbul ve Ankara dışındaki üniversite ve yüksek okullarda ise öğrenime okulda çıkan olaylar nedeniyle kısa süreli aralar verilmekte, öğrenim kesintili olarak devam etmektedir. Diyarbakır Tıp Fakültesinde öğrenime geçen hafta başında başlanılmıştır. Erzurum Atatürk Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesinde ise öğrenciler arasında çıkan çatışmalar ya da okula yapılan saldırılar nedeniyle öğrenime sık sık ara verilmektedir.

Bu arada, geçen öğrenim yılında okulda silahlı çatışmaya adı karışan ve ülkücü olduğu saptanan 50'ye yakın Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrencisinin üniversite tarafından Gaziantep kampusuna gönderilmesi, Gaziantep'te son günlerde sık sık olay çıkmasına neden olmuştur. ODTÜ Gaziantep kampusunda son iki günde çıkan olaylarda 4 kişi silahla yaralanmıştır.

13 Aralık 1976 Tarihli
VATAN Gazetesi'nden

ACI KAYBIMIZ

Halkımızın emperyalizm ve faşizme karşı verdiği mücadelede bir arkadaşımızı daha yitirdik.

Aynur Sertbudak'ın ailesine ve tüm arkadaşlarına başsağlığı dileriz.

Yurt arkadaşları

(Vatan: 536)

T. C.

D A N I Ş T A Y

Sekizinci Daire

Esas No:1977/2583

Karar No:1978/5961

11/95

10-8-1978

3820

Davacı : C.Gülsüm Elitez

Vekili : Av.Senih Özay, Kıbrıs Şehitleri Cad. 21/4 Alsancak, İZMİR.

Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı

Davanın Özeti : Gazi Eğitim Enstitüsü Burslu öğrencisi olan davacının derslere devamsızlığı öne sürülerek bursunun kesilmesine ilişkin işlemin iptali istemidir.

Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir.

Raportör Turan Falcıoğlu'nun Düşüncesi : Davacının derslere devamsızlığı öne sürülerek sınıfta bırakılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada Danıştay Sekizinci Dairesince yürütmenin durdurulmasına karar verildiğinden devamsızlık nedeniyle burs kesme işleminde dayanağı ortadan kalkmış bulunmaktadır. Bu nedenle davanın reddi gerekir.

Kanunsözcüsü Alp Yüksel Fırat'ın Düşüncesi : Davacının devamsızlığı nedeniyle bursunun kesilmesine dair işlem dava konusu edilmekte ve davacı devamsızlık nedeninin can güvenliği sorununundan doğduğunu ileri sürmektedir.

Öğrencilerin öğrenimleri sırasında tabi olacakları kuralları düzenliyen yönetmeliklerde, bağlı bulundukları sınıfın derslerine belirli oranda devam etmeleri mecburiyeti öngörülmüş bulunmakla beraber, bu kuralı normal bir öğretim faaliyetinin cereyan ettiği bir ortamda geçerli saymak icabeder.

./..

T. C.

D A N I Ş T A Y

Sekizinci Daire

Esas No:1977/2583

Karar No:1978/5961

Üniversite ve diğer öğretim kurumlarında meydana gelen ve alınan tüm tedbirlere rağmen kesin bir şekilde önlenemiyen olayların öğrenciler üzerindeki olumsuz etkisi ve bunun doğurduğu can güvenliği sorunu göz önünde bulundurulduğu takdirde normal koşullar altında cereyan eden bir öğretim faaliyetinden söz etmek mümkün değildir.

Hal böyle olunca, kendi iradeleri dışındaki nedenlerle öğrenim kurumlarına devam edemiyen öğrenciler hakkında mevcut yönetmeliklerin devam konusunu düzenleyen hükümlerinin uygulanma olanağı ortadan kalkmaktadır.

Bu duruma nazaran, öğrenim gördüğü kurumda can güvenliği nedeniyle devam edemediği anlaşılan davacı hakkında tesis olunan işlemin iptali gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince işin gereği d şünüldü :

Gazi Eğitim Enstitüsü'nde burslu öğrenci olan davacının 1975/1976 ders yılında devamsızlığı nedeniyle bursu kesilmiş, dava da devamsızlık nedeninin okulda can güvenliği bulunmadığından ileri geldiğini öne sürerek bu işlemin iptali dileğiyle açılmıştır.

1975/1976 öğretim yılında üniversite, Akademi ve Yüksek Okullarda çok sayıda yaralanma ve zaman zaman da ölüm ile sonuçlanan olayların, boykot ve öğretimi engelleme eylemlerinin meydana geldiği, bazı kurumların da önlem niteliğinde olmak üzere öğretime kapatıldığı bilinen gerçektir.

Dava dosyasındaki bilgiler, davacının okuduğu okuldada söz konusu öğretim yılında can güvenliğini tehlikeye düşürücü nitelikte olayların meydana geldiğini

T. C.

D A N I Ş T A Y

Sekizinci Daire

Esas No:1977/2583

Karar No:1978/5961 - 3 -

Bu durum karşısında kalan davacının, ya "ölüm" tehlikesini göze alarak okula devam etmek, yada Devletin sağladığı eğitim ve öğretim olanağından yoksun kalarak bu çevreden uzakta ve yeteneğinin elverdiği ölçüde kendi kendini yetiştirmek ve sınavlara hazırlamak seçeneği bulunmaktadır. İkinci yolun seçimi, yaşama içgüdüsünün öğrenime arzusuna üstünlüğü gibi doğal bir davranışı ifade ettiğinden bu tehlikeli ortamda okuldan uzakta kalmağı yeğleyen öğrencinin özürsüz olarak devamsızlık ettiği öne sürülemez.

Öte yandan davalı idarece 1975-1976 öğretim yılında aynı öğrenci hakkında derslere devamsızlığı öne sürülerek tesis edilen "sınavlara alınmama ve başarısız sayma" işleminin iptali istemiyle açılan davada Dairemizce önce yürütmenin durdurulmasına sonrada işlemin iptaline karar verilerek devamsızlığın özür kabul edilmesi gerektiği idari yargı kararıyla kesin hükme bağlandığından aynı dönem için devamsızlığın burs işlemleri yönündende özür kabul edilmesi zorunludur.

Açıklanan nedenlerle can güvenliği bulunmayışı nedeniyle okula devam edemediği anlaşılan davacının, bursla ilgili düzenleyici kuralların devam zorunluluğu getiren hükümleri uygulanmak suretiyle bursunun kesilmesine ilişkin işlemin iptaline 147.- lira yargılama gideri, 900.- lira avukatlık ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, 4.10.1978 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Üye Üye Üye Üye

İbrahim Kologlu Mahmut Reşit [illegible]in Güven Sami Akural Semih T. Tell

T. C.

D A N I Ş T A Y

Sekizinci Daire

Esas No:1977/2909

Karar No:1979/48

11/26 3436 2710

Davacı : Ali Osman İnce,

Vekili : Av. Senih Özay,

Kıbrıs Şehitleri Cad. 21/4 Alsancak,İZMİ

Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı

Davanın Özeti : Devamsızlığı nedeniyle bursu kesilen müvekkilinin bursunun Danıştay'ca aynı konuda başka bir kişi hakkında verilen yürütmeyi durdurma kararı üzerine 3.1.1977 gününden başlayarak ödeneceğine ilişkin işlemin, bursun kesildiği günden başlayarak ödenmesi gerektiği öne sürülerek iptali istegidir.

Savunmanın Özeti : Savunma süresinde verilmemiştir.

Raportör Merih Oden'in Düşüncesi : Davacının devamsızlığı sonucu bursunun kesilmesi işlemine karşı idari dava açmamış olması karşısında, bursun bu devamsızlığın sona erdiğinin kabul edildiği günden başlayarak ödenmesinde hukuka aykırı bir yön bulunmadığından dayanaktan yoksun davanın reddi gerekir.

Kanunsözcüsü Alp Yüksel Fırat'ın Düşüncesi : Dava, Yüksek Teknik Öğretmen okulunda öğrenci olan davacının devamsızlık nedeniyle kesilen bursunun 3.1.1977 tarihinden itibaren ödeneceğine ilişkin işlemin iptali isteğiyle açılmıştır.

Davacı tarafından, bursunun kesilmesine ilişkin işlemden dolayı Danıştay'da açılmış bir idari dava bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu hale göre davacının bursunun kesilme tarihinden değil, 3.1.1977 tarihinden itibaren ödenmesinin Bakanlıkça uygun görülmesi, iptal nedeni olarak öne sürülemez.

Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

T. C.

D A N I Ş T A Y

Sekizinci Daire

Esas No:1977/2909

Karar No:1979/48 - 2 -

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince işin gereği düşünüldü :

Ankara Erkek Yüksek Teknik Öğretmen Okulu'nda öğrenci olan davacı, 1975-1976 öğretim yılında devamsızlığı nedeniyle sınıfta kalmış, bu işleme karşı okulda can güvenliği olmadığı gerekçesiyle devamsızlığın zorunlu nedene dayandığını öne sürerek açtığı dava da Dairemizce sözkonusu işlemin iptaline karar verilmiş, bu arada 31.5.1976 gününde davacının sınıfta kalması nedeniyle bursu kesilmiş, bu işleme karşı dava açılmamışsa da aynı konuda başka öğrenciler tarafından açılan davalarda verilen yürütmenin durdurulması kararları üzerine, davalı Bakanlık'ça öğrencilerin yeniden öğrenimlerine devam edebilecekleri tarih olarak saptanan 3.1.1977 gününden başlayarak bursların ödenmesi kararlaştırılmış, davada bu işlemin, bursun kesildiği günden geçerli olarak uygulanması gerektiği öne sürülerek iptali isteğiyle açılmıştır.

Davacı tarafından, sınıfta bırakılma işlemine karşı açılan dava da Dairemizce verilen iptal kararı, devam edilmemiş bir sürede ilgilinin devam etmiş sayılmasını değil, devamsızlığı nedeniyle yoksun kaldığı bazı haklarının saklı tutulmasını öngörmektedir. Dolayısiyle sözkonusu iptal kararının bursun kesilmesi işleminin maddi dayanağını oluşturan devamsızlık olgusuyla bir ilgisi yoktur.

Bu durumda, davacının gerek devamsızlığının tartışmasız bulunması, gerekse bursunun kesilmesi işlemine karşı dava açmamış ol

T. C.

D A N I Ş T A Y

Sekizinci Daire

Esas No:1977/2909

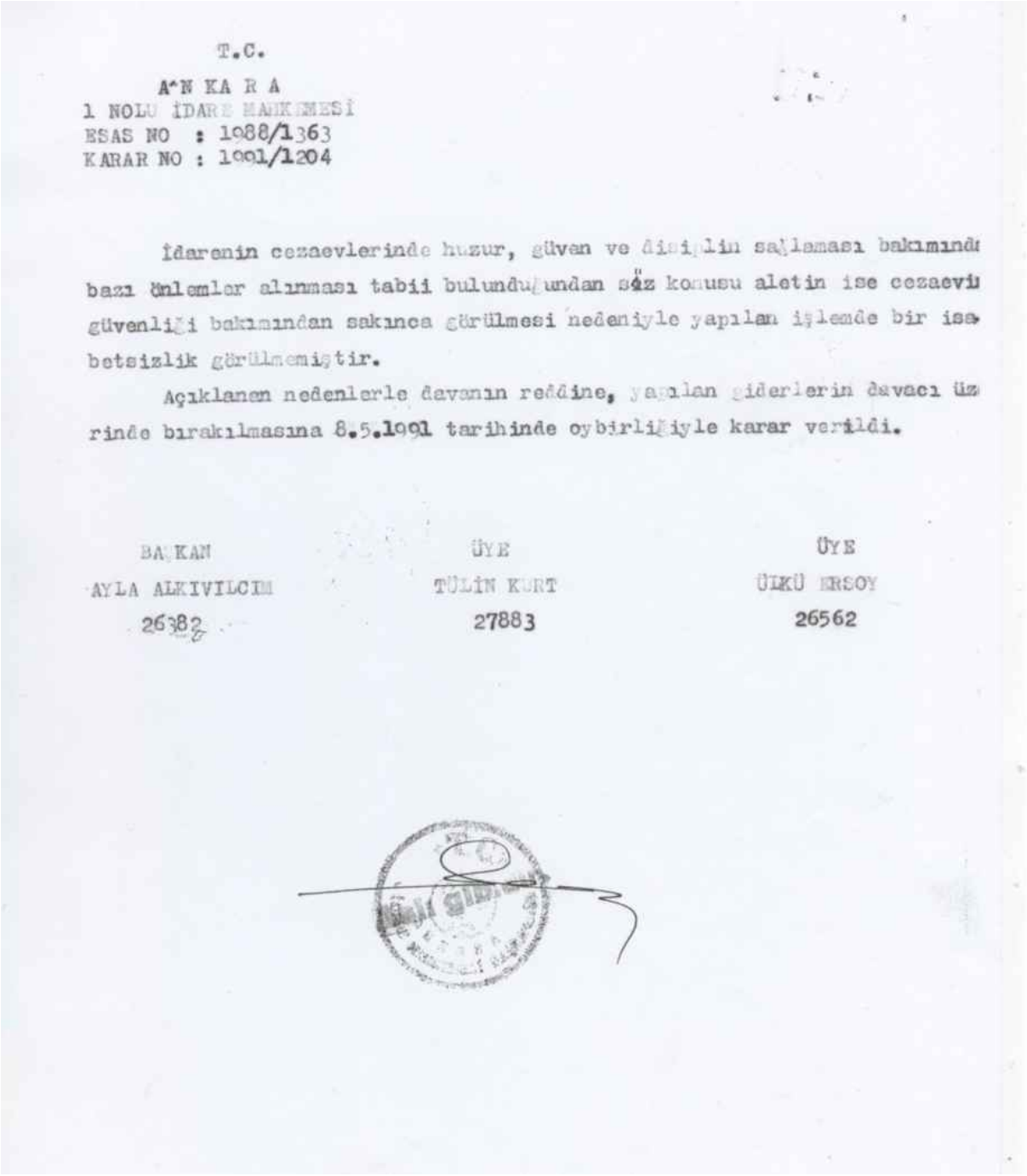
Karar No:1979/48 - 3 -

ması karşısında, devamsızlığın sona erdiğinin kabul edildiği, başka bir deyişle öğrenimini sürdürebileceğinin belirlendiği 3.1.1977 günü den başlayarak bursunun ödenmesine karar verilmesinde isabetsizlik bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dayanaktan yoksun davanın reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, 11.1.1979 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
İbrahim Koloğlu	Mahmut Polat	Metin Güven	Sami Akural	Semih T.Telli

20. İdam cezası almış Müvekkilime Walkman ve pipo cezaevine verebilme yolunda Danıştayda yenilmem ancak Adalet bakanlığının inayeti mi keyfi ne ise onunla verebilmem yüzünden yargı dünyam için müdahilim.

T.C.

A'N KA R A
1 NOLU İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 1988/1363
KARAR NO : 1991/1204

İdarenin cezaevlerinde huzur, güven ve disiplin sağlaması bakımında bazı önlemler alınması tabii bulunduğundan söz konusu aletin ise cezaevi güvenliği bakımından sakıncalı görülmesi nedeniyle yapılan işlemde bir isabetsizlik görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine, yapılan giderlerin davacı üzerinde bırakılmasına 8.5.1991 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

BAŞKAN	ÜYE	ÜYE
AYLA ALKIVILCIM	TÜLİN KURT	ÜLKÜ ERSOY
26382	27883	26562

21. Gözaltına alınacağımı hissederek bir vasiyetname yazdım hızla ve ptt ile sıkıyönetim komutanına yolladım ve suretini bir dost avukatın8Avukat saffet Oktay) kasasına kilitlemiştim; Ki galiba bu beni Komutanın malı deyip durdukları

için yoğun fiziki işkenceden kurtardı. Ama yine de müdahil olmama yol açmalıdır.

Vandaş

(Talip Şirin)

1940/748

DİLEKÇE

İzmir İlinde Askeri Savcılık uzun süre tutuklu ve hükümlülerin Mavi-yeşil tek tip forma-elbise giymek eylemini geçiktirmiştir.

Şirinyer Askeri Cezaevinde tünelle kaçmaya çalışılmasının ortaya çıkması öfke biçiminde bu elbiselerin iki cezaevinde de giyilmesini başlatmıştır.

Her nasılsa başlangıçta Politik-Onursal olarak elbise giymemeyi yargıç önünde zorla giydirildiklerini söyleyip başlayan sanık eylemleri sürmüştür.

Bizler Sanık Müvekkillerin hem işledikleri idia edilen suçu ile ilgili yargılamada Avukatıyım. Hem hayatının hem cezaevi yaşamının hem sivil elbise mi giysin forma mı giysin sorununun Avukatıyım.

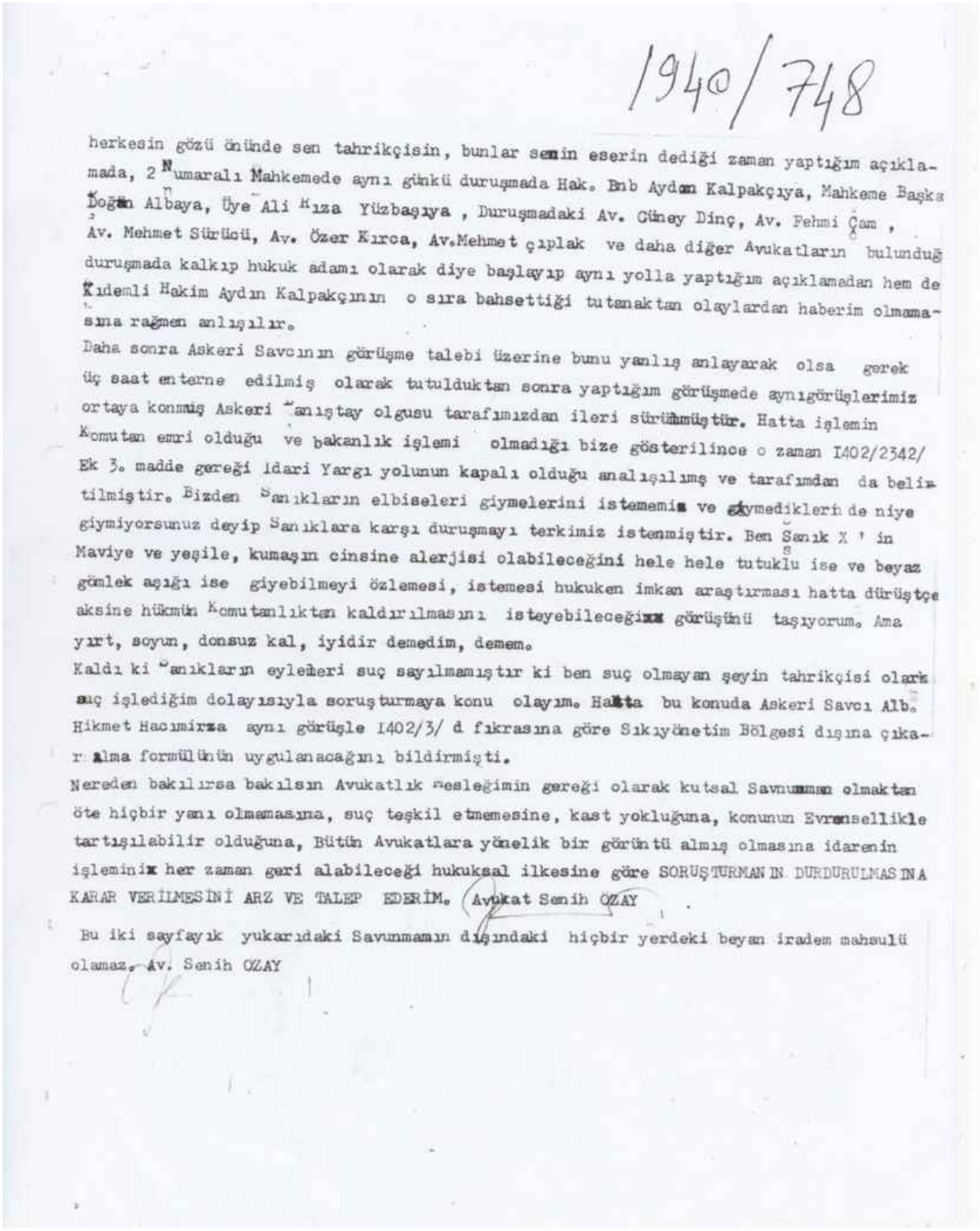
Bu yüzden elbise olayının hukuksallığını idare hukuku üzerine 5 yıl adeta uzmanlık çalışması yaptığım için dahabir düşündüm taşındım tartıştım.

İdarenin hiçbir eyleminin yargı denitimi dışı bırakılamayacağını söyleyen Anayasa hükmünü hatırladım.

Temel hak ve Özgürlüklerin özüne dokunulamaz anayasa hükmünü düşündüm.

İdari Yargı yolu olabilir dedim. Hatta Türk Milleti adına Yargı organı hükümlü ve tutuklu ların bu elbiseleri giymelerinde hükümlülerin yasal olarak giymleri düzenlenmişse de tutuklular hükümlülere uygulanan rejimi henüz haketmemişlerdir diyorsa da tutuklu da giyer diyebilir. Ama tersini de diyebilir diye düşündüm. Avukat hukukçu olarak bu yolda görüş çıkardım. Ama kat 'iyen yırmak iyidir, iyi oluyor yırtın demedim. Bunu belgelemem mümkündür.

Tutuklanan önceden de vekili bulunduğum yine babası Sait Şahinin yine beni Avukat tutması üzerine Şirinyer Askeri Cezaevinde görüşe gittim. Bilgi Şahinin bana davalarda elbise giyip giymeme olayı olduğunu bildirip etkilerini sorması üzerine kendisine 353 Sayılı Yasanın 143. maddesi geriğince iki kere duruşmadan bu davranışının sürdürülmesinin iki duruşmadan çıkarılmayı getireceğini bunun sonucunun da duruşmaya sangığın hiç gelmemesi üç ay süre ile görüş yasağı mektupvb yasağı olacağını kanuni yanı ile anlattım. Hatta işlemin eylemden daha hele Adalet Bakanlığının işlemi ise Askeri Danıştay yani Yüksek İdare mahkemesinin önüne götürülüp; Hükümlülerin bu elbiseyi giymeleri yasada yer almış olmasına ve tutukluların da hükümlüler gibi emsal sayılıp giymelerinin hukuka uygun olup olmadığı diğer gerekçelerle birlikte yargı denetimine sokulup Mahkeme Türk Milleti adına bu yolda bir karar verebilir. Ancak olumsuz karar vermesi pek muhtemeldir dedim. Askeri Yargıtaydan değil Askeri Danıştay diyerek başhsettim. Bu dahi, tutanak tuttu lar denilen kişilerin ilkokul mezunu cahil olup karıştırdıklarını kanıtlar. Bunun böyle olduğu bizim bizzat aynı konuyu aynı gün Şirinyer Askeri Cezaevi müdürü Yarbay, a aktarışımızdan Askeri Savcı ALB. Hikmet Hacımirzaya aynen aktarışımızdan, Askeri Savcı

1940/748

herkesin gözü önünde sen tahrikçisin, bunlar senin eserin dediği zaman yaptığım açıklamada, 2 Numaralı Mahkemede aynı günkü duruşmada Hak. Bnb Aydın Kalpakçıya, Mahkeme Başkanı Doğan Albaya, Üye Ali Rıza Yüzbaşıya , Duruşmadaki Av. Güney Dinç, Av. Fehmi Çam , Av. Mehmet Sürücü, Av. Özer Kırca, Av.Mehmet çıplak ve daha diğer Avukatların bulunduğu duruşmada kalkıp hukuk adamı olarak diye başlayıp aynı yolla yaptığım açıklamadan hem de Kıdemli Hakim Aydın Kalpakçının o sıra bahsettiği tutanaktan olaylardan haberim olmamasına rağmen anlışılır.

Daha sonra Askeri Savcının görüşme talebi üzerine bunu yanlış anlayarak olsa gerek üç saat enterne edilmiş olarak tutulduktan sonra yaptığım görüşmede aynı görüşlerimiz ortaya konmuş Askeri Yanlıştay olgusu tarafımızdan ileri sürülmüştür. Hatta işlemin Komutan emri olduğu ve bakanlık işlemi olmadığı bize gösterilince o zaman 1402/2342/ Ek 3. madde gereği idari Yargı yolunun kapalı olduğu anlışılmış ve tarafımdan da belirtilmiştir. Bizden Sanıkların elbiseleri giymelerini istememiz ve giymediklerinde niye giymiyorsunuz deyip Sanıklara karşı duruşmayı terkimiz istenmiştir. Ben Sanık X ' in Maviye ve yeşile, kumaşın cinsine alerjisi olabileceğini hele hele tutuklu ise ve beyaz gömlek aşığı ise giyebilmeyi özlemesi, istemesi hukuken imkan araştırması hatta dürüştçe aksine hükmün Komutanlıktan kaldırılmasını isteyebileceğimiz görüşünü taşıyorum. Ama yırt, soyun, donsuz kal, iyidir demedim, demem.

Kaldı ki Sanıkların eylemleri suç sayılmamıştır ki ben suç olmayan şeyin tahrikçisi olarak suç işlediğim dolayısıyla soruşturmaya konu olayım. Hatta bu konuda Askeri Savcı Alb. Hikmet Hacımirza aynı görüşle 1402/3/ d fıkrasına göre Sıkıyönetim Bölgesi dışına çıkarılma formülünün uygulanacağını bildirmişti.

Nereden bakılırsa bakılsın Avukatlık Mesleğimin gereği olarak kutsal Savunmanın olmaktan öte hiçbir yanı olmamasına, suç teşkil etmemesine, kast yokluğuna, konunun Evrensellikle tartışılabilir olduğuna, Bütün Avukatlara yönelik bir görüntü almış olmasına idarenin işleminin her zaman geri alabileceği hukuksal ilkesine göre SORUŞTURMANIN DURDURULMASINA KARAR VERİLMESİNİ ARZ VE TALEP EDERİM. Avukat Senih ÖZAY

Bu iki sayfayık yukarıdaki Savunmamın dışındaki hiçbir yerdeki beyan iradem mahsulü olamaz. Av. Senih ÖZAY

22. Baroma başvurup toplumsal olarak bu dava ile yakın ilgisini talep etmeme rağmen hukuk yerine siyaseti tercih ederek, Hukumet samimi değil vs diyerek geri çevrilememden ötürü daha inatla müdahilim.

Avukat

Senih Özay

Medyaya Kamuoyuna…

4 Nisan 2012 tarihinde Ankara 12. Ağır ceza mahkemesinde sağ kalan DARBECİ Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya üzerinden darbe yargılamasının başlayacağı üzere;

Savcı Kemal Çetin üzerinden bir alt kadroların darbedeki konumu, yargılanmaları için Hazırlık soruşturması sürüyorken;

Daha aşağıdaki darebe kadrolarının yerel savcılarca soruşturması için Savcı Mustafa Bilgilinin soruşturması yürüyorken;

Bu 3 yargılama sürecinin soluksuz, cılız olmaması için Savcıların Hakimlerin Hukumetin değil Halkın, mağdurların, muhatapların, 78 lilerin, Devrimci 78'lilerin, Avukatların vbg hareketlililiğinden çok şey beklenmesi sözkonusu iken;

Ekte çağdaş Hukukçular Örgütü bu davayı önemseyerek ilgilenme kararı almış durumdadır.

Ekte ilkin Devrimci 78lilerin uzak durması süreci yaşandıktan sonra, dün Hukuk ile bu dava ile önemli bulup ilgilenme kararı almış olmaları sevindirici olmuştur.

TBPnin anlaşılır, anlaşılmaz ilgisi hareketlilliği de gözden kaçmamış iken ;

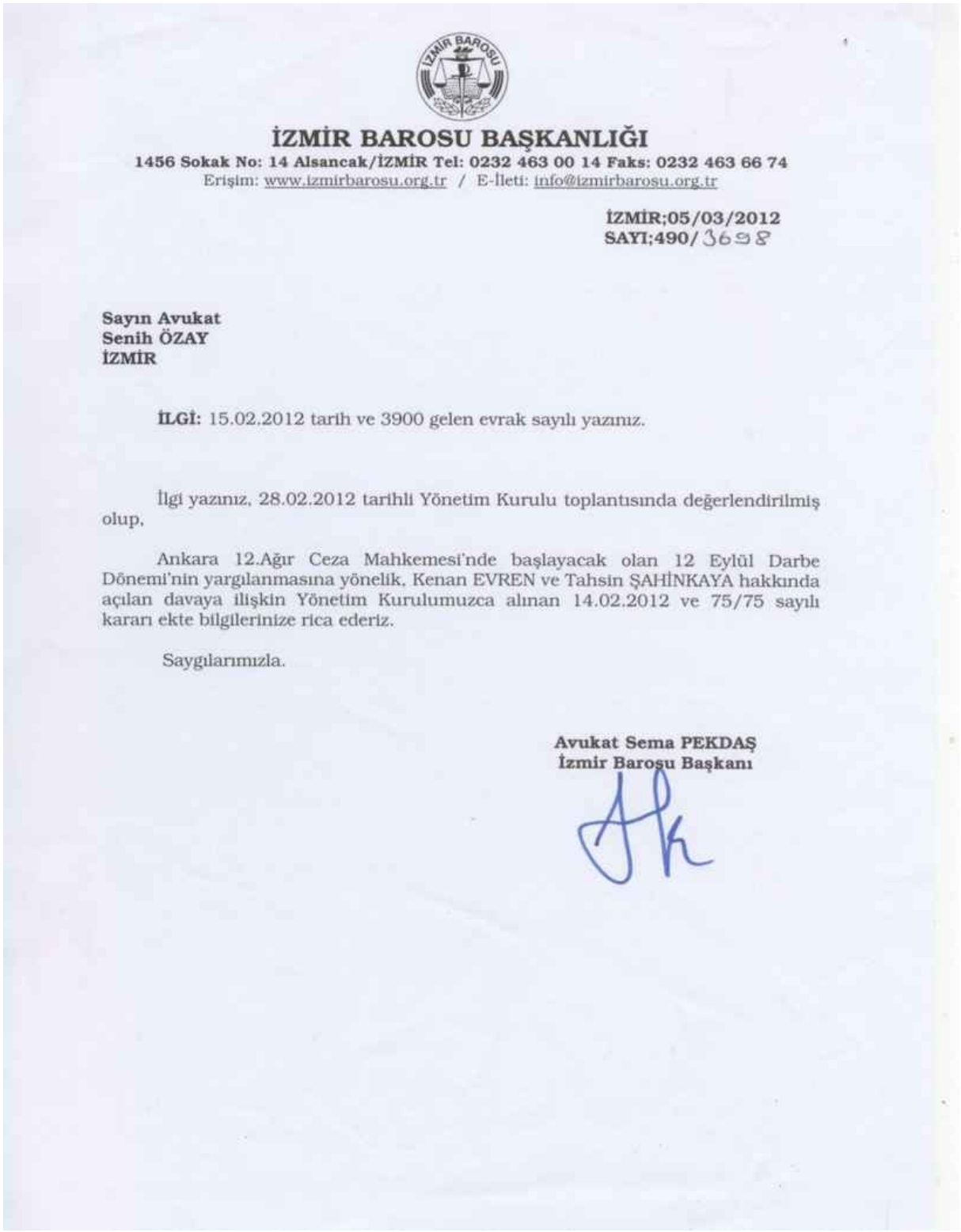
Şimdi bu gün gelen ekte İzmir Barosu Yönetim Kurulunun bu yolda yaptığımız başvuruya; 14.2.2012 T ve 75/75 sayılı kararıyla verdiği ''GÖZLEMCİ SIFATIYLA KATILIM İLE YETİLECEĞİ'' VE ''BU DAVANIN 12 EYLÜL FAŞİST DARBESİ İLE HESAPLAŞMA BEKLENTİSİNİ TATMİN EDECEK NİTELİKTE OLMADIĞININ BENZER DURUMLARDA BAŞKA ÜLKELERDE YAŞAYAN FAŞİST DARBELER İLE HESAPLAŞMALARDA ÖRNEKSENDİĞİ GİBİ 12 EYLÜL FAŞİST DARBESİ İLE DE BÜTÜNLÜKLÜ VE ÖZELLİKLE SİYASAL İKTİDARIN SAMİMİ İRADESİNİ ORTAYA KOYMASINI HEDEFLEYEN HESAPLAŞMA VE TALEPLERİNİN BU KARARIMIZ İLE BİRLİKTE KAMUOYUNA DUYURULMASINA, ''KARARI TARAFIMIZA ULAŞTIRILMIŞTIR.

Ben baromuz üyesi bir avukat olarak bu darbe yargılamalarında Hukumetten samimiyet aramaları, başka ülkelerdeki (muhtemelen Yunanistan Arjantin Şili kastediliyor olmalı..) hesaplaşmalarına olan gıptayı yaratmak üzere harekete geçmeyi öngörmeyip tekrar dönerek, Hukumetin samimiyetini aramayı yanlış bulduğumu söylemek durumundayım.

Avukat dostlarıma, kamuya duyururum.

Senih Özay Avukat

Bakınız İzmir Barosu kararı..

İZMİR BAROSU BAŞKANLIĞI

1456 Sokak No: 14 Alsancak/İZMİR Tel: 0232 463 00 14 Faks: 0232 463 66 74

Erişim: www.izmirbarosu.org.tr / E-İleti: info@izmirbarosu.org.tr

İZMİR;05/03/2012
SAYI;490/3698

Sayın Avukat
Senih ÖZAY
İZMİR

İLGİ: 15.02.2012 tarih ve 3900 gelen evrak sayılı yazınız.

İlgi yazınız, 28.02.2012 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında değerlendirilmiş olup,

Ankara 12.Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlayacak olan 12 Eylül Darbe Dönemi'nin yargılanmasına yönelik, Kenan EVREN ve Tahsin ŞAHİNKAYA hakkında açılan davaya ilişkin Yönetim Kurulumuzca alınan 14.02.2012 ve 75/75 sayılı kararı ekte bilgilerinize rica ederiz.

Saygılarımızla.

Avukat Sema PEKDAŞ
İzmir Barosu Başkanı

İZMİR BAROSU
YÖNETİM KURULU KARARI

Tarih : 14.02.2012
Sayı : 75 / 75
İlgili :
Konu : Ankara 12.Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlayacak olan 12 eylül darbe döneminin yargılanmasına yönelik Kenan EVREN, Tahsin ŞAHİNKAYA hakkında açılan davanın değerlendirilmesi.

Karar : Ankara 12.Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlayacak olan 12 eylül darbe döneminin yargılanmasına yönelik Kenan EVREN, Tahsin ŞAHİNKAYA hakkında açılan davanın değerlendirildi.

04 Nisan 2012 tarihinde Ankara 12.Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek olan Kenan EVREN ve Tahsin ŞAHİNKAYA hakkında açılmış olan davaya şimdilik gözlemci sıfatıyla katılınmasına,

Bu davanın 12 Eylül Faşist darbesi ile hesaplaşma beklentisini tatmin edecek nitelikte olmadığının; benzer durumlarda başka ülkelerde yaşanan Faşist darbeler ile hesaplaşmalarda örneksendiği gibi 12 Eylül Faşist darbesi ile de bütünlüklü ve özellikle siyasal iktidarın samimi iradesini ortaya koymasını hedefleyen hesaplaşma ve taleplerini bu kararımız ile birlikte kamuoyuna duyurulmasına,

Bu konuda yapılacak çalışmaların duruşma öncesinde yapılacak bir açıklama ile kamuoyu ile paylaşılmasına,

İktidarın göstermelik yargılamalar ile Faşist darbenin mağdurlarının yaşadığı acılar üzerinden siyasal rant elde etmesine yönelik yaklaşımının teşhir edilmesine, O.B.K.V.

Baro Başkanı Av. SEMA PEKDAŞ	Başkan Yardımcısı Av. ERCAN DEMİR	Genel Sekreter Av. MAHMUT DİKMEN	Sayman Av. SEFA YILMAZ
Üye Av. MERİÇ KAPTAN	Üye Av. ÖZKAN YÜCEL	Üye Av. AHMET HAŞİM ÖZTÜRK	Üye Av. HALİL DÖNMEZ
Üye Av. DİLEK DEMİR	Üye Av. AYŞEGÜL ALTINBAŞ (Mazeretli)	Üye Av. ALPER TUNGA ASLAN	

(Karar aslına uygundur).

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ İZMİR ŞUBESİ

21.02.2012 TARİHLİ YÖNETİM KURULU TOPLANTI GÜNDEMİ

A) BİLGİLENDİRME:

1. KOMİSYONLAR:

a) Sosyal ve Ekonomik Haklar Çalışma Grubu (SEHAG):

- 21 Şubat Salı günü (bugün) İşçi Sağlığı Meclisi toplantısı DİSK Genel İş toplantı salonunda (Kahramanlar'da) yapılacak.

b) Cezaevi Komisyonu:

- Şakran Cezaevi'ne sevk edilen mahpuslar tarafından iletilen başvurular nedeniyle 17 Şubat Cuma günü Şakran Cezaevi'ne gidildi. Bergama'dan götürülen kadın mahpuslarla görüşme yapıldı. Bilgilendirme toplantıda yapılacak.

c) Öğrenci Komisyonu:

- 17 Şubat Cuma günü "Pan'ın Labirenti" isimli film gösterimi yapıldı.

- 24 Şubat Cuma günü komisyon toplantısında kitap ve film değerlendirmesi yapılacak.

d) Toplumsal Davalar Komisyonu:

- 16 Şubat Perşembe günü toplantı yapıldı. Toplantıda 12 Eylül yargılaması ve soruşturması üzerine değerlendirme yapıldı. Konu ile ilgili olarak bir alt grup oluşturuldu. Bir sonraki toplantı 23 Şubat Perşembe günü saat 18.00'de yapılacak.

EKTE DEVRİMCİ 78 LİLER

Devrimci 78`lilerden Parlemeto`ya çağrı

Devrimci 78'liler Federasyonu, 12 Eylül'den bu yana devam eden darbe rejiminin sonuçlarını ortadan kaldırmak için Parlamentoyu göreve çağırdı.12 Eylül darbecilerinin yargılanması için başlatılan soruşturma sonucu hazırlanan iddianame kabul edilmişti. Devrimci 78'liler Federasyonu'nun 4 Nisan 2012'de Ankara`da yapılacak duruşmaya ilişkin olarak parlamentoya ve demokrasi güçlerine yaptığı çağrıyı paylaşıyoruz…

PARLAMENTOYA ÇAĞRIMIZDIR..

12 Eylül 2010'da yapılan referandumla darbecilerin yargılanmasını önlediği varsayılan, Anayasanın Geçici 15. Maddesi kaldırılmıştır. Darbecilerin yargılanması toplumun bütün kesimlerince kabul görmüş, 12 Eylül darbecilerinin

yargılanması için savcılık iddianame hazırlamış ve 12 Eylül cuntasına dava açılmıştır. Geç kalınmış bile olsa bu önemli bir adımdır. Ama hükümet bu konuda siyasi irade göstermemiş 12 Eylül yargılamalarını tüm sonuçlarıyla ortadan kaldıramamış, ülkeyi 12 Eylül yasalarıyla yürütme kolaycılığına kaçmış, darbecilere verilen unvanları geri almak gibi basit bir adım bile atamamıştır.

Unutulmamalıdır ki, 12 Eylülden bu yana devam eden darbe rejiminin sonuçlarını ortadan kaldırmak için demokratikleşme ertelenemez bir ihtiyaçtır ve demokratikleşme mahkemeler eliyle gerçekleşmez. Parlamentoyu göreve çağırıyoruz.

Federasyonumuz bir an önce yapılması gereken düzenlemeleri aşağıda özetlemiştir.

1)Darbe rejiminin ortadan kalkması için meclis siyasi irade göstermelidir. — Darbecilerin yargılanması konusunda iktidar topu yargıya atarak sorumluluktan kurtulamaz.

Darbecilerin yargılanabilmeleri için siyasi irade gösterilmeli, gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

— Hükümetin Darbe döneminde vatandaşlıktan çıkartılan arkadaşlarımızın duruşmayı izleyebilmeleri için yurda giriş çıkış yapmalarına ilişkin yasal düzenlemeleri yapmasını ve ulaşım olanaklarını sağlamasını istiyoruz.

—Darbe marifetiyle, süngü gücüyle seçilen Kenan Evren, Cemal Gürsel ve 12 Mart Muhtırasının sorumlusu Cevdet Sunay'ın cumhurbaşkanı unvanları geri alınmalıdır.

—Darbecilerin ve birlikte oluşturdukları suç örgütlerinde görev alan bütün rütbelilerin rütbeleri geri alınmalı, resmi sivil tüm suçlular yargılanmalıdır.

—Darbecilere ve yandaşlarına verilen tüm akademik unvanlar geri alınmalı, darbecilerin ve yandaşlarının adları okullarımızdan, sokaklarımızdan, meydanlarımızdan silinmeli, yerine demokrasi mücadelesinde kaybettiklerimizin adı verilmelidir.

—Darbecilerin servetleri açıklanmalı, mal varlıklarına el konulmalı, emekli maaşları kesilmeli ve bu kalemler kurulacak 12 Eylül Tazminatları Fonu'na aktarılmalıdır.

—Darbeleri ve darbecileri övenler, suçu ve suçluyu övmekten yargılanmalıdır.

—Başta YÖK, MGK, RTÜK olmak üzere Darbe düzeninin tüm kurumları ortadan kaldırılmalıdır.

2)Telafi edici düzenlemeler

—Cunta döneminde bu ülkede yaşayan, yargılanan, gözaltına alınan, kaybedilen, idam edilen, işkenceyle öldürülen, zulmedilen herkesten devlet adına özür dilenmeli, resmi ve gayri resmi kanallar aracılığıyla tüm topluma duyurulmalıdır.

—Özrün anlamlı olması mağdurların ve toplumun hakikati bilmesi ile mümkündür. Hakikatin ortaya çıkarılıp, anlatılması için gerekli çabalar gösterilmeli ve önlemler alınmalıdır.

—Bu dönemde verilmiş kararlara bağlı kısıtlılıkların tamamı kaldırılmalı, bu mahkemeler tarafından cezalandırılan kişilerin itibarı iade edilmelidir.

—Ceza alıp almadığına bakılmaksızın Cezaevlerinde geçen süre sigortalılığa sayılmalı sigorta primleri devlet tarafından ödenmelidir.

—10 yıl ve üzeri sürelerde cezaevinde kalanlara, süreye bakılmaksızın emeklilik hakkı tanınmalıdır.

—Darbe döneminde vatandaşlıktan çıkartılanlar kayıtsız şartsız vatandaşlığa geri alınmalıdır.

—İdam edilenlerin, işkencelerle katledilenlerin ailelerine ve cuntanın bedel ödettiği herkese menfi ve müspet zararlarını karşılayacak şekilde tazminat ödenmelidir.

— Darbe sonrası işten el çektirilenlerin bu nedenle uğradıkları maddi ve manevi zararları tazmin edilmelidir.

— Mağduriyetleri nedeniyle düzenli gelirden yoksun kalanlara, hayatlarını onurlu bir şekilde devam ettirmelerini sağlayacak düzeyde aylık bağlanmalıdır.

—Başta Diyarbakır Zindanı, Mamak Askeri Cezaevi ve Metris Askeri Cezaevi olmak üzere ülke genelinde zulüm merkezine dönüştürülen her yer; toplum belleğini diri tutmak adına, direnenlerin ve zulmedilenlerin tarihini dile getiren müzelere dönüştürülmelidir.

—Bunun yanında kolektif hafızayı canlı tutacak eğitim ve kültür faaliyetleri düzenlenmelidir.

3)Demokratikleşme

—12 Eylül anayasası derhal kaldırılmalı yerine demokratik, katılımcı bir anayasa yapılmalıdır.

—12 Eylül darbesiyle derinleşen Kürt sorununda, barışçıl demokratik çözüm gerçekleştirilmelidir. Bu alanda başta TMK ve Özel Yetkili Mahkemeler olmak

üzere mevcut ifade ve örgütlenme özgürlüğüne ilişkin bütün engeller ortadan kaldırılmalıdır.

—Siyasi partiler kanunu demokratikleştirilmeli, %10 seçim barajı kaldırılmalıdır.

Çünkü %10 seçim barajı 12 Eylül'ün ruhudur.

DEVRİMCİ 78'LİLER FEDERASYONU

23. Gazeteciler cemiyetine üye olan ve fakat bir de çağdaş gazeteciler Derneğine üye olmak isteyen dost Müvekkillerime o dönem yargısının geçit vermemesi dolayısıyla da hukuksal üzüntülerimden dolayı müdahilim.

T.C
İ Z M İ R KARAR

7. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ
SAYI:

Esas no : 1995/106
Karar no : 1995/798
Hakim : M.Vecdi Özsüz : 15808
Katip : Belgin Okçular :1705
Davacılar : 1- Tunca Seyhay
2- Muzaffer Oktay
Vekilleri :Av.Senih Özay: 1.Beyler sk.no:51/307 Konak-İzmir
Davalı : İzmir Gazeteciler cemiyeti
Vekili : Av.Burkay Kaynak-Av.Sarma Kaynak Kurpınar: Akdeniz cd
Akdeniz han no:506 İzmir
Dava : İptal
Dava tarihi : 3.2.1995

Davacı vekili dilekçesinde ; İzmir Gazeteciler Cemiyeti Disip kurulunun 18.8.1994 tarih ve 9 sayılı kararı ile cemiyet Üyesi olan Tunca Seyhay'ın aynı zamanda çağdaş gazeteciler derneğine üye olması nedeniyle cemiyet tüzüğünün 5/i maddesi gereğince cemiyet üyeliğinden ihracı çıkarılmasına karar verildiğini, buna itiraz edildiğini, itiraz reddedilip kararın onandığını, anayasanın 33.maddesine göre herkesin önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahip olduğunu, değişik aynı amaçla birden fazla derneğe üye olma olgusunun derneklere değil, bu hakkını kullanmak isteyen kişilere bağlı olduğunu, birden fazla dernğe üye olmayı engelleyecek yasal bir düzenleme bulunmadığını, genel kurulun kararının cemiyet tüzüğüne aykırı olduğunu, İzmir Gazeteciler cemiyeti ile Çağdaş Gazeteciler derneğinin benzer amaç ve konuda faaliyet gösteren dernekler olmadığını, benzer amaç ve konunun belirsiz, sınırları zorlu bir kavram olduğunu, iki derneğin kuruluş ve yapılanmasının farklı olduğunu, İzmir Gazeteciler cemiyetinin yerel bir örgüt olup sadece İzmir'de örgütlenen ve tüzüğü bu şekilde emreden bir kuruluş olduğunu, çağdaş gazeteciler derneğinin farklı bir kuruluşa ve yapılanmaya sahip olup bölgesel , ulusal ve uluslararası alanda bir örgüt olduğunu, bu amaç amaçları doğrultusunda bir araya getirme ve ortak hareket ederek daha iyi ve etkin bir baskı grubu olmayı benimsediğini, gazetecilik mesleğini evrensel boyutu ile ilgilendiğini, iki derneğin üye yapısının da farklı olduğunu, İzmir gazeteciler derneğinin amacının ikametgahları İzmir'de olan basın mesleğinde çalışanlar ile çalıştıranları bir araya toplamak, diğer derneğin ise gazetecilerin yayın organlarında çalışanların mesleki ve sosyal değerlerini arttırıcı önlemler alınmasını sağlamak üzere çalışmalar yapmak, derneğin tek ve belirli amacı olduğunu, bunlardan başka

iki derneğin üye alımının ve yönetim biçimlerinin, ayrıca emeç ve kon
rı gerçekleştirmek için izlenen yöntemlerin farklı bulunduğunu bildir
rek davalı dernek tüzüğünde yazılı çıkarma gerekçeleri oluşmadığı içi
hukuka uyarlı bulunmayan İzmir Gazeteciler Cemiyetinin 4.1.1995 güni
Genel Kurulunda alınan ve davacının üyelikten çıkarılmasına ilişkin c
kararın iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

Davacı vekili yine mahkememizin 1995/107 esas sayılı dosyası i
davacı Muzaffer Oktay adına aynı şekilde aynı konu ile İzmir cemiyet
tüzüğünün 5/i maddesi gereğince cemiyet üyeliğinden sürekli çıkarılm
kararının iptali ile dava açtığı, bu davanın da mahkememizin 1995/10
sayılı dosyası ile birleştirilmesine karar verdiği görülmekle, dosya
birleştirilerek birlikte görülmüştür.

Davalı vekili cevabında; davacıya disiplin kurulunun kararı
ve tüzüğün 5/i ve 27/e maddeleri gereğince üyelikten sürekli çıkarma
cezasının uygulandığını, davacının tüzüğün 29.maddesindeki haklarını
kullanarak disiplin kurulu kararına karşı genel kurula itiraz ettiğini,
yapılan itirazların 4.1.1995 tarihli genel kurulda reddedildiğini v
üyelikten çıkarmaya ilişkin disiplin kurulu kararının onaylandığını,
idare mahkemesinde açılan tüzük iptali davasının yanısıra aynı konu i
ilişkili mükerrer davaların devam ettiğini ve reddedildiğini, bunun da
bu mükerrer davalardan biri olduğunu, davacıların İzmir Gazeteciler
yeti tüzüğünün 5/i maddesindeki derneğe asıl üye olma şartlarından b
rini açıkça ihlal ettiğini, bu maddenin de İzmir Gazeteciler cemiyet
nin amaçlarına ve konusuna benzer amaçlar ve konuda faaliyet göstere
ve İzmir ilinde merkezi veya şubesi bulunan bir başka derneğe üye
olmamak olduğunu, bu tüzüğün 5/i hendine aykırı hareket edenlerin
hakkında dernekten sürekli olarak çıkarma cezası verildiğini, söz ko
üyelerin, tüzükteki bu üyelik koşullarını kabul etmiş olarak derneğe
olduklarını, davacının genel kurulu bizzat istediğini, olağanüstü
genel kurul yapıldığını ve genelkurulun ve disiplin kurulunun verdiğ
kararlara karşı yapılan itiraz reddedildiğini, hatta olağanüstü gene
kurultaylarında ihraç kati olsa eski üyelere 1 ay içinde dönebil
imkanının da tanındığını, davacının tüzüğün 5/i deki şartlara uymun
luğu ortadan kaldırılsaydı, yani çağdaş gazeteciler derneğindeki üyeli
sona erdirseydi derneğe dönebileceğini, bildirerek hukuki mesnedi b
lunmayan davanın reddini istemiştir.

Dosya içerisinde mevcut tüm bilgi ve belgeler birlikte
dirilmiş, ayrıca İzmir Gazeteciler Cemiyetinin tüzüğü dosya içine
alınmış, tüzük incelendiğinde görüldüğü üzere , tüzüğün 5-i maddesi
açıkça İzmir Gazeteciler cemiyetinin amaçlarına ve konusun
amaçlar ve konuda faaliyet gösteren ve İzmir ilinde merk

şubesi bulunan bir başka derneğe üye olmamayı , üye olma şartı o
kabul ettiği , bu kabulün de davacıya ihtar edildiği , diğer dern
teki kaydının silinmesi halinde dernek üyeliğinin devam edeceğini
kendisine bildirildiği , ayrıca anılan tüzüğün anayasaya uygunluğ
ve mahallin en büyük mülkü amirince onaylanarak yürürlüğe girdiği
yani tüzüğün yasallığı açıktır. Olayda tüzüğün kanuna aykırılığı
iddiası gündeme getirilebilir ki o da idare mahkemelerinin yetki
içerisindedir. Adli yargı yönünden geçerli bir tüzük ve tüzük hü
vardır. Bu şekilde tüzüğe aykırı hareket eden davacılar ilgili ma
gereğince aynı konuda faaliyet gösteren diğer derneğe girmekle tü
ilgili maddesini ihlal etmişler, bu da üyelikten çıkarılmalarını
rektirmiştir. Tüm bu nedenler karşısında açılan davanın reddine
karar vermek gerekmiştir.

H Ü K Ü M : yukarıda izah edildiği üzere;

Davaların Reddine,

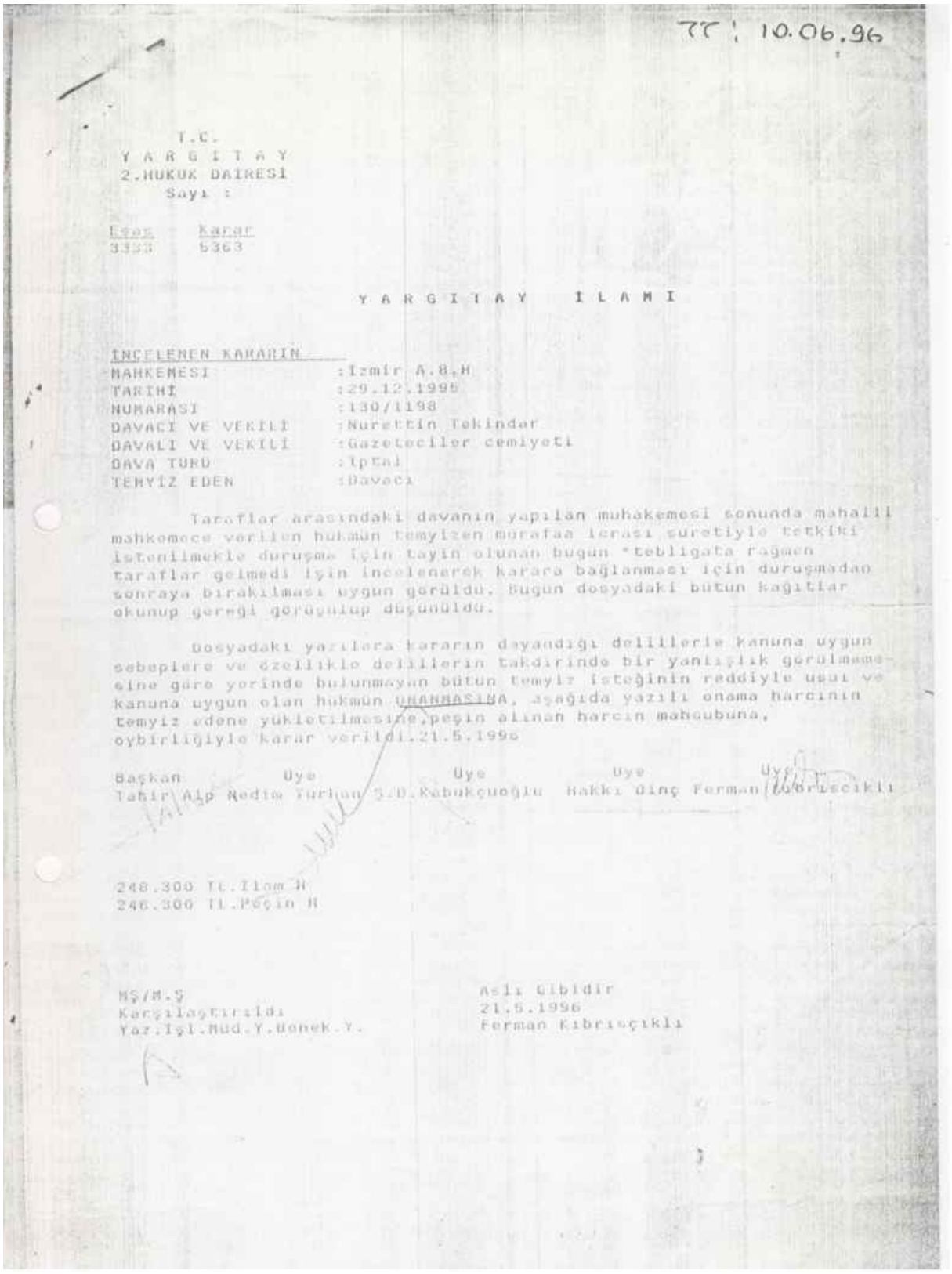
Masrafların davacılar üzerinde bırakılmasına,

Asıl dava bakımından 650.000.-TL vekalet ücreti ile birle
rilen dava bakımından da 650.000.-TL vekalet ücretinin davacılarda
alınarak davalıya verilmesine,

Peşin harçlar nedeniyle ayrıca harca yer olmadığına dair
2.10.1995 tarihinde taraflar vekillerinin yüzlerine karşı temyizi
kabil olmak üzere verilen karar açıkça okunup anlatıldı.2.10.1995

Hakim 15808

Harç yok.

77; 10.06.96

T.C.
Y A R G I T A Y
2.HUKUK DAIRESİ
Sayı :

Esas Karar
3333 6363

Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEN KARARIN
MAHKEMESİ :İzmir A.8.H
TARİHİ :29.12.1995
NUMARASI :130/1198
DAVACI VE VEKİLİ :Nurettin Tekindar
DAVALI VE VEKİLİ :Gazeteciler cemiyeti
DAVA TURU :İptal
TEMYİZ EDEN :Davacı

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hukmün temyizen murafaa icrası suretiyle tetkiki istenilmekle duruşma için tayin olunan bugun *tebligata rağmen taraflar gelmedi iyin incelenerek karara bağlanması için duruşmadan sonraya bırakılması uygun görüldü. Bugun dosyadaki butun kagıtlar okunup gereği görüşulup düşunuldu.

Dosyadakı yazılara kararın dayandığı delillerle kanuna uygun sebeplere ve ozellikle delillerin takdirinde bir yanlışlık görulmemesine gore yerinde bulunmayan bütün temyiz isteğinin reddiyle usul ve kanuna uygun olan hukmun ONANMASINA, aşağıda yazılı onama harcının temyiz edene yukletilmesine,peşin alınan harcın mahsubuna, oybirliğiyle karar verildi.21.5.1996

Başkan Üye Üye Üye Üye
Tahir Alp Nedim Turhan S.O.Kabukçuoğlu Hakkı Ginç Ferman Kıbrıscıklı

248.300 TL.Ilam H
246.300 TL.Peşin H

MŞ/M.Ş
Karşılaştırıldı
Yaz.İşl.Mud.Y.Benek.Y.

Aslı Gibidir
21.5.1996
Ferman Kıbrıscıklı

26. Askeri darbenin 16. Yıldönümü diye Marmariste gençleri yanına alıp yanmış kaplumbağa resmi bulunan tişörtler giyerek Çevreci Kenan olmaya kalktığı için müdahilim.

O şimdi çevreci

in 12 Eylül 1980'de gerçekleştirilen askeri darbenin 16. yıldönümüydü. Ve bu darbe'nin lideri arak Türkiye Cumhuriyeti tarihine geçen, daha sonra da halk oylamasıyla 7. Cumhurbaşkanı seçilen Kenan Evren, bambaşka bir kişilikle karşımıza çıktı. Kenan Paşa artık çevreciydi...

Eylül 1980 sabahı
mleketteki kötü gidi-
son vermek için" 4
dası ile birlikte, yöne-
"el koyan" Evren,
yılında halkoylama-
başvurularak, tarihle
le ilk kez "halkoyu"
çilen Cumhurbaşka-
vanını kazanmıştı.
ylül'ü izleyen günler-
erörü bıçak gibi kes-
" başaran, Silahlı
vetleri iki yıl içinde
sına geri döndüren
n'in Milli Güvenlik
eyi'ndeki arkadaşla-
ur,ıhurbaşkanlığı
ını" oluşturmuştu.
,sında görev süren
ı ve Çankaya Köş-
8. Cumhurbaşkanı
ut Özal'a bırakarak
diye ayrılan Evren,
rümün kalan kısmı-
rmaris'te geçirmek
rum" diyerek, Ar-
lan'a yerleşmişti.
li Güvenlik Konseyi
anı iken, eşi Sekibe
n'i yitiren Evren,
aris'e yerleştikten
, yalnız yaşamını re-
aparak renklendir-
stemiş, yaptığı re-
rle ardarda sergiler
tu. Resimleri, sergi-
eye başladığı anda
k fiyatlardan be-
ıcı bulan Evren,
nan geliri de genel-
'hayır işlerinde" kul-
r...
umhurbaşkanı Ev-
"emeklilik yılların-
ri duyduğu konular-
ri de, so zamanla-
kselen en önemli
"çevrecilik ve yeşil
et" oldu. Tabloların-
reye "duyarlı" bir
n olduğunu kanıtla-

Kenan Evren; "Marmaris Yeşil Kalsın" kampanyası çerçevesinde üzerinde YENİ ASIR'da da yayımlanan, yanan kaplumbağa resminin bulunduğu tişörtleri, Yalı Lions Kulübü üyeleri ile birlikte satıı...

yan Evren, Marmaris'teki son yangına da en çok üzülen kişilerden biri oldu. Temmuz ve Ağustos aylarında Marmaris'in sıcağından bıkıp usandığını ve bu nedenle Muğla'nın Karabağlar Yaylaları'nda yeni bir "yayla evi" almaya karar verdiğini açıklayan Evren, orman yangını sonrasında açılan "Marmaris Yeşil Kalsın" kampanyasının en büyük destekçisi oldu.

Marmaris'te 4 gün süren ve 4 bin 350 hektar orman alanını tekrar ağaçlandırmak için yapılan maddi destek kampanyasına Evren de katıldı.

"Marmaris Yeşil Kalsın" kampanyasını başlatan Marmaris Yalı Lions Klübü Başkanı Şennur Ünlü'nün ricasını kırmayan 7. Cumhurbaşkanı Evren üzerinde, orman yangını sırasında Yeni Asır'da da yayımlanan yanmış kaplumbağa fotoğrafının bulunduğu tişörtü giydi ve kapı kapı dolaşarak Marmaris esnafına bu tişörtlerden sattı.

Marmaris Belediye Başkanı İsmet Karadinç ile birlikte kapı kapı dolaşan Evren hiçbir esnafın kapısından boş dönmedi.

Kenan Evren, 1-2 saat içinde esnafa 200 milyon liralık tişört satt. Orta gelirli Marmaris Esnafının kampanyaya gösterdiği ilgiye şaşırdığını ve sevindiğini belirten Kenan Evren, "Ben bile bu kadarını beklemiyordum. Herkes en az 10 tişört aldı. Bu kampanyaya yardımcı olan herkese çok teşekkür ediyorum. Bundan sonra gittiğim her yerde bu tişörtü giyeceğim ve satacağım" dedi.

Kapmanya sırasında 450 milyon liralık gelir elde edildiği ve 1000 adet tişört daha bastırmak için çalışmalara başlandığı belirtildi.

(ERDEM KATIRCI)

26-27

27. 88 yaşındaki Pinochet hakkında Şili Yüksek mahkemesi dokunulmazlık bile kaldırıyor ve de yargılanmasının önünü açıyor da biz Türkiyeli yargıçlar neden yapmayacakmış, çekinecekmiş, ürkecekmiş diye düşünerek müdahiliz.

Pinochet yargılanabilir

1940/545

1940/545

DIŞ HABERLER

Şili Yüksek Mahkemesi, eski diktatör General Augusto Pinochet'nin dokunulmazlığını kaldırdı. Mahkeme sözcüsü, Pinochet'nin işlediği insanlık suçları nedeniyle yargılanmasının önünü açacak kararın 8'e karşı 9 oyla alındığını söyledi.

Mahkeme kararıyla, 88 yaşındaki diktatörün yargılanmasının önündeki son yasal engel de kalkmış oldu. Pinochet'nin dokunulmazlığıyla ilgili karar, diktatörlüğü dönemindeki kurbanlar adına açılan bir dava kapsamında alındı.

Pinochet liderliğindeki ABD destekli cunta sırasında (1973-1990) yaklaşık 3500 kişi öldürülmüş veya kaybedilmişti.

27-28

28. İzmirde Düşünce suçu işkence müzesi açmak zorunda kaldık diye müdahilim.

n da açıldı. Fuar, 21 Aralık'a kadar açık.

Düşünce Suçu Müzesi

Necibe ÖZGÜR

TÜRKİYE'de ilk kez İzmirli avukatlar öncülüğünde kurulması planlanan "Düşünce Suçu Müzesi" için çalışmalara başlandı. Doktorların, avukatların, mühendislerin katkılarıyla kurulacak müzesiyle ilgili tarihi bir ev bile alındı. Müzenin ocak ayında açılabilmesi ise İzmirli işadamlarının restorasyona vereceği desteğe bağlı.

İzmirli avukatlar Murat Alpaslan, Haşim Öztürk, Vedat Zencir ve çevre avukatlarından Senih Özay'ın öncülük ettiği girişimin amacı, sağ - sol değil, tüm düşüncelerin önündeki engelleri, şiddet içermemesi koşuluyla kaldırmak. Alpaslan, bu müze sayesinde düşünce suçunu, işkenceyi belgeleriyle sergileyeceklerini anlattı.

29. Devamında bile, bir General Veli Küçük üzerinden, asker üst düzey şahıslara hukuk işlememesini yargı organlarından bile döndükçe müdahil olmak gereğini kavradım da müdahilim;

Tebellüğ Tar: 22.01.2003

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2000/4859
Karar No : 2003/125

Temyiz Eden (Davacılar) : 1.Andaç Şükrü Zaloğlu
2. Cemal Doğan
3-Senih Özay
4-Noyan Özkan
5-Arif Ali Cangı
6-Haşim Öztürk
7-Murat Dinçer
8-Nedim Değirmenci
9-Ali Özcan
10-Ahmet Hamdi Yıldırım
11-Gül Kireçkaya
847. Sok. No:9 Nebioğlu İşhanı K:3/310
Konak/İZMİR

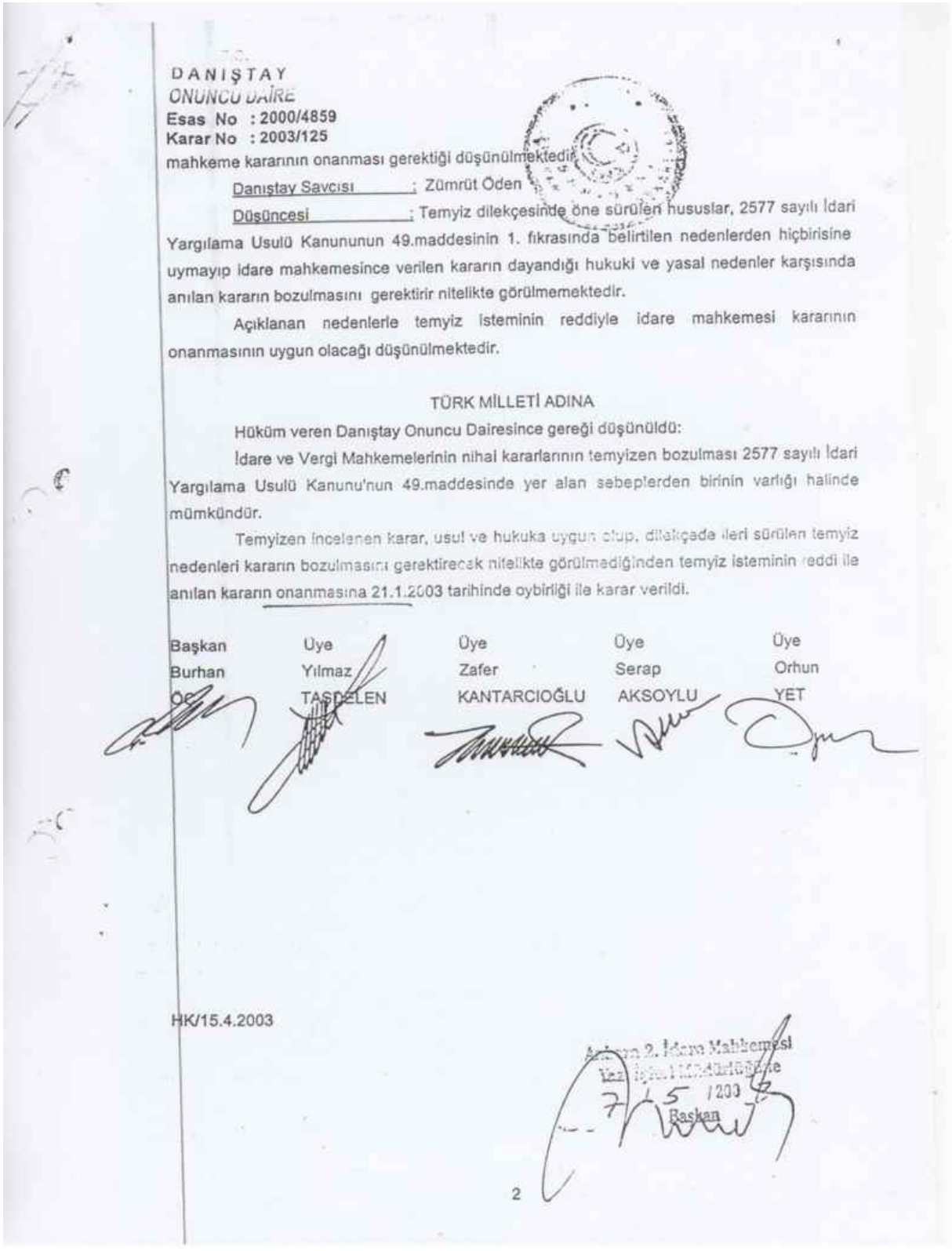
Karşı Taraf (Davalılar) : 1)Milli Savunma Bakanlığı - ANKARA
2)İçişleri Bakanlığı - ANKARA

İstemin Özeti : Davacıların, 3.2.1999 günlü dilekçelerindeki iddialarla ilgili olarak General Veli Küçük hakkında soruşturma açılması isteklerinin cevap verilmemek suretiyle reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan dava sonucunda, olayda davacıların 3.2.1999 tarihli dilekçelerindeki iddialarla ilgili General Veli Küçük hakkında soruşturma açılması istemlerinin cevap verilmemek suretiyle reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle dava açılmış ise de 353 sayılı Kanunun 8. ve 95. maddelerinde kıta komutanı veya askeri kurum amirine, mayetinden biri hakkında kendisine ihbar veya şikayet olunan veyahut diğer surette öğrendiği suçlara ilişkin olarak soruşturma başlatıp başlatmama konusunda takdir yetkisi tanındığının görüldüğü, tanınan bu takdir yetkisi karşısında davacıların şikayeti üzerine şikayet edilen kişi hakkında soruşturma başlatmaya kıta komutanı veya askeri kurum amirinin yargı kararıyla zorlanmasının mümkün olmadığı, takdir hakkının yerinde kullanılıp kullanılmadığı bakımından doğacak cezai sorumluluğun ise ayrı hukuki yollara konu edilmesi gerektiği, soruşturma başlatılmamasına ilişkin dava konusu işlemin 2577 sayılı Kanunun 2. maddesinde tanımlanan idari dava türlerinden hiçbirisine girmemesi nedeniyle idari davaya konu edilmesinin mümkün olmadığı gerekçesiyle Ankara 2. İdare Mahkemesince davanın reddi yolunda verilen 27.4.2000 tarih ve E:1999/800, K:2000/436 sayılı kararın temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Yasal dayanaktan yoksun bulunan temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

D.Tetkik Hakimi : Demet Ünal

Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile usul ve hukuka uygun bulunan

DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2000/4859
Karar No : 2003/125

mahkeme kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Zümrüt Öden

Düşüncesi : Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49.maddesinin 1. fıkrasında belirtilen nedenlerden hiçbirisine uymayıp idare mahkemesince verilen kararın dayandığı hukuki ve yasal nedenler karşısında anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemektedir.

Açıklanan nedenlerle temyiz isteminin reddiyle idare mahkemesi kararının onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince gereği düşünüldü:

İdare ve Vergi Mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49.maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı halinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar, usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmediğinden temyiz isteminin reddi ile anılan kararın onanmasına 21.1.2003 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Burhan	Yılmaz	Zafer	Serap	Orhun
Öç	TAŞDELEN	KANTARCIOĞLU	AKSOYLU	YET

HK/15.4.2003

Ankara 2. İdare Mahkemesi
Yazı İşleri Müdürlüğüne
7 / 5 /200
Başkan

2

30. Amerika'da aranan ' çocuk aldırılmamalıdır deyip, alan doktoru öldüren'' katili Fransanın Amerikada idam cezası var iade etmemeliyim diyemeyişini gören bir avukat olarak müdahil olmak zorundayım diye müdahilim.

senih özay

Kimden: X <revizyonist@yahoo.com>
Kime: <kabataslilar@yahoogroups.com>
Gönderme tarihi: 02 Nisan 2001 Pazartesi 15:48
Konu: [sivilanayasa] (unknown)

Bugun Amerikanin en cok aranan katili Fransa`da yakalanmis.
1998 senesinde bir dogum kliniginin (Cocuk aldirma) Doktorunu av tufegi ile
cocuk aldirmaya karsi geldigini bu dille ifade eden azili katil uzun
takipten sonra Fransada FBI tarafinda tutuklanarak nezarete
alinmis. Bilindigi gibi dusuk ceneli, avrupa toplulugunun lideri olma
amacli Farnsa`da Idam cezasi yok. Turkiye`ye ikide bir avaz avaza idami
kaldir avrupa birligini dusun diyen Fransa simdi Idam cezasi ile
yargilanacak bu sucluyu nasil USA e teslim edecegini hayretlerle
seyredecegiz. Lutfen bu firsati kacirmayalim hem millet olarak hemde
Turk toplumu olarak bu olayi yakindan izledigimizi Fransizlara ve Fransa
devlet idarecilerine duyurmaliyiz " Sizleri dort gozle seyrediyoruz" dikkatli olun bize onculuk edeceksiniz Avrupali olmak nasil
oluyormus bize ornek olacaksiniz ,demeliyiz . SIKIMI iade etmsin ! alaya
alinacak tam vakti sanirim. Turgay Cehreli
<CCEHRELI@aol.com>

Ermenistan Savunma BakanI Serge Sarkisyan, askeri i$birliGi
yaptIklarI ulkeler arasInda Yunanistan'In, Rusya'nIn ardIndan ikinci

31. Darbeyi övmesine Düşünce özgürlüğü var diye soruşturma açamayan Muğla Başsavcılığını görüp, darbeyi yapışının kuyruğunu bırakmama adına möüdahilim.

Kenan Evren'i ifade özgürlüğü kurtardı

"Darbeyi öven"Evren hakkında başlatılan soruşturmada "düşünce özgürlüğü" nedeniyle takipsizlik kararı verildi

GÖKÇER TAHİNCİOĞLU Ankara

12 Eylül askeri müdahalesinin lideri 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren'i, suç sayılan "askeri darbeleri" övdüğü için sanık sandalyesine oturmaktan "düşünce özgürlüğü" kurtardı. Muğla Başsavcılığı, Evren hakkında başlattığı soruşturmayı, "Suç kasdı yok" gerekçesiyle takipsizlikle sonuçlandırdı. Karara itiraz eden Avukat Noyan Özkan, gazeteci Ertuğrul Mavioğlu'nun 12 Eylül'de yaşananları anlattığı, "Apoletli Adalet" kitabını da mahkemeye sundu.

Muğla Başsavcılığı, katıldığı Genç Bakış programında 12 Eylül askeri darbesini öven ve bugün olsa yine müdahalede bulunmaktan çekinmeyeceğini söyleyen Evren hakkında soruşturma başlatmış, böylece ilk kez 12 Eylül darbesini gerçekleştiren isimlerden biri soruşturmaya hedef olmuştu.

Kenan Evren

Düşünce özgürlüğü

Kararda, Evren'in beyanlarının düşünce özgürlüğü ve eleştiri çerçevesinde olduğu, övüldüğü iddia edilen askeri darbenin hangi koşullarda gerçekleştiğinin ve etkenlerinin ortaya konulmasında hukuka aykırılık bulunmadığı bildirildi. Kararda, Evren'in kanunun suç saydığı fiili övme kastının bulunmadığı vurgulandı.

Senih Özay

Benim yaklaşımım…

12 Eylül 1980 öncesini anlatmaya luzum var mı ? Yok.

Kenan Evren ve arkadaşları ve sistemi, darbe yaptı mı ? yaptı.

Yapmadıkları işkence, idam, hukukdışılık kaldı mı? Hayır.

Kötü Anayasa bile yapmadılar mı? Evet.

…… tarihine kadar Ek geçici 15. Madde var diye hiç hukuk yapılamadan geçti mi ? Evet.

Şimdi Referandumla bu madde kalktı mı? Kalktı. Artık Savcılar harekete geçebilirmiydi? Geçebilirdi. Hukumet ister işine geldiği için ve o kadarı arkasında durdu, durmadı…. Sonuçta Ankara Savcılarından Mustafa Bilgili, tüm darbe karşıtı şikayetleri delilleri kendince topladı.

Ve Savcı Kemal Çetine Kenan Evren ve Tahsin Şahinkayayı verdi ve kendisi alttakiler,işkenceciler yardımcıların dosyası için çalışıyor, ifade alıyor, delil topluyormuş. Tamam mı? Tamam.

Savcı Kemal Çetin, zamanaşımıydı, 94 yaşındaydı vs deyip dosyayı takipsizlikle kapatabilirdi diye telaşlandık mı? Evet…

Bir dizi hareket başlattık. Öncelikle İstanbul Üniversitesi'nin verdiği Fahri Hukuk Doktoru unvanının geri alınması istemimizi yargıya taşıdık.

Sıkıyönetim döneminde kara bir leke gibi, okullarımıza, parklarımıza verilen Kenan Evren adının değiştirilmesi ve darbecilerin ve darbelerin halkın ortak bilinçaltına kazınmış meşruluğunu sarsmak için imza kampanyaları başlattık,

Kısa filmler hazırladık.

Aynı amaçla Kenan Evren'e verilmiş Barış Ödülü'nün geri alınması için harekete geçtik.

Cumhurbaşkanlığı maaşı kesilmelidir başvuruları yaptık

Bugün hala bilinçli bir şekilde yok sayılan, üstü örtülmeye çalışılan travmaları yaratan, faşist darbelerin, başrollerini Türk silahlı Kuvvetleri ile paylaşan 1980 darbesinin azmettiricisi ABD'ye, Dışişleri Bakanlığı'na, CIA'e,'' sen azmettiricisin değil mi ? Bizden kimleri eğittin '' türü sorulara başladık. Garip cevaplar aldık.

Ve dün Savcı, Başsavcıya iddianameyi teslim etti. Ağır Ceza Mahkemesine sunulsun diye.. Şimdi sunuluyor…

Peki ne olacak ? Mahkeme İddianameyi eksik, gedik bulmazsa kabul edecek ve duruşma günü verecek ve sabıkalarını, nufus kayıtlarını soracak ve Kenan Evren ve arkadaşını mahkemeye mi celp edecek hasta filan diye evinde, otelde ifadesi alınsın mı diyecek? Göreceğiz..

Demek ki 10-15 gün içinde boşluk süreç var. Sonra yargılama süreci var…

İşte bize çok şey düştüğü, çok çalışmamız gerektiği, sorgulama, çapraz sorgu, Hüsnü Mübarek gibi sedyeyle mahkemeye celp, Sağlık Bakanlığının Tabip odalarının ilgisi, sanıkların celseye gelebilirlilik ölçümleri gerekmiyor mu ? Mağdur 78' lilerin, daha da delil yığınağı gerekmiyormu ?

Müdahil dilekçeleri yağmur gibi olsun mu olmasın mı?

Tanıklık yapmak isteyebileceklere yardım etmeyelim mi ?

Barolarda hareket olsun mu olmasın mı ?

Cumhurbaşkanına ‘’Derdimiz bu adamları astırmak, müebbed değil; hatta siz Af için hazır olun..’’ diyecekmiyiz, demeyecekmiyiz ?

VELHASILI Dava sürmeli, Örtülmemeli, kapatılmamalı,12 Eylül darbe döneminin bütün sırları gün ışığına çıkmalı.

Sistemin bu işi savsaklayarak yargılamayı engelleyeceğinden korkuyoruz. Bunu önlemenin tek yolu ise “kamuoyu duyarlılığı”dır. Lütfen katılın, yayın, siz de davacı olun, Evren asılmasın, edilmesin ama artık toplumsal unutkanlıkla beslenemesin. Mutlaka yargılansın, tarih ve kamu vicdanı önünde mahkum edilsin.

Geçmişiyle yüzleşemeyen toplum bir adım ileri gidemez.

Tüm utançlarımız, ancak gerçekler tek tek ortaya dökülünce onarılabilir.

Biz’e siz de dahil misiniz?

Lütfen imzanızı katın, bize katılın.

12 Eylül’ün yargılanması için görmezden gelinemeyecek bir kamuoyu desteği oluşturabiliriz. Sevgiler.

1 nisanda yürürlüğe girecek 5237 sayılı tck.,sistematiğine baktığımızda eskisinden önemli ölçüde ayrılmaktadır. 765 sayılı tck (eski tck) “devletin şahsiyetine karşı cürümler” ile başlarken,yeni tck.”uluslararası suçlar” (soykırım ve insanlığa karşı suçlar) ile başlamaktadır.bu küresel bir bakış gibi geliyor. tanıtımlarının aksine “kişi hak ve özgürlüklerinin korunması” birincil hedef değildir.her iki kanunda da ikinci sıradadır. dil ve terim yanlışlıkları vardır.genel olarak almkanunlarından faydalanılmış gibi görünmektedir. yeni tck, kabahatleri kaldırmış, yeni düzenlenen kabahatler yasası ile bu eylemlerin cezası “idari para cezası” olarak tespit edilmiştir.bu cezaları “yetkili idari makamlar” verecektir. yeni yasada gerek dava zamanaşımı gerekse ceza zamanaşımı süreleri daha uzun tutulmuştur. gerek hukuk çevrelerinde gerekse basında bazı eleştiriler getirilmiş,bunun üzerine değişiklik teklifi verilerek alt komisyona havale edilmiştir. gerçekten bazı suçların basın yoluyla (buna internet de dahildir) işlenmesi halinde cezalar artmaktadır. nitekim 6.madde “…g) basın ve yayın yolu ile deyiminden; her türlü yazılı, görsel, işitsel ve elektronik kitle iletişim aracıyla yapılan yayınlar, “ demek suretiyle basının ne anlama geldiğini göstermiştir.kanunda bu yol ile işlenen suçlar kısaca : 84.maddeki “intihar”,124.maddedeki “haberleşmenin

engellenmesi”,125.maddedeki “hakaret”,132.maddeki “haberleşmenin gizliliği”,133.maddedeki “kişiler arasındaki konuşmaların dinlenmesi ve kayd”ı,134.maddedeki “özel hayatın gizliliğini ihlal”,158.maddedeki “nitelikli dolandırıcılık”,220.maddedeki “suç işlemek amacıyla örgüt kurma”,226.maddedeki “müstehcenlik”,267.maddedeki “iftira”,285.maddedeki “soruşturmanın gizliliğini ihlal”,288.maddedeki “adil yargılamayı etkileme”,299.maddedeki “cumhurbaşkanına hakaret”,304.maddedeki “devlete karşı tahrik”,305.maddedeki “temel milli yararlara karşı hareket”,318.maddedeki “halkı askerlikten soğutma”dır. öte yandan tck.nunda yapılması öngörülen değişiklik teklifine göre ; tck'nın "takdiri indirim nedenleri" başlıklı 62. maddesinde, ceza indirim oranlarının eski tck'daki gibi "altıda bir"olarak uygulanması istenirken; "kasten yaralama''yı düzenleyen 86. maddede yer alan "2 yıldan 5 yıla kadar hapis cezasına hükmolunur" ibaresinin "şikayet aranmaksızın verilecek ceza, yarı oranında artırılır" şeklinde değiştirilmesi, "insan üzerinde deney" başlıklı 90. maddede "çocuklar üzerinde hiçbir surette bilimsel deney yapılamayacağı" hükmü değiştirilerek, rıza açıklama yeteneğine sahip çocukların rızasının yanı sıra ana ve babasının yazılı onayının alınması şartı getiriliyor.

tck'nın konut dokunulmazlığının ihlali ile ilgili 116. maddesinde de değişiklik öngören teklif, bu fiilin şikayete bağlı olması hükmünü,ayrıca, 235. maddesinde yer alan ihalelerle ilgili suçları düzenleyen hükümlere "yapım ihalelerini" de ekliyor.

tck'nın imar kirliliği ile ilgili 184. maddesini de değiştirmeyi öngörüyor.

bir yandan bu değişiklikler yapılırken aihm tarafından en fazla mahkum edildiğimiz maddeler (127,146,159,312) aynen muhafaza edilmiştir.(yeni ceza kanunda sırasıyla 306,309,301,216)
bu suçlar “halkı kin ve düşmanlığa tahrik ve aşağılama”,”türklüğü,cumhuriyeti ve devletin kurum ve organlarını aşağılama”,”temel milli yararlara karşı hareket”,”anayasayı ihlal”dir.

bütün bu anlattıklarımızdan çok kötü ya da mükemmel bir yasa anlamı çıkmasın.ne kadar mükemmel yasa yaparsanız yapın,uygulama ortamı yoksa,tamamlayıcı-düzenleyici mevzuat ve organlar yeterli değilse faydası olmaz.üstelik ceza yasası ,ceza muhakemesi-infaz yasası ile birlikte bir anlam kazanır.

TÜRK CEZA KANUNU...

Maddeler: 309 - 316

BEŞİNCİ BÖLÜM

Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar

Anayasayı ihlâl

Madde 309 - (1) Cebir ve şiddet kullanarak, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının öngördüğü düzeni ortadan kaldırmaya veya bu düzen yerine başka bir düzen getirmeye veya bu düzenin fiilen uygulanmasını önlemeye teşebbüs edenler ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılırlar.

(2) Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi hâlinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur.

(3) Bu maddede tanımlanan suçların işlenmesi dolayısıyla tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Cumhurbaşkanına suikast ve fiilî saldırı

Madde 310 - (1) Cumhurbaşkanına suikastte bulunan kişi, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır. Bu fiile teşebbüs edilmesi hâlinde de suç tamamlanmış gibi cezaya hükmolunur.

(2) Cumhurbaşkanına karşı diğer fiilî saldırılarda bulunan kimse hakkında, ilgili suça ilişkin ceza yarı oranında artırılarak hükmolunur. Ancak, bu suretle verilecek ceza beş yıldan az olamaz.

Yasama organına karşı suç

Madde 311 - (1) Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmaya veya Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevlerini kısmen veya tamamen yapmasını engellemeye teşebbüs edenler ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla cezalandırılırlar.

(2) Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi hâlinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur.

Hükûmete karşı suç

Madde 312 - (1) Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs eden kimseye ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir.

(2) Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi hâlinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur.

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetine karşı silâhlı isyan

Madde 313 - (1) Halkı, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetine karşı silâhlı bir isyana tahrik eden kimseye onbeş yıldan yirmi yıla kadar hapis cezası verilir. İsyan gerçekleştiğinde, tahrik eden kişi hakkında yirmi yıldan yirmibeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetine karşı silâhlı isyanı idare eden kişi, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır. İsyana katılan diğer kişilere altı yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir.

(3) Bir ve ikinci fıkrada tanımlanan suçların, Devletin savaş hâlinde olmasının sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle işlenmesi hâlinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

(4) Bir ve ikinci fıkrada tanımlanan suçların işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi hâlinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur.

Silahlı örgüt

Madde 314 - (1) Bu kısmın dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçları işlemek amacıyla, silâhlı örgüt kuran veya yöneten kişi, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Birinci fıkrada tanımlanan örgüte üye olanlara, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir.

(3) Suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçuna ilişkin diğer hükümler, bu suç açısından aynen uygulanır.

Silah sağlama

Madde 315 - (1) Yukarıdaki maddede tanımlanan örgütlerin faaliyetlerinde kullanılmak maksadıyla bunların amaçlarını bilerek, bu örgütlere üretmek, satın almak veya ülkeye sokmak suretiyle silâh temin eden, nakleden veya depolayan kişi, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Suç için anlaşma

Madde 316 - (1) Bu kısmın dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçlardan herhangi birini elverişli vasıtalarla işlemek üzere iki veya daha fazla kişi,

maddî olgularla belirlenen bir biçimde anlaşırlarsa, suçların ağırlık derecesine göre üç yıldan oniki yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Amaçlanan suç işlenmeden veya anlaşma dolayısıyla soruşturmaya başlanmadan önce bu ittifaktan çekilenlere ceza verilmez.

3.3.Madde 80 - (Değişik madde: 02/06/1941 - 4055/1 md.)

Bir suç işlemek kararının icrası cümlesinden olarak kanunun aynı hükmünün bir kaç defa ihlal edilmesi, muhtelif zamanlarda vaki olsa bile bir suç sayılır. Fakat bundan dolayı terettüp edecek ceza altıda birden yarıya kadar artırılır

3.4.ABD'nin rolü değiştir

Amerika Birleşik Devletleri yönetiminin darbeden haberdar olduğu ve darbe gecesi Başkan Jimmy Carter'a "bizim çocuklar işi bitirdi" [*kaynak belirtilmeli*]anlamında bir mesajın, bir toplantının ortasında iletildiğinin anlaşılması, 12 Eylül'de ABD'nin rolü konusunu da tartışmalara açtı. İlk kez Mehmet Ali Birand'ın 12 Eylül 04.00 (1984) adlı kitabında ortaya atılan, 12 Eylül Darbesi sırasında dönemin ABD Ulusal Güvenlik Konseyi Türkiye Masası Sorumlusu Paul Henze'in askeri müdahaleyi haber alırken haberi ulaştıran diplomatın *your boys have done it -- senin çocuklar işi bitirdi* - anlamındaki konuşması, 12 Eylül Darbesi içinde ABD'nin rolü konusunda tartışmalara neden olmuştur.[*kaynak belirtilmeli*] Paul Henze 2003 yılında Zaman Gazetesi'ne verdiği demeçte sözlerinin Mehmet Ali Birand'ın uydurması olduğunu belirtmiş, ancak kısa bir süre sonra Birand 2007'de Henze ile yaptığı görüşmenin sesli ve görüntülü kayıtlarını yayınlayarak Henze'i yalanlamıştır.[33]

3.5.Darbenin yargılanması değiştir

Darbe sonrası hazırlanan 1982 anayasasında yer alan geçici 15. madde ile 12 Eylül'ü gerçekleştiren Millî Güvenlik Konseyi ile bu Konseyin yönetimi döneminde kurulmuş hükümet ve Kurucu Meclis üyeleri hakkında dava açılması engellenmiştir.

2000 yılında Adana savcısı Sacit Kayasu Kenan Evren hakkında iddianame hazırladı. Fakat, Kayasu'nun iddianamesi kabul edilmedi. Kayasu ilk olarak, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından kınama cezası aldı. Daha sonra Yargıtay tarafından "görevi kötüye kullanmak" ve "askeri kuvvetleri tahkir ve tezyif" suçundan mahkum edilen Kayasu'yu Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu meslekten ihraç etti. Avukatlık yapma hakkı dahi elinden alınan Kayasu, ihraç kararı üzerine, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde dava açtı. 2008'de sona eren

davada "ifade özgürlüğünü kısıtladığı" için Türkiye 41 bin avro tazminata mahkum edildi.[36]

Mayıs 2010'da meclisten geçen ve cumhurbaşkanı tarafından halkoyuna sunulan 26 maddelik anayasa değişikliği paketindeki maddelerden biri de "geçici 15. madde"nin kaldırılmasıyla ilgiliydi. Bu maddenin kaldırılmasıyla 12 Eylül Darbesi ile ilgili suçların zaman aşımına uğrayıp uğramayacağı konusunda farklı görüşler ortaya atıldı.

12 Eylül 2010'daki referandumda % 58 evet oyu çıktı ve 13 Eylül 2010 sabahından itibaren 12 Eylül'ün sorumluları hakkında suç duyuruları yapılmaya başlandı.[37]

12 Eylül 2010 tarihinde sonuçlanan referandum sonrasında değiştirilen yasalar çerçevesinde 12 Eylül 1980 yılında gerçekleştirilmiş olan ihtilalden mağdur olanların ilgililere dava açma hakkı doğdu. Bunun sonucunda referandum tarihinin ilk gününden itibaren savcılığa binlerce suç duyurusunda bulunuldu. Bütün bu suç duyuruları toplanıp Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 7 Nisan 2011 yılında ilk soruşturma açıldı. Darbenin üzerinden geçen 31 yıl sonunda açılabilen ilk soruşturmadır.

"Milli Güvenlik Konseyi (MGK) adı altında 12 Eylül 1980'de ülke yönetimine el koyan ve 24 Kasım 1983 yılına kadar bu statüsünü sürdüren askeri cunta yönetiminin hayatta kalan üyeleri, Kenan Evren, Nejat Tümer ve Tahsin Şahinkaya'nın işlediği (A) Nürnberg Şartı ile kabul edilmiş ve tüm devletlerin kendi kanunlarında yer almasa dahi suçun oluşumu halinde takip etmek zorunda oldukları uluslararası hukukun buyruk kuralı niteliğine sahip insanlığa karşı suçlar (B) 765 Sayılı Ceza Kanunu'nun 146, 147, 153, 174, 179, 180, 181. maddeleri kapsamında, insanlığa karşı suçlar ve resen takdir edilecek suçlar nedeniyle haklarında başsavcılık tarafından ceza dava açılması ve haklarında gerekli önlemlerin alınması istemidir." [38]

3.6.15. Madde Kaldırılsın Darbeciler Yargılansın

12 Eylülün üstünden 26 yıl geçerken 78liler Girişimi tanıklıklıklarla, yürüyüş ve film gösterimi gibi etkinliklerle unutulmayalım diyor. Bu yılki etkinliklerin sloganı Yargılayalım, Asmayalım, Besleyelim, 78lilerin talebi darbecilerin yargılanması.

İstanbul - BİA Haber Merkezi

04 Eylül 2006, Pazartesi

12 Eylül darbesinin üzerinden 26 yıl geçti. Darbenin yıldönümü belgesel, panel, sergi, yürüyüş gibi çeşitli etkinliklerle hatırlanıyor. 78'liler girişiminin düzenlediği etkinliklerin bu yılki sloganı "Yargılayalım, Asmayalım, Besleyelim".

"Darbe döndü, bizse yarınız" diyen 78'liler Girişimi gelecekte yeni darbelerin olmaması için darbecilerin yargılanmasını talep ediyor.

"12 Eylül yürüyüşü"yse 10 Eylül'den Taksim'den Dolmabahçe'ye yapılıyor.

"Geçici 15. madde kaldırılsın, darbeciler yargılansın"

Gerçeklerini Araştırma ve Adalet Komisyonu'nun kurulması

12 Eylül'ün 26. yıldönümünde 78'liler darbecilerin yargılanmamasına itiraz etmemekle toplumsal suç ortaklığı yapıldığı görüşünde:

"İlk adım Anayasa'nın geçici 15. maddesinin kaldırılması, 12 Eylül Gerçeklerini Araştırma ve Adalet Komisyonu'nun kurulmasıdır."

Resimlerle, karikatürlerle, fotoğraflarla 12 Eylül

Bir hafta boyunca, 26. yılında 12 Eylül'ü unutmamak adına sergiler, film gösterimleri, atölye çalışmaları, panel ve belgesellerin yanı sıra yürüyüşler düzenlenecek ve sözlü tarih çalışmalarıyla dönemin tanıklığı aktarılacak.

Etkinlikler kapsamında düzenlenecek sergiler şöyle:

* "70'li ve 80'li Yılların, Karşılaştırmalı Resim Sergisi" 8-24 Eylül tarihleri arasında Karşı Sanat Çalışmaları'nda,

* "Bu Senin Hikâyen..." isimli fotoğraf sergisi, 13- 24 Eylül tarihleri arasında Beyoğlu Yeminli Mali Müşavirler Odası Sergi Salonu'nda,

* "Karikatürlerle 12 Eylül..." sergisi 11-24 Eylül tarihleri arasında Galatasaray, Can Yayınları Sergi Salonu'nda,

* "Duvardan Kalanlar..." isimli cezaevi sergisiyse 14-20 Eylül tarihleri arasında Bakırköy Basat Kültür Merkezi Sergi Salonu'nda sergileniyor.

Dönemi anlatan filmler de etkinliklerde gösteriliyor

Beyoğlu, Yeşilçam Sinemasında 18-19-20 Eylül'de Hoşçakal Yarın, Uçurtmayı Vurmasınlar, Babam ve Oğlum filmleri gösteriliyor.

Etkinlikler kapsamında 12 Eylül'de Bilgi Üniversitesi'nin Dolapdere Yerleşkesi'nde sabahtan akşama kadar yapılan atölye çalışmalarıysa şöyle:

"Gerçekler Tanık- Araştırma ve Adalet Komisyonu", "İşçiler Tanık-12 Eylül, İşçi ve Sendika Hareketi", "Köylüler Tanık-12 Eylül ve Tarım", "Gençlik Tanık-

12 Eylül ve Gençlik", "Kadınlar Tanık- 12 Eylül ve Kadınlar", "Mimarlar Tanık-12 Eylül, Mimari ve İstanbul", "Mizahçılar Tanık-12 Eylül ve Mizah", "Edebiyatçılar Tanık-12 Eylül ve Edebiyat/Şiir", "Sinemacılar Tanık-12 Eylül ve Sinema", "Ressam Tanık-12 Eylül ve Plastik Sanatlar", "Gazeteciler Tanık-12 Eylül ve Gazeteciler" ve "Müzisyenler Tanık-12 Eylül ve Müzik""

"Yetmişlerden Günümüze Kentsel Değişim" isimli panel belgesel çalışması

Ümraniye'de Sivas Boğazören Derneği Toplantı Salonu'nda gerçekleşiyor.

"12 Eylül Yürüyüşü" ise 10 Eylül'de saat 12:30'da başlayacak ve Dolmabahçe'de son bulacak. "12 Eylül ve Kadınlara Yönelik Tanıklıklar Belgeseli" de etkinlerde gösterilecek.

Veysel Güney'in cenaze töreni 23 Eylül'de

Mersin 78'liler Derneği, 12 Eylül'de idam edilip, cenazesi ailesine teslim edilmeyen ve yakın zamana kadar da nereye gömüldüğü bilinmeyen Veysel Güney'in cenaze töreninin DNA testinin sonuçlanması halinde 23 Eylül'de Malatya'nın Hekimhan ilçesi Davulgulu köyünde toprağa verilmesinin planlandığını duyurdu. (EZÖ/KÖ)

3.7. Nevzat Tarhan - 18 Nisan 2011 Pazartesi 12:53

Darbe ile Osmanlı ilk Sultan Abdülaziz döneminde tanıştı.İstanbul Harbiye Mektebinin genç subay adayları tahrik edildi saraya yürüdüler ve hiçbir muhafız alayı subayı genç harbiyeliye silah çekemedi,sonuçta mazlum Sultan Abdülaziz katledildi.

1999'da TBMM' de başörtülü Milletvekili Merve Kavakçı yemin törenine hazırlanırken gri propaganda söylentisi ile "Harp okulu öğrencileri meclise yürüyecek" haberi uçurtuldu. Kuvvet Komutanları dinleyici locasına dizildiler. Zavallı Ecevit istemeye istemeye tarihi konuşmasını yaptı. "Bu hanım efendiyi buradan çıkarınız". Psikolojik operasyon hedefine ulaştı. Herkes kullanıldı.

Çünkü herkesin zihin haritasında askerin siyasete müdahalesinin görevi olduğu kalıp yargısı vardı. Böylece darbe korkusu ile amaca ulaşılmış oldu.

Kara Harp Okulunun siyasetin göbeğinde olması İttihatçı geleneğin bir uzantısıydı ve hiç sorgulanmadı.

Evet artık Kara Harp Okulu Ankara dışına taşınmalıdır. Darbecilerin darbeci geleneğin bittiğini anlamaları için zihin haritalarının somut göstergelerle değişmesi gerekir.

Hatta bakınız ek gibi ulusal ve uluslararası hukuktaki müdahilliğime imkan verecek normları da ortaya sürmüşüm.

-5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun kamu davasına katılma başlığını taşıyan 237. maddesinde, davaya katılmaya hakkı olanlar 'mağdur' ve 'suçtan zarar görenler' olarak belirtilmiştir. Madde metninde 'suçtan zarar gören' kavramı tanımlanmadığı gibi yasanın 'Tanımlar' başlıklı 2. maddesinde de herhangi bir tanım yapılmış değildir. Dolayısıyla mahkeme önüne gelen her somut olayda suçtan zarar göreni tespit etmeye mecburdur. Mahkeme bu değerlendirmeyi yaparken, Ceza muhakemesi hukukunda 'suçtan zarar gören' kavramının artık 'suçtan doğrudan doğruya zarar görenlerle' sınırlandırılmadığını çağdaş gelişmelerde suçtan, dolaylı olarak zarar görenlerin de zarar gören kapsamına dâhil edildiği göz önüne almalıdır.

Mağdur sıfatını almak için muhakkak bir zarara uğramış olmak bile gerekmez; (özellikle bkz. AİHM _ Marckx/Belçika, 13 Haziran 1979, Seri A no. 31, § 27 ve Inze/Avusturya, 28 Ekim 1987, Seri A no. 126, § 32).

'Mağdur' kavramı, günümüz yaşam koşulları ışığında geliştirici bir şekilde yorumlanır ve gereksiz şekil şartlarına bağlı olmaksızın uygulanır (Gorraiz Lizarraga ve diğerleri/Ispanya, no. 62543/00, § 38, AİHM 2004-III). Mahkeme, mağdur sıfatına ilişkin sorunu, başvurunun esasına ilişkin yaptığı incelemeyle birlikte değerlendirebilir (Siliadin/Fransa, no. 73316/01, § 63, AİHM 2005-VII).

5.1.9.2. Eğer doğrudan mağdurla başvurucu arasında kişisel ve özel bir bağ mevcutsa, mahkeme, dolaylı mağdur kabul edilen başvurucunun bireysel başvurusunu kabul etmektedir. 2. madde ile ilgili olarak, mağdurun eşinin başvurusunun (McCann ve diğerleri/Birleşik Krallık, 27 Eylül 1995, Seri A no. 324) ya da ölmüş bir kişinin yeğeninin başvurusunun kabul edilmesi konusunda (bkz. Yaşa/Türkiye, 2 Eylül 1998, 1998-VI, § 66); 3. madde ile ilgili olarak, gözaltında iken kaybolan bir kişinin annesinin başvurusuna bkz (Kurt/Türkiye, 25 Mayıs 1998, 1998-III).

6. maddenin 1. fıkrasıyla ilgili olarak (mahkemelerin tarafsızlığı), vefat eden eşin şeref ve onurunu koruma hakkına ilişkin olarak bkz. Brudnicka ve diğerleri/Polonya, no. 54723/00, §§ 26 ve son, AİHM 2005-II; yargılamanın uzunluğu

ve hakkaniyete uygunluğu ile ilgili olarak bkz. Marie-Louise Loyen ve Bruneel/Fransa, 5 Temmuz 2005, no. 55929/00.

Sözleşme'nin 6. maddenin 2. fıkrası ile ilgili olarak, masumiyet karinesinin ihlalinden dolayı mağdur olan sanığın dul eşi konusunda bkz. Nölkenbockhoff/Almanya, 25 Ağustos 1987, Seri A no. 123, § 33; 10. maddeyle ilgili olarak, ölmüş bir başvurucunun eşinin menfaati ile ilgili olarak bkz. Dalban/Romanya [BD], no. 28114/95, § 39, AİHM 1999-VI.)

Yani bunlarla ne demek istiyoruz? Mahkeme dar açıdan bakmasın diye …

5.1.9.3. Yine 1412 Sayılı mülga CMUK'un "Hukuki Amme Davasına İltihak" başlıklı 365. maddesinde kamu davasına katılmaya hakkı olanları, 'suçtan zarar gören' olarak nitelendirdiği halde yeni düzenlemenin 'mağdur' ve 'suçtan zarar gören' olmak üzere iki farklı kavrama yer vererek suçtan dolaylı zarar görenlerin de kamu davasına katılmalarının önünü açtığı, unutulmamalıdır. Bu nedenle bizce, mülga kanun döneminde Yargıtay tarafından oluşturulan müdahaleye hakkı olanları sadece suçtan doğrudan zarar görenler olarak kısıtlayan içtihatların geçerliliği bulunmamaktadır.

5.1.9.4. *Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 29 Kasım 1985 tarihli ve 40/34 sayılı kararıyla kabul edilen* Suçtan ve Yetki İstismarından Mağdur olanlara Adalet Sağlanmasına dair Temel Prensipler Bildirisi ceza kanunlarının eylem veya ihmal yoluyla ihlal edilmesi nedeniyle, bireysel veya toplu olarak, fiziksel veya ruhsal biçimde yaralanma da dâhil olmak üzere manevi acılar çeken, ekonomik kayba uğrayan veya temel hakları esaslı bir biçimde zayıflayan ve bu suretle zarar gören kimseyi "mağdur" olarak tanımlamıştır. Görüleceği gibi Anayasa 90. madde anlamında kendisine üstünlük tanınan uluslararası düzenlemelerde suçtan zarar gören kavramı oldukça geniş tanımlanmaktadır.

5.1.9.5. Suçtan zarar görme kavramının yalnızca menfaat ilişkisine indirgenmemesi gerekmektedir. Temel Hak ve Hürriyetlerin açık ihlali dolayısıyla başta yaşam hakkı olmak üzere; Temel Hakların ihlalinin önlenmesi doğrultusunda çalışma yapan kurumlar, hatta fiil ve soruşturmanın yürütülüş şekli nedeniyle toplumdaki her birey suçtan zarar görendir ve faillerin yargılanmasında aktif ve etkin bir rol oynamayı istemeye hakkı vardır. Bugün uluslar üstü insan hakları belgeleriyle iç hukuklarını uyumlu hale getiren ülkelerde, Temel Hak ve Hürriyetlerin açık ve ağır bir şekilde ihlal edildiği durumlarda –ki bunların tamamı olayımızda mevcuttur- soruşturma ve dava konusuyla ilgili dernek, kuruluş ve diğer kişilerin de suçtan zarar gören kavramına dâhil edildiği görülmektedir. (Fransa, Belçika vb. ülkeler)

5.1.9.6. Suçtan zarar görme sadece şahsi haklara kavuşmaya hizmet eden bir kurum değildir. Esasen adaletin gerçekleştirilmesinde maddi gerçeğin açığa çıkarılmasında etkin rol alma konusunda işlevi büyüktür. Özellikle devlet hakkında şüpheli-sanık sıfatıyla yürütülen muhakeme işlemlerinin hem yapısal hem pratik olarak adil ve tarafsız sürdürülmesi pek mümkün olmamaktadır. Bu tip olaylarda iddia makamı mağdurun haklarını yeteri kadar savunamamaktadır.

5.1.9.7. Darbenin üzerinden 33 yılın geçtiği düşünülürse darbe sürecini bizzat yaşamış ve darbeden zarar görmüş kişi olarak darbenin gerek hazırlık aşamasında gerek yönetimi döneminde yaşanan maddi gerçeğin açığa çıkarılması bakımından yargılamaya katkımız olacağı için tarihe sorumluluğumuz üzere davaya katılmam son derece önemlidir." dedim, demişiz.

Davaya ilişin görüşlerime de şöyle yer vermişim;

Öncelikle çok yüksekten tahlile girişeceksek, biraz ötedeki hedef olarak ek bildirgeyi belki esas alabiliriz. **Ama derdimiz daha çok hukuk ve halkın travmaları aşıp demokrasi olgunluğunda çağ atlaması…**

12 Eylül 2010'da yapılan referandumla darbecilerin yargılanmasını önlediği varsayılan Anayasanın Geçici 15. Maddesi kaldırılmıştır.

Darbecilerin yargılanması toplumun bütün kesimlerince kabul görmüş, 12 Eylül darbecilerinin yargılanması için savcılık iddianame hazırlamış ve 12 Eylül cuntasına dava açılmıştır. Geç kalınmış bile olsa bu önemli bir adımdır. Ama hükümet bu konuda siyasi irade göstermemiş 12 Eylül yargılamalarını tüm sonuçlarıyla ortadan kaldıramamış, ülkeyi 12 Eylül yasalarıyla yürütme kolaycılığına kaçmış, darbecilere verilen unvanları geri almak gibi basit bir adım bile atamamıştır.

Unutulmamalıdır ki, 12 Eylülden bu yana devam eden darbe rejiminin sonuçlarını ortadan kaldırmak için demokratikleşme ertelenemez bir ihtiyaçtır ve demokratikleşme mahkemeler eliyle gerçekleşmez. Parlamentoyu göreve çağırıyoruz.

Gereken düzenlemeleri aşağıda özetlenmiştir.

5.1.9.8. Fakat ben, biz bu tahlille yetinemeyiz… Gündemimiz şu; bir ceza davası açılmış, iki sanık yargılanacak. Ama biz iki sanıktan ibaret olmayan darbeyi didik didik, cıcık cıcık edebiliriz. Bu halka yarar, hukuka yarar, mağdura yarar, travmalara yarar, parlamentolara yarar, hatta muhataplara yarar, demokrasiye yarar.

5.1.9.9. Bazı meslektaşlar da böyle baktılar; bu yargılama, iddianame; 12 Eylül darbecilerinin yargılanması, bugün gerçekleştirilen ve geçmişi aratmayan hak, hukuk ihlâllerinin üzerine bir örtü müdür? Azı dişleri keskin sırtlanlar var iken, dişleri dökülmüş olanlarla uğraşmaya değer mi? "İnsan yaşamı bir süreçtir", 'bugün yaşayan ile otuz iki yıl önceki aynı insan değildir' düşüncesi ile ya da zamanaşımı konusunda teknik hukuk bilgisi ile farklı şeyler mi düşünüyoruz?'' dediler.

Darbecilere karşı açılmış bir dava olduğunda göre; bu davaya ilgisiz davranmaya, başıboş bırakmaya hiçbirimizin hakkı yok kanaatindeyim. 'Darbenin mağduru değil; muhatabıyız' diyenlerin, bu süreci kendi haline bırakması mümkün olmasa gerekir," dedim. Bu toplum için en ağır sonuç, darbecilerin yargılama sürecinden aklanarak çıkması olur. Olmaz, olmaz demeyin. 'Olmaz' olmaz!" dedim.

Kenan Evren'in anılarını anlatarak, askeri darbenin nasıl kaçınılmaz olduğunu haklı kılmaya çalıştığı kitabı, yanılmıyorsam Milliyet Yayınları basımını yaptı. Muhtemelen savunmanın temelini oluşturacaktır, edinmekte ve üzerine çalışmakta fayda var. Bu öncelikli işlerden biri olmalı.

Ertuğrul Özkök hafta sonu yazısında Kenan Evren'in basın, yayın dünyasından kimleri tanık olarak çağırabileceği üzerine bir yazı yazdı. Askeri darbenin meşruluğunu anlatmak üzere, basın yayın dünyasından tanıklar. Bu konuda olası tanıkların, tanıklıktan ziyade 'Darbe kışkırtıcılığından' sanık konumunda bulunmaları üzerine bir çalışma yersiz olmasa gerekir.

Askeri darbe yapmak, önceki TCK 146. bugünkü TCK 309.Maddenin düzenlediği suçtur. Ceza Kanunlarının düzenlediği 'Anayasal Düzeni İhlâl' kapsamında en ağır suçlama olup karşılığı da kanunlarımızda mevcut en ağır ceza yaptırımını içermektedir. Fakat darbe yapmak suçu, sonuç olarak 'Siyasi erki sen mi, ben mi kullanacağım' kavgasıdır. Elbette Bizim tercihimizin, bütün eleştirilere ve aksayan yönlerine rağmen seçimlerle gelmiş olan yasama ve yürütme organlarına saygı gösterilmesi ve yargı organının 'tarafsız ve bağımsız' olmasıdır. Askeri darbeler, Yasama, Yürütme, Yargı erkine el koymaktadır. Bu kabul edilemez! Ancak, bununla yetinmemektedir. Halka karşı ayrıca somut ve akıl almaz, vicdanlara sığmaz şiddet yöneltmektedir. Şiddeti kurumsallaştırmaktadır. Mahkeme, siyasi iktidarın zorla el değiştirmesi üzerinde yoğunlaşacaktır. Ceza maddesi de bunu gerekli kılmaktadır. Bu önemlidir. Fakat yeterli midir? Asla! Bizim ana eksenimiz, darbeyi meşru kılmak için ve askeri darbe gerçekleştikten sonra halka karşı işlenen suçlardır. Halkın yalnız seçmen olarak iradesinin tanınmaması değil; halka karşı yöneltilen sınırsız şiddettir. Şiddetin kurumsallaşmasıdır. 12 Eylül darbesine

adım adım yaklaşmamızı sağlayan her bir toplumsal vahşet ayrı ayrı dosyalar halinde takibe alınmalıdır. 12 Eylül sonrasında;-Ölüm cezaları,

-Başta cezaevlerinde; dışarıda yargısız, sorgusuz öldürmeler,

-İşkenceler,-90 Gün mevzuat gereği gözaltılar, mevzuat dışına çıkan 120 günü bulanlar,

-Sürgünler; yurtdışına gidip, dönemeyenler,

-Toplumun bütün örgütlenmelerinin; siyasi partilerin sendikaların derneklerin kapatılması, vakıflara el konulması,

-Adil olmayan yargılamalar,

-Barış Derneği, Disk, Töb-der davası gibi yasal örgütlenmelerin bir gecede yasadışı sayılması ile yapılan yargılamalar,

-Uzun, upuzun tutukluluk süreleri,

-Kitap, dergi toplatma, yayınevi kapatmaları, basına uygulanan baskılar.

-Toplumun her alanda atomlarına ayrılması; örgütlenmeye ve ifade özgürlüğüne getirilen mutlak yasaklar.

-Üniversitelerin özerkliğini yitirmesi,

-Sıkıyönetim Yasası ile Üniversiteler başta olmak üzere her alanda sakıncalı görülenlerin işten uzaklaştırılması,

-Ölüm cezası onamak gibi rutin MGK Kararları dışında

MGK onaylı bir anayasa yapmak ve 626 yasayı elden geçirmek, değiştirmek.

-Fişlemeler, fişlemeler, fişlemeler,

PKK Davalarında, defalarca kez dava sanıklarının '12 Eylül olmasa idi, PKK olmazdı; Diyarbakır Cezaevi vahşeti PKK'yi yarattı' savunmaları. Kürtçe ‘ye getirilen yasaklama. Bu ülkede iç savaşı engelledik söylemi altında, otuz yılı aşkın bir süredir, Ülkenin gerçek bir iç savaşa sürüklenmesi. Her biri ayrı ayrı üzerinde yoğunlaşılması gereken dosyalar. Sahipsiz bırakılır ise, 12 Eylülcülere yargı kararı ile aklanmaya getirecek dosyalar!

-.Adli Müşavirler İzmir Abdurrahman Özbağcı gibi… Yardımcısı Önder Barlas tanıklıklarını düşünelim.

-.Başsavcılar İzmir Hikmet Hacımirza, yardımcısı sivil Hulusi Öğütçü gibi kişilerin sorumluluklarını araştırmak, bulmak ortaya koymak için çalışalım.

-.12 Eylülün sivil hâkimleri belirlenmeli ve daha olumsuz hukuk yapışları, olguları ortaya konulmalı(mı)? Bıyık kesmede bile kraldan çok kralcılık gözlemimiz en hafifi gibi..

-.İşkence 3. Dalga hazırlık dosyası haz:2011/611 E'dir.

İspanyada İndignados hareketi, Amerika'da Wall Street'i işgal et hareketi, Orta Doğuda Arap baharı, Stephane Hessel haysiyet hareketi gibi siyasi parti dışı hareketlere dikkat.

Hükümlü değil tutuklulara tek tip elbise giydirme olayı davada sunulabilir ve benim "bunu cezaevinde askeri Danıştay'a taşıyalım '' telaffuzum yüzünden gözaltına alınışım bile dillendirilebilinir." Torbama koymuş idim, mahkemeye dedim ve sundum;

5.1.9.10. 27 MAYIS, 12 MART, 12 EYLÜL ASKERİ DARBELERİNİN HUKUK YAŞAMINA OLUMSUZ ETKİLERİNİ DE TARTIŞTIM;

Bugün bazı tartışma ortamlarında askeri darbeler arasında ayırım yapılmakta ve bazı darbelerin "iyi" bazılarının ise "kötü" olduğu ileri sürülmektedir. Oysa böylesine karşılaştırmalarla hedef gözden kaçmaktadır. Öncelikle, siyasi yönetime askeri darbe ile el koyma eyleminin Anayasayı ihlal suçu olduğunu ve ister 27 Mayısçılar, ister 12 Eylülcüler açısından hiç bir fark olmadığını tespit edelim.

12 Eylül Askeri darbesi, ABD'nin yakın ve açık desteği ile yaklaşık bir yıllık bir planlama ve örgütlenme aşamasından sonra "Bayrak Harekâtı Planı" ile yürürlüğe girmiştir. Darbenin organizasyonu muhtelif toplantılarda yapılmıştır.

Darbe ile öncelikle yasama (TBMM) ve yürütme (Bakanlar Kurulu) organları felç edilmiş ve siyasi partiler, sendikalar ve dernekler kapatılmıştır. Özet olarak demokrasinin tüm ilkeleri ve kurumları rafa kaldırılmıştır. Anayasada ve uluslararası insan hakları metinlerinde yer alan temel hak ve özgürlüklerinin büyük bir bölümü kullanılamaz hale getirilmiştir. Yargı organı da doğrudan ve dolaylı baskılarla ve sıkıyönetim mahkemelerinin devreye girmesiyle bağımsızlığını ve tarafsızlığını tamamen yitirmiştir.

ŞİLİ, ARJANTİN, YUNANİSTAN ABD DESTEKLİ ASKERİ DARBELERİ BENZERLİK GÖSTERİYOR. ÖZELLİKLE DARBECİLERE IMPUNITY (CEZAİ MUAFİYET KAZANDIRMASI) AÇISINDAN.

Askeri darbelerden sonra önceden planlanan "darbe hukuku" ve "darbe kurumları" yürürlüğe girmektedir. Örneğin, insanların, sorgusuz, sualsiz ve kayıtsız olarak 90 gün gözaltında bulundurulmaları, hâkim kararı olmadan ev ve işyeri aramaları, seri idamlar gibi olağandışı ve keyfi uygulamalar zamanla yasalarda ve

diğer mevzuatta yapılan değişiklikler ile kurumlaştırılmaktadır. Yukarıda belirtilen askeri darbelerde yönetimi ele geçiren darbeciler ve onlara bağlı yöneticiler, özellikle Anayasa değişiklikleri ile kendilerine "impunity" (cezai muafiyet) sağlamaktadırlar.

Ancak, darbeleri izleyen demokratikleşme sürecinde, onların hesabına sevinerek, kendi hesabımıza üzülerek belirtmek gerekirse, Yunanistan'da darbeci albaylar halen adalarda cezalarını çekmektedir. Şili'de, bir İspanyol hâkiminin başvurusu üzerine, diktatör Pinochet yaklaşık 1 (bir) yıl kadar Londra'da gözetim altında tutulmuş ve sonra "yaşlılık nedeniyle" ülkesine iade edilmiştir. Arjantin'de yeni devlet başkanının ilkeli ve cesur politikasıyla 70'lerin darbecisi General Videla örgütü üyeleri yargı önüne çıkmaya başlamışlardır. Türkiye'de ise maalesef 90'lı yıllarda İnönü-Demirel koalisyon hükümeti sırasında yakalanan bu fırsat kullanılamamıştır. AB'ye uyum sürecinde son 2 yıldır yoğunlaşan demokratik reformlar kapsamına alınabilir.

DARBECİLER

a) TEMELDE ANAYASA VE CEZA HUKUKUNU İHLAL FİİLİNDE BULUNUYOR. (TCK. 146, 147)

TCK. 146/1: Türkiye Cumhuriyeti Teşkilatı Esasiye Kanununun (Anayasanın) tamamını veya bir kısmını tağyir (bozma) ve tebdil (değiştirme) eden veya ilgaya (kaldırma) ve bu kanun ile teşekkül etmiş bulunan Büyük Millet Meclisini iskata (düşürmeye) veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs edenler, idam cezasına mahkûm olurlar.

TCK. 147: Türkiye Cumhuriyeti İcra Vekilleri Heyetini cebren iskat veya vazife görmekten cebren menedenlerle bunları teşvik eyleyenlere idam cezası hükmolunur.

Neyse ki, demokratikleşme mücadelesinde "ölüm cezası" yürürlükten kaldırılmıştır. Anayasanın temel ilkelerini ihlal etmek suretiyle yasama ve yürütme organlarını "silah zoruyla" ortadan kaldıran 12 Eylül Askeri Darbesi Örgütü, açıkça ve ağır biçimde TCK. 146 ve 147.maddeleri ihlal etmişlerdir.

b) SONRADAN KENDİ HUKUKLARINI YARATIYORLAR.

Aşağıda darbecilerin, hukuk dışı yönetimlerine sözde meşruiyet kazandırmaları için yapmış oldukları 650 civarında yasal düzenlemeden bir kaç tanesi sayılmıştır. Bugünlerde, MGK ve MGK Sekreterliği Kanununa dayalı olarak çıkarılan gizli MGK Yönetmeliği tartışmalarının kaynağı, 9/11/1983 gün ve 2911 nolu kanundur. Oldukça gecikmeli de olsa, önemli ve yararlı bir tartışmadır. Ancak,

darbecilerin yasal mevzuat oluşturma ve keyfi uygulamaları maalesef Özal döneminde de devam etmiştir. Örneğin, TCK 141 ve 142 kaldırılırken aynı kanunla temel hak ve özgürlükleri alabildiğine kısıtlayan Terörle Mücadele Kanunu getirilmiştir. Sonradan 1992-1995 yıllarında ise yargısız infazlar, faili meçhul cinayetler rutin hale gelmiş, Olağanüstü Hal ve DGM sistemleriyle darbe hukuku devam ettirilmiştir.

* MGK DÖNEMİ 12/09/80-6/1/82 (KAN. NO; 2301-2577)

* 27 EKİM 1980 GÜN VE 2324 NO LU ANAYASA DÜZENİ HAKKINDA KANUN (6 ARALIK 1983 BAŞKANLIK DİVANI SEÇİMİ İLE YÜRÜRLÜKTEN KALKTI)

* 30 HAZİRAN 1981 GÜN VE 2485 NO LU KURUCU MECLİS HAKKINDA KANUN

* MGK 2945 NO LU KANUN, 9/11/83 (6 ARALIK ÖNCESİ KURUMLAŞMA)

NE YAPILMALI

a) HUKUKSUZLUĞU VE GAYRİMEŞRULUĞU TESBİT YOLLARI DİLEKÇE, DAVA, SUÇ DUYURUSU, ULUSLARARASI BAŞVURULAR

Örgütlü askeri harekât ve sonrasında oluşan kurumlara ve cezai muafiyet zırhlarına karşı kamuoyunun da desteği alınarak örgütlü mücadele ve kampanya gereklidir. Bu mücadelenin hukuki boyutu önem kazanmaktadır. Barolar, Hukuk Fakülteleri, Hâkimler, Savcılar, Avukatlar, Yüksek Mahkemeler ve tüm hukukçuların desteği alınmalıdır. Elbette hekimler, mühendisler, mimarlar, sosyologlar, psikologlar gibi meslek mensupları örgütlü olarak bu mücadelede yer almalıdırlar. Geçmişe göz kapatanlar, geleceğe kör bakarlar.

(ÖRNEK BAŞVURU: İZMİRLİ AVUKATLAR 2000 SUÇ DUYURUSU)

İzmir Barosu mensubu 35 avukat, 11/09/2001 günü Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına yaptıkları yazılı başvuru ile MGK üyesi 4 general ile dönemin sıkıyönetim komutanlarının TCK.147'ye muhalefet ile işkence, adam öldürme, adam kaldırma, hürriyeti tehdit gibi suçlara azmettirme nedeniyle yargılanmalarını, talep etmişlerdir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, bu başvurumuza verdiği cevapta, olayın, Anayasa Geçici 15.madde kapsamına girdiği ve bu nedenle dava açılamayacağını belirtmiştir.

Oysa Anayasa Mahkemesinin, (henüz kanunların anayasaya aykırılığı iddiası ileri sürülmesini yasaklayan Geç. Md.15/3 yürürlükte iken) vermiş olduğu bir kararda muhalefet oyu kullanan üye Güven Dinçer, "askeri darbe döneminin sona ermesi ve anayasal hak arama hürriyetinin kısıtlanamayacağı gerekçesi ile Geçici Md.15/3'e karşın, görülmekte olan davada iptali istenen yasa maddelerinin anayasaya aykırı olduğunun iddia edilebileceğini," belirtmiştir. 12 Eylül ile paralize edilen ve bataklıkta çırpınan hukuk sisteminin yeniden ayağa kalkması ve iyileşmesi için yaratıcılık, heyecan, disiplin, bilgi ve örgütlenme gereklidir.

b) 2 MADDELİK ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ TASLAĞI (ÖNERİSİ)

(1) Anayasanın Geçici 15.maddesinin (1).fıkrası kaldırılmıştır.

(2) Askeri darbenin yapıldığı 12/09/03 tarihi ile TBMM Başkanlık Divanının ilk toplantısının yapıldığı 7/12/1983 tarihi arasında geçen süre içinde görev yapan Milli Güvenlik Konseyi, Danışma Kurulu, Hükümetler ve bunların talimatlarını uygulayan sivil ve askeri yetkililer hakkındaki mali, hukuki ve cezai soruşturmalar ve yargılama usulleri o kanunla düzenlenir. Mürürüzaman hükümlerinin askeri darbe ile kesilmesi nedeniyle, **anılan dönemle ilgili olarak dava ve ceza zamanaşımı hükümleri uygulanmaz.'' DEDİM, DEDİK…**

5.1.9.12Müdahiliil talebimiz reddolunca AİHM ' ne başvurmayı bildik ;

Kenan Evren ve arkadaşlarının 1. Halka yargılama duruşması 4. Nisan 2012 Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesinin 2012/3 esas dosyası ile başladı biliyorsunuz.. 11. Mayıs 2012 gününe ertelendi biliyorsunuz.

Ben şahsen Müdahil olarak 572 sayfalık bir dilekçe hazırlamış ve mahkemeye sunmuşumdur.

Mahkemenin dün ara kararı ile Milletvekili hariç bireysel müdahillikleri geri çevirdiğini görüyoruz…

Mahkeme muhtemelen ben 2 en büyük darbe şefinin yargılama makamıyım; dosya numaram 3 altımda Ankara savcılık 2011/675 ortanca şeflerin yargılanması dosyası var ve geliyor..

Onun altında 2011/611 esasta yerel işkenceciler, darbecilerin yargılanmasını içeren 59 yerel savcıya iletilen 3. Halka dosya var…

BEN DARBEDE PARLAMENTO , HUKUMET, CUMHURBAŞKANLIĞI, CHP, MHP DİSK HAK-İŞ SENDİKASI 5 MİLLETVEKİLİNİ GÖRDÜM , KABUL ETTİM. Diğerlerini geri 2 halka davaları görür, görsün demiş gözüküyor…

Ancak biz, ben Müdahil olma süzgecini hukuki bulmayıp daha hukuka, daha hukuk siyasetine daha çok çalışamaya, gayrete, savunmaya , delile, hesaplşamaya meydan verilmemiş olduğu için ek gibi AİHM ‘ ye başvuruyoruz.. Ben şahsen yarın başvuruyorum… Diğer Yurttaşların da özetlenmiş dilekçeyle başvuracağı değerlendirilmiştir.

Evren ve arkadaşlarının umutlanmamasını düşünmekteyiz.…..

Bizim elimiz armut toplamıyor.

İşte mahkeme kararı ve işte müdahillik talebimizin reddine karşılık AİHM ‘ ne başvurumuz…

Avukat

Senih Özay

CONSEIL DE L EUROPE

F-67075

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI’NA

STRASBOURG/FRANCE

COUR EUROPEENNE DES DROITS DE L’ HOMME

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

Conseil de l’ Europe - Council of Europe - Avrupa Konseyi Strasbourg, France

REQUÊTE

APPLICATION

BAŞVURU

I- LES PARTIES

THE PARTIES

TARAFLAR

A. LE REQUÉRANT/LA REQUERANTE

THE APPLİCANT

BAŞVURUCU

1. (Nom de familie/ Surname)

Soyadı.ÖZAY

2. (Prénom (s)/ First name (s))

Adı..Senih

Sex: male

Cinsiyeti: erkek

3. (Nationalité/Nationality)

Milliyeti.Türk turkish

4.(Profession/Occupation)

Mesleği. avukat lawyer

5. (Date et lieu naissance/Date and Place of birth)

Doğum tarihi ve yeri .31.12.1951 SALİHLİ_MANİSA.

6.(Domicile/Permanent address)

İkametgahı .....Cumhuriyet Bul.285/1 Alsancak / İzmir / Türkiye

7. Tel. No. 0232 4210096-95-94..

8. (Adresse actuelle (si diffêrente de 6.)/ Present address (if different from 6.))

Şu anki adresi (6'da belirtilen ikametgahından farklı ise)

9. (Nom et prénom du/de la représentant(e)/ Name of represantative)

Temsilcinin adı: Avukat Osman Betal Özay .

Avukat Cem Nemutlu

Av.Nart Atik

10. (Profession du/de la représentant(e)/Occupation of represantative)

Temsilcinin mesleği. Avukat

11.(Adresse du/de la représentant(e)/ Adress of represantative)

Temsilcinin adresiAbide-i Hürriyet cad. No :284/2 kaplancalı 2 apt k;1 D;4 Şişli /İstanbul

12. Tel No. 00.90. 212.2258673 ...

Fax No 0090 212 2254156...

B. LA HAUTE PARTIE CONTRACTANTE

THE HIGH CONTRACTING PARTY

YÜKSEK SÖZLEŞMECİ TARAF

(Indiquer ci-après le nom de l' Etat/des Etats contre le(s)quel(s) la requète est dirigée)

(Fill in the name of the State(s) against which the application is directed)

(Aşağıda başvurunun hangi devlet aleyhine yöneltildiğini belirtiniz.)

13.T.C HUKUMETİ _TÜRKİYE .

(*) Si le/la requérant(e) est represanté(e), joindre une procuration signée par le/la requérant(e) en faveur dulde la représentant(e) A form of authority signed by the applicant should be submitted it a reprasentative is appointed.

Eğer başvurucu temsil ediliyorsa, temsilciyi vekil atayan ve başvurucunun imzasını taşıyan bir Yetki Belgesi ekleyiniz.

II- EXPOSÉ DES FAITS

STATEMENT OF THE FACTS

OLAYLARA İLİŞKİN AÇIKLAMA

1. Türkiyede 12 eylül 1980 tarihinde hep olageldiği gibi 1921den beri hep olageldiği gibi darbe olmuştur.

2. Darbeciler anayasaya bir madde koyarak bugüne kadar kendilerinin yargılanmasını engellemişlerdir.

3. Dini çizgili mizgili bir halk hukumeti yönetime gelince samimi veya değil bu Anayasa maddesini kaldırınca darbecilerin yargılanmasının önü açılmıştır.

4. Bizler de başından beri zaten tepki içinde olmakla hukuken çalışmaya başlamışızdır; Sonuçta ;

5. Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

6. Dava Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesinde açılmış ve başlamıştır. (Ekte 3 gün süren ilk celse zabıtlarını göreceksiniz.

7. Ben şahsen Darbe döneminde avukatlığımın yaşama hakkımın savunma hakkının örgütlenme hakkının hukukun katledilişinin canlı tanığı olarak ek müdahil dilekçesini 672 sayfa olarak sunmuşumdur. Hatta ekine Bu konuda yazdığım '' Ağzımı HAYIR'a açtığım davalarım" adlı kitabımı da iliştirmişimdir.Bakınız ne yazmışım.

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA

DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILMAK

İSTEYEN /MÜŞTEKİ /MÜDAHİL OLMA TALEBİNDE BULUNAN : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

VEKİLİ : Av.Ömer Kavili-Av.Müşir Delimuman-Av.Cem Nemutlu – Av. Mehmet Horuş – Av. Nart Atik _ Av.Osman Betal Özay –Av. Arif Ali Cangı (ortak adres antette bulunmaktadır.)

SANIKLAR : 1-AHMET KENAN EVREN

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : Davaya müdahale talebidir.

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

1. Şimdi Yukarıda esas no yazılı dosyada sanıkların yapmış oldukları darbeden sonra, ben İzmir' de yaramaz avukatlık yapıyorum diye, Sıkıyönetim yetkililerini

zorluyorum; tek tip mavi elbise giyilmesine direnenlere ‘’ bu konu Askeri Danıştaya taşınabilir diyorum ‘’ diye mütalaa serdediyorum diye, gözaltına alındım. Çeşitli usullerde bilinen fiziki şekil dışında işkencelere maruz bırakıldım.(Kısaca AEG ya da arçelik buzdolabı ebadında yukarıdan göz deliği aşağıda yatay tabak giren 2 deliği olan demir kapalı dolaplara günde 1 kere Tuvalete çıkarılan, sözlü aşağılamalarla geçen, geceyi gündüzü, sıcağı soğuğu, bilemeden geçirilen, katran olan tek beyaz gömlekle; ayakkabımı yastık, ceketimi yorgan diye kullandığım, karnımı çekerek sığdığım yerde; 28.5 gün…) 28.5 gün siyasi şubede gözaltında kaldım. Avukatlık yapamadım.Müvekkilim Ali Akgünle İhtilattan men yaşadım diye (Türkiyede 30.000 yargıç Savcıdan bunu 0/0 99 unun bilemeyeceğini iddia ediyorum.), Müvekkilllerim Soner İlhanlar, Necdet Erdoğan Bozkurt’ lar karakoldan kaçıyodu vs diye öldürüldüler diye Darbeden maddi ve manevi savunma makamı olarak zarar gördüm.Kuzey Kafkasya Kültür Derneği başkanı olarak Derneğim o gün kapatıldı diye örgütlenme özgürlüğüm gaspedildi diye müdahilim. Dolayısıyla oğluma hamile eşim (kızım doğmamıştı henüz.) de yani medeni haklarım da… korkunç etkilendiler.Ki Halkla paylaşmak üzere savunmayı savunma adına ben ve avukatlarım mahkemenizde dans edeceğiz..

Bakınız kitabımdan alakamla ilgili, menfaatımla ilgili bölümleri önce sunuyorum ;

1. ……burada orjinal dilekçemizde yani Ankarada nahkemeye bizzat sunacağımız dilekçede ; (671 sayfadır. 3 cilt halinde Ankarada bizzat Mahkemeye sunulacaktır..)ve sunmuşuzdur.

2.Bir Müvekkilimle cezaevi görüşmeme dikkatinizi çekerim; Nanay.

4.Kenan Evrene verilen Hukuk doktoru payesinin geri alınması yargılama sürecinde davacılığımdan ötürü müdahilim

5.TBMM ‘ ne Müvekkilim için Evren sırayı şaşırmasın diye manyakça fikirlerle idamları bile sıraya sokmaya çalıştığımız, TBMM ‘ ye sıram da sıram diye tutturduğum keyfiliğe dair evraklar..

6.İdamlardaki Cellatları öğrenme isteğimizin aile hayatı ve şeref ve haysiyet diyerek reddine dair ilginç belge

7. CIA ‘ dan darbelerdeki hangi kadroları eğittiniz başvurumuza ‘’ mantıksız sorudur ve uğraşıp araştıramayız ‘’ yollu yanıtlarını mahkemeye ibretle sunarız.

8.Uluslarası aktivistleri duruşmaya çağırmışızdır. Mahkeme şaşırıp kalmamalı hazırlık yapmalıdı

9.Savcılığınıza bütün bunlar hakkında katkı başvurumuz da ektedir.

10.Evren'e Atatürk Uluslararası barış ödülü verilmesi işlemini ek gibi dava edenlerden olduğumdan, devamını getirmek üzere müdahil olmak talebim vardır. Scanner.

11.Dostum bir Stajyer yargıcın bir Sendikaya çay içmeye girdi diye hakimlik hayatı sona erdi diye davalar açtığım, debelendiğimi hatırlamak için, hatırlatmak için müdahilim.

12.Kıbrıs harekatında ölen gençlerin ailelerine tazminat verilmelidir yollu açtığım davalarda; Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin ek gibi her askerlik yaşına gelenin başına gelebilecek durumdur diye davalarımın reddine duyduğum sancı nedeniyle müdahilim.

13.Mahmut Özden isimli çerkes bir delikanlının Dernek yakınında durakta komandolar denilen kişilerce taranarak öldürülmesi sonrası açtığım, Danıştaya davada, İdarenin önceden önlem alması mümkün bulunmadığından denilerek davanın reddini yaşadığım için müdahilim.

14.12 Eylül oldu diye o sırada KKKD başkanı oldum için Derneğe baskın, arama, her şeyine elkoyma, örgütlenme hakkı yokoluşunu yaşadığım için müdahilim

15. Evim kira mı mal sahibimiyim diye araştırmalara girişen siyasi polislere kızgınlığımdan ötürü müdahilim.

16.Yaşlı anneme yurtdışındaki devrimci oğlunu belki ziyaret eder diye, belki kuryelik yapar diye devletin yüksek menfaatlerine aykırı diye pasaport verilmeyişini ve Manisa İdare mahkemesinde davalara kalkıştırttığı için müdahilim.

16,5.Her yurt dışına çıkışta siyasi şubece girilmez bir odaya alınarak uçağı bile bekletişim zabıtlar daktilolar klasörlere boğuluşum yüzünden rahatsızlığım için müdahilim.

17.O dönemde Avukatlara /savunmaya kötü davranan askeri ya da sivil yargıçların sonradan avukat olmaya kalkıştıklarında engelleme çabam için, buna devam arzum için örneğiyle müdahilim.

18.Cangüvenliği nedeniyle Erzurum Ziraat Fakültesinden İzmire kurtuluş umuduyla nakil furyasında evlendiğim karım da dahil onca çocuk için Danıştay Danıştay dolaşmakla ve olmakla duygularını paylaştığım için müdahilim.

19.ETYÖO ve Gazieğitim Enstitüsü ve Endüstriyel Sanatlar ve Dişçilik Fakültesi …. Okulları öğrencilerinin can güvenliği nedeniyle okula gidemeyiş,

devamsızlıktan sınıfta kalma, burslarını alıverme işlemlerine davalar açа açа, canımızın çıkması nedeniyle müdahilim.

20. İdam cezası almış Müvekilime Walkman ve pipo cezaevine verebilme yolunda Danıştayda yenilmem ancak Adalet bakanlığının inayeti mi keyfi ne ise onunla verebilmem yüzünden yargı dünyam için müdahilim.

21. Gözaltına alınacağımı hissederek bir vasiyetname yazdım hızla ve ptt ile sıkıyönetim komutanına yolladım ve suretini bir dost avukatın kasasına kilitlemiştim; Ki galiba bu beni Komutanın malı deyip durdukları için işkenceden kurtardı. Ama yine de müdahil olmama yol açmalıdır.

22.Baroma başvurup toplumsal olarak bu dava ile yakın ilgisini talep etmeme rağmen hukuk yerine siyaseti tercih ederek, Hukumet samimi değil vs diyerek geri çevrilememden ötürü daha inatla müdahilim.

23.Gazeteciler cemiyetine üye olan ve fakat bir de çağdaş gazeteciler Derneğine üye olmak isteyen dost Müvekkillerime o dönem yargısının geçit vermemesi dolayısıyla da hukuksal üzüntülerimden dolayı müdahilim.

24.M.K 159.md. Kadınlar Kocalarından izin almadan işteÜzüldüm diye diye müdahilim

25. TCK 438.Md. Antalya'da dul bir bayana tecavüz edildiğini, Antalya Ağır Ceza Mahkemesi'nce tecavüze uğrayan kadın hakkında, emniyet müdürlüğünden alınan bilgiye göre hayat kadını olduğundan bahisle, uygulanması istenen TCK 438. maddedeki "Irza geçmek ve kaçırmak fiilleri fuhuşu kendine meslek edinen bir kadın hakkında irtikap olunmuş ise ait olduğu maddelerde yazılı cezaların üçte ikisine kadarı indirilir" hükmünün; Anayasa mahkememsine taşınamsındaki çalışmamda mahkeme de kabul görmeyip ancak kadın parlamenterlerle kanunun kaldırılmasına bulaştım diye müdahilim.

26.Mahkemenizin savcı Kayasunun Evren hakkındaki dava açma teşebbüsü dosyasını celbettiğiniz için onlar konusunda yardım etmek için müdahilim.

27.Antalya savcısı bu dosyanın aşamasını sürekli sorduğu için; bu sefer de sizin ondaki dosyayı istetmenizi talep için müdahili.

28.12 Eylül bayrak planının bulunup gönderilmesi isteğiniz sırasında dosyada bu planın meşhur Gölcük zemin altından çıktığı bilgisine ulaştığım için müdahilim.

29. Mahkemeniz Fahri Korutürke uyarı mektubunun peşine düştüğü için yardımcı olmak üzere müdahilim.

30.Mahkemeniz Darbe toplantı tutanaklarını talep etmiş gözüktüğü için yardımcı olmak için müdahilim.

31.Mahkemeniz MİT, MGK Genel Sekreterliği, Emniyet genel Müdürlüğünden, jandarma Genel Komutanlığından, MSB ‘ dan, jandarma dışı komutanlıklardan diyerek tüm belgeleri istemiş olduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

32.Mahkemeniz sırf Fatsa dosyasını yollaması için MSB ‘ na yazı yazdı ve cevap beklediği için müdahilim.

33.YHSK ‘ dan atılan hakimleri sorduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

34.YÖK’ ten atılan Öğretim üyelerini sorduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

35.Milli Eğitim bakanlığından atılan Öğretmenleri sorduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

36.Tüm İdarelerden Özellikle Mamak Cezaevinden söz ederek Cezaevleri ve işkenceleri sorduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

37.Başbakanlığın personel dairesinin mahkemenize ‘’ atılan devlet memurları listesine ‘’ ulaşılamadığı cevabını gördüğüm için yardımcı olmak üzere müdahilim.

38. 10-12 Aralık 1998 tarihinde Köln şehrinde yapılan uluslar arası 12 Eylül yargılaması toplantı belgelerini size ulaştırmaya çalışacağım için müdahilim.

39.Gerçekleri Araştırma ve Adalet Komisyonları kavramı ve Güney Afrika örneği, Guatamala, Şili, Endonezya örneklerini paylaşmak istediğim için müdahilim.

40.Tariş Çimentepe Gültepe olayları CD ‘ lerini paylaşmak için yardımcı olmak üzere müdahilim.

41.Yeraltı Maden İş yeni çeltek CDlerini paylaşmak için yardımcı olmak üzere müdahilim.

42.Maraş olayları CDlerini paylaşmak için yardımcı olmak üzere müdahilim.

43.Yargılamanızın; ‘’neden meşruiyet için 82 belgesi (beğenmediğimiz Anayasa) yaptın ‘’ diye değil ‘’kurulu anayasayı cebren niye değiştirdin ‘’ diye olmasına yardım için, kurucu iktidar uyanıklıklarını mahkum etmek için müdahilim.

44.Başarılı oldu yahu denen darbeyi yargılamanın yarım bırakılmaması için tamamlanması için yardım için müdahilim.

45.Oyak meselesini tartışmak için müdahilim

46.Hepimiz davacıyız isimli Web sitesindeki acılı insanları mahkemenizle, halkla paylaşmak için müdahilim.

47.11 Eylül1980 de Yeşilköy havalanına inen uçak yolcularını belki bu sefer ortaya çıkarırız, yardım edebilirim diye müdahilim.

48.Kenan Evren' in diğer darebecilerle beraber stay behind içindeki yerini ortaya çıkarmak için müdahilim.

49.Darbeyi tebrik edenleri, bırakınız hukuki direnmeyi ödüller doktoralar verenleri ortaya çıkarmak için müdahilim.

50. avukatların pek tercihe kalkışmadıkları Çapraz sorguya kalkışmak üzere müdahilim.

51.Özel yetkili savcılığınız, mahkemenizin kalkması gereğine inanarak ve fakat kalkıncaya kadar yargılamaya devam edilmesi, için savunma için müdahilim.

52.Anayasa geçici 15. Madde kaldırılamaz kaldırılsa da yargılanamaz diyen çok ünlü hukukçular listesini ve dediklerini çürütmek için müdahilim.

53.İtalya hukuk örneğinden bilgiler belgeler taşıyacağımız için müdahiliz.

54.İşkencelerin sistematikliğini kanıtlamak için mahkemenizde müdahilim.

55.Darbecilerin gündüz değil neden gece geldiklerine dair saçma muhtemel cevaplarını mahkeme salonunda duymak için, gülmek için müdahilim.

56.Duruşmadan vareste tutulma kararı verilmemesi ve sanıklar hakkında sürekli doktor raporu ile karara gidilmesi ve Türk Tabipler Birliğinin doktorluğundan katkı alınması talebi yapmak için müdahilim.

57.ABD, CIA , VS gibi Azmettiricilerin araştırılması yapmak için müdahilim.

58.CMUK 381/2 md göre yedek hakiminizi görmek, istemek üzere müdahilim.

59.Alenilik ilkesinin Anayasa 141/1 İHEB 10.Md,İHAS 6/1, göre salonumuzda 21+63+ 63 +? İle sağlanmasına yardımcı olmak için müdahilim.

60.İHS 6. Md göre makul sürede yargılama ilkesinin kotarılmasına yardımcı olmak üzere müdahilim.

61.Darbeciler, TCK 49. Maddeye göre kanun hükmünü icra savunması yapabilir belki diye hazır olup yardımcı olmak üzere müdahilim.

62.Mahkemenizin müdahil taleplerini reddettiği dosyaların AİHM' ne taşınması için çalıştığım için müdahil olmalıyım.

63.TCK 102 zamanaşımı tartışması için yardımcı olmak üzere müdahilim.

64.TCK 97 af tartışması için yardımcı olmak üzere müdahilim.

65.TCK 524 Cezayı kaldıran sebepler için yardımcı olmak üzere müdahilim.

66.Sivas olaylarında başbakan vekili ismet İnönünün bildiklerini dinleyen eşi Sevinç İnönü ve Oral Çalışların tanık olarak çağrılmalarını talep için müdahilim.

67.Bu suçun tek magduru vardır o da Devlettir ‘’ deyip duran sanık tarafına karşı; o zaman devlet de gelsin konuşsun diye T.C Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ‘ün çağrılmasında, ihbarında, müdahil olması talebinde ısrarlı talep için müdahilim.

68.Bu ikidara kurucu iktidar değil yıkıcı iktidar deniliri kanıtlamak için müdahilim.

2. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun kamu davasına katılma başlığını taşıyan 237. maddesinde, davaya katılmaya hakkı olanlar 'mağdur' ve 'suçtan zarar görenler' olarak belirtilmiştir. Madde metninde 'suçtan zarar gören' kavramı tanımlanmadığı gibi yasanın 'Tanımlar' başlıklı 2. maddesinde de herhangi bir tanım yapılmış değildir. Dolayısıyla mahkeme önüne gelen her somut olayda suçtan zarar göreni tespit etmeye mecburdur. Mahkeme bu değerlendirmeyi yaparken, Ceza muhakemesi hukukunda 'suçtan zarar gören' kavramının artık 'suçtan doğrudan doğruya zarar görenlerle' sınırlandırılmadığını çağdaş gelişmelerde suçtan, dolaylı olarak zarar görenlerin de zarar gören kapsamına dâhil edildiği göz önüne almalıdır.

Mağdur sıfatını almak için muhakkak bir zarara uğramış olmak bile gerekmez ; (özellikle bkz. AİHM _ Marckx/Belçika, 13 Haziran 1979, Seri A no. 31, § 27 ve Inze/Avusturya, 28 Ekim 1987, Seri A no. 126, § 32).

Mağdur’ kavramı, günümüz yaşam koşulları ışığında geliştirici bir şekilde yorumlanır ve gereksiz şekil şartlarına bağlı olmaksızın uygulanır (Gorraiz Lizarraga ve diğerleri/Ispanya, no. 62543/00, § 38, AİHM 2004-III). Mahkeme, mağdur sıfatına ilişkin sorunu, başvurunun esasına ilişkin yaptığı incelemeyle birlikte değerlendirebilir (Siliadin/Fransa, no. 73316/01, § 63, AİHM 2005-VII).

Eğer doğrudan mağdurla başvurucu arasında kişisel ve özel bir bağ mevcutsa, Mahkeme, dolaylı mağdur kabul edilen başvurucunun bireysel başvurusunu kabul etmektedir. 2. madde ile ilgili olarak, mağdurun eşinin başvurusunun (McCann ve diğerleri/Birleşik Krallık, 27 Eylül 1995, Seri A no. 324) ya da ölmüş bir kişinin yeğeninin başvurusunun kabul edilmesi konusunda (bkz. Yaşa/Türkiye, 2 Eylül

1998, 1998-VI, § 66); 3. madde ile ilgili olarak, gözaltında iken kaybolan bir kişinin annesinin başvurusuna bkz (Kurt/Türkiye, 25 Mayıs 1998, 1998-III).

6. maddenin 1. fıkrasıyla ilgili olarak (mahkemelerin tarafsızlığı), vefat eden eşin şeref ve onurunu koruma hakkına ilişkin olarak bkz. Brudnicka ve diğerleri/Polonya, no. 54723/00, §§ 26 ve son, AİHM 2005-II; yargılamanın uzunluğu ve hakkaniyete uygunluğu ile ilgili olarak bkz. Marie-Louise Loyen ve Bruneel/Fransa, 5 Temmuz 2005, no. 55929/00.

Sözleşme'nin 6. maddenin 2. fıkrası ile ilgili olarak, masumiyet karinesinin ihlalinden dolayı mağdur olan sanığın dul eşi konusunda bkz. Nölkenbockhoff/Almanya, 25 Ağustos 1987, Seri A no. 123, § 33; 10. maddeyle ilgili olarak, ölmüş bir başvurucunun eşinin menfaati ile ilgili olarak bkz. Dalban/Romanya [BD], no. 28114/95, § 39, AİHM 1999-VI.)

Yani bunlarla ne demek istiyoruz?.. Mahkeme dar açıdan bakmasın diye …

3. Yine 1412 Sayılı mülga CMUK'un "Hukuki Amme Davasına İltihak" başlıklı 365. maddesinde kamu davasına katılmaya hakkı olanları, 'suçtan zarar gören' olarak nitelendirdiği halde yeni düzenlemenin 'mağdur' ve 'suçtan zarar gören' olmak üzere iki farklı kavrama yer vererek suçtan dolaylı zarar görenlerin de kamu davasına katılmalarının önünü açtığı, unutulmamalıdır. Bu nedenle bizce, mülga kanun döneminde Yargıtay tarafından oluşturulan müdahaleye hakkı olanları sadece suçtan doğrudan zarar görenler olarak kısıtlayan içtihatların geçerliliği bulunmamaktadır.

4. Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 29 Kasım 1985 tarihli ve 40/34 sayılı kararıyla kabul edilen Suçtan ve Yetki İstismarından Mağdur olanlara Adalet Sağlanmasına dair Temel Prensipler Bildirisi ceza kanunlarının eylem veya ihmal yoluyla ihlal edilmesi nedeniyle, bireysel veya toplu olarak, fiziksel veya ruhsal biçimde yaralanma da dâhil olmak üzere manevi acılar çeken, ekonomik kayba uğrayan veya temel hakları esaslı bir biçimde zayıflayan ve bu suretle zarar gören kimseyi "mağdur" olarak tanımlamıştır. Görüleceği gibi Anayasa 90. madde anlamında kendisine üstünlük tanınan uluslararası düzenlemelerde suçtan zarar gören kavramı oldukça geniş tanımlanmaktadır.

5. Suçtan zarar görme kavramının yalnızca menfaat ilişkisine indirgenmemesi gerekmektedir. Temel Hak ve Hürriyetlerin açık ihlali dolayısıyla başta yaşam hakkı olmak üzere; Temel Hakların ihlalinin önlenmesi doğrultusunda çalışma yapan kurumlar, hatta fiil ve soruşturmanın yürütülüş şekli nedeniyle toplumdaki her birey suçtan zarar görendir ve faillerin yargılanmasında aktif ve etkin bir rol oynamayı istemeye hakkı vardır…. Bugün uluslarüstü insan hakları belgeleriyle

iç hukuklarını uyumlu hale getiren ülkelerde, Temel Hak ve Hürriyetlerin açık ve ağır bir şekilde ihlal edildiği durumlarda –ki bunların tamamı olayımızda mevcuttur- soruşturma ve dava konusuyla ilgili dernek, kuruluş ve diğer kişilerin de suçtan zarar gören kavramına dahil edildiği görülmektedir. (Fransa, Belçika vb. ülkeler)

6. Suçtan zarar görme sadece şahsi haklara kavuşmaya hizmet eden bir kurum değildir. Esasen adaletin gerçekleştirilmesinde maddi gerçeğin açığa çıkarılmasında etkin rol alma konusunda işlevi büyüktür. Özellikle devlet hakkında şüphelisanık sıfatıyla yürütülen muhakeme işlemlerinin hem yapısal hem pratik olarak adil ve tarafsız sürdürülmesi pek mümkün olmamaktadır. Bu tip olaylarda iddia makamı mağdurun haklarını yeteri kadar savunamamaktadır. Darbenin üzerinden 33 yılın geçtiği düşünülürse darbe sürecini bizzat yaşamış ve darbeden zarar görmüş kişi olarak darbenin gerek hazırlık aşamasında gerek yönetimi döneminde yaşanan maddi gerçeğin açığa çıkarılması bakımından yargılamaya katkımız olacağı için tarihe sorumluluğumuz üzere davaya katılmam son derece önemlidir.

7. Yukarıda arz ve izah edilen nedenlerle darbecilerin yargılanması ve darbe kültürünün ve girişimlerinin önlenmesi bakımından adil ve tarafsız bir yargılamanın yürütülerek sanıkların adil bir biçimde yargılanarak cezalandırılmasında haklı menfaatim bulunmaktadır.Kabul edilmelidir.

NETİCE VE TALEP :

Yukarıda açıklanan gerekçelerle suçtan zarar gördüğüm gözetilerek davaya katılmamın kabulünü talep ederiz../.03/2012

Müdahale talebinde bulunan

Senih Özay

Senih Özay vekili Av. Ömer Kavili

Senih Özay vekili Av. Arif Ali Cangı

Senih Özay vekili Av. Müşir Deliduman

Senih Özay vekili Av.Cem Nemutlu

Senih Özay Vekili Av.Osman Betal Özay

Senih Özay vekili Av.Mehmet Horuş

Senih Özay vekili Av. Nart Atik

8. ÖNCELİKLE MÜDAHİL OLMAK VE MAHKEMEYİ SAVUNMA OLARAK AYDINLATIP EN DİP BİLGİ VE BELGELİ BULUP BULDURTUP TAM HUKUKSAL BİR KARARA TAŞIYACAKKEN MÜDAHİL OLMA TALEBİMİZ REDDOLMUŞTUR.(Ek.)

Halbuki bizzat hukukumuzun sizin uluslarrası hukunuzun ve içtihatlarınızın özü şöyle iken;

2. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun kamu davasına katılma başlığını taşıyan 237. maddesinde, davaya katılmaya hakkı olanlar 'mağdur' ve 'suçtan zarar görenler' olarak belirtilmiştir. Madde metninde 'suçtan zarar gören' kavramı tanımlanmadığı gibi yasanın 'Tanımlar' başlıklı 2. maddesinde de herhangi bir tanım yapılmış değildir. Dolayısıyla mahkeme önüne gelen her somut olayda suçtan zarar göreni tespit etmeye mecburdur. Mahkeme bu değerlendirmeyi yaparken, Ceza muhakemesi hukukunda 'suçtan zarar gören' kavramının artık 'suçtan doğrudan doğruya zarar görenlerle' sınırlandırılmadığını çağdaş gelişmelerde suçtan, dolaylı olarak zarar görenlerin de zarar gören kapsamına dâhil edildiği göz önüne almalıdır.

Mağdur sıfatını almak için muhakkak bir zarara uğramış olmak bile gerekmez ; (özellikle bkz. AİHM _ Marckx/Belçika, 13 Haziran 1979, Seri A no. 31, § 27 ve Inze/Avusturya, 28 Ekim 1987, Seri A no. 126, § 32).

‘Mağdur’ kavramı, günümüz yaşam koşulları ışığında geliştirici bir şekilde yorumlanır ve gereksiz şekil şartlarına bağlı olmaksızın uygulanır (Gorraiz Lizarraga ve diğerleri/Ispanya, no. 62543/00, § 38, AİHM 2004-III). Mahkeme, mağdur sıfatına ilişkin sorunu, başvurunun esasına ilişkin yaptığı incelemeyle birlikte değerlendirebilir (Siliadin/Fransa, no. 73316/01, § 63, AİHM 2005-VII).

Eğer doğrudan mağdurla başvurucu arasında kişisel ve özel bir bağ mevcutsa, Mahkeme, dolaylı mağdur kabul edilen başvurucunun bireysel başvurusunu kabul etmektedir. 2. madde ile ilgili olarak, mağdurun eşinin başvurusunun (McCann ve diğerleri/Birleşik Krallık, 27 Eylül 1995, Seri A no. 324) ya da ölmüş bir kişinin yeğeninin başvurusunun kabul edilmesi konusunda (bkz. Yaşa/Türkiye, 2 Eylül 1998, 1998-VI, § 66); 3. madde ile ilgili olarak, gözaltında iken kaybolan bir kişinin annesinin başvurusuna bkz (Kurt/Türkiye, 25 Mayıs 1998, 1998-III).

6. maddenin 1. fıkrasıyla ilgili olarak (mahkemelerin tarafsızlığı), vefat eden eşin şeref ve onurunu koruma hakkına ilişkin olarak bkz. Brudnicka ve diğerleri/Polonya, no. 54723/00, §§ 26 ve son, AİHM 2005-II; yargılamanın uzunluğu ve hakkaniyete uygunluğu ile ilgili olarak bkz. Marie-Louise Loyen ve Bruneel/Fransa, 5 Temmuz 2005, no. 55929/00.

Sözleşme'nin 6. maddenin 2. fıkrası ile ilgili olarak, masumiyet karinesinin ihlalinden dolayı mağdur olan sanığın dul eşi konusunda bkz. Nölkenbockhoff/Almanya, 25 Ağustos 1987, Seri A no. 123, § 33; 10. maddeyle ilgili olarak, ölmüş bir başvurucunun eşinin menfaati ile ilgili olarak bkz. Dalban/Romanya [BD], no. 28114/95, § 39, AİHM 1999-VI.)

Yani bunlarla ne demek istiyoruz?.. Mahkeme dar açıdan bakmasın diye …

3. Yine 1412 Sayılı mülga CMUK'un "Hukuki Amme Davasına İltihak" başlıklı 365. maddesinde kamu davasına katılmaya hakkı olanları, 'suçtan zarar gören' olarak nitelendirdiği halde yeni düzenlemenin 'mağdur' ve 'suçtan zarar gören' olmak üzere iki farklı kavrama yer vererek suçtan dolaylı zarar görenlerin de kamu davasına katılmalarının önünü açtığı, unutulmamalıdır. Bu nedenle bizce, mülga kanun döneminde Yargıtay tarafından oluşturulan müdahaleye hakkı olanları sadece suçtan doğrudan zarar görenler olarak kısıtlayan içtihatların geçerliliği bulunmamaktadır.

4. Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 29 Kasım 1985 tarihli ve 40/34 sayılı kararıyla kabul edilen Suçtan ve Yetki İstismarından Mağdur olanlara Adalet Sağlanmasına dair Temel Prensipler Bildirisi ceza kanunlarının eylem veya ihmal yoluyla ihlal edilmesi nedeniyle, bireysel veya toplu olarak, fiziksel veya ruhsal biçimde yaralanma da dâhil olmak üzere manevi acılar çeken, ekonomik kayba uğrayan veya temel hakları esaslı bir biçimde zayıflayan ve bu suretle zarar gören kimseyi "mağdur" olarak tanımlamıştır. Görüleceği gibi Anayasa 90. madde anlamında kendisine üstünlük tanınan uluslararası düzenlemelerde suçtan zarar gören kavramı oldukça geniş tanımlanmaktadır.

5. Suçtan zarar görme kavramının yalnızca menfaat ilişkisine indirgenmemesi gerekmektedir. Temel Hak ve Hürriyetlerin açık ihlali dolayısıyla başta yaşam hakkı olmak üzere; Temel Hakların ihlalinin önlenmesi doğrultusunda çalışma yapan kurumlar, hatta fiil ve soruşturmanın yürütülüş şekli nedeniyle toplumdaki her birey suçtan zarar görendir ve faillerin yargılanmasında aktif ve etkin bir rol oynamayı istemeye hakkı vardır…. Bugün uluslarüstü insan hakları belgeleriyle iç hukuklarını uyumlu hale getiren ülkelerde, Temel Hak ve Hürriyetlerin açık ve ağır bir şekilde ihlal edildiği durumlarda –ki bunların tamamı olayımızda mevcuttur- soruşturma ve dava konusuyla ilgili dernek, kuruluş ve diğer kişilerin de suçtan zarar gören kavramına dahil edildiği görülmektedir. (Fransa, Belçika vb. ülkeler)

6. Suçtan zarar görme sadece şahsi haklara kavuşmaya hizmet eden bir kurum değildir. Esasen adaletin gerçekleştirilmesinde maddi gerçeğin açığa

çıkarılmasında etkin rol alma konusunda işlevi büyüktür. Özellikle devlet hakkında şüpheli-sanık sıfatıyla yürütülen muhakeme işlemlerinin hem yapısal hem pratik olarak adil ve tarafsız sürdürülmesi pek mümkün olmamaktadır. Bu tip olaylarda iddia makamı mağdurun haklarını yeteri kadar savunamamaktadır. Darbenin üzerinden 33 yılın geçtiği düşünülürse darbe sürecini bizzat yaşamış ve darbeden zarar görmüş kişi olarak darbenin gerek hazırlık aşamasında gerek yönetimi döneminde yaşanan maddi gerçeğin açığa çıkarılması bakımından yargılamaya katkımız olacağı için tarihe sorumluluğumuz üzere davaya katılmam son derece önemli iken, reddedilmesi açıkça aihs ihlalleri yaratmıştır.

9. "Hak arama hürriyeti" başlıklı Anayasa'nın 36. maddesine göre "Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma hakkına sahiptir." Ancak bahsettiğimiz söz konusu 159/4' teki hüküm; yine bu maddeyi de ihlal eder , bizim hakkımızı farklı yargısal yollarla aramamızı, üst mercilere başvurmamızı engeller, kanun yollarını tıkar niteliktedir.

10. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesi "adil yargılanma hakkı"nı düzenlemektedir. Anayasa'daki 159/4 hükmü, yargılanma önünde bir tıkanmaya sebep olduğundan ve herkes yargı organları önünde eşit olmasına rağmen yargı yolunun söz konusu kişilere karşı kapalı oluşu Tarafı bulunduğumuz uluslararası bir sözleşmeyi de ihlal eder boyuttadır.

11. Böylece; hüküm Anayasa'nın ilgili maddeleri olan 36, 10, 125 'e aykırılıklar taşımaktadır.

12. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun kamu davasına katılma başlığını taşıyan 237. maddesindeki müdahil olma olabilme hükmü açıkça çiğnenmiştir.

İç hukuk tükenmiş sayılmaktadır. Artık yargılamaya bizi dahil edecek yargısal makam yoktur.

Yasal 6 ay içinde önünüze de gelmekteyiz.

Ki Tedbir talepli olarak gelmekteyiz.

III- EXPOSÉ DE LA OU DES VIOLATION(S) DE LA CONVENTION ET/OU DES PROTOCOLES ALLÉGUÉE(S), AINSI QUE DES ARGUMENTS Â L' APPUI

STATEMENT OF ALLEGED VIOLATION(S) OF THE CONVENTION AND/OR PROTOCOLS AND OF RELEVANT ARGUMENTS

BAŞVURUCU TARAFINDAN ÖNE SÜRÜLEN SÖZLEŞME VE PROTOKOL İHLALLERİ İLE İDDİALARIN DAYANAKLARINA İLİŞKİN AÇIKLAMA

15. Avukat Senih Özay savunma makamı olarak Ülkenin en büyük darbesinin yargılanmaya başlamsının heyecanının ardındak güdük bırakacak olan bu müdahillik talebinin reddini kesinlikle kabul etmemektedir.

Şaşırmış kalmış, fevkalade etkilenmiştir.

İŞTE AİHM ‘ NİN BU SÜRECE KATKISINI BEKLEMEKTEYİM(Z).

Tekrar edecek olursak Aşağıdaki aihs maddelerinin ihlali gerçekleşmiştir.

Madde 6

Adil yargılanma hakkı

1. Herkes, gerek medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili nizalar, gerek cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde, hakkaniyete uygun ve açık olarak görülmesini istemek hakkına sahiptir. Hüküm açık oturumda verilir; ancak, demokratik bir toplumda genel ahlak, kamu düzeni ve ulusal güvenlik yararına, küçüklerin korunması veya davaya taraf olanların özel hayatlarının gizliliği gerektirdiğinde, veya davanın açık oturumda görülmesinin adaletin selametine zarar verebileceği bazı özel durumlarda, mahkemenin zorunlu göreceği ölçüde, duruşmalar dava süresince tamamen veya kısmen basına ve dinleyicilere kapalı olarak sürdürülebilir.

2. Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar suçsuz sayılır.

3. Her sanık en azından aşağıdaki haklara sahiptir:

a) Kendisine yöneltilen suçlamanın niteliği ve nedeninden en kısa zamanda, anladığı bir dille ve ayrıntılı olarak haberdar edilmek;

b) Savunmasını hazırlamak için gerekli zamana ve kolaylıklara sahip olmak;

c) Kendi kendini savunmak veya kendi seçeceği bir savunmacının yardımından yararlanmak ve eğer savunmacı tutmak için mali olanaklardan yoksun bulunuyor ve adaletin selameti gerektiriyorsa, mahkemece görevlendirilecek bir avukatın para ödemeksizin yardımından yararlanabilmek;

d) İddia tanıklarını sorguya çekmek veya çektirmek, savunma tanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı koşullar altında çağırılmasının ve dinlenmesinin sağlanmasını istemek;

e) Duruşmada kullanılan dili anlama dışı veya konuşma dışı takdirde bir tercümanın yardımından para ödemeksizin yararlanmak.

AİHS md. 6'ya göre adil yargılanma hakkının ihlalini oluşturur. AIHS m. 6/2 ye göre masumiyet karinesi ihlal edilmiş adı geçen suç eylemlerini işlediği varsayılarak tespitler yapılması , kayıtlara geçilmesi ,hatta üçüncü kişilere bildirilmesi buna aykırılık teşkil etmiştir.Kişinin basına da kötü şekilde yansıtılması yargı sürecini etkileyebilmekte ve kamuoyunu kötü bir şekilde etkileyerek adil yargılanma hakkını elinden almıştır.

GÖRÜLDÜĞÜ GİBİ DEĞİL YARGILAMANIN ADİLİ, KENDİSİ BİLE YAPILAMAMIŞ OLACAKTIR

AİHS Madde 8

Özel hayatın ve aile hayatının korunması başlıklı maddesinde;

1. Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve haberleşmesine saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.

2. Bu hakkın kullanılmasına bir kamu otoritesinin müdahalesi, ancak ulusal güvenlik, kamu emniyeti, ülkenin ekonomik refahı, dirlik ve düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için, demokratik bir toplumda, zorunlu olan ölçüde ve yasayla öngörülmüş olmak koşuluyla söz konusu olabilir. " hükmünün mevcudiyeti karşısında; Avukat Senih Özay'ın AVUKATLIĞINA HAYATINA MESLEKİ YAŞAMINA özel hayatına, hakkına saygı gösterilmediği , HUKUK ANLAYIŞININ KAYBETTİRİLDİĞİ UMUTSUZLUĞA SEVK EDİLDİĞİ belli değil midir? Bundan ÜLKENİN HUKUK HAYATI etkilenmeyecekmidir ?

AİHS Madde 13

Etkili başvuru hakkı başlığı altında

Bu Sözleşme'de tanınmış olan hak ve özgürlükleri ihlal edilen herkes, ihlal fiili resmi görev yapan kimseler tarafından bu sıfatlarına dayanılarak yapılmış da olsa, ulusal bir makama etkili bir başvuru yapabilme hakkına sahiptir. " hükmünü içermesine göre, olayımızda etkili yolun hiç olmadığı görülmektedir. Bu daha nasıl açıklanabilinir?.Yukarıda sayılan ihlallerin hakkını aramak için iç hukukta etkili bir başvuru hakkının bulunmaması dolayısıyla da bu aihs maddesinin ihlal

edildiği de açıktır Kİ MÜDAHİL OLMAK BAŞVURUMNUZ BÖYLESİNE TOPTANCI USULLE HUKUKU ISKALAYARAK REDDOLURSA BİZE DE TABİİ Kİ ve aihm ‘ ne başvurma durumu KALMIŞTIR..

IV- EXPOSÉ RELATIF AUX PRESCRIPTIONS DE L’ ARTICLE 35 § 1 DE LA CONVENTION

STATEMENT RELATIVE TO ARTICLE 35 § 1 OF THE CONVENTION

SÖZLEŞMENİN 35. MADDESİNİN 1. FIKRASINA İLİŞKİN AÇIKLAMA

Yukarıda açıklama tekrar edilmektedir.

16. Décision interne définitive (date et-natura de la décision, organe - judiciaire ou autre - l’ ayant rendue)

Final decision (date, court or authority and nature of decision)

Nihai karar (kararın tarihi, niteliği, Kararı veren merci -adli veya diğer-)

ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİNİN 2012/3 ESAS SAYILI DAVASINDA EK GİBİ KARAR VERİLMİŞTİR.

Ardından yargı yolu da kapalı olduğundan 17.4.2012 TARİHİNDE ITTILAMIZA ULAŞMAKLA iç hukuk tükenmiştir.

BU gerekçeler ne beni ne avukatları ne hukukçuları ne memleketi doyurmayarak üzerek rahatsız ederek hukukun düzgün işlemesinin sağlanması yükümlülüğünü yerine getirilmeyerek ağır ihmalde bulunulduğu ortadadır.Bu kararlara göre av. senih özay’ın önceden ihlal edilmiş bulunan hak arama özgürlüğü, seyahat özgürlüğü ve çalışma özgürlüğü , ihlal edilmiştir.

17. Autres décisions (énumérées dans l’ ordre chronologique en indiquant, pour chaque décision, sa date, sa nature et l’ organe -judiciaire ou autre- l’ ayant rendue)

Other decisions (list in chronological order, giving date, court or authority and nature of decision for each of them)

Diğer kararlar (tarih sırasına göre her kararın tarihi, niteliği ve kararı veren merci -adli veya diğer- belirtilmelidir.)

Yukarıda belirtilmiştir.

18. Dipos(i)ez-vous d’ un recours que vous n’ avez pas exercé? Si oui, lequel et pour quel motif n’a-t-il pas été exercé?

Is there or was there any other appeal or other remedy available to you which you have not used.

If so, explain why you have not used it.

Başvurmadığınız başka bir çözüm yolu var mı? Eğer varsa, nedir ve neden bu yola başvurulmadı?

Yok. Çünkü imkansız.

V- EXPOSÉ DE L' OBJET DE LA REQUÈTE ET PRÉTENTIONS PROVISOIRES POUR UNE SATISFACTION EQUITABLE

STATEMENT OF THE OBJECT OF THE APPLICATION AND PROVISIONAL CLAIMS FOR JUST SATISFACION

BAŞVURUNUN AMACINA VE HAKKANİYETE UYGUN TATMİN TALEPLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

Sadece ve sadece hukukun yükselmesi, işlemesi ve yargıçların cesaretlenmesine yol açılmasından ve topluma örnek olmak açısından ÖNCELİKLE TEDBİR VE BİZZAT HEYET OLUŞTURULUP ANKARADA İNCELEME TALEBİMİZ VE tazmin edilmesi ve hukukun iyileşmesine yol açmaktan ibarettir.

19.

VI- AUTRES INSTANCES INTERNATIONALES TRAITANT OU AYANT TRAITÉ L' AFFAIRE

STATEMENT CONCERNING OTHER INTERNATIONAL PROCEEDINGS

DİĞER ULUSLARARASI MAKAMLAR ÖNÜNDEKİ USULLERE İLİŞKİN AÇIKLAMA

20. Avez-vous soumis à une autre instance internationale d'enquéte ou de règlement les griefs énoncés dans la présente requète? Si oui, fournir des indications détalilées à ce sujet.

Have you submitted the above complaints to any other procedure of international investigation or settlement? If so, give full details.

Bu başvurunuzdaki şikayetlerinizi başka bir uluslararası makama sundunuz mu?

Eğer sunduysanız, bu konuda ayrıntılı bilgi veriniz. Başvurmadık.

VII- PIÈCES ANNEXÉES (PAS D' ORIGINAUX, UNIQUEMENT DES COPIES)

LIST OF DOCUMENTS (NO ORIGINAL ONLY PHOTOCOPIES)

BELGELER LİSTESİ (BELGELERİN ASLI DEĞİL SADECE ÖRNEKLERİ)

21.

a)Ekte sunulmuştur...

VIII- DÉCLARATION ET SIGNATURE

DECLARATION AND SIGNATURE

BİLDİRİM VE İMZA

22. Je déclare en toute conscience et loyauté que les renseignements qui figurent sur la présente formule de requète sont exacts.

I hereby declare that, to the best of my knowledge and belief, the information I have given in the present application form is correct.

Bu başvuru formunda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu bilgim ve inancım dahilinde beyan ederim.

Lieu/Place /Yer.....İzmir.....

Date/Date /Tarih..... 18.4.2012..

(Signature du/de la requérant(e) ou du/de la représentant(e))

(Signature of the appilcant or of the representative)

(Başvurucunun veya temsilcinin imzası)

Avukat yetkili temsilci Osman Betal Özay

Senih Özay vekili Av. Ömer Kavili

Senih Özay vekili Av. Arif Ali Cangı

Senih Özay vekili Av. Müşir Deliduman

Senih Özay vekili Av.Cem Nemutlu

Senih Özay vekili Av.Mehmet Horuş

Senih Özay vekili Av. Nart Atik

5.1.9.13. Darbe duruşması başlayacak diye heyecanlanan mağdurlarımız, insanımız, darbezedelerimize aydınlarımıza bakın.

Ki bütün bunların ardından Web sitesine halkımızın davacı mısınız? Neden davacısınız? Peki dediğimizde; bakınız ne dediler? Mahkemenize yönelik…

Elleri kirli olanların, elleri kirlenmişleri -hala- koruduklarına, derine daha derine bakmak gerektiğine, çocuklarıma inandığım için ....

Yahya Murat Alpaslan, İZMİR (12 Ocak 2012 18:21)

12 Eylül benim yurttaşlık hakkımı, ülkenin İNSAN HAKLARINI gasp etti. Beni 'Vatan Haini' ilan ederek 12 yılımı, milyonlarca insanı 24 Ocak kararlarına mahkûm ederek ülkemizin 32 yılını çaldı. Davacıyım, yargılanmasını ve 12 Eylül'ü hazırlayan olayların bizzat kendileri tarafından tezgâhlandığının ayrıntılarıyla ortaya çıkmasını istiyorum.

Şanar Yurdatapan, İSTANBUL (12 Ocak 2012 22: 53)

süreçte yapılan zulümlerin hesabı mutlaka sorulmalı. Belki biraz olsun 12 Eylülün çektirdiği ızdırapla yanan gönüllere su serpilebilir. İşkence görenler, yıllarca sevdiklerine hasret sürgün yaşayanlar, sevdikleri katledilen gönüller için adalet yerini bulabilir mi? Bilemeyiz. Ama kimse bir daha böyle bir şeye cesaret edememeli.

Gülden Sönmez, İSTANBUL (13 Ocak 2012 10.56)

Erbakan'ın danışmanı olduğum için aranıyordum. Günlerce sağda-solda, kaçak yaşadım. Öz yurdumda garip, öz vatanımda parya yapıldığım için; o soğuk savaş günlerinde, aynı ülkenin çocuklarının kanları ve gözyaşları üzerine birileri kendilerine iktidar ve servet üretme peşinde olduğu için!

Abdurrahman Dilipak, İSTANBUL (13 Ocak 2012 11.54)

Kardeş kavgasına engel olmak için, akan kanı durdurmak için geldiklerini söylediler ama darbe yapmak için ortamı bizzat hazırladıkları, kendi söyledikleriyle, yazdıklarıyla ortaya çıktı. Türkiye'yi koca bir hapishaneye çevirdiler. Diyarbakır, Mamak, DAL işkencehanelerinde bir kuşağı ezdiler. Sessiz bir toplum yarattılar. Bugün hala onların ısmarladığı Anayasa ile boğuşuyoruz. 12 Eylül, Evren ve Şahinkaya yargılanmalı, yaptıkları tek tek ortaya dökülmelidir.

Lale Mansur, İSTANBUL (13 Ocak 2012 13.03)

Darbelerden nefret ettiğim için gözaltında şahsen karşılanamayan acılar çektiğim için, zaman zaman evrimci, zaman zaman devrimci düşün ve duygulara

sahip olduğumu düşündüğüm için, hukukun artık üst yapı kurumu olmaktan çıkıp alt yapı kurumu olmaya doğru hızla yol aldığını düşündüğüm için, iyi hukuk sergileme fırsatı olabileceği için, bazı solcu arkadaşlarımın endişe ile destek esirgemelerine "görüşleriniz saklı kalsın ama gelin hukuk yolculuğunda çalışalım; beceremezsek o zaman konuşuruz; kesmeyin;" demek için Ve yaşlandığımdan tavsiyelerim olabileceği için KATILDIM...

Senih Özay, İZMİR (13 Ocak 2012 14.09)

Darbeye zemin hazırlamak için yapılan infazlardan birinde babam ölümden dönmüş, aylarını oksijen çadırlarında, yıllarını hastanelerde geçirmiştir. Yine darbeye zemin hazırlamak ve terör yaratmak amacı ile yapılan operasyonlardan birinde, lisede fikirlerimi ifade etmem sebebi ile 15 yaşında 1 ay hürriyetim tehdit edildi ve işkence gördüm ve öğrenim özgürlüğümü engelleyenler beni askeri "mahkemelerinde" öğrenim özgürlüğünü engellemekten "yargıladılar". Darbe günü evim basıldı. Konut dokunulmazlığım ihlal edildi. Darbeden sonra fikirlerim sebebi ile iki kez birer ay hürriyetim tehdit edildi ve işkence gördüm.

Hüseyin Baha Coşkun, İZMİR (13 Ocak 2012 14.11)

Türkiye'de kardeşkanı dökülmesine ses çıkarmadılar, hatta teşvik ve tahrik ettiler. Olaylara bilerek müdahale etmediler veya bizzat olay çıkarttırdılar ve daha binlerce sebep yüzünden.

Sacit Kayasu, İSTANBUL (13 Ocak 2012 15.11)

Demokrat, anti-militarist bir kişinin doğal tavrının ötesinde; 10 yılını yurt dışı sürgününe kaptırmış, babası ve kardeşlerine kendi yüzünden eziyet çektirilmiş, yüzlerce arkadaşı işkenceye maruz kalmış, yüzlercesi yıllar boyu hapis yatmış, onlarca arkadaşı da bu yolda hayatını yitirmiş birisi olarak, üzgünüm, kızgınım, DAVACIYIM...

İlhami Mısırlıoğlu, İSTANBUL (13 Ocak 2012 16.11)

Darbeci olduğu için, 12 Eylül darbesini gerçekleştirdiği için, darbe döneminde binlerce insan tutuklanıp işkence gördüğü, asıldığı için, insanlığa karşı bu suçları işlediği için, zorla, tehditle darbeci 80 Anayasasını kabul ettirdiği için...

Yaprak Zihnioğlu, İSTANBUL (13 Ocak 2012 16.14)

Üniversitelerin üzerine YÖK belasını sardığı için davacıyım.

Hüseyin Yıldırım, İSTANBUL (13 Ocak 2012 16.22)

Çünkü insanım. 12 Eylül'den ve Evrenden insanlık dışı uygulamaları nedeniyle davacıyım.

Hadiye İnceoglu, İSTANBUL (13 Ocak 2012 16.30)

İmzalamak için insan olmak yeter sanırım.

Cemre Omurtağ, KOCAELİ (13 Ocak 2012 16.44)

Ülkeyi en az 30 yıl geri götürdüler.

Koray Tunay, ANKARA (13 Ocak 2012 17.37)

Militarizme kökten karşı olan biri olarak o dönemde yapılan zulümler ve öldürülmeler kimsenin yanına kar kalmamalıdır. Militarizm bir toplumun en kötü dayatmasıdır.

İsmail Özdemir, İZMİR (13 Ocak 2012 17.47)

'İnsan'ım.

Ece Sevim Öztürk, İSTANBUL (13 Ocak 2012 17.48)

Geleceğimi çaldı.

Nazan Esra Ayanoğlu, ANTALYA (13 Ocak 2012 17.49)

Yargılanması gerek hem 12 Eylül'ü gerçekleştirenler, hem de bütün bir devlet algısıdır. Bireyi devlet için kul köle olarak gören bir algının artık yaşama şansı olmamalıdır. Birey devlet için değil, devlet bireye hizmet için vardır.

Merin Sever, İSTANBUL (13 Ocak 2012 17.50)

Yetmez ama Allah belasını versin.

Elif Key, İSTANBUL (13 Ocak 2012 17.57)

Gençliğimin üniversite yıllarımın çoğunu önceleri sebepsiz sonraları nereden geleceğini bilmediğim tehlikenin korkusuyla yaşadım. Her sabah kaybolan ölü bulunan insanların geride kalan hikâyelerini okumak bilmediğim bir yerlerde kötülüğün hep canlı var olduğunu hissettirdi bana, arkadaşlarımın ağabeyleri okuldan atıldı, hapse girdiler, kaza kurşunuyla öldüler ve ben uzun zaman gerçekten kimin neden bu kadar çok insanı öldürmek istediğini bir türlü anlayamadığım için hep güvensiz, tutuk, kendi içime kapanık yaşamak zorunda kaldım. Cevapsız sorularımın içimdeki yankısından başka hiç bir şey duymadım uzun süre. Kötü bir gençliğim oldu işkence ve yasakları, insanların birbirine bu kadar eziyet etmesini anlayamadan, dinlediğim her hayat hikâyesinde evimin duvarlarının yıkıldığını hissedip uyumak zorunda kaldım. Haksız yere hissettiğim

korkumun, inandıkları yüzünden hayatları alınan cesur insanların geride kalanlarına bizi piyon gibi gören, gördüğü gibi korkuyla zavalllaştıran insanların bilinçli bu davranışlarının bedelini ödemesini istiyorum.

Zuhal Özden, İSTANBUL (13 Ocak 2012 17:57

Hukukun ayaklar altına alındığı, suçsuz yere genç insanların, toplumun işkence ve darağaçlarında yok edildiği, tüm demokratik hakların askıya alındığı, basının susturulduğu, Türk İslam sentezli ideolojinin topluma zorla empoze edildiği bir dönem yaşatıldığı için.

Başak Yıldırım, Adana (13 Ocak 2012 18.01)

Memleketimden, arkadaşlarımdan, kurduğum yuvadan uzakta yaşamaya mahkûm oldum. Arkadaşlarım kayboldular, memleket uzakta kaldı, yuva dağıldı...

Ahmet Taştan, İstanbul (13 Ocak 2012 18.06)

Davacıyım, iki elim yakalarındadır! Altın kitaplardan çıkan 'ah benim akortsuz kalbim' anı kitabımda ayrıntılar da vardır, kaç yıl önce basılan bu kitapta neden davacı olduğum da, 'hesap verin' dedim/dedik durduk, umarım adalete verirler hesabı, azrailden önce. Bütün gençliğimizi nasıl araya verdiklerinin naçizane masumane ayrıntılarının da, tam darbe günü ve saatinde arabaya bir subay alarak gittiğimiz Ankara'da darbenin ilk saatlerinden itibaren tanığı olmanın acısı da vardır ve kitap başkalarının canı bahasına yaşadığı, çok daha önemli ayrıntıları sunamadığı düşünülürse, bu kitap da şikâyetçi kişinin kanıtları gibi dava dosyasına koyulabilir. Önemine binaen değil, yürekteki sızıların zayıf bir kopyası diye, unutmadığımız görülsün diye, affetmediğimiz de...

Ayşe Kilimci, Balıkesir (13 Ocak 2012 18.10)

Dev Lis davası başta olmak üzere, dönemin suçlanan, yok yere hapse atılan, eğitimini tamamlayamayan, ömrüne tuhaf mühür vurularak mutsuz edilen bir ferdi olarak...

Fatih Çalışlar, Balıkesir (13 Ocak 2012 18.15)

Yıllarca Ülkemden Uzak Yaşamak Zorunda Bırakıldım Onlar Tarafından.

Nigar Cankur, İzmir (13 Ocak 2012 18.16)

Sayesinde Yitik Bir Gençlik Yetişti.

Kartal Erdener, Balıkesir (13 Ocak 2012 18.18)

Yıllarca Korku İçinde Yaşamak Zorunda Bırakıldım.

Aysen Turan, İzmir (13 Ocak 2012 18.18)

Kendi geçmişimizle yüzleşmenin şart olduğunu, hiçbir şeyin üstünün kapanmaması gerektiğini ve 80 darbesiyle büyük bir insanlık suçu işlendiğini düşünüyorum.

Handan Yıldırım, İstanbul (13 Ocak 2012 18.20)

Her Şeye Rağmen Adalete İnanmak İstiyorum.

Sibel Oral, İstanbul (13 Ocak 2012 18.21)

32 yıldır bekliyoruz, Geç Bile Kalındı...

Gül Dönmez, İstanbul (13 Ocak 2012 18.23)

12 Eylül faşizmine dair bazı kanlı rakamlar:

*1 milyon 683 bin insan fişlendi.

*517 insana idam cezası verildi.

*Haklarında idam cezası verilenlerden 50'si resmen asıldı (nasıl bir mantık urunumdur ki. Sözüm ona “adil” atfedilmek için 9 Ekim 1980 tarihindeki ilk iki cunta idamı için ülkücü Mustafa Pehlivanoğlu ve solcu Necdet Adali seçildi.

* cezaevlerinde toplam 299 insan oldu (?)

*dışarıda 300 insan kuşkulu bir şekilde oldu (?)

*dışarıda 144 insan kuşkulu bir şekilde resmi katkı olmadan olduruldu (?)

*171 insanim işkenceden olduğu belgelendi.

*95 insan çatışmada (?) Oldu.

*73 insana doğal olum (?) Raporu verildi.

*43 insanın intihar ettiği (?) Bildirildi.

*16 insan kaçarken (?) Vuruldu.

*14 insan açlık grevinde oldu.

*650.000 insan gözaltına alindi

*7 bin insan için idam cezası istendi.

*30 bin insan sakıncalı olduğu için (?) İsten atıldı.

*3 bin 854 öğretmen ve 120 öğretim üyesi kurumlarından atidir.

*14 bin insan vatandaşlıktan çıkarıldı.

*30 bin insan siyasi mülteci olarak yurtdışına gitti.

*gazeteler 300 gün yayın yapamadı.

Evren ve 12 Eylül'de güç vesayetini ellerinde tutanlar basta, T.C.nin kurulusundan bugüne devlet adına zimmin insanları kaybeden, öldüren, işkence eden, hapseden, fikir ve bu fikirlerini ifadelerini gaspeden-gaspetmeye çalışan, askerinden, polisine, siyasetçisinden yargı mensubuna, doktoruna doğrudan devlet aktörü ya da onlarla ilişki içinde olan tüm insanlık suçlularının "insanlık suçlusu" olarak yargılanmasını ve TC'nin bir an önce BM zorla/gözaltında kaybetmeyi engellemek için uluslararası sözleşmeyi imzalayıp taraf olmasını ve uluslararası ceza Mahkemesi'ne üye olmasını istiyorum.

Mehmet Atak, İstanbul (13 Ocak 2012 18.24)

12 Eylülle bu toprakların üzerine örtülen karanlığın artık kalkmasını istiyorum. Tesadüfen hayatta kalanlardanım. Yitirdiklerimize bunu borçlu olduğumu biliyorum. Bu karanlığın, zulüm, hukuksuzluğun, üstünün kapatılıp unutulmasına, normal kabul edilmesine izin vermek istemiyorum. Bilinç kirlenmesinin son bulmasını istiyorum.

Solmaz Marşan, İstanbul (13 Ocak 2012 18.30)

Bir işçi olarak gasp edilen haklarımdan dolayı yıllarca çektiğim ekonomik sıkıntılar, potansiyel suçlu konumumdan dolayı aile fertlerimin geleceklerinin olumsuz etkilenmesi.

Ali Rıza Omurtağ, Adana (13 Ocak 2012 18.35)

İnsanlık dişi uygulamada sessiz kalarak dolaylı destekçilerinden biri olamam.

Kamil Kenan Büke, Adana (13 Ocak 2012 18.41)

12 Eylülde 52 gün gözaltında her türlü (fiziki ve manevi) işkenceye tabi tutuldum. 27 ay Mamak askeri cezaevinde tutuklu kaldım. 11 yıl süren dava sonucunda yargılandığım davalardan berat ettim. 11 yıl süren bu dava aile yaşamımın, çevremin ve yaşamımın altüst edilmesine neden olmuştur. Dün olduğu gibi bugün de iki elim 12 Eylülcülerin yakasında olacaktır.

Muharrem İkitimur, İstanbul (13 Ocak 2012 18.45)

Davacıyım; Çünkü İnsanım.

Binnur Caymaz, İstanbul (13 Ocak 2012 19.09)

Dört Yıl İşkencecilerden Kaçmak, Dört Yıl Mülteci Olarak Yaşamak Zorunda Kaldım.

Talat Ulusoy, İzmir (13 Ocak 2012 19.13)

12 Eylül'ün Bütün Kurum Ve Askeri, Sivil, Siyasal, Bürokratik Sorumluları İnsanlığa Karşı Suç İşlediler.

Hüseyin Çakır, İstanbul (13 Ocak 2012 19.14)

Çünkü Erdal Eren'i ve diğer devrimcileri astırdı. Babam da dâhil olmak üzere tüm solcular, aleviler işkence gördü. Okulda zorunlu din dersine maruz kaldım, demokrasiye darbe indirdi...

H.Selda Aksoy, İstanbul (13 Ocak 2012 19.18)

Ülkeyi Zalimce Kana Buladığı, İnsanları Darağaçlarına Yolladığı, Cezaevlerinde, İşkence hanelerde Binlerce İnsanı İşkencelerden Geçirttiği İçin. Ülkenin Geleceğini Kararttığı İçin Davacıyım.

Tamer Kayaş, İstanbul (13 Ocak 2012 19.27

Dönemin insan haklarına aykırı hemen her uygulamasını, acısını, kaybını birebir yaşantılarmış olsam da 12 Eylül'den ve Evren'den davacı olmak için sadece demokrasi, özgürlük ve insan haklarından yana olmak fazlasıyla yeterli.

Hakan Akçura, İZMİR (13 Ocak 2012 19.29)

"Dokunulmaz" sanılanlara da dokunulacağını göstermek için...

Ural Ateşer, ADANA (13 Ocak 2012 19.31)

Ben bu süreçte yaşananların bire bir muhatabı oldum. 12 Eylül benim ve ailemin hayatını yaşanmaz hale getirdi. Gözaltı süresince hem ben hem eşim işkence gördük. Gördüğümüz işkenceler ülkede sos ve sosyalist alandan gelenlerin maruz kaldığı işkencelerin aynısı idi. Sadece ben ve eşim 12 Eylülden zülüm görmedik. Aile fertlerimizde ağır bir bedel ödedi. Menemende oturan büyük abim biz gözaltında olmamıza rağmen evine gidilip alınıyor. Askeri jipsin arkasına oturtuluyor, elleri kelepçeli mahalleyi sokak, sokak gezdirilip teşhir ediliyor. Sonra karakola götürülüp gece sabaha kadar gözaltında tutuluyor. Sabahleyin bırakıyorlar. Bir de tembihliyor. Eyer o komünist kardeşine gidersen başına daha olmadık işler gelecek. Böylece ben ve eşim gözaltında işkencelere maruz kalmışken 60 gün süren gözaltı yetmiyormuş gibi sadece kardeş olmaktan dolayı

ailemin tüm fertleri gözdağı ile sindirildi. Bunun için davacıyım. Aç bırakıldığım için, işsiz bırakıldığım için, habip yatırıldığım için davacıyı.

Nizamettin Aktaş, İZMİR (13 Ocak 2012 19.38)

Çünkü insanım evet en mantıklı gerekçe bu.

Dilara Özgül, İSTANBUL (13 Ocak 2012 19.53)

Sadece ve sadece ülkemde gerçek bir demokrasinin inşa edilmesi için özgürlükleri kısıtlayan anlayıştan ve işkencecilerden hesap sorulabilmesi, çocuklarıma, torunlarıma aydınlık bir ülkeyi miras bırakabilmek için suçluların cezalandırılması gerektiğine inanıyorum. Eğer herhangi bir suçları yoksa lütfen ispatlasınlar!

Servet Şahin Şentürk, ADANA (13 Ocak 2012 19.57)

İdamlar, işkenceler, hapisler... Hayatları karartılan yüzbinlerin çektiğinin hesabı sorulmalı. ABD'nin darbedeki rolü açığa çıkartılmalı.

Beril Eyüboğlu, İSTANBUL (13 Ocak 2012 20.08)

DİSK GIDA-İŞ SENDİKASI YÖNETİM KURULU VE VAN ŞUBE BAŞKANI OLARAK YARGILANDIM VE BERAT ETTİK

Tekin Yıldırım, İZMİR (13 Ocak 2012 20.12)

Davacı olmak zorundayım... Başka türlüsü mümkün değil...

Yavuz Kaynar, İSTANBUL (13 Ocak 2012 20.24)

Sosyalistim.

Necla Okyay, MUĞLA (13 Ocak 2012 20.27)

Ben silahlı kuvvetlerden 1978 yılında resen uzaklaştırılmış bir kişiyim. Suçum bile belirtilmeden keyfi bir uygulama ve kararla mesleğime son verildi. Tabi bu süreçte mahkemeler, cezaevleri vs. gibi süreçleri yaşadım. Fiziki değil ama psikolojik işkencelerden geçirildim.2 Eylül aslında 12 Mart sürecinden itibaren planlanmış bir darbeler silsilesinin önemli bir durağıdır.12 Eylül döneminde asker sivil faşistlerin saldırılarına uğradım. İş bulamadım.12 Eylül öncesi ve sonrası darbeyi planlayanlardan, uygulayıcılarından, işkencecilerinden ve buna çanak tutan sivil bürokrasiden hesap sorulmalıdır. Saygılarımla

Mehmet Necati Besler, İSTANBUL (13 Ocak 2012 20.31)

Darbe yapmak için döktüğü kanların hesabını sormak için

Oya Özgüven, MUĞLA (13 Ocak 2012 20.37)

Binlerce insan mağdur oldu, var olan demokratik hakları kaldırdı, en büyük zararı emekçilere yaşattı, sonuçları hala yaşamaktalar, en az hakka sahip emekçiler bugün tüm dünyadaki kardeşlerinden. Oransal olarak en az sendikalı işçi Türkiye'de, en adaletsiz ülkeler arasında Türkiye...

Duran Taştan, KAYSERİ (13 Ocak 2012 20.40)

Ülkemi kana buladılar, kuşaklar boyunca sızlayacak yaralar açtılar, hayatimizi cehenneme cevirdiler

Özden Arıkan, İSTANBUL (13 Ocak 2012 20.43)

İnsanca bir yaşam için.

Ilgın Koçak, İSTANBUL (13 Ocak 2012 20.47)

Tüm faşist uygulamaların hesabi verilmelidir.

Reha Alpay, ANKARA (13 Ocak 2012 20.57)

Evet, davacıyım ama HAZIRLANMIŞ OLAN İDDİANAME kapsamında değil. Hepimizin bildiği gibi söz konusu iddianame 12 Eylül faşist rejimini aklar nitelikte olup dönemin CUNTA AĞZI ile yazılmıştır.

Ekim Çakıroğlu, İSTANBUL (13 Ocak 2012 21.02)

1979 yılında ilan edilen sıkıyönetim döneminde gözaltına alındığımda 19 yaşındaydım. Her türlü insanlık dışı işkenceye uğradım. Sonra 24 Nisan 1980 de yeniden gözaltına alınarak Elazığ 1800 Evlerdeki il trafik müdürlüğü tabelası asılı işkence hanede haftalarca ağır ve insanlık dışı işkencelere maruz kaldım. Kırık kaburgalar, şiş ve kapanmış gözler, patlamış ayak tabanları ile askerlerin kolunda savcının karşısına çıkarıldım. İşkencecilerden şikâyetimiz, (Rıza Özlü TAŞ'la birlikte) Sıkıyönetim mahkemesi savcısınca alayla geçiştirildi. Tutuklandım, ceza aldım, 12 Eylül'ü cezaevinde karşıladım. Elazığ sıkıyönetim 3 Notlu tutukevinde 20 ay kaldım ve ağır işkencelerine hedef oldum. Elazığ sivil cezaevi ve Malatya E tipi cezaevinde, işkence, insanlık dışı uygulamalara ve hücre cezalarına maruz kaldım. 1985 Nisanında tahliye oldum ve polise teslim edildim. Ankara Gazi eğitim enstitüsü son sınıf öğrencisiydim, kaydım silindi ve öğrenimimi bitirmem, öğretmenlik mesleği hakkım elimden alındı. Bedensel, ruhsal ve ekonomik bakımdan mağduriyet yaşadım. Kenan Evren'den, Konseyden, Elazığ emniyet müdürlüğünden, MİT Osman olarak bilinen işkenceciden, Kayserili Yaşar diye bilinen işkenceciden, 8. Kolordu komutanlığı

yetkililerinden, Sıkıyönetim mahkemesi hâkim ve savcılarından, adli müşavirlerden, Sami isimli sıkıyönetim tutukevi müdüründen, Falkoneti diye adlandırılmış iç güvenlik amiri yüzbaşı ve o dönemde görev yapan diğer görevlilerden davacıyım.

Şükrü Günseli (Günseli), İZMİR (13 Ocak 2012 21.15)

Vicdanı olan ve düşünebilen bir İNSANIM.

Sanem Yıldırım, MERSİN (13 Ocak 2012 21.21)

11 yıl kaçak yaşadım ve en verimli olabileceğim yılları hakkımda açılan davalardan dolayı kaçak yaşamak ve ailem le olan bağlarımı sıfırlayarak, yaşamak zorunda bırakıldım ayrıca ailem ikamet değiştirmek zorunda kaldılar benim yüzünden inanılmaz mağdur oldular. Ve hala o günlerin izini ailecek çekiyoruz.

Hüseyin Al, AYDIN (13 Ocak 2012 21.31)

Mevcut yasaları hiçe sayarak, idareye el koymakla anayasal suç işlenmiştir. İnsanlık dışı uygulamalar yapılmıştır. Yaptıklarının cezasını çekmelidirler.

Hüseyin Gürbüz, KOCAELİ (13 Ocak 2012 21.50)

Bizim geleceğimizi kararttı ve kendisinden sonra gelenlere (Tansu Erdoğan)'a ilham kaynaklığı ediyor düşünceleri! İktidarda yarım bıraktığını tamamlamaya çalışanlar iktidarda

Metin Coşar, SİİRT (13 Ocak 2012 21.51)

Yunanistan NATO'ya geri almak için Türkiye'nin çekinesini ortadan kaldırmak ve isçi ve emekçi sınıfların mücadelesini durdurarak 24 Ocak kararlarını gerçekleştirmek için bu insanlık dişi darbeyi gerçekleştirenlerden ben de davacıyım. Isımı kaybettim, işkencelerden geçirildim, uç yıl Kaba koz ve Metris hapishanelerinde yetirildim. 1984 sonunda serbest bırakıldıktan sonra uzun yıllar kendime gelemedim ve hiçbirisi eskisi gibi olamadı. Demokrasinin, siyasi partilerin, isçi sendikalarının, meslek kuruluşlarının, on binlerce gencin ve yurtseverin tırpanlanması bu ülkeye karsı yapılabilecek en ağır bir suçtur. Davacıyım ve bütün bu insanlara-ailelerine tazminat ödenmesini de talep ediyorum.

Erhan Gömüce, İSTANBUL (13 Ocak 2012 21.55)

Atatürk'ün zamanında tohumunu attığı, hâlihazırda bile ceremesini çektiğimiz "Atatürk milliyetçiliği" düzeninin sözcüsü, hala kurtulamadığımız anayasayı bizim basımıza bela ettiği için...

Sait Dagabakan, ADANA (13 Ocak 2012 21.58)

Özetle: 12 Eylül mahkemelerinde yargılandım. 12 Eylül zindanlarında kaldım. 12 Eylül işkence hanelerinden geçtim. Evren ve diğer cuntacı subaylar, sıkıyönetim komutanları, cezaevi müdürleri, paşa-valiler, işledikleri insanlık suçlarından dolayı insanlık vicdanında çoktan mahkûm olmuşlardır; "resmen" de mahkûm olmalıdırlar...

Cafer Solgun, İSTANBUL (13 Ocak 2012 22.08)

Doğduğumdan beri tanıdığım herkesin ve her şeyin ruhunu "çaldığı" için.

Sinem Hun, ANKARA (13 Ocak 2012 22.17)

Ben 12 Eylül olduğunda 11 yaşındaydım. Ama etkilerini öyle derin hissettim ki hala devam eden bir baskıcı rejimin tesiri altında yaşamak zorunda bırakıldım. Şikâyetçiyim çünkü boş bir gençlik ve halk yetiştirdiği için, benliğimizi yok ettiği için demokratları silip yardakçıları yarattığı için diğer dinleri yok sayıp İslamcıları palazlandırdığı için hayatı bize zehir ettiği ve çocuklarımın da bu iğrenç rejimde büyütmek zorunda olduğum için her gün okulda ne mutlu türküm dedirttiği için kızıma zorla din dersi verdiği için ve Türkiye halklarının geleceğini kararttığı için ve binlercesi için. Şi-ka-yet-çi-yim kardeşim...

Nevzat Altuntaş, DİYARBAKIR (13 Ocak 2012 22.34)

Unutmamak için, karartılmış tarihin her sayfasıyla yüzleşmek için, yok sayılan adaleti aklamak için Evran'dan ve tüm 12 Eylül darbecilerinden davacıyım

Nimet Yardımcı, MUĞLA (13 Ocak 2012 22.35)

Halkın seçtiği parlamentoyu TSK İç Hizmet kanunu adına yok edip halkın kendilerine asla vermediği ve vermeyeceği bir yetkiyi kullanarak ülkeyi karanlığa götürdükleri için.

Mustafa Özuslu, İZMİR (13 Ocak 2012 22.44)

Sorgu odalarında tecavüz edilen kadınlarımızın, cinsel organlarına ip bağlanarak çekçek oynanan gençlerimizin, Gözleri önünde alınıp bir daha geri dönmeyen çocukların anne ve babalarının, 17 yaşında daha bebek kokarken asılan bebelerimizin başına gelenler dünyada başka hiçbir insanın başına gelmemesi için davacıyım.

Sami Akalın, İZMİR (13 Ocak 2012 22.45)

Benim yaşamımdan 30 yılımı çaldı.

Yıldız Alev Süleymanağaoğlu, İSTANBUL (13 Ocak 2012 23.04)

İnsanım... yurttaşım...

Serdar Şakra, MUĞLA (13 Ocak 2012 23.20)

Aileme ve şahsıma zulmünün çengellerini takması genel olarak sayısız insana yaşattıkları acı ve zulmün yanında çok silik kalır. Ruhumuzdaki darp izleri hala devam ediyor. Kişisel sebepleri aşan gerekçelerle insan olduğum ve tavır alıştan yana sorumlu hissettiğim için davacıyım... Omurgalı insanların yanında, ezilen insanların onurunu için... Kenan Evren'in yaşının öne sürülmesi de çok gülünç. Heyet'in dediği gibi; ceza suçlunun en insani hakkıdır. Elbette insani bir ceza, onların insanlara reva gördükleri gibi değil... Düşmanlarımıza bile adalet borçluyuzdur zira...

Meryem Rabia Taşbilek, BURSA (13 Ocak 2012 23.21)

"Bizim oğlanlar" efendilerine laiki ile hizmet ettiler, ne diyordu o dönemin CIA şefi. "bizim için ülke rejiminin halk tarafından beğenilmesinin önemi yok, önemli olan bizim adamımızın olmasıdır...".bu kadar ifade bile faşist 12 Eylüllülerin kimliklerini veriyor...

Sefa Kelkitli, İSTANBUL (13 Ocak 2012 23.26)

1980 darbesinde Diyarbakır zindanında tam iki yivlimi çaldı, berat etmeme rağmen her hafta sonu karakollarda dayak faslı yasadım. Olay nerde olursa olsun gelip beni yakalıyorlardı. Tam 20 sene pasaport alamadım her defasında da tehdit ediliyordum

Mehmet Şirin Gündüz, BATMAN (13 Ocak 2012 23.42)

1980 öncesi kardeş kavgasını körükledi, bu dönemde ailemden bir kişiyi kaybettim, iki pırıl pırıl zekâ, biri 10 senelik, öteki 28 senelik yeraltı hayatına geçti, silah kaçakçılığı karşılığı insanlara tanınan imtiyazlara şahit oldum, Türkiye'nin bir muz Cumhuriyeti olduğu intibaını vererek benim milli onurum dünya üzerinde rencide oldu, PKK terör örgütü bu dönemde kuruldu ve hala bunlarla senede 300 milyar dolarlık eroin kaçakçılığı arasındaki bağlantı çözülmüş değil. OYAK in da insider trading ve kara para aklamadaki olası rolü de incelenmelidir.

Feza Lochner, İSTANBUL (14 Ocak 2012 00.07)

Kenan e-Evren ve arkadaşlarının, işçilere, emekçilere 12 Eylül 1980 darbesiyle, halka yaptıkları bin bir türlü zulüm, işkence, baskı, sindirme gibi suçlardan yargılanmasını istiyorum.

Ahmet Kılıç, İZMİR (14 Ocak 2012 00.21)

Zulümleri sineye çekmek, tekrarlanmasına göz yummak demek olacaktır.

Ceren Kaya, İSTANBUL (14 Ocak 2012 00.25)

Evrensel olarak baktığımda, insanlık suçu işlendiği için… Binlerce insanın hayatları alındığı ya da binlerce ruh söndürüldüğü için… Kişisel olarak baktığımda ise okuduğum lisenin eğitim sistemini bilimsellikten çıkarıp dine kaydırdığı ve kötü bir eğitim almama neden olarak geleceğimi olumsuz etkilediği için.

Dürdane Abdal, İSTANBUL (14 Ocak 2012 00.29)

Bu ülkenin gelişimini en az 25 yıl geriye götürdü. Yaşamımızdan bu süreyi çaldı.

Mustafa Sütlaş, İSTANBUL (14 Ocak 2012 00.36)

Faili malum cinayetlerde, malum faillerden biri olduğu için.

Raziye Öztürk, İSTANBUL (14 Ocak 2012 00.44)

Bende bir 12 Eylül mağduruyum. .toplam 38 ay özgürlüğümü elimden aldılar.

Abdurrahman kansız, Balıkesir (14 Ocak 2012 00.52)

Beni de işkence tezgâhlarından geçilerek as synt kom mahkemelerinde kendilerince yargılayıp10 yılımı harcadılar.

Cahit Albayrak, İstanbul (14 Ocak 2012 00.57)

12 Eylül'e zemin hazırlamak için kardeşi kardeşe kırdırdılar. 12 Eylül sonrası da kardeşleri kendileri kırdılar. O kardeşler için, insan olduğum için! Binlerce annenin saçına yıldız düşürdükleri için!

Ümran düşünsel, İstanbul (14 Ocak 2012 01.09)

Türkiye'nin kaderini değiştiren 12 Eylül cuntası masum işçilerin ve halkın üstünde silindir gibi geçti bunu yaparken bu ülkenin bağımsızlığını ABD'ye peşkeş çektiler ülkenin aydınlarını ve gençlerini yok ederek ülkenin geleceğine ipotek koydular bunun için yargılanmalarını istiyorum

Süleyman Yaray, Mersin (14 Ocak 2012 01.10)

1980 tarihinde ilk mağdurlarında biriyim. 1980 1984 tarihleri arasında Diyarbakır ceza evi vahşetinde yaşayanlarda biriyim. Ayrıca suç duyurusunda bulunanlardan da biriyim... Bu insanlık suçunu işleyen 12 Eylül darbecileri başta Kenan evren olmak üzere ve beraberindeki milli güvenlik kurulu ve o dönemde insanlık suçunu işleyen bütün asker ve sivil görevlilerin yargılanması için tekrar davacıyım ve müdahil olmak istiyorum.

Ramazan Nas, İstanbul (14 Ocak 2012 01.11)

15 Yaşında Bir Çocukken İşkenceye Maruz Kaldığım İçin.

Arin Asmin, İstanbul (14 Ocak 2012 01.51)

Kim Yaparsa Yapsın, Gerekçesi Ne Olursa Olsun, Darbeler Meşru Değil. Sonucu Kan, Gözyaşı, İşkence Ve Acıdan Başka Bir Şey Getirmediği Ve Yapanın Yanına Kar Kalmamalı...

Avni Kalkan, Ankara (14 Ocak 2012 01.57)

Rengârenk Çocukluğumu Pis Bir Gri Boyaya Boğduğu İçin.

Erden Kosova, İstanbul (14 Ocak 2012 02.38)

"Asmayalım da besleyelim mi 'mantığında Olduğu İçin.

Püren Dinçer, İzmir (14 Ocak 2012 02.42)

Apolitik Bir Gençliğin Yetişmesine Sebep Olduğu İçin

Ekin Gün, İzmir (14 Ocak 2012 02.59)

Güzele Ve Umuda Düşman

Sinan Hatırnaz, İstanbul (14 Ocak 2012 06.57)

Türkiye deki bütün toplumsal dengeleri alt üst ettiler. Ülkeyi sermaye sınıfının egemenliğine sundular. Yüz binlerce insan işinden ailesinden oldu. Bu ağır travmanın hesabı sorulmalıdır.

Necdet Önoğlu, adana (14 Ocak 2012 07.55)

Gençliğim okuduğum her kitabın, kullandığım her sözcüğün yasaklı olması korkusuyla geçti. Milli güvenlik dersi ve bilgisizliğim en önemli özelliğim haline geldi. Travmalı insanların arasında yaşarken yaralarımın olmayışının ezikliğini yaşadım, mutlu olmam gerekirken.

Günay barış, adana (14 Ocak 2012 08.35)

Şizofren toplum haline getirilmesinin baş sorumlularından davacıyı.

Hamdi Öztürk, İzmir (14 Ocak 2012 09.05)

Benliğimi Yok Ettiler YÖK'ü Yarattılar.

Evrim Kepenek, İstanbul (14 Ocak 2012 09.41)

Binlerce İnsanın Hayatını Söndürdü. Yetim Koydu. Gencecik İnsanların Hayatını Bitirdi.

Yurdagül Şahin, İzmir (14 Ocak 2012 09.56)

Binlerce İnsanın Hayatını Kararttığı İçin. Çocukluğumuzu, Gençliğimizi Kâbusa Döndürdüğü için.

Ayşen uysal, İzmir (14 Ocak 2012 09.56)

Biz genceciklere korkuyu, kaygıyı da öğretti. Herkesin altüst olduğu, her anlamda kayıplar verdiğimiz yıllar olduğu için. Ve daha çok gerekçem var.

Nesrin aslan, İstanbul (14 Ocak 2012 10.06)

Ben de mağdurum; 12 Eylül darbesini organize eden ve katkıda bulunan ABD ile ''tekelci vahşi sermaye'' önderleri ve TSK komuta heyeti ile işbirlikçisi hükümet üyeleri ile on binlerce insanın yaşamını karartan işkencecilerden ve bunlara göz yuman kamu görevlilerinden şimdiye kadar hesap sorulamaması nedeniyle bir hukukçu olarak çok üzülüyor ve utanıyorum. Bu nedenle mağdurum.

Noyan Özkan, İzmir (14 Ocak 2012 10.08)

Topluma karşı uyguladıkları faşizan baskı zulüm işkencelerin tarih önünde hesabının sorulması için.

Salih cebe, Balıkesir (14 Ocak 2012 10.11)

Yaptıkları zulüm cezasız kalmasın diye davacıyım. Deli gömleği gibi zorla giydirdikleri ve 30 yıldır kurtulamadığımız Anayasa'ları nedeniyle davacıyım.

Sevgi Tuncel, İstanbul (14 Ocak 2012 10.14)

12 Eylül yakınlarımın yurttaşlık hakkımı, ülkenin insan haklarını gasp etti. Beni 'vatan haini' ilan ederek 3,5 yılımı, milyonlarca insanı 24 Ocak kararlarına mahkûm ederek ülkemizin 30 yılını çaldı. Davacıyım, yargılanmasını ve 12 Eylül'ü hazırlayan olayların bizzat kendileri tarafından tezgâhlandığının ayrıntılarıyla ortaya çıkmasını istiyorum.

Şiho Şahan, Gaziantep (14 Ocak 2012 10.27)

Hangi gerekçeyi yazsam ki son iki yılda kaybettiğim arkadaşların hepsi o yıllarda çektikleri zulüm ve sıkıntılar nedeniyle genç yaşta aramızdan ayrıldı, birçoğu da amansız hastalıklarla boğuşuyor. Onların anısı adına davacıyım.

Ümit akın, Eskişehir (14 Ocak 2012 10.34)

O yıllarda öğrenci idim terör yüzünden eğitimimi tamamlayamadım.

Neşat keleş, Balıkesir (14 Ocak 2012 10.41)

Geleceğimizi kararttılar. Türkiye'nin demokratikleşmeseniz engellediler.

Ensar altun, İstanbul (14 Ocak 2012 10.46)

Çünkü dedemi tel örgüler ardında gördüğüm o günü hiç unutamadım. Dayımın mahkemesine gittiğim günü... Duruşma öncesi kırmızı çiçekli çantamı arayan güvenlik görevlisini de. 5 yaş hatıralarımı arama, tutukluluk ve mahkûmiyetlerle kirletenlerden hesap sorulmasını istiyorum.

Semanur sönmez yaman, İstanbul (14 Ocak 2012 11.04)

Bende davacıyım. Kendi çektiğim işkenceleri bir tarafa bıraksam bile beni içeri aldıklarında üzüntüden hayatını kayıp eden ve çıktığımda bir daha göremediğim babam, üzüntüsünden yataklara düşen çocuklarım ve eşim, kayıp ettiğim işim için. Fasit bir düzene kimsenin bir daha heveslenmemesi adına bu insanların ve onların bütün yardakçılarının yargılanmasını istiyorum.

İ. savaş dalkılıç, İzmir (14 Ocak 2012 11.17)

Onların iktidara el koyabilme hırsı yüzünden çok sevdiğim ziraat mühendisliği eğitimimi tamamlayamadım.

Mustafa yılmaz, Muğla (14 Ocak 2012 11.33)

Ülkenin ilerlemesinin önüne engel koyduğu ve şimdiki faşist, dinci diktacıların da yönetime gelmelerine neden olduğu ve halkın bilgi ve kültür düzeyinin düşmesine, koyun yerine konmasına yol açtığı için. Davacıyım.

Ahmet Emer, İzmir (14 Ocak 2012 11.46)

Özgürlüğümüzü Çaldığı İçin.

Tülay Karacaörenli, İstanbul (14 Ocak 2012 11.56)

Hayatımın Gençlik Yıllarını Zehir Etti.

Bülent Gündüz, İstanbul (14 Ocak 2012 12.03)

Üç Darbeyi de yaşadım. Tüm Sülalem İle Birlikte... Çocuklarımız Asla Yaşamasınlar.

M. Nazım Öztürk, İstanbul (14 Ocak 2012 12.30)

Darbenin yapılması, hiç bir kötü sonuca yol açmasa bile suçtur: Çünkü halkın iradesini hiçe saymıştır darbeciler, demokrasiyi anlamsız hale getirmişlerdir. Kaldı ki 50 ye yakın suçsuz insanı asan, yüzbinlerce kişiyi fişleyen işkence eden hayatlarını, eğitimlerini, işlerini, sağlıklarını ellerinden alan darbecilerin yargılanmaması abesle işgaldir. Gelecekte kimsenin darbeye teşebbüs edememesi için de darbecilerin yargılanıp ceza almaları gerekmektedir. Bu nedenle bende imzamla bu kampanyaya katılıyorum.

Atacan Şimşek, İstanbul (14 Ocak 2012 12.32)

Gerekçe Gerekiyor mu?

Rezzan Şebin, Muğla (14 Ocak 2012 13.08)

Özgürlük, Adalet, Barış Talebimizin Güçlenmesi İçin Davacıyım. Bir Daha Asla...

Nazmi Şaşmaztin, İzmir (14 Ocak 2012 13.13)

On Gün İşkence Gördüm

Sıddık Laçiner, Muğla (14 Ocak 2012 13.14)

1978 Maraş katliamı, corum, Malatya, Elâzığ da ülkücülerin, Alevileri ve solcuları katledilmesinin tüm detaylarıyla araştırılması, Erdal eren basta olmak üzere oldurulan, tutuklanan, baskınlar ve gasp edilen haklarımız için.

Hatice Altınışık, İstanbul (14 Ocak 2012 13.16)

Çünkü insanım.

Ayhan topal, adana (14 Ocak 2012 13.55)

Kamu emekçilerinin örgütlenmesi için kurulan ve bir örgütün de kurucu genel başkanı olduğum (tüm-der tüm memurlar birleşme ve dayanışma derneği) derneklerin kapatılması, üyelerimizin hapsedilmeleri, işten çıkartılmaları gibi anti demokratik faşist baskılar nedeni ile

Mithat görkem, Ankara (14 Ocak 2012 14.07)

”1 milyon kişi gözaltına alındı, 1 milyon 683 bin kişi fişlendi, açılan 210 bin davada 230 bin kişi yargılandı, 7000 kişi için idam istendi, 517 kişiye ölüm cezası verildi, 259 kişinin idam dosyası meclise gönderildi, 17’si devrimci 50 kişi idam edildi, 17 yaşındaki Erdal Eren’i idam ettiler, binlerce kişiye müebbet hapis cezası, on binlerce kişiye çeşitli hapis cezaları verildi. 30 bin kişi faşizmin

takibinden kurtulmak için ülkesini terk etti, 14 bin kişi vatandaşlıktan çıkarıldı, 388 bin kişiye pasaport verilmedi, 30 bin kişi sakıncalı olduğu için işten çıkarıldı, 171 kişinin işkenceden öldüğü belgelerle kanıtlandı, işkence sonucu ölen diğer yüzlerce insan resmî kayıtlara giremedi, binlerce insan gördüğü işkenceler sonucu sakat kaldı, binlerce insan yaşadığı şokun etkisiyle psikolojik sorunlar yaşadı, yüzlerce insan akıl sağlığını kaybetti, yüzlerce insan intihar etti, içerde ve dışarıda 300 kişi kuşkulu şekilde öldü, binleri bulan faili meçhullerin ve kayıpların listesi tutulamaz oldu, ülkenin dört bir köşesini cezaevleriyle donattılar, siyasî tutsakları düşünmeyen, inançsız, kimliksiz, değersiz kişiler haline getirmek için akıl almaz işkence ve baskı yöntemleri uyguladılar. Metris, Mamak, Diyarbakır gibi büyük cezaevleri işkencecilerin sayısız yeni işkenceyi denediği işkence yuvaları haline getirildi, özellikle Diyarbakır Cezaevi'nde yaşananlar tam bir vahşetti, 14 kişi cezaevindeki uygulamaları protesto etmek için yaptıkları açlık grevlerinde yaşamını yitirdi. Ülkenin değişik cezaevlerinde onlarca insan uygulamaları protesto etmek için kendini yakarak yaşamına son verdi, 300 gazeteci saldırıya uğradı, 3 gazeteci öldürüldü, gazeteciler hakkında toplam 4000 yıl hapis cezası istendi, 13 büyük gazete için 303 dava açıldı, gazetecilere toplam 3315 yıl 6 ay hapis cezası verildi, gazeteler 300 gün kapatıldı, 49 ton gazete, dergi ve kitap sakıncalı olduğu için imha edildi, 23667 derneğin faaliyeti durduruldu, 937 film sakıncalı bulunduğu için yasaklandı.

Ali sönmez, İzmir (14 Ocak 2012 14.23)

Hiç bir hâkim savcı ve avukat yüzü görmeden ist 1 nolu sıkıyönetim mahkemesinden toplam 17 yıl 10 ay yirmi gün ceza verdiler, tabi ki gıyabımda, davam sıkıyönetimde devam ederken ben Giresun kapalı ceza evinde yatıyordum, ceza aldığımı bir posta ile öğrendim, itirazıma rağmen cezam kesinleşti ve cezamı yatıp çıktım, bu nedenle 12 Eylül yönetiminden ve benim bu hukuksuzluğa muhatap olmama neden olan tüm yetkililer erden davacıyım.... Recep güler...

Recep güler, İstanbul (14 Ocak 2012 15.08)

Barış derneği, töbder, TKP davası gibi davalardan arandığım için 4 sene kaçak yaşadım. Daha sonra Danimarka'da siyasi mülteci olmak zorunda kaldım

Hasan Gürkan, Muğla (14 Ocak 2012 15.11)

12 Eylül 80 ve sonrasında yaşanılanları canlı tanıklıklardan, anlatılanlardan, kitaplardan vb. öğrendim. Bu durum insana, insanlığa yakışmadığından ve bir daha hiç bir insanın yaşamaması için, şiddetsiz bir dünya için,

Meral san, Muğla (14 Ocak 2012 15.28)

Türkiye halkına her türlü kötülüğü yaptıkları için, zenginler adına halkı ve devrimcileri biçtikleri için, ülkeyi ABD'nin isteği doğrultusunda şekillendirdikleri için, 12 Eylül kukla mahkemeleri kurdukları için, işkenceyi ve idamı ve her türlü zulmü meşrulaştırdıkları için davacıyım.

Muammer Sakaryalı, İzmir (14 Ocak 2012 15.44)

Darbelere karşı çıkamayanlar devrim yapamaz!

Özgür kalafat, İstanbul (14 Ocak 2012 15.55)

Bizi güzel ülkemizden ettiler...

Nilgün tokmak, İstanbul (14 Ocak 2012 16.01)

Demokrasi, hukuk, özgürlük ve adalet için yasal haklarımı kullanarak katıldığım örgütlü mücadele sürecinde, 12 Eylül askeri darbesinin hukuksuz ve insanlık dışı diktatörlük rejimi tarafından tutuklanarak işkence gördüm, askeri mahkemede yargılandım ve hapis yattım. 11 yıl politik sürgün hayatı yaşadım. En yakın arkadaşlarımın idamına, işkence altında ölümüne, sıkıyönetim mahkemelerinde en temel haklarından yoksun bırakılarak mahkûm edilmelerine tanık oldum. Ailemin bütün bireyleri beni arayan polis teşkilatı tarafından yıllarca baskı gördü. Ülkenin bağımsızlığını ve yurttaşlarının temel insan haklarını zalimce yöntemlerle ezip geçen 12 Eylül darbecilerinin yargılanmasını istiyorum.

Kemal Erdoğan Gözütok, İzmir (14 Ocak 2012 16.06)

Birçok dava arkadaşıma işkence yaptılar-öldürdüler- sürgün ettiler. Tüm sendikal hakları gasp ettiler, bundan dolayı davacıyım, bilfiil darbe yapanlardan-işkencecilerden-darbecilere boyun eğen hâkim ve savcılardan, hatta darbecileri alkışlayan gazetecilerden.

Muzaffer bal, İstanbul (14 Ocak 2012 16.38)

12 Eylülden davacıyım çünkü her ay en fazla 31 çeker. Eylül ise yaklaşık 32 yıldır sürüyor.

Fatih Ararat, Şanlıurfa (14 Ocak 2012 16.46)

Kenan evrenin adil bir şekilde yargılanmasını istiyorum

Hilda turunç, adana (14 Ocak 2012 16.47)

Yaşamımın seyri değişti.12 Eylül ürünü YÖK baskısı altında okudum.

Mehmet yalçın, İstanbul (14 Ocak 2012 17.03)

12 Eylül benim tüm insani haklarımı elimden aldı... Hakkı olmayarak ülkemin geri kalmasına neden oldu... Binlerce insanın haksız yere yıllarca tutuklu kalmasına ve çeşitli insanlık dışı işkencelere maruz bırakılmasına yol açtı... Birçok insanın yargısız infazına neden oldu... Tüm toplumun vicdanında kocaman bir delik açtı... Bu nedenlerle bir an önce yargılanmalarını istiyorum

Gamze sertabipoğlu, İstanbul (14 Ocak 2012 17.25)

Askeri vesayeti benimseyip kendi kendine yönetemeyen, sinik, belleksiz, korkak, düşünmeyen, biat eden, gelişmeye ve öğrenmeye kapalı bir toplumun yaratılmasına en büyük desteği verdiler. Kenan evren ve arkadaşları, askerin at gözlüklerini tüm toplumun gözlerine taktılar... Asker postallarının arasında geçti çocukluğum... Farklı olmanın acısını sayelerinde yaşadım. Çocukluğum ve gençliğimin coşkusunu çaldılar. Bir zamanlar hitler için sorulan soruyu Evren'e sormak lazım. Resim yapmaya o zamanlar başlasaydı yine darbe yapar mıydı?

Esra Karataş, İstanbul (14 Ocak 2012 17.27)

12 Eylül cuntası mesleğimi elimden aldı, özgürlükleri yok etti, binlerce insanı işsizliğe ve açlığa mahkûm etti. Darbe ortamı oluşturmak için suçsuz insanların canına kıydı, katliamlar gerçekleştirdi. Ülkemizde darbe örgütlemenin, darbeye teşebbüs etmenin ve darbe yapmanın suç olduğunun ortaya çıkması için bu yargılamanın yapılması gerekir. Cuntanın işlediği cinayetlerin açığa çıkarılması, işlenen cinayetlerin hesabının sorulması için bu yargılamanın yapılması gerekir.

Mustafa bilen, İzmir (14 Ocak 2012 17.28)

Darbe olduğunda 5 yaşında idim, ortalıkta bireyler dönüyordu, anlamaya çalışıyordum. Bir baktım ki ailemden, yakınlarımdan, komşularımın çocuklarından gençler toplama kamplarına götürülmüşler, sürgünler, infazlar... TV de gözleri kapkara yakılmış kızlar erkekler. Şu-bu şekilde 1000 civarı kişi öldürülmüş.%80i TV bağımlısı, okumayan, aptal, geri zekâlı, hip-hopçu, arabesk bir gençlik yaratılmış. Sağcı-solcu yüzbinler işkenceden geçmiş. TV de merhaba-asker!!-sağ ol diyaloglarıyla netekimin laf salatalarıyla halk canından bezdirilmiş. Kanı durduracağım vaadiyle yeni kanlar dökülmüş. Davacıyım. İdam geri gelsin ve en başta netekim TV de canlı yayında idam edilsin

Haydar Özkurt, tokat (14 Ocak 2012 17.30)

Gençliğimizi ve geleceğimizi çaldı.

Zeynep yeşim yılmaz, İstanbul (14 Ocak 2012 17.35)

Çünkü 17 yaşında çocuklara kıyacak kadar kana susadığı için

Şenol Şahintaş, adana (14 Ocak 2012 17.41)

Çünkü bizim gençliğimizi çaldı

Abdulsamet baskak, İzmir (14 Ocak 2012 17.54)

Darbe hükümeti döneminde hukuksuz bir şekilde gözaltına alınıp sorgulandım, günlerce tek kişilik (2x1 metrelik) hücreye 7 kişi kapatıldım. Hücrenin darlığından, herkesin aynı anda taş zemine yatıp uyuma şansı bile yoktu, nöbetleşe uyuyorduk. Gözlerim bağlanıp her gün işkence görenlerin sesleri dinletildi. Evimden kitaplarımın ve kasetlerimin yarısı alınıp kayıtsız tutanaksız el konuldu. Sıkıyönetim askerleri sokakta arkadaşımı vurup, mahsus ambulans çağırmadan saatlerce orada bırakarak kan kaybından ölmesini sağladılar. Bunlar sadece bir kısmı. Sebeplerim saymakla bitmez. Hukuk devletinde, hukuku hiçe sayıp meclisi dağıtan ve silah zoruyla ülkeyi keyfince yöneten herkesin terörist olarak yargılanması gerekir.

Koral özgül, İstanbul (14 Ocak 2012 17.58)

Beni ve pek çok arkadaşımı haksız yere gözaltına aldı, işkenceden geçirdi, hapsetti ve yaşama hakkımızı elimizden aldı. Benim ve ailemin günlük yaşamını çekilmez hale getirdi. Hayatımızın on yılını gasp etti.

Hasan Öztoprak, İstanbul (14 Ocak 2012 18.06)

Demokrasiyi askıya aldılar. Tutuklu yakınlarıma işkence yaptılar!

Erkan Arslan, Ankara (14 Ocak 2012 18.14)

Faşizme, katliamlara, komplolara, baskı ve yasaklara, insan hakları ihlallerine, sorgusuz sualsiz idamlara, halklara düşmanlığa karşıyım.

Hüda kaya, İstanbul (14 Ocak 2012 18.43)

12 Eylül, işkencelerin, kıyımların, katliamların, kitap yasaklamalarının, zorbalığın, despotluğun, hukuksuzluklarının, insan hakları ihlallerinin, acıların, zulümlerin, insanlık dışı uygulamaların ve en karanlık, en aşağılık bir yönetimin adıdır... Devrimci-demokrat, yürekli, güzel birçok arkadaşımıza, dostlarımıza kötülük etmiş, eziyetler etmiş, af etmeyeceğimiz, unutmayacağımız, hesap soracağımız tarihsel gündür, toplumumuzun kanayan yarası, yüreğimizin acısıdır.

Hüznümüzün adıdır ama teslim olmamızın, yenilgimizin adı değildir, olmamalıdır

Ünsal Dinçer, aydın (14 Ocak 2012 18.47)

Halkımızı fakirleştirmiş. İnsanlarımıza büyük acılar çektirmiştir. Hala düzeltilemeyen faşist yönetim getirmiştir. Bazı arkadaşlarımızın da belirttiği gibi davacı olmak için insan olmak yeterlidir.

Semih aydemir, İzmir (14 Ocak 2012 19.17)

Beraat kararı ile sonuçlanan bir dava nedeniyle bir ayı aşkın süreyle Davut paşa kışlasında hapsedildiğim ve daha da önemlisi çok istediğim tıp fakültesini, üniversite sınavına "tutuklu" olarak girmek zorunda kaldığım ve sadece "1" puanla kaçırdığım için; davacıyım çünkü insanlar günlerce aylarca işkence gördüğü için; davacıyım çünkü pek çok insanım katledildiği için; davacıyım, çünkü tüm umutlarım tuzla buz edildiği için; davacıyım, çünkü benim ve çocuklarımın geleceği çalındığı için... Davacıyım, bugün geçmişimin/geçmişimizin hala hesabını soramadığım için. Davacıyım insanlık için, davacıyım, adalet için, davacıyım ölen arkadaşlarım için, davacıyım hepimiz için...

Gonca Gedikoğlu (soysal), Muğla (14 Ocak 2012 19.38)

Bugünümü ve çocuğumun geleceğini çaldıkları için. Bir daha darbe düşüncesini akıllarından bile geçirememeleri için.

Taylan kovanlıkaya, İstanbul (14 Ocak 2012 20.27)

Katledilen, işkenceden geçirilen insanlarımızın hesabının sorulmasını istiyorum.

Mehmet kılıç, Eskişehir (14 Ocak 2012 20.58)

Ben de 12 Eylülden ve Evren'den davacıyım. Çünkü 12 Eylül beni henüz yeni evliyken kucağımda bebeğimle beş parasız ortada bıraktı. Bebeğimi babasız ve aç, beni işsiz bıraktı. Henüz hayatımın baharındayken, yüreğim ülkem ve insanlık için büyük ideallerle dolu, geleceğe umutla bakarken geleceksiz ve umutsuz bıraktı. Hiç bir suçum olmadığı halde beni "sakıncalı" ilan ederek, öğretmenlik yapmama engel oldu. Davacıyım, şikâyetçiyim, bana, bize, kuşağıma bunu yapanlar yargılansın ve tarihe not düşülsün.

Mualla kavuncu, İstanbul (14 Ocak 2012 20.59)

Halkın iradesi kesintiye uğratılmıştır. Demokrasi tarihimiz darbelenmiştir. Binlerce Aydin, öğretmen ve gence büyük acılar çektirilmiştir. Kitaplar

yasaklanmış, fikirler hapsedilmiştir. Sistematik işkence bu dönemde bahsedilir olmuştur. Tüm bu ve herkesin bildiği gerekçelerle dava ve şikâyetçiyim.

Yakup sekip Okumuşoğlu, Zonguldak (14 Ocak 2012 21.03)

6.4.1981 tarihinde yakalandım, İzmir'de işkence gördüm. Yargılanırken siyasi savunma yapmamız nedeniyle 146/1 maddesine dönüşen iddianame nedeniyle ölüm cezasından/müebbet aldım. 11 yıl, tek hücrelerde ve özel cezaevlerinde kaldım. Hapis cezası ayrı bir işkence süresi olarak geçti.

Nevzat Karataş, Kocaeli (14 Ocak 2012 21.28)

İşledikleri cinayetlerin yanı sıra, düşünmekten sorgulamaktan korkan insanlar yetiştiren bir eğitim sistemi kurdular.

Tülin danış, İstanbul (14 Ocak 2012 21.47)

İnsanlığa karşı işlenen darbe suçunun savunucusu ve baş aktörlerinden birisidir. En ağır şekilde cezalandırılmasını istiyorum.

Kamer incedursun, İzmir (14 Ocak 2012 21.58)

Çünkü insanım. Çünkü geleceğimi, geleceğimizi çaldı. Ve çocuklarımızın da geleceğinin çalınmasına izin veremem.

Sevgi bozkurt, Trabzon (14 Ocak 2012 21.59)

1- Ekonomik kayba uğradım, aldığım 2 yıllık tazminat tutarını yarı yarıya düşürdü.

2- Öğretmen tayinlerini güvenlik soruşturması gerekçesiyle bir yıl geciktirdi. Birçok arkadaşım hiç göreve başlatılmadı.

3-psikoojik bozukluklar yaşadık, her an gözaltına alınma ve işkenceye uğrama korkusuyla yaşadım. Çünkü birçok arkadaşım işkence gördü hapislerde yattı.

İrfan cesur, adana (14 Ocak 2012 22.04)

Hem haksız yere 90 gün gözaltında türlü türlü işkenceler uyguladılar, hem de düzenli olarak çalıştığım işyerinden atılmama neden oldular. Uzun zaman işsiz ve aç bıraktılar.

Nurettin körg, İstanbul (14 Ocak 2012 22.09)

Güç, iktidar, silah sahibi insanların zulmetmeyi hak görmemeleri için. Buna kalkışanların er ya da geç cezalandırıldığı bir adalet sistemin varlığının ispatı için. İnsanlığa, tekâmüle inanmak için. Ruhları paramparça edilmiş, onurları,

duyguları, fikirleri, kitapları, yaşamları çiğnenmiş insanlara “sizi unutmadık, acılarınıza ortağız” demek için davacıyım.

Elif mutlu, İstanbul (14 Ocak 2012 22.12)

12 Eylül’ü - aydınlık bir geleceğe ulaşmak için her şeyi olan bir ülkeye- Türkiye’ye hiç vicdanları sızlamadan yaşattılar ve gözlerini kırpmadan kardeşi kardeşe vurdurdular. Davacıyım çünkü ülkemiz bu insanların yaptıkları yüzünden hala özgür-insanca- düşünme ve yaşama provalarını aşamadı

Cemile biçer, Konya (14 Ocak 2012 23.09)

Bir daha askerler bu korkunçlukları yapamasın.

Baskın oran, Ankara (14 Ocak 2012 23.32)

Çünkü bu ülkede darbe yaptılar. Binlerce insana işkence ve kötü muamele yaptılar. Faşist bir düzen kurarak demokratik-akademik-sosyal hakları ortadan kaldırdılar. vs.

İdris Lütfü melek, Rize (14 Ocak 2012 23.33)

Gençlik yıllarımın en güzel dört yılını benden çaldı. Alacaklıyım. Sevgiyle kalın. Ergün eşsizoğlu

Ergün eşsizoğlu, İstanbul (14 Ocak 2012 23.54)

12 Eylül yakın tarihimizin en acımasız katliam ve işkenceleriyle dolu bir sürecin adıdır. 12 Eylül darbesini gerçekleştiren paşalar, haksız ve hukuksuz bir şekilde binlerce insanın acımasızca katledilmesinden sorumludur. 12 Eylül yüzünden doğup büyüdüğüm kent olan Dersim'den zorunlu olarak ayrıldım ve uzun yıllar Avrupa’da sürgün hayatı yaşadım. Bu süreçte birçok yakın arkadaşım öldürüldü ve birçoğu da işkence hanelerde gördükleri ağır işkence sonucu sakat kaldılar. Bu kanlı sürecin yaşayan sorumlularından hesap sormak adına ben de davacıyım.

Ferhat tunç, İstanbul (15 Ocak 2012 00.32)

Muş'un bulanık ilçesinde lise öğrencisi iken, okulun açılış konuşmasını yaptım. Eğitimin demokratik olması nedeniyle yargılandım çok korkmuştum. Aynı tarihlerde yaşıtım olan Erdal Eren’in idam edilmesi nedeniyle travma yaşadım. Darbeciler, savcılar, işkenceciler ve emir komuta zincirini insanlık vasfından üstün tutmuş tüm sorumluların yargılanmaları için davacıyım.

Nurgül Çetinkaya, Muğla (15 Ocak 2012 01.07)

Hayatımdan tam on yıl çalındı...

Yaşar Gökoğlu, adana (15 Ocak 2012 01.19)

İnsana/insanlığa karşı savaş açtılar. Vicdan sahibi olan herkes bu acımasızlığa kayıtsız kalmaz, kalmamalıdır. Bu insan karşıtı, acımasız diktatörün yargılanması gerekir.

Ufuk coşkun, İstanbul (15 Ocak 2012 01.21)

Masum insanların kanına girdiler ve toplumsal hafızası olmayan kayıp bir kuşak yarattılar...

Yavuz selim dingçi, Denizli (15 Ocak 2012 01.40)

12 Eylül darbesi ve devam eden tüm sürecinden doğrudan zarar görerek etkilendim ve zarar görmeye devam ediyorum.

Erdal doğan, İstanbul (15 Ocak 2012 01.46)

Yıllardır süregelen beslemeyip astıkları insanların aileleri adına, çok geç kalınmış bir hesabın görülmesinin öbür dünyaya kalmaması adına, çocuk cinayetinin bu güne kadar hesapsız kalmaması adına, milletin egemenliğinin üstünde söz söyleme şuursuzluğu ve gelecek nesilleri apolitize edip, bastı altında bırakarak asıl bu ülkenin gelişmesi ve özgürlüğüne darbe vurdukları içindir ki, 12 Eylül e imzasını atan, tüm müsebbiplerden davacıyım.

Züleyha taşkıran, İstanbul (15 Ocak 2012 01.50)

Hesap vermelerinin, devlet ve demokrasi kavramlarının doğru yerleşmesi için şart olduğunu düşünüyorum.

Hasan ballıktaş, Ankara (15 Ocak 2012 02.34)

Kuyuya öyle bir taş attılar ki 32 yıldır çıkaramadık.

Bülent Müftüoğlu, İstanbul (15 Ocak 2012 02.51)

Kitaplarımı, düşlerimi, babamla geçiremediğim 5 yıl 8 ayımı geri istiyorum.

Olga Ünal, İstanbul (15 Ocak 2012 02.52)

Kenan evren ve onun simgesi olduğu 12 Eylül rejimi, işkenceler, tecavüzler, yargısız infazlar, haksız yargılamalarla binlerce insanın ve ailelerinin yaşamlarını karartmış ve günümüze dek uzanan zihniyetiyle ülkeyi bu günkü kapitalist, muhafazakâr ve faşist rejime mahkûm etmiştir.

Cem uslu, İstanbul (15 Ocak 2012 03.20)

Ben de 12 Eylül'den ve Evren'den davacıyım. Çünkü 12 Eylül askeri darbesi, özellikle Türkiye soluna ve tüm ötekilere yaptığı yargısız infazlar, ölümler, yaralanmalar ve işkencelerle topluma büyük bir travma yaşatmıştır. Sağlıklı bir toplum olarak yola devam edeceksek bu yüzleşmeyi sağlamak zorundayız. Eğer 12 Eylül ile yüzleşilmezse ve sağaltım yapılmazsa bu toplum, hastalıklı bir toplum olmaya devam edecek. Gerçeklerin ortaya çıkarılması, hukukun yerine getirilmesi ve adaletin sağlanması için… 12 Eylül döneminde yaşanan travmanın dilsizleştirdiği insanların konuşması, cesaretlendirilmesi ve sözlerini yeniden kurması için… Yaşanan travmanın tarihsel-kamusal kimliğiyle nesnel bir bellek oluşturması ve gelecek kuşaklara aktarılması için… 12 Eylül 1980 askeri darbesinin karanlık yüzünü aydınlatarak cezaevlerinde yaşanan ağır travmanın sağaltılması ile toplumsal barışa giden yolun açılması için...12 Eylül döneminde yaşananların toplum bilincine çıkmasının, yapılanların ve sorumluların toplum vicdanında mahkûm edilmesinin, adaletin sağlanması yolunda önemli bir adım olacağına inandığım için… Ben de 12 Eylül'den ve Evren'den davacıyım.

Lütfiye Bozdağ, İstanbul (15 Ocak 2012 03.40)

Evet bende bir vatandaş olarak davacıyım 12 eylül darbecilerine ama burada bir soru sormak istiyorum 1991 bende tutuklandım ve 10 gün en ağır işkencelerden geçirildim ve hale mağdurum Filistin aksisinden dolayı onun haricinde sağlığımda bozukluk var peki işkencenin zaman aşımı oluru mu? Bu insanlık dişi davranışın aşımı olmamalıdır su an Almanya'da yasamaktayım ve askerlikten dolayı memleketime gidemiyorum ben işkenceci bir devletten askerlik yapmak istemiyorum iki kere askeri hastanesine başvurdum her seferinde komando olamaz ama askerliğe elverişlidir diye rapor verildi yani amaç onlarda bilirler askerlik yapamayacağıma ama Avrupa'da yaşıyorum ya para çok nasıl olsa illaki bedel vereceğiz peki dünyada bunun gibi bir örnek var mı benim durumumda çok insan var bizim hakimizi kim kuruyacak saygılarımla. Muhammed Ali Akıpa Almanya Köln

Muhammed Ali Akıpa, Mardin (15 Ocak 2012 03.48)

Bir daha silah, demokrasiye engel olsun istemiyorum.

Hüseyin güven, İstanbul (15 Ocak 2012 03.53)

Yurtdışında Cenevre'de yasiyorum.1980 Mart ayında 16 yaşında tutuklandım ülkücülük den. Adana askeri ceza evi ve kapalı ceza evi daha sonra Antep e tipi kapalı ceza evi işkenceleri çileleri zulümlükleri hakaretleri her şeyi bos verdim bir tek olay hariç. İsteyerek cani gönülden okuduğumuz (İstiklal marsımızı)

1981 yılında Antep e tipi kapalı ceza evinde bizlere kişin soğukta karin altında anadan dogma (coplayarak) okuttular unutmak mümkün mü…

Cengiz Polat, adana (15 Ocak 2012 04.04)

Oluşturduğu derin devlet mekanizmasıyla, Türkiye'ye girişim 10 yıl yasaklandı. Batı Trakya'da itibarsızlaşmam için akla hayale gelmeyen metotlar uyguladılar. İki kızım okudukları ortaokuldan uzaklaştırılarak sınır dışı edildiler ve gelecekleri mahvoldu. Yayınladığım gazetenin aleyhine tam bir pogrom uygulattılar.

Abdülhalim dede, adana (15 Ocak 2012 04.44)

Bugünkü siyasi durumun ana sorumlusu 12 Eylüldür. 12 Eylül olmasaydı ne otoriter eğimli bir hükûmet, ne de kişiliksiz bir muhalefet olurdu.

Yakup ıcgoren, Muğla (15 Ocak 2012 07.08)

Geleceğimi çaldı. Yıllarca korku içinde yaşamak zorunda bırakıldım. Ülkeyi en az 30 yıl geri götürdüler. Sayesinde yitik bir gençlik yetişti.32 yıldır bekliyoruz, geç bile kalındı. Yetmez ama Allah belasını versin. Her şeye rağmen adalete inanmak istiyorum. Davacıyım; çünkü insanım.

Kemal özere, İzmir (15 Ocak 2012 07.18)

Binlerce insanın hayatını kararttığı için davacı olmak zorundayım... Başka türlüsü mümkün değil. Davacıyım; çünkü insanım.

Ayşe özere, İzmir (15 Ocak 2012 07.39)

Topluma zulmettiler...

Abdülhaluk Tarhan, Tekirdağ (15 Ocak 2012 08.21)

Tarihimizle yüzleşmeden, kötülüklerin ustu sürekli örtülerek daha iyi bir gelecek yaratmak mümkün olmadığından, bir daha böylesi katliamlara girişmek, yaşamları esir almak niyetinde olanlar yaptıklarının cezasız kalmayacağını bilerek yapamasınlar diye, dahası katliamları yapanları sorgulatmış, sorgulatabilmiş olmanın verdiği toplumsal bilinçle beslenmiş kamuoyunun' iyi bir geleceğin, gerçek bir demokrasinin yegâne bekçisi olduğunu bildiğimden

Feriha güney, Muğla (15 Ocak 2012 08.22)

Ben o zaman daha 10 yaslarındaydım. Üniversiteye ve liseye giden ablalarım vardı. Okullarında sürekli olaylar oluyor, bombalar patlıyor, kavgalar çıkıyordu. Çarşımız sağcı ve solcu carisi diye ikiye ayrılmıştı. Her gün, o çocuk

psikolojimle, babamı ve ablamları öldürecekler korkusu yaşıyordum. 10 yaşında bir çocuğun, o psikolojiyi yasaması çok ciddi bir konudur. Bana o korku dolu günleri yasattığı için ben de 12 Eylül'den ve Evren'den davacıyım.

Canan Çelik, Trabzon (15 Ocak 2012 08.25)

Kendi insanlarına işkenceler, ölümler, yargısız infazlar ve insanlık onuruna yakışmayacak çeşitli canavarlıklarla korku imparatorluğu kuran bütün diktatörlerin yaptığı yanlarına kalmamalı ve gelecek olanlara ders olmalı

Bilal Tahaoğlu, Gaziantep (15 Ocak 2012 08.46)

Halkın yönetimine el koydu!

Burkay can, adana (15 Ocak 2012 08.47)

Ülkemiz bu seviyeye çok daha önceden gelebilirdi. Kenan evren ve yandaşları ülkemizin geleceğini tehlikeye attılar. Onca masum vatandaşı katlettiler. Ben bir Türk evladı olarak bu hainlerden davacıyım.

Gökhan gün, bursa (15 Ocak 2012 09.08)

Boğaziçi üniversitesinde öğrenci olan oğlum darbeye karşı olduğunu açıkça bildirdiği için tutuklandı, idamla yargılandı. 9 ay ceza ile mahkûm oldu.

Zeki kentel, İstanbul (15 Ocak 2012 09.30)

Geleceğimizi çalan ve bizi 50 yıl geriye götüren şu anda dünyanın en gelişmiş devleti olmamızı engelleyen ve haksız yere asılan tüm haklarımız için ve Türkiye'mizin geleceği için davacıyım.

Halil İbrahim Salih, bursa (15 Ocak 2012 10.07)

Geleceğimizi çaldılar şu anda bu durumdaysak tüm sorumluları darbecilerdir ne oldu da 11 Eylül gününe kadar ülkemizin her köşesinde olaylar silahlar bombalar patlarken 12 Eylülde bir açıklamayla bitti madem o kadar kolaydı bu olayları bitirmek niye darbeden önce neredeydi bu askerler bu ülkede değil miydi kolluk kuvvetleri

Mehmet toprak, Erzurum (15 Ocak 2012 10.12)

Faşist 5 generalin tezgâhladığı 12 Eylül darbesinde töb-der başkanı olmam nedeniyle öğretmenlik görevime son verildi. Ardından bana TCK'nın 142. Maddesinden hapis cezası verildi. Yüzlerce kitabıma el konulup müsadere edildi. Mardin 22. Seyyar jandarma tugayı ve Diyarbakır Seyrantepe'de kurulan zindanlarda aylarca işkence gördüm. Ömerli töb-der başkanı Mehmet Cizreli yanı başımızda işkenceyle öldürüldü. Ölünceye kadar çığlıkları bizlere dinletildi.

Cezamı çektikten sonra bile polis ve jandarmanın psikolojik baskılarına hedef oldum. Bu baskılardan ailem de nasibini aldı. Doğup büyüdüğüm yerleri terke zorlandım. Dönemin tüm yetkililerinden davacıyım.

Şemsettin Orhan, İstanbul (15 Ocak 2012 10.14)

Milyonlarca insanın hayatını mahvetti, düşünemeyen, düşündüğünü söylemeye korkan bir nesil yarattı... Haksızlığa uğramış, yok yere hayatları söndürülmüş, vatanlarından sürülmüş bütün insanlarımız için davacıyım. Bugün kendini savunamayacak olan herkesin yerine buradayım. Davacıyım...

Yaylagül özçağdavul, bursa (15 Ocak 2012 10.19)

12 Eylül 1980 mağduruyum 11 yılım boşu boşuna gitti suçsuz yere yattım o zaman ki neferinden cumhurbaşkanına kadar dilekçe yazmadığım makam kalmadı ceza evinde yat çıkınca naparsan yap yine suç işle gel bize suçlu lazım korkudan da hiç kimse yardımcı olmadığından dolayı hakkımı savunamadım mahkemeye davet edilirsem yapılanlardan açıklayacaklarım çok önemlidir...

Alibeki Ural, karaman (15 Ocak 2012 10.19)

Darbeciler kimlerden emir aldı bu ülkenin gelişmesini istemeyen güçlerden yardım aldılar mı ve niye darbe yapmak ihtiyacı duydular mademki bu olayları bitirecek gücümüz vardı o zaman niye hükümetle bir olup yapmadılar ve sadece 12 Eylül değil 28 Şubat darbede yargılanmalı şunu kimse unutmamalı bu ülkeyi kuran asker değil her zaman halktı ve halkın iradesine saygılı olamayan darbecilerden şikâyetçiyim

Suzan Salih, bursa (15 Ocak 2012 10.22)

Canı yananlar, işkenceye maruz kalanlar olduğu için, kardeşkanı döktürdükleri için, memleketi onlarca yıl geriye götürdükleri için, hakkı korumak bahanesiyle Hak'tan uzaklaştırdıkları için, vicdan sahibi olduğum için vesaire daha birçok sebep için davacıyım

Fatih onul, bolu (15 Ocak 2012 10.42)

12 Eylül: bir daha asla! Hesap sorulmadıkça vicdanlar temizlenemeyecek, ruhlar rahat edemeyecek! Darbe yapanlar, darbe planlayanlar, sivil yaşama öyle ya da böyle antidemokratik yollarla müdahale etmeye çalışanlar yargılanmalı. Tavizsiz biçimde. Geçici 5. Madde, anayasa referandumunda baskın çıkan evet ve yetmez ama evet oylarıyla birlikte değişti. Bu yargılanmanın önünde hiçbir

engel kalmadı. Talebim, soruşturmanın üstüne gidilmesi. Tüm sorumluların yargılanmasıdır.

H. Bahan gönce, İstanbul (15 Ocak 2012 10.45)

27 Mayıs,12 Mart ve benzeri birçok darbe ve girişiminin devamcısı olduğu, mevcut düzeni korumaya yönelik yapıldığı, faşizan uygulamalarıyla burjuva demokrasisine bile tahammül göstermediği, geleceğimizi kararttığı için davacıyım.

Bilgehan oğuz, İzmir (15 Ocak 2012 10.56)

12 Eylül de toplumda gerginliği yatıştırmak için müdahale ettiklerini söyleyen insanlar; masum insanları zindanlara atarak canına, malına, ırzına, düşüncelerine, kültürüne, geleceğine tacizde bulundular. Binlerce insanımızı yol ortasında katlettiler, sonra öğrenildi ki esas amaç kardeş kavgasını bitirmek değil kardeşi kardeşe kırdırarak boş kalan meydanda şahsi menfaatlerini beslemekmiş. Sayıları binlerce olan bu masum vatandaşlarımızın adına davacıyım. Sorumlularının kanun karşısında ifade vermesini istiyorum.(öğretmen)

Özgür Özcan, Ankara (15 Ocak 2012 11.06)

Toplumun tüm kesimleri üzerinde korku saldığı gibi öğretmenler üzerine de korku saldı. Okuduğu kitaplardan, anlattığı derslerden, söylediği sözlerden, mesleki örgütlenmesinden dolayı binlerce öğretmen gözaltına alındı, işkence gördü, tutuklandı, meslekten atıldı. Mesleki örgütleri kapatıldı. Yöneticileri yıllarca hapislerde kaldı. İşinden ekmeğinden oldu. Ailesi dağıldı. Okumak, düşünmek, düşündüğünü söylemek suç oldu. Bilimsel eğitim rafa kaldırıldı. Gencecik insanlar ya darağaçlarında ya da işkence hanelerde katledildi, sakat bırakıldı. Muhbirlik, ihbarcılık gözde meslek oldu. Kısacası insanlık, insan hakları yok edildi.

İsmail gerçek, İzmir (15 Ocak 2012 11.09)

Önceden 12 Eylülün planlaması yapılmıştı, 5 ay öncesinde Urfa kız sanat okulunun müsamere salonuna işkence odaları yapılırken o günlerde 15 gün olan gözaltı(işkence süresi) süresince ben de işkence görmüş, ailece de yıllarca d.bakr cezaevi uygulamalarıyla, orada 5 yıl yatan kardeşimden ötürü hayatlarımızı altüst etmişlerdi. Davacıyım.

Faik kuyurtar, Ankara (15 Ocak 2012 11.12)

O insanlık sucunun işlendiğinde liseyi yeni bitirmiş bir gençtim ama öncesinde daimi olaylar karışıklıkların olması sebebiyle tam olarak istenilen eğitimi alamamış oldum. Bunları o yüzden hiç affetmeyeceğim onca gencin annenin babanın vebali onları boğacaktır yargılanacak olmaları bile bir nebze de olsa yüreğimize su serpti Allah daha büyük acılara maruz kalanlara yardımcı olsun tüm bunlara sebep olanlarda hak ettikleri cezayı versin...

Harun sezer, Konya (15 Ocak 2012 11.13)

80'in kara lekesidir!

Sinem aslan, Zonguldak (15 Ocak 2012 11.13)

Geri kafalı değilim...

Selim güney, Amasya (15 Ocak 2012 11.16)

Çünkü geleceğimizi ve özgürlüğümüzü çaldı. Yitik bir gençlik yetişti.

Hakan Karadağlı, İstanbul (15 Ocak 2012 11.17)

Mesleğimden oldum.

Sercan tunca, Hatay (15 Ocak 2012 11.23)

Ülkemi yüz yıl geriye götürdüğü, gençlerime kıydığı, öğretmenliğimi mahvettiği, Amerika'nın ekmeğine yağ sürdüğü, kardeş kavgasını kızıştırdığı için davacıyım. Davacıyım. Yaşı beni ilgilendirmiyor... Cezalandırılsın... Çok geç kalındığı için de gelmiş geçmiş tüm hükümetleri şiddetle kınıyorum...

Atiye Okay, Gaziantep (15 Ocak 2012 11.29)

İşkence gördüm aylarca; delilsiz hapse attılar; arkadaşlarım katledildi sokaklarda; adaletin gözleri dâhil elleri, kolları bağlı; ayakları askıda kaldı yıllarca; cehennem oldu içerisi, dışarısı; insanı dostsuz, evleri kitapsız, anneleri ıssız bıraktılar.

Mahmut Temiz yürek, Ankara (15 Ocak 2012 11.30)

Davanın açılması bir aşamadır. Açılan davayı etkili yürütmek gerekir. Birçok neden var.

Ömer Kavili, İstanbul (15 Ocak 2012 11.36)

Milleti galeyana getirip, ülkeyi karıştırıp birçok masuma kıydılar... Masum birçok kişiyi görevden aldı işkence ettiler.

Asude Banu ulu, adana (15 Ocak 2012 11.38)

Hak yerini bulmalı. Haksızlık yapanlara hakları verilmeli

Özge atıcı, Kahramanmaraş (15 ocak2012 11.40)

Çünkü 12 Eylül mağdurlarından biriyim

Hülya yetişen, Ankara (15 Ocak 2012 11.45)

Bu ülkenin aydınlık geleceklere ulaşması için artık gerçeklerin su üstüne, su üstünde gerçek gibi duranların da dibe vurma saati gelmiştir

Hatip özçağdavul, İstanbul (15 Ocak 2012 11.45)

12 Eylül 1980 yılında İzmir Gaziemir havacı astsubay imtihanını kazanıp kayıt yaptıracaktım. 12 Eylül sabahı otelde darbe yapıldığını öğrendik. Aylarca süren sınavlar sonunda kazandığımız hakkımız bu darbeciler yüzünden gasp edildi. Kenan evren ve dört komutandan davacıyım.

İrfan incik, Malatya (15 Ocak 2012 11.45)

Darbe yapıldığında, okuduğum özel kız lisesinde, milli güvenlik dersi almak istemediğimiz için sınıf olarak toplu halde disiplin cezası almak, hatta okuldan atılmakla tehdit edilmiştik! Halen sürdürülen, milli güvenlik dersinin kaldırılmasını istiyorum kızım için ;)

Nil özcanşen, Antalya (15 Ocak 2012 11.46)

Masum insanların hayatlarını kararttıkları için, benim ve çocuklarımın geleceği ile oynadıkları için vatanımı bu hale getirenlerden davacıyım!

Mustafa yüzügülen, İstanbul (15 Ocak 2012 11.48)

Herhangi bir nedene gerek yok (ayrıca isim soy isim istenmesi de 12 Eylülden kalma bir adet sanırım)

Murat yazıcı, İstanbul (15 Ocak 2012 11.48)

Bu topluma zulmettiler. Normalleşmeyi engellediler. Zamanımızı çaldılar. Tüm toplumu travmatize ettiler. Bir topluma yapılacak en büyük kötülükleri yaptılar, en ağır suçları işlediler.

Arin manca, İstanbul (15 Ocak 2012 11.48)

Kötülüğü sıradanlaştırdığı ve ülkemizi korku iklimine sonsuza kadar mahkûm ettiği için; insanı sadece sayıya indirgemeyi meşrulaştırdığı için; işkence gibi bir suçu günlük devlet politikasına dönüştürdüğü için; kapı komşumuza,

arkadaşımıza, kardeşimize 'muhbir mi acaba' diye bakmamızı sağlayacak bir düzen oluşturduğu için ve daha binlerce insanlık suçu için davacıyım.

İrfan Eroğlu, İstanbul (15 Ocak 2012 11.52)

Özgürlüğümü çaldı o büyük bir hırsız... Yarım bir hayatım onun yüzünde birçok şeye geç kalmış ülkem oldu o büyük bir hırsız... O büyük bir katil... O büyük bir casus... O büyük bir suçlu.

Nevzat Albayrak, İstanbul (15 Ocak 2012 11.57)

Darbe günlerinde her an jandarma ve polis tarafından her an tutuklanma korkusu vardı,10 yaşındaydım ve daha sonra bu dönemin mahsulü 28 Şubat rezaletini yaşadım.

Mezher Akpınar, Erzurum (15 Ocak 2012 12.01)

Hiç hak etmediğim şekilde işkence gördüm ve yıllarca cezaevinde boşuna yattım. Onun için bende davacıyım.

Nazım avcı, İstanbul (15 Ocak 2012 12.06)

Ülkemizin, insanlarımızın, çocuklarımızın geleceğini, demokrasi ve çağdaşlığa, özgürlüğe kavuşma inancını 30 yıl daha geri bıraktığı, hatta ileriye dönük 100 yılımızı ipotek altına alınmasına sebep olduğu için adil ve bağımsız mahkemeler kurularak yargılanmasını, aksi halde toplum katında yargılandığına inanıyorum.

Talat güneş, İstanbul (15 Ocak 2012 12.16)

Hayata karşı kurulmuş bir komploydu. Teker teker hepimize acılar çektirdikleri gibi toplumun geleceğine de el koydular. Sadece generallerden değil, hâlâ aramızda dolaşan darbe yandaşlarından ve fiili işkencecilerden de hesap sorulması için

Özcan yurdalan, İstanbul (15 Ocak 2012 12.17)

Gerekçem şahsi değil öncelikle, Türkiye toplumunu kurtarmak adına söz de birlik bütünlük sloganlarıyla kişiliksizliğe mahkûm etmeye çalışan, bunun için de acımasız yollara başvurmanın yanı sıra kutsal değerleri istismar etmekten geri durmayan bir darbenin liderleriyle birlikte sorgulanmasını, erginleşen, barışa yürüyen bir Türkiye için zaruri buluyorum. Bunun yanında yine de pek kişisel olmayan sebep, başörtülü öğrencilerin 12 Eylül darbesinin bir icadı olan YÖK'le birlikte meşruiyet zemini bulan ve giderek bir kavram kargaşasını çoğalttığı için

çözümsüz sayılıp adeta içselleştirilen bir yasakla en temel vatandaşlık hakkı olan öğretim-eğitim imkânlarından mahrum bırakılmasıdır.

Cihan Aktaş, İstanbul (15 Ocak 2012 12.20)

12 Eylül bu ülkenin üzerine karanlık bir şal örtülerek yapıldı. Bedeli çok büyük oldu ve yaşayanlar bu bedeli haksız yere çok ağır bir biçimde ödedi. İşte bu haksızlığın bir nebze de olsa giderilmesi için davacıyım.

Simel aksünger, İstanbul (15 Ocak 2012 12.32)

Özellikle darbe öncesinde darbe şartlarının oluşturulmasını sağlayanlardan da hesap sorulsun istiyorum. İstiyorum çünkü 12 Eylül e gelene kadar da çok kanlar aktı çok canlar yandı. Evren ve kurmayları darbe şartlarının oluşturulması için de bu olaylara her zaman sessiz kaldılar. Yani aslında darbe öncesinden canlara kıymaya başladılar. Bu nedenle evren den bende davacıyım.

Kadriye serim, Kocaeli (15 Ocak 2012 12.34)

Bu darbenin bedelini zindanlarda yatarak ödedim. Halen sürgündeyim.

Özcan ıneyici, Hatay (15 Ocak 2012 12.37)

Memleketi kocaman bir işkence ve zulüm merkezi haline getirdiler. Oluşturdukları korku ve baskı iklimi ile sonraki nesilleri de sakat bıraktılar...

Serdar çaycıoğlu, İzmir (15 Ocak 2012 12.39)

Milletin evlatlarına işkence yapan zulümler yaşatan annesinden babasından karısından nişanlısından ayıran iş bittikten sonrada Marmaris'teki yalısına çekilip yağlı boya tablosu yapan vatan haini Kenan evren ve arkadaşlarından iki dünyada da şikâyetçiyim.

Arslan ayan, Amasya (15 Ocak 2012 12.41)

12 Eylül ve evren adının temsil ettiği böylesi bir demokrasi ve insanlık dışı zihniyetin, bir daha hiçbir kurumun özenip öykünemeyeceği bir biçimde tarihe gömülmesini istediğim için.

Melih ergen, İzmir (15 Ocak 2012 12.43)

Gençliğimin en verimli cağında bir gece yarısı ailemin gözyaşları önünde 7,5 ay gözaltı ve tutuklu kalarak babamın üzüntüden gözlerini kaybettiği ve sonunda salıverildiğim ve ilk gözaltı gecelerimde elektrik, falaka, ıslatma, uykusuz bırakma gibi işkencelere maruz kaldığım ve tahliye olduktan sonra yıllarca psikolojik travma yasadığım için hakkimi istiyorum

Hüseyin Konca gül, İstanbul (15 Ocak 2012 12.43)

Kardeşi kardeşe kırdıran zihniyetten hesap sorulmalı

Mehmet baltacı, İstanbul (15 Ocak 2012 12.44)

Hiç bir suç cezasız kalmasın.

Ahmet sezer, İstanbul (15 Ocak 2012 12.45)

12 Eylül sürecinden ötürü 36 yıl ülkeme gelemedim. Yüzlerce mücadele arkadaşım ve diğer binlerce demokrat faşist cuntanın işkence çarkından geçti. Onlarca insan idam edildi. Bunlar imzalamak için yetmez mi? Selamlar.

Abubekir saydam, Elâzığ (15 Ocak 2012 12.47)

12 Eylül faşizmi tarafından 2 kez işkenceye tabi tutuldum. Birinde 41 gün ikincisinde 90 gün işkence gördüm.22 ay kadar da cezaevinde kaldım. Cezaevi, açık havada bile öldürücü etkisi olan gaz bombasıyla bombalandı. İki arkadaşımız bir süre sonra öldü. Pek çok arkadaşımız öldürücü gazın etkisiyle yaralandı, ciğerleri, gözleri zarar gördü. Biri de benim zarar görenlerin... Üç gün çok ağır hasta olarak yattım. Arkadaşlarımın yardımlarıyla kendime geldim. Bu benim başımdan geçenlerin bir kısmı. Daha önemlisi ve en önemlisi hiç suçu olmadığı halde, çocuk yaşta birini, yaşını büyüterek asmanın hesabını derhal ve hemen vermeli. Özellikle bu konuda - Erdal eren- konusu çok özel olarak ele alınmalı... Çok özel olarak cuntacılar ve onların efendileri yargılanmalı, hesap vermelidir. Bu konuda bana düşen bir görev varsa severek üstlenirim.

Cemalettin sezer, İstanbul (15 Ocak 2012 12.56)

Mamak askeri ceza evinde gördüğüm işkenceler için cuntanın düzmece mahkemesinde 4, 5 sene yattığım için her seferinde hakkında ihbar var denilip dal gurubunda işkence ye götürüldüğüm için 22 senedir onların yasakçı zihniyeti neden dolayı yurt dışında sürgün hayati yasadığım için kısacası geleceğimi dünden yok eden darbecilerden hesap sormak için

Çetin görkem, Ankara (15 Ocak 2012 12.56)

Faşist cunta 12 Eylülde, her hafta beni cuma akşamları alıp pesi sabah samsun yolu kenarına atarlardı. Ölmemek için kamu kesiminden istifa edip Ankara'dan ayrıldım.8 yıl işkence izleri ile hasta ve işsiz gezdim. Ömrüm boyunca 2 şeyden nefret ettim. Birincisi adına demokrasi dedikleri bu cuntadan, 2.sı sahte dincilik. Çünkü hep kandırılan ben oldum. Davacıyım ama kandırılan yine ben olurum.

Bekir yalçın, Ankara (15 Ocak 2012 12.58)

12 Eylül zulümüm travmadır hala rüyalarıma babamın jandarma arabasıyla götürülmesi giriyor. Kulaklarımda işkence çığlıkları suçsuz günahsız gençlerin idamı cezasız kalmamalı

Şennur Sümer, uşak (15 Ocak 2012 13.00)

12 Mart 1980 den 15 Haziran 1982 kadar Diyar Bekir cezaevinde bana işkence yapıldı. Bunu hesabını vermeli darbeciler.

Ali fikri ışık, İstanbul (15 Ocak 2012 13.06)

Hazırladıkları provokasyonlarla ülkeyi kan gölüne çevirip darbelerine zemin hazırladıkları için bende davacıyım. Okuduğum bir yasal kitap yüzünden bir hafta işkenceye maruz kaldım. Bütün gerçeklerin gün ışığına çıkarılması için yargılanmalarını istiyorum.

Servet coşkun, İstanbul (15 Ocak 2012 13.08)

Ben 19 yaşında bir gencim ve benim hayalim vardı. Küçüklüğümden beri hep asker olmayı istemişimdir. Ne zaman Osmanlı tarihini okusam göğsüm kabarır ve milletime hizmet aşkını aşılar. Fakat gelin görün ki şu belalı 20. Yüzyıl paşalarımız halktan, Allah tan uzak, milletimize kan kusturmuşlar. Bunları öğrendiğimde hayallerim yıkıldı. İnanın şu an yine gözyaşlarıma hâkim olamıyorum. Bütün döktüğüm gözyaşlarım teker teker haram olsun. Daha güçlü bir Türkiye için, dünya barışı için, davacıyım. Dünyanın güçlü bir Türkiye' ye çok ihtiyacı var.

Abdül Vahit coskun, Kırşehir (15 Ocak 2012 13.15)

Yaşantımızı ve geleceğimizi kararttığı için, demokrasi ve demokrasiye ulaşmanın yolları olan demokratik ve hukuk kurallarının önünü tıkadığı için, özgürlükleri rafa kaldırdığı için ve binlerce kişiyi suçsuz yere cezaevlerinde işkenceye maruz bıraktığı için, insanları boş yere idam ettiği için, 1 Mayıs taksimde, çorumda, Kahramanmaraş'a, İstanbul teknik üniversitesinde, anakara Bahçelievler katliamında rol aldığı için, demokrasiyi darbe yoluyla askıya aldığı için ve Kürt halkının meşru varlığını ve haklarını çiğnedi için davacıyım

Cuma yılmaz, Şanlıurfa (15 Ocak 2012 13.15)

Yukarıdaki bildiride belirtilen görüş & düşünceleri bütünüyle paylaşıyorum.

Ali arsın, İstanbul (15 Ocak 2012 13.19)

Yanı başımda dom dom kurşunuyla öldürülen arkadaşımın katillerini yargılamak yerine suçu başka bir arkadaşımın üzerine atanlara yaptıkları

işkencelerden dolayı ödül verdikleri için... Bir sürü insanın bildiği, gördüğü orta yerde işlenen bir cinayeti gördüm dediğimden dolayı gençliğimi çaldıkları, işkence yaptıkları, işimden attıkları için bu katillerden bende davacıyım...

Ali Fuat Karaöz, İzmir (15 Ocak 2012 13.24)

Benim ve değerli arkadaşlarımın yaşamlarını, kendi yarattıkları karanlık dünyalarına hapsetme ve geleceklerimizi hiçe sayan yalan dolu iftiralarıyla onlarla yetinmeyip işkencelerle sakat kalanların, ölenlerin hesabı sorulmadan geleceğe ışık tutulamaz, onun içindir ki mutlaka yargılanmalıdırlar umarım gerçek olur.

Kubilay savaş, İzmir (15 Ocak 2012 13.25)

Çok insana anlatılmaz acılar çektirdiler. Ülkeyi kaç yıl geri götürdüler. "bizim çocuklar" yargılansın ve kendini kendi insanlarından üstün gören zihniyet dersini alsın istiyorum. Artık bir arada yaşamayı öğrenmemizin önündeki engel kalksın diye davacıyım.

Petek dalyan, İstanbul (15 Ocak 2012 13.36)

Kenan Evren ve arkadaşlarının; darbecilerle işbirliği yapmış tüm asker sivil emniyet yargı kısaca devlet bürokratlarının ve burjuvaların, işçilere, emekçilere 12 Eylül 1980 darbesiyle, halka yaptıkları bin bir türlü zulüm, işkence, baskı, sindirme gibi suçlardan yargılanmasını istiyorum.

Emin turan, İzmir (15 Ocak 2012 13.46)

12 Eylül mağdurlarının acılarını bir kez daha buradan paylaşıyorum. Maalesef 12 darbesinde jandarma olarak teskeresine 40 gün kalmış askerdim günler terör bittiği için darbenin iyi bir şey olduğunu zannetmiştim ama sonradan okuduğum yazılar dergi medyadan ne yiğit insanların nasıl işkence gördüklerini duydum. Allah bir daha o günleri göstermesin. Hiç bir kimseye zararım olmadı askerdeyken. Benim 12 Eylül mağduriyetim işkence görenlere göre biç kalır ama bunlarda yazılır mı diye kusura bakmasın ben de 12 Eylülden sonra askerden önce 4 yıl teknisyen olarak çalıştığım tüm kadrolara atamalar durduğu için kuruma tekrar atanamadım. Yeni çocuğum olmuştu mama alacak para bulamadım, bende önce askerden gelenler hep işe başlarken maalesef ben işime başlayamadım tam 9 ay boş gezdim inşaatlarda amelelik yapmaya uğraştım. Çocuğuma mama almaya babamın evinde baba parasına muhtaç olarak 9 ay boş gezdim en sonunda memleketim dururken Türkiye'nin neresi olursa olsun diye dilekçe verdim kurumuma; sonunda kadrolar açıldı da Erzurum'a başladım 9

aylık boşluktan sonra eski işime döndüm ama özelleştirmeden dolayı 44 yaşında erken emeklilik için zorunlu emekli edildim. Bu arada emekli sandığı emeklileri çalıştığı yıl tam yıl olmazsa o yıl yok sayılıyor. 25 yıl, 11 ay 25 gün çalışan 11 ay 25 günü yok sayılıp 25 yıldan hesap görülüyor. Bende 9 ay yüzünden 28 yıl 10 ay çalıştım ama 10 ayım yok sayılıp 28 yıl dan 44 yaşında emekli edildim. 9 ayım da olsaydı 29 yıldan emekli olup, bu gün emekli maaşıma 30 TL de fazla alıp 5 litre yağ ve 3 kg şeker fazla alırdım. Emeklinin hali bu işte. 1999 yılından önce işçi emekli olanlara intibak yapmaya uğraşıyorlar benim gibi olanlara da böyle bir intibak yapılması lazım. Şimdi ben hangi mahkeme nereye başvuracağım

İsmail şan, Çankırı (15 Ocak 2012 13.47)

12 Eylül darbesinden ve buna peşkeş çekmiş general ve komutanlardan davacıyım çünkü biz 12 Eylülün hasmıyız savaştık kaybettik savaşta amcamı yitirdim büyük abimde işkence mağduru

Mahmut ulağ, Diyarbakır (15 Ocak 2012 13.52)

Davadan berat etmeme rağmen 18 ay boyunca en korkunç işkenceleri gördüm. Davacıyım.

Muammer torunlu, İstanbul (15 Ocak 2012 13.53)

Ihsan hakları en ağır bicimde ihlal edildiği için, insanlar hiç bir gerekçe gösterilmeden aylarca zindanlarda, yer altı hücrelerinde çürütülmeye çalışıldığı için, binlerce kişi işkence tezgâhlarından geçirildiği için, yaşı tutmadığı için mahkemece yaşı büyültülüp aşılan çocukların anısına hürmeten, bir sabah uyanıp gazetede ayni hücrede uzun bir zaman birlikte kaldığım sevgili Gürcan Erganilin yargısız infazla katledilmiş fotoğrafını gördüğüm an duyduğum acıyı hafifletebilmek için, tüm çektiklerimizin, tüm acil arimiz ve kayıplarımızın hesabının sorulması için

Füsun Çeliker, İstanbul (15 Ocak 2012 13.57)

12 Eylül benim en güzel gençlik yıllarımın cezaevinde geçmesine, sevdiklerimden uzaklaşmama, sevgili Adanamdan ve ülkemden ayrılarak başka bir ülkede yasamama neden olduğu, yoldaşlarımı işkencelerde katlettiği ve idam sehpalarına yolladığı ve en önemlisinde ülkemin 30-40 yıl geriye gitmesine neden olduğu için cuntacıların yargılanmasını ve cezalandırılmasını istiyorum.

Mustafa arık, adana (15 Ocak 2012 14.02)

12 Eylül öncesi hazırlamış oldukları tuzaklara bende düştüm ve hayatımın 1,5 yılını kaybettim, Allah belalarını versin, ölenlerin cehennemin gayya kuyusunda olsun yerleri.

Önder torun, samsun (15 Ocak 2012 14.08)

Hayatımızı gençliğimizi mahvetti, hayallerimizi yıktı,53 yasına geldiğimiz bugünlerde bile işkence yapan polisleri kapımızda görünce korkuyor ve titriyor üretiyorum. İşkence yapan Manisa emniyetinden Necdet Menzir den de şikâyetçiyim. Allah cezalarını verecek ama bu dünyada da cezalarını çekmeleri gerekir.

Mehmet güleç, Elâzığ (15 Ocak 2012 14.17)

Darbe yapmak suçtur. Darbe yaparak suç işlediler. İnsanların hak ve hürriyetlerini gasp ettiler, suç işlediler. Tutuklulara işkence yaptılar, suç işlediler. Toplumu kamplara ayırıp birbirlerine kırdırdılar, işlenen suçlara ortak oldular.12 Eylül 1980 darbesiyle alakalı tüm suçluların tespit edilip cezalandırılmamalarını istiyorum.

Gültekin özlük, İstanbul (15 Ocak 2012 14.17)

Mamak cezaevinde erlere "bakın bunlar vatan haini " diyerek işkence yaptırdıkları, yaptıkları. İçin 12 Eylül işkenceleri devam ederken nahif anneme "oğlunun erkekliği bitmiş, çocuk sahibi olamayacak" söylentileri üzerine, eşimin ilk çocuğuma hamile kalıncaya kadar devam eden ıstırabı. İçin yüzbinlerce gençten çaldıkları hayatın sonraki nesillerden de çalınmasının önüne geçilebilmesi için.

Hacı memet yeleğen, İstanbul (15 Ocak 2012 14.21)

Yaydıkları koyu karanlıktan, çağdışı anayasalarından kurtulmak ve umut etmek istiyorum.

Arslan sayman, İzmir (15 Ocak 2012 14.26)

Her şeyden önce darbe ve onun yarattığı kirliliğe karşıyım. Klasik olacak ama halkın yani benim vergilerimle alınan silahları bana doğrultmalarını kabul edemiyorum. Beni kurtarmasını istemiyorum ki darbecilerden. Ben halkın kendi arzusu ile en iyi çözümü bulacağına eminim. Gölge etmesinler yeter!

Ethem koç, İstanbul (15 Ocak 2012 14.29)

39 gün 1981 kışında tek kişilik hücrede hiçbir suçum olmadan haksızca gözaltında tutuldum. Vatana hizmet etme noktasında en verimli yaşımda

mesleğimden uzaklaştırıldım. Yıllarca sıkıntılar içinde yaşamaya mahkûm edildim. Çünkü sakıncalı bir askerdim.32 senedir beklediğimiz haklarımızı alırız ümidini taşıdım, âmâ ne yazık ki son hazırlanan kanundan da mağdur edildim. Bu yüzden bütün asker ve sivil darbeci zihniyet kahrolsun. Davacıyım... Burada olmasa da ahirette.

Mehmet Çaloğlu, Kocaeli (15 Ocak 2012 14.33)

Yazdıklarınıza katılıyorum

Zerrin Algan er, adana (15 Ocak 2012 14.41)

O darbe olmasaydı ben şimdi daha güzel bir hayat yaşıyor olacaktım bizi 100 yıl geride bırakmaya hiç bir darbecinin hakkı yok ve darbe işlenebilecek en büyük suçtur çünkü halkın seçtiğini sen zorbalıkla indiriyorsun.

Ali yılmaz, adana (15 Ocak 2012 14.52)

12eylül'den ve onu uygulayan başta Kenan evren ve cunta üyeleri olmak üzere herkesten davacıyım. Çünkü: ağır işkencelerden geçirildim ve beş yıl tutuklu kaldım. Sonrasında işsiz güçsüz dolandım yıllarca. Sakıncalı kişi muamelesi gördüm.

Kazım ablak, Manisa (15 Ocak 2012 15.05)

Babama çok büyük sıkıntılar çektirdiler.

Hakan çelik, İstanbul (15 Ocak 2012 15.18)

İnsanlık onurum ayaklar altına alındı.12 Eylül'ün insanlık dışı işkencelerine maruz kaldım.2 yıla yakın Diyarbakır e tipi cezaevinde kaldım.

Turan Gökalp, Diyarbakır (15 Ocak 2012 15.26)

12 Eylül, Kenan evren generallerinden ve onlara yol gösteren elleri kanlı devletlerden, askeri-sivil her türlü darbeden, baskılardan, kısacası insanın insana zulmünden; çocuklarımın, torunlarımın ve tüm gelecek kuşakların aynı acıları yaşamaması adına davacıyım.
Melike Demirağ (yorumcu)

Melike Demirağ, İstanbul (15 Ocak 2012 15.27)

İnsan olduğum için davacıyım, onların insanlık dışı uygulamaları karşılıksız kalmasın diye davacıyım. Öfkeli yüreğim biraz rahatlar diye davacıyım...

Sanık koltuğunda oturmanın ne demek olduğunu görsünler diye davacıyım. İnsan onurunu ayaklar altına aldılar nasıl davacı olunmaz ki...

Perihan güler, İstanbul (15 Ocak 2012 15.30)

Tabii ki tek suçlu o değil, ama 12 Eylül'de yaşananların sembolü ve devlet başkanı olarak göz yumanı...

Nuray tekin, Ankara (15 Ocak 2012 15.38)

Çünkü bende 12 Eylül mağduruyum

Mahmut Sarıboğa, adana (15 Ocak 2012 15.39)

12 Eylül yargılanmadıkça toplumdaki yaralar kapanmayacaktır

Avni Turgut, Konya (15 Ocak 2012 15.58)

Darbeye hazırlık aşamasında birçok arkadaşım öldürüldü. Darbe hazırlığı döneminde Hamdi Ardalı yönetimindeki emniyette gerekçesiz onlarca kez alınıp işkenceye tabi tutuldum. 12 Eylül 1980 günü gözaltına alındım 68 gün içinde her türlü işkence de olan yasadışı muameleye maruz kaldım. Okuduğum okuldan 2 yıl ayrılmak zorunda kaldım. 12 Eylül hukuku nedeniyle 1 yıl okuldan uzaklaştırıldım. Sonrasında kimya mühendisi olmama rağmen hiç bir kamu kurumu ve Sabancı holdinge ait işyerinde iş bulamadım.(Kenan Evren'in damadı Mehmet ali Alparslan holdingin başındaydı). Ayrıca ülkem için bir felaketti. Hala o felaketin ağır travmalarını yaşıyorum/yaşıyoruz.

Haydar Erol, adana (15 Ocak 2012 15.59)

Adaletsizliğe, darbelere, kıyımlara idamlara karşıyım 12 Eylül denince idam, işkence akla gelir.

Ahmet Alagöz, İzmir (15 Ocak 2012 16.08)

Geçmişimizle adil bir yüzleşme gerçekleşmeden onurlu bir gelecek inşa edileceğine inanmıyorum...

Reyhan Yalçındağ, Diyarbakır (15 Ocak 2012 16.25)

Evliliğimizin birinci ayında karşılaştık, kapkara bir ejderhaydı. Kaçtık. Biraz korkudan, biraz ellerine geçip insanlarımızın canını acıttırmamak için... Ama olmadı. Amcamı iki hafta Filistin askısına aldıkları haberi canımızı daha da acıttı, bizim yerimize o katlandı işkencelerine... Fazla yaşayamadı canım amcam. Bir taraftan amcamın ölümü, diğer yandan bizlerin, ülkenin içine

düştüğü karabataklık babamızda alıp götürdü.15 yıl ülkeme ve insanımıza hasret yaşamamız da hediyesi oldu... Şimdi geldi davacı olma.

İsmail sari tas, Ankara (15 Ocak 2012 16.40)

Çünkü insanların sadece haklarını değil, hayatlarını, bedenlerini ve ruhlarını da gasp ettiler. Kararmış bir geçmiş, çalınmış bir gelecek bıraktılar.

Filiz Özdem, İstanbul (15 Ocak 2012 16.48)

Ruh ve beden sağlığımda kalıcı travmalar yaratan, eğitim ve seyahat hürriyetimi engelleyen ve tüm bunlarla birlikte annemi derin acılar içinde hastaneye yatırmalı ağır psikolojik rahatsızlıklara sürükleyen darbenin mimarı olan Kenan evrenden davacıyım.

Aysel kılıç, adana (15 Ocak 2012 16.51)

Çocukluğumu gençliğimi çaldı... Geleceğime ipotek koydu.

Ali tolga oğuz, İstanbul (15 Ocak 2012 16.59)

Ülkenin güvenliğini sağlayacak yerde, ülkeyi türlü tezgâhlarla kaosa sürükleyen, binlerce gencin haksız yere işkence ve zulüm görmesine sebep olan bu darbecilerden elbette hesap sorulmalı.

Latife Turhan, tokat (15 Ocak 2012 16.59)

Geleceğimi çaldılar, çocuklarımın geleceğini çalmalarına izin vermemek için davacıyım

Ömer Türkel, Şanlıurfa (15 Ocak 2012 17.00)

Gençliğimi, enerjimi, samimiyetimi ve sevgimi çaldılar. Zihnime sanal bir "komünizm" tehlikesi işleyip, elime silahı tutuşturdular. Can almadım ama helalleşme şansım kalmayan kardeşlerimin canını yaktım. Yakalandım, işkencenin bedenimde ve ruhumdaki izleriyle, bayrağımın gölgesi altında "cop ziyafeti" ile istiklal marşı söyledim; kahırdan gözyaşlarımla. Ben ülkücüydüm Mamak'ta ve uğruna can vermeyi göze aldığım değerler işkencem oldu. Bunca günahın faillerini hangi adalet terazisi taşıyabilir dünyada. Hesabımız elbet görülecek, ama burada!

Doğan topgül, bolu (15 Ocak 2012 17.04)

Sıkıyönetimlerin verdiği güç ve dış dünyanın verdiği destekle katliamlar ve cinayetler planlayarak toplumumuzu darbeyi ister ortama soktular ve hukuk

sistemimizi emirleri altına alarak yarattıkları terör ortamında ağır vahşetler uygulayarak toplumumuzun demokrasi, özgürlük, uygarlık taleplerini körelttiler.

Ahmet isvan, Yalova (15 Ocak 2012 17.14)

Bu ülkede insanlık adına ne varsa yok etti,17 yaşındaki çocukları astı, Mamak, metris ve Diyarbakır cezaevlerinde vahşetin en kanlısını yaşattı ve Kürt halkına ömürleri boyunca yaşayacakları bir travma bıraktı. Bunların bir teki bile ondan davacı olmam için yeterli.

Ayşe turan, İzmir (15 Ocak 2012 17.16)

Bu ülkenin gelişmesinde refah düzeyinin yükselmesinde hak ve özgürlükler kapsamında bizleri çok çok gerilere düşmemizin müsebbipleridirler.

Mustafa karpuz, İstanbul (15 Ocak 2012 17.17)

Yüzlerce gencin öldürülmesi cezaevi işkenceleri

Ömer Abdullah kart, Konya (15 Ocak 2012 17.24)

12 Eylül bir kuşağı diri diri yok etmeyi becerebilmiş ve bir halkın inkârını diğer bir kardeş halka dayatarak bunu büyük ölçüde kabul ettirmiş ve bunu başarı hanesine yazdırarak onaylatmış tek rejimdir. Sözün bittiği yer burası olsa gerek.

Mehmet emin coşkun, Bingöl (15 Ocak 2012 17.30)

Darbeye zemin hazırlamak ve ortamın olgunlaşmasını beklemeleri kentim k. maraş ve halkı için hala psikolojik baskı örneğidir. Bir şehir düşünün ki adı darbecilerle onların kirli tezgâhlarıyla algılansın. Hem bu yüzden hem de devletimin yani biz halkın ödediği vergilerle hala bu darbecilerin maaş almaları ağrıma gitmekte olduğundan bende davacıyım arkadaş.

Ökkeş ağca, İstanbul (15 Ocak 2012 17.31)

Bunların yüzünden 13 yıl ülkemden ayrı düştüm. Halimizin üstüne karabasan gibi çöken bu lanetliler bir daha bu gücü bulamasınlar diye, hasret çekenlerin acılar adına davacıyım.

Ahmet Tüzün, İzmir (15 Ocak 2012 17.45)

Darbe mağdurlarına yapılan insanlık dışı muameleden bir insan olarak bizarım. Bunu yapanların bu ülkede yaşıyor olmasından bir dönem devlet kademesinde görev almış olmasından utanç duyuyorum. Yaptıklarının yanına kalacağını sanıyorlarsa yanılıyorlar. Adalet er geç tecelli edecektir. O dönemlerde acı çeken ağabeylerimizin acısını yüreğimde duyuyor ve paylaşıyorum.

Ömer Faruk şahin, İstanbul (15 Ocak 2012 17.45)

Türkiye'nin tarihiyle yüzleşmesini istiyorum. Hele de içinde yaşadığım ve tanığı olduğum bir sürecin.

İlhan pınar, İzmir (15 Ocak 2012 17.54)

Toplumsal travmalar yarattığı ve insanları çağ dışı muamelelere maruz bıraktığı için darbecilerden, insanlık onuru adına şikâyetçiyim.

İsa oymak, Mardin (15 Ocak 2012 17.55)

Ülke ve yetişen neslin geleceğini hiçe sayarak tavşan hızıyla gerilememize neden oldular. Yaralarımızı sarıp ayağa kalkmamızda kaplumbağa hızına sabitlediler.

Yusuf Ayhan, adana (15 Ocak 2012 17.56)

Sadece darbeciler değil darbe ortamının oluşmasına yardım ve yataklık eden herkesin yargılanmasını istiyorum. Allah bu ülkeye böyle acılar yaşatmasın bir daha.

Eyüp çebitürk, İstanbul (15 Ocak 2012 17.57)

Bir sağdan bir soldan asılan gençlerin ailelerinin yanan yüreğini bir nebze soğutmak için.

İlkay kahraman, İstanbul (15 Ocak 2012 18.00)

Geçmişte yaşananları gelecek nesillerimize anlatmak için; egemenlik kayıtsız şartsız milletindir, inancını anlatmak için; demokrasi inancımız için, demokrasinin yolunu açmak için, geriye gitmek için değil hep ileriye bakmak için, darbecilere, zorbalara hesap sorulması için. Tüm Türk milleti için... Hesap soracağız.

Adem karasakallı, Ankara (15 Ocak 2012 18.01)

Yargılanmalıdır; çünkü insanlığın bir utanç sayfasıdır...

Mehmet ünlüdere, İstanbul (15 Ocak 2012 18.04)

İnsanım, insan kalmak istiyorum, benden sonraki nesillerin benzer zulümlere maruz kalmasını istemiyorum.

Nalan özübek, İstanbul (15 Ocak 2012 18.04)

Üzgün olduğunu söylemişti! .üzgünmüş! "asmayalım da, beleyelim mi" demişti. Üzülmüştür, tüm idamla yargılananlar asılmadı diye. Çocuklar asıldı. Harun Karadeniz, yurt dışına tedaviye gönderilmedi. Vicdanı nasıl rahat ediyor? Marmaris de keyif edip, resimler yaptı... Ne vicdan...

Kerimen tevhit Ertuğrul, Eskişehir (15 Ocak 2012 18.07)

Darbe anayasasıyla ve darbeyle gelen cumhurbaşkanıyla yönetilen bir ülkede doğup anti-demokratik sistemlerin yerleştiği bir düzende büyümek zorunda bırakıldım ve daha iyi şartlarda büyüyebilecekken kısıtlı şartlarda büyütüldüm...

Nurten Topaloğlu, bursa (15 Ocak 2012 18.08)

Benim 15 yaşımdaki gençliğimi; Diyarbakır e tipi zindanında darbeleyip, ulusal kimliğimi, dilimi, halk olarak varlığımı inkâr edip imha etmeye yeltenerek tarihin en vahşi işkencelerini yaptığı, insanlık suçunu işlediği için, insanları Diyarbakır cezaevinde hunharca katlettiği, hunharca işkence yaptırdığı için, bana da bu işkenceleri yaptırdığı için 12 Eylül 1980 darbeci askeri terör çetesinden davacıyım...

Mehdi Tanrıkulu, İstanbul (15 Ocak 2012 18.10)

Eğitim sistemindeki yapılanmalar ve bu gün ki imkânların kısıtlı olması 12 Eylülün bir ürünüdür. Davacıyım.

Ali bayram, Kocaeli (15 Ocak 2012 18.16)

12 Eylülden davacıyım. Çünkü benden gençliğimi, aşkımı ve iş hayatımı çaldı. Yattığım davalara kiminden beraat kiminde bana samimi değilsin diye ceza verdiler. Ondan dolayı yargılansınlar, bizlerden gençliğimizi çaldılar.

Mustafa erkân, İstanbul (15 Ocak 2012 18.20)

Çünkü cunta hepimizin içinde bir gelecek endişesi yarattı. Depolitizasyon ve korku rejimi sayesinde sesini çıkartmaktan aciz hale getirilmiş, hayatta kalmak için sadece geçim derdine düşürülmüş bir nesil yaratıldı. Geleceğimizi düşünmenin, insan gibi yaşama isteğimizin işkenceyle, ölümle cezalandırılmayacağını bilerek yaşamak istiyorum. Evren ve yandaşları yargılansın.

Burak arman, İstanbul (15 Ocak 2012 18.24)

12 Eylül askeri faşist darbesi ve sonrasında faşist generaller tarafından özellikle sola uygulanan anti-demokratik, insanlık dışı uygulamalar, idamlar, işkencecilerin ve tüm suçlu ve sorumluların adalet önünde hesap vermesi, yargılanması ve geçmişle yüzleşmenin sağlanması için davacıyım

Erdal yıldırım, İstanbul (15 Ocak 2012 18.24)

Sırf adalet ve eşitlik peşinde oldukları için, binlerce insanla birlikte, annem dâhil tüm ailemin işkenceye çekildiği bir dönemin üzerine yatıp, yıllardır

devletin göz bebeği gibi koruyup baktığı işkencecilerin hesap verdiğini görmek istiyorum!

Yasemin Göksu, İstanbul (15 Ocak 2012 18.25)

Vatanperverim!

Ümit bozan, Diyarbakır (15 Ocak 2012 18.26)

20 yıl boyunca ülkemden, halkımdan ve sevdiklerimden ayrı yasamak, dilini bilmediğim ülkelerde ailemle birlikte, en alt düzeyde beslenme ihtiyacını gide-rebilmek için, kölelik dönemine uygun iş ve ücret koşullarında çalışmamız, ço-cuğumun yıllarca eğitim dışı ve çocukluğunu anlayamadan yaşaması. Unutma-dım. Unutamıyorum... Affetmiyorum... Davacıyım

Mahmut atak, İzmir (15 Ocak 2012 18.30)

Kenan evren işkencecilerin başıydı. İşkence, evrensel insanlık suçudur.

Nurettin değirmenci, mersin (15 Ocak 2012 18.30)

Önce çeşitli gerekçeler üretmek için binlerce insanı öldüren ve öldürten; sonra da bu gerekçeleri bahane ederek darbe yapan ve milyonların hayatını zehirleyen kişilerin ve bu kişilerin nezdinde darbeci zihniyetin yargılanmasını istiyorum.

Ahmet Yasin, Ankara (15 Ocak 2012 18.31)

Yüzbinlerce kişiye işkence yapıldı, yüzlercesi şu veya bu şekilde öldürüldü. Yaşama hakkı başta olmak üzere bütün temel haklar ayaklar altına alındı. Halk-larımız tarihsel gelişim çizgisi itibariyle onlarca yıl geriye götürüldü; özgürlük-ten uzak düşünsel, politik, kültürel ve sosyo-ekonomik koşullar altında yaşa-maya mahkûm edildi. Biz de bunların yaşandığı bir ortamda bütün etrafımızda olan bitenlerden travmalara uğrayarak yaşamak zorunda bırakıldık. 12 Eylül 1980'in bıraktığı toplumsal travma mirasını yaşamaya devam ediyoruz.

Cevriye aydın, İstanbul (15 Ocak 2012 18.32)

Bu zihniyet yüzünden ülkemiz hep geriye gitti. Dünya muvazenesinde olması gereken yere hala ulaşamadı. Birçok suçsuz insan öldü, yaralandı ve işkencelere maruz kaldı. Ben de başta Kenan evren olmak üzere bu darbeyi yapan herkesten davacıyım.

Yasin Altay, İstanbul (15 Ocak 2012 18.38)

Yaşım 12 Eylül'e yetişmedi, o günleri somut olarak yaşamamış, işkence çek-memiş olabilirim, ancak bugün 12 Eylül olsaydı düşüncelerimden ötürü belki

ben de içeri alınacak, geri dönüşü olmayan yolculuklara çıkacaktım, annemin yüreği dağlanacaktı. Bugün dahi bu zihniyetin müsebbibi olduğu uygulamaları yaşıyoruz. Davacıyım evet çünkü çocuklarımız bir daha bu zulmedici zihniyetle karşılaşmasınlar, o dönemde insanlık dışı, varoluşa aykırı işkencelerle insanların hayatını karartanlar adalet karşısında biraz esef duysunlar istiyorum. Belki evren yarın öbür gün ölecek, hapis dahi yatamayacak, derdim bu değil. Derdim bu insanların yaptıklarından dolayı utanç duyması ve ona özenenlerin de hukuktan münezzeh olmadıklarının farkına varmalarıdır.

Filiz gündüz, İstanbul (15 Ocak 2012 18.41)

İnsanım... Faşizme karşıyım... Sanatçıyım. Ellerindeki kiri sanat ile temizlemeye kalkışanlara daha da şiddetle karşıyım!

Reyhan Abacıoğlu, İzmir (15 Ocak 2012 18.41)

Darbesiz insanca demokrasiden ödün vermeyen bir Türkiye için.

Mehmet çoban, İstanbul (15 Ocak 2012 18.42)

On binlerce kitabı yaktılar ve binlerce yazara işkence yaptılar. 12 Eylül'e ait her gün bir kristal geceydi.

Ahmet büke, İstanbul (15 Ocak 2012 18.43)

Emperyalizmin, kan ve zorbalıkla örülmüş, bütün dünya ülkelerindeki emek güçlerini ve yurtseverleri sindirmeye, yok etmeye yönelik projelerinden biridir 12 Eylül faşizmi... Dışarıdan aldıkları destekle kendi halkına acımasız işkenceler yapan bu dönemin bütün suçlularının yargılanması, halkın önünde teşhir edilmesi ve bu ülkede o derin güçlerin yaptıkları bütün işkencelerin, cinayetlerin halka uzun yıllar anlatılması gerekir diye düşünüyorum...

Şerafettin coşkun, Antalya (15 Ocak 2012 18.45)

Bir daha 12 Eylülleri, darbeleri çocuklarımız görmesin diye.

Koray Pehlivanoğlu, İstanbul (15 Ocak 2012 18.47)

Haksız muamele gören insanların hakkı için bende davacıyım.

Betül yıldız, İstanbul (15 Ocak 2012 18.49)

Toplumun zihinsel altyapısında; bir nesil değişmeden giderilemeyecek hasara sebep oldular.

Taha Albayrak, İstanbul (15 Ocak 2012 18.50)

Millete yaşattıkları acılar. Ülkeye verdikleri sayısız zararlar.., demokrasiye vurdukları baltalar..., masum insanlara yaptıkları işkenceler..., darbeye zemin oluşturmak için kurdukları planlar... İçin 12 Eylül'den, devrin aktörü Kenan evren ve tüm uzantılarından davacıyım.

Ali Osman yenialp, Antalya (15 Ocak 2012 18.51)

12 Eylül iddianamesini okudum ama okurken midem kalktı. Savcı sadece iki kişi ile değil asıl işkence yapanları da yargılamalı. O zaman işkence görenler kendi cellatlarının da yargılanmasını sağlanmalı.

Vasfi duran, bursa (15 Ocak 2012 18.53)

Hiçbir zaman yargılanmayacağını düşünerek infaz emri verdiği her bir insan için.

Celal Nuri kofoglu, Ankara (15 Ocak 2012 18.53)

Demokrasi ve özgürlükleri aldığı, Türk solunu ezdiği ve parçaladığı, ülkeyi gericilerin eline bıraktığı, kapitalizmin kölesi olduğu için davacıyım.

Deniz yılmaz, Antalya (15 Ocak 2012 18.58)

Yaşanılan işkenceleri duydukça, okudukça tüylerim diken diken oluyor, aklım almıyor, bu işkenceleri uygulayanların cezalarını çekmesini istiyorum.

Meryem boz, Niğde (15 Ocak 2012 19.01)

Milletin iradesini hiçe saydığı, benim uygun gördüğümdür önemli olan, milletinki değil hükmü için

Huri Yazgan, İstanbul (15 Ocak 2012 19.02)

Askeri darbeyle demokrasiyi alaşağı ettiği, yıllarca insanlık suçu işlediği ve işlenmesine göz yumduğu, işkencecileri, faili meçhullerin faillerini koruyup kolladığı, yaşam hakkımızı yok etmeye çalıştığı için.

Semih gümüş, İstanbul (15 Ocak 2012 19.06)

Benim de ellerim titremiyor bunu imzalarken!

Merve yanık, Ankara (15 Ocak 2012 19.07)

Bir daha ordu içinde bu zihniyetin hâkim olmaması adına...

Engin Gürses, İstanbul (15 Ocak 2012 19.11)

Geleceğimizi çaldılar. Bizi her geçen gün karanlığa giden bir ülke de yaşamaya mecbur bıraktılar.

Sevil gemici, bursa (15 Ocak 2012 19.17)

43 yaşında ve koşan insanlardan korkan, küçücükken geceleri postal çamurlarıyla uyanan, en güvendiği abilerini sadece vatanı sevdikleri için hapse gönderen annem için.

Müberra kaldırım, Ankara (15 Ocak 2012 19.17)

Babam 12 Eylülde hapse girdi ve 8 sene yattı. Hiç yoktan. Sırf ülkücü gençlik kolları başkanlığından. O hapse girdiğinde ben 22 günlükmüşüm. Çıkarken 8 yaşımdaydım. Babamı senelerce parmaklıklar ardında veya açık görüşlerde gördüm. Babam bana benziyor diye dalin reklamlarındaki kız çocuğunu izleyerek giderdi özlemini. Çocukluğumu babamız yaşamama sebep olanlardan davacıyım. Yaptıkları rezillikleri kendileri anlatsın istiyorum. Ve gençler bilsin o yılları.

Medine Akkurt, Amasya (15 Ocak 2012 19.20)

Davacıyım milyon kere bir daha hak ihlalleri yaşanmasın diye davacıyım bir daha insan onuru ayaklar altına alınıp çiğnenmesin diye davacıyım bir daha yargısız infaz yapılmasın, hiç infaz yapılmasın diye davacıyım bir daha insanlığa karşı suç işlenmesin diye davacıyım böyle bir zulüm, yıkım, talan ve soykırım dönemi bir daha gelmesin diye

Faruk Turgut, Hakkâri (15 Ocak 2012 19.22)

Benim inandıklarımı söyleme hakkimi elimden aldı.

Can Sahin, İzmir (15 Ocak 2012 19.23)

İnsan olmak. Çağından sorumlu olmak, kayıtsız kalmamak için. Gerektiğinde hukuksal destek de veririm.

Kazım Turanlı, aydın (15 Ocak 2012 19.24)

Ben de davacıyım 12 Eylül darbesinde ben Diyarbakır ceza evinde kaldım bize uygulanan yöntem insanlık dışıydı ve insanlığa karşı işlenmiş suçların en büyüğüydü. Orda ölen arkadaşlarımızın ve bizlere yapılan muamelenin bir daha olmaması ve darbelerin olmaması için davacıyım.

Nevzat elik, Mardin (15 Ocak 2012 19.26)

12 Eylül 1980 darbesinde 18 yaşındaydım, darbecilerin yaptığı yargısız infazlardan, işkencelerden ve işçi sınıfına yaptıkları zulümden toplumun hak

aramasının önünün kesilmesinden anayasanın silah zoruyla değiştirilerek emperyalizme bağımlı bir anayasa yapılmasından dolayı mağdur oldum psikolojim bozuldu. Bu psikolojimin bozukluğu 31 yıldır devam ediyor. Bunun aileme çocuklarıma topluma yansıtıldığını düşünüyorum. Suskun, itaat eden bir toplum olduk. Bunların hepsi silah zoruyla yapıldı. Bu yüzden darbeyi yapanların ve darbede rol oynayan tüm askeri, polis, sivil, devlet görevlilerinin ortaya çıkarılarak mahkemelerde yargılanmasını ve cezalandırılmasını istiyorum. Ayrıca 12 Eylül zihniyetini temsil eden yasaların değiştirilmesini istiyorum. Yeni yapılacak anayasa da tüm toplum kesimlerinin örgütlenme özgürlüğünün serbest bırakılmasını istiyorum. Ayrıca 12 Eylül darbesinde rolü olan ABD, CIA ve Türk iş adamlarının açıklanmasını ve yargılanmasını istiyorum.

İsmet gemici, bursa (15 Ocak 2012 19.28)

Bu faşistlerin yargılamaları sonucunda, yurt dışında onlarca sene politik mülteci olarak yaşadım. Umarım, imzam demokrasinin kurumsallaşmasına katkıda bulunur. Saygılarımla...

Can ihzar, İzmir (15 Ocak 2012 19.34)

Uzun süre mesleğimi yapamadım, çocuklarımın geçimini sağlayacak gelirden yoksun bırakılarak manevi işkence gördüm.

Latif turan, Manisa (15 Ocak 2012 19.34)

Okuma aşkı ile başlayan eğitimim maalesef o karanlık yıllarda kayboldu gitti. Gençliğimin on dört on beşli cevval atak günlerinden birinde, geleceğe dair ümitlerim kayboldu. Abimin en yakın arkadaşı (Salih zincir) gece pusuya düşürüldü ve on yedi yaşında gözümüzün önünde bir genç yitti gitti. Okulda eğitim göremiyorduk. Olaylı günlerden birinde gün Sazak'ın öldürüldüğünü o yüzden okulun ateş çemberi altında kaldığını duyunca anlamlandıramadığım korkuya kapıldığımı bugün bile hala hatırlıyorum. Eğer ahiret inancım ve imanım zayıf olsaydı bugün sağlıklı bir birey olmam düşünülemezdi. Hala havai fişek patlamalarını duyunca o yılları hatırlıyorum. Aslında bütün hayatım neredeyse acılı geçti. Burada sadece iki anı hatırladım. Babamın öğretmenlikteki sürgün yıllarını kendisi anlatmalı. Eşimin de üniversite ve öğretmenlik yıllarında çok çileli günleri olmuş. Yeni evlendiğimiz 1981 kışında okuldan eve gelmedi. Sürgün edildiğimiz küçük Moskova adıyla ünlenmiş ilçede nerede eşimi aramalıydım... Askerin hayat arkadaşımı benden aldığını nereden bilebilirdim ki!

Nuran üftadeoğlu, İzmir (15 Ocak 2012 19.35)

Kırk yıllık siyasal sürgün olarak sadece 12 Eylül'den değil 12 Mart'tan, sadece bu darbeleri yapan generallerden değil, darbeleri destekleyen ABD güdümlü siyasilerden ve kapitalistlerden, 12 Eylül'ün öncülü 24 Ocak kararlarının dayatıcısı ve uygulayıcısı olanlardan da esim İnci Tugsavul'la birlikte davacıyız. Brüksel

Doğan özgüden, İstanbul (15 Ocak 2012 19.39)

O kadar çok çünkü var ki. Derdim çoktur hangisini diyeyim misali.

Nezahat akbaba, İstanbul (15 Ocak 2012 19.39)

Kırk yıllık siyasal sürgün olarak sadece 12 Eylül'den değil 12 Mart'tan, sadece bu darbeleri yapan generallerden değil, darbeleri destekleyen ABD güdümlü siyasilerden ve kapitalistlerden, 12 Eylül'ün öncülü 24 Ocak kararlarının dayatıcısı ve uygulayıcısı olanlardan da eşim Doğan Özgüden'le birlikte davacıyız. Brüksel

İnci tugsavul, İstanbul (15 Ocak 2012 19.40)

12 Eylül bir dönem gençliğinin hayatını kararttı, memleketi hapishane ve işkence haneye çevirdi. Suskun bir toplum yarattı ki, etkileri halen devam ediyor. 12 Eylül, insanlık dışıydı, evren bugün de yaptıklarıyla iftihar ediyor.

F. Sevin Okyay, İstanbul (15 Ocak 2012 19.44)

Yaptıkları yanına kar kalmamalı... Hesap vermeli...

Vicdan Karabudak, Kocaeli (15 Ocak 2012 19.47)

Binlerce masum insana haksızlık yapıldı. Beklide ömür boyu geçmeyecek acılar yaşatıldı. Ülkemizi yıllarca geriye götürdü.

Faruk ardoğan, çorum (15 Ocak 2012 19.48)

Militarizmin önünü almak, demokrasiyi etkin kılmak; milli iradenin daima tecelli etmesi için ben de davacıyım!

Mesut onur, Diyarbakır (15 Ocak 2012 19.48)

Sürekli ordular günün birinde dağıtılsın ve yeryüzünde sürekli barış olsun diye, zülüm ve kıyam olmasın 12 Eylülden davacıyım...

Sabahattin şerif, Ankara (15 Ocak 2012 19.50)

Ölen gençler ve benim gördüğüm işkencelerden sakat kalanlar için gençliğimi onurumu 16 ay boyunca işkenceye maruz kaldığım bu ortamı hazırlayan 12 Eylül darbecilerinden şikâyetçiyim.

İsmail güneş, Şanlıurfa (15 Ocak 2012 19.53)

Yapılan yanlışın kimsenin yanına kâr kalmayacağını, er ya da geç, başka dünyada değil bu dünyada hesap verileceğini düşündürtmek için davacıyım. Adaletin herkese gerekeceğini düşündürtmeliyiz, iktidar olmanın kimseyi dokunulmaz yapmayacağını görmeliyiz.

Fulya safati, İzmir (15 Ocak 2012 20.08)

Ülkemin bugün geldiği durumdan sorumlu olması, topluma demokratik yaşamı unutturması, ülkemin elli yiğit insanını darağacına göndermesi, on binlerce insanı işkenceden geçirmesi, Diyarbakır, Mamak cezaevleri gibi yerleri bu ülke insanlarına dayamaları, benim yaşamımdan da sekiz yılı çalmaları nedeniyle davacıyım.

Şener Kadir yalçın, Bartın (15 Ocak 2012 20.10)

Ülkemi 25 yıl geriye götürdüğü için. Askeriyenin siyasete karışmasına yeni fırsatlar vermemek için. O kadar ölen sivil masum insanlar için.

Ali yetişken, kayseri (15 Ocak 2012 20.11)

Çünkü gençliğimi yok etti, netekim darbeci katildir.

Mehmet uluisik, Eskişehir (15 Ocak 2012 20.11)

Bende 19080 doğumlu birisiyim. Annem ve babam o dönemdeki sıkıntıları anlattılar ve hala etkisini görüyorum. Bu yüzden 12 Eylül darbesini yapanların cezasını çekmesini istiyorum
ayrıca darbe anayasasını da is-te-mi-yorum

İbrahim yıldız, İstanbul (15 Ocak 2012 20.15)

Benim ve çocuklarımın geleceğini çaldığı için davacıyım.

Aysel nergis, adana (15 Ocak 2012 20.15)

Ben de 12 Eylül darbecilerden davacıyım çünkü yanlış anlaşılmakla beraber benin dedem cumhuriyetçiydi üç defa milis olarak askerlere katildi hem de Rusya'ya karsı ama maalesef 12 Eylül darbesinden sonra benin babama işkence yaptılar babam her ne kadar kendini hiza etmeye çalışmışsa da nafile babam anlatıyor ben diyorum benim babam cumhuriyetçi demokrat hatta ata Türkçü

yok dinliye sen solcu komünist sen hain biz sonra da anladık bu isi yaptıran ABD nin ta kendisi solcu demokratları yok ettiler yerine bu günkü AKP'yi getirdiler

Aziz torgursul, Artvin (15 Ocak 2012 20.20)

Gençliğimin en güzel yılarını çaldığı için. Üniversite hakkımı elimde aldığı için. İki buçuk ay sorguda en ağır işkenceleri gördüğüm ve Filistin askısında kollarımda arıza açarak 30 yıl geçmesine rağmen yeterli sağlığıma kavuşamadığım için. İnsanlık onurumuzu kırarak en ağır işkencelerden geçirildiğim için, yüzlerce binlerce insanı insanlığın kabul edemeyeceği bir seri işkenceden geçirildiği için. Bu kadar rezilliğe rağmen 3 yıl sonra suçsuzsun pardon deyip salıverildiğimde sorgusuz sualsiz irademin dışında silah nezaretinde askerliğe yollandığım için. Askerlikte de aynı zihniyetin devamını yaşadığım için: beslemeyelim de asalım mı diyerek çocuk yaştaki insanların yaşını büyüterek idam sehpasına yollayan zihniyetin uygulayıcılarından davacıyım.

Ali gürel, Malatya (15 Ocak 2012 20.23)

Henüz vicdanım körelmedi.

Muharrem Kesova, İzmir (15 Ocak 2012 20.25)

Ihsana ait olan her şeyi ertelediler, çaldılar. İnsanlık suçu işlediler.

Süreyya Halil, adana (15 Ocak 2012 20.25)

Babam darbede 3 sene içerde yattı ve 12 sene sonra zaten kalpten vefat etti. Babamı ailemden ayıran o 3 sene için Kenan evren yargılanmalı

Nazlı şimşek, samsun (15 Ocak 2012 20.26)

Asmayacaktık, besleyecektik, çünkü hepsi bizim çocuklarımızdı.

Cemile bayraktar, samsun (15 Ocak 2012 20.33)

Yapacakları darbenin olgunlaşması için binlerce genci ölüme gönderip, daha sonra gelen milyonlarca genci ise yerleştirdikleri sistemle ölmekten beter ettikleri için.

İzzettin özen, İstanbul (15 Ocak 2012 20.34)

Çünkü 12 Eylülde bende cezaevindeydim. Birçok işkence gördüm ve birçok şeye tanık oldum. Sadece Kenan evren değil o dönemin yöneticilerinden de davacıyım

Dursun ali küçük, Tunceli (15 Ocak 2012 20.37)

Topluma ilahlık taslayan, halka korku ve despotizmden başka bir şey sunmayan bütün darbelerden ve darbecilerden davacıyım.

İhsan konak, Kocaeli (15 Ocak 2012 20.40)

Tekrar faşist askeri darbeler yaşamak istemediğim ve darbecilerin yanına kar kalmaması için davacıyım.

Abdullah kuş, İzmir (15 Ocak 2012 20.40)

Tüm konuşmalarına tekrar tekrar bakıyorum, sabah akşama, sürekli bana, bize yalan söylemişsiniz. Hayatımızı bu yalanlarla şekillendirmeye çalıştınız. Hayatıma yalanı bulaştırdınız. İnandığımı zannettiğim her şey yalanmış. Doğruları bilmek istiyorum. Davacıyım.

Elif Aydoğdu oral, İstanbul (15 Ocak 2012 20.42)

İnsanı ve insana ait tüm değerleri savunmak adına; ruhuna, bedenine ve düşüncesine işkence edilen binlerce insanın çektiği acıların, yalnızca istatistik dokümanlarında kalmaması için davacıyım. Başka bir seçenek olmadığı için davacıyım...

Zeynep Büşra koçak, Konya (15 Ocak 2012 20.42)

Yasak olmayan tüm kitaplarımı aldılar. İyi ve demokrat insanları da aldılar. O alınan insanlar geri dönmedi.

Sakine tatar, İzmir (15 Ocak 2012 20.48)

Kendisi için 30 senedir... Tutuyorum ve ölmesini bekliyorum. Mezarına ekilecek çiçeklerin beslenmesi lazım

Burak Geylani, batman (15 Ocak 2012 20.48)

Cezasız kalmasınlar.. Başkaları bir daha yapar. Birol

Birol bora, İzmir (15 Ocak 2012 20.53)

Başka birçok şeyin yanında, ülkenin kan gölü içerisinde yüzmesini engelleyebilecek olduğu halde, bambaşka amaçlara ulaşabilmek niyetiyle olayların daha da gelişmesini sağlayan bir mekanizmayı tereddütsüzce harekete geçirebildiği ve böylelikle insanımızın onlarca yılını hoyratça harcayabildiği için...

Ekrem Kızıltaş, İstanbul (15 Ocak 2012 21.03)

Darbe öncesi, ortam oluşturmaya yönelik döktürdüğü kanlar için, d.bakır c.evinde bana vahşeti-cehennemi yaşattığı için, yaptığı anayasa yoluyla dayattığı zihniyetle oluşturduğu baskıcı kurumlarla, eğitim sistemiyle, avanak ve ahmak,

apolitik, örgütlenmekten korkan, şekilsiz, ilkeye-ölçüye gelmeyen bir toplumun oluşmasına zemin hazırladığı için öldürdüğü, ölümüne sebep olduğu, ruhen ve fizikken sakatladığı insanlar için, tek cunta (beş general] değil, darbenin kendisi, destekleyenleri, danışma meclisi ve onun yaptıkları da dönemin amir yöneticileri (örneğin okulda öğretmene tırnak etek-boyu kontrolü yapan gibi) durumdan vazife çıkarmış o tıynettekiler de yargılanmalı -cezalandırılmalı demiyorum- ki toplum ve biz gerçekten demokratlaşabilelim.

Mehmet emin bayar, Şanlıurfa (15 Ocak 2012 21.03)

Özel bir gerekçem yok. Yargılanmalı!

Abdullah can, İstanbul (15 Ocak 2012 21.05)

Etkileri halen devam eden bu dönemde insanlık onuru ayaklar altında çiğnenmiştir. Bu dönemde yapılanların hesabının sorulması, insanca yaşamın imkânını kuracak olan hak ve özgürlükler için gereklilik taşımaktadır.

Elif kanca süvari, Hatay (15 Ocak 2012 21.06)

Yüzlerce insanın katiline sebep olduğu için

Ceyhan süvari, adana (15 Ocak 2012 21.07)

Toprağından kan fışkıran bir ülkede yaşama duygusuna katlanamadığımdan, bastığım yerin altında faili meçhul veya işkence veya... Nedenlerle hayatını kaybetmiş bir insan kemiği mi var acaba kuşkusuyla yaşamanın imkânsızlığından, geçmişimizi bilmenin bizi daha insan kılacağına inandığımdan ve çok utandığım geçmişimizin hiç olmazsa bir sayfasının gerçeklerinin açığa çıkmasının bizi, insanlığı daha endişesiz bir geleceğe hazırlayabileceği inancımdan ötürü evren ile diğer tüm sorumlulardan ve 12 Eylül'den davacıyım.

Ayla (işler) Sümer tektaş, Muğla (15 Ocak 2012 21.11)

Bizi yozlaştıran darbelere ve darbecilere hayır…

Dilara beler, İstanbul (15 Ocak 2012 21.11)

Bu ülkenin gençlerine, aydınlarına, entelektüellerine; yaşamı, ülkesini, bütün insanlığı, doğrudan, eşitlikten, haktan, adaletten yana savunan tüm kesimlerine korkunç acılar çektirdiler.

İlayda mutlu, İstanbul (15 Ocak 2012 21.11)

Başta yaşam hakkı olmak üzere temel hak ve özgürlükler yok edilmiş ya da askıya alınmıştır. İnsanlığa karşı suçlar işlenmiş ve Türkiye tarihine kara bir sayfa daha eklenmiştir. Baskıcı, yasakçı, otoriter, ayrımcı, ırkçı bir anayasal sisteme

geçilmiştir. Kısa adı köy-koop olan köy kalkınma kooperatiflerinin merkez birliği ve 59 il birliği kapatılmıştır. 4314 kooperatif üretim yapamaz hale getirilmiştir. Sekiz köy-koop yöneticisi işkence görmüş ve yaklaşık bir yıl Mamak askeri Cezaevi'nde özgürlüklerinden yoksun bırakılmıştır. 1980 öncesinde Türkiye tarım ve gıda ürünlerinde kendine yeten bir ülkeyken, bugün ise bu alanda dışalım yapan duruma düşmüş köylüler açlığa ve yoksulluğa sürüklenmiştir.

Akın Birdal, İstanbul (15 Ocak 2012 21.12)

Bende 12 Eylülde tutsak edilenlerdenim. 6 yıla yakın cezaevinde kaldım darbenin yaşamımda hedeflerimi ve ideallerimi engelledi bu yüzden bende Kenan evrenden davacıyım. Binlerce insanın suçsuz günahsız yıllarca cezaevinde tutulması, bu yüzden her şeylerini kaybetmelerine sebebiyet veren bu kişiden bunun hesabı sorulmalı... Ki anlasın suçsuz insanları neden yargıladığını, kendisi suçlu olmasına rağmen...

Ali yasar, Erzurum (15 Ocak 2012 21.19)

Darbesiz bir gelecek istiyorum.

Ali törün, İzmir (15 Ocak 2012 21.20)

Darbeye kadar ülke bilinçli olarak karıştırıldı. Darbeden sonra ise sistematik işkence başladı. Kenan evren önce utanmadan "bir sağdan astık, bir soldan" dedi, sonra da "idam karalarını imzalarken elim hiç titremedi, vicdanım rahattı" dedi. Bu rahatlığı gidermek adına davacıyım!

Tevfik Ünal, İstanbul (15 Ocak 2012 21.21)

12eyül darbesi yapıldığında 15-16 yaşlarında ortaokulu bitirmiş genç bir insandım. O günkü şartlarda ve o günkü bilgilerimle darbenin yapılmasını onaylayan bir profil çizmiştim. Bugün ki bilgilerimle geriye dönüp baktığımda darbeyi yapmayı meslek haline getirmiş darbe severlerin 10 yılda bir toplumu hizaya getirmek için yapmış oldukları projeleri çok iyi görebiliyorum. Darbenin bilançosuna baktığımda muhafazakâr yapıya sahip olan bir insan olarak asılan sağ ve sol görüşlü insanların, işinden olanların, yurttaşlıktan çıkarılanların, işkence çekenlerin ve bu darbeden zarar gören tüm insanların hakkını ve hukukunu savunmak için davacıyım. Darbecilere hukuk içinde kalınarak (onların yaptığı gibi değil)gerekli cezaların verilmesini istiyorum ki darbeciler bir daha bu işlere cesaret etmesin. Birde iç hizmet kanununun 35. Maddesinin de hiç vakit geçirilmeksizin kaldırılmasını talep ediyorum. Bakın burada yazıyorum nitekim paşa ifadeye çağrıldığı zaman 35. Maddeye sığınacak.

Metin çakır, samsun (15 Ocak 2012 21.27)

Gözaltında kayıplar ve diğer yitip giden hayatlar için, toplum ve birey hakları gasp edildiği için, bu ülkeyi 30 değil 60 yıl gerilettikleri için...

Oya eriştiren, İstanbul (15 Ocak 2012 21.32)

Ülkemizde yaşayan birey ve halkların kendi kimliklerini ve düşüncelerini özgürce ifade ederek birlikte güven barış ve uyum içinde yaşamasını engelleyen bu insanlık suçunu ayıplıyor ve bu insanlık suçunu işleyen kişilerin gerçek ve halkı temsil eden bir yargı tarafından yargılanmasını umut ediyorum. Umarım bu yargılanma sadece Avrupa birliğinin gözünü boyama amacıyla değil gerçek autocritique özeleştiri sonucu yapılan bir eylem olur. Bizim bundan sonraki süreci takip edip sahip çıkmamız ve gereken tepkiyi göstermemiz gerektiğini düşünüyorum. Bu insanlık suçu benim çocukluk ve gençlik yıllarımı şiddet, kin, nefret, korku, sindirilme, asimilasyon ve zorbalığa dayalı yaptırımlar saçan bir toplumda yaşamama ve gerçek insanlık haklarımdan mahrum edilmeme neden olan bu insanların sorgu süreci gelmiştir geç olsa da. Ayrıca, bu süreçte özgürlüğünü, sevdiklerini kaybeden, cezaevlerinde insanlık dışı muamelelere maruz bırakılan ve yaşadıkları toprakları terk etmek zorunda kalan insanlarımızın acısını yürekten paylaşıyorum. Sanırım Marmaris de yeterince güneşlenip plajda resimler yapıldı. Şimdi de vicdanla yüzleşme zamanı. 12 Eylül ülkemizde yaşanan insanlık suçlarından sadece ve sadece birisi. Ya diğerleri...

Nureyla kama, Tunceli (15 Ocak 2012 21.36)

12 Eylül sürecinde içeri alınanlardan biriyim. Yıllarca tutuklu olarak yargılandım. Görülmekte olan davam yıllar sonra zaman aşımına uğradı ve düştü. Ben yatmış olduğumla kaldım. Devlet şimdi bana tazminattan vazgeçmem karşılığında emekli hakkımı veriyor ama bunu kırparak, sınırlayarak yapıyor. Ailelerimize, iş hayatımıza, çalışma hayatımıza dair bir şey yok. 12 Eylül koşullarında işkenceciler hakkında suç duyurusunda bulunan birçok kişiden biriydim. Buna bağlı olarak işkenceciler hakkında açılan davada müdahil olan sayılı kişilerden biriydim. Fakat bu davaya bir kere dışında _o da kimlik yoklaması dışında- müdahil olarak katılamadım, çünkü mahkeme elbiseli gelmediğimiz için bizleri duruşmalara almama kararı almıştı. Sonuçta bu dava işkencecileri aklamaya yönelik bir dava olarak kaldı. Sonucu da öyle oldu... Bu çalışmayı yürekten destekliyorum... Sevgiler, saygılar...

Murat Toros gür kaya, İstanbul (15 Ocak 2012 21.40)

Sadece benim değil çocuklarımın da geleceğini mahvettiği için, öldürülen, işkence gören kardeşlerim için, ülkeye giydirilen bu deli gömleğinin artık yırtılması için davacıyım

İshak Kocabıyık, Ankara (15 Ocak 2012 21.42)

12 Eylül gençliğimin en güzel yıllarını çaldı. 12 Eylül öncesi lise 1.ci sınıfında okurken sadece yasasın 1 mayise dediğim için gözaltına alindim 6 gün işkencede kaldım 15 gün sıkıyönetimde gözetim altında kaldım. 2 ay Erzurum askeri cezaevinde tutuklu kaldım 6 ay 20 gün hapis cezası aldım ancak mahkeme kendisi tecil etti. 12 Eylül Kenan evren diktası gelince aranmaya başladım yakalandım gençliğimin en güzel yıllarının 4 ayini Malatya, Elâzığ ve Erzurum'da işkencede olmak üzere 3 yıla yakın bir süre cezaevinde kaldım. Beni suçlayabilecekleri hiç bir doküman belge ve delil olabilecek bir şey yakalanmamasına rağmen devrimci yol Malatya ve Erzurum davalarından yargılandım. Yargılandığım ve ceza almış olduğum iki davada avukatım olmadı. Onurlu tahliye talebimiz olmadı yattığım süre göz önünde bulundurularak savcı ismet görür tahliye talebinde bulundu ve tahliye edildim. Cezaevinde iken kendim insanlık dışı işkencelere maruz kaldığım gibi diğer tutsaklara uygulanan vahşetten çok etkilendim su an 47 yaşındayım. Yasadığımız hukuksuz adaletsiz ve insanlık dişi işkencelerden dolay yıllardır sağlık sorunuyla karsı karsıyayım. 4 ay boyunca kalmış olduğum sorgularda fiziki işkencelerden dolay ve sağlıksız bir şekilde soğuk betonlardan yatırılmaktan dolay astım 30 yeldir astım hastası olarak hayati yasamaya devam ediyorum. Davacıyım çünkü 12 Eylül ülkemiz insanına yapılan büyük bir zulüm ülkemizin doğasını yer altı ve yer üstü kaynaklarını uluslararası sermayeye peşkeş çekmek için halkı ve emek güçlerini sindirmeye yönelik bir darbeydi davacıyım çünkü eğitim hayatım 12 Eylülcüler tarafından gasp edildiği için idealimdeki meseleye ulaşamadım. Davacıyım çünkü gözlerimin önünde arkadaşlarımız dövülerek öldürüldü. Sorgudayken arkadaşlarımız kayboldu.

Hikmet İnaç, Erzurum (15 Ocak 2012 21.52)

12 Eylül darbecileri ile birlikte sorgularda ve cezaevlerindeki işkencecilerinden de şikâyetçiyim. Suça bulaşmış herkesin yargı önünde hesap vermesini istiyorum.

Mahmut emin avcı, Ankara (15 Ocak 2012 22.01)

Babam evdeki kitaplarla beraber onlarca bloknot dolusu öykülerimi yakmıştı. Artık bir daha yazma hevesim ve zevkim kalmadı. Okumayan, yazamayan, sorgulamayan bir gençlik yarattı.

Cevdet aslan, İzmir (15 Ocak 2012 22.06)

İnsan olduğum için, Türkiye insanına erkek kadın büyük küçük demeden yaptırdıkları insanlık dışı eylemler için, bence bölücülüğün tohumlarını çıkardığı

yasalarla alevlendirdiği için ülkemi en az 50 yıl geri götürdüğü ve yıllarca sömürdüğü için... Daha sayayım mı?

Recep yılmaz, İstanbul (15 Ocak 2012 22.07)

Diğer birçok nedenin yansıra Kenan Evren'in hapishanesinde hükümlü olarak yatarken gördüğüm işkencenin izleri aradan 25 yıl geçmiş olmasına rağmen bedenimde halen duruyor.

Oktay Etiman, Ankara (15 Ocak 2012 22.09)

12 Eylül'ün izleri silinmeyecek ama bunu yapanlar tarih karşısında belki de ilk kez başlarını önlerine eğecektir.

Canan Güldal, istanbul (15 Ocak 2012 22.12)

Adalet herkes için eşit olmalı, yapılanların hesabi sorulmalı!

Huzur Alpaslan, İzmir (15 Ocak 2012 22.17)

4,5 yıllık zindan, (1980-1984) 22 yıllık sürgün ve daha birçok bedele mal oldu bana 12 Eylül. İnsani değerleri korumak adına ağır bedeller ödedim, ödüyorum. Çarpıtılmış tarih ve kirletilmiş insan belleklerinden arındırılmış "geleceğimizin hafızası" ancak ve yalnızca geçmişimizle dolaysız yüzleşmekten geçer. Bu nedenle Kenan evren sahsında 12 Eylül ve tüm darbe ve darbeciler yargılanmalıdır. Umar ve dilerim ki; bir gün Mustafa kemal ve arkadaşları da darbeciliklerinden ötürü yargılanır, tarih önünde hesap verirler.

Ali haydar kanlı, İstanbul (15 Ocak 2012 22.20)

Doğmamış çocuğa ceza verdi, doğacağı fişledi, yaşayanı insanlık dışı her şeye tabi kıldı

Gürsel Altuncevahir, İstanbul (15 Ocak 2012 22.38)

Militarizm kötü bişeydir netekim...

Çağatay er, adana (15 Ocak 2012 22.46)

Çine belediyesi memurluk imtihanını kazanmış olmama rağmen yasal sol bir derneğe üye olmam yüzünden işe alınmadım ve her kesimden gençlerin hayatlarının karartılması nedeni ile davacıyım

Doğan özırmak, aydın (15 Ocak 2012 22.52)

Bugün de Kenan evrenler var canımızı acıtmak hayatımıza kastetmek isteyen Kenan evrenler. Eline fırsat geçse ülkesini düşünmeden harcayabilecek Kenan evrenler. Bu adamı assalar atın arkasına bağlayıp sürüseler ne olacak kimse ibret

almadıktan sonra... Ben davacıyım Türk milletinin içinde ki aklı olan herkes de davacı çünkü bi daha böyle bişeye teşebbüs etmeye niyetlenmesinler diye.

Samed yılmaz, çorum (15 Ocak 2012 23.01)

Acıları çoğaltmamak için alabildiğince hisseden, güçlü, çizgisi olan, yanlışın karşısında güce tapınmadan durabilen bir halk olabilmek adına....

Yeşim dağgeçen Argun, mersin (15 Ocak 2012 23.13)

Yaşananları unutmadığımdan ve unutulmasını istemediğimden davacıyım. İşkence vahşetinden, 17 yaşında çocuklar bile asıldığından, faili meçhullerden davacıyım. Demokrasi, insani hak ve özgürlükler askıya alındığından ve her olağanüstü halden sonra daha budanarak geri verildiğinden davacıyım. Bu yargılamanın sonucunda; Türkiye'yi her açıdan geriye götüren ve dünya karşısında itibarını yok eden tüm askeri darbelerin sembolik olarak yargılanacağını ve bundan böyle bir darbe teşebbüsünün bile söz konusu olamayacağı sonucunu ummak istiyorum. Son bir söz: darbeye karşı toplumsal bilinç öyle gelişsin ki, sadece askeri değil, sivil darbelere karşı da geçit verilmesin, vermeyelim. Demokratik hak ve özgürlüklerimize her zaman sahip çıkalım.

Birnur akan, Muğla (15 Ocak 2012 23.16)

Yaşanmışların önemsenmesini ve tekrarlanmamasında âcizane katkım olsun, suç isleyenlerin kim olursa olsun yaptıklarına cevap vereceği bir gelecek istiyorum.

Belma belbez, İstanbul (15 Ocak 2012 23.30)

Hesaplaşmanın zemininin yaratılmasına katkı için, işkenceye ve diktatörlüklere karşı dayanışmanın güçlenmesi için, birlikte adalet ve hukuk arayışımız için vicdanımın sesine uyarak imzalıyorum.

Av. Bülent kaçar, Edirne (15 Ocak 2012 23.32)

Sürgünde yasamama sebep oldu...

Meryem örer, Şırnak (15 Ocak 2012 23.37)

O günlerin unutulmamasını istiyorum. Yaşananlar ne kadar acı olsa da.

Serap kalkan, Muğla (15 Ocak 2012 23.40)

Demokratik bütün değerlerimiz yok etti. Haksız yere gençlerimiz idam etti. Aydınların geleceğini kararttı.

Orhan yüce, İzmir (15 Ocak 2012 23.43)

Çünkü 12 Eylül döneminde 6 aylık hamileyken gözaltına alındım ve 15 günü hastanede olmak üzere; 33 gün içerde tutuldum. Savcılıktan da dava bile açılmasına gerek görülmeden salıverildim. Ya bu 33 günde ben neler gördüm neler yaşadım? Bunun hesabını kim verecek?

Hale önür, İstanbul (15 Ocak 2012 23.44)

Adalet herkes içindir. Ülkemizin geri kalmasını, binlerce insanın işinden, eşinden, yurdundan, canından ve hatta insanlığından çıkarılmasına sebep veren darbeci olduğu için, bir daha aynı haksızlık ve hukuksuzlukların yaşanmaması için evren ve darbenin hayatta kalan tüm uzantıları mahkûm edilmelidir.

Hakan karcı, İstanbul (15 Ocak 2012 23.45)

Darbe ülkede, insanı, kültürü, ahlakı, bilgiyi, aydın olmayı. Diğer halkların, diline, dinine âdetine ve de varlığını tırpandan geçirdi. Yanı öldürdü. Bundan daha büyük suç mu var?

Sakıp uzun, Diyarbakır (15 Ocak 2012 23.47)

Yitip giden canların hesabını sormak için. Bir daha yaşanmaması için.

İbrahim künkül, Malatya (15 Ocak 2012 23.56)

12 Eylül birçok insana, çok acılar çektirdi. Benim yaşadıklarım, bazılarının yaşadıklarından daha az kötü ama bunu söyleme ihtiyacı duyuyorum. O dönemki güvenlik soruşturmaları nedeniyle birçok işyerinden "sakıncalı" olduğum gerekçesiyle işten çıkarıldım, çocuklarımla açlığa mahkûm edilmeye çalışıldım. Bu nedenle buna sebep olanların, fazla değil bir hafta kuru ekmek ve su verilerek, açlığın ne olduğunu anlamalarını istiyorum. Her ne kadar kalan ömürlerinin azlığı onları aklıselime varmaları için, halktan özür dilemeleri için bile yetmeyecek....

Malik yavaş, İzmir (16 Ocak 2012 00.03)

12 Eylül cuntacılarından, onların işbirlikçilerinden, özellikle işkencecilerinden davacıyım. 32 yıldır ülkemden uzakta yaşamak zorunda kaldığım için davacıyım.

Turgut Morkoç, Ankara (16 Ocak 2012 00.04)

Gelecek hayallerime ve ülkemin gelişmesine engel oldu. Beni saran toplumun değiştirdi, apolitikleştirip yalnızlaşmama ve o güzel insanların gitmesine neden oldu.

Umur Gürsoy, Osmaniye (16 Ocak 2012 00.12)

Darbe ve darbecilerden nefret ediyorum

Müşir deliduman, İstanbul (16 Ocak 2012 00.12)

Çünkü bu ülkenin insanlarını seviyorum.

Halil Naci Erdal, Konya (16 Ocak 2012 00.14)

Teşekkürler... Umarım güzel günler görmemiz için bir adım olur.

Alparslan Taylan, İstanbul (16 Ocak 2012 00.17)

Gençliğimin baharında (17.yaşında) hayatımı alt-üst etti. Çektiğim işkencelerden dolayı bir daha kendime gelemedim.

Acil sarboğa, Şırnak (16 Ocak 2012 00.20)

Ben Diyarbakır'da 1980.01.02 hariminde yakalandım. İşkenceler sonucu kalbim durunca beni birinci şubenin 4.katından aşağıya atılar. Arabaların üzerine düşünce tekrar kalbim çalışmaya başladı. Sonra beni tekrar işkencelere tabii tuttular konuşmayınca bu sefer sol bacağımı ateşe verdiler. Tam 72 gün işkence yaptılar. Sonra cezaevinde 5 nolu da 3 seneye yakın bir zaman kaldım. 1984 ten beri İsveç'te yaşıyorum.

Bube eser, Diyarbakır (16 Ocak 2012 00.28)

Ben bir vicdan sahibiyim

Kadir Öztürk, Antalya (16 Ocak 2012 00.31)

Darbeciler teşhir edilsin, hesap sorulsun, gelecek nesiller özgür yaşasın.

Cemil kaya, Ankara (16 Ocak 2012 00.32)

Geçmişin örtbas edilmesini istemediğim için

Esra İlhan, İstanbul (16 Ocak 2012 00.32)

Demokrasi istiyorum.

Alper Öktem, burdur (16 Ocak 2012 00.36)

Çünkü istediğimiz hayatları yaşayamamamıza neden oldular. Çünkü çok insan öldürdüler. Çünkü toplumun akıl ve ruh sağlığını bozdular. Çünkü bir yönüyle daha iktidardalar

Mehmet oğuz, Şanlıurfa (16 Ocak 2012 00.43)

Türkiye halkının eşitlikçi ve özgürlükçü geleceğine ABD destekli bir planla dur denilmiştir. İşçi sınıfı başta olmak üzere tüm çalışanların ve emekçilerin hak mücadelesini engellemişler ve halkımızın geleceğini sermayeye teslim eden 24 Ocak kararlarını yasama geçirmişlerdir. Türkiye'yi acık bir ceza evine çevirmişlerdir. İşkence ve değişik yollarla binlerce insanın ölümüne neden olmuşlardır.

Hâksiz olarak birçok genci ve 17 yaşındaki Erdal Eren'i -yasını büyüterek- asmışlardır. Binlerce nitelikli insanın yurt dışına göç etmesine neden olmuşlardır. Ben de hâksiz uygulamalara maruz kalmamak için yurt dışına çıkmak, isimi kaybetmek durumunda kaldım. Ailemden uzak yasamak zorunda bırakıldım. Davacıyım.....

Sedat Özgüven, İzmir (16 Ocak 2012 00.45)

İnsanlık onurumu kırdığı... Ömrümün 10 yılını işkence ve gözaltı ile götürdüğü ve sürgüne gönderildiğim için davacıyım...

Faruk kasırga, aydın (16 Ocak 2012 00.54)

Bende davaciyim,12 Eylül faşist darbesinden sonra tutuklanan, binlerce kişiden biri olarak. Türkçe bilmeyen yaslı annemin, görüşüme geldiğinde, başına bir asker diktikleri ve benimle konuşmasına engel oldukları için. Davacıyım, gençliğimden çaldıkları yılarım için. Davacıyım, işkencede katledilen arkadaşlarım için. Davacıyım köyümde yaslı erkekleri, kadınları köy meydanında toplayıp bir kış günü, soğuk suyun içinde beklettikleri için. Davacıyım, koyumuzun yaslı dedesini (alevi dedesi) koy meydanında bıyıkların kesmeye yeltendikleri için.
Davacıyım, 6.kolordu komutanlığı bünyesinde görev yapan; Maraş sıkıyönetim komutanı Yusuf Haznedaroğlu'ndan ve ondan bir dönem önceki komutan, sabetin balkandan. Onların onlarca devrimciyi Maraş'ta sorgularken katlettikleri için davacıyım. Öldürdükleri onlarca devrimcilerin hesabi sorulsun diye davacıyım. Davacıyım, onların sürgünü olarak doğduğum topraklarımda uzakta yıllardır yasamaya mecbur kaldığım için. Not: Ben Hollanda'da yaşıyorum

A arabacı, Kahramanmaraş (16 Ocak 2012 01.09)

Türkiye'nin yaşadığı faşist darbeyle ve günümüze miras bıraktığı kalıntılarıyla yüzleşmesini istiyorum.

Merih atak, Eskişehir (16 Ocak 2012 01.13)

Benim de babam ve teyzem 12 Eylül'de devletin işkence tezgâhlarından geçti ve ben onların hikâyeleriyle büyüdüm, çünkü 12 Eylül sonrası uygulanan neoliberal politikalar benim kuşağımın içinde yaşadığımız toplumdan yalıtılmış, köksüz ve ne yapacağımızı bilemeyen bireyler olmamıza yol açtı, gerçek toplumsal ilişkiler kurarak varoluşumuza anlam kazandırma şansımızı elimizden aldı.

İnan mayıs Aru, İstanbul (16 Ocak 2012 01.21)

Bu dava Kenan evren özelinde kişisel bir dava değil; "yeni Türkiye'nin eski ve köhnemiş zihniyetle hesaplaşmasıdır. Nitekim demokrasilerde "intikam" adaletle alınır. Bizi mutlu edecek olan, darbecilerin halka reva gördükleri uygulamalarının aynını onlara yapmak değil; onları kamu vicdanı önünde mahkûm etmektir...

Selim Delikurt, İstanbul (16 Ocak 2012 01.24)

Sadece darbe yapan generallerden değil, her darbe ve muhtıra döneminde demokrasiyi bir kenara bırakıp, postal önünde hazır ola geçen emredin paşam diye yalakalık yapan sözde aydın, akademisyen, yazar, gazeteci, siyasetçi, işadamı vs... Hepsinden davacıyım. Her darbe Atatürk'ün ülkesini 50 yıl geri götürdü. Âmâ sorsan hepsi %100 Atatürkçü

İsmail hakkı, Afyonkarahisar (16 Ocak 2012 01.28)

Eşit, özgür, barış içinde yaşayan anti militarist, demokratik bir Türkiye ve dünya için.

Şenay çağıran, İzmir (16 Ocak 2012 01.57)

12 Eylül 1980 darbesini yapanlardan şikâyetçiyim

Cüneyt Ayral, İstanbul (16 Ocak 2012 02.56)

Adalet önünde faşistler de yargılansınlar ve cezalarını çeksinler!

Sezin Yeşildal, İstanbul (16 Ocak 2012 03.07)

Birçok insanın özgürlüğünü elinden alıp çeşitli zulümlere mağdur bıraktıkları ve gelecek nesillerin sapkın zihniyette yetişmesine sebep oldukları için davacıyım....

Büşra Altıntaş, Isparta (16 Ocak 2012 03.10)

Üniversitelerde sağ-sol grupları altında binlerce gencin hayatlarını kararttıkları, ülke ekonomisini 50 yıl geri götürdükleri, görevlerinden başka işlere karıştıkları için emperyalist Avrupa'nın zavallı kölelerinden davacıyım.....

Zafer Şahan, Isparta (16 Ocak 2012 03.16)

Apolitik, yozlaşmış, bencil, bomboş bir genç jenerasyonun kitlesel bir şekilde yetişmesine ön ayak oldu, bu da önemli kanımca...

Erke kesova, İzmir (16 Ocak 2012 03.39)

12 Eylül cuntası binlerce insani işkenceden geçirdi ve suçsuz birçok insani kendi rejimlerine muhalif gördüklerinden astılar insan haklarını çiğnediler

ülkeyi büyük bir kaosa ve zulme ittiler ve öğrenci haklarını hiçe saydılar sendikal hakları ortadan kaldırdılar ülkenin geriye gitmesine sebep oldular

Ali sari, İstanbul (16 Ocak 2012 03.47)

12 Eylül işkence hanelerinden geçirilmiş, zindanlarında yatirilmis,25 yılı askın bir suredir de yurdumdan, sevdiklerimden uzakta yasamak zorunda bırakıldığım için davacıyım.

Tekin Türkyılmaz, İstanbul (16 Ocak 2012 03.49)

12 Eylül'ü yasamadım. En azından doğrudan. Fakat ailem ve aile çevresinde o dönemde yaşanılan sıkıntılar bana aktarıldı, o dönemi yasayan insanların korku ve endişeleriyle büyüdüm. Sordum, hikâyemleler dinledim, okudum. Ailemi etkileyen şey elbet beni de etkiledi. Donemin sonrasını etkileyen insanlık suçlarının ve silkintilerin sorumluluğu, donemin koşullarının gerekliliği vb. gibi naif ve cahilce bir savunmayla hafifletilmemeli. Dolayısıyla, toplum tarihimizdeki bütün haksızlık ve suçların ortaya olduğu gibi çıkarılmasını istediğim ve ancak bu şekilde toplumun ve kişilerin ders almasının mümkün olduğuna inandığım için Kenan evren ve donem sorumluluklarından davacıyım.

Gökçe yalçın, Ankara (16 Ocak 2012 05.54)

"12 Eylül ve evren rejimi, toplumun her kesimine acı çektirdi. Sağ/sol, ateist/dinci, Türk/Kürt, alevi/Sünni, kadın/erkek, yaşlı/genç ayrımı yapılmadı. Bu nedenle, "ben de davacıyım"

Faiz cebiroglu, Hatay (16 Ocak 2012 06.17)

12 Eylül'de 15 yaşımdaydım. Kitaba-bilgiye aydın ilerici sosyalist bir insan olmaya ilk gençliğimin ateşini heyecanını mutluluğunu, çöle çevirdiği kültür ve özgürlük iklimiyle altüst oldu benliğim dünyam. Hala bunun arazlarını acısını yaşıyorum. Çevremde sevdiğim abilerim ablalarım korkunç işkencelerden geçirilip hapislere atıldı... Çok kısacık burada anlatmak zor...!!

Hüseyin gazi Şenol, Ankara (16 Ocak 2012 07.12)

Birçok gencin yaşamını çaldı.

Müge iplikçi, İstanbul (16 Ocak 2012 07.59)

12 Eylül öncesi ve sonrasında ölenler, zulüm, işkence görenler için... Memleketimizde bundan sonra kimseye böyle insanlık suçu işlenememesi için... Evrensel anlamda eşitlik, özgürlük, medeniyet, barış ve demokrasi için. Sacit Kayasu ve onun gibi düşünenlerin onuru için... İnsanlık adına... Adalet adına...

aslolan insandır ve yaşama hakkıdır adına... Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir adına davacıyım...

Şehnaz Tezel, Denizli (16 Ocak 2012 08.12)

Daha 14 yaşındaydım ve okul harçlığımı çıkarmak için çalıştığım son çalışma haftamdı. Sabah işe gitmek için evden çıktığımda sokakta beni silahlı askerler durdurdu. Bu bile yetmez mi? Ama bu kadar değil elbet; sayısız kitabın fırını, sayısız çocuğun yetim ve öksüz kalışı, binlerin katili, onlarcasının direk astıranı... Saymakla biter mi? Direk bana bişey olmadı diyen herkese dolu şey oldu. En önce bir travma yaşatıldı her birimize ayrı ayrı. Kısaca insanım ve davacıyım...

Meryem Göktepe, İstanbul (16 Ocak 2012 08.14)

14 yaşında babasız kaldım babam Osman Nuri Gürsoy devlet memuru olmadığı halde irtikâptan yargılandı ve 12 yıl ceza yedi, abim 16 yaşında babamın sorgusu devam ederken tutuklandı. Rahmetli annem üzüntüden kanser oldu. Biz dört kardeşiz hepimizin eğitim hayatı bitti. Yıllarca maddi ve manevi sıkıntı çektik. Babam gördüğü işkencelerden dolayı ruhsal salığı bozuldu. Benim ve ailemin çektiklerinin hesabının sorulmasını istiyorum. Yapılanlar cezasız kalmasın biz bu güne kadar bu hesap işini ahirete bırakmıştık, artık gerçek dünyada yargılansınlar bize yapılan eziyetlerin suçlusu olanlar hesap versin.

Hatice Gürsoy, Antalya (16 Ocak 2012 08.20)

Mühendislik öğrencisiydim,15 Eylül 1980 de ank. sıkıyönetim kom.org.r.ergun talimatıyla 5gün kafama çuval geçirilerek etimsgt.zırhlı tugayda işkence yapıldı. Şimdi ben şerefli mühendisim, omuzumda gökteki yıldızlar kadar vatanımı seviyorum. O işkenceci orgeneraller sanık olsun diye

Talat alp, adana (16 Ocak 2012 08.25)

Arkadaşlarımı sıkıyönetim topladılar askeri toplama kampına götürdüler Türkiye'nin üzerinden silindir geçirdiler.

Enver Gencer, adana (16 Ocak 2012 08.26)

Ülkeyi bugün bulunması gerektiği konumdan daha geriye attığı için, babamıannemi korku ortamında yaşamak zorunda bıraktığı için, işkencelerle nam salmış bir ülke yarattığı için ve onca masum insanın katili olduğu için davacıyım.

Osman uğur arıca, Adıyaman (16 Ocak 2012 08.30)

Güç elinde olanın kendi refahının değil toplum refahının üstün olması ve adaletsizce davrananların bir gün adalete teslim olmaları için.

Elif yardımcı, İstanbul (16 Ocak 2012 08.32)

Aynı acıları bizlerin ve gelecek kuşakların yaşamaması için

Sabri yüksel, İzmir (16 Ocak 2012 08.39)

Devlete sahip çıkmak adına, kendi milletine işkence eden insanlık dışı zihniyetlere karşıyım!

Yiğit yücel, adana (16 Ocak 2012 08.44)

Yargısız infazlar için yok yere hapis yatanlar için işkence görenler için kayıplar ölen gençler için 12 Eylül faşizminin yanlarına kalmaması için davacıyım

Orkide aslan, İstanbul (16 Ocak 2012 08.45)

Cumhuriyet yönetiminde öyle birileri vatandaş birileri halk olamaz. Halk köle sayılamaz. Yasalar hepimiz içinse bunca suçsuz insanı himenin kılıcını eline halk adına alanlar halkı katledemezler. Gençlerimizi idam edenler yıllar sonra koltuğu birbirlerine buyur edip halk birbirini öldürürken ise kenarda ellerini ovuşturup malı götürdüler. Hala Ergenekon denen bela sözüm ona ulusalcılık adına insanlarımızı, pardon fakir insanlarımızın ölmesine zemin hazırlayıp oynatmaya devam edemez. Hepsinden özelikle de sözüm ona paşalardan davacıyım.

Meryem toprak, bursa (16 Ocak 2012 08.51)

Suçum olmadığı halde birinin ifadesinde ismim geçti diye dev-yol havasına dâhil edildim. 27 gün işkence gördüm, 2 yıl Mamak'ta suçsuz yere yatırıldım. 1402 göre görevimden alındım. Sonuçta beraat ettim ama gördüğüm işkence yattığım iki yıl ve katledilen hayatımın hesabını sormak istiyorum.

Ahmet Karataş, uşak (16 Ocak 2012 08.51)

Değerlerimi ve geleceğimi çaldı. Hiç bir zaman daha çok özgür olamayacağım. Tarihimde çıkarılamaz bir leke bıraktı. Onun derhal idam edilmesini istiyorum, derhâl.

Selman Ahmetoğlu, ordu (16 Ocak 2012 08.52)

Geçmişimle yüzleşmek istiyorum

Halit kırçiçek, çorum (16 Ocak 2012 08.56)

3 Ocak 1981 tarihinde tip sempatizanı olmam nedeniyle Ankara'da dal işkencehanesinde ve Mamak askeri cezaevinde günlerce işkence yapıldı. 1402 ye tabi tutularak gerekçesiz devlet memuriyetime son verildi. Yıllarca açlığa sefalete itildim.

Yaşar Okyay, Ankara (16 Ocak 2012 09.03)

Binlerce insanın ölümüne sebep olan bu kişiden davacıyım...

Emre koç, Elâzığ (16 Ocak 2012 09.04)

En güzel yıllarımı benden aldılar akıl almaz işkenceler yaptılar

Ali çetin, Ankara (16 Ocak 2012 09.05)

Birçok Allah dostu ve evliyaları sürgüne hapislere bizzat kendi talimatıyla yolladı. Birçok kişinin kanını emdi. Faili meçhullerin babasıydı. Gençleri ve masum insanları katletti. Daha ne olsun yetmez mi bunlar. Allah şahidim olsun ki referandumda sadece bu Kenan'ın yargılanması için evet verdim. Allah bu gibi insanları kahreylesin. Âmin bu siteyi açan tüm arkadaşlarımıza gönüldaşlarımıza çok teşekkür ediyorum.

Fatih ehliyol, Bingöl (16 Ocak 2012 09.07)

Hala onun başında olduğu cuntanın yapmış olduğu anayasa ve kurumlar tarafından yönetiliyorum

Ömer elaçmaz, İstanbul (16 Ocak 2012 09.15)

Bence bir neden de şudur: ileride Tayyip Erdoğan'dan da davacı olma hakkımı saklı tutmak istiyorum. Artık 12 Eylül dönemini neredeyse aratan uygulamalara tanık oluyoruz. Sivil-asker bütün darbelere, faşizme karşı olmak gerekiyor.

Bahadır Altan, İstanbul (16 Ocak 2012 09.23)

Ülkemizin geleceği ile oynadılar. Bire bir şahit olmadım ama etkilerine maruz kaldım. Sadece kendilerinden değil, 28 Şubat ve 27 Nisan'cılardan hatta bunlara çanak tutan kim varsa hepsinden davacıyım.

Bahadır güven, Ankara (16 Ocak 2012 09.24)

Ülkeyi katletti suçsuz insanları öldürdü TC'yi yıkmaya çalıştı terör örgütüne yardım etti idam edilsin bunlar

Nail koç, İstanbul (16 Ocak 2012 09.25)

Tertemiz hayallerle heyecan dolu düşünen ve üreten bir kuşağın kıyımına neden oldukları için.

Cihat Akçakaya, Tekirdağ (16 Ocak 2012 09.27)

Darbe koşullarının hazırlanması için yaratılan terör ortamı ve akabindeki faşizm ortamında defalarca gözaltı ve hapis ve hak mahrumiyeti yaşadım.

Cüneyt pala, İzmir (16 Ocak 2012 09.27)

Darbe öncesi tutuklanıp Mamak cezaevine atılmıştım. Darbenin ilk işaretleri 1980 ağustos ayında Mamak cezaevinde başlatılan terör ve işkenceli uygulamalarla başladı. Benim de içinde bulunduğum binlerce kişiye yıllarca insanlık dışı işkenceli günler, saatler yaşatıldı. Bunun bir insanlık suçu olduğu ve zaman aşımına uğramaması gereği açıktır. Mamak'ta 3,5 yıl yattım ve sonuçta beraat ettim. Hoş beraat etmesem cezaya çarptırılsaydım da sonuç değişmeyecekti. Yapılan uygulamaların bir vahşet, bir işkence ve bir insanlık suçu olma vasfı değiştirmeyecekti. Ve bu uygulamaların en önde gelen sorumluları darbeci generaller ve darbeyi gönülden destekleyen onların silah arkadaşlarıdır. Raci tetik ve Mamak'ta görevli pek çok subay gibi. Davacıyım. Yargılanmalarını, hesap vermelerini ve bunun tarihe not düşmesini istiyorum. Her zaman müdahil olarak gereğini yapmaya hazırım. Kişisel bir kin ve öfkeden değil. İnsanlık tarihi böyle olayları tekrar yaşamasın. Bu olayı (yıllarca sonra da olsa diktatörlerin yargılanacağını) gören olası yani diktatörler için bu olay caydırıcı bir unsur olabilsin diye.

Ali rıza yıldırım, Antalya (16 Ocak 2012 09.28)

Yansımaları günümüze kadar gelen ve bir ülkenin insanlarının yaşam haklarına ipotek koyan, bunu yaparken cezaevlerinde de binlerce genci telef eden, ülke tarihinde bir ilk olmayıp, görünüşe göre son da olmayacak bu faşizan bakışı ve özellikle birlik beraberlik adı altında çıkar çevrelerinin hesaplarının darbe yolu ile önünü açılmasının amaçlandığı bu dayatmacılığı, insanlık onuru adına dava ediyorum.

Zafer ince, Ankara (16 Ocak 2012 09.34)

Hala 12 Eylül yaşanmakta olduğu için

Nihal yücel, İstanbul (16 Ocak 2012 09.37)

Ben 1983-86 tarihinde Çanakkale cezaevinde işkenceyle baş başa kaldım. Bir tanesini sizlerle paylaşayım. Bize aylarca mazotlu suyu koğuşumuzun suyundan içirdiler. Yemeklerimiz ve kantinden gelen çaylarımız mazotlu idi. Ailelerden

mazotlu suyun kaldırılması için siyasi tutsaklar adına imza istiyorduk. Bende görüşe çıktığımda babamdan istedim ve bana şunu söyledi. "dışarıdaki çeşmelerden sular temiz akıyor." bende babama "koğuşlara gelen vanalar ayrı" demiştim. Babam imza vermemişti. Tahliye olduktan sonra akşam yemeğinden sonra yemek yediğimiz masada cumhuriyet gazetesini okuyordum. Ön yüzünde Bartın cezaevinde sol görüşlülere mazotlu su verildiği için sorunun çözülünceye kadar açlık grevine başladıkları yazılıydı. Babamla yüz yüze geldiğimizde "özür" diledi. Ben de onu teselli ettim. Darbeciler "bizi topluca imha etmek için ellerinden geleni yapıyorlar" dedim. "özür dileme, gerçeği öğrendin ya bu bana yeter" dedim. Diğer işkenceler ise bilindik işkencelerdi. Cezaevine geldiğinde hoş geldin dayağı yada hakaretlik sözler. Falaka, kaba dayak. Banyo yaparken suların anında kesilmesi. Aylarca hamama götürülmememem. Koğuş aramalarında yiyeceklerin ve giyeceklerimizin yerlere atılması...

Hüseyin habip taşkın, İzmir (16 Ocak 2012 09.38)

Türkiye'yi onlarca yıl geri götürdüğü ve (suçları ne olursa olsun) hepsi, anababasının canından çok sevdiği onlarca çocuk, genç ve insanı asma yetkisine sahip olduğu gibi bir(megalomani) ye kapılarak bu kadar acı yaşattığı için....

İnci Tanrıöver, Ankara (16 Ocak 2012 09.40)

Yaptıklarının hesabını sormak için davacıyım

Uğur korkmaz, Ankara (16 Ocak 2012 09.42)

Korku dolu dönem yaşadık, duyduklarımız ve gördüklerimiz tehdit altında olduğumuz duygusunu verdi ve terörizme edildik. Vicdanımızı sızlatan uygulamaları seyrettik. Kişisel bir neden: doğum yapacağım sırada sokağa çıkma yasağı vardı, hastaneye zor gittik.

Nihal başıbüyük, İstanbul (16 Ocak 2012 09.51)

Demokrasiye vurduğu balta ülkeyi soktuğu kaos ortamı ve onca harcadığı can için davacıyım.

Süleyman ince, Konya (16 Ocak 2012 09.56)

"12 Eylül ve evren rejimi, toplumun her kesimine acı çektirdi. Sağ/sol, ateist/dinci, Türk/Kürt, alevi/Sünni, kadın/erkek, yaşlı/genç ayrımı yapılmadı. Bu nedenle, "ben de davacıyım"

Nesim tunç, İstanbul (16 Ocak 2012 09.59)

12 Eylül döneminde 14 yıl hizmet verdiğim kamu görevimden baskı, gözdağı, taciz nedenleri ile ayrılmak zorunda bırakıldım, dört kişilik ailemi işsiz bırakarak büyük bir dram, acı ve belirsizliğe sürükleyen 12 Eylül ve cuntacılardan şikâyetçiyim

Rafet Lâçin, Muğla (16 Ocak 2012 09.59)

Çünküsüne gerek mi var? 12 Eylül işte. Darbe işte. Daha ne? 27 Mayıs, 12 Mart, 28 Şubat. Apoletlilerin saygısız ve fütursuz davrandığı her eylemden davacıyım

Muhammet çelik, İstanbul (16 Ocak 2012 10.01)

3 yılım cezaevlerinde geçti.1,5 ay işkence gördüm. Askeri cezaevinde kaldım.

Bekir güven, Eskişehir (16 Ocak 2012 10.01)

12 Eylül nedeni ile öğretmen olduğum halde 4 yıl göreve başlatmadılar.

Münir korkmaz, adana (16 Ocak 2012 10.08)

Bir gecede geleceğimi çaldı. Bugün baktığımda geçmişim yok! Hem kendi geçmişimle hem ülkemin geçmişiyle yüzleşmem gerekir ki kanadı kırık kuş ben olmayayım.

Emine sözüdoğru, İzmir (16 Ocak 2012 10.10)

Anne, baba ve evlat arasındaki sevgi çok güçlüdür, kolay kolay kaybolmaz. Evlat acısının da sizin için ne derece etkili olacağını biliyorum. Ama ne kadar zor olsa da bu tür duygusal yönleri bir tarafa bırakmanızı istiyorum. Sizin binlerce evladınız var

Revvan Arslan, Şanlıurfa (16 Ocak 2012 10.13)

Davacıyım!. Dış mihraklarla bir olup ülkemi yaşanmaz bir yer haline getirerek binlerce insanın kanının dökülmesi için planlar yapıp bunu eyleme dönüştüren ve yavaş yavaş ülkemi yok etmek veya bölüp parçalamak için planlanmış bu 12 Eylül darbesinden ve bu rezil işe karışmış herkesten davacıyım! Gerekli tüm işlemler için varım. Kişisel bilgilerimi de gerekirse vermeye hazırım. Bunun için medyadan duyuru yapmanız yeterlidir. Orada olacağım!

M. Emin Bayram, İstanbul (16 Ocak 2012 10.13)

Dünümü yok etti. Bugünümü kararttı. Sadece benim değil, çocuklarımın, sevdiklerimin, dostlarımın, yoldaşlarımın tümüne yaşamı zindan etti. İşkence yetmedi, yaşam umudumuzu kesti.

İsmail yılmaz, adana (16 Ocak 2012 10.23)

12 faşizmden bende payıma düşeni çektim. Mamak zindanlarında asker postalından geçirdiğim 4,5 yılı nasıl unutur. O yanımızda idama götürülen Levon Ekmekçiyan, hatta sağcı fikri çalışkan bile belleklerimizde unutulmadı. 12 Eylülcüler mutlaka yargıya çıkmalılar. Bir defa sanık sandalyesine otursalar o da yeter bu diktatörlere

Sani ilhan, İzmir (16 Ocak 2012 10.23)

Ben 1950'lerin çocuğu,1960ların genci, 1970lerin devrimci, demokrat öğretmeniydim. Merkezden uzak bir köy ortaokulunda öğretmendim.1981 yılında çocuğum doğdu. Hemen akabinde,1981 yılı Eylül'ünde, öğretmen olan eşimi ve benim öğretmenlik görevimize son verildi. Çocuğum sütsüz, bizi işsiz bıraktılar. Evren'den şikâyetçiyim.

Muharrem yüksekol, Ankara (16 Ocak 2012 10.26)

Davacıyım çünkü gençliğimi ve geleceğimi elimden alan bu faşistlerden davacıyım.

Mediha (Azra) güllüpınar (Aydoğan), bursa (16 Ocak 2012 10.29)

Öyle bir iki cümleyle açıklanacak geçiştirilecek bir şey değil çalınanlar. Sebep olanlar elbet hesap verecek. Kendilerinden olmazsa çocuklarından torunlarından mutlaka çıkacak acısı burada olmazsa öbür dünyada. Kimsenin yaptığı kimsenin yanına kalmıyor. Bütün sayfayı ben doldurmak isterdim haykırışlarla. Ama onlara bir şey olmadıktan sonra bununda bir anlamı yok eminim.

Ayşe kama, Elâzığ (16 Ocak 2012 10.31)

Bende bir 12 Eylül mağduruyum. Daha önce dava açtım ve mahkemeye ifade verdim. Sadece Kenan evren değil tüm 12 Eylül darbeci ve işkencecilerinden davacıyım. Özelikle Diyarbakır 5.nolu yönetici ve işkencecilerinden davacıyım

İsa tekin, Diyarbakır (16 Ocak 2012 10.32)

12 Eylül'de yaşananlara bizzat şahit olmadım. Âmâ yakın zamana kadar ailemden, yakınlarımdan o günlerde yaşananları bile dinleyemedim. Bu darbe, konuşmaktan imtina eden, tartışma kültürünü yitirmiş bireyler, birbirlerinin haline yabancı halklar yetiştirdi. Diğer savaşların olduğu gibi bu bitmeyen savaşın da en büyük müsebbibi birbirimizi dinleyememek, hatta buna suç, ihanet gözüyle bakmak. Bir kuşağın böyle yitip gitmesine yol açan darbecilere bir kuşağı daha alıp gitmesin. Artık onlara ve koruyucularına yolun sonuna geldiklerini

söylemenin zamanı. İşte bu yüzden, birbirimizi daha iyi anlayabilmek için, bir daha darbelerin olmaması için, darbecilerden davacıyım.

Necati Musluoğlu, İstanbul (16 Ocak 2012 10.37)

Ülkemin insanlarına yapılmış insanlık dışı kardeşkanı döktüren cuntanın, gençliğimi ve ülkemin insanlarını vatanımın 30 yılını kendi imparatorluklarını kurmak için gözünü kırpmadan katleden, özellikle kuran kurslarında sekiz, on yaşındaki küçük çocuklara bile terörist muamelesi yapıp cezaevlerine atan, kurân-ı kerim' i terör dokümanı olarak kabul eden, özellikle imam hatip okullarını hedef alan, aydınlarımızı cezaevlerine dolduran, emekçilerin haklarının üzerinden tanklarını geçiren cani cuntanın ve Kenan evren ve Tahsin Şahinkaya'nın yargılanması ve cezalandırılmasını hususunda "hepimiz davacıyız"

Ali Akyol, Afyonkarahisar (16 Ocak 2012 10.39)

Başlattıkları tüm pislikler hala sürdüğü bir türlü yok edilemediği için.

Tülin Gürsel, İstanbul (16 Ocak 2012 10.39)

12 Eylül'de tutuklandım, Malatya, Diyarbakır'da aylarca işkence gördüm. Daha sonra Diyarbakır'da senelerce işkence gördüm. İlk çocuğum, 3 aylık annesiz babasız bırakıldı, ikinci çocuğum Diyarbakır zindanında kan, revan içinde 1 kilo 900 gram dünyaya geldi. Mesleğimden ihraç edildim, yurtdışında sürgünde yaşamak zorunda bırakıldım. Şimdilik bu kadarla yetiniyorum.

Hüsna killi, Malatya (16 Ocak 2012 10.40)

Yıllarımı ve özgürlüğümü çaldı. Bundan daha büyük bir suç olur mu?

Şeyhmus diken, Diyarbakır (16 Ocak 2012 10.41)

Manşet değişti evren paşa... Artık halk orduya el koydu... Artık halk 2 anahtara 2 pembe yalana kanacak kadar cahil değil... Büyüklerimizden duyduklarım tüyler ürpertici. Hiç bir bahane bulamadıkları bir kişiye de gözünün üstünde kaş var deyip işkence yapmışlar. Ayazda soğuk toplama kamplarında bekletmişler. Allah bir daha ajanslardan ordu yönetime el koydu sözünü duymayı nasip etmesin. Bende bu zihniyetteki herkesten davacıyım. Yaşı değil 95, 295 olsa da cezasını çeksin...

Kasım aydın, İstanbul (16 Ocak 2012 10.41)

10 yaşımda, 12 Eylül sabahında babamla gazete dükkânımızı açmaya giderken yeni yetme 20-22 yaşlarında bir teğmen babama ağza alınmayacak ağır küfürler ederek eve dönmemizi istedi. 50 yaşındaki babama ağır sinkaflı küfürler

etmeleri ağlamama sebep oldu. Davacıyım işyerimizi açmamızı engellediler. Çalışma hürriyetimize saldırı oldu.

Mustafa Akyıldız, Ankara (16 Ocak 2012 10.44)

Tek kelime ile ülkemin patinaj çekmesine ve geride kalmasına neden oldu. Darbe çözüm olmamalıydı ve bundan sonra da olmamalı.

Yasin tozkoparan, adana (16 Ocak 2012 10.45)

12 Eylül rejiminin insanlık dışı uygulamalarından utanç duyduğum için imzalıyorum.

Erhan ceylan, İstanbul (16 Ocak 2012 10.48)

O yılları unutmak ne mümkün. Çocuk denilecek yaştaydım. Hayatımı karartıtılar. Karanlık hücrelerinde sadece benim olsa iyi ailemizde baskı altına alıp tehditler savurdular... Bana ve halkımıza bunları yaşatanlardan davacıyım...

Macide Fatoğlu şimşek, İstanbul (16 Ocak 2012 10.52)

Gerekçe zaten kendi adıyla özdeşleşmedi mi? Artık darbe olmasın...

Füsun özlen, Muğla (16 Ocak 2012 10.54)

Hukuk dışı bir darbeydi ve demokrat, aydın, devrimci ve sıradan insanlar açısından bile uygulamalar insanlık dışı ve zalimceydi. Bu darbenin tanığı ve uygulamalarından nasibini almış biri olarak hesap sorulmasını istiyorum

Levent Akçasu, İstanbul (16 Ocak 2012 10.55)

Baskı ve zorbalık rejimi bir kâbus gibi çöktü benim ve ülkemin güzel insanlarının üzerine. Hiç durmayan işkence çarkları insanlık onurumuzu kirletti. Ülkem karanlığa gömüldü. Bu ülkede insanlık suçu işlendi yıllarca. Kimimiz içeride, kimilerimiz ise dışarıda yaşadık işkenceleri...12 Eylül rejimi ile hesaplaşmak her şeyden önce bir insanlı görevidir.

Rafet şahin, İstanbul (16 Ocak 2012 10.56)

Ben 19.09.1980'de daha 14 yaşındayken yaz tatilinde sabah çalıştığım fırına giderken gözaltına alındım. Üç ay kadar gözaltında kaldım. Halen o işkencelerin izlerini taşıyorum. Davacıyım. Metin Altay. 69100 villleurbanne/ france

Metin Altay, mersin (16 Ocak 2012 11.00)

Bütün hayatımızın alt üst olmasına neden oldu. Bunu büyük bir vicdansızlıkla yaptı ve toplumu kendi suçuna ortak etti. Koskoca bir toplum kendi içindeki

ilkelliğe ve vicdansızlığa teslim oldu. Asıl sorun bu toplumun kendisiyle yüzleşmesidir.

Turgay Karadağ, İstanbul (16 Ocak 2012 11.01)

İnsanlığa karşı suç işlenmiştir.

Kerim Sabancı, aydın (16 Ocak 2012 11.02)

Geçte olsa adalet yerine geldi, bir daha başkaları bunu yapmaya cesaret edemeyecek diyebilmek için

Fatma benli, İstanbul (16 Ocak 2012 11.06)

12 Eylül 1980'den beri bir yanım hep sakat...

Serap eflanlı, Muğla (16 Ocak 2012 11.08)

Sorgusuz sualsiz infazların olması kişilere çeşitli suçlar yakıştırıp fişlenip kötü sicillendirilmesi bende bunlardan biriyim. Neyse ki ben isnat edilen suçu adi suçlar kapsamına sokturup 22 günlük bir içerde yatmayla kurtuldum. Ama psikolojik olarak yaşamım alt üst oldu hala içime sindiremiyorum.

Murat durudoğan, adana (16 Ocak 2012 11.10)

Sebep olduğu acıların yanı sıra ülkemin sosyal gelişmişlikte en azından elli yıl geriye gitmesine neden oldular, toplumun sırtına 12 Eylül anayasasını geçirmek amacıyla darbeyi planlayarak adım adım gerçekleştirdiler.

Hüseyin arı, adana (16 Ocak 2012 11.12)

Yok, olan!(o günden sonra göremediğim)sıra arkadaşlarım var benim... Üzgünüm.

Şenol yıldırım, İstanbul (16 Ocak 2012 11.12)

Düşüncemizden dolayı işkencelerden geçirilip suçluymuş gibi cezalandırıldım.

İsmet şatlı, Ankara (16 Ocak 2012 11.16)

Malazgirt topçu alayında 90 günlük gözaltından sonra hiçbir gerekçe olmadan 8 kolordu komutanlığına sevk edildim orada da 90 gün kaldıktan sonra taburcu oldum aradan bir ay geçtikten sonra sağlığım alt üst oldu 12 yılım hastanelerde geçti. Gençliğimi istiyorum

Şadi Yetkiner, İzmir (16 Ocak 2012 11.16)

Birey olarak mağdur olmam nedeni ve de ülkemin bir daha böylesi uğursuzlarla muhatap olmaması adına davacıyım

Ali can yıldırım, Hatay (16 Ocak 2012 11.20)

12 Eylülden davacıyım çünkü ben bir gencim ve demokrasiyle seçilmiş insanlara darbe yapmak kimseye düşmüyor. Ülkemi yıllarca geriye götüren bir anlayışı hiç bir zaman affetmeyeceğim.

Enes demirbaş, İstanbul (16 Ocak 2012 11.27)

Demokrasi, hukuk, insan hakları, özgürlükler ve benzeri kavramların silah gücüyle uzun bir süre kesintiye uğratılması.

İsmet Özcan, Bartın (16 Ocak 2012 11.29)

Ülkeyi büyük bir hapishaneye çevirdiği için anayasal hakları yok ettiği bu ülkenin en değerli insanlarını işkencelerde katlettiği için. Bütün siyasi parti, sendikaları kapattığı siyaset yapmayı yasakladığı basın özgürlüğünü ortadan kaldırdığı için. 17 yaşındaki Erdal Eren'i yaşını büyüterek idam ettirdiği için davacıyım.

Ümit Özdemir, İstanbul (16 Ocak 2012 11.29)

12 Eylül'de yaşananlardan dolayı davacıyım.

Haldun ileri, İstanbul (16 Ocak 2012 11.31)

Evrenin çaldığı gençliğimi istiyorum

Selma uçkun, Antalya (16 Ocak 2012 11.31)

Binlerce genci öldürterek darbe için bahane oluşturmuş kendi halkına karşı işgal kuvvetlerinin bile yapamayacağı işkenceler yaparak yabancı devletlerin emelleri doğrultusunda hareket etmiş kutsal peygamber ocağı olan kahraman Türk silahlı kuvvetlerinin manevi şahsiyetini yıpratmaya çalışmış meclisi silah zoruyla ortadan kaldırmış birde bunları vatanı kurtarma adı altında yaptığını söyleyen bir vatan haini olduğu için davacıyım

Hakan Özbey, İstanbul (16 Ocak 2012 11.32)

Evden alındım komando taburunda sorgusuz 10 gün tutulduktan sonra serbest bırakıldım. Daha sonra tekrar alındım bu kez de İstanbul'a götürülmek üzere bir ay Van da polis karakolunda tutuldum. İstanbul'a götürüldüm Gayrettepe'de metriste ve Davut paşada otağ hümayun' da ayrı ayrı sorgu ve işkencelerden geçtikten sonra idamla yargılanmak üzere tutuklandık. Disk ve tip davalarından

yargılandım. İş aktım feshedildi, yaşamım, sağlığım bozuldu. Hep düşüncemden dolayı suçluymuşum gibi davrandılar. Davacıyım

Tekin yıldırım, İzmir (16 Ocak 2012 11.37)

Mehmet engin, İstanbul (16 Ocak 2012 11.40)

Gencecik yüreklerimizi korku dağının altında ezdi. Yağmurdan kaçıyorduk dolu yağdırarak selde boğdu özgür düşüncelerimizi.

Mustafa kemal Özçelik, İstanbul (16 Ocak 2012 11.40)

Zulümle abâd olunamayacağının kaydını bir kez daha tescilletmek için...

Rüştü Hacıoğlu, İstanbul (16 Ocak 2012 11.43)

1985 ya da 86 yazıydı, birkaç arkadaş Ankara'da bir filme gittik. "missing" ya da Türkçe adıyla "kayıp".1973 Şili darbesi sonrası Şili'de kaybolan bir Amerikalının babası tarafından aranışının öyküsüydü. Film önce Amerika'da sonra da gösterildiği diğer ülkelerde büyük tepkiler almıştı. "bu kadar da olur mu? Diye". Hâlbuki biz o günlerde Türkiye'de aynı olayları sıradan her hangi bir günde yaşıyorduk. Film bittiğinde, dışarı çıkarken, bu da ne ki, bu filmi çekenler Türkiye'ye gelseler de görseler dediğimizi hatırlıyorum. Sadece Evren'den ya da Şahinkaya'dan değil, bize o günleri yaşatan herkesten davacıyım. Darbeyi fırsat bilip insanlara işkence yapmayı iş edinen tüm sapıklardan, fırsat bu fırsattır deyip yasaları yok varsayarak insanlara zulüm eden herkesten davacıyım. Ayrıca unutmamak gerekir ki, bize bu yaşadığımız günlerin yolunu açan da aynı darbedir. Dolayısıyla aslında evren ve şürekâsına minnet borcu olanların onu yargılayacaklarını ya da suçlu çıkaracaklarını da hiç sanmıyorum. Fakat olsun, ben yine de davacıyım.

Ertuğrul Akçaoğlu, İstanbul (16 Ocak 2012 11.47)

Özgürlüğümüzü elimizden aldılar. Çünkü sivil düşünceyi iradesizleştirdiler. Çünkü binlerce genç öldürüldü.

Medeni gülistan, İstanbul (16 Ocak 2012 11.48)

Vesayet rejimiyle mücadelede çok kritik bir aşama oluşturacağına inanıyorum.

Seyfettin Gürsel, İstanbul (16 Ocak 2012 11.51)

İnsan onurunun, izzetinin, şerefinin yerlerde sürüklenmesine neden olduğu için davacıyım.

İhsan botan, Siirt (16 Ocak 2012 11.52)

Kenan Evren'e verilen "demokrasiye geçişte dikkat edilmesi gereken konular" başlıklı bir dilekçeye, bir Türk aydını olarak imza koymuştum. Dilekçeyi muhtıra sayan bu kafa, kamuoyunda (aydınlar dilekçesi davası olarak) bilinen dava nedeni ile Kenan evren Manisa konuşmasında tüm kamuoyuna "vatan haini" olarak, güç elinde olması nedeni ile haksız bir şekilde takdim etmiştir. Bu nedenle ve haksız bir şekilde Mamak'ta yargılanmam nedeni ile davaya müdahil olarak katılacağım. Bu nedenle 12 Eylül'den, Kenan evren ve arkadaşlarında davacıyım.

Talat Mete, İstanbul (16 Ocak 2012 11.53)

Türkiye Cumhuriyet'i vatandaşlarına ve demokrasisine yaşattıklarından dolayı şikâyetçiyim

Nihat Dündar, Diyarbakır (16 Ocak 2012 11.55)

Türkiye'nin geçmişinde kara bir leke oluşturdu. İnsanları kendi görüşünde olmadığı için cezalandırdılar. İnsanların en önemli hakkı özgürlüğü ve inançları ellerinden alındı, işkence ve faili meçhul olarak ceza adı altında kendi psikopat kimliklerini açığa çıkardılar. Adolf hitlerden çok bir farkı yok

Onur karıncalı, İstanbul (16 Ocak 2012 11.55)

En az 10 yıl daha geri gitmemize sebep olduğundan ve çocuğumun da benim yaşadığım baskı ve adaletsizliği yaşama olasılığını artırdığından...

Ayşe nur doksat, Muğla (16 Ocak 2012 11.57)

Sakıncalı askerlik yaptırıldığı ve defalarca tutuklandığım için.

Ali izar, İstanbul (16 Ocak 2012 11.58)

12 Eylül darbesini yapmak ve bu darbeyi gerçekleştirmek için zemin hazırlamasından dolayı kardeşi kardeşe düşürdüğünden dolayı ülkeme ve üzerindeki vatandaşlara zarar verdiğinden ve verdirdiğinden dolayı sonuna kadar davacıyım.

Bora Büyükarslan, Ankara (16 Ocak 2012 11.58)

Üniversite eğitimi alamadım.

Ayla tokmak, İstanbul (16 Ocak 2012 12.05)

Demokrasi ve insan haklarını dümdüz ederek, binlerce insanın hayatını karartan, milyonların hayatını değiştiren bir sistemin teşhir edilmesi için.

Ergun gümrah, İstanbul (16 Ocak 2012 12.06)

"our boys have done it" denilmiş ve sağ-sol kıyımı yapılıp, insanların ses çıkarmaktan korkar hale getirilip pasifize edilmesi için tamamıyla planlı komplolar ile uygulamaya geçirilmiş, demokrasiye "darbe" olan bu ihtilali ve sorumlularını lanetlemek için davacıyım...

Aslı bucak, İstanbul (16 Ocak 2012 12.08)

Çocukluğumu, kürtlüğümü evren sayesinde yaşayamadım, bakalım öbür tarafta o rahat olabilecek mi?!!

Ömer Ferruh Önal, Hakkâri (16 Ocak 2012 12.11)

Benim ve ülkemin geleceğini çaldı.

İsmail ateş, Isparta (16 Ocak 2012 12.12)

Türkiye cumhuriyeti işkenceci bir devlet değildir. Geçmişimizi temizlemeden ileriye bakabilmek mümkün değildir.

Yılmaz genç, İstanbul (16 Ocak 2012 12.12)

Bilinç sahibi bir nesli kırıp yerine duyarsız ve burjuva özentisi bir jenerasyon yarattıkları için, bugünkü faşizan diktatörlüğün zeminini hazırladıkları için...

Atilla özisitmez, Hatay (16 Ocak 2012 12.14)

Binlerce genç, arkadaşlarım, yoldaşlarım hapishanelerde işkence gördü, asıldı. Sağ kalanlar sağlam değillerdi, çaresi olmayan ruhi ve fiziksel sıkıntılar içinde geçirdiler ömürlerini. İşten atıldılar, sosyal güvenceleri kalmadı. Uzun bir dönem devlet dairelerinde paşalarla idare edildik, sürgünler yedik, cezalar aldık. Türkiye hala geri dönülmez bir yola evrildi, daha ne olsun....

Nilgün aklar, Ankara (16 Ocak 2012 12.14)

Geleceğimi çaldığı için, 17 yaşında çocuğu, binlerce genci, binlerce aileyi yok ettiği için, insan olmanın gereği olan erdemlerimizi elimizden aldığı için davacıyım...

Ayşe ezgi çakan, Antalya (16 Ocak 2012 12.15)

Seçilmiş insanlara darbe yapmak kimseye düşmüyor. Zulümle abâd olunamayacağının kaydını bir kez daha tescilletmek için... Ülkemi yıllarca geriye götüren bir anlayıştan her zaman davacı olacağım.

Cevdet nergiz, adana (16 Ocak 2012 12.15)

İşkencecilerin bir gün bedelini ödeyeceğini görmek ve kızıma baskılara boyun eğme, kötüler cezasını bir gün çekecek diyebilmek için umutla yaşayabilmek için

Derya altunhan, İstanbul (16 Ocak 2012 12.16)

Bulunduğumuz dönemin faşist yobazlarını, Mustafa kemal düşmanlarını yaratıp, cemaat ve dergâhların üremesine yol açtıklarından, Türkiye solunu yok ettiklerinden ve bu yolda on binlerce ailenin hayatını mahvettiklerinden, Atatürk düşmanlıklarından dolayı davacıyım.

Tahsin korkmaz, Ankara (16 Ocak 2012 12.18)

Amerika'nın itliğini yapma amacıyla insanları önce sağ sol diye ayırdılar sonra öldürdüler ve birbirlerine düşürdüler. En ağır şekilde cezalandırılmalılar!

Hakan samur, kayseri (16 Ocak 2012 12.18)

12 Eylül de henüz dünyada değildim. Ama ben 12 Eylül den davacıyım çünkü daha doğmamış bebeklerin geleceğini çaldılar. Geleceğimi çaldılar.

Nilüfer yolcu, Ankara (16 Ocak 2012 12.18)

Çocukluğumuzu çaldı, babamı töb-der üyesi olduğu için işkenceden geçirip, onun Parkinson hastası olarak ölmesine sebep oldu.

Bakiye aydın sormaz, İstanbul (16 Ocak 2012 12.20)

Bugünlerimizi kararttı. Tanıdıklarımdan işkencede ölenler oldu. Çocuğumun Türkiye'si benimkinden daha kötü, sebebi de birçok hümanist ve akıllı insanın yok edilmesidir.

Fulya Akça Güner, İstanbul (16 Ocak 2012 12.20)

Yaptığı darbe ile cennet vatanımın geleceğini çaldı. Gelecek nesillere ve Türk tarihinde kara bir leke bıraktı...

Mustafa Sarı Bekiroğlu, İstanbul (16 Ocak 2012 12.21)

Ben 34 yaşındayım ve bu elim olayı başka bir açıdan değerlendireceğim: aslında ben 12 Eylülü şahsen yaşamadım ama bu olaydan dolayı ailem beni hep

siyasi görüşlerden uzak tuttu. 25 yaşıma kadar sağ-sol ne demek bilmiyordum. Şimdi öğrendim, farkına vardım ki sağ sol diye bişey, sadece çıkar ortaklığı denen bişey var. Demokrat bi insan olan bende, madem böyle bir suç vardı şu ana kadar bu suçu göz ardı eden hiçbir amme davası açmayan (küçücük bi çocuk bunun suç olduğunu bilmeden bi ekmek çalınca amme davasından yıllarca hapse atılıyorsa) bütün hakim ve savcılardan davacıyım...

Seven deniz, mersin (16 Ocak 2012 12.23)

ABD den aldığı talimatla (bizim çocuklar başardı demişlerdi),ülkenin üstüne adeta karabasan gibi çöküp çoğu genç olmak üzere birçok insanın hayatını ve de ülkenin ekonomik koşullarını kötü yönde etkiledi. Davacıyım yerlerde sürünse bile ibreti âlem için asılsınlar suç ortaklarıyla beraber

Kemal yılmazçelik, Erzincan (16 Ocak 2012 12.24)

Bende davacıyım, çünkü: 17 yaşımda liseden alınıp, Davut paşa, Sultanahmet, metris zindanlarında 28 ay işkencelere maruz kaldım. Yıllarca ülkemden ayrı kalarak geleceğimi, okul hayatımı mahvettiler. Hala işkenceler rüyama giriyor. Bir nesli yok ettiler. Gelecek nesiller için 12 Eylül ve cuntacılar mahkûm olmalı...

Yılmaz sivaz, Zonguldak (16 Ocak 2012 12.26)

12 Eylül 1980 'de üniversite öğrencisi ve aynı zamanda karayollarında çalışmakta iken gözaltına alınıp daha sonra tutuklandım Ankara Mamak'ta yaklaşık iki yıl kaldım. Tahliye olurken Mamak'ta gardiyan olarak bulunan isminin Mahmut amca olduğunu hatırladığım kişinin ;"-vallahi 1974 Kıbrıs çıkarması esnasında esir aldığımız Rumlar Mamak'ta idiler onlara bile size yapılanları yapmadılar "diye özetlediği, işkencelere maruz kaldık. Daha sonra beraat ettim. Hayatımda bir defa zalim olmaktansa bin defa mazlum olmayı yeğleyen bir kişi olarak zalimlerden hesap sorulsun istiyorum.

Veysel dikbıyık, Balıkesir (16 Ocak 2012 12.28)

Düşünmekten korkar hale getirdi.

Melik Tonguç okumuş, İstanbul (16 Ocak 2012 12.30)

Darbeye zemin hazırlamak adına, Maraş'ta, çorumda olan olaylara göz yumdular. İsteseler olayları anında çözerlerdi. 12 Eylülden itibaren de sayısız aydın insana hücrelerde insanlık dışı, katlanılamayacak işkenceler yaptılar.

Murat Erdoğan, Antalya (16 Ocak 2012 12.30)

Gözaltı kayıplarının, gözaltında ölenlerin, hem fiziki hem maddi finansını bizim ödediğimiz ????????? Yargılanması istiyorum.

Gülsüm coşkun, İstanbul (16 Ocak 2012 12.30)

Bir daha tank sesiyle uyanmamak istiyorum

M. Tarık Atalay, Antalya (16 Ocak 2012 12.31)

Ben evren paşa ve arkadaşlarından duacıyım. Allah onlardan razıolsun.12 Eylül öncesi üniversite öğrencisiydim. Ülkede iç savaş başlamıştı ve kardeş kardeşe düşman olmuştu. Kan gövdeyi götürüyordu. Siyasetçiler bir araya gelemiyorlardı. Bu kampanyayı başlatanlar evren paşa ve arkadaşlarına çok şey borçlular. Ancak nankör kediler her tarafı sarmışlar....

Ali Çakırlı, İstanbul (16 Ocak 2012 12.31)

1978 doğumluyum. Yoksul bir aile olmamamıza rağmen, hiç uzaktan kumandalı arabam olmadı çocukken. Uzun yıllar sonra öğrendim ki, darbeciler radyo frekansı ile çalıştığı için uzaktan kumandalı oyuncakları bile yasaklamışlar. Bir çocuğun oyuncağın da bile korkan zalimlerden davacıyım. Hesap verin!

Sinan demirez, İstanbul (16 Ocak 2012 12.32)

AKP, PKK ve Tayyip Erdoğan'ı bu ülkenin başına bela ettiği için şikâyetçiyi.

İbrahim yener, adana (16 Ocak 2012 12.34)

Doğmamış bebeklerin, emekli ve yaşlıların, hepimizin hayatını kararttı.

Mehmet Karadeniz, İstanbul (16 Ocak 2012 12.34)

12 Eylül darbesi Türkiye halklarının kolektif bilincine tecavüz etmiş, bugün memleketimizin yaşadığı kötülüklerin hepsine sebep olmuştur. Eğer 12 Eylül yaşanmasaydı şuan çok farklı noktalarda olabilirdik.

Cemali sadıksoy, Trabzon (16 Ocak 2012 12.34)

Davacıyım. Bu günleri, savaş çığlıkları arasında yaşamamıza neden olan bu ve bunun gibilerden. İnsanlık adına davacıyım.

Derya can, İstanbul (16 Ocak 2012 12.35)

Ben de 12 Eylül'den ve Evren'den davacıyım. Çünkü ülkemizde yetişen her birey kendi hak ve özgürlüklerini aramaktan bir nevi men edildi tam manasıyla düşünmeden her şeyi kabul eden ve hiç bir şeye hayır diyemeyen direnme

ihtimali olduğuna bile inanmayan bir toplum olduk ve bizi bu hale getirenler yargılanmalı.

Emrah halıcı, Ankara (16 Ocak 2012 12.39)

Ülkemizi açık cezaevi ve işkencehaneye çevirdiği için, çevremde birçok yakınımın haksız yere tutuklandığı için, sırf darbe yapabilmek için geniş çaplı provokasyonlar ve katliamlar yaparak toplum içerisinde derin yaralar açtığı için, ülkemizin geçmişine böylesine kirli bir sicilin yazılmasına neden olduğu için, toplumumuzun geleceğini kararttığı ve ülkemizi onlarca yıl geri götürdüğü için davacıyım.

Mehmet küçükakın, uşak (16 Ocak 2012 12.40)

Ben anti demokratik olan her şeye karşıyım, zaten demokrat olan herkesinde karşı çıkması gerekir. Gerçi Kenan evrende yıllar sonra Abbas güçlünün programında ihtilalin demokratik bir şey olmadığını anlattı, geçmişe dönüp baktığımızda evet yaşananlar ölümler, evlat acıları, kurtarılmış bölgeler, biçim biçim montlar, parkalar sakallar bıyıklar, taşlı sopalı mitingler, tehditler, hırsızlıklar, vs. ülke bitmişti. Tabii de ihtilal zamanı acılarda oldu, âmâ inanınki 40-45 yaş üstü çoğu kimse bir referandum yapılsa ihtilali desteklerler... Acıları ihtilalden sonra yaşayanlar sanırım, ihtilalden önce yaşayanlardan hiçte çok değildir. Burada ihtilal de yapılan haksızlıkları yanlışları, işkenceleri de tabiki de savunmuyorum ve de kınıyorum.

Taner karaca, İstanbul (16 Ocak 2012 12.41)

Darbe çocuğu olarak doğduğum için, vicdanımın sesine kulak verdiğim için, kıyımları yapılan insanlar için, işkencede gözaltlarında öldürülen insanlar için, suçu günahı olmayanların toptan kıyımları yapıldığı için davacıyım. Sayın paşamın yaş itibariyle de olsa yaptıklarının cezasını tam anlamıyla çekebilmesi için ölmemesini diliyorum.

Nur yardım, İzmir (16 Ocak 2012 12.43)

Ülkemin ve çocuklarımın geleceğini çaldıkları için, ülkesini sevmekten başka suçu olmayan ve emperyalizme ve onun yerli uşaklarına karşı direnen gençlere işkence yaptıkları ve bazılarını göstermelik mahkemelerde yargılayıp idam ettikleri için 12 Eylül darbecilerinin ve Ankara emniyetinde ve Mamak kazevinde şahsıma işkence yapan görevlilerin yargılanmalarını istiyorum

Seyyit şahin, Ankara (16 Ocak 2012 12.43)

12 Eylül askeri darbesinden 15 gün sonra ailemiz tarihin en büyük acısın yaşadı MHP asker polis ortak operasyonunda 2 dev yol davasından 2 de dev Sol davasından 4 gençten birisi kardeşimdi bundan dolayı davacıyım

Fatih kuru, ordu (16 Ocak 2012 12.44)

Bugün yüzlerce gazeteci, aydın, demokratik sivil toplum kuruluşu yöneticisi ve kck davaları gibi seçilmiş milletvekilleriyle, sistem ve iktidar muhaliflerine 12 Eylül askeri rejimini aratmayacak uygulamalar yapılırken, bu davadan medet ummak biraz hayal. Üstelik tüm bu sivil darbecilerin sol alkışçıları ve muhalefet yaptığını zanneden askeri darbe hayranları arasında kaynayıp giden "işbirlikçiler ordusu" listesi ne zaman adaletin karşısına çıkacak!
Hiç yoktan iyidir zihniyeti kafama yatmamakla birlikte, Nasrettin Hoca'nın göle maya çalması misali, ya hakikatten bu dava diğerlerini de tetiklerse diyerek dilekçeye evet diyorum.

Fergül yücel, İzmir (16 Ocak 2012 12.44)

Umarım herhangi bir nedenle beraat etmez veya af edilmez. Darbeler ve faşist generaller halkımız nezdinde zaten suçludurlar ve af edilemezler. Dilerim ki günümüzün guguku (hukuku) bunları yargılayacağım diye affa uğratmaz veya beraat ettirmez.

Esat Hadımlı, İzmir (16 Ocak 2012 12.45)

Bende davacıyım çünkü aleviyim benim büyüklerimin korkuları yüzünden bizler kimliğimizi benliğimizi yaşayamadık.

Erol şeker, Ankara (16 Ocak 2012 12.48)

Ben 1977-1982 yılları arasında İstanbul'da üniversite okudum. Ülkücüydüm, yüzlerce arkadaşımızın katledilmesine, yargılanmasına ve işkencelerden geçmesine sebep olan, ihtilal hazır hale gelsin diye katalizör görevi yapan, ihtilalden sonra güvenlik soruşturması diye cadı avına benzer metotları devreye sokarak benim mezuniyet sonrası 4 yıl işe girmeme engel olan, darbe şartlarında hazırlanan bir anayasayla bu ülkenin 30 yıldan beri deli gömleği giydirilmiş gibi çırpınmasına yol açan 12 Eylül darbecilerinden kendim, fikriyatım, inancım ve bütün mazlumlar adına davacıyım.

Fazıl güven, kayseri (16 Ocak 2012 12.49)

TCK 163. maddeden İstanbul DGM yargılandım. Beraat ettim. Ancak davam Kenan evren in bir adana mitingi sonu bozuldu. Berat veren mahkeme tam 1 sene sonra suçsuz olduğumu beyan ederek üst mahkemenin ceza vereceği

düşünülerek diyerekten suçsuz olduğumu bilerek 8 sene hapis ve 2 senden fazla sürgün verdi. Neticede işimi aşımı ve kanserden eşimi kaybettim... Gereğinin yapılmasını arz ederim.... Şu anda İsviçre vatandaşıyım.

Hasan bakırcı, İstanbul (16 Ocak 2012 12.50)

Darbe yapacağım diye yapılan katliamlar unutulmadı unutulmayacak Maraş çorum katliamlarının hesabı sorulmalı

Bahadır korkmaz, İstanbul (16 Ocak 2012 12.50)

83 doğumlu olmama rağmen hala bu konuyu konuştuğumuz için, geçmişimde böyle bir leke bıraktığı için ve 17 lik gençler asılırken 94 yaşında yalı da resim yapabilme lüksüne sahip olduğu için

Seyhan araz, İstanbul (16 Ocak 2012 12.51)

1402 sayılı sıkıyönetim yasasına sığınarak beş (5) yıl görevden uzaklaştırıldım. Maraş olaylarını protesto için bir gün okula gitmedik, başımıza gelmeyen kalmadı.1986 yılında mahkeme kararı ile görevime geri dönebildim.

Sedat Atay, adana (16 Ocak 2012 12.52)

32 yıldır Stockholm deyim. Tek suçum dısk e bağlı maden iş de çalışmaktı.

Mustafa satış, İstanbul (16 Ocak 2012 12.54)

Okuma hakkımı gasp etti...

İlhan tülman, İzmir (16 Ocak 2012 12.55)

Mağduruyum

Elçin mutlu, Muğla (16 Ocak 2012 12.56)

12 Eylül ve Kenan Evren'den davacıyım. İlaveten, zamanın politikacılarından da davacıyım! Onların yüzünden babam üniversiteyi kazandı ama üniversitelerde yaşanan ölümler ve şiddet olayları nedeniyle dedemler evin tek oğlu olan onu okumaya gönder(e)medi. Kenan paşa ve ekibi ülkenin zıvanadan çıkmasını el altından teşvik etti, fırsatını bulunca da tepeye çıkıp kargaşanın kaymağını yedi. Bu yalnız benim kuruntum değil, vaktiyle "our boys did it" diyenler aynen bunu söylüyor...

Yıldırım durak, samsun (16 Ocak 2012 12.56)

Binlerce suçsuz insanın kanını içtiği için !!!

İlker şahin, Malatya (16 Ocak 2012 12.57)

İşkence görenler, ölenler, kaybolanlar... Onlar için, yakınları için, gerçek demokrasi için davacıyım.

Işıl Soyak, İzmir (16 Ocak 2012 12.59)

Çünküsü çok. Ama bizim nesilde bence en önemli tahribatı cesaret kırılması ve düşünme hürriyeti alanında yapmıştır

Murat turbil, kayseri (16 Ocak 2012 12.59)

Ben de 12 Eylül faşist darbesini yapanlardan, darbecilerin emriyle insanlık dışı işkenceleri yapanlardan yaşamı ve yaşayacakları değişmiş bir birey olarak şikâyetçiyim.

Gürsel gönül, Manisa (16 Ocak 2012 12.59)

12 yılımızı gasp eden ve biz ülkücüleri işkencelere tabi tutan cunta döneminden davacıyım.9 kardeşimizi idam eden zihniyetten davacıyım.

Türker akın sağlık, Manisa (16 Ocak 2012 13.00)

79 da olan üstü hal dönemin c h p lilerin iftirası ve de 80 ihtilalinde özellikle tutuklanarak 2 kez hem keskin ceza evi hem de Mamak a blok ve c blok ta yatarak 3 yılım heba oldu gördüğüm işkenceler o demir kafesler dönemin adalet bakanı Mehmet aydın keskin ceza evine gelerek bizzat bana seni Mamak'a gönderiyorum özel savcı görevlendirdim dedi yakın zamanda öldü o küçücük bakanı hala unutamam küçük evrenide zavallılar demokrasi adına ne gerekiyorsa yapılsın adalet yerini bulsun bunlar anlatmayla bitmez

Doğan yiğit, Kırıkkale (16 Ocak 2012 13.00)

Davacıyım, çünkü onlar insanlık suçu işlediler. Kendi kendilerini ifade dahi edemeyen bu odun kafalılar yıllarca ülkemi bir Nazi kampına çevirdiler. Âmâ ne yazık ki onların düşün yapısı hala ülkemizde egemen ve yönetici.

Bilal parlak, İstanbul (16 Ocak 2012 13.03)

Darbenin ardından 7 sene ben ve arkadaşlarım hayatımız boyunca unutamayacağımız işkencelere maruz kaldık. Dayak ve işkence ile geçen günleri mumla arıyorduk, ben söylemeyeyim siz anlayın... Şikâyetçiyim yaptıklarının hesabını verecekler! Bir ülkenin geleceğini katlettiler, umutlarını yok ettiler!

Mehmet yiğit Türk, Ankara (16 Ocak 2012 13.03)

Türkiye'yi önce ANAP, şimdide AKP yönetimine mahkûm etti. Türkiye'nin aydınlarını ve aydınlık geleceğini yok etti. 21nci yy da Türkiye'yi cemaat karanlığına mahkûm etti.

H. Hakanıloğlu, Ankara (16 Ocak 2012 13.03)

İnsanı ve insana ait tüm değerleri savunmak adına; ruhuna, bedenine ve düşüncesine işkence edilen binlerce insanın çektiği acıların bilinmesi için davacıyım

Cihan asan, İstanbul (16 Ocak 2012 13.05)

Askeri darbelerin demokrasiyi öldürdüğü için.

Yüksel Özay, İstanbul (16 Ocak 2012 13.06)

Ben 12 Eylül 1980 de ortaokul 2.sınıf öğrencisi idim.... hatırlıyorum babamın darbenin olduğu hafta evimizdeki abimlere ait ne kadar kitap gazete varsa, bir kaç plastik çuval içinde köyde evimin arkasında bir tepenin arkasında toprağa gömmüş...ancak bu kitapları ve dergileri gömerken ,bana ait zagor, tommiks, texas, kızılmaske, tom braks gibi macera romanlarını ve yine bana ait bir sürü hayatspor dergilerini de gömmüşler...askere belli olmaz diyerek...gömüldüğünü ben sonra öğrendim...çok üzülmüştüm. Bu kitaplarım ve dergilerim için... Bu bir komedi filmi senaryosu değildi... Bu tamamen gerçek bir olaydı... Sonra 1981 yılı şubat mart ayı olabilir biz Antalya da okurken, babamı köyde jandarmalar gözaltına almışlar, çünkü emir gelmiş her evden tabanca teslim edilecek diye... Oysa bizim hiç tabancamız olmamış. Evde yalnızca bir çifte av tüfeği vardı... Karakol onu kabul etmemiş... Tabanca olacak denmiş, abimler burdur -çavdırbayır köyünden, bozuk, tetik mekanizması dahi olmayan bir tabanca bulmuşlar amcamlar vasıtası ile ablam onu camiye bir torbanın içine koyarak attı. Sonra bir kaç gün sonra babam serbest bırakıldı... Şimdi anlıyorum o zaman televizyondan günlerce yayın yapılırdı... Şu tarladan, şu köyden şu kadar silah bulundu. Diye birçoğu zorla işkence ile insanlara silah buldurup attırdılar... Böylece darbeyi meşrulaştırma yoluna gittiler... Köyden Mustafa düzgün diye bir çocuk ve İbrahim Ülker diye bir adam silah bulup teslim etmedi diye elektriğe verildiğini duyduk... Biz bu kadarıyla şanslı bile sayılırız... Birçok insanın işkence hanelerde öldüğünü çok zaman sonra yıllar sonra öğrenmiştim... İddianame ve dava açılması hayal gibiydi ve oldu bu hayal... Bu iradeyi ortaya çıkaran siyasi iktidara teşekkür etmek lazım bence

Mehmet şimşek, Antalya (16 Ocak 2012 13.06)

Toplumsal gelişme engellendi. İnsanların beyinleri boşaltıldı. Gericiliğin önü açıldı. İnsanlar işkencelerde öldürüldü, suçsuz ve 18 yaşını doldurmayan insanlar idam edildi, bu ülkenin ekonomik geleceği yok edildi.

Nazım onat, İstanbul (16 Ocak 2012 13.07)

12 Eylül döneminde henüz 7 yaşındaydım. Bir gün ablamla okula giderken gözlerimin önünde polislerin yolda gençlerin saclarından sürükleyerek götürdüklerine şahit oldum

Sinan ay, Ankara (16 Ocak 2012 13.08)

Davacıyım, çünkü insanları ve ülkeyi gerici zihniyetlere mahkûm edip, apolitik bir nesil yetiştirdi.

Fatoş çalışkan, Ankara (16 Ocak 2012 13.09)

Bende davacıyım çünkü zamanlar çocuktum Konya Ereğli de ilkokul öğrencisiydim. Meydana yakındık, o meydanda gün geçmiyor ki olaylar, eylemler olmasın. Her gün gençlerden ölenleri işkence çekenleri duyuyorduk. Komşumuzun oğlu bir eylem sırasında arkadaşları onu aramasın diye çatı katında saklanmıştı akşama kadar. Evren ve arkadaşları darbe yaptı. Ama biz sanıyorduk ki bizi kurtardı. Meğer gençleri birbirine düşürüp kan döken yine onlarmış meğer darbe planıymış bu. Miyomlarca insanın hayatını kararttı adiler. Lanet olsun onlara. Allah’ta razı gelmedi bak şimdi ölmedi sürünüyor ve bu olanları da görecek eriyecek inş. Tahsin Şahinkaya’da öyle ölenlerde cehennemi boylayacak.

Sevda yavuz, İstanbul (16 Ocak 2012 13.10)

Türkiye’deki insanları depolitize ederek sorgulamayan itaat eden boyun egen gerçek yaşamdan koparark

Naci akın, Ankara (16 Ocak 2012 13.11)

Ülkemin tarihinin en büyük acılarından 12 Eylül. Tüm bu acıların müsebbiplerinden yalnızca biri olan Evren’den davacıyım.

Özlem elgün harputluoğlu, İstanbul (16 Ocak 2012 13.14)

Türkiye'nin gençliğinin, aydınlarının, çalışanının, köylünün, kentlinin, hâsılı Türkiye’nin geleceğini kararttı.

Haluk seçkin Meriç, İstanbul (16 Ocak 2012 13.14)

Zehir gibi bir zekâya sahip olan amcamı ailesini bırakıp yurtdışına gitmesine sebep olduğu için, Türkiye'yi ve bizleri onsuz bıraktığı için...

Hülya tanyer, Antalya (16 Ocak 2012 13.15)

Gerçekleri ölümle, işkence ile örtmeye çalıştılar kendi çıkarları için gencecik insanların yaşamlarına son verdiler hayatlarını hiç bir zaman lekesi çıkmayacak bi kana buladılar. Kesinlikle ölmesin Kenan evren yaşadıkça kıydığı canların azabını çeksin.

Ceren özkalyoncu, İzmir (16 Ocak 2012 13.15)

Mağdur olan herkes için ve bir daha da yaşanılmasın diye

Rojda Hocaoğlu, İstanbul (16 Ocak 2012 13.15)

Kenan evrenden davacıyım.

Berjen muti, Artvin (16 Ocak 2012 13.18)

Atamam yapıldığı halde görevime başlayamadım. Bu nedenle 11 yılım gitti.

Dursun aydın, ordu (16 Ocak 2012 13.18)

Gençliğin apolitize edilmesine sebep olduğu için

Mustafa kılıç, adana (16 Ocak 2012 13.21)

Suç işleyen yargılanmalı; suçlar cezasız bırakılmamalı... Milyonlarca insana, hatta doğmamış insanlara karşı suç işleyenler ise asla ve asla cezasız kalmamalı. K. Evren ve suç ortaklarından davacıyım.

Abdulhalim yılmaz, İstanbul (16 Ocak 2012 13.21)

Davacıyım.

Raci yazıcı, Artvin (16 Ocak 2012 13.21)

Çünkü Türkiye'mizi geriye götürdüler. İstedikleri gibi yönettiler onlarca insanımızı astılar yurttaşlıktan çıkardılar. Milletin oyları ile iktidara gelmiş bir parti alaşağı ettiler. Şimdi tam tersi olsun millet 12 Eylülcü darbecileri alaşağı etti yargılansınlar rütbeleri sökülmeli isimleri her yerden silinmeli

Mehmet ali kabacı, aydın (16 Ocak 2012 13.22)

Aldığı kararlar ile ülkemin geleceğini mahvetti... Yüce Türk tarihine yakışmayan ve sütun üzerinde bir leke gibi göze batan bu karardan ötürü o şahsiyetten şikâyetçiyim... Bana ilerleyen yıllarda çocuğum 12 Eylül ne demek? Diye sorduğunda nasıl bir cevap vereceğim onu düşünmekteyim... Beni böyle zor bir duruma soktuğun için evren pasa senden davacıyım...

Fatih mersinli, Antalya (16 Ocak 2012 13.23)

1402 sayılı sıkıyönetim yasasına göre görevden alındım biri yıl boyunca şu ana kadar hiç bir hak alamadım

Şevket Yalçıntaş, İstanbul (16 Ocak 2012 13.24)

İşlemediğim o kadar suç işkenceyle üzerime yüklenmek istendi ki kabul etmeyince de işkencelere maruz kaldım. Tek suçum insan gibi yaşamaktı. İnsanın ihsanı ezmediği sömürmediği, hor görmediği, eşit şartlarda yaşaya bileceğimiz bir düzendi. Suçumuz insanları sevmekti, suçumuz ülkemizde kardeşçe yaşaya bilmekti. İşte bunun için işkencelere maruz kaldık yüzden diyorum ki işkenceciler mutlaka yargılanmalı ve cezalarını çekmeliler. Yaşasın adalet

Süheyla Arslan, samsun (16 Ocak 2012 13.24)

16 yaşında,14 Eylül 1980 günü cezaevinde 210 gün işkenceler ve özgürlüklerimizin kısıtlandığı o dönemden kalan travmaların, bugün dahi yaşamımızın bir parçası olması nedeniyle, bir daha darbelerin olmaması için imzalıyorum

Altan Selçuk Altaylı, samsun (16 Ocak 2012 13.26)

12 Eylül 1980 darbesinde DİSK'e bağlı bank-sen'in yönetim kurulu üyesi olarak tutuklandım. Tutukluluk süresi içinde ağır işkence ve hakaretlerden geçtim. Aynı hareketlere maruz kalan binlerce insan gördüm. Türkiye'de demokrasinin gelişmesinin önünü tıkayan ve bugünkü anti demokratik ortamın sorumluları olan darbecilerden ve onlara yardım etmiş tüm sorumlulardan davacıyım.

Dursun yıldırım, İstanbul (16 Ocak 2012 13.27)

Bana işkence ettiler.18 yıl ülkemden halkımızdan ayrı kaldım. TC vatandaşlığından çıkarttılar. Şimdi şizofrenim. İnsanlık onuru işkenceyi yenecektir.

Michael jensen, aydın (16 Ocak 2012 13.30)

Onlarca insanın yaşama hakkını gözünü bile kırpmadan elinden aldı, onlarca eve ateş düşürdü.

Dilek akdoğan, Ankara (16 Ocak 2012 13.31)

Apolitik bir neslin yetişmesini sağlamıştır. İşkence ederek öldürerek Kürt halkı başta olmak üzere Türkiye halklarının katilidir evren. Bu ülkeyi sakatlamıştır. Dünya nerede biz neredeyiz. En azından bu bile yargılanmasına sebeptir Kenan efendinin.

Gökhan günaydın, İstanbul (16 Ocak 2012 13.32)

Osmanlı artığı ittihat ve terakkinin devamı olan Kemalist cumhuriyeti tarih önünde yapmış olduğu katliamları darbe gerekçeleriyle mahkûm etmektir.

Aydın Özdemir, adana (16 Ocak 2012 13.32)

Ben irfan Sönmez'in bir yazısında Halil Esendal'ın asılmasını ağlayarak okudum. Daha nice günahsız yere asılan vatansever ülkücülerin ailelerinin bir nebze olsun vicdanlarının rahatlaması için kısasa kısas istiyorum

Sedat Atalay, Eskişehir (16 Ocak 2012 13.34)

Evren ihtilal yaptığında babam bir fabrikada isçi idi ta ki ihtilal olasıya kadar, ihtilalden sonra fabrikada köle oldu çünkü ne grev ne lokavt nede başka bir hak kalmamıştı.

Mehmet tosun, mersin (16 Ocak 2012 13.35)

Davacıyım çünkü Atatürk devrimlerini, inkılaplara çevirdi. Davacıyım çünkü yüzlerce düşünceyi işkencelerle susturmaya çalıştı. Davacıyım çünkü yüzlerce isteği ve öneriyi falakaya yatırarak yolundan alıkoydu. Davacıyım çünkü Atatürk'ün mirasına sahip çıkmayı bırakıp onun zıttın oynadı piyonları. Tarih dönecek ve ali elverdi gibi senin de sonun çektirdiğin acılar kadar büyük bir şekilde ortaya çıkacak. En azından bunu temenni ediyorum. Ama önce sen de bir sanık kürsüsüne geçte, işkenceye tanık olmana gerek yok öncesinde, sizin gibilerin o salona girmeleri bile kemiklerini titretir eminim. Yediğiniz yüzlerce hak ve et kemik suratınıza vuruluyordur ister istemez vicdani sesiniz tarafından. Âmâ bu sefer, yargı biraz daha tarafsız olsun suçlarını yüzüne vurusunda asılması gereken kim bir kez daha gör bunları. Senin için suçlarını büyütüp yasaya uydurmaya bile gerek yok. Senin hala yürümen bile ölen gençlerin varlığına hakaret!

Buket deniz Aral, Hatay (16 Ocak 2012 13.36)

Ben ülkemizde bu karanlık günler yaşanırken çocuktum ama yaşananlar sürekli evde konuşulurdu bu benim için korku masalları gibiydi ve askerler tarafından evimizin arandığı anı hiç unutmadım. Tüm bu acıları, işkenceleri yaşayan ailelerin çocukları olan bizler hala, bir şekilde yaşamaya devam ediyorsak bu acıların sonuçlarını... Ben, öncelikle o acıları yaşayan herkes için, sonra da çocuklarımız için yargılanmalarını ve adaletin doğru şekilde bir an önce tecelli etmesini istiyorum

Seda doğan, Antalya (16 Ocak 2012 13.42)

Bizleri yüz karamızla yasamamıza mahkûm ettiği için.

Ramazan özgü, burdur (16 Ocak 2012 13.43)

12 Eylül'den davacıyım. Yoksul ama idealist olan bir onurlu ülkücüyüm. Yüksekokulumu bitirip canımdan çok sevdiğim Türkiye'me hizmet edemedim yıllarda Türkiye'nin en iyi çalışkan öğrencilerinden biriydim. Hayallerimi yok ederek, gurbete gitmeme neden olarak tedavisi olmayan vatan hasretliği hastalığını yıllarca yaşamama sebep oldular. Vatan sevgisini cezalandırarak; MHP ve ülkücü kardeşlerimi perişan ederek, bugünkü iktidara zemin hazırladılar. AKP iktidarı o yılları bizlere daha fazlası ile yaşatıyor.12 Eylül'ü bu iktidar yargılayamaz. Çünkü varlıklarını onlara borçlular. Tek çözüm MHP. Acıları çekenler bilir! Saygılarımla

Ümmet doğru, Hatay (16 Ocak 2012 13.45)

PKK gibi kanlı bir örgütü bu ülkenin başına bela ettikleri ve bu ülkenin ilerlemesinin önünde durdukları için. Tabi ki işkence edilen insanlar, dışkı yedirilen insanlar ve öldürülen insanlar için.

Kenan Ülgenler, İstanbul (16 Ocak 2012 13.45)

Çünkü 18 yaşındaydım geleceğimi çaldı gördüğüm işkenceler hayatımda derin izler bıraktı ama sadece Kenan evrenlerin yargılanması yetmez ya diğerleri örneğin o zamanki altıncı kolordu komutanı Yusuf Haznedaroğlu ve onun güdümünde işkence yapanlar Sedat Caner gibileri daha onlarcası sözde cumhuriyet savcılığı yapan bizzat işkencelere katılan savcılar gibi daha onlarcası yargılanmalı yoksa doksan yaşlarını geçmiş iki bunağın yargılanması bir anlam taşımaz

Cuma gezer, İstanbul (16 Ocak 2012 13.48)

12 Eylül'e neden olanlardan davacıyım. Memleketi savaş alanına çevirdiler, insanlara birbirini boğazlattılar, her gün ölen onlarca gencin kanını içtiler, kışkırttılar. Dolduruşa getirdiler. Memleketi faşist komünist diye böldüler. Bunu da demokrasi, sosyalizm, özgürlük adına yaptılar. Ertesi günü de kaçtılar. Ortadan yok oldular millet kurtulduk bu eşkıyadan diye bayram etti. Açın 1977-1980 arası gazeteleri okuyun. Asıl o dönemdeki siyasiler sorgulanmalı.

Hayri Karadağ, İstanbul (16 Ocak 2012 13.50)

İnsanlara acımasızca işkence edildi, yok edildi. Ülke toplama kampına çevrildi. Çocuklar bile asıldı.

Enver türkdoğan, İstanbul (16 Ocak 2012 13.53)

12 Eylül Türkiye tarihi için karanlık bir gündür... Türkiye'yi çağdaşlığından uzaklaştırıp insanlık suçu işleyen kim olursa olsun cezalandırılmalıdır

Tuncay urgan, tokat (16 Ocak 2012 13.53)

Faşist darbenin gerekçesi olmaz. Darbenin kendisi tüm gerekçesidir. Bir daha asla yaşanmasın.

Süleyman Eryılmaz, İzmir (16 Ocak 2012 13.57)

Asıl 11 Eylül 1980 günü yargılanmalıdır. Aylarca bir cumhurbaşkanı seçemeyip ülkeyi kaosa götüren siyasiler baş sorumludurlar

Sait kara, adana (16 Ocak 2012 13.59)

12 Eylül darbecileri düzenin devamını düzen sahiplerinin isteğine göre düzenlenmesine hizmet etmek için toplu katliamlar ve faili meçhul suçlar yaratan, olaylar düzenleyerek ülkemize faşist bir yönetim kisvesi giydirmişlerdir. Bunu insanlık düşmanı yönetimi oluşturmak için yaptıklarını itiraf etmişlerdir. Bu kisveyi giydirmeye sebep oldular diye on binleri tutuklayıp insanlık suçu işkenceden geçirmişler, insan onuruna yakışmayan horlama, aşağılama ile binlerin hapishanelerde özgürlüklerini çalmışlar, işkencelerde, darağaçlarında insanları katletmişlerdir.
Halkımızın her türlü haklarını yok sayan 12 Eylül faşist darbesinin tüm sorumluları ve sorumluluğa iştirakçilerinin yanlışlarının yüz karası tarihi yazılacak adil bir yargılama mutlaka yapılmalıdır. Gerçek bir yargılama yapılamazsa, darbecilerin yaptıklarını düzenin devamı için düzen sahiplerinin isteğine göre düzenlenmesine hizmet ettiklerinde aranmalıdır.

Durdu gevher, Ankara (16 Ocak 2012 14.01)

Askeri darbeler insanlık suçudur. Dolayısıyla bu suçu işleyenler yargılanmalıdır.

Vahap sınmaz, bursa (16 Ocak 2012 14.02)

Kenan evren ve 12 Eylül de görev alan herkesten davacıyım.

Atila topal, bursa (16 Ocak 2012 14.06)

12 Eylül öncesi disk dev. Maden-sen şube başkanıydım. Sadece sendikacı olduğum için gözaltına alındım. Yetmedi kardeşimi de aldılar. İşkence gördüm. Yargı önüne bile çıkarmadan serbest bıraktılar. Hayatım boyunca sakıncalı muamelesi gördüm. İşimden ayrılmak zorunda kaldım. Resmi dairelere giremedim. Benden hayatımı çaldılar. Davacıyım.

Muzaffer özgen, Çanakkale (16 Ocak 2012 14.09)

Binlerce insan haksız yere işkenceye uğradı, yüzlerce insan hayatını kaybetti. Ayrıca demokratik bir ülkede askeri müdahale kabul edilemez.

Yücel kısa, İstanbul (16 Ocak 2012 14.10)

Gıyabımda 16 yıl sonra. 27 yıl ülke özlemi yurttaşlığım gasp edildi. Vatansız geçen yıllarımın hesabı sorulsun faşist köpeklerden

Yusuf bozkurt, Karabük (16 Ocak 2012 14.13)

Onca işkence altında acı çeken veya ölen insanlar varken onların devletin yani hepimizin cebinden çıkan parayla alınan villalarda rahat etmesi ve yine bizlerin cebinden çıkan parayla yaşamlarını sürdürmesi revamı ben biraz daha ileri gitmek istiyorum asılmalı ulus meydanında ve her şehir merkezlerine büyük TV ler kurularak bu canilerin idamını halk seyret meliki 12 Eylül de ölen ya da işkence çeken insanlar ya da yakınlarının yüreği soğuması amacıyla insanlarda bu olur. Dun işkence gören Türk sağcıları ve solcuları bakalım bunu destekleyecek mi oy vermedikleri gibi burada da ne yapacaklarını merak ediyorum.

Bayram kılıç, Aksaray (16 Ocak 2012 14.13)

Kendimin, sevdiklerimin çektiği acılar için, topluma verdiği geri döndürülemez kayıplar ve zararlar için ben de davacıyım.

Mebuse tekay, İstanbul (16 Ocak 2012 14.13)

12 Eylülde 18 yaşında gözaltına alınıp işkence görüp fişlendim.

Kemal Fevzi hızal, Manisa (16 Ocak 2012 14.17)

12 Eylülde birçok akrabam zarar gördü, insanlık adına yapılmış büyük hatalar kabul edilmeli

Yeşim gültürk dalgıç, İzmir (16 Ocak 2012 14.20)

12 Eylül bu ülkenin en karanlık günüdür. O sabah tankları halkın iradesinin üzerine çıkarıp Türkiye haklarına karşı işkence ve zulüm politikalarıyla suç işleyen tüm darbecilerden halk adına davacıyım. Bir nesli karanlığa mahkûm edip ülkeyi çetelere, mafyaya devretmeyi ve kenara çekilmeyi marifet zanneden tüm darbeci faşistlerden davacıyım...

Servet can, Ankara (16 Ocak 2012 14.20)

Benim kuşağım kayıp... Ben de... Ve gelen nesil de kayıp artık...

Sevil sevin gül, İzmir (16 Ocak 2012 14.20)

İlk olarak su an da yurtdışında yasamak zorundayım, Türkiye'de baya yakınım işkencedeler den gecmisler,12 Eylül darbesin den ve sorumlularından davacıyım. Bambaşka bir hayatim olabilirdi doğduğum büyüdüğüm yerlerde,

Hasan yelken, Kahramanmaraş (16 Ocak 2012 14.21)

Çan belediye meclisi üyesi iken görevden evden alındık. Yok, yere 14 gün beton üzerinde gözaltında tutulduk. Çeşitli hakaretler gördük, yarı aç yarı tok 14 gün

Ali pulluk, Çanakkale (16 Ocak 2012 14.32)

Erdal eren, Necdet adalı başta olmak üzere hepsinin haksız yere idam edildiğinin bilincindeyim. 10 Haziran 1981 de haksız yere idam edilen Veysel Güney'in mezarı saklanmak istenmiştir.

Halil güzel, Manisa (16 Ocak 2012 14.34)

Ben de 12 Eylül'den ve Evren'den davacıyım

Songül konuş, İstanbul (16 Ocak 2012 14.35)

Faşist 12 Eylül anayasasındaki 141. Maddeden fikir suçu nedeniyle hüküm giydim. İşten tazminatsız çıkarıldım. Hapis yattım. İşkence gördüm.

Ferit Kilis, adana (16 Ocak 2012 14.42)

Şikâyetçiyim

Fırat konuş, Mardin (16 Ocak 2012 14.44)

Bende onlardan davacıyım çünkü yaşları büyütülerek çocuklar ve biz istiyoruz diye insanlar asıldı. Tüm yetkiler ellerindeyken 11 Eylül akşamı akan kan 12 Eylül sabahı nasıl durdu,

Şenel mehniyar, Giresun (16 Ocak 2012 14.46)

Acaba bu darbeyi yaptıktan sonra hiç vicdan azabı çektiler mi?

Sümo . Bitlis (16 Ocak 2012 14.49)

Diğer sebepler bir yana onca insanın hayatına mal olmuş ve toplumun bütün kesimlerine zararı dokunan bu adam' yargılanmalıdır! Bu dava insanlığın kendi celladını artık onure etmek gibi bir aymazlıkta olmadığının da apaçık bir kanıtı olacaktır.

Mehmet emin Altınel, Şanlıurfa (16 Ocak 2012 14.55)

12 Eylül sonrası gözaltına alınarak hapse atıldım. Altı ay yattıktan sonra berat ettim ardından 1402 sayılı yasa ile görevime son verildi. Sekiz yıl sekiz ay boşta gezdim. Ben ve eşim toplumdan ve ailemizden baskı gördük çocuklarım işsiz olduğum için benimle beraber mağdur oldular. İşkencenin her türlüsünü gördüm ve tabi oldum. Yaşadıklarım bir roman olacak türdedir. Bu sebeplerden dolayı 12 Eylül yönetiminden ve bunu yapanlardan şikâyetçiyim ayrıca bu haksızca yaşadıklarımızın maddi ve manevi olarak tazmin edilmesi gerekir halen Diyarbakır'da görev yapmaktayım.

Muharrem Önal, Diyarbakır (16 Ocak 2012 14.58)

İşkenceden geçen onlarca arkadaşım, Diyarbakır cezaevinde ölen ve işkenceden geçenler için, faili malum onlarca sivil için, dilime, etnik kimliğime hakaret eden cezaevi uygulamalarına varıncaya değin şikâyetçiyim...

Mehmet erdem ceylan, batman (16 Ocak 2012 14.59)

Haksız yere 30 gün İstanbul siyasi şubede (Gayrettepe)gözaltına alınıp işkence gördüm, savcılık tarafından serbest bırakıldım.

Hami çakır, Ankara (16 Ocak 2012 15.02)

Tutuklandım, işkence gördüm, bütün hayatım alt üst oldu. Ülkenin tüm muhalif kurumları ve de bireyleri; gözaltına alındı, tutuklandı, işkence gördü, katledildi, asıldı ve ülkenin geleceğinde 12 Eylül darbecileri 100 yıl çaldılar. Bu başlıklarını sıraladığım nedenlerden dolayı davacıyım!

Nail kalkandeler, bursa (16 Ocak 2012 15.04)

Askeri rejimler anti-demokratiktir. Baskıcıdır. Faşisttir. Ortaya çıkardığı sonuçlar olumsuzdur.

Namık yasa, İstanbul (16 Ocak 2012 15.11)

O da yaptıklarının hesabını vermeli

Feyhan emon, Muğla (16 Ocak 2012 15.44)

Gençliğimiz çalındı, üniversite okuyamadık, kardeşimle ayrı düştük, ailemizle ayrı düştük ve bütün bunlar bizim kendi kabahatimiz gibi bize lanse edildi, böyle kabullendik. Şimdilerde psikolojik olarak sıkıntı ile geçirdiğimiz o dönemleri geri istiyorum temiz olarak yaşamak istiyorum zamanımı istiyorum benden çalınanları istiyorum. Evren bunları bana geri verecek misin? Veremezsin o halde seni er rütbesi ile sıkıntı çekerken görmek isterim

Levent kılıç, (16 Ocak 2012 15.48)

Ez 6 salan di girtîgehê da mam. Min tu rojek nedît ku, mafên mirovan bên parastin. Weki mînak; di girtîgehê da defter û kaxiz qedexe bûn. Niha edî hûn bihizirin ku, edî di rew$ek wusa da, çi dibe, çi nabe..!

Cemil halis, İstanbul (16 Ocak 2012 15.50)

Ülkede konuşmayan, ses çıkarmayan, sessiz bir kalabalık yarattılar. "insan"lığı ezdiler. Bir daha kimse benim adıma, benim iyiliğim için darbe yapamasın diye davacıyım

Balçiçek İlter, İstanbul (16 Ocak 2012 15.52)

İşte bu nedenlerle tsip kuruluşundan 12 Eylül 1980 tarihine kadar genel merkez, il ve ilçe teşkilatlarında görev alan sanıklar suç işlemişlerdir." tsip ana dava iddianamesi diyen bir davalar dönemi olan bu dönemde görev almış tüm savcı ve hâkimlerden davacıyım.

Abdulselam suvakçı, İstanbul (16 Ocak 2012 15.56)

1974 doğumluyum. Hala bugün oluyormuş gibi silahlı insanların evimizin önünden geçişleri gözümün önüne geliyor. İçeride olduğumuz fark edilmesin diye pencereleri minder ve yastıklarla kapatarak ışık sızması engellenirdi. Psikolojimizi bozdular. Lanet olunasıcalar.

Ali karayörük, Ankara (16 Ocak 2012 15.56)

O günkü tüm insanlara (görüş fark etmez) zulüm edilmiştir. Gerekçesiz nedensizce infazlar yapılmış ve insanlık dışı uygulamalara başvurulmuş. Ve daha daha.....

İsa uğur, düzce (16 Ocak 2012 15.58)

Evet, sn. K. evren komutandı, ancak insanlık dışı işkenceleri yapan, halka eziyet eden keyfi tutuklamalar ve öldürmeleri fiilen o yapmadı yâda emretmedi... Hapishanelerde işkence yapanlar bunu canice duygularda moda deyimle durumdan vazife çıkararak yaptılar o bakımdan o zamanki görevliler araştırılıp bulunarak mahkeme edilmeli cezalandırılmalıdırlar. Hepsinin sucu tek sahsa yüklenmemelidir. Bu şikâyetçiler o kimseleri iyi biliyor isimlerini kimliklerini açıklamalıdırlar

Savaş Özdemir, (16 Ocak 2012 16.04)

1982 anayasası ile depolitize ederek halkımı yıllarca uymaya mahkûm ettikleri için davacıyım.

Mehmet Özkan, Ankara (16 Ocak 2012 16.04)

O bir suçludur. 17 yaşındaki bir genci yasını büyüterek katleden bir dönemin mimarini cezalandırmak için kesinlikle benim ondan davacı olmam demektir.

Erdal coğuplugil, uşak (16 Ocak 2012 16.04)

Hacettepe tıp fakültesinde öğrenci iken bir sol derneğin yöneticisi olduğum için 141-142 den 36 ay ceza yedim ayrıca yasadışı örgüt üyeliği nedeniyle arandığım için yurt içinde kendi olanaklarımla kaçak olarak saklandım. Öğrenimime devam edemediğim için bütün hayatım değişti, aileme baskılar yapıldı.

Murat parıldar, İzmir (16 Ocak 2012 16.08)

Bir ülkenin geleceğini yok etiller.

Kadri Timur, Şanlıurfa (16 Ocak 2012 16.13)

12 Eylül darbesini yaşamamama rağmen Kenan Evran gibi bir uşağın neler yaptığını hep büyüklerimizden öğrendik. Kenan evren gibi uşakların bir daha Türkiye'de barınmaması için ve ölen devrimcilerin, sosyalistlerin, komünistlerin, Kürtlerin, Alevilerin kanlarının yerde kalmaması için; bende davacıyım!

Kubilay karakaş, İstanbul (16 Ocak 2012 16.13)

Geleceği sağlam kurmak, birbirimizle barışık yaşamak için geçmişle hesaplaşmak gerekiyor.

Tuma çelik, Mardin (16 Ocak 2012 16.13)

Bir dönem ve gelen gençliğin geleceğini mahvetti. Hepsinin üzerine ölü toprağı serpti. Helen bile silkinemiyoruz.

Nevin avcı, Ankara (16 Ocak 2012 16.14)

Evet davacıyım. 18 Eylül 1980 de, lise son sınıfı okuyamadan gözaltına alındım. 2 yıl 6 ay Erzincan sıkıyönetiminde yattım.

Faik yeniay, Ankara (16 Ocak 2012 16.25)

Bu ülkenin sahipleri biziz egosu ve bir kaç sırtı kalınların servetine servet katmak adına umudumuzu gençliğimizi geleceğimizi çalan, ben ve benim gibi nice demokrat insanine vatanından kaçmak zorunda bırakan kenen evren sahsında bu zihniyetteki yaratıklardan şikâyetçiyim.

Mehmet Veysi Karagözlü, (16 Ocak 2012 16.27)

Bende davacıyım Kenan evren gibi general bozuntularına ihtilal yetkisi veren kerhanecilik sistemi cumhuriyet ve kurucularından.

Mustafa sarı, adana (16 Ocak 2012 16.30)

12 Eylül sonrası kardeşim 4 yıl suçsuz yere cezaevinde örgüt üyeliğinden hapis yattı. Ben iki yıl kitaplarımın bir bölümünü toprağa gömdüm. 12 Eylül oldu da ne değişti? Gene insanlar birbirini öldürmüyor mu? Gene büyük şehirlerde saldırılar olmuyor mu? İnsanlar korku içinde yaşamıyorlar mı?

Halil çelikkıran, Osmaniye (16 Ocak 2012 16.31)

Elazığ ve Mamak'ta işkence gördüm iki sene kaçak gezdim. Bir sene hapis yattım. MHP ve ülkücü kuruluşlar davasından beraat ettim. Suçsuz yere beni mağdur edenlerden davacıyım

Faik içmeli, İstanbul (16 Ocak 2012 16.31)

Ülkeyi ortaçağ karanlığına sürükleyen darbeciler ve yardakçıları ile hesaplaşmadan geçmişin yükünden kurtulmak mümkün değil.

Selahattin teksal, İstanbul (16 Ocak 2012 16.34)

Gözaltına alınan, yargılanan ve suçsuz olduğu halde ceza alan, ayrıca da aylarca açıkta kalan eşimin yaşadığı bu süre içerisinde uğradığımız psikolojik baskı, stres ve maddi kayıplar nedeniyle davacıyım. Bu süreçte annesiz kalan 2 yaşındaki kızım ve 7 yaşındaki oğlumu annesiz bıraktığı için davacıyım. Hiç bir gerekçe gösterilmeden aylarca açıkta kaldıktan sonra sürgün işlemiyle karşı karşıya bırakıldığım için davacıyım. Açıkta kaldığımız sürede ve sonrasında ne zaman 1402 sayılı kanunsuz yasayla cezalandırılacağımız korkusuyla uzun süre yaşatıldığımız için davacıyım. Hangi gece kapımız kırılıp evimiz basılacak ve aranacak korkusuyla uykusuz geceler geçirdiğimiz için davacıyım.

Şevket Özdemir, Ankara (16 Ocak 2012 16.54)

Gençliğimizi zindana çevirdiler. Nice arkadaşlarımızı kaybettik. İşkenceler gördük. Ve daha birçok yaşanmışlıklarımızı, umutlarımızı tırpanladılar.

Hacer yıldırım, İstanbul (16 Ocak 2012 16.57)

12 Eylül faşist bir askeri darbedir. Bu ülkenin zaten zayıf olan demokratik ortamını sindirmiştir, yok etmiştir. Yaşlı da olsa, hasta da olsa, hepsi olmayıp sadece ikisi de olsa, evren ve Şahinkaya'nın cezalandırılıp tek kişilik hücreye konmalarını istiyorum.

Üner Eyüboğlu, İstanbul (16 Ocak 2012 17.01)

Binlerce gencin, ailenin hayatını kararttığı için davacıyım

Nilüfer Türk, İstanbul (16 Ocak 2012 17.02)

Haksızlıklardan ötürü...

Alev aslan, Ardahan (16 Ocak 2012 17.08)

Darbe sonrası eğitim sistemi ile düşünmeyi sorgulamayı değil, itaat ve itibar etmeyi öğrendim

Mehmet arif kart, Eskişehir (16 Ocak 2012 17.11)

12 Eylül için söylenecek çok söz var ama özetleyecek olursak birçok masum insanın hayatını mahvettiği için davacıyım. Aynı işkencelerin sebebi olanlara uygulanmasını çok isterdim ama.

Meltem kolukısa, İzmir (16 Ocak 2012 17.12)

12 Eylül zihniyeti, kendinden önceki kötülüklerin haramzadesi kendinden sonrakilerin babasıdır...

Reha ruhavioğlu, Diyarbakır (16 Ocak 2012 17.15)

12 Eylül'den davacıyım. Çünkü işkence yaptıkları ve işkencelerde insanları öldürdükleri için davacıyım, insanları düşüncelerine göre yargılayıp fişledikleri için davacıyım, kimsesizler mezarlığı adını hafızama kazıdıkları için davacıyım...

Murat acarlar, Artvin (16 Ocak 2012 17.38)

12 Eylül uygulamaları nedeniyle babam Tahir canan 1979 yılında cezaevine girdi. 91-93 arasında kısa bir süre dışında 30 yıldır ceza evinde. Ben 32 yaşındayım ve babam hukuksuz şekilde 30 yıldır ceza evinde üstelik 2003 yılında cezası ortadan kaldırıldığı halde. Bende davacıyım 12 Eylül den ve onun ürününden.

İlhan canan, Kocaeli (16 Ocak 2012 17.43)

Çok büyük acılar yaşattılar; Kürt sorununu kanlı bir mecraya soktular; demokrasiyi askıya aldılar; Türkiye toplumuna içinden çıkılması zor bir otoriter miras bıraktılar.

Ahmet İnsel, İstanbul (16 Ocak 2012 17.49)

Ben de davacıyım çünkü kör sağır dilsiz bir kuşağın oluşmasına sebebiyet verdi...

Sevgi çelik, Denizli (16 Ocak 2012 17.58)

Gerekçe ruhumda, bedenimde ve karartılmış yıllarımda saklı! Ama hiç bir şekilde terk etmedi sevdam beni; 12 Eylül darbecileri yargılanmalıydı, onların uzantıları ortaya çıkarılıp teşhir edilmeliydi. Çünkü birincisi, bu ülkede darbe yapanlar memleketi kurtardıklarını söylüyorlardı, oysa darbe öncesi yıllarda adım adım darbe şartlarını oluşturarak, derin güçleriyle katliam ortamları yaratarak, halkın değerlerini kullanarak kışkırtmalar yaparak, sağ ve sol çatışması ortamı yaratarak, sağdan soldan ortadan insanların katledilmesinin ortamını ustaca yaratarak, halk üzerinde ordu yetiş ortamını başararak darbe yapıp herkesin bildiği işkenceler, öldürmeler, kaybetmeler ve askeri mahkemelerinde delilsiz şahitsiz 517 idam kararı çıkarttılar, bunun biriside naçizane ben oldum ve bir kısmını idam ettiler, hem de Kenan evren bir sağdan bir soldan astık diyerek herkesin gözü önünde itiraf etti. Darbecilerin işlediği suçun bundan iyi kanıtı olur mu? Dahası, 12 Eylül 1980 darbesinden sonraki zamanlarda sağ sol ayrımı yapmadan Türkiye'de ezici çoğunluk travma yaşamadı mı? Bırakalım yok edilen sol örgütlenmeleri, yakın zamana kadar düzen partileri bile (DYP, ANAP, MHP, DSP, CHP...) Hiç bir zaman istikrar içinde olabildi mi? Darbe hükümeti (Bülent ulusu hükümeti) sorgusuz, hesapsız memleketi mahvetti, ondan sonra gelen koalisyon hükümetleri hep birbirinden enkaz devralıp durmadı mı? Bankalar batıp, devalüasyonlar yaşanmadı mı?..... Bütün bunların temelinde bu darbecilerin memleketi mahvetmesinden kaynaklanmıyor mu? 1982 anayasası toplumu tek yanlı, beyni kotlanmış, düşünmeyen, tüketimci, ağzı havaya bakan, yardakçı, yalaka bir toplum yapma projesi değil miydi? Nitekim vesayet rejiminin otoritesinin yetmese bile kırılmaya başladığı ve yeni yeni bazı demokrasi düşüncelerimizin tartışıldığı döneme geçinceye kadar, toplumun bunalımı 12 Eylül darbesinin sonuçları olduğunu göstermiyor mu? Nihayet 12 Eylül darbecilerinin yargılama süreci başlamıştır ve özellikle biz mağdurlar bu yargılamaya müdahiliz! İşte ben, askeri mahkemeye zamanıyla Hanefi avcı hakkında dava açmıştım ama askeri mahkeme izlere rağmen şahit bulmamı isteyerek davamı düşürmüştü. Şimdi bunu yeniden bu sütunlarda yeniden dile getirmenin mutluluğunu yaşamış olmam bana göre bir kıvançtır. Dahası, mersin cezaevinde 1984'lerde görev yapmış olan işkenceci Yüzbaşı Mehmet keser hakkında da her halde benim gibi yüzlerce kişi davacı olacaktır. Detaylara girecek olursak, çoktur ama belli başlı işkenceci başgardiyanlar, servet, Abdullah gül kardeşi İbrahim gül ve birçok lakaplı gardiyan, Mamak cezaevi ve Diyarbakır cezaevi işkenceleri kadar olmasa bile yüzlerce kişiye rutin işkence yapmışlardı. Dileğimiz bütün işkencecilerin ortaya çıkarılıp yargılanmasıdır. Eğer böyle bir süreç

başlarsa, öfkemiz ve intikamımızdan değil, bu ülkede bir daha şu bu gerekçe ile darbe zihniyetinin mahkûm olması olacaktır. Saygılarımla...

İsmet Erdoğan, mersin (16 Ocak 2012 17.58)

İşkenceye izin verdi. Ülkemde bölünmelere izin verdi.

Dilek zengin, İstanbul (16 Ocak 2012 18.04)

Davacıyım çünkü içeride binlerce beden işkenceye çarptırılırken o ayaklarını uzatmış masa başında yurdu emperyalistlere paylaştırıyordu

Burak yılmaz, İstanbul (16 Ocak 2012 18.08)

Kapıya çocuklarını çıkarmaktan korkan bir nesil yetiştirdiler güven içinde sokaklara çıkamadığımız düşünemeyen bir nesil yetişti.

Burçin Yalçınkaya, Erzincan (16 Ocak 2012 18.10)

Özgürlüğümüz ellerimizden alındı.

Ümran kaplan, Mardin (16 Ocak 2012 18.12)

Ülkeyi karanlığa sürüklemiştir, demokrasiyi katletmiştir.

Ekin doğan, Amasya (16 Ocak 2012 18.13)

Güzel Türkiye'mizi kaosa ve karanlığa iten o iğrenç gecenin sorumluları hesabını vermelidirler. Kardeşi kardeşe kırdıran ve PKK gibi bir illetin çıkmasına sebep olanlar bunun da hesabını vermelidirler ve daha birçok gerekçe...

İbrahim Sarıtaş, Konya (16 Ocak 2012 18.14)

Siyasete korku saldı vatan evlatlarını siyasetten soğuttu ülkenin geleceğini karartı... Ülkeyi en az 20 yıl geri götürdü...

Emanullah gündüz, Ankara (16 Ocak 2012 18.14)

Çünkü Türk Kürt çatışmasına sebep olup köyden göç ettirilmek zorunda bırakılıp psikolojik baskı yaratarak ürkek ve içine kapanık bir gençliğin oluşmasına sebebiyet verdiği için ben de davacıyım

Abdullah tuti, adana (16 Ocak 2012 18.15)

Bütün darbeler bizi yıllarca geriye götürdüler. Nasıl olurda hala darbelere taraftar olan insanlar var. Çekin artık şu pis ellerinizi bu güzel vatandan... En büyük gericilik darbeciliktir çünkü bizi hiç ileri getirmedi hep geriye götürüyor... Darbeleri ve darbecileri kınıyorum...

Hakan bayraktar, samsun (16 Ocak 2012 18.16)

Bu zihniyet ve devamı geleceğimizi çaldı hatta çalmadı sattı. Ordum başımın tacıdır ama ordumu bu işlere alet edenlerin nezdimde paspas kadar değeri yok. Lanetliyorum!

Mustafa Şener, İzmir (16 Ocak 2012 18.17)

Kendi milletini katlettiler. Kardeşleri birbirlerine kırdırdılar! Kenan Evren'den davacıyım!

Nalan Öztürk, İstanbul (16 Ocak 2012 18.17)

Haksızca işkence gören insanlar için, gözaltına giden oğlunun yolunu yıllarca bekleyen anneler için, öldürülen insanlar için, kendinden sonraki darbelerinde dayanağı olduğu için, zulmü adalet diye yutturmaya çalıştığı için, dayatmacı olduğu için, başlı başına "darbe" olduğu için, bir sağdan bir soldan diye utanmadan dalga geçtiği için davacıyım!

Ümran Özkan, İstanbul (16 Ocak 2012 18.18)

Gerekçem yapılan işkenceler, gerekçem yapılan zulüm, gerekçem haksızca yapılan sürgünler.

Ali Muhtaroğlu, Hakkâri (16 Ocak 2012 18.18)

Ben 35 yaşındayım, öyle inanıyor ve güveniyorum ki; 12 Eylül yaşanmasaydı şu an ülkemiz çok daha ilerideydi. Hem ekonomik, hem sosyal hem de daha huzurluyduk.

Mert olgan, Konya (16 Ocak 2012 18.19)

Vatandaşın can ve mal güvenliğini sağlamak görevi iken bunu yapmayıp binlerce insanın ölümüne göz yumduğu için davacıyım

Halil köken, aydın (16 Ocak 2012 18.21)

Ne kadar insanın hayatı karardı. Yetmez mi?

Ayhan çelik, Hakkâri (16 Ocak 2012 18.22)

Türkiye'miz en az 20 yıl geriye gitti ve masum insanlar oldu birçok kişide hapis yattı ve işkence gördü. Türkiye ekonomi olarak geriledi birçok insan yokluktan bende dâhil gurbet yoluna çıktık Avrupa'ya, gurbetçi olduk onun yüzünden davacıyım Kenan evrenden, müebbet cezasını evinde değil mahpusta çeksin

Mustafa mavili, Nevşehir (16 Ocak 2012 18.22)

İnsanlık suçuydu...

Veysel ihtiyattioğlu, Hakkâri (16 Ocak 2012 18.24)

Hep beraber bu utançtan kurtulalım istiyorum

Ferhan Babalıoğlu, İstanbul (16 Ocak 2012 18.24)

Neden olmak zorunda mı? İnsanlık suçu...

Ahmet özyılmazel, Malatya (16 Ocak 2012 18.27)

18 Eylül 1980 de k. Maraş meslek lisesi son sınıftaydım ne olduğunu anlamadan gözaltına alındım işkence gördüm sırtımdaki op yırtıkları halen duruyor ellerim bağlı ayaklarımın altına sopayla vurup ıslak zeminli hücrede ayak yalın bıraktılar sağlığım kaybettim. Kenan evrende hücrenin misafirhane olmadığını öğrensin.

Haydar şerefli oğlu, Kahramanmaraş (16 Ocak 2012 18.32)

Kardeşi kardeşe vurdurdular...

Erkan bilen, Siirt (16 Ocak 2012 18.32)

Bu ülkede insan hakları ve demokrasinin gelişimine engel oldukları, yüzbinlerce insanın hayatını mahvettikleri için...

Reyhan genç, İstanbul (16 Ocak 2012 18.35)

Tarih'ten kaçılmaz. Benim için kayıp kuşak deniyor, x kuşak deniyor neden niçin?

Irmak Ayoğlu, Ankara (16 Ocak 2012 18.41)

Anarşiyi önleme görevi Kenan evren ve arkadaşlarının olduğu halde önlemeyip, darbe için ortamın hazır olmasını bekledikleri için iyi bir öğrencilik yapamadım, iyi bir mühendis olamadım. Maddi ve manevi olarak yıkıldım. Ayrıca bir yıl okulumuz kapandı. Gördüğüm maddi ve manevi baskı için, değerlendiremediğim bir omur için Kenan evren ve arkadaşlarından davacıyım. Ülkeme iyi bir mühendis olarak katkı veremediğim için onlardan davacıyım. Aileme iyi bir gelecek kuramadığım için onlardan davacıyım. Bana kaybettiklerimi ve kazanamadıklarımı ödemeliler. Bu dünyada hakkimi alamazsam obur alemdar iki ellerim yakalarında olacak.

İbrahim gök, İstanbul (16 Ocak 2012 18.55)

12 Eylül darbesi bir kuşağı biçti. İlk idamı Altındağ 'dan Necdet adali. Kardeşim Sinan atik Erdal Eren'le yanana koğuşlarda kaldı. Oğluna eren adını verdi ama Eren'le doyasıya yaşayamadı. İşkenceler, cezaevinden ve genç yasında

kanserden oldu. Kenan Evren'den davacıyım. Yasar Seyman gazeteci - yazar/ Ankara

Yasar Seyman, adana (16 Ocak 2012 18.56)

O, dünyanın tanıdığı en karanlık insanlarından biridir.

Necdet erkin, Balıkesir (16 Ocak 2012 19.04)

Türkiye'miz de değişen bir şey olamadı. Bilhassa bitmesini beklediğimiz terör aynen devam etmekte...

Ayşe yıldız durudoğan, Balıkesir (16 Ocak 2012 19.06)

Kötü sistem faşizan yaklaşım vurulan onlarca sağcı solcu genç Amerika'nın 12 Eylül darbeci askerleri neye hizmet ettikleri belli PKK'nin çıkış sebebi bu çünkü o yıllarda şöyle bir pankart vardı ordu ülkücüler elele bilmeden kullanılanlar onca haksızlıklar daha neler neler bende davacıyım

Devrim Fırat, Diyarbakır (16 Ocak 2012 19.07)

Artık adalet yerini bulmalı.

Kübra Gürsoy, İstanbul (16 Ocak 2012 19.08

12 Eylülde Ankara dil tarihte öğrenciydim... Tandoğan'da otururdum. 12 Eylülde öğrenci olmak sanırım yeterlidir... Asla unutmayacağım şeyler duydum ve gördüm... Hepimize kolay gelsin arkadaşlar.

Nilgün Orhon, (16 Ocak 2012 19.16)

Benim ve arkadaşlarımın ölümünden Kenan evren ve arkadaşları sorumludur. Kaybettiğim hayatımın, devletimin benim için ödediklerinin, ailemin benden beklentilerinin hesabını vermeli, tazminat ödemelidir. Orada ödemezse burada ödeyecek. Bekliyoruz.

Şirin Kumral, Giresun (16 Ocak 2012 19.20)

İnsan olduğum için davacıyım, çocuklarıma aydınlık bir gelecek bırakmak, onların daha uygar bir dünyada, barış içinde yaşamasını istediğim için davacıyım.12 Eylül ve darbecilerinin ülkemin geleceğine verdiği zarar ve acının hesabını vermesi gerektiğine inandığım için davacıyım.

Hicran çakal, İzmir (16 Ocak 2012 19.20)

Türkiye'de baskıcı ve anti demokratik bir siyasi yapının yerleşmesine ve birçok insanın ölümüne sebebiyet vermiştir. Bunca yıldır insan hak ve özgürlüklerinin yeşerememesinin sebebi kendisi ve darbe yapan yandaşları olan askerlerdir. Daha sivil bir idare için davacıyım...

Aslı muat, Tekirdağ (16 Ocak 2012 19.21)

İnsanlık suçu...

Funda akçalı, İstanbul (16 Ocak 2012 19.22)

Şu anki suskun toplumun temelinde o gün siyasal bilinçlerinin oluşması engellenmiş 80 gençliğinin süregelen sessi< olan çocuklarıma da imza bu diyorum susmayın ben ama diye değil belli olduğu ne kimin konuşma fazla her yerde kızım aman tembihliyor yine beni annem yok bir şey değişen sanki sonra yıllar sessizleştirdi. Âmâ daha bizleri korkuları korkutuldu. Onların itaat... Ebeveynlerimiz sorgusuz karşı her şeye itaat yerine baskılandı. Onun gelişimi düşüncenin yatıyor. Sol>

Müjde Eraslan uruçay, İstanbul (16 Ocak 2012 19.25)

Bir daha suçsuz insanlar sırf düşündüklerinden ve savunduklarından veya etnik farklılıklarından dolayı işkence görsün, tutuklansın, hapsedilsin, yüzlerce insan yok yere öldürülsün istemiyorum... Çünkü geçmişiyle yüzleşebilen bundan ders çıkaran, daha özgür bir ülkede barış içinde yaşama ümidim var.

Başak Ekenoğlu, İstanbul (16 Ocak 2012 19.30)

Bana Dal'da patlayıcı silah vs. sorulmadı. Çünkü onlarda biliyorlardı benim o işleri yapmadığımı. Buna rağmen ailem Ankara emniyetinin önünde 45 gün beklediler kardeşimiz sağ mı ölü mü bari onu söyleyin diye.

Ahmet çiçek, Kırşehir (16 Ocak 2012 19.30)

Ülkemizin, halkımızın ve benim geleceğimi çalarak kararttılar. Akla hayale sığmayacak işkenceler yaparak insanlık suçu işlemişlerdir. Vb. Birçok nedenden davacıyım.

Kenan yavuz, bursa (16 Ocak 2012 19.31)

12 Eylülde uyduruk ifadeler ve isnatlar neticesinde 17 ay tutuklu kaldım, yargılamam sonucu berat etmeme rağmen konseyin çıkardığı baskı yasalarından biri olan 1402 sayılı yasa gereği çalıştığım kamu kurumundan iş aktim haksız yere fes edildi ve ben işsiz kaldım. Bu yasayla çocuklarım cezalandırıldı onların gelecekleri yok edildi. Ailemi perişan eden cuntacılardan davacıyım.

Hasan Ekincioğlu, kayseri (16 Ocak 2012 19.36)

Bende davacıyım gençliğimi çaldılar insanlık dışı muameleye tabi tutular işkence ve eziyet etiler.

M. Şah özgül, Diyarbakır (16 Ocak 2012 19.37)

Koskoca bir nesli idam ettirmiştir, yalnızca devrimciler ve sağcıları değil. Kendinden sonraki nesli apolitik, asosyal yetiştirilmesine sebebiyet vermiştir.

Begüm ateş, İzmir (16 Ocak 2012 19.39)

Ölümler, kayıplar ve tüm işkencelerinden dolayı davacıyım.

Ertan ince, (16 Ocak 2012 19.49)

16 yaşında 4,5 yılım hem soruşturma 5 nolu ceza evinde de işkencede geçti

Şahabettin kızıl, Diyarbakır (16 Ocak 2012 19.51)

Benim annem ilahi ve dini sohbet kasetlerini gizli gizli hayvan gübrelerinin arasında saklatır, gizli gizli dinlerdi. Ne hakkın vardı Anadolu'nun garip bir köylü annesini bu kadar korkutmaya. Benim annemi korkuttun ama annem gibi annelerden doğan çocukların davalısı oldun... Ben o annenin evladı olarak davacıyım.

Mustafa bodur, İstanbul (16 Ocak 2012 19.53)

1 Şubat 1981'de üniversite 2. Sınıfta okurken yanlış isimle ve çok garip bir şekilde 8 ay süreyle sıkıyönetim mahkemesince tutuklandım. Çıkınca yarım kalan tahsilimi bitirdim. 1989 yılında turuncu renk fişimi kaldırıncaya kadar her yerden kovuldum.1989 yılında yazılı sınavı kazandığım halde başbakanlık devlet arşivlerine alınmadım.1997 yılında öğretmen olarak atandım. Darbe nedeniyle maddi ve manevi yıkımlara uğradım. Aileme ve çevreme karşı ezik düştüm. Aradan geçen bunca zamana rağmen hala bu kâbusun etkisinden kurtulamadım. Manen ölü gibiyim. Bu son yaşananlar, yeniden dirilişe bir başlangıç olabilir. Her iki elim bütün sorumluların yakasında olacak. Bunun için sorumlulardan davacıyım.

Necat yıldırım, ordu (16 Ocak 2012 19.55)

Eline ülkeyi savunması için verdiğimiz silahı savunmakla görevli olduğu halkına çevirerek ihanet ettiği, insanlarının yaşam hakkını gasp ettiği, insanlık suçu işlediği için...

Yeşim er, İstanbul (16 Ocak 2012 19.56)

12 Eylül'ün koşullarının hazırlanması dönemi olan 80 öncesi başlayan, işkence, cezaevi, sakatlıklar, 12 Eylül sonrası başlayan uzun ayrılıklar, tüm ailemin ve yakın çevremin, arkadaşlarımın yasadığı acılar ve şahit olduğumuz işkenceler ve ölümler, 12 Eylül darbecileri ve onların oluşturmuş olduğu hukuksuzluk surecinden davacı olmamı gerektirmektedir... Kanada

Yakup bilgen, mersin (16 Ocak 2012 20.00)

Hepimiz adaletin ve hakkın yerini bulmasını görev bilmeliyiz. Zulme sessiz kalmak, zalime ortak olmaktır.

Bahar andaç, Tekirdağ (16 Ocak 2012 20.20)

Evren ve cuntasının doğum yılımda yaptığı ihtilal yüzünden kuşağımda içine kapanık, kendini ifade edemeyen, otoriteden korkan insanlar yetişmiş bu yüzden de ülkenin gelişimi engellenmiştir.

Berkay Yahya bostan, İstanbul (16 Ocak 2012 20.25)

Tarihimizde silinmez izler bıraktı. En idealist ve aydın önderlerimizi bizden kopardı...

Safiye özaltıner, adana (16 Ocak 2012 20.25)

Davacıyım çünkü onun hazırladığı yasalardan dolayı yıllarca kendi dilimi öğrenemedim

Gökhan biçer, Diyarbakır (16 Ocak 2012 20.30)

Binlerce insanın felaketi olan bir trajedi yaşandığı için ve bu trajedi farklı şekillerde de olsa devam ettiği için ve bunun bitmesini istediğim için imzalıyorum...

Gülbin yeşil, İstanbul (16 Ocak 2012 20.32)

Dayatmacı yönetim sistemiyle özgürlüğümüzü kısıtladı anti demokratik uygulamalar davacı olmamdaki en büyük etken.

Hikmet akkan, Konya (16 Ocak 2012 20.34)

Bilgili ve bilinçli, sorgulayan bir toplumsal yapıyı tasfiye edip, emperyal güçlerin ekmeğine yağ sürecek nitelikte düzenlemelerle halkın bilgisiz, bilinçsiz, merak etmeyen, sorgulamayan, bilimden, sanattan uzak, düşünme yeteneğini kaybetmiş biat eden canlılar sürüsü haline getirilen bir ülkede hukuksuzluğun ve gericiliğin hâkim olduğu hayat koşullarının baskısı altında yaşamaya mahkûm edildiğim için 12 Eylül'den ben de davacıyım.

Nilüfer katuş, Ankara (16 Ocak 2012 20.38)

Sadece konsey üyelerinden değil, o dönemde görev(!) Yapmış, şimdiki belki de gn. kur. Bşk. Olmuş, emniyet müdürü, vali olmuş vd. İçinde davacı olmamız lazım.

Ali array ismet ege, Denizli (16 Ocak 2012 20.43)

Diyarbakır 5 no'lu zindanında 4'lerle beraberdim. 33. Koğuş, baskıya ve zulme o 4 fidanın bedenlerini tutuşturarak ölümsüzleşmeleriyle cevap veriyordu. Onlar kızıl alevler içinde slogan atarken bizler de onlara eşlik ediyorduk. Önce onlar sonra şahsım ve daha nice işkencelerden geçen on binlerce insan adına davacıyım... Ruhlar ölümsüz, kemikler çürümez derler. Bu dava bitmeden ölsem bile ruhum ruhlarından, kemiklerim kemiklerinden hesap soracaktır...

Kenan can, Ankara (16 Ocak 2012 20.52)

Ben de 12 Eylül'den ve Kenan Evren'den davacıyım. Çünkü işkenceciler insan değiller! Bir ülkenin ordusu böyle bir zulüm yapamaz!

Mustafa yılmaz, Hatay (16 Ocak 2012 20.52)

Kurdukları dayatmacı sistem bugünlerimizi ve hatta yarınlarımızı olumsuz bir şekilde etkiledi.

Kadir bilge, Erzurum (16 Ocak 2012 20.53)

12 Eylülde Mamak ceza evinde işkence gördüm o tarihlerde ceza evinde çok kişi işkence gördü 12 Eylülü yapan Kenan evren ve ekibinden şikâyetçiyim

Ceten yıldıram, Ankara (16 Ocak 2012 20.53)

Faşizm ve militarizme lanet okuyorum. Bu yolda insanlık sucu isliye insan hak ve hukukunu ayaklar altına alarak binlerce, milyonlarca insanın öldürülmesine, işkence görmesine sebep olanların yargılanmasını ve cezalandırılmasını istiyorum...

Hamza ırkad, (16 Ocak 2012 20.53)

Ülkemi ve milletimi mağdur ettiği için... Suçsuz insanları idam ettirdiği için.... Sadece yargılanmasını değil bizlerin ödediği vergilerle aldığı maaşınındı kesilmesini istiyorum... O bu güzel ülkenin hiç bireyini hak etmiyor zira o bu güzel ülkeye zulmeden en büyük diktatördür veya her neyse.....

Sinan yakut, Kocaeli (16 Ocak 2012 20.57)

O dönemde ben onlu yaşlarımdaydım. Ben ve benim yaşımdaki insanların geleceğine, özgür ülkede yaşama hakkına el koyduğu için, aileme yaşattığı acılar için ondan davacıyım.

Bülbül kelleci karakaş, Ankara (16 Ocak 2012 20.58)

O dönemlerde yapılan referandumda karşı oy çıktığı için kayseri develi gazi köyünde bütün erkekleri askerlere toplatıp silah arama bahanesi ile işkence yaptırmış çıplak halede dayak attırmış

Vahit özsümbül, İstanbul (16 Ocak 2012 20.58)

16 yaşımda, babam CHP, ilçe Bşk. Yrd. Olduğu için tutuklandım.4 ay çok ağır işkencelere maruz kaldım. Kocaeli-gonca askeri tutuk evinde 6 ay, tutuklu kaldım. Psikolojimi bozdular.5 yıl tedavi gördüm. Hala insanlara şüphe ile yaklaşıyorum. Tüm cuntacılardan davacıyım.

Mustafa güvenç, bursa (16 Ocak 2012 20.58)

Çünkü ülkem insanlık tarihinin hiç unutamayacağı rezilliklere sahne oldu, çünkü ülkemin insaninin insanlık gururu onuru postalcıların ayakları altında ezildi. Demokrasi hukuk adalet kavramları vicdansız insanların oyuncağı oldu egemenlik kayıtsız şartsız askerin oldu. Çocuklarımıza utanarak anlatacağımız bir tarih kaldi.12 Eylül bu ülkenin enkazıdır.

Saliha Özgenç, İstanbul (16 Ocak 2012 20.58)

Türkiye'nin geleceği, bizlerin geleceği insanlık suçlarıyla karartıldı. Özgür düşünce konuşulamaz hale gelip işkencelerle bastırıldı...

İstemi alp köse, İstanbul (16 Ocak 2012 20.58)

Tüm yaşamımı altüst etti. Vur emri ile aranır oldum. Gazete ve afislerde resmimi gördükçe korku ve paniğe kabildim. Hudutlara vurarak yurtdışına kaçtım. 22 yıl hiç bir yakınımı ve arkadaşımı göremedim. Ve en korkuncu da toplumun dokusunu değiştirdiler. İşkencede, dağda ve sokakta vurulan hevallerime ağladım. Tüm güzel olan değerleri silip süpüren bu katilerden ben de davacıyım.

Bekir bahçeci, adana (16 Ocak 2012 20.59)

O yılları bizzat yaşamama rağmen etkilerini hala karakterimde hissediyorum. Apolitik, duyarsız, korkak, aklı "yırtmakta" olan bir nesli hedefledikleri ve bu amaçla tüm sistemi kurguladıkları için, anneleri evlatsız, evlatları babasız bıraktıkları için davacıyım.

Ayşıl balcı kuş, İzmir (16 Ocak 2012 21.00)

Davacıyım çünkü benim ve de halimizin geleceğini çaldılar ben 12 Eylül dönemini kişileri ve de kurumlarıyla yargılanmasını istiyorum

Burhan akın, Edirne (16 Ocak 2012 21.00)

Bende 1981/1986 ya kadar Diyarbakır ceza evinde kaldım suç duyurusunda da savcılığa verdiği dilekçemde ceza evinde işkenceye maruz kaldığımı belirtmiştim bizlere başarılar dilerim.

Mehmet Veysel temel, Ankara (16 Ocak 2012 21.01)

80 de yeni doğmuştum. İşkence görmedim ama darbe ile memleketin eğitime sağlığa ayrılması gereken kaynaklarını heba ettiler. Daha iyi eğitim almama engel oldular, davacıyım...

Murat ay, İstanbul (16 Ocak 2012 21.01)

"bu millet kendini yönetmeyi beceremez..." diyerek, binlerce yıl kimsenin yönetimine boyun eğmemiş milletime alenen hakaret edildiği için davacıyım.

Faruk Arıkan, İstanbul (16 Ocak 2012 21.02)

15 yaşımda 1 ay boyunca gördüğüm işkencelerden dolayı psikolojim ve geleceğim karartılmıştır. Tahsil ve iş hayatına delil yetersizliğinden beraat ettiğim halde halk gözünde suçlu görüldüğüm için tahsil ve iş hayatımı kısacası geleceğimi kaybettiğim için evren ve cuntasından davacıyım!

Adnan Seyhan, uşak (16 Ocak 2012 21.08)

Hiç yere en az 5 kere gözaltına alındım, günlerce siyasi şubede sorgulandım ve işkence gördüm. Sadece 16 yaşındaydım. Ailem çok acı çekti, okuma yazması olmayan annemi bile gözaltına aldılar, ailemden tutuklanmayan kalmadı. Babam kahrından bir yıl gibi kısa bir sürede vefat etti. Abim ha bu duruşma çıkar veya bu duruşmada çıkar, diye diye umudunu yitirdi babam. Ve öldü. Sorumlu faşist cuntaydı. Davacıyım

Edip Özaslan, Gaziantep (16 Ocak 2012 21.09)

"bu millet kendini yönetmeyi beceremez..." diyerek, binlerce yıl kimsenin yönetimine boyun eğmemiş milletime alenen hakaret edildiği için davacıyım.

Adem doğan, Nevşehir (16 Ocak 2012 21.12)

30 yıl 6 aydır cezaevinde. DGM ve sıkıyönetim mahkemeleri tarih oldu ancak Tahir canan cezaevinde. Babam Tahir canan hâlâ bandırma cezaevinde. 1979'da yani 12 Eylül'den önce cezaevine girdi. O günden bugüne Türkiye'de neler neler

oldu. Darbe oldu, hükümetler değişti, sıkıyönetim mahkemesi kalmadı, DGM'ler kaldırıldı, anayasaya yapıldı... Birkaç yıldır da ülkemizde demokrasi kavramı, darbelerle hesaplaşma konuları sürekli gündeme geliyor. Ancak bütün bunlar Tahir Canan'ın cezaevlerinde geçirdiği sürenin bugün itibarıyla 30 yıl 6 aya ulaşmış olması gerçeğini değiştirmiyor. Bu nedenle de ben Tahir Canan'ın oğlu ilhan canan "Tahir canan cezaevinde yattığı sürece, 12 Eylülle hesaplaşılmış olmaz" diyorum. Tahir canan, ilk kez 25 Mayıs 1979 tarihinde gözaltına alınarak tutuklandı. 1991-1993 arasındaki iki yıl hariç 30 yıldır cezaevinde. Tahliyesi için başvurular ise şimdiye kadar reddedildi. Son olarak kanun yararına bozma bürosu ceza işleri genel müdürlüğüne 105-34-6820-2011 dosya numarası ile yapılan başvuru da reddedilince, adalet bakanlığından 'yazılı emirle bozma' talep edildi. Babanın cezaevinde olmasına neden olan idari ve hukuki skandalların biran önce giderilmesi, insan hakları, hukukun üstünlüğü gibi kavramların yaşamda karşılığını bulması için babamın bir an önce serbest bırakılması gerekmektedir. Bu bağlamda babamın avukatı sn. Yıldız imrek koluaçık tarafından 21 Ekimde 2011 tarihinde yazılı emirle bozma talebimiz kartal savcılığına gönderilmek üzere Kadıköy savcılığına teslim edilmiş ve başvuru kartal savcılığı tarafından adalet bakanlığına iletilecektir. Başvuruyla, kartal 3. Ağır ceza mahkemesinin Tahir canan hakkındaki "Gebze ağır ceza mahkemesinin kararının kaldırılmasına" ilişkin kesin kararının yazılı emirle bozulması istenmektedir. İnfaza ilişkin hususlarda kesin hükmün söz konusu olamayacağına dikkat çekilen başvuru dilekçesinde, anayasanın 19. Maddesinde yer alan kişi özgürlüğü ve güvenliğini koruyan temel hakkın ihlal edildiği belirtilmektedir. Dilekçede, tutukluluğun yasal dayanağının kalmadığı halde Canan'ın özgürlüğünden yoksun bırakıldığı; bunun da Avrupa insan hakları sözleşmesinin 5. Maddesine aykırı olduğu ifade edildi. Babam Tahir Canan'ın hâlâ cezaevinde bulunmasına neden olan kararın yanlış olduğuna dikkat çekilen dilekçede, hükümlünün cezalarının infazında gözetilmesi gereken sıraya uyulmadığı, ilk mahkûmiyetin infazı yerine, sonraki mahkûmiyetin infazından başlandığına dikkat çekildi. 5275 sayılı yasanın açık hükmüne rağmen başka türlü uygulama yapılmasının mümkün olmadığının vurgulandığı dilekçede, lehe olan yasanın da geçmişe yürürlüğü olacağının tartışmasız olduğu ifade edildi. Babam Tahir Canan'ın tahliye edilmesini gerektiren bir başka gerekçe ise adalet bakanlığı ceza ve tevkif evleri genel müdürlüğünün 14.01.2005 tarihli genelgesi. Genelgede, "TCK'nin 17 maddesi uyarınca şartla salıverilme kararı geri alınan hükümlülerin, öncelikle alınan cezasından, yeni suçundan dolayı tutuklulukta geçirdiği günlerin mahsubundan sonra kalan sürenin tamamı infaz edilerek, bihakkın cezanın infazını takiben

şartla salıverileceği diğer cezalarının infazına geçilecek …" deniliyor. Bu genelgeye dikkat çekilen başvuruda babamın mahkûmiyetlerinin infazında ilk önce şartla tahliyesinin geri alındığı mahkûmiyetin infazı gerekirken tam aksine hareket edildiği, ikinci suçun infazına başlandığı ve bu ikinci suçtan şartla tahliye kararı kurulduğu belirtildi. Bunun hem infaz hukuku anlamında hem de genel hukuk anlamında ciddi bir hata olduğu ve babam'ın ağır mağduriyetine yol açtığı belirtilmiştir. İlk suçun infazına önce başlanması halinde, içtima sonucu 36 yıl olarak belirlenen mahkûmiyetin aynen infazı söz konusu olsa dahi 30 yıl olarak infaz edilecek ve Malatya 1 no'lu DGM tarafından verilen hüküm, bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmış olduğundan infazına başlanmayacak, dolayısıyla da babam Tahir Canan'ın salıverilmesi gerekecekti. Şartla tahliyenin geri alınmasına neden olan hukuki-maddi olay tüm sonuçlarıyla ortadan kalktığından, şartla tahliyenin geri alınmasına dair mahkeme kararının da geri alınması ve babam'ın tahliye edilmesi gerekirdi. Ancak, idari ve hukuki skandallar yüzünden babam tam 30 yıl 4 ay 7 gündür cezaevinde.12 Eylül darbesiyle hesaplaşıldığının söylendiği bir ülkede babam Tahir canan 30 yıl 4 ay 7 gündür cezaevindedir. Babam sıkıyönetim mahkemeleri ve devlet güvenlik mahkemelerinin kararlarıyla cezaevindedir, bu uzun hükümlülüğün nedeni idari ve hukuki skandallardan kaynaklanmaktadır. Babam, Tahir canan cezaevinde yattığı sürece, 12 Eylülle hesaplaşılmış olunmayacaktır. İnsan hakları, hukukun üstünlüğü gibi kavramların yaşamda karşılığını bulması için babamın bir an önce serbest bırakılması gerekmektedir. 1953 doğumlu 58 yaşında ve tam 30 yıl 4 ay 10 gündür cezaevinde olan babam Tahir Canan'ın özgürlüğüne kavuşması için desteğinizi rica ederim.

Saygılarımla,

0533 813 23 85

0505 718 58 07

http://www.facebook.com/#!/groups/201484566591503/

İlhan canan, Kocaeli (16 Ocak 2012 21.12)

İşkenceye, darbelere karşıyım.

Hürriyet Şener, İstanbul (16 Ocak 2012 21.14)

Ülkenin bugün çağdaş demokratik hukuki yapısından uzak iktidarların işbaşına gelmesinde 12 Eylül cuntasının rolü önemlidir geleceğe umutla bakamıyorum evren ve cuntasından davacıyım

Ercan İlter, Kocaeli (16 Ocak 2012 21.15)

12 Eylül kiminin geçmişini kiminin evladını kiminin kardeşini kiminin babasını çaldı. 12 Eylül benim geleceğimi, bu günümü çaldı. Eğer o darbeler yaşanmamış olsaydı o demokrasi şehitleri feda edilmemiş olsaydı bu gün çok daha farklı bir Türkiye de yaşayacaktım

Lütfü bal, İstanbul (16 Ocak 2012 21.15)

Türkiye'nin geleceğini çaldıkları ve insanları ötekileştirdikleri için, çocuklarımın geleceği için, cunta zihniyetinin bir daha böyle olaylar düşünmemeleri için davacıyım

Yusuf adanır, Ankara (16 Ocak 2012 21.17)

Gelecek nesilleri düşüncenin suç olduğuna inandırdı

Semen saygun, adana (16 Ocak 2012 21.18)

12 Eylül'den davacıyım çünkü annesinden kızını, kızından annesini ayırdı. Anne oldu teyze. 36 gün Gayrettepe'de işkence gördüm. Yargılandım gizlice çektikleri fotoğrafı "bu senin çocuğun mu" diye tehditler savurdular. Kızımı korumak için kimliğe göre teyze oldum. Davacı olmam için yeterli değil mi?

Firdevs kanalıcı Akyol, mersin (16 Ocak 2012 21.20)

1980 de daha lise öğrencisi iken 15 arkadaşımla birlikte gözaltına alınıp askeri gözetim evinde tutulduk. İşkenceyi tanıdık. Yine bir 12 Eylül yıl dönümünde (12 Eylül 1991) tutuklanıp yaklaşık 11 yıl hapishanelerinde kaldım. 12 Eylülün hala sürdüğüne inanıyorum. İşkenceyi sıradanlaştıran devrimcileri darağaçlarına gönderen zihniyetten davacıyım.

Mehmet zengül, Kars (16 Ocak 2012 21.27)

Çünkü 12 Eylül darbesi milletimizin, ülkemizin ve devletimizin geleceğine vurulmuş büyük bir darbeydi. Eğer 12 Eylül ve benzeri darbeler olmasaydı ülkemiz su anki konumundan çok daha ileri seviyelerde olacaktı. Elli de dünya liderliğine oynayacaktı. Ayrıca yine 12 Eylül ve benzeri darbeler gençliğimize ve ülkemiz insanlarının da geleceğine ve gelecek kuşaklara da vurulmuş bir darbeydi. Söz konusu darbeler olmasaydı yurdum insanı çok daha demokratik ve müreffeh şartlarda yaşayacaktı. Bu ve daha bunun gibi birçok nedenlerden dolayı bütün 12 Eylül darbecilerinin yargılanmasını istiyorum...

Mustafa Turhan, Balıkesir (16 Ocak 2012 21.29)

Kıbrıs'ta sahte bir devlet olarak KKTC'yi kurdurttu. Kendisi bile KKTC'nin varlığını tanımadı. Bu sahte devletle, o güne kadar dünya ile ticari ilişkilerinde herhangi bir sorun yaşamayan Kıbrıs Türkü'nün tüm ekonomik ilişkileri koptu. Kıbrıs Türklerini 3355 km2'lik alana hapsederek, bunun adına özgürlük dedi. Davacıyım

Alev Sensoy, mersin (16 Ocak 2012 21.30)

Gençliğimizi ve gelecek hayallerimizi çaldılar

Emrullah ceylan, Giresun (16 Ocak 2012 21.31)

1973 yılında başlayan üniversite öğrenciliğim sırasında yarattığı kaotik ortam -ikisi sınıf arkadaşlarım özer elmas ve Mehmet Ömer olmak üzere şiddetsiz geçmeyen günler-nedeniyle, üniversiteyi henüz bitirmişken kendi yarattığı bu ortamı bahane ederek yaptığı 12 Eylül darbesi nedeniyle, bu darbe gecesi gözaltına alarak, hakkımda sicil tutması, darbeye karşı zorunlu olarak yeraltına geçmişken işe girişler için savcılık belgesini zorunlu tutarak, işsiz kalmamıza neden olduğu için ve genel olarak bu darbeyle hayatlarımızı düzelemeyecek şekilde altüst ettiği için.....

Necmi demirci, İstanbul (16 Ocak 2012 21.35)

Bende imzalıyorum çünkü yaşadıklarım yüzünden ben ve arkadaşlarımın psikolojileri bozuldu. Adeta istismar edildik. Hayatımızı söndürdüler.

Alperen öcel, uşak (16 Ocak 2012 21.35)

Çocukken psikolojimi bozdu.

Mehmet şerif Ersoy, Kırşehir (16 Ocak 2012 21.39)

Benim ve çocuklarımın geleceğini çaldılar ülkenin geri kalmasına sebep oldular ve binlerce insanın kanına girdiler. Daha sonraki asker hegemonyasına da zemin oluşturdular

Ali küçük, İstanbul (16 Ocak 2012 21.44)

12 Eylül döneminde tutuklandım, Mamak askeri Cezaevi'nde baskı gördüm, askeri mahkeme tarafından 141-142'den beş yıl mahkûm edildim, davacıyım.

Osman Gürhan Ertürk, İstanbul (16 Ocak 2012 21.52)

Birçok insanın hayatlarından parça çaldılar, yetmedi geleceğimizden çaldılar...
İşkenceciler yargılansın..

Ayten şahin perk, İstanbul (16 Ocak 2012 21.54)

Asmayalım da besleyelim mi dediği için

Ayhan Feyizoğlu, İstanbul (16 Ocak 2012 21.58)

Hayallerimizi zorbalıkla, faşizmle gasp etti. Geleceğimize ve inandıklarımıza, umutlarımıza, dostlarımıza, halklarımıza kast etti. Kimisine hayal kurmayı, düşünmeyi unutturdu. Düşünene de öfkeyi miras bıraktı. Bir insana yapamayacağıma inandığım ne kötülük varsa bu yaratığa yapabilirim. Elden sadece davacı olmak geliyorsa, büyük şeydir. Davacıyım...

Doruk Demirel, (16 Ocak 2012 22.01)

Gözaltına alındım, 12 gün gözlerim bağlı olarak sorguda, 11 ay tutukevinde kaldım. İrade dışı zor ve baskıyla ifade imzalatıldı, insanlık onur ve haysiyetini ayaklar altına alacak derecede işkence, psikolojik baskı ve uygulamalara maruz kaldım. Fişlendim. Cezaevi çıkışı sonrası mal müdürlüğü maliye memurluğu giriş sınavı ve mülakatını geçtiğim halde, işe güvenlik soruşturması gerekçe gösterilerek atamam engellendi. Özelde benim, genelde ülkenin demokratik geleceğini kararttıkları için davacıyım

Şeref aydın, Diyarbakır (16 Ocak 2012 22.05)

Bu ülkeyi yıllarca geriye götürdükleri, doğruyu söyleyen insanlara işkence, meclise el koydukları için, Mehmetçiği bu milletten soğuttuğu için. Bir daha asla olmaması için şikâyetçiyim

Tuncay gür, Sakarya (16 Ocak 2012 22.07)

Gençliğimi, geleceğimi, arkadaşlarımı elimden aldı. Ülkeyi cezaevine çevirdi. Gelecek nesillerin, çocuğumun, torunlarımın böylesi karanlık bir dönem yaşamamaları için davacıyım.

Servinaz acar, Balıkesir (16 Ocak 2012 22.11)

1979' da kimliğimizi vererek kurduğumuz derneğin isminden dolayı kapatılması istemi, sonrası açılan davada yargı aşamasındayken, fişlendim. Askerliğimi sakıncalı personel olarak sürgünde yaptım. Teskere sonrası 22 Kasım 1984' de mahkemeye baskı yapan garnizon komutanına uyan hakimlerin azizliğine uğradık. Geleceğim çalındı. Şikâyetçiyim.

Mustafa levent, İzmir (16 Ocak 2012 22.14)

Ben de davacıyım Kenan evren ve tüm darbecilerden binlerce insanın hayatını özgürlüğünü geleceğini çaldıkları için davacıyım davacı

Efe can, batman (16 Ocak 2012 22.24)

Çünkü zulme sessiz kalmak zalime ortak olmaktır.

Ezgi Dicle kurtuluş, İzmir (16 Ocak 2012 22.26)

Davacıyım düşünceyi suç saydıkları için

Ahmet budak, adana (16 Ocak 2012 22.33)

Bizler 12 Eylül darbesinin mağdurları ve aynı zamanda muhatabıyız. Onunla hesaplaşmak, tarihi görevimizdir. Musa çam

Musa çam, İzmir (16 Ocak 2012 22.33)

Darbeciler statükocular ve onların sivil uzantıları demokrasinin önündeki en büyük engeldir

Ahmet akça, Amasya (16 Ocak 2012 22.49)

12 Eylül günü öğleyin bir yığın asker tarafından gözaltına alındım. 22 gün kabakoz denilen yerde dayağa ve hakarete maruz kaldım. Sürüldüm, yetmedi 82 de eşimle birlikte yeniden ve bu sefer İstanbul'dan Malatya'ya sürüldük. Orada çok sevdiğimiz ve tek güvencemiz olan öğretmenlik görevimizden istifaya zorlandık. Ve hayatımızın şirazesi kaydı. Hala ailecek bunun faturasını ödüyoruz. Elbette davacıyım.

Güngör sezgün, Muğla (16 Ocak 2012 22.59)

Bizi büyük bir acil ile yaşamaya mahkûm ettiler, bizi incittiler sevdiklerimize hasret bıraktılar. Ülkemizin topraklarına zehir ektiler. Toprağa dökülen her ürün, bize zehir olarak geri döndü. 32 yıldır bu zehri temizleyemiyoruz. Bizi hukuksuz, eğitimsiz geleceği karanlık bir ülkede yaşamaya mahkûm ettiler. Gözümüzün önünde yargılanmalılar. Gözlerinin içine bakarak sevdiklerimizi geri istemeliyiz.

İpek gür, Ankara (16 Ocak 2012 23.09)

Davacıyım benim gibi nice gençlerin öğrenim hakkini geleğeni ellerimizden aldılar. Suçsuz olduğum halde hiç bir okula almadılar. Davacıyım işkence yaptıkları yetmiyormuş gibi 16 yaşında yetişkinler koğuşuna tıkadılar davacıyım. Ailemden hiç kimse devlet memuru olamıyor, sakıncalıymış. Davacıyım evren cuntasından ve sıkıyönetim komutanlarından

Metin Karabük, çorum (16 Ocak 2012 23.14)

Toplumsal aydınlanmanın engeli olan darbeler ve darbecilerdir.

Zümriye sarıçayır, İstanbul (16 Ocak 2012 23.16)

On iki eylül cuntacıları demokrasi üzerinden silindir gibi geçti. İnsan hakları ve hukukun üstünlüğünü ayaklar altına aldı. Nice insanlar acı çekti. Ben de hiç gerekçesiz bir gün gözaltında alındım ve 24 saat aç bırakıldım. Memleket çok acı gördü ve bugünkü acılar da o günlerin devamıdır. 12 Eylül cuntacıları ve tüm cuntacılardan davacıyım.

Dr.m.ali bars, Diyarbakır (16 Ocak 2012 23.19)

Bana öğrenci derneği yöneticiliğinden hüküm verdiler temyiz yolunu kapadılar. Üniversite okumamı engellediler. 48 gün işkencede kaldım. Yetmez mi davacı olmam için?

Celal deniz, Gaziantep (16 Ocak 2012 23.20)

Darbe ülkedeki her türlü gelişmenin önünde baskıcı ve kanlı bir engel oldu. Ülkenin gençliği çalınarak, mağdur edildi. İnsanlık onuru çiğnendi, ırza geçmekten tut en akla gelmez işkencelerle fikir özgürlüğü potinler altında ezilmeye çalışıldı; fikir suç sayıldı. Din, millet, terör kavramları özünden soyutlanarak halk kandırılmaya çalışıldı. Korku ve kaosla yönetmek erdem sayıldı. Davacıyım. Kişisel olarak, hakkımda var olan dosyadaki mağduriyetimden de ayrıca davacıyım.

Baran fundermann, adana (16 Ocak 2012 23.24)

Üniversite yıllarında tuğla ocakları ve diğer işlerde çok zor şartlarda çalışıp hem okuyup hem de eve yardım ediyordum. 1980 yılında okulu bitirip fizik ve kimya öğretmeni olarak tayin beklerken sebepsiz şekilde ve halen nedenini bilmediğim bir konudan dolayı sakıncalı olarak ayrıldığım bildirildi. Hakkım keyfi olarak gasp edildi. Hakkımı helal etmiyorum. Okul önlerinden geçerken içimde bir burukluk hissediyorum. Buna sebep olan yöneticilerin cezalandırılmasını istiyorum.

Şükrü sahip gül, İstanbul (16 Ocak 2012 23.38)

Masum yüzlerce kişinin idamı edilmesi, yasakçı anayasayı referandum kisvesi altında zorla kabul ettirme. Vb

Ersel yıldırım, İzmir (16 Ocak 2012 23.44)

Evren bir semboldür; sadece ondan değil bu sistemi 88 yıldır ceberrutlaştıran herkesten davacıyız... Sadece burada da değil, hem bu dünya da hem de öte dünyada ellerimiz yakalarındadır.

Gencer ark, İzmir (16 Ocak 2012 23.51)

12 Eylülde gözaltına alınıp bil fiil 27 gün aralıksız işkence görenlerdenim...

Ekrem Sami Kızıltan, İzmir (16 Ocak 2012 23.51)

Gerekçeye gerek mi var? İlla gerekiyorsa gerekçem tarih. Ama resmi olanı değil.

Alpaslan kara, İstanbul (16 Ocak 2012 23.53)

Davacıyım çünkü dedelerimizin kemikleri sızlıyor.

Abdurrahman coşkun, Kocaeli (16 Ocak 2012 23.55)

Beni 15 yıl cezaevinde tutup, 2 kez hakkımda idam isteyip, sonra da sen beraat ettin deyip saldılar. Bunu üç yılını Diyarbakır Cezaevi'nde hücrede, cehennemde geçirdim! Suçum Siverekli olmaktı. Her şeyin ötesinde suçlu ya da suçsuz hiç kimse işkenceyi hak etmiyor. Saygılar.

Erkan uzun, İzmir (16 Ocak 2012 23.55)

İki yıla yakın tutuklu kaldım. Dava sonucunda beraat ettim. Yetkisiz askeri mahkemelerde yargılandım.

Mustafa Argun, İstanbul (16 Ocak 2012 23.56)

İnsanları öldürüp işkence yaptırdığı için. Emperyalizme geçit verildiği için.

Ayşe Algül, (16 Ocak 2012 23.56)

Okulum ve memuriyetim perişan oldu... Arkadaşlarım hapishanelerde çürüdü... Birilerinin darbe zemini hazır olsun diye ülkemiz karıştırıldı, insanlarımız çatıştırıldı, ülkemiz her darbede 30 yıl geriye gitti... Yıllarca birlikte yaşayan halkımız alevi-Sünni, sağcı-solcu vb. kutuplara ayrıldı ve insanlarımız kutuplaştırıldı... Tüm bunlar, dış güçlerin ve içerdeki mutlu ayrıcalık sahiplerinin birlikte planıydı... Bunların amacına ulaşması için ülkemiz mahvedildi... Ben davacıyım...

Mustafa Karaduman, Yozgat (17 Ocak 2012 00.02)

Bu köhnemiş sistemin değişmesi 12 Eylülün yargılanmasıyla başlayacak...

Mustafa Arısoy, İstanbul (17 Ocak 2012 00.12)

Bedensel engelli olmama karşın ben de aynı işkence tezgâhlarından geçirildim. Gözlerim kapalı işkence altında alınan ifademi baskı altında imzalattırdılar. Fişlendim. Eskişehir şeker fabrikası sınavını kazandığım halde, yapılan güvenlik soruşturmasında Bilecik valiliğince: "işyerinde çalıştırılması sakıncalıdır"

denildiği için işbaşı yaptırılmadım. Yaşamımın her evresinde karşıma çıktı pembe renkli fişim. Ben de davacıyım!

Ergün Özmen, Bilecik (17 Ocak 2012 00.12)

Sadece kendi çıkarı uğruna değil ezilen halklar uğruna canını gözünü kırpmadan veren gençler adına davacıyım, henüz 17 sinde asılan Erdal adına davacıyım. Tüm eğitim hakları, düşünce özgürlükleri, gençlikleri, hayatları ellerinden alınan insanlar adına davacıyım. Umarım bu sefer gerçekten kimlik görüş ayrımına varılmadan birlik olabilmeyi başarır ve davamızı kazanırız.

Hasret sam, İstanbul (17 Ocak 2012 00.16)

Türkiye bugün daha da iyi yerlerde olabilirdi.

Emir keskin, Bitlis (17 Ocak 2012 00.17)

Sebep olduğu işkenceler ve ölümler bir yana, son 90 yılda bu ülkeye daha çok zarar veren biri daha gelmedi!

Ali nesin, İstanbul (17 Ocak 2012 00.19)

Ailem baskı gördü. İki sene boyunca arandığım için zor koşullarda yaşamak zorunda kaldım. Yurt dışında yedi yıl politik göçmen olarak yaşadım. Ülkeme döndüğümde serbest kaldım. Çalınan yıllarım, yaşadığım travmalar nedeniyle davacıyım

Fikret demir, Çanakkale (17 Ocak 2012 00.24)

O bu ülkenin geleceğini aldı.

Taylan özgür önemli, İstanbul (17 Ocak 2012 00.26)

Davacıyım çünkü gencecik fidanlar katledildi! Biz burada yaşı kaç olursa olsun faşistlerden hesap soracağız! Bunun için varız...

Berkan kara, İstanbul (17 Ocak 2012 00.27)

1 büyük nesli katlettiği için

Okan Koçyiğit, İstanbul (17 Ocak 2012 00.28)

Ben böyle bir acı ve mağduriyet yaşamadım ama yaşamış insanları duydukça, işkenceleri, insan haklarının hiçe sayılışını tüylerim diken diken oluyor... Tabii ki bunların ucu bize de dokunuyor... Bunlar tekrar yaşanmasın istiyorsak, suçluların yakasına bizde bu şekilde yapışalım. Susma sustukça sıra sana gelecek!!!

Sevgi güven, Ankara (17 Ocak 2012 00.33)

Onca masumu katlettiler bu canilere sessiz kalma unutma unutturma

Seyit kayacı, İzmir (17 Ocak 2012 00.49)

Artık bu ülkede katliamcıların, katillerin, işkencecilerin, tetikçilerin, devlet eliyle işlenen cinayetlerin faillerinin ve işbirlikçilerinin yani gerçek suçluların cezasız kalmaması için davacıyım. Darısı Kemal Yamak'ın, Dr. Orhan Özkanlı'nın, Sabri Yirmibeşoğlu'nun, Süleyman Demirel'in, Mehmet Ağar'ın, Tansu Çiller'in, hikmet Sami Türk'ün, İbrahim Şahin'in, Celalettin Cerrah'ın, Necdet Menzir'in, muammer Güler'in, Hayri Kozakçıoğlu'nun, doğan Güreş'in, Ünal Erkan'ın, meral Akşener'in, bugünün baskıcı, totaliter iktidarının ve isimleri satırlara sığmayacak yüzlerce suç ortağının başına...

Tülay taşyar, İstanbul (17 Ocak 2012 00.57)

Yüzlerce insanın katledilmesine sebep oldu ve biz 80 döneminde doğanların tüm hayatını berbat bir şekilde etkileyecek yaralar açtı. Kardeşi kardeşe kırdırdığı, hapishanelerde çürüyen aklını yitiren ailesinden kopan, dayısını, amcasını vs. Bir hayali kahraman gibi sadece masallarda dinleyen bir nesil yarattığı için

Yeliz yüce, Ankara (17 Ocak 2012 01.00)

Aralarında annem, babam, dayım, teyzem ve daha binlerce genç insanın hayatı karartıldığı için, insanlık adına darbecilerden şikâyetçiyim

Defne deniz boz, İzmir (17 Ocak 2012 01.15)

14 yıl ceza aldım. 14yıl ülkemde sürgün hayatı yaşadım. 14x365-x24--122640 saatlik zamanı hayatımda çaldılar. Yalnız ben miyim, tam 1650000 kişinin hayatı hallaç pamuğuna çevrildi. Davacıyım sadece evren değil toplumu 12 Eylül sürecine sürükleyen o dönemin tüm sorumluların yargı önünde hesap vermesi gerekir.

İsmail bala, İstanbul (17 Ocak 2012 01.22)

Halkımıza yaptıkları işkence, yarattıkları fakirlik, çok düşük seviyeli eğitim ve sağlık imkânları, antidemokratik ortam ve dolayısıyla geleceğimizi çalarak bizleri yoksul yasamaya, geri kalmışlığa mahkûm etmelerinden dolay Evren ve darbede rol alan bütün üst yöneticilerden ve de en önemlisi Evren'e bu darbeyi yapma emrini verenlerden davacıyım

İlker kugu, (17 Ocak 2012 01.22)

Bizi korkak bir neslin çocukları haline getirip, bizi de korkak yaptıkları için. Yüzlerce insanın hayatını mahvettikleri için, hak ettikleri cezayı bir an önce almalarını istiyorum!

Zeynep Öztürk, Eskişehir (17 Ocak 2012 02.07)

Bu militaristlerin yargılanmadan dahi eceliyle ölmeleri ya tanrının vurdumduymazlığıdır, ya da tanrının olmadığının ispatıdır. Veyahut Allahlın öbür dünyada bunlar için çok iyi bir planı vardır :) adı fişlenmek de olsa imzamı atmakta sakınca görmüyorum.

Fesih biçer, Tekirdağ (17 Ocak 2012 02.15)

Tüm hakları, düşünce özgürlükleri, gençlikleri, hayatları ellerinden alınan insanlar adına davacıyım.

Emine Özçelik, Ankara (17 Ocak 2012 02.17)

Halkın çocuklarını halkın önünde katlettiği, ailemi ve dolaylı yoldan biz gençleri hala sürmekte olan psikolojik sorunlara ittiği, işkencelere, yargısız infazlara, tecritlere, baskılara, zulümlere, ötekileştirmelere zemin hazırladığı ve bunca yaşanılan acı tecrübelere rağmen umarsızca bir hayat sürmesini, biz halkın çocukları olarak kabullenemediğimiz için

Özgüç Tuncay, samsun (17 Ocak 2012 03.21)

12 Eylül bizim gençliğimizi yok etti. Uzun yıllar cezaevlerinde kaldım. Gördüğüm işkenceler askeri hastane raporları ile sabitlendi. Darbeci generaller cezasını çekmeli. Hepsinden burada davacı olduğum gibi ahirette de yakalarını bırakmayacağım.

Selim çoraklı, İstanbul (17 Ocak 2012 03.28)

Davacıyım çünkü eğer bu darbe olmasaydı Türkiye daha gelişmiş bir ülke olacaktı bu darbe yüzünden geri kaldık bunun hesabını sormalıyız.

Nurullah gezer, Ankara (17 Ocak 2012 03.31)

12 Eylülde 17 yaşındaydım. Bir anda kendimi örgütün ortasında buldum daha kendimi tanımadan. Örgütü tanıdım. Yapmadığım bir suçtan dolayı idamla yargılandım. Daha sonra böyle bir suç işlenmemiş olduğu anlaşıldı. O dönemler polis dosya kapama parası alıyorum. Faili meçhul suçları işkenceyle insanlara kabul ettiriyorlardı. Üç yıl yattım çıktım. Askerlik, beş yıl askerler içinde kaldım. Sivil hayatta çalıştığımız yerlere siyasi polisler gelip taciz ediyorlardı. En son yurt dışına çıkmak zorunda kaldım. 21 yıldır Almanya'dayım. Burada

kapımı polis çalmıyor ama yine de kendimi özgür hissetmiyorum. Ülkemi özlüyorum. Ben hep 17 yaşındayım. Kenan evren ve yaşayan darbecilerden, bizi yargılayan ve susan herkesten davacıyım.

Hüseyin kenger, Hatay (17 Ocak 2012 03.44)

Sıkıyönetim sürecinde ve 12 Eylül den sonra defalarca gözaltına alindim ve defalarca işkenceye tabi tutuldum... 12 Eylül sürecinde İstanbul ve Ankara da diğer arkadaşlarımla birlikte ağır işkencelere tabi tutulduk... Oğlum Taylan "Ankara Mamak askeri ceza ve tutukevi" n de dünyaya geldi. Zira annesi (Ayfer Akdeniz)de benimle gözaltına alindi ve işkence gördü. 16 ay Mamak ask. Cezaevi" nede kaldı. Süreçte Taylan doğdu. Yapılan işkencelerden dolay İsviçre'nin Cenevre şehrinde Aralıksız 5 yıl tedavi gördüm. Zira kollarım yeterince çalışmıyordu. Kanamalarım devam ediyordu... Halen rahatsızlığım devam etmekte. Daha çok bu mağduriyetimden dolayı 20 yıl önce malulen emekli oldum. Türkiye de sıkıyönetim ve 12 Eylülden dolayı okulumu (Erzurum ve daha sonra ege ziraat yüksek mühendisliği)son sınıfta olmama rağmen bitiremedim. Ankara gazi eğitim Türkçe bölümünde de son sınıfta idim. 1999 da Ankara kapalı Cezaevi'nden çıktıktan sonra tekrar okula almadılar. Üç yıllıktı ve son sınıfta idim! On binler ce insan gibi ben de mağdur edildim. İsimden atıldım... 1982 Nisan'ından itibaren sürgün hayati yasadım. Tr de barınamaz durumda idim. Bir yandan da hasta idim ve tedavim gerekmekteydi. Ankara numune Hastanesi'ne de ve Hacettepe de bir müddet "tedavi" gördüm... Mağdur ve alacaklı iken devletten ve sorumlulardan; ana yaşım 59 olmasına rağmen ve malulen emekli olmama rağmen raporlarımı kabul etmeyerek askere çağırdılar. Tabi, karşılığında para istediler ve 3 hafta askerlik! Verecek param yoktu ve simdi de yok! Onların bana tazminat ödemeleri gerek! Bizlerin yasadığı travmalar-acılar bir yana, ya ailelerimizin-çocuklarımızın yasadıkları? Sıralanabileceğim bu ve birçok nedenden dolayı davacıyım ve affetmeyeceğim! Ne yazık ki, halen bu kan ve zulüm süreci devam ediyor ülkemiz de! Bu sürecin de doğrudan sorumluları 12 Eylül ve o sürece taşıyanlardır! Ülkemizin aydınlık geleceğini kararttılar ve aydınlık beyinlerini yok ettiler!... Cenevre

Hasan ozan çağdaş, adana (17 Ocak 2012 04.48)

12 Eylül arifesinde ve sonrasında yaşadıklarımın üzerimdeki travmasını asla silemedim. Hayata bakışım hastalıklı bir hal aldı. Uğratıldığım işkencelerin izleri silinecek gibi değil. Fişlendim ve bu, hayatta her zaman karşıma çıkmakta.

Her mücadeleye yenik başlamaktayım. Uyumsuz kişilik sorunu yaşamaktayım. İşkencecilerden, darbecilerden davacıyım.

Atilla pehlivan, adana (17 Ocak 2012 05.31)

12 Eylül askeri mahkemelerin de yargılanarak vicdani kanaate dayanarak 13 yıl 4 ay hapis cezasına çarptırıldım. 4.5 ay polis sorgusunda kaldım, yoğun baskı ve işkence gördüm. Aranıyor olmam nedeniyle yurtdışına kaçmak ve Lübnan da insanlık dışı koşullarda 2 yıla yakın kalmak zorunda bırakıldım. Sabıkalandım, eğitimim yarın kaldı ve hepsinden önemlisi gençliğimi ve geleceğimi benden aldılar.

Ömer ödemiş, Ankara (17 Ocak 2012 06.13)

Evet davacıyım. Genç yaşta işkence gördüm, hapis yattım. Mesleki yaşantıdan 12 yılımı çaldılar

Nurgül kaçman, İzmir (17 Ocak 2012 06.25)

Sendikaları toplumsal ve siyasi hayattan dışlamış, emeği ve emekçiyi sessiz, sahipsiz kılmış, işverenin olmayan insafına terk etmiştir. Ben henüz doğmamıştım takvimler 12 Eylül 1980'i gösterdiğinde ama bugün üniversite mezunu bir işsizsem, hiçbir iş güvenliğim olmadan günde 12 saat 750 TL karşılığında emeğimi sömürtmemek için, davacıyım!

İffet güzel, İstanbul (17 Ocak 2012 06.33)

Halen yargılanmamış olmasından ve yargılanmayacağına olan inancından utanç duyuyorum!

Nazif Koray kırca, İstanbul (17 Ocak 2012 06.33)

1980-1983 yıllarında 1402 nolu sıkıyönetim kararıyla Gaziantep ismet paşa lisesinde öğretmen olarak görevliyken 27 ay meslekten atıldım. Ve maddi manevi haklarım gasb edildi. Ben de davacıyım.

Özcan maş, Gaziantep (17 Ocak 2012 06.33)

Sevmiyorum kendisini

Mehmet Gündoğdu, Kocaeli (17 Ocak 2012 06.39)

Bir nesli masum insanları katlettiği için

Volkan taşçı, adana (17 Ocak 2012 07.18)

Herkes cezasını çeksin ki adalet olsun güzel ülkemde kimsenin yanında kar kalmasın. Nitekim davacıyım.

Sabit Kandemir, İstanbul (17 Ocak 2012 07.18)

Beni terörist olarak afişlediler. 25 sene yurt dışında sürgün yaşadım ve çocuğumu ancak 6 yaşında tanıyabildim. Daha bir sürü nedenim var bir diktatörlükten nasıl acı çekilirse çekmiş biriyim ben de davacıyım tabii.

Mesut güven, mersin (17 Ocak 2012 07.23)

TÜ'yü kazandığım 1977 yılında terör bahane edilerek okul 1 yıl kapatıldı, eğitime bir yıl ara verildi. Yine 1979 yılında Maçka lunaparktan Maçka İTÜ yurduna dönen 3 arkadaşımdan biri jandarma tarafından öldürüldü, biri yaralandı, biri ise kurtuldu. O gün lunaparka beni de davet etmişlerdi gitmedim, gitseydim. Ben de ölebilirdim. Kamil ölmeseydi şimdi benim gibi çocukları olurdu.

Hüseyin Koç, İstanbul (17 Ocak 2012 07.37)

Çünkü işçi hakları geriye götürülmüştür. İşçinin alın teri olan kıdem tazminatına tavan getirilmiştir. Çünkü ülkemin ilerlemesine darbe indirilmiştir. Çünkü asker kökenlilerin (bilhassa subay) dışında ülkem de yaşayan insanlara ikinci ve üçüncü sınıf gözüyle bakılmıştır. Çünkü bu güzelim insanlarımın geleceği elinden alınmıştır. İlhan yılmaz adana

İlhan yılmaz, adana (17 Ocak 2012 07.39)

Benim gerekçelerim 150 kelime ile sınırlı kalamayacak bu nedenle başlamak bile istemiyorum.

Gülseren baviker, İstanbul (17 Ocak 2012 07.57)

50 yaşındayım hala bu yazıyı ağlayarak yazıyorum çünkü kitaplarımı yaktım, arkadaşlarımı aldılar götürdüler işkence yaptılar yıllardır aklıma geldikçe ağlıyorum ve yaşadıkça unutmayacağım

Metin keskin, Bartın (17 Ocak 2012 08.43)

Üstünlerin hukuku değil, evrensel hukukun üstünlüğü kazansın. Kazansın ki bu düzenle geçinen geçimsizliğin sürüp gitmeyeceğine, bir şeylerin değişebileceğine olan umudumuz kaybolmasın

Evrim eren, İzmir (17 Ocak 2012 08.50)

Evet, bende davacıyım. Çünkü evren ve emrindeki emir komuta zinciri içindeki ordusu ve polisleri tarafından işkence gördüm, işitme engelli oldum, sakat

kaldım. Hala onun ve yasalarının getirdikleri yüzünden mağdur oldum. Suçsuz yere 4 sene 6 ay hapis yattım. Davacıyım

Eyüp güler, Antalya (17 Ocak 2012 08.54)

Yaşamımın en heyecanlı çağında hayallerimi çaldılar

Yakup ergezer, İzmir (17 Ocak 2012 08.57)

Bu ülkeyi sömürdükleri için Diyarbakır ceza evinde yapılan işkenceleri ve Kürt halkının inkâr etikleri için ki hala kabul edilmiş de değil hala Kürtleri kandırıyor bu ülke yönetimi ama adalet bir gün yerinin bulacaktır binlerce tutuklu binlerce faili meçhul cinayet boşaltılan köyler yok edilen umutlar bir mazlum olarak bir Kürt olarak bu ülkede yaşan tüm kesimlerin hakları için davacıyım

Ahmet Akpınar, Isparta (17 Ocak 2012 08.58)

Suçsuz yere Erzurum ve Erzincan sıkıyönetim mahkemelerinde, Sivas 1 ağır ceza mahkemesinde 7 yıl yargılandım.

Nuran (kömürlüoğlu) çimen, İstanbul (17 Ocak 2012 08.58)

Bana, insana olan inancımı yok ettirdiği için. Filmlerden, kitaplardan gördüğümüz, okuduğumuz' kötü muamelenin, fantastik bir kurgu olmadığını yaşatarak öğrettiği için. Koskoca adamların yalanlarını çocuklara açıklayamadığımız için. İnsan olduğum için en çok da; yetmez mi?

Kamil Alparslan, (17 Ocak 2012 09.08)

Çorumlu olaylarıyla ilgili aylarca corum emniyetinde işkenceler gördüm. 1963 doğumluyum corum olayları sırasında 17 yasındaydım. Öğrenimime devam edemedim. Bütün insanlık haklarım ve özgürlüklerim kısıtlandı. Ömrümün en güzel yıllarını askeri cezaevinde geçirdim. Sonunda berat ettim. Bana işkence yapan işkencecilerden, beni suçsuz yere 18 ayımı çalanlardan, yargılayıp beraat ettirenlerden en önemlisi Kenan evren ve ekibinden davacıyım...

Nebi hançerli, çorum (17 Ocak 2012 09.11)

Çok hayatlar çaldılar. Sadece öldürülenler, işkence görenlerinkini değil...

Nur can, Ankara (17 Ocak 2012 09.18)

Hatay İskenderun demir çelik fab. Darbe olmadan bir gün önce evraklarını verip devrisi gün devlet kadrosunda iş başı yapacakken, aynı gün akşamı darbe oluyor. Ve bu yüzden yıllarca ekonomik sıkıntı ve çile çekmeme sebep olmuştur. Davacıyım, bana bu konuda yardımcı olursanız sıvınırım.

Hacı Şahan, Hatay (17 Ocak 2012 09.21)

Saatlerce elektrik verdikleri ve türlü işkencelerden geçirdikleri babamın yıllar sonra ölümüne sebep oldukları için. Amcamı öldürdükleri için. Anaları yaktıkları, ocakları dağıttıkları için. İnsanları papatya falı gibi astıkları için. Gencecik bedenlere hayvan muamelesi yaptıkları için. Binlerce annenin eli böğründe kaldığı için.

Sibel yükler, kayseri (17 Ocak 2012 09.25)

Sonraki nesilleri düşünmekten korkuttukları, masumları katlettikleri, karakol ve cezaevlerindeki işkenceleri, kendimin de içinde olduğu 1402 ile işten atılmalar için...

Aynur canoglu, Ankara (17 Ocak 2012 09.43)

İzmir Şube'de 45 gün gözaltında işkence gördüm, askeri mahkemelerde hukuk için yüzkarası cezaya çarptırıldım, tahliye olduktan sonra yarım kalan okuluma dönmemi engelleyen yasalar çıkardılar, tanıdığım onlarca insan işkence gördü, işkencede kaybedilen insanların dosyaları hiç açılmadı, yıllardır cezalandırılmamış hatta ödüllendirilmiş işkencecileri ile aynı toplumda yaşıyor insanlar

Emine Özdilek, İstanbul (17 Ocak 2012 09.44)

Geleceğimizi çaldı

N. Jale yelken, Muğla (17 Ocak 2012 09.52)

Gerekçem sosyalist olmam. Kan uyuşmazlığım var.

Ali iybar, Muğla (17 Ocak 2012 09.57)

12 Eylül öncesinde Türkiye'de yaşamak ve akademik bir kariyer yapmayı planlıyordum. Ancak 12 Eylül sonrası kurulan toplum ve öngörülen model inanç ve görüşlerimle bağdaşmadığı için Türkiye'ye, ülkeme dönemedim.

Uğur hüküm, (17 Ocak 2012 10.15)

Ben de davacıyım ülkenin gelecek planlarının karanlıklara hapsedilmesi ve görüş ayrılıklarını daha da tetikleyerek insanımızı insanımıza düşman etme zeminini hazırlayan bir hizmetçiydi. İşkenceden zevk duyan ve kesinlikle işkence yok diyen bir insanlık yoksunu kalpsiz bir kişi olduğundan dolayı davacıyım.

Orhan ovayurt, İstanbul (17 Ocak 2012 10.20)

Bu ülkeyi kapalı ceza evine çeviren, insanlık onurunu ayaklar altına alan, sadece düşüncelerinden dolayı ölümü reva gören zihniyetten davacıyım. Yalnızca

onlardan değil, onların devamı olan Maraş katliamcılarından, onların devamı olan Sivas katliamcılarından ve onların devamı olan 90-94 yılları arasındaki Kürt katliamcılarından da davacıyım.

Oğuzhan aydın, mersin (17 Ocak 2012 10.28)

Bende 12 Eylülden ve evrenden davacıyım.

Mahmut erten, Konya (17 Ocak 2012 10.34)

Çocuklarımın büyümelerini izleyemedim. Cezaevinde ve kaçakta geçen altı yılımı çekip aldılar benden ve ailemden. Bunun hesabını vermeliler. Tüm mağdurlar adına bunu istiyorum.

Önder koçkal, adana (17 Ocak 2012 10.35)

Tüm toplumu faşist ayaklarıyla ezen, insanların kanını emen, kendinde diğer insanların hayatlarıyla istediği gibi oynama hakkını gören Kenan evren ve onun zihniyetinde olan tüm darbecilerden davacıyım.

Remziye efe, Diyarbakır (17 Ocak 2012 10.45)

Bütün demokratik hak ve özgürlükleri gasp etti. Ülkeyi karanlıklara doğru sürükledi.

Duran bicakci, adana (17 Ocak 2012 10.54)

Kenan evrenle ve tüm işkencecilerden davacıyım...

Niyazi mert, ordu (17 Ocak 2012 11.04)

Bende davacıyım çünkü ben ve eşim öğretmenken öğretmenliğimizi bırakmak zorundan bırakıldık Kırşehir dev yol sorumlusu olarak gözaltına alındık ve işkence gördük 15 yıl ağır hapis cezası ile cezalandırıldık eşim beraat etti ben beş yıl içerde yattım hesaplaşacağımızdan dolayı memnunum darısı diğerlerine

Hüseyin boz, Kırşehir (17 Ocak 2012 11.05)

Kenan Evren'in, adil biçimde yargılanmasını ve her şeyin örtbas edilemeyecek şekilde mahkeme kayıtlarına geçirilerek gelecek kuşaklara anlatılmasını istiyorum

Şen barkan, İzmir (17 Ocak 2012 11.09)

Cuntacılar darbe için gerekli şartların oluşmasını beklerken kardeşim öldürüldü. 12 Eylül sonrası arkadaşlarım hapishane koşullarında hastalandı. Ölenler oldu. Hayatımız dağıldı, gençliğimiz bitti.

Tuba Tuncer, Ankara (17 Ocak 2012 11.17)

2,5 yaşındaki oğlumu 9 sene, memleketimi ve yakınlarımı 22 sene göremek üzere ülkeyi terk etmek ve sonunda vatandaşlıktan çıkmak zorunda kaldım. Bütün özlük haklarımı kaybettim. Fakat ben bunlardan çok işkencelerde canı yanmış, ölmüş, idam edilmiş, vurulmuş tüm canlar ve onların yakınları için davacıyım.

Zekai Büyükada, Kocaeli (17 Ocak 2012 11.22)

12 Eylül darbecilerinden bende davacıyım.

N. Jale yelken, Muğla (17 Ocak 2012 11.36)

Özgürlük ve eşitlik dediler. Memlekete kin nefret ve düşmanlık getirdiler

Nurullah yüksel, İzmir (17 Ocak 2012 11.37)

İşkenceci, yasakçı, faşist zihniyetlerden her zaman davacı oldum... Olucamda ABD

Bedii sayman, (17 Ocak 2012 11.44)

Hayatımızı çaldı, özgürlüğün ne olduğunu unutturdu bize.

Arzu dula, İzmir (17 Ocak 2012 11.45)

1402 sayılı yasa gereği iktisadi devlet teşekkülündeki işimden edildim. Suçum sendikal faaliyet, ülkü ocağına üye olmam. İşimden atıldıktan sonrada kendi işimi kurmama rağmen takip edilerek işim engellendi ve evim basılarak gözaltına alındım. Torpille gözaltından kurtuldum fakat kardeşim iki ay işkence gördü, bir yıl gözaltında kaldı ve üniversite hayatı bitti... Sadece bunların değil, o günün bürokratlarınındı yargılanmasını istiyorum.

İsmail hakkı atılgan, İzmir (17 Ocak 2012 11.49)

Haksız bir yargılama ile sekiz yıl işkence altında tutuklu kaldım, idam cezası aldım. Halen şartlı tahliye nedeniyle yasal kısıtlılık altında yaşamaktayım...

Davut dede, İstanbul (17 Ocak 2012 11.59)

1983 Aralık itibarı ile 2 ay İstanbul emniyeti ve devamında 6 yıl metris cezaevinde yoğun işkencelere maruz kaldım. Sorumlu işkencecilerden ve baş sorumlusu Kenan evren den davacıyım.

Metin çarmıklı, İstanbul (17 Ocak 2012 12.04)

Uluslararası sermayenin hesaplarını ve projelerini kabul edip, Türkiye insanını hiçe sayarak, geleceğimizi kuracak yetişmiş bir kuşağın yok edilmesini sağlaması, bugüne kadar gelen ulusal olumsuzlukların ve acıların sebebi olması, ülkeyi diktatörlükle ve silah zoruyla yönetmesi, demokrasiyi katletmesi sebepleri yüzünden davacıyım...

Gökalp Müstecaplıoğlu, İzmir (17 Ocak 2012 12.05)

Darbelere karşıyım. Ölümler, kayıplar, işkenceler, davalar, sürgünler ve çeşitli baskılarla işlenen insanlık suçlarının açıkça sergilenmesi, belgelenmesi, gelecek kuşaklara aktarılması gerekir. Böyle bir davanın iyi bir hukuksal çalışma fırsatı olabileceğini düşünüyorum. Zulümlere sessiz kalmamak gerektiğini, kadın, anne ve hukukçu biri olmam nedeniyle, görevim olduğunu da biliyorum.

Saime kırındı, İzmir (17 Ocak 2012 12.08)

O(Kenan evren) 1984 yılında Pakistan'da Lahor şehrinde yapılan İslam ülkeleri konferansına başkanlık yaparak, bütün orta doğunun gayrimüslimlerden temizlenmesi kararının altına imzasın hiç gözünü kırpmadan atmıştır. Hiç düşünemedi mi Anadolu'da o yokken biz vardık. Hala da varız ve Mezopotamya'nın en eski yerleşik halkı biz Asuri/Süryaniler nasıl koparılır bu güzelim topraklardan.

Kenan kerimo, Mardin (17 Ocak 2012 12.16)

Yeryüzünde bütün darbecilerden davacıyım. Faşizme ölüm halka hürriyet

Hüseyin çelik, Sivas (17 Ocak 2012 12.34)

Düşüncemizi gasp ettiler. Fikirlerimize ve geleceğimize ipotek koydular. Aynı mahalle arkadaşlarımızla selamımızı engellediler. Korkak ve fikirlerini anlatamayan bir toplum yarattılar çıkardıkları sıkıyönetim kanunlarıyla halkın üzerine baskı kurdular ekonomiyi mahvettiler ülkemizin gelişmesini ve ilerlemesini engellediler. Haksız yere işkencelerle birçok yuvanın acı çekmesine, yıkılmasına sebep oldular bende dâhil birçok insanı fişlediler gençliğin geleceğini karartılar davacıyım ülkemizi darbelere hazırlayanlardan, darbe yapanlardan, insanlık dışı işkence yapanlardan, demokrasimizi kesintiye uğratanlardan, anaları, babaları ağlatan aileyi bölen parçalayan bu zihniyetten gelecek neslim için davacıyım.

Ayhan Sözer, Rize (17 Ocak 2012 12.37)

12 Eylül darbesi öncesi sendikal ve siyasal faaliyetlerim nedeniyle tutuklandım. İşkence gördüm.7,5-15 yıl hapis cezasıyla haksız yere yargılandım bunu bana yapanlardan davacıyım. Yargılanmalarını talep ediyorum. Mustafa paçal

Mustafa paçal, Ankara (17 Ocak 2012 12.40)

12 Eylül de 15 yaşında iken cezaeviyle tanıştım 36 ay cezaevinde kalarak her türlü işkenceye tabi tutuldum. Daha çocuk yaşta benim hayatımı karartan 12 Eylül darbecilerinden şikâyetçiyim.

Şehittin yılmaz, ordu (17 Ocak 2012 12.41)

Vatanımı ABD'ye ve diğer emperyalistlere peşkeş çeken, dinci bağnazlığın önünü alabildiğine açan, devrimci yurtseverleri işkenceyle katleden Kenanist cuntadan (ki bu grup; Sabancıların, Koç'larına, Eczacıbaşıların hizmetkârıdır aynı zamanda) davacıyım. Onların cezasını ancak proleter adalet verir; bunu da biliyorum.

Sabri Dinçer, İstanbul (17 Ocak 2012 12.53)

Kendi ülkesini emperyalistlere peşkeş çeken işbirlikçi satılık ve bunun için ülkesinin kendisine verdiği en yüksek makamı kullanarak suçu sadece işbirlikçilere hayır dediği için kendi gençlerini acımasızca katline sebep olduğu için.

Ufuk Çavuşoğlu, Gaziantep (17 Ocak 2012 13.04)

Bu milletin ferdi olarak davacıyım. Ülkemi geriye bu darbeden ve bütün darbecilerden davacıyım!

Ayşegül gökçel, Konya (17 Ocak 2012 13.05)

Haksız yere yargılandık, işkence gördük....

Arif coşkunkan, İzmir (17 Ocak 2012 13.08)

AİHM, Kıbrıs'ın kuzeyinin Türkiye cum. Kontrolü altında olan bir bölge olarak tanımlamış ve sorumlu tutmuştur. KKTC devleti kontrgerillanın bir ürünü ve 12 Eylül cuntasının bir armağanıdır. Adanın kolonizasyonununda evreninde marifetleri var. Davacıyım.

Burak mavis, (17 Ocak 2012 13.09)

Cumhuriyet kurulduğundan beri askerin sivil halk üstündeki olumlu ve olumsuz etkileri hepimiz biliyoruz.60 ve 80 darbeleriyle sanat, fikir, aydınlık gibi kavramlar son bulmuştur ve en önemlisi düşünceler öldürülmüştür. Bu adamlar

ülkeyi Amerika'nın hizmetine sokarken hiç düşünmediler. Evet, yaşamamış olabilirim ama yarattığı etkiyi şuan tüm benliğimde hissediyorum.

Ali Albayrak, İzmir (17 Ocak 2012 13.14)

Her türlü acı.....

Ali bölükbaşı, Ankara (17 Ocak 2012 13.32)

Töb-der'in 1978 yılında düzenlediği "demokratik eğitim kurultayına katılıp bildiri sunduğum için 12 Eylül darbesinden sonra aylarca Mamak ceza evinde kaldım. Bir insan olarak; insan onuruyla bağdaşmayan birçok saldırıya hedef oldum. Ayrıca, çok sayıda insanın uğradığı işkenceler sonunda sakat kaldığına, aklı dengesini kaybettiğine tanık oldum.

İlhan alkan, Muğla (17 Ocak 2012 13.32)

1976-78 dönemi gyk sındaki görevim nedeniyle 5yıl mahkûmiyet.. tsip Bartın ilçe teşkilatını yasa dışı hale getirip, illegal faaliyet, komünizm propagandası yapmak suçlamasıyla 8 aydan fazla tutukluluk..

Rıza duru, Ankara (17 Ocak 2012 13.35)

Bu ülkenin pırıl pırıl gençlerini katlettiği için! 20 li yaşlardaki insanları işkencelerle tanıştırdıkları için!

Halide Birben, Ankara (17 Ocak 2012 13.47)

Demokrasiye karşı geliştirilmiş, statükoyu güçlendirme ideasıyla hareket edilmiş faşist askeri darbe ülkeyi kaos ortamına sürüklemiş ve milyonlarca insanımızın doğrudan yahut dolaylı bir şekilde zarar görmesine neden olmuştur... Binlerce faili meçhuller, işkenceler, köy yakmaları savaşın tırmanması bu dönemde geliştirilmiştir... Bugün dahi darbe anayasasıyla yönetilen TC darbe atmosferinden çıkamamıştır... Bu sebeple ben de 12 Eylül askeri darbesini gerçekleştirenlerden ve onun devamı niteliğinde olan kişi ve kurumlardan şikâyetçiyim...

Cihat emir Aykaç, Ankara (17 Ocak 2012 13.48)

Davacıyım, ülkemizi darbelere hazırlayanlardan, darbe yapanlardan, insanlık dışı işkence yapanlardan, demokrasimizi kesintiye uğratanlardan sonuna kadar davacıyım. Lütfen artık hak yerini bulsun

Fehamet göcenler, İzmir (17 Ocak 2012 13.50)

Bu darbe sonucunda ülkemiz geri gitmiş, ivmeyle yükselen Türk aydınlanması ciddi şekilde sekteye uğratılmıştır. İşçi ve diğer tüm meslek kuruluşlarının örgütlenmelerinin önüne set çekilmiş, özgürlükler yok edilmiştir. Bilim ve aklın yerine hurafe ve yobazlık konmuş, günümüzdeki karanlığa yol açılmıştır. Benim kuşağım işkencelerden geçirilmiş, adeta yaşamdan bezdirilmiştir.

Erden kara esmen, İzmir (17 Ocak 2012 13.52)

İşkence gördüm. Cezaevinde yattım. Okul hayatımı elimden aldılar. Babama işkence yaptılar. Ailemde aynı soy ismi taşıyan herkesi kamu hizmetlerinden mahrum bıraktılar. Gençliğimi çaldılar.

Ta ceddin elmas, Malatya (17 Ocak 2012 14.05)

Geleceğimi çaldınız, 35 yaşındayım ama hala hayatta dair planlarım olamıyor. Güveni olmayan bir devir açtınız, kişiliklerimizi öz güvenimizi çaldınız. Eğitim hakkımızı elimizden aldınız, işkence korkusuyla yıllarca ailelerimiz bizleri hiç bir demokratik alanda faaliyet göstermemize izin vermedi korktular, ya dönmezse diye... Düşüncelerimizi ifade etmekten korktuk hala korkuyoruz... Diktatörler bu ülkeye dikta bir miras bıraktı hastalık gibi tüm hükümetlere bulaştırdı. Gelen gideni arattı... Özgür eşit ve adil bir ülke istiyorum....

Özgür han, Ankara (17 Ocak 2012 14.06)

Nice şehit düşen vatan evlatları, ana kuzuları, süssüz yere işkence gören arkadaşlarım için davacıyım.

Ergün çelebi, Isparta (17 Ocak 2012 14.08)

Burak demir, İstanbul (17 Ocak 2012 14.08)

Hepimizin gençliğini, birçoklarının hayatlarını çaldılar. Birkaç memurun silah zoruyla demokrasiyi gasp etmesi asla meşru görülemez. Seçimle gelen, seçimle gider. Kürt halkının varlığını inkâr ederek, işkencelerde insanları katlederek cezaların en ağırını hak edenler ve onların tüm işbirlikçileri, ibret için cezalandırılmalılar.

Ali baydaş, Ankara (17 Ocak 2012 14.13)

12 Eylül darbesininim bir sonucu olarak kurulan sıkıyönetim mahkemelerinde özensiz bir şekilde yargılanan babam Tahir canan hukuksuz olarak 30 yılı aşkın bir süredir cezaevinde tutulmakta ve 2025'e kadar da tutulmak isteniyor. Darbeyle gerçekten hesaplaşmak için davacıyım.

İmran kaya canan, Kocaeli (17 Ocak 2012 14.13)

Çünkü tanık anlatımları dahi yaşatılan işkencelerin vahametini ortaya koyuyor. Bir insanlık suçu işlenmiş olması; demokrasi ve insan hakları, ayaklar altına alındığından, ülke en az 50 yıl geriye götürüldüğünden, demokratik hukuk devleti oluşumu engellendiğinden dolayı davacı ve şikâyetçiyim.

Haydar Alioğlu, İstanbul (17 Ocak 2012 14.22)

'Bir sağdan bir soldan astık', 'asmayacaktık da besleyecek miydik?' zihniyetiyle insanlık suçu işleyenlerin hesap vermesi gerektiğine inandığım için

Aygün Gürkan, Muğla (17 Ocak 2012 14.27)

On binlerce gencin geleceğini zehir ettiler.

Ebru aslan, Nevşehir (17 Ocak 2012 14.29)

12 Eylül askeri darbesiyle yurtdışına çıkmak zorunda kaldım. Maddi ve manevi olarak mağdur oldum. Ailemden, yakınlarımda, arkadaşlarımdan ve en çok sevdiğim ülkemde ayrı yaşamak zorunda bırakıldım. Türkiye ye döndüğümde, geride bıraktığım hiç değer kalmadığı gibi, köyde büyük bir evimiz vardı. Onu da yıkmışlar, virane edilmiş. Şimdi kalacağım bir evim bile yok. Yüzbinlerce insani gibi, bende cunta tarafından mağdur edildim. Şimdi adalet önünde bunlardan hesap sorulması içinde davacıyım.

Bahattin seven, Sivas (17 Ocak 2012 14.30)

Anneler babalar artık ağlamasın

Deniz yorgancı, Ankara (17 Ocak 2012 14.31)

Bu 12 Eylülcüler bazı güçleri de yanına alarak üniversiteleri ve toplumu ikiye bölüyorlardı yavaş yavaş sistemli bir şekilde alevi /Sünni, Türk/Kürt, sağ/sol vs. bende o zamanlar 1975 de Ankara'da bir yüksekokulu kazanmıştım okulun tamamı solcu idi benimde sola ilgim vardı okuduk, ama nasıl okuduk bir yere gidersin senin okul solcu vurun bam güm, bizde sağcılara aynısını yaptık ortamı yaratmışlardı. Sonuçta Tarsus işkencehanelerinde sağcısı solcusu bilhassa o zamanki emniyetin kullandığı borsa sarayında komiser yüksel ve ekibi tarafından acımasızca işkencelerden geçirildik. Beraat ettik okulu bitirdik bu sefer gbt diye bir şey çıkardılar iş verdirmediler. Yıllarca psikolojik ve fiziksel baskı yaptılar 1990 da ne yapıyorsun diyerek mersin siyasi polisi çırılçıplak beni ellerimden ayaklarımdan tahtaya bağlayarak her tarafımdan elektrik verdi emniyette 3 gün.

Teoman göksel, mersin (17 Ocak 2012 14.32)

İnsan hakkını hiçe sayıp kan üzerinden siyaset yapanlar bunun bedelini ödemek zorundalar.

Melek yağmur inci, Ankara (17 Ocak 2012 14.33)

Asmayalım da besleyelim mi? Diyebilecek kadar insanlıktan uzak olduğu için, Kürtler dağ Türkleridir mavalını bize yutturacağını sanacak kadar pervasız olduğu için, estetikten nasibini almamış edimleriyle yağlı boya tablo yapıp sergi açmak küstahlığını gösterdiği için, yaptıklarından pişman olacak vicdanı olmadığı için....

Barbaros biricik, mersin (17 Ocak 2012 14.33)

İnsanlık onurunu ayaklar altına alan diktacı ve işkenceci tüm yönetimler ve yöneticiler, halklarıyla ve tarihleriyle yüzleşmek zorundalar. 12 Eylül'ün acı sonuçlarını hâlâ yaşıyoruz, suçluları hesap vermelidir.

Sultan yavuz, Ankara (17 Ocak 2012 14.35)

Ülkemin umudunu, heyecanını geleceğini kararttığı için.

Mehmet duran, adana (17 Ocak 2012 14.36)

Acı, korku, kafa taşçılıkla karşı karşıya çaresizlik yaşadım İslamcıyım ülkücüyüm solcuyum ama bu ülkenin vatandaşıyım ABD ve onun piyonları tatil yaptıkça ben bu ülkeden soğudum ülkemden beni nefret ettirdikleri için davacıyım.

Kaan Yurdakul, İstanbul (17 Ocak 2012 14.36)

Ben 12 Eylülde içerdeydim, o dönemleri anlatmak mümkün değil. Şuanda bile o günleri hatırlamak beni travmalara sokuyor. İnanın hatırlamak bile ürkütüyor. Bu generallerin yaşı kaç olursa olsun bunların yargılanması lazım, yoksa ülke bu kara lekeden ve ayıbından kurtulamaz.

Arceng karacadagli, Diyarbakır (17 Ocak 2012 14.37)

Yapılan haksızlıkların hesabı verilsin....

Esra yiğit, İstanbul (17 Ocak 2012 14.39)

Bende Kenan evrenden davacıyım. Döneminde o kadar genç kayıplara karıştı ki. Onların öcünü alalım demiyorum ama en azından yaptığı darbenin memleketi yıllarca geriye götürüp, zaten yarım yamalak olan demokrasiye vurduğu sekte otuz yıl sonra belini doğrultup ona en azından mahkûm edildiğini duyurmalı. Okullara ve sokaklara verilen ismini silmelidir.

Mukaddes çuha, İstanbul (17 Ocak 2012 14.39)

Düşünmeyen, düşündüğünü söylemekten ölesiye çekinen insansılar haline getirildiğimizden. Gencecik insanları öldüren, öldürmezse cezaevlerinde süründüren, yargılı yargısız infaz eden bir düzene doğdum için davacıyım.

Ercüment sin, Antalya (17 Ocak 2012 14.41)

Düşüncemizi gasp ettiler. Fikirlerimize ve geleceğimize ipotek koydular. Aynı mahalle arkadaşlarımızla selamımızı engellediler. Korkak ve fikirlerini anlatamayan bir toplum yarattılar çıkardıkları sıkıyönetim kanunlarıyla halkın üzerine baskı kurdular ekonomiyi mahvettiler ülkemizin gelişmesini ve ilerlemesini engellediler. Haksız yere işkencelerle birçok yuvanın acı çekmesine, yıkılmasına sebep oldular bende dâhil birçok insanı fişlediler gençliğin geleceğini karartılar davacıyım ülkemizi darbelere hazırlayanlardan, darbe yapanlardan, insanlık dışı işkence yapanlardan, demokrasimizi kesintiye uğratanlardan, anaları, babaları ağlatan aileyi bölen parçalayan bu zihniyetten gelecek neslim için davacıyım.

Güner odabaşı, Ankara (17 Ocak 2012 14.51)

Anlamsız ve acı dolu bir çocukluk yaşattı. Korku imparatorluğunun baş atı oldu ve geleceğimi 20 sene geriye fırlattı. Bütün darbelere ve darbecilere, bir daha darbeyi aklından dahi geçirenlere geçit yok.

Serkan akyıldırım, Ankara (17 Ocak 2012 14.53)

Hangi birini sayayım...

Atilla dirim, Ankara (17 Ocak 2012 15.03)

Yazmakla bitmez... O kadar çok ki... Sadece bazılarını yazmak diğerlerini önemsiz hale getirebilir...

Cengiz cemri, İstanbul (17 Ocak 2012 15.05)

Ev sahibi olma niyeti ile Balçova belediyesinden aldığımız arsalara el koyup kendi darbecilerine villa ve siteler yapıp bizim hakkımızı gasp eden daha hala arsalarımızın evraklarını kaybettikleri için sürüncemede bekleyen mağdurların hesabını bu ihtilalcilerden sormak her masum gibi bizimde hakkımızdır. Kendi menfaatleri ve saltanatları için darbe yapan bu gibi şahıslara Allah bir daha fırsat vermesin. Oh ne güzelmiş bu demokrasi

Osman muşmula, Isparta (17 Ocak 2012 15.07)

Hiç bir yargılanmaya uğramadığım halde askeri cezaevinde yattım, öğrenim özgürlüğüm sıkıyönetim komutanlığı (Kenan evren) tarafından engellendi. 6. Kolordu bölge hudutları dışına sürgün edildim.

Mehmet insan, Hatay (17 Ocak 2012 15.16)

Uzun yıllar tutsakları oldum, kişiliğimi ve insanlığımı kaybettiremediler... İnsanlık ve kendi adıma davacıyım

Cuma Türk, Sivas (17 Ocak 2012 15.26)

Memleketin kısıtlı imkânlarla yetiştirdiği değerli bir nesli asıp, kesip türlü işkencelerle sindirerek özgüvensiz hale getirmek suretiyle ülkenin geleceğini sabote etmek. Kısaca vatana ihanetten yargılanmalıdır.

Özgür çınar, Ankara (17 Ocak 2012 15.28)

Vahşet ve nice kötülük getirdiği ve yaptığı için

Şevket tanyeri, adana (17 Ocak 2012 15.29)

Diyarbakır cezaevinde 4 yıl boyunca fiziki ve manevi işkence gördüm

Mehmet çelik, batman (17 Ocak 2012 15.31)

Çünkü insanım

Z. Vezan karabulut, İzmir (17 Ocak 2012 15.39)

Hukuk dışı kararlar

Zehra ay, Diyarbakır (17 Ocak 2012 15.48)

İnsanın sırf insan olmasından kaynaklı temel hak ve hürriyetleri ayaklar altına aldıkları için darbecilerden davacıyım...

Çağdaş can, Eskişehir (17 Ocak 2012 15.50)

Hiç bir görüşe, inanca saygı duymadıkları, insanlığı çiğnedikleri, insanın sırf insan olduğu için sahip olduğu hak ve hürriyetlere riayet etmedikleri ve koskoca bir halkın varlığını inkâr ettikleri için

Kenan Demirhan, (17 Ocak 2012 15.51)

12 Eylül ve sonrası nefes almanın bile suç olduğu dönemde oğlum Ercan han, ortaokul 3.sınfta iken aylarca Ulucanlarda kayınım ve oğlu Veysi han ve Hayri han Mamak ta yıllarca tutuldular. Ve hepsi hastalanarak çıktılar. Ailece yaşadığımız baskı ve zorluklar bir yana. İnsanlık dışı bütün uygulamaların sorumluları 12 Eylül darbecileridir. Davacıyım.

Hatice han, Ankara (17 Ocak 2012 15.52)

Memleketimden çaldıkları zamanları, paraları, makamları ve rahatlığı onlara haram etmek için

Serdar aslan, samsun (17 Ocak 2012 15.56)

Korkuyla, şüpheyle, endişeyle, özgürlükleri ellerinden alınarak yetişmiş sonraki nesiller, sorumsuz, kişiliksiz, hissiz, bencil, tuhaf gençler yetiştirmemize neden oldu.

Birden Dağlıoğlu, İzmir (17 Ocak 2012 16.00)

12 Eylülde samsun yurtsever devrimci gençlik derneği yöneticiliğimden dolayı gözaltına alındım. Gayrettepe'de işkence gördükten 1 ay sonra önce Selimiye sonra Haydarpaşa askeri hastanesine oradan da kabakoz tutukevinde kaldım. 7.5 ay sonra tahliye oldum, bir sene sonra tekrar gözaltına alınarak sarsanyan handaki Sirkeci emniyetine oradan samsun yarı açık cezaevinde gözaltında tutuldum. 2 davadan yargılandım ve beraat ettim. Bu gözaltılar üniversitemin 1 sene uzamasına ve gördüğüm işkenceler en az 9 sene yaşamımı olumsuz etkiledi. Ben ve benim gibileri mağdur eden 12 Eylül'den davacıyım.

Cemal Bitlis, Tekirdağ (17 Ocak 2012 16.10)

Korkuyla, şüpheyle, endişeyle, özgürlükleri ellerinden alınarak yetişmiş sonraki nesiller, sorumsuz, kişiliksiz, hissiz, bencil, tuhaf gençler yetiştirmemize neden oldu.

Büşra kaynak, Ankara (17 Ocak 2012 16.13)

Düşünceye ve onu ifadeye işkence uyguladıkları için, eşim, yoldaşım, arkadaşım onur yayınları emekçisi İlhan Erdost'u 36 yaşında iken Mamak askeri cezaevinde Engels'in " doğanın diyalektiği "isimli kitaptan evimizde 2 adet bulunmasını bahane ederek gözaltında döverek öldürdükleri için, uyandırmaya kıyamadığından evinden öpmeden çıktığı iki küçücük kızını onun sevgisinden mahrum, yoklukla büyütmek zorunda kaldığımız için, evimizden çıkmayan bazı dostlarımızı korkularından bize selam veremeyecek kadar sindirdikleri için, bizim gibi halklarını seven on binlerce aileyi yoksun bırakıp suçlu ilan ettikleri için, Türkiye'yi sivilleşme ve demokrasi alanında onlarca yıl geriye götürdükleri için, bu kadar acı çektirdiği halde bundan pişmanlık duymayıp "bugün olsa yine aynısını yaparım" dediği için davacıyım Kenan Evren'den ve yandaşlarından.

Gül Erdost, Ankara (17 Ocak 2012 16.15)

Pentagon güdümlü faşist düzen, bir ülkenin geçmiş ve geleceğini bir günde silip attı. Biz o zamanın gençlerinin geleceğini çaldı ve kararttı, Amerika'nın piyonları.12 Eylül cuntasında görev yapan, tüm amir, memur, hâkim, savcı, polis, asker ve subay pentagon piyonlarından hesap sorulmalı. Tüm faşist cuntacılardan davacıyım.

Mustafa güvenç, İzmir (17 Ocak 2012 16.18)

Halkların kardeşliği ve yeryüzünün özgürlüğü için mücadele edenlere; binlerce mezar, ıstırap dolu günlükler, tedavisi hala süren travmalar ve korkular bıraktıkları için tüm işkenceciler yargılansın. 'Sen kimsin ki acaba bu dünyada?'

Bahar gökten, İstanbul (17 Ocak 2012 16.23)

Homofobik tutumlarından dolayı Bülent Ersoy'a çektiklerinden dolayı davacıyım.

Deniz şapka, İstanbul (17 Ocak 2012 16.23)

-işkence yaptılar; -Türkiye'yi "diktatörlükle yönetilen ülkeler" sınıfına düşürerek "vatana ihanet" ettiler; -ellerine, vatan savunması için verilen silahları, alçakça, kendileri gibi düşünmeyen silahsızlara doğrulttular; -banknot matbaasında sürekli para basıp, bastıkları parayı, yüksek faiz, yüksek enflasyon yolu ile banka sahiplerine aktardılar, bu yolla halkın parasını çalıp yoksullaştırdılar;-Halit refi ustanın özenerek çektiği "yorgun savaşçı" filmini, korkakça yaktılar.....

Mehmet tüysüz, İstanbul (17 Ocak 2012 16.26)

Darbeciler halkın vicdanı için, demokrasi için, insan hak ve hürriyetleri için yargılanmalıdır. İki tane görüntülü haber ile darbecilerin neden yargılanması gerektiği ve mağduriyetin boyutunu anlatmaya çalışacağım. Ayrıca 30 yıldır ceza evinde olan ve 2003 yılında son aldığı ceza ortadan kaldırılmış olmasına rağmen 2025 yılına kadar ceza evinde tutulmak istenen bunlarda yetmezmiş gibi cezaevinde yediği yemeğin ve kaldığı sürenin bedeli talep edilen Tahir canan hakkında kurmuş olduğumuz grubun linkini de paylaşıyorum.

Http://www.videoara.com/?video=76736

http://evrensel.net/news.php?id=16853ttp://www.facebook.com/groups/201484566591503/

Gökhan canan, İstanbul (17 Ocak 2012 16.28)

7 yaşımdaydım darbe olduğunda, babamın, akrabalarımın bir şeylerden kaçışlarını, saklanmalarını, akabinde her hafta Ulucanlarda yapılan akraba ziyaretlerini yaşadım. Apolitik, solcu bile demekten korkan yaşıtlarım oldu benim, işkenceleri, idamları, kayboluşları gördüm, okudum, dinledim gençliğim boyunca. Her kitabi okuyamadım, her müziği dinleyemedim, her filmi seyredemedim demokratik ülkelerdeki yaşıtlarım gibi.

Serhan elci, Ankara (17 Ocak 2012 16.29)

Kenan evren gibiler bu ülkenin kanını emdiler. Çünkü kardeşi kardeşe vurdurttular, hasılı daha yüzlerce sebep...

Sertaç yürük, Van (17 Ocak 2012 16.30)

Demokrasiyi ortadan kaldırdılar. Hukuku çiğnediler. İnsanları hukuksuz bir şekilde cezaevlerine tıkıp işkence yaptılar.

Hakan şükrü Doğruöz, İstanbul (17 Ocak 2012 16.31)

Sebepsiz yere vatandaşlarımızı katlettiği için

İzzettin Gökalp, adana (17 Ocak 2012 16.33)

Türkü Kürde düşüren, Alevi'ye düşman ettiren zihniyetin bir daha olmaması adına hak edenlerin hak ettiğini bulması amacıyla davacıyım....

Yusuf demir, Diyarbakır (17 Ocak 2012 16.36)

Milyonlarca insanın ve o günden bugüne dünyaya gelmiş ve gelecek olan nice milyonların hayatına doğrudan olumsuz etki eden bir suçun failleridirler.

Özgür öğret, İstanbul (17 Ocak 2012 16.36)

Yakın aile fertlerimi 16 yaşında tanımak zorunda bırakıldım. Çünkü mahkûmluğu öncesi tanıyamadığım, hep bahsi geçen hayat dolu dayımı, mahkûmluğu sonrası yarı-ölü haliyle tanıdığım için. Psikolojisi ve beraberinde bize getirdiği ne yapılabilir çaresizliğini yarattıkları için. Çırpınış için.

Gizem usta, Antalya (17 Ocak 2012 16.41)

Kardeşim yurtdışına kaçmak zorunda kaldı.10 yıl mülteci olarak yaşadı, ailenin hayatı altüst oldu. Davacıyım.

İlter Sayın, İstanbul (17 Ocak 2012 16.44)

12 Eylül darbecilerinden davacıyım. Ben 13 Eylül 1980 yılında darbenin 2. Günü Mardin'in Ömerli ilçesinde hiç bir gerekçe olmaksızın gözaltına alındım, Mardin tugayında 500 ün üzerinde insanları toplamış sırasıyla işkenceden

geçiriliyorduk. Toplam 90 gün gözaltında kaldım. Benden istenen bilmediğim görmediğim tanımadığım insanlar hakkında ifade vermek, onları suçlayıcı ifade vermem istendi ama sordukları kişileri bilmem tanımam dolaysıyla ben 90 günlük gözaltının 76 günü boyunca akla gelebilecek ve gelmeyecek türlü türlü işkencelerden geçirildim. Sonuçta bana ifade imzalattılar ama onların hazırlayıp benim elime kalem tutuşturularak onaylattıkları bir ifade sonucu askeri savcılıkça tutuklanmam ve o ünlü 5 nolu Diyarbakır askeri cezaevine sokulmamla son buldu ve buna paralel olarak orda ikinci bir işkence dönemi başladı ben ve benim gibi binlerce gençler için insan onuruna ve de insan saygınlığına asla sığmayan muameleye maruz kaldık. Oradan çıkanlar sağlam olarak asla çıkmadılar ben dâhil. Ben bu insanlık adına suç işleyen darbeci şebekesinden davacıyım.

Veysi Arıkan, Mardin (17 Ocak 2012 16.46)

Evren ve diğerleri, kendilerine verilen otoriteyi bildikleri gibi yani despotça kullandılar. Hukuk pratiğe aktarılsın, "hak" yerini bulsun, artık sözde değil özde insana insan gibi davranılsın. Geçmişte işlenen hataları kabul etmeden nasıl gelecek diyebilirdi insan???? "insan" olmayan bir ülkede yaşamak istemediğim için.

Berna Güzel, Elâzığ (17 Ocak 2012 16.47)

Gençlerimize, aydınlarımıza kıydıkları için, yaptıkları işkenceler için, düşünceye, düşünene düşman oldukları için. Kardeşim ve tüm devrimcilerin onurlu anıları için. Tüm diktatörlük meraklılarının ve işkencecilerin yargılanmalarını istiyorum.

Cana sandal, İstanbul (17 Ocak 2012 16.48)

Hukuku çiğnemekten, bu ülkenin geleceği gençleri işkence tezgâhların da ve idam sehpalarında saçma sapan nedenlerle katletmekten, öldüremediklerinin de hayatlarını ve geleceklerini söndürmekten daha burada kısa tutmak zorunda olduğum için yazamadığım yüzlerce sebepten dolayı şikâyetçiyim.

Aydın Turhan, İstanbul (17 Ocak 2012 16.51)

Yapılan haksızlıklar unutulmasın.

Nihal kılınç, Ankara (17 Ocak 2012 16.52)

Onca insan durduk yere suçsuz günahsız ellerinde kanıt olmaksızın işkence gördü. Bu cezasız kalamaz bizim kanunlarımızda.

Nehir Bektaş, İstanbul (17 Ocak 2012 17.02)

O kadar çok sebep var ki; mesela l2 eylül anayasası, oylama şekli, tam oturamamış demokrasimizin her l0 yılda bir darbe yemesi vs.

Murat sezmiş, İzmir (17 Ocak 2012 17.08)

Şartların olgunlaşmasını bekleyerek binlerce insanın ölümüne göz yumdukları için ölmeyenleri de öldürdükleri veya ölmekten beter ettikleri için. Doğun günümden utanmamı sağladıkları için, 12 Eylül doğumluyum maalesef!

Ziya burtaşkıray, Bingöl (17 Ocak 2012 17.12)

Binlerce insanın var olma hakkını ellerinden aldıkları, yetkiyi, rütbeyi kötüye kullandıkları, aramıza nifak tohumları ektikleri, buna zemin hazırladıkları ve nesiller boyu sürecek bu utancı bizlere yaşattıkları için davacıyım.

Ferda gür, İstanbul (17 Ocak 2012 17.18)

Darbeye zemin hazırlamak için maraşda Sivas'ta Malatya'da çorumda katliamlar yaparak yâda yaptırılarak cuntaya zemin hazırlandı. Cunta yönetime el koydu ve 12 Eylülden bir gün sonra tüm ülkede olaylar bitti. Cuntacılara bende soruyorum nasıl oldu da olaylar bir günde bitiyor? Cuntacılardan davacıyım cuntanın başlangıcından bitimine kadar olup bitenlerden dolayı tek tek sıralamaya gerek görmüyorum. Tüm dünya âlemde biliyor mesela milyonlarca insan mağdur edildi. On binlercesi işkence tezgâhlarımdan geçirildi. Onlarca insanımız darağacına gönderildi. Özelde Diyarbakır Mamak Davut paşa ve tüm ülkedeki ceza evlerinde yaşanan vahşetlerden dolayı bende davacıyım.

Bayram kaya, (17 Ocak 2012 17.25)

29 yaşındayım. 82 anayasası ile doğdum. Darbeyi görmedim ve fiziki şiddeti de yaşamadım; ama geleceğimi çaldılar ve bu yüzden manevi olarak şiddet görüyorum.

İlker bulanık, Ankara (17 Ocak 2012 17.27)

Bir çocuğun özgün ve özgür gelişimini tamamlayabilmesi açısından, belki de hissedilmemesi, bilinmemesi, tanınmaması gereken korku illetini henüz 12 yaşında bir çocuk olarak, tüm hücrelerimize kadar içselleştirmemize ve tüm güç ve iktidar unsurları karşısında darmadağın olmamıza neden olduğu Çin, kısaca çocukluğumuzu ve ilk gençlik yıllarımızı elimizden aldığı için Kenan evren ve tüm darbecilerden davacıyım

Akif Karapınar, İstanbul (17 Ocak 2012 17.38)

Onun eseri olan anayasa ve yaşam sistemi ülkeyi yaşanılmaz kıldığı, halkları birbirine düşman ettiği, insanlarımız katledildiği için...

Buluş giyik, İstanbul (17 Ocak 2012 17.39)

Babam gibi birçok insanın hayatındaki en derin ve karanlık anıları bıraktığı için, aynı zamanda Türkiye'nin en antidemokratik dönemi olan 12 Eylül ile yüzleşilmesi gerektiği için davacıyım.

Irmak bayındır, İzmir (17 Ocak 2012 17.43)

12 Eylül anayasası tarihe geçmeli diye düşünüyorum. O yaratıklara ceza vermek için çok geç artık ama hiç değilse gelecek nesiller haberdar olabilir. Tabi adil bir yargılama olabilirse..

Gülhan diler, İstanbul (17 Ocak 2012 17.45)

1980-90 arasında 12 Eylülün en çok 1402 mağduruyum. Bu süredeki milli eğitim bakanlığındaki görevimde tayin, nakil atama ile ilgili tüm süreçlerde çekmediğim kalmadı. 1983'te askeri yönetim sivil yönetime devrettikten sonra 1990'a kadar, o günkü sivil iktidar aynen 1402'yi devam ettirmiştir.12 Eylül yönetiminin ve devamındaki sivil yönetiminin 1402 askeri baba yasası bana ve aileme neler çektirdiyse bunun hesabının sorulmasını istiyorum. Bu konuda yapılacak bir dava olursa bizzat gelerek ifade vermek istiyorum. Saygılarımla.

Çetin Durukan, adana (17 Ocak 2012 17.50)

Binlerce insanın işkencelerden geçirilmesi, onlarca insanın idam edilmesi, yüzlerce insanın kaybolması ve yıkılan binlerce hayat, onlarca yıl geriye giden bir ülke ve gerici faşist yönetimlere zemin hazırlayıp, demokratik hayatı yok etmesi ve daha onlarca şey yüzünden davacıyım.

Adil duran, Balıkesir (17 Ocak 2012 17.54)

12 Eylül öncesi ve sonrasında kıyılan canlar için, halka çektirdikleri acılar için, ülkenin ve çocuklarımızın geleceğini çaldıkları için, işkencelerle büyüttükleri kinlerin bedelini binlerce canla bu millete ödettikleri ve ödetmeye devam ettikleri için

Türkan Bayraktaroğlu, İstanbul (17 Ocak 2012 18.11)

Ben o günleri yaşamamış olmama rağmen rahatsızım bu durumdan. Kenan Evren'in ve darbecilerin yargılanmamasından. O günleri yaşamış olanların,

çektiklerini düşünemiyorum bile. Hep duyduk, okuduk veya izledik. Bunlar bile yetti acı hissetmeme. Bu yüzden tüm darbeciler yargılanmalı.

Zeynep Selda Vural, İzmir (17 Ocak 2012 18.31)

Askeri darbe döneminde Maraş olaylarında 6 gün yattım gereksiz yere

İsmail şahin, Ankara (17 Ocak 2012 18.32)

Daha önce dava açtım. Burada tekrar davacı olduğumu iletiyorum. 7 yıl ceza evinde yatmış 86 gün gözaltında işkence görmüş, bununla ilgili davacı oldum.

İbrahim akın, İzmir (17 Ocak 2012 18.35)

20 yaşındayım. Özgürlüğü ve kardeşliği savunanlara hala devam eden travmalar ve sağlık problemleri getirdikleri için; o karanlık dönemde ölümleri insanlara yaşattıkları için; suçsuz olunmasına rağmen en uç noktaya kadar zorunlu şiddet gösterdikleri için davacıyım. Ailem yakından yaşadığı için bazı olayları hala atlatamamışlar. Bunu yaşattıkları için, benim yaşadıklarım için davacıyım. Yıllar sonra bile darbe zamanı gösterilen zorunlu şiddetin yan etkileri yüzünden gelen ölümleri yaşamak zorunda kaldığım için davacıyım. İnsanları hor görüp çiğnedikleri için davacıyım. En önemlisi geleceğimizle oynadıkları için davacıyım!

Zeynep demir, Çanakkale (17 Ocak 2012 18.44)

Ülkenin şu andaki sorunlarının kaynağı 12 Eylül darbesidir

Hamza Aktaş, samsun (17 Ocak 2012 18.45)

Bende bu ihtilalin mağduruyum. 80 öncesi bir gençlik derneğinin yöneticisiydim. Bu sebepten dolayı devleti yıkmak, silahlı çete oluşturmak suçlarından tutuklandık. İşkence gördük. Cezaevlerinde yattık ve beraat ettik.

Ayhan Tüfekçi, İzmir (17 Ocak 2012 18.48)

Ülkenin geleceğini belirleyecek bir kuşağı yok ettikleri, ülkenin gelişmesine engel oldukları için Mamak cezaevinde kaldığım sürede Necdet adalıyı, Erdal ereni asarak, Mustafa yalçını döverek öldürdükleri için, sayısız faili meçhul ve işkenceler için davacıyım

Gülperi kaya, (17 Ocak 2012 18.53)

Yasaları hiçe sayarak milyonlarca insanı fişlediği için; yüzbinlerce insana akıl almaz şekilde sistematik işkence yaptırdığı için; 17 yaşında idam etiği Erdal için Hıdır için seyit için Necdet için zindanlarında işkence ile öldürttüğü İlhan Erdost

için Behçet için hasan asker için Ahmet karlana için. YÖK ü, Özal'ı başımıza bela ettiği için rabıta ya verdiği destek açtırdığı imam-hatip okullarıyla şeriatın temelini güçlendirdiği için evrensel hukuk adına davacıyım

Malik bakır, Ankara (17 Ocak 2012 18.55)

12 Eylülde gerçekleştirilen darbeden sonra susturulmuş ve sindirilmiş bir toplum ortaya çıktı. Böyle bir toplumda yaşamak psikolojim ve kişisel gelişimim açısından çok olumsuz sonuçlar doğurdu. Manevi olarak çok kayıp verdiğimizi düşünüyorum(maddiyatı bir kenara bırakıyorum). Bir daha darbelerin yaşanmaması ve gerçek bir hukuk devleti olmamız için bu kampanyaya katılıyorum.

Rojbin sönmez, İzmir (17 Ocak 2012 18.56)

Geleceğimizi ellerimizden aldılar hiç sormadan götürdüler öldürdüler...

Muharrem bilgin, İstanbul (17 Ocak 2012 19.18)

Gelecek nesillere de aynı olayları yaşatacak cesareti bulamasınlar.

Vildan babacan, İstanbul (17 Ocak 2012 19.20)

Harp okulundaki hain tertiplerle atılmama sebep oldu. Hacettepe üniversitesinde aynı hain uzantı rahatsız etti. Aynı hainler İTÜ'de de musallat oldu atılmam için, oradaki hain alçaklarla işbirliği yaptılar. 20 yıldır hayvancılık yapıyorum daha rahatım.

Nusret temürlenk, Erzincan (17 Ocak 2012 19.27)

İnsanlık tarihinin Türkiye için açılan sayfalarını kendi dönemlerinde acımasızlık ve vahşet ile dolu anılarla-ağıtlarla doldurdukları, bir ulusun yarınlarını çalmakta tereddüt etmeyecek kadar aşağılaştıkları, kendi düzenlerini sonsuza değin sürdürebilmek adına toplum yapısını şekillendirmeye çalıştıkları insanları mallarından, yurtlarından, canlarından tüm bir toplumu da geleceğe dair umutlarından yoksun bıraktıkları için tüm darbeci yöneticilere karşı davacıyım

Ercan Davut akbaş, Sakarya (17 Ocak 2012 19.34)

Geleceğimizi ellerimizden aldılar.

Sedef Öztaş, Ankara (17 Ocak 2012 19.37)

Bende bir 12 Eylül mağduru olarak davacıyım. Hem işimden oldum, hem de 8 yılım zindanlarda ve işkencelerde geçti.

Ramazan yiğit, İstanbul (17 Ocak 2012 19.39)

Darbe zemini oluşturup bunu gururla itiraf ettikten sonra, darbeden sonraki zaman diliminde ülkeyi açık hava cezaevi haline getiren, insanlara düşündükleri için işkence yapan, küçük yaşta çocukların yaşlarını büyüterek asılmasına sebep olan, insanların düşünmesini engelleyen bir insandan davacıyım.

Nilüfer veldet, İzmir (17 Ocak 2012 19.50)

Dernek üyesi olmak (sadece dernek üyesi) suçundan askerliğim dâhil bütün ömrüm sakıncalı personel olmakla geçti.

Hasan kuy, Tekirdağ (17 Ocak 2012 19.52)

12 Eylül öncesi ve sonrasında kıyılan canlar için, halka çektirdikleri acılar için, ülkenin ve çocuklarımızın geleceğini çaldıkları için, işkencelerle büyüttükleri kinlerin bedelini binlerce canla bu millete ödettikleri ve ödetmeye devam ettikleri için

Özcan demir, Çanakkale (17 Ocak 2012 19.55)

Yaptıklarıyla ülkeyi fail-i meçhullerle doldurdular ve birçok insanlık dışı eylemlere göz yumdular.

Çağlar Özdemir, İstanbul (17 Ocak 2012 19.57)

Bugün hala darbeci zihniyetin hortlattığı terör yüzünden nice taze fidanları kendi ellerimizle toprağa veriyoruz; davacıyım bu yüzden...

Emre Özmen, Ankara (17 Ocak 2012 20.08)

12 Eylül faşist darbesi olunca 4 yıllık genç bir öğretmendim. 10 yılımı aldı benden. Bilinen tüm işkenceleri bizzat yaşadım. Sonuçta berat ettim. Kendim ve tüm aile bireylerim adına davacıyım. Bunu resmen de yapmaya çalışıyorum

Orhan kaya, (17 Ocak 2012 20.13)

Çünkü hala darbeden kalma bir anayasayla yönetiliyorum. Çünkü üniversitede özgür değilim. Çünkü kana bulanmış bir tarihten utanç duyuyorum. Çünkü 17 yaşında asılan masum bir 'çocuk' var ve benim vicdanım rahat değil...

Gamze çetin, İstanbul (17 Ocak 2012 20.35)

12eylül tarihinde gardiyanlık yapmış bir asker olarak o tarihe tanıklık etmekten utanıyorum.

Zabit çetin, İstanbul (17 Ocak 2012 20.38)

Tüm Türkiye halkı adına davacıyım.

Mustafa alandağlı, İstanbul (17 Ocak 2012 20.39)

Kanlı tarih yargılansın

Sevgi akar, İstanbul (17 Ocak 2012 20.40)

12 Eylül de emekli olmaya zorlandım, çıkarılan yasayla ya emekliliğimi isteyecektim ya da onlar emekli edeceklerdi. Askeri yönetimlere karşı bir tutum içindeyim. Gereksiz yere gözaltına alındım lise öğrencisi çocuklarımı kardeşimin bakımına bırakarak eşimin il dışı tayininden dolayı Nevşehir'e gitmek zorunda kaldım terfi sürem geldiği halde gerekçe gösterilmeden terfiim engellendi dava da açamadım şimdi dava açıp hesaplaşmak istiyorum

Halil bozkurt, İzmir (17 Ocak 2012 20.40)

İdamlar yargılansın!

Ane çetin, İstanbul (17 Ocak 2012 20.41)

Tarih tekerrür etmesin...

Metin çetin, İstanbul (17 Ocak 2012 20.42)

12 Eylül darbesine zemin hazırlamak için gençleri sağcı, solcu diye birbirine kırdıran darbecilerin sembolü evrenden davacıyım!!!

Fatma Gökhan Timurtaş, Ankara (17 Ocak 2012 20.45)

12 Eylülün kendisi yetmiyormuş gibi onu mubah kılmak için hazırlattırılan cani senaryolar Türkiye'ye çok pahalıya mal oldu. Üstelik ucu dışarıda olan haince bir hareket. Türkiye'nin en azından 2o yılını çaldığı gibi halen devam eden PKK belasının tohumları malum dönemin eseridir.

Ramazan Öztürk, Kütahya (17 Ocak 2012 20.48)

Çünkü çok can aldı

Mahmure Erdoğan, İstanbul (17 Ocak 2012 20.50)

Kendi halkına silah doğrultmaktan utanmayanlar yaptıklarının yanlarına kalmayacağını görsünler.

Füsun Yılmazer, İstanbul (17 Ocak 2012 20.53)

Militarist-faşist devlet yapısı ve resmi devlet ideolojisinin sorgulanabilir bir merhaleye gelmesi umudu ve gördüğüm işkenceler sonucu yitirdiğim ruhsal ve fiziksel sağlığımın baş sorumlulularının toplum vicdanında hak ettikleri cezayla

muhatap olması dileğiyle, bu insanlık düşmanlarının yargılanmasını destekliyorum.

Doğan ceren, (17 Ocak 2012 20.58)

12 Eylülde 23 yaşında bir öğretmenken töb der davasından yargılandım, iki yıl hapis yattıktan sonra beraat ettim. Bütün hayatım boyunca o yılların etkisinde kaldım. Davacıyım.

Rabia büyüközer, İstanbul (17 Ocak 2012 21.11)

Daha 20 günlük evliyken sadece bir talebe derneğinin yönetiminde olmam dolayısıyla tutuklandım. Gelin odasına ellerinde ağır silahlarla botlarıyla eşkıya yakalamış kahraman edasıyla dalan polisler karşısında yüzü kireç gibi olmuş, taş gibi donmuş zavallı gencecik eşim ve yaşlı annem hala gözlerimin önünde.5 gün nezaret-nezaret dolaştırıldıktan sonra gözlerim bağlı nereye götürüldüğümü bilmeden 4-5 saatlik bir yolculuktan sonra karanlık bir hücre, sabahlara kadar işkence görenlerin canhıraş feryatları verilerek yapılan manevi işkence. Gözler kapalı alınan 3 saatlik ifadeden sonra tuvalet ihtiyacının kullanılmış salça kutularına giderildiği sağdan soldan sayısı her gün değişen 40-60 kişinin tıkıldığı karanlık bir bodrumda banyo tıraş vb. beşeri ihtiyaçlardan mahrum gece gündüzün ayırt edilemediği dipsiz bir kuyu. İşkenceden çıkmış, ayaklarının altı patlamış, yüzü-gözü morarmış sonra baygın bir şekilde kapıdan içeri sürüklenerek sokulan insanlar. Kurban bayramında 10-15 kişi bu çiş kokulu dehlizden; pencereleri kalın demir korkuluklarla, etrafı dikenli tellerle çevrilerek hapishaneye dönüştürülmüş askeri bir kışla nizamında idare edilen binaya nakledildik. Ailem nereye götürüldüğümü bulamadığı için hayatımdan endişeye kapılmış. Bin bir türlü araştırmadan sonra nihayet bu binada izimi bulabilmişler. Bayramın üçüncü günü babamın amcam oğluyla beraber tel örgüler arkasından nöbetçi askerin ikazları altında beni korkulukların arkasından işaretlerimle teşhis ettikten sonraki ağlayarak yere yıkılışı hiç gözümün önünden gitmiyor.
36 günlük ithamsız isnatsız, ağızsız-dilsiz hiç bir gerekçe gösterilmeden alıkonduktan sonra mahkemeye dahi çıkarılmadan, elime herhangi bir belge verilmeden "hadi gidebilirsin" diye salıverilmek daha da acayipti... İnanamamıştım. Şehrin dışında bu ıssız yerde bu şekilde serbest bırakılmak aynı gün çıkarılan yanımdaki koğuş arkadaşımı da beni de endişelendirmişti. Yaklaşık yarım saat şehre doğru koşar adımlarla yürürken iki adımda bir arkamıza bakarak can emniyetimiz olup olmadığını da kontrol ettik. Vatana millete din-i mübin-i islama faydalı bir fert olmaya gayret etmekten başka hiçbir gayesi olmayan saf ve

samimi bir mefkure sebebiyle reva görülen tam 36 çileli gün. Hayatımın bütün safahatında "sakıncalı" yaftası olarak karşıma çıktı. Halen çocuklarımı, öğrencilerimi ve cemaatimi ayni mefkûrenin dertlileri kılmaya gayret ediyorum. Ahfadımın bir daha böyle bir muameleye tabi tutulmaması için ben de davacıyım. Çünkü onlar bizim sadece ideallerimizi gençliğimizi değil; bütün umutlarımızı ve geleceğimizi de çaldılar. Bir daha bu istikbal hırsızları cesaret bulamasın için mutlaka yargılanmalı hak ettikleri cezayı almalı. Bu günlere bizi ulaştıran kadiri mutlak yüce rabbime sonsuz hamd ü senalar olsun....

Necati akkuş, Giresun (17 Ocak 2012 21.20)

Yaşananlar unutulmasın diye

Şentürk inci, adana (17 Ocak 2012 21.26)

Yaşanan acıların bir daha yaşanmaması için... Masum insanların acı çekmemesi için... Zihniyetlerinde darbe, işkence olan insanlar için caydırıcı olması için... Güzel bir Türkiye için...

Mehmet ak, adana (17 Ocak 2012 21.37)

Gençliğime ilişkin tüm hayallerimin üzerine beton döktüğü, o yıldan itibaren "korkuyu bana tek seçenek bıraktığı için, içeri almadan, işkence etmeden içeriyi ve işkenceyi yaşattığı için ölüsünden dirisine kadar hepsinden davacıyım. Musalla taşına yattıklarında benden istenen helallik için "ellerim kıyamet gününe kadar yakanızda. Hakkım size haram olsun

Mehmet çetin Demirhan, İstanbul (17 Ocak 2012 21.47)

12 Eylül insanlık suçudur.

Aslı çakar, Gaziantep (17 Ocak 2012 21.52)

80 doğumluyum. Kayıp bir kuşak yarattılar maalesef.

Emre şekerdağ, İstanbul (17 Ocak 2012 22.43)

Askeri zihniyetle sivil insanları baskı altına alıp devletin vatandaşı için var olması gerekirken Kenan evren ve darbe arkadaşları sivil vatandaşların askeri personeller için var olması gerekliliğini başarmıştır. Suçsuz insanlara büyük işkenceler, tutuklamalar yaparak, fikir ve düşüncelere gem vurarak acılardan dolayı gelişmekte olan Türkiye'nin insanlarına engel olmuşlardır... Cezalandırılmalarını istiyorum.

Mehmet karakuş, Diyarbakır (17 Ocak 2012 23.06)

12 askeri faşist darbesi, ülkemizin yetişmiş insanlarını silindir gibi ezmiş, gelecek kuşakların korku ve endişe içinde büyümelerine yol açmış, üniversitelerin ve diğer eğitim/öğretim/araştırma kurumlarının içini boşaltmış, yeraltı ve yer üstü kaynaklarımızın bir avuç sermayedara peşkeş çekmiş, ötekiler diye ifade ettiğimiz farklı etnik ve inanca sahip toplum kesimlerini yok etmeye çalışmıştır. 12 Eylüllülerin zorla kabul ettirdiği anayasa ülkemizi cendereye almış hala sıkmaya devam etmektedir.

İrfan açıkgöz, Diyarbakır (17 Ocak 2012 23.14)

12 Eylül den davacıyım çünkü 12 Eylül 1980 sabahı eşim evimizden alınarak (sosyal sınıfın sosyal sınıfa tahakkümü) gerekçesi ile aylarca nerede olduğunu öğrenmekle geçirdiğimiz kâbuslu günlerden sonra son kararda hâkimin muhalefet şerhi koymasına rağmen beş yıl sekiz ay ceza verilerek önce Hastal sonra Davut Paşa daha sonra da Malatya Cezaevi'ne götürüldü. Hasdal ve Davut paşadaki görüşme günlerine gidebildim. Çalıştığım için Malatya ya gidemedim. O sıkıntılı günlerde bir de hasret ve can güvenliği korku ve endişelerini yaşadım. Beş veya on dakika izin verilen görüşme günlerinde yaşadıklarımı anlatmak için sayfalar yetmez. Uğradığımız hakaretler reoların içine ite kaka bindirilerek adeta kavuşabilmenin sevinci ile kesimden kurtulmuş koyun sürüleri görüntülerimizi yıllarca rüyalarımda tekrar tekrar yaşadım. 35 yaşında bir eş olarak maddi manevi çok zor günler, psikolojik problemler yaşadım. Ama bu şartlar altında eşime olan saygı ve güvenimle ailemi dimdik ve onurla ayakta tutmayı başardım. 1974 doğumlu olan büyük kızım anaokuluna giderken babasız kaldı. O yaştaki bir çocuğun babası hakkında sorduğu soruları cevaplandırmada çok zorlandım. Lise 2. Sınıfta babasına kavuşabildi. Eşim eve döndüğünde sağlık sorunları her geçen gün daha da arttı. 1988 doğumlu küçük kızım da lise 2. Sınıfta babasını kaybetti. Üniversite mezuniyet töreninde babası yoktu. Bu darbeci iki paşa, yaşına ve sağlık durumuna bakılmaksızın mutlaka müebbet hapisle tarih ve kamu vicdanı önünde mahkûm edilmelidir, edilmelidir ki buna yeltenen kişilere de örnek olsun. İsimleri her yerden kaldırılsın. Lütfen beni bağışlayın ama son nefesime kadar onlara asla vicdanen hakkımı helal edemiyorum. Bu yargılamalar sadece hayatta bulunan iki kişi ile sınırlı olmayıp, o dönemin siyasetçileri, bürokratları, buna zemin hazırlayan gazetecilerin de yargılanmalarını istiyorum. Gönüllü olarak bir ekip tarafından kurulan hepimiz davacıyız.net sitesini hazırlayan geleceği ve özgürlüğü çalınan mağdurlar olarak bizlere bu imkânı sağlayan ekibe; katılan tüm kişilere saygı, sevgi minnet duygularımı iletirim. Her zaman var olun, sağ olun.

Zeynep serpil onur, İstanbul (17 Ocak 2012 23.19)

Çocukluğumun ilerde modeli olacak büyüklerimi yok eden, gençliğimin sokaklarda geçmesine neden olacak mekânsızlığı yaratan, sınıf bilincimi yok edip, iş korkusuyla emeğimi peşkeş çekmeme neden olan, kısacık ve sıradan hayatımı faşizan fiskelerle onurumu sarsarak ve ruhumun huzuru olmadan yaşamama neden olan, akranlarımı aptal, güce tapan, emeksizce emeğin üzerinden zengin kılan, bu arkadaş nezdinde, kendinden ve proje ortaklarından davacıyım...

Cem Gökdemir, İstanbul (17 Ocak 2012 23.20)

Erdal daha 17 yaşındaydı.

Latife Bayramoğlu, (17 Ocak 2012 23.21)

Yargı kurumunun bağımsızlığını kaldırmakla adaletin yozlaşmasında başrolü oynamıştır.

Ömer yasa, İstanbul (17 Ocak 2012 23.26)

O yıllarda gençliğini yaşamış biri olarak işgalcilerin zorbalığından payıma düşeni aldım. Ama böyle olmasa bile sadece meşrutiyet açısından bu çapulcular hesap vermelidir. "askeri bir okulu bitirmenin toplumun geleceğine karar vermeye yeteceği" şeklinde özetlenecek hasta mantığın duvara çarpması ancak böyle mümkün olabilir.

Ertuğrul Öztürk, mersin (17 Ocak 2012 23.27)

Kardeş kavgasını önleme adı altında Amerikan emperyalizminin istekleri doğrultusunda benim ülkemde "demokrasi ve insan haklarını' 'yok eden, devrimci gençleri işkencelerden geçiren ve yaşlarını büyüterek asan faşist cuntadan, tüm devrimciler adına davacıyım. İşledikleri cinayetlerin hesabını vermeleri ve bir daha böle girişimlerin olmaması adına davacıyım.

Abdurrahman bayrak, İzmir (17 Ocak 2012 23.37)

Ben 12 Eylül olduğunda ilkokul çocuğuydum. Lakin 1992 yılında gözaltına alındığımda 12 Eylül yasalarının vermiş olduğu rahatlıkla çok yoğun işkence gördüm. Cezaevinde 1 buçuk yıl erkekliğim yoktu şuan %70 sakatım ve işkencecilerimin adına Türkiye cumhuriyetinden tazminat istiyorum. Gereğinin yapılmasını arz ve talep ediyorum.

Ramazan şen, Manisa (17 Ocak 2012 23.38)

Davacıyım çünkü ülkenin tüm aydınlık insanları işkencelerden geçtiler, aileler yok oldu çocuklar analarından babalarından ayrı büyümek zorunda kaldılar, çocuklarımızı darağaçlarına gönderdiler elbette bunun hesabının verilmesi gerekiyor.

Gülser dabis, Muğla (17 Ocak 2012 23.50)

12 Eylül darbesi ile onun "dal" diye tanımladığı işkencehaneden ve cezaevi olarak tanımladığı "Mamak" ta geçirdiğim günler adına davacıyım.

Coşkun koçak, Ankara (17 Ocak 2012 23.54)

Binlerce insanın kani var ellerinde....

Erdal Cenan, Tunceli (18 Ocak 2012 00.07)

12eylül mağduruyum. Diyarbakır zindanlarında 3,5 yılım geçti. İnsanlık dışı işkenceler gördüm hatırlamak bile istemiyorum.. Öğretmenlik görevime son verildi. 91 yılına kadar öğretmenlik mesleğimden ayrı kaldım. Bu süreler içinde babam benim adıma cumhurbaşkanına başbakana meclise ve sağlık bakanlığına dilekçeler verdiği halde hiç birisinden cevap gelmedi. Sonra beraat ettim. 3.5 yılım boşa gitti yaşadığım türlü türlü işkencelerden dolayı ruhsal olarak çöküntüye uğradım. Bunun için Kenan Evren'den ve o yıllarda görev yapan bütün görevlilerden şikâyetçiyim.

Erdoğan geyik, İstanbul (18 Ocak 2012 00.24)

12 Eylül darbesiyle acı çeken yüreklere belki bir damla su serpilmiş olur.

Ali Eryiğit, Kastamonu (18 Ocak 2012 00.37)

Demokrasiye aykırı..!

Enes çelik, Ankara (18 Ocak 2012 00.52)

Tüm ülkeyi cezaevine çevirdiler. 7 aylık bebeğim yıllarca babasını göremedi. Düzmece mahkemelerde 17 yiğit devrimciyi idam ettiler, on binlerce kişi işkenceden geçirildi....

Aysun cerek, Ankara (18 Ocak 2012 00.57)

12 Eylül yasa dışı, hukuk dışı, Türkiye emekçi halklarına ve sol devrimci sosyalist güçlerine karşı işlenmiş bir insanlık suçu olduğu kadar, bir devlet terörüdür de. Failleri ve sistemin kendisi de yargılanmalıdır.

Bereket kar, Hatay (18 Ocak 2012 01.00)

Gelecek için...

Arzu ceylan, İstanbul (18 Ocak 2012 01.13)

Beni askeri liseden sorgusuz sualsiz attılar

Mesut çavuş, Antalya (18 Ocak 2012 02.07)

Katledilen, kaybedilen gencecik insanların adına, mühendisliğini yaptığı bugünkü hukuksuz ve adaletsiz düzen için, Kürtlerin sudan bol akan kanındaki emeği için ve demokrasiye birazcık olsun yakışacağı için yargılanmalıdır.

Osman cen, (18 Ocak 2012 02.20)

İnsanları düşüncelerinden dolayı hücrelerde çürüten, hayatlarını söndüren, işkence eden, baskı imparatorluğunun tohumlarını eken 12 Eylülden şikâyetçiyim. Bütün bunların temsilcisi olduğu için de Kenan Evren'den de davacıyım.

Melek erkân, İstanbul (18 Ocak 2012 02.23)

Onca insanın yaşama hakkına el koydu.

Emine spor, Ardahan (18 Ocak 2012 02.32)

T.C. anayasasını silah soruyla değiştirmek, işkence, tecavüz, cinayet nedeniyle davacıyım

Mahmut kilvan, batman (18 Ocak 2012 06.21)

12 Eylül'de içeri girdim. İşkence gördüm. Ankara siyasal bilgiler Fakültesi'nden 1402'yle atıldım. Yeniden alındığımda ise benim için yaş sınırından dolayı öğrenimimin bana vereceği tüm iş olanakları ortadan kalkmıştı. Kısacası, tüm bir yaşamım gitti.

Semih Özcan, İzmir (18 Ocak 2012 06.45)

Hesaplaşmadan yaşamak istemiyorum daha fazla. Kabul edemiyorum. Ölesiye tiksiniyorum hepsinden. O zihniyeti yargılayamazsak, ne demokrasi, ne laiklik, ne özgürlük, ne sağlık, ne mutluluk hiçbirini hak etmiyoruz...

Zühre demir, İstanbul (18 Ocak 2012 06.55)

Her şey ortada açıklama yapmak istemiyorum.

Adem kuyumcu, Yalova (18 Ocak 2012 07.38)

12 Eylülde 11 yaşındaydım.... Evimiz defalarca basıldı. Babam 12 Eylül yargıçları tarafından aşağılandı. Gözaltına alınan abim idamla yargılandı. Bir tesadüf sonucu çıktı. Ya o tesadüf olmasaydı. Yaşım küçük olduğu için annem hep beni götürürdü oradan oraya sürülen mahpushane köşelerine. Adana ...

Kürkçüler... Antakya... İşkenceden çıkan abimin suratı yüz ifadesi çektiği acıları... Tüm bunların hepsini ben de birebir yaşadım. Annem bir görüş öncesi dolma yapmış oğluna götürüyordu. Komutanın 'kemal kalo nun annesi dolma yapmış... İletin çocuklar' deyip onları bizi aşağılamak için tüm ağızlarına atmasını unutamam. Evet, bu imzayı atıyorum. Amacım bu yaşından sonra Kenan evrenin mahkûm olması değil. Amacım 12 Eylül'den bu kadar çeken bir birey olarak onun toplum nazarında mahkûm olması. Allahlım ona yargılanacak ve mahkûm olacak kadar ömür ver.

Atilla kablo, adana (18 Ocak 2012 07.39)

Millet iradesini yok etmiştir. Mazlum insanlar haksız yere işkence görmüş, ölmüştür. Ülkemiz 3.dünya ülkesi haline getirilmiştir.

Mahmut takmak, Şanlıurfa (18 Ocak 2012 07.44)

Erdal ve daha nicelerini " asmayalım da besleyelim mi" diyerek yok ettiği için

Ural koksal, (18 Ocak 2012 07.50)

Ben de sade bir vatandaş olarak ellerindeki tüm imkânları güzel yurdumu, güzel insanları birbirlerine düşüren basiretsiz devlet adamlarından davacıyım.

Şemsettin Özdemir, İstanbul (18 Ocak 2012 08.07)

Tüm darbeler, demokrasinin var olan kırıntısını bile ve halkın iradesini yok eder.

Suat yılmaz, (18 Ocak 2012 08.13)

Halkına çok eziyet etti

Rafael Demircan, adana (18 Ocak 2012 08.20)

Ben 82 anayasasına yüzde 80 oranında hayır oyu veren demokrasinin beşiği, topağaç (ramaslı) köyü sakinlerindenim.. Sadece demokratik haklarını kullandıkları için, görüldükleri yerde dövülen, aşağılanan, tutuklanan ve bu yüzden tarlalarda yatmak zorunda kalan atalarımıza yapılan zulmü asla görmezden gelemem. Kenan Evren'den ben de davacıyım...

Mahmut bal, Sakarya (18 Ocak 2012 08.49)

Bundan sonra darbe yapmaya niyetlenen iki kere düşünsün!

Fatih Özfatura, İzmir (18 Ocak 2012 08.59)

O yıllarda çocuktum 1974 doğumluyum, ben de davacıyım. Yaşadığımız ilçede ailemin geçimini sağladığı bir kıraathanesi ve misafirhanesi vardı.

Çocukluğum boyunca bu ticarethanemizde asılı duran kenen evren resmine bakıp durmuşumdur ama fatih, sultan Süleyman, yavuz sultan selim vb. Büyük liderlerin portrelerinin ortasında neden durduğuna mana verememişimdir. Yıllar sonra şunu anladım ki darbeciler toplumuza ve ailelerimize öyle bir psikolojik korku ve baskı rejimi kurmuşlar ki ailem bu baskıdan dolayı ticarethanelerinde her ortama bu şahsın portresini asmak durumunda kalmış. Ben de bu baskılardan dolayı davacıyım.

Selahattin gürle, İstanbul (18 Ocak 2012 09.05)

Sadece Kenan Evren'den değil, 12 Eylül döneminde işkence hanelerde, cezaevlerinde görev almış asker ve emniyetçilerin hepsinden davacıyım. Yolsuzluk ve işkencelerinin hesabını vermesini istiyorum.

Cihan durmuş, İstanbul (18 Ocak 2012 09.07)

Sermayenin dizginsizce talanının önünün açmak amacıyla Türkiye halklarına ve devrimcilere yaşattıkları ve bugün hala devam eden uygulamaları nedeniyle davacıyım..

Yusuf gürsucu, İstanbul (18 Ocak 2012 09.19)

Davacıyım, çünkü tüm solculara azap, işkence, zulüm ve daha neler yaşatmıştır.
Sadece evren değil onun gibilerinin hepsinin yargılanmasını istiyorum. (Maraş, Çorum, Sivas'ında hesaplarının sorulmasını, yapan ve yaptıranların hesap vermesini istiyorum.)

Arap usudur, Antalya (18 Ocak 2012 09.28)

Ben 12 Eylül'den ve Kenan Evren'den davacıyım. Çünkü 3 nesil gencin yok olmasına sebep olmuştur. Bugün Türkiye'nin bu kötü duruma düşmesinin sebebi 12 Eylül faşist cuntasıdır.
Güzel bir Türkiye için el ele olmak dileğiyle...

Belgin Özdoğan, İstanbul (18 Ocak 2012 09.33)

12 Eylül zihniyeti hala hâkim. Bu zihniyetle hayatın her alanında hesaplaşılmalı. Yargılama, bunun sadece bir bölümü... Hatta en önemli alanı...

Ramazan Özkaya, adana (18 Ocak 2012 09.57)

Gözaltına alındım. Töb-der davasından yargılandım. Askeri mahkemece iki yıl Mamak'ta tutuklu olarak yargılandım. TCK'nın 141/5 maddesinden mahkûm

oldum. Sivil yargıda yargılanan adaşlarımın beraat etmesi hakkımdaki kararın ne kadar adil olduğunun kanıtıdır.

Doğan oğuzer, İstanbul (18 Ocak 2012 10.09)

25 Mayıs 1980 de İstanbul da TKP ML TİKKO mensubu olarak yakalandım. İstanbul Gayrettepe. Siverek yatılı bölge okulu. Şanlıurfa kız meslek okulu isimli işkencehanelerde aylarca işkence gördüm. Diyarbakır 5 nolu tutsak evine götürüldüm. Bir yıl aradan sonra cezaevinden iki kez alınıp ismini bilmediğim Diyarbakır işkencehanelerine götürüldüm.

Mahmut karaçalı, Şanlıurfa (18 Ocak 2012 10.11)

1- evimde eşimin ve çocuklarımın önünde polis tarafından aşağılandım, eşime ve bana ait özel şeylere el konuldu.

2- emniyette işkence gördüm.

3- ben ceza evinde iken çocuklarım ve eşim zor günler yaşadı, küçük kızım hastalandı (hala o günlerin sıkıntılarını yaşıyor ve yaşatıyorlar)

4- işimi kaybettim.

Mehmet çalı, İzmir (18 Ocak 2012 10.12)

Faşizmi meşrulaştırdı... İçinden çıkılmakta hâlâ zorlanılan simsiyah bir döneme imza attı.

Nalan Barbaros oğlu, İstanbul (18 Ocak 2012 10.12)

Kenan evren, benim gençliğimin zindan olmasında birinci derecede suçludur. Ben bir gün olsun gençliğimi yaşamadım. O, darbe yapmak adına, makam ve mevki özentisi ile kardeşkanı akmasına göz yumdu. Bir milletin bir döneminin gençliğini yok etti. O, benim kardeşimin katledilmesinin tek suçlusudur. O benim amcamın şehit edilmesinin göz yumucusudur. Ben de hem bu dünyada, hem de ahirette 12 Eylül'den ve Evren'den davacıyım...

Gündüz aydın, Manisa (18 Ocak 2012 10.21)

Devletin gücünü arkasına alarak insanlık sucu isleyen canilerin yargılanmasını istiyorum. Bir daha kimse buna cesaret edemesin diye.

Hanife bahar, Sivas (18 Ocak 2012 10.31)

Bu ülkeye getirdiği 12 Eylül zihniyetinden ve gelişimin demokrasinin önünü tıkadığı için ve en önemlisi katledilen binlerce genç ve bu ülkenin canları için 12 Eylül zihniyetinden ve sorumlusu Kenan evren den davacıyım.

Hasan Gülseren, İstanbul (18 Ocak 2012 10.31)

Bütün Türk vatandaşların yaşamış olduğu mağduriyeti yaşattı ve memleketimizi takdir buyurduğunuz şekilde yıllarca geri bırakmıştır.

Nursal Özdemir, İstanbul (18 Ocak 2012 10.35)

Ben de o zaman 11 yaşında çocuktum Mardin/Midyat'ın Sarıkaya köyündenim, çok iyi hatırlıyorum erkekleri okulun avlusuna toplamışlar sıra haline dizmişlerdi. Belden yukarısını soymuşlardı uzaktan seyrettim gerisini hatırlamıyorum... Köy imamının evinde niye hoparlör var diye imamı çok güzel dövdüler... Sonra köy muhtarını kimde silah var söyletmek için o kadar dövdüler ki çevreden bağırmaları çok rahat duyuyorlardı. Yani adamı doğduğuna bin pişman ettiler, o zaman askerin terör yıllarıydı

Halit gümüş, İstanbul (18 Ocak 2012 10.36)

Eğer şuan bile böyle bir darbe girişiminde bulunmayı düşünen bir zihniyet varsa, görsünler ki bu millet aradan 30 yıl geçse de unutmaz ve kendisine yaşatılanların hesabını sorar... Böyle düşünenlere ibret olması için ve bir dönem çekilen acıların hesabını sormak için ben de davacıyım...

Abdulkadir hasanoğlu, Balıkesir (18 Ocak 2012 10.43)

Karanlık dönemlerin ardı arkasının kesilmediği ülkemize bir karanlık dönemin, yargısız infazların, kayıpların, soykırımın, gericiliğin güçlendirilmesinin... Yüz binlerce insanın işkencelerle tanışmasının mimarıdır bunlar. "...bunları asmayıp da besleyecek miyiz?" diyerek ölüme mahkûm ettiklerinden biri de benim. Ülkemiz, halklarımız ve kendi adıma davacıyım.

Fevzi Göktan, İstanbul (18 Ocak 2012 10.54)

Halka karşı idi 12 Eylül ve evren. Sınırlı özgürlükleri de kaldırıp tüm ülkeyi hapishane ve işkence haneye çevirenlerden her daim davacıyım.

Yaşar güven, İstanbul (18 Ocak 2012 11.00)

Ülkemizin onlarca yıllarla ifade edilebilecek şekilde gerilemesine sebep olan, en küçük ferdinden en büyüğüne kadar hepsinden çalmış, zulmetmiş demektir. Ülkemizin resmi kayıtlarla bunlarla hesaplaştığınız göstermesi gerekir ki gelecek darbeci zihniyetlere ders olsun

Ömer suna, İstanbul (18 Ocak 2012 11.02)

Cunta üyeleri affedilemez insanlık suçları islediler.

Oktay uğurlu, samsun (18 Ocak 2012 11.21)

Milletin onuru ve iradesi zedelenmiştir. Halka işkenceler yapılmıştır, birçok masum insan öldürülmüştür. Ekonomi, demokrasi, insan hakları mahvolmuştur. Bugünkü Suriye ve orta doğuda yaşanan olayların aynısı yaşanmıştır. Bende Türkiye vatandaşı olarak bunun sorumlularından davacıyım. Keser döner, sap döner gün olur hesap döner. Adaletimize güveniyorum.

Abdullah karakuş, Hatay (18 Ocak 2012 11.39)

Yaşamımıza dokundular kirli elleriyle.

Melahat kuş, İzmir (18 Ocak 2012 11.40)

Ülkeyi tamamen emperyalist güçlerin egemenliğine soktu. Çünkü genliğin özgürce düşünmesini yok etti. Aydin gençliği işkencelerden geçirdi. Yok etti. Çünkü daha çocuk yaşta bir gencin yasını büyüterek darağacına gönderdi. Çünkü öğretmenleri işkenceden geçirdi, islerinden etti öğretmenin özgürce çocukları yetiştirme ortamını ve geçeğini yok etti çünkü yaylaları yok ederek hayvancılık, arıcılık ve ekim alanlarını ve çiftçiliği yok etti. Türkiye köylüsünün yerinden göçmesine neden oldu. Çünkü özellikle Kürt ve alevi kökenli insanlar üzerinde büyük bir terör estirerek ülkede ötekileştirmenin ortamını yarattı ve yaygınlaştırdı. Çünkü eline kuran alarak dolaşarak ülkenin çağdaş bir ülke olmasının önüne bir set çekerek İslamcı fundamentalist- faşist güçlerin hükümet olmasının yolunu açtı çünkü ülkenin gelişmesinin, demokratikleşmesinin önüne geçmesinin ve emperyalist güçlerin çıkarları uğruna feda edilmesi için elinden geleni yaptı binlerce çünkü yazılabiliniz. Bu nedenle 12 Eylül cuntacılarınındın da okulları çağdaş bilim ve eğitim evleri olmaktan çıkarıp ortaçağ zihniyetini taşıyan imam hatip okullarına, kuran kursu evlerine çevirenlerden de mutlaka hesap sürülmelidir ve yargılanmalıdırlar.

Molla Demirel radyo yayın yönetmeni - sair

Molla Demirel, adana (18 Ocak 2012 12.01)

Çok büyük acılar yaşattılar... Kapanmaz yaralar açtılar.

Öznur Türkoğlu, İstanbul (18 Ocak 2012 12.13)

80 doğumlu bir T.C. vatandaşı olarak arkadaşlarımın çok büyük kısmının ırkçı, devletçi ve hoşgörüsüz "makbul vatandaş" olarak yetişmesine yol açacak sistemi kurdu.

Umut ermec, Denizli (18 Ocak 2012 12.16)

Devletin siyasi cinayetler geleneği, devletin bir kısım vatandaşını düşmanlaştırma geleneği devam ediyor. Bu devlet halkını bombalamaya devam ediyor.

Rezzan ilke mordeniz, İstanbul (18 Ocak 2012 12.18)

Diyarbakır askeri 5 nolu cezaevinde Aralık 1982'den Haziran 1984 yılına kadar yaklaşık 2 yıl süresince tutuklu kaldım ve yargılanma sonucu tahliye edildim. Daha sonra da yargılanmam sonucu hakkımda kesinleşmiş bir hüküm kurulmadan yargılandığım maddelerle ilgili değişiklikler nedeniyle hakkımdaki dava düştü. Bu dönemde sayısız işkence, kötü uygulama, hukuksuz cezalandırmaya maruz kaldım ve başka tutuklulara yapılanlara da tanık oldum. "lazo" lakaplı gardiyan tarafından atılan dayak sonucu cezaevinde sol kulak zarım yırtıldı. Halen kulak zarım yırtık durumdadır. Bu ve diğer maruz kaldığım bütün uygulamaları ve tanık olduklarımın hepsini tüm teferruatıyla anlatma ve kanıtlarını ortaya serme çaba ve hakkımı dava açıldığında yapacağım tanıklık sırasında kullanma hakkımın saklı tutulmasını ve o dönemde gerekli olanakların sağlanmasını arz ve talep ederim. 7 Ekim 1982'de gözaltına alındığımda 15 gün İstanbul Gayrettepe'de sorgulandım. Sonra 22 Ekim 1982'de ve Diyarbakır Kurtoğlu kışlasında yaklaşık 55 gün sorguda kaldım. Sorgulamanın yapıldığı 70 gün sürekli dayak, falaka, elektrik verilme, aç ve susuz bırakılma türünden her türlü işkenceye maruz kaldım. Eşim ben gözaltına alınmadan önce benim teslim olmam için rehin alındı. Ben tutuklandıktan hemen sonra Aralık 1982'de cezaevi götürüldüğümüzde o dönem iç emniyet amiri olan ali Osman Aydın'ın emriyle cezaevi ana koridorunda cezaevine yeni getirilmiş 15'e yakın biz tutuklular 20-25 görevli erin saldırısına uğrayarak kaba dayaktan geçirildik. Sonra o dönem kaldığım 12. Koğuştan alınarak 5 Nisan 1983'e de hiç bir gerekçe gösterilmeden 36. Koğuş olarak tabir edilen ve hücrelerden oluşan bölüme götürüldüm. Orada 1 kat 5. Hücrede 2 ay boyunca kanalizasyonu taşmış ayak bileklerime kadar kanalizasyon sularının içinde kaldığım hücreye konuldum. Bu süre içinde itirafa zorlandım. Böylece dava sürecine müdahale edilmek istendi. Ayrıca Ocak 1984'te bulunduğum d blok 23. Koğuşu'n basılması sonucu sürüklenerek ve coplarla kalaslarla dövülerek götürüldüğümüz sinema salonunda atıldığım yerden boğazım sıkılarak 2 ay konuşamaz durumda kaldım. Şu andaki sesim kendi doğal sesim değil, fazla uzun veya yüksek sesle konuştuğumda sesim hemen

kısılmaktadır. Dayak sonucu perişan olmuş bir vaziyette yine 36. Koğuştaki hücrelere konuldum. Tahliye olana kadar cezaevinde ve mahkemeye götürülüp getirilirken dayak ve işkence hep devam etti. Mahkemede devam eden bir duruşmada cezaevinde yaşanan zulmü anlattığım için şahsıma 2 duruşmaya çıkartılmama cezası verildi. Mahkeme kayıtlarında bu durum sabittir. Yukarıda açıkladığım nedenlerle, Kenan evren ve 12 Eylül görev almış yöneticilerden davacıyım. Müslim üzülmez

Müslim üzülmez, İstanbul (18 Ocak 2012 12.32)

Ülkemin, geçmişinde yaptığı hataları tanıyan, kabul eden yetişkinliğe ulaşmasını istiyorum!

Şükrü münoğlu, (18 Ocak 2012 12.39)

Yüzbinlerce işkence gören kişi adına hesap sorulsun istiyorum.

Erdoğan Özbay, aydın (18 Ocak 2012 12.42)

Ruh halimizi bozdular. 1981 yılında ben asistan iken bir yüzbaşı savaş kıyafetiyle d.ü. tüm akademisyenleri toplayıp konferans salonunda "Kürt yokturu" gözlerimizin içine baka baka anlattı ben hala çok kızımın, kızım ve oğlum normal hal görmeden büyüdüler. Halk oylamasında şeffaf zarlarla oy kullandırıldı. Her sandıkta bir iki sivil ihbarcı vardı. Söylenecek çok söz var...

Kahraman gündüz güzel, Diyarbakır (18 Ocak 2012 13.06)

Babam bir öğretmen ve o zaman bir okul müdürüydü, çeşitli nedenlerden hapislere atıldı,10 yıl görevinden uzaklaştırıldı. Bizim hayatımız bu rezil adamlar sayesinde hala düzelemedi.

Gürcan Öztaş Gündoğdu, adana (18 Ocak 2012 13.09)

Bu darbe ülkenin 50 yıl gerilemesine neden oldu. Çok sayıda masum insanımız öldürüldü ya da işkence edildi. Bunların yüzünden ülkemiz çok geriden geliyor her alanda. Sadece bu darbe değil 1960 ihtilali de aynı şekilde vatanını sevmek kendi insanını öldürmek midir? Ben bunların bizim ülkeye hiçbir zaman hizmet ettiklerini düşünmüyorum başka ülkelerin kuklaları olmuşlar...

Osman pala, İstanbul (18 Ocak 2012 13.26)

Ülkemin geçmişinde yaptığı hatalarıyla mutlaka yüzleşmesi gerektiğine, hangi nedenle olursa olsun tüm geçmiş hatalarıyla yüzleşecek olgunluğa

erişmesi temenni ve dileklerimle, korkmadan, çekinmeden, neye mal olursa olsun. Demokratik teamüllerin gereğini yapması gerektiğine inanmak istiyorum.

Mehmet Veysi çevrim, Diyarbakır (18 Ocak 2012 13.41)

İşkencecilerden, katillerden, insanlık düşmanlarından hesap sorulsun istiyorum...

Serdar güzel, adana (18 Ocak 2012 13.42)

17 yaşındaki Erdal Eren'in, adli tıp kurumu işbirliğiyle yaşını büyülterek, "asmayalım da besleyelim mi" diyerek idama göndermesi en çarpıcı gerekçelerden örneğin...

Oya katkıcı, aydın (18 Ocak 2012 13.49)

Ben de 12 Eylül mağduruyum. Gazi üniversitesinde iken 1402'lik olarak üniversiteden atıldım. Dolayısıyla, 12 Eylüllülerin tümünün yargılanmasını istiyorum. O tarihteki sıkıyönetim komutanları, YÖK üyeleri ve rektörler mutlaka yargılanmalıdır. Saygılarımla.

Tahir Hatipoğlu, Ankara (18 Ocak 2012 13.54)

Demokratik yollarla toplumsal problemleri çözmenin dışında asla bir yol ve yöntem kabul etmiyorum.

Nazım can, Diyarbakır (18 Ocak 2012 13.57)

Demokratik birçok haklarımız kısıtlandığı ve birçok masum insanımız zulüm gördüğü için destekliyorum.

Mehmet Özkal, Kocaeli (18 Ocak 2012 14.35)

Yüzlerce, binlerce kişinin ölümden 12 Eylül'ü Kenan Evren'i sorumlu tuttuğum için. 13 yaşındaydım darbe olduğunda ve askere olan tüm inancımı yitirdim o gün bugündür. Bu satırları yazarken bile, içim daralıyor, nefesim kesiliyor. Bu dava çok önemli ülkenin geleceği açısından, bazı cezalar sembolik de olsa...

Mehmet karaca, (18 Ocak 2012 14.41)

Ben 15 yaşında bir lise öğrencisiyim. 12 Eylül ülkemiz ve dünyadaki tüm sol hareketleri ezmek adına en utanç verici harekettir. Ben neden mi şikâyetçiyim? Hak ve özgürlük arayan ezilenlere işçilere, tüm halklara karşı yapılmıştır. Darbeden günümüze kadar insanları bir korku salmış, devletin büyük ordusuna karşı bir kin beslenmiştir. Bende bir solcu olarak yasaklanan, işkence gören,

okunamayan kitapların günümüze ulaşamadığı ve sol görüşü yok etme gibi düşünceye kapıldıkları için Kenan evren ve 12 Eylülden şikâyetçiyim

Ömer Faruk Gülbay, Gaziantep (18 Ocak 2012 14.45)

Birileri dayanılmaz acılar çekti. İnsanın insana zulmü kadar acıtan bir şey olamaz. Alnımızda kara bir leke olarak kaldı. Yüzleşmezsek ve yargılamazsak kalmaya devam edecek. Daha birçok acıyla yüzleşmek gerektiği gibi. Yüzleşirsek ve yargılarsak, belki umutlarımı düştükleri yerden tekrar kaldırabilirim.

Gülnaz Ceyhan, adana (18 Ocak 2012 14.46)

20 yaşında bir genç olarak tarihimin kan kokulu ve bin bir türlü usulsüzlük dolu bu yıllarını okudukça ve hatırladıkça tarihimden utanıyorum!

Emine Eraslan, İstanbul (18 Ocak 2012 14.53)

Tahmin ediyorum tarih 1985 idi. Ve ben o zamanlar 5 yaşındaydım lisenin bahçesinde top oynuyordum. Uzaktan ses geldi kaçın askerler geliyor(jandarmalar) şimdi anlıyorum ki darbenin izleri sürüyormuş ben daha 5 yaşındayken, 1980 doğumluyum ağustosun 3 ünde dünyaya gelmiştim şimdi 32 yaşındayım. Erdal ereni tanıdım, daha 17 sinde yaşı büyütülerek asılmış diğer asılan bütün solcu ve sağcıları asan zihniyetten davacıyım bu ülkede darbe yapıp 50 yıl geriye iten 12 Eylül darbecilerinden bende davacıyım.

Mehmet şerif Karamehmetoğlu, Diyarbakır (18 Ocak 2012 15.00)

Yurtta sulh cihanda sulh! Savaşların olmadığı dünya istiyoruz.

Serpil demir, İstanbul (18 Ocak 2012 15.14)

Yapılan zulümleri ve haksızlıkları kınıyorum. Ve adalet yerini bulsun istiyorum.

Mihrican Yiğitsoy, Yozgat (18 Ocak 2012 15.19)

Adalet yerini bulsun

Kübra esen, İstanbul (18 Ocak 2012 15.33)

Bende davacıyım öğretmen eşi olarak ilk çocuğuma hamileydim hamileyken eşim gözaltına alınıp işkencelerden geçti. Çıktıktan sonra doğum yaptım çocuğum 10 günlük iken eşim 1402 sayılı yasayla görevinden atıldı. Ben ve çocuklarım 12 Eylülün gazabına uğradık ailece büyük sıkıntılar çektik sağlık hizmetleri alamadık. Yaşananları bende yaşamış gibi oldum Kenan evrenden ve darbenin mimarlarından bende şikâyetçiyim

Şakire Önal, Diyarbakır (18 Ocak 2012 16.11)

Babam ilköğretim öğretmeniydi ve 12 Eylül darbesiyle zorunlu emekliliğe sevk edildi. Emekliliğin ardından arkadaşları çalışmaya devam ederken zorunlu emekli olmanın yıllarca üzüntüsünü yaşadı. Ekonomik sıkıntısında ayrı bir durum. Genç yaşında emekli olmayı hiç hazmedemedi. 2000 yılında geri dönebildi fakat yaş durumundan fazla çalışamadan ayrıldı. Babam 2010 yılında rahmetli oldu. Evladı olarak bende şikâyetçiyim.

Hüseyin Aytan, Iğdır (18 Ocak 2012 16.16)

O gün Diyarbakır cezaevinde yaşananları amcalardan ve çevremdeki bizzat yaşayanlardan duyduğum onur kırıcı ve her türlü işkenceyi reva gören o günkü zihniyeti kınıyorum gün yapılan işkenceleri duyduğumda bile tüylerim diken diken oluyor. Acaba yaşayanları, onları nerelere götürmüştür...

Mehmet şah tapkan, İstanbul (18 Ocak 2012 16.40)

Adalet yerini bulsun istiyorum...

Talat Özman, İzmir (18 Ocak 2012 17.11)

Çocuktum, her gün evimizi basan askerlerin ve polislerin baskı ve dayaklarına maruz kaldık. Çocuktum sosyalist olan anne ve babamın bir gün eve hiç dönemeyeceklerinin korkusuyla büyüdüm. Çocuktum, 12 Eylül benden çocukluğumu çaldı.

Deniz yılmaz, İstanbul (18 Ocak 2012 17.49)

Hiçbir hakları yokken onca insanı katlettiler, sürdüler, geleceklerini kararttılar. Şimdilik bu dava burada sürse bile asıl öte âlemde davacı olacağım...

Lazgin akan, İstanbul (18 Ocak 2012 17.57)

12 Eylül bu ülkede en az 1 milyon genci "bir şekilde" öldürdü; halkı askerin köpeğinin bakıcısı konumuna getirdi; askeri putlaştırdı, halkı köleleştirdi. Allah'tan önce millet bunun intikamını almalıdır!

Ali murat tekinsoy, Adıyaman (18 Ocak 2012 18.19)

12 Eylül sonrası birçok kez gözaltına alındım. İşkencelere tabi tutuldum, hukuksuzluğun hukuk addedildiği süreçte yaşam koşullarım sıfırlandı, kamu haklarından men edildiğim için fakülte mezunu olduğum halde kamuda görev alamadım. Serbest çalışmamın önünde de " siyasi ve hukuki" engeller olduğundan,

hiçbir işte çalışamadım. Babalık görevlerimi de çoğu zaman yerine getiremedim. Bana, bizlere bu acıları yaşatan generallerden, işkencecilerden davacıyım.

Rıfat sefali, Diyarbakır (18 Ocak 2012 18.46)

İnsanlık suçu...

Fahri erdi malkoç, Zonguldak (18 Ocak 2012 19.04)

Davacıyım çünkü bu ülkede etkisi hala devam eden bir travma yaşatmışlardır.

Pakize Gürhan, İstanbul (18 Ocak 2012 19.09)

Çünkü bedensel engelli olmama rağmen sırf Adıyaman milletvekilinin yeğeni olduğum için silahlı örgütten gözaltına alınıp işkence tezgâhlarından geçtim 6 ay tutuklu kaldıktan sonra fişlenip serbest bırakıldım ancak Atatürk ün 100 yılı nedeniyle özürlülere tanınan haklardan yararlandırılmadım bugünkü işsizliğime sebep oldu

Hamdi yıldırım, Adıyaman (18 Ocak 2012 19.13)

12 Eylül gençliğimi çaldı, davacıyım

Necla türemen, bursa (18 Ocak 2012 19.16)

12 Eylülde içeri alındım aylarca sorgusuz sualsiz içerde tutuldum; içeride kaldığım süre boyunca çeşitli işkencelere maruz kaldım. Fişlendim. Salıverildim. Daha sonra "yeniden örgütleniyorsunuz" diye tekrar tutuklandım. Bir yıldan fazla içeride yattım. Beraat ettim. 4 yıl açıkta kaldım hala haklarımın bir kısmını alamadım, davacıyım.

Ali demirci, Denizli (18 Ocak 2012 19.29)

Toplumsal muhalefetin önü kesildi. Toplumun örgütlü kesimleri susturuldu, sindirildi. Toplum ses çıkaramaz duruma getirildi. Dışa bağımlılık arttı. Sosyal haklar budandı. 24 Ocak kararları bu sayede uygulanabildi. Demokrasi dışı tutumlar cüret buldu.

Hüseyin gündüz, aydın (18 Ocak 2012 19.38)

21 yaşındaydım, ailemde işkence görmeyen tek birey o zaman 1 yaşında olan oğlumdu. Sonra yıllarca süren Mamak cezaevi işkenceleri. Hitler bile bizim 5 darbeci generalden daha zalim olamaz. Çünkü öldürmek bile yıllarca işkence yapmak kadar zalimce bir davranış değildir. Sadece darbe sonrası işkence ve cinayetlerin değil 12 Eylül öncesi işlenen bütün cinayetlerin de sorumlusu 12 Eylül darbecileridir. Kenan Evren'in pişmanlık yasasından yaralanması için o zamanki ABD yöneticileri ve CIA ile işbirliğini itiraf etmesine fırsat

verilmelidir. 12 Eylül askeri mahkemelerinin bütün kararları geçersiz sayılmalıdır. O dönem işkence yapmaya zorlanan askerler tanıklığa çağrılmalıdır.

Sezai Tanyolu, Ankara (18 Ocak 2012 19.44)

Kişisel gerekçelerim: on bir yıl sürgünde yaşadım. Annemle ölmeden evvel vedalaşamadım. Ülkeyi karanlıklara boğdular. Daha ne olacak ki...

Fevzi şolt, (18 Ocak 2012 19.45)

Bu ülkenin geleceğini çaldılar, davacıyım...

Mehmet burunkaya, Antalya (18 Ocak 2012 19.52)

Masum bebeklerden soğukkanlı derin devlet katilleri yaratılmasında, insanların ötekileştirilip birbirlerine hedef gösterilmesinde, ülkenin demokrasi yolunda geriye gitmesinde, aydınların katledilmesinde kısacası ülkenin bugünlere gelmesinde 12 Eylül'ün payı var. O yüzden hesap vermeliler.

Çağdaş gündüz, aydın (18 Ocak 2012 19.52)

12 Eylül toplumun huzur ve güvenine gem vuruldu. Babamın 1914 yapımı alman malı parabellum tabancası vardı jandarmaya teslim etmek zorunda kaldı. Daha sonra verilecek ümidiyle. Maalesef geri verilmedi.

Vedat baş, düzce (18 Ocak 2012 20.07)

İdam kararı almak için yaşı büyütülen ve işkence gören acı çekmiş bütün insanların anısına ve 12 Eylül yasasının felaketlerini hala yaşadığımız için ve binlerce neden yüzünden demokrasiye adalete inanmayanlar için...

Arzu başaran, İstanbul (18 Ocak 2012 20.07)

Çünkü bugün ne durumdaysak ve gelecekte bizi neler bekliyorsa ki nelerin beklediğini görmek için müneccim olmaya gerek yok, bunun sorumlusu 12 Eylül'dür

Hatice yağız, İzmir (18 Ocak 2012 20.09)

O günlerde yaşananların korkusuna o dönemden sonraki nesli apolitik yaptıkları için davacıyım...

Gülşen çıtak, Ankara (18 Ocak 2012 20.16)

Kitap yaktık, harika iki insanı aylarca evimizde gizledik, ağabeyimi 12 yıl boyunca ancak yurt dışına çıkabilirsek gördük. Küçük erkek kardeşim hiç yoktan içeride tutuldu 40 gün... Çıktığında limon gibiydi... Sapsarı ve zayıf...

Annemin ve babamın üzüldüğüne ve kahrolduğuna kahroldum... Bir daha olmaması için davacıyım...

Pervin Mısırlıoğlu, İzmir (18 Ocak 2012 20.32)

12 Eylülde 6 yıl haksız yerde içerde kaldım, ağır işkence gördüm, vücudum üzerinde halen tahribatlarını taşıyorum. Davaya müdahil katılmak istiyorum. Onu için davacıyım,

Mehmet Nuri balcı, Diyarbakır (18 Ocak 2012 20.43)

Sadece evrenden değil, 12 Eylül utancının gerçekleşmesinde rol oynayan bütün herkesten davacıyım... Bir daha yaşanılmaması dileğiyle...

Kemal dağlık, Konya (18 Ocak 2012 20.49)

12 Eylülde iki buçuk yıl hapis yattım daha sonra da beraat ettim. Darbeyi yapanlar ise yargılanmıyor.

Çiğdem Güngör, İstanbul (18 Ocak 2012 20.49)

1981 yılında henüz lise 2. Sınıf öğrencisi iken hiçbir gerekçesi olmaksızın bursa emniyet müdürlüğü nezarethanesinde 6 gün gözaltında tutuldum.

Mehmet oruç, bursa (18 Ocak 2012 20.51)

05.08.1981 günü gözaltına alındım. Sinop cezaevinde 7 gün-gece 'domuzluk'da tutuldum. Girişine 'polis okulu' levhası konulan öğretmen lisesinde elektrik ve falaka gibi işkence uygulandı. 75 gün sonra tutuklandım ve çorum as. Cezaevine gönderildim. 14 Mayıs 1982 de tutuksuz yargılanmak üzere bırakıldım. Göreve ancak tüm suçlamalardan 'beraat' edince, Aralık 1982 de dönebildim.

İbrahim Çakaloğlu, Sinop (18 Ocak 2012 20.58)

Darbe gibi affedilemez bir insanlık suçu işlediler. Ülkeyi en az yüz yıl içinden çıkılmaz bir bataklığa sürüklediler. Yoldaşlarımızın yaşamlarını da çocuklarımızın yaşamlarını da çaldılar. İşkence yaptılar, katliam yaptılar. Yetmedi bir de başımıza 'değiştirilemez' anayasa maddeleri ve rezalet kurumlar bıraktılar. Dahası buraya sığmaz...

Ayşe Batumlu, bursa (18 Ocak 2012 21.00)

Cuntanın cinayetlerinin hesapsız kalmamasını istiyorum...

Ömer Faruk lök, Elâzığ (18 Ocak 2012 21.03)

Elazığ 1800 evlerde olmadık işkencelere maruz kaldım...

Aydın coşkun, İzmir (18 Ocak 2012 21.08)

Ben İzmir'de sıkıyönetim askeri mahkemede 15 yaşında 1979 yılında TARİŞ Gültepe olayları edeniyle İzmir'in Çamdibi semtinde yasadışı gösteride alindim. 15 gün poliste işkencede kaldım sonrasında da 2,5 ay Narlıdere askeri cezaevinde kaldım. Tek başıma yargılandım ve ceza aldım cezam tecil oldu. 12 Eylül sonrası ve öncesi gözaltına alindim, işkence gördüm ve salındım. Ege ordu sıkıyönetim komutan liginin kararı idile 1402 sıkıyönetim yasasına muhalefetten cunta Türkiye'de 16 yaşımda okuma hakkımı elimden aldı. Yıl 1981 idi ve sonrası da baskı işkence ve gözaltı ve yıllarca cezaevinde yatma ile devam etti... Demokrasi ve özgürlükler adına davacıyım.

Recep babacan, İzmir (18 Ocak 2012 21.23)

Ülkemin geleceğine set çekmeye kalktılar...

Deniz kavalcı, İstanbul (18 Ocak 2012 21.44)

Hem ben ve ailem bundan hem maddi hem de manevi olarak zarar gördüm. İnsanlık adına da büyük bir zulüm yaşandı. Onurumuz incindi geleceğe yönelik güvenimiz sarsıldı...

Serap gürkaşlar, İzmir (18 Ocak 2012 21.47)

Tahsin Şahinkaya, devletin bütün gücünü kullanıp haksız yere devlet ve vatandaşın hakkı olan gayrimenkullere ve mallara el koymuş, bandırma bölgesinde daha öncede görev yaptığından burada birçok insana işkence yaptırıp gözdağı vererek kendi ve yakınlarının zimmetine hukuksuz olarak araziler üzerine konmuştur.

Abdullah vatandaş, Balıkesir (18 Ocak 2012 21.50)

Ülkemiz insanlarını mahvetti, davacıyım.

Tahsin Özbek, Adıyaman (18 Ocak 2012 21.52)

Davacıyım "bi sağdan bi soldan astık" diyen darağacından; bu gün olsa yine yapardım diyebilen zihniyetten davacıyım. Berfo analar bir daha ağlamasın diye davacıyım. Muhsin başkanları anadan üryan soyanlardan davacıyım. Kemal Burkay'lar her ne fikri savunursa savunsun kendi ülkesinde, ülkemizde rahatça yaşayabilsin diye davacıyım. Biz 12 eylülzedelerin evlatlarıyız. Bizden başka nesiller böyle bir şeyi bir daha duymasın bile diye dalayıcıyım.

Kerem Uğur, Antalya (18 Ocak 2012 21.53)

1.5 yıl okuduğum okula giremedim. Ailemin yaşadığı ev defalarca basıldığı için kaçak yaşadım. Davacıyım

Hasan gürkaşlar, İzmir (18 Ocak 2012 21.55)

1997 de özel harp üç ay boyunca; dünyada cennet vadi ile katılmamı, aksi durumda buharlaştırılmakla tehdit edildim... Cumhuriyet savcılıklarında suç duyurum var... Emniyet müdürü bir işlem yapamayacaklarını söylediler...

Rıza razı, ağrı (18 Ocak 2012 21.55)

Kuran kursları 4 yıl kapalı kaldı, birçok hoca eziyet çekti, çoluk çocukları aç susuz kaldı, kuran kursu dernekleri kapatıldı evet bunların hesabını yarın ahirette an ağır bir şekilde verecekler fakat dünyada da hesap vermeleri için davacıyım.

Zekeriya çilingir, çorum (18 Ocak 2012 21.59)

Darbeler insanlık suçudur bu nedenle darbeciler insanlık suçu işlediler. İşledikleri suçlar dilekçelere sığmaz. Davacıyım.

Şadan beceren, Edirne (18 Ocak 2012 22.00)

Çünkü şahsi menfaatleri için insanlığı öldürmüşlerdir.

Hasan tikit, Afyonkarahisar (18 Ocak 2012 22.01)

12 Eylülden ve onun kurucusu Kenan Evren'den davacıyım çünkü yüzlerce genç insanlık dışı işkencelere maruz kaldı, ölümler yaşandı, suçsuz insanlar (sırf Kürt olduğu için) cezaevlerine kondu. Türkiye ve dünya tarihinde eşi benzeri görülmemiş bir insanlık suçu işlendi. Ve en kötüsü hesabı hala sorulmadı... Hesabı sorulmalıdır.

Melahat abak, İzmir (18 Ocak 2012 22.01)

Zalimlerden hesap sorulmalı, yaptıkları yanlarına kalmamalı. Bütün mazlumlar adına hesap sorulmalı ki, bir daha akılsızlık edip milletin başına çorap öremesinler. Gencecik masum çocukların asılması unutulmasın, sebep olanlar da Latin Amerikalı cuntacıların akıbetine uğratılarak hapislerde yaşına başına bakılmaksızın çürütülsün. Kimse, hesap sorulamaz olamasın.

Kalender yapıcı, çorum (18 Ocak 2012 22.04)

12 Eylül sonrası gözaltına alındım. 55 gün insanlık dışı işkencelere tabi tutuldum. Bir yıl boyunca askeri cezaevinde tutuklu kaldım. Çekilen acılar için, yapılan işkenceler için, tecavüzler için, idamlar gözaltılar ve gözaltında

kaybolanlar için faili meçhuller için, çalınan gençliğimiz için kısacası kaybettiğimiz tüm değerler o yılları, o acıları yaşamış biri olarak davacıyım.

Zuhal dargı Göktepe, İzmir (18 Ocak 2012 22.06)

Darbecilerden hesap sorulsun, yaptıkları yanlarına kalmasın. Adalet yerini bulsun.

Asiye yapıcı, çorum (18 Ocak 2012 22.07)

Halkın geleceğiyle keyiflerince oynadıkları için! Korkuyla yönetilmeye sessiz kalan bir nesle sebep oldukları için! Adaletin var olduğuna inanmak için!

Yılmaz Özkaya, İstanbul (18 Ocak 2012 22.09)

Sırf yönetime el koymak için bu ülkenin (sağ veya sol görüşlü hiç fark etmez), evlatlarının ölümünü izlediği için...

Sinan yologlu, Ankara (18 Ocak 2012 22.10)

12 Eylül gelmeden ODTÜ Gaziantep kampüsünde mühendislik öğrencisiydim. Aranır duruma düşüp okulu bıraktım. 1982de İzmir'de yakalandım. Tabi işkenceden 45 gün sonra tutuklandım. Daha sonra Gaziantep'e götürülüp bir işkence faslı da orda yasadım. Hatta sağ köprücük kemiğim kırıldı. Dosyam İzmir davasından ayrılıp Gaziantep tdkp davasıyla birleştirildi. 10 yıl ceza aldım. En son adana cezaevinden tahliye oldum. Eşim de 5 yıl ceza alıp yattı. O dönem çektiklerimizin yanında sonraki yaşamımızı da alt üst etti 12 Eylül. Haliyle bu 12 Eylül kalıntılarından ben de davacıyım.

Hacı Demirhan, İzmir (18 Ocak 2012 22.23)

İnsan hak ve özgürlüklerinin olmadığı bir anayasa hazırlayarak toplumda korku imparatorluğu kurdukları için, ülkeyi 20 sene geriye götürdükleri için, demokratik hayatı baltaladıkları için...

Ramazan kar, Gaziantep (18 Ocak 2012 22.26)

Cezaevlerine konulduk, işkencelere maruz kaldık, hukuksuz yargılandık, okuma, öğrenme, çalışma, görüş bildirme, insan olarak var olma haklarımız ellerimizden alindi, davacıyım.

Zeynep kaplan, (18 Ocak 2012 22.46)

Nazi sendromunu yenileyen ve tüm ülke halkını zorbalıkla sindirtmeye çalışan diktatör. Yüzbinlerce insani faili meçhule sürükleyen kan akıtan vampir

resimdir. Tarih tekerrür etmez diliyorum fakat son nefesinde dahi olsa yargılanıp cezalandırmasını diliyorum.

Lorin roussel, İstanbul (18 Ocak 2012 22.53)

12 Eylül askeri darbeyi yaparak, ülkeyi en az 12 yıl geri götürdüğü için, faşizan bir anayasa yaptığı için, 17 yaşındaki Erdal Eren'e "asmayalım da besleyelim mi?" dediği için, cezaevlerinde insanlara insanlık dışı işkenceler yapıldığı için Evren'den davacıyım.

Sabriye uzubıyık, Ankara (18 Ocak 2012 22.59)

Adalet yerini bulsun

Mehmet girgin, ağrı (18 Ocak 2012 23.13)

1402 ile işimden atıldım. 10 sene çoluk çocuk sürüldük. 10 sene sonra mahkemeyi kazanarak işime geri döndüm. Emekli olduğumda İzmir'deki sıkıyönetimin olduğu tarihler arasındaki kıdem tazminatımı vermediler. Mahkemeyle alıp alamayacağımı da bilemiyorum. Zaten avukat tutacak gücüm de yok. Bu konularda bilgi veren veya yardım eden bir kurum var mıdır? Selamlar.

Erdoğan fıstıkoğlu, İzmir (18 Ocak 2012 23.29)

Yargılansın hatta denizler gibi idam edilsin; yok etti, gerçek devletini seven insanları yok etti, onlara geriye nasıl can verecek?

Rehan dağlı, İstanbul (18 Ocak 2012 23.32)

Cunta, toplumu baskı ile sindirilmiş, ülkeyi karanlığa sürüklenmiştir. Cunta, apolitik bir gençlik yaratarak kuşağımın kimliksizleşmesine ve köksüzleşmesine neden olmuştur. Cunta, belleksiz bir toplum yaratmıştır. Cunta, dinci gericilik ile toplumu kötürümleştirmiştir.
Cunta, 24 Ocak kararlarının uygulanmasına zemin hazırlayarak emekçilerin haklarını gasp etmiştir. Cunta, her türlü örgütlenmeyi yasaklayıp kötüleyerek örgütsüz bir toplum yaratmıştır.

Devrim boran, İstanbul (18 Ocak 2012 23.38)

Aylarca yıllarca onlarca insanın ölümüne sırf darbe zemini olsun diye ses çıkarmadıkları için. Ülkeyi ve demokrasiyi onlarca yıl gerilettikleri için.

Serdar Erol, Eskişehir (18 Ocak 2012 23.42)

Ben de 12 Eylül'de işkence gördüm ve hapis yattım. Sadece kenen evrenden değil o dönemin görevlilerinden, insanlara insanlık dışı işkence yapan herkesten davacıyım.

Nevin kamilagaoglu, Ankara (18 Ocak 2012 23.47)

Güzel Türkiye'mizi 50 yıl geri götürülerek af edilmez yüzbinlerce insanlık suçu işlediler. Nice insanları mahvederek ve binlerce yuva yıkıldı. Her iki cihanda da halkın ahını çeksinler. Şahsım da hiç yoktan sendikacıyım diye 1402 sayılı sky ile işimden atılarak içeri tıkıldım ve beraat ederek çıktım. Ancak ekmeğimden edildim. Tabii ki sorumlu sadece bu iki ihtiyar değil en az 500 rütbeli sorumludur. Savcıların araştırıp bulmaları gerekiyor.

Ali kılıç, İstanbul (19 Ocak 2012 00.09)

Bu güne kadar yargılanmadıkları için...

Ferhat düzyatan, Bingöl (19 Ocak 2012 00.24)

Devlet kurumları, büyük basın, yardakçı üniversite yönetimleriyle beraber NATO destekli insanlık suçu işlemiş cinayet şebekesinin elebaşısı olduğu için...

Naci turay, İstanbul (19 Ocak 2012 00.44)

Onun döneminde bütün kütüphanemi annem ve babam nehre döktü veya yaktı. Esas duruşta bekleyen yargıçlarda yargılansın. Davacıyım.

Kemal Avşar, İstanbul (19 Ocak 2012 01.00)

Bu ülkede yaşayan insanlara çektirilen acıların, yaşatılan korkuların, kaybettirilen yılların hesabı sorulmalı; bundan sonra darbelerin yolu kapanmalıdır.

Arif ismet yılmaz, Tekirdağ (19 Ocak 2012 01.21)

Davacıyım çünkü bende babamı kaybettim, 6 yaşında bir araçta 5 kişi öldü halen faili meçhul babasızlığın acısını bildiğim için davacıyım

Sevim ekici, İstanbul (19 Ocak 2012 01.35)

Bu ülkenin milli ve manevi değerlerini hiçe sayıp, şerefli Türk ordusunu kendi çetesi gibi yöneten, istediği gibi halka zulmeden, şerefli Türk ordusuna gönderdiğimiz evlatlarımızı eşşek gibi kullanıp ve döven, istediğinde demokrasiyi hiçe sayıp tankları sokakta halkın üzerine yürüten, ordunun her türlü imkânını kullanıp ama PKK terörünü bitirmeyip uzatarak kendilerine olağanüstü halden maddi çıkarlar sağlayan, nasılsa siyasiler yiyor deyip ordudan da kendileri yiyen, binlerce kızımızı üniversiteye almayan ve devlet dairelerinde iş vermeyen bu alçak şerefsiz cuntacıların hepsini asalım ki bundan önce menderesi asan zihniyet

bundan sonra bir daha başkaldırıp bu ülkeyi 50 sene daha geriye götürmesin. 94 yaşında yaşına hürmet deyip o ve onun paşalarına Türkiye hür demokratik Müslüman gerçeğini bundan sonra gelecek ordu mensuplarına ders olması için asalım. Ya da hapislerde gebersinler... Bu tarafta hesap veremezler ama öbür tarafta haklarımızı helal etmiyoruz onlara...

Beraattin sandalcıoğlu, İstanbul (19 Ocak 2012 02.08)

Yazmaya ne gerek var. Kim unutmuş olabilir ki...

Seral mersinli Akgün, İzmir (19 Ocak 2012 02.14)

Dünün hesabı sorulmadan, yarının geleceği olamaz.

Fadik Koç, adana (19 Ocak 2012 02.25)

1983 yılında devlet memurluk sınavını kazanıp, sıkıyönetim k.lığından "sakıncalıdır iş başı ataması yapılamaz" aldım...

Kazım demir, İstanbul (19 Ocak 2012 02.28)

Temmuz 1981de babamın kahvehanesi basıldı, babam 1 hafta bursa emniyet müdürlüğünde işkence gördü, ruhsatlı silahını iade etmediler. Evim basıldı, annem beni ve yengemi kaçırdı. Evim basılmadan önce kitaplarımı kaçırabildim ve komşunun sobasında temmuz sıcağında yakmak zorunda kaldım. Oysa biz ne bir yere üyeydik ne de siyasetin içindeydik. Tek suçumuz babamın, kahvehanede bazı şarkıları çalmasıydı.

Birsen şahin, bursa (19 Ocak 2012 03.30)

Türkiye'ye kaybettirilen yılların, faili meçhullerin, hala ağır aksak yürüyen demokrasinin, din, ırk ve düşünce yüzünden yapılan ayrımcılıkların hesabının sorulmasını istiyorum.

Zeynep Aydınlı, Ankara (19 Ocak 2012 06.33)

İnsanlara yapılan işkencelerden ve bundan hayatını kaybedenlerin anısına

Kadriye lindsey, adana (19 Ocak 2012 07.14)

Binlerce masum vatanını sevmekten başka suçu olmayanların taze fidanlarımızın anısına. Sahipsiz değilsiniz.

Mahmut Ünver, Kırşehir (19 Ocak 2012 09.21)

Kaybettiklerimiz için.

Burcu ballıktaş, Ankara (19 Ocak 2012 09.56)

Ben davacıyım sadece bedenlerimizde bırakmış olduğu acılar için değil, ülkemin geleceğini bir süreliğine bloke ettiği için, ruhlarımızda tamir edilemeyecek derin acılar bıraktığı için

Şule deniz, İstanbul (19 Ocak 2012 09.57)

Ben ne dersem o olur hesabıyla kendilerini ülkenin sahipleri olarak gördükleri ve binlerce masumun katiline sebep oldukları için

Halil ilhan, Van (19 Ocak 2012 10.07)

Geleceğim çalındı.

Serhad Güngör, Tunceli (19 Ocak 2012 10.07)

Yargılanmayan bütün darbeciler, diğer darbelere ve darbecilere cesaret vermiştir. 28 Şubat benim için bir kâbus olmuştur, geleceğimi karatmıştır, bundan sonra darbe yapmak isteyenlere bir ders olsun.

Münevver yıldız, İstanbul (19 Ocak 2012 10.11)

Formdaki gerekçelere katılıyorum.

Ertuğrul sağbilge, İstanbul (19 Ocak 2012 10.17)

Çevremde ve kendimde en azından yaşattığı korkunun olumsuzluklarını yaşadım, kendi açımdan en güzel gençlik yıllarımı istediğim gibi yaşayamadım.

Levent durmak, bursa (19 Ocak 2012 10.52)

23 Kasım 1980 doğumluyum. Ailem ben dünyaya gelmek üzereyken, sıkıyönetim yüzünden taksi bulamamış. 12 Eylülden aylar sonra bile devam eden sıkıyönetim yüzünden daha dünyaya gelmeden ölüm tehlikesi geçirmişim ayrıca annemin hastaneye geç götürülmesi yüzünden ömür boyu öksüz kalabilirdim de...

A. Çağlar deniz, Gaziantep (19 Ocak 2012 11.08)

Ben köylüydüm. Siyaset nedir bilmezdim. Irkçılık nedir bilmezdim. Diyarbakır zindanında gördüğüm o vahşet, o işkence hala rüyalarıma girmektedir. Psikolojim bozuldu. Kafamın o lağım sularına sokularak, o pislikler kafamda kuruyordu ve o şekilde aylarca yıkanmadan yatak denilen yerde yatıyorduk. 2 ranzaya 5 kişi sıkışmak zorundaydık. Esas duruşta yatmak zorundaydık. O dayak için hazırlanmış kalaslara burada Allah yok, peygamber izinli... Hepsini anlatsam sayfalar yetmez. Bu caniler yargılansın.

Seyfullah benek, Şanlıurfa (19 Ocak 2012 11.17)

12 Eylül bir insanlık ayıbıdır. Kenan Evren'i yargılamak için çok geç kalındı aslında ama geçte olsa adalet yerini bulmalı ve aldığı binlerce canın, söndürdüğü ocakların, yok ettiği gençlik umutlarının hesabını vermelidir... Hepimiz davacıyız...

Bahar Uluğ, (19 Ocak 2012 11.27)

Ben 12 Eylül mağduruyum. 12 Eylülde psikolojim bozuldu. Fişlendim, iş için ben hangi kapıyı çaldıysam hep karşıma fişlendiğimi söylediler. Toplum içerisinde hep aşağılandım. İş vermediler, ailem perişan oldu. Hala bu çileyi çekmekteyim. İşkence izleri hala bende gözüküyor. Davacıyım. Dosyamı ben açmışım, Diyarbakır savcısına ben müdahilim, sonuna kadar müdahilim, çağırdığınızda hazırım ifade vermeye. Çocukluğumu Diyarbakır zindanlarında geçirttiler. Şikâyetçiyim. Saygılarımla

Suphi Karatay, Şanlıurfa (19 Ocak 2012 11.38)

O dönemin acılarını hala taşıyan biri olarak şunu diyebilirim: hiç bir suç cezasız kalmamalıdır. Hele ki bu bir insanlık suçu ise bunun hesabı 30 yıl sonra bile olsa mutlaka sorulmalıdır. Yalnız bir kaç faşist general değil o dönemin bütün işkencecileri hesap vermelidir.

Akif Köycü, İstanbul (19 Ocak 2012 11.45)

18 aylık evli ve bulutların üstündeyken, tek suçu sendika yöneticisi olan eşimi 7 yıl süreyle benden aldınız. İşkencehane kapılarında işkenceden beter duygular içinde, sevdiğimi bir daha göremeyeceğim endişesiyle geçti gençliğim. Kaybedilenleri, Diyarbakır Mamakları duydukça, gencecik yaşta asılanları gördükçe o koşullarda kendini şanslı hissetmenin suçluluğunu yaşattınız bana. Bir daha asla onu benden koparıp götürdüğünüz günlerin mutluluğunu, geleceğe olan umudumu, bir çalışan olarak işyerindeki güvencemi edinemedim. Bugüne değin bunca faili meçhul olduysa, Uludere'ye kaza oldu denebiliyorsa, hrant'ın davası böyle sonuçlanıyorsa müsebbibi sizsiniz. Davacıyım çünkü bu ülkenin geleceğini gasp ettiniz.

Canset Aksel, Muğla (19 Ocak 2012 11.47)

Yaşanmış bu zulmü tüm zerresine kadar lanetliyorum. Ülkenin kaderiyle oynayan ve bununla övünen insanları lanetliyorum. Terör belasını bu ülkeye musallat eden bu darbecide lanetliyorum. Bundandır ki bende davacıyım.

İsmail demirli, İstanbul (19 Ocak 2012 12.11)

12 Eylül'de 38 gün işkence gördüm. Fişlendim, 5 yıl sona tekrar işkence gördüm. Yıllarca polis tarafından takip edildim. Öğretmenliği bırakmak zorunda kaldım.

İlter topçu, Muğla (19 Ocak 2012 12.17)

Hayatımın akışı değişti.

Gülşen topçu, Muğla (19 Ocak 2012 12.18)

Birçok insanın hayatına mal oldu...

Diva Uluçay, (19 Ocak 2012 12.44)

Bu milleti bölmek için yapılmış oyunlara karşı basiret gösterilip baştan "dur" denebilirdi. Oyunu kuranlarla bir olup izleyenler, yargılansınlar. Ah İnönü'de olacaktı bunların içinde. Ama inş. O da mahkeme-i kübrada verecek hesabını.

Gökçen gürüf, İstanbul (19 Ocak 2012 13.00)

Bende davacıyım, sadece düşüncelerinden dolayı işkence gören ve bundan dolayı hayatını kaybeden insanların anısına.

Pınar aydın, Trabzon (19 Ocak 2012 13.14)

Suçsuz insanların asılmasına, evlerinin yurtlarının dağıtılmasına itiraz etmek ve darbenin Türkiye'nin gündeminden ve sözlüğünden çıkması için, çocuklarımıza daha güvenli demokratik bir ülke bırakabilmek için, ölen on binlerce masum genç hakkını alsın diye imzalıyorum

Mehmet emin Değirmencioğlu, tokat (19 Ocak 2012 13.23)

Hak ve adalet için...

Bayram köse, İstanbul (19ocak 2012 13.29)

Ülkeyi 50 yıl geriye götüren, Kemalizm'in üniformalı bekçilerini başımıza diken, PKK gerçeğini doğuran zihniyeti şiddetle lanetliyorum...

Aydın leventerler, adana (19 Ocak 2012 13.52)

Bütün dünyada askeri darbeci yönetimler ve onların uygulayıcıları hukuk karşısına çıkarılırken Türkiye'de bu gündemden silinmeye çalışılmaktadır. Öyle olmaya özendiğimiz gelişmiş batı ülkelerinde temel hak ve özgürlükler bireyin devlete karşı korumak hakkına sahip olduğu bir alan olarak tanımlanır. Türkiye'de ise toplumun her alanında ilişkiler güç/itaat dengesiyle belirlenir. Böyle bir davanın sadece Türkiye'de bir dönemin hesabının görülmesine değil devlet/toplum/birey ilişkilerinin çağdaşlaşmasına da yarayacağına inanıyorum.

Beytur borovali, İstanbul (19 Ocak 2012 13.57)

Bu toprakların insanlarına bu topraklarda yaşamayı çok görenlerden artık hesap sorulabilmesi için...

Yunus duman, İstanbul (19 Ocak 2012 14.02)

Benim geleceğimi çocuklarımın geleceğini, Türkiye'nin geleceğini çaldıkları için davacıyım.

Mustafa elmas, tokat (19 Ocak 2012 14.18)

Sadece adalet için.

Mahmut demir, tokat (19 Ocak 2012 14.39)

Şayet bizden daha sonra savaşlardan çıkan Almanya, Japonya süper güç ise, darbeler ile ve emperyalistler ile enerji kaybetmemesindendir. Darbecilerden nefret etmemizin temel nedeni budur.

Mahmut Hamdi üçpınar, Konya (19 Ocak 2012 15.43)

O dönemde Fatsa lisesinde öğretmen olarak çalışıyordum. Hiç bir eyleme ve suça karışmadığım halde sadece Fatsalı olduğum için önce sürgün edildim, sonra da tutuklanarak 2,5 yıl ceza evinde kaldım ve beraat ettim. Hakkımı helal etmiyorum ve davacıyım.

Hamdi Sarıhan, ordu (19 Ocak 2012 16.11)

Davacıyım çünkü ülkemi, toplum, din özgürlüğü, millet, milliyet, ekonomi, özgürlük, bağımsızlık ve sayamadığım her şey zarar gördü. Ülkemiz geriledi.

Ayhan çam, Gaziantep (19 Ocak 2012 16.40)

Adalet yerini bulmalı...

Didem karakazan, Trabzon (19 Ocak 2012 16.41)

İşkence altında ölenler için ne yaptığımızı sorduklarında çocuklarımızın yüzüne daha az utanarak bakabilmek için davacıyım...

Tolga Doğruer, Ankara (19 Ocak 2012 16.47)

Darbeciliği suç olarak görüyorum. Bu nedenle yargılanmaları gerekir

Cengiz kurtman, Ankara (19 Ocak 2012 16.54)

12 Eylül şartlarının oluşması aşamasında okuduğum Konya Anadolu lisesinden ayrılmak zorunda bırakıldım.

Muammer demir, bursa (19 Ocak 2012 16.54)

Çünkü insanım.

Çağrı Karakaya, Eskişehir (19 Ocak 2012 17.12)

Çocuğum daha 40 günlük iken gözaltına alındım, darbecilerin yargılanmalarını istiyorum

Hamdi değirmenci, Ankara (19 Ocak 2012 17.15)

Türkiye'nin geri kalmasına neden olduğu, insanların hayatları ve özgürlükleri hiçe sayıldığı için, bir daha yaşanmaması için.

Erkan aldıbaş, adana (19 Ocak 2012 17.35)

12 Eylül darbesi sekiz yüz bin kişiyi davalı duruma düşürmüş baskılar, işkencelerden geçirmekle kalmamış: bunlardan üç yüz kişinin hapishanelerde, işkencehanelerde, karakollarda öldürmüş ve elli iki kişiyi idam etmiştir.

Abdulkadir alkan, İzmir (19 Ocak 2012 17.39)

12 Eylülden önce aydınlanma dönemi başlamıştı, darbeyle ülkenin geleceğini karartılar. Davacıyım

İbrahim yolcu, Hatay (19 Ocak 2012 17.42)

Adaletin yerini bulması için

Merve çolak, Giresun (19 Ocak 2012 18.11)

12 Eylül'ü yaşamadığım halde bana miras kalan tarihin in bu denli dehşet verici olduğu ve bunun sorumlusu oldukları için. Davacıyım.

Elem çiçek, Muğla (19 Ocak 2012 18.25)

12 Eylül un hesabının sorulmasını en azından bunun sorumlularının yaptıkları zulmü, işkenceyi ve yok ettikleri hayatların sorumluları olduklarını kabul etmelerini istiyorum ve davacıyım...

Meltem yiğit, adana (19 Ocak 2012 18.59)

Gençliğimi, arkadaşlarımı, komşularımı, sevdalarımı, özlemlerimi, kitaplarımı istiyorum... mg.

Mehmet Gökay, Manisa (19 Ocak 2012 19.40)

Bende, 12 Eylül mağduruyum. Daha 17 yaşındayken tutuklanıp aylarca akla gelmeyecek işkencelere maruz kalıp 3 yıldan fazla Maraş, kayseri ve mersin

cezaevlerinde kaldım. 12 Eylül darbecilerinin yargılanmalarını istiyorum ve davacıyım.

Sultan Mengi, Kahramanmaraş (19 Ocak 2012 19.49)

Otobüs şoförü olarak çalıştığım o dönemde trafik kontrolü yapan asker sadece sakız çiğnediğim için terslenip, komutanıyla birlikte beni 10 gün hastahanelik edecek şekilde dövdüler. Bu karaktersiz insanlara kendilerini bölgenin tek hâkimi sanma yetkisi veren darbecilerden her iki dünya için, fiili uygulayan asker ve komutanından ahiret için davacıyım.

Nuri alan, Yozgat (19 Ocak 2012 19.50)

Ben de 12 Eylülden ve Evren'den davacıyım çünkü değişik etniklerden oluşan ülke insanini ayakta tutan tekmil insani değerleri alt üst ettiler. Bugünkü çürümenin önemli dayanaklarından biri oldular. Tarihi boyunca egemen devlet toplumu olmak gibi özellikleri olan en geri toplum kesimlerinin önünü açtılar. Eşitlik özgürlük ve kardeşlik temelinde oluşan toplum kesimlerinin karşısına diktiler. Özel olarak Kürt halkına ve Alevilere dönük her türlü ırkçı ve inkârcı uygulamanın zeminin yarattılar. Bu günkü cemaat ve AKP ortaklığındaki iktidarın yolunu açan 12 Eylülüler ve evrendir. Ayrıca, burada söylenmiş olanlar da düşüncemdirler. Onlara da katılıyorum.

Hâşim kutlu, İstanbul (19 Ocak 2012 19.53)

Yaşamlarımızdan çalınmış yıllardı ama daha da önemlisi bir daha olmasın.

Ekmel Erkmen, İzmir (19 Ocak 2012 20.07)

Ben de davacıyım çünkü idam işkence zulüm baskı halen olsa yine yapar yaptıklarınla övünen Kenan evren hesapsız kalmamalı hesabını vermeli...

Abbas ediş, İzmir (19 Ocak 2012 20.12)

Benimde 6 yılımı çaldı. Bende davacıyım bu zaman hırsızlarından, 9.kolordu skm mahkemesi Kenan Evren'e hakaretten beni 2 yıl 8 ay cezaya mahkûm etti. Bende onu bugün vicdansızlığından mahkûm etmek için davacıyım.

Aslan yüce, İstanbul (9 Ocak 2012 21.23)

Diyarbakır, Mamak cezaevlerinde insanlık dışı yapılan işkencelerden dolayı bir insan olarak şikâyetçiyim.

Tahir Kocaoğlu, Konya (19 Ocak 2012 21.28)

Geçmişimin sefaletle, yoksullukla, savaş içinde, evimizin yakılıp yıkılmasından dolayı davacıyım!

Ahmet çelik, İstanbul (19 Ocak 2012 22.04)

12 Eylülcülerin yargılanması "demokrasi tarihimiz" açısından gelecek kuşaklara bırakılacak önemli bir hesaplaşma mirası olacaktır. Biz onlardan ilkel öç alma duygusu içinde değiliz. Çektiğimiz acıların, dayak ve işkencenin bir insanlık suçu olduğu bilinsin. Mamak'ta (1980-1983) 3 yıl yaşamış biri olarak davacıyım. Bu konuda bir tek sorum var; a blok girişinde, salonun ortasında giren çıkan herkesin mutlaka dayak yediği demir parmaklıklarla çevrili "kafes" niçin yapılmış, hangi amaç için kullanılmıştır? Bunu Albay Raci tetik yanıtlamalıdır. Kafesin hangi amaçla kullanıldığını orada kalan herkes bilir. İlk tutuklanan demir parmaklıklar arasından hiçbir neden yokken 20 cop-30 cop yer, eller şişer, morarır, patlar. Erler dâhil herkese "komutanım" demek gerektiği işkenceyle öğretilir. Burada amaç tutuklanan insanın dışarıdaki kimlik ve kişiliğini unuttumaktır. Özü itibariyle bu sistematik dayak ve işkence yöntemi, insanı hiçleştirmek için yapılmıştır. Binlerce genç faşizmin ne olduğunu okuyarak değil, yaşayarak burada öğrendi. "kafes", "tecrit" ve koğuşlardaki dayak ve işkence emrini kim vermiştir Mamak'ta, tabi ki tüm cezaevlerinde?

Ahmet Fuat Özkan, Denizli (19 Ocak 2012 22.07)

Hepimiz davacı olalım. 12 Eylül ve Kenan Evren'e karşı kampanyayı Şanar Yurdatapan haber verdi. Kendisinin hazırlamadığını ama seve seve katıldığını söylüyor. Aynı durumdayım.
"bu kampanyadan amaç, 94 yaşındaki bir kişiden intikam almak değildir. İstediğimiz şey, General Evren'in bir zamanlar başkalarına reva gördüğü işkencelere maruz kalması ve acı çekmesi de değil... Kenan Evren'in gerçeklerin sulandırılmadan ve çarpıtılmadan ortaya çıkarılacağı bir biçimde yargılanmasını ve gerçeklerin örtbas edilemeyecek şekilde mahkeme kayıtlarına geçirilerek gelecek kuşaklara nakledilmesini istiyoruz. Başka konularda başka görüşlere de sahip olsanız, eğer bu görüşü benimsiyorsanız lütfen bize katılın, bu dilekçeyi yaygınlaştırın, siz de davacı olun."

Asaf savaş Akat, İstanbul (19 Ocak 2012 22.17)

Bende o coğrafyanın bir yurttaşı olarak Kenan evrene ve onun yandaşlarına davacıyım. Evrenin yaptığı zulmü, faşist hitler, mussolini bile yapmamıştır. Zulme rağmen, o işkenceye rağmen Kürt halkı geri adım atmamıştır. Özgürlüğü için, dili için, kimliği için binlerce bedel ödemiştir. Diyarbakır zindanlarında

mahkûmlara yedirilen pislik, Erdal Eren'inin yaşını büyüterek asan bu acımasız faşist zihniyetten mutlak hesap sorulmalıdır.

Abbas Polat, Erzurum (19 Ocak 2012 22.20)

Asmayıp da beslemesi gereken yiğitler aramızda değiller.

Umut akın, İstanbul (19 Ocak 2012 23.57)

12 Eylül darbesini yapanların insan onurunu yok ettikleri, idamların, zindanların, acıların, kayıpların tarifinin mümkün olmadığı bir dönem olduğu, bu dönemin mimarlarının hukuk ve adalet önünde hesap vermeleri gerektiğini düşünmekteyim

Hüseyin ekici, aydın (20 Ocak 2012 00.17)

Diyarbakır 5 no lu ceza evinde işkence gördüm ceza evinde yatım görevimden ihraç edildim uzun dönem kaçak olarak yaşadım defalarca gözaltına alındım her keresinde yoğun işkencelere maruz kaldım.

Ayhan Güngör, İstanbul (20 Ocak 2012 00.19)

(vatan haini evren ve ekibi). Bu milletin ekmeğini yiyip ihanet eden yine bu milletten tokadı yer...

Umut Eraslan, Hatay (20 Ocak 2012 02.07)

12 Eylül sonrası Diyarbakır 5 nolu zindanında yıllarca, işkencenin sayısız renklerini yaşadım ve ölümlere tanık oldum. 78'liler girişimi kapsamında dava dilekçemi Diyarbakır adliyesine vermiş bulunmaktayım.

Mehmet mehdi Seyidoğlu, Diyarbakır (20 Ocak 2012 04.20)

Hiç yoktan pisipisine her görüşten insan gencecik yaşlarda asıldı ve aynı toprak aynı bayrak altında yaşayan insanların o zamanın tutarsız yönetimi tarafından birbirlerine düşman edildikleri bir dönemin yanında şimdi alenen devleti bölme eylemleri ve de söylemleri içinde olan terörist yanlısı ve yandaşı vatan hainlerinin cirit atması kadar mantıksız bir durum ortadadır.

Ersin Öztürk, samsun (20 Ocak 2012 06.08)

Artık çağın insanı olmamız gerektiğini düşündüğüm için, yasaların gücünü koruyuculuğunu tarafsızlığını hissetmek için, devletçe yetkilendirilmiş kişilerin ve kurumların yetkilerini zulüm amaçlı kullanmaması için ve gelecekte bir daha olmaması için, ben de davacıyım

İlhan altun, Sivas (20 Ocak 2012 06.13)

Seçimle gelmiş bir hükumet zorla gitti.

Oğuz kara, mersin (20 Ocak 2012 06.56)

Gerçek demokrasi ve insan hakları için ABD güdümündeki her türlü yapılanmaya hayır. Bugünün ulusalcı ordusuna ise "evet!"

Tuğrul Göğüş, adana (20 Ocak 2012 08.19)

Lise 2. Sınıfta idim o sene. Okulum yarım kaldı. Yıllarca karakola imza vermeye gittim. Askerliğimi sakıncalı olarak yaptım. Fakat o günlerde gördüğümüz zulümler bu gün yaşananların yanında çok hafif kalıyor. Anlayacağınız bu gün durum daha vahim...

Yaşar eren, İstanbul (20 Ocak 2012 08.54)

Onlar milletin ekmeğini yiyip millete ihanet edenlerdir... Asılmalı bence onlar

Erkan güreşçi, İstanbul (20 Ocak 2012 09.02)

Keyfi insan öldürme... Ahali darılmasın diye "bir sağdan bir soldan idam ettik" kelimesi halen tüylerimi ürpertir...

Hikmet çakır, adana (20 Ocak 2012 10.23)

Ben bir 12 Eylül çocuğuyum. Daha 6 yaşındayken ve ne olduğunu anlamazken koptu kıyamet. Bütün çocukluğum ve ilk gençlik yıllarım darbenin gölgesinde geçti. Ailem ve çevremin öğrettiği, öğrenilmiş korkularla korkarak büyümek zorunda kaldım. Özgür düşünebilmek, cesur siyasi kararlar alabilmek, kendimi ifade edebilmek için hep mücadele etmek zorunda bırakıldım. Tüm yurttaşlar gibi benim mağduriyetimin de karşılanması elbette mümkün değil. Ama 40'ına yaklaşmış bir hukukçu olarak sorumlulukların yargılanmasını istemek kötü olmayan bir seçenek.

Özlem Mungan, Mardin (20 Ocak 2012 11.13)

Tüm askeri darbeler belli bir zümrenin çıkarları için yapılmıştır. Ve tüm askeri darbelerden toplum zarar görmüştür. 12 Eylül darbesinin mağduru olduğum için ondan davacıyım.

Hasan kaya, Gaziantep (20 Ocak 2012 11.32)

Bir daha yaşanmasın diye.

Serap aslım Ersoy, (20 Ocak 2012 11.46)

Ülkemin aydınlık geleceğine büyük zarar verdiği, ilimde sanayide ilerlememizi bitirdiği, ülkemim beyinlerini yok ettiği, okullarda birçok gencin yok olmasını gerçekleştirdiği. İçin

Mahmut turan, Giresun (20 Ocak 2012 12.11)

Adalet için, tekrarlanmaması için.

Ayşen akdemir, İzmir (20 Ocak 2012 12.31)

12 Eylül hayatımın tamamen değişmesine mal oldu. Arkadaşlarım işkencede öldü. Ben ve eşim işten atıldık. Aylarca işkence gördüm. Kızım yıllarca annesiz ve basız kaldı.12 Eylül hayatımdan 4 yılı çaldı. Etkileri hala sürmekte. Sonuna kadar davacıyım

Tahir Macit, Muğla (20 Ocak 2012 12.35)

Sendikal haklarım gasp edildi

Hasan Oktay Yazıcıoğlu, Muğla (20 Ocak 2012 12.43)

İnsanların sebepsiz yere ölümüne neden olduğu için, çocukları babasız, aileleri yuvasız bıraktığı için, ekonomimizi keyfi-zevki çıkarları uğruna kötüleştirdiği için ve uzun yıllarca bir halka zulüm ettiği için...

Leyla Erdoğan, İzmir (20 Ocak 2012 12.44)

Asmayıp da beslemesi gereken yiğitler aramızda değiller.

Umut akın, İstanbul (19 Ocak 2012 23.57)

12 Eylül darbesini yapanların insan onurunu yok ettikleri, idamların, zindanların, acıların, kayıpların tarifinin mümkün olmadığı bir dönem olduğu, bu dönemin mimarlarının hukuk ve adalet önünde hesap vermeleri gerektiğini düşünmekteyim

Hüseyin ekici, aydın (20 Ocak 2012 00.17)

Diyarbakır 5 no lu ceza evinde işkence gördüm ceza evinde yatım görevimden ihraç edildim uzun dönem kaçak olarak yaşadım defalarca gözaltına alındım her keresinde yoğun işkencelere maruz kaldım.

Ayhan Güngör, İstanbul (20 Ocak 2012 00.19)

(vatan haini evren ve ekibi). Bu milletin ekmeğini yiyip ihanet eden yine bu milletten tokadı yer...

Umut Eraslan, Hatay (20 Ocak 2012 02.07)

12 Eylül sonrası Diyarbakır 5 nolu zindanında yıllarca, işkencenin sayısız renklerini yaşadım ve ölümlere tanık oldum. 78 liler girişimi kapsamında dava dilekçemi Diyarbakır adliyesine vermiş bulunmaktayım.

Mehmet mehdi Seyidoğlu, Diyarbakır (20 Ocak 2012 04.20)

Hiç yoktan pisipisine her görüşten insan gencecik yaşlarda asıldı ve aynı toprak aynı bayrak altında yaşayan insanların o zamanın tutarsız yönetimi tarafından birbirlerine düşman edildikleri bir dönemin yanında şimdi alenen devleti bölme eylemleri ve de söylemleri içinde olan terörist yanlısı ve yandaşı vatan hainlerinin cirit atması kadar mantıksız bir durum ortadadır.

Ersin Öztürk, samsun (20 Ocak 2012 06.08)

Artık çağın insanı olmamız gerektiğini düşündüğüm için, yasaların gücünü koruyuculuğunu tarafsızlığını hissetmek için, devletçe yetkilendirilmiş kişilerin ve kurumların yetkilerini zulüm amaçlı kullanmaması için ve gelecekte bir daha olmaması için, ben de davacıyım

İlhan altun, Sivas (20 Ocak 2012 06.13)

Seçimle gelmiş bir hükumet zorla gitti.

Oğuz kara, mersin (20 Ocak 2012 06.56)

Gerçek demokrasi ve insan hakları için ABD güdümündeki her türlü yapılanmaya hayır. Bugünün ulusalcı ordusuna ise "evet!"

Tuğrul Göğüş, adana (20 Ocak 2012 08.19)

Lise 2. Sınıfta idim o sene. Okulum yarım kaldı. Yıllarca karakola imza vermeye gittim. Askerliğimi sakıncalı olarak yaptım. Fakat o günlerde gördüğümüz zulümler bu gün yaşananların yanında çok hafif kalıyor. Anlayacağınız bu gün durum daha vahim...

Yaşar eren, İstanbul (20 Ocak 2012 08.54)

Onlar milletin ekmeğini yiyip millete ihanet edenlerdir... Asılmalı bence onlar

Erkan güreşçi, İstanbul (20 Ocak 2012 09.02)

Keyfi insan öldürme... Ahali darılmasın diye "bir sağdan bir soldan idam ettik" kelimesi halen tüylerimi ürpertir...

Hikmet çakır, adana (20 Ocak 2012 10.23)

Ben bir 12 Eylül çocuğuyum. Daha 6 yaşındayken ve ne olduğunu anlamazken koptu kıyamet. Bütün çocukluğum ve ilk gençlik yıllarım darbenin

gölgesinde geçti. Ailem ve çevremin öğrettiği, öğrenilmiş korkularla korkarak büyümek zorunda kaldım. Özgür düşünebilmek, cesur siyasi kararlar alabilmek, kendimi ifade edebilmek için hep mücadele etmek zorunda bırakıldım. Tüm yurttaşlar gibi benim mağduriyetimin de karşılanması elbette mümkün değil. Ama 40'ına yaklaşmış bir hukukçu olarak sorumlulukların yargılanmasını istemek kötü olmayan bir seçenek.

Özlem Mungan, Mardin (20 Ocak 2012 11.13)

Tüm askeri darbeler belli bir zümrenin çıkarları için yapılmıştır. Ve tüm askeri darbelerden toplum zarar görmüştür. 12 Eylül darbesinin mağduru olduğum için ondan davacıyım.

Hasan kaya, Gaziantep (20 Ocak 2012 11.32)

Bir daha yaşanmasın diye.

Serap aslım Ersoy, (20 Ocak 2012 11.46)

Ülkemin aydınlık geleceğine büyük zarar verdiği, ilimde sanayide ilerlememizi bitirdiği, ülkemim beyinlerini yok ettiği, okullarda birçok gencin yok olmasını gerçekleştirdiği. İçin

Mahmut turan, Giresun (20 Ocak 2012 12.11)

Adalet için, tekrarlanmaması için.

Ayşen akdemir, İzmir (20 Ocak 2012 12.31)

12 Eylül hayatımın tamamen değişmesine mal oldu. Arkadaşlarım işkencede öldü. Ben ve eşim işten atıldık. Aylarca işkence gördüm. Kızım yıllarca annesiz ve basız kaldı.12 Eylül hayatımdan 4 yılı çaldı. Etkileri hala sürmekte. Sonuna kadar davacıyım

Tahir Macit, Muğla (20 Ocak 2012 12.35)

Sendikal haklarım gasp edildi

Hasan Oktay Yazıcıoğlu, Muğla (20 Ocak 2012 12.43)

İnsanların sebepsiz yere ölümüne neden olduğu için, çocukları babasız, aileleri yuvasız bıraktığı için, ekonomimizi keyfi-zevki çıkarları uğruna kötüleştirdiği için ve uzun yıllarca bir halka zulüm ettiği için...

Leyla Erdoğan, İzmir (20 Ocak 2012 12.44)

Devletin kendisini bi nebze de olsa aklayabilmesi için...

Kenan parlak, İstanbul (20 Ocak 2012 12.51)

Pişman bile değil!

Okan erdik, samsun (20 Ocak 2012 13.16)

Gerekçesiz, dayanaksız okulumdan alıkonuldum(okul idaresi-cunta işbirliği marifetiyle); yeniden üniversite sınavına girmek için başvurdum(1983), sınava 1 hafta kala sınava alınmayacağımı bildiren mektup aldım ve gerekçesiz sınava alınmadım, sınav paramı geri de vermediler; işe girmem zorlaştırıldığı için bir işim olmadı; yıllarca kamu haklarım sekteye uğradı.... Devamıyla hayat sıkıntım müzminleşmiş oldu. Hakkına sahip çıkmayı bilmeyen nesiller yetiştiği için toplum bilinci yerlerde sürünüyor. Belki de en önemlisi umudumun kırılmış olması, insanca bir yaşam adına. Sadece bu 2 şahıstan değil, dönemin bütün yetkili ve yöneticilerinden davacıyım.

Nalan başaran, adana (20 Ocak 2012 13.18)

Faşistler hesap versin, bir daha yaşanmasın diye...

Özlem Demirhan, İzmir (20 Ocak 2012 13.41)

12 Eylül bir daha onarılamayacak şekilde gençliğimizin parçalanmasına neden oldu ve sorumluları pişman bile değiller. Yargılansınlar ki bir daha kimse demokratik yaşam özgürlüğümüze dokunmaya kalkmasın!

Elif Dumanoğlu, İstanbul (20 Ocak 2012 13.52)

İki ana davada ipimi elinde tuttu. 15 yıl sürgün yaşattı, babamın dahi cenazesine gelemedim... Babam benim yokluğumda üzüntüden kalp krizi geçirip öldü. En önemlisi en sevdiğim arkadaşlarımı öldürdü!

Bülent Uluer, İstanbul (20 Ocak 2012 15.06)

İnsan haklarını hiçe saydı!

Ceren Suntekin, İstanbul (20 Ocak 2012 17.06)

12 Eylülde 20 yaşımdaydım. Ülkenin ve benim gelecek için umudu vardı. Güzel günler, mutlu ve müreffeh günler. Ama darbeciler bu umudumuzu yok ettiler. Defalarca gözaltına alınıp işkence yaptılar. Belki de en az zarar görenlerdenim. Ama koca bir ülkeyi esir aldılar. Geleceğimize ipotek koydular. On binlerce insana işkence yaptılar, öldürdüler. Yapmadıkları hiç bir hukuksuzluk kalmadı. Türkiye'yi dünya kamuoyu gözünde yaşanmayacak bir ülke haline getirdiler. Ülkenin var olan sorunlarını daha da ağırlaştırıp bugünlere kalmasını sağladılar. Bir ülkenin beynini yıkadılar. Düşmanlık ve nefretle donatılan milyonlar

yarattılar. Öyle bir sistem geliştirdiler ki hala "12 Eylül zihniyeti" nin devam etmesini sağladılar. Faşist cuntacıların yargılanmadığı bir ülke asla demokrasi ile tanışamaz. Örnek olsun diye, bir daha kimse "darbe" ye kalkışmasın diye davacıyım.

Mehmet Nuri ekinken, Bursa (20 Ocak 2012 18.02)

Bir sağdan astık bir soldan astık". Kenan paşanın 12 Eylül darbesini yaptığı zamanki o meşhur sözü. Bu söz her şeyi anlatıyor sanırım.

Şükrü Tezcan, İstanbul (20 Ocak 2012 18.37)

1970 den 1980 darbesine kadar müteahhitlik yapıyordum. 1978-1979 yıllarında yapmış olduğum Denizli çal Mahmut gazi ilköğretim okulunu yaparken Demirel hükümeti devalüasyon yaptı ve dedi ki fiyat farklarını ödeyeceğiz isteyen işi bıraksın isteyen devam etsin isteyen bıraksın dediler. Bırakanlar bıraktı ben devam ettim ama 1980 darbesi oldu ve darbeciler Demirel hükümetinin aldığı kararları tanımıyoruz dediler ve benim iflasıma sebep oldular. Tek suçumuz doğru dürüst bir vatandaş olmak onun için bende davacıyım

Mehmet çoban, Denizli (20 Ocak 2012 18.45)

Çocuktuk 12 Eylülde biz fark etmeden yaşamımızı darmadağınık etti geçti. Halen 12 Eylül anayasasıyla yönetiliyoruz bir yanımız kayıp bir yanımız tutsak...

Ümran avcı, Diyarbakır (20 Ocak 2012 18.49)

Acı tarihimizin tekerrür etmesini istemiyorum, aydınlık yarınlar istiyorum.

Gülin Erdoğan, İstanbul (20 Ocak 2012 19.31)

Ne yazılsa acaba, geçmiş zamandaki acıları. Örneğin; işkenceleri, faili meçhulleri, idamları, kayıpları, despotçuluğu, diktatörlüğü kısacası hitlerle eşit zihniyeti taşımayı unutturabilir mi ki? Kendime soruyorum bu memleketi gerçek anlamda seven yurtsever yoldaşlara, dostlara soruyorum ama cevabını bir türlü bulamadığım için bende evet diyorum. Bir defa değil binlerce defa milyonlarca defa davacıyım, hıncımı yenemeyecek kadar milyon kere davacıyım. Dik duran tüm yurtsever ve devrimci inancı taşıyanlara selam.

İbrahim karkin, Diyarbakır (20 Ocak 2012 20.39)

Darbe karşıtı olmadığı halde bugün darbecilik anlayışına karşıymış gibi iki yüzle savunan bir tip insanlar yaratan düzene karşıyım. O günün emir alanlarını yöneticilerini bugün meclise taşıyan anlayış olduğu için davacıyım.

Ahmet çömez, adana (20 Ocak 2012 20.45)

Bende 12 Eylül mağdurlarındanım. İmam hatip orta 2. Sınıfta okurken inancım ve eğitimim arasında bir tercihe zorlandım. Tercihim inancımdan yana olduğu için okulu bırakmak zorunda kaldım. Şuan da çok farklı bir yerde, farklı bir konumda olabilirdim. Bu imkân verilmediği için kendisinden davacıyım.

Ayşe aydan, İzmir (20 Ocak 2012 21.14)

Bugünün gençlerinin, yetişkinlerinin, bütün bir kuşağın apolitiklik batağına savrulmuş olmasında baş sorumlu olduğu için, 16 yaşında çocuklara acımadan ve utanmadan kıydığı için, demokrasi emek ve özgürlük mücadelesini şiddet ve zulümle bastırmaya çalışanların yargılanması ve bir daha 12 Eylül'ler olmaması için, bir daha insan hak ve özgürlüklerinin askıya alındığı, işkencenin hüküm sürdüğü bir ülkede yaşamaya katlanmak durumunda kalmamak için davacıyım

Merthan Özcan, Yalova (20 Ocak 2012 22.59)

O dönemde insanlara reva görülenleri okurken, dinlerken veya filmlerde izlerken dahi nefes almakta güçlük çekiyorum... Bu topraklarda bu zulmün tekrar yaşanmayacağını bilmek istiyorum, kimse buna cesaret edemesin istiyorum ve buna inanabilmek için bir yasal başlangıç istiyorum...

Aylin camgöz, aydın (20 Ocak 2012 23.09)

Muktedirlerin hala süren ve hesap sorulmadıkça palazlanan pervasızlığından rahatsızım. Yeni Evren'ler türeyemesin. Sindirilmiş halkım hesap sormanın bir hak olduğunu idrak edebilsin, bireylerin devlet için değil devletin bireyler için var olduğunu anlayabilsin. Ve elbette ki bu darbeyle hakkı bizzat yenilenlerde nihayet adalet hissi hâsıl olsun, umut yeşersin diye davacıyım.

Müge Akpınar, (20 Ocak 2012 23.43)

İnsanların her ne sebeple olursa olsun, idam edilmesine, işkence görmesine, zulme, dışlanmaya, ötekileştirilmeye maruz kalmasına, korku imparatorluğunda yaşamasına karşıyım. Bu yazdıklarımı uygulayan, emrini veren, katkıda bulunan kim varsa hepsinden aynı insanlık dışı muameleyi görmeden yargılanmaları için davacıyım.

Mehmet ali günsüz, adana (20 Ocak 2012 23.51)

Bu ülkenin darbe geleneğinden mağdurum.

Mustafa Lütfi kıyıcı, İstanbul (21 Ocak 2012 00.27)

Ben 12 Eylül 1980'de henüz doğmamıştım. Fiziksel mağduriyetim olmasa da 12 Eylül'ün yaratmış olduğu düzensizlikte, "dağılmış pazar yerine benzeyen memlekette" büyüdüm ben. Eğitimimi çağdaş bir şekilde alamamamın, baskılarla büyümemin, haklarımı savunurken işkenceden, gözaltından, vurulmaktan, baskıdan korkmamın, bunun benim üzerimde büyük bir psikolojik baskı oluşturmasının bütün sorumlusu 12 Eylül'ü yaratanlardır. Bir daha demokrasiye darbe vurulmaması için, bir daha böyle bir ortam yaratılmaması, insanların temel haklarından mahrum bırakılmaması, ölmemesi, işkence görmemesi, korkmaması, bastırılmaması için, 12 Eylül'den ve Evren'den davacıyım...

Oğuzhan günsüz, adana (21 Ocak 2012 00.28)

Binlerce insanın hayatını mahvettiler. O süreçte daha doğmamıştım kitaplardan okudum, çevremdeki insanlardan dinledim o kara günleri ama bunun yanında hapishanede gördüğü işkenceden dolayı felç olan 14 yıl yataklara bağımlı yaşayan, bir gün sessizce yatağında ölen ve 6 tane çocuğu yetim kalan yan komşuma tanık oldum. Bunun gibi binlerce örnek yüzünden davacıyım...

Hanife yıldırım, adana (21 Ocak 2012 08.28)

Tüm acılarını yaşadım...

Haydar yaşar, İzmir (21 Ocak 2012 09.13)

Demokrasiye sıktıkları kurşunlar için.

Oğuz güdüm, İzmir (21 Ocak 2012 11.22)

12 Eylül asleri cunta gerçekleştirildiğinde lise öğrencisiyken aranma durumuna düştüm. Ailemin bütün bireyleri köy meydanlarında ve işkencehanelere dönüştürülen mekânlarda işkencelerden geçirildi. Nisan 17 1981 yılında yakalandım ve en kalabalık caddelerde, gelip gecen kalabalık tarafından linç edilmem için ortam yaratıldı. Yaklaşık iki ay işkence de kaldım. Toplam 15 yıl 4 ay Türkiye'nin değişik cezaevlerinde kaldım. Yaşadığım bu ağır sürecin sonuçlarıyla hala yasamaya çalışıyorum. 12 Eylül sürecine katkı sunan kurum ve bireylerden hesap sormak için davacıyım.

Mustafa ak İsviçre

Mustafa ak, Gaziantep (21 Ocak 2012 11.47)

12 Eylül askeri cuntasından, bu süreci tezgâhlayıp sonrada ilmik ilmik insanların boyunlarına geçirdikleri için; güzel yaşanası bir dünyanın hayalini kuran insanları barbarca her türlü işkence yöntemiyle susturup yok etmeye çalıştıkları

için davacıyım. Annesinden koparılan bebekler, anne-babasına karsı işkence yöntemi olarak kullanılan çocuklar, dilinden, inancından dolay hakarete uğrayan her yastan insan için, dedeme, anneme, ablama, kardeşlerime ve bana yasattıkları için, akrabalarıma ve arkadaşlarıma… yasattıkları için davacıyım. Çocukluk ve gençlik düşlerimi yok etmeye kalkıştıkları ve bunun için bana 15 yaşında işkence edip cezaevinde tutsak ettikleri ve her türlü öğrenim hakkimi engellemeye çalıştıkları için; en basta Kenan evren ve cunta tezgâhlayıcı/ uygulayıcılarından ve görevlerini büyük bir zevkle askeri diktatörlüğün hizmetine sunan kamu görevlilerinden davacıyım. Temiz bir Türkiye, temiz bir dünya ve kendi geçmişiyle yüzleşebilen, gerçek adaletin, insan gibi yaşanabilecek bir Türkiye'nin temellerinin atılabilmesi için 12 Eylül ve 12 Eylülcülerden davacıyım. 22 senedir Almanya'da yasamaktayım. Gerektiğinde her türlü belge ve kanıt sunabilirim.

Zöhre özdemir-hohn, Kahramanmaraş (21 Ocak 2012 13.07)

İnsanlığa karşı işlediği suçlardan dolayı

Kemal Karadağ, (21 Ocak 2012 13.40)

TC'nin kuruluş ilkeleri ve bu ilkelerin cumhuriyet tarihi boyunca insanlara yaptığı zulüm ve katliamın bir parçası olan 12 Eylül darbecilerinden aynı sebeple davacıyım

Nurettin erkan, İstanbul (21 Ocak 2012 16.46)

12 Eylül'ü hatırlamayanın "gözü çıksın"; 11 Eylül ve öncesini hatırlamayanın da "iki gözü çıksın"(soljenitsin-gulak takımadalarının hatırlattığı)

Mustafa kakat, İstanbul (21 Ocak 2012 18.23)

İşkence gördüm, bu işkenceler sonrası vatanimi terk etmek zorunda birakildim.32 yeldir süren bu sürecin sorumluları 12 Eylül darbecileri yargılanmalı ve tarih önünde mahkûm edilmelidirler. Gençliğimizi ve geleceğimizi karartanların yanına kâr kalmamalı.

Mahmut turabi Özkan, adana (21 Ocak 2012 19.10)

Uşak cezaevinde her gün gördüğüm fiziksel ve psikolojik işkencelerden ve gençliğimin 5 yılını çalan daha sonrada geleceğimi karartan 12 Eylülcülerden davacıyım

Kadir Seyhan, uşak (21 Ocak 2012 19.45)

Adana emniyet müdürlüğünde polis memuru iken yargılanmadan ifadem alınmadan görevime son verildi 15 10 1981 günü evimden alınarak adana emniyet müdürlüğünde silahımı ve kimliğimi alarak görevin sona erdi denildi. O yıldan bu yıla kadar yapmış olduğum müracaatlardan netice alamadım, içişleri bakanlığına, emniyet genel müdürlüğüne, dönemin başbakanına yapmış olduğum yazılı dilekçelerden bir netice alamadım. Herhangi bir mahkemede yargılanmadım, şimdi ise bağımsız mahkemelerde yargılanmak istiyorum. Suçlu bulunur isem cezamı çekeceğim suçsuz isem tüm haklarımın verilmesini saygılarımla arz ederim.
Haksız yere görevime son veren dönemin darbeci genelkurmay başkanı Kenan evrenden ve o dönemin içişleri bakanı olan Selahattin çetinlerden davacıyım.

Süleyman pınar, Konya (21 Ocak 2012 20.04)

Kardeş kavgasına, zulme son diyorum, barış istiyorum

Yılmaz aydın, Adıyaman (21 Ocak 2012 21.32)

İnsan olmanın gereği ve bir sonucu olarak insana yakışır bir düzende yaşamak adına düşünen, eleştiren, üreten fazlasını üretmeye çalışan her bir bireyin mağdur haline getirildiği sindirildiği yok edildiği hiç bir hukuksal, evrensel bir değere dayanmayan bütün girişimlerden ve bunu bu ülkenin kendi silahlı kuvvetlerinin sadece fiziksel kuvvetini kullanarak gerçekleştiren her bireyden şikâyetçiyim.

Çağdaş Göktaş, İzmir (22 Ocak 2012 02.28)

Yargılanmasını istemek, yüzüne tükürmekten ve işkence hanelerinde kullandırttığı coplarla kendisini tanıştırmaktan daha erdemlidir. Bize bu yakışır. Yüce Allah bu sefilin ölümünden sonra "mekânı cehennem olsun" dualarını kabul eyleyecektir.

Kerem mazı, İstanbul (22 Ocak 2012 02.53)

İnsanların geçmişlerini, gençliklerini, geleceklerini, yaşamlarını etkiledikleri gibi ütopyalarını bile ellerinden aldılar. Boş vermiş, apolitik, sinirli, mafya özentili agresif bir kişilik toplumuna sürüklediler. 'Ülkeyi iç savaştan kurtardık 'dediler.30yıl süren ve ne zaman da biteceği belli olmayan başka bir savaşın içine attılar. Kısaca' Barış'ı yok ettiler. Yaşamlarını verenlerin yanında küçük kalır ama yinele dillendirmeliyiz. Bende en az dört defa iki haftadan az olmamak kaydıyla çeşitli işkencelere maruz kaldım. Okulumun son sınıfını bitirmemize az bir

süre kalmışken iki arkadaşımla birlikte sıkıyönetim komutanlığının baskısı sonucu 'üst disiplin ‘cezası alarak ege dışına sürgün edildik. Bekir böke

Bekir böke, İzmir (22 Ocak 2012 11.19)

Daha o zaman 20 yaşındayken istikbalimizle oynandı. Senelerce fişli kaldık, sakıncalı olarak okuldan haksız yere atıldık. O zamanki Ankara Emniyet Müdürlüğü 1. Şubedeki işkenceciler, dal grubunun işkencecileri, Alper yaz, selim baş komiser ve bir sürü işkenceci hesap versin.

Türker ölcer, (22 Ocak 2012 14.21)

12 Eylül birinci derece sorumlusu

Arif yücel, İzmir (22 Ocak 2012 18.49)

Gençliğimizi, geleceğimizi karartanlardan ilelebet davacıyım. Onların uzantıları bugün Silivri’yi doldurmaktalar, Silivri yetmez Sibirya olsun diyorum. 12 Eylül darbesi, bir "toplum mühendisliği projesi" olarak başarılı olmuştur. Bugün 12 Eylül çocuklarının yarattığı sıkıntılardan da ayrıca mustaribim.

Hüseyin kaplan, İzmir (22 Ocak 2012 19.24)

Karanlık bir dönemi bu coğrafyanın insanlarına yaşatan, onların geleceklerine ipotek koyan en büyük faildir

Müge çamköy, İstanbul (22 Ocak 2012 19.46)

Sadece insanım ve yaşananlar bir daha yaşanmasın...

Nurhan Karaduman, Ankara (22 Ocak 2012 22.12)

İnsanları öldürtmenin cezasını çekmesi için...

Ayla doğan Öztürk, Çanakkale (22 Ocak 2012 23.02)

Geçmişimizle utanır olduk. Geleceğimizle oynandı. Suçsuz insanlar öldürüldü. Çocuk astınız! Faili meçhuller oldu. Hala insanlığın utancı kemikler bulunuyor toplu mezarlarda. Ey sen evren! Hala rahat uyuyorsan. Ben bundan rahatsızım. Senden ve darbenden davacıyım!

Emek kişin, İstanbul (22 Ocak 2012 23.26)

Kendimizin ve çocuklarımızın geleceğini kararttılar. Vatanı çok uluslu sermayeye peşkeş çektiler. Kardeşi kardeşe kırdırarak, ülkeyi kan gölüne çevirdiler. Baskı, zulüm, işkencelerle insanlık suçu işlediler. Sendika, fazla mesai, topla

sözleşme, grev hakkımı elimden aldılar. Pırıl pırıl bir kuşağı yok ederek, bugünün temellerini attılar.

Sedat kaya, İstanbul (22 Ocak 2012 23.29)

Bu kadar yasak ve adaletten uzak bir anayasa insanlara zulümden başka bir şey getirmedi, özgürlüklerle dolu adaletin temel alındığı bir anayasaya kavuşmak için davacıyım

Perihan Ürün, İstanbul (22 Ocak 2012 23.30)

Geleceğimizi kararttıkları için davacıyım.

Onur dersim, İstanbul (22 Ocak 2012 23.37)

Davacıyım çünkü. Türkiye gençliğinin geleceğini çaldılar...

Çiçek yeşilbaş, İstanbul (22 Ocak 2012 23.45)

Hem emniyette hem de cezaevinde işkence gördüğüm için, işlemediğim bir suçtan 5 yıl 8 ay cezaevinde yatırıldığım için ben de davacıyım...

Cemal Aktaş, mersin (23 Ocak 2012 00.01)

Eşim tutuklandı, cezaevindeyken apandisit ve arkasından bağırsak düğümlenmesinden ameliyat oldu aylarca komada yattı. Oğlum 1980 doğumlu kelimelere dökülemeyecek acılar ve yoksulluk yaşadık. Bunları hak edecek hiç bir şey yapmamıştık. Ben Kenan evrenin acı çekmesini istiyorum. O bize hiç adil davranmadı ki bizim gibi acı çekmese o ve onun gibiler zebani olduklarını anlayamazlar.

Fatma Öztürk, Ankara (23 Ocak 2012 00.51)

Ben de davacıyım. Halkıma her türlü işkenceyi yaptığı için.

Mehmet taş, Kahramanmaraş (23 Ocak 2012 01.33)

Ülkemde darbelere karşı olduğum için. Bu gün yaşanan sorunların sorumlusudur. Kürt halkının dilini yasakladığı için, PKK denen terör örgütünün yaşamasını zemin hazırladığı için masum insanların hala öldürülmesini kabullenemiyorum. Onun içindir

Halil Tüzün, Ankara (23 Ocak 2012 07.35)

Davacıyım çünkü gözaşılarına bi son olsun istiyorum. Davacıyım çünkü 12 Eylülü aratmayan bugün bile başta Kürt ve ermeni halkları olmak üzere din dil ırk mezhep bahanesiyle halklara çektirilen acılar bir son, bulsun yüzleşişin ve

bir daha bu acılar yaşanmasın istiyorum. Davacıyım çünkü kötüler örnek olmasın istiyorum.

Ümran demir, Elâzığ (23 Ocak 2012 10.57)

12 Eylülden, Kenan evren başta olmak üzere bu darbeyi hazırlayan ve hayata geçiren bütün sorumlulardan davacıyım. Ülkeyi kardeş kavgasına son vermek adına kan gölüne çevirip; yüzbinlerce insanı işkenceden geçirdikleri, toplumda zaten var olan etnik ayrımcılığı daha da derinleştirerek, farklı dil ve inançtan insanları birbirine düşürmeye çalıştıkları için davacıyım.
12 Eylül 1980 yılında yaşlı babam (yaşamıyor) ve abimle gözaltına alındık. İşkence gördük. 45 gün boyunca kahraman Maraş „aksu“ da daha çocuk sayılacak yaştaki gencecik kızlara nasıl işkence ettiklerine tanığım. Sadece genç kızlara değil, her yaştan insana yaptıkları zulme tanığım. En küçüğü 7 yaşında 4 çocuğumu 45 gün benden mahrum bırakarak onlara ruhsal işkence ettiler. Aralarında arkadaşlarımın da bulunduğu on binlerce anneye evlat acısı yaşatıp, yüreklerini dağladılar. İki kızım gözaltına alınıp sonrada tutuklandıklarında biri 18 diğeri 15 yaşındaydı. Büyüğü elif Özdemir üniversiteye hazırlanıyordu. Küçüğünü okuldan aldılar. Lise son sınıftaydı. 9 ay içerde tutsak ettikleri yetmezmiş gibi daha sonra da okula gitmesine engel olmaya çalıştılar. Maraş valiliği “zöhre Özdemir adlı öğrencinin okulunuzda okuması ideolojik olarak sakıncalıdır” diyerek okuldan uzaklaştırılmasını isteyen bir belge yolladı. Daha sonra bin bir zorlukla okula yeniden başladı. Bu kez de her gün okuldan çıktıktan sonra keyfi olarak karakola yoklama vermeye zorlandı. 3 yıl üniversite sınavlarına girişi engellendi. Üniversiteye başladığında da ne özel ne de devlet öğrenci yurtlarında kalmasına izin verildi. Çünkü “ideolojikmen sakıncalı” bir gençti. Ankara emniyet müdürlüğünden yurtta kalabilmek için “temiz” belgesi alamadı... Ortanca oğlumu ablalarından dolayı ortaokul ikinci sınıfta okuldan tedirgin edip uzaklaşmasına sebep oldular. Çocuğum okula gitmeye korkuyordu.
12 Eylülde 7 yaşındaki küçük oğlum, f. Mehmet Özdemir bu sürecin devamı 1992 de üniversite öğrencisi olarak gözaltılar, işkenceler ve Ulucanlar cezaevini yaşadı. Ailem de dâhil on binlerce aile köklerinden söküldü sürgünlerde yasamaya mahkûm edildi. Bir anne olarak „asmayıp ta besleyelim mi“ diyen intikamcı, bölen, parçalayan devlet zihniyetinin sorgulanmasını, yargılanmasını istiyorum. Çocuklarımızın geleceği, umutları bir daha çalınmasın. 12 Eylülcüler hesap versin, tarihteki hak ettikleri yerlerini alsınlar! Hüsne bulut(Özdemir)

Hüsne bulut, (23 Ocak 2012 12.17)

İnsanlık onuruna karşı yapılmış en büyük saldırı ve bir ülkenin ve insanlarının geleceğinin karartılması emperyalizme peşkeş çekilmesi olayıdır.

Şahin şevki Bayraktaroğlu, Bartın (23 Ocak 2012 13.19)

Şu an Türkiye'nin çıkmaz sokaklarda olmasının, geleceğin karartılmasının, Atatürk Türkiye'sinin yörüngesinin tahrip edilmesinin, emekçilerin ve bilimin ezilmesinin sorumlusu 12 Eylül zihniyetinin ve uzantılarının varlığıdır.

Celil Demircan, Antalya (23 Ocak 2012 15.51)

Kenan evren ve şurasından şikâyetçiyim. 12 Eylül mağduruyum ve kamer genç denilen kişiden de çünkü işkenceler sonucu ayaklarımı kaybettim. Maddi ve manevi olarak şikâyetçiyim. Saygılarımla.

Doğan çelik, Tunceli (23 Ocak 2012 18.10)

1- milletin iradesini yok saydığı için,

2- insanları idam ettiği için

3- cezaevlerinde insanların işkence gördüğü için

4- işçilerin, insanların haklarını elinden aldığı için

5- demokrasiye inandığım için özgürlük için

Recep seyyar, İzmir (23 Ocak 2012 19.21)

12 Eylül darbecilerinden; binlerce ailenin dağılıp parçalanmasına sebep oldukları için, genç yaşlı demeden insanlarımızı en ağır işkencelere maruz koydukları için, benim gibi binlerce genç insanın eğitim ve gelecek hayallerini engelledikleri, yok ettikleri için davacıyım. Yakın akrabalarımda dâhil olmak üzere ben, annem, kız kardeşim ve daha sonrada kardeşim bu dönem ve devamının mağdurlarıyız. Sadece Kenan evrenden değil tüm 12 Eylül darbecilerinden ve uygulayıcılarından da davacıyım. Biliyorum ki yaşananlar asla unutulmayacaktır! Geleceğimizi karartanlar artık hesap versin!

Elif Özdemir, Kahramanmaraş (23 Ocak 2012 19.59

12 Eylül 1980 tarihinde Ordu'nun Gölköy ilçesinde bulunuyordum. İlçe garnizon komutanı Ersan Topaloğlu'nun insanlara kötü davranarak işkence ettiğini çok kez duydum. Bu konuda araştırma yapılmasını diliyorum.

Sururi karameşe, ordu (23 Ocak 2012 20.59)

Anarşizm ve silahlı propagandanın karşılıklı katliamlara dönüşmesini "şartların oluşmasını bekledik!" fiili durumu ile sıkıyönetim komutanlarının da görev

yapmadığı gerçeğinin itirafı.
E. binbaşı mçp genel başkan yardımcısı Ferruh Sezgin'in Sistem'in intikamı isimli Kitabı'nda anlattığı şekilde, "bizim çocukların en büyük başarılarının MHP iktidarını engellemeleri.
Bu süreçte; MHP genel Merkezi'ne 30haziran1979günü rütbeli polislerce gerçekleştirildiği iddia olunan silahlı baskında ali Alper demir ve Ömer yüce isimli iki üniversitelinin hayatını kaybetmesi. İstanbul Beşiktaş'ta 21şubat1980 tarihinde evlerinin basılarak babaları yaşar erkenez'in önünde serdar, uğur ve levent erkenez kardeşler 'in öldürülmeleri. 12eylül 1980 gecesi MHP genel Merkezi'nin özel bir ekip tarafından basılması ve iddia olunan şekilde silah ve bombaların bırakılması! MHP Davası'nda (3kere) iddianame değiştirilerek, her (3ünden) de sil baştan yargılama yapılması. İdam kararlarının kümesten tavuk seçer gibi sağ-sol eşitlemesi ile infazı! 14ekim1979 ara seçimleri ile kurulan AP azınlık Hükümet'inin 24ocak1980 ekonomik kararlarına rağmen/TBMM'de alınan erken seçim Kararı'nın uygulamasının darbe yapılarak engellenmesi. Gün sazak, kemal Türkler Nihat erim cinayetlerinin fazla senkronize olması ve Kahramanmaraş olaylarında "netekim"in genelkurmay başkanı sorumluluğunda bulunması nedenleri ile!

Muzaffer Salih, Kahramanmaraş (23 Ocak 2012 22.58)

Çevremde ne kadar okur-yazar aydın, demokrat insan varsa tutuklandılar, işkencelerden geçirildiler, onlarca yıl cezaevlerinde çürümeye ve ölüme terkedildiler. İnsanların bağımsız, özgür düşüncelerinin önüne resmi-statükocu zihniyeti dayatarak, toplumu tek tipleştirdiler. Korku imparatorluğu yaratarak kendi hegemonyalarını inşa ettiler... İlhan erdost'u işkenceyle öldürdüler, Erdal Eren'i ve daha nice fidanların canına kıydılar.

İbrahim kaçmaz, ordu (23 Ocak 2012 23.14)

O kadar insanın ölümüne sebep olan bu insanların elini kolunu sallayarak sokakta gezmeleri insanlık suçudur.

Nurhayat yılmaz, Yalova (24 Ocak 2012 01.14)

Asmayanımda besleyelim mi? Dediği için. Yargılanmaktansa intihar ederim dediği için. Asmayalım yargılayalım ama intiharda ettirmeyelim ki eski dalkavuklarının ne hale geldiğini görsün.

Ruhi Aşıkoğlu, Kastamonu (24 Ocak 2012 04.58)

Geleceğimi karartarak daha özgür bir ülkede ve kardeşçe barış içinde büyümeme engel oldu.

Gülden aykanat, İzmir (24 Ocak 2012 09.55)

12 Eylül bir silindir gibi bu ülkenin üzerinden geçmiş, faşist cuntadır. Bu günler 12 Eylül faşist cuntanın eseri ve sonuçlarıdır. Evrenin yargılanması tek başına bişey ifade etmez o dönemdeki tüm yöneticiler, işkenceciler yargılanmalıdır.12 Eylül tüm sonuçları ile mahkûm edilmelidir.

Hıdır Adıyaman, Ankara (24 Ocak 2012 11.24)

Darbe öncesi ve sonrasının gün yüzüne çıkarılmamış bütün gerçeklerini öğrenebilmek için evren paşadan davacıyım...

Süleyman kökoğuz, İstanbul (24 Ocak 2012 11.47)

22 yaşındayım. O günleri hiç görmedim ama ben bilirim ki öldürmek suçtur, ölüme göz yummaksa daha büyük suçtur...

Akın balaban, Trabzon (24 Ocak 2012 12.52)

Askeri düzenin sivil iradeyi hiçe sayması ve birçok masum insanı hiç bir sebep yokken yargılayıp işkence etmesini kınıyorum

Merve arabul, İstanbul (24 Ocak 2012 12.54)

Çünkü 18 Eylül 1980 tarihinde evimden alınarak yabancısı olduğum Davut paşa kışlasına götürdüler. Tüm emekçi dostlarla meydanda sabahladık. Sonra metris cezaevine götürdüler. Sorgusuz sualsiz 5 ay beklettiler. Götürülme nedenim sendikacı olmamdı. O tarihte ist.b. şehir belediyesinde köprüler müdürlüğü işyeri baş temsilcisi ve genel-iş İstanbul 1 no'lu şube mali sekreteriydim. Metriste durmadık, sıkıntılı günlere rağmen kendi aramızda örgütlendik, arkadaşlarımın oylarıyla koğuş temsilcisi oldum ve yine 4 koğuş arasında baş temsilci seçildim. Hastalanan arkadaşlarımı doktora götürüp getirdim, yardımcı oldum. En çok zoruma giden ise ilk gün tuvalete gitmek istediğimde Urfalı Mehmetçiğin elindeki silahıyla durdurarak "tuvalete gidemezsin, komutanım öyle dedi" demesiydi. Sonra bu tür tavır ve davranışlarla çok kez karşılaştık. Fatih baş temsilcisi arkadaşımız Alaattin uçar mide kanaması geçirdi. Bu sıkıntılar arasında sağlık işleri müdürlüğü temsilcisi Musa dayı ara sıra bize moral verirdi. Bende o stres ve baskılar sonucunda mide ülserine yakalandım. Çıktıktan sonra 1983 ve 86 yılları arasında 6 kez mide kanaması geçirdim. İçerideyken baş temsilcilere bir form doldurttular. Benimde şube yöneticiliği dışında baş temsilcide olduğum için form doldurma şansına sahip oldum. Onun sonucunda evimde ve

işyerimde yapılan araştırma sonucunda hiçbir suçumun olmadığı, sadece sendikacılık yaptığım anlaşıldıktan sonra tahliye edildim. Ve sonuçta hiçbir suçum olmadığına karar verilmişti. O süre içerisinde hastalandım. Birileri tarafından damgalandım. Maaş alamadım. Ailemle görüşemedim. Tüm bunların sorumlusu 12 Eylül darbecileridir. Haksız yere metris cezaevinde tutulduğum için Kenan evren ve arkadaşlarından davacıyım.

Ali haydar Özcan, İstanbul (24 Ocak 2012 13.10)

Ulus devlet kurmak adına kendi evlatlarının kanını dökmekten çekinmeyenlerin ve onların takipçilerinin yaptıklarının yanlarına kalmasını istemiyorum.

Can Gültekin, Ankara (24 Ocak 2012 14.01)

İşkenceyle, haince suikastlarla öldürülen faili meçhul kalan olayların aydınlatılması için.

Bekir Ünal, bursa (24 Ocak 2012 17.51)

İnsan haklarını, insanlık onurunu ayaklar altına aldılar, sayısız insanlık suçu işlediler. İnsanları öldürdüler, hapislere attılar, işkence yaptılar.

Halil Atalay Yeşilada, adana (24 Ocak 2012 21.03)

Tutukladıkları insanları hapishanelerde insanlık mefhumuna yakışmayacak bir şekilde alçakça işkence yaptıkları için

Nisan Şişmanoğlu, adana (24 Ocak 2012 21.55)

Geleceğimizi idam etti. Mahvetti bizi.

Pelin Aksoy, İstanbul (24 Ocak 2012 23.22)

Daha anne karnında iken ve dünyaya gözlerimi açtığım andan itibaren darbe etkisi altında nefes almama sebep oldukları için, amaçsız ve apolitik bir hayat seçimini bizlere dayattıkları için, sadece görüşlerinden ötürü seçim yapmak zorunda kalan arkadaşlarım için, hukukun, kanunların hiçe sayılmasına her an sebep olabilecekleri için ve hayatımın en önemli son on yılında babam sacit Karasu'ya yaşatılanlar ve onun mücadelesi için, ailem için, oğlum Ege'm için...

Gonca tekeli, İstanbul (25 Ocak 2012 01.09)

İşkencelerden geçtik. Öldük. Dilimiz yaşamımız, elimizden alındı. Tam 32 yıl.

Aziz hun, Ankara (25 Ocak 2012 01.18)

Çünkü tanıdığım tanımadığım binlerce insanı, sokakta cezaevlerinde işkencelerde öldüren sakat bırakan insanları işinden geleceğinden eden toplumsal geleceğimizi körelten bir darbenin baş müsebbibidir. Tarihe bu sıfatla not düşmesini istiyorum.

Halil yüksekli, Ankara (25 Ocak 2012 08.18)

Davacıyım...

Lori durmaz, İstanbul (25 Ocak 2012 10.04)

Yargılamamak suça göz yummak veya ortak olmaktır. Madem yasalarla yaşıyoruz bu yaptırımların herkes için geçerli olduğunu görmek istediğim ve asıl olarak böyle insanlık dışı tutumların kodlarımıza yerleşmemesi için yargılanmasını ve tarihe kirli, insanlığın yüzkarası bir karakter olarak yerleşmesini istediğim için davacıyım...

Şenay şahin, İstanbul (25 Ocak 2012 10.47)

12 Eylül mağduruyum ilgili mahkemeye müdahil olmak istiyorum. Beni devlet haini diye ilan ettiler. Oysa genelkurmay başkanlığı tarafından suçsuzluğum kabul edilmesine rağmen devlet memurluğu görevime iade etmediler. Çünkü 1402 sıkıyönetim dönemi mağduruyum. Emeklilik hakkımı yediler. İşsiz kaldığım için 4 çocuğumun da geleceğiyle oynadılar. Darbecilerden ve işkencecilerden davacıyım. Yargılanmalarını istiyorum.

Ömer mermer, adana (25 Ocak 2012 10.55)

TC' nin bu kadar geri kalmışlığının nedenlerinden biri olduğuna inanıyorum... Maraş katliamının ve geçmişteki tüm katliamların ve de yaşananların deşifre olması gerekir, yoksa bu katliamlar devam edecektir...

Birgül akbalık, Diyarbakır (25 Ocak 2012 12.36)

İnsan(lık) umudu yitmesin-için...

Halise balkaş, Diyarbakır (25 Ocak 2012 12.45)

Hayatımızı kararttığı için...

Ali Selman, Ankara (25 Ocak 2012 15.28)

Diyarbakır zindanında gördüğüm işkenceler için

Metin kutlu, Mardin (25 Ocak 2012 15.40)

Çünkü milyonlarca insanın hayatını, bir sonraki kuşağın geleceklerini çaldılar. Gencecik insanları astılar. İşkence yaptılar, gözaltında kaybettiler. İşçilerin örgütlenme, sendika ve grev haklarını gasp ettiler. Bugün hala üniversiteler 12 Eylül ürünü olan YÖK tarafından yönetiliyor. Darbeciler insanlığa karşı işledikleri tüm suçlar için hesap vermelidir. Generaller bir daha darbe yapmayı aklından bile geçiremez duruma gelmelidir.

Çağla oflas, İstanbul (25 Ocak 2012 16.41)

Yitik kuşağın bir üyesi olarak daha fazla yitirilmek istemiyorum...

Ceren kaynak, Ankara (2 Ocak 2012 17.30)

12 Eylül ile birlikte 29 Temmuz 1981 yılında gözaltına alındım. Tunceli-Mazgirt jandarma karakolu, Tunceli tugay ve Kars gözetim dâhil 45 gün gözaltında kaldım. 45 gün işkence gördüm. Ardından Erzurum askeri cezaevinden Temmuz 1982 de tahliye oldum. Daha sonra beraat ettim. Bu nedenle bahsettiğim gözaltı aşamasından tutuklama aşamasına kadar ve cezaevinde işkencede bulunan tüm işkencecilerden ve darbeyi yapan, darbede rol alan kişilerden şikâyetçiyim

Ali aydın, İzmir (25 Ocak 2012 19.47)

12 Eylülü yargılamak demek 24 Ocak kararlarını yargılamak demektir. 12 Eylül'ü yargılamak 80 darbesinin yol açtığı neo -liberal piyasa düzenini yerle bir etmekle mümkün olacaktır. Gerçek bir yargılama bu şekilde olacaktır. Bunu da bu ülkenin devrimcileri başaracaktır.

Murat Öz bulut, Rize (25 Ocak 2012 19.59)

"Çorum'u bırak Fatsa' ya bak diye cuntayı darbeye teşvik eden Süleyman Demirel' den davacıyım. Kenan'ı bırak Demirel' e de bak

Osman zeki Öz bulut, Rize (25 Ocak 2012 20.03)

Bir daha hiç kimse yapmayı aklına bile getirmesin diye. Çocuklarımızın özgür ve demokratik bir ülkede yaşaması için.

Haluk Bilginer, İstanbul (25 Ocak 2012 23.21)

12 Eylülden ben de davacıyım. 12 Eylül ün işkencelerini, hukuksuzluğunu yaşamış biri olarak davacıyım.

İsmet yaşar, İstanbul (26 Ocak 2012 10.43)

Askeri ve sivil bütün diktaların bitmesini istiyorum.

Ayşe Akgün, İstanbul (26 Ocak 2012 10.47)

Ben de davacıyım çünkü: hükümet darbeleri tüm hukuk sistemini hedef alır. Hukuk darp edildiğinde her kişi ve her kurum bu darbenin muhatabı ve mağdurudur. İnsan haysiyetinin çiğnenmesi demek olan hak ihlalleri, darbeler gibi hukuksuz ortamlarda gerçekleşir. Üstelik darbeler başarılarını kendilerine göre kurdukları bir hukuk sistemi ile sağlar. Darbe hukuku güçlünün, silah ile sağladığı bir hukuk olduğu için ülke bu hukuk sistemi devam ettiği müddetçe darbe tehlikesine açıktır. Nitekim yıllardır bizi kuşatan darbe zihniyeti, her açıdan gelişip güçlenmemize engel olan bir ayak bağı olmuştur. Ayrıca ben bir darbeci generali eski devlet başkanı olarak görme utancından artık kurtulmak istiyorum. Bu yargılama darbe zihniyetini çökertecek ve darbecilerin devlet başkanlığı sıfatıyla ödüllendirildiği bir ülke olmaktan bizi kurtaracaktır. Haklarına sahip, onurunu çiğnetmeyecek bireylerden oluşan bir toplum haline gelmemizin yolunu açacaktır.

Berrin sönmez, Ankara (26 Ocak 2012 12.15)

Sadece yaşı büyütülerek asılan Erdal eren için bile bu darbecilerin yargılanmasını talep ediyorum.

Cezmi Ersöz, İstanbul (26 Ocak 2012 13.53)

Henüz 3 yaşındaydım hayatı cezaevi ziyaretlerinde tanıdım, babam fabrikada sendikalı işçi olarak çalışırken aylar süren tutuklamalar sonunda tüm hayatımızı maddi ve manevi olarak kötü yönde etkileyen ve günümüze kadar devam eden bu darbe ile çok küçük yaşta tanıştım. Bunun sorumlularının hesap vermesi şart

Yeşim İncesu, İstanbul (26 Ocak 2012 15.09)

İşkence gördüm, sanat eserlerim polis tarafından alindi ve hala geri verilmiyor, yurtdışında kalmak zorunda kaldım, ülkeye giriş ve çıkışlarım yıllarca hâksiz yere zorlaştırıldı.

Kutlug ataman, İstanbul (26 Ocak 2012 17.35)

İnsan olduğum için

Ezgi yıldız, İstanbul (26 Ocak 2012 17.38)

'Asmayalım da besleyelim mi ?' sadece bu söz bile davacı olmak için yeter. Evren bu sözleri sarf ederken TV'den yayınlanan görüntüsü ve duyduğum üzüntü ve rahatsızlık hala aklımda...

Yeşim Nayman, İstanbul (26 Ocak 2012 17.43)

Hiç kimse korku, şüphe ve felç ile dumura uğratılan baştan sona zalim, insanlara acı vermekten zevk alan, kitlesel yalanların herkesin kafasına sokulduğu, böylesi kara bir geçmişle hesaplaşmadan yaşayamaz artık. Darbelerin yarattığı travmanın bugünkü tezahürleri görmeyi engellemesinin önüne geçilebilmesi, yarına çıkabilmemiz için de 12 Eylül yargılanmalıdır.

İnönü Bayramoğlu, İstanbul (26 Ocak 2012 18.36)

.çocukluğumu parçalayıp ruhumda derin tahribata neden oldu!

Zeliha Aktaş, İstanbul (26 Ocak 2012 19.09)

17 yaşındaki genç fidanları acımasızca astığı için. Şimdi biz size ne yapalım "besleyelim mi? Netekim..."

Mert kebabcı, İstanbul (26 Ocak 2012 19.14)

Yalnız bir nesli değil arkalarından gelen tüm nesilleri kana buladılar.

Sıla Sümer, İstanbul (26 Ocak 2012 21.25)

Adalet arayışı üzerine birkaç söz;

Basın yayın kuruluşlarına daha önce duruma dair açıklamalar yapıldı. Bu hususta çok sayıda haber yorum yazılar çıktı. Ama yetkili mercilerden tık çıkmıyor. Hala görmedim, duymadım havasında sağırlar körler birbirini ağırlar diyalogu sürdürülmekte. 12 Eylül, cunta başları için iddianame hazırlanıp yargı önüne çıkartılması süreci başlamış olsa da ben ve benim gibi insanlar hala 12 Eylül yargı mantığı ile içerde tutuluyoruz. Demek ki; süreç 12 Eylül ile hesaplaşma değil, sadece iki yaşlı generali günah keçisi olarak kamuoyu nezdinde yere sermektir. 12 Eylül ve öncesinde işkence yapanlar nerede? Bunlar hakkında ne gibi işlemler yapılıyor? Daha da önemlisi 12 Eylül hukukunun yarattığı toplumsal yapıda toplumu cendereye alıp, işkence yapanlar ne olacak? Hala 12 Eylül hukukunu geçerli hukuk sayarak 12 Eylülcüleri nasıl yargılayacaksınız? Toplumsal yaraların sarılması için 12 Eylül yargısıyla, 12 Eylül işkencecileri ile mağdurlar yüzleştirilecek mi? 12 Eylülde hakları ellerinden alınanların hakları iade edilecek mi? 12 Eylülde işlerinden atılanlar, ekmekleri çalınanların hakları nasıl geri verilecek? Haksız yere idam edilenlerin, cezaevinde yıllarca sürünenlerin hakları iade edilecek mi? Sadece benim şahsımda cereyan eden 12 Eylül hukuku toplum nezdindeki hukuksuzluğa küçük bir örnektir. Ben işlemediğim cinayetlerin faili haline getirildiğim için 33 yıldır 12 Eylül ün işkence setlerinde yaşayıp, hukuk arayışımı sürdürüyorum! 12 Eylül nedeniyle 11 yıl cezaevinde yatıp çıktım ama 12 Eylül yakamdan hiç düşmedi! 1993 te Malatya'da gözaltına

alınmam da, gördüğüm işkence de mahkemenin verdiği 12 yıl 6 ay cezada tamamen 12 Eylül hukukunun bir sonucuydu! Bir insana bir defa suçlu etiketi yapıştırıldı mı, o suç etiketi hep insanın yakasında asılı kalıyor, peşini de hiç bırakmıyor! Bugünde hakkımda verilen her kararda geçmişin hukuksuzluğunu yaşıyorum. Hakkımda verilen her kararda özetlenen bilgiler geçmişten kalan kirli bir miras olarak önüme çıkıyor. Cinayet işlememişim ama bana rahatlıkla bu devletin yargısı katil damgasını vuruyor! Gerçekten bu durumda katil kim? Bana kalırsa, Diyarbakır sur içinde, sorgu merkezinde ortaya dökülen kemikler suçlunun adresini açıkça ortaya koymakta. Toplu mezarlar, asit kuyuları, işkenceler ve 17 bin faili meçhul suçlunun adresini gösteriyor! Tıpkı Şırnak Uludere de bombalanan 35 köylünün katili kimse bana isnat edilen cinayetlerde onların geçmişlerinin ürünüdür. Nasıl ki Taksim'de tetiği çektiler, taksimi kana buladılarsa, Maraş'ta, Çorum'da, Sivas'ta vb. Birçok yerde aynı şeyleri tekrar ettilerse, tek tek bireyleri de imha ederek kirli emellerine ulaşmak için zemin hazırladılar. Kendi deyimleri ile süreci olgunlaştırdılar! Toplumu kanla ıslah etme politikası izleyerek zorbalıklarına destek peydahladılar. Bugün darbe karşıtı yazı yazan, yüksekten atıp tutan zevatlar, o günlerde bir numaralı darbe yandaşları oldukları da unutulmamalıdır. Kimileri 'emrinizdeyiz paşam' diyerek ihbarcılıkla paşalarına yardımlarını sunuyorlardı. Ülkeyi kurtaran aslan olarak paşalarının önünde saygı ile eğiliyorlardı. Günümüzün yandaş yazarları paşalarının koltuğunun altında beslenerek bugün devlet katında caka atıyorlar. Burada şunu demek istiyorum; 12 Eylül 3-5 generalin eseri değil, ulusal ve uluslararası sermayesi ile bürokrasisi ile ortaklaşmış bir suç şebekesinin eseridir. 12 Eylül yargılanacak ise suçun diğer elemanları da yargılanmalı! Ki 12 Eylül ile hesaplaşılmış oluna. Öte yandan 12 Eylülcüleri yargılama böbürlenmesindeki kesimde 12 Eylülün diğer yarısını teşkil edenler olduğunda hiçbir zaman göz ardı edilmemesi gereken kesimdir. Bu ikiz kardeşler uygulamaları ile de birbirinden çokta farklı değiller. Her ikisi de iktidarlarına giden yol temizliğinde hukuksuzluğu hukuk gibi göstermekten öte bir şey yapmıyor. Zorbalıklarına hukuku kılıf olarak kullanıyorlar! Bu zevatın hepsi milli Türk talebe birliğinde yetişmiş o nedenle de bilinçaltları ırkçılıkla şekillenmiş. Devlet gözetiminde korunup yetiştirilen, 12 Eylülden zarar görmeyen, 12 Eylül ideolojisinin has çocukları! 12 Eylülcülerin kuran elde yürüttükleri politik tema dine dayalı eğitim politikası bugünün devlet politikası olarak tamamlanmaya çalışılmaktadır. Çocukları yaratılış kuramında preslemek için umre ziyareti milli eğitim politikasına dönüştürülüyor. Çocuklar bilimden uzaklaştırılarak ilahiyata dayalı bir toplumun temelleri güçlendirilmekte. Bu algısal değişimle birlikte toplumsal eşitliğin yerini cemaat eşitliği

halini alıyor. Yargısal eşitlik, deniz feneri yargılamasında, cemaatin üyelerinin eşitliği halinde tezahür etmiş oluyor. Yani toplumsal konularda eşitlik öne çıksa da bu eşitlerin eşitliği halinde yaşamsal alanda politik uygulamaya dönüşüyor. Deniz fenerinde kesinleşen yargı kararları dahi dikkate alınmazken diğer davalarda olası suç varsayımları türetilerek cezaya dönüştürülebilmekteler. Bu noktada kendi özel durumuma döneyim.

A)12 Eylül öncesi işlemediğim cinayetlerin faili haline getirilerek 36 yıl ceza ile ödüllendirildim! Bu ödüle işkenceli sorgu sürecini de dâhil etmek gerekir! Kaz gibi yolunmuş halimiz ile çekilen fotoğraflar devlet arşivlerinde yerini almıştı. 11 yıllık cezaevi yaşamımın da çoğu hücrelerde geçti. 1991 yılının 12 Nisanında şartla tahliye edildim. İşlemediğim suçlar nedeni ile işkence görüyorum,11 yıllık cezaevinde yatıyorum sonra şartla tahliye ediliyorum.

B) 1993 yılında Malatya'da örgüt üyeliği nedeni ile gözaltına alınıyorum. O korkunç işkencelerden sonra yargılanıp, 12 yıl 6 ay ceza alıyorum. Ceza almamda temel etmen işlemediğim cinayetler dolayı sabıkalı olmam! Geçmişteki bu sabıka geçerli hukuk sayıldığı içinde hâkim kanaatini güçlendiren bir durum olarak, ceza alma da, cezalandırılmakta kolaylık sağlıyor. Bu cezalandırma ile birlikte 1991 şartla salıverme kararı kaldırılarak 36 yıldan arta kalan cezanın da infazına olanak sağlıyor. Zaten Malatya 1 nolu DGM'nin (devlet güvenlik mahkemesi) kararı da infazın geri alınması yönündeydi! Demek ki birbirine eklenmiş süreçler…
C) 2003 yılında AKP tarafından çıkartılan 4959 saylı yasa bağlamında Malatya 1 nolu DGM yeniden yargılama yaptı. Bu yargılamada daha önce verdiği 12 yıl 6 aylık cezayı bütün sonuçları ile ortadan kaldırdı. Ceza verilmesine yer olmadığına karar verdi. Bu karar bağlamında ceza adli sicilden silindi. Fakat infazı geri alan mahkeme, Gaziantep 2. Acm (ağır ceza mahkemesi) bu karara uymadı. Kararın gereğini yerine getirmedi. Bende keyfi hukuk çerçevesinde cezaevinde tutuluyorum. Keyfi bir cezalandırma süreci devam ediyor. Oysa Malatya 1 nolu DGM'nin kararına göre benim cezam kalkmış, kamusal haklarım iade edilmiş. Yani olmayan bir şeyden mahpusta tutuluyorum! Adalet bakanlığı görevini yapmıyor! Bu iki mahkeme kararındaki zıtlık ve çelişkinin giderilmesi için, 2004 yılından bu yana defalarca dosya adalet banaklığının önüne geldi, yazılı emir yoluna gidilmesi talep edildi. Adalet bakanlığı bürokrasisi yargı birliğini sağlamamak için inatla direndi. Halada bir direnç devam ediyor. Burada bir defa daha adalet bakanını görevini yapmaya çağırıyorum. Hukuktan yargı birliğini sağlamasını istiyorum. Evet, adalet arıyorum; hakkımda verilen ceza bütün sonuçları

ile ortan kaldırıldığı halde, ceza verilmesine yer olmadığı kararı olduğu halde, bu ceza adli sicilden çıkartıldığı halde mahkeme kararı neden uygulanmıyor? Adalet bakanı neden görevini yapmıyor? Mahkeme kararlarını uygulamak, uygulatmak adalet bakanının işi değil mi? Adalet bakanı hukuk birliğini sağlamaktan sorumlu değil mi? Neden görevini yapmıyor da sekiz yıldır seyirci locasında izleyici pozisyonunda duruyor? Adalet bakanlığı dosya üzerinde hatalı işlem yapan hakim ve savcılar hakkında soruşturma açmayı düşünüyor mu? İdari hatalardan idarenin sorumlu olduğunu adalet bakanlığı ne zaman anlayacak ve gereğini yapacak? Bunu bekliyorum. Kamuoyunun bilgisine sunarım. Saygılarımla,

Tahir canan bandırma m tipi ceza ve tutukevi b/8 koğuşu bandırma Balıkesir.

Tahir canan, Balıkesir (27 Ocak 2012 10.05)

Gözaltına alındım. 75 gün işkence gördüm. Hukuksuz şekilde yargılandım. İşimden atıldım. Bir daha kamuda işe giremedim. Ailem mağdur oldu.

Kadir akın, İzmir (27 Ocak 2012 10.37)

Kenan Evren'den ve tüm asker sivil darbe yandaşlarından,12 Eylül darbesi yandaşlarından davacıyım.

Ahmet sarpaş, İstanbul (27 Ocak 2012 11.02)

1980 darbesinde İstanbul'da öğrenciydim. Gözaltına alındım, İstanbul Tatvan ve Elâzığ'da yoğun işkencelere maruz kaldım, kısacası o alçaktan davacıyım. Yaşı ne olursa olsun umurumda değil hainin genci yaşlısı olmaz

M. Teyfik Akbay, Bitlis (27 Ocak 2012 11.18)

Babamı tutukladılar, işkence yaptılar. En önemlisi de çocukluğumu çaldılar!

Arzu Erdoğan sen oğuz, İstanbul (27 Ocak 2012 13.10)

12 Eylül askeri darbesi zulümdür.

Sema tahmaz, İstanbul (27 Ocak 2012 15.07)

Yapılan işkenceler sadece işkence görenlerle sınırlı kalmadı, zamanla onların çocuklarına eşine ailesine de sıçradı... Çünkü o insanların ruhları yaralı ve bunun tedavisi yok ve o süreci yaşayan babamın acısını hep hissettim

Dilşa dilovan Bozkuş, Gaziantep (27 Ocak 2012 17.02)

O dönemde insanların çektikleri acılardan dolayı, bir insan olarak hala acı çekiyorum ve hala kendi insanlığımdan utanıyorum.

Beste karabulut, İstanbul (27 Ocak 2012 19.41)

Ülkemizi geriye götürüp insanların kazanılmış haklarını ellerinden aldıkları için.

Gürkan baki, İstanbul (27 Ocak 2012 19.56)

İnsanlık suç(ları)u işlenmiştir. Ve yarattığı düzen hala bizleri etkilemektedir.

Yağmur bulut, mersin (27 Ocak 2012 20.36)

Aylarca insanlık dışı muamelelere maruz kalarak işkence gördüm. 8 yıl haksız yere ceza evinde kaldım. Özellikle 1985e kadar cezaevleri birer işkencehane idi. Sonuç olarak 20 yıllık cezam Yargıtay tarafından bozuldu ve 5 yıllık ceza verildi. Yani brüt olarak 15 net olarak 6 yıl cezayı fazladan yattım.

Ali bulut, İzmir (27 Ocak 2012 23.37)

Hiç bir suçum yok iken daha 14 de iken gözaltına alınıp sorgulandım ve işkenceye maruz kaldım. Sonrasında 10 ay tutuklu kalıp tahliye edildim ve mahkeme sürecinde beraat ettim. Bu olay benim psikoloji olarak sarsmış olup, geleceğim üzerinde çok olumsuz sonuçlar yaratmıştır.

Yusuf Kenan Canpolat, Muğla (27 Ocak 2012 23.44)

Kenan Evren'in kendini savunurken ağlamasını seyretmek istiyorum.

Umut kurt, Diyarbakır (28 Ocak 2012 22.01)

Görünen köy misali özel nedenler saymaya gerek görmüyorum. Ben bir hümanistim. Tek başına bu bile yeterli bir neden değil mi?

Nermin Şengün, Ankara (29 Ocak 2012 00.15)

Geleceğine sahip çıkmak isteyen, adaletsizliğe, zulme karşı örgütlenen, özgürlük ve eşitlik isteyen bir halkı faşizmle susturmaya çalışanlar insanlığa karşı suç işlemişlerdir.

Sefa feza Arslan, İstanbul (29 Ocak 2012 00.24)

Haksız yere tutuklandım,35 gün neyle suçlandığımı bilmeden daha 18 yaşındayken her türlü işkenceye maruz kaldım, çalışıyordum ablam ziyaretime gelmişti hamileydi. Ablamı hamile haliyle gözümün önünde hırpaladılar, ablam, ben ve doğmamış bebeği işkence gördü, bebeği kaybettik. Acısı, yaşadıklarımız, yaşattıkları halen içimizde ancak bunun hesabı sorulduğunda bir nebze rahatlayacağım. Ben işkence sonrası ağır bronşit geçirdim, ileri derece gözlerim bozuldu. En ağırı da o zamanki gençliğimize işkenceci tacizcilerin pis ellerinin değmesi, onların yargılanıp her gün onursuzluklarıyla yok olmalarını istiyorum.

Sevgi Aktaş, mersin (29 Ocak 2012 12.08)

O günleri yaşamasam da yaşayan büyüklerim var, ben de o gün yapılanların hala devam etmekte olan sonuçlarıyla karşı karşıya kalıyorum

Onur büyükelçi, Sakarya (29 Ocak 2012 12.26)

Vatansızlaştırıldık, göçebeleştirildik, benliğimizi ve her türlü kimliğimizi saklamak zorunda bırakıldık... Neyimiz kaldı ki sazımız sözümüz ve direnme gücümüzden başka...

Fatih Mehmet Özdemir, (29 Ocak 2012 13.11)

Daha iyi bir toplum yaratma çabasında olanlara, özellikle Kürtlere, büyük acılar çektirdikleri ve bu karanlık günlere gelen yolları döşedikleri için

Nezihe bahar, İstanbul (29 Ocak 2012 15.03)

17 Eylül 1980'de Çubuk'ta polis tarafından gözaltına alındım. Beş yıldır çubuk MTTB ilçe başkanlığı yapıyordum ve Hacettepe tıp fakültesi 4. Sınıf öğrencisiydim, dâhiliye bütünleme staj sınavıma 2 gün vardı, evde ders çalışıyordum. İki gün çubuk askeri nizamiyede nezarette kaldım. Askeri bir araçla elleri kelepçeli olarak Mamak a blok kafeste 2 gün 36 kişiyle beraber askerlerin sözlü ve fiili işkencesi altında kaldım. Aşağı kattan sürekli mahkûmlara okutulan marş sesleri geliyordu. Galiba harbiye marşıydı. Dövülerek ve hakaret görerek saçlarım kesildi. Kafestekiler sabaha kadar sırayla aşağıda bir odaya götürülüyor falakaya yatırılıyordu. 21 Eylül günü a bloktan c bloğa sevk edilmek üzere yaklaşık 20 kişi bir askeri aracın arkasına istiflendik. 4 mavi bereli komando coplarla aralıksız vurdu. Üstte kalanlar çığlıklar atıyorduk. 5 dakikalık yolu 20-30 dakikada aldık. Demek ki Mamak içinde tur atıyorduk. C bloğa geldiğimizde kalçalarımız ve sırtlarımız kan oturmasından mosmor kesilmişti. C blokta telle çevrili bahçede bizi mavi bereliler bekliyordu. Bitmeyen sorgular, dayak, coplama, tekme, sıra dayağı, zorunlu spor, Atatürk ilkeleri soruları, sabah akşam sayım ve marş okutmalar başlamıştı. C-2 blokta 96 kişi kalıyorduk. İki yatakta 3 kişi yatıyorduk. 80 kişi sol görüşlü geri kalanı ülkücü, akıncı ve Çubuk'tan MTTB'mi İbrahim çelik arkadaşımla ben. Banyo, görüş ve revir için koğuş dışına çıkanlar fena şekilde hırpalanarak geri dönüyorlardı. Ailem benden 5-6 gün haber alamamış, endişe içinde bekliyorlarmış. İlk görüş günü tutuklanmamdan 10 gün sonra babamla 5 dakika bile sürmeyen, hiç konuşamadığımız, 2-3 metre uzaklıktan, karşılıklı sadece ağlaştığımız, düdükle başlayıp düdükle biten dikenli tellerle ayrılmış açık hava görüşü oldu. O gün ilk defa babamın getirdiği temiz iç

çamaşırlarını ve eşofmanları giyme şansına kavuştum. Mektup yazabiliyorduk, "görüldü" baskılı. Uzun süre namaz kılamamıştım. 8 Ekim'de askeri savcı karşısına çıktık. MTTB ilçe teşkilatındaki dini içerikli yayın ve kitaplar sebebiyle şimdi mülga olan 163/4 maddeden 1 ila 5 yıl hapis istemiyle dava açıldı. Suçumuzun ne olduğunu ilk kez orada öğrendik. Tutuklanmamdan 22 gün sonra tahliye olduk. 1 no.lu Mamak sıkıyönetim mahkemesine 3 kez gittik ve 1,5 yıl sonra beraat ettik. Ben okulumu bu yüzden altı ay geç bitirdim. 8 - 10 sene siyasi şube beni fişli takip etti. Ama bugün bile beni en çok rahatsız eden şey Mamak'ta yaşadığım ve kesin suçlu olsa dahi insanın insana yapmasını kabul edemediğim hakaret işkence sorgulama ve tavırlardı. Kavgaya şiddete hiç bulaşmadığım halde gençliğimin en güzel dönemini işkence tutukluluk ve eğitim hakkımdan alıkonarak suçsuzsun diye bırakılmam yüreğimde derin yaralar açmıştır. 12 Eylül darbecilerinden adalet ve insanlık dışı zulümlerinden dolayı davacıyım.

Tuncay acehan, Ankara (29 Ocak 2012 15.21)

Sindirilen, apolitikleştirilen, mülksüzleştirilen ve en önemlisi öldürülen, işkencelere maruz kalan insanların hesabını sormak için ben de bu demokrasi düşmanlarından davacıyım.

Kürşat Güngör sağlam, İstanbul (29 Ocak 2012 19.38)

Denizli töb-der şube başkanıydım. 12 Eylülle birlikte sürüldüm, öğretmenlikten ayrılmak zorunda kaldım, 10 yıl boyunca kaçak yaşamak zorunda kaldım. Yaşamımın on yılını çalan 12 Eylül rejiminden ve uygulayıcılarından davacıyım.

Nevzat çakmak, İzmir (30 Ocak 2012 13.33)

Davacıyım, çünkü ellerinde hiç bir kanıt olmadığı halde örgüt üyesi olduğum iddiasıyla 16 Eylül 1980'de üç aylık süt emen bebeğimi ardımda bırakarak gözaltına alındım. Elektrik, falaka, cinsel taciz gibi işkence çeşitlerine bir ay süreyle maruz kaldım. Süt dolan göğüslerimi hücredeki diğer insanlara içirdim. Kan işedim. Her yerim yara bere içindeyken, tecavüz girişimlerine katlandım. Bebeğimi getireceklerini söyleyerek yaptıkları psikolojik baskıları göğüsledim. Tahliye olduğumda kızım beni tanımıyordu. 2 yıldan fazla Selimiye, Çanakkale askeri cezaevlerinde kaldım. Hayatımın 10 yılı alt üst oldu. İşkenceci oldukları, kanıtsız ispatsız insanların hayatlarını ellerinden aldıkları, gencecik çocukları ölümü gönderdikleri, ülkemi alt üst ettikleri için davacıyım onlardan. Evren paşa, kızımın süt hakkı için davacıyım senden!

Aynur Gürsoy, İstanbul (30 Ocak 2012 15.27)

Beni hem mesleğimden, çocuklarım istikballerinden olduğu gibi ben ömür boyu sakat yaşamaya mahkûm ettiler.

Mustafa akdölek, Antalya (30 Ocak 2012 19.21)

Kenan evren birçok masum insanların canına mal olmuştur. Erdal eren, deniz gezmiş ve birçok genç insanlar. Bunların bedeli ağırdır ve vermek zorundadır. Hala inanamıyorum bu ülke neden hala Kenan evreni cumhurbaşkanı konumunda tutuyor. Çok saçma.

Deniz çetin, İstanbul (31 Ocak 2012 14.17)

Hayatımı çalanlardan biri olduğu için

Fergun özelli, İzmir (31 Ocak 2012 14.36)

Eve kanlı, yırtık gömleklerle dönen babam, dayım için. Toprağa gömülen Mahsuni kasetleri, yüzlerce kitap için. Duvarlara yazılan “komünist öğretmen” hedeflemeleri için, gece yarıları kamyon tepelerinde yeni yeni köylerde uyanan çocukluğum için. Bir belgeselde dahi telaffuzuna dayanamadığım “evren” sözcüğü için. Geçmiş için ve gelecek nesiller için… Davacıyım.

Serap Erdoğan, İzmir (31 Ocak 2012 15.01)

12 Eylül döneminde 1402 sayılı yasaya göreve öğretmenlikten atıldım. 1990 yılına kadar 10 yıl mesleğimden uzakta yaşadım. 1980'de cezaevine girdim. Gördüğüm işkenceleri anlatmak istemiyorum. Kinim işkence yapanlara değil o ortamı yaratan, sürdüren ve hazırlayanlara. Sorulmamış hesaplarım var.

Osman berber, İzmir (31 Ocak 2012 18.32)

Hiçbir şart, ortam veya sebep, savunma hakkının yok edilmesine ve yargısız infaza gerekçe olamaz. Hiç kimse kendini hukukun üstünde göremez ve hele hele bu iddiaya dayalı olarak tek taraflı, sübjektif ve hukuka aykırı kurallar belirleyerek insan haklarını ihlal edemez. Suç varsa, kim olursa olsun suçlunun dokunulmazlığından bahsedilemez ve hiçbir suçlu kendine dokunulmazlık getiren kurallar koyamaz. Suç, cezayı gerektirir.

Rüstem Gökşen, İstanbul (31 Ocak 2012 23.04)

Birbirlerine kırdırılan insanların, işkencelerin hesabı sorulsun.

Zafer örsdemir, İstanbul (1 Şubat 2012 14.42)

12 Eylül darbesinde 45 gün gözaltında kaldım. İşkence gördüm. İşimden oldum. Yargılandığım davadan beraat ettim. Bu nedenle darbecilerden şikâyetçiyim.

Mehmet karaman, aydın (2 Şubat 2012 12.17)

Gözaltına alındım, adını tayinim çıktıktan sonra ilk defa duyduğum yere sürüldüm. Eşim ayrı, ben ayrı yere. İkiz çocuklarımdan ayrı altı yıl geçirdim. Açığa alındığım sürenin yarısını hizmet dışı saydılar. Maddi ve manevi dibe vurdum. Bende davacıyım.

Bediha karali, Çanakkale (2 Şubat 2012 21.29)

Faşist cuntanın gençlerimizi idam etmesi ve işkencelerde öldürmesi ve faşist cuntanın halk üzerinde ki baskıları gerici bir anayasa ile bu günlere kadar gelmesi için davacıyım.

Halit duran, Tunceli (2 Şubat 2012 23.16)

Darbeci!

Ayşegül yetim, adana (3 Şubat 2012 18.54)

12 Eylül 1980 askeri faşist darbesi sayesinde 14 yıla yakın 14 ayrı cezaevinde, sürgünlerle ve her türlü insanlık dışı muamelelerle karşılaştım. Sivil mahkemelerde görülmekte olan dosyamız Kenan evren cuntasının dayatması sonucu askeri mahkemeye verilmiş olup 7 (yedi)yıl sonra anca mahkeme huzuruna çıkarılmışken, gördük ki, yargılama yerine cuntanın vermiş olduğu emirle aleyhimize verilmiş kararın yüzümüze karşı okunması işlevini gören bir mahkeme heyetiyle karşılaştık. 146/1 maddesi gereğince önce idam ve iyi hal gerekçesi ile müebbet hükümle cezalandırıldık. İddianamede ne ölü ne yaralı söz konusudur! Faşist cuntanın askeri mahkemelerinde görülen tüm dosyalarda verilmiş kararların iptali ve yeniden sivil tam bağımsız, adil mahkemelerde görülmesi talebimi arz ederim.

İrfan Ural, Hatay (3 Şubat 2012 19.05)

İnsanlara işkence yapıldı, analar kuzusuz kaldı, genç kuşaklar düşünmekten korkar oldu!

Kevser demir, İstanbul (3 Şubat 2012 19.18)

Ülkeyi kan gölüne çevirip en parlak kuşakları harcadıkları ve 20 yılımızı baskıyla harcadıkları için...

Cem sancar, İstanbul (3 Şubat 2012 19.19)

Hem 12 Eylül askersel faşizmine ve hem de bu vesileyle bugün yapılmış ve yaşamış olduğumuz sivil Erdoğan diktatörlüğüne muhalifim. Bunu; faşizmin önümüzdeki dönemdeki yok edilecekler listesine gireceğimi bilerek yapıyorum üstelik. Her türlü baskıya karşı olduğum için yapıyorum.

Seyfettin Alpan, Sakarya (3 Şubat 2012 19.46)

12 Eylül faşist darbesi ve sorumluları yargılanmalı... 21.yüzyılda vatan millet bayrak edebiyatı yaparak korku imparatorluğu yaratan bu yavuz hırsızlar yargılanmalı... Demokratik bir ülke için barış için bu katiller ve katil devlet anlayışıyla yüzleşmeliyiz. Güzel ve aydınlık bir ülke için barış için...!

Rıza çiçekalılı, Erzincan (3 Şubat 2012 19.47)

Darbenin, bir insanlık suçu olduğunun anlaşılması ve yüzbinlerce insanın işkenceden geçirilmesinin, milyonlarca insanın yaşamının, yaşam olmaktan çıkarılmasının hesabı sorulmalıdır. Diyarbakırların, Mamakların, metrislerin daha nicelerinin hesabı sorulmalıdır, on binlerce insanın işkence travması hala sürmektedir. Bunların hesabı sorulmalıdır. Bu yüzden 12 Eylül'den davacıyım.

Şükrü Karakoç, İstanbul (3 Şubat 2012 20.14)

Türkiye'ye yaptığı kötülükler yargı kararıyla da kanıtlansın

Pakrat estukyan, İstanbul (3 Şubat 2012 20.36)

Meslek hayatımda uğradığım ilk sansür, darbeye darbe diyememekti. Bu darbeci iki generalin yanındaki sandalyelere onların talimatı, izni ya da göz yummasıyla işkence yapanları da teker teker oturtmalı...

Mehmet kara, İstanbul (3 Şubat 2012 21.32)

11 Nisan 1980 yılında, Kars ili susuz ilçesi yol boyu köyünde öğretmenlik yaptığım sınıfımdan öğrencilerimin korku dolu bakışları arasında uzun namlulu silahlı askerler tarafından sınıftan çıkarılarak gözaltına alarak tutuklandım.15 gün Kars terörle mücadele şubesinde işkence gördüm. İşkenceci başı o zaman ekipler amiri soyadını hatırlayamadığım Selçuk denen polis şefi, Mehmet Ayten, Ahmet kaya denen polis memuru ve o tarihlerde tem de görevli Kars 1.şube de görevli polis memurları tarafından ağır işkencelere maruz kaldım, gördüğüm işkenceler sonucu bel fıtığı, böbrek rahatsızlıkları, migren hastalıkları yakamı bırakmadı.11 ay suçsuz yere gözaltında kaldım. 1yaş 3 aylık olan kızımdan ayrı kaldım. O yaştaki bebeğim annesiz babasız kaldı.5 yıla yakın müstafi sayılarak mesleğimi icra edemedim. Maddi ve manevi zarara uğradım. Yargılama sonucu

berat ettim. Uzun sure, bana yaşatılan işkencelerin travmasını yaşadım. Hala aklıma geldikçe o korkunç işkence günlerini andıkça gözyaşlarıma hâkim olamıyorum. Utanıyorum.

Kızbes Seyhan aydın, İzmir (3 Şubat 2012 21.41)

l2 eylülün işkenceci albay arif Doğan'ın işkencelerine maruz kalmakla birlikte yanımda şaban ve memet ece isminde iki arkadaşı yanımızda işkencede katletti işkenceciler.

Fuat kumruaslan, Diyarbakır (3 Şubat 2012 22.56)

Bu güzelim ülkenin aydınlık yüzünü karattı. Eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik, geleceğini çaldı. Davacıyım

Namık gedik, İstanbul (4 Şubat 2012 00.03)

Türkiye'yi bugünlere getirdiği ve yüzlerce insanın ölmesine, işkence görmesine ve hapis yatmasına neden olduğu için.

Ferda Caner, İstanbul (4 Şubat 2012 00.22)

Ortaçağ karanlığına geri döndürüldük...

Filiz Aladağ, İstanbul (4 Şubat 2012 00.56)

Bu ülkenin ve insanların hayatını kararttı.

Şahin fidan, İstanbul (4 Şubat 2012 09.37)

Mesleğimden koptum, beş yıl ülkemden ayrı yaşamak zorunda kaldım. Ülkeye dönüşün bedelini ödedim. Elbette davacıyım.

Yüksel selek, Muğla (4 Şubat 2012 13.24)

12 Eylül'ün bir tarafıyım ve 12 Eylülde 1402 sayılı yasa ile görevime son verildi ve çoluğumla çocuğumla işsiz ve aç bırakıldım.

Ahmet Eraslan, İstanbul (4 Şubat 2012 13.27)

Çünkü gelmişimizin geçmişimizin canına okudu 12 Eylül...

Dilek yaraş, İstanbul (4 Şubat 2012 14.09)

12 Eylül faşist çeteleri düşüncemden dolayı sürüldüğüm için. Babama ağır işkenceler edip, onu gerekçesiz tutukladıkları, yargılamanın iki yılsonunda beraatla sonuçlandığı ve aileme yaşatılan mağduriyetten dolayı davacıyım. Babamın gördüğü işkenceler sonucu aldığı arazdan dolayı erken ölümüne neden oldukları için 12 Eylül'ün tüm uygulayıcılarından davacıyım.

Selma Akbulut makal, aydın (4 Şubat 2012 15.57)

Yıllarca yasadışı yaşamak zorunda bırakıldığım için. 15 yıl çalışma yaşamımı elimden aldıkları için. Gördüğüm işkence ve sürgünlerden dolayı. Soğukta, karda, yağmur ve çamurda dışarda kalmaya ve gizlenmeye zorlandığımdan dolayı, sevdiklerimden, eşimden, çocuğumdan uzak bırakılmaya mecbur edildiğim için, 12 Eylül'ü yaratan ve uygulayanların hepsinden davacıyım.

Ali makal, aydın (4 Şubat 2012 16.03)

1) 17 Şubat 1981 de 27 gün sorgu işkence ile 45 gün gözaltında kaldım.

2) 16 Şubat 1982 de 59 gün sorgu işkence ile 6-ay 12 gün gözaltında kaldım. Falaka, cop cereyan ve Filistin askısını, gözü kapalı çıplak yürütmek...

Ali buran, mersin (4 Şubat 2012 19.11)

Benim 10 yılımı çaldı; doğmamış bebeğimi, bana işkence yaparak öldürdüler. 6 yıl görevden el çektirdiler, 1402'den yargılandım, bir yıl cezaevinde yattım bunun için davacıyım.

Seher peşmen, mersin (4 Şubat 2012 19.19)

Faşizmi en kanlı biçimiyle yasadık. Bu katillerin yargılanmasıyla az da olsa yüreğimize su serpilecek. Unutulmasınlar.

N.gul nergiz, adana (4 Şubat 2012 19.20)

O dönemde binlerce insan gibi ben de işkence gördüm. Cezaevinden sakat olarak çıktım. Yasadıklarım nedeniyle bedensel rahatsızlıklarım, 30 yılın ardından, hala devam etmektedir. İşkencehanede iken yüzlerce insana işkence edilmesine ve Zeynel Abidin ceylan ve hasan asker Özmen'in işkenceciler tarafından öldürülmesine tanık oldum. Ve daha sayabileceğim binlerce nedenden dolayı 12 Eylül'den ve o dönemi yaratan/yasatan tüm asker ve sivillerden ve tüm işkencecilerden davacıyım.

Dilvin Semizer, adana (4 Şubat 2012 22.06)

Sadece iki ihtiyarın yargılanması sorunu çözmez. İl ve ilçelerdeki hukuksuzluklarda gönüne alınmalı... Örneğin, o dönem Gölköy garnizon komutanı Ersan Topaloğlu'nun uygulamaları ad sorgulanmalı. Halktan aldığı el halıları, hatta renkli TV... Yine o dönem olayların baş sorumlusu dönemin ordu valisi Reşat Akkaya'nın adı hala Ünye'de bir okulda duruyor.

Kadem demir, adana (4 Şubat 2012 22.14)

İşkence gördüm...

Kenan baran, Diyarbakır (4 Şubat 2012 23.01)

Eşim cengiz Aksakal'ı darbe dönemimde işkence de kaybettim. AİHM'de, Türkiye'yi işkenceden dolayı mahkûm ettirdik. Ben ve ailem davacıyız.

Teren aksakal, İstanbul (4 Şubat 2012 23.52)

Benim karakterim bağımsızlıktır diyen Atatürk'ümüzün yetiştirdiği aydın ve yurtsever kuşakları kendilerinden önceki kukla hükümetler ve diğer iki darbenin sorumlularının da katkısı ile sağcı ve solcu diye yaftalayıp, emperyalistlerle işbirliği yaparak birbirine kırdırdığı ve bu durumu bahane ederek cumhuriyet yönetimine el koyduğu için. El koyduktan sonra sağcı ve solcu diye nitelediği tüm yurtseverlerin kökünü kazımaya çalıştığı için. Oluşturduğu korku imparatorluğu ile apolitik, cahil, fırsatçı, kendinden başkasını düşünmeyen bir nesil yetiştirdiği için. İşbirlikçisi olduğu emperyalistlerin kucağına bizi altın tepsi içinde oturttuğu için. Taammüden katil, işkenceci ve emperyalist uşağı bir yönetim oldukları için. Kısacası 12 Eylül tarihinden bizi nefret ettirdikleri için. Ama sadece darbeciler değil onlarla işbirliği halinde olaya katılan askerler, polisler, mit elemanları, yürütme ve yargı kademelerindekiler de yargılanmalıdır. Yoksa yaptıkları yanında kalanların örnek olması askeri ve sivil yeni darbelere yol açacaktır. Sonuç: yara iltihaplı tedavisi zordur.

Bülent şavkın, İstanbul (5 Şubat 2012 12.50)

İnsanım

Hasan seçkin, İstanbul (5 Şubat 2012 17.58)

Tüm darbecilerden davacıyım. 12 Eylül 1980 ve devamı ailemden başlayarak tüm topluma nüfuz eden sindirme-bastırma ve tüm demokratik haklarımızın elimizden alınmasıyla başlayan karanlık bir dünyaya hapsedildiğimiz için davacıyım.

Hekim coşkun, İstanbul (6 Şubat 2012 13.19)

Çünkü 12 Eylül...

Zafer diper, İstanbul (6 Şubat 2012 13.50)

Tarihimize bir kirli sayfa daha eklediler. Toplumsal psikolojik hastalıklarla boğuşan, işsiz güçsüz, çıkış yolu bulamayan, geleceksiz nesiller, kuru şehirler, tanrının terk ettiği kasabalar, içi boş köy yıkıntıları bıraktılar geriye.

Nihat kentel, İstanbul (6 Şubat 2012 16.14)

Demokrasinin, hukukun ve insan haklarının katledilmesine sebebiyet verdikleri, insanlığa karşı suç işledikleri için yargılanmaları ve cezalandırılmaları gerekir.

Kemal Akkurt, Ankara (6 Şubat 2012 16.37)

Binlerce hayatı mahvettiler. İnsanları işkencelerde öldürdüler. Bir sağdan bir soldan astık diye övündüler. Kitapları öcü yaptılar. İnsanları fişlemeyi, telefonların dinlenmesini, farklılıklarımızı gizlemeyi, vatanseverliği milliyetçilikle bir saymayı, "ben milliyetçi değilim" demekten korkmayı bugüne değin süren bir normallik haline getirdiler. Korkuyu içimize yerleştirdiler. Üniversiteleri yok ettiler, 1980 yılında girdiğim üniversiteden lise düzeyinde bir eğitimle mezun oldum. Daha ne olsun...

Türkan kirlioglu kentel, (7 Şubat 2012 12.02)

Geldiklerini söylediler ama darbe yapmak için ortamı bizzat hazırladıkları, kendi söylediklerileyle, yazdıklarıyla ortaya çıktı. Türkiye'yi koca bir hapishaneye çevirdiler. Diyarbakır, Mamak, dal işkence hanelerinde bir kuşağı ezdiler. Sessiz bir toplum yarattılar. Bugün hala onların ısmarladığı anayasa ile boğuşuyoruz. 12 Eylül, evren ve Şahinkaya yargılanmalı, yaptıkları tek tek ortaya dökülmelidir.

Alaettin çakar, adana (7 Şubat 2012 14.26)

Ülkemizin demokratikleşmesini engelledi ve diğer darbelere ön ayak olmuş oldu

Hatice başlık, İzmir (7 Şubat 2012 19.11)

O dönemde kızıma hamileydim ve her an herkesin tutuklanma korkusunu ben de yaşadım. Bu korku kızıma da yansıdı ve kızım hala gergin bir insan. Kızım bir yaşındayken tutuklandım, dalda işkence gördüm ve sonrasında ile işime son verildi. Eğer son verilmese idi hayat projelerim gerçekleşebilirdi. Hakkı olmadığı halde en temel insani hakkım olan yaşamımı değiştirdi ve farklı yöne kaymasına neden oldu.

İncilay kılıç, Ankara (7 Şubat 2012 21.25)

Yaşanan zulüm bir daha tekrarlanmasın!

Devrim kadirbeyoglu, İstanbul (8 Şubat 2012 21.07)

12 Eylül mağdurlarındanım. 12 Eylül sorumlularından davacıyım. Erdal Eren'in yaşı büyüttürülerek idam edilmiştir. Kenan evren ve cunta yöneticilerinin de yaşları küçültülerek gereği yapılmalıdır.

Müslüm başbay, Ankara (8 Şubat 2012 22.12)

12 Eylülün olduğu tarihte 9 yaşındaydım ve sonrasında yaşadığım her şeyin 12 Eylül'de yaşanan darbe ile ilintili olduğunu düşünüyorum

Reha eskidir, İstanbul (9 Şubat 2012 21.39)

18 yaşımda 1980 faşist darbesinden hemen sonra gözaltına alındım ve bir kış boyunca, tam üç buçuk ay süreyle sorguda tutulduktan sonra Diyarbakır sıkıyönetim komutanlığı askeri mahkemesince tutuklanarak 5 nolu ceza evine konuldum. Bu cezaevinde her türlü işkenceye, insanlık dışı uygulamalara on binlerce kişiyle birlikte maruz kaldım. 5 nolunun bütün süreçlerinin içinden geçtim. Açlığı, susuzluğu, insanın insana karşı vahşileşebileceği sayısız trajediye tanık oldum ve payıma düşeni yaşadım. 1980 12 Eylül'den 1988 yılına kadar toplam 8 yıl geçirdim bu cezaevinde. Humaniter ve demokratik kamuoyu ile duyarlı insanların ortaya koyduğu tavırla birlikte ben de bu davacılar içinde olacağım elbet. Ne var ki kişisel olarak bu süreçten ve uygulamalarından yalnızca davacı olma olmak, kırılan gururumu ne iyileştirmeye ne de tatmin etmeye yeter. Yaşamımın sonuna kadar, bana bu tür durumları anımsatacak veya çağrıştıracak her şeye karşı, dünyanın neresinde ve bedeli tekrar ne olursa olsun, savaşmak bir namus borcudur...

Garabet (Ahmet) ekmekciyan (kaymak), Diyarbakır (10 Şubat 2012 00.35)

Çünkü ben, eşim, kardeşlerim ve binlerce aydın haksız yere işkence gördük hapislerde yattık öldürüldük.

Fadime zülfikargil [başsivri], İzmir (10 Şubat 2012 02.28)

Yazılan tüm gerekçelerden dolayı...

Mirza Turgut, mersin (10 Şubat 2012 05.19)

Çalışan beyinleri imha edip ülkeyi 30 yıl geriye götürdüğü için.

İsmail odabaşı, Ankara (10 Şubat 2012 16.45)

Evet, yargılanmalarını istiyorum. Çünkü onlar ve zihniyetleri olum, işkence, zulüm, korku, ihanet ile eş anlamlıdır. Çünkü devrimci bir örgüt üyesi olarak suçlandım ülkemden, sevdiklerimden koparıldım. Çünkü onlar yargılanmadan güzel bir geleceğin mümkün olabileceğine inanmıyorum. Yargılanmaları için

emeği geçenleri gelecek nesiller iyiden yana olanlar unutmayacaklardır, engelleyen ve geciktirenleri de. Saygılarımla

Adem sipahi, (11 Şubat 2012 17.10)

'Faşizmden niçin davacısın" diye bir soru mantıklı mıdır?

Ferda İlter, Antalya (12 Şubat 2012 13.19)

12 Eylül 1980 cuntasında polis ve askerler baskınıyla gece yarısı evimden alınarak karakola götürüldüm. Çok ağır işkencelere maruz bırakıldım. Vücudumun savunma sistemi iflas etti. 6 aya yakın Tarsus cezaevinde tutuklu bırakıldım. Davam 1.nolu adana sıkıyönetim mahkemesinde görüldü. Mahkemede tek celsede tahliye kararı verildi. Dışarıya çıktıktan sonra 16 yıllık öğretmenlik mesleğimden 1402 sayılı yasayla görevime son verildi. Yedi yıla yakın görev dışı bırakıldım. 1402 sayılı yasa kalkınca görevime geri döndüm. İşkencede kalbime büyük darbeler aldım. Darbeler sonucunda hem by pass oldum hem de kalbime pil takıldı. Ayrıca vücudumun savunma sisteminin iflası sonucunda kml (kronik miyaloit lösemi) hastası oldum. Bir daha böyle bir durumla karşılaşmamak için; 12 Eylül darbecilerinin başı olan Kenan evren, Tahsin Şahinkaya'nın ve darbeye karışan işkencecilerin yargılanması için davacıyım.
Yakup şen emekli öğretmen 12 Eylül mağduru

Yakup şen, mersin (14 Şubat 2012 10.35)

Zonguldak'tan yazıyorum.12 Eylül mağduruyum. Özellikle 14.02.1981-07.04.1981 de İstanbul Gayrettepe hücrelerinde tutuldum. Birçok işkence gördüm. Oradan sevk edildiğimiz Selimiye kışlasında çok defa çırılçıplak soyulup gardiyan askerler tarafından coplarla dövüldük. Gölcükte, Zonguldak'ta aylarca gözaltı-tutuklu kaldım. Şimdi Zonguldak cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunmak istiyorum. Elimde tutuklu kaldığım yerler ve süreleri yazılı belgelerim var. Nereye nasıl dilekçe vermeliyim.

Kadir Tuncer, Zonguldak (14 Şubat 2012 13.38)

Kullanabileceğim birçok elimden alındı. Bu gün ifadeye bile çağrılmayacağım eylemlerimden 5 yıl hapis cezası aldım. Belediye başkanı da seçildim ama onların tabiriyle halen "adam" olamadım. Nere gitsem yaftam karşıma çıkıyor.

Ömer gürler, Antalya (14 Şubat 2012 20.41)

Uzun yıllar boyunca bitmez tükenmez ev baskını ve gözaltılar yaşadık ailece. Hiç birimiz pasaport alamadık. Ben 93 de alabildim. Çevremdeki hemen hemen

tüm genç insanlar işkence ve tutsaklıktan dolayı sakat kaldı, ruhsal sorunlarla boğuştu. Annem gözaltında aldığı bir darbeden ötürü, bugüne kadar sırt kemiğinde rahatsızlık yaşadı. Baskı ve endişeye dayanamayan babam, 81 de vefat etti. Biz kalanlar baskıdan kurtulmak için gece yarısı kamyon kasasında şehri terk etmek zorunda kaldık. 11 kardeşim ve annem hepimiz o günlerin travmasının ağır sonuçlarını hala yaşamaktayız. O kadar uzun ve acıklı bir destan ki, yüzyıl anlatsam bitmez.

Nazmiye çimen, İstanbul (15 Şubat 2012 02.03)

Önce işimi ve kızımı elimden aldı. Darbeye zemin hazırlatmak için ortalığı kana bulandırdı (Taksimde, k. Maraş'ta vs.) Kendimizi korumak için yapmak zorunda olduğumuz öz savunma dışında yapmadığım bir olayda beni yedi buçuk yıl içerde yatırdı. Mustafa babacan denen işkenceci ve o dönemin sıkıyönetim savcılarının da talimatları ile beni ceza evinden aldırtıp tam on beş gün bana işkence yaptırdı. Yedi buçuk yıl yatıp çıktığımda evliliğim bozuldu. Ben halakızımı göremiyorum.12 Eylülcüler ve onların işkencecilerinden davacıyım. Bir bütün olarak hepsi yargılansın.

Yusuf gülaşlar, adana (15 Şubat 2012 16.32)

12 Eylül / evren, daha özgür ve demokratik bir ülkede yaşama hakkımı elimden aldı.

Şüheda Göker, İstanbul (17 Şubat 2012 13.29)

Yaşaması gereken birçok insan toprağın altındayken bunların utanmadan rahat bir şekilde yaşaması beni öfkelendiriyor.

Akın geçer, batman (17 Şubat 2012 20.06)

Daha demokratik bir Türkiye'de yaşamak için geçmiş tarihimizin karanlıkları ile yüzleşmek için

Rayife özbilgiç, İzmir (17 Şubat 2012 20.14)

Darbeci zihniyetin yargılanması demokratikleşme sürecinde ileriye doğru atılmış bir adımdır.

Zekai temiz, İzmir (17 Şubat 2012 23.17)

Beni vatan haini ilan etti, tüm vatandaşlık haklarımı gasp etti, işkencede bir bacağımı aldı, devrimci olduğum için idam cezası verdi ve 10 yıl hapis yatırdı

Erbesit Özdemir, adana (18 Şubat 2012 08.38)

O dönemde gazi üniversitesinde öğrenci idim. Darbe olunca okulumuz komünist idareci ve öğrencilerin işgaline uğradı. Buna da darbe yapan cuntacılar sebep oldu. Öğrenimimi iki sene sekteye uğrattı. Bu yüzden darbeci cuntacılardan davacıyım.

İsmail Türkoğlu, Ankara (18 Şubat 2012 17.00)

12 Eylül darbesi ile insanlığa karşı islenen sucu fiilen ben de birlikte tutuklandığım yoldaşlarımla birlikte işkence gördüm ve yargılandım o günleri anlatmayı düşünmüyorum

Sait Orhan Memişoğlu, Rize (21 Şubat 2012 16.10)

Ben 5 yaşındaydım evimiz basıldı babam işsiz kaldı çünkü suçu insanca yaşanası bir dünya düşlemekti. 5 yaşında işkencenin ne olduğunu öğrendim hapishanede insanlara neler yaptıklarını öğrendim

Necla dolaşık, Kocaeli (22 Şubat 2012 00.53)

İnsanatlık namına evren den davacıyım.

Adnan sezer, Ankara (25 Şubat 2012 05.21)

12 Eylül mağdurlarının haklarının alınması için, işkence yapılanlara, idam edilenlere itibarının iadesi için ve bu insanlık suçuyla yüzleşilmesi için

Orhan yıldırım, İstanbul (25 Şubat 2012 13.58)

Evet

Kerim küçük, İzmir (25 Şubat 2012 16.46)

Tutuklandım, sorgulandım, ilişkim olmayan olaylar gerekçe gösterildi.

Tazegül Kamiloğlu, aydın (26 Şubat 2012 00.12)

Yıllardır hesabı sorulmamış bu felaketin hesabının sorulması geç de olsa herkes için umut vericidir. Mustarip olmuş kişiler ve aileleri adına bu davanın yapılmasını en içten dileklerimle destekliyorum.

Şahizar Özdemir, Karabük (27 Şubat 2012 22.17)

Abimin yıllarca suçsuz yere hapiste yatmasına neden olup, tüm ailemizin derin yaralar almasını sağladı. Ben senelerce abime hasret kalarak yaşadım ve genç kızlığımın en güzel yıllarını cezaevlerinin önünde abimi görme umuduyla geçirdim. Her görüş gününde abimin gittikçe sıkıntıdan çöken yüzünü ve işkenceye maruz kaldığı için adım atışlarının bile değiştiğini gördükçe kahrolurdum. Elimden bir şeyin gelmemesiyle derinden üzülürdüm. Suçsuz insanlar bile payına

düşen cezayı çekmelerine rağmen, suçlular göğsünü gere gere darbenin ne kadar doğru bir karar olduğunu savundular. Doğru cezalandırma şimdi olup darbecilerin yargılanmasını istiyorum.

Melahat ateş, adana (28 Şubat 2012 17.40)

Babamın 12 Eylülü bana her anlattığında ağlamasından utanıyorum...

Mustafa Oğuzhan yılmaz, Adıyaman (29 Şubat 2012 17.20)

Başta Kürt özgürlük mücadelesi olmak üzere tüm mücadeleleri meşru olup olmayacağını devlet reçetesine bağladıkları için.

Emrah mokan, Ankara (29 Şubat 2012 19.15)

Babamın, okullardaki çatışmalar yüzünden eğitim hayatını zorunlu olarak bitirmesine sebep olduğu ve Türkiye'yi on yıl geriye götürdükleri için bu darbeden ve post modern darbelerde dâhil bütün darbelerden davacıyım.

Sümeyye kılınç, İstanbul (29 Şubat 2012 19.16)

Darbeciler devrimci olduğu için yakaladıkları 24 yaşındaki kardeşim Alaattin Bölükbaşı'nı kurşuna dizerek katlettiler. Ben ise tutuklandım. Günlerce işkence gördüm işkenceden dolayı sakat kaldık, Fatsa davasından tutuklandım yedi yıl tutuklu kaldım. Sonuç berat ettik. Bunun bir bedeli olmalıdır. Kenan evren ve arkadaşları bu bedeli ödemelidirler. Bu nedenle bende davacıyım.

Hayati Bölükbaş, ordu (2 Mart 2012 15.31)

İşlenen cinayetlerin ve yok edilen haklarımızın hesabını sormak için.

Barış engin, İstanbul (3 Mart 2012 14.19)

Tüm çaresiz ve fakir insanların canını yaktı ve devletin imkânları ile tüm çevresini zengin etti. Ülkede beş nesli yok etti. İnceleme yapılsın tüm bu ayrıcalıklı insanlardan hesap sorulsun.

Nermin Dönertaş, Ankara (3 Mart 2012 21.21)

Bir vicdanım var.

Güney Bektaş, Antalya (3 Mart 2012 22.50)

1)liseyi bitirmeme 3 ay kala beni il üst disiplin kurulunun aldığı karar gereği okuldan uzaklaştırdılar. Okulumu zor şartlar altında Ankara da bitirmek zorunda kaldım.

2)1982 yılında evimi basıp emniyet müdürlüğüne götürdüler. 1 ay boyunca işkence yaptılar. Sebebi abimin aranması ve onun yerine beni gözaltına almaları.

Bülent Mısırlıoğlu, İzmir (3 Mart 2012 23.03)

Devrimci ve yurtsever düşüncelerinden dolayı insanlık dışı uygulamalara maruz bırakılmış ve kimliksizleştirilmeye çalışılmıştır. Ogün yaşananlar bugün legal yollardan çıkarılan yasalar ile uygulanmaktadır. Günü geldiğinde bugünkü ve yarın olacak faşist zihniyetlerden hesap sorulmalıdır.

Özgür sağırbaş, İstanbul (3 Mart 2012 23.07)

Ülkenin içinde bulunduğumuz bu gününün temelini attı. Yaratılan sistem refah partiyi sonra AKP'yi iktidara getirdi... O senelerdeki uygulamalar, insan hakları ihlalleri, işkenceler, idamlar ve hapisler, baskılar bugünü hazırlamak içindi adeta... Gençler apolitize edildi... Kazanılmış haklar kaldırıldı... Ülkenin en hassas konularından biri olan dini, dincilik olarak kanser hücreleri gibi millete enjekte ettiler... Bugün teokratik bir otoriter rejim adeta ilan edilmek üzere. Mimarı evrendir...

Hicran goltz, İstanbul (4 Mart 2012 23.19)

Kendi ideolojilerini her daim canlı tutmak ve Türkiye'nin tapusuna sahipmiş gibi davranmak cüretini usanmadan gösteren ve bu uğurda yoluna çıkabilecek her şeye zarar vermek mubahmış gibi davranan bu zihniyete artık dur demek gerektiği için!

Merve arınca, Ankara (7 Mart 2012 23.29)

İnsanım.

Rabia Zeynep keleş, İstanbul (9 Mart 2012 09.07)

Gördüğünüz gibi bunca acılı insan darbeden darbecilerden ne kadar mağdur olmuş?

HEPİMİZ DAVACIYIZ

Bu kampanyadan amaç, 94 yaşındaki bir insandan intikam almak değil. Ömrünün son günlerinde Evren'in, bir zamanlar başkalarına reva gördüğü işkencelere maruz kalmasını ve acı çekmesini istemiyoruz. Ama toplum olarak kendi geçmişimizle açıkça yüzleşmemizin şart olduğunu, yaşanan utançları yok

sayarak beyaz sayfalar açmanın, o utançların tekrar yaşanmasına neden olduğunu bildiğimiz için adil biçimde yargılanmasını ve herşeyin örtbas edilemeyecek şekilde mahkeme kayıtlarına geçirilerek gelecek kuşaklarımıza anlatılmasını istiyoruz.

Sistemin bu işi savsaklayarak yargılamayı engelleyeceğinden korkuyoruz. Bunu önlemenin tek yolu ise "kamuoyu duyarlılığı"dır.

Lütfen katılın, yayın, siz de davacı olun, 12 Eylül ve Evren asılmasın ama artık toplumsal unutkanlıkla beslenemesin. Mutlaka yargılansın, tarih ve kamu vicdanı önünde mahkum edilsin.

Lütfen şu cümlenin arkasına kendi gerekçenizi yazın ve çoğaltıp yayarak kampanyaya katılın.

Evren asılmamalı, yargılanmalı.

Ben de ondan davacıyım, çünkü

12 Eylül benim yurttaşlık, ülkenin İNSAN HAKLARINI gasbetti

Şanar Yurdatapan-Müzisyen

Senih Özay - Murat Alpaslan

23. Web sitesinde acılarını paylaşan şikayetçiyiz diyenler ;

Yahya Murat Alpaslan , Şanar Yurdatapan, Gülden Sönmez , Yakup Kadri Karabacak, Abdurrrahman Dilipak, Roni Margulies, Lale Mansur, Doğan Tarkan, Ferda Keskin, Ömer Madra, Yalçın Ergündoğan, Yıldız Önen, Şenol Karakaş, Nil Mutluer, Ferhat Kentel, Emin Şakir, Cemal Yardimci, Şahika İzmen, Senih Özay , Hüseyin Baha Coşkun, Ersin Damarsardı, Ümit İzmen, Sezai Temelli, Menderes Uguz, Melis Tantan, Sacit Kayasu, İlhami Mısırlıoğlu, Yaprak Zihnioğlu, Hüseyin Yıldırım, Hadiye İnceoglu, Fatma Yalçın, Niyazi Selçuk, Cemre Omurtağ, Aynur Tokur, Bülent Tokuçoğlu, Gürel Tüzün, Şevki Evrendilek, Sultan Özcan, Sermin Evrendilek, Koray Tunay, Mustafa Elveren, Nabi Yağcı, Ayse Demırbılek, İsmail Özdemir, Mehmet Ördekçi, Ece Sevim Öztürk, Nazan Esra Ayanoğlu, Merin Sever, Umut Yaşar Özgen, Elif Key, Zuhal Özden, Başak Yıldırım, Ahmet Taştan, Güliz Kaptan, Ayşe Kilimci, Asuman Özbey, Fatih Çalışlar, Nigar Cankur, Cevat Sinet, Cengiz Alğan, Kartal Erdener, Aysen Turan, Handan Yıldırım, Sibel Oral, Batuhan Kurtaran, Gül Dönmez, Mehmet Atak, Hasan Gurelliler, Solmaz Marşan, Alirıza Omurtağ, Semra Ulusoy, Kamil

Kenan Büke, Muharrem İkitimur, Nuri Kılınç, Hazal S. Akdag, Osman Aydın, Binnur Caymaz, Talat Ulusoy, Hüseyin Çakır, Enis Karal, H.selda Aksoy, Metin Algan, Tamer Kayaş, Hakan Akçura, Ural Ateşer, Yeşim Kahveci, Gürsel Uçkan, Nizamettin Aktaş, Ceyhun Ülker, Dilara Özgül, Faruk Alpkaya, Servet Şahin şentürk, Beril Eyüboğlu, Tekin Yıldırım, Yavuz Kaynar, Serap Akpınar, Nejla Okyay, Giray Köprülü, Ali Rıza Üleç, Mehmet Necati Besler, Nergis Yildiz, Oya Özgüven, Duran Taştan, Özden Arıkan, Ilgın Koçak, Mehmet Emre Özlem, Reha Alpay, Ekim Çakıroğlu, Şükrü Günseli (günsili), Hasan Canel, Sanem Yıldırım, Fehim Işık, Beyhan Öztürkmen, Hüseyin Al, Hasan Hüseyin Evin, Hüseyin Gürbüz, Leyla Ipekci, Metin Coşar, Erhan Gömuc, Elif Ece Yiğit, Sait Dagabakan, Cafer Solgun, Ozan Tekin, Sinem Hun, Sadettin Yumuşak, Gündüz Mutluay, Nevzat Altuntaş, Nimet Yardımcı, Mustafa Özuslu, Sami Akalın, Demiray Oral, Hande Demircioğlu, Mehmet Hanifi Aydemir, Yıldız Alev Süleymanağaoğlu, Serdar Şakar, Meryem Rabia Taşbilek, Sefa Keltitli, Arıf Alı Cangı, Mehmet Sirin Gunduz, Hürriyet Mısırlıoğlu, Feza Lochner, Ahmet Kılıç, Ceren Kaya, Dürdane Abdal, İkbal Kaynar, Mustafa Sütlaş, Raziye Öztürk, Abdurrahman Kansız, Cahit Albayrak, Devrim Zeynep Ateşer, İffet Ustabaş, Canip Doğutürk, Ayla Hasançebi, Ümran Düşünsel, Süleyman Yaray, Ramazan Nas, Aygul Erce, Arin Asmin, Avni Kalkan, Ayşe Çeçak Yağcı, Erden Kosova, Püren Dinçer, Nefise Neriman Deniz, Ekin Gün, Ali Altınkanat, Muhtesem Özdamar, Korkut Akın, Sinan Hatirnaz, Necdet Önoğlu, Murat Sütçüoğlu, Günay Barış, Ersin Durmuş, Turap Günay, Hamdi Öztürk, Sinan Dirlik, Evrim Kepenek, Yurdagül Şahin, Subutay Alptürk, Ayşen Uysal, Nesrin Aslan, Noyan Özkan, Salih Cebe, M.adnan Celayir, Sevgi Tuncel, Şiho Şahan, Şiho Şahan, Ümit Akın, Neşat Keleş, Ensar Altun, Ertuğrul Barka, Semanur Sönmez yaman, İ.savaş Dalkılıç, Sabahattin Moray, Mustafa Yılmaz, Ahmet Emer, Ahmet Abakay, Fatma Kalyoncu, Tülay Karacaörenli, Bülent Gündüz, Ayşe Sevtap Uzun, M.nazım Öztürk, Atacan Şimşek, Hıfzullah Çelepçıkay, Derya Sağlam, Ferzan Yıldırım, Rezan Şebin, Yalcin Cemal Uykaz, Nazmi Şaşmaztin, Sıddık Laciner, Hatice Altinisik, Sezai Ceylan, Ragıp İncesağır, Necat Turan, Ayhan Topal, Mithat Görkem, Ali Sönmez, Recep Güler, Hasan Gürkan, Meral San, Ahmet Acar, Muammer Sakaryalı, Özgür Kalafat, Nilgün Tokmak, Kemal Erdoğan Gözütok, Neşe Dilek, Muzaffer Bal, Fatih Ararat, Hilda Turunç, Mehmet Yalçın, Kerim Coşkun, Gamze Sertabipoğlu, Zeynep Tanbay, Esra Karataş, Mustafa Bilen, Mete Hüsünbeyi, Haydar Özkurt, Zeynep Yeşim Yılmaz, Senol Sahintas, Abdülsamet Baskak, Koral Özgül, Hasan Öztoprak, Erkan Arslan, Aziz Mert, Ahmet Erdinç, Hüda Kaya, Ünsal Dinçer, Aynur Hayrullahoğlu,

Semih Aydemir, Naci Sönmez, Gonca Gedikoğlu (soysal), Casim Cihan, Taylan Kovanlıkaya, Zeynep Gül Selvili, Mehmet Kılıç, Mualla Kavuncu, Yakup Sekip Okumuşoğlu, Nevzat Karataş, Deniz Türkali, Tülin Danış, Kamer İncedursun, Sevgi Bozkurt, İrfan Cesur, Ali Rıza Danış, Nurettin Körg, Elif Mutlu, Hasan Salih Ay, Cemile Biçer, Erol Önderoğlu, Baskın Oran, İdris Lütfü Melek, Bulent Gokay, Ergün Eşsizoğlu, M.sahin Candas, Nurcan Kılınç, Ferhat Tunç, Mustafa Günalp, Nurgül Çetinkaya, Yaşar Gökoğlu, Ufuk Coşkun, Yavuz Selim Dingçi, Erdal Doğan, Züleyha Taşkıran, Hasan Ballıktaş, Bulent Muftuoglu, Olga Ünal, Cem Uslu, Lütfiye Bozdağ, Muhammed Alı Akıpa, Ali Cetinkaya, Hüseyin Güven, Cengiz Polat, Abdülhalim Dede, Sezgın Aydın, Yakup Icgoren, Üstün Akmen, Kemal Özdere, Ayse Özdere, Kevork Apkaryan, Abdulhaluk Tarhan, Feriha Guney, Canan Celik, İbrahim Betil, İlhan Yurttaş, Ludmila Denisenko, Bilal Tahmazoğlu, Burkay Can, Eli Haligua, A. Kayhan Bozdoğan, Gökhan Gün, Ufuk Uras, Zeki Kentel, Halil İbrahim Salih, Mehmet Toprak, Şemsettin Orhan, Yaylagül Özçağdavul, Alibeki Ural, Suzan Salih, Fatih Onul, Hüseyin Oktay, H. Bahan Gönce, Emek Gürkan, Bilgehan Oğuz, Rustem Batum, Özgür Özcan, İsmail Gerçek, Osman Can, Faik Kuyurtar, Harun Sezer, Sinem Aslan, Selim Güney, Hakan Karadağlı, Sercan Tunca, Atiye Okay, Nur Banu Özbalta, Mahmut Temizyürek, Ziya Lacin, Ömer Kavili, Hüseyin Gümüş, Asude Banu Ulu, Özge Atıcı, Hülya Yetişen, Hatip Özçağdavul, İrfan İncik, Nil Özcanşen, Mustafa Yüzügülen, Murat Yazıcı, Arin Manca, Cengiz Çağla, İrfan Eroğlu, Sait Çetinoğlu, Nevzat Albayrak, Seyfi Balta, Mezher Akpınar, Nazım Avcı, Şebnem Korur fincancı, Talat Güneş, Özcan Yurdalan, Cihan Aktaş, Simel Aksünger, Kadriye Serim, Özcan Ineyici, Serdar Çaycıoğlu, Arslan Ayan, Melih Ergen, Huseyin Koncagul, Hakan Yapar, Mehmet Baltacı, Ahmet Sezer, Abubekir Saydam, Canik Capar, Cemalettin Sezer, Çetin Görkem, Bekir Yalçın, Sennur Sümer, Selçuk Açıksözlü, Ali Fikri Işık, Servet Coşkun, Caner Zeytinci, Abdülvahit Coskun, Fethi Namlıoğlu, Cuma Yılmaz, Ali Arsın, Ali Fuat Karaöz, Kubilay Savaş, Petek Dalyan, Suat Ergin, Ümit Kardaş, Emin Turan, İsmail Şan, Mahmut Ulağ, Muammer Torunlu, Füsun Çeliker, Mustafa Arik, Mehmet Ali Devecioğlu, İsfendiyar Eyyuboğlu, Önder Torun, Sevda Cumbul, Abdulkadir Uyün, Ayşe Fehimli, Mehmet Gulec, Gültekin Özlük, Ekrem Sunar, Hacı Memet Yeleğen, Ayhan Çınar, Arslan Sayman, Ethem Koç, Mehmet Çaloğlu, Zerrin Alganer, Ali Yılmaz, Cuma Kartal, Mustafa Karakus, M.kazım Ablak, Ozan Şiar, Aşık Şahturna Turna, Yasemin Yavuz, Hakan Çelik, Ufuk Taşdemir, Turan Gökalp, Melike Demirağ, Perihan Güler, Salih Okdemir, Sevim Sütçüoğlu, Nuray Tekin, Mahmut Sarıboğa, Avni Turgut, Haydar Erol, Mahmut Övür, Ahmet

Alagöz, Can İkizler, Reyhan Yalçındağ, Remziye Güner tanrıkulu, Ismail Saritas, Şevket Deral Gasgar, Filiz Özdem, Aysel Kılıç, Ali Tolga Oğuz, Latife Turhan, Ömer Türkel, Doğan Topgül, Ahmet İsvan, Ayşe Turan, Mustafa Karpuz, Ömer Abdullah Kart, Özden Sönmez, Mehmet Emin Coskun, Ökkeş Ağca, Selim Baysan, Ahmet Tüzün, Ömer Faruk Şahin, Osman Ergin, İlhan Pınar, İsa Oymak, Yusuf Ayhan, Eyüp Çebitürk, İlkay Kahraman, Adem Karasakallı, Mehmet Ünlüdere, Nalan Özübek, Keriman Tevhit Ertuğrul, Nurten Topaloglu, Mehdi Tanrıkulu, Ali Bayram, M.mustafa Erkan, A. Alperen Akdinç, Burak Arman, Erdal Yıldırım , Yasemin Göksu, Ümit Bozan, Erol Yurdam, Mahmut Atak, Nurettin Değirmenci, Ahmet Yasin, Cevriye Aydın, Yasin Altay, Filiz Gündüz, Reyhan Abacıoğlu, Mehmet Çoban, Ahmet Büke, Şerafettin Coşkun, Koray Pehlivanoğlu, Betul Yildiz, Taha Albayrak, Ali Osman Yenialp, Vasfi Duran, Celal Nuri Kofoglu, Firdevsi Çağlayan, Şemsettin Filiz, Deniz Yılmaz, Meryem Boz, Huri Yazgan, Semih Gümüş, Merve Yanık, Muhammet Canlıoğlu, Engin Gürses, Cihan Şenoğuz, Sevil Gemici, Müberra Kaldırım, Medine Akkurt, İlhami Tağı, Faruk Turgut, Can Sahin, Kazım Turanlı, Nevzat Elik, İsmet Gemici, Çiğdem Barut, Can İzar, Latif Turan, Nuran Üftadeoğlu, Dogan Özgüden, Nezahat Akbaba, Inci Tugsavul, F. Sevin Okyay, Atıf Alemdar, Vicdan Karabudak, Faruk Ardoğan, Mesut Onur, Sabahattin Şerif, İsmail Güneş, Cennet Bilek, Gülçin Aksoy, Fulya Safati, Şenerkadir Yalçın, Ali Yetişken, Mehmet Uluisik, İbrahim Yıldız, Aysel Nergis, Aydın Durmaz, İbrahim Sertçelik, Aziz Torgursul, Ali Gürel, Muharrem Kesova, Süreyya Halil, Nazlı Şimşek, Fatime Akalın, Cemile Bayraktar, İzzettin Özen, Dursun Ali Küçük, İhsan Konak, Abdullah Kuş, Elif Aydoğdu oral, Zeynep Büşra Koçak, Sakine Tatar, Burak Geylani, Birol Bora, Ekrem Kızıltaş, Mehmet Emin Bayar, Abdullah Can, Elif Kanca suvari, Ceyhan Suvari, Zeynep Tozduman, Aylâ (işler) sümer tsekkas, Dilara Beler, İlayda Mutlu, Akın Birdal, Ali Yasar, Ali Törün, Tevfik Ünal, Metin Çakır, Oya Eriştiren, Nureyla Kama, Ethem Küçükmeral, Murat Toros Gürkaya, İshak Kocabıyık, Defne Asal, Hikmet Inac, Necdet Uğuz, Mahmut Emin Avcı, Zeynep Bilgin, Cevdet Aslan, Recep Yılmaz, Oktay Etiman, Canan Güldal, Huzur Alpaslan, Tolga Tüzün, Belgin Esen, Ali Haydar Kanlı, Gülsen Aksoy, Reva Akkus, Gürsel Altuncevahir, Mehmet Çelik, Çağatay Er, Doğan Özırmak, Mahmut Değer, Samed Yılmaz, Yeşim Dağgeçen argun, Birnur Akan, Nevzat Süer sezgin, Hasan Sekizkardeş, Belma Belbez, Av.bülent Kaçar, Meryem Örer, Şehnaz Karalar, Serap Kalkan, Servet Arslaner, Orhan Yüce, Hale Önür, Hakan Karcı, Sakip Uzun, İbrahim Künkül, Malik Yavaş, Turgut Morkoc, Celal Gümüş, Hasan Turanlı, Umur Gürsoy, Müşir Deliduman, Halil Naci Erdal,

Asli Kankotan, Alparslan Taylan, Acil Sarboğa, Bube Eser, Kadir Öztürk, Cemil Kaya, Esra İlihan, Alper Öktem, Mehmet Oğuz, Sedat Ozguven, Faruk Kasırga, Oktay Bilge, A Arabaci, Merih Atak, Abdullah Şengörenoğlu, İnan Mayıs Aru, Selim Delikurt, Süleyman Elmas, İsmail Hakkı, Mehmet Uçum, Şenay Çağıran, Cüneyt Ayral, Suna Özüdoğru, Sezin Yeşildal, Büşra Altıntaş, Zafer Şahan, Baba Düzgün, Memet Uludağ, Erke Kesova, Ali Sari, Tekin Turkyilmaz, Coskun Dursun, Seval Esaslı, Gökçe Yalçın, Faiz Cebiroglu, Hüseyin Gazi Şenol, Müge İplikçi, Şehnaz Tezel, Meryem Göktepe, Hatice Gürsoy, Talat Alp, Enver Gencer, Osman Uğur Arıca, Elif Yardımcı, Şehmus Ay, Sabri Yüksel, Ömer Özkaya, Yigit Yücel, Orkide Aslan, Meryem Toprak, Ahmet Karataş, Selman Ahmedoğlu, Halit Kırçiçek, Yaşar Okyay, Emre Koç, Ali Çetin, Fatih Ehliyol, Ömer Elaçmaz, Bahadır Altan, Bahadır Güven, Nail Koç, Cihat Akçakaya, Cüneyt Pala, Ali Rıza Yıldırım, Coşkun Özen, Zafer İnce, İsmail Karademirci, Nihal Yücel, Hüseyin Habip Taşkın, İnci Tanrıöver, Uğur Korkmaz, Nihal Başıbüyük, Süleyman İnce, Nesim Tunç, Rafet Lâçin, Muhammet Çelik, Bekir Güven, Münir Korkmaz, Emine Sözüdoğru, Revvan Arslan, M.emin Bayram, İsmail Yılmaz, Sani İlhan, Muharrem Yüksekol, Mediha (azra) Güllüpınar (aydoğan), Ayşe Kama, İsa Tekin, Necati Musluoğlu, Ali Akyol, Tülin Gürsel, Husna Killi, Şeyhmus Diken, Kasım Aydın, Mustafa Akyıldız, Yasin Tozkoparan, Leyla Qasim, Erhan Ceylan, Mustafa Karabudak, Macide Fatoğlu şimşek, Füsun Özlen, Levent Akcasu, Rafet Şahin, Metin Altay, Turgay Karadağ, Kerim Sabancı, Ogün Sarıçayır, Fatma Benli, Serap Eflanlı, Murat Durudoğan, Abdullah Çelikaslan, Hüseyin Arı, Şenol Yıldırım, İsmet Şatlı, Şadi Yetkiner, Ali Can Yıldırım, Hazar Dilaver, Enes Demirbaş, İsmet Özcan, Ümit Özdemir, Haldun İleri, Selma Uçkun, İlhami Sertkaya, Hakan Özbey, Oğuz Güven, Tekin Yıldırım, Mehmet Engin, Mustafa Kemal Özçelik, Rüştü Hacıoğlu, Esra Sinem Ünal, Onur Güngör, Ertuğrul Akçaoğlu, Medeni Gülistan, Şehbal Şenyurt, Seyfettin Gürsel, İhsan Botan, Talat Mete, Nihat Dündar, Onur Karıncalı, Ayşe Nur Doksat, Ali İzar, Bora Büyükarslan, Ayla Tokmak, Ergun Gümrah, Aslı Bucak, Ömer Feruh Önal, İsmail Ateş, Yılmaz Genç, Atilla Özisitmez, Nilgün Aklar, Ayşe Ezgi Çakan, Cevdet Nergiz, Ali Karlıdağ, Derya Altunhan, Tahsin Korkmaz, Hakan Samur, Nilüfer Yolcu, Bakiye Aydın sormaz, Fulya Akçagüner, Mustafa Sarıbekiroğlu, Seven Deniz, Ergun Kaynak, Mehmet Ali Nebioğlu... Kemal Yılmazçelik, Yilmaz Sivaz, Veysel Dikbıyık, Melik Tonguç Okumuş, Murat Erdoğan, Gülsüm Coşkun, M. Tarık Atalay, Ali Çakırlı, Sinan Demirez, Cihan Keyif, İbrahim Yener, Mehmet Karadeniz, Cemali Sadıksoy, Derya Can, E.ali Yagan, Emrah Halıcı, Mehmet Küçükakın, Taner Karaca, Nur Yardım,

Seyyit Şahin, Cumaali Doğan, Fatih Kuru, Mine Işılar, Fergül Yücel, Murat Ayaz, Esat Hadımlı, Ahmet Babalıoğlu, Hatice Bayır Doğan, Halil Bilmez, Erol Şeker, Fazıl Güven, Hasan Bakırcı, Bahadır Korkmaz, Seyhan Araz, Arif Altunkalem, Sedat Atay, Ali Kerim Mutlu, Mustafa Ekimci, Mustafa Satış, İlhan Tülman, Elçin Mutlu, Yıldırım Durak, Ilker Şahin, Işıl Soyak, Murat Turbil, Gürsel Gönül, Türker Akın Sağlık, Doğan Yiğit, Bilal Parlak, Mehmet Yiğit Türk, H.hakan Iloğlu, Seyfi Öngider, Cihan Asan, Yüksel Ozay, Mehmet Şimşek, Ali Ay, Nazım Onat, Sinan Ay, Fatoş Çalışkan, Sevda Yavuz, Naci Akın, Özlem Elgün harputluoğlu, Haluk Seçkin Meriç, Hülya Tanyer, Ceren Özkalyoncu, Rojda Hocaoğlu, Berjen Muti, Dursun Aydın, Mustafa Kılıç, Abdulhalim Yılmaz, Raci Yazıcı, Mehmet Ali Kabacı, Fatih Mersinli, Mehmet Vefa Dağ, İsmail Gerçek, Şevket Yalçıntaş, Süheyla Arslan, Altan Selçuk Altaylı, Dursun Yıldırım, Michael Jensen, Dilek Akdoğan, Gökhan Günaydın, Aydın Özdemir, Sedat Atalay, Emil Eker, Mehmet Tosun, Turgay Kadiroğlu, Buket Deniz Aral, Uğur Kalelioğlu, Fırat Yıldırım, Tamer Özer, Seda Doğan, Ramazan Özgü, Ümmet Doğru, Kenan Ülgener, Ayşe Ülker, Cuma Gezer, Hayri Karadağ, Enver Türkdoğan, Tuncay Urgan, Süleyman Eryılmaz, Sait Kara, Durdu Gevher, Vahap Sınmaz, Eylem Şahlar süsem, Atila Topal, Nurcan Çakır, Muzaffer Özgen, Yucel Kısa, Yusuf Bozkurt, Bayram Kılıç, Mebuse Tekay, Selin Çelik, Aslı Aydıntaşbaş, Mücahit Calap, Kemal Fevzi Hızal, Yeşim Gültürk dalgıç, Servet Can, Sevil Sevin Gül, Hasan Yelken, Nedret Öksüz, Ali Pulluk, Halil Güzel, Songül Konuş, Ferit Kilis, Fırat Konuş, Musa Yavuz, Şenel Mehniyar, Sümo ....., Mehmet Emin Altınel, Muharrem Önal, Mehmet Erdem Ceylan, Haluk Tekeli, Hasan Kıyafet, Hami Çakır, Zeynep Traş, Nail Kalkandeler, Namık Yasa, Ayşe Yetmen, Recep Çifçi, Ali İhsan Baran, Cihat Demirtaş, Feyhan Emon, Levent Kılıç, Cemil Halis, Balçiçek İlter, Caner Fidaner, Abdulselam Suvakçı, Ali Karayörük, İsa Uğur, Savas Özdemir, Mehmet Özkan, Erdal Coğuplugil, Saime Ünlüsoy (ata), Murat Parıldar, Munzur Dersimi, Kadri Timur, Kubilay Karakaş, Tuma Çelik, Nevin Avcı, Fahri Günal, Yalcin Karaboga, Kadir Demir, Abdurrahman Bezmi Kaleli, Faik Yeniay, Mehmet Veysi Karagözlü, Bahar Önder, Mustafa Sarı, Halil Çelikkıran, Faik İçmeli, Selahattin Teksal, Şehrazat Mercan, Şevket Özdemir, Hacer Yıldırım, Üner Eyüboğlu, Nilüfer Türk, Ahmet Küçük, Hilal Küey, Alev Aslan, Mehmet Arif Kart, Meltem Kolukısa, Ahmet Ertüm, Reha Ruhavioğlu, Beşir Özmen, Ömer Parlak, Murat Acarlar, İlhan Canan, Ahmet İnsel, Sevgi Çelik, İsmet Erdoğan, Tuncay Atmaca, Dilek Zengin, Burak Yılmaz, Burçin Yalçınkaya, Ümran Kaplan, Saliha Öztürk, Ekin Doğan, Ramazan Tanrıverdi, İbrahim Sarıtaş, Emanullah Gündüz, Abdullah Tuti, Hakan

Bayraktar, S.mustafa Şener, Nalan Öztürk, Ümran Özkan, Ali Muhtaroğlu, Mert Olgan, Selma Sarıcı, İnci Akalp, Halil Köken, Ayhan Çelik, Mustafa Mavili, Veysel İhtiyattioğlu, Ferhan Babalıoğlu, Ahmet Özyılmazel, Haydar Şerefli-oğlu, Erkan Bilen, Reyhan Genç, Irmak Ayoğlu, İbrahim Gök, Yasar Seyman, Halil Karakaya, Nejdet Erkin, Devrim Barçın, Ayşe Yıldız Durudoğan, Devrim Fırat, Kübra Gürsoy, Sema Kabataş, Nilgün Orhon, Şirin Kuumral, Hicran Ça-kal, Aslı Murat, Funda Akçalı, Müjde Eraslan uruçay, Atilla Kaya, Hüseyin Ca-hit Akyar, Başak Ekenoğlu, Ahmet Çiçek, Kenan Yavuz, Hande Özen, Hasan Ekincioglu, M. Şah Özgül, Begüm Ateş, Ertan İnce, Şahabettin Kızıl, Mustafa Bodur, Necat Yıldırım, Yeşim Er, Yakup Bilgen, Alaaddin Yiğit, Diyarbakır Yetmişsekizler Girişimi Array, Bahar Andaç, Berkay Yahya Bostan, Safiye Özaltıner, Gökhan Biçer, Gülbin Yeşil, Hikmet Akkan, Nilüfer Katuş, Atiye Atay, Ali Array İsmet Ege, Kenan Can, Sürmeli Ağkaya, Mustafa Yılmaz, Kadir Bilge, Ceten Yıldıram, Hamza Irkad, Sinan Yakut, Bülbül Kelleci karakaş, Va-hit Özsümbül, Mehdi Kurnaz, Mustafa Güvenç, Saliha Özgenc, İstemi Alp Köse, Bekir Bahceci, Ayşıl Balcı kuş, Burhan Akın, Mehmet Veysel Temel, Murat Ay, Faruk Arıkan, Adnan Seyhan, Edip Özaslan, Adem Doğan, İlhan Ca-nan, Hürriyet Şener, Ercan İlter, Lütfü Bal, Yusuf Adanır, Semen Saygun, Fir-devs Kanalıcı akyol, Mehmet Zengül, Mustafa Turhan, Alev Sensoy, Emrullah Ceylan, Necmi Demirci, Alperen Öcel, Ferda Gürler yavuz, Mehmet Şerıf Er-soy, Tannur Arat sevgili, Gülbin Çelebi, Ali Kücük, Osman Gürhan Ertür, Ayten Şahin perk, Milay Köktürk, Aslan Yüce, Mustafa Keser, Ayhan Feyizoğlu, Do-ruk Demirel, Turgay Gezer, Şeref Aydın, Halil İbrahim Uyar, Tuncay Gür, Ze-kai Karabugday, Servinaz Acar, Mustafa Levent, Erdal Şentürk, Mesut Özgenç, Münevver Özgenç, Efe Can, Ezgi Dicle Kurtuluş, Ahmet Budak, Musa Çam, Hakan Aydın, Ahmet Akça, Güngör Sezgün, İpek Gür, Metin Karabuk, Zümriye Sarıçayır, Dr.m.ali Bars, Celal Deniz, Baran Fundermann, Musa Elmas, Şükrü Sahip Gül, Abdi Durgel, Ersel Yıldırım, Engin Akgül, Erdinç Ökten, Memıs Yakısıklı, Gencer Ark, Ekrem Sami Kızıltan, Alpaslan Kara, Abdurrahman Coş-kun, Erkan Uzun, Mustafa Argun, Ergün Özmen, Ayse Algül, Sonay Yesilkaya, Ejder Sert, Hasret Sam, Mustafa Karaduman, İmdat Minkara, Mustafa Arısoy, Ergün Özmen, Hasret Sam, Emir Keskin, Ali Nesin, Fikret Demir, Taylan Özgür Önemli, Berkan Kara, Musa Devecioğlu, Okan Koçyiğit, Sevgi Güven, Fikret Duran, Seyit Kayaci, Tülay Taşyar, Yeliz Yüce, Defne Deniz Boz, İsmail Bala, İlker Kugu, Zeynep Öztürk, Fesih Biçer, Emine Ozcelik, Alhan Kaban, Özgüç Tuncay, Selim Çoraklı, Nurullah Gezer, Hüseyin Kenger, Hasan Ozan Çağdaş, Atilla Pehlivan, Ömer Ödemiş, Selahattin Önder, Nargül Kaçman, İffet Güzel,

Nazif Koray Kırca, Özcan Maş, Deniz Üçbaşaran, Mehmet Gündoğdu, Volkan Taşçı, Sabit Kandemir, Mesut Güven, Hüseyin Koc, İlhan Yılmaz, Tülin Eroğlu, Gülderen Baviker, Halil Güven, Özcan İnce, Metin Keskin, Evrim Eren, Bekir Böke, Özlem Cinan, Eyüp Güler, Yakup Ergezer, Ahmet Akpınar, Nuran (kömürlüoğlu) çimen, Kamil Alparslan, Nebi Hancerli, Nur Can, Hacı Şahan, Kenan Özpolat, Sibel Yükler, Turgay Tomrukçu, Aynur Canoglu, Emine Özdilek, Erol Uysal, Coşkun Yılmaz, N. Jale Yelken, Mustafa Coşkun, Ali İybar, Recep Gencer, Uğur Hüküm, Orhan Ovayurt, Mehmet Kobanbay, Oğuzhan Aydın, Mahmut Erten, Önder Koçkal, Remziye Efe, Duran Bicakci, Niyazi Mert, Huseyin Boz, Şen Barkan, Tuba Tuncer, Emre Can Dağlıoğlu, Zekai Büyükada, Adnan Kaya, Hamit Tarakçı, N. Jale Yelken, Nurullah Yüksel, Yener Koç, Bedii Sayman, Arzu Dula, İsmail Hakkı Atılgan, Davut Dede, Metin Çarmıklı, Gökalp Müstecaplıoğlu, Saime Kırındı, Nilay Kaynak, Kenan Kerimo, Mehmet Boz, Nurten Boz, Alpay Özen, Hüseyin Çelik, Ayhan Sözer, Mustafa Paçal, Şehittin Yılmaz, Berfin Aktaş, Sabri Dinçer, Ufuk Çavuşoğlu, Ali Albayrak, Ayşegül Gökçel, Arif Coşkunkan, Burak Mavis, Ali Albayrak, Ayhan Ütüler, Bayram Yıldırım, Ali Bölükbaşı, İlhan Alkan, Rıza Duru, Cihat Emir Aykaç, Fahamet Göcenler, Erden Karaesmen, Taceddin Elmas, Özgür Han, Ergün Çelebi, Burak Demir, Ali Baydaş, İmran Kaya Canan, Haydar Alioğlu, Nilgün Öztunalı, Rabia Kakı, Aygün Gürkan, Yüksel Akkaya, Ebru Aslan, Bahattin Seven, Deniz Yorganci, Teoman Göksel, Melek Yağmur inci, Barbaros Biricik, Sultan Yavuz, Mehmet Duran, Kaan Yurdakul, Hüsnü Yahşi, Arceng Karacadagli, Esra Yiğit, Mukaddes Çuha, Ercüment Sin, Gülcihan Erol, Güner Odabaşı, Serkan Akyıldırım, Atilla Dirim, Cengiz Cemri, Osman Muşmula, Melahat Iletmis, Mehmet Doğan, Mehmet İnsan, Cuma Türk, Özgür Çınar, Hamdi Eskioğlu, Şevket Tanyeri, Mehmet Çelik, Yahya Karadavut, Z. Vezan Karabulut, Zehra Ay, Çağdaş Can, Kenan Demirhan, Hatice Han, Serdar Aslan, Birden Dağlıoğlu, Evren Gülseven, Cemal Bitlis, Büşra Kaynak, Gül Erdost, Mustafa Güvenç, Bahar Gökten, Deniz Şapka, Mehmet Tüysüz, Gökhan Canan, Serhan Elci, Sertac Yürük, Hakan Şükrü Doğruöz, İzzettin Gökalp, Yusuf Demir, Özgür Öğret ...Gizem Usta, İlter Sayın, Veysi Arıkan, Berna Guzel, Cana Sandal, Aydın Turhan, Nihal Kılınç, Necmittin Turan, Özgür Yücel, Nehir Bektaş, Murat Sezmiş, Ziya Burtaşkıray, Ferda Gür, Bayram Kaya, İlker Bulanık, Dilara Gök, Akif Karapınar, Buluş Giyik, Irmak Bayındır, Dilara Gök, Gulhan Diler, Çetin Durukan, Adil Duran, Aykan Bilek, Türkan Bayraktaroğlu, Serdar Coşkun, Hasan Üresin, Zeynep Selda Vural, İsmail Şahin, İbrahim Akın, Zeynep Demir, Hamza Aktaş, Ayhan Tüfenkçi, Gülperi Kaya, Malik Bakır, Rojbin Sönmez, Muharrem Bilgin, Vildan

Babacan, Nusret Temürlenk, Ejder Kumral, Ercan Davut Akbaş, Sedef Öztaş, Ramazan Yiğit, Sinem Dinçer, Şerif Bekmez, Nilüfer Veldet, Zümrüt Karataş, Hasan Kuy, Özcan Demir, Çağlar Özdemir, Emre Özmen, Orhan Kaya, Halil Bozkurt, Gulcan Ercın, Gamze Çetin, Zabit Çetin, Mine Nazari, Mustafa Alandağlı, Sevgi Akar, Halil Bozkurt, Ane Çetin, Metin Çetin, Fatma Gökhan timurtas, Mustafa Sağlam, Ramazan Ozturk, Mahmure Erdoğan, Füsun Yılmazer, Atilay Saygı, Doğan Ceren, Volkan Uran, Mesut Arsal, Rabia Büyüközer, Necati Akkuş, Sentürk İnci, Burhan Özdemir, Mehmet Ak, Ömer Kavel Alpaslan, Mehmet Çetin Demirhan, Aslı Çakar, Emre Şekerdağ, Mehmet Karakuş, Remzi Ergün, Musa Akyok, İrfan Açıkgöz, Zeynep Serpil Onür, Cem Gökdemir, Latife Bayramoglu, Ömer Yasa, Ertuğrul Öztürk, Uğur İkizkaya, Abdurrahman Bayrak, Ramazan Şen, Cahide Özkök, Arif Bilgin, Gülser Dabis, Coşkun Koçak, Ahmet Şimşek, Münire Nilson, Erdal Cenan, Erdoğan Geyik...Ali Eryiğit, Enes Çelik, Aysun Cerek, Bereket Kar, Arzu Ceylan, Mesut Çavuş, Osman Cen, Melek Erkan, Emine Spor, Oya Mendoza, Mahmut Kilvan, Semih Özcan, Zühre Demir, Adem Kuyumcu, Atilla Kalo, Mahmut Tamak, Ural Koksal, Şemsettin Özdemir, Suat Yilmaz, Rafael Demircan, Muhammet Akıncı, Mahmut Bal, Fatih Özfatura, Selahattin Gürle, Cihan Durmuş, Sultan Özbek, Yusuf Gürsucu, Ferhan Oyuncu, Arap Usudur, Belgin Özdoğan, İsmail Önder, Ramazan Özkaya, Doğan Oğuzer, Mahmut Karaçalı, Mehmet Çalı, Nalan Barbarosoğlu, Gündüz Aydın, Hanife Bahar, Hasan Gülseren, Nursal Özdemir, Halit Gümüş, Abdulkadir Hasanoğlu, Onur Hamzaoğlu, Fevzi Göktan, Bayram Dündar, Yaşar Güven, Ömer Suna, Oktay Ugurlu, Yüksel Tekin, Abdullah Karakuş, Melahat Kuş, Molla Demirel, Öznur Türkoğlu, Umut Ermec, Rezzan İlke Mordeniz, Müslim Üzülmez, Şükrü Münoğlu, Erdoğan Özbay, Şemsettin Agan, Vildan Sevil, Ramazan Dursun, Kahraman Gündüz Güzel, Gürcan Öztaş gündoğdu, Osman Pala, Mehmet Veysi Çevrim, Serdar Güzel, Oya Katkıcı, Tahir Hatipoğlu, Sümeyye Akdemir, Nazım Can, Yalçıner Yılmaz, Mehmet Özkal, Mehmet Karaca, Ömer Faruk Gülbay, Gülnaz Ceyhan, Emine Erslan, Mehmet Şerif Karamehmetoğlu, Serpil Demir, Mihrican Yigitsoy, Nida Altun, Kübra Esen, Ahmet Bal, İbrahim Demirci, Züleyha Önder, Şakire Önal, Hüseyin Aytan, Mehmet Şah Tapkan, Mehmet Ali Büyüközdogan, Mehmet Şerif Eersoy, Talat Özman, Mustafa Tanaman, Deniz Yılmaz, Lazgin Akan, Ali Murat Tekinsoy, Bülent Uluer, Füsun Doğan, Rifat Sefali, Behçet Özaradı, Fahri Erdi Malkoç, Pakize Gürhan ...Hamdi Yıldırım, Necla Türemen, Cemal Çelen, Ali Demirci, Nursel Şolt, Hüseyin Gündüz, Sezai Tanyolu, Fevzi Şolt, Behzat Karakuş, Mehmet Burunkaya, Çağdaş Gündüz, Vedat Baş, Arzu Başaran, Hatice Yağız, Gülşen Çıtak,

Pervin Mısırlıoğlu, Mehmet Nuri Balcı, Leyla Dinçer, Kemal Daglik, Cıgdem Gungör, Mehmet Oruç, İbrahim Çakaloğlu, Ayşe Batumlu, Hüseyin Aslan, Ömer Faruk Lök, Bilal Lök, Aydın Coşkun, Recep Babacan, Aysel Erkus, Deniz Kavalcı, Serap Gürkaşlar, Cüneyt Akaltın, Abdullah Vatandaş, Tahsin Özbek, Kerem Ugur, Hasan Gürkaşlar, Rıza Razı, Zekeriya Çilingir, Şadan Beceren, Hasan Tikit, Melahat Abak, Kalender Yapıcı, Zuhal Dargı göktepe, Asiye Yapıcı, Yılmaz Özkaya, Sinan Yologlu, Hacı Demırhan, Ramazan Kar, Ali Ihsan Toy, Latif Yılmaz, Zeynep Kaplan, Lorin Roussel, Sabriye Uzunbıyık, Mehmet Girgin, Erdoğan Fıstıkoğlu, Rehan Dağlı, Simten Bacakoğlu, Devrim Boran, Serdal Erol, Nevin Kamilagaoglu, Dila Balcı, Ali Kılıç, Ferhat Düzyatan, Naci Turay, Kemal Avşar, Arif İsmet Yılmaz, Sevim Ekici, Beraattin Sandalcıoğlu, Seral Mersinli akgün, Fadik Koc, Kazım Demir, Birsen Şahin, Burak Yasin Tunçlar, Zeynep Aydinli, Kadriye Lindsey, Mahmut Ünver, Şahin Özen, Burcu Ballıktaş, Şule Deniz, Halil İlhan, Serhad Güngör, Münevver Yıldız, Ertuğrul Sağbilge, Selman Akin, Ömer Mermer, Şenay Şahin, Lori Durmaz, Halil Yüksekli, Aziz Hun, Gonca Tekeli, Pelin Aksoy, Nisan Şişmanoğlu, Halil Atalay Yeşilada, Bekir Ünal, Can Gültekin, Ali Haydar Özcan, Merve Arabul, Akın Balaban, Süleyman Kökoğuz, Hıdır Adıyaman, Gülden Aykanat, Oryal Uğur, Ruhi Aşıkoğlu, Nurhayat Yılmaz, İbrahim Kaçmaz, Muzaffer Salih, Sururi Karameşe, Elif Özdemir, Recep Seyyar, Dogan Çelik, Celil Demircan, Şahin Şevki Bayraktaroğlu, Hüsne Bulut, Ümran Demir, Halil Tüzün, Meryem Bavli, Mehmet Taş, Fatma Öztürk, Yusuf Demir, Cemal Aktaş, Çiçek Yeşilbaş, Zeki Demir, Onur Dersim, Perihan Ürürn, Sedat Kaya, Emek Kişin, Ayla Doğan öztürk, Nurhan Karaduman, Müge Çamköy, Hüseyin Kaplan, Arif Yücel, Keskin Akyol, Türker Ölcer, Bekir Böke, Kerem Mazı, Çağdaş Göktaş, Hamit Göçmen, Kaya Çınar, Yılmaz Aydın, Süleyman Pınar, Kadir Seyhan, Mahmut Turabi Özkan, Mustafa Kakat, Nurettin Erkan, Kemal Karadağ, Zöhre Özdemir-hohn, Erhan İçöz, Mustafa Ak, Oğuz Gudum, Haydar Yaşar, İnan Baskın Böke, Hanife Yıldırım, Oğuzhan Günsüz, Mustafa Lütfi Kıyıcı, Fatih Ozkan, Mehmet Ali Günsüz, Müge Akpınar, Aylin Camgöz, Merthan Özcan, Mustafa Özdal, Zeynep Türkoğlu, Selda Koçer, Ayşe Aydan, Ahmet Çömez, İbrahim Karkin, Durmuş Biçer, M. Mehdi Yetkiner, Gülin Erdogan, Ümran Avcı, Mehmet Çoban, Şükrü Tezcan, Mehmet Nuri Ekingen, Ali Tezcan, Ceren Suntekin, Osman Güneş, Bülent Uluer, Elif Dumanoğlu, Özlem Demirhan, Nalan Başaran, Okan Erdik, Kenan Parlak, Leyla Erdoğan, Hasan Oktay Yazıcıoğlu, Tahir Macit, Ayşen Akdemir, Mahmut Turan, Hilal Yaruk, Serap Aslım ersoy, Hasan Kaya, Nesrin Seçer, Özlem Mungan, Tuncer Sümer, Hikmet Çakır, Erkan Güreşçi, Yaşar

Eren, Mustafa Turgut, Tuğrul Göğüş, Oguz Kara, İlhan Altun, Ersin Öztürk, Zafer Biçen, Mehmet Mehdi Seyyidoğlu, Can Başkent, Arda Khan Lafci, Uğur Topaktaş, Umut Eraslan, Ayhan Güngör, Hüseyin Ekici, Umut Akın, Zekai Biçer, Memet Ali Alabora, Abbas Polat, Asaf Savaş Akat, Ahmet Fuat Özkan, Ahmet Çelik, Tahir Kocooğlu, Aslan Yüce, Abbas Edis, Ekmel Erkmen, Hasim Kutlu, Nuri Alan, Sultan Mengi, Mehmet Gokay, Muhittin Kurtuluş, Meltem Yigit, Elem Çiçek, Merve Çolak, İbrahim Yolcu, Abdulkadir Alkan, Erkan Aldıbaş, Hamdi Değirmenci, Çağrı Karakaya, Muammer Demir, Cengiz Kurtman, Tolga Doğruer, Didem Karakazan, Ayhan Çam, Devrim Cem Erturan, Yaşar İlbay, Hamdi Sarıhan, Mahmut Hamdi Üçpınar, Mahmut Demir, Hakan Coşkun, Mustafa Elmas, Yunus Duman, Beytur Borovali, Aydın Leventerler, Bayram Köse, Mehmet Emin Değirmencioğlu, Pınar Aydın, Remzi Kozakçı, Gökçen Gürüf, Diva Ulucay, Gülşen Topçu, İlter Topçu, İsmail Demirli, Canset Aksel, Akif Köycü, Suphi Karatay, Bahar Uluğ, Seyfullah Benek, A. Çağlar Deniz, Bilal Özdemir, Levent DurmakM. Teyfik Akbay, Ahmet Sarpaş, Kadir Akın, Serdar Kordu, Sıla Sumer, Mert Kebabcı, Zeliha Aktaş, İnönü Bayramoğlu, Okşan Paus, Yeşim Nayman, Ezgi Yıldız, Murathan Mungan, Kutlug Ataman, Yeşim İncesu, Cezmi Ersöz, Sevgi Çifter, Berrin Sönmez, Canan Aydın bıçak, Ayşe Akgün, İsmet Yaşar, Selahattin Alkan, Haluk Bilginer, Osman Zeki Özbulut, Murat Özbulut, Ali Aydın, Ceren Kaynak, Çağla Oflas, Metin Kutlu, Ali Selman, Halise Balkaş, Birgül Akbalık, Ömer Mermer, Şenay Şahin, Lori Durmaz, Halil Yüksekli, Aziz Hun, Gonca Tekeli, Pelin Aksoy, Nisan Şişmanoğlu, Halil Atalay Yeşilada, Bekir Ünal, Can Gültekin, Ali Haydar Özcan, Merve Arabul, Akın Balaban, Süleyman Kökoğuz, Hıdır Adıyaman, Gülden Aykanat, Oryal Uğur, Ruhi Aşıkoğlu, Nurhayat Yılmaz, İbrahim Kaçmaz, Muzaffer Salih, Sururi Karameşe, Elif Özdemir, Recep Seyyar, Dogan Çelik, Celil Demircan, Şahin Şevki Bayraktaroğlu, Hüsne Bulut, Ümran Demir, Halil Tüzün, Meryem Bavli, Mehmet Taş, Fatma Öztürk, Yusuf Demir, Cemal Aktaş, Çiçek Yeşilbaş, Zeki Demir, Onur Dersim, Perihan Ürürn, Sedat Kaya, Emek Kişin, Ayla Doğan öztürk, Nurhan Karaduman, Müge Çamköy, Hüseyin Kaplan, Arif Yücel, Keskin Akyol, Türker Ölcer, Bekir Böke, Kerem Mazı, Çağdaş Göktaş, Hamit Göçmen, Kaya Çınar, Yılmaz Aydın, Süleyman Pınar, Kadir Seyhan, Mahmut Turabi Özkan, Mustafa Kakat, Nurettin Erkan, Kemal Karadağ, Zöhre Özdemirhohn, Erhan İçöz, Mustafa Ak, Oğuz Gudum, Haydar Yaşar, İnan Baskın Böke, Hanife Yıldırım, Oğuzhan Günsüz... .Mustafa Lütfi Kıyıcı, Fatih Ozkan, Mehmet Ali Günsüz, Müge Akpınar, Aylin Camgöz, Merthan Özcan, Mustafa Özdal, Zeynep Türkoğlu, Selda Koçer, Ayşe Aydan, Ahmet Çömez, İbrahim

Karkin, Durmuş Biçer, M. Mehdi Yetkiner, Gülin Erdogan, Ümran Avcı, Mehmet Çoban, Şükrü Tezcan, Mehmet Nuri Ekingen, Ali Tezcan, Ceren Suntekin, Osman Güneş, Bülent Uluer, Elif Dumanoğlu, Özlem Demirhan, Nalan Başaran, Okan Erdik, Kenan Parlak, Leyla Erdoğan, Hasan Oktay Yazıcıoğlu, Tahir Macit, Ayşen Akdemir, Mahmut Turan, Hilal Yaruk, Serap Aslım ersoy, Hasan Kaya, Nesrin Seçer, Özlem Mungan, Tuncer Sümer, Hikmet Çakır, Erkan Güreşçi, Yaşar Eren, Mustafa Turgut, Tuğrul Göğüş, Oguz Kara, İlhan Altun, Ersin Öztürk, Zafer Biçen, Mehmet Mehdi Seyyidoğlu, Can Başkent, Arda Khan Lafci, Uğur Topaktaş, Umut Eraslan, Ayhan Güngör, Hüseyin Ekici, Umut Akın, Zekai Biçer, Memet Ali Alabora, Abbas Polat, Asaf Savaş Akat, Ahmet Fuat Özkan, Ahmet Çelik, Tahir Kocooğlu, Aslan Yüce, Abbas Edis, Ekmel Erkmen, Hasim Kutlu, Nuri Alan, Sultan Mengi, Mehmet Gokay, Muhittin Kurtuluş, Meltem Yigit, Elem Çiçek, Merve Çolak, İbrahim Yolcu, Abdulkadir Alkan, Erkan Aldıbaş, Hamdi Değirmenci, Çağrı Karakaya, Muammer Demir, Cengiz Kurtman, Tolga Doğruer, Didem Karakazan, Ayhan Çam, Devrim Cem Erturan, Yaşar İlbay, Hamdi Sarıhan, Mahmut Hamdi Üçpınar, Mahmut Demir, Hakan Coşkun, Mustafa Elmas, Yunus Duman, Beytur Borovali, Aydın Leventerler, Bayram Köse, Mehmet Emin Değirmencioğlu, Pınar Aydın, Remzi Kozakçı, Gökçen Gürüf, Diva Ulucay ...Gülşen Topçu, İlter Topçu, İsmail Demirli, Canset Aksel, Akif Köycü, Suphi Karatay, Bahar Uluğ, Seyfullah Benek, A. Çağlar Deniz, Bilal Özdemir,

24.Tanınan isimler ise ; kırmızılar avukat, yeşil medya, sarı sivil toplumlardan ..gibi..

Yahya Murat Alpaslan , Şanar Yurdatapan, , Abdurrrahman Dilipak, Roni Margulies, Lale Mansur, Doğan Tarkan, Ferda Keskin, Ömer Madra, Yalçın Ergündoğan, Yıldız Önen, Şenol Karakaş, Ferhat Kentel, Senih Özay, Hüseyin Baha Coşkun, Ümit İzmen, Sacit Kayasu, Bülent Tokuçoğlu, Nabi Yağcı, Sibel Oral, Hasan Hüseyin Evin, Leyla Ipekci, Cafer Solgun, Gündüz Mutluay, Demiray Oral, Arıf Alı Cangı, Hürriyet Mısırlıoğlu, Noyan Özkan, Ertuğrul Barka, Ahmet Abakay, Ragıp İncesağır, Muammer Sakaryalı, Zeynep Tanbay, Yakup Sekip Okumuşoğlu, Deniz Türkali, Baskın OranFerhat Tunç, Erdal Doğan, Üstün Akmen İbrahim Betil, Ufuk Uras, Bilgehan Oğuz, Rustem Batum, Osman Can, Ömer Kavili, Şebnem Korur fincancı, Aktaş, Serdar Çaycıoğlu, Melih Ergen, Ali Fikri Işık Ümit Kardaş, Melike Demirağ, Mahmut ÖvürDogan Özgüden, F. Sevin Okyay, Akın Birdal, Oktay Etiman, Yeşim Dağgeçen argun,

Av.bülent Kaçar, Turgut Morkoc, Umur Gürsoy, Müşir Deliduman, Mehmet Uçum, Şeyhmus Diken, Onur Güngör, Seyfettin Gürsel, Ergun Gümrah, Kemal Yılmazçelik, , Işıl Soyak, Gökhan Günaydın, Uğur Kalelioğlu, Mebuse Tekay, Aslı Aydıntaşbaş, Haluk Tekeli, Balçiçek İlter, Kadir Demir, Şehrazat Mercan, Ahmet İnsel, Diyarbakır Yetmişsekizler Girişimi Array, Hürriyet Şener, Musa Çam, Ali Nesin, Uğur Hüküm, Gökalp Müstecaplıoğlu, Saime Kırındı, Z. Vezan Karabulut, Gül Erdost, Hasan Üresin, İbrahim Akın, Ömer Kavel Alpaslan Semih Özcan, Fatih Özfatura, , Tahir Hatipoğlu, Bülent Uluer, Hamdi Yıldırım, Pervin Mısırlıoğlu, Zuhal Dargı göktepe, Erhan İçöz Mustafa Lütfi Kıyıcı, Fatih Ozkan, Memet Ali Alabora, Asaf Savaş Akat, Ahmet Fuat Özkan, Nuri Alan, Murathan Mungan, Kutlug Ataman, Cezmi Ersöz, Haluk Bilginer, Erhan İçöz,...Mustafa Lütfi Kıyıcı, Fatih Ozkan, Bülent Uluer, Memet Ali

5.1.9.14. Darbecilerin yargılanması denemesine kalkışan Adana Savcımızı analım;

12 Eylül darbecilerinin yargılanabilmesi için ilk 'iddianameyi' hazırlayan Savcı Sacit Kayasu bugün işsiz... Türkiye'de demokrasinin kök salabilmesi için, yapılması gereken demokratikleşme girişimlerinin en başında "darbecilerin yargılanması"nın yolunun açılması ve darbecilerin 'sanık' sıfatı ile yargı önüne çıkabilmesinin geldiği, sürekli dile getirilen bir konu. [Yalçın ERGÜNDOĞAN'ın haberi] dana Cumhuriyet Savcılığı görevini yaparken, 28 Mart 2000 tarihinde 12 Eylül darbesinin baş mimarı Kenan Evren'in yargılanması için 'iddianame' hazırlayan savcı Sacit Kayasu bugün mesleğinden uzaklaştırılmış, köşesinde bir "zoraki emekli" olarak oturuyor. 'Zoraki emekli' savcı Sacit Kayasu, memur sicil affını görüşmeye hazırlanan TBMM'nin hakim ve savcıları af dışında tutmasına bir anlam veremiyor. Kayasu, kendisine yapılanlar karşısında artık suskunluğunu bozuyor ve sitemkâr bir şekilde, *"aslında iki yıl önce katıldığım bir toplantıda sayın Burhan Kuzu, gerekirse sizin için özel af çıkartırız diyerek, bana yapılanlar yüzünden kendisine yönelen eleştirileri geçiştirmek zorunda kalmıştı. Bu sözünde samimi olmadığı veya gücünün yetmediği bu kanun tasarısı ile ortaya çıkmış oldu"* diyor. Sacit Kayasu, kaleme aldığı mektubunda şunları söylüyor: "28 Mart 2000 tarihinde, Adana Cumhuriyet Savcısı iken, 1980 darbesini yapan Kenan Evren'in yargılanması için iddianame tanzim ettim. Bu iddianamem işleme bile konulmadı ve şikâyet dilekçesi kabul edilip takipsizlik kararı verildi. Bana ise; görevi kötüye kullanmaktan ceza verildi ve meslekten ihraç edildim. İddianame tanzim etmek savcının görevidir. İddianame tanzim eden değil, iddianame tanzim edilmesi

gerektiği halde etmeyenler görevini kötüye kullanmış olur. Hele, işleme bile konmayan bir iddianame dolayısıyla, görevin nasıl kötüye kullanıldığını anlayabilmiş değilim. Sizlerin de anlayamadığınızı zannediyorum..." 'BARİ AVUKATLIK YAPABİLEYİM"

"Benim asıl istediğim, 'darbecilerin yargılanmasını istedi' diye meslekten ihraç edilmiş bir kişinin, hiç olmazsa Avukatlık yapabilmesi için, TBMM'ye ve milletvekillerine, kanun tasarısında değişiklik yapılması yönünde e-posta, telgraf, faks, göndermeniz, gazetelere, köşe yazarlarına, hukukçulara, bilim adamlarına da keza ayni şekilde e-posta, telgraf, faks, mektup göndermeniz, gerekirse sivil toplum kuruluşlarıyla temasa geçerek bununla ilgili toplantı, konferans vb. şeyler tertipleyerek bana yardımcı olmanızdır. Gönderdiğiniz e-postalar ve diğerleri o kadar çok olmalı ki, posta kutuları da, kafaları da, kulakları da bu mevzuuyla dolsun..." "Bunu sizlerden isteyebiliyorum; çünkü alnım açık... Ne rüşvet yedim, ne suiistimal yaptım. Görevimi kötüye kullanmadım tam tersine, görevimi yaptım. Çünkü darbeciler suç işlemişlerdir ve yargılanmaları gerekirdi. Halen de yargılanabilirler. Bunun nasıl olabileceğini sitemden okuyabilirsiniz. Ama ondan önce, benim tekrar mesleğime dönmem konusunda bana yardımcı olun. Çünkü meslekten ihraç edildiğim için avukatlık yapamıyorum; görevi kötüye kullanmaktan ceza aldığım için, sabıkalı durumdayım ve utancımdan kimseden iş isteyemiyorum. Hâlbuki ben utanılacak bir şey yapmadım. Beni boynu bükük gezdirmeyin...'

6.Tabii biz bu çalışmaları yapıp torbamıza atarken Savcılık ek İddianameyi kaleme aldı.

T.C.

ANKARA

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

(CMK 250. MADDE İLE YETKİLİ VE GÖREVLİ)

Soruşturma No : 2011/646

Esas No : 2012/2

İddianame No : 2012/2

İ D D İ A N A M E

ANKARA ..... AĞIR CEZA MAHKEMESİNE

(CMK 250. MADDE İLE YETKİLİ VE GÖREVLİ)

DAVACI : K.H.

ŞÜPHELİLER:

1- ALİ TAHSİN ŞAHİNKAYA, ŞAKİR Oğlu HAYRİYE'den olma, 11.10.1925 doğumlu, İSTANBUL ili, KADIKÖY ilçesi, CAFERAĞA köy/mahallesi, 4 cilt, 1176 aile sıra no, 4 sıra no'da nüfusa kayıtlı Kadıköy/ İSTANBUL ikamet eder.

2- AHMET KENAN EVREN, HAYRULLAH Oğlu NACİYE'den olma, 01.01.1918 doğumlu, ANKARA ili, ÇANKAYA ilçesi, NAMIKKEMAL MAH. köy/mahallesi, 62 cilt, 58 aile sıra no, 1 sıra no'da nüfusa kayıtlı Türkocağı Cad. Merkez Orduevi Yanı Korumalı Konaklar, Kemal Kayacan Apt. Daire:10 Çankaya/ ANKARA ikamet eder.

VEKİLLERİ:

Avukat Ömer Nihat ÖZGÜN (7067) Ankara Barosu,

Avukat Haydar KANICIOĞLU (15132) Ankara Barosu

SUÇ: Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Tamamını veya Bir Kısmını Değiştirmeye veya Ortadan Kaldırmaya ve Anayasa İle Teşekkül Etmiş Olan Türkiye Büyük Millet Meclisini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasına Engel Olmaya Cebren Teşebbüs Etmek

SUÇ TARİHİ : 02/01/1980 Tarihi, 12/09/1980-06/12/1983 Tarihleri Arası

SUÇ YERİ : Ankara

SEVK MADDESİ: 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun 146, 80, 31, 33. Maddeleri (Her İki Şüpheli Hakkında Ayrı Ayrı)

DELİLLER:

İddianameye eklenen müşteki beyanları, Mehmet Demir isimli kişi tarafından gönderilen 1 adet DVD, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 29.11.2011 tarihli 38483 sayılı yazısı ve ekleri, T.C. Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 27/12/2011 tarihli 4271 sayılı yazısı ve ekleri, Tanık Ahmet Urcu'nun ifade tutanağı (Kahramanmaraş Eski Belediye Başkanı), Tanık Rafet Yüceli'nin ifade tutanağı (Çorum Eski Valisi), Aksiyon Dergisinin 770. sayısı, 201552 sayılı 1980 tarihli Bayrak Harekât Direktifi başlıklı 21 sayfadan ibaret Çok Gizli ibareli belge, Adana Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından şüpheli Ahmet Kenan Evren hakkında Cumhuriyet Savcısı Sacit Kayasu tarafından hazırlanan İddianame, Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya vekilleri tarafından verilen savunma dilekçesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğünün 10 Haziran 2011 tarihli 64982 sayılı ekinde 05/06/1977 tarihinde yapılan milletvekili genel seçimlerinde Millet Meclisi 5. dönem üyeliğine seçilen milletvekillerine ilişkin listenin bulunduğu yazı, Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğünün temin etmiş olduğu 12 Eylül 1980 Askeri darbesi ile ilgili gazeteci yazar Mehmet Ali Birand tarafından hazırlanan 12 Eylül Belgeselinin bulunduğu 4 adet DVD, Şüpheli Ali Tahsin Şahinkaya'nın ifade tutanağı ve ifadeye ilişkin 2 adet mini DV kaset ve 2 adet DVD, Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünün 1 Haziran 2011 tarihli ve 5897 sayılı ekinde 13/11/1979 tarihinde göreve başlayan Bakanlar Kurulu listesi ile kabinedeki değişikliklerin yer aldığı Resmi Gazete nüshalarının ilgili bölümleri, Şüpheli Ahmet Kenan Evren'in ifade tutanağı ve ifadenin kaydına ilişkin 1 adet DVD, 12 Eylül 1980 tarihli 17103 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 12 Eylül Askeri darbesiyle ilgili bildirilere ilişkin Resmi Gazete çıktısı (Ülke yönetimine el konulduğuna ilişkin ilk bildiri olan 1 numaralı bildiri ile 2,3,4,5,6,7,8,9 numaralı bildireler ve şüpheli Kenan Evren'in basına açıklamasına ilişkin belge), 16 Ekim 1981 tarihli 17486 mükerrer sayılı, 28 Ekim 1980 tarihli 17145 sayılı, 12 Aralık 1980 tarihli 17188 mükerrer sayılı, 5 Haziran 1981 tarihli 17361 sayılı Resmi Gazetelerde yer alan 2533 sayılı, 2324 sayılı, 2325 sayılı, 2356 sayılı kanunlar, Milli Güvenlik Konseyinin 52 sayılı kararı, Türkiye İnsan Hakları Vakfı tarafından yayınlanan İşkence Dosyası Gözaltında ya da Cezaevinde Ölenler isimli kitap, sabıka ve nüfus kayıtları, tüm dosya kapsamı

SORUŞTURMA EVRAKI İNCELENDİ:

Başsavcılığımızın yukarıda sayısı belirtilen soruşturmasında;

I.BÖLÜM

1.Soruşturmanın Başlaması

Bu soruşturma, 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan referandumla Anayasanın geçici 15. maddesinin kaldırılmasının ardından Başsavcılığımıza ve Türkiye'nin değişik yerlerindeki Cumhuriyet Başsavcılıklarına verilmiş olan şikâyet dilekçeleri üzerine başlatılmıştır. Dilekçe veren müştekiler hem 12 Eylül askeri darbesi hem de bu dönemde maruz kaldıklarını belirtikleri işkence iddiaları ile ilgili suç duyurusunda bulunmuşlardır. Diğer illerdeki Cumhuriyet Başsavcılıklarına verilen şikâyet dilekçeleriyle başlatılan soruşturmalar da, Anayasayı ihlal (askeri darbe) suçlarıyla ilgili soruşturmaların tamamı ile işkence iddialarıyla ilgili soruşturmaların büyük bir kısmı yetkisizlik kararları verilerek Başsavcılığımıza gönderilmiştir.

Başsavcılığımızda şüpheliler Ahmet Kenan EVREN, Ali Tahsin ŞAHİNKAYA, Nejat TÜMER, Sedat CELASUN ve Nurettin ERSİN hakkındaki Anayasayı ihlal (askeri darbe) suçundan yürütülen soruşturma tefrik edilerek Başsavcılığımızın 2011/646 sayılı soruşturmasına kaydedilmiştir.

Şüphelilere atılı bulunan suç, kamu adına kovuşturulması gereken suçlardan olduğundan, iddianameye müştekilerin adlarının yazılmasına gerek görülmemiştir. Müştekilerin işkence ve kötü muamele suçlarından dolayı ilgili dosyalarında soruşturma devam etmektedir.

Yürütülen soruşturmada şüphelilerin eylemleri, demokrasi ve demokratik kurumları hedef almış olması nedeniyle öncelikle, demokrasi kavramına yer verilecek, ardından, gelinen noktada, bu günkü çağdaş anlayışa göre genel olarak benimsenen, çoğulcu demokrasi terimi üzerinde kısaca durulacaktır.

Daha sonra 12 Eylül askeri darbesinde gerekçe olarak gösterilen önemli terör olaylarına yer verildikten sonra iddianamenin konusu olan şüphelilerin eylemlerine değinilecektir.

2.Demokrasi

Bu gün, tartışılan bir takım eksiklikleri olmasına rağmen demokrasi, yönetim şekilleri içerisinde en iyi yönetim biçimi olarak kabul edilmektedir.

Demokrasinin tarihine bakıldığında yaklaşık 2500 yıl önce tartışılmaya başlandığını söylemek mümkündür. Demokrasi kavramının 2500 yıl önce Antik

dönemde Yunanistan'da ortaya çıktığı kabul edilmektedir.(2,s.2,7)Arada kesintiler ve gerilemeler olmakla birlikte demokrasi kavramı tarih yolculuğunda sürekli gelişmiş ve ideal demokrasi yönetimine ulaşılmaya çalışılmıştır. Demokrasi bugün itibariyle geldiği noktada bütün kıtalara, insanlığın var olduğu her yere göreceli olarak yayılmıştır. Demokratik olmayan baskıcı rejimler birer birer yıkılarak demokrasi adına adımlar atılmaktadır. Bu durum, çoğunlukla halkın baskıları ve ayaklanmaları sonucunda yönetimleri zorlamasıyla ortaya çıkmaktadır.

3.Tanım

Demokrasi, Latince bir deyim olup, halk anlamına gelen "demos" ile "egemenlik-iktidar" anlamına gelen "kratos" kelimelerinin birleşiminden meydana gelmiştir. Kelime olarak demokrasi, halkın kendi kendini yönetmesi, halk iktidarı anlamına gelmektedir. Özgürlük, kişinin kendi kendini yönetmesi, başkası tarafından yönetilmemesi olarak değerlendirildiğinde demokrasi toplum ve kişi yönünden özgürlük anlamına gelmektedir. Dolayısıyla özgürlük ve demokrasi birbirini kuşatan ve tamamlayan kavramlardır. (1, s.19)

Demokrasi kavramını ilk kullananların Yunanlılar olduğu ve büyük ihtimalle Atinalılar olduğu sanılmaktadır. (2, s.11)

4.Çoğulcu Demokrasi

Demokrasinin gelişim sürecinde birbiriyle bağdaşmayan, birbirine zıt iki ayrı demokrasi anlayışı ortaya çıkmıştır. Bunlardan ilkine klasik demokrasi veya çoğulcu demokrasi ya da batı demokrasisi, ikincisine ise Marksist ya da sosyalist demokrasi denilmektedir. Çoğulcu demokrasi ideal özgürlüğe yine özgürlük yolu ile ulaşmayı amaçlayan bir rejimdir. Bu rejimde özgürlük hem amaç hem de araçtır. Marksist demokrasi rejiminde ise özgürlük, bir araç değil sadece varılması gereken bir amaçtır. Bu amaca özgürlük kanalı ile değil ancak proletarya(I) diktatörlüğü(II) ile ulaşılabilir. (1, s.19)

Çoğulcu demokrasiyle karıştırılmaması gereken bir de "çoğunlukçu" demokrasi vardır. Kökleri Rousseau'nun genel irade görüşüne dayanan çoğunlukçu demokrasi anlayışı, genel irade veya milli irade diye adlandırılan çoğunluk iradesinin daima kamu iyiliğine yöneldiği, çünkü çoğunluğun çıkarlarıyla toplumun genel çıkarlarının hiçbir zaman çatışmayacağı noktasından hareket etmektedir. Rousseau'nun anlatımıyla genel irade "yanılmaz" niteliktedir. (7, s.34)

Buna karşılık çoğulcu demokrasi anlayışı, demokrasiyi mutlak ve sınırsız bir çoğunluk idaresi olarak kabul etmez. Aritmetik bir çoğunluğun daima kamu

iyiliğine yöneleceği, ispatlanma imkânı olmayan bir iddiadır. Demokrasi elbette çoğunluğun yönetimi ilkesine dayanmakla birlikte, bunu azınlığın temel haklarıyla bağdaştıran bir yönetim biçimidir. Kamunun iyiliği, toplum içindeki çeşitli grupların bulunmasından ve bunlar arasındaki özgür tartışma ve pazarlıklardan ortaya çıkar. Buna göre çoğunluk iradesini sınırlayan tedbirler ve kurumlar demokrasinin özüne aykırı değil, uygundur.(7, s.34)

Demokrasi, bir salt çoğunluk yönetimi olarak görülse bile, yine de demokratik bir rejimde azınlık haklarının çoğunluğa karışı korunması ilkesinden vazgeçilemez. Çünkü toplum iradesinin gerçek manada ortaya çıkabilmesi için çeşitli görüşlerin özgür biçimde ifade edilebilmesi ve tartışılabilmesi gerekir. Ancak kamuoyunun böyle serbestçe oluşabildiği bir toplumda, çoğunluk iradesi özgür olarak ortaya çıkabilir. Bu da, azınlıkların haklarının korunmasını zorunlu kılar. Aksi halde belli bir andaki çoğunluğun görüşü her zaman egemen kılınmış ve bugünkü azınlığın yarınki çoğunluk haline gelmesi imkânı ortadan kaldırılmış olur. Azınlıkların temel haklarının tanınıp teminat altına alınmadığı bir rejimde, yöneticileri seçme özgürlüğü de büyük anlam taşımaz. Çünkü serbest şekilde oluşamayan kamuoyu bu özgürlükten de gerektiği gibi yararlanamaz.(7, s.34)

Çoğulcu ve çoğunlukçu demokrasi anlayışı açısından bir değerlendirme yapıldığında, 1924 Anayasasının çoğunlukçu demokrasiyi, 1961 ve 1982 Anayasalarının ise çoğulcu demokrasi anlayışını hâkim kılmak istediği anlaşılmaktadır.

1924 Anayasasında kanunların Anayasaya aykırılığı denetimsiz bırakılmış, dolayısıyla azınlık hakları güvencesiz kalmıştır. 1961 ve 1982 Anayasalarında ise kanunların anayasaya aykırılığının denetimi, sistem içerisinde yer alan Anayasa Mahkemesine verilmiştir. Bu şekilde azınlığın hakları güvence altına alınmıştır.

1924 Anayasası demokratik sistemi benimsemiş olmasına, hatta Anayasada yer alan “Egemenlik kayıtsız Milletindir. Türk Milletini ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi temsil eder ve Millet adına egemenlik hakkını yalnız O kullanır” şeklindeki düzenlemeye rağmen uygulamada, ülkede çok partili seçimler ilk kez 1946 yılında yapılabilmiştir.

1961 Anayasası ile getirilen sistemde ise, çoğulcu demokrasi rejimi benimsenmiş olmasına rağmen, siyaset kurumu ve siyasetçiye belli güvensizlik ortaya koyan ve çoğunluk iktidarını bazı bürokratik mekanizmalarla denetlemeyi ve sınırlamayı amaçlayan vesayetçi düzenlemeler bulunmaktaydı. Bunlardan birincisi; 1960 askeri darbesini gerçekleştiren Milli Birlik Komitesinin 13 Aralık 1960 tarihindeki başkan ve üyelerinin (23 kişi) “yaş kaydı gözetilmeksizin” yani ömür boyu, Cumhuriyet Senatosunun doğal üyesi olmasıdır. Ayrıca Senatoya

Cumhurbaşkanına 15 üye seçme hakkı verilmesiyle seçimsiz olarak göreve gelen 38 üye, 150 kişilik seçimli üye karşısında ciddi bir ağırlık meydana getirmekteydi. İkincisi; 1961 Anayasası bir askeri müdahale ürünü oluşu nedeniyle askeri otoritenin, sivil otorite karşısındaki konumunu güçlendirecek düzenlemeler getirmiştir. Bunlardan en önemlisi 1924 Anayasasında bulunmayan Milli Güvenlik Kurulunun, bir Anayasal organ olarak kurulmuş olmasıdır. Kurul, görünüşte istişari bir nitelik taşımakla birlikte, gerek dönemin siyasi konjektörü, gerek uygulamada, milli güvenlik kavramının çok geniş yorumlanması sonucu kurula Anayasa metnindeki düzenlemeden çok daha büyük güç kazandırmıştır. 1961 Anayasasında Askeri bürokrasinin, sivil otorite karşısındaki durumunu güçlendiren bir başka düzenlemesi de 1924 Anayasası döneminde Milli Savunma Bakanlığına karşı sorumlu olan Genelkurmay Başkanının, Başbakana karşı sorumlu kılınmış olmasıdır. Bu dönemde seçilen üç Cumhurbaşkanının (Cemal GÜRSEL, Cevdet SUNAY, Fahri KORUTÜRK) siyaset dışı ve asker kökenli oluşu tamamen bir tesadüf eseri olarak değerlendirilemez.(7, s.45) Elbette ki bunlar, askeri bürokrasinin siyaset üzerinde ne kadar etkili olduğunun bir göstergesidir.

Yakın tarihimizde sivil otorite karşısında konumunu güçlendiren askeri bürokrasi ve askeri bürokrasiyle koalisyon yapan elitler, yönetim konusunda halkın doğru karar veremeyeceğini, doğru kararı onlar adına ancak kendilerinin verebilecekleri iddiasıyla, demokrasi adına ilan edilen meşrutiyetten günümüze halkı yönetime ortak etmeme düşüncesini kararlılıkla devam ettirmişlerdir. Bu şekilde "halka rağmen halk için demokrasi" düşüncesi egemen kılınmıştır.

Gerek 1961 Anayasasında gerekse 12 Eylül 1980 asker darbesinden sonra yürürlüğe konulan 1982 Anayasasında, egemenlik hakkının millete ve onun temsilcisi olan Türkiye Büyük Millet Meclisine tek başına verilmediği, onun yanında seçimle işbaşına gelmemiş kişi ve kurumlara egemenliğin paylaştırıldığı görülmektedir. Her iki Anayasa da egemenliğin, Anayasanın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanılacağı ibaresine yer verilmiştir.

Bu durum, mevcut sistemimizde tam demokrasinin halen içselleştirilemediğini, gücünü milletten almayan, seçimle işbaşına gelmemiş bürokrasinin bir şekilde ipleri elinde tutmak istediğinin göstergesidir. Bu kesimler şeklen demokrat görünmekle birlikte, işler kendilerinin veya ideolojisine hizmet etmiş oldukları güç odaklarının istediği gibi gitmediği takdirde demokratik yönetime müdahale yollarını aramaya başlarlar. Bunun içinde sürekli sistemde kendilerine bu imkânı sağlayacak boşluklar bulunmasını arzu ederler. İstedikleri ortama demokrasi dışı yollarla ulaşmak gerekiyorsa derhal o oluşum ve çalışmaların yanında yer alırlar.

Demokrasi tarihimize bakıldığında, devletin kutsal ve dokunulmaz kabul edildiği tarihi geleneğimiz içerisinde devlet toplumdan soyutlanarak, adeta sanal varlık olarak görülüp güvenlik, kamu düzeni gibi gerekçeler ileri sürülüp özgürlüklerin ve hakların heba edildiği anlayışlar dayatılmaya devam edilegelmiştir. Güvenlik ve kamu düzeni, devletin bekası tabiî ki önemli ve vazgeçilmez hususlardır. Yanlış olan, bunlar yönünden bir tehlike yokken bilerek ya da bilmeyerek sanal bir tehlike paranoyası içerisinde özgürlükleri kısıtlamak ve ortadan kaldırmaktır.

Demokratik bir devlet anlayışında olması gereken "Devlet toplum içindir." özdeyişi tersine çevrilerek "Toplum devlet içindir" anlayışı hâkim kılınmıştır. Adeta bireylerin özgürlükleri, en temel ve vazgeçilmez hakları sanal ve dokunulmaz bir devlet anlayışına feda edilmiştir. Oysa toplumunun ve bunu oluşturan bireylerin mutluğunu sağlayamayan devlet ne kadar güçlü olursa olsun, güvenliği ne kadar yüksek olursa olsun yıkılmaya, değişmeye mahkûm devletlerdir. Bunun en güzel örneği Başta Rusya olmak üzere "Demirperde" ülkeleri dediğimiz ülkelerdir. Amerika ile birlikte dünyanın iki süper gücünden biri olan S.S.C.B halkına yaptığı baskı ve mezalim karşısında daha fazla dayanamamış, dağılarak, birçok yeni devlet kurulmuştur. Şu anda Rusya olarak dünyanın ve ortak aklın kabul ettiği liberal ekonomi ve özgürlükler anlayışını kabul ederek yeniden süper güç olma yolunda ilerlemektedir.

Son yıllarda Avrupa Birliği ile bütünleşme çabaları yolunda, kişi özgürlüğü ve hakları ile ilgili atılan adımlar ve yapılan yasal düzenlemelerle süreç, demokrasi lehine değişmeye başlamıştır.

İngiliz tarihçi ve siyasetçi Lord Acton, demokrasi düşüncesini "Gerçek demokratik ilke, hiç kimsenin halkın üzerinde bir güce sahip olmaması demektir." (14) şeklinde ifade etmiştir.

İdeal bir demokratik rejimde, hastalık veya arızi nedenlerle kendi çıkarlarının ne olduğuna karar veremeyecek olan istisnai yetişkinler ile çocuklar dışında diğer yetişkinlerin yönetim konusunda, neyin iyi ve çıkarlarına uygun olduğuna kendilerinin karar vermesi gerekir. Bir kişiye ya da zümreye süresiz ve sınırsız yönetme yetkisi verilemez. Ya da bu sonucu doğuracak yasal düzenlemeler yapılmamalıdır.

Bizimde katıldığımız düşünceye göre, "Hiçbir yetişkin, yönetim açısından, diğerlerine kıyasla bir devletin yönetimi üzerindeki tam ve nihai yetkiyle donatılacak kadar ehil değildir."(2, s.79)

II. BÖLÜM

1) 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi Öncesi Meydana Gelen Önemli Terör Olayları

1970'li yıllar, toplumda güçlü ideolojik akımların yaygın olarak boy gösterdiği bir süreçti. Bireylerde kendilerini bir yere bağlı hissetme duygusu olan aidiyet düşüncesi ön plandaydı. Toplumda yasal olarak örgütlenen sivil toplum kuruluşları, ekonomik ve sosyal amaçlardan çok siyasi ve ideolojik amaçlarını ön plana çıkarmışlardı. Özellikle bireylere eşit hizmet sunması gereken devlet memurları arasındaki siyasal ve ideolojik örgütlenmeler toplumun kamplara bölünmesine yol açtı. Bu anlamda, çalışan sayısı bakımından büyük kitleler oluşturan öğretmenler ve polisler arasındaki örgütlenmeler toplumda büyük huzursuzluk oluşturuyordu. Sağcı polisler POL-BİR, solcu polisler POL-DER adı altında, sağcı öğretmenler ÜLKÜ-BİR, solcu öğretmenler TÖB-DER çatısı altında örgütlenmişti. Diğer meslek gruplarında da benzeri karşıt görüşlü örgütlenmeler oluşturulmuştu.

Toplumdaki bu ideolojik bölünmelere ek olarak, ülkede yaşanan kronikleşmiş ekonomik krizin etkisiyle yoksulluk had safhaya ulaşmış, ülke borçlarını ödeyemediğinden iflasın eşiğine gelmişti. Ülkede kaos ve kargaşa oluşturarak, darbeye zemin oluşturmak isteyen güçler, bu ekonomik ve sosyal istikrarsızlığı kaçırılmaz bir fırsat olarak değerlendirerek tertipledikleri terör olaylarıyla ülkeyi adım adım askeri darbeye sürüklemişlerdir.

12 Eylül askeri darbesi öncesi ülkede yaşanan terör olaylarında, halkı kışkırtmak ve karşı karşıya getirmek için çoğunlukla aynı argümanların kullanılması, olaylarda herkes tarafından görülen asıl faillerin olaylardan sonra bir türlü yakalanamaması, yakalanarak yargılananların ise birbirlerine karşı kışkırtılarak çatışmaya sürüklenen kişiler olması, olaylara ya hiç müdahale etmeyen ya da geç müdahale eden güçlerinin tutum ve davranışları, bazı olaylarda bizzat güvenlik güçlerinin kullanılması, hususları gözetildiğinde, olayların, ülke yönetiminin askeri otoritenin eline geçmesini isteyen güçler tarafından çıkarıldığı, şüphelilerin denetiminde bulunan askeri yönetiminse, ülkenin kaosa sürüklenerek darbe şartlarının oluşmasını bekledikleri sonucuna varılmaktadır.

Aşağıda ülkenin 12 Eylüle götürüldüğü süreçte yaşanan ve toplumu en çok etkileyen ve askeri darbede gerekçe olarak kullanılan terör olayları bu yönleriyle değerlendirilecektir.

1.1) 1 Mayıs 1977 Olayları

1 Mayıs 1977 günü İşçi Bayramını kutlamak için çeşitli illerden İstanbul'a gelen yaklaşık 500.000 kişi DİSK (Devrimci İşçi Sendikası)'in düzenlemesi ve önderliğinde İstanbul Taksim Meydanını doldurdu. Katılan sayısının fazla olması nedeniyle grupların meydana girişleri uzun sürmüş, bu nedenle miting de uzamıştı. Saat 19:00 sıralarında dönemin DİSK Başkanı Kemal TÜRKLER konuşmasının sonuna geldiği sırada etraftan silah sesleri duyuldu. Sular İdaresi binasının çatısından ve meydandaki otelin çeşitli katlarından açılan ateş nedeniyle toplanan insanlar panik halinde kaçmaya başlamış, kısa süre sonra İntercontinental Otelinin (bugünkü The Marmara Oteli) üst katlarından da ateş edilmeye başlandı. (3, s.42)

İnsanlar panik halinde kaçmaya çalışırken panzerler kalabalığın arasına doğru girmiş ve kitleleri sıkıştırarak Kazancı Yokuşu denilen tarafa gitmeye zorladı. İnsanların yöneldiği Kazancı Yokuşunun bir kamyonla tıkandığının anlaşılması üzerine aşağıya doğru kaçmaya çalışan kalabalığı korkutmak için açılan ateşle halk panzerler altında kalarak ve birbirlerini ezerek kaçmaya devam ettiler. (3, s.42)

Çıkan kargaşada 28 kişi ezilme ya da boğulma sebebiyle, 5 kişi vurulma nedeniyle, 1 kişi de panzer altında kalarak hayatını kaybetti. 130 kişi de yaralanmıştı. Ölenlerin büyük çoğunluğu Kazancı Yokuşunun başında park edilmiş kamyondan dolayı sıkışarak öldüler. Olay sonrası birçok kişi gözaltına alınmasına rağmen ateşi kimin açtığı tespit edilememiş, Sular İdaresinin çatısından ve otel odalarından ateş edenler bulunamamıştır.(3, s.43) Otelin 1 Mayıs 1977 günü müşterilere kapatıldığı belirtilmiştir.(8, s.224)

1 Mayıs 1977 tarihinde Taksim'de meydana gelen olayla ilgili dönemin DİSK Hukuk Kurulu Başkanı ve 1 Mayıs 1977 kutlamalarının Organizasyon Komitesi Başkanı Müşir Kaya CANPOLAT olayın DİSK'in en parlak döneminde önünün alınması için yapıldığını belirten anlatımında: " O sırada Sular İdaresinin bulunduğu yerden bir silah sesi duyuldu ve arkasından silah sesleri iyice gelmeye başladı ve yavaş yavaş kalabalıkta bir panikleme oldu. Artık İntercontinental Oteli ve her taraftan silah sesleri yoğunlaşmaya başlayınca kalabalıktaki panik iyice arttı. O sırada emniyet de belki paniği önlemek için panzerlerinden bir kaç tanesini harekete geçirdi. Taksim ağzına kadar dolu, o yüzden insanlar üst üste. Kazancı yokuşuna doğru insanlar üst üste olduğu için herkes kendini kurtarmak için birbirinin üzerine basarak, atlayarak geçti. Asıl ölüm olayları o paniklemeden kaynaklanan ezilmelerle meydana geldi. Dolayısıyla maalesef 34 kişi can verdi. Çok yaralı oldu ve sonunda gerçekten hiç beklemediğimiz bir biçimde oraya gelen

işçilerin aldığı tedbirler de bir işe yaramadı." (3, s.43) şeklinde beyanda bulundu. O dönemde 1 Mayıs Kutlamalarında Gladio'nun olay çıkartmak için örgütlendiği yönünde bilgilerin kendilerine de geldiğini belirten CANPOLAT'ın anlatımında " Dolayısıyla İntercontinental Otelinden yapılan silahlı müdahalenin öyle bir gizli örgütlenmenin ürünü olduğu kanısı birçok arkadaşlarımızda oluştu. Ama gerek Gladio'ya bağlı gerekse Maocuların içinde yer almakla beraber yine bu Gladio ile ilişkili olanların bu işi tertip ettiği görüşündeyiz" şeklinde açıklamasına devam ettiği, 34 kişinin hayatını kaybettiği 1 Mayıs olaylarının faillerinin yakalanma şansının 12 Eylül askeri darbesiyle ortadan kalktığını belirterek şüpheli Kenan Evren'i suçlayan CANPOLAT'ın sözlerine " Tek başına Kenan Evren'in işi değil ama onun bu tip şeylere hevesli bir kariyerist bir tutumu vardı. Nitekim ilk çıktığı zamanlarda yaptığı işin mahiyetini hem biliyor hem bilmiyor gibi kendisini gülmekten alıkoyamıyordu, gülerek yorumluyordu. Onun oraya iten anlayışın ve onun temsilcilerinin bulunması lazım. Genelde bu hareketin esasının DİSK'e karşı olduğunu ve onu gülerek söylüyordu. O kadar net bir şekilde" şeklinde açıklamalarda bulundu.(3, s.45)

Burada olayın bir kısım başka tanıkların beyanlarına yer verilecektir. (4, s.50-56)

Muhittin CENKDAĞ (1 Mayıs Davası Cumhuriyet Savcısı): "Bir gün önce İntercontinental Oteli kapatılıyor. Ama resmen kapatılıyor. Uçakla bir sürü Amerikan isimli insanlar Yeşilköy'e geliyorlar. Olay gecesi kayıtlarda yok, otel kayıtlarında yok. Ama onların oraya geldikleri sabit." , "...ve onlar ateş etmeye başlıyorlar. Amaç halkı 1 Mayıs'tan soğutmak, Sosyalizme karşı uzak kalmayı sağlamak." , "Onlar Emniyetin şurda burda artık şeyi telafi etmek için, bir sanık elde edebilmek amacıyla yaptığı girişimler. Yüzde 80'i serbest bırakıldığı ve takipsizlik kararı aldılar. Yanılmıyorsam yirmi küsur kişi ancak mahkemeye verildi. Bunun da 7-8 kişisi tutuklanmıştı. Onun üzerinde de tabanca falan bulunmalarından dolayı. Yoksa onların direkt 1 Mayıs Olaylarıyla ilgisi yoktu.",

Recep ORDULU (İstanbul Mali Polis Müdürü): "O günün şartlarında herkes gergindi. Tabi çeşitli kaynaklardan, basından olaylı geçeceği, sıkıntılar olacağı gibi duyumlar alınıyordu ve tedirgin 1 Mayıs geliyordu.", "Bizim kendini bilmez ekipler. O beyaz Renault dediğimiz, Renault(tan) elini çıkarmış, şeyden havaya ateş ediyor. O arkadaşımız şimdi bir büyük ilde Emniyet Müdürüdür yani. Rütbeli, 1. Şubenin o zamanki Ekipler Amiri şahıstı.", "Bir panik yani, kimin ne yaptığı çıkmış şeyden, işte bu arada panzerlere emir verildi işte, panzer müdürü tarafından panzerler başladı şeyin etrafında dönmeye, heykelin etrafında dönmeye.

Polisin orada yaptığı tek şey paniği artırıp ölü âdetini artırmaktı yani, bir teskinlik şeyi görülemedi."

Rıdvan BUDAK (Tekstil-İş Sendikası Başkanı): "Derhal askerlikte olduğu gibi bir uzun yatışa geçtik. Kendimizi korumaya çalıştık. İnsanlar buldukları her boşluktan kaçmaya çalıştılar."

Mehmet ATAY (DİSK Örgütlenme Uzmanı): "Birden bire o silah sesleri başlayınca yanımda bir iki arkadaş da vardı, önce bir arabanın altına attığımızı hatırlıyorum ve ondan sonra da zaten akıl almaz bir silah, bir tarraka başladı. Her yerde birden."

Rasim ÖZ (DİSK Avukatı): "Sular İdaresi üzerinde çelik yelekli, yelek giymiş, uzun namlulu silahlar elinde bulunan insanlar vardı. Asgari üç beş kişi vardı. Tam oradan ilk ateş başladı."

Sabahat TÜRKLER (Kemal TÜRKLER'in eşi): "Gözlerimle gördüm, iki üç kişiydi, çünkü herkes o tarafa bakıyordu. Bunu gördüm.", "Panzerler altında insanlar can veriyordu. Kafa, kol kaptı böyle gidiyor. Kurşunlardan çok panzerlerin altında kaldı insanlar. Korkunç bir olaydı. Sanki bir film platosu gibiydi. Kıyma makinesi gibi adeta böyle paletlerin arasında müthiş, feci, korkunç bir olaydı."

Nazım ALPMAN (Sendikacı): "Kürsüye tam karşı cepheden ateş ediliyordu. Tam karşımızda da The Marmara, o zamanki adı İntercontinental olan otel vardı. Oradan atılan kurşunların çekirdekleri, böyle leblebi gibi düşüyordu aşağıya."

Çetin YETKİN (Cumhuriyet Savcısı): "1 Mayıs 1977 olayında ben duruşmada savcıydım. İlk duruşmada soruşturmanın genişletilmesine, esas faillerin bulunmasını ve bazı kamu görevlileri de açıkça suçlu oldukları dosyadan anlaşıldığı gibi, haklarında dava açılmasını ister istemez hemen bu görevden alındım. Yani bu davanın o şekilde yürütülmesini İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı istemedi ve beni görevden aldı."

Bülent ECEVİT (CHP Genel Başkanı): "Daha ilk günden karşımıza duvarlar çıkmaya başladı. Yani ateşi açıp, halkı paniğe kaptırıp 30'un üzerinde insanın ölümüne neden olanlar belli. Yani Emniyet onları mutlaka filmini çekmiş olmalıydı. Ona rağmen hiçbir bilgi alamadık.".

Olayın Değerlendirilmesi:

1 Mayıs 1977 tarihinde meydana gelen ve 34 kişinin ölümü ile birçok kişinin yaralanmasıyla sonuçlanan olayların oluş şekli, görgü tanıklarının anlatımları,

olayda gerek İntercontinental Otelinden gerekse Sular İdaresi binasının üstünden ateş edenlerin birçok kişi tarafından görülmüş olmasına rağmen güvenlik güçlerinin gerçek suçluların hiçbirisini yakalayamamış olması hususları gözetildiğinde, olayın toplumu kaosa ve iç çatışmaya sürüklemek, nihai hedef olarak ise askeri darbeye zemin hazırlamak amacıyla devlet içinde yönetimi ele geçirmek isteyenlerin yönlendirmesi ve kurgulamasıyla çıkarılmış bir provokasyon olduğu ve etkili güçlerin polisin de görev yapmasını engellediği kanaatine varılmaktadır.

1.2. Postayla Gönderilen Bombalar

6 Nisan 1978 tarihinde Ankara Emek Postanesinden (1 nolu delil DVD'si) Malatya Belediye Başkanı Hamit FENDOĞLU Ankara Emek Postanesinden evine gönderilen bombanın patlaması sonucu öldürüldü. Halkın "Hamido" diye bildiği Belediye Başkanının evinde bombanın patlaması sonucu kendisi ile birlikte gelini ve torunu da ölmüştü. Belediye Başkanının Adalet Partili olması nedeniyle solcular tarafından öldürüldüğü düşüncesiyle halk ayaklandı. Camilerde "Din elden gidiyor" diye vaazlar verildi. Belediye hoparlöründen Kuran okundu.

Camilerden çıkan halk ayaklanarak Aleviler ve solcu olarak bilinenlere ait 500 dükkan yağmalandı. 15 ev ateşe verildi. Ayrıca paniği artırmak için içme suyuna zehir katıldığı yönünde dedikodular etrafa yayıldı. (4, s.69)

Aynı tarihte provokasyonun arkasındaki gizli el tarafından, aynı postaneden Adıyaman Emniyet Müdür Muavini Abdulkadir Aksu'ya gönderilen kolideki bomba alıcıya ulaşamadığı gerekçesiyle iade edilerek, bomba uzman ekiplerce imha edilmişti. (1 nolu delil DVD'si)

Bu tarihten bir gün sonra 7 Nisan 1978 tarihinde (1 nolu delil DVD'si) ise bomba bu kez solcu bir hedefe yönelmişti. Bomba Ankara'nın Çankaya postanesinden gönderildi. Fakat Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesindeki CHP'li İlçe Başkanı ve milletvekili adayı Memiş ÖZDAL(III) paketten şüphelenerek geri gönderdi. Bomba postanede hiçbir şeyden haberi olmayan postane memurunun hayatını kaybetmesine neden olmuştu. (4, s.70)

Olayın Değerlendirilmesi:

Burada 3 adet bombanın aynı ilden bir gün arayla farklı siyasi görüşteki kişilere gönderilmiş olması ve olayın oluşuna göre toplumda kaos oluşturmak ve darbeye zemin hazırlamak isteyen gizli güçler tarafından tertiplendiğini göstermektedir.

1.3. 16 Mart Katliamı

16 Mart 1978 günü Sol görüşlü öğrenciler İstanbul Beyazıt'ta İstanbul Üniversitesi'nin Beyazıt Meydanına açılan kapısında dışarıya çıkarlarken öğrencilerin

üzerine ateş edilmeye başlandı. Bir el bombası da öğrencilerin üzerine atıldı. Yapılan saldırıda 7 öğrenci hayatını kaybetti. 50'den fazla kişi de yaralandı. (3, s.63)

Saldırı öğrencilerin korunmadığı sol taraftan yapıldı. Dönemin Cumhuriyet Savcısı Muhittin CENKDAĞ olayı: "Bunlar tertibat alıyorlar, çocuklar çıkarken nasıl bir bomba belki 100 parçaya bölünüyor. Şarapnel de değil. Mermi. Ufak ufak mermiler, bir vücuttan belki 50 tane çıkardılar. Yani Türkiye'de amatörce yapılan bir şey." şeklinde, polis memuru Yahya GERGİN ise: "Biz devamlı okulun önünde göreve geldiğimiz zamanlarda burada okulun kapısının önünde 30-40 kişilik bir polis kuvveti burada güvenliği sağlamakla mükellefti. O gün için göreve geldiğimizde 9 kişilik bizim sadece kendi grubumuz vardı. Diğer grupların polis memurlarını göremeyince okulun önünde bir gariplik olduğunu hissettik... Aşağı yukarı birkaç dakika silah sesleri ateş edildikten sonra kesildi ve biz başladık arkalarından kaçan kişileri kovalamaya. Kovalamaya başladığımız zaman bunlar 4-5 kişiydi. Biz bunları belli bir yere kadar kovaladık. Yakalayamadık. Geri geldiğimizde, biz kaçanları arkasından kovalarken arkamızdan bir tanesi, geri dönün, gitmeyin diye bağırmıştı, bunun kim olduğunu öğrenmek için sordum arkadaşlara, orada kalan arkadaşlara, bunun komiser muavini Reşat ALTAY olduğunu söylediler. Reşat ALTAY olduğunu söyledikten sonra benim garibime gitti. Çünkü daha evvel kendisi de bizimle beraber orada koruma görevini sağlayan kişilerinden, birlik amirlerinden birisiydi." şeklinde beyanda bulundular. (4, s.70-71)

Olaydan uzun süre geçtikten sonra bombayı atan genç Zülküf İSOT, katliamı ailesine itiraf etti. Zülküf İSOT'un ablası Remziye AKYOL yapılan itirafı "Abla dedi. Ben sana bir şey anlatmak istiyorum dedi... 16 Mart katliamını oturdu, anlattı bana. Polis aracı ile gittiklerini, polislerin de kendilerine yardım ettiklerini, bombayı kendisine attırdıklarını... O anda insanların feryatlarını, bağırmalarını gözleri dolu dolu anlattı. Çok pişmanım dedi... Abla dedi, bir süre sonra teslim olacağım, hiç meraklanma. Bildiklerimi, bugüne kadar yaptıklarımızı, her şeyi anlatacağım." şeklinde beyan etti. (4, s.72)

Zülküf İSOT yaptığı itiraftan kısa bir süre sonra öldürüldü. Katili de öldüren de kendisi gibi bir Ülkücü olan Latif AKTI'ydı. 8 sene hapis yattı. Bu konuda asıl önemli olan açıklamayı Ülkücü itirafçı Ali YURTARSLAN yaptı. Öğrencilerin üzerine atılan bombayı Ülkü Ocakları 2. Başkanı Abdullah ÇATLI'nın temin ettiğini söyledi. Ali YURTARSLAN'a göre ÇATLI orduda görev yapan bir yüzbaşıdan 7 tane TNT kalıbı temin etti. Bu TNT'lerin bir bölümü İstanbul'da bir bölümü

ise Ankara'da kullanılmıştı. ÇATLI ismi ilk defa bu şekilde kamuoyu tarafından duyuldu. (4, s.72)

Olayın Değerlendirmesi:

Olayda, suçlunun takibine amirleri tarafından müdahale edildiğini belirten görevli polisin beyanları, yıllar sonra ortaya çıkan ve yargılanıp ceza alan fail Zülküf İsot'un eylemi polisin kendisine yaptırdığını belirten beyanları, olayın oluşu, o tarihlerde POL-DER ve POL-BİR olarak bölünmüş olan polis içerisindeki görevlilerin de kullanılması ile toplumda kaos oluşturmak ve yönetimi ele geçirmek isteyen güçler tarafından çıkarıldığı anlaşılmaktadır.

1.4. 1978 Sivas Olayları

3 Eylül 1978 günü saat 11'de Alibaba Mahallesinde Osman Çevikdoğan ve Mustafa Karaaslan'ın çocukları arasında başlayıp sonradan ana ve babaların katılmasıyla büyüdüğü, olayların Kolej mevkiinde devam ederek yayıldığı, kentin farklı yerlerinde Alevi ve Sünni vatandaşların gruplar oluşturarak birbirlerine taş, sopa ve silahlarla saldırarak çatışmaya başladıkları görülmüştür. Çatışmaların başlangıcında Alevi vatandaşlardan 2 kadın ateşli silahla öldürülmüştür. Olayın kışkırtıcıları olan kişiler "Kanımız aksa da zafer İslamındır, Milliyetçi Türkiye, Müslüman Türkiye, Komünistlere ölüm, Komünistler Moskova'ya" şeklinde sloganlar atmışlardır. Atılan sloganların etkisiyle galeyana gelen kitleler vilayetteki Vali Konağı, Belediye, polis karakolları, polis lojmanları ve önceden belirledikleri ev ve işyerlerini tahrip ederek yağmalamışlardır. Çıkan yangınları söndürmeye gelen itfaiyecilerin de su hortumlarını keserek yangınlara müdahale etmesini engellemişlerdir. (Erzurum-Kars ve Artvin illeri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesinin 1980/2 Esas, 1981/221 Karar sayılı ve 7 Temmuz 1981 tarihli kararı, Sayfa:50,51)

Takviye kuvvet olarak gelen Askeri araçlar tahrip edilmiştir. Sivas Valisinin sürekli olarak silah kullanılarak bu saldırganların engellenmesini emretmesine rağmen bu emir görevlilerce tam olarak yerine getirilmemiştir. (Erzurum-Kars ve Artvin illeri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesinin 1980/2 Esas, 1981/221 Karar sayılı ve 7 Temmuz 1981 tarihli kararı, Sayfa:51)

3-4 Eylül 1978 tarihlerinde 2 gün devam eden olaylarda şehirde adeta bir iç savaş görüntüsü meydana gelmiş, olaylar Yurtiçi Doğu Bölge Komutanlığının müdahale etmesiyle kontrol altına alınmıştır. Olaylarda 1 kişi araç altında kalarak, 10 kişi ise ateşli silahlarla vurularak ya da linç edilerek öldürülmüştür. Olaydan birçok kişinin de silah, delici ve kesici aletlerle yaralandığı, 6 işyeri, 8 meskenin tahrip edilmesinden sonra 351 işyeri ve 97 adet mesken tahrip edilmiştir.

(Erzurum-Kars ve Artvin illeri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesinin 1980/2 Esas, 1981/221 Karar sayılı ve 7 Temmuz 1981 tarihli kararı, Sayfa:51)

1978 Sivas Olaylarının yargılamasını yapan Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri 2 Nolu Mahkemesinin yapmış olduğu tespitlere göre; bazı güvenlik güçlerinin beyanında, Sivas'a dışarıdan toplulukların getirildiği belirtilmiş, Sivas'a gelen militanların Alevi vatandaşlara ait işyerleri, ev, arsa, arabalar, sokak ve kapı numaralarını kırmızı boya ile işaretledikleri,

Tugay Komutanlığına gelen bir emirde Sivas'ta olayların çıkabileceği belirtilerek tedbirlerin alınmasının istendiği, yetkililerin ise sorulduğunda, kendilerine herhangi bir bilginin intikal etmediğini söyledikleri belirtilmiştir. (Erzurum-Kars ve Artvin illeri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesinin 1980/2 Esas, 1981/221 Karar sayılı ve 7 Temmuz 1981 tarihli kararı, Sayfa:57)

Sivas olaylarından sonra Devlet Bakanı Enver Akova 30/09/1978 tarihli Milliyet Gazetesine yapmış olduğu açıklamada, "Sivas halkının kesin olarak olaylara karışmadığını, dışarıdan gelen gruplar tarafından olayların çıkarıldığını… Aşırı uçların silah aldıkları kaynakların kesin olarak saptandığını, bu kaynakların aynı olduğunu" belirtmiştir.

Olayın Değerlendirilmesi:

1978 Sivas Olaylarında Devlet Bakanı Enver Akova'nın Sivas halkının olaylara karışmadığını, aşırı uçların silah aldıkları kaynakların aynı olduğu yönündeki beyanları, bir kısım güvenlik güçlerinin Sivas'a dışarıdan toplulukların getirildiğine ilişkin beyanları, Sivas'ın demografik yapısı itibariyle Alevi ve Sünni vatandaşların birlikte yaşaması nedeniyle provokatif eylemler için uygun olması, olayda Malatya, Maraş ve Çorum olaylarındakine benzer şekilde Sünni vatandaşları, Alevi vatandaşlar aleyhine kışkırtmaya yönelik sloganların atılmış olması hususları gözetildiğinde, olayın ülkeyi kaosa sürükleyerek, askeri darbeye zemin hazırlamak isteyen güçler tarafından çıkarıldığı anlaşılmıştır.

1.5. Kahramanmaraş Olayları

19-26 Aralık 1978 tarihleri arasında Kahramanmaraş'ta meydana gelen olaylar 12 Eylül sürecine giden yolda önemli dönüm noktalarından biridir. Kahramanmaraş Olayları 12 Eylül 1980 askeri darbesinin nedenlerinden biri olarak görülmektedir.

1978 yılının Aralık ayının ikinci haftasında Kahramanmaraş sokaklarında ilginç bir hareketlilik vardı. Nüfus memuru olduklarını belirten görevliler

Alevilerin yoğun olduğu mahalle ve semtlerde dolaşıyor, sözde yeni sayım için numaralandırma yapıyorlardı. Gidilen evlerin kapısı kırmızı boya ile boyanıyordu. Bunun nedeni bir hafta sonra anlaşılacaktı. (3, s.55)

Olayların kıvılcımı bir sinema salonunda ateşlendi. Şehirdeki Çiçek Sinemasında 15 gün öncesinden gelecek program olarak "Zeynel ile Veysel" filminin gösterileceği belirtilmişken, Ülkücülerin gözdesi olan Stalin zulmünden kaçan Kırım Türklerinin anlatıldığı "Güneş Ne Zaman Doğacak" adlı film 16 Aralık 1978 tarihinde gösterime girdi. 19 Aralık günü saat 20:00 seansının sonuna doğru sinema salonunda patlayan bomba ile bir anda "Bombayı solcular attı" söylentisi bir anda kentin her tarafına yayıldı. (3, s.56)

Bombalama eyleminin solcular tarafından yapıldığını ileri süren bir grup sağcı CHP il merkezine PTT ve TÖB-DER (Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği) binalarına hücum ettiler.20 Aralıkta bu kez Alevilerin gittiği Akın Kıraathanesine bomba atıldı. Kıraathanenin bombalanmasının üzerinden 24 saat geçmeden sağcı bir vatandaşın evi bombalandı. Akşam saatlerinde de sol görüşlü Mustafa YÜZBAŞIOĞLU ve Naci ÇOLAK isimli 2 öğretmen katledildi. (3, s.56)

Bu 2 öğretmenin cenazesine katılmak üzere çeşitli çevre illerinden gelen 10.000'e yakın vatandaşın katıldığı cenaze töreninde, sağ görüşlü vatandaşlar da karşı kitlesel grup oluşturdular.

Ölen öğretmenlerin cenazeleri Alevi Mahallesi olan Yörük Selim'in hemen bitişiğindeki Devlet Hastanesinde idi. Hastane önünde solcu ve Alevilerden oluşan kalabalık giderek artıyor, ancak cenazeler bir türlü verilmiyordu. Şehrin bir başka tarafında ise sağcılar ve onların kışkırttığı Sünni vatandaşlar toplanmaya başlamıştı. Günlerden cuma idi. Cemaatin Cuma namazından çıktığı saatlerde cenazelerin teslim edilmesi ile Alevilerden oluşan büyük bir kitle şehrin merkezine doğru harekete geçti. (4, s.81) 25 Aralık 2011 tarihli Radikal Gazetesine açıklama yapan Hamit Kapan "Cenazelerin defnedilmesi için hazırlıklara başladık. Özellikle Cuma namazının çıkışına denk getirildi cenazenin teslimi... Hastane Başhekimi Çetin Diker'in önemli bir yönlendirmesi oldu. Cami çıkışına denk getirilmesini sağlayan odur... Hastanede bekleyen grubun önünde Maraş giysisi giymiş insanlar vardı. Ben doğma büyüme Maraşlıyım. O insanların Maraşlı olmadığını yüz metre öteden anlarım. Onlar grubu galeyana getirip mahalleye saldırtmayı başardılar." şeklinde beyanda bulunmuştur.

Cenaze için gelenler, cenazeler Ulu camiye getirilene kadar o bölgedeki evleri yağma ettiler.(3, s.56)

Bu kargaşada 3 Sünni genç solcuların açtığı ateşle öldürüldü.(4,s.82) Cenazenin götürüldüğü camideki topluluk ölenlerin cenaze namazlarının kılınmasına engel oldular.

Öldürülen 3 Sünni gençle ilgili 22 Aralık gecesi belediye hoparlöründen ”Üç Müslüman din kardeşimiz komünistler tarafından öldürüldü. Bunların kanı yerde kalmayacak” şeklindeki anons kentte infiale yol açtı. Askerler yayının yapıldığı belediyeye ait yayın odasına gittiğinde kimseyi bulamadı. Kime sorduysa yayını kimin yaptığını tespit edemedi. (Radikal Gazetesinin K. Maraş olaylarıyla ilgili yazı dizisi, 23/12/2011)

Cenaze törenine gelenlerin camileri ateşe verdiği söylentisi şehrin Sünni mahallelerinde hızla yayıldı. Bunun üzerine harekete geçen silahlı ve sopalı gruplar Kahramanmaraş'ın Alevi mahallelerine hücum etti. Günlerce süren çatışma ve saldırılarda 105 kişi öldü. 176 kişi yaralandı. 210 ev ve 70 işyeri tahrip edildi. Birçok kadın tecavüze uğradı. 25 Aralıkta Kayseri ve Gaziantep'ten getirilen askeri birliklerin müdahalesiyle olaylar önlenebildi. (3, s.57)

19-26 Aralık 1978 tarihlerindeki Kahramanmaraş olaylarının yoğun olarak devam ettiği 3 gün boyunca olaylara ne jandarma ne de polisin müdahale etmediği, olayın görgü tanıklarınca ifade edilmiştir. (Gazeteci Mehmet Ali BİRAND tarafından hazırlanan 12 Eylül Belgeseli, DVD olarak dosyada bulunmaktadır).

Adıyaman ilinden gelerek Çelik Palas Otelinde 19-20 Aralık 1978 tarihlerinde kalan ve kendilerini milli piyangocu olarak tanıtan 26 değişik isimli şahsın, Milli Piyango İdaresinden alınan 26 Ocak 1979 tarih ve 013/653 sayılı yazıları ve ekindeki belgelerden ne sabit ne de seyyar bayi olmadıkları, üstelik yine yazı ekindeki belgeden 1978 Aralık ayında piyango çekilişlerinin sadece 9 ve 31 Aralık tarihlerinde yapıldığı, olayların olduğu tarihlerde çekiliş bulunmadığı anlaşılmıştır. Bu hususlar dikkate alındığında bu kişilerin halkı kışkırtmak için kente getirilen militanlar olduğu kanaati oluşmaktadır. (Dönemin İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı tarafından özel bir ekibe hazırlattırıldığı belirtilen rapordan, Yeni Gündem Dergisi, Sayı 38, Sayfa 10, 1986, Ayrıca bkz. 22 Aralık 2011 tarihli Radikal Gazetesi)

Şüpheli Kenan EVREN (Genelkurmay Başkanı): "Ama sıkıyönetim yok ki. Daha sıkıyönetim ilan edilmiş değil Türkiye'de. Onun için oradaki Emniyet Güçleri ancak bunlarla ilgiliydi...", “Kuvvetim yoktu orada askeri birlik yok, yani orada bu işe müdahale edecek askeri birlik yok…” diyordu.(4, s.86)

5442 Sayılı İl idaresi Kanunun 11.maddesinde (29/08/1996 tarihli değişiklik öncesi) “ Vali, il içindeki kolluk kuvvetleriyle bastırılamayacak olağanüstü ve âni hâdiselerin cereyanı karşısında kalırsa en yakın askerî «kara, deniz, hava»

kuvvetleri komutanlarına mümkün olan en seri vasıtalarla müracaat ederek yardım ister ve bunu yazı ile de teyit eder. Bu talep derhal yerine getirilir" şeklinde düzenleme bulunmaktaydı.

Olayların ikinci günü dönemin Kahramanmaraş Valisi tarafından takviye asker kuvveti talep edilmiş olmasına rağmen talep dikkate alınmamıştır.(1 nolu delil DVD'si)

Ayrıca olayların ikinci günü Kahramanmaraş'a gelen ve eylemcilere müdahale edilmesini isteyen zamanın İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'ya 2. Ordu Komutanı İbrahim Şenocak "Paşam, sizi severim ve sayarım ama emirleri Ankara'dan alırım" demiştir. (Radikal Gazetesinin K. Maraş olaylarıyla ilgili yazı dizisi, 22/12/2011)

Nitekim birçok kişinin ölümünden sonra olaylara ikinci ordu birliklerinden değil, Kayseri ve Gaziantep'ten getirilen askeri birliklerce 25 Aralıkta müdahale edilmesi İçişleri Bakanı ve Valinin beyanlarını doğrulamaktadır.

Söz konusu Kahramanmaraş olayları için dönemin Başbakanı Bülent Ecevit "Bazı çevreler bizi ısrarla ve sistemli olarak sıkıyönetim ilanına zorluyorlardı. Kahramanmaraş olayları CHP'nin kurduğu hükümeti sıkıyönetime zorlamak isteyenlerin tahriklerinin sonucuydu. Nitekim zorlanmış olduk. Kahramanmaraş olaylarında hükümetin sorumluluğu olduğunu düşünemem. Bir hayli askeri birlikler yardıma çağrılmıştı. Fakat güvenliğin sağlanmasına doyurucu bir katkıları olmamıştı. Geniş ölçüde pasif kalmışlardı." (Kaynak: Donat, Yavuz Donat'ın Vitrininden I,s.281- Aktaran: Ankara Ünv. Türk İnkılap Tarih Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi: Anılarda 12 Eylül, Muslih İpekliler, Ankara 2010,s.71) dediği,

Başka bir yerde ise Bülent ECEVİT: "Bizi sıkıyönetim ilanına mecbur etmek için o olayın çıkarıldığı kanısındayım. Acı bir gerçek şu ki, vilayet binasına bile, içinde İçişleri Bakanımız varken, civarda bulunan Silahlı Kuvvetler birlikleri bir türlü bizim yetkimiz yok gerekçesiyle olaya karışmak istemediler." demiştir.(4, s.86)

Maraş Olayları ile ilgili tanıkların anlatımları şu şekildedir: (4, s.81-82)

Mehmet TANIR: "O arada cuma namazına gelmiş halk, namaz bittikten sonra dağılmıyor. Bunlar gitsinler, namazını madem böyle diyorlar nerde kıldırıyorlarsa kıldırsınlar. Gitsinler mezarlıkta kıldırsınlar. Cenazelerini defnetsinler diye camiye sokmak istemiyorlar."

Mehmet TAŞKESEN: "Ulu Cami'ye yakın yere gelirken burada birikmiş adamlar oradan taşlar atıyorlar, tahtalar fırlatıyorlar... Komünistlerin cenazesi kılınmaz, falan etmez şudur budur diye sloganlar atıyorlar."

Ahmet ARAS (Öğretmen): "Oraya geldiğimizde taş saldırıları ve silah sesleri ötmeye başlamıştı. Cenazeler omuzlardan düşerek yerde kaldı. Tamamen bir ablukaya girmiştik."

23 Aralık 1978 günü sağcılardan ölen 3 kişinin cenazesi kaldırılacaktı. Vali Tahsin SOYLU, sokağa çıkma yasağı koydu. Ancak bunu belediye hoparlöründen bir türlü duyuramadı. Oysa duyurabilseydi belki katliamlar önlenebilecekti. (4, s.83)

Tanıkların diğer anlatımları ise şu şekildedir: (4, s.83-86)

Mehmet TAŞKESEN: "Vali 2 öğretmenin cenazesi yarım kaldı. Buna sureti katiyede izin vermem der. Fakat buna rağmen belediye hoparlöründen yayın memuru devamlı şu yayını yapar: Şehitlerimizin naaşı hastaneden alınacak ve tören yapılacaktır. Tüm Kahramanmaraş halkı cenaze törenlerine davetlidir diye beyanlarda bulunur."

Ökkeş KENGER (ŞENDİLLER): "Anonsta 3 tane sağ görüşlü vatandaşın şehit edildiğini, bunların cenazesini almak üzere hastaneye gidileceğine dair, altında 8-10 tane gönüllü kuruluşun, baro dahil, işte belediye dahil, sağ görüşlü partiler dahil, hepsinin isminin olduğu bir anons, ama o anonsu kimin yaptırdığı, anonsu kimin götürdüğü ortaya çıkmadı, o da enteresan bir olay bize göre..."

Mehmet KAPAN: "Allah Allah diye bir hikmet bir alamet, ben böyle bir şey görmedim ben hiç... Önde gelenlerin hepsi yüzü maskeliydi. Arkadan gelenlerin kimisinin elinde balta, kimisinin de elinde... kimisinin elinde kılıç, Allah Allah diye geliyorlardı."

Mehmet TANIR (MHP İl Başkan Adayı): "Ateş ediliyor, karşılıklı insanlar ölüyor, bazı evler yanıyor, polis yok, jandarma yok, asker yok, müdahale yok... Müdahale edin, asker gönderin, bana verilen cevap, askerimiz yok."

Ökkeş KENGER (Kahramanmaraş olayları ile ilgili yargılandığı, davada): "Tayyar diye bir paşa vardı. Sıkıyönetim paşasıydı o. Onun bize çok enteresan bir ifadesi var. Ben bunun mahkemede de ısrarla üzerinde durdum. Gelip ifade dahi vermedi. O zaman Tugay komutanı idi. Tuğgeneraldi. Bir arkadaşım daha vardı benim. Yunus İLHAN diye. Beraber gözaltına alınmıştık. O Maraş'taydı. İkimizi beraber çağırdı. Bizim rahmetli Tahsin ÜNAL diye eski Harp Okulunda tarih hocasıydı. MHP Genel İdare Kurul üyesi idi. Tahsin hoca geldi bize, önce babamla

filan görüşmüş. Demiş ki, 'Bu Tayyar Paşa çok milliyetçi bir adam. Gelsinler ifadelerini versinler, gitsinler.' Bize öyle bir haber geldiydi. Tabi bu 30 gün geçtikten sonra Tayyar Paşa bizi çağırdı huzuruna, önce dedi ki 'Siz ne biçim Milliyetçisiniz, ne biçim Ülkücüsünüz, size böyle mi emir verildi. Yüzünüze gözünüze bulaştırdınız.' diye bizi fırçaladı."

Kahramanmaraş olaylarında da Malatya'daki olaylardakine benzer şekilde "Aleviler sularımızı zehirledi" , "Aleviler Ulu Camiiyi yakıyorlar." söylentileri yayıldı. (4, s.84)

Dönemin Kahramanmaraş Belediye Başkanı Ahmet Uncu 22/12/2011 tarihli tanık olarak alınan beyanında, 25 Aralık 1978 Cuma günü Gaziantep 5. Zırhlı Tugay Komutanı ve birliklerin Kahramanmaraş'a geldiklerini, askerlerin zamanında geldiğini, Emniyet Müdürünün o tarihteki emniyet içerisindeki bölünmeye göre POL-DER üyesi olduğunu, valiyi de etkileyerek polisi olayların dışında tuttuğunu, Maraş'ı sokak sokak bilen bu kuvvet çekildiğinde de askerlerin yabancılık çektiğini belirtmiştir.

Tanık beyanında, il dışından gelen askeri birliklerin zamanında ve 25 Aralık 1978 günü geldiğini belirtmiş ise de, olaylar 19 Aralık günü başlamış ve en çok zayiatın verildiği günler 25 Aralık öncesi tarihlerdir. Bütün kaynaklarda ve beyanlarda da askeri birliklerin olayların en yoğun yaşandığı 3 gün müdahalede bulunmadıkları belirtilmektedir. Bu nedenle tanığın askerlerin olay yerine zamanında geldiklerine ilişkin beyanları diğer bütün beyanlar ve kaynaklardaki ifadelerle çelişmektedir. Zaten kaynaklarda da olaya 25 Aralık 1978 günü Kayseri ve Gaziantep'ten gelen askeri kuvvetlerin müdahale ettikleri ifade edilmektedir.

Olayların devam ettiği günlerde özellikle polisin hedef alındığı gerekçesiyle polis-halk çatışması çıkmaması adına, polisin olaylardan tamamen el çektirildiği belirtilmektedir. (1 nolu delil DVD'si) Bu bilgi tanık Ahmet Uncu'nun Emniyet Müdürünün Valiyi de etkileyerek polisi olayların dışında tuttuğu şeklindeki beyanını doğrulamaktadır.

Günlerdir devam eden olayları önlemekte yetersiz kalan askerin yardım çağrısı dikkate alınmamış, şehre takviye askeri kuvvet gönderilmemiştir.(13) Olayı yaşayanlardan Bejan Matur, 25 Aralık 2011 tarihli Radikal Gazetesinde yayınlanan açıklamasında, "Kayseri Tugayından askerleri bekliyorduk. Asker, Devlet... Hiç kimse gelmedi. Her şey bittikten sonra askerlerin geldiğini, sıkıyönetimin ilanını hatırlıyorum." şeklinde beyanıyla takviye için askerlerin zamanında gelmediğini belirtmiştir.

Olayda öldürülen öğretmenlerden Mustafa Yüzbaşıoğlu'nun ağabeyi Mehmet Yüzbaşıoğlu 25 Aralık 2011 tarihinde Zaman Gazetesinde yayınlanan açıklamasında, yaşananların Sağcılık-Solculuk veya Alevilik-Sünnilik meselesi olmadığını belirterek, "Bir proje vardı ve Maraş'ın etnik yapısı müsaitti, olaylar büyütüldü... Millet birbirini kırıyordu, kardeş kardeşi öldürüyordu. O gün devlet yoktu Maraş'ta. Tedbir alınsaydı böyle olmazdı." demiştir.

Dönemin Elazığ Valisi Güngör Aydın 24 Aralık 2011 tarihinde Zaman Gazetesinde yayınlanan açıklamasında, o dönemde 5 hassas il olduğunu, bu illerin Maraş, Elazığ, Erzincan, Sivas ve Malatya olduğunu belirterek, "5 ilde ayrı ayrı Alevi toplu kırımı yaratılması planlanmıştı. Kontrgerilla da bu hadiseleri başlatmak için Elazığ'ı seçti." diyerek, kontrgerillanın kendisinin görevden alınması için talepte bulunup, açıkça tehdit ettiğini, kendisinin Antalya'ya atandığını, kentte nifak tohumları atmak için çokça denemeler yapıldığını, bunlardan bir tanesinin gece yarısı yapılan "Elazığlılar suyumuza zehir atılmıştır" anonsu olduğunu, daha sonra tutuklanan bu kişilerin kontrgerillanın kontrolünde olan insanlar olduğunu, o dönem tedbirler alınabilseydi Maraş'ta olayların yaşanmayacağını, görevden alındıktan sonra Başbakan Bülent Ecevit'e konuyla ilgili alınması gereken önlemlere ilişkin sunum yaptığını, 5 ilde bütün kadroların demokrasi ve sivil yönetimi savunan isimlerden oluşturulmasını istediğini, ancak önlemlerin alınmadığını belirtmiştir.

O dönemde Maraş'ın Pazarcık ilçesine bağlı Alevi köyü olan Hanobaşı'nda öğretmenlik yapan Akif Dalgaç 24 Aralık 2011 tarihinde Zaman Gazetesinde yayınlanan açıklamasında, "Arkadaşımın dükkanı olayların olduğu caddedeydi. Camlar kırılmasın diye kepenkleri kapattık. Üst katın penceresinden yürüyüşü izledik. Tanımadığımız insanlar vardı. 'Ordu millet el ele' sloganlarıyla ilerleyen topluluğu bir subay elleriyle 'gel gel' işareti yaparak Ulu Camiye çekiyordu. O asker resmen topluluğu yönlendiriyordu." demiştir.

Olayların ardından 26 Aralık 1978 tarihinde İstanbul, Ankara, Kahramanmaraş, Adana, Elazığ, Bingöl, Erzurum, Erzincan, Gaziantep, Kars, Malatya, Sivas ve Şanlıurfa'da toplam 13 ilde sıkıyönetim ilan edilmiştir.

Kaynaklarda ve tanık beyanlarında kısmi çelişkiler bulunsa da, esas olarak Kahramanmaraş olaylarında Emniyet kuvvetlerinin olaylara müdahaleden el çektirildiği, Kahramanmaraş'taki Valinin emrindeki Askeri birliklerin ise olayın en yoğun yaşandığı günlerde müdahalede yetersiz ve pasif kaldıkları, il dışından talep edilen Askeri birliklerin olayların yoğun olarak yaşandığı günlerde

gelmedikleri, büyük kayıplar yaşandıktan sonra ancak 25 Aralık 1978 tarihinde müdahalede bulundukları anlaşılmıştır.

Olayın Değerlendirilmesi:

100'den fazla kişinin öldüğü, 150'den fazla insanın yaralandığı, bir çok evin yakılıp yıkıldığı vahim nitelikteki Kahramanmaraş olaylarında, dönemin İçişleri Bakanını ve Valisinin yardım taleplerine olumsuz cevap verilmesi, olaylara müdahale için çevre illerden gelebilecek askeri birliklerin 25 Aralık tarihine kadar gelmemesi, Başbakan Ecevit'in, olaylarda Askeri birliklerin pasif kaldığına ve içinde İçişleri Bakanı bulunan aracın korunması konusunda bile etraftaki askeri birliklerin yardım etmedikleri yönündeki beyanları, olayların yoğun olarak cereyan ettiği son 3 günde polisin olaylardan el çektirilmesi, ildeki askeri birliklerin ise yetersiz ve pasif kalmaları nedeniyle olaylara etkin müdahale edilmemesi, Tayyar Paşa adındaki Tuğgeneralin, Ökkeş Kenger"e söylediği "Siz ne biçim Milliyetçisiniz, ne biçim Ülkücüsünüz, size böyle mi emir verildi. yüzünüze gözünüze bulaştırdınız." şeklindeki sözleri, infiale neden olan anonsu kimin yaptığının tespit edilememesi, kendisini milli piyangocu olarak tanıtan 26 kişinin bulunamaması, ölen 2 solcu öğretmenin cenazelerinin hastaneden tesliminin Cuma namazı saatine denk getirilmesi, dönemin Elazığ Valisinin kontrgerilla tarafından tehdit edildiğini belirtmesi, Pazarcık ilçesinin köyünde öğretmenlik yapan Akif Dalgaç'ın olaya katılan grubu bir subayın yönlendirdiğini beyan etmesi hususları dikkate alındığında, olayların toplumda kaos oluşturmak ve askeri darbeye zemin hazırlamak isteyen güçler tarafından çıkarıldığı, etkin güvenlik kuvvetlerince de müdahale edilmediği kanaatine varılmaktadır.

1.6. Gazeteci Abdi İPEKÇİ'nin Öldürülmesi

1 Şubat 1979 tarihinde terör bu kez Milliyet Gazetesinin başyazarı Abdi İPEKÇİ'yi hedef seçmişti. Abdi İPEKÇİ gazeteden ayrılıp Nişantaşı Emlak Caddesine geldiğinde iyice sıkışık olan trafikte evinin bulunduğu karakol sokağına dönmek üzere yavaşladığında arabasının camından sıkılan kurşunlarla öldürüldü. Katili Mehmet Ali AĞCA 5 ay sonra İstanbul'da yakalandı. Önce suçsuz olduğunu belirterek her şeyi inkar etti. Ardından da: "Mahkemeye çıkarsam herkesi ve her şeyi açıklayacağım." dedi. Gönderdiği mesaj adresine ulaşmıştı. Kısa süre sonra Mehmet Ali AĞCA, Maltepe Askeri Cezaevinden asker elbisesi giydirilerek kaçırıldı. (3, s.89-90)

Olayın Değerlendirilmesi:

Eylemde tetikçi olarak kullanıldığı anlaşılan Mehmet Ali Ağca'nın kendisine eylemi yaptıranları açıklayacağına dair yapmış olduğu açıklamadan sonra

Maltepe Askeri Cezaevinden asker elbisesi giydirilerek kaçırılması, ülkenin kaos ve çatışmaya sürüklenerek yönetilemez hale getirilmesini isteyen güçler tarafından planlandığını göstermektedir.

1.7. Çorum Olayları

Çorum Olayları öncesi Emniyet Müdürü Hasan UYAR görevinden alınarak yerine Tunceli'de görev yapmış olan Nail BOZKURT getirildi. Milli Eğitim Müdürlüğüne MHP'li Fethi KATAR atandı. Çorum Valiliğine ise Rafet ÜÇELLİ getirildi. 40'a yakın polis memurunun ataması başka illere yapıldı. 1980 yılındaki 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı kutlamaları hazırlıklar sırasında kızların kıyafetleri öne sürülerek, "Müslüman, namusuna sahip çık." başlıklı ve şu ibarelerle devam eden tahrik edici bildiri dağıtıldı: "19 Mayıs gösterileri adı altında yine namus bacılarımızın, iffet ve hayasına kahpece ve hainice saldıracak bir gün geliyor. Yüreklerimizi parçalıyor. İçimize kan akıtılıyor." , "Yine Müslüman evladı kan ağlamaya, kafir düzen tarafından soyularak, en müstehcen ve kepaze kılıkta teşhir edilecektir. Bin yıllık mübarek tarihimize bundan daha büyük bir leke sürülebilir mi? Kurtuluş Savaşında namusunu Yunan eli kirletmektense ölmeyi tercih eden mübarek ninelerimizin kemikleri sızlamaz mı? Ey Müslüman, düşün, süngüyle ana karnından çocuk çıkaran zihniyetle, bu zihniyetin farkı ne? Namazını kıl, orucunu tut, yeter; karışan mı var diyen gafil Müslüman sen de düşün... Düşün ki, haddini bilmeyenlere bildirelim hadlerini. Şu hadis-i şerifi asla unutma, haksızlık karşısında susan dilsiz şeytandır. Ne mutlu canı ile, kanı ile, malı ile cihat edenlere... İslami Gençlik" (3, s.75-79)

27 Mayıs 1980 tarihinde MHP'nin ileri gelenlerinden Genel Başkan Yardımcısı Gün SAZAK öldürüldü. Bu suikastın ardından Gün SAZAK'ın komünistler ve solcular tarafından öldürüldüğünün ortaya atılması üzerine, Türkiye'nin her tarafında büyük protesto eylemleri yapıldı. (3, s.79)

Daha önce Kahramanmaraş ve Malatya'da ortaya konan kaos senaryosu bu kez Çorumda sahnelendi. Kentin Alevi mahallelerine saldırı yapıldı. İlk saldırılarda 4 kişi öldü. 100'den fazla ev ve işyerine zarar verildi. Diğer senaryolarda olduğu gibi Alaattin Camii'ne bomba atıldığı söylentisi camilerin hoparlöründen duyurularak cihat ilanı yapıldı. Suların zehirlendiği iddiası dalga dalga tüm Çorum'a yayıldı. Bu şekilde Çorum Olayları başlatıldı. (4, s.115)

Çorum olaylarının yargılamasını yapan 3.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesinin yaptığı değerlendirmede; 4 Temmuz 1980 Cuma günü camilerde halkın Cuma namazı kıldığı sırada, aynı semtte bulunan tüm camilere aynı anda gelen kimliği tespit edilemeyen bir kısım tahrikçilerin önceden

planladıkları gibi “Alaattin camisini bombaladılar, cami yanıyor” şeklinde söylentiyi yaymaları üzerine bir kısım cemaatin namazı terk edip evlerine koşup silahlanmak suretiyle büyük gruplar halinde teşvikçilerin görevlendirdiği kişilerin yol göstermesi ile gene önceden tespit edilen alevi ve solcu olarak bilinen vatandaşların oturdukları mahallelere baskın şeklinde saldırılar düzenlediklerini belirtmiştir. (Mahkemenin 1981/356 Esas, 1984/157 Karar Sayılı ve 05/12/1984 tarihli gerekçeli kararı, sayfa 110)

Özellikle Alevi mahallelerine uzun namlulu silahlarla ateş açıldı. Alevilere ait evler ve işyerleri yakıldı. Nefretin derecesi öyle yükselmişti ki yangınlara müdahale edecek itfaiyelerin hortumları bile kesilmişti. (4, s.115)

Olayların sona erdirilebildiği 10 Temmuz 1980 tarihinde resmi rakamlara göre 26 kişi hayatını kaybetmiş, çok sayıda vatandaş yaralanmış, evler, işyerleri harap edilmişti. Kayıp ihbarlarının sayısı ise 100'den fazlaydı. (3, s.81)

Olaylardan sonra kaçırılanların cesetleri bir taraflara atılmış olarak bulundu. Ölü sayısı 33'e çıktı. Bunlardan birçoğu feci işkencelerle öldürülmüştü. Kaçırılanlardan Sadık ERAL bu konuda şunları söylemektedir: "Bizi bir semte götürdüler. O semtte bizi minibüsten indirdiler. Kadın erkek aramızda yaşlılar da vardı. Çivi çakılmış sopalarla dövdüler... Benimle beraber işkence gören insanlardan 3 tanesi gördüğü işkenceye dayanamayarak, olaylardan çok kısa bir süre sonra hayatlarını kaybetti." (4, s.117)

Çorum olaylarından mahkum olan ülkücü Adnan BARAN 02 Ocak 2012 tarihli Taraf Gazetesinde yayınlanan açıklamalarında, "Çorum olayları olarak bilinen çatışmaların ilk bölümü mayıs sonlarında başlayıp haziranın ilk günlerine kadar devam etti. İlk çatışmalar üç dört gün sürdü. Şehrin iki mahallesinin önüne barikatlar örüldü. Barikatların ardından birbirimize binlerce kurşun sıktık. Asker ve polis çatışmaya kesinlikle müdahale etmedi. Yalnızca çatışmaların ardından yaralı ve ölüleri topladı. Tam bir iç savaş ortamıydı. İlk olaylarda ağabeyim, dayımın oğlu ve üç polisle birlikte toplam beş kişi hayatını kaybetti. Sonra çatışmalar durdu. Arada olaylar yaşandı ama can kaybı olmadı. Eğer güvenlik güçleri ilk anda müdahale etseydi ya hiç can kaybı yaşanmayacaktı ya da birkaç kayıpla bu olaylar duracaktı. Tarihte Çorum olayları diye bir şey olmayacaktı. Ben o dönemde cezaevi firarisiydim. Benimle birlikte aranan başka ülkücüler ve solcular da vardı. Ama Çorum’da açık açık dolaşıyorduk. Hiçbir takibe uğramıyorduk. Bugün seminerlere katılarak “Çorum’da katliam yaşandı” diyen dönemin başsavcısı Erten Türker o zaman neredeydi. Ben o dönemde bunu hareketimizin gücüne

bağlıyordum. Ama darbenin ardından devlet bizi hemen yakaladı. O dönemde niye yakalanmadığımızı şimdi çok iyi anlıyorum."

"Bunun üzerine iki tarafta da bir silahlanma yarışıdır başlamıştı. Bizimkiler bir yerlerden av tüfekleri bulmuştu. Kendisini ülkücü olarak tanıtan bazı subaylar da bize silah ve patlayıcı verdi. Yıllar sonra öğrendim ki, solculara da kendisini 'devrimci-sosyalist' olarak tanıtan subaylar aynı silah ve patlayıcılardan vermiş." şeklinde beyanda bulunmuştur.

Adnan Baran'ın açıklamalarının yer aldığı habere göre, "Çorum olaylarını kurgulayan karanlık eller en kanlı planlarını sona saklamıştı. Kanlı finalin adresi Alaeddin Camii'ydi. Temmuz ayının bir cuma günü şehirdeki 20 camide aynı dedikodu yayıldı: Komünistler ve Aleviler Alaeddin Camii'ne bomba attı. Cemaatten ölenler var. Adnan Baran bu haber üzerine Alaeddin Camii'ne ilk koşanlardan biriydi. Ama ortalıkta ne bomba ne de ölü vardı. Baran bu dedikodunun yayılmasının ardından yaşanan ilginç bir olayı anlattı: Bu haberin verildiği camilerde halk galeyana gelirken ocak başkanı Kazım Aras isimli bir ülküdaşımız bir camide bu haberin asılsız olduğunu bağıra çağıra anlatıp cemaati yatıştırmaya çalışıyordu. Birden bire başına inen sopa darbeleriyle yere yığıldı. Anlaşılan birileri gerçeğin öğrenilmesini istemiyordu. Ancak bu provokasyon etkili oldu ve şehrin pek çok yerinde Alevilere saldırılar yapıldı. Olaylarda toplam 57 kişi hayatını kaybetti. Bunların 40'ı Alevi vatandaşlarımızdı. 17'si ise ülkücüydü."

Çorum'u bilmeyen bazı kişilerin o dönemde yaşananları tek taraflı bir şekilde aktardığını ve derin yapının sorumluluğunun üzerini örttüğünü belirten Baran'nın: "Hâlâ özel yapının kulaklarına fısıldadığı bilgilerle Çorum'u anlatanlar var. Hepimiz kanlı bir planın parçası olduk. Hepimiz mağdur olduk. Ben ve ailem bu sürecin mağdurlarındanız. Ama tek yönlü bir bakışla gerçekleri ortaya çıkaramayız. Resmî tarih anlatmayı bırakıp gerçekleri anlatın. Gelin birlikte konuşup Çorum'da gerçekleri ortaya çıkaralım." dediği belirtilmiştir.

Dönemin Çorum Valisi Rafet ÜÇELLİ 28/12/2011 tarihli tanık olarak alınan beyanında (Sorulan soru ve verdiği cevaba göre), olaya müdahale için Çorum'a gelen Amasya Tugay komutanının henüz olaylar yatışmadan güvenlik zafiyetini de bildiği halde birliklerini geri çekerek Çorum'u terk ettiğini, ardından kendisinin İçişleri Bakanını arayarak yardım istediğinde Yozgat'tan gönderilen jandarma sayısının 60 civarında olduğunu, bunun da çok yetersiz kaldığını, kendilerinin paşanın tutumunu anlayamadıklarını belirtmiştir.(Ayrıca bkz;1 nolu DVD ve kaynak 12)

Olayın Değerlendirilmesi:

Çorum olaylarında da yine Kahramanmaraş ve Malatya olaylarındaki gibi "cami bombalandı" , "sular zehirlendi" gibi söylentilerle alevi ve Sünni halk kitlelerinin karşı karşıya getirilmesi, olaya müdahale için gelen Amasya Tugay komutanın olaylar yatışmadan birliklerini geri çekmesi, olayı bizzat yaşayan Adnan Baran'ın polis ve askerin olaylara müdahale etmediği, kendisiyle birlikte firari sanıkların kentte rahatça gezmelerine izin verildiği, bazı subayların sağ ve sol gruplara silah ve patlayıcı verdikleri, Alaaddin Camiine bomba atıldığına ilişkin yalan haberin asılsız olduğunu camide anlatmaya çalışan Kazım Aras isimli şahsın gerçeğin ortaya çıkmasını istemeyen kişilerce sopa darbeleriyle etkisiz hale getirildiğine dair beyanları birlikte değerlendirildiğinde, olayın ülkede kaos çıkararak yapılacak darbeye zemin hazırlamak isteyenler tarafından çıkarıldığı anlaşılmaktadır.

1.8. Fatsa Operasyonu

Ordu'nun Fatsa ilçesinde 14 Ekimde 1979 ara seçimlerinde arkasında Devrimci Yol örgütünün desteği olan Terzi Fikri adıyla üne kavuşan Fikri SÖNMEZ belediye başkanı seçildi. Terzi Fikri bu seçimlerle ilgili "Ben Fikri SÖNMEZ olarak tek başıma aday değilim. Türkiye Devrimci Hareketin göstermiş olduğu bir adayım. Bu seçim ilk defa devrimcilerin kazanmış olduğu bir seçimdir." demiştir. (3, s.69-70)

Terzi Fikri, karaborsa döneminde gençlerle birlikte stokçulara yaptığı baskınlarla nam kazandı. Durumu Zeki MUSLU (Fatsa CHP İlçe Başkanı): "Belediye bu karaborsacı insanlarla uğraşamayınca ne yapıyor, bu sefer o gençler karaborsa yapan insanların dükkanlarını basmaya başladı. Basıp içerde buldukları malları toplayıp, efendim halka dağıtmaya başladılar." şeklinde ifade etmektedir. (4, s.119)

Belediye başkanı Terzi Fikri, halkın desteği ile düşüncelerini uygulamaya başladı. Fatsa'da 11 Halk komitesi kurdu. Yönetim bu komiteler aracılığıyla idare ediliyordu. İlçeye giriş ve çıkışlar halk komitesinin denetimi altındaydı. Gazeteciler bile uzun süre sorgulandıktan sonra ilçeye girebiliyordu. Bununla ilgili gazeteci Erhan YILDIZ yaşadığı olayı: "Fatsa'ya daha otobüslerin yanaştığı otogara girdiğimiz anda yanımızda 3 tane genç belirdi. Biz valizlerimizle uğraşırken işte niçin geldiğimizi sordular." şeklinde anlatmaktadır.(4,119-120)

Belediye başkanı Terzi Fikri Fatsa'da halk iktidarını kurduklarını belirtiyordu. Fatsa'nın sosyalist iktidarın çekirdeği olduğunu iddia ediyordu. (4, s.120)

Fatsa ilçesi, sokaklarında rahatça dolaşılamayan, resmi dairelerinde Türk bayrağı asılmayan, camilerinde namaz kılınamayan, okullarında mini mini

öğrencilerine dahi sol yumruklar havada enternasyonal marşı söyletilen, devlet gücüne karşı, barikatlarla çevrilmiş, hiçbir adli ve devlet organı faaliyet gösteremeyen, bütün meselelerini 11 Halk-direniş komiteleri tarafından çözülmeye çalışılan, milliyetçi vatandaşların mallarının istimlak edilerek göçe zorlandığı, gitmeyenlerin acımasızca öldürüldüğü bir yer haline geldi. (3, s.74)

Bu gelişmelerin ardından Fatsa'ya 8 Temmuz 1980'de Samsun'dan gelen askeri birliklerle operasyon düzenlendi. Operasyon emrini Genelkurmay Başkanı şüpheli Kenan EVREN verdi. Herhangi bir direnişle karşılaşılmadan yapılan operasyonlar sonucundan Terzi Fikri SÖNMEZ ile birlikte 300 kişi gözaltına alındı.

Olayın Değerlendirilmesi:

Devlet içerisinde küçük bir devlet gibi örgütlenen Ordu'nun Fatsa ilçesine, Genelkurmay Başkanı şüpheli Kenan Evren'in emriyle müdahale edilmişti. O tarihte Sıkıyönetim ilan edilen iller arasında Ordu yoktu. Dolayısıyla Türk Silahlı Kuvvetleri sıkıyönetim kurulmamış bir bölgedeki olaylara müdahalede bulundu. Oysa şüpheli Kenan Evren, Kahramanmaraş olaylarına asker olarak neden müdahale edilmediği sorulduğunda, sıkıyönetim ilan edilmediği için yetkilerinin olmadığını belirtmiştir.(Bkz, K. Maraş olayları bölümü) esasen her gün onlarca insanımızın terör olaylarından öldüğü bir ortamda, Başbakan, Hükümet ve diğer siyasi parti liderlerine doğrudan, Cumhurbaşkanına ise doğrudan olmasa bile dolaylı olarak müdahalede bulunabileceğine ilişkin uyarı mektubu verebilecek kadar kendisini güçlü gören askeri yönetimin, terör olaylarına müdahale ederek suçluları adli merciler önüne çıkarması, toplum ve siyasi iktidar tarafından ancak takdir edilebilirdi. Fatsa operasyonu bu yönüyle dikkate değerdir.

1.9. Cumhurbaşkanlığı Seçimleri

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün görev süresi 6 Nisan 1980 tarihinde doluyordu. Siyasi partilerin Milletvekili sayılarına göre mecliste bir partinin tek başına Cumhurbaşkanı seçme imkanı yoktu. Partiler Cumhurbaşkanlığı konusunda anlaşamadılar. Cumhurbaşkanlığına mevzuat gereği Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri ÇAĞLAYANGİL vekalet ediyordu. Cumhurbaşkanlığı seçim turları aylarca devam etti.

Sonuç alınamayan Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinde CHP adayı Muhsin Batur'un 303 oy aldı. Bu sırada TSK Komuta Heyetinin Güney Doğu'da bulunuyordu, Cumhurbaşkanının seçilme ihtimalinden TSK Komuta Heyetinin rahatsız oldu. Yanlarında bulunan dönemin İçişleri Bakanı Orhan Eren'nin anlatımına göre; bir ara komuta heyetinin dışarı çıktı, sonra Org. Sedat Celasun'un gelerek 1 gün sonra Ankara'ya gitmek istediklerini söyledi. Orhan Eren'in endişeyi sezerek

ne olduğunu sorması üzerine, Celasun Paşanın “baksanıza adamlar Cumhurbaşkanını seçiyorlar,” demesi üzerine Orhan Eren’in “endişe etmeyin paşam seçemezler, 303’te olsa seçemezler” diyordu.(Gazeteci-Yazar Mehmet Ali Birant’ın hazırlayıp sunduğu 12 Eylül Belgesel’inde Orhan Eren görüntülü olarak anlatmıştır.)

Olayın Değerlendirilmesi:

Bu konuşmalardan dönemin TSK komuta kademesinin yapmış olduğu darbe planının akamete uğramaması için, Cumhurbaşkanının seçilmesini istemediği, siyasi istikrarsızlığı darbe yapmak için bir fırsat olarak gördüğü, asıl amacın her halükarda darbe yapmak olduğu sonucuna varılmaktadır.

1.10. MSP'nin Konya Mitingi

12 Eylül askeri darbesine gerekçe gösterilen olaylardan bir tanesi MSP’nin Konya mitingi idi. İsrail'in 23 Temmuz 1980 tarihinde Kudüs'ü, İsrail'in ebedi başkenti ilan etmesine tepki olmak üzere MSP tarafından 6 Eylül 1980 tarihinde Konya'da Kudüs mitingi düzenlenmesine karar verildi. Miting tertip komitesi üyesi MSP Konya senatörü Ahmet Remzi HATİP'in ve MSP Genel Başkan Yardımcısı Şener BATTAL'ın aksi yöndeki ikazlarına rağmen belirlenmiş sloganlar dışında Laiklik karşıtı sloganlar bazı gruplar tarafından ısrarla dile getirildi. (3, s.91-92)

Yapılan mitingde provakatör grupların rolü olduğu iddia edildi. Bu konudaki açıklamalara bakıldığında: (3, s.92-99)

Bu konuda MHP Gençlik Kolları Başkanı Galip KÖSE beyanında "Okullarda olay çıkaran bir çok komünist kişileri konvoylarda gördük. Bu kişileri çeşitli sloganlarla ülküdaşlarımızı tahrik etmeleri, buna karşılık ülküdaşlarımızın bu tahriklere kapılmamaları bizleri sevindirmiştir." dedi.

MSP Genel sekreteri Oğuzhan ASİLTÜRK 7 Eylül 1980'de düzenlediği basın toplantısında "Bu muhteşem toplantıda hiçbir memleket evladının İstiklal Marşı söylenirken ne oturduğuna ne de slogan attığına kimse şahit olmamıştır." diyerek MSP'nin suçlanamayacağını belirtti.

Dönemin Başbakanı Süleyman DEMİREL 1987 yılında yasakların kalkması için yapılan referandum öncesi konuşmasında Konya Kudüs mitinginden bahsederek "Her askeri müdahale öncesi irtica ve laiklik çiğneniyor gerekçesi vardır. 1980 dahil. 6 Eylül 1980 tarihinde yapılan Konya mitinginde suç bulunmadığına göre doğru mu yapılıyor? Dönüyorum, geliyorum bu miting 12 Eylül 1980'de çıkarılan ihtilal beyannamesinde ihtilal gerekçesi olarak gösteriliyor..." diyordu.

8 Eylül 1980'de ise AP Konya İl Başkanı Adnan AĞIRBAŞLI açıklamasında; olayların arkasında Marksist lisan ile konuşanların olduğunu, bugüne dek Konya'da görülmeyen kişilerin olaylara karıştığını iddia etmişti.

Dönemin Konya Belediye Başkanı Mehmet KEÇECİLER ise 21 Mart 2006'da verdiği demeçte; Necmettin ERBAKAN'ı ihtilalin geldiğine inandıramadığını belirterek, miting öncesinde ve esnasında yaşananları şu şekilde anlatıyordu: "...Erbakan Hoca 'Konya'da Kudüs'ü kurtarma mitingi yapalım' dedi... İlk başta beni tertip komitesi başkanı yapmak istediler. 'Ben bu mitinge karşıyım' diyerek kabul etmedim... Hocayla meclisteki randevuma gittiğimde, Başkanlık Divanı toplantısı vardı. Grup odasındaki toplantı masasında Oğuzhan ASİLTÜRK, Şevket KAZAN, Süleyman Arif EMRE, Recai KUTAN ilk gözüme çarpanlardı. 'Hocam dedim 6 Eylül'de Konya'da yapacağımız mitingin hiç faydası yok. Miting yapmakla Kudüs kurtulmaz. Kudüs'ü kurtarmak için asker yazacaksanız beni bir numaraya yazın. Öğrendiğim kadarıyla Askeri Şura'da ihtilal kararı verilmiş vaziyette. Bu miting ihtilalin sebeplerinden birisi haline getirilir. Hepimizin, bütün partililerin başı derde girer'... Neyse miting yapıyoruz. Erbakan mikrofonu alıp, İstiklal Marşı için bizzat ses verdi. Hep bir ağızdan söylenirken baktım, en önde bazı adamlar ayağa kalkmıyor. Kimin veya kimlerin yaptığını hala bilmiyorum, oturanların hepsi Konya'nın meşhur delileriydi. Mustafa'dan İsmail'e Selahattin'e kadar ne kadar delimiz varsa hepsinin salıvermişler sokağa. Üzerlerine yeşil kaftanlar, başlarında yeşil sarıklar, boyunlarında koca Mevlana tesbihleri. Dışarıdan gelen gazeteciler haklı olarak bunları normal adam zannetti. Ertesi gün Hoca MSP, ben de belediye adına dilekçe verdik Savcılığa ve Valiliğe. İstiklal Marşı okunurken oturanlardan şikayetçiyiz diye..."

6 Eylül 1980'deki Konya mitingi askeri darbenin liderleri tarafından ise "bardağı taşıran son damla" olarak görülmüştür. Askeri darbenin lideri şüpheli Kenan EVREN 16 Eylül'de yaptığı ilk basın toplantısında mitingden şu şekilde bahsediyordu: "Konya olayları gericiliğin ne boyutlara ulaştığını göstermiştir. Milletimizin bu olay karşısında gözleri açılmış, tehlikeyi bütün boyutlarıyla görmüştür." Darbenin planlayıcılarından Haydar SALTIK ise 29 Ekim 1980'de yaptığı basın toplantısında bu konuda: "Konya mitingi 12 Eylül'e gelinmesinde bardağı taşıran son damla olmuştur." şeklinde açıklama yaptı.

Askeri darbe sonrası Konya mitingiyle alakalı yargılananların tümü beraat etti.

12 Eylül askeri darbesinin işaretlerinden biri de Genelkurmay Başkanı şüpheli Kenan EVREN'in 30 Ağustos günü Zafer Bayramı nedeniyle vermiş olduğu mesajlardı. EVREN Türk Silahlı Kuvvetlerine verdiği mesajda, "...Aziz

arkadaşlarım. Sizler de bu olayları görüp duydukça eminim ki en az benim kadar üzüntü duymaktasınız. Ancak şuna inanız ki bu satılmış zavallılar bir avuç azınlıktır..." , "...Ve siz onların hepsini bir anda yok edecek güçtesiniz. Asıl, sessizliğimizi ve sabrınızı güçlerinin kanıtıymış gibi göstermek isteyenler, nasıl yanıldıklarını bir zaman gelecek acı şekilde göreceklerdir." diyordu.

Olayın Değerlendirilmesi:

Bu olayda, İstiklal Marşı sırasında ayağa kalkmayan kişilerin, mitingi düzenleyen MSP'nin Genel Başkanı olan Erbakan'ın komutuyla söylettiği İstiklal Marşı sırasında ayağa kalkmamaları, olaydan sonra hem Erbakan hem de Belediye Başkanı Mehmet Keçeciler tarafından yapılan şikayetlerden bir sonuç alınmaması ve bu kişilerin irtica görüntüleri veren abartılı kıyafetleri dikkate alındığında MSP'li olmadığı, benzer provakatif eylemler için hazırlanmış, yapılacak darbede gerekçe kullanılacak kişiler olduğu sonucuna varılmaktadır.

III. BÖLÜM

12 Eylül Öncesi Son ECEVİT ve DEMİREL Hükümetleri Dönemi

21/07/1977 tarihinde iktidara gelen Süleyman DEMİREL başkanlığındaki MSP ve MHP'den oluşan koalisyon hükümetinin (2. Milliyetçi Cephe Hükümeti) 31 Aralık 1977 tarihli oturumunda CHP tarafından verilen gensoru ile düşürülmesinin ardından, hükümeti kurma görevi Bülent ECEVİT'e verildi. CHP Genel Başkanı Bülent ECEVİT Adalet Partisinden ayrılan 11 bağımsız milletvekilinin desteği ile kurmuş olduğu 42. hükümet dönemi yokluklar dönemi olmuştu. Ülkede petrol bulunamıyor, Irak parasını alamadığı için boru hattını kapatıyordu. Yakıtı olmayan çiftçi üretimi durdurmuş, ekinler biçilemiyordu. Kıtlık tehlikesi nedeniyle ECEVİT hükümeti halkın gözünden düşmüştü.

Maliye Bakanı Ziya MÜEZZİNOĞLU'nun beyanlarına göre ülkenin dış temsilciliklerinin maaşlarının ödenmesinde zorluk çekiliyordu. Merkez Bankası'nın ödeme emirlerine uyulmuyor, zaman zaman Türkiye'nin gemilerine ya da Türk Hava Yollarının uçaklarına el konulmasından bahsediliyordu. Ödenmeyen dış borçlar nedeniyle ülkenin İsviçre'de tutulan resmi altın stoklarının haczedilme tehlikesine karşı önlem olarak bu altınlar gizlice Türkiye'ye getirildi. (4, s.93-94)

Ülkeye dış yardım gelebilmesi için Türkiye'nin IMF'nin (Uluslararası Para Fonu) şartlarını kabul etmesi isteniyordu. ECEVİT hükümeti bu şartları kabul etmedi.

Ülke Uluslararası tefecilere muhtaç duruma düştü. Türkiye silolarında bulunan bütün tarım ürünlerini 150.000.000 Dolarlık kredi karşılığı, Wells Fargo adlı Amerikan bankasına ipotek etmek zorunda kaldı. Bu durum ekmeğini topraktan kazanan ülke için manevi bir yıkım oldu. (4, s.96)

Bülent ECEVİT için en önemli destekçisi olan büyük çoğunluğa sahip DİSK başta olmak üzere sol grupların güvenini kaybetti.

Bunun sonucunda 14 Ekim 1979 tarihinde yapılan ara seçimleri kaybetti. Seçimlerin ardından Başbakan Bülent ECEVİT istifa etti.

Ecevit Hükümetinin istifasından sonra Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK hükümet kurma görevini Süleyman DEMİREL'e verdi. Süleyman DEMİREL'in kurmuş olduğu 43. Türkiye Cumhuriyeti hükümeti 25 Kasım 1979'da yapılan güven oylamasında güvenoyu alarak göreve başladı. Süleyman DEMİREL tarafından kurulan hükümet azınlık hükümeti idi.

Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman DEMİREL'in kurmuş olduğu hükümetin devraldığı o günün Türkiye'sinde ekonomi çöküntü içerisindeydi. Terör olayları ise günden güne tırmanıyordu.

IV.BÖLÜM

1. 12 Eylül 1980 Öncesi Darbe Yönetiminin Yaptığı Hazırlıklar ve Attığı Adımlar

1.1 Müdahale Fikrinin Ortaya Çıkışı

12 Eylül öncesi askeri müdahale fikri 1979 yılının Temmuz ayı içerisinde ordunun üst kademesinde açık açık konuşulmaya başlandı. Bu tarihlerde şüpheli Kenan EVREN kuvvet komutanlarıyla görüşmeler yaptı. Yaptığı görüşmeler sonucunda Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Haydar SALTIK'tan bir çalışma grubu kurmasını istedi. Başkanlığını Haydar SALTIK'ın kurduğu 3 kişilik grupta iki de kurmay subay vardı.(5, s.77,79)

Haydar SALTIK'ın başında bulunduğu gizli grup 11 Eylül 1979 tarihinde çalışmaya başladı. Hazırladığı raporlarla komutanları yönlendirdi. Askeri müdahaleye karar verildikten sonra da bu grubun sayısının artırılmasıyla müdahale hazırlıklarına devam edildi. 21 Aralık 1979 tarihinde Genelkurmay Başkanı şüpheli Kenan EVREN, Kuvvet Komutanları, Harp Akademileri Komutanı, Ordu ve Kolordu Komutanlarının katılımlarıyla toplantılar yaptı. Bu toplantı süreçlerinin

sonunda 26 Aralık 1979 tarihinde hükümetteki parti liderleriyle diğer siyasi parti liderlerine uyarı mektubu verilmesi yönünde karar alındı. (5, s.80,81)

1.2 Uyarı Mektubunun Verilmesi

27 Aralık 1979 tarihinde Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK aracılığıyla Başbakan ve diğer siyasi parti liderlerine Genelkurmay Başkanı Orgeneral şüpheli Kenan EVREN, kendisinin ve Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin ERSİN, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bülend ULUSU, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin ŞAHİNKAYA ile Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat CELASUN'un imzalarını taşıyan ve ülkede yaşanan siyasi ve sosyal çalkantılar karşısında Türk Silahlı Kuvvetlerinin görüşünü içeren bir uyarı mektubunu, takdim yazısı ile Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK'e teslim etti.

Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK, 2 Ocak 1980 tarihinde, Başbakan ve Adalet Partisi (AP) Genel Başkanı Süleyman DEMİREL ile Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkanı Bülent ECEVİT'i Çankaya Köşküne birlikte davet ederek, iki lidere, kendisine sunulan "Türk Silahlı Kuvvetlerinin Görüşü" başlıklı uyarı mektubunun örneğini verdi.

Cumhurbaşkanı KORUTÜRK, uyarı mektubunun bir örneğini aynı tarihte Millet Meclisi Başkanı Cahit KARAKAŞ, Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri ÇAĞLAYANGİL, Cumhuriyet Senatosu Milli Birlik Grubu Başkanı Fahri ÖZDİLEK, Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Grubu Başkanı Zeyyat BAYKARA ile Milli Selamet Partisi Genel Başkanı Necmettin ERBAKAN, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Alparslan TÜRKEŞ, Cumhuriyetçi Güven Partisi Genel Başkanı Turhan FEYZİOĞLU ve Demokratik Parti Genel Başkan Vekili Faruk SÜKAN'a da gönderdi.(3, s.103)

Mektupta Cumhurbaşkanına sunulan takdim yazısı şu şekilde idi:

" Sayın Cumhurbaşkanım,

Ülkemizin içinde bulunduğu ortamda Devletimizin bekası, milli birliğin sağlanması, halkın mal ve can güvenliğinin temini için; anarşi, terör ve bölücülüğe karşı parlamenter demokratik rejim içerisinde anayasal kuruluşların ve özellikle siyasi partilerin, Atatürkçü milli bir görüşle müştereken tedbirler ve çareler aramaları kaçınılmaz bir zorunluk olarak görülmektedir.

Milli Güvenlik Kurulunun muhtelif toplantılarında bu konuda alınan kararların muhalefete mensup siyasi partilerin kısır tutum ve davranışları yüzünden olumlu sonuçlara götürülemediği yüksek malumlarıdır.

Kuvvet Komutanları ile beraber yaptığım son gezilerimde Ordu ve Kolordu Komutam seviyesindeki general ve amirallerle görüşmelerimde milli birlik ve beraberliğe en çok ihtiyaç duyduğumuz bu dönemde süratle bir sonuca ulaşabilmek için gerekli tedbirlerin müştereken tespiti amacı ile tüm anayasal kuruluşlar ve siyasi partilerin bir kere daha uyarılması bütün komutanlarca müştereken dile getirildi.

Bu karar ışığında Türk Silahlı Kuvvetlerinin görüşlerini, Milli Güvenlik Kurulu Başkanı olarak zatıalilerine sunuyorum.

Gereğini yüksek takdirlerine arz ederim.

Saygılarımla. "

Siyasi parti liderlerine verilmesi istenen bölümü ise:

"Türk Silahlı Kuvvetlerinin Görüşü

Ülkemizin içinde bulunduğu son derece önemli siyasi, ekonomik ve sosyal ortamda her geçen gün hızını biraz daha artıran anarşi, terör ve bölücülüğe karşı milli birlik ve beraberliğin sağlanabilmesi için; Türk Silahlı Kuvvetleri, ülke yönetiminde etkili ve sorumlu anayasal kuruluşları ve özellikle siyasi partileri göreve davet etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Kahramanmaraş olayların yıldönümünde henüz ilk ve orta-öğretim çağındaki evlatlarımızın örgütlü eylemciler tarafından zorla sürüklendikleri anarşik olaylar ibretle müşahade edilmektedir.

Anayasamızın getirdiği geniş hürriyetleri kötüye kullanarak İstiklal Marşımız yerine komünist enternasyonali söyleyenlere, şeriat düzeni davetçilerine, demokratik rejim yerine her türlü faşizmi getirmek isteyenlere, anarşiye, yıkıcılığa ve bölücülüğe milletimizin tahammülü kalmamıştır.

İktidar olan siyasi partilerin bütün devlet kademelerini kendi siyasi görüşleri doğrultusunda hareket edecek kişilerle doldurması, kamu görevlilerinin ve vatandaşların bölünmesini zorunlu hale getirmektedir. Siyasi partilerce yaratılan bu bölünme giderek anarşi ve bölücülüğü destekleyen iç kaynakların şekillenmesine, himayesine; polis, öğretmen ve diğer birçok kuruluşların birbirine düşman kamplara ayrılmalarına neden olmaktadır.

Türk Silahlı Kuvvetleri; ülkemizin siyasi, ekonomik ve sosyal sorunlarına bir çözüm getiremeyen, anarşi ve bölücülüğün ülke bütünlüğünü tehdit eden boyutlara varmasını önleyemeyen, bölücü ve yıkıcı guruplara tavizler veren ve kısır

siyasi çekişmeler nedeni ile uzlaşmaz tutumlarım sürdüren siyasi partileri uyarmaya karar vermiştir.

Bölgemizdeki gelişmeler Ortadoğu'da her an sıcak bir çatışmaya dönüşebilecek durumdadır. İçte anarşist ve bölücüler yurt sathında genel bir ayaklanmanın provalarını yapmaktadırlar.

Ülkede birlik ve beraberliğin, vatandaşın can ve mal güvenliğinin süratle sağlanabilmesi için gerekli kısa ve uzun vadeli tedbirlerin Yüce Meclislerimizde en kısa zamanda kararlaştırılması bugünkü ortam içinde hayati bir önem taşımaktadır.

Diğer yandan Meclislerin açılışından bir buçuk ay sonra komisyonların ancak teşkil edilebilmesi ve ülkenin acilen çözüm bekleyen konuların müzakere için bugüne kadar müşterek bir gündemin saptanamaması üzüntü ile izlenmektedir. Atatürk milliyetçiliğinden alınan ilham ve hızla vatandaşlarımızı kaderde, kıvançta ve tasada ortak, bölünmez bir bütün halinde milli şuur ve ülküler etrafında toplamanın; iç barış ve huzurun sağlanmasında temel unsur olduğu apaçık bir gerçektir. Ülkenin içinde bulunduğu bu durumdan bir an evvel kurtulması hükümetler kadar diğer siyasi partilerimizin de görevleri arasındadır.

Türk Silahlı Kuvvetleri; İç Hizmet Yasası ile kendisine verilen görev ve sorumluluğun idraki içinde ülkemizin bugünkü hayati sorunları karşısında siyasi partilerimizin bir an önce milli menfaatlerimizi ön plana alarak, Anayasamızın ilkeleri doğrultusunda ve Atatürkçü bir görüşle bir araya gelerek anarşi, terör ve bölücülük gibi Devleti çökertmeye yönelik her türlü hareketlere karşı bütün önlemleri müştereken almalarını ve diğer anayasal kuruluşların da bu yönde yardımcı olmalarını ısrarla istemektedir." şeklindedir.

Anayasal demokratik sistem içerisinde sivil otoriteye bağlı ve onun emrinde olan Türk Silahlı Kuvvetleri ve onun komuta kademesinin içerisinde bağlı oldukları Başbakanın da bulunduğu siyasi parti liderlerine göndermiş olduğu mektupta kullandığı, "Türk Silahlı Kuvvetleri;... uzlaşmaz tutumlarını sürdüren siyasi partileri uyarmaya karar vermiştir." şeklinde üstelikte mektubun devamında Cumhuriyet tarihimiz boyunca askeri darbe gerekçesi olarak kullanılan İç Hizmet Kanununu da hatırlatarak uyarması demokratik rejim açısından tehdittir.

1.3. Bayrak Harekat Direktifinin (Planı) Sıkıyönetim Komutanlarına Gönderilmesi

Askeri darbe planı hazırlıklarını tamamlayan Orgeneral Haydar SALTIK 4 Haziran 1980 tarihinde Genelkurmay Başkanı şüpheli Kenan EVREN'e planı sundu.

"Bayrak Harekatı" adı verilen planı inceleyen EVREN 17 Haziran 1980 tarihinde yapılan 6. Sıkıyönetim toplantısından sonra Genelkurmay Karargahında Kuvvet Komutanları, Sıkıyönetim Komutanları ve 2. Başkanın katılımıyla yapılan toplantıda planla ilgili bilgi verilerek önerileri alındı. (5, s.89,90)

1 Temmuz 1980 tarihinde komuta kademesince yapılan toplantıda askeri darbe günü olarak 11 veya 12 Temmuz belirlendi. Bu tarihlerin askeri müdahale günü olarak belirlenmesinin iki nedeni vardı. Bunlardan ilki, CHP ve MHP tarafından 3 Temmuz'da hükümeti düşürmek için gensoru verilecekti. Zaten anarşi ve ekonomik nedenlerle kaosa sürüklenmiş ülkede hükümetin düştüğü bir ortamda yapılan darbe tepki çekmeyecekti. İkincisi ise 8-10 Temmuz tarihleri arasında devlet borçlarının 3 yıl ertelenmesi için Paris'te yapılacak toplantı önem arz etmekteydi. Yapılan askeri darbe borç ertelenmesini engelleyebilir, bunun sonucunda da kötü olan ekonomide borç ödeme sıkıntısıyla karşılaşılabilirdi. Alınan karara göre 3 Temmuz 1980 tarihinde özel kuryeler vasıtasıyla Bayrak Harekat Planı Sıkıyönetim Komutanlıklarına ulaştırıldı. (5, s.91)

1.4. Bayrak Harekat Direktifinin (Planı) Geri Toplatılması

3 Temmuz 1980 tarihinde DEMİREL hükümeti hakkında güven oylaması yapıldı. Yapılan oylamada beklenenin aksine ERBAKAN'ın son anda fikir değiştirerek hükümete destek vermesi nedeniyle, hükümet tekrar güvenoyu aldı. Paris'te yapılan borç erteleme toplantısı ise 22 Temmuz'a ertelenmişti. (5, s.92)

Bu iki gelişmeden özellikle hükümetin güvenoyu alması sonucu komuta heyeti güvenoyu almış bir hükümete karşı darbe yapmış konumuna düşmemek hem de borç ertelemesinin de gerçekleşmemesi nedeniyle harekat emri 4-7 Ağustos arası geri toplatıldı. (5, s.92)

Ağustos 1980 tarihinde yapılan askeri şurada görev süresi dolan Deniz Kuvvetleri Komutanı Bülent ULUSU'nun yerine Nejat TÜMER atandı. Hava Kuvvetleri Komutanı Tahsin ŞAHİNKAYA'nın ise dolan görev süresi 1 yıl uzatıldı. Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Haydar SALTIK Ege Ordu Komutanlığına atandı. Yerine ise Orgeneral Nejdet ÖZTORUN getirildi. Böylece askeri darbenin komuta kademesi şekillenmiş oldu. (4, s.124)

1.5. Bayrak Harekat Direktifinin (Planı) İkinci Defa Sıkıyönetim Komutanlarına Gönderilmesi

Komuta kademesi tarafından 26 Ağustos 1980 günü yapılan toplantıda harekatla ilgili son kontroller yapıldı. İkinci kez harekat zamanı olarak 12 Eylül 1980 Cuma günü belirlendi. Aynı toplantıda askeri darbe sonrası yasama görevini

Genelkurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutanından oluşacak Milli Güvenlik Konseyinin yapmasına karar verildi. Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğine ise Orgeneral Haydar SALTIK atandı. Bayrak Harekat Planı Sıkıyönetim Komutanlarına tekrar 28,31 Ağustos günleri ile 1,2,3,4 Eylül günlerinde kuryelerle gönderildi. (5, s.93-94)

Askeri Harekatın tarih ve saati belli olmasına rağmen planda gizli tutularak zamanı "G" günü, "S" saati olarak kodlanmıştı. 5 Eylül 1980 günü Genelkurmay Başkanlığından çıkan özel kuryeler harekat tarih ve saatinin 12 Eylül saat 04:00 olduğunu belirten emrin bulunduğu zarflarla Türkiye'nin dört bir yanına hareket ettiler. (4, s.129-130) Artık geri sayım başlamıştı.

12 Eylül Askeri yönetiminin işini kolaylaştıran gelişmelerden biri de 5 Eylül 1980 günü Dışişleri Bakanı Hayrettin ERKMEN'in gensoruyla Bakanlıktan düşürülmüş olmasıydı. Dışişleri Bakanı İsrail'in Kudüs'ü ebedi başkent ilan etmesiyle ilgili yeterli tepkiyi vermemekle suçlanmıştı. Verilen gensorunun kabul edilmesiyle Cumhuriyet tarihinde ilk kez bir Dışişleri Bakanı gensoruyla düşürülmüş oldu. (5, s.94)

V.BÖLÜM

1.12 Eylül Askeri Darbesi ve Sonrası

Beklenen günün gelmesi ile 12 Eylül 1980 günü saat 03:59'da, Türkiye radyoları (TRT) İstiklal Marşı'nın çalınmasıyla birlikte yayına başladı. Daha sonra Harbiye Marşı'nın çalınmasıyla Genelkurmay ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Orgeneral Kenan Evren imzasıyla yayınlanan Milli Güvenlik Konseyi'nin bir numaralı bildirisi okunmaya başlandı. Bildiri şöyleydi:

"Yüce Türk Milleti;

Büyük Atatürk'ün bize emanet ettiği ülkesi ve milletiyle bu bütün olan, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, son yıllarda, izlediğiniz gibi dış ve iç düşmanların tahriki ile, varlığına, rejimine ve bağımsızlığına yönelik fikri ve fiziki haince saldırılar içindedir.

Devlet, başlıca organlarıyla işlemez duruma getirilmiş, anayasal kuruluşlar tezat veya suskunluğa bürünmüş, siyasi partiler kısır çekişmeler ve uzlaşmaz tutumlarıyla devleti kurtaracak birlik ve beraberliği sağlayamamışlar ve lüzumlu tedbirleri almamışlardır. Böylece yıkıcı ve bölücü mihraklar faaliyetlerini alabildiğine arttırmışlar ve vatandaşların can ve mal güvenliği tehlikeye düşürülmüştür.

Atatürkçülük yerine irticai ve diğer sapık ideolojik fikirler üretilerek, sistemli bir şekilde ve haince, ilkokullardan üniversitelere kadar eğitim kuruluşları, idare sistemi, yargı organları, iç güvenlik teşkilatı, işçi kuruluşları, siyasi partiler ve nihayet yurdumuzun en masum köşelerindeki yurttaşlarımız dahi saldırı ve baskı altında tutularak bölünme ve iç harbin eşiğine getirilmişlerdir. Kısaca devlet güçsüz bırakılmış ve acze düşürülmüştür.

Aziz Türk Milleti:

İşte bu ortam içinde Türk Silahlı Kuvvetleri, İç Hizmet Kanununun verdiği Türkiye Cumhuriyeti'ni kollama ve koruma görevini yüce Türk Milleti adına emir ve komuta zinciri içinde ve emirle yerine getirme kararını almış ve ülke yönetimine bütünüyle el koymuştur.

Girişilen harekatın amacı, ülke bütünlüğünü korumak, milli birlik ve beraberliği sağlamak, muhtemel bir iç savaşı ve kardeş kavgasını önlemek, devlet otoritesini ve varlığını yeniden tesis etmek ve demokratik düzenin işlemesine mani olan sebepleri ortadan kaldırmaktır.

Parlamento ve Hükümet feshedilmiş, Parlamento üyelerinin dokunulmazlığı kaldırılmıştır.

Bütün yurtta sıkıyönetim ilan edilmiştir.

Yurt dışına çıkışlar yasaklanmıştır.

Vatandaşların can ve mal güvenliğini süratle sağlamak bakımından saat 05'den itibaren ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı konulmuştur.

Bu kollama ve koruma harekatı hakkında teferruatlı açıklama bugün saat 13.00'deki Türkiye Radyoları ve Televizyonun haber bülteninde tarafımdan yapılacaktır. Vatandaşların sükunet içinde radyo ve televizyonları başında yayınlanacak bildirileri izlemelerini ve bunlara tam uymalarını ve bağrından çıkan Türk Silahlı Kuvvetlerine güvenmelerini beklerim." (Resmi Gazetenin 12 Eylül 1980 tarihli 17103 sayılı mükerrer sayısı)

Bildiriyle birlikte Türk Silahlı Kuvvetleri emir-komuta zinciri içerisinde ülke yönetimine bütünüyle el koyarak, parlamento ve hükümeti fesh etti. Bütün yurtta sıkıyönetim ilan edildi. Yurtdışına çıkışlar yasaklandı.

Aynı gün saat 13:00'te şüpheli Kenan EVREN Genelkurmay Başkanı ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı sıfatıyla radyo ve televizyondan "Genelkurmay ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Orgeneral Kenan EVREN'in Açıklaması"

başlıklı konuşmasında ülke yönetimine neden el koyduklarını anlatıyordu. (Aynı tarihli ve sayılı Resmi Gazete)

İki numaralı bildiride Sıkıyönetim Komutanlıklarına kimlerin atandığı, sıkıyönetim komutanlarının lüzum görecekleri her türlü tertip ve tedbiri almaya yetkili kılındıkları ve Sıkıyönetim Komutanlıklarının aldığı ve alacağı kararlara, tedbirlere ve yayınlanacak bildirilere uyulacağını belirtiyordu. 3 numaralı bildiride gıda ve sağlıkla ilgili tedbirlerden bahsedildi. (Aynı tarihli ve sayılı Resmi Gazete)

4 numaralı bildiride Milli Güvenlik Konseyinin, başkan Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan EVREN, üyeler ise Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin ERSİN, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin ŞAHİNKAYA, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat TÜMER, Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat CELASUN'dan oluştuğu, Milli Güvenlik Konseyi sekreterliğine ise Orgeneral Haydar SALTIK'ın atandığı belirtiliyordu. (Aynı tarihli ve sayılı Resmi Gazete)

Ayrıca Milli Güvenlik Konseyi çıkardığı 12/12/1980 tarihli ve 2356 Sayılı Milli Güvenlik Konseyi Hakkındaki Kanunun 1. maddesindeki "Milli Güvenlik Konseyi; Devlet ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, üyeleri; Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin Şahinkaya, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat Tümer ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun'dan teşekkül eder." şeklindeki düzenleme ile Milli Güvenlik Konseyinin oluşumuna yer verildi.2324 Sayılı ve 27/10/1980 tarihli Anayasa Düzeni Hakkında Kanunun 2.maddesindeki "Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisine, Millet Meclisine ve Cumhuriyet Senatosuna ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren geçici olarak Milli Güvenlik Konseyince ve Cumhurbaşkanına ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler de Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanınca yerine getirilir ve kullanılır." şeklindeki düzenlemelerle Türkiye Büyük Millet Meclisine, Cumhuriyet Senatosuna ve Cumhurbaşkanına ait yetkilere cebren el konuldu.

Milli Güvenlik Konseyinin 5 numaralı bildirisinde, ulaşım ve haberleşme ile ilgili tedbirlere yer verildi. 6 numaralı bildiride Türk Silahlı Kuvvetlerine bir mesaj yayınlandı. 7 numaralı bildiriyle siyasi parti faaliyetleri yasaklandı, DİSK, MİSK ve bunlara bağlı sendikaların faaliyetleri durduruldu. Türk Hava Kurumu, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Kızılay hariç diğer bütün derneklerin faaliyetleri durduruldu. Bir kısım diğer tedbirlere yer verildi. 8 numaralı bildiride kamu kuruluşlarıyla kitlerde ve özerk devlet kuruluşlarında çalışan görevlilerin emeklilik, istifa

ve işten ayrılmaları ikinci bir emre kadar durduruldu. 9 numaralı bildiriyle Emniyet Genel Müdürlüğü tüm teşkilatı ile birlikte 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren Jandarma Genel Komutanlığının emrine verildi. Emniyet Genel Müdürlüğüne Korgeneral Hayrettin TOLUNAY atandı. (Aynı tarihli ve sayılı Resmi Gazete)

12 Eylül askeri yönetimince bu şekilde ülkenin tamamı denetim ve kontrol altına alındı.

12 Eylül 1980 tarihinde darbenin arkasından siyasi partilerin faaliyetleri yasaklanmıştı. 16 Ekim 1981 tarihinde çıkarılan 2533 sayılı kanunla başta Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) olmak üzere bütün partiler kapatılarak siyasi partiler ve yan kuruluşlarının taşınır taşınmaz bütün malları hazineye devredildi. (16/10/1981 tarihli 17486 mükerrer sayılı resmi gazete)

02/06/1981 tarihinde 52 sayılı Milli Güvenlik Konseyi kararıyla 11 Eylül 1980 tarihinde parlamento üyesi bulunan siyasi parti mensupları ile her kademede siyasi parti yöneticisi ve mensuplarının Türkiye'nin geçmiş veya gelecek siyasi veya hukuki yapısıyla ilgili olarak anlayışları doğrultusunda sözlü veya yazılı beyanda bulunmaları veya makale yazmaları ve bu amaçla toplantı yapmaları, sıkıyönetim uygulamalarına ilişkin olarak Sıkıyönetim Komutanlıklarının koyduğu yasakların ve aldığı kararların herhangi bir şekilde tartışılması yasaklandı. Yasaklara uymayanlar hakkında fiilleri başka bir suç oluştursa bile ayrıca 1402 sayılı Sıkıyönetim kanunu 16. maddesi uyarınca işlem yapılacağına ilişkin hüküm getirildi. (05/06/1981 tarihli 17361 sayılı resmi gazete)

Askeri darbeden sonra Türkiye 13 Sıkıyönetim bölgesine ayrılarak, başlarına atanan Sıkıyönetim Komutanları Genelkurmay Başkanlığına bağlandı.

Askeri darbenin liderlerine göre, basın tek ses tek yürek olmalı. 12 Eylül'le ilgili haberleri vermeliydi. Yönetimin istemediği hususlar haber yapıldığında gazeteler kapatılıyordu. Komutanlar basın kuruluşlarını ziyaret ediyorlar, 12 Eylül'ün gerekliliğini anlatıyorlardı. Ancak bu tartışma şeklinde değil, tebligat manasındaydı. Onların konuşması sırasında başkasının söz hakkı yoktu. (4, s.162-163)

O dönemin gazetecilerinden Nadir Nadi gazeteler üzerindeki baskılarla ilgili şüpheli Kenan Evren'le görüşmesiyle ilgili şunları anlatıyordu: "Bari her gazeteye bir albay atayın. O ne yapacağımızı söylesin" diye sitem ettiğinde Orgeneral Haydar Saltık, "Gerekirse bunu da yaparız, cesaretinizi frenlemek için" cevabını veriyordu. (4, s.163)

12 Eylül döneminde sıkıyönetim yasaklarından bunalan gazeteler, çözümü magazin haberlerini yer vermekte buldu. Siyasi, ekonomik, sosyal gelişmeler

hakkında yazmak hemen hemen ihtimal dışı idi. Bu süreçte asparagas ve erotik ağırlıklı yeni gazeteler türedi. Bu gazetelerin tirajları milyonlara ulaşıyordu. (4, s.164)

14 Eylül 1980 günü TRT'ye gönderilen yapılacak yayınlarla ilgili emirlerden bazıları şunlardı (4, s.165):

"- Milli Güvenlik Konseyi ve sıkıyönetime karşı haberler verilmeyecektir.

- Aksi belirtilmedikçe MGK bildirileri günde üç defa, sıkıyönetim bildirileri de iki defa yayınlanacaktır.

- 12 Eylül müdahalesiyle ilgili halkla röportajlar yapılacak, daha ziyade orta yaşlılarla konuşulacaktır. Röportaj yayına girmeden önce de tasvip alınacaktır."

Bu şekilde toplum üzerinde kurulan baskı ve aleyhe yayın yasaklarıyla düşünce hürriyeti tamamen ortadan kaldırılıyor, gazetelerin ve televizyonun hangi haberleri yazıp hangisini yazamayacaklarına MGK karar veriyordu.

Bu dönemde 1402 sayılı sıkıyönetim kanuna dayanılarak hiçbir yargı kararı olmadan 30.000 memurun görevine son verildi. 7233 memur bölgelerinin dışına gönderildi. 300.000 kişiye sakıncalı oldukları gerekçesiyle pasaport verilmedi. Pasaport verilmeyenler içerisinde Türk Halk Müziği sanatçısı Ruhi Su da vardı. Kanser hastalığına yakalanan Ruhi Su pasaport verilmediği için tedavi olamadı ve yaşamını yitirdi. 12 Eylül yönetimi tarafından yurtdışına kaçan 14.000 kişi vatan haini oldukları gerekçesiyle vatandaşlıktan çıkarıldı. (4, s.171, 173)

VI.BÖLÜM

1.Askeri Darbe Yönetimince Gözaltında ve Cezaevlerinde İşkencelere Dair İşkence Mağdurlarının Beyanları

Bu bölümde darbeyle birlikte gözaltına alınanların gözaltında ve cezaevlerinde maruz kaldıkları işkence iddialarına yer verilecektir:(3, s.165-215)

Muhsin YAZICIOĞLU (Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı)(Gazeteci Nuriye Akman'a verdiği röportajdan alınmıştır):

"Şubat ayının sonuna kadar teslim olmadım... Teslim ol çağrıları yapıldı, Kızılay'da bir büroda kalıyordum. Bir gün kapım çalındı. Ben 'üzerimi giyiyorum' diye seslenince 'namahrem misin ya!' diye bağırarak kapıyı kırdılar. Zeki KAMAN adlı bir komiser, 'YAZICIOĞLU nasıl bulduk seni' dedi. Kapının önüne çıktık. Her taraf sarılmış. Arabanın oraya geldiğimde, bir kaç taraftan vurdular. Arabada darp yapmak istediler, karşı koydum. Dürüst OKTAY adlı baş komiser,

‘Dokunmayın biz teslim ettikten sonra ne yaparlarsa yapsınlar’ dedi. Atatürk Öğrenci Yurdunun önünde gözümü bağlayıp ellerimi kelepçelediler. Başka bir ekibe devrettiler. Ama gerçekten devir miydi, yoksa o süsü mü verdiler anlayamadım. Bir nizamiyeden geçtiğimi anlıyorum. Kolumdan tutarak indirdiler, daha orada sağımdan, solumdan ve arkamdan tekme atmaya başladılar.’

" ...'Kolumu bırakın' diye direndim. Arkadan enseme vuruldu, kafam bir yere çarptı ve alnımdan aşağıya doğru ılık ılık kan aktı. Hakaret ede ede, vura vura götürdüler, ayakkabılarımı, çorabımı çıkarttılar. Bir kalasın üzerine sırt üstü yatırıldım ve ipe bağlandım. O zamanki Ülkü Ocakları, MHP Gençlik Kollarında görev yapmış ama henüz yakalanmamış kişileri soruyorlar."

"Beni yatırır yatırmaz serçe ve ayak parmaklarımdan devreyi tamamlayacak şekilde cereyana verdiler. Bundan çok etkilenmedim. Sonra bütün çamaşırlarımı çıkarttılar. O zaman haya duygusuyla direnmeye başladım ve orada ilk hatayı yaptım. Çünkü yapılandan etkilenmiş olduğumu anladılar."

"Kollarım açık olarak üzerime omuzumdan bir kalas bağladılar. T şeklini aldım. Bir sandalyenin üzerine çıkartıldım. Kalas tavanda bir yere çengellere asıldı, sandalye altımdan çekildi, havada sallanarak boşlukta kaldım. O şekildeyken küçük parmağımdan ve tenasül uzvumdan elektrik verdiler. İşkenceden ziyade soyundurulmuş olmaktan etkilendiğim anlaşıldığı için, sonraki sorgulara soyundurularak alındım."

"Polis ve askerlerden oluşan bir tim olduğu kanaatindeyim. Zaten Askeri Savcıların kontrolünde, askeri bir ortamda yapılıyor. Sonra beni askıdan indirip bir demir parmaklığa götürdüler. Bileklerimden panele kelepçelediler. Yan oda da sorgulama yapılıyor, işkence sesleri geliyor. Orada herkese komutanım demek zorundayız."

"Bizim adımız da 'Lan'. Bir ara omuzuma bir ot yastık kondu... Anladım ki yastık da işkencenin bir parçası. Yemek yok, su içmek yasak... Bir de cereyana verildiğimiz için vücut susuz kalıyor, ani bir su içme halinde iç kanamadan ölümler meydana geliyormuş. Bazı arkadaşlarımızın tuvalet ihtiyacı için gittiğimde, oraya buraya dökülmüş sulardan eliyle alıp yaladıklarını biliyoruz. Bizi soyundurdukları zaman, üzerimizden bir kova su dökülüyor. Vücudumuzda elektrik akımı gezdirildiğinde o su her tarafımızı birden etkiliyor. Ayaklarımızın altına falaka vuruldu. Bir arkadaşımız, araba lastiğinin içinde sıkıştırılarak döndürüldü. Yüzlerce arkadaşım işkenceyi benden çok daha ağır yaşadı."

"(Hücrede) Hep sandalyeye bağlı oturuluyoruz. Hiç yatmadık 20 gün. Sonra, Haluk KIRCI ile Savcının önünde karşı karşıya geldik, gözlerimiz açık. Beni

görür görmez, 'Abi özür diliyorum. Bana ısrarla ifadende Muhsin YAZICIOĞLU'na yer vereceksin dediler. Nasıl olsa yakalanmamıştır, sırf oradan bir an evvel çıkayım diye bunları söyledim.' dedi. (Haluk KIRCI'nın işkenceyle Bahçelievler cinayetine Muhsin YAZICIOĞLU'nun adının karıştırılması yönünde ifadesinin alınmasından bahsediyor.)"

"Mamak cezaevinde kafes diye bir yer var. üç tarafı demir parmaklıklarla çevrili. Biz de girdik o kafese. Her hareket için izin almak zorundasınız. İzinsiz oturduğunuz için coplanıyorsunuz. İster bir kişi ol, ister yirmi kişi belli saatlerde kalk, rahat, hazır ol, yerinde say, uygun adım marş. Kafesin içinde dört dönüyorsunuz. Ayağını şaşırttın, 'Gell bakayım' dayak. 'Niye gözüme baktın? Tavana bakacaksın?' dayak. Solcular da Ülkücüler de aynı kafeste. Konuşmak yasak. Kesinlikle sağına soluna bakamıyorsun. Sadece önüne bakacaksın. Çağrıldığın zaman tavana bakarak gideceksin."

"... (Kafeste) İzmir Marşı, Eskişehir Marşı, saat 16:00'da İstiklal Marşı söylettiriliyor. Tuvalet ihtiyacınız oldu, uygun adım marşla gidiyorsunuz. Ben bunu yaşamamak için hiç tuvalete gitmek istemedim. Sonra koğuşa gönderildim... Nöbetleşe karavana almaya gidiliyor. Orada sorular soruluyor. Cevap veremeyenler ve bağırarak söylemeyenler dayak yiyor. Zemin bir iki üç diye bir koğuş var Mamak'ta. Orada kalanlardan birinde tetanos çıktı. Birine verem teşhisi kondu. Dilekçeleri yazdırıyorlar. Diyorlar ki: 'Bu koğuş sağlıksızdır, kapatılsın.' hiç cevap verilmiyor... Cezaevi içinde Avrupa'dan gelen İnsan Hakları Komitesi dolaşıyor. Ülkücüler 'Kendi devletimizi yabancı birisine şikayet etmeyiz' diyorlar. 'İşkence oldu mu?' deyince, 'Türk Devleti işkence yapmaz. Bu bizim iç sorunumuzdur.' diye milli bir duyarlılıkla konuşuyorlar."

"Yabancılara şikayeti onurumuza yediremiyoruz. Bu milli gururumuzu inciti-yor. Uzun süre şikayet etmemekte direndik. Ama bir gün İnsan Hakları Komitesi koridordan geçerken bizim çocuklardan biri Almanca olarak 'Zemin bir iki üçü kontrol edin.' diye bağırdı. Heyet duruyor, kapıyı açtırıyor. O koğuşa giriyorlar, sadece bir kokluyorlar ve diyorlar ki: 'Bu koğuşta insan yaşayamaz, kapatılsın.' 45 dakikada koğuş kapatıldı. Ondan sonra başka bir psikolojiye kapıldık. Yani kendi devletimize, hukuku koruması için yaptığımız müracaatlara cevap verilmiyor, ama dışarıdan biri geliyor ve bunu kapattırıyor... Biz yine de ailelerimize işkence gördüğümüzü söylemedik."

"Aileleriyle ellerini arkada tutarak görüşüyordu arkadaşlarımız, şişlikleri görmesinler diye. Ben hiç ailemi ziyarete istemedim. Sadece açık görüşte, bayramlarda benim ailem geldi."

"Hayır, yedi buçuk sene kaldım içerde. Zeki KAMAN, beni ilk yakalayan komiser haber gönderdi, 'Kesinlikle ben işkence yapmadım. Dürüst OKTAY yaptı.' diye. Dürüst OKTAY haber gönderdi bazı kişilerle, 'Ben yapmadım Zeki KAMAN'lar yaptı.' diye ikisi de birbirini suçladılar. Sonra Zeki KAMAN gece rüyasına girdiğimi, çocuklarını okula gönderemediğini, korktuğunu, kesinlikle ilgisinin olmadığını söyledi. Ben de 'Biz hukuk dışında asla bir şey düşünmeyiz. Çocuklarına yönelik en küçük bir kaygı içerisinde bulunmamalıdır. Çocukları okullarına gitsin.' diye haber gönderdim. Ama herhalde vicdanı çok rahat etmedi, bir trafik kazasında çok ciddi şekilde ağır yaralandı. Arkasından da vefat ettiğini duydum." (İşkence yapanlarla hesaplaştınız mı sorusu üzerine)

"Ben Savcılığa başvurdum. Mahkemeye gelen doktor raporlarında kafamda bir yarık, parmağımda yanık izi, ayak tırnağımın deforme olduğu, kollarımın altında omzumda çürümelerin olduğu yazılmış. Ama mahkeme bunların işkenceden dolayı bir iz olduklarına dair delile rastlanmamıştır diyor. O zamanki Savcı Nurettin SOYER'in, işkence sırasında yüzünü gördüğümü, gözlerim bağlı iken ayakkabısı ve pantolonunu gördüğümü ifade ettim. 'Peki bunu delillendirebilir misin' diyorlar. Ben kiminle delillendireyim."

"... 79'da Ankara Emniyetine götürülürken kapının önünde benim kolumdan tuttu bir polis, dedim ki, 'Benim kolumdan tutma. Ben Türk gençliğini temsil ediyorum. Hırsız değilim, terörist değilim, vatan haini değilim.' o zaman bir komiser dedi ki: 'Bırak kardeşim dokunma, zaten bıraksan da kaçmaz.' asansöre bindim aynı polisle, yukarı çıkıyoruz. 'Sen kolundan tutulamaz adam mısın?' dedi. Hiç seslenmedim, gözüne baktım sadece, 'Bakma gözüme' dedi. Sonra da geldi bir başka görevli, 'Dokunma kardeşim, sen buraya kadar getirirsin, buraya teslim ettiğine göre seni ilgilendirmez.' dedi. 12 Eylül'den sonra C-5'teyim. Birden bire mideme güm güm vuruldu. Bütün organlarım ağzımdan çıktı zannettim. Sonra dedi ki vuran: 'Bir zamanlar kolundan tutulamazdı.' "

Nimet TANRIKULU:

"(Gözaltı) 1981'in 4 Mayıs'ı, sabaha karşı geldiler. Çok kalabalıklardı. Babam kapıyı açtı, beni sordular. Babam 'Evde yok' dedi. 'O zaman sen bizimle geleceksin' dediler. Babam hızlı hızlı giyindi, bütün konuşmaları duyuyordum. O arada polislerden biri odama girerek 'Adın ne?' dedi. 'Nimet' deyince hepsi birden içeri daldılar. Bana hakaret etmeye başladılar, evin içinde bir telaş vardı. Annem ve kız kardeşlerim ağlıyordu. Tipleri ve davranışları çok ürkütücüydü. Beni beşinci kattan merdivenden ite kalka indirdiler. Sonra bir polis merkezine götürdüler. Buranın Gayrettepe olduğunu sorgu anında öğrendim. Üzerimdeki kemer, ayakkabı

bağı gibi şeyleri çıkarmamı söyleyip, beni aynalı bir odaya aldılar. Babacan görünen polis beni sorguya çekmeye başladı. Randevularımı soruyordu. 'Sabah dokuzda dershaneye gidecektim.' cevabıma çok tepki gösterdiler, itip kakmaya başladılar... Sonra başka bir yere götürüp gözlerimi bağladılar. Gözlerimi bağlamadan önce oradaki kalasları, ipleri, manyetoyu gördüm. Beni askıya bağlayıp, yukarıya doğru çektiler. Bu Filistin Askısıymış. hiç ilgimin olmadığı şeyleri soruyorlardı. Askıdayken elektrik verdiler."

"Bedenime dokunmaları bana çok korkunç geldi. Üstümü çıkarmaya çalıştılar. Epey bir itiş kakış oldu. İşkence sırasında benden bekledikleri tavrı göremiyorlardı. 'Tiyatrocu karı' diye bağırıyorlardı. Konuşmuyorum ya, rol yapıyorum sandılar. İşkencenin ne olduğunu yaşayınca daha iyi anlıyorsun. Sonra beni karanlık bir odaya koydular, orada benim gibi sorgudan geçmiş, işkenceden kafası gözü yarılmış, ayakları şiş insanlar vardı. Kafamı kaldırdığımda kolu kelepçeyle kaloriferin demirine bağlı, bir battaniyenin üzerinde oturan genç bir adam gördüm. Bu genç adam yakalanırken kurşun yarası almış. Bağırsakları bir poşetin içinde duruyordu. Hastanede olması gereken bu kişi orada, işkencehanedeydi ve o orada sürekli işkence çığlıkları dinliyordu. Orada içinizi ister istemez bir korku kaplıyor. 'Kimse korkmadım' demesin. İşte böyle geçen kırk beş gün..."

"Saatlerce meydan dayağından geçtik. Beş saat sürekli dayak yediğimi hatırlıyorum, artık baygın yatıyorsunuz... Sorgu seansları dışında da her geçen tekme atıp, sürüklüyor. Ağza alınmayacak küfürler ediyorlardı. Ölümüne tanık olduğum insanlar oldu orada. Nurettin YEDİGÖL bunlardan biri. Sonradan öğrendiğime göre cesedini yok etmişler. Bugün adı 'kayıplar listesinde. Sorguda kafasına çivi çakılarak öldürüldü. Meşhur 'bambulu oda' dediğimiz bir oda vardı. Orada biri çırılçıplak vaziyette oturuyordu. Kendinde değildi... Onun görüntüsü hala belleğimde capcanlı durur. Sonra Metris Cezaevine götürüldüm."

"(Metris'te) Kaldığımız yerde siyasi davadan tutuklanmış çok sayıda kadın vardı. Herkes ağır işkencelerden geçmişti. Metris'te bazı tartaklamalar dışında fiziki şiddeti çok yaşamadık. Ama, komutanların ve gardiyanların hitapları, davranışları kötüydü. Sağlıksız koşullarda kalıyorduk. Cezaevine gittiğimde ciddi sağlık sorunları yaşıyordum. Sorguda çenem çıkmış, sol kolumda kısmi bir güç kaybı vardı. Saçımın büyük bir kısmını kaybetmiştim. Daha sonra saçlarımın bir kısmı yerlerine gelmedi. Çenem ve kolum için doktor talebinde bulunduğumda beni Askeri Hastaneye götürdüler. Orada sadece bir ağrı kesici verdiler. İşkence kayıtlara geçmesin diye doktor raporu vermediler."

"12 Eylül döneminde doktorların işkencelere bizzat katıldığı, işkence mağdurlarına rapor vermediği üzerinde hiç durulmadı. Gözaltına alındığım davadan beş yıl yargılandım, sonuçta beraat ettim. Eve gelince kendimi çok yalnız hissettim. 'Geride bıraktığım insanlar hala işkence görüyorlar ve biz hiçbir şey yapamıyoruz' duygusunu çok ağır yaşadım."

"Ankara Mamak Askeri Cezaevinde C-5 adı verilen bir baraka Ülkücüler için özel sorgulama yeri olarak kullanılıyordu. Sıkıyönetim Savcısı Nurettin SOYER, Pol-Der'li polislerden oluşturduğu, aralarında Zeki KAMAN ve Dürüst OKTAY gibi işkencecilerin bulunduğu bir ekiple, C-5 isimli bu barakada MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası sanıklarına akla hayale gelmeyecek işkenceleri, kendisi de bizzat yapıyordu. Sanıklar ısıtılmış çelik dolaplarda Filistin askısına asılıyor, çırılçıplak soyulup, elektrik veriliyor, her çeşit işkence vücutlarında deneniyordu."

"Bu işkencelerin bazıları sanıkların anaları, babaları, eşleri, kız kardeşleri, ağabeyleri, çocuklarının önünde yapılarak tehditte bulunuluyordu. Milliyetçi Hareket Partisi avukatlarının doktor raporlarıyla belgelettikleri işkence raporları, zabıtlara geçmesine rağmen, mahkeme tarafından dikkate alınmıyordu. Orhan ÇAKIROĞLU, Yılma DURAK, Mustafa DİKİCİ, Aydın ESİ, Nuri DEMİRYÜREK ve Celal ADAN gibi pek çok mağdur kendilerine yapılan işkenceleri raporla teyit ettirmişlerdi."

"Ankara'da Bekir BAĞ, Malatya'da Aydın DEMİRKOL ve Mehmet KAZGAN, tutuklu bulundukları sırada ağır işkencelere dayanamayarak hayatlarını kaybetmişlerdi. Yakalanan her Ülkücü, Mamak Garnizonunu içinde bulunan ve C-5 adı verilen binaya götürülüyordu. Dayak binanın önüne gelindiğinde başlıyordu. 'Burada ne işin var lan' kelimelerini, cop darbeleri, tekmeler, yumruklar izliyordu. Daha sonra bir tahtanın üzerine yatırılıp, gözler bağlı olarak 'falakalı sorgu' başlatılıyordu. İlk kırıklar ve çıkıklar genelde burada başlıyordu, bu kırık çıkıklar dışarıdakilerin işi iyi bilmemelerinden kaynaklanıyordu. Öylesine pervasızlardı ki sorularına cevap vermeyenleri tekmeliyorlar, kollarını, bacaklarını kırıyorlardı."

"Cinsel organından elektrik verilmesinden etkilenenlere defalarca elektrik veriliyordu. Çırılçıplak soyulup haya duygusuyla morali bozulanlar sürekli olarak çıplak tutuluyorlardı. Bu kadarla da kalınmıyordu. Bazı Ülkücülerin kolları bir kalasa bağlanıyor, çırılçıplak sandalyenin üzerine çıkarılıyor, kalas tavana asıldıktan sonra altındaki sandalye çekiliyordu. Askıya asılanlar havada sallanırken, defalarca cinsel organına elektrik veriliyordu."

"İşkencenin süresi de dayanıklılığa göre değişiyordu. Dayanıklılık gösterenlerin, 30-40 gün işkenceye tabi tutuldukları bile oluyordu. Cezaevine götürülüp, ihtiyaca göre tekrar işkencehaneye getirilenler bile vardı."

"Ankara'da Bekir BAĞ, Mahir DAMATLAR'ın yanı başında işkenceyle öldürülmüştü. Kadir Mahir DAMATLAR ise iki buçuk ay işkence görmüş, en ağır işkencelere rağmen tek kelime konuşmamıştı. Bu nedenle işkenceciler, kendilerine zorluk çıkartanları 'Mahirleşme' diyerek, ağır işkence göreceği şekilde uyarmak zorunda kalmışlardı. İşkence aşamasını geçen Ülkücüler A Blokta bulunan 'kafese' konuluyorlardı. Bu, sirklerdeki aslan kafeslerinin benzeri bir yerdi. Burada oturmak, kalkmak, ayak değiştirmek, kıyafet düzeltmek, hatta oturuş düzenini değiştirmek izne tabiydi."

"... Buradaki eğitim(!) bir gün ile bir ay arasında değişiyordu. Ardından isnat edilen suça göre koğuşlara ya da hücrelere sevk ediliyorlardı. Koğuş ve hücrelerde ise, 'karıştır-barıştır' metodu uygulanıyordu. Solcu ve Ülkücü gençler bir arada kalıyorlardı."

Namık Kemal ZEYBEK (Ahmet Yesevi Vakfı Müt. Hy. Bşk.):

"Selimiye'de düştüm ve yaralandım. Hastaneye kaldırdılar. Haydarpaşa Askeri Hastanesinde tedavi görürken oraya gelen bir yarbay hakaret etti, ben de kendisine karşılık verdim. Bunun üzerine askerler saldırdılar. Mamak'ta bir kafes vardı. Oraya gelen ilk bu kafese konurdu. Altı gün orada bağdaş kurarak oturdum. Akıllarına estikçe çağırır, ellerimi uzattırır copla vururlardı. Sorgum 6 ay kadar sürdü. 12 Eylül öncesinde fıtık ameliyatı olmuştum, yine bir sorgumda 'Ameliyatlıyım' dedim. 'Nereden ameliyatlıysan oranı tut' deyip, dövdüler. Fıtığım yine patladı."

"... Ama komik olaylar da oluyordu. Mesela, MHP davası Başsavcısı Nurettin SOYER, Ülkücülere 'Sizi kim eğitti?' diye sormuş. Çocuklar da beni söylemişler. 'Peki ne anlatıyordu?' diye sormuş, bizimkiler, 'Ahmet Yesevi'yi anlatırdı' demişler. Bunun üzerine Savcı, 'İkisini de, Zeybek'i de Yesevi'yi de tutuklayın' demiş."

"Koğuşun karşısında Solcu kızları yere yatırdılar. Ülkücü kız azdı. Ama Solcu kız baya vardı. Sonra üzerlerinde postallarıyla yürüdüler. O görüntüyü unutamam, çok dokunmuştu bana, onlar için şiir yazmıştım."

İbrahim ÜNAL:

"Sorgum 75 gün sürdü... Ben darbeyi gözaltında yaşayanlardan oldum. İçerisi insanla dolmaya başlayınca dışarda bir şeylerin olduğunu anladım. Kabadayak, kulak memesi, cinsel organ, dil, diş ve parmaktan her gün elektrik veriyorlardı... Adli Tıp'a girdik, ayaklarım patlamış, ayakta duramıyorum. Doktorun cümlesini

asla unutmam: 'Evet ayakların şişmiş ama çok yürüdüğüm zaman benimkiler de şişiyor, işkence raporunu vermem.' "

"Yaşadığım işkence sürecinde, en çok canımı acıtan olay, hamile bir kadının, 'Elektrik vermeyin, karnımda çocuğum var, ne yaparsanız yapın, bana elektrik vermeyin' feryadı oldu. Burada kaburgalarım demir sopalarla kırıldı. Günlerce değil doğrulmak, nefes alamadım."

"Arkadaşlarımızdan dinlediklerimiz, duruşmalar sırasında Mamak'a gidince gördüklerimiz, işkence zihniyetlilerin soylarına yetecek bir utançtır. Uzuvlara elektrik vermek, ıslak zeminde çıplak bırakıp, coplamak, Filistin askısına almak, iffet ve namusa el uzatmak vs. gibi maddi ve manevi insanlık dışı işkenceler Mamak'ın gündelik uygulamaları haline gelmişti. O.Ç. maruz kaldığı işkenceyi dava dosyasında şöyle anlatıyordu: 'Saçlarımız ve sakallarımız devamlı yolunuyor. Tırnaklarım bir şeyle çekiliyor. Sorulan soruları bilmediğimi söylediğim zaman şiddetini artırıyorlar. İşkenceden bayılıyorsunuz, ayılıp tekrar işkenceye tabii tutuluyorum. Kaçıncı kez bayıldığımı hatırlamıyorum. Dayaktan altımıza pislemek zorunda kalınca, pisliğinizi elindeki sopayla yemeye zorlanıyorsunuz, kısaca yiyorsunuz. İstediklerini cevaplamıyorsanız, anüsünüze cop sokma işlemi başlıyor. Sonra da ıssız bir yere götürüp, elindeki silahın ağzına mermiler sürüyorlar, ölümle tehdit ediyorlar. Ananıza, ailenize, bacınıza, tüm kutsal saydığınız değerlere galiz küfürler ediyorlar' Zeki KAMAN gibi eski POL-DER'li veya Marksist polisler, MHP davası sanıklarına buna benzer yüzlerce işkence uygulamışlardı."

"... Daha sonra yaptığım bazı incelemelerden anlıyorum ki, ABD'de, Arjantin'de, Şili'de uygulanmış olan cezaevi metodları tamamen Türkiye'ye adapte edilmiştir. Dolayısıyla çok programlı bir şekilde sindirme, kişilikleri ezme ve o ezilen kişiliği ile insanların teslim olmasını sağlamaya yönelik bir uygulama vardı... 12 Eylül öncesinden biraz ayrışmış, fikri olarak yapıyı değerlendirerek, sağcıların üzerinde sol görüşlü polisler, sol görüşlülerin üzerinde ise sağ görüşlü polisler görevlendiriliyordu."

"... (Mamak) C-5'ten ağır işkencelerden geçenlerden biri de Mahir DAMATLAR'dı. Bekir Bağ ise 17 yaşında idi. Mahir Damatlar ve Emir Kuşdemir'le birlikte korkunç işkencelere tabi tutuluyordu. Üstelik bütün suçlamaları kabul etmiş, 'Tamam, ben yaptım.' demişti. Verdiği bu ifade işkencecileri tatmin etmedi. Çünkü 17 yaşındaydı ve ceza alsa bile kısa bir süre yatıp, çıkacaktı. Onlar, Bekir Bağ'ın farklı ifade vererek Mahir Damatlar ve Emir Kuşdemir'i suçlamasını istiyorlardı... Sürekli olarak aynı telkinde bulundular:

- 'Bu ifadeni değiştireceksin Bu suçları sen işlemedin. Asıl suçluların Mahir ve Emir olduğunu söyleyeceksin.'

17 yaşındaki Bekir Bağ günlerce ağır işkencelere tabi tutuldu. Bir gün askerler telaş içinde koşuşturmaya başladılar... Bazı Ülkücü gençleri hücrelerinden çıkardılar, Bekir Bağ'ın hücresinin yanına götürdüler:

- 'Arkadaşınız kendisini astı.'

Herkes anında neler olduğunu anlamıştı. Çünkü tamamı C-5'ten geçmişti... Askerler ise olaya bir açıklama getirmek için çırpınıyorlardı:

- 'Yatak çarşafını yukarıdaki elektrik tellerine bağlamış. Kendisini asmış.'

Oysa bu mümkün değildi. Hiçbir Ülkücü tek kelime bile etmedi. Hiçbiri yorum yapmadı. Tamamı 'Biz aptal mıyız?' dercesine askerlerin yüzüne baktı. O sırada bir teğmen de hücrenin önüne gelmişti. Birlikte Bekir'i dışarı çıkarıp, soydular. Bütün vücudu mosmordu ve cesedi alabildiğine şişmişti. Belli ki ölümün üzerinden uzun süre geçmişti."

"Mamak Askeri Cezaevindeki C-5 adlı bölüm askerler için 'disiplin koğuşu' olarak tasarlanmıştı. Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından da özel bir işkencehane haline getirilmişti. İçi de işkence uzmanı polislerle doldurulmuştu."

"Hücrelere sıkıştırılıyor, üzerimize içinde ne olduğunu bilmediğimiz sular dökülüyordu. Her tarafımız bitlenmişti... Hepimiz böyle yapış yapışız... Üzerimize deterjanla karıştırılmış su döker, iki üç saat öyle tutarlardı bizi. Bu her zaman olan bir şey değil. Hücrede sayımız 14-15'e düştüğünde kendimizi gerçekten sarayda hissediyorduk. Sırt sırta, dip dibe yatıyorduk. Adamların bütün amacı direnişimizi kırmaya dönüktü. Bayılmalar, kusmalar, baş dönmeler, kıpırdayamıyorsun. Hücredeki tuvaletimizin üzerini giysilerle kapatmıştık. Dördüncü kattan su damlıyordu, lavaboyu kapatmıştık, hiç kullanmıyorduk. Böylece biriken suyu içiyorduk..."

"Cezaevinde acayip fareler vardı, kedi kadar büyüktüler... Mecburen farelerin de içtiği sudan içiyorduk. Kaldığımız hücrenin tuvaleti lağımla dolmuştu. 'Size banyo yaptıracağız' diye, lağıma batırıp çıkarıyorlardı. Koğuşlarda kimilerine fare yedirildi. Mahkûmlara koğuşlarda, birbirine tecavüz etmeleri için işkence yapıldı."

Mamak Cezaevinde özellikle Ülkücülere yapılan işkenceler o kadar aşırıydı ki, Ülkücüler kendilerine sembol olarak seçtikleri kurt köpekleriyle bile saldırıya uğradılar.

Yaşar YILDIRIM (MHP Ankara İl Başkanı):

"... Dönemin Cezaevi Müdürü Raci TETİK Ülkücüleri tek tek avluya çıkardı. 10 tane de kurt köpeği dikti başımıza. Cezaevi müdürü düdük çalınca kurt köpekleri Ülkücülerin üzerine saldırıyor, yere yıkılan Ülkücüleri de görevliler coplu-yordu. Bu işkence tam 45 dakika sürdü... Bu işkencede en çok zorumuza giden de cezaevi müdürünün kurt köpeklerine saldırı emrini çayını yudumlama aralarında düdükle vermesi oldu."

Celalettin CAN (78'liler Derneği Sözcüsü):

"Darbeden beş ay sonra Malatya'nın Gülkaynak köyünde yakalandım. Askeri Havalimanında bir barakaya koydular. 72 gün kontr-gerilla tarafından sorgulan-dım. Ben askıdayken hemşire bir kızı getirdiler. Bunun acısı kendi acımı unut-turdu. Kızı soymaya başlar başlamaz beni yan barakaya aldılar. Kızın siyasi bir yanı yoktu... Sol görüşlü aranan iki akrabası yemek için bunların evine gitmiş, tek suçu bu... Beni sorgulayan 7-8 kişilik grup kıza 10 gün boyunca tecavüz etti. 'Abi kurtar beni' diye feryat ediyordu. Tecavüz edenler 'Solcuların namuslu olduğunu bilmiyorduk, kız bakireymiş' dediler. Bunlar yaşanırken askıda patlayan omzunu-zun, yırtılan bacaklarınızın, kesilen tabanlarınızın sizin için bir anlamı kalmıyor. Malatya'nın ardından Elazığ'a götürüldüm. Askeri hastanenin morgunu hücrelere dönüştürmüşlerdi. Yerin 3 metre altındaydı. Ünlü 3 nolu özel hücreler... Burada 6 yıl kaldım. Hava, su ve güneş yoktu. Hayatta kalmam için zorunlu havalandırma amacıyla kullandıkları bir odaya her çıkarttıklarında temiz hava beni çarpıyor, ba-yılıyordum."

Gökhan EREN (18 yaşından küçük olduğu halde idam edildiği iddia edilen Erdal EREN'in amcasının oğlu):

"... (Darbeden) 7 ay sonra bir arkadaşımın evine yapılan baskınla yakalandım. Sirkeci'de şimdi adliye binası olan binanın üst katına götürdüler. Dayak ve elekt-rik burada da uygulanıyordu, yaşadım ama Gayrettepe başkaydı. İşin merkezi idi. İşkencenin işkenceciyi bile yorduğu bir yerdi. Gayrettepe'de 80 gün kaldım. 'Er-dal'ı astık, Ekrem'i öldürdük, senin buradan çıkışın olur mu' mesajıyla girdim her işkenceye. Elektriği düz askıda kullanırlardı... Çarmıha gerer gibi asıyorlardı. Elektriği vücuda çapraz olarak verdiklerinde şiddetinin arttığını biliyorlardı, yani uzmanlaşmışlardı. Bir ucunu penisimize bağlarlar, diğer ucunu kalçamıza değdir-dikleri zaman penisimizin koptuğunu hissedecek kadar acı duyarsınız. Bu 5-6 sa-niyede bedeniniz çırılçıplak kasılır. Eğer çok uğraşmak istemiyorlarsa, Filistin (Ters askı) yapıyorlardı. Onda da omuzlarınızın koparıldığını zannediyorsunuz.

Omuzlar vücudu taşıyorsa acıdan bayılıyorsunuz, taşımıyorsa omzunuz çıkıyor... Gayrettepe'de dinlendirmelerim hariç 65 gün işkence gördüm."

Yaşar OKUYAN (Hürriyet ve Değişim Partisi Genel Başkanı):

"Ankara Mamak'ta 29 gün hücrede kaldım. Çektiğimiz acı ve ızdırabı anlatamam. O hücrede elime yarım jilet parçası geçse rahatlıkla canıma kıyardım... Su yok, düzenli olarak tıraş olmamız istenir, tükürüğünüzle tıraş olursunuz... Kafeste 24 saat kıpırdaman durmanız istenir, duramayacağınız bilinir ama her hareketiniz karşılığı artık jop ya da sopadır. Çok da canınızı yakarlar ama duyduklarınız, bir insanda öyle sesler çıkar mı diye başınızı bacaklarınızın arasına alıp, önünüze eğilmeniz en dayanılmaz olanıdır... O hücrede bir jilet parçası bulsaydım bugün ben yoktum."

"Bir kişinin sığabileceği içi talaş dolu yatakta 3 ay Taha AKYOL, Namık Kemal ZEYBEK ve ben yattık. Zeybek sığmadığımız için ayak ucumuza doğru yatardı, ama yine sığmazdık. Üç ay uyuyamadık."

Mustafa YALÇINER (Emeğin Partisi Genel Başkan Yardımcısı):

"Darbeden yedi ay sonra tutuklandım... Elektriği vücudumuzun her yerinden veriyorlardı. Ama bana dişimden verdiklerinde çok daha şiddetli hissediyordum, daha iyi bir iletken miydi bilmiyorum ama, doğrudan beyninizde hissediyorsunuz. Sorgum 3.5 aya yakın sürdü. Bittiğinde cinsel organımda halka şeklinde bir morluk vardı. 2 ay idrarımla kan attım. Her yıl bir dişim döküldü. Boyun ve belimde fıtık oluştu. Falakadan sonra ayaklar kan toplamasın ve patlamasın diye özellikle yürütürlerdi."

Mahir Kadir DAMATLAR (80'lerde Ülkü Ocakları Genel Başkan Yardımcısıydı... Elektrik ve falakanın ardından sesi çıkmayan Ülkücülere 'Mahirleşme' denmesinin nedeni oydu):

"8 Ekim 1980'de yakalandım. Sorgu süreci 2.5 ayı buldu. Bunlar artık bizim içimizde kalan şeyler. Gözyaşlarımız içimize aktı ve bir hazine bence... Çok konuşulmaması gereken ve kutsallığı olan bir acıydı bizimkisi... Türkiye'nin her yerinde işkence vardı... Bize de yaptılar... Malatya'da iki arkadaşımızı öldürüp camdan attılar. Mamak C-5'te Bekir BAĞ'ı yanımda öldürdüler, sonra 'kayboldu' dendi. Aklınıza gelmeyecek işkenceleri yaptılar.

Oğuzhan MÜFTÜOĞLU (Birgün Gazetesi Köşe yazarı), (DEV-YOL İstanbul sormulusuydu.):

"12 Eylül'den dört ay sonra İstanbul'da yakalandım. Ankara Emniyet Müdürlüğünün işkenceyle ün yapan bölümünü DAL'da (Derin Araştırma Laboratuarı) 80

gün Devrimci Yol'un bir numaralı sorumlusu olarak sorgulandım. Hemen herkese uygulanan falaka, elektrik, Filistin askısı, tazikli soğuk su gibi dönemin bütün rutin işkence yöntemleri bana da uygulandı... Polisler 80 gün kaldığım işkence yerinden alarak Mamak Cezaevine götürdüler. Cezaevine teslim edilirken revirde doktorlara sağlam raporu yazdırıyorlardı. Doktordan, işkence izlerini zapta geçirmesini istedim. Doktor Asteğmen, yanımda duran astsubaya çekinerek baktı ve böyle bir yetkisinin olmadığını söyledi. Avukat olduğumu, bana işkence yapan polisler hakkında dava açacağımı, işkence izlerini zapta geçirmezse suç işlemiş olacağını söyleyerek üsteledim. Astsubay, doktora 'Olur' dedi ve görünür durumdaki işkence izlerini veri kartına işledi. Başvurum üzerine 1 ay kadar sonra Savcılığa çağrıldım. Bana işkence yapan polisin ismini öğrenmişim. Söyledim. Tarif etmemi istediler. İşkencede gözler bağlı olduğu için tarif edemeyeceğimi düşündüler. Oysa yazılı ifadem alınırken odaya girip çıkan işkenceciyi sesinden tanımış ve yüzünü görmüştüm. İsterlerse resmini de yapabileceğimi söyledim, şaşırdılar."

"... İşkenceci polisin resmini çizdim. Hepsi malum işkenceci polisi resimden tanıdı. Polis hakkında dava açıldı. 1 ay sonra işkenceci polis Mahkemede sanık sandalyesinde karşımızda oturuyordu. İşkence doktor raporlarıyla sabitti. Teşhis, tanıklık hepsi tamdı. Polisin ceza alacağı kesindi. Karar günü mahkeme hakimi başka yere tayin edildi. Yerine getirdikleri hakim bizi dinlemeden polis hakkında beraat kararı verdi. Avukatımız İbrahim TEZAN o mahkeme dosyasına işkenceci polis tarafından savunma delili olarak bir belge sunulduğunu tespit etmişti:Kenan EVREN tarafından 'Üstün hizmet belgesi' verilmiş bir takdirname!"

Yılma DURAK (Doğu'nun Başbuğu olarak tanınıyordu) :

"Beni ölümle burun buruna getiren yer Harbiye'deki Askeri İnzibat Merkezi oldu. Casusların sorgulandığı yerdi burası. 38 gün kaldığım bu merkezde her türlü işkenceyi yaşadım. Askı çok kötüydü, cinsel uzvumla birlikte dilimden çok elektrik verdiler. Tecavüz etme teşebbüsünde de bulundular. Gözümdeki bandı elimle açmaya başarınca çil yavrusu gibi dağıldılar... Sorgulanan arkadaşlarımdan benim için Aspirin almalarını ve biriktirmelerini istedim. 8-10 tane Aspirin ile birlikte yerden avuçladığım kireci kurtulmak için içtim. Ölmedim ama o gün ne yaptılarsa acı hissetmedim, vücudum uyuşmuştu. Ailemi oraya getirmekle tehdit ettiler. Bu bilinçaltıma nasıl işlemişse, sorgudan sonra hücrede yerde yatarken kızım Saliha'yı görmeye başladım. Sabaha kadar konuştum onunla. Sabah olduğumda kızım orada değildi. O halimle kalkıp, iki rekat şükür namazı kıldım. Halüsinasyon görmüştüm."

İbrahim ÜNAL (Yılma DURAK'ın yaşadıklarını şu şekilde anlatıyor):

"MHP ve Ülkücü Kuruluşlar davasında sanıkların tek tek sorguları yapılıyordu... Yılma DURAK kendisine yapılan işkenceleri anlatıyordu. Konuşmasını sürdürürken hıçkırıklara boğuldu. Kendisini zorluyor, ama bir türlü konuşamıyordu.

Duruşma Hakimi Kıdemli Binbaşı Vural ÖZENİRLER araya girdi: 'İsterseniz, sorgunuzu erteleyelim.'

DURAK, hıçkırıklar arasında zor anlaşılan bir sesle cevap verdi. 'Hayır, konuşacağım.' buna rağmen, hıçkırıklar dinmiyordu.

Duruşma Hakimi, bir defa daha araya girmek zorunda kaldı:

'Rahatsızsanız oturun, biraz dinlenin…'

Selim DİNDAR (Diyarbakır Cezaevinde yaşadıklarını anlatıyor):

"Yaşadıklarımızın gerçekliğinden kuşkuya düşebiliyorduk tabi. Mesela Mehmet Salih Besen olayında gerçeklik duygumu ben tamamen yitirdim. Elli yaşlarındaydı. TKİ'de memurdu. Kendisini ve bizleri ölü zannediyordu. 'Biz ölüyüz, şu anda kabirdeyiz.' diyordu. Biz, 'amca yok öyle bir şey, gerçek hayattayız' desek de, koğuşun aslında bir mezar olduğunu, öyle mantıklı savunuyordu ki, ben dahil bazılarımız ölü olduğumuza inanmaya başlamıştık. Mesela Cuma günleri görüşme günümüzdü. Bize soruyordu. 'Bizi ziyarete gelenlere biz dokunabiliyor muyuz? hayır. Bize uzaktan bakıyorlar, ağlıyorlar ve gidiyorlar. Çünkü onlar bizim kabrimizi ziyaret ediyorlar. Cizre'de biliyorsunuz kabir ziyareti Cumalarıdır.' diyordu. Gardiyanların da zebani olduğunu söylüyordu."

"Gerçekten de koğuşun camları boyalıydı. Biz dışarıyı göremiyorduk, koklayamıyorduk, duyamıyorduk. Bu durum uzun sürdü ve ona yaşadığımızı bir türlü ispat edemiyorduk. Bir gün mazgal açıldı ve 'Mehmet Salih Besen hazırlansın, tahliye oluyor' dendi. Ben şehadet getirdim. Dedim ki, 'Biz yaşıyoruz...!' Salih Amca ise 'Seyidim, sen beni gönderme, sen bana sahip çıkıyordun, şimdi tek başıma mahşere hesap vermeye gidiyorum' diye ağladı. Sonradan onunla birlikte tahliye olan gençten öğrendik ki, onları Siirt'teki sivil cezaevine götürmüşler. 'Eğer beni hanımımla, çocuklarımla konuşturursan ölmediğime inanırım' demiş. Cezaevi müdürü de telefon etmelerine izin vermiş. Genç, Salih amcanın evini aramış, karşısına hanımı çıkmış. Telefonu Salih amcaya vermiş.

Salih amca, hanımına 'Ben sağ mıyım, ölmedim mi?' diye sormuş ve ahize yere düşmüş, Salih amca içerideki vahşeti görünce, oradan sağ kurtulacağına inanamadı. Sağ kurtulduğuna inandığına ise buna kalbi dayanamadı."

Orhan Miroğlu (Yazar):

"Toplama yerinden Diyarbakır Cezaevine gittikten sonra bize hemen işkenceye başladılar. İlk önce soyunmamızı söylediler. Soyunduk, çırılçıplaktık. Daha önce hazırladıkları kalaslarla bir anda üzerimize çullandılar. Her tarafımızı mosmor yaptılar... Herkes ağrılar yüzünden inliyordu... Cezaevinin müdürü olan Yüzbaşı Esat Oktay Yıldıran, bizim banyoya götürülmemizi emretti. Bazı arkadaşlar bunun normal banyo olduğunu sandı. Halbuki bu cezaevinin alt katındaki lağımlardan oluşan yere götürmeydi. Orada iki karışlık lağımın içinde üzerinde bokun yüzdüğü yere yatmamızı emrettiler. Orada uzun süre öyle tuttular. Daha sonra ancak iki kişinin kalabileceği hücrelere en az on kişiyi koydular. Her tarafımız mosmor olduğu için birbirimize dokunmamız çok acı veriyordu. Ancak biz(i) çırılçıplak bir şekilde orada birbirimize yapışık şekilde günlerce beklettiler. Daha sonra kapıyı ilk açtıklarında balık istifi gibi hepimiz yere üst üste yıkıldık."

Cezaevinde ağır işkenceler sonucu hayatını kaybettiği belirtilen Bedii Tan'ın arkadaşları yaşananları şu şekilde anlatıyor: "Ramazan geldi, 1982'nin Temmuz ayı. 'Oruç serbest' dediler. Sahura kalkmak yok, iftar saat 20'den sonraydı. 'Bu oruç tutma' mesajıydı. Bedii Tan oruç tuttu. Betonda, üstümüz çıplak halde, dünyanın idmanını yaptırıyorlar. Bedii'nin orucunun farkına vardılar. Kanalizasyon kapağını kaldırdılar, avuçla pislik yedirdiler. Bedii dayak yedi, yatağa düştü. Gardiyan çağırdı. Kafasından bir bidon soğuk su boşalttılar. Yere yığıldı. Kalkması emredildi. Güçlükle kalktı. Kalkmasıyla beraber, gardiyan bir tekvando hareketiyle dönüş yaptı ve botunun tabanını Bedii Tan'ın göğsüne indirdi. Adamcağız kafa üstü yere düştü. Yerde yatan Bedii Beyin karnına bastılar. Bağırsakları ve böbreği patladı. Bedii Bey 33 nolu koğuşa girdikten 33 gün sonra öldü."

Abdurrahman YÜCEL (Adıyamanlı):

"... Terzilik mesleği ile uğraşan Abdurrahman Yücel'in acı hikayesi, bir sivil polisin dükkanına gelerek 'Aileniz kavga etmiş, karakoldalar. Seni götürelim' sözleriyle başlıyor... Ondan sonrasını şöyle anlatıyor: Karakolda bana 'Abdurrahman sen misin?' dediler. Ben de 'evet' dedim. Beni bir araca bindirip o zamanki meşhur Pirin Palas hapishanesinde karanlık bir odaya soktular. 'Suçum nedir?' diye sorduğumda, komutan 'Sen örgüte yardım ediyormuşsun' dedi. Örgütle bağlantım olmadığını, yakinen tanıyan mahalle muhtarına sormalarını istedim. Ama dinleyen kim. Copla vurmaya başladılar. Daha sonra bir alt kata indirdiler. Gözlerimi ve ağzımı bezle bağladılar. Falakaya yatırıp ayağımın altı patlayıncaya kadar işkence ettiler. Ayaklarımı jiletle kestiler. Ondan sonra tuzlu suda yürüttüler. Saçlarımı kestiler."

Bu Abdurrahman Yücel'in maruz kaldığı cop darbeleriyle kulaklarının zarı delindi ve gözleri kör oldu. İki ay işkence gördükten sonra da isim benzerliği yüzünden karıştırıldığı ortaya çıkınca, hiçbir açıklama yapılmadan kimle karıştırıldığı bile söylenmeden 'Hadi defol git' denilerek serbest bırakıldı. Hayatının geri kalan otuz yılını 'karanlıklar' içinde yaşadı. (3, s.216,217)

Yaşar Okuyan anılarını anlattığı kitabında, Mamak Cezaevinden tahliyenin ardından günlerce uyuyamadığını, tekrar Mamak'a gönderecekler diye endişe ettiğini, kurşuna dizilmesinin önemli olmadığını, ancak Mamak'a dönmenin daha ağır olacağını, bu nedenle takım elbiselerinin vatkalarına jiletleri yerleştiğini, bundan sonra psikolojik olarak rahatladığını, Mamak'a alırlarsa intihar ederim diye düşündüğünü belirtmektedir. (10, s.141)

2. 12 Eylül Darbe döneminde Gördükleri İşkence Nedeniyle Şikayette Bulunan Müştekilerin Beyanları

Bu bölümde gördükleri işkence ve Anayasayı ihlal (askeri darbe) suçundan dolayı şikayette bulunan müştekilerin ilgili dosyalardaki beyanlarına yer verilmiştir

Müşteki Mustafa KAHYA (2011/856 Sor. 14/11/2011 tarih beyanı aynen): "Ben 12 Eylül öncesi Diyarbakır'da 1 yıl Edebiyat öğretmenliği yapmıştım. Daha sonra açığa alındım. O tarihte öğretmenlerin üye olduğu TÖBDER (Türkiye Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği) yöneticisiydim. Bismil şube yönetim kurulunda görev yapıyordum. Açığa alındıktan sonra memleketim olan Antalya'ya yerleştim. Daha sonra İstanbul'a taşındım. İstanbul'da darbe sonrası bir tekstil atölyesinde işçi olarak çalışıyordum. 13 Nisan 1982 tarihinde İstanbul'da gözaltına alındım. İstanbul Gayrettepe'deki Emniyetin siyasi şubesinde 44 gün sorgulandım. Sorgularım esnasında ve siyasi şubeye getirilirken sürekli gözüm kapalı idi. Sadece hücreye koyduklarında gözümüzü açıyorlardı. Sorgu sırasında bana o zaman faaliyette olan Kurtuluş isimli sol görüşlü örgütün yöneticilerini ve alttaki hiyerarşik yapılardaki kişileri soruyorlardı. Bilmediğimi söylediğim için de siyasi şubeye geliş tarihinden ayrılana kadar sürekli işkence yaptılar. İşkenceler falaka ile dayak atma, çıplak vaziyette Filistin askısı denilen bir kalasa t şeklinde kollarımızı bağlanarak havaya kaldırılıp o şekilde çıplak vaziyette vücuduma elektrik veriyorlardı. Gördüğüm işkencelerden dolayı ayaklarım şiştiğinde kangren olmayayım diye ayaklarımın şiş olan bölümlerine jilet atıp keserek kesik bölümlere bu durumda olanlara kullanılan beyaz bir merhem sürüyorlardı. Ayaklarım bu şekilde şişip kesildiği zaman işkencenin falaka bölümüne ara verip diğer kısımlarına devam ediyorlardı. Gayrettepe'de ilk 15 gün bu işkenceler aralıksız her gün devam etti. Diğer zamanlarda iki güne bir üç güne bir işkenceler maruz

kalıyordum. Ayrıca Gayrettepe'de bulunduğum 15. Günü olduğunu tahmin ediyorum. Bana gözlerim bağlı iken sigara içip içmediğimi sordular, ben de sigara içtiğimi söyleyince ellerindeki yanmış vaziyette bulunan sigaranın yanan tarafını ağzıma sokarak ağzımın yanmasını sağladılar. Daha sonraki günlerde tekrar sigara teklif ettiklerinde bıraktığımı söyledim.

İstanbul Gayrettepe Siyasi Şubede gördüğüm işkencelerde gözlerim bağlı olduğu için işkence yapan kişilerin kim olduklarını bilmiyorum. Ancak daha sonra o dönemde siyasi şube müdürünün Ünal ERKAN, müdür yardımcısının ise Mehmet AĞAR olduğunu öğrendim.

İstanbul Gayrettepe'de geçirdiğim 44 günden sonra beni Antalya Emniyeti Siyasi Şubesine teslim ettiler. 45 gün de orada gözaltında kaldım. Antalya'da da aynı işkenceler maruz kaldım. Orada da ilk 10-15 gün her gün işkence gördüm. Daha sonraki günlerde ise iki güne bir üç güne bir işkenceye maruz kalıyordum. Hem İstanbul'da hem de Antalya'da elektriği genellikle cinsel organıma, göbeğime, kulak memesi, alnıma, ayak ve el parmaklarıma veriyorlardı. Antalya'da da, İstanbul'da da işkence sırasında işkenceciler birbirlerine kod isim kullanıyorlardı. Mesela İstanbul'daki gözaltında duyduğum Cabbar ismi kullanılıyordu. Antalya'da işkence yapan görevlilerin isimlerini hatırlamıyorum.

Antalya'da gözaltında 45 gün kaldıktan sonra Antalya Cezaevine nakledildim. Cezaevine girdiğimde 37 kiloya düşmüştüm. Arkadaşlarımın bakımıyla kendime geldim. Cezaevine gelmeden önce sorgu hakimine çıktığımda işkence yapıldığın hakime söyledim. Ancak zapta geçmediği gibi herhangi bir işlem de yapılmadı. Antalya Cezaevinde 2 ay kaldım. Antalya Cezaevinde işkence görmedim. Oradan İzmir Buca Cezaevine nakledildim. Orada tek tip elbise uygulaması gündeme geldi. Kabul etmediğimiz için benim de içimde olduğum 13 kişiyi çırılçıplak soyarak yer altında bulunan hücrelere koydular. Hücrelerde ikişer kişiydik, hücrelerde hiçbir ısıtma sistemi, yatak yorgan yoktu. Ölmemek için birbirimizi ısıtma yöntemi bulmuştuk. Birimiz altta yüzükoyun yatıyor, birimiz de sırtüstü onun üzerine uzanıyorduk, bu şekilde hücrede 13 gün kaldıktan sona doktor bunlar kesin ölecek dediği için bize kendi elbiselerimizi vererek tekrar koğuşlara aldılar. Buca Cezaevinde yaklaşık 4 ay kaldıktan sonra, İzmir Şirinyer Askeri Cezaevine nakledildim. Orada ilk gelenleri tecrit denilen birer kişilik hücrelere koyuyorlardı. 3 gün kaldım. 3 gün boyunca genel uygulama her gün tecritte 3 posta dayak atıyorlardı. Tekme, tokat, sopa ve copla dövüyorlardı. Her iki cezaevinde de gözlerimiz açıktı. Burada koğuşa geçtikten sonra mahkemelere götürülürken koğuştan çıkıştan itibaren rink aracına kadar sürekli kaba dayak atıyorlardı. Elbiselerimizi

çıkarıp tek tip elbise giydirerek ellerimizi arkadan kelepçeliyorlardı. Buca Cezaevi sivildi, yöneticilerini ve bana işkence yapanları hatırlamıyorum. Ancak sorulduğunda tespit edilebilir. Şirinyer Askeri Cezaevine 4 yıl kaldım. Orada da yöneticileri ve bana işkence yapanları hatırlamıyorum. Ancak sorulduğunda tespit edilebilir.

Ben Şirinyer'den sonra 1987 yılının Mayıs ayında Ankara Mamak Cezaevine geldim. Burada 1989 yılına kadar kaldım. Ben geldiğimde Mamak Cezaevinin en iyi dönemi olduğu söyleniyordu. Cezaevine girdiğimde bana ismimi sordular. Ben Mustafa Kahya deyince benim enseme bir jop indirdiler. Yere düştüm, kalktım, tekrar sordular. İsmin ne dediler, ben de Mustafa Kahya deyince, burada sana soru sorduğumuzda emret komutanım diyeceksin dediler. Cezaevine koğuşlarda kalıyordu. Günde 3 defa sayım alınıyordu. 15 dakika da havalandırmaya çıkıyorduk. Havalandırma süresinde bize dayakla hareketler yaptırıyorlardı. Sayım sırasında ise Atatürk'ün Gençliğe Hitabesini ve İstiklal Marşı'nı okutturuyorlardı. Okumayan ya da sesi az çıkan dayak yiyordu. Ben bunların işkence yöntemi olarak karşı çıktığım için çok defa dayak yiyordum. Bana koğuş kıdemlisi olduğumu söylediler. Görevli askerler gelip bana lan şunu yap, lan bunu yap diye hitab ediyorlardı. Tepki gösterdiğim için beni o dönem Aslan Kafesi olarak geçen yere götürdüler, orada İç güvenlik Komutanı benim yanımdaki askerlere bu ismini bilmiyor muymuş, ismini öğretin dedi. Bana ismimi sordular, ben de Mustafa Kahya deyince beni yere yıkıncaya kadar dövdüler, kaldırdıklarında senin adın Lan, Mustafa Kahya değil dediler. Ben de Mustafa Kahya dediğim için bu dayak olayı sürekli tekrarlandı. Burada 3 gün işkence gördüm.

Mamak Cezaevinde görevli bulunan Albay Raci Tetik Cezaevi Müdürü idi. A Blok İç Emniyet Amiri Binbaşı idi. Bunu ve diğer kişilerin isimlerin bilemiyorum. Ben dilekçemde de belirttiğim gibi darbeyi yapan kişilerden ve bana işkence yapan ifademde belirttiğim görevlilerden şikayetçiyim.

Şirinyer, Buca ve Mamak'taki bana yapılan işkencelere aynı şekilde cezaevinde bulunan Hüseyin Aktaş, Süleyman Selen isimli kişiler tanıktır. Ayrıca tespit edeceğim diğer tanıkları da bildireceğim".

Müşteki Yılmaz KIZILIRMAK (2011/864 Sor. , 22/11/2011 tarihli beyanı aynen): "Ben 12 Eylül 1980 öncesi DİSK'e bağlı DEV MADEN-SEN isimli sendikada personel olarak çalışıyordum. 10 Eylül 1980 tarihinde Genel Başkanımız Müslüm Şahin ile birlikte beni gözaltına aldılar. Önce Ankara Bahçelievler Merkez Komutanlığına götürüldüm. Oradan Ankara Emniyet Müdürlüğüne götürüldüm. Burada Sendikalar Bürosu benim ifademi aldı. Daha sonra Sıkıyönetim

Askeri Savcılığına çıkarıldım. Mahkemece tutuklandım. Tutuklanmamın ardından 11 Eylül 1980 günü Mamak Askeri Cezaevine sevk edildim. Orada cezaevlerine gelenlerin konulduğu "Kafes" denilen yere götürüldüm. Saat 15:00'ten 24'e kadar kafes denilen yerde askerler tarafından sürekli dayak yedik. Kafesin delikleri genişti. Oradan copla bize vuruyorlardı. Saat 24 olduğunda beni B Blok 10. Koğuşa koydular. Saat 04:00 sıralarında askerler gelerek kapılarımıza vurup, "O... Çocukları kalkın, sizi bundan sonra yaşatmayacağız" diye küfür ve tehditlerle uyandırdılar. Koğuşlarda ranzalardan inip ayakta bekledik. Sonra havalandırmaya çıkarıp, havalandırmada o gün akşama kadar dayak faslı devam etti. Daha sonraki zaman içerisinde de aynı şekilde dayak atarak işkencelere devam ettiler. Bir grup asker koğuşa gelip, bize dayak atıyor, daha sonra da "Sendikacı nerede" diyerek beni soruyor, ben ortaya çıktıktan sonra tekrar dayak yiyordum. C-5 Blokta tutukluların emniyete götürülmeden önce sorgulandıkları bir işkence merkezi vardı. Ben oraya 5 kez ayrı ayrı tarihlerde götürüldüm. Her defasında bana elektrik verdiler, ayrı tarihlerde götürüldüm. Her defasında bana elektrik verdiler, kaba dayak attılar, tazyikli soğuk su tutuyorlardı. Bize DİSK'in yasadışı bir örgüt olduğunu, gençleri zehirlediğini söyleyerek, sendika yöneticilerin aleyhine ifade vermeye zorluyorlardı. Söz konusu yerde benim cinsel organıma, ayak parmaklarıma elektrik vererek işkence yaptılar. Cezaevinin B Bloğunda 14 tane koğuş vardı. O koğuşlardan 1 tanesinin banyosu vardı. O banyoyu da işkence yeri olarak kullanıyorlardı. Oraya 2 günde bir tüm koğuşları sırayla götürüyorlardı. Koğuşlardan çıkarırken bizi tek sıra haline sokup, ellerimiz ensemizde, askerler iki taraflı dayak atarak götürüyorlardı. Burası tüm bloktaki koğuşların temizlik ihtiyaçları için yapılmış bir hamamdı. Buraya götürüldüğümüzde "Soyunun" diyorlardı, soyunduktan sonra yıkanmak için kullanılan hamam taşlarının başlarına oturtuyorlardı. Önce soğuk ya da sıcak su verip, üzerimize döktürüyorlardı. Sonra ilk verdikleri suyun tersi olan sıcak ya da soğuk suyu açtırıp, bir sıcak bir soğuk suyu üzerimize döktürüyorlardı. Ağırdan alanları "Daha hızlı" diyerek ve coplayarak dövüyorlardı. Bu işkence yaklaşık 4-5 dakika sürüyordu. Arkasından üzerimizdeki sabun yıkanmadan bizi kaldırıyorlardı, çıplak vaziyette elbiselerimizi giyemeden tekrar sıraya koyarak, dayak atarak koğuşlara götürüyorlardı. Bu şekilde banyo işkencesine yaklaşık 6 ay boyunca 2 güne bir maruz. Kaldım.

Koğuşlara zannımca Kara Kuvvetleri Komutanlığınca yazılmış Atatürk İlke ve İnkılapları isimli bir kitap getirip, yüksek fiyata herkese sattılar. Bu kitaptan dersler verip, soru soruyorlar, bilemeyenleri dövüyorlardı. Karavanaya yemek almaya gidenlere bu kitaptan sorular sorup, bilmedikleri takdirde yere yatırıp dövüyorlardı. Benim ezberim iyi olduğu için bu konuda fazla dayak yemedim.

Ayrıca ailelerimizden gelen paraları istediğimiz gibi kullanamıyorduk. Bu paralardan kendilerinin istediği miktar kadar az az veriyorlardı. Örneğin, sigara, süt ve yoğurt almak istesek, istediğimiz kadar alamıyor, cezaevi yönetiminin öngördüğü kadar bize veriliyordu. Bu şekilde de manevi olarak işkenceye maruz kalıyorduk.

Emniyet sorgularında istenen ifadeyi vermeyen kişileri daha ağır suçluların bulunduğu A Bloktaki hücrelere koyuyorlar, orada ailelerimizin çoğu zaman ziyaretlerimize gelmelerini istemiyorduk. Çünkü yaklaşık 4 dakika kadar bir görüşme hakkı veriliyordu. Görüşme için getirilip götürülürken de hem dayak hem de hakaretlere uğruyorduk. Ailelerimize de hakaret ediyorlardı. Duruşmaya giderken de hem araçlara götürülürken hem de araçların içerisinde de dayak atıyorlardı. 12 Eylül'de cezaevlerinde görev yapan askerlerin özel olarak seçilip, özel eğitim aldıklarını düşünüyorum. Çünkü sıradan askerlerin daha doğrusu halkın içinden çıkmış köylü, işçi çocuklarının bu şekilde işkence yapabileceklerini düşünmüyorum. Bunların kullandıkları yöntemlerin, konuşmalarındaki jargonların birbirinin aynı olması, kalıp cümleler olması özel olarak eğitilip, cezaevlerinde işkenceci olarak görevlendirildiklerini ortaya koymaktadır.

Mahkemelerde duruşma salonunda bizi getirip götüren askerler bize müdahale ediyor, yeri geldiğinde dayak atıyor, bizi susturup, konuşturmuyor, yere bakmamızı istiyor, sanki o zamanki Sıkıyönetim Mahkemelerindeki Hakim ve Savcılar bir bütünün parçası gibi davranmaktaydılar. Ben Mamak Cezaevinde yaklaşık 1 yıl tutuklu kaldım, daha sonra da beraat ettim. Mamak Cezaevinden bu yana geceleri sürekli kabus görüyorum. Arkamdan birileri geliyor, yakında tedavi için başvurmayı düşünüyorum.

O zaman Mamak Cezaevinde işkence edenleri tam olarak hatırlayamıyorum. Ancak Cezaevini yöneten Albay Raci Tetik idi ve onun emri, talimatı altında diğer askerler ve görevliler işkenceye iştirak etmişlerdir. Darbeyi yapan başta Kenan Evren olmak üzere diğer askerler ve görevlilerden, işkenceyi yapan kişilerden şikayetçiyim dedi."

Müşteki Yener TURAN (2011/857 Sor., 15/11/2011 tarihli beyanı aynen): "Ben 12 Eylül askeri darbesinden sonra Kasım 1980 tarihinde Artvin Şavşat Lisesinde okurken gözaltına alındım. 1 hafta Şavşat Bölge Okulu olarak yapılan inşaatın gözaltı yeri olarak düzenlenen kısmında kaldım. Gözaltına alınmadan önce Şavşat Cezaevinin yanındaki Jandarma Karakolunda yaklaşık 8 saat kaldım. Üzerime sürekli hortumla soğuk su döktüler, arada da kaba dayak yedim, ayrıca karakolun bahçesinde havuza sokup çıkarıyorlardı. Karakolda bana yapılan

işkencelerden sorumlu Yüzbaşı Mustafa Eken ve Astsubay Bahri Deniz vardı. Erler de vardı ancak bunların isimlerini bilmiyorum. Gözlerim üzerime su dökülürken ve dayak yerken kapalı idi. Havuza attıklarında açıktı.

Gözaltında kaldığım Bölge Okulu inşaatında hakaret ve küfür edildi. Görevlilerin isimlerini bilmiyorum. Buradan sonra Artvin'deki Öğretmen Okulunun tutuk evi haline getirilen kısmına götürdüler. Yaklaşık 2 hafta orada kaldım. Oradaki süre içerisinde hakaret, sopa, kaba dayak, gece uykusuz bırakmak, soğuk havalarda at yürüyüşü, eşek yürüyüşü denilen garip eğitimler şeklinde muameleler gördüm. Burada da görevli Binbaşı Ahmet SELEK vardı. Bir yüzbaşı vardı ama ismini hatırlamıyorum.

21 gün gözaltında kaldıktan sonra serbest bırakıldım. Sürmene Lisesine eğitimime devam ettim. 1981 yılı Temmuz ayında 9. Kolordu Sıkıyönetim Mahkemesi hakkımda tutuklama çıkarmış, tutuklandım. 9 ay Erzurum 3 nolu cezaevi ve 1 nolu cezaevinde tutuklu kaldım. Bu cezaevlerinde her gün sopa yedik. Yemek konusunda sıkıntımız vardı, uygunsuz ve pis yemek yedirdiler. Yemeğin içerisinde örneğin bir kıl yumağı ya da bir farenin kuyruğu çıkıyordu. Hakaret, küfür, tehdit tarzı muameleler oluyordu. Bu cezaevlerinde sorumlu olarak bir yüzbaşı vardı, cezaevi müdürü idi. Hatta kendisine karateci yüzbaşı diyorlardı. Kendisi karate yaparak bizi dövüyordu.

Dilekçemde belirttiğim ve ifademde belirttiğim kişilerden şikâyetçiyim, cezalandırılmasını isterim dedi."

Müşteki Reşat KESKİN (2011/860 Sor. , 22/11/2011 tarihli beyanı aynen): "Ben 12 Eylül 1980 öncesi o zamanki siyasi ve ideolojik gruplaşmalar nedeniyle kurmuş olduğumuz ve yasal olan DİYARBAKIR DEVRİMCİ GENÇLİK DERNEĞİ'nin kurucularındandım. Darbe yapıldıktan sonra yasal olmasına rağmen derneğimizi gizli örgüt kapsamına sokarak, örgüt yöneticisi olarak beni Diyarbakır'da gözaltına aldılar. Darbe öncesi Dicle Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü öğrencisiydim. Darbeden 2-3 gün sonra gözaltına alınarak Diyarbakır Emniyetindeki 1. Şubeye götürüldüm. Orada 1 gün gözaltında kaldıktan sonra ertesi gün bizi Diyarbakır Askeri Savcılığının binasının bulunduğu yere götürdüler. Orada minibüsten indirdiler, gözlerimiz açıktı. Orada dosyamıza savcının baktığını söylediler. Ancak bizim herhangi bir şekilde ifademizi Savcılıkta alınmadı. Ancak 1. Şubede gözaltına alındığım gün alınmıştı. Orada ağır bir işkence görmedim. Ancak polisin sorduklarına bilmiyorum diye sürekli cevap vermem üzerine, polis bir sopayla omzuma vurdu, bunun ifadesini bu şekilde yazın, nasıl olsa daha sonra bülbül gibi konuştururuz diye söylemişti.

Askeri Savcılığın bahçesinde bulunduğumuz sırada, Savcılık binasına yaklaşık 100 metre mesafede bulunan, taş duvarlı, tek katlı bir bina vardı. Orada bulunduğum sırada bu binadan bir polis çıktı, Savcılık binasına girdi, oradan da çıkarak bizim bulunduğumuz yere gelerek, bizim başımızdaki polislerle konuştu. Bu polis sivil giyimli, üzerinde alt kısmında mavi kot pantolon ve çizgili bir spor ayakkabı, üst kısmını dikkatimi çekmemişti. Savcılığın bahçesinde bekletildikten sonra bizi tekrar minibüse bindirdiler, gözümüzü bağladılar, minibüse 5-6 kişi bindirilmiştik, toplam 13—14 kişi vardı, geri kalan Savcılığın bahçesinde kalmıştı. Bizi gözümüz bağlı olarak minibüse bindirdikten sonra tahmin ediyorum, Askeriyenin içerisinde gezdirdiler. Sonra belli bir yerde minibüsten indirdiler, gözümüz bağlı olarak yaya yürüttüler. Yaya yürürken bizim dağlık taşlık yerlerde yürüdüğümüz izlenimini vermek için başınızı eğin, taşa değmesin, şu köprünün altından geçeceksiniz şeklinde sözler söylüyorlardı. En son yaya olarak bir binaya sokulduk. Orada gözaltında yaklaşık 33 gün kaldım. Kaldığım süre içerisinde 3-4 kez falaka dayağı yedim. En az 7-8 kez vücuduma elektrik verilerek işkence yapıldı. Elektrik işkencesi yapılırken sandalyeye oturtularak ellerim arkadan bağlı şekilde bulundurulurken arkamdaki polisin sorduğu sorulara istediği cevabı vermeyince el ve ayaklarıma bağlı olan elektriğe arkamdan nasıl olduğunu bilmediğim şekilde akım vererek elektrik işkencesine maruz bırakılıyordum. Başka bir elektrik verme yöntemi ise çıplak vaziyette Filistin Askısı denilen bir kalasla asılarak vücudumun çeşitli yerlerine, cinsel organıma, diş ve kulağıma elektrik veriliyordu. Bu şekilde elektrik işkencesine 2 ya da 3 kez maruz kalmışımdır. Bunun dışında koşturarak duvara kafamızı vurdurma, üzerimize kum torbası sallayarak çarptırma, günlerce ayakta uykusuz bekletme şeklinde oluyordu. İşkence odalarında genellikle işkence yapılıyordu. Burada yukarıda anlatmış olduğum ilk gözaltında kaldıktan sonra Askeri Savcılığın bahçesinde mavi kot pantolonlu ve çizgili spor ayakkabılı polisin ayak kısmını ve pantolonunun alt kısmını gözbağımın alt kısmından gördüm. O zaman buranın Askeri Savcılığın bahçesinde tarif ettiğim tek katlı bina olduğu kanaatine vardım. Burada gözüm sürekli bağlı olduğu için işkence yapan kişileri hiç görmedim. Bulunduğumuz yerde işkence sürekli devam ediyordu. Yapılan işkencelerden dolayı sürekli bağırma, çağırma sesleri duyuluyordu. Burada 33 gün kaldıktan sonra Askeri Savcılığa çıkarıldım. Askeri Savcı ifademizi alarak Mahkemeye sevk etti.

Mahkemenin tutuklama kararı vermesinden sonra beni Diyarbakır 5 Nolu Askeri Cezaevine gönderdiler. Cezaevinde ilk 2-3 ay bir sıkıntımız olmadı. Yemekler güzeldi. Kitap okuma imkanlarımız vardı. Fazla bir sıkıntı çekmedik. Ancak bu süre sonunda cezaevine İç Güvenlik Amiri olarak atanan Yüzbaşı Esat Oktay

YILDIRAN atandıktan sonra kötü uygulamalar başladı. İlk önce yemeklerde zorla dua yaptırılmak istendi. Önce duaları yapmamak için direndik, çünkü bunu yaptığımız takdirde arkada istemediğimiz başka şeyler de yaptıracaklardı. Zorla yaptırılmasına karşılık cezaevinde tutukluların büyük bir bölümü açlık grevine başladı. Zamanla açlık grevinden bazı koğuşlar vazgeçtiler. Çünkü açlık grevinden vazgeçip dua etmeyi kabul eden koğuşlara yemek veriliyordu. 8-9 gün bizim koğuş olarak açlık grevine devam ettik. Sonra biz de grevden vazgeçtik. Arkadan işkence uygulamaları başladı. Spor faaliyetlerini işkenceye çevirmişlerdi. Spor için havalandırma ya da koğuşlarda bulunduğumuz sıralarda zorla İstiklal Marşı'nı, Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'ni söylettirip, ezberlettiriyorlardı. Atatürk'ün hayatı ile ilgili bir kitap vardı. Bu kitabı nokta, virgül ezberlememizi istiyorlardı. Bir kelime hata olduğu zaman dayak ve işkence nedeni idi. Havalandırmaya çıkarıldığımız zamanlarda bir kişi hata yaptığı zaman havalandırmanın ortasında mazgalı kaldırtıp, kafasını oraya, lağımın içine sokturup, arkadan da bir tekme vurdurarak, bu kişinin beline kadar lağıma batmasını sağlıyorlardı. Koğuşa dönüldüğünde banyo yapacak herhangi bir suyumuz yoktu. Banyo yapmak için su verilmiyordu. Sadece günlük kişi başı 1 çay bardağı su düşüyordu. Onu da ancak içmek için kullanıyorduk. 3-4 kez ben de bu şekilde lağıma batırılma işkencesine maruz kaldım. Ancak cezaevinde kalıp da bu şekilde işkencelere maruz kalmayan kimse yoktur. Günlük arkadaşlar arasında konuşurken o gün 50'den aşağı sopa yemişsek kendimizi şanlı görüyorduk.

Bunların dışında banyoya gidip gelirken mutlaka dayak oluyordu. Görüşümüze akrabalarımızın gelmesini istemiyorduk. Çünkü 2-3 saniye bir süre veriliyordu. Yakınımıza nasılsın deyip cevap alamadan düdük çalınıyor, sopa yememek için tekrar içeriye kaçmak zorunda kalıyorduk. Dolayısıyla bu durumu ailemizin görmesini istemiyorduk. Koğuş yaşamı ve cezaevi içerisinde oturmak, kalkmak, gülmek, konuşmak suç sayılıyordu. Bu işkenceler bahsettiğim gibi cezaevinde ilk 2.5-3 ay hariç, kalmış olduğum 2.5 yıl boyunca devam etti. 2.5 yıl sonra tahliye oldum. Diyarbakır 5 nolu cezaevinde kaldığım süre içerisinde uğradığım işkencelerden dolayı sorumlu olanlardan İç Güvenlik Amiri Esat Oktay YILDIRAN daha sonra öldü. Yine 7. Kolordu Komutanı ve Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanı Kemal YAMAK da öldü. İşkence yapan gardiyanlar, askerler ve sorumlu olan diğer kişilerden ve darbeyi yapan Kenan EVREN ve diğer Komutanlardan ve Adalet Bakanından şikayetçiyim dedi."

Müşteki Metin TERZİ (2011/861 Sor. , 14/11/2011 tarihli beyanı aynen): "Ben 1980 askeri darbesinden sonra 25/01/1981 tarihinde gözaltına alındım. Diyarbakır'da 1 nolu şube siyasi suçlara bakıyordu. Oraya götürüldüm. Gözlerim

bağlı olarak götürülmüştüm. 2 ay boyunca gözaltında kaldım. Gözaltında iken gözlerim hiç açılmadı. Benim hakkımda Devrimci-yol örgütü üyeliğinden soruşturma yapıyorlardı. Benim örgütle bağlantımı ortaya çıkarmaya çalışıyorlardı. Gözaltında kaldığım süre içerisinde sürekli falaka dayağı, jopla dövme, Filistin askısına asılarak uzuvlarıma elektrik verilmesi şeklinde işkenceler devam etti. İşkence bittiğinde dinlenmememiz için oturmamıza izin verilmiyordu. Bayılana kadar bu işkenceler devam ediyordu. 2 aydan sonra Savcılığa çıkarıldım. İfadem alındı. Mahkemece tutuklandım. Yine Diyarbakır 5 nolu cezaevine konuldum. Girişte bütün gelenlere uygulandığı gibi bir hoş geldin dayağı attılar. Cezaevi sürecinde bizi hücrelere koydular. Hücrelerden televizyonlu olanı mı yoksa banyolu olanı mı tercih edersiniz diye soruyorlardı. Televizyonludan kasıt üst kattaki hücrelerin camı kırıktı. Ondan bahsediyorlardı. Banyolu hücreler ise alt kattaki içerisi lağım dolu olan hücrelerdi.

İlk gittiğimde cezaevinde hücrelerde 20 gün kaldım. Cezaevinde işkence yapmak için mutlaka bir neden bulup bizi dövüyorlardı. Banyoya gittiğimizde sürünerek tekrar koğuşa gitmemizi istiyorlar, üzerimizi de değiştirtmiyorlardı.

Koğuşumuz küçük bir koğuştu, daha doğrusu daha önce işyeri olarak planlanmış ancak tutuklu sayısı fazla olunca koğuşa çevrilen bir yerdi. 173 kişi bu koğuşta kalıyorduk, normalde 50 kişinin birlikte kalamayacağı bir yerdi. Pencereleri hiç açtırmıyorlardı.

Bir defasında cezaevinin havalandırmasında buz üzerinde bizi koşturdular, buz yumuşadıktan sonra kırdırdılar, daha sonra da kırılan sulu buzun üzerinde süründürdüler. Sonra da o elbiselerle ıslak ve çamurlu vaziyette akşama kadar bulundurdular.

Bu uygulamalar nedeniyle bir Ahmet amca dediğimiz 70 yaşındaki kişi rahatsızlandı, apar topar mahkemeye çıkarıp tahliye ettiler. İşkenceler fasılasız olarak her gün devam ediyordu. Cezaevinde bize işkence yapanlar ve dayak atanlar genel olarak askerler emirle bu işleri yapıyorlardı. Cezaevinde gözlerimiz açık vaziyette idi. Askerlerden işkence için uyum sağlayamayan kişileri ayırıp geri gönderiyorlardı. İşkenceye uyum sağlayan kişilere görev yaptırıyorlardı.

Hatta bir defasında bir askerin gece bizi dövmek için iki defa nöbete kalkıp uykusundan uyandığını belirterek bize kızıp bu nedenle bize dayak attığını da hatırlıyorum.

Bir defasında havalandırmada hepimizi toplayıp yoğun bir şekilde dayak attılar. Bu dayak neticesinde 2 arkadaşımız felç oldu, 2 kişi de akli dengesini kaybetmişlerdi. Akli dengesini bozulanlardan bir tanesinin ismi Sabahattin idi. Diğerlerini

hatırlamıyorum. Daha sonra bildirebilirim. Ben cezaevinde yaklaşık 5 yıl 3 ay kadar kaldım. Tutuklu olarak kaldım, sonunda da beraat ettim. Bahsettiğim şekilde işkenceler 1984 yılının Haziran ayına kadar devam etti. Ondan sonra kaba dayak bitmişti, ancak 8 ay havalandırmaya çıkmadığımız oldu.

1984 yılının Ocak ayında cezaevinde işkenceleri ve uygulamaları protesto etmek amacıyla açlık orucu uygulaması başlattık. Bu dönemde Diyarbakır cezaevinde Cemal ARAT ve Orhan KESKİN açlık grevinde öldü. 2 kişi baskılara dayanamayarak kendini astı. Bunlardan birinin adı Remzi AYTÜRK, diğerini hatırlamıyorum. Bir kişi de kaba dayaktan öldü, bu kişi ise Necmettin BOYÜKKAYA' dır.

Bizim tespit edebildiğimiz Diyarbakır Cezaevinde ihtilalden itibaren 1984 Nisan'ına kadar olan süreçte 54 kişi hayatını kaybetti. Dışarıda ve diğer yerlerde ölenlerin sayısını bilmiyoruz.

Gözaltında bulunduğum sürede gözüm bağlı olduğu için bana kimlerin işkence yaptığını bilmiyorum. Diyarbakır Cezaevinde ise İç güvenlik Amiri Esat Oktay YILDIRAN ve Cezaevi müdürü olan binbaşının ise ismini hatırlamıyorum. O dönem cezaevinde ve gözaltında bana işkence eden bunun için emir veren kişilerden şikayetçiyim.

Ben tanık olarak cezaevinde işkence döneminde benimle birlikte kalan Fikret DENİZ, İsmail NAKİPOĞLU, Ali DEMİRAK ve tespit edeceğim diğer tanıklarımı bildireceğim dedi. Devamla gözaltında kaldığım sürede gözümün sürekli bağlı olması nedeniyle burnumun üzerinde halen iz vardır. Parmak aralarımda da mermi konularak parmaklarımın sıkıştırılması nedeniyle iz kalmıştır.

12 Eylül dönemindeki soruşturmalarda cezaevinde yaklaşık 150'den fazla kişi diğer insanlar aleyhine ifade vererek itirafçı olmaya zorlanmışlardır. Bu kişilere de aynı işkence yöntemleri uygulanmıştır."

Müşteki Cumhur YAVUZ (2011/858 Sor. , 15/11/2011 tarihli beyanı aynen): "Ben dilekçemde ayrıntılı olarak bana yapılan işkenceleri belirttim. Gözaltında bulunduğum yerlerde gözlerim bağlı idi. Fatsa'da gözaltında bana işkence yapan kişilerden bir tanesinin Başkomiser Mustafa YAYLA olduğunu bana bir yer gösterme yaptırdıkları sırada gözlerimi açtıklarında "Yer burası" diye söyleyen kişinin daha önce bana işkence yapan kişi olduğunu, daha önceki sesinden tanıyarak tespit ettim. Diğer polis memurları Tuncer MEKİK, Yemen TÜRKAN, Ali AY'ı ise daha sonra yazılan Fatsa Gerçeği isimli kitapta Mustafa YAYLA'nın ekiplerinde bu polislerin isminin geçtiği için bu polisleri de teşhis ettim. Ünye Karakoluna gözüm açık götürüldüğüm için işkenceyi yapan Başçavuş Ramazan

KARTLAK ve emrinde görev yapan askerleri teşhis ettim. Askerlerin isimlerini bilmiyorum. Ankara Mamak Cezaevinde bize işkence yaptıran Cezaevi Müdürü Albay Raci TETİK, diğer isimlerini hatırlamıyorum. Aydın Cezaevine gönderildiğimizde maruz kaldığım işkenceleri anlattım. Orada çıplak olarak yediğim dayaktan yumurtalığımın bir tanesi ezilmişti. Ayrıca bacağım da 1 yıl bükemedim. İşkence yapan diğer kişilerin adlarını bilmiyorum. İlgili cezaevlerinde o tarihte görevli olanlar tespit edilebilir. Ben 02/12/1980 tarihinde gözaltına alındım. Gözaltında Ünye ili Erenyurt beldesinde karakol haline getirilen Merkez İlköğretim Okulunda yaklaşık 14 gün kaldım. Sonra toplama kampına dönüştürülmüş Fatsa Et Balık Kurumuna götürüldüm. Orada ilk sorgum 11 gün sürdü. Fatsa'dan sonra Ünye'ye götürüldüm. Orada 2 gün kaldım. Ünye'den sonra Perşembe Eğitim Enstitüsüne götürüldüm. Orada tahminime göre 14 gün kaldım. Oradan da Ordu Efilli Cezaevinde Müşahede Koğuşuna gittim. Orada tutuklandım. 1981 yılı tahminime göre Mayıs ayında Amasya Cezaevine sevk edildim. Amasya'da 1982 yılına kadar kaldım. 1982 Ocak ya da Şubat ayında Mamak Cezaevine gönderildim. 1 ay sonra tekrar Amasya Cezaevine gittim. 1983 yılında Haziran ayında tekrar Mamak Cezaevine getirildim. 1988 yılına kadar Mamak Cezaevinde kaldım. Oradan Eskişehir E Tipi Cezaevine sevk edildim. Burada 1 yıl kaldım. Ondan sonra da Aydın E Tipi Cezaevine sevk edildim. Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi bana idam cezası vermişti. 1991 yılında çıkarılan Şartlı Tahliye Yasasından Aydın Cezaevinden tahliye oldum.

Dilekçemde belirttiğim ve ifademde belirttiğim kişilerden ve tespit edilecek kişilerden şikayetçiyim, cezalandırılmasını istiyorum."

Müşteki Osman BAŞER (2011/1290 Sor. , 09/12/2011 tarihli beyanı aynen): "Ben 12 Eylül askeri darbesi olduğu sırada Ankara Abidinpaşa Kartal Tepe'de bulunan Abidinpaşa Endüstri Meslek lisesinde öğrenciydim. Askeri darbe yapıldıktan sonra 8 gün sonra bir gece vakti benim evime başlarında Baş komiser POL-DER'li Zeki KAMAN olan asker ve polislerden oluşan grup gelerek beni gözaltına alıp 4. Kolordu Komutanlığı 28. Mekanize Piyade Tümeni içerisinde bulunan C-5 isimli bloka götürdüler. Orada bana polis Osman BAKIR'ı kim öldürdü diye sordular. Ben ilgim olmadığını söyledim. Ancak bana işkenceye başladılar. Yaklaşık 1 hafta 10 gün boyunca işkence ettiler. Bu süre zarfında beni Filistin askısı denilen askıya aldılar. Falakaya yatırdılar. Çırılçıplak soyup cinsel organıma, dilime, parmaklarıma ve vücudum çeşitli yerlerine elektrik verdiler. Çırılçıplak vaziyette iken bizi ıslatıp, günlerce çıplak vaziyette aç, susuz o şekilde bekletiyorlardı. Soğuktan tir tir titriyorduk. Bu işkenceler yapıldığı sırada Erzurum'dan Ömer Haluk PİRİMOĞLU isimli şu an işadamı olan kişi de getirilmişti.

Aynı işkenceleri o da görmüştür. Bu 1 hafta on günlük süre içerisinde Emine PEKGÖZ isimli emekli hemşireyi tanık olarak getirip, beni teşhis ettirdiler. Emine PEKGÖZ beni göstererek 'Polis Osman BAKIR'ı vuran kişi bu' diye söyledi. Daha sonra mahkemede de Emine PEKGÖZ aynı şekilde tanıklıkta bulundu.

Bu tanıklıktan sonra işkencelere dayanamayarak ben Osman BAKIR'ı vurduğumu söyledim. Bana bunun üzerine 'Kim emir verdi' diye sordular. Emri sana Ankara Ülkü Ocaklarında yönetici olan Cabbar KANAT mı verdi. Yoksa Ankara Ülkü Ocakları Başkanı Ali UZUNIRMAK mı verdi diye sordular. Ben işkenceden dolayı bu kişilerin bana talimat verdiğini söyleyerek hayali bir senaryo uydurdum. Ancak senaryo gerçeğe uymuyordu.

Bu suçlama dışında benim oturduğum mahallede meydana gelen ve şu an hatırladığım Salim KABAK'ın evinin bombalanması, Mehmet PATIR'ın evinin bombalanması, Hüseyin isimli kişinin evinin bombalanması, Sabri YİĞİT'in öldürülmesi, bunun dışında da hatırladığım çeşitli kurşunlama vs. suç olaylarını benden sorup, bilgi almak istiyorlardı. Bunların faillerini kim olduğunu söylemem için bana işkence yapıyorlar, bunları benim yaptığımı, bu nedenle kabul etmemi istiyorlardı. Yapılan ve devam eden yukarıda anlattığım işkenceler nedeniyle bu suçları da üzerime almak zorunda kaldım.

Gözaltı süreci devam ederken bizi ara sıra Mamak Askeri Cezaevinde bulunan B Bloktaki koğuşlara götürüyorlardı. Orada da her gün en az 100 sopa yiyorduk. Sopa atarken cop kullanıyorlardı. Sabah akşam alınan sayım için dışarı çıktığımızda koşarak çıkıyorduk. Sağlı sollu askerler dizilmiş vaziyette hepsi bizi copluyorlardı. Biz de en az dayak yemek için daha hızlı koşmak zorunda kalıyorduk. Bunun dışında günlük 3 öğün yemek almaya gittiğimizde, havalandırmaya çıktığımızda, ziyaretçimiz geldiğinde, dayak yiyorduk. Bu faaliyetler sırasında, Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi, Onuncu Yıl Nutku, İstiklal Marşı'nın belli bir kıtasını söylememizi istiyorlardı. Söyleyemediğimiz ya da ezbere okuduğumuz halde yanlış okudun diyerek dayak atıyorlardı. Bu dayaklardan sürekli yedim. Bizi banyoya götürüp çırılçıplak halde sopa atıyorlardı. Bu banyodaki sopalardan dolayı Mamak Askeri Cezaevinde benim gözümün önünde Bekir BAĞ ve Hasan ALEMLİOĞLU öldü. Tutulan tutanaklarda bunların kendilerini asarak öldükleri belirtildi. Oysa kaldığımız cezaevinde bir mahkumun kendisini asabileceği hiçbir kısım yoktu.

Soruşturma işlemlerinin yapıldığı gözaltı olarak kullanılan yerde dosyalarımız gündeme geldikçe tekrar cezaevinden alınıp, gözaltında bulunduğum yere götürülerek tekrar sorgulanıyorduk. Bu sorgulamalar sırasında da yukarıda

bahsettiğim dayak, falaka, elektrik verme, Filistin askısında bekletme, üzerime su sıkılarak çıplak olarak bekletme şeklinde işkenceler görüyordum. Ben MHP ve Ülkücü kuruluşlar davasında 223. sanık olarak yargılandım.

Cezaevinde ya da gözaltında işkenceden geçirildikten sonra bizi revire götürüp, bir ağrı kesici vererek geri gönderiyorlardı. Üstüm başım gördüğüm işkencelerden dolayı kan olduğunda ailelerimizden temiz elbise isteyerek, temiz elbiseleri verip kanlı elbiseleri alıyorlardı. Bir defasında benim kanlanmış olan elbiselerimi Ankara İl Emniyet Müdürlüğünde bekçi olan ve aynı zamanda komşum olan Necati ŞİMŞEK benim temiz elbiselerimi alıp, kanlı elbiselerimi almıştı.

Ben Askeri Sıkıyönetim Mahkemesinde MHP ve Ülkücü kuruluşlar davası açılana kadar hem bahsettiğim cezaevinde hem de gözaltında kaldım. Bu süreler boyunca sürekli bahsettiğim işkencelere maruz kaldım. Bu işkenceler nedeniyle bir defasında tüm vücudum mosmor olmuştu. Dışkapı Askeri Mevki Hastanesine kaldırıldım. Orada 45 gün yattım. Sorgulamayı yapanlar benim ölmemi bekliyorlardı. Ancak iyileştim. O dönemde Mevki Hastanesi tabiplerinden Binbaşı Tabip Selim KAPTANOĞLU ve Tabip Albay Mehmet ÜNLÜ benim yattığıma ve durumuma şahittir. Ancak kendileri bana işkence raporu veremeyeceklerini söylediler. Bunların dinlenmesini isterim.

Ben mahkemeye çıkınca polis memuru Osman BAKIR'ın öldürülmesi ile ilgili olay günü hava durumunun nasıl olduğunun tespit edilerek, olay yerinde uygulama keşif yapılmasını istedim. Mahkeme talebimi kabul etti. Yapılan keşifte görevlendirilen Bilirkişi havanın sisli olması nedeniyle tanık Emine PEKGÖZ'ün bulunduğu yerden benim bulunduğum yeri net olarak göremeyeceğini siluet şeklinde görebileceğini söyleyerek, bu kişinin tanıklıktan düşürülmesini istedi. Ayrıca Özgür ŞAHİN ve Ayşe GÜDEK isimli DEV-YOL sanıklarda öldürülen polisin beylik tabancası ve kafasına isabet eden mermi çekirdeğine uygun tabanca yakalanması, onların da olayı kabul etmesi ve sonucunda da o dava dosyasının istenerek incelenmesi neticesinde ben yapılan yargılamada polis memuru Osman BAKIR'ın öldürülmesi olayından delil yetersizliği nedeniyle beraat ettim. Benim Osman BAKIR davasında verdiğim ifadeler o tarihte Yeni Düşünce Dergisinde yer almıştı. Bunu da dilekçe ekimde sundum.

Benim yukarıda belirttiğim Osman BAKIR olayı dışındaki diğer olaylarla ilgili de işkence yaparak benim bir kısım silah ve mermileri teslim ettiğime dair ifade ve tutanak imzalatmışlardı. Bu ifade ve tutanakları Savcılığa intikal ettiğinde ifadem sırasında Cumhuriyet Savcıları Nurettin SOYER, Fahrettin DEMİRAL, Orhan YALÇINKAYA ve Erkan BAŞER'e bana işkence yapıldığını, bu ifade ve

tutanakların işkenceyle imzalatıldığını söyledimse de beni dinlemediler ve ifademi dahi zapta geçmeden götürün dediler.

Ben yapılan yargılamalar ve işkence ile imzalatılan ifadelerimde suçlamaları kabul etmem nedeniyle 36 yıl ağır hapis cezasına mahkum oldum. Ankara Mamak Askeri Cezaevinde 7 yıl, Eskişehir Özel Tip Cezaevinde 2 yıl, Bursa Özel Tip Cezaevinde 2 yıl 11 gün, toplam 11 yıldan fazla cezaevlerinde yattım. 3713 sayılı yasadan yararlanarak tahliye oldum.

Ben yukarıda söylediğim gibi dava açıldıktan sonra da sonuçlanana kadar Mamak Askeri Cezaevinde kaldım.

Mamak Askeri Cezaevinde 1987 yılına kadar kaldım. Bu tarihe kadar cezaevinde sürekli işkence gördüm. Cezaevinde telefon, televizyon, gazete, radyo hiçbir şey yoktu. Günlük olarak sayıma çıkışlarda rutin dayak yiyorduk. Cezaevi Müdürü Albay Raci TETİK cezaevinin bir kulesi vardı, oradan aşağıya bakıyordu, aşağıda mavi bereli askerler bizi yere yatırıp, üzerimizde botla geziyorlardı. Cezaevinde elektrik verme dışında diğer yukarıda anlattığım bütün işkenceleri gördüm. Günlük rutin olarak dayak yiyordum. Mesela; aynasız tıraş olmak zorunda kaldığımız için hafif bir sakal kalsa bundan dolayı dayak yiyordum. Sebepsiz yere de günlük dayak yiyordum. Mesela ziyaretçimiz gelse onların yanına giderken dayak atıyorlardı. Toplu olarak bulunduğumuzda bir arkadaşımız hata yapsa ondan dolayı hepimiz dayak yiyorduk. Dayak yemek için herhangi bir nedene gerek yoktu. Bir şeyi bahane edip, dayak atmanın yolunu buluyorlardı.

Cezaevinde bize işkence yapan kişiler askerlerdi. Bunların başlarında subay ve astsubay bulunuyordu. Bu askerler askere alındıktan sonra acemi birliği eğitimini takiben iç güvenlik adı altında eğitime alınıyor, orada 1980 öncesi asker, polis ne kadar cinayet olayı varsa bunlara anlatılıyordu. Bu eğitimden sonra askerler kendilerine anlatılan olaylardan sonra intikam hissiyle hareket eden insanlara dönüşüyorlardı. Bizleri insan olarak değil de birer cani olarak görüyorlar ve o şekilde acımasızca işkence ediyorlardı. Askerlerin cezaevine gelmeden önce bu şekilde eğitim aldıklarını ben kendilerinden bizzat dinledim. Hatta bu şekilde eğitim alan Bingöl'ün Genç ilçesinden Ali GÜLELİ bu şekilde almış olduğu eğitimi bize anlattığı için tutuklanarak asker koğuşuna konulmuştu, sonra ne olduğunu bilmiyorum.

Cezaevinde gördüğümüz işkenceyi gerçek anlamda anlatabilmek mümkün değildir. Bu işkencelerin mahiyeti ancak yaşanıldığı takdirde anlaşılabilir.

Cezaevindeki şartlar çok kötüydü. Yemeklerden avuç avuç kum çıkıyordu. Yemek içerisinden çorap, askeri bot, fare, palaska, bot altındaki keçe çıktığı oluyordu. Bunlar yemeğin içine atılarak bizlere veriliyordu.

Cezaevinde bahsetmiş olduğum İç Güvenlik Komutanı Albay Raci TETİK en üst yetkili kişiydi. Onun üzerinde bağlı olduğu Tümen Komutanı ve 4. Kolordu komutanı vardı. Cezaevinde Raci TETİK'in altında Yüksel Yüzbaşı, Şuşut Binbaşı ve Yozgatlı Tankçı Binbaşı Ahmet isimli kişiler vardı.

Benim Mamak Cezaevinde kaldığım sürede daha sonra Bakanlık yapan Namık Kemal ZEYBEK, Yaşar OKUYAN, Necati GÜLTEKİN Paşa, Albay Tahsin ÜNAL, Albay Ahmet ER, Kurmay Yarbay Şakir ÖNER de gözaltına alınıp, Mamak Askeri Cezaevinde aynı muameleleri görmüşlerdir. Bu kişiler cezaevinde yaklaşık 15 gün kaldılar, sonra Merkez Komutanlığı içerinde bulunan Dil Okuluna götürüldüler. Taha AKYOL da Mamak Askeri Cezaevine getirilenlerdendi. Taha AKYOL ile Albay Ahmet ER Mamak Askeri Cezaevinde kafese konulduğunda ben de aynı yerdeydim.

Mamak Askeri Cezaevinde Kafes denen yere mahkemeye çıkıp tutuklanan kişiler getiriliyordu. Burası aynen hayvanat bahçelerindeki aslan ve kaplanların konulmuş olduğu demirden bölmeli kafes şeklindeydi. Ortasında bir duvar vardı. İki bölmeden oluşuyordu. Bir tarafa Sağcılar, öbür tarafa Solcular konuluyordu. Burada her şeyi izinle yapmak gerekiyordu. Oturmak, kalkmak, sağa dönmek, sola dönmek, tuvalet ihtiyacı gidermek, her şey izne bağlıydı. Kafesteyken yürüyüş esnasında asker kıt a dur komutu verince durduk. O anda kurşuna dizileceğimizi düşünerek yanımdaki arkadaşa 'kardeş bizi öldürecekler, hakkını helal et' diye söylemem üzerine bunu duydular. Beni kafesten çıkarıp alt katta gaz odası denilen boş bir odaya götürdüler, orada bana 1,5-2 saat cop, tekme, palaska ile dövdüler, sonra tekrar kafese götürüp attılar. Kafeste hata yapan ve cezalandırmak istedikleri kişileri bu şekilde cezalandırıyorlardı. Ben kafes denilen yerde 1 hafta kaldım. Bu kaldığım sürede üzerimdeki elbiselerle üzeri açık olan ortamda kaldım. 1 saatte bir asker nöbet değişimine geliyor, 10-15 dakika yerinde sayma ve yürütme şeklinde talim yaptırıyorlardı. Buranın altı betondu. Isınmak için battaniye yorgan hiçbir şey yoktu.

Mamak Cezaevinde kaldığım sürede 3 defa hücreye atıldım. Bunlardan bir tanesi mahkeme salonunda toplu olarak İstiklal Marşı okumamdan dolayı, bir tanesi cezaevinde cemaatle namaz kıldığımdan dolayı, bir tanesinde de sayım sırasında yavaş ve isteksiz davrandığım iddiasıyla ceza aldım. Bu hücre cezaları birincisi 10 gün, ikincisi 12 gün, sonuncusu da 7 gündür. Konulduğumuz hücreler 70x70

cm ebadında, içerisinde ördek denilen lazımlık dışında hiçbir şey olmayan, dinlenmek için oturma imkanı bulunmayan, dar yerlerdi. Dinlenmek için çömeliyorduk. Ayak uzatma imkanı olmadığı için ağrıyordu. Bazı zamanlarda dinlenebilmek için amuda kalkar gibi ayağımızı yukarı kaldırıp o şekilde kalıyorduk. Hücrede bulunan lazımlığa ihtiyacımızı gideriyorduk. Sayım zamanları bunları döktürüp, yıkatıyorlardı. Hücreye günde 1 defa sadece öğlen saatlerinde yemek veriyorlardı. Hücre cezaları boyunca dışarıya çıkamadım, dışarıya çıktığımda yürüyemiyorduk, kabız oluyorduk, sakalımız da uzamış oluyordu. Bu hücreler askeri ihtilalden sonra yapılmış, halen de duruyor. Gidip gördüm.

12 Eylül darbesinden sonra Abdullah ÇATLI dışarıdayken ASALA terörüne karşı faaliyet göstermek üzere Kenan EVREN'le Bahçelievler sanıklarının ceza almaması ve Alparslan TÜRKEŞ'in tahliye edilmesi karşılığında anlaşmışlardır. Bu Sabah Gazetesinin 7 Haziran 2010 tarihli sayısında yer aldı. Haluk KIRCI'yla bu konuda röportaj yapıldı. Bu röportaj yer almıştır, ayrıca Haluk KIRCI şu an Bolu M Tipi Kapalı Cezaevindedir. Kendisinin bilgisine başvurulabilir.

Dilekçem ekinde yer verdiğim gazete kupüründe de anlaşıldığı üzere Zaman Gazetesi'nin 21 Ekim 1990 tarihli nüshasında Fehmi KORU tarafından Kenan EVREN'in el yazısı notlarına yer verildi. Kenan EVREN notlardan anlaşıldığı kadarıyla aşırıya giden solun karşısına sağı çıkarıldığını, bunun da bir hata olduğunu belirtiyordu. Ben bu yazıyı okuduktan sonra Kenan EVREN'e 9 soru sorarak yazılı olarak gönderdim. Aynı soruları Fehmi KORU'ya da gönderdim. Fehmi KORU bu sorularımı Zaman Gazetesinde yayınladı.

MHP ve Ülkücü Kuruluşlar davasında yargılama yapılırken bizim hakkımızda iddianamede 765 sayılı TCK'nın 149, 168, 146 ve diğer bir kısım maddelerden cezalandırılmamız istenmişti. Hakkında dava açılan ancak firari olan kişilerin bazıları yurtdışında olduğundan iddianamedeki suçlar da siyasi suçlar olması nedeniyle dava devam ederken bizim suçumuz siyasi suçlardan çıkarılarak sevk maddelerimiz 313, 314, 448, 454 maddeleri şeklinde değiştirildi. Bundan sonra yurtdışına kaçan kişilerin iade talebi yapıldı. Dilekçem ekimde sunduğum Ek-3 belge Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesine Abdullah ÇATLI'nın iadesinin sağlanabilmesi için sevk maddelerinin siyasi suç olmaktan çıkarılması talebini içeren bir yazıdır.

Dilekçemde belirttiğim şüphelilerden gördüğüm işkenceler nedeniyle şikayetçiyim, gerekli soruşturmanın yapılarak cezalandırılmasını talep ediyorum."

Müşteki Yılma DURAK (2011/1379 Sor. , 22/12/2011 tarihli beyanı aynen): "Ben 12 Eylül'den önce de şimdi olduğu gibi ticaretle uğraşıyordum. Erzurum'da

Tek. Olpet isimli şirketimiz vardı. Şirket Kereste ağırlıklı faaliyet gösteriyordu. Ben Erzurum'da tahminime göre 1968 yılında MHP Erzurum İl Gençlik Teşkilatını kurdum. İl Gençlik Kolu Başkanlığını yaptım. Orada genel olarak Ülkücü gençlik hareketlerinin içerisinde ve yönetiminde bulundum. Erzurum'un kültür hayatında da bir yerimiz vardı. Babam Erzurum'un ilk matbaasını kuran kişiydi. Dolayısıyla Erzurum'un entelektüel çevresinde de ağırlığı olan bir aileydik. Ben Erzurum'da zaman zaman dergi ve gazeteler çıkardım. Özellikle Alparslan TÜRKEŞ Türkiye'ye geldikten sonra gençlik hareketleri hızlandı. O dönemde Erzurum Atatürk Üniversitesi bizim de çalışmalarımız sayesinde sürekli eğitim verebilen bir kurum haline gelmişti. Üniversiteye her kesimden gelen gençler çoğunlukla milliyetçi, vatansever insanlar olarak yetişiyordu. O dönemde Erzurum'a gelen Örsen ÖYMEN ve Engin KONUKSEVER gibi gazeteciler gelip benimle röportaj yaptılar. Ardından benim hakkımda "Doğunun Başbuğu" şeklinde bir sıfatla anılmaya başlandım. O dönemde Erzurum Atatürk Üniversitesi'nin bu yapısından dolayı şu anki PKK'nın o zamanki temeli olan örgütler Erzurum Üniversitesi'nin tercih edilmemesi konusunda talimatlar veriyordu. O dönemde Erzurum'da Alevi dedeleri ile de toplantı yaptım. Bu hususta başarılı olduğumuzu düşünüyorum. Erzurum'da 1980 öncesi hiçbir Alevi'ye yönelik bir saldırı olmamıştır.

1976 yılının sonunda ben İstanbul'a yerleştim. İstanbul'da gençlere yönelik vatanseverlikle ilgili eğitim çalışmaları yapıyordum. 1979 yılında İstanbul'da MHP İl Başkan Yardımcılığına seçildim.

12 Eylül İhtilali olduğunda Erzurum'daydım. Ailevi gelenekten dolayı çocuklarımın Erzurum'da doğmasını istiyordum. O tarihte çocuğumun Erzurum'da doğması için Erzurum'a gitmiştim. 5 Eylül 1980 tarihinde doğum oldu. 12 Eylül'den 1 gün sonra İstanbul'a uçakla gittim. 2 gün sonra geri Erzurum'a döndüm. Uçaktan iner inmez beni gözaltına aldılar. 2 astsubay, 1 polis uçakla İstanbul Maltepe Askeri Cezaevine götürdüler. Oraya gözüm bağlı olarak götürüldüm. Cezaevine girdiğimde yanımda Alfred Weber'in İktidar isimli bir kitabı vardı. Yanımdaki subay bu kitabı alıp bakarak bu Alfred Weber faşist bir kişi mi, sen hangi rütbedesin, Baki TUĞ'dan aşağıda mısın yukarıda mısın diye sordu, ben de MHP'de rütbe diye bir şey olmadığını söyledim. Cezaevinde gözüm bağlı olarak ellerimi duvara dayattılar. O şekilde dururken boynuma tahtakurusu boşalttılar. O şekilde dururken vücudum uyuştu. 6-7 saat o şekilde bekledim, aynı gün beni İstanbul Harbiye'de bulunan askeri casusların sorgulandığı yere götürdüler. Burası hücre şeklinde yapılmış, üzeri tel örgüyle kapalı olan bir yerdi. Konulduğum hücre yaklaşık 2.5 metreye 1.5 metre olan bir yerdi.

Vardıktan sonra benim gözümü bağlayarak beni sorguya götürdüler. Sorguya başlamadan önce ağır bir falaka dayağından geçirdiler. Sonra ayaklarım şişmişti, beni kumda yürüttüler. Ondan sonra sorguya başladılar. Anadan doğma çıplak olarak sorgu yapıyorlardı. Sorguda bana o tarihlerde Türkiye'de işlenmiş bütün siyasi cinayetleri sordular. Sen bu cinayetleri biliyorsun, bize söyleyeceksin diyorlardı. Hatta bana, bize gerçek bir olay anlat, bu olayda Alparslan TÜRKEŞ'in vermiş olduğu emirle alttaki kişiler bu cinayeti işlemiş olsun, sen de bunu duymuş gibi anlat, o zaman seni burada 1 gün bile tutmayacağız diye teklifte bulundular. Ancak ben kabul etmedim. Bana 38 gün, her gün işkence yaptılar. Her gün falaka, çırılçıplak vaziyette elektrik kablosunun bir ucunu erkeklik organıma, bir ucunu ise kulak memesi veya dilime veriyorlardı. Bu şekilde olunca kendimi adeta yere çarpılan bir top gibi hissediyordum. Bunun dışında Filistin askısına alıyorlardı. Şiddetli ağrılardan sonra vücudumu uyuşmasıyla adeta vücudumu hissetmemeye başlıyordum, başkasının vücudu gibi görüyordum. Vücuduma çırılçıplak soyduktan sonra hortumla su sıkıyorlar, sonra da elektrik veriyorlardı. Bütün vücudum mosmor olmuştu. 38 gün boyunca her gün bu işkenceler devam etti. Orada beni 2 ayrı ekibin sorguladığının farkına vardım. Şöyle ki akşam sorgulayan ekiple gündüz sorgulayan ekip aynı soruları soruyorlardı. Beni sorgulayan ekibin bir tanesinin polis, bir ekibin de MİT'ten olduğunu düşünüyordum. Beni hücreye götürüp getiren Mürsel adında bir çavuş vardı. O bana senin sorguna bir yarbay da katıldı dedi. Yarbayın ismini vermedi. Bu Mürsel isimli çavuşun bana herhangi bir kötü muamelesi olmamıştı. Bu sorgulamalar sırasında benden bir bilgi alamayınca ailemi ve çocuklarımı getireceklerini söylemişlerdi. Bir defasında hücreye götürüldüğümde hücrede Saliha isimli kızımı gördüm. Kendisine neden burada olduğunu, annesinin nerde olduğunu sormuştum. Arkasından bunun hayal olduğunu anladım ve kafamı duvarlara vurdum. Bahsettiğim 38 günlük işkenceli sorgunun ardından beni Selimiye Askeri Savcılığına götürdüler. Askeri Savcı beni vücudumdaki yaralardan dolayı Haydarpaşa Askeri Hastanesine sevk etti. Hastaneye gittiğimde vücudumun üst tarafının tamamını alçıya aldılar. Vücudumun her tarafı simsiyahtı.

Hastanede yatarken Hürriyet gazetesi ve Günaydın gazetesinde çıkan manşet haberlerinde benim cezaevinden kaçtığımı, kaçarken vurulduğumu, birinci ameliyatı geçirdiğimi, ikinci ameliyattan sonra komada olduğumu belirtiyordu. Bu haber üzerine oranın komutanları olan bir Tuğgeneral ve yanında diğer subaylarla birlikte beni kontrole geldiler. Sonra gittiler. Ertesi günü benim tedavim sonuçlanmamasına rağmen alçılarımı söküp hastaneden taburcu edip, Selimiye Cezaevine götürdüler. Hastanede 8-10 gün kalmıştım.

Selimiye Cezaevi Osmanlı döneminde at harası olarak yapılmış, daha sonra koğuş haline getirilmiş bir yerdi. Orada yaklaşık 1 ay kaldım. Koğuşlarda 10, 20, 30 kişi vs. kadar kalıyorduk. Benim koğuşum 20 kişilikti. Bu cezaevinde fiziki olarak işkence görmedim. Ancak Askeri Cezaevi olduğu için hareketler olumsuzdu. Buradan sonra İstanbul Kabakoz Askeri Cezaevine nakledildim. Orada 10 gün kaldım. Orada da fiziki olarak herhangi bir işkence görmedim. Ondan sonra Ankara Mamak Cezaevine otobüslerle sevk edildim.

Mamak Askeri Cezaevine geldiğimde orada Dış Kafes denilen bir yer vardı. Oraya gelen kişiler 24 saat falaka, dayak, askeri eğitimden geçiriliyordu. Orada alçak sesle askere komutanım demek, askerin yüzüne bakmak yasaktı. Başımız dik ve ufuk çizgisine bakmak zorundaydık. Aykırı davranış falaka nedeniydi.

Ben Mamak Cezaevinin Kafes bölümünde 3 gün kaldım. Burada bana falaka, dayak gibi işkence yöntemleri uygulandı. Bizi bu yöntemler ve ağır askeri eğitimlerle terbiye ettiklerini söylüyorlardı. Kafeste doktorlar gelip, bizi muayene ediyorlardı. Beni muayene eden doktor, revir defterine benim ellerimde, ayaklarımda ve vücudumda işkence izlerini yazdı. Mahkemeye dava açıldığında da bu revir defterinin sayfasını mahkemeye intikal ettirdik.

Mamak Askeri Cezaevinin B Bloğunun 13 numaralı koğuşuna yerleştirildim. B Blokta hem Solcular hem Sağcılar karıştır-barıştır yöntemiyle bir arada bulunuyorduk. Burada bir arkadaşımızı askerler hamama diye götürdüler, geldiğinde vücudu simsiyahtı, biz 3 gün ağzına pamukla su vermek suretiyle ona bakarak iyileştirdik. Koğuştan havalandırmaya çıkarken, sağdan soldan hayvanlar gibi dayak atıyorlardı. O yüzden koşarak gitmek zorundaydık. Her havalandırmaya çıkışta bu dayak faslı uygulanıyordu. O yüzden havalandırmaya çıkmak istemiyorduk. Ben raporlu olmama rağmen zorla çıkarıyorlardı.

Cezaevinde aynı ortamlarda bulunduğumuz Solcularla da görüşmemiz irtibatımız oluyordu. Bir gün DEV-YOL'culardan bir tanesi gece nöbeti sırasında benim cebime bir pusula koydu. Pusulaya baktığımda Devrimci Yol Merkez Komitesinin hakkımda ölüm emri verdiğini yazıyordu. Ben bu pusulayı bizim idareyle irtibatımızı sağlayan Şahin BİLGİÇ'e verdim. O da idareye verince koğuşta arama yaptılar. Kaldığım koğuşta öldürmek için hazırlanan şişler bulundu. Beni A Bloktaki tecrit hücresi denilen yere götürdüler. Orada karıştır-barıştır projesi kapsamında Bahar ÇETİNTAŞ, Bülent FORTA ile birlikte kaldım. Hücrede bunlarla değişik zamanlarda kaldım. Hücrede 2 kişi kalıyorduk. Burada 2 katlı tahtadan yapılmış bir ranza vardı. Ranzanın yerin darlığı nedeniyle iki tarafı da duvara dayalıydı. Hücrenin ön tarafı demir parmaklıklarla kapalıydı. Karşıda nöbet tutan

asker sürekli bizi görüyordu. Hücrede kaldığım kişiyle değişerek üst ranzalarda yatıyorduk. Ranzanın ön tarafı sadece bir kişinin yürüyebileceği bir bölüm olması nedeniyle burada da ikişer saatlik bölümlerde değişerek volta atıyorduk. Kalktığımızda sürekli yukarıya ufuk çizgisinin olduğu yüksekliğe bakmak zorundaydık, aşağıya baktığımızı asker gördüğü takdirde bu dayak ve işkence sebebiydi. Hücrenin önünde nöbet tutan asker elinde sigara bağrı açık şekilde dolaşıyordu. Adeta bu askerler alametifarika diyebileceğimiz bir üstünlükleri vardı. Askerlik disipliniyle bağdaşmayan görüntüleri söz konusuydu. Koğuşta sigara içmek istediğimde askere komutanım cigara yakabilir miyim diye söylediğimde 'yak lan' diye cevap veriyordu. Arkasından içebilmek için bir defa çekebilir miyim dediğimde 'çek lan' diye cevap veriyordu. Mamak Cezaevinde subaylar bahsettiğim disiplinsiz askerlere de bir şey yapmıyorlardı. Askerler itibarlı hale getirilmişlerdi. Ancak bir askerin bizimle muhatap olduğunu gördükleri takdirde onu da işkenceden geçiriyorlardı.

Hücrede işkence amacıyla uygulanan 15 günde bir arama yapılıyordu. Bu aramalarda yataklarımızın içindeki pamuklara kadar yere boşaltılıp, yiyeceklerimiz de onun içerisine dökülüyordu. Cezaevinde koğuşta olduğumuz zamanlarda ise gelen yemeklerde 2-3 tabak taş bulunuyordu. Ancak bu yemekleri de yemek zorunda kalıyorduk.

Ben Mamak'taki cezaevinde bahsettiğim hücrede 4.5 yıl aralıksız kaldım. Bu hücre Mamak Askeri Cezaevi A Blok 2 ön koridoru olarak adlandırılıyordu.

Mamak Cezaevinde iken rahatsızlığımdan dolayı zaman zaman Ankara Dışkapıdaki Mevki Hastanesine götürülüp getiriliyordum. Hastaneden gelişlerde cezaevinin dış kafes denilen bölümünde bekletiliyordum ve sayımlar yapıldıktan sonra koğuşlara gönderiliyordum. Bir defasında hastane dönüşü bu kafes bölümünde beklerken sayımlar yapıldı. Ben komutanım diye bağırdım, asker ne var lan diye cevap verdi. Beni koğuşuma götürmeyeceksiniz diye söyledikten sonra 2 asker apar topar gelerek sağa sola bakma, hiçbir yere bakma diyerek beni kafesten çıkarıp, kafesin dışında bir odaya sokup ellerimi duvara dayattılar. O halde iken bir kişi arkamdan Yılma DURAK beni Muhsin YAZICIOĞLU'yla beraber infaz edecekmişsin diye söyleyince, ben olayın ne olduğunu sordum. Meğer Mevki Hastanesinde Muhsin YAZICIOĞLU ile birlikte tedavi gördüğüm sırada İnci Baba isimli kaçakçılık suçundan hükümlü olan kişi hastaneye gelmiş, hastanede biraz da bizim adımızı kullanıp kendisine pay çıkarmak amacıyla Yılma DURAK'la Muhsin YAZICIOĞLU karar verdiler, seni infaz edecekler diye Cezaevi İç Güvelik Amiri Yüksel Yüzbaşına söylemişler. Bunları konuşurken arkamdaki

Yüksel yüzbaşı kendisini tanıyıp tanımadığımı sordu. Ben de kendisinin Yüksel yüzbaşı olduğunu söyleyince hemen bana sahip çıkıp, Yılma DURAK'a neden böyle davranıyorsunuz diyerek beni oturtup, sigara ikram etti. Ben de koğuşa gideceğimden sigarayı kabul etmedim. Benim kendisini tanımamdan korkmuştu.

Tahliye olduğumda cezaevinde yapılan işkenceleri görüşmek üzere Cezaevi Müdür Yardımcısı olan binbaşıya kendisiyle görüşmek istediğimi söyledim. Sayımdan sonra görüşelim dedi. Sayım bittikten sonra kendisine Mamak Cezaevinde ve Diyarbakır Cezaevinde uygulananların ne amaçla yapıldığını bir ideolojiye sempati duyulanların militan mı yapılmak istendiğini sordum. Buradaki insanların ceza almamış tutuklu olduklarını, bu şekilde davranılmadığı takdirde bu insanların kazanılabileceğini söylediğimde Binbaşı bana kendilerinin Askeri İç Hizmet Tüzüğüne göre hareket ettiklerini söyleyerek kendisinin bir şey diyemeyeceğini söyledi. Bu şekilde kendilerinin de yaptıkları işin farkında olmadıklarını anladım. Bana göre Mamak ve Diyarbakır Cezaevinde uygulanan işkenceler ideolojik militarizmin temellerini oluşturmuştur. Bugün devletimizin uğraştığı PKK terör örgütünün dayanak noktalarından birisi de Diyarbakır Cezaevinde ve Mamak Cezaevinde uygulanan işkencelerdir.

Mamak Cezaevinde cezaevi müdürü olarak Albay Raci TETİK vardı. Kendisini cezaevinde sayımlara geldiğinde ve hastaneye gidiş ve dönüşlerimde görüyordum.

Benim kanaatime göre Cezaevinde askerler grup gruptu. Nöbet tutan askerler vardı. Onlar doğrudan işkence yapmıyorlar ancak bizim hareketlerimizi işkence grubuna haber veriyorlar, o grup da gelip öngördükleri işkenceleri yapıyorlardı. Bazen nöbetçi askerler de copla dayak atıyorlardı. Tahminim bu işkence yapan askerler birliklerinden karakter durumuna göre özel olarak seçiliyorlar, cezaevlerine gelip, deneniyorlar. Bu işi yapamayacak olanlar gönderiliyorlar, işkencede görevlendirilen askerlere 12 Eylül öncesi işlenen cinayetleri göstererek ve anlatarak cezaevindeki kişilerin birer katil olduğunu, devlet düşmanı olduğunu her türlü muameleye müstehak olduklarını anlatıyorlar ve bu askerler şartlanmış olarak cezaevlerinde görevlendiriliyorlardı.

İstanbul Harbiye Sorgu Merkezinde polislerin başındaki baş komiser oradan ayrılırken benim yanıma gelerek ismini söyleyip, benim adım şu, burada sana yapılan işkencelere ben katılmadım, sakın benim adımı verme diye söyledi, ben bu kişinin adını şu an hatırlayamadım, daha sonra dilekçeyle bildirebilirim.

Ben Mamak Cezaevinde bahsettiğim hücrede 4.5 yıl kaldıktan sonra tahliye oldum. Tahliye olurken yukarıda bahsettiğim nöbetçi binbaşıya Mamak

Cezaevinde uygulanan işkencelerin vehametini anlatmak için Türkiye bir başka devletle savaşsa, savaş sonunda da bizi esir almış olsa bu muameleleri bize yapmayacağını, uygulayamayacaklarını söyledim. Bana herhangi bir cevap vermedi.

Ben Mamak'ta işkence yaptıran Raci TETİK'in özel olarak seçilmiş olduğunu duydum. Bu konuda herhangi bir belgem yoktur, genel kanaat bu şekildedir. Sağcısı da Solcusu da bunu bu şekilde söylemektedir. 12 Eylül öncesi Mamak Cezaevinde bir kısım disiplinsizlikler yaşanmış, buradaki disiplinsizlikleri gidermek amacıyla Raci TETİK'in özel olarak seçilip, her türlü yetkiyle donatıldığını düşünüyorum.

12 Eylül öncesi MHP'ye atfedilen komando kampları olarak bilinen kamplar yanlış aksettirilmektedir. Buralarda silahlı eğitim verildiği ve hedefler belirlendiği iddia edilmiştir. Ancak ben bu kamplarla ilgili yargılanıp beraat ettim. Bu işlerin içinden gelen bir kişi olarak söylüyorum. Erzurum'da Bulkasım isimli kamp vardı. Bu kamp Atatürk Üniversitesine başvurularak Atatürk Öğrenci Derneği Başkanlığı tarafından üniversitenin de izniyle açılmış bir kamptı. Üniversite aşçısı da orada yemek yapmıştır. Bu kamplarda kitap okunuyor ve gençlerin beden eğitimlerine yönelik olmak üzere spor, karate, judo, kros gibi sporlar yapılıyordu. Kesinlikle silahlı eğitim yapılmamıştır. Bu konuda MHP'li kabına sığmayan gençler kullanılmak istendiği gibi bazı olaylarda kullanmışlardır. Mesela 1979 yılında İstanbul'da bulunurken bir şahıs bizim gençlere gelip içerisinde Kontr-gerilla taktiklerinin anlatıldığı, yani içerisinde bomba yapmanın, tuzak kurmanın, adam kaçırmanın tekniklerinin anlatıldığı bir broşür imza karşılığı dağıtmış. Ben bunu fark ettiğimde bu şahsı yakaladım. Şahsın adı tahminimce Ergin ÖRGÜGÖREN idi. Bu yargılandı. Bununla ilgili MHP Genel Başkanı Alparslan TÜRKEŞ basın toplantısı yaptı. Başbakan ECEVİT de cevap vererek resmi değil gayri resmi olarak MİT'e hizmet eden bir şahıs olduğunu söyledi. Yine aynı yıl içerisinde İstanbul'da bir yüzbaşının bizim gençlere 4-5 tane silah dağıtıp, şu şu evler komünistlerin evleri buralara operasyon yapın dediğini öğrenmemiz üzerine harekete geçtik, ancak yüzbaşı yakalanamadı.

MHP'li gençler bir kısım provakatif eylemlerde kullanılmışlardır. Bunlar; 16 Mart 1977 İstanbul Beyazıt'taki bomba atma eylemi, Abdi İPEKÇİ'nin öldürülmesi gibi eylemlerdir. bu eylemleri yapan gençler kullanılmıştır. Ancak bunlar MHP'nin kontrol edemediği gençlerdir.

Ben ifademde belirttiğim bana kötü muamele ve işkencede bulunan şahıslarla birlikte şu an isimlerini hatırlamadığım kişilerden şikayetçiyim, isimleri ayrıca tespit edip dilekçeyle bildireceğim"

Müşteki Avukatı Osman BAŞER beyanında, "Ayrıca delil olarak Yaşar OKUYAN'ın kitabın ibraz edeceğim. Bu kitapta Cezaevi Müdürü Albay Raci TETİK'in özel olarak Genelkurmay tarafından seçildiğini kendisinin söylediğine dair beyanlar bulunmaktadır. Müştekinin tespit edip bildireceği diğer şüphelilerle ilgili de soruşturma yapılıp dava açılmasını talep ediyoruz"

3. Şüphelilerin ve İlgililerin Konuya Işık Tutan Diğer Beyanları

12 Eylül Döneminin 2. Ordu Komutanı Bedrettin DEMİREL, 5 Temmuz 1987 tarihinde Milliyet Gazetesinden Yener SÜSOY'a "…12 Eylül'ün geç yapıldığına inanıyorum. Arkadaşlarımın çoğu 'Tam olgunlaşsın, millet tarafından tasvip edilsin' dediler. Bana kalsaydı en az bir yıl önceden yapardım. Bir yıl çok kan aktı." demiştir. (Aynı konuda bkz. kaynak 11, s.23) Bu sözlerden, şüphelilerin darbe yapmaya yaklaşık bir yıl önceden karar verdikleri, yapılacak askeri darbenin halkın gözünde meşru görülebilmesi için terör ve anarşi olaylarının üzerine bilerek gitmedikleri, şüphelilerin darbe yapmak için bir yıl şartların olgunlaşmasını bekledikleri, darbe için fırsat kolladıkları anlaşılmaktadır.

8 Ekim 2010 tarihinde Milliyet Gazetesinde yer alan habere göre, dönemin Başbakanı Süleyman Demirel, Eko Enerji Dergisi Genel Yönetmeni Prof. Dr. Mustafa Özcan Ültanır'a verdiği röportajda; "…Siz her şeyden evvel bu kanı durdurun. Çünkü benim ikinci bir ordum yok, kanı durduracak başka güvenlik gücüm de yok. Benden ne isterseniz vereyim. Para isteyin para vereyim, asker isteyin asker vereyim. Hepsini vereyim. Yalnız benden dört şeyi istemeyin. Dersim Kanunu istemeyin. Takriri Sükun Kanunu istemeyin. Bir Tehcir Kanunu istemeyin. Bir İstiklâl Mahkemeleri Kanunu istemeyin. Çünkü bunlar denenmiştir ve bunlar çok ters neticeler vermiştir. Bunun dışında her şeyi isteyin."

"13 Eylül gününe kadar kan aktı Türkiye'de, ama 13 Eylül sabahı durdu. Sonra söyledim, '11 Eylül günü akan kan, 13 Eylül'de nasıl durdu?' dedim. 'Yetkimiz yoktu' dediler. '13 Eylül günü yetkiniz nereden çıktı?' dedim. 13 Eylül günü var olan yetki, 11 Eylül günü de vardı. Sıkıyönetimin bütün yetkileri vardı…,Verdiği cevaplar da kurtarmaz kendisini. Kendileri daha iyi biliyor niye durmadığını o kanların. Kanlar akıyordu, çünkü Sayın Evren'in Çankaya'ya çıkması gerekiyordu. Bu ithamla karşı karşıyadır. Yani, Evren Çankaya'ya çıksın diye 11 Eylül günü o kanlar akıyordu maalesef, 13 Eylül'de de onun için durmuştu…" demiştir.

Açıklamalarına devam eden Demirel, 12 Eylül darbesi öncesi görev süresi dolan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün yerine yeni cumhurbaşkanı seçilememesinin de etkisi olduğu görüşüne katılmadığını belirterek, "Cumhurbaşkanı seçilse ne olacaktı? Yani ihtilal yapmaya kendisini ayarlamış kişiler bundan vaz mı

geçecekti?" demiştir. Demirel, İkinci Ordu Komutanlığı da yapan emekli Orgeneral Bedrettin Demirel'in kendisine 12 Eylül darbesi için "Biz buna bir sene evvel karar vermiştik, ama olgunlaşmasını bekledik" dediğini belirten Süleyman Demirel, siyasetçilerin darbeyi önleyemeyeceğini savunarak "Eğer bir ülkede ihtilal alışkanlığı, darbe alışkanlığı varsa, hiçbir şey onu önlemez" şeklinde açıklamalarda bulunmuştur.(9)

Başka bir yerde Demirel, "Efendim sıkıyönetim ilan edilmiş, sıkıyönetim komutanlarına yetkiler verilmiş, hükümet olarak bizim yapacak bir şeyimiz yok ki. Askerler isteselerdi anarşi ve terörü önleyebilirlerdi, nitekim 12 günü bıçakla kesilir gibi kesildi. İdareye el koymaya kararlı oldukları için bilerek anarşinin üzerine gitmediler" (5, s.72) demiştir. (Süleyman Demirel'in aynı nitelikte beyanlarda bulunduğuna ilişkin bkz. kaynak 10, s.140,158)

Süleyman Demirel'in 23 Kasım 1990 tarihli Milliyet gazetesinde yayınlanan "Demirel'den Evren'in Anılarına Yanıt" başlıklı yazısında, "Komuta heyeti bir taraftan sureti haktan görünüp, diğer taraftan tertip içerisinde olmuştur. Bu tertibi de iyi kamufle etmiştir. Sonuç olarak, tarihe gömdüğümüz ve zaman içinde tarihin hükmüne bıraktığımız özellikle altını çizerek söylüyorum, silahlı kuvvetlerimizin değil, yalnızca 5 kişilik komuta heyetinin kanla beslediği darbe planının çirkin yüzünü ve kirli belgelerini biz deşmedik. Ne yaptınız? Ne devralıp ne bıraktınız? Elinizdeki yetkileri kullanıp devleti koruma ve kollama görevi yerine devletin dibine dinamit koyanların akıttıkları kanları ikbalinizin merdivenlerine basamak yaptınız. 'Memleket elden gidiyor, gelin kurtaralım' diyenlere hem baktınız bal açıp acı sattınız. Anarşiyi, terörü, vurgunu, soygunu önleme çağrılarına kulağınızı tıkayıp seyre daldınız. Kapı aralarında gezip mektuplar yazdınız. Akan kanlar, yanan canlar, göl olan yaşlar karşısında darbenize meşru zemin yarattınız." (10, s.158)

Yine benzer şekilde Milliyet gazetesinin 29 Kasım 1990 tarihinde yayınlanan "Ecevit'ten Evren'in Anıları Üzerine Düşünceler" başlıklı söyleşide merhum Ecevit, "Terörün artmaya başladığı bazı illerde sıkıyönetim ilanını istedim, fakat Genelkurmay Bakanı Evren, 'Elimizdeki kuvvetler daha çok ilde sıkıyönetime el vermez, buna gücümüz yetmez' gerekçesiyle benim bu isteklerime karşı çıktı. Peki, bu gerekçeyi ortaya koyan Evren, nasıl oldu da 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren Silahlı Kuvvetler'in gücünün 67 ilde sıkıyönetime yeteceği görüşüne vardı. 11 Eylül 1980 gecesine kadar sıkıyönetim uygulanan illerde şiddet eylemindeki tırmanışı engelleyemeyen Silahlı Kuvvetler, 12 Eylül sabahından itibaren bütün ülkede güvenliği nasıl sağlayabilecekti?" (10, s.159)

Bu açıklamalarda yer aldığı üzere, şüphelilerin her halükarda darbe yapma niyetinde olduklarını, darbe şartlarının oluşması için bir yıl beklediklerini bu nedenle terör olaylarına kasten müdahalede bulunmadıkları anlaşılmaktadır.

12 Eylül askeri darbesinin baş sorumlusu şüpheli Kenan EVREN 01/03/2006 tarihinde Kanal D televizyon kanalında yayınlanan Genç Bakış programında kendisini dinleyen öğrenci kitlesine şunları söylüyordu: "Yahu sorsanıza... İşkenceyi sorsanıza. Asıl bunları sormanız lazım. Evet itiraf ediyorum. Hapishanelerde işkencelere engel olamadık. Birçok insan bu yüzden sakat kaldı, öldü. O kadar rica ettik. Yapmayın filan diye. Ama bizi dinlemediler. O gardiyanlar yok mu; ah o gardiyanlar... Onlar yapıyorlardı. Çünkü 12 Eylül'den önce seslerini çıkaramıyorlardı. Mahkumlar hep onları dövüyorlardı. 12 Eylül olunca başlarına teğmenler falan diktik. Fırsat ellerine geçince gardiyanlar da ne yapsınlar? İşkence yaptılar. Fena muamelede bulundular. Çok rica ettik, yapmayın falan dediysek de maalesef dinletemedik, bu müessif olaylar oldu."

"Ama tespit ettiklerimizi yakaladık. Hatta sanırım bir polisle, bir astsubay mahkum oldu. Hem her ülkede işkence var. Bakın bugün bile bizde var. Amerika da yapıyor, mahpushanedeki Iraklılara... Ama başına diktiğimiz teğmenler işe yaradı. Onlara İstiklal Marşımızı söylettiler. Sabahları hani ilköğretimde söylerler ya, her sabah Türküm, çalışkanım falan diye onları söyletirlerdi." (3, s.219) Şüpheli sözleriyle cezaevlerinde yapılan işkencelerden haberdar olduğunu itiraf etmektedir. Aynı zaman da Amerika'nın da Irak'ta işkence yaptığını belirterek işkenceyi basit ve kabul edilebilir olarak göstermeye çalışmaktadır.

4. 12 Eylül Askeri Darbe Döneminde Gözaltı Merkezleri ve Cezaevlerinde Uygulanan İşkence Yöntemleri(3,s.159-163; Benzer yöntemler için bkz: 6,s.70)

Falaka: Yaygın ve sürekli kullanıldı. Ayak tabanı, ellerin içi gibi vücudun kaslı bölümlerine kalas, cop, zincir, saz sapı, pik demir vb. vurularak gerçekleştirilirdi. Bu yöntem, ayak tabanlarını ve el ayaklarını patlatır, kaba yerleri ezer, morartır, tırnakları sökerdi. El ayak gibi herhangi bir yeri kırar, sakat bırakırdı.

Köpek Saldırtma: Tutuklu çırılçıplak soyulur, kurt köpeği üzerine saldırtılırdı. Köpeğin ilk kaptığı yer bacak arası olurdu.

Zincir: 20-25 metre uzunluğundaki zincirin uçları iki tutuklunun boynuna bağlanır, tutuklular sırt sırta verdirilerek ters yönde hızla itilir. Tutuklu tek ayağından zincire bağlanır, bu zincir yüksek bir yere asılır, tutuklu bayılıncaya kadar askıda kalırdı.

Germe: Tutuklunun bir bacağı merdiven kenarlığına bağlanır, diğer bacağı da açık bırakılan koğuşun gözetleme deliğine bağlanıp kapı kapatılır, tutuklunun bacakları koğuş kapısının eni kadar gerilir ve öyle kalırdı. Koşuşturulur, zincir tam gerilince, her iki tutuklu da sırtüstü yere düşerdi.

Ayaktan Asma/Tepe: 50-60 kişi havalandırmaya alınırdı. Gardiyan "tepe ol" komutu verince tüm tutuklular üst üste bindikten sonra, bir tutuklu da üst üste yatan tutukluların üstüne çıkar, İstiklal Marşı'nın on kıtası okutulurdu.

Kule: Havalandırmaya çıkan tutuklular altı kişilik daire oluştururlardı. Bunların üzerine 3-4 kat olacak biçimde tutuklular çıkarıldıktan sonra, gardiyanın "yıkıl" komutuyla kule oluşturan tutuklular kendini yere bırakır ve böylece tutukluların değişik yerlerinde kırılma, incinme ve çıkık olurdu.

Ranza Altı: Gardiyanların ellerinde kalaslarla koğuşa girip, "ranza altı ol" komutunu verince, koğuşta bulunan tutukluların hepsi ranzaların altına girerdi. Herhangi bir yerlerinin açıkta kalmaması gerekiyordu. Ranzaların altına tüm tutuklular sığmadığı için kimini eli, kiminin kolu dışarıda kaldığından, gardiyanlar ellerindeki kalaslarla tutukluların dışarıda kalan kısımlarına vurmaya başlardı.

Kantar: Tutuklular havalandırmada çırılçıplak soyundurulup tek sıra halinde dizilirler, sıranın ön tarafında duran tutuklu sırt üstü yatırılırdı. İkinci tutuklu, yatan tutuklunun testis ve erkeklik organlarından tutarak yukarı kaldırır, tutuklunun kaç kilo geldiğini söylemesi istenirdi. Tüm tutuklular birbirini tartana kadar bu işlem devam ederdi.

Kervan: Havalandırmada, tutuklular tek sıra dizilir, her tutuklu önündeki tutuklunun sırtına bindirilir, bacakları altındaki tutuklunun boynundan aşağıya sarkıtılır ve kulaklarından tutması istenirdi. Gardiyanını komutuyla tutuklular yürümeye başlar ve bu işlem tutuklular ayakta duramayacak duruma gelene kadar sürerdi.

Sehpa: Tutuklu gece koğuştan alınıp, koğuş koridorunda gardiyan ve subaylardan mizansen olarak oluşturulan bir mahkemede sorgulanırdı. Mahkeme, tutukluyu idam cezasına çarptırır, ikinci katın merdiven kenarlığına bir ip geçirilip, ipin ucuna tutuklunun boyun kemiğini kırmayacak düzeyde kalın bezden bir ilmik takılır, tutuklunun boynu bu ilmiğe geçirilir ve temsili infaz gerçekleştirilirdi. Tutuklu tam boğulacağı sırada ip açılırdı.

Cop Sokma: Gardiyanlar copu zeytinyağına batırır ve yağlı copu tutkulun makatına zorla sokardı. Sonra bu copu kendisine ya da bir başka tutukluya yalatırlardı.

Çek-çek: Tutuklu çırılçıplak soyundurulur ve erkeklik organına bir ip takılırdı. Gardiyan ipin diğer ucunu alıp hızla koşar, tutuklu da zorunlu olarak gardiyanını peşinden koşar.

Lağım Suyuna Sokma: Tecrit bölümünün alt katındaki bazı tuvaletlerin delikleri tıkanır. Hücrelerin pisliği ve lağım suları burada biriktirilir, diz boyu kadar oluşturulan pisliğin içine tutuklu atılır ve pislik yedirilirdi.

Kitap Okuma: Koğuşta bir tutuklunun eline kitap verilir, tutukluya avazı çıktığı kadar yüksek sesle tek tek sözcükler okutulurken, diğer tutuklular bu sözcükleri tekrarlardı. Sabahtan akşama kadar yapılan bu işlem sırasında, tutuklular ayakta durmak zorundaydı.

Marş Söyletme: Cezaevinde bulunan herkes elliyi aşkın marşı ezberlemek zorundaydı. Bu marşlar tutukluların ses telleri tahriş oluncaya kadar söyletilirdi.

Öl Dediğimde: Tutuklu havalandırmanın orta yerine çıkarılır, hazır ol durumuna geçirilirdi. Gardiyanın "öl" komutuyla tutuklu kaskatı, eklemlerini kırmadan eyer düşürülürdü. Bu işlem gardiyanını keyfine göre tekrarlanırdı.

Sigara İçirme: Bunun çok çeşitli yöntemleri vardı. En çok uygulananları şunlardı: Koğuşta kalan tutukluların eline beş adet sigara verilir, sigaraların tümü yakılarak devamlı ağzında tutulurdu. Gardiyanın "çek-bırak" komutuyla sigaralar bitinceye kadar içirilir, sigaralar-filtreleri dahil tutuklulara yedirilirdi. Bu sırada koğuş pencereleri kapatılır, havasızlık ve dumanla boğulma ortamı yaratılırdı.

Banyo: Tutuklular çırılçıplak soyundurulur ve tek sıra halinde banyoya götürülürdü. Banyoda sabun kullanılmazdı. Hortumla tazyikli su tutukluların üzerine fışkırtılırdı. Daha sonra tutuklular koridora çıkarılır, "Yat-sürün" komutuyla tutuklular yerlerde süründürülerek koğuşlarına götürülürdü.

Sayım Düzeni: Tutuklular günde en az beş kez sayılırdı. Her sayımdan önce, tutuklular sayım düzenine geçer, sayım talimi yaptırılır, yüksek sesle tekmil verilir, rahat-hazır ol ile, çöker kalkarlardı.

Gece Nöbeti: Geceleri her koğuşta mevcuda göre 2-7 kişiye kadar tutukluya sırayla nöbet tutturulurdu. Nöbet sırasında devriye gezen gardiyanlar, koğuşun mazgal deliğini açar, nöbetçi tutuklunun mazgaldan dışarı elin uzatmasını ister, tutuklunun ellerine cop veya kalasla istediği kadar vururdu.

Lokomotif: Tutuklular havalandırmaya çıkarılır. İki kişi çırılçıplak soyundurulur, bunlardan birisi domalıp iki eliyle diz kapaklarını tutar, diğeri de arkadan bunu kucaklardı. Gardiyanın "uygun adım marş" demesiyle her iki tutuklu havalandırmada dolaşırlar, diğer tutuklular zorunlu olarak bunları izlerdi.

Pislik Yedirme: Her havalandırmanın ortasında bir lağım çukuru vardı. Lağım suları ve insan pislikleri burada toplanırdı. Tutuklulara bu çukurdan avuç avuç pislik alıp yemeleri istenirdi.

İşeme: Havalandırmada bir tutuklunun yere yatması istenir, diğer tutuklulara, yerde yatan tutuklunun yüzüne işemesi istenirdi.

Tecavüz: Cezaevinde görev yapan gardiyanlar, genç tutuklara merdiven altlarında zorla tecavüz ederlerdi. Ayrıca iki tutuklu çırılçıplak soyundurularak birbirlerine tecavüz etmeleri istenirdi.

Hastane: Hastanede de cezaevindeki kurallar geçerliydi. Hasta, tuvalete götürülmez, yatakta da hazır ol vaziyetinde yatardı.

Verem: Veremlilerle, sağlam tutuklular birbirinden tecrit edilmez, aynı kapta yemek zorunda bırakılırdı. Aynı battaniyenin altında yatırılırlardı. Veremlilerin balgamları tahlil yapılacak bahanesiyle toplanır, karavanadaki yemeklere karıştırılır ve bu yemekler tüm tutuklulara yedirilirdi.

Ayakta Bekletme: Bu yöntem cezaevinde her gün geçerliydi. Sabah saat 05'den akşam 17-19'a kadar tutukluların oturması yasaktı.

Konuşma Yasağı: Koğuş içindeki iki kişinin birbiriyle konuşması, tutuklunu gülmesi ve düşünür gibi görünmesi yasaktı. Böyle bir suçu işleyen tutuklulara yukarıdaki işkence yöntemleri uygulanırdı.

Gece Baskını: Nöbetçi subay ve gardiyanlar, gece geç saatte tutukluların koğuşuna girerek, uyku sırasında tutuklulara cop veya kalaslarla dayak atarlardı.

Avukat-Ziyaret Dayağı: Avukat görüşmesine ve diğer görüşmelere gidip gelirken tutuklulara dayak atılırdı. Görüşlerde hiçbir şey konuşulmaması tembih edilirdi. Tutuklular avukatlarıyla savunma konusunda görüş alışverişinde bulunamazlardı.

Mahkeme Dayağı: Tutuklular mahkemeye götürülürken cenaze arabasına bindirilirlerdi. Elleri arkadan kelepçeli olurdu. Cenaze arabasına binerken ve çıkarken gardiyanlar tarafından dövülürlerdi.

5. 12 Eylül Askeri Darbe Döneminde Gözaltında ya da Cezaevinde Ölümler

12 Eylül askeri darbesiyle birlikte gözaltı işlemlerinde delil elde etme yöntemi olarak ifade, istenilen ifadeyi vermeyenler için işkence tek yöntem olarak benimsendi. Gözaltına alınan ya da yakalanan kişiler sağ görüşlü iseler sol görüşlü polis ve askerlerden oluşturulan işkence ekipleri, sol görüşlü iseler sağ görüşlü polis ve

askerden oluşturulan işkenceci ekipler tarafından işkenceli sorgulara tabi tutuluyordu. İnsanlar gözaltında ve cezaevinde keyfi ve sistematik işkencelere tabi tutuldu. Cezaevlerinde eğitim adı altında bir kısım hareketler ve marşlar mahkumlara psikolojik baskı ve işkence yöntemi olarak kullanıldı.

Sistematik işkencenin merkezi haline getirilen cezaevleri Diyarbakır Askeri Cezaevi ile Mamak Askeri Cezaeviydi. Aynı zamanda Ankara Emniyet Müdürlüğündeki DAL (Derin Araştırma Laboratuvarı) olarak adlandırılan yer, Adıyaman'da Pirin Palas Hapishanesi, İstanbul'da Gayrettepe'de öne çıkan işkence merkezlerindendi. Sayılan bu yerler öne çıkmakla birlikte, ülkede tüm gözaltı ve cezaevlerinin o dönemde bu şekilde kullanıldığı ortaya çıkmaktadır.

Diyarbakır Cezaevinde İç Güvenlik Komutanı Esat Oktay Yıldıran, Mamak Askeri Cezaevinde ise İç Güvenlik Komutanı Raci Tetik bulunuyordu. İşkence emirlerini bu subaylar veriyordu. Ankara Emniyetinde ise polis amirleri Zeki Kaman ve Dürüst Oktay işkence uygulamalarında öne çıkmaktaydı. En çok bunların adları çıkmakla birlikte darbe yönetimi altında ülkenin bütün cezaevlerinde aynı tür işkencelerin yaygın şekilde uygulandığı anlaşılmaktadır.

12 Eylül askeri darbesinin ardından cezaevleri ve gözaltı merkezlerinde insanlık dışı uygulamaların sonucunda ölümler meydana geldi.12 Eylül 1980 askeri darbesi ile yönetimin şeklen de olsa sivillere devredildiği 1983 tarihine kadar gözaltı ve cezaevinde ölenleri toplam sayısı 191 kişiydi. Bunlardan 5'i cezaevinde açlık grevinde, 1 tanesi de işkence sonucunda hastalanıp ölmüştü. Sadece 12 Eylül 1980 tarihiyle 31 Aralık 1980 tarihi arasında cezaevinde ölenlerin sayısı 43 kişiydi. (6, s.51)

6. Güdümlü Demokrasiye Dönüş

12 Eylül darbe yönetimi hazırlatmış olduğu Anayasayı şüpheli Kenan Evren aksine konuşmanın ve propaganda yapmanın yasak olduğu bir ortamda il il dolaşarak halka anlattı. Nihayet 7 Kasım 1982 günü yapılan halk oylamasında %92,7 evet, %8,6 hayır oyuyla Anayasa kabul edildi. Yapılan oylamada evet oyu beyaz renkte, hayır oyu ise mavi renkteydi. Kullanılan zarfların şeffaf olması nedeniyle mavi oy kullananlar ortaya çıkacağından bu husus oy kullananlar için bir korku ve çekinme duygusu oluşturuyordu. (3, s.267 ve 4, s.216) Dolayısıyla 1982 Anayasası kamuoyunun serbestçe oluştuğu demokratik bir ortamda oylanmamıştır.

1983 Nisan ayında siyasi parti kurma yasağı kaldırıldı. Ancak kurulacak partilerin kurucu listesinin Milli Güvenlik Konseyi onayından geçmesi gerekiyordu. Bu nedenle Milli Güvenlik Konseyi seçime sokmak istemediği partileri kurucu listesini 30'dan aşağıya indirip, partinin kurulmasını engelliyordu.

Askeri yönetim sağdan iki, soldan ise bir parti girmesini istiyordu. Buna göre sağdan kendisinin desteklediği Turgut Sunalp'ın kurduğu MDP ile Turgut Özal'ın Anavatan Partisine, soldan ise Nejdet Calp'ın kurduğu Halkçı Partinin seçimlere girmesine izin verdi. Seçimlere sokmak istemediği diğer partilerin bir kısmını kapattı, bazılarını ise kurucularını veto ederek kurulmasına engel oldu.

6 Kasım 1983 tarihinde yapılan milletvekili seçimlerinden önce partiler milletvekili adaylarını da Milli Güvenlik Kurulunun onayından geçirmek zorunda kaldı. Parti kurucularında olduğu gibi milletvekili listelerinin bir kısmı da veto edildi.

Şüpheli Kenan Evren seçim öncesi yaptığı konuşmalarda Turgut Özal'a oy verilmemesi yönünde toplumu yönlendirmeye çalışıyordu.

Bu bağlamda 4 Kasım'da yaptığı televizyon konuşmasında büyük tesislere, Keban Barajına ve Güneydoğu Anadolu Projesine sahip çıkan Turgut Özal'ı sert bir şekilde eleştiriyor, şöyle diyordu: "1980-1981 yıllarında ekonomik durumun düzelmesinin kendilerine mal edenleri, ekonominin tabii kanunlarını yalnızca kendilerine verildiğini büyük bir gururla çekinmeden her gün ifade edenleri... (4, s.230)

1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanı olan şüpheli Kenan Evren'in konuşmasında Milliyetçi Demokrasi Partisi lideri Turgut Sunalp'ın Turgut Özal'a karşı kendisini destekleyecek konuşma yapmasını istediğini ise şu sözleriyle ortaya koyuyordu: "... Canım ben Cumhurbaşkanıyım, dedim. Bazı yerlerde dedim, hani bunu ima eder şeyler söylüyorum ama, dedim. Halk anlarsa anlar. İşte Van'da falan böyle bir konuşma yaptım... 4 Kasımda yaptığım konuşmada ima yollu böyle bir şey söyledim. (4, s.230)

6 Kasımda 1983'de yapılan genel seçimlerde Anavatan Partisi seçimi kazanmış olmasına rağmen, şüpheli Kenan Evren hükümeti kurma görevini Turgut Özal'a yaklaşık iki hafta geçtikten sonra 20 Kasımda verdi.

Şüpheli Kenan Evren'in: "Benim şimdiki intibaım o ki, 83'te değil 84'de efendim bu seçimler yapılsaydı, belki bazı şeyler, konular daha iyi halledilmiş, öyle teslim edilmiş olabilirdi." Şeklindeki beyanından yönetimi sivillere devretmekten pişman olduğu anlaşılmaktadır.(4,s.231)

VII. BÖLÜM

1.Genel Değerlendirme

1.1. Anayasayı İhlal (Askeri Darbe) Suçu Açısından Değerlendirme

1 Mayıs 1977 tarihinde meydana gelen ve 34 kişinin ölümü ile birçok kişinin yaralanmasıyla sonuçlanan olayların oluş şekli, görgü tanıklarının anlatımları, olayda gerek İntercontinental Otelinden gerekse Sular İdaresi binasının üstünden ateş edenlerin birçok kişi tarafından görülmüş olmasına rağmen polisin gerçek suçluların hiçbirisini yakalayamamış olması,

Malatya'daki olayda 3 adet bombanın aynı ilden bir gün arayla farklı siyasi görüşteki kişilere gönderilmiş olması, Çorum ve Kahramanmaraş olaylarında olduğu gibi şehirde sulara zehir konulduğu iddiasının yayılması,

16 Mart katliamında, suçlunun takibine amirleri tarafından müdahale edildiğini belirten görevli polisin beyanları, yıllar sonra ortaya çıkan ve yargılanıp ceza alan fail Zülküf İsot'un eylemi polisin kendisine yaptırdığını belirten beyanları,

1978 Sivas Olaylarında Devlet Bakanı Enver Akova'nın Sivas halkının olaylara karışmadığını, aşırı uçların silah aldıkları kaynakların aynı olduğu yönündeki beyanları, bir kısım güvenlik güçlerinin Sivas'a dışarıdan toplulukların getirildiğine ilişkin beyanları, Sivas'ın demografik yapısı itibariyle Alevi ve Sünni vatandaşların birlikte yaşaması nedeniyle provokatif eylemler için uygun olması, olayda Malatya, Maraş ve Çorum olaylarındakine benzer şekilde Sünni vatandaşları, Alevi vatandaşlar aleyhine kışkırtmaya yönelik sloganların atılmış olması,

100'den fazla kişinin öldüğü, 150'den fazla insanın yaralandığı, bir çok evin ve işyerinin yakılıp yıkıldığı vahim nitelikteki Kahramanmaraş olaylarında, dönemin İçişleri Bakanını ve Valisinin yardım taleplerine olumsuz cevap verilmesi, olaylara müdahale için çevre illerden gelebilecek askeri birliklerin 25 Aralık tarihine kadar gelmemesi, Başbakan Ecevit'in, olaylarda askeri birliklerin pasif kaldığına ve içinde İçişleri Bakanı bulunan aracın korunması konusunda bile etraftaki askeri birliklerin yardım etmedikleri yönündeki beyanları, olayların yoğun olarak cereyan ettiği son 3 günde polisin olaylardan el çektirilmesi, ildeki askeri birliklerin ise yetersiz ve pasif kalmaları nedeniyle olaylara etkin müdahale edilmemesi, Tayyar Paşa adındaki Tuğgeneralin, Ökkeş Kenger"e söylediği "Siz ne biçim Milliyetçisiniz, ne biçim Ülkücüsünüz, size böyle mi emir verildi. yüzünüze gözünüze bulaştırdınız." şeklindeki sözleri, infiale neden olan anonsu kimin yaptığının tespit edilememesi, kendisini milli piyangocu olarak tanıtan 26 kişinin tespit edilememesi, ölen 2 solcu öğretmenin cenazelerinin hastaneden tesliminin Cuma namazı saatine denk getirilmesi, dönemin Elazığ Valisinin kontrgerilla tarafından tehdit edildiğini belirtmesi, Pazarcık ilçesinin köyünde öğretmenlik yapan Akif Dalgaç'ın olaya katılan grupları bir subayın yönlendirdiğini beyan etmesi,

Gazeteci Abdi İpekçi'nin öldürülmesinde tetikçi olarak kullanıldığı anlaşılan Mehmet Ali Ağca'nın kendisine eylemi yaptıranları açıklayacağına dair yapmış olduğu açıklamadan sonra Maltepe Askeri Cezaevinden, hem de asker elbisesi giydirilerek kaçırılması,

Çorum olaylarında da yine Kahramanmaraş ve Malatya olaylarındaki gibi "cami bombalandı" , "sular zehirlendi" gibi söylentilerle alevi ve Sünni halk kitlelerinin karşı karşıya getirilmesi, olaya müdahale için gelen Amasya Tugay komutanın olaylar yatışmadan birliklerini geri çekmesi, olayı bizzat yaşayan Adnan Baran'ın polis ve askerin olaylara müdahale etmediği, kendisiyle birlikte firari sanıkların kentte rahatça gezmelerine izin verildiği, bazı subayların sağ ve sol gruplara silah ve patlayıcı verdikleri, Alaaddin Camiine bomba atıldığına ilişkin yalan haberin asılsız olduğunu camide anlatmaya çalışan Kazım Aras isimli şahsın gerçeğin ortaya çıkmasını istemeyen kişilerce sopa darbeleriyle etkisiz hale getirildiğine dair beyanları,

Yukarıda Cumhurbaşkanlığı seçim süreciyle ilgili bölümde anlatıldığı üzere, İçişleri Bakanı Orhan Eren'in anlatımına göre, CHP adayı Muhsin Batur'un seçilmeye yakın bir oy alması üzerine dönemin TSK komuta kademesinin, yapmış olduğu darbe planının akamete uğrayacağı endişesiyle, Cumhurbaşkanının seçilme ihtimalinden rahatsız olmaları,

MSP'nin 6 Eylül 1980 tarihinde düzenlediği Kudüs Mitinginde, mitingi düzenleyen MSP'nin Genel Başkanı olan Erbakan'ın komutuyla söylettiği İstiklal Marşı sırasında bir kısım kişilerin ayağa kalkmayarak İstiklal Marşını söylemeyen kişiler hakkında, hem Erbakan hem de Belediye Başkanı Mehmet Keçeciler tarafından yapılan şikayetlerden bir sonuç alınamaması, bu kadar abartılı kıyafetlerle mitinge katılarak ortalıkta dolaşan kişilerin yakalanamaması, üstelik bu kişilerin eylemlerinin de MSP'ye yüklenerek darbeye gerekçe yapılması, basit bir mantıkla bu kişiler MSP'li olsalar kendi genel başkanlarının söylettiği İstiklal Marşında ayağa kalkmalarının gerekmesi,

14 Ekim 1979 tarihinde ara seçimlerinden sonra devlet içerisinde küçük bir devlet gibi örgütlenen Ordu'nun Fatsa ilçesine, sıkıyönetim ilan edilen bölge olmamasına rağmen şüpheli Kenan EVREN'in emriyle operasyon yapılarak müdahale edilmiş olmasına rağmen, şüphelinin, diğer bir kısım illerdeki terör olaylarına, örneğin, Kahramanmaraş olaylarına askerin neden müdahale etmediği sorulduğunda, sıkıyönetim ilan edilmediği için yetkilerinin olmadığını belirtmiş olması, esasen her gün onlarca insanımızın terör olaylarında öldüğü bir ortamda, Başbakan, Hükümet ve diğer siyasi parti liderlerine doğrudan, Cumhurbaşkanına

ise doğrudan olmasa bile dolaylı olarak müdahalede bulunabileceğine ilişkin uyarı mektubu verebilecek kadar kendisini güçlü gören askeri yönetimin, terör olaylarına müdahale ederek suçluları adli merciler önüne çıkarmasının toplum ve siyasi iktidar tarafından ancak takdir edilebilecek bir durum olması,

12 Eylül 1980 tarihinden önce 26 Aralık 1978 Kahramanmaraş olayları nedeniyle Adana, Ankara, Bingöl, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, Kars, Malatya, Kahramanmaraş, Sivas ve Şanlıurfa'dan oluşan 13 ilde, yine şiddet olayları nedeniyle 26 Nisan 1979'da Adıyaman, Diyarbakır, Hakkari, Mardin, Siirt ve Tunceli'de, 20 Şubat 1980'de Hatay ve İzmir'de, 20 Nisan 1980'de Ağrı'da olmak üzere toplam 22 ilde sıkıyönetim ilan edildiği, Sivas ve Erzincan'da 26 Şubat 1980 ve 20 Nisan 1980 tarihlerinde sıkıyönetimin kaldırıldığı, kalan 20 ilde sıkıyönetim devam ettiği halde 12 Eylül 1980 öncesi suçluların yakalanıp yargı önüne çıkarılmaması,

12 Eylül Döneminin 2. Ordu Komutanı Bedrettin DEMİREL, 5 Temmuz 1987 tarihinde Milliyet Gazetesinden Yener SÜSOY'a verdiği röportajda "…12 Eylülün geç yapıldığına inanıyorum. Arkadaşlarımın çoğu 'Tam olgunlaşsın, millet tarafından tasvip edilsin' dediler. Bana kalsaydı en az bir yıl önceden yapardım. Bir yıl çok kan aktı." şeklindeki sözleri,

Dönemin Başbakanı Süleyman DEMİREL'İN darbe yapmaya karar veren askeri yönetimin terör olaylarının üzerine bilerek gitmediklerine, komuta heyetinin bir taraftan sureti haktan görünüp diğer taraftan tertip içerisinde olduklarına, akan kanlarla darbeye meşru zemin oluşturulduğuna, 2. Ordu Komutanı Bedrettin DEMİREL'in kendisine, darbe yapmaya bir sene evvel karar verdiklerini ancak şartların olgunlaşmasını beklediklerini söylediğine, terör olaylarının darbe sonrası bıçak gibi kesildiğine ve askeri yönetimin terör olaylarına müdahale için isteklerini yerine getirmeye hazır olduklarına dair beyanları,

Bülent Ecevit'in, terörün artmaya başladığı günlerde kendisinin bazı illerde sıkıyönetim ilan edilmesi isteğine, Genelkurmay Başkanı Kenan Evren'in ellerindeki kuvvetlerle daha çok ilde sıkıyönetim ilanına güçlerinin yetmeyeceğini belirterek karşı çıktığına, 12 Eylül 1980 tarihinden önce bazı illerde sıkıyönetim ilanına gücü yetmeyen askeri gücün 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren 67 ilde nasıl sıkıyönetim ilan ettiklerine dair beyanları,

Gözetilerek;

Tüm bu hususlar ışığında 12 Eylül 1980 öncesi terör olaylarına bakıldığında,olayların toplumu kaosa, iç çatışmaya sürükleyerek ülkeyi yönetilemez hale getirip, askeri darbeye zemin hazırlamak ve yönetimi ele geçirmek isteyen devlet

içindeki derin yapıların yönlendirmesi ve kurgulamasıyla çıkarılmış terör olayları olduğu, devlet içindeki etkili güçlerin, olaylarda güvenlik güçlerinin etkin olarak görev yapmasını engellediği, güvenlik güçlerinin bazı olaylarda kullanıldığı, bu kadar organize ve geniş çaplı olayların devlet içinde örgütlenmiş illegal güçlerin planlaması ve iştiraki olmadan yapılamayacağı,

Şüphelilerin darbe yapmaya yaklaşık bir yıl önceden karar verdikleri, her halükarda ülke yönetimini cebren ele geçirmek niyetinde oldukları, yapılacak askeri darbenin halkın gözünde meşru görülebilmesi için terör olaylarının üzerine bilerek gitmedikleri, müdahale etmedikleri veya tertiplenen olay amacına ulaştıktan sonra müdahale ettikleri, şüphelilerin darbe yapmak için bir yıl şartların olgunlaşmasını bekledikleri, darbe için fırsat kolladıkları anlaşılmıştır.

1.2. İşkence ve Kötü Muamele İddiaları Açısından Değerlendirme

12 Eylül Askeri yönetimi, gözaltına almış olduğu sağ ve sol görüşlü kişileri aşırı fraksiyonların etkisinde kalmış, dolayısıyla topluma zararlı, yola getirilmesi gereken kişiler olarak görmüştür. Bu nedenle gözaltı ve cezaevlerinde uygulanan yöntemlerle kişiliklerini ezip ortadan kaldırarak toplumu tek-tipleştirmek istemiştir. Bu amaçla cezaevlerinde 'karıştır-barıştır' denilen yöntemle sağ ve sol görüşlü kişileri aynı koğuş ve hücrelere koyup, zorla yaptırmış oldukları bir kısım hareketler, bir kısım marşların ve konuların zorla öğretilmesi ve ezberlettirilerek yüksek sesle söylettirilmesi suretiyle düşünce ve farklılıkları ortadan kaldırmaya çalışmışlar, bu yöntemleri de bir işkence yöntemi olarak uygulamışlardır.

İlgili bölümde değinildiği üzere, şüpheli Kenan EVREN'in 01/03/2006 tarihinde Kanal D televizyon kanalında yayınlanan Genç Bakış programında kendisini dinleyen öğrencilere söylediği "…Evet itiraf ediyorum. Hapishanelerde işkencelere engel olamadık. Birçok insan bu yüzden sakat kaldı, öldü… Fırsat ellerine geçince gardiyanlar da ne yapsınlar? İşkence yaptılar…" sözleriyle Askeri Cezaevlerinde sistematik olarak uygulanan işkencelerden haberdar olduğunu itiraf etmesi, görevlilere işkence yapmamaları konusunda ricada bulunduğunu, dinletemediğini söylemesinde ise, askeri darbe ve devamında düşünce özgürlüğü adına ne varsa ortadan kaldıran, basının hangi haberleri yazıp, hangi haberleri yazmaması gerektiğini söyleyen, siyasi faaliyeti yasaklayan, siyasi partileri kapatan, ülkeyi adeta açık cezaevine çeviren darbe yönetiminin lideri olan şüphelinin işkenceleri önleyemediğine ilişkin sözlerinin inandırıcı ve samimi bulunmaması,

Ayrıca şüpheli sözlerinde bugün de işkence olduğunu, Amerika'lıların hapisteki Iraklılar'a işkence yaptığını belirterek işkenceyi basite indirgeyerek kabul edilebilir göstermeye çalışması,

Gözaltında kalan veya cezaevinde kalan kişilerin beyanlarından da anlaşıldığına göre bütün merkezlerde benzer veya aynı tür işkence yöntemlerinin kullanılması, cezaevi ve gözaltına alınan kişilerin rutin olarak aynı işkence yöntemlerinden geçirilmesi, işkence uygulamalarını yapan görevlilerin aynı tür davranışlar sergilemesi cezaevlerinde sağ ve sol görüşlü kişilerin arasındaki husumetleri yok etmek amacıyla kullanılan 'karıştır-barıştır' yöntemleri, işkencelerin cezaevlerinde bu dönem içinde bilinçli ve sistematik olarak uygulandığını göstermektedir.

VIII.BÖLÜM

1.Şüphelilerin Savunmaları

1.1. Şüpheli Ahmet Kenan Evren'in Savunması

Şüphelilerden Ahmet Kenan EVREN'in tarihli savunmasında; 12 Eylül 1980 tarih öncesi Türkiye'nin ne halde olduğunu detaylı olarak anlatmaya gerek olmadığını, ülkenin o zamanki durumu herkes tarafından bilindiğini, terör olaylarının yoğun şekilde arttığını, özellikle sağ sol kavgalarının yoğunlaştığını, banka soygunlarının arttığını, polisin ikiye bölündüğünü, POL-DER bir tarafta POL-BİR bir tarafta, öğretmenlerin ayrıca bölündüğünü, polisin görev yapamaz hale geldiğini, Kahramanmaraş olaylarında 102 vatandaşımızın, Çorum olaylarında 80'e yakın vatandaşımızın terör olayları nedeniyle can verdiğini, Türkiye sathında her gün 10 ile 15 vatandaşımızın terör olaylarında hayatını kaybeder hale geldiğini, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35. maddesinin Türk Silahlı Kuvvetlerine Cumhuriyeti koruma ve kollama görevi verdiğini, bu kanunun Atatatürk zamanında çıkarıldığını, ülke yönetimine el koymaya ne kendinin ne de Türk Silahlı Kuvvetleri Komuta kademesinin tek başına karar vermediğini, 12 Eylül öncesi bu terör olayları nedeniyle kuvvet komutanları olarak bir araya geldiklerini, ne yapabiliriz diye değerlendirme yaptıklarını, ülkenin kötü gidişatının engellenmesi amacıyla 27 Aralık 1979 tarihinde Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK aracılığıyla siyasi parti başkanlarına uyarı mektubu verdiklerini, Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK'ün görev süresinin dolmuş olmasına rağmen Ağustos ayına kadar Cumhurbaşkanı seçilemediğini, o tarihteki kanunlara göre Cumhurbaşkanı seçilebilmesi için meclisin üçte iki çoğunluğunun oyunun gerektiğini, Meclisin çalışamaz hale geldiğini, Meclisin çalışamaması nedeniyle ülkede güvenliğin sağlanabilmesi için Türk Silahlı Kuvvetleri Komutanları ve Sıkıyönetin Komutanları olarak bir kısım kanunların çıkarılmasını istediklerini, ancak bu kanunların çıkarılamadığını, kanunların çıkarılmasını ülkede istediklerini, örneğin polise silah kullanma yetkisin verilmesini istediklerini ancak bunların yapılamadığını,

Anayasal kurumların (Türkiye Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu) görevini yapamaz hale geldiğini, ülkenin felç olduğunu, bu nedenle yönetime el koymak durumunda kaldıklarını, ayrıca meclisin görevini de yönetime el koyduktan sonra oluşturulan Danışma Meclisine verdiklerini, Ülke yönetimine el koymayı istemediklerini, bu nedenle uzun süre beklediklerini, ülkede meclisin çalışamaz hale geldiğini, özellikle polisin silah kullanamadığını, ikiye bölündüğünü, hiçbir yasanın çıkmadığını, bir kısım Sıkıyönetim bölgelerine polis ihtiyacının olmasına rağmen yapılan atamaların engellendiğini, mahkeme kararı ile durdurulduğunu, dolayısı ile sıkıyönetim bölgelerinin polis ihtiyacının giderilemediğini, o zaman ülkenin içinde bulunduğu durumun gözeterek Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmetler kanununun 35. maddesinin ülke yönetimine el koyma yetkisi verdiğini kendisini ve diğer komutanlar olarak değerlendirdiklerini, bu yetkinin şartlar itibariyle sahip oldukları kanaatine vardıklarını, ülke yönetimine el koymadan önce Türk Silahlı Kuvvetlerinin yönetime el koyabileceğini Başbakan olan Süleyman DEMİREL ve Ana Muhalefet Partisi liderinin hissedip hissetmediklerini bilmediğini, ancak konuşmalarında sıkıntıları birçok kez dile getirdiğini, Milli Güvenlik Kurulu toplantılarında da bu hususların kendinin ve kuvvet komutanları tarafından dile getirildiğini, ancak açıkça kanunlar çıkarılmadığı takdirde Türk Silahlı Kuvvetlerinin yönetime el koyacağı konusunda gizli ya da açık bir şey söylenmediğini, bazı yapılan konuşmalardan ve gelişmelerden siyasilerin Türk Silahlı Kuvvetlerinin ülke yönetimine el koyabileceğini tahmin etmeleri gerektiğini, hatta bazı senatörler ve milletvekillerinin kendisiyle görüşerek bu meclisin artık çalışmadığı, ülke yönetimine el koymaktan başka çıkar yol olmadığını söylediklerini,

Ülke yönetimine el koyduktan sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi ve hükümetin feshedildiğini, kesinti olmaması için bu yetkileri kullanacak kurumlara ihtiyaç olduğunu, bu nedenle Türkiye Büyük Millet Meclisi, Senato, Cumhurbaşkanı ve Millet Meclisine ait yetkileri, oluşturulmuş olan Milli Güvenlik Konseyine geçici olarak verdiklerini, ardından oluşturdukları danışma Meclisine görevleri devrettiklerini, Parlamenter sistemi esas aldıklarını,

Ülkenin felç olmuş durumda olduğunu, Meclisin çalışmadığını, Danışma Meclisi oluşturulana kadar yetkiyi Milli Güvenlik Konseyine verdiklerini, bunun nedeninin ise bir kuruma ihtiyaç olduğunu, kısa süre sonra da yetkiyi Danışma Meclisine devrettiklerini,

Anarşiyi önlemek İçişleri Bakanlığına bağlı olarak çalışan polislere ait olduğunu, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Sıkıyönetim Komutanlıklarının ancak İçişleri

Bakanlığı yardım istediği takdirde onlara yardımcı olduğunu, Sıkıyönetim Komutanlıklarının bulunduğu yerlerde suçluların yakalandıklarını, ancak hapishanelerden toplu olarak kaçışların söz konusu olduğunu, Sıkıyönetim Komutanlıklarının silah kullanma yetkisinin olmadığını, ülkenin tamamen felç olmuş durumda olduğunu, 19 ilde sıkıyönetim ilan edilmiş olmasına rağmen diğer illerde sıkıyönetimin olmadığını, olayların diğer illerde de meydana geldiğini, hapishane yönetimlerinde otorite boşluğunun olduğunu, yönetimin mahkumların elinde olduğunu,

"11 Eylül 1980'de devam eden terör ve anarşi eylemleri 12 Eylül 1980 tarihinde birden önlenmiş, suçlular yakalanmıştır" iddiasının Süleyman DEMİREL tarafından ileri sürüldüğünü, doğru olmadığını, 12 Eylül günü sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini, devam ettiğini, herkesin şaşkınlık yaşadığını, 1 hafta boyunca herhangi önemli olayın olmadığını, ancak ardından olayların tekrar başladığını ve 6 ay kadar devam ettiğini, olayların ancak 6 ay içerisinde kontrol altına alınabildiğini, 12 Eylül 1980 tarihinde ülke yönetimine el koyduktan sonra terör örgütü mensuplarının tümünün adres ve kimliklerinin bilinmediğini, daha sonra Milli İstihbarat Teşkilatı ve Jandarmanın beraber çalışması ile bunların ortaya çıkarılarak yakalandığını,

(19-26 Aralık 1978 Kahramanmaraş olayları için dönemin Başbakanı Bülent ECEVİT'in "Bazı çevreler biz ısrarla ve sistemli olarak sıkıyönetim ilanına zorluyorlardı. Kahramanmaraş olayları CHP'nin kurduğu hükümeti sıkıyönetime zorlamak isteyenlerin tahriklerin sonucuydu. Nitekim zorlanmış olduk. Kahramanmaraş olaylarında hükümetin sorumluluğu olduğunu düşünemem. Bir hayli askeri birlikler yardıma çağrılmıştı. Fakat güvenliğin sağlanmasına doyurucu bir katkıları olmamıştı. Geniş ölçüde pasif kalmışlardı." diyerek orduyu suçladığı, yine dönemin Başbakanı Süleyman DEMİREL ise "Efendim sıkıyönetim ilan edilmiş, sıkıyönetim komutanlarına yetkiler verilmiş, hükümet olarak bizim yapacak bir şeyimiz yok ki. Askerler isteselerdi anarşi ve terör önleyebilirlerdi, nitekim 12 Eylül günü bıçakla kesilir gibi kesildi. İdareye el koymaya kararlı oldukları için bilerek anarşinin üzerine gitmediler" şeklinde Türk Silahlı Kuvvetlerini suçlamışlardır. Bu suçlamalar sorulduğunda) Bu suçlamaları kabul etmediğini, bunların Türk Silahlı Kuvvetlerine siyasiler tarafından atılmış bir iftira olduğunu, siyasilerin tabi ki kabahati üzerlerine almaları söz konusu olamayacağını, Türk Silahlı Kuvvetlerinin insanların ölümünü bekleyip sonuçta bunu fırsat olarak değerlendirip yönetime el koymasının düşünülemeyeceğini, bunu vicdanlarının kabul etmeyeceğini, bunu kesinlikle kabul etmediğini, halen eski Cumhurbaşkanı DEMİREL ile görüştüklerini, bu şekilde kendisine bir şey söylemediğini, ayrıca ECEVİT Başbakan iken kendisini ziyarete gittiğinde, kendisini kapıda karşıladığını, bu

yönde kendisine herhangi bir şey söylemediğini ve görüşmelerinin de devam ettiğini, bu iddiaların o zamanın şartlarına göre siyasiler tarafından söylenmiş sözler olduğunu,

Cumhurbaşkanı adayı Muhsin BATUR'un akademiden sınıf arkadaşı olduğunu, onun seçilmesinden rahatsız olmalarının mümkün olmadığını, bir söz olduğunu 'suç samur kürk olsa kimse giymez', bu şekilde bir olay olmadığını, Orhan EREN'in 'CELASUN paşanın baksanıza adamlar Cumhurbaşkanını seçiyorlar, demesi üzerine' endişeyi sezerek bu şekilde bir söz söylediğini de hatırlamadığını,

(Şüpheliye sorulması üzerine)12 Eylül sonrası Ege Sorunu konusunda Yunanistan'dan herhangi bir yazılı güvence almadan NATO Başkomutanı Rogers'ın vermiş olduğu sözlü güvenceye dayalı olarak Yunanistan'ın NATO'ya girmesine izin vermesinin hata olduğunu,

Pişman olmadığını, anarşi olaylarının sürekli arttığını, günlük 20-30 ölüm olayının olduğunu, Türkiye'de eski bir Başbakan olan Nihat ERİM'in, ismini hatırlamadığı bir Orgeneral ile emekli Oramiral Kemal KAYACAN'ın öldürüldüğünü, olayların giderek tırmandığını, faillerin yakalanamadığını,

12 Eylül'den sonra Danışma Meclisi tarafından hazırlanan 1982 Anayasa'nın taslağında Cumhurbaşkanı'nın 2 kez seçilebileceği konusunda hüküm bulunduğunu, ancak kendisinin "Cumhurbaşkanı 2. kez seçilecek olursa tekrar seçilebilmek için iktidardaki partiye destek vermeye başlar" dediğini ve bunun yanlış olacağını söyleyerek Cumhurbaşkanı'nın 2. kez seçilemeyeceği yönündeki hükmü Anayasa'ya koydurttuğunu, yine Cumhurbaşkanlığı görevinin dolmasına yakın rahmetli Turgut ÖZAL'ın kendisine gelerek Anayasa değişikliği yaparak kendisinin 2. kez Cumhurbaşkanı olmasını teklif ettiğini, ancak kendisinin bunu kabul etmediğini belirtmiştir.

Şüpheli Ahmet Kenan EVREN'in vekili ise, müvekkilinin ve diğer konsey üyelerinin ülkenin içerisinde bulunduğu şartlar nedeniyle Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35. maddesindeki yetkilere dayanarak yönetime el koyduklarını, harhangi bir rejim değişikliği peşinde olmayıp demokrasinin bütün koşulları ile yeniden hayata geçmesi konusunda faaliyette bulunduklarını, o şartlara göre mümkün olan en kısa sürede parlamenter rejime dönerek yeniden sistemin işlemeye başladığını belirtmiştir… Terör olaylarının yoğun şekilde arttığını, sağ sol kavgalarının yoğunlaştığını, banka soygunlarının arttığını, polisin ikiye bölündüğünü, , öğretmenlerin ayrıca bölündüğünü, , Kahramanmaraş olaylarında 102 vatandaşımızın, Çorum olaylarında 80'e yakın Hizmet Kanununun 35. maddesinin Türk, bu kanunun Atatatürk zamanında çıkarıldığını, tek başına karar

vermediğini, , örneğin polise silah kullanma yetkisin verilmesini istediklerini ancak bunların yapılamadığını,meclisin görevini de yönetime el koyduktan sonra oluşturulan Danışma Meclisine verdiklerini, uzun süre beklediklerini, bazı senatörler ve milletvekillerinin kendisiyle görüşerek bu meclisin artık çalışmadığı, ülke yönetimine el koymaktan başka çıkar yol olmadığını söylediklerini, Parlamenter sistemi esas aldıklarını, Anarşiyi önlemek İçişleri Bakanlığına bağlı olarak çalışan polislere ait olduğunu, hapishanelerden toplu olarak kaçışların, Sıkıyönetim Komutanlıklarının silah kullanma yetkisinin olmadığını "11 Eylül 1980'de devam eden terör ve anarşi eylemleri 12 Eylül 1980 tarihinde birden önlenmiş, suçlular yakalanmıştır" iddiasının Süleyman DEMİREL tarafından ileri sürüldüğünü, doğru olmadığını, 12 Eylül günü sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini, devam ettiğini, herkesin şaşkınlık yaşadığını, 1 hafta boyunca herhangi önemli olayın olmadığını, ancak ardından olayların tekrar başladığını ve 6 ay kadar devam ettiğini, olayların ancak 6 ay içerisinde kontrol altına alınabildiğini, 12 Eylül 1980 tarihinde ülke yönetimine el koyduktan sonra terör örgütü mensuplarının tümünün adres ve kimliklerinin bilinmediğini, daha sonra Milli İstihbarat Teşkilatı ve Jandarmanın beraber çalışması ile bunların ortaya çıkarılarak yakalandığını,(Askerler isteselerdi anarşi ve terör önleyebilirlerdi, nitekim 12 Eylül günü bıçakla kesilir gibi kesildi. İdareye el koymaya kararlı oldukları için bilerek aranşinin üzerine gitmediler" şeklinde Türk Silahlı Kuvvetlerini suçlamışlardır.Bu suçlamalar sorulduğunda) Bu suçlamaları kabul etmediğini, bunların Türk Silahlı Kuvvetlerine siyasiler tarafından atılmış bir iftira olduğunu, Türk Silahlı Kuvvetlerinin insanların ölümünü bekleyip sonuçta bunu fırsat olarak değerlendirip yönetime el koymasının düşünülemeyeceğini, bunu vicdanlarının kabul etmeyeceğini, bunu kesinlikle kabul etmediğini, halen eski Cumhurbaşkanı DEMİREL ile görüştüklerini, bu şekilde kendisine bir şey söylemediğini, (Şüpheliye sorulması üzerine)12 Eylül sonrası Ege Sorunu konusunda Yunanistan'dan herhangi bir yazılı güvence almadan NATO Başkomutanı Rogers'ın vermiş olduğu sözlü güvenceye dayalı olarak Yunanistan'ın NATO'ya girmesine izin vermesinin hata olduğunu,

Pişman olmadığını, Turgut ÖZAL'ın kendisine gelerek Anayasa değişikliği yaparak kendisinin 2. kez Cumhurbaşkanı olmasını teklif ettiğini, ancak kendisinin bunu kabul etmediğini belirtmiştir.

Şüpheli Ahmet Kenan EVREN'in vekili ise, müvekkilinin ve diğer konsey üyelerinin ülkenin içerisinde bulunduğu şartlar nedeniyle Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35. maddesindeki yetkilere dayanarak yönetime el koyduklarını, harhangi bir rejim değişikliği peşinde olmayıp demokrasinin bütün koşulları ile yeniden hayata geçmesi konusunda faaliyette bulunduklarını, o şartlara göre

mümkün olan en kısa sürede parlamenter rejime dönerek yeniden sistemin işlemeye başladığını belirtmiştir.

1.2. Şüpheli Ali Tahsin Şahinkaya'nın Savunması

Şüphelilerden Ali Tahsin ŞAHİNKAYA'nınn savunmasında, 12 Eylülden evvelki zamanlarda veya 12 Eylül devresi içerisinde Türkiye'nin o acıklı halini yaşamadıktan sonra anlatmak ve anlamanın çok güç olduğunu, mesleğinin teyyarecilik olduğunu, öyle yetiştiğini, bütün gayesinin komutan olarak çocuklarının ölmeden önce uçuşlarını yapmak, silahların iç ve dış tehditlere karşı korumak olduğunu, başka bir düşüncesinin olmadığını, ancak içerisinde bulundukları durumda, memleketin bölünmüş ve ayrılmış, paramparça olduğunu, kardeşin kadreşi öldürdüğünü, sağ sol hareketlerinin hat safhasına geldiği ve kendilerinin halk karşısında mevcudiyeti muhafaza edecek ve yahut da dönemin başında görevini yapamamış bir insan olarak gördüklerini. Bütün komuta kademesi, yüksek komuta kademesi tugaylara kadar hep beraber buna bir çare bulunması için Genelkurmay Başkanlığı altında ve emir komuta zinciri altında buna bir çözüm bulmak istediklerini, darbe yapmadıklarını, zira darbe yapan insanın 2-3 yıl sonra hükümeti bırakmayacağını, darbe yapmadıklarını ve kanlı olayların önüne geçtiklerini,

İç Hizmet Kanununun 35. maddesinde verilen devleti koruma ve kollama yetkisine dayanarak bu yönetime el koyduklarını, Silahlı Kuvvetlerin her kademesinin bu olayın içerisinde olduğunu,

1982 Anayasasına geçici 15. maddesini düzenlemeyle ilgili sadece komutanlar açısından düşünülmediği, o dönemdeki danışma Meclisi sivil idarede görev alan şahısların da yargılanmasının uygun olmayacağını düşündüklerini,

O dönemde Meclis diye bir şeyin olmadığını, Milletvekillerinin meclisteki toplantılara dahi iştirak etmediğini, siyasi liderler arasında zıtlaşmanın mevcut olduğunu, seçim yapılmış olmasına rağmen 6 ay boyunca Meclis Başkanı ve Cumhurbaşkanı'nın seçilemediğini, dolayısıyla millet adına bu yetkileri kullanacak bir kurumun olmadığını, yasadışı teşkilatların kol gezmekte olduğunu, devlete meydan okuduğunu, günde 20-30 kişinin öldüğünü, sağ sol çatışmalarını devam etmekte olduğunu,

Memleketin o dönemde sahibinin olmadığı, bu çerçevede ne gerekiyorsa onu yaptıklarını,

Yine 2324 sayılı ve 27/10/1980 tarihli Anayasa Düzeni Hakkında Kanunun 3. ve 4. maddesindeki düzenlemeyle ilgili olarak buradaki amacın sadece Milli

Güvenlik Konseyini değil, o dönemde sivil idareyi devrettikleri kişilerin ve idarenin de rahat çalışmasını sağlamak için bu düzenlemeleri yaptıklarını, mevcut yürürlükte bulunan kanunlar çerçevesinde de olabilecek haksızlıkların engellenebileceğini,

O dönemde CMK ve Terörle Mücadele Kanunlarında değişikli yapılması, Sıkıyönetim Komutanlığının yetkilerinin artırılması hususunda o dönemin hükümetinden taleplerde bulduklarını, ancak siyasi çekişmeler nedeniyle bu isteklerinin kabul görmediğini, dolayısıyla suçluların yakalandığını, yargı karşısına çıkarıldığını, cezaevine girdikten sonra cezaevinin diğer kapısından çıkıp gittiklerini, bu nedenlerle o dönemin Sıkıyönetim Komutanlıkları istenilen şekilde çalışamadığını,

Askeri müdahaleden sonra halkta bir sevinç yaşandığını, bu sevinç ve rehavetten kaynaklanan nedenlerle eylemlerin azaldığını, muhtemelen yasadışı grupların değerlendirme yapmak amacıyla beklediklerini, kısa bir süre sonra takriben 1 ay sona tekrar yeniden hadiselerin başladığını, bu sırada çıkardıkları kanunlarla Sıkıyönetim Komutanlığının yetkilerin artırdıkların, bu komutanlıkların yetkilerini kullandıkça eylemlerde azalma ve kesilme olduğunu, ondan sonra grupların kontrol altına alındığını,

(19-26 Aralık 1978 Kahramanmaraş olayları için dönemin Başbakanı Bülent ECEVİT'in "Bazı çevreler biz ısrarla ve sistemli olarak sıkıyönetim ilanına zorluyorlardı. Kahramanmaraş olayları CHP'nin kurduğu hükümeti sıkıyönetime zorlamak isteyenlerin tahriklerin sonucuydu. Nitekim zorlanmış olduk. Kahramanmaraş olaylarında hükümetin sorumluluğu olduğunu düşünemem. Bir hayli askeri birlikler yardıma çağrılmıştı. Fakat güvenliğin sağlanmasına doyurucu bir katkıları olmamıştı. Geniş ölçüde pasif kalmışlardı." diyerek orduyu suçladığı, yine dönemin Başbakanı Süleyman DEMİREL ise "Efendim sıkıyönetim ilan edilmiş, sıkıyönetim komutanlarına yetkiler verilmiş, hükümet olarak bizim yapacak bir şeyimiz yok ki. Askerler isteselerdi anarşi ve terör önleyebilirlerdi, nitekim 12 Eylül günü bıçakla kesilir gibi kesildi. İdareye el koymaya kararlı oldukları için bilerek anarşinin üzerine gitmediler" şeklinde Türk Silahlı Kuvvetlerini suçlamışlardır. Suçlama sorulduğunda) Bu beyanları çok komik bulduğunu, asker iç ve dış düşmanlara karşı memleketi koruduğunu, ancak bu memleketin aynı zamanda emniyet teşkilatının olduğunu, o dönemde emniyet teşkilatının ikiye üçe dörde bölündüğünü, POLBİR'ler, POLDER'lerin mevcut olduğunu, o dönemin valileri yardım talep ettiğinde Sıkıyönetim Komutanlıklarının yardımcı olduğunu, bu yöndeki iddialara ve değerlendirmelere katılmadığını,

Zamanın komutanları olarak yönetime el koymak gibi bir düşüncelerinin olmadığını, zira siyasi kişiler olmadıklarını, asker olduklarını, kesinlikle siyasi istikrarsızlıklardan faydalanmak gibi bir düşüncelerinin olmadığını, asıl amaçlarının TSK'yı bu konulardan tecrit etmek olduğunu,

"Darbe yapmaya çok önce karar verdiğinin, yapılacak askeri darbenin halkın gözünde meşru görülebilmesi için terör ve anarşi olaylarının üzerine TSK'nın komuta kademesi olarak bilerek gidilmediği, darbe için fırsat kollanıldığının" iddiaları için, bu görüşü kabul etmediğini, askeri müdahale yapmak amacıyla terör olaylarının üzerine gidilmemesi diye bir şeyin söz konusu olmadığını, bu konularla Genelkurmay Başkanlığının ilgilendiğini, kendilerinin kuvvetler olarak kendi işlerine baktığını,

Amerikalıların kendisini ve eşini Hava Kuvvetleri Komutanı olarak Amerika'ya davet ettiklerini, Amerika'ya gitmeden önce müdahale tarihini 12 Eylül sabahı olarak kararlaştırdıklarını, hatta Kenan EVREN'e Amerika'ya geziye katılmayayım dediğini, bunun üzerine bu gezi programını kısa tutmak amacıyla eşinin rahatsız olduğunu ve bir an önce Türkiye'ye dönmesi gerektiğini ilgililere bildirdiğini, hatta o dönemin Amerika Büyükelçisi olan Şükrü ELEKDAĞ'ın da eşini arayarak Washington'da eşini gördüğünde hayrola nasıl bir rahatsızlığınız var diye soru yönelterek ilgilendiğini, hatta 11 Eylül 1980 günü Türkiye'ye döneceği sırada Amerika Genelkurmay Başkanı ile kahvaltı ettiklerini, bir gün sonra Türkiye'de askeri müdahalenin olduğu kendisine söylendiğinde şaşırarak bir gün önce birlikte kahvaltı ettiklerini ve böyle bir şeyi kendisine söylemediğini beyan etmiş olduğunu, Türk Hava Kuvvetleri Komutanı olarak yabancı bir ülkeden emir ve talimat almayacağını, onların talimatlarıyla hareket etmeyeceğini, 12 Eylül askeri darbesinin Amerika'nın bilgisi ve desteğiyle yapılmış olduğu iddiasına kesinlikle katılmadığını,

"Yunanistan'ın 1967 Albaylar cuntasından sonra NATO'nun askeri kanadından ayrıldığı, 12 Eylül 1980 askeri darbesinden yaklaşık bir ay sonra NATO Başkomutanı B.Rogers'ın, Yunanistan'ın Ege'deki komuta kontrol yetkisini kaldırılması konusunda verdiği sözlü güvenceye dayalı olarak Yunanistan'ın NATO'ya dönmesine devlet Başkanlığı yetkisini kullanan Kenan EVREN'in onay verdiği anlaşılmış, Yunanistan'ın ise NATO'ya dönüşü sonrasında yazılı bir belge bulunmaması nedeniyle anlaşmaya uymamasından Ege'deki komuta kontrol ve saha sorumlulukları çözümsüz kalmıştır. Türkiye'nin elindeki bu önemli siyasi koz, sadece bir iyi niyet göstergesi olarak Yunanistan lehine kullanılarak kaybedilmiştir. Türkiye yıllarca Yunanistan ile Ege'de sorun yaşamıştır. Darbe sonrası ABD ve

bölgede etkin bulunan İngiltere gibi devletler 12 Eylül askeri darbesini olumlu karşılamıştır. Buna göre darbe öncesi Yunanistan'ın NATO'ya dönüşü konusunda söz mü verilmiştir? Dolayısıyla 12 Eylül askeri darbesi ABD ve Avrupa devletlerinin desteği ve bilgisi dahilinde mi yapılmıştır?" şeklindeki hususlarda bilgisinin olmadığını, daha ziyade bu çalışmaların Genelkurmay Başkanlığı tarafından yapıldığını,

O dönemin şartlarında gerek fert olarak gerek Kuvvet Komutanı olarak kendisini bu olaylardan soyutlayamayacağını, aksi takdirde kendisini vatan haini görüp utançtan yaşayamayacağını, aynı şartlarda şimdi olsa elinden de imkan gelse böyle bir olaya katılacağını, çünkü milletin acziyetini sürekli gördüğünü, bir annenin yanına gelip ayaklarını öpeyim diyerek gösterdiği minneti hiç unutamadığını belirtmiştir.

Her 2 şüpheli vekilleri vermiş oldukları 21/06/2011 tarihli savunma dilekçesinde ise müvekkillerinin Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35. maddesindeki "Silahlı Kuvvetlerinin vazifesi Türk yurdunu ve Anayasa ile tayin edilmiş Türkiye Cumhuriyeti'ni korumak ve kollamak " şeklinde ifade edilen yetkiyi kullandıklarını, 12 Eylül 1980 öncesi Türkiye'nin bir kaos içerisinde bulunduğunu, TBMM'nin görev yapamaz hale geldiğini, 6 ayı aşkın bir süre Cumhurbaşkanı'nı seçemediğini, sürekli seçim işleri dolayısıyla asıl işi olan yasama görevini yapamadığını, bu arada yaşanan anarşinin önüne geçecek yasal düzenlemelerin mecliste çıkarılamadığını, ülkede özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde insanların olaylar nedeniyle sokağa çıkamadığını, Kahramanmaraş olaylarında 107 kişinin öldüğünü, Çorum olaylarında bir o kadar vatandaşın hayatını kaybettiğini, bu bölgede görev yapan hakim, savcı, kaymakam ve valilerin görev yapamaz hale geldiklerini,

O dönemde ülkeyi yöneten siyasi iktidar ve muhalefet partilerini Türkiye'nin içerisinde bulunduğu durumu bilmemelerinin mümkün olmadığını, ancak sorumluluklarını yerine getirmeyen dönemin siyasi partilerini 27 Aralık 1979 günü Cumhurbaşkanı aracılığıyla gönderilen ülke sorunlarını açıklayan mektubu bile ciddiye almadıklarını, müvekkillerinin İç Hizmet Kanunu 35. maddesindeki kendilerine yüklemiş olduğu Devleti koruma ve kollama görevini ifa için ülke yönetimine el koyma zaruretinde kaldıklarını, müvekkillerince gerçekleştirilen eylemin zaruret halinde gerçekleştirilen bir eylem olduğunu, evrensel hukuk kurallarına göre zaruret halinin bir cezasızlık nedeni olduğunu,

1982 Anayasası'nın geçici 15. maddesinde "Her türlü karar ve tasarruflarından dolayı haklarında cezai, mali ve hukuki sorumluluk iddiası ileri sürülemez ve bu

maksatla herhangi bir yargı merciine başvurulamaz" dendiğini, bu hükmün öncelikle bir sorumsuzluk hükmü olduğunu,

12 Eylül 2010 tarihinde yapılan Referandumla 1982 Anayasası'nın geçici 15. maddesinin kaldırılmasının söz konusu kişilerin yargılanabilmesinin önünü açmadığını, çünkü geçici 15. maddeyle belirtilen kişiler için sorumsuzluk hali yani yargı dokunulmazlığının söz konusu olduğunu, geçici 15. madde ile getirilen düzenleme geçici bir dokunulmazlık olmayıp milletvekillerinin kürsü masumiyeti ile aynı olduğunu, milletvekillerinin Anayasa'nın 83/1 maddesindeki yasama dokunulmazlığı gibi geçici 15. maddenin kalkması ile müvekkillerinin yargılanmasının mümkün olmadığını,

7 Kasım 1982 tarihinde referanduma sunularak %92 evet oyuyla kabul edilen 1982 Anayasasının bir hükmü olan geçici 15. maddenin af niteliğinde olduğunu,

Müvekkillerinin 765 sayılı Türk Ceza Kanunun 146 ve 147. maddeler kapsamında sorgulandığını, aynı kanunun 102. maddesinde bu suçlar için öngörülen zaman aşımı süresinin 20 yıl olduğunu, 104. maddesinde ise öngörülen olağanüstü zamanaşımı ile bu sürenin yarı oranında artırılarak 30 yıl olduğunu, müvekkillerine atılı bulunan suçların zamanaşımına uğradığını belirtmişlerdir.

IX.BÖLÜM

1. Hukuki Değerlendirme

1.1.Şüphelilere İsnat Edilen Anayasayı İhlal (Askeri Darbe) Suçu Açısından Değerlendirme

12 Eylül 1980 tarihinde, 12/11/1979 tarihinde(15) Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman DEMİREL tarafından, Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK'ün onayıyla kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin 43. hükümeti görevde bulunuyordu.

Şüphelilerden Ahmet Kenan EVREN'in 12 Eylül 1980 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanı olarak görev yaptığı, şüpheli Ali Tahsin ŞAHİNKAYA'nın ise Hava Kuvvetleri Komutanı olarak görev yaptığı, vefat etmeleri nedeniyle haklarında ek kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilen Nurettin ERSİN'in Kara Kuvvetleri Komutanı, Mehmet Nejat TÜMER'in Deniz Kuvvetleri Komutanı, Osman Sedat CELASUN'un Jandarma Genel Komutanı olarak görev yaptığı anlaşılmıştır.

Şüpheliler tarafından 12 Eylül 1980 günü daha önce gizlice hazırladıkları "Bayrak Harekat Direktifi" adlı darbe planı çerçevesinde, Türkiye Cumhuriyeti

Halkının vergileriyle alınmış ve yurt savunması için kendilerine tevdi edilmiş silahları kullanarak cebren ülke yönetimine bütünüyle el koymuşlardır. Şüphelilerin yaptıkları askeri darbeyle Parlamento ve Hükümet feshedilerek ortadan kaldırılmış, Parlamento üyelerinin dokunulmazlığı kaldırılarak bütün yurtta sıkıyönetim ilan edilmiştir. Yurt dışına çıkışlar yasaklanmıştır.

Şüpheliler Anayasal düzen ortadan kaldırılmıştır. O tarihte yürürlükte bulunan 1961 Anayasasının;

4.maddesindeki, "Egemenlik kayıtsız şartsız Türk Milletinindir. Millet, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organlar eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması, hiçbir suretle belli bir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılmaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz."

5.maddesinde, "Yasama yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez."

6.maddesinde, "Yürütme görevi, kanunlar çerçevesinde, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından yerine getirilir." şeklindeki düzenlemelerde yer alan, Millete ait olan Egemenlik yetkisi, Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olan yasama yetkisi ile Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kuruluna ait olan yürütme görevini, silahlı güç kullanılarak ele geçirmişlerdir.

Şüpheliler ülke yönetimini ele geçirdikten sonra çıkardıkları 12/12/1980 tarihli ve 2356 Sayılı Milli Güvenlik Konseyi Hakkındaki Kanunun 1. maddesindeki "Milli Güvenlik Konseyi; Devlet ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, üyeleri; Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin Şahinkaya, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat Tümer ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun'dan teşekkül eder." şeklindeki düzenleme ile Milli Güvenlik Konseyi oluşturmuşlar, meşruiyete dayanmadan çıkardıkları 2324 Sayılı ve 27/10/1980 tarihli Anayasa Düzeni Hakkında Kanunun 2.maddesindeki "Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisine, Millet Meclisine ve Cumhuriyet Senatosuna ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren geçici olarak Milli Güvenlik Konseyince ve Cumhurbaşkanına ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler de Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanınca yerine getirilir ve kullanılır." şeklindeki düzenleme ile Anayasada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisine, Cumhuriyet Senatosuna ve Cumhurbaşkanına ait yetkilere cebren el koymuşlardır.

Şüphelilerin çıkardığı 2324 Sayılı ve 27/10/1980 tarihli Anayasa Düzeni Hakkında Kanunun 3.maddesindeki ”Milli Güvenlik Konseyince kabul edilerek yayımlanan bildiri ve karar hükümleriyle yayımlanan ve yayımlanacak olan kanunların Anayasaya aykırılığı ileri sürülemez” şeklindeki düzenleme ve 4.maddesindeki düzenleme ile Milli Güvenlik konseyinin bildiri ve kararlarında yer alan ve yer alacak olan hükümlerle 12 Eylül 1980 tarihinden sonra çıkarılan ve çıkarılacak olan Bakanlar Kurulu Kararnamelerinin ve üçlü kararnamelerin yürütülmesinin durdurulması ve iptali isteminin ileri sürülemeyeceğinin belirtildiği görülmüştür. Bu düzenlemelerle, Anayasa ve Anayasal düzen ortadan kaldırılarak, kişi hak ve özgürlükleri tamamen Milli Güvenlik Konseyinin inisiyatifine terk edilmiştir. Başta yaşam hakkı olmak üzere temel hak ve özgürlükler açısından hiçbir güvence kalmamıştır.

O tarihte yürürlükte bulunan 765 sayılı Türk Ceza Kanunun 146.maddesinde “Türkiye Cumhuriyeti Teşkilatı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir ve tebdil veya ilgaya ve bu kanun ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs edenler, ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezasına(IV) mahkum olur.” şeklindeki düzenleme ile Anayasayı ortadan kaldırmaya, TBMM'sini ortadan kaldırmaya veya vazifesini yapmasına güç kullanarak engel olmaya teşebbüs etmek, 147.maddesinde ise “Türkiye Cumhuriyeti İcra Vekilleri Heyetini cebren iskat veya vazife görmekten cebren men edenlerle bunları teşvik eyliyenlere ağırlaştırılmış müebbet ağır(V) hapis cezası hükmolunur.” şeklindeki düzenleme ile Bakanlar Kurulunu ortadan kaldırmak ve vazifesini yapmasına güç kullanarak engel olmak eylemleri suç olarak düzenlenmiştir.

765 sayılı Türk Ceza Kanununun 146. maddesinde Anayasanın tamamını, bir kısmını, tağyir ve tebdil veya ilgaya veya Anayasa ile teşekkül etmiş Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni zor kullanarak ortadan kaldırmaya veya vazifesini yapmasını engellemeye teşebbüs edenlerin ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezasıyla cezalandırılacağının belirtildiği, düzenlemede seçenek olarak sayılan eylemlerin tamamlanmış halinden bahsedilmediği, ancak Anayasa ve Türkiye Büyük Millet Meclisi gibi demokratik düzenin temel unsurlarının ortadan kaldırılmasına veya değiştirilmesine teşebbüsün cezalandırıldığı bir durumda, bu eylemlerin tamamlanmış hallerinin cezalandırılmayacağı düşünülemeyeceğinden şüphelilerin eylemine 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 146. maddesinin uygulanması gerekmektedir.

01/06/2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 309, 311. ve 312. maddelerinde 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 146 ve 147. maddelerinin karşılığı olan düzenlemelere yer verilmiştir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 309. maddesinde Anayasayı İhlal başlığı altında "cebir ve şiddet kullanarak, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının öngördüğü düzeni ortadan kaldırmaya veya bu düzen yerine başka bir düzen getirmeye veya bu düzenin fiilen uygulanmasını önlemeye teşebbüs edenler ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılırlar. Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi hâlinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur." şeklindeki düzenleme ile cebir ve şiddet kullanarak Anayasal düzeni ortadan kaldırmaya, bu düzen yerine başka bir düzen getirmeye veya bu düzenin fiilen uygulanmasını önlemeye teşebbüs suçu,

311. maddesinde Yasama Organına Karşı Suç başlığı altında, "Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmaya veya Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevlerini kısmen veya tamamen yapmasını engellemeye teşebbüs edenler ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla cezalandırılırlar. Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur." şeklindeki düzenleme ile cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni ortadan kaldırmaya veya görevlerini kısmen veya tamamen yapmasına engel olmaya teşebbüs suçunun düzenlendiği,

312. maddesinde ise, Hükûmete Karşı Suç başlığı altında "Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs eden kimseye ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir. Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur." şeklinde cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs etmek suçu düzenlenmiştir.

765 sayılı Türk Ceza Kanunundaki ilgili düzenlemeler ile karşılığı olan 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 309, 311 ve 312. maddelerindeki düzenlemeler karşılaştırıldığında; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda gerek Anayasal düzene, gerekse TBMM ve hükümete karşı eylemlerin teşebbüs halinin düzenlendiği, eylemlerin tamamlanmış hallerine değinilmediği, kanun koyucunun Anayasal düzen, TBMM ve Bakanlar Kurulu gibi demokratik düzenin temel kurumlarını ortadan kaldırmaya yönelik teşebbüs eylemlerini cezalandırıp, aynı suçların

tamamlanmış hallerinin cezalandırılmasını istemeyeceği düşünülemeyeceğinden maddelerde sayılan suçlar tamamlandığı takdirde de söz konusu 309, 311 ve 312. maddeleri uygulanacaktır.

765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunundaki ilgili hükümler lehe kanun uygulanması yönünden karşılaştırıldığında, her iki Ceza Kanununda da suçların cezasının ağırlaştırılmış müebbet olarak düzenlendiği görülmektedir. Ancak 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun gerek 309, 311 ve 312. maddelerinde "Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi halinde ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur." şeklindeki düzenlemeler gözetildiğinde şüpheliler hakkında 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun 146 ve 147. maddelerinin lehe düzenlemeler olduğu kanaatine varılmıştır. Şüpheliler askeri darbe yaparak 765 Sayılı TCK'nun 146. ve 147 maddelerini birlikte ihlal etmişlerdir.

Burada şüphelilerin eylemlerine 765 Sayılı TCK'nun 146. ve 147. maddelerinden hangisinin uygulanacağına bakmak gerekir.765 Sayılı TCK'nun 79.maddesinde "İşlediği bir fiil ile kanunun muhtelif ahkamını ihlal eden kimse o ahkamdan en şedit cezayı tazammun eden maddeye göre cezalandırılır." denilmektedir. Düzenlemeye göre işlenen bir fiilden dolayı kanunun birden fazla hükmü ihlal edilmişse en ağır cezayı gerektiren maddeye göre ceza verilir. 146. ve 147. bakıldığında her iki maddede ceza olarak ağırlaştırılmış müebbet öngörülmüştür.

Kanunumuzun fikri içtimada cezaların aynı olması halinde bir düzenlemeye gitmediği anlaşılmaktadır. Kanun koyucunun en ağır fiile, en ağır cezayı öngördüğü değerlendirildiğinde, 765 Sayılı TCK'nun 146. ve 147. maddesindeki eylem ve sonuçlarına bakmak gerekecektir. 147. madde de, Türkiye Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunu cebren ortadan kaldırmak veya vazifesini yapmasına cebren engel olmak suçu düzenlenmişken, 146. maddede, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını veya bir kısmını değiştirme, bozma veya ortadan kaldırmaya ve Anayasa ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasına engel olmaya cebren teşebbüs etmek suçu düzenlenmiştir.

147. maddedeki suçun işlenmesi halinde sadece hükümetin ortadan kaldırılması veya vazifesini görmesine engel olunması, TBMM'nin görevine devam etmesi düşünülebilecekken, 146. maddedeki suçun olayımızdaki gibi tamamlanmış hali gerçekleştiğinde Anayasa ve TBMM'si ortadan kalkacak, bunlara bağlı olarak Hükümette ortadan kaldırılacaktır. Dolayısıyla 146. madde sonuçları itibariyle daha ağırdır. Bu nedenle şüpheliler hakkında 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun 146. maddesinin uygulanması gerektiği kanaatine varılmıştır.

Şüpheliler 12 Eylül 1980 tarihinde gerçekleştirmiş oldukları askeri darbeden sonra yönetimleri boyunca, demokratik kurumların kurulmasına ve faaliyet göstermesine engel olmaları nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı oluşturuluncaya kadar yani 06/12/1983 tarihine kadar atılı bulunan suçu işlemeye devam etmişlerdir.

İlgili bölümde ayrıntısıyla anlatıldığı üzere 27 Aralık 1979 tarihinde verilen uyarı mektubu açısından durum değerlendirildiğinde, şüpheliler 27 Aralık 1979 tarihinde Cumhurbaşkanı aracılığıyla hükümetteki siyasi partilerle diğer tüm siyesi parti liderlerine TSK İç Hizmet Kanununu hatırlatarak muhtıra niteliğinde uyarı mektubu vermişlerdir. Bu mektup 2 Ocak 1980 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından Başbakan Süleyman Demirel ve CHP lideri Bülent Ecevit'e iletilmiştir.

Verilen muhtıra doğrudan siyasi parti mensuplarına verilmiştir. Ancak dolaylı olarak Cumhurbaşkanına verilmiş muhtıra olarak kabul etmek gerekir. Demokratik sistemin başı olan Cumhurbaşkanın altındaki Başbakana verilmiş muhtıra aynı zamanda Cumhurbaşkanına verilmiş bir muhtıradır. Çünkü askeri darbe yapıldığında Cumhurbaşkanının görevde kalma garantisi yoktur.

Anayasal demokratik sistem içerisinde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, bağlı olduğu Başbakanın da içerisinde bulunduğu, siyasi parti liderlerine göndermiş olduğu mektupta kullandığı, "Türk Silahlı Kuvvetleri;... uzlaşmaz tutumlarını sürdüren siyasi partileri uyarmaya karar vermiştir." şeklinde, üstelikte mektubun devamında Cumhuriyet Tarihimiz boyunca askeri darbe gerekçesi olarak kullanılan İç Hizmet Kanununu da hatırlatarak uyarması demokratik rejim açısından kabul edilemez bir tehdit ve suçtur. Askeri darbeye teşebbüs suçu ancak bu şekilde işlenebilir. Aksi halde Silahlı Kuvvetleri elinde bulunan silahlarla harekete geçtikten sonra engelleme imkanı yoktur.

Dolayısıyla şüpheliler 27/12/1979 tarihinde vermiş oldukları ve 02/01/1980 tarihinde Başbakana ulaşan muhtıra ile ayrıca Anayasayı ortadan kaldırmaya ve Türkiye Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmaya ve görevini yapmasını engellemeye teşebbüs suçunu işlemişlerdir.

Eylem 765 Sayılı TCK'nun 146.maddesinin ihlali niteliğindedir. Madde de "cebren" denilmiştir. Buradaki cebir unsurunu mutlaka maddi cebir olarak anlamamak gerekmektedir. Cebir hem maddi hem manevi olabilir. Elinde, devlet içerisinde başka bir kurumca karşı konulamayacak bir güç bulunan Silahlı Kuvvetlerin, Anayasal demokratik sistem içerisinde hiyerarşik olarak bağlı olduğu, Başbakan ve tüm siyasi partileri doğrudan, bunların temsil edildiği TBMM'si ile Cumhurbaşkanını dolaylı olarak, üstelik Türkiye Cumhuriyet tarihi içerisinde

darbe gerekçesi olarak kullanılan TSK İç Hizmet Kanununun 35. maddesini ima ederek uyarı mektubu göndermesi, tehdit niteliğindedir. Aynı zamanda bu tehdit manevi cebir niteliğindedir. Dolayısıyla niteliği belirtilen uyarı mektubuyla 146. madde ihlal edilmiştir. Ancak şüpheliler 02/01/1980 tarihindeki suçu, 12 Eylül 1980 tarihi ve devamında işlemiş oldukları Anayasayı ihlal (askeri darbe) suçunun icrası kapsamında işlediklerinden haklarında 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 80. maddesindeki zincirleme suç hükümleri uygulanmalıdır.

1.2. Eylemin TSK İç Hizmet Kanununun 35. Maddesi Açısından Tartışılması

Şüpheliler ve vekilleri savunmalarında askeri darbenin Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmetler Kanunu 35. maddesindeki yetkiye dayanarak yapıldığını belirtmiş iseler de, 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu 35. maddesindeki düzenlemenin "Silahlı Kuvvetlerin vazifesi; Türk yurdunu Anayasa ile tayin edilmiş olan Türkiye Cumhuriyetini kollamak ve korumak" şeklinde olduğu, Anayasa ile kurulmuş bir devlet olan Türkiye Cumhuriyeti'nde yasal düzenlemeler arasında bir hiyerarşi olduğu, bunlardan en yukarıda Anayasanın yer aldığı, kanunların ise Anayasanın hiyerarşik olarak altında yer aldığı, dolayısıyla kanunların Anayasaya aykırı olamayacakları temel hukuki kurallardandır. Bu nedenle, kanunlar Anayasaya aykırı olamayacakları gibi, kanunla verilen bir yetkinin Anayasayı ortadan kaldırmak amacıyla kullanılması da mümkün değildir. Dolayısıyla söz konusu hüküm, Anayasal düzeni, Anayasa ile kurulmuş devlet düzeninin temel kurumlarından olan Türkiye Büyük Millet Meclisi ile hükümeti ve tüm hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak amacıyla kullanılamaz.

Her ne kadar Türkiye Cumhuriyeti tarihinde söz konusu İç Hizmet Kanununun 35. maddesi askeri darbe gerekçesi olarak ileri sürülmüş ise de, bu durum hukuka aykırılığa kılıf bulma gayretinden öteye gitmemektedir. Kaldı ki, askeri darbeyi yapan şüpheliler kendilerinin darbe ve sonrası eylemlerinden dolayı yargılanacaklarını ve eylemlerinin suç olduğunu bildiklerinden 1982 Anayasasının geçici 15. maddesindeki "12 Eylül 1980 tarihinden, ilk genel seçimler sonucu toplanacak Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanını oluşturuncaya kadar geçecek süre içinde, yasama ve yürütme yetkilerini Türk milleti adına kullanan, 2356 sayılı Kanunla kurulu Milli Güvenlik Konseyinin, bu Konseyin yönetimi döneminde kurulmuş hükümetlerin, 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanunla görev ifa eden Danışma Meclisinin her türlü karar ve tasarruflarından dolayı haklarında cezai, mali veya hukuki sorumluluk iddiası ileri sürülemez ve bu maksatla

herhangi bir yargı merciine başvurulamaz." düzenlemeyi koyma ihtiyacı hissetmişlerdir.

Ayrıca, İç Hizmet Kanununun 35. maddesinin askeri darbe yapma yetkisi verdiğinin kabul edilmesi halinde, bu eylemlerin suç olarak düzenlendiği 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 146 ve 147. maddelerinin bir anlamı kalmayacaktır. Hatta söz konusu 35. madde hiyerarşik olarak Anayasanın da üzerinde kabul edilmiş olacaktır ki, bu durumun düşünülmesi bile mümkün değildir. Kanunlar Anayasaya uygun olmak zorundadır.

Sonuç olarak, İç Hizmet Kanununun 35. maddesi hiç kimseye demokratik düzeni ortadan kaldırarak, diktatörlük kurmaya yol açacak bir askeri darbe yapma yetkisi vermemektedir.

1.3. Zamanaşımı Yönünden Değerlendirme

1982 Anayasasını geçici 15. maddesindeki düzenlemeye bakıldığında düzenlemenin şüpheliler hakkında bir soruşturma ve yargılama engeli ortaya koyduğu anlaşılmaktadır. 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 107. maddesinde "Hukuku amme davasının ikamesi mezuniyet veya karar alınmasını, yahut diğer bir mercide halli lazım gelen bir meselenin neticesine bağlı bulunduğu takdirde mezuniyet ve kararın alınmasına yahut meselenin halline kadar müruru zaman durur." şeklinde, Anayasanın 83/3 maddesinde ise "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanaşımı işlemez." şeklinde, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 67/1 maddesinde "Soruşturma ve kovuşturma yapılmasının, izin veya karar alınması veya diğer bir mercide çözülmesi gereken bir meselenin sonucuna bağlı bulunduğu hallerde; izin veya kararın alınmasına veya meselenin çözümüne veya kanun gereğince hakkında kaçak olduğu hususunda karar verilmiş olan suç faili hakkında bu karar kaldırılıncaya kadar dava zamanaşımı durur." şeklinde düzenlemelere yer verilmiştir. Gerek Anayasada gerekse Türk Ceza Kanunlarında soruşturma ve yargılama engelinin bulunduğu hallerde zamanaşımının işlemeyeceği kuralı öngörülmüştür. Anayasanın 12 Eylül 2010 tarihinde referandumla kaldırılan geçici 15. maddesi de burada olduğu gibi bir soruşturma ve kovuşturma engelidir. Dolayısıyla şüphelilere atılı bulunan eylemlerde zamanaşımı, eylemlerin gerçekleştiği 02/01/1980 ve 12/09/1980 tarihlerinde işlemeye başlamış ancak 1982 Anayasasının geçici 15. maddesinin yürürlüğe girdiği 09/11/1982 tarihinde durmuştur. Söz konusu suçlarda zamanaşımı süresi 20 yıl olup, 09/11/1982 tarihinde durmuş olan zamanaşımı geçici 15. maddenin kaldırıldığı referandum sonucunun resmi gazetede yayınlandığı 23/09/2010

tarihinden itibaren yeniden işlemeye başlamıştır. Açıklanan nedenlerle İç hukukumuza göre zamanaşımı süresinin dolmadığı anlaşılmaktadır.

1.4 Suç Tarihi Yönünden Değerlendirme

Şüphelilere atılı bulunan 27/12/1979 tarihli muhtıra açısından bir tartışma yoktur. Buradaki Anayasayı ihlal (askeri darbe) suçu muhtıranın Başbakana ulaştığı 02/01/1980 tarihinde işlenmiştir. 12 Eylül 1980 tarihinde işlenmeye başlanan Anayasayı ihlal (askeri darbe) suçu açısından durum değerlendirildiğinde ise, bu suç 12 Eylül 1980 tarihinde işlenip sona ermemiştir. Askeri darbe gerçekleştikten sonra, darbe koşulları devam etmiş, bu koşullar içerisinde şüpheliler topluma büyük mağduriyetler yaşatan eylemlerine devam etmişlerdir. Bu dönemde temel hak ve özgürlükler tamamen güvencesiz bırakılmıştır. Temel hak ve özgürlüklerin güvencesi olan demokratik rejime geçilmesine izin verilmemiştir. Dolayısıyla demokratik rejime geçiş serbest bırakılıncaya kadar, yani TBBM'si görevine başlayıncaya kadar Anayasayı ihlal (askeri darbe) suçu temadi etmiştir. TBMM'si görevine, Başkanlık Divanının oluştuğu 6 Aralık 1983 tarihinde başlamıştır. Buna göre, bu suçun suç tarihi; 12/09/1980 ile 06/12/1983 arasıdır.

1.5 Geçici 15. Maddenin Af Niteliğinde Olup Olmadığı Yönünden Değerlendirme

Anayasa'nın geçici 15.maddesinin bir tür af kanununun olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Yukarıda açıklandığı üzere Anayasayı ihlal (askeri darbe) suçu temadi eden bir suç olup, bu suç TBMM'nin görevine başladığı 06/12/1983 tarihine kadar işlenmeye devam etmiştir. Anayasa'nın 15. maddesi ise 09/11/1982 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu geçici 15. maddede "12 Eylül 1980 tarihinden, ilk genel seçimler sonucu toplanacak Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanını oluşturuncaya kadar geçecek süre içinde, yasama ve yürütme yetkilerini Türk milleti adına kullanan, 2356 sayılı Kanunla kurulu Milli Güvenlik Konseyinin, bu Konseyin yönetimi döneminde kurulmuş hükümetlerin, 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanunla görev ifa eden Danışma Meclisinin her türlü karar ve tasarruflarından dolayı haklarında cezai, mali veya hukuki sorumluluk iddiası ileri sürülemez ve bu maksatla herhangi bir yargı merciine başvurulamaz." düzenleme getirildiği, düzenlemede, TBMM Başkanlık Divanı oluşturuluncaya kadar, yani 06/12/1983 tarihine kadar ilgililer hakkında yargı merciine başvurulamayacağından söz edilmektedir. Bir af kanununun yürürlüğe girdiği tarihten sonra gerçekleşecek eylemler için uygulanacağını kabul etme imkanı bulunmamaktadır. Ayrıca darbe yönetiminin denetimi ve isteğine göre hazırlanmış bir Anayasa'da yer alan

madde metninde “af” tabiri kullanılmamışken, gözaltı merkezleri ve cezaevlerinde, insanlık dışı işkence ve kötü muamele gören binlerce mağdurun aleyhine yorum yaparak, düzenlemenin af niteliğinde olduğunu söyleme olanağı yoktur. Bu nedenlerle Anayasa’nın kaldırılan geçici 15. maddesinin af kanunu olarak değerlendirilemeyeceği anlaşılmıştır.

X.BÖLÜM

Sonuç ve İstem

Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya’nın CMK’nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteliği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK’nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012

KEMAL ÇETİN 38707

Cumhuriyet Savcısı

(E-İmza İle İmzalıdır)

NOT: NURETTİN ERSİN, MEHMET NEJAT TÜMER, OSMAN SEDAT CELASUN hakkında Anayasal düzeni zorla değiştirmeye kalkışmak suçundan ek takipsizlik kararı verilmiştir.

EKLER: 38 Adet Numaralandırılmış Klasör

Yararlanılan Kaynaklar:

1) GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref, Anayasa Hukuku, Turhan Kitapevi, Ankara, 1997

2) DAHL, Robert A, Demokrasi Üstüne, Çeviren: Betül Kadıoğlu, Phoenix Yayınevi, Ankara, 2001

3) KUZU, Ali, 12 Eylül İhtilali ve Onların Çocukları, Kariyer Kitabevi, İstanbul, 2010

4) BİRAND, Mehmet Ali - BİLA, Hikmet - AKAR Rıdvan, 12 Eylül Türkiye'nin Miladı, Doğan Kitap, Eylül 2010

5) İPEKLİLER, Muslih, Anılarda 12 Eylül, Ankara 2010, Ankara Üniversitesi İnkılap Tarihi Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi

6) THİV yayınları 5, İşkence Dosyası, Gözaltında ya da Cezaevinde Ölenler, 12 Eylül 1980 - 12 Eylül 1995, Türkiye İnsan Hakkı Yayınları (5) Ankara 1996

7) ÖZBUDUN, Ergun, Türk Anayasa Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011

8) BELGE, Murat, 12 Yıl Sonra 12 Eylül, Birikim Yayınları, Ekim 1992

9)http://www.milliyet.com.tr/demirel-den-evren-e-agir-12-eylul-ithami-/siyaset/sondakika/08.10.2010/1298958/default.htm Erişim:26/12/2011 Saat:20.32

10) OKUYAN, Yaşar, 12 Eylül'den Anılar, Mektuplar ve Belgeler O Yıllar, Doğan Kitap 2010

11) ULU, Ahmet, Mamak'ta 30 gün, Dileksan Kağıtçılık Tic. San. Ltd. Şti. 2010

12) http://www.haber10.com/makale/24731 Erişim: 30.12.2011, Saat:13.58

13) http://www.kalemlervekiliclar.com/forum/Thread-K-MARAS-KATLIAMI-nin-PERDE- ARKASI

14)http://www.canaktan.org/politika/demokrasi/makaleler/ozlusoz-demok.htm Erişim:01/01/2012 Saat:11.56

15) http://www.ulku-ocaklari.com/turkiye-cumhuriyeti-tarihi/cumhuriyetten-gunumuze-k.

Erişim:24/11/2011 Saat:15:21

Dipnotlar:

I. Tamamıyla mülksüz olan ve bu yüzden, emeklerini, karşılığında zorunlu geçim araçları edinmek için burjuvalara satmak mecburiyetinde kalanlar sınıfı. Bu sınıfa proleterler sınıfı, ya da proletarya denir.

(http://www.toplumdusmani.net/modules/wordbook/entry.php?entryID=617, E:.30/11/2011, 07.07)

II. Marksizm'deki tarihsel ve siyasal proleter düşünceye göre, kapitalizmle komünizm arasında uzanan geçiş döneminin siyasal biçiminin adıdır. Sosyalizm dönemi, komünizme yani sınıfsız topluma geçiş dönemi olması itibariyle proletarya diktatörlüğü dönemidir. ttp://tr.wikipedia.org/wiki/Proletarya_diktat%C3%B6rl%C3%BC%C4%9F%C3%BC e.30/11/2011, s.06.55)

III. Bazı kaynaklarda Memiş Soylu olarak geçmekle birlikte 2011 yılında ölümüyle ilgili verilen haberden de Memiş Özdal olduğu anlaşılmıştır.

http://www.pazarciktan.com/makaleler/376-memi-oezdaln-ardndan-a-buelent-oezdemir.html

Erişim:01/01/2012 Saat:12.26

IV. 2002 yılı değişikliği ile idam cezası, ağırlaştırılmış müebbet ağır hapse çevrilmiştir.(4771 S.K.-R.G:09/08/2002)

V. 2002 yılı değişikliği ile idam cezası, ağırlaştırılmış müebbet ağır hapse çevrilmiştir.(Aynı Kanun)

7. Akabinde sanıklar vekillerinin biz masumuz kurucu iradeyiz yaptığımız anayasa bile değiştirilmiş değil ki özlü kamuya psikolojik baskı amaçlı gözüken savunmaları çıktı.. Bakınız ek gibi ;

ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI

2012/3 ESAS DOSYA

ANAYASA'NIN 6/SON MADDESİNDEN KAYNAKLANAN BİR YETKİYE DAYANMAKSIZIN, YANİ ERKSİZ / YETKİSİZ / FİİLİ OLARAK, MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANI VE ÜYESİNE KARŞI ANAYASAL DÜZENİN ORTADAN KALDIRILMASI, YANİ "KURUCU İKTİDAR OLMAK" FİİLİNİN HUKUKİ NİTELENDİRİLMESİNDE YAPILAN YANLIŞLA İDDİANAMENİN VE KAMU DAVASININ "ERK YOKLUĞU / YETKİSİZLİK" NEDENİYLE HUKUKEN YOK HÜKMÜNDE OLDUĞUNUN TESPİTİ İTİRAZI VE DİĞER USULİ İTİRAZLAR

KAMUSAL SAVUNMA DİLEKÇESİ (1)

AV. DR. BÜLENT H. ACAR

ANKARA - MART 2012

ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA

DOSYA 2012/3 Esas Sayı

DİLEKÇEYİ VERENLER: AHMET KENAN EVREN, ALİ TAHSİN ŞAHİNKAYA

KAMUSAL SAVUNMA MAKAMI: MÜDAFİİ AV. DR. BÜLENT H. ACAR, Alaçam Sokak 23/4 Çankaya - Ankara

KAMUSAL SAVUNMA DİLEKÇESİ (1)

ATILI SUÇ:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Tamamını veya Bir Kısmını Değiştirmeye veya Ortadan Kaldırmaya ve Anayasa İle Teşekkül Etmiş Olan Türkiye Büyük Millet Meclisini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engel Olmaya Cebren Teşebbüs Etme

UYGULANMASI İSTENİLEN KANUN MADDELERİ:

765 sayılı TCK 146, 80, 31, 33 Maddeleri

İDDİANAME: 03.01.2012 tarihli, Soruşturma No: 2011/646, Esas No: 2012/2, İddianame No: 2012/2

KONU:

03.01.2012 tarihli, Soruşturma No: 2011/646 sayılı İddianame ve eklerine göre Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya'ya atılı hukuken yok hükmündeki İddianame ve kamu davasının yokluğunun tespitine ve sonuçlarına karar verilmesi istemine ve iddiaların değerlendirilmesine ilişkin Kamusal Savunmanın sunulmasıdır.

KAMUSAL SAVUNMAYA GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, demokratik, laik hukuk devletidir (AY 2). Bu nedenledir ki, Türk hukuk düzeni "akli düzendir". Hukuk devletinde, ceza iddiaları, hukuki iddialar, akla ve hukuka uygun yapılan iddialardır. Hukuk devleti demokratik düzene sahiptir. Hukuk devletinde, kaynağını Anayasadan ve kanunlardan alan yetki varsa hukuki işlem vardır, yetki yoksa hukuki işlem yoktur. Kamu gücünü kullananlar, sıfatları, görevleri, statüleri ne olursa olsun, yetkilerini, yetki

veren norma uygun kullanmakla görevlidirler. Kamu gücünü kullanan kişiler, yetkilerini aşarak veya yetkisiz işlem yapamazlar. Hukuk devletinde, yetkinin aşılması yoluyla yapılan işlem ile yetkisiz işlem hükümsüzdür. Hükümsüzlük hukukun genel ilkelerindendir. Yetkisiz işlem, hukuken yok hükmündedir. Yokluk, hükümsüzlüğün bir türü olarak hukuki kavramdır, tanımı, anlamı, kapsamı, sınırları bellidir.

1982 Anayasası, Türk toplum / hukuk / devlet düzenini kuran temel yasadır. Bunun içindir ki, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde, kaynağını Anayasadan almayan hiçbir kişi, organ ve kurum yetki kullanamaz (AY 6/son). Türk hukuk düzeninde, 1982 Anayasası'nın 6/son maddesi hükmünden kaynaklanan bir yetkiye dayanmayan, yani "yetkisiz" her işlem, "yetkisizlikten" hukuken yok hükmündedir.

Demokratik ceza düzeninin doğrudan / asli kaynakları, Anayasa ve ceza kanunudur. Demokratik Türk ceza düzeninde, adli / yargısal ve yargılama işlemleri yapan kamu görevlileri, 1982 Anayasası ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun hükümleriyle bağlıdırlar. 1982 Anayasası'nın 38/I, II maddeleri hükümlerine göre, kimse, ceza kanununun suç saymadığı fiilden dolayı, adli / yargısal ve yargılama işlemlerine bağı tutulamaz. Diğer bir söylemle, kimse, ceza kanununun suç saymadığı bir fiilden dolayı soruşturulamaz ve yargılanamaz. Hukuk devletinde kişi güvenliği asıldır. Ceza kanununun suç saymadığı fiilden dolayı kişilerin soruşturulması ve yargılanması, kişi güvenliğinin, yetkisiz, yani fiili, yani keyfi işlemlerle ağır ihlalidir.

Hangi devlet tipi veya hangi tür anayasaya sahip olursa olsun her devlette, fiili ve hukuki imkansızlıktan dolayı, anayasal düzeni ortadan kaldırma, yani ihtilal veya darbe yapma fiili, "kurucu iktidar olmak fiili" (potere costituente), ceza kanununun suç saydığı fiil değildir. Anayasal düzeni ortadan kaldıran, yani ihtilal veya darbe yapan güç, fiili güçtür. Bu fiili güç, toplumda karşı güçle dengelenmedikçe, etkisizleştirilmedikçe, hukuki güce dönüşür, kurucu iktidar olur. Kurucu iktidar, devletin yeni anayasasını yapan ve yürürlüğe koyan, yeni anayasal düzeni kuran üstün güçtür. Kurucu iktidarı kullanan kişilerin, ortadan kaldırdıkları anayasal düzeni kuran Anayasadan kaynaklı, yani olmayan bir yetkiyle, kendi kurdukları yeni anayasal düzende, önceki anayasal düzeni ortadan kaldırma, yani ihtilal veya darbe fiillerinden dolayı yargılanabilmeleri, fiilen ve hukuken imkansızdır. Bunun içindir ki, anayasal düzeni ortadan kaldırma fiil suç değilken, anayasal düzeni ortadan kaldırmaya kalkışma / teşebbüs etme fiili suç olarak düzenlenmiştir (kalkışma suçları kategorisi).

Türk Silahlı Kuvvetleri, emir ve komuta zinciri içinde, 1961 Anayasasını ve bu Anayasayla kurulan düzeni ortadan kaldırmış, yani ihtilal veya darbe yapmıştır. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ihtilal veya darbe yapan üst komuta kademesi, Milli Güvenlik Konseyi adını almış, fiili güçten hukuki güce, yani kurucu iktidara dönüşmüştür. Milli Güvenlik Konseyi, önce tam kurucu iktidar, sonra kurucu iktidarın ana organı olarak, 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak, yeni anayasal düzeni oluşturmaya başlamış, 1982 Anayasasını yapmış ve halkoyuyla yürürlüğe koymuş ve yeni anayasal düzenin kurulmasını tamamlamıştır.

Milli Güvenlik Konseyi'ni oluşturan asker kişiler, bizzat 1982 Anayasası'yla, Devlette Cumhurbaşkanından bile yüksek dereceli hukuki güvenliğe sahip kılınmışlardır. Hukuk devletinde, devletin en yüksek dereceli hukuki güvenliğine sahip kişilerin hukuki güvenliklerine, 1982 Anayasası ve Türk Ceza Kanunu'na göre, (a) Türk Ceza Kanunu'nun suç saymadığı anayasal düzeni ortadan kaldırma, yani ihtilal veya darbe yapma fiilinin işlendiği ve bunun suç oluşturduğu, (b) bizzat 1982 Anayasası'nın hükümleriyle kabul ve güvenceye alınan anayasal kanunlar, kanunlar ile 1982 Anayasasını yapma ve halkoyuyla yürürlüğe koyma işlemlerinin suç oluşturduğu iddialarıyla, yani yetkisiz / fiili, yani keyfi ve yetkisizlikten hukuken yok hükmündeki işlemlerle el atılamaz.

Yetkisizlikten (AY 6/son) hukuken yok hükmündeki İddianame ve kamu davasıyla, Devletin en yüksek dereceli hukuki güvenliğine sahip kişilerin hukuki güvenliklerine, yetkisiz / fiili, yani keyfi işlemlerle el atılmıştır. 12 Eylül Askeri Harekatı'nın ihtilal veya darbe olduğunda bir kuşku yoktur. İhtilal veya darbenin ve bunun sonucu olan 1982 Anayasası ile bu Anayasayla kurulan anayasal düzenin, etik - siyasi değerlendirmesi başkadır, meşruluğu ve hukukiliği başkadır. 1982 Anayasası ve bu Anayasayla kurulan anayasal düzenin meşruluğu ve hukukiliği tamdır, tartışma konusu yapılamaz. Öncelikle, bu tartışma, kamusal erkini / yetkisini Anayasadan alan kişi, organ, kurumlar ve yetkilerince yapılamaz (AY 11/I).

Hukuken yok hükmündeki bu dava, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin hukuk devleti olma niteliğinin devamı ve korunmasında, turnusol kağıdı işlevini görecektir. Bizzat Devletin en yüksek dereceli hukuki güvenliğine sahip kişilerin, yetkisiz / fiili, yani keyfi işlemlerle, hukuki güvenliklerinin çiğnenmesi / çiğnenmesine devam edilmesinin, toplumda ve bireylerde, hukuki güvenliklerinin geleceği konusunda uyarıcı etkisi olması gerekir. Bunun içindir ki, hukuk, bugün, bizzat 1982 Anayasasıyla kabul edilen ve güvenceye alınan Devletin en yüksek dereceli hukuki güvenliğine sahip kişilerin hukuki güvenliklerinin korunmasının,

çiğnenmesinin önlenmesi için gerekliyken, yarın, topluma ve bireylerine ve herkese de gerekli olabilecektir.

BİRİNCİ KISIM

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKAN VE ÜYESİNİ ANAYASA YAPMA VE YÜRÜRLÜĞE KOYMANIN SUÇ OLUŞTURDUĞU İDDİASIYLA DAVA AÇMA VE YARGILAMA YETKİSİNİN BULUNMAMASI

KISIM GİRİŞİ

Birinci Kısım, iki Bölümden oluşmaktadır. İlk Bölüm, "2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na Göre Anayasal Düzeni Kuran Anayasal Organ Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkan Ve Üyesinin Hukuki Statüsü Ve Konumlarının Hukuki Sonuçları" başlığını taşımaktadır. İkinci Bölüm, "2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na Göre Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkan Ve Üyesi Hakkında Anayasa Yapma Ve Yürürlüğe Koymanın Suç Oluşturduğu İddiasıyla Kamu Davası Açma Ve Yargılama Yetkisinin Bulunmamasının Hukuki Sonuçları" başlığını taşımaktadır.

İlk Bölümde, önce 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'yla, anayasal düzenin kurulması ve genel hukuki sonuçları ele alınmıştır. İhtilali veya darbeyi yapan askeri fiili güç, hukuki güce, yani kurucu iktidara dönüşmüş, Milli Güvenlik Konseyi adını alarak, 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanunu çıkarmıştır. Bu anayasal kanunla, 12.09.1980 tarihinden geçerli olmak koşuluyla, önemli, kısmi ve geçici anayasal düzenlemeye gidilmiştir.

Milli Güvenlik Konseyi, önce doğrudan kurucu iktidar olarak, sonra kurulan Kurucu Meclis'in ana organı olarak, kurucu iktidarı kullanmıştır. Bu anayasal organ, 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak, anayasal kanunlar, diğer kanun ve tasarruflarıyla, yeni anayasal düzeni oluşturmaya başlamış, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını yapmış ve halkoyuyla yürürlüğe koymuş ve yeni anayasal düzenin kurulmasını tamamlamıştır. 1982 Anayasası ile kurulan anayasal düzen, Türkiye Cumhuriyeti'nin toplum / hukuk / devlet düzenidir.

Bizzat 1982 Anayasası'nın hükümleriyle, Milli Güvenlik Konseyi, Devlet Başkanı, Kurucu Meclis ve Danışma Meclisi'nin anayasal organlar olduğu ve bu anayasal organların 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak, yeni anayasal düzeni

oluşturmaya başladıkları, bu süreçteki kanunların anayasal kanun ve işlemler olduğu kabul edilmiş ve güvence altına alınmıştır. Gerçekten, bizzat 1982 Anayasası'na göre, 1982 Anayasası'nın yapılarak halkoyuyla yürürlüğe koyulması ve 12.09.1980-09.11.1982 arası süreçte belirtilen anayasal kanunlar ve işlemlerle anayasal düzenin oluşturulması, Türk hukuk düzeninde en üst hukuki işlem ve belgelerdir.

1982 Anayasası'nın yürürlüğe girmesiyle, Milli Güvenlik Konseyi ve Devlet Başkanı, cumhurbaşkanı sıfatını kazanmış, yedi yıllık bir dönem için, Anayasa ile Cumhurbaşkanına tanınan görevleri yerine getirmiş ve yetkileri kullanmıştır. 1982 Anayasası, Mili Güvenlik Konseyi'nin Cumhurbaşkanlığı Konseyi'ne dönüşeceğini ve Konsey üyelerinin Cumhurbaşkanlığı Konseyi üyesi sıfatını kazanacağını hükme bağlamıştır. Böylece, 1982 Anayasası'nın hükümleriyle, anayasal kanunlar olan 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunların yürürlükten kaldırılmalarına kadar uygulanacakları ve anayasal organların anayasal erklerini kullanmaya devam edecekleri kabul edilmiştir. Bu demektir ki, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde, kamusal yetki taşısın veya taşımasın, kişiler, organ ve kurumlar, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın yapılması ve halkoyuyla yürürlüğe konulmasının, suç konusu eylemler olduğunu ileri süremez.

Özel yetkili Cumhuriyet savcısı, adli / yargısal işlemde bulunma yetki ve görevlerini yerine getirmede, 1982 Anayasası'nın hükümleriyle bağlıdır (AY 11/I). Özel yetkili Cumhuriyet savcısı, belirtilen yetki ve görevlerini, 1982 Anayasası'nın hükümlerine uygun olarak yerine getireceğinden, 1982 Anayasası'nın hükümlerine aykırı biçimde, soruşturma yapamaz, iddianame düzenleyemez, kamu davası açamaz ve iddiada bulunamaz. 1982 Anayasası'yla, anayasa hükümlerine bağlanarak anayasal güvence altına alınan konular olan, anayasal organ olan Milli Güvenlik Konseyi'nin anayasal erkiyle 1982 Anayasası'nı yapması ve halkoyuyla yürürlüğe koymasının suç olduğu iddia edilemez. Böyle bir iddiaya 1982 Anayasası'nın hükümleri engeldir. 1982 Anayasası'nın yapılması ve yürürlüğe konulmasının ve buna ilişkin Anayasa hükümlerinin, aynı zamanda, hem meşru, hem de gayrı meşru, yani fiilin suç oluşturduğunun iddia edilebilmesi akla ve mantığa aykırıdır.

Böyle olunca, özel yetkili Cumhuriyet savcısının, erkini aldığı 1982 Anayasası'na göre Milli Güvenlik Konseyi'nin anayasal erkiyle anayasa yapması ve yürürlüğe koymasının, suç oluşturduğu iddiasında bulunabilme şeklinde herhangi bir yetkisi yoktur (AY 6/son, 11/I). Buradaki yetkisizlik Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan yetkisizliktir. Bunun yer itibariyle yetkiyle (5271 s. CMK

m.20) herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır. 1982 Anayasasıyla kabul edilen ve güvence altına alınan, 12.09.1980-09.11.1982 arasındaki anayasal işlemlerin suç konusu oluşturduğu iddiasıyla, anayasal erk sahibi anayasal organ olan Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve üyesi hakkında, Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan soruşturma yapabilme ve kamu davası açabilme yetkisi yoktur. Bu yetkisizliğin sonucu olarak, Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve üyesi hakkındaki soruşturma ve kamu davası yetkisizlikten dolayı hukuken yok hükmündedir.

Mahkeme, öncelikle, kamu davasının usulüne uygun açılıp açılmadığını resen belirlemekle görevlidir. Mahkemenin, yetkisizlikle hukuken yok hükmündeki soruşturmaya, iddianameye dayalı, yani hukuken yok hükmündeki kamu davasında, hukuken yok hükmündeki iddianameyi kabul etmek ve davaya bakmak, yargılama ve mahkeme işlemi yapmak yetkisi ve görevi yoktur. Buna göre, hukuken yok hükmündeki iddianamenin kabulü kararı da, hukuken mevcut olmayan bir kamu davasında işlem yapma yetkisizliğinden dolayı, hukuken yok hükmündedir.

Sonuç olarak, Mahkeme, resen, kamu davasının yukarıda açıklanan yokluk durumunu tespitle görevlidir. Hukuken yok hükmündeki bir kamu davasının yargılamasına da devam edilemez. Mahkeme, hukuken yok hükmündeki kamu davasının yokluğunun tespiti itirazımızı derhal ve öncelikle inceleme ve karara bağlama görevini erteleyemez. Bu demektir ki, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesi, Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan bir yetkiye dayanmaksızın, yani yetkisizlikten dolayı olmayan / hukuken yok hükmündeki kamu davasında sanık sıfatını almaz. Hukuk devletinde kimse fiili yargılanamaz, bu nitelikte bir işlemin muhatabı bile yapılamaz.

BİRİNCİ BÖLÜM

2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NA GÖRE ANAYASAL DÜZENİ KURAN ANAYASAL ORGAN MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN BAŞKAN VE ÜYESİNİN HUKUKİ STATÜSÜ VE KONUMLARININ HUKUKİ SONUÇLARI

I. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'YLA ANAYASAL DÜZENİN KURULMASI VE GENEL HUKUKİ SONUÇLARI

1. TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ'NİN ANAYASAL DÜZENİNİN KURULMASI

A) 2324 SAYILI ANAYASA DÜZENİ HAKKINDA KANUNLA KURULAN HUKUK DÜZENİ

2324 sayılı 27.10.1980 tarihli 'Anayasa Düzeni Hakkında Kanunun' 2. maddesine göre, "Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisine, Millet Meclisine ve Cumhuriyet Senatosuna ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren geçici olarak Milli Güvenlik Konseyince ve Cumhurbaşkanına ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler de Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanınca yerine getirilir ve kullanılır".

Görüldüğü üzere, 2324 sayılı Kanunla [1], mevcut anayasal düzende, 12.09.1980 tarihinden geçerli olmak koşuluyla, önemli, kısmi ve geçici anayasal düzenlemeye gidilmiştir. Gerçekten, 2324 sayılı anayasal kanunla, "geçiş dönemi anayasal sisteminin (anayasal) temeli geçmişe etkili olarak yaratılmıştır" [2]. Anayasal düzenlemeye ilişkin 2324 sayılı Kanun, anayasal kanundur [3]. Bir görüşe göre, "Bu bir

---

[1] **Anayasa Düzeni Hakkında Kanun** - Kanun No: 2324 Kabul Tarihi: 27.10.1980 (RG 28.10.1980 - 17145) "Büyük Türk Milleti adına tarihi sorumluluk duygusu ile hareket ederek emir ve komuta zinciri içinde ve emirle 12 Eylül 1980 harekatını gerçekleştirmiş ve yönetime bütünü ile elkoymuş bulunan Türk Silahlı Kuvvetlerinin yönetime elkoymasını zorunlu kılan sebepler ile harekatın amacı ve Milli Güvenlik Konseyinin kuruluş tarzı, Konsey bildirileri ve Konsey Başkanının 12 Eylül 1980 günü radyo ve televizyonla yayınlanmış konuşması ile kamuoyuna duyurulmuştur.

MADDE 1 - 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile değişiklikleri, aşağıdaki maddelerde belirtilen istisnalar saklı kalmak üzere, yeni bir Anayasa kabul edilip yürürlüğe girinceye kadar yürürlüktedir.

MADDE 2 - Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisine, Millet Meclisine ve Cumhuriyet Senatosuna ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren geçici olarak Milli Güvenlik Konseyince ve Cumhurbaşkanına ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler de Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanınca yerine getirilir ve kullanılır

MADDE 3 - Milli Güvenlik Konseyince kabul edilerek yayımlanan bildiri ve karar hükümleri ile yayımlanan ve yayımlanacak olan kanunların Anayasaya aykırılığı iddiası ileri sürülemez.

MADDE 4 - Milli Güvenlik Konseyinin bildiri ve kararlarında yer alan ve yer alacak olan hükümlerle 12 Eylül 1980 tarihinden sonra çıkarılan ve çıkarılacak olan Bakanlar Kurulu Kararnamelerinin ve üçlü kararnamelerin yürütülmesinin durdurulması ve iptali istemi ileri sürülemez.

MADDE 5 - 12 Eylül 1980 tarihinden sonra, Bakanlar ile Bakanların yetki verdiği görevlilerce kamu personeli hakkında uygulanan ve uygulanacak olan işlemlerin ve alınan kararların yürütülmesinin durdurulması istemi ileri sürülemez.

MADDE 6 - Milli Güvenlik Konseyinin Bildiri ve Kararlarında yer alan ve yer alacak olan hükümlerle Konseyce kabul edilerek yayınlanan ve yayımlanacak olan kanunların 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Anayasa hükümlerine uymayanları Anayasa değişikliği olarak yayımlandıkları tarihte ve metinlerinde gösterilen tarihlerde yürürlüğe girer.

MADDE 7 - Bu Kanun Resmi Gazete'de yayımlandığında, 12 Eylül 1980'den itibaren yürürlüğe girer.

[2] "Anayasal sistemde boşlukları engellemek için bu yasayla, 1961 Anayasası'nın ilke olarak yürürlükte olduğu kabul edilmiştir. Ancak eski Anayasa'nın sisteminin belirleyici karakteri ve devlet ve hukuk düzeninin temel dayanakları yok edilmiş ve geçiş döneminde yeniden oluşturulmuştur. / **Belirleyici olan, Konsey'e yasama yetkisi yanında yeni anayasal düzeni oluşturma yetkisinin de tümüyle tanınmış olmasıdır**" **RUMPF, Chrıstıan: Türk Anayasa Hukukuna Giriş, (Çev. Burak Oder), Ankara 1995**, s. 41.

[3] "Yazılı anayasa sisteminde anayasa kurallarının taşıdığı şekli üstünlük, adi kanunlarla yapılacak bir karşılaştırmada hemen ortaya çıkmaktadır. Şekil yönünden, anayasa kuralı adi kanundan iki bakımdan ayrılmaktadır: 1) Adi kanunu yapan yasama organı ile anayasa kuralını koyan kurucu organ hukuki

"geçici anayasa" sayılabilir" [4]. Diğer bir görüşe göre, anılan kanunla "Harekatın hukuki çerçevesi de böylece çizilmiştir" [5]. Öncelikle, 2324 sayılı anayasal Kanunun 1. maddesiyle, yeni bir Anayasa kabul edilip yürürlüğe girinceye kadar, 2324 sayılı Kanunda belirtilen istisnalar dışında, kurucu iktidarın tanımasıyla, ortadan kaldırılan 334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın değişiklikleri ile birlikte yürürlükte olduğu belirtilmiştir.

2324 sayılı Kanunda sözü edilen 'Anayasa', 334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'dır. 1961 Anayasası'nın 5. maddesine göre, "Yasama yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez". 1961 Anayasası'nın 63/I maddesine göre, "Türkiye Büyük Millet Meclisi, Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosundan kuruludur". 2324 sayılı anayasal kanunla, TBMM'ye ait görev ve yetkiler, 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak, Milli Güvenlik Konseyi'ne geçmiştir. Buna göre, 2324 sayılı Kanunla, 1961 Anayasası'nın yasama organı belirsiz geçici süreli olarak değiştirilmiştir [6].

1961 Anayasası'nın 'Yürütme' kısmında Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu düzenlenmiştir. 1961 Anayasası'nın 95-101 maddelerinde Cumhurbaşkanı ile ilgili düzenlemeye yer verilmiştir. 2324 sayılı anayasal Kanunla, Cumhurbaşkanına ait görev ve yetkiler, 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanı'na geçmiştir. Buna göre, 2324 sayılı Kanunla,

---

nitelikleri bakımından farklıdır; 2) Hukuk hiyerarşisinde, anayasa kuralı adı kanundan üstündür" "Anayasa, bir kanun çeşidi olarak değil, Fransızların ve İngilizlerin "constitution" terimlerinin karşılığı olarak, düşünülmelidir. Bu bakımdan, "anayasal kanun" da, "loi constitutionelle" veya "constitutional act" karşılığı olarak anlaşılmalıdır" **EROĞUL, Cem: Anayasayı Değiştirme Sorunu, Ankara 1974**, s. 16, 16 dn 12.

[4] **TANÖR, Bülent / YÜZBAŞIOĞLU, Necmi: 1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku, Birinci Baskı, İstanbul, Şubat 2001**, s. 23.

[5] **YAYLA, Yıldızhan: Anayasa Hukuku Ders Notları, 2. Baskı, İstanbul 1968**, s. 115. Aynı görüşte bkz. "12 Eylül Askeri Müdahalesi ile ortaya çıkan yeni rejimin hukuki çerçevesi çizilmiştir" **GÖZLER, Kemal: Türk Anayasa Hukuku Dersleri, Birinci Baskı, Nisan 2000**, s. 80.

[6] "Yasama yetkisini üzerine alan, Milli Güvenlik Konseyi, ilk iki kanunu (2301 ve 2302 sayılı kanunlar) önceden tespit olunmuş, kendini sınırlayıcı kanun koyma usulünü belirleyen herhangi bir kural olmadan yani hiçbir prosedüre bağlı kalmadan yürürlüğe koymuştur. / Milli Güvenlik Konseyi, bu iki kanunu yürürlüğe koyduktan hemen sonra kendisini sınırlayan "T. C. Milli Güvenlik Konseyi Yasama Görevi İçtüzüğü"nü yayınlamıştır. Ancak, bu tüzüğün kamuoyunu doyurucu nitelikte bir sınırlama olmadığı düşünülmüş olacak ki, 27 Ekim 1980 tarihinde "2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanunu" yürürlüğe koymuştur. **Bu kanunda 1961 Anayasası bazı temel istisnalar dışında yeniden yürürlüğe konulmuştur.** Bu kanunun 12 Eylül 1980 tarihinden geçerli olduğuda kabul edilerek, temel norm (Anayasa) boşluğu doldurulmak istenmiştir. Bir başka deyişle kanaatımca yapılan işlemlere meşruiyet kazandırılmak istenmiştir. Ancak, bu kanun incelendiğinde, M.G.K.'nin kendine özgü fiili bir iktidar olduğu açıkça anlaşılır. Çünkü, M.G.K., devlet yönetiminde her konuda son sözü söyleyecek durumdadır. Ancak, kendisince kural konmadığı konularda boşluk kalmasın diye bu kanunu çıkarttığı anlaşılmaktadır" **GÜMÜŞ, Erdem: T. C. 1982 Anayasasını Hazırlayan Sebepler ve T. C. 1982 Anayasası Kurucu Meclisi, Ankara 1987**, (Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü), (Yayınlanmamıştır), s. 49-50.

1961 Anayasası'nın Cumhurbaşkanı organı belirsiz geçici süreli olarak değiştirilmiştir.

B) TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NIN YAPILMASI VE YÜRÜRLÜĞE KONULMASI

Yukarıda belirtildiği üzere, 27.10.1980 tarihli 2324 sayılı anayasal Kanunla, 12.09.1980 tarihinden geçerli olmak üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisine, Millet Meclisine ve Cumhuriyet Senatosuna ait görev ve yetkiler, kurucu iktidar olan Milli Güvenlik Konseyi'ne geçmiştir.

Milli Güvenlik Kurulu, yasama yetkisine dayanarak, 2485 sayılı 'Kurucu Meclis Hakkında Kanun'u çıkarmıştır [7]. 2485 sayılı Kanundaki ifadesiyle, "Anayasayı, Siyasi Partiler ve Seçim kanunlarını yapmak ve varlığı, genel seçimlerle kurulacak Türkiye Büyük Millet Meclisi fiilen göreve başlayınca sona ermek üzere Kurucu Meclis kurulması kararlaştırılmıştır" [8].

2485 sayılı Kanunun 'Kurucu Meclisin Yapısı' başlıklı 1. maddesine göre, "1. Kurucu Meclis; (Milli Güvenlik Konseyi) ile Kuruluş, görev ve yetkileri bu Kanunda belirtilen (Danışma Meclisi)'nden oluşur. 2. Bu Kanun hükümleri dışında kalan hususlarda, Milli Güvenlik Konseyi, 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisine, Millet Meclisine ve Cumhuriyet Senatosuna ait görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır".

Ayrıca, 2485 sayılı Kanunun 2/d maddesiyle, Kurucu Meclis'in görevlerinden birisi de, "Milli Güvenlik Konseyince kararlaştırılacak tarihte yapılacak genel seçimlerle Türkiye Büyük Millet Meclisi kurulup fiilen göreve başlayıncaya kadar, kanun koyma, değiştirme ve kaldırma suretiyle yasama görevlerini yerine

[7] "12 Eylül 1980'de fiilen ve açık olarak göreve başlayan askeri iktidar, 29 Haziran 1981 tarihinde çıkarttığı "2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanun"la, M.G.K.'nin yanında birde sivillerden oluşan "Danışma Meclisi"nin kurulacağını öngörüyordu. Bu kanunla; 12 Eylül 1980'den beri tüm eylem ve işlemleri ile kurucu iktidar niteliğini taşıyan askeri iktidar, sivillerin de katılmaları ile yeni bir nitelik kazanıyor, adı da resmen "Kurucu Meclis" yani nitelik olarak "Kurucu İktidar" oluyordu" GÜMÜŞ, s. 54.

[8] Kurucu Meclis Hakkında Kanun'un gerekçesi: "Memleketimizin 11 Eylül 1980 tarihinde içinde bulunduğu ortam ve bu ortamı doğuran sebepler dikkate alınınca, 12 Eylül Harekatının amacının 'Demokratik düzene dönme' değil, sağlıklı ve sağlam 'Demokratik düzen kurma' olduğu anlaşılır. 12 Eylül bazı kimselerin ve çevrelerin göstermek istediği gibi demokrasiden sapmayı veya ayrılmayı değil Türk halkının istediği ve gerçekten layık olduğu demokratik bir rejimi kesin çöküntüden kurtarmak, sağlıklı ve sağlam bir tarzda tesis etmek hareketinin başlangıcını ifade eder" (**ÖZBUDUN, Ergun: Türk Anayasa Hukuku, Ankara 1986**, s.43).

getirmektir" [9]. 2485 sayılı Kanunun 3-23 maddelerinde, Danışma Meclisi düzenlenmiştir [10].

2485 sayılı Kanunun 'Anayasanın Kabulü, Halkoyuna Sunulması ve Kesinleşmesi' başlıklı 26. maddesine göre, "1. Danışma Meclisinin, Anayasa Komisyonu tarafından hazırlanan ve Genel Kurulca kabul edilen Anayasa metni, Milli Güvenlik Konseyince aynen veya değiştirilerek kabul edilir ve Resmi Gazete ile yayımlanır. / 2. Milli Güvenlik Konseyince kabul edilen Anayasa, Halkoyuna Sunuluş Kanunu hükümlerine göre, halkoylamasına sunulur. / 3. Halkoylaması sonucu kabul edilen Anayasa kesinleşir".

Milli Güvenlik Konseyi, Kurucu Meclis'in ana organı niteliğini korumaktadır [11]. "Kurucu Meclis'in oluşmasından sonra da kanun yapma yetkisinde ağırlık ve son söz Milli Güvenlik Konseyine bırakılmıştır" [12]. Kurucu Meclis adına Anayasa hazırlık çalışmasına Danışma Meclisi tarafından başlanmıştır. Danışma Meclisi'nde bir Anayasa Komisyonu oluşturulmuştur. Anayasa Komisyonu, Anayasa taslağını hazırlamış ve Danışma Meclisi'ne sunmuştur. Danışma Meclisi, 23.09.1982 tarihinde Anayasa taslağını kabul etmiştir. Bu aşamada, 24.09.1982 tarihli 2707 sayılı 'Anayasanın Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun' yayımlanmıştır [13]. Milli Güvenlik Konseyi'nce, Anayasa Tasarısı 18.10.1982 tarihinde onaylanmıştır. Kurucu Meclis'in iki organınca kabulüyle, Kurucu Meclis tarafından 18.10.1982 tarihinde 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası kabul

---

[9] "Ülkemizde, Milli Birlik Komitesi döneminde, 1960 yılında kurulan Kurucu Meclis ile 1981 yılında Milli Güvenlik Konseyi tarafından oluşturulan Kurucu Meclis, hem anayasayı yapmış, hem de yasama yetkisini kullanmıştır" **GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref: Anayasa Hukuku, Anayasa Metni ve II. Protokole Göre Hazırlanmış Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Son Değişikliklerle Güncelleştirilmiş 18. Bası, Ankara 2011**, s. 9.

[10] "Partilerin kapatılmasının bir nedeni de Danışma Meclisi adıyla açılan Kurucu Meclis'in çalışmaya başlamasıydı. Danışma kurulu üyeleri 11 640 aday arasından seçilmişti. **Bu seçim sürecinde utanç verici yaltaklanmalara rastlanıldı**" **BİRAND, Mehmet Ali / BİLA, Hikmet / AKAR, Rıdvan: 12 Eylül Türkiye'nin Miladı, 5. Baskı, İstanbul 2006**, s. 156.

[11] "Kurucu Meclis iki kanattan oluşuyordu: Milli Güvenlik Konseyi ve Danışma Meclisi (DM). Ancak bunlar arasında eşitlik değil, ast - üst ilişkisi geçerliydi. Askeri kurul, anayasa ve yasa yapma yetkilerini paylaşmış olsa bile devretmiş değildir. Kuruculuk ve yasa yapma yetkisini kullanmada kesin ve son söz hakkı Konseyindir. Hükümeti denetleme hakkı da sadece ona aittir. DM üyeleri sadece birer danışmandır. DM'nin hazırladığı anayasa taslağına son ve kesin şekli Konsey verecek, bundan sonra metin halkoylamasına sunulacaktır" TANÖR / YÜZBAŞIOĞLU, s. 29.

[12] **KUZU, Burhan: 1982 Anayasasının Temel Nitelikleri Ve Getirdiği Yenilikler, İstanbul 1990**, s. 28.

[13] 2707 sayılı Kanunun 1. maddesine göre, "29/6/1981 gün ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanun hükümleri uyarınca hazırlanan Anayasanın halkoyuna sunulmasında bu Kanun hükümleri, 1/7/1982 gün ve 2687 sayılı 2485 Numaralı Kurucu Meclis Hakkındaki Kanun Hükümlerine Göre Anayasanın Halkoyuna Sunulması İçin Hazırlanacak Oy Verme Kütüklerinin Düzenlenmesine Dair Kanun hükümleri ile bu kanunlarda özel bir hüküm bulunmayan hallerde, 26/4/1961 gün ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanunun bu Kanunlara aykırı olmayan hükümleri uygulanır".

edilmiştir. Kurucu Meclis tarafından kabul edilen Anayasa, 2707 sayılı Kanuna göre 09.11.1982 tarihinde halkoyuna sunularak kabul edilmiştir. 2709 sayılı Anayasa, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir [14].

2. TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NIN YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ ÖNCESİNDEKİ HUKUKİ DURUM

A) 2324, 2356, 2485 SAYILI ANAYASAL KANUNLARLA 1961 ANAYASASI'NIN KISMEN TANINMASI YOLUYLA YENİDEN YÜRÜRLÜĞÜNÜN SAĞLANMASI

12.09.1980 Askeri Harekatı'yla, yani hukuki değil, tarihi / sosyolojik bir olgu olan "İhtilal'le" birlikte, İhtilal'den önceki Anayasa ve anayasal düzeni ortadan kaldırılmış [15], ancak, kaldırılan düzene ait 1961 Anayasası'nın, kısmen tanınmak yoluyla yeniden yürürlüğü sağlanmıştır [16]. Burada, İhtilal, yani anayasal düzenin

---

[14] TANİLLİ'nin 1961 Anayasasının yapılış sürecine ilişkin açıklamasına göre, "Bizde, Anayasa'nın doğuşunda, şöyle bir demokratik yol tutulmuştur: 27 Mayıs Hareketi'nden sonra, Milli Birlik Komitesi, hareketin asli ve görünüşte fiili kurucu iktidarı olarak, 12 Haziran 1960 tarihli ve 1 sayılı Kanunla 1924 Anayasası'nı -kısmen- kaldırarak geçici anayasayı koymuş ve 3 Aralık 1960 tarihli ve 157 sayılı kanunla kuruculuk yetkisini Kurucu Meclis'e devretmiştir; 6 Ocak 1961'de toplanan bu meclis de yeni anayasayı hazırlamış, 27 Mayıs 1961'de Kurucu Meclis'in kabul ettiği anayasa, 9 Temmuz 1961 tarihinde yapılan referandumla halkça kabul edilmiştir. Böylece, hem 27 Mayıs Hareketi'nin hukuksallığı ve meşruluğu karinesi milletçe doğrulanmış, hem de ihtilalden doğan kurucu iktidarın hukuksallığı kanunsallıkla da desteklenerek demokratik gelişme tamamlanmıştır" **TANİLLİ, Server: Devlet ve Demokrasi, Anayasa Hukukuna Giriş, 4. Baskı, Kasım 2007**, 123.

[15] Örneğin, "27 Mayıs 1960'ta iktidara gelen **Milli Birlik Komitesi, kısa bir süre için** -aşağı yukarı iki hafta için- **tamamen fiili bir yönetim durumunda kaldı.** Ancak 12 Haziran 1960'ta, 1924 Anayasasını "değiştiren" bir kanun kabul edebildi. Ne var ki, bunu bir değiştirme kanunu saymaya imkan yoktur. Bir kere, usul şartlarına uyulmamıştır. 1924 Anayasasına göre, değişikliğe yetkili organ MBK değil TBMM idi. Dolayısıyla, MBK'nin bu tasarrufu hukuki bir temele dayanmıyordu. İncelememizin ilk Kısmındaki terminolojiyi hatırlarsak, **MBK, "türev kuruculuk" değil, "asli kuruculuk" yapmış oluyordu.** Asli kuruculuğun ise hukuki bir işlem olmadığını biliyoruz. İkincisi, usul şartlarına uyulmuş olsa dahi, 12 Haziran 1960 tarihli "geçici kanun"u bir anayasa değişikliği saymaya imkan yoktur. Bu kanunu, usul şartlarına tamamen uygun bir şekilde kabul eden TBMM olsaydı dahi, buna bir "anayasa değişikliği" denemezdi. Çünkü, anayasa değişikliğinin vazgeçilmez şartı, mevcut anayasanın çerçevesinin -yani temel ilkelerinin, felsefesinin, "ruh"unun- dışına çıkılamamasıdır. Oysa, TBMM'nin yetkilerini MBK'ne devreden bir değişikliğin bu çerçevesinin dışında kalacağı aşikardır.

İşte bu sebepler yüzünden, **12 Haziran 1960 Kanununu 1924 Anayasasında yapılmış bir değişiklik olarak kabul etmeye imkan görmüyoruz. 1924 Anayasası, 27 Mayıs günü, fiilen de, hukuken de ölmüştür.** Hukuk, hukuk dışı bir eylemle doğabileceği gibi, hukuk dışı bir yoldan da son bulabilir. Nitekim, bütün ihtilaller hukuk öldürüp hukuk yaratırlar. Bu bakımdan 1924 Anayasasını 9 Temmuz 1961 gününe kadar, -değişerek de olsa- yürürlükte kalmış saymak, gerçekleri gereksiz yere zorlamak olur" EROĞUL, s. 137-138.

[16] TEZİÇ'e göre, "Bazan bir ihtilal, ya da darbe sonrası, eski anayasa kısmen yürürlükte bırakılabiliyor. Bu durumda, siyasi rejimle ve siyasi kurumlarla ilgili düzenlemeler dışındaki kurallar yürürlükte bırakılmaktadır. Ancak, yürürlükte olan eski anayasa kuralları, yalnızca herhangi bir kanun değerindedir. Başka anlatımla, bu durumda "anayasanın üstünlüğü" söz konusu değildir. Eski anayasanın, üstünlüğünün söz konusu olmaksızın kısmen yürürlükte kalmasına "ihtilallerin etkisiyle anayasasızlaştırma" .. deniyor. Bu konuda en yakın bir örnek, Türkiye'de 12 Eylül 1980 günü Silahlı Kuvvetlerin yönetime el koymasından kısa süre sonra, Milli Güvenlik Konseyince (MGK) kabul edilen 27 Ekim 1980 gün ve 2(3)24 sayılı "Anayasa Düzeni Hakkında Kanun"dur. / Bu kanun 1961 Anayasasının, yeni anayasa kabul edilip yürürlüğe girinceye değin, TBMM'ne ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri MGK'ne ve Devlet Başkanına devrediyordu

değiştirilmesine veya kaldırılmasına kalkışılmamış (yasal ifadesiyle teşebbüs edilmemiş), ihtilal yapılmıştır. İhtilal yapmak, kurucu iktidar olmak, "Kısaca, önce yürürlükte olan hukuk düzenini yıkarak, yerine yeni bir hukuk düzeni kurmaktır" [17]. Dünya yüzünde ihtilali, "kurucu iktidar olmak fiilini" suçu saç sayan bir ceza kanunun mevcut değildir.

"Anayasanın söz konusu bu maddeleri bir "kurucu iktidar" tasarrufudur. Hiçbir "kurulu iktidar", hiçbir adla, bu temel normu kaldırmaya veya değiştirmeye kalkışamaz. Bu yolda her kurulu iktidar tasarrufu hukuken yok hükmündedir. Temel norma doğrudan veya dolaylı yapılan her saldırı, kimden, nereden, ne gerekçe altında gelirse gelsin, ihtilaldir. İhtilali yasaklayan bir hukuk düzeni yoktur. İhtilal, kendi kurallarını koyar. İhtilal sonunda oluşan hukuk düzeni, meşruiyetini kendinden, yani ihtilalin koyduğu temel normdan alır" [18].

Gerçekten, 2324 sayılı Kanunun 1. maddesiyle, bu Kanundaki istisnalar saklı kalmak koşuluyla, yeni bir Anayasa kabul edilip yürürlüğe girinceye kadar,

---

(m.1 ve m.2). Öte yandan, Anayasanın üstünlüğüne son verilerek (m.3), MGK'nce kabul edilecek, bildiri, karar ve kanunların, 1961 Anayasa hükümlerine uymayanlarının, Anayasayı değiştirmiş olarak yürürlüğe girmiş sayılacakları öngörülüyordu (m.6)" (**TEZİÇ, Erdoğan: Anayasa Hukuku (Genel Esaslar), Beşinci Bası, İstanbul 1998,** s. 148). Aynı görüşte bkz. GÖZLER, Türk Anayasa Hukuku Dersleri, s.81.

Yukarıdaki açıklamaya ek olarak, Milli Güvenlik Konseyi, 12.09.1980 günü askeri ihtilalle, 1961 Anayasasıyla kurulan anayasal düzeni ortadan kaldırmıştır. Milli Güvenlik Konseyi, 12.09.1980 tarihinden sonra çıkardığı 2324 sayılı anayasal kanunun tarihi, 27.10.1980 tarihidir. Milli Güvenlik Konseyi, 12.09.1980 - 27.10.1980 tarihleri arasında, fiili güçten kurucu iktidara, yani hukuki güce dönüşmüştür. Milli Güvenlik Konseyi, bu dönemde kurucu iktidardır, kurucu iktidarı kullanan organdır. Milli Güvenlik Konseyi, 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanunu çıkarmış, 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak, yeni anayasal düzeni oluşturmaya başlamıştır. Milli Güvenlik Konseyi, kurucu iktidar olarak, 2324 sayılı anayasal kanunla ortadan kaldırdığı anayasal düzenin dayanağı olan 1961 Anayasasını tanımak suretiyle yürürlüğe koymuş, kısmen bu niteliğiyle 1982 Anayasası'nın yürürlüğüne kadar uygulanmıştır. Milli Güvenlik Konseyi, 27.10.1980 tarihinde, kurucu iktidar niteliğini korumaktadır. Buna göre, kurucu iktidarın, Bildiri, Karar gibi tasarruflarıyla çıkardığı kanunları, kurucu iktidar tasarrufu olarak, 1961 Anayasası'nda değişiklik yapacaktır. Bu kurucu iktidar tasarruflarıyla 1961 Anayasası'ndaki değişiklikler, anayasa değişikliği niteliğini taşırlar.

Milli Güvenlik Konseyi, kurucu iktidar olarak, yeni anayasal düzeni oluşturmaya başlamıştır. Anayasal düzenin oluşturulmasına 2324 sayılı Kanunla başlanmış, 2356 ve 2485 sayılı anayasal kanunlarla devam edilmiş, 1982 Anayasası'nın yapılması ve halkoyuyla yürürlüğe girmesiyle sonuçlandırılmıştır. 1982 Anayasası ile, yeni anayasal düzen kurulmuştur. Milli Güvenlik Konseyi, 12 Eylül Askeri Harekatı ile, 1961 Anayasasını ve bu Anayasayla kurulan anayasal düzeni ortadan kaldırmıştır. Bu nedenledir ki, yeni anayasal düzenin kurulmasına kadar, " 'Anayasa Düzeni Hakkında (bir) Kanun' vardır, ama artık anayasal, hatta anayasalı bir düzen yoktur" (TANÖR / YÜZBAŞIOĞLU, s. 24). Ancak, 2324 sayılı Kanun, yeni bir anayasal düzenin oluşmasını başlatan anayasal bir kanundur. 2324 sayılı Kanun, kurucu iktidarın tasarrufudur, kurulu bir iktidarın tasarrufu olan bir kanun değildir. Buna göre, TANÖR / YÜZBAŞIOĞLU'nun "bir kanun" nitelemesi, eğer, kurulu iktidarın tasarrufu kanun olarak nitelendirilmekteyse, bu görüş geçerli değildir.

[17] **TUNAYA, Tarık Zafer: Siyasal Kurumlar ve Anayasa Hukuku, 4. Bası, İstanbul 1980**, s. 123.

[18] **HAFIZOĞULLARI, Zeki / ÖZEN, Muharrem: Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, Ankara, Eylül 2011**, s. 13 (HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı).

yukarıda belirtilen usulle, 1961 Anayasası'nın yürürlükte olduğu belirtilmiştir. 2324 sayılı Kanunun 2. maddesiyle, Anayasada yasama organına verilen görev ve yetkilerin tamamıyla, Yürütme'de Cumhurbaşkanı'na verilen görev ve yetkiler değiştirilmiştir. Böyle olunca, ortadan kaldırılan 1961 Anayasası kısmen değiştirilerek, yeniden yürürlüğü sağlanmıştır.

Ayrıca, 2324 sayılı Kanun'un 6. maddesiyle, Milli Güvenlik Konseyi Bildiri ve Kararı ve yürürlüğe koyduğu kanunların, 1961 Anayasası'na uymayan hükümleri, Anayasa değişikliği ve yürürlükteki kanunlara uymayanları ise kanun değişikliği olarak yürürlüğe girerler. Bu demektir ki, Milli Güvenlik Konseyi'nin 1961 Anayasası'na uymayan Bildiri, Karar ve kanunları Anayasa değişikliği niteliğindedirler.

2356 sayılı Kanunla, 1961 Anayasası'nın yasama organı yerine Milli Güvenlik Konseyi geçmiştir. 2356 sayılı 'Milli Güvenlik Konseyi Hakkında Kanun'un, 1. maddesinde Konsey'in oluşumu, 2. maddesinde Başkan ve üyelerin görev ve yetkilerinin süreleri, 3. maddesinde Konsey'de olası boşalma durumu düzenlenmiştir.

2485 sayılı Kanunun 2/d maddesiyle, Kurucu Meclis'in görev süresi belirlenmiştir. Buna göre, Milli Güvenlik Konseyi, 12.09.1980 (2324 s. K. m.2) - 30.06.1981 (2485 s. K. m.11) arasında tek başına yasama organı görevini yürütmüştür [19]. Milli Güvenlik Konseyi, 2485 sayılı Kanunun 30.06.1981 tarihinde yürürlüğe girmesiyle, (a) Kurucu Meclis'in bir organı (2485 s. K. m.1/1), (b) 2485 sayılı Kanun hükümleri dışında yasama organının diğer görev ve yetkilerini kullanan organ sıfatıyla, yasama yetkilerini kullanmaya devam etmiştir.

Yukarıdaki açıklamaya göre, 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunlar, 1961 Anayasası'nda doğrudan değişiklik yapan kanunlardır. Bu demektir ki, 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunlar, anayasal kanunlardır. Sonuç olarak, 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunlarla, 1961 Anayasası'nda belirtilen kısmi değişiklikler yapılmıştır. 1961 Anayasası, bu kısmi değişikliklerle, 2324 sayılı Kanunun 6. maddesindeki hükümler saklı kalmak koşuluyla, 1982 Anayasası yürürlüğe girinceye kadar yürürlükte kalmıştır.

B) 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'YLA 1961 ANAYASASI'NDA KISMİ DEĞİŞİKLİK YAPAN KANUNLARIN KABULÜ

[19] "Bu şekilde oluşturulan fiili iktidar zamanında M.G.K.'ce 244 kanun (2325-2568 sayıları arasındaki kanunlar) yürürlüğe konulmuştur. Böylece Danışma Meclisinin yasama görevine katkısı oluncaya kadar çıkartılan toplam kanun sayısı 278 olmuştur" GÜMÜŞ, s. 50.

1982 Anayasası Geçici Maddeleriyle, 1961 Anayasası'nda yukarıda açıklanan kısmi değişiklikleri yapan 2324, 2356, 2485 sayılı anayasal Kanunları, her türlü hüküm ve sonuçlarıyla kabul etmiştir. Bu demektir ki, 1982 Anayasası'nın Geçici Maddeleriyle kabul ettiği 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunlar ve bu kanunların her türlü hüküm ve sonuçları, her türlü kişi, organ ve kurumu bağlar (AY 11/I). Öncelikle, kamusal kişi, organ, kurumlar, 1982 Anayasası'nın Geçici Maddelerinin emredici hükümleri ve bu hükümlerin her türlü hukuki sonuçlarıyla bağlıdırlar.

Böyle olunca, Cumhuriyet savcısı ve Mahkeme, adli / yargısal ve yargılama görev ve faaliyetlerinde, anılan anayasa hükümleri gereğince, 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunlar ve bu anayasal kanunlarla kurulan Milli Güvenlik Konseyi ve Kurucu Meclisin anayasal organlar olmaları ve her iki anayasal organın hüküm ve tasarruflarının anayasal ve yasal nitelikte hükümler ve işlemler olmalarıyla bağlıdırlar.

3. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NA GÖRE KURULAN ANAYASAL DÜZENİN KESİNTİSİZLİĞİ

A) 1982 ANAYASASI İLE 2324, 2356, 2485 SAYILI KANUNLARIN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASINA KADAR UYGULANMALARININ KABULÜ

1982 Anayasası Geçici Maddeleriyle, anayasal kanunlar olan 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunların ve bu kanunlara bağlı her türlü hukuki tasarrufu kabul etmekle kalmamış, bu kanunların yürürlükten kaldırılmalarına kadar uygulanacaklarını da kabul etmiştir.

Gerçekten, Anayasa'nın Geçici Madde 3 maddesine göre, "Anayasaya göre yapılacak ilk milletvekili genel seçimi sonucunda Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp, Başkanlık Divanını oluşturması ile birlikte: a) 27 Ekim 1980 gün ve 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun, b) 12 Aralık 1980 gün ve 2356 sayılı Millî Güvenlik Konseyi Hakkında Kanun, c) 29 Haziran 1981 gün ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanun, Yürürlükten kalkar ve Millî Güvenlik Konseyi ile Danışma Meclisinin hukukî varlıkları sona erer".

Görüldüğü üzere, Anayasa'nın Geçici Madde 3. maddesine göre, 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunlar, "Anayasaya göre yapılacak ilk milletvekili genel seçimi sonucunda Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp, Başkanlık Divanını oluşturması ile birlikte" yürürlükten kalkacaklardır. Buna göre, Anayasa'nın Geçici Madde 3. maddesindeki anayasal koşulun, tarihlere göre somutlaştırılmasıyla tespiti ve değerlendirilmesi gerekir.

Anayasaya göre ilk milletvekili genel seçimi 06.11.1983 tarihinde yapılmıştır. Bu ilk milletvekili genel seçimi sonucunda toplanan TBMM'de, Başkanlık Divanı 06.12.1983 tarihinde oluşturulmuştur. Anayasa'nın Geçici Madde 3. maddesine göre, 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunlar, 06.12.1983 tarihinde yürürlükten kalkmışlardır. Bu demektir ki, Anayasanın Geçici Madde 3. maddesine göre, 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunlar, Anayasanın 09.11.1982 tarih 17863 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesinden sonra, 06.12.1983 tarihine kadar yürürlükte kalmışlardır. Diğer bir söylemle, her üç anayasal kanun, 09.11.1982 - 06.12.1983 arasındaki 1 yıl 27 gün yürürlükte kalmış ve uygulanmışlardır. Böyle olunca, 1982 Anayasası ile, Anayasanın yürürlüğünden itibaren 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunların uygulanmaya devam edeceği kabul edilmiştir. Her üç anayasal kanun, bu kanunların gösterdiği organlar tarafından, gösterilen usullerle, belirtilen tarihler arasında, yürütülmüş ve uygulanmışlardır.

B) 1982 ANAYASASI İLE TBMM'NİN FAALİYETİNE KADAR GÖREVDEKİ ANAYASAL ORGANLARIN ERKLERİNİ KULLANMAYA DEVAM ETMELERİ

Anayasa ile, Anayasanın 09.11.1982 tarihinde yürürlüğe girmesinden sonra, 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunların, 06.12.1983 tarihine kadar uygulanacaklarının kabulünün zorunlu sonucu olarak, bu anayasal kanunlarla oluşturulan anayasal organlar da, TBMM'nin faaliyetine başlamasına kadar anayasal görevlerine devam edeceklerdir. Gerçekten, her üç anayasal kanunla, 1961 Anayasası'nın yasama yetkisi ve Yürütme'nin Cumhurbaşkanına ait görev ve yetkileri değiştirilmiş, sözü edilen anayasal görev ve yetkiler, her üç kanunla oluşturulan anayasal organlara geçmiştir.

Anayasa, her üç anayasal kanunun Anayasanın yürürlüğe girmesinden sonra uygulanacağının kabulüyle bağlantılı olarak, bu anayasal kanunlarla oluşturulan anayasal organların -Milli Güvenlik Konseyi, Devlet Başkanı, Kurucu Meclis [20] ve Danışma Meclisi- görevlerine devam edeceğini hükme bağlamıştır. Anayasa ile, her üç anayasal kanunun yürürlükten kalkmasına kadar, belirtilen anayasal organların anayasal erklerini kullanmaya devam edecekleri hükme bağlanmıştır.

Anayasa'nın 'Anayasanın yürürlüğe girmesi' başlıklı 177. maddesine göre, "Bu Anayasa, halkoylaması sonucu kabul edilip Resmî Gazetede yayımlanması

[20] "Anayasa'nın yürürlüğe girmesi geçiş döneminin sona ermesi anlamına gelmemektedir. Kurucu Meclis yasama yetkisini, TBMM'nin bir yıl sonra yapılması planlanan seçimden sonra toplanıp Başkanlık Divanını oluşturmasına kadar korumuştur" RUMPF, s.42.

ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasası olur ve aşağıda gösterilen istisnalar ile bu istisnaların yürürlüğe girmesine ait hükümler dışında bütünüyle yürürlüğe girer.

c) ÜÇÜNCÜ KISIM'daki; yasama ile ilgili hükümler; Bu hükümler ilk milletvekili genel seçimi sonucunun ilanı ile birlikte yürürlüğe girer. Ancak bu bölümdeki Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkilerine ilişkin hükümleri, 29 Haziran 1981 gün ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi göreve başlayıncaya kadar Millî Güvenlik Konseyince yerine getirilir.

d) ÜÇÜNCÜ KISIM'daki; Cumhurbaşkanı başlığı altındaki görev ve yetkileri ile .. yargıya ilişkin bütün hükümler Anayasanın halkoylaması sonucunda kabulünün Resmî Gazetede ilanı ile birlikte yürürlüğe girer. Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kuruluna ait yürürlüğe girmeyen hükümler Türkiye Büyük Millet Meclisinin göreve başlaması ile, mahallî idareler ile Devlet Güvenlik Mahkemelerine ilişkin hükümler ise ilgili kanunların yayımlanması ile yürürlüğe girer".

II. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NA GÖRE ANAYASAL ORGAN MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN BAŞKAN VE ÜYELERİNİN ANAYASAL STATÜ VE KONUMLARI

1. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ'NİN ANAYASASI İLE ANAYASAL ORGAN OLAN MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN ANAYASAL GÖREVİNE DEVAMI

A) 1982 ANAYASASI İLE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN ANAYASAL GÖREVİNE DEVAMI

1982 Anayasası, Geçici Madde 1, Geçici Madde 2, Geçici Madde 3 ve 177. maddeleriyle, 2324, 2356, 2485 sayılı anayasal kanunlarla oluşturulan anayasal organların erklerinin 06.12.1983 tarihine kadar devam edeceğini kabul ettiği anayasal organlardan ilki Milli Güvenlik Konseyi'dir [21].

Yukarıda belirtildiği üzere, 2324 sayılı Kanun'un 6. maddesine göre, Milli Güvenlik Konseyi'nin Bildiri ve Kararları'nın, 1961 Anayasası'na uymayan hükümlerinin, 1961 Anayasası'nı değiştireceği hükme bağlanmıştır. 1982 Anayasası da

[21] Milli Güvenlik Konseyi, 1961 Anayasası ve bu Anayasayla kurulan anayasal düzeni ortadan kaldırma kapsamında, bu Anayasa göre oluşan Milli Güvenlik Kurulu'nu da kaldırmıştır. Milli Güvenlik Konseyi'nin, kurucu iktidar olduğu sırada, 1961 Anayasası'na göre oluşturulan Milli Güvenlik Kurulu görevini üstlenmesini gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Buna göre, AKGÜNER'in "Böylece, halen, Milli Güvenlik Kurulu hukuken kaldırılmamakla birlikte, görevini başka bir organ (Milli Güvenlik Konseyi) üstlendiği için fiilen çalışamaz bir durumdadır" görüşü geçerli değildir (Bkz. **AKGÜNER, Tayfun: 1961 Anayasasına Göre Milli Güvenlik Kavramı ve Milli Güvenlik Kurulu, İstanbul 1983**, s. 226).

yukarıda belirtilen hükümleriyle, 2324 sayılı Kanunun 6. maddesine göre, Milli Güvenlik Kurulu Bildiri ve Kararları'yla 1961 Anayasası'nda yapılan değişikliklerin, Anayasa değişiklikleri olduğunu ve bu anayasal değişikliklerin her türlü hüküm ve tasarruflarıyla geçerli olduğunu kabul etmiştir. Bu anayasal duruma göre, Milli Güvenlik Konseyi'nin 12.09.1980 tarihli '1 Numaralı Bildiri'yle, ülke yönetimine el koyma nedenleri açıklanmıştır. 1982 Anayasası ile anayasa değişikliği niteliğini taşıdığı kabul edilen 2324 sayılı Kanun'un 6. maddesine göre, Milli Güvenlik Konseyi'nin '1 Numaralı Bildiri'si anayasa değişikliği niteliğindedir [22].

1982 Anayasası'na göre anayasa değişikliği niteliğini taşıyan '1 Numaralı Bildiri''den sonra, aynı nitelikteki '4 Numaralı Bildiri'yle, Milli Güvenlik Konseyi'nin kimlerden oluştuğu açıklanmıştır. '4 Numaralı Bildiri'ye göre, Milli Güvenlik Konseyi, Başkan Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, üyeler Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin Şahinkaya, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat Tümer, Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun'dan oluşmaktadır. Görüldüğü üzere, Milli Güvenlik Konseyi'nin kimlerden oluştuğu, 1961 Anayasası'nda değişiklik yapan 4 Numaralı Bildiri'yle açıklanmıştır. Buna karşın, 27.10.1980 tarih 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun'la, Milli Güvenlik Konseyi'nin 1961 Anayasası'ndaki yasama yetkisini üzerine aldığı hükme bağlanmıştır. Bundan sonra, 12.12.1980 tarih 2356 sayılı Kanunun 1. maddesiyle, Milli Güvenlik Konseyi'nin kimlerden oluştuğu belirtilmiştir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, 1982 Anayasası'yla kabul edildiği üzere, Milli Güvenlik Konseyi, 1 ve 4 Numaralı Bildirilerle ve 2324 sayılı anayasal kanunla, 12.09.1980 tarihinden geçerli olmak üzere oluşturulan ve bu tarihten geçerli olarak anayasal erklerini kullanan anayasal organdır. Anayasal organ olan Milli Güvenlik Konseyi, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre anayasal organ olarak anayasal erklerini kullanmaya devam etmiştir.

Gerçekten, halen yürürlükte olan 1982 Anayasası'nın Geçici Madde 2/I. maddesine göre, "12 Aralık 1980 gün ve 2356 sayılı Kanunla kuruluşu gösterilen Millî Güvenlik Konseyi, Anayasaya dayalı olarak hazırlanacak Siyasî Partiler Kanunu ile Seçim Kanununa göre yapılacak ilk genel seçimler sonucu Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp Başkanlık Divanını oluşturuncaya kadar 2324 sayılı Anayasa

[22] "Her ne kadar M.G.K. görünüşte beş kişilik bir kurul gibiyse de, gerçekte arkasında ayrılmaz bir bütün olan güçlü bir ordu, T.S.K. vardır. Türk askerlik hayatında gelenekselleşmiş uygulama gereği, emirler hiyerarşiye uygun en yakın komutandan alınır. Ancak, üst dereceli komutanlar da isterlerse doğrudan tüm astlarına emir verebilirler. Verilen emirlere de mutlak itaat edilir. M.G.K. yayınladığı bildirilerle bütün Türk Silahlı Kuvvetleri personeline yazılı emirler vererek, onları kendisine bağlamıştır" GÜMÜŞ, s. 56.

Düzeni Hakkında Kanun ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında kanunlara göre görevlerini devam ettirir".

B) 1982 ANAYASASI İLE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN HUKUKİ VARLIĞININ SONA ERMESİ

1982 Anayasası, anayasal organ olan Milli Güvenlik Konseyi'nin hukuki varlığının sona ermesini düzenlemiştir. Yukarıda belirtilen halen yürürlükte olan Anayasa'nın Geçici Madde 3. maddesine göre, Anayasaya göre yapılacak ilk milletvekili genel seçimi sonucunda TBMM'nin toplanıp, Başkanlık Divanı'nı oluşturmasıyla birlikte, Milli Güvenlik Konseyi'nin hukuki varlığı sona erecektir. Bu demektir ki, Milli Güvenlik Konseyi, 12.09.1980-06.12.1983 arası 3 yıl 2 ay 24 gün anayasal organ olarak anayasal erklerini kullanmıştır. Bu anayasal durum, Anayasa'nın 177/c maddesiyle hükme bağlanmıştır. Anayasa'nın 177/c maddesine göre, Milli Güvenlik Konseyi anayasal görevini 06.12.1983 tarihine kadar sürdürecektir.

Ayrıca, halen yürürlükte olan Anayasa'nın Geçici Madde 2/III-1 maddesiyle, 06.12.1983 tarihinde hukuki varlığı sona erecek olan Milli Güvenlik Konseyi'nin, başka bir anayasal organa dönüşeceği hükme bağlanmıştır. Anayasa'nın Geçici Madde 2/III-1 maddesine göre, "Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp göreve başladıktan sonra, Millî Güvenlik Konseyi, altı yıllık bir süre için Cumhurbaşkanlığı Konseyi haline dönüşür ve Millî Güvenlik Konseyi üyeleri, Cumhurbaşkanlığı Konseyi üyesi sıfatını alırlar".

2. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANININ HUKUKİ STATÜSÜ VE KONUMU

A) 1982 ANAYASASI'NIN YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE KADAR MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ VE DEVLET BAŞKANI OLMASI

1982 Anayasası'na göre 06.12.1983 tarihine kadar yürürlükte olan 2324 sayılı Kanunun 2. maddesine göre, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı, Konsey Başkanı görevi yanında Devlet Başkanı görevini de sürdürmüştür. 2324 sayılı Kanunla, 'Devlet Başkanı', anayasal bir organ olarak oluşturulmuştur. 2324 sayılı Kanunun 6. maddesi gereğince, aynı Kanunun 2. maddesiyle oluşturulan Devlet Başkanı organıyla, 1961 Anayasası'nın Cumhurbaşkanı organı değiştirilmiştir. 2324 sayılı Kanunla yapılan anayasa değişikliğiyle oluşturulan Devlet Başkanı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin başıdır. 2324 sayılı Kanunun 2. maddesine göre, "Cumhurbaşkanına ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler de Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanınca yerine getirilir ve kullanılır".

1982 Anayasası, Geçici Madde 1/I maddesiyle, Anayasa'nın yürürlüğe girmesine kadar, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanı statüsünü bütün hüküm ve tasarruflarıyla kabul etmiştir.

B) 1982 ANAYASASI'NIN YÜRÜRLÜĞE GİRMESİYLE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ VE DEVLET BAŞKANI'NIN CUMHURBAŞKANI SIFATINI ALMASI

Anayasa'nın Geçici Madde 1/I maddesine göre, "Anayasanın, halkoylaması sonucu, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası olarak kabul edildiğinin usulünce ilânı ile birlikte, halkoylaması tarihindeki Millî Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanı, Cumhurbaşkanı sıfatını kazanarak, yedi yıllık bir dönem için, Anayasa ile Cumhurbaşkanına tanınan görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır. 18 Eylül 1980 tarihinde Devlet Başkanı olarak içtiği and yürürlükte kalır. Yedi yıllık sürenin sonunda Cumhurbaşkanlığı seçimi Anayasada öngörülen hükümlere göre yapılır".

Görüldüğü üzere, 1982 Anayasası'na göre, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanı, (a) Cumhurbaşkanı sıfatını kazanır [23], (b) Anayasa ile Cumhurbaşkanına tanınan görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır, (c) 18.09.1980 tarihinde Devlet Başkanı olarak içtiği and yürürlükte kalır. Buna göre, 1982 Anayasası, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanı statülerini bütün hüküm ve sonuçlarıyla kabul etmiştir. Özellikle (c)'deki andın yürürlükte kalması, 1982 Anayasası ile Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanı statüsünün, anayasal statü olarak kabulünü doğrulamaktadır.

Ayrıca, Anayasa'nın Geçici Madde 1/II maddesine göre, "Cumhurbaşkanı, ilk genel seçimler sonucu Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp, Başkanlık Divanı oluşuncaya kadar, 12 Aralık 1980 gün ve 2356 sayılı Kanunla teşekkül etmiş olan Millî Güvenlik Konseyinin Başkanlığını da yürütür". Görüldüğü üzere, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı, 12.09.1980 tarihinde anayasa değişikliğiyle oluşturulan Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkanlığını, (a) 12.09.1980-09.11.1982 arasında

[23] "1982 Anayasası referandum sonucu kabul edilmesine rağmen ve 6 Kasım 1983 seçimleri ile birlikte demokratik düzene dönülmüş olmakla beraber, siyasi hayatın normale dönmesini kademeli bir şekilde sağlamak için öngördüğü bazı düzenlemelerle bir geçiş dönemi kurmayı amaçlamıştır. / Bunlardan geçici 1. madde ile Cumhurbaşkanının Anayasada normal dönem için öngörülen Parlamento tarafından seçilmesi usulünden bir kez ayrılınmış ve Anayasanın halk tarafından kabulü ile birlikte Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanının Cumhurbaşkanı sıfatını kazanarak yedi yıllık bir dönem için, Anayasa ile Cumhurbaşkanına tanınan görevleri yerine getireceği ve yetkileri kullanacağı hükme bağlanmıştır. / Böyle bir düzenlemenin Cumhurbaşkanına bir dönem için bile olsa ne ölçüde psikolojik ve manevi bir destek sağlayacağı, dolayısı ile bu destek sayesinde Anayasada öngörülen yetkilerini daha rahat kullanabileceği ortadadır. Zaten Anayasaya böyle bir hükmün konuluş amacı da bir geçiş dönemi oluşturmak ve ipleri birden bire gevşetmemektir" KUZU, s. 34.

Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanı, (b) 09.11.1982-06.12.1983 arasında Cumhurbaşkanı yapmıştır.

3. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ ÜYESİNİN HUKUKİ STATÜSÜ VE KONUMU

A) 1982 ANAYASASI'NIN YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE KADAR MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ ÜYESİ OLMASI

1982 Anayasası'na göre, yukarıda açıklanan nedenlerle Milli Güvenlik Konseyi üyesi, anayasal erk kullanan anayasal organın üyesidir. Buna göre, Milli Güvenlik Konseyi üyesi, 2324 sayılı Kanunla, yasama yetkisiyle ilgili olarak 1961 Anayasası'nda yapılan değişiklik üzerine, yasama yetkisini kullanan anayasal organın üyesi olarak, yasama yetkisinin kullanılmasına katılmaktadır. Milli Güvenlik Konseyi üyesi anılan anayasal görevini, Milli Güvenlik Konseyi'nin hukuki varlığının sona erdiği (AY Geçici Madde 3) 06.12.1983 tarihine kadar sürdürmüştür.

Milli Güvenlik Konseyi üyesi, anayasal organ görevine, 2324 sayılı Kanunla 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak başlamıştır. Konsey üyesi, 12.09.1980 tarihi ile Anayasanın kabul edilip yürürlüğe girdiği 09.12.1982 tarihi arasında anayasal organ üyeliği görevine devam etmiştir. Anayasa, Geçici Madde 2/I maddesiyle, Konsey üyesinin anayasal organ üyeliği sıfatını ve statüsünü kabul etmiştir.

Gerçekten, Anayasa'nın Geçici Madde 2/I maddesine göre, "12 Aralık 1980 gün ve 2356 sayılı Kanunla kuruluşu gösterilen Millî Güvenlik Konseyi, Anayasaya dayalı olarak hazırlanacak Siyasî Partiler Kanunu ile Seçim Kanununa göre yapılacak ilk genel seçimler sonucu Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp Başkanlık Divanını oluşturuncaya kadar 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında kanunlara göre görevlerini devam ettirir".

Anayasa'nın Geçici Madde 2/II maddesine göre, "Anayasanın kabulünden sonra 2356 sayılı Kanunun 3 üncü maddesindeki Millî Güvenlik Konseyi üyeliklerinden birisinin herhangi bir nedenle boşalması halinde doldurulması usulüne ilişkin hüküm uygulanmaz". Anayasa, Anayasanın kabulünden (18.10.1982) sonra, Konsey üyeliğinin boşalmasında, 2356 sayılı Kanunun 3. maddesinin uygulanmayacağını hükme bağlamıştır.

B) 1982 ANAYASASI'NIN YÜRÜRLÜĞE GİRMESİYLE CUMHURBAŞKANLIĞI KONSEYİ ÜYELİĞİ SIFATININ KAZANILMASI

Anayasa, Geçici Madde 1/I maddesindeki Konsey Başkanı ve Devlet Başkanının Cumhurbaşkanı sıfatını kazanması düzenlemesine paralel olarak, Anayasa'nın Geçici Madde 2/III maddesiyle, Mili Güvenlik Konseyi'nin Cumhurbaşkanlığı Konseyi'ne dönüşeceğini ve Konsey üyelerinin Cumhurbaşkanlığı Konseyi üyesi sıfatını kazanacağını hükme bağlanmıştır.

Anayasa'nın Geçici Madde 2/III maddesine göre, "Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp göreve başladıktan sonra, Millî Güvenlik Konseyi, altı yıllık bir süre için Cumhurbaşkanlığı Konseyi haline dönüşür ve Millî Güvenlik Konseyi üyeleri, Cumhurbaşkanlığı Konseyi üyesi sıfatını alırlar. Millî Güvenlik Konseyi üyesi olarak 18 Eylül 1980 tarihinde içtikleri and yürürlükte kalır. Cumhurbaşkanlığı Konseyi üyeleri, Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin haiz bulundukları özlük hakları ile dokunulmazlığına sahip olurlar. Altı yıllık süre sonunda Cumhurbaşkanlığı Konseyinin hukukî varlığı sona erer" [24].

III. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NA GÖRE ANAYASAL ORGAN MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN BAŞKAN VE ÜYELERİNİN ANAYASAL STATÜ VE KONUMLARININ HUKUKİ SONUÇLARI

1. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN ANAYASAL DÜZENİ KURUCU ORGAN OLMASI

A) 1982 ANAYASASI'NA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN ANAYASA DÜZENİNİ KURAN ANAYASAL ORGAN OLMASI

Yukarıda 1982 Anayasası ile 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunlar arasındaki ilişki ile anılan kanunlarla 1961 Anayasası'ndaki değişiklikler ayrıntılı ele alınmış ve değerlendirilmiştir. 1982 Anayasası, halen yürürlükte olan Geçici Maddeleriyle, (a) 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunların anayasal kanunlar, (b) her üç kanunla

[24] Anayasa'nın Geçici Madde 2/IV. maddesi "Cumhurbaşkanlığı Konseyinin görevleri şunlardır:

a) Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilerek Cumhurbaşkanlığına gönderilen, Anayasada yazılı temel hak ve hürriyetlere ve ödevlere, lâiklik ilkesine, Atatürk inkılâplarının, millî güvenliğin ve kamu düzeninin korunmasına, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna, milletlerarası andlaşmalara, dış ülkelere silahlı kuvvet gönderilmesine ve yabancı kuvvetlerin Türkiye'ye kabulüne, olağanüstü yönetime, sıkıyönetim ve savaş haline dair kanunlar ile Cumhurbaşkanınca gerekli görülen diğer kanunları Cumhurbaşkanına tanınan onbeş günlük sürenin ilk on günü içinde incelemek;

b) Cumhurbaşkanının istemi ve tespit edeceği süre içinde :

Milletvekili genel seçimlerinin yenilenmesine, olağanüstü yönetim yetkisinin kullanılmasına ve alınacak tedbirlere, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun yönetim ve gözetimine, gençliğin yetiştirilmesine ve Diyanet İşlerinin düzenlenmesine ilişkin konuları incelemek ve görüş bildirmek;

c) Cumhurbaşkanının istemine göre, iç ve dış güvenlik ile gerekli görülen diğer konularda inceleme ve araştırma yapmak ve sonuçlarını Cumhurbaşkanına sunmak".

oluşturulan organlar olan Milli Güvenlik Konseyi'nin, Kurucu Meclis ve Danışma Meclisi'nin anayasal organlar olduğunu kabul etmiştir.

1982 Anayasası, halen yürürlükte olan Geçici Maddeleriyle, 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunların anayasal kanunlar ve bu kanunlarla oluşturulan organların anayasal organlar olduğunu kabul etmekle, Anayasayla kurulan temel düzenin, 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak oluşturulmasına başlanarak kuruluşunu tamamladığını da kabul etmiştir. Milli Güvenlik Konseyi'nin anayasal organ niteliği, 1982 Anayasası'nın belirtilen kabulüyle, Anayasa öncesi, Anayasanın yürürlüğe girmesi ve sonrasına ilişkin anayasal erk kullanmasıyla ortaya konulmaktadır. Açıkçası, Milli Güvenlik Konseyi, 'kurucu iktidar' olarak, bizzat 1982 Anayasası'na göre anayasal düzenin kuruluşunu başlatan, sürdüren ve sonuçlandıran anayasal organdır [25].

B) 1982 ANAYASASI'NA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN ANAYASANIN YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNDEN SONRA ANAYASAL ORGAN NİTELİĞİNİ KORUMASI

1982 Anayasası, Milli Güvenlik Konseyi'nin, Anayasanın yürürlüğe girmesinden sonra anayasal organ olarak, anayasal erkini kullanmaya devam edeceğini hükme bağlamıştır. Milli Güvenlik Konseyi, Anayasa'nın Geçici Madde 2/I, Geçici Madde 3 ve 177/c maddeleriyle, 12.09.1980 tarihinden Anayasanın yürürlüğe girdiği 09.11.1982 tarihine ve 09.11.1982 tarihi ile Anayasaya göre yapılan ilk milletvekili genel seçimi sonucunda toplanacak TBMM Başkanlık Divanı'nın kurulduğu 06.12.1983 tarihine kadar anayasal organ sıfatıyla anayasal erkini kullanmıştır. Milli Güvenlik Konseyi, 2485 sayılı Kanuna kadar tek başına, 2485 sayılı Kanunla Kurucu Meclis'in kurulmasıyla, Kurucu Meclis'in ana organı olarak anayasal görevine devam etmiştir.

1982 Anayasası ile, yukarıda açıklanan şekilde toplanan TBMM Başkanlık Divanı'nın kurulduğu tarih olan 06.12.1983 tarihinden sonrası için Milli Güvenlik Konseyi ile Konsey Başkanı ve üyelerinin statü ve konumları yeni bir düzenlemeye bağlı tutulmuştur. Anayasa'nın Geçici Madde 2/III maddesiyle, 06.12.1983 tarihinden sonra, Milli Güvenlik Konseyi, altı yıllık bir süre için Cumhurbaşkanlığı Konseyi'ne dönüşmüştür. 1982 Anayasası ile belirtilen anayasal organ

[25] Bu nedenle, Milli Güvenlik Konseyi'nin, kurulu iktidarın yetkisinde olan anayasa değişikliğini yapması, "kurucu iktidar" niteliğini belirlemez. Kurucu iktidar, anayasal düzeni kuran hukuki güçtür. Kurucu iktidarın kurulu iktidar yetkisine ihtiyacı bulunmamaktadır. Böyle olunca, ÖZBUDUN'un 2324 sayılı Kanunun "diğer maddeleri, söz konusu geçici dönem içinde Milli Güvenlik Konseyinin "kurucu iktidar"a, Anayasayı değiştirme yetkisine sahip olduğunu açıkça göstermektedir" (ÖZBUDUN, s.32) görüşüne katılmamaktayız.

dönüşümüyle, Milli Güvenlik Konseyi üyeleri de Cumhurbaşkanlığı Konseyi üyeliği sıfatını kazanmışlardır. Anayasa'nın Geçici Madde 1/I maddesine göre, Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkanı ve Devlet Başkanı, 06.12.1983 tarihinde yedi yıllık bir süre için Cumhurbaşkanı sıfatını kazanmıştır.

Görüldüğü üzere, 1982 Anayasası, belirtilen anayasal organ ile bu organın başkan ve üyelerinin anayasal statü ve konumlarının 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak, 06.12.1983 tarihine kadar mevcut ve anayasal görevine devamını kabul ve düzenlemekle kalmamıştır. 1982 Anayasası, bu anayasal organın bir başka anayasal organa dönüşmek suretiyle, TBMM'nin faaliyetine başlamasından sonra da, altı yıl anayasal görevine devam edeceğini hükme bağlamıştır. 1982 Anayasası, bu kapsamda, Milli Güvenlik Konseyi başkan ve üyelerinin, 06.12.1983 tarihinden sonra, Anayasanın ilgili Geçici Maddelerindeki hükümlerle belirlenen süreler de, anayasal görevlerini sürdürmelerini düzenlemiştir.

2. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI İLE KURULAN DÜZENİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN TOPLUM / HUKUK / DEVLET DÜZENİ OLMASI

A) 1982 ANAYASASI İLE KURULAN DÜZENİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN TOPLUM / HUKUK / DEVLET DÜZENİ OLMASI

1982 Anayasası ile, yeni bir toplum / hukuk / devlet düzeni kurulmuştur. 2709 sayılı Kanunun başlığı, 'Türkiye Cumhuriyet Anayasası'dır. Bilindiği üzere, Anayasa, hukuk düzenini kuran temel yasadır. 1982 Anayasası ile kurulan hukuk düzeni, 1961 Anayasası ile kurulan hukuk düzeninden farklıdır. 1982 Anayasası ile kurulan anayasal düzen, Türkiye Cumhuriyeti'nin toplum / hukuk / devlet düzenidir. Bizzat Anayasa'nın Geçici Hükümleri ile 177. maddesine göre, 1982 Anayasası ile, 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak kurulmaya başlanan anayasal düzen, 09.11.1982 tarihinde Anayasa'nın yürürlüğe girmesiyle tamamlanmıştır [26].

Gerçekten, 1982 Anayasası ile, 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak kurulan bu toplum / hukuk / devlet düzeni, ayrıca devletler genel hukuku kuralları gereğince, Birleşmiş Milletler'in üyesi olma ve imzaladığı tüm uluslararası antlaşmaların süjesi olma sıfatı, tüm hüküm ve sonuçlarıyla kabul edilmiş ve tanınmıştır.

[26] "Anayasa bir devletin temel yapısını, kuruluşunu, iktidarın devrini ve devlet iktidarı karşısında bireylerin özgürlüklerini düzenleyen bir belgedir" "Türk Anayasa Mahkemesi kararlarına göre, "Anayasa, Devlet yapısının temelidir. Devlet kuruluşlarının yapısı ve düzeni, bu kuruluşların yetkileri ve birbirleriyle olan ilişkileriyle karşılıklı durumları devlet ve kişilerin haklarıyla ödevleri, bu hukuksal yapının bütününü oluştururlar" (E. 1973/19, K. 1975/87 k.t. 15.4.1975, AMKD, 13, s. 428; E. 1976/38, K. 1976/46 k.t. 12.10.1976, AMKD, 14, s. 262, 263)" TEZİÇ, Anayasa Hukuku, s.6, 6 dn 5.

1982 Anayasası'nın 1-3+4 maddeleri hükümleri [27], Türk Hukuk Düzeni'nin "temel normudur" [28]. "Bu bağlamda bakıldığında, Türk Hukuk Düzeni, az da olsa düzeni kirleten bazı çarpık hükümlerin bulunması bir yana, "temel norm", yani düzenin meşruluğunu kendisinden aldığı esas ve ilkeler karşısında, açıkçası bir "kurucu iktidar işlemi" olan Anayasanın 1, 2 ve 3 maddeleri hükmü ve yansımaları göz önüne alındığında, "demokratik laik ve sosyal bir hukuk devleti" düzenidir. Bu demektir ki, kanunlar, özellikle ceza kanunu, kurucu iktidarın hukuk düzeninin temeli olarak koyduğu etik - siyasi düzene aykırı olamaz" [29].

B) ANAYASAL DÜZENİ KURAN 1982 ANAYASASI'NIN TÜM HUKUKİ HÜKÜM VE SONUÇLARIYLA YÜRÜRLÜKTE BULUNMASI

1982 Anayasası, 09.11.1982 tarihinden itibaren, Geçici Maddeleri dahil tüm hüküm ve sonuçlarıyla yürürlüktedir. 1982 Anayasası, birden çok değişiklikle birlikte, Türk Hukuk Düzeni'nin temel yasası olma niteliğini devam ettirmektedir. Türk toplum / hukuk / devlet düzeni, 1982 Anayasası'na göre varlık bulmakta ve işletilmektedir. Bu demektir ki, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin -12.09.1980 tarihinden geçerli olarak kurulmaya başlanan- anayasal düzeni, 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak, devletin şekli ve maddi düzenlerinin temel dayanağıdır.

3. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NIN YAPILMASI VE YÜRÜRLÜĞE KONULMASININ HUKUKİ SONUÇLARI

A) 1982 ANAYASASI'NA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN ANAYASA YAPMA VE ANAYASAL DÜZENİ KURMASININ EN ÜST HUKUKİ İŞLEMLER OLMASI

1982 Anayasası'nın yukarıda ayrıntılı olarak işlenen hükümlerine göre, Milli Güvenlik Konseyi, 1982 Anayasasını yaparak yürürlüğe koyan anayasal organdır. Gerçekten, bizzat 1982 Anayasası'nın ilgili hükümlerine göre, Milli Güvenlik

---

[27] Anayasa'nın "Devletin şekli" başlıklı 1. maddesine göre, "**Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir**". Anayasa'nın 'Cumhuriyetin nitelikleri' başlıklı 1. maddesine göre, "**Türkiye Cumhuriyeti,** toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, **demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir**". Anayasa'nın "Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti" başlıklı 3. maddesine göre, "**Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.** / Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır. / Millî marşı "İstiklal Marşı"dır. / **Başkenti Ankara'dır**". Anayasa'nın "Değiştirilemeyecek hükümler" başlıklı 4. maddesine göre, "**Anayasanın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2 nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez**".

[28] **ACAR, Bülent Hayri: Türk Hukuk Düzeninin Temel Normunun Korunması Sorunu, Ankara 2010, US-A Yayıncılık**, s. 56-57 (ACAR, Türk Hukuk Düzeninin Temel Normunun Korunması Sorunu).

[29] HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s.7.

Konseyi, anayasal erk sahibi anayasal organ olarak, 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak, 1961 Anayasasını doğrudan değiştiren anayasa değişiklikleri niteliğini taşıyan Bildiri ve Kararları ile, 2324, 2356, 2485 sayılı anayasal kanunlarla, anayasal düzeni kurmaya başlamıştır. Milli Güvenlik Konseyi, Kurucu Meclis'in ana organı olarak, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nı yapmış ve halkoyuyla yürürlüğe koymuştur. Böylece, Milli Güvenlik Konseyi, 12.09.1980-09.11.1982 arasındaki süreçte, anayasal düzeni kurmuştur.

Görüldüğü üzere, bizzat 1982 Anayasası'nın hükümlerine göre, Milli Güvenlik Konseyi, anayasal erk sahibi anayasal organ olarak, 12.09.1980 tarihinden itibaren Anayasanın yürürlüğe konulmasına kadar geçen süreçte,

(a) yeni anayasal düzeni kurmaya başlamış,

(b) 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nı yapmış ve halkoyuyla yürürlüğe koymuş,

(c) TBMM'nin faaliyete geçtiği 06.12.1983 tarihine kadar Kurucu Meclis'in ana organı olarak anayasal görevine devam etmiş,

(d) 06.12.1983 tarihine kadar Kurucu Meclis dışındaki yasama yetkisine sahip anayasal organ olarak anayasal yetki ve görevini sürdürmüştür.

Yukarıda gerekçesiyle gösterildiği üzere, Milli Güvenlik Konseyi, 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak, oluşturmaya başladığı Türk anayasal düzenini, yani Türk toplum / hukuk / devlet düzenini, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nı yapıp, halkoyuyla yürürlüğe koyarak tamamlamıştır. Bizzat 1982 Anayasası'na göre, 1982 Anayasası'nın yapılarak halkoyuyla yürürlüğe koyulması ve 12.09.1980-09.11.1982 arası süreçte belirtilen anayasal kanunlar ve işlemlerle anayasal düzenin oluşturulması, Türk hukuk düzeninde en üst hukuki işlem ve belgelerdir.

B) MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN HUKUKİLİĞİ TARTIŞILAMAZ OLAN ANAYASA YAPMA VE ANAYASAL DÜZEN KURMA İŞLEMLERİNİN SUÇ KONUSU OLMAMASI

Anayasa'nın 'Yasama yetkisi' başlıklı 7. maddesine göre, "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez". Anayasa'nın 38/III maddesine göre, "Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur". Anayasa'nın 87/I maddesine göre, 'Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak'tır.

Görüldüğü üzere, 1982 Anayasası'na göre, suç ve ceza koyma kanunla olabilmektedir. Yasama yetkisine sahip TBMM, Anayasa'nın 7, 87/I, 38/III

maddelerine göre, suç ve ceza koyan kanun çıkartabilmektedir. Türk anayasal düzeninde / hukuk düzeninde, suç ve cezanın konulabilmesi, 1982 Anayasası'nın hükümleriyle mümkündür. 1982 Anayasası'nın öngörmediği biçim ve usulde suç ve ceza konulması olanağı bulunmamaktadır.

Bizzat anayasal düzeni kuran 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın yapılması ve halkoyuyla yürürlüğe konulması işlemleri, 'meşru amaç - meşru araç' önermesine uygun davranışlardır. 'Meşru amaç - meşru araç' önermesine uygun davranışlar, her türlü hukuk düzeninde (teokratik, totaliter, demokratik düzenlerde), suçun konusu olmaz. 'Meşru amaç - meşru araç' önermesine uygun davranış, meşru / hukuka uygun davranıştır. Bir fiil, olgu ve davranış, aynı zamanda, hem meşru / hukuka uygun, hem de gayrı meşru ve suçun konusu olamaz. Bu herkes tarafından bilinen bir mantık kuralıdır.

Bir anayasal düzenin / hukuk düzeninin kurulması ve buna ilişkin anayasanın yapılması ve yürürlüğe konulmasının, o anayasanın hükümlerinden yetkilendiren organ ve organ yerinde kişi ile kişiler tarafından, suç konusu olarak nitelendirilmeye kalkışılması, her şeyden önce, akla aykırıdır. Türk toplum / hukuk / düzeni, akli düzendir [30]. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, akli / laik - liberal / demokratik devlettir. Akli / beşeri irade temelinde oluşturulan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde, bir iddianın hukukilik taşımasının ön şartlarından birisi, iddianın akli / akla uygun olmasıdır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde, akli / akla uygun olmayan iddia, hukuki nitelik taşımaz. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde, kamusal yetki taşısın veya taşımasın, kişiler, organ ve kurumlar, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın yapılması ve halkoyuyla yürürlüğe konulmasının, suç konusu eylemler olduğunu ileri süremez. En hafif deyimiyle, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın yapılması ve halkoyuyla yürürlüğe konulması işlemlerinin suç konusu olduğu iddiası, kıymeti harbiyyeden yoksun bir iddiadır.

İKİNCİ BÖLÜM

2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN BAŞKAN VE ÜYESİ HAKKINDA ANAYASA YAPMA VE YÜRÜRLÜĞE KOYMANIN SUÇ OLUŞTURDUĞU İDDİASIYLA KAMU DAVASI AÇMA VE YARGILAMA YETKİSİNİN BULUNMAMASININ HUKUKİ SONUÇLARI

[30] ACAR, Türk Hukuk Düzeninin Temel Normunun Korunması Sorunu, s.14, 45-49.

I. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NIN ANAYASAL DÜZENİ KURAN KANUN OLMASI

1. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NIN ANAYASAL DÜZENİ KURMASI

A) 1982 ANAYASASI'NIN TÜRK HUKUK DÜZENİNİ BELİRLEYEN EN ÜST HUKUKİ BELGE OLMASI

Anayasa, iç hukuk düzeninde Devletin en üst hukuki belgesidir. 2709 sayılı Kanun, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'dır. 1982 Anayasası, Türk toplum / hukuk / devlet düzenini kuran temel yasadır. Yukarıda bizzat 1982 Anayasası'nın hükümleriyle kabul edildiği üzere, 12.09.1980-09.11.1982 tarihleri arasındaki süreçte, Milli Güvenlik Konseyi tarafından Anayasanın nasıl ve ne şekilde oluşturulduğu açıklanmıştır. Sonuç olarak, Anayasa'nın Başlangıç hükümlerindeki ifadesiyle, Anayasa, "bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeninin" temel yasasıdır[31].

B) ANAYASANIN BAĞLAYICILIĞI VE ÜSTÜNLÜĞÜ

Anayasa'nın 'Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü' başlıklı 11. maddesine göre, "Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır. / Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz". "Anayasa hükümleri, ister ana çizgileriyle ilkeleri kısaca, ister bütün ayrıntılarıyla bazı konuları tam olarak belirtmiş bulunsun etki ve değer bakımından hep aynı niteliktedir. Yani bunlar üstün, bağlayıcı temel hukuk kurallarıdır" [32].

Anayasa Mahkemesi'nin bir kararına göre, "Hukuk devleti her eylem ve işleminin hukuka uygunluğunu başlıca geçerlilik koşulu bilen, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurmayı amaçlayan ve bunu geliştirerek sürdüren, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, .. insan haklarına saygı duyarak bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, .. hukukun üstün kurallarına bağlılığa özen gösteren

[31] "Bütün anayasal düzenlemelerin bazı dezavantajları vardır: hiçbiri bütün kriterleri yerine getirmez. Demokratik bir bakış açısından bakarsak, kusursuz anayasa yoktur. Üstelik, yeni bir anayasa yapmanın ya da varolanı değiştirmenin sonuçları da belirsizdir. Bunun sonucunda anayasal modeller ya da reformlar, hedefler ve riskler ve değişikliğin belirsizliği arasındaki kabul edilebilir "alternatiflerin faydalarından fedakarlık gerektiren tercihlerle" ilgili yargılara ihtiyaç duyarlar" **DAHL, Robert A.: Demokrasi Üzerine (Çev. Betül Kadıoğlu), 2. Baskı, Ekim 2010**, s. 157-158).

[32] AYM 14.08.1963, 1963/205-123, **AZGUR, Fuad: Anayasa Mahkemesinin Kararlarına Göre "Anayasa Nizamı", Ankara 1969**, s. 72.

.. yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri ile Anayasa'nın bulunduğu bilincinden uzaklaşmayan devlettir" [33].

2. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN ERKİNİ KULLANMASININ SONUÇLARI

A) 1982 ANAYASASI'NA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN ANAYASAL ERKİYLE ANAYASA YAPMASI VE YÜRÜRLÜĞE KOYMASI İLE ANAYASAL GÖREVİNE DEVAMI

Yukarıda bizzat 1982 Anayasası'na göre, Milli Güvenlik Konseyi'nin, anayasal erkiyle, 12.09.1980-09.11.1982 arasındaki süreçte, anayasal düzeni / Türk hukuk düzenini oluşturan, anayasal organ olduğu açıklanmıştır. Gerçekten, Milli Güvenlik Konseyi, anayasal düzeni kuran temel anayasal organ olarak, 1982 Anayasası'nın Geçici Madde 2/III ve 177/c maddeleri hükümleri gereğince, 09.11.1982 tarihinde Anayasa'nın yürürlüğe girmesinden sonra, TBMM'nin faaliyete geçtiği 06.12.1983 tarihine kadar anayasal erk sahibi anayasal olarak görevine devam etmiştir. Belirtilen anayasal düzenin oluşturulması sürecinde, Milli Güvenlik Konseyi, 2324, 2356, 2485 sayılı kanunları çıkarmış, bu anayasal kanunlarla oluşturulan organlardan Kurucu Meclis tarafından 1982 Anayasası yapılmış ve halkoyuyla yürürlüğe konulmuştur.

B) 1982 ANAYASASI'NA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN ANAYASA YAPMA VE YÜRÜRLÜĞE KOYMA İŞLEMLERİNİN SUÇ KONUSU OLMAMASI

Yukarıda açıklandığı üzere, Anayasa yapma ve halkoyuyla yürürlüğe koyma işlemleri, 'meşru amaç - meşru araç' önermesine uygun bir davranış olarak, meşrudur / hukuka uygundur. Demokratik düzenlerde, 'meşru amaç - meşru araç' önermesine uygun bir davranış, gayrımeşru veya suça konu bir fiil ve davranış olarak nitelenemez.

Milli Güvenlik Konseyi'nin belirtilen anayasal işlemleri, meşrudur / hukuka uygundur. 1982 Anayasası'yla kurulan hukuk düzeninin temelini, Milli Güvenlik Konseyi'nin belirtilen meşru / hukuka uygun anayasal işlemleri oluşturur. Meşruluğun temelini oluşturma, bu kapsamda, Anayasa yapma ve yürürlüğe koyma da, öncelikle meşrudur / hukuka uygundur. Türk Hukuk Düzeni'nin meşruluğunu sağlayan, bu hukuk düzeninin temelini oluşturan 1982 Anayasası'nın ve 1982 Anayasası ile kabul edilen Anayasa'nın yürürlüğe girmesinden önceki,

[33] AYM 02.06.1989, 1989/36-24, AMKD S. 25 s. 262.

12.09.1980-09.11.1982 arası anayasal düzenin, suça konu olduğu iddiası akla aykırıdır. Demokratik ceza düzenlerinde akla aykırı iddia ileri sürülemez.

3. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NIN YAPILARAK YÜRÜRLÜĞE KONULMASININ SORUMLULUK KONUSU OLABİLECEĞİNİN İLERİ SÜRÜLEMEMESİ

A) BİZZAT 1982 ANAYASASI'NA GÖRE ANAYASANIN YAPILMASI VE YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ

Yukarıda açıklandığı üzere, bizzat 1982 Anayasası, 1982 Anayasası ile kurulan anayasal düzenin 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak oluşturulduğunu hükme bağlamıştır. Yine, 1982 Anayasası'nın hükümlerine göre, 1982 Anayasası ve bu Anayasayla oluşturulan anayasal düzen, anayasal erk sahibi anayasal organ olan Milli Güvenlik Konseyi tarafından oluşturulmuştur. Sonuç olarak, Milli Güvenlik Konseyi'nce yapılarak halkoyuyla yürürlüğe konulan 1982 Anayasası, bizzat 1982 Anayasa'nın hükümlerine göre ve bu anayasal hükümlere uygun yapılmıştır.

1982 Anayasası hükümleriyle, (a) 1982 Anayasası'nın yapılmaya başlanması öncesi dönemi, (b) Anayasanın yapılması ve halkoyuyla yürürlüğe konması dönemini, (c) 1982 Anayasası'nın yürürlüğe girmesiyle TBMM'nin faaliyete geçmesi arasındaki dönemi, (d) 1982 Anayasası'yla kurulması tamamlanan yeni anayasal dönemi düzenlemiştir. 1982 Anayasası, (a), (b), (c) ve (d)'deki dönemlerdeki anayasal organların, bu anayasal organların işlemlerinin ve Anayasa öncesi ve sonrası anayasal dönemlerin, anayasal güvencesidir. Gerçekten, 1982 Anayasası, yukarıda (a), (b), (c) ve (d)'deki anayasal dönemleri, her türlü hüküm ve sonuçlarıyla birlikte anayasal güvence altına almıştır.

B) 1982 ANAYASASI'NDAN YETKİSİNİ ALMADIKÇA HERHANGİ BİR KİŞİ, KURUM VEYA ORGANIN ANAYASANIN YAPILMASI VE YÜRÜRLÜĞE KONULMASINA KARŞI SORUMLULUK İDDİASINDA BULUNAMAMASI

1982 Anayasası'nın 11/I maddesi hükmüyle belirtildiği üzere, Anayasa hükümleri, kamusal yetki sahibi olsun veya olmasın, kişi, organ ve kurumu bağlayan üstün hukuk kurallarıdır. 1982 Anayasası'nın en üstün ve toplumda ve kamuda herkesi bağlayan hukuk kuralları olması, toplumda ve kamuda herkesin Anayasaya uygun eylem ve işlemlerde bulunmalarını zorunlu kılar. Diğer bir söylemle, herkes, hak ve özgürlükleri ile yetki, görev, ödev ve yükümlerini, Anayasaya uygun biçimde kullanacak ve yerine getirecektir.

Bu bağlamda, 1982 Anayasası'nın Başlangıç maddesinde, "Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı" hükme bağlanmıştır.

Bu demektir ki, Anayasadan yetkilendirilmedikçe, kamuda kimse, herhangi bir kişi, organ ve kurum, 1982 Anayasası ile kabul edilen ve düzenlenen, 1982 Anayasası öncesi anayasal dönemle, 1982 Anayasası'nın yapılması ve halkoyuyla yürürlüğe konulması, 1982 Anayasası'nın yürürlüğe girmesiyle TBMM'nin faaliyete geçmesi arasındaki dönem ve bu dönme sonrası dönemin, anayasal dönemler olmadığını ileri süremez. Yine, 1982 Anayasası'nın bağlayıcılığı ve üstünlüğünün zorunlu sonucu olarak, Anayasadan yetkilendirilmedikçe, kamuda kimse, herhangi bir kişi, organ ve kurum, belirtilen anayasal dönemlerde oluşturulan organların anayasal erk sahibi anayasal organlar olmadığını ve belirtilen anayasal dönemlerdeki her türlü tasarrufun bütün hüküm ve sonuçlarıyla birlikte 1982 Anayasası'nın güvencesinde olmadığını ileri süremez.

Bu demektir ki, İddianamedeki, "Şüpheliler 12 Eylül 1980 tarihinde gerçekleştirmiş oldukları askeri darbeden sonra yönetimleri boyunca, demokratik kurumların kurulmasına ve faaliyet göstermesine engel olmaları nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı oluşturuluncaya kadar yani 06/12/1983 tarihine kadar atılı bulunan suçu işlemeye devam etmişlerdir" [34] iddiası, hukuksal geçerlikten ve dayanaktan yoksundur.

II. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKAN VE ÜYESİNE KARŞI ANAYASANIN YAPILMASI VE YÜRÜRLÜĞE KONULMASINDAN DOLAYI HERHANGİ BİR SORUMLULUK İDDİASINDA BULUNABİLME YETKİSİNİN YOKLUĞU

1. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NDAN KAYNAKLANMAYAN HERHANGİ BİR DEVLET YETKİSİNİN KULLANILAMAMASI

A) KAMUSAL HERHANGİ BİR KİŞİ, KURUM VEYA ORGANIN KAYNAĞININ ANAYASADAN ALMAYAN BİR DEVLET YETKİSİNİ KULLANAMAMASI

[34] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 66/70.

Türkiye Cumhuriyet Devleti, akli / laik - liberal / demokratik toplum / hukuk / devlet düzenine sahiptir (AY 1-3+4). Hukuk devletinde kamu gücünü kullananlar, yetkilerini Anayasadan, kanundan alırlar. Açıkçası, hukuk devletinde yetkinin kaynağı Anayasa ve kanundur [35]. Hukuk devletinde, yetki varsa hukuki işlem vardır, yetki yoksa hukuki işlem yoktur [36]. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde, kaynağını Anayasadan almayan hiç bir kişi, organ ve kurum yetki kullanamaz (AY 6). Kamu gücünü kullananlar, sıfatları, görevleri, statüleri ne olursa olsun, yetkilerini, yetki veren norma uygun olarak yerine getirmekle yükümlüdürler. Kamu gücünü kullananlar yetkilerini aşarak veya yetkisiz işlem yapamazlar.

B) HUKUK DEVLETİNDE, YETKİNİN OLMASINDA KAMUSAL İŞLEMİN OLMASI, YETKİNİN OLMAYIŞINDA KAMUSAL İŞLEMİN HUKUKEN YOK HÜKMÜNDE OLMASI

Hukuk devletinde, yetkinin aşılması suretiyle yapılan işlem veya yetkisiz işlem, her zaman hükümsüzdür. Bu nedenle, yetki aşılarak yapılan işlemle, yetkisiz işlem, koşullarının oluşmasına bağlı olarak hukuki ve cezai yaptırıma bağlanmıştır [37]. Yetki aşılarak yapılan işlem veya yetkisiz işlemde, yetkinin kullanılması, dolayısıyla, kamu adına işlem yapılması söz konusu değildir. Öte yandan, aslında, yokluk durumu, ister yargılama hukukunda olsun, ister maddi hukukta olsun sonuç değişmez, yokluk durumu, hukukun genel hükümsüzlük ilkesidir.

2. ÖZEL YETKİLİ CUMHURİYET SAVCISININ ANAYASANIN YAPILMASI VE YÜRÜRLÜĞE KONULMASININ SUÇ KONUSU

[35] "İç hukuk bakımından egemenlik, günümüzde bir yetki olarak kabul ediliyor. T. C. 1982 Anayasası'nın 6. maddesinin 1. fıkrası "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" diyor. Buradaki kayıtsız şartsız oluş, egemenliğin kullanılması açısından değil, fakat ulusa ait oluşu bakımındandır: Ulus dışında başkaca hiçbir sahibi yoktur egemenliğin. Buna karşılık, 6. maddenin 2. fıkrasına göre, "Türk Milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre yetkili organları eliyle kullanır". Böylece egemenlik bir yetki olarak ortaya çıkıyor ve öte yandan da son fıkrada "..Kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi'nin mevcut olamayacağı açıkça belirtiliyor. Nihayet 11. madde egemenliğin hukuka bağlı bir yetki olduğunu ortaya koyarken: "Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını .. bağlayan temel hukuk kurallarıdır" deniyor. Başka anlatımla, devletin egemenliğine dayanan hukuki faaliyetlerinin tümü (Yasama - Yürütme - Yargı) Anayasa ile sınırlı birer yetki olarak öngörülüyorlar" TEZİÇ, Anayasa Hukuku, s. 120-121.

[36] ACAR, Türk Hukuk Düzeninin Temel Normunun Korunması Sorunu, s. 4.

[37] Örneğin, avukatın yetkili kılınmadığı halde başkasına vekalet vermesinin, görevde yetkiyi kötüye kullanma suçu oluşturacağı kabul edilmiştir. Konuya ilişkin Yargıtay kararına göre, "Oluşa uygun kabule göre, sanığın eylemi, yazılı bir vekaletname olmadığı halde tevkile yetkili vekaletname varmış gibi başkalarına vekaletname vermekten ibarettir. Nitekim bu vekaletnameye dayanılarak başka vekillerle icra kovuşturması sürdürülmüştür. Vekaletnamenin sonradan verilmesi ve icra kovuşturmasının iptali oluşan suçu kaldırmayacağı, suç kastının yaptığı eylemi bilmek ve özgür iradeyle istemekten ibaret olduğu ve bu durum karşısında yukarıda belirlenen eylemin TCY'nin 240/2. madde ve fıkrasına girdiği gözetilmeden, hüküm kurulması yasaya aykırıdır" (Y.4.CD 12.04.1994, 571-30006" **GÜNAY, Erhan: Uygulamada Hakim - Savcı Avukatlar İle Diğer Adli Personelin İşledikleri Suçlar Ve Soruşturmalar, Ankara 1997**, s. 143 k.3.

OLABİLDİĞİNİ İDDİA EDEBİLME ŞEKLİNDE BİR ADLİ / YARGISAL YETKİSİNİN BULUNMAMASI

A) BİZZAT ANAYASAYA GÖRE ÖZEL YETKİLİ CUMHURİYET SAVCISININ ANAYASAYA UYGUN ADLİ / YARGISAL İDDİADA BULUNMAKLA GÖREVLİ OLMASI

CMK 251'e göre Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nca görevlendirilen özel yetkili Cumhuriyet savcısı, yetki ve görevini, CMK 251. maddesi hükmüyle, CMK'nın ilgili kurallarına uygun olarak yapacaktır. Her şeyden önce, özel yetkili Cumhuriyet savcısı, adli / yargısal işlemde bulunma, bu kapsamda, soruşturma, iddianame düzenleme, kamu davası açma ve iddia etme yetki ve görevlerini yerine getirmede, 1982 Anayasası'nın hükümleriyle bağlıdır. "Madem kanunlar Anayasaya aykırı olamazlar (Ay. M. 11), ceza normunun doğrudan kaynağı, en başta Anayasadır (Ay. M. 38)" [38].

Gerçekten, Anayasa'nın 11/I maddesi hükmü, özel yetkili Cumhuriyet savcısını da, yetki ve görevini yerine getirmesinde bağlar. Bu demektir ki, özel yetkili Cumhuriyet savcısı, belirtilen yetki ve görevlerini, 1982 Anayasası'nın hükümlerine uygun olarak yerine getirecektir. Böyle olunca, özel yetkili Cumhuriyet savcısı, 1982 Anayasası'nın hükümlerine aykırı biçimde, soruşturma yapamaz, iddianame düzenleyemez, kamu davası açamaz ve iddiada bulunamaz.

B) ÖZEL YETKİLİ CUMHURİYET SAVCISININ ANAYASAYA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN ANAYASAL ERKİYLE ANAYASA YAPMASI VE YÜRÜRLÜĞE KOYMASININ SUÇ OLUŞTURDUĞU İDDİASINDA BULUNABİLME YETKİSİNİN YOKLUĞU

Özel yetkili Cumhuriyet savcısı, yukarıda açıklanan nedenlerle, 1982 Anayasası'nın Geçici Maddeleri ve 177. maddesi hükümleriyle bağlıdır (AY 11/I).

Özel yetkili Cumhuriyet savcısı, adli / yargısal görevinde, bizzat 1982 Anayasası'nın emredici hükümleri gereğince,

(a) 1982 Anayasası'nın yürürlüğü öncesinde, 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak anayasal düzenin oluşturulmaya başlandığına,

[38] "Anayasa 2. Maddesinde "insan haklarına saygılı" hükmü ile Devletin 1954 tarihinde imzalayarak ülkede yürürlüğe koyduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine açıkça göndermede bulunmuştur. Böylece, AİHS, anayasal bir metin niteliği kazanmış olmaktadır. Ayrıca, Anayasanın 90. maddesi hükmü, uluslar arası antlaşmalara aykırı bir kanun hükmünün varlığına imkan vermemekte, dolayısıyla doğrudan anlaşma hükmünün uygulanmasını emretmektedir. Öyleyse, Anayasa yanında, AİHS, ceza normunun doğrudan kaynağı olmaktadır. Bu, ceza kanunlarının, AİHS'ne aykırı olamamaları demektir" HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 24.

(b) 2324, 2356, 2485 sayılı kanunların, anayasa değişikliği niteliğindeki anayasal kanunlar olduğuna,

(c) Milli Güvenlik Konseyi'nin, Kurucu Meclis ve Danışma Meclisi'nin anayasal erk sahibi anayasal organlar olduğuna,

(d) Belirtilen anayasal organların anayasal erkleriyle 1982 Anayasası'nın yapılması ve halkoyuyla yürürlüğe konulduğuna,

(e) Belirtilen anayasal organların Anayasanın yürürlüğe girmesinden TBMM'nin faaliyete geçmesine kadar olan dönemde anayasal erkleriyle anayasal organ olarak faaliyetlerini sürdüklerine ve her türlü hüküm ve sonuçlarıyla anayasal statü ve konumlarını koruduklarına,

(f) 1982 Anayasası ile, Anayasanın yürürlüğü öncesi dönemin anayasal düzen ve bu anayasal düzende oluşturulan organların anayasal organ olarak Anayasanın kabul ve güvencesi altında olduğuna,

İlişkin hüküm ve sonuçlarıyla bağlıdır.

Bizzat 1982 Anayasası'na göre, 12.09.1980-09.11.1982 ile 09.11.1982-06.12.1983 tarihleri arasında anayasal düzen kurulmuş ve bu anayasal düzenle birlikte anayasal organlar oluşturulmuştur. Yine, 1982 Anayasası'nın hükümleriyle, 1982 Anayasasının yapılması ve yürürlüğe konulması düzenlenmiştir. 1982 Anayasası ile, yukarıda belirtilen (a), (b), (c), (d), (e) ve (f)'deki işlem ve eylemlerin, meşru / hukuka uygun anayasal işlem ve eylemler olduğu, anayasal hükme bağlanmış ve anayasal güvence altına alınmıştır. 1982 Anayasası ile, anayasa hükümlerine bağlanarak anayasal güvence altına alınan konulardan birisi de, anayasal organ olan Milli Güvenlik Konseyi'nin anayasal erkiyle 1982 Anayasası'nı yapması ve halkoyuyla yürürlüğe koymasıdır.

Bizzat 1982 Anayasası ile belirtilen biçimde ve belirtilen sürelerde kurulan anayasal düzen, Türk Hukuk Düzeni'nin meşruluğunun kaynağıdır. Bu Anayasaya uygun olarak Devletin, kamu idaresinin, adliyenin yapmış olduğu tüm eylem ve işlemler hukuka uygundur. Böyle olunca, 1982 Anayasası'nın yapılması ve yürürlüğe konulmasının ve buna ilişkin Anayasa hükümlerinin, aynı zamanda, hem meşru, hem de gayrımeşru, yani fiilin suç oluşturduğunun iddia edilebilmesi akla ve mantığa aykırıdır. Çünkü, bir şey aynı anda iki şey olamaz.

Gerçekten, ceza iddiası, beşeri deneye ve akla uygun olacaktır. 1982 Anayasası ve belirtilen hükümlerinin suç konusu oluşturacağı iddiası, akla / mantıksallığa [39]

[39] Lord Diplock'a göre, "idari işlemin yargısal denetime tabi olmasının sebepleri üç başlık altında sınıflandırılabilir. Birinci sebep hukuka aykırılık (illegality), ikinci sebep mantıksızlık - akla aykırılık

/ deneyselliğe aykırıdır. İddia, hukuk biliminin esasını oluşturan temel ilkelere, yani hukukun genel ilkelerine aykırıdır. Hukuk, insan aklının [40] / beşeri iradenin ürünüdür [41] ve son tahlilde deneyseldir [42].

Böyle olunca, Anayasa'nın 11/I maddesi emredici hükmü gereğince, özel yetkili Cumhuriyet savcısının, erkini aldığı 1982 Anayasası'na göre, Milli Güvenlik Konseyi'nin anayasal erkiyle anayasa yapması ve yürürlüğe koymasının, suç oluşturduğu iddiasında bulunabilme şeklinde herhangi bir yetkisi yoktur.

3. ÖZEL YETKİLİ CUMHURİYET SAVCISININ ANAYASAYA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN ANAYASA YAPMASI VE YÜRÜRLÜĞE KOYMASININ SUÇ OLUŞTURDUĞU İDDİASIYLA KAMU DAVASI AÇABİLME YETKİSİNİN YOKLUĞUNUN HUKUKİ SONUÇLARI

A) ÖZEL YETKİLİ CUMHURİYET SAVCISININ MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN ANAYASA YAPMASI VE YÜRÜRLÜĞE KOYMASININ SUÇ OLUŞTURDUĞU İDDİASIYLA YAPTIĞI SORUŞTURMAYLA AÇTIĞI KAMU DAVASININ YETKİSİZLİKLE HUKUKEN YOK HÜKMÜNDE OLMASI

Yukarıda belirtildiği üzere, özel yetkili Cumhuriyet savcısı, 1982 Anayasası'nın yukarıda belirtilen (a), (b), (c), (d), (e), (f)'deki anayasal hüküm ve sonuçlarına ilişkin kabul ve düzenlemeleriyle bağlıdır. Bu demektir ki, özel yetkili Cumhuriyet savcısı, 1982 Anayasası ile kabul edilen ve düzenleme konusu yapılan, yukarıda (a), (b), (c), (d), (e), (f)'deki anayasal işlem ve eylemlerin, suç oluşturduğu iddiasıyla, soruşturma yapma, iddianame düzenleme ve kamu davası açma şeklinde yetkisi yoktur.

Buradaki yetkisizlik Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan yetkisizliktir. Bunun yer itibariyle yetkiyle (5271 s. CMK m.20) herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır.

(irrationality) ve üçüncü sebep usulde hukuka uygunsuzluk (procedural impropriety)" **AKYILMAZ, Bahtiyar: İdari Usul İlkeleri Işığında İdari İşlemin Yapılış Usulü, Ankara 2000**, s. 183 dn 463.

[40] Bkz. **HAFIZOĞULLARI, Zeki: Bir Kültür Ürünü Olarak Hukuk Düzeni**, ABD Yıl 54 S. 1997/3.

[41] "Ceza hukuku düzenini, ceza normunu bir yapı, bir biçim olarak incelemek, bir yerde, hatta zorunlu olarak hukuku, hukuk normunu bir yapı, bir biçim olarak incelemektir. Bu zorunluluk, özeli genel içinde, genelle birlikte incelemeyi gerektirmektedir. / Ancak, bu durum incelemeyi belli bir noktadan, yani deneysel temele dayalı bir varsayımdan başlamayı zorunlu kılmaktadır. O nedenle, burada, incelemenin kendisinden başlatılarak sürdürüldüğü temel bir varsayım kabul edilmiştir. Bu varsayım, "hukukun beşeri irade olduğu düşüncesi"dir" **HAFIZOĞULLARI, Zeki: Ceza Normu Normatif Bir Yapı Olarak Ceza Hukuku Düzeni, Ankara 1996, US-A Yayınları**, s.3-4.

[42] "a. **Hukuk, ceza hukuku "son tahlilde" deneye dayalıdır**" HAFIZOĞULLARI, Ceza Normu, s.350.

Böyle olunca, özel yetkili Cumhuriyet savcısı, zorunlu olarak, yukarıda belirtilen (a), (b), (c), (d), (e), (f)'deki anayasal işlem ve eylem ve anayasal hüküm ve sonuçlara bağlı kalarak, yetki ve görev yapmakla yükümlüdür.

Hukuk devletinde 'yetkisiz' her işlemin, 'yetkisizlikten' dolayı hukuken yok hükmünde olması, özel yetkili Cumhuriyet savcısının yetkisiz işlemleri içinde geçerlidir. Böyle olunca, özel yetkili Cumhuriyet savcısının, yukarıda (a), (b), (c), (d), (e), (f)'deki anayasal işlem ve eylemler ile anayasal hüküm ve sonuçların suç konusu oluşturduğu iddiasıyla, anayasal erk sahibi anayasal organ olan Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve üyesi hakkında, Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan soruşturma yapabilme ve kamu davası açabilme yetkisinin yokluğunun sonucu olarak, Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve üyesi hakkındaki yaptığı soruşturma ve açtığı kamu davası yetkisizlikten dolayı hukuken yok hükmündedir.

B) ÖZEL YETKİLİ CUMHURİYET SAVCISININ, ANAYASA'NIN 6/SON MADDESİNDEN KAYNAKLANAN BİR YETKİYE DAYANMAKSIZIN, YANİ YETKİSİZ OLARAK, MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN ANAYASA YAPMASI VE YÜRÜRLÜĞE KOYMASININ SUÇ OLUŞTURDUĞU İDDİASIYLA SORUŞTURMA YAPMASI VE DAVA AÇMAYA KALKIŞMASI

Özel yetkili Cumhuriyet savcısı ve bağlı olduğu Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Anayasayı ve kanunu bilmek zorundadır. Cumhuriyet savcılığı görevi yapan hiç kimse, Anayasayı, Anayasadaki ceza normlarını ve Türk Ceza Kanunu ile Ceza Muhakemeleri Kanununu bilmediğini iddia edemez.

Bu demektir ki, özel yetkili Cumhuriyet savcısı ve Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, bilerek ve isteyerek, Anayasanın ve kanunların yetki vermediği, 1982 Anayasası ile, (a) anayasal güvenceye alınan, (b) Anayasa'nın Geçici Maddeleri ve 177. madde hükümleriyle kabul edilen ve düzenleme konusu yapılan, Milli Güvenlik Konseyi'nin anayasal işlem ve eylemlerine katılmaları nedeniyle, Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve üyesine karşı, Anayasadan ve CMK'dan kaynaklanmayan, yetkisizlikle hukuken yok hükmünde olan bir soruşturma başlatmışlar, daha sonra yetkisizlikle hukuken yok hükmündeki kamu davasını açmışlardır.

III. 1982 ANAYASASI'NA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKAN VE ÜYESİNE KARŞI ANAYASANIN YAPILMASI VE YÜRÜRLÜĞE KONULMASININ SUÇ OLUŞTURDUĞU İDDİASIYLA AÇILAN VE ANAYASA'NIN 6/SON MADDESİNDEN KAYNAKLANAN BİR YETKİYE DAYANMAKSIZIN, YANİ YETKİSİZLİKLE HUKUKEN YOK

HÜKMÜNDEKİ KAMU DAVASININ YOKLUĞUNUN TESPİTİNİN MAHKEMENİN ÖNCELİKLİ VE BAŞLICA GÖREVİ OLMASI

1. MAHKEMENİN İLK İŞİNİN KAMU DAVASINA BAKMAKLA YETKİLİ VE GÖREVLİ OLUP OLMADIĞINI TESPİT ETME GÖREVİ

A) ANAYASA MAHKEMESİ KARARINA GÖRE MAHKEMENİN ÖNCELİKLE USULÜNE UYGUN AÇILMIŞ KAMU DAVASI OLUP OLMADIĞINI TESPİTLE GÖREVLİ OLMASI

Anayasa Mahkemesi, aşağıya metni alınan bir kararında, mahkemenin, önüne getirilen bir davada öncelikle bu davanın usulüne uygun açılıp açılmadığını incelemesi gerektiğini, genel olarak dava açan makamın davayı açmaya yetkili olmasının olağan sayılması sonucu, bu duruma yeterince dikkat edilmediğini belirtmiştir. Anayasa Mahkemesinin anılan kararı, Mahkemeyi bağlar (AY 153/son).

Anayasa Mahkemesinin 24.06.1969, 1969/9-38 kararına göre,

"Bir mahkemenin herhangi bir davayı görmesi için ilkönce davanın usule uygun biçimde açılmış olup olmadığının incelenmesi gerekir; bunun için de davacının usul yönünden dava açmağa yetkili olup olmadığının araştırılması zorunludur. Ceza usulümüzün benimsediği ilkeye göre dava, savcı denilen Devlet görevlisi tarafından açılır. Davayı açan görevlide belli dava bakımından savcılık durumu yoksa, onun geçerli olarak iddianame düzenleyip esas mahkemesinde dava açmış olması düşünülemez. Bu bakımdan davayı açan savcının hukuki durumunu düzenleyen yasa hükümleri bakılmakta olan davada uygulanması gereken hükümler niteliğindedir. Eğer mahkeme, ceza davasını açan savcının dava yeterliği bakımından hukuki durumunu incelemek yetkisine sahip olmasa idi, o zaman savcının hukuki durumuna ilişkin yasa hükmünün bakanlıkça ve savcının dava açılmasına ilişkin Ceza Yargılama Usulü hükmünün de savcı tarafından uygulanmış olmasıyla bu hükümlerin uygulanması evresinin geçmiş sayılması, bir hukuki zorunluk olacaktı. Özetlenecek olursa denebilir ki, mahkeme, önüne gelen davanın davacının hukuki durumu bakımından usule uygun olarak açılmış bulunup bulunmadığını incelemekle ödevli olduğuna göre bu hukuki durumu düzenleyen yasa hükümleri dahi mahkemenin o davada uygulayacağı hükümlerden olmaktadır.

Burada bir yön üzerinde durmamız yararlı olacaktır. O da, davaya ilişkin ve gerçekleşmesi olağan sayılan usul koşullarının birçok davalarda kendiliğinden gerçekleşmiş sayılması ve bütün konuların, kural olarak, istem veya itiraz beklenmeksizin incelenmesi zorunlu bulunan ceza davalarında bile bu gibi koşulların incelenmesine gerek görülmemesidir. Savcıların açtıkları davaların hemen hemen hepsinde savcının hukuki durumu olağan sayılır, davanın onu açmış bulunan

görevli bakımından yasaya uygun biçimde açılmış olup olmadığı sorunu üzerinde durulmaz. Ancak olağan bir durum sayıldığı için ayrıca incelenmesi gerekmeyen herhangi bir olay üzerinde kuşku uyandıracak bir yön saptanırsa o zaman o olayın ayrıca incelenmesine geçilir. Bu davada savcının durumundaki özellik, onun durumunun hukuka uygunluğu kuşku uyandırdığı için savcının belli ceza davasını açmağa yetkili durumda olup olmadığının incelenmesi zorunluğu ortaya çıkmıştır" [43].

Mahkeme, kamu davasının usulüne uygun açılıp açılmadığını resen belirlemekle görevlidir. Gerçekten, Mahkeme, her şeyden önce, ortada usulüne uygun açılmış bir kamu davası olup olmadığını, bu nedenle, kamu davasına ilişkin hukuken mevcut veya usulüne uygun bir dava açan belge olup olmadığını resen inceleyecektir [44].

Bilindiği üzere, "taraf işlemleri bakımından ise yokluk daha çok söz konusu olabilmektedir. Böylece, savcı, dava açma süresi varsa, davasını bu süreden sonra açtığında işlem yoklukla sakattır. Bunun gibi, imzasız şikayetname ile dava açılmış, süre geçtikten sonra şikayetnamenin imzasız olduğu fark edilmiş ise, sanık bunun yoklukla sakat olduğunu ileri sürerek artık imzalanmasını kabul etmeyecektir"[45]. Gerçekten, "Bir dilekçe veya bu nitelikteki belge, hak düşümü, yokluk veya butlan söz konusu ise yine reddolunacaktır. Bu reddoluş veya kabul edilmeyiş ile kabul edilmezlik müeyyidesi arasında fark vardır. Kabul edilmezlik müeyyidesini gerektiren aykırılıklar, işlemin yanlışlıkla kabulüyle giderilmiş olmaz" [46].

B) MAHKEMENİN USULÜNE UYGUN AÇILAN KAMU DAVASINA BAKMAK VE YARGILAMAKLA YETKİLİ VE GÖREVLİ OLMASI

Ceza mahkemesi, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre, sadece usulüne uygun açılmış "davayla" ilgili yargılama faaliyetinde bulunabilir.

Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 'Kanunun kapsamı' başlıklı 1. maddesine göre, "Bu Kanun, ceza muhakemesinin nasıl yapılacağı hususundaki kurallar ile bu sürece katılan kişilerin hak, yetki ve yükümlülüklerini düzenler". Görüldüğü üzere,

---

[43] ABD Yıl 27, 1970/4 s. 557, 558.

[44] Örneğin, "27.5.1951 sayılı iddianamede C. Savcısının imzası bulunmamasına göre usulen açılmış bir kamu davası olmadığı düşünülmeden duruşma yapılarak karar verilmesi yolsuzdur" Y.4.CD 10.02.1952, 1694-1694, **AKDOĞAN, Kazım / TÜZÜN, Fehmi / PERİNÇEK, Sadık: Ceza Muhakemeleri Usulü kanunu Ve İlgili Temyiz Mahkemesi İçtihatları, Ankara 1960**, s. 191. Aynı görüşte Y.2.CD 08.04.1949, 3816-3685, AKDOĞAN / TÜZÜN / PERİNÇEK,, s. 191.

[45] **TOSUN, Öztekin: Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri, Cilt 1, Genel Kısım, Üçüncü Bası, İstanbul 1981**, s. 198 s. 561-562 (TOSUN, I).

[46] **KUNTER, Nurullah: Muhakeme Hukuku dalı olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, Yedinci Bası, Büyükçekmece/İstanbul 1981**, s. 408 no. 290.

her şeyden önce, 5271 sayılı CMK, bir "ceza muhakemesinde" uygulanacak bir kanundur. Bu demektir ki, 5271 sayılı CMK, ceza muhakemesine konu olmayan konularda uygulanamaz. Ceza mahkemesi, ceza muhakemesi kanunu hükümlerine göre, davasız yargılama yapamaz [47]. Ceza mahkemesi, "davayla ilgisiz veya dava dışı" konularla ilgili yargılama faaliyetinde bulunamaz [48].

Özel yetkili Cumhuriyet savcısı ile bağlı olduğu Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Milli Güvenlik Konseyi'nin yukarıda açıklanan eylem ve işlemleri ile her türlü hüküm ve sonuçlarının, anayasal işlem niteliğinde bulunduğuna ve 1982 Anayasası hükümleriyle anayasal güvence altında olduğuna ilişkin 1982 Anayasasının ilgili hükümleriyle bağlıdırlar. Bu anayasal nedenle, özel yetkili Cumhuriyet savcısı ile bağlı olduğu Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, bizzat 1982 Anayasası'nın ilgili hükümlerinin kendilerini bağlayan emri gereğince, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve üyesinin, anayasal erk sahibi Milli Güvenlik Konseyi'nin 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak anayasal düzeni oluşturması ve 1982 Anayasasını yapma ve halkoyuyla yürürlüğe koyma eylem ve işlemlerine katılmalarının suç oluşturduğu iddiasıyla soruşturabilme yetkileri yoktur. Bu demektir ki, özel yetkili Cumhuriyet savcısı ile bağlı olduğu Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, Anayasa tarafından yetkilendirilmedikçe, Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve üyesine karşı belirtilen eylem ve işlemlerden dolayı soruşturma adı altında yapmış olduğu faaliyet ile bu faaliyete konu her türlü işlem, "yetkisizlik" nedeniyle yok hükmündedir. Açıkçası, ortada hukuken var olan, usulüne uygun bir soruşturma bulunmamaktadır.

Bir ceza davasının açılması, bir ceza soruşturmasının varlığına bağlıdır; ceza soruşturması, ceza davasının kurucu / asli unsurudur, yani ortada usulüne uygun bir ceza soruşturması olmadıkça, ceza davası da yoktur. Bilindiği üzere, 'soruşturmasız ceza davasının olmaması ve ceza yargılamasının yapılamaması" ilkesi [49]

---

[47] **Mahkeme ve kamu davasına katılan ve görev alanlar** (sanık, müdafi, vekil, katılan, Cumhuriyet savcısı), ancak, **görülmekte olan bir davada, yargılama faaliyetinde, kovuşturmada,** yani "İddianamenin kabulüyle başlayıp, hükmün kesinleşmesine kadar" geçen evrede **görev yapan kişilerdir. Ceza mahkemesi, sadece bir davada mahkeme işlemlerini yapabilir.** Yine, sadece bir davada, sanık, müdafi, vekil, katılan, Cumhuriyet savcısı sıfatıyla ceza yargılamasına katılmak mümkündür. Bu demektir ki, **ceza davasının söz konusu olmadığı durumlarda, ceza mahkemesinin herhangi bir mahkeme işlemi yapması ve sanık, müdafi, vekil, katılan, Cumhuriyet savcısı sıfatıyla ceza yargılamasına katılması söz konusu değildir.**

[48] **Davayla ilgili olmak demek, yargılanan fiille bağlı ve sınırlı olarak yargılamada bulunmak demektir.** Bu demektir ki, **sanığın yargılanmayan fiil ve olgulardan yargılanmaya kalkışılması, mahkemenin yargı yetkisine sahip olmadığı** (AY 6/son), **yetkisiz / fiili işlemi olur. Hukuk devletinde kimse fiili yargılanamaz, bu nitelikte bir işlemin muhatabı bile yapılamaz.**

[49] "**Asıl ceza yargılamasının bir iddia ile yani dava açılması ile başlaması, kanunumuzun kabul ettiği bir prensiptir (CMK 147). İddia makamının koğuşturmaya başlaması ve davayı açması lazımdır**. Koğuşturma olmadan yani bir kimseye bir suç isnat edilmeden asıl ceza yargılaması

gereğince, mahkemenin yargılama yetki ve görevinde bulunmasının ön şartı, usulüne uygun kamu davasının açılması, usulüne uygun bir kamu davasının açılmasının ön şartının da, usulüne uygun bir soruşturmanın yapılmasıdır.

Sonuç olarak, yetkisizlikle hukuken yok hükmündeki soruşturmaya, iddianameye dayalı, yani usulüne uygun açılmayan, yani hukuken yok hükmündeki / olmayan bir kamu davasında [50], mahkemenin, öncelikle hukuken yok hükmündeki iddianameyi kabul etmek ve davaya bakmak, yargılama ve mahkeme işlemi yapmak yetkisi ve görevi yoktur.

2. MAHKEMENİN ANAYASA'NIN 6/SON MADDESİNDEN KAYNAKLANAN BİR YETKİYE DAYANMAKSIZIN, YANİ YETKİSİZLİKLE HUKUKEN YOK HÜKMÜNDEKİ KAMU DAVASINDA MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ'NİN BAŞKANI VE ÜYESİNİ YARGILAMA YETKİSİNİN BULUNMAMASI

A) MAHKEMENİN YETKİSİZLİKLE HUKUKEN YOK HÜKMÜNDEKİ KAMU DAVASINA AİT İDDİANAMEYİ KABULÜ KARARIYLA HUKUKEN OLMAYAN DAVAYA HUKUKİ GEÇERLİK KAZANDIRILAMAMASI

Yukarıda belirtilen nedenlerle, Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve Üyesine karşı açılan kamu davasının 'yetkisizlik' nedeniyle hukuken yok hükmünde olması nedeniyle, olmayan kamu davasındaki tüm taraf ve mahkeme işlemleri yoklukla sakattır, yani hükümsüzdür[51]. Gerçekten, ceza soruşturması şartının gerçekleşmemesi durumunda, kovuşturmaya geçilemeyecek ve kovuşturma aşamasına ait mahkeme ve taraf işlemleri yapılamayacaktır. Olmayan, yani hukuken yok hükmündeki davada, Mahkeme ve taraflarca yapılan mahkeme ve taraf işlemleri de hukuken yok hükmünde olacaklardır [52].

---

makamlarının yargılama faaliyetinde bulunamıyacağını ifade eden **bu prensibe "koğuşturmasız asıl ceza yargılaması yapılamaması"** adını vereceğiz" (KUNTER, s. 146-147).

[50] "Dava, uyuşmazlığın çözülmek üzere yargılama makamı önüne getirilmesidir. .. Muhakeme mekanzimasının ve bu arada yargılama mekanizmasının ancak dava açılması ile harekete geçmesi, Muhakeme Hukukunun "**Davasız yargılama olmaz**" diye ifade edilebilecek temel prensiplerinden birini teşkil eder" (KUNTER, s. 136- 137).

[51] **"Hakim, yargılamama mecburiyetine rağmen bir işlem yaparsa, bir karar verirse ne olacaktır?" "Tatbikatta sorgu hakiminin mecburiyete aykırı muameleleri yok sayılmış muhakeme kendi hakimliğine nakledilen sorgu hakiminin bu muameleleri yeniden yapması gerektiği kabul olunmuştur** (1. CD: 21/5/59, Ç. I, 222)" (KUNTER, s. 278, 278 dn 101).

[52] "Suç isnadı mahiyetinde olan, yani koğuşturmayı başlatan işlemler yapılamayacağına göre, kısa soruşturmaya geçilemiyecek, sadece başlangıç soruşturması işlemleri yapılabilecek demektir. .. Yani, sanığa suç isnat eden yeni işlemler yapılamayacak, eskilerinin de hükmü devam etmiyecektir. Mesela tutuk sanık salıverilecektir" (KUNTER, s. 60).

Mahkeme, hukuken yok hükmündeki kamu davasının ön şartı olan soruşturma ve iddianame olmaksızın, kendiliğinden (ipso jure) söz konusu iddiaları taşıyan yeni bir iddianame de yaratamaz. Mahkemenin, Anayasanın ve CMK'nın ilgili hükümleriyle, nasıl yapılacağı ve kimin hangi yetkilerini nasıl kullanacağı düzenlenmiş olan soruşturmada, aynı yetki yokluğu nedeniyle, Cumhuriyet savcısı veya Cumhuriyet Başsavcılığı makamı yerine geçerek yeni bir iddianame düzenlemek yetkisi de yoktur [53].

Mahkemenin, aynı zamanda ceza ve ceza hukuku usulünün 'asli kaynağı' olan Anayasanın ve Ceza Muhakemesi Kanunu'nun vermediği bir yetki varmış gibi işlem yapması ve karar vermesi durumunda, bu işlem ve karar, o işlem ve kararın varlığı için gerekli temel kurucu biçim koşulunun bulunmayışı nedeniyle hukuken baştan itibaren yoktur ve hiç bir hukuki sonuç doğurmaz [54].

Örneğin, "Yazılı emir yoluyla verilen bozmalara karşı mahkemelerce direnilemez" [55] veya "Ağır Ceza Mahkemesi yerine Mahkeme Başkanı son soruşturmanın açılması kararı veremez" [56] veya "lüzumu muhakeme kararı sanığa tebliğ edilip kesinleşmeden yargılama yapılamaz ve hüküm verilemez" [57] veya "İstinabe yoluyla görevlendirilen ağır ceza mahkemesinin yetki verdiği üye yerine, yetkisi bulunmayan başka bir hakim tarafından bilirkişi incelemesi yaptırılamaz" [58] veya "sanığın yokluğunda verilmiş ve kendisine henüz bildirimi yapılmamış bulunduğu için henüz kesinleşmemiş olan karar yazılı emir yolu ile incelenemez" [59].

---

[53] Örneğin, "Yargıtay'ın hangi hallerde davanın esasına hükmedeceği CMUK nun 322. maddesinde 9 fıkra halinde ve tadadi şekilde gösterilmiştir. Bunlar arasında mahkemelerden verilen şahsi haklara ilişkin tazminatların kaldırılmak suretiyle hükmün düzeltilebileceğine dair bir kayıt bulunmadığından, C. Başsavcılığının itirazının kabulü ile özel dairenin .. ilamındaki bozmaya ilişkin bölüm bırakılarak "sanığa yükletilen 32 lira tazminatın kaldırılması suretiyle hükmün düzeltilerek onanmasına" dair kısmının kaldırılmasına karar verilmelidir YCGK 21.06.1976, 1976/3-283-295, YKD 1977/10 s. 1454.

[54] Gerçekten, bize göre, fizikteki **elektrik** ne ise, hukukta **egemenlik** onun **karşılığı**dır. Bir organa yasalarla bir konu hakkında işlem yapma yetkisi verilmesi, devrenin açık olup, elektriğin devrede bulunması gibidir. Aynı biçimde, yasaların bir konuda yetki vermeyişi ve/ya verilen yetkinin kullanılması koşullarının bulunmayışının söz konusu olmasında da, devrenin kapalı olması ve elektriğin devrede bulunmaması gibidir.

[55] YCGK 12.07.1976, 1976/4-340-340, YKD 1977/12, s. 1733. Aynı görüşte bkz. YCGK 20.12.1976, 1976/7-548-540, YKD 1978/2, s. 271.

[56] "Mezkur ihbarnamede; Hakimler Kanununun 107 ve onu izleyen maddelerinin birlikte mütalaası sonucu, sanıklar hakkında son soruşturmanın açılmasına Ağır Ceza Mahkemesince karar verilmesi gerekeceği gözetilmeden, kararın mahkeme başkanınca ittihazında isabet görülmemiş olduğundan CMUK nun 343. maddesi uyarınca mezkur kararın bozulması lüzumu ihbar olunmuştur. / .. Tetkik olunan dosyaya göre, yazılı emre dayanan tebliğname münderecatı yerinde görüldüğünden Muş Ağır Ceza Mahkemesi başkanlığından verilip kesinleşen .. kararın CMUK 343 maddesinin son fıkrası gereğince bozulmasına" Y.4.CD 30.01.1976, 1976/911-489, YKD 1977/1 s.117.

[57] Y.5.CD 28.05.1976, 1976/1752-1659, YKD 1978/2 s. 292.

[58] YCGK 21.03.1977, 1977/9-108-128, YKD 1979/2 s. 256.

[59] Y.9.CD 28.02.1979, 1979/742-723, YKD 1979/10 s. 1524.

Yine, örneğin, savcının, yürürlükten kalkan CMUK 298'e göre tahliye kararlarına itiraz hakkı yoktur [60].

Mahkemenin, hukuken yok hükmündeki iddianameyi yaratma yetkisinin bulunmayışı sonucu, hukuken yok hükmündeki, yani olmayan iddianameyi kabulü kararıyla da, usulüne uygun ve hukuken geçerli bir iddianamenin eksikliği (yokluğu) giderilmiş olmaz. Gerçekten, iddianamenin kabulü kararıyla, hukuken yok hükmündeki iddianameye hukuki geçerlik sağlanamaz. Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan bir yetkiye dayanmaksızın, yani yetkisiz mahkemenin, her türlü işlemi de yetkisizdir.

Hukuken yok hükmünde demek, kağıt olarak şeklen var olan bir işlemin veya belgenin hukuken hiç varlık kazanmaması, yani baştan itibaren hiç yapılmamış sayılması demektir. "Yoklukta, işlem maddeten nesne (kağıt) üzerinde vardır. Buna karşın, işlemi taşıyan kağıt, hukuken düz beyaz değerindedir" [61]. Gerçekten, yoklukla sakat bir yargı organı kararı ve işlemi, hiçbir biçimde hukuksal sonuç doğurmaz. Yoklukla sakat bir kararın, hiçbir biçimde sonuç doğurmaması ise, bu karara, hukuksal bir değerin verilemeyişi ve yargı gücü tanınamayışıdır. Bu tür kararlar, kurucu unsurların yokluğu sonucu, baştan itibaren hiç yapılmamış gibidirler. Diğer bir anlatımla, hiç verilmemiş bir kararla / verilmiş olmayan bir kararla, yoklukla sakat olan bir karar eşdeğerdedir.

Yoklukla sakat işlem ve kararlar, kurucu unsurlarının yokluğu sonucu hiçbir biçimde oluşmadıklarından, kurucu unsurlarından yoksun olan bu karar ve işlemler, sonradan hiçbir işlemle de geçerli duruma getirilemezler. Yoklukla saklat işlem ve kararlar, sonradan kurucu unsurlarına kavuşturulamazlar ve belirli sürelerin geçmesiyle de sağlık kazanamazlar [62]. Örneğin, iddianamesiz hazırlık evrakı ile [63] veya sadece savcının davacının dilekçesinin arkasına davaya iştirak etmesine ilişkin beyanıyla dava açılmasında [64] ortada usulüne uygun açılmış bir dava

---

[60] "Mahkemenin tahliye kararlarına karşı itiraz edilemez. Bu kararlar esas hükümle birlikte temyiz olunabilir" Y.4.CD 21.06.1941, 1941/6293-1127 **ALİKAŞİFOĞLU, Kemalettin / DOĞU, Engin: Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, Ankara 1981**, s. 256.

[61] ACAR, Türk Hukuk Düzeninin Temel Normunun Korunması Sorunu, s.5.

[62] Gerçekten, "Yokluk o kadar ağır aykırılıktır ki, işlem doğmadığından onun yargı halini alması da söz konusu olamaz, yani **yargı aykırılıkları örter kuralı yokluk kuralı durumunda geçerli değildir.** Bu bakımdan yoklukta sürenin geçirilmesi yüzünden işlemi iptal ettirememek gibi bir durum olamaz; sakatlık infaz sırasında bile gözönünde tutulabilir" TOSUN, Cilt l, Genel Kısım, s. 561.

[63] "İddianamesiz gönderilen hazırlık evrakına müsteniden duruşma icrasiyle karar verilmesi bozmayı müstelzimdir" Y.3.CD 03.01.1951, 10795-15, AKDOĞAN / TÜZÜN / PERİNÇEK, s. 201.

[64] "Usulün 344 ncü maddesine girmeyen işlerde C. Savcılığı tarafından iddianame ile dava açılması gerektiği düşünülmeksizin davacının dilekçesi arkasında davaya iştirak ettiği beyaniyle savcının vaki havalesi üzerine duruşma yapılarak mahkumiyet kararı verilmesi yolsuzdur" Y.2.CD 30.01.1948, 709-922, AKDOĞAN / TÜZÜN / PERİNÇEK, s. 201.

yoktur. Bu nedenle, bir işlemde yokluk durumu, ya vardır, ya da yoktur, bir görüşte ileri sürülen yokluk benzeri [65] gibi bir hukuka aykırılık durumu yoktur, böyle bir durum ancak açık mutlak butlandır.

Öte yandan, yok hükmünde olan işlemler, bir sürenin geçmesi ile veya sonradan yapılan işlemlerle (inzimam eden işlemler) hukuken geçerli birer işlem durumuna gelmezler / getirilemezler. Örneğin, "Süresinde temyiz edilmemekle kesinleştiği halde, yapılan Yargıtay incelemesi sonucu yanlışlıkla bozulmasına karar verilen hükümde mahkemenin direnmesi yasaya uygundur" [66].

B) MAHKEMENİN MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKAN VE ÜYESİNE KARŞI ANAYASA'NIN 6/SON MADDESİNDEN KAYNAKLANAN BİR YETKİYE DAYANMAKSIZIN, YANİ YETKİSİZLİKLE AÇILAN KAMU DAVASININ HUKUKEN YOK HÜKMÜNDE OLDUĞUNUN TESPİTİ İTİRAZIMIZI ÖNCELİKLE VE DERHAL KARARA BAĞLAMASI GÖREVİ

Hukuken yok hükmündeki bir kamu davası, hiç açılmamış bir kamu davası ile eşdeğerlidir [67]. "Yargılama yapılması için mahkeme önüne usulüne uygun olarak getirilmiş bir dava olmalıdır. Türk yargılama hukukunda, mahkeme, önüne hiç getirilmeyen veya usulüne uygun olarak getirilmiş olmayan bir dava ile ilgili

[65] "Anayasa Mahkemesi ikinci Cumhuriyette Anayasa değişikliklerinin Anayasaya uygunluk denetimini yapmıştır, ismini farklı koymuştu; ama, yapmıştı. Anayasanın temel prensiplerine uygunluğunu denetlemişti ve bunları ihlal eden Anayasa değişikliklerini bir çeşit yokluk benzeri sakatlıktan söz ederek yapmıştı. Şimdi, yokluk benzeri sakatlık, kilit kavramı. Yokluk benzeri sakatlık kavramı acaba, kilit kavramı, Anayasanın yeni biçiminde de kullanılamaz mı? Benim bu konuda ciddi kuşkularım var, Anayasaya aykırı bir yasa, yokluk benzeri bir sakatlıkla malulse, onun Anayasaya uygunluk denetimi yapılabilir mi ? Bu soruyu sormamın tek nedeni, Anayasa Mahkemesi'nin ikinci Cumhuriyette bu yolu biraz daha zorlayarak açmış olması gerçeğidir. .. 1982 Anayasası'nın getirmiş olduğu Anayasa yargısı kısıntısı acaba mutlak bir kısıntı mıdır?" **ÇAĞLAR, Bakır: Anayasa Yargısı Ve Normatif Devreler Karşılaştırmalı Analizi, Anayasa Yargısı, Ankara 1982**, s. 165'teki açıklama.

[66] "Dosyadaki kağıtların incelenmesinden, mahkemece verilen ilk kararın yasal süre geçirildikten sonra davacı tarafından temyiz edildiği ve bunun sonucu olarak kesinleştiği, ancak sözü edilen kararın özel dairece bozulduğu anlaşılmaktadır. Mahkeme az önce açıklanan maddi durumu belirtmek suretiyle önceki kararında direnmiştir. Gerçekten ilk karar temyiz süresinin geçirilmesi nedeniyle kesinleştiğinden özel daire bozma kararının yasal dayanağı bulunmamaktadır. Direnme kararı bu bakımdan usul ve yasaya uygun bulunduğundan onanmalıdır" YHGK 01.10.1975, 1974/9-630-1975/1052 YKD 1976/2 s. 297-298.

[67] Gerçekten, evrensel bir yargılama hukuku ilkesine göre, yargılama yapılabilmesi için mahkeme önüne usulüne uygun olarak getirilmiş bir dava olmalıdır. Çünkü, bir dava olması veya bir davanın usulüne uygun olarak açılmış bulunması, mahkemenin yapacağı yargılama faaliyetinin kurucu unsurudur. Nitekim, ceza yargılaması hukuku ve diğer yargılama hukukları ile Anayasa yargılaması hukukunun birlikte sahip oldukları ana ilkeler arasında, "2) Var olan veya var sayılan bir uyuşmazlık kollektif bir muhakeme ile çözülmektedir. / 3) Yargılama organının faaliyete geçmesi için kaide olarak dava açılmasına lüzum vardır" (KUNTER, s.16 no. 10).

kendiliğinden yargılama yapamaz" [68]. Bu nedenle, hukuken yok hükmünde olan bu kamu davasında yapılan işlemlerin tümü, Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan bir yetkiye dayanmaksızın, yani "yetkisizlikten" dolayı yoklukla sakattır / hukuken yok hükmündedir.

Anayasa Mahkemesi, yukarıda değinilen 24.06.1969, 1969/9-38 kararında, kamu davasını açan savcının davayı açmaya yetkili olması gerektiğini belirtmiştir. Gerçekten, bir kamu davası, ancak bu davayı açmaya yetkili savcı tarafından açılabilir. Bu, dava işleminin kurucu unsurlarından birisidir. Bu kurucu unsurun gerçekleşmediği bir dava, Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan bir yetkiye dayanmaksızın, yani "yetkisizlik" nedeniyle hukuken yok hükmündedir [69].

Belirtilen nedenlerle, olayda, özel yetkili Cumhuriyet savcısı ile Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının ve Mahkemenin yapmış olduğu tüm mahkeme işlemleri ile taraf işlemleri ayrı ayrı yoklukla sakattır, yani hükümsüzdür [70]. Böyle olunca, Mahkeme, resen, kamu davasının yukarıda açıklanan yokluk durumunu tespitle görevlidir [71]. Mahkeme, kamu davasının yokluğunu tespit etmeli ve Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na geri yollamalıdır [72] veya CMK 223'teki karar kalıpları

---

[68] Örneğin, "Buyurgan kural HYYY 72'nin konuluş amacı da gözönüne alınarak, nasıl ki, **yargı organı (yargılık) önüne getirilmeyen bir davaya o yargılığın bakma yetkisi yoksa, aynı ilkenin bir sonucu olarak da, davadan elini çekmiş bir yargıcın da, dava yöntemine uygun olarak önüne getirilmedikçe, o davaya bakma yetkisi yoktur**" (ACAR, Yargıcın İstenmezliği, s.1534). Bu nedenle, **bir dava olması veya bir davanın usulüne uygun olarak açılmış bulunması, mahkemenin yapacağı yargılama faaliyetinin kurucu unsurudur, yani mahkemenin, bu davayla ilgili yargılama faaliyetinde bulunması (yargılama faaliyetine başlayabilmesi) için usulüne uygun olarak açılmış bir dava olmalıdır. Bunun sonucu olarak, mahkemeye karşı usulüne uygun bir dava açılmaması ve/ya dava açan belgenin yoklukla sakatlığı sonucunda ortada dava açan bir belge olmadığından, mahkemenin, yargılama faaliyetine başlayabilmek / yargılama yapmak yetkisi de mevcut olamaz**" (**ACAR, Bülent: Ceyhan Asliye Hukuk Yargılığının 1975/514 E.'da Yazımlı Kesinleşen Ölü Abdullah'ın Nüfus Kütüğü Yazımındaki "1926 Ölüm Yılı" Yazımının Düzeltilmesi Davasına İlişkin Yargısal Kararların "Yargıcın İstenmezliği (Reddi Hakim)" Kurumuyla Sınırlı Olarak İncelenmesi Ve Eleştirisi**, Yasa HD 8.Cilt, 1985/11, s.1535) (ACAR, Yargıcın İstenmezliği).

[69] Anayasa Mahkemesi'nin 20.04.1971, 1970/56 - 1971/45 kararına göre, "Görüldüğü gibi, gerek kesin butlanın gerekse yokluğun sonuçları Medeni Hukuktaki ve İdari Hukuktaki bazı istisnalar dışında aynıdır. Bu gibi sakatlıkla malul olan tasarruflar yapıldıkları tarihten başlayarak hiçbir şekilde değer ve etki kazanamamış nitelikte sayılır".

[70] "Bilindiği gibi yoklukla sakat bir yargı organı kararı ve işlemi, hiçbir biçimde hukuksal sonuç doğurmaz. Yoklukla sakat bir kararın, hiçbir biçimde sonuç doğurmaması ise, bu karara, hukuksal bir değerin verilemeyişi ve yargı gücü tanınamayışıdır. Çünkü, bu tür kararlar, kurucu unsurların yokluğu sonucu, baştan itibaren hiç yapılmamış gibidirler. Diğer bir anlatımla, **hiç verilmemiş bir kararla/verilmiş olmayan bir kararla, yoklukla sakat olan bir karar eşdeğerdedir. /** Yoklukla sakat işlem ve kararlar, kurucu unsurlarının yokluğu sonucu hiçbir biçimde oluşmadıklarından, kurucu unsurlarından yoksun olan bu karar ve işlemler, sonradan hiçbir işlemle de geçerli duruma getirilemezler. Çünkü, sonradan kurucu unsurlarına kavuşturulamazlar ve belirli sürelerin geçmesiyle de sağlık kazanamazlar" **ACAR, Bülent: Yüce Divan'ın 1993/1 E. Davasına Verilen Yokluk İtirazı**, (Yayımlanmamıştır) s. 56.

[71] ACAR, Türk Hukuk Düzeninin Temel Normunun Korunması Sorunu, s.248-249, 251, 254.

[72] **Yüce Divan, bir olayda Yüce Divan'a sevk kararında "sevk maddesinin gösterilmemesini" dava açan belgenin yokluğu olarak kabul etmiş ve gereği yapılmak üzere dosyayı**

aşılmaz kalıplar ise bu kamu davasının reddine karar vermelidir. Hukuken yok hükmünde olan bir kamu davasının yargılamasına da devam edilemez [73]. Bu nedenle, sadece bu yokluk durumunun tespiti ile dosyanın ilgili makama iadesine veya davanın reddine karar verilmesi zorunluluğu vardır [74]. Mahkeme, belirtilen yoklukla sakat iddianame ile dava nedeniyle durma kararı da veremez.

Gerçekten, evrensel bir yargılama hukuku ilkesine göre, yargılama yapılabilmesi için mahkeme önüne usulüne uygun olarak getirilmiş bir dava olmalıdır. Bir dava olması veya bir davanın usulüne uygun olarak açılmış bulunması, mahkemenin yapacağı yargılama faaliyetinin kurucu unsurudur.

Mahkeme, böyle bir durumda, örneğin ceza mahkemesinin TBMM'nin bir kararı olmadan bir milletvekilini yargılayamamasında [75] veya "Danıştayca

---

TBMM'ne göndermiştir. Gerçekten, Yüce Divan'ın, 20.07.1963, 15-25 sayılı kararına göre, "Esaslı olmayan bazı eksikler, son tahkikatın açılması kararından önce düzenlenmiş iddianamenin ve dosyadaki kağıtların yardımı ile tamamlanabilirse de, olayda, iddianame yoktur. Kaldı ki, belirtilen eksikler, bir son tahkikatın açılması kararının vücut bulması için lazım olan esas unsurlardır. Bunların Yüce Divana sevk kararında belirtilmesi, sorgunun, iddia ve savunmanın yapılabilmesi için şarttır. Bu durumda duruşmaya devam olunmasına imkan ve cevaz bulunmadığından dosyanın, gereği yapılmak üzere, Cumhuriyet Başsavcılığına tevdiine" (TBMM Tutanak Dergisi, 9.10.1963 tarih, 9. Birleşim, s. 164).

[73] Örneğin, **hukuken yok hükmünde olan bir davaya müdahale edilemez.** "Asıl ceza davası savcının son soruşturma açılması için mahkemeye verdiği bir iddianame veya ilk soruşturmanın yapılması için sorgu hakimine verdiği bir talepname ile açılır. Şayet iddianame veya talepname kanunda gösterilen (m. 193, 205, 172) hususları ihtiva etmiyorsa, mesela savcı tarafından imzalanmamışsa, tevdi edildiği makam tarafından geri çevrilebilir. Yahut ilk soruşturma yapılması mecburi olan bir işte savcı, doğrudan doğruya dava açan iddianame vermişse, bu iddianamede red olunacaktır. Bu hallerde henüz açılmış bir dava bulunmadığı için müdahale de talep olunamayacaktır. Kanunun aradığı ve iddianame veya talepnamede noksan olan hususların müdahale beyanını havi dilekçede gösterilmiş olması hiçbir şeyi değiştirmez. İddianamede ve talepnamedeki aykırılıkları gidermez" (**ONURSAL, Sami: Kamu Davasına Müdahale, İstanbul 1968**, s. 63).

[74] Örneğin, anayasa yargısında da durum aynıdır. "1961 Anayasasında (m.57/3) olduğu gibi, 1982 Anayasasına göre de (m. 69/4) siyasi partilerin kapatılmasında tek yetkili makam Anayasa Mahkemesidir. TBMM bir siyasi partinin kapatılmasına ilişkin kanun çıkarması, ya da Meclisteki çoğunluğun bir kanunla bazı partileri feshetmesi, Anayasaya aykırılığı dahi tartılamayacak ağır bir yetki gaspıdır; böyle bir kanun eski söyleyişlerle, "yoklukla maluldür", yani "keenlemyekundür". / **Hükümsüz ya da yok sayılan kanun herhangi bir sonuç doğurmaz ve bunun yürürlükten kaldırılabilmesi için bir işleme ve yargı kararına gerek yoktur. Yokluğu her makam tesbit edebilir.** / **Yokluk iddiası aslında bir iptal davası niteliğinde değildir; bu iddianın dava ya da itiraz yolu ile ileri sürülmesi bir süre ile de kayıtlı değildir.** / Yukarıda, siyasi parti kapatma ile ilgili örnekteki **yok olarak nitelenen kanuna karşı, Anayasa Mahkemesine dava açılmasına kuşkusuz bir engel yoktur. Ancak bu durumda, Anayasa Mahkemesi bu tür bir kanunun konusu bulunmadığı için, yoklukla malul olduğunu saptamakla yetinmelidir**" TEZİÇ, Anayasa Hukuku, s. 56.

[75] "Eşhas ve eşyanın emniyetine tehlike verecek tarzda vasıta sevk ve idare etmekten sanık Senatörün Türk Ceza Kanununun 565/1 maddesi gereğince .. neticeten 100 lira hafif para cezası ile hükümlülüğüne dair Ankara 2. Sulh Ceza Mahkemesinden verilen katileşen 19.9.1975 tarihli ceza kararnamesi aleyhine Yüksek Adalet Bakanlığınca verilen 27 Ocak 1976 gün ve 3254 sayılı yazılı emre müsteniden dava dosyası C. Başsavcılığının 29.1.1976 tarih ve 84 sayılı tebliğ namesiyle daireye gönderilmekle okundu: .. 334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının 79/2 maddesi uyarınca seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen sanığın TBMM üyesi olduğu ve kendi meclisinin kararı olmadıkça yargılanamayacağı cihetle yazılı emre dayanan ihbarname münderecatı yerinde görülmüş olduğundan söz konusu kararın BOZULMASINA" (Y.2.CD 02.02.1976, 1976/1001-805, YKD 1976/9 s. 1374).

usulüne uygun verilmiş bir lüzumu muhakeme kararı bulunmadan iddianame ile dava açılmasında ..” olduğu [76] veya “Hakimler Yasası uyarınca ilk soruşturma yapmakla görevli ağır ceza mahkemesinin, sorgu hakimi gibi, ancak, soruşturmanın açılmasına veya açılmasına yer olmadığına karar vermekle yükümlü olup duruşma yapmağa ve esasa ilişkin hüküm vermeğe yetkili olmadığı” [77] veya genel hükümlere bağlı eylem nedeniyle lüzumu muhakeme kararıyla dava açılmasında olduğu [78] veya “Hakimler Kanununun 109 ncu maddesine göre son tahkikatın açılmasına yetkili ağır ceza mahkemesi heyetince karar verilmesi gerektiği” [79] veya görevli olmayan idare heyetince verilmiş lüzumu muhakeme kararı verilmesinde olduğu [80] gibi, özel yetkili Cumhuriyet savcısının Anayasa’nın 6/son maddesinden kaynaklanan bir yetkiye dayanmaksızın, yani yetkisizlikle hukuken yok hükmündeki iddianamesini geçerli sayma ve mahkeme işlemi yapma erkine sahip değildir. Aksi davranış, Mahkemenin yetkisiz işlem yapmasını ve aynen verilen

[76] “1184 sayılı kanunun 36 ncı maddesine göre sanık hakkında Danıştayca usulüne uygun verilmiş bir lüzumu muhakeme kararı bulunmadan, iddianame ile açılmış dava üzerine duruşma yapılarak yazılı şekilde hüküm tesisi, Bozmayı gerektirmiş .. hükmün bu sebepten BOZULMASINA” (Y.4.CD 16.04.1976, 1976/2730-2830, YKD 1976/9 s. 1382). Aynı görüşte diğer bir örnek: “Sanık Belediye Başkanının üzerine atılı suç göreviyle ilgili bulunduğuna göre hakkında İl Yönetim kurulunca verilmiş bir yargılanma kararı olmadan iddianame ile açılan dava üzerine duruşma yapılarak hüküm kurulması yasaya aykırıdır” (Y.9.CD 24.10.1977, 1977/3301-3222, YKD 1977/12 s. 1763).

[77] Y.4.CD 27.03.1978, 1978/1896-1702, YKD 1979/2 s. 284. Aynı görüşte diğer bir örnek: “Sanık Belediye Başkanının üzerine atılı suç göreviyle ilgili bulunduğuna göre hakkında İl Yönetim kurulunca verilmiş bir yargılanma kararı olmadan iddianame ile açılan dava üzerine duruşma yapılarak hüküm kurulması yasaya aykırıdır” (Y.9.CD 24.10.1977, 1977/3301-3222, YKD 1977/12 s. 1763).

[78] “Susuz İlçesi 100. Yıl İlkokulu Müdürlüğü’nün 16.3.1984 gün ve 241 sayılı yazısıyla müstahdem olduğu anlaşılan sanığın, ceza uygulamasında memur sayılamayacağı, bu nedenle hakkında umumi hükümler dairesinde soruşturma yapılarak iddianame ile dava açılması gerektiği gözetilmeden, lüzumu muhakeme kararı üzerine duruşma yapılıp yazılı şekilde hüküm kurulması, yasaya aykırıdır” (Y.4.CD 26.1.1987, 8102-10225, **SAVAŞ, Vural - MOLLAMAHMUTOĞLU, Sadık: Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Yorumu, I. Cilt, Ankara 1995**, s. 907 k. 3).

[79] Y.4.CD 30.12.1954, 16227-13952, AKDOĞAN / TÜZÜN / PERİNÇEK, s. 192.

[80] “Maznunların memuriyet vazifeleriyle ilgisi bulunmamasına göre vazifeli bulunmıyan idare heyetinden vermiş olan lüzumu muhakeme kararına müsteniden duruşma icrasiyle hüküm tesisi yolsuzdur” (Y.1.CD 8.4.1958, 1440-1254, AKDOĞAN / TÜZÜN / PERİNÇEK, s. 200).

örneklerde olduğu gibi "davasız yargılaması ve karar vermesi" [81] ve kararın hükümsüzlüğü [82] sonucunu doğurur [83].

---

[81] "Sadece dikili ağaç kesmekten Orman Kanununun 91/1. maddesine göre Kamu Davası açılmış olduğuna göre dal kesmekten de para cezasına ve tazminata hükmedilmesi gereksizdir" "Sanığın 56 dip kuturlu dikili bir adet kereste niteliğindeki ağacı keserek bundan iki adet tomruk yaptığı ve ayrıca sedir ve ardıç ağaçlarının dallarını budayıp kestiği davalı bulunan bir taşı yuvarlaması neticesi yedi adet genç ağacın ve evvelce istihsal dışında imal edilmiş bulunan iki tomruğun kırılıp tahrip olmasına sebebiyet verdiğinden dolayı hakkında sadece izinsiz ağaç kesmekten dolayı 6831 sayılı Orman Kanununun 91/1. maddesiyle kamu davası açılmış olmasına göre sanığın dikiliden kestiği 56 santimetrelik dip kuturlu ağacın orta kutra müstenit hacmi tahkik edilmeden dip kutur hacmi üzerinden ve **kamu davası şumulü haricinde kalan dal kesmekten ötürü sanığın yazılı şekilde ağır para cezası ve tazminat ile mahkumiyeti cihetine gidilmesi .. Yasaya aykırı,** .. hükmün bozulmasına" Y.3.CD 15.01.1974, 74/155-134, YKD 1975/1 s. 122. Bkz. aynı konuda Y.3.CD 07.05.1975, 2739-1975/2648, YKD 1976/2 s. 261.

Bir başka örnek : "Yalnız ağaç kesmekten dava açıldığına göre Orman Kanununun 91. maddesinin 1. fıkrası gereğince Ceza ve tazminatla hükümlendirilmesi gerekirken, **dava dışında kalan devrik emvali parçalamaktan dolayı aynı maddenin 3. fıkrasının uygulanması doğru değildir**", Y.3.CD 16.01.1974, 246-254, YKD 1975/4 s. 98.

Bir başka örnek : "Sanıklar hakkında (ormandan ağaç kesmiş olmaları tavsifiyle 6831 sayılı kanunun 91. maddesine) kamu davası açılmış bulunmasına göre (i) den satın alınan 0,365 m3 kayın tomruklarının kamu davasının şumulü haricinde kaldığı gözönünde tutulmadan sözü edilen yasanın 108/1. maddesi ile de ayrıca hükümlendirilmesi cihetine gidilmesi Yasaya aykırı ..", Y.3.CD 02.06.1976, 1976/4055-4166, YKD 1977/8 s. 1162.

"İddianame maznunlardan (A) hakkında kahvehanesinde **kumar oynatmaktan dolayı kamu davası açılmış bulunduğu nazara alınmadan ayrıca kumar oynamaktan da mahkumiyetine karar verilmesi yolsuzdur**" (Y.2.CD 25.08.1959, 1959/9840-11459, ALİKAŞİFOĞLU / DOĞU, s. 132).

"Yayınlanmasına karar verilen bildirinin değişik günlerde cumhuriyet savcılığına ve mülki amirliğe verilmesi olayında suç oluşup oluşmadığı tartışılmadan, **bağımsız suç oluşturan ve hakkında dava açılmayan başka bir eylemden hüküm kurulması yasaya aykırıdır**" (Y.9.CD 23.05.1978, 1978/2281-2249, YKD 1978/12 s. 2041).

"**Duruşma yapılmaksızın verilen kararlar hüküm niteliği taşımadığından temyiz edilemez**" (Y.3.CD 13.09.1977, 1977/5746-5830, YKD 1979/3 s. 424).

[82] Örneğin, "TCK'nun 482. maddesinde yazılı **hakaret suçundan açılmış bir dava olmadıkça mahkumiyet hükmü verilemez. Başka eylemden şikayeti kapsayan şahsi dava dilekçesinden çıkarılan "zımni" sonuçla hakaret davasının varlığı kabul edilemez.** Savunma dilekçesindeki karşı iddialar, dava niteliğinde sayılamaz" YCGK, 04.03.1974, 1973/2-561-1974/151 YKD 1975/5 s. 38.

[83] Örneğin, Yargıtay Ceza Genel Kurulunun, bir kararında belirtildiği üzere, "Sanığın tehdit suçundan cezalandırılmasına karar verilen olayda, Özel Daire ile Yargıtay C. Başsavcılığı arasındaki uyuşmazlık, sanık hakkında sahtecilik suçundan da dava açılıp açılmadığına ilişkindir.

Lüleburgaz C. Başsavcılığının 13.11.1992 gün 840/592 sayılı iddianamesiyle "Sanığın olay tarihinde Fevzi Baş ismini kullanarak mağdura gönderdiği mektupta, kardeşim Mustafayı dövüyormuşsun, seni öldüreceğim, vallahi öldüreceğim, Ersan seni öldüreceğim şeklinde yazarak onu ölümle tehdit ettiği, mektuptaki yazıların sanığa ait olduğu anlaşılmakla yargılaması yapılarak TCY. nın 191/2. maddesi gereğince cezalandırılması" istemiyle kamu davası açılmıştır.

CMUY. nın 150. maddesi uyarınca, "tahkikat ve hüküm, yalnız iddianamede beyan olunan suça ve zanaltına şahıslara hasredilir". Yasanın 257. maddesinde ise, "hükmün mevzuu, duruşmanın neticesine göre iddianamede gösterilen fiilden ibarettir. Fiili takdirde mahkeme, iddia ve müdafaalarla bağlı değildir" hükmü yeralmaktadır.

Bu hükümlerle de belirtildiği üzere, hükmün konusu iddianamede gösterilen eylemdir. İddianamede açıklanan fiilin dışına çıkılarak karar verilmesi, açılmayan ve mevcut olmayan bir davadan dolayı karar verilmesi sonucunu doğuracaktır. Hakim, iddianamede belirtilen eylemle sınırlı ise de, bu eylemin niteliğini tayin ve takdirde iddianameyle bağlı bulunmamaktadır.

Bir olayın açıklanması sırasında başka bir olaydan söz edilmesi, o olay hakkında dava açıldığını göstermez. Dava konusu yapılacak eylemin, iddianame, yargılamanın gerekliliği

"Belirtilen yokluk durumları, her aşamada ileri sürülebileceği gibi, Yüksek Mahkemece de re'sen göz önüne alınması gerekli bir durumdur. / Yokluk durumu, yargılama hukuku yönünden itirazdır. İtirazlar ise, yargılamanın bitmesine kadar her aşamada ileri sürülebilir. Türk yasalarını uygulamakla görevli mahkemeler (HUMK m.76), itiraz nitelikli iddia ve savunmayı da, re'sen (görevlerinden ötürü kendiliklerinden) göz önüne alırlar. Re'sen araştırma ilkesinin uygulandığı ceza yargılamasında ise, yokluk durumu, öncelikle (evlevviyyetle) re'sen göz önüne alınacağından, yukarıda belirtilen yokluk durumları da, Yüksek Mahkeme tarafından re'sen gözönüne alınmalıdır" [84].

Bunun sonucu olarak, kamu davasının Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan bir yetkiye dayanmaksızın, yani yetkisizlikten hukuken yok hükmünde olması veya iddianamenin yoklukla sakatlığı sonucunda ortada dava açan bir belge olmadığından, Mahkemenin, yargılama faaliyetine başlayabilmek / yargılama yapmak yetkisi de mevcut olamaz. Aksini ispat, böyle bir durumda kalan Mahkemeye düşer. Aynı nedenle, Mahkemenin, açılmış bir davanın yokluğu nedeniyle, bu şekilde şeklen açılmış bir davaya bakması da, teknik olarak, "yargılama" olarak nitelenemez. Bu nedenle, yargılama olmayan bir faaliyeti yapan Mahkeme de, bu faaliyetinde, "Anayasanın yargı erkine dayalı olarak yargılamayı yürüten bir mahkeme" sayılamaz [85].

Sonuç olarak, Mahkeme, Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve Üyesine karşı Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan bir yetkiye dayanmaksızın, yani yetkisizlikle açılan kamu davasının, yetkisizlikle hukuken yok hükmünde olduğunun tespiti itirazımızı öncelikle ve derhal karara bağlamakla görevlidir. Diğer bir anlatımla, Mahkemenin, Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve Üyesi hakkında

---

kararı ya da şahsi dava dilekçesinde bağımsız olarak ve başka bir olaya dayalı olmadan açıklanması gerekir. Aksi hal; hangi eylemden dolayı dava açıldığı ve hangi iddiaya karşı savunma yapılacağı hususunda karışıklığa neden olacaktır. Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun duraksamasız uygulaması da bu doğrultudadır.

İncelenen **dosyada, davanın dayanağını oluşturan ve yukarıda açıklanan iddianamede sanığın tehditten başka ve ayrıca sahtecilik suçunu işlediğinden bahsedilmemiştir. Tehdit suçunun ne şekilde işlendiği açıklanırken mektup yazıldığından bahsedilmesi, sahtecilik suçundan da dava açıldığı biçiminde kabul edilemez.** Bu itibarla başka bir olayın (tehdit) anlatılması sırasında yapılan açıklamalara dayanılarak sanık hakkında sahtecilik suçundan da kamu davası açıldığının kabulüne yasal olanak bulunmadığından, itirazın reddine karar verilmelidir", YCGK 28.3.1994, 4/59-82, SAVAŞ, / MOLLAMAHMUTOĞLU, s. 863 k. 1.

[84] ACAR, Yokluk İtirazı, s. 63. Gerçekten, 12.04.1944 gün, 1943/14-1944/13 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararında belirtildiği gibi, "Mahkemelerden ancak mevcut ve bir kanun hükmü ile himaye edilen haklar için karar istenebileceği cihetle davanın esaslı şartlarından olan hak vücut bulmamış ve kanun tarafından himaye edilmemiş ise diğer tarafın talebini beklemeksizin hakimin bu davayı dinlememesi ve reddetmesi icap eder. Aksi takdirde hakimin dava edileni borçlu olmadığı ve davacının talebe hakkı bulunmadığı bir şey'le mahkum etmesi gibi batıl bir netice meydana gelir" Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararları, Hukuk Bölümü, Cilt II, 1942, Ankara 1980, s.323.

[85] ACAR, Yargıcın istenmezliği, s. 1534.

usulüne uygun açılmış bir kamu davasının olmaması nedeniyle, yargılama faaliyetine başlayabilmesi yetkisi de yoktur [86].

Mahkeme, hukuken yok hükmündeki kamu davasının yokluğunun tespiti itirazımızı derhal ve öncelikle inceleme ve karara bağlama görevini erteleyemez. Bu demektir ki, Mahkeme, anılan kamu davasının yokluğunun tespiti itirazımızı karara bağlamadan, yargılamaya devam edemez. Ayrıca, bu hususta yargılama sonunda karar verilecek şeklinde bir karar da veremez. Böyle bir davranış, bilerek ve isteyerek, Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan bir yetkiye dayanmaksızın, yani yetkisiz yargılama yapmak sonucunu doğurur.

Gerçekten, Mahkeme olmayan bir davaya bakamaz. Mahkemenin, Anayasaya ve Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre hukuken mevcut olmayan bir davaya, bakma yetkisi yoktur. Böyle olunca, Mahkeme, yetkisizlikten hukuken yok hükmündeki soruşturmayı ve iddianameyi, yani hukuken yok olanı var sayamayacağından [87] ve davasız yargılama olamayacağından [88], bu durumu tespit etmeli ve dosyayı Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na iade etmelidir veya "davanın reddine" karar vermelidir (CMK 223/1).

Gerçekten, aksi durumda, Mahkemenin, dava açan belgenin (kurucu unsurunun) yokluğuna bağlı olarak kamu davasının yokluğuna karşın, Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan bir yetkiye dayanmaksızın, yani yetkisiz bir yargılama yapması söz konusu olacaktır. Bu durumda ise, yetkisizlikten dolayı verilecek hüküm yoklukla sakat olacaktır. Buna karşın, Mahkemenin, fiili, yani hukuka aykırı, yani keyfi yargılamaya kalkışması, AY 36, AİHS 6, 7 maddelerine aykırılık oluşturur, etkili hukuk yollarına başvurma zorunluluğumuz doğar.

---

[86] "Kanunsuz ceza olmaz ilkesi", cezanın kime, kim veya kimler tarafından, ne şekilde hükmedileceğinin, hükmün nasıl yerine getirileceğinin ayrıntılarıyla belirtilmesini gerektirir. Buradan "yargılamasız ceza olmaz" ilkesi ortaya çıkmaktadır. Bu ilke, bir yandan kaza organını, öte yandan bu kaza organının ceza verirken uyacağı esasları belirlemektedir. Ceza vermeye yetkili organ, "adli kaza", daha özel bir deyimle "cezai kaza" organlarıdır. Bu organlar, ceza verirken bazı kurallara uyarak, bazı işlemler yapmak zorundadırlar" HAFIZOĞULLARI, Ceza Normu, s. 216-217.

[87] "LAVOİSİER'in ünlü "maddenin sakınımı / kütlenin korunumu yasası"nın, hukukun genel teorisi için yapılacak uyarlamasında olduğu gibi, hiçbir hukuksal işlem, yoktan (yoklukla sakatlıktan) var edilemez (hukuksal geçerliğe kavuşturulamaz. / .. Yoklukla sakat bir işlemin, bir süreye bağlı olarak hukuksal geçerlik kazanamayacağı ilkesi, "evrensel bir yargılama hukuku ilkesi"dir, yani, Anayasanın açık hükümlerinden önce hukukun bilinen ve uygar ulusların benimseyip uyduğu bir yargılama hukuku ilkesidir. İspat hukukunun ".. ispat edilmemiş olan bir vakıa ile mevcut olmayan bir vakıa eş değerdedir (İdem est non esse et non probari = non esse et non probari sunt unum et idem) ilkesi de, yokluk durumunun, yargılama hukukundaki diğer bir görünümüdür" **ACAR, Bülent: Yüce Divan'ın 1993/1 esas sayılı dosyasına verilen Yazılı Savunma** (ALTINKAYA, Cengiz: Otoyolları Davası, Ankara 1995), s. 104.

[88] "Dava, uyuşmazlığın çözülmek üzere yargılama makamı önüne getirilmesidir. .. Muhakeme mekanizmasının ve bu arada yargılama mekanizmasının ancak dava açılması ile harekete geçmesi, Muhakeme Hukukunun "**Davasız yargılama olmaz**" diye ifade edilebilecek temel prensiplerinden birini teşkil eder" KUNTER, s. 136- 137.

3. KAMU DAVASININ ANAYASA'NIN 6/SON MADDESİNDEN KAYNAKLANAN BİR YETKİYE DAYANMAKSIZIN, YANİ YETKİSİZLİKLE HUKUKEN YOK HÜKMÜNDE OLMASININ HUKUKİ SONUÇLARI

A) TÜRK HUKUKUNDA DAVA AÇAN BELGELERİN VE YARGILAMA İŞLEMLERİNİN YOKLUKLA VE MUTLAK BUTLANLA HÜKÜMSÜZLÜĞÜNE İLİŞKİN UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Hemen belirtelim ki, Türk Yargılama Hukukunda, dava açan belgelerin ve mahkeme kararlarının yoklukla sakatlığı kabul edilmiştir [89]. Anayasa yargısında

---

[89] **Adli yargıda yokluk durumu kabul edilmiş ve yokluk yaptırımı uygulanmıştır:**

- YHGK'nun 4.1.1950, 4448-1 kararına göre, "Hakimin istinkafında mahalli adalet mahkemesi merci tayin edemez. **Merci tayininde salahiyetli olmayan Adalet Encümenince dosyanın tevdi edildiği mahkeme tarafından verilen karar kanuni bir mahiyet iktisap edemez.** Merci tayinine salahiyetli mafevk mahkemesidir" (**AYAN, Şefik / DOĞRUER, Tarık: Hukuk Muhakemeleri Kanunu seçilmiş içtihatlar, Ankara 1954**, s. 52).
- 12.4.1974, 2225-3300 sayılı kararı ile "Yargıtay 10. Hukuk Dairesi, sözlü yargılama usulünün uygulandığı iş mahkemelerinde, yalnız **kısa kararın hukukça yok sayılmasına karar vermiştir**" **KURU, Baki: Hukuk Muhakemeleri Usulü, Dördüncü Baskı, Cilt II, Ankara 1980**, s. 2029-2030
- Y.TD'nin 26.2.1933,485/10 kararına göre, "Müteaddid muhakeme celseleriyle fıkrai hükmiyenin hakimin el yazısiyle imzası yerine damgayı havi olması muhili vüsuk ve kanuna muhaliftir" (AYAN/DOĞRUER, s.189).
- **DOMANİÇ**'in yoklukla sakat olarak nitelediği Y.4.HD'nin 25.11.1952, 5172-5138 sayılı kararı için bkz. **DOMANİÇ, Hayri: Hukukta Kaziyyei Muhkeme ve Nisbi Kuvveti, İstanbul 1964**, s.11-12)
- Y.15.HD'nin 18.11.1983, 3580-3080 kararına göre, "hükmü, davacı Mithat vekiline .. tebliğ olunduğu .. süresinde temyiz edildiği dairemizce saptanarak .. yerel mahkemeye gönderilmiş ve mahkemece yalnlışlıkla davacı vekilinin temyiz istemi de reddedilmiş ve kendilerine de tebliğ edilip süresinde temyiz edilmemiş ise de, yukarıda açıklandığı üzere davacı vekili tarafından mahkeme kararı süresinde temyiz edildiğinden ve temyiz hakları da doğmuş bulunduğundan, **mahkemenin hataen verilen ve davacı vekilinin temyiz istemine de dokunan kararın davacı ile ilgili kısmının hiç olmamış sayılmasına**" YKD 1984/4, s. 611-612.
- "**Tatbikatta sorgu hakiminin mecburiyete aykırı muameleleri yok sayılmış muhakeme kendi hakimliğine nakledilen sorgu hakiminin bu muameleleri yeniden yapması gerektiği kabul olunmuştur** (1.CD 21/5/59, Çağlayan "66", I , 222)", (KUNTER, s. 362 dn 127).

Diğer örnek yargısal kararlarda da aynı sonuca varılmıştır:

- "**Yargıtay'ın hangi hallerde davanın esasına hükmedeceği CMUK nun 322. maddesinde 9 fıkra halinde ve tadadi şekilde gösterilmiştir. Bunlar arasında mahkemelerden verilen şahsi haklara ilişkin tazminatların kaldırılmak suretiyle hükmün düzeltilebileceğine dair bir kayıt bulunmadığından,** C. Başsavcılığının itirazının kabulü ile özel dairenin .. ilamındaki bozmaya ilişkin bölüm bırakılarak **"sanığa yükletilen 32 lira tazminatın kaldırılması suretiyle hükmün düzeltilerek onanmasına" dair kısmının kaldırılmasına karar verilmelidir** YCGK 21.06.1976, 1976/3-283-295, YKD 1977/10 s. 1454.
- "1609 sayılı yasa, kovuşturma izni verme yetkisini yalnızca Valilere tanımıştır. Kaymakamın izni ile kovuşturma yapılamaz" (Y.5.CD 14.04.1976, 1976/1236-1211, YKD 1977/8 s.1169).
- "**Yazılı emir yoluyla verilen bozmalara karşı mahkemelerce direnilemez**" (YCGK 12.07.1976, 1976/4-340-340, YKD 1977/12, s. 1733. Aynı görüşte bkz. YCGK 20.12.1976, 1976/7-548-540, YKD 1978/2, s. 271).
- "**Ağır Ceza Mahkemesi yerine Mahkeme Başkanı son soruşturmanın açılması kararı veremez**" "Mezkur ihbarnamede; Hakimler Kanununun 107 ve onu izleyen maddelerinin birlikte mütalaası sonucu, sanıklar hakkında son soruşturmanın açılmasına Ağır Ceza Mahkemesince karar verilmesi gerekeceği gözetilmeden, kararın mahkeme başkanınca ittihazında isabet görülmemiş olduğundan CMUK

da aynı sonuca varılmıştır [90]. Anayasa Mahkemesi, 20.04.1978, 1978/32-31 kararında, bu konuyu incelemiş ve "yasa kurallarına uygun biçimde oluşturulmamış Üniversite Senatosunun geçerli olmayan kararına dayanan dava dilekçesinin .. reddine" karar vermiştir [91].

---

nun 343. maddesi uyarınca mezkur kararın bozulması lüzumu ihbar olunmuştur. / .. Tetkik olunan dosyaya göre, yazılı emre dayanan tebliğname münderecatı yerinde görüldüğünden Muş Ağır Ceza Mahkemesi başkanlığından verilip kesinleşen .. kararın CMUK 343 maddesinin son fıkrası gereğince bozulmasına .." (Y.4.CD 30.01.1976, 1976/911-489, YKD 1977/1 s.117).

- "**Lüzumu muhakeme kararı sanığa tebliğ edilip kesinleşmeden yargılama yapılamaz ve hüküm verilemez**" (Y.5.CD 28.05.1976, 1976/1752-1659, YKD 1978/2 s. 292).
- "**İstinabe yoluyla görevlendirilen ağır ceza mahkemesinin yetki verdiği üye yerine, yetkisi bulunmayan başka bir hakim tarafından bilirkişi incelemesi yaptırılamaz**" (YCGK 21.03.1977, 1977/9-108-128, YKD 1979/2 s. 256).
- "**Sanığın yokluğunda verilmiş ve kendisine henüz bildirimi yapılmamış bulunduğu için henüz kesinleşmemiş olan karar yazılı emir yolu ile incelenemez**" (Y.9.CD 28.02.1979, 1979/742-723, YKD 1979/10 s. 1524).
- "Ulusal Bayram ve Genel Tatiller hakkında 2739 sayılı kanunun 2. maddesinin (F) bendine göre 31/12/1976 günü öğleden sonra **resmen tatil olduğu halde aynı güne talikle saat 13.50 de duruşma yapılarak hüküm tesisi bozmayı gerektirmiştir**" (Y.4.CD 25.03.1977, 1977/2290-1928, YKD 1977/12, s. 1749).
- "Yargıtay, 'yer bakımından yetki' sorununu inceleyen iki kararında, "yokluk ifade eden işlemlerde tarafların iyiniyetlerini araştırmaya dahi gerek olmadığını, bu tür işlemlerin hiçbir şekilde geçerlik kazanamayacaklarını" belirlemiştir" (Bkz. 2.HD T. 9.6.1975, E. 4528 K. 5246, YKD 1975/12 s.23 ve 2.HD T. 13.4.1978, E. 2855 K. 2974, YKD 1979/6 s.778)" **ERKUT, Celal: İdare Hukukunda Yokluk Teorisi, İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi, Yıl 9, 1988, S.1-3** s.72 dn 22.

İdari yargıda yokluk durumu kabul edilmiş ve yokluk yaptırımı uygulanmıştır:

- "Köy muhtarının, gereksiz harcamaların tazminine mahkum edilmesinin, yetkili İlçe İdare Kuruluna ait bir yetki olduğuna Kaymakamın bu konuda re'sen aldığı kararın, görev gaspı niteliğinde bulunduğuna ve yoklukla sakat olduğuna" Dn.8.D 23.01.1962, 1960/9654-1962/238, **ALİEFENDİOĞLU, Yılmaz: Anayasa Yargısı, Ankara 1997**, s. 310
- İdari yargıda yetki gaspı ve fonksiyon gaspıyla ortaya çıkan yoklukla ilgili Danıştay kararları için bkz. ERKUT, s. 75 dn 46, 47, 48, 48 (a), 48 (b), 49, 49 (a), 49 (b), 49 (c)'deki kararlar.

[90] "**Yetkisiz verilen kararların hukuki sonuç doğurmaları ise mümkün değildir".** Örneğin, 26.07.2004 tarihli dilekçemiz s. 12 dn 10'daki **Anayasa Mahkemesinin 1964/19-1965/11 sayılı kararı** (AZGUR, s. 215).

[91] "İptal davası KdzTÜ Rektörlüğü tarafından açılmıştır. 44 sayılı Yasanın 25. maddesi uyarınca üniversitelerce açılacak iptal davasının, üniversite senatosunun üye tamsayısının salt çoğunluğu ile alacağı karar üzerine rektörleri tarafından açılması gerekir.

KdzTÜ'nin kuruluşuna ilişkin 20/5/1955 günlü, 6594 sayılı yasanın 2. maddesinde "Karadeniz Teknik Üniversitesi iki fakültenin kuruluşunun ikmali ve tedrisata açılması ile Üniversiteler Kanununda musarrah bulunan hak ve vecibelerle hükmi şahsiyet iktisap eder" kuralı yer almıştır. 1750 sayılı ÜK'nun 11. maddesi uyarınca üniversite senatosu, rektörün başkanlığında öğretim görevi başında bulunan bir önceki rektörden, rektör yardımcılarından, fakülte dekanlarından, fakülte kurulunun kendi üyeleri arasından üç yıl için seçeceği ikişer profesörden, üniversiteye veya fakültelere bağlı her yüksek okulun müdürlerinden kurulur ve raportörlüğünü de, oya katılmaksızın, üniversite genel sekreteri yapar.

KdzTÜ Rektörünün imzaladığı dava dilekçesine ekli tutanaktan anlaşıldığına göre ; KdzTÜ'nde 4 fakülte vardır. Senatonun üye tam sayısı ondur. Toplantıya altı üye katılmış, bunlardan beşi AnM'nde iptal davası açılması doğrultusunda oy kullanmış, bir üye karşıoyda bulunmuştur. Oysa, 1750 sayılı yasanın, Üniversite Senatosunun nasıl oluşturacağını gösteren 11. maddesine göre, 4 fakültesi bulunan KdzTÜ Senatosunun, Rektör Yardımcısı, Fakülte Dekanları ve her fakülteden seçilecek profesörlerden kurulması ve **iptal davası açılmasına ilişkin kararın da üye tam sayısının salt çoğunluğunun olumlu oylarıyla alınması gerekir.**

Kaldı ki, **KdzTÜ Senatosunun üye tamsayısının bir an için, on olduğu varsayılsa bile, iptal davası açılmasına yetki veren kararın, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile yani altı olumlu**

Mahkemenin, belirtilen yerleşik tüm uygulamalara karşın, Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan bir yetkiye dayanmaksızın, yani yetkisizlikle hukuken yok hükmündeki veya usule ağır aykırılık taşıyan bir kamu davası açılması durumunda [92], böyle bir davaya bakması hukuken mümkün değildir [93].

B) MAHKEMENİN ANAYASA'NIN 6/SON MADDESİNDEN KAYNAKLANAN BİR YETKİYE DAYANMAKSIZIN, YANİ YETKİSİZLİKLE HUKUKEN OLMAYAN DAVAYA BAKMA VE YARGILAMA YETKİSİNİN BULUNMAMASI NEDENİYLE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANI VE ÜYESİNİN ŞÜPHELİ VE SANIK SIFATINI ALMASININ SÖZ KONUSU OLMAMASI

Yukarıda belirtildiği üzere, bizzat 1982 Anayasası'nın hükümlerine göre, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesine karşı, anayasal erk sahibi anayasal organ olan Milli Güvenlik Konseyi'nin anayasal işlem ve eylemlerine katılmalarının suç oluşturduğu iddiasıyla, (a) soruşturma yapabilme, (b) iddianame düzenleyebilme, (c) kamu davası açabilme yetkililerinin yokluğuna bağlı olarak, kamu davası da, Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan bir yetkiye dayanmaksızın, yani yetkisizlikten dolayı hukuken yok hükmündedir. Bu demektir ki, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesi, olmayan / hukuken yok hükmündeki soruşturmada şüpheli sıfatını almaz.

---

oy ile alınması zorunludur. Olayda ise iptal davası açılması doğrultusunda verilen oy sayısı beş olduğundan, üye tamsayısının salt çoğunluğunun da sağlanmadığı açıktır.

Bu nedenlerle, **yasa kurallarına uygun biçimde oluşturulmamış Üniversite Senatosunun geçerli olmayan kararına dayanan dava dilekçesinin, 44 sayılı Yasanın 25. maddesinin 3 sayılı bendi uyarınca reddine karar verilmiştir**" (RG 11.6.1978, 16313), Anayasa Yargısı, 16/5, s. 2,3.

[92] " '11 yaşını bitirmemiş olanlar hakkında kovuşturma yapılamayacağı"na dair 2253 sayılı yasanın 11 ve TCK nun 53 üncü maddeleri hükümleri, doktrinde "bulunmadıkları takdirde kamu davasının açılması veya yürütülmesi mümkün olmayan unsurlar" şeklinde tarif edilen "dava şartları"ndandır. / "11 yaşını bitirmemiş olma" her türlü muhakeme faaliyetine engel olan şartlardan olduğundan, nüfus kaydına göre 11 yaşını bitirmemiş olan bir kişi hakkında "emniyet tedbirleri" uygulanması istenebilir, kamu davasının açılmasının sağlanması için hukuk mahkemesine yaş düzeltme davası açılabilir. / **Yasaların hakkında kovuşturma (takibat) yapılamayacağını kesin hükme bağladığı bir kişiyi daha ileri giderek sanık göstermek, hakkında ceza yargılaması yapmak, kesinlikle mümkün olmadığından bunlara suç isnat ederek haklarında kamu davası açılamaz. Açılan davaya bakılıp sürdürülemez.** Açılanlar zuhule müstenit ve usule aykırı olduğundan durdurulmaları gerekir" YCGK 4.5.1987, 6/121-251, SAVAŞ / MOLLAMAHMUTOĞLU, s. 1133 k. 11.

[93] Örneğin, "İlginçtir ki, inceleme konusunu oluşturan YHGK'nun 16.3.1983 Günlemli 1982/2-850 E. 1983/239 K. sayılı kararıyla onanan yerel yargılığın, 29.6.1982 G.1982/75 E. 1982/207 K. sayılı kararında da, "**Red edilen hakimin red hususundaki kararın kesinleşinceye kadar yapmış olduğu acele işler dışındaki işlemler geçersizdir. Direnme kararını veren hakimin yukarda izah ettiğimiz sebepler dolayısıyla vermiş olduğu direnme kararı yoklukla malüldür. Çünkü, red edilmiş, bu husus da kesinleşmemiştir. Bu sebeple de karar verme yetkisi yoktur, yetkisiz hakimin verdiği karar da taraflara usuli bir hak bahşetmez**../ Hüküm: ..**ısrar kararı yetkisiz hakim tarafından verilmiş olup yoklukla malül bir karar olduğundan**" denilmektedir ((ACAR, Yargıcın İstenmezliği, s.1534).

Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesi, Anayasa'nın 6/son maddesinden kaynaklanan bir yetkiye dayanmaksızın, yani yetkisizlikten dolayı olmayan / hukuken yok hükmündeki kamu davasında sanık sıfatını almaz.

Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesi'nin, olmayan / hukuken yok hükmündeki kamu davasında yargılanmaya kalkışılması, Mahkemenin yargı yetkisine sahip olmadığı (AY 6/son), yetkisiz / fiili işlemi olur. Hukuk devletinde kimse fiili yargılanamaz, bu nitelikte bir işlemin muhatabı bile yapılamaz. Gerçekten, Mahkeme, Anayasa ve Ceza Muhakemesi Kanunu'ndaki yasal yetkileri içinde kalan kişileri ve fiilleri yargılayabilir. Mahkeme, belirtilen yasal yetkileri dışında kalan kişileri ve fiilleri yargılayamaz. Anayasanın 6. maddesine göre, Mahkeme, olmayan / hukuken yok hükmündeki İddianamenin kabulü kararıyla, Anayasanın yargılama yetkisi vermediği kişi ve fiilleri yargılama yetkisini kendisine tanıyamaz.

Bu durum karşısında, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesi'nin, olmayan / hukuken yok hükmündeki kamu davasında sorgulanmaya ve yargılanmaya kalkışılmak, yukarıda açıklanan suça konu eylemden ayrı olarak, keyfi / fiili eylem ve işlemlerle, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesi hakkında kuşku uyandırmak, toplumda itibarını zedelemektir. Mahkemenin hukuktan doğan böyle bir hakkı yoktur. Anayasanın 38. maddesi yargılama ve sorgulama makamlarının bu tür davranışlarına kesin yasak getirmiştir. Kimse, kendisini veya yakınlarını suç isnadı altında bırakmaya zorlanamaz. AY 38 ve hukukun genel ilkesi hiç kimse hiçbir makam tarafından şeref ve haysiyetini zedeleyici bir davranışla bulunmaya mecbur kılınamaz. Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesi, kendisini suçlandırmamak hakkına sahiptir [94].

Açıkçası, Mahkeme, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesi'ni, iddia konusu eylem ve işlemlerden dolayı sorgulayamaz, kovuşturamaz, yargılayamaz. Kısacası, Mahkemenin İddianamenin kabulü kararı, yetkisizlik nedeniyle hukuken yok hükmündedir. Bu nedenle, anılan karar, yoklukla sakattır, geniş

[94] "Vergi müdürlüğünün ihbarı üzerine gümrük görevlileri adli polisle birlikte 14 Ocak 1980'de başvurucunun ve eşinin 'yurtdışındaki malvarlıklarına dair bir delil elde etmek üzere' evlerine arama yapmıştır. / Başvurucu yurtdışındaki bankalarla ilgili belgelerini görevlilere ibraz etmemiş, evde yapılan ve dört buçuk saat süren aramada yabancı bankalardan verilmiş çek defterlerine, bazı belgelere ve eşyalara el konulmuştur. / Başvurucu hakkında mali suçlarla ilgili her hangi bir ceza davası açılmamış, ancak başvurucunun belgeleri ibraz etmemesi nedeniyle yapılan yargılama sonucu kendisine para cezaları verilmiştir. / Başvurucu İnsan Hakları Avrupa Komisyonu'na başvurarak Sözleşme'nin 6. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarıyla, 8. maddenin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucunun ölümü üzerine dul eşi başvuruyu izlemiştir", 25.02.1993 Funke - Fransa kararı, Seri A No. 256 – A; E.H.R.R. 16 : 297, **DOĞRU, Osman: İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlar Rehberi (1960-1994), İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul 1999**, s. 333 k. 393.

deyimiyle hükümsüzdür. Yetkisiz bir işlemin hukuktaki adı, değeri, geçerliği, yaptırımı ne ise, bu kararın adı, değeri, geçerliği, yaptırımı da odur.

İKİNCİ KISIM

TÜRK CEZA KANUNU'NUN SUÇ SAYMADIĞI 'ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMA', YANİ 'İHTİLAL YAPMA' / "KURUCU İKTİDAR OLMAK FİİLİNDEN" DOLAYI MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKAN VE ÜYESİ HAKKINDA DERHAL BERAAT KARARI VERİLMESİNİN ZORUNLU OLMASI

KISIM GİRİŞİ

İkinci Kısım, iki Bölüm'den oluşmaktadır. İlk Bölüm, "Türk Ceza Kanunu'nun Suç Saymadığı 'Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırma', Yani 'İhtilal Yapma' / 'Kurucu İktidar Olma' Fiilinin Kanunun Suç Saymadığı Fiil Olmasının Hukuki Sonuçları" başlığını taşımaktadır. İkinci Bölüm, "Kamu Davası Kapsamında Diğer Hukuki Konulara İlişkin Hukuki Açıklamalarla Ortaya Koyulan Hukuki Sonuçlar" başlığını taşımaktadır.

İlk Bölüm'de, ceza hukukunda kanunilik ilkesi ve sonuçları ele alınmıştır. Hukuken yok hükmündeki İddianameyle iddia edilen fiil, salt 'anayasal düzenin ortadan kaldırılması', yani 'ihtilal yapma' fiilinden ibarettir. İddianamede, anayasal düzeni ortadan kaldırma fiilinin suç olduğu ve bunun 765 sayılı TCK 146/1 madde hükmünü ihlal ettiği ileri sürülmüştür. İddia bu niteliği ile yanlıştır. 765 sayılı TCK 146/1 madde hükmünde, anayasayı ortadan kaldırmayı, anayasal düzeni değiştirmeyi değil, anayasayı tamamen veya kısmen ortadan kaldırmaya veya değiştirmeye kalkışmayı, yani teşebbüsü suç saymaktadır. İki fiilin nitelikleri ve sonuçları farklıdır. Türk hukuk düzeninde, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda anayasayı ortadan kaldırma fiilini suç sayan bir ceza hükmü (ceza normu) bulunmamaktadır.

Anayasa'nın 38/I. maddesine göre, "Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılamaz; kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza

verilemez". 5237 sayılı TCK 2/3 maddesi hükmüyle, "Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz" diyerek, ceza hukukunda, kanunilik ilkesinin zorunlu sonucu olarak, kıyası yasaklamıştır.

Anayasa 38/I, 765/TCK 1/I, 2/I, 5237/TCK 2/1. maddeleri hükümleri gereğince, her iki Türk Ceza Kanunu'nda anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılması, yani 'ihtilal yapma', yani 'darbe yapma' fiili, herhangi bir suçun konusu değildir. Bu nedenle, Türk ceza düzeninde, hiç kimse, anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılması suçu diye bir suçu işlediği iddiasıyla, (a) soruşturulamaz, (b) kovuşturulamaz ve yargılanamaz.

Kamusal savunma makamını oluşturan müdafiin ve öncelikle mahkemenin görevi, şüpheli veya sanığa isnat edilen fiilin, kanunun suç saydığı fiil olup olmadığının tespitidir. Bu tespit, "ceza normunun geçerliliği" ile ilgilidir. Mahkeme, anayasal düzenin tamamen veya kısmen ortadan kaldırılması fiilinin, 765 sayılı TCK ile 5237 sayılı TCK'nda suç olarak düzenlenip düzenlenmediğini, yani her iki ceza kanununun anılan fiili suç sayıp saymadığını tespitle görevlidir.

Yukarıda belirtildiği üzere, özel yetkili Cumhuriyet savcısı, İddianamesinde, kanunun suç saymadığı ihtilal yapma veya darbe yapma fiili, kanunun suç saydığı 'ihtilale kalkışma' veya 'darbeye kalkışma' fiiline kıyasla, 'azı cezalandıran kanunun, çoğu da cezalandırdığı' mantığını kullanarak, çoğu olmayan, yani tamı, tamamlanması olmayan bir fiilin azının cezalandırılmasını istemektedir. İddianameyle, olmayan çoğu da az sayarak, kanunsuz suç ve ceza olmaz kuralı ihlal edilmiş olmaktadır. Ceza hukukunda kıyas yasaktır. Azı cezalandırılan fiilin, çoğu da cezalandırılır mantığı, kıyastır. Türk Ceza Kanunu 2/3 maddesi, kıyası ve kıyasa varan yorumu yasaklamıştır. İddianamede kıyas, kıyasa varan bir yorumla ihtilal veya darbe yapmanın suç sayılması, hiçbir ceza hukuku düzeninde kabul edilebilir bir yorum biçimi, kuramı veya yöntemi değildir. Cumhuriyet savcısının adli / yargısal yetki ve görevinin kaynağını, 1982 Anayasasının ilgili hükümleri oluşturmaktadır. Özel yetkili Cumhuriyet savcısının, işlendiği zaman kanunun suç saymadığı ihtilal veya darbe yapma fiilini, öznel düşüncesiyle suça konu fiil olarak kabulüyle suç isnadında bulunması, yetkisiz / fiili, yani keyfi işlemdir.

Hukuken yok hükmündeki İddianameyi kabul eden Mahkeme, öncelikle, Birinci Kısım'daki itirazımız doğrultusunda karar vermelidir. Kamu davasının yokluğunun tespiti itirazımızın reddi durumunda, anayasal düzeni tamamen veya kısmen ortadan kaldıran Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkan ve Üyesinin, anılan

fiilin, 765 ve 5237 sayılı her iki Türk Ceza Kanunu'nun suç saydığı bir fiil olmaması nedeniyle, CMK 223/2 (a)'ya göre beraatlerine karar verilmesi zorunludur.

İkinci Bölümde ise, 'Kamu Davası Kapsamında Diğer Hukuki Konulara İlişkin Hukuki Açıklamalarla Ortaya Koyulan Hukuki Sonuçları' kapsamında, önce, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve Üyesinin fiil ve işlemlerinden dolayı tam sorumsuzluklarının, bu kapsamda, cezai sorumsuzluğunun kabulünün hukuki sonuçları incelenmiştir. Bu Bölüm'de ikinci olarak, iddiaya konu fiilin anayasal düzeni ortadan kaldırmaya kalkışma fiil olması olasılığında, anılan kalkışma fiilinin dava zamanaşımına uğraması nedeniyle düşme kararı verilmesinin zorunlu olması açıklanmıştır.

Yukarıda açıklandığı üzere yargılanan fiilin hukuki nitelendirilmesindeki yanlışa karşın, atılı suçun 765 sayılı TCK 146/1'deki suç olarak gösterilmesi karşısında, atılı suçun tek bir mağduru vardır; o da Devlet tüzel kişisidir. 765 sayılı TCK 146/1'deki suçun, Devlet tüzel kişisi dışında özel veya özge başka bir kişi ve tüzel kişi mağduru yoktur. Buna göre, Devlet tüzel kişisi dışında herhangi bir kişi veya tüzel kişi, suçun mağduru olduğunu iddia edemez ve Mahkemeye başvuramaz. Mahkeme, Devlet tüzel kişisi dışındaki mağdur veya zarar gören iddiasıyla yapılan veya yapılacak her türlü başvuru ve katılma istemlerini, usul ekonomisi gereğince, resen veya istem üzerine, duruşma hazırlığında reddetmekle görevlidir.

Son olarak, işin esasına ilişkin olmamakla birlikte, hukuken yok hükmündeki iddianame ve kamu davasındaki işlemlerle ilgili hukuki açıklamalara yer verilmiştir. Bu kapsamda, İddianamede, 12 Eylül Askeri Harekatı'nın, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından emir ve komuta zinciri içinde işlendiğinin yanı sıra, birden fazla ve farklı gücün, yani derin yapıların veya kimliği belirsiz güçlerin güdümünde işlendiği iddiası eleştirilmiştir. Ayrıca, İddianamede yer verilen yakın tarihin olayları, bir başka soruşturmanın konusu olduğu açıklanan işkence iddiaları gibi dava dışıdır, yargılama dışı fiillerdir. İddianamedeki dava dışı tarihi olaylar ve işkence iddialarına toplam kırk bir sayfa yer verildiğinden, İddianamenin (41/70) % 58,57'sinin dava dışı, yargılanmayan olay, fiil ve iddialardan oluştuğu not edilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRK CEZA KANUNU'NUN SUÇ SAYMADIĞI 'ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMA', YANİ 'İHTİLAL YAPMA' / 'KURUCU İKTİDAR OLMAK' FİİLİNİN KANUNUN SUÇ SAYMADIĞI FİİL OLMASININ HUKUKİ SONUÇLARI

I. CEZA HUKUKUNDA KANUNİLİK İLKESİ VE SONUÇLARI

1. İŞLENDİĞİ ZAMAN KANUNUN SUÇ SAYMADIĞI FİİLDEN DOLAYI KİŞİNİN CEZALANDIRILAMAMASI

A) SUÇTA VE CEZADA KANUNİLİK İLKESİ

Hemen belirtelim ki, hukuken yok hükmündeki İddianameye konu yargılanan fiil, salt 'anayasal düzenin ortadan kaldırılması', yani 'ihtilal yapma', yani "kurucu iktidar olmak" fiilinden ibarettir [95].

Gerçekten, Türk Ceza Kanunu, anayasal düzeni cebir ve şiddet kullanarak değiştirmeye veya ortadan kaldırmaya kalkışmayı, yani kanunun ifadesiyle teşebbüste bulunmayı suç sayarken, İddianamede anayasal düzeni ortadan kaldırma fiilinin suç olduğu ve bunun 765 sayılı TCK 146/1 madde hükmünü ihlal ettiği ileri sürülmüştür. Temel yanlış buradadır. Kanun, bu maddesinde, anayasayı tamamen veya kısmen ortadan kaldırmayı, anayasal düzeni değiştirmeyi değil, anayasayı tamamen veya kısmen ortadan kaldırmaya veya değiştirmeye kalkışmayı, yani teşebbüs etmeyi suç saymaktadır.

Kanunda kullanılan 'teşebbüs etmek', Türk Ceza Kanunu'nun 35-36. maddelerinde düzenlenen 'suça teşebbüs' değildir. Suça teşebbüste esas olan, teşebbüs edilen suçun tamamlanabilen bir suç olmasıdır. Ceza sorumluluğunun sınırları

[95] İddianameye göre, "Şüpheliler Anayasal düzen ortadan kaldırılmıştır" "Millete ait olan Egemenlik yetkisi, Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olan yasama yetkisi ile Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kuruluna ait olan yürütme görevini, silahlı güç kullanılarak ele geçirmişlerdir" "meşruiyete dayanmadan çıkardıkları 2324 Sayılı ve 27/10/1980 tarihli Anayasa Düzeni Hakkında Kanunun 2.maddesindeki "Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisine, Millet Meclisine ve Cumhuriyet Senatosuna ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren geçici olarak Milli Güvenlik Konseyince ve Cumhurbaşkanına ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler de Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanınca yerine getirilir ve kullanılır." şeklindeki düzenleme ile Anayasada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisine, Cumhuriyet Senatosuna ve Cumhurbaşkanına ait yetkilere cebren el koymuşlardır" "Bu düzenlemelerle, Anayasa ve Anayasal düzen ortadan kaldırılarak, kişi hak ve özgürlükleri tamamen Milli Güvenlik Konseyinin insiyatifine terk edilmiştir. Başta yaşam hakkı olmak üzere temel hak ve özgürlükler açısından hiçbir güvence kalmamıştır" 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 64/70.

belirlenirken, sadece tamamlanmış suçun cezalandırılmasını öngörmek yeterli görülmemiş, tamamlanmamış, yani eksik bırakılmış, yani teşebbüs derecesinde kalmış fiillerin de, cezalandırılmasını öngörmüştür. Böylece, kanun, tamamlanmış suç karşısında teşebbüs derecesinde kalan fiilleri de cezalandırarak, ceza sorumluluğunun sınırlarını genişletmiştir. 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 146. maddesi, ceza sorumluluğunun sınırlarını genişleten, teşebbüs derecesinde kalmış bir suç değil, özgün, suça teşebbüsle ilgisi olmayan bir cezalandırma hükmüdür. Bu nedenle, bu suçlar, öğretide 'kalkışma suçları' olarak bilinmektedir.

765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 146. maddesinde öngörülen suç, hiçbir zaman tamamlanması mümkün olmayan, tamamlanması olmayan, yani tamı olmayan, dolayısıyla, teşebbüsü mümkün olmayan bir suçtur. Bu suçun tamamlanması mümkün değildir. Tamamlandığında ortada suç yoktur. Meşruiyetini kendinden alan yeni bir hukuk düzeni vardır. Bu nedenle, anayasal düzene karşı saldırılarda, ancak, kalkışma saldırısı cezalandırılabilmekte, suç sayılabilmektedir. Böyle olunca, Cumhuriyet savcısı, İddianamesinde, kanunun suç saymadığı bir fiili, 'azı cezalandıran kanun, çoğu da cezalandırır' mantığıyla, çoğu olmayan bir fiilin azının cezalandırılmasını istemektedir [96]. İddiname, bu niteliği ile, yani olmayan çoğu da az sayarak, kanunsuz suç ve ceza olmaz kuralını açıkça ihlal etmiş olmaktadır.

"Anayasa hukukunun temel ilkelerinden birini oluşturan suç ve cezada yasallık ilkesi, özgürlük ve insan haklarının gelişerek bireyin öne çıktığı günümüzde, ceza hukukunun da temel ilkelerinden birini oluşturmaktadır. Günümüzde bu ilkeye uluslararası hukuk ve insan hakları belgelerinde de yer verilmektedir" [97]. Anayasa,

---

[96] İddianameye göre, "**765 sayılı Türk Ceza Kanununun 146. maddesinde** Anayasanın tamamını, bir kısmını, tağyir ve tebdil veya ilgaya veya Anayasa ile teşekkül etmiş Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni zor kullanarak ortadan kaldırmaya veya vazifesini yapmasını engellemeye **teşebbüs edenlerin ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezasıyla cezalandırılacağının belirtildiği, düzenlemede seçenek olarak sayılan eylemlerin tamamlanmış halinden bahsedilmediği, ancak Anayasa ve Türkiye Büyük Millet Meclisi gibi demokratik düzenin temel unsurlarının ortadan kaldırılmasına veya değiştirilmesine teşebbüsün cezalandırıldığı bir durumda, bu eylemlerin tamamlanmış hallerinin cezalandırılmayacağı düşünülemeyeceğinden şüphelilerin eylemine 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 146. maddesinin uygulanması gerekmektedir**" "765 sayılı Türk Ceza Kanunundaki ilgili düzenlemeler ile karşılığı olan 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 309, 311 ve 312. maddelerindeki düzenlemeler karşılaştırıldığında; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda gerek Anayasal düzene, gerekse TBMM ve hükümete karşı eylemlerin teşebbüs halinin düzenlendiği, eylemlerin tamamlanmış hallerine değinilmediği, kanun koyucunun Anayasal düzen, TBMM ve Bakanlar Kurulu gibi demokratik düzenin temel kurumlarını ortadan kaldırmaya yönelik teşebbüs eylemlerini cezalandırıp, aynı suçların tamamlanmış hallerinin cezalandırılmasını istemeyeceği düşünülemeyeceğinden maddelerde sayılan suçlar tamamlandığı takdirde de söz konusu 309, 311 ve 312. maddeleri uygulanacaktır" 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 65/70.

[97] " 'Suç ve cezanın yasallığı' ilkesi; Anayasa'nın yasaklayıcı ve buyurucu kuralları ile gerek toplum yaşamı gerek kişi hak ve özgürlükleri yönlerinden getirdiği güvencelere aykırı olmamak koşuluyla bu

38/I, II, III. maddeleri hükümlerinde, suç ve ceza ile sonuçlarının ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirlerinin, "kanunla" konulacağını hükme bağlamıştır. Anayasa'nın 38. maddesiyle, "hem suçların kanuniliği ilkesine, hem de onun bir sonucu olan kanunun zaman bakımından sınırına işaret etmektedir" [98].

Anayasa'nın 38/I, II, III. maddelerine göre, "Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılamaz; kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez. / Suç ve ceza zamanaşımı ile ceza mahkûmiyetinin sonuçları konusunda da yukarıdaki fıkra uygulanır. / Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur" [99]. Buna göre, kanun koyucu, suç ve ceza ile sonuçlarını ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirlerini, salt "kanunla" koyabilecektir [100].

"Doktrinde kanunsuz suç ve ceza olmaz (nullum crimen, nulla poena sine lege) olarak ifade edilen kanunilik ilkesi, Ceza Kanunun, 2/1. maddesi hükmünde, "Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için ceza verilemez ve güvenlik tedbirleri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezadan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza güvenlik tedbirine hükmolunamaz" biçiminde ifade edilmiştir. / Kanunilik ilkesi, kökleri 1215 Magna Carta Libertatum hukuki metninde aranmakla birlikte, esasen, insanlığın yazgısını değiştiren Aydınlanma düşüncesinin ürünüdür.

Kanunilik ilkesinin başlıca sonuçları şunlardır:

---

konuda gerekli düzenlemeleri yapma yetkisinin yalnız yasa koyucuya ait olmasını zorunlu kılar" AYM 06.07.1993, 1993/5-25 (RG 25.02.1995-22213).

[98] HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s.29.

[99] " 'Suç ve cezaların yasalığı' ilkesi anayasaların ve ceza yasalarının temel kurallarından biri haline gelmiştir. Bu ilke yalnızca suçların ve cezaların yasayla konulmasından ibaret olmayıp, buna bağlı bir dizi sonuç, ceza hukukunun temel kuralları olmuştur" [99]. "Dayanağını Anayasa'nın 38. maddesinin oluşturduğu ve Türk Ceza Yasası'nın 1. maddesinde yer alan, **"Kanunsuz suç ve ceza olmaz" ilkesinin esası, yasa tarafından, suçun, yani ne gibi eylemlerin yasaklandığının hiçbir şüpheye yer verilmeyecek biçimde belirlenmesinden ibarettir. Kişinin, yasak eylemleri ve bunların cezalarını önceden bilmesi gerekir. Bu durum, kişinin temel hak ve özgürlüklerinin güvencesidir.** Bu nedenle de Anayasa'nın kişinin temel hak ve ödevlerine ilişkin bulunan ikinci bölümünde bu güvenceye yer verilmiştir" AYM 06.07.1993, 1993/5-25 (RG 25.02.1995-22213).

[100] Anayasaya göre, suç ve ceza ile sonuçlarının ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirlerinin "kanunla" konulabilmesi, kanun koyucu için "bağlı yetkidir". Bu demektir ki, kanun koyucu, suç ve cezayı belirtilen diğer konulardaki düzenlemeleri, kanun dışındaki yasama işlemleriyle yapabilme yetkisine sahip değildir. Kanun koyucunun, kanun dışındaki yasama işlemleriyle, örneğin KHK'yle, suç ve ceza koyma yetkisinin yokluğu nedeniyle, diğer yasama işlemleriyle koymaya kalkıştığı suç ve cezalar, yetkisizlikten (AY 6/son) dolayı hukuken yok hükmündedir.

Gerçekten, "Anayasa'nın 91. maddesinde, TBMM'nce Bakanlar Kurulu'na kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisinin verilebileceğini öngörmekte ve KHK ile düzenlenemeyecek konular sayılmaktadır. "Anayasa'nın suç ve cezalara ilişkin esaslar" başlığını taşıyan 38. maddesi, kanun hükmünde kararnamelerle düzenlemeyecek yasak alan kapsamına girmektedir. Yürütme organının KHK ile suç oluşturmasına Anayasa'da izin verilmez iken düzenleme olanakları ve biçimleri KHK'lere göre çok daha kolay olan ve hukuk kuralları hiyerarşisinde daha sonra gelen idari düzenlemelerle kimi eylemlerin suç sayılması açıklanan Anayasa kurallarına aykırı düşer" AYM 06.07.1993, 1993/5-25 (RG 25.02.1995-22213).

- Bir fiil, kanunda açıkça suç sayılmadıkça, kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz

- Münferit hallerde, kanunun suç saydığı fiil için, sadece kanunun belirlediği ceza verilebilir ve güvenlik tedbirleri uygulanabilir

- Karşılığında bir cezanın veya güvenlik tedbirinin verilmesini gerektiren fiiller, kanunda tek tek sayılmalı ve her bir fiil, kapsamının ve sınırlarının belirlenmesini mümkün kılacak bir biçimde açık ve özlü olarak tanımlanmış olmalıdır.

Buradan, ceza hukukunda, bir yandan kıyas yasağı çıkarken, öte yandan idarenin düzenleyici işlemleri ile suç ve ceza konulamayacağı esası ortaya çıkmaktadır" [101].

"Kanunilik prensibi ile amaçlanan, sadece suç teşkil eden fiillerin önceden kişilerce bilinmesi ve cezaların yasama organınca belirlenmesi değildir. Buradaki amaç, siyasi iktidar karşısında kişi hak ve hürriyetlerini güvenceye almak için suç ve ceza koymak yetkisinin yasama organına olması ve onun belirlediği suç ve cezalar dışında kimsenin kendi fiilinden dolayı sorumlu tutulmamasıdır" [102].

B) CEZA HUKUKUNDA SUÇ VE CEZA İÇEREN HÜKÜMLERİN KIYASA YOL AÇACAK BİÇİMDE GENİŞ YORUMLANMASI YASAĞI

TCK 2/3 maddesi hükmüyle, yukarıda belirtilen suç ve cezada kanunilik ilkesinin zorunlu sonuçlarından olan "aleyhe kıyas yasağını" düzenlemiştir. Gerçekten, "Kanun, 2/3. Maddesi hükmünde "Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz" diyerek, ceza hukukunda, kanunilik ilkesinin zorunlu sonucu olarak, hem kıyası yasaklamış, hem de kötü ifade edilmiş olması bir yana [103], hakimin izlemek

---

[101] HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 19.

[102] "Bu nedenle, kanunilik ilkesinin gerçekleşmiş olabilmesi için yalnızca ceza müeyyidesinin kanunda gösterilmesi yeterli olmayıp, suçun unsurlarının da tereddüte mahal bırakmayacak şekilde kanunda tayin edilmiş olması gerekir. Kanunda suç ve ceza tanımlanmaksızın, sadece kararname, tüzük, yönetmelik gibi idari tasarruflarla bu tanımlamayı yapmak, ceza hukukunun teminat fonksiyonu gören kanunilik prensibi ile bağdaşmaz. Kanunilik ilkesine sıkı sıkıya bağlı kaldığımız iddia edilerek sosyal olmayan fiillerin cezasız kalabileceği ve toplum hayatındaki düzensizliğin artabileceği iddia edilebilir. Bu doğru değildir, çünkü kişi hak ve hürriyetlerinin güvencesi olarak ortaya çıkan kanunilik ilkesinden bu gibi sebeplerle taviz vermek ve hem de bu tavizi yürütme organı lehine tanımak, neticede insan hak ve hürriyetlerine saygılı ve demokratik bir hukuk devleti olma özelliğini zedeleyecektir" **ŞEN, Ersan: 1962-1997 Anayasa Mahkemesi Kararları - Ceza, İstanbul 1998**, s. 16-17.

[103] "Gerçekten, "kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz" ifadesi yorumla kıysa arasında geçitlilik bulunduğunu çağrıştırmaktadır. Oysa, ister daraltıcı, ister genişletici, isterse ilerletici yorum söz konusu olsun, yorumla kıyas arasında bir geçitlilik ilişkisi yoktur. Ör., nasıl elma elma, armut da armutsa, yorum yorum, kıyas kıyastır. **Kıyas, kanunda hüküm bulunmayan hallerde, hukuka kaynaklık yapmaktadır.** Yorum, mevcut bir normun anlamını bulup ortaya çıkarmak, kapsamını ve sınırlarını belirlemektir. İkisi arasında hiçbir geçitlilik ilişkisi bulunmamaktadır. Böyle olunca, "kıyasa yol açacak

zorunda olduğu genel bir yorum yöntemine yer vermiştir. Ceza hukukuna özgü bu genel yorum yöntemi, "ceza kanunlarının dar yorumlanması" ilkesidir. Gerek uygulama, gerekse doktrin ilkeye yabancı değildir. İlkenin kanunla konulmuş olması, bir yenilik değildir, sadece yorumu açıklığa kavuşturmuştur" [104].

2. ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMA, YANİ İHTİLAL YAPMA FİİLİNİN KANUNUN SUÇ SAYMADIĞI FİİL OLMASI

A) ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMA FİİLİNİN, YANİ İHTİLAL YAPMANIN KANUNUN SUÇ SAYMADIĞI FİİL OLMASI

765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda, anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılması fiili, yani 'ihtilal yapma',

yorum" diye ara bir şeyin mevcut olması mantıksal olarak imkansız olmaktadır" HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 20 dn 39.

[104] HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 19-20.

İddianamedeki ifadesiyle 'darbe yapma' fiili, yani "kurucu iktidar olmak fiili" (potere costituente [105]) ((le pouvoir constituant [106]) suç olarak düzenlenmemiştir.

---

[105] Ayrıntılı bilgi için bkz. **Potere costituente (Da Wikipedia, l'enciclopedia libera:**

"In una prima sommaria definizione, il **potere costituente** è un potere libero, anzi l'unico potere libero nel Diritto costituzionale (v. problematicamente al riguardo gli scritti di Ernst-Wolfgang Böckenförde, Mario Dogliani, Peter Haberle, Gustavo Zagrebelsky). Infatti nessuna regola preesistente lo vincola. In questa ottica, l'emanazione della Costituzione segna il passaggio tra due fasi storico-giuridiche diverse. Con la Costituzione, infatti, si esaurisce il potere costituente (prima del quale vi è il caos) ed inizia il potere costituito (v. Paolo Barile, Vezio Crisafulli, Giovanni Arangio-Ruiz, Gianpietro Calabrò, Giovanni Bianco).

Peraltro, il problema del potere costituente ha costituito uno dei temi centrali della riflessione costituzionalistica. Nella dottrina giuridica è possibile individuare schematicamente due diverse letture di questo concetto. / Secondo un primo filone, di matrice gius-positivistica il problema della definizione e del significato del potere costituente è un falso problema, non è un problema giuridico: esso concerne i meri fatti umani e non è qualificabile quale un fatto normativo. In altre parole, il potere costituente, in quanto non costituito, in quanto assoluto e illimitato, non è giuridico. Esso è invece un fatto unico e irripetibile, che sta all'origine del nuovo ordinamento. E come noto, nell'ambito della concezione positivista, il mondo dei fatti è nettamente distinto dal mondo del diritto.

Quanto al secondo filone, questo è riconducibile al pensiero di Costantino Mortati, il teorico della dottrina della "Costituzione materiale". Secondo Mortati il potere costituente è espressione di un insieme di forze che mirano all'ordine (v. anche sul tema i contributi di Pietro Giuseppe Grasso). Esso non è un mero potere di fatto, ma è l'inizio di un processo che conduce all'ordine, alla Costituzione (Carl Schmitt sul punto parlava di "forma originaria del potere politico"; Paolo Barile ha scritto che "il potere costituente rientra nelle fonti di produzione del diritto obiettivo, in quanto fonte di produzione delle norme costituzionali"). Nell'ambito di questa concezione, "costituente" non è più semplicemente il contrario di "costituito", ma è anche, e forse soprattutto, l'inizio di ciò che si costituisce. Il potere costituente è così inteso come lo stato nascente della normatività. Mortati - che a differenza della dottrina positivistica rigetta l'idea di una rigida separazione tra fatto e diritto - si pone pertanto il problema della permanenza all'interno della sfera giuridica del potere costituente"

- **"Bibliografia (modifia)**

Giovanni Arangio-Ruiz, Costituente, in Enc.giur.it., III, pt.IV, 1906, 432sgg.

Paolo Barile, Potere costituente, in Nss.dig.it., XIII, Torino, 1968, 443sgg.

Giovanni Bianco, Brevi note su potere costituente e storia, in Studi in onore di Pietro Rescigno, Milano, 1998, I, 147sgg.

Ernst-Wolfgang Böckenförde, Il potere costituente del popolo. Un concetto limite del diritto costituzionale,tr.it., in "Il futuro della Costituzione",a cura di Gustavo Zagrebelsky, P.P.Portinaro e J.Luther, Torino, 1996, 231sgg.

Gianpietro Calabrò, Potere costituente e teoria dei valori, Lungro, 1997.

Vezio Crisafulli, Lezioni di diritto costituzionale, Padova, 1970, I.

Mario Dogliani, Costituente (potere), in Dig.IV, disc.pubbl.,IV, Torino, 1997,170sgg.

Mario Dogliani, Potere costituente e revisione costituzionale nella lotta per la Costituzione,in "Il futuro della Costituzione",op.cit., 253sgg.

Pietro Giuseppe Grasso, Potere costituente, in Enc.dir., XXIV, Milano, 1984, 643.

Giuseppe Guarino, Contributo allo studio delle fonti del diritto, in Dir. e giurispr.,1946.

Peter Haberle, Potere costituente (teoria generale), in Enc. giur. Treccani, agg.,IX, 2001.

Costantino Mortati, Appunti sul problema della fonte del potere costituente, in Rass. dir.pubbl., 1946, I, 28sgg.

Costantino Mortati, La costituente. La teoria, la storia, il problema italiano (1945),ora in Id., "Raccolta di scritti", Milano, 1972, 34sgg.

Costantino Mortati, Brevi note sul rapporto tra Costituzione e politica nel pensiero di Carl Schmitt, in Quad.fiorentini per la storia del pensiero politico moderno, 1973,2, 516sgg.

Costantino Mortati, Istituzioni di diritto pubblico, Padova, 1991, X ed., I.

765 sayılı TCK 146/I ve 5237 sayılı TCK 309/1 maddeleri hükümlerinde, anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılmasına teşebbüs etme / kalkışma fiili, suç olarak düzenlenmiştir. Her iki Türk Ceza Kanunu'nda anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılması fiilinin, yani ihtilal yapma, yani darbe yapma suç olarak düzenlenmemesi, bir hatanın veya eksikliğin sonucu değildir. Her iki Türk Ceza Kanunu'nda anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılmasına teşebbüs etme / kalkışma fiilinin suç olarak düzenlenmesi de, bir hatanın veya eksikliğin sonucu değildir. Her iki Türk Ceza Kanunu'nda, ilk fiilin suçun konusu yapılmayışına karşın, ikinci fiilin suçun konusu yapılması, her iki fiilin nitelik ve özellikle sonuçlarının farklı olmasından kaynaklanmaktadır.

Herhangi bir ceza hukuku düzeninde, anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılması fiili, bu fiilin niteliği ve sonuçları gereğince suçun konusu olamamaktadır. Gerçekten, bir ülkenin anayasal düzeninin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılmasında, mevcut anayasal düzen ile bu temel düzene bağlı düzenler, bu bağlamda, ceza düzeni de ortadan kalkmıştır. "Kurma fonksiyonu" [107] denilen güç devreye girmiştir. Mevcut anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılmasında, bu anayasal düzeni ortadan kaldıran "fiili güç" [108],

---

Antonio Negri, Il potere costituente.Le alternative del moderno (1992), Roma, 2002.
Alessandro Pace, Potere costituente, rigidità costituzionale, autovincoli legislativi, Padova, 2002.
Francesco Rimoli, Stato di eccezione e trasformazioni costituzionali: l'enigma costituente, in [www.associazionedeicostituzionalisti.it], materiali, 2007.
Santi Romano, L'instaurazione di fatto di un ordinamento costituzionale e la sua legittimazione, in Arch.giur., LXVIII, Modena, 1901, ora in Id., Scritti minori, I, Milano, 1990, 135sgg.
Carl Schmitt, Dottrina della Costituzione (1928), tr.it., Milano, 1984, 109sgg.
Gustavo Zagrebelsky, Le fonti del diritto, Torino, 1988.
Gustavo Zagrebelsky, Storia e Costituzione, in "Il futuro della Costituzione",op.cit.,35.

[106] Ayrıntılı bilgi için bkz. **"Bibliografia (modifia)**
Kemal Gözler, Pouvoir constituant, Bursa (Turquie), Editions Ekin Kitabevi, 1999, 120 pages (ouvrage en ligne)
Duhamel Olivier et Mény Yves, Dictionnaire constitutionnel, PUF, 1992
Pactet Pierre, Ferdinand Mélin-Soucramanien, Droit constitutionnel, Armand Colin, 24e édition (aout 2005)

[107] "Kurma fonksiyonunu tarif etmek gerekirse, buna yasama, yürütme ve yargı organlarını belirleme, bunların birbirleriyle ve yönetilenlerle ilişkilerinin hukuki çerçevesini tespit etme fonksiyonu denebilir. Görüldüğü gibi, burada söz konusu olan şey, devlet teşkilatının hukuki temelinin ortaya konmasıdır" "Bunun dışında söz konusu olan ikinci düzey, bir hukuk ortamıdır. Hayatını sürdürmekte olan bir devletin ana kuruluşu ile ilgili kural düzenlemelerinde bu durum görülür. Burada da bir kurma işleminin yapıldığında şüphe yoktur. Zira mevcut bir hukuk çerçevesi içinde hareket edilmekle birlikte, ortaya konan yeni hukuk kuralı, ana kuruluşu düzenleyen diğer kurallara eşit değerdedir. Başka bir deyişle, hukuki boşluk içinde yaratılan temel kural ile mevcut bir hukuki çerçeve içinde yaratılan temel ayni niteliktedir. Bu bakımdan, iki yaratma işleminin de birer "kuruculuk" olduğunda şüphe yoktur" EROĞUL, s. 22.

[108] "Bu organ, tek bir kişi olabileceği gibi, kalabalık bir meclis de olabilir. Kendi kendine verdiği yetkiyle yeni bir anayasa yapan ve bunun toplumca kabulünü sağlayan her organ bir asli kurucu organdır" EROĞUL, s. 26.

toplumda kabul görmek koşuluyla, "kurucu iktidar" olmaktadır [109]. Mevcut anayasal düzeni ortadan kaldıran "fiili güç", "fiilidir, hukuki değildir" [110], kayıtsız ve şartsız bir iktidardır[111]. Önceki anayasal düzeni ortadan kaldıran fiili gücün kurucu iktidara dönüşmesiyle, kurucu iktidar olan güç, yeni anayasal düzeni kurar [112]. "Buna göre, kurucu iktidar, fiili ve yeni bir hukuk düzeni kuran güçtür" [113].

Görüldüğü üzere, kurucu iktidar, yeni anayasal düzeni ve bağlı düzenleri oluşturan güçtür. Yeni anayasal düzeni kuran ve oluşturan güç olan kurucu iktidarın, ortadan kaldırılan / olmayan anayasal düzene ve bu düzene bağlı ceza düzenine göre, anayasal düzeni ortadan kaldırma fiilinden sorumlu tutulamayacağı açıktır. Bunun içindir ki, açıklanan fiili ve hukuki imkansızlıktan dolayı, her iki TCK'nda anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılması fiili, suçun konusu yapılamamıştır. Açıkçası, anılan fiilin niteliği ve sonuçları gereğince, anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılması fiili, suçun konusu yapılamamaktadır.

---

[109] "İşte, yeni bir anayasayla yeni bir hukuk düzeninin kurulması, asli (başka bir iktidardan doğmamış) kurucu iktidar'ın görevidir. .. Böylece, tüm şiddet eylemlerine rağmen, ihtilaller, hukuksuz olaylar değildir. Yozlaşmış, kötürümleşmiş, toplumun insanlarına cevap vermez hale gelen eski düzeni yıkarak, yeni bir hukuk yaratmak isterler. Bu, bir kuruluş işlemidir. Bu işlemde kendilerini, yalnızca kendi ideolojileri sınırlayabilir. Yeni anayasada bu işlemin ürünü olur" "Fiili iktidar, kanuni değildir. Fakat meşru olabilir. Nasıl ki, kanuni iktidar fiili olmayıp, gayrı meşru olabilirse... Durumun en canlı örneği, ihtilal hükümetleridir. Bir ihtilal, genellikle, kendinden önceki hukuk düzenini -kısmen ya da tamamen- yıkar. Bu açıdan, yıktığı hukuk düzenine göre, kanuni sayılmaz. Fakat, kendisi ihtilalin yeni kurduğu düzenin hukukunu yaratır. Ve kanunileşir. Kanuni bir iktidarın meşruluğunu kaybetmesine gelince, dayandığı temele aykırı hareket eden hükümetlerdir. İhtilallerin baş nedeni bizzat bu hükümetlerdir. 27 Mayıs Hareketi, böyle bir temele dayanmıştır ve durum 28 Mayıs 1960 Bildirisinde belirtilmiştir" TUNAYA, s. 123, 157.

[110] "Başka bir anlatımla asli kurucu iktidar, hukuk-dışı bir iktidar, yani hukuk boşluğu ortamında çalışan bir iktidardır. Hukuk boşluğu demek ise, kendisine uyulmak zorunda olunan bir kuralın olmaması demektir. Bu ise sınırsızlık anlamına gelir" "Sonradan yaratılmış hukuk boşluğu ortamında beliren asli kurucu iktidar ise yeni bir anayasa yapmak, yeni bir hukuk düzeni kurmak için, önce mevcut anayasayı ortadan kaldırarak bir hukuk boşluğu yaratır; sonra, bu hukuk boşluğunu yeni bir anayasa yaparak, yeni bir hukuk düzeni kurarak doldurur. Bu halde yep yeni bir devlet kurulmamakta, mevcut devletin kuruluşu yenilenmektedir (le renouvellement de la fondation de l'Etat). Bu durumda yapılan anayasa yeni devletin ilk anayasası değildir" **GÖZLER, Kemal: Kurucu İktidar, Ankara 1991**, s. 62, 70.

[111] "Kurucu iktidar, asli ve kayıtsız bir iktidardır derken, onun, hiçbir pozitif hukuk kuralı ile sınırlı olmaması anlaşılır. Yoksa, sosyolojik bakımdan, temsil ettiği sosyal sınıf ve zümrelerin dünya görüşü ve değerleri ile bağlı bir iktidardır. Böyle olması da doğaldır" TANİLLİ, 121, 122.

[112] "İşte, kurucu iktidarı, kabaca anayasayı yapma ve değiştirme iktidarı olarak tanımlayabiliriz. / Yukarıdaki tanımın, daha ilk bakışta iki ayrı unsurdan oluştuğu görülmektedir. Bu unsurlardan birincisi "anayasayı yapma", diğeri ise "anayasayı değiştirme"dir. Buradan kurucu iktidar (le pouvoir constituant)'ın, asli kurucu iktidar (le pouvoir constituant originaire) ve tali kurucu iktidar (le pouvoir constituant dérivé ya da institué) şeklindeki ikili ayrımı ortaya çıkar" (GÖZLER, Kurucu İktidar, s. 11).

[113] ACAR, Türk Hukuk Düzeninin Temel Normunun Korunması Sorunu, s.49.

Yargıtay'a göre, "Ancak bu suçun oluşumunda genelde diğer suçlarda olduğu gibi "neticenin" gerçekleşmesi aranmaz. Zira bu suç tipinde netice gerçekleşmişse, artık o fiili cezalandırma olanağı ortadan kalkar" [114].

Gerçekten, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda, anayasal düzeni ortadan kaldırma fiili, kanunun suç saymadığı fiildir. İşin doğrusu, anayasal düzeni ortadan kaldırma fiilini, kanunun suç sayabilmesi de fiilen ve hukuken imkansızlık dolayısıyla mümkün değildir. Anayasal düzenin tamamen veya kısmen ortadan kaldırılmasında, anayasal düzeni ortadan kaldıran gücü elinde tutun kişileri, ortadan kalkmış / mevcut olmayan bir anayasal düzenden kaynaklı, yani ortadan kalkmış / mevcut olmayan bir yetkiyle yargılayabilme fiilen ve hukuken imkansızdır.

Anayasal düzenin ortadan kaldırılması fiili ve sonucu arasında, 765 TCK 125 [115] ve 5237 sayılı TCK 302/1'deki [116] suçlara konu fiiller ve sonuçlarıyla hukuken eş değerlilik vardır. Gerçekten, Devlet topraklarının yabancı devletin egemenliğine giren kısmında, Devletin egemenliği ortadan kalkmıştır. Devlet, yabancı devletin egemenliğine giren topraklarda, fiilen ve hukuken egemen değildir. Görüldüğü üzere, Devlet, yabancı devletin egemenliğine giren topraklarda, egemenliğini yürütebilme, anayasal organları aracılığıyla erklerini kullanabilme olanağına ve gücüne sahip değildir. Bunun içindir ki, Devletin, topraklarının yabancı devletin egemenliği altına koyulması fiilini, suç olarak düzenleme ve cezalandırma olanağı söz konusu olamamaktadır. Yargıtay'a göre, anılan "Suçun gerçekleşmesi için neticenin gerçekleşmesi aranmaz, esasen netice gerçekleşmişse, artık o fiili cezalandırma olanağı ortadan kalkar" [117]. Bu nedenle, TCK 302/1'deki suça konu fiil, salt tipik bir kalkışma fiilidir.

Aynı hukuki durum ve sonuç, Devletin egemenliği altında bulunan topraklardan bir kısmının Devlet idaresinden ayrılmasında da söz konusudur. Bu durumda, Devletin anılan ayırma fiilini suç sayması ve cezalandırması fiilen ve hukuken imkansızdır. Bunun içindir ki, Devlet, egemenliği altında bulunan topraklardan

---

[114] Y.9.CD 07.07.1998, 1998/9-187-272, **BALTACI, Vahit: Yeni TCK ve CMK'da Terör Suçları Ve Yargılaması, Ankara 2007**, s. 166. Bkz. aynı görüşte Y.9.CD 19.10.1992, 1992/9-258-281, BALTACI, s. 24.

[115] 765 TCK 125: (Değişik: 1936/3038) "Devlet topraklarının tamamını veya bir kısmını yabancı bir Devletin hakimiyeti altına koymağa veya Devletin istiklalini tenkise veya birliğini bozmağa veya Devlet idaresinden ayırmağa matuf bir fiil işleyen kimse ölüm cezası ile cezalandırılır".

[116] 5237 TCK 302/1: (Değişik: 29.06.2005 – 5377/36) "Devlet topraklarının tamamını veya bir kısmını yabancı bir devletin egemenliği altına koymaya veya Devletin bağımsızlığını zayıflatmaya veya birliğini bozmaya veya Devletin egemenliği altında bulunan topraklardan bir kısmını Devlet idaresinden ayırmaya yönelik bir fiil işleyen kimse, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır".

[117] YCGK 17.02.1998, 1998/9-11-35, BALTACI, s. 43. Bkz. aynı görüşte Y.9.CD 19.10.1992, 1992/9-258-281, BALTACI, s. 24.

bir kısmını Devlet idaresinden ayırmaya yönelik fiili, yani kalkışma fiilini suç sayabilmekte ve cezalandırabilmektedir. Devlet, anılan ayırmaya kalkışma fiilini suç sayarak, bu fiili işleyenlere karşı egemenliğini yargı yoluyla kullanma ve yargılayabilme ve cezalandırabilme yetki ve gücüne sahiptir. Aynı durum, anayasal düzeni ortadan kaldırmaya kalkışma fiili ve bu fiili işleyenler yönünden de söz konusudur. Buna karşın, anılan her iki kalkışma fiilinin tamamlanmalarında, devletin, anılan tamamlanmış fiilleri suç sayma ve cezalandırma gücü fiilen ve hukuken bulunmadığı, yani meşruiyetinin kendinden alan yeni bir egemen, yeni bir iktidar, yeni bir hukuki düzen ortaya çıktığı için, bu tamamlanmış fiillerin, kanunun suç saydığı fiiller olarak düzenlenebilmesi, fiilen ve hukuken mümkün değildir.

Sonuç olarak, Anayasa 38/I, 765/TCK 1/I, 2/I, 5237/TCK 2/1. maddeleri hükümleri gereğince, her iki Türk Ceza Kanunu'nda anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılması, yani 'ihtilal yapma', yani 'darbe yapma', yani "kurucu iktidar olma" fiili, herhangi bir suçun konusu değildir. Türk ceza düzeninde, anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılması suçu diye bir suç yoktur. Olan suç, anayasal düzeni değiştirmeye ve ortadan kaldırmaya kalkışma, yani ihtilale kalkışma, yani darbeye kalkışma suçudur. Böyle olunca, Türk ceza düzeninde, hiç kimse, anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılması suçu diye bir suçu işlediği iddiasıyla, (a) soruşturulamaz, (b) kovuşturulamaz ve yargılanamaz.

B) ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMAYA KALKIŞMA FİİLİNİN KANUNUN SUÇ SAYDIĞI FİİL OLMASI

Yukarıda belirtildiği üzere, her iki Türk Ceza Kanunu'nda anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılmasına teşebbüs etme / kalkışma fiili, suç olarak düzenlenmiştir. 765 sayılı TCK 146/I maddesine göre, "Türkiye Cumhuriyeti Teşkilatı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir ve tebdil veya ilgaya ve bu kanun ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan men'e teşebbüs" etme fiili, suç konusu yapılmıştır. 5237 sayılı TCK 309/1 maddesine göre, "Cebir ve şiddet kullanarak, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının öngördüğü düzeni ortadan kaldırmaya veya bu düzen yerine başka bir düzen getirmeye veya bu düzenin fiilen uygulanmasını önlemeye teşebbüs" etme fiili, suçun konusudur. Bu fiil, asker veya sivil herkes tarafından işlenebilir.

Anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılmasına teşebbüs etme fiili, teknik olarak 'kalkışma suçuna konu fiildir". Her iki Türk Ceza Kanunu'nda

anılan kalkışma fiilinin, suçun konusu yapılması doğaldır. Hiç bir egemen güç, anayasal düzeninin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılmasına kalkışma fiilini özgür / serbest bırakamaz. Hiçbir devlet tipinde, mevcut anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılmasına kalkışılması özgürlüğü bulunmamaktadır. İster teokratik, ister akli - totaliter, ister akli - liberal / demokratik olsun her devlet tipinde ve ister sert anayasaya, isterse yumuşak anayasaya sahip olsun her devlet düzeninde, anayasal düzenin kısmen veya tamamen ortadan kaldırılmasına kalkışma fiiline karşı önlemler alınmış ve bu fiil suç olarak düzenlenmiştir. Türk kanun koyucusu da, her iki Türk Ceza Kanunu'nda, anılan kalkışma fiilini suç olarak düzenlemiştir.

"Salt hareketin cezalandırıldığı "kalkışma suçlarına" (TCK m. 302, 309, 311, 312 vs) gelince, niteliklerinden ötürü, zaten bu suçlara teşebbüs mümkün değildir. Gerçekten, kiminin iddiasının tersine, bunlar ne teşebbüsü tamamlanmış suç gibi cezalandırılan suçlardırlar, ne de bu suçlarda hazırlık hareketleri cezalandırılmamaktadır. Bu suçlarda cezalandırılan hareket kalkışmadır. Kanunun cezalandırdığı hareketin yapılmasıyla birlikte bu suçlar oluşmaktadır. Bunlarda, hareketin parçalara bölünmesi imkanı yoktur. Böyle olunca, bunlara teşebbüs mümkün olamamaktadır"[118]. Hemen belirtelim ki, 5273 sayılı TCK'nda düzenlenen 'kalkışma suçları', Anayasaya aykırı olarak düzenlenmişlerdir [119]. TCK 146/I maddesine aykırılık iddiası karşısında Anayasaya aykırılık tartışmasına girilmemiştir.

---

[118] HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 345.

[119] "Kanunun bazı hükümleri Anayasaya aykırıdır. Özellikle uygulamacılar, önlerine gelen meselelerde, anayasaya aykırılık durumunu göz ardı etmemelidirler. Kanunu uygulanabilir kılmak uygulamacının görevidir.

Bu bağlamda olmak üzere, biz, Kanunun ör., 1., 20/2., 83., 104/2., 127., 128., 166., 276., 278., 284., 285/4., 288., 302., 309., 311/2. vs. maddeleri hükmünün, Anayasanın 2, 36, 38, vs maddeleri hükmüne, çeşitli yönlerden aykırı olduğunu düşünüyoruz. İlk derece mahkemeleri TCK'nun birçok hükmünün Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle somut norm denetimine başvurmuşlardır. Nitekim Anayasa Mahkemesi, reşit olmayanla cinsel ilişki suçunun ağırlaştırıcı nedeni olarak öngörülen TCK'nun 104/2. madde hükmünü eşitlik ilkesine aykırı bularak iptal etmiştir (AYM'nin 23.11.2005 gün ve 2005/103 E., 2005/89 K. sayılı kararı - RG., 25.02.2006).

Gerçekten, **Kanunda, ne ceza kanunun amacı, ne de kalkışma suçları (TCK m. 302/2, m. 309/2, m. 311/2, m. 312/2) doğru algılanmıştır.**

Kanunun "ceza kanununun amacı hükmü", "polis veya jandarma devleti" ceza hukukunu akla getirmektedir. Demokratik-liberal devlet ceza hukukları sadece "kurulu düzeni" korumakla kalmaz, ayrıca o düzenin değişmesini ve gelişmesini sağlamaya çalışır. Kaldı ki, Kanun, kurulu düzeni yeterince korumuş da değildir.

Kalkışma suçlarında, suçu oluşturan fiiller, iki kez cezalandırılmaktadır. Bu suçların özelliği, kanunun suç saydığı başka fiillerin, ör., adam öldürme, yol kesme, banka soyma, vs. fiillerinin bu suçların maddi unsurunu oluşturmasıdır. Böyle olunca, düzenleme, cezanın oranlılığı ilkesini ihlal etmiş olmaktadır. Eğer söz konusu düzenlemelerden kalkışma suçlarının maddi unsurunu oluşturan suçların dışında kalan diğer suçlar anlaşılırsa, zaten bu durumda, böyle bir hükme, mantıksal olarak gerek bulunmamaktadır. Tabii, söz konusu hükmü bu biçimde anlarsak, elbette hüküm anayasaya aykırı olmaz ama, gene yanlış olur, çünkü kanun, bir yurttaşlık bilgisi kitabı değildir.

3. ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMA FİİLİNİN KANUNUN SUÇ SAYMADIĞI FİİL OLDUĞUNUN TESPİTİNİN ZORUNLU OLMASI

A) NORMUN GEÇERLİLİĞİ KAPSAMINDA BİR FİİLİ SUÇ SAYAN BİR CEZA NORMU OLUP OLMADIĞININ TESPİTİ

Türk ceza hukuku uygulamasında, suç konusu olmayan, yani kanunun suç saymadığı fillerden dolayı kamu davaları açıldığı gözlenmektedir. Örneğin, uygulamada, kanunun suç saymadığı rüşvet vermek yoluyla ihaleye fesat karıştırma fiilinden [120] veya ihale kapsamında gizli kalması gereken bilgi alma fiilinden [121] dolayı, TCK 235/1'deki suçun işlendiği iddiasıyla davalar açılmakta ve kişiler yargılanmaktadırlar. Türk ceza hukuku uygulamasındaki kötü örnekler, özellikle kamusal savunma makamı olarak müdafilerin, kamusal savunma görevlerini eksiksiz, tam ve gereği gibi yapmaları kapsamında, öncelikle, iddia edilen fiilin kanunun suç saydığı bir fiil olup olmadığının tespitini yapmasını zorunlu kılmaktadır [122].

Öte yandan, ör., daha önce istisna olarak getirilen bazı suçları ihbar yükümlülüğü, Kanunda (TCK m. 278) istisna olmaktan çıkarılmış, kural haline getirilmiştir. Herkese böyle bir görev yüklemek, Anayasaya (Ay. M. 38) aykırıdır. Bu hüküm, herkesi herkesin muhbiri kılar. Kaldı ki ahlaki de değildir.

Kim ne derse desin, kuşkusuz, yeni dönem Türk Ceza Hukuku Düzeninin başarısını zaman gösterecektir" (HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 173).

AYM'nin 30.06.2011, 2010/52-113 kararıyla, TCK 278. maddesinin Anayasa'ya aykırılığına ve iptaline oybirliğiyle karar verilmiştir. AYM'nin bu iptal kararı, ustam HAFIZOĞULLARI'nın yukarıdaki haklı eleştirisini bir kez daha doğrulamıştır.

[120] **TCK 235'deki suçun işlenmesi, maddede sayılan belli hareketleri gerektirir.** Bu nedenle, TCK 235'deki suç, bağlı hareketli bir suçtur. Bağlı hareketin mevcut olmaması durumunda 'işlenemez suç' söz konusudur. Öğretide açıklandığı üzere, **rüşvet verme suretiyle ihaleye fesat karıştırma şeklinde bir fiil, TCK 235'de düzenlenmemiştir** (Bkz. KAZANCI EKER, Behiye: İhaleye Fesat Karıştırma ve Edimin İfasına Fesat karıştırma Suçları, Ankara 2007, s. 131-132). Ayrıca, 'rüşvet vermek suretiyle ihaleye fesat karıştırma fiilini', suç sayan bir ceza normu da bulunmamaktadır.

[121] TCK 235/2 (b) maddesiyle, ihaleye ait gizli tutulması gereken bilginin kurum dışına çıkması yasaklanmıştır, yani yasağın amacı, gizli bilginin dışarı çıkmasının önlenmesidir. Bir başka deyişle, gizli bilginin dışarıya çıkması "kaynakta" önlenmek istenmiştir. Burada, **suç sayılan fiil, salt "gizli tutulması gereken bilginin başkasına ulaşmasını sağlamak" fiilidir. Kanunilik ilkesi gereğince, "gizli tutulması gereken bilginin başkasına ulaşması fiili" suç sayılmamıştır** (TCK 2). Dolayısıyla, ihaleye ait gizli bilginin başkasına ulaşması fiilinden dolayı, kendisine gizli bilgi ulaştırılan kişi, kanunun açıkça suç saymadığı bu fiilden dolayı suçlanamaz (TCK 2/1,I) ve bu fiil kıyasa yol açacak biçimde TCK 235/2 (b) kapsamında bir fiil sayılamaz (TCK 2/3,II). Kanun koyucunun mevcut düzenlemesinde gizli bilginin ulaştırılması filinin suç sayılmasına karşın, aynı gizli bilgi bilginin suç sayılmaması, düzenlemede takdir hatası yapıldığı göstermektedir. Gizli bilgi alma fiilinin de, gayrımeşru fiil niteliği, gizli bilginin ulaştırılmasının suç konusu yapılması ile eş değerlidir. Kanun koyucunun, TCK 235/1'deki "yapım ihalelerini" suçun kapsamına almasında olduğu gibi, bir kanunla, TCK 235/2 (b)'deki bağlı hareketin kapsamına alması gerekir. Bugün için, belirtilen ihalede gizli bilgi alma fiilini, suç sayan bir ceza normu yoktur.

[122] "Herhangi bir fiil değil, sadece ceza hukukuna aykırı olan, yani bir ceza hukuku normu ile çatışan veya ceza kanunu ihlal eden bir fiil yoksa elbette suç da yoktur. Suç, her zaman, belli bir ceza hukuku düzeninde geçerli bir davranış kuralına veya bir davranış normuna aykırılık oluşturan beşeri bir davranıştır. Kısacası, suç ceza kanununun ihlalidir" HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 219.

Yukarıda açıklanan nedenle, öncelikle, şüpheli veya sanığa isnat edilen fiilin, kanunun suç saydığı fiil olup olmadığının tespiti, "ceza normunun geçerliliği" ile ilgilidir.

"Ceza normunun geçerliliği, adil olsun veya olmasın, bir hukuk düzeninde varlık kazanmış, yani mevcut olmasıdır. Bir davranış kuralının bir hukuk düzeninde mevcut olup olmadığını saptamak, o davranış kuralının bir hukuk kuralı olup olmadığını saptamaktır. Böyle olunca, bir normun adilliğini incelemek, onun ideal bir değerle ölçülmesini gerektirirken; bir normun geçerliliğini incelemek, "ampirik-rasyonel" tipte bir araştırmayı gerektirmektedir. Gerçekten, bir normun geçerli olup olmadığına, yani belli bir hukuk sistemine ait hukuk kuralı olarak mevcut bulunup bulunmadığına karar verme, genellikle birbirini izleyen üç araştırmayı zorunlu kılmaktadır.

Normu koyan gücün veya iktidarın, hukuk koyma, açıkçası belli bir hukuk düzeninde bağlayıcı davranış kuralları oluşturma meşru iktidarına sahip olup olmadığının öncelikli olarak saptanması gerekir [123].

Öte yandan bir normun geçerli olup olmadığına karar vermek, o normun halen hukuk düzeninde yürürlükte olup olmadığını saptamayı gerektirmektedir [124].

[123] "Bu durum, zorunlu olarak, bizi, belli bir kuralsal veya normatif düzenin tüm normlarının geçerliliğinin esasını teşkil eden bir temel norma gitmeyi gerektirmektedir. Böyle olunca, geçerli olmaktan, bir tek temel normdan çıkmış belli normatif bir düzene doğrudan veya dolaylı olarak giren bir norm tarafından kurallaştırılmış olmak anlaşılmaktadır. Gerçekten, bir işlem, ne zaman bir norm tarafından düzenlenirse; bu normun oluşması yine ne zaman normatif sisteme geçerlilik kazandıran birinci derecede bir norm üzerine oturan üst normdan gelirse; o zaman, norm ve norma dayandırılarak yapılan işlem, geçerlidir denmektedir veya hukuken var sayılmaktadır. Böylece, toplumsal hayatın birçok işlemlerinden, her birinde, daima daha dar bir normlar alanının belirlediği birbirini izleyen aşamalardan geçilerek tek bir temel norma ulaşılmaktadır. Tersinden bakıldığında, tek bir temel normdan, bu kez kademeli olarak, daima daha geniş bir normlar alanına ve buradan da münferit hukuki işlemlere kadar inilmektedir. Eğer hukuk düzeninden, çeşitli kademelerde tek bir temel normla bağımlı bir normlar bütünü anlaşılırsa, bir işlem ve normun hukuken mevcut olması, onların hukuki bir düzene ait olması anlamına gelmektedir. Bu, aynı zamanda, hukuk düzeninin, yani geçerlilik ilkesinin veya temel normun dışında hukuki bir varlığın bulunmaması, kısacası hukukun olmaması demektir" HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 12-13.

[124] "Gerçekten, bir ceza normu, normu koymaya yetkili / görevli kılınmış bir iktidarca konmuş olma anlamında geçerli olabilir, ama bu, onun halen geçerli olduğu anlamına gelmemektedir. Bu durum, sonradan konan normun, daha önce konmuş olan bir normu, açıkça yürürlükten kaldırması veya aynı konuyu tekrardan düzenlemesi halinde meydana gelmektedir. Bu, hukukta "ilga" sorunudur. Bir ceza normunun sonradan yürürlüğe giren bir ceza normunca ortadan kaldırılması veya değiştirilmesi halinde, ceza normunun zaman bakımından sınırı meselesi ortaya çıkmaktadır" HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 13.

Son olarak, (bir normun, diğer bir norm tarafından yürürlükten kaldırılıp kaldırılmadığının saptanmasını gerektirmektedir [125]). Ceza hukukunda az rastlanan bu durum, çoğu kez normların içtimaı meselesi olarak ortaya çıkmaktadır.

Hukuki geçerlilik, ceza hukukunun "ontolojik" yani varlık sorunudur. Ceza normunun varlık sorunu hukukun konusudur" [126].

B) MAHKEMENİN ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMA FİİLİNİN KANUNUN SUÇ SAYDIĞI FİİL OLUP OLMADIĞINI TESPİTLE GÖREVLİ OLMASI

Mahkeme, yukarıda açıklanan 'normun geçerliliği' kapsamında, öncelikle, anayasal düzenin tamamen veya kısmen ortadan kaldırılması fiilinin, 765 sayılı TCK ile 5237 sayılı TCK'nda suç olarak düzenlenip düzenlenmediğini, yani her iki ceza kanununun anılan fiili suç sayıp saymadığını tespitle görevlidir [127]. Gerçekten, bir fiil, kanunun suç saymadığı fiilse, kişi o fiilden dolayı soruşturulamaz ve yargılanamaz (AY 38/I, AİHS 7/1).

Bu bağlamda, Mahkeme, kanunun suç saymadığı anayasal düzeni ortadan kaldırma, yani ihtilal yapma, yani darbe yapma, yani kurucu iktidar olma fiilini, Anayasa'nın 38/I, II, 11/I maddeleri hükümlerine aykırı biçimde kanunun suç saydığı fiil sayarak, anılan fiili ve bu fiili işledikleri iddiasıyla Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesini yargılayamaz. Bu olasılıkta, Mahkeme (yargı), yasama organının yetkisinde olan bir fiili suç sayma yetkisine, yetkisiz / fiili / keyfi olarak el atmış olur. Diğer bir söylemle, bu olasılıkta fonksiyon / erk gaspı söz konusudur.

---

[125] "Son olarak, bir normun geçerli olup olmadığına karar vermek, o normun sistemi oluşturan diğer normlarla uyumunu, özellikle hiyerarşi içinde olduğu üst bir norma, yani anayasa normuna uygunluğunu veya bir hukuk düzeninde birbirini çelen iki normdan her ikisi de geçerli olamayacağından, önce konan normun sonradan konan normla çelişip çelişmediğini, yani sonradan konan normun önceden kananı örtülü olarak yürürlükten kaldırıp kaldırmadığını saptamayı gerektirmektedir. Yürürlükte bulunan kanunla sonradan yürürlüğe giren kanun çeliştiklerinde, aralarında özellik - genellik ilişkisi yoksa, önceki kanun yürürlükten kalkmış olmaktadır, yani artık geçerli değildir. Ceza hukukunda az rastlanan bu durum, çoğu kez normların içtimaı meselesi olarak ortaya çıkmaktadır" HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 14.

[126] HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 12-14.

[127] Örneğin, "Bir hukuk normunun iptali için dava açılıyorsa ilk gösterilmesi gereken şey bu hukuk normunun madden mevcut olduğudur. Örneğin bir tüzüğün iptali isteniyorsa, öncelikle Resmi Gazeteye bakılarak, bu tüzüğün maddi varlığı tespit edilmelidir. Eğer bir idari kararın iptali isteniyorsa, gerçekten böyle bir kararın alınıp alınmadığı, maddi alemde mevcut olup olmadığı araştırılmalıdır. Eğer bu araştırma sonunda iptali istenen normun veya idari işlemin maddi alemde mevcut olmadığı anlaşılırsa mahkeme, böyle bir norm veya idari karar hakkında iptal kararı veremeyeceği gibi yokluk tespiti kararı vb dahi veremez. Zira ortada hiçbir şekilde bir hukuk normu veya idari karar yoktur. Yok olan bir işlem ise bir yargısal usule konu olamaz. Böyle bir surumda mahkeme ön inceleme sonucunda, konu unsuru bulunmadığından davanın dinlenemeyeceğine (irrececavilité) karar vermelidir" **GÖZLER, Kemal: Hukukun Genel Teorisine Giriş (Hukuk Normlarının Geçerliliği Ve Yorumu Sorunu), US-A Yayıncılık, Ankara 1998**, s. 105.

Gerçekten, Mahkeme, bu olasılıkta, yasama organının yerine geçmeye kalkışarak kanunun suç saymadığı anayasal düzeni ortadan kaldırma, yani ihtilal yapma, yani darbe yapma fiilini suç saymaya kalkışma fiilini işlemiş olur.

Mahkeme, bizzat 1982 Anayasası'nın ilgili hükümleriyle kabul edilen, 12.09.1980-06.12.1983 arasındaki anayasal işlemleri, anayasal organları ve bu anayasal organların her türlü karar ve tasarruflarını, meşru / hukuki saymakla görevlidir. Anayasa Mahkemesi'nin bir kararına göre, 1982 Anayasası'nın 138. maddesi, 1961 Anayasası'nın "132. maddenin birinci fıkrası, hakimlerin görevlerinde bağımsız olduklarını, hüküm verirken kendilerini yalnızca Anayasanın, yasanın, hukukun ve vicdani kanaatlerinin bağlayacağını belirtmektedir. / Bu kuralın hakime Anayasanın öngörmediği bir takdir yetkisi tanımadığı da ortadadır" [128].

Anayasal işlem, karar ve tasarruf, her zaman meşrudur ve hukukidir. Meşru, hukuki, anayasal düzenle, bu düzenin demokratik olup olmadığı veya demokratikliğinin derecesi karıştırılmamalıdır [129]. Meşru fil, hukuka uygun fiildir. Meşru / hukuka uygun fiil, "meşru amaç - meşru araç" önermesine konu fiildir. "Meşru amaç - meşru araç" önermesine konu fiil, aynı zamanda gayrımeşru fiil, bu kapsamda, suça konu fiil olamaz. Bu demektir ki, Mahkeme, bizzat 1982 Anayasasının hükümlerine göre, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesini, anayasal organ Milli Güvenlik Konseyi'nin her türlü karar ve tasarrufunun, meşru / hukuki olduğunu ve suça konu fiil olmayacağını kabul etmekle görevlidir (AY 11/I).

---

[128] AYM 27.04.1993, 1992/37-1993/18 (RG 12.10.1995-22431).

[129] İddianamede, anayasal düzeni ortadan kaldırma eyleminin, demokrasi ve demokratik kurumları hedef aldığı iddiasıyla, demokrasiyle ilgili açıklamalara yer verilmiştir (s. 2/70-5/70). Öncelikle, 765 sayılı TCK 146/I'deki suça konu fiil, Devletin anayasal düzenine karşı fiildir. Devletin anayasal düzeni her zaman demokratik olmayabilir veya farklı demokratik derecelerde olabilir. Demokrasi, Devletin maddi düzeniyle ilgilidir, maddi düzenin içeriğini oluşturur ve anayasal düzene rengini verir. Anayasal düzen, devletin şekli düzeniyle ilgilidir. Demokrasi göreceli bir kavramdır. Anayasal düzenin demokratikliğinin derecesine göre, demokrasinin etkilenmesi söz konusudur.

12 Eylül Askeri Harekatı, ihtilal veya darbedir. Bu Askeri Harekat öncesinde, demokrasinin niteliği, işleyişi, demokratik kurumların içinde bulunduğu durum ortadadır. 1982 Anayasası ile getirilen anayasal düzen, demokratik düzendir. 1982 Anayasası, birey - devlet ilişkisinde, 1961 Anayasasının aksine, gereği yokken Devletten yana olarak temel hak ve özgürlükleri kısıtladığı / sınırladığı için eleştirilmiştir. Demokratik düşünce ve kurumlar, devletlerin yönetimlerini demokratikleştirmek amacıyla geliştirilmişlerdir (DAHL, s. 52). Önemli olan, demokrasinin, toplum ve bireylerce, demokratik kurum ve araçlarla, tüm ilke ve kurallarıyla işletilebilmesidir.

Toplum ve bireyler, "kurtarıcı" veya "Platon'un Koruyucuları'na gerek duymadan (DAHL, s.82), demokrasiyi işletme, isteğine, iradesine ve becerisine sahip olmalıdırlar. Bir yandan kurtarıcı istememek, diğer yandan demokrasinin ihtilal veya darbeye uğramamasını sağlamak, toplumun ve bireylerin birincil görevidir. Doğaldır ki, "kurtarıcının", her zaman asker kişi olması gerekli değildir. Toplum ve birey, kendilerini, "sivil kurtarıcılardan" da kurtarmalıdır. "Peki, Koruyucular tarafından yönetilmemeliysek kim tarafından yönetilmeliyiz? Elbette, kendimiz tarafından" (DAHL, s.87).

Böyle olunca, Mahkeme, bizzat 1982 Anayasası'nın ilgili hükümleri gereğince, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesini, Milli Güvenlik Konseyi'nin 12.09.1980-06.12.1983 arasındaki anayasal işlemlerine, karar ve tasarruflarına katılma fiillerinin suç olduğunu kabul yetkisinin yokluğundan dolayı yargılayamaz. Aksi davranış, yetkisiz /fiili yargılamaya kalkışma fiilini oluşturur.

Ayrıca, İddianamede 12.09.1980 tarihinden önce 02.01.1980 tarihinde TCK 146/1'deki suçun işlendiği iddia edilmiştir. İddia edilen fiilin suç konusu olup olmadığına girilmeyecektir. Böyle bir tartışmada hukuki yarar ve gereklilik bulunmamaktadır. Yukarıda belirtildiği üzere, 1982 Anayasası ile 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak kurulmaya başlanan ve oluşturulan anayasal düzenle, 1961 Anayasası'na bağlı kurulan anayasal düzen ortadan kaldırılmıştır. Buna göre, 1982 Anayasası ile kabul edilmedikçe, Mahkemenin, 1961 Anayasası ile kurulan anayasal düzeni ortadan kaldıran kişileri, ortadan kaldırılan 1961 Anayasası'ndan kaynaklı bir yetkiyle, 1961 Anayasası döneminde 1961 Anayasası ile kurulan anayasal düzeni ortadan kaldırmaya kalkışma fiilini işledikleri iddiasıyla, yargılama şeklinde bir yetkisi bulunmamaktadır.

Mahkeme, yargılama yetkisini, CMK 250-251 maddeleri ve ilgili maddeler hükümlerinin anayasal dayanağı olan 1982 Anayasası'nın özellikle 9. maddesi ve diğer ilgili maddeleri hükümlerinden almaktadır. Bu demektir ki, Mahkemenin, ortadan kalkan 1961 Anayasası'ndan kaynaklanan yargılama yetkisi yoktur. Aksine açık bir hüküm olmadıkça, kanunun geriye yürümemesi asıldır.

Gerçekten, 02.01.1980 tarihinde işlendiği iddia edilen fiil, anılan suça konu kalkışma fiili bile olsa, bu kalkışma fiili, 12.09.1980 tarihinde 1961 Anayasası ile kurulan anayasal düzenin ortadan kaldırılmasıyla tamamlanmıştır. Yukarıda açıklanan nedenlerle anılan tamamlanmış fiil, kanunun suç saymadığı fiildir ve Anayasa'nın 38/I, II, 11/I maddeleri hükümleri kapsamındadır.

Yukarıda belirtildiği üzere, 1961 Anayasası döneminde atılı suça konu fiili işlediği iddia edilen kişiler, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin dönemin Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanları ile emir ve komuta zinciri içinde görev yapan asker kişilerdir. Bu asker kişiler, 1961 Anayasası ile kurulan düzeni ortadan kaldırmışlar, fiili güç olarak ortaya çıkarak kurucu iktidara dönüşmüşler, 1982 Anayasası ile kabul edildiği üzere, önce anayasal organ olarak Milli Güvenlik Konseyi'ni oluşturmuşlar, sonra belirtilen anayasal kanunlarla 12.09.1980 - 09.11.1982 tarihleri arasında anayasal düzeni kurmuşlardır. "İktidara el koyan TSK'nın üst

kademesini kendi dışında sınırlayan başka bir irade ya da kural (örneğin anayasa) yoktu" [130].

Bu asker kişilerin anayasal düzeni ortadan kaldırmalarının etik / siyasi değerlendirmesi başkadır, kurucu iktidar olmaları başkadır. Bu iki farklı durumun karıştırıldığı veya bilerek karıştırılmasının istendiği gözlenmektedir. Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesi de bu asker kişilerdendir. Bizzat 1961 Anayasası ile kurulan düzeni ortadan kaldıran ve 1982 Anayasası ile kurulan düzeni kuran, yani "kurucu iktidarı oluşturan" kişilerin [131], 1961 Anayasası ile kurulan düzeni ortadan kaldırmaya kalkışma fiilini işledikleri iddiası, öncelikle akli / akla uygun değildir. Türk hukuk düzeni, akli düzendir. Akli düzende, ceza iddiasının, öncelikle, akli / akla uygun olması gerekir. Akli / akla uymayan iddia, aynı zamanda hukukilik niteliğinden yoksundur.

Böyle olunca, Mahkemenin, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesinin, 02.01.1980 tarihinde 1961 Anayasası ile kurulan düzeni ortadan kaldırmaya kalkışma fiilini işledikleri iddiasıyla, 1982 Anayasası'ndan kaynaklanan yetkileriyle yargılayabilmeleri hukuken mümkün değildir [132]. 1982 Anayasası'ndan kaynaklanan yetki, Anayasanın 38/I, II ve ilgili hükümleri gereğince, anılan iddiaya konu 1961 Anayasası ile kurulan düzenin ortadan kaldırılmasıyla tamamlanan fiili, yani yapılmış olan ihtilal, darbe fiilini yargılamayı kapsamaz. İhtilalin, darbenin kınanması başkadır, ihtilalin, darbenin meşruiyetini kendinden alması ve yeni bir iktidar olması ve bir suça konu olmaması başkadır. Aksi davranış, yetkisiz /fiili / keyfi yargılamaya kalkışma fiilini oluşturur.

II. CUMHURİYET SAVCISININ İDDİA ETME GÖREVİNİ ANAYASAYA VE KANUNA UYGUN YAPMAK GÖREVİNE AYKIRI DAVRANMASI

1. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NIN CUMHURİYET SAVCISINI İDDİA ETME GÖREVİNDE BAĞLAMASI

[130] TANÖR / YÜZBAŞIOĞLU, s. 23.

[131] "M.G.K., bu anayasayı kaldırıp, devleti kendi koyduğu kurallara göre yönetmiştir. Milli Güvenlik Konseyinin "Anayasa Düzeni Hakkında Kanunu" ve diğer bu nitelikli koyduğu kurallar bütünü ise ona yeni bir "Kurucu İktidar" niteliği kazandırmıştır" "M.G.K., hiçbir iç pozitif hukuk normu ile sınırlı kalmadan, kurallar koyduğu için, asli kurucu iktidar niteliğini ta kuruluşunda kazanmıştır. Her geçen zamanda siyasal katılımı arttırarak meşruiyetini kuvvetlendirmiştir. En sonunda yaptığı 1982 Anayasası halkın % 92'si gibi büyük bir çoğunlukla kabul edilmiş, böylece tam meşru nitelik kazanmıştır" GÜMÜŞ, s. 52, 53.

[132] İddianameye göre, "Dolayısıyla şüpheliler 27/12/1979 tarihinde vermiş oldukları ve 02/01/1980 tarihinde Başbakana ulaşan muhtıra ile ayrıca Anayasayı ortadan kaldırmaya ve Türkiye Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmaya ve görevini yapmasını engellemeye teşebbüs suçunu işlemişlerdir. Eylem 765 Sayılı TCK'nun 146.maddesinin ihlali niteliğindedir" 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 67/70.

A) ANAYASA VE TÜRK CEZA KANUNU'NDAKİ SUÇ VE CEZADA KANUNİLİK İLKESİNİN CUMHURİYET SAVCISINI ADLİ / YARGISAL GÖREVİNDE BAĞLAMASI

Kanunun suç saydığı fiili takip yetki ve görevi, organ olarak Cumhuriyet Başsavcılığına, kişi olarak Cumhuriyet savcısına aittir. 5235 sayılı 'Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev Ve Yetkileri Kanunu'nun 17/1 maddesine göre, Cumhuriyet Başsavcılığının görevleri arasında, "Kamu davasının açılmasına yer olup olmadığına karar vermek üzere soruşturma yapmak ve yaptırmak" görevi de bulunmaktadır. 5235 sayılı Kanunun 20/1 maddesine göre, "Adli göreve ilişkin işlemleri yapmak, duruşmalara katılmak ve kanun yollarına başvurmak", Cumhuriyet savcısının görevleri arasındadır. CMK 160/1 maddesine göre, "Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hali öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar".

Yukarıda Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü kapsamındaki açıklamalar ve Anayasa'nın 11/I maddesi gereğince, Cumhuriyet savcısı adli / yargısal görevinde, Anayasa'nın 38/I. maddesindeki suç ve cezada kanunilik ilkesiyle bağlıdır. CMK 160/1'deki "bir suçun işlendiğinin" yazımı hatalıdır. Doğrusu, "kanunun suç saydığı bir fiilin işlendiğinin" şeklinde olmak gerekir. Cumhuriyet savcısının, CMK 160/1 maddesi hükmüne göre, kanunun suç saydığı bir fiilin işlendiği izlenimini veren bir durumu öğrenmesi, Anayasa'nın 38/I ve TCK'nun 2/1 maddeleri hükümlerine gereğince, öncelikle, öğrenilen fiilin, kanunun suç saydığı bir fiil olup olmadığının araştırılmasını ve tespitini zorunlu kılar.

Cumhuriyet savcısının, Anayasa'nın 38/I ve TCK'nun 2/1 maddeleri hükümlerine gereğince, öğrendiği fiilin, kanunun suç saydığı fiil olduğunu tespitinden sonra, CMK 160/1 maddesine göre soruşturmaya başlama ve soruşturma işlemi yapma ve yaptırma yetki ve görevi vardır. Cumhuriyet savcısının, öğrendiği fiilin kanunun suç saymadığı fiil olmasında ise, soruşturmaya başlama yetki ve görevi bulunmamaktadır. Gerçekten, bu durumda, CMK 160/1'deki "kanunun suç saydığı bir fiilin işlendiği izlenimini veren durum" söz konusu değildir.

Sonuç olarak, Anayasanın ve TCK'nun suç ve cezada kanunilik ilkesini düzenleyen hükümleri, Cumhuriyet savcısını, adli / yargısal görevinde, bu kapsamda, soruşturmaya başlamada, soruşturma işlemleri yapma ve yaptırmada, iddianame düzenlemede ve kamu davası açmada, bağlayan emredici hukuk kurallarıdır.

B) İDDİANAMEYLE CEZA NORMLARININ YORUMLANMASI İLKELERİNİ KOYAN TCK 2. MADDESİ HÜKMÜNÜN YANLIŞ YORUMLANARAK KANUNUN SUÇ SAYMADIĞI BİR FİİLİ SUÇ SAYMA HATASINA DÜŞÜLMESİ

Yukarıdaki genel bilgiler ışığında, Cumhuriyet savcısı, suç ve cezada kanunilik ilkesini düzenleyen Anayasa'nın 38/I maddesi hükmünün Anayasadaki ceza normu olduğunu, 765 sayılı TCK 1/I, 2/I, 5237 sayılı TCK 2/1 maddeleri hükümlerinde kanunun suç saymadığı fiilden kimseye cezaya verilemeyeceğini, bunun zorunlu sonucu olarak, suç konusu olmayan fiillerden kimsenin yargılanamayacağını, öncelikle, soruşturulamayacağını bilmekle görevlidir. Cumhuriyet savcısı, bu bağlamda, TCK 2/3 maddesindeki "Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz" hükmünü de, mazeretsiz bilecektir ve doğru uygulayacaktır [133].

Cumhuriyet savcısı, suçun takipçisi, Türk kamu düzeninin hukuki koruyucusu ve kollayıcısıdır. Cumhuriyet savcısı, doğal olarak, suçu takip ve kamu düzenini korumak görevini, Anayasayı, Türk Ceza Kanununu ve özel ceza normlarını eksiksiz, tam ve gereği gibi uygulayarak yerine getirecektir. Cumhuriyet savcısının, ceza kanunlarını bilmek yükümü kapsamında, Anayasa'nın 38/I, 765 sayılı TCK 1/I, 2/I ile 5237 sayılı TCK 2/1 maddeleri hükümlerini bilmemesi düşünülemez.

Hukuk devleti, kuralı koyanın koyduğu kurala uyduğu devlet olduğu kadar, bundan da öte, kuralı uygulayanın kuralı eksiksiz, tam ve gereği gibi uyguladığı devlettir. Bunun içindir ki, hukuk devleti, kişinin hukuki güvenliğinin tüm hüküm ve sonuçlarıyla tam olarak sağlandığı devlettir. Bu bağlamda, hukuk devleti, kişilerin kanunun suç saymadığı fiillerden soruşturulmadığı, yargılanmadığı, cezalandırılmadığı devlettir.

---

[133] "Kanunu bilmemek mazeret sayılmaz ilkesi, Roma Hukukundan bu yana, tüm uygar hukuk düzenlerinde yer işgal etmiştir. Bugün, gerek doktrin gerekse uygulama, söz konusu ilkenin temelini "ceza kanununun bilinmesinin zorunluluğu" esasında bulmaktadır. **Bu zorunluluktan, kanunun muhatabı kimseler bakımından kanunu bilme veya öğrenme yükümlülüğü doğmaktadır. Belli bir yerde yaşayan, belli bir faaliyette bulunan herkes, o yerin veya o faaliyetin kanunlarının koyduğu koşulların sınırlarını öğrenmek yükümlülüğü altındadır. Gerçekten, kanunu bilmek herkesin ödevidir. Kanunun bilinmesi uygun araçlarla ilan edilerek, yürürlüğe konması ile sağlanmaktadır. Ödevini savsayan kimse, bilgisizliğinin riskine karlanmak, dolayısıyla onu bir mazeret olarak ileri sürmemek zorundadır**" (HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 317-318).

"Kanun, ceza kanunun bilinmesini emretmiştir. Kanunu bilmemek, kural olarak mazeret sayılmamıştır. Kanun, "ceza kanunu" terimi yerine çoğul olan "ceza kanunları" terimini tercih etmiştir. Bizce doğrusu ceza kanunudur. / Kanunun ne olduğu Anayasada bellidir. Ceza kanunu, "suç ve ceza" koyan kanunlardır. Kanun, bunların bilinmemesini mazeret saymamıştır. / .. **Kanunu bilmemek, hukuka ait bilgisizliktir. Ceza normunu hiç bilmemek, eksik veya yanlış bilmektir**" (HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 319).

Hukuk devletinde, ceza hukukunun temelini oluşturan kanunilik ilkesinin ve sonuçlarının, bir şekilde göz ardı edilerek, kanunun suç saymadığı fiillerden kişilerin soruşturulmaları, haklarında iddianame düzenlenmesi ve kamu davası açmaları yoluyla, kişilerin hukuki güvenliklerinin çiğnenmesine izin verilemez, göz yumulamaz. Unutulmamalıdır ki, kişilerin hukuki güvenliği ile kişilerin sağlıklarının korunması, farklı bilim dallarında aynı nitelikte sonuçları güvenceye bağlayan ilkelerdir.

2. ANAYASANIN BAĞLAYICILIĞI VE ÜSTÜNLÜĞÜNE UYMA YÜKÜMÜ KAPSAMINDA İŞLENDİĞİ ZAMAN KANUNUN SUÇ SAYMADIĞI FİİLDEN DOLAYI ADLİ / YARGISAL İŞLEM YAPABİLME YETKİSİNİN BULUNMAMASI

A) CUMHURİYET SAVCISININ ANAYASANIN BAĞLAYICIĞI GEREĞİNCE İŞLENDİĞİ ZAMAN KANUNUN SUÇ SAYMADIĞI ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMA, YANİ İHTİLAL YAPMA / DARBE YAPMA FİİLİNİN SUÇ OLUŞTURDUĞUNU İDDİA EDEBİLME YETKİSİNİN BULUNMAMASI

Anayasa'nın 11/I maddesine göre, Cumhuriyet savcısı, Anayasanın hükümleriyle bağlıdır. Cumhuriyet savcısı, Türk Ceza Kanunu'ndan önce, TCK'nun da asli kaynağı olan Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğüne göre, öncelikle, Anayasayı bilmek ve doğru uygulamakla görevlidir. Cumhuriyet savcısının Anayasayı bilmesi ve adli / yargısal görevinde doğru uygulaması, Anayasadan kaynaklanan görevidir. Bunun içindir ki, Cumhuriyet savcısı, Anayasanın Başlangıç hükümlerini, Geçici Maddelerini ve 177. maddesini de bilecek ve doğru uygulayacaktır.

Bu demektir ki, Cumhuriyet savcısı, bizzat 1982 Anayasası'nın hükümlerine göre, Milli Güvenlik Konseyi'nin,

(a) 2324, 2356, 2485 sayılı anayasal kanunlarla anayasal düzeni oluşturmayı başlatan,

(b) 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Kurucu Meclis'in ana organı olarak yapılmasını ve halkoyuyla yürürlüğe konulmasını, bu yolla, anayasal düzenin kurulmasının tamamlanmasını sağlayan,

(c) 1982 Anayasasının yürürlüğe girdiği 09.11.1982 tarihi ile TBMM'nin faaliyete geçtiği 06.12.1983 tarihleri arasında anayasal erk sahibi anayasal organ olarak anayasal görevini devam ettirdiğini de,

Mazeretsiz bilecektir ve adli / yargısal görevini buna uygun yerine getirecektir.

Bizzat 1982 Anayasası'nın anılan hükümlerine ve sonuçlarına göre, Milli Güvenlik Konseyi, 1982 Anayasası'yla kurulan ve oluşturulan anayasal düzeni kuran anayasal erk sahibi temel kurucu anayasal organdır, yani kurucu iktidardır.

1982 Anayasasını yaparak yürürlüğe koyan ve anayasal düzeni kuran anayasal erk sahibi temel kurucu anayasal organ olarak TBMM'nin faaliyete geçtiği 06.12.1983 tarihine kadar kesintisiz anayasal organ olarak anayasal görevi sürdüren Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkan ve Üyesine karşı, bizzat 1982 Anayasasının ilgili hükümleri gereğince, tüm bu sayılan anayasal işlemleri yapmaları nedeniyle, suç işledikleri iddia edilemez. Diğer bir söylemle, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesine karşı belirtilen anayasal işlem ve eylemlerinden dolayı suç iddiasına 1982 Anayasası engeldir. Ayrıca, 765 sayılı TCK'nda ve 5237 sayılı TCK'nda kanunun suç saymadığı anayasal düzeni tamamen veya kısmen ortadan kaldırma fiilinden, yani ihtilal yapma veya darbe yapma veya kurucu iktidar olma fiilinden dolayı da, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesine karşı suç iddiasında bulunulmasına, bizzat Anayasanın 38/I, 765 sayılı TCK 1/I, 2/I ile 5237 sayılı TCK 2/1 maddeleri hükümleri engeldir.

B) CUMHURİYET SAVCISININ 'AZI CEZALANDIRAN KANUNUN ÇOĞU DA CEZALANDIRDIĞI' ÇIKARIMINDAN HAREKETLE, İŞLENDİĞİ ZAMAN KANUNUN SUÇ SAYMADIĞI ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMA FİİLİNİN SUÇ OLUŞTURDUĞUNU İDDİA ETMESİNİN YETKİSİZ İŞLEM OLMASI

Yukarıda belirtildiği üzere, İddianamede, kanunun suç saymadığı ihtilal yapma veya darbe yapma fiili, kanunun suç saydığı 'ihtilale kalkışma' veya 'darbeye kalkışma' fiiline kıyasla, 'azı cezalandıran kanunun, çoğu da cezalandırdığı' mantığını kullanılarak, çoğu olmayan, yani tamı, tamamlanması olmayan bir fiilin azının cezalandırılması istenmektedir. İddianameyle, olmayan çoğu da az sayarak, kanunsuz suç ve ceza olmaz kuralı ihlal edilmiş olmaktadır. Ceza hukukunda kıyas yasaktır. Azı cezalandırılan fiilin, çoğu da cezalandırılır mantığı, kıyastır. Türk Ceza Kanunu 2/3 maddesi, kıyası ve kıyasa varan yorumu yasaklamıştır. İddianamede kıyas, kıyasa varan bir yorumla ihtilal veya darbe yapmanın suç sayılması, hiçbir ceza hukuku düzeninde kabul edilebilir bir yorum biçimi, kuramı veya yöntemi değildir.

Cumhuriyet savcısının adli / yargısal yetki ve görevinin kaynağını, 1982 Anayasasının ilgili hükümleri oluşturmaktadır.

Adli / yargısal yetki ve görevinin kaynağını ve dayanağını 1982 Anayasası oluşturan Cumhuriyet savcısı, bizzat 1982 Anayasası hükümlerine göre,

Anayasal düzeni oluşturmaya başlatan ve 1982 Anayasasının yapılmasını ve yürürlüğe konulmasını sağlayarak anayasal düzeni kuran ve TBMM'nin faaliyete geçtiği 06.12.1983 tarihine kadar anayasal erk sahibi anayasal organ olarak anayasal görevini yapmaya devam eden Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve Üyesini,

(a) 1982 Anayasasıyla tanınan ve kurulan anayasal düzeni oluşturma ve kurma fiilini işlemek,

(b) 765 sayılı TCK'nda ve 5237 sayılı TCK'nda olmayan, yani kanunun suç saymadığı anayasal düzeni tamamen veya kısmen ortadan kaldırma fiilini işlemek iddiasıyla,

Soruşturma, soruşturma işlemlerine bağlı tutma, iddianame düzenleme ve kamu davası açma adli / yargısal yetkisine sahip değildir.

Böyle olunca, Cumhuriyet savcısının, bizzat 1982 Anayasasının hükümlerine açıktan aykırı işlemleri, yetkisizdir, yani fiilidir, yani hukuka aykırıdır, yani keyfidir.

3. CUMHURİYET SAVCISININ 'AZI CEZALANDIRAN KANUNUN ÇOĞU DA CEZALANDIRDIĞI' ÇIKARIMINDAN HAREKETLE, İŞLENDİĞİ ZAMAN KANUNUN SUÇ SAYMADIĞI ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMA FİİLİNİN SUÇA KONU FİİL SAYAN İDDİASININ DEĞERLENDİRİLMESİ

A) BİZZAT ANAYASAYLA HUKUKİ GÜVENLİKLERİ SAĞLANAN, YANİ ÜLKEDEKİ EN YÜKSEK HUKUKİ GÜVENLİĞE SAHİP KİŞİLERİN HUKUKİ GÜVENLİKLERİNİN, 'RESTORASYON YAPILMASI' YOLUNA GİDİLMEDİKÇE, YETKİSİZ / FİİLİ / KEYFİ FİİL VE İŞLEMLERLE ÇİĞNENMESİNİN, ANAYASASINDA HUKUK DEVLETİ YAZAN BİR ÜLKEDE YAŞAYANLARIN HUKUKİ GÜVENLİKLERİNİN DERECESİNİN VE GELECEĞİNİN GÖSTERGESİ OLMASI

Yukarıda hukuk devletinde kişilerin hukuki güvenlikleri bağlamında, Cumhuriyet savcısının yapması ve yapmaması gerekenler açıklanmıştır. Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesi, Milli Güvenlik Konseyi'nin anayasal işlemlerine katılmalarının sonuçlarının hukuki değerlendirmesi de, yukarıda ilgili kısımlarda yapılmıştır. Burada, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesinin bağlı tutulmaya kalkışılan soruşturma ve yargılamanın, Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşayanların (vatandaş, yabancı) hukuki güvenliklerinin derecesinin ne olduğunu göstermesine değinilecektir.

Yukarıda belirtildiği üzere, Milli Güvenlik Konseyi'nin anayasal organ niteliği, anayasal eylem ve işlemleri, bizzat ve doğrudan 1982 Anayasasıyla tam bir güvenceye alınmıştır. Bu demektir ki, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesinin anayasal düzeni oluşturma ve kurma, 1982 Anayasasını yapma ve yürürlüğe koyma ve TBMM'nin faaliyete geçmesine kadar anayasal organ olarak anayasal görevini sürdürmesi ve anayasal düzeni ortadan kaldırma fiil ve işlemlerinden dolayı hukuki güvenlikleri, bizzat ve doğrudan 1982 Anayasası ile sağlanmaktadır. Diğer bir söylemle, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde erkini, yetkisini, görevini 1982 Anayasası'ndan alan kişi, organ ve kurum, 'restorasyon yapma' girişiminde bulunmadan, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesinin belirtilen fiil ve işlemlerinden dolayı, bizzat ve doğrudan 1982 Anayasası ile güvence altına alınan ve korunan hukuki güvenliklerine dokunamaz / dokunmaya cesaret bile edemez.

1982 Anayasasıyla hukuki güvenliği güvence ve koruma altına alınan ve sağlanan Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesinin hukuki güvenliği, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde en yüksek dereceli korumaya sahip hukuki güvenliktir. Cumhurbaşkanının hukuki güvenliği bile, bu kişilerin hukuki güvenliğinin derecesinden azdır. Çünkü, bu kişiler, kurucu iktidardır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde bizzat 1982 Anayasası ile güvenceye alınan ve korunan en yüksek dereceli hukuki güvenliğe sahip Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesi, anayasal düzeni ortadan kaldırma fiilini işledikleri iddiasıyla, yani kanunun suç saymadığı bir fiili işledikleri iddiasıyla soruşturulmaya ve yargılanmaya kalkışılmıştır. Milli Güvenlik Konseyi ile Başkanı ve Üyesinin eylem ve işlemlerinin, etik - siyasi değerlendirmesi, hukukun alanı dışındadır, açıkçası hukukun konusu ve işi değildir. İsteyen, istediği gibi, anayasal haklarının sınırları içinde kalmak, suç işlememek, haksız eylemde bulunmamak koşuluyla, Milli Güvenlik Konseyi ile Başkan ve Üyesinin eylem ve işlemlerinin etik - siyasi değerlendirmesini en sert, en acımasız biçimde yapmakta özgürdür [134]. Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve Üyesinin eylem ve işlemlerinin etik - siyasi değerlendirmesini

[134] 12.09.1980 Askeri Harekatı'yla ilgili çoğu aleyhine olmakla birlikte farklı ve karşıt görüşler vardır. 12.09.1980 günü ile ilgili bir tespite göre, "Ordu'nun müdahalesini halk sevinçle karşıladı. Demokrasi ortadan kaldırılmasına rağmen halk askeri alkışlıyordu. Vatandaş, son beş yıldır canından bezmişti. Yokluktan, kıtlıktan, geçim derdin yılmıştı. Halk, Ordu'yu bir kurtarıcı gibi selamlıyordu. / Evren: "Valla halkın nasıl karşıladığını ben Van ziyaretinde anladım… Gittim Van'a, uuu bir kalabalık. İlk defa orda halkla karşı karşıya kaldım". / Daha da çarpıcı olanı darbeyi sevinçle karşılayan sadece sokaktaki vatandaş değildi. Demirel Hükumeti'nin bakanları bile, haberi alınca derin bir "oh" çektiler. / Yalçın Doğan (gazeteci): "Bir sivil siyasetçi, hükumetin bakanı, ihtilal olmuş, devirmiş onları, sadece bütün Türkiye allak bullak olacak, bambaşka bir yönetim uygulanacak, tarih yeniden yazılacak. Çok şükür bu günleri de gördük diyen iki üç tane bakanla konuştum maalesef" **BİRAND, Mehmet Ali / BİLA, Hikmet / AKAR, Rıdvan: 12 Eylül Türkiye'nin Miladı, 5. Baskı, İstanbul 2006**, s. 143.

yapmak başkadır, ihtilal yapmaları veya darbe yapmaları iddiasıyla bu kişilerin hukuki güvenliklerinin korunması ve çiğnenmemesi başkadır.

Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve Üyesinin yukarıda belirtilen eylem ve işlemlerinden soruşturulmaya ve yargılanmaya kalkışılması demek, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde bizzat 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası hükümleriyle en yüksek hukuki güvenliğe sahip kişilerin, yetkisiz, yani fiili, yani hukuka aykırı, yani keyfi soruşturulmaları, yargılanmaları, bu kişilerin hukuki güvenliklerinin keyfi olarak çiğnenmeye kalkışılması demektir. Anayasa Mahkemesi'ne göre, "hukuk devletinin en önemli bir niteliği güvenilir olmasıdır" [135].

Hukuk ciddi bir iştir. Hukuk toplumun ortak paydasıdır. Bunun içindir ki, hukuk, her zaman, her yerde, herkese aynı şekilde gereklidir. Bugün, toplumun büyük bir kesiminin, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesinin, (a) 1982 Anayasasıyla hükme bağlanan ve güvenceye alınan anayasal işlem ve eylemlerinden, (b) belirtilen her iki Türk Ceza Kanunu'nda kanunun suç saymadığı anılan fiilden dolayı yargılanmalarını istedikleri görülmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde en yüksek dereceli hukuki güvenliğe sahip kişilerin hukuki güvenliklerinin, yetkisiz, yani fiili, yani hukuka aykırı, yani keyfi işlem ve eylemlerle çiğnenmesi, Anayasasında hukuk devleti yazan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde yaşayanların hukuki güvenliklerinin derecesinin ve geleceğinin anlamlı, çarpıcı ve ironik bir göstergesidir.

Unutulmamalıdır ki, bizzat ve doğrudan o ülkenin Anayasasıyla hukuki güvenlikleri en yüksek derecede güvenceye alınan ve korunan kişilerin hukuki güvenliklerinin yetkisiz, yani fiili, yani hukuka aykırı, yani keyfi eylem ve işlemlerle çiğnenebildiği bir ülkede, o ülkede yaşayan kişilerin, analarının, babalarının, eş ve çocuklarının, kardeşlerinin, yakınlarının, açıkçası, toplumdaki herkesin hukuki güvenliği de aynı biçimde çiğnenebilecektir.

Hukuk, bunun içindir ki, bugün, Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkanı ve Üyesi için bile gereklidir. Hukuk, yarın da, herkes için gerekli olabilecektir. Kamusal savunmada açıklanan yetkisiz / fiili / keyfi işlemlerle, bizzat anılan kişilerin yargı önüne çıkarılması ve ülkenin en yüksek dereceli hukuki güvenliklerinin çiğnenmesi bunu göstermektedir.

B) CUMHURİYET SAVCISININ İŞLENDİĞİ ZAMAN KANUNUN SUÇ SAYMADIĞI FİİLİ ÖZNEL DÜŞÜNCESİYLE SUÇA KONU FİİL KABULÜYLE SUÇ İSNADINDA BULUNMASININ, MİLLİ GÜVENLİK

[135] AYM 12.12.1989, 1989/11-48, AMKD S. 25 s. 433.

KONSEYİ BAŞKAN VE ÜYESİNİN KİŞİLİK HAKLARINA HUKUKA AYKIRI EL ATILMASI NİTELİĞİNİ TAŞIMASI

Cumhuriyet savcısının, yukarıda belirtilen nedenlerle kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı, soruşturma yapma, iddianame düzenleme ve kamu davası açma şeklinde bir yetkisi yoktur. 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu böyle bir yetki vermemektedir. Bu nedenle, Cumhuriyet savcısının, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesine yaptığı işlemlerin tamamı, "yetkisiz işlemdir".

İddianameyle, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesine karşı yapılan yetkisiz işlemlerle suç isnadında bulunularak, onların kişiliklerine ağır ve haksız saldırıda bulunulmuştur. Belirtilen yetkisiz işlem, hukuki sorumluluğun ilk unsuru olan "haksız eylemdir". Gerçekten, kişilik haklarına haksız saldırı eylemi, herhangi bir şekilde olabilir, bu bağlamda, edebi eserle olabildiği gibi [136], İddianameyle de yapılabilir.

Gerçekten, kanun suç saymadığı bir fiilden dolayı kişinin suçlanması, suç isnadıdır, Ceza Muhakemesi Kanunu'ndaki ceza iddiası değildir [137]. Cumhuriyet savcısının, yetkisiz işlemlerle, kişilerin kişilik haklarına haksız el atmak gibi bir hakları, ayrıcalıkları bulunmamaktadır. Bir suçun isnadı, her zaman hukuka aykırıdır ve sorumluluk gerektirir [138]. Bu konuda her türlü yasak haklar saklıdır.

III. KANUNUN SUÇ SAYMADIĞI ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMA, YANİ İHTİLAL YAPMA VEYA DARBE YAPMA FİİLİNDEN DOLAYI MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKAN VE ÜYESİ HAKKINDA DERHAL BERAAT KARARI VERİLMESİNİN ZORUNLU OLMASI

1. CMK 223/2 (a) MADDESİNE GÖRE BERAAT KARARI VERİLMESİ

[136] "Edebi eserlerle de bir kimseye hakaret mümkündür. Komedi, piyes, roman, şiir şeklinde kaleme alınmış eserlerde hakiki şahıslar hedef tutulmuş ve bu şahıslar alçaltıcı fiil ve hareketlerin faili olarak gösterilmiş ise hakaret suçu teşekkül etmiş olur, yeter ki bu şahısların kim oldukları kafi vuzuhla anlaşılmış olsun" **EREM, Faruk: Hakaret ve Sövme, Ankara 1958**, s. 9.

[137] **Ne Anayasa, ne de Ceza Muhakemeleri Kanunu, yetkisiz işlemle, kişilerin kişilik değerlerine ağır saldırı oluşturduğu açık olan bir eylemde bulunmayı, Cumhuriyet savcısının soruşturma yapma, kamu davası açma görevi ve yetkisi içinde olarak düzenlememiştir.** Cumhuriyet savcısının, adli / yargısal görev yapma yetkisini kullanma görüntüsü altında, kişileri, aşağılama, küçük düşürme, isnat altında bırakma hakkı yoktur. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, bir "hukuk devletidir" (Anayasa m.2); bir "iddia devleti" değildir.

[138] "..bir kimseye suç isnat etme (4. HD 5.7.1968, K.5838, Karahasan, s.638) ...hallerinde saldırı (incinme) manevi tazminat talebini haklı gösterecek ağırlıktadır" GÜRSOY, Kemal Tahir : Manevi Zarar ve Tazmini, AÜHFD 1973/1-4 s.23.

Yukarıda açıklandığı üzere, anayasal düzenin tamamen veya kısmen ortadan kaldırılması fiili, 765 sayılı TCK'nda ve 5237 sayılı TCK'nda suç olarak düzenlenmemiştir. Diğer bir söylemle, anılan fiil, her iki ceza kanunun suç saydığı fiil değildir. Her iki Türk Ceza Kanunu'nda suç sayılan fiil, anayasal düzeni ortadan kaldırmaya, yani ihtilal veya darbeye yapmaya kalkışma / teşebbüs etme fiilidir.

CMK 223/2 (a)'ya göre, "Yüklenen fiilin kanunda suç olarak tanımlanmamış olması" durumunda, beraat kararı verilecektir. Ceza hukukunda kıyas, kıyasa varan yorum mümkün değildir (TCK 2/3).

Yukarıda 'Birinci Kısım'da, kamu davasının yetkisizlik nedeniyle hukuken yok hükmünde olduğu açıklanmıştır. Kanunun suç saymadığı bir fiilin yargılaması da olmaz. Hukuken yok hükmündeki İddianameyi kabul eden Mahkemece, öncelikle, Birinci Kısım'daki itirazımız doğrultusunda karar verilmesi gerekir. Kamu davasının yokluğunun tespiti itirazımızın reddi olasılığında, bu kez, anayasal düzeni tamamen veya kısmen ortadan kaldıran Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkan ve Üyesinin, anılan fiilin her iki TCK'nun suç saydığı bir fiil olmaması nedeniyle, CMK 223/2 (a)'ya göre beraatlerine karar verilmesi zorunludur.

2. DERHAL BERAAT KARARI VERİLEBİLECEK DURUMLARDA BİR BAŞKA KARARIN VERİLEMEMESİ

Yukarıda belirtilen nedenle, Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve Üyesine atılı anayasal düzeni ortadan kaldırma fiilinin, anılan her iki ceza kanununda kanunun suç saymadığı fiil olması nedeniyle, CMK 223/2 (a)'ya göre beraat kararı verilmesi gerekeceği belirtilmiştir. CMK 223/9 maddesine göre, "Derhal beraat kararı verilebilecek hallerde durma, düşme veya ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilemez". Böyle olunca, Mahkeme, Birinci Kısım'daki yokluk itirazının reddi durumunda, beraat kararı dışında bir başka karar veremez.

İKİNCİ BÖLÜM

HUKUKEN YOK HÜKMÜNDEKİ KAMU DAVASI KAPSAMINDA DİĞER HUKUKİ KONULARA İLİŞKİN HUKUKİ AÇIKLAMALARLA ORTAYA KOYULAN HUKUKİ SONUÇLAR

I. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI İLE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKAN VE ÜYESİNİN FİİL VE İŞLEMLERİNDEN DOLAYI SORUMSUZLUKLARININ KABULÜ VE HUKUKİ SONUÇLARI

1. 1982 ANAYASASI İLE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKAN VE ÜYESİNİN FİİL VE İŞLEMLERİNDEN DOLAYI SORUMSUZLUKLARININ KABULÜNÜN SONUÇLARI

A) 1982 ANAYASASI İLE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKAN VE ÜYESİNİN FİİL VE İŞLEMLERİNDEN DOLAYI SORUMSUZLUKLARININ KABULÜ

Yukarıda belirtilen Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkan ve Üyesinin, bizzat 1982 Anayasası ile yüksek derecede hukuki güvenlik altına alınmasını sağlayan hükümlerinden birisi de, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesidir. Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesi hukuki niteliği itibariyle, aynı zamanda, bir tür kanuni sorumsuzluk biçiminde, yasama, yürütme, yargı erkini kullanan kişilerin ceza sorumluluğunu düzenleyen, haklarında ceza soruşturması yapılmasını engelleyen bir "ceza normudur". Söz konusu ceza normu, sadece muhakeme engeli olarak bir "şekli ceza hukuku normu" değil, aynı zamanda, "maddi ceza hukuku normudur". Çünkü, "lehte kanun" (TCK 7/2) söz konusu olduğunda, şikayet, milletvekili dokunulmazlığı, yasama sorumsuzluğu gibi ceza usulü bakımından ceza muhakemesi engeli olan norm, maddi ceza hukuku bakımından lehte ceza kanununu belirlemede göz önüne alınması zorunlu maddi ceza hukuku normudur. Böyle olunca, normun etkilerinin sadece Anayasa hukuku, ceza muhakemesi hukuku yanında, ayrıca, maddi ceza hukuku bakımından da göz önüne alınması gerekmektedir. Maddi ceza hukuku bakımından, kaldırılan normun etkisi lehte olduğu takdirde ileriye ve geriye yürüyebilmesidir.

Anayasa'nın Geçici Madde 15 maddesiyle, (a) süre olarak, (b) organ olarak, (c) sorumluluk olarak, tam sorumsuzluk düzenlenmiştir.

Gerçekten, Anayasa'nın Geçici Madde 15 maddesine göre,

"12 Eylül 1980 tarihinden, ilk genel seçimler sonucu toplanacak Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanını oluşturuncaya kadar geçecek süre içinde, yasama ve yürütme yetkilerini Türk milleti adına kullanan, 2356 sayılı Kanunla kurulu Milli Güvenlik Konseyinin, bu Konseyin yönetimi döneminde kurulmuş hükümetlerin, 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanunla görev ifa eden Danışma Meclisinin her türlü karar ve tasarruflarından dolayı haklarında

cezai, mali veya hukuki sorumluluk iddiası ileri sürülemez ve bu maksatla herhangi bir yargı merciine başvurulamaz.

Bu karar ve tasarrufların idarece veya yetkili kılınmış organ, merci ve görevlilerce uygulanmasından dolayı, karar alanlar, tasarrufta bulunanlar ve uygulayanlar hakkında da yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır".

Görüldüğü üzere, Anayasa'nın Geçici Madde 15 maddesiyle, 12.09.1980 - 06.12.1983 tarihleri arasındaki sürede, Milli Güvenlik Konseyi'nin, hükümetlerin, Danışma Meclisi'nin her türlü karar ve tasarruflarıyla ilgili olarak, cezai, mali ve hukuki olmak üzere tam bir sorumsuzluk kabul edilmiştir. Aşağıda belirtilen tam sorumsuzluk kapsamında cezai sorumsuzluk ve sonuçları ele alınacaktır.

B) 1982 ANAYASASI İLE MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKAN VE ÜYESİNİN FİİL VE İŞLEMLERİNDEN DOLAYI YARGI MERCİİNE BAŞVURULAMAMASI

Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesinin açık hükmüyle, 12.09.1980 - 06.12.1983 tarihleri arasındaki sürede, Milli Güvenlik Konseyi'nin, hükümetlerin, Danışma Meclisi'nin her türlü karar ve tasarruflarıyla ilgili olarak, cezai, mali ve hukuki olmak üzere tam bir sorumsuzluk kabul edilmiştir [139]. Bu tam sorumsuzluk kapsamında, cezai sorumsuzluk da düzenlenmiştir.

Görüldüğü üzere, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesi'yle sağlanan tam cezai sorumsuzluk nedeniyle, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesine karşı, 12.09.1980 - 06.12.1983 tarihleri arasındaki Milli Güvenlik Konseyi ve bu anayasal organın Başkan ve Üyesi olarak katıldıkları her türlü karar ve tasarruflarından, yani anılan dönemde anayasal düzenin kurulmasından, 1982 Anayasasının yapılması ve halkoyuyla yürürlüğe koyulmasından, Kurucu Meclis'in ana organı olarak görev yapılmasından, Anayasanın yürürlüğünden TBMM'nin faaliyete geçtiği tarihi kadar olan dönemde anayasal organ olarak anayasal görevine devamından dolayı, cezai sorumluluk iddiası ileri sürülemeyecek ve herhangi bir yargı merciine başvurulamayacaktır.

Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesiyle sağlanan tam cezai sorumsuzluk, bir süreyle sınırlandırılmamıştır. Buradaki cezai sorumsuzluk, Anayasayla sağlanan anayasal güvencedir. Bizzat Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesiyle

[139] "Nihayet, olağanüstü dönem sona erdikten sonra, o dönemdeki işlemlerin hukuki durumu ve yetkililerin sorumlulukları meselesi de Anayasada çözüme bağlanmıştır" "Kanaatimizce geçici 15 madde, 12 Eylül 1980 tarihinden ilk genel seçimlerin yapılmasını takiben toplanan TBMM Başkanlık Divanının oluşumuna (7 Aralık 1983) kadar geçen süre içinde yapılmış olan yasama ve yürütüme işlemleri için her türlü sorumluluğu ortadan kaldıran ve yargı denetimini engelleyici mahiyette, tabir caizse, "kalıcı bir geçici hüküm" niteliğinde düzenlemedir" KUZU, s. 36, 37.

sağlanan anayasal güvence, Anayasa'nın 11/I maddesine göre, herkesi, tabii ki, Cumhuriyet savcısını da bağlar. Bu demektir ki, açıklanan nedenlerle, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesine karşı, 12.09.1980 - 06.12.1983 tarihleri arasındaki her türlü karar ve tasarruflarından dolayı, ceza iddiasında bulunulamaz, soruşturma açılamaz ve kovuşturma yapılamaz.

2. TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI İLE KABUL EDİLEN DİĞER SORUMSUZLUK DURUMLARI

A) ANAYASANIN 83/I MADDESİNDEKİ YASAMA SORUMSUZLUĞU

Anayasa'nın 83/I maddesine göre, "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisce başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar".

"Sorumsuzluk, milletvekilinin, yasama faaliyeti esnasında, düşüncesini açıklamaktan, iradesini açığa vurmaktan, yani söylediği sözden ve kullandığı oydan, esasen kanunun suç saydığı bir fiil olsa da, hiçbir zaman sorumlu tutulmamasıdır.

Anayasa'nın 83/I. maddesine göre TBMM üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerinden, bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar. Bunun tek istisnası ilgili oturumda Başkanlık Divanının teklifi üzerine bunların açığa vurulmasının Meclis tarafından yasaklanmış olmasıdır.

.. Biz sorumsuzluğun sadece ceza hukuku düzenine değil, tüm hukuk düzenine uygun olduğunu ve TBMM'nin zabıtlarına geçen sorumsuzluğa konu her çeşit davranışın, her yerde, herkes tarafından, herkese açıklanabileceği kanaatindeyiz" [140].

Buna karşın, milletvekilinin, yasama faaliyeti dışında kalan, örneğin dövme, yaralama gibi fiil ve davranışları, Anayasa'nın 83/I maddesi kapsamında değildir [141]. Yasama faaliyeti sırasında hakaret ve sövmenin, yasama sorumsuzluğu

[140] HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 49.

[141] "Belirtmek gerekir ki, Anayasadaki bu düzenleme, parlamenter fonksiyon ile ilgili şekli bir kayıtla olup, bunların içeriği ile ilgili değildir. Başka anlatımla, anayasa koyucu "oy-söz-düşünce" sözcüklerine yer verirken, bunları sorumsuzluk kapsamı içinde kabul etmekte, bunun dışında kalan davranışları, örneğin, dövme, yaralama, adam öldürme gibi "hareketleri" sorumsuzluk kapsamının dışında bırakmayı amaçlamaktadır. Bu bakımdan yasama sorumsuzluğunun çerçevesi belirlenirken ikili bir ayrım yaparak, milletvekilinin "oy-söz ve düşüncelerine" hukuki bir nitelikte olmak üzere "işlemler" (actes), bunun dışında kalanlara, fiili bir nitelikte olan "olaylar" (faits) demek, belki daha doğru olur. Çünkü bu sonuncular,

kapsamında olup olmadığında, öğreti ile yargısal görüşün bir kısmı arasında fark vardır. Yasama faaliyetindeki hakaret ve sövme, bir görüşe göre öğretide ve Yargıtay ceza uygulamasında yasama sorumsuzluğu kapsamında sayılmış [142], Yargıtay 4. Hukuk Dairesi uygulamasında [143] anılan sorumsuzluğun dışında tutulmuştur, diğer bir görüşe göre ise yasama sorumsuzluğu kapsamı dışında tutulması daha doğrudur[144].

B) CUMHURBAŞKANININ SORUMLULUK VE SORUMSUZLUK HALİ

Anayasa'nın 'Sorumluluk ve sorumsuzluk hali' başlıklı 105. maddesine göre, "Cumhurbaşkanının, Anayasa ve diğer kanunlarda Başbakan ve ilgili bakanın imzalarına gerek olmaksızın tek başına yapabileceği belirtilen işlemleri dışındaki bütün kararları, Başbakan ve ilgili bakanlarca imzalanır; bu kararlardan Başbakan ve ilgili bakan sorumludur. / Cumhurbaşkanının resen imzaladığı kararlar ve emirler aleyhine Anayasa Mahkemesi dahil, yargı mercilerine başvurulamaz. / Cumhurbaşkanı, vatana ihanetten dolayı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte birinin teklifi üzerine, üye tamsayısının en az dörtte üçünün vereceği kararla suçlandırılır."

"Cumhurbaşkanının cezai sorumluluğu konusunda görevle ilgili olup olmamasına göre kişisel suçlarından ve görev suçlarından sorumluluk şeklinde bir ayırım yapmak gerekir [145]. .. / Görev suçları bakımından ise, Cumhurbaşkanının kural olarak cezai sorumluluğu bulunmamaktadır. Bu çerçevede tek başına tesis ettiği

---

bir ölçüde, fizik güç kullanma ile ilgili oldukları için, sorumsuzluk kapsamına dahil olmayıp, ceza kanunu hükümlerine göre kovuşturmaya yol açarlar" TEZİÇ, Anayasa Hukuku, s. 372-373.

[142] "Yargıtay 1. Ceza Dairesi'nin 31.12.1948 tarih E. 407, K. 2583 ve Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 22.6.19590 tarih ve E. 2818, K. 7902 sayılı Kararları, Zikreden KIRATLI M., a.g.e. s.55-56" TEZİÇ, Anayasa Hukuku, s. 373-374, 374 dn 49.

[143] "Mahkeme içtihatları ise, farklı bir gelişme göstermektedir. Yargıtayın Ceza Daireleri, milletvekilinin meclis kürsüsünden söylediği sözlerde, suç unsuru bulunsa bile, bunun sorumsuzluk kapsamına girdiğini kabul etmektedir. Buna karşılık Yargıtay 4. Hukuk Dairesi kararlarında, yasama çalışmaları ile ilgisi olmayan sözlerden dolayı, manevi tazminat istenebileceği belirtilmektedir" "Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 8.7.1966 tarih, E. 3490, K. 7470; 8.7.1966 E. 8647, K. 7471, 13.2.1967 E. 9076 K. 127" TEZİÇ, Anayasa Hukuku, s. 374, 374 dn 50.

[144] "Hakaret ve sövme ile düşünce açıklama özgürlüğünün sınırlarını belirlemenin güçlüğü karşısında, öğreti de yaygın kabul gördüğü üzere, Türkiye'de hakaret ve sövmeyi yasama sorumsuzluğu kapsamında tutmak daha doğru bir yaklaşım olacaktır" TANÖR / YÜZBAŞIOĞLU, s. 229.

[145] "Kişisel suçlarından cezai sorumluluğu olup olmadığı hususunda Anayasada ve TCK'da bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu konudaki tartışmalara girmeden belirtelim ki, kişisel suçlarından cezai sorumluluğu olmayacağı yaklaşımı bir hukuk devletinde geçerli olamaz. Buradaki sorun cezai sorumluluğa ne zaman başvurulacağı noktasında odaklanmaktadır. Kişisel suçları nedeniyle görevde iken yargılanıp yargılanmayacağı, hangi usulle ve nerede yargılanacağı hususu tartışmalıdır. Kanaatimizce makamın saygınlığı, hukuk düzenimizin niteliği göz önünde tutulduğunda görev sonrası genel mahkemelerde yargılanması gerekmektedir" HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 50.

işlemlere karşı hiçbir yargılama merciine başvurulamaz. Ayrıca Cumhurbaşkanının bütün kararları Başbakan ve ilgili bakanca imzalanır; bu kararlardan Başbakan ve ilgili bakan sorumludur (Ay. M. 105). Anayasaya göre, görev suçları bakımından Cumhurbaşkanının cezai sorumluluğunu gerektiren tek durum vatana ihanettir. Bu demektir ki, Cumhurbaşkanının, Vatana İhanet suçları hariç, suçtan sorumsuzluğu asıldır [146]. / Hangi suçların vatana ihanet suçları olduğu tartışmalı bir konudur. "Hıyanet-i Vataniye Kanunu" yürürlükten kalkmış bulunmaktadır. / Genelde, Devletin varlığına, temel düzenlerine karşı suçlar, vatana ihanet suçu sayılmaktadır [147].

3. 2709 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI'NIN GEÇİCİ MADDE 15. MADDESİYLE KABUL EDİLEN MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKAN VE ÜYESİNİN KONSEY'İN KATILDIKLARI FİİL VE İŞLEMLERİNDEN DOLAYI SORUMSUZLUKLARININ KALDIRILMASININ SONUÇLARI

A) ANAYASADA YER ALAN BİR MADDİ VE ŞEKLİ CEZA HUKUKU NORMU OLAN ANAYASANIN GEÇİCİ MADDE 15. MADDESİNİN KALDIRILMASI

Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesi hükmü, 07.05.2010 tarih 5982 sayılı 'Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 24. maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

B) ANAYASADA YER ALAN BİR MADDİ VE ŞEKLİ CEZA HUKUKU NORMU OLAN ANAYASANIN GEÇİCİ MADDE 15. MADDESİNİN CEZAİ SORUMSUZLUK YÖNÜNDEN LEHE KANUN OLMASI

Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesinin yürürlükten kaldırılmasıyla birlikte, anılan madde hükmüyle sağlanan tam sorumluluk sona ermiştir. Bu konuda bir sorun bulunmamaktadır. Sorun, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesinin yürürlükten kaldırılmasından sonra, Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve Üyesinin cezai sorumluluğunun olup olmayacağındadır.

Anayasada yer alan bir maddi ve şekli ceza hukuku normu olan Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesini yürürlükten kaldıran 5982 sayılı Kanunda, Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve Üyesinin cezai sorumluluğuna ilişkin bir düzenleme yapılmamıştır. Bu durumda, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesinin, yürürlükten kaldırılan Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesi hükmü kapsamındaki

[146] Bkz. **HAFIZOĞULLARI, Zeki / ACAR, Bülent Hayri: Cumhurbaşkanı Seçilme Yeterliliğinin "Suç İsnadı Altında Bulunmama" Koşulu**, ABD Yıl 66, 2007/2 s. 31.

[147] HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 50-51.

her türlü karar ve tasarrufuyla ilgili olarak cezai sorumlulukları olup olmadığı konusunda genel hükümler uygulanacaktır.

Öncelikle, Milli Güvenlik Konseyi'nin, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesi hükmü kapsamındaki karar ve tasarrufunun hukuki niteliğinin tespiti gerekli ve zorunludur.

Hemen belirtelim ki, Milli Güvenlik Konseyi'nin, 2324, 2356, 2485 sayılı Kanunlar kapsamındaki işlemlerinin tamamı, -12.09.1980 - 21.09.1980 (44. Hükümetin göreve başlaması) arasındaki yürütme işlemleri hariç- anayasa değişikliği veya kanun şeklindeki yasama işlemleridir. Yasama işlemi dar anlamıyla, anayasa değişikliği veya kanun yapmaktır. Gerçekten, Milli Güvenlik Konseyi, 12.09.1980 - 06.12.1983 arasındaki dönemde, (a) doğrudan ve tek başına yasama organı, (b) Kurucu Meclis'in ana organı olarak, anayasa değişikliği ve kanun şeklinde yasama işlemleri yapmıştır. Açıkçası, Milli Güvenlik Konseyi'nin, 12.09.1980 - 21.09.1980 arasındaki dönem dışında anayasa değişikliği ve kanun şeklinde yasama işlemleri dışında bir başka işlemi bulunmamaktadır.

Hukukun genel bir ilkesine göre, kanun koymadan, genelde hukuk kuralı koymadan cezai sorumluluk doğmaz. İster teokratik, ister akli - totaliter, ister akli - liberal / demokratik olsun her devlet tipinde ve ister sert anayasaya, isterse yumuşak anayasaya sahip olsun her devlet düzeninde, kanun koymadan, kanun niteliğinde yasama işlemi yapmaktan, cezai sorumluluk doğmaz. Açıkçası, kanun yapmak, suçun konusu değildir.

Böyle olunca, Milli Güvenlik Konseyi'nin yürürlükten kaldırılan Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesi hükmü kapsamındaki her türlü karar ve tasarrufun, anayasa değişikliği ve kanun şeklinde yasama işlemleri olması, yasama işlemleri dışında bir başka nitelikte işlemi bulunmaması nedeniyle, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesinin, anayasal organın anayasa değişikliği ve kanun şeklinde yasama işlemlerine katılmalarından dolayı, cezai sorumlulukları bulunmamaktadır.

Kanun yapmadan dolayı cezai sorumluluk olacağı iddiasında bulunabilen varsa, hangi pozitif norma göre, nasıl ve ne şekilde kanun yapmaktan cezai sorumluluk doğduğunu ispatlamalıdır.

Ayrıca, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesi, cezai sorumsuzluğu düzenleyen bir anayasa hükmü olarak, Anayasa'nın 38/I. maddesi hükmü gibi, Anayasada yer alan "ceza normudur". Bir fiilin kanunun suç saydığı fiil olup olmadığı, ceza hukukunun konusudur. Cezai sorumluluk veya sorumsuzluk, maddi ceza hukukuna ilişkindir. Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesindeki cezai sorumsuzluk,

yasama sorumsuzluğu (AY 83/I) gibi, bir fiilin kanunun suç saydığı fiillerden olsa bile, cezai sorumluluğa bağlı tutulamaması, yani soruşturma ve dava engelidir.

Aynı zamanda maddi ceza hukuku normu olan anılan maddedeki cezai sorumsuzluk, soruşturma yapılmasını ve kamu davası açılmasını engelleyen tam bir cezai sorumsuzluktur. Bunun için, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesindeki cezai sorumsuzluk, yasama sorumsuzluğu veya şikayet gibi sadece suçun takibini engelleyen ceza usul hukuku kuralı değil, aynı zamanda, cezalandırmayla ilgili ve devletin cezalandırma yetkisini ortadan kaldıran ceza hukuku kuralıdır. Bu nedenle, İddianamedeki sadece "soruşturma ve yargılama engeli" olduğu iddiası [148] hukuksal dayanaktan yoksundur.

Öte yandan, Milli Güvenlik Konseyi'nin 12.09.1980 - 06.12.1983 arasındaki karar ve tasarrufları arasında, kanunun suç saydığı fiil olduğu iddiası karşısında, iddiaya konu olası suça konu fiiller, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesindeki cezai sorumsuzluğa bağlıdırlar. Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesi, 5982 sayılı Kanunun 24. maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır. Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesini kaldıran 5982 sayılı Kanunun 24. maddesi de bu niteliğiyle, aynı zamanda maddi ceza hukuku normudur.

Bu durumda, suç olduğu iddia edilen fiillere uygulanacak ceza kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun veya 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun uygulanacağı sorunu ortaya çıkar. Madem, Anayasa'nın kaldırılan Geçici Madde 15. maddesi ve 5982 sayılı Kanunla yürürlüğe konulan Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesini kaldıran kanun ceza normudur ve lehte kanunun bulunmasında göz önüne alınması zorunludur, suç olduğu iddia edilen fiillerde lehte kanun, kaldırılan Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesidir. Bir ceza normuna konu cezai sorumsuzluğun, sonradan yürürlüğe giren kanunla kaldırılmasında, lehe kanun, doğaldır ki, cezai sorumsuzluğu düzenleyen kanundur (ceza normudur) [149].

Lehe kanun uygulaması, Anayasa'nın 38/I, II ve TCK 7/2 maddeleri hükümlerinin güvencesi altındadır. Anayasa'nın 11/I madde hükmüne göre, lehe kanun uygulamasına ilişkin hükümlerinin emri, doğru, eksiksiz, tam ve gereği gibi uygulanacaktır.

---

[148] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 68/70.

[149] Gerçekten, TCK'nun 'Zaman bakımından uygulama' başlıklı 7/1 ve 2. maddelerine göre, "İşlendiği zaman yürürlükte bulunan kanuna göre suç sayılmayan bir fiilden dolayı kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. İşlendikten sonra yürürlüğe giren kanuna göre suç sayılmayan bir fiilden dolayı da kimse cezalandırılamaz ve hakkında güvenlik tedbiri uygulanamaz. Böyle bir ceza ve güvenlik tedbiri hükmolunmuşsa infazı ve kanuni neticeleri kendiliğinden kalkar. / **Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan uygulanır ve infaz olunur**".

II. İDDİAYA KONU FİİLİN ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMAYA KALKIŞMA FİİLİNİN İDDİASI KARŞISINDA, ANILAN KALKIŞMA FİİLİNİN DAVA ZAMANAŞIMINA UĞRAMASI NEDENİYLE DÜŞME KARARI VERİLMESİNİN ZORUNLU OLMASI

1. ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMAYA KALKIŞMA FİİLİNİN İDDİASI KARŞISINDA, ANILAN KALKIŞMA FİİLİNİN DAVA ZAMANAŞIMINA UĞRAMASI

A) ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMAYA KALKIŞMA FİİLİNİN İDDİASI KARŞISINDA, ANILAN KALKIŞMA FİİLİNİN İŞLENDİĞİ TARİHTE YÜRÜRLÜKTEKİ 765 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU'NA GÖRE ATILI SUÇA İLİŞKİN DAVA ZAMANAŞIMI

İddianamede, yukarıda açıklanan "azın içinde çoğun olduğu" şeklindeki öznel düşünceyle birlikte sonucu itibariyle, bir yandan anayasal düzenin ortadan kaldırıldığı iddia edilmişken, diğer yandan anayasal düzenin ortadan kaldırılmaya kalkışıldığı, yani atılı fiilin 765 sayılı TCK 146. maddesine aykırılık oluşturduğu iddia edilmiştir. 765 sayılı TCK'nda ve 5237 sayılı TCK'nda, anayasal düzenin ortadan kaldırılması fiili, kanunun suç saydığı fiil değildir. Burada, atılı fiilin, kanunun suç saydığı bir fiil olmaması nedeniyle, 765 sayılı TCK 146. maddesindeki anayasal düzeni ortadan kaldırmaya kalkışma fiili olmadığı ve anılan maddedeki suça ve unsurlarına konu fiillerden bulunmadığına değinilmeyecektir. Aşağıda, atılı fiilin, 765 sayılı TCK 146. maddesindeki suça konu bir fiil olması olasılığında, dava zamanaşımına uğrayıp uğramadığı durumu incelenecektir.

İddianamede, iddiaya konu anayasal düzeni ortadan kaldırmaya kalkışma fiilinin, 02.01.1980, 12.09.1980 tarihlerinde işlendiği ve TBMM'nin faaliyete geçtiği tarihe kadar devam ettiği iddia edilmiştir. Buna göre, atılı kalkışma fiilinin işlendiği iddia edilen tarihte, 765 sayılı TCK yürürlüktedir. İddianameye göre, atılı kalkışma fiili, TCK 146. maddesine aykırılık oluşturmaktadır. Böyle olunca, atılı kalkışma fiilinin 765 sayılı TCK 146. maddesindeki suçun unsuru olduğu iddiası nedeniyle, 765 sayılı TCK 102/I-1'deki yirmi yıllık dava zamanaşımına bağlıdır.

B) İDDİAYA KONU FİİLİN ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMAYA KALKIŞMA FİİL OLMASI OLASILIĞINDA, ANILAN KALKIŞMA FİİLİNE İLİŞKİN LEHE KANUNUN 765 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU OLMASI

Dava zamanaşımının hukuk niteliğine ilişkin (muhakeme hukuku kurumu, ceza hukuku kurumu, karma nitelikte kurum) kuramsal tartışmalar konu dışıdır.

Öğretide, dava zamanaşımının ceza hukukuna ait olduğu görüşü egemendir [150]. Buna karşın, dava zamanaşımı, Anayasa'nın 38/I, II maddelerinde pozitif norm olarak düzenlenmiştir. Anayasa'nın 11/I maddesi, Cumhuriyet Başsavcılığını, Cumhuriyet savcısını, Mahkemeyi, Anayasa'nın 38/I, II maddelerinin uygulanmasında bağlayıcıdır. Buna göre, Türk pozitif hukukunda dava zamanaşımında lehe kanun uygulanmasında herhangi bir sorun yoktur. Anayasa'nın 38/I, II ile 11/I maddeleri hükümleri gereğince, Mahkeme, dava zamanaşımı uygulamasında lehe kanun ilkesini uygulayacaktır [151].

İddianamede, anayasal düzeni ortadan kaldırmaya kalkışma fiiliyle ilgili lehe kanun durumu incelenmiş, lehe kanunun, 5237 sayılı TCK değil, 765 sayılı TCK olduğu belirtilmiştir. İddianamede, yüklenen suçun TCK 146. maddesine aykırılık oluşturduğu unsur olarak yer alması nedeniyle, atılı suçun hukuki niteliğinde değişiklik yapılmadığı sürece, dava zamanaşımıyla ilgili hukuki değerlendirmelerin, taleplerin ve kararların, yüklenen suça konu 765 sayılı TCK 102/I-1'deki dava zamanaşımı süresi üzerinden yapılması yasal zorunluluktur. Böyle olunca, İddianamede yüklenen suçun TCK 146. maddesine aykırılık ve lehe kanunun 765 sayılı TCK olması değerlendirmesine göre, yüklenen suçun unsuru olası kalkışma fiiline ilişkin dava zamanaşımı süresi, yirmi yıl olarak alınacaktır.

2. ATILI ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMAYA KALKIŞMA SUÇUNDA DAVA ZAMANAŞIMININ DURMASININ SÖZ KONUSU OLMAMASI

A) ATILI ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMAYA KALKIŞMA SUÇUNDAN DOLAYI KAMU DAVASININ AÇILMASININ İZNE VE KARAR ALINMASINA BAĞLI OLMAMASI

İddianamede, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesine, 765 sayılı TCK 107. Maddesine, 5237 sayılı TCK 67/1 maddesi ile Anayasa'nın 83/3 maddelerine yer verilmiş, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesinin soruşturma ve yargılama engeli koyduğu ileri sürülmüştür. Ayrıca, İddianamede, Anayasada ve TCK'nda

[150] Bkz. **TANER, Fahri Gökçen: Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Ankara 2008**, s. 32.

[151] "Başka bir dayanak ise Anayasadan çıkartılabilir. Anayasa'nın 38. maddesinin birinci fıkrasında aleyhteki kanunun geçmişe uygulanamayacağı belirtilmiş, ikinci fıkrada ise bu ilkenin dava ve ceza zamanaşımı yönünden de geçerli olduğu hükme bağlanmıştır. Böylece zamanaşımı (maddi) ceza hukukuna ait bir ilke ile teminat altına alınmış ve bu şekilde kurumun ceza muhakemesi hukukuna ait olduğu kabul edilerek, "derhal uygulanırlık" ilkesine tabi olduğunun ileri sürülmesi olanaksız hale getirilmiştir. Görüldüğü üzere zamanaşımı kurumunun ceza hukukuna mı yoksa muhakeme hukukuna mı ait olduğunun belirlenmesi salt teorik bir tartışmadan ibaret değildir ve sanığın hukuki durumunu doğrudan etkilemektedir" TANER, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, s. 32-33.

soruşturma ve yargılama engelinin bulunduğu hallerde dava zamanaşımının işlemeyeceği kuralına yer verildiği açıklanmıştır.

İddianameye göre, "Gerek Anayasada gerekse Türk Ceza Kanunlarında soruşturma ve yargılama engelinin bulunduğu hallerde zamanaşımının işlemeyeceği kuralı öngörülmüştür. Anayasanın 12 Eylül 2010 tarihinde referandumla kaldırılan geçici 15. maddesi de burada olduğu gibi bir soruşturma ve kovuşturma engelidir. Dolayısıyla şüphelilere atılı bulunan eylemlerde zamanaşımı, eylemlerin gerçekleştiği 02/01/1980 ve 12/09/1980 tarihlerinde işlemeye başlamış ancak 1982 Anayasasının geçici 15. maddesinin yürürlüğe girdiği 09/11/1982 tarihinde durmuştur. Söz konusu suçlarda zamanaşımı süresi 20 yıl olup, 09/11/1982 tarihinde durmuş olan zamanaşımı geçici 15. maddenin kaldırıldığı referandum sonucunun resmi gazetede yayınlandığı 23/09/2010 tarihinden itibaren yeniden işlemeye başlamıştır. Açıklanan nedenlerle İç hukukumuza göre zamanaşımı süresinin dolmadığı anlaşılmaktadır" [152].

Yukarıda Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesindeki cezai sorumluluğun düzenlendiği açıklamamız saklı olarak, iddiaya göre atılı kalkışma fiilinin dava zamanaşımı uğrayıp uğramadığı iddiasına [153] değinilecektir.

İddianamede ileri sürülen düşünceler hukuksal dayanaktan yoksundur. 765 sayılı Türk Ceza Kanunu 107 ve 104 maddeleriyle, dava zamanaşımını durduran ve kesin nedenleri açıkça koymuştur. Dava zamanaşımını durduran ve kesen nedenler, şekli ceza hukukunun değil, maddi ceza hukukunun konusudur. Bu nedenle, ceza kanununda "Dava ve Cezanın Sukutu" başlığı altında düzenlenmiştir. Düzenlemede kanunilik ilkesi esastır. Sayılan nedenler, keyfi, kıyasen artırılamaz. "Dava ve Cezanın Sukutu" kanunun saydığı nedenlerle muayyendir / sınırlıdır. Davayı durduran nedenler, dava zamanaşımını düzenleyen 107. maddesinde ismen sayılmıştır. Bunlara genişletici yorumla veya kıyasla başka şeylerin eklenmesi mümkün değildir.

Kanunun saydıkları, karar veya izin veya bekletici sorundur. Kararın veya izinin veya bekletici sorunun ne olduğu hukuken tartışmasız bellidir. Bunlar arasında kanun yoktur. Kanun, bekletici sorun olarak kanunda düzenlenmemiştir. O

[152] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 68/70.

[153] Öncelikle, iddiada küçük bir düzeltme yapılmalıdır. İddiaya göre 02.01.1980 ve 12.09.1980 tarihlerinde işlemeye başlayan dava zamanaşımının, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesinin yürürlüğe girdiği 09.11.1982 tarihine kadar durması söz konusu olamaz. İddianamedeki gibi atılı kalkışma fiiliyle ilgili işlemeye başlayan dava zamanaşımının durması söz konusu ise, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesi hükmüne göre, işlemeye başlayan dava zamanaşımı, anılan hükümle getirilen lehe düzenleme, 12.09.1980 tarihinden geçerli olarak yürütüldüğünden, yani geçmişe etkili yürürlüğü nedeniyle, 12.09.1980 tarihinde durması söz konusudur.

nedenle, ortada, Cumhuriyet savcısının dayanaksız iddia ettiği gibi, dava zamanaşımını durduran kanuni bir neden bulunmamaktadır.

Böyle olunca, 1982 Anayasası'nın Geçici Madde 15. maddesi, ister yerinde kalsın, ister kaldırılsın, dava zamanaşımını durduran bir neden değildir. Bu nedenle, bu madde kaldırılmakla, dava zamanaşımının işlemeye başladığı iddiası ve geçen zamanın birbirine eklenmesi söz konusu değildir. Kaldı ki, iddia edilen fiillerin üzerinden kanunlarda belirtilen dava zamanaşımı süresinin üzerinde süre geçmiştir. Açılan davanın bu yönden de daha başında düşürülmesine karar verilmesi gerekir.

Ayrıca, atılı anayasal düzeni ortadan kaldırmaya kalkışma suçuna konu fiil, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesi kapsamında bir fiil değildir. Gerçekten, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesindeki Milli Güvenlik Konseyi'nin her türlü karar ve tasarrufu, salt anayasa değişikliği ve kanun şeklindeki anayasal işlemlerdir. Anayasal işlemler, kanunun suç saydığı fiil olamaz.

Böyle olunca, atılı TCK 146'daki suça konu fiillere ilişkin 01.02.1980 ve 12.09.1980 tarihlerinde işlemeye başlayan yirmi yıllık dava zamanaşımı, TCK 80 uygulanmazsa, 01.02.2000 ve 12.09.2000 tarihlerinde sona ermiştir.

Diğer yönden, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesi ile ilgili olarak, TCK 67/1 veya Anayasa 83/II maddeleri hükümleri gibi, izin veya karar alınması için ilgili makama başvuru yapılmasına ilişkin yasal bir hüküm bulunmamaktadır. Bu kişilerle ilgili durma nedeni oluşturan herhangi bir bekletici sorun da yoktur. İddia da edilmemiştir. Bu demektir ki, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesinin katıldıkları karar ve tasarruflardan dolayı olası suçlarla ilgili dava zamanaşımını durduran iki neden ile fail hakkında verilen kaçaklık kararı (TCK 67) söz konusu değildir.

Böyle olunca, Cumhuriyet savcısının, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesi hükmündeki cezai sorumsuzluğunun hatalı olarak dava engeli adı altında dava zamanaşımını durduran bir neden olarak ileri sürülmesine karşın, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Üyesinin katıldıkları olası suç oluşturan karar ve tasarruflarından dolayı dava zamanaşımının durması nedenlerinden herhangi birisi bulunmamaktadır. İddianamedeki hatalı görüş bile tümüyle hukuksal dayanaktan yoksundur.

Ayrıca, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'ndaki atılı suçun karşılığı olan TCK 309'daki suça konu olan otuz yıllık dava zamanaşımı (TCK 66/1-a) da, TCK 43/1 uygulanmazsa, 01.02.2010 ve 12.09.2010 tarihlerinde sona ermiştir. İddianame, Soruşturma No: 2011/646 sayılıdır. Buna göre, 5237 sayılı TCK 309.

maddesindeki suça konu fiile ilişkin dava zamanaşımı da sona erdikten sonra soruşturma yapılmasının, hukuki bir geçerliliği bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, İddianamede hatalı olarak 765 sayılı TCK 102/I-1'deki dava zamanaşımının durması iddiası, tamamıyla hukuksal dayanaktan yoksundur.

B) BİZZAT KAMU DAVASININ AÇILIŞ BİÇİMİ VE İDDİANAMENİN KABULÜNÜN ATILI ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMAYA KALKIŞMA SUÇUNA İLİŞKİN DAVA ZAMANAŞIMININ DURMASI NEDENİ OLMADIĞINI İSPATLAMASI

İddianamede, yukarıda belirtilen iddiadaki karışıklık bir yana, atılı suçun, 765 sayılı TCK 146'daki suç olduğu belirtilmiştir. Mahkeme, İddianamenin kabulüne karar vermiştir. Buna göre, atılı suçun 765 sayılı TCK 146'daki suç olmasına, görev suçu olmamasına bağlı olarak, Anayasa'nın Geçici Madde 15. maddesindeki cezai sorumsuzluk hatalı olarak, dava zamanaşımının durması olarak nitelense bile, anılan madde kapsamında olmayan suça konu fiille ilgili işlemeye başlayan dava zamanaşımının durması söz konusu değildir.

3. ATILI ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMAYA KALKIŞMA SUÇUNA İLİŞKİN 765 SAYILI TCK 102/I-1'DEKİ DAVA ZAMANAŞIMININ GERÇEKLEŞMESİNDEN DOLAYI DERHAL DÜŞME KARARI VERİLMESİNİN ZORUNLU OLMASI

A) ATILI ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMAYA KALKIŞMA SUÇUNA İLİŞKİN 765 SAYILI DAVA ZAMANAŞIMININ GERÇEKLEŞMESİ

Yukarıda belirtilen nedenlerle, atılı 765 sayılı TCK 146'daki suça konu fiil, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'ndaki yirmi yıllık dava zamanaşımına bağlıdır (765 s. TCK 102/I-1). Bizzat Mahkemenin İddianamenin kabulü kararına konu İddianamedeki iddia ve kabule göre, 02.01.1980 ve 12.09.1980 tarihlerinde işlemeye başladığı [154] iddia edilen 765 sayılı TCK 146'daki suça konu fiil, yirmi yıllık dava zamanaşımına uğramıştır. Atılı suça konu fiil, 5237 sayılı TCK 309'daki suça konu olması olasılığında bile, otuz yıllık dava zamanaşımına uğramıştır.

[154] 10.01.1940, 1940/6-64 içtihadı birleştirme kararına göre, dava zamanaşımı suçun işlendiği tarihten başlar (TCK 66/6, 765/TCK 103). Anılan karara göre, "Suçun vukuu gününden başlayan hukuku amme davasının müddeti" (Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararları, Ceza Bölümü, Cilt I 1927-1940, Ankara 1977 s. 623).

B) MAHKEMENİN DAVA ZAMANAŞIMINI RESEN TESPİT ETME GÖREVİ KAPSAMINDA DURUŞMA HAZIRLIĞINDA DÜŞME KARARI VERİLMESİNİN ZORUNLU OLMASI

CMK 223/8-I maddesine göre, "Türk Ceza Kanununda öngörülen düşme sebeplerinin varlığı ya da soruşturma veya kovuşturma şartının gerçekleşmeyeceğinin anlaşılması hallerinde, davanın düşmesine karar verilir". İddianameyle atılı fiilin, 765 sayılı TCK 146'daki suça veya 5237 sayılı TCK 309'daki suça fiil olması olasılığında bile, her iki suça konu yirmi yıllık veya otuz yıllık dava zamanaşımı işlemiştir. Buna göre, devletin cezalandırma yetkisi ortadan kalkmıştır. Hukuk devletinde, herkes, kişinin hukuki güvenliğine uygun davranmakla, yani dava zamanaşımını doğru uygulamakla yükümlüdür [155]. Yargıtay'a göre, dava zamanaşımı ön sorun olarak incelenmelidir [156]. Mahkeme, CMK 223/8-I maddesine göre, atılı suça konu fiille ilgili dava zamanaşımının işlediğini tespit ve duruşma hazırlığında düşme kararı vermekle görevlidir.

İddianameye göre, "suç tarihi; 12/09/1980 ile 06/12/1983 arasıdır" [157]. Gerçekten, İddianamedeki atılı suça konu fiile ilişkin yirmi yıllık dava zamanaşımı, hatalı iddiaya konu en geç TBMM'nin faaliyete geçtiği 06.12.1983 tarihinde işlemeye başladığı kabul edilse bile, 06.12.2003 tarihinde sona ermiştir. Bu demektir ki, anılan fiil, hatalı iddiaya konu en geç 06.12.2003 tarihinde sona erdiğinden, bu tarihte, atılı suça konu fiile ilişkin cezalandırma yetkisi ortadan kalkmıştır. Dava zamanaşımına uğrayan anılan atılı suça konu fiilin, soruşturulması ve yargılanması yetkisi bulunmamaktadır. Diğer bir söylemle, atılı suça konu fiil, hatalı iddia doğru bile bulunsa, en geç 06.12.2003 tarihinden sonrası, yani 07.12.2003 tarihinden geçerli olmak üzere soruşturulamaz ve yargılanamaz. Atılı fiilin en geç 07.12.2003 tarihinden sonrası için soruşturulması ve yargılanması yetkisi yoktur. Dava zamanaşımına uğrayan fiilin soruşturulması ve yargılanmaya kalkışılması, soruşturma ve yargılama yetkisinin yokluğuna bağlı olarak, yetkisizlikten dolayı hukuken yok hükmündedir [158].

III. HUKUKEN YOK HÜKMÜNDEKİ İDDİANAME VE KAMU DAVASINDAKİ İŞLEMLERLE İLGİLİ HUKUKİ AÇIKLAMALAR

---

[155] TANER, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, s. 47.

[156] "Yargıtay uygulaması da bu hususun incelemenin içerisinde bir ön sorun olarak ele alınması yönündedir. Bkz. YCGK E. 2007/9-77 K. 2007/114 T. 29.05.2007 (yayınlanmamıştır)" TANER, Ceza Hukukunda Zamanaşımı, s. 29 dn 73.

[157] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 68/70.

[158] "K – m : 1. CD : 12/4/1949. İHFM, 1949, 1280 (Yargıtay izne tabi olduğu sonradan anlaşılan bir suç hakkında, evvelce başka bir tavsifle süresinde dava açılmış olmasına rağmen süre şartının gerçekleşmediğini kabul etmekle önceki açma muamelesini muteber saymıyor" KUNTER, s. 58 dn 72.

1. HUKUKEN YOK HÜKMÜNDEKİ MAHKEMENİN KAMU DAVASININ KONUSU OLMAYAN / YARGILANMAYAN FİİL VE OLGULARA İLİŞKİN BULGULARIN KAMU DAVASINA GİRMESİNİ ÖNLEME GÖREVİNİ DERHAL TAM VE GEREĞİ GİBİ YAPMAKLA YÜKÜMLÜ OLMASI

A) HUKUKEN YOK HÜKMÜNDEKİ KAMU DAVASINDA YARGILANAN FİİLİN SALT ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMA FİİLİ OLMASI

Hemen belirtelim ki, hukuken yok hükmündeki İddianameye konu yargılanan fiil, salt 'anayasal düzenin ortadan kaldırılması' fiilinden ibarettir. İddianamede, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin, 'Bayrak Harekat Direktifi' planı çerçevesinde fiil ve işlemleriyle, anayasal düzeni ortadan kaldırdığı iddia edilmiştir [159].

İddianameye göre,

"Şüpheliler tarafından 12 Eylül 1980 günü daha önce gizlice hazırladıkları "Bayrak Harekat Direktifi" adlı darbe planı çerçevesinde, Türkiye Cumhuriyeti Halkının vergileriyle alınmış ve yurt savunması için kendilerine tevdi edilmiş silahları kullanarak cebren ülke yönetimine bütünüyle el koymuşlardır. Şüphelilerin yaptıkları askeri darbeyle Parlamento ve Hükümet feshedilerek ortadan kaldırılmış, Parlamento üyelerinin dokunulmazlığı kaldırılarak bütün yurtta sıkıyönetim ilan edilmiştir. Yurt dışına çıkışlar yasaklanmıştır.

Şüpheliler Anayasal düzen ortadan kaldırılmıştır. O tarihte yürürlükte bulunan 1961 Anayasasının;

4.maddesindeki, "..." / 5.maddesinde, ".." / 6.maddesinde, ".." şeklindeki düzenlemelerde yer alan, Millete ait olan Egemenlik yetkisi, Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olan yasama yetkisi ile Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kuruluna ait olan yürütme görevini, silahlı güç kullanılarak ele geçirmişlerdir.

Şüpheliler ülke yönetimini ele geçirdikten sonra çıkardıkları 12/12/1980 tarihli ve 2356 Sayılı Milli Güvenlik Konseyi Hakkındaki Kanunun 1. maddesindeki "Milli Güvenlik Konseyi; Devlet ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, üyeleri; Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin Şahinkaya, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat Tümer ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun'dan teşekkül eder." şeklindeki düzenleme ile Milli Güvenlik Konseyi oluşturmuşlar, meşruiyete dayanmadan çıkardıkları 2324 Sayılı

[159] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 64/70.

ve 27/10/1980 tarihli Anayasa Düzeni Hakkında Kanunun 2.maddesindeki "Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisine, Millet Meclisine ve Cumhuriyet Senatosuna ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren geçici olarak Milli Güvenlik Konseyince ve Cumhurbaşkanına ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler de Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanınca yerine getirilir ve kullanılır." şeklindeki düzenleme ile Anayasada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisine, Cumhuriyet Senatosuna ve Cumhurbaşkanına ait yetkilere cebren el koymuşlardır.

Şüphelilerin çıkardığı 2324 Sayılı ve 27/10/1980 tarihli Anayasa Düzeni Hakkında Kanunun 3.maddesindeki "Milli Güvenlik Konseyince kabul edilerek yayımlanan bildiri ve karar hükümleriyle yayımlanan ve yayımlanacak olan kanunların Anayasaya aykırılığı ileri sürülemez" şeklindeki düzenleme ve 4.maddesindeki düzenleme ile Milli Güvenlik konseyinin bildiri ve kararlarında yer alan ve yer alacak olan hükümlerle 12 Eylül 1980 tarihinden sonra çıkarılan ve çıkarılacak olan Bakanlar Kurulu Kararnamelerinin ve üçlü kararnamelerin yürütülmesinin durdurulması ve iptali isteminin ileri sürülemeyeceğinin belirtildiği görülmüştür. Bu düzenlemelerle, Anayasa ve Anayasal düzen ortadan kaldırılarak, kişi hak ve özgürlükleri tamamen Milli Güvenlik Konseyinin inisiyatifime terk edilmiştir. Başta yaşam hakkı olmak üzere temel hak ve özgürlükler açısından hiçbir güvence kalmamıştır" [160].

Özel yetkili Cumhuriyet savcısı, İddianamede yüklenen suça konu fiili, 'anayasal düzenin ortadan kaldırılması' fiili olarak göstermesine karşın, anılan bu fiili, 765 sayılı TCK 146/1'deki suça konu kalkışma fiili olarak nitelendirmiştir. Yukarıda gerekçesiyle açıklandığı üzere, İddianamedeki 'anayasal düzenin ortadan kaldırılması' fiili ile 765 sayılı TCK 146/1'deki suça konu kalkışma fiili, nitelik ve hukuki sonuçlarıyla farklı ve ayrı fiillerdir. Anayasal düzeni ortadan kaldırma fiili, her iki Türk Ceza Kanunu'nda kanunun suç saymadığı fiildir ve Anayasa'nın 38/I, II maddelerinin güvencesi altındadır.

Bir kamu davasında salt yargılanan fiil, yani İddianamede CMK 170/3 (i)'ye göre yüklenen suça konu fiil olarak gösterilen fiil, olgu, olgular bütününü yargılayabilir. Mahkeme, CMK 225/1 maddesi emredici hükmü gereğince, yargılanmayan fiilleri, İddianameden doğrudan veya resen kamu davası kapsamına almak yoluyla yargılayamaz; böyle bir yetkisi yoktur (AY 6/son).

Sonuç olarak, yargılanan fiil, salt 'anayasal düzenin ortadan kaldırılması' fiilidir. Özel yetkili Cumhuriyet savcısının, iddia ettiği anayasal düzenin ortadan

[160] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 64/70.

kaldırılması fiilinin, hukuki nitelendirmedeki hatası önemli değildir. Buna göre, Mahkeme, yargılanan fiil olan, 'anayasal düzenin ortadan kaldırılması' fiilini yargılayabilir. Mahkeme, yargılanmayan 'anayasal düzenin ortadan kaldırılmasına kalkışma' fiilini veya bir başka fiili yargılayamaz veya olmayan kamu davasının kapsamına alamaz.

B) HUKUKEN YOK HÜKMÜNDEKİ KAMU DAVASINDA DİKKATLERİ DAVA DIŞI KONULARA ÇEKMEK AMACIYLA İDDİANAMEDE KAMU DAVASININ KONUSU OLMAYAN / YARGILANMAYAN BİR BAŞKA SORUŞTURMANIN KONUSU FİİL VE OLGULARA YER VERİLMESİ

İddianamede, 12 Eylül Askeri Harekatı öncesi ve 12.09.1980 - 06.12.1983 arasındaki döneme ilişkin işkence iddialarıyla ilgili soruşturma başlatıldığı, tüm şikayetlerin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nda toplandığı, hukuken yok hükmündeki kamu davasına konu yoklukla sakat soruşturmanın ayrılarak 2011/646 sayılı soruşturma olduğu, diğer iddialara ilişkin soruşturmaların devam ettiği açıklanmıştır [161]. Buna karşın, İddianamede, soruşturmanın devam ettiği bildirilen dava dışı iddialara yer verilmiştir.

Gerçekten, özel yetkili Cumhuriyet savcısı, yetmiş sayfalık iddianamesinin 26-50. sayfalarında, yani yirmibeş sayfasını, hukuken yok hükmündeki kamu davasının konusu olmayan yargılama dışı iddialara ve fiillere yer vermiştir. Yirmibeş sayfa, yani İddianamenin (25/70=) %35,71'i oranında yargılama dışı iddiaya dayalı, hukuken yok hükmündeki İddianamenin kabulünün, doğru ve yerinde bir mahkeme işlemi olmadığını not etmekteyiz. İddianamedeki yargılama dışı iddiaların hukuki bir değeri yoktur. Hukuken yok hükmündeki kamu davasında yargılanmayan iddia ve fiiller, kamu davasının yokluğunun tespiti itirazımıza konu değildirler. Mahkeme, yokluk itirazımızı ister kabul etsin, ister reddetsin, İddianamedeki yargılanmayan iddia ve fiilleri, herhangi bir biçimde yargılayamaz ve yargılamanın kapsamına alamaz.

Özel yetkili Cumhuriyet savcısı, hukuken yok hükmündeki kamu davasının iddianamesinde, dikkatleri dava dışı iddia ve konulara çekerek, iddianamede yargılanmayan, dava dışı işkence iddiası gibi iddia ve fiillere yer vermiştir. İddianame, bu niteliğiyle Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 170/3 maddesi hükmünü açıkça ihlal etmiştir.

[161] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 2/70.

2. ATILI ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMAYA KALKIŞMA SUÇUNUN MADDİ UNSURUNU 02.01.1980 VE 12.09.1980 TARİHİNDE İŞLENDİĞİ İDDİA EDİLEN FİİLLERİN OLUŞTURMASI NEDENİYLE, ATILI TCK 146/I'DEKİ SUÇUN DEVLET TÜZEL KİŞİLİĞİNDEN BAŞKA HERHANGİ BİR MAĞDURU VEYA ZARAR GÖRENİ OLMAMASININ HUKUKİ SONUÇLARI

A) ATILI ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMAYA KALKIŞMA SUÇUNUN TEK MAĞDURUNUN DEVLET TÜZEL KİŞİSİ OLMASI

"Bütün suçların mağduru, suç ve ceza koyma erkinin sahibi devlettir" [162]. Hukuken yok hükmündeki kamu davasında, yukarıda açıklandığı üzere yargılanan fiilin hukuki nitelendirilmesindeki yanlışa karşın, atılı suçun 765 sayılı TCK 146/1'deki suç olarak gösterilmesi karşısında, atılı suçun tek bir mağduru vardır; o da Devlet tüzel kişisidir. Devlet, uluslararası hukukun ve iç kamu hukukunun tüzel kişisidir. Bu suçla, kamu tüzel kişisi Devletin anayasal düzeninin korunmasına ilişkin çıkarı korunmaktadır. "Suçun özel veya mahsus mağduru, suçla ihlal edilen ve cezayla korunan hukuki değer veya menfaatin hamili olan kimsedir" [163]. Ancak, 765 sayılı TCK 146/1'deki suçun, Devlet tüzel kişisi dışında özel veya özge başka bir kişi ve tüzel kişi mağduru yoktur.

Cumhuriyet savcısı İddianamesinde suçun mağduru ile suçtan zarar gören kavramlarını karıştırmış, sayfalarca anlattığı dava dışı fiillerden zarar gördüğünü iddia ettiği kimseleri suçun mağduru sayarak, İddianamesinde kanunen olmaması gereken ithamlara yer vermiştir.

İddianamenin girişinde, kötü muamele ve işkence iddialarıyla ilgili soruşturmanın, İddianame konusu soruşturmadan ayrı olarak sürdürüldüğü açıklanmıştır. Buna göre, her iki soruşturmanın ve bu soruşturmadaki isnatların ve isnatlardan dolayı mağdurluk ve zarar görmenin birbirine karıştırılmaması gerekir. Hemen belirtelim ki, iddiaya konu anayasal düzeni ortadan kaldırma, yani ihtilal veya darbe yapılması sırasında, failler, kanunun suç saydığı yaralama, öldürme, kıtal ve bunlar gibi bir fiili işlememişlerdir. Faillerin örgüt kurarak suç işledikleri de iddia edilmemiştir. Gerçekte böyle bir fiil de yoktur. İddianamenin kurgusuna ve mantığına bakıldığında, ihtilal öncesi ve ihtilal sonrası iddia edilen filler, son yıllarda açılan davalarda olan uygulama kalıbında olduğu gibi o tarihte yürürlükte olmayan Terörle Mücadele Kanunu'nun ilgili maddeleri ve 5237 sayılı Türk Ceza

[162] HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 229.
[163] HAFIZOĞULLARI / ÖZEN, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, s. 229.

Kanunu'nun 220. maddesinin (765 sayılı TCK 313) mantığıyla hazırlandığı söylenebilir.

Böyle olunca, kimin ne zaman kim tarafından ne şekilde işlemiş oldukları iddianamede yer verilen adam öldürme, yaralama, işkence yapma, kıtal gibi fiillere iştirak etmeleri de söz konusu değildir. Açıkça böyle bir iddiada İddianamede yoktur. Olan şudur: 12.09.1980 tarihinde, "Ordu yönetime el koymuştu. Korkulan olmamış emir ve komuta zinciri korunmuş, Ordu içinde çatlak ses çıkmamıştı. Hiçbir ciddi direnişle karşılaşılmamıştı" [164]. Buna göre, ihtilal veya darbe yapılması sırasında, Devlet tüzel kişisi dışında, mağdur veya zarar gören bir kimse mevcut bulunmamaktadır. TCK 146/1'deki suç, ne çok failli, ne de çok mağdurlu bir suçtur.

Gerçekten, soruşturması devam ettiği bildirilen fiiller, 12.09.1980 tarihinde ihtilal olup bittikten sonra, kurulan yeni hukuk düzeninde kolluk görevlilerinin işlediği iddia edilen fiillerdir. Bu fiillerle, İddianamede isnadı oluşturan 02.01.1980 ve 12.09.1980 tarihinde işlendiği iddia edilen fiillerle, nedensel veya isnadi herhangi bir ilişki bulunmamaktadır. Diğer soruşturmanın konusu fiillerden mağdur veya zarar görenlerin, 12.09.1980 tarihindeki ihtilal sırasında herhangi bir olayın mağduru veya zarar göreni olmaları söz konusu değildir.

B) ATILI TCK 146/I'DEKİ SUÇUN DEVLET DIŞINDA HERHANGİ BİR MAĞDURU VEYA ZARAR GÖRENİ OLAMAYACAĞININ AÇIKLIĞI KARŞISINDA, MAHKEMENİN DEVLET TÜZEL KİŞİSİ DIŞINDAKİ MAĞDUR VE ZARAR GÖREN İDDİASIYLA YAPILAN HER TÜRLÜ BAŞVURU VE KATILMA İSTEMLERİNİ DURUŞMA HAZIRLIĞINDA RESEN REDDETME GÖREVİNİ YERİNE GETİRMESİ

Yukarıda belirtildiği üzere, atılı 765 sayılı TCK 146/1'deki suçun tek mağduru ve zarar göreni, bizzat Devlet tüzel kişisidir. Buna karşın, Devlet tüzel kişisi dışındaki kişilerin, atılı suçun mağduru veya zarar göreni iddiasında bulundukları, Mahkemeye başvurdukları anlaşılmıştır. Mahkeme, hukuken yok hükmündeki kamu davasına, mağdur veya zarar gören iddiasıyla, kimseyi, suçun mağduru veya şikayetçisi olarak çağıramaz (CMK 233), onlara CMK 233-236'ya göre işlemde bulunamaz. Mahkeme, CMK 237'e göre sözlü veya yazılı katılma istemlerini işleme koyamaz, bu istemlerle ilgili CMK 238'e göre işlem yapamaz. Böyle olunca, Mahkeme, Devlet tüzel kişisi dışındaki mağdur veya zarar gören iddiasıyla

[164] BİRAND / BİLA / AKAR, s. 141.

yapılan veya yapılacak her türlü başvuru ve katılma istemlerini, resen veya istem üzerine, duruşma hazırlığında reddetmekle görevlidir.

3. DAVANIN ESASIYLA İLGİLİ OLMAMAKLA BİRLİKTE TARİHE KAYIT DÜŞME AMACIYLA İDDİANAMEDEKİ BAZI İDDİALARLA İLGİLİ KISA DEĞERLENDİRME

A) İDDİA EDİLEN ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMA FİİLİNİN BİRDEN FAZLA VE FARKLI GÜCÜN GÜDÜMÜNDE İŞLENDİĞİ İDDİASININ GEÇERSİZLİĞİ

İddianamede, 12 Eylül Askeri Harekatı'nın, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından emir ve komuta zinciri içinde işlendiği iddiasının yanı sıra, birden fazla ve farklı gücün güdümünde işlendiği de iddia edilmiştir. 1961 Anayasası ile bu Anayasayla kurulan anayasal düzenin ortadan kaldırılması fiilinin, (a) Türk Silahlı Kuvvetlerince, (b) derin yapıların veya kimliği belirsiz güçlerin güdümünde Türk Silahlı Kuvvetlerince işlendiği iddia edilmiştir [165]. Örneğin, İddianamedeki ifadesiyle, 'darbeye zemin oluşturmak isteyen güçler' [166] veya 'ülke yönetiminin askeri otoritenin eline geçmesini isteyen güçler' [167] veya 'askeri darbeye zemin oluşturmak amacıyla devlet içinde yönetimi ele geçirmek isteyen güçler' [168] veya 'toplumda kaos oluşturmak ve yönetimi ele geçirmek isteyen güçler' [169] veya 'ülkenin kaos ve çatışmaya sürüklenerek yönetilemez hale getirilmesini isteyen güçler' [170]. Ayrıca, soruşturmadaki ifadeden, Amerika Birleşik Devletleri'nin güdümünde Türk Silahlı Kuvvetlerince işlendiği iddiası [171] da belirtilmelidir.

Anayasal düzenin ortadan kaldırılması fiilinin, birden fazla ve farklı kişilerin güdümünde işlendiği iddiası, bu iddiaya konu "belirsiz" kişi veya güçlerin, nasıl

[165] "Tüm bu hususlar ışığında 12 Eylül 1980 öncesi terör olaylarına bakıldığında, olayların toplumu kaosa, iç çatışmaya sürükleyerek ülkeyi yönetilemez hale getirip, askeri darbeye zemin hazırlamak ve yönetimi ele geçirmek isteyen devlet içindeki derin yapıların yönlendirmesi ve kurgulamasıyla çıkarılmış terör olayları olduğu, devlet içindeki etkili güçlerin, olaylarda güvenlik güçlerinin etkin olarak görev yapmasını engellediği, güvenlik güçlerinin bazı olaylarda kullanıldığı, bu kadar organize ve geniş çaplı olayların devlet içinde örgütlenmiş illegal güçlerin planlaması ve iştiraki olmadan yapılamayacağı, / Şüphelilerin darbe yapmaya yaklaşık bir yıl önceden karar verdikleri, her halükarda ülke yönetimini cebren ele geçirmek niyetinde oldukları, yapılacak askeri darbenin halkın gözünde meşru görülebilmesi için terör olaylarının üzerine bilerek gitmedikleri, müdahale etmedikleri veya tertiplenen olay amacına ulaştıktan sonra müdahale ettikleri, şüphelilerin darbe yapmak için bir yıl şartların olgunlaşmasını bekledikleri, darbe için fırsat kolladıkları anlaşılmıştır" 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 57/70.

[166] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 6/70.

[167] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 6/70.

[168] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 8/70.

[169] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 9/70.

[170] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 15/70.

[171] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 62/70.

ve ne şekilde anılan fiili işletmiş olabileceklerine ilişkin somut fiiller ve bu fiilleri temsil eden herhangi bir delil veya bulgu gösterilmemesi nedeniyle, hukuki bir nitelik ve değer taşımamaktadır.

Bir fiilin, aynı zamanda birden fazla ve farklı belirsiz güçlerce işlenmesinin mümkün olup olmaması gibi hukuk dışı, hukukun konusu olmayan konulara girmeden, İddianamedeki bu iddianın, özel yetkili Cumhuriyet savcısının öznel düşüncesiyle yapılan, hukukilik niteliği olmayan bir iddia olduğunu not etmekteyiz. Ceza iddiası, CMK 170/3 (i) ve (j)'ye göre yapılır. Öznel düşünceyle yapılan iddianın, hukukilik, ceza iddiası niteliği yoktur. Öznel düşünceyle yapılan iddia, yorum, kişinin his dünyasındaki düşüncelerin açıklanmasıdır. Bunun içindir ki, hukukun konusu iddia, hukukun ilke ve kurallarına göre, fiili ve delili gösterilerek yapılır. Yargılama ve dava dışı fiil ve olgular, iddiaya konu fiilin kanıtı da olamaz ve gösterilemez.

12 Eylül Askeri Harekatı'nın, Türk Silahlı Kuvvetleri'nce, derin yapıların veya ABD'nin veya belirsiz gizli güçlerin güdümünde işlendiği iddiası, hukukun ilke ve kurallarına göre kişi / yer / zaman unsurlarını taşıyan fiili ve delili ile yapılmadıkça, bir fanteziden ibarettir. His dünyasında oluşan düşünce ve sanılara veya komplo teorilerinin gereğine uygun biçimde, 'derin yapılar' veya 'belirsiz gizli güçler' tarafından ihtilalin veya darbenin yaptırıldığı iddiası normaldir. Hukukta, tanımı, anlamı, kapsamı, sınırları gösterilmeyen bir kavram, hukuki değildir, slogandır. Slogan hukukun konusu değildir.

Önemli olan, hukuki bir iddiada, derin yapılar veya belirsiz gizli güçler ihtilal veya darbe yaptırdı demek değil, derin yapıların veya belirsiz gizli güçlerin ve bunları oluşturan kişilerin ortaya koyulması yoluyla ihtilalin veya darbenin, nasıl, ne şekilde ve kimler tarafından, fiili ve delili gösterilerek yaptırıldığının açıklanabilmesidir. Bu nedenledir ki, hukuk, edebiyattan, sanattan farklı, normatif bilimdir. Bunun içindir ki, hukuk, toplumun ortak paydasıdır ve herkese aynı derecede gereklidir.

B) SALT ÖZNEL DÜŞÜNCEYLE İDDİANAMEDE BELİRTİLEN OLAYLARIN İDDİA EDİLEN ANAYASAL DÜZENİ ORTADAN KALDIRMA FİİLİNİN İŞLENMESİ AMACIYLA YAPTIRILMIŞ OLDUĞUNUN İLERİ SÜRÜLMESİNİN CEZA İDDİASININ HUKUK İŞİ OLDUĞUNU EDEBİYATIN KONUSU OLMADIĞINI GÖSTERMESİ

İddianamede, ordunun üst kademesinde, Temmuz 1979'da askeri müdahale düşüncesinin konuşulmaya başlandığı, üç kişilik çalışma grubunun 11.09.1979

tarihinde konuyla ilgili çalışmalara başladığı iddia edilmiştir [172]. İddianamede, 12 Eylül Askeri Darbesi Öncesi Meydana Gelen Önemli Terör Olayları başlığı altında, yakın tarihin bilinen olaylarına yer verilmiştir. Bu olayların, devletteki derin yapılar veya belirsiz gizli güçler tarafından, yukarıda iddia edilen amaçlarla yaptırıldığı iddia edilmiştir. Bu olaylarla, 11.09.1979 tarihinde oluşturulan çalışma grubunca başlatılan askeri müdahale çalışması ile, "zaman" unsuru yönünden herhangi bir ilgi olmadığına girmeden, bu olaylara İddianamede yer verilmesine değinilecektir.

İddianamede, yakın tarihin bilinen olayların anlatımında, olayla ilgili olduğu belirtilen kişilerin anlatımlarına, düşüncelerine, yorumlarına, iddialarına yer verilmiştir. İddianamede, olaylara ilişkin anlatımlardan sonra, değerlendirme adı altında, olayın yukarıda belirtilen ve ihtilali veya darbeyi yaptırdığı veya bu yolda faaliyette bulunan belirsiz gizli güçler tarafından yapıldığının / yaptırıldığının, (a) kanaatine varıldığı [173], (b) gösterildiğinin [174], çıkarıldığının [175], planlandığının [176] anlaşıldığı belirtilmiştir. Bu, öznel düşünceyle iddiadır. Yukarıdaki açıklamalar geçerlidir.

Hemen belirtelim ki, İddianamede belirtilen ilk yedi olaydaki belirsiz güçler belli değildir. Bu belirsiz gizli güçlerin veya devletteki derin yapıların, hukuk devletinde olması, bu tür olayların işlenmesi mümkün değildir. Hukuk devletinde suçu takiple görevli ve yetkili organ ve kişilerin görevi, bu tür olayların sorumlu ve faillerini bulmak, hukuka uygun biçimde yargı organı önüne çıkarmaktır. Bir iddianamede, olayların belirsiz gizli güçlerce yapıldığı yorumlarıyla, bu tür olayların sorumlu ve failleri bulunamamakta, yargı organı önüne çıkarılamamaktadır. Önemli olan, İddianamede bu açıklamalara yer verilmesi değil, bu olayların fail ve sorumlularının bulunup, açıklanmasıdır.

İddianamede, 11.09.1979 tarihinde askeri müdahalenin çalışmalarına başlandığı iddiası karşısında, yakın tarihin açıklanan olaylarına yer verilmesinin gereği ve anlamı bulunmamaktadır. İddianamedeki iddiayla ilgili zaman unsuruna bağlı tutarsızlık dışında, iddia edilen belirsiz güçlerin işledikleri veya işlettikleri fiillerle, 12 Eylül Askeri Harekatı arasındaki 'nedensellik' ilişkisi açıklanmalıdır. İddianamede, belirtilen olaylara on beş sayfa yer verilmiştir. İddianamede, belirtilen

[172] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 21/70.
[173] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 8/70, 14/70.
[174] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 8/70.
[175] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 10/70, 17/70.
[176] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 15/70.

olaylara, hukukilik niteliği ve değeri taşımayan öznel düşünceyle yapılan iddialara, değer kazandırılmak istenmiştir [177].

İddianamede yer verilen yakın tarihin olayları, bir başka soruşturmanın konusu olduğu açıklanan işkence iddiaları gibi dava dışıdır, yargılama dışı fiillerdir. Hukuken yok hükmündeki iddianame ve kamu davasında yargılanan tek bir fiil vardır. Yargılanan fiil, 01.02.1980 ve 12.09.1980 tarihindeki fillerle anayasal düzenin ortadan kaldırılmasıdır. İddianamenin belirtilen olaylar ve işkence iddialarıyla ilgili kısımlarının, 1961 Anayasasıyla kurulan anayasal düzenin ortadan kaldırılmasıyla bir ilgisi yoktur. Dolayısıyla, dava dışı iddiaların bir değeri de yoktur. İddianamede, dava dışı tarihi olaylar [178] ve işkence iddialarına [179] toplam kırkbir sayfa yer verilmiştir. Bu demektir ki, hukuken yok hükmündeki İddianamenin (41/70) % 58,57'sinin dava dışı, yargılanmayan olay, fiil ve iddialardan oluştuğunu not etmekteyiz.

SONUÇ YERİNE:

İDDİANAMEYLE 26.05.1960 TARİHİNDEN SONRAKİ HER TÜRLÜ KAMUSAL İŞLEMİN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ VEYA TÜRK HUKUK DÜZENİNDE YARATILACAK KARGAŞANIN (KAOSUN) GÖSTERİLMESİ

İddianameyle, 12.09.1980 - 06.12.1983 arasında, Milli Güvenlik Konseyi ile Başkanı ve Üyesinin, ihtilal veya darbe yapma / kurucu iktidar olmak fiiliyle, 765 sayılı TCK 146/I'deki suçu işlediklerinin iddia edildiği yukarıda açıklanmıştır. İddianameye göre, Milli Güvenlik Konseyi anayasal organ değildir; 1961 Anayasasını ve bu Anayasayla kurulu anayasal düzeni ortadan kaldıran fiili güçtür. Buna göre, Milli Güvenlik Konseyi'ni oluşturan Başkan ve Üyeleri, 765 sayılı TCK 146/I'deki suçu işlemişlerdir. Bu demektir ki, İddianameye göre, salt kurucu iktidar tasarrufu olan 2324, 2356, 2485 sayılı anayasal kanunlarla, 12.09.1980 - 06.12.1983 arasındaki yasama işlemleri, bu kapsamda, 1982 Anayasası'nın

[177] İddianamedeki dava dışı olaylardan Fatsa Olaylarına ilişkin değerlendirmenin, İddianamedeki alıntıların yapıldığı anlaşılan KUZU'nun açıklamasına uymamakta olduğunu not etmekteyiz. KUZU'ya göre, "Fatsa'da yapılan katliamların ardı arkası kesilmeyince, 8 Temmuz 1980'de Samsun'dan bazı askeri birlikler Fatsa ilçesine gönderilmiş ve ardından da 9 Temmuz 1980 tarihinde Orgeneral Kenan Evren ordu komutanlarıyla beraber inceleme yapmak için Fatsa'ya gitmiştir. / **Genelkurmay Başkanı'nın, ordu komutanlarıyla beraber Fatsa'da yaptığı incelemenin ardından toplanan Bakanlar Kurulu tarafından, "Küçük terör odaklarında" baskınlar yapılmasına ilişkin karar alınmış**, 11 Temmuz sabah erken saatlerinde asker ve polis Fatsa'da "nokta operasyonu" düzenlemiştir" (**KUZU, Ali: Katliamlar, İşkenceler ve Terörizm Işığında 12 Eylül İhtilali ve Onların Çocukları, Birinci Baskı, İstanbul Ekim 2010**, s. 77). .

[178] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 5/70-20/70.

[179] 03.01.2012 tarihli İddianame (Soruşturma No: 2011/646, Esas: 2012/2) s. 26/70-50/70.

yapılması da, Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkan ve Üyelerine atılı 765 sayılı TCK 146/I'deki suça konu fiillerdir.

Gerçekten, İddianameye göre, Milli Güvenlik Konseyi Başkan ve Üyeleri, 12.09.1980 - 06.12.1983 arasında 765 sayılı TCK 146/I'deki suçu işlediklerinden, bu süreçteki anayasal kanunlar ve diğer yasama işlemleri gibi, 1982 Anayasası da, 1961 Anayasası'ndan kaynaklanan bir yetkiye dayanmadan, yani erksiz / yetkisiz / fiili, yani keyfi bir hukuki işlemdir. Bu demektir ki, İddianameye göre, 1982 Anayasası, erksiz / yetkisiz / fiili, yani keyfi bir işlemle yapıldığından, "yetkisizlikten" (1961 Anayasası m. 4/II) hukuken yok hükmündedir. İddianamedeki iddianın mantığına göre, hukuken yok hükmündeki 1982 Anayasası'nın halkoyuyla yürürlüğe konulması ve Resmi Gazete'de yayınlanması da, hukuken yok hükmündedir.

Böyle olunca, İddianamedeki iddianın mantığına göre, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve bu Anayasayla kurulan anayasal düzen hukuken mevcut değildir. Bunun zorunlu sonucu olarak, hukuken mevcut olmayan, yok olan 1982 Anayasası'ndan görev ve yetki alan yasama, yürütme, yargı organlarının her türlü ulusal ve uluslararası kamusal tasarrufları da hükümsüz olacaktır.

İddianamedeki iddianın mantığı ve hukukiliği geçerliyse, mevcut bir Anayasayı ve bu Anayasayla kurulan anayasal düzenin ortadan kaldırılması, yani ihtilal veya darbe yapan fiili gücün kurucu iktidar olabilmesi söz konusu değildir. Eğer, İddianamedeki iddianın mantığına göre, ihtilali veya darbeyi yapan fiili güç, hep fiili güç olarak kalmaktaysa, 27.05.1960 tarihinde ihtilal veya darbe yaparak Milli Birlik Komitesi adını alan askeri fiili güçte, hukukilik kazanamaz ve kurucu iktidar olamaz. İddianamedeki iddianın mantığına göre, yukarıda Milli Güvenlik Konseyi'nin anayasal organ olmadığına ve anayasal kanunlar dahil her türlü yasama işlemlerinin hükümsüzlüğüne ilişkin açıklama, Milli Birlik Komitesi'nin, 27.05.1960 tarihinden 1961 Anayasası'nın yapılarak yürürlüğe konulması ve sonrasındaki yasama, yürütme, yargı işlemlerinin hükümsüzlüğü içinde geçerlidir.

Sonuç olarak, İddianamedeki iddianın mantığına göre, 1961 ve 1982 Anayasaları ile bu Anayasalarla kurulan anayasal düzenler ve bu Anayasalardan yetki alınarak yapılan her türlü yasama, yürütme, yargı işlemleri hükümsüzdür. İddianamedeki iddianın mantığı ve hukukiliği geçerliyse, bugün için yürürlükteki Anayasa, 491 sayılı Teşkilatı Esasiye Kanunu'dur. İddianamedeki iddianın mantığı geçerliyse, 26.05.1960 tarihinden sonraki her türlü kamusal işlem, yetkisini 1924 Anayasası'ndan almadığı için hükümsüzdür. İddiadaki bu düşünce doğru ve

geçerliyse, şu anda İddianameyi kabul ederek yargılama yapmakta olan mahkemenin, her türlü işlemi de, zorunlu olarak hükümsüzdür.

26.05.1960 tarihinden sonraki her türlü kamusal işlemin hükümsüzlüğü, Türk hukuk düzeninde kargaşaya (kaosa) yol açar. Tek başına açıklanan sonuçlar, İddianamedeki iddianın mantığının ve hukukiliğinin geçerli olmadığını göstermektedir. Böyle olunca, İddianamedeki iddia, hukuki geçerlilikten, değerden ve dayanaktan yoksundur.

Öte yandan, İddianamede güdülen mantık, azı cezalandıran bir kanunun çoğu da cezalandırdığını ileri sürerek, ihtilale veya darbeye teşebbüsü tamamlanmış suç gibi görerek, kanunun suç saymadığı bir fiilden faillerin cezalandırılmasının istenmesi, ayrı bir yüksek dereceli hukuki yanlıştır. İddianamede faillere isnat edilen suçun tamamlanmış şekli yoktur ki, teşebbüsü olsun. Uygar ülkelerin ceza kanunlarında kurucu iktidar olmak fiilini cezalandıran bir hükme rastlanmış değildir. Herhalde bu Türk icadıdır. Kanunda olmayan bir hükümle, hiç kimseyi hiç kimse yargılayamaz. İhtilalleri ahlaki bulmamak başka şeydir, ihtilalleri yargılamaya kalkışmak başka şeydir. Buna restorasyon denmektedir. Bu, öğretide ihtilalcinin bir başka ihtilalci tarafından yargılanmasıdır.

SONUÇ VE İSTEM:

Yukarıda belirtilen hukuksal gerektirici nedenlerle,

1) ANAYASA'NIN 6/SON MADDESİNDEN KAYNAKLANAN BİR ERKE / YETKİYE DAYANMAKSIZIN, YANİ YETKİSİZ / FİİLİ OLARAK, MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANI VE ÜYESİNE KARŞI ANAYASAL DÜZENİN ORTADAN KALDIRILMASI, YANİ KURUCU İKTİDAR OLMAK FİİLİ İLE BİZZAT 1982 ANAYASASI'NIN HÜKÜMLERİYLE KABUL EDİLEN VE GÜVENCEYE ALINAN 12.09.1980 - 06.12.1983 ARASINDAKİ ANAYASAL KANUN VE YASAMA İŞLEMLERİYLE 765 SAYILI TCK 146/I'DEKİ SUÇUN İŞLENDİĞİ İDDİASINA İLİŞKİN İDDİANAMENİN VE KAMU DAVASININ "ERK YOKLUĞU / YETKİSİZLİK" NEDENİYLE HUKUKEN YOK HÜKMÜNDE OLDUĞUNUN TESPİTİ İTİRAZIMIZIN KABULÜNE,

2) İDDİANAME VE KAMU DAVASININ, BUNA BAĞLI OLARAK, İDDİANAMENİN KABULÜ KARARININ "ERK YOKLUĞU / YETKİSİZLİK" NEDENİYLE HUKUKEN YOK HÜKMÜNDE OLDUĞUNUN TESPİTİNE,

3) HUKUKEN YOK HÜKMÜNDEKİ KAMU DAVASINDA SANIK SIFATININ SÖZ KONUSU OLMAMASI NEDENİYLE YOKLUK İTİRAZIMIZIN

KARARA BAĞLANMASINDAN ÖNCE, HUKUKEN OLMAYAN BİR DAVADA İDDİANAMENİN KABULÜ KARARININ VE İDDİANAMENİN OKUNMASI, SORGUYA GEÇİLMESİ GİBİ MAHKEME İŞLEMLERİNİN YAPILAMAYACAĞININ GÖZ ÖNÜNE ALINMASINA,

4) CMK 170/3 (h) MADDESİ HÜKMÜNÜN EMRİ GEREĞİNCE, NORMUN GEÇERLİLİĞİ KAPSAMINDA "KURUCU İKTİDAR OLMAK", YANİ "İHTİLAL VEYA DARBE YAPMA" FİİLİNİ SUÇ SAYAN BİR CEZA NORMU OLUP OLMADIĞININ TESPİTİNE, BU KAPSAMDA, EĞER, BU FİİLİ SUÇ SAYAN BİR CEZA NORMU VARSA, SORGUDAN ÖNCE YÜKLENEN SUÇ VE UYGULANMASI GEREKEN KANUN MADDESİNİN BİLDİRİLMESİNE,

5) DOSYANIN İLGİLİ MAKAMA İADESİNE VEYA DAVANIN REDDİNE,

6) HUKUKEN YOK HÜKMÜNDEKİ DAVA DOSYASINDAKİ DAVA DIŞI VE YARGILANMAYAN FİİLLERE AİT BULGULARIN TAMAMININ DOSYADAN ÇIKARILMASINA, AYRI BİR YERDE SAKLANMASINA,

7) HUKUK DEVLETİ OLAN TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NDE ERK YOKLUĞU / YETKİSİZ OLARAK, KURUCU İKTİDAR OLAN MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKAN VE ÜYESİNİN, YANİ İHTİLALCİNİN YARGILANMAYA KALKIŞILMASININ "RESTORASYON FİİLİ" OLACAĞININ, BU DURUMUN, İHTİLALCİNİN BİR BAŞKA İHTİLALCİ TARAFINDAN YARGILANMASI DEMEK OLACAĞININ GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURULAMSINA,

KARAR VERİLMESİNİ SAYGI İLE DİLERİM.

Ankara, 20.03.2012

AHMET KENAN EVREN

ALİ TAHSİN ŞAHİNKAYA

MÜDAFİİ

AV. DR. BÜLENT H. ACAR [180]

[180] Bu dilekçede savunulan görüşlerle ilgili olarak Av. Dr. Bülent H. Acar'ın kanundan doğan her türlü telif hakları saklıdır, bu görüşler izin alınmaksızın kullanılamaz, kopyalanamaz, çoğaltılamaz, işlenemez, atıf verilmek suretiyle yasal sınırlar içinde alıntı yapılabilir. Bkz. Y.11.HD 07.06.2007, 2006/929-2007/8748, YKD 2008/4 s.666-668.

KAYNAKÇA

ACAR, Bülent Hayri: Türk Hukuk Düzeninin Temel Normunun Korunması Sorunu, Ankara 2010, US-A Yayıncılık.

ACAR, Bülent: Ceyhan Asliye Hukuk Yargılığının 1975/514 E.'da Yazımlı Kesinleşen Ölü Abdullah'ın Nüfus Kütüğü Yazımındaki "1926 Ölüm Yılı" Yazımının Düzeltilmesi Davasına İlişkin Yargısal Kararların "Yargıcın İstenmezliği (Reddi Hakim)" Kurumuyla Sınırlı Olarak İncelenmesi Ve Eleştirisi, Yasa HD 8.Cilt, 1985/11.

ACAR, Bülent: Yüce Divan'ın 1993/1 E. Davasına Verilen Yokluk İtirazı, (Yayımlanmamıştır).

ACAR, Bülent: Yüce Divan'ın 1993/1 esas sayılı dosyasına verilen Yazılı Savunma (ALTINKAYA, Cengiz: Otoyolları Davası, Ankara 1995).

AKDOĞAN, Kazım / TÜZÜN, Fehmi / PERİNÇEK, Sadık: Ceza Muhakemeleri Usulü kanunu Ve İlgili Temyiz Mahkemesi İçtihatları, Ankara 1960.

AKGÜNER, Tayfun: 1961 Anayasasına Göre Milli Güvenlik Kavramı ve Milli Güvenlik Kurulu, İstanbul 1983.

AKYILMAZ, Bahtiyar: İdari Usul İlkeleri Işığında İdari İşlemin Yapılış Usulü, Ankara 2000,

ALİEFENDİOĞLU, Yılmaz: Anayasa Yargısı, Ankara 1997.

ALİKAŞİFOĞLU, Kemalettin / DOĞU, Engin: Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, Ankara 1981.

AYAN, Şefik / DOĞRUER, Tarık: Hukuk Muhakemeleri Kanunu seçilmiş içtihatlar, Ankara 1954.

AZGUR, Fuad: Anayasa Mahkemesinin Kararlarına Göre "Anayasa Nizamı", Ankara 1969.

BALTACI, Vahit: Yeni TCK ve CMK'da Terör Suçları Ve Yargılaması, Ankara 2007.

BİRAND, Mehmet Ali / BİLA, Hikmet / AKAR, Rıdvan: 12 Eylül Türkiye'nin Miladı, 5. Baskı, İstanbul 2006.

ÇAĞLAR, Bakır: Anayasa Yargısı Ve Normatif Devreler Karşılaştırmalı Analizi, Anayasa Yargısı, Ankara 1982, s. 165'teki açıklama.

DAHL, Robert A.: Demokrasi Üzerine (Çev. Betül Kadıoğlu), 2. Baskı, Ekim 2010.

DOĞRU, Osman: İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlar Rehberi (1960-1994), İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul 1999.

DOMANİÇ, Hayri: Hukukta Kaziyyei Muhkeme ve Nisbi Kuvveti, İstanbul 1964.

EREM, Faruk: Hakaret ve Sövme, Ankara 1958.

ERKUT, Celal: İdare Hukukunda Yokluk Teorisi, İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi, Yıl 9, 1988, S.1-3.

EROĞUL, Cem: Anayasayı Değiştirme Sorunu, Ankara 1974.

GÖZLER, Kemal: Türk Anayasa Hukuku Dersleri, Birinci Baskı, Nisan 2000.

GÖZLER, Kemal: Hukukun Genel Teorisine Giriş (Hukuk Normlarının Geçerliliği Ve Yorumu Sorunu), US-A Yayıncılık, Ankara 1998.

GÖZLER, Kemal: Kurucu İktidar, Ankara 1991.

GÖZÜBÜYÜK, A. Şeref: Anayasa Hukuku, Anayasa Metni ve II. Protokole Göre Hazırlanmış Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Son Değişikliklerle Güncelleştirilmiş 18. Bası, Ankara 2011.

GÜMÜŞ, Erdem: T. C. 1982 Anayasasını Hazırlayan Sebepler ve T. C. 1982 Anayasası Kurucu Meclisi, Ankara 1987, (Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü), (Yayınlanmamıştır).

GÜNAY, Erhan: Uygulamada Hakim - Savcı Avukatlar İle Diğer Adli Personelin İşledikleri Suçlar Ve Soruşturmalar, Ankara 1997.

GÜRSOY, Kemal Tahir: Manevi Zarar ve Tazmini, AÜHFD 1973/1-4.

HAFIZOĞULLARI, Zeki: Ceza Normu Normatif Bir Yapı Olarak Ceza Hukuku Düzeni, Ankara 1996, US-A Yayınları.

HAFIZOĞULLARI, Zeki / ÖZEN, Muharrem: Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Tıpkı Basım 4. Baskı, Ankara, Eylül 2011.

HAFIZOĞULLARI, Zeki / ACAR, Bülent Hayri: Cumhurbaşkanı Seçilme Yeterliliğinin "Suç İsnadı Altında Bulunmama" Koşulu, ABD Yıl 66, 2007/2.

KAZANCI EKER, Behiye: İhaleye Fesat Karıştırma ve Edimin İfasına Fesat karıştırma Suçları, Ankara 2007.

KUNTER, Nurullah: Muhakeme Hukuku dalı olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, Yedinci Bası, Büyükçekmece/İstanbul 1981.

KURU, Baki: Hukuk Muhakemeleri Usulü, Dördüncü Baskı, Cilt II, Ankara 1980,

KUZU, Ali: Katliamlar, İşkenceler ve Terörizm Işığında 12 Eylül İhtilali ve Onların Çocukları, Birinci Baskı, İstanbul Ekim 2010.

KUZU, Burhan: 1982 Anayasasının Temel Nitelikleri Ve Getirdiği Yenilikler, İstanbul 1990.

RUMPF, Chrıstıan: Türk Anayasa Hukukuna Giriş, (Çev. Burak Oder), Ankara 1995.

ONURSAL, Sami: Kamu Davasına Müdahale, İstanbul 1968.

ÖZBUDUN, Ergun: Türk Anayasa Hukuku, Ankara 1986.

SAVAŞ, Vural - MOLLAMAHMUTOĞLU, Sadık: Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Yorumu, I. Cilt, Ankara 1995.

ŞEN, Ersan: 1962-1997 Anayasa Mahkemesi Kararları - Ceza, İstanbul 1998.

TANER, Fahri Gökçen: Ceza Hukukunda Zamanaşımı, Ankara 2008.

TANİLLİ, Server: Devlet ve Demokrasi, Anayasa Hukukuna Giriş, 4. Baskı, Kasım 2007.

TANÖR, Bülent / YÜZBAŞIOĞLU, Necmi: 1982 Anayasasına Göre Türk Anayasa Hukuku, Birinci Baskı, İstanbul, Şubat 2001.

TEZİÇ, Erdoğan: Anayasa Hukuku (Genel Esaslar), Beşinci Bası, İstanbul 1998.

TOSUN, Öztekin: Türk Suç Muhakemesi Hukuku Dersleri, Cilt 1, Genel Kısım, Üçüncü Bası, İstanbul 1981.

TUNAYA, Tarık Zafer: Siyasal Kurumlar ve Anayasa Hukuku, 4. Bası, İstanbul 1980.

YAYLA, Yıldızhan: Anayasa Hukuku Ders Notları, 2. Baskı, İstanbul 1968.

KAMUSAL SAVUNMA

İÇİNDEKİLER

Kamusal Savunmaya Giriş……..……2-5

Birinci Kısım

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na Göre Milli Güvenlik Konseyi Başkan Ve Üyesini Anayasa Yapma Ve Yürürlüğe Koymanın Suç Oluşturduğu İddiasıyla Dava Açma Ve Yargılama Yetkisinin Bulunmaması

Kısım Girişi …….……..6-8

Birinci Bölüm

2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na Göre Anayasal Düzeni Kuran Anayasal Organ Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkan Ve Üyesinin Hukuki Statüsü Ve Konumlarının Hukuki Sonuçları

I. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'yla Anayasal Düzenin Kurulması Ve Genel Hukuki Sonuçları

1. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Anayasal Düzeninin Kurulması

A) 2324 Sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanunla Kurulan Hukuk Düzeni……..…9-11

B)Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Yapılması Ve Yürürlüğe Konulması……..…11-13

2. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Yürürlüğe Girmesi Öncesindeki Hukuki Durum

A) 2324, 2356, 2485 Sayılı Anayasal Kanunlarla 1961 Anayasası'nın Kısmen Tanınması Yoluyla Yeniden Yürürlüğünün Sağlanması…… ……...…….14-16

B)2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'yla 1961 Anayasası'nda Kısmi Değişiklik Yapan Kanunların Kabulü …….16-17

3. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na Göre Kurulan Anayasal Düzenin Kesintisizliği

A) 1982 Anayasası İle 2324, 2356, 2485 Sayılı Kanunların Yürürlükten Kaldırılmasına Kadar Uygulanmalarının Kabulü……17-18

B) 1982 Anayasası İle Tbmm'nin Faaliyetine Kadar Görevdeki Anayasal Organların Erklerini Kullanmaya Devam Etmeleri……..18-19

II. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na Göre Anayasal Organ Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkan Ve Üyelerinin Anayasal Statü Ve Konumları

1. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Anayasası İle Anayasal Organ Olan Milli Güvenlik Konseyi'nin Anayasal Görevine Devamı

A) 1982 Anayasası İle Milli Güvenlik Konseyi'nin Anayasal Görevine Devamı …….19-20

B)1982 Anayasası İle Milli Güvenlik Konseyi'nin Hukuki Varlığının Sona Ermesi…….21

2. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na Göre Milli Güvenlik Konseyi Başkanının Hukuki Statüsü Ve Konumu

A) 1982 Anayasası'nın Yürürlüğe Girmesine Kadar Milli Güvenlik Konseyi Ve Devlet Başkanı Olması…….……..21-22

B)1982 Anayasası'nın Yürürlüğe Girmesiyle Milli Güvenlik Konseyi Ve Devlet Başkanı'nın Cumhurbaşkanı Sıfatını Alması……..……..22-23

3. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na Göre Milli Güvenlik Konseyi Üyesinin Hukuki Statüsü Ve Konumu

A) 1982 Anayasası'nın Yürürlüğe Girmesine Kadar Milli Güvenlik Konseyi Üyesi Olması……
……..……23

B)1982 Anayasası'nın Yürürlüğe Girmesiyle Cumhurbaşkanlığı Konseyi Üyeliği Sıfatının Kazanılması…….…
…..24

III. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na Göre Anayasal Organ Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkan Ve Üyelerinin Anayasal Statü Ve Konumlarının Hukuki Sonuçları

1. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na Göre Milli Güvenlik Konseyi'nin Anayasal Düzeni Kurucu Organ Olması

A) 1982 Anayasası'na Göre Milli Güvenlik Konseyi'nin Anayasa Düzenini Kuran Anayasal Organ Olması……..……..…..25

B)1982 Anayasası'na Göre Milli Güvenlik Konseyi'nin Anayasanın Yürürlüğe Girmesinden Sonra Anayasal Organ Niteliğini Koruması……..……...25-26

2. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası İle Kurulan Düzenin Türkiye Cumhuriyeti'nin Toplum / Hukuk / Devlet Düzeni Olması

A) 1982 Anayasası İle Kurulan Düzenin Türkiye Cumhuriyeti'nin Toplum / Hukuk / Devlet Düzeni Olması…….…..27-28

B)Anayasal Düzeni Kuran 1982 Anayasası'nın Tüm Hukuki Hüküm Ve Sonuçlarıyla Yürürlükte Bulunması……..28

3. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Yapılması Ve Yürürlüğe Konulmasının Hukuki Sonuçları

A) 1982 Anayasası'na Göre Milli Güvenlik Konseyi'nin Anayasa Yapma Ve Anayasal Düzeni Kurmasının En Üst Hukuki İşlemler Olması ……....28-29

B)Milli Güvenlik Konseyi'nin Hukukiliği Tartışılamaz Olan Anayasa Yapma Ve Anayasal Düzen Kurma İşlemlerinin Suç Konusu Olmaması…….....29-30

İkinci Bölüm

2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na Göre Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkan Ve Üyesi Hakkında Anayasa Yapma Ve Yürürlüğe Koymanın Suç Oluşturduğu İddiasıyla Kamu Davası Açma Ve Yargılama Yetkisinin Bulunmamasının Hukuki Sonuçları

I. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Anayasal Düzeni Kuran Kanun Olması

1. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Anayasal Düzeni Kurması

A) 1982 Anayasası'nın Türk Hukuk Düzenini Belirleyen Üst Hukuki Belge Olması.....31

B)Anayasanın Bağlayıcılığı Ve Üstünlüğü..……..32

2. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na Göre Milli Güvenlik Konseyi'nin Erkini Kullanmasının Sonuçları

A) 1982 Anayasası'na Göre Milli Güvenlik Konseyi'nin Anayasal Erkiyle Anayasa Yapması Ve Yürürlüğe Koyması İle Anayasal Görevine Devamı ……32

B)1982 Anayasası'na Göre Milli Güvenlik Konseyi'nin Anayasa Yapma Ve Yürürlüğe Koyma İşlemlerinin Suç Konusu Olmaması ……..33

3. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Yapılarak Yürürlüğe Konulmasının Sorumluluk Konusu Olabileceğinin İleri Sürülememesi

A) Bizzat 1982 Anayasası'na Göre Anayasanın Yapılması Ve Yürürlüğe Girmesi..…33-34

B)1982 Anayasası'ndan Yetkisini Almadıkça Herhangi Bir Kişi, Kurum Veya Organın Anayasanın Yapılması Ve Yürürlüğe Konulmasına Karşı Sorumluluk İddiasında Bulunamaması…… …….34-35

II. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na Göre Milli Güvenlik Konseyi Başkan Ve Üyesine Karşı Anayasanın Yapılması Ve Yürürlüğe Konulmasından Dolayı Herhangi Bir Sorumluluk İddiasında Bulunabilme Yetkisinin Yokluğu

1. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'ndan Kaynaklanmayan Herhangi Bir Devlet Yetkisinin Kullanılamaması

A) Kamusal Herhangi Bir Kişi, Kurum Veya Organın Kaynağının Anayasadan Almayan Bir Devlet Yetkisini Kullanamaması ……..……35-36

B)Hukuk Devletinde, Yetkinin Olmasında Kamusal İşlemin Olması, Yetkinin Olmayışında Kamusal İşlemin Hukuken Yok Hükmünde Olması ……..36

2. Özel Yetkili Cumhuriyet Savcısının Anayasanın Yapılması Ve Yürürlüğe Konulmasının Suç Konusu Olabildiğini İddia Edebilme Şeklinde Bir Adli / Yargısal Yetkisinin Bulunmaması

A) Bizzat Anayasaya Göre Özel Yetkili Cumhuriyet Savcısının Anayasaya Uygun Adli / Yargısal İddiada Bulunmakla Görevli Olması…….. 36-37

B)Özel Yetkili Cumhuriyet Savcısının Anayasaya Göre Milli Güvenlik Konseyi'nin Anayasal Erkiyle Anayasa Yapması Ve Yürürlüğe Koymasının Suç Oluşturduğu İddiasında Bulunabilme Yetkisinin Yokluğu……...37-39

3. Özel Yetkili Cumhuriyet Savcısının Anayasaya Göre Milli Güvenlik Konseyi'nin Anayasa Yapması Ve Yürürlüğe Koymasının Suç Oluşturduğu İddiasıyla Kamu Davası Açabilme Yetkisinin Yokluğunun Hukuki Sonuçları

A) Özel Yetkili Cumhuriyet Savcısının Milli Güvenlik Konseyi'nin Anayasa Yapması Ve Yürürlüğe Koymasının Suç Oluşturduğu İddiasıyla Yaptığı Soruşturmayla Açtığı Kamu Davasının Yetkisizlikle Hukuken Yok Hükmünde Olması ……..39-40

B)Özel Yetkili Cumhuriyet Savcısının, Anayasa'nın 6/Son Maddesinden Kaynaklanan Bir Yetkiye Dayanmaksızın, Yani Yetkisiz Olarak, Milli Güvenlik Konseyi'nin Anayasa Yapması Ve Yürürlüğe Koymasının Suç Oluşturduğu İddiasıyla Soruşturma Yapması Ve Davaya Açmaya Kalkışması……..40

III. 1982 Anayasası'na Göre Milli Güvenlik Konseyi Başkan Ve Üyesine Karşı Anayasanın Yapılması Ve Yürürlüğe Konulmasının Suç Oluşturduğu İddiasıyla Açılan Ve Anayasa'nın 6/Son Maddesinden Kaynaklanan Bir Yetkiye Dayanmaksızın, Yani Yetkisizlikle Hukuken Yok Hükmündeki Kamu Davasının Yokluğunun Tespitinin Mahkemenin Öncelikli Ve Başlıca Görevi Olması

1. Mahkemenin İlk İşinin Kamu Davasına Bakmakla Yetkili Ve Görevli Olup Olmadığını Tespit Etme Görevi

A) Anayasa Mahkemesi Kararına Göre Mahkemenin Öncelikle Usulüne Uygun Açılmış Kamu Davası Olup Olmadığını Tespitle Görevli Olması …….. 41-42

B)Mahkemenin Usulüne Uygun Açılan Kamu Davasına Bakmak Ve Yargılamakla Yetkili Ve Görevli Olması ……..43-44

2. Mahkemenin Anayasa'nın 6/Son Maddesinden Kaynaklanan Bir Yetkiye Dayanmaksızın, Yani Yetkisizlikle Hukuken Yok Hükmündeki Kamu Davasında Milli Güvenlik Konseyi'nin Başkanı Ve Üyesini Yargılama Yetkisinin Bulunmaması

A) Mahkemenin Yetkisizlikle Hukuken Yok Hükmündeki Kamu Davasına Ait İddianameyi Kabulü Kararıyla Hukuken Olmayan Davaya Hukuki Geçerlik Kazandırılamaması…44-47

B)Mahkemenin Milli Güvenlik Konseyi Başkan Ve Üyesine Karşı Anayasa'nın 6/Son Maddesinden Kaynaklanan Bir Yetkiye Dayanmaksızın, Yani Yetkisizlikle Açılan Kamu Davasının Hukuken Yok Hükmünde Olduğunun Tespiti İtirazımızı Öncelikle Ve Derhal Karara Bağlaması Görevi ……..48-54

3. Kamu Davasının Anayasa'nın 6/Son Maddesinden Kaynaklanan Bir Yetkiye Dayanmaksızın, Yani Yetkisizlikle Hukuken Yok Hükmünde Olmasının Hukuki Sonuçları

A) Türk Hukukunda Dava Açan Belgelerin Ve Yargılama İşlemlerinin Yoklukla Ve Mutlak Butlanla Hükümsüzlüğüne İlişkin Uygulama Örnekleri……..54-57

B)Mahkemenin Anayasa'nın 6/Son Maddesinden Kaynaklanan Bir Yetkiye Dayanmaksızın, Yani Yetkisizlikle Hukuken Olmayan Davaya Bakma Ve Yargılama Yetkisinin Bulunmaması Nedeniyle Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Ve Üyesinin Şüpheli Ve Sanık Sıfatını Almasının Söz Konusu Olmaması……..57-58

İkinci Kısım

Türk Ceza Kanunu'nun Suç Saymadığı 'Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırma', Yani 'İhtilal Yapma' / "Kurucu İktidar Olmak Fiilinden" Dolayı Milli Güvenlik Konseyi Başkan Ve Üyesi Hakkında Derhal Beraat Kararı Verilmesinin Zorunlu Olması

Kısım Girişi……..59-61

Birinci Bölüm

Türk Ceza Kanunu'nun Suç Saymadığı 'Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırma', Yani 'İhtilal Yapma' / 'Kurucu İktidar Olmak' Fiilinin Kanunun Suç Saymadığı Fiil Olmasının Hukuki Sonuçları

I. Ceza Hukukunda Kanunilik İlkesi Ve Sonuçları

1. İşlendiği Zaman Kanunun Suç Saymadığı Fiilden Dolayı Kişinin Cezalandırılamaması

A) Suçta Ve Cezada Kanunilik İlkesi……..62-65

B)Ceza Hukukunda Suç Ve Ceza İçeren Hükümlerin Kıyasa Yol Açacak Biçimde Geniş Yorumlanması Yasağı ……..…..66

2. Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırma, Yani İhtilal Yapma Fiilinin Kanunun Suç Saymadığı Fiil Olması

A) Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırma Fiilinin, Yani İhtilal Yapmanın Kanunun Suç Saymadığı Fiil Olması ……..…..66-71

B)Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Kalkışma Fiilinin Kanunun Suç Saydığı Fiil Olması 71-72

3. Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırma Fiilinin Kanunun Suç Saymadığı Fiil Olduğunun Tespitinin Zorunlu Olması

A) Normun Geçerliliği Kapsamında Bir Fiili Suç Sayan Bir Ceza Normu Olup Olmadığının Tespiti ……..…..
73-75

B)Mahkemenin Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırma Fiilinin Kanunun Suç Saydığı Fiil Olup Olmadığını Tespitle Görevli Olması ……..….. 75-78

II. Cumhuriyet Savcısının İddia Etme Görevini Anayasaya Ve Kanuna Uygun Yapmak Görevine Aykırı Davranması

1. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Cumhuriyet Savcısını İddia Etme Görevinde Bağlaması

A) Anayasa Ve Türk Ceza Kanunu'ndaki Suç Ve Cezada Kanunilik İlkesinin Cumhuriyet Savcısını Adli / Yargısal Görevinde Bağlaması…….79-80

B)İddianameyle Ceza Normlarının Yorumlanması İlkelerini Koyan Tck 2. Maddesi Hükmünün Yanlış Yorumlanarak Kanunun Suç Saymadığı Bir Fiili Suç

Sayma Hatasına Düşülmesi
……..……
..80-81

2. Anayasanın Bağlayıcılığı Ve Üstünlüğüne Uyma Yükümü Kapsamında İşlendiği Zaman Kanunun Suç Saymadığı Fiilden Dolayı Adli / Yargısal İşlem Yapabilme Yetkisinin Bulunmaması

A) Cumhuriyet Savcısının Anayasanın Bağlayıcığı Gereğince İşlendiği Zaman Kanunun Suç Saymadığı Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırma, Yani İhtilal Yapma / Darbe Yapma Fiilinin Suç Oluşturduğunu İddia Edebilme Yetkisinin Bulunmaması……..81-82

B)Cumhuriyet Savcısının 'Azı Cezalandıran Kanunun Çoğu Da Cezalandırdığı' Çıkarımından Hareketle, İşlendiği Zaman Kanunun Suç Saymadığı Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırma Fiilinin Suç Oluşturduğunu İddia Etmesinin Yetkisiz İşlem Olması……83-84

3. Cumhuriyet Savcısının 'Azı Cezalandıran Kanunun Çoğu Da Cezalandırdığı' Çıkarımından Hareketle, İşlendiği Zaman Kanunun Suç Saymadığı Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırma Fiilinin Suça Konu Fiil Sayan İddiasının Değerlendirilmesi

A) Bizzat Anayasayla Hukuki Güvenlikleri Sağlanan, Yani Ülkedeki En Yüksek Hukuki Güvenliğe Sahip Kişilerin Hukuki Güvenliklerinin, 'Restorasyon Yapılması' Yoluna Gidilmedikçe, Yetkisiz / Fiili / Keyfi Fiil Ve İşlemlerle Çiğnenmesinin, Anayasasında Hukuk Devleti Yazan Bir Ülkede Yaşayanların Hukuki Güvenliklerinin Derecesinin Ve Geleceğinin Göstergesi Olması ……..…..84-86

B)Cumhuriyet Savcısının İşlendiği Zaman Kanunun Suç Saymadığı Fiili Öznel Düşüncesiyle Suça Konu Fiil Kabulüyle Suç İsnadında Bulunmasının, Milli Güvenlik Konseyi Başkan Ve Üyesinin Kişilik Haklarına Hukuka Aykırı El Atılması Niteliğini Taşıması ……..... 86-87

III. Kanunun Suç Saymadığı Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırma, Yani İhtilal Yapma Veya Darbe Yapma Fiilinden Dolayı Milli Güvenlik Konseyi Başkan Ve Üyesi Hakkında Derhal Beraat Kararı Verilmesinin Zorunlu Olması

1. Cmk 223/2 (A) Maddesine Göre Beraat Kararı Verilmesi ……..87-88

2. Derhal Beraat Kararı Verilebilecek Durumlarda Bir Başka Kararın Verilememesi….88

İkinci Bölüm

Hukuken Yok Hükmündeki Kamu Davası Kapsamında Diğer Hukuki Konulara İlişkin Hukuki Açıklamalarla Ortaya Koyulan Hukuki Sonuçlar

I. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası İle Milli Güvenlik Konseyi Başkan Ve Üyesinin Fiil Ve İşlemlerinden Dolayı Sorumsuzluklarının Kabulü Ve Hukuki Sonuçları

1. 1982 Anayasası İle Milli Güvenlik Konseyi Başkan Ve Üyesinin Fiil Ve İşlemlerinden Dolayı Sorumsuzluklarının Kabulünün Sonuçları

A) 1982 Anayasası İle Milli Güvenlik Konseyi Başkan Ve Üyesinin Fiil Ve İşlemlerinden Dolayı Sorumsuzluklarının Kabulü B…….. 89-90

B)1982 Anayasası İle Milli Güvenlik Konseyi Başkan Ve Üyesinin Fiil Ve İşlemlerinden Dolayı Yargı Merciine Başvurulamaması……..…….. 90-91

2. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası İle Kabul Edilen Diğer Sorumsuzluk Durumları

A) Anayasanın 83/I Maddesindeki Yasama Sorumsuzluğu……..……..91-92

B)Cumhurbaşkanının Sorumluluk Ve Sorumsuzluk Hali…….……...….. 93

3. 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Geçici Madde 15. Maddesiyle Kabul Edilen Milli Güvenlik Konseyi Başkan Ve Üyesinin Konsey'in Katıldıkları Fiil Ve İşlemlerinden Dolayı Sorumsuzluklarının Kaldırılmasının Sonuçları

A) Anayasada Yer Alan Bir Maddi Ve Şekli Ceza Hukuku Normu Olan Anayasanın Geçici Madde 15. Maddesinin Kaldırılması……..……...94

B)Anayasada Yer Alan Bir Maddi Ceza Hukuku Normu Olan Anayasanın Geçici Madde 15. Maddesinin Cezai Sorumsuzluk Yönünden Lehe Kanun Olması ……...……..... 94-97

II. İddiaya Konu Fiilin Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Kalkışma Fiilinin İddiası Karşısında, Anılan Kalkışma Fiilinin Dava Zamanaşımına Uğraması Nedeniyle Düşme Kararı Verilmesinin Zorunlu Olması

1. Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Kalkışma Fiilinin İddiası Karşısında, Anılan Kalkışma Fiilinin Dava Zamanaşımına Uğraması

A) Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Kalkışma Fiilinin İddiası Karşısında, Anılan Kalkışma Fiilinin İşlendiği Tarihte Yürürlükteki 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu'na Göre Atılı Suça İlişkin Dava Zamanaşımı……..……..... 97

B)İddiaya Konu Fiilin Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Kalkışma Fiil Olması Olasılığında, Anılan Kalkışma Fiiline İlişkin Lehe Kanunun 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu Olması…….
……...98

2. Atılı Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Kalkışma Suçunda Dava Zamanaşımının Durmasının Söz Konusu Olmaması

A) Atılı Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Kalkışma Suçundan Dolayı Kamu Davasının Açılmasının İzne Ve Karar Alınmasına Bağlı Olması……...99-101

B)Bizzat Kamu Davasının Açılış Biçimi Ve İddianamenin Kabulünün Atılı Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Kalkışma Suçuna İlişkin Dava Zamanaşımının Durması Nedeni Olmadığını İspatlaması……..…101

3. Atılı Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Kalkışma Suçuna İlişkin 765 Sayılı Tck 102/I-1'deki Dava Zamanaşımının Gerçekleşmesinden Dolayı Derhal Düşme Kararı Verilmesinin Zorunlu Olması

A) Atılı Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Kalkışma Suçuna İlişkin 765 Sayılı Dava Zamanaşımının Gerçekleşmesi ……..102

B)Mahkemenin Dava Zamanaşımını Resen Tespit Etme Görevi Kapsamında Duruşma Hazırlığında Düşme Kararı Verilmesinin Zorunlu Olması……..…102-103

III. Hukuken Yok Hükmündeki İddianame Ve Kamu Davasındaki İşlemlerle İlgili Hukuki Açıklamalar

1. Hukuken Yok Hükmündeki Mahkemenin Kamu Davasının Konusu Olmayan / Yargılanmayan Fiil Ve Olgulara İlişkin Bulguların Kamu Davasına Girmesini Önleme Görevini Derhal Tam Ve Gereği Gibi Yapmakla Yükümlü Olması

A) Hukuken Yok Hükmündeki Kamu Davasında Yargılanan Fiilin Salt Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırma Fiili Olması ……..103-105

B)Hukuken Yok Hükmündeki Kamu Davasında Dikkatleri Dava Dışı Konulara Çekmek Amacıyla İddianamede Kamu Davasının Konusu Olmayan / Yargılanmayan Bir Başka Soruşturmanın Konusu Fiil Ve Olgulara Yer Verilmesi…….…..105-106

2. Atılı Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Kalkışma Suçunun Maddi Unsurunu 02.01.1980 Ve 12.09.1980 Tarihinde İşlendiği İddia Edilen Fiillerin Oluşturması Nedeniyle, Atılı Tck 146/I'deki Suçun Devlet Tüzel Kişiliğinden Başka Herhangi Bir Mağduru Veya Zarar Göreni Olmamasının Hukuki Sonuçları

A) Atılı Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Kalkışma Suçunun Tek Mağdurunun Devlet Tüzel Kişisi Olması……..106-107

B)Atılı Tck 146/I'deki Suçun Devlet Dışında Herhangi Bir Mağduru Veya Zarar Göreni Olamayacağının Açıklığı Karşısında, Mahkemenin Devlet Tüzel Kişisi Dışındaki Mağdur Ve Zarar Gören İddiasıyla Yapılan Her Türlü Başvuru Ve Katılma İstemlerini Duruşma Hazırlığında Resen Reddetme Görevini Yerine Getirmesi ……..…….107-108

3. Davanın Esasıyla İlgili Olmamakla Birlikte Tarihe Kayıt Düşme Amacıyla İddianamedeki Bazı İddialarla İlgili Kısa Değerlendirme

A) İddia Edilen Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırma Fiilinin Birden Fazla Ve Farklı Gücün Güdümünde İşlendiği İddiasının Geçersizliği ……108-110

B)Salt Öznel Düşünceyle İddianamede Belirtilen Olayların İddia Edilen Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırma Fiilinin İşlenmesi Amacıyla Yaptırılmış Olduğunun İleri Sürülmesinin Ceza İddiasının Hukuk İşi Olduğunu Edebiyatın Konusu Olmadığını Göstermesi ……110-111

Sonuç Yerine:

İddianameyle 26.05.1960 Tarihinden Sonraki Her Türlü Kamusal İşlemin Hükümsüzlüğü Veya Türk Hukuk Düzeninde Yaratılacak Kargaşanın (Kaosun) Gösterilmesi ……112-113

Sonuç Ve İstem……..114-115

Kay-
nakça……..……..116-
118

8.Şimdi duruşma zabıtlarını da bir güzel atlamadan okuyalım, bakın;

8.1. Celse 1

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ (CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ)

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3

DURUŞMA TARİHİ : 04/04/2012

CELSE NO : 1.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

YEDEK ÜYE : ALİ ERTAN 37411

CUMHURİYET SAVCISI : KEMAL ÇETİN 38707

KATİP : HASAN ERDOĞAN 86472

Belirli gün ve saatte 1. celse açıldı. Açık yargılamaya başlandı.

Sanıklar gelmediler

Sanıklar müdafileri Av. Bülent Hayri Acar Av. Sezin Duygu Tuncer ve Av.

Mithat Burak Başkale geldiler yerlerine alındılar.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Meral Danış Beşler, Av. Evin Konuk, Av. Mehmet Horuş, Av. Akın Savaş Ataç, Av. Mustafa Remzi Toprak, Av. Hüseyin Aslan., Av. Kemal Akkurt, Av. Deniz Pektaş, Av. Hasan Tatar, Av. Ömer Koçak, Av. Celal Çelik, Av. Aydın Erdoğan, Av. Kazım Genç, Av. Ali Sarıgül, Av. Pınar Akdemir, Av. Ömer Öneren, Av. İlyas Danyeli, Av. Cem Demirçivi, Av. Birol Hanbayat, Av. Sevim Küçük, Av. Nesrin Sınar, Av. Funda Ekin, Av. Cevriye Aydın, Av. Sami arslan, Av. Müşir Deliduman, Av. Perihan Üge, Av. Senih Özay, Av. Özlem Gümüştaş, Av. Gülhan Kaya, Av. Can Tombul, Av. İlke Işık Sadık., Av. Fikret Babaoğlu, Av. Okan Saçılık, Av. Yıldız Hazer, Av. Ömer Kavili, Av. Arif Ali Cangı, Av. Barış Dirik, Av. Sabri Kuşkonmaz, Av. Av. Sema Özdemir, Av. Hasan Ürel, Av. Veysi Hızal, Av. Ekin Sarı Akalın, Av. Savaş Demirtaş, Av. Yüksel Kaya, Av. İmdat Balkoca, Av. Hasan Erdoğan, Av. Rasim Öz, Av. İrfan Sönmez, Av. Hasan İter, Av. Yusuf Alataş, Av. İsmail Hakan Aydemir, Av. Ekin Pınar Ata, Av. Hacı Kantarcı, Av. Şenal Akyüz, Av. Kazım Turanlı, Av. Fecri Şengür, Av. Nahide demir, Av. Melahat Akgün, Av. İsmail Kılıç, Av. Yalçın Ünal, Av. Sadık Sekipmez, Av. Mebuse Tekay, Av. Gonca Gedikoğlu, Av. Emel Ataktürk, Av. Halil dönmez, Av. Saime Kırındı, Av. İsmail Başaran, Av. Ramazan Özkaya, Av. Serdar Namkoç, Av. Vural Gündoğan, Av. Bülent Diken, Av. Erdem Arısoy, Av. Hüseyin korkmaz, Av. İbrahim Güçlü, Av. Nergiz Tuba Arslan, Av. Mehmet Var, Av. Veysel Aşkın, Av. Osman Başer, Av. Veysel Aşkın , Av. Arzu Dirican, Av. Rafet Özer, Av. Onur Tatar,

Milliyetçi Türkiye Partisi Genel Başkanı Ahmet Yılmaz Büyükekmekçi, Ankara 68 liler derneği yönetim kurulu başkanı Hasan Koç, Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma derneği genel başkan yardımcısı İsmet Yalçınkaya, Devrimci 78 liler federasyonu başkanı Kanber Ataş, Hak Ve Özgürlükler partisi genel başkanı Bayram Bozyer, Büyük Birlik Partisi ve 12 Eylül mağduru ülkücüler komisyonu adına Remzi Çayır, Diyarbakır Barosu adına Av. Mehmet Emin Aktar, Barış ve Demokrasi Partisi tüzel kişiliği adına genel başkan yardımcısı Meral Danış Beşler, Çağdaş hukukçular derneği genel başkanı Selçuk Kozağaçlı, İnsan Haklara derneği genel başkanı Öztürk Türkdoğan, Emek Partisi genel başkanı Selma Gürkan, Türkiye Barolar birliği adına Ali Sarıgül, Eşitlik ve Demokrasi partisi genel saymanı Abdullah Çiftçi, Cumhuriyet Halk Partisi adına Gökhan Günaydın, Milliyetçi Hareket partisi merkez yönetim kurulu üyesi Yaşar Yıldırım, Türkiye Kamu çalışanları vakfı adına Mehmet Uygun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı vekili Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili) , Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeden Başbakanlık Vekili

Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın,

Yılma Durak, Altan Tan, Hayati Bölükbaş, Faik İçmeli, Ahmet Cihan, Mehmet Mustafa Yalçıner, Oğuzhan Müftüoğlu, Selçuk Özdağ, Halis Özdemir, Ender İmrek, Eyüp Duman, Yılmaz Kızılırmak, Süleyman Eryılmaz, Meryem Gürbıdak, Nevin Aytekin, Naci Sönmez, Cumhur Yavuz, Yener Turan, reşat keskin, Şükrü Bütün, Azimet Köylüoğlu, Hüseyin Doğan, Fahrettin Öztürk, Nurettin yılmaz, İsmail Duygulu, Kadir Mahir Damatlar, Bengi Heval Öz, Ahmet Türk, Süleyman Çelebi, Musa Çam, Yaşar Yıldırım, Osman Başer, Haşim Öztürk, Haydar Koçak, Arif Ali Cangı, İsmail Başaran, Senih Özay, Emel Ataktürk, Gonca Gedikoğlu, Saime Kırındı, Öztürk Türkdoğan, Müşir Deliduman, İbrahim Güçlü, Ömer Öneren, Remzi Çayır, Haydar Koçak, Aziz Uslu geldiler yerlerine alındılar.

Mahkeme görevlileri tarafından salonda bir kısım kişi tarafından görüntü kaydı yapıldığı konusunda bilgi verildi.

Salonda bulunanlar bu konuda yasal madde hatırlatılmak suretiyle uyarıldı.

Av. Ömer Kavili söz alarak: CMK 219. Madde uyarınca teknik kayıtlarla kayıt yapılmasını talep ediyoruz dedi

Mahkememiz duruşma salonunda bu imkanın bulunmadığı tespit edildi.

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar söz alarak; Müvekkillere 1961 Anayasası ile kurulan Anayasal düzeni ortadan kaldırma isnadında bulunulmuştur. Oysa iddia makamı ve Mahkemeniz müvekkillerin kurduğu hukuk düzenine göre oluşturulmuş Savcılık ve Mahkeme düzenidir. Dolayısıyla Anayasanın 6/son maddesinden kaynaklanan bir yetkiye dayanmaksızın yani yetkisiz olarak Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve üyesine karşı anayasal düzenin ortadan kaldırılması, yani kurucu iktidar olmak fiiliyle bizzat 1982 Anayasasının hükümleri ile kabul edilen ve güvence altına alınan 12.09.1980, 06.12.1983 arasındaki Anayasal Kanun ve yasama işlemleri ile 765 Sayılı TCK. 146/1 maddesindeki suçun işlendiği iddiasına ilişkin iddianamenin ve kamu davasının ERK yokluğu nedeniyle hukuken yok olduğunu düşünüyoruz. Bu konuda ayrıntılı olarak yazılı savunmamızda beyanda bulunmuştuk. Dolayısıyla iddianamenin yok hükmünde olduğu konusunda talebimiz doğrultusunda karar verilmesini talep ediyoruz. Bunun doğal bir sonucu olarak da iddianamenin kabul kararının da yok hükmünde olduğunu düşünüyoruz. Ve iddianame kabul kararının okunmamasını ve belirttiğimiz hususlarda karar verilmesini talep ediyoruz dedi. (Sanık müdafinin beyanında bulunurken müdahil olma talebinde bulunan bazı avukatlarca ve bazı kişilerce sözlerine karşı söz alınmadan konuşulmaya çalışıldı. Ancak gerekli düzen sağlandı)

Müdahale talebinde bulunan vekili Av. İbrahim Güçlü söz alarak: Sanıklar bir darbe yapmışlardır. Ve şu an haklarında dava açılmıştır. Bu dava hukuk oyunlarıyla karartılamaz. Öncelikle sanıkların durumlarının belirlenmesi ve akabinde duruşmaya başlanması gerekir dedi.

Müdahale talebinde bulunan vekili Av. Fikret Babaoğlu söz alarak; Sanıklar yargılanmalıdır ve sanıklar huzurda bulunmalıdırlar dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Aydın Erdoğan söz alarak: C. Savcılığı ve Mahkemenizin yetkilerine yapılan itirazlar yersizdir. Sanıklara TCK'nun 146. Maddesinde isnat edilen suç isnat edilmiştir. Bu nitelikte bir suçun yargılanamayacağına dair hüküm mevcut değildir. Diğer yandan suç işleyenlerin kendi kendilerini af etmesi gibi bir sonucu doğuracak olan sanık müdafilerinin talebinin reddine karar verilmesini talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Kazım Genç söz alarak; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini uygulayan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları dikkate alındığında ve özellikle 2010 yılında Litvanya ile ilgili verilen kararda olay tarihinde ülke yasasına göre suç olmadığı halde daha sonra çıkarılan yasa ile suç haline getirilen ve insanlık suçu kapsamında değerlendirilen suçların yargılanabileceğine hükmetmiştir. Diğer uluslararası sözleşme hükümleri de dikkate alındığında sanıkların yargılanabilecekleri konusunda en küçük bir tereddüt yoktur. Talebin reddine karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Mustafa Remzi Toprak söz alarak: Sanıklar darbe sonrası bir düzen kurmuş olabilirler. Ancak kurdukları bu düzen çerçevesinde yargılanmaları da olanaklıdır. Aksine düşünüş yeni bir düzenin kurulması anlamına gelir ki bu da acilen mümkün değildir. Talebin reddine karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Müşir Deliduman söz alarak: Sanıklar hakkında düzenlenen iddianameye dayalı olan davaya bakma mahkemeniz görev ve yetkisindedir. Talebin reddini talep ediyorum dedi

Av. Arif Ali Cangı söz alarak: Sanık müdafi yargılama engeli olduğunu iddia ediyor. Oysa 1982 belgesinin geçici 15. Maddesinin kaldırılmasıyla soruşturma ve yargılama engeli kalkmıştır. Sanıklar ülkeye yurttaşlara silahları yönelterek yönetime el koymuşlardır. İşkenceler, kötü muameleler, idamlar, faili meçhuller, hürriyeti yoksun bırakma gibi insanlığa karşı suç işlemişlerdir. Bu suçlar 1980 yılında da mevcuttu. Öncesinde de mevcuttu. Hukuken yargılama engeli kalktığına, yargılamaya geçilmesini talep ediyorum. Fiilen yargılamanın engellenmesini engellemenizi talep ediyorum dedi.

Dosya incelendi.

G.D

Sanıklara isnat edilen suçun Mahkememiz görev alanında düzenlenen suçlardan olması karşısında sanıklar müdafisinin taleplerinin reddine oybirliği ile karar verildi. Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

İddianamenin kabulü kararı okundu.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya ya duruşma gününü bildirir davetiyelerin tebliğ edildiği anlaşıldı.

Sanıklar müdafii Av. Ömer Nihat ÖZGÜN vekillikten çekildiğine dair dilekçesinin sanıklara tebliğ edildiği anlaşıldı.

Av. Bülent Hayri Acar ve Sezin Duygu Tuncer tarafından sanıkların müdafiliklerine ilişkin vekâletname ibraz edildiği, sanık müdafilerinin ayrıca dosya fotokopisi ile emanete alınan DVDlerin örneğinin alınması amacıyla da dilekçe verdikleri ve bu işlemlerin yerine getirildiği anlaşıldı.

Celse arasında sanıklar müdafilerince savunma amaçlı dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu. Söz konusu dilekçenin duruşma öncesinde ayrıca duruşma heyetince de okunduğu tespit edildi.

Tensip hazırlığında C. Savcılığına yazılan müzekkere uyarınca C. Savcılığınca "Düzenlenen iddianamenin Anayasayı İhlal (Askeri Darbe) suçu ile ilgili olması, işlenen suçun müştekilerle birlikte tüm topluma ve kamuoyuna yönelik bir suç olması nedeniyle müşteki isimlerine yer verilmediği, açılan davanın konusu Anayasayı İhlal (Askeri Darbe) suçu olması nedeniyle iddianamede işkence vb olaylar nedeniyle şikayet dilekçesi verenlerin müşteki olarak gösterilmediğinin bildirildiği anlaşıldı.

Celse arasında sanıklar müdafinin müvekkillerinin sağlık durumlarının Mahkemeye gelerek ifade veremeyecek durumda olmaları sebebiyle CMK nun 196/4. Maddesi uyarınca dinlenmeleri yönünde talepte bulunulduğu, Mahkememizce bu yönde sanıkların sağlık durumlarının tespiti ve ayrıca CMK nun 196/4. Maddesi uyarınca dinlemeye ilişkin teknik imkanların hazır bulunup bulunmadığının tespiti açısından müzekkere yazıldığı anlaşıldı.

Bu müzekkerelerden CMK nun 196/4. Maddesi uyarınca dinlemeye ilişkin sistemin ne şekilde kurulacağı ve işletilebileceği konusunda Mahkememize bilgi mahiyetinde cevap verildiği anlaşıldı.

Yine sanık Kenan Evren müdafisince 03.04.2012 tarihi itibarıyla sanığın sağlık

durumuna ilişkin rapor ibraz ettiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Sanıkların sağlık durumlarının duruşma salonuna gelip ifade verebilecek düzeyde olup olmadıkları veya böyle bir durumda rahatsızlıklarının artıp artmayacağı konusunda Ankara Adli tıp kurumu grup başkanlığına yazılan müzekkerenin duruşma sırasında geldiği anlaşılmakla incelenmesinde; Söz konusu sorularla ilgili olarak adli tıp kurumu Ankara grup başkanlığı bünyesinde değerlendirme yapılamadığı, istenen hususun İstanbul Adli Tıp kurumu başkanlığından sorulması gerektiğinin bildirildiği anlaşıldı.

Celse arasında TRT ye duruşmanın spiker aracılığıyla okunma ihtimali nedeniyle bir görevli görevlendirilmesi için müzekkere yazıldığı ve bu müzekkereye de cevap geldiği anlaşıldı.

Celse arasında Fethi Recai Seren, Dilaver Öner, Celal Cezim, Mustafa Aksoy, Süleyman Kanbur, Turan Bayrak, Hanifi Kılıç, Haydar Malkoç, İsmail Kuzubaş, Servet Ozhamamcı, Nuri Adem Bozkaya, Gülbahar Gündüz, Memik Horuz, Seza Horuz, Hasan Balcı, Bayram Işık, Servet Özhamamcı, Ömer Ulak, Nuri Adem Bozkaya, Kazım Kılıç, Yılmaz Cerek, Yener Turan, Reşat Keskin, Özer Topçu, Metin Terzi, Mustafa Alandağlı, Hüseyin Yılmaz, Cumhur Yavuz, Kamber Ataş, Hüseyin Bektaş, Hatice Baykal, Burhan Diken, Bekir Yalçın, Nizamettin Baskan, Zarife Atik, Şükrü Arıkan, Erdoğan Tedik, Hüseyin Kaplan, Sebahattin Gevher, Mahmut Ateş, Nusrettin Topuz, Kamile Yılmaz, Muzaffer Koç, Kadir Zeybek, Hasan Kıyafet, Leyla Kıyafet, Ömer Öztürk, Aliye Özbay, Ramazan Demir, Barış Aksoy, Zeynel Abidin Erken, Orhan Güner, Ali Leylek, Feyzi Peker, Mustafa Safvet Yahyaoğlu, Sabri Yayla, Selma Uçkun; Yusuf Tuten, Burhan Kayaoğlu, Rengin Demir Özer, Hüseyin Aktaş, Turan Eldeniz, Kadir Tuncer, Hayri Erdoğan, Hüseyin Yecel, Kızbes Aydın, Ali Aydın, Hikmet Recai Atalay, Hamdi Öztürk, İbrahim Akın, Pervin Ertan, M.Nazmi Şaşmaztin, Zahide Zübeyde Sezen, Sümmani Aytekin, Tevfik Lovandiz, Sevgi Nazlı Çifter, Gürkan Develi, Çağlar Ertok, Nevin Aytekin, Figen Özbağcı, Meryem Gülbudak, Aksen Esmer, Fatma Yalçınkaya, Süleyman Eryılmaz, A. Hazar Dilaver, Ömer Faruk Altunbaş, Ertuğrul Öksüz, Arif Ali Cangı, Musa Yavuz Yılmaz, Ali Topaloğlu, Mehmet Koca, Yasin Keskin, Mehmet Kazım Ablak, Figan Şendikmen, Emin Nesanır, Ersin Durmuş, Emil Eker, Mehmet koca, Nimet Yardımcı, Sami Koç, Hüseyin Özsaygı, Halit Dilim, C.Işık Ayhman, Ergin Gündoğdu, Ahmet Yenigün, Hüseyin Yücel, Hayri Erdoğan, Süleyman Bayrak, Nimet Yardımcı, Emil Eker, Figen Şendikmen, Münir Korkmaz, Ramazan Özkaya, Göksen Çiftçioğlu, Aziz Uslu, İsmail Başaran, Şahin Sarı, Mehmet Tekin, Dursun Yıldırım, Şeref Özkan, Tayfur

Çandır, Bahittin Kılıç; Fatih Kuru, Necmettin Akyıldız, Suat Bayazıt, Tahsin Vedat Şensoy, Sırrı Yumbul, Kemal Sarı, Taylan Şendül, D.ali Kurt, Yunis Yıldız, Hüseyin uygun, Vural Karakişi, Metin Kanat, İbrahim Elik, Necmettin Demirkaya, Lütfi Özçimen, Soner Özer, Celalettin Dinç, Hanifi Sakallı, İsmail Duygulu, Yusuf Arslan, Bektaş Tufan, İzzet Akkaya, Ferit Başda, Yusuf Ziya Akdoğan, Çağlar Çukur, Musa Kılıç, Mustafa Bektik, Timur Ködür, Yusuf Ziya Akdoğan, Cimşit Pirinççi, Ahmet Fehmi Işıklar, Raif Yavuz, Turgut Kaplan, Yusuf Yılmaz, Bertan Zülaloğlu, Adnan Aynacı, Mustafa Erdoğan, Abdulgazi Doğan, Mustafa Terzi, Remzi Çayır, Göksal Kaşdaş, Mustafa Ateş, Murat Çelik, Hasan İlter, Şanlıbey Alabay, Mehmet Tokta, Şükrü Coşkun, İbrahim Özcan, Ahmet Kaya, Mehmet Yürek, Erol Erdem, Cemil Torun, Cengiz Şahin, Duran Keskin, Mustafa Yıldız, Erkin Alaş Hakim, Nurettin Çelik, Hayati Bölükbaş, Müslüm Hasgül, Ferit Başda, Cafer Ertan, Hanifi Albayrak, Özcan Yukarıgöz, Feridun Kayış, Şemsettin Yeşilyurt, Musa Yıldız, Şenay Yeşilyurt, Mahmut Dağ, Vedat Bayram, Abdullah Şişman, Mustafa Çelebi, Gülten Gökçen, Emin Durmaz, Hüseyin Öztürk, Sait Ölmez, Mustafa Kaya, Ömer Sevinç, Mustafa Ateş, Yaşar Okuyan, Recep Çaldır, Tuncer Keskin, Naci Sönmez, Fikri Aytan, Nurettin Sarıtaş, İlker Yıldırım, Yılmaz Kızılırmak, Nejat Kangal, Cahit Polat, Bekir Ünal, Mehmet Ali Korkmaz, Şeyho Tepeler, Abdurrahman Yıldırım, İbrahim Halil Tüy, Hacı Sertkaya, Mehmet Ali Çalışır, Abdurrahman Can, Şükrü Karadağ, Yusuf Özbey, Abdurrahman Yücel, Veli Büyüktaş, Ahmet Karakuş, Ali Özbay, Ali Karahan, Kamber Abacı, Şahin Camcı, Abdulhadi Belli, Senem Gülbudak, Mehmet Karaman, Zehra Karaman, Eyyüp Duman, Duman Bal, Remzi Çayır, Hasan Dağtekin, Yılmaz Elçi nin,

Servet Akıncı, Ahmet Barış, Zeydin Delidere, Edip Polat, Hasan Esen, Doğan Karaağaç, Hamdullah Suphi Aydın, Velit Kaçan, Mehmet Takar, Fahrettin Kaya, Hıdır Karataş, İsa Tekin, Ali Yılmaz, Yusuf Fidan, Şahabettin Kızıl, Ramazan Dengiz, Halil Karataş, Cevdet Ekinci, Abdurrahman Demir, Mehmet Akkaya, Eşref Karaküçük, İrfan Babaoğlu, Hüseyin Soylu, Abdullah Öztüre, Nimet Tanrıkulu, Yonüs Bircan, Şadan Beceren, Müfide Işık, Ali Cihat Işık, Kazım Turanlı, Ahmet Ali Ekinci, İhsan Karaaslan, Mustafa Erçıkdı, İbrahim Kara, Mustafa Ekimci, Zeki Dal, Nesip Uzun, Mehdi Tanrıkulu, Mesut Bağcı, Veysel Adak, Abdullah Delibalta, Köksal Midillioğlu, Mustafa Caymazer, Cemil Karaküçük, Mehmet Çiçek, Seyfettin Genç, Necmettin Durmuş, İbrahim İzgi, Abdurrahman Ecer, M.Asıl Karaduman, Şükrü Abay, Ahmet Andiç, Mehmet Şah Toprak, Şükrü Kızılkaya, Aynur Fatma Hayrullahoğlu, Ali Özkan, Celalettin Can, Abdulgani Alkan, Yusuf Karaçınar, Ali Nazım Altunkaş, Mehmet Kılıç, Hüseyin

Gevher, Hasan Dağtekin, Elif Torun Öneren, Emin Durmaz, Hüseyin Öztürk, Mustafa Kaya, Ömer Sevinç,Sait Ölmez, Kazım Yılmaz, Recep Çaldır,Yurttan Gökcen, Halil İbrahim Çetin, Emine Yalçın, Gülten Gökçen, Şevket Gösteriş, Meryem Turan, Musa Akyol, Bilal Bahar, Mustafa Ateş, Nurettin Sarıbal, Müzekkir Saymaz, Alaaddin Aldemir, A. Samet Karakuş, Mehmet Kaya, Ünal Osmanağaoğlu, Aydın Eryılmaz, Osman Yurt, Mustafa Bozan, Cavit Böke, Mesut Doğan, Abidin Akyürek, Mustafa Kadoğan, Hayati Aldı, Mahir Panayır, Emir Kuşdemir, Erdal Solak, Adnan Çeçen, Ramazan Akça, Emrullah Parlatan, Ali Yüksek, Ertuğrul Yıldız, Kubilay Yeriz, Reşat Demirçin, Mervan Çalış, Hakverdi Satılmış, Refik Cevdet Yayla, Metin Köksal, İrfan Arısan, Muhittin Kılıçaslan, Şevki Köksal, Yusuf İzzettin Yıldız, Abdülkadir Yanık, Osman Öksüz, Habip Güleç, Ali Asker Torun, Eyyüp Özmen, Alaattin Arkan, Haluk Demir, Mustafa Hulusi Ulusan, Osman Şeker, Bülent Bülbül, Ahmet KÜLAHLIOĞLU, Hüseyin SEMERCİ, Gülefer YAZCIOĞLU nun,

Erdem Şenocak vekili Av. M. Rıfat Bacanlı, Ökkeş Şendiller vekili Av. Dinçer Alptekin ve Av. Ural Güdoğan, Ender İmrek vekili Av. Yıldız İmrek, Seyfi Huzeyfe Atmalıoğlu ve Faruk Yerli vekili Av. Osman Başer ve Av. Serdal Namkoç, Mehmet Uçum vekili Av. Zeynep Yıldırım, Fadıl Gökkan vekili Av. Mehmet Serdar Gökkan, Mehmet Emeç vekili Av. Hasan İlter, Mehmet Kaya vekili Av. Hasan İlter, Doğan Eslik vekili Av. Hasan İlter, Ramazan Kılıç vekili Av. Hasan İlter, Soner Coşkun Bıyık vekili Av. Hasan İlter, Mustafa Erel vekili Av. Hasan İlter, Muhsin Kahya vekili Av. Hasan İlter, Taylan Çoklar vekili Av. Hasan İlter, Uğur Coşkun, Alim Serçe, Şaban Çetindağ vekili Av. Hasan İlter, Hasan Ömer Özdenmez vekili Av. Hasan İlter, Osman Engin vekili Av. Hasan İlter, İrfan Sönmez vekili Av. Hasan İlter, Hüseyin Özmen vekili Av. Hasan İlter, Mikdat Uzun vekili Av. Hasan İlter, Yusuf Uzun Vasfi Raşit Güven, Emir Şahin, İsmail karaoğlu, fenni duran, turhan özerbil, Arslan Doğan, Rifat Tanyeri, hacı veli Ergişi vekili Av. Hasan İlter, Sedat gençkan, Emin Eyyubi vekili Av. Hasan İlter, Halil Ceylan vekili Av. Hasan İlter, İsmail Taşkan vekili Av. Hasan İlter, Mustafa Üygün vekili Av. Hasan İlter, Mehmet Rüstem Boztunç vekili Av. Hasan İlter, Hacı Yunus Akyol vekili Av. Hasan İlter, Caner Erdinç vekili Av. Hasan İlter, Adnan Madak vekili Av. Osman Başer, Av. Serdal Namkoç, Ali Ugur Akbaş vek. Av. Burkay Dikici, Adviye Erbay vek. Av. Arif Ali Cangı, Orhan Yalçınkaya vek. Av. Osman Başer, Av. Serdal Namkoç, Alime Yalçın Mitap İçöz vek. Av. Arif Ali Cangı, Mahfuz Aytek vek. Av. Selim Avşar Ramazan Özalp, Remzi Çayır vek. Av. Osman Başer, Av. Serdal Namkoç, Ali Ugur Akbaş vek. Av. Burkay Dikici, Macide Çamlıbel vek. Av. Hasan Alıcı, Yavuz Binbay ve Hülya Binbay vek. Av.

Veysel Gültaş, Adnan Baran vek. Av. Derya Öztekin, Mikdat Evci ve Fethi Arı vek. Av. Osman Başer, Av. Serdal Namkoç, Abdi İpekçi kızı Nükhet İzet, Cavit Orhan Tütengil kızı Deniz Mazlum, Doğan Öz eşi Sezen Öz, Doğan Öz kızı Bengi Heval Öz vekili Av. Hasan Ürel ve Av. K. Vural Gür, Bektaş Karakaya müdafi Av. İlyas Danyeli, Işılay Karagök müdafi Av. İlyas Danyeli, Av. Kazım Genç, Av. Ali Sarıgül, Av. Ömer Öneren, Av. Mehmet Horus, Nergiz Şahindokuyucu vek. Av. İlyas Danyeli, Av. Kazım Genç, Av. Ali Sarıgül, Av. Ömer Öneren, Av. Mehmet Horus, Faruk Eren vek. Av. İlyas Danyeli, Av. Kazım Genç. Av. Ali Sarıgül, Av. Ömer Öneren. Av. Mehmet Horus, Serap Soyergin vek. Av. İlyas Danyeli, Av. Kazım Genç, Av. Ali Sarıgül, Av. Ömer öneren, Av.Mehmet Horus, Battal Ugun vek.Av. Zeyney Yıldırım, Av.Ayşegül Ormancı, Veysel Uçum vek.Av. Zeynep Yıldırım, Av. Ayşegül Ormancı, Mehmet Şerif Bayram, Mehmet Emin Danış, Mustafa Dağcı, Yılmaz Çelik vek. Av. İlyas Danyeli, Av. Kazım genç, Av. Alisarıgül, Av. Ömer Öneren, Av. Mehmet Horus, Mustafa Kahya vek. Av. İlyas Danyeli, Av. Kazım Genç, Av. Ali Sarıgül, Av. Ömer Öneren, Av. Mehmet Horus, Endercan Ceylan vek. Av. İlyas Danyeli, Adil Satıcı vekili Av. Hatice Taştan

Selami Dinlerer vek. Av. İlyas Danyeli, Serdar Vardar vek. Av. İlyas Danyeli, Erkan Uğur Eren vek. Av. İlyas Danyeli, Fatih Özenç vek. Av. İlyas Danyeli, Yılmaz Yukarıgöz vek. Av. İlyas Danyeli, Turan Şimşek ve Gümüş Bulut vek. Av. Hasan İlter, Şaban Bayrak vek. Av. Hasan İlter, Ali Çetin vek. Av. Arzu Dirican, Recep Küçükişsiz ve Fuat Alkan vek. Av. Şevket Can Özbay, Yılma Durak, Ahmet Yalav, Abdullah Uğur, İlhami Erdoğan, Şahan Özgenç vekili Av. Osman Başer ve Av. Serdal Namkoç un,

İsmail Susam vekili Av. Osman Başer ve Av. Serdal Namkoç, Sedat Kuyurtar vek. Av. E. Fırat Kuyurtar, Adnan Baran vek. Av. Derya Öztekin, Ali Kurumahmutoğlu vek. Av. Mustafa Remzi Toprak, Halil Alakoç vek. Av. Tuncay Akçadağ, Ramazan Akgün, Mehmet Ali Metin, Kadir Mahir Damatlar, Mümtazer Türköne, Osman Esendağ, Ali Aksakal, Faik İçmeli, Osman Tüfekçi, Mehmet Uygun, Adnan Demirci vekili Av. Melahat Akgün, Suzan Akyüz Yazgan ve Mahinur Kardaş Yazgan vekili Av. Şener Akyüz, Ahmet Cihan vek. Av. Aydın Erdoğan, Meral Karakuş vek.Av. İlyas Tanyeli, Av. Ali Sarıgül, Av. Kazım Genç, Yılma Durak ve Osman Başer vek. Av. Serdal Namkoç, Haluk Kırcı vasisi Vasile Kırcı, Caner Erdinç vasisi Ayşe Erdinç, Yavuz Arun, Ziynet Koçel vekili Av. Osman Başer, Av. Serdal Namkoç, Eyüp Kaplan, Cemal Taş ve Bektaş Uçar vekili Av. H. Yunus Akyol, Oğuzhan Müftüoğlu, Melih Bekdemir, Osman Tayfun Mater, Sedat Göçmen, Ali Alfatlı, Mehmet Akın Dirik ve Bülent Forta vekili Av. Kemal Işkın Keleşoğlu, Av. Sabri Kuşkonmaz, Av. Halis Yıldırım, Av. Bülent Kaçar, Av.

Yalçın Ünal, Av. Korkut Tonguç Tüfekçi, Av. Muazzez Özkan, Av. Begül Kılıççöte, Av. Sema Özdemir, Av. Bulut Aksoy, Av. Nermin Kaplan, Av. Öner Korkmaz, Mukaddes Erdoğdu Çelik ve İbrahim Tunç vek.Av. Can Tombul, Av. Özlem Gümüştaş, Bülent Aydın vekili Av. Funda Ekin in,

Ali KURUMAHMUTOĞLU vekili Av. Mustafa Remzi TOPRAK, Name GÜLTEKİ, İsmail AYDIN, Zülfükar TAŞ ve Muhlis DEMİR vekilleri Av. Osman BAŞER ve Av. Serdal TAMKOÇ, Dursun BAŞPARMAK, Enver ANIL, Ferhat KAYA, Feramuz YILDIRIM, Abdi VURAL, Ziya UNCU vekilleri A. Barış DİRİK, Av İsmail BAŞARAN, Mustafa EROL, Şah Turna AĞDAŞAN vekili Av. Fatma ÖZBİLGİN, Ali BULAÇ ve Cüneyt TORAMAN vekili Av. Cüneyt TORAMAN in

Celalettin CAN vekili Av. Fikret BABAOĞLU, Naci SÖNMEZ, Dursun ÖZTÜRK ve Saffet UYGUR vekili Av. Barış DİRİK, Yusuf Ziya TOPAL, Zübeyde Kılıç ÖZTÜRK, Hayrettin NEŞELİ, Yusuf YILMAZ, Mahmut ÖZDEŞ, İbrahim GÜÇLÜ, Meriç TUMLUER, Alaaddin TUMLUER, Abdurrahim TEMEL vekili Av. M. Kürşad COŞKUN, Hayrettin NEŞELİ, Mehmet YEMŞEN, Adnan DEMİRCİ, Ümüt FIRAT, Ali ULUDAĞ, Adil YAPI, İsmayıl DURMUŞ, Muhammet Metin ERAY, Fuat AKSOY, İzzet BARAN, Bayram BOZYEL, Cüneyt CEBENOYAN vekili Av. Tora PEKİN, Fikret ADAMAN vekili Av. Tora PEKİN, Nihat KENTEL vekili Av. Tora PEKİN, Abdulbaki MIZRAK, Hüseyin GÜNGÖR vekili Av. Gökan PİRİNÇİ, Hüseyin ERTUĞRUL un,

İrfan Sönmez, Naci Akgül, Hasan Kıvrak, Ferruh Gökçen, Hasan Hacıahmetoğlu, Osman Esendağ, Ahpmet Solak, Adnan Akdağ, Murat Görmez, Yılmaz Şişmanlar, Bayram Kartal, Atalay Acarol ve Necmi Rıza Akdinç vekili Av. İrfan Sönmez, Nazik Kılıç, Ömer Öneren, M.Yüksel Yalçın, Seyfettin Uzun, Ziya Karaçam vekili Av. Mehmet Var, Fahrettin Öztürk, Rasim Aksoy, Mustafa Güngör, Kadir Kenan, Tahir Canan vekili Av. Yıldız İmrek, Mustafa Güçlü, Şahide Sezin Atmaca, Dr. Mehmet Bülent Tokçuoğelu, Cemal Sümer ve Yahşi Karamollaoğlu vekili Av. Şahize Sezin Atmaca, Hasan Doğruöz, Gül Erdost, Alaz Erdost, Kamil Tekin Sürek, Hayrettin Taş , Av. Özkan Öztürk, Mehmet Mustafa Yalçıner vekili Av. Kamil Tekin Sürek, Erdal Turgut, Cemal Can, Mustafa Kamil Uzuner, Bora Bayoğlu, Recep Ali Sur, Selçuk Müsnat Hazinedar, Kerim Beşkirli (Eren), Av. Serkhan Arıkanoğlu, Haydar Alaçam, Turan Dolu, Mustafa Özkahraman, Ertuğrul Mavioğlu, Cem Yılmaz, Ceddihan Özdemir, Cevat Gülşan, Fatih Aydın, Burhan Kızılgedik, Seher (Çolak) Arıkanoğlu, Sami Cinay, Ömer Avcı, Murat Yüksel Öner, Yıldız Aktaş, Mehmet Yalçın, Mehmet Kilinç, Hıdır

Sisligün, Hasan Kaplan, Ektes Erdinç Erdoğdu, İsmail Uyar, Azimet Köylüoğlu, Hüseyin Doğan, Selçuk Özdağ, Ümüt Fırat, Yusuf Yılmaz ın,

Rahmi YILDIRIM, Halis ÖZDEMİR vekili Av. Süleyman AKDEMİR, Hasan ARAS ve Şenel AŞKIN vekili Av. Veysel AŞKIN, Senih ÖZAY vekili Av. Ömer KAHVİLİ, Av. Müşir DELİMUMAN Av. Cem NEMUTLU, Av. Mehmet HORUŞ, Av. Nart ATİK, Av. Osman BETAL ÖZAY ın,

Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına Abdullah Çiftçi nin, 78'liler Dayanışma ve Araştırma Denkleri Federasyonu vek. Av. İlyas Danyeli, 78'liler Dayanışma ve Araştırma Dernekleri (Devrimci 78 liler) federasyonu vek. Av. İlyas Danyeli, Devrimci 78 liler Federasyonu başkanı Kamber Ataş, Yeşiltepe Eğitim Derneği Tüzel Kişiliği adına Yönetim Kur. Başk. Mümtaz Toy, İnsan Hakları Derneği Yön.Kur.Bşk. Öztürk Türkdoğan, Avrasya Hukuk ve Demokrasi Derneği adına dernek başkanı Av. Mehmet Turcan, 68'liler Dayanışma Derneği vek. Av. İmdat Balkoca, Çağdaş Hukukçular Derneği vek. Av. Selçuk Kozağaçlı, Diyarbakır Barosunu Temsilen Av. M. Emin Aktar, 78'liler Dernekleri Federasyonu adına yönetim kurulu üyesi Celalettin Can, Barış ve Demokrasi Partisi vek. Av. Pınar Akdemir, Büyük Birlik Partisi adına genel başkan yardımcısı Remzi Çayır, 12 Eylül Mağduru Ülkücüler Komisyonu Başkanı Remzi Çayır, Milliyetçi Türkiye Partisi vek. Av. İsmail Kiliç, Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TOB-DER) adına İsmet Yalçınkaya ve Seyfettin Bican, Eşitlik ve Demokrasi Partisi (EDP) vekili Av. Barış DİRİK, Cumhuriyet Halk Partisi vek. Av. Şenal Sarıhan, Av. Celal Çelik, TBMM Başkanlığının dilekçesi, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanlığı vek. Av. Dr. Hamit Kocabey, Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı nı temsilen (Genel Başkan) Harun Öztürk, Şükrü Bütün, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık vekili Av. Sami Arslan Aşkın, Askeri Darbelerin Asker Muhalifleri Derneği ni temsilen Genel Başkan Tuna ATALAY, Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu vekili Av. Necdet OKCAN, Av. Selçuk ERTAN, Av. Savaş DEMİRTAŞ ve Av. Ekin Sarı AKALIN, 101lerin yaşayanları adına Ahmet MORTAŞ ın müdahale dilekçesi verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Ankara sınırları içerisinde Mahkememiz duruşma salonunda daha büyük ancak uyap sistemi ile kamera kayıt sistemiyle ifade alınabilecek bir duruşma salonunun bulunup bulunmadığının tespiti açısından yazılan müzekkereye cevap gelmediği görüldü.

Mersin Barosunu temsilen Baro Başkanı Av. Haluk Hulki Özel, Barış ve Demokrasi Partisi adına genel başkan yardımcısı Av. Meral Danış Beştaş, Zülfi

Tiğler, Salim Turgut, Erkan Uğur, müdafisi Av. İlyas Danyeli, Zeynel Demirçivi vekili Av. Cem Demirçivi, Macide Çamlıbel Polat vekili Av. Hasan Alıcı, Bülent aydın vekili Av. Funda Ekin, Nimet Tanrıkulucan vekili Av. Mebuse Tekay, Nizamettin Aktaş ve Çiçek Aktaş vekili Av. Halil Dönmez, Ahmet Çetinkaya vekili Av. Cevriye Aydın, Baki Batmaz vekili Av. Cevriye Aydın, Celalettin Can vekili Av. Mebuse Tekay, Sevim Küçük , Gürhan Gürsoy vekili Av. Saime Kırındı, Mehmet Kazım Abat vekili Av. Saime Kırındı, Avni Odabaşı vekili Av. Saime Kırındı, Senem Gülbudak , Burhan Kaygısız, Ekrem Bilek müdafi Av. Ali Özer, Halil İbrahim Ayaydın, Cahit Akçam; Nusrettin Aydın, Tümay Durukan, Oğuzhan müftüoğlu, Melih bekdemir, Osman Tayfun Mater., Sedat Göçmen, Ali Alfatlı, Mehmet Akın Dirik, Bülent Forta müdafileri Av. Sabri Kuşkonmaz, Senih Özay vekili Av. Ömer Kavili, Av. Müşir Delimuman, Av. Mehmet Horuş, Av. Arif Ali Cangı, Kemal Türkler varisleri vekili Av. Rasim Öz, Mehmet Zeki Söylemez ve 40 arkadaşı ile ilgili olarak Av. Melahat Akgün'nın müdahale dilekçeleri verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Ömer Kavili söz alarak: Meslektaşlarımızın ortak talebi olarak dile getirmek gerekirse davanın önemi ve kapsamı dikkate alındığında duruşmada bir yedek hakiminde bulundurulması gerektiğini düşünüyor ve talep ediyoruz. Diğer yandan duruşma hazırlığı devresinde yapılması gereken bir kısım işlemlerin sonuçlanmadığını görüyoruz. Keza, sanıkların sağlık durumlarıyla ilgili müzekkere cevabının duruşma sırasında gelmiş olması da dikkat çekicidir. Bizce sadece veya yalnız olarak adli tıp kurumundan sanıkların sağlık durumuyla ilgili olarak rapor aldırılması yetersizdir. Türk Tabipler Birliği gibi uluslararası uzmanlığı kabul edilmiş bir birlik aracılığıyla oluşturulacak sağlık heyetinden bu konuda rapor aldırılmasını talep ediyoruz. her halükarda sanıkların duruşma salonuna getirilmeleri sağlanarak gerektiğinde çapraz sorgu hakkımızın elimizden alınmamasını ve bu aşamada iddianamenin de okunmamasını talep ediyoruz dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Sabri Kuşkonmaz söz alarak: CCMK nun 196/4 uygulanmadan önce CMK nun 196/2. Madde göz önüne alınmalıdır dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Meral Danış Beştaş söz alarak: İddianamenin okunmaması yönündeki görüşlere bizde katılıyoruz. Sanıklarla benzeri daha doğrusu aynı sevk maddesi ile yarılanan pek çok kişi tutukludur. Ve hatta hükümlüdürler. Benzeri bir suçta insanlar uzun süre tutuklulukta kaldığına göre sanıkların duruşma salonunda hazır bulunmaları gerektiğini düşünüyoruz ve

bu aşamada ayrıca sanıkların tutuklanmasını talep ediyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. İbrahim Güçlü söz alarak: Bende iddianamenin okunmamasını düşünüyorum Ancak müdahillik konusunda bu aşamada bir karar verilmesi gerektiğini düşünüyorum dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Hasan İlter söz alarak; Sanıkların 12 Eylül ihtilali sonrasında sebep oldukları zulümler ortadadır. Mahkemenin sağlık durumu ile ilgili her türlü ara kararından sarfı nazar ederek sanıkların duruşmada hazır edilmeleri yönünde ara kararı kurulması ve akabinde iddianamenin okunmasını düşünüyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. İmdat Balkoca söz alarak: diğer meslektaşlarımızın belirttiği üzere sanıkların eylemleri ile pek çok insan ceza evinde zulüm görmüşlerdir. Sanıklarında tutuklanmak suretiyle en azından ceza evinde yaşamanın zorluğunu anlamalarını düşünüyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Fikret Babaoğlu Söz alarak: Esas olan yargılamada yüz yüzeliğin ve kesintisizliğin olmasıdır. Sanıkların bu ilkelerin yerine getirildiği bir yargılamada yargılanmalarını ve huzurda bulunmalarının sağlanmasını talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Rasim Öz söz alarak; Adli tıp kurumu Ankara görevlileri hakkında daha doğrusu bugün Mahkemenize gelen yazı ile ilgili olan sorumlular hakkında suç duyurusunda bulunulmasını talep ediyorum dedi.

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar söz alarak: tutuklama ve diğer müdahil olma isteminde bulunan kişilerin taleplerinin reddine karar verilmesini talep ediyoruz. Ayrıca iddianamenin okunmasında bizce bir yasal sakınca bulunmamaktadır dedi.

Senih Özay vekili Av. Ömer Kavili tarafından 3 cilt halinde Darbeler Bitsin bitecek, Kamusal-Halksal Müdahale muhataplık dilekçesi başlığını taşıyan belgeler (kitap halinde) sunuldu. Alındı dosyasına konuldu.

Yine Senih Özay tarafından "Anılarım... Ağzımı Hayra Açtığım Davalarım" ismini taşıyan kitap ibraz etti. Alındı dosyasına konuldu.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ

1- CMK nun 191/1 maddesi uyarınca iddianamenin kabul kararının okunması ile duruşmaya başlanmış olması ile birlikte her iki sanığın da duruşmada hazır

bulunmaması karşısında iddianamenin bugün itibarıyla okunmamasına,

2- İddianamenin okunmaması sanıklardan kaynaklanan bir sebebe dayalı olduğundan ve müdahale talebinde bulunanlar ve vekilleri bugün itibarıyla duruşmaya gelmiş olduklarından müdahale talebinde bulunanların beyanlarının alınmasına,

3- Davanın niteliği de dikkate alındığında CMK nun 188/3 maddesi uyarınca Mahkememiz Hakimi Ali Ertan (37411) CMK nun 188/3 maddesi uyarınca bu aşamadan sonra heyete dahil edilmesine, (dahil oldu) oybirliği ile karar verildi. Tefhimle açık duruşmaya devam olundu.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Aydın Erdoğan söz alarak; Ben bir grup meslektaşım adına söz alıyorum dedi ve devamla yazılı olarak hazırladığı beyanlarını duruşmada okudu, bizce 12 Eylüle katılanlar ile mağdur edilenlerin ayrımına mahkemece dikkat edilmelidir. Ve ayrıca dilekçemizde beyan ettiğimiz şekilde kovuşturmanın da genişletilmesi gerektiğini düşünüyoruz dedi.

Av. Aydın Erdoğan tarafından verilen dilekçe alındı dosyasına konuldu.

İnsan Hakları Derneği başkanı Öztürk Türkdoğan söz alarak; Daha önce vermiş olduğumuz dilekçeyi tekrar ediyoruz dedi ve devamlı söz konusu dilekçede yer alan hususları ayrıntısıyla anlattı. Özellikle sanıkların ayrıca 147. Maddede düzenlenen suçu da işlediklerini düşünüyoruz ve yine sanıkların eyleminin işkenceye de sebep oldukları da dikkate alındığında aynı zamanda insanlığa karşı işlenen suçlar kapsamında değerlendirilmesini ve zaman aşımı iddialarına değer verilmemesini ve benden önce konuşan Av. Aydın Erdoğan ın da belirttiği üzere darbeye giden süreçte rol alanlar ile darbenin gerçek mağdurlarının ayrılmasını ve ayrıca müdahillik kavramının geniş yorumlanmasını talep ediyorum. Yöneticisi olduğum derneğin ve ayrıca şahsımın davaya müdahil olarak kabulüme karar verilmesini talep ediyorum dedi ve ayrıca 3 kişiye ait olduğunu belirttiği işkence raporlarını sundu alındı dosyasına konuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisinden soruldu: daha önce TBMM Başkanlığı olarak mahkemenize sunulan dilekçeyi tekrar ediyoruz. Kurumun müdahilliğine karar verilmesini talep ediyorum dedi

Diyarbakır Barosunu temsilen Av. Emin Aktar'dan soruldu: Daha önce vermiş olduğumuz dilekçeyi tekrar ediyoruz dedi. Ve dilekçesinde belirttiği hususları özetleyen duruşmada anlattı. Devamla biz iddianameyi önemsemekle birlikte yetersiz olduğunu düşünüyoruz. Bu hususta ki taleplerimizi de dilekçemizde ayrıntılı olarak hazırladık ayrıca sadece Diyarbakır cezaevinde yapılan

uygulamalar dahi dikkate alındığında sanıkların insanlığa karşı işlenen suçların failleri olduğunu düşünüyoruz. Dilekçemiz ekinde Diyarbakır da o tarihte avukatlık yapan ancak 12 Eylülde gözaltı ve cezaevi sebebiyle mağdur edilen meslektaşlarımızın beyanlarına da yer verdik. Bu beyanlar olayı bütün çıplaklığı ile ortaya dökmektedir. Ayrıca buna ilişkin bir de CD hazırladık. Bunu da mahkemenize sunuyoruz ve kurum olarak müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi. Zarf içerisinde bir adet CD ibraz etti.

Çağdaş Hukukçular Derneği genel merkezi adına Selçuk Kozağaçlı söz alarak; Ben beyanlarımı yazılı olarak hazırladım dedi. Devamla; yazılı beyanlarını duruşmada anlattı. Sonuç itibarıyla biz dilekçemizde bazı hususlara yer verdik. Burada esas itibarıyla davanın belli bir yere yönelmesi gerektiğini düşünüyoruz. Şayet bu yönde bir yönelme olmaz ve dilekçemizde belirttiğimiz talepler kabul edilmez ise biz Çağdaş Hukukçular Derneği olarak yargılamadan çekileceğiz dedi.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık vekilinden soruldu: Biz daha önce yazılı beyanda bulunmuştuk o dilekçemizi tekrar ediyoruz ve dilekçemiz doğrultusunda karar verilmesini talep ediyorum dedi

Cumhuriyet Halk Partisi vekillerinden soruldu: Daha önce vermiş olduğumuz yazılı savunmayı tekrar ediyoruz dedi. Devamla: 12 Eylül darbesi sonrasında Atatürk ün kurduğu Cumhuriyet Halk Partisi kapatılmış, daha sonra alınan kararlar ile genel başkanı ile bir kısım yöneticileri gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır. Parti mal varlığına el konulmuş, pek çok tarihe ışık tutacak belgesi Seka ya gönderilmek suretiyle tarihle ilişkisi kesilmeye çalışılmıştır. Esas itibarıyla bu darbenin mağdurlarının başında geliyoruz. Bununla birlikte Mahkemelerimizin de 12 Eylülün ürünü mahkemeler olduğunu düşünüyoruz. Esas itibarıyla darbe ile suçlanan sanıkların dahi genel yetkili mahkemelerde yargılanmaları gerektiğini, daha doğrusu mahkemeniz benzeri mahkemeler bulunmaması gerektiğini düşünüyoruz. Tüm bunlarla birlikte davanın gideceği yolu tayin edebilmek ve haklarımızı savunabilmek amacıyla davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz. dedi

Müdahiller vekili Av. İbrahim Güçlü söz alarak: ben bu davayı önemsiyorum. Zira bu dava sonucunda verilecek cezadan ziyade toplumda darbeye karşı bir bilincin oluşmasına hizmet edebileceğini düşünüyorum. 12 Eylül darbesi ve sonrasında yaşananlardan Kürdiyle Türküyle, Ülkücüsüyle, Solcusuyla, Alevisiyle dersler çıkarmalıyız ve iki yüzlü olmamalıyız. Diğer yandan iddianamede Kürt bölgesinde (Kürdistan) darbeye hazırlık şeklinde

değerlendirebileceğimiz yaşanan olaylara yer verilmemesini bir eksiklik olarak görüyorum. Ve bu bölgede 12 Eylül öncesinden başlamak üzere ve akabinde PKK dışında bir yapılanmanın kalmamasını da önemsiyorum ve eleştiriyorum. Ve bu davanın sonuçta darbeye karşı bir bilinç oluşturması gerektiği düşüncesiyle davaya müdahil olmayı talep ediyorum dedi.

Büyük Birlik Partisi Genel Başkan yardımcısı Remzi Çayır'dan soruldu: Ben şahsım ve partim adına daha önce dilekçeler vermiştim tekrar ediyorum. Darbeler arasında ayrım gözetilmeden tüm darbelere karşı aynı tavrı sergilemek gerektiğini düşünüyorum. Mamak ta bulundum ve gerek sağcısının gerekse solcusunun aynı işkencelere tabi tutulduğunu gördüm. Bu davayı önemsiyoruz. Sembolik kalmaması gerektiğini düşünüyoruz. Ve davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Eşitlik ve Demokrasi Partisi temsilcisi vekilinden soruldu: daha önce verdiğimiz dilekçemizi tekrar ediyoruz dedi devamla 12 Eylülün baskıcı ve otoriter yapısı dikkate alındığında tüm yurttaşların darbenin mağduru olduğunu düşünüyoruz ve özellikle müdahale kavramının bu davada geniş yorumlanmasını ve davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi.

Barış ve Demokrasi partisi temsilcisi vekili Av. Meral Danış Bektaş tan soruldu: Biz daha önce dilekçe vermiştik tekrar ediyoruz dedi devamla söz konusu dilekçesini duruşmada okudu devamla dilekçemizi tekrar eder duruşma arasında beyanda bulunduğum üzere sanıkların tutuklanmalarını talep ediyorum dedi.

Av. Rasim Öz den soruldu: 12 Eylül darbesi sendikaları yok etmiştir. Bu kapsamda mirasçılarının avukatı olduğum Kemal Türkler de 12 Eylül darbesine giden süreçte katledilmiştir. Sanıkların sonuç itibarıyla bu eylemlerin sorumlusu oluğunu düşünüyorum. Bu darbe biz komünistlere, sosyalistlere ve Kürtlere karşı yapılmıştır. Sanıkların en ağır şeklide cezalandırılmalarına ve sanıkların tutuklanmasını talep ediyorum dedi.

Töb-Der temsilcisi İsmet Yalçınkaya dan soruldu: Daha önce verdiğimiz dilekçeyi tekrar ediyoruz. 12 Eylüle giden süreçte 210 üyemiz katledilmiştir. Derneğimizin mallarına 12 Eylülle birlikte el konulmuştur ve derneğimiz kapatılmıştır halende o tarihte 200.000 üyesi olan derneğimizin mal varlığı iade edilmemiştir. Sonuç itibarıyla darbeden dernek olarak mağdur olduk. Müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Milliyetçi Hareket Partisi temsilcisi Yaşar Yıldırım dan soruldu: Biz 12 Eylülden parti olarak büyük zararlar gördük. 12 Eylüle giden süreçte bir bakanımız katledildi. Başkaca partili üyelerimizde öldürüldüler. Parti genel

merkezimizin önünde iki üyemiz öldürüldü. Ayrıca darbe sonrasında da partimiz kapatıldı mal varlığına el konuldu. Dolayısıyla parti olarak bu davaya müdahil olma talebimizi tekrarlıyoruz. Ayrıca Mamak ceza evinde en az Diyarbakır ceza evinde olduğu kadar sağcı-solcu ayrımına bakılmaksızın insanlara işkence edilmiştir. Bunu bir kez daha kınıyorum dedi.

Bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Hasan Ürel den soruldu: Ben gazeteci Abdi İpekçi, Cumhuriyet Savcısı Doğan Öz ve akademisyen Cavit Orhan Tütengil'in yakınlarının vekiliyim. İddianamede belirtildiği üzere ve yine 12 Eylül darbesini yapan Kenan Evren inde belirttiği üzere ihtilal sürecinde şartların olgunlaşması beklenmiştir. Bu kapsamda bir gazeteci olan Abdi İpekçi'nin, C. Savcısı olan Doğan Öz ün, akademisyen olan Cavit Orhan Tütengil in katledilmeleriyle toplumda bir nevi bir darbe olsa da huzura ersek ve can güvenliğimize kavuşsak şeklinde bir duygu oluşması sağlanmaya çalışılmış ve toplum adeta orduyu bekler hale getirilmek istenmiştir: Dilekçemizde ayrıntılı beyanlarda bulunduk bunları da tekrar ediyoruz ve davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi.

Bengi Heval Öz den soruldu: Ben görevine giderken şehit edilen C. Savcısı Doğan Öz ün kızıyım. Esas itibarıyla benim yaşadığım olay ve yine diğer gazeteci Abdi İpekçi ve akademisyen Cavit Orhan Tütengil in yaşadığı olay bizzat sanıkların yargılanmaları gerektiğinin en büyük delilidir. Biz bu sürecin yaşayan tanıkları ve kanıtlarıyız dedi.

Müdahale talebinde bulunan Ali Kurumahmutoğlu vekili Av. Mustafa Remzi Toprak tan soruldu: Müvekkilimin kardeşi Hüseyin Kurumahmutoğlu 12 Eylül darbesinin ardından cezaevine alınmıştır. Ve cezaevinde bulunduğu sırada namaz kılmakta ısrar etmesi üzerine adeta dipçik darbeleriyle öldürülmüştür. Bu durumda dikkate alınarak müvekkilimin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyorum. Ayrıca bir kısım meslektaşımız tarafından da tekrarlandığı üzere sanıkların ve birinci derecedeki yakınlarının mal varlıklarına tedbir konulmasını ve sanıkların tutuklanmasına karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Av. Senih Özay'dan soruldu : Ben Mahkemenize 3 ciltten oluşan beyanlarımı içerir kitaplar ibraz ettim. Esas itibarıyla bu kitaplar incelendiğinde ve mahkemenize devamlı surette dilekçeler verdiğim dikkate alındığında 12 Eylül darbesi ile ben uzun yıllardır hesaplaşmaya çalışıyorum. Kenan Evren adını taşıyan sokakların isimlerinin değiştirilmesi, Kenan Evren e verilen doktoraların iptali için hukuk mücadelesi verdim. Yine Kenan Evran ve arkadaşlarının yaptığı darbenin arkasındaki gücün ortaya çıkarılması amacıyla ve

ayrıca Amerika'da Birleşik Devletlerinde bazı ülke subay ve görevlilerine darbe hazırlığı noktasında kurs verildiği yönünde bilgiye sahip olduğumu belirterek bu konuların araştırılması için ABD savunma bakanlığına ve CİA başkanlığına dahi dilekçeler verdim. Beni bir nevi muhatap almadılar ve talebiniz mantıksızdır diyerek geri çevirdiler. Mahkemenin ciddiye alınacağını düşünerek bu konuda ara kararı kurmasını talep ediyorum. Diğer yandan Kenan Evren e en ağır ceza verilse dahi belki ben Cumhurbaşkanı na ailemden de gizli olarak af başvurusunda bulunabilirim. Zira burada önemli olanın darbe zihniyetinin yargılanmasının olduğunu düşünüyorum. Diğer yandan sanıklar etkin pişmanlık hükümden yararlanmak için talepte de bulunabilirler, bu yöndeki beyanlarının alınmasına da önem atfediyorum . Davaya müdahil olarak kabulüme karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Av. Senih Özay ve vekillerince verilen dilekçeler alındı dosyasına konuldu.

Müdahale talebinde bulunan Nizamettin Aktaş ve Çiçek Aktaş vekili Av. Halil Dönmez den soruldu: Daha önce biz dilekçe vermiştik. Tekrar ediyoruz. Müvekkillerimden Nizamettin Aktaş 12 Eylülden sonra gözaltına alınmış ve akabinde işkencelere maruz kalmıştır. Esas itibarıyla onun bana yansıttığı tepkileri sanıkların burada hazır olmaları durumunda kendilerine yansıtmayı beklerdim. Ancak bu hakkımızı daha sonraya saklıyoruz ve her iki müvekkilin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunan Halis Özdemir den soruldu; Daha önce verdiğim dilekçeyi tekrar ediyorum. Ekinde ayrıca yaşadıklarımı anlatan kitabımı da sunmuştum. 12 Eylül ihtilalinin ardından 22 yaşında gözaltına alındım ve tutuklandım. Akıncılar davasında yargılandım 40 gün işkence gördüm. Mağdur oldum. Davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan Hayati Bölükbaş tan soruldu: Ben de 12 Eylül darbesi sonrasında gözaltına alındım haksız yere tutuklandım ve işkence gördüm. Daha sonra beraat ettim. Dolayısıyla darbenin mağduruyum. Bana işkence yapan Mustafa Yayla, Yemen Türkan, Baki Merdan, Ast. Refik isimli subay ve astsubaylarında yargılanmasını istiyorum. Kardeşim Alaattin Bölükbaş ın öldürülmesine katıldıklarını düşündüğüm Yz. Ali, Yzb. Baki Merdan, bizzat tetiği çeken Asteğmen Refik inde yargılanmasını istiyorum. Bu kişiler o tarihte Fatsa ilçe Çamaş J. Krk. Da görevli kişilerdi dedi.

Müdahale talebinde bulunan Eyüp Duman dan soruldu: Daha önce konuşan pek çok meslektaşımızın beyanlarına bende iştirak ediyorum ve iddianameyi yetersiz görmekle birlikte bu davaya önem atfediyorum. Ancak davanın darbe suçundan

ziyade insanlığa karşı işlenen suçlar kapsamına yönlendirilirse başarıya ulaşacağını düşünüyorum. 12 Eylül sonrasında Hakim adayı iken görevime son verildi, akabinde sakıncalı personel statüsünde ve gecikmeli olarak askerliğimi yatım. Avukatlık stajını yapmam o dönemin gereği zorlaştırıldı. Bizzat darbenin mağdurlarındanım. İki ayrı mahkemede yargılandım. Sonuçta beraat ettim. Bir kısım müdahale talebinde bulunanların taleplerini bende tekrar ediyorum Sanıkların tutuklanmalarına karar verilmesini talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan Ender İmrek söz alarak; Bende 12Eylül ün ardından gözaltına alındım işkence gördüm. Tutuklandım. Daha sonra beraat ettim. Dolayısıyla bende darbe mağduruyum. Darbenin bu haliyle darbelerle yüzleşmeye yeterince hizmet etmeyeceğini düşünüyorum ve darbede görev alan diğer komutanlar ile bunların arkalarındaki güçlere de ulaşacak şeklide davanın genişletilmesi gerektiğini düşünüyorum ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Arif Ali Cangı'dan soruldu: Sanıkların komutasında yapılan 12 Eylül darbesi işledii insanlığa karşı suçlar, oluşturduğu kurumlarıyla, hukukuyla, otoriter , tahakkümcü, anti demokratik bir rejim kurulmuştur. Bu rejim başta Anayasası ile halen sürmektedir. Bu nedenle 12 Eylül 1980 de hayatta olan ve daha sonra doğan (12 Eylül suçlarının ortakları hariç) tüm yurttaşlar ve demokratik kurumlar darbenin mağduru durumundadırlar. Bu nedenle kendi adıma davaya katılmama karar verilmesini talep ediyorum. Diğer yandan müvekkillerimden Senem Gülbudak, Töb-der yönetim kurulu üyesi Abdullah Gülbudak ın kızıdır. Abdullah Gülbudak Fatsa da gözaltına alınmış ağır işkencelerden geçirilmiş, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesince 8 Yıl Ağır Hapis Cezasına çarptırılmıştır. Cezasını çektiği cezaevinde 15 Mayıs 1983 tarihinde öldürülmüştür. Abdullah Gülbudak ın öldürülmesine ilişkin gazete küpürlerini ve mahkumiyet kararlarını dosyaya sunuyoruz. Doğrudan somut mağduriyeti nedeniyle müvekkilimiz Senem Gülbudak'ın davaya katılmasına karar verilmesini talep ediyorum. Diğer müvekkilim Alime Mitap İçöz darbeden sonra yaklaşık 1 yıl tutuklu kalmış, bu arada DAL merkezinde tutulmuş, tabutluk denen hücrelerde kalmış, kötü muameleye tabi tutulmuştur. Daha sonra beraat etmiştir. Tutuklu kaldığı süre içinde 10 yaşında olan oğlundan 13 ay ayrı kalmıştır. Müvekkilimiz 1988 de yayınlanan Eylül karanlığından adlı kitabıyla yaşadıklarına tanık olduklarını kitabına aktarmıştır ve yine aynı şeklide Ateş Çiçekleri adlı kitabıyla 12 Eylül zulmünün resimleri ve yazılarıyla anlatmaya çalışmış böylesi bir kabusun bir daha yaşanmaması çocuklarımızın daha iyi bir dünyada ve Türkiye de yaşaması için bu

acı kitapları insanlığa hediye etmiştir. Müvekkilimiz Alime Mitap İçöz un bu durumu da dikkate alınarak davaya katılmasını talep ediyoruz. Bütün katılma isteminde bulunan müvekkillerim açısından iddianamedeki eksiklikler yanlış değerlendirmelere rağmen davanın açıldığı Mahkemenin olağanüstü Mahkeme olmasına rağmen bu davayı önemsiyoruz. Eşitlikçi, özgürlükçü, adil ve demokratik bir toplum yaratmanın ilk koşulunun 12 Eylülü aşmak olduğunu düşünüyoruz. Bunun ilk adımının da Mahkemenizde görülen dava olarak değerlendiriyoruz. Gerek kendi adıma gerekse müvekkillerim davanın dava dosyasına katkıda bulunacağımızdan davaya katılmamıza karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Senem Gülbudak tan soruldu: Babam Abdullah Gülbudak legal bir öğretmen hareketinin lideri iken 12 Eylülün ardından gözaltına alınmış daha sonra yapılan yargılamalar sonrasında bulunduğu cezaevinde iken öldürülmüştür. Dolayısıyla 12 Eylül beni babasız bırakmıştır. Bu anlamda 12 Eylülün mağdurlarındanım. Avukatımın beyanlarını tekrar ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan İsmail Duygulu'dan soruldu: Ben Antalya yetiştirme yurdunda devletin koruması altında bulunan bir çocuk olmam hasabiyle henüz 13 yaşında orta okul 3.sınıfta sanıkların eylemlerinin mağduru olmaya baladım: Karakollara, göz altılara ne kadar alındığımın sayısını hatırlamıyorum Ancak 4 defa bugüne kadar çok esaslı işkenceler gördüm. Bu sebepten dolayı sağ ayağımda bir araz oluştu. Akciğerlerimde tüberküloz rahatsızlığı geçirdim ve tedavi altına alındım en son işkencede kanama geçirmem nedeniyle fazla üzerime gelmediler. Ben bu sayede kurtuldum. Lise 2.sınfta iken hiç ilgim alakam olmayan Antalya da gerçekleştirilen bir soygunun faili olarak gözaltına alındım. Ağır işkenceler gördüm. Cezaevinde kaldıktan sonra tahliye oldum. İzmir 2. Nolu Askeri Mahkemede yargılandım ve beraat ettim. Bu nedenlerden dolayı fişlendim, askerliğimi refüze ve er olarak yapmak zorunda bırakıldım. Olaylar beni fiziken arızalandırdığı gibi ruhsal olarakta arızalandırdı ve fizik bütünlüğüm bozuldu. Ancak bunları tedavi eder noktaya geldik. Diğer olayları yaşayan arkadaşlarımız gibi inşallah bu yargılamada bizi ruhen daha dingin hale getirecek ve toplumsal olarak olduğu gibi bireysel olarakta demokratik özgürlükçü bir hukuk devleti ile yurttaşları olarak barışık bir hale gelebiliriz. Biz bu olayların mağduru olmaktan ziyade aynı zamanda tanığıyız. Mahkeme bizleri sadece mağdurlar olarak değil olayların tanığı olarak ta görmelidir. Bu anlamda Türkiye Cumhuriyeti Devletinin adli yargısı artık bu dava örneğinde olduğu gibi hafızasını korumalıdır. Çünkü her 10 yılda bir SEKA ya gönderilen evraklarda adliye hafızasını yitirmektedir. Türkiye'de belirli bir elit dışında bütün hem bireyler hem de toplum olarak

görmüş olduğumuz zararlardan dolayı ülke bugün özellikle kürt kardeşlerimize yapılan uygulamalar nedeniyle bir Yugoslavya örneğine doğru gitmektedir. Bununda sorumlusu sanıklardır. Belki kişisel olarak benim teşekkür etmem gerekir onlara. Çünkü Ticaret Lisesi öğrencisi idim. Lise 2 . Sınıfta sürgün edildim. İmam Hatiplerinde önünü açmak amacıyla bütün meslek liselerinin üniversite sınavlarında eşit hale getirdiler. Bende ticaret Lisesi öğrencisi olarak onlara teşekkür etmem ve hukuk fakültesine girmeme imkan sağlamam için onlara teşekkür etmem gerekir. Fakat Konya mitingini gerekçe gösterdikleri için esasında amaçlarının ne olduğu açığa çıkmaktadır: sanıkların huzurda yüz yüze yargılanması meselesinde tutuklanmasın bekli, ama hiç değilse zorla getirilmeleri sağlansın, onlar sanık sandalyesinde oturmasınlar çünkü her zaman bizde sanık sandalyesinde oturmayabilirler. Ancak avukatları ile beraber savunmalarını yapmak suretiyle bu yargılamaya katkıda bulunsunlar. Hukuki meşruiyet gereği gelinen noktada sanıkların kurduğu düzen uyarınca yargılama yapılamayacağı yönünde sanık vekillerince sanık vekillerince savunma yapılmış ise de artık hem anayasa da yapılan değişiklikler hem de toplumsal bilinç 12 Eylül ruhunu aşmıştır. Özellikle 12 Eylül 2010 referandumu bu noktada ciddi bir yol ayrımı olmuştur. Bu sebeplerden dolayı bende Mahkemeye müdahil olarak katılmak istiyorum. Daha önceki verdiğim dilekçemi tekrar ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Fikret Babaoğlu'ndan soruldu: Bu iddianameye bizimde eleştirilerimiz olabilir. Ancak biz iddianameyi ve davayı önemsiyoruz. Bu davanın basitleştirilmeden genişletilerek devam ettirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ve özellikle sistematik şeklide işkence yapılmasının sanığı olmaları gerektiğini düşünüyoruz. Ve eski TCK nun 450. Maddede düzenlendiği şekliyle işkence ile adam öldürmek suçunun da oluştuğunu düşünüyoruz ve davaya müdahil olma talebimizi tekrarlıyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Saime Kırındı' dan soruldu: Müvekkiller Gürhan Gürsoy, Kazım Ablak ve Avni Odabaşı 12 Eylülün mağdurlarındandır. Kazım Ablak ve Gürhan Gürsoy işkenceye maruz kalmışlardır. Avni Odabaşı hayatını yurt dışında geçirmek zorunda kalmıştır. Diğer meslektaşlarımızın beyanlarına da iştirak ediyorum. Müdahale kavramının bu davaya geniş yorumlanmasını talep ediyorum. Müvekkillerimin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyorum, ayrıca şahsen de mağdur oldum. Şahsi olarak ta müdahale talebim vardır dedi.

Müdahale talebinde bulunan Nevin Aytek' dan soruldu: 12 Eylül döneminde üniversitede okurken gözaltına alındım. Sözlü olarak anlatamayacağım

işkencelere maruz kaldım. Okulu bitirmem engellendi. Bu durumda gelecek için bir meslek sahibi de olamadım. Mağdurum müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Mahkememiz tensip kararında duruşmanın 05.04.2012 tarihinde de devam edeceği yönünde karar bulunduğu, saatin: 18.45 olduğu ve uzun süredir duruşmalara devam edildiği tespit edildi.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ

1- Ankara CMK 250 C Savcılığına daha büyük ve kapsamlı duruşma salonunun bulunup bulunmadığının tespiti için yazılan müzekkerenin tekidine

2- Ankara CMK 250 C. Savcılığına yazılacak müzekkere ile sanıklar Kenan Evren ile Tahsin Şahinkaya hakkında sistematik işkenceye sebep olma yönünden bir soruşturma bulunup bulunmadığının bildirilmesinin ve ayrıca daha önce yürütülen işkence iddiaları ile ilgili olarak Mahalli C. Savcılıklarına gönderildiği belirtilen görevsizlik kararlarının listesinin ve bir örneğinin gönderilmesinin istenilmesine,

3- Diğer ara kararlarının son duruşmada karara bağlanmasına

4- Bu sebeplerle duruşmanın 05.04.2012 günü saat: 09.30 a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 04.04.2012

BAŞKAN: 33990 ÜYE:33300 ÜYE: 34184 YEDEK ÜYE: 37411 KATİP:86472

8.2. Celse 2

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ (CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ)

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3

DURUŞMA TARİHİ : 05/04/2012

CELSE NO : 2.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

YEDEK ÜYE : ALİ ERTAN 37411

CUMHURİYET SAVCISI : KEMAL ÇETİN 38707

KATİP : HASAN ERDOĞAN 86472

Belirli gün ve saatte 2. celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler

Sanıklar müdafileri Av. Sezin Duygu Tuncer ve Av. Mithat Burak Başkale geldiler yerlerine alındılar.

Müdahale talebinde bulunanlar Kamber Ataş, Reşat Keskin, Gül Erdost, Süleyman Eryılmaz., Ökkeş Şendiller, Fahrettin Öztürk, Halis Özdemir, Eyyüp Duman., Cengiz Şahin ,Mehmet Mustafa Yalçıner, Cumhur Yavuz, Kenan Aygüler, İbrahim Akın, Mahmut Özdeş, Nejat Kangal, Azimet Köylüoğlu, Senem Gülbudak., Hüseyin Doğan, Şükrü Bütün, Hasan Kaplan, Mukaddes Çelik, İbrahim Tunç, Ahmet Cihan,

İnsan Hakları Derneği başkanı Öztürk Türkdoğan, Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma derneği adına İsmet Yalçınkaya, Devrimci 78 liler federasyonu başkanı Yılmaz Cerek, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı vekili sıfatıyla Yıldız Bezginli, Milliyetçi Hareket Partisi vekili Av. Hamit Kocabey,

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. İbrahim Güçlü, Av. İrfan sönmez, Av. Ekin Sarı Akalın, Av. Aydın Erdoğan, Av. Sabri Kuşkonmaz, Av. Ömer Kavili, Av.

Arif Ali Cangı, Av. Derya Öztekin, Av. Hüseyin Öz, Av. Sami Arslan Aşkın, Av. Müşir Deliduman, Av. Senih Özay, Av. Mehmet Horuş, Av. İsmail Kılıç, Av. Fecri Şengür, Av. İmdat Balkoca, Av. Ural Gündoğan, Av. Hasan Ürel, Av. Serdar Namkoç, Av. Osman Başer, Av. Özlem Gümüştaş, Av. Can Tombul, Av. Gülhan Kaya geldiler yerlerine alındılar.

Müdahale talebinde bulunan Azimet Köylüoğlu'ndan soruldu: Daha önce müdahale dilekçesi vermiştim. Tekrar ediyorum. 12 Eylül öncesinde CHP Sivas Milletvekili idim. İhtilalle birlikte gözaltına alındım. Haksız yere özgürlüğüm kısıtlandı, daha sonra hakkımda herhangi bir dava olmadığı halde pasaport almam engellendi. Diğer yandan 1978 Eylülünde Sivas ta gerçekleşen ve pek çok kişinin ölümü ile can ve mal kaybına sebep olan olayları da ben ihtilale giden yolda hazırlık çalışmaları olarak görüyorum. Ve yine işkencenin insanlık suçu olduğunu düşünüyorum. Sadece bu dosyanın iki sanığının değil, bu süreçte etkin görev alanlarında sanık olması gerektiğini düşünüyorum ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Hüseyin Doğan dan soruldu: Ben 12 Eylül ihtilali döneminde CHP Maraş Milletvekili idim. Bu süreçti ihtilale maruz kaldım. Ancak esas mağduriyetim memleketim olan Maraş ta 19-26 Aralık tarihlerinde yaşanan olaylardan ötürüdür. Zira bu süreçte Maraş ta pek çok suçsuz insan öldürülmüş, yaralanmış, mal varlıklarına zarar verilmiştir. Buna karşılık Devlet gerçek gücüyle ancak 25 Aralıkta Maraş a müdahale etmiştir. Diğer deyişle bir hafta boyunca sessiz kalmıştır. Olayların başladığını haber almam üzerine dönemin Başbakanı Bülent Ecevit e koştum. Kendisi de olaylardan haberdardı müdahale etmeye çalışıyordu. Bu sırada kendisine eş değer düzeyde bir komutanı aradığını, ancak tahminime göre karşıdan olumlu cevap alamaması nedeniyle çaresizlik içerisinde ve kızgınlıkla telefonu kapattığına da bizzat şahidim. Dolayısıyla Maraş ta yaşanan olaylar 12 Eylülün hazırlık hareketleridir ve ihtilalin kilometre taşlarından birisidir. Tüm açıkladığım sebeplerle müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Şükrü Bütün den soruldu: Ben daha önce dilekçe vermiştim. Tekrar ediyorum dedi ve daha önce verdiği dilekçesini duruşmada okudu. Ayrıntısıyla anlattığım şekilde ben dönemin CHP Çorum Milletvekili idim. Ancak bunun ötesinde 1980 yılında Çorum da meydana gelen ve ihtilalin kanlı kilometre taşlarından biri olarak nitelendirdiğim olaylardan ötürü Çorum da pek çok insan öldürülmüş, can ve mal kaybına uğramıştır. Bu yönden de ayrıca davacıyım. Müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum. Diğer yandan dünkü

duruşmalarda da ifade edildiği üzere Çorum, Maraş vb olayların faili olarak yargılananların bu davada müdahil olamayacaklarını düşünüyorum dedi

Bu sırada müdahillerden Yılmaz Kızılırmak, Nimet Tanrıkulu ile müdahale talebinde bulunan Celalettin Can vekili Av. Fikret Babaoğlu, Erdal Eren ve Veysel Güney vekili Av. Kazım Genç, Eşitlik ve Demokrasi Partisi vekili Av. Barış Dirik, 78'liler Federasyonu adına müdahil Celalettin Can, CHP vekili Av. Şenal Sarıhan, bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. İlyas Danyeli, Diyarbakır 78'liler Derneği Başkanı Abdülgani Alkan geldiler yerlerine alındılar

Müdahale talebinde bulunan Mehmet Mustafa Yalçıner den soruldu: Ben 12 Eylül öncesinde Türkiye Devrimci Komünist Partisi Yöneticisi idim. 12 Eylülden sonra gözaltına alındım işkence gördüm. Siyaseten yasaklandım. Ancak bunun dışında 12 Eylülün esas itibarıyla halka karşı yapılmış bir hareket olduğunu tespit ettim. Bunun dışında esas itibarıyla sanıkların mevcut suçlamalardan ziyade halk düşmanlığı ve ABD ye hizmet etmelerinden ötürü vatan hainliği ile suçlanmaları gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca bu davanın gerçek mağdurlarının tespit edilmesini, 12 Eylüle giden süreçte rol alan aktörlerin bu davaya müdahil olamayacağını düşünüyorum. Keza TBMM ve Hükümetin de davaya müdahil olamayacağını düşünüyorum. Davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum, ayrıca bu heyetin gerçek bir yargılama yapması durumunda tarihe geçeceğini düşünüyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan Fahrettin Öztürk ten soruldu: Ben daha önce müdahale için dilekçe vermiştim. Dilekçemi tekrar ediyorum. 12 Eylül sonrası kardeşim Nurettin Öztürk gözaltına alınmıştır ve öğrendiğime göre Ankara'daki DAL merkezinde gördüğü işkenceler sonucu vefat etmiştir: Daha sonraları ben bu durumu öğrenince müracaatlarda bulundum. Fakat gerçeğin ortaya çıkmasından rahatsız olacak güçler beni dolaylı olarak tehdit ettiler. Dilekçemde de bu hususları ayrıntısıyla anlattım. DAL merkezinde 130 görevli bulunmaktaydı. Tüm bu kişilerin tespit e dilerek yargı önüne çıkarılmasını ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Bu sırada sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar geldi yerine alındı.

Müdahale talebinde bulunan Ökkeş Şendiller den soruldu: Ben daha önce Mahkemenize ayrıntılı beyanlarımı içerir dilekçemi ve ayrıca 1978 yılında gerçekleşen Kahramanmaraş olayları ile ilgili yazdığı kitabı sunmuştum dedi ve devamla dilekçesinde belirttiği hususları duruşmada anlattı. Kahramanmaraş olayları ile ilgili olarak ben 1 nolu sanık olarak yargılandım. 12 Eylül ihtilalinden 33 gün önce bu davadan beraat ettim. Sivas, Maraş ve Çorum da yaşanan olaylar

esas itibarıyla nerede bu ordu, nerede bu asker şeklinde toplumda bir beklendi oluşturulmak için gerçekleştirilmiş olaylardır. Daha önce bu olaylara ilişkin davalar görülmüş ise de bu olayların arka planının aydınlatılamadığını da düşünüyorum. Mahkemenizdeki bu davanın buna hizmet edeceğini düşünüyor ve müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Sabri Kuşkonmaz'dan soruldu: Biz daha önce müvekkillerimiz adına müdahale dilekçesi vermiştik tekrar ediyoruz. İddianamede özellikle Fatsa olayları ile ilgili olarak adeta cuntanın dilinin kullanıldığını görüyoruz ve bu konuyu eleştiriyoruz. Aynı dilin Mahkemenin uygulamalarında ve kararlarında olmamasını diliyoruz. Ancak idarenin bu tarihi davaya gereken önemi vermediğini ve fiziki imkânlarını sağlamadığını görmek bizi şaşırtmadı. Ancak Mahkeme uygulamaları ile bu durumun değişmesi gerektiğini düşünüyoruz, Sayın Başbakan bu davayı kirli politikasına alet etmektedir. Hukukla arasında mesafe vardır: Bu mesafeyi bugünkü beyanlarında da dile getirmiştir. Çünkü davaya müdahale için Anayasa değişikliğine evet oyu vermek bir ön şart değildir. Ama hukuk tahrip edilerek bu şekilde yalan beyanda bulunulmuştur. Davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Av. Sabri Kuşkonmaz'ın sözünü bağladığı noktada müdahale talebinde bulunan Ökkeş Şendiller in söz istediği, ancak kendisine söz verilmediği bu sırada müdahale talebinde bulunanlardan Cumhur Yavuz un "Katil" şeklinde Ökkeş Şendiller e hitap ettiği tespit edildi.

Müdahale talebinde bulunan Cengiz Şahin den soruldu: Ben 12 Eylül ihtilali olduğunda Türkiye İşçi Partisinin Amasya teşkilatında yönetici idim. İhtilalin ardından yakalandım. Gözaltına alındım ve yargılandım. Daha sonra beraat ettim. Tüm mağduriyetlerimin dikkate alınarak müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahiller talebinde bulunanlar vekili Av. Müşir Deliduman'dan soruldu: Daha önce verdiğimiz dilekçeleri tekrar ediyoruz. Esas itibarıyla 12 Eylül halka karşı yapılmış bir darbedir. Ve bu darbeyi yapanlar halk düşmanıdır. Ayrıca şu an yargılanan iki sanık dışında 12 Eylüle hizmet eden diğer kişilerinde yargılanması gerektiğini düşünüyoruz. Sanıklar müdafi savunmalarında kurucu iktidardan bahsetmektedir. Hiçbir kurucu iktidarın halkına zulmetmesi, işkence yapması ve katletmesi söz konusu olamaz. Ancak sanıkların gerçekleştirdiği darbe sonucunda pek çok işkence ve ölüm cereyan etmiştir. Diğer yandan sanıklara isnat edilen suç CMK nun 100/3 de düzenlenen suçlardandır: Dolayısıyla sanıkların kaçması

varsayılmalıdır CMK 100/2 deki koşullarda vardır. Sanıkların tutuklanmaları gerektiğini düşünüyoruz. Ayrıca mal varlıklarına tedbir konulmasını talep ediyoruz Yine dünkü ifadelerde ismine yer verilen Raci Tetik isimli işkenceci yurt dışındadır. İşkenceci Raci Tetik in ilgili yerlere müzekkere yazılarak Mahkemeye tanık sıfatı ile celbini talep ediyoruz. Davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık vekili Av. Sami Arslan dan soruldu: TBMM de kabul edilen yasanın ve Anayasa değişikliğinin halk tarafından onaylanması ile bu davanın yolu açılmıştır. Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık soyut bir kurumdur. Şu anki idarecilerinden bağımsızdır. Dolayısıyla biz bu sıfatla davaya dilekçe verdik ve müdahil olmak istedik dedi.

Bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Ural Gündoğan dan soruldu: Duruşmada ifade edilen bazı sözler dikkate alındığında 12 Eylülün topluma aşıladığı kin ve nefret duygularının aşılamadığını üzülerek gördüm. Diğer yandan Anayasadaki eşitlik kuralı dikkate alındığında sanıkların yüz yüzelik ilkesi gereği olarak mutlak suretiyle Mahkemeniz huzuruna getirtilmesini ve müvekkillerimin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Milliyetçi Türkiye Partisi genel başkanı Ahmet Yılmaz Büyükekmekçi'den soruldu: Biz parti olarak sadece 12 Eylüle değil tüm darbelere karşıyız: Tüm darbelerin yargılanması gerektiğini düşünüyoruz. Asmayalım da besleyelim mi mantığı ile 12 Eylül sonrasında pek çok kişi haksız yere idam edilmiştir. Bizce bunların baş sorumlusu sanıklardır. Bu nitelikteki kişiler yargılanmaları sonucunda eğer yasalarda değişiklik yapılarak idam cezası tekrar uygulanabilir hale getirilir ise layık oldukları ceza budur. Bu nitelikteki sanıklarında Mahkemenizde hazır ve özellikle de tutuklu olmaları gerektiğini düşünüyoruz ve bunu talep ediyoruz. Parti olarak müdahilliğlimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi

68'liler Dayanışma Derneği vekili Av. İmdat Balkoca'dan soruldu: Biz daha önce bu konuda dilekçe vermiştik dilekçemizi tekrar ediyoruz dedi devamla dilekçesini duruşmada anlattı. Özetlemek gerekirse biz tüm darbelerin arkasında emperyal güçlerin bulunduğunu düşünüyoruz. Dolayısıyla darbenin görünür liderlerini yargılamanın da yetmeyeceğini düşünüyoruz. Diğer yandan 12 Eylüle giden süreçte rol alan kişi ya da kurumların davaya müdahil olamayacaklarını düşünüyoruz. Ancak bunlar toplumdan özür dilerler ise davaya müdahil olabileceklerini düşünüyoruz ve müdahilliğlimize karar verilmesini talep

ediyoruz. Dedi

Kendi adına asaleten, bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. İrfan Sönmez den soruldu; 1960 darbesi, 1982 darbesinin, 1982 darbesi ise 28 Şubat darbesinin alt yapısını oluşturmuştur. Bir nevi birbirlerinin mayasıdırlar. Ve tümünün asli hedefi millet iradesidir. Dolayısıyla bu davayı önemsiyoruz. Ancak bu dava vesilesi ile geçmişteki söylemleri kullanmak yerine davanın sonuca ulaşmasını sağlayacak söylem içinde bulunulması gerektiğini düşünüyoruz ve davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Devrimci İşçi Sendikaları konfederasyonu vekili Av. Ekin Sarıakalın'dan soruldu: Daha önce verdiğimiz dilekçeyi tekrar ediyoruz. 12 Eylülün en büyük mağdurlarından biri de DİSK tüzel kişiliğidir. 12 Eylül öncesi başkanlarımızdan Kemal Türkler 22 Temmuz 1980 tarihinde katledilmiştir Başkaca sendika yönetici ve üyelerimizde öldürülmüştür. 12 Eylül ile birlikte sendikamız kapatılmıştır. Bunun yanı sıra 12 Eylül darbesi tüm toplumu olumsuz yönde etkilemiştir. Dilekçemizde belirttiğimiz hususları tekrarla müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Hak İş Konfederasyonu vekili Av. Hüseyin Öz dan soruldu: Bizde tüzel kişilik olarak müdahale talebinde bulunduk dilekçemizi tekrar ediyoruz. Daha öncede başka arkadaşlarca da beyan edildiği üzere 12 Eylül en büyük darbeyi işçiye ve işçi sendikalarına vurmuştur. Dolayısıyla bu mağduriyetin giderilebilmesi amacıyla bizde davaya müdahil olmak istiyoruz ve müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi.

Eşitlik ve Demokrasi partisi ve bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Fecri Şengür'den soruldu: Dün bir meslektaşımız partimiz adına beyanda bulunmuştu bu beyanları tekrar ediyorum. 12 Eylül ardından bir sistemi bırakmıştır. Gerçek demokrasiye ulaşmak için bu sistemin tam demokrasiye uygun şekilde dönüştürülmesini talep ediyoruz dedi

Hilmi Toy, Nuran Atmaca, Gülşah Tağaç, Nuri Duruk, İslam Arpat, Ali Armutlu vekili Av. Can Tombul un, Şükrü Bütün ün, Ahmet Atilla Güven in, Zafer Varlı, Mehmet Gültekin, Burhan Kaygısız'ın, Kenan Aygüler in, İsmet Çalışır'ın, Hayrettin Neşeli'nin, Abidin Maraş ın, Sebahattin Beyazın, Hüseyin Can Balıcanlı müdafi Av. Aytül Balıcanlı nın, Yüksel Akgün ün, Ertuğrul Kürkçü nün, Ertuğrul Kürkçü vekili Av. Mehmet Horuş un, Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülmez, Torun Karakaya nın, Raşit Polat ın, Gonca Gül Gediklioğlu nun, Rıza Baktemur un, Neşe Keskin vekili Av. Fuat Ekin in, Nimet Tanrıkulu Can vekili Av. Mebuse Tekay'ın, Erkan Uğur Eren vekili Av. Kazım Genç ve Av. İlyas

Danyeli nin, Zülfi Tigren in, Ahmet Atilla Güven in, Fatma İlkin in, Hak İş Sendikaları Konfederasyonu vekili Av. Hüseyin Öz ün, Leyla Abayın, Necati Abayın, İsmet Yurtsever in, Emin Orhan ın, Fikret Babaoğlu, Hüseyin Esentürk ün, Nihat Araz ın, Aydemir Çimen ve Ali Fuat Karaöz ün, Hasan Humar'ın, Recip Demirci'nin, Emek Partisi vekili Av. İlke ışık Sağdıç'ın, 78'liler Dayanışma ve Araştırma Dernekleri Federasyonu başkanı Kamber Ataş'ın, Dernek başkanı Hasan Kaplan, Hüseyin Abacıoğlu, Orhan Miroğlu, Alaadden Aldemir ve 60 arkadaşı vekili Av. Osman Başer'in, Adnan Baran vekili Av. Derya Öztekin müdahale istemli dilekçeler verdikleri görüldü.

Bu sırada müdahillerden Ramazan Akgün, Musa Yavuz Yılmaz, Mehmet Veysel Demet, Nizamettin Maskan, Ruşen Sümbüloğlu, Yasin Keskin, Yener Turan, İsa Tekin, Torun Karakaya, Kenan Aygüler, Mahmut Özdeş, İbrahim Ünal, Mustafa Terzi, Hüseyin Esentürk, Abdülgani Alkan, Recep Demirci, Hasan Kaplan, Emel Sungur, Celalettin Can, Nimet Tanrıkulu, geldiler yerlerine alındılar.

Müdahil vekillerinden Av. Celal Çelik, Av. İsmail Başaran, Av. Melahat Akgün , Av. Öztürk Türkdoğan , Av. Geldiler yerlerine alındılar.

Ankara CMK 250 ile yetkili C. Savcılığı Vekilliğince Emin Pazarcı nın Takvim gazetesinde yayınlanan 05.04.2012 tarihli "Evren Katliam Yapacaktı" başlığını taşıyan yazısının bir örneğinin bilgi mahiyetinde Mahkememize gönderildiği anlaşıldı.

Müdahale talebinde bulunan Gül Erdost'tan soruldu: 12 Eylül sonrası 7 Kasım 1980 tarihinde eşim İlhan Erdost gözaltına alındı. Süreci kardeşimde gözaltına alınması sebebiyle yakından takip edebildik. Gözaltı ve daha sonra gördüğü işkenceler neticesinde eşim vefat etti. Bu dönemde eşime yayıncı olmasının da etkisiyle içerisi sizin zehirlediklerinizle dolu şeklinde hakaretler edildi ve işkenceyi yapanların geri plandaki düşünceleri bu şekilde ortaya çıktı. Esas itibarıyla sadece işkenceyi yapan maşaların değil, başta Raci Tetik olmak üzere işkenceye sebep olan diğer kişilerinde yargılanmasını istiyorum. Bu davanın sembolik iki kişi ile sınırla olmaması gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca yapılacak anayasa ile tüm 12 Eylül kalıntılarından kurtulunması gerektiğini düşünüyor ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Ahmet Cihan dan soruldu: Ben daha önce ayrıntılı beyanlarımı içerir dilekçe vermiştim. Esas itibarıyla 12 Eylülün tüm ülkeye zarar verdiğini düşünüyorum. Ancak şahsımın gördüğü işkence ve haksız yargılamaların dışında ağabeyim olan Süleyman Cihan gözaltına alındıktan sonra

bir nevi ortadan kaybedilmiştir. Uzun uğraşlardan sonra ancak Mahkeme başkanının detaylı ve ısrarlı yazıları üzerine ağbeyimin öldüğüne ilişkin bilgi verilmiştir. Vefatının ardından bu konuyu araştırmak isteyen bizlere daha zararlar verilmiştir. Ağbeyimin eşi bir şekilde intihara yönlendirilmiştir. Ağbeyimin ölümü ile ilgili tutanaklarda Mehmet Ağar ve İbrahim Şahin inde imzaları bulunmaktadır. Bu isimler dahi 12 Eylülün yarattığı atmosferi yansıtmaktadır. Dilekçedeki hususları tekrar eder. Davaya müdahilliğime karar verilmesini sanıklar hakkında yakalama kararı çıkarılmasını ve mal varlıklarına el konulmasını talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan Nimet Tanrıkulu'ndan soruldu: 12 Eylül Türkiye de pek çok kesime zarar vermiştir. Ancak ben bugün daha ziyade kadınlara verdiği zarardan bahsedeceğim. Ve zabıtlara geçmesi açısından da iki olayı anlatacağım. Bunlardan birinde Diyarbakır'daki cezaevinde bir bayan tutukluya tecavüz edilmiştir ve bu bayan hamile bırakılmıştır. Bayan daha sonra bu çocuğu doğurmuş ve evlatlık vermiştir. Ancak bu şahsı izlediğimde esas itibarıyla onun açısından hayatın bittiğini gördüm. Şahsımda 12 Eylülden sonra 45 gün Gayrettepe de gözaltında tutuldum. Burada benimle birlikte pek çok genç kız ve bayan tutuldu ve zaman zaman çırıl çıplak soyulduk ve bazı eller bizlere dokundu. Bu iki olaydan hareketle eğer bu davada gerçek adalete ulaşılacak ise sadece iki sanıkla sınırlı kalmamalı, 12 Eylülün içinde bulunan kılcal damarlara kadar uzanılmalı ve genç kızların bedenine ve somut olarak bize dokunan ellerin sahipleri de bu dava içine katılmalıdır. Bugün ayrıca Nurettin Yedigöl ün kafasına çivi çakılarak öldürüldüğüne tanığım, İbrahim Bingöl ise yapılan işkencelerin ardından bağırsakları dışarıda olacak şekilde yaşamaya çalışıyor. Sonuç itibarıyla bu yaşananların unutulması mümkün değildir ve unutmayacağız Tüm bu sebeplerle davada müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Celalettin Can'dan soruldu: ben aynı zamanda 78'liler Dernekleri Federasyonu adına da konuşuyorum. 12 Eylül öncesinde Kürtler, kadınlar ve toplumun diğer kesimleri hak arayışı içerisine girmiştir. Bir nevi kendi geleceğine sahip çıkma yolunda toplumda bir bilinç oluşmuştur. 12 Eylül ile bu bilinç yok edilmeye çalışılmıştır. 12 Eylül öncesinde ülkede anarşinin kol gezdiği ihtilali yapan kişilerce ileri sürülmesine karşılık 12 Eylüle giden yolda meydana gelen Sivas, Çorum, Maraş olayları aydınlatılamamış, keza siyasi cinayetlerin arkasındaki güçlerde ortaya çıkarılamamıştır. 12 Eylül toplumun üzerinden bir buldozer gibi geçmiştir. Bu davanın bir sonuca ulaşması isteniyorsa bu olaylarında dava konusu edilmesi, ayrıca Diyarbakır, Mamak, Metris, Erzurum ceza evlerindeki zulümlerinde davaya konu edilmesi gerekir. Ayrıca genel olarak

önce Anayasalar çıkarıldığı halde 12 Eylülden önce yasalar çıkarılmış, daha sonra bu yasalara uygun bir Anayasa düzenlenerek topluma kabul ettirilmiştir. Bu davanın dışında 12 Eylülün kurduğu bu sistemden toplumun kurtulması gerekir. Tüm bu açıklamalarla davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunan Orhan Miroğlu'ndan soruldu: Ben beyanlarımı yazılı olarak hazırladım dedi. Devamla 3 sayfadan ibaret dilekçesini duruşmada okudu ve davaya müdahilliğine karar verilmesini talep etti

Bu sırada müdahale talebinde bulunan Berfo Kırbayır, Mikail İle Fatma Gülmez, Torun Karakaya geldiler yerlerine alındılar

Müdahale talebinde bulunan Berfo Kırbayır'dan soruldu: Oğlum Cemil Kırbayır 12 Eylül sonrasında gözaltına alındı. Daha sonra ise cesedi dahi bize verilmedi. Halende nerede olduğunu bilmiyorum. Kenan Evren bu olayın sorumlusudur. Kendisini burada görmek ve dertlerimi ve tepkilerimi ona aktarmak isterdim dedi

Kendi adına ve ayrıca bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. İsmail Başaran dan soruldu : Sanıklar müdafi kurucu iradenin yargılanamayacağı tezini ileri sürmüştür. Bu adeta yeni bir ihtilal çağrısıdır kabul edilemez. Ben 12 Eylül öncesinde hem öğrenci hem öğretmendim. Töb-der üyesi idim. Uzun süre gözaltında tutuldum. Bana bu sırada sorulan bir soru ilginçtir. Zira bana yıllarca geriye giderek 30 Nisan 1977 tarihinde nerede idin diye bir soru sorulmuştur. O tarihte ben ertesi gün yapılacak 1 Mayıs etkinlikleri ile ilgili arkadaşlarımla Adana Yüksek Öğrenim derneğinde bulunuyordum. Dolayısıyla bu basit soru dahi 12 Eylül mantığını ortaya çıkaracak niteliktedir. En küçük bir örgütlenmeye karşıdır. Esas itibarıyla 12 Eylülün öğretim camiasına da büyük olumsuz etkileri olmuştur. Bilim adamının bilimde etkin olması için Türkçe ye hakim olması gerektiği tezini ileri sürmüştür. Ancak bu tezi ileri sürerken Devletin asimilasyon politikasını teşvik etmektedir. Bir bilim insanına yakışmayacak bu tarz düşünceler 12 Eylül zihniyetinin eğitim camiasını dahi etkilediğini göstermektedir. Diğer yandan biz eşitlik ve demokrasi partisi olarakta genel merkezimiz gerek parti dernekleri olarak 12 Eylülü ilk şikayet edenlerdeniz. Dolayısıyla bizimde bu davada müşteki olarak gösterilmemiz gerekirdi. Diğer yandan davanın doğru sonuca ulaşabilmesi için davanın insanlığa karşı suçları da kapsamına alacak şekilde genişletilmesiyle mümkündür. Dilekçemizdeki beyanları da tekrar eder. Müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Mikail Kırbayır'dan soruldu: 12 Eylül 1980

darbesinin ardından kardeşim Cemil Kırbayır 13 Eylül günü Kars ili Göle ilçesinde askerler tarafından gözaltına alındı. Kendisi ile en son teması 8 ekim 1980 tarihinde kurabildik: Daha sonra kendisinden bir daha haber alamadık. Uzun yıllar kendisini bulmaya çalıştık. Yetkililer bize oğlunuz firar etmiştir dediler. TBMM İnsan Hakları Alt komisyonu bizim sesimizi duydu ve gerekli araştırmaları yaptı. Bu konuda bir raporda düzenlenmiştir. Sonuçta kardeşimin gözaltında iken öldürüldüğü bu raporla da sabit olmuştur. Ancak halen cesedinin nereye gömüldüğünü öğrenebilmiş değiliz. Tüm bu yaşananlar ve benim ayrıca bireysel olarakta yaşadığım sıkıntılar ortadadır. Sanıklar bu olayın sorumlusudurlar. Ancak diğer üst düzey komutanlar Synt. Komutanları, dönemin Valileri, Emniyet müdürleri de onlar kadar yaşananlardan sorumludur. Davaya müdahil olarak kabulümüzü talep ediyoruz dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar Fatma Gülmez, Torun Karakaya dan soruldu: Bizde aynı beyanları tekrarlıyoruz dedi.

Kendi adına ve bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Hacı Yunus Akyol dan soruldu: Biz daha önce yazılı beyanda bulunmuştuk o beyanlarımızı tekrarlıyoruz. Şahsım ve vekilleri olduğum arkadaşlarım 12 Eylülden zarar gördük. Şahsım Yerköy de gözaltına alındım tutuklandım ve haksız yere cezaevine konuldu. Vekili olduğum kişilerde 12 Eylülden zulüm görmüşlerdir. Hepsi adına davaya katılma talebim vardır. Ayrıca Tahsin Şahinkaya Atatürk ten sonra Time dergisine kapak olan tek Türk generalidir. Ancak bu Atatürk gibi bir kurtarıcılıktan ve Devlet kurucusu olmaktan değil, yolsuzluk iddiaları ile ilgilidir. Ayrıca bu derginin Türkiye ye sokulması cunta tarafından da engellenmiştir. Bu kapsamda sanıkların mal varlığına tedbir konulmasını da düşünüyoruz dedi.

Müdahale talebinde bulunan Fikret Babaoğlu ndan soruldu: Ben daha önce tüzel kişili adına beyanda bulunmuştum bu kez şahsım adına bulunacağım 12 eylül öncesi 86 gün gözaltında kaldım. 6 ay benim laboratuvar dediğim özel yerde tutuldum. Bu olaydan bireysel olarak mağdur oldum. Bunun dışında Anayasa nın geçici 15/1 maddesi yanı sıra 15/2 maddesi yürürlükten kaldırılmıştır. İddianameyi yetersiz görmekle birlikte önemsiyorum. Sanıkların dışında özellikle işkenceye karışan ve Anayasa nın geçici 15/2 maddesi kapsamında uzun yıllar soruşturma dışında tutulan kişiler hakkında da insanlığa karşı suçlar değerlendirmesi altında etkin soruşturma yapılmasını talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan Ramazan Akgün den soruldu: Ben 12 Eylülde ülkü ocakları kapsamında gözaltına alındım. Buca ve Mamak cezaevinde 7 yıl tutuklu kaldım. Daha sonra beraat ettim. Bu karar daha sonra Askeri Yargıtay'ca da

onaylandı. Pek çok müdahale talebinde bulunanın da ifade ettiği gibi haksız tutuklama ve işkence çerçevesinde bende mağdur oldum. Bu çerçevede davaya müdahale olmama karar verilmesini talep ediyorum. Ayrıca bugün Mahkemenizce Emin Pazaracı'nın yazısını okudunuz. Kenan Evren bu yazıya konu olan açıklamayı Ali Kırca'nın programında yapmıştır. Söz konusu yayının bir kopyasının dosyaya celbini talep ediyorum. Çünkü bu ola gerçekleşse idi muhtemeldir ki cezaevinde bulunmamız sebebiyle bizde öldürülecek kişiler arasında idik. Ayrıca ben o tarihte 16 yaşındaydım ve bir çocuktum. Benim gibi 12 Eylülde pek çok çocukta 12 Eylülde mağdur edilmiştir dedi

Ülkü ocaklarını temsilen genel başkan Harun Öztürk ten soruldu: Biz daha önce yazılı beyanda bulunmuştuk tekrar ediyoruz. 12 Eylül öncesi var olan teşkilatımız kapatılmış, akabinde yönetici ile üyelerinin pek çoğu tutuklanmıştır ve bunların bir kısmı da cezaevinde işkence görmüştür. Dolayısıyla kurumsal olarak bizde ihtilalden büyük zararlar gördük. Ayrıca bazı konuşmacılar 12 Eylüle giden süreçte bizimde rol aldığımızı ima etseler de bu imaları kabul etmemiz mümkün değildir. Sonuçta 12 Eylülün camiamıza vermiş olduğu zararlarda bunun en büyük kanıtıdır. Davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Kazım Genç ten soruldu: Bizce 12 Eylüle giden yolda 1 Mayıs 1977 olayları mihenk taşıdır. Arkasından gelen Çorum, Kahramanmaraş, Sivas katliamları da diğer kilometre taşlarıdır. Bu olaylara fail olarak karışan kişiler beraat etse de toplum vicdanında bu olayların failleri olarak görülmeye devam etmektedir: Dolayısıyla bu kişilerin 12 Eylül mağduru olarak kabul edilmemesi gerektiğini düşünüyoruz. Diğer yandan müvekkillerimden Erdal Eren bir çocuk olduğu halde idam edilmiştir. Veysel Güney de keza yargılanmış ve aldığı ceza Yargıtay tarafından 10 gün içerisinde onaylanmıştır. Ailelerine bir mezar yeri dahi gösterilmemiştir: her iki müvekkilin yakınları da yaşananlardan dolayı mağdurdur. Mahkemenizce dava basitleştirilmeyerek derinleştirilmeli ve 12 Eylülün tüm faillerinden hesap sorulacak bir aşamaya getirilmelidir. Ayrıca Mahkemenizde benzeri mahkemelerde ağırlaştırılmış müebbet hapisle yargılanan pek çok insan mevcuttur. Hangi görüşten ve kesimden olursa olsun bu tarz bir suçtan yargılanan bir kişinin tutuklanmadan yargılandığı bir örnek yoktur. Ancak bu dosya bu konuda bir ilk olma durumundadır. Bu sebeplerle sanıkların tutuklanmalarını talep ediyoruz dedi.

Kendi adına ve bir kısım müdahale talebinde bulunalar vekili Av. Osman Başer den soruldu: Ben kendi adıma ve ayrıca dilekçemde isimlerini verdiğim 61

mağdur adına davaya müdahale talebinde bulundum dedi devamla; Dilekçesinde belirttiği hususları ayrıntısıyla anlattı. Davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz. Ayrıca 12 Eylülün kurduğu Harp Dairesinin uzantıları CHP içinde de vardır. MHP içinde de vardır: Milli Selamet Partisi içinde de vardır: Dolayısıyla tüm kesimler darbeye karşı ve darbe kültürüne karşı duyarlı olmalıdır. Dedi.

CHP vekili Av. Celal Çelik söz alarak; Partimizin isminin geçtiği konuya katılmıyoruz dedi.

Müdahale talebinde bulunan vekili Av. Derya Öztekin söz alarak: daha önce vermiş olduğumuz dilekçeyi tekrar ediyoruz. Çorum olayları neticesinde 57 vatandaşımız öldürülmüş, 200 e yakın vatandaşımız yaralanmıştır: müvekkilimiz Adnan Baran bu olaylardan sorumlu tutularak yargılanmıştır. Kendisine ilişkin kararda hakkında yeterli delil bulunmamakla birlikte eylemci kişiliği baz alınmak suretiyle mahkumiyet kararı verilmiştir. Müvekkil 11 yıl cezaevine kaldıktan sonra çıkmıştır. Bu süreçte devamlı şekilde işkenceler görmüştür. Çorum da aynı silahtan çıkan kurşunla önce sağcının, sonra solcunun öldürüldüğü dikkate alındığında cuntanın hangi mantıkla ve kardeşi kardeşe ne şekilde kırdırdığı ortaya çıkmaktadır. Sanıklar bir günde ihtilal yapmamışlardır. Karar alma, toplum mühendisliği olarak değerlendireceğimiz halkı ihtilale hazırlama sürecinde de pek çok suç işlenmiştir. Esas itibarıyla sanıkların huzurda bulunmaları ve bir annenin cezaevinde işkence gören oğlunun bu durumuna rağmen sırf oğlu ölmediği ve hayatta olduğu için esas itibarıyla bu işkencelerden sorumlu olan Kenan Evren e şükrettiğini de dikkate alarak bu durumu kendisinin yüzüne karşı haykırmak isterdik davaya müdahilliğimize ve sanıkların huzurda bulundurularak çapraz sorgulama hakkımızın sağlanmasını talep ediyorum dedi.

Bir kısım müdahale talebinde Av. Ömer Kavili den soruldu: Müvekkillerim Av. Senih Özay, Av. Arif Ali Cangı ile İbrahim Akın ve Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez in oğlu Naci sönmez ile Süleyman Eryılmaz adına açıklama yapacağım. Literatür bakımından biz müvekkillerimizin 12 Eylülün mağduru değil, muhatabı olduğunu beyan ediyoruz. Bu nedenle muhatap kelimesini kullanacağız. Ayrıca 1982 yılında cuntacıların dayatmış olduğu metin ise bizim açımızdan 1982 belgesi olarak adlandırılacaktır. Ancak bu evraka biz Anayasa demeyeceğiz, hukuk akademik çevrelerindeki ahlak ilkeleri çerçevesinde bir metnin Anayasa niteliğinde olması için ek nitelik ve kapsamının olması gerekiyor. Bu nedenle o metne belge diyenler tarihin çöplüğüne baktığında tarihin çöplüğünde o tür belgeye çok rastlayacaklardır. Tarih boyunca yaptığı bütün işleri kanun denilen metinlere uygun olarak yapan yani asla kanunsuzluk yapmayan en büyük ve tek

diktatör Hitler'dir. Ancak biz avukatlar kanunlara bağlı kalacağına yemin etmeyen meslek mensupları olarak hukuka bağla kalacağına yemin etmek imtiyazına sahip meslek mensupları olarak 82 belgesinin de tarihin çöp sepetine atılmasını sağlamaya çalışacağız. Sanıklar 12 Eylül 1980 tarihinde yapmayı planladıkları suçu gerçekleştirdikleri belli bir aşamadır. Ancak bu aşama diyalektik anlayış biçimine uygun olarak bir anda olup bitmemiş, tam tersine o tarihten önceki suça hazırlık eylemleri ile iter criminis suç yolu niteliğinde suç işlemede azimli ve kararlı ve planlı olduklarını ortaya koymuşlardır. Bu suç işleme kararlığı çerçevesinde halk düşmanı olarak halkın değişik kesimlerinin örgütlendiği, emeği ile geçinen insanların toplumsal taleplerde bulunmaya başladığı birçok örgütü kapatmış ve üyelerini yedi göbek akrabalarına kadar fişlemek ve "fişleme işleminin " o koşullardaki yazılı olmayan uygulamalarına uğratmayı emretmişlerdir. Bunlardan emek en yüce en değerdir anlayışı çerçevesinde kafa emeğiyle geçinen öğretmenlere ait TÖBDER yine yarı kara ve kol gücüyle beden gücüyle çalışan polislere ait POLDER, işçi sınıfının Türkiye de ilk kez hak verilmez alınır ilkesini uygulamak suretiyle en geniş şekilde örgütlenmesini sağlayan Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), bununla birlikte insanlarının kendi kendisini yönetme yani halkına yabancılaşmış ve hatta düşmanlaşmış kamu memurlarının iş yapma değil, iş yapmama mantalitesi üzerine işlevlik kazanamamakta olduğu yönetimlere göre insanlara hem örgütlenmelerini dağıtmak, hem de bu anlayışı resmi ideolojinin dışında ve özellikle muhalif, aykırı, resmi kitaplarda yazılanların dışında düşünen ve istekte bulunmaya başlayan insanları yıldırmak, korkutmak, örgütlenmekten uzak tutmak amacı ile daha önce anılarda yer alan uygulamalar uygulanmıştır. Bunlardan en çarpıcı olanı müvekkilimin babası Terzi Fikri adı ile anılan Fikri Sönmez in belediye başkanlığı yaptığı Fatsa örneğidir. O tarihlerde Fatsa çamuru ile ünlüdür. Dillere destan Fatsa çamuru o yörede yaşayan insanların her görüşten her kesimden her yaştan insanların oluşturduğu direniş komitesi örgütlenmesi çerçevesindeki bu işleyiş önceki toplum yaşamımızda imece usulü olarak adlandırılan yöntemle 17 günde kurutulmuştur. İşte halkın kendi arasında örgütlenmesinin muktedirler arasında yaymış olduğu korku nedeniyle en özlü biçimde suçun azmettiricilerinden olduğunu düşündüğümüz Süleyman Demirel adlı kamu memuru tarafından Çorum u bırak, Fatsa ya bak cümlesi ile özetlenmiştir. Bu örneğin yanı sıra DİSK genel başkanı Kemal Türkler sanıkların planladığı suçu gerçekleşmesini kolaylaştırmak için planlı şekilde öldürülmüştür ve faillerinden bir kişi ilginç ve fakat asla ölenin ailesinin ve çevresinin şaşırmadığı, devlet kayıtlarında var olan ve devlet güçleri tarafından korunan o

imkan sağlanan yardım yataklık yapılan eğitilen, yetiştirilen profesyonel eylemci niteliği ile yakalanmış ise de dava dosyadaki var olan resmi tutanaklar dahi araştırılmaksızın zaman aşımından düşürülmüştür. İşte tüm bu olayları sağlayan husus yerli malı olmayıp, ithal bir kaynakta açıkça yer almaktadır. FM-31-15 kodlu Amerikan field manuel adlı kitapçıkta yani Genel Kurmay Özel Harp dairesi olarak bilinen eski adı seferberlik tetkik kurulu olarak bilinen yerde emekli General Cihat Akyol tarafından aynen çevirisi yapılıp, Sahra Talimnamesi ST-31-15 kodu ile Silahlı kuvvetlere yayınlanan belgedir. Bu belgede kontrgerilla yani gerilla karşıtı eylemler planlanırken " ... Sanki düşman kuvvetleri yapıyormuşçasına halka eziyet edici muameleler caridir... " , " Teşkilat mensupları mahalli kanunlara tabi değildir. Teşkilat mensupları yakalanamaz, tutuklanamaz, yakalanıp tutuklansa bile cezaevinde bırakılamaz" şeklindeki hukuk düzenini yok eden uluslararası bir örgütlenmenin parçası ve dayanağı olarak bu eylemler yapılmıştır. Bu yönüyle sanıklar Ahmet Kenan ile Tahsin adlı kişiler bu kararlarını tek başlarına almış olmayıp, kendilerini azmettiren kişileri ele vermek suretiyle yargılama yapan mahkemenize yardımcı olmak, yürürlükte olan pişmanlık yasasından yararlanmasını her ne kadar bir insanın itirafçı olması kişiliğini sarsacak ise de, bu olayda sanıklar eğer itirafçı olmayı tercih edecek olurlarsa cezalarından indirim yapılma hakkı da sanıklara hatırlatılmalıdır. Bunu sağlamak üzere sanıkların mahkemeye getirilmesi gerekir. Bu sanıklar tehlikeli suç kavramı çerçevesinde gerekiyorsa kafes içerisinde yatakta getirilmelidirler. Ancak bu ihtilattan men şeklinde olmayıp her türlü sağlık hizmeti sağlanarak yataklarında buraya getirilmeleri ve bu suretle çağdaş ceza mahkemesinin sağladığı sanık haklarından yararlandırılarak yargılamalarının sağlanmasını bunu sağlamak içinde öncelikle tutuklama kararı verilmesini, suçu işledikleri tarihten sonra kamusal kaynaklardan elde etmiş oldukları varsa mal varlıklarının gerek kendileri, gerekse yakınlarının araştırılarak bu mal varlıklarına da ayrıca el konulmasını, müvekkiller adına talep ediyoruz. 12 Eylül suçu sadece bir kere işlenmiş olmayıp bir zihniyet olup, bir duruşmada avukat olarak dosyaları incelemeden savunma yapamam örgütün disiplinine aykırıdır demem karşısında DGM Savcılığa harekete geçti ve avukat olarak hakkımda soruşturma başlattı. Oysa avukatlık kanunu 35. Madde avukatların meslek örgütü barolara üye olmasını emretmektedir. Yani burada örgüt deyince kafası sadece yasadışı örgüte çalışan beyinler üretilmiştir. İşte bu zihniyetin yıkılması açısından bu davada anayasal haklarımız ihlal edilmiş olması nedeniyle davaya katılmak İstiyoruz. TBMM temsilcisinin müdahillik dilekçesinde belirttiği ve sanıkların işlemiş oldukları suçtaki hukukun temel ilkesi olan normal hiyerarşisinin dahi yani

mantık kurallarını dahi yok eden keyfi davranışları 2324SayılıYasa 6. Madde ile 61 tarihli yasa 334 kendi keyfi kararları ile daha önce yürürlükte olan ve silahlı kuvvetlere girerken bağlı kalacaklarına namusları ve şerefleri üzerin yemin ettikleri anayasa yı değiştirmişlerdir. İşte anayasal düzeydeki hakların ihlal edilmiş olması nedeniyle müvekkillerimizin bu davaya katılma isteğinin kabulü yönünde karar kurulmasını mahkemeden isteriz dedi (Bu hususlar sanık müdafisi tarafından zabıt katibine dikte ettirilmek suretiyle yazdırıldı)

Saatin 17.03 olduğu, tensip ara kararı uyarınca duruşmaya 06.04.2012 günü devam edileceğinin karara bağlandığı görüldü.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ

Duruşmanın tensip ara kararı gereğince 06.04.2012 günü saat: 09.45'e bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 05.04.2012

BAŞKAN: 33990 ÜYE:33300 ÜYE: 34184 YEDEK ÜYE: 37411 KATİP:86472

8.3. Celse 3

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ (CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ)

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3

DURUŞMA TARİHİ : 06/04/2012

CELSE NO : 3.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

YEDEK ÜYE : ALİ ERTAN 37411

CUMHURİYET SAVCISI : KEMAL ÇETİN 38707

KATİP : HASAN ERDOĞAN 86472

Belirli gün ve saatte 3. celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler

Sanıklar müdafileri Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer ve Av. Mithat Burak Başkale geldiler yerlerine alındılar.

Müdahale talebinde bulunan Hüseyin Yılmaz, Turan Bayrak, Recep Demirci,

Musa Yavuz Yılmaz, Rahmi Yıldırım, Aysun Celik, Kanber Ataş, Elif Torun Öneren, Ahmet Mortaş, Haydar Sarkçı, İsa Tekin, Abdulgani Alkan, Mahmut Özdeş, Senem Gülbudak, Yılmaz Cerek, Nurettin İhtiyar, Mehmet Veysel Temel., Bektaş Mutlu., Raif Yavuz, Temel Demirer, Ali Sürmeli, Nurettin Sarıbal, Aycan Sarıbal, Gülşah Tağaç Cumhur Yavuz, İbrahim Duygu, İbrahim Tunç, Yılmaz Kızılırmak, Ömer Öneren, Hasan Kaplan, Yasin Keskin, Hüseyin Doğan, Azimet Köylüoğlu, Mukaddes Çelik, Mehmet Yürek, Ahmet Cihan, Zübeyde Kılıç, Nizamettin Maskan, Ahmet Erol Müjde, Orhan Miroğlu, Milliyet Alpak, Nurettin Yılmaz, Seher Şentürk, Hüseyin Esentürk,

Müdahale talebinde bulunanlar vekillerinden Av. Ömer Öneren, Av. Mehmet Horuş, Av. Ekin Sarı Akalın, Av. Hasan Ürel, Av. Öztürk Türkdoğan (İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı) , Av. Can Tombul., Av. Özlüm Gümüştaş, Av. Şener Akyüz, Av. İbrahim Güçlü, Ava. Osman Başer, Av. Aydın Erdoğan, Av. Sami Arslan Aşkın, Av. Barış Dirik, Av. İmdat Balkoca, Av. Serdar Namkoç, Av. Celal Çelik, Av. Müşir Deliduman, Av. Fikret Babaoğlu, Av. Ural Gündoğan, Av. Hasan Tatar, Av. Kazım Genç, Av. Pınar Akdemir, Av. Ömer Kavili, Av. Arif Ali Cangı, Av. Senih Özay , Av. Şenal Sarıhan ,

TBMM Başkanlığı vekili sıfatıyla Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı vekili) geldiler yerlerine alındılar.

Mahkememizce Ankara içerisinde daha büyük bir duruşma salonu bulunup bulunmadığının tespiti açısından yazılan müzekkereye C. Başsavcılığınca cevap verildiği anlaşıldı. Müzekkere cevabının incelenmesinde; Ankara Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü yerleşkesinde iki ayrı duruşma salonunun bulunduğu, bunlardan büyük olanının 50 dinleyici yerine sahip bulunduğu, sanık sayısının Mahkememiz duruşma salonunun sanık kapasitesinden yüksek olduğu, ancak özellikle seyirci ve müdahil olma talebinde bulunanların yer alabileceği bölümün Mahkememiz duruşma salonunun kapasitesinden küçük olduğu tespit edildi.

Müdahale talebinde bulunan Abdulhalim Yıldırım, Felemens Demir, Mahmut Barık, Kemal Yıldırım, Refik Akay, Aziz Eryılmaz, Mehmet Eryılmaz, Davut Uğur, Abdulvahap Sırdaş, Necat Coşkun, M. Emin Yiğit, Saaadet Gönül Sevindir (Işık), Mustafa Koldemir, Temur Taşdemir, İsmail Polat, İzzet Özketen, İnci Erincik, Fatma Koldemir, Çetin Vural, Yaşar Can, Ali İmer, Tekin Yıldırım, Tuncay Atmaca, Haydar Genç, Emine Sözüdoğru, Çetin Alkanoğlu, Hüsniye Kat, Tahsin İldoğan, Doğan Sığınç, İzzettin Manduz, Gazanfer Olşen, Meryem Güneş, Samut Güneş, Süleyman Solhan, Hamit Turan, Mehmet Emin Aslan, Aydın Acar, Mehmet Aslan, Osman Akkoyun, Adil Ok, Hamdullah Bulut, Yusuf Akçakoca,

Elmas Duman, Mehmet Veysel Temel, Mükremin Tokmak, Mecnun Demiral, Ali Tören, Adnan Gökçen, Ömer Kandar, Cevher Kandar, Mehmet Kandar, Sinan Kajuk, Sinan Olcan, Hıdır Sağlam, Cemil Candan, Mehmet Halim Kerem, Süleyman Çoşkun, İzzettin Çoşkun, Şeyhmus Keren, Hasan Akbay, Halef Demir, Mehmet Ali Akbay, Bahattin Budak, Faruk Eren, Nevzat Ayhan, Ahmet Pekyen, Şerif Cengiz, İbrahim Dilmeç, Cemal Kahraman, Abdullah Aksu, Siraç Dinç, Orhan Kaydı, Vahap Yayan, Mehmet Emin Dinç, Menduh Yunusoğlu, Bahram Coşkun, Remzi Ercanlar, Salih Kürtgüzü, Davut Utkun, İbrahim Ata, Mehmet Mehdi Seyyidoğlu, Süleyman Aslan, Sakine Arat, Abdulkadir Barut, Recep Şeftalidalı, Nuri Sınır, Mustafa Ciddioğlu, Abidin Bakır, Mehmet Veysel Temel, Ahmet Kösanlıoğlu, Lamin Agırman, Abdullah Erbay, Halil Yavaş, Arif Turgay, Sakıp Özel, Tacettin Dolu, Çetin Alkanoğlu, Mustafa Sarı, Mustafa Atalay Duruel, İbrahim Bilen, Ali Kaya, Özgen Kalkan, M. Sıraç Sürer, Ekrem Kandemir, Hayriye Demirci, Hasan Demirci, Abdurrahman Kılıç, Münibe Karakuş, Zafer Yılmaz, Baki Ceylan, Yaşar Avcı, Nezir Çelik, Mehmet Adlığ, Ahmet Yenilmez, Şevket Yaba, Durak Cızlak, Müslüm Cızzak, Zafer Bürtür, Hasan Kılıç, Şükrü Binici, Mehmet Demirel, Suphi Koçyiğit, Mukri Vakar, Ali Cızlak, Mehmet Nuri Çiftçi, Şakir Arslan, Abdurrahman Pişkin, Ahmet Konur, Hasan Oymakçi, İbrahim Halil Cenan, Vahit Akgün, Muzaffer Çiplak, Nureddin Çatlak, Bilal Şimgar, Mustafa Yavuz, Emin Karameşe, Mehmet Salih Çitfçi, Adnan Şımarık, Ruşen Coşkun, Ali Şahin, Ahmet Hamak, Sabri Saman, Şehap Agırman, Mehmet Özberk, Salih Tuğalan, Suphi Karatay, Mustafa Baydan, Kadir Bozkurt, Cemal Güler, Murtaza Günbay, Osman Ceylan, Mehmet Nizam Gökbaş, Hüseyin Abacıoğlu,

Müdahale talebinde bulunan Bilal Bahar, Mehmet Mustafa Yalçıner, İsa Tekin, Hüsnü Koçyıldız, Abdulmecit Çeken, Abdullah Taşar, Abdullah Doğma, Seher Şentürk (Erden), Bedrettin Altun, Ahmet Çat, Ahmet Şeremet, Cuma Çat, Behçet Türkan, Cemalettin Sezer, Emine Turgut, Fadıl Birinci, İbrahim Bilen, Hıdır Karakuş, Hikmet Ayış, Hulusi Özdemir, M. Kemal Saygılı, Kadir Akın, İkbal Kaynar (Baran), İsmail Çardak, İzzettin Yılmaz, Mehmet Çat, Mehmet İçin, Mehmet Şirin Baytar, Mahmut Baytar, Mahmut Tekin, Mehmet Sayit Bayter, Mehmet Aslan, Mehmet Akoğlu, Mehmet Akbaş, Nazif Aynaz, Necim Önen, Ramazan Naz, Salim Onatlı, Sefer Akgündüz, Şefik Temel, Mucip Bayter, Yaşar Kırca, Lamih Ağırman, Mehmet Reşat Savucu, Nergis Nizam, Ahmet Korkmaz, A. Latif Kılıç, Refik Budak Beyoğlu, Tevfik Yıldız, Halit Ayaz, Mehmet Sahir Mühürdaroğlu, Yusuf Parlak, Ahmet Gültekin, Yaşar Gültekin, Nail Turan, Kemal Doğan, Kemal Ayaz, Makbule Derin, Abdulkadir Peker, Ahmet Çerçel, Arif Ataş,

Ömer Doğan, Bahri Çelebioğlu, Bekir Bicerman, Halit Abı, Edip Bingöl, Edip Kaptan, Habip Akıncı, Hadi Karagöz, Hikmettin Ata, Medeni Bakır, Mahmut Kırıkcam, İbrahim Türk, Mahmut Duran, Medeni Subaşı, Mehmet Öz, Mümtaz Çerçel, Mehmet Latif Ayaz, Mehmet Yegin, Ramazan Yaşar, Ömer Yıldız, Nevzad Ayaz, Necim Demir, Yusuf Kaptan, Serdar Ekinci, Sedat Ekinci, Mehmet Sait Kaplan, Hüseyin Güreş, Orhan Ayhan, Ufuk Taşdemir, Muhammet Sani İlhan, Celal Meral, İsmail Budakbeyoğlu, M.Ali Kaplan, Ali Rıza Büyükdağ, Dursun Hakkı Onuk, Turgut Keskin, Hasan Yaşar, Suat Yaşar, Münir Üstündağ, Mehmet Çetinkaya, Roza Erdem, Deniz Erdem, Mehmet Ali Çeçi, Zeynel Aslankaya, Ahmet Kösanoğlu, Mustafa Çetin, Mahmut Demir, Hamit Sarı, Eyüp Sabri Özdündar, Talat Büyük, Hamit Şindi, Eyyüp Erol, Bedi Yalcın, İsa Dışkaya, Seydi Battal Polat, Nazif Töre, Mevlude Acar, Feyzi Aytürk, Mine Taşdemir, Koçali Al, Abdullah Sarıgüney, Sermin Öztürküt ve Yaşar Özürküt, Süleyman Şahin,

Müdahale Talebinde Bulunan, Temel DEMİRER, Aydemir ÇİMEN, Ali Fuat KARAÖZ, Nurettin SARIBAL, Gülbahar GÜNDÜZ, İsmail Han VURAL, Mümtaz ÖZ, Hasan DAĞTEKİN, Ahmet Erol MÜJDE, Mehmet HAMARAT, Zafer VARLI, Mehmet GÜLTEKİN, Burhan KAYGISIZ, Sebahattin BEYAZ, Musa YAVUZYILMAZ, İsa TEKİN, Mehmet BAKAR, Ali SÜRMELİ, Ahmet MORTAŞ, Av. Arif Ali CANĞI, Erdem ŞENOCAK Vekili Av. M. Rıfat BACANLI, Av. Mine ÖZTÜRK, Av. Hafize ÇOBANOĞLU, Av. Hülya ÜÇPINAR, Av. İ. Gül KİREÇKAYA, Av. Mehmet Nur TERZİ, Av. Ercan DEMİR, Av. Cemal DOĞAN, Av. Mehmet YATAR, Av. Noyan ÖZKAN, Av. Z. Beydağ TIRAŞ, Av. Murat DİNÇER, Av. Ayten TEKELİ, Av. M. Ali KOÇ, Av. Aysun KOÇ, Av. Özlem YILMAZ, Av. Gökçe ÖZTÜRKÇÜ, Av. Nilgün TORTOP, Av. Anıl GÜLER, Av. Sami ALPTEKİN, Av. Tuncay AKINCI, Av. Arzu DEMİRCİ, Av. Canan ALPER, Av. Muhterem ÖZSÜER, Av. Saadet KAYAALP, Av. Raife DOĞAN, Av. Cavit ORHAN, Av. Nilay OKTAY, Av. Türkan ASLAN, Av. İsmail HANOĞLU, Av. Remzi İNANÇ, Av. Oya ÇOLAKOĞLU, Av. Ahmet ÇOLAKOĞLU, Stj. Av. Hasan KARAKILIÇ, Av. Dündar AYDOĞDU, Feramuz YILDIRIM, Reşat KILIÇ Vekili Av. İsmail KİLİÇ, Cambaz YAVUZ, Nurettin SARIBAL,ın Süleyman Çelebi, Tayfun Görüm., İsmail Yurtseven, İsmail Cancı, Nuri Serim, Muzaffer Subaşı, Celalettin Ovat, Ali Rıza Küçükosmanoğlu, Celalettin Aykanat, Musa Çam, Adnan Serdaroğlu vekilleri Av. Av. Ekin Sarı Akalın'ın müdahale taleplerini içerir dilekçeler verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Can Tombul'dan soruldu: Müvekkillerimin konuşmasını tercih ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan İbrahim Tunç'tan soruldu: Biz avukatımız aracılığıyla verdiğimiz müdahale dilekçesini tekrar ediyoruz. Kardeşlerimden olan Mustafa Tunç ve Mehmet Tunç 12 Eylülden sonra gözaltına alınmışlar akabinde tutuklanmışlardır. Bu süreçte gördüğü işkenceler sonucunda Mustafa Tunç vefat etmiştir. Diğer kardeşimde büyük zulümler çekmiştir. Dolayısıyla ferdi olarak gördüğüm bu acıların dışında 12 Eylülün ülkeye yaşattıklarından dolayı davaya müdahil olmak istiyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan Mukaddes Çelik ten soruldu: 12 Eylül ihtilali olduğunda ben ve eşim ayrı askeri cezaevlerinde tutuklu olarak bulunuyorduk. Benim gördüğüm işkenceleri tarif edemem. Bunun dışında eşim irfan Çelik 12 Eylülün hemen ardından 14 Eylül sabahı bulunduğu Davutpaşa askeri kışlasındaki cezaevinde asılı olarak bulunmuştur. Esas itibarıyla 12 Eylülün işlediği ilk cinayetlerden birisi eşimin öldürülmesidir. Erdoğan Savaşeri isimli o tarihteki Askeri Savcı işkence iddialarını görmezden gelmiştir. Bayram Kartal isimli kişi ise bizzat işkenceyi yapan kişilerdendir. Adnan Özbey ise hem benim kaldığım hem de eşimin kaldığı cezaevinde görev yapan bir binbaşı olarak işkencelerden sorumludur. Şahsımla ilgili olarak anlattığım bu konuların dışında bu davanın sembolik kalmaması için o dönemde işkenceye karışan ve 12 Eylül cuntası içerisinde yer alan diğer kişilerinde yargı önüne çıkarılması gerektiğini ve ayrıca bu davanın iki sanığının da tutuklu olarak Mahkemenizde bulunmaları gerektiğini düşünüyor ve müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Av. Özlem Gümüştaş tan soruldu: Ben müvekkilimin konuşmasını tercih ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Gülşah Taçtan soruldu: Daha önce avukatım tarafından verilen dilekçeyi tekrar ediyorum. 12 Eylülün ardından oğlum Enver Taaç eve gelmez oldu. Kendisini 6 gün geçtikten sonra bulabildik. Bulduğumuzda işkence görmüş halde idi. Daha sonra oğlumun askerlik çağı geldi fakat o süreçte yaşadıklarının etkisi ile askere gitmek istemiyordu. Bir gün evden Enver Hocanın olduğunu öğrendiğim kitaplarla çıkmak ve arkadaşlarına gitmek istedi. Ben kendisine oğlum arama olur tarama olur bu tarz şeylerle gezme dedim. O bir şey olmaz anne dedi. Oysa o gün oğlumu götürdüler. Uzun aramalardan sonra oğlumun bulunduğu yeri öğrenebildik. Bu süreçte oğlum gözaltında tutuklulukta ve hatta hükümlülük aşamasında dahi işkenceler gördü. Ben kapıma gelen giden araçlardan ve oğlumun yaşadıklarından o kadar etkilendim ki 7 yıl boyunca bir yatakta uyuyamadım. Bulunduğum yerde sızıp kaldım. 76 yıl ceza alan oğlum tahliye olduktan sonra bir çatışma süsü verilen bir olayda kurşuna dizilerek

öldürüldü. Diğer çocuklarımda 12 Eylül sonrasına benzer zulümlere maruz kaldılar. Bu zulümleri yapanlarla hesaplaşabilmek için sadece bu iki sanığın değil, işkenceye ve benzeri diğer insanlık suçlarına karışan diğer kişilerinde yargı önüne çıkarılmasını ve müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum, ayrıca Bayram Kartal, Atom isimli kişi ile Sedat isimli kişiler oğluma işkence yapan kişilerdir dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Serdar Namkoç tan soruldu: Sanıkların 12Eylül 1980 tarihinde gerçekleştirmiş oldukları darbe nedeniyle yargılanmış oldukları bu davada müdahil taleplerinin karara bağlanmasındaki temel kriterin ne olacağı öncelikli sorumdur. Sayın Mahkemeye göre nezaket sınırları içerisinde olarak darbe ortağı, darbe işbirlikçisi, paramiter ve katil olarak nitelenen müvekkillerinde içerisinde bulunduğu milliyetçi kesim 12 Eylül 1980 günü yapılan darbe sonrası evlerinden iş yerlerinden sokaktan toplanarak gözaltına ve sorgulara alınmışlar, iddia makamı tarafından iddianamede ve diğer müdahillerin beyanlarında belirtilen sistematik işkencelere maruz tutulmuşlardır. Darbe ortağı ve işbirlikçisi olarak nitelenen ve insan hakları savunucusu olduklarını iddia edenlerin ortaklarından madik yemişlerse ne yapalım dediği, milliyetçi kesimden 8 kişi idam edilmiştir. MHP ve ülkücü kuruluşlar davasında sanık olan ve dönemin İstanbul 2.başkanı iken gözaltına alınarak İstanbul Harbiye sorgu merkezinde sorgulanan müvekkilim Yılma Durak şu an 72 yaşında olmakla beraber 38 gün işkencelere maruz kaldığında 40 yaşındadır. Savcılıkta müşteki sıfatıyla ifade verirken işlemediği suçları itiraf etmesi için işkence sırasında itirafta bulunmazsan çocuklarını getireceğiz tehdidi sonrası hücresine döndüğü zaman küçük kızı Saliha yı hücrede otururken görür. Saliha senin burada ne işin var diye bir kaç kez sorar, cevap alamayınca halüsinasyon gördüğünü anlar ve başını duvarlara vurur. Doğunun Başbuğu sıfatlı ve metin bir insan olarak tanıtan müvekkilim bugün dahi olayları anlatırken gözyaşlarını tutamamaktadır. 05.04.2012 tarihli celsede Mahkeme salonunda alkışlarla giren Berfo Kırbayır'ın devam eden acısına şahit oldum. Ancak bu acı sadece Cumartesi annelerine ait değildir. Müvekkillerden Abdulkadir Yanık Mamak cezaevinde 12 gün işkence altında kalmış, itirafta bulunması için annesi Ümmühan Yanık Mamak cezaevine getirilerek dövülmüş, sonrasında gözlerinin önünde oğluna işkence yapılmış, müvekkil bu şekilde işlemediği suçları dahi itiraf etmek zorunda kalmıştır. Duruşma sırasında bir çok kez yaşı büyütülerek idam edilen Erdel Eren örnek gösterilirken darbe yapan bu zihniyet ve işkencecilerin ülkücü Bekir Bağ ı 17 yaşında öldürmek için bu zahmetlere dahi girmemiş, işkence ile Mamak cezaevinde öldürmüşlerdir. Bunlarla beraber darbecilerle işbirliği ile itham edilen

Milliyetçi Ülkücü kesimin müdahil olamayacağı iddiası garip bir şekilde sanık müdafilerinden değil, bazı müdahiller ve vekillerinden gelmiştir. Küçük bir kısmına değindiğimiz zulmün muhatapları için ileri sürülen bu iddia hukuk, demokrasi ve özgürlüklerin ortadan kaldırılmasıyla insan haklarının ihlal edildiği gerekçesinin daha çok vurgulandığı bu davada nasıl tanımlanabilir bilemiyoruz. Kemal Türkler cinayeti müdahil vekillerinin bir çoğu tarafından işbirliğine örnek olarak gösterilirken 27 Mayıs 1980 tarihinde öldürülen Gün Sazak ı hangi işbirlikçilerin öldürdüğü sorusuna cevap bulmak gerekir. Demokrasi ve özgürlüğün sadece bazı müdahiller vekillerinin yaptığı gibi kendimiz için istersek birilerinin ben daha iyi demokrasi uygularım diyerek darbe yapmasını garip karşılamamalıyız. Bu anlayışla darbe yapan ve dönemin CİA Türkiye şefine göre onların çocukları olan sanıklar gerçekte sadakatlerinin devlet yönetimine de karşı olması gerektiğini unutmuştur. NATO ya bağlılığı konuşmalarında özellikle vurgularken bugün karşımızda olmamakla beraber TCK 146. Ya göre kısaca devlete karşı suç işlemekten yargılanmaktadırlar. Tüm bu nedenlerle müvekkillerimin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyoruz dedi.(Bu metin sanık müdafisi tarafından dikte edilmiştir.)

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Şener Akyüz den soruldu: Ben idam edilen piyade Teğmen Ömer Yazgan'ın yakınlarının avukatıyım. Müvekkillerin yakını olan Ömer Yazgan kurmaca bir mahkeme sonucunda idam edilmiştir. Müvekkiller adına müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Mehmet Horuş tan soruldu: müvekkillerden Ertuğrul Kürkçü yönünden verdiğimiz dilekçemizi tekrar ediyoruz. Diğer müvekkillerden Yılmaz Kızılırmak salonda hazırdır kendisine söz verilmesini istiyoruz. Diğer müvekkilim 78 liler dayanışma ve araştırma dernekleri federasyonu tüzüğündeki kısa adıyla Devrimci 78 liler federasyonu federasyon başkanı Kanber Ataş salondadır. Bu davanın açılmasına yardımcı olmuş pek çok bilgi ve belgeyi hazırlık savcısına ulaştırmıştır. Söz verilmesini talep ediyorum. Diğer müvekkilim Temel Demirer salondadır. Türkiye Halk Kurtuluş ordusu mücadele birliği davasında hakkında mahkumiyet kararı verilmiştir. 11 yıl yurtdışında siyasi mülteci olarak yaşamak zorunda bırakılmıştır. Elinde kapsamlı dosya var söz verilmesini talep ediyorum. Diğer müvekkilim Fazlı Kuru 12 Eylülde gördüğü işkenceler nedeniyle şu anda tekerlekli sandalyede yaşamak zorunda bırakılmıştır. Dizi listesinde 238. Sırada şikayet dilekçesi vardır. Katılma talebinde bulunuyoruz. İdam edilen devrimciler Necati Vardar ve Mustafa Özenç adına onların aileleri adına katılma talebinde bulunuyoruz. Bu devrimciler idam sehpasına çıkarken halkımız sizden hesap soracak diye

çıkmışlardır. Onların son sözü bizim için ve ailesi için ve tüm devrimciler için vasiyet niteliğindedir. Onların bu vasiyetinin gereği olarak darbecilerle hesaplaşmaya hizmet edebileceğini düşündüğümüz için davaya katılma talebinde bulunuyoruz. Dedi.

Salonda müdahale talebinde bulunan kişilerin söz verilmeden konuşmaya çalıştıkları ve duruşma disiplininin bozulmaya çalışılması üzerinde salonda bulunanlar uyarıldı.

Kendi adına ve müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Ömer Öneren dan soruldu: Ben 12 Eylül ihtilali olduğunda Balıkesir de öğretmendim. Her kesimden öğrencimin beğenisini kazanmıştım. Ancak bu beğeni benim başıma daha sonra iş aştı. Sağcısıyla sağcı komünistle komünist oldum. 12 Eylül sonrasında gözaltına alındım: kemal Yazıcıoğlu nun ekip başkanı olduğu yerde işkencelere maruz tutuldum. Daha sonra Balıkesir e götürüldüm. Burada da işkenceler devam etti. Balıkesir de iken Halil Aydın Genç, Miraç Turan, Osman Gezeker, Murat Erhan işkencecilerin başıydı. Bu işkencelerden o kadar etkilendim ki, ceza evinden çıktıktan sonra rüyamda hemen hemen her gece bir polisi öldürür halde kendimi buldum. ayrıca bu işkenceciler öyle bir sistem kurmuşlardı ki sahte raporlar ve belgeler tanzim etmek suretiyle bir yandan da kendi terfilerini kolaylaştırıyorlar ve hızlıca mesleklerinde yükseliyorlardı. CMK nun 8 ve 279. Maddeler dikkate alındığında Mahkemeniz sadece bu iki sanıkla ve bu suçlarla bağlı kalmamalı ve kovuşturmanın genişletilmesini sağlayarak 12 Eylüle karışan tüm yetkililer ile işkenceye karışan kişi ve amirler hakkında da dava açılması sağlanmalıdır. Şahsımın ve vekili olduğum kişinin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan İsa Tekin den soruldu: Ben daha önce ayrıntılı dilekçe vermiştim o dilekçemi tekrar ediyorum. 12 Eylül de Diyarbakır cezaevinde bulundum büyük işkencelere maruz kaldım. İddianamede bir kısım işkence türünden bahsedilmektedir. Ancak benim şahit olduğum gayri Müslimlerin zorla sünnet ettirilmesi ve benzeri akla hayale gelmeyecek pek çok işkence metodu daha uygulanmıştır. Davanın bu iki sanıkla ve suçla sınırlanmaması, genişletilmesi gerektiğini düşünüyorum ve sanıkların tutuklanması ile müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi. Yazılı dilekçesini ibraz etti alındı dosyasına konuldu.

Müdahale talebinde bulunan Temel Demirer den soruldu: Ben daha önce yazılı beyanda bulunmuştum tekrar ediyorum. Öz itibarıyla 12 Eylülün esas itibarıyla ekonomik sebeplerle gerçekleştirildiğini düşünüyorum ve 12 Eylüle sebep olan

sermayenin TÜSİAD ve dilekçemde belirttiğim diğer hususların ve daha geniş olarak düzenin yargılanmasını ve müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan Elif Torun Öneren den soruldu: Ben az önce ifadesi alınan Av. Ömer Öneren in eşiyim. Dolayısıyla onun yaşadığı tüm acılara l bizzat şahit oldum. Kardeşim Sabit Torun 12 Eylül öncesinde faşistler tarafından öldürülmüştür. Emin Aslan bir afişleme sonrasında yakalandığında vurulmuştur: Hastaneye götürüldüğünde doktor devrimci olduğunu öğrenince öğrendiğime göre elleriyle iç organlarını karıştırmıştır: Yine arkadaşım Mehmet Ali Kılıç ile bir başka arkadaşı gözaltına alındıktan sonra elektrik verilmek suretiyle şikence ile öldürülmüşlerdir. Tüm bu açılar ancak Mahkemenizce adil ve tüm sorumluların yargılanmasıyla mümkün olduğunu düşünüyorum ve mahkemenizdeki yargılamanın sembolik olmasını düşünüyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Rahmi Yıldırım'dan soruldu: Ben daha önce yazılı savunmada bulunmuştum. Onları tekrar ediyorum. 12 Eylül olduğunda ben Çanakkale 116. J. Kışlasında göz hapsinde bulunuyordum. O tarihte teğmendim. Daha sonra cezam tamamlandı. Bir süre sonrada Çan ve Yenice bölgesinde Bayrak harekâtı ile öngörülen uygulamaları gerçekleştirmekte görevlendirildim. Benden önce bu görevi yürüten komutanın pek çok olumsuz hareketinin olduğu ve büyük tepkiler doğması üzerine benim görevlendirildiğimi anladım. Ben hukuk çerçevesi içerisinde kalarak faaliyette bulundum. Bunun dışında bu davanın yeterli olmadığını, 12 Eylülün tüm sorumlularının sanık olması gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca darbeden tüm toplum kesimleri zarar gördüğü gibi en büyük zararlardan birini de Türk Silahlı Kuvvetleri kendisi görmüştür. Müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Gerek görülmekle soruldu: Ben 12 Eylül olduktan 3 gün sonra göz hapsinden çıktım. Bayrak harekât planı kapsamında o tarihte sakıncalı olarak görülen sendika, dernek vb. Kuruluşların başkan ve yönetim kurulu üyelerinin toplanması konusunda genel bir talimat vardı. Bende bu talimat üzerine mahalli jandarma komutanlıklarınca oluşturulan listelere göre kişilerin toplanmasına nezaret ettim. Birebir isimler listelerde benim hatırladığım kadarıyla yoktu. Hatırladığım kadarıyla sağcı-solcu fark etmeden milliyetçi kuruluşlardan da dâhil olmak üzere belli kişileri düğün salonuna topladık. Ben elimden geldiği kadarıyla kimseye işkence yapmadım. Benden önceki komutanın özellikle hanım emekçilere karşı uygunsuz hal ve hareketler içine girmesi sebebiyle geri çekildiğini öğrenmiştim. Ben Çan bölgesine görevlendirildiğimde ayrıca sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya

nın eşi Sema hanımın hatırladığım kadarıyla %4 oranında Çanakkale seramik fabrikasına ortak olduğunu da duymuştum. Bize ayrıca özel olarak Çanakkale Seramik fabrikasının misafirhanesinde yer ayrıldı. Ben emrimdeki 48 kişilik kuvvetle burada kaldım. Bir yandan bu yerin konumu sebebiyle Çan ilçesinin giriş çıkışını tuttuk. Diğer yandan da bu fabrikayı bir nevi çalışanlarına karşı korumuş olduk. Yukarıda belirttiğim üzere hanım emekçilere karşı uygunsuz davranışlar içerisinde olduğunu öğrendiğim şimdi ismini hatırlamadığım komutan daha sonra merkeze çekilmişti hakkında bir dava açıldığını hatırlamıyorum, ayrıca 12 Eylülün ardından bir nevi ben Yenice ilçesinde protokolde birinci sıraya çıktım. Kaymakam dahi benim arkamda kaldı. Ayrıca yukarıda belirttiğim değişik kurum ve kuruluşların yöneticilerin isim listesini gerektiğinde mevcut idari kadrodan ve belgelerden temin ediyorduk dedi.

Müdahale talebinde bulunan Zübeyde Kılıç tan soruldu: 12 Eylül sonrasında gözaltına alındım. DAL grubunda işkencelere maruz kaldım. Baskı ve tacize uğradım. Ancak benim bireysel olarak uğradığım bu zulmün dışında 12 Eylül en büyük zararı ülke halklarına vermiştir. 12 Eylül düzeninin en büyük zararı diğer bir yandan eğitim sistemine olmuştur. Getirtilmek istenen Türk İslam sentezi ile tek tipçi eğitim anlayışı ülkenin eğitim kalitesini bozmuştur. Bunların dışında 12 Eylül düzeninin getirdiği tüm kurul ve kuralların ortadan kaldırılabilmesi açısından bu davayı önemsiyorum. Ancak bu dava iki sanıkla ve bir suçla sembolik olarak kalmamalı, 12 Eylül askeri darbesinden sorumlu olan diğer şahıslar ile sanıkların işledikleri diğer suçlarında kapsamına alacak şekilde genişletilmesini ve müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Mehmet Yürek ten soruldu; Ben daha önceki dilekçemi tekrar ediyorum. 12 Eylülün özellikle üst kademesinden iki kişinin bu davaya yargılanmasını önemsiyorum. Ve bunun dışında işkenceden sorunlu olduğunu düşündüğüm ve bana ve aileme de bu şekilde zararlar veren kişilerinde ayrıca ve ayrı davalarla yargılanmasını ve bu şekilde etkin bir soruşturma yürütülmesi gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca bu konuda yazılmış bir kitabımı da mahkemenize ibraz ediyorum. Müdahilliğime karar verilsin dedi.

Nurettin Yılmaz söz alarak; Bende müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum. Bu konuda yazdığım kitabı ibraz ediyorum dedi. Alındı dosyasına konuldu.

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak: Cemil Kırbayır ile ilgili TBMM nin İnsan haklarını inceleme komisyonu raporu ile bir adet CDyi ibraz etti alındı dosyasına konuldu

Ankara C. Başsavcılığına işkence iddiaları ile ilgili olarak yürütülen soruşturmalar ile Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya hakkında ayrıca işkence ve kötü muamele ile ilgili olarak bir soruşturmanın yürütülüp yürütülmediğinin tespiti açısından yazılan müzekkereye cevap verildiği anlaşıldı. Yapılan incelenmesinde 59 ayrı il ve ilçe C. Savcılıklarına yetkisizlik-görevsizlik kararları ile Savcılığına intikal eden bu isnatlarla ilgili kararların gönderildiği, karar içeriklerinde 1982 ve 1961 Anayasalarındaki düzenlemeler, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları mahkemesinin kararda özetlenen yerleşmiş içtihatları ile bu içtihatların iç hukukumuzdaki hukuksal değeri dikkate alındığında kamu görevlilerinin faili olduğu yaşama hakkının ihlali, işkence ve kötü muamele suçlamalarında hiçbir durumda zaman aşımı uygulanamaz, söz konusu kişilerle ilgili af düzenlemesi yapılamaz şeklinde vurgu yapıldığı ve zaman aşımı kuralları işletilmeyerek makul sürede davaların açılıp, yargılamaların bitirilmesi gerektiği yönünde tespit yapıldığı ve söz konusu soruşturmaların genel Cumhuriyet Savcılıklarına gönderildiği anlaşıldı. Ayrıca görevsizlik kararı ile gönderilen dosyalarda ilgili C. Başsavcılıkları sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya ile diğer şüpheliler hakkında tespit edilecek delillere göre işkence ve kötü muamele, işkence ile adam öldürme, gözaltı ve işkence merkezlerinde kaybolma iddiaları ile ilgili soruşturma yapılabileceği, müşteki ve müdahillerin bu suçlar ile ilgili belge, bilgi, tanık vs. Delillerinin söz konusu görevsizlik kararı verilen dosyalara sunmalarının faydalı olacağının değerlendirildiğinin üst yazıda belirtildiği anlaşıldı. Müzekkere cevabı ile ekleri dosaya konuldu.

Milli Savunma Bakanlığı'na yazılan 1978 - 1980 yılları arasında görev yapan Genel Kurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Genel Kurmay 2. Başkanının - Başkanlarının isimlerinin ve görev tarihlerinin bildirilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

Genel Kurmay Başkanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" öncesi Aralık 1979 tarihinde TSK tarafından Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK'e teslim edilen uyarı mektubunun onaylı bir suretinin gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap verildiği anlaşıldı. Yapılan incelenmesinde: Söz konusu uyarı mektubuna ilişkin herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanılmadığı, araştırmalara devam edildiğinin bildirildiği anlaşıldı.

Başbakanlık MİT Müsteşarlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" ile ilgili olarak özellikle darbe öncesi döneme ait kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgeler ile bu konudaki raporların Mahkememize gönderilmesi için yazılan

müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

Başbakanlık MİT Müsteşarlığı'na yazılan 1 Mayıs 1977, 1978 Sivas olayları, 1978 Kahramanmaraş olayları, 1980 Çorum olayları ile ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. 1 klasör halinde evrakların gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığı'na yazılan 1 Mayıs 1977, 1978 Sivas olayları, 1978 Kahramanmaraş olayları, 1980 Çorum olayları ile ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesi hususunda yazılan müzekkereye cevap var. 1 Klasör halinde belgelerin gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Jandarma Genel Komutanlığı ve Milli Savunma Bakanlığına 1 Mayıs 1977, 1978 Sivas olayları, 1978 Kahramanmaraş olayları, 1980 Çorum olayları ile ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesi için yazılan müzekkerelere Genel Kurmay Başkanlığınca cevap verildiği, 2 klasör dosyanın gönderildiği, ancak gönderilen belgelerin bir kısmının Maraş olayları ile ilgili belgeler olduğu ve Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin karar örneğinin de bulunduğu anlaşıldı.

Aynı konuda 1 Mayıs ile ilgili olarak yazılan müzekkereye de cevap verildiği, Mahkememizce CMUK'unun 125. Maddesi uyarınca inceleme yapıldığı ve bu konuda tutanak düzenlendiği anlaşıldı.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Sekreterliği'ne yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında herhangi bir yargı kararı olmaksızın meslekten çıkartılan Hâkim ve Savcının bulunup bulunmadığı araştırılarak bulunuyor ise sayısının bildirilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. 2 adet karar örneğinin gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Milli Eğitim Bakanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında herhangi bir yargı kararı olmaksızın meslekten çıkartılan idareci veya öğretmen bulunup bulunmadığı araştırılarak bulunuyor ise sayısının bildirilmesi hususunda yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

Milli Savunma Bakanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında herhangi bir yargı kararı olmaksızın meslekten çıkartılan subay - astsubay bulunup bulunmadığı araştırılarak bulunuyor ise sayısının bildirilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

İddianame içeriğine göre hakkında suç duyurusunda bulunulması düşünülen ancak vefatı ile ilgili basında bilgiler bulunan Haydar SALTIK'ın nüfus bilgilerinin temini açısından Milli Savunma Bakanlığı'na yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu. Celse arasında Haydar Saltık ın nüfus kaydının da celp edildiği, bu kişinin 08.04.2010 tarihinde vefat ettiği anlaşıldı.

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğü'ne yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında cezaevlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların ve özellikle görüntü kayıtlarının onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesi hususunda yazılan müzekkereye cevap var. Kurum arşivinde konu ile ilgili evrak bulunmadığının bildirildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Mehmet Ali BİRAND tarafından hazırlanan 12 Eylül Belgeseli adlı programın kopyalarının bulunduğu CD'lerin Emanet Memurluğuna gönderilerek emanete alındığı ve emanet makbuzunun Mahkememize gönderildiği görüldü.

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA'nın savcılık ifadelerinin kayıtlı olduğu CD ve videokasetlerinin Emanet Memurluğuna gönderilerek emanete alındığı ve emanet makbuzunun Mahkememize gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Ankara Emniyet Müdürlüğünce 21 Ekim 1980 tarihli Zaman gazetesinin fotokopisinin gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Mahkememizce sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya hakkındaki iddianameden birer suretin TBMM Genel sekreterliğine ve Başbakanlık Makamına gönderildiği tespit edildi.

Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği'ne yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında Mili Güvenlik Konseyi tarafından alınan kararlar ile açıklanan bildirilerin onaylı suretlerinin gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu. İncelenmesinde; Milli Güvenlik Kurulunun 24 Ocak 1984 tarihinde ilk toplantısını yaptığı, Milli Güvenlik Konseyine ilişkin faaliyetlerle ilgili kurumlarında bir belgenin bulunmadığının bildirildiği anlaşıldı.

Söz konusu bildirilerin yayınlandığı Resmi Gazetenin fotokopisinin de ayrıca dosyada olduğu tespit edildi.

Başbakanlık MİT Müsteşarlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında cezaevlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların ve özellikle görüntü kayıtlarının onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesi için yazılan

müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu. İncelenmesinde; Herhangi bir bilgi ve belgenin bulunmadığının bildirildiği anlaşıldı.

Jandarma Genel Komutanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında cezaevlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların ve özellikle görüntü kayıtlarının onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesine, için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu. İncelenmesinde; Herhangi bir bilgi ve belgenin bulunmadığının bildirildiği görüldü.

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında yurtdışına çıkış yasağı ile ilgili gerekli işlemlerin yapıldığına dair Ankara emniyet Müdürlüğünce verilen cevabı yazı okundu dosyasına konuldu.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafileri Av. Ö. Nihat Özgün ve Av. Haydar Kanıcıoğlunun müvekkilleri hakkındaki yurtdışına çıkmak şeklindeki adli kontrol kararının kaldırılması talebinde bulunduğu, Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesince talebin reddine dair karar verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Genel Kurmay Başkanlığı'na tensibin 6. Maddesinin a,b,c maddeleri uyarınca yazılan müzekkerelere cevap yok.

Milli Savunma Bakanlığı'na yazılan 8 Temmuz 1980 tarihinde yapıldığı belirtilen Fatsa operasyonu ile ilgili bilgi ve belgelerin ilgili komutanlıktan temini ile Mahkememize gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap yok.

Bununla birlikte Milli Savunma Bakanlığı ve diğer askeri makamların Mahkememize cevap verirken dosya numarası ve müzekkere tarihine atıfta bulunulduğu, eklerinde müzekkeremizin yer aldığı belirtildiği halde müzekkeremizin bulunmadığı, dolayısıyla tüm müzekkerelerimizin aynı sayı ve günde yazılması sebebiyle hangi müzekkeremize ilişkin incelemelerin sürdüğü noktasında kesin bir sonuca ulaşılamadığı tespit edildi.

YÖK Başkanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında herhangi bir yargı kararı olmaksızın meslekten çıkartılan herhangi bir öğretim üyesi - öğretim görevlisi bulunup bulunmadığı araştırılarak bulunuyor ise sayısının bildirilmesinin istenilmesi için yazılan müzekkereye cevap yok.

Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında cezaevlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların ve özellikle görüntü

kayıtlarının onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesine, özellikle Mamak Askeri Cezaevinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak işkence görenlerin durumlarının tespiti için düzenlenen sağlık fişlerinin Kara Kuvvetleri'nin arşivinde bulunduğu iddia edildiğinden bu konudaki bilgi ve belgelerin de gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap yok.

Celse arasında Yargıtay C. Başsavcılığına müzekkere yazılarak 12.09.1980 tarihinde faaliyette olan ve ayrıca 1983 tarihinden sonra kurulan siyasi partilerin isimlerinin istenildiği, bu müzekkereye verilen cevaptan 12.09.1980 tarihinde faaliyette olan partilerin Başsavcılık siciline kayıtlı olmadığı belirtilerek, 1983 yılından sonra kurulan ve kapanan siyasi partilerin isimlerinin bildirildiği anlaşıldı.

Soruşturma aşamasında C. Savcılığınca yazılan müzekkere neticesinde Askeriye tarafından hazırlanan Türkiye de anarşi ve terörün durumuyla ilgili 3 adet kitapçığın ve 1 adette dosyanın gönderildiği, onaylı fotokopileri alındıktan sonra iade edildikleri anlaşıldı.

Celse öncesinde Prof. Mustafa Erdoğan Sürat isimli kişinin "12 Eylül döneminde mağdur olmuş sağcı-solcu veya tarafsız kalıp kazara çile çekmiş yurttaşlarımızı asla ama asla incitmeden eski komutan ve devlet adamları Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya'nın yargılanacakları davada adı geçen davalılar lehine tanıklık yapmak" istediği yönünde, yine Fazlı Yılmaz isimli kişinin Kenan Evren lehinde duruşmada konuşmak üzere, yine İsmet Avşar isimli kişinin "Sayın Kenan Evren Mahkeme kapılarına gitmemelidir... Barış barış" şeklinde bir dilekçe verdiği, Engin Gümüştaş isimli kişinin, Yılmaz Şarlıoğlu isimli kişinin sanıklar lehine beyanları içerir dilekçeler verdikleri tespit edildi. Okunup dosyasına konuldu.

Cemal Koca isimli emekli Astsubayın davada şahit olarak dinlenmesi yönünde dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Müşir Deliduman ın Kozmik odada ve Gölcük Askeri üstte belgelerin aranması, tespit edilmesi için keşif yapılması, Ergenekon ve Balyoz davalarında ismi geçen davamızda maddi gerçeğin ortaya çıkması için faydası olacak kişilerin tanık olarak dinlenmesini talep eder dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

CHP vekili Av. Celal Çelik söz alarak; Ben birinci duruşmada söz almıştım ve beyanda bulunmuştum ancak daha sonra sözlerim kesilince devam etmemiştim. Sözlerimin zapta geçmediğini tespit ettim dedi.

Mahkememiz uygulamasında bir kişinin veya kurumun birden ziyade avukatının olması durumunda aksine beyanda bulunulmadığı sürece ortak beyanın zapta geçildiği tespit edildi.

İddia makamından soruldu: Davaya müdahil talebinde bulunan kamu kurum ve kuruluşları, özel kurum ve kuruluşlar ile bunların temsilcileri ve kişilerin yargılama konusu eylemler ve sonuçlarında zarar görme ihtimalleri bulunduğu anlaşıldığından müdahale taleplerinin kabulüne,

Ceza Usul Kanunumuz a bakıldığından yargılamada istenilen amaca tutukluluk dışında başka bir tedbirle ulaşıldığı takdirde sanıklar hakkında tutuklama kararı verilmemesi gerektiği yönünde düzenleme bulunmaktadır. Davada yargılanan şüphelilerin gerek sağlık durumları, gerekse yaşlılıkları gözetildiğinde daha önce verilmiş olan adli kontrol kararının yeterli olduğu görüş ve kanaatinde bulunduğumuzdan tutuklama isteklerinin reddine,

Ancak, sanıkların savunmalarının alınmalarına yönelik olmak üzere duruşmada hazır bulunmaları halinde sağlıkları açısından hayati tehlike oluşturup oluşturmayacağı yönünden İstanbul Adli Tıp Kurumundan rapor aldırılmasına,

Bu celse tutanağa geçirilen ve dilekçe veren duruşmada tanıklık yapacaklarını belirten tanıkların tanık olarak dinlenmek üzere davetiye ile celplerine karar verilmesi kamu adına mütalaa olunur dedi.

CHP vekili Av. Celal Çelik söz alarak: 12 Eylül darbesinin hangi amaçla kimler tarafından yaptırıldığı, darbe sürecinin devam edip etmediğinin katılma isteklerinin değerlendirilmesi sırasında gözetilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda 12 Eylül darbesi kuşkusuz " Bizim Çocuklar" diyenler tarafından ve elbette gittikçe büyüyen Türk solunu bitirmek, gelişen bağımsızlık ruhunun, Türk aydınlanmasının, çağdaşlaşmanın, düşünce bilincinin yok edilmesi amacıyla yaptırıldığı açıktır. Peki, bağımsızlık ruhu Türk aydınlanma bilinci, çağdaşlaşma iradesi yani sol düşünce şu an iktidar damıdır. Elbette hayır, aksine Türk aydınlanması, çağdaşlaşma ve bağımsızlık olgularını yok etmeye çalışan bir iktidar ile karşı karşıya olduğumuzu düşünmekteyiz. O halde saydığımız değerleri kimin bitirmeye çalışıldığı düşünüldüğünde 12 Eylülün henüz sonlanmadığı halen devam ettiği elbette söylenebilecektir. Bu nedenle 12 Eylülün tüm nimetlerinden yararlananların diğer bir söyleyişle 12 Eylül ürünü olanların hiçbir şeklide katılma isteklerinin kabul edilmemesi gerektiğini düşünmekteyiz. Dedi. Ve devamla Sözcü gazetesinin tarihi belirsiz bir sayısını ibraz etti. Alındı dosyasına konuldu. (Bu bölüm sanık müdafisi tarafından zabıt kâtibine dikte ettirildi)

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. İbrahim Güçlü den soruldu: 12 Eylül

döneminde Kürdistan da özel bir strateji izlenip izlenmediğinin Genel Kurmaydan sorulmasını ayrıca dönemin başbakanı Süleyman Demirel in gazetecilerin ve üst düzey yöneticilerin tanık olarak dinlenmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Osman Başer den soruldu: Şahıslar yönünden müdahillik kararı verilmesini talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Aydın Erdoğan dan soruldu: Sanık Kenan Evren bu davanın başlamasından sonra evinden ya da bulunduğu her yer nere ise bu davayı yakinen takip ettiği, dava ile ilgili yorumlarda bulunduğu anlaşılmaktadır. Basına yansıyan gazetede dava ile katılma talepleri ile ilgili yorumları vardır. Sanığın sağlığının yerinde olduğu, gazetecilerin sorularına cevap verebildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu gün davayı evinden ya da bulunduğu yerden etkilemek yönünden mahkeme salonuna gelip iddianame ile sorularla yüzleşmesi gerekir. Kendisinin verdiği görünüm sağlığının yerinde olduğu şeklindedir. Dolayısıyla sayın mahkemenin yargılamanın sürdürülebilmesi için kanunun tanıdığı araçları kullanarak bir sonraki duruşmada hazır edilmesi için gerekli önlemlerin alınmasını talep ediyoruz, İkinci talebim duruşma tutanaklarına isimleri de yer yer belirtilerek dinlenen mağdurların suç duyuruları geçmiştir. Duruşma tutanaklarının bir örneğinin gereğinin yapılması için özel yetkili Ankara C. Başsavcılığına gönderilmesini, Üçüncü talebim Çorum, Sivas 1 Mayıs olayları ile Kahramanmaraş olayları ile ilgili bilgiler sorulmuştur. 1. Malatya olayları 1975 yılında, ikinci Malatya olayları iddianamede de yer aldığı üzere belediye başkanı Halit Fendoğlu nun bomba ile katledilmesi ile başlamıştır: Malatya olaylarının özelliği sonradan gelişen büyütülen Kahramanmaraş, Çorum ve Sivas olaylarını provasının yapılmış olmasıdır. Bu olaylar Malatya da başlatılan olaylar sonradan geliştirilerek projelendirilmiştir. Bu olaylarla ilgili belgelerin ve raporların ilgili kurumlardan istenmesini talep ediyoruz. Dördüncü talebim darbeden sonra Synt. Komutanlıkları hakkında özellikle bir tanesi Maraş'ta bölge komutanı olan Yusuf Haznedaroğlu başta olmak üzere hemen her Synt. Komutanlığı icraatı hakkında Kara kuvvetleri komutanlığı ya da diğer ilgili komutanlıklara şikâyetler yapılmıştır. Bu ve benzeri şikâyetlerin akıbetlerinin araştırılarak evrakların gönderilmesini talep ediyoruz. Beşinci talebim iddianamede Fatsa belirtilirken Camilerinde namaz kılınamayan Fatsa tabiri kullanılmaktadır. 12 Eylül öncesi olaylarda Maraş'ta, Malatya. Çorum ve Sivas da kullanılan en büyük argüman cami bombalandı argümanıdır. Sayın Savcılıktan Fatsa camilerinde namaz kılınamıyordu ifadesinin bir dayanağının olup olmadığının varsa ne olduğunun sorulmasını eğer bir dayanağı yok ise bu argümanı 12 Eylül cuntasının

yargılandığı bu iddianameden çıkartılmasına karar verilmesini talep ediyorum dedi devamla Bir adet gazete kupürü ibraz edildi dosyasına konuldu.

Kendi adına ve müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Arif Ali Cangı dan soruldu: 11 Eylül 2000 tarihinde İzmir den 32 tane avukat bir stj. Avukat Milli Güvenlik Konseyi üyeleri dönemin sıkıyönetim komutanları hakkında Yargıtay C. Başsavcılığına suç duyurusunda bulunmuşlardı. Dönemin Yargıtay C. Başsavcısı Vural Savaş tarafından söz konusu başvuru Anayasanın geçici 15. Maddesi gerekçesiyle gereğinin yapılması konusunda TBMM ye evrak gönderilmişti. Başvuru evrakı şu anda Mecliste bulunmaktadır. Bu dosyamızla ilgili olduğu için meclis Başkanlığından Yargıtay C. Başsavcılığının 27.Eylül 2000 tarih 2000/2592 esas sayılı yazısı ile gönderilen evrakın istenmesini talep ediyoruz.

Bir diğer talebimiz müdahale isteminde bulunan Rahmi Yıldırım'ında ifade ettiği gibi sanıklardan Tahsin Şahinkaya nın eşi aracılığıyla Çanakkale Seramik şirketine ortak olduğu kamuoyunca bilinen bir durumdur. Darbecilerin ekonomik bağlantılarının da ortaya çıkarılması açısından 1980 li yıllarda sanıkların ve birinci derece akrabalarının ortaklığının olup olmadığı konusunda başta Çanakkale Seramik şirketinden bilgi alınmasını talep ediyoruz.

Üçüncü talep TIME dergisinde Dünyanın en zengin generali olarak sanık Tahsin Şahinkaya gösterilmiş söz konusu sayısının girişi Türkiye ye yasaklanmıştır. Derginin temin edilerek Mahkemeye gönderilmesinin sağlanmasını talep ediyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Hasan İlter dan soruldu: Mütalaanın müdahale talebimizin kabulü yönündeki kısmına katılıyorum. Ancak sanıkların tutuklanması yönündeki talebimize gerek bulunmadığı kısmına katılmıyorum. Ayrıca ihtilal öncesinde Türkiye Cumhuriyeti Merkez bankası kasasında bulunan 170 ton altının daha sonra eksildiği yönünde kamuoyunda bilgiler vardır bununda araştırılmasını istiyorum dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Kazım Genç ten soruldu: Sanıkların adli tıpa sevki yönündeki mütalaaya iştirak etmiyoruz. Ayrıca Maraş olayları sonunda İçişleri Bakanlığınca bir rapor düzenlenmiştir. Bu rapor dosyada yok ise söz konusu raporun celbini talep ediyoruz dedi (Söz konusu raporun dosyada bulunduğu anlaşıldı Kl.50 Dz. 12-32)

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Şenal Sarıhan dan soruldu: İddia makamı genel bir müdahilliğine kabulü yönünde görüş beyan etmiştir. Oysa müdahaleden somut zarar görenlerin müdahilliğine karar verilmesi gerekir. Özellikle halen kaçak olan Sivas davası sanıkların yakalanmamasından sorumlu

olan hükümetin müdahilliğine karar verilemeyeceğini düşünüyoruz. Ayrıca genel Kurmay başkanlığı Adli Müşavirliği aracılığıyla 90 sanıklı Kızlar davası olan davanı, Aydınlar dilekçesi davasının, İlhan Erdostun öldürülmesine ilişkin dosyanın ve Fatsa dosyasının da celbini istiyoruz dedi. Danıştay da bulunan 1 Ağustos genelgesi davasının celbini istiyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Senih Özay dan soruldu:

Sanıkların yurtdışına çıkışının yasaklanması şeklindeki adli kontrol kararı gerekçe gösterilerek sanıkların tutuklanmaması gerektiği yönündeki mütalaya iştirak etmiyoruz. Ayrıca sanıkların huzura getirtilmek suretiyle ifade vermelerini istiyoruz. Daha önce beyanda bulunmuştum CİA aracılığıyla bir kısım Türk subayının eğitildiği konusunda daha önce iddiada bulunmuştum. Bana bu konuda gerekli cevap verilmedi. Ancak bu konu Mahkemenizce araştırılabilir. Yine yabancı görevlilerin 30 Nisan 1977 günü Türkiye ye giriş çıkışı ile ilgili C. Savcılığı aşamasında bir araştırıma yapılmış ancak yarım kalmış Bu konunun araştırılmasını istiyorum. Cumhurbaşkanlığına davanın ihbar edilmesini istiyorum. Remzi Çayır ve benzeri gerek davada ve gerekse medyada sanıkların eylemleri ile ilgili bilgi sahibi olan kişiler müdahale dilekçesi vermişlerdir. Ayrıca bunların somut bilgileri de bulunmaktadır. Bunların aynı zamanda tanık sıfatıyla da dinlenmelerini talep ediyorum. Ayrıca bu davaya ilişkin eleştirilerimiz saklı kalmak üzere ihtilale karışan sanıklar dışındaki diğer görevlilerle ilgili soruşturma konusunda ve yine işkenceyi yapan kişilerle ilgili olarak Cumhuriyet savcılığınca yürütülen ve mahalli C. Savcılıklarına gönderilen soruşturmalarla ilgili olarak müdahilleri bilinçli olmaya çağırıyorum. Son olarak ta Türk Tabipler birliği ve benzeri nitelikli kuruluşlardan da sanıkların tıbbı durumu ile ilgili olarak yararlanabileceğimiz düşünüyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Öztürk Türkdoğan dan soruldu: Bu davanın insanlığa karşı işlenen suçlar olarak genişletilmesi yönündeki beyanlarımızı tekrarlıyorum. Ayrıca insan hakları derneğinin ve diğer sivil toplum kuruluşlarının 12 Eylül döneminde ceza evlerinde ve dışında gerçekleştirilen işkence kitapları mevcuttur bu kişilerin isimleri bellidir. Diğer deyişle mağdurların konu alındığı olay ve davalar ortadadır. Bu konuda araştırılma yapılmasını talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Mehmet Horuş tan soruldu: Müdahale talebinin değerlendirirken kararın gerekçeli olmasını talep ediyorum. Ayrıca Kenan Evren ve diğer sanık devlet yönetiminde bulunduğu süreçte pek çok devlet sırrına veya uluslararası sırra ulaşmış olabilir. Bu bilgileri kullanmak

suretiyle kendini koruma olanı oluşturabilir. Bunun için kendisinin dış dünya ile bağlantısının kesilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Fikret Babaoğlu ndan soruldu: Daha önceki beyanlarımı tekrar ediyorum. Duruşma arasında basına da demeç verdim. Ankara da Genelkurmay da kozmik oda vardır buraya mahkemenizce gidilmek suretiyle 12 Eylülle ilgili belgelere rahatlıkla el konulabilir. Ayrıca daha önce görülen öldürme ve işkence dosyalarından özellikle Mehmet Ceren ve Fehmi Özarslan dosyalarının Kahramanmaraş Adli makamlarından mahkemenize getirtildiğini de davaya ışık tutabilir dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Derya Öztekin den soruldu: Müdahale talebi yönünden mütalaaya kısmen katılıyoruz. O tarihte olmayan tüzel kişiliklerin davaya müdahil olamayacağını düşünüyoruz. Çorum olayları ile ilgili belgelerin ayrıca mahalli Valilik, jandarma ve emniyet müdürlüğünden de istenmesini istiyoruz sanıkların mutlak suretiyle duruşmaya getirtilmelerini talep ediyoruz dedi.

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar dan soruldu: Müvekkilin ne şekilde dinlenmesi gerektiği yönünde daha önce yaptığımız talepleri tekrar ediyoruz. Davaya müdahale ile ilgili olarak yazılı savunmamızda ayrıntılı beyanda bulunmuştuk bunları da tekrar ediyoruz müvekkilin tutuklanması talebinin reddine karar verilmesini talep ediyoruz. Ayrıca ilkesel olarak aldığım davalarda müvekkillerin basına açıklama ve demeç vermelerini bilgim dışında uygun görmemekteyim. Bu davada da bu ilkeye uyulmuştur. Müvekkil herhangi bir basın kuruluşuna demeç vermemiş, açıklama da bulunmamıştır. Basında yer alan bu haberler gerçeği yansıtmamaktadır. Dedi

Dosya incelendi

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ

1- Genel Kurmay Başkanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" öncesi Aralık 1979 tarihinde TSK tarafından Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK'e teslim edilen uyarı mektubunun onaylı bir suretinin gönderilmesi için Cumhurbaşkanlığı makamına müzekkere yazılmasına, bu konuda daha önce Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkere cevabının de beklenilmesine,

2- Milli Savunma Bakanlığı'na yazılan 8 Temmuz 1980 tarihinde yapıldığı belirtilen Fatsa operasyonu ile ilgili bilgi ve belgelerin ilgili komutanlıktan temini ile Mahkememize gönderilmesi için yazılan müzekkerenin tekidine,

3- YÖK Başkanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında herhangi bir

yargı kararı olmaksızın meslekten çıkartılan herhangi bir öğretim üyesi - öğretim görevlisi bulunup bulunmadığı araştırılarak bulunuyor ise sayısının ve isimlerinin bildirilmesinin istenilmesi için yazılan müzekkerenin tekidine,

4- Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında cezaevlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların ve özellikle görüntü kayıtlarının onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesine, özellikle Mamak Askeri Cezaevinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak işkence görenlerin durumlarının tespiti için düzenlenen sağlık fişlerinin Kara Kuvvetleri'nin arşivinde bulunduğu iddia edildiğinden bu konudaki bilgi ve belgelerin de gönderilmesi için yazılan müzekkerenin tekidine,

5- İddianamenin bir örneğinin duruşma günü ile birlikte Cumhurbaşkanlığı makamına gönderilmesine,

6- Genel Kurmay Başkanlığına tensibin 6. Maddesi uyarınca yazılan müzekkerelerin tekidine,

7- a) Başbakanlık MİT Müsteşarlığına yazılacak müzekkere ile 12 Eylül 1980 darbesinin hazırlık çalışmalarının darbe öncesinde Başbakanlık, Cumhurbaşkanlığı ve Meclis Başkanlığına bildirilip bildirilmediğinin, bu konudaki belgeleri ile gönderilmesinin istenilmesine,

b) Aynı müzekkerenin Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlığına yazılarak 12 Eylül 1980 darbesi öncesinde MİT müsteşarlığının darbe olacağı konusunda Başbakanlığa bilgi verip vermediğinin belgeleri ile birlikte gönderilmesinin istenilmesine,

8- Av. Arif Ali Cangı nın son beyanında geçen başvuru ile ilgili araştırmanın sonucunun tespiti açısından TBMM ye müzekkere yazılmasına,

9- a) Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının CMKnun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabulüne, temsilcisinin de ayrıca müdahil temsilcisi olarak duruşmaya alınmasına,

b) Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda 12 Eylül 1980 darbesi yapıldığında Milletvekili oldukları anlaşılan Hüseyin Doğan, Azimet Köylüoğlu, Şükrü Bütün, Nurettin Yılmazın CMKnun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabullerine,

c) Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık'ın

CMKnun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabulüne, vekilinin de ayrıca müdahil vekili olarak duruşmalara kabulüne

10- a) Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda Cumhuriyet Halk Partisi nin CMK'nun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabulüne, vekillerinin de davaya müdahil vekili olarak duruşmalara kabulüne,

b) Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda Milliyetçi Hareket Partisinin CMKnun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabulüne, vekilinin de müdahil vekili olarak kabulüne,

11- a) Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun CMKnun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabulüne, vekilinin de müdahil vekili olarak kabulüne,

b) Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonunun CMKnun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabulüne, vekilinin de müdahil vekili olarak kabulüne,

c) Suçtan zarar görmüş olması ihtimaline binaen Cemil Kırbayır'ın gözaltında iken öldürüldüğü TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Alt Komisyon Raporu ile belirlenmiş olduğundan annesi Berfo Kırbayır ile kardeşleri Fatma Gülten ve Mikail Kırbayır'ın CMK nun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabulüne,

12- Diğer parti, dernek, kurum, vakıf vb. Tüzel kişiliklerin müdahale talebinin değerlendirilebilmesi açısından bu tüzel kişiliklerin amaçları ile ilgili belgelerin ve ayrıca kuruluş tarihleri ile ilgili belgeleri sunmaları için kendilerine süre verilmesine, müdahillikle ilgili talebin bu belgeler sunulduktan sonra değerlendirilmesine,

13- Bireylere ilişkin müdahale taleplerinin celse arasında 16.04.2012 tarihinde dosya üzerinden değerlendirilmesine, bu değerlendirme öncesinde işkence, kötü muamele, işkence ile adam öldürme, gözaltında kaybolma ve diğer hak ihlalleri ile ilgili Mahkeme kararları ile Mahkemece itibar edilecek resmi belgelerin dosyaya sunulmasının beklenilmesine,

14- C. Savcılığınca işkence iddiaları ile ilgili olarak yürütülen soruşturmalarda işkence ve kötü muamele suçları, insanlığa karşı suçlardan kabul edildiğinden ve

Mahkememize bu yönde gerek duruşmada yapılan beyanlarda ve gerekse verilen dilekçelerde işkence ve kötü muameleye ilişkin şikâyetlerde bulunulduğundan;

a) Duruşma zabıtları ile yargılama aşamasında Mahkememize verilen dilekçelerde işkence, kötü muamele vb. Nitelikteki suçlamalarla ilgili gereğinin takdir ve ifası için bu dilekçeler ile duruşma zabıtlarının CMK 250 ile yetkili C. Başsavcı Vekilliğine gönderilmesine,

b) Sanıklar Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya haklarında sistematik olarak işkenceye neden olma yönünde de suçlamalarda bulunulduğundan bu iki sanık hakkında gerekli soruşturmanın yürütülebilmesi açısından aynı müzekkere ile C. Savcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

15- a) Sanıklar Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın son sağlık durumlarının, Mahkememize gerektiğinde doktor ve sağlık ekipmanı ile gelerek-getirtilerek ifade vermeleri durumunda sağlıkları yönünden hayati tehlike ile sonuçlanacak bir durumun oluşup oluşmayacağının tespiti için daha önce sunulan tüm tıbbı belgeler İstanbul Adli Tıp Kurumuna UYAP kayıtları üzerinden ivedi olarak gönderilerek, gerektiğinde sanıkların İstanbul ve Ankara da muayene de edilmek suretiyle gerekli raporun düzenlenmesinin istenilmesine,

b) Gelecek raporun sonucuna göre yargılamanın sürüncemede kalmaması açısından sanıkların belirlenen duruşma gününde savunmalarının CMK nun 196/4 maddesi gereğince alınmasına yönelik gerek Ankara ve gerekse İstanbul GATA hastanelerinde gerekli donanımın bulunup bulunmadığının kontrolü ve diğer işlemlerin tamamlanması için Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi, C. Savcılıkları ve diğer kurumlara müzekkereler yazılmasına

16- Diğer tevsii tahkikat taleplerinin iddianamenin okunup, sanıkların savunmalarının alındıktan sonra değerlendirilmesine,

17- Sanıkların yaş ve sağlık durumları ile ölçülülük ve orantılılık ilkeleri birlikte değerlendirildiğinde sanıklar hakkında yurtdışına çıkmamak şeklindeki adli kontrol kararı yeterli görüldüğünden sanıkların tutuklanması talebinin reddine

18- Başbakanlık MİT Müsteşarlığına Kl. 39 Dz. 238 de yer alan tutanak doğrultusunda 1 Mayıs 1977 olayları ile ilgili istihbarat raporu konusunda müzekkere yazılmasına,

19- Bu nedenlerle yargılamanın 11.05.2012 günü saat: 09.45 a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 06.04.2012

8.4. Celse 4

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

(CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ) Duruşma Tar: 11/05/2012 **Dosya No :** 2012/3

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ (CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ)

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO:2012/3

DURUŞMA TARİHİ:11/05/2012

CELSE NO:4.

BAŞKAN: SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE: GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE: MUHAMMET ALABAŞ 34184

YEDEK ÜYE: ALİ ERTAN 37411

CUMHURİYET SAVCISI: KEMAL ÇETİN 38707

KATİP: HASAN ERDOĞAN 86472

Belirli gün ve saatte 4. celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler

Sanıklar müdafileri Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer ve Av. Mithat Burak Başkale geldiler yerlerine alındılar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili) , Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeden Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Cumhuriyet Halk Partisi vekili Av. Şenal Sarıhan ve Av. Celal Çelik, Milliyetçi Hareket partisi

vekili Av. Hamit Kocabey ve Av. Yücel Bulut, Hak İş Konfederasyonu vekili Av. Muharrem Özkaya, Ahmet Türk vekili Av. Öztürk Türkdoğan (aynı zamanda İnsan Hakları Derneği Başkanı) , Nurettin Yılmaz, Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülmez vekili Av. Öztürk Türkdoğan, Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan DİSK vekili Av. Savaş Demirtaş, Ahmet Cihan, geldiler yerlerine alındılar.

Müdahil vekillerinden Av. Kazım Genç, Av. Süleyman Binici, Av. Mehmet Karadağ, Av. Hasan İlker, Av. Oya Aydın, Av. Hasan Ürel, Av. Mevlüt Şener, Av. Arif Alı Cangı, Av. Mehmet Horuş, Av. Ömer Kavili, Av. Senih Özay, Av. Perihan Üge, Av. Müşir Deliduman., Av Yıldız Hazer, Av. Barış Dirik, Av. Fikret Babaoğlu, Av. Ferhan Ekim, Av. Fahri Timur, Av. Halis Yıldırım, Av. Ali Sarıgül (aynı zamanda Türkiye Barolar birliğini temsilen) , Av. İmdat Balkoca, Av. Ismail kılıç, Av. Ümit Emek Bursalı, Av. Fecri Şengür, Av. Hacı Kantarcı, Av. Hacı Yunus Akyol, av. Mehmet Rıfat Bacanlı, Av. Mustafa İlker Gürkan, Av. Sinem Coşkun geldiler yerlerine alındılar.

Müdahale talebinde bulunan Halis Özdemir, İsmail Uyar, Mehmet uysal, Hasan Coşar, Mehmet Veysel Temel, İbrahim Akıncı, ali Serdar Can, İsmet Yalçınkaya,(aynı zamanda TÖB-DER) adına, Hasan hüseyin Çatalkaya, Naci Sönmez, Cengiz Şahin, Raif Yavuz, Mustafa Durna, Sümmani Aytekin, Nevin Aytekin, Senem Gülbudak, Süleyman Eryılmaz, Remzi Çayır, Reşat Demirçin, recep Şeftalıdalı, Sakine Arat, İsa Tekin, Abdulgani Alkan, Zübeyde Kılıç, Yasin Keskin, Selim Küçük, Abdurrahman Demir, Figen Özbağcı, Selçuk Özdağ, Mehmet Yürek, Osman Esendağ, Ertuğrul Kürkçü, Şenel Öztürk, Sabriye Tuncay, İsmail Ağbaba, Mukri Vakar, Ufuk Uras, Bülent Aydın, Süleyman Pınar, Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır ve Fatma Gülmez geldiler yerlerine alındılar.

Bir Önceki duruşmada bireyler yönünden müdahale taleplerinin 16.04.2012 tarihinde değerlendirilmesine, bu değerlendirme öncesinde işkence, kötü muamele ve diğer hak ihlalleri ile ilgili Mahkeme kararları ile Mahkemece itibar edilebilecek resmi belgelerin dosyaya sunulmasına karar verildiği,

İnceleme öncesinde davaya katılma talebinde bulunan Abdi İpekçi kızı Nükhet İzet, Cavit Orhan, Tütengil kızı Deniz Mazlum, Doğan Öz eşi Sezen Öz ve Doğan Öz kızı Bengi Heval Öz vekili Av. Hasan ÜREL, Muhlis Demir ve 60 arkadaşı vekili Av. Osman Başer ve Av. Serdal Namkoç, müdahale talebinde bulunan Nusrettin Aydın, Musa Yavuzyılmaz, Senem Gülbudak, Temel Demirer, Hasan Kaplan vekili Av. Mehmet Horuş, Bektaş Tufan Güneş, Ahmet Cihan vekili Av. Aydın Erdoğan, Hilmi Toy ve yedi arkadaşı vekili Av. Can Tonbul'un açıklayıcı

mahiyette dilekçe verdikleri, 16.04.2012 tarihinde verilen karar ile *Ahmet Türk, Abdülgani Aşık ve Ahmet Cihan ın davaya müdahilliklerine karar verildiği,* diğer müdahale taleplerinin reddine , Mahkemece belirtilen niteliklerde belge sunulması halinde taleplerin yeniden değerlendirilmesine karar verildiği anlaşıldı.

Ertuğrul Kürkçü ve Fazlı Kuru müdafi Av. Mehmet Horuş un müdahale talebini açıklayıcı mahiyette 13.04.2012 tarihinde dilekçeler verdiği, ancak bu dilekçelerin 16.04.2012 tarihli ara celsede sehven değerlendirilmediği anlaşıldı.

Müdahale talebinde bulunan Devrimci 78'liler Federasyonu, Erdal Eren in kardeşi Erkan Uğur Eren, Serdar Soyergin in kardeşi Serap Soyergin, Necati Vardarın kardeşi Serdar Vardar, Veysel Güney in kardeşi Meral Karakuş, Ramazan yukarıgöz ün kardeşi Yılmaz Yukarıgöz, Mustafa Özenç kardeşi Fatih Özenç, Zeynel Abidin Ceylanın kardeşi Ender Ceylan, Behçet Dinlererin kardeşi Selami Dinlerer, Enver Karagöz ün eşi Işılay Karagöz, Satılmış Şahin Dokuyucu nun eşi Nergiz Şahin Dokuyucu, Hasan Asker Özmen in kardeşi Cabbar Özmen vekilleri Av. İlyas Danyeli ve arkadaşlarının 1 klasör halinde müdahale taleplerini açıklayıcı mahiyette dilekçe ile ekinde müdahale talebine dayanak olan belgelerin sunulduğu anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu

Oğuzhan Müftüoğlu, Melih Bekdemir, Osman Tayfur Mater, Sedat Göçmen, Ali Alfatlı, Mehmet Akın Dirik, Bülent Forta, Sabriye Tuncay müdafileri Av. Halis Yıldırım ile Av. Sadık Sekipmez tarafından daha önce yapılan müdahale talebine açıklayıcı mahiyette dilekçe ile THKP/C (Devrimci Yol) davasına ilişkin 6. Cilt halinde karar örneğinin sunulduğu anlaşıldı. Dilekçe okundu dosyasına konuldu.

Av. Sabri Kuşkonmaz tarafından ayrıca 13.04.2012 tarihinde aynı kişilerle ilgili açıklayıcı mahiyette dilekçe vermiş olduğu anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu

Daha önce müdahale talebinde bulunan kurum, siyasi parti, sendika ve benzeri tüzel kişiliklerden Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı genel başkanı Harun Öztürk tarafından, Tüm Öğretmenler Birleşme Dayanışma (TÖB-DER) Tüzel kişiliği adına genel başkan yardımcısı İsmet Yalçınkaya (aynı zamanda şahsen ve keza Seyfettin Bican tarafından), 78 liler dernekleri federasyonu vekili Av. Aydın Erdoğan tarafından, İnsan Hakları Derneği genel başkanı Öztürk Türkdoğan tarafından, Eşitlik ve Demokrasi Partisi vekili Av. Barış Dirik tarafından açıklayıcı mahiyette dilekçeler verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

78liler Dayanışma ve Araştırma dernekleri federasyonuyla ilgili olarak Ankara Valiliği İl Dernekler Müdürlüğünce düzenlenen belgenin dosyaya ibraz edildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Yeşiller Partisi Genel Başkanı Ümit Şahin, Türkiye Yazarlar Sendikası vekili Av. Kamil Tekin Sürek tarafından, Memurlar Dernekleri Federasyonu adına Cengiz Özbay tarafından, Tüm Memurlar Birleşme Dayanışma Derneği genel başkanı Nizamettin Barış tarafından, Yeni Asya Gazetecilik A.Ş ile gazete sahibi Mehmet Kutlular vekili Av. Mehmet Ali Aslan tarafından, Ankara Genç İşadamları Derneği vekili Av. Arda Merse tarafından, Devrimci Demokratik Kültür derneği vekili Av. Celal Baykara tarafından müdahale talepli dilekçeler verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Orhan Miroğlu vekili Av. Can Kayhan (dilekçe ekinde ayrıca iki adet kitap) , Ali Sarıbal kardeşi Nurettin Sarıbal, Abdi İpekçi kızı Nükhet İzet, Cevat Orhan Tütengil kızı Deniz Mazlum, Doğan Öz eşi Sezen Öz, Doğan Öz kızı Bengi Heval Öz vekili Av. Hasan Ürel, Şermin Özürküt, Senem Gülbudak, Ali Sönmez, Nevin Aytekin, Ergin Gündoğdu, İbrahim Akın, Naci Sönmez, Recep Demirci vekili Av. Barış Dirik, Remzi Çayır vekili Av. Gökhan Pirinçci, Erdem Şenocak vekili Av. M. Rıfat Bacanlı, Abdurrahman Demir tarafından müdahale taleplerini açıklayıcı ve belgelendirme adına dilekçeler verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Ahmet Aslanbakan, Tahir Canan vasisi İlhan Canan vekili Av. Yıldız İmrek, Hüseyin Durmaz, Servet Akıncı, Nuri Çelikel, Duman Bal, Ahmet Kaya, Hülya Şur, Ramazan Çepni, Mehmet Yavuz, Abidin Maraş, A. Cengiz Büyüköztürk, Ahmet Aslanbakan, Baki Altın, Melehat Yiğitgüden, Mehmet Adnan Güllüoğlu, Ali Bulaç ve Cüneyt Toraman, Ali Sürmeli, Muazzez Özer, Ahmet Kılıç, İpek Keskin Gür, Erkin Alaş Hakim, Mehmet Alıç, Cengiz Yıldırım, Av. Dursun Başarmak, Aydın Gündüz, Sait Güçlü vekili Av. Serkan Güçlü, Dr. Salih Öncel, Sabri Vesek vekili Av. Yusuf Alataş ın, (58. klasör)

Av. İsmail Duygulu, Muazzez Özer, Mehmet Özer, Şaban Sarıtepe, Gül Gedikoğlu, Şahide Sezin Atmaca, Dr. Mehmet Bülent Tokuçoğlu, Cemal Sümer Yahşi Karamollağolu vekili Av. Şahide Sezin Atmaca, Abdulbaki Mızrak, Ahmet Külağlıoğlu, Özkan Eskiyurt, Şaban Yıldırım , Ali Dikmen, Kazım Kaya, Hasan Kabatay, Nurettin Baymaz , Durmuş Karatepe, Sebahattin Beyaz , Burhan Kaygısız, Zafer Varlı , Baskın Oran vekili Av. Oya Aydın, Özkan Eskiyurt, Hasan Aslan, Mario (Alaattin) Şahan, Avni Tırpan, Refet Eski, Hanım Bozkurt, Tamer Turgut, Hüseyin Şimşek , Hıdır Karataş, Müjgan Doğan, Erdal Boyoğlu, Musa Yeloğlu, Ali Gedik, Hayati Bölükbaş, Feridun Yazar, Ümüt Çiftçi , Mehmet Yavuz , Ahmet

Kaya, Mehmet Özer , Ramazan Yelken , Süleyman Salur , Nusret Koçyiğit, Ersin Malkoç , Murat Çap, Suat Baysal, Adnan Ay, Hasan Balcı, Tayfun Acartürk , İsmet Yılmaz, Sami Cinay, Ahmet Levent Babacın, Ramazan Saygılı , İsmet Çalışır, Mustafa Beker, Avni Çakmak , Süleyman Sürayya Zemin, Bekir Güneş, Mehmet Yürek, Hüseyin Semerci nin, (KL- 59)

Murat Hüseyin Soytaç ın "12 Eylül Askeri Darbesinin KKTC ye olumsuz etkileri nedeniyle " zarar gördüğünden bahisle müdahale dilekçesi verdiği, Barış Mamalı' nın "12 Eylül Askeri Darbesinin KKTC ye olumsuz etkileri nedeniyle " zarar gördüğünden bahisle müdahale dilekçesi verdiği, Esat Varoğlu nun "12 Eylül Askeri Darbesinin KKTC ye olumsuz etkileri nedeniyle " zarar gördüğünden bahisle müdahale dilekçesi verdiği, KL-60

Selçuk Müsnat Hazinedar , Kerim Beşkirli(EREN), Seher(Çolak) Arıkanoğlu , Cevat Gülşan , Mustafa Kamil Uzuner, Fatih Aydın , Haydar Alaçam , İlhan Alkan , Halil Demirel , Fethi Namlıoğlu vekili Av. Mehmet Aydoğdu , Zekayi Akyürek , Feridun Yazar vekili Av. Rahşan Yazar Kınık , Selahattin Yılmaz vekili Av. Ozan Yılmaz , Hayrettin Neşeli, Ziya Uncu vekili Av. Barış Dirik, Ekrem Bilek vekili Av. M. Ali Özel , İsmail Aydın , Ekrem Timuçin, Haluk Özkan vekili Av. Hüseyin Aslan , Kazım Kaya , Turgut Temizyürek , Abdullah Mutlu , Selahattin Çelt, Mahmut Kurtulan , Nusret Güven , Nevzat Kaplan , Mehmet Karatay , Adnan Nuri Öney, Necati Tanış , Nurgül Çetinkaya Kumbaraoğlu, Nezim Çavdar, Özcan Altun, Hamza Demir vekili Av. Osman Süzen, Necdet Başal , Atilla Karagöz, Tosun Bulut , Mehmet Muhlacı, Cebeali Bezeng, Hasan Karaoğlan, Abdulhadi Bozan, Hasan Saydan, Selahattin Yılmaz vekili Av. Ozan Yılmaz, Özkan Dural. Rabia Büyüközer. Hülya Şur, Hasan Acar, Hasan Aydan, Celal Özkan, Hasan Erdemli, Mustafa Cengiz, Mustafa Şahin, İbrahim Akın, Salih Dayıoğlu nun, KL-61

Ceddihan Özdemir, Hıdır Sisligün, Ertuğrul Mavioğlu, Recep Ali Sur, Mustafa Özkahraman, Cem Yılmaz, Şener Aktaş, Hayrettin Ta , Bora Bayoğlu , Muhammet Metin Eray, Cüneyt Cebenoyan, Fikret Adaman, Nihat Kentel vekili Av. Tora Pekin , Turan Dolu , Hasan Doğruöz , Cemal Can , Erdal Turgut , Burhan Kızılgedik , Av. Serhan Arıkanoğlu , Mehmet Mahsun Aslan , Aynur Fatma Hayrullahoğlu vekilleri Av. İ.A. Ergin Cinmen ve Av. Goncagül Gedikoğlu nun, KL.-62, Refik Tefon UN KL./63

Kadir Kenan, İbrahim Kızılkan, Hasan Kaysoydu ,Selahattin Yılmaz vekili Av. Ozan Yılmaz, Ahmet Tan , Seyfettin Karatay, Ahmet Samgan, Hamit Mumcu, Halime Aydın, Ayhan Tural, Derviş Uluçay , Ayşen Kaypak, Filiz Yalçın, Enver

Enez , Nusret Güven, Oktay Çiçek, Mehmet Aslan, Ömer Şengül, Ahmet Hamdi Çamlı, Abdulvahap Kavak, Süleyman Şahin, Ahmet Hamdi Çamlı , Habip Özdemir , Turgut Tuğ, Rifat Eser , Bektaş Tufan Güneş, Salih Öncel, Mehmet Yürek vekili Av. Hasan İlter, Cafer Güneş in KL.64

Mehmet Baygın, Cemal Tekingündüz vekili Av. Ayça Tekingündüz , Mustafa Hikmet Erzincan , Abdulkadir Nalbant, Yasım Keskin , Zeynel abidin Kaya, Ahmet Yenigün, Latif Gökkaya , Yıldırım Çabuk vekili Av. Mehmet Karadağ, Arif Işık, Cemal İspenoğlu, Halil Atik, Kemalettin Doğan, Hüseyin Yıldırım , Kalender Alıcı , Abdullah Ziyan , Oğuz Özdoğan, Necmettin Demir vekili Av. Cemil Meriç, Caner Hoşer , Alparslan Mermeroluk , Figen Özbağcı, Mehmet Uysal,Ergin Gündoğdu , Ali Sönmez ,Nevin Aytekin KL-66

Taylan Şendur ,Yunis Ocak, Hamit Yakın. İsmail Saydar. Şehmus Aydın, Emine Akyol, Hasan Kaplan, Mustafa Serin, Mehmet Demirbaş, Vecdi Şengül, Bülent Kara, Dr. Salih Öncel, Abdulkadir Nalbant, Bilal Sönmez vekili Av. Cihan Söylemez, Metin Külünük vekili Av. İlyasÇelik, Mustafa Güçlü, Ahmet Mortaş, Selçuk Özdağ, İsmail Hakkı Öneş vekili Av. F.Füsün Erten, Metin Akyol vekili Av. F. Füsün Erten, Ayşe Kuloğlu vekili Av. F. Füsün Erten, Cengaver Yetim in müdahale dilekçesi verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu. KL-69

Kemal Yayla nın, Arif Işık ın, Muazzez Özer in, Mehmet Özer in, Halil Demirel in, Baskın Oran ın, Ahmet Kutalmış Türkeş in, Lütfi Esengül ün Kenan Dilberoğlu nun, Nurettin Sarıbal ın , Av. Özkan Öztürk ün müdahale istemli dilekçeler verdikleri görüldü.

Müdahale istemli ve ayrıca müdahale talebini açıklayıcı mahiyetteki dilekçeler okunup dosyasına konuldular.

Bugüne kadar doğrudan veya dilekçe ekinde sunulan kitapların dosyanın düzeni açısından ayrı bir koli içerisinde muhafaza altına alındığı tespit edildi.

Mahkeme kalemince 12 Eylül 1980 Askeri Darbesinin ardından idam edilenlere ilişkin yapılan araştırmaya ilişkin tutanağında dosya arasına konulduğu anlaşıldı.

Celse arasında suç duyurusu ile ilgili olarak 122 müdahale dilekçesinin ve ayrıca duruşma zabıtlarının gereğinin takdir ve ifası için Ankara CMK 250 ile yetkili C. Başsavcı vekilliğine gönderildiği anlaşıldı.

YÖK Başkanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında herhangi bir yargı kararı olmaksızın meslekten çıkartılan herhangi bir öğretim üyesi, öğretim görevlisi bulunup bulunmadığı araştırılarak bulunuyor ise sayısının ve isimlerinin

bildirilmesi amacıyla yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

"12 Eylül 1980 darbesi" öncesi Aralık 1979 tarihinde TSK tarafından Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK'e teslim edilen uyarı mektubunun onaylı bir suretinin gönderilmesi için Cumhurbaşkanlığına yazılan müzekkereye olumlu cevap verildiği ve ilgili uyarı mektubunun onaylı fotokopisinin gönderildiği anlaşıldı. Müzekkere cevabı okundu dosyasına konuldu.

İddianamenin bir örneğinin duruşma günü ile birlikte Cumhurbaşkanlığı makamına gönderildiği anlaşıldı

Başbakanlık MİT Müsteşarlığına Kl. 39 Dz. 238 de yer alan tutanak doğrultusunda 1 Mayıs 1977 olayları ile ilgili istihbarat raporu konusunda müzekkere yazıldığı, yazılan müzekkereye verilen cevapta söz konusu raporların Devlet sırrı niteliğinde olmadığının bildirildiği ve ilgili raporun dosyamız içerisine konulduğu anlaşıldı.

Söz konusu yazışmalar ve rapor okundu dosyasına konuldu.

Başbakanlık MİT Müsteşarlığına 12 Eylül 1980 darbesinin hazırlık çalışmalarının darbe öncesinde Başbakanlık, Cumhurbaşkanlığı ve Meclis Başkanlığına bildirilip bildirilmediğinin, bu konudaki belgeleri ile birlikte gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

Yapılan incelemesinde; MİT merkez arşivinde konuya ilişkin daha önce Mahkememize gönderilen belgeler dışında ilave bilgi ve belgeye rastlanmadığının bildirildiği anlaşıldı.

Aynı konuda Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığına yazılan müzekkerelere cevap verildiği anlaşıldı. Müzekkere cevapları okundu dosyasına konuldu.

Yapılan incelemesinde: Arşivlerinde bu konuda herhangi bir bilgi ve belgenin bulunmadığının bildirildiği anlaşıldı.

Milli Savunma Bakanlığı'na 8 Temmuz 1980 tarihinde yapıldığı belirtilen Fatsa operasyonu ile ilgili bilgi ve belgelerin ilgili komutanlıktan temini ile Mahkememize gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap var, okundu, dosyasına konuldu. İncelenmesinde; 2 klasör halinde Fatsa davası ile ilgili karar ile diğer belgelerin gönderildiği anlaşıldı.

Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na" 12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında cezaevlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların ve özellikle görüntü kayıtlarının

onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesi amacıyla yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

İncelenmesinde; Bu konuda Synt. K.lıkları Askeri Savcılıkları ile Askeri Mahkemeler dışında herhangi bir kuruma ait bilgi, belge ve görüntü kaydının bulunmadığı, cezaevinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili ayrı fihrist veya kayıt sisteminin bulunmadığı, sanık ismi bildirildiği takdirde araştırma yapılabileceğinin ifade edildiği anlaşıldı.

Genel Kurmay Başkanlığına tensibin 6. Maddesi uyarınca yazılan müzekkerelerin tekidi için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu. Yapılan incelemesinde; 4 cilt halinde 12 Eylül 1980 darbesi öncesinde Sıkıyönetim Koordinasyon toplantılarının yazıya dökülmüş bant kayıtlarının gönderildiği, ayrıca Bayrak harekat planının güncellenmesi ile ilgili belgelerinde gönderildiği anlaşıldı.

Av. Arif Ali Cangının son beyanında geçen başvuru ile ilgili araştırmanın sonucunun tespiti açısından TBMM ye yazılan müzekkereye cevap yok.

Bir önceki duruşmanın 14 a ve b maddeleri uyarınca verilen ara kararı doğrultusunda sistematik işkence ile ilgili olarak ve yine işkence ve kötü muamele suçları ile ilgili olarak C. Savcılığına suç duyurusunda bulunulduğu, işkence ve kötü muamele suçları ile ilgili olarak duruşma zabıtlarının ve ayrıca bu konuda iddiada bulunan 122 kişiye ait dilekçenin C. Savcılığına gönderildiği anlaşıldı.

Bir önceki duruşmanın 15. Maddesinin a bendi uyarınca İstanbul Adli Tıp Kurumuna yazılan müzekkereye celse arasında kısmı cevap verildiği, sanıklardan Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya nın Eğitim ve Araştırma Hastanesinden son dönem muayene bulgularının psikiyatrik açıdan değerlendirilmesini de gösterir sağlık kurulu raporunun teminen gönderilmesi ve ayrıca hangi tetkiklerin istendiğinin de yazıda bildirildiği, söz konusu raporların gönderilmesinden sonra talep edilen konuda görüş bildirilebileceği anlaşıldı. Bu konudaki müzekkere cevabı okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında yargılamanın sürüncemede kalmaması açısından Adli Tıp Kurumunun talep ettiği muayenelerin yaptırılabilmesi için İstanbul ve Ankara CMK 250 ile yetkili C. Başsavcı vekilliklerine müzekkere yazıldığı, sanıklar müdafilerinin 08.05.2012 tarihinde müvekkillerinin bulundukları hastanelerinin eğitim hastaneleri olması sebebiyle bu hastanelerde söz konusu muayenelerin yapılması talebinde bulundukları, celse arasında adli tıp kurumundan bu konuda açıklayıcı bilgi istendiği, henüz bu müzekkereye cevap gelmediği anlaşıldı. Bu konu ile ilgili gelen müzekkereye gelen yazışmalar okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında ayrıca sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya ile ilgili olarak tedavi gördüğü hastanece düzenlenen sağlık raporlarının gönderildiği, bu belgelerin adli tıp a yazılan müzekkerelere eklenmiş olduğu anlaşıldı.

Mustafa Çalışkan isimli kişinin Kdz. Ereğli C. Savcılığına başvurarak sanıklardan Kenan Evren in yönettiği askeri müdahale ile ülkenin huzura kavuştuğu ve sanık lehine şahitlik yapmak istediği yönünde beyanda bulunduğu ve bu beyanını da Mahkememize gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Prof. M. Celal Şengör ün, Mahkememizde görülmekte olan bu davada şahit dinlenmesine karar verildiğinde sanıklar lehine tanıklık yapmak istediği yönünde dilekçe verdiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Ramazan Akgül, Mehmet Ali metin, Kadir Mahir Damatlar, Osman Esendağ, Ali Aksakal, Faik İçmeli, Osman Tüfekçi, Mehmet Uygun, Adnan Demirci müdafi Av. Melehat Akgün tarafından açıklayıcı mahiyette dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Milliyetçi Türkiye Partisi vekili tarafından açıklayıcı mahiyette dilekçe verildiği görüldü. Alındı dosyasına konuldu.

Fikret Doğan vekili Av. Perihan Üge tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Mustafa Durna, Süleyman Pınar tarafından müdahale istemli dilekçeler verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Ahmet Asena vekili Av. Funda Ekin tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Fikret Babaoğlu tarafından müdahale isteminin açıklaması mahiyetinde dilekçe veridi. Alındı dosyasına konuldu.

68 liler Dayanışma vekili Av. İmdat Balkoca tarafından açıklayıcı dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Muğla barosunu temsilen Av. Mustafa İlker Gürkan tarafından müdahale istemli dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

Alim Serçe ve arkadaşları vekili Hasan İlter tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Av. Müşir Deliduman tarafından açıklayıcı mahiyette dilekçe verildiği görüldü. Alındı dosyasına konuldu

Diyarbakır Barosu vekili Av. Süleyman Bilgiç tarafından açıklayıcı mahiyette dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Naci Sönmez ve arkadaşları vekillerince açıklayıcı mahiyette dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu

Cengaver Yetim tarafından müdahale dilekçesi verildi görüldü.

Ayşe Kuloğlu vekili Av. Füsün Erten tarafından müdahale dilekçesi verildiği görüldü. Alındı dosyasına konuldu.

Mehmet Veysel Temel tarafından müdahale dilekçesi verildi. Alındı dosyasına konuldu

Hasan Hüseyin Çatalkaya tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Selin Küçük tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Mehmet Ufuk Uras tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Abdülhamit Köse tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Özer Topcçu tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Gelen dilekçeler okunup dosyasına konuldu.

Av. Aydın Erdoğan tarafından 78 liler Federasyonu adına müdahillik taleplerini belgelemek açısından 1 klasör halinde belge, iki adet kitap ve 12 eylül yargılamaları ile ilgili 3 adet DVD sunuldu. Alındı dosya sına konuldu

İsmail Ağbaba tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Av. Senih Özay tarafından; bir önceki celse 12 Eylül 1980 Askeri darbesinin dış boyutları ile ilgili olarak beyanda bulunulduğu hatırlatılarak duruşma sonrasında Amerika da yayınlanan bir kitabın varlığını öğrendim. Temin ettiğim bu kitabı Mahkemenize dilekçe ekinde sunuyorum. Ayrıca 18 ayrı dilekçede hazırladım. Bunları da heyetinize sunuyorum. Ayrıca Cumhurbaşkanlığı'nında bu davaya müdahil olmasını beklerdim. Keza Türkiye nin büyük Barolarının da bu davaya müdahil olmalarını beklerdim. dedi

Av. Senih Özay tarafından 1 Mayıs 1977 olaylarıyla ilgili olarak Mahkeme gizli kasasında saklanan bir belgenin varlığından bahsedilmesi üzerine dosyanın incelenmesinde; 1 Mayıs 1977 tarihinde gerçekleşen olaylarla ilgili olarak başkaca 12 Eylül 1980 darbesi öncesinde gerçekleşen olaylarla ilgili bilgilerin değişik kurumlardan istendiği, 1 mayıs 1977 tarihli olaylarla ilgili Milli İstihbarat Teşkilatınca düzenlenen raporun raporu hazırlayan kurumca değil, Genel Kurmay Başkanlığınca Mahkememize gönderildiği, üst yazıda söz konusu raporun kendileri tarafından hazırlanmamış olması sebebiyle devlet Sırrı niteliğinde olup olmadığı hususunda tereddüte düşüldüğünün belirtildiği, bu kapsamda Mahkememizce söz konusu tarihte tutanak düzenlendiği ve durumun aydınlığa kavuşuncaya kadar ilgili raporun Mahkeme kasasında saklandığı, MİT teşkilatınca 24.4.2012 tarihinde söz konusu raporun devlet sırrı niteliğinde bir belge olmadığının belirtilmesi üzerine aynı tarihte raporun onaylı suretinin dosyaya alındığı, aslının ise gönderen kuruma iade edildiği, dolayısıyla 24.04.2012 tarihinden itibaren söz konusu raporun dosya içerisinde bulunduğu, rahatlıkla okunabildiği, dosyadan fotokopi alan bir kısım avukat tarafından da bu raporun fotokopisinin çektirildiği, raporun kamuoyuna mal olduğu, sonuç itibarıyla Mahkemeden saklanan bir belge bulunmadığı, Mahkemece dosyanın taraflarından saklanan bir belgenin bulunmadığı tespit edildi.

Müdahale talebinde bulunan Nusrettin Aydın söz alarak: Ben dilekçe vermiştim. Okunmadı dedi.

Naci Sönmez söz alarak; Ben dönemin Fatsa belediye başkanı Fikri Sönmez in oğluyum. Mahkemece bizden belge istenmektedir. Oysa babama otopsi yapılmadı, cenazesi bize doğru düzgün gösterilmedi, selası yarım kesildi. Sonuç itibarıyla Fatsa olayları 12 Eylül darbesinin provasının yapıldığı olaylardır. Benim bu davaya müdahilliğime karar verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Aksi takdirde davanın göstermelik bir dava olacağını düşünüyorum. Ayrıca olayları bizzat yaşayan kişiler hala hayattadırlar. Gerektiğinde bunlarda dinlenebilir dedi

Hasan Hüseyin Çatalkaya söz alarak: Ben Metris cezaevinde büyük işkenceler gördüm. Ayrıca Süleyman Cihan ın öldürüldüğüne de adeta tanıklık ettim. Müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

İpek Gür söz alarak; Ben Diyarbakır zindanlarında ölen Orhan Keskin in ablasıyım. Kardeşim bağlamında Diyarbakır cezaevinde yaşanan olayların tek başına ortaya konması dahi bu davayı bence aydınlatacak boyuttadır. Davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Ufuk Uras söz alarak (Kendi adına ve Eşitlik ve Demokrasi partisi üyesi) ; Partimizin vekilleri daha önce beyanlarda bulunmuşlardır onları tekrar ediyorum. 12 Eylül Askeri darbesi ile siyasi partiler kapatılmıştır. Daha sonrada 12 Eylülün gölgesi siyasetin üzerinde devam etmiştir. Bizde parti olarak bu gölgeden etkilendik. Ve bu bağlamda zarar gördük. Parti olarak müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum dedi

Ali Serdar Can söz alarak; Dilekçemi tekrar ediyorum. Bende Diyarbakır zindanlarında işkence gören bir kişiyim. Bugüne kadar gündeme getirilmedi Diyarbakır cezaevinin ayrıca birde ekonomik boyutu vardır. Bizlerin ve cezaevinde olmamız sebebiyle zaten ekonomikmen mağdur olan ailelerimiz birde cezaevi uygulamaları ile ekonomik olarak mağdur edilmiştir. Yiyecek diyemeyeceğimiz nitelikteki gıdalar fahiş fiyatlarla bize satılmıştır: ben işkence yapan subay, astsubay, gardiyanların yanında bu ekonomik uygulamaları yapan kişilerinde yargılanmalarını istiyorum. Ali Osman aydın isimli görevli bu işten adeta zengin olmuştur. Mal varlığının da araştırılmasını istiyorum dedi

Aysel Yukarıgöz söz alarak: Ben idam edilen Ramazan Yukarıgöz ün annesiyim. Kenan Evren eğer yaptığı işlerin doğru olduğuna inanıyorsa, davasına sahip çıksın. Gelsin kendisini burada savunsun dedi

Mustafa Durna söz alarak; Ben müdahale dilekçemin ekinde birde rapor sundum. Bu raporun özelliği askeri hastanece verilmiş bir rapor olmasıdır. Bendeki işkence izlerine ortaya koymuştur. Sanıklardan şikâyetçiyim ülkeye büyük zararlar vermişlerdir: müdahilliğime karar verilsin dedi.

İsmail Uyar söz alarak; Ben 12 Eylül darbesinin ardından gözaltına alındım. İşkence gördüm. Bir fırsatını bulup cezaevinden kaçtım. Asıl mağduriyetimde bundan sonra başladı. Bana ulaşamayanlar babamı karakola çağırdılar kendisine değişik işkenceler ettiler. Ailenin kadınlarına tecavüz edeceklerini söylediler. Bu baskılara dayanamayan inançlı babam bir caminin minaresinden kendisini atarak intihar etti. Bize bu olayları sanıkların başında bulundukları 12 Eylül ihtilali yaşatmıştır. Sanıklardan şikâyetçiyim. Davaya müdahilliğime karar verilsin dedi

Hasan Coşar söz alarak; 12 Eylülün olduğu dönemde ben 18 yaşındaydım. 12 Eylülün ardından köylere baskınlar yapıldı. İnsanlar köy okullarında ve odalarında adeta işkenceden geçirildiler. Bende bunları o tarihlerde izledim. Hakkımda hiçbir isnat olmadığı halde haksız yere gözaltına alındım. 1980 darbesinin ardından halkoyuna sunulan Anayasa ya hayır dediğim içinde mağduriyetime neden oldular. Tüm bu yaşananlar karşısında müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

İsmail Ağbaba söz alarak; 12 Eylül ile birlikte mağdur oldum. Değişik tarihlerde gözaltına alınıp işkence gördüm mağdur oldum. müdahilliğime karar verilsin dedi

Mehmet Veysel Temel söz alarak; 12 Eylülün ardından ben kardeşim Ali Temel cezaevinde işkence gördüm. Annem Gülten ile bu dönemde dedemde mağdur edildi. Diyarbakır cezaevinin sembol işkencecisi Esat Oktay Yıldıran başta olmak üzere bu davanın ona ve diğer ilgili kişilere de uzanması gerektiğini düşünüyorum ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Sakine Arat söz alarak: Ben Cemal, Murat ve Tacettin Aras ın annesiyim. Her üç oğlumda 12 Eylül ün mağdurudur. Oğullarımın bir suçu var ise zaten cezaevinde bulunuyorlardı. Yargılanabilirlerdi, ancak 12 Eylül yöneticileri bunun yerine işkenceyi tercih etmişlerdir. Ve oğullarım dolayısıyla onları ve beni mağdur etmişlerdir. 12 Eylülün mağduru olarak bu davaya müdahil olmak istiyorum. Ve bu yaşta ben Diyarbakırdan buralara kadar geldiğime göre sanıklarında Mahkemeniz huzuruna getirtilerek ifadelerinin alınmasını talep ediyorum dedi

İbrahim Akın söz alarak; Ben 12 Eylülün ardından vurularak yakalandım. Ancak 12 Eylülün mantığı insanları yargılamak ya da yaşatmak değil, öldürmek üzerine kurulu idi. Ben yaralı olduğum halde televizyonlarda ve gazetelerde öldüğüm haberleri yaptırıldı. 86 gün boyunca bu işkence devam etti. Ailem dahi beni öldü zannetti. Bu sadece benim yaşadığım bir olay değil, başka kişilerce de yaşanmış olaylardır. Davaya müdahil olmak istiyorum ve sanıkların huzurunuzda ifade vermeleri gerektiğini düşünüyorum dedi

Reşat Demirçin söz alarak; Ben 12 Eylül darbesinin ardından cezaevinde pek çok işkencelere maruz kaldım. Cezaevinde olan bizlerin yanı sıra dışarıda olan ailelerimizde aynı acıları paylaştı. Bugün Kenan Evren in yaşında olan o dönemdeki büyüklerimiz bizleri ziyarete geldiklerinde 20 yaşında olan jandarma erleri tarafından verilen emirler doğrultusunda itilip kakıldılar. Biz sanıkların böyle bir hale maruz kalmalarını istemiyoruz. Ancak ölmüş insanların dahi ruhlarının huzur bulması açısından sanıkların mahkemenize getirtilmek suretiyle ifadelerinin alınmasını ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Recep Şeftalidalı söz alarak; Bende Diyarbakır zindanlarında işkence gördüm. İşkencenin yarattığı ruh haliyle 4 arkadaşımın kendilerini ateşe verdiklerini gördüm. Bugün Milletvekili olan Altan Tanın babası Bedii Tanın işkence altında öldürüldüğünü biliyorum. Tüm bu yaşananları bir nebze olsun giderilebilmesi adına davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

İsa Tekin söz alarak; Ben Diyarbakır zindanlarında işkence gördüm. Ayrıca Diyarbakır zindanlarında gerçekleştirilen işkenceleri anlatan kitapları da bir araya topladım ve bunları da Mahkemenize ayrıca sunuyorum. Cezaevine girdiğim süreçten bugüne kadar hep kara rüyalar gördüm. Sanıklar hakkında bu davanın açılmasıyla rüyalarım siyah beyaza dönüştü. Sanıkların huzura getirtilip ifadelerinin alınmasıyla rüyalarımın renkli rüyalara dönüşeceğini düşünüyorum ve müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

İsa Tekin tarafından verilen kitaplar ve dilekçe alındı dosyasına konuldu

Mehmet Uysal söz alarak; Ben İzmir de terzi dükkanı iken gözaltına alındım. 3,5 ay haksız yere gözaltında kaldım. 6-7 ay sonra beraat ettim. Pek çok yaşlı insan çocuğunun ve yakını adına bugün salonunuza gelmiştir. Onlar buraya gelebildiğine göre sanıklarında buraya getirtilip ifade verebileceklerini düşünüyorum ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Yasin Keskin söz alarak; Ben bu davada sadece iki sanığın değil 12 eylül darbesine katılan tüm yetkililerin yargılanmasını talep ediyorum. Davaya müdahilliğime karar verilsin dedi

Adnan Baran söz alarak; Ben Çorum olayları sebebiyle yargılandım ve haksız yere de mahkum oldum. Çorum olayları 12 Eylüle giden süreçte ihtilali hazırlayan ve toplum nezdinde ihtilalin meşru görülmesi için yapılmış bir harekettir. Bu milletin evlatlarını birbirine kırdıran 12 Eylül zihniyetinin tüm açıklığıyla ortaya çıkarılmasını ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Sabriye Tuncay söz alarak; benim kardeşim Özgüç Tuncay Fatsa olayları sonrasında ortadan kaybolmuştur. Biz kendisinin cesedini uzun araştırmalar sonucunda ve 3 ay sonra belediye mezarlığında bulduk. 4 kız kardeş mezarını açtırdık, Müslüman geçinenlerin kardeşimi sadece kiloduyla gömdüklerini gördük. Ve kardeşim killi toprağında etkisiyle adeta mumyalaşmıştı, diğer erkek kardeşimin cezaevinde olması, babamın ise kardeşlerimin durumuna üzülmesinin ardından bitkisel yaşama girmesi ve 10 gün sonra vefat etmesi sebebiyle bu olayların takibi biz kız kardeşlere kalmıştı. Esas itibarıyla burada ben sanıkların değil, 12 Eylül zihniyetinin ve bu zihniyeti yaratan sistemin yargılanması gerektiğini düşünüyorum ve davaya müdahilliğime karar verilmesini istiyorum dedi

Berfo Kırbayır dan soruldu: Ben Cemil Kırbayır ın annesiyim. Oğlum 12 Eylülün ardından ortadan kaybedilmiş ve bu durum devletçe de kabul edilmiştir ancak halaoğlumun cenazesi bana verilmedi. Oğlumun cesedinin nerede olduğunu da öğrenemedim. Ben anneyim ve üzgünüm, Kenan Evren inde peşindeyim.

Bizler buraya ne şartlarla ve zorluklarla geldik, sanıklarında ve özellikle Kenan Evren inde buraya getirtilmesini ve bu sözlerimi onunda duymasını istiyorum dedi.

Diyarbakır Barosu adına Av. Süleyman Belgiç söz alarak; Biz daha önce baro olarak müdahale dilekçesi vermiştik. Daha sonra müdahale taleplerimizi açıklayıcı mahiyette de dilekçe verdik. Bunları da tekrar ediyoruz. Ve hukukun üstünlüğü ile insan haklarını savunmak durumunda olan baromuzun 12 Eylülün ardından bir kısım baro üyemize yapılan işkencelerinde dikkate alınmak suretiyle müdahilliğine karar verilmesini, ayrıca Diyarbakır dan gelen diğer özel kişilerinde müdahilliklerine karar verilmesini talep ediyorum dedi

Muğla Barosu temsilcisine söz verilmek istendi. Salondan ayrıldığı tespit edildi

Yeşiller partisi temsilcisine söz verilmek istendi. Salonda bulunmadığı anlaşıldı

Memur Dernekleri Federasyonu temsilcisine söz verilmek istendi. Salonda bulunmadığı anlaşıldı.

TÜM-DER temsilcisine söz verilmek istendi. Salonda bulunmadığı anlaşıldı

Türkiye Yazarlar Sendikası temsilcisine söz verilmek istendi. Salonda bulunmadığı anlaşıldı

Yeni Asya Gazetecilik vekiline söz verilmek istendi. Salonda bulunmadığı anlaşıldı

Devrimci Demokratik Kültür Derneği vekili Av. Mevlüt Şener söz alarak; Dilekçemizi tekrar ediyoruz. Biz bu davanın arkasında 12 Eylülde yapılan referandum ile ortaya çıkan halk iradesi ile bu iradenin ortaya çıkmasını sağlayan siyasi iradenin bulunduğunun bilincindeyiz. Dolayısıyla halkın iradesi neticesinde değişen Anayasa uyarınca açılan ve devam eden bu davanın her türlü şovdan ve siyasi kaygıdan uzak tutulmak suretiyle sonuca ulaştırılması gerektiğini düşünüyoruz ve davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Türkiye Büyük Millet Meclisine yazılan müzekkerelere cevap geldiği anlaşıldı. İncelenmelerinde;

MİT Müsteşarlığınca darbe olacağı konusunda TBMM arşivlerinde herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanılmadığının bildirildiği, diğer ara kararı ile ilgili olarak ta söz konusu belgenin TBMM Gelen Evrak servisine 03.10.2000 tarihinde 17256 sayı ile kayda girdiği, Kanunlar ve Kararlar müdürlüğüne havale edildiği, Kanunlar ve Kararlar müdürlüğü tarafından aynı gün 03.10.2010 tarih 6904 sayı ile

Anayasa Komisyonuna havale edildiğinin kayıtlardan tespit edildiği, ancak Anayasa Komisyonunda yapılan incelemede böyle bir belgenin bulunmadığının bildirildiği anlaşıldı. Söz konusu müzekkere cevapları okundu dosyasına konuldu.

Av. Hasan Ürel söz alarak; Ben Cavit Orhan Tütengil, Doğan Öz ve Abdi İpekçinin yakınlarının vekiliyim. Her üçünün de ortak özelliği bizce 12 Eylüle giden yolda ortamın oluşması adına işlenen ya da işlettirilen olaylara ilişkin olmalarıdır. Şahsım ve müvekkillerim bu cinayetlerin bu dosyada yeniden yargılanmalarını ve bitmiş davaların yeniden bu dava dolayısıyla açılmalarını sağlamak değildir. 12 Eylüle giden süreçte müvekkillerin mağdur olduğunun müdahilliklerine karar verilmek suretiyle bu dava vesilesiyle tespit edilmesinden ibarettir. Ayrıca Abdi İpekçi olayı ile ilgili olarak İçişleri Bakanı ile soruşturmayı yürüten Ali Ahmet Koç un da bu vesileyle daha önce hiçbir yargı merciinde dinlenmemiş olmaları karşısında mahkemeniz huzurunda dinlenmeleridir dedi

Av. Kazım Genç söz alarak; Biz pek çok avukat arkadaşla birlikte bir gün önce Mahkemenize klasör halinde gerek devrimci 78 liler federasyonu, gerek 12 Eylül döneminde idam edilen 6 kişi ve yine gerekse işkencede öldürülen 5 kişinin mirasçıları adına vekaletname koyduk ve özellikle idamlar ile işkenceler yönünden ayrı ayrı belgelerde sunduk. Söz gelimi Erdal Eren 12 Eylülün bu topluma yaşattıkları acıların bir simgesidir. O ve diğer simgelerin bu davada müdahil olarak yer almaları gerektiğini düşünüyoruz. Diğer yandan 12 Eylülün ardından mağdur olan kişilerin kurdukları sivil toplum kuruluşları o tarihte tüzel kişilik olarak var olmamakla birlikte 12 Eylül mağdurlarının gücünü örgütlü olarak bir araya toplanmış yapılanmalardır. Yüzlerce kişilerin ayrı ayrı müdahilliği yerine bu tüzel kişiliklerin müdahilliğine karar verilmesi gerektiğini de düşünüyoruz dedi.

Av. Mehmet Karadağ söz alarak; Ben Latif Gökkaya ve Yıldırım Çabuk müdafisiyim. Müvekkiller adına daha önce dilekçe vermiştim. Bu dilekçemi tekrar ediyor ve müvekkillerin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyorum dedi

Av. Şenal Sarıhan söz alarak; Mahkemece YÖK e 1402liklerle ilgili olarak müzekkere yazılmıştır. Ancak kısmı yeterlilikte cevap verildiğini anlıyoruz. Genel Kurmay ve MİT müsteşarlığına müzekkere yazıldığı takdirde burada 1402liklerle ilgili toplu bir listenin olabileceğini düşünüyoruz. Yine ileride beyanlarına başvurulabilmesi açısından Synt. K.lıklarının bulundukları yerlerdeki ceza evlerinin o tarihteki müdürlerinin isimlerinin istenmesini talep ediyoruz. Diğer yandan bir önceki celse bir kısım 12 Eylül dönemine ilişkin sembol dosyalardan bahsetmiştim. Bu dosyaların isimleri yazılmak suretiyle Genel Kurmay Adli Müşavirliğine müzekkere yazılarak söz konusu dosyalar ya da kararların dosyamız arasına

konulduğunda özellikle işkence ve kötü muamele iddiaları ile ilgili bizzat devlet kurumlarınca düzenlenmiş raporlarında bu dosyalar içerisinde bulunabileceğini düşünüyoruz. Diğer yandan bir meslektaşımızın ifade ettiği bu davanın arkasında siyasi irade olduğu yönündeki beyanı kabul etmiyoruz. Ve Mahkemelerin bağımsız olarak davranması gerektiğini düşünüyoruz.

Av. Arif Alı Cangıdan soruldu: Halkımızın demokrasiye ve hukuk devletine olan inancını pekiştirmek için 12 Eylül askeri darbesinin bir suç olduğunu ve meşru olmadığını yargı kararıyla tescil edilmesi ve binlerce insanın mağduriyetinin yargı kararıyla tescil edilmesinin demokrasiye olan inancımızı güçlendireceği düşüncesiyle İzmir den 34 avukat bir stajer avukat, 11 eylül 2000 tarihinde 12 Eylül dönemi Milli Güvenlik Konseyi Üyeleri ve dönemin Synt. K.ları hakkında suç duyurusunda bulunmuştuk. Suç duyurusu dilekçemiz Yargıtay C. Başsavcılığı tarafından gereğinin takdir ve ifası için TBMM ye gönderilmiş, aradan geçen 12 yıllık süre içinde yargı ve yasama organları tarafından başvurumuzla ilgili işlem yapılmasını beklerken şimdi öğreniyoruz ki başvuru evrakımız Meclis Anayasa Komisyonunda kaybolmuştur. 12 Eylül zihniyetinin yarattığı hak arama ve adalet arayışımıza ilişkin başvurumuzu da yok ederek bir yurttaş olarak bizleri bir kez daha mağdur ettiği ortaya çıkmıştır. Bu davanın iddianamesinin düzenlenmesinden 12 yıl öncesinde vermiş olduğumuz suç duyurusu evrakı çok kapsamlı bilgi ve değerlendirmeler içermektedir. Adeta bir iddianame niteliğindedir. Davaya katılmamıza karar verilmesi halinde söz konusu başvuru evrakını tüm ekleriyle sayın Mahkemenize sunacağız. Bu gelişmeler karşısında davaya müdahil olarak katılmamız daha da elzem hale gelmiştir. Bu nedenlerle öncelikle davaya müdahil olarak katılmamıza karar verilmesini talep ediyorum. Diğer yandan vekili olduğum Naci sönmez iddianamede adı geçen Fikri Sönmez in oğlu olması itibarıyla, İbrahim Akın ameliyat yerleri patlatılırcasına işkenceye uğraması nedeniyle, Ergin Gündoğdu ve Nevin Aytekin işlerini kaybetmiş olmaları nedeniyle, gördüklerini kitaplaştırarak tanıklığını sabitleyen Alime Mitap İçöz ün ve babası işkence ile cezaevinde öldürülen Senem Gülbudak ın bir yurttaş olarak mağduriyetlerini ifade eden Süleyman Eryılmaz ve Meryem Gülbudak ın da davaya katılmalarına karar verilmesini talep ediyorum dedi

Av. Oya Aydın söz alarak; Ben Baskın Oran müdafisiyim. Müvekkilim A. Ü. SBF. De yardımcı doçent iken. Sıkıyönetim komutanlığının kararı ile görevi sonlandırılmıştır. Bu konuda biz belgeyi de dilekçemiz ekinde sunmuştuk. Müvekkilin davaya müdahilliğine karar verilmesini talep ediyoruz. Ayrıca o dönemde bir kısım Üniversite rektörü, dekanı, YÖK e ve MİT e müzekkereler yazmak suretiyle kendilerine göre sakıncalı gördükleri bir kısım üniversite öğretim üyesinin

görevden alınmasına sebep olmuşlardır. Bizce bu şekilde davranan üniversite yöneticileri darbenin sivil kanadını oluşturmaktadırlar. Davanın onları da kapsayacak şekilde genişletilmesini de talep ediyoruz , ayrıca bu tarz başvuruların olup olmadığının tespiti açısından da YÖK e ve MİT e müzekkere yazılmasını talep ediyoruz dedi

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak; Bizce resmi kurumların belgeyi az ya da çok yollaması çok önemli değildir. Esas itibarıyla devletin arzulanan belgeleri göndereceğini de düşünmüyorum. Özellikle 12 Eylülden mağdur olan kişilerin kurdukları tüzel kişiliklerin davaya müdahilliklerine karar verilmesi, 12 Eylülcülerin yaptıkları Anayasa nın 90. Maddesi dikkate alınarak uluslararası sözleşmelerin yasalara göre üstünlüğü dikkate alınarak sanıklar hakkında insanlığa karşı suçtan suç duyurusunda bulunulması, en azından bayrak planında isimleri geçen komutanlar ile Synt. K.ları hakkında suç duyurusunda bulunulması halinde bu mahkemenin davaya verdiği değerin ortaya çıkacağını ve Mahkemenizin itibarının artacağını düşünüyorum. Sanıkların mutlak suretiyle huzurunuza getirtilmesini talep ediyorum dedi.

Av. Aydın Erdoğan söz alarak: Biz daha önce dilekçe vermiştik. Bu günde mahkemenize 1 klasör belge sunduk. Öz itibarıyla davada müdahillik değerlendirmesinin dar yapılmamasını ve müdahillik kavramının geniş yorumlanmak suretiyle değerlendirme yapılmasını talep ediyorum dedi.

Av. Ömer Kavili söz alarak: Ben bir kısım meslektaşımla birlikte henüz davaya müdahilliğimize karar verilmediği için dosya fotokopisini alamadım. Ancak dosyayı inceleyebildim Özellikle sanıkların sağlık raporlarının incelenmesinden bir kısım meslektaşımızın da ifade ettiği üzere bazı raporlarda standart dışı işlemler yapıldığını gördüm. Ve bürokrasinin kodlarının bu raporlara da yansıdığını müşahade ettim. Bu durumun mahkemenizin de dikkatini çekeceğini düşünüyorum. Diğer yandan sanıklardan Ali Tahsin Şahinkayanın diğer sanıkla birlikte emeklilik statüleri de dikkate alındığında pek çok vatandaşımızdan daha korunaklı oldukları ve pek çok özel sağlık ayrıcalığına sahip olduklarını da öğrenmiş oldum. Bu kapsamda sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya nın üç aylık sağlık kontrollerini duruşmanın yapılacağı tarihe denk getirmesini anlamlı buluyorum Bu kapsamda sonuç itibarıyla ölüm gibi bir tehlike yoksa sanıkların mutlak suretiyle gerekli sağlık tedbirlerinin de alınması suretiyle mahkemenize getirtilmesini suçlamanın yüzlerine okunmasını ve yüz yüzelik ilkesinin tam olarak gerçekleştirilmesini istiyorum. Diğer yandan 1 mayıs 1977 yılında gerçekleşen olaylarla ilgili olarak mahkemenizin iddiaya değer verdiğini ve bu konuda araştırma yaptığını tensip

zabtından zaten öğrenmiş bulunuyoruz: biz esas itibarıyla bu konudaki raporun aslının Mahkemeye verilmemesi karşısında aslını inceleyebilmek için avukatlık kanunundan kaynaklanan haklarımızı da kullanmak suretiyle Ankara barosundan temsilcide almak suretiyle MİT müsteşarlığına gittik arşvide inceleme talebinde bulunduk. Bizi kurumun hukuk uzmanları karşılayacak yerde fiziki güvenlikten sorumlu amir karşıladı ve uzun süre oyaladıktan sonra talebimiz yerine getirilmedi. Bu durumunda dikkate alınmasını ve söz konusu belgenin aslının dosyaya getirtilmesini, talep ediyoruz. Ayrıca bu belgenin evrak makbuz senedinin de celbini talep ediyoruz. Diğer yandan meslekatşımız Senih Özay tarafından da beyan edildiği üzere Cumhurbaşkanlığına iddianeme ve duruşma günü bildirilmiştir. Biz Cumhurbaşkanlığı makamının da davaya müdahil olması gerektiğini düşünüyoruz. Meslektaşımız Senih Özay ın müdahil olunmaması durumunda tazminat davası açılabileceği yönündeki beyanına bizde katılıyoruz. Müvekkillerden Senem Gülbudak babası sebebiyle davaya müdahil olmak istemiştir. Babasının durumu ile ilgili belgeler ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesinin dilekçemizde belirtilen dosyada mevcuttur. Bu belgelerin mahkemenizce celbi gerektiğini düşünüyoruz. Diğer yandan 1 mayıs 1977 olayları ilev ilgili olarak gerçek faillere ulaşılmadan göstermelik bir dava açıldığını düşünüyoruz. Bu davaya ilişkin iddianamenin onaysız bir suretini de sunacağız. Daha önce de duruşmalarda ifade edildiği üzere Yeşilköy hava alanına olaydan bir gün önce inen uçaktan ABD li bir kısım bizce ajan inmiş ve bunlar intercontinantal otelde kalmışlardır: Bu olayların içinde bu kişilerinde olduğunu düşünüyoruz. Keza Talat Turan tarafından yazılan kont-gerilla Cumhuriyeti isimli kitapta kontgerilla ile ilgili bilgiler verilmektedir. Bizce de darbeye giden süreçte bu uluslararası örgüt ve bunun iç uzantıları görev almıştır. Bu iddiayı Bakırköy 2. Ağır Ceza Mahkemesi ciddiye almış ve suç duyurusunda bulunulmuştur. Halen Bakırköy C. Savcılığınca Ekim 2010 tarihi itibarıyla soruşturmaya başlandığını öğrendim. Ancak soruşturma numarasını öğrenemedim. Bu konunun da araştırılmasını talep ediyorum. Daha önceki beyanlarımızı da tekrar ediyoruz dedi

Arif Ali Cangı, Senih Özay, Av. Ömer Kavili, Av. Müşir Deliduman, Av. Mehmet Horuş imzalı dilekçe ile dönemin milletvekili Cüneyt Canver in sanıklardan Tahsin Şahinkaya hakkında verdiği yolsuzluk önergesinin belgelerinin istenmesi amacıyla dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Müşir Deliduman ın açıklayıcı mahiyette dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

Kızbez Aydın (Seyhan) isimli kişinin müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

Mehmet Ali altuk isimli kişinin müdahale dilekçesi verdiği görüldü

Abidin Bakay isimli kişinin müdahale dilekçesi verdiği görüldü.

Mehmet Baygın isimli kişinin müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

İbrahim Pekacar ın müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

Hüseyin Gevher in müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

Mehmet Naim Işıkın müdahale istemli dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

Abdullah Damarseçkin in müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

Av. Ömer Kavili tarafından beyanlarında bahsedilen iddianame ile kont-gerilla cumhuriyeti isimli kitabın ilgili bölümlerinin fotokopisi sunuldu alındı. Okundu dosyasına konuldu.

Av. İmdat Balkoca söz alarak; Ben 68liler dayanışma derneğinin avukatıyım. Dernek adına dilekçe vermiştik ve ayrıca açıklayıcı mahiyette dilekçe verdik. Müdahillik kavramının geniş yorumlanmak suretiyle müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum ayrıca darbeler 3-5 generalin yapacağı işler değildir. Arkasında Amerika ve işbirlikçileri vardır dedi.

Av. Halis Yıldırım söz alarak; Oğuzhan Müftüoğlu ve arkadaşları vekiliyim. Celse arasında açıklayıcı mahiyette dilekçe ve mahkeme kararı da sunduk. Müvekkil bizzat kendi işkencecisini tespit etmiş ve resmini çizmek suretiyle yargılanmasına yardımcı olmuş. Ancak 12 Eylül zihniyeti bu dava sırasında devreye girmiş dava hakimin değişmesini sağlamış., Bu hususları dilekçemizde anlattık: dilekçemiz doğrultusunda müdahilliğlimize karar verilmesini talep ediyorum dedi

Av. Rıfat Bacanlı söz alarak: Erdem Şenocak müdafiyim. Daha önce ayrıntılı dilekçe verdik. Müvekkilim MHP Ana davası olarak bilinen davada yargılanmış uzun süre tutuklu kalmıştır: Dilekçemizde yer verdiğimiz üzere müvekkile işkence yapan kişi daha sonra basına verdiği beyanatta işkenceyi itiraf etmiştir. Müvekkile yapılan işkenceler sistematik işkence kararının sonucudur. Müvekkilin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Av. Fahrettin Uğur söz alarak; Ben Abdurrahman Demir in vekiliyim. Müvekkilim işkence neticesinde iki ayağını kaybetmiştir ve kendisi şu an bu haliyle Hakkari den huzurunuza gelebilmiştir: müvekkil bu halde huzurunuza gelebildiğine göre sanıklarında gelebileceklerini düşünüyorum. Müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum dedi

Abdurrahman Demir den soruldu: Ben Çukurcanın Narlı köyündenim. 12 eylülün arkasından haksız yere gözaltına alındım işkenceden geçirildim. Ayaklarımdan büyük hasar gördüm. Avukatımın beyanlarını tekrar ediyorum. Müdahilliğime karar verilsin dedi.

Av. Yunus Akyol söz alarak: Ben 12 Eylülün ardından 11 ay tutuklu kaldım. Benzer konumda başkaca arkadaşlarımda vardı. Daha sonra beraat ettim. Beraat kararını daha önceki dilekçe ekinde sundum. Mahkemece itibar edilecek belgeler arasında bu beraat kararı yer almıyorsa ben ne gibi bir belge ibraz etmeliyim. Bu belgenin kaybolma ihtimaline binaen dilekçem ekinde tekrar sunuyorum, ayrıca Tahsin Şahinkayanın mal varlığına tedbir konulması talebini de tekrarlıyorum dedi.

Söz konusu dilekçe Av. Yunus Akyol tarafından ibraz edildi. Alındı dosyasına konuldu

Av. Müşir Deliduman söz alarak; Fazlı Usta adına vekaletname sunmuştum. Müvekkilin dilekçemizde belirttiğimiz sebeplerle davaya müdahilliğine karar verilmesini talep ediyoruz. Ayrıca daha önceki beyanlarımız doğrultusunda sanıklarla benzeri konumda suçlanan kişilerin tutuklu yargılandıkları hususunun da Mahkemenizin bir kaz daha dikkatini çekiyoruz , şayet müvekkil hakkında müdahillik kararı verilmediği takdirde mahalli C. Savcısına suç duyurusunda bulunulmasını talep ediyoruz dedi

Av. Hasan İlter söz alarak: Ben kendi adıma ve müvekkiller adına beyanda bulunacağım. Darbe düzeni tam bir hukuksuzluk düzenidir. Dolayısıyla bu dönemde mahkeme kararına dayansa da özgürlüklerin kısıtlanmış olması da bence hukuksuzdur. Dolayısıyla bu dönemde haksız gözaltı ve tutukluluk durumunda kalan kişilerin tümünün davada müdahil olması gerektiğini düşünüyorum. Diğer yandan Doğan Eşlik benim müvekkilimdir. Kendisi vatani görevini yapmak üzere askere gelmiştir. Ancak kendisine gardiyanlık görevi verilmiştir ve önce kendisi işkenceye maruz tutulmuştur. Daha fazla işkenceye maruz kalmamak için komutanlarının yönlendirmesi ve diretmesi ile bir kısım işkence eyleminde bulunmuştur. Bunu da daha sonra açık yüreklilikle ifade etmiştir. Beyanlarımızın dikkate alınması ve müdahilliğimize karar verilmesi, ayrıca halen 12 Eylül öncesi olaylarla

ilgili olarak yargılanan ve cezaevinde bulunan kişiler vardır: bu yönde verilmiş aleyhe kararların mahkemenizce verilecek bir karar ile yok hükmünde sayılmasına karar verilmesini ve sanıklar hakkında yakalama kararı çıkartılmasını talep ediyorum dedi

Av. Barış Dirik (Eşitlik ve Demokrasi partisi adına) söz alarak; daha önce verdiğimiz müdahillik dilekçesi ile açıklayıcı mahiyetteki dilekçemizi tekrar ediyoruz. Partimiz her ne kadar yakın zamanda kurulmuş ise de 12 Eylülün getirdiği sistem halen bizce devam etmektedir. Bununda ötesinde partimiz 12 Eylül referandumunda evet yönünde aktif faaliyette göstermiş. Referandumun sonuçlanmasının ardından sanıklar hakkında suç duyurusunda bulunmuşlardır her ayın 12 sinde sembolik faaliyetlerimiz devam etmektedir. Bu bağlamda müdahillik kavramının göre yorumlanmasını istiyoruz. Esas itibarıyla 12 Eylül döneminde yaşayan herkesin bu suçun mağduru olması nedeniyle en azından darbeye karşı mücadele eden veya darbe mağduru olup bir araya gelerek örgütlenen kişilerin tüzel kişilik aracılığıyla müdahillik kavramından yararlanmalarına karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Milliyetçi Hareket Partisi vekili Av. Yücel Bulut söz alarak: Biz parti olarak müdahale dilekçesini vermiştik ve bir önceki celse müdahalliğimize karar verilmişti. Bu kapsamda bu celse beyanlarımızı açıklayıcı mahiyette 47 sayfalık dilekçe sunuyoruz. Ayrıca partimizin bakanlarından olan Gün Sazak 12 Eylül öncesinde menfur bir saldırı ile şehit edilmiştir. Yaptığımız araştırmaya göre olay tarihinden 6 gün önce dönemin Ankara Synt. Komutanı Nihat Özer tarafından Gün Sazak ın korumaları geri çekilmiştir. Parti yetkililerin konunun düzeltilmesi yönündeki çabaları sürerken gün Sakak saldırıya uğramıştır.. Özellikle bu dosyanın dosyamız arasına celbini ve Nihat Özer isimli kişinin de tanık olarak dinlenmesini talep ediyoruz. Diğer yandan MHP Genel merkezi ve Misk Eğitim Merkezinin bulunduğu binaya 30.06.1979 tarihinde saldırı gerçekleşmiştir: Bu olaya polisinde karıştığı bilgimiz dâhilindedir. Dilekçemizde de bu hususu belirttik. Gerek Gün Sazakın öldürülmesi ve gerekse MHP merkezine saldırı ile ilgili olarak MİT, Emniyet İstihbarat ve Genel Kurmaydaki istihbari bilgilerin toplanmasını talep ediyoruz. Diğer yandan Kahramanmaraş, Çorum ve benzeri olaylar bizce de 12 eylüle giden yapı taşlarıdır. Yaptığımız araştırmaya göre parti yetkilileri tarafından Türkiyenin bazı bölgelerinde etnik ve mezhebi duygular kullanılmak suretiyle karışıklık çıkarılmak istendiği yönünde parti genel merkezine itibar edilecek çeşitli teşkilatlarımızdan bilgiler gelmesi üzerine bir rapor hazırlanmış, Nisan 1978 tarihide bu rapor Cumhurbaşkanlığı makamına sunulmuştur. Partimiz daha sonra 12 Eylülün ardından kapatıldığı için bu belgeye biz ulaşamadık. Ancak

Cumhurbaşkanlığı makamından bu belge istenebilir. Söz konusu belge partimiz yetkililerinden MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş ile Konya Milletvekili İhsan Kabadayı tarafından hazırlanmıştır. Aynı rapor dönemin başbakanı Bülent Ecevit, Adalet Bakanlığı ve Yargıtay C. Başsavcılığına da gönderilmiştir. Bu konudaki taleplerimizin araştırılmasını talep ediyoruz dedi.

Av. Senih Önay söz alarak; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde ben bir ilki gerçekleştirdim. Strazburg daki hakimlere sinevizyon gösterisi şeklinde üstlendiğim bir dava ile ilgili olarak görsel bir sunum yaptım. Sağcısı solcusuyla bu konuda 12 Eylülle ilgili bir sinevizyon hazırlanabilir. Ve darbe üzerine bugüne kadar yapılan çekimlerden özet bir metaryel hazırlanmak suretiyle sunum yapılabileceğini ve 12 Eylül darbesinin etkileri görsel olarak ta mahkemenize sunulabilir. Keşif hukuku çerçevesinde bunun mümkün olduğunu düşünüyorum dedi

İddia makamından soruldu : Beyanlara, sunulan belgelere bir diyeceğimiz yoktur. Müdahillik talepleri ile ilgili sunulan belge ve dilekçelerin içeriğine göre zarara uğradığı tespit edilen kişi ve kurumların müdahilliklerine karar verilmesi, sanıkların mahkemeye getirilmesiyle ilgili alınacak rapora esas olmak üzere adli tıp kurumuna yazılan müzekkere cevabının beklenilmesine, celse arasında geldiği takdirde bu konuda gerekli yazışmaların yapılmasına, iddianamenin de konusunu teşkil eden 12 Eylül Askeri Darbesi öncesi olayları daha net ortaya koymak adına Av. Hasan Ürel tarafından talep edilen dönemin İçişleri Bakanı, yine Abdi İpekçi nin öldürülmesi olayı ile ilgili askeri savcı Ahmet Koç, Av. Mehmet Karadağ tarafından Çorum olayları ile ilgili dinlenmesi istenilen tanık Yıldırım Çabuk, Av. Ömer Kavili nin belirtmiş olduğu 1 Mayıs 1977 olayları ile ilgili dönemin Savcısı Çetin Yetkin isimli şahısların tanık olarak çağrılması, Gün Sazakın öldürülmesi ile ilgili tanık olarak dinlenmesi talep edilen dönemin Ankara Sıkıyönetim Komutanı Nihat Özer in tanık olarak çağrılması, yine MHP vekilinin belirtmiş olduğu 30.06.1979 tarihindeki saldırı ile ilgili soruşturma dosyasının araştırılarak istenmesine karar verilmesi kamu adına mütalaa olunur dedi.

Sanıklar müdafinden müdahale talepleri ile diğer hususlarda soruldu: Müdahale talepleri ile ilgili olarak daha önce yazılı savunmamızda ve geçen çelse yaptığımız sözlü savunmada belirttiğimiz hususları tekrarlıyoruz. Sanıkların rapor durumlarının tamamlanmasını bu aşamada talep ediyoruz. Daha sonra ayrıca beyanda bulunacağız dedi

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Sanıkların sağlık durumları ile ilgili olarak Adli Tıp Kurumuna yazılan müzekkere cevabının beklenilmesine,

Ayrıca celse arasında bu cevabın çabuklaştırılması amacıyla gerektiğinde müzekkere yazılmasına, yine gelen müzekkere doğrultusunda gerektiğinde yeni müzekkereler yazılmasına

2- Mahkememizce bir öncesi celse gerekli suç duyurularında bulunulduğundan suç duyurusunda bulunulma talebinde bulunan müdahale talebinde bulunanlar ile vekillerinin söz konusu suç duyuruları ile ilgili olarak C. Başsavcılıklarına başvurmakta muhtariyetlerine,

3- a)Sanıkların vukuatlı ayrıntılı aile nüfus tablolarının uyap üzerinden dosyaya konulması ile sanıkların, eş ve çocuklarının mal varlıklarının araştırılması için ilgili kurumlara müzekkereler yazılmasına, mal varlıklarına tedbir konulması talebinin reddine

b) Dönemin Milletvekili Cüneyt Canver in 1986 yılında sanık Ali Tahsin Şahinkaya hakkında vermiş olduğu yolsuzluk önergesi ile ilgili belgelerin gönderilmesi için TBMM Başkanlığına müzekkere yazılmasına

4- MHP vekilinin 12 Eylül 1980 öncesi parti yetkililerinin etnik ve mezhepsel konularda yazıldığı ve Cumhurbaşkanlığına gönderildiği belirtilen raporun bulunup bulunmadığı açısından Cumhurbaşkanlığına, Adalet Bakanlığı ve Yargıtay C. Başsavcılığına müzekkereler yazılmasına

5- Diğer tevsii tahkikat taleplerinin iddianamenin okunup, sanıkların savunmalarının alındıktan sonra değerlendirilmesine

6- Müdahillik talepleri ile ilgili olarak;

CMK. 250. Maddesi ile Yetkili Ankara C. Başsavcı Vekilliğinin 2012/2 Esas 03/01/2012 tarihli iddianamesi ile sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA hakkında Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Tamamını veya Bir Kısmını Değiştirmeye veya Ortadan Kaldırmaya ve Anayasa İle Teşekkül Etmiş Olan Türkiye Büyük Millet Meclisini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasına Engel Olmaya Cebren Teşebbüs Etmek suçlarından 765 sayılı TCK'nın 146, 80, 31, 33. Maddeleri gereğince ayrı ayrı yargılamalarının yapılarak cezalandırılmaları için Mahkememize kamu davası açıldığı, iddianamede sanıkların eyleminin ayrıca TCK 147. Maddede düzenlenen suçu da oluşturduğu ancak; TCK 146. Maddede düzenlenen suçun sonuç itibarıyla daha ağır olması nedeniyle bu suç yönünden sevk maddesine yer verildiği tespitinin bulunduğu, iddianamede uyarı mektubunun 02/01/1980 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından Başbakan

Süleyman DEMİREL ve CHP lideri Bülent ECEVİT'e iletildiği tarihinin suç tarihinin başlangıcı olarak kabul edildiği ve 12/09/1980 tarihinde yapılan askeri darbenin 06/12/1983 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının oluştuğu tarihide kapsadığının iddia edildiği anlaşılması, Mahkememizce 06.04.2012 tarihli duruşmada verilen ara karar ile sistematik işkence ve diğer suçlar yönünden suç duyurusunda bulunulmuş olduğunun tespiti ile;

Tüzel Kişilerle ilgili olarak;

A) Kuruluş tarihleri ve amaçları birlikte değerlendirildiğinde; Devrimci İşçi Köylü ve Gençlik Derneği, Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) , İnsan Hakları Derneği (İHD), Büyük Birlik Partisi, 68 liler Dayanışma Derneği, Avrasya Hukuk ve Demokrasi Derneği, Askeri Darbelerin Asker Muhalifleri Derneği, Milliyetçi Türkiye Partisi, Yeşiltepe Eğitim Derneği, 78 liler Dernekleri Federasyonu, Eşitlik ve Demokrasi Partisi, Devrimci 78 liler Federasyonu, 78 liler Dayanışma ve Araştırma Dernekleri Federasyonu, Hak ve Özgürlükler Partisi, Emek Partisi, Yeşiller Partisi, Memur Dernekleri Federasyonu, Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği, Türkiye Yazarlar Sendikası, Ankara Genç İş Adamları Derneği, Devrimci Demokratik Kültür Derneğinin müdahillik taleplerinin reddine

12 Eylül Mağduru Ülkücüler Komisyonunun tüzel kişiliği bulunmaması nedeniyle müdahillik talebinin reddine

B) Suçtan zarar zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca;

-Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneğinin kapatılmış olması karşısında suç tarihi itibarıyla adı geçen derneğin temsilcisi olan İsmet Yalçınkaya nın müdahale talebinin Kabulüne,

- Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı ile Çağdaş Hukukçular Derneğinin davaya müdahil olarak kabullerine,

-Diyarbakır Barosu, Muğla Barosu, Mersin Barosu Baro Başkanlıklarının davaya müdahil olarak kabullerine,

Müdahillik talepleri kabul edilen tüzel kişiliklerin müdafilerinin ise davaya müdahil vekilleri olarak kabullerine

C) Yeni Asya Gazetecilik A.Ş. Nin söz konusu gazetenin kapatıldığı hususunda belgeleri sunması durumunda müdahillik talebinin değerlendirilmesine

Gerçek Kişilerle ilgili olarak;

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıkların yargılandıkları suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, b u suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında;

D) Suçtan zarar zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca ;

- 1402 Sayılı Yasaya muhatap olan ve bu konuda gerekli belgeleri sunan Baskın Oran, Halil Demirer, Mehmet Özer, Muazzez Özer, Arif Işık, Kemal Yayla ve Kenan Dilberoğlu nun davaya müdahil olarak kabullerine,

- Dönemin Milletvekili ve MHP genel başkanı olan Alparslan Türkeş in oğlu Ahmet Kutalmış Türkeş in davaya müdahil olarak kabulüne,

- 12 Eylül 1980 Askeri darbesinden sonra "TBMM kararı olmaksızın" idam edilenlerden **Erdal Eren** in kardeşi Erkan Uğur Eren, **Serdar Soyergi**n in kardeşi Serap Soyergin, **Necati Vardar**ın kardeşi Serdar Vardar, **Veysel Güney** in kardeşi Meral Karakuş, **Ramazan Yukarıgöz** ün kardeşi Yılmaz Yukarıgöz, **Mustafa Özenç** kardeşi Fatih Özenç, **Cengiz Baktemur** un kardeşi Rıza Baktemurun, **Ömer Yazgan**ın kardeşleri Suzan Akyüz, Mahinur Kardaşın, **Halil Esendağ**ın ağbeyi Osman Esendağın Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabullerine, vekillerinin de müdahil vekili olarak kabulüne,

8 - 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında işkence gördükleri iddiasıyla ilgili olarak **Erdem Şenocak, Ali Sarıbal** ın işkencede ölümü nedeniyle kardeşi Nurettin Sarıbal, **Zeynel Abidin Ceylan** ın ölümü nedeniyle kardeşi Ender Ceylan, **Satılmış Şahin** Dokuyucunun eşi Nergiz Şahin Dokuyucu, **Hasan Asker Özmen** in kardeşi Cabbar Özmen i, cezaevinde öldüğü anlaşılan **Abdullah Gülbudak**ın kızı Sanem Gülbudakın Suçtan zarar zarar görmüş olma ihtimalleri ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabullerine, vekillerinin davaya müdahil vekili olarak kabullerine

10 - Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan diğer özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin reddine,

11- Yargılamanın bu nedenlerle 29.06.2012 günü saat: 09.45 a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 11.05.2012

Başkan 33990 Üye 33300 Üye 34184 Katip 86472

8.5. Celse 5

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

(CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ) Duruşma Tar: 29/06/2012 **Dosya No :** 2012/3

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ (CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ)

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3

DURUŞMA TARİHİ : 29/06/2012

CELSE NO : 5.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : KEMAL ÇETİN 38707

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Sanıklar gelmediler

Sanıklar müdafileri Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer ve Av. Mithat Burak Başkale geldiler yerlerine alındılar.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeden Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Milliyetçi Hareket partisi vekili Av. Yücel Bulut, Hak İş Konfederasyonu vekili Av. Muharrem Özkaya, DİSK vekili Av. Ekin Sarı Akalı, TÖB DER Temsilcisi İsmet Yalçınkaya,

Ahmet Türk, Nurettin Yılmaz, Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülten vekili Av. Öztürk Türkdoğan, Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekilleri Av. İlyas Danyeli, Av. Ali Sarıgül Cabbar Özmen vekili Av. Mehmet Horuş, Erdem Şenocak vekili Av. Mehmet Rıfat Bacanlı geldiler. Yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Meral Karakuş vekili Av. Kazım Genç, Muğla Barosunu temsilen Av. Senih Özay, Av. Gülcan Gecegider ve Av. Duygu Çakmak, Nuretin Sarıbal vekili Av. Zeynep Aytemur Koç, Senem Gülbudak vekilleri Av. Arif Ali Cangı, Av. Ömer Kavilli, Av. Barış Dirik, Av. Müşir Deliduman,

Müdahillik konusunda talepte bulunan Mehmet Kutlular vekili Av. Turgut İnal, Mustafa Asım Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel, Selahattin Güngör vekili Av. Zeki Erdoğan, 78'liler Dernekleri Federasyonu vekili, Müdahilliklerine karar verilen Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülmez vekili Av. Fikret Babaoğlu, Türk Eğitim Sen adına Av. Buğrahan Bilgin geldiler. Yerlerine alındılar.

Av. Öztürk Türkdoğan aynı zamanda Diyarbakır Barosu vekili olduğunu da bildirdi.

Müdahillik talebinde bulunanlar Ramazan Çelik, Şükrü Akbal, Hasan Çelik, İbrahim Batur, Şükrü Arslan, Hikmet Ural Özmen vekili Av. Medeni Ayhan geldi. Yerine alındı.

Müdahilliklerine karar verilen Azimet Köylüoğlu, Ahmet Cihan, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Nurettin Sarıbal, Nergiz Şahin Dokuyucu, Cabbar Özmen, Senem Gülbudak geldiler. Yerlerine alındılar.

Bu arada CHP vekili Av. Şenel Sarıhanlı geldi. Yerine alındı.

Sanıkların sağlık durumları ile ilgili olarak Adli Tıp Kurumu Başkanlığı'na yazılan müzekkereye verilen cevaptan sanıkların halen tedavi gördükleri sağlık kuruluşunda da gerekli tetkiklerin yapılarak raporların düzenlenebileceğinin bildirilmesi üzerine, Ankara ve İstanbul CMK.nun 250. Yetkili C. Savcılıklara müzekkere yazıldığı ve sanıkların bulundukları sağlık kurumlarında Adli Tıp Kurumu'nun talepleri doğrultusunda gerekli incelemelerin yapılarak raporların düzenlenmesinin istenildiği, ilgili C. Savcılıklarınca cevap verilmesi üzerine söz konusu belgelerin 13/06/2012 tarihli yazımız ile Adli Tıp Kurumu'na gönderilerek 06/04/2012 tarihli duruşmanın 15/a maddesi uyarınca gerekli nihai raporun düzenlenmesinin istenildiği 25/06/2012 tarihinde bu konuda yazılan müzekkerenin tekit edildiği aynı tarihli her iki sanık yönünden ayrı ayrı düzenlenmiş raporların 26/06/2012 tarihinde Mahkememize ulaştığı anlaşılmıştır.

Adli Tıp Kurumu 3. Adli Tıp İhtisas Kurulunca düzenlenen 25/06/2012 tarih 6772/A-B raporların incelenmesinde; Sonuç itibari ile "Kişide mevcut kronik hastalıkların nitelikleri ve kişinin yaşı birlikte değerlendirildiğinde; uzun süre efor gerektiren (ayakta kalma, konuşma vb.) durumlarda ve stres yaratan ortamlarda, kardiyak-nörolojik kökenli hastalıklarının tetiklenerek, kişide hayati tehlike

yaratabileceği, bu nedenle kişinin doktor ve sağlık ekipmanı ile gelerek-getirilerek ifade vermesi durumunda belirtilen hayati tehlike riskinin gerçekleşmesi halinde kişide mevcut hastalıkların niteliği itibariyle sağlık ekibinin müdahalesinin yeterli olamayabileceğinin oy birliği ile mütalaa olunduğu" tespit edildi.

Sanıkların vukuatlı ayrıntılı aile nüfus tablolarının UYAP üzerinden çıkarılarak dosyaya konulduğu anlaşıldı.

Sanıkların, eş ve çocuklarının mal varlıklarının araştırılması için Mali Suçları Araştırma Kurumuna yazılan müzekkerelere cevap yok.

Dönemin Milletvekili Cüneyt Canver in 1986 yılında sanık Ali Tahsin Şahinkaya hakkında vermiş olduğu yolsuzluk önergesi ile ilgili belgelerin gönderilmesi için TBMM Başkanlığına yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

MHP vekilinin 12 Eylül 1980 öncesi parti yetkililerinin etnik ve mezhepsel konularda yazıldığı ve Cumhurbaşkanlığına gönderildiği belirtilen raporun bulunup bulunmadığı açısından Cumhurbaşkanlığına yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

Daha önce yazılan müzekkere uyarınca Genel Kurmay Baykanlığınca Çorum Olaylarıyla ilgili 10 sayfalık belgenin gönderildiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Daha önce yazılan müzekkere uyarınca YÖK Başkanlığınca 12 Eylül 1980 darbesi ve sonrasında herhangi bir yargı kararı olmaksızın meslekten çıkarılan öğretim üyesi ve görevlilerinin bulunup bulunmadığı hususunda yazılan müzekkereye ek cevap verildiği anlaşıldı. Bu konuda gönderilen belgeler okundu dosyasına konuldu.

Daha önce yazılan müzekkereler uyarınca Genel Kurmay Başkanlığına 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında ceza evlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili 14 klasör evrakın gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Söz konusu 14 Klasörde yer alan belgelerin ve üst yazıların taranmak sureti ile DVD'ye kaydedildiği ve Mahkememizce ilk duruşma sonrasında yapılan suç duyurusu ile ilgili dosyaya eklenmek üzere Ankara CMK. 250 Başsavcı Vekilliğine gönderildiği anlaşıldı.

68'liler Dayanışma Derneği Vekili Av. İmdat BALKOCA tarafından bu derneğin müdahale talebinin reddi kararına itiraz edildiği Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesince bu kararın itirazının reddine karar verildiği anlaşıldı.

Türk Eğitim Sen vekili Av. Emrah Aytekin'in dilekçesi, Gülnigar Canan'ın müdahale talep dilekçesi ve ekleri, İslem Kepenek in müdahale talep dilekçesi, Ahmet Kayanın müdahale talep dilekçesi, Zekiye Demir in müdahale talep dilekçesi, Mehmet Ali Eser in müdahale dilekçesi ve C. Savcılık ifadesi, Bekir Sıtkı Acet in müdahale talep dilekçesi, Ali Aydının müdahale talep dilekçesi, Ali Serdar Canan ın müdahale talep dilekçesi, Seracattin Emrenin müdahale dilekçesi, Tahsin Temel in müdahale talep dilekçesi, Turhan Soylunun müdahale talep dilekçesi, Ali Rıza Ulucan ın müdahale talep dilekçesi, Zekiye Demir in müdahale talep dilekçesi, Geylani Ergün ün müdahale talep dilekçesi, Mevlüt Metin in müdahale dilekçesi, Ercihan Özdemir in müdahale dilekçesi, Doğan Şahin Gençtürk ün müdahale dilekçesi, Vecdi Şengül hakkındaki yazımız sureti, İlhan Şenalp in müdahale dilekçesi, İbrahim Şahin in müdahale dilekçesi, Bahaettin Oğuzeş in müdahale dilekçesi, Murat Yıldızın müdahale dilekçesi, Selahattin Güngör vekili Av. Zeki Erdoğan ın müdahale dilekçesi, Cavit Kolçakın müdahale dilekçesi, Mustafa Şimşek in müdahale dilekçesi, Mehmet Göğüsger in müdahale talep dilekçesi, M. Kemal Saygı nın müdahale dilekçesi, Metin Irmakın müdahale dilekçesi, Turan Beyaztaş ın müdahale dilekçesi, Kemal Yayla vekili Av. Nilay Geylani Yorganacıoğlunun vekaletname sunduğuna ilişkin dilekçesi, M. Zeki Karataşın müdahale dilekçesi, Feramuz Yıldırım ın müdahale dilekçesi, Turan Beyaztaş ın müdahale dilekçesi, Erdem Miral vekili Av. Oral Hisarcıklıoğlunun müdahale dilekçesi, Baki Batmaz vekili Av. Cevriye Aydının müdahale dilekçesi, Temel Demirer vekili Av. Mehmet Horuş un müdahale dilekçesi, Orhan Avcı nın müdahale dilekçesi, Mustafa Güler in müdahale dilekçesi, Mehmet Yürek in müdahale dilekçesi, Nuri Arslan müdahale dilekçesi, Hüseyin Aras müdahale dilekçesi, Şener Aktaş müdahale dilekçesi, İsmet Çalışır müdahale dilekçesi, Şehmuz Özgün müdahale dilekçesi, Katip Artuk müdahale dilekçesi, Abdurrahman Baykal müdahale dilekçesi, Sadık Çağatay müdahale dilekçesi verdikleri görüldü. Okunup dosyasına konuldular. (Kl. 89)

Yön Gazetesi sahibi Osman Şahin in sanıklar lehine tanıklık yapmak istediğine dair dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Ertuğrul Kürkçü vekili Av. Mehmet Horuş un daha önce vermiş oldukları müdahale taleplerinin reddi üzerine açıklayıcı mahiyette dilekçe verdiği ve yeniden müdahale talebinde bulunduğu görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Hak ve Özgürlükler Partisi vekili Av. Ayşe Çelik in müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Daha önce müdahale dilekçesi verilen ve talep konusunda ek belge sunmasına karar verilen Yeni Asya Gazetecilik Şirketi vekilleri Av. Turgut İnal ile Av. Mehmet Ali Arslan ın açıklayıcı mahiyette dilekçe verdikleri ve gazetenin Synt. K.lığı tarafından kapatıldığı dönemlere ilişkin basın ve yayın kurumundan alınan belgenin eklendiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

MHP vekili Av. Yücel Bulut tarafından 26/06/2012 tarihinde verilen dilekçe ekinde bir kısım belgenin sunulduğu ve tevsi tahkikat talebinde bulunduğu anlaşıldı. Dilekçe ve ekleri okundu, dosyasına konuldu.

Fatma Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Ali Aydın ve Kısbes Aydın müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Senih Özay söz alarak; Biz başlangıçtan beri bağımsız sağlık kuruluşlarından sanıkların sağlık durumlarıyla ilgili rapor aldırılması gerektiğini öne sürmüştük. Tamamı devlet ile bağlantılı olan kurumların raporlarına Mahkemeniz itibar etmemesi gerektiğini düşünüyoruz ve şahsım olarak da bağımsız Adli Tıp uzmanlarından görüş almaya çalışıyorum. Diğer meslektaşlarımın da bu konuda beyanda bulunmalarını talep ediyorum dedi.

Av. Osman Başer söz alarak; Mahkemeniz taraflar arasında ayrım yapmaktadır. Müdahale talebinde bulunan Sol ve Sağ kesime haksızlık yapılmakta, Sol kesime daha fazla söz hakkı tanınmaktadır dedi.

Mahkememizin müdahale kararı konusunda değerlendirme yaparken haksız uygulama ve kararlara imza attığını belirtti ve bu sırada diğer avukatlarla aralarında tartışma yaşandı. Bir kısım belge ibraz etti ve Mahkemece tartışmalara meydan verecek söylemden uzak durması ve konuyu toparlaması istenildiğinde önce cübbesini çıkardı ve bir kısım belgeleri Mahkemeye sunduktan sonra salondan ayrılacağını ifade etti. Ardından tekrar uyarılması üzerine zaten sizin hedefiniz de bizi susturmaktı dedi. Bu sırada cübbesini giydi ve söz konusu avukat daha sonra salondan ayrıldı.

Av. Osman Başer tarafından Mahkememize sunulan belgeler alındı, okundu dosyasına konuldu.

Av. Aydın Erdoğan söz alarak; bu davada az önce konuşan meslektaşımızın da belirttiği üzere 12 Eylül öncesinin farklı gruplarının müdahale talepleri mevcuttur. Geçmişte yaşanan çekişmelerin bu davaya da yansıması söz konusu olabilir. Acı çeken bireylerin karşılıklı tepkilerini anlamak mümkündür. Ancak avukat

meslektaşlarımızın bu tarz tepkileri salona yansıtmamasını düşünüyorum ve Av. Senih Özayın da belirttiği üzere Adli Tıp Kurumundan gelen raporun kabul edilemez olduğunu düşünüyorum. Bizzat dosyada yer alan Süleyman Cihan ile ilgili önceki tarihli Adli Tıp raporları incelendiğinde Adli Tıp kurumunun suçu örtmeye yönelik çaba içerisinde olduğu hemen anlaşılmaktadır. Dolayısıyla o günkü Adli Tıp ın zihniyeti bugünde devam etmektedir. Adli Tıp Kurumu bu dava itibariyle güvenilir bir kurum değildir. Gerektiğinde sanıklarda muayene edilmek suretiyle bağımsız bir kurumdan rapor aldırılması gerektiğini talep ediyoruz dedi.

Av. Müşir Deliduman söz alarak; Adli Tıp Kurumunun raporunu kabul etmiyoruz. Adli Tıp Kurumu idari bir kurumdur. Üzerinde Bakanlık Yetkisi mevcuttur. Nasıl ki Uludere katliamında sorumlu askerler ortaya çıkarılamamakta ise; aynı zihniyetin bir devamı olarak asker sanıklar da huzura getirilememektedir. Raporun dikkate alınmaksızın sanıkların huzurunuza ifade vermek üzere getirtilmelerine karar verilmesini talep ediyoruz dedi.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak; Raporu kabul etmiyorum. Sanıkların Motor Kontrol sistemlerinin yerinde olduğu ve iradelerinin açık olduğuna ilişkin sunulan raporlar dosyada mevcuttur. Esas itibarıyla dünyada ki örneklerine bakıldığında darbe suçundan yargılanan sanıkların yaşlarının eşdeğer olduğunu görüyoruz. Bu örneklere de bakılarak sanıkların gerek sağlık ve gerek ise de güvenlik önlemleri sağlanarak sanıkların Mahkemeye getirtilip savunma vermeleri gerekmektedir. Dedi.

MHP vekili söz alarak; Geçen celse talebimiz üzerine Cumhur Başkanlığına müzekkere yazılmıştı. Gelen 86 sayfalık cevabı bizde inceledik. Esas itibarıyla talebimizi karşılamadığını görünce haricen araştırma yaptık ve duruşma ara kararında geçen raporun söz konusu dönemde kitap haline getirildiğini ve bir nüsha olduğunu tespit ettik ve bu kitabın fotokopisini hazırladık. Mahkemenize sunuyoruz. Ayrıca o tarihlerde Maraş da ciddi tedbirler alınmadığı takdirde büyük olayların çıkması kuvvetle muhtemeldir şeklinde dönemin MHP genel başkanı Alparslan Türkeş in basına yansıyan beyanlarını içerir belgelerin bir nüshasını Mahkemenize sunuyoruz dedi.

Söz konusu belgeler alındı. Okundu, dosyasına konuldu.

Av. Hasan İlter söz alarak; Adli Tıp Kurumunun raporunu kabul etmiyoruz. 1960 veya arkasından yapılan diğer darbelerle darbe zihniyeti ülkeye yayılmış ve pek çok kuruma sirayet etmiştir. Bu açıklamalar da dikkate alındığında Adli Tıp kurumunun raporuna güvenilemeyeceğini düşünüyoruz ve daha önceki taleplerinize dönülerek sanıklar hakkında yakalama kararı çıkarılmasını ve Türk

yargısının da en az Mısır yargısı kadar darbe konusunda etkin olması gerektiğini düşünüyoruz. Dedi.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak; Emek ve Demokrasi mücadelesi veren yurttaşların demokrasi mücadelesindeki eylemleri nedeniyle tutuklandığı günümüzde darbe sanıklarının tutuklanmamaları hatta Mahkemeye getirilememeleri kamu vicdanında ciddi yaralar açmaktadır. Adalet duygusunu zedelemekte davaya olan güveni sarsmaktadır. Yaklaşık 3 ay sonra gelen Adli Tıp Raporuyla sanıkların duruşmaya gelemeyecekleri yönünde verilen rapora katılmak mümkün değildir. Zira dava dosyasında Adli Tıp ın istemiş olduğu raporlardan önceki hastane kayıtları incelendiğinde sanıkların duruşma salonuna gelemeyeceklerine ilişkin bir ibare bilgi yer almamaktadır. Bu nedenle daha önce de istemde bulunduğumuz gibi Türk Tabipler birliği ve üniversitelerden oluşturulacak bir bağımsız bilim kuruluna sanıkların Adli tıp kurumunun istediği raporlardan önceki hastane kayıtlarının da incelenerek sağlık ekipleri nezaretinde duruşmaya gelip gelemeyecekleri konusunda rapor aldırılmasını talep ediyoruz. Dedi.

Av. Ömer Kavilli söz alarak; Adli Tıp Kurumunun raporunu kabul etmiyoruz. Devletin bürokrasisinde dolandırılarak raporun düzenlenmesinin geciktirildiği zaten ortaya çıkmıştır. Askeri hiyerarşi içerisinde yer alan asker kişilerin yaptığı muayene ve tetkiklere dayalı Adli Tıp raporunun da gerçekleri ortaya çıkarmadığını düşünüyoruz. Zira ortada bir rapor var ise de; malzemeler hatalı toplandığı için bu rapora itibar edilmesi mümkün değildir. Türk Tabipler birliği ve bu çatı altında yer alan uzmanlar dünya çapında kendilerini kanıtlamışlardır. Sivil üniversitelerde müdahil tarafın tespit edebileceği uzmanların da yer aldığı şekilde incelemelerin yapılmasını ve bağımsız devlet ile ilgisi olmayan bir kurumdan ve tercihen Türk Tabipler Birliğinden bu konuda rapor alınmasını talep ediyoruz. Çorum olaylarıyla ilgili gelen 10 sayfalık belgenin yetersiz olduğu açıktır. Ayrıca Mahkemenizce taranmak suretiyle müdahil vekillerine verilmesi yerine fiziki olarak belgelerin verilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Dedi.

CHP vekili söz alarak; 12 Eylül sağ ve sol kesimde hukuki ihlallere sebep olmuştur. Ben hem sanık bölümünde hem de savunma bölümüne bu ihlallere şahit oldum. 12 Eylül ün getirdiği bu ihlallerin bir nebze olsun sonlandırılabilmesi açısından darbe ile ilgili bu yargılamanın nihai sonuca en iyi şekilde ulaştırılmasını düşünüyorum. Diğer meslektaşlarımızın da beyan ettiği üzere Adli Tıp kurumunun bağımsız bir rapor vereceğini kabul etmek mümkün değildir. Tarafsız kurumdan rapor aldırılmasını talep ediyoruz. Dedi.

Av. Muharrem Özkaya söz alarak; Sanıklar askeri darbeden yargılanmaktadırlar ve halen Askeri Hastanede bulunmaktadırlar. Adli Tıp Kurumuna dayanak belgeler de Askeri Hastanede hazırlanmıştır. Dolayısıyla bu nitelikte ki bir rapora itibar edilmesi mümkün değildir. Bağımsız bir hastaneden rapor aldırılmasını talep ediyoruz. Dedi.

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak; Söz konusu rapor ihtimallere dayanmaktadır. Sanıklar sağlık kurumunda dinlenmeleri durumunda dahi belirli bir stres olacağı açıktır. Böyle bir durumla karşılaşılması halinde de savunma alınamaması söz konusu olacaktır. Bizce sanıklar duruşmaya celp edilmeli, kendilerine sorulan sorulara belki de hiç cevap vermeyecek dahi olsalar sanık sandalyesine oturtulmalıdırlar. Mahkemenizin bu aşamada yakalama kararı çıkarmasını talep ediyoruz. Ayrıca Tüzel Kişilerin müdahillik talebiyle ilgili olarak daha sonra yazılı beyanda bulunacağız. Dedi.

Av. Turgut İnal söz alarak; Daha önce vermiş olduğumuz dilekçeleri tekrar ediyoruz. 10 yıl önce Muğla da Kenan Evren hakkında bir ceza davası açılmasına sebep oldum. O dönemde dahi Kenan Evren Mahkemeye getirilemez şeklinde bir zihniyet vardı. Ben bu zihniyeti yıkmaya çabaladım. Gerçekten de Kenan Evren getirtilemeden gıyabında beraat kararı verildi. Bugün de kamuoyunda Kenan Evren in Mahkemeye getirilemeyeceği yönünde bir kanı yerleşmiştir. Mahkemenizce alınacak karar ile bu kanının yıkılmasını ve sanıkların huzurda savunmalarının alınmasını talep ediyoruz. Dedi.

Av. Medeni Ayhan söz alarak; Ben Ramazan Çelik, Şükrü Akbal, Hasan Çelik, İbrahim Batum, Şükrü Arslan ve Hikmetullah Özmen vekiliyim. Bu müvekkiller adına müdahale talebinde bulunuyorum. Müvekkillerin ortak özelliği Kürdistan Ulusal Kurtuluş Örgütü (KUK) üyesi olmaktan yargılanmaları ve bu dönemde işkenceye maruz kalmalarıdır. Dilekçemizi tekrar ediyoruz ve müvekkillerin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Medeni Ayhan tarafından verilen dilekçe ve ekleri alındı okundu dosyasına konuldu.

Av. Hasan Ürel söz alarak; Müvekkil Fatma Aynur Hayrullahoğlu emniyette öldürülen Mustafa Asım Hayrullahoğlunun eşidir. Dilekçemizde ayrıntılı olarak beyan ettik. Ekte sunduğumuz ölü muayene ve otopsi tutanağıyla bu durum anlaşılmaktadır. Nitekim daha sonra oy çokluğu ile dahi olsa emniyet görevlileri mahkum olmuştur. Daha sonra bu mahkumiyet kararı Askeri Yargıtay tarafından bozulmuştur. Daha sonra mahkumiyet kararı veren hakimler yer değişikliğine

uğramıştır. Açıkladığımız nedenlerle müvekkil bu olayın mağdurudur. Müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Gülcan Gecegider söz alarak; Adli Tıp Kurumunun raporunu kabul etmiyoruz. Tarafsız ve bağımsız bir kurul oluşturulmasını ve gerekli raporun bu kuruldan alınmasını talep etmekle birlikte esasında yüz yüzelik ilkesi de dikkate alındığında sanıkların huzurunuza getirilerek ifade vermelerinin sağlanmasını talep ediyoruz. Dedi.

Av. İlyas Danyeli söz alarak; Sanıklar savunmalarında Kurucu İrade olmaları sebebiyle yargılanamayacaklarını ifade etmiştir. Kenan Evren bu devleti ben kurdum demiştir. Adli Tıp Kurumunda da darbe zihniyetinin devam ettiğini görüyoruz ve Adalet Bakanlığına bağlı olan bu kurumun verdiği raporu kabul etmiyoruz. Sanıkların yakalama kararı çıkarılmak suretiyle huzurunuza getirilerek savunmalarının alınmasına karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Mehmet Horuş söz alarak; Ertuğrul Kürkçü yönünden celse arasında açıklayacı mahiyette dilekçe vermiştik. Dilekçemizi tekrar ediyoruz. Dedi.

Av. Funda Ekin, Av. Ferhan Pınar Ekin, Av. Perihan Meşeli'nin Ertuğrul Kürkçü vekili Av. Mehmet Horuş'un, Muğla Barosunu temsilen Av. Senih Özay'ın, Hak ve Özgürlükler Partisi vekili Av. Ayşe Çelik'in, Mehmet Kutlular vekili Av. Turgut İnal ve Av. Mehmet Ali Aslan'ın, Fatma Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel'in, Satı Çam, Menekşe Teke, Fatma Bağ, Hüseyin Bağ ve Salim Bağ vekilleri Av. Osman Başer ve Av. Serdal Namkoç'un, Sabire Yazgan Serin'in, Çetin Aşula'nın, Hüseyin Bektaş'ın, Osman Esendağ vekili Av. Melahat Akgün Atilla Bengi Ersözen'in, Yaşar Miraç Çolak'ın ve Mustafa Durnanın müdahillik - belge sunma amaçlı dilekçeler verdikleri görüldü. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

İddia makamından soruldu: Beyanlara bir diyeceğimiz yoktur. Müdahale talep edenlerin mağduriyetlerini ortaya koyacak bilgi ve belgeler sunmaları halinde müdahillik taleplerinin kabul edilmesine, Adli Tıp Kurumunun vermiş olduğu rapora göre sanıkların savunmalarının sesli ve görüntülü iletişim tekniğinin kullanılarak alınmasına karar verilmesi kamu adına talep olunur. Dedi.

Sanıklar müdafilerinden soruldu: 25/06/2012 tarihli Adli Tıp Kurumu yazısına her iki müvekkil yönünden de bir diyeceğimiz yoktur. Bu celse yapılan müdahale taleplerinin reddine karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Aydın Erdoğan söz alarak; Müdahil Ahmet Cihan ın kardeşi Süleyman Cihan ile ilgili dosya Kara Kuvvetleri Hukuk Müşavirliğinde bulunmaktadır. Bu

dosyanın celbini talep ediyoruz. Ayrıca darbenin diğer failleriyle ilgili olarak soruşturmanın hangi aşamada olduğunun Mahkemece sorulmasını talep ediyoruz. Sanıkların buraya gelmemeleri ve getirtilememeleri gücün yargıyı etkilemeye çalışmasının bir örneğidir. Yargının buna direnmesini ve sanıkların huzura getirtilmesine karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Buğrahan Bilgin söz alarak; Daha önce verdiğimiz müdahillik talep dilekçemizi tekrar ediyoruz dedi.

Av. Senih Özay söz alarak; Adli Tıp Kurumu raporuna karşı itiraz haklarımızı kullanmamıza izin verilmesini bundan sonra bu konuda karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Tüzel Kişiliklerin müdahale talepleri ile ilgili olarak;

A) Daha önce Hak ve Özgürlükler Partisi müdahale talebi reddedilmiş olduğundan ve bu kararı değiştirecek nitelikte bir belge de sunulmadığından bu konudaki kararda değişiklik yapılmasına YER OLMADIĞINA,

B) Kuruluş tarihleri ve amacı birlikte değerlendirildiğinde; Türk Eğitim Sen'in müdahillik talebinin REDDİNE

C) Sunulan belgeler dikkate alındığında bir Mahkeme kararı olmaksızın dönem dönem kapatıldığı anlaşılan Yeni Asya Gazetesi ile ilgili olarak gazete sahibi Mehmet Kutlular'ın Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak KABULÜNE, maddi tazminat istemi konusunda Hukuk Mahkemesinde MUHTARİYETİNE,

2- Gerçek Kişilerin müdahale talepleri ile ilgili olarak;

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıkların yargılandıkları suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, b u suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında ;

Suçtan zarar, zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca;

a- 1402 Sayılı Yasaya muhatap olan ve bu konuda gerekli belgeleri sunan İslam KEPENEK 'in davaya müdahil olarak KABULÜNE,

b- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında göz altında iken öldüğü anlaşılan Mustafa Asım Hayrullahoğlu'nun eşi Fatma Aynur Hayrullahoğlu'nun davaya müdahil olarak KABULÜNE,

C- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında Türkiye Büyük Millet Meclisi kararı olmaksızın idam edilen Erdoğan Yazgan'ın kardeşi Sabire Yazgan Serin'in davaya müdahil olarak kabulüne, vekilinin davaya müdahil vekili olarak KABULÜNE,

d- Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan diğer özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin REDDİNE,

e- Daha önce müdahale talebi reddedilen Ertuğrul Kürkçü'nün mağduriyeti bir Mahkeme kararına dayandığından uyarlama ve iadei muhakeme talebinde bulunmakta muhtariyetine, bununla birlikte durumu müdahillik koşullarını taşımadığından yeniden yapılan müdahillik talebinin REDDİNE,

f- Av. Osman Başer'in taleplerini bir sonuca bağlamadan duruşma salonundan ayrıldığından ve bu aşama itibarıyla talepleri tam olarak anlaşılamadığından talepleri konusunda karar verilmesine YER OLMADIĞINA,

3- Müdahilliklerine karar verilen gerçek ve tüzel kişiliklerin vekillerinin de davaya müdahil vekil olarak kabullerine,

4 - Müdahilliklerine karar verilen kişi ve Tüzel Kişiliklere ilişkin vekaletname eksiği bulunan avukatlara vekaletname veya yetki belgesi konusundaki eksikliği tamamlamaları için gelecek celseye kadar süre verilmesine,

5- Genel Kurmay Başkanlığına yazılacak müzekkere ile 12 Eylül 1980 ve öncesi tarihlerini kapsayacak şekilde sanıklardan Kenan Evren'in görev yaptığı Genel Kurmay Başkanlığında ki ziyaret defterinin aslının veya onaylı suretinin gönderilmesinin istenilmesine,

6- Sanıkların mal varlığının araştırılması açısından MASAK'a yazılan müzekkere cevabının beklenilmesine,

7- Sanıkların bulundukları illerde ki en yakın üniversite hastanelerine sevk edilmelerinin sağlanarak Adli Tıp Kurumunun daha önceki yazıları doğrultusunda ve ilgili sağlık kurulunca gerekli görülen tetkik ve raporların aldırılmasının ardından üniversite hastanesinin sağlık kurullarınca bu tetkik ve raporların incelenerek "sanıkların sağlık durumlarının Mahkememize gerektiğinde doktor ve sağlık ekipmanı ile gelerek - getirtilerek ifade vermeleri durumunda sağlıkları yönünden

hayati tehlike ile sonuçlanacak bir durumun oluşup oluşmayacağının" bir rapora bağlanmasının istenilmesine,

Yazılacak müzekkerelere daha önceki belge ve raporların da eklenmesine,

8- Daha öncede karar verildiği üzere özellikle tevsi tahkikat ile ilgili taleplerin sanık savunmaları alındıktan sonra karara bağlanmasına,

9- 12 Eylül 1980 askeri darbesine iştirak ettiği iddia edilen diğer kişilerle ilgili yürütüldüğü belirtilen soruşturma dosyasının akıbeti ve kapsamının sorulması açısından C. Başsavcılığına müzekkere yazılmasına,

Bu nedenlerle yargılamanın 14/09/2012 günü saat:14:00'e bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 29/06/2012

Başkan 33990 Üye 33300 Üye 37544 Katip

8.6. Celse 6

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

(CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ) Duruşma Tar: 03/07/2012 **Dosya No:** 2012/3

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

(CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ)

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3

DURUŞMA TARİHİ : 04 /07/2012

CELSE NO : 6.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : KEMAL ÇETİN 3 8707

KATİP : FATİH ÇALIŞKAN 141980

Her ne kadar dava dosyasının duruşması bugün değil ise de sanıklar müdafisinin ivedilikle değerlendirilmesi istemli taleplerde bulunması üzerine resen celse açıldı, açık duruşmaya başlandı.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Sanıklar müdafisi dilekçesinde; **a)** Mahkemenin CMK. 63/2 Maddesi emredici hükmü gereğince, 29.06.2012 tarihli ara kararına konu sağlık kurumunu resen tespit etme görevini yerine getirmesini, **b)** 29.06.2012 tarihli ara kararına konu Sağlık kontrollüğünün dosya üzerinden dosyada mevcut tıbbi görüş, bulgu, veri ve bilgilerle yaptırılmasını, **c)** Mahkemenin resen iddianamenin okunması ve sorguya ilişkin yaklaşık süreleri tespit etmesi ve adliyenin tuvalet gibi fiziki koşullarının sağlık ve hijyen yönünden 29.06.2012 tarihli ara kararına konu sağlık kontrollüğü işinde göz önüne alınmasının istenmesini, **d)** Adli Tıp Kurumunun 25.06.2012 tarihli yazılı tıbbi görüşünde müvekkillerin Mahkeme önünde ifadelerinin alınmasında hayati tehlike yaratılacağının bildirilmesi nedeniyle, Mahkemenin resen 29.06.2012 tarihli ara kararına konu sağlık kontrollüğü işinde gerekli mesleki ve tıbbi özen ve dikkatin gösterilmeyişinin müvekkillerin mevcut sağlık durumlarında yol açacağı nedensel her türlü sonuçtan sorumlu olacakları ihtarının ilgili sağlık kurumuna yapılmasına karar verilmesini talep etmiştir.

İddia makamından soruldu: T alepte yer alan, (c) maddesi ile ilgili istemler yazılacak müzekkerede belirtilebilir, (d) talebinde taktir Mahkemenindir, bunun dışında Sağlık Kurulunun resen belirlenmesi talebi yerinde olup, ilgili sağlık kurulunun Mahkemece belirlenmesine, Mahkemenin verdiği karar karşısında sağlık yönünden Mahkemeye gelmede sakınca bulunduğu iddiasının sanık müdafisi tarafınca ileri sürülmesi sebebiyle muayene yaptırılmadan rapor aldırılması yönündeki talebin reddine karar verilmesi talep olunur dedi.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ :

1- Sanık müdafisinin muayene ve tetkiklerin yapılacağı, raporun düzenleneceği hastanenin belirlenmesi talebinin yerinde görüldüğünden, sanıklardan Ahmet Kenan EVREN yönünden raporun Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ali Tahsin ŞAHİNKAYA yönünden Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesinden aldırılmasına, müzekkerelerin bu şekilde yazılmasına,

2- Sanıkların duruşmaya gelmelerinin sağlıkları yönünden sıkıntı oluşturabileceği yönündeki iddia sanıklar müdafisince iddia edildiğinden ve bu konudaki araştırmalar bu talep üzerine alındığından, bu yöndeki ara karardan dönülmesine yer olmadığına,

3- Sanıklar müdafisinin 02/07/2012 tarihli taleplerinin (c-d) maddesinin ana hatları ile yazılacak müzekkerede dikkate alınmasına,

4- Bu nedenle duruşmanın önceki duruşma günü olan 14/09/2012 günü saat 14:00'a bırakılmasına oy birliği ile karar verildi. **04 /07/2012**

Başkan 33990 Üye34184 Üye 37544 Katip 141980

8.7. Celse 7

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

Duruşma Tar: 14/09/2012 **Dosya No :** 2012/3

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3

DURUŞMA TARİHİ : 14/09/2012

CELSE NO : 7.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

YEDEK ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : HAKAN YÜKSEL 35152

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 7.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler

Sanıklar müdafileri **Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer ve Av. Mithat Burak Başkale** geldiler yerlerine alındılar.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi **Yıldız Bezginli** (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeden Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı **Sami Arslan Aşkın,** Milliyetçi Hareket partisi vekili **Av. Yücel Bulut,** CHP vekili **Av. Celal Çelik** , Hak İş Konfederasyonu vekili **Av. Muharrem Özkaya,** DİSK vekili **Av. Savaş Demirtaş,** TÖB DER Temsilcisi **İsmet Yalçınkaya** , Yeni Asya Gazetesini sahibi Mehmet Kutlular vekili **Av. Turgut İnal,**

Ahmet Türk, Nurettin Yılmaz, Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülten ve Diyarbakır Barosu vekili **Av. Öztürk Türkdoğan,** Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili **Av. Aydın Erdoğan** geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekilleri **Av. İlyas Danyeli ve Av. Ali Sarıgül** Cabbar Özmen vekili**Av. Mehmet Horuş** , Erdem Şenocak vekili **Av. Mehmet Rıfat Bacanlı** geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülmez vekili **Av. Fikret Babaoğlu** , Erkan Uğur Eren, Meral Karakuş vekili **Av. Kazım Genç** , Muğla Barosunu temsilen **Av. Gülcan Gecegider ve Av. Duygu Çakmak** , Senem Gülbudak vekilleri **Av. Arif Ali Cangı, Av. Ömer Kavili , Mustafa Asım Hayrullahoğlu ve Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel** geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahillik talebinde bulunanlar vekilleri Av. Şenal Sarıhan, Av. Yaşar Kaya, Av. Kazım Genç, Av. Arif Ali Cangı, Av. Şener Akyüz, Av. Medeni Ayhan, Av. Osman Başer, Av. Serdar Namkoç, Av. Kerem Dikmen, Av. Hasan Tatar geldiler. Yerlerine alındılar.

12 Eylül 1980 ve öncesi tarihlerini kapsayacak şekilde sanıklardan Kenan Evren'in görev yaptığı Genel Kurmay Başkanlığında ki ziyaret defterinin aslının veya onaylı suretinin gönderilmesinin istenilmesi için Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkereye cevap var. İncelenmesinde; söz konusu döneme ait herhangi bir ziyaret defteri, kayıt, bilgi veya belgeye rastlanılmadığının bildirildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Sanıkların mal varlığının araştırılması açısından MASAK'a yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

İncelenmesinde; 2 Klasör eki ile birlikte raporun düzenlenmiş olduğu anlaşıldı.

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar'ın 27/07/2012 havale tarihli yazısı ekinde Cumhurbaşkanlığı Makamı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, T.C Başbakanlığı, İç İşleri Bakanlığı ve İç İşleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığına hitaben yazdığı "Savunma Kanıtları İle İlgili İstemde Bulunma" yazılarının bir suretinin Mahkememize sunulduğu anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar'ın 13/09/2012 havale tarihli yazısı ile sanıkların savunmalarının mevcut kronik rahatsızlıkları sebebiyle CMK 194/4 maddesi hükümlerinince sorgu tarihi öncesinde sunulacak mevcut sağlık durumlarına göre bulundukları yerlerde tespit edilmesi yönündeki taleplerini içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Bir önceki celse sanıkların bulundukları illerde ki en yakın üniversite hastahanelerine sevk edilmek suretiyle duruşmanın 7 nolu ara kararı uyarınca rapor aldırılması yönünde ki karara karşı sanıklar müdafinin 02/07/2012 tarihinde verdiği dilekçe ile bir kısım taleplerde bulunduğu Mahkememizin 04/07/2012 tarihli ara celsesi ile taleplerin değerlendirildiği ve bir kısmının kabul edilerek sanıklardan Ahmet Kenan Evren yönünden raporun Ankara Üniversitesi Tıp Fakultesi, Ali Tahsin Şahinkaya yönünden Marmara Üniversitesi Tıp Fakultesi hastahanelerinden alınmasına karar verildiği ve ilgili müzekkerelerin bu karar uyarınca yazıldığı anlaşıldı.

Yazılan bu müzekkere uyarınca sanıklarla ilgili raporların düzenlenerek Mahkememize gönderildiği anlaşıldı. Okunup dosyasına konuldular.

İncelenmelerinde;

Sanıklardan Ahmet Kenan Evren'in Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine sevkinin yapıldığı ve yapılan kontroller sonucunda; sanığın mevcut ve tekrarlayan kronik rahatsızlıklarından ötürü belirtilen sürelerde oturarak veya ayakta ifade vermesi ve sorgulanmasının tıbbi açıdan uygun bulunmadığının bildirildiği anlaşıldı.

Sanıklardan Ahmet Tahsin Şahinkaya'nın Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim Araştırma Hastanesine sevkinin yapıldığı ve yapılan kontroller sonucunda; sanığın mevcut ve tekrarlayan kronik rahatsızlıkları ve onların yaratabileceği riskler nedeniyle yaşı da göz önüne alınarak doktor ve sağlık ekipmanı ile gelerek / getirtilerek ifade vermesi durumunda sağlığı yönünden hayati tehlikenin oluşup oluşmayacağının öngörülemediğinin bildirildiği anlaşıldı.

12 Eylül 1980 askeri darbesine iştirak ettiği iddia edilen diğer kişilerle ilgili yürütüldüğü belirtilen soruşturma dosyasının akıbeti ve kapsamının sorulması açısından C. Başsavcılığına yazılan müzekkereye cevap var. İncelenmesinde; "Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya dışında 12 Eylül Askeri darbesine iştirak ettiği iddia edilen diğer kişilerle ilgili C. Başsavcılığın'ın 2011/675 sayılı soruşturmasının bulunduğunun, soruşturmanın halen derdest olduğunun, yürütülen soruşturmanın müştekilerin dilekçelerinde belirtilen kişilerle ilgili olduğunun" bildirildiği ve Mahkememizce 10/09/2012 günü C. Başsavcılığına yazılan müzekkere ile daha da açıklayıcı mahiyette bilgi istenildiği, yazılan müzekkereye ilişkin olarak C. Başsavcılığının 11/09/2012 gün 2012/675 Sor. Sayılı müzekkeresi ile cevap verildiği, gelen müzekkere cevabının incelenmesinde; haklarında kamu davası açılan sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya dışında müştekiler tarafından verilen dilekçelerde şüpheli olarak gösterilen dönemin Sıkıyönetim Komutanları, Valiler, Emniyet Müdürleri ile bir kısım üst düzey bürokratlarla ilgili Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tamamını veya bir kısmını değiştirmeye veya ortadan kaldırmaya veya anayasa ile teşekkül etmiş Türkiye Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasına engel olmaya teşebbüs etmek ve bu eylemleri gerçekleştirmek suçlarından soruşturmanın yürütüldüğü anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Selami Dinlerer vekili Av. İlyas Danyeli'nin, Tahir Öğmen vekili Av. M. İhsan Kalkan'ın, Gül Erdost ve Alaz Erdost vekili Av. Şenal Sarıhan'ın, Baki Batmaz vekili Av. Cevriye Aydın'ın müdahillik talebinde bulunduklarına ilişkin dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Mahmut Mustafa Ustaoğlu'nun, Mustafa Güler'in, Mustafa Kemal Derinkök varisi Mahmut Celal Derinkök'ün, Ömer Öneren'in, Erkin Alaş Hakim'in, İsmail Karabaş'ın, Nejat Yumuşak'ın, Ali Aydın'ın, Hasan Hüseyin Çatalkaya'nın, Abdurrahman Baykal'ın, Mustafa Çalışkan'ın, Şerif Calayır'ın, Mustafa Öğel'in, Hasan Güneşer vekili Av. Lütfullah Kervankıran'ın, Şükrü Kalaycı'nın, Rifat Buhur'un, Sait Özdemir'in, Mehmet Osman Eskin'in, Sadık Çağatay'ın, Mehmet Bülent Müjde vekili Av. Mustafa Nerse'nin, Haydar Değirmenci'nin, Müjgan Yıldız'ın Turgut Kaplan'ın ve Ali İbrahim Önsoy'un müdahallik talebinde bulunduklarına ilişkin dilekçesi verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Nazik Kılıç vekili Av. Ömer Öneren, Servet Akıncı, Yusuf Yılmaz, Nizamettin Maskan, Hasan Doğruöz, Serhan Arıkanoğlu, Seher Arıkanoğlu (Çolak), Ahmet Aslanbakan, Süleyman Pınar ve Gülnigar Canan'ın daha önce vermiş oldukları müdahale taleplerinin reddi üzerine açıklayıcı mahiyette dilekçe verdiği ve yeniden müdahale talebinde bulunduğu görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Muğla Barosu vekili Av. Senih Özay'ın açıklayıcı mahiyette dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Katılan Senem Gülbudak vekili Av. Arif Ali Cangı'nın tevsi tahkikat talepli dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunanlar Ramazan Çelik, Şükrü Akbal, Hasan Çelik, İbrahim Batun, Şükrü Aslan ve Hikmetullah Özmen vekili Av. Medeni Ayhan'ın daha önce vermiş oldukları müdahale taleplerinin reddi üzerine açıklayıcı mahiyette dilekçe verdiği ve yeniden müdahale talebinde bulunduğu, dilekçesinde ayrıca tanık dinletme talebinde bulunduğu anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Ganime Aktaş, Nursel Gezgin, Selami Dinlerer, Işılay Karagöz vekilleri Av. Mehmet Horuş ve diğer avukat arkadaşlarınca müdahale dilekçesi (ekleri ile birlikte) verdikleri anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Arif Ali Cangı ve bir kısım avukat arkadaşınca müdahilliklerine karar verilen kişiler vekilleri olarak sanıkların sorgularının yapılması şekliyle ilgili olarak açıklayıcı mahiyette talepte bulundukları anlaşıldı. Verilen dilekçe okudu dosyasına konuldu.

Fatma Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel'in açıklayıcı mahiyette dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Hayri Erdoğan vekili Av. Arif Ali Cangı'nın müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak; bir kısım müdahil vekiliyle birlikte verdiği 14/09/2012 tarihli dilekçesini okudu ve sonuç olarak "Mahkemenizin hukuki ve tarihi sorumluluğunu yerine getirmesini istiyoruz. Bu düşüncelerle; sanık Ali Tahsin Şahinkaya açısından hayati tehlike kanaati bildirilmediğinden bu sanığın Mahkemeye getirtilerek, sanık Ahmet Kenan Evren'in de davanın önemi toplumsallığı ve tarihselliği açısından doğrudan sorgu yapmamıza olanak sağlayacak biçimde sorgularının yapılması ve savunmalarının alınmasına karar verilmesini" talep ediyoruz. Dedi.

Av. Ömer Kavili söz alarak; Yargılama kollektif bir faaliyettir. Dolayısıyla sanıklar müdafilerinin celse arasında yapmış oldukları bir kısım talebin müdahil avukatların görüşü alınmaksızın değerlendirilmesini uygun görmüyoruz. Mahkeme görüntüde ki tarafsızlığını koruduğunu kararları ile de hissettirmelidir. Diğer yandan daha öncede belirttiğimiz üzere bu davada devletin kodlarının işlediğini ve bilgi örtme ve gizleme yönünde ki uygulamaların devreye girdiğini görüyoruz. Keza; Mahkeme bizce profesörlerin duvarını aşamamıştır. Mahkeme kararında ve yazısında yer almasına rağmen aksine bir davranış ile bizce 12 Eylül İhtilali ile belirli ünvanlara sahip olan üniversite hocalarının bulundukları hastaneye sanıkları getirtmek yerine ayaklarına giderek incelemelerini yaptıklarını ve bu şekilde gizli vefa borçlarını yerine getirdiklerini düşünüyoruz. Her iki sanık yönünden ancak özellikle Ali Tahsin Şahinkaya yönünden insani ve tıbbi tedbirler alınmak suretiyle sanıkların Mahkemenizde savunma vermelerini talep ediyoruz. Bununla birlikte rapora karşı bu eleştirilerimizin tarihe not düşülmesinin ardından bu güne kadar sanıkların savunmasının alınamaması ve yeni raporlarda ısrar etmemiz durumunda bu durumun devam edecek olmasını dikkate alınarak yeni rapor aldırılması talebinde bulunmuyoruz. Şayet Mahkeme taleplerimizi kabul etmez ve CMK.nın 149/3 maddesi uyarınca teknik araçlarla kayıt sistemi ile savunmanın alınmasına karar verirse sorgunun karşı tarafın inisiyatifine ve teknik imkanların getirdiği kısıtlamalara maruz bırakılmamasını, objektifliğin sağlanması açısından en az iki müdahil avukatın sorgu sırasında sanıkların yanında bulunabilmesine ve doğrudan sorgu ile çapraz sorgu yetkimizi kullanabilmek için bu konuda gerekli kararların verilmesi ile tedbirlerin alınması ve ayrıca sanıkların sorularımız karşısında ki jest ve mimiklerinin tespiti açısından da gerektiğinde birden ziyade kamera ile kayıt yapılmasına karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Kazım Genç söz alarak; diğer meslektaşlarımızın beyanlarına iştirak ediyor ve 9 aylık yargılama süreci dikkate alınarak sanıkların bir an önce sorgularının yapılmasını talep ediyorum. Dedi.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak; diğer meslektaşlarımı zın beyanlarına iştirak ediyoruz. Anayasa değişikliğinin ardından 2 yıl geçmiştir. Bu gün 12 Eylül ile ilgili sadece iki sanığın yargılanıyor olmasını kabul edemiyorum ve darbeye karar veren ve en üst düzeyde uygulanmasına katkıda bulunan diğer komutanların da şu an bu dosyada Mahkemece yapılacak suç duyurusu üzerine sanık olmaları gerektiğini düşünüyorum. Diğer meslektaşlarımızın da talep ettiği üzere şayet kayıt sistemi ile ifade alınacak ise teknik imkanların üst düzeyde olması ve doğrudan soru sorma ve çapraz sorgu yetkilerimizin kullanılmasına imkan verecek bir denetimin sergilenmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Mehmet Horuş söz alarak; diğer meslektaşlarımızın ifade alınmasına ilişkin beyanlarına katılıyoruz. Ayrıca yeni sunduğumuz müdahale taleplerimizi de tekrarlıyoruz. diğer yandan bu müdahale talepleriyle ilgili araştırmaları yaparken daha önce de Mahkemece araştırılan ancak bir sonuca ulaşılamayan Milli Güvenik Konseyi kararlarının Meclis Sayfasında yayınlandığını ve dolayısıyla bir şekilde burada arşiv oluştuğunu tespit ettik. Bu konuda gerekli yazışma yapılarak arzulanan belgelerin dosyaya celbi sağlanabilir. Diğer yandan TBMM'de darbeleri araştırma komisyonu kurulmuştur ve bu komisyonun 12 Eylül ile ilgili 180 kişiyi dinleyeceği kamu oyuna yansımıştır. Bu kişiler arasında sanıklar da mevcuttur. Yine kamu oyuna yansıyan haberlerde bu davanın varlığına rağmen sanıklara sanık sıfatı ile davranılmadığını ve adeta bir devlet büyüğü şeklinde davranıldığını görüyoruz. Bu durum başlı başına bizce Anayasanın 138. Maddesine aykırıdır. Diğer yandan bu komisyonun bir rapor hazırlayacağı ve bunun mecliste görüşüleceği mevzuattan kaynaklanmaktadır. Bu görüşmelerin de keza Anayasanın 138. Maddesine aykırı olduğunu düşünüyor ve ilgili komisyona bu hususların hatırlatılmasını, ayrıca söz konusu isim listesinin de komisyondan istenmesini talep ediyoruz. Dedi. Devamla; Mahkemenizin alacağı karar ile "sanıkları" sanık yapın dedi.

Av. Medeni Ayhan söz alarak; celse arasında verdiğimiz müdahale taleplerimizi tekrar ederiz. Anayasa değişikliği topluma anlatılırken bu değişiklik sonrasında bir daha ülkede darbe yapmanın düşünülemeyeceği siyasilerce ifade edilmiştir. Bu davanın göstermelik kalmaması açısından ve yine darbenin insana ve topluma karşı esasen yapılmış olması karşısında iddianameye ek yapılmalı, işkence insanlığa karşı suç, soykırım suçlarının davaya ilave edilmesi gerekir. Diğer yandan bizce darbe Türkiye sağ ve soluna karşı yapılmakla birlikte esas itibarıyla Kürtleri ve Alevileri sindirmek amaçlı yapılmıştır. Bu hususları tekrarlıyoruz. Dedi.

Av. Osman Başer söz alarak; bir önceki celse bir kısım yanlış anlaşılacak beyanda bulunmuş olabilirim. Bunu düzeltiyorum. Ayrıca bu celse bir kısım müvekkil açısından müdahale talebinde bulunuyorum. Ayrıca bir önceki celse bir kısım müvekkil yönünden müdahale talebimizi tekrarlıyoruz. Dedi.

Müdahillik talebinde bulunan Satı Çam, Menekşe Teke, Fatma Bağ, Hüseyin Bağ, Salim Bağ, Alaattin Arıkan, Yılma Durak, Osman Yurt, Reşat Demirçin vekili Av. Osman Başer'in müdahallik talebine ilişkin dilekçeleri alındı, okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Osman Başer vekili Av. Serdal Namkoç'un müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Abdullah SARIGÜNEY'in

Av. Yaşar Kaya söz alarak; KCK soruşturmaları dosyalarıyla tutuklu olduğum için tahliye edilinceye kadar davaya girememiştim. Bu gün itibarıyla Cemil Kırbayır yakınlarının avukatı olarak duruşmaya giriyorum. Darbe suçu TCK ya göre 20 yıllık zaman aşımına tabidir. Dolayısıyla bu dava darbe suçu yönünden zaman aşımına uğramıştır. Esas itibarıyla Mahkemeniz bu sebeplerle iddianameyi dahi kabul etmemeliydi. Bu dava ancak insanlığa karşı suç kapsamında değerlendirilerek devam edebilirdi. Diğer yandan 6352 Sayılı Yasa ile Mahkemenizin yetkileri kaldırılmıştır. Bu kapsamda arkanızda siyasi destek de kalmamıştır. Bu davayı Mahkemenizin hakkıyla yürütebilmesi açısından en azından hukuki desteğin sağlanması için 6352 Sayılı Yasa yönünden Anayasa Mahkemesine başvurmanızı talep ediyorum. Diğer yandan KCK soruşturmaları kapsamında pek çok insan tutuklanmış ve binlerce insan Mahkemeye getirtilerek ifadelerine başvurulmuştur. Yaklaşık 9 ay geçmesine rağmen sanıkların Mahkemeye getirtilip ifadelerinin alınamamalarını büyük bir eksiklik olarak görüyorum ve bu kapsamda heyetinizi de red ediyorum dedi.

Av. Şenal Sarıhan söz alarak; celse arasında vermiş olduğumuz iki müvekkil yönünden müdahale talebimizi tekrar ediyoruz. İlhan Erdost'un ölümü üzerine bu gün itibarıyla eşi ve her iki çocuğu adına müdahale talebimizde bulunuyoruz. İlhan Erdost'un ölümü üzerine alt düzeyde askerler yargılanmıştır. Oysa iddianamenin mantığında sanıkların sistematik işkenceden sorumlu olduğu yönünde değerlendirmeler bulunmaktadır. Bu iddiayı İlhan Erdost dosyası desteklemektedir. Bu dosyanın da celbini ve müdahale talebimizin kabulüne karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak; celse öncesinde yazılı olarak yapmış olduğumuz müdahale taleplerimizi tekrar ederiz. Diğer yandan müdahil Senem Gülbudak

vekili olarak ta dilekçemizde belirttiğimiz şekilde sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın mal varlığının araştırılmasıyla ilgili olarak taleplerimizin karara bağlanmasını talep ediyoruz. Dedi.

Sanıklar müdafilerinden soruldu: biz üç avukat olarak kamusal makamını temsil etmekteyiz. Dolayısıyla sanıkların haklarının korunması ve savunmaları açısından gerekli gördüğümüz zaman ve yerde gerekli başvuruları yapmak bizim hakkımız ve yetkimizdir. Bunun dışında sanıkların savunmalarının alınmasıyla ilgili olarak 13/09/2012 tarihli dilekçemizi tekrar ediyoruz. Dilekçemizde ayrıntısıyla belirttiğimiz şekliyle sanıkların CMK 196/4 maddesi hükümlerine göre savunmalarının alınmasını talep ediyoruz. Dedi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi temsilcisi Yıldız Bezginli söz alarak; Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama ve denetim yetkisi vardır. Araştırma komisyonlarının kurulması bu denetim mekanizmalarından bir tanesidir. Darbeleri araştırma komisyonu da bu kapsamda ki denetim mekanizmalarındandır. Anayasanın 138.maddesi kapsamında yargı yetkisinin kullanılması anlamında değerlendirilmemesi gerekir. Dedi.

Av. Kerem Dikmen söz alarak; Ben Siyah Pembe Üçgen İzmir Cinsel Yönetim ve Cinsiyet Kimliği araştırmaları ile ayrımcılığına karşı dayanışma derneği vekiliyim. Bu konuda müdahale dilekçesi hazırladık. Müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Dernek vekilince verilen dilekçe alındı. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Ganime Aktaş söz alarak; oğlum 12 Eylül ihtilali sonrasında haksız yere idam edilmiştir. Bu yüzden davacıyım ve müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum. Dedi.

İddia makamından soruldu: Mahkemeye gelen rapor ve yazı cevaplarına şu aşamada diyeceğimiz yoktur. Tevsi tahkikat talepleri ile bir kısım belgelerin celbi ile ilgili müdahil vekillerini istemiş olduğu taleplerin sanık savunmaları alındıktan sonra değerlendirilmesine, dosyaya gelen üniversite raporları ve adli tıp raporları dikkate alındığında sanıkların CMK 196/4 maddesi gereğince sesli ve görüntülü iletişim tekniği kullanılarak savunmaların alınmasına, müdahil vekillerinin bu savunmalarının alınması sırasında en az iki avukat bulunması taleplerinin Mahkemenin düzen ve denetimin sağlanması Mahkemenin yetki alanında bulunduğundan bu konuda Mahkemece karar verilmesine, yine dosyaya gelen müdahillik taleplerine ilişkin dilekçelerinde bu aşamada duruşmaya arizi olarak çıktığımız için doğrudan inceleyemediğimizden söz konusu dilekçe içeriklerinde suçtan gördüklerine ilişkin belge bulunması halinde söz konusu müdahillik taleplerinin

kabülüne karar verilmesi, bir kısım müdahil vekillerinin Anayasaya Aykırılık iddiasının bu aşamada ciddi bulunmadığından reddine karar verilmesi, ayrıca müdahil vekili Av. Yaşar Kaya'nın red'i hakim talebinin ise CMK 31/b maddesi kapsamında derhal reddine karar verilmesi kamu adına talep ve mütala olunur. Dedi.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Tüzel Kişiliklerin müdahale talepleri ile ilgili olarak;

Kuruluş tarihi ve amacı birlikte değerlendirildiğinde; Siyah Pembe Üçgen İzmir Cinsel Yönetim ve Cinsiyet Kimliği Araştırmaları ile Ayrımcılığına Karşı Dayanışma Derneğinin müdahillik talebinin **REDDİNE,**

2- Gerçek Kişilerin müdahale talepleri ile ilgili olarak;

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıkların yargılandıkları suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, b u suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında;

Suçtan zarar zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca ;

a- 1402 Sayılı Yasaya muhatap olan ve bu konuda gerekli belgeleri sunan **Baki BATMAZ, Hayri ERDOĞAN ve Tahir ÖĞMEN'** in davaya müdahil olarak **KABULÜNE,**

b- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında göz altında iken öldüğü anlaşılan İlhan ERDOST'un yakınları **Gül ERDOST ve Alaz ERDOST** 'un davaya müdahil olarak **KABULÜNE,**

c- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında Türkiye Büyük Millet Meclisi kararı olmaksızın idam edilen Ali AKTAŞ'ın annesi **Ganime AKTAŞ ve kardeşi Nursel GEZGİN** ile aynı şekilde idam edilen Fikri ARIKAN'ın ağabeyi **Alaattin ARIKAN'ın** davaya müdahil olarak kabullerine, vekilinin davaya müdahil vekili olarak **KABULÜNE,**

d- Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan diğer özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin **REDDİNE,**

e- Daha önce müdahale talebi reddedilen müdahillik taleplerinde müdahilliği kabule ilişkin gerekli belgelerin sunulmadığı anlaşıldığından yeniden yapılan taleplerin **REDDİNE,**

3- Müdahilliklerine karar verilen gerçek kişilerin vekillerinin de davaya müdahil vekil olarak kabullerine,

4 - Av. Yaşar Kaya'nın 6352 Sayılı Yasanın Mahkememiz ile ilgili olan bölümlerinin Anayasaya Aykırılığı iddiası Mahkememizce Anayasa'nın 152.maddesi uyarınca "Ciddi Görülmediğinden" Anayasa Mahkemesine başvurulması talebinin **REDDİNE,**

5 - Av. Yaşar Kaya'nın Mahkememiz heyetini reddi isteminin CMK.'nın 31.maddesi uyarınca red sebebi ve delillerinin gösterilmemesi ile red isteminin duruşmayı uzatmak amacı ile yapıldığının açıkça anlaşılması sebebiyle **REDDİNE**,

6 - Daha öncede karar verildiği üzere tevsi tahkikat ile ilgili taleplerin sanık savunmaları alındıktan sonra karara bağlanmasına,

7-a) Sanıklarla ilgili son olarak üniversite hastanelerinden alınan heyet raporları ile Adli Tıp Kurumundan alınan heyet raporlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında sanıkların savunmalarının CMK.'nın 196/4.maddesindeki düzenlemelere uyularak alınmasına,

b -) Ceza Muhakemesinde ses ve görüntü bilişim sisteminin kullanılması hakkındaki yönetmelik hükümleri de dikkate alınarak her iki sanığın bulundukları veya bulunacakları yer itibarıyla gerekli sistemin kurulması açısından Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığına müzekkere yazılmasına,

Her iki sanığın ifade vereceği yerde yasa ve yönetmelik hükümleri de gözetilerek Naip Hakim bulundurulmasına, bu amaçla İstanbul Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesine talimat yazılmasına,

Sanıkların ifade verme sırasında yanlarında Naip Hakim bulundurulacak olması ve tüm işlemlerin her anı itibarıyla kamera kaydına alınacak olması karşısında müdahil avukatlardan en az birinin bu yerde hazır bulundurulmaları talebinin **REDDİNE** ,

8 - Sanık müdafilerine ve müdahil vekillerine sanıklara sorulmasını istedikleri soruları (doğrudan soru sorma ve çapraz sorgu hakları saklı kalmak üzere) duruşma öncesi Mahkememize yazılı olarak sunmaları için süre verilmesine,

9 - Sanık müdafilerine ve müdahil vekillerine tevsi tahkikat taleplerinin duruşma günü öncesine kadar yazılı olarak sunmaları için süre verilmesine, daha önce yapılan ve değerlendirilmeyen tevsi tahkikat taleplerinin de bu kapsamda yenilenmesine,

10 - Sanıkların mal varlıklarının araştırılması ile ilgili olarak MASAK'dan gelen rapor ve eklerinde dava dışı kişilerle de ilgili gizli kalması gerekebilen mali bilgiler içerdiğinden 2 klasör halindeki belgelerin 17 - 20/09/2012 tarihleri arasında ki 3 gün içerisinde örnek alınmaksızın incelenebilmesine, akabinde bu belgelerin emanete alınmasına,

Bu nedenlerle duruşmanın **20/11/2012** günü saat: **09:45** 'e bırakılmasına,

Yargılamaya **21/11/2012** ve **22/11/2012** günlerinde de aynı saatte devam olunmasına oybirliği ile karar verildi. **14/09/2012**

Başkan 33990 Üye 33300 Üye 34184 Yedek Üye 37544 Katip 136018

8.9. Celse 9

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

Duruşma Tar: 20/11/2012 **Dosya No :** 2012/3 Esas

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 20/11/2012

CELSE NO : 9.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ALİ ERTAN 37411

CUMHURİYET SAVCISI : CEMİL TUĞTEKİN 34074

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 9.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar geldi. Yerine alındı.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi **Yıldız Bezginli** (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeden Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı **Sami Arslan Aşkın,** Milliyetçi Hareket partisi vekili **Av. Yücel Bulut,** TÖB DER Temsilcisi **İsmet Yalçınkaya** , Yeni Asya Gazetesi sahibi Mehmet Kutlular vekili **Av. Turgut İnal,**

Ahmet Türk, Nurettin Yılmaz, Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülten ve Diyarbakır Barosu vekili **Av. Öztürk Türkdoğan,** Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili **Av. Aydın Erdoğan** geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekilleri Av. Mehmet Horuş, Av. Kazım Genç, **Av. İlyas Danyeli ve Av. Ali Sarıgül** Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili **Av. Mehmet Horuş**, Erdem Şenocak vekili **Av. Mehmet Rıfat Bacanlı** geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülten vekili **Av. Fikret Babaoğlu**, Senem Gülbudak vekilleri **Av. Arif Ali Cangı, Av. Ömer Kavili ,** Aynur Hayrullahoğlu vekili **Av. Hasan Ürel** geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Hayri Erdoğan vekili **Av. Arif Ali Cangı** , Ganime AKTAŞ **ve** Nursel GEZGİN vekili **Av. Mehmet Horuş,** Suzan Akyüz Yazgan ve Mahinur Kardaş **vekili Av. Şener Akyüz** geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahiller Senem Gülbudak, Rıza Baktemur, Aynur Hayrullahoğlu, Yılmaz Yukarıgöz, Sabire Yazgan Serin, Şener Öztürk, Ahmet Cihan, Hüseyin Doğan, Şükrü Bütün geldiler. Yerlerine alındılar.

TÖB-DER temsilcisi İsmet Yalçınkaya vekilleri Av. İsmail Çelik ve Şükrü Güner geldiler. Yerlerine alındılar.

Bir önceki celse sanıkların savunmalarının CMK.'nın 196/4. Maddesi uyarınca alınmasına karar verildiği, her iki sanığında bulundukları tedavi kurumunda oldukları ve bu durumun Mahkememiz duruşma salonuna kurulan sistem ile sanıkların bulundukları tedavi kurumlarına geçici olarak kurulan sistemler aracılığıyla Mahkeme Salonuna yansıtıldığı ve her iki sanığında Mahkeme salonunda ki ekranlar sayesinde görülebildikleri ve Ceza Muhakemesinde ses ve görüntü bilişim sisteminin kullanılması hakkındaki yönetmelik hükümlerindeki teknik imkanların yerine getirildiği anlaşıldı.

Mahkememizce alınan karar doğrultusunda her iki sanığın yanında Yazı İşleri Müdürlerinin görevli bulunduğu; ayrıca İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesine yazılan talimat uyarınca da savunmanın alınacağı gün için Naip Hakim görevlendirmesinin yapıldığı keza Mahkememizce de Naip Hakim görevlendirmesinin yapıldığı anlaşıldı.

CMK.'nın 183. Maddesi uyarınca "Adliye binası içerisinde ve duruşma başladıktan sonra duruşma salonunda her türlü sesli veya görüntülü kayıt veya nakil olanağı sağlayan aletlerin kullanılamayacağı, bu hususun ifade alınması süresi boyunca sanıkların bulundukları hastahane odası içerisinde de geçerli olduğu, aksine

davranışın TCK.'nın 286. Maddesi uyarınca suç teşkil edeceği" hususunda duruşma salonunda bulunanlar bir kez daha ihtar edildi.

Müdahillik talebinde bulunanlar vekili Av. Medeni Ayhan'ın vekillerine ilişkin olarak müdahillik talebinin reddine karşı itirazlarını içerir dilekçe verdiği, talebin Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesince incelenerek itirazın reddine ilişkin karar verildiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Katılanlar vekili Av. Arif Ali Cangının sanıkların taşınmazları, şirket hisseleri, araçları ve bankalardaki mevduatları üzerine tedbir konulması ve 14/09/2012 günlü duruşma tutanağının 10 nolu ara kararından dönülmesinin reddine ilişkin karara itirazlarını içerir dilekçe verdiği, itirazın Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesince incelenerek itirazın reddine ilişkin karar verildiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında; Nevzat Kilim'in, Mustafa Kaya'nın, Turgut Sezer'in, , Servet Akıncı'nın, Ali Aksakal'ın, Hüseyin Karadeniz'in, İskender Doğan'ın, Gülnigar Canan'ın, Musa Gülçehre'nin, Zeynep Kanbur'un, İnsaf Karabulut'un, Kuddusi Tokaç'ın, Abdurrahman Saran'ın, Mehmet Mehdi Teğin'in, Ahmet Mortaş'ın, Ramazan Çelik, Hikmetullah Özmen, İbrahim Batun, Şükrü Aslan, Şükrü Akbal, Hasan Çelik vekili Av. Medeni Ayhan'ın, Rahima Sak, Muhbet Sak, Ferik Sak, Şemsettin Sak, Kerem Sak, Taybet Sak, Faysal Sak, Tevfik Sak, Amine Sak, İskan Sak, İkram Sak, İslam Sak, vekili Av. Rojbin Tugan Kalkan'ın müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında; Ali İbrahim Önsoy'un, Tahir Canan'ın ve Gülnigar Canan'ın müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında; Bülent Gürkut, Alişen Özkan, Alp Kağan Polatkan ve Gani Tekin'in davaya ilişkin beyanlarını içerir dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında CMK. 250. Madde İle Yetkili Ankara C.Başsavcılığı Adli Emanetinde yer alan belge ve dokümanların Ankara C.Başsavcılığı Adli Emanetine nakillerinin yapıldığı ve ilgili Emanet Eşya Makbuzlarının Mahkememize gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

YÖK Başkanlığından Mahkememize gelen müzekkere ile 1402 Sayılı kanun kapsamında görevine son verilen öğretim görevlileri ile ilgili ek bilgi verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahil Milliyetçi Hareket Partisi vekili Av. Yücel Bulut'un tevsi tahkikat taleplerini içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahil Milliyetçi Hareket Partisi vekili Av. Yücel Bulut'un sanıklara sorulmasını istedikleri sorulara ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahiller Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Ganime Aktaş, Nursel Gezgin, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu, Cabbar Özmen, Senem Gülbudak, Ahmet Türk vekilleri Av. Kazım Genç, Av. Mehmet Horuş, Av. Arif Ali Cangı, Av. Ali Sarıgül, Av. İlyas Danyeli, Av. Senih Özay, Av. Ömer Kavilli, Av. Aydın Erdoğan, Av. Tacim Coşkun, Av. Müşir Deliduman, Av. Hasan Tatar ve Av. Öztürk Türkdoğan'ın sanıklara sorulmasını istedikleri sorulara ilişkin dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahiller Ahmet Türk, Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülten ve Diyarbakır Barosu vekili Av. Öztürk Türkdoğan'ın sanıklara sorulmasını istedikleri sorulara ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Ömer Kavili söz alarak; Bir ara ekranda her iki sanık gözükmüş ise de; konuştuğum esnada diğer bir sanığı göremiyoruz. Ayrıca görüntü kalitesini yetersiz buluyoruz. Kamera kadracının teknisyenlerin eline bırakıldığını anlıyoruz. Keza Mahkemece sanıkların ifadesi alınırken müdahil avukatlardan en az ikisinin bulunması talebimiz red edilmiştir. Oysa biz sanık avukatlarının sanıkların yanında olduğunu ekrandan gördük. Dolayısıyla Mahkemece yanlara eşit davranma ilkesine aykırı davranılmıştır. Keza sanıkların beyanlarının alınacağı odada sanıklar dışında başka kimselerde olabilir. Bu durumu da Mahkemenin dikkate almasını ve gerekli tedbiri almasını talep ediyoruz. Dedi.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak; ben salonda aleniliğin sağlandığına inanmıyorum. Çünkü çok az kişi salonda bulunmaktadır. Dedi.

Diğer yandan; davanın önemi dikkate alındığında esas itibarıyla sanıkların görüntüleri sadece Mahkeme salonunda değil tüm Türkiye de izlenebilmesi gerekir. Dedi.

Av. Ömer Kavili söz alarak; Mahkemenizin daha önceki celselerinde ayrı bir sistem çalıştırılmıştır. Bu sistemin MİT'e ait olduğunu düşünüyoruz. Daha önceki duruşmalarda iş bu Mahkeme Heyetinin teknik cihaz çalıştırılması yönünde bir ara kararı olmamasına rağmen mikrofon ile konuşmalar sırasında ses kayıt edildiğini gösteren ışıklı dalgalanmaların olduğu görüldüğünden Mahkeme Heyetinden

bu konuda bilgi istenmiş ise de; İdari bir işlem olduğu ve yapılan kayıtların bir suretinin biz müdahil avukatlarına verilemeyeceği yönünde bilgi ortaya çıkması çerçevesinde 5271 Sayılı CMK.'da ki "ses ve görüntü kayıt edici cihaz kullanılması yasağı" her ne kadar sanıkların lehine yorumlanarak iş bu davanın kamuoyundan kaçırılması görüntüsünü yaratacak şekilde kullanılmış ise de; Mahkemenin kanunda ki yasağı işaret eden beyanı çerçevesinde şu andaki ekran görüntüsünü ve ses iletimini sağlayan cihazlar dışındaki 4 adet kamera cihazı ile Mahkeme Başkanına göre sağ köşede bulunan ve bir insan boyundan daha yüksek boyuttaki ses kayıt edici cihazında kapatılması yönünde Mahkeme Başkanı ile aramızda hukuki yorum farkı ortaya çıktığı anlaşıldığından usul kanunu gereğince heyet halinde bir ara karar verilmesini katılan makam olarak talep ediyoruz dedi.

Av. Osman Başer söz alarak; 12 Eylül ün ardından kurulan askeri mahkemelerde yargılamanın hızlandırılması içen steno ve stenograf kullanılmıştır. Mahkememiz duruşmalarında da bu sistemin kullanılmasını talep ediyoruz. Dedi.

Av. Mehmet Horuş söz alarak; sanıkların yaşlı olmaları sebebiyle bir kısım tıbbı müdahaleye maruz kalabilirler. Ancak bunun görüntülerinin de ekrandan kaçırılmaması gerekir. Çünkü bulundukları yer duruşmanın devamı niteliğinde ki bir yerdir. Dedi.

Av. Kazım Genç söz alarak; daha önce heyetiniz 4 hakimden oluşuyordu. Bugün 3 hakimden oluşuyor. Bu durumunda tutanağa geçmesini talep ediyoruz. Dedi.

Söz konusu sistemin bu ve benzeri başka dosyalarda zaman zaman kullanılan bir sistem olduğu ve Mahkememizin 2009/20 E. Sayılı dosyasında gerekmekle Ankara Adliyesinde sadece Mahkememizde ait olmakla ancak diğer Mahkemelerce gerektiğinde kullanılmak üzere "gizli tanık sistemi"nin bir parçası olarak kurulduğu tespit edildi.

İddia makamından soruldu: Bir kısım müdahil vekillerinin tüm talepleri birlikte değerlendirildiğinde; CMK.'nın 182. Maddesine göre duruşma için gerekli alaniyetin sağlandığı, duruşmaya ilişkin diğer tedbirlerin Mahkeme Heyetine ait tasarruflar olduğu ve bu tasarruflara ilişkin her hangi bir usulsüzlük bulunmadığı, sanıkların CMK.'nın 196/4 maddesi dikkate alınarak sorgulandıkları ve gerekli teknik hazırlıkların yapıldığının görüldüğü anlaşıldığından belirtilen nedenlere ilişkin taleplerin reddine karar verilmesi talep olunur. Dedi.

Av. Ömer Kavili söz alarak; Savcılık meslek standartlarına uymayan, Budapeşte ilkelerine aykırı olan ve gerekçesiz olan mütalayı kabul etmiyoruz. Talebimiz doğrultusunda karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Sanıklar müdafinden soruldu: Talebin reddine karar verilmesi talep olunur. Dedi.

Dosya incelendi.(Heyet müzakere için salondan ayrıldı ve daha sonra döndü)

G.D :

1- Mahkememiz salonunda müdahilliğine karar verilen kurum temsilcileri, özel kişiler, seyirciler, medya temsilcileri, müdahillik talebinde bulunmamakla birlikte iddianamede ismi geçen kişilerin bulunduğu bu şekilde aleniyetin sağlandığının tespitine,

2- Duruşmanın başından itibaren ve şu an Mahkememiz Duruşma salonunda sadece CMK.'nın 196/4 maddesi uyarınca kurulmuş olan sistem çalıştığından ve başkaca bir sistem çalışır halde bulunmadığından keza şu an çalışır vaziyetteki kamera ve mikrofonlar bu sistemin birer parçası durumlarında olduklarından bu sistemin kapatılması talebinin reddine,

3- Sanık müdafi her zaman için sanığın yanında bulunabileceğinden bu konudaki talebin reddine, daha önce müdahiller avukatlarından en az ikisinin sanıkların yanında bulundurulması talebin reddi yönünde karar verildiğinden yeniden bu konuda karar verilmesine yer olmadığına,

4- Sanıkların bulunduğu yerde Mahkememizce görevlendirilen Yazı İşleri Müdürü ile teknik işlemlerin devamlılığı için orada bulunması gereken Bilgi İşlem görevli - görevlileri, sanık avukatı ve sanıkların sağlık durumlarıyla ilgili olarak görevli olan sağlık görevlileri dışında kimsenin bulunamayacağının tespitine ve bu konuda söz konusu yerlerde gerekli tedbirin alınmasına,

5- Söz konusu savunmanın alındığı yerin zaman zaman tamamının kamera gezdirilmek suretiyle gösterilmesine, ayrıca sanıkların görüntüsünün daha iyi yansıtılması açısından teknik görevlilerin yeni düzenleme yapmalarına (kadrac ve kameranın yakınlığı açısından),

6- Sanıkların sağlık durumları ve yaşlılıkları dikkate alındığında; doğal ihtiyaçlarının bulunması veya tıbbi müdahaleye gereksinim duyulması halinde bu yerlerde bulunan Yazı İşleri Müdürünce bilgi verilmesi ile duruşmaya ara verilmesine ve bu hususların zapta geçilmesine oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık duruşmaya devam olundu. (Gerekli teknik imkanların düzeltilmesi açısından 10 dk duruşmaya ara verildi ve daha sonra kaldığı yerden devam olundu.)

Müdahil vekillerinin talebi doğrultusunda Mahkememizin 16/11/2012 tarihli ara kararı uyarınca; kimlik tespitinin yapılacağı ve iddianamenin okunacağı gün Ankara da sanık Kenan Evren'in yanında Mahkememiz Yazı İşleri Müdürü Havva Keskin'in, aynı gün sanık Ali Tahsin Şahinkaya'nın yanında İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi Yazı İşleri Müdürünün, sanık Kenan Evren'in savunmasının alınacağı günlerde Naip Hakim olarak Mahkememiz Hakimi Muhammet Alabaş'ın yapılan yazışmalar uyarınca ise; İstanbul da İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi hakiminin Naip hakim olarak bulunmasına karar verildiği konusunda bilgi verildi.

İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi Yazı İşleri Müdürü Şafaknur Dededen soruldu: Şu an bulunduğumuz odada benim dışında sanık müdafi Av. Burak Başkale, bilgi işlem görevlisi Yücel Akbulut bulunmaktadır. Sağlık görevlileri ise zaman zaman odaya girip çıkıyorlar. Bizim dışımızda ve sanık dışında odada kimse yoktur. Dedi.

Mahkememiz Yazı İşleri Müdüründen soruldu: Şu an bulunduğumuz odada sanık Ahmet Kenan Evren, sanık müdafi Av. Sezin Duygu Tuncer, Ankara Bilgi İşlem Müdürü Ümit Demircan, Bakanlık bilgi işlem görevlileri Burak Kiriş ve Abdulaziz Yavuz ile sanığın doktoru Abdulkadir Akın, Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi zabıt katibi Hakan Kocaoğlu, hemşire Perihan Özden bulunmaktadır. Bunlar dışında kimse bulunmamaktadır. Dedi.

Av. Ömer Kavili söz alarak; Hakimler hakimlik yetkilerini başka meslekten olanlara devir edemez. Dolayısıyla her iki sanığın yanında bir Naip Hakim in bulunması gerektiğini, aksine davranışın hukuksuz olduğunu belirtiyoruz ve bu hususun zapta geçmesini istiyoruz. Dedi.

Sanık müdafinden soruldu: Mevcut durum savunma hakkımızı kısıtlamamaktadır. Muvafakatımız vardır. Bir diyeceğimiz yoktur. Dedi.

Sanıkların kimliklerinin tespitine geçildi.

SANIK 1- AHMET KENAN EVREN: HAYRULLAH ve NACİYE oğlu , 01/01/1918 ALAŞEHİR doğumlu, Halen Ankara Gata Hastanesinde bulunur. Merkez Ordu Evi Yanı Korumalı Konaklar Kemal Kayacan Apt. D:10 Çankaya / ANKARA adresinde ikamet eder. Aylık gelirinin 13.330.-TL olduğunu beyan eder, askeri akademi mezunu.

SANIK 2- ALİ TAHSİN ŞAHİNKAYA: ŞAKİR ve HAYRİYE oğlu , 11/10/1925 MERZİFON doğumlu, Halen İstanbul Gata Hastanesinde bulunur. Fenerbahçe Orduevi Korumalı Lojmanlar İSTANBUL adresinde ikamet eder. Askeri akademi mezunu, aylık gelirinin 6.800.-TL olduğunu beyan eder.

Mahkememizce daha önce verilen ara kararı uyarınca; iddianamenin okunması hususunda TRT den bir görevli talep edildiği ve TRT de görevli Cüneyt Gündoğdu'nun duruşma salonunda hazır bulunduğu anlaşıldı ve CMK.'nın 191. Maddesi uyarınca iddianamenin okunmasına geçildi. (11:15)

İddianamenin okunması sırasında bazı müdahil avukatlarının başka Mahkemelerde ki duruşmaları gerekçesiyle salondan ayrıldıkları, içlerinden bazılarının geriye döndüğü; keza seyirci, basın mensubu ve müdahillerden de salondan ayrılıp salona tekrar dönenler olduğu tespit edildi.

Saat:11:53 olduğunda iddianamenin 9.sayfasına kadar okunmasının tamamlandığı anlaşıldı ve saat:13:10 da duruşmaya devam edilmek üzere duruşmaya ara verildi.

Sanıkların sağlık problemleri ve yerleşmelerinde yaşanan güçlük nedeniyle saat:13:25 de duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

Saat:14:10 olduğunda iddianamenin 21.sayfasına kadar okunmasının tamamlandığı anlaşıldı ve saat:14:20 de duruşmaya devam edilmek üzere duruşmaya ara verildi.

Saat: 14:30 olduğunda duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

İddianamenin devamı sırasında sanıklardan Ali Tahsin Şahinkayanın fincanda bir şey içtiğinin görülmesi üzerine bir kısım müdahil vekili sanığın hareketini Mahkemeye saygısızlık olarak değerlendiriyoruz. İlaç alıyor ise hakkıdır, ilaç değil de kahve ve benzeri bir şey içiyor ise bunu Mahkemeye saygısızlık olarak değerlendiriyoruz. Bu sırada sanığında konuştuğunu görüyoruz ve sözlerinin yansıtılmasını istiyoruz. Dedi.

Sanık Ali Tahsin Şahinkayadan soruldu: Sıcak su içiyorum. Dedi.

Müdahiller vekili söz alarak; sanık önce kahve dedi. Orada ki bir kişi daha kahve söyledi. Ancak daha sonra doğabilecek tepkiler dikkate alınarak sıcak su şeklinde söylendi. Bu hususun zapta geçmesini istiyoruz. Dedi.

Sanıkların yaş ve sağlık durumları duruşma salonunda benzeri şekilde su içilmesi ve bu konuda Mahkememizin toleranslı davranması, duruşma salonunda dahi uyuklama durumunda olan seyircilerin olması, dolayısıyla iddianamenin okunmasının uzun sürecek olması karşısında sanıkların uykularını geciktirecek sıvıları alabilmeleri yönünde Mahkemece izin verildi.

İddianamenin 30. Sayfasının sonuna kadar iddianamenin okunması tamamlandı.

İddianamenin 31. Sayfası ile 57. Sayfası arasında beyanlar bölümünün olduğu görüldü. Bu bölümdeki beyanların özetlenerek okunabileceği tespit edildi.

Sanıklar müdafinden soruldu: Bizce de ilgili bölüm özetlenerek okunabilir. Dedi.

Müdahiller vekillerinden soruldu: Bizce de ilgili bölüm özetlenerek okunabilir. Dediler.

Dosya incelendi.

G.D:

İddianamenin 31 - 57. sayfalarında ki beyanların özetlenerek okunmasına karar verildi.

İddianamenin ara karar doğrultusunda okunmasına devam olundu.

Saat:15:23 olduğunda iddianamenin 59.sayfasına kadar okunmasının tamamlandığı anlaşıldı ve saat:15:33 de duruşmaya devam edilmek üzere duruşmaya ara verildi.

İddianamenin kaldığı yerden okunmasına saat:15:44 de devam olundu.

İddianamenin 67. Sayfası ile 73. Sayfasının başına kadarki bölümde sanık savunmalarına yer verildiği, iddianamenin asli unsurunun olmayışı da dikkate alınarak bu bölümün geçilebileceği tespit edildi.

Sanıklar müdafinden soruldu: Bizde aynı kanaatteyiz. Bu bölüm geçilerek iddianamenin okunmasına devam edilebilir. Dedi.

Müdahiller vekillerinden soruldu: Bizde aynı kanaatteyiz. Bu bölüm geçilerek iddianamenin okunmasına devam edilebilir. Dediler.

Dosya incelendi.

G.D:

İddianamede sanıkların savcılık beyanlarının yer aldığı ve yine yazılı sanık müdafinin savunmasının özetlendiği bölümün atlanarak iddianamenin okunmasına devam edilmesine oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

Alınan karar doğrultusunda iddianamenin okunmasına 73.sayfadan itibaren devam edildi.

Saat 16:40 itibarıyla iddianamenin okunmasının tamamlandığı anlaşıldı.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Duruşmada iddianameyi okuyan TRT görevlisi Cüneyt Gündoğdu'ya emek ve mesaisine karşılık olmak üzere 700 TL ücret takdirine,

2- Mahkememizin 14/09/2012 tarihli ara kararı uyarınca duruşmaya 21/11/2012 günü saat:09:45'de devam edilmesine oybirliği ile karar verildi. 20/11/2012

Başkan	Üye	Üye	Katip 136018
33990	33300	37411	

Bu döküman elektronik imzalıdır !

8.10. Celse 10

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

Duruşma Tar: 21/11/2012 **Dosya No :** 2012/3 Esas

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 21/11/2012

CELSE NO : 10.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ALİ ERTAN 37411

CUMHURİYET SAVCISI : CEMİL TUĞTEKİN 34074

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 10.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi **Av. Bülent Hayri Acar** geldi. Yerine alındı.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeden Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Milliyetçi Hareket partisi vekili Av. Yücel Bulut, TÖB DER Temsilcisi İsmet Yalçınkaya,

Baskın Oran vekili Av. Oya Aydın, Gül Erdost ve Alaz Erdost müdafi Av. Şenal Sarıhan, Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekilleri Av. Mehmet Horuş, Av. Kazım Genç Av. Ali Sarıgül Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş, Erdem Şenocak vekili Av. Mehmet Rıfat Bacanlı geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülten vekili Av. Fikret Babaoğlu, Senem Gülbudak vekilleri Av. Arif Ali Cangı, Av. Ömer Kavili Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Hayri Erdoğan vekili Av. Arif Ali Cangı, Ganime AKTAŞ veNursel GEZGİN vekili Av. Mehmet Horuş, Suzan Akyüz Yazgan ve Mahinur Kardaş vekili Av. Şener Akyüz geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahiller Senem Gülbudak, Rıza Baktemur, Aynur Hayrullahoğlu, Yılmaz Yukarıgöz, Sabire Yazgan Serin, Şener Öztürk, Ahmet Cihan, Hüseyin Doğan, Şükrü Bütün geldiler. Yerlerine alındılar.

TÖB-DER temsilcisi İsmet Yalçınkaya vekilleri Av. İsmail Çevik ve Av. Şükrü Güner geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen kişi ve kurum vekillerinden;

Av. Kemal Akkurt, Av. Muharrem Özkaya, Av. Kazım Genç, Av. Ekin Sarıakalın, Av. Cevriye Aydın, Av. Senih Özay geldiler. Yerlerine alındılar.

CMK.'nın 183. Maddesi uyarınca "Adliye binası içerisinde ve duruşma başladıktan sonra duruşma salonunda her türlü sesli veya görüntülü kayıt veya nakil olanağı sağlayan aletlerin kullanılamayacağı, bu hususun ifade alınması süresi boyunca sanıkların bulundukları hastane odası içerisinde de geçerli olduğu, aksine davranışın TCK.'nın 286. Maddesi uyarınca suç teşkil edeceği" hususunda duruşma salonunda bulunanlar bir kez daha ihtar edildi.

Sezar Atmacanın müdahillik talebine ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Penbe Çakır vekilleri Av. Cevriye Aydın ve Av. Sevda Bayramoğlunun müdahillik talebine ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Bülent Gürkut'un davaya ilişkin beyanlarını içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Mahkememizce alınan karar doğrultusunda her iki sanığın yanında Naip Hakimlerin görevli bulunduğu anlaşıldı.

Mahkememiz ile sanıkların bulundukları sağlık kuruluşları arasında kurulan sistem açıldı ve her iki sanığında ilgili sağlık kuruluşlarında dünkü halleri ile bulundukları görüldü.

Mahkememizin 16/11/2012 tarihli ara kararı uyarınca; sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın yanında İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi hakimi Seyfettin Mermerci'nin, sanıklardan Ahmet Kenan Evren'in yanında Mahkememiz Hakimi Muhammet Alabaş'ın hazır olduğu anlaşıldı.

İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi Seyfettin Mermerciden soruldu: Bulunduğumuz odada sanık Ali Tahsin Şahinkaya, sanık müdafi Av. Burak Başkale, sağlık görevlisi Seza Zorgun, Yazı İşleri Müdürü Şafak Nur Dede, bilgi işlem görevlisi Yücel Akbulut bulunmaktadır. Bunların dışında odada kimse bulunmamaktadır. Dedi.

Mahkememiz Hakimi Muhammet Alabaşdan soruldu: Bulunduğumuz odada sanık Ahmet Kenan Evren, sanık müdafi Av. Sezin Duygu Tuncer, sağlık görevlisi Yalçın Gökoğlan, bilgi işlem görevlisi Burak Kiriş, Abdulaziz Yavuz, Ümit Demircan, hemşire Perihan Özden, Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi zabıt katibi Hakan Kocaoğlu bulunmaktadır. Bunların dışında kimse bulunmamaktadır. Dedi.

Av. Fikret Babaoğlunun sanık müdafini hedef alarak bağırması üzerine uyarıldı.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak konuşmaya başladı. Konuşmanın başlangıç kısmında sanık müdafini hedef alarak yüksek sesle konuşması üzerine uyarıldı. Devamla; savunma bir rehavet içindedir. Zira sanıklar aynı zamanda sistematik işkenceden de yargılanmaktadırlar. Dava sadece 146.maddeye muhalefet değildir. Savunmalar alınırken bu hususun sanıklara önemli bir şekilde hatırlatılması gerektiğini düşünüyorum. Dedi.

Sanık müdafinden soruldu: Mahkeme bir nev'i tüm Türkiye'nin huzurunda devam etmektedir. Salonda bulunan biz avukat hukukçuların mesleğin asgari nezaket ilkelerini gözetmesi gerekir. Bir meslektaşım tarafından başka bir ortamda uyarılmayı kabul ederim. Ancak salonda bu şekilde uyarılmayı kabul etmem mümkün değildir ve bu olayı yapılmamış sayıyorum. Diğer yandan CMK.'nın 225.maddenin hükmü açıktır. Mahkeme sadece iddianamede ki fiil ve olguları yargılamak durumundadır. Ayrıca iddianamede işkence suçuna ilişkin tefrik kararı verildiği açıkça yazılmaktadır. Dolayısıyla Mahkemeniz iddianamede belirtilen ve özgülenen suçu yargılamak durumundadır. Talebin reddine karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak; belki sözlerimi yüksek sesli olarak ifade etmiş olabilirim. Ancak sözlerimin arkasındayım. Dedi.

İddia makamından soruldu: İddianamede ki anlatım ve sevk maddesi doğrultusunda sanıkların savunmalarının alınması gerektiği kanaatine varıldığından sanıklar yönünden cezalandırılması istenilen madde gözetilerek savunmalarının alınması görüşündeyiz. Dedi.

(Bu sırada sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'ya tıbbi müdahale yapıldığı anlaşıldı ve sonuçlanmasının ardından yargılamaya devam olundu)

Dosya incelendi.

G.D :

1- İddianamede işkence olayları yanı sıra başka olaylara da yer verildiği ancak işkence ve bu olaylarda somut suç isnatında bulunulmadığı Mahkememizin 06/04/2012 tarihli duruşmasında 14.nolu ara kararı ile sanıklar hakkında sistematik olarak işkenceye neden olma ve ayrıca duruşma zabıtları ile yargılama aşamasında Mahkememize verilen dilekçelerde belirtilen suçlar yönünden suç duyurusunda bulunulduğu hususu ve CMK.'nın 225.madde içeriği dikkate alındığında; talebin reddi ile iddianamede belirtilen suç ve sevk maddeleri yönünden sanıkların savunmasının alınmasına karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

Suçlamalar ayrıntısıyla anlatıldı.

Sanıklara bir önceki duruşmada tespit edilen kimlikleri tahtında sanıklardan Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya'ya yüklenen suç hakkında açıklamada bulunmamalarının yasal hakları olduğu ve CMK.nun 147 ve 150. maddeleri uyarınca müdafii tayin haklarının bulunduğu, müdafi seçecek durumda olmadıkları taktirde CMK.nun 150. maddesi uyarınca istemi halinde baro tarafından atanacağı, şüpheden kurtulmaları için somut delilinin toplanması için yasal hakları hatırlatıldı.

Ayrıca müdafii seçebilecek durumda olunmadığı beyan edildiği takdirde baroca görevlendirilecek müdafiiye yapılacak ödemelerin yargılama giderinden sayılacağı ve mahkumiyet halinde bu yargılama giderinin sanıklardan tahsil edileceği ihtar edildi.

SANIK AHMET KENAN EVRENDEN SORULDU: Ben tüm haklarımı anladım. Savunmamı bu celse müdafim eşliğinde yapacağım. Dedi.

SANIK ALİ TAHSİN ŞAHİNKAYADAN SORULDU: Ben tüm haklarımı anladım. Savunmamı bu celse müdafim eşliğinde yapacağım. Dedi.

SANIKLAR MÜDAFİNDEN SORULDU : Bizde savunmamızı yapacağız dediler.

Av. Ömer Kavili söz alarak; CMK.'nın 200.madde uyarınca sanığın yüzüne karşı suç ortaklarından birinin veya tanığın gerçeği söylemeyeceğinden endişe edilirse Mahkeme sorgu ve dinleme sırasında o sanığın Mahkeme salonundan çıkarılmasına karar verebilir şeklinde bir düzenleme vardır. Sanıklar arasında bir hiyerarşi de mevcuttur. Dolayısıyla mevcut savunmaların CMK.'nın 196/4 maddesi uyarınca alındığı da dikkate alındığında; Mahkemece durumun re'sen değerlendirilerek bir sanığın ifadesi alınırken diğer sanığın uygulanan yöntem nedeniyle ifadesi alınan sanığın beyanlarını izleyememesinin sağlanması talep olunur. Dedi.

Sanıklar müdafi söz alarak; yasa metni açıktır. Müvekkillerde böyle bir endişe bulunmamaktadır. Talebin reddine karar verilmesi talep olunur. Dedi.

İddia makamından soruldu: CMK.'nın 200. Maddesindeki tasarruf Mahkeme heyetine ait olmakla birlikte telekonferans yoluyla oluşturulan görüntü ekranından sanıklardan birisinin gerçeği söyleme yönünde endişe duyduğuna dair bir kanaat sahibi değiliz. Bu nedenle takdiri Mahkemeye bırakıyoruz. Dedi.

Dosya incelendi.

G.D

1 - CMK.'nın 200/1 maddesinin koşullarının somut davada bulunmadığı kanaatine ulaşıldığından talebin reddine karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak; diğer meslektaşımız tarafından CMK.'nın 200.maddenin uygulanması talebinde bulunulmuş Mahkemenizce bu talep red edilmiştir. Bununla birlikte sanıklar arasındaki astlık ve üstlük ilişkisi de dikkate alındığında; sanıkların savunmasına sanık Ali Tahsin Şahinkayadan başlanması talep olunur. Dedi.

Talep yerinde görüldü.

Dosya incelendi.

G.D :

CMK.'nın 219. Maddesine göre sanıkların savunmalarının teknik araçlarla kayda alınmasına, bu kayıtların vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine karar verildi.

Tefhimle açık duruşmaya devam olundu.

Dosyanın teknik araçlarla kayda alınacağı hususunda sanıklara bilgi verildi.

Sanık savunmalarının tespitine geçildi.

SANIK 1- ALİ TAHSİN ŞAHİNKAYA SAVUNMASINDA;

Ben savunmalarımı yazılı olarak hazırladım dedi ve devamla; yazılı savunmasını okudu.

Savunmasının sonunda savunmasını tamamladığını ve her hangi bir soruya cevap vermeyeceğini ifade etti.

Kl. 37 Dz. 23-28 de yer alan CMK 250. Maddesi İle Yetkili İstanbul C. Başsavcılığında 08/06/2011 tarihinde vermiş olduğu ifadesi okundu. Doğrudur, içeriğini aynen tekrar ederim. Dedi.

Kl. 37 Dz. 40 da yer alan nüfus, 37 de yer alan sabıka kaydı okundu. Sanıktan soruldu: Doğrudur bana aittir. Dedi.

Sanığa Mahkememizce;

1- 12 Eylül Askeri Darbesine

A- Bireysel olarak bir darbe yapmanın gerektiğine ne zaman inandınız?

B- Bu kararınızı kimlerle paylaştınız? Darbe yapılması yönündeki karara hangi tarihli toplantıda hangi komuta kademesi ile hangi komutanlarla karar verdiniz?

C- Sizin dışınızda kalan yani emir komuta zinciri dışında ki TSK görevlilerince veya TSK dışında bir silahlı güç tarafından darbe yapılsa idi; buna o dönemde ki tepkiniz ne olurdu?

2- 12 Eylül Askeri Darbesinin yapılması ile birlikte önceden isimleri tespit edilen kişilerin bulundukları yerden toplanmaya başlandıkları dikkate alındığında; bu kişilerin listeleri ne şekilde oluşturulmuştur? Bunlar arasında suç işlediği iddia edilen kişilerin adresleri ve yerleri belli iken 12 Eylül 1980 öncesinde göz altı ve yakalama işlemlerinin yapılmamasının nedeni nedir?

3- Komuta kademesinde darbeyi daha önceden yapacaktık ancak olgunlaşmasını bekledik şeklinde gazetelere demeçler verildiği dosya kapsamından da anlaşılmaktadır. İddianamede anlatım olarak yer verilen 16 Mart İstanbul Üniversitesi, 1 Mayıs 1977 Taksim, Sivas, Çorum, Kahramanmaraş olaylarında bir çok aydın,

yazar, gazeteci, öğretim üyesinin katledilmesinin toplumda darbe beklentisi yarattığı iddia edildiği de dikkate alındığında; bu olaylara göz yumulması söz konusu mudur? Veya bu olayların niteliğine uygun müdahaleler yapılmış mıdır?

4- 12 Eylül 1980 Askeri Darbesinin ardından verilen beyanatlarda çok kısa zamanda demokratik düzene geçişi sağlamanın amaç edinildiği ifade edildiğine göre; Askeri Mahkemeler tarafından verilen idam kararlarının onaylanmasını demokratik düzene geçiş sonrasında milletin tercihleri ile oluşacak Türkiye Büyük Millet Meclisine bırakmak yerine Milli Güvenlik Konseyi eli ile yerine getirmenizin sebebi nedir?

5- 12 Eylül Askeri Darbesi yapıldıktan sonra gözaltında ölümler yaşanmış, başta Diyarbakır ve Mamak Ceza Evlerinde işkence sonucu ölümler olmuştur. Bu olayların engellenmesi için bir çaba gösterdiniz mi?

6- 12 Eylül 1980 Askeri Darbesinin yapılmasında ABD veya bir başka ülkenin bilgisi veya onayı var mıdır?

Sanık müdafinden soruldu:

Bir kısım müdahiller vekili Av. Ömer Kavili söz alarak;

Sanık müdafi sorgunun devamı sırasında söz aldı.

Bir kısım müdahiller vekili Av. Ömer Kavili söz alarak;

Bir kısım müdahiller vekili Av. Aydın Erdoğan söz alarak;

Müdahil vekili Av. Mehmet Rıfat Bacanlı söz alarak;

Müdahil Hak-İş vekili Av. Muharrem Özkaya söz alarak;

Bir kısım müdahiller vekili Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Bir kısım müdahiller vekili Av. Hasan Ürel söz alarak;

Bir kısım müdahiller vekili Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Av. Senih Özay söz alarak;

Müdahil Baki Batmaz vekili Av. Cevriye Aydın söz alarak;

Dosya incelendi.

G.D

Sanık her ne kadar sorulara cevap vermeyeceğini ifade etmiş ise de; devam edecek sorularda sanığın savunması açısından cevaplamak istediği soruların bulunabileceği ihtimali ve dolayısıyla cevap vermemesinin engellenmemesi

açısından müdahiller vekillerince sorulacak soruların zapta geçirilmesine oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

Saatin 12:02 olduğu dikkate alınarak duruşmaya saat:13:10 da devam edilmek üzere yargılamaya ara verildi.

Saat:13:20 de duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

Öğleden sonraki oturumda Cumhuriyet Halk Partisi vekili Av. Celal Çelik, bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan ve müdahillerden Baskın Oran geldiler. Yerlerine alındılar.

Av. Ömer Kavili sözlerine devam etti.

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Sanık müdafi söz alarak;

Av. Aydın Erdoğan söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Müdahil Baskın Oran söz alarak;

Salonda Baskın Oran'ın koruması olduğu düşünülen kişiye soruldu; evet ben Baskın Oran'ın korumasıyım ve duruşma salonuna silah ile girdim dedi.

Söz konusu şahıs hakkında gerekli işlemlerin yapılması saklı kalmak koşuluyla salondan çıkarıldı.

Müdahil Baskın Oran'ın sorularına devam edildi.

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Av. Şenal Sarıhan söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Av. Osman Başer söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Av. Cevriye Aydın söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Saatin 15:12 olduğu dikkate alınarak saat:15:30 da duruşmaya devam olunmak üzere yargılamaya ara verildi.

Saat: 15:30 da duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

Av. Muharrem Özkaya söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Av. Mehmet Rıfat Bacanlı söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Av. Senih Özay söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Sanıklardan Ali Tahsin Şahinkayanın savunmasının alındığı, bu savunmaya karşı müdahil vekillerinin beyanda bulunduğu anlaşılmakla;

Sanık müdafinden soruldu:

SANIK 2- AHMET KENAN EVREN SAVUNMASINDA;

Ben savunmalarımı yazılı olarak hazırladım dedi ve devamla; yazılı savunmasını okudu.

Kl. 37 Dz. 6-13 ve Dz. 14-21 de yer alan CMK 250. Maddesi İle Yetkili Ankara C.Başsavcılığında 06/06/2011 tarihinde vermiş olduğu ifadesi okundu. Doğrudur, içeriğini aynen tekrar ederim. Dedi.

Kl. 37 Dz. 39 da yer alan nüfus, 38 de yer alan sabıka kaydı okundu. Sanıktan soruldu: Doğrudur bana aittir. Dedi.

Sanıklar tarafından hazırlanan yazılı savunmaların Naip Hakimlere teslim edildiği anlaşıldı.

Sanığa Mahkememizce;

1- 12 Eylül Askeri Darbesine

A- Bireysel olarak bir darbe yapmanın gerektiğine ne zaman inandınız?

B- Bu kararınızı kimlerle paylaştınız? Darbe yapılması yönündeki karara hangi tarihli toplantıda hangi komuta kademesi ile hangi komutanlarla karar verdiniz?

C- Sizin dışınızda kalan yani emir komuta zinciri dışında ki TSK görevlilerince veya TSK dışında bir silahlı güç tarafından darbe yapılsa idi; buna o dönemde ki tepkiniz ne olurdu?

D- Dosyaya da yansıdığı üzere sizin emrinizle ve Haydar Saltık tarafından 11 Eylül 1979 tarihinde bir çalışma grubu oluşturulmuş ve bu çalışma grubu tarafından daha sonra size bir rapor sunulmuştur. Haydar Saltık'ın çalışma grubuna sizin onayınız ile alınmış olan iki kurmay subayın kimlikleri nedir? Bu kurmay subaylar tarafından hazırlanan rapor nerede muhafaza edilmektedir? Darbeye giden süreçte yapılan toplantı tutanakları ve alınan kararlara bugüne kadar Mahkememizce ulaşılamamıştır. (Bayrak Hareket Planı Dışında) Bu belgeler nerede saklanmaktadır?

E- 12 Eylül Askeri Darbesinin planı olduğu iddia edilen Bayrak Planının yapılması görevini hangi tarihte ve hangi görevlilere verdiniz?

2- 12 Eylül Askeri Darbesinin yapılması ile birlikte önceden isimleri tespit edilen kişilerin bulundukları yerden toplanmaya başlandıkları dikkate alındığında; bu kişilerin listeleri ne şekilde oluşturulmuştur? Bunlar arasında suç işlediği iddia edilen kişilerin adresleri ve yerleri belli iken 12 Eylül 1980 öncesinde gözaltı ve yakalama işlemlerinin yapılmamasının nedeni nedir?

3- Komuta kademesinde darbeyi daha önceden yapacaktık ancak olgunlaşmasını bekledik şeklinde gazetelere demeçler verildiği dosya kapsamından da anlaşılmaktadır. İddianamede anlatım olarak yer verilen 16 Mart İstanbul Üniversitesi, 1 Mayıs 1977 Taksim, Sivas, Çorum, Kahramanmaraş olaylarında birçok aydın, yazar, gazeteci, öğretim üyesinin katledilmesinin toplumda darbe beklentisi yarattığı iddia edildiği de dikkate alındığında; bu olaylara göz yumulması söz konusu mudur? Veya bu olayların niteliğine uygun müdahaleler yapılmış mıdır?

4- Yaptığınız birçok konuşmada pek çok sivilin size gelerek neden yönetime el koymuyorsunuz dediğiniz kamuoyuna yansımıştır. Bu kapsamda sizinle bu şekilde konuşan ve bir nev'i sizi darbeye yönlendiren veya yaptıklarınızı onaylayan gazeteciler, iş adamları, siyasetçiler ile bürokratlar kimlerdir?

5- a) 12 Eylül 1980 Askeri Darbesinin ardından verilen beyanatlarda çok kısa zamanda demokratik düzene geçişi sağlamanın amaç edinildiği ifade edildiğine göre; Askeri Mahkemeler tarafından verilen idam kararlarının onaylanmasını demokratik düzene geçiş sonrasında milletin tercihleri ile oluşacak Türkiye Büyük Millet Meclisine bırakmak yerine Milli Güvenlik Konseyi eli ile yerine getirmenizin sebebi nedir?

b-) Kamuoyunda bilinen şekliyle ve katıldığınız bir televizyon programında "Adaletli olsun diye bir sağdan bir soldan astık" şeklinde bir cümle kurduğunuz iddia edilmektedir. Bu sözü söylediniz mi? Söyledi iseniz ne amaçla ve neden bu

şekilde bir söz söylediniz? Adam asmak eylemi bu kadar basite indirgenebilir mi? Bu hususu açıklar mısınız?

6- 12 Eylül Askeri Darbesi yapıldıktan sonra gözaltında ölümler yaşanmış, başta Diyarbakır ve Mamak Ceza Evlerinde işkence sonucu ölümler olmuştur. Bu olayların engellenmesi için bir çaba gösterdiniz mi? Televizyona verdiğiniz bir demeçte iddianameye de alındığı üzere özellikle ceza evlerinde yapılan işkencelerle ilgili olarak suçu gardiyanların üzerine atmaktasınız. Buna karşılık müştekiler ile bu konuda dosyaya yansıyan kaynaklarda en büyük işkencecilerden biri olarak Mamak Askeri Ceza Evi İç Güvenlik Komutanı Raci Tetik gösterilmektedir. Keza diğer ceza evlerinde de ceza evi komutanlarının işkencede bizzat yer aldıkları ve işkenceye göz yumdukları iddia edilmektedir. Dolayısıyla rütbeli kişilerin bizzat işkenceyi yönlendiren kişiler olduğu iddiasına karşı beyanınız nedir?

7- 12 Eylül 1980 Askeri Darbesinin yapılmasında ABD veya bir başka ülkenin bilgisi veya onayı var mıdır?

8- Askeri müdahale sonrasında yargı mensupları huzurunda Milli Güvenlik Konseyi üyeleri olarak yemin ettiniz. Darbeye meşruiyet kazandırmak adına kaleme alındığı iddia edilen bu yemin metni kim tarafından kaleme alınmıştır?

Soruldu: Yukarıda iki soruya kısmi müdahalede bulundum. Bunun dışındaki sorulara bir cevabım olmayacaktır. Dedi.

Gerek görülmekle soruldu:

1- Dosyada yer alan Bayrak Harekat Direktifi okunarak sanıktan soruldu: Ben şu an içeriğini hatırlamıyorum. Bayrak Harekat Direktifini üzerinde de yazdığı üzere Necdet Üruğ hazırlamıştır. Ona bu talimat Genel Kurmay Başkanlığı Kurmay Başkanı olan Haydar Saltık tarafından verilmiştir. Haydar Saltık benim yerime pek çok belgeyi imzalayabilme yetkisine sahipti. Bu belge yönünden de gerekli imzayı o atmış olabilir. Kendisine bu yönde yetki verilmişti. Dedi.

2- 27/12/1979 tarihli olarak Sayın Cumhurbaşkanına hitaplı bir sayfalık benim imzamı taşıyan mektup ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin Görüşü başlığını taşıyan iki sayfalık Uyarı Mektubu hakkında bilgi verilerek soruldu: Bizim verdiğimiz muhtıradır. Dedi.

Aynı belgeler konusunda sanıklardan Ali Tahsin Şahinkayadan soruldu:

1- Söz konusu belge Genel Kurmay Başkanlığınca hazırlanmıştır. Kuvvet komutanlıklarının bu belgenin hazırlanmasında bir dahili yoktur. Dedi.

2- Belgeden haberdarım. O dönemde ki nazik durumu Cumhurbaşkanına bildirmek amacıyla hazırlanmış bir belgedir. Muhtıra Olarak değerlendirmiyorum ancak ülkenin durumunun Cumhurbaşkanına arz etme olarak değerlendiriyorum, dedi.

Sanık müdafinden soruldu:

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- CMK.'nın 219.maddesine göre sanıkların ve bugün duruşmada hazır bulunan vekil ve müdafilerin ve müdahilin beyanlarının vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine,

2- Duruşmaya daha önce verilen ara kararı uyarınca 22/11/2012 günü saat:09:45'de devam edilmesine oybirliği ile karar verildi. 21/11/2012

Başkan	Üye	Üye	Katip 136018
33990	33300	37411	

8.11. Celse 11

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

Duruşma Tar: 22/11/2012 **Dosya No :** 2012/3 Esas

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 22/11/2012

CELSE NO : 11.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ALİ ERTAN 37411

CUMHURİYET SAVCISI : CEMİL TUĞTEKİN 34074

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 11.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi Av. Bülent Hayri Acar geldi. Yerine alındı.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeden Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Milliyetçi

Hareket partisi vekili Av. Yücel Bulut, TÖB DER Temsilcisi İsmet Yalçınkaya, DİSK vekili Av. Savaş Demirtaş,

Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekili Av. Kazım Genç , Av. Mehmet Horuş, Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş geldiler. Yerlerine alındılar.

TÖB-DER temsilcisi İsmet Yalçınkaya vekili Av. Şükrü Günel geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Senem Gülbudak vekilleri Av. Arif Ali Cangı, Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel, bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Hayri Erdoğan vekili Av. Arif Ali Cangı, Ganime AKTAŞ ve Nursel GEZGİN vekili Av. Mehmet Horuş, Kemal Yayla vekili Av. Nilay Geylanlı Yorgancıoğlu, Berfo Kırbayır ve bir kısım müdahiller vekili Av. Gökçesu Özgül geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahiller Senem Gülbudak, Aynur Hayrullahoğlu, Sabire Yazgan Serin, Şener Öztürk, Ahmet Cihan, Hüseyin Doğan, Şükrü Bütün geldiler. Yerlerine alındılar.

Bir kısım müdahiller vekilleri Av. Senih Özay, Av. Osman Başer, Av. Fikret Babaoğlu, Av. Ali Sarıgül, Av. Şenal Sarıhan geldiler. Yerlerine alındılar.

CMK.'nın 183. Maddesi uyarınca "Adliye binası içerisinde ve duruşma başladıktan sonra duruşma salonunda her türlü sesli veya görüntülü kayıt veya nakil olanağı sağlayan aletlerin kullanılamayacağı, bu hususun ifade alınması süresi boyunca sanıkların bulundukları hastane odası içerisinde de geçerli olduğu, aksine davranışın TCK.'nın 286. Maddesi uyarınca suç teşkil edeceği" hususunda duruşma salonunda bulunanlar bir kez daha ihtar edildi.

Mahkememizce alınan karar doğrultusunda her iki sanığın yanında Naip Hakimlerin görevli bulunduğu anlaşıldı.

Mahkememiz ile sanıkların bulundukları sağlık kuruluşları arasında kurulan sistem açıldı ve her iki sanığında ilgili sağlık kuruluşlarında dünkü halleri ile bulundukları görüldü.

Mahkememizin 16/11/2012 tarihli ara kararı uyarınca; sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın yanında İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi hakimi Seyfettin Mermerci'nin, sanıklardan Ahmet Kenan Evren'in yanında Mahkememiz Hakimi Muhammet Alabaş'ın hazır olduğu anlaşıldı.

İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi Seyfettin Mermerciden soruldu: Bulunduğumuz odada sanık Ali Tahsin Şahinkaya, sanık müdafi Av. Burak Başkale, Yazı İşleri Müdürü Şafak Nur Dede, bilgi işlem görevlisi Yücel Akbulut bulunmaktadır. Hemşire hanım şu an burada bulunmuyor. Birazdan gelmesini bekliyoruz. Bunların dışında odada kimse bulunmamaktadır. Dedi.

Mahkememiz Hakimi Muhammet Alabaşdan soruldu: Bulunduğumuz odada sanık Ahmet Kenan Evren, sanık müdafi Av. Sezin Duygu Tuncer, sağlık görevlisi Yalçın Gökoğlu, bilgi işlem görevlisi Burak Kiriş, Abdulaziz Yavuz, Ümit Demircan, hemşire Perihan Özden, Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi zabıt katibi Hakan Kocaoğlu bulunmaktadır. Bunların dışında kimse bulunmamaktadır. Dedi.

Dosya incelendi.

G.D :

CMK.'nın 219. Maddesine göre sanıkların savunma ve beyanlarının ve yine duruşmada ki diğer beyanların teknik araçlarla kayda alınmasına ve bu kayıtların vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine karar verildi.

Tefhimle açık duruşmaya devam olundu.

Dosyanın teknik araçlarla kayda alınacağı hususunda sanıklara ve taraflara bilgi verildi.

Dr. Bülent Gürkut tarafından 20/11/2012, 21/11/2012 tarihlerinde dilekçeler verildiği ve bu dilekçelerin zapta geçtiği, bu kez aynı kişi tarafından 22/12/2012 tarihinde de dilekçe verildiği ve bu dilekçesinde " bu dava Türk adaletine, evrensel adalete karşı uygulanan bir darbedir. Mahkeme yetkisizdir. Bilhassa ehil değildir. Söz istiyorum. Ben Türk Milletinin sözcüsüyüm" şeklinde dilekçe verdiği ancak bu kişinin davada taraf sıfatının bulunmadığı tespit edildi.

Av. Hasan Ürel söz alarak;

Sanık müdafi söz alarak;

Av. Hasan Ürel'in sorularına devam olundu.

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Yücel Bulut söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Duruşmaya saat:11:10 da devam olunmak üzere ara verildi.

Saat:11:10 da duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

Av. Aydın Erdoğan söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Savaş Demirtaş söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Nilay Geylanlı Yorgancıoğlu söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Saat:13:30 da devam etmek üzere duruşmaya ara verildi.

Saat:13:30 da duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

Av. Osman Başer söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Mehmet Rıfat Bacanlı söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Müdahil Sabire Yazgan Serin söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Bir kısım müdahiller vekili Av. Mehmet Horuş tarafından ibraz edilen belgeler alındı, okundu dosyasına konuldu.

Müdahil TÖB-DER vekili Av. İsmail Çevik söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Ali Sarıgül söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Senih Özay söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Kazım Genç söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Şenal Sarıhan söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Sanıklar müdafinden soruldu: Bir önceki celse vermiş olduğum beyanlarımı aynen tekrar ederim. Dedi.

Saat:15:05 de devam edilmek üzere yargılamaya ara verildi.

Saat: 15:05 de duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

Müdahil Şükrü Bütün söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Gökçesu Özgül söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Mahkememizce duruşmaya ara verildiğinde Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisi ve kamu oyunda bilinen şekliyle "Darbeleri Araştırma Komisyonu"nun talebi üzerine Ahmet Kenan Evren, Ali Tahsin Şahinkaya, Nurettin Ersin, Nejat Tümer ve Osman Sedat Celasun ile bu kişilerin birinci derece yakınları, kardeşleri, torunları ve birinci derece kayın hısımlarının 01/01/1977 - 24/09/2012 tarihleri arasında ki mal varlıklarındaki esaslı değişimlerle ilgili rapor hazırlanmasının talep edilmesi üzerine; raporun hazırlanarak komisyona gönderildiği ve iki klasör halindeki rapor ve eklerinin bilgi mahiyetinde Mahkememize gönderildiğine ilişkin yazısı okundu söz konusu klasörler dosya içine konuldu.

İddia makamından soruldu: Genel Kurmay Başkanlığı ve MİT müsteşarlığına müzekkere yazılarak 11/09/1979 tarihinde faaliyete geçen Haydar Saltık'ın başında bulunduğu çalışma grubuna ilişkin her hangi bir bilgi, yazışma, toplantı ve karar tutanağının bulunup bulunmadığının, yine MİT müsteşarlığına müzekkere yazılarak 27/05/1980 tarihinde öldürülen eski bakan Gün Sazak'a yönelik eyleme ilişkin her hangi bir bilgi bulunup bulunmadığı hususunun sorulmasına, TBMM

darbeleri araştırma komisyonunun çalışması tamamlandığında oluşacak raporun bir örneğinin incelenmek üzere istenilmesine, ayrıca yeni katılma taleplerinin yargılamanın geldiği aşamada gözetilerek reddine karar verilmesi talep olunur. Dedi

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Av. Kazım Genç söz alarak;

Av. Senih Özay söz alarak;

Av. Yücel Bulut söz alarak;

Sanıklar müdafinden soruldu:

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1-) Gerçek Kişilerin müdahale talepleri ile ilgili olarak ;

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıkların yargılandıkları suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, b u suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında;

Suçtan zarar zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca ;

a- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında ceza evinde öldüğü anlaşılan Mehmet Osman ÖNSOY'un kardeşi **Ali İbrahim ÖNSOY** 'un davaya müdahil olarak **KABULÜNE,**

b- Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan diğer özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin **REDDİNE,**

2-) Genel Kurmay Başkanlığı'na yeniden yazılacak müzekkere ile daha önce sorulan ancak cevap verilmeyen hususlar ile ilgili;

A-a) "12 Eylül 1980 darbesi" öncesinde Genel Kurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları arasında toplantılar yapıldığı iddia edildiğinden bu toplantılara ilişkin tutanakların onaylı bir örneğinin gönderilmesinin istenilmesine,

b) "12 Eylül askeri darbesi" öncesinde hazırlandığı iddia edilen Bayrak Harekat Direktifinin onaylı bir suretinin gönderilmesinin istenilmesine,

c) "12 Eylül 1980 askeri darbesinin" yapıldığı gün ve akabindeki günler ile ilgili hazırlanan planların onaylı bir suretinin gönderilmesinin istenilmesine,

B-) Ayrıca Haydar Saltık tarafından hazırlandığı belirtilen raporun onaylı suretinin ve bu raporu hangi ekiple hazırladığını tespiti ile bildirilmesine,

C-) Bu belgelerin gönderilmemesi halinde sonuç olarak bu belgelerin varlığı açık olduğundan bu belgelerin bulunamayışının sebebi ile Askeri Mevzuata göre imha edilmişler ise buna ilişkin belgelerin gönderilmesinin istenilmesine,

3-) Sanıkların mal varlıklarının araştırılması ile ilgili olarak MASAK'dan gelen rapor ve eklerinde dava dışı kişilerle de ilgili gizli kalması gerekebilen mali bilgiler içerdiğinden ve bu celse gelen raporda da aynı şekilde dava dışı kişilerle ilgili bilgiler bulunduğundan;

Daha önce gelen raporu da içerir klasörlerde dahil olmak üzere tüm rapor ve eklerinin bugünden başlamak üzere 15 gün süre boyunca örnek alınmaksızın incelenebilmesine, akabinde bu belgelerin emanete alınmasına,

4-) 27/05/1980 tarihinde öldürülen eski bakan Gün Sazak'a yönelik eyleme ilişkin her hangi bir bilgi bulunup bulunmadığı hususunun sorulması için MİT müsteşarlığı ve Emniyet İstihbarat Daire Başkanlığına müzekkere yazılmasına,

5-) Kamu oyunda TBMM Darbeleri Araştırma Komisyonu olarak bilinen Komisyon Başkanlığına yazılacak müzekkere ile;

a-) Komisyonun 12 Eylül ile ilgili raporunun hazırlanması beklenmeksizin darbeye giden süreçte darbede yer alan kişilerin yaptıkları toplantı ve aldıkları karar ve planlar ile ilgili; ilgili kurumlardan her hangi bir belge geldi ise bu belgelerin gönderilmesinin istenilmesine,

b-) Komisyonun 12 Eylül ile ilgili raporunu tamamlaması durumunda sadece bu bölüme ilişkin raporun gönderilmesinin istenilmesine,

c-) Komisyonda görev alan Milletvekillerinin basına yaptıkları açıklamalarda bir kısım darbe yada muhtıralarla ilgili olarak devletin farklı kurumlarından "Devlet Sırrı" veya bu nitelikte değerlendirilmese dahi "Çok Gizli, Gizli" nitelendirmeleri ile belgeler geldiği, bu belgelerin niteliği dikkate alınarak rapora eklenmeyeceği, ancak TBMM arşivlerinde saklanacağı yönünde ifadelere yer verildiğinden CMK.'nın 125. Maddesi de dikkate alınmak suretiyle bu nitelikte 12 Eylül ile ilgili bir belge gelmiş ise bu belgelerin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesine,

6-) Mahkememizde 3 gün süren duruşmanın 2 ve 3. günkü duruşmalarının belirli bölümünün CMK.'nın 219.maddesi uyarınca teknik araçlarla kayda alındığı dikkate alınarak CMK.'nın 183.maddesindeki düzenleme de dikkate alınarak; ses ve görüntü kayıtlarına göre düzenlenecek tutanağın taraflara verilmesine, talep veya itiraz halinde ses ve görüntü kayıtlarının kovuşturma makamı gözetiminde ilgilisine izletilebilmesine, bu kayıtların CD halinde verilmesi talebinin reddine,

7-) Mahkememize açılan davada sanıkların yargılandıkları suç ve sevk maddeleri de dikkate alındığında; davaya yenilik getirmeyeceği anlaşılan; müdahil vekilleri ile sanık müdafilerinin diğer tevsi tahkikat taleplerinin reddine,

8-) Başbakanlık MİT müsteşarlığına yazılacak müzekkere ile iddianamede de yer verilen 01 Mayıs 1977 olayları öncesinde İstanbul Yeşilköy Hava Alanına indikten sonra İntercontinental Oteline yerleştikleri iddia edilen yabancı ülke ajanları ile ilgili ellerinde bulunan belgelerin gönderilmesinin istenilmesine,

9-) CMK.'nın 219. Maddesine göre bugünkü duruşmanın vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine,

10-) Mahkeme dışında görev yapan Naip Hakim ve diğer personel için sarf kararı düzenlenmesine,

Bu nedenlerle duruşmanın **17/01/2013** günü saat: **10:00** 'a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. **22/11/2012**

Başkan	Üye	Üye 37411	Katip 136018
33990	33300		

8.12. Celse 12

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

Duruşma Tar: 17/01/2013 **Dosya No :** 2012/3 Esas

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 17/01/2013

CELSE NO : 12.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

Y.ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : CEMİL TUĞTEKİN 34074

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 12.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer, Av. Mithat Burak Başkale geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Milliyetçi Hareket partisi vekili Av. Yücel Bulut, TÖB DER Temsilcisi İsmet Yalçınkaya, DİSK vekili Av. Savaş Demirtaş ,

Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekili Av. Kazım Genç Av. Mehmet Horuş, Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekiliAv. Mehmet Horuş geldiler. Yerlerine alındılar.

TÖB-DER temsilcisi İsmet Yalçınkaya vekili Av. Şükrü Günel ve Av. İsmail Çevik geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Senem Gülbudak ve bir kısım müdahil vekili Av. Arif Ali Cangı , Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel , Ahmet Türk ve bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan geldiler. Yerlerine alındılar.

Berfo Kırbayır ve bir kısım müdahiller vekili Av. Gökçesu Özgül geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahiller Senem Gülbudak, Aynur Hayrullahoğlu, Sabire Yazgan Serin, Şener Öztürk, Ahmet Cihan, Hüseyin Doğan, Cabbar Özmen geldiler. Yerlerine alındılar.

Bir kısım müdahiller vekilleri Av. Ali Sarıgül, Av. Osman Başer, Av. Senih Özay, Av. Ömer Kavili, Av. Fikret Babaoğlu, Av. Şenal Sarıhan, Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Ersin Cinmen, Mersin Barosu vekili Av. İbrahim Gülşen ve Av. Adnan Gülbay, müdahil Baskın Oran vekili Av. Oya Aydın, Erdem Şenocak vekili Av. Mehmet Rıfat Bacanlı yerine Av. Onur Şenkal ve Av. Emre Türk geldiler. Yerlerine alındılar.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu .

Bir önceki celse duruşma ara kararlarından 2 nolu ara kararı uyarınca Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkereye bilgi mahiyetinde cevap var. İncelenmesinde; müzekkerelerin gereği için ilgili Kuvvet Komutanlıkları Hukuk Hizmetleri Başkanlıkları ve Adli Müşavirliklerine dağıtımlarının yapıldığı bilgisinin verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

27/05/1980 tarihinde öldürülen eski bakan Gün Sazak'a yönelik eyleme ilişkin her hangi bir bilgi bulunup bulunmadığı hususunun sorulması için MİT müsteşarlığı ve Emniyet İstihbarat Daire Başkanlığına yazılan müzekkerelere cevap var. İncelenmesinde; eylem sonrası yapılan istihbari çalışmalara ilişkin bilgi notlarının gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Kamu oyunda TBMM Darbeleri Araştırma Komisyonu olarak bilinen Komisyon Başkanlığına yazılan müzekkerelere cevap var. Okundu dosyasına konuldu. İncelenmesinde; 1 DVD içeriğinde komisyon raporunun, komisyon ifade alma tutanaklarının ve komisyona gelen bazı belgelerin gönderildiği ve celse arasında bu DVD'ye ilişkin 13 sayfalık inceleme tutanağı düzenlendiği ve Meclis Araştırma Komisyonu raporunun 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi ile ilgili olan bölümün çıktısının alındığı ve 1 klasör halinde dosyaya eklendiği anlaşıldı.

Meclis Darbeleri Araştırma Komisyonunca ayrıca 2 DVD halinde komisyona gizli ibaresi ile gönderilen belgelerin kayıtlı olduğu söz konusu belgelerin çok sayı ve kapsamlı oluşu sebebiyle bir incelemenin yapılamadığı tespit edildi.

İddianamede de yer verilen 01 Mayıs 1977 olayları öncesinde İstanbul Yeşilköy Hava Alanına indikten sonra İntercontinental Oteline yerleştikleri iddia edilen yabancı ülke ajanları ile ilgili ellerinde bulunan belgelerin gönderilmesinin istenilmesi için MİT Müsteşarlığına yazılan müzekkereye cevap var. İncelenmesinde; kayıtlarının tetkikinden konu ile ilgili her hangi bir bilgi ve belgeye rastlanılmadığının bildirildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Bir önceki celse duruşma tutanaklarının CMK.'nın 219.Maddesi uyarınca ses ve görüntü kayıt edici cihazlar ile kayıt altına alındığı ve bu görüntülerin yazılı tutanağa aktarıldığı görüldü. Tutanak içerikleri okundu dosyasına konuldu.

Sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın savunmasının alınması amacıyla İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesine yazılan talimata cevap var. Talimatın ikmalen gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Bir önceki celse Meclis Darbeleri Araştırma Komisyonu aracılığı ile Mahkememize gönderilen MASAK raporuna ilişkin ek belge gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Alınan karar uyarınca MASAK'tan gelen raporun taraf vekillerinin incelemesine sunulduğu, pek çok avukat tarafından dilekçe verilmek suretiyle söz konusu raporun incelendiği ve akabinde belgelerin emanete aldırıldığı, keza 20 - 22/11/2012 tarihleri arasındaki duruşmaların ses ve görüntülerinin kayıtlı olduğu CD'lerin de emanete gönderildiği ve emanet makbuzlarının da Mahkememize sunulduğu anlaşıldı.

Bülent Gürkut isimli kişinin 23/11/2012 (2 adet), 29/11/2012, 15/01/2013 (3 adet) ve 16/01/2013 havale tarihli esasa ilişkin beyanlarını ve müdahillik talebini içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Satılmış Arslan'ın, Yüksel Gören'in, Hasan Saydan'ın, İsmail Salum'un, Mehmet Yemşen'in, Mahmut Akgün Yücel'in, Sezer Atmaca'nın, Tahir Canan'ın, Musa Kocaoğlu'nun müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Mehmet Kanbur isimli kişinin kardeşleri İnsaf Karabulut ve Süleyman Kanbur müdafileri Av. Mehmet Horuş ve arkadaşları tarafından müdahale dilekçesi verildiği görüldü.

Müdahil Fatma Aynur Hayrullahoğlu vekillerince 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi sonrasında Bakanlar Kurulunda görev alan ve Danışma Meclisinde görev alan kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulması istemi ile dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Mehmet Kazgan'ın yakınları Hikmet Kazgan ve Hasan Kazgan'ın müdahillik taleplerini içerir dilekçe ve ekinde Mahkeme kararları ibraz ettikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahale talebinin reddi kararına itiraz eden Av. Medeni Ayhan'a red kararının tebliğ edildiği anlaşıldı.

Sanıklar müdafi Av. Sezin Duygu Tuncer'in müvekkillerinin savunmalarını yapmış olmaları, yaş ve sağlık durumları da dikkate alınarak duruşmalardan vareste tutulmalarına yönelik dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak; sanıklar haklarında verilmiş bir vareste tutulma kararı olmadığı halde bu celse sanıkların niçin Mahkemenizde hazır olmadıklarını sormak istiyorum. Sanıkların sanal ortamda dahi olsa bugün itibarıyla Mahkemede cereyan eden olayları takip etmesi ve bizim de soru sormamız gerekirdi. Ayrıca sanıklardan Ali Tahsin Şahinkayanın tedavisinin ayakta yürütüldüğüne ilişkin bir önceki duruşmada dosyaya belge girmiştir. Dolayısıyla biz

Mahkemenin sanık ve müdafilerince yanıltıldığını düşünüyoruz ve özellikle bu sanık hakkında tutuklama kararı verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Mehmet Horuş söz alarak; Meclis raporu incelendiğinde Mahkemenizce ulaşılması arzulanan bir kısım belgeye Meclis Darbeleri Araştırma Komisyonunca da ulaşılamadığını tespit etmiş bulunuyoruz. Dedi.

Av. Ömer Kavili söz alarak; biz bir kısım müdahil vekilleri olarak 3 sayfalık bir talep yazısı hazırladık dedi ve devamla; dilekçenin tamamını duruşmada okudu.

Devamla; dosyaya İstanbul 16 . Ağır Ceza Mahkemesince gönderilen talimat yazıları içeriğinde; Genel Kurmay Başkanlığı GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi K.lığının 31 Ekim 2012 tarihli bir yazısı bulunmaktadır. Bu yazının faxı 01/11/2012 tarihinde aslı ise 13/11/2012 tarihinde Mahkemece havale edilmiştir. Bu yazıda "Mahkemenize ait ilgi yazı ile halen hastanemizde tedavi gördüğü belirtilen sanık Ali Tahsin Şahinkaya nın ilgili kanun maddeleri uyarınca görüntülü ve sesli iletişim tekniği kullanılarak ifadesinin alınacağı bildirilmiştir. Adı geçen şahsın tedavisi ayaktan devam etmekte olup hastanemizde yatmamaktadır. Ancak yukarıda belirtilen işlemlerin yapılabilmesi için gerekli her türlü kolaylık sağlanacaktır. Bu maksatla görevlendirilen personelin iletişim bilgileri aşağıda çıkarılmıştır. " yazısı bulunmaktadır. Bu yazı içeriğinden sanık Ali Tahsin Şahinkaya)'nın yatakta tedavi görmesini gerektirir bir durumun olmadığı ve her hangi bir ölüm tehlikesinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu yazı aynı zamanda Marmara Üniversitesi doktorlarınca verilen raporun bir kez daha geçersiz olduğunun kanıtıdır. Bizler yargılamada ilerlemenin sağlanabilmesi açısından bazı hususları Mahkemenin inisiyatifine bırakmıştık. Ancak acıları yaşayan kişilerin temsilcileri olarak sanığın Mahkemeden kaçmak için bu tür dolambaçlı yollara tevessül etmesini kabul etmemiz mümkün değildir. Mahkemenizin saygın bir yargılama yapabilmesi için bu sanığın Mahkemede hazır bulunması gerekirdi. Diğer yandan bu yazı ve akabinde gerçekleşen durum sanık avukatlarının savunmalarında belirttiği kurucu irade savunmasını alt kültür olarak görevlilere de sirayet ettiğinin bizce bir işaretedir. Zira daha öncede belirttiğimiz üzere esas itibarıyla 12 Eylül 1980 askeri darbesi ile makam verilen kişilerin düzenlediği raporun gerçeği yansıtmayacağını söylemiştik. Tüm bu açıklamalar karşısında raporu düzenleyen üniversite görevlileri hakkında suç duyurusunda bulunulmasına ve sanık Ali Tahsin Şahinkaya'nın tutuklanmasına karar verilmesini diğer avukat arkadaşlarımız ile birlikte talep ediyoruz. Dedi.

Müdahiller vekilince verilen dilekçe alındı, okundu dosyasına konuldu.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak; bilinmektedir ki sanıklar tam 30 yıl Anayasal zırh olan geçici 15.maddeden yararlanmışlar ve soruşturulamamışlardır. 12 Eylül 2010 referandumu sonucunda bu maddenin yürürlükten kalkması ile dava açılmıştır. Şimdi ortada pozitif bir hukuk metni olmadığı halde bu kez de sanıklar hasta olmadıkları halde hasta gibi hastaneye yatırılarak Mahkemeden kaçırılarak onlar için yeni yeni zırhlar oluşturulmaya çalışılmaktadır. Görülmekte olan davayı Türkiye hukuk tarihinin en önemli davası olarak görüyoruz. Bu düşünceler ile davanın başından beri davayı değersizleştirme çabaları ile mücadele ederken yargılamanın adil ve düzgün yapılması için çaba harcadık. Ancak görülmektedir ki dava ile ilgili toplumsal destek her geçen gün azalmaktadır. Biz 12 Eylül aşılmadan demokratik bir toplum düzeninin kurulamayacağını düşünüyoruz. Bu dava da 12 Eylül ü aşmanın ilk adımı olma potansiyelini taşımakta iken gelinen noktada bu özelliğinden giderek uzaklaşmaktadır. Mahkemenizin tarihi ve hukuki sorumluluğunu yerine getirmesini bekliyoruz. Bu amaçla tutuklama isteminde bulunduk. Tutuklama kararı davaya olan güveni artıracak ve sonuç almamızı sağlayacaktır. Dedi.

Av. Kazım Genç söz alarak; sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın durumu ile ilgili diğer meslektaşlarımın beyanlarına iştirak ediyorum ve sanık Ali Tahsin Şahinkaya hakkında tutuklama kararının verilmesini talep ediyorum. Zira bu sanığa atılı suçtan bir gün dahi olsa tutuklu olmadan yargılanan başka bir kişi örneği bulunmaktadır. Sanık ta samimiyetsizliğini davranışları ile ifade etmiştir. Tutuklanma yönündeki talebe bende katılıyorum. Dedi.

Av. Ergün Cinmen söz alarak; ben meslektaşım Av. Hasan Ürel ile birlikte Mahkemenize duruşma öncesi dilekçe sunmuştum. Bu dilekçemi tekrar ediyorum dedi ve devamla dilekçesini duruşmada ayrıntılı olarak anlattı. Bu dilekçem ile ilgili olarak 12 Eylül 1980 askeri darbesinin hemen ardından Başbakan Bülent Ulusu tarafından hükümetin kurulması ve Bakanlar Kurulunda görev alacak kişilerin tespiti, kısa sürede hükümet programının açıklanmış olması bizde bu kişilerin darbeden önceden haberdar oldukları yönünde bir kanı oluşturmuştur. Keza ihtilalciler tarafından oluşturulan danışma meclisine üye olmak için adeta koşarcasına başvurular yapıldığı da tespit edilmiştir. Dilekçemiz doğrultusunda bu kişiler hakkında C.savcılığına suç duyurusunda bulunulmasını talep ediyoruz. Biz bu dilekçeyi halen Ankara TMK C. savcılığınca soruşturma yürüten C. savcısına da verebilirdik. Ancak bu dilekçenin arkasında Mahkemenizin de durduğunu belirtir şekilde C. savcılığına gönderilmesi Mahkemenin yargılamaya verdiği önemi ortaya koyacaktır. Ayrıca diğer meslektaşlarımın sanıkların bugün itibarıyla da

bizzat veya sanal olarak dahi olsa Mahkemenizde hazır bulundurulmaları gerektiği yönündeki taleplere de katılıyorum. Dedi.

Av. Ergün Cinmen sözlerine devam ederek; ayrıca müvekkili olduğum Mustafa Aynur Hayrullahoğlu nun eşi adına da taleplerim bulunmaktadır. Buna ilişkin dilekçe hazırladık. Sunuyoruz dedi. Devamla; Mustafa Asım Hayrullahoğlu gözaltına alındıktan sonra bir buçuk günde öldürülmüştür. Biz uzun süren yargılamalarda görev aldık ve bu yargılamaların neticesinde ilgili sanıklar beraat ettiler. Ancak tanık olarak gösterdiğimiz Adli Tıp profesörü Şebnem Korur Fincancı Mahkemede ya da talimat ile dinlendiğinde işkenceye ilişkin bulguları açıklıkla ortaya koyacağını düşünüyoruz. Keza yargılama sırasında ilk olarak ilgili görevliler hakkında oy çokluğu ile mahkumiyet kararı çıkmıştır. Bu yargılamada görev alan Naci Gürkan ile Nuh Çetinkaya mahkumiyet kararının ardından başka yerlere tayin edilmişti. Biz Naci Gürkan ile temasa geçtik. Ve kendisi yargılama süreci ile ilgili olarak beyanda bulunmayı kabul etmiştir. Bu kişilerin adreslerini dosyaya sunmuştuk. Bu şahsın tanık olarak dinlenmesini talep ediyoruz. Dedi.

Müdahil vekilince verilen dilekçe alındı, okundu dosyasına konuldu.

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak; 12 Eylül 1980 darbesi ile sadece sanıkların yargılandığı bir suç işlenmemiş, akabinde insanlık suçu diyebileceğimiz pek çok işkence gözaltında ölüm v.b suçlarda işlenmiştir. Ve bizce sanıklar bu suçlardan da sorumludurlar. CMK.'nın 101.maddesinde yapılan değişiklik ile tutuklamadaki ölçülülük ilkesi bir kez daha vurgulanmıştır. Bu davada ölçülülük ilkesi sanıkların tutuklanmasını gerektirmektedir. Ayrıca davaya ilişkin toplumsal ilginin azaldığını görüyoruz ve bizce dosyada da olduğunu düşündüğümüz 12 Eylül 1980 tarihli Resmi Gazetede darbeciler suçlarını adeta itiraf etmektedirler. Yayınladıkları bildiriler bunun en açık delilidir. Bu davaya müdahil olmuş Başbakanlığa bağlı MİT Müsteşarlığı ile G. Kurmay Başkanlığının Mahkemenin istediği belgeleri göndermemesi gibi bir hususun söz konusu olmayacağını düşünüyoruz. Davanın daha fazla uzamadan sonuçlandırılmasını talep ediyoruz. Dedi.

Av. Şenal Sarıhan söz alarak; Adil yargılanmanın sanık hakları ve mağdur hakları yönünden yönleri bulunmaktadır. Sanık haklarına elbette ki saygılıyız. Ancak bu davada mağdur hakları da gözetilmelidir ve ölçülülük ilkesi de dikkate alınarak sanıkların tutuklanmasına karar verilmelidir. Diğer yandan az önce konuşan meslektaşımızda belirtti. Başbakanlık bu davaya müdahil olmuştur. MİT Müsteşarlığı ise Başbakanlığa bağlıdır. Eğer Başbakanlık bu davada ve müdahalesinde samimi ise başta MİT olmak üzere tüm kurumlarda ki bilgi ve belgelerin mahkemeye sunulmasında aktif olmalıdır. Diğer yandan MİT Müsteşarlığı 1 Mayıs ile ilgili

olarak yazılan müzekkereye ellerinde bu yönde bir bilgi olmadığı yönünde cevap vermiştir. Oysa davayı yürüten C. savcısı Çetin Yetkin ile Muhittin Cenkdağ'ın daha önce basına yansıyan beyanlarından ve bugün gazetelere yansıyan haberlerden soruşturma aşamasında yabancı ajanlar ile ilgili iddianın gündeme geldiği, Türk Hava Yollarına müzekkere yazıldığı ve bir grup Amerikalının söz konusu otele yerleştikleri ve bu konuda bir polis raporu olduğu belirtilmektedir. Dolayısıyla bu belgelere ulaşılmalıdır. Gerektiğinde biz bu iki C. savcısının adreslerini de bildireceğiz. Tanık olarak dinlenmelerini talep ediyoruz. Dedi.

Müdahil vekilince gazete kupürü ibraz edildi. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

Başbakanlık vekili Av. Sami Arslan Aşkın söz alarak; Biz Başbakanlık olarak davaya müdahil olduk. Bu soruşturmanın veya bağlantılı soruşturmaların ne şekilde yürütüleceği konusunda Başbakanlığın bir etkisi olması söz konusu değildir. Başbakanlık olarak Mahkemece talep edilen tüm belgeleri gönderdik. Başbakanlığa bağlı olan MİT Müsteşarlığı ile Genel Kurmay Başkanlığı da ellerinde mevcut olan belgeleri göndermişlerdir. Şayet aksi düşünülüyor ve bu konuda somut bir belge verilir ise; Başbakanlık olarak bu belgelerin temini yönünde çaba göstermekten çekinmeyiz. Dedi.

Av. Gökçesu Özgül söz alarak; daha önce bazı meslektaşlarımızın da belirttiği üzere 1980 askeri darbesi 1990lara kadar etkisini sürdürmüş, göz altında kayıp ve işkenceler ile zaman içerisinde faili meçhul cinayetlere dönüşmüştür. Bu olaylarda sanıklarında mesul olduklarını düşünüyoruz. Sanıkların tutuklanmalarını talep ediyoruz. Dedi.

Av. Osman Başer söz alarak; biz daha önce bir kısım müşteki yönünden müdahale talebinde bulunmuştuk. Bazıları yönünden kabul edildi. Bazıları yönünden red edildi. Şimdi ise 2010/60075 nolu soruşturma dosyasında o dönem görev yapan doktor binbaşı Selim Kaptanoğlu ile bir kısım güvenlik görevlilerinin beyanları alınmıştır. Bu beyanlardan şahsıma ve müvekkillerden Yılma Durak'a işkence yapıldığı anlaşılmaktadır. Bunun dışında sağdan ve soldan başka kişilere de işkence yapıldığını bu şahıslar ifadelerinde belirtmişlerdir. O açıdan bu beyanlarda dikkate alınarak müdahillik taleplerimiz konusunda yeniden bir karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Müdahil Hüseyin Doğan söz alarak; Geçen celse önemli bir mazeretim sebebiyle duruşmaya gelemedim. Şayet salonda bulunsa idim sanıklardan Kenan Evren'e "Kahramanmaraş olaylarının en yoğun olduğu 23/12/1978 günü ben K. Maraş eski milletvekili olarak rahmetli bir milletvekili arkadaşım yine Orhan Sezar

o sırada senatör olan ve halen sağ olan Ali Rıza Akgül ile bu olaylara müdahale için Başbakanlığa gitmiştik. Başbakanlığa memleketten gelen telefonlardan bu olayların adeta bir iç savaşa dönüştüğü anlatılıyordu. Konuyu o sırada rahmetli Başbakan Sayın Bülent Ecevit'e intikal ettirdik. Hatta telefonların büyük bir kısmını kendisine dinlettik. Bunun üzerine telefona sarılan Başbakan tahminime göre Kenan Evren ile veya o düzeyde bir kuvvet komutanı ile Maraşta ki vahşet ile ilgili konuştu ve yaşanan olayları kısaca ancak vurgulayıcı şekilde özetledi ve acil müdahale istedi. Tahminime göre karşı taraftan arzuladığı cevabı alamadı ki; Başbakanın telefonu masaya fırlattığını gördük. Bu olay hakkında Sayın Kenan Evren'in Başbakan'a ne cevap verdiğini olayın bu tarihten itibaren neden 3-4 gün sonra Kayseri'den gelen birliklerce sona erdiğini sorulmasını" isteyecektim. Dedi.

Mağdur Hüseyin Özmen söz alarak; ben 12 Eylül sonrasında yargılandım. Pek çok suçtan beraat ettim. Bazı suçlardan zaman aşımı sebebiyle karar verildi. Tüm bu haksız yargılamaların sebebi sanıklardır. Öğleden önce konuşan avukat kişiler sanıkların durumlarını ortaya koymuşlardır. Sanıklara Mahkemenin bir şekilde dokunmasını yani onların tutuklanmasını talep ediyorum. Ayrıca müdahilliğime de karar verilmesini talep ediyorum. Dedi.

Müdahillik talebinde bulunan Bülent Gürkut söz alarak; 1980 Askeri Darbesi sonrasında işlendiği iddia edilen suçların failleri kim ise bunun yargılanmasına bir diyeceğim yoktur. Ancak Mahkemenizin salt darbeyi yargılayamayacağını düşünüyorum. Zira 2010 yılında yapılan referandumda oy kullanan kişilerin büyük çoğunluğu 1980 darbesinde 18 yaşından küçüktürler ve dolayısıyla darbeye maruz kalan konumunda değillerdir. Keza Mahkemeniz üyeleri de 1980 yılında reşit olan kişiler değildir. Sizlerin de bu yargılamayı yapamayacağınızı düşünüyorum. Dedi.

Sanıklar müdafilerinden soruldu: Mahkeme daha önce müvekkillerin sağlık durumlarıyla ilgili Adli Tıp Kurumundan ve yapılan itirazlar üzerine üniversitelerden iki kez rapor aldırmıştır. Bu raporlarda sorulan husus sanıkların Mahkeme önünde ifade verip veremeyeceklerinin sağlık açısından tespitine yöneliktir. Bu raporların ardından da Mahkemece müvekkillerin ne şekilde dinleneceğine karar verilmiştir. Müvekkillerin bu raporlarda belirtilen bir hal dışında olduklarına ilişkin başkaca bir tıbbi rapor ve bulgu bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu kararın değiştirilmesi için de bir sebep yoktur. Diğer yandan davaya olan toplum ilgisinin azalmış olması veya benzeri dosyalara emsal oluşturma iddialarının bir tutuklama gerekçesi olmayacağını da düşünüyoruz. Nitekim Mahkeme daha önceki tarihlerde bu yöndeki tutuklama istemlerini de red etmiştir. Bu kez de istemin reddini talep ediyoruz. Ayrıca TBMM raporu siyasi bir faaliyettir. Adli faaliyet değildir.

Dolayısıyla bu raporun kendisi ve raporun oluşum aşamasında beyanları alınan kişilerin ifadeleri delil niteliğinde olamaz. Şayet raporun ekleri arasında delil olabilecek belgeler var ise buna bir şey diyemem. Diğer yandan biz ayrıntılı dilekçe hazırladık. Mahkemenize sunuyoruz. Dedi ve dilekçesini duruşmada özetledi. Devamla ve sonuç olarak;

1- 04/04/2012 tarihli ara karardan dönülmesine ve iddianamenin ve kamu davasının yokluğunun tespitine,

2- MGK Başkan ve üyesinin 12/09/1980 - 06/12/1983 tarihleri arasında kanununun açıkça suç saydığı eylemlerinin bulunmaması nedeniyle aynı sürede zincirleme olarak TCK.'nın 146.maddedeki suçu işledikleri iddiası ile açılan münferit kamu davasından beraatlerine,

3- Dava zaman aşımının gerçekleşmesi nedeniyle CMK.'nın 223/8-1 maddesi gereğince, birleştirilen dava biçiminde açılan uyarı mektubu verilmesi eylemi ile ilgili münferit kamu davasının ayrılmasına, Mahkemenin ayrı bir esasına alınmasına ve düşmesine,

4- İddianamenin 4.bölümündeki anlatım ve iddialara göre yargılanmayan eylemler niteliğinde olmakla birlikte kamusal savunma makamı olarak kamusal savunmanın eksiksiz ve tam ve gereği gibi yapılmasının sağlanması amacıyla iddianamenin 2.bölümünde yer alan eylem ve olayların yargılanmayan eylem olup olmadığının tespitine,

5- İddianamede ki iddiaların ispatı için gösterilen kurgulanmış eylem ve olgulara ilişkin kitap, yazı, görsel dokümanların delil niteliği taşımadıklarının tespitine ve reddine,

6- CMK.'nın 170/3 (j) maddesi gereğince iddianamede ki iddiaların ispatı ile ilgili delillerin ne olduğunun Ankara C. Başsavcılığına veya C. savcısına açıklattırılmasına, dosyaya verilmelerinin istenmesine,

7- Kovuşturmanın genişletilmesi istemlerinin kabulü ile delil olarak ilgili belge, bilgi, kayıt ve dokümanların asıllarının ilgili makamlardan istenmesine ve getirtilmesine,

8- Danışma Meclisinin atılı suç süresindeki eylemlerinin atılı suçun konusu olmaması ve hukuka uygun bulunması durumunda atılı zincirleme eylemlerin atılı suçun konusu olmayıp hukuka uygun bulunduğuna, bunun zorunlu sonucu olarak CMK.'nın 223/ 1 (a) maddesine göre beraat kararı verilmesi, aksi takdirde ise TCK.'nın 279.maddesi gereğince Danışma Meclisi Üyeleri hakkında suç duyurusunda bulunulmasına karar verilmesini talep ediyoruz dedi ve devamla; müdahil

vekilleri tarafından ilk oturumda (öğleden önce) bildirilen hukuki görüş geçerli değildir. Egemenliğin maddi ve şekli kaynakları olarak sadece ilahi iradeye bağlı ve beşeri iradeye bağlı maddi ve şekli kaynaklar söz konusudur. Egemenliğin maddi kaynağı ilahi iradeye bağlı ise buradan teokratik düzenler ortaya çıkar. Egemenliğin maddi kaynağı beşeri iradeye bağlı ise akli düzenler söz konusudur. Akli düzenler ikiye ayrılır. Laik düzenler, seküler düzenlerdir. Kurucu iktidar devletin hukuk düzeninin kuran iradedir. Bununla ilgili açıklamaları ilk verdiğimiz dilekçede yaptık. Dolayısıyla kurucu iktidar egemenliğin kaynağı ile ilgili değildir. İleri sürülen görüşte egemenliğin kaynağı ile kurucu iktidar kavramları birbirine karıştırılmıştır. Dedi.

İddia makamından soruldu: Danışma Meclisi kararı ile idam cezası onanan ve yerine getirilen Mehmet Kanbur'un yakınlarının katılma talebinin kabulü ile diğer katılma taleplerinin reddine, katılan Fatma Aynur Hayrullahoğlu vekillerinin sunduğu dönemin Bakanlar Kurulu ve Danışma Meclisi üyeleri hakkında ki suç duyurusu niteliğinde ki dilekçenin TMK.'nın 10.Maddesi İle Görevli Ankara C. Başsavcı Vekilliğine gereğinin ifası amacı ile gönderilmesine, yine aynı müdahiller vekilince dinlenilmesi istenen tanıklar Şebnen Korur Fincancı ve Naci Gürkan'ın tanık olarak dinlenmeleri yönündeki talebin yargılamanın konusu ve dosyaya yeni bir katkı sağlamayacağı düşünüldüğünden reddine, G. Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkere cevabının beklenmesine, TBMM Darbeleri Araştırma Komisyonu tarafından gönderilen rapor ekindeki DVD'de taranmış halde bulunan belgeler içerisinde yargılamanın konusunu doğrudan ilgilendiren belgelerin onaylı birer örneğinin ilgili kurumlardan istenmesine, sanıkların duruşmalardan bağışık tutulması yönündeki talebin CMK.'nın 196.maddesi gereğince kabulü ile sanıkların sorgularının yapılmasının temini için 14/09/2012 tarihli duruşmada sanıkların bulundukları yada bulanabilecekleri yerde sesli ve görüntülü kayıt sisteminin oluşturulmasına karar verildiğinden bu karar doğrultusunda savunması alınan sanıklar yönünden ve özellikle Ali Tahsin Şahinkaya yönünden yakalama yada tutuklama içerikli taleplerin reddine karar verilmesi talep olunur. Dedi.

Av. Mehmet Horuş söz alarak; TBMM raporu incelendikten sonra bizlerde başkaca hangi belgelerin istenmesi gerektiği konusunda beyanda bulunacağız. Bunun dışında sanığın tutuklanması yönündeki talebimizi tekrarlıyoruz. Dedi.

Av. Ömer Kavili söz alarak; avukat arkadaşım Senih Özay ile MİT müsteşarlığı arşivine girmek istedik. Ancak girişimiz engellendi. Bu görevliler ve Mahkemenizce yazılan müzekkerelere 10 gün içinde cevap vermeyen yetkililer ile G. Kurmay yetkilileri hakkında suç duyurusunda bulunmasını talep ediyoruz. İsmi

kozmik oda ya da MİT arşivi olabilir nerede 12 Eylül ile ilgili kirli sırları ortaya çıkaracak bir belge var ise Mahkemenizin buraya Naip Hakim vasıtasıyla ulaşarak temin etmesini talep ederiz. Dedi.

Av. Senih Özay söz alarak; MASAK raporu avukatlarca incelenmiştir. Ancak bizim bunu anlamamız teknik olarak mümkün olmamıştır. Bir maliyeci uzman ile birlikte bu raporları inceleyip yorumlamak istiyoruz. Dedi.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak; ortada bir darbenin olduğu açıktır. Danışma Meclisinin oluşumunun hukuki olmadığı keza 12 Eylül Anayasanın da hukuka uygun bir Anayasa olmadığı ortadadır. Mahkemenizce verilecek bir mahkûmiyet halinde bu durum bizce tescil edilecektir ve 12 Eylül Anayasanın değiştirilmesi gerektiği bir kere dahi ortaya çıkacaktır. Dedi.

Sanıklar müdafilerinden soruldu: Önceki beyanlarımızı tekrar ederiz. Dediler.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ :

1 - Sanıklara ilişkin raporların "sanıkların sağlık durumlarının Mahkememizce gerektiğinde doktor ve sağlık ekipmanı ile gelerek - getirtilerek ifade vermeleri durumunda sağlıkları yönünden hayati tehlike ile sonuçlanacak bir durumun oluşup oluşmayacağının" belirlenmesi ile ilgili olduğu ve bu belirleme ışığında sanıkların savunmalarının 14/09/2012 tarihli celsede CMK 196/4 maddesindeki düzenlemelere uyularak alınmasına karar verilmesi, aynı tarihli celsede sanıkların görüntü ve ses sistemini kullanacak şekilde alınacak savunmalarının " **HER İKİ SANIĞIN BULUNDUKLARI VEYA BULUNACAKLARI YERDE** alınmasına karar verilmesi, bu karar doğrultusunda İstanbul Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesine 25/09/2012 tarihinde sanık Ali Tahsin ŞAHİNKAYA ile ilgili olarak yazılan talimatta " **SANIĞIN DURUŞMA GÜNÜ ÖNCESİ BULUNDUĞU YERİN DEĞİŞMESİ DURUMUNDA** Mahkememizce bilgi verilecektir" şerhinin bulunması aynı şerhin her iki sanık yönünden Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığına da yazılmış olması karşısında sanıkların savunmasının alınmasında ilgili raporlara değer verildiğinden ve bu raporlar uyarınca da savunmaların alındığının tespitine ve sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın ve diğer sanık Ahmet Kenan Evrenin tutuklanması taleplerinin **REDDİNE**,

2 - Mahkememiz uygulamasında (Mahkememizin 2010/114 E. sayılı dosyasında; Devletin Birliğini ve Bütünlüğünü Bozmak, Tasarlayarak Adam Öldürmeye İştirak ve Teşebbüsten yargılanan sanığın tahliyesinin ardından, Mahkememizin 2010/142 E. sayılı dosyasında Terör Örgütüne Üye Olmak, Terör Örgütü

Propagandası Yapmak suçlarından yargılanan ve müdafileri arasında müdahil vekillerinden Av. Ömer Kavili, Av. Müşir Deliduman'ın bulunduğu dosyada, Mahkememizin 2009/30 , 2010/100, 2010/235 E. sayılı dosyalarında yargılanan ve müdafiler arasında müdahil vekillerinden Av. Selçuk Kozağaçlı'nın bulunduğu dosyalarda da görüldüğü üzere) tutuklu yargılanan veya tutuksuz yargılanmakla birlikte savunması alınan sanıkların talep olmadığı sürece duruşmalardan vareste tutulması yönünde bir ara kararı kurulmadığı, bir önceki celse müdahiller vekillerinden hiç bir avukatın sanıkların gelecek celse hazır olmaları yönünde de taleplerinin olmayışı dikkate alındığında; bu konuda bir karar verilmemesinin Mahkememiz genel uygulamaları doğrultusunda olduğuna, celse sonrası yapılan talep dikkate alınarak savunmaları alınan sanıkların duruşmalardan vareste tutulmalarına, dava esas hakkında mütalaa verme aşamasına geldiğinde bu konuda yeniden karar verilmesine,

3 - Türkiye Büyük Millet Meclisi Darbeleri Araştırma Komisyonuna Cumhurbaşkanlığı arşivlerinden gönderilen belgelerin onaylı suretlerinin dosyaya getirtilmesinin sağlanması açısından Cumhurbaşkanlığı makamına yazılacak müzekkere ile;

a-) Fahri Korutürk'ün arşivinde bulunan ve 12 Eylül ile ilgili olan belgelerin onaylı suretlerinin;

b-) Ahmet Kenan Evren'in arşivinde bulunan ve 12 Eylül ile ilgili olan belgelerin onaylı suretlerinin gönderilmesi için müzekkere yazılmasına, bir ay içerisinde cevap gelmediği taktirde müzekkerelerin **TEKİDİNE**,

4- Türkiye Büyük Millet Meclisi Darbeleri Araştırma Komisyonunca Mahkememize gönderilen raporun bulunduğu DVD'nin talep halinde çoğaltılarak sanık müdafileri ile müdahiller vekillerine verilmesine,

Mahkememizce bu DVD ile ilgili olarak düzenlenen inceleme tutanağının bir örneğinin de sanıklar müdafileri ile müdahiller vekillerine verilmesine, (bir örneği verildi)

5- Türkiye Büyük Millet Meclisi Darbeleri Araştırma Komisyonunca Mahkememize gönderilen komisyona gelen belgeleri içeren DVD'nin talep halinde çoğaltılarak (içeriğinde yer alan MASAK raporu hariç olmak üzere) sanık müdafileri ile müdahiller vekillerine verilmesine,

6- Dosyaya daha önce gelen MASAK raporunun sanık müdafileri ya da müdahiller vekillerince uzman kişi aracılığı ile incelenebilmesine,

7- Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkerenin **TEKİDİNE**,

8- Gerçek Kişilerin müdahale talepleri ile ilgili olarak;

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıkların yargılandıkları suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, b u suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında;

Suçtan zarar zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca ;

a- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında göz altında iken öldüğü anlaşılan Mehmet Kazgan'ın kardeşleri Hikmet Kazgan ve Hasan Kazgan'ın davaya müdahil olarak **KABULÜNE,**

b- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında Türkiye Büyük Millet Meclisi kararı olmaksızın idam edilen Mehmet Kanbur'un kardeşleri İnsaf Karabulut ve Süleyman Kanbur'un davaya müdahil olarak kabullerine, vekillerinin davaya müdahil vekili olarak **KABULÜNE,**

c- Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan diğer özel kişilere ilişkin müdahale ve yenilenen müdahale taleplerinin **REDDİNE,**

d- Müdahilliklerine karar verilen gerçek kişilerin vekillerinin de davaya müdahil vekil olarak kabullerine,

9- a-) Av. Şenal Sarıhan'ın Çetin Yetkin ile Muhittin Cenkdağ'ın tanık olarak dinlenmesi talebinin davanın özüne bir yenilik getirmeyeceği anlaşıldığından reddine,

b-) Av. Ergin Cinmen'in Şebnem Korur Fincancı ve Naci Gürkan'ın tanık olarak dinlenmesi talebinin davanın özüne bir yenilik getirmeyeceği anlaşıldığından reddine,

c-) Av. Ergin Cinmen ve Hasan Ürel'in Danışma Meclisi üyeleri ile Bülent Ulusu Başbakanlığında kurulan hükümet üyeleri hakkında yaptığı suç duyurusuna ilişkin dilekçenin bir örneğinin bu konuda soruşturma yürüten TMK'nın 10. Maddesi İle Yetkili Ankara C. Başsavcı Vekilliğine gönderilmesine,

d-) Diğer tevsi tahkikat taleplerinin davanın özüne yönelik olmaması sebebiyle **REDLERİNE**,

10 - Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine yazılacak müzekkere ile; Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyon Başkanlığına 03/09/2012 tarihli

yazı ekinde gönderilen Milli Güvenlik Kurulu Toplantılarında Alınan Karar Örneklerinden 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi ile ilgili olanlarının onaylı suretlerinin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesine, bir ay içerisinde cevap verilmediği takdirde müzekkerenin **TEKİDİNE**,

11- Sanıklar müdafilerinin taleplerinin 1,2,3,4,5 ve 8.maddesinde yer verdiği hususlar hakkında bir karar verilmesi durumunda davanın özüne girileceğinden ve ishası rey olacağından bu aşamada bu talepler konusunda karar verilmesine yer olmadığına, 6 nolu talep C.savcılığı ile ilgili olduğundan taktirin C. savcılığına bırakılmasına,

12 - Bu nedenlerle duruşmanın 18/04/2013 günü saat:14:00'e bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 17/01/2013

Başkan 33990 Üye 33300 Üye 34184 Y.Üye 37544 Katip 136018

8.13. Celse 13

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

Duruşma Tar: 18/04/2013 **Dosya No :** 2012/3 Esas

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 18/04/2013

CELSE NO : 13.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

YEDEK ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : CEMİL TUĞTEKİN 34074

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 13.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer, Av. Mithat Burak Başkale geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Milliyetçi Hareket Partisi vekili Av. Yücel Bulut , TÖB DER Temsilcisi İsmet Yalçınkaya , DİSK vekili Av. Savaş Demirtaş ,

TÖB-DER vekili Av. İsmail Çevik,

Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekili Av. Kazım Genç, Av. Mehmet Horuş, Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş, Av. Ali Sarıgül, Av. İlyas Danyeli geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Senem Gülbudak ve bir kısım müdahil vekili Av. Arif Ali Cangı, Av. Ömer Kavili, Av. Müşir Deliduman, müdahil Muğla Barosu vekili Av. Senih Özay, Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel , Ahmet Türk ve bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan geldiler. Yerlerine alındılar.

Mikail Kırbayır ve bir kısım müdahiller vekili Av. Gökçesu Özgül ve Av. Fikret Babaoğlu, Gül Erdost ve Alaz Erdost vekili Av. Şenal Sarıhan geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahil Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi, müdahiller Suzan Akyüz ve Mahinur Kardaş vekili Av. Şener Akyüz,

Müdahillik talebinde bulunan Hikmet Kazgan ve Hasan Kazgan vekili Av. Tuncay Dolu,

Müdahil Süleyman Kanbur ve İnsaf Karabulut vekili Av. Ayşe Evrim Zeybek,

Müdahiller Fatma Güzel, Senem Gülbudak, Baki Batmaz, Mikail Kırbayır, Hayri Erdoğan, Sabire Yazgan Serin, Halil Demirel, Abdulgani Aşık, Süleyman Kanbur, Yılmaz Yukarıgöz geldiler. Yerlerine alındılar.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Dosya incelendi.

G.D:

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bu aşamadan sonra duruşmanın teknik araçlarla kayda alınmasına oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

Cumhurbaşkanlığı Makamına yazılan müzekkereler neticesinde;

Fahri Korutürk ve Kenan Evren arşivinde bulunan 12 Eylül ile ilgili olan belgelerin taranarak CD ortamında gönderildiği, Mahkememiz kalemince celse arasında CD içeriğinde bulunan belgelerin fiziki olarak çıktıları alınıp 2 klasör halinde dosya arasına eklendiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Darbeleri Araştırma Komisyonunca Mahkememize gönderilen rapor ile komisyona gelen belgelerin kayıtlı olduğu DVD'nin bir kısım müdahil vekiline verildiği anlaşıldı.

Bir önceki celse duruşma ara kararlarından 6 nolu duruşma ara kararı uyarınca; 26/02/2013 günü bir kısım müdahil vekili Av. Senih Özay'ın ve yanında bulunan mali uzman ile Mahkememize gelerek dosyaya daha önceden gelen MASAK raporu üzerinde inceleme yaptıkları anlaşıldı.

Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

Mahkememizin 2012/3 esas sayılı dava dosyasının 22/11/2012 günlü 11. celse duruşmasında verilen 2-a, b, c numaralı ara kararları uyarınca Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkerelere cevap var. İncelenmesinde; Silahlı kuvvetler arşiv yönergesinin fotokopisinin gönderildiği, arşiv yönergeleri gereği imha edildiği değerlendirilen belgelerin imha tutanaklarına rastlanılmadığının bildirildiği, 15 sayfadan ibaret Bayrak Harekat Planı ile bağlantılı olduğu değerlendirilen belgelerin onaylı suretinin gönderildiği anlaşıldı. Söz konusu belgeler Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan; Yusuf Yılmaz'ın, Mustafa Beker'in, Ali Şahin'in, Recep Çaldır'ın, Mahmut Akgün Yücel'in, Ahmet Aslanbakan'ın müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Muzaffer Bilgin ve Fatma Bilgin müdafi Av. Süleyman Beysülen'in müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Bülent Gürkut ve Nazim Çavdar isimli kişilerin değişik tarihlerde vermiş oldukları dilekçeleri ile davaya ilişkin beyanda bulundukları görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahil Muğla Barosu vekili Av. Senih Özay tarafından sanıkların Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunduklarının öğrenilmesi üzerine Anayasa Mahkemesine söz konusu davaya müdahil olarak kabullerine karar verilmesi istemli olarak dilekçe verildiğine ilişkin Mahkememize bilgi mahiyetinde dilekçe verildiği anlaşıldı.

Bir kısım müdahil vekili Av. Hasan Ürel'in dilekçesi ekinde 9 sayfadan oluşan Prof. Dr. Mustafa Erdoğan ve Prof. Dr. Tanel Demirel tarafından hazırlanmış hukuki mütalaa sunduğu anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Sanıklar müdafilerince 1 Mayıs 1977 olayları ile ilgili olarak 5 madde halinde tevsi tahkikat amaçlı dilekçe verildiği anlaşıldı, okundu dosyasına konuldu.

Hasan Duman isimli kişi tarafından dilekçede belirtilen askeri görevli - görevliler tarafından 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi ile ilgili bir kısım önemli belgelerin Mahkemeye gönderilmeyerek saklandığı ve hatta imha edilmiş olabileceği yönünde ihbarda bulunulduğu anlaşıldı. Söz konusu dilekçe okundu dosyasına konuldu.

Hikmet Kazgan isimli kişi tarafından müdahillik talebi ile ilgili verilen dilekçe okundu dosyasına konuldu.

Müdahil Alaattin Arıkan vekili Av. Osman Başer'in mazeret dilekçesi verdiği görüldü.

Müdahil Tahir Öğmen vekili Av. M. İhsan Kalkan'ın mazeret dilekçesi verdiği görüldü.

İdam edilen ve işkencede öldürülen devrimciler olarak nitelendirilen Erdal Eren ve arkadaşları vekillerince davaya ilişkin yazılı beyanda bulunulduğu ve ek halinde Kenan Evren'in anılarının ilgili bölümünün fotokopisinin sunulduğu anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Sait Özdemir vekili Av. Arif Ali Cangı tarafından müdahale dilekçesi ve ekleri verildi. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

Av. Ömer Kavili söz alarak;

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar'a dilekçelerini açıklaması için söz verildi;

Mahkeme Başkanınca Genel Kurmay Başkanlığından gelen belgelere ilişkin yapılan açıklamada;

Av. Aydın Erdoğan söz alarak;

Av. Senih Özay söz alarak;

Av. Senih Özay tarafından beyanında geçen belgeler ibraz edildi, alındı okundu dosyasına konuldu.

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Av. Hasan Ürel söz alarak;

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak;

Av. Kazım Genç söz alarak;

Duruşmaya saat: 16:00 da devam olunmak üzere ara verildi.

Duruşmaya kalındığı yerden devam olundu.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak;

Av. Müşir Deliduman söz alarak;

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Av. Şenal Sarıhan söz alarak;

Av. Gökçesu Özgül söz alarak;

Av. Tuncay Dolu söz alarak;

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar söz alarak;

İddia makamından soruldu;

Av. Hasan Ürel söz alarak;

Av. Ömer Kavili söz alarak;

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak;

Sanıklar müdafilerinden soruldu;

Duruşmaya yarım saat ara verildi.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- **Gerçek Kişilerin müdahale talepleri ile ilgili olarak**;

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıkların yargılandıkları suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, b u suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında;

Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca ;

a- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında göz altında iken öldüğü anlaşılan Mehmet Kazgan'ın kardeşleri Hikmet Kazgan ve Hasan Kazgan'ın davaya müdahilliğine bir önceki celse karar verilmiş olduğundan, yeniden karar verilmesine **YER OLMADIĞINA,**

b- 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi sonrasında işkence gördüğü yönünde tespit bulunan Sait Özdemir'in davaya müdahil olarak **KABULÜNE**, vekilinin de müdahil vekili olarak **KABULÜNE**,

c- Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan diğer özel kişilere ilişkin müdahale ve yenilenen müdahale taleplerinin **REDDİNE,**

2 - Tüzel kişilerin müdahale talepleri ile ilgili olarak daha önceden karar verilmiş olduğundan bu karar ve gerekçe dikkate alınarak İnsan Hakları Derneğinin müdahillik talebinin **REDDİNE**,

3 - Davanın önemi dikkate alındığında Av. Osman Başer ve Av. M. İhsan Kalkan'ın mazeretlerinin **REDDİNE**,

4 - Hasan Duman isimli kişi tarafından Mahkememize gönderilen dilekçe Genel Kurmay Başkanlığına gönderilerek;

a -) Hasan Duman isimli kişinin kimliği hakkında araştırma yapılmasının istenmesine,

b -) Bu araştırmadan bağımsız olarak;

1 -Dilekçede belirtilen Yurt - Kor isimli belgenin niteliğinin tespiti ile,

2 -Dilekçede iddia edilen belge imhası ile ilgili konuların araştırılmasının istenilmesine,

Bu müzekkeremize 10 günlük süre içerisinde cevap verilmesi gerektiği hususunun ayrıca müzekkereye şerh verilmesine,

5 - Sanık müdafilerinin dilekçelerinde belirttikleri tevsi tahkikat taleplerinin daha önce Mahkememizce verilen farklı ara kararlarında kıstas alınan suç tarihi ve nitelemesi dikkate alındığında **REDDİNE,**

6 - Dosyaya mütalaaları sunulan ilim adamlarının duruşmada dinlenmeleri yönündeki müdahil vekili ile sanık müdafilerinin taleplerinin **REDDİNE**,

7 - Dosyanın müzekkere cevapları gelme ihtimaline binaen varsa tevsi tahkikat yoksa esas hakkındaki mütalaasını hazırlaması için iddia makamına tevdine,

8 - Gelecek celse mütalaanın verilebileceği hususunda duruşmadan önce makul süre içerisince C. savcılığınca Mahkememize bilgi verildiği taktirde sanıkların bulundukları yerlerde daha önceki ara kararlar uyarınca SEGBİS sistemi üzerinden bağlantı kurulmasına, bu hususta Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığına hazırlıklar açısından müzekkere yazılmasına,

9 - Mahkememizde açılan davada sanıkların yargılandıkları suç ve sevk maddeleri dikkate alındığında; davaya yenilik getirmeyeceği anlaşılan müdahil vekilleri ile sanık müdafilerinin diğer talep ve tevsi tahkikat taleplerinin **REDDİNE**,

10 - a)CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bugünkü duruşmanın vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine,

b-) CMK.'nın 183. Maddesindeki düzenleme de dikkate alınarak ses ve görüntü kayıtlarının taraf avukatlarına verilmesi talebinin reddine, ancak her zaman için söz konusu kayıtları izleyip dinleyebilme haklarının olduğunun hatırlatılmasına, belirli bir beyanın eksik yada hatalı geçirildiği yönünde somut bir iddia

gündeme getirildiğinde celse arasında Mahkeme Heyetince söz konusu kayıtların yeniden incelenmesine, gerekli görüldüğünde bu hususun yeniden zabıtlara geçirilmesine,

11 - Bu nedenlerle duruşmanın **21/06/2013** günü saat: **10:00'** a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. **18/04/2013**

Başkan 33990 Üye 33300 Üye 34184 Y.Üye 37544 Katip 136018

8.15. Celse 15

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

Duruşma Tar: 21/06/2013 **Dosya No :** 2012/3 Esas

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 21/06/2013

CELSE NO : 15.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Mahkememizin 2012/3 Esas sayılı dava dosyasının 21/06/2013 günlü duruşmasında ses ve görüntü sistemi ile kayıt altına alınan kısmının çözümü aşağıda ki gibidir.

Belirli gün ve saatte 15.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer, Av. Mithat Burak Başkale geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Milliyetçi Hareket Partisi vekili Av. Yücel Bulut,

TÖB-DER vekili Av. Şükrü Günel,

Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekili Av.

Kazım Genç Av. Mehmet Horuş, Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Senem Gülbudak ve bir kısım müdahil vekili Av. Arif Ali Cangı, müdahil Muğla Barosu vekili Av. Senih Özay, Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel, Ahmet Türk ve bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan geldiler. Yerlerine alındılar.

Mikail Kırbayır ve bir kısım müdahiller vekili Av. Gökçesu Özgül Gül Erdost ve Alaz Erdost vekili Av. Şenal Sarıhan geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahil Diyarbakır Barosu vekili Av. Öztürk Türkdoğan,

Müdahil Süleyman Kanbur ve İnsaf Karabulut vekili Av. Ayşe Evrim Zeybek,

Müdahil Tahir Öğmen vekili Av. Mehmet İhsan Kalkan, müdahil Hikmet Kazgan vekili Av. Tuncay Dolu, müdahil Sait Özdemir vekili Av. Fecri Şengür,

Müdahiller Senem Gülbudak, Sait Özdemir, Sabire Yazgan Serin, Yılmaz Yukarıgöz, Abdulgani Aşık, Hayri Erdoğan geldiler. Yerlerine alındılar.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Dosya incelendi.

G.D:

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bu aşamadan sonra duruşmanın teknik araçlarla kayda alınmasına oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca ses ve görüntü sistemi ile kayıt altına alınan bir önceki duruşmanın yazılı tutanağa dönüştürüldüğü anlaşıldı. Söz konusu tutanak dosyasına konuldu.

Bülent Gürkut, Cuma Canpolat, Cahit Polat, Sedat Kuyurtar ve Yaşar Genç isimli kişilerin müdahale talepli dilekçeler verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Duman Bal isimli kişi tarafından duruşmanın devamı sırasında davaya ilişkin dilekçe verildi. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

Bülent Gürkut isimli kişinin ayrıca 2 adet dilekçe ile davaya karşı beyanlarda bulunduğu anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Sanıklar müdafince sanıkların esas hakkındaki mütalaanın verilme ihtimali dikkate alınarak 25/04/2013 tarihli dilekçeleri ile bulunacakları muhtemel yerler ile ilgili dilekçe verdiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Sanıklar müdafilerinin 18/06/2013 tarihli dilekçeleri ile; müvekkillerinin müdafi eşliğinde savunmalarını yapmış olmaları, davayı müdafilerinin takip etmesi, müvekkillerin yaş ve sağlık sorunları göz önüne alınarak esas hakkındaki mütalaanın okunması sırasında duruşmalardan bağışık tutulmalarına karar verilmesini talep ettikleri anlaşıldı.

Sanıklar müdafilerinin 20/06/2013 tarihli dilekçeleri ile dosyaya soruşturma aşamasında giren "Bayrak Harekat Planının ne şekilde temin edildiğinin araştırılması ile Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Başbakanlıktan 12/09/1980 - 06/12/1983 tarihleri arasında "Erklerinin - Yetkilerinin, Hukuki Dayanaklarının Tespiti" ile ilgili kovuşturmanın genişletilmesi talebinde bulundukları anlaşıldı. Söz konusu dilekçe okundu dosyasına konuldu.

Daha önce Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkerelere verilen cevaplarda bazı belgelerin araştırılmasına devam edildiğinin bulunduğunda gönderileceğinin bildirildiği, bu kapsamda 10/06/2013 tarihinde "Bayrak Harekat Direktifi" sureti, "Bayrak Harekat Direktifine Ek Lahika", "Genel Kurmay Sekreterliği Cerideleri 1, 2" ve "İç Tehdit Dokümanı" suretinin toplamda 3 Kl. Halinde Mahkememize gönderildiği,

Mahkememizce söz konusu klasörlerin taranmak suretiyle CD ortamına kaydının yapıldığı anlaşıldı.

Hasan Duman isimli kişi tarafından Mahkememize gönderilen dilekçe üzerine özellikle Yurt - Kor belgesinin varlığının ve niteliğinin tespiti açısından Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkereye 21/05/2013 tarihinde cevap geldiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

İncelenmesinde; Hasan Duman isimli kişinin kimliğinin tespiti açısından yapılan araştırmalar konusunda bilgi verildiği, ayrıca söz konusu belgenin Korgeneral Abdullah Recep tarafından yapılan inceleme sonucunda Mahkememizce istenen belgelerden olmadığının değerlendirilmesi sebebiyle daha önce Mahkemeye gönderilmediğinin tespitinin ardından;

Gen. Kur. Hrk. Bşk.lığı Kontrollü Evrak Bürosunda müracaat dokümanı kapsamında arşiv sureti olarak kullanılmak üzere tek nüshası muhafaza edilen "ÇOK GİZLİ" gizlilik dereceli YURT-KOR isimli Planlama Direktifinin ve bu Direktifin yürürlükten kaldırılması ile ilgili belgelerin "Devlet Sırrı" niteliğini haiz bilgiler içerdiği değerlendirilmektedir. Bu sebeple CMK'nın 125'inci maddesi hükümlerine göre söz konusu Direktifin ve yürürlükten kaldırılmasına ilişkin evrakın Başkanlığınızca belirlenecek bir tarihte, görevlendirilecek bir personel tarafından Mahkemenize getirilerek incelenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir." şeklinde cevap verildiği,

Mahkememizce 03/06/2013 tarihinde ara celse açılarak söz konusu Yurt - Kor isimli planlama direktifi ile ilgili belgelerin "Devlet Sırrı" niteliğine haiz olup olmadıklarının yeniden değerlendirilmesi için müzekkere yazılmasına karar verildiği ve söz konusu müzekkerede;

"Sanıklar Kenan EVREN ve Tahsin ŞAHİNKAYA'nın Mahkememizde yargılanabilmeleri 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan halk iradesine dayalı referandum ile Anayasa'da yapılan değişikliğe dayalıdır. Davanın açılması üzerine Mahkememizce 18/01/2012 tarihinde yapılan tensip ara kararları ve daha sonra verilen ara kararlar ile Genelkurmay Başkanlığı ve farklı kurumlara yazılan müzekkerelere rağmen davanın esasıyla ilgili olduğu değerlendirilen bir delilin varlığı, ancak Mahkememize yapılan bir ihbar mektubuyla ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bu açıklamalar da dikkate alınarak;

1-) YURT-KOR isimli Planlama Direktifinin Devlet Sırrı olup olmadığı değerlendirmesinin yeniden yapılması ile Devlet Sırrı olmadığı değerlendirildiğinde Mahkememize gönderilmesi,

2-) Devlet Sırrı olduğu değerlendirmesinin devam etmesi durumunda bu değerlendirmenin hangi makam tarafından hangi kıstaslar dikkate alınmak suretiyle yapıldığının tespiti ile söz konusu belgenin CMK'nun 125 maddesi kapsamında incelenmek üzere 13/06/2013 günü saat:14.00'da Mahkememiz Başkanlığında hazır edilmesinin" istendiği,

Genel Kurmay Başkanlığının 10/06/2013 tarihli yazıları ile söz konusu Yurt - Kor isimli planlama direktifinin ülke savunmasına yönelik çok gizli gizlilik derecesine sahip bilgiler içermesi nedeniyle "Devlet Sırrı" kapsamında olduğu yönündeki değerlendirmenin devam ettiğinin belirtildiği ve söz konusu Yurt - Kor isimli planlama direktifi ile bu direktifin yürürlükten kaldırılması ile ilgili belgelerin 13/06/2013 günü Mahkememizde hazır edildiği ve Mahkeme Heyetince söz konusu belgelerin CMK.'nın 125. Maddesi uyarınca incelendiği ve incelemenin ardından aynı tarihli tutanak düzenlendiği anlaşıldı.

Söz konusu tutanak okundu dosyasına konuldu.

Mahkeme Başkanı; söz konusu tutanak içeriğini okumamız gerekir ise;

"İncelenen belgelerden 1. bölümün Genel Kurmay Başkanlığı, Türk Silahlı Kuvvetleri Planlama Direktifleri 3. Bölüm Ulusal Özel Harekat Planları, Planlama Direktifleri, 1. kısım başlığını taşıyan kırmızı renkli klasörden oluştuğu, 17/05/1979 tarihinde 23/01/1975 tarihli Yurt Kor - Per. Direktifine atıfta bulunarak yeni bir Yurt Kor Direktifinin hazırlanması yönünde çalışmalara başlandığı, yürütülen çalışmaların ardından direktifin hazırlandığı ve 10/07/1979 tarihinde Genel Kurmay Başkanı Ahmet Kenan Evren tarafından imzalanan baş emir olarak nitelendirilen giriş bölümünde; "Bu direktif Türk Silahlı Kuvvetlerinin İç Hizmet Kanunun 35. Maddesinde hükme bağlanan yasal görevini gerektiğinde yerine getirmek maksadıyla düzenlenmiştir. Emniyet - Asayiş (EMASYA) Planları ile karıştırılmamalıdır." şeklinde uyarıya yer verilerek yürürlüğe konulduğu,

Planın içeriğinde; "Türkiye Cumhuriyeti Anayasası kendisini vatandaşların koruyuculuğuna emanet etmiş olup, bu emaneti dış tehlikeye olduğu kadar içeriden belirecek tehditlere karşıda nihai koruma sorumluluğu Türk Silahlı Kuvvetlerine aittir. " açıklamasına yer verildiği,

Planın hazırlanmasında;

- Komünizm, Kürtçülük, Irkçılık, İrtica gibi iç tehditler,

- Anarşik unsurlarla etnik grupların faaliyetlerinin birleşmesi ve bunlardan destek alması suretiyle bu etnik grupları istismar etmek suretiyle girişilen faaliyetleri,

- Atatürk ve 27 Mayıs ilkelerini red ve inkar eden toplulukların iç düzeni bozucu faaliyetleri,

- TSK nın bütünlüğünü bozmak ve bünyesinde zaafiyet yaratmak amaçlı grupların faaliyetleri,

- Halka yapılacak gizli ve açık telkinler neticesinde halk ayaklanması faaliyetleri,

- Türkiye de huzur ve sükunun temin, iktisadi bünyeyi tekamül ettirme, yaşama seviyesini yükseltme, Atatürk ilkelerini yaşatma ve 27 Mayıs ruhunu ebedileştirme gibi kamuoyunu kendi taraflarına çekmek isteyen fikirlerin arkasındaki kişi ve toplulukların, hakiki maksatlarını gizleyerek silahlı bir ayaklanma teşebbüsleri,

Önlemenin amaç edinildiğinin belirtilerek, politik durum, düşman kuvvetler, dost kuvvetler değerlendirmelerinin yapıldığı ve bunlara karşı alınacak tedbirlerin açıklandığı,

İncelenen belgelerden 2. bölümün Yurt-Kor Planlama Direktifi isimli belgenin yürürlükten kaldırılması ile ilgili yazıları içerdiği,

Kimin tarafından hazırlandığı belirtilmeyen ancak ilgili komutana brifing mahiyetinde olan belgede direktifin hazırlanmasında TSK İç Hizmet Kanununun 35. Maddesine atıfta bulunulduğu ve Yurt-Kor direktifinin hazırlanmasında etken olan faktörler ile uygulanmasında gözetilen ilkelerin özetlendiği,

Sonuç olarak " Türkiye Cumhuriyeti hudutları dahilinde baş gösteren ayaklanma, Vatan ve Cumhuriyete karşı eylemli bir kalkışma, veya ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten ve dıştan tehlikeye düşüren ve Anayasanın tanıdığı hür demokratik düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelen yaygın şiddet hareketleri, Anayasanın 120 ve 122. Maddelerinde belirtilen olağanüstü hal ve sıkıyönetim ilanını gerektiren faaliyetlerdir. Bu durumda Türk Silahlı Kuvvetleri olağanüstü hal, sıkıyönetim yasalarına göre veya 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu gereğince hazırlanmış olan Genel Kurmay Emniyet ve Asayiş Direktifinde belirtilen esaslar çerçevesinde Türkiye Cumhuriyetini içten gelebilecek bir tehdite karşı koruyacak ve kollayacaktır." şeklinde değerlendirmeye yer verildiği ve "Türk Silahlı Kuvvetlerinin hali hazırdaki mevcut yapısı, komuta ilişkileri ve personelin göreve bağlılığı göz önünde bulundurulduğunda böyle bir tehditin olmayacağı, ayrıca böyle bir ihtimal bulunsa dahi barıştan itibaren yapılacak

planlamaların bazı sakıncalarının da olabileceği, böyle bir durumda mevcut planların yürürlüğe konmasından ziyade o günkü şartlara göre yapılacak planlama ve verilecek emirlerle tehditin kaldırılmasının daha uygun ve emniyetli olacağının değerlendirilerek, Yurt-Kor Planlama Direktifinin iptal edilmesi ve yeniden hazırlanmaması, bu teklif kabul edilmediği taktirde Yurt Kor Planlama Direktifi yerine yeni bir Yurt Kor Konsept Planı hazırlanarak planlamanın kuvvet komutanlıkları seviyesinden aşağı indirilmeyerek durumun gerektireceği ahvalde bu konsept planın süratle harekat planlarına dönüştürülmesinin "teklif edildiği,

Genel Kurmay Başkanı emri ile Genelkurmay 2. Başkanı Necdet Öztorun'un 06/08/1985 tarihinde imzaladığı yazı ile direktifin yürürlükten kaldırıldığının ilgili komutanlıklara duyurulduğu,

İncelenen belgelerden 3. bölümün Yurt Kor Planlama Direktifi isimli belge ile diğer başkaca belgelerin incelenmesi ve imhası ile ilgili arşiv kayıtlarını içerdiği, bu bölümün dava ile ilgisinin bulunmadığı,

İncelemenin sadece Mahkeme heyetince yapıldığı, tutulan notların zabıt katibi aracılığıyla yazıya dönüştürüldüğüne ilişkin iş bu tutanak birlikte imza altına alındı." Demiştir.

Celse arasında dilekçe vermek suretiyle dosyaya gelen belge fotokopilerinin bazı taraf vekillerince alındığı anlaşıldı.

Av. Aydın Erdoğan söz alarak; *"Sayın Başkan, Sayın Üyeler; geçen duruşmada sayın Mahkemeye iletilen ihbar mektubu sonucu Genel Kurmay Başkanlığından talep edilen gönderilmesi talep edilen Yurt - Kor isimli belgenin var olduğu anlaşılmış bulunmaktadır. Sayın Mahkemenizce incelenen belgenin mahiyetinden şunları anlayabiliyoruz. O gün belgenin hazırlandığı tarihte yurt içinde ve yurt dışında bulunan tehlikelerin belirlendiği, Genel Kurmay Başkanlığı tarafından; iç düşman ve dış düşmanlar tespitinin yapıldığı anlaşılmaktadır. Yine tutanağa geçen bilgilerden; komünizm, Kürtçülük, ırkçılık, irtica gibi iç tehditlerin saptandığı anlaşılmaktadır. Bu belge 12 Eylül 1980 askeri darbesi ki yargılamanın konusunu oluşturmaktadır. Darbeye giden süreçte suçu işleyenler tarafından gerçekleştirilen bir dizi eylemin, hazırlanan programların belgelerin bir parçasını oluşturmaktadır. Dolayısıyla o gün suçu işleme hazırlığı içerisinde olanların hazırlık hareketleri kapsamında değerlendirilmesi gereken bu belgenin yine suçu işleyenler tarafından "Devlet Sırrı" olarak nitelendirilmesi ve onların halefleri tarafından da aynı sır kapsamında değerlendirilerek Mahkemeye gönderilmemiş olması suç delillerinin gizlenmesi olarak değerlendirilmelidir. Buna rağmen sayın Mahkemeye gönderilen belgenin davayla ilgili tarafların da görüp değerlendirilmesi*

gerekli bir belge olarak değerlendirilmesi gerekir iken; yine az önce ifade ettiğim kesimler tarafından "Devlet Sırrı" olarak nitelendirilen bu belgenin örneği dosyaya alınmadan iade edilmiş olmasını hukuka aykırı buluyoruz. Diğer yandan bu belgenin içeriğinde ki tarifler ve bu tarifler kapsamında yürütülen bir takım eylemler sonraki darbe sürecine giden günlerde gerçekleştirilmiş olan bir dizi suçun ipuçlarını verebilecek mahiyettedir. O nedenle bu belgeyi taraflar olarak görmek arzusundayız. Bu belge açıkça korku üzerinden yani yurttaşları düşmanlar olarak tarif ederek sürekli iç düşman tarifleri yaratıp, yurttaşların bir bölümünü korkutarak korku üzerinden sürekli olarak ülke yönetimine müdahale etmenin aracı olarak kullanıldığı ve değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Yakın zamanlarda da buna benzer korku, korkutma ve düşmanlaştırma faaliyetlerinin yine Genel Kurmay tarafından, ordu tarafından yürütüldüğünü biliyoruz. Yakın zamanda 27 Nisan Muhtırası olarak bilinen belge ile de şu ifade edilmiş idi; Ne Mutlu Türküm Diyene sözüne karşı olanlar düşmandır. Düşman kalacaktır. Görüldüğü üzere sürekli olarak yurttaşların bir bölümünü düşmanlaştırma ve kendi iktidarlarını gizli açık sürdürme gayreti içerisinde olan ordu komuta kademesinin bu değerlendirmelerinin hukuk içerisinde kabul edilmesi mümkün değildir. O nedenle bu belgenin yeniden getirtilerek tarafımıza örneğinin verilmesini talep ediyorum." Demiştir.

Av. Kazım Genç söz alarak; *"Sayın Başkanım bu belgeyi Mahkeme Heyetinin tuttuğu tutanak üzerinden değerlendirdiğimizde; aslında 12 Eylül Askeri Darbesinin tutanak içeriğinden de anlaşıldığı üzere 23/01/1975 tarihli Yurt - Kor Personel Direktifi altyapısına dayandırıldığı ve 17/05/1979 tarihinde de bu işin biraz hızlandırıldığı görülüyor. Sonuna baktığımızda da gene Mahkeme Heyetimizin tuttuğu tutanaktan; yani darbe yapılmış, kendilerine göre bir düzen kurulmuş, artık bu direktifin Türkiye Cumhuriyeti toprakları içinde herhangi bir hakimiyetinin olmaması içinde 16/05/1985 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmış, ama deniliyor ki yeni bir şey hazırlanabilir gelecek günlere ilişkin ama bu sadece kuvvet komutanları düzeyinde bilinsin alt kadrolara söylenmesin yarın öbür gün olur ki bir darbeye daha ihtiyaç olursa hemen yürürlüğe koyarız ve devam ederiz yaklaşımı sergiliyor. Sayın meslektaşımın az önce belirttiği gibi sayılan, iç tehditler olarak sayılan tehditlere baktığımızda; komünizm bugün ülkemizde siyasi partisiyle, ideolojisiyle, düşüncesiyle var olarak duruyor. Kürtçülük; tartışmaya ihtiyaç yok. Devlet o dur barış süreci içinde. İrtica kişiden kişiye değişken olabilir. Benim kişisel bakışımda bugün Devletin birçok yerinde. Dolayısıyla kendilerine göre yaratılmış bir iç tehdit oluşturularak bir darbe zemini hazırlama noktasına geliyor ve keza planın içeriğinde Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının kendisini*

vatandaşlarının koruyuculuğuna emanet etmiş olup; yani evet Cumhuriyet vatandaşların koruması altındadır tespiti bir anlamda belki bir sempatik yaklaşım olarak görülebilir ama ikinci cümlesinde diyor ki bu sadece silahlı kuvvetlere aittir. Vatandaş yapamaz. Yani çünkü bu emanetin dış tehlikeye olduğu kadar içten belirecek tehditler karşısında nihai koruma sorumluluğu Türk silahlı kuvvetlerine aittir. Hani yurttaşlara aitti? Değerlendirmesini yaptığımızda; evet bu birebir her ne kadar kısaltmasında Yurt - Kor geniş anlamda galiba Yurdu Koruma olarak değerlendirilebilecek olan bu belge ve ekleri Mahkeme tarafından neden devlet sırrı olarak değerlendirildi anlamakta çok zorluk çekiyoruz. Çünkü ta 1970, 23/01/1975 tarihinden beri başlayarak 12 Eylül darbesinin zeminin hazırlanıyor olması, altının çizilmiş olması bizim baştan beri dile getirdiğimiz, ısrarla ve inatla söylediğimiz 77, 1 Mayıs katliamı, 79 Maraş olayları ve benzerlerinin darbenin alt zeminini hazırlama olduğunun birer olgusu, birer belgesi olarak bize yansıyor. O nedenle de o belgenin bir bütün olarak dosyaya alınıp, taraflara verilmesini saygıyla arz ve talep ediyorum efendim." Demiştir.

Av. Mehmet Horuş söz alarak; "Sayın Yargıç anladığım kadarıyla bu gelen belgelerin, bu belgelerin bir kısmı Mahkeme tarafından alındı Yani bir eleme yaptınız siz. Dava konusu ile ilgili olanları alındı. Geri kısmı iade edildi. Yanlış mı anlıyorum.?" Demiştir.

Mahkeme Başkanı; *"Hayır belgenin tamamına Devlet Sırrı denildi. Bizim yetkimiz yok. O yasakta ilgili kuruma ait. Biz dava ile ilgili gördüğümüz bölümün özetini çıkardık. Anladığım kadarıyla çıkardığımız özetleri de avukat bey teyit ediyor zaten."* Demiştir.

Av. Mehmet Horuş; *"Şimdi bu 3 Kl. Bize flash da verdiğiniz klasördeki belgeler gelen belgelerin tamamı değil mi Mahkemeye onu demek istiyorum. Yani ilgisiz değil deyip iade edilen bir belge yok.* "Demiştir.

Mahkeme Başkanı; *"Hayır, hayır, hayır o bundan bağımsız yani Yurt - Kordan bağımsız olarak geldi. Artı şunu da söyleyelim. Yani Yurt - Kor'u biz daha sonra inceledik. Bunu önceden inceledim ben. Gelen Yurt - Kor'u bunun bir nev'i özeti olarak kabul edeceksiniz yani. Hatta gizlenen iç tehditi daha sonra kendileri göndermişler. Sayfalarca yani."* Demiştir.

Av. Mehmet Horuş; *"tamam ben ona göre konuşacağım. Onu teyit ediyim istedim. Buradan çıkan bir takım sonuçlar var. Öncelikle onları tespit etmek istiyorum. 77 yılından itibaren artık bir darbe içerisinde olunduğu artık görülüyor. Bu ayrıca 75 yılındaki Yurt - Kor Personel Direktifine de atıf yapıldığı için, bunu 75 yılına kadar da çekmek mümkün. Ama 77 yılından itibaren olduğu ve özellikle de*

79 yılında yapılan toplantılarla da bu etütlerin sunumların yapıldığını görür isek; darbeye hazırlık çalışmalarının kesin olarak 77'e kadar götürülebileceği açık. Darbe sonrasına ilişkin ise 85 yılında noktalanmış oluyor bu direktif ama; 85'ten sonra da bunun yerine yeni bir direktif konulup konulmadığı konusunda da bir netlik yok. Ama 77 ile 85 arasında ki dönemin suç konusu, dava konusu olayla ilgili dönem olarak ele alınması gerekir diye düşünüyoruz. Birde bu belgeler içerisinde bir kaç plandan daha bahsediliyor Sayın Yargıç! Mesela Şimşek. Hani Emasyayla ayırın diyor. Emasya'yı katmıyoruz. Ama; mesela Şimşek, Barbaros planlarından da bahsediliyor. Birde Gesap planından çok sık bahsediliyor. Bu Gesap'ın daha resmi bir prosedür içerisinde bir plan olduğunu anlıyorum. Ama; bunun ne olduğuna ilişkin bir bilgiye rastlayamadım. Dolayısıyla Yurt - Kor'dan da Bayrak Harekat Planından da ibaret olmadığını görüyoruz darbe planlarının. Ve yine bu belgeler eksik sayın Yargıç. Zaten eksik bitiyor. Yani sonu yok belgelerin. Birde "Konmadı" mührü taşıyan kısımlar var. Özellikle Bayrak Harekat Direktifinin Ek - İ, L, J kısımlarında. Sivil İşler Koordinasyon Grubu olarak geçen kısımda; belgelerin konmadığına dair kaşeler vurulmuş. Bu darbenin bir sivil ayağının olduğu, 79 yılından itibaren bu hazırlığın yapıldığı, ama halen bu sivil uzantıların sayın Mahkemeniz tarafından Mahkemenize ve halka da gizlendiğini gösteriyor. Ama diğer kısımlarından anladığımız kadarıyla; 1- Darbeden önce bir Anayasa taslağı var darbecilerin elinde. Bu metinde belgeye konmamış. Yani fihrist kısmında bahsediliyor. Ama bu belge Mahkemeye gönderilmemiş. Yine Başbakanların ve Bakanlar Kurulunun listesi var fihristte. Bu listede konulmamış. Yine Kurucu Meclisin ne şekilde oluşturulacağı, kurucu meclis oluşturulana kadar ülkenin ne şekilde idare edileceğine dair bütün analizler yapılmış, ve yine darbeden sonra çıkarılması planlanan bir yasa listesi var. Bunların hepsinden fihristte bahsediliyor ama bunların hiçbiri Mahkemenize gönderilmemiş. Bir iki tespit daha var. Bu yapılan toplantılarda. Bu da önemli. Mesela açıkça bağımsız yargı sistemiyle Türkiye'nin mevcut durumunun yönetilemeyeceği tespit edilmiş. Açıkça bu cümle kullanılıyor. Bağımsız yargı sistemiyle Türkiye yönetilemez deniliyor. Ve biz bu bir kaç yerde tekrar ettiği için söylüyorum. Bu bütün 12 Eylül yargılamalarının hukuksuz olduğunun en açık ifadesi. Ve orada HSYK'ya nasıl müdahale edileceği, Sıkı Yönetim Mahkemelerinin ne şekilde kurulacağı ve ne tür hangi kıstaslarla yargılama yapacakları da belirtilmiş. Bu yargı boyutu. Diğer bir önemli tespit. Bu biliyorsunuz. İddianamede de hem teşebbüs hem gerçekleştirme fiillerinden bahsediliyor. 146 ve 147 açısından. Temel sonuçlardan birisi de çıkan sonuç kısımlarında; mevcut Anayasal düzen ile devam edilemeyeceğinden bahsediliyor. Yani açıkça Anayasal düzenin değiştirilmesi amacının olduğu

görülüyor. Bu sonuca varılmış. Mevcut Anayasal düzenle devam edilemeyeceği sonucuna varılmış. Ve gelelim fişlemelere. Yani orada çok ciddi bir fişleme listesi var. Bunun içinde Sakarya da geçen Abdullah Gül'ün Sayın Cumhurbaşkanımız olduğunu düşünüyoruz. Çünkü kendi anıları Can Dündar ile röportajında da var. Sayın Cumhurbaşkanına kadar, yine iddianamede geçen Antalya Antbirlik Direnişi 79 yılı olduğu için altını çiziyorum. Tariş Direnişine katılan işçiler. Yine TÖB - DER Başkanı Sayın Senem Gülbudak'ın babası müdahil olduğu için söylüyorum. Abdullah Gülbudak ve Mustafa Kahya gibi isimlerde fişlenenler arasında. Liste çok uzun. Saymayacağım. Ama benim en çok ilgimi çeken şu oldu. Bu ülkede 10 yıl önce bile Kürtler var demek suç sayılıyordu. Ama 79 yılında hazırlanan haritalarda ve rakamlarla tek tek sayılarak bütün Türkiye harita ve krokilerle tespit edilerek Süryanilere, Ezidilere, Katoliklere, Protestanlara kadar bu ülkenin bütün yurttaşları mezhep düzeyinde fişlenmiştir. Ve ayrıca siyasi görüş olarak bütün demokratik kurumlar, bütün üniversiteler, bütün milletvekilleri dahi fişlenmiştir. İkinci bir Anayasa taslağından daha bahsediliyor. Ben bunların peşine düşme taraftarı olduğum için söylemiyorum. Ama geçen duruşmada sunduğum Kenan Evren'in şahsi anılarına ilişkin belgeler ve kitaplarla Genel Kurmay Ceridesi birbirleri ile örtüşüyor. Dolayısıyla sanığın resmi devlet arşivlerini kullandığı tezimizi destekliyor. Bu gelen evraklar. Ben halen Genel Kurmay'ın gıdım gıdım bize gönderdiği belgelerin büyük bir kısmının sanığın şahsi arşivinde olduğunu ve evinde arama yapılması talebimi tekrarlıyorum. Devlet sırrına ilişkin şunu söyleyeceğim en son. Bitiriyorum. Bu Genel Kurmay Ceridesi resmi bir evrak. Yani Resmi Gazete gibi. Resmi bir evrak. Bu suçların bu resmi evraklara işlenmiş olması bu evrakları Devlet Sırrı haline getirmez. Çünkü bu evraklara Devlet Sırrı hüviyeti tanıması Genel Kurmayın; işlenen suçlara resmiyet ve hukukilik vasfı kazandırması anlamına gelir. İçinde Anayasal düzeni değiştirmeyi amaçlayan hiçbir belge resmi ve hukuki bir belge değildir. Genel Kurmay Ceridesi dahi olsa. Bu nedenle Genel Kurmayın bunu resmi devlet sırrı olarak nitelendirmesi dahi bu suçu gizleme amacını taşır. Bu yüzden bunun yanlış bir nitelendirme olduğunu düşünüyoruz. Tüm bu belgeler gelsin. Zaten iddianameden beri Mahkeme bu belgeleri istiyor. Yoksa da Senih ağabeyler MİT'e gitti. Ya da evine gidip bulalım bu belgeleri. Ama burada çok açık halka karşı bu suçun, bu ülkeye karşı bu suçun işleneceğinin konuşulduğu bu belgeler devlet sırrı olamaz. Teşekkür ederim. " Demiştir.

Bu sırada müdahiller vekillerinden Av. Muharrem Özkaya, Av. Fikret Babaoğlu, Av. Hasan Tatar ve Av. Osman Başer geldiler. Yerlerine alındılar.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak; *"Değerli Başkan, değerli Üyeler. Toplum ayakta. Bende ayakta durmayı tercih ediyorum. Şimdi davanın başından beri ben şahsen bu davanın çok şeyin açılmasına yol açacağı umudunu taşıdım hep. Pandoranın kutusunun açılacağı umudunu taşıdım. Bu zaman zaman kendini gösteriyor, zaman zamanda kapatılıyor. Evet önemli bir süreçten geçiyoruz. Ülkemizin geleceği açısından önemli ve sıcak günler yaşıyoruz. Toplumsal olarak demokrasi isteklerinin dile getirilmesi, sokağa inilmesi, kendiliğinden sokağa inilmesi çok değerli. Toplum daha fazla demokrasi istiyor. Ancak diğer taraftan yine devlet aynı devlet. Aynı zihniyetle, polis şiddetiyle bu isteği bastırmaya çalışıyor. 4 tane yurttaşımız öldü. Onlarcası yaralandı. Ve halen bir kısım kentlerde Sıkı Yönetimi andıran uygulamalar var. Bunu niçin söyledim? Bunun bir nedeni var. Bir geçmişi var deyip bu davaya bağlamak için söyledim. Bu aslında bir türlü aşamadığımız 12 Eylül hukukunun, 12 Eylül düzeninin, 12 Eylül zihniyetinin devam ettiğinin bir göstergesidir. Bu bir şeyi daha göstermiştir bize. 12 Eylül'ü aşmadan Türkiye de demokratik bir toplumu, demokratik bir devlet yapısını oluşturma olanağımız, imkanımız yok. Bu kapsamda bizim bu davamız önem arz ediyor. Tamda bu sıcak günlere bu duruşmanın gelmiş olması bunu ciddi anlamda duruşmada, davada, duruşma dışında, toplumun her kesiminde yargısıyla, yürütmesiyle, yasamasıyla, toplumun her kesiminde tartışmamız gerektiğini düşünüyorum. Evet bu dava bir başlangıç olabilirdi. 12 Eylül yargılamalarının bir başlangıcı olabilirdi. 12 Eylül hukukundan kurtulmanın, 12 Eylül düzenini aşmanın bir başlangıcı olabilirdi. Ancak geldiğimiz aşamada Mahkemeden gizlenen belgeler olduğu ortaya çıktı. Başından beri Mahkemeniz MİT'den, Genel Kurmaydan, diğer kurumlardan 12 Eylül dönemine ilişkin, darbeye ilişkin bilgi ve belgeleri defalarca istemesine karşın bir takım gelen belgeler, yetersiz belgeler. En son aşamada bir ihbar sayesinde ortaya çıkan, var olduğu ortaya çıkan Yurt - Kor kısaltmaları darbe planı belgesi. Yurt - Kor planı darbe belgesinin istenmesine Genel Kurmay Başkanlığının verdiği yanıtın 12 Eylül döneminin devam ettiğinin bir göstergesi olduğunu düşünüyoruz. Zira 1979 yılında yürürlüğe girmiş 1985 yılında yürürlükten kaldırılmış, arşiv suretinin dışında başka örneği bile kalmamış bir belge halen devlet sırrı olarak nitelendirilip Mahkemeye gönderilmeyebiliyor. Sayın Mahkemenizin bu yazıya karşı yazmış olduğu yazıyı okuyunca bir kez daha umutlandım. Gerçekten ben sizi o anlamda takdir ile karşılıyorum. Ciddi anlamda bir ders niteliğinde, devlet sırrının ne olduğu, devlet sırrı kılıfı adı altında suç olgusuna ilişkin bilgi ve belgelerin Mahkemeden gizlenemeyeceğine dair ders niteliğinde bir yazı yazdığınız için kutluyorum. Ancak sizin yazınız da yetmemiş gözüküyor. Zira yine o belge Yurt - Kor belgesi Mahkeme dosyasına giremedi. Siz heyet olarak*

incelediniz. Görebildiğiniz kadarıyla, anlayabildiğiniz kadarıyla bir not tuttunuz. O notunuz, notlarınızdan bizim belgenin içeriği hakkında değerlendirme yapmamız söz konusu. Halen darbeyi planlayan bir direktif, bir belge gizli tutulabiliyorsa bu yargılamayı yapmamız çok zordur Sayın Başkan. Bu yargılamayı yapamayız. Bu yargılamada maddi gerçeğe ulaşamayız. Sizin değerlendirme notunuzdan, tutanağınızdan anlayabildiğimiz kadarıyla 1979 yılında 10 Temmuz 1979 yılında sanık Ahmet Kenan Evren'in imzasıyla, emriyle Yurt - Kor belgesi yürürlüğe konmuş. Üstelik EMASYA olarak değerlendirmeyiniz bunu, İç Hizmet Kanununun 35. Maddesine göre değerlendiriniz diyerek. Yani darbe planı olduğunu göstere göstere yürürlüğe konmuş. Ve planda yine notlardan çıkardığımız kadarıyla komünizm, Kürtçülük, ırkçılık, irtica v.b, v.b başka başka adlar altında tehditler tanımlanmış, ve düşman kuvvetler, dost kuvvetler ayrımı yapılmış. Buda açıkça bu darbenin Türkiye toplumuna karşı işlenen bir suç olduğunu göstermektedir. Bir yandan devlete yönelik, devletin organlarına yönelik bir darbe gibi görünse de; diğer yandan toplumu kamplara bölerek çeşitli adlarla düşman kuvvetler olarak nitelendirerek bir halka karşı, topluma karşı bir girişim olduğu, bir yok etme, imha etme, sindirme, baskı altına alma hareketi olduğunu göstermektedir. Söz konusu belge adım adım uygulanmış, önünüzde duran 3 klasörlük yazışmaların tamamını okuyamadım. Bir kısmını Av. Senih Özay'ın notlarından baktım. Aslında o belgelerde daha çok tartışacağız. Bir daha ki celse fırsat olursa ben tartışmak istiyorum. Bugünkü yurt düzeni 1979 yılında hazırlanmış. Bugünkü yargının sorunlarına yol açan kurumsal sıkıntısı o zaman hazırlanmış. Bugünkü F Tipi Ceza Evi modeli o günlerde hazırlanmış. İki kişilik hücre tipi ceza evleri öngörülüyor. Yani adım adım uygulanan bir planla karşı karşıyayız. İşte bu planlar adım adım uygulanmış ve pek çok insanlık suçu işlenmiştir. Bizim önümüzdeki dava sadece dava yapma davası ancak; bu dava sayesinde o dönemde işlenen pek çok insanlık suçunun yargılanmasının önünün açılma potansiyeli olan bir dava bu. Bu anlamda bunun üzerinden es geçilmemesi gerektiğini düşünüyorum. 1985'te yürürlükten kaldırılmış, ihtiyaç kalmadığına dair yürürlükten kaldırılmış, ancak 85'ten beri halen çok gizli tutuluyor, herkesten gizleniyor. Bizden de gizleniyor. Türkiye'yi yöneten siyasilerden de gizleniyor. Eğer özel olarak çaba harcamazlarsa okuyamazlar. Yasama organından gizleniyor. Toplumdan gizleniyor. Bu belge Yurt - Kor belgesi tek başına 12 Eylül darbe döneminin 06/08/1985'e kadar sürdüğünün de bir göstergesi. Bununda davanızda dikkate alınması gerektiğini de düşünüyoruz. Bu dava şayet 12 Eylül döneminin yargılamalarının başlangıcı davası olacaksa, 12 Eylül ile hesaplaşmanın onu aşmanın bir başlangıcı olacaksa bu belgelerin üzerindeki devlet sırrı kılıfının kaldırılması gerekiyor. Bu

belgelerdeki devlet sırrı kılıfı, örtüsü kaldırılmadığı sürece yapılacak yargılama gerçek anlamda bir yargılama olmayacaktır. Maddi gerçeğin çok büyük orandaki bölümü görünemeyecektir. Pek çok suç gizlenecektir. Farkındayız, bu sayın Mahkemenizi de aşan bir durumdur. Bu bir siyasi irade gerektirmektedir. Madem ki davamızda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, Başbakanlık müdahil konumunda; müdahilin görevi de davada delillerin toplanması ve yargılamanın kolaylaştırılması ise eğer, Başbakanlık ve Meclis Başkanlığına önemli bir görev düşmektedir. Bu nedenle Başbakanlığın ve Meclisin hemen devreye girmesini, 12 Eylül dönemine ilişkin Yurt - Kor belgesi ve diğer belgelerdeki gizlilik derecesinin kaldırılması, bu belgelerin siyasal, yargısal ve toplumsal denetime açılmasını sağlamasını talep etmek en doğal hakkımız olduğunu düşünüyoruz. Eğer bu belgelerdeki gizlilik kalkmazsa 12 Eylül ile yüzleşemeyiz. Yüzleşmeden bu zihniyeti aşamayız. Ve demokratik bir toplumu da inşaa etmemiz mümkün değil. Sonuç olarak bu dava dosyamızda ve dava dosyamıza dayanılarak açılacak davalarda maddi gerçeğe ulaşmak için, o dönemde işlenen suçları ortaya çıkarmak için, faillerini ortaya çıkarmak için 12 Eylül döneminde ki tüm belgelerdeki gizlilik derecesinin, gizlilik kılıfının, devlet sırrı kılıfının kaldırılması yolunda Başbakanlığa yazı yazılmasını talep ediyoruz. Ayrıca bir taraftan da davayı sürüncemede bırakma niyetinde değiliz. Bu davada iddianamede işlendiği belirtilen suçun işlendiği aşikardır. Kanıtlanmış vaziyettedir. Sanıyoruz C. savcısı, geçen celse tutanakta yer alan esas hakkındaki mütalaayı henüz hazırlamamış durumda. Bir dahaki celseye esas hakkındaki mütalaasını hazırlaması yönünde süre verilmesini talep ediyoruz. Saygılarımızla." Demiştir.

Av. Senih Özay söz alarak; *"Efendim, ben kısa konuşacağım. Becerebiliyorum da ben onu. Fakat bir şey söylemeliyim evvela. Mahkemeniz şaşılacak kadar iyi bir şekilde Genel Kurmay'ı sıkıştırdı. Bunu çok beğendiğimi söylemeliyim. Birde bir kaç uluslararası darbe haberi vereyim. O da Widela öldü. CIA'nın darbeci diye yetiştirdiği adam. Kenan Evren ile ilgili veya onlarla ilgili biliyorsunuz CIA'e başvurmuştum. Widela ile beraber hangisi sizden ders aldı diye. Cevap vermediler. Size de söyledim. Ne olur beni ciddiye alın. Almadılar. Siz sorun dedim. Siz sormadınız. Hüsnü Mübarek çok fena laflar etmeye başladı. Orada. Şimdi bu davayla alakalı bulunan onun için söylüyorum. Çünkü size gelen belgelerden Cerideleri inceledim. Şok geçirdim. Aman yarabbim. 3 tane Kurmay Subay var. Biri Cilveli, biri Yılmaz, biride bişey daha. 3 subay bu hukukçu mudurlar nedirler. Parantez içinde şey yazıyor. Özel Harp Dairesi Harp Okulu Öğretim Üyesi diyor. Hukukçu mudurlar bilmiyorum. Hemen hemen herşeyi Kenan Evren yardımcısı o büyük Generale söylemiş. Büyük General o 3 çocuğa söylemiş. Onlardan sonra*

iş büyümüş. Yangın çıkmış. Zaten Hava Kuvvetleri Komutanı da zavallı şeyde ekranlarda onu söylemeye çalışıyordu. Hatırlıyorum. Mikrofonda dedi ki vallahi ben Hava Kuvvetleri komutanıyım. Pek değilim yani Genel Kurmaycı değilim. Benim darbelerde payım az dedi. Bence öyle dedi. Şimdi notlarımda bir şey daha var. O da bu Taksim de falan bu Gezi de ki bu hareketleri nitelerken o genç, genç, genç çocukları bu 12 Eylülzedeler, mağdurlar, müdahil olanlar olamayanların çocukları olarak gördüğümü söylemek istiyorum. Bu şeye geçsin. Tarihe mi? Coğrafya ya geçsin. Birde biz sizin devlet sırrı ile ilgili bu muhteşem dalaşmanızı anlıyoruz. Ama; MASAK dosyası olsun, bu Genel Kurmay dosyası olsun bunları kamu oyuna basına veremiyoruz. Yani Arif diyor ki bana İdare Mahkemesine gidelim. Eee? İdare Mahkemesinden sınıra yüklenelim. Filan. Ama burada Parlementonun avukatı var. Hükûmetin avukatı var. Onlara teessüf ediyorum. Size söylediğimin tersine. Onlar çalışmıyorlar. Yani ne Başbakan'a söylüyorlar, ne Parlamento'ya. Gelin şu devlet sırrını biraz oynayalım. Değiştirelim. Dedikleri de yok doğrusu. Şimdi toparlarsak; meslektaşım size kanunsuz bulunduğu gibime geliyor Bayrak Planı demeye çalıştı. Doğrumu anladım? Yani şey diyecek ilerde...." Demiştir.

Mahkeme Başkanı; *" o soruşturma aşamasında ki, o"* Demiştir.

Av. Senih Özay; *"Ama şey diyor. Şey diyor ama. O da duydu bunu. Siz Bayrak Planını dedi şeyde Gölcük'te şeyde buldunuz dedi. Ne o. Şeyin altından çıktı dedi. Hah onun içinde ilerde diyecek ki yani Mahkemeye Amerika'dan da örnekler verecek. Bu şeysiz elde edildi. Ne o hukuksuz elde edildi. Bu Bayrak Planı diyecekler. Onun ayak sesleri gibi geldiği için söylüyorum. Merak etmesinler çünkü bu son gelen 480 sayfalık o ceride de onların nasıl tasnif edildiği, nasıl muhafaza edildiği, hepsi yazıyor. Yani şey çıkmaz sokak. Ben okudum o 480 sayfayı. Ben ayakta konuşmak oturmak konuşmak yerine burada salonda dolaşarak konuşmayı tercih ederdim ama; mikrofonunuz uygun değil. Eğer becerirseniz bana böyle hareketli bir mikrofon. Bir daha ki sefer daha doğru ve uzun konuşabilirim. Sağ olun."* Demiştir.

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak; *"Sayın Başkan, sayın Üyeler. Öncelikle savunma müdafilerinin, sanık müdafilerinin bazı talepleri var. Esas hakkında mütalaadan sonra sanıkların savunma yapmamaları ile ilgili. Onlar yerine kendilerinin savunma yapmaları ile ilgili bir talebi var. Bunun kabul edilmesinin mümkün olamayacağını ben belirtmek istiyorum. Şöyle ki; şimdi sanıklar zaten duruşma salonuna getirtilemedi. Sanıkların savunmaları birisi hasta olmadığı halde ikisinin de hasta yataklarında alındı. Şimdi esas hakkında mütalaada da eğer*

savunma yapmayacaklarsa bu nasıl bir yargılama olacak. Yüz yüzelik kuralı nasıl yerine getirilecek. Hani uzaktan da olsa ekrandan da olsa. Dolayısıyla öncelikle bu telebin red edilmesi gerektiğini vurgulamak istiyorum. İkinci olarak da yine bir soruşturmanın genişletilmesi ile ilgili bir talep var. Bunun ben davamızı uzatmaya dönük bir talep olduğunu düşünüyorum. Darbeden sonraki dönemde ki Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili onun yasama yapma yetkisi ile ilgili veya işte okuduğunuz nottan aklımda kalan kadarıyla onun pek dava konusu ile ilgili olduğunu düşünmüyorum. Bunun da red edilmesi gerektiğini vurgulamak istiyorum. Şimdi belgelere gelir isek; şimdi bu Yurt - Kor belgesine meslektaşlarım değindi. Fazla değinmeyeceğim ama şunu vurgulamak istiyorum. Şimdi bu plan yapma, Genel Kurmaydan plan yapıp memleketi yönetme, askeri vesayeti sürdürme alışkanlığı aslında yeni bir şey değil. Eminim ondan öncede başka planlar vardır. Hani 27 Mayıs ile başlayan bir süreç, 12 Mart muhtırası ile devam etmiş, yetinmemişler 75'ten itibaren plan yapmaya başlamışlar ve 80 Askeri Darbesinin koşullarını oluşturmuşlar, darbe yapmışlar 85'e kadar planlar sürmüş, daha sonra peki ne olmuş? Zaten darbe düzeni hukukileştirilmiş, kendince hukukileştirilmiş, Anayasal düzen ile devam ettirilmiş. Ve aslında bu Yurt - Kor'da yazanların birçoğunu ben Milli Güvenlik Siyaset belgesinden biraz hatırlıyor gibiyim. Çünkü o na karşı bir dava açmıştım. Ve şu anda o belge ile ilgili açtığım dava Anayasa Mahkemesinde. Bakalım Anayasa Mahkememiz ne diyecek? Merak ediyorum doğrusu. Şimdi bu antidemokratik bir düzen. Bu baskıcı bir düzen, bu vesayetçi bir düzen. Bunun Türkiye'nin bundan kurtulması gerekiyor. Bu bütün kötülüklerin kaynağı aslında. Bütün hak ihlallerinin kaynağı. Ve bu aslında maalesef devam etmiş. Fakat burada şunu vurgulamak istiyorum. Biraz önce meslektaşım Mehmet Bey belirtti. Özellikle darbe planlarında yargı ile ilgili tespitler şunu gösteriyor. Sıkı Yönetim Mahkemeleri zamanında yapılan yargılamalar, Devlet Güvenlik Mahkemeleri zamanında yapılan yargılamalar düşman ceza yargılaması biçiminde yapılmış. Bu belgelerden de anlaşılıyor. O halde bu dönemde yapılan tüm ceza yargılamalarının kişisel kanaatime göre hukuka aykırı kabul edilmesi ve bunun yargılanmanın yenilenmesi kabul edilmesi gerekir. Bütün mağdurların bu vesile ile bu bütün belgelere dayanılarak oluşturulmuş yargı düzenine karşı kendi dosyalarını yeniden ihya etmelerini, açmalarını, yargılanmanın yenilenmesi gerektiğini burada vurgulamak istiyorum. Çünkü çok açık bir düşman ceza yargılaması yapılmış. Yani vatandaşa düşman muamelesi yapılmış. Hiçbir iktidar vatandaşa düşman muamelesi yapamaz. Dolayısıyla bunun altını özellikle çizmek istiyorum. Yine o belgenin kendi ile çelişen durumunu vurgulayayım. Madem öyle Kahramanmaraş olayları başladığında niçin asker müdahale edip katliamı

önlemedi. İşte bu da çok açık bir şekilde aslında darbeye giden sürecin katliamlarla hazırlanmaya çalışıldığının da bir göstergesi olarak ortaya çıkıyor. Şunu vurgulamak istiyorum. Davamızın geldiği aşamada toplanan belgeler esasen işlenen suç bakımından yeterli belgelerdir. Nitekim Bayrak Harekat Direktifi ile ilgili en son gelen belgeler çok açık bir şekilde Bayrak Harekat Planını ve onun direktiflerinin nasıl uygulandığını ayrıntısıyla ortaya koymaktadır. Her ne kadar meslektaşım Mehmet Bey'in değindiği gibi siviller ile ilgili belgeler eklere konmamış, gönderilmemiş veya başkaca belgeler gönderilmemiş olsa bile bunlar aslında suçun oluşumu bakımından yeterli belgelerdir. Dolayısıyla bu bakımdan bir değerlendirme yapılmalıdır. Ama Yurt - Kor belgesinin heyetinizce de incelendikten sonra iade edilmesini de eleştiriyorum. Keşke iade edilmeseydi, keşke dava dosyamızın içerisinde kalsa idi diye vurgulamak istiyorum. Ama sonuçta takdir Mahkemenin. Ben sonuç olarak yargılamanın bu aşamasında artık dosyanın mütalaa aşamasına geldiğini, esas hakkında mütalaa verilmesi için iddia makamına ve bizlere tevdi edilmesi gerektiğini belirtmek istiyorum. Ve mütalaa verilir verilmez de sanıkların savunmaları alınarak karar verilmesi gerektiğini vurgulamak istiyorum." Demiştir.

Av. Hasan Ürel söz alarak; *"Şimdi sayın Başkanım biz başından beri bu davada 3 ayrı iddianamenin bulunması gerektiğini, bunlardan birisinin 12 Eylül darbesinin hazırlık aşamasına yönelik belirtilen iddianamede belirtilen K. Maraş, Çorum, 1 Mayıs 1977 ve diğer aydınların öldürülmesi döneminde yaratılan darbeye hazırlık ortamının ayrı bir iddianame şeklinde olmasını, darbenin bu beş sanıkla şu anda mevcut iki sanıkla sınırlı olan bölümünün ayrı bir iddianame olmasını ve darbeden sonrada yani 1980 darbesinden sonra da yaşanan ağır insan hakkı ihlallerinin, yaşam hakkı ihlallerinin ayrı bir dava olmasını ve birleştirilerek görülmesini istemiştik. Ama tabi buda bir şeydir, buda hukuk açısından Türkiye hukuk tarihi açısından bu davayı çok önemsediğimizi başından beri söylüyoruz. Ama bu davaya karşı bir direnç var. Bu direnç aslında 2010 12 Eylül 2010 tarihli referandumdan sonra başladı. Referandumda 12 Eylül darbesinin yargılanmasına yönelik hüküm onaylanınca halk tarafından bir tartışma başladı. Akademisyenlerde başladı. Hatta baro başkanları 12 Eylül darbesi yargılama konusu yapılamaz. İşte zaman aşımı vardır. Efendim, sanık vekillerinin kullandığı gibi burada bir kurucu irade vardır gibi yargılamaya karşı bir direnç hem akademi çevresinde hem doktrin çevresinde yargılamaya karşı direnç devam etti. Şimdi bu yazı yani Mahkemenizin gayreti ile dava dosyası içerisine bir tutanakla dahi tespit edilmesi mümkün olan bu yazı bu direncin bürokraside özellikle askeri bürokraside sürdüğünü gösteren bir yazıdır. Bu birinci tespitim budur. Ama meslektaşlarım*

söylediler. Avukat arkadaşlarım belirttiler. Gerek Arif Ali Cangı arkadaşım ve gerek ise de Senih Bey belirttiler. Hakikaten Mahkemenizin böyle bir ara kararıyla 03/06/2013 tarihli ara kararıyla ve özellikle orada 2010 referandumuna atıf yaparak bu belgelerin şeffaf olması, açık olması ve devlet sırrı kapsamında olmaması ve Mahkemeye gönderilmesi doğrultusundaki ısrarlı talebiniz gerçekten takdire şayandır. Ayrıca şunu da ifade etmek isterim ki; Hasan Duman isimli bir TSK mensubu olduğunu belirten kişinin de sayesinde biz bundan haberdar olduk. Biz derken hem Mahkeme hemde biz bundan haberdar olduk. Dolayısıyla 12 Eylül 2010 referandumu yeni bir hukuk yarattı. Şimdi bize düşen, yargılamaya düşen bürokrasiye düşen bu 12 Eylül 2010 referandumunda yaratılan yeni hukukun hayata geçirilmesidir. Dolayısıyla şimdi burada biz bu belgeye gerçekten kıskançlıkla sahip çıkmamız lazım. Ama şunu görüyoruz bu belgeden. 23/01/1975 tarihinde başlamış hazırlık ve 06/08/1985 tarihine kadar yürürlükte kalmış bu belge. Ve 12 Eylül de bu süre bu dönemde gerçekleşmiş. 12 Eylül 1980 de bu bölümde gerçekleştirilmiş. Dolayısıyla bu delil bir yerde malumun ilanıdır. Esasen gerek iddianame, gerek iddianameye bağlı deliller gerekse Mahkemenizin daha sonra ara kararlar ile istediği Bayrak Harekat Planı ve diğer delilleri doğrulayan, teyit eden bir belgedir, bir delildir. Bu hali ile bile tutanak altına getirilen yani 13/06/2013 tarihli belgeniz ile tutanak haline getirilerek dava dosyası içerisine konulması bile gerçekten önemli bir delildir. Ve bence başkaca bir yani iğne ile kuyu kazar gibi bir araştırmaya konu olmadan ve bu eğer davanın uzatılmasına matuf olacaksa buna gerek duyulmadan bu belgeler ve diğer belgeler ile birlikte dosyanın delil açısından artık 12 Eylül darbesi darbe yargılaması için yeterli olduğu düşüncesindeyim ve bu nedenle de dosyanın esas hakkında mütalaa için sayın savcılığa tevdini talep ediyorum. " Demiştir.

Av. Mehmet İhsan Kalkan söz alarak; *"Sayın Başkan, değerli Üyeler, evet Genel Kurmayın iç ve tehditlere karşı nihai görevi vardır. Bu görev darbe yapılması anlamına gelmez. Bu anlamı çıkaranlar bugün geçte kalmış olsa nihayet yargının karşısındalar. Söz konusu askeri darbe ürünü olan Anayasa değiştirilmeden bu yargılamanın meşruluğundan bahsetmekte çok zor. Genel Kurmay kaçak güreşmek suretiyle işi yokuşa sürmek istediği açıktır. Aslında eğer yeni bir düzenden bahsediyorsak yada bahsediliyorsa 12 Eylül askeri darbesine ilişkin bütün bilgi ve belgeler Genel Kurmay Başkanlığınca kendiliğinden sayın Mahkemeye sunulması lazımdı. Oysa görüyorum ki tamamen olayı ve delilleri gizlemeye yönelik bir yaklaşım söz konusudur. Yargılamanın aleniliği, tarihi ve hukuki sorumlulukları gereği bütün gizli detaylar sayın Mahkemenizce gün yüzüne çıkarılmalıdır. Aksi taktirde sağlıklı bir yargılamadan bahsetmemiz mümkün değildir. Böylesi önemli*

bir yargılamada devlet sırrından bahsedilemez. Dolayısıyla sayın Mahkemenizce belgelerin devlet sırrı kapsamından çıkarılarak kamu oyu ile açıkça paylaşılması gerekir. Saygılarımla." Demiştir.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak; *"Sayın Başkan, değerli Üyeler, maalesef bir yargılama yapamadık. Ben işin açığı gelen belgelerle de iki duruşmadır ilgilenmiyorum. Yeteri kadar belgede vardı dosyamızda 105 klasör. Zaten darbe yapıldı mı ? Yapılmadı mı? Darbe önceden planlandı mı? Planlanmadı mı? gibi bir tartışma zaten kamu oyunun gündeminde zaten böyle bir tartışma yok. Herkes biliyor ki darbe yapıldı. Ama bir yargılama yapamadık. Maalesef. Bu duruşma açıldığında çok ümitli idik. Bir kısım avukat arkadaşlarımız protesto ettiler. Bu yargılamanın bir tiyatro olduğunu söylediler. Protesto ettiler. Duruşmalara katılmadılar. Biz onları eleştirmiştik. Ümitli idik. Ama maalesef geldiğimiz noktada bir yargılama yapamadık. Mütalaada beni çok heyecanlandırmıyor. Çünkü sonucu belli. 147 delaletiyle 146. Maddeden cezalandırılmalarını isteyecek. Hatta sonucu da söyleyebilirim. Yerinize ihsas-ı rey de bulunabilirim. Sonuçta 146'dan ceza alacaklar. Bu kamu oyunu tatmin etmeyecektir. Çünkü sözlerim Mahkemenize dönük anlaşılmasın. Çünkü bu davanın arkasında 2010 referandumunda bu davaların açılması için bir madde vardı. O maddeye oy verenlerden biri de benim. Çok ümitli idik. Bu davaların arkasında 2010 da olduğu gibi siyasi iktidar durmamıştır ve durmamaktadır. Topu C. savcıları 60 ile atmaktadır. Biz bu sanıkların adam öldürme, adam öldürmeye azmettirme, işkence, görevi kötüye kullanma, hürriyeti tahdit gibi suçlardan da yargılanmalarını istiyoruz. Hatta basında son dönemde çıkan Tunceli de yaptıkları inanç asimilasyonu dediğimiz bir insanlık suçundan da yargılanmalarını istiyoruz. Basında böylede haberler çıkmaktadır. Ama bu konuda Mahkemenize dönük konuşmuyorum. Savcılar harekete geçmemiştir. Bizde savcılık makamı maalesef iktidarın bir memuru gibi çalışır. Ve iktidar, siyasi iktidar arkasında değil ise o savcının hele ki böyle bir siyasi davalarda o savcı bu soruşturmaları yürütemez ve 60 ilde yürüyor dediğimiz soruşturmalardan da hiçbir netice, hiçbir sonuç gelmemektedir. Herkes biliyor ki bu insanlar darbe yaptı. Bu sanıklar işkence suçuna azmettirdi. Sistematik işkenceyi azmettirdiler. İşkencede adam öldürdüler. Görevi kötüye kullandılar. Tonlarca gazete yakıldı. Bunların dökümünü verdik. Tonlarca film yakıldı. Tonlarca aydın, yazar işinden edildi. Tonlarca insan yerinden sürgün edildi. Bunların hiçbirini burada yargılayamadık. Sonucu belirli bir davayı götürmekteyiz. Kamuoyuna karşı 146 ile TCK. 146 ile sonuçlanacak bir davayı götürmekteyiz. Şunun da kamu oyu tarafından bilinmesinde yarar var. Bu sanıklar 146. Maddeden ceza alsalar bile 3713 Sayılı Yasaya göre 10 yıl hapis yatacaklar. Yani ağırlaştırılmış müebbet verilse bile 10*

yıl. Sayın Mahkeme heyeti yaşlıdırlar şudur budur diye bir şey taktir ederse 8 yıl yatacaklar. Çünkü eski TCK.'nın 78,79 ve 80. Maddeleri yani içtima hukukunu düzenleyen içtima, fikri içtima, maddi içtima ve teselsül hükümlerini düzenleyen yasalara göre 146. Madde şemsiye bir maddedir. Diğer suçlar olsa ki yargılayamadık, diğer suçlardan. Diğer suçlar olsa bile yine 146'dan ceza alacaklar ve 10 yılla cezalar infaz edilecek. Yani burada sanıkların çok ağır bir ceza sonucuna uğrayacakları beklentisinin olmaması açısından bu açıklamayı yaptım. Ben daha öncede söyledim. 146. Maddeden ceza verdiğimiz zaman sanık avukatlarının belirttiği gibi bir kurucu iktidar tartışması burada yapmak zorunda kalacağız. Kamu oyunda yine bir kurucu iktidar tartışması yapılmak zorunda kalacak. Yani sanıkları sırf 146. Maddeden cezalandırdığınız zaman bir kurucu iktidar tartışması toplumun gündemine gelecektir. Ancak bu sanıklar dediğim suçlardan yargılanabilseydi bu şahsınız ile ilgili değil çünkü Mahkemeler tahkik sistemiyle engizisyon sisteminde olduğu gibi tahkik sistemiyle çalışmıyor. Sizde önünüze gelen iddianame ile çalışıyorsunuz. Önünüze böyle bir iddianame gelseydi ki ben bu konuda ısrarlı oldum. İşkence suçları da vardır iddianamede diye. Oradan da yargılama pekala yapılabilirdi. Maalesef yapılamamıştır. 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununu, geçen duruşmada bahsetmiştim. 1983 yılında yani Başkanlık Divanı, Meclis Başkanlık Divanı kurulmadan önce çıkan bir yasadır. 12 Eylül sürecini kapsayan bir yasadır. Ve bugün siyasi iktidar bu yasaya bile tahammül edememektedir. Bu 12 Eylül yasasına bile tahammül edememektedir. Polisin daha da güçlendirileceğini, daha çok gaz alınacağını, daha çok TOMA v.b araçlar alınacağını söylemektedir. Yani siyasi iktidar bu masum, son derece masum gezi parkı olaylarından sonra demokratik haklarını kullanan insanlara karşı tutumuna baktığımız zaman bu davanın da arkasında artık duramayacağını, bu davanın da kamuoyunun beklediği şekilde bitmeyeceğini biliyorum ve saygılarımı sunuyorum." Demiştir.

Özer Topçu isimli kişi tarafından müdahil amaçlı dilekçe verildi. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

Müdahiller vekillerinden Av. Fecri Şengür, Av. Arif Ali Cangı ve Av. Senih Özay tarafından 12 Eylül darbesine ilişkin tüm belgelerdeki gizliliğin kaldırılarak dava dosyasına gönderilmesinin sağlanması için dilekçe verildi. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

Sanıklar müdafilerinden soruldu: Celse öncesi verdiğimiz tevsi tahkikat talepli dilekçe duruşmada özetlenmiştir. Taleplerimizin kabulüne karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

İddia makamından soruldu: ***"Duruşmaya arizi olarak çıktığımızdan sanıklar müdafilerinin tevsi tahkikat taleplerinin görüşümüzü bildirmek üzere tarafımıza süre verilmesini talep ederiz."*** Demiştir.

Duruşmaya 30 dk. Ara verildi.

Duruşmaya ara sonrası kaldığı yerden devam olundu.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Varsa tevsi tahkikat yoksa esas hakkındaki mütalaanın hazırlanması için dosyanın iddia makamına yeniden tevdine,

2- **Gerçek Kişilerin müdahale talepleri ile ilgili olarak** ;

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıkların yargılandıkları suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, b u suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında;

- Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin **REDDİNE,**

3- Sanık müdafilerinin dilekçelerinde belirttikleri tevsi tahkikat taleplerinin daha önce Mahkememizce verilen farklı ara kararlarında kıstas alınan suç tarihi ve nitelemesi ile Bayrak Harekat Direktifinin onaylı suretinin Genel Kurmay Başkanlığınca Mahkememize gönderilmiş olduğu da dikkate alınarak **REDDİNE,**

4 - Gelecek celse mütalaanın verilebileceği hususunda duruşmadan önce makul süre içerisince C.savcılığınca Mahkememize bilgi verildiği taktirde sanıkların bulundukları yerlerde daha önceki ara kararlar uyarınca SEGBİS sistemi üzerinden bağlantı kurulmasına, bu hususta Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığına hazırlıklar açısından müzekkere yazılmasına,

Sanıkların şehir dışında bulunmaları durumunda ilgili yer Mahkemelerine talimat yazılmasına,

Bu karardan dönülmesi yönündeki sanıklar müdafilerinin taleplerinin **REDDİNE** ,

5 - a-) Bayrak Harekat Direktifi olarak Mahkememize gönderilen belgeler arasında özellikle Ek-İ de "Sivil İşler Koordinasyon Grubu", Ek-J de "MGK Genel Sekreterlik Personeli" bölümlerinin direktif içerisinde "Konmadı" nitelendirmesine sahip olduğu, arşiv kayıtlarında konulmadığı belirtilen belgelerin bulunması halinde Mahkememize gönderilmesinin istenilmesi için Genel Kurmay Başkanlığına müzekkere yazılmasına,

b-) Yurt - Kor Planlama Direktifinin özet bilgiler içerdiği, Mahkememize Genel Kurmay Başkanlığınca gönderilen Bayrak Harekat Direktifi ile diğer belgelerin daha ayrıntılı bilgiler içermiş olması karşısında; Yurt - Kor Planlama Direktifinin dosyaya tekrar istenmesi yönündeki taleplerin **REDDİNE,**

c-) Mahkememizde açılan davada sanıkların yargılandıkları suç ve sevk maddeleri dikkate alındığında; davaya yenilik getirmeyeceği anlaşılan müdahil vekillerinin diğer talep ve tevsi tahkikat taleplerinin **REDDİNE** ,

6 -CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bugünkü duruşmanın vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine,

7 - Bu nedenlerle duruşmanın **27/09/2013** günü saat: **10:00'** a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. **21/06/2013**

Başkan 33990 Katip 136018

Bu döküman elektronik imzalıdır !

8.16. Celse 16

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ Duruşma Tar: 27/09/2013 **Dosya No :** 2012/3 Esas

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 27/09/2013

CELSE NO : 16.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : SELÇUK KOCAMAN 40091

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 16.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi **Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer ve Av. Mithat Burak Başkale** geldiler. Yerlerine alındılar.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi **Yıldız Bezginli** (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık Vekili **Av. İsmail Uluyol** , MHP vekili **Av. Yücel Bulut** , TÖB-DER temsilcisi İsmet Yalıçnkaya ve TÖB-DER vekili **Av. Şükrü Günel** , DİSK vekili **Av. Savaş Demirtaş** , Muğla Barosu vekili **Av. Senih Özay** ,

Müdahilliklerine karar verilen;

Müdahiller Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili **Av. Aydın Erdoğan,** müdahiller Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekili Av. Kazım Genç, müdahil Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş, müdahil Senem Gülbudak ve bir kısım müdahil vekili **Av. Arif Ali Cangı**, müdahil Ahmet Türk ve bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan(aynı zamanda İHD Başkanı ve müdahil Diyarbakır Barosu vekili), müdahil Hikmet Kazgan vekili Av. Tuncay Dolu, müdahil Mehmet Kutlular vekili Av.

Turgut İnal, müdahil Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Ergin Cinmen geldiler yerlerine alındılar.

Müdahiller Ahmet Cihan, Aynur Hayrullahoğlu, Yılmaz Yukarıgöz, Sait Özdemir, Senem Gülbudak, Sabire Yazgan Serin geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahale talebinde bulunan Tahir Canan ile vekili Av. Senem Doğanoğlu - Av. Hürmüz Biçer geldiler. Yerlerine alındılar.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu .

Dosya incelendi.

G.D:

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bu aşamadan sonra duruşmanın teknik araçlarla kayda alınmasına oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca ses ve görüntü sistemi ile kayıt altına alınan bir önceki duruşmanın yazılı tutanağa dönüştürüldüğü anlaşıldı. Söz konusu tutanağın dosyasına konulduğu anlaşıldı.

Bayrak Harekat Direktifi olarak Mahkememize gönderilen belgeler arasında özellikle Ek-İ de "Sivil İşler Koordinasyon Grubu", Ek-J de "MGK Genel Sekreterlik Personeli" bölümlerinin direktif içerisinde "Konmadı" nitelendirmesine sahip olduğu, arşiv kayıtlarında konulmadığı belirtilen belgelerin bulunması halinde Mahkememize gönderilmesinin istenilmesi için Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkereye cevap var. İncelenmesinde; söz konusu eklere ilişkin herhangi bir bilgi ve belgenin tespit edilemediğinin bildirildiği görüldü.

Müdahillik talebinde bulunan Niyazi Uslay, Hasan Usta, Mehmet Bastem, Mevlüt Bayrak'ın müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdikleri anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Yusuf Semih Akarsu, Mustafa Bilgin ve Ali Uzel vekili Av. Dr. Ahmet Teyit Keşli'nin müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan İmran Yılmaz vekili Av. Mehmet Horuş'un müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Tahir Canan vekili Av. Senem Doğanoğlu'nun müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahil Ali İbrahim Önsoy'un esasa ilişkin beyanlarını ve bazı kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulması talebini içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında dilekçe vermek suretiyle dosyaya gelen belge fotokopilerinin bazı taraf vekillerince alındığı anlaşıldı.

Av. Senih Özay söz alarak;

Av. Ömer Kavili söz alarak;

Bu arada bir kısım müdahil vekilleri Av. Müşir Deliduman, Av. Arif Ali Cangı, Av. Osman Başer ve Av. Gökçesu Özgül ile müdahil Sait Özdemir vekili Av. Fecri Şengür geldiler. Yerlerine alındılar.

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak;

Av. Ergin Cinmen söz alarak;

Av. Aydın Erdoğan söz alarak;

Av. Senem Doğanoğlu söz alarak;

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Av. Arif Ali Cangı tarafından sunulan kitap ve dilekçe ekleri alındı, dosyasına konuldu.

İddia makamından soruldu:

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acardan soruldu:

Av. Ömer Kavili söz alarak;

Duruşmaya 30 dk ara verildi.

Duruşmaya saat:11:34'de kaldığı yerden devam olundu.

Müdahil Sait Özdemir'in davaya ilişkin beyanlarını içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Bülent Gürkut isimli kişi tarafından davaya ilişkin beyanlarını içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ :

1 - Varsa tevsi tahkikat yoksa esas hakkındaki mütlalaasını hazırlaması için dosyanın iddia makamına tevdine,

2 - Başbakanlık MİT Müsteşarlığına yazılacak müzekkere ile; 12 Eylül'e giden süreçte hazırlanan Bayrak Harekat Direktifinde "Sivil İşler Koordinasyon Grubu" şeklinde bir grubun görev aldığı belirtildiğinden; bu belgede belirtilen grup ile 12 Eylül'e giden süreçte görev alan diğer sivil unsurlar hakkındaki bilgi ve belgelerin gönderilmesinin istenilmesine,

3 - 12 Eylül ile ilgili olarak kamu görevlileri ile ilgili soruşturmanın yürütüldüğü bilinmekle birlikte; Bayrak Harekat Planındaki "Sivil İşler Koordinasyon Grubu"'nda yer alan kişilerin tespiti ile haklarında soruşturma yürütülmesi açısından Ankara TMK.'nın 10. Maddesi İle Yetkili C. Başsavcı Vekilliğine suç duyurusunda bulunulmasına,

4- Bir önceki duruşmada (5-a) numaralı ara kararı uyarınca yazılan müzekkereye Genel Kurmay Başkanlığından gelen cevap yetersiz görüldüğünden daha ayrıntılı olarak yeniden müzekkere yazılmasına,

5 - Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıklara isnat edilen suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, iddia edilen s uçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında;

Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin **REDDİNE,**

6- Mahkememizde açılan davada sanıkların yargılandıkları suç ve sevk maddeleri dikkate alındığında; davaya yenilik getirmeyeceği anlaşıldığından müdahil vekillerinin diğer tevsi tahkikat taleplerinin **REDDİNE,**

7 - Daha önce Mahkememizce sanıklarla ilgili olarak sistematik işkence ve kötü muamele eylemlerine ilişkin iddialarla ilgili olarak yapılan suç duyurusunun akıbetinin sorulması için C. savcılığına müzekkere yazılmasına,

8 - CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bugünkü duruşmanın vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine,

9 - Bu nedenlerle duruşmanın **25/10/2013** günü saat: **10:00** 'a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. **27/09/2013**

Başkan 33990 Üye 33300 Üye 37544 Katip 136018

8.17. Celse 18

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

Duruşma Tar: 18/04/2013 **Dosya No :** 2012/3 Esas

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 25/10/2013

CELSE NO : 18.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Mahkememizin 2012/3 Esas sayılı dava dosyasının 25/10/2013 günlü duruşmasında ses ve görüntü sistemi ile kayıt altına alınan kısmının çözümü aşağıda ki gibidir. 25/10/2013

Belirli gün ve saatte 18.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi **Av. Bülent Hayri Acar** geldi. Yerine alındı **.**

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık Vekili Av. Sami Arslan Aşkın, TÖB-DER temsilcisi İsmet Yalıçnkaya ve TÖB-DER vekili Av. İsmail Çevik, DİSK vekili Av. Ekin Sarıakalı, Muğla Barosu vekili Av. Senih Özay,

Müdahilliklerine karar verilen;

Müdahiller Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan, müdahiller Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekili Av. Kazım Genç, müdahil Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş, müdahil Senem Gülbudak ve bir kısım müdahil vekili Av. Arif Ali Cangı, müdahil Ahmet Türk ve bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan (aynı zamanda İHD Başkanı ve müdahil Diyarbakır Barosu vekili) geldiler yerlerine alındılar.

Yine müdahiller vekillerinden Av. Osman Başer, Av. Mehmet Ali Kayabaşı, Av. Ömer Kavili, Av. Gökçesu Özgül geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahillik talebinde bulunan Tahir Canan vekili Av. Senem Doğanoğlu ve Av. Hürmüz Biçer geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahiller Mikayil Kırbayır, Ahmet Cihan, Senem Gülbudak, Yılmaz Yukarıgöz, Sabire Yazgan Serin, Aynur Hayrullahoğlu, Sait Özdemir geldiler. Yerlerine alındılar.

Dosya incelendi.

G.D:

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bu aşamadan sonra duruşmanın teknik araçlarla kayda alınmasına oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

SEGBİS sistemi açıldı.

Av. Ömer Kavili söz alarak ; *"Av. Ömer Kavili, Mahkemeniz bu duruşmanın da SEGBİS sistemi ile kayıt altına alınmasına karar verilmiş, kanundaki zorunluluğa uymuş ise de; daha önce SEGBİS sistemi kullanılmıştır ve özellikle sanık Tahsin Şahinkaya ve sanık Kenan Evren'in sorgusu sırasında gerek kameraların açısı sık sık değişmiş ve sorgunun tam ortasında ses kaybı yaşanmış, görüntü kaydı yaşanmış ve orada sanıkların pozisyonunu göremeyeceğimiz açılara kameralar çevrilmiş, böylece kağıt üzerinde sanki gerçekten gerektiği gibi bu teknik cihazlar kullanılıyormuş gibi görüntüsü var ise de; uygulamanın Adalet Bakanlığı teknisyeninin insafına bırakılmış ve biz müdahil avukatlarının sanıkların tutum ve davranışını doğrudan birebir görme olanağı yok edilmiş ve bizim gibi Mahkemenin asli Yargıçları da bundan mahrum bırakılmıştır. Bunun yanı sıra orada sanıklara eşlik eden Yargıçlar Mahkemenizde niabeten görev yapmaktadır. Orada gördük. Sanığın biri kahvesini yudumlamaktaydı ve sonra tekrar sorduğumuzda inkar etti. Eğer sizin Mahkemenizde sizin huzurunuzda kahve içebilseydi; sanık orda da yapması yine normal karşılanabilirdi. Fakat orada ki Yargıçların bu suretle Mahkemenizde niabeten görev yaparken hassasiyet göstermediklerini biz daha önce yaşadık. Ve biraz önce gördük ve şu an görüntüsünü görüyorum. Meslek örgütümüzün cübbesini taşıyan meslektaşımız müvekkilinin yanındadır. Evet sanık müdafisi ile temsil edilmektedir. Doğru, doğru bir yöntem. Fakat biz müdahil avukatları sanıkların aslen yanına gitme taleplerimizin hepsi reddedildi. Ve bu suretle bu Mahkemede silahların eşitliği, dürüst yargılama ilkelerinden olan silahların eşitliği ilkesi daha önce çiğnenmiştir. Şu anda da çiğnenmeye devam etmektedir. Diğer bir hususu; sanıklardan Tahsin Şahinkaya, Mahkemenin yazısına zaten orada ki hastanenin başhekimi cevap verdi. Dedi ki; bu hasta bizim yataklı hastamız değildir. Sırf sizin Mahkemenizden gelen hastaneye yatırılarak ortam hazırlanması kararınıza Mahkeme kararı olduğu için uyduk. Ortam hazırladık. Ama bu hasta bizim ara sıra hastanemize uğraması gereken bir hastadır dedi ve bu suretle sanığın duruşmaya getirilme yükümlülüğü Mahkemenin önceki ara kararıyla yok edilmiştir. Fakat bu bir usul hatasıdır. Usul hatasından her zaman dönülebilir. O nedenle sanığın Mahkemeye celbi gerekir ve sanık burada sanık yerine alınıp duruşmada yüzleşerek yarattığı mağdurlar ordusuyla yüzleşerek yargılanması yapılmalıdır. Çünkü yargılama bir tek Mahkeme Yargıçlarına bırakılacak bir iş değil, kollektif bir faaliyettir. Onun yanı sıra bu sanık hastanede olmadığı yani hastaneden firar ettiği daha önce Mahkemenize resmi olarak bildirilmiştir. Sanıkların her ikisi ceza sistemimizin en ağır cezası talebi ile*

yargılanmaktadır. Bugün kahrolsun zamlar, kahrolsun faşizm sloganını duvara yazan liseliler tutuklanmakta iken hatta cop sokulmakta, elektrik verilmekte, 65 yaşındaki kadınlar domaltılarak vücut derinliklerine boşluklarına parmak sokulurken, arama yapılırken bu en ağır suçlamayla yargılanan imtiyazlı sanıklar imtiyazlarını halen devam ettirmektedir. Bu nedenle biz 12 Eylül artıklarının mantığının kafa yapısının tümüyle ortadan kalkması, 12 Eylül'ün tümüyle Türkiye'nin gündeminden kalkmasının sağlanmasına fırsat tanımak üzere bu nedenle teknik alt yapı çerçevesinde öncelikle birden fazla kamera görüntüsünün kesintisiz olarak ekrana yansıtılmasını istiyoruz. Fakat bu talebimiz sanıklardan sadece yataklı olmaya mecbur durumda diye yazısı gelen sanık Kenan Evren ile ilgili geçerli olabilir. Ancak yataklı hasta olmayan ve yataklı tedaviye muhtaç olmayıp ara sıra periyodik zamanlı yani 3 ay veya 5 ayda her neyse ara sıra gidip hapını alma, muayenesini yaptırma gibi keyfine göre gidip te hastaneye uğraması gereken imtiyazlı sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın hastanede yatma zorunluluğu da kalmadığına göre hem tutuklanmasını, hem de bu salona getirtilmesini, SEGBİS sistemi ile yapılacak olan işlemden onun muaf tutulup ona ilişkin usul işlemlerinin yüzüne karşı yapılmasını talep ediyoruz. Çünkü eski Yargıtay Başkanlarından onursal başkanı Prof. Dr. Sami Selçuk'un değimini nakledersek; "Yargıcın delille teması, Tanrının kuluyla teması gibidir." diyor, aracı istemez. Öyleyse siz Mahkeme Yargıçlarının eğer vicdani kanaat oluşturacaksanız bu salonda kesintisiz, beden davranışlarını, tepkilerini, korkularını, titremelerini göreceğiniz ve duruşmada tartışılmış, huzurunuzda tartışılmış kanıtlara ve beyanlara dayalı olarak karar, hüküm tesis etme yetkiniz var ve sizin yetkiniz sadece usule uygun karar araçlarla hüküm tesis etmekten ibarettir. Ancak sanıkların buraya getirtilmesi hem hukuki bir taleptir, hem de aynı zamanda toplumsal bir taleptir. Bu nedenle bu konuda öncelikle bir heyet kararı vermenizi talep ediyorum. " Demiştir.

Celse arasında Av. Senih Özay tarafından sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın tutuklanması talebine yönelik dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Dosya incelendi.

G.D:

1- Sanıkların savunmalarının daha önce alınmış olması, bu celse esas hakkında mütalaanın verilebilecek olması sebebiyle Segbis sisteminin kurulmak suretiyle mütalaanın okunmasından haberdar edilmelerinin amaçlandığı, kurulu bulunan sistem ile bu amaca ulaşılabileceği dikkate alınarak sanıkların Mahkememiz huzuruna getirtilmeleri talebinin reddine,

2- Daha öncede bu konuda ara karar kurulduğu üzere sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın ve diğer sanığın bulundukları yada bulunabilecekleri yerde savunmalarının - gerektiğinde esas hakkındaki mütalaya karşı beyanda bulunabilmelerinin sağlanması yönünde ara karar kurulduğu dolayısıyla özellikle sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın hastanede bulunması yönünde Mahkememizce verilmiş bir karar olmadığı, keza teknik olarak da Mahkememizce böyle bir karar verilemeyeceği hususları birlikte değerlendirildiğinde; söz konusu sanığın tutuklanması talebinin reddine oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

Av. Senih Özay söz alarak ; *"Efendim Senih Özay. Muğla Barosu vekili. Şimdi ben muhtemelen Ömer Kavilinin bu talepleri sonrası böyle bir kararı vereceğinizi düşündüğüm için bir metin hazırladım. Bu metinde 90 ve 94 yaşında iki adam, iki ihtiyar darbeci bu salona gelirse ölür. Tuvalet uzak, kılıflı raporlar veren doktorlar ve profesörlerin kim olduğu belli. Bu profesörler hakkında artık bu tablo gösteriyor ki suç duyurusu yapılmalı, rektörler idari soruşturma açmalı, kılıflı bir talebin bu dosyaya, coğrafyaya, halkın vicdanına girsin istedim. Teşekkür ederim."* Demiştir.

Av. Senih Özay tarafından sunulan dilekçe ve ekleri alındı, okundu dosyasına konuldu.

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca ses ve görüntü sistemi ile kayıt altına alınan bir önceki duruşmanın yazılı tutanağa dönüştürüldüğü anlaşıldı. Söz konusu tutanağın dosyasına konulduğu anlaşıldı.

18/04/2013, 27/09/2013 ve 25/10/2013 tarihli duruşmalarda iddia makamının esas hakkındaki mütalaasını vermesi durumunda sanıkların bulundukları yerler ile CMK.'nın 196/4. Maddesi uyarınca SEGBİS sistemi kullanılarak telekonferans yolu ile bağlantı kurulmasına karar verildiği, her iki sanığında bulundukları tedavi kurumunda oldukları ve bu durumun Mahkememiz duruşma salonuna kurulan sistem ile sanıkların bulundukları tedavi kurumlarına geçici olarak kurulan sistemler aracılığıyla Mahkeme Salonuna yansıtıldığı ve her iki sanığında Mahkeme salonunda ki ekranlar sayesinde görülebildikleri ve Ceza Muhakemesinde ses ve görüntü bilişim sisteminin kullanılması hakkındaki yönetmelik hükümlerindeki teknik imkanların yerine getirildiği anlaşıldı.

Mahkememizce alınan karar doğrultusunda sanık Ahmet Kenan EVREN'in yanında Mahkememiz Yazı İşleri Müdürü Havva Keskin, sanık Ali Tahsin ŞAHİNKAYA'nın yanında ise İstanbul Anadolu 4. Ağır Ceza Mahkemesi Yazı İşleri Gülcan GÜVEN'in görevli bulunduğu anlaşıldı.

CMK.'nın 183. Maddesi uyarınca "Adliye binası içerisinde ve duruşma başladıktan sonra duruşma salonunda her türlü sesli veya görüntülü kayıt veya nakil olanağı sağlayan aletlerin kullanılamayacağı, bu hususun ifade alınması süresi boyunca sanıkların bulundukları hastahane odası içerisinde de geçerli olduğu, aksine davranışın TCK.'nın 286. Maddesi uyarınca suç teşkil edeceği" hususunda duruşma salonunda bulunanlar uyarıldı.

İstanbul Anadolu 4. Ağır Ceza Mahkemesi Yazı İşleri Müdürü Gülcan GÜVEN'den soruldu : Şu anda benim bulunduğum odada sanık Ali Tahsin Şahinkaya, sanık vekili Av. Mithat Burak Başkale, bilgi işlem personeli Hasan Gencer, hemşire Gamze Ordu ve ben bulunmaktayım. Dedi.

Mahkememiz Yazı İşleri Müdüründen soruldu: Şu anda benim bulunduğum odada sanık Ahmet Kenan Evren, sanık müdafi Av. Sezin Duygu Tuncer, hemşire Semra Kocabıyık, Dr. Murat Çelik, bilgi işlem müdürü Ümit Demircan ve bilgi işlem personelleri Sedat Ülger, Mustafa Ağa, Serdar Taştan, Zabıt Katibi Hakan Kocaoğlu ve ben bulunmaktayım. Dedi.

Başbakanlık MİT Müsteşarlığına 12 Eylül'e giden süreçte hazırlanan Bayrak Harekat Direktifinde "Sivil İşler Koordinasyon Grubu" şeklinde bir grubun görev aldığı belirtildiğinden; bu belgede belirtilen grup ile 12 Eylül'e giden süreçte görev alan diğer sivil unsurlar hakkındaki bilgi ve belgelerin gönderilmesinin istenilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

Mahkeme Başkanı tarafından gelen müzekkere cevabı okundu : *"İlgi (a) yazıya konu talebe ilişkin olarak Müsteşarlığımız kayıtlarında yapılan araştırma neticesinde İlgi (b) yazımız ekinde gönderilenlere ilave bir bilgi ve belgeye rastlanılmamıştır denilmişti. Burada kastedilen bizim Mahkemede tensiben ve tensipin ardından yazdığımız diğer müzekkerelere ilişkin gönderilenlerden başka bir bilgi yoktur yönünde bir cevap verildi."* Demiştir.

Av. Ömer Kavili söz alarak ; *"Başkan Bey bu yazı Devletin atanmış memurlarının Devletin labirentlerinde nasıl gerçeği yok ettiklerinin itiraf belgesidir. Çünkü bu yazıda İlgi(a), İlgi (b) diye bir ilgi gösterip bir ciddiyet havası katmaya çalıştıkları şey; aslında kan kusturulan insanların örgütleyen sivil suçluların gizlenmesi ile ilgili perdeleme işlemidir. Yazışma tekniği açısından profesyonelcedir ve suçun sırıtması noktasında ise suçu ele veren yönleri şunlardır. Mahkemenize gelen Bayrak Harekat Planı; 12 Eylül darbesinin omurgasıdır. Yani suçun belgesidir. Bu suçun parçası olarak Sivil İşler Koordinasyon Grubu olduğu ve ayrıca MGK Genel Sekreterliğinin bir biriminin de var olduğu iki ayrı grup olarak belirtilmiş iken bu husus Genel Kurmay Başkanlığından sorulmuş ve Bayrak*

Harekat Planının gönderen Genel Kurmay Başkanlığı ki Genel Kurmay Başkanı geçen gün söyledi ben dedi kamu memuruyum. Doğru kamu memuru. Öyle ise kamu memurlarının işini kanuna uygun yapması ve Devlet Memurları Kanunun 125. Maddesine göre de disiplin suçu oluşmasın diye dürüstlükle, güvenle yapması gerekir. Öyle ise bu kadar işkence yapılan bu kadar yargısız infaz edilen insanlar varken bunun sorumlularının ortaya çıkmasını sağlayacak evrak nerede? İşte bunu Genel Kurmay Başkanı Mahkemenize göndermemiştir. Orada ki memur yetkililer. Göndermemelerinin nedini olarak da; kendileri Genel Kurmay Başkanlığı üst birimi olarak kendilerine gelen yazıya baktıklarını, yazının altta ki işaretlenen kısmında ise konmadı kısmına işaret konulduğundan dolayı gelen yazıda ek olarak bulunmadığını söyleyip işte suçu gizlemeye çalışmışlardır. Çünkü işin doğrusu, tercümesi şudur: Eğer bir üst komutanlığa gönderilen bir evrak konmamış ise o yazıyı gönderen asli makamın arşivinde esası olarak ıslak imzalı olarak olanı saklanmaktadır. İşte Mahkemenizin ihtiyaç duyduğu ve bu yargılamada ihtiyaç duyulan belge tamda odur. İşte bizim Av. Senih Özay üstadımızla birlikte MİT Müsteşarlığının kalkıp Mahkemenize tırnak içinde söylüyorum alay edercesine, nazire yaparcasına göndermediği gizlediği ve biz hazırladık ama Genel Kurmaya yolladık eğer gücünüz yetiyorsa oradan isteyin anlamına gelecek şekilde yazı yazması karşısında Ceza Yargılaması belge aslı üstünden yürütülür prensibi çerçevesinde MİT'in arşivine girmeye kalktık. Bize bir bardak çay bile içirmediler. Ama gösterdik. MİT kapısı çalınacak bir devlet dairesidir. Oradakiler kendilerini öyle fazla abartmasınlar. Öyle ise Mahkemenize bu evrakı göndermeyen Genel Kurmay Teşkilatı da Başkanlığı da bu devletin örgütlenmesinde bir idari birimdir ve Mahkemenizden evrak saklamaktadır. Ve bu gelen yazı yine Mahkemenizin ihtiyaç duyduğu bilgiyi, belgeyi Mahkemenize gönderme ödevi altındaki kamu memurlarının suçun ortağı olmak üzere profesyonelce yani özel kasıt altında Mahkemenizden bilgi belge saklamak, yargılamayı etkilemek ve eserleri oldukları, hala bugün ki koltuklarını muhtaç olduklarını düşündükleri bu iki darbeci generale karşı vefa borcunu ödercesine Mahkemenizden belge bilgi gizlediklerini itiraf etmişlerdir. Öyle ise bu belgeyi gönderen ve darbenin Sivil Koordinasyon Grubunun ortaya çıkmasını engelleyen bütün kamu memurları hakkında yeniden suç duyurusunda bulunulmasını istiyoruz bir. İki bu yazı MİT Müsteşarlığından gelmiş ise de; bu husus esasen Bayrak Harekat Planının bir parçası olarak Genel Kurmayın gizli kasalarında bulunmaktadır. Öyle ise Genel Kurmay da ki oralarda ki evraklara tıpkı soruşturma sırasındaki bir başka DGM Hakiminin görevlendirildiği gibi Mahkemenizin bir Hakiminin görevlendirilerek orada arama yapılmasını ve o arama sırasında müdahil vekilleri olarak bizlerin de hazır edilmesini

talep ediyoruz. Çünkü belge aslı getirtilmeden Ceza Yargılamasını yaptık diyemezsiniz. Diyebilirsiniz ama size inanan, güvenen olmaz. Öyle ise dürüst yargılama ilkeleri çerçevesinde belge aslının Mahkemeye getirtilmesini zorlayan bu taleplerimizin ayrıntılı taleplerimizin yerine getirilmesi gibi bir ara karar kurulmasını talep ediyoruz." Demiştir.

12 Eylül ile ilgili olarak; Bayrak Harekat Planınındaki "Sivil İşler Koordinasyon Grubu"'nda yer alan kişilerin tespiti ile haklarında soruşturma yürütülmesi açısından Ankara TMK.'nın 10. Maddesi İle Yetkili C. Başsavcı Vekilliğine 03/10/2013 tarihinde suç duyurusu mahiyetinde müzekkere yazıldığı anlaşıldı.

Bayrak Harekat Direktifi olarak Mahkememize gelen belgeler arasında yer alan özellikle Ek-İ de "Sivil İşler Koordinasyon Grubu", Ek-J de "MGK Genel Sekreterlik Personeli" bölümlerinin direktif içerisinde "Konmadı" nitelendirilmesine sahip olduğu tespit edildiğinden, söz konusu belgelere ilişkin yeniden araştırma yapılması için Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkereye cevap var. İncelenmesinde; Genel Kurmay Adli Müşavirliğince verilen cevapta müzekkeremizin ilgi ve gereği için Genel Kurmay Personel Başkanlığına ve Genel Kurmay Harekat Başkanlığına dağıtımlarının yapıldığının bildirildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Ömer Kavili söz alarak ; *"Sayın Başkan Bey. Tamda işte o telefon açılan o konuda tamda söylemek istediğimiz şu. Daha önce Mahkemenizin bu konuda kararı var. Ve Genel Kurmay Başkanlığı tıpkı AB Uyum Yasalarıyla gündeme getirilen 332. Madde de 10 gün içerisinde cevabını verme ödevini çiğnemiştir. Ve kendisi en üst düzeyde birim olması hasebiyle kendisinin aslarının emrine uymadığını itiraf mı ediyor Genel Kurmay Başkanlığı? Yani Genel Kurmay Teşkilatı artık yukarıdan gelen emri uygulamaya başıbozuk teşkilatı mıdır ki? Hala bugüne kadar Mahkemenin evrakını bir türlü bulup göndermiyorlar. Genel Kurmay Başkanlığında bu işi doğrudan doğruya görev verip görevi yerine getirecek bir personel bulunamamakta mıdır? Buna bizi inandıramazlar. Öyle ise bu cevabı verenler Mahkemenizi yani bu davanın Muhakemesini engellemeye, uzatmaya yönelik olarak özel kasıtla davranmaktadırlar. CMK.'nın 332. Maddesinde 10 gün içinde cevap verme yükümlülüğünü yerine getirmeyen ve o kanun kuralını çiğneyen bu memurlar hakkında suç duyurusunda bulunulmasını istiyoruz. Bir de yönteme ilişkin bir şey öğrenmek istiyorum. Her belgenin sonunda biz talepte bulunduğumuzda müdahil vekilleri olarak ayrı ayrı karar mı alacaksınız? Yoksa hepsini sona bırakıp toptan reddine mi diyeceksiniz? Onu öğrenmek istiyorum."* Demiştir.

Daha önce Mahkememizce sanıklarla ilgili olarak sistematik işkence ve kötü muamele eylemlerine ilişkin iddialarla ilgili olarak yapılan suç duyurusunun akıbetinin sorulması için C. savcılığına yazılan müzekkereye cevap var. İncelenmesinde; soruşturmanın halen yürütülmekte olduğunun bildirildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında müdahillik talebinde bulunan Tahir Canan vekili Av. Senem Doğanoğlu'nun müdahillik taleplerinin reddine ilişkin karara 02/10/2013 tarihli dilekçesi ile itiraz ettiği, talep sahibinin dilekçesinin itiraz mercii olan Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesince incelenerek talebin reddine karar verildiği ve Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesince verilen kararın müdahale talebinde bulunan Tahir Canan vekili Av. Senem Doğanoğlu'na tebliği için tebligatın çıkarıldığı anlaşıldı.

Celse arasında sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA müdafi Av. Sezin Duygu TUNCER'in 22/10/2013 havale tarihli dilekçesi ile sanıkların 25/10/2013 tarihinde yapılacak duruşmadan bağışık tutulmaları talepli dilekçe verildiği, talebin Mahkememizce değerlendirilerek reddine karar verildiği ve sanıklar müdafi Av. Sezin Duygu TUNCER'e Mahkememizce verilen red kararının tebliğ edildiği anlaşıldı.

Celse arasında Yıldırım Bayazıt TERZİ isimli kişi tarafından sanıkların lehine beyanda bulunma talebini içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında Bülent GÜRKUT isimli kişi tarafından karar duruşmasından önce son konuşmacı olmak istediği yönünde talebini içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Daha önce müdahale talebinde bulunan Mevlüt BAYRAK'ın daha önceki talebine ek olarak yeniden müdahil olma talebini içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Azize Yıldız, Keziban Alparslan (Kaban), Lütfiye Topal (Çetin), Sabiha Ünlü (Özcaner), Selma Bağdatlı vekili Av. Hüsnü Tuna'nın, Yıldırım Çabuk'un, Mehmet Ali Işık'ın, Gülnigar Canan'ın, Uğur Silbıyık'ın davaya müdahil olma taleplerini içerir dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Ayrıca TÖB-DER vekillerince davanın esasına ilişkin beyanda bulunulan dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

İddia makamından soruldu: Tevsi tahkikat talebimiz yoktur. Esas hakkındaki mütalaamız hazırdır. Beyan edeceğiz. Mütalaamızın ilk kısmında iddianamede yer alan bazı bilgilere yer verdiğimizden bu bölümü atlayarak okuyacağız. Dedi.

İDDİA MAKAMI ESAS HAKKINDAKİ MÜTALAASINDA ; *"Mahkememizce görülmekte olunan davanın Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa olarak başarıyla sonuçlanmış bir darbenin yargılanması mahiyetinde olduğu, kendilerinin darbe yapmak suretiyle kurucu iktidar oldukları, dolayısıyla yargılanamayacakları sanında bulunan sanıkların geçmişte yapılan ve başarıya ulaştığı için faillerin yargılanamadığı darbe ve muhtıralardan cesaret ve örnek aldıkları, keza 27 Mayıs 1960 darbesinden sonra hazırlanan 1961 Anayasasının Milli Birlik Komitesi ve devrin hükümetlerinin 27 Mayıs 1960 tarihinden kurucu meclisin toplandığı 6 Ocak 1961 tarihine kadar olan karar ve tasarruflarına karşı herhangi bir yargı mercine başvurulamayacağına dair Geçici 4. Madde benzerinin süre bakımından genişletilerek ileride meydana gelebilecek yargılama teşebbüslerine karşı koruma sağlamak amacıyla 1982 Anayasasının Geçici 15. Maddesi olarak düzenlendiği görülmüştür. Sanıkların suç tarihinde yürürlükte bulunan 765 Sayılı TCK.'nın 146. Maddesine açıkça muhalefet ederek konumları itibarıyla komuta kademesinde bulundukları TSK.'nın Devlet içerisinde hiçbir kurumun karşı koyması mümkün olmayan silahlı gücüne dayanarak yasama ve yürütme organlarının yetkilerini ele geçirmeleri fiili durum yaratmaktan öteye geçemez. Fiili durumun sanıkların yargılanmalarını imkansız kılması eylemlerinin hukuka aykırı olduğu gerçeğini ortadan kaldıramaz. 1982 Anayasa tasarısını halkoyuna sunma işini düzenleyen metin Anayasanın halkoyuna sunulması hakkında ki kanundur. Burada iki hüküm özellikle dikkat çekicidir. Birincisi 70 sayılı karar çerçevesinde Anayasa tasarısının açıklanması ve tanıtılmasının serbest olması ancak eleştirilmesine ise izin verilmemesidir madde 5. İkincisi ise; oy kullanmayanların 5 yıl süreyle seçme ve seçilme hakkından yoksun bırakılmalarıdır madde 12. Bu düzenleme ile sandık başına gitmeme suretiyle sessiz direniş ya da protesto eylemlerinin önü kesilmiştir. Fakat alınan önlemler bunlardan ibaret değildir. Şöyle ki; Anayasa tasarısının reddi durumunda ne olacağı belli değildir. Dolayısıyla olumsuz oy vermek, bu belirsizliğe destek olmak, açıkçası askeri rejimin sürmesine rıza göstermek anlamına geliyordu. Nitekim Anayasa Komisyonu Başkanı şöyle diyecekti; "Bizim Anayasamız kabul edilecektir kesin. Çünkü kabul edilmesi demek Siyasi Partiler Kanunun yapılması ve seçime gidilmesi demektir. Seçmen bunu değerlendirecek ve bir an önce normal düzene geçilmesi için Anayasaya oy verecektir." Görüldüğü üzere suç teşkil eden eylemden kaynaklanan fiili durumun meşruiyet kazandığı iddiası, millet iradesinin baskı altına alınarak*

sakatlanmasından başka bir anlam ifade etmemektedir. Sanıkların eylemlerinin unsurları bakımından incelenmesinde; 765 sayılı TCK'nun 146. maddesinin "Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir ve tebdil veya ilgaya ve bu kanun ile teşekkül etmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs edenler, ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezasına mahkûm olur." hükmünü amir olduğu, buradaki Cezai korumanın konusu, yani sözü edilen normla korunmak istenen menfaat meşru olmayan ve cebre dayalı değiştirme teşebbüslerine karşı Devlet'in hali hazır temel siyasi düzeninin güven altına alınmasına ilişkin menfaattir. Bir başka değişle, bu hükmün amacı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin biçimsel kurucu unsurunun başkaldırıcı, isyancı iradeler tarafından, meşru olmayan yollarla değiştirilmesi teşebbüslerini önlemektir. Ancak bu madde anayasal düzenin değişmez olduğunu ifade etmediği gibi, yeni ihtiyaçların gerektirdiği reformların gerçekleştirilmesini de engellememektedir. Kısacası anılan hükümle, sadece, siyasal düzenin hukuka aykırı, dolayısıyla meşru olmayan ve cebri faaliyetlerle değiştirilmesi önlenmek istenmektedir. Bu suçun maddi konusu, 146. maddede Türkiye Cumhuriyeti Teşkilatı Eşasiye Kanunu olarak gösterilmiştir. Böylece 146. madde sadece Teşkilatı Esasiye Kanununu (Anayasayı) değil, fakat hükümranlığın Devletin çeşitli organları vasıtasıyla nasıl icra edileceğini ve bireylere tanınan ve korunan temel hak ve menfaatlerin neler olduğunu tesbit eden kanun ve anayasal teamüllerin bütününü ifade eden Devletin temel kuruluşu kavramını esas alan kaynak kanundan (1889 tarihli İtalyan Kanunu'ndan) ayrılmıştır. Şu halde 146 maddede öngörülen suçun oluşabilmesi için, fiillerin doğrudan doğruya "Esas Teşkilat Kanunun" yani " Türkiye Cumhuriyeti Anayasası"nı ve dolayısıyla bununla oluşturulan temel düzeni ihlale yönelik olmaları gerekmektedir. Bu şuçun maddi unsuru, 146. maddede, Teşkilatı Esasiye 'Kanunu'nun (Anayasanın) tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil veya ilgaya cebren teşebbüs olarak belirtilmiştir. Maddede yer alan teşebbüs etmek ibaresi, teşebbüs kavramına bu suç yönünden başka bir anlam vermek örneğin teşebbüsü bu suçun yegane maddi unsuru haline getirmek şeklinde değil, sadece bu suçun teşebbüs halinde kalmış şeklini de tamamlanmış şekli için öngörülen ceza ile cezalandırmak olarak anlamlandırılmalıdır. Nitekim teşebbüs, esas itibariyle, icra hareketlerinin tamamlanmamış (eksik teşebbüs) veya neticenin meydana gelmemiş (tam teşebbüs)' olduğunu ifade eder. Şu halde, bir suça teşebbüsten söz edilebilmesi için, o suçun maddi unsurunun teşebbüsü oluşturan hareketlerin ötesinde bazı hareketleri veya neticeyi içermesi gerekir. Sadece teşebbüs durumunda kalan hareketin cezalandırılması, onun kanunun yasakladığı belirli bir neticeyi doğurmaya uygun olduğu,

yani bu neticenin gerçekleşmesi ihtimalini ve: dolayısıyla tehlikesini doğurduğu esasına dayanır. Bu düşünceden hareketle 146 maddede öngörülen suçun maddi unsurunu oluşturan hareketin neden ibaret bulunduğunu tesbit etmek mümkündür; Gerçekten de, bir suça teşebbüsten söz edilebilmesi için, failin en azından o suçun icra hareketlerine başlamış olması, yani o suçu veya o suçun neticelerini oluşturmaya elverişli hareketlerin icrasına başlamış olması gerekir. 146. maddedeki' suça teşebbüsten söz edilebilmesi için de yine bu maddede belirtilen neticelere (Anayasayı tağyir, tebdil veya ılga) yönelik ve bu neticeleri doğurmaya elverişli hareketlerin icrasına başlamış bulunmalıdır." Demiştir.

(Mütalaanın okunması sırasında sanıkların sağlık sorunları sebebiyle yaklaşık 10 dk duruşmaya ara verildi.)

Bu sırada müdahale talebinde bulunan Av. Yıldız İmrek, müdahil Erdem Şenocak vekili Av. Mehmet Rifat Bacanlı, CHP vekili Av. Celal Çelik, TÖB-DER vekili Av. Şükrü Günel, MHP vekili Av. Yücel Bulut duruşma salonuna geldiler. Yerlerine alındılar.

İddia makamınca mütalaanın okunmasına devam olundu; *" Oysa 146. maddede yasa koyucu teşebbüsten söz etmek suretiyle 141, 142 ve 163. maddelerin aksine icra hareketlerini şart koşmaktadır. 146. maddenin uygulanabilmesi ve failin cezalandırılabilmesi için, icra hareketlerin şart koşulması, belirli bir neticenin de varlığının arandığını, bunun, da maddede sayılan tağyir, tebdil ve ilga olduğunu göstermektedir. Kanun, bu suça teşebbüsü dahi tam ceza ile cezalandırırken, teşebbüsü netice olarak kabul etmemekte zira kanun teşebbüsten söz ettiğine göre bu suçun tanımlanmış şeklinin de olabileceğini ve dolayısıyla suçun tamamlanmış şekli için teşebbüsten başka bir neticenin gerçekleşmesi gerektiğini de kabul edilmiştir. Ceza müeyyidesinin tatbiki yönünden netice ile teşebbüs durumu arasında paralellik kurmakta; bu suça teşebbüsün ifade ettiği tehlikeyi nazara alarak, teşebbüsü tamamlanmış şekline verilen ceza ile cezalandırma yoluna gitmiş bulunmaktadır. Bir fiilin teşebbüs halinde kalan, yani sadece tehlikeyi ifade eden biçiminin cezalandırılması, o fiilin zararlı bir neticeyi doğurmayacağı anlamına gelmez. Öte yandan tağyir, tebdil, ve ilganın gerçekleşmesi, yani fiilin tamamlanması halinde artık fiilin cezalandırılamayacağı, dolayısıyla bu durumda da suçtan ve suçun neticelerinden söz edilemeyeceği yolundaki görüşe de itibar etmemek gerekir; çünkü, he şeyden önce, takip edilmezlik ve cezalandırılamazlık ile, suçun tamamlanması birbirinden farklı hususladır. Nitekim anayasayı ilga eden bir kuvvet başka bir kuvvet tarafından ortadan kaldıracak olursa, ilk kuvvetin anayasayı ilga fiili, takip edilebilir bir fiil niteliği kazanabilecektir. Bu*

durumda anayasanın eski hale getirilmesi, daha önce ilk kuvvet tarafından gerçekleştirilmiş bulunan ilga durumunu, olgusunu ortadan kaldırmaz; dolayısıyla artık teşebbüsten değil, neticenin gerçekleşmesinden, yani tamamlanmış suçtan söz edilir. Bütün bu açıklamalar 146. maddenin yine bu madde de sayılan tağyir, tebdil ve ilga gibi hususları, sadece failin iradesinin yöneldiği amaçlar olarak değil, aynı maddede yasaklanan fiilin neticesi olarak gösterdiğini ortaya koymaktadır. Başka bir düzen getirmek suretiyle veya getirmeksizin mevcut anayasal düzeni değiştirmeyi veya ortadan kaldırmayı, yani bir kelime ile anayasayı ihlali ifade eder. Daha açık bir ifade ile tebdil, anayasa düzenine dahil bir değerin veya düzenin yerine, sistem ve prensip olarak değişik bir düzenin getirilmesini, tağyir ise, belirli bir düzenin yerine yenisini getirmeden, onun nazari varlığını muhafaza etmek suretiyle, fiili bakımdan tatbikini önlemek veya savsaklamak suretiyle yapılan anayasa değişikliğini nihayet ilgada, anayasa düzenine dahil bir prensibin, bir müessesenin ortadan kaldırılması ve yerine değişik sistemde ve biçimde olsa dahi, yenisinin konulmamasını ifade eder. Bütün bu açıklamalardan çıkan sonuç, 146. maddede öngörülen suçun. maddi unsurunu oluşturan hareketin, bu maddede öngörülen neticeleri gerçekleştirmeye yönelik ve ayrıca bu neticeleri gerçekleştirmeye de elverişli bir hareket olduğu ve dolayısıyla, bu suça teşebbüsten söz edilebilmesi için de, herhangi bir suça teşebbüs için gerekli olan bütün şartların gerçekleşmiş olmasının aranacağıdır. İkinci olarak, Devletin Anayasasını tağyir, tebdil veya ilgaya yönelik teşebbüsün cebri nitelikte olması gerekir. Kaynak kanunun bu suçu öngören maddesi ile ilgili bir anlayış, fiilde cebre gerek bulunmadığını; bu suçun keyfi veya hileli hareketlerle de işlenebileceğini; çünkü maddedeki cebren zarfının hareketi değil, neticeyi, yani anayasayı değiştirmeyi nitelendirdiğini, dolayısıyla bu nitelendirmenin neticenin sebebi olan harekete izafe edilemeyeceğini, cebrin fail tarafından gerçekleştirilen faaliyet yönünden değil, fakat failin istediği ve çok defa onun fiilinin doğrudan sebep olmadığı değişiklik yönünden gerekli olduğunu belirtmektedir. Cebir kavramı, biri maddi cebir , diğeri manevi cebir olmak üzere iki anlama gelir. Maddi cebir veya diğer bir değişle şiddet özü itibariyle, gerçek veya mefruz bir engeli bertaraf etmek..." Demiştir.

(Bu sırada Sait Dizman isimli kişinin Mahkeme heyetinin bulunduğu yöne doğru cep telefonunu kaldırdığı ve fotoğraf çekme sesinin geldiği anlaşıldı. İlgili kişi gereği yapılmak üzere salonda bulunan emniyet kuvvetinin emanetine verildi.)

İddia makamınca mütalaanın okunmasına devam olundu ; *"146. madde cebir kavramından söz ettiğine, cebir kavramı da maddi cebri, yani şiddeti olduğu*

kadar manevi cebri, yani tehdidi de içerdiğine göre, bu suçun bu ikinci tür cebir ile de işlenebileceğini kabul etmek gerekir. Örneğin anayasayı değiştirmeye yetkili organları değişiklik yapmak konusunda tehdit etmek durumunda olduğu gibi. Ancak bunun için her türlü şiddet veya tehdit yeterli değildir; bu şiddet veya tehdidin anayasayı gayrimeşru yolla tağyir, tebdil veya ilgaya elverişli sayılabilecek ağırlıkta olması da aranır. Bu şart teşebbüsü hükme bağlayan 765 Sayılı TCK.'da ki 61. maddedeki elverişli vasıta şartının bir gereğidir. Bu itibarla yapılan hareketler veya kullanılan vasıtalar gayrimeşru olsalar bile, şiddet veya tehdidi içermiyorsa veya bu şiddet veya tehdit 146. maddede öngörülen neticeleri oluşturmaya elverişli değilse suçtan söz edilemez. Cebrin ve özellikle manevi cebrin, yani tehdidin elverişliliğini tayinde dikkatli olmak gerekir. Her türlü manevi cebrin, yani tehdidin bu suç için aranan cebri oluşturmayacağı kuşkusuzdur. Nitekim manevi cebrin veya tehdidin, muhtemel gösterilen zarar tehlikesinin, yukarıda da belirtildiği üzere, 146. maddede öngörülen neticeleri doğurmaya elverişli olmasından ayrı, anayasayı değiştirmeye yetkili kişi veya kişilere yönelik olması da gerekir. Aksi halde ya manevi cebir veya tehditten söz dilemez. Bu konuda ki açıklamalar 80. Madde kapsamında hükümete verilen muhtıra ile ilgili, o yüzden manevi cebir üzerinde duruyoruz. 146. Madde de öngörülen neticeleri doğurmaya elverişli olması ayrı, Anayasa yı değiştirmeye yetkili kişi veya kişilere olması da gerekir. Aksi halde ya manevi cebir veya tehditten söz dilemez. Belirtilen anlamda bir manevi cebir veya tehdit, esas itibariyle, gayrimeşru fiilin yani anayasayı ihlalin yukarıdan, yani devletin üst düzeydeki görevlilerinden veya askerlerden kaynaklandığında söz konusu olabilir. Örneğin silahların gayri meşru hareketi önlemeye yönelik direnmeyi bastırmaya hazır olduğunu gösterme durumunda olduğu gibi. Burada cezalandırılabilen teşebbüs mevcuttur; çünkü cebridir. Bu suçun manevi unsuru genel ve özel kasttan oluşmaktadır. Başka bir değişle sadece fiilin iradi olması yetmez ayrıca failin. anayasayı tağyir, tebdil veya ilga amacıyla hareket etmesi de gerekir. Geçici 15. madde yönünden yapılan incelemede; 13/05/2010 tarih ve 27580 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve halkoyuna sunulan 07/05/2010 kabul tarihli 5982 sayılı kanunun 24. maddesi ile mülga edilen Anayasanın Geçiçi 15. madde metninin; 12 Eylül 1980 tarihinden, ilk genel seçimler sonucu toplanacak Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanını oluşturuncaya kadar geçecek süre içinde, yasama ve yürütme yetkilerini Türk milleti adına kullanan, 2356 sayılı Kanunla kurulu Milli Güvenlik Konseyinin, bu Konseyin yönetimi döneminde kurulmuş hükümetlerin, 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanunla görev ifa eden Danışma Meclisinin her türlü karar ve tasarruflarından dolayı haklarında cezai, mali veya hukuki sorumluluk iddiası ileri

sürülemez ve bu maksatla herhangi bir yargı merciine başvurulamaz. Bu karar ve tasarrufların idarece veya yetkili kılınmış organ, merci ve görevlilerce uygulanmasından dolayı, karar alanlar, tasarrufta bulunanlar ve uygulayanlar hakkında da yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır şeklinde olduğu, Anayasa'nın geçici 15.maddesiyle bir dönemin yasama işlemlerinin Anayasaya aykırılığı savında bulunulmasının yasaklandığı,12/09/1980 ile 06/12/1983 arasında Anayasaya aykırılık savında bulunulamayacağı değil. bu madde yürürlükte kaldıkça bu tarihler arasında yapılan düzenlemelere karşı aykırılık savında bulunulamayacağı öngörülmüştür. Tersine düşünce geçerli olsaydı madde Anayasaya konulmazdı. Anayasa Mahkemesinin geçici 15.madde ile ilgili kararlarına karşı oy yazan Anayasa Mahkemesi Üyesi Güven DİNÇER Anayasanın geçici 15.maddesinin söz konusu dönemde görev yapan kamu görevlilerinin cezai, mali ve hukuki sorumluluklarını önlemeye yönelik bir düzenleme olduğunu, bu dönemde çıkarılan yasaların Anayasaya aykırılığı itirazına engel olamayacağını belirtmektedir. Ayrıca Anayasanın 177.maddesinin (e) bendi gereğince doğrudan Anayasa kurallarının uygulanması da önerilmektedir. Hakim Güven DİNÇER karşı oy yazılarında "geçici 15.maddeyle ilgili olarak yapılacak engelleyici bir yorum 1980-1983 yıllarında yürürlüğe konulan yasaların Anayasal denetimini sürekli bir şekilde engelleme demektir. 1961 Anayasası'nın geçici 4.maddesiyle başlayan ve 1982 Anayasası'nın geçici 15.maddesiyle sürdürülen bu durum pek çok konuda Türkiye'yi Anayasasıyla değil Anayasanın yasaklayıcı geçici hükümleriyle yönetilen bir ülke olma yükü altında bırakmaktadır. Anayasal yorumlarda Anayasal hakların eksiksiz uygulanması ve Anayasal müesseselerin bütünüyle çalışması temel yorum kuralı olmalıdır. Anayasa hükümlerinin bu yönde yorum alması ve anayasanın geçici 15 ve 177.maddelerinin bu anlayışla ele alınarak Anayasaya uygunluk denetiminin yapılması gerekir" görüşlerine yer vermiştir. Öte yandan Anayasanın 138.maddesi hakimleri önce Anayasaya, yasaya ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre görevli kılmıştır. Geçici maddeye süreklilik kazandırılır ve bu dönemde çıkarılan yasama işlemlerinin Anayasaya uygunluk denetimine yer verilmez ise hakim Anayasaya ve vicdani kanısına göre nasıl karar verecektir. Hakim Anayasaya aykırı olduğuna inandığı ya da aykırılık savını ciddi bulduğu bir yasayı uygulamak zorunda kalırsa kararını Anayasa ve hukuka uygun bir biçimde vicdani kanaatine göre vermiş sayılabilecek midir. Bu durumda hakim Anayasa hükümlerini bir yana bırakarak Anayasanın geçici 15.maddesindeki uygulanmamasına ilişkin kurala kimi yasalar yönünden öncelik tanınmış olacaktır. Anayasa geçici bir maddesiyle bir dönemde çıkan yasama işlemleri yönünden kendini yok kabul edemez. Geçici maddenin ve getirdiği yasağın sürekli bir kural niteliğinde

anlaşılması geçici hükmün Anayasanın kimi temel yükümlerinin önüne geçmesi sonucunu doğurur. Bu durum Anayasaya dayalı demokratik hukuk devleti niteliği ile bağdaşmayacağı gibi Anayasanın lafzına ve ruhuna da uygun düşmez. Anayasa'nın geçici 15.maddesinin bir tür af kanunu olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Anayasayı ihlal suçu temadi eden bir suç olup, bu suç TBMM'nin görevine başladığı 06/12/1983 tarihine kadar işlenmeye devam etmiştir. Anayasa'nın 15. maddesi ise 09/11/1982 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Söz konusu geçici 15. maddede TBMM Başkanlık Divanı oluşturuluncaya kadar, yani 06/12/1983 tarihine kadar ilgililer hakkında yargı merciine başvurulamayacağından söz edilmektedir. Bir af kanununun yürürlüğe girdiği tarihten sonra gerçekleşecek eylemler için uygulanacağını kabul etme imkanı bulunmamaktadır. Ayrıca darbe yönetiminin denetimi ve isteğine göre hazırlanmış bir Anayasa'da yer alan madde metninde "af" tabiri kullanılmamışken, gözaltı merkezleri ve cezaevlerinde, insanlık dışı işkence ve kötü muamele gören binlerce mağdurun aleyhine yorum yaparak, düzenlemenin af niteliğinde olduğunu söyleme imkanı yoktur. Bu nedenlerle Anayasa'nın kaldırılan geçici 15. maddesinin af kanunu olarak değerlendirilemeyeceği anlaşılmıştır. Geçici 15. maddesindeki düzenlemeye bakıldığında düzenlemenin sanıklar hakkında bir soruşturma ve yargılama engeli ortaya koyduğu anlaşılmaktadır. 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 107. maddesinde "Hukuku amme davasının ikamesi mezuniyet veya karar alınmasını, yahut diğer bir mercide halli lazım gelen bir meselenin neticesine bağlı bulunduğu takdirde mezuniyet ve kararın alınmasına yahut meselenin halline kadar müruru zaman durur." şeklinde, Anayasanın 83/3 maddesinde ise "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanaşımı işlemez." şeklinde, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 67/1 maddesinde "Soruşturma ve kovuşturma yapılmasının, izin veya karar alınması veya diğer bir mercide çözülmesi gereken bir meselenin sonucuna bağlı bulunduğu hallerde; izin veya kararın alınmasına veya meselenin çözümüne veya kanun gereğince hakkında kaçak olduğu hususunda karar verilmiş olan suç faili hakkında bu karar kaldırılıncaya kadar dava zamanaşımı durur." şeklinde düzenlemelere yer verilmiştir. Gerek Anayasada gerekse Türk Ceza Kanunlarında soruşturma ve yargılama engelinin bulunduğu hallerde zamanaşımının işlemeyeceği kuralı öngörülmüştür. Anayasanın 12 Eylül 2010 tarihinde referandumla kaldırılan geçici 15. maddesi de burada olduğu gibi bir soruşturma ve kovuşturma engelidir. Dolayısıyla sanıklara atılı bulunan eylemlerde zamanaşımı, eylemlerin gerçekleştiği 02/01/1980 ve 12/09/1980 tarihlerinde işlemeye başlamış ancak 1982

Anayasasının geçici 15. maddesinin yürürlüğe girdiği 09/11/1982 tarihinde durmuştur. Söz konusu suçlarda zamanaşımı süresi 20 yıl olup, 1982 tarihinde durmuş olan zamanaşımı geçici 15. maddenin kaldırıldığı referandum sonucunun resmi gazetede yayınlandığı 23/09/2010 tarihinden itibaren yeniden işlemeye başlamıştır. Açıklanan nedenlerle iç hukukumuza göre zamanaşımı süresinin dolmadığı anlaşılmaktadır. Uluslararası hukuk ve sözleşmeler yönünden inceleme yapıldığında; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 7.maddesinin, cezaların kanuniliği; hiç kimse işlendiği zaman milli veya milletlerarası hukuka göre bir suç teşkil etmeyen bir fiil veya ihmalden dolayı mahkum edilemez. Keza hiç kimse suç işlendiği zaman tertibi gereken cezadan daha ağır bir cezaya da çarptırılamaz. İşbu madde, işlendiği zaman medeni milletler tarafından tanınan umumi hukuk prensiplerine göre suç sayılan bir fiil veya ihmalden suçlu bir şahsın yargılanmasına ve cezalandırılmasına mâni değildir şeklinde olduğu, benzer bir hükmün Birleşmiş Milletler Siyasi ve Medeni Haklar Uluslar arası sözleşmesinin 15.maddesinde de yer aldığı. Söz konusu maddenin "Kanunsuz ceza olmaz ilkesi işlendiği zaman uluslar topluluğu tarafından tanınan hukukun genel ilkelerine göre suç sayılan bir fiil veya ihmalden ötürü bir kimsenin yargılanıp cezalandırılmasına engel oluşturamaz ifadelerine yer verdiği. Bu itibarla sanıkların yargılanması Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde yer alan hükümler çerçevesinde ele alınmalıdır. Bu hükümler ise gayet açıktır. Uluslararası topluluk tarafından tanınmış bir insanlık suçunun ulusal hukuk tarafından suçun işlendiği tarihte tanımlanmamış olması yargılamanın yapılmasına engel değildir. Uluslararası hukukun kabul ettiği bu kural bir çok Avrupa ve Latin Amerika ülkesinde darbeciler ve insanlığa karşı suç işleyenler hakkında yapılan yargılamalarda temel dayanak noktası olmuştur. Bununla ilgili olarak Almanya'da 1946 yılında işlenen insanlığa karşı suç ile ilgili dava somut bir örnek olarak verilebilir. Bu davada itham konusu suç ulusal mevzuata 1994 yılında girmesine rağmen Talin Yüksek Mahkemesi AİHS'nin 7/2.maddesini uygulayarak insanlığa karşı suçta zaman aşımı veya geçmişe etkili uygulama yasağının söz konusu olmadığını ifade etmiştir. Diğer örnekler ise AİHM'in Korbely-Macaristan ve Kononov-Litvanya kararlarıdır. Bu davalarda AİHM, insanlığa karşı işlenen suçlar ulusal mevzuatta tanınmamış olsa bile faillerin uluslararası hukuktan kaynaklanan sorumluluklarının devam ettiği ve yargılanabilecekleri yönünde karar vermiştir. Son olarak konuya açıklık getirmesi bakımından Venedik Komisyonu'nun Peru Anayasa Mahkemesi'nin müracaatı üzerine 24 Ekim 2011 tarihli 2011/634 nolu yayınladığı rapora da dikkat çekmek gerekir. Avrupa Konseyi'nin anayasal konulardaki danışma organı olarak görev yapan Venedik Komisyonu'na göre, insanlığa karşı

suçlarda zamanaşımı işlemediği gibi suçta ve cezada kanunilik ilkesi de farklı yorumlanmalıdır. Venedik Komisyonu'nun raporunda vurguladığı kural şudur: Geçmişte işlenen insanlık suçlarının soruşturulması, eylemin gerçekleştirildiği tarih itibariyle uluslararası hukuka göre insanlığa karşı işlenen bir suç olarak kabul ediliyorsa kanunilik ilkesine aykırı değildir. Bu suçlar için zamanaşımı süresi de söz konusu değildir. Latin Amerika'da hüküm süren diktatörlüklerin yönetimleri sırasında sebep oldukları ölümler, işkenceler ve kayıp hadiselerinden sorumlu tutulabilmeleri uluslararası hukukun kabul ettiği bu kuralın uygulanması suretiyle söz konusu olabilmiştir. Arjantin, Şili, Ekvator, Meksika, Panama, Paraguay, Peru ve Uruguay bu ülkelerden bazıları buna örnek gösterilir. Amerika İnsan Hakları Mahkemesi de içtihatları ile zamanaşımı ve geçmişe uygulama yasağının darbeci rejimler için söz konusu olamayacağını kayıt altına almıştır. Sonuç olarak; 12 Eylül 1980 tarihinde, 12/11/1979 tarihinde Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman DEMİREL tarafından Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK'ün onayıyla kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin 43. hükümeti görevde bulunduğu, sanıklardan Ahmet Kenan EVREN'in 12 Eylül 1980 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanı olarak görev yaptığı, sanık Ali Tahsin ŞAHİNKAYA'nın ise Hava Kuvvetleri Komutanı olarak görev yaptığı, vefat etmeleri nedeniyle haklarında ek kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilen Nurettin ERSİN'in Kara Kuvvetleri Komutanı, Mehmet Nejat TÜMER'in Deniz Kuvvetleri Komutanı, Osman Sedat CELASUN'un Jandarma Genel Komutanı olarak görev yaptığı, sanıklar tarafından 12 Eylül 1980 günü daha önce gizlice hazırladıkları "Bayrak Harekat Direktifi" adlı darbe planı çerçevesinde, Türkiye Cumhuriyeti Halkının vergileriyle alınmış ve yurt savunması için kendilerine tevdi edilmiş silahları kullanarak cebren ülke yönetimine bütünüyle el konulmuş, sanıkların yaptıkları askeri darbeyle Parlamento ve Hükümet feshedilerek ortadan kaldırılmış, Parlamento üyelerinin dokunulmazlığı kaldırılarak bütün yurtta sıkıyönetim ilan edilmiştir. Yurt dışına çıkışlar yasaklanmıştır. Sanıklar Anayasal düzen ortadan kaldırılmıştır. O tarihte yürürlükte bulunan 1961 Anayasasının; 4.maddesindeki, "Egemenlik kayıtsız şartsız Milletinindir. Millet, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organlar eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması, hiçbir suretle belli bir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılmaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz." 5.maddesinde, "Yasama yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez." 6.maddesinde, "Yürütme görevi, kanunlar çerçevesinde, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından yerine getirilir." şeklindeki düzenlemelerde yer alan, Millete ait olan Egemenlik yetkisi, Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olan yasama yetkisi

ile Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kuruluna ait olan yürütme görevini, silahlı güç kullanılarak ele geçirmişlerdir. Sanıklar ülke yönetimini ele geçirdikten sonra çıkardıkları 12/12/1980 tarihli ve 2356 Sayılı Milli Güvenlik Konseyi Hakkındaki Kanunun 1. maddesindeki "Milli Güvenlik Konseyi; Devlet ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, üyeleri; Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin Şahinkaya, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat Tümer ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun'dan teşekkül eder." şeklindeki düzenleme ile Milli Güvenlik Konseyi oluşturmuşlar, meşruiyete dayanmadan çıkardıkları 2324 Sayılı ve 27/10/1980 tarihli Anayasa Düzeni Hakkında Kanunun 2.maddesindeki "Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisine, Millet Meclisine ve Cumhuriyet Senatosuna ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren geçici olarak Milli Güvenlik Konseyince ve Cumhurbaşkanına ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler de Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanınca yerine getirilir ve kullanılır." şeklindeki düzenleme ile Anayasada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisine, Cumhuriyet Senatosuna ve Cumhurbaşkanına ait yetkilere cebren el koymuşlardır. Sanıkların çıkardığı 2324 Sayılı ve 27/10/1980 tarihli Anayasa Düzeni Hakkında Kanunun 3.maddesindeki "Milli Güvenlik Konseyince kabul edilerek yayımlanan bildiri ve karar hükümleriyle yayımlanan ve yayımlanacak olan kanunların Anayasaya aykırılığı ileri sürülemez" şeklindeki düzenleme ve 4.maddesindeki düzenleme ile Milli Güvenlik konseyinin bildiri ve kararlarında yer alan ve yer alacak olan hükümlerle 12 Eylül 1980 tarihinden sonra çıkarılan ve çıkarılacak olan Bakanlar Kurulu Kararnamelerinin ve üçlü kararnamelerin yürütülmesinin durdurulması ve iptali isteminin ileri sürülemeyeceğinin belirtildiği görülmüştür. Bu düzenlemelerle, Anayasa ve Anayasal düzen ortadan kaldırılarak, kişi hak ve özgürlükleri tamamen Milli Güvenlik Konseyinin insiyatifine terk edilmiştir. Başta yaşam hakkı olmak üzere temel hak ve özgürlükler açısından hiçbir güvence kalmamıştır. Sanıklar 12 Eylül 1980 tarihinde gerçekleştirmiş oldukları askeri darbeden sonra yönetimleri boyunca, demokratik kurumların kurulmasına ve faaliyet göstermesine engel olmaları nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı oluşturuluncaya kadar yani 06/12/1983 tarihine kadar atılı bulunan suçu işlemeye devam etmişlerdir. İlgili bölümde ayrıntısıyla anlatıldığı üzere 27 Aralık 1979 tarihinde verilen uyarı mektubu açısından durum değerlendirildiğinde, Sanıklar 27 Aralık 1979 tarihinde Cumhurbaşkanı aracılığıyla hükümetteki siyasi partilerle diğer tüm siyesi parti liderlerine TSK İç Hizmet Kanununu hatırlatarak muhtıra niteliğinde uyarı mektubu vermişlerdir. Bu mektup 2 Ocak 1980 tarihinde

Cumhurbaşkanı tarafından Başbakan Süleyman Demirel ve CHP lideri Bülent Ecevit'e iletilmiştir. Verilen muhtıra doğrudan siyasi parti mensuplarına verilmiştir. Ancak dolaylı olarak Cumhurbaşkanına verilmiş muhtıra olarak kabul etmek gerekir. Demokratik sistemin başı olan Cumhurbaşkanın altındaki Başbakana verilmiş muhtıra aynı zamanda Cumhurbaşkanına verilmiş bir muhtıradır. Çünkü askeri darbe yapıldığında Cumhurbaşkanının görevde kalma garantisi yoktur. Anayasal demokratik sistem içerisinde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, bağlı olduğu Başbakanın da içerisinde bulunduğu, siyasi parti liderlerine göndermiş olduğu mektupta kullandığı, "Türk Silahlı Kuvvetleri;... uzlaşmaz tutumlarını sürdüren siyasi partileri uyarmaya karar vermiştir." şeklinde, üstelikte mektubun devamında Cumhuriyet Tarihimiz boyunca askeri darbe gerekçesi olarak kullanılan İç Hizmet Kanununu da hatırlatarak uyarması demokratik rejim açısından kabul edilemez bir tehdit ve suçtur. Askeri darbeye teşebbüs suçu ancak bu şekilde işlenebilir. Aksi halde Silahlı Kuvvetleri elinde bulunan silahlarla harekete geçtikten sonra engelleme imkanı yoktur. Dolayısıyla Sanıklar 27/12/1979 tarihinde vermiş oldukları ve 02/01/1980 tarihinde Başbakana ulaşan muhtıra ile ayrıca Anayasayı ortadan kaldırmaya ve Türkiye Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmaya ve görevini yapmasını engellemeye teşebbüs suçunu işlemişlerdir. Eylem 765 Sayılı TCK'nun 146.maddesinin ihlali niteliğindedir. Madde de "cebren" denilmiştir. Buradaki cebir unsurunu mutlaka maddi cebir olarak anlamamak gerekmektedir. Cebir hem maddi hem manevi olabilir. Elinde, devlet içerisinde başka bir kurumca karşı konulamayacak bir güç bulunan Silahlı Kuvvetlerin, Anayasal demokratik sistem içerisinde hiyerarşik olarak bağlı olduğu, Başbakan ve tüm siyasi partileri doğrudan, bunların temsil edildiği TBMM'si ile Cumhurbaşkanını dolaylı olarak, üstelik Türkiye Cumhuriyet tarihi içerisinde darbe gerekçesi olarak kullanılan TSK İç Hizmet Kanununun 35. maddesini ima ederek uyarı mektubu göndermesi, tehdit niteliğindedir. Aynı zamanda bu tehdit manevi cebir niteliğindedir. Dolayısıyla niteliği belirtilen uyarı mektubuyla 146. madde ihlal edilmiştir. Ancak Sanıklar 02/01/1980 tarihindeki suçu, 12 Eylül 1980 tarihi ve devamında işlemiş oldukları Anayasayı ihlal (askeri darbe) suçunun icrası kapsamında işlediklerinden haklarında 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 80. maddesindeki zincirleme suç hükümleri uygulanarak, sanıkların eylemlerine uyan ve suç tarihi itibarıyla lehlerine olan 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 146/1,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı cezalandırılmalarına, sanıklar hakkında verilen adli kontrol kararının devamına, sanıklar hakkında 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 30. maddesi gereğince işlem yapılmasına, Yurt-Kor isimli belgenin mahkemeye gönderilmeyip imhasını sağlayan görevli subay Abdullah RECEP hakkında

suç duyurusunda bulunulmasına, Adli emanetin 2012/22, 2012/9742, 2012/9954 ve 2012/12882 sıralarında kayıtlı DVD ve CD'ler, belgeler. hard diskler, klasörler ve belgelerin dosyada delil olarak saklanmasına karar verilmesi kamu adına mütalaa ve talep olunur. Ayrıca esas hakkındaki yazılı mütalaamızdan farklı olarak duruşma esnasında verilen müdahale taleplerinin reddine karar verilmesi talep olunur." Demiştir.

İddia makamınca yazılı mütalaa okundu ve yazılı mütalaa Mahkemeye sunuldu.

Devamla; mütalaamızın haricinde bu celse yapılan müdahillik taleplerinin reddine karar verilmesi talep olunur, dedi.

İddia makamınca verilen yazılı mütalaanın çoğaltılarak sanık müdafi ile müdahiller vekillerine verilmesi yönünde kalem personeline talimat verildi.

Duruşmaya 13:30'a kadar ara verildi.

Duruşmaya kaldığı yerden devam olundu ve yazılı mütalaanın taraf vekillerine verilmesi işleminin yerine getirildiği tespit edildi.

Sanıklar müdafisinden soruldu : *"2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 38/1,2 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunun 77/1, 7/1, 344/1-c maddelerine açıktan aykırı bir sözlü açıklamanın hukuki mütalaa niteliği ve değeri taşımadığı açıktır. Dolayısıyla Sayın İddia Makamının hukuki nitelik ve değer taşımayan sözlü açıklamasına hukuken yanıtlanmaya değer bulunmamıştır. Ancak iddia makamı tarafından ve şimdi biraz önce tutanağa da geçtiği üzere tarafımıza bir yazılı esas hakkında mütalaa sunulmuştur. Dolayısıyla bu yazılı metnin incelenmesi, hukuki nitelik taşıyıp taşımadığının, hukuki nitelik taşımakta ise; yanıtlanması için bir, iki kamusal savunmanın ve bireysel savunmaların hazırlanması için tarafımıza uygun ve makul bir süre verilmesini talep ediyoruz. Bu süre iddia makamına Nisan ayından Ekim sonuna kadar süre verilmiştir. Ancak tabi ki arada atamalar olmuştur. Geçici Savcı meslektaşlarımız görev almıştır. Dolayısıyla 6 aylık bir süre makul ve uygun bir süre değildir. Dolayısıyla böyle bir süre talebinde bulunmuyoruz. Çünkü böyle bir talep davanın uzatılması talebini taşır. Bizim böyle bir irade ve amacımız yoktur. Yaptığımız planlamaya göre tabi ki takdiri Mahkemeye ait olmak üzere 10 en geç 10 Ocak veya 15 Ocak'ı geçmemek üzere bir kamusal savunmanın ve bireysel savunmaların hazırlanması için bir süre talep ediyoruz. İki ayrıca yapacağımız kamusal savunmanın süresi de yaklaşık sanıyorum iki buçuk saat civarında olacaktır. Bunun da göz önüne alınmasını talep ediyoruz. Bu aşamada başkada bir diyeceğimiz bulunmamaktadır."* Demiştir.

Sanık Ahmet Kenan Evrenden soruldu : *"Evet, Efendim konu hakkında avukatım size gerekli hazırlığı yapıp cevabını verecektir."* Demiştir.

Sanık Ali Tahsin Şahinkayadan soruldu : *"Efendim ben savunmamı avukatım kanalıyla yapmak istiyorum. Arz ederim."* Demiştir.

Av. Yıldız İmrek söz alarak ; *"Sayın Başkan, değerli Yargıçlar. Av. Yıldız İmrek. Bu gün ilk kez duruşmaya katılıyorum. Daha önce ki celselerde ilk olarak müvekkilim Ender İmrek adına müdahillik talebinde bulunmuştuk. Yazılı dilekçe ile. Ancak huzurunuzda bulunuyoruz. Celse arasında tutanakları inceledim. Müvekkilim ile ilgili bir karar kurulmadığını gördüm. Şimdi müvekkilim 12 Eylül Askeri Darbesinde pek çok insan gibi, aslında bütün Türkiye toplumu gibi 12 Eylül Darbesinden zarar görmüştür. En azından Sayın Savcının bugün mütalaasında belirttiği üzere temel hak ve özgürlüklerin bütünüyle rafa kaldırılması, ayaklar altına alınmış olması nedeniyle Anayasal düzenin cebren tağyir, ilgası suçu esasen Anayasal düzenin ayrılmaz bir cüz'i niteliğinde ki temel hak ve özgürlüklerin de ortadan kaldırılması anlamına geliyor ve temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırılan herkes dolayısıyla aslında bütün Türkiye toplumu yeni doğan çocukta yaşlı insanı da zarar görmüştür. Bu nedenle herkesin ayrıca ispat belgesi aranarak müdahilliğine karar verilmesi yönteminin esasen doğru olmadığını düşünüyorum. Çünkü en azından sokağa çıkma yasağı nedeniyle hiçbir başka eziyete uğramamış olsa bile sokağa çıkma yasağı nedeniyle her ferdin temel hakkı elinden alınmıştır ve bu anlamıyla zarar görmüştür. Kaldı ki benim müvekkilim 12 Eylül Askeri Darbesi nedeniyle göz altına alınmıştır ve 48 gün göz altında tutulmuştur. Bununla ilgili Adana Sıkı Yönetim Askeri Mahkemesinin 1982/193 Esas yine 1982/363 Esas ve ilgili karar sayılı kararları dilekçemiz ekinde sunmuştuk. Burada görülüyor ki müvekkilim 48 gün göz altında kalmış, fasılalı olarak daha fazla göz altında kaldı ama fasılasız süresi 48 gün. Bu şu anlama geliyor; 12 Eylül Askeri Darbesi ile temel hak ve özgürlükler ortadan kaldırıldığı için keyfi bir düzenleme ortaya çıktığı için 48 gün gibi hiçbir şekilde kabul edilemeyecek süre göz altı süresi olarak yaşanmıştır ve bu darbe nedeniyle yaşanmıştır. Yani darbe olmasa idi askeri darbe olmasa idi olağan gözaltı süresi ile karşılaşacaktı müvekkilim. Dolayısıyla bu göz altı uzun göz altı süresini sadece ferdi olarak haksız göz altı, haksız tutuklama süresi olarak değerlendirip bununla ilgili başka başvuru yollarına yollama yapılması mümkün değildir bize göre. Aksi halde darbenin topluma verdiği zararla bağını koparmış olur ve darbe soyut bir suç haline gelir. Oysa darbenin bir hedefi vardır ve bu hedef te toplumun kendisidir. Temel hak ve özgürlüklerdir. İşçilerin emekçilerin örgütlenme hakkı, örgütlenme özgürlüğüdür aynı zamanda. Ve müvekkilim bu nedenle 48 gün gibi uzun bir gözaltı süresi*

yaşamış, işkence görmüş, işkenceden dolayı failler yargılanmıştır. Ancak bu yargılama yani müvekkilimin müştekisi olduğu yargılama ile ilgili sonuçların hiçbiri müvekkilime tebliğ edilmemiştir. Ve bu da darbe dönemi yargılamasının yine hukuksuzluğu ile ilgilidir ve Sıkı Yönetim Askeri Mahkemelerinin yargılamaları esasen bu bakımdan darbe dönemi yargılamaları hukuka aykırı yargılamalardır ve Mahkemelerin kendisi de hukuka aykırıdır. Evet bu nedenle işkence nedeniyle de bir yargılama yapılmış ve işkence nedeniyle Mahal Mahkemesi Adana Sıkı Yönetim Askeri Mahkemesi yine 1980/327 Esas 1985/15 karar sayılı ilamıyla öncelikle mahkumiyet kararı vermiştir. Çünkü müvekkilimin dişi kırılmıştır işkence nedeniyle ve bu diş kırılması diğer bulguları tespit edememekle beraber diş kırılması tespit edildiği için mahkumiyet kararı verilmiştir. Ancak daha sonra Askeri Yargıtay'ın bir bozmasına uğramıştır. Sonuç olarak hem şahsi olarak bu kadar somut göz altı, 3 yıllık bir tutukluluktan sonra beraat etme gibi ama 3 yıllık bir sürenin ömrünün heba olması gibi bir sonuç yaşamıştır. Arz ettiğim nedenlerle, sunduğum nedenlerle müvekkilin müdahil olarak bu davaya kabulüne karar verilmesini talep ediyorum. Öncelikle, çünkü şu ana kadar bir karar verilmedi. Saygılar sunuyorum." Demiştir.

Av. Mehmet Horuş söz alarak ; *"Sayın Yargıç. Av. Mehmet Horuş. Mütalaayı soyut buldum. Az önce okunan kısım soyut bir ceza hukuku tartışmasından ibarettir. Şimdi bize gelen metnin ilk 6-7 sayfasında 12 Eylül'e giden günlerde yaşanan olaylar sıralanmış, aktüel bilgiler verilmiş. Onlar iddianameden aynen alınmış. Ama şurada şöyle bir sorun var. Bir yanda iddianamede sayılan olaylar var, bir yandan da hukuk fakültelerinde okutulan Ceza Genel Hukuki kitabında ki teorik alıntılar var. Ama bu Ceza Hukuku teorisi ile darbe suçu, darbe fiili arasında mütalaa hiçbir bağ kurmuyor. Bu şekilde verilecek bir hükmün mantıksal sonuçları da hukuken tartışılabilir hale gelecektir. Şunu demek istiyorum. Sayın Savcı 12 Eylül Anayasası referandumunun gayri meşru yapıldığını ifade etti. Dolayısıyla bu mütalaaya göre ve buradan çıkacak bir hükme göre Türkiye şu anda gayri meşru bir Anayasa ile yönetiliyor. Yani bu mantık yine teşebbüs, suçun tamamlanma fiilleri tartışılırken somut hiçbir fiil değerlendirilmemiştir. Örneğin darbeye hazırlık aşaması olarak bizim burda tartışmaya çalıştığımız fiiller bu teorik tartışma kısmında hiç atıf yapılmadan değerlendirilmiştir. Yine darbe dönemine ilişkin de Mahkemeniz 77 1 Mayıs'ı, Maraş, Sivas olayları ve daha pek çok dosyayı dava dosyasına kazandırmasına rağmen; yani darbe fiilinin çok daha önceden planlandığı, hatta Sanık Evren'in analarında da bu planlamalara dair açık itiraflar olduğunu belgelememize rağmen, halen 12 Eylül ile birlikte başlatılmıştır. Yine Savcılık mütalaasında hakkında suç duyurusunda bulunulan Yurt-Kor*

belgesi nedeniyle hakkında suç duyurusunda bulunulan biri var. Ama Yurt-Kor belgesi bu darbe yapılanmasının 87'ye kadar Devlet içinde devam ettiğini ortaya koymaktadır. Halbuki yani darbe suçunun döneminin 6 Aralık 83 tarihinde Meclis Başkanlık div align=centeranı oluştuktan sonra da devam ettiğine dair bulgular değerlendirilmemiştir. Bu mantıkla örneğin bugün idam yıldönümü olan Hıdır Arslan'ın bir 12 Eylül rejimi tarafından idam edildiğini kanıtlamak zorlaşacaktır. Yine tartışılırken özellikle Anayasa düzeni hakkında ki kanun temel alınmaktadır. Halbuki konsey dönemi, Danışma Meclisi dönemi ve bu yasa çıktıktan sonra ki dönemin ayrı ayrı somut olarak tartışılması gerekir diye düşünüyoruz. Yani somut örnek vermek gerekirse Serdar Soyergin ve Necdet Adalı'nın idamlarında henüz bu kanun ortada yok. Dolayısıyla bunlara ilişkin de yani bu darbe fiili içerisinde ayrı ayrı değerlendirilmelerin yapılması gerekmektedir. Yine bu darbenin niye yapıldığının cevabı yok mütalaada. Bu darbe neden yapıldı? Buna ilişkin hiçbir fikrimiz yok. Evet bir 12 Eylül öncesine ilişkin olaylar sıralanmış ama bu mantık bütün meseleyi yine dönüp dolaşıp bir asayiş meselesine indirgemektedir. Halbuki artık gülme sırası bizde diyenler, 24 Ocak kararları v.s bu tartışmayı yapmama gerek yok ama bunlar buralarda tartışıldı. Bu darbenin bir azmettiricisi var. Bu darbe kimin çıkarına hizmet ediyor? Yani şey beklemiyorum. Meclis Darbeleri Araştırma Komisyonun uluslararası siyasi dengeler ile ilgili tartışma yapmasını beklemiyorum ama en azından 12 Eylül rejimi ile birlikte kimin çıkarlarının hizmet edildiği, darbenin kimin çıkarlarına hizmet edildiğine dair de bir veri görmemiz lazım. Diğeri de evet bağlıyorum Mahkemeniz işkence ve ölüm olaylarıyla ilgili ayrı suç duyurularında bulundu ama onlar ayrı bir yargılama konusu olabilecek ama; bu olaylar da darbe suçunun maddi unsuru olarak mütalaada yer almalıydı. Buna ilişkin de bir illiyet bağı kurulmamıştır. Örneğin; sistematik işkenceye dair, bu sistem boyutuna bunun organize olmasına dair hiçbir bağlantı kurulmamıştır mütalaada. Bunların hükümle birlikte giderileceğini ümid ediyoruz. Birde bu en son güvenlik tedbirlerine ilişkin, yani bu cezayı alan kişilerin muhtar bile olamayacağı belli. Ama Sanık Kenan Evren halen emekli Cumhurbaşkanı ve sanırım 16.000 lira sanırım Emekli Cumhurbaşkanı maaşı. Savcı bu hususu özellikle atladı diye düşünüyorum. Çünkü 12 Eylül Anayasası referandumu gayri meşru yapılmıştır diyen bir mütalaada aynı oylamada Cumhurbaşkanlığı oylanmıştır. Buna ilişkin hiçbir değerlendirme yok. Bu mütalaanın mantıksal sonucu; Kenan Evren'in Cumhurbaşkanlığı da gayri meşrudur. Sonucuna götürür bizi. Bu konuda da karar verilmesini istiyorum. Hükümle birlikte de kesinleşmese bile tedbir niteliğinde bu Cumhurbaşkanlığı çünkü emekli olunan bir makam değildir Cumhurbaşkanlığı Türkiye de. Görevi emeklilikten sonra da devam eder. Tedbir

niteliğinde de olsa gerekir ise bu Cumhurbaşkanlığı niteliğinden dolayı kaynaklanan haklarının kısıtlanmasını istiyoruz. Dava devam ederken ya da Yargıtay aşamasında sanığın ölümü durumunda hakkında bu kadar ciddi iddialar bulunan bir sanığın devlet töreni ile cenazesinin kaldırılmasını kabul etmek mümkün değildir. Son olarak tutuklama talebimizi tekrar ediyoruz. Daha öncede. Bu aşamada hiç olmazsa tutuklansınlar. Ayrıca mal varlıklarına da tedbir konması talebinde bulunuyoruz." Demiştir.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak ; *"Av. Arif Ali Cangı. Sayın Başkan, değerli üyeler. Ben tarihi bir gün yaşadığımızı düşünüyorum. Savcının mütalaasını Sayın Savcının mütalaasının sonucuna katılıyorum. Mütalaanın tamamı konusunda eksiklikler olabileceğini, değerlendirmelerde doğru olmayan değerlendirmeler olabileceği düşüncesiyle tarihi bir dava olması, tarihe not düşme, tarihi sorumluluğumuz gereğince ayrıntılı olarak esas hakkındaki mütalaanın tamamlama açısından bir daha ki celse ayrıntılı olarak iddialarımızı bildirmek istiyoruz. Bu celse itibarıyla bir hususa dikkatinizi çekmek istiyorum. Sanıklar şayet darbeye teşebbüs aşamasında yargılansalar idi bütün rütbeleri bütün memuriyetleri ellerinden alınacak ve o zaman mahkum edileceklerdi. Bu darbe sayesinde Türkiye'ye Türkiye'nin tek hakimi olarak istedikleri gibi istediklerini yaptılar. Diğer yandan bu darbe sayesinde kendilerine bir makam, bir mevki ve ekonomik kazanç elde ettiler. Savcının mütalaasında belirtildiği gibi bu suçun cezalandırılması sonucunda verilecek fer'i ceza Askeri Ceza Kanunun 30. Maddesinde silahlı kuvvetlerden çıkarma olarak belirtilmiş. 31. Madde; bunun sonucu olarak rütbenin geri alınmasından söz ediliyor. Yani mahkumiyet kararı verilmesi halinde Emekli General rütbesinin geri alınmasıyla karşı karşıya kalacağız. Emekli Cumhurbaşkanlığına ilişkin mantık gereğince geri alınması gerekir ancak buna ilişkin yasal düzenleme şu anda yok. Buna ilişkin Meclis temsilcisi, Başbakanlık vekili idari ve yasal düzenleme yapılması konusunda girişimde bulunmak zorundadır. Bugün Meclis Plan ve Bütçe Komisyonunda Emekli Cumhurbaşkanının maaşının 16.000 liraya yükseltilmesi konusu kararlaştırıldı. Davanın kesinleşmesine kadar geçecek süre dikkate alındığında; 12 Eylül darbesi ile hesaplaşma, 12 Eylül ile ilgili adalet arayan Türkiye toplumu açısından daha fazla adaletsizliğe yol açmaması için, daha vicdanların sızlamaması için, kamu vicdanı için meslektaşım Mehmet Horuş'un dile getirdiği gibi şimdiden Sayın Mahkemenizce sanıkların Emekli Cumhurbaşkanlığı, Emekli Generallik konusunda ki sağladığı, bu unvanların sağladığı olanaklar yönünden tedbir kararı verilmesi gerektiğini talep ediyoruz. Zira şu halde tedbir kararı verilmez ise daha sonra verilecek kararın kamu vicdanının tatmin etmeyeceği ortadadır. Bu dava tarihi bir davadır. Türkiye'nin*

demokratikleşmesi açısından önemli bir aşamadır. Aslında Türkiye toplumunun vicdanında mahkum olmuş 12 Eylül'ün, 12 Eylül darbecilerinin hukuken de mahkum edilmesinin davasıdır. Tarihi bir dönemeçtir. Böyle bakmak gerekir ve şimdiden bu tarihi dönemeci değersizleştirecek gelişmelere yol açmaması için Mahkemenizin önlem almasını diliyoruz. Tutuklama aslında sanıkların hayati tehlike geçirmeyecekleri için bir güvence olacaktır. Çünkü şu anda 12 Eylül darbe davası yürüyor. Sanıkların sağ kalması bu davanın sonuçlanması için bir ön koşuldur. Bu nedenle öncelikle sanıkların can güvenliğinin sağlanması gerekir. Tutuklamanın aslında can güvenliğini sağlayacağını düşünüyoruz. Şayet tutuklamaya karar verilmeyecekse özellikle sanıkların can güvenliklerinin sağlanması konusunda Mahkemece bu yönde bir karar verilmesini talep ediyoruz." Demiştir.

Sanıklar müdafisi söz alarak ; *"Şimdi duruşmada artık esas hakkındaki mütalaa verildi. Yani 216/1'in 1. Ayağı bitti. Şimdi sayın meslektaşlarımın, katılanların talepleri varsa tabi ki talepleri hakkında o çok normaldir. Benim söz aldığım konu şu. 216/1 açık. Sırasıyla koymuş. Diyor ki; katılan vekilinden başlar, Cumhuriyet Savcısından gider ve oradan sırayı vermiş. Şimdi bu sıra kullanılmadı. Burada ikinci olarak da CMK 216/2 açık. Orada neyin ne olduğu belli. Diyor ki; sadece Cumhuriyet Savcısı ve katılan taraf sanık ve müdafinin sözlerine karşılıklı olarak cevap verirler. Ama usulun hiçbir yerinde özellikle 216/2 de esas hakkındaki mütalaaya katılan vekili duruşmada değerlendirme yapar demiyor. Benim itiraz ettiğim konu burası. Yani katılan vekilleri esas hakkında ki mütalaa ile sınırlı olmak üzere burada konuşma hakkına sahip değildir. Böyle bir yetkileri yoktur. İkinci olarak esas hakkında iddia da bulunma hakları da bitmiştir. Ama bunların dışında tabi ki başka talepleri varsa onlar gayet tabi ki yerine getirilecektir. İtiraz ettiğim konu budur. Sadece bununla sınırlı"* demiştir.

Av. Aydın Erdoğan söz alarak ; *"Sayın Başkanım, sayın üyeler. Bu tarihi dava sonuç aşamasına gelmiş bulunuyor. Sayın Savcının mütalaada esas itibarıyla ceza talep eden, suçun sübutuna ilişkin beyanlarına katılıyoruz. Savunma müdafinin söz sıralamalarına ilişkin beyanları da Ceza Muhakemesinde yeri olmayan beyanlardır. Şöyle ki Sayın Mahkeme söz sıralamasını yapmıştır. Burada mağdur olan mağdurların vekillerinin esasa ilişkin beyanda bulunma hakları da vardır. Keza; birlikte bir anlamda iddia makamında bulunan kişiler konumundadır. Mağdurların vekilleri iddia makamı ile birlikte bir anlamda iddia makamını paylaşmaktadırlar. Dolayısıyla reyleri, fikirleri arasında farklılıklar olabilir. Eksiklikler olabilir. Yine Mahkeme üyelerinin aralarında oy farklılıkları olabileceği gibi, müdafiler arasında, mağdur vekilleri arasında fikir farklılıkları olabilir. Bunlar da ifade edilir. Bunların ifade edilmesinin yeri de Mahkemedir.*

Dolayısıyla bu beyanların hukuk usulünde bir yeri bulunmamaktadır. Esasa ilişkin iddiadan sonra bizim de gerek iddia makamının bakış açısını ve söylediklerinde ki eksiklikleri, varsa konu destekleyici mahiyetinde ki görüşlerimizi ve meslektaşımın ifade ettiği gibi bu davanın önemine uygun düşen ve bizim baştan beri hiçbir hukuki dayanağını görmediğimiz yargılamanın meşru olmadığı, iddia makamının iddianame düzenleme konusunda yetkisinin bulunmadığı, Mahkemenin yargılama yapmaya hak ve yetkisinin bulunmadığına ilişkin darbe yapma suçunu kutsayan, hangi etiketi taşırsa taşısın hukukçuların, ister Anayasacı ister cezacı, ister avukat olsunlar buna ilişkin temelsiz darbeyi yapmayı adeta ordular için bir hak olarak kutsayan ve hali hazırda ki darbelerin de aynı şekilde kutsanmasını sürdürenlere karşı elbette ki tarihe not düşme babında söyleyeceklerimiz vardır. Arkadaşlarımın tedbire ilişkin talepleri konusunda ilave olarak şunları söylemek istiyorum. Darbe suçu ile birlikte suç ürünü olarak elde edilmiş maddi varlıklar ve kazançlar var. Bu kazançların bir kısmı halen devam etmektedir. Yani çalınmış yada gasp edilmiş mal varlığı üzerinde, para üzerinde devam eden halen usulen sürdürülen ödemeler vardır. Bunlar Devlet'e ait paralardır. Halktan çalınan paralardır. Bu paraların daha fazla çalınmasının sürdürülmemesi için de tedbiren bu ödemelerin durdurulması gerekmektedir. Yani kamu varlıklarının korunması durumundan artık iddia makamının iddianamesinden bu aslında iddianameden sonra da bir tedbir olarak istenebilir idi. Ama şu aşamada artık esas hakkında mütalaa verildikten sonra halkın parasının daha fazla çalınmaması için maaş ödemelerinin tedbiren durdurulmasına Sayın Mahkemeniz karar verebilir. Çünkü bunlar gasp edilmiş, zorla el konulmuş kazançlar olarak devam etmektedir. Bu sebeple tedbir kararı verilmesini talep ediyorum." Demiştir.

Av. Senem Doğanoğlu söz alarak ; *"Av. Senem Doğanoğlu. Sayın Heyet, yeniden müdahillik talep edeceğiz. Tahir Canan ile ilgili. Bunun da iki zemini var. Birincisi; bugün mütalaa verildi. Ve mütalaada sanıklar Anayasal düzeni ilga etmiştir dendi ve insanlığa karşı suç referansında bulunuldu. Gerek geri alma dilekçesinde gerekse ilk başvurumuzda dile getirmiştik. Anayasal düzen dediğimiz düzen aslında işkence yasağından da, haksız alıkonulmaktan da bağımsız değildir. Bu açıdan size her ne kadar somut delil istemeniz usulen tartışılabilir olsa da; somut delil sunmuştuk. Hem tıbbi raporunu sunduk Tahir Canan'ın. Hem de 79'dan 81'e kadar ve sonra 81'den yeniden 91'e kadar ve 93'ten 2013 tarihine kadar 12 Eylül rejiminin bütün sonuçlarını yaşadığı ceza evi sürecinde ispata yarar varakayı sunmuştuk. Siz de şöyle bir şey söylediniz. Haksız tutukluluk ya da işkence suçu ile ilgili başkaca hukuki yollarda vardır. Bunlara başvurabilir. Umarım burda bitmez ama 12 Eylül rejimi ile gerçekten bu başkaca hukuki yollara*

ilişkin bence düşüncemizin de değişmesi gerekiyor. O dönem zaten böyle bir başvuru yolunun olmadığını anlatmaya gerek yok ama; maalesef müvekkil başvurmuştur. TMK.'nın 10. Maddesi İle Yetkili Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından görevsizlik kararı verilmiştir Kocaeline, Kocaelinden de Gebze'ye ve Gebze'den kovuşturmaya yer olmadığına dair karar çıkmıştır. Üstüne Bandırmadan da kovuşturmaya yer olmadığına dair karar çıkmıştır. Gaziantepten de Mardin den de. Dolayısıyla başkaca bir hukuki yol maalesef 12 Eylül rejimi ile hali hazırda hukuken de hesaplaşılamadığı için yoktur. İnsanlığa karşı suç açısından değerlendirme yapıldığı için tam da Tahsin Şahinkaya ve Kenan Evren'e yönelik bir talebi vardır müvekkilimin. Sanıkların cezalandırılması müvekkilim nezdinde düşünülmek durumundadır. Bu nedenle müdahilliğine karar verilmesini talep ediyorum ve kovuşturmaya yer olmadığına dair kararları da sunuyorum" demiştir.

Av. Osman Başer söz alarak ; *"Sayın Başkanım. Sayın iddia makamının mütalaasına sonuç olarak istemiş olduğu cezalandırma taleplerine aynen iştirak ediyoruz. Ancak; yazılı mütalaa hakkında yazılı görüşmelerimizi bildirmek için ek süre talep ediyorum. Fakat şurada kısaca iki cümle söylemek istiyorum. Yargılanan sanıkların isimlerinin önlerinde Orgeneral, Kara Kuvvetleri Komutanı, Reisi Cumhur, Cumhurbaşkanı ve Devlet Başkanı sıfatları vardı.*

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Varsa tevsi tahkikat yoksa esas hakkındaki mütlalaasını hazırlaması için dosyanın iddia makamına tevdine,

2- Başbakanlık MİT Müsteşarlığına yazılacak müzekkere ile; 12 Eylül'e giden süreçte hazırlanan Bayrak Harekat Direktifinde "Sivil İşler Koordinasyon Grubu" şeklinde bir grubun görev aldığı belirtildiğinden; bu belgede belirtilen grup ile 12 Eylül'e giden süreçte görev alan diğer sivil unsurlar hakkındaki bilgi ve belgelerin gönderilmesinin istenilmesine,

3- 12 Eylül ile ilgili olarak kamu görevlileri ile ilgili soruşturmanın yürütüldüğü bilinmekle birlikte; Bayrak Harekat Planındaki "Sivil İşler Koordinasyon Grubu"'nda yer alan kişilerin tespiti ile haklarında soruşturma yürütülmesi açısından Ankara TMK.'nın 10. Maddesi İle Yetkili C.Başsavcı Vekilliğine suç duyurusunda bulunulmasına,

4- Bir önceki duruşmada (5-a) numaralı ara kararı uyarınca yazılan müzekkereye Genel Kurmay Başkanlığından gelen cevap yetersiz görüldüğünden daha ayrıntılı olarak yeniden müzekkere yazılmasına,

5- Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıklara isnat edilen suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, iddia edilen suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında ;

Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin **REDDİNE,**

6- Mahkememizde açılan davada sanıkların yargılandıkları suç ve sevk maddeleri dikkate alındığında; davaya yenilik getirmeyeceği anlaşıldığından müdahil vekillerinin diğer tevsi tahkikat taleplerinin **REDDİNE,**

7- Daha önce Mahkememizce sanıklarla ilgili olarak sistematik işkence ve kötü muamele eylemlerine ilişkin iddialarla ilgili olarak yapılan suç duyurusunun akıbetinin sorulması için C.savcılığına müzekkere yazılmasına,

8- CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bugünkü duruşmanın vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine,

9- Bu nedenlerle duruşmanın **25/10/2013** günü saat:**10:00**'a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. **27/09/2013**

Başkan 33990 Üye 33300 Üye 37544 Katip 136018

9.1.Duruşma başladıktan sonra; Sistematik işkence kavramına dikkat çekildi.

Darbe savcısı ellerindeki sistematik işkence dosyalarını taşra savcılıklarına yollayınca ben de İzmir'e gelip İzmir Savcılığına çengel atarak kendi siyasi şube dosyamı ek gibi açmak istedim.

Evrenler ve altı ve altının altı ve Bursa gibi taşra işkenceleri …

KENAN EVREN VE TAHSİN ŞAHİNKAYANIN ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİNDE YARGILANIYOR OLMASININ NE OLACAK İKİ İHTİYAR İŞTE DENİLEREK AZIMSANMASI YANINDA ORTA ŞİDDETTE BÜYÜK GENERALLERİN, VALİLERİN SORUŞTURULDUĞU ANKARA SAVCILIĞI 2012/675 HAZIRLIK DOSYASI ALTINDA 3. HALKADAKİ İŞKENCECİ KOMSERLERİN, CEZAEVİ GARDİYANLANLARININ SORUŞTURULDUĞUNU YAZMIŞTIM. HATTA İZMİRDE SİYASİ ŞUBE KOMSERLERİNİN İFADELERİNİN ALINMAYA BAŞLANDIĞININI BELİRTMİŞTİM

BU DEFA BURSA DA O DÖNEM CEZAVLERİNDEKİ İŞKENCECİ GARDİYANLARININ, CEZAEVİ MÜDÜRLERİNİN BURSA 2. AĞIR CEZA MAHKEMESİNİN 2012/330 E SAYI İLE YARGILAMA BAŞLATILDIĞINI 12/09/2013 GÜNÜ DURUŞMASI OLACAĞINI DOSYANIN FOTOKOPİSİNİ ELDE ETTİĞİMİ OKUDUĞUMU SAİD ÖZDEMİR İSİMLİ EMEKLİ BİR ÖĞRETMENİN ÇOK ÇALIŞARAK BU NOKTAYA GETİRDİĞİNİ SÖYLEMELİYİM.

12/03/2013 BURSA DURUŞMASINDA BEN ÖMER KAVİLLİLER ARİF ALİ CANGILAR GİTMELİYİZ VE GARDİYAN VE CEZAEVİ MÜDÜRLERİNDEN YUKARIYA DOĞRU ADALET BAKANLIĞINA SICRATMALIYIZ GİBİME GELİYOR. NE DERSİNİZ ?

BİLİYOR MUSUNUZ HER İLDE BÖLE SORUŞTURMALAR SÜRÜYOR KEŞKE HER İLDEKİ SORUŞTURMALARA BULAŞSANIZ.

Avukat

Senih Özay_____

İzmir Cumhuriyet Savcılığına İZMİR

Hz : 2012/63

2012/494

2012/152

2012/361

2012/12736

Özü: Suç duyurusu bulunmaktır.

Türkiye de darp fiili sanıklarından Kenan evren ve Tahsin Şahinkayanın Ankara 12. Ağır ceza mahkemesinin 2012/3 esas sayılı yargılamasında sanık olarak yargılandıklarını biliyorsunuz.

Orada bizzat müdahil olma isteğim gerekçe olarak daha çok makamınıza başvurum uygun addedilerek reddedilmiştir.

Bu red kararı aleyhine Avrupa insan hakları mahkemesine başvurmuşuzdur.

Ankara savcılığında bu 2 sanığın dışında 2 ayrı hazırlık soruşturması başlatılmıştır.

1.si ortanca generaller valiler bakanlar çok üst düzey bürokratlar yönünden sürdürülen 2012/675 hz dosyasıdır ve soruşturma sürmektedir.

2.si illerde ve ilçelerdeki darbe döneminin küçük müdür küçük komiser küçük gardiyan şeklindeki 3. Halka daha çok fiili işkence sorumlusu oldukları düşünülerek başlatılan 2012/611 hazırlık dosyası sürdürülürken görevsizlik kararı verilerek ek listede görüldüğü gibi tüm mahalli cumhuriyet savcılıklarına soruşturma dosyaları gönderilmiştir.

Nitekim bursa da ağır ceza mahkemesinde davalar açılabilmiş sürmektedir.

Antalya samsun Ankara İstanbul savcılıklarınca soruşturmaların sürdürüldüğü bilinmektedir

İŞTE İZMİR SAVCILIĞINA DA YUKARIDA BELİRTİĞİMİZ HAZIRLIK DOSYALARI İNTİKAL ETMİŞ HATTABİLBİLDİĞİMİZ KADARIYLA SAVCI M. VEYSEL SULAR 2012/12736 HAZIRLIK DOSYASINDAN DARBE DÖNEMİNDE GÖREVLİ KOMİSERLERİ SİSTMATİK İŞKENCE SUÇLAMASIYLA SORGULAMAYA BAŞLAMIŞTIR.

BEN DE O DÖNEMDE AVUKAT OLARAK ETKİLENMEM GÖZAKTINA ALINMAM YAŞADIKLARIM TANIKLIKLARIM MÜVEKKİLİM MUĞLA

BAROSUNUN DÖNEM YEREL HUKUKUNDA İŞKENCE V.S. İNSAN HAKLARINA AYKIRI FİİLLERİN YARGILANMASI İÇİN İŞBU BAŞVURUYU YAPMAK DURUMUNDAYIZDIR.

BU KONUDA HAZIRLADIĞIMIZ HUKUKSAL BAŞVURUNUN ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ DOSYASINDA BULUNAN SURETİNDEN UYGUN KISA ÖZETİNİ VERMEK İSTİYORUZ;

YİNELİYORUZ. SAVCILIĞINIZIN SORUŞTURMAYI DERİNLEŞTİREREK İZMİR YERELİNDE HUKUKSUZ DARBE DÖNEMİNİN DARECİLERİNİN EMİR VE TALİMATLADA OLSA EMİRSİZ V TALİMATSIZ DA OLSA İŞKENCE, SİSTEMATİK İŞKENCE HAK KAYIPLARI İNSAN HAKLARI İHLALLERİ MAĞDURİYETLR AÇISINDAN ŞİKAYETİMİN KABULÜNÜ DİNLENİLMEMİ TALEP EDERİM.

KENDİ ADINA KİŞİSEL OLARAK SENİH ÖZAY

MUĞLA BAROSU BAŞKANLIĞI VEKİLİ AVUKAT SENİH ÖZAY

BAŞKAN: 33990 ÜYE:33300 ÜYE: 34184 YEDEK ÜYE: 37411 KATİP:86472

Karşıyaka AĞIR CEZA MAHKEMESİ'ne SUNULMAK ÜZERE İzmir CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NA

SORUŞTURMA NO :2013/21162

KARAR NO :2013/12561

KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞI KARARINA İTİRAZ EDEN (MÜŞTEKİ) …… Senih Özay Avukat , OSMAN Oğlu SAFİYE'den olma, 31/12/1951 doğumlu, Kültür Mah 1436 Sk. No:3 İç Kapı No:8 Konak/İZMİR ikamet eder.

VEKİLİ…….:

ŞÜPHELİ…….:. 1. MUHLİS ZİNCİBİ, 1983 yılında İzmir Emniyet Müdürlüğünde Komiser olarak görev yapar.

2-RECEP ARI, 1983 yılında İzmir Emniyet Müdürlüğüne Emniyet görevlisi olarak görev yapar

3-MUHLİS ZİNCİBİ EKİBİNDE GÖREV YAPAN EMNİYET GÖREVLİLERİ

SUÇ……...: İşkence yapma

SUÇ TARİHİ……..: 17.01.2006

İTİRAZ OLUNAN KARAR…….:İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 20013/21162 soruşturma no'lu,2013/ ...12561 Karar no'lu,.... 8.3.2013 tarihli kovuşturmaya yer olmadığına dair kararı.

TEBELLÜĞ TARİHİ…….: Mart 1983

İTİRAZ NEDENLERİ…….:

Yukarıda tarih ve sayısını belirttiğimiz İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'nca verilen şüphelilerin işkence yapma suçlamasından dolayı, hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair verilen karara itiraz ediyoruz. Şöyle ki;

1- 12 eylül 1980 darbesi sonucunda 1983 yılının mart ayı başından sonuna kadar İzmir Emniyet Müdürlüğü 1.Şubede 25 gün süreyle her tarafı kapalı, demirden yapılmış buz dolabı büyüklüğünde bir kutu içerisinde aşağıdan bir çorba tabağı girecek kadar deliği olan, yukarıda açılıp kapanan bir göz deliği bulunan yerde göz altında tutularak işkence gördüğümü, bu sırada siyasi şubenin tam hakimi Komiser Muhlis Zincibi ve Recep Arı ve ekiplerinin görev yaptıklarını, bu kişilerin işkence yapılan yere kimseyi sokmadıklarını hatta dönemin iç işleri bakanı, İzmir Valisi ve İzmir Emniyet Müdürünün o tarihte Emniyet Müdürlüğünü denetlediklerini ancak benim bulunduğum 1.Şubeyi denetleyemediklerini, işkenceci emniyet görevlileriyle denetim yapamayıp işkenceleri engelleyemeyen iç işleri bakanı, İzmir valisi ve İzmir Emniyet Müdüründen şikayetçi olduğumu belirtmiştim. Hatta darbe failleri Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya'nın yargılandıkları Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesinin 2012/3 Esas sayılı davasında müdahil vekil olarak boy gösterdiğimi, yerel savcıların en ağır işkenceci halkayı sorgulasınlar kararı verildiğini ortanca büyük şef darbecilerin ise Ankara Savcılığı 2012/671 hazırlık dosyası ile soruşturmanın sürdüğünü belirtmiştim.

2-Bu ortanca darbe şeflerinin muhtemelen dosyasıyla birleştirilmek üzere 2013/23765 sayılı soruşturma evrakı üzerinden görevsizlik kararı verilerek Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına dosyanın gönderildiği anlaşılmaktadır.

3-Yerel küçük işkenceden sorumlu memurlar hakkında ise 765 sayılı kanunun 243 ve 245. Maddeleri kapsamında kalıp 102/3 madde gereği 10 yıllık olağan, 15 yıllık olağanüstü zaman aşımı süresi bulunduğu her ne kadar 1.6.2005 tarihinde 5237 sayılı TCK'nın 94/1 ve 77/1 maddeleri gereğince işkence suçunda zaman aşımı işlemeyeceği belirtilmiş ise de bu durum şüphelilerin lehine olan hükümlerin uygulanması gereği yüzünden 765 sayılı eski TCK hükümlerinin uygulanması

gerektiği görüşüyle zaman aşımı süresinin dolduğu gerekçesiyle şüpheliler hakkında konuşturmaya yer olmadığı kararı verilmiştir.

4-Kararın bir sureti tarafımıza tebliğ edilmiştir.

5- Tebliğden itibaren 15 gün içerisinde Karşıyaka Ağır Ceza Mahkemesi olarak tarafınıza itiraz ediyoruz.

6-Karşıyaka Ağır Ceza Mahkemesi'ne itirazımızda tartışılacak tek husus sistematik işkence suçunun insanlık suçu sayılarak zaman aşımının işlemeyeceği görüşünün eski kanun denilerek ıskalanamayacağı, düşürülemeyeceği kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilemeyeceği görüşümüzle mahkemenizin tartışmasını istiyoruz.

7-Bu konuda uluslararası hukukun, AİHS'nin, AİHM'nin, içtihatlarının gözetilmesi suretiyle savcılığın verdiği kovuşturmaya yer olmadığı kararının kaldırılmasını talep ediyoruz.

DELİLLER……:İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 20013/21162 ... soruşturma no'lu,2013/ ...12561 Karar no'lu,.... 8.3.2013 tarihli kovuşturmaya yer olmadığına dair kararı soruşturma dosyası ve dosya içindeki tüm deliller

SONUÇ VE İSTEK..: Yukarıda açıklamaya çalıştığımız nedenlerden dolayı, itirazımızın kabulüyle,

İzmir Cumhuriyet başsavcılığının 20013/21162 ... soruşturma no'lu,2013/ ...12561 Karar no'lu,.... 8.3.2013 tarihli kovuşturmaya yer olmadığına dair kararının kaldırılmasına ve şüpheliler hakkında TCK 'nun ilgili maddeleri gereğince kamu davası açılmasına karar verilmesini saygılarımla arz ve talep ederim. 25.3.2013

İTİRAZ EDEN MÜŞTEKİ SENİH ÖZAY AVUKAT

Zamanaşımı soruşturma engelinin kalktığı tarih itibariyle başlar denmiyor fakat bu mantıktan yola çıkarak Bakan ve Başbakanın dokunulmazlığının bir soruşturma engeli oluşturduğu ve bu nedenle, bir soruşturma engelinin varlığı halinde zamanaşımının durması ve kesilmesi hakkındaki hükümlerin uygulanacağını söylüyor. Bence bizim şikayetin de aynı gerekçeyle zamanaşımı süresinin Anayasanın geçici m. 15 in kaldırıldığı tarih olan 12 Eylül 2010 itibariyle işlemeye başladığından bahisle kabulünü talep etmek durumundayız.

Emsal karar- Mesut Yılmaz- Türkbank dosyası: Zamanaşımı soruşturma engelinin kalktığı tarihten başlar.

Anayasa Geçici 15. Madde ile bu adamların sıkıyönetim dönemine yapış oldukları fiillerden hukuki, ceza ve mali sorumlulukları ortadan kaldırılmıştı. Fakat 12 Eylül 2010 tarihinden sonra bu dokunulmazlık, dolayısıyla da soruşturma engeli kalkmış bulunmaktadır. Şikayetinizde şüpheli sıfatındaki kişilere sıkıyönetim dönemindeki fiilleri nedeniyle yapılacak şikayetler için zamanaşımı da 12 Eylül 2010 tarihi itibariyle başlamış olur.

Gerekçelendirmesi için: yüce divan 2004/2 E. 2006/3 K. sayılı karar ve 12 Eylül davası savcısı Murat Demirin zamanaşımı gerekçesi…

Ek: Anayasa mahkemesi kararı;

İzin vermeye yetkili merciler

Madde 3 – Soruşturma izni yetkisi

a) İlçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında kaymakam,

b) İlde ve merkez ilçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında vali,

c) Bölge düzeyinde teşkilatlanan kurum ve kuruluşlarda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında görev yaptıkları ilin valisi,

d) Başbakanlık ve bakanlıkların merkez ve bağlı veya ilgili kuruluşlarında görev yapan diğer memur ve kamu görevlileri hakkında o kuruluşun en üst idari amiri,

e) (Değişik: 17/7/2004-5232/1 md.) Bakanlar Kurulu kararı ile veya Başbakanlık ve bakanlıklar ile bağlı kuruluşların merkez teşkilâtında görevli olup, ortak kararla atanan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında ilgili bakan veya Başbakan,

f) Türkiye Büyük Millet Meclisinde görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri ve yardımcıları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,

g) Cumhurbaşkanlığında görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri hakkında Cumhurbaşkanı,

h) Büyükşehir belediye başkanları, il ve ilçe belediye başkanları; büyükşehir il ve ilçe belediye meclisi üyeleri ile il genel meclisi üyeleri hakkında İçişleri Bakanı,

i) İlçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında kaymakam, merkez ilçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında bulundukları ilin valisi,

j) Köy ve mahalle muhtarları ile bu Kanun kapsamına giren diğer memurlar ve kamu görevlileri hakkında ilçelerde kaymakam, merkez ilçede vali,

Yokluklarında ise vekilleri tarafından bizzat kullanılır.

Yetkili mercilerin saptanmasında, memur veya kamu görevlisinin suç tarihindeki görevi esas alınır.

Ast memur ile üst memurun aynı fiile iştiraki halinde izin, üst memurun bağlı olduğu merciden istenir.

Olayın yetkili mercie iletilmesi, işleme konulmayacak ihbar ve şikâyetler

Madde 4 – Cumhuriyet başsavcıları, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin bu Kanun kapsamına giren suçlarına ilişkin herhangi bir ihbar veya şikayet aldıklarında veya böyle bir durumu öğrendiklerinde ivedilikle toplanması gerekli ve kaybolma ihtimali bulunan delilleri tespitten başka hiçbir işlem yapmayarak ve hakkında ihbar veya şikayette bulunulan memur veya diğer kamu görevlisinin ifadesine başvurmaksızın evrakın bir örneğini ilgili makama göndererek soruşturma izni isterler.

Diğer makam ve memurlarla kamu görevlileri de, bu Kanun kapsamına giren bir suç işlendiğini ihbar, şikayet, bilgi, belge veya bulgulara dayanarak öğrendiklerinde durumu izin vermeye yetkili mercie iletirler.

(Değişik üçüncü fıkra: 17/7/2004-5232/2 md.) Bu Kanuna göre memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında yapılacak ihbar ve şikâyetlerin soyut ve genel nitelikte olmaması, ihbar veya şikâyetlerde kişi veya olay belirtilmesi, iddiaların ciddî bulgu ve belgelere dayanması, ihbar veya şikâyet dilekçesinde dilekçe sahibinin doğru ad, soyad ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması zorunludur.

(Değişik dördüncü fıkra: 17/7/2004-5232/2 md.) Üçüncü fıkradaki şartları taşımayan ihbar ve şikâyetler Cumhuriyet başsavcıları ve izin vermeye yetkili merciler tarafından işleme konulmaz ve durum, ihbar veya şikâyette bulunana bildirilir. Ancak iddiaların, sıhhati şüpheye mahal vermeyecek belgelerle ortaya konulmuş olması halinde ad, soyad ve imza ile iş veya ikametgâh adresinin doğruluğu şartı aranmaz. Başsavcılar ve yetkili merciler ihbarcı veya şikâyetçinin kimlik bilgilerini gizli tutmak zorundadır.

Ön inceleme

Madde 5 – İzin vermeye yetkili merci, bu Kanun kapsamına giren bir suç işlediğini bizzat veya yukarıdaki maddede yazılı şekilde öğrendiğinde bir ön inceleme başlatır.

(Ek fıkra: 17/7/2004-5232/3 md.) Cumhuriyet başsavcılıkları ile izin vermeye yetkili merciler ihbar ve şikâyetler konusunda daha önce sonuçlandırılmış bir ön inceleme olması halinde müracaatı işleme koymazlar. Ancak ihbar veya şikâyet eden kişilerin konu ile ilgili olarak daha önceki ön incelemenin neticesini etkileyecek yeni belge sunması halinde müracaatı işleme koyabilirler.

Ön inceleme, izin vermeye yetkili merci tarafından bizzat yapılabileceği gibi, görevlendireceği bir veya birkaç denetim elemanı veya hakkında inceleme yapılanın üstü konumundaki memur ve kamu görevlilerinden biri veya birkaçı eliyle de yaptırılabilir. İnceleme yapacakların, izin vermeye yetkili merciin bulunduğu kamu kurum veya kuruluşunun içerisinden belirlenmesi esastır. İşin özelliğine göre bu merci, anılan incelemenin başka bir kamu kurum veya kuruluşunun elemanlarıyla yaptırılmasını da ilgili kuruluştan isteyebilir. Bu isteğin yerine getirilmesi, ilgili kuruluşun takdirine bağlıdır.

Yargı mensupları ile yargı kuruluşlarında çalışanlar ve askerler, başka mercilerin ön incelemelerinde görevlendirilemez.

Ön inceleme ile görevlendirilen kişiler birden fazla ise içlerinden biri başkan olarak belirlenir.

Ön inceleme yapanların yetkisi ve rapor

Madde 6 – Ön inceleme ile görevlendirilen kişi veya kişiler, bakanlık müfettişleri ile kendilerini görevlendiren merciin bütün yetkilerini haiz olup, bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre işlem yapabilirler; hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisinin ifadesini de almak suretiyle yetkileri dahilinde bulunan gerekli bilgi ve belgeleri toplayıp, görüşlerini içeren bir rapor düzenleyerek durumu izin vermeye yetkili mercie sunarlar. Ön inceleme birden çok kişi tarafından yapılmışsa, farklı görüşler raporda gerekçeleriyle ayrı ayrı belirtilir.

Yetkili merci bu rapor üzerine soruşturma izni verilmesine veya verilmemesine karar verir. Bu kararlarda gerekçe gösterilmesi zorunludur.

Süre

Madde 7 – Yetkili merci, soruşturma izni konusundaki kararını suçun 5 inci maddenin birinci fıkrasına göre öğrenilmesinden itibaren ön inceleme dahil en geç otuz gün içinde verir. Bu süre, zorunlu hallerde on beş günü geçmemek üzere bir defa uzatılabilir.

Yetkili merci, herhalde yukarıdaki fıkrada belirtilen süreler içinde memur veya diğer kamu görevlisi hakkında soruşturma izni verilmesi veya verilmemesi konusunda karar vermek zorundadır.

Soruşturma izninin kapsamı

Madde 8 – Soruşturma izni, şikayet, ihbar veya iddia konusu olaylar ile bunlara bağlı olarak ileride soruşturma sırasında ortaya çıkabilecek konuları kapsar.

Soruşturma sırasında izin verilen olay ve konudan tamamen ayrı veya farklı bir suç olarak nitelendirilebilecek bir fiil ortaya çıktığında, yeniden izin alınması zorunludur.

Suçun hukuki niteliğinin değişmesi, yeniden izin alınmasını gerektirmez.

İtiraz

Madde 9 – Yetkili merci, soruşturma izni verilmesine veya verilmemesine ilişkin kararını Cumhuriyet başsavcılığına, hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisine ve varsa şikayetçiye bildirir.

Soruşturma izni verilmesine ilişkin karara karşı hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisi; soruşturma izni verilmemesine ilişkin karara karşı ise Cumhuriyet başsavcılığı veya şikayetçi itiraz yoluna gidebilir. İtiraz süresi, yetkili merciin kararının tebliğinden itibaren on gündür.

İtiraza, 3 üncü maddenin (e), (f), g (Cumhurbaşkanınca verilen izin hariç) ve (h) bentlerinde sayılanlar için Danıştay İkinci Dairesi, diğerleri için yetkili merciin yargı çevresinde bulunduğu bölge idare mahkemesi bakar.

İtirazlar, öncelikle incelenir ve en geç üç ay içinde karara bağlanır. Verilen kararlar kesindir.

İTİRAZ EDEN MÜŞTEKİ SENİH ÖZAY AVUKAT

Ek: Anayasa mahkemesi kararı;

Emsal karar- Mesut Yılmaz- Türkbank dosyası: Zamanaşımı soruşturma engelinin kalktığı tarihten başlar.

Anayasa Geçici 15. Madde ile bu adamların sıkıyönetim dönemine yapış oldukları fiillerden hukuki, ceza ve mali sorumlulukları ortadan kaldırılmıştı. Fakat,

12 Eylül 2010 tarihinden sonra bu dokunulmazlık, dolayısıyla da soruşturma engeli kalkmış bulunmaktadır. Şikayetinizde şüpheli sıfatındaki kişilere sıkıyönetim dönemindeki fiilleri nedeniyle yapılacak şikayetler için zamanaşımı da 12 Eylül 2010 tarihi itibariyle başlamış olur.

Gerekçelendirmesi için : yüce divan 2004/2 E. 2006/3 K. sayılı karar ve 12 Eylül davası savcısı Murat Demirin zamanaşımı gerekçesi ….

TÜRK MİLLETİ ADINA YÜCE DİVAN KARARI

Esas Sayısı : 2004/2 (Yüce Divan)

Karar Sayısı : 2006/3

Karar Günü : 23.6.2006

Başkan Tülay TUĞCU

Başkan vekili Haşim KILIÇ

Üye Sacit ADALI

Üye Fulya KANTARCIOĞLU

Üye Ahmet AKYALÇIN

Üye Mehmet ERTEN

Üye A. Necmi ÖZLER

Üye Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye Şevket APALAK

Üye Serruh KALELİ

Üye Osman A. PAKSÜT

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı :Nuri OK

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcı Vekili :Abdurrahman YALÇINKAYA

Yargıtay Cumhuriyet Savcısı :Çetin ARSLAN

Anayasa Mahkemesi Raportörleri

Alparslan ALTAN

Ayşegül ATALAY

Ömer ZENGİN

Tutanak Yazmanları : Cengiz TANRIVERDİ

Alaattin AYTEN

Numan GÜNAY

Bedri TATLI

Kadir KARAGÜLMEZ

Davacı : Kamu Hukuku

Katılan : Türk Ticaret Bankası Munzam Sosyal Güvenlik

Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı

Katılan Vekili : Av. İsmail PİLAVCI

SANIKLAR :

1. AHMET MESUT YILMAZ: Hasan ve Güzide oğlu, 6.11.1947 doğumlu, İstanbul Beyoğlu Gümüşsuyu nüfusuna kayıtlı, Beykoz Konakları C/97 İstanbul adresinde oturur, evli, sabıkasız, ehliyetli, Almanya Ruhr Üniversitesinde Öğretim Üyesi, eski Başbakan.

MÜDAFİİLERİ : Av. Uğur ALACAKAPTAN

Av. Aydın METİN

2. GÜNEŞ TANER: Süheyla ve Cengiz Tahir oğlu, 14.11.1949 doğumlu, İstanbul Sarıyer Büyükdere nüfusuna kayıtlı, Büyükdere Kocataşbağ Mevkii, Faysal Korusu Evleri, No:68, Sarıyer- İstanbul adresinde oturur, evli, sabıkasız, ehliyetli, emekli, eski Devlet Bakanı.

MÜDAFİİ : Av. Ömer Lütfü AVŞAR

SUÇ : İhaleye fesat karıştırmak

SUÇ TARİHİ : 13.10.1998 ve öncesi

UYGULANMASI İSTENEN KANUN MADDELERİ:

765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 64. maddesinin birinci fıkrası delaletiyle aynı Kanun'un 205. maddesi, 219. maddesinin birinci, dördüncü fıkraları ve 33. maddesi.

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 148. maddesinin 3. fıkrasına göre; Cumhurbaşkanını, Bakanlar Kurulu üyelerini, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcı vekilini, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılama görevi Anayasa Mahkemesi'ne verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin Yüce Divan sıfatıyla bakacağı işlerde izlenecek yöntem ve yapılacak işlerle ilgili düzenlemeler, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesi'nin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da düzenlenmiş olup, Anayasa'da ve 2949 sayılı Yasa'da hüküm bulunmayan durumlarda, ilgili kanunlar uygulanacaktır.

Anayasa Mahkemesi Yüce Divan olarak görev yaparken bir ceza yargılaması faaliyetinde bulunmaktadır. Ceza yargılamasının ise, Mahkemenin asli işlevi olan "Anayasa yargısı"ndan farklı özellikleri ve yönleri olduğu açıktır. Bu yüzden yasa koyucu 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 35-40. maddelerinde Anayasa Mahkemesi'nin Yüce Divan olarak çalışırken, hangi kurallara göre hareket edeceğini düzenlemiştir. Buna göre, Yüce Divan olarak Anayasa Mahkemesi öncelikle yürürlükteki kanunlara göre duruşma yapıp hüküm verecektir. 2949 sayılı Yasa ile diğer usul yasalarının çatışması halinde ise, öncelikle adı geçen kanun hükümleri uygulanacaktır.

Dava dosyası, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği tarafından 16.7.2004 günü Yüce Divan Başkanlığına gönderilmiştir. 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümleri uyarınca görülen dava, 1412 sayılı Kanun'un 23.3.2005 günlü, 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun ile yürürlükten kaldırılmasıyla birlikte, anılan Kanun'daki geçiş hükümleri ve Ceza Usul Hukukunda geçerli olan derhal uygulama ilkesi gereğince, 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uyarınca yürütülmüştür.

I- DAVALARIN YÜCE DİVAN'A GELİŞ BİÇİMİ

Davanın Yüce Divan'a gelişi aşağıdaki şekilde olmuştur:

TBMM'nin 9.12.2003 günlü, 790 sayılı kararı ile kurulan 9/5-6 Esas numaralı Meclis Soruşturması Komisyonu'nun 25.6.2004 günlü, E:A.01.1.GEÇ.9/5,6-143, K:8 sayılı raporu, TBMM Genel Kurulu'nun 13.7.2004 günlü 114. birleşiminde görüşülerek, eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ve eski Devlet Bakanı Güneş

Taner'in; Türkbank ihalesi sürecinde, ihalenin yapımında ve fiyat oluşumunda fesat karıştırmak suretiyle güdümlerinde bir medya düzeni kurmak için tüm organizasyonları gerçekleştirdikleri, böylece siyasi rant amaçladıkları, ayrıca, Türkbank ihalesi ile doğrudan ilişkisi bulunmayan üçüncü şahıs konumundaki Kamuran Çörtük'e, ihalede üstlendiği aracılık misyonunun karşılığı olarak, Genç TV'nin bedelsiz olarak verilmesini sağladıkları ve bu eylemlerine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 64. maddesinin birinci fıkrası delaletiyle, aynı Kanun'un 205., 219/1-4. ve 33. maddelerine göre yargılanmak üzere Anayasa'nın 100. maddesi uyarınca Yüce Divan'a sevkine 3 çekimser ve 15 red oyuna karşı 429 kabul oyuyla karar verilmiştir

Bu karar, 9/5-6 Esas sayılı Meclis Soruşturma Komisyonu Raporu ile bağlı dosyalar TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliği'nin 16.7.2004 günlü K. K. Md. A. 01.0.GNS. 0.10. 00.02-6780 sayılı yazısı ekinde Yüce Divan Başkanlığı'na (Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na hitaben) gönderilmiştir.

Yüce Divan'a gönderme yazısının ekinde, Meclis Soruşturma Dosyası(1 dosya), Dizi Pusulasına Bağlanan Ekler (31 Klasör) ve Komisyon Raporu (2 Dosya) gönderilmiştir.

Başvuru yazısı sevk kararı ve Meclis Soruşturma Komisyonu Raporu, soruşturma dosyası örneği, 20.7.2004 günlü 909 sayılı yazı ekinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

2004/2 Yüce Divan Esas sayısını alan bu işle ilgili olarak Yüce Divan'ın 23.7.2004 günlü oturumunda alınan karar aynen şöyledir:

"YÜCE DİVAN KARARI

Esas Sayısı: 2004/2 (Yüce Divan)

Karar Günü: 23.7.2004

TBMM'nin 815 sayılı sevk kararı, (9/5,6) sayılı Meclis Soruşturma Komisyonu Raporu ve ekleri, raportörlerce hazırlanan rapor, ilgili Anayasa, Yasa ve İçtüzük kuralları okundu, gereği görüşülüp düşünüldü:

TBMM'nin 9.12.2003 günlü ve 790 sayılı kararı ile kurulan (9/5,6) Esas numaralı Meclis Soruşturma Komisyonu'nun 25.6.2004 tarihli ve Esas No: A.01.1.GEÇ.9/5,6-143, K:8 sayılı raporu, TBMM Genel Kurulu'nun 13.7.2004 tarihli 114. birleşiminde görüşülerek, birlikte yapılan oylama sonucu alınan 815 sayılı Kararla;

Eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ve eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in; Türkbank ihalesi sürecinde, ihalenin yapımında ve fiyat oluşumunda fesat karıştırmak suretiyle güdümlerinde bir medya düzeni kurmak için tüm organizasyonları gerçekleştirdikleri, böylece siyasi rant amaçladıkları, ayrıca, Türkbank ihalesi ile doğrudan ilişkisi bulunmayan üçüncü şahıs konumundaki Kamuran Çörtük'e, ihalede üstlendiği aracılık misyonunun karşılığı olarak, Genç TV'nin bedelsiz olarak verilmesini sağladıkları ve bu eylemlerine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 64. maddesinin birinci fıkrası delaletiyle, aynı Kanun'un 205., 219/1-4. ve 33. maddelerine göre muhakeme edilmek üzere Anayasa'nın 100. maddesi uyarınca Yüce Divan'a sevkine 3 çekimser ve 15 red oyuna karşı 429 kabul oyuyla karar verilmiştir.

Anayasa'nın 100. maddesinin üçüncü fıkrasında, "Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır, dağıtımdan itibaren on gün içinde görüşülür ve gerek görüldüğü takdirde ilgilinin Yüce Divan'a sevkine karar verilir. Yüce Divan'a sevk kararı ancak üye tamsayısının salt çoğunluğunun gizli oyuyla alınır." denilmektedir. Buna göre, Meclis Soruşturması Komisyonu Raporunda yer alan ilgililerin Yüce Divan'a sevklerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda ayrı ayrı oylanarak yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, TBMM İç tüzüğünün 112. maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında;

"Görüşmeler tamamlandıktan sonra komisyon raporu Genel Kurulca karara bağlanır.

Komisyonun Yüce Divan'a sevk yönündeki raporları ile Genel Kurulun Yüce Divan'a sevk kararlarında hangi ceza hükmüne dayanıldığı belirtilir.

Komisyonun Yüce Divan'a sevk etmeme yönündeki raporların reddi, ancak, yüce Divan'a sevke dair verilen ve sevk kararının hangi ceza hükmüne dayanacağını gösteren bir önergenin kabulüyle mümkün olur" denilmektedir. Bu kural, Anayasa'nın 100. maddesi karşısında, Komisyon Raporunun ilgililer hakkında ayrı ayrı oylanmasını gerektirir.

Anayasa'nın 100. maddesindeki "…gerek görüldüğü takdirde ilgilinin Yüce Divan'a sevkine karar verilir" ibaresi uyarınca oylamanın ilgililer hakkında ayrı ayrı yapılacak olması ceza hukukunun genel ilkelerinden olan suç ve cezanın şahsiliği ilkesinin de gereğidir.

Açıklanan nedenlerle, ilgililer için ayrı ayrı oylama yapılarak karar alınması gerektiğinden dosyanın TBMM Başkanlığı'na gönderilmesine, 23.7.2004 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi".

Yüce Divan'ın bu kararının 20.7.2004 günlü yazı ile TBMM'ne gönderilmesinden sonra, TBMM'ce sanıklar eski Başbakan A. Mesut YILMAZ ve eski Devlet Bakanı Güneş TANER'in Yüce Divan'a sevkine ilişkin Komisyon Raporu Meclis Genel Kurulu'nda 27.10.2004 günü ayrı ayrı oylanmış ve aşağıdaki kararlar alınmıştır:

"Eski Başbakan A. Mesut YILMAZ'ın Yüce Divan'a Sevkine İlişkin

Karar No: 824 **Karar Tarihi: 27.10.2004**

TBMM'nin 9.12.2003 tarihli ve 790 numaralı kararı ile kurulan 9/5-6 Esas numaralı Meclis Soruşturması Komisyonu'nun 25.6.2004 günlü, Esas No: A.01.1.GEÇ.9/5,6-143, K:8 sayılı raporu ile Yüce Divan'a sevki istenen, eski Başbakan A. Mesut Yılmaz hakkındaki oylama, Yüce Divan'ın 23.7.2004 tarih ve E.2004/2 sayılı kararı gereğince TBMM Genel Kurulu'nun 27.10.2004 tarihli 11. birleşiminde yeniden yapılmış ve eski Başbakan A. Mesut Yılmaz'ın:

Türkbank ihalesi sürecinde, ihalenin yapımında ve fiyat oluşumunda fesat karıştırmak suretiyle güdümünde bir medya düzeni kurmak için tüm organizasyonları gerçekleştirdiği, böylece siyasi rant amaçladığı, ayrıca, Türkbank ihalesi ile doğrudan ilişkisi bulunmayan üçüncü şahıs konumundaki Kamuran Çörtük'e, ihalede üstlendiği aracılık misyonunun karşılığı olarak, Genç TV'nin bedelsiz olarak verilmesini sağladığı ve bu eylemlerine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 64. maddesinin birinci fıkrası delaletiyle, aynı Kanun'un 205., 219/1-4. ve 33. maddelerine göre muhakeme edilmek üzere Anayasa'nın 100. maddesi uyarınca Yüce Divan'a sevkine 5 çekimser, 4 boş, 2 geçersiz ve 14 red oyuna karşı 419 kabul oyuyla karar verilmiştir.

"Eski Devlet Bakanı Güneş TANER'in Yüce Divan'a Sevkine İlişkin

Karar No:825 **Karar Tarihi: 27.10.2004**

TBMM'nin 9.12.2003 tarihli ve 790 numaralı kararı ile kurulan 9/5-6 Esas numaralı Meclis Soruşturması Komisyonu'nun 25.6.2004 günlü, Esas No: A.01.1.GEÇ.9/5,6-143, K:8 sayılı raporu ile Yüce Divan'a sevki istenen, eski Devlet Bakanı Güneş Taner hakkındaki oylama, Yüce Divan'ın 23.7.2004 tarih ve E.2004/2 sayılı kararı gereğince TBMM Genel Kurulunun 27.10.2004 tarihli 11. birleşiminde yeniden yapılmış ve eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in:

Türkbank ihalesi sürecinde, ihalenin yapımında ve fiyat oluşumunda fesat karıştırmak suretiyle güdümünde bir medya düzeni kurmak için tüm organizasyonları gerçekleştirdiği, böylece siyasi rant amaçladığı, ayrıca, Türkbank ihalesi ile doğrudan ilişkisi bulunmayan üçüncü şahıs konumundaki Kamuran Çörtük'e, ihalede üstlendiği aracılık misyonunun karşılığı olarak, Genç TV'nin bedelsiz olarak verilmesini sağladığı ve bu eylemlerine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 64. maddesinin birinci fıkrası delaletiyle, aynı Kanun'un 205., 219/1-4. ve 33. maddelerine göre muhakeme edilmek üzere Anayasa'nın 100. maddesi uyarınca Yüce Divan'a sevkine 2 çekimser, 5 boş, 4 geçersiz ve 7 red oyuna karşı 403 kabul oyuyla karar verilmiştir."

TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Daire Başkanlığının 1.11.2004 günlü yazısı ile TBMM Genel Kurulunun 27.10.2004 günlü 11. birleşiminde yapılan oylamalara ilişkin kararlar Yüce Divan'a gönderilmiştir.

Her iki karar Resmi Gazete'nin 2.11.2004 günlü, 25631 sayılı nüshasında yayımlanmıştır.

II- SANIKLARA YÜKLENEN SUÇLAR

TBMM'nin 824-825 sayılı kararlarına esas alınan Meclis Soruşturma Komisyonu'nun 25.6.2004 günlü ve E:9/5-6, K:8 sayılı raporunda sanıklar hakkındaki suçlamalar özetle şöyledir:

Eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ile eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in Türkbank ihalesi sürecinde, ihalenin yapımında ve fiyat oluşumunda fesat karıştırmak suretiyle güdümlerinde bir medya düzeni kurmak için tüm organizasyonları gerçekleştirdikleri, böylece siyasi rant amaçladıkları, ayrıca, Türkbank ihalesi ile doğrudan ilişkisi bulunmayan üçüncü şahıs konumundaki Kamuran Çörtük'e, ihalede üstlendiği aracılık misyonunun karşılığı olarak, Genç TV'nin bedelsiz olarak verilmesini sağladıkları anlaşıldığından; sanıkların eylemlerine uyan 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 64. maddesinin birinci fıkrası delaletiyle, aynı Kanun'un 205. maddesi, 219. maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları ve 33. maddesi gereğince cezalandırılmaları istenmiştir.

III- SUÇLAMALARA İLİŞKİN MADDİ OLGULAR

A. SORUŞTURMA ÖNERGELERİ

Sanıklar hakkında benzer suçlamalar içeren iki farklı önerge verilmiştir.

Sanıklar hakkında İstanbul Milletvekili Hüseyin Besli ve 58 Milletvekili tarafından verilen önerge aynen şöyledir:

"TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'nin yakın geçmişinde kamuoyuna mal olmuş skandallarla ülkemizi iki büyük ekonomik kriz batağına sürükleyen yolsuzlukların en önemli simgelerinden birisi, Türkbank ihalesidir. Siyasîlerin merkezinde olduğu bu çok tartışılan skandalın siyasî boyutunun aydınlatılması ve varsa sorumlularının bağımsız yargı önünde hesap vermesi, Türk siyasetinin üzerine bu olayla düşen şaibenin temizlenmesi için zorunludur.

Yüce Meclisin kararıyla görev yapan "yolsuzlukların sebeplerinin, sosyal ve ekonomik boyutlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırma Komisyonu (10/9)", raporunda, yeni belge ve delillerin ışığında bu olaya geniş biçimde yer vermiştir. Söz konusu raporda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere;

4.8.1998 tarihinde yapılan açık artırmada; ihale, 600 000 000 ABD dolarıyla en yüksek teklifi veren Korkmaz İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş. üzerinde kalmıştır.

TMSF, T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğüne yazdığı 4.8.1998 günlü, 84623 sayılı yazıyla devir işlemleri için izin istemiştir.

TMSF tarafından, açık artırma sonucunda ihaleyi kazandığı açıklanan Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.'ne bir yazı yazılarak; 21.8.1998 tarihinde firmadan alınan taahhütnamenin metni belirtilmiş ve ihale bedelinin peşinatını teşkil eden en az 240 000 000 Amerikan Dolarının peşin ödenmesi, vadeli ödenecek tutarlar, işin faizlerini de içerecek şekilde 414 000 000 Amerikan Doları tutarındaki teminat mektuplarının teslimi istenmiş ve hisse devrinin imzalanması için 8.12.1998 tarihine kadar süre verilmiştir.

İhale sürecinde dikkati çeken hususlardan birisi de, teklif veren grupların Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından araştırılması sürecidir. TMSF, bu dönemde yazılı medya tarafından da sıkça gündeme taşınan ihaleye fesat karıştırma ve mafya haberleri nedeniyle 24.6.1998 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğüne bir yazı yazarak, ihalenin spekülasyondan uzak ve şeffaf bir şekilde gerçekleştirilmesini teminen bu haberlerin doğru olup olmadığı konusunda bilgi istemiştir. Emniyet Genel Müdürlüğünün TMSF'ye yazdığı, ihale günü olan 4.8.1998 tarihini taşıyan yazı, ihalenin sonuçlanmasından yarım saat sonra TSMF'ye ulaşmıştır. İhaleye katılan söz konusu diğer grupların, halen yurt dışında bulunan ve aranan organize suç liderleri ve elemanları tarafından tehdit edildikleri, ihalenin Korkmaz Yiğit lehine sonuçlanması için diğer firmaların baskıya maruz kaldıkları ve

bazı firma sahiplerinin bu kişilerle yakın ilişki içerisinde olduklarına ilişkin bilgiler yer almıştır. Bütün bu olaylar sonrasında, Bakanlık makamının 13.10.1998 ve 98/1822 sayılı onayı ile, hisse devri işlemlerinin soruşturma tamamlanıncaya kadar durdurulması uygun görülmüş ve bu karar 14.10.1998 günlü, 68627 sayılı yazı ile TMSF' ye tebliğ edilmiştir.

Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı Makamının 19.2.1999 günlü, 12057 sayılı oluru uyarınca, TMSF'ye ait yüzde 84,52 oranındaki hissenin Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret AŞ'ne devrine ilişkin olarak Devlet Bakanlığı makamının 8.9.1998 günlü, 5388 sayılı oluru ile verdiği izin iptal edilmiştir.

Eski Başbakan Mesut Yılmaz, komisyon önündeki beyanlarında, ihaleyi yapanların ve ihaleye katılanların kendisi tarafından yönlendirildiğini kabul etmiştir.

Oysa, ihale komisyonunun görev ve yetkisindeki işleri bir başka organ, kişi ve yürütme organı üyelerinin üstlenmesi mümkün değildir. Dönemin başbakanı ve ilgili bakanın komisyonu aşarak ihaleye katılacak olanlarla görüşmeleri ve fiyat konuşmaları, ihalenin amacı ve usulü ne olursa olsun hukuk dışıdır.

Ayrıca, bir üyenin sorusu üzerine, eski Başbakanlardan Tansu Çiller hakkında özellikle mal varlığı ve kendisi hakkında Türkbank konusuyla ilgili olarak kurulan komisyonların karşılıklı aklama kararları hakkında "...Ama, kendi aralarında, arkadaşlarımız, komisyon üyeleri, grup başkan vekilleri istişare etmişler ve bu meselenin bir siyasî istismar konusu yapıldığını, siyasî polemik malzemesi olarak kullanılacağını, tam seçimler öncesinde buna mahal vermeme konusunda anlaşmışlar ve dediğiniz gibi, hakikaten, karşılıklı olarak oy kullanmak suretiyle bu komisyonların o şekilde karar almasını sağlamışlar. Bunda benim ne bilgim oldu, ne dahlim oldu" şeklinde beyanlarda bulunmuş, dolayısıyla, soruşturma komisyonunun kararının siyasî nitelikli bir karar olduğunu zımnen kabul etmiştir.

TMSF yönetiminin, Emniyet Genel Müdürlüğünden aldığı 4.8.1998 tarih ve 3399 sayılı ve ihaleye fesat karıştığı, Korkmaz Yiğit'in Alaattin Çakıcı'yla ilişkisi olduğu yönünde istihbarat notu ortada iken, ihaleyle ilgili olarak herhangi bir işlem yapmaması da ayrıca dikkat çekicidir. Aynı bilgi notunun Başbakanlığa da iletilmesine rağmen kaybolması ve bu kozmik yazıyı yitiren memur hakkında disiplin soruşturması dahi yapılmadığı gibi, sonradan, dönemin Başbakanı Mesut Yılmaz'ın Özel Kalem Müdürü olması da bilgi dahilindedir.

Bu itibarla, 4.8.1998 tarihinde ihalenin gerçekleştiği, bu ihaleden sonra hem Rekabet Kurulundan hem de Hazineden onay ve izin alındığı ve bu izne istinaden, 17.9.1998 tarihinde bu ihalenin onaylandığı ortaya çıkmıştır. Oysa Alaattin Çakıcı ve Korkmaz Yiğit arasındaki konuşmayı içeren kaset olayının gündeme

gelmesi üzerine, sanki ihale onaylanmamış gibi, ihalenin iptal edilmesi düşündürücüdür. Gerçekten, kasetler ortaya çıkmamış ya da kasetlerdeki ifadeler kamuoyuna yansımamış olsa, ihalenin iptali söz konusu olmayacaktı. Ancak, bu kasetler, Başbakanın konunun araştırılmasına yönelik talimatları sonucu ortaya çıkmamıştır.

Hazine Müsteşarlığı Banka ve Kambiyo Müdürlüğü çıkışlı ve Bakanlık Makamına muhatap 31.8.1998, 1.9.1998 ve yine 1.9.1998 günlü Banka ve Kambiyo Genel Müdürü tarafından imzalandıktan sonra tekemmül etmeyen 3 adet onay taslaklarında; Korkmaz Yiğit İnşaat AŞ'nin aktif varlıklarının önemli bir bölümünün yabancı kaynaklarla finanse edildiği, Türkbank'ın ihale bedeli ve taahhüt edilen sermayenin aynı süre içerisinde şirketin sağlayacağı kredilerden veya kendi kaynaklarından karşılamasının mümkün görülmediği, ayrıca, bankanın satışında ihaleye fesat karıştırıldığı ve ihaleye giren kişilerin emniyet güçlerince aranan bazı kişilerin tehditlerine maruz kaldığı yönünde basında çeşitli haberlerin yer aldığı, Bankalar Kanununun 5 inci maddesinde banka ortaklarının ihaleye fesat karıştırma suçunu işlememiş olmalarının amir olduğu, her ne kadar basında yer alan iddialar mahkeme kararıyla sabit olmasa da, belirtilen hüküm dolayısıyla, bu aşamada banka devir izni verilmesine ihtiyatla yaklaşılması gerektiğinin belirtilmesi, Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğünün, Korkmaz Yiğit'in satın aldığı hisselere devir izni verilmesi yönünde başlangıçta ciddî çekincelerinin bulunduğu ortaya çıkmaktadır.

Ancak, akabinde, 4.9.1998 günlü hisse devirlerine izin verilen Bakan olurunda ise; Korkmaz Yiğit İnşaat AŞ'nin ödeme gücüne ve ihaleye fesat karıştırıldığına ilişkin hususlara değinilmeden ve alt birimlerce paraflanmadan (dosyada paraflı nüsha bulunmamıştır) doğrudan Hazine Müsteşarı ve Bakanı imzalı 4.9.1998 günlü olur hazırlandığı ve hisse devirlerine bazı taahhütler alınarak izin verildiği görülmektedir.

Bundan, alt kademe bürokratların bu ihaleyle ilgili olarak hisse devir onayına paraf koymayarak ihaleye fesat karıştığı inançlarını ortaya koydukları ve Hazine bürokratlarının ihaleye fesat karıştırıldığını onaya sundukları, Devlet Bakanı Güneş Taner'e bildirdikleri anlaşılmaktadır.

Türkbank ihalesiyle ilgili olarak; 20nci Yasama Döneminde (9/43) esas numaralı Soruşturma Komisyonu kurularak, soruşturma sonucunda, 8/7 oy çokluğuyla TCK 240ıncı maddesi uyarınca görevin kötüye kullanılması suçundan Yüce Divana sevkine gerek olmadığına dair kararla sonuçlandırılmış ise de;

İhaleye ilişkin Devlet Denetleme Kurulu raporunun Meclis Soruşturma Komisyonu'nun kararından sonraki bir tarihe rastlaması, yine ihale sürecinde Mesut Yılmaz ve Güneş Taner'in söz ve eylemlerinin ihaleye müdahale anlamını taşıdığı açık olduğundan ve sonradan elde edilen yeni deliller ve Araştırma Komisyonunca bilgisine başvurulan Mesut Yılmaz'ın kusurlu olduğuna dair zımnî beyanlarıyla,

Korkmaz Yiğit ve Hayyam Gariboğlu ve Güneş Taner'in cevapları doğrultusunda, Araştırma Komisyonu raporunda yer alan belge ve bilgilerden,

Başbakan ve ilgili bakanın "500 000 000 dolardan aşağı verirseniz iptal ederim" diyerek ihaleye direkt müdahalede bulundukları, ihaleye katılanlardan biri hariç hepsiyle görüştükleri, birinden aldığı bilgiyi bir başkasına aktardıkları açıkça anlaşılmakta olup,

Bu haliyle, mülkiyeti TMSF'na ait olması sebebiyle devlet malı olduğundan kuşku bulunmayan Türkbank'ın ihalesinde (kapalı teklif usulü artırma) anlatılan şekildeki eylemlerde, ihale sürecinde, malın satımında ve değerinde fesat oluşturacak ilişki ve görüşmelere girilmesi şeklinde gerçekleşen fiilleri, Mesut Yılmaz ve Güneş Taner bakımından, ilk soruşturma talebinde olduğu gibi görevi kötüye kullanma olarak değil TCK'nun 205 inci maddesi kapsamında değerlendirmesi gerekmektedir.

Bu nedenlerle, dönemin Başbakanı Mesut Yılmaz ve Hazineden Sorumlu Devlet Bakanı Güneş Taner haklarında TCK 205 inci maddesinde tarif edilen devlet hesabına yapılan alım-satıma fesat karıştırma fiilinden Anayasanın 100, İçtüzüğün 107nci maddeleri uyarınca Meclis Soruşturması açılmasını arz ve teklif ederiz".

Sanıklar hakkında Samsun Milletvekili Haluk Koç ve 55 Milletvekili tarafından verilen önerge aynen şöyledir:

"TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yolsuzlukların sebeplerinin, sosyal ve ekonomik boyutlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonu (10/9) raporunda açıklandığı üzere;

Türkbank ihalesiyle ilgili olarak, 20nci Yasama Döneminde (9/43) esas numaralı Soruşturma Komisyonu kurularak, soruşturma sonucunda 8/7 oy çokluğuyla TCK 240ıncı maddesi uyarınca görevin kötüye kullanılması suçundan Yüce Divana sevkine gerek olmadığına dair kararla sonuçlandırılmış ise de,

Devlet Denetleme Kurulu raporunun Meclis Soruşturma Komisyonu'nun kararından sonraki bir tarihe rastlaması, yine, ihale süreciyle ilgili yapılanların

ihaleye müdahale anlamını taşıdığı açık olduğundan ve sonradan elde edilen yeni deliller ve komisyonumuzca bilgisine başvurulan Mesut Yılmaz'ın kusurlu olduğunu kabul ettiğine ilişkin beyanlarından,

Korkmaz Yiğit ve Hayyam Gariboğlu ve Güneş Taner'in cevaplar doğrultusundaki, raporda yer alan belge ve bilgiler,

Karara muhalefet eden üyelerin gerekçelerinin daha haklı mesnetlere dayandığı,

Suçun niteliğinin, TCK 240 anlamında olmayıp Başbakan ve ilgili bakanın "500 000 000 dolardan aşağı verirseniz iptal ederim" diyerek ihaleye direkt müdahalede bulundukları, ihaleye katılanlardan biri hariç hepsiyle görüştükleri, birinden aldığı bilgiyi bir başkasına aktardıkları, raporun bu doğrultuda hazırlandığı halde kararın fiile uygun olmadığı,

Bu haliyle, mülkiyeti TMSF'na ait olması sebebiyle devlet malı olduğunda kuşku bulunmayan Türkbank'ın ihalesinde (kapalı teklif usulü artırma) anlatılan şekildeki eylemlerle ihale sürecinde malın satımında ve değerinde fesat oluşturacak ilişki ve görüşmelere girilmesinin Mesut Yılmaz ve Güneş Taner bakımından, TCK'nun 205 inci maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği düşüncesine ulaşılmıştır.

Dönemin Başbakanı Mesut Yılmaz ve Devlet Bakanı Güneş Taner'in fiillerinin TCK 205 inci maddesinde tarif edilen devlet hesabına yapılan alım-satıma fesat karıştırma suçunu oluşturacağı düşüncesiyle haklarında, Anayasanın 100, İçtüzüğün 107nci maddesi gereğince Meclis soruşturması açılmasını arz ve teklif ederiz."

B. MECLİS SORUŞTURMA KOMİSYONU RAPORU

Eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ve eski Devlet Bakanı Güneş Taner haklarında, İstanbul Milletvekili Hüseyin Besli ve 58 arkadaşı tarafından verilen 19.11.2003 günlü, Samsun Milletvekili Haluk Koç ve 55 arkadaşı tarafından verilen 3.12.2003 günlü, Türkbank ihalesi sürecinde malın satımında ve değerinde fesat oluşturacak ilişki ve görüşmelere girdikleri ve bu fiillerinin Türk Ceza Kanununun 205 inci maddesine uyduğu iddiasıyla Anayasa'nın 100. ve İçtüzüğün 107. maddeleri uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin olarak hazırladıkları (9/5) ve (9/6) esas numaralı önergeleri Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na tevdi etmişlerdir.

TBMM Genel Kurulu'nda okunan Meclis soruşturması önergeleri 9.12.2003 günlü 25. birleşimde görüşülmüş, yapılan gizli oylama sonucundaki 790 sayılı

karara göre iddiaları soruşturmak üzere bir Meclis soruşturması açılmasına karar verilmiştir.

Genel Kurul kararında ayrıca, soruşturmayı yapacak 15 kişilik komisyonun iki aylık çalışma süresinin Başkan, Başkanvekili, Sözcü ve katip üye seçiminden sonra başlaması da öngörülmüştür.

Bu karar üzerine Genel Kurul'un 21.1.2004 tarihli 45. birleşiminde yapılan seçimin sonucunda; Adalet ve Kalkınma Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisine mensup milletvekilleri arasından Komisyon üyesi olarak görev yapacak olan milletvekilleri seçilmişlerdir. Buna ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 21.1.2004 tarih ve 798 sayılı kararı 17 Şubat 2004 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Komisyon 10.2.2004 günlü ilk toplantısını, en yaşlı üye sıfatıyla İstanbul Milletvekili İsmet Atalay başkanlığında yapmış, 15 üyenin katıldığı bu toplantıda gerçekleştirilen gizli oylamada;

Soruşturma Komisyon Başkanlığına Samsun Milletvekili Mustafa Demir, Başkan Vekilliğine Konya Milletvekili Kerim Özkul, Sözcülüğe Çorum Milletvekili Muzaffer Külcü, Kâtipliğe Uşak Milletvekili Ahmet Çağlayan seçilmişlerdir.

Komisyon çalışmaları sırasında, Diyarbakır Milletvekili Cavit Torun'un Komisyon üyeliğinden çekildiğine dair dilekçesi Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nun 25.2.2004 tarihli 57. birleşiminde okunmuş, Genel Kurul'un 6.4.2004 tarihli 69. birleşiminde boş bulunan komisyon üyeliğine, Van Milletvekili Cüneyt Karabıyık seçilmiştir.

Daha sonra Hatay Milletvekili Fuat Geçen'in Komisyon üyeliğinden ayrıldığına dair dilekçesi TBMM Genel Kurulu'nun 13.04.2004 tarihli 72 nci birleşiminde okunmuş ve Genel Kurulun 21.04.2004 tarihli 76ncı birleşiminde, Komisyon üyeliğine Muğla Milletvekili Orhan Seyfi Terzibaşıoğlu seçilmiştir.

Adalet ve İçişleri Bakanlıkları ile Başbakanlık Yüksek Denetleme ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Başkanlıklarından, komisyon çalışmalarında teknik yardım sağlamaları için uzman istenmiş, bu amaçla Bakanlıkları ve Kurullarınca Adalet Başmüfettişi Sadık Demircioğlu, Mülkiye Başmüfettişi Murat Koca, Denetçi Sami İskender ve Bankalar Yeminli Murakıbı Haluk Tözüm geçici olarak görevlendirilmiştir.

Soruşturma Komisyonu 10.2.2004 günü çalışmalarına başlamıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 4.3.2004 günlü 63. birleşiminde aldığı 799 sayılı kararla, 9.3.2004 tarihinden itibaren faaliyetine 15 gün ara vermesi üzerine, ilk iki aylık çalışma süresini 25.4.2004 tarihinde tamamlamış, ancak kendisine verilen iki

aylık süre içerisinde Soruşturmayı tamamlayamadığından İçtüzüğün 110 uncu maddesi uyarınca, iki aylık ek süre verilmesi için, 14.4.2004 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'ndan talepte bulunmuştur.

Bu istem; Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nun 20.4.2004 tarihli 75. birleşiminde 804 sayılı kararla kabul edilerek, 25.4.2004 tarihinden başlamak üzere Komisyona iki aylık ek süre verilmiştir.

Komisyon çalışmaları sonrasında, "eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın ve eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in eylemlerine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 205. maddesi gereğince tecziyeleri için Yüce Divan'a sevklerine" dair 25.6.2004 tarihli raporu hazırlayarak çalışmalarını bitirmiştir.

Türkbank ihalesi sürecinde malın satımında ve değerinde fesat oluşturacak ilişki ve görüşmelere girdikleri ve bu fiillerinin Türk Ceza Kanunu'nun 205 inci maddesine uyduğu iddiasıyla eski Başbakan A. Mesut Yılmaz ve eski Devlet Bakanı Güneş Taner haklarında, İstanbul Milletvekili Hüseyin Besli ve 58 arkadaşı ile Samsun Milletvekili Haluk Koç ve 55 arkadaşı tarafından Meclis soruşturması açılmasına ilişkin verilen önergelerde (9/5-6); "Yolsuzlukların Sebeplerinin, Sosyal ve Ekonomik Boyutlarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu (10/9)" nun raporunda da ayrıntılı olarak açıklandığı belirtilerek;

-Türk Ticaret Bankası A.Ş.'nin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na ait % 84,52 oranındaki hissesinin 4.8.1998 tarihinde gerçekleştirilen ihalede 600.000.000 USD teklif veren Korkmaz Yiğit İnşaat-Taahhüt ve Ticaret A.Ş. üzerinde kaldığı,

-TMSF'nin, T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na gönderdiği 4.8.1998 gün ve 084623 sayılı yazı ile devir için gerekli iznin verilmesini istediği,

-Korkmaz Yiğit İnşaat-Taahhüt ve Ticaret A.Ş.'ye, 21.8.1998 tarihinde alınan taahhütnamedeki koşullardan peşinat kısmı ile vadeli ödenecek tutarların faizlerini de içerecek şekilde teminat mektuplarının teslimi istenerek, hisse devrinin imzalanması için 8.12.1998 tarihine kadar süre verildiği,

-Türkbank İhalesi sürecinin dikkati çeken hususlarından birisinin de teklif veren grupların Emniyet Genel Müdürlüğü'nce araştırma safhası olduğuna değinilerek, bu dönemde yazılı medya tarafından da sıkça gündeme getirilen, ihaleye fesat karıştırma ve mafya haberleri üzerine, TMSF'nin, ihalenin spekülasyondan uzak ve şeffaf bir biçimde yapılmasını temin açısından, Emniyet Genel Müdürlüğü'nden bilgi talebine ilişkin, 24.6.1998 günlü yazıya verilen cevabın, ihalenin gerçekleştirildiği 4.8.1998 tarihinde ve açık arttırmanın sonuçlanmasından yarım

saat sonra ulaştırıldığı, aynı tarihli bu yanıtta, halen yurt dışında bulunan ve aranan organize suç liderleri ve elemanlarının, ihaleye katılan diğer grupları baskı ve tehdide maruz bırakarak, ihalenin Korkmaz Yiğit lehine sonuçlanması için bazı firma sahipleri ile yakın ilişki içine girdiklerine dair bilgilerin yer aldığı,

-Tüm bu olaylar sonrasında Devlet Bakanlığı Makamı'nın 13.10.1998 gün ve 98/1822 sayılı onayı ile, hisse devri işlemlerinin durdurulduğu, 19.2.1999 tarihli 12057 sayılı olur ile de, TMSF'ye ait % 84,52 oranındaki hissenin Korkmaz Yiğit İnşaat ve Ticaret A.Ş.'ye devrine ilişkin 8.9.1998 gün ve 5388 sayılı onayın iptal edildiği,

-Eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın; ihaleyi yapanları ve katılanları kendisinin yönlendirdiğini, ayrıca; eski Başbakanlardan Tansu Çiller'in mal varlığı, kendisinin de Türkbank konusuyla ilgili olarak 20 inci yasama döneminde kurulan soruşturma komisyonlarında, komisyon üyelerinin grup başkan vekilleri ile yaptıkları istişare neticesinde seçimler öncesinde istismar ve polemik malzemesi yapılmaması maksadıyla anlaşarak, karşılıklı oy kullanmak suretiyle, Yüce Divan'a sevk edilmemeleri yönünde karar alınmasını sağladıklarını kabul ettiği,

-Amacı ve usulü ne olursa olsun, ihale komisyonunun görev ve yetkisindeki işleri, ilgililerini aşarak ihaleye teklif verecek olanlarla görüşmesinin ve fiyat konusunda konuşmasının hukuka aykırı bulunduğu,

-Emniyet Genel Müdürlüğü'nce gönderilen 4.8.1998 gün ve 3299 sayılı yazı ortada iken, TMSF yönetiminin herhangi bir işlem yapmamasının, keza aynı yazının Başbakanlık'ta kaybolmasının ve sonrada bu kozmik yazıyı yitiren memurun dönemin Başbakanı Ahmet Mesut Yılmaz'ın Özel Kalem Müdürü olmasının dikkat çektiği,

-4.8.1998 tarihinde ihalenin gerçekleşmesinin ardından, Rekabet Kurulu'ndan ve Hazine Müsteşarlığı'ndan izin ve onay alındığı, oysaki Alaettin Çakıcı ile Korkmaz Yiğit arasındaki konuşmayı içeren kasetler ortaya çıkmamış ve kamuoyuna yansımamış olsaydı iptalin söz konusu olmayacağı,

-Hazine Müsteşarlığı Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğü çıkışlı ve Bakanlık Makamını muhatap 31.8.1998, 1.9.1998 ve yine 1.9.1998 günlü olup, Hazine Bürokratları tarafından imzalanan ancak sonrasında tekemmül etmeyen üç adet onay taslağında; Korkmaz Yiğit İnşaat A.Ş.'nin aktif varlıklarının önemli bir bölümünün yabancı kaynaklar ile finanse edildiği, Türkbank'ın ihale bedeli ve taahhüt olunan sermayenin aynı süre içerisinde şirketin sağlayacağı kredilerden veya öz kaynaklarından karşılamasının mümkün görülmediği, ayrıca bankanın satışında ihaleye fesat karıştırıldığı ve ihaleye giren kişilerin, emniyet güçlerince aranan

bazı kimselerin tehditlerine maruz kaldığı doğrultusunda basında çeşitli haberlerin yer aldığı, Bankalar Kanunu'nun 5 inci maddesinin banka ortaklarının ihaleye fesat karıştırma suçunu işlememiş olmalarını öngördüğünü, her ne kadar bu iddialar mahkeme kararı ile sabit olmasa da bu aşamada banka devir izni verilmesine ihtiyatla yaklaşılması gerektiği belirtilerek, anılan Genel Müdürlüğün ciddî çekinceler ortaya koyduğu,

-Buna karşın, hisse devirlerine izin verilen 4.9.1998 günlü Bakan olurunda ise; yukarıdaki hususlara değinilmeden ve alt birimlerce paraflanmadan, doğrudan Hazine Müsteşarı ve Bakan imzasının yer aldığı, böylece; alt kademe bürokratlarının paraf atmayıp, bu hususu eski Devlet Bakanı Güneş Taner'e de intikal ettirerek, ihaleye fesat karıştırıldığı inançlarını ortaya koydukları, vurgulanmıştır.

Söz konusu önergede ayrıca; Türkbank ihalesi ile ilgili olarak 20 nci yasama döneminde kurulan 9/43 Esas sayılı Soruşturma Komisyonu'nun çalışmaları neticesinde, Eski Başbakan A.Mesut Yılmaz ile eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in, TCK'nın 240 ıncı maddesinde temas edilen görevi kötüye kullanma suçundan 8/7 oy çokluğu ile Yüce Divan'a sevklerine mahal olmadığı yönünde karar ittihaz ettiği, ancak, Devlet Denetleme Kurulu raporunun, anılan Soruşturma Komisyonu'nun kararından sonraki bir tarihe rastlaması, yine ihale sürecinde Dönemin Başbakanı Ahmet Mesut Yılmaz ile eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in, söz ve eylemlerinin ihaleye açıkça müdahale anlamı taşıdığı, karara muhalefet eden üyelerin gerekçelerinin daha haklı sebeplere dayandığı, elde edilen yeni delillerin yanında, Araştırma Komisyonunda bilgisine başvurulan Ahmet Mesut Yılmaz'ın, kusurlu olduğuna dair zımnî beyanı ve bu rapordaki yer alan diğer bilgi ve belgeler ile ilgili Başbakan ve Bakan'ın, "500 milyon Dolardan aşağı verirseniz iptal ederim" demek suretiyle ihaleye direkt müdahalede bulundukları, ihaleye katılanlardan biri hariç hepsiyle görüştükleri, birinden aldıkları bilgileri diğerlerine aktardıkları, dolayısıyla mülkiyeti TMSF'ye ait bulunması nedeniyle, Devlet malı olduğuna kuşku duyulmayan Türkbank'ın satışına ihale sürecinde malın satımında ve değerinde fesat oluşturacak ilişki ve görüşmelere girmeleri şeklinde gerçekleşen fiillerinin, görevi kötüye kullanma olarak vasıflandırılamayacağı, TCK' nın 205 inci maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, belirtilmiştir.

Bu açıklama ve gerekçelerle; dönemin Başbakanı Ahmet Mesut Yılmaz ile Hazineden sorumlu eski Devlet Bakanı Güneş Taner haklarında TCK'nın 205 inci maddesinde tarif edilen eylemlerinden ötürü, Anayasa'nın 100. ve İçtüzüğün 107. maddeleri uyarınca Meclis Soruşturulması açılması istenmiştir.

Meclis soruşturma Komisyonu'nun 25.6.2004 günlü ve 9/5-6 Esas sayılı raporunun suçlamaya ve delillere ait değerlendirmelere ilişkin bölümü özetle şöyledir:

"…1997-2001 dönemi içinde TMSF tarafından Banka'ya aktarılan kaynak toplamı, ilgili dönem döviz kurları dikkate alındığında 953.3 milyon USD seviyesine ulaşmıştır. Buradan da anlaşılacağı üzere, önce eski Banka yönetiminin yanlış uygulamaları ve ekonomik konjonktür nedeniyle mali bünyesi zafiyete uğrayan ve TMSF yönetimine geçen Banka'nın ürettiği zarar, sonra da Banka'nın satılması amacıyla yapılan ihale sürecinde yaşanan olumsuz gelişmeler nedeniyle elden çıkarılamaması ve yönetim zafiyetleri nedeniyle sürekli biriken zararlar Kamu Hazinesine 1 milyar USD'ye yakın bir yük getirmiştir. Denilebilir ki, şayet ihale piyasa koşulları ve müdebbir bir devlet yönetiminin gerekleri doğrultusunda gerçekleştirilseydi, makul bir fiyattan satılmış olacak ve en azından ihale tarihinden sonraki süreçte oluşan zararların Kamuya yüklenmesi söz konusu olmayacaktı...

İhale öncesinde Türkbank'ın kasasında 485.000.000 USD'ye tekabül eden Devlet tahvili bulunmaktadır. Her ne kadar bu rakam Banka'nın değerini göstermiyorsa da ihale sonucu Banka'yı alacak malikin banka içerisinde kullanabileceği bir meblağ olup, bu durum ihaleye süresince etkili bir faktör olmuştur.

Korkmaz Yiğit, kendi ifadesine göre; 1998 Ocak ayında Davos'a gitmekte olan Merkez Bankası Başkanı Gazi Erçel ile aynı uçakta yaptığı yolculuktan sonra, Türkbank'a ilgi duymaya başlamıştır. Ancak, daha evvel iki kez ihaleye çıkmakla birlikte Alaettin Çakıcı'nın Erol Evcil yanında ihaleye müdahil olmasından dolayı satışın gerçekleşmediğini, hatta bu ihalelerden birisinde Adil Öngen'in de vurulduğunu bildiğinden kafasında tereddütler oluşmaktadır.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün İçişleri Bakanlığı'nı muhatap 03.02.1998 gün ve B.05.1.EGM.4.34.00.06.700/53-9 (1410-98) sayılı yazısı ekindeki dört sayfalık bilgi notunda, özetle, Alaettin Çakıcı ile Erol Evcil ilişkisine yer verilmiş, bu ikilinin Türk Ticaret Bankası'nı satın almak için daha önceki ihalelerinde aldıkları aktif rol ve Adil Öngen'in bu yüzden Alaettin Çakıcı tarafından vurdurulmasına dair bilgiler bulunmakta olup yine telefon görüşmesi çözümlerinde de Alaettin Çakıcı-Erol Evcil arasında geçen konuşmalar yer almaktadır. Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'a, Alaettin Çakıcı'nın Türkbank ihalesi ile ilgilendiği hususunda dönemin İstanbul Valisi Kutlu Aktaş tarafından bu bilgi notu sunulmuş ve bu bilgi notundan daha sonra İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu, Emniyet Genel Müdürü Necati Bilican ve İstihbarat Daire Başkanı Sabri Uzun haberdar olmuşlardır.

Korkmaz Yiğit'in 10.11.1998 tarihinde Kanal 6'da yayınlanan kasetindeki kendi beyanında, 1998 Mart ayı içerisinde Güneş Taner'in evinde Türkbank konusunu görüştüğünü, Güneş Taner'in aynen Gazi Erçel gibi, Türkbank ihalesi ile ilgilenmesinin uygun ve kendi yararına olacağını ifade ettiğini belirtmiştir.

Korkmaz Yiğit, Alaettin Çakıcı engelini aşmak için, Mayıs 1998 ayı içerisinde Kamuran Çörtük aracılığıyla Alaettin Çakıcı tarafından arandığını ve böylece aralarında irtibat sağlandığını söylemiştir.

Aynı günlerde İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'nı muhatap 13.5.1998 gün ve 7956 sayılı yazısında, aralarındaki ilişkinin eski dönemlere dayandığı bilinen Korkmaz Yiğit-Alaettin Çakıcı'nın Türkbank ihalesi için anlaştığı, ihalede Korkmaz Yiğit'in yalnız kalması ve nihayetinde Bankanın Korkmaz Yiğit tarafından alınmasını sağlamak amacıyla çeşitli girişimlerde bulunacağı hususları belirtilerek, bu amaçla Alaettin Çakıcı'nın Türkbank'ın Korkmaz Yiğit tarafından alınmasını sağlamaya yönelik olarak banka ihalesine katılan diğer kuruluşların sahiplerine karşı, tehdit ve şantaj unsurunu kullanacağı, hatta korkutma maksadıyla silahlı eylemlere tevessül edebileceği bildirmiştir.

Bu esnada önce DGM kararı olmadan 3 adet dinleme, sonra da DGM kararı ile 21.5.1998 tarihinde yapılan bir adet dinlemede, Alaettin Çakıcı-Korkmaz Yiğit telefon görüşmesi İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından kayda alınmış, böylece Çakıcı'nın Korkmaz Yiğit yanında Türkbank ihalesine katılmak için dosya alan ve sonra da ihaleye teklif veren firma sahiplerini tehdit ettiği açıkça ortaya çıkmış ve delillendirilmiştir.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü, istihbarat kaynakları ve teknik takip sonucu ulaştığı telefon görüşmelerine ilişkin bilgileri, 8.6.1998 gün ve 9721 sayılı yazısı ile Emniyet Genel Müdürlüğü'ne tekrar iletmiştir. Bu yazıda, Türkbank ihalesinde Alaettin Çakıcı-Korkmaz Yiğit ilişkisine ilişkin bir önceki yazısını teyit etmiş, ayrıca; ihaleye katılmak için başvuruda bulunan iş adamlarına Alaettin Çakıcı tarafından baskı yapıldığı ve ihaleye girmelerinin engellendiği gibi, yönlendirildikleri ve anlaşmalı olarak talimat doğrultusunda ihaleye katıldıkları, böylece ihalenin Korkmaz YİĞİT tarafından alınmasını sağlamak doğrultusunda çaba harcandığı bildirilmiştir…

İhaleye katılmak üzere teklif veren 5 firma, 05.06.1998 tarihinde TMSF tarafından basına açıklanmış ve ihaleye girmelerinde sakınca bulunup bulunmadığı hususu Hazine Müsteşarlığı'ndan istenilmiştir. Bunun üzerine Hazine Müsteşarlığı 20.07.1998 tarihli yazısında, Bankalar Kanunu'nun 5 inci maddesine göre

teklif sahiplerinin Banka ortağı olmalarında sakınca olmadığını, ancak satış sonrasında devir izni verilmesi esnasında, Banka'yı alacak olan firmanın, mali bünyesi takviyeye muhtaç bulunan Türkbank'ı rehabilite etme gücüne sahip olup olmadığının değerlendirileceği, ayrıca TMSF tarafından Banka'ya tahsis edilen kaynakların da satış sırasında göz önünde bulundurulması gerektiği hususlarını TMSF'ye bildirmiştir...

3182 sayılı Bankalar Kanunu'nda mali güç ve itibar kavramı bulunmamaktadır. Ancak, Kanun'da lafzen böyle bir hükmün bulunmaması, Kamu otoritesinin banka sahibi olacak, dolayısıyla halkın paralarını toplama imtiyazına sahip olacak kişilerde mali güç ve itibarı aramaması gerektiği anlamına gelmez. Tam tersine, gerek Banka'nın alımında gerekse daha sonraki süreçte ilave sermaye gereksiniminin karşılanması zorunluluğu durumunda mali gücün en önemli koşul olduğu açıktır. Ayrıca, geçmiş uygulamalar ve ticaret ahlakı da yine en başta incelenmesi gereken özelliklerdir. Bu, müdebbir bir kamu yönetiminin lazımı olduğu gibi, normal ticari faaliyetlerde bile aranan asgari koşul olarak değerlendirilmektedir…

İhaleye teklif veren beş firmadan Zorlu grubu hariç, diğerlerinin hakim sermayedar oldukları bankaların mali bünyeleri, 3182 sayılı Bankalar Kanunu'nun 5 inci maddesi ve aynı Kanun'un 1 inci maddesi bir arada değerlendirildiğinde, söz konusu grupların yeni bir banka sahibi olmalarının uygun olmadığı açıkça ortaya çıkmaktadır. Ancak bu gerçeklere rağmen Hazine Müsteşarlığı bu bankaların söz konusu ihaleye girmelerine ön izin vermiştir.

Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz 9/43 Esas sayılı Soruşturma Komisyonu'na 25.05.2000 tarihinde verdiği ifadesinde;

'...Daha ihale öncesinde, Emniyetten bize gelen bilgilerde, bu Alaettin Çakıcı denilen kişinin yaptığı telefon konuşmalarında -ki bu telefon konuşmaları mahkeme kanalıyla Emniyet tarafından izlenen konuşmalardır- bu ihaleyle ilgili bazı telkinlerde bulunduğuna ilişkin bilgiler geldi. Bu bilgiler bazı kişileri ihaleye girmekten caydırmak ve kendisinin Korkmaz Yiğit'in bankayı almasını desteklediği şeklinde bilgilerdir.

Bu bilgiler bize ulaştıktan sonra, ben Güneş Taner'e bizde böyle bir bilgi olduğunu, bu nedenle bu şahsın hiçbir şekilde ihaleyi almaması gerektiğini söyledim...' demiştir.

Bunun üzerine Güneş Taner, hisse devir izni için onaya gerek olduğunu, her zaman bunu yapabileceklerini söylemiştir. Bu cevap, adı geçenin mafya bağlantısına rağmen ihaleye girmesi öncesinde kendisine müdahale edilmeyeceği ve

ihaleye girebileceği anlamına gelmektedir. Nitekim gelişmeler de bu yönde olmuştur…

Güneş Taner ile Korkmaz Yiğit arasında, 12.6.1998 tarihinde Bankalar Birliği'nin İstanbul Akmerkez'deki bürosunda gerçekleşen görüşmede, Güneş Taner'in Korkmaz Yiğit'e karşı tavrı değişmiştir. Çakıcı vasıtasıyla bazılarını rahatsız ettiği iddiasını sert bir çıkışla dile getirerek, kırıcı davranmıştır. Tabii ki bu şekilde değişmesine İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün 13.5.1998 ve 8.6.1998 tarihli yazıları ile Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın, Korkmaz Yiğit'in ihaleye sokulmaması yönündeki talimatı etkili olmuştur. Korkmaz Yiğit ifadelerinde, bu gelişmeler üzerine ihaleye teklif vermeme kararı aldığını söylemektedir. Bu nedenle Korkmaz Yiğit, bir çıkış yolu arama sürecine girmiştir…

Alaettin Çakıcı'nın iki adamının Pamukbank'a eylem hazırlığı içindeyken yakalandığı ve tutuklandığı haberlerinin 19.6.1998 günü basında yer alması üzerine, TMSF'nin, Emniyet Genel Müdürlüğü'ne gönderdiği 24.6.1998 tarihli yazısıyla, konunun araştırılarak kendilerine bildirilmesi istenmiştir…

Kaçakçılık ve Organize Suçlar Daire Başkanı Emin Arslan, Terörle Mücadele Daire Başkanlığı'nın 14.7.1998 gün ve 251 sayılı yazısı ekindeki TMSF'nin 24.6.1998 tarihli yazısına ilişkin bilgi ve sanık ifadeleri kendisine gönderildiği, ardından İstihbarat Daire Başkanlığı'nın 23.7.1998 tarihli yazısı intikal ettiği halde, TMSF'ye cevap vermemiş, canlı olarak televizyonların naklen yayınladığı Türkbank ihalesi TMSF tarafından tamamlandıktan ve sonucu açıklandıktan sonra, aynı gün ihalenin bitiminden yaklaşık altı saat sonra bildirmiştir…

30.6.1998 tarihinde Korkmaz Yiğit, 55 inci Hükümetin ortağı olan DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un tavassutuyla, bu partinin İstanbul Milletvekili Cefi Kamhi ile birlikte Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ı TBMM'deki makamında ziyaret ederek, Alaettin Çakıcı ile ilişkisi olmadığını, kendisine haksızlık yapıldığını, aslında ihaleden tasfiye edilmek istenen kişinin kendisi olduğunu söylemiştir. Bu arada Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ve Cefi Kamhi girdikleri TBMM Genel Kurulu'ndaki oylamadan çıkışta, Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz kendisinde mevcut bilgilere rağmen, başkaca hiçbir araştırma yapmadan ilgilinin beyanını yeterli bularak, Türkbank ihalesine katılabileceğini bildirmiştir. Ayrıca, Güneş Taner'i arayan Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz, Korkmaz Yiğit'in Türkbank ihalesine alınması talimatını vermiştir…

Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz 11.11.1998 tarihinde Arena Programı'nda; yukarıdaki konuya açıklık getirerek;

'...Doğrusunu isterseniz o görüşme sonrasında kafam karıştı. Yani kendisi bana o kadar inandırıcı, o kadar kefil göstererek, yemin ederek o kadar ikna edici bir şekilde söyledi ki, ben adama karşı haksızlık yapabileceğimiz düşüncesine kapıldım demiştir.

Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın bu konuşması, Türkbank ihalesine katılacak firmaların Merkez Bankası ve TMSF yetkililerinden oluşan İhale Komisyonunca değil, Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ve Hazineden Sorumlu Devlet Bakanı Güneş Taner tarafından belirlendiğini ortaya koymaktadır. Bu durum aynı zamanda, Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ve Devlet Bakanı Güneş Taner'in ihaleye katılacak firmaların Merkez Bankası tarafından belirlendiği ve teklif veren firmaların daha önce banka sahibi olmaları nedeniyle Merkez Bankası ve Hazine Müsteşarlığı'nın izin vermek zorunda oldukları yolundaki savunmalarını da doğrulamamaktadır.

Yukarıda açıklanan hadiselere derinlemesine bakıldığında ve altları açıldığında, sözü edilen görüşmedeki kısa zaman zarfında başkaca hangi konuların görüşüldüğü net olarak bilinmemekle birlikte, sonraki gelişmelerin seyri takip edildiğinde, bu farklılığın neden kaynaklandığı açık seçik görülecektir. Bu süreç çerçevesinde 30.6.1998 tarihi, Türkbank ihalesi açısından mîlat olarak karşımıza çıkmaktadır.

Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ifadelerinde, Korkmaz Yiğit'in kendisiyle görüşmesinde, A. Çakıcı ile ilişkisi olmadığını söylemesi üzerine, Emniyet Genel Müdürü ve MİT Müsteşarına konu hakkında bilgi vermeleri talimatını verdiğini, bu birimlerin ellerinde bilgi olmadığını söylemiştir. Halbuki Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanı Sabri Uzun tarafından Komisyonumuza gönderilen 6.3.2004 tarih ve 39329 sayılı yazılarında; *'Münhasıran Türk Ticaret Bankası ile ilgili eski Başbakan A. Mesut Yılmaz'ın talimat vermesi sözkonusu değildir.'* diyerek Ahmet Mesut Yılmaz'ı doğrulamamaktadır...

Tüm bu anlatımlar, bilgiler ve belgelerden Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın beyanlarında samimi olmadığını açıkça ortaya koymaktadır.

Korkmaz Yiğit'in Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'dan ihaleye girebilme izini aldığını her nasılsa haber alan Kâmuran Çörtük, bu sırada yine devreye girmiş, ertesi gün Korkmaz Yiğit ile buluştuklarında, Kanal E'ye ortak olma teklifini gündeme getirmiştir.

Korkmaz Yiğit 9.7.1998 günü Hazine Müsteşarı Gazi Erçel ile görüşerek Türkbank'ın satımında düşünülen rakamı öğrenmek için girişimlerde bulunmaktadır. Erçel'in 400.000.000 USD'nin altına düşülemeyeceğini söylemesi üzerine

kendisi de 415.000.000 USD'ye kadar çıkacağını ifade ederek, ihalede oluşacak fiyatı önceden belirleme çabalarına girilmiştir. Bu davranışlar, ihalenin şeffaf ve sağlıklı yapılmasına müdahale anlamı taşımaktadır…

Öte yandan TMSF, 28-29.7.1998 tarihlerinde bilgilendirme görüşmelerinin yapılacağı ve ihaleye teklif verenlerden 1 inci revize teklifler alınacağını 21.7.1998 tarihli basın bildirisi ile kamuoyuna duyurmuş ve bu konu yazılı ve görsel basında yer almıştır. Dolayısıyla, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün bütün yetkilileri ve özellikle TMSF'nin yazısına cevap verme konumundaki Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı, bu dönemdeki bütün gelişmelerden haberdardır…

TMSF'nin yazdığı yazının akıbeti konusunda takipçi olması ve yazıya muhatap emniyet yetkililerinin de ihale gerçekleşene kadar söz konusu yazıya cevap vermeleri gerekir ve beklenirdi. Ancak bu yapılmayarak her iki kurumun yetkilileri görev kusuru işlemişlerdir…

4.6.1998 tarihi itibariyle (5) firma ihaleye teklif vermiştir. Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın Gazi Erçel ile Türkbank'ın değerinin ne olduğu hakkındaki görüşmesi, daha sonra da ihale gecesi Ahmet Nazif Zorlu ve Kamuran Çörtük ile görüşmesi, 5 firmanın Türkbank ihalesine ilişkin teklif mektuplarının TMSF'nin kasasında olduğu bir dönemde yapılan görüşmelerdir.

Korkmaz Yiğit'in 14.7.1998 tarihinde 41.200.000 USD'ye satın aldığı Genç TV'nin, bu kez 17 gün sonra 31.7.1998 tarihinde yine aynı bedelle Kamuran Çörtük'e satışına ilişkin sözleşme düzenlenmiştir… Yapılan incelemelerdeki tespitler dikkate alındığında; Genç Tv'nin, ihalenin kendi lehine sonuçlanması için Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ile Devlet Bakanı Güneş Taner'i devreye sokma çabaları karşılığında, Korkmaz Yiğit tarafından iş adamı Kamuran Çörtük'e komisyon olarak bedelsiz verildiği iddialarının doğru olduğu kanaati oluşmuştur…

İhale süreci hızla devam etmekte iken 03.08.1998 tarihinde İstihbarat Daire Başkanlığınca "Bilgi Notu" hazırlanarak, Başbakan ve İçişleri Bakanına gönderilmiştir. Bilgi notu içinde geçen *'makamlarına arzedilen bilgi notlarında; Bank Ekspres'in sahibi ve inşaat müteahhidi Korkmaz Yiğit'in, Türk Ticaret Bankası ihalesini alması için Alaettin Çakıcı'nın bir takım girişimlerde bulunduğu bildirilmişti.'* sözleri, aynı konuya ilişkin olarak daha önce Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın konudan haberdar olmadığına dair beyanları ile örtüşmemektedir…

Aynı gece Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz Başbakanlık Konutunda, önce ihaleye katılacak firmalardan birinin sahibi olan Ahmet Nazif Zorlu ile akabinde de gece saat 01.00-02.00 sıralarında Kamuran Çörtük'ü Konuta çağırarak

görüşmüştür. Bu görüşmeye ilişkin olarak Kamuran Çörtük, Pakistan Başbakan'ının müteakip günlerde Türkiye'yi ziyaret edeceğinden, bu ülkedeki otoyol ihalesi için Başbakan'la görüştüğünü ifade etmiştir. Halbuki Dışişleri Bakanlığı'nın konuya ilişkin yazısına göre ne bu dönemde, ne de 1998 yılı içerisinde Pakistan Başbakan'ının Türkiye'yi resmi veya özel bir amaçla ziyareti söz konusu değildir.

Yine aynı görüşmeye ilişkin olarak Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz, Kamuran Çörtük'e *'Türkbank'ı 500 milyon doların altında vermeyeceğimizi söyledim'* dediğini ifadelerinde belirtmiş; ayrıca, bundan önce görüştüğü Ahmet Nazif Zorlu'nun *'Korkmaz Yiğit'in Alaettin Çakıcı ile beraber olduğunu bütün İstanbul biliyor'* sözü ile bağlantılı olarak da Kamuran Çörtük'e '*Böyle bir ilişki varsa vazgeçsin ihaleye girmesin'* demiştir.

Bu görüşmeden sonra Kamuran Çörtük, gecenin 02.30'unda ihaleye katılacak olan Korkmaz Yiğit ile görüşerek, Başbakan'la görüşmesi konusunda bilgi aktarmıştır. Bu ifadeler ve Kamuran Çörtük'ün Başbakanlık Konutuna gidişi ile ilgili gerçek dışı açıklaması, gündemin Türkbank ihalesi olduğunu göstermektedir.

Yürütmenin başındaki bir Başbakan, Türkbank'ın kaça satılabileceğine dair fiyatı, ihaleye katılacak olan Ahmet Nazif Zorlu ve Korkmaz Yiğit'e iletmek üzere Kamuran Çörtük'e bildirmiş; ayrıca eğer Korkmaz Yiğit'in A.Çakıcı ile ilişkisi var ise ihaleye girmemesini, Kamuran Çörtük'ten istemiştir. Bir ülkenin Başbakanının, ihaleye saatler kala ihaleye katılacak olan kişiye doğrudan ve ihaleyle hiçbir ilişkisi bulunmayan Çörtük vasıtasıyla da Korkmaz Yiğit'e ihaleye ilişkin rakamlar telaffuz etmesini; Emniyet Genel Müdürlüğü'nden Korkmaz Yiğit'in Alaettin Çakıcı ile ilişkisi olduğuna dair kendisine daha önce iletilen bilginin teyidini hiçbir resmi görevi olmayan bir şahıstan istemesini, demokratik bir hukuk devletinde makul bir yönetim tarzı olarak kabul etmek mümkün değildir.

Korkmaz Yiğit ise, aynı gece yaşanan olaylara ilişkin olarak, akşam saatlerinden itibaren Kamuran Çörtük ile birlikte saat 20.00'den gece 01.00'e kadar Kamuran Çörtük'e ait restoranda beklediklerini, bu esnada Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ile Ahmet Nazif Zorlu'nun görüştüğünü, gece 01.00 sıralarında Başbakan'ın Kamuran Çörtük'ü telefonla arayarak Konuta çağırdığını, gece 02.30-03.00 sıralarında Kamuran Çörtük'ün kaldığı otele gelerek kendisine, Başbakanla görüştüğünü, '*Zorlu 505 milyon dolara kadar çıkma izni istedi. Korkmaz 510 milyon dolara çıksın. Aradaki farkın telafi edilebilmesi için kendisine yardımcı olacağız.'* dediğini aktarmıştır. İfadelerin bu kadar birbiri ile çakışması, Korkmaz Yiğit'in konuya ilişkin beyanlarının gerçeği yansıttığını göstermektedir.

İhaleye katılanlardan Erol Aksoy, Komisyonumuza vermiş olduğu 07.04.2004 tarihli ifadesinde, ihale öncesi gecesi Devlet Bakanı Güneş Taner tarafından arandığını ve Güneş Taner'in Türkbank ihalesine girip girmeyeceğini sorduğunu, kendisi hakkında bir dosya olduğundan bahsettiğini belirtmektedir. Güneş Taner ise, böyle bir görüşmeyi inkâr etmemekte, dosyadan söz ettiğini kabul etmekte, ancak, bu görüşmenin daha önce olduğunu söylemektedir. Aynı konuya ilişkin olarak Korkmaz Yiğit ise ifadelerinde, Kamuran Çörtük'e atfen, *'Zorlu grubu Başbakanın, Erol Aksoy' da Güneş Taner'in sözünden çıkmaz.'* demektedir. Yine ifadesinde devamla, Güneş Taner'in Erol Aksoy'u arayarak, elinde bir dosya bulunduğunu, bu itibarla Türkbank ihalesine fazla asılmamasını söylediğini belirtmektedir. Bu ifadeler, Güneş Taner'in tevil yollu ikrarı olarak kabul edilmiştir. Hem Başbakan Mesut Yılmaz'ın, hem de Devlet Bakanı Güneş Taner'in, ihaleye katılacak firma sahipleri ile birebir görüşmeleri, biriyle görüşmesini diğerine aktarmaları, ihale sonucunu etkileyecek oluşumlar içine girdiklerini bir kez daha karşımıza çıkarmaktadır…

Başbakan Mesut Yılmaz'ın 9/43 Esas sayılı Soruşturma Komisyonunda önlediği; *'O gün bana bu iddialar ortaya atılınca Ahmet Zorlu tarafından, tekrar aradım Kamuran Beyi, tesadüfen o sırada beraberlermiş ve bu televizyon pazarlığı için.'* şeklindeki sözleri de gerçekleri yansıtmamaktadır. Zira Genç TV'nin devri, 31.7.1998 tarihinde sözleşmeye bağlamış olup, bu tarih Korkmaz Yiğit ile Kamuran Çörtük'ün görüşmelerin yapılmasından daha öncedir. Dolayısıyla 3.8.1998 tarihinde Genç TV'nin pazarlığı söz konusu değildir.

Başbakan Mesut Yılmaz, Türkbank ihalesine teklif veren beş kişiden biri hariç dördü ile görüştüğünü beyan etmektedir. Nitekim, ihale gecesi ve öncesinde Korkmaz YİĞİT, Ahmet Nazif Zorlu, Erol Aksoy ve Hayyam Garipoğlu ile görüşmüştür. Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın görüşmediği, Ali Avni Balkaner ise, Komisyonumuza verdiği ifadesinde bu duruma değinerek, Başbakanla konuşmayan tek kişinin kendisi olması nedeniyle, ihalenin kendisinde kalmayacağının baştan belli olduğunu söylemiştir. İhalenin sonucunu baştan gören Ali Avni Balkaner, bu durum üzerine ihaleye bizzat katılmamış, yetkilileri ihaleye iştirak etmiştir.

İhalenin yapılmasından sonra aynı gün Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı, gereği için Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na, bilgi için Başbakanlık'a gönderdiği Müsteşar Yahya Gür imzalı 4.8.1998 gün ve B.05.1.EGM.0.09.06.01./ 375-3299 sayılı yazısında;

'Türk Ticaret Bankası A.Ş.'nin satış ihalesiyle ilgili olarak; İlgi yazınızda ismi geçen firmaların, halen yurtdışında bulunan ve aranır durumdaki organize suç liderleri ve elemanları tarafından tehdit edildikleri, ihalenin söz konusu firma sahiplerinden olan Korkmaz Yiğit lehine sonuçlanması için diğer firmaların ihaleye katılmak şartıyla herhangi bir artırmada bulunmamaları yönünde baskıya maruz kaldıkları, bununla birlikte; ismi geçen firma sahiplerinin bazı organize suç liderleri ile de ilişki içerisinde bulundukları yönünde istihbari bilgiler elde edilmiş olup, bu bilgiler ile Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığınca 3.8.1998 tarihinde ilgili bütün yetkililere bildirilmiştir.' şeklinde cevap vermiştir.

Başbakan Mesut Yılmaz ifadelerinde, bilgi için Başbakanlık'a gönderilen bu yazının eline geçmediğini savunmuştur.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 4.8.1998 günlü yazısı, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na 4.8.1998 günü Türk Ticaret Bankası A.Ş.'nin satış ihalesinden yaklaşık beş saat sonra saat 18:00'de intikal ettirilmiştir. İhale Komisyonu Başkanı olan TMSF Genel Müdürü ve Fon İcra Kurulu Üyesi olan Erdal Aslan tarafından teslim alınmış ve Fon'un bağlı olduğu Merkez Bankası Başkanı ve Fon İcra Kurulu Başkanı Gazi Erçel'e bu yazı götürülmüştür. Gazi Erçel, Erdal Arslan'ın talebi üzerine, '*Yazı 4 Ağustos 1998 Saat 18.00'de alınmıştır. 24.6.1998 tarihli yazımıza bu kadar geç ve ihale yapıldıktan sonra cevap verilmesi sonucu, bir işlem yapılması şu aşamada mümkün değildir. Kaldı ki ilgi yazı Başbakanlığa da iletilmiştir.'* şeklinde not düşmüş, görevliler de bu notu dosyasına koymuşlardır.

Gazi Erçel'in, 28.8.1998 tarihinde Başbakanlık Yeni Binasında yapılan ve Başbakan Mesut Yılmaz, Devlet Bakanı Güneş Taner, Maliye Bakanı Zekeriya Temizel, Hazine Müsteşarı Yener Dinçmen'in katıldığı toplantıda, yazıdan hiç bahsetmemesi ve daha önce de yazıyı hıfzetmesi, bilinçli olarak böyle davrandığını, aynen Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz gibi hisse devrinin Korkmaz Yiğit lehine sonuçlanması amacını güttüğünü açıkça göstermektedir.

Bu toplantıda Güneş Taner'in *'Türkbank'ı ne yapacağız, arkadaşlar rahatsız'* sözlerine karşılık Başbakan Mesut Yılmaz'ın *'MİT Raporundan bir şey çıkmadı'* şeklinde cevap vermesi, kendisine ulaştırılan bilgileri sakladığını, ihalenin istediği istikamette sonuçlanması amacına yönelik hareket ettiğinin bir kanıtıdır.

Merkez Bankası ve TMSF yetkililerinden oluşan ihale komisyonu, ihale şartnamesinin 15. maddesindeki "İhale, Fon İdare Meclisi Kararı ile kesinleşir. Fon İdare Meclisi ihaleyi dilediğine verip vermemekte serbest olduğu gibi, ihalenin herhangi bir aşamasında gerekçe göstermeksizin ihaleyi iptal edebilir." Hükmü gereğince işlem tesis ederek ihaleyi iptal etme yetkisine sahipken, Merkez

Başkanı Gazi Erçel'in Emniyet Genel Müdürlüğü'nün yazısına iliştirdiği nota itibar ederek üzerine düşen vazifeyi yapmaktan kaçınmıştır.

Bir başka dikkat çeken nokta da ihale esnasında açık artırma devam ederken, Korkmaz Yiğit'in fiyatın çok yükselmesi üzerine yapmış olduğu telefon görüşmeleridir. Korkmaz Yiğit ifadelerinde; iki kez görüşme yaptığını, bunlardan birincisi Ali Balkaner'le olduğunu belirtmiştir. Korkmaz Yiğit ifadelerinde görüştüğü ikinci kişinin önemli bir Devlet adamı olduğunu söylemekle yetinmiştir… Yukarıdaki hadisenin gidişatına göre, Korkmaz Yiğit'in ikinci telefon görüşmesini Başbakan Mesut Yılmaz ile yaptığı kanaati ağırlık kazanmaktadır.

Türkbank ihalesinin ertesi günü Korkmaz Yiğit, Ankara'da önce dönemin Devlet Bakanı Güneş Taner, ardından da Başbakan Mesut Yılmaz ile görüşmüştür. Bu görüşmeye ilişkin olarak Korkmaz Yiğit, Güneş Taner'e atfen *'Onunla ilişkini kes diyenler, şimdi Korkmaz'a yardımcı oluyorlar'* Mesut Yılmaz'a atfen ise *'Adamlar 505 milyon dolardan yukarı çıkmayacaklarına söz verdikleri halde çıktılar, güven olmuyor. Sorunlarını Güneş Taner çözecek.'* dediklerini belirtmiştir. Olayların izlediği yol, Korkmaz Yiğit'in bu iddiasını doğrular niteliktedir...

TMSF'nin 4.8.1998 tarihli, banka hisselerinin Korkmaz Yiğit Grubuna devrine izin verilmesine ilişkin yazısı üzerine, Hazine Müsteşarlığı Banka Kambiyo Genel Müdürlüğü bürokratlarınca hazırlanan Bakanlık Makamını muhatap 31.8.1998, 1.9.1998 ve yine 1.9.1998 günlü üç adet onay taslağında özetle;

'Korkmaz Yiğit İnş. Tic. A.Ş'nin aktif varlıklarının önemli bir bölümünün yabancı kaynaklarla finanse edildiği, ihale bedeli ve taahhüt edilen sermayenin karşılanacağı temel kaynak olan ve toplam değeri 15 milyar ABD Doları olarak tahmin edilen gayrimenkul projelerinin yapılabilirliği ve finansmanının ne şekilde karşılanacağı hususunda herhangi bir bilgi ve belge sunulamadığı, grubun geçmiş yıllardaki işlem hacmi ve karlılığı da göz önüne alındığında ihale bedeli ve taahhüt edilen sermaye konusunda kesin bir kanaate ulaşılamadığı, diğer taraftan aynı grubun bu ihaleden sonra Kanal 6, Kanal E, Yeni Yüzyıl ve Ateş Gazetesi gibi görsel ve yazılı basın kuruluşlarını 200 milyar ABD dolarını (Bu rakam 200 milyon ABD doları olacak) aşan bir bedel ödeyerek aldığı anlaşıldığından Türkbank'ın ihale bedeli ve taahhüt edilen sermayenin aynı süre içerisinde şirketin sağlayacağı kredilerden veya kendi kaynaklarından karşılamasının mümkün görülmediği, ayrıca bankanın satışında ihaleye fesat karıştırıldığı ve ihaleye giren kişilerin emniyet güçlerince aranan bazı kişilerin tehditlerine maruz kaldığı yönünde basında çeşitli haberlerin yer aldığı, Bankalar Kanununun 5. maddesinde banka ortaklarının ihaleye fesat karıştırma suçunun işlememiş olmalarının amir

olduğu, her ne kadar basında yer alan iddialar mahkeme kararı ile sabit olmasa da belirtilen hüküm dolayısıyla bu aşamada banka devir izni verilmesine ihtiyatla yaklaşılması gerektiği, söz konusu hisse devrine izin verilmesine hukuken bir sakınca olmamakla birlikte yukarıda izah edilen hususlarda göz önünde bulundurularak yapılacak işlemin Makamları takdirine sunulması 'şeklinde Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğü yetkilileri parafladıktan sonra tekemmül etmeyen onay taslaklarının bulunduğu görülmektedir.

Hazine Bürokratlarının, Türkbank'ın Korkmaz Yiğit Grubu'na satışına teknik gerekçelerle karşı çıktıkları ve bu sorumluluğu üzerlerine almamak amacıyla da yukarıda belirtilen taslakları hazırladıkları, ancak, Hazine'nin bağlı olduğu siyasi iradenin onay vermemesi nedeniyle bu taslaklar imzalanmamış, siyasi iradenin isteği doğrultusunda bir onay metni hazırlanarak işleme konmuştur. Nitekim onay metninde söz konusu bürokratların parafları bulunmamaktadır… 4.9.1998 günlü hisse devirlerine izin verilen ilgili görevlilerce paraflanmayan Bakan onayında, Korkmaz Yiğit İnşaat Taah. Tic. A.Ş.'nin ödeme gücüne ve basında yer alan ihaleye fesat karıştırıldığına ilişkin hususlara değinilmemiş, sahibi olduğu, Bank Ekspres'in mali yapısı dikkate alınmamış ve doğrudan Hazine Müsteşarı Yener Dinçmen ve Devlet Bakanı Güneş Taner tarafından imzalanmıştır.

Komisyonumuza ifade veren Güneş Taner, Bankaların mali yapısı ile ilgili bilgi istendiğinde altı saat içerisinde alınabilir demektedir. Böyle düşünceye sahip Devlet Bakanı Güneş Taner, hisse devri onayında çok önemli faktör olan Bank Ekspres'in mali yapısını dikkate almadan onay taslağını imzalamıştır. Güneş Taner ve Hazine Müsteşarlığı yetkililerinin dikkate almadığı Bank Ekspres'in mali yapısı ile Bankalar Yeminli Murakıp Raporlarını değerlendiren Yargıtay 11. Ceza Dairesi 24.3.2004 tarih ve Esas:2004/70, Karar:2004/2245 sayılı kararında, Bank Ekspres'in hakim sermayedarı Korkmaz Yiğit'in 20.3.1997-23.10.1998 tarihle arasında hukuken ve fiilen var olmayan kendi paravan şirketlerine aktararak nitelikli dolandırıcılık ve emniyeti suiistimal suçunu işlediklerine karar vermiştir. Suç tarihleri, ihale tarihi olan 4.8.1998 tarihinin çok öncesinden 17 ay önce başlamıştır. Bankanın bu mali yapısının Hazine Müsteşarlığınca önceden bilinmemesi mümkün değildir. Dolayısıyla, Devlet Bakanı Güneş Taner ve Hazine Müsteşarlığı yetkilileri, bankanın mali yapısını dikkate almadan onay vermiştir.

Başbakan Mesut Yılmaz 22.9.1998 tarihinde ABD'ye gitmiş, böylece Bülent Ecevit Başbakan Vekili olmuştur. Bülent Ecevit ertesi gün MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun'u Başbakanlığa çağırmış ve bilgi almıştır...

Korkmaz Yiğit 30 Eylülde İçişleri Bakanı Kutlu Aktaş'ı ziyaret etmiş, A.Çakıcı ile ilişkisini itiraf ettiği bu görüşme, Bakan Aktaş tarafından kayda alınmıştır.

Daha sonra bu bilgiler Kutlu Aktaş tarafından Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit'e iletilerek ve DSP'li bakanlarla birlikte değerlendirilmiştir. Bu amaçla, Bülent Ecevit, Hüsamettin Özkan, Hikmet Uluğbay ve Zekeriya Temizel, Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit'in Makamında, İçişleri Bakanı Kutlu Aktaş ile 2.10.1998 tarihinde bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıda Türkbank ihalesinin iptal edilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır. Bülent Ecevit, Hüsamettin Özkan'ı o anda yurt dışında bulunan ve İstanbul'a gelecek olan Ahmet Mesut Yılmaz'la görüşmesi konusunda görevlendirmiştir. Bu talimat üzerine Hüsamettin Özkan İstanbul'a gelerek Başbakan Yılmaz ile Swıss Otel'de 4,5 saat başbaşa görüşmüşler ve Özkan, Mesut Yılmaz'a Bülent Ecevit'in bu konudaki görüşünü aktarmıştır. Hüsamettin Özkan daha sonra aynı gece Korkmaz Yiğit ile Suadiye'deki evinde görüşerek, durumu aktarmış ve ona *'Sana Başbakan ve Başbakan Yardımcısı adına yanıt veriyorum. Bu işte sana zarar var.'* demiştir.

Daha sonra 5.10.1998 tarihinde Bülent Ecevit, Hüsamettin Özkan, Kutlu Aktaş, Mesut Yılmaz'la Başbakanlık Konutunda görüşmüşler, ilk kez ihaleyi iptal eğilimi doğmuş ve Mesut Yılmaz ABD'de olan Güneş Taner'i aramıştır. Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz konuya ilişkin olarak Güneş Taner'e *'hisse devrini durdurun'* dediğini ifadelerinde belirtmektedir. Bilindiği üzere Devlet idaresinde devamlılık esastır. Şayet Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz sözlerinde samimi ise, bu talimatı, Amerika'da olan ve bir işlem tesis etmesi hukuken ve fiilen mümkün olmayan Güneş Taner'e değil, o sırada ona vekalet eden Cavit Kavak'a vermesi gerekirdi. Fakat Devlet Bakanı Cavit Kavak'a bu yönde herhangi bir talimat verilmemiştir…

Dönemin CHP Milletvekili Fikri Sağlar, 8.10.1998 tarihinde Alaettin Çakıcı-Korkmaz Yiğit telefon görüşmesinin kasetini Gazeteci Tuncay Özkan'a dinletmiş, o da aynı gece durumu Başbakan Mesut Yılmaz'a iletmiştir. Ancak Başbakan Mesut Yılmaz, Ülkenin gündemine bomba gibi düşen ve sonrasında Hükümetin düşmesine neden olan süreci başlatan kaset konusunda Fikri Sağlar'ı aramayarak, hadiseyi önemsememiş neredeyse görmezlikten gelmiştir.

Başbakan Mesut Yılmaz, ertesi gün Kaçakçılık ve Organize Suçlar Daire Başkanı Emin Arslan ile İstihbarat Daire Başkanı Sabri Uzun'dan Çakıcı-Yiğit bandını istemiş, bant çözümü 11.10.1998 tarihinde Antalya'da iken Emin Arslan tarafından kendisine verilmiş, ancak Başbakan Mesut Yılmaz Korkmaz Yiğit-Alaettin Çakıcı ilişkisi Mahkeme kararı ile belgelenmiş, delillendirilmiş, tüm

bunlarda elinde bulunmasına rağmen, Türkbank ihalesinin durdurulması ve onayın iptali için hiçbir adım atmamıştır.

Nihayet, CHP Mersin Milletvekili Fikri Sağlar'ın 13.10.1998 tarihinde basın toplantısı yaparak Alaettin Çakıcı-Korkmaz Yiğit telefon görüşme bandını açıklamasından sonra, kamuoyu ve medya baskısına dayanamayacağını anlayıp, artık ardına sığınacak bir gerekçe de kalmayınca, Devlet Bakanı Güneş Taner imzası ile Türkbank'ın Korkmaz Yiğit'e satışı sonucu adı geçene yapılacak hisse devir izni durdurulmuştur.

Başbakan Mesut Yılmaz, 11.11.1998 tarihinde Arena Programında Uğur Dündar'ın, *'POAŞ konusunda, üçüncü olan firmayı birinci ilan ettiler, skandaldır diyor Sayın Baykal'* sözü üzerine yaptığı açıklamalarında;

'POAŞ ihalesinden sonra, aynı Türkbank satışı ihalesinde olduğu gibi, MİT'e dedim ki, bana birinci olan şahısla ilgili dosyayı getirin. Korkmaz Yiğit'le ilgili bana hiçbir bilgi getirmeyen MİT Müsteşarlığı, bana kalın bir dosya getirdi....' demiştir…

MİT Müsteşarlığı'nın konuya ilişkin olarak hazırladığı 2.7.1998 tarihli 2,5 sayfalık Cumhurbaşkanlığına ve Başbakanlığa dağıtımlı bilgi notu, Soruşturma Komisyonumuzun 1.3.2004 gün ve A.01.1.GEÇ.9/5,6-26 sayılı yazısına karşılık, MİT Müsteşarlığının 8.3.2004 gün ve 10.2.001.01.000.390.168-392/7845 sayılı cevabi yazısında gönderilmiş olup, bu bilgi notu raporun ilgili bölümünde aynen yeralmıştır.

Bilgi notunda konuya ilişkin olarak sadece *'Petrol Ofisinin özelleştirilmesinin arkasında, eski milletvekili Mehmet Kocabaş'ın olduğu ve M. Kocabaş'ın bu gücünü A.Çakıcı'dan aldığı, muhtemelen A.Çakıcı ile H.Garipoğlu'nu M.Kocabaş'ın tanıştırdığı, M.Kocabaş'ın A.Çakıcı'dan, H.Garipoğlu'nun Türk Ticaret Bankası ihalesine girmesi için, ihaleye girecek olan şahsın ismini belirtmeden icazet aldığı ve H.Garipoğlu'nun bu gücü kullanarak, Petrol Ofisi ihalesine girdiği'* şeklindeki bilgilerle, Alaettin Çakıcı ile Hayyam Garipoğlu'nun ilişkisi ortaya konulmuştur. Diğer bir ifadeyle, POAŞ ihalesinin en yüksek teklifi veren Hayyam Garipoğlu'na verilmemesinin sebebi olarak Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz bu bilgileri ileri sürmüştür. Ancak Alaettin Çakıcı ile ilişkisi sebebiyle POAŞ ihalesini Hayyam Garipoğlu'na vermeyen aynı zamanda Özelleştirme Yüksek Kurulu Başkanı Başbakan Mesut Yılmaz ve üyesi Devlet Bakanı Güneş Taner, bu kez 4.8.1998 tarihinde yapılan Hayyam Garipoğlu'nun Türkbank ihalesine girmesini görmezlikten gelmişlerdir. Daha sonra da aynı Başbakan, kendisine bizzat müteaddit defalar bildirilen Alaettin Çakıcı-Korkmaz Yiğit telefon görüşmelerini,

Alaettin Çakıcı'nın adamlarının ifadelerini, İçişleri Bakanı Kutlu Aktaş'ın Korkmaz Yiğit ile görüşmesine ilişkin ifadesini ve bant ile yaptığı tespiti, Türkbank ihalesinin iptali için yeterli görmemiştir. Halbuki MİT Müsteşarlığının, Alaettin Çakıcı'nın POAŞ ihalesine müdahale ettiğine dair bilgi notu, Türkbank ihalesindeki delillerin yanında çok zayıf kalmaktadır. POAŞ ihalesi için bu kadar bilgiyi yeterli gören ve ihaleyi iptal eden Başbakan Mesut Yılmaz, Türkbank ihalesinde aynı davranışı sergilememiştir…

Devlet Bakanı Güneş Taner Türkbank ihalesinden sonraki dönemde ayrıca Korkmaz Yiğit'e ihale bedelinin %40 oranındaki peşinatını tamamlamak üzere kredi için Yapı Kredi Bankası sahibi Mehmet Emin Karamehmet ile görüşmesine aracılık etmiş ve bu konuda devreye girmiştir. Ayrıca peşinattan geriye kalan % 60 için de kamu bankalarından teminat mektubu için Emlak Bankası Genel Müdür Erdin Arı'yı aradığına dair iddialar vardır. Korkmaz Yiğit'in bu iddiası hadisenin akışına da aykırı düşmemektedir. Zira, daha önce Korkmaz Yiğit ile karşılıklı kredi ilişkisi olan Hayyam Garipoğlu, Komisyonumuza verdiği 4.3.2004 tarihli ifadesinde, Korkmaz Yiğit ile ihaleden sonra görüştüğünde, krediye ihtiyacı olup olmadığını sorduğunda, kredi ihtiyacı olmadığını, kredi ile ilgili tüm işlerini iktidarla hallettiğini söylemiştir.

Nitekim, Korkmaz Yiğit'in kredi ve teminat mektubu temini için kendi inisiyatifi ile bir çaba ve arayış içerisinde olduğuna dair dosyada herhangi bir bilgi mevcut değildir. İhaleye katılanlardan aynı zamanda Yurtbank'ın sahibi ve daha önce Korkmaz Yiğit ile yine karşılıklı kredi ilişkisi olan Ali Avni Balkaner, Komisyonumuza verdiği 5.4.2004 tarihli ifadesinde, Korkmaz Yiğit'in hem ihale öncesi, hem de ihale devam ederken mola isteyip telefonla kendini arayarak fiyatların yükselmesi nedeniyle ortaklık teklif ettiğini, ancak ihale sonrasında Korkmaz Yiğit'in kredi talebinde bulunmadığını, Korkmaz Yiğit'in kendisine *'Vakıflar Bankası'ndan 100-200 milyon dolar alıyorum.*' dediğini belirtmiştir. Korkmaz Yiğit'in, maddi gücünün zayıf olması nedeniyle kendisine yakın bulduğu ve ortaklık teklif ettiği Ali Avni Balkaner'den dahi kredi talebinde bulunmaması, Korkmaz Yiğit'in kredi ve teminat mektubu ihtiyacının kamu bankalarından temin edileceği iddiasını teyit etmektedir…

Burada Türkbank ihale süreci ile paralel bir şekilde devam eden Korkmaz Yiğit'in medya sektörüne girişine, gazete ve televizyon kanallarının alımına, bu alımlardaki siyasilerin rolüne, bunların hedef ve amaçlarına da temas etmek gerekmektedir. Bu bağlamda, Korkmaz Yiğit'in medya sektöründeki kaydettiği aşamaları sırayla incelemekte yarar vardır.

Korkmaz Yiğit medya alanına 2.6.1998 tarihinde Kanal E'yi 27 milyon USD'ye satın alarak girdiği,

Akabinde 14.7.1998 tarihinde 41 milyon 200 bin USD'ye Genç TV'yi,

Daha sonra 14.8.1998 tarihinde, 110 milyon USD'ye Kanal 6'yı,

Bunun ardından 27.8.1998 tarihinde, 75 milyon USD'ye Yeni Yüzyıl ve Ateş Gazetelerini,

Kısa bir süre sonra da, 6.10.1998 tarihinde, 273 milyon USD'ye Milliyet Gazetesini,

Aldığı tespit edilmiştir.

Böylece Korkmaz Yiğit'in, Türkbank ihalesi öncesinde başlayıp, sonrasında da artarak devam eden gazete ve televizyon kanallarının toplam değeri 526 milyon 200 bin USD'ye ulaşmaktadır.

Korkmaz Yiğit 4.8.1998 tarihinde Türkbank'ı bilindiği gibi 600 milyon dolara satın almıştır. Aynı ihale sonucunda yine Korkmaz Yiğit'in 21.08.1998 tarihli taahhütname ile Türkbank içerisine koymayı taahhüt ettiği miktar 500 milyon dolardır, ki bunun 100 milyonu 1998, 200 milyonu da 1999 yılında banka içerisine koymak durumundadır.

Konuya ilişkin olarak ifadesine başvurulanlar ittifakla, bu kadar bir meblağın Türkiye'de hiçbir işadamında toplu olarak bulunmadığını, Korkmaz Yiğit'in inşaat sektöründe faaliyet gösterdiğini, dolayısıyla ne Türk Ticaret Bankası ve ne de medyadaki bu alımlarını ödeyecek mali güce sahip olmadığını belirtmişlerdir…

Komisyonumuza ifade veren, Korkmaz Yiğit'in yazılı ve görsel medyaya girişine Başbakan Mesut Yılmaz'ın ve eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in burada aldığı rollere ilişkin olarak, meslekleri icabı konuyu yakından takip eden gazetecilerden Sedat Ergin, 30 Haziran 1998 tarihine kadar ihaleye sokulmasına şiddetle karşı çıkılan Korkmaz Yiğit'in, ihaleye katılmasına izin verilmesinin dikkat çekici bulunduğunu… Gazeteci İsmet Berkan ise Korkmaz Yiğit'in aldığı gazete ve televizyonların bir milyar doları aşan bir yekûne ulaştığını, böyle bir paranın Korkmaz Yiğit'te olamayacağını…gazeteci Uğur Dündar da, aslında Korkmaz Yiğit'in o güne kadar kirlenmemiş, başarılı bir müteahhit olarak isim yapmış, İstanbul'un elit çevresi tarafından iyi bilinen kullanılabilecek seçilmiş bir piyon olduğunu, böylece yüzde yüz o günkü iktidarın başına bağlı olabilecek bir medya gücü yaratıldığını söylemişlerdir…

Kanal 6 Televizyonu eski Genel Müdürü Mehmet Turan Akköprülü; Başbakan Mesut Yılmaz'ın tavsiyesi üzerine, kendisinin Kanal 6'da 1.5 ay süreyle Genel Yayın Yönetmenliği yaptığını söylemiştir...

Bütün bu açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, tam da seçim kararının tartışıldığı ve karar alındığı bir dönemde Başbakan Mesut Yılmaz ve onunla aynı doğrultuda hareket eden eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in, kendi güdümlerine girecek ve yüzde yüz talimatları çerçevesinde hareket edecek bir basın gücüne ihtiyaçları bulunmaktadır. Henüz çok fazla tanınmayan, yıpranmamış, basınla ilgili tecrübesi bulunmayan, telkin ve teşvike çok müsait olan Korkmaz Yiğit bu iş için özellikle seçilmiş bir kimsedir. Korkmaz Yiğit Kanal 6'daki ifadesinde bu durumu kabul ve teyit etmiştir...

Korkmaz Yiğit'in Türkbank ihalesi sonucu oluşan 600 milyon USD'lik meblağ, Türkbank'ın iyileştirilmesi için bankaya konacak 500 milyon USD'lik meblağ ve aynı dönemde medya alımları sonucu ödemesi gereken 526 milyon 200 bin USD'lik alımının toplamı 1 milyar 626 milyon 200 bin USD'ye tekabül etmektedir. Korkmaz Yiğit'in Türkbank ihalesi sonucu TMSF'ye ödemesi gereken ihale bedelinin % 40'ı olan 240 milyon doları dahi temin etmekte güçlük çekmesi ve kredi bulmak için hemen ihalenin ertesi günü Başbakan Mesut Yılmaz ve Devlet Bakanı Güneş Taner ile temasa geçerek bu konuda onların yardımlarını istemesi, olayı bütün çıplaklığı ile ortaya koymaktadır. Bu durum Başbakan Mesut Yılmaz ve Devlet Bakanı Güneş Taner tarafından da bilinmesine rağmen, hisse devir iznini vermeme yerine, Korkmaz Yiğit'e kredi ve teminat mektubu bulmak için çaba sarf etmişlerdir.

Yukarıda belirtilen 1 milyar 626 milyon 200 bin doların Korkmaz Yiğit tarafından ödenmesi mümkün olmadığına göre, Komisyona ifade veren bir kısım tanığın da belirttiği gibi, bu ödemelerin Türkbank'tan karşılanacağı anlaşılmaktadır...

Dosyada mevcut belgeler ve değerlendirme bölümündeki izahatların ışığında olayın birlikte değerlendirilmesinde;

TCK' nun 205. maddesi; *'Bir kimse Türkiye Devleti hesabına olarak almaya veya satmaya yahut yapmaya memur olduğu her nevi eşyanın alım veya satımında veya pahasında veya miktarında veya yapmasında fesat karıştırarak her ne suretle olursa olsun irtikap eylerse on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası ile cezalandırılır ve zarar kendisine ödettirilir.'* hükmünü amir bulunmaktadır.

Bu suçun unsurlarının olayımıza göre incelenmesinde;

Türk Ceza Kanununun 279/1. maddesine göre, ceza kanunu uygulaması açısından teşrii, idare ya da amme hizmeti görenler memur sayılır. Dolayısıyla, haklarında soruşturma yapılan Eski Başbakan Mesut Yılmaz ve eski Devlet Bakanı Güneş Taner'i bu itibarla memur kabul etmek gerekmektedir.

Suçun maddi unsuru, Türkiye Devleti hesabına her tür eşyanın alım, satım ve yapımı sırasında bunların fiyat, miktar ya da yapımına fesat karıştırarak haksız çıkar sağlamaktır. Soruşturma konusu olan hadisede, bu etkenlerin neler olduğuna göz atmakta yarar bulunmaktadır.

Konuya ilişkin olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğünün Emniyet Genel Müdürlüğüne muhatap 03.02.1998 günlü, 13.05.1998 günlü, 08.06.1998 günlü, 26.06.1998 günlü ve 19.08.1998-26.08.1998 tarihli yazılarına istinaden Emniyet Genel Müdürlüğünce hazırlanan bilgi notları ile ihaleden bir gün önce 03.08.1998 tarihli bilgi notu ve 04.08.1998 gün ve 375-3299 sayılı '*Çok Gizli'* ve *'Kişiye Özel'* yazılardaki, Türkbank ihalesinde Alaettin Çakıcı'nın Korkmaz Yiğit lehine devreye girdiği, bu amaçla ihaleye katılacak olanları tehdit ederek ihaleye katılmalarını engellediği, ihaleye girenleri yönlendirdiği, ihalenin Korkmaz Yiğit tarafından alınmasını sağlamaya yönelik çabalar sarf ettiği, işi bombalama eylemi girişimine kadar götürdüğüne dair bilgiler, Başbakan Mesut Yılmaz'a iletilmesine karşılık, Korkmaz Yiğit'in ihaleden engellenmesine ve hakkında kanuni işlem tesisine tevessül etmemiştir. Aksine tüm bu bilgileri göz ardı ederek ihalenin ve hisse devrinin Korkmaz Yiğit lehine sonuçlanması için çaba harcamıştır. Başbakan Mesut Yılmaz, Arena Programında, Alaettin Çakıcı'nın Türkbank ihalesindeki bu rolüne karşılık bu iş için ihaleyi kim kazanırsa kazansın % 5 pay almak üzere anlaştığını, Korkmaz Yiğit'ten de bunun bir kısmını peşin aldığını da ayrıca belirtmiştir.

Eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ve özellikle eski Devlet Bakanı Güneş Taner ve Hazine Müsteşarı Yener Dinçmen, bu bölümde de ayrıntılarıyla açıklandığı üzere, ihaleye teklif verenlerden Zorlu grubu hariç diğer dört firmanın önceki sahip oldukları bankaları nedeniyle durumlarının Bankalar Kanununda aranan şartlara haiz olmadıkları halde, bunların ihaleye katılmalarına ilişkin olarak ön izin vermek suretiyle bu firmaların ihaleye katılmalarına imkan vermişlerdir. Daha sonra ise, Hazine Müsteşarlığı Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğü bürokratlarının Korkmaz Yiğit'in mali gücünün yetersizliği ve mafya ile ilişkisine dair ihtirazî kayıtlarını içeren üç ayrı onay taslağını imzalamaksızın iade ederek, bu kayıtların yer almadığı ve bürokratların muhtevasına katılmadıkları için

paraflamadıkları onayı ise imzalayarak, Türk Ticaret Bankası hisselerinin Korkmaz Yiğit'e devrini sağlamışlardır.

Eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ve eski Devlet Bakanı Güneş Taner, ihalenin her aşamasında, zaman ve mekân mefhumu gözetmeksizin müteaddit kez, başta Korkmaz Yiğit olmak üzere, ihaleyi yapan Merkez Bankası Başkanı Gazi Erçel, ihaleye teklif veren ve katılan firma sahipleri ve ihalede üçüncü şahıs konumundaki Kamuran Çörtük ile gerek telefonla, gerek yüz yüze, ihalede fiyat oluşumunu görüşmüşler, pazarlık yapmışlar, bazılarının ihaleye girmemesi için gayret etmişler, böylece ihaleye fesat karıştırma eylemini gerçekleştirmişlerdir.

İhale Şartnamesinin 15. maddesinde belirtildiği gibi, '*ihale, Fon İdare Meclisi kararıyla kesinleşir. Fon İdare Meclisi ihaleyi dilediğine verip vermemekte serbest olduğu gibi, ihalenin herhangi bir aşamasında gerekçe göstermeksizin ihaleyi iptal edebilir'* denilmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü'nden gelen yazı yetkililerin eline Saat 18.00'de geçmiştir. Bu yazı Güneş Taner'in de deyimiyle ihalenin iptali için yeterlidir. TMSF İdare Meclisi Başkan ve üyeleri şartnameye göre ihaleyi iptal etmemekle; Merkez Bankası Başkanı Gazi Erçel de kendine gelen yazıyı Hazine Müsteşarlığına ve ilgili bakan Güneş Taner'e iki ayı aşkın bir süre bildirmemekle, yine Başbakan'a 400 milyon USD üzerindeki bir satışa onay veririm diyerek, eski Başbakan Mesut Yılmaz ile eski Devlet Bakanı Güneş Taner'e isnat olunan suçun işlenmesi sırasında müzaharet ve muavenetle icrasını kolaylaştırmışlar, diğer yandan; dönemin Başbakanı A. Mesut Yılmaz ile Devlet Bakanı Güneş Taner'in bu fiillerini Gazi Erçel ve TMSF İdare Meclisi Başkan ve üyelerinin iştiraki olmaksızın irtikabının mümkün olmadığı anlaşılmıştır.

Türk Ticaret Bankası hisselerinin Korkmaz Yiğit'e devri izninden sonraki günlerde hem İçişleri Bakanı Kutlu Aktaş'ın Korkmaz Yiğit ile görüşmesi esnasında bizzat Alaettin Çakıcı ile ilişkisini itiraf etmesine, aynı günlerde, Alaettin Çakıcı-Korkmaz Yiğit arasındaki 1998 Mayıs ayında İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nce kayda alınan ve Mersin Milletvekili Fikri Sağlar'a gönderilen telefon görüşmelerinde, yine bu ilişki açıkça yer aldığı ve bu bilgiler Başbakan Mesut Yılmaz'a mükerreren iletildiği halde, Hükümet ortağı DSP yetkililerinin de ısrarlı taleplerine rağmen, hisse onayının iptali için hiçbir teşebbüse geçmemiştir. Hisse onayının durdurulması, ancak CHP Milletvekili Fikri Sağlar'ın 13.10.1998 tarihinde bu telefon görüşmesine ilişkin kaset çözümünü basın toplantısı ile açıklamasından ve kamuoyunun olaydan haberdar olmasından sonra yapılmıştır.

Olayın cereyan ettiği günler, gerek Başbakan, gerekse Bakanlar hakkında Meclis Soruşturmaları açılmaya başlandığı, genel ve mahalli seçimlerin yapılmasının gündeme geldiği ve karar verildiği bir zamana tesadüf etmektedir. Başbakan Mesut Yılmaz ve dolayısıyla Devlet Bakanı Güneş Taner, kendilerinin ve partilerinin siyasi gelecekleri lehine, bir medya gücü oluşturma organizasyonuna girişmişlerdir. Bu amaçlarına ulaşmaya en uygun kişi olarak Türkbank'ı almak isteyen Korkmaz Yiğit'i bulmuşlardır. Korkmaz Yiğit'in Türkbank'ı alma, kendilerinin de güdümlerindeki bir medya gücü oluşturma hedefine hizmet etmek üzere, usulsüz olarak Türkbank'ın Korkmaz Yiğit'e devrini sağlamışlardır. Bu şekilde Korkmaz Yiğit vasıtasıyla, bir yandan finans sektörüne, diğer taraftan da basın alanına rahatlıkla nüfuz etme imkanına kavuşmuşlardır. Böylece, haksız çıkar sağlamayı amaçlamışlardır.

Bu arada, Kâmuran Çörtük'ün, Türkbank ihalesine giren Korkmaz Yiğit ile Başbakan Mesut Yılmaz arasındaki ilişkinin kurulup sürdürülmesini sağladığı, ihalenin her aşamasında Başbakan adına müdahil olup, zaman ve yer ayrımı gözetmeksizin birinin söylediğini, diğerine aktardığı, bu misyonu karşılığında, Korkmaz Yiğit'ten Genç TV'yi komisyon olarak bedel ödemeden alarak haksız çıkar sağladığı; Başbakan Mesut Yılmaz'ın da Türk Ticaret Bankasını, ihalenin açıklık ve serbest rekabet ortamının sağlanmasını önleyecek müdahaleler sonucu Korkmaz Yiğit'in almasını temin ederek, bu kişi eliyle medya gücü oluşturarak siyasi menfaat sağladığı anlaşılmıştır.

Başbakan A. Mesut Yılmaz ve Devlet Bakanı Güneş Taner, bu fiilleri, çıkar sağlamaya yönelik olarak işlemişler ve böylece suçun manevi unsuru da tekemmül etmiştir.

TMSF tarafından Banka'ya aktarılan kaynak toplamı, ilgili dönem döviz kurları dikkate alındığında 953.3 milyon USD seviyesindedir. Şayet ihale piyasa koşulları ve müdebbir bir devlet yönetiminin gerekleri doğrultusunda gerçekleştirilseydi, makul bir fiyattan satılmış olacak ve en azından ihale tarihinden sonraki süreçte oluşan zararların Kamuya yüklenmesi söz konusu olmayacaktı. Dolayısıyla ihalenin objektif gerçekleşmemesi nedeniyle Devlet 953.3 milyon USD zarara uğratıldığı tespit edilmiştir.

Eski Başbakan Mesut Yılmaz ve eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in, Türk Ticaret Bankası ihale süreci öncesinde ve sonrasında, usul ve yasalara aykırı hareket ederek, Devlet ciddiyeti ile de bağdaşmayacak şekilde, mafya ile ilişkili iş adamlarıyla irtibat kurdukları, ihaleyi yönlendirdikleri, ihale öncesi fiyat oluşturdukları, ihalenin Korkmaz Yiğit lehine sonuçlanmasını temin ettikleri; diğer yandan,

ilgili bürokratlara baskı yaparak ihalenin tekemmül etmesine aşama aşama olanak sağladıkları; kamu ve özel bankalara baskı uyguladıkları; bu arada üçüncü kişi konumundaki Kâmuran Çörtük'e medya gücü ve maddi imkan sağladıkları; Türkbank kaynaklarını kullanarak yerel ve genel seçim kararlarının alındığı bu dönemde, kendilerine bağımlı ve güdümlerinde medya yaratarak siyasi çıkar sağlamayı amaçladıkları, ihalenin objektif ve serbest rekabet ortamında yapılmasını engelledikleri; yasalara aykırı bu fiillerinin neticesi olarak, Türkbank'ın usulüne uygun satışının gerçekleşmemesine sebebiyet verdikleri, böylece kamuyu 953.3 milyon USD zarara uğrattıkları kanaatine varılmış, olayların bu şekilde oluştuğu kabul edilmiştir.

Türkbank ihalesi sürecinde ayrıntıları yukarıda açıklanan fiilleri işleyen Merkez Bankası Eski Başkanı Gazi Erçel, TMSF İdare Meclis Başkan ve üyeleri, Hazine Eski Müsteşarı Yener Dinçmen ile ihalede üçüncü şahıs konumundaki Kamuran Çörtük hakkında kanuni gereğinin takdir ve ifası için suç duyurusunda bulunulması uygun bulunmuştur…

Yukarıda açıklanan gerekçelerle;

Eski Başbakan Mesut Yılmaz ile eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in; Türkbank ihalesi sürecinde, ihalenin yapımında ve fiyat oluşumunda fesat karıştırmak suretiyle güdümlerinde bir medya düzeni kurmak için tüm organizasyonları gerçekleştirdikleri, böylece siyasî rant amaçladıkları; ayrıca Türkbank ihalesi ile doğrudan ilişkisi bulunmayan üçüncü şahıs konumundaki Kamuran Çörtük'e ihalede üstlendiği aracılık misyonunun karşılığı olarak Genç TV'nin bedelsiz olarak verilmesini sağladıkları anlaşıldığından,

1- Eski Başbakan Mesut Yılmaz'ın eylemine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 64/1. maddesi delaletiyle, aynı Kanunun 205, 219/1, 4 ve 33. maddeleri gereğince tecziyesi için YÜCE DİVANA SEVKİNE ,

2- Eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in eylemine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 64/1. maddesi delaletiyle, aynı Kanunun 205, 219/1, 4 ve 33. maddeleri gereğince tecziyesi için YÜCE DİVANA SEVKİNE ,

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 100. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 112. maddelerine istinaden oybirliği ile karar verilmiştir...".

IV- YARGILAMANIN AŞAMALARI

A- SANIKLARIN SORGULARI

1- Sanık Ahmet Mesut Yılmaz'ın Sorgusu

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz, Yüce Divan'ın 16.2.2005 günlü oturumundaki sorgusunda;

Türk Ticaret Bankasının daha önce de 1990'lı yılların başlarında iki defa satışa konu olduğunu, ancak, bir organize suç örgütünün suikast girişimi ve tehditleri nedeniyle bu satışın gerçekleşemediğini, nihayet, 1997 yılında Türkbank'ın %85 hissesinin TMSF'ye geçtiğini ve TMSF'nin de 1998 yılı Mayıs ayında, bu hisselerin blok satış yoluyla satılması için ihale açtığını ve bu ihalenin 4.8.1998 tarihinde yapılarak televizyonlarda naklen yayınlanan açık arttırma ile sonuçlandığını,

Merkez Bankasının bağımsız bir denetim kuruluşuna yaptırdığı incelemeye göre, piyasa değeri 250 milyon dolar olarak hesaplanan Türk Ticaret Bankasının %85 hissesinin ihalede 600 milyon dolarla en yüksek teklifi veren Korkmaz Yiğit inşaat firması üzerinde kaldığını,

İhaleyi yapmakla yetkili kuruluşun Merkez Bankası bünyesindeki TMSF icra kurulu olduğunu, Yani ihaleyle görevli olan kuruluşun Fon İdaresi ve bu kurumun teşkil etmiş olduğu ihale komisyonu olduğunu, bir kamu tüzel kişiliği statüsüne sahip olan Merkez Bankası'nın ihaleyle ilgili işlemleri baştan sona kadar kendi bünyesinde ve kendi yetkisiyle yürüttüğünü, kendisinin Başbakan olarak bu ihaleye fesat karıştırdığını ileri sürmenin akıl, vicdan ve hukuk ölçüleri dışında tamamen siyasi saiklerle mümkün olabilecek bir davranış olduğunu,

Başbakanlığa bağlı olan Hazine Müsteşarlığının bu ihaleye ilişkin iki türlü yetkisinin olduğunu, bu yetkilerden birincisinin, ihaleye katılacak olanlara ön izin verilmesi, yani, TMSF'nin bu ihaleyi açtığı zaman, ihaleye katılma yeterliliğine sahip olan kişi veya kuruluşlar hakkında Hazine Müsteşarlığının görüşünü ve onayını almak durumunda olduğunu, ikinci yetkinin ise, ihale sonuçlandıktan sonra banka hisselerinin devir işlemini onaylamak olduğunu, ancak daha sonra mevzuat değişikliğinin yapıldığını, Hazine Müsteşarlığının bu yetkileri, özerk bir kuruluş olan yeni kurulan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna devrettiğini, eğer aynı olay bu gün yaşansa idi, Hükümetin bu olayla ilgisinin olmayacağını,

O zamanki bankacılık mevzuatına göre, Hazine Müsteşarlığına gerekse bugün yürürlükte olan bankacılık mevzuatına göre, BDDK'ya verilen banka hisse devirlerini onaylama yetkisinin amacının, bankaların, yanlış ellere geçmesini önlemek olduğunu, bu yanlış kişilerin suç işleyen kişiler olduğunu, bu ihale sürecinin başlaması ile birlikte, Başbakan olarak kendisine, emniyetten bazı istihbarat notları geldiğini, bu istihbarat notlarında, bir organize suç örgütünün o sırada yurt dışında bulunan liderinin, başının, Türkiye'deki bazı kişileri telefonla aradığı ve ihaleye

katılanlardan, Korkmaz Yiğit lehine onlara baskıda bulunduğu konusunda duyumlar olduğunu bildirdiğini, bu bilgiyi aldıktan sonra durumu Devlet Bakanı Güneş Taner'e aktardığını ve Korkmaz Yiğit'in ihaleye girebilmesi için ön izin verilmemesini istediğini, ancak, daha sonra bu şahsın daha önce Bank Ekspres isimli bankayı devraldığı ve devir işleminin Hazine Müsteşarlığı tarafından onaylandığını öğrendiğini, bu durumda sadece duyuma dayalı bilgiler ihtiva eden istihbarat notlarını delil olarak kullanamayacağını,

Bu süreç devam ederken, Korkmaz Yiğit'in kendisinden çeşitli kanallarla randevu istediğini, randevu vermediğini, 30 Haziran 1998 günü, Demokrat Türkiye Partisi Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un kendisini telefonla aradığını ve Korkmaz Yiğit ile görüştüğünü ve kendisinin de görüşmesinin faydalı olacağını düşündüğünü ilettiğini, aynı gün TBMM Başkanlık makamında Korkmaz Yiğit'i kabul ettiğini, 10 dakikalık bir görüşmesi olduğunu, bu görüşmede Cefi Kamhi'nin de orada olduğunu, görüşmede Korkmaz Yiğit'in üç konuyu dile getirdiğini, bunlardan birincisinin; kendisinin, suç örgütü lideri olarak bilinen kişiyle bu ihale sürecine ilişkin hiçbir temasının olmadığını, o şahsın kendisi lehine devreye girmesinin, emniyet tarafından konuşmaları dinlendiği için, kendisini saf dışı etmeye yönelik bir tertip olduğunu, suç örgütü liderinin devreye girmesiyle, kendisinin bu ihaleden uzaklaştırılmasının amaçlandığını ifade ettiğini,

İkinci olarak, bu tertibin diğer bir parçasının da, ihalenin belli bir gruba verilmesi, katılan diğer bir gruba verilmesi olduğunu ve İstanbul'daki iş çevrelerinde bu konuda yaygın bir söylentinin bulunduğunu söylediğini,

Üçüncü olarak ta; Korkmaz Yiğit'in bu bankayı satın almak için yeterli mali kaynaklara fazlasıyla sahip olduğunu belirttiğini,

Ancak, daha sonra yaşanan gelişmeler karşısında, Korkmaz Yiğit'in söylemiş olduğu bu üç hususun da doğru olmadığının ortaya çıktığını, bu görüşmede Halit Cıngıllıoğlu ve Kamuran Çörtük isimli iki iş adamı ile Türkbank'a ortak olmak için teklif götürdüğünü, ancak, kabul görmediğini, kendisinin muteber bir iş adamı olduğunu, her türlü incelemeye açık olduğunu, o tarihte Başbakanlık baş müşavirliği yapan Güven Erkaya'dan durumu tahkik edebileceğini söylediğini,

Daha sonra Meclis Genel Kurulundan çıkarken tekrar yanına geldiğini ve ne yapması gerektiğini sorduğunu, kendisinin de teklifi vermesini söylediğini, bunu söyledikten sonra hemen odasından Güneş Taner'i aradığını ve aralarında geçen görüşmeyi aktardığını ve kendisiyle ilgili incelemeyi devam ettirmesini söylediğini, Güneş Taner'in de, verilecek iznin bir ön izin olduğunu, meselenin her zaman kendi kontrollerinde seyredeceğini ifade ettiğini,

İzleyen günlerde, MİT ve Emniyet'ten Korkmaz Yiğit ve Çakıcı ilişkisi konusunda bilgi istediğini, istihbarat notlarının hukuki anlamda delil ifade etmediğini, delil olma özelliğini taşımadığını, bunların maddi delillerle desteklenmesi gerektiğini söylediğini, ancak, ihaleden yaklaşık iki ay sonraya kadar, dönemin İçişleri Bakanı Kutlu Aktaş'ın Korkmaz Yiğit ile yaptığı ve banda kaydettirdiği görüşme ki, bu görüşmede, Korkmaz Yiğit ile Alaettin Çakıcı arasındaki ilişkiyi ikrar ettiğini öğrenene kadar herhangi bir delil elde edemediğini, Kutlu Aktaş'ın bu görüşmenin deşifre metnini verdiğini, Amerika dönüşü 5.10.1998 günü Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit ile Başbakanlık Konutunda bir toplantı yaptıklarını ve ihalenin durdurulması konusunda TMSF'ye yazı yazılmasını kararlaştırdıklarını, o sırada Devlet Bakanı Güneş Taner'in Amerika'da bir toplantıda olduğunu, kendisini o gün telefonla aradığını ve aldıkları karar doğrultusunda hazırlık yapmasını istediğini, üç gün sonra basın mensubu olan Tuncay Özkan'dan Korkmaz Yiğit ile Çakıcı arasındaki telefon konuşmasını öğrendiğini, Emniyet yetkililerini bu konuda sıkıştırınca, 11.10.1998 günü bir toplantı için Antalya'da bulunduğu sırada Korkmaz Yiğit ile Çakıcı arasında geçen telefon konuşmalarının deşifre metnini getirdiklerini, 13.10.1998 günü de, Güneş Taner'in Amerika'dan dönmesini müteakip hem ihalenin durdurulması, hem de Korkmaz Yiğit ile ilgili Devlet Güvenlik Mahkemesine suç duyurusu yapılmasına ilişkin onay yazısının imzalandığını ve TMSF'ye gönderildiğini,

Söz konusu ihale ile bir Başbakan olarak yakından ilgilenmesinin nedenlerini ise; 1998 yılının dünyada meydana gelen krizler nedeniyle Türk ekonomisinde hassasiyetin arttığı bir dönem olduğunu ve 600 milyon dolara varan bir kamu varlığının satışının, ekonomik boyutu itibariyle Türkiye'de her zaman bir Başbakan'ın ilgi alanına giren bir konu olduğunu, ikinci bir husus olarak da bankacılık sektöründe önemli bir yere sahip olan Türkbank'ın sürekli zarar ettiğini ve acil bir tedbir alınmadığı takdirde, bu durumun tüm finans sektörüne sirayet etmesini engellemek olduğunu,

İstanbul Emniyet Müdürlüğü, 18.5.1998 tarihinde DGM Nöbetçi Hakimliğinden Korkmaz Yiğit'in telefonunun bir ay süreyle dinlenmesi için karar aldığını, 21.5.1998 tarihinde ise dinlenen telefon görüşmelerinin deşifre metninin tespit edildiği ve bu metinde Korkmaz Yiğit ile Alaettin Çakıcı'nın suç niteliğindeki telefon görüşmesinin tespit edildiğini ve kasete alındığını, ancak, bu tespitin 8.10.1998 tarihine kadar kendisine ulaştırılmadığını, Başbakan'dan saklanan, Emniyet Genel Müdüründen saklanan bu delilin siyasi bir komploya malzeme yapıldığını,

Kendi güdümünde bir medya oluşturmak için bu organizasyonu gerçekleştirdiği iddiasının ise, doğru olmadığını, kendisinin böyle bir ihtiyacının olmadığını, böyle bir ihtiyacı olsa bile, bunu, o tarihte hiç tanımadığı, basında hiç tecrübesi olmayan üstelik de fevkalade şüpheyle baktığı bir şahıs olan Korkmaz Yiğit ile yapacağını düşünmek için insanın mantığını kaybetmiş olması gerektiğini, medyada bir numara olma hedefinin kendi hedefi değil, Korkmaz Yiğit'in kendi hedefi olduğunu,

İhaleyi ancak iki konu tespit edilirse, iptal edebileceklerini, birisinin, suç örgütlerinin iltisakı olduğunu, ikincisinin ise; tespit edilen değere ulaşılamaması olduğunu, bunun ihaleyle ilgisinin olmadığını, ihaleye fiyat yönünden karışmak anlamına da gelmeyeceğini, bunun kamu hakkının korunması anlamına geldiğini, 250 milyon dolar değer biçilen bankanın %85 hissesinin satılacağını, bu hisse satılırken TMSF 'dan konulan kaynağı da dikkate almak zorunda olduğunu, bu nedenle, 500 milyon doların altında ihale sonuçlanırsa, Hazine olarak biz bu ihaleyi onaylamayacağız dediğini,

Ahmet Nazif Zorlu'nun Türkbank ihalesine katılan 5 firmadan birisi olduğunu, ihaleden bir gün önce kendisini ziyarete gelmesinin nedeninin; kendi ürettiği televizyonlara karşı Avrupa Komisyonu'nun damping uygulaması nedeniyle soruşturma açmasından dolayı hükümet olarak kendilerinden yardım talep etmek olduğunu, ziyareti sırasında ertesi gün ihaleye gireceğini hatırlattığını, ve kendisine, "bu ihale ile ilgili çok laflar kulağıma geliyor, hakikaten bu ismini söylediğim mafya liderinin bu işe müdahalesi var mı?" dediğini, kendisinin de, "bunu İstanbul'da bilmeyen yok" diye cevap verdiğini, bu ifadeden çok rahatsız olduğunu ve bu görüşmeden sonra o gün kendisini 3-4 kez aramış olan Kamuran Çörtük'ü arayarak, "bak senin bana aktardığından başka bir bilgiyle karşı karşıyayım, gel konuşalım" dediğini, onun kendisinden randevu istemesinin nedeninin kendi işiyle ilgili olduğunu, geldiğinde Ahmet Nazif Zorlu'nun aktardığı bilgiyi söylediğini ve "bu varitse, hiç boşuna ihaleye girmesinler, çünkü, böyle bir ilişkiyi tespit ettiğimizde biz zaten bu işi iptal ederiz" dediğini,

Bu süreç sırasında Başbakan olarak kendisi adına belli görüşmeleri yapmak için hiç kimseyi yetkili kılmadığını, Genç TV'nin satışı olayıyla en ufak bir ilgi ve bilgisinin olmadığını, böyle bir TV satışına da aracılık etme iddiasını reddettiğini söylemiştir.

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz, Kanal D'de 11.11.1998 tarihinde yayınlanan Arena Programında, 19 Kasım 1998 Günü Yapılan Gensoru Görüşmelerinde TBMM Genel Kurulunda, 25.3.2004 tarihinde İstanbul 7. Ağır Ceza

Mahkemesinin 2002/5 Esas Sayılı Dosyasında ve (10/9) Esas sayılı Araştırma Komisyonu'nun 13.6.2003 tarihli oturumunda konuyla ilgili açıklamalarda bulunmuş, (9/43) Esas sayılı Soruşturma Komisyonun 25.5.2000 tarihli ve (9/5-6) Esas Sayılı Soruşturma Komisyonu'nun 13.5.2004 tarihli oturumlarında savunmalarını bildirmiştir. Sanığın önceki beyan ve savunmaları ile Yüce Divandaki savunmalarının benzer nitelikte olduğu anlaşılmıştır.

2- Sanık Güneş Taner'in Sorgusu

Sanık Güneş Taner, Yüce Divan'ın 16.2.2005 günlü oturumundaki sorgusunda;

Türkbank ihale sürecini dörde böldüğünü, birinci kısmın, TMSF'nun özel sektör tarafından üzerine düşen görev konumuyla almış olduğu bankayı ayakta tutup canlandırması, yürütmesi ve bunu yaparken de Hazineyle yaptığı çalışma, işbirliği arasında olan bir hadise olduğunu, ikinci kısmın ise; TMSF'nin bugünkü yapısından farklı olarak bir fon olduğunu, bankalardan mevduatı sigorta fonu olarak alıp kenara koyduğunu ve bankalardan herhangi biri buna ihtiyaç duyduğunda buraya verdiğini, geçmiş dönemde, Türk Ticaret Bankası vermiş olduğu krediler geri dönmeyip de kendisi çok büyük bir krize girince TMSF'nin buna el koyduğunu, aldığı bankanın yeteri kadar idare edilmediğini ve bu boyutta böyle gitmenin mümkün olmadığını görünce, ilave kaynak koymak istediğini ve o günkü kanunlara göre Hazine'den izin alması gerektiğini, Hazine'ye müracaat ettiğini, 500 milyon doları verdikten sonra bu para ile Hazine Bonosu aldıklarını, kredi vermek yerine böyle yapmakla bir taşla iki kuş vurmuş olduklarını, paranın nakit olarak devlette kalacağını, banka yönetimine üç aylık nemaları vereceklerini, bu şekilde gidebilecekleri yere kadar gideceklerini,

Daha sonra TMSF'nin bankayı kendi yöntemiyle ihaleye çıkarttığını ve satmak istediğini, kendisinin ihale ile ilgili şartlar konusunda bir bilgiye sahip olmadığını, ancak, satışın 500 milyon doların altında olamayacağını, çünkü bankanın içerisinde, satıldığı gün nakit olarak 500 milyon doların hazine bonosu olarak durduğunu, uyanık, kendisini bir hafta fonlayan birisinin bir yerden kredi alsa, bir hafta sonra bankayı teslim alsa, bir hafta içerisinde buradaki 500 milyon doları alıp gidebileceğini, bu tarafta aldığı parayı verdiği takdirde, bankanın kendisine bedava geleceğini,

Hazine'yi yöneten bir bakan olarak, tedbir almanın zorunlu olduğunu, Hazine'ye aranacak şartların sorulduğunu, ancak, ihaleye katılanların hepsinin ön şartları daha evvel bu konularda bankacılık yaptıkları için verildiğinden kağıt üzerinde ihaleye giriş ehliyetlerinin olduğunu, ancak, bu bankaların çoğunun hazinenin yakın gözetim ve denetiminde olduğunu, ancak, bu durum ilan edildiğinde o

bankaya hücum olacağını ve bankanın sistem içerisinde çökeceğini ve domino gibi öbür bankalarında çökeceğini, bu durumun kontrol edilmesi gerektiğini,

İhale sonuçlandığı gün Merkez Bankasına Emniyet Genel Müdürlüğünden bir yazı geldiğini, bu yazıdan haberdar olmadığını, bilmedikleri için de, ön izni verdiklerini,

Hazine olarak, yeni sahibinin zor durumda olan bu bankanın kaynaklarına elini uzatmaması, kendi bankasından para çekip o parayı çevirerek bu bankayı satın almak için imkan yaratmaması, kendi bankasından herhangi bir başka bankaya teminat mektubu verip oradan kredi alıp, sanki o para onda varmış gibi kendi bankasının mevduatını burada kullanmakta yanlış yapmaması gibi teminatları aldığını, ayrıca; bu bankanın sermayesinin olmadığını ve sermayeyi arttırmasını, yatırım yapmasını, çalışanların güvenlik haklarını sağlamasını istediklerini,

Normal şartlarda bu isteklerin mali portresinin onun ihale şartlarında aldığı fiyata eklendiği zaman, ilk sene için 1 milyar doların üzerinde bir rakama ulaştığını, çünkü bankanın ayakta kalabilmesinin şartının bu olduğunu, sadece ihaleyi kazanmanın yeterli olmadığını, ön izni 90 gün süreli olarak verdiklerini,

İzin vermeden önce, ihale yapıldıktan bir süre sonra, bir ekonomik toplantı sonrası, Başbakan, Maliye Bakanı, Hazine Müsteşarı, Merkez Bankası Başkanı ve kendisinin bulunduğu toplantıda, Başbakan'a "Hazine'deki bürokratlar bu izni vermekte zorlanıyorlar, zorlanıyoruz, çünkü bu konuda bilgimiz yok. Lütfen siz bu konuda bilginizi bizimle paylaşır mısınız?" dediğini, Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın sorun olmadığını söylemesi üzerine, Müsteşara herkesin ortasında, "bu belgeler Hazine Bürokrasisinin bu izni istihsali için yeterli midir?" dediğini, onun da yeterli dediğini,

Merkez Bankası Başkanı'nın da orada oturduğunu, ancak, hiçbir şey söylemediğini, 4 Ağustos 1998 günlü Emniyet Genel Müdürlüğünden gönderilen yazıdan hiç bahsetmediğini, Hazine bürokratlarının onay yazısını hazırlayıp getirdiklerini, ancak, bu onay yazısında çekincelerin olduğunu, bu çekincelerin yer almasının kendilerini hukuki yönden zora sokacağını, bu nedenle çekincelerin çıkarılmasını istediklerini, bunun üzerine bürokratların paraflamadıkları ve çekincelerin yer almadığı onayı getirdiklerini, bu onay yazısında Korkmaz Yiğit'in Türkbank'a sahip olabilmesi için çeşitli koşullar belirlendiğini ve koşulları yerine getirmesi için 90 günlük süre verildiğini,

Söz konusu kaset hakkında hiçbir bilgisi olmadığını, kaset açıklandıktan sonra, Meclis'teyken haberdar olduğunu, kaset deşifresini okur okumaz, Hazine'yi

aradığını ve derhal iptal yazısı hazırlayın dediğini, daha sonra durumu Başbakan'a bildirdiğini,

Korkmaz Yiğit'in ihaleyi kazandıktan sonra Kanal 6'yı, Yeni Yüzyıl'ı, Milliyet'i aldığını, bir taraftan da bankaya para koyması gerektiğini, kendisine bu parayı nereden alacağı sorulduğunda, o zaman siz diğer basına nasıl verdiyseniz bana da aynısını verirsiniz dediğini, ancak, kendilerinin böyle bir durumun söz konusu olmadığını, bir taraftan devletten ihaleye çıkarıp, diğer taraftan cepten para veremeyeceğini söylediğini, Korkmaz Yiğit'in bunu anlamak istemediğini ve "biz büyük basın olduk, onlara nasıl yaptıysanız bize de yapacaksınız" diyerek tehdit ettiğini,

Genç TV'nin satılması ile alakasının olmadığını, Kamuran Çörtük'ü hayatında bir kere 15 dakika gördüğünü,

Türkbank ihalesi olana kadar da Korkmaz Yiğit'i, Hayyam Gariboğlu'nu tanımadığını, Erol Aksoy'u ise, tanıdığını, aralarında arkadaşlık olduğunu, Erol Aksoy'a ihaleye girip girmemesi konusunda baskı yapmadığını, kendisini aradığını, ihaleye gireceği için kaynaklarını araştırıp sormak zorunda olduğunu, Erol Aksoy'a hakkında bir dosya olduğunu ve bu konuyu görüştüğünü,

Korkmaz Yiğit ile Alaettin Çakıcı arasındaki telefon görüşmelerinin yer aldığı kasetin ortaya çıkması ile birlikte, Bank Ekspres'te çekilme başladığını, halkın korktuğunu ve mevduatlarını çekmeye başladıklarını, belli çekilmeden sonra TMSF'nin geldiğini ve bankayı ayakta tutabilmek için içine para koyacaklarına dair onay getirdiklerini, kendilerine Bank Ekspress'i tahkik edip etmediklerini sorduğunu, araştırma yapılınca bankanın parasını Korkmaz Yiğit'in çektiğini tespit ettiklerini, Korkmaz Yiğit'i çağırdıklarını ve görüşmede bir milyar gibi bir rakam karşılığında bankayı devretmeye rıza gösterdiğini, bu olaydan sonra bankaya parayı aktardıklarını, ancak, Korkmaz Yiğit'in ağız değiştirip, bu hususların kendini ilgilendirmediğini söylemesi üzerine, savcılığa suç duyurusunda bulunulduğunu, bunun üzerine korkmaz Yiğit'in Kanal 6'da yayınlanan kaseti yayınladığını,

Sonuç olarak, ellerinde henüz sonuçlanmamış iptal edilmiş bir ihale olduğunu ve bu ihalenin Devlet İhale Kanunu'na tabii olmadığını, bu ihalenin içeriğini meydana getiren komisyon'un kendi atadığı komisyon olmadığını, kendilerine bağlı olmadığını, Devletin bu işten hiç zararı olmadığını, bugün aynı mevkide otursa, bu süreç içinde yaptıklarını aynen yapacağını, söylemiştir.

Sanık Güneş Taner, Kanal D'de 11.11.1998 tarihinde yayınlanan Arena Programında, 23 Kasım 1998 günü yapılan gensoru görüşmelerinde TBMM Genel

Kurulunda, 26.1.2004 tarihinde İstanbul 7. Ağır Ceza Mahkemesinin 2002/5 Esas Sayılı Dosyasında ve (10/9) Esas sayılı Araştırma Komisyonu'nun 10.6.2003 günlü oturumunda konuyla ilgili açıklamalarda bulunmuş, (9/43) Esas sayılı Soruşturma Komisyonun 25.5.2000 günlü ve (9/5-6) Esas Sayılı Soruşturma Komisyonu'nun 25.5.2004 günlü oturumlarında savunmalarını bildirmiştir. Sanığın önceki beyan ve savunmaları ile Yüce Divandaki savunmalarının çelişmediği, benzer nitelikte olduğu anlaşılmıştır.

B- KANITLAR

1- Yazılı Kanıtlar

- Türk Ticaret Bankası İhalesi Kronolojisi.

- Alaettin Çakıcı- Korkmaz Yiğit arasındaki 21.5.1998 günü kayda alınan telefon görüşme kayıtları.

- İstanbul 5 Nolu DGM Başkanlığının 1998/179 Müteferrik No'lu, 18.5.1998 tarihli Korkmaz Yiğit'in 05322122251 numaralı telefonun bir ay süre ile teknik takibe alınmasına ilişkin kararı ve ekleri .

- MİT Müsteşarlığının 2.7.1998, 31.3.2000 ve 8.4.2004 günlü Türkbank ihalesi ve Hayam Garipoğlu ile ilgili yazıları ile bilgi notları.

- İstanbul Emniyet Müdürlüğünün 3.2.1998 günlü yazısı ve ekindeki Erol Evcil ile Alaettin Çakıcı arasındaki ilişkilere ilişkin ayrıntılı bilgi notu .

- İstanbul Emniyet Müdürlüğünün 13.5.1998 günlü Türkbank ihalesi ve Alaettin Çakıcı ile Korkmaz Yiğit arasındaki ilişkiler konusunda İstihbarat Daire Başkanlığına yazdığı yazı.

- İstanbul Emniyet Müdürlüğünün 8.6.1998 günlü Türkbank ihalesi ve Alaettin Çakıcı ile Korkmaz Yiğit arasındaki ilişkiler konusunda İstihbarat Daire Başkanlığına yazdığı yazı .

- Türkbank ihale şartnamesi belgesi.

- Türkbank İhale İlanı.

- Türkbank İhalesinde Uygulanacak Esaslar.

- Hazine Müsteşarlığının 20.7.1998 tarihli ön izin yazısı ve ekleri.

- Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığınca hazırlanarak Başbakan ve İçişleri Bakanına gönderilen 3.8.1998 günlü Alaettin Çakıcı'nın Hayyam Garipoğlu'na Türkbank ihalesine katılması, ancak fiyatı arttırmaması yönünde tehdit ve telkinde bulunduğuna dair bilgi notu.

- TMSF‘nin Emniyet Genel Müdürlüğüne yazdığı 24.6.1998 tarihli yazı üzerine, Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı çıkışlı, İçişleri Bakanlığı Müsteşarı Yahya Gür imzası ve 4.8.1998 günlü Kişiye Özel-Çok Gizli kaydıyla TMSF’ye gönderdiği cevabi yazısı.

- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun Türk Ticaret Bankası ihalesinin en yüksek teklifi veren firma olan Korkmaz Yiğit İnşaat-Taahüt ve Ticaret A.Ş.‘ne devredilmesi için 3182 sayılı Bankalar Kanunu’nun 5. maddesine göre gerekli iznin verilmesi hususunda yazılan 4.8.1998 tarihli yazı.

- TMSF‘nin Türk Ticaret Bankası A.Ş.‘ne 4.8.1998 ihale tarihi itibariyle aktarılan toplam kaynak miktarını bildiren 28.3.2005 günlü yazısı.

- Emniyet Genel Müdürlüğünün 4.8.1998 tarihli yazısının TMSF’ye ve Başbakanlığa teslim edildiğine dair zimmet defteri ve Gazi Erçel’in bu yazının üzerine koyduğu şerh yazısı.

- Hazine Müsteşarlığının resmiyet kazanmayan 31.8.1998 ve 1.9.1998 günlü hisse devri onay taslakları.

- Hazine Müsteşarlığının Türk Ticaret Bankasının % 84.52 oranındaki hissesinin Korkmaz Yiğit İnşaat-Taahüt ve Ticaret A.Ş.’ne devredilmesine dair TMSF’ye gönderdiği 8.9.1998 tarihli yazısı.

- Rekabet Kurumunun 20.8.1998 günlü hisse devri onay yazısı ve eki.

- Kutlu Aktaş ile Korkmaz Yiğit arasında, Kutlu Aktaş’ın makamında 30.8.1998 tarihinde gerçekleşen görüşmeye ilişkin tutanak ve bant çözümü.

- Arena Programı bant çözümü.

- Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulunun 6.12.2001 günlü “Yönetimi TMSF’ye devredilen Türk Ticaret Bankasına İlişkin Araştırma ve Değerlendirme Raporu”.

- Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Labaratuarları Daire Başkanlığının 02.06.2004 gün ve 8019 sayılı yazısı ekindeki 1.6.2004 gün ve BLG-2004-0451 sayılı Ekspertiz Raporu.

- Dışişleri Bakanlığının 18.5.2004 günlü Pakistan Başbakanının Türkiye’yi ziyaretinin gerçekleşmediğine ilişkin yazısı.

- Güneş Taner’in Korkmaz Yiğit aleyhine, Ahmet Mesut Yılmaz’ın Korkmaz Yiğit ve Kanal 6 Radyo ve Televizyon Yayıncılığı ticaret A.Ş. aleyhine açtığı manevi tazminat davalarına ilişkin Yargıtay bozma ilamları.

- İhaleye teklif veren grupların sahip olduğu bankaların mali bünyesi konusunda yapılan araştırmalar.

- Genç TV, Kanal 6 Televizyonu, Yeniyüzyıl, Ateş ve Milliyet Gazetelerinin alımları ile ilgili belgeler.

- Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun T.C. Merkez Bankası nezdinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nca, kendilerine intikal etmiş olan ve içeriği itibariyle bu konudaki karar ve tasarrufları etkileyecek mahiyetteki Emniyet Genel Müdürlüğü'nün söz konusu yazısına rağmen, Türk Ticaret Bankası A.Ş.'nin hisselerinin ihale suretiyle satışına ilişkin işlemlere devam edilmesi ve satışa konu hisselerin Korkmaz Yiğit inşaat- Taahhüt ve Ticaret A.Ş. 'ne devrine izin verilmesi hususunda Hazine Müsteşarlığı 'ndan talepte bulunulduğu sırada veya daha sonra Emniyet Genel Müdürlüğü'nün yazısı hakkında bilgi verilmemesi konusunun incelenerek sorumluların belirlenmesine yönelik 31.12.1998 günlü, 27/98-41 sayılı raporu.

- İstanbul 7. Ağır Ceza Mahkemesinin, sanık Korkmaz Yiğit ve diğer sanıklar haklarında cürüm işlemek için oluşturulan silahlı teşekküle katılmak, resmî ihaleye fesat karıştırmak, cürüm işlemek için oluşturulan silahlı teşekküle yardım etmek suçlarından dolayı açılıp yürütülen 2002/5 Esas sayılı dava dosyası.

- İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesinin, sanık Alaettin Çakıcı hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 24.6.2004 günlü, 2003/3007 Hazırlık ve 2004/958 numaralı iddianamesi ile Türkbank ihale sürecinde gerçekleştirdiği eylemleri ile ilgili olarak cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak ve Türk Ticaret Bankası ihalesine fesat karıştırmak suçlarından dolayı TCK.'nun 313/1-4 ve 366/1. maddeleri ile cezalandırılması istemiyle açılıp yürütülen 2004/243 Esas sayılı dava dosyası.

- Korkmaz Yiğit'in Kanal 6'da yapmış olduğu açıklamaları içeren videokaset çözüm tutanağı.

- Aktif Analiz Serbest Muhasebecilik Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından Türk Ticaret Bankası A.Ş.'nin 31 Aralık 1997 tarihi itibariyle değerleme ve danışmanlık raporu.

- Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğünün 13.10.1998 tarih ve 68624 sayılı banka hisselerinin devrine yönelik Bakan onayının iptaline ilişkin yazı.

- Sanıklar Ahmet Mesut Yılmaz ile Güneş Taner'in görev yaptıkları süreler ile Güneş Taner'in suç tarihinde görev ve yetki alanının ne olduğu konusunda Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünün yazısı.

- Sanıklar Ahmet Mesut Yılmaz ile Güneş Taner'in doğum ve sabıkasızlık kayıtları.

- Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan NTV Yayın Kuruluşu'nda 28.11.1998 tarihinde yayınlanan Enine Boyuna programına ait yayın bandı.

- Tanık Celal Balabanlı'nın 24.3.2005 günlü duruşmada sunduğu Türk Ticaret Bankası Munzam Sosyal Güvenlik Emekli ve Yardım Sandığı Vakfının Türk Ticaret Bankasındaki hisseleri ile ilgili işlemlere ait belgeler.

- Av.Ömer Lütfü Avşar'ın 24.3.2005 günlü duruşmada sunduğu Hazine Müsteşarlığına ait onay taslakları ve fotoğraf hakkındaki belgeler.

- Sabri Uzun tarafından televizyon görüntüsü sırasında tespit edilen fotoğraf.

- Katılan Vakıf vekili Av. İsmail Pilavcı'nın 14.4.2005 ve 4.10.2005 tarihlerinde sunduğu Türk Ticaret Bankası Munzam Sosyal Güvenlik Emekli ve Yardım Sandığı Vakfının Türk Ticaret Bankasındaki hisselerine ait değişiklikler, buna ilişkin mahkeme kararları ve yazılardan oluşan belgeler.

- 23.3.2005 günlü, 3.8.2005 tarihli bilgi notunun ilgililere ulaştırılması konusunda Emniyet Genel Müdürlüğünün yazısı.

- Korkmaz Yiğit'in Turgut Yılmaz'a 14 milyon dolar verdiği iddiasına ilişkin olarak, kimin tarafından gönderildiği belli olmayan belgeler.

- Av. Uğur Alacakaptan tarafından Korkmaz Yiğit'in Turgut Yılmaz'a 14 milyon dolar verdiği iddiasının doğru olmadığına ilişkin olarak sunduğu belgeler.

- Korkmaz Yiğit'in Turgut Yılmaz'a 14 milyon ABD doları ödediği iddialarına dair gönderilen belgelerin gerçeği yansıtıp yansıtmadıkları yönünde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan yazışmalar ve verilen cevaplar.

- Kamuran Çörtük'ün 8.9.2005 günlü duruşmada ibraz ettiği ödemelere ilişkin belgeler.

- Sedat Ergin tarafından 14.6.2005 günlü duruşmada sunulan Türkbank ihalesi ile ilgili köşe yazılarını içeren gazete kupürleri ve Bülent Ecevit'in Sedat Ergin'e verdiği yazı örneği.

- Sanık Güneş Taner vekili Av. Ömer Lütfü Avşar tarafından 9.11.2005 gününde sunulan belgeler.

- Ali Rıza Adaş tarafından 4.10.2005 günü ibraz edilen belgeler.

- Victor Karahan tarafından gönderilen Korkmaz Yiğit'in Turgut Yılmaz'a 14 milyon ABD doları ödediği iddialarına dair 5.7.2005 günlü dilekçeler ile bu

dilekçe konusunda Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yapılan yazışmalar.

- Korkmaz Yiğit'in Turgut Yılmaz'a 14 milyon dolar verdiği iddiasına ilişkin olarak yazılan talimatlar üzerine Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Daire Başkanlığı ile yapılan yazışma cevapları.

- Türkbank ihalesinin Korkmaz Yiğit uhdesinde kaldığına ilişkin 4.8.1998 gün ve 30239 sayılı tespit tutanağı.

- Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı Makamının onayları ile Devlet Bakanlığının 8.9.1998 günlü, 59388 sayılı hisse devir izninin iptaline ilişkin yazı.

- TMSF'nun Türkbank İhalesinin iptaline ilişkin 2.3.1999 günlü yazısı.

- Hesap Uzmanları Kurulu Başkanlığı'nın 28.09.1998 gün ve HUK.O.OI.219-218/6 sayılı yazı ile 22.10.1998 gün ve HUK.O.OI.344-II/7 sayılı yazılarına istinaden, Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları Serken Özyurt ve Muzaffer Kökver tarafından düzenlenen 03.02.2000 gün ve 999/172-34 sayılı Müteferrik İnceleme Raporu.

- Hesap uzmanı Ünal Tayyan tarafından hazırlanan 24.12.2001 günlü, 1075/226-3 sayılı Müteferrik İnceleme Raporu.

2. Tanıklar

TANIĞIN ADI VE SOYADI	OLAY TARİHİNDEKİ SIFATI	DİNLENDİĞİ OTURUM TARİHİ	DİNLENME NEDENİ
Celal Balabanlı	Türk Ticaret Bankası Munzam Sandık Vakfı Başkanı	24.3.2005	Resen
Yener DİNÇMEN	Hazine Müsteşarı	24.3.2005	Resen
Osman TUNABOYLU	Hazine Müsteşar Yardımcısı	24.3.2005	Resen

Adnan YAYLACI	Hazine Müsteşarlığı Banka ve Kambiyo Genel Müdürü	24.3.2005	Resen
Kutlu AKTAŞ	İçişleri Bakanı	24.3.2005	Resen
Aydın ESEN	Merkez Bankası Başkan Yardımcısı	24.3.2005	Resen
Sema ERDEM	Başbakanlık Özel Kalem Müdürü	24.3.2005	Resen
İbrahim OKTAY	Başbakanlık Özel Kalem Müdürlüğü Görevlisi	24.3.2005	Resen
Necati BİLİCAN	Emniyet Genel Müdürü	15.4.2005	Resen
Sabri UZUN	İstihbarat Daire Başkanı	15.4.2005	Resen
Emin ARSLAN	Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Eski Daire Başkanı	15.4.2005	Resen
Hasan ÖZDEMİR	İstanbul Emniyet Müdürü	15.4.2005	Resen
Mehmet Emin KARAMEHMET	İşadamı	15.4.2005	Resen
Erdoğan DEMİRÖREN	İşadamı	15.4.2005	Resen
Aslan Tekin ÖNEL	İşadamı	15.4.2005	Resen
Niyazi PALABIYIK	İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Eski Şube Müdürü	15.4.2005	Resen
Yaşar YAZICIOĞLU	Başbakanlık Müsteşarı	17.5.2005	Resen

Serkan ÖZYURT	Hesap Uzmanı	17.5.2005	Resen
Muzaffer KÖKVER	Hesap Uzmanı	17.5.2005	Resen
Erdal ASLAN	TMSF Genel Müdürü	17.5.2005	Resen
Altan KOÇER	Vakıflar Bankası Genel Müdürü	17.5.2005	Resen
Erdin ARI	Emlakbank Genel Müdürü	17.5.2005	Resen
Durmuş Fikri SAĞLAR	Milletvekili	17.5.2005	Resen
Eyüp AŞIK	Milletvekili	17.5.2005	Resen
Osman BERKMEN	İşadamı	17.5.2005	Resen
Sedat ERGİN	Gazeteci	14.6.2005	Resen
Tuncay ÖZKAN	Gazeteci	14.6.2005	Resen
İsmet BERKAN	Gazeteci	14.6.2005	Resen
Uğur DÜNDAR	Gazeteci	14.6.2005	Resen
Mehmet Turan AKÖPRÜLÜ	Kanal 6 Eski Genel Müdürü	14.6.2005	Resen
Korkmaz YİĞİT	İşadamı	8.7.2005	Resen
Ali Avni BALKANER	İşadamı	8.7.2005	Resen
Cefi Jozef KAMHİ	İşadamı	8.7.2005	Resen
Şenkal ATASAGUN	MİT Müsteşarı	8.9.2005	Resen

Gazi ERÇEL	Merkez Bankası Başkanı	8.9.2005	Resen
Kamuran ÇÖRTÜK	İşadamı	8.9.2005	Resen
Ahmet Nazif ZORLU	İşadamı	8.9.2005	Resen
Erol AKSOY	İşadamı	8.9.2005	Resen
Hüsamettin ÖZKAN	Devlet Bakanı	8.9.2005	Resen
Hüsamettin CİNDORUK	Milletvekili	8.9.2005	Resen
Ünal TAYYAN	Hesap Uzmanı	8.9.2005	Resen
Muhammet ÜNAL	TMSF Genel Müdür Yardımcısı	4.10.2005	Resen
Ali Rıza ADAŞ	Türk Ticaret Bankası Munzam Sandık Vakfı Bşk. Yardımcısı	4.10.2005	Resen
Zafer KÜLTÜRLÜ	Türkbank Genel Müdürü	4.10.2005	Resen
Savaş ÖZCAN	Bank Ekspres Genel Müdürü	4.10.2005	Resen
Ahmet KARAHAN	Korkmaz YİĞİT Holding Genel Koordinatörü	4.10.2005	Resen
Murat BAŞESGİOĞLU	İçişleri Eski Bakanı	9.11.2005	Savunmanın Talebiyle

Tanık Hayyam Gariboğlu tüm aramalara rağmen bulunamadığından önceki beyanlarının okunması ile yetinilmiş ve İstanbul DGM Cumhuriyet Başsavcılığının

1997/666 Hazırlık numaralı soruşturma dosyasındaki 9.11.1998 günlü, İstanbul 6 Nolu DGM Başkanlığının 1998/350 Esas sayılı dosyasındaki 12.4.1999 günlü, 10/9 Esas sayılı Meclis Araştırma Komisyonundaki 6.6.2003 günlü ve 9/5-6 Esas sayılı Meclis Soruşturma Komisyonundaki 4.3.2004 günlü ifadeleri okunmuştur.

C- DAVAYA KATILAN VE SAVLARI

1. Türk Ticaret Bankası Munzam Sosyal Güvenlik Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı'nın Katılma İstemi

Türk Ticaret Bankası Munzam Sosyal Güvenlik Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı vekili Av. İsmail Pilavcı tarafından 14.4.2005 günlü katılma talebini içeren dilekçesi ile

Müvekkili Vakfın, 11 Aralık 1997 tarihli hisse satış kararında Türk Ticaret Bankası A.Ş.'nin %12.35 hissedarı olduğunu, sanıkların Türk Ticaret Bankasının hisselerinin satışında ihaleye fesat karıştırmaları neticesinde Bankanın satılamadığını ve bu nedenle Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun 15 Haziran 2001 tarihinde Bankanın bankacılık işlemleri yapma mevduat kabul etme izninin kaldırıldığını, müvekkil Vakfın sanıkların suça konu olan fiillerinden dolayı doğrudan zarara uğradığını, sanıkların ihale satış şartnamesinin tabi olacağı yasayı, kanuna karşı hile ile değiştirdiklerini, müvekkil Vakfın hissedarı olduğu bankanın hisselerinin satışının 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve/veya 4046 sayılı Özelleştirme Kanunu hükümlerine göre yapılmasının zorunlu olduğunu, ancak, sanıkların fiilleri neticesinde; kanuna karşı hile ile şartnamenin tabi olacağı mevzuat değiştirilerek ve bu suretle alıcısı belli ihale düzenleme kastı ile Bankanın satışının gerçekleştirilmek istendiğini, Fonun herhangi bir bankanın hisselerine rüçhan hakkını kullanmak suretiyle, iştirak etmesinin hukuken mümkün olmadığını ileri sürmüştür.

Açıklanan nedenlerle, 1412 sayılı CMUK'nun 366. maddesi gereğince müdahale istemlerinin kabulüne ve 765 sayılı TCK.'nun 37. ve 205. maddeleri gereğince, sanıkların eylemleri neticesinde müvekkili Vakfın uğramış olduğu zararın davalılardan tazmin ettirilmesine karar verilmesini istemiştir.

17.5.2005 günlü oturumda sanıklar ve vekilleri ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın da görüşü alınmak suretiyle, CMUK'un 365 ve müteakip maddeleri uyarınca, suçtan zarar görmesi ihtimali nedeniyle, Türk Ticaret Bankası Munzam Sosyal Güvenlik Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı'nın müdahil olarak, yöntemine uygun vekâletname uyarınca Av. İsmail Pilavcı'nın da müdahil vekili olarak duruşmalara kabulüne oybirliği ile karar verilmiştir.

2. Katılan Vekilinin Esas Hakkındaki İddiaları

Katılan vekili 3.3.2006 günlü oturumda da tekrarladığı 3.3.2006 havale tarihli 15.2.2006 günlü dilekçesiyle; usul açısından, Türkbank ihalesiyle ilgili soruşturma ve kovuşturmada Anayasa'nın 83. maddesi gereğince sanıklar açısından dava zamanaşımı süresinin durduğunu, bu nedenle; zamanaşımı süresi hesaplanırken Anayasa'nın 83. maddesi ile 765 sayılı TCK'nun 106. maddesinin göz önünde bulundurulmasını istemiştir.

Esas hakkındaki iddia da ise; sanık Ahmet Mesut Yılmaz'ın Korkmaz YİĞİT ile Alaettin Çakıcı arasındaki ilişkiyi ihale tarihinden önce bildiğini, dosyadaki İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün 13.5.1998, 8.6.1998, TMSF'nin 24.6.1998, EGM Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı'nın 14.7.1998, 4.8.1998, EGM İstihbarat Daire Başkanlığı'nın 23.7.1998 ve 3.8.1998 tarihli yazıları ile EGM Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı'nın zimmet defteri fotokopisinin ve özellikle tanık Murat Başesgioğlu'nun Yüce Divan huzurunda vermiş olduğu ifadenin bu iddiayı desteklediğini, keza sanık Ahmet Mesut Yılmaz'ın İstanbul 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2002/5 Esas sayılı dosyasındaki ifadesinde, mahkeme kararı ile dinlenen telefon görüşmelerini bildiğini açıkça ifade ettiğini, sanık Ahmet Mesut Yılmaz'ın Korkmaz Yiğit'e devletin istihbarat notlarını aktardığını, sanıklar Ahmet Mesut Yılmaz ile Güneş Taner'in ihaleye fesat karıştırıldığı konusunda yeterli bilgiye sahip olmalarına rağmen Korkmaz Yiğit'in ihaleye girmesine engel olmadıklarını ve ertesinde de ihalenin iptal edilebilmesi için hiçbir girişimde bulunmadıklarını, sanık Güneş Taner'in kanuna aykırı bir şekilde Türk Ticaret Bankasının sermayesini arttırarak Korkmaz Yiğit'e menfaat sağladığını, sanık Güneş Taner'in 16.2.2005 günlü Yüce Divan'da vermiş olduğu savunmasında; *"ihale komisyonunu kimler yaptı, bilmem. Komisyondakileri bu güne kadar içinde kim olduğunu hatırlamam, görmedim, konuşmadım. Şartları, beni ilgilendirmez, ama demin bahsettiğim 500 milyon doların altındaki para olmaz. Niye olmaz sualin bir cevabı var, Bankanın içerisinde sattığımız gün, nakit olarak 500 milyon dolar para duruyor. Hazine bonosu olarak, Yani, uyanık kendisini bir hafta fonlayan birisi, bir yerden kredi alsa, bir hafta sonra bankayı teslim alsa, bir hafta içerisinde buradaki 500 milyon doları alır, bu tarafa aldığı parayı verir ve kendisi bedava… Ha, ileride karlı mıdır, değil midir, gider mi, gitmez mi, o belli olmaz; ama bir bankaya sahip olur. Bu almış olduğu bankanın o günkü likidite içerisindeki imkânlarından da hiç tahmin etmeyeceğiniz kadar miktarda nemalanır. Bunu da yakalamanız mümkün değildir."* şeklinde beyanda bulunmak suretiyle, sanık Güneş Taner'in uyanık birisine fon sağlamak suretiyle bankayı bedavaya nasıl ihale ettiklerini açıkça

mahkeme huzurunda ikrar ettiğini, Bankaya, kanuna aykırı bir şekilde, sermaye artırma talimatını bizzat veren kişinin de sanık Güneş Taner olduğunu, ikinci sermaye artırımının tamamen keyfi bir şekilde sanık Güneş Taner tarafından yapıldığını, yine sanığın kanuna karşı hile ile Türk Ticaret Bankası ihalesini tabi olması gerektiği devlet ihale kanunundan kaçırdığını, TMSF'nin Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre, bankaya iştirak ettiğini, sanık Güneş Taner tarafından Türk Ticaret Bankasının, Fon kapsamında olmadığının çok açık bir şekilde bilindiğini, buna rağmen, bankanın diğer hissedarı Hazine'nin rüçhan hakkını kullanmasını engelleyerek, Fonu 3182 sayılı Bankalar Kanununa mugayir bir şekilde bankanın hissedarı yaptığını ve bu suretle Hazine'nin tabi olacağı 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerinden "Bankanın belli alıcısını muaf tutmayı planladığını, sanık Güneş Taner'in Türk Ticaret Bankası ihalesinin 500 milyon dolardan aşağı verilmeyeceğini belirterek, gerek ihale şartnamesinde ve gerekse gazete ilanlarında muhammen bedel belirtilmediği halde ihale sürecinde fiilen fiyat oluşturulması ve bu konuda etki ettiğini belirtilerek, sanıklar Ahmet Mesut Yılmaz ve Güneş Taner'in cezalandırılmalarına, Hazine Müsteşarı Yener Dinçmen ile Hazine Müsteşar Yardımcısı Osman Tunaboylu hakkında CMK 158. maddesinin 2. ve 4. fıkraları gereğince; Türk Ticaret Bankası ihalesine fesat karıştırmaktan dolayı suç duyurusunda bulunulmasına, Tasaruf Mevduatı Sigorta Fonu İdare Meclisi Başkanı Süleyman Gazi Erçel hakkında CMK 158. maddesinin 2. ve 4. fıkraları gereğince, Türkbank İhalesine fesat karıştırmaktan dolayı suç duyurusunda bulunulmasına ve anılan şahıs hakkında verilmiş bulunan Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 13.3.2001 tarihli 2001/17333 Hazırlık ve 2001/58 Karar sayılı kararının kaldırılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazı yazılmasına, sanıkların eylemleri neticesinde müvekkil Vakfın hissedarı olduğu Türk Ticaret Bankası A.Ş.'nin uğramış olduğu 485 milyon Amerikan doları zararın sanıklardan tazmin ettirilmesine karar verilmesini istemiştir.

D- YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ ESAS HAKKINDAKİ GÖRÜŞÜ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 3.3.2006 günlü oturumda sözlü olarak açıkladığı esas hakkındaki görüşünün kabul, hukuki değerlendirme ve sonuç bölümleri şöyledir:

"Ğ. KABUL

İddia, savunma ve delillerin bir bütün olarak değerlendirilmesi sonucunda sabit gördüğümüz ve buraya kadar yaptığımız açıklamalarda ayrıntılarına kadar temas ettiğimiz vakıaları;

1. Türk Ticaret Bankası A.Ş'nin satış sürecinin başlamasıyla birlikte Korkmaz Yiğit'le Alaattin Çakıcı'nın bağlantı kurdukları ve Alaattin Çakıcı'nın ihaleye katılma ihtimali olan ve katılan firmaların sahip ve yetkililerini tehdit ve etkileme girişimlerini başlatıp sürdürdüğü,

2. Alaattin Çakıcı'nın ihaleye fesat karıştırma mahiyet ve boyutundaki faaliyetlerinden başlangıcından itibaren haberdar olunması nedeniyle, Korkmaz Yiğit'in ihaleye sokulmamasının kararlaştırıldığı,

3. İhaleye iştirak ettirilmeyeceğini anlayan Korkmaz Yiğit'in çeşitli yollardan Ahmet Mesut Yılmaz ile buluşmaya çalıştığı ve nihayet aracılar yardımıyla TBMM yaptığı kısa bir görüşme sonrasında önceki bilgilerin aksini ortaya koyan yeni ve değişik bir bilgi olmamasına rağmen, adı geçene ihale ön izni verildiği,

4. Korkmaz Yiğit'in ihaledeki kimi rakipleri ile görüşüldüğü, fiyat ve strateji konularında edinilen bilgilerin adı geçene aktarıldığı,

5. Korkmaz Yiğit ile bağlantıyı Kamuran Çörtük'ün sağladığı,

6. Korkmaz Yiğit'in Türkbank ihalesi ve medya alımları konusunda gerek doğrudan gerekse Kamuran Çörtük aracılığıyla yönlendirip kararlılığının takviye edildiği,

7. Korkmaz Yiğit'in Türkbank'ı alacak mali gücünün olmadığının önceden bilindiği,

8. Alaattin Çakıcı'nın tehdit de kullanmak suretiyle yaptığı etkileme faaliyetlerinin baştan sona bilinmesine ve bir gün önce de bilgi gelmesine rağmen, açık arttırmanın engellenmediği,

9. İhaleye fesat karıştırıldığına ilişkin bilgi ve haberlere ve Hazine bürokratlarının ısrarlı uyarılarına rağmen Korkmaz Yiğit'e hisse devri izninin verildiği,

10. İhale şartnamesi imkan verdiği halde en yüksek ikinci ve üçüncü fiyat tekliflerin değerlendirmeye alınmayarak Devletin önemli oranda (585-595 Milyon USD) zarara uğratıldığı,

11. Bu şekilde beliren hareket tarzına Korkmaz Yiğit'in kurmakta olduğu medya gücünden siyasi alanda yararlanmak düşüncesinin etken olduğu,

Şeklinde özetle sıralayabiliriz.

V. SANIKLARA İSNAT EDİLEN SUÇUN, SABİT GÖRÜLEN FİİLLERLE BİRLİKTE HUKUKİ DEĞERLENDİRMESİ

A. GENEL OLARAK

Yüce Divana sevk kararından sonra 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu 01.06.2005 tarihinde yürürlüğe girmiş ve aynı tarihte, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

İhaleye fesat karıştırma suçu 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Ekonomi, Sanayi ve Ticarete İlişkin Suçlar" başlıklı 2.Kitap 3. Kısım 9.Bölümde yer alan 235.maddede düzenlenmiştir. Bu madde kapsamına 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 205.maddesindeki suçtan başka 366, 367 ve 368.maddelerindeki suçlar da dâhil edilmiştir.

Anayasamız ve Ceza Yasamızda da yer alan hiç kimsenin, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılamaması ve suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir cezanın verilememesine ilişkin "Ceza Hukuku"nun evrensel kuralı karşısında, sanıkların sabit kabul edilen fiillerinin öncelikle işlendikleri tarihte yürürlükte olan 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda suç sayılıp sayılmadığı, sayılmakta ise sonradan yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda da bir suç tanımı içinde yer alıp almadığının irdelenmesi, her iki kanunda suç olarak öngörülmüş ise, hangisinin lehe hükümler içerdiğinin tespit edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, her iki kanundaki ihaleye fesat karıştırma suçlarıyla ilgili düzenlemelerin, kısa bir karşılaştırma ve değerlendirilmesinin yapılması zorunluluğu bulunmaktadır.

B. 765 SAYILI TCK'NİN 205. MADDESİNDE DÜZENLENEN SUÇUN 5237 SAYILI TCK'NİN 235.MADDESİNDE DÜZENLENEN SUÇLA KISA BİR KARŞILAŞTIRMASI

1. İlk bakışta her iki suç tipinde önemli farklar mevcut olduğu açıkça görülmektedir. Önce ortaya konması gereken, bir fiilin suç olarak kabul edilme nedeni olarak da ifade edebileceğimiz, korunan hukuki yarardaki farklılıktır. Gerçekten 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 205.maddesinde düzenlenen "Devlet Alım Satım ve Yapımına Fesat Karıştırmak Suçu"nun koruduğu hukuki yarar, kamu fonksiyonunun itibarının korunması ve ayrıca dürüstlük ilkesinin sağlanarak[181] *kamu idaresinin zarara uğramasının engellenmesi*[182] *olduğu halde, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 235.maddesinde düzenlenen "ihaleye fesat karıştırma suçu"nun vazediliş nedeni, ekonomik kurallar ile bunların başında gelen serbest rekabet mekanizmasının işleyişinin bir takım hileli ve kanunun fesat saydığı diğer*

[181] **Erman, Sahir/Özek, Çetin,** Ceza Hukuku Özel Bölüm Kamu İdaresine Karşı İşlenen Suçlar, İstanbul 1992, s.55; Karş.**Özgenç, İzzet,** Ekonomik Çıkar Amacıyla İşlenen Suçlar, Seçkin Yayınevi, Ankara 2002, s.236; **Yazıcıoğlu, Yılmaz,** Devlet Alım-Satım ve Yapımına Fesat Karıştırma Suçu, İstanbul Barosu Dergisi, 1994/1-2-3, s.135.

[182] **Dönmezer,** Özel Ceza Hukuku Dersleri, s.91; Benzer mahiyette: **Gözübüyük, A.Pulat,** Türk Ceza Kanunu Şerhi, Cilt 2, 5.Baskı, Kazancı Yayınları, İstanbul (Tarihsiz), s.697.

fiillerle bozulmasının engellenmesidir.[183] *Her ne kadar madde gerekçesinde (bkz.madde gerekçesi, p.2) bu hüküm ile korunan hukuki yararın "kamusal faaliyetlerin dürüstlük ilkesine uygun olarak yürütüldüğüne dair ve özellikle, kamu adına yapılan mal veya hizmet alım veya satımı gibi ihale işlemlerinin yapılmasıyla ilgili olarak, kamu görevlilerine duyulan güven" olduğu belirtilmekte ise de, bu husus ikinci plandadır.*

Biraz sonra üzerinde daha ayrıntılı duracağımız üzere yeni düzenlemenin özündeki bu değişiklik, suçun temel şeklinin 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 205.maddesine göre değil, 366, 367 ve 368.maddelerine paralel şekilde düzenlenmesine neden olmuş,[184] *sanıklara uygulanması istenen 205.maddedeki zarar ve haksız menfaat sağlama unsuru ise 3 ve 4. fıkralarda ağırlatıcı nedenler olarak hükme dahil edilmiştir.*

2. 205.maddede "fesat sayılan fiillerin" neler olduğunun belirtilmediği, bunun takdirinin hakime bırakıldığı yani, "serbest hareketli suç" tipi öngörüldüğü halde, 235.maddede "fesat sayılan haller" tek tek sayılmak suretiyle tahdidi olarak gösterilmiş, böylece "bağlı hareketli suç" tipi öngörülmüştür.

3. 5237 sayılı TCK'nin 235.maddesindeki suçun temel şeklinin oluşması için, önceki düzenlemede zorunlu unsur olarak öngörülen, failin kendisi veya başkası yararına bir menfaat temin etmesi hususu aranmamaktadır.

4. 205.maddedeki suç bir zarar suçu olduğu ve devlete verilen zararın ödettirilmesi zorunlu olduğu halde, yeni düzenlemede suçun oluşumunda zarar bir öneme haiz değildir. Ancak bu husus suçun ağırlatıcı nedeni olarak öngörülmüştür (f.3).

5. Yine 205.maddenin öngördüğü ceza 10 yıldan 24 yıla kadar ağır hapis olduğu halde, 235.maddedeki suçun cezası 5 yıldan 12 yıla kadar hapistir.

Görülüyor ki, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 235.maddesi ceza süresi yönünden lehe, suçun zarar ve menfaat unsurları yönünden aleyhedir. Bu nedenle Kanunun yürürlüğünden önceki tarihlerde işlenen suçlarda zarar ve menfaat unsurunun varlığı aranacak, bu unsurların yokluğu halinde ise suç oluşmayacaktır.

---

[183] **Arslan, Çetin/Azizağaoğlu, Bahattin,** Yeni Türk Ceza Kanunu ªerhi, Asil Yayın Dağıtım, Ankara 2004, s.978.

[184] Aynı yönde: www.mersin. adalet. gov.tr/.../ Kamu%20 Güvenine, %20Ekonomi%20 Sanayi%20 ve %20 Ticarete%20 Karşı %20 Suçlar.doc; **Erdağ, Ali İhsan**, *"Ekonomi, Sanayi ve Ticarete İlişkin Suçlar, İhaleye fesat karıştırmak suçu (m. 235)",* http:// www. ceza-bb. adalet. gov. tr/makale/ 100.doc, 03.01.06.

C. 765 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU'NUN 205.MADDESİNDEKİ DEVLET ALIM SATIM VE YAPIMINA FESAT KARIŞTIRMAK SUÇU

1. Maddi Unsur

Buradaki suçun[185],[186]maddi unsuru, bir memur veya memur sayılan kişinin Devlet hesabına olarak almaya veya satmaya yahut yapmaya memur olduğu her nevi eşyanın alım veya satımında veya pahasında veya miktarında veya yapımında "fesat karıştırarak, her ne suretle olursa olsun irtikap etmesi"dir. Dolayısıyla suçun oluşması için öncelikle Türkiye Devleti hesabına bir alım, satım veya yapım işinin mevcut olması gerekir. Bununla birlikte suçun oluşması için ihale yapılması şart olmadığı gibi, bir ihalenin söz konusu olması durumunda dahi, bunun Devlet ihalelerini düzenleyen bir kanuna tabi olması zorunlu değildir.[187] Başka bir anlatımla suçun, ihalesiz yapılan alım satımlarda da oluşması mümkündür.

Alınacak, satılacak veya yapılacak eşya, taşınır veya taşınmaz olabileceği gibi bir tüketilecek bir mal da olabilir.[188]

TMSF' nin ihaleye konu Türk Ticaret Bankası A.Ş'deki % 84.52 oranındaki hissesinin gerek isnat edilen suç, gerekse 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 235.maddesi kapsamında satışa konu bir devlet malı olduğu hususunda herhangi bir tereddüt yoktur.

Kelime olarak, "kötü bir iş yapma, kötülük etme", "yiyicilik, rüşvet alma", "yalan söyleme, hile yapma" anlamına gelen "irtikap" sözcüğü, "irtikap suçu"nu işaret etmemekte, bununla devlet adına yapılan alım, satım veya yapıma şiddet, tehdit, hile ya da herhangi bir şekilde "fesat karıştırmak" suretiyle "haksız bir menfaat" sağlanması kastedilmektedir. Ancak önemle belirtelim ki bu menfaat

---

[185] Madde 205 - (Değişik: 9/7/1953 - 6123/1 md.) Bir kimse Türkiye Devleti hesabına olarak almaya veya satmaya yahut yapmaya memur olduğu her nevi eşyanın alım veya satımında veya pahasında veya miktarında veya yapmasında fesat karıştırarak her ne suretle olursa olsun irtikap eylerse on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasıyla cezalandırılır ve zarar kendisine ödettirilir.

[186] 765 sayılı TCK'nin kaynak kanununda olmayan bu hüküm, 1274 tarihli Eski Ceza Kanunumuzun 83.maddesinden aktarılmıştır (Bkz.**Önder, Ayhan,** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Yenilenmiş ve Genişletilmiş 4.Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1994, s.132.).

[187] Bu suçun niteliği hakkındaki görüşler için bkz. **Önder,** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, s.132; **Yazıcıoğlu,** s.136; **Artuk, Mehmet Emin/Gökcen, Ahmet/Yenidünya, Cener,** Ceza Hukuku Özel Hükümler, 5.Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2004,s.327; **Dönmezer, Sulhi,** Özel Ceza Hukuku Dersleri, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1984, İÜHF Yayın No: 688, s.90; **Erem, Faruk/Toroslu, Nevzat,** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, 9.Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara 2003, s.163.

[188] **Erman/Özek,** Kamu İdaresine Karşı İşlenen Suçlar, s.57;**Özgenç,** Ekonomik Çıkar Amacıyla İşlenen Suçlar, s.237.

kendisi yararına olabileceği gibi başkasının yararına da olabilecektir.[189] *Ayrıca sağlanacak menfaatin niteliği*[190] *ile miktarının azlığının veya çokluğunun, suçun oluşması açısından bir önemi yoktur.*

Keza kelime olarak "fesat"; "bozukluk, çürüklük, yolsuzluk, karışıklık, nifak",[191] *"hile",*[192] *anlamlarına gelmekte olup, maddedeki anlamıyla aslında alım, satım veya yapımın gerçekleştirilmesinde hileli bir hareketi veya şiddeti yahut tehdidi de*[193] *kapsayacak şekilde ve ancak bunlarla sınırlı olmaksızın genel olarak, failin görevini yerine getirirken, kamu idaresinin menfaati yerine kendisine veya başkasına bir çıkar elde etmeye elverişli her türlü fesat fiilini ifade eder.*

Görüldüğü üzere, bu maddedeki "fesat" kavramı, biraz sonra değineceğimiz 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 235.maddesindeki "fesat"ın aksine, gerçekleştirilmesi zorunlu olan belli fiiller olarak sınırlanmamıştır. Ayrıca 235.maddenin 2.fıkrasının (a) bendinde "hileli davranışlarla" gerçekleştirilecek olan eylemler de sınırlı bir şekilde sayılmıştır. Bu yönüyle 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 205.maddesindeki suç daha öncede açıkladığımız üzere "serbest hareketli" bir suç olup, sanığın aleyhinedir. Zira fesadı takdirde sınırlayıcı hükümler ve çerçeve öngörülmemiştir.

2. Suçun Faili

765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 205.maddesinde tanımlanan suçun failinin kimler olabileceği hususunda öğretide iki değişik görüş vardır. Bir fikre göre, maddede "bir kimse…" ibaresi kullanıldığına göre herhangi bir kimsenin

---

[189]**Dönmezer,** Özel Ceza Hukuku Dersleri, s.91; **Erman/Özek,** Kamu İdaresine Karşı İşlenen Suçlar, s.59; **Erem/Toroslu,** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, s.164; **Önder,** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, s.133; **Özgenç,** Ekonomik Çıkar Amacıyla İşlenen Suçlar, s.240; ; **Artuk/ Gökcen/ Yenidünya,** Ceza Hukuku Özel Hükümler, 5.Baskı, s. 333; Aynı yönde: 5.CD, 31.12.1953, 4381/4574 (zkr. **Önder,** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, s.133).

[190]Bkz. **Önder,** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, s.134; **Gözübüyük,** Türk Ceza Kanunu ªerhi, Cilt 2, s.698; **Yazıcıoğlu,** s.138 **Artuk/ Gökcen/ Yenidünya,** Ceza Hukuku Özel Hükümler, 5.Baskı, s. 332. Bu çıkarın sadece maddi menfaat olabileceğine ilişkin aksi düşünce için bkz. **Erman/Özek,** Kamu İdaresine Karşı İşlenen Suçlar, s.59; **Çetin,** Açıklamalı…Memur Suçları, Ankara 2000, s.588; **Özgenç,** Ekonomik Çıkar Amacıyla İşlenen Suçlar, s.240; **Malkoç/Güler,** Memurlar ve Suçlar, s.108. **Taºdemir, Kubilay/ Özkepir, Ramazan,** Açıklamalı- İçtihatlı Ağır Ceza Davaları ve İlgili Mevzuat, Adil Yayınevi, Ankara 2002, s.82.

[191] **Doğan,** Büyük Türkçe Sözlük, s. 354.

[192] TDK Türkçe Sözlük, s. 775.

[193] Bkz. ve karº. **Erman/Özek,** Kamu İdaresine Karşı İşlenen Suçlar, s.58; **Erem/Toroslu,** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, s.164; **Özgenç,** Ekonomik Çıkar Amacıyla İşlenen Suçlar, s.238; Maddedeki ***"her ne suretle olursa olsun irtikap…"*** tabirinden menfaat temin için hilenin kastedildiği de ileri sürülmektedir. Bkz. **Kara, Şinasi,** Devlet İdaresi Aleyhine İşlenen Cürümler ve Memurlar Hakkında Yargılama Usulleri, İstanbul 1974, s.41; **Gözübüyük,** Türk Ceza Kanunu Şerhi, Cilt 2, s.698; **Çetin,** Açıklamalı…Memur Suçları, s.588; **Dündar, A.Nihat,** 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu Kapsamına Giren Suçlar ve Soruşturulması, Türk İdare Dergisi, Yıl: 64, Sa.395, Haziran 1992, s.182.

"Türkiye Devleti hesabına olarak almaya veya satmaya yahut yapmaya memur edilmiş bulunması" suçun faili olması için yeterli olup, ayrıca TCK'nin 279.maddesi anlamında "memur" olması gerekmez.[194] *Bizim de katıldığımız diğer fikre göre ise maddede her ne kadar "bir kimse…" ibaresi kullanılmakta ise de bu suçun faili ancak bir "memur" veya "memur sayılan" bir kişi olabilir. Zira suç devlet idaresi aleyhine işlenen suçlarla aynı bölümde yani, "basit ve nitelikli zimmet ile devlet alım ve satımlarında menfaat sağlama" başlığı altında düzenlenmiş olup, bu suçlar ancak memurlar tarafından işlenebilir. Bunun yanında Kanunun 219. maddesi, 205. madde uyarınca mahkûm olanlara ayrıca "memuriyetten müebbetten men cezası" verileceğine dair hüküm içermesine göre, maddede düzenlenen suçun failinin ancak memur olabileceğinin kabulü gerekir.*[195] *İşaret edelim ki, failin ayrıca kanunen veya kanuni dayanağı olan hukuki bir tasarruf ile devlet hesabına alınan veya satılan yahut yapılan işlerde görevli olması gereklidir.*[196]

Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünün 7.2.2005 günlü yazısından da anlaşılacağı üzere ihale sürecine isabet eden zaman zarfında Ahmet Mesut Yılmaz Başbakan, Güneş Taner ise Hazinden Sorumlu Devlet Bakanı olarak görev yapmaktadır.

Başbakan ile bakanlar arasındaki ilişkiyi de düzenleyen Anayasanın 112.maddesine göre Başbakan, Bakanlar kurulunun başkanı olarak, Bakanlıklar arasında işbirliğini sağlar ve hükümetin genel siyasetinin yürütülmesini gözetir (f.1). Ayrıca bakanlar, Başbakana karşı sorumlu olup, kendi yetkisi içindeki işlerden ve emri altındakilerin eylem ve işlemlerinden de sorumludur (f.2). Bunun yanı sıra Başbakan, bakanların görevlerinin Anayasa ve kanunlara uygun olarak yerine getirilmesini gözetmek ve "düzeltici önlemleri" almakla yükümlüdür (f.3). Bu hükme paralel olan Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 4.maddesine göre ise Başbakan, "bakanlar Kurulunun başkanı, bakanlıkların ve Başbakanlık teşkilatının en üst amiridir".

Başbakanın anayasal sistem içinde görev ve sorumluluğuna ilişkin bu hükümlerle birlikte "Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun"un 1.maddesindeki;

---

[194] **Kıyak/Çağlayan/Şenel,** s.31 (zkr. **Önder,** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, s.133); **Özütürk, Nejat,** Türk Ceza Kanunu Şerhi ve Tatbikatı, Cilt 1, 2.Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 1970, s. 775.

[195] **Önder,** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, s.133; **Erem/Toroslu,** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, s.163; **Özgenç,** Ekonomik Çıkar Amacıyla İşlenen Suçlar, s.242.

[196] Dönmezer, **Özel Ceza** Hukuku Dersleri, s.91; **Erman/Özek,** Kamu İdaresine Karşı İşlenen Suçlar, s.56-58; **Erem/Toroslu,** Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, s.163-164; **Özgenç,** Ekonomik Çıkar Amacıyla İşlenen Suçlar, s.242.

"...Müsteşarlıklar; Başbakana bağlı olup, Başbakan, Müsteşarlıkların yönetimi ile ilgili yetkilerini bir Devlet Bakanı vasıtasıyla kullanabilir...", ve 4. maddesindeki;

"...Müsteşarlar, Başbakana veya görevlendirilecek Devlet Bakanına karşı sorumludurlar..."

Şeklindeki düzenlemeler bir bütün olarak değerlendirildiğinde, Ahmet Mesut Yılmaz'ın Türk Ticaret Bankası A.Ş ihalesinde, üstlendiği başbakanlık görevi gereği olarak doğrudan etkili olduğu tartışmasız şekilde ortaya çıkmaktadır. Kaldı ki kendisinin aşamalardaki beyanlarından ihale sürecine baştan sona kadar müdahil olduğu anlaşılmakta, bunu da devletin çıkarlarını korumak için yaptığını ifade etmektedir.

Güneş Taner'in ise, Hazineden Sorumlu Devlet Bakanı sıfatıyla Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 1 ve 4.maddelerindeki hükümler ile Türkbank İhale Şartnamesinin 12/2.maddesindeki hisse devrini onaylama yetkisi ve ihaleye teklif veren kişilerin Bankalar Kanununa göre sakıncalı olup olmadığına göre ön izin verme yetkisine sahip olduğundan, doğrudan ihalenin içinde yetkili bulunmaktadır.

D. 5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU'NUN 235. MADDESİNDEKİ İHALEYE FESAT KARIŞTIRMAK SUÇU

Bu suçun da maddi unsuru, kamu kurum veya kuruluşları ve maddede yer alan diğer kurum ve kuruluşlar, şirketler, vakıflar, dernekler ve kooperatifler adına yapılan mal veya hizmet alım veya satımlarına ya da kiralamalara veyahut yapımına;

-FESAT KARIŞTIRILMASIDIR.

"Fesat"ın buradaki kelime anlamı önceki açıklamalarımızdan farklı değilse de, maddenin 2.fıkrasında bu suç açısından "fesat" niteliğindeki eylemler dört bent altında tek tek sayılıp hâkimin takdir yetkisi sınırlandırılmış, 2.fıkranın (a) bendinin dört alt bendinde gösterilen fesat hallerinde ise "hileli davranışlar", zorunlu ortak unsur olarak öngörülmüştür. Buna göre bu alt bentlerdeki fesat hallerinin gerçekleşmesi suçun oluşması için yeterli olmayacak, bu fiillerin hileli davranışlarla işlenip işlenmediği araştırılacak, hilenin olmaması halinde ise bu suç oluşmayacaktır.

Maddenin 2.fıkrasında ihaleye fesat karıştırılma olarak kabul edilen haller şu şekilde sıralanmıştır:

"a) Hileli davranışlarla;

1. İhaleye katılma yeterliğine veya koşullarına sahip olan kişilerin ihaleye veya ihale sürecindeki işlemlere katılmalarını engellemek,

2. İhaleye katılma yeterliğine veya koşullarına sahip olmayan kişilerin ihaleye katılmasını sağlamak,

3. Teklif edilen malları, şartnamesinde belirtilen niteliklere sahip olduğu hâlde, sahip olmadığından bahisle değerlendirme dışı bırakmak,

4. Teklif edilen malları, şartnamesinde belirtilen niteliklere sahip olmadığı hâlde, sahip olduğundan bahisle değerlendirmeye almak,

b) Tekliflerle ilgili olup da, ihale mevzuatına veya şartnamelere göre gizli tutulması gereken bilgilere başkalarının ulaşmasını sağlamak,[197]

c) Cebir veya tehdit kullanmak suretiyle ya da hukuka aykırı diğer davranışlarla, ihaleye katılma yeterliğine veya koşullarına sahip olan kişilerin ihaleye, ihale sürecindeki işlemlere katılmalarını engellemek,

d) İhaleye katılmak isteyen veya katılan kişilerin ihale şartlarını ve özellikle fiyatı etkilemek için aralarında açık veya gizli anlaşma yapmaları."

Seçimlik bu hareketlerden bir veya birkaçının yapılmasıyla ihalenin amaca uygun sonuçlanması engellenmiş olacağından, yani fesat karıştırıldığından maddedeki suç oluşacaktır. Belirtelim ki birden fazla seçimlik hareketin yapılması suç tekliğini etkilemeyecektir.

Suçun temel şeklinin oluşumu için failin kendisine veya başkasına menfaat sağlaması ile kamu kurum veya kuruluşu açısından bir zarar meydana gelmiş olması aranmamaktadır. Bununla birlikte failin bu suçu oluşturan fiili ile menfaat temin etmesi halinde ayrıca ilgili suç hükmüne göre de cezalandırılması benimsenmiş (f.4), kamu kurum veya kuruluşu açısından bir zararın oluşması ise ağırlatıcı neden olarak kabul edilmiştir (f.3).

Maddenin 2.fıkrasının (b), (c) ve (d) bentlerindeki fiillerin "hileli davranışlar" ile gerçekleştirilmesi aranmamıştır. Ancak biraz önce de vurguladığımız üzere (a) bendinin alt bentleri açısından ortak unsur "hileli davranışlar" dır. Dolayısıyla bu bent kapsamındaki bir fiilin suç olarak kabul edilmesi, mutlaka hileli davranışlarla gerçekleştirilmiş olmasına bağlıdır.

[197] Burada aslında hile yoktur. Ancak, gizli kalması gereken bilgilerin başkalarının bilgisine sunulması, ihalenin objektif ve serbest rekabet şartlarında yapılmasını engelleyeceğinden (bkz.madde gerekçesi) bu husus ihalenin fesada uğraması/bozulması nedeni olarak öngörülmüştür.

Yeni düzenlemedeki "hileli davranışlar" kavramı üzerinde de durulmasında zorunluluk vardır.

TDK Güncel Türkçe Sözlükte, "birini aldatmak, yanıltmak için yapılan düzen, dolap, oyun, desise, entrika; çıkar sağlamak için bir şeye değersiz bir şey katma"[198] anlamına geldiği belirtilen ve hukuk sözlüklerinde BK'nin 28.maddesine paralel şekilde, "bir kimsenin kendi davranış biçimi veya sarf ettiği sözlerle diğer bir kimseyi bir irade beyanında bulunmaya veya bir sözleşme yapmaya yöneltmek için yanlış bir fikir doğuşuna veya yanlış fikrin devamına bile bile neden olması"[199] şeklinde tanımlanan "hile", meydana getirdiği hukuki sonuçlara göre ya özel hukukun ya ceza hukukunun veya her ikisinin alanına giren bir kavramdır.[200]

Genel olarak insan ilişkilerine ve özellikle hukuki sözleşmelerin oluşumuna aşırı müdahaleleri önlemek gerekçesiyle özel hukuk hilesi ile ceza hukuku hilesi arasında bir ayrım olduğu gerek öğretide gerekse uygulamada kabul edilmiş ve özel hukuk hilesinin varlığının kabulü için mağdurun basit bir yalanla dahi aldatılmış olması yeterli sayılırken, ceza hukuku hilesinin söz konusu olabilmesi için sahte fiilleri geçerli göstermeye yönelik bir "sahneye koyma"nın varlığı aranmıştır.[201] Bu fikre göre yalanın aldatılan kişinin iradesini zorlayacak biçimde hazırlanmış bir takım kurnazlıklara dayandırılmamış olması halinde cezalandırılması mümkün olmayıp, kimse başkalarının sözlerine hemen inanmak zorunda değildir, buna rağmen inanmışsa sonucuna katlanmalı, devletten koruma beklememelidir.[202]

"Hile"nin Ceza Kanunlarında bir tanımı yapılmamıştır. Yargıtay CGK' nin son içtihatlarında "hile"den söz edebilmek için, onun, "olaylara ilişkin yalan açıklamaların ve sarf edilen sözlerin doğruluğunu kuvvetlendirecek ve böylece muhatabın inceleme eğilimini etkileyebilecek yoğunluk ve güçte olması, bu bakımdan gerektiğinde bir takım dış hareketler eklenerek ve böylece var olan halden ve koşullardan yararlanılarak, bir kimseye almayacağı bir kararı verdirmek

---

[198] http://www.tdk.gov.tr/TDKSOZLUK/SOZBUL.ASP?kelime=hile, 03.01.06; Aynı şekilde: **Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi,** Milliyet Yayınları, Cilt 10, İstanbul (tarihsiz), s.5273.

[199] **Yılmaz, Ejder,** Hukuk Sözlüğü, Genişletilmiş 5. Baskı, Ankara 1996, s. 351; **Türk Hukuk Lügati,** Türk Hukuk Kurumu, 4. Baskı, Ankara 1998, s.128.

[200] Özellikle Borçlar Kanunu açısından hile kavramı için geniş bilgi için bkz: **Yıldırım, Mustafa Fadıl,** Borçlar Kanununa Göre Sözleşmenin Kuruluşunda Hile, Nobel Yayan Dağıtım, Ankara 2002.

[201] Bkz. **Toroslu, Nevzat,** Ceza Hukuku Özel Kısım, Savaş Yayınevi, Ankara 2005, s.175-176 ve orada atıf yapılan yazarlara; Bu konudaki tartışmalar için ayrıntılı bilgi için ayrıca bkz: **Dönmezer, Sulhi,** Kişilere ve Mala Karşı Cürümler, Gözden Geçirilmiş 16.Bası, İstanbul 2001, s.450-465; **Ekinci, Mustafa/Esen, Sinan,** Anlatımlı Gerekçeli Yeni Türk Ceza Kanununda Yer Alan ….Suçlar, Adalet Yayınevi, Eylül 2005, s.154 vd.

[202] ANTOLISEI, Par.spec., I, s.350'den aktaran **Toroslu,** Ceza Hukuku Özel Kısım, s.176.

suretiyle onu aldatması, bu suretle başkasının zihin, fikir ve eylemlerinde bir hata meydana getirerek kişinin iradesinin fesada uğratması, sakatlaması" (YCGK 27.4.2004, 6-85/104) gerekmektedir. Gerçekten Yargıtay, ceza hukuku alanında basit bir yalanı hile olarak kabul etmemekte, onun belli nitelikleri olmasını gerekli görmektedir. Buna göre hile olarak kabul edilebilecek yalan "…belli oranda ağır, yoğun ve ustaca olmalı, sergileniş açısından fiil ve hareketlerle mağdurun denetleme olanağını ortadan kaldırmalıdır…". (11. CD. 21.11.2002 7260/9321) (6.CD. 20.11.2002 617/9247).

E. SANIKLARIN SABİT GÖRÜLEN FİİLLERİNİN BU AÇIKLAMALAR IŞIĞINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Daha önce suçun "Maddi Unsuru" başlığı altında yaptığımız ayrıntılı açıklamada, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 205.maddesindeki "Devlet Alım Satım ve Yapımına Fesat Karıştırmak" suçunun maddi unsurunun, Devlet hesabına olarak yapılan herhangi bir eşyanın alım veya satımında, pahasında, miktarında veyahut yapımında, "fesat karıştırarak, kendine veya başkasına her ne şekilde olursa olsun haksız menfaat sağlanması" olduğunu belirtmiştik. Dava konusu olay açısından maddi unsurunu değerlendirdiğimizde; hem ayrıntılı olarak açıkladığımız, hem de çok kısa olarak özetlediğimiz vakıaların kimilerinin tek başına, kimilerinin ise birlikte, suç kalıbındaki hareket, fesat, haksız menfaat ve zarar unsurlarını oluşturduğu açıkça görülmektedir. Gerçekten sanıklar bilerek ve isteyerek, ihaleye fesat karıştırma mahiyetindeki harici (Alaattin Çakıcı'nın) eylemlerini göz ardı etmişler ve ayrıca kendileri de fesat karıştırmışlardır. Bu hareketleriyle Korkmaz Yiğit'e haksız menfaat sağlamışlar ve Devleti zarara sokmuşlardır. Bu şekilde 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 205.maddesindeki "Devlet Alım Satım ve Yapımına Fesat Karıştırmak" suçu tüm unsurlarıyla oluşmuştur.

Fiillerinin 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 235.maddesi açısından değerlendirilmesine gelince:

Daha önce irdelediğimiz maddenin 2.fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi, "İhaleye katılma yeterliğine veya koşullarına sahip olmayan kişilerin ihaleye katılmasını sağlamak"ı, bir "fesat" hali olarak kabul etmiştir. Sanıkların ihaleye fesat karıştıran Korkmaz Yiğit'in 2886 sayılı DİK'in 83. ve 84.maddesine aykırı olarak ihaleye katılmasını sağladıklarında duraksama yoktur. Ancak burada önem kazanan husus, bu fiillerin maddede "ortak ve zorunlu unsur" olarak öngörülen "hileli davranışlar"la işlenip işlenmediği, diğer bir anlatımla, Korkmaz Yiğit'in ihaleye alınmasında hileli bir davranış gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğidir. Korkmaz Yiğit'e ihaleye iştirak için ön izin verilmesinde ve açık

arttırmaya katılmasında yetkili kişi ve/veya kurumları yanıltacak, onların inceleme ve araştırma eğilimini etkileyebilecek yoğunluk ve güçte bir davranış gerçekleştirildiğine dair yeterli delil mevcut olmadığından, sanıkların fiilleri bu madde çerçevesinde suç olarak değerlendirilmeye elverişli olmadığı gibi, maddede sayılan diğer fesat karıştırma tanımları kapsamına da girmemektedir.

F. SANIKLARIN FİİLLERİNİN GÖREVİ KÖTÜYE KULLANMA SUÇU AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu hukuksal sonuç, sanıkların fiillerinin genel nitelikte ve tamamlayıcı hüküm olan "görevi kötüye kullanma suçu" açısından değerlendirme yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

"Görevi kötüye kullanma suçu", 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 257.maddesinde, mülga Türk Ceza Kanunu'nun görevi kötüye kullanma (md.240), görevi ihmal (md.230), keyfi muamele (md.228/1) ve basit rüşvet alma (md.212/1) suçlarını kapsamına alacak şekilde yeniden düzenlenmiştir. Anılan maddenin birinci fıkrasında, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 228/1 ve 240. maddelerine karşılık gelecek şekilde, "kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında", görevinin gereklerine aykırı hareket ederek kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir kazanç sağlayan kamu görevlisinin cezalandırılması öngörülmüştür. Görüldüğü üzere eski düzenlemeden farklı olarak suçun gerçekleşmesi için, kamu görevlisinin görevinin gereklerine aykırı hareket etmesinden dolayı "kişilerin" veya "kamunun zarar görmesi" ya da "kişilere haksız bir kazanç sağlanması" sonuçlarının meydana gelmesi zorunlu hale getirilmiş ancak, suçun daha önce olduğu gibi genel, tamamlayıcı ve tali hüküm olma özelliği korunmuştur.

"Mağduriyet" madde gerekçesinde de belirtildiği üzere sadece ekonomik bakımdan uğranılan zararı ifade etmez. Bu kavram, zarar kavramından daha geniştir. Maddi anlamda ekonomik bakımdan uğranılan zararı içinde barındırdığı gibi, ekonomik bir sonuç doğmadan da (Örneğin, imar planı uygulamasında, sahibine duyulan husumet nedeniyle bir parselin plan tekniğine aykırı olarak yeşil alan olarak gösterilmesi gibi) mağduriyetin doğması mümkündür.

"Zarar" kavramı ise, hem hukuksal ve hem de ekonomik anlam ifade etmektedir. Zarar kavramının, sadece ekonomik anlamda bir zararı ifade ettiğinin kabulü, maddenin lafzına ve ruhuna uygun bulunmamaktadır.

Maddede geçen "haksız kazanç" kavramı, öncelikle ekonomik anlam içermekle birlikte, yalnızca fiilin işlendiği anda sağlanan bir kazancı ifade etmemektedir.

Kişiler yönünden gelecekte elde edilecek kazanç veya hak edilmeyen yetkilerin elde edilmesi ve bir statünün kazanılması da kazanç kapsamındadır.

Görevin; Anayasa, yasa, tüzük ve yönetmeliklerle belirlenen kurallara ve yerleşik ilkelere göre, kamu ve birey yararı dengesi sağlanarak, amaçlanan sonucun makul sürede elde edilmesi biçiminde yapılması gerekir.

"Görevi kötüye kullanma", görevin hangi nedenle olursa olsun, yasa ve kuralların gösterdiği usul ve esaslara aykırı bir biçimde yapılması veya yerine getirilmesidir. Yasal yetkinin aşılması, yasal yöntem ve biçime, ön koşullara uyulmaması, takdir yetkisinin hukukun öngördüğü amacın dışında kullanılması suretiyle işlenen fiiller, görevi kötüye kullanma örneklerindendir.

Bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde:

Daha önce "Delillerin Değerlendirilmesi" kısmında ayrıntılı, "Kabul" kısmında ise özetle açıkladığımız fiilleriyle, sanıkların ihaleye girmesinin engellenmesi gereken Korkmaz Yiğit'i ihaleye iştirak ettirmek, ihalenin adı geçende kalmasını sağlamak için hukuka aykırı eylemlerde bulunmak, ihalenin sonucunda ise uyarılara ve mali açıdan yetersizliğine rağmen hisse devri izni vermek suretiyle Korkmaz Yiğit'e haksız kazanç sağladıkları, Devlet ile müdahilin zarar görmesine neden oldukları; sanıkların hareketlerini bilinçli olarak gerçekleştirdikleri ve sonucu istedikleri anlaşılmakla, yürürlükten kalkan 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 240. maddesi ile yürürlükte olan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 257.maddesindeki "Görevi Kötüye Kullanma Suçu" bütün öğeleriyle oluşmuştur.

G. SANIKLARIN SUBUT BULAN FİİLLERİNİN ZAMANAŞIMI SÜRESİ AÇISINDAN İRDELENMESİ

Sanıkların fiilleri "görevi kötüye kullanma suçu"nu oluşturmakla birlikte, öngörülen cezanın üst sınırı ve suç tarihi itibariyle, zamanaşımına uğrayıp uğramadığını irdelemek zorunludur.

Bazı suçlar açısından benimsenmiş özel düzenlemeler bir tarafa bırakıldığında zamanaşımı 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 102 ilâ 118, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun ise 66 ilâ 72. maddelerinde düzenlenmiştir.

Zamanaşımının hukuki niteliği konusunda uzlaşma yoktur.[203] *Kimi hukukçular zamanaşımını ceza muhakemesi kurumu olduğunu savunmakta ise de,*

[203] Bu konudaki görüş ve tartışmalar için bkz. **Dönmezer, Sulhi/Erman**, **Sahir**, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, Genel Kısım, C. 3, 11.Bası, İstanbul 1994, no: 2006; **Artuk/Gökcen/Yenidünya,** CHGH II, s. 361 vd.; **Erem, Faruk/Danışman, Ahmet/Artuk, Mehmet Emin,** Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 1997, s. 993; **İçel,Kayıhan/Sokulu-Akıncı, Füsun/ Özgenç, İzzet/ Sözüer, Adem/Mahmutoğlu, Selami F/Ünver, Yener,** İçel Yaptırım Teorisi, 3.Kitap, 2. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul 2002, s.337 vd; **Uzun, Mehmet Ali,** Ceza Hukukunda Zamanaşımı

zamanaşımının süresi, başlangıcı, kesilmesi, durması ve sonuçlarının ceza kanunlarında düzenlenmesi (765 sayılı TCK md. 102 ilâ 118; 5237 sayılı TCK md. 66 ilâ 72) ve Anayasanın 38/2.maddesinde[204] zamanaşımına ilişkin olarak suç ve cezalara ilişkin esasların uygulanacağının benimsenmiş olması da gözetildiğinde, zamanaşımının hukukumuzda bir maddi ceza hukuku kurumu olarak kabul edildiği kesinlikle söylenebilir; uygulama da bu yöndedir. Bunun sonucu olarak zamanaşımı uygulamasında sonradan yapılan aleyhe düzenlemeler dikkate alınmayacak ve bu hükümlerin uygulanmasında kıyas veya kıyasa yol açacak şekilde yorum yapılamayacaktır (5237 sayılı TCK md. 2).

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda öngörülen dava zamanaşımı süreleri daha uzun olduğundan, sanıklar hakkında uygulama kabiliyeti olan yasa, lehlerine düzenlemeler içeren 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'dur. Gerçekten "görevi kötüye kullanma suçu" açısından konuya baktığımızda, asli zamanaşımının 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda 5, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda ise 8 yıl olarak belirlendiğini görmekteyiz.

Zamanaşımı, işlemeye başladıktan sonra sonucunu doğuruncaya kadar devam etmesi kural, engelleri ise istisnadır. Bu sebeple zamanaşımı engelleri kanunlarımızda sınırlı olarak gösterilmiştir.[205]

765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda zamanaşımının kesilmesi 104, durması ise 107. maddede düzenlenmiştir.[206]

107. maddeye göre dava zamanaşımı, kamu dâvasının açılması izin (mezuniyet) veya karar alınmasına ya da diğer bir mercide çözülmesi gereken bir meselenin sonucuna bağlı bulunduğu takdirde, izin veya kararın alınmasına yahut meselenin çözümüne kadar zamanaşımı duracaktır. [207]

(Doktora Tezi), İstanbul 1994, s. 19 vd. (zkr. **Artuk/Gökcen/Yenidünya,** CHGH II, s. 362; **Demirbaş, Timur,** Ceza Hukuku Genel Hükümler, Şekçin Yayınevi, Ankara 2002, s. 625;

[204] MADDE 38 - Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılamaz; kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez.

Suç ve ceza zamanaşımı ile ceza mahkûmiyetinin sonuçları konusunda da yukarıdaki fıkra uygulanır.

[205] **Erem, Faruk,** Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara 1984, s.493-506.

[206] Bu konuda ayrıntılı bilgi için bkz. **Kunter, Nurullah,** Ceza Hukukunda Zamanaşımının Kesilmesi, Adalet Dergisi, Yıl 37, Sayı 6, Haziran 1946, s.547-567.

[207] Bu konuda ayrıntılı bilgi için bkz. **Kunter, Nurullah,** Ceza Davası Zamanaşımının Durması, İstanbul Barosu Dergisi, Yıl XXII, Sayı 4, Nisan 1948, s.166-179.

Anayasanın "yasama dokunulmazlığı" başlıklı 83.maddesi zamanaşımı konusunda milletvekillerine özgü hüküm içermektedir.[208] *Bu maddenin 3.fıkrasının 1.cümlesine göre "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılacak", 2.cümlesi gereğince ise "üyelik süresince zamanaşımı işlemeyecektir". Madde, 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 107.maddesiyle birlikte değerlendirildiğinde, suç işlediği iddia edilen bir milletvekilinin yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilirse, 107.madde gereğince kararın alınması için yapılan başvuru tarihinden, kararın verilmesi tarihine kadar geçen süre içinde zamanaşımı durmuş olacak ve karar tarihinden itibaren kaldığı yerden işlemeye devam edecek, aksi takdirde yani kaldırılmazsa, zamanaşımı artık, Anayasamızın 83. maddesine göre durmuş olacaktır.*[209]

Milletvekili sıfatına sahip olsun olmasın[210] *bir bakanın görevinden kaynaklanmayan bir suç işlemesi halinde, milletvekilleri için açıkladığımız bu prosedür uygulanacak, ancak görev suçlarında uygulanması söz konusu olmayacaktır. Zira Anayasamızın "Meclis Soruşturması" başlıklı 100. maddesinde, Başbakan ve bakanlar hakkında görev suçları sebebiyle soruşturma açılması, sürdürülmesi ve sonuçlandırılması konusunda özel usul benimsenmiş, zamanaşımına ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Gerek Anayasanın 83, gerekse 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 107.maddeleri anlamında bir başvuru imkanı tanınmamıştır. Kaldı ki, suç ihbar ve şikâyetlerini kabul edecek bir makam, yani muhatap da gösterilmemiştir. Bu nedenle milletvekilleriyle ilgili durma hükmünün burada uygulama yeri olmayacaktır. Suçun hemen sonrasında delillerin toplanamaması zafiyetini de eklediğimizde bu özel usulün, ceza muhakemesi ilkeleriyle, eşitlik, kamu vicdanı ve ceza adaletine uygunluğunun değerlendirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.*

Bu açıklamalar ışığında hukuki durumu değerlendirdiğimizde: 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 240.maddesindeki "görevi kötüye kullanma suçu"na öngörülen hapis cezasının üst sınırı itibariyle, 102.maddesinin 4.bendi uyarınca asli zamanaşımı süresinin beş yıl olduğunu, daha önce ifade etmiştik. Suç tarihi

---

[208] **Centel, Nur/Zafer, Hamide/ Çakmut, Özlem,** Türk Ceza Hukukuna Giriş, 3. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2005, s.643; **Artuk /Gökcen/Yenidünya,** CHGH II, s.380.

[209] **Dönmezer/Erman,** Cilt 3, no: 2049; **Öztürk,** s. 88; **Centel/Zafer/Çakmut,** Türk Ceza Hukukuna Giriş, s.643; Aksi görüş: **Erem/Artuk/Danışman,** s.1015.

[210] Milletvekili olmayan bakanlar bakan sıfatını taşıdıkları sürece milletvekillerinin tabi oldukları kayıt ve şartlara uyarlar ve ayrıca yasama dokunulmazlığına sahip bulunurlar.

teselsülün sona erdiren hisse devri iznine "OLUR" verildiği 04.09.1998'dir. Suç tarihinden sanıkların Yüce Divana sevk edildikleri 13.07.2004 tarihine kadar geçen zaman zarfında kesici herhangi bir işlem yapılmaksızın, beş yıllık asli zamanaşımının gerçekleştiği görülmektedir.

VI. SONUÇ VE İSTEM

Bu nedenlerle;

1. Yargılamada sanıklara yüklenen fiillerin "Görevi Kötüye Kullanma Suçu" olarak ortaya çıktığı ve değişen bu niteliği itibariyle suçun Yüce Divana sevk tarihinden önceye isabet eden 04.09.2003 tarihinde beş yıllık asli zamanaşımının dolduğu anlaşıldığından, davanın 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 102/4 ve CMK' nin 223/8.maddeleri gereğince DÜŞÜRÜLMESİNE,

2. Müdahilin şahsi hak talebi konusunda hukuk mahkemesinde dava açmakta muhtariyetine,

Karar verilmesi, kamu adına talep ve mütalaa olunur."

E- SAVUNMALAR

1- Sanık Ahmet Mesut Yılmaz

a)- Esas Hakkındaki Savunması

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz 20.4.2006 günlü oturumda Yüce Divan'da verdiği esas hakkındaki savunmasında özetle şu açıklamaları yapmıştır:

"Sayın Başsavcı mütalaasında, eski Ceza Kanununun 205 inci maddesindeki, yani, İhaleye Fesat Karıştırma Suçunun bütün unsurlarıyla gerçekleştiği hükmüne varmıştır. Bu hükme varırken, aynı soruşturma komisyonu raporu gibi, hatta soruşturma komisyonundaki bazı cümlelere aynen iktibas etmek suretiyle iki kabulden hareket etmektedir. Bu iki kabulden birincisi, Korkmaz Yiğit'le organize suç örgütü lideri arasında mahkeme kararıyla tespit edilen telefon görüşmesinden benim ihale tarihinde haberdar olduğum kabulüdür. İkinci kabul de, benim kendime bağlı bir medya oluşturmak gayesiyle hareket ettiğim kabulüdür.

Bu iki kabulün hiçbiri doğru değildir. Benim ihale tarihinde bu telefon dinlemesinden haberdar olduğuma dair dosyada en ufak bir delil mevcut değildir.

Özelleştirme İdaresi tarafından yapılan ihalelerle, Özelleştirme İdaresi tarafından yapılan Petrol Ofisi gibi, Sümerbank gibi bazı ihalelerle Türkbank ihalesi arasında paralellik kurulamaz. Bu iki ihale süreci, birbirinden tamamen farklıdır. Bugün Maliye Bakanlığına, ama olay tarihinde Devlet Bakanlığına, dolayısıyla, Başbakanlığa bağlı bir kuruluş olan Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından

yapılan ihalelerde, bu idare başkanlığı, yani, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı teklifleri alır, en yüksek üç teklifi Özelleştirme Yüksek Kuruluna götürür. Başbakanın başkanlığındaki Özelleştirme Yüksek Kurulu, bu üç teklif arasında uygun göreceği birisine karar verir ve ihale süreci tamamlanır.

Özelleştirme İdaresinin yaptığı ihalelerde Başbakan, sürecin içindedir, nihai kararı veren Özelleştirme Yüksek Kurulunun Başkanıdır. Ama Türkbank ihalesinde ihaleyi yapan kuruluş özerk bir kurum olan Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası bünyesindeki Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonudur. Sigorta Fonunun kurduğu ihale komisyonu teklifleri almıştır, kararını vermiştir, fon icra kurulu onay vermiştir, ihale süreci tamamlanmıştır. Bana bağlı olmayan bir kuruluş tarafından başlatılan ve tamamlanan bir ihaleye Başbakan olarak benim fesat karıştırmam maddî olarak mümkün değildir.

Hazinenin onayına tabi olan, Hazinenin iznine tabi olan konu, sadece banka hisselerinin devriyle ilgilidir. Bunun ihale süreciyle doğrudan bir ilişkisi söz konusu değildir.

Bana yöneltilen ihaleyi neden iptal etmedim veya ikinciye neden vermediğim soruları hukukî duruma uygun olmadığıdır.

Benim ısrarlı taleplerime rağmen 11 Ekim 1998 tarihine kadar maalesef, bu telefon dinlemesinin deşifresi benden gizlenmiştir. Ancak, o tarihte, benim ısrarlı talebim üzerine, Antalya'da burada dinlenen tanıklardan Emin Aslan'ın da dile getirdiği gibi, bu metin bana verilmiştir. Yani, benim bu dinlemeden haberim 11 Ekim 1998 tarihinde olmuştur. Daha doğrusu, bunun varlığından haberim ondan 5-6 gün önce bir gazetecinin bana iletmesiyle olmuştur ama bizzat deşifre bana emniyet tarafından 11 Ekim 1998 tarihinde verilmiştir.

Savcının iddia ettiği gibi, ihale tarihinden bir gün önce bana verilen herhangi bir bilgi notu yoktur. İçişleri Bakanımıza da böyle bir bilgi notu verilmemiştir. Böyle bir bilgi notu verildiğinin teslim zaptı yoktur. İhale günü, ihale tamamlandıktan sonra Başbakanlıktaki bir özel kalem görevlisine bırakılan bilgi notunun, niçin usulüne uygun olarak Başbakanlık Kozmik Bürosuna verilmediğinin izahı yoktur. Ama, bütün bunların hepsinden daha önemli olarak, benim elime ulaşan veya ulaşmayan hiçbir bir bilgi notunda -ki, bu bilgi notları dava dosyasında mevcuttur, emniyetten alınmıştır- hiçbir bilgi notunda bu telefon dinlemesine, mahkeme kararıyla yapılan bu yasal telefon dinlemesine atıf yoktur.

Kendi medyasını kurma iddiasını ortaya atanlar bazı medya mensuplarıdır. Bunlardan bir tanesi tanık sıfatıyla huzurunuzdaki ifadesinde, Ankara'daki bazı gazetecilerin kendi aralarındaki en önemli meşgalesinin dedikodu üretmek

olduğunu dile getirmiştir. Benim siyasî yaşantım boyunca zaman zaman medyayla sorunlar yaşadığım doğrudur. Bana yapılan haksız suçlamalardan rahatsızlık duyduğum olmuştur; ama, bunlara karşı her zaman yasal haklarımı kullandım. Tekzip davası açtım, manevî tazminat davası açtım; ama hiçbir zaman kendi medyamı kurmayı düşünmedim.

Benim inancıma göre, kendi medyasını kuran siyasetçi aslında kendi mezarını kazar. Çünkü böyle bir girişim, medyanın diğer bütün bölümünü karşısına alır ve kamuoyunun büyük kısmının da böyle tek yanlı yayın yapan bir medyaya itibar etmesi mümkün değildir.

Benim hayatımda hiç görmediğim, hiç tanımadığım, üstelik de hakkında olumsuz kanaat beslediğim bir insanla 5-10 dakikalık bir görüşme sonunda, bu kişi aracılığıyla kendime bağlı bir medya kurmaya kalkışacağım iddiası, akla aykırı olduğu gibi, gülünçtür.

Bizzat Korkmaz Yiğit huzurunuzda verdiği ifadede, benimle kastedilen anlamda hiçbir ilişkisinin olmadığını, benimle toplam görüşme sayısının 2 veya 3 olduğunu söylemiştir.

Bir hukuk devletinde hiç kimse yasanın açıkça kendisine tanımadığı bir yetkiyi kullanamaz ve hiçbir yetki kullanımı da yargı denetimi dışında tutulamaz. Benim böyle bir yetkimin olmadığını biraz önce ifade ettim. Yani, bu ihaleyi yapan makam dikkate alındığında, ihale sürecinde benim konumum dikkate alındığında, benim ihaleyi ne iptal etme yetkim vardır ne de bu ihale sonuçları üzerinde herhangi bir değişiklik yapma yetkim vardır.

Hukuken bana sorulabilecek olan soru şudur: Hazine, netice itibariyle bana bağlı bir kuruluştur, Hazinenin burada bir yetkisi var. Ne yetkisi var; bu kişiyi, sakıncalı gördüğü kişiyi ihaleye girmekten men edebilir. Nasıl men edebilir; çünkü Tasarruf Mevduatı Fonu Hazineye soru soruyor, diyor ki, bu kişiler ihalemiz için teklif vereceklerdir, bunlar arasında banka sahibi olma yeterliliğine haiz olmayan var mı; Hazine diyebilir ki evet, Korkmaz Yiğit banka sahibi olma yeterliliğine sahip değildir. Hazine demezse, ben Hazineye diyebilirim ki, böyle, böyle deyin, bende böyle bilgi var. Ben, eminim ki, böyle bir durum olsaydı, Hazine benden yazılı talimat isteyecekti ve bu idari işlemin bütün sorumluluğunu ben üstlenecektim, böyle bir yazılı talimat verseydim.

İkinci bir yetki daha var. İhale sonrası banka hisselerinin devri için Merkez Bankası Hazineye gene sordu; bu ihale sonuçlandı, bu banka hisselerinin devrinde herhangi bir sakınca var mı; Hazine burada resen veya benim talimatım üzerine diyebilir ki, evet, bu banka hisselerinin devri sakıncalıdır. Bana bunların sorusu

sorulabilir. Yani, hukuken denebilir ki, bu yetkini niye kullanmadın, Hazine aracılığıyla bu şahsı ihaleye girmekten niye men etmedin veyahut da banka hisselerinin devrinin yapılmaması için niye inisiyatif kullanmadın; bu sorular bana sorulabilir.

Korkmaz Yiğit o tarihte esasen bir bankanın sahibidir ve banka sahipliği daha önce, bu olaydan tahminim iki-üç sene önce Hazine tarafından onaylanmıştır. Şimdi, eğer, bir bankanın çoğunluk hisselerini iktisap etmiş ve banka sahipliği Hazine tarafından onaylanmış birisi hakkında bu yetkinizi kullanıyorsanız, o zaman idare olarak çok dikkatli davranmak zorundasınız. Elinizde çok sağlam, çok yeterli deliller olmadan böyle bir işe tevessül etmemeniz lazımdır. Çünkü eğer yetersiz delillerle, hukukî olmayan delillerle böyle bir tasarrufta idare bulunursa, bu idari tasarruf idari yargıya götürülür ve idari yargı tarafından iptal edilir. Ayrıca, idare açısından da tazminat yükümlülüğü doğar. Eğer, benim talimatımla böyle bir durum ortaya çıkar ise, bu söylediğim hususlar benim için varit olur.

Ama burada dönemin ekonomik şartlarını da unutmamak gerekir. Uzakdoğu'da patlak veren bankacılık krizinin şoku henüz daha geçmemiştir. Rusya'da da çok ağır bir ekonomik kriz patlak vermiştir. Bu iki olay, Türkiye'deki malî piyasaları fevkalade duyarlı hale getirmiştir, olumsuz etkilemiştir. Atılacak en ufak bir yanlış adım, Türkiye'de bir bankacılık krizini tetikleyebilir.

Nitekim bu olaydan iki sene sonra Türkiye çok ağır bir bankacılık krizi yaşamıştır. Şimdi ben eminim ki, eğer o tarihte elimde olan yetersiz delillerle, ben, Hazine aracılığıyla bu yetkilerimi kullansaydım, bundan dolayı Korkmaz Yiğit'e ait olan Bank-Ekspres'e bir hücum yaşansaydı, bu banka bir likidite kriziyle karşı karşıya kalsaydı, bundan dolayı bankacılık sisteminde bir krize yol açılsaydı, aynı soruşturma komisyonu ve aynı başsavcı, bu sefer huzurunuza gelip, benim yetersiz delillerle böyle bir tasarrufta bulunduğumu, dolayısıyla görevimi kötüye kullandığımı ve bunun da kamu zararına yol açtığını iddia edeceklerdi; yani, bugün söylediklerinin tam tersini söyleyeceklerdi; çünkü bu soruşturma komisyonu raporu da, bu savcılık mütalaası da, şartlar ne olursa olsun, hukuk ne derse desin, suç ve suçlu yaratma mantığıyla hazırlanmıştır. Şimdi, herkes bilir ki, bir ihaleye fesat karıştırmanın amacı, rekabeti önlemek ve malı ucuza kapatmaktır. Halbuki Sayın Başsavcı dahil herkes burada ifade etti ki, bu olayda kıyasıya bir yarışma yaşanmıştır, kıran kırana bir yarışma yaşanmıştır ve yapılan fiyat teklifleri, bankanın belirlenen değerinin katbekat üstündedir.

Hazine çok ağır şartları ihtiva edecek şekilde bu devre şartlı olarak izin vermiştir. Bakın, bu şartlar nelerdir: 600 milyon dolar, bu ihale bedelinin yüzde 40'ı

peşin olarak ödenecektir, 90 gün içinde zannediyorum, peşin olarak ödenecektir; ama bu 600 milyon dolara ilaveten alan şahıs, bankanın içine 200 milyon dolar daha kaynak koyacaktır; yani, 600 milyon doları Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ödeyecek, ayrıca bankanın içine de 200 milyon dolar daha kaynak koyacaktır. Bana göre de doğrusu yapılmıştır. İlgiliden bu konuda taahhütname alınmıştır. Bu şu demektir: Yani, bu şartlar yerine getirilmediği takdirde bankanın devri gerçekleşmeyecektir, bu devir hiçbir zaman gerçekleşmeyecektir, ihalede verdiği fiyat ne olursa olsun, verdiği teminat mektupları ne olursa olsun, imzaladığı bu taahhütnameyi yerine getirmediği taktirde bu devir gerçekleşmeyecektir. Bence doğrusu da budur.

Ben siyasete iş dünyasından geldim. İş hayatının zorluklarını bilirim. Onun için Başbakan olduğum zaman, öyle dedikodu medikodu çıkar korkusuyla, işadamlarıyla görüşmekten kaçan bir başbakan olmadım. Bana gelen bütün görüşme taleplerini karşılamaya çalıştım. Bu görüşmelerimi çoğunlukla akşam saatlerinde yaptım, bazen gece yarılarına kadar yaptım. Bütün görüşmelerimi benim resmî çalışma ofisim olan Başbakanlık Konutunda yaptım.

Ne ihaleye fesat karıştırdığımı ne de görevimi kötüye kullandığımı kabul etmiyorum. Ben, aslında burada, görevimi ciddiye almanın bedelini ödüyorum. Bana vereceğiniz en ağır ceza, Sayın Başsavcının isteği doğrultusunda, bu meseleyi belirsizliğe terk etmektir. Ben, sizlerden, suçluysam cezalandırılmamı, eğer suçsuzsam üstümdeki bu bulutun dağıtılmasını bekliyorum. Ne zamanaşımından yararlanmak istiyorum ne af yasasına tabi olmak istiyorum; ben sadece adalet istiyorum. En adil kararı vereceğinize olan inancımla saygılar sunuyorum".

b)- Müdafilerinin Esas Hakkındaki Savunmaları

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz müdafii 20.4.2006 günlü esas hakkındaki savunmayı içeren ve aynı günlü oturumda da şifahen açıkladığı dilekçesinde özetle;

"Cumhuriyet Başsavcısının yargılama boyunca sadece birinci ve mütalaasını sunduğu oturuma katılmakla yetinerek, Esas Hakkındaki Mütalaasında yapmış olduğu değerlendirmeler ile ileri sürmüş olduğu suçlamalarda, duruşma aşamasını yöneten temel ilkelerden biri olan doğrudan doğruyalık ilkesini ihlal etmiştir.

CMK'nın 170. maddesinin beşinci fıkrasına göre, Savcılığın iddiasının sonuç kısmında sanığın sadece aleyhinde olan hususları değil, lehine olan hususları da belirtmesi gerekir. Ancak İddia Makamı bu hükmü büyük ölçüde ihmal ve ihlal etmiştir. Esas Hakkında Mütalaa'nın en çarpıcı diğer bir özelliği de, davanın konusu olan hadisenin baş mimarı, uygulayıcısı ve kahramanı durumundaki

Korkmaz Yiğit'in, Soruşturma Komisyonu raporunda olduğu gibi, en makbul tanık olarak nitelendirilmesidir.

Esas Hakkında Mütalaa'da Ahmet Mesut Yılmaz'ın çok sınırlı sayıdaki Korkmaz Yiğit ile görüşmelerinin sayısı ve nedenleri mesnetsiz ve haksız olarak, "birçok kez" nitelemesi ile abartılmış ve Ahmet Mesut Yılmaz'ın suçlanması amacı ile hayali bir delil yaratılmaya çalışılmıştır.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün 8.6.1998 gün ve 9721 sayılı, Emniyet Genel Müdürlüğü'nü muhatap alan yazısının, ihaleye katılmak isteyenlerin doğrudan veya örtülü olarak tehdit edildiğini ortaya koyduğu yolundaki iddiaya karşın, 8.6.1998 tarihli yazının sadece istihbari mahiyette bir not olduğu ve bu notu muhtevi yazının gönderildiği tarihte hukuki delil mahiyetinde, mahkeme kararıyla elde edilmiş bant kayıtları mevcut iken, bu delilin saklanması ve sıradan bir istihbarat notu formatı içeriğinde gönderilmesi nedeniyle geçerli olmadığının da göz önünde bulundurulması gerekir.

Savcılık mütalaasında İçişleri Eski Bakanı Murat Başesgioğlu'nun ifadesinde kendisinin Korkmaz Yiğit- Alaettin Çakıcı arasındaki iletişimin dinlenmesinden ve kayda alınmasından bilgisi olduğunu ve bu bilgileri Başbakanla paylaştığını ifade ettiği belirtilmekte ise de, tanık Murat Başesgioğlu'nun bu beyanının duruşmada hafızasındaki yanılmadan kaynaklanan yanlış bilgi verişi, bir önceki komisyonda zapta ve komisyon raporuna aynen geçen ve ifadesi okunmak suretiyle çelişkinin hatırlatılmamış ve giderilmesine çalışılmamış olmasından kaynaklanmaktadır.

Ahmet Mesut Yılmaz'ın Yiğit- Çakıcı arasında gerçekleşen ve mahkeme kararı ile tespit edilen görüşmelerden basına açıklandığı tarihten önce haberi bulunmamaktadır.

Mütalaada, Ahmet Mesut Yılmaz'ın 30.6.1998 tarihinde Hüsamettin Cindoruk'un ricası üzerine Korkmaz Yiğit ile yaptığı görüşmede, Korkmaz Yiğit'e "gireceksen gir" anlamında yaptığı konuşmaya ihaleye girmesini sağlayan ön izin niteliğinde bir işlem gibi gösterilmiş olması doğru bir yorum tarzı değildir.

Cumhuriyet Başsavcısının iddia ettiği gibi teklif verme izni veya ön izin diye bir müessesenin mevcut olmayıp, Rekabet Kurulu ve Hazine Müsteşarlığının onayları sayesinde teklif sahipleri ihaleye katılabilmektedir ve bu süreçte de Ahmet Mesut Yılmaz'ın hiçbir dahli bulunmamaktadır.

Esas hakkında mütalaada, "Ahmet Mesut Yılmaz'ın, 3.8.1998 tarihli Ahmet Nazif Zorlu ile yaptığı görüşmeden hemen sonra Korkmaz Yiğit ile beraber

olduğunu bildiği Kamuran Çörtük'ü Başbakanlık Konutuna çağırdığı, Ahmet Nazif Zorlu ile yaptığı görüşme ile ilgili bilgi aktardığı ve "Zorlu 505 milyon dolara kadar çıkacak, Korkmaz Yiğit 510 milyon dolar versin ve alsın, aradaki farkın telafi edilebilmesi için kendisine yardımcı olacağız…" dediği anlaşılmaktadır" iddiası ileri sürülmüştür. Ancak, bu suçlamada yer alan 505-510 milyon dolar ile ilgili sözler ne Ahmet Mesut Yılmaz, ne de Kamuran Çörtük'ün beyanlarında yer almamaktadır. Ahmet Nazif Zorlu'nun da hiçbir aşamada böyle bir beyanı bulunmayıp, bu iddiaların tek dayanağı Korkmaz Yiğit'in gerçeği yansıtmayan beyanlarıdır.

Korkmaz Yiğit'in mali açıdan yetersizliğine ilişen Hazine Bürokratlarının itirazlarına rağmen hisse devri onayı verilmesi hususunda ise, MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun'un beyanları karşısında, iddia makamınca yapılan bu değerlendirme ile suçlama da hukuka uygun davranma kuralının açıkça ihlal edilmesi anlamına gelmektedir.

Esas hakkında mütalaada yapılan değerlendirmeler siyasi mülahazalar ile hazırlanmış olan Soruşturma Komisyonu raporuna dayanmaktadır.

Korkmaz Yiğit'e ait Saber Halkla İlişkiler şirketinin Dubai Ulusal Bankasında bulunan 0127058715 numaralı hesabından, bu şahıs adına, Saber Halkla İlişkiler şirketinin talimatı ile 14.000.000 USD'nin Grand Cayman UBS deki Turgut Yılmaz'a ait hesaba havale edildiğine ilişkin olarak dosyaya sahte kimlikle ihbarda bulunulmuş, bilahare, bu ihbarla ilgili olarak, ihbarın doğruluğuna dair tanıklık yapmak üzere Victor Karahan adlı Viyana-Avusturya ikamet adresli bir kişi Yüce Divan'a yazılı olarak başvuruda bulunmuştur. Uluslararası tebligat usullerine riayet ederek, ihbar ve beyanların doğruluğu araştırıldığında bu ihbarların bütünüyle uydurma olduğu ortaya çıkmıştır.

Cumhuriyet Başsavcısının hisse devrinin iptali sürecinin sanıkların iradesi dışında başladığına dair kanaati dosya münderecatına uygun bulunmamaktadır.

Yine Esas hakkında mütalaada Hazine bürokratlarının ısrarlı uyarılarına ve ilgili bilgi ve haberlere rağmen hisse devrine izin verildiği iddia edilmiş, ancak, hisse devrinin gerçekleştirilebilmesinin çok esaslı taahhütlerin verilmesi kayıt ve şartına bağlanmış olduğu hususu göz ardı edilmiştir.

Sonuç olarak; müvekkilimiz hakkında beraat kararı verilmesi, kamu davasının zamanaşımı kurallarının uygulanması suretiyle düşürülmesi hükmünün uygulanmaması ve Ahmet Mesut Yılmaz'ın üzerine sürülmek istenen lekenin iz bırakmadan yok edilmesini sağlayacak bir sonuca varılması gerekir," şeklinde savunma yapmıştır.

2. Sanık Güneş Taner

a)- Esas Hakkındaki Savunması

Sanık Güneş Taner 2.5.2006 günlü oturumda Yüce Divan'da verdiği esas hakkındaki savunmasında özetle şu açıklamaları yapmıştır:

"Benim, Kamuran Çörtük ile hiçbir ilişkim olmadığı şahitler huzurunda ispat edilmişken, nasıl olsa Ahmet Mesut Yılmaz bununla konuşuyordu, Güneş Taner de Ahmet Mesut Yılmaz'la konuşuyor, dolayısıyla onun bilmemesi düşünülemez gibi bir yorum yapılamaz.

İhale yapıldıktan sonra ikinci gelen kişiye verilmemesinin nedeni benim ihale yapma ve iptal etme yetkimin bulunmamasıdır. İkinciye verilme bir şarttır. Bu şart ihale dosyasında bulunmamaktadır. Zira bu ihale Özelleştirme Kurulunun ihalesi değildir.

Raporda belirtilen üç tane onay taslağı var. Birbirine benziyorlar, arkalarında bir sürü de bazısında olan, bazısında olmayan paraflar var. Deniyor ki, Güneş Taner'e götürüldü bunlar, Güneş Taner bunları imzalamadı. Öyle mi? Ne yapıyorsunuz siz; yani, biz, bakıyoruz, diyoruz ki, bize o gelen bunlar değil. Niye değil; benim onu imzalamamamın sebebi var. Niye; çünkü bu tam anlatmıyor, bu içindeki risk görevi yapıyor. Devlet yönetiminin içerisinde bürokrasi ve siyasî iradenin kendi üzerlerine düşen görevde zaman zaman kaçma yolları aradıkları ve mesuliyetleri bazı insanların üzerine yükleme teamülleri var, ondan dolayı siz resmi tam olarak görmek zorundasınız.

Türkbank ihalesi de Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yapılmıştır. Bunun benimle uzaktan yakından bir ilişkisi yoktur. Benim ne bu komisyonu teşkil etme yetkim var, etmemişimdir, ne tarih saptama yetkim vardır, etmemişimdir, televizyonlardan açık olarak yapılan bir ihale vardır. İhale de neticede, devletin elindeki bir malı, bir kuruluşun kendi düzenlediği sistem içerisinde satışıdır, bu satış yapılmıştır. Peki, satış yapıldıktan sonra benim görevim başlıyor. Eğer, bu satış, bugünkü Tasarruf Mevduat Sigorta Fonunun elindeki herhangi mal mülklerden biri olsaydı, bizimle, hazineyle hiçbir ilişkisi olmayacaktı. Ne zamanki bunun bir banka olması ve bankanın normal anonim şirketlerden farklı olarak sermaye yapısına ilaveten vatandaştan mevduat toparlaması, bu mevduatın da devlet güvencesi altında olması hasebiyle, bu çalışan bankanın boyutu itibariyle, ekonomideki diğer bankacılık sistemindeki entegrasyonu söz konusu olduğu zaman siz, kanun koyucunun size vermiş olduğu talimat dolayısıyla burada bir devir

müsaadesi vereceksiniz. Bu devir müsaadesi neye benzer; bir ehliyet vermeye benzer. Şartları taşıyan kişiye ehliyet verildiği gibi, şartları taşıyan kişi veya kuruluşa da devir izni verilir. Türkbank ihalesine katılan Korkmaz Yiğit'in daha önceden de banka sahibi olması nedeniyle kendisine koşullu ve süreli olarak devir izni verilmiştir.

Bu banka daha evvel içine düştüğü sorunlardan dolayı devlet tarafından mülkiyeti alınmış bir bankadır. Sistemin içerisinde çöktüğü, iflasa doğru gittiği için, bunu ayakta tutabilmek için Tasarruf Mevduat Sigorta Fonunun içerisine koyduğu kaynakla ayakta duran; ama büyüklüğü itibariyle de sisteme kazandırılması gerektiği düşünülen ve bütün bunlar, devletin bize vermiş olduğu yetkiler içerisinde verilen bürokrasiyle beraber alınan kararlardır, bunlar keyfî kararlar değildir. Bu kararların ne olup olmadığı, öyle mi yapsaydınız böyle mi yapsaydınız bu da tartışmaya açık değildir. Yetkiler, yetkileri veren kişiler tarafından kullanılır. Bundan dolayı sorgulayabilirsiniz, bundan dolayı yargılayabilirsiniz; ama o yetkileri kullandığı esnada onların bu yetkisini kullanmasını engelleyemezsiniz.

Ben görevimi kötüye kullanmadım. Kanunun bana verdiği yetkileri kullandım ve bundan dolayı ben kendimi savunuyorum.

Türkbank ihalesi, Merkez Bankası Tasarruf Mevduat Sigorta Fonu tarafından yapılmıştır; sorumluluğumuz yok. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu mülkiyet devri işlemini tamamlayabilmek için ihale sonucunu Hazine Müsteşarlığına bildirmiş ve meri kanuna göre izin istemiştir, devir izni istemiştir. Banka devir ön izni, Hazinenin öngördüğü ilave şartlar da alınarak 90 gün süreyle verilmiş. Türkbank, Hazinenin istediği bu şartları yerine getirilmediği için bir gün bile devredilmemiş, yani, mülkiyeti kapıdan içeri verilmemiştir. İhaleyi kazanan Korkmaz Yiğit'e veya şirketlerine kredi veya teminat mektubu verilmemiştir bir lira bile.

İhaleyi, daha sonra, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu iptal etmiştir. İçinin boşaltıldığı, parasının çalındığı tespit edilince Korkmaz Yiğit'in öbür bankası da devlet tarafından el konulmuştur zamanında müdahale edilerek. Bununla da kalmamış, Başbakanlık Teftiş Kurulunu, bu devlet içerisinde yapılan işlerde eksiklik, usulsüzlük var mıdır diye, ben, görevlendirilmek için talep ettim. Daha o sırada hiç şeyler yok. Bununla da kalmayarak hâlâ bugün geçerli olan Anayasanın 100 üncü maddesine göre milletvekili, bakanlara verilen dokunulmazlık zırhına da sığınmayarak, o günkü devlet güvenlik mahkemesine giderek ifade verdim sıcağı sıcağına. Bütün bildiklerimi, yapılanları ki, yapılanlar, benim yaptığım görevde kâğıtlıdır hepsi, altında imza vardır, bir silsile takip eder, keyfi bir işlem yoktur.

Özetle, kronoloji budur. Geçen bu süre içerisinde geldiğimiz noktada neyi yargıladığımıza bakarsanız, devlete zarar ettirilmemiş, devlete, hem çalan insan savcılığa teslim edilmiş, yapılan eksiklikler, yanlışlıklar ve kurulan komplolar ortaya çıkarılmış ve bir mahkeme tarafından değil, Danıştay tarafından değil, başkası tarafından değil, ihale, devletin kendisi tarafından kendi sistemi içerisine uygun, kendi yetkileri içerisinde iptal edilmiş ve bu noktaya gelinmiştir.

Kendisiyle birkaç kez görüşmüş ve diğer siyasilerle de sürekli görüşmeler yapan birisini kullanarak medya düzeni oluşturmaya çalıştığımız iddiası da asılsızdır.

Ben görev ve yetki sınırlarım içerisinde o tarihte sorumlu bir Bakanın yapması gereken tavır ve davranış içerisinde bulundum. Görevimi kötüye kullandığım iddiası doğru değildir, beraatımı istiyorum".

b)- Müdafinin Esas Hakkındaki Savunması

Sanık Güneş Taner müdafi 2.5.2006 günlü duruşmada da aynen tekrarladığı esas hakkındaki savunmasında özetle;

"Türk Ceza Kanununun 205 inci maddesinde düzenlenen ihaleye fesat karıştırma suçu için öngörülen ceza süresi 10 seneden az olmamak üzere hapis ve 102 nci maddenin üçüncü bendine göre de bu suçun öngörülen zamanaşımı süresi 10 yıldır. Türk Ceza Kanunu 240 ıncı maddeye göre, görevi kötüye kullanma suçu için 1 yıldan 3 yıla kadar hapis ve 102 nci madde dördüncü bendine göre de zamanaşımı süresi 5 yıldır.

Hukukumuzda, bakanların cezaî sorumluluğu görevlerini yerine getirirken görevleri ile ilgili işlem ve eylemlerin yürürlükteki ceza kanunlarına göre bir suç oluşturması halinde ortaya çıkar. Anayasanın 148 inci maddesi, Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkileri arasında başbakan ve bakanların Yüce Divan adı altında yargılanmasını da saymıştır; fakat Anayasada başbakanlar ve bakanlar tarafından işlenebilecek suçlar belirtilmediğinden, Türk Ceza Kanununda yer alan memur suçları olarak bilinen suçlar göz önüne alınmaktadır.

Anayasanın 83 üncü maddesi tüm milletvekillerini kapsamına almış olup, bakan, milletvekili ayrımı yapmamıştır. Anayasanın 112 nci maddesinin dördüncü fıkrası "Bakanlar Kurulu üyelerinden milletvekili olmayanlar; 81 inci maddede yazılı şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde andiçerler ve bakan sıfatını taşıdıkları sürece milletvekillerinin tabi oldukları kayıt ve şartlara uyarlar…". Ve asıl önemlisi bu noktada "…Yasama dokunulmazlığına sahip olurlar." Yani, bir milletvekili olmayan kişi dahi bakan olarak atandığında yasama

dokunulmazlığına kavuşacak, milletvekili olan bakan yasama dokunulmazlığındaki zamanaşımı süresinden faydalanmayacak; ona böyle bir ayrıcalık vereceksiniz. Böyle bir şey mümkün müdür? Türkiye Büyük Millet Meclisinde bakan veya milletvekilliği görevi yapan herkes için zamanaşımı süresi kesilmiştir. Bu nedenle, Anayasa hükmünün Yargıtay Başsavcılığının yorumu şeklinde algılanması sakat bir yorum olacaktır. Anayasanın 83 üncü maddesiyle 100 üncü maddesi arasında bir illiyet kurulması mümkün değildir.

Anayasanın 100 üncü maddesi, yürütmeyi oluşturan bakanlar için sadece soruşturma usulü belirlemiştir. Bir milletvekilinin adlî yargı merciinde yargılanmasına karşılık, bir bakan veya başbakan farklı bir kurum önünde yargılanacaktır. Sadece belirtilen husus budur. 112 nci madde, zamanaşımına ilişkin hususu net bir şekilde ortaya koymaktadır. Kaldı ki, milletvekili, bakan veya başbakan için uygulanacak ceza usulü de Ceza Kanununda hükümler de aynıdır.

Tüm bu düzenlemelerde zamanaşımı itibariyle farklı bir süre belirlenmemiştir. Kıyas ve yoruma ihtiyaç kalmaksızın bakan olan kişinin aynı zamanda bir milletvekili olması veya 112 nci madde kapsamında yer alan düzenlemeyle 83 üncü madde kapsamına girmesi nedeniyle dokunulmazlık süresi sonuna kadar zamanaşımı işlememesi gerekmektedir.

İsnat edilen suçun isnada göre tamamlandığı tarih Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ait hisselerin Korkmaz Yiğit'e devrine izin verildiği iddia edilen 4.9.1998 tarihidir. Müvekkil bu tarihte milletvekilidir. Müvekkil, 3.11.2002 genel seçimlerine katılmamıştır. Bu arada 4 yıl 1 ay 29 gün süreyle Güneş Taner hakkında yasama dokunulmazlığı nedeniyle zamanaşımı durmuştur. Müvekkilin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Yüce Divana sevk kararı tarihi 13 Temmuz 2004'tür. Bu tarih zamanaşımının kesildiği andır ve topu topu 1 yıl 8 aydır. O halde, müvekkile isnat edilen 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 205 veya 240 ıncı maddeleri kapsamında suçlar ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 257 nci maddesinde yer alan görevi kötüye kullanma suçunun zamanaşımı kapsamına girdiği iddiası hiçbir hukukî gerekçeye dayanmamaktadır.

Kaldı ki, Anayasanın 105 ve İçtüzüğün 107, 108 inci maddelerinde düzenlenen Meclis soruşturması, Meclis araştırmasından farklı olup burada cezaî açıdan bir itham söz konusudur. Bir ihbar üzerine veya bir Meclis araştırması sırasında veya başka bir nedenle bir ithamda bulunmuş olabilir. Meclis soruşturması yargısal nitelikte bir denetim aracıdır ve ilk soruşturma hazırlık soruşturması olarak nitelendirilmektedir. Meclis soruşturma komisyonu, kamusal ve özel kuruluşlardan bilgi belge isteyebilme, gerekli gördüklerine el koyabilme, Bakanlar Kurulunun bütün

vasıtalarından faydalanabilme, Bakanlar Kurulu üyelerini, diğer ilgilileri, bilirkişileri tayin edebilme, ifadelerini alabilme, naip ve istinabe yöntemini kullanabilme, adlî mercileri göreve davet edebilme, yardımını isteyebilme şeklinde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda Cumhuriyet savcısına tanınan tüm hak ve yetkileri fazlasıyla kullanabilmektedir.

Görüldüğü üzere komisyon, Cumhuriyet savcısının hazırlık soruşturması aşamasındaki tüm yetkilerine sahiptir. Türk Ceza Kanununun 104 üncü maddesi: "Hukuku amme davasının müruruzamanı, mahkûmiyet hükmü, yakalama, tevkif, celp veya ihzar müzekkereleri, adlî makamlar huzurunda maznunun sorguya çekilmesi, maznun hakkında son tahkikatın açılmasına dair olan karar veya Cumhuriyet Müddeiumumisi tarafından mahkemeye yazılan iddianame ile kesilir" demektedir. Tevkif, celp, ihzar müzekkeresi, sorguya çekilme, son tahkikat aşaması için alınmış karar ve iddianamenin yazılmasıyla zamanaşımının kesileceği düzenlenmiştir.

Meclis soruşturma komisyonu raporu, iddianame hükmünde olduğundan, hem Türk Ceza Kanunu 205 hem de 240 anlamında bir önceki Meclis iradesinde ve bu davanın açılmasına neden olan Meclis iradesi dönemlerinde zamanaşımı kesilmiştir.

Müvekkil her iki soruşturma komisyonunda da ifade vermiştir. Bu dönemde müvekkil, ifadelerini verdiği süreç içerisinde ilk Meclis soruşturma komisyonunda da zaten milletvekili olduğu için tek gözetilmesi gereken husus, 7 nci ay 2004 itibariyle Yüce Divana sevk kararı verilmesi tarihine kadar olan süredir.

İkinci soruşturma komisyonu 9.12.2003 tarihinde kurulmuştur. Türkiye Büyük Millet Meclisinde soruşturma komisyonu raporu 13.7.2004 tarihinde görüşülmüş ve müvekkilin Yüce Divana sevk edilmesi kararı alınmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Soruşturma Komisyonu'nun görevinin hazırlık soruşturması niteliği taşıdığı ve müvekkilin vermiş olduğu ifadelerle zamanaşımının kesildiği ortadadır.

Bu nedenlerle müvekkil Güneş Taner hakkında, zamanaşımı nedeniyle yargılamanın durdurulmasına karar verilemez. Zamanaşımı süresi dolmamıştır, davanın esastan görüşülüp karara bağlanması gerekmektedir. Bu halin en mühim zarureti şudur: Müvekkilim hakkında görülen davanın zamanaşımına uğradığını belirten, ancak iddianame içinde suçun her halükârda da sübuta erdiğini söyleyen Yargıtay Başsavcılık Makamı, iç hukukumuzda da temel bir ilke olan ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 6. maddesinin ikinci fıkrasında da düzenlenen "Hakkında suç isnadında bulunulan bir kimse, hukuka göre suçlu olduğu kanıtlanıncaya kadar masumdur" hükmünü kasten ihlal etmiştir.

Davanın dayanağı iddianame hakkında şu hususları belirtmek istiyorum: Davaya dayanak teşkil eden iddianame, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, kanun yapma işlemi dışında kalan işlemlerinden olan, Meclis kararına konu (9/5,6) numaralı Meclis Soruşturma Komisyonu raporudur. Bu rapor ile müvekkilim Güneş Taner, Türk Ceza Kanununun 64/1 inci maddesi delaletiyle, aynı Kanunun 205, 219. maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları ve 33 üncü maddesi gereği tecziyesi talep olunmuştur.

Bu talebi içeren iddianame toplam 673 sayfadan ibarettir. 20 inci sayfasına kadar usulü işlemler anlatılmıştır. 20, 21 ve 22 nci sayfalarında "Soruşturmanın Konusu" başlığı vardır. 22, 23 ve 24 üncü sayfalarında "İsnat Edilen Suç" ve 25 inci sayfadan itibaren 111 inci sayfaya kadar "İncelemeler, Tespitler ve Toplanan Deliller" 148 inci sayfaya kadar "Delillerin Değerlendirilmesi" 153 üncü sayfaya kadar ise "Sonuç ve Karar" başlığı yer almakta olup, 154 üncü sayfadan itibaren ekler mevcuttur; 153 üncü sayfanın sonunda "Yukarıda Açıklanan Gerekçelerle" ibaresiyle talep kısmı yer almaktadır. Gerekçe; hükmün dayandığı nedeni gösteren açıklamadır, esbabı mucibedir, gerektiren nedenin belirlenmesidir.

Anayasa Mahkemesi 18.6.1970 tarihli ve 1970/32 sayılı kararında Meclis Soruşturması ve Genel Kurul kararını adlî bir karar olarak kabul etmekte, Meclis soruşturması, soruşturma tarihinde yürürlükte olan 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu açısından hazırlık soruşturması safhası olarak kabul edilip, oluşan raporun Meclis Genel Kurulunda kabulü ise son soruşturmanın açılması kararı olarak değerlendirilmektedir. Kaldı ki, Yüce Divan sıfatıyla yargılama yapan Anayasa Mahkemesi 1995/1 sayılı kararında da Meclis kararını iddianame olarak tanımlamıştır.

1412 sayılı Kanunun "Kamu Davasının Açılması" başlıklı 163 üncü maddesinin ikinci fıkrası, "İddianamede sanığın açık kimliği, isnat olunan suçun neden ibaret olduğu, suçun kanunî unsurlarıyla uygulanması gereken kanun maddeleri, deliller ve duruşmanın yapılacağı mahkeme gösterilir düzenlemesiyle iddianamede "İsnat olunan suçun neden ibaret olduğu"nun belirlenmesini emreder. 1412 sayılı Kanunun "Tahkikat ve Hükmün Hududu" başlıklı 150 nci maddesinde "Tahkikat ve hüküm, yalnız iddianamede beyan olunan suça ve zan altına alınan şahıslara hasredilir" der. "Hükmün Mevzuu ve Suçu Takdirde Mahkemenin Salahiyeti" başlıklı 257 nci madde "Hükmün mevzuu, duruşmanın neticesine göre iddianamede gösterilen fiilden ibarettir" der.

258 inci madde "Suçun Mahiyeti ve Vasfının Değişmesi" başlığını taşıyıp, "iddianamede kanunî unsurları gösterilen suçun temas ettiği kanun hükümlerinden

başkasıyla mahkûm edilemez" der. Bu hükümlere göre, iddianamede isnat edilen ve sonuçla arasında illiyet bağı kurulan fiil somut bir şekilde belirtilmemiştir. İsnat olunan suçun ne olduğu ile isnat edilen suçun neden ibaret olduğu açısından iddianamede yokluk, boşluk, olduğundan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı son mütalaasında suçun neden ibaret olduğunu, iddianameyi; yani Meclis soruşturma komisyonu raporunu yorumlamak mecburiyetinde kalarak ortaya koymuştur.

İddianamede suçun neden ibaret olduğunun belirlenmesinin kanun koyucu tarafından zaruri kılınmasından kasıt, sanığa yüklenen eylemin neler olduğunun açıklanmasıdır. "Siyasî rant elde etmek için medya düzeni kurmak" "Üçüncü bir şahsın bir TV'yi bedelsiz olarak almasını sağlamak" iddiaları, suç konusu eylem değildir. Bunlar ancak suç olduğu iddia edilen eylemlerin veya eylemin sonuçları olabilir. İddianamede, sonucun hangi fiille elde edildiği, sonuca hangi fiilin sebep olduğu, failin; tek tek ve somut olarak fiilerinin sonuca etkisi belirlenmek ve açıklanmak zorundadır. Fiil tespit edilmeden herhangi bir şahsa kötü bir sonucun yüklenmesi söylemi iftiradır. Fiil ile sonuç arasında bağın kurulmasından ise yorumdan değil, fiilin sonucunda etkisinden hareket edilir. Fiille sonuç arasındaki ilişkinin yorumla sağlanmaya çalışılması durumunda yapılan yorum dedikodudur, şayiadır.

Türkbank ihalesiyle ilgili olarak 20 nci Yasama Döneminde kurulan 9/43 Esas sayılı Soruşturma Komisyonu çalışmaları neticesinde "eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ile eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in Türk Ceza Kanununun 240 ncı maddelerinde temas edilen görevi kötüyü kullanma suçundan 8/7 oyçokluğuyla Yüce Divana sevklerine mahal olmadığı yönünde karar ittihaz edilmiş olup" demekte ve verilen önergelerde şu hususlar belirtilmektedir. Bu hususlar iddianamenin tespit ettiği fiiller değildir. Şikâyet dilekçesinin, önergenin içerisindeki hususlardır ve bu duruma göre, biz savunma makamı olarak, aynen Meclis soruşturma komisyonu üyelerinin ve maalesef, Yargıtay Başsavcılığının da yaptığı gibi, mecburen bu durumlardan savunabileceğimiz fiilleri tespit etmek zorunda kaldık.

Soruşturma Komisyonu raporu yöntemine uygun, somut olarak kanıt ve suçlama içeren nitelikten yoksundur.

Güneş Taner, Hazineden sorumlu Devlet Bakanıdır ve bu bakanlıktaki görev ve yetkisine dayanarak, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun yaptığı bir ihaleyi iptal etme yetkisine sahip değildir. Korkmaz Yiğit, Mart sonları 98'de, 16 Mayısta ve bir ay sonra 12 Haziran 98'de olmak üzere müvekkilim Güneş Taner'le görüşmüştür.

Güneş Taner'in, Bank Ekspresin sahibi olan Korkmaz Yiğit ile bankaların düzenleme, denetlemesinden sorumlu Bakan olarak, toplam 3 ayda 3 kere bir banka sahibiyle görüşmesinden doğal bir şey yoktur. Hazineden sorumlu hiçbir devlet bakanının banka sahiplerinin randevu taleplerini kabul etmeme lüksü yoktur. Görevinin bir parçası da devlet veya özel bankalardır.

Güneş Taner'e bağlı Hazine bürokratları, Güneş Taner'in peşkeş çekmeye çalıştığı, ortak iradeyle hareket ettiği iddia olunan Korkmaz Yiğit'in aldığı bankanın şartnamesinde hiçbir şekilde yer almayan, o şartnameyi değiştiren, ağırlaştıran bir taahhütname almışlardır.

Güneş Taner'in, ihaleye katılan işadamlarından Korkmaz Yiğit'le görüşme dışında, mensubu olduğu ve birlikte kurucusu oldukları siyasî partinin üyesi, partiden arkadaşı, banka sahibi Erol Aksoy'la ihaleden önceki tarihte telefonla görüşmesi söz konusu olmuştur. Üçüncü işadamı Zorlu Holding hakim sermayedarıyla da uçakta karşılaşmıştır. Bu bankanın 500 milyon doların altında satılmasına müsaade etmeyeceği iradesini açıklamak dışında herhangi bir baskı, tehdit veya müdahale söz konusu olmamıştır. Diğer işadamları, Hayyam Gariboğlu ve Ali Balkaner'le ise hiç görüşmemiştir.

Korkmaz Yiğit'in medya patronu olma iradesi ve işlemleri ile Güneş Taner arasında hiçbir illiyet bağı bulunmamaktadır. Kaldı ki, Ahmet Mesut Yılmaz ile Güneş Taner arasında ortak bir siyasî istikbal iradesi bulunacağı iddiası, tüm siyasî çevrelerce malum, komik ve soyut bir iddiadır.

Anayasa Mahkemesinin, iş bu dosyada müvekkil hakkında Türk Ceza Kanununun 240. maddesi kapsamında suç nitelemesinde bulunması da mümkün değildir. Şöyle ki; müvekkil hakkında Meclis iradesi tecelli etmiştir. Başbakan ve bakanların, görevleri dolayısıyla işlemiş oldukları suçlar dolayısıyla yargılanmaları için Yüce Divana sevk edilmeleri bakımından, bu yöndeki Meclis soruşturma komisyonu raporunun oylanarak Genel Kurul tarafından kabul edilmesi, bir başka ifade ile bu yönde Meclisin iradesini gösteren bir Meclis kararı bulunması gerektiği ve mevcut olduğu izahtan varestedir.

Hâlbuki bir önceki Meclis soruşturma raporu, müvekkilin, Türk Ceza Kanunu 240 kapsamında suç oluşturabilecek bir fiil gerçekleştirmediği sonuç ve kanaatine varmış ve Genel Kurul iradesi olarak bunu ortaya koymuştur. Dolayısıyla, müvekkilin, Türk Ceza Kanunu madde 240 kapsamında yargılanamayacağına ilişkin halen geçerli ve yürürlükte olan bir Meclis kararı bulunmaktadır. Bu karar, Anayasa Mahkemesini de ve Yüce Divan sıfatıyla görev yapan Heyeti de bağlamaktadır.

İddiaya konu tarihte, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu "Genel müdürlük" yapılanmasında, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası içinde ve Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası tarafından temsil ve idare edilen bir kuruluş olup, çalışanların özlük hakları dahil, denetim ve incelemeleri dahi 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanununa tabidir. Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası ise, bu özel kanuna tabi özerk bir kuruluş olup, hazineden sorumlu devlet bakanlığına bağlı değil, ilgili kuruluş statüsündedir.

Hazineden sorumlu devlet bakanlığının gerek Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası üzerinde gerekse Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası bünyesindeki Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu üzerinde; hiyerarşik düzeni; yani, Anayasa Mahkemesi kararında yer aldığı şekilde mafevke; yani, üste, madunun muamelelerini tekemmülden evvel tetkik etmek, emir ve direktif vermek, tekemmülünden sonra da tadil ve nihayet iptal etmek salahiyeti yoktur. Bu salahiyetin bulunup bulunmadığının tespiti zorunluluk arz etmektedir.

Ayrıca, bu suç zararın varlığına bağlı bir suç olduğundan, o işin yapımıyla görevlendirilmiş devlet memuru failin, hileye konu fiilin devlet aleyhine zarar doğurmuş olması da zorunludur. Zararın oluşmadığı fiilin sonucunda, failin suçundan bahsedilemez. Eksik veya tam teşebbüs söz konusu olamaz. Ancak, zarar oluşmakla birlikte, failin fiilinin eksik veya tam teşebbüsten fesada konu hareketin herhangi bir engelle karşılaşması sonucu fiilin tamamlanmamış olması veya fiilin tamamlanmasına rağmen menfaatin yine herhangi bir engel nedeniyle elde edilmemiş olması halinde Türk Ceza Kanununun 205 inci maddesindeki konu suç nakıs; yani, tam teşebbüs haline gelir.

Bu madde konusu suçun oluşması için o işin yapılmasıyla görevlendirilmiş devlet memurunun "genel kast" kapsamında hareket etmesi suçun manevî unsurudur. Bilgisizlik, tecrübesizlik, yanılma, uygulama hatası ya da teamüllere riayetsizlik ile suç oluşmaz. Bu madde kapsamında genel kastın mevcudiyetinin tespiti yöntemi; failin görevlendirilmesine konu memuriyetini kişisel ve/veya üçüncü şahıs lehine çıkar sağlamak amacıyla hareket ederek suçu işlediğine yönelik iradeye sahip olduğunun karine olarak değil, kesin delil ile tespiti şeklinde ispatlanması gerekir.

765 Sayılı Türk Ceza Kanununun 366 ncı maddesi bakımından durumun değerlendirilmesi şu şekilde olacaktır: Türk Ceza Kanununun 6 ncı babında "Ammenin itimadı aleyhine cürümler" başlığı altında düzenlenen iş bu hükmün 2 nci fıkrası, Türk Ceza Kanununun 279 uncu maddesi kapsamındaki memurun değil, ihalede bizzat arttırma ve eksiltmeyle vazifelendirilmiş memurun, ihaleye konu

işin arttırma ve eksiltmesinde, ihale rekabetini bertaraf etmeye yönelik fiillerine uygulanması gereken yaptırımı düzenler.

Türk Ceza Kanununun 366 ncı maddesinin birinci fıkrasının muhatabı ise herkes olabilir. Bu noktada o ihale ile görevlendirilmiş vazifeli memur dışında kalan Türk Ceza Kanununun 279 uncu maddesi kapsamındaki memuru, kanun koyucu, herhangi bir şekilde burada suç kapsamında kabul etmiştir; herhangi bir kişi olarak kabul ederek. İşte bu madde kapsamında suç, hileye yönelik vasıtalarla ve bu vasıtalara ilişkin fiillerle işlenebilmektedir. Madde hükmü şiddet, tehdit, menfaat, gizli anlaşma gibi halleri hile olarak tespit edip, bunlara benzer hilelerin suçun kapsamında olduğunu belirleyip, sınırlandırıldığından rica, istem, talepte bulunma ile bu suç işlenmiş olmaz. Vasıtaların cebir, tehdit, menfaat sonucu vermekle suç tekemmül eder.

Kısaca, devlet adına yapılmış ihaleden iş bu cebir, tehdit ve/veya menfaatin elde edilmiş veya sağlanmış olması sebebiyle ihaleye pey sürenin artırım veya eksiltmeden çekilmesiyle suç oluşur. İhaleye katılması halinde bu suç oluşmaz.

Türk Ceza Kanununun 240. maddesi kapsamında bir fiilin suç olarak değerlendirilebilmesi için, o fiilin memurun vazifesi ile direkt ilgilendirilmesi gerekmektedir. Bu noktada memurun, yine Türk Ceza Kanununun 279 uncu maddesi kapsamındaki memuriyeti değil, memuriyetin kapsamında olan vazifenin tespiti önem arz etmektedir. Kısaca, memur, memuriyetiyle ilgili salahiyet alanı belirlenmiş vazifesi dışında, fakat memuriyetinden kaynaklanan otorite, nüfuz kullanma, baskı, tehdit ve benzeri hususlarla isnat ediliyorsa, bu hal memurluk sıfatının kötüye kullanılmasıdır ve bu madde hükmüyle alakalı değildir.

Vazifenin/görevin kötüye kullanılması: Görev nedeniyle sahip olunan, o göreve ilişkin yetkinin, yani, o görevdeki yetkinin suiistimalidir. Suiistimali belirleyen temel kıstas, memurun o görev için sahip olduğu yetkisini hukuki düzenlemelerin belirlediği usul ve esaslara göre yerine getirip getirmediğinin incelenmesidir. Bu noktada tekrar Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ile Hazineden Sorumlu Devlet Bakanlığı arasındaki hiyerarşik etkileşimin bulunmadığını hatırlatmak gerekecektir.

Genel kastın varlığının gerektirdiği bu suçun oluşabilmesi için, suça konu ve/veya isnat olan fiilden bir zararın doğmuş olması veya menfaat elde etme iradesinin bulunması şart değildir.

3182 sayılı Kanunda "ön izin" diye bir kavram yoktur. Bu maddenin yorumlanmasında, yukarıda detaylı olarak belirttiğimiz üzere, failin kimliği söz konusu olduğunda öncelikle eski Türk Ceza Kanunu madde 279 kapsamında "Türk

Devleti hesabına" görevli bir "memur" olması ve isnat konusu eylemin onun görevi dahilinde olması şartları birlikte aranmalıdır.

Bakanların, yerine getirdikleri idarî vazifeler nedeniyle, 1948/24 Esas, 1949/3 Karar ve 16.3.1949 tarihli Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararında belirtildiği üzere, Türk Ceza Kanununun 279 anlamında "memur" olarak kabul edildikleri konusunda hiçbir çekince yoktur.

Bununla birlikte, müvekkil Güneş Taner'in, iddianamede belirtildiği şekliyle, Türk Ceza Kanununun 205 inci anlamında Türkbank'ın yüzde 84.52 oranındaki hissesinin satışında herhangi bir şekilde vazifeli, görevli, memur olduğu yolundaki iddiaya katılmak mümkün değildir.

Bu ihale 2886 sayılı Yasa kapsamında yapılmazken ve müvekkil de bu Yasa kapsamında ihalede görevli değilken, kendisinin 2886 sayılı Yasa'ya tabi tutulması ve buna göre suç ve ceza isnadı çok açık bir şekilde hukuka aykırıdır.

Bütün bu yasal düzenlemeler açıkça göstermektedir ki, ihalenin düzenlenmesinde, sonuçlandırılmasında ve kesinleştirilmesinde tek yetkili sadece ve sadece Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve onu yöneten Merkez Bankasıdır. Müvekkil Güneş Taner'in veya Başbakanın ne ihalenin başlatılmasında ne de yürütülmesinde ne de sonuçlandırılmasında hiçbir görev ve yetkisi yoktur.

Gerek Meclis Araştırma Komisyonu gerek Meclis Soruşturma Komisyonu gerek İddia Makamı gerekse de Yüce Divan Heyetinin büyük bir özen ve itinayla ilgilendiği, sürekli olarak araştırma konusu yaptığı en önemli husus, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından İstanbul 5 Nolu DGM Başkanlığının 18.5.1998 tarihli yasal dinleme kararıyla elde edilen ve Korkmaz Yiğit ile Alaettin Çakıcı arasındaki 21.5.1998 tarihli konuşmalarının dökümünü içeren belgelerin ihale sonuçlanmadan önce, Ahmet Mesut Yılmaz'a teslim edilip edilmediği, bir başka ifadeyle, Mesut Yılmaz'ın hukuka aykırı gelişmelerden bir hukukî belgeyle haberdar olup olmadığıdır.

Ancak, diğer sanık Ahmet Mesut Yılmaz ile ilgili tüm değerlendirme ve irdelemelerin ardından, anlatım sonucunda, müvekkilin bu bilgilere sahip olup olmadığına dair hiçbir değerlendirme yapılmamış, somut bir kanıt ortaya konmamış, tek bir tanık ifadesinde dahi böyle bir anlatım yer almamıştır. Bu konudan hiçbir şekilde haberdar olmayan müvekkil, sırf bu nedenlerle 28 Ağustos 1998 tarihinde, kendi Bakanlığında yapılan bir toplantıda Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'a, Maliye Bakanı Zekeriya Temizel'e, ihaleyi yapan özerk kuruluş Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Başkanı ve TMSF'nin Yönetim Kurulu Başkanı Gazi Erçel'e, Hazine Müsteşarı Yener Dinçmen ve Hazine bürokratlarının huzurunda,

Hazine bürokrasisinin Korkmaz Yiğit'e banka hisselerinin devrinin izin verilmesinde hassasiyetlerini iletmiş, bakanlığa iletilmesi gereken bir bilgi veya belgenin bulunmadığını sormuş, herhangi bir belge veya bilgi olmadığı cevabını almıştır.

İddianamenin 332 ve 340 ncı sayfalarında yer alan üç taslaktan hiçbirisi; Güneş Taner'in onayına sunulmamıştır. Kaldı ki, sunulup sunulmadığının da hiçbir önemi yoktur. Anılan bu üç taslaktan ikisi 1.9.1998, bir tanesi de 31.8.1998 tarihli olup, 31.8.1998 tarihli olan Genel Müdür Yardımcısı unvanına kadar, diğer aynı tarihli olanlar Genel Müdür unvanına kadar paraf içermektedir. Bu halde Müsteşar Yardımcısı, Müsteşar parafı ve Müsteşar onayı taşımayan bu müsveddelerin Bakan onayına sunulduğu iddiası, devletin idarî sisteminde uygulanan protokol, teamül ve kurallarla bağdaşmaz ve karine olarak da bu kuralların ihlal edildiği kabul edilemez.

Güneş Taner'in onayına sunulan metin 24 Mart 2005 tarihinde, üzerinde tüm Hazine bürokratlarının, uzman kadrosundan başlayan silsileye tabi olarak, Müsteşarın da imzasının bulunduğu, 1.9.98 tarihine havi, ıslak imzalı orijinalini Yüce Divana teslim ettiğimiz belgedir.

İşte, bu belge Bakana sunulmuş bir onay yazısı olmakla birlikte, Bakana seçenek sunan, iki aşamalı sonucu olan bir yazıdır.

a) TMSF'nin bankanın hisselerini Korkmaz Yiğit'e devri talebinin takdirlerinin Bakana bırakılması. Hiçbir devlet kurumunda böyle bir onay yazısı gitmez.

b) Bu, tabiî, seçenek zımnî oluyor Bakan eğer onay verirse.

c) Korkmaz Yiğit'ten 21.8.1998 tarihinde alınan taahhütlerin eksiksiz ve zamanında yerine getirilmesini talep edilmektedir.

Hazineden Sorumlu Devlet Bakanı bu metne neden olur vermiştir?

1- Hazine bürokratlarının kendisine sunduğu metinlerde hukuken bir sakınca bulunmadığı hepsinde ısrarla belirtilmiştir.

2- 28 Ağustos 1998 tarihinde, Güneş Taner, kendi bakanlığında yapılan bir toplantıda, Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'a, Maliye Bakanı Zekeriya Temizel'e, ihaleyi yapan özerk kuruluş Merkez Bankası Başkanına, TMSF Başkanı Gazi Erçel'e, Hazine Müsteşarı Yener Dinçmen ve Hazine bürokratları huzurunda, herhangi bir engel olup olmadığını, belge, bilgi olup olmadığını sormuştur.

3- Malî yönden Hazine bürokratlarının kaygısına katıldığı için de, Korkmaz Yiğit'in, ihale sonucu ile yükümlülüklerini yerine getirirken, Bank Ekspres ve Türk Ticaret Bankası kaynakları kullanmasını engelleyerek, Hazine

bürokrasisinin iki yönetim kurulu üyesini bankaya atamasını, 240 milyon dolar peşinatla birlikte, anılan iki banka dışında; ki, bu bankaların kaynaklarını kullanması yasaklandığından, 360 milyon dolarlık teminat mektubunun 90 gün içinde verilmesi, bankanın Vakfa karşı yükümlülüklerinin devamı şartı ve 98-2000 yılları için de sermayenin 500 milyon dolar artırılması şartıyla TMSF'ye bu hisseleri devredebilirsin demiştir.

4- Şartlı izin verilmesinin nedeniyle, ihale makamı TMSF'nin, bu şartlar kapsamında durumu değerlendirip, tabi olduğu mevzuatın sorumluluğu ile işlem tesis etmek yönünde karar vermesi gerektiği de ortadadır.

5- İhale makamının Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, 4 Ağustos 98 tarih ve 84623 sayılı banka hisselerinin devri iznin talebinin, sadece ve sadece 3182 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre izin verilmesini talep etmiş olup -ki, buradaki anlatımlarda ve hep dosyada Bankalar Kanunu kapsamında değerlendirilmesi ibaresi geçmektedir, halbuki yazıda açık ve net şekilde 5 inci maddesi kapsamında demektedir- ihaleye katılanların, bütün buna rağmen, Hazine bürokratları ve bakan, ihaleye katılanların malî yapılarının değerlendirilmesi gerektiğini hem ön izin tabir edilen izinde hem de bu şartlı izinde TMSF'ye bildirdiği için, TMSF'nin, devirleri yaparken gerekli tedbirleri almak ve uygulaması gerektiğinden, bu metne imza atmıştır.

Müvekkilim Güneş Taner, iş bu davaya konu banka ihalesi sürecinde hiçbir kabahat, ihmal, hata içinde ve menfaat kaygısında olmamıştır.

Müvekkilim eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in, iş bu dava kapsamında isnat edilen suçlar neticesinde hiçbir suç işlememiştir ve bu nedenle hakkında beraat kararı verilmesini talep ederim." şeklinde savunma yapmıştır.

V- USUL SORUNLARI

Bu bölümde, yargılama sırasında sanıklar ve müdafileri, katılan ve vekili ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından ileri sürülen usule ilişkin sorunlar incelenmiş ve bu sorunları çözümleyen ara kararlarının gerekçelerine yer verilmiştir.

A- TBMM'NİN YÜCE DİVAN'A SEVK KARARINA YÖNELİK İTİRAZLAR VE KARARLAR

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz vekilleri Av. Uğur Alacakaptan ve Av. Aydın Metin 1.12.2004 günlü dilekçede ve 16.2.2005 günlü duruşmada özetle;

-Sanıklar hakkında Soruşturma Komisyonu Raporunda belirtilen ve Yüce Divan'a sevke dayanak yapılan iddiaların önceki dönemde de Meclis Soruşturması

açılmasına konu olduğunu, ancak TBMM Genel Kurulunda istemin reddedildiğini belirterek bunun kesin hüküm oluşturduğunu ve aynı konuda yeni vakıa ve deliller ortaya çıkmadıkça, yeniden soruşturma açılamayacağını, Yüce Divan'a sevk kararı verilemeyeceğini,

- Meclis Soruşturma Komisyonu'nun görevini Anayasa'nın 100. ve TBMM İçtüzüğü'nün 110. maddesinde belirtilen hak düşürücü süre içinde tamamlamadığını ve bu nedenle açılan davanın reddine karar verilmesi gerektiğini,

- Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasının usulüne uygun olmadığını, Meclis Araştırma Komisyonu'nun görev ve yetki sınırlarını aşarak sanıklar hakkında Soruşturma Komisyonu kurulması yönünde karar almış olmasının Anayasa ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nde yer alan düzenlemelere aykırı olduğunu, bu yöntemle sanıkların masumiyetlerine gölge düşürüldüğünü,

ileri sürerek, davanın CMUK.'nun 253. maddesi uyarınca reddine, gerek görülürse yeni delil olup olmadığının soruşturulması ve Yüce Divan'a sevk kararı verilmesini eylemli bir İçtüzük değişikliği olarak değerlendirip, CMUK'nun 253. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, davanın reddine ve aynı zamanda İçtüzük niteliğindeki bu işlemin de iptaline karar verilmesini istemişlerdir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yukarıda belirtilen savlara ilişkin görüşünde:

- Meclis soruşturmasının yargısal bir faaliyet olduğunu, Yüce Divan'a sevk kararının işlevi itibariyle iddianame niteliği taşıdığını, Yüce Divan'a sevk etmeme kararının ise CMUK.'nun 164. maddesi uyarınca Cumhuriyet Savcısının verdiği takipsizlik kararına benzetilebilirse de aralarında önemli farklar olduğunu, TBMM Genel Kurulunda Meclis Soruşturması sonucu elde edilen delillerin yapılan görüşmelerde değerlendirildiğini, bunun sonucunda; gerek görüldüğü takdirde sevk edilmemesine karar verildiğini, bu kararların organik olarak parlamento kararı olup, gerek kendi iç prosedürü gerekse yargısal bir prosedür içinde denetimden geçmediğini, bu nedenle söz konusu işlemi yargısal nitelikli bir işlem olarak kabul edip, kesin hükme benzetmenin veya kesin hükmün sonuçlarını atfetmenin yasal bir dayanağının olmadığını, TBMM Genel Kurulunun, Soruşturma Komisyonu'nun raporunu kabul etmesini CMUK.'nun 165-170. maddelerindeki yasal denetime yani ağır ceza mahkemesi başkanının ret kararına benzeterek, soruşturmanın tekrar açılmasını, yeni delil veya vakıanın ortaya çıkmasına bağlayan ve bu gerekçelere dayanarak Yüce Divan'a sevk kararındaki isnadın kesin hüküm kapsamında olduğuna ilişkin itirazın hukuki dayanağının bulunmadığını, kesin hükümden bahsedebilmenin temel unsurunun yargılama makamları tarafından verilmiş bir hükmün varlığını gerektirdiğini, kaldı ki mahkemelerce verilen kesin

hükümlere rağmen, CMUK.'nda kimi durumlarda yargılamanın yenilenmesinin kabul edildiğini, ilk kurulan Soruşturma Komisyonu'nun ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nun kararına konu fiil ile bu davanın konusunu oluşturan fiilin tamamen farklı olduğunu,

- Meclis Soruşturma Komisyonu'nun soruşturma raporunu Anayasa'nın 100., İçtüzüğün 110. maddelerine göre öngörülen süreler içerisinde TBMM Başkanlığına verdiğini, bu sürelerin "hak düşürücü" nitelikte de olmayıp, Meclis Soruşturmasının uzun ve belirsiz bir zamana yayılarak ilgilinin siyasi baskı altında tutulmasını engellemeye ve çalışmaları hızlandırmaya yönelik düzenleyici bir süre olduğunu ve uyulmaması halinde yapılan işlemlerin geçersiz hale gelmeyeceğini,

- Sanık Ahmet Mesut Yılmaz hakkında tekrar Meclis Soruşturması açılarak Yüce Divan'a sevk kararı verilmesinin bireysel ve sübjektif nitelik taşıyan bir karar olup, bu haliyle fiili bir içtüzük düzenlemesi olarak nitelendirilemeyeceğini, ayrıca, İçtüzük hükümlerinin iptal davasına konu olabileceğinden bu nitelikteki düzenlemelerin itiraz, yani somut norm denetimi yoluyla Anayasa Mahkemesi önüne getirilmesinin olanaksız olduğunu, belirterek sanık vekillerinin usule ilişkin itirazlarının tamamının reddine karar verilmesini istemiştir.

1- Kesin Hüküm İtirazı

Sanıklar hakkında daha önce verilmiş olan 9/43 Esas sayılı Yüce Divan'a sevklerine mahal olmadığına yönelik kararın kesin olduğuna ilişkin itirazların incelenmesinde;

TBMM.'nin 20. Yasama Döneminde Aydın milletvekili Ali Rıza Gönül ve 57 arkadaşı tarafından verilen Türk Ticaret Bankasının satışı ihalesiyle ilgili olarak ortaya atılan yolsuzluk iddiaları konusunda gerekli tedbirleri almayarak görevini kötüye kullandıkları ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanunu'nun 240. maddesine uyduğu iddiasıyla eski Devlet Bakanı Güneş Taner ve eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz haklarında Anayasa'nın 100. ve İçtüzüğün 107. maddeleri uyarınca Meclis Soruşturması açılmasına ilişkin önerge verildiği ve 9/43 Esas sayılı Meclis Soruşturma Komisyonu'nun Raporu üzerine, 22.6.2000 günü TBMM tarafından, eski Devlet Bakanı Güneş Taner ve eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın Yüce Divan'a sevklerine mahal olmadığına karar verildiği TBMM tutanaklarından anlaşılmıştır.

Gerek doktrin ve gerekse uygulamada, TBMM'nin Yüce Divan'a sevk kararına kadar geçen süreç hazırlık soruşturmasına, Yüce Divan'a sevk kararı da iddianameye benzetilmektedir. Bu durumda TBMM'nin Yüce Divan'a sevk etmeme

yönünde vereceği karar da, CMUK'nun 164. maddesinde düzenlenen kovuşturmaya yer olmadığı (takipsizlik) kararına benzemektedir.

Olay tarihinde yürürlükte olan "Takibata yer olmadığına dair karar" başlıklı CMUK'nun 164. maddesinde; *" Yapılan hazırlık tahkikatı sonunda, kamu davasının açılması için yeterli delil bulunmaması veya keyfiyetin takibe değer görülmemesi halinde Cumhuriyet Savcısı takibata yer olmadığına karar verir. Bu karar, evvelce sorguya çekilmiş veya tutuklama müzekkeresi verilmiş sanığa, suçtan zarar gören şikâyetçiye ve dava açılması talebi ile dilekçe verene bildirilir."* denilmiş; 253. maddesinde de sanığın beraatine veya mahkûmiyetine, davanın reddine veya düşmesine veya muhakemenin durmasına dair kararların hüküm niteliğinde olduğu açıkça belirtilmiştir. Takipsizlik kararı ise bunlar arasında sayılmamıştır.

Cumhuriyet Savcısının daha önceden açtığı davayı geri çekerek takipsizlik kararı verme yetkisi yoktur. Takipsizlik kararı hüküm niteliğinde olmadığından Cumhuriyet Savcısının yeni kanıtlar ortaya çıkması durumunda ya da yeni değerlendirme yaparak aynı konuda dava açması olanaklıdır. Başka bir anlatımla, itiraz üzerine kesinleşmemiş kovuşturmaya yer olmadığı kararları Cumhuriyet Savcısını bağlamaz. Sanık açısından bu durum kazanılmış hak oluşturmadığı gibi itiraz edilmemiş bulunması kesinleşme sonucunu doğurmaz.

Öte yandan, Anayasa'nın 7. maddesinde yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı açıklanmıştır. Bu yetkinin açılan davayı sonuçlandırarak verdiği hükümle uyuşmazlığı sona erdiren mahkemeye ait olduğu şüphesizdir. Suçluları arama Cumhuriyet Savcıları ile adli zabıtaya ait görevlerden olması kovuşturmanın Cumhuriyet Savcısı ve bazı hallerde şahsi davacı tarafından veya Anayasa'nın 100. ve İçtüzüğün 110. maddeleri uyarınca TBMM tarafından Meclis Soruşturması yöntemiyle yapılması Anayasa ve usul kanunları gereğindendir. Fakat bu işleri yapan ve kararları veren makam ve mercilere Anayasa'nın öngördüğü anlamda yargı mercii denilemeyeceği gibi bu iş ve işlemler sonucunda verilen kararları da yargı kararı niteliğinde görmek ve kesin hüküm olarak kabul etmek mümkün değildir.

TBMM'nin bu konuda gerek görmesi halinde, daha önce Yüce Divan'a sevk etmediği Bakan ya da Başbakan hakkında Meclis Soruşturması açıp Yüce Divan'a sevk kararı vermesi mümkündür.

Öte yandan, aksi düşüncenin kabulü TBMM'de çoğunluğu ele geçiren siyasi partilerin Bakan veya Başbakan olarak görev yapan kendi mensuplarını aklamalarına ve sorumluluktan kurtulmalarına olanak sağlayacaktır.

Bu nedenle sanıklar hakkında Soruşturma Komisyonu raporunda belirtilen ve Yüce Divan'a sevke dayanak yapılan iddiaların daha önceki dönemde de Meclis Soruşturması açılmasına konu olduğu, ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda istemin reddedildiği belirtilerek, bunun kesin hüküm oluşturduğu ve aynı konuda yeni vakıa ve deliller ortaya çıkmadıkça yeniden soruşturma açılamayacağı ve Yüce Divan'a sevk kararı verilemeyeceğine yönelik itirazların, 16.2.2005 gününde, Başkan Mustafa BUMİN, Başkan vekili Haşim KILIÇ, Üyeler Sacit ADALI, Ahmet AKYALÇIN, Mustafa YILDIRIM ve Serdar ÖZGÜLDÜR'ün oyları, Üyeler Fulya KANTARCIOĞLU, Tülay TUĞCU, Mehmet ERTEN, Fazıl SAĞLAM ve A. Necmi ÖZLER'İN karşı oyları ve OYÇOKLUĞU ile REDDİNE karar verilmiştir.

Karşı oy kullanan üyelerin gerekçeleri şöyledir:

"Başbakan ve Bakanlar hakkındaki ceza soruşturması, Anayasa'da özel olarak düzenlenmiş ve bu düzenleme TBMM İç Tüzüğünde somutlaştırılmıştır. Bu prosedür meclis soruşturması önergesi ile başlamakta ve soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde soruşturma komisyonunun kurulması, bu komisyonun belli bir süre içinde çalışmalarını tamamlaması ve raporunu TBMM'ne sunması, raporun Mecliste görüşülmesi aşamalarından geçerek TBMM üye tam sayısının salt çoğunluğu ile ilgilinin Yüce Divana sevkine ya da ilgilinin Yüce Divana sevkinin reddine karar verilmesiyle sonuçlanmaktadır.

Bu prosedür, araya herhangi bir adli makamı koymaksızın doğrudan doğruya Yüce Divan ile başlayacak olan yargılamaya geçişi sağlamaktadır. Öyle ki bu yargılamada Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın görevi de ancak dosyalar Yüce Divana intikal ettikten ve Yüce Divan tarafından Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildikten sonra başlamaktadır. Nitekim, Mahkememiz 2004/1 ve 2004/2 esas sayılı dosyaları ilgililer hakkında ayrı ayrı oylama yapılmadığı gerekçesiyle Meclise iade ederken, Anayasa hükümlerine göre yargılamayı başlatmadığı için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görüşünü almamıştır.

Bu hukuksal prosedürün açık anlamı, Yüce Divanın görevli olduğu suçlarda ceza yargılaması sürecinin Yüce Divana sevk ya da sevk etmeme kararına kadar olan bölümünün TBMM'nin yetki alanı içinde kalmasıdır. Bir başka deyişle CMUK'ya göre son tahkikatın görevli mahkemede başlamasına kadar geçen aşamalar Anayasa ve İç Tüzük hükümlerinin yetkili kıldığı TBMM organlarınca yerine getirilmektedir. Buna göre, CMUK'na göre C.Başsavcılığınca verilecek takipsizlik kararı ve buna yapılacak itirazın yetkili yargı merciince reddi hangi sonucu doğuracaksa, TBMM'nin Yüce Divana sevk etmeme kararı da aynı sonucu

doğuracak ve TBMM ancak yeni bir delilin varlığı halinde, yeni bir meclis soruşturması başlatarak Yüce Divana sevk kararı alabilecektir. Nitekim sanıklar hakkında verilen Yüce Divana sevk kararına esas teşkil eden aşamalarda da yeni delillerin varlığına dayanılmıştır. Başka bir deyişle Meclis iradesi de yeni delil varsayımına göre oluşmuştur.

Bu durumda TBMM'nin Yüce Divana sevk etmeme kararına karşı bir yargı yerinde itiraz yolu bulunmadığı, ancak böyle bir yargı yerinin varlığı ve ona yapılacak itirazın reddi halinde TBMM kararının kesinlik kazanabileceği şeklindeki gerekçe, Anayasa'daki özel düzenlemenin amaç ve işlevini göz ardı eden bir anlayışı yansıtmaktadır. Meclis soruşturmasının birincil amacı, icraatını beğenmediği ya da hatalı bulduğu bakanı cezalandırmak değil, bakanların görevlerini siyasal cezalandırma tehlikesi ya da tehdidine maruz kalmadan yapabilmelerini sağlamaktır. Oysa yukarda anılan gerekçe, bakanı sade vatandaştan daha az güvenceli bir duruma düşürmekle Meclis Soruşturması kurumunun birincil amacıyla çelişmektedir. Ayrıca bu anlayış, TBMM'nde belli bir dönemde çoğunlukta olanlara önceki dönemde iktidarda olan siyasal rakipleri üzerinde baskı kurma ve onları siyaseten yıpratma olanağını tanımış olmaktadır. Böyle bir yaklaşım, Meclis Soruşturmasının amaç ve işleviyle bağdaşamaz. Çünkü Yüce Divanda aklanma güvencesi bile, yargılanma süreci içinde yaşanacak olanların telafisini sağlayamaz.

Öte yandan Meclis Soruşturması süreci içinde tüm deliller değerlendirildikten sonra, ilgili bakanın Yüce Divana sevkine gerek görmeyen Meclis iradesine, sonradan aynı delillere göre sevk kararını veren meclis iradesinin üstün tutulmasını haklı kılabilecek bir neden gösterilemez. Sonraki iradenin öncekine üstünlüğü ancak yasama sürecinde söz konusu olabilir. Yargısal bir işlem olan Yüce Divana sevk iradesi, bakımından böyle bir üstünlük ancak yeni delillerin varlığı halinde haklı görülebilir.

Partilerin anlaşarak birbirlerini aklamaları olasılığı gerekçe gösterilerek sonraki meclis iradesine yeni bir delil olmaksızın üstünlük tanımak, TBMM'ne güvensizlik ifade etmesi bir yana suçsuzluk karinesine de aykırı düşer. TBMM'de belli bir dönem çoğunlukta olan partileri potansiyel suçlu saymak bir yargı organının yaklaşımı olamaz.

Partilerin anlaşarak birbirlerini aklamaları olasılığının önlenmesi, Anayasa ve İçtüzükte buna yönelik düzenlemeler yapılarak sağlanır. Böyle bir olasılığa göre karar oluşturmak Yüce Divanın görevi değildir.

Açıklanan nedenlerle, sanıkların Yüce divana sevkini gerektirecek yeni delillerin var olup olmadığı araştırılarak buna göre bir karar verilmesi gerekirken,

böyle bir incelemeden bağımsız olarak, daha önceki dönemde aynı fiillerle ilgili olarak kurulan meclis soruşturma komisyonu raporu uyarınca TBMM Genel Kurulu tarafından verilen Yüce Divana sevk etmeme kararının yargılamaya engel teşkil etmeyeceği yolundaki çoğunluk kararına katılmıyoruz".

2- Meclis Soruşturma Komisyonu'nun Görevini Süresinde Tamamlamaması Nedeniyle Davanın Yöntemine Uygun Olarak Açılmadığına İlişkin İtirazlar

Meclis Soruşturma Komisyonu'nun görevini Anayasa'nın 100. ve TBMM İçtüzüğü'nün 110. maddesinde belirtilen hak düşürücü süre içinde tamamlamadığından davanın yöntemine uygun açılmadığına ilişkin itirazın incelenmesinde;

Anayasa'nın 100. maddesinin ikinci fıkrasında, *"Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclise sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, Komisyona iki aylık yeni ve kesin bir süre verilir. Bu süre içinde raporun Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına teslimi zorunludur."* ;TBMM İçtüzüğü'nün 110. maddesinin son fıkrasında da ise*, "Soruşturma komisyonu, raporunu Anayasa'nın 100 üncü maddesine göre kuruluşundan itibaren iki ay içinde verir. Soruşturmanın bitirilememesi halinde, komisyona iki aylık yeni ve kesin bir süre verilir. Komisyonun bu konudaki istem yazısı Genel Kurulun bilgisine sunulur. Bu süre içinde raporun Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına teslimi zorunludur."* denilmektedir.

Meclis Soruşturma Komisyonu'nun görev süresi Anayasa'da açıkça belirtilmiştir. Bu durumda Soruşturma Komisyonu, çalışmalarını en fazla dört ay içinde tamamlamak zorundadır.

"Tatil" ve "ara verme" TBMM İçtüzüğü 'nün 5. ve 6. maddelerinde tanımlanmıştır. Buna göre, *Tatil, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarının belli bir süre ertelenmesidir. Danışma Kurulunun önerisi üzerine Genel Kurulca başka bir karar alınmadıkça Türkiye Büyük Millet Meclisi 1 Temmuz günü tatile girer. Bir yasama yılı içinde üç aydan fazla tatil yapılamaz. Ara verme, Türkiye Büyük Millet Meclisinin on beş günü geçmemek üzere çalışmalarını ertelemesidir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin ara verme kararı alması, Danışma Kurulunun bu konudaki görüşü alındıktan sonra teklifin Genel kurulca oylanması suretiyle olur.*

TBMM İçtüzüğü'nün 183. maddesinde, *"Bu içtüzükte gösterilen süreler, aksi, Anayasa, Yasa veya İçtüzükte belirtilmedikçe, tatil sırasında işlemez"* denilmektedir. Kural olarak komisyonlar Meclis'in çalışma dönemi içinde faaliyet gösterirler. Komisyonların tatil sırasında çalışmalarına devam edebilmeleri için Meclis'e başvurarak bu konuda karar istemeleri gerekmektedir. Bu durumda Meclis

tarafından karar verilmediği takdirde, tatil veya ara verme süresince komisyonun görev süresi işlemeyecektir.

Somut olayda, 9/5-6 Esas sayılı Meclis Soruşturma Komisyonu 10.2.2004 tarihinde çalışmalarına başlamıştır. TBMM'nin 4.3.2004 tarihli 63. birleşimde alınan 799 sayılı kararla, 9.3.2004 tarihinden itibaren faaliyetine 15 gün ara vermiştir. Komisyon kendisine verilen iki aylık süre içerisinde soruşturmayı tamamlayamadığından, İçtüzüğün 110. maddesi uyarınca iki aylık ek süre verilmesi için, 14.4.2004 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığından talepte bulunmuş ve TBMM Genel Kurulu'nun 20.4.2004 tarihli 75. Birleşiminde 804 sayılı kararla talep kabul edilerek, 25.4.2004 tarihinden başlamak üzere Komisyona iki aylık ek süre verilmiştir. Komisyon'un çalışmasını 25.6.2004 tarihinde sonuçlandırması gerekmektedir. Nitekim Komisyon çalışmaları sonrasında, "eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın ve eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in eylemlerine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 205. maddesi gereğince tecziyeleri için Yüce Divan'a sevklerine" dair 25.6.2004 tarihli raporu hazırlayarak çalışmalarını bitirmiştir. Bu durumda, Komisyon'un çalışmalarını Anayasa'nın 100. ve TBMM İçtüzüğü'nün 110. maddelerinde öngörülen süreler içerisinde tamamladığı ve bu yönden bir aykırılığın söz konusu olmadığı görülmektedir.

Belirtilen nedenlerle; Anayasa'nın 100. maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen sürelere riayet edilmemesi nedeniyle Yüce Divan'a sevk kararının geçersiz olduğu yolundaki istemin, 16.2.2005 gününde, Başkan Mustafa BUMİN Başkan vekili Haşim KILIÇ, Üyeler Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Mustafa YILDIRIM, Fazıl SAĞLAM, A. Necmi ÖZLER ve Serdar ÖZGÜLDÜR'ün oylarıyla, Üye Tülay TUĞCU ve Fazıl SAĞLAM'ın gerekçedeki farklı görüşleriyle OYBİRLİĞİ ile REDDİNE karar verilmiştir.

Anılan üyelerin farklı görüşleri şöyledir:

"1- Gerek Anayasa'nın 100/2. maddesi ve gerekse İçtüzüğün 109. maddesi, '*ad çekme suretiyle kurulacak on beş kişilik bir komisyon'* dan söz etmektedir. Şu halde meclisteki ad çekme ile birlikte komisyon 10.2.2004 tarihinde kurulmuş olmaktadır. Komisyon'un başkan, başkanvekili, kâtip ve sözcü seçmesi ise ad çekme ile kurulmuş bulunan komisyonun görev dağılımı ile ilgili bir husustur.

Her ne kadar Anayasada öngörülen 2+2 aylık sürelerin ne zaman başlayacağı Anayasa'nın 100. maddesinde belirtilmemişse de, bu kuralı somutlaştıran İçtüzüğün 110. maddesinin üçüncü fıkrası: '*Soruşturma komisyonu, raporunu Anayasanın 100 üncü maddesine göre kuruluşundan itibaren iki ay içinde verir.'* hükmünü

içermektedir. Soruşturma Komisyonu 10.2.2004 tarihinde kurulduğuna göre, sürenin de bu tarihten başlaması gerekir.

2- İçtüzüğün 25. maddesinde yer alan '*Hangi komisyonların tatil ve ara verme sırasında çalışacağı, Başkanın teklifi üzerine Genel Kurulca tespit edilir.'* şeklindeki hüküm ise, daimi komisyonlar için öngörülmüştür. İçtüzükte düzenleniş yeri de bunu açıkça göstermektedir. Bu kural, İçtüzüğün ikinci kısmının üçüncü bölümünde Komisyonlar başlığı altında 20 - 48. maddeler arasında yer almıştır. Anılan kuralın yalnızca burada düzenlenmiş bulunan komisyonlar için geçerli olacağı, sistematik yorum kuralının bir gereğidir.

Buna karşılık Soruşturma Komisyonu, 'Denetim Yolları' başlıklı 6. kısmın 'Meclis Soruşturması ve Yüce Divana sevk' başlıklı 5. bölümünde 109. ve 112. maddeler arasında yer almaktadır. Bu kurallar içinde ara vermeyi haklı kılacak hiçbir hüküm yer almamaktadır. Tam aksine 110. madde Anayasa'nın 100. maddesini tekrarlayarak Raporun 2+2 aylık süreler sonunda TBMM Başkanlığına teslimini zorunlu kılmaktadır.

3- İçtüzüğün 183. maddesinde yer alan 'Bu İçtüzükte gösterilen süreler, aksi Anayasa, kanun veya İçtüzükte belirtilmedikçe, tatil sırasında işlemez.' şeklindeki kural da 15 günlük ara verme süresinin Soruşturma Komisyonu'nun görev süresine eklenmesini haklı kılamaz. Çünkü yukarda açıklanan Anayasa ve İçtüzük kuralları, sürelerin tatil sırasında işlemeyeceği kuralının aksini belirten hükümler olarak değerlendirilmelidir. Çünkü Anayasa'nın 100/2. maddesi: '*iki aylık yeni ve kesin bir süre verilir.'* dedikten sonra, aynı maddeye 3.10.2001 tarih ve 4709 sayılı Yasa ile eklenen cümle '*Bu süre içinde raporun Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına teslimi zorunludur.'* ifadesini kullanmak suretiyle bu kesinliği daha da pekiştirmiş bulunmaktadır.

4- Kaldı ki bir an için İçtüzüğün 183. maddesinin Soruşturma Komisyonu için öngörülen süreleri de kapsadığı varsayılsa bile, bu maddede açıkça belirtilen şey, sürelerin 'tatil sırasında' işlemeyeceğidir. Gerek Anayasa ve gerekse İçtüzük tatil ve ara vermeyi farklı anlamlarda kullanmaktadır. Anayasanın 93. maddesinin ikinci fıkrasında '*Bir yasama yılında en çok üç ay tatil yapılabilir'* denildikten sonra, onu izleyen ikinci cümlecikte ve dördüncü fıkrada, üç kez 'ara verme veya tatil' ibaresi kullanılmıştır. Bu ayırım, Türk Parlamento terminolojisinde "ara verme" ve "tatil" kavramlarının farklı anlamlarda kullanılmış olmasının bir sonucudur. Nitekim İçtüzüğün 5. maddesi "tatil" başlığını taşımakta ve bu kavram altında şu tanımı getirmektedir: '*Tatil, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarının belli bir süre ertelenmesidir.'* Bu tanımdan sonra maddenin ikinci fıkrasında

Genel Kurulca başka bir karar alınmadıkça Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 1 Temmuz günü tatile gireceği belirtilmekte ve Anayasa'nın yalnızca tatil sözcüğüne bağladığı kural tekrarlanmaktadır: '*Bir yasama yılı içinde üç aydan fazla tatil yapılamaz.'*

Buna karşılık İçtüzüğün 6. maddesi, 'Ara Verme' başlığı altında şu tanımı getirmektedir: '*Ara verme, Türkiye Büyük Millet Meclisinin on beş günü geçmemek üzere çalışmalarını ertelemesidir.'*

Bu farklı terminoloji öğretide de aynı şekilde kullanılmakta, hatta bundan pratik sonuçlar çıkarılmaktadır. Örnekler: '*Anayasa'nın tatil ve ara vermeyi ayrı ayrı isimlendirmesi karşısında, ara verme ile geçen sürelerin Meclisin en çok üç aylık tatil süresi dışında tutulduğunu kabul etmek gerekir.'* :(Tanör - Yüzbaşıoğlu, Türk Anayasa Hukuku, 6. bası, s.246) ; '*Meclis bir yasama yılında en çok üç ay tatil yapabilir. ...: Ancak Meclis, tatilin dışında da daha kısa sürelerle çalışmalarına ara verebilir.'* ÖZBUDUN, Türk Anayasa Hukuku, 7. bası, s. 298; '*TBMM bir yasama yılında en çok üç ay tatil yapabilir. ... Ancak bu Anayasa hükmü meclisin tatil dışında, bir seferinde 15 günü geçmemek koşuluyla çalışmalarına ara vermesine engel değildir':* SABUNCU, Anayasaya Giriş, 9. bası, s. 183.)

Sonuç olarak 100/2. maddede öngörülen sürenin aşıldığında hiçbir kuşku yoktur.

Ancak sürenin aşılmış olması, kendiliğinden soruşturma raporunun yokluğu ya da bu rapora dayanılarak açılmış bulunan davanın düşmesi sonucunu doğurmaz. Her ne kadar Anayasanın 100. maddesinin ikinci fıkrasının sonuna 2001 Anayasa değişikliği ile eklenen '*Bu süre içinde raporun Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına teslimi zorunludur.'* şeklindeki cümle kesin ve zorlayıcı bir ifade taşımaktaysa da bu ifadenin konuluş amacına göre yorumlanması gerekir. 100. madde ile ilgili değişiklik gerekçesinde '*Böylece bu konudaki işlerin sürüncemede kalmasının önlenmesi sağlanacak ayrıca Meclis Soruşturması gibi önemli bir denetim mekanizmasının siyasallaşmasının önüne geçilecektir.'* denilmektedir. Şu halde bu süre hak düşürücü süre niteliğinde olmayıp, iki amaçla düzenlendiği anlaşılmaktadır: l)'İşlerin sürüncemede kalmasını önlemek'; 2) 'Meclis soruşturmasının siyasallaşmasının önüne geçmek' Bu amaçlardan birincisi yeni eklenen cümleden önceki cümle ile zaten karşılanmıştı: '*Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona iki aylık yeni ve kesin bir süre verilir.'* Buradaki kesin süre esasen soruşturmanın sürüncemede kalmasını önlemek için konulmuştu.

Bu nedenle ek cümlenin yorumunda ve davadaki ön sorunun çözümünde asıl belirleyici olan ikinci amaç, yani '*Meclis Soruşturması gibi önemli bir denetim mekanizmasının siyasallaşmasının önüne geçme'* amacıdır.

O zaman sorun, 'Anayasada öngörülen soruşturma süresinin konuyu siyasallaştırma amacıyla aşılıp aşılmadığı' sorusunda düğümlenmektedir.

Bu duruma göre, olayda komisyonun kuruluşundan 25 gün kadar sonra görev bölümü yapması ve görevinin Meclis Genel Kurulu'nca bu tarih itibariyle başlatılması ve buna ek olarak 15 günlük ara verme süresinin de toplam süreye eklenmesi, sürenin hesaplanması yönünden hatalı bir yorum ve değerlendirme olsa da, bunun, soruşturma sürecinin somutluğu içinde soruşturmayı siyasallaştırma amacı ya da kastı ile yapıldığını kabul etmek mümkün görünmemektedir.

Soruşturma süresine ilişkin talebin açıklanan nedenlerle reddi gerekirken, soruşturmanın süresi içinde yapıldığı yönündeki çoğunluk görüşüne katılmıyoruz".

3- Meclis Araştırma Komisyonu'nun Görev ve Yetki Sınırlarını Aştığına İlişkin İtirazlar

Meclis Araştırma Komisyonu'nun görev ve yetki sınırlarını aşarak sanıklar hakkında Soruşturma Komisyonu kurulması yönünde karar almış olmasının, Anayasa ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde yer alan düzenlemelere ve Meclis Araştırma Komisyonu kurumunun niteliğine aykırı olduğuna ilişkin itirazının incelenmesinde;

Anayasa'nın 98. maddesi ve İçtüzüğün 104 ve 105. maddelerine uygun olarak, "Yolsuzlukların Sebeplerinin Sosyal ve Ekonomik Boyutlarının Araştırılarak Alınması Gerekli Önlemlerin Belirlenmesi Amacı İle 10/9 Esas sayılı Meclis Araştırma Komisyonu" kurulmuştur. Ancak, sanıklar hakkında Meclis Soruşturması açılmasına ilişkin TBMM Genel Kurulu Kararının iddia edildiği gibi, Meclis Araştırma Komisyonu'nun vermiş olduğu karar gözetilerek değil, usulüne uygun verilen önergeler üzerine alındığı anlaşılmıştır. Meclis Soruşturması açılmasına ilişkin TBMM Genel Kurulu kararının yöntemine uygun önergeler üzerine alınmış olması karşısında, konunun daha önceden Meclis Araştırma Komisyonunda incelenerek ilgililer hakkında Meclis Soruşturması açılması yönünde karar verilmesinin Soruşturma Komisyonu'nun yaptığı işlemlerin geçerliliği üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır.

Bu nedenle Meclis Araştırma Komisyonu'nun görev ve yetki sınırlarını aşarak sanıklar hakkında soruşturma Komisyonu kurulması yönünde aldığı karara ilişkin itirazın 16.2.2005 gününde, Başkan Mustafa BUMİN Başkan vekili Haşim

KILIÇ, Üyeler Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Mustafa YILDIRIM, Fazıl SAĞLAM, A. Necmi ÖZLER ve Serdar ÖZGÜLDÜR'ün oylarıyla OYBİRLİĞİ ile REDDİNE karar verilmiştir.

4- Önceki Dönemde Meclis Genel Kurulu'nda Yüce Divan'a Sevk Edilmeme Kararı Verilmiş Olmasına Rağmen Aynı Konuda Tekrar Soruşturma Açılarak Yüce Divan'a Sevk Kararı Verilmesinin Eylemli Bir İçtüzük İhlali Niteliğinde Bulunması Nedeniyle Anılan Kararın İptaline Yönelik İtirazlar

Anayasa Mahkemesi'nin görev alanı Anayasa'da çerçevelenmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin görevleri arasında, Meclis'in "karar" şeklindeki işlemlerinin Anayasa Mahkemesi'nce denetlenmesi yer almamaktadır. Ancak istisnai olarak hangi tür parlamento kararlarının Anayasa Mahkemesi'nce denetlenebileceği, Anayasa'nın 85. ve 148. maddelerinde gösterilmiştir. Bu nedenle, Meclis Soruşturması açılıp açılmaması, Meclis Soruşturmasının yürütülmesi, Soruşturma Komisyonu'nun kurulması, bu komisyona üye seçilmesi gibi konulardaki TBMM kararları aleyhine, Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi'ne iptal istemiyle başvurulması imkânı yoktur.

Meclis Soruşturmasının değişik aşamalardaki kararların alınışı sırasında ortaya çıkabilecek İçtüzük ihlallerinin bir içtüzük değişikliği şeklinde nitelendirilmesi halinde, bu kararlar aleyhine Anayasa Mahkemesi'ne kimlerin başvurabilecekleri Anayasa'da açıkça belirlenmiştir. Buna göre kanun, KHK ve TBMM İçtüzüğü'nün veya bunların belli madde veya hükümlerinin Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'nde iptal davası açma yetkisi, Cumhurbaşkanına, İktidar ve Ana muhalefet partilerinin Meclis gruplarına ve TBMM'nin üye tamsayısının en az beşte biri tutarındaki milletvekillerine tanınmıştır. Sanıkların sayılanlar arasında olmadığı açıktır.

Belirtilen nedenlerle daha önceki dönemde Meclis Genel Kurulunda Yüce Divan'a sevk edilmeme kararı verilmiş olmasına rağmen, aynı konuda tekrar soruşturma açılarak Yüce Divan'a sevk kararı verilmesinin, aynı zamanda eylemli bir İçtüzük değişikliği niteliğinde bulunduğu, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 253. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca davanın reddine ve aynı zamanda İçtüzük değişikliği niteliğindeki işlemin iptaline karar verilmesi gerektiği yönündeki itirazlarının 16.2.2005 gününde, Başkan Mustafa BUMİN Başkan vekili Haşim KILIÇ, Üyeler Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Mustafa YILDIRIM, Fazıl

SAĞLAM, A. Necmi ÖZLER ve Serdar ÖZGÜLDÜR'ün oylarıyla OYBİRLİĞİ ile REDDİNE karar verilmiştir.

B- DİĞER İSTEMLERLE İLGİLİ ARA KARARLARI

- Eşref ve Münire Albay'ın, sanık Ahmet Mesut Yılmaz'ın kendileri hakkında gerçekleştirilen bir işlemle ilgili olarak, sorumlu olduklarını düşündükleri kimi kamu görevlilerinin yargılanmalarını engellediği, bu nedenle maddî ve manevî zarara uğramalarına sebep olduğu savıyla, davaya katılma istemlerini içeren 19.11.2004 ve 3.1.2005 günlü dilekçeleri ile ilgili olarak tarafların görüşleri alındıktan sonra, iddiaya konu olayların görüşülmekte olan kamu davasıyla her hangi bir ilgisinin bulunmaması, ayrıca sanık Ahmet Mesut Yılmaz'a isnat edilen suçtan dolayı doğrudan veya dolaylı bir zarar görmemiş olmaları karşısında, adı geçen kişilerin 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 365. maddesine uygun olmayan katılma istemlerinin REDDİNE karar verilmiştir.

-Sanık Güneş Taner ve müdafii Av. Ömer Lütfü Avşar'ın bu yöndeki istemleri üzerine, Yüce Divan 16.2.2005 günlü kararı ile sanık Güneş Taner'in rahatsızlığı nedeniyle sonraki duruşmalardan, gerektiğinde çağrılmak üzere vareste tutulmasına OYBİRLİĞİ ile karar vermiştir.

- Güneş Taner müdafi Av. Ömer Lütfü Avşar'ın, 11.2.2005 günlü dilekçesinde ileri sürdüğü, sevk kararı açık olmadığından tavzihi gerektiğine ilişkin isteminin suçlama konusunun net ve anlaşılabilir olması nedeniyle REDDİNE karar verilmiştir.

- Sanık Güneş Taner müdafi Av. Ömer Lütfü Avşar, 24.3.2005 günlü oturumda ve 31.3.2005 günlü dilekçesi ile;

İhale öncesinde Ankara 8. İdare Mahkemesine açılan dava sonunda mahkemesince verilen kararın, Sabri Uzun tarafından Komisyona sunulan Güneş Taner, Cem Uzan ve bilinmeyen bir şahsın bulunduğu fotoğrafın, Soruşturma Komisyonu Raporunun 298 ve 340. sayfalarında yer alan eklerin orijinallerinin, Soruşturma Komisyonunda dinlenen tüm tanıkların dinleme tutanaklarının Yüce Divan dava dosyasına sunulmaması nedeniyle tüm Komisyon çalışmalarının bant kayıtlarının orijinallerinin, Aktif Analiz Serbest Muhasebecilik Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından düzenlenen Türk Ticaret Bankası Değerlendirme Raporunun orijinalinin istenilmesini, Hazineden Sorumlu Devlet Bakanı Güneş Taner tarafından İçişleri Bakanlığına yazılan 20.10.1998 günlü yazının akıbetinin sorulmasını talep etmiştir.

Soruşturmanın esasını doğrudan ilgilendirmeleri nedeniyle İçişleri Bakanlığı Müsteşarı imzalı Emniyet Genel Müdürlüğü antetli 4.8.1998 günlü, B-05-1-EGM-009.06.01/375-3299 sayılı yazının muhatap TMSF'deki orijinali ile bu yazının İçişleri Bakanlığındaki karşılığı ve dayanağı yazışmaların tamamının, Emniyet Genel Müdürlüğündeki müstenidatların tamamının ve Hazine Müsteşarlığındaki üç tane onay yazısı taslağının ıslak imzalı orijinallerin ilgili kurumlardan istenilmesine, bunun dışındaki taleplerinin ise soruşturmanın esasını doğrudan ilgilendirmemesi nedeniyle REDDİNE karar verilmiştir.

- Ahmet Mesut Yılmaz müdafileri, Yüce Divan Başkanlığına kim tarafından gönderildiği belirlenemeyen üç sayfası Türkçe 'ye çeviriden ibaret bulunan, içeriğinde 17 Şubat 1998 tarihinde Korkmaz Yiğit'e ait olduğu belirtilen Saber Halkla İlişkiler isimli şirketin hesabından Aloha isimli hesap sahibi Turgut Yılmaz'a 14 000 000 ABD dolarının havale edildiğine ilişkin altı sayfalık belgelerin dosyadan çıkartılmasına karar verilmesi isteminde bulunmuşlardır. Sanık Ahmet Mesut Yılmaz'ın kardeşi Turgut Yılmaz ile Korkmaz Yiğit arasında ticari ilişki olup olmadığı, gönderilen belgelerdeki işlem tarihi ve suçlama konusu eylemler değerlendirildiğinde, yapılan ihbarın araştırılmasının uygun olacağı sonucuna varılarak, sanık Ahmet Mesut Yılmaz vekillerinin ihbar mektubunun dosyadan çıkarılmasına karar verilmesi yönündeki istemlerinin REDDİNE karar verilmiştir.

Meclis Soruşturma Komisyonu Raporunda yer almayan, ancak, sanıklar hakkındaki iddialarla ilgili görülebilecek ve içeriğinde 17 Şubat 1998 tarihlerinde, Korkmaz Yiğit adına Saber Halkla İlişkiler Şirketi'nin Dubai Ulusal Bankası'nda bulunan 0127058715 numaralı hesabından, bu şahıs adına Saber Halkla İlişkiler Şirketi'nin talimatıyla 14.000.000 Amerikan dolarının, Grand Cayman UBS'deki "Aloha" adlı Turgut Yılmaz'a ait hesaba havale edildiği"ne yönelik bilgiler bulunan belgeler duruşma sırasında Yüce Divan Başkanlığına gönderilmiştir. Anılan belgelerin ve belge içeriğinde belirtilen hususların gerçeği yansıtıp yansıtmadığının saptanması amacıyla ilgili ülkeler adli makamlarıyla yazışmalar yapılmış ve cevaplar alınmıştır.

Korkmaz Yiğit'in Turgut Yılmaz'a 14.000.000 ABD doları ödediği iddialarına ilişkin olarak elinde bilgi ve belge olduğunu belirten ve Victor Karahan ismiyle imzalanan bir dilekçe ile ilgili olarak, dilekçede belirtilen bilgilere göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yazışmalar yapılmış ve verilen cevaplar Yüce Divan Başkanlığına gönderilmiştir.

Yapılan yazışmalar neticesinde, Victor Karahan isimli bir şahsın belirtilen adreste bulunmadığı, belge içeriğindeki hususların gerçeği yansıtmadığı, belgede

geçen tarihlerde Saber Halkla İlişkiler isimli şirketin anılan Bankada hesabının bulunmadığı ve bu hesaba belirtilen nitelikte bir para transferinin de gerçekleşmediğinin bildirildiği görülmüştür.

Açıklanan nedenlerle, sanıklara yönelik bu iddialara itibar edilmemiştir.

VI- ESASA İLİŞKİN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

TBMM Genel Kurulunca 27.10.2004 günü sanıklar hakkında ayrı ayrı oylanarak alınan 824 ve 825 sayılı kararlar gereğince 9/5-6 Esas sayılı Soruşturma Raporu ile sanıklar eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ve eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in Türk Ticaret Bankası(Türkbank) ihalesi sürecinde, ihalenin yapımında ve fiyat oluşumunda fesat karıştırmak suretiyle güdümlerinde bir medya düzeni kurmak için tüm organizasyonları gerçekleştirdikleri, böylece siyasi rant amaçladıkları, ayrıca Türkbank ihalesi ile doğrudan ilişkisi bulunmayan üçüncü şahıs konumundaki Kamuran Çörtük'e ihalede üstlendiği aracılık misyonunun karşılığı olarak Genç TV'nin bedelsiz olarak verilmesini sağladıkları iddiasıyla sanıkların eylemlerine uyan 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 64. maddesinin birinci fıkrası delaletiyle aynı Kanun'un 205., 219. maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları ve 33. maddesi gereğince cezalandırılmaları istenmiştir.

A- TÜRKBANK'IN STATÜSÜ VE MALİ DURUMU İLE HAZİNE HİSSELERİNİN DEVRİNE İLİŞKİN GELİŞMELER

1- Bankanın Yapısı ve Sermayesindeki Değişiklikler

a)- Banka Hakkında Genel Bilgi

TBMM Meclis Soruşturma Komisyonu Raporunda Banka'nın yapısı ile ilgili bilgiler özetle şöyledir:

Türkbank, İslam Ticaret Bankası A.Ş. adı altında, 9.3.1913 tarihinde Adapazarı'nda mahalli bir banka olarak kurulmuştur. Ticaret unvanı 31.3.1937 tarihinde değiştirilen Türk Ticaret Bankası A.Ş. olarak ülke bankaları arasında yerini almıştır.

Banka'nın sermayesi 15.12.1993 tarihinde 1 trilyon liraya çıkarılmıştır. 31.12.1993 tarihi itibariyle, Bankanın ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Pay Sahipleri:	**Payların Dağılımı(%)**
Türkiye Ticaret Bankası Mensupları Sosyal Güvenlik Sandığı Vakfı	84,19
Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı	13,55

Diğer	2,26

Türk Ticaret Bankası'nın mali bünyesinin zafiyete uğraması nedeniyle, Devlet Bakanlığının 2.9.1994 gün ve 94/1061 sayılı onayı ile 3182 sayılı Bankalar Kanunu'nun 64. maddesinin 1. fıkrası kapsamına alınmıştır. Bu madde ile Hazine'den sorumlu Bakana banka yönetiminden, mali yapının güçlendirilmesi ile ilgili tedbirler almasını isteme yetkisi, banka yönetimine de bu tedbirleri uygulayarak sonuçlarını Hazine Müsteşarlığı'na bildirme görevi vermektedir. Ayrıca Bakana, yönetim kurulu, müdürler kurulu ve denetim kurulu üyelerini kısmen ya da tamamen görevden alma ve yerlerine yenilerini atama yetkisi tanınmaktadır.

Söz konusu onay ile Hazine Müsteşarlığı banka yönetiminden sermaye artırımı yapmasını, satılabilir taşınmazlarını satmasını, risk doğurucu işlemlerden kaçınmasını, nitelikli personel istihdam etmesini ve rasyonel bir yönetim anlayışı geliştirmesini istemiştir.

Bankanın mali durumunu bozan en önemli etken, Sümer Holding Grubuna kullandırılan krediler olmuştur. Zamanla tahsil kabiliyeti yitirilen söz konusu kredilerin tasfiye edilmesi amacıyla 28.4.1994 tarihinde Kamu Ortaklığı İdaresi, Sümer Holding ve Banka arasında bir protokol düzenlenmiş ve Banka 3,6 trilyon liralık alacağından vazgeçmiş, kalan alacakları ise nakde dönüşme kabiliyeti bulunmayan gelir ortaklığı senetlerine bağlanmıştır.

Bankanın mali durumunu bozan bir diğer etken; TYT Bank ve Marmara Bankasına yapılan yüksek tutardaki repoların, adı geçen bankaların 1994 yılında batması nedeniyle geri dönüşünün sağlanamamasıyla ortaya çıkmıştır.

1994 yılında yaşanan döviz kurlarındaki yüksek oranlı artış sonucunda, Banka daha da zor duruma düşmüştür.

Bu dönem içerisinde Bankanın gerek yönetim, gerek denetim kurullarına Hazine temsilcileri de katılmıştır. Bankanın 3182 sayılı Bankalar Kanunu'nun 64. maddesi kapsamına alınmasından sonra ise, gerek yönetim, gerekse de denetim kurulları Bankalar Kanunu'nun verdiği yetkiye dayanarak Hazine Müsteşarlığı tarafından atanmıştır. Bu dönemde geri dönüş olanağı bulunmayan krediler verilmeye devam edilmiş ve gerçek durumu gizleyen bilançolar düzenlenmiştir.

Türk Ticaret Bankası Munzam Sosyal Güvenlik ve Emekli Sandığı Vakfı kendi içerisinde yönetim değişikliğine gittikten sonra, 5.11.1996 ve 5.12.1996 tarihlerinde iki kez olağanüstü genel kurul toplantısı isteminde bulunmuştur.

Bankanın zarar üretmeye devam etmesi ve yapısal sorunlarının çözülememesi üzerine, Banka, 26.5.1997 günlü olurla TMSF'na devredilmiştir.

Banka yönetimi, Bankanın devir tarihi olan 26.5.1997 tarihi itibariyle bilanço ve kar zarar tablolarını TMSF'ye yollamıştır. Buna göre, Banka'nın toplam zararının 70,2 trilyon lira, özkaynak açığının ise, 68,9 trilyon lira olduğu görülmektedir. 26.5.1997 tarihi esas alınarak bağımsız denetim kuruluşu Aktif Analiz Serbest Muhasebecilik Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından yapılan denetim sonucunda düzenlenen 12.8.1997 tarihli raporda, 45,108 trilyon lira cari dönem zararı olmak üzere, Banka'nın toplam zararı 106,372 trilyon lira olarak belirlenmiştir. Bağımsız denetim raporunda yer alan devir bilançosunun, Bankalar Yeminli Murakıbı Sinan Çam tarafından incelenmesi sonucunda düzenlenen 31.7.1997 tarihli mütalaaya göre ise, toplam zarar 105,603 trilyon lira, özkaynak açığı ise 81,282 trilyon liradır. Aynı bilanço rakamlarına dayanılarak banka toplam zararı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından 107,228 trilyon lira olarak hesaplanmıştır.

Türk Ticaret Bankası Munzam Sosyal Güvenlik ve Emekli Sandığı Vakfı tarafından, Banka'nın TMSF'ye devri hakkında açılan dava sonucunda; Ankara 8. İdare Mahkemesinin 14.7.1997 günlü yürütmeyi durdurma kararı üzerine, Banka 4.8.1997 günlü olurla yeniden 64. maddesinin birinci fıkrası kapsamında izlemeye alınarak eski sahiplerine iade edilmiştir.

Türk Ticaret Bankası A.Ş.'nin 29.8.1997 tarihli olağanüstü genel kurulunda sermayesi 3 trilyon liradan 50 trilyon liraya çıkarılmıştır. Süresi içerisinde kullanılmayan rüçhan hakları 6.11.1997 tarihinde TMSF tarafından kullanılmış ve banka hisselerinin % 84,52 oranındaki hissesi TMSF'nun mülkiyetine geçmiştir.

3182 sayılı Bankalar Kanunu'nun 64. maddesinin "bankanın yönetimini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşünü de alarak TMSF'na tevdi etmeye veya" bölümünün Anayasa Mahkemesi'nin 9.10.1997 günlü, 1997/65 Karar sayılı kararıyla iptal edilmesi üzerine, Fon Yönetimi ile bankanın çoğunluk hissesine sahip Sandık Yönetimi, Türk Ticaret Kanunu'nun 324. maddesine göre Fonun sermaye artırımına katılarak banka hisselerine sahip olması hususunda aralarında anlaşmışlardır. Adı geçen madde hükmü aynen şöyledir:

"Son yıllık bilançodan esas sermayenin yarısının karşılıksız kaldığı anlaşılırsa, idare meclisi derhal toplanarak durumu umumi heyete bildirir. Şirketin aciz halinde bulunduğu şüphesini uyandıran emareler mevcutsa idare meclisi aktiflerin satış fiyatları esas olmak üzere bir ara bilançosu tanzim eder. Esas sermayenin üçte ikisi karşılıksız kaldığı takdirde, umumi heyet bu sermayenin tamamlanmasına veya kalan üçte bir sermaye ile iktifaya karar vermediği takdirde şirket feshedilmiş sayılır. Şirketin aktifleri şirket alacaklarının alacaklarını karşılamaya

yetmediği takdirde idare meclisi bu durumu derhal mahkemeye bildirmeye mecburdur. Mahkeme bu takdirde şirketin iflasına hükmeder. Şu kadar ki; şirket durumunun ıslahı mümkün görülüyorsa idare meclisi veya bir alacaklının talebi üzerine mahkeme iflas kararını tehir edebilir. Bu halde mahkeme, envanter tanzimi veya bir yediemin tayini gibi şirket mallarının muhafazası için lüzumlu tedbirleri alır."

Türkbank'ın 3.2.1998 tarihli olağanüstü genel kurulunda sermayesi 50 trilyon liradan 120 trilyon liraya çıkarılmış ve rüçhan hakları yine TMSF tarafından kullanılmıştır. 31.6.2001 tarihi itibariyle (tasfiye tarihi) 120 trilyon lira tutarındaki sermayesinin hissedarlar arasındaki dağılımı ise şöyledir.

Pay Sahipleri	**Payların Dağılımı(%)**
TMSF	92,84
TTB Mun.Sos.Güv.Em.Yrd.S.V.	5,65
Hazine M.	0,96
Diğer	0,55

b)- Türkbank'a Aktarılan Kamu Kaynakları

Türkbank, TMSF'na 26.5.1997 tarihinde devredilmiştir. Bu tarih itibarıyla zararı 107.228 milyar liradır. Bu tutarın karşılığı ise 777.577.955 dolardır. Fonlama zararı 213.920 milyar liradır. Bu tutarın karşılığı ise, tasfiyeye ilişkin yürütmeyi durdurma tarihi olan 30.9.2001 döviz kuruna göre, 138.893.872 dolardır. Toplam zararı 321.148 milyar lira ve 916.471.827 dolardır.

TMSF tarafından Türkbank'a;

3.6.1997 tarihinde 3 trilyon,

19.6.1997 tarihinde 37 trilyon,

6.11. 1997 tarihinde 2,262 trilyon,

16.12.1997 tarihinde 70 trilyon,

olmak üzere toplam 112,262 trilyon lira kaynak aktarılmıştır. Bu tutarın karşılığı 628.315.526 dolardır. Bu tutarın 99.167 trilyon lirası sermaye artırımında kullanılmıştır. Bu tutarın karşılığı ise, 573.915.043 dolardır. Sermaye artırımında kullanılmayan 10.833.312.301.000 lira ise, faizsiz ve vadesiz mevduat olarak aktarılmıştır. Bu tutar 23.6.1999 tarihinde Fon'a iade edilmiştir. Aktarma tarihindeki döviz karşılığı 54.358.915 dolardır. İade tarihindeki döviz karşılığı 26.024.475 dolardır. Fark tutar olan 28.374.440 dolar kadar Bankaya katkı sağlanmıştır.

6.11.1997 tarihinde aktarılan 2.262 milyar liranın döviz karşılığı 12.359.980 dolardır.

26.4.2000 tarihinde bankaya 63.009 milyar lira aktarılmış, bu tutar 19.06.2000 tarihinde geri alınmıştır. Aktarma tarihindeki döviz karşılığı 104.302.786 dolardır. İade tarihindeki döviz karşılığı 102.727.096 dolardır. Fark tutar olan 1.575.680 dolar kadar bankaya katkı sağlanmıştır.

Bu durumda, aktarılan kaynak ve sağlanan menfaat toplamı 616.224.152 dolar olmaktadır (573.915.043+12.359.980+28.374.440+1.575.680).

Ayrıca, 7.12.2000.14.05.2001 tarihlerinde aktarılan Devlet İç Borçlanma senetlerinin Bankaya verildikleri tarihlerdeki karşılıkları toplamı da 367.017.804 dolardır.

İkisinin toplamı 983.242.956 dolardır.

Bankanın 30.9.2001 tarihli net öz kaynak tutarı ise, 200.007 milyar liradır. Bu tutarın döviz karşılığı 130.470.349 dolardır.

Bu durumda, Türkbank'ın kamuya maliyeti 852.772.607 dolar (983.242.956 - 130.470.349) olmaktadır.

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz 30.6.1997-11.1.1999 tarihleri arasında, sanık Güneş Taner ise, 30.6.1997-25.11.1998 tarihleri arasında görev yapmıştır."

2-Türkbank'ın Satılmasına Yönelik Önceki Girişimler

Türk Ticaret Bankasının, 4 Ağustos 1998 tarihindeki satış ihalesinden önce, iki kez daha satılması gündeme gelmiştir.

Türkbank hisselerinin satışıyla ilgili (9/43) Esas sayılı önceki Meclis Soruşturma Komisyonu, MİT Müsteşarlığından birinci satış teşebbüsü ile ilgili bilgi istemiştir. Müsteşarlık tarafından Komisyona iletilen 31.3.2000 tarihli bilgi notunda; *"Erol Evcil'in Türk Ticaret Bankasını satın alarak, bankaya olan borçlarını tasfiye etmek, hatta banka kaynaklarından yararlanmak suretiyle, diğer bankalara olan borçlarını ödemek istediği, bu nedenle adı geçen bankayı satın almak için büyük çaba sarf ettiği, bu konuda Alaettin Çakıcı'dan yardım talep ettiği, Erol Evcil'in Bankayı satın alamaması üzerine, Alaettin Çakıcı'nın Mehmet Üstünkaya, Adil Öngen ve Ali Balkaner'i işe mani olmakla suçlayarak, hedef gösterdiği ve bu çerçevede İMKB danışmanı Adil Öngen'e silahlı saldırıda bulunulduğu, şeklinde duyumlar intikal etmiştir"* denilmektedir.

İkinci alım teşebbüsü ise, işadamı Aydın Bolak'ın sahibi olduğu Türk Petrol A.Ş. tarafından gerçekleştirilmiştir.

Türk Ticaret Bankası Munzam Sosyal Güvenlik Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı, Türkbank hisselerinin % 67.77'sini Türk Petrol A.Ş.'ne satmak için, 18.10.1997 tarihli yazısı ile Hazine Müsteşarlığına başvurmuştur. Ancak, Türk Petrol A.Ş. 23.10.1997 tarihinde Vakfa, 24.10.1997 tarihinde de Müsteşarlığa bir yazı yazarak, hisselerin alımından vazgeçildiğini bildirmiştir.

Vakıf Başkanı Celal Balabanlı (9/5,6) Esas numaralı Meclis Soruşturma Komisyonu'nunda 2.3.2004 tarihinde vermiş olduğu ifadesinde; "Bankanın % 85 hissesini ön protokolle Türk Petrol A.Ş.'ne sattıklarını, 1 trilyon kaparo aldıklarını, alımdan vazgeçilmesi üzerine kaparoyu irat kaydettiklerini, ilgilinin kaparoyu geri almak için mahkemeye başvurduğunu, fakat alamadığını" söylemiştir.

Organize suç örgütleriyle ilgili (9/40-41) Esas Numaralı Meclis Soruşturma Komisyonu, bu konuyla ilgili olarak Alaettin Çakıcı'yı dinlemiştir. Çakıcı bu konuda özetle; "Aydın Bolak Bankayı satın almak için emekli sandığı ile görüşmüş ve 5 milyon dolar da para vermişti. Mehmet Kocabaş'a; Aydın Bolak'a gidip, bu bankanın bizim namus meselemiz olduğunu ve bu işe girmemesini söylemesini istedim. Aydın Bolak'da 5 milyon dolarını yaktı ve bizi kırmayarak bu işten vazgeçti" demiştir.

Daha önceki bu girişimlere rağmen Türkbank hisselerinin satışı gerçekleşememiştir.

3- İhale Mevzuatına Göre İhale Süreci

a)- İhaleye Hazırlık Aşaması

Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığının 11.12.1997 tarih ve 58760 sayılı onayı ile Türk Ticaret Bankasının TMSF'na ait hissesinin satışına izin verilmiştir.

Bunun üzerine, TMSF İdare Meclisi, 20.1.1998 tarih ve 2 sayılı kararı ile Özelleştirme İdaresinden destek alınarak satış işleminin Fon tarafından yapılmasını kararlaştırmıştır.

İhale öncesinde Türkbank'ın kasasında 485.000.000 dolar karşılığı devlet tahvili bulunmaktadır. Mevcut Banka yönetimi bu tutarın sadece nemalarını kullanmaya yetkilidir.

TMSF, Türk Ticaret Bankasının kendisine ait %84.52 oranındaki hissesini satmak için öncelikle Tanıtım Dokümanı (Değer Tespit Raporu ile Tanıtım

Kitapçığı) ve İhale Şartları Belgesini hazırlamıştır. Tanıtım Dokümanı Aktif Analiz Serbest Muhasebecilik Mali Müşavirlik A.Ş.'ne (Arthur Andersen) hazırlattırılmıştır. TMSF İdare Meclisi 11.2.1998 tarih ve 7 nolu kararı ile tanıtım dokümanının hazırlanmasında Türk Ticaret Bankası A.Ş.'nin mevcut bağımsız denetçisi olan Ergin Uluslararası Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş. (Grant Thornton) tarafından hazırlanan 1997 yılı denetim raporunun esas alınmasını kararlaştırmıştır. Aktif Analiz Serbest Muhasebecilik Mali Müşavirlik A.Ş.'nin seçilmesinde Türk Ticaret Bankası A.Ş.'nin önceki yıllarda denetim raporlarının bu firma tarafından hazırlanmış olması göz önünde bulundurulmuştur. Değer Tespit Raporu ile bankanın değeri;

- İndirgenmiş Nakit Akımları yöntemine göre; 28.225.000.-59.980.000 dolar,
- Defter Değeri yöntemine göre; 92.503.000 dolar,
- Net Aktif Değeri yöntemine göre; 52.020.000 dolar,
- Piyasa Değeri yöntemine göre; 251.272.000 dolar,

olarak tespit edilmiştir.

İhale Şartları Belgesi(İhale Şartnamesi)nde ise satış işleminin sonuçlandırılmasına kadar geçerli olacak esaslar belirlenmiştir. Satış ihalesinin teklif alma ve pazarlık olmak üzere iki aşamada tamamlanması kararlaştırılmıştır. İhalenin yapılmasında, katılımcılara eşit davranmak koşuluyla fon idare meclisine, "İhale Usulü" başlıklı 4. madde ile geniş yetkiler tanınmıştır. Yine geniş yetkiler içeren 10. ve 15. madde hükümleri de aynen şöyledir:

10. Geçici Teminatların İrat Kaydedilmesi ve Diğer Teklif Sahiplerine Çağrı Yapılması

"Satışın kendisine yapılmasına karar verilen teklif sahibinin fon tarafından bildirilecek süre içerisinde sözleşmeyi imzalamaktan imtina etmesi veya diğer yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, geçici ve ek geçici teminatları irat kaydedilir. Bu durumda ikinci en yüksek teklifi verenden başlamak üzere diğer TEKLİF SAHİPLERİ'ne sırasıyla çağrıda bulunarak aynı usul ve şartlar uygulanır."

15. İhalenin Kesinleşmesi Veya İptali

"İhale, FON İDARE MECLİSİ kararıyla kesinleşir. FON İDARE MECLİSİ ihaleyi dilediğine verip vermemekte serbest olduğu gibi, ihalenin herhangi bir aşamasında gerekçe göstermeksizin ihaleyi iptal edebilir."

TMSF 30.4.1998 tarihli Resmi Gazete ile yerli ve yabancı gazetelerde ilan vererek ihale sürecini başlatmıştır. İlan metninde Bankanın ödenmiş sermayesinin 50 trilyon lira olduğu ve Fon'un 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na tabi olmayıp, ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbest olduğu belirtilmiştir.

6 Ağustos 1997 tarih ve 23072 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Yönetmeliği'nin 22. maddesine göre, Fon, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na tabi değildir. Aynı Yönetmeliğin 12. maddesine göre de, Fon zorunlu hallerde sermayenin en az % 51'ine sahip olmak koşuluyla sermaye artırımına iştirak etmek veya banka hisse senetlerini satın almak suretiyle bankaya ortak olabilmektedir.

b)- İhalenin Yapılması

Türkbank ihalesiyle ilgili olarak süresi içerisinde toplam 26 firma şartname satın almıştır. Son teklif verme tarihi olan 4.6.1998 günü itibarıyla beş istekli ihaleye teklif vermiştir. Bu firmalar şunlardır:

- Zorlu Holding A.Ş.(Ahmet Nazif Zorlu-Denizbank)
- Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.(Kokmaz Yiğit- Bank Ekspres)
- AS Yapı Endüstrisi A.Ş.(Ali Balkaner-Yurtbank)
- İpeks İplik Tekstil Sanayi A.Ş.(Hayyam Garipoğlu-Sümerbank)
- Avrupa ve Amerika Holding A.Ş.(Erol Aksoy-İktisat Bankası).

TMSF 5.6.1998 tarihli yazıları ile Rekabet Kurumu ile Hazine Müsteşarlığından katılımcılar hakkında ön izin talep etmiştir. Bu yazılarda teklif sahipleri sıralanarak, 3182 sayılı Bankalar Kanunu ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde, ihaleye devam edilmesi için katılımcılar yönünden bir sakınca bulunup bulunmadığı sorulmuştur.

Rekabet Kurumu 6.7.1998 tarihli yazısı ile Hazine Müsteşarlığı ise, 20.7.1998 tarihli yazısı ile ön izni vermiştir.

4054 sayılı Kanun'un "Birleşme ve devralmalar" başlıklı 7. maddesine göre:

"Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları,

miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır.

Hangi tür birleşme ve devralmaların hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Kurula bildirilerek izin alınması gerektiğini Kurul, çıkaracağı tebliğlerle ilan eder."

Bu madde gereğince çıkarılan 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu Tebliğine göre, bir birleşme veya devralma işleminde, birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının %25'i aşması veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının 25 trilyon Türk Lirasını aşması halinde, Rekabet Kuruluna izin için başvurulması gerekmektedir.

Rekabet Kurumu izin yazısında katılımcılardan herhangi birinin ihaleyi kazanması durumunda sektördeki payı % 3,5'u aşmayacağından, rekabetin olumsuz yönde etkilenmeyeceği, bu nedenle de ihaleye devam edilmesinde 4054 sayılı Kanun yönünden bir sakınca bulunmadığı belirtilmiştir.

Hazine Müsteşarlığı izin yazısında, teklif sahiplerinin banka sahibi olmaları nedeniyle 3182 sayılı Kanun'un 5. maddesine göre ihaleye devam edilmesinde bir sakınca bulunmadığı ve katılımcıların Türkbank'ı rehabilite etme gücüne sahip olup olmadıklarının ihale fiyatı da dikkate alınmak suretiyle hisse devri izni verilmesi aşamasında değerlendirileceği bildirilmiştir. 5. maddeye göre bir bankanın %5 ve daha fazlasına sahip olacak ortakların, kuruculardа aranan nitelikleri taşımaları ve Hazine Müsteşarlığından izin almaları gerekmektedir.

TMSF İdare Meclisi 22.7.1998 gün ve 24 numaralı kararında belirtilen esaslar ile Türk Ticaret Bankası A.Ş.'nin TMSF'na ait % 84.52 oranındaki hissesinin blok satışı için beş kişilik bir ihale komisyonu kurmuştur. Ayrıca, satış işleminin Fon Genel Müdürlüğünce belirlenen esaslara göre yürütülmesi ve sonuçlandırılmasına karar verilmiştir.

Belirlenen bu esaslara göre:

- 28 ve 29.7.1998 tarihlerinde birinci toplantı yapılarak, katılımcılardan revize teklifleri istenecektir.

- 4.8.1998 tarihinde ikinci toplantı yapılacak ve önce elemesiz revize teklifler alınacaktır. Sonra, ihale komisyonunca en yüksek teklif açıklanarak, iki adet elemeli tur yapılacak ve iki turda en düşük teklif veren katılımcı elenecektir.

- Üç teklif sahibi kaldığında ihaleye açık artırma ile devam edilecek ve 5 milyon dolar aralığı ile artırım yapılacaktır.

- Son teklif Fon İdare Meclisinin değerlendirmesine ve Hazine Müsteşarlığı ile Rekabet Kurumunun onayına sunulacaktır. Olumlu izinden sonra kati teminat ve peşinat alınarak hisselerin devir işlemleri teknik ve hukuki yönden tamamlanmış olacaktır.

Basında çıkan söylentiler üzerine TMSF 24.6.1998 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğüne yazı yazarak ihaleyle ilgili söylentiler konusunda araştırma yapılarak bilgi verilmesini istemiştir.

Türk Ticaret Bankası A.Ş ihalesi bilgilendirme toplantısına Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.'ni temsilen, Korkmaz Yiğit ve Savaş Özcan katılmış ve 28.5.1998 tarihinde gizlilik taahhütnamesini imzalamışlardır.

20.7.1998 gününde Hazine Müsteşarlığı tarafından katılımcılar açısından ihaleye katılmalarında bir sakınca olmadığına dair ön izin verilmiştir.

TMSF 21.7.1998 tarihli yazısı ile Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.'ni revize teklifini vermesi için 29.7.1998 gününde birinci tur görüşmeye çağırmıştır.

TMSF 30.7.1998 tarihli yazı ile blok satışa ilişkin nihai görüşmenin (açık artırma) 4.8.1998 tarihinde saat 10.30 da Merkez Bankası İdare Merkezi, ANKARA adresinde yapılacağını katılımcılara bildirmiştir.

İhale Komisyonu 4.8.1998 tarihinde yapılan pazarlık sonucunda; ihalenin en yüksek teklifi 600.000.000- dolar karşılığında Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş. uhdesinde kaldığını tespit tutanağı düzenleyerek kayıt altına almıştır. İhalede Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.'ni, Korkmaz Yiğit, Ahmet Karahan ve Savaş Özcan temsil etmiştir.

İhale süreci aşağıda gösterildiği şekilde sonuçlanmıştır:

- Önce elemesiz revize teklifler alınmış ve ihale komisyonu en yüksek teklifin 360 milyon dolar olduğunu açıklamıştır.

- Birinci elemeli turda, en düşük teklifi (380 milyon dolar) veren İpeks İplik Tekstil Sanayi A.Ş. elenmiştir.

- İkinci elemeli turda, Zorlu Holding A.Ş. ile Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş. aynı teklifi (445 milyon dolar) verdiği için tur tekrarlanmıştır. Bu turda en düşük teklifi (450 milyon dolar) veren AS Yapı Endüstrisi A.Ş. elenmiştir.

- Avrupa ve Amerika Holding A.Ş., Zorlu Holding A.Ş. ile Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.'nin katılımı ile ve 490 milyon dolar başlangıç tutarı ile pazarlık aşamasına geçilmiştir.

- Avrupa ve Amerika Holding A.Ş. 8. turda ve 585 milyon dolarda, Zorlu Holding A.Ş. 8. turda ve 595 milyon dolarda ihaleden çekilmişlerdir. İhale 8. turda 600 milyon dolar veren Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.'nde kalmıştır.

4.8.1998 tarih ve 1 numaralı yazısı ile de İhale Komisyonu, TMSF İdare Meclisi Başkanlığından son teklifler (en yüksek teklifi veren üç istekli) belirtilmek suretiyle, değerlendirme sonucu belirlenecek ticaret şirketine Fona ait hissenin devredilebilmesi için gereken izinlerin Rekabet Kurumu ve Hazine Müsteşarlığından alınması için gereğinin yapılmasını istemiştir. TMSF İdare Meclisi 4.8.1998 tarih ve 25 nolu kararı ile söz konusu hissenin Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.'ne devredilmesi için Rekabet Kurumu ve Hazine Müsteşarlığına başvurulmasını kararlaştırmıştır. Bu izinler, ihalenin usulüne uygun yapılıp yapılmadığıyla ilgili olmayıp, Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun ile Bankacılık Kanunundan kaynaklanmaktadır.

TMSF 24.6.1998 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğüne yazdığı ihaleyle ilgili söylentilerin araştırılarak bilgi verilmesi istemli yazıda cevabın verilmesi için bir süre belirtmediği gibi, ihale sonuçlanana kadar herhangi bir tekit de yazmamıştır. Yazıya rağmen satışla ilgili prosedür işlemeye devam etmiştir. İçişleri Bakanlığı ihalenin yapıldığı gün olan 4.8.1998 tarihinde yazdığı cevapta halen aranmakta olan bir organize suç örgütü mensubunun ihaleye katılan Korkmaz Yiğit lehine baskılar yaptığını bildirmiştir. Yazı, ihale sonuçlandıktan sonra TMSF'ye intikal etmiştir. TMSF İdare Meclisi Başkanı Gazi Erçel, ihaleden sonra gelmiş olması ve ilgili yerlere de gönderilmiş bulunması nedenleriyle, kendilerince değerlendirilmesini gerektirecek bir hususun bulunmadığı düşüncesiyle, belirtilen durumu şerh düşerek yazıyı saklamakla yetindiğini ifade etmiştir. Hazine yetkilileri ve sanıklarla olan görüşmeler sırasında da bu yazı hakkında Gazi Erçel tarafından herhangi bir bilgi verilmemiş ve açıklama yapılmamıştır.

c)- Onay Aşaması

Rekabet Kurulu 20.08.1998 tarih ve 80/615-117 sayılı toplantısında "Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş'nin Türk Ticaret Bankası A.Ş.'nin % 84,52 hissesini devralması işleminin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesiyle yasaklanan, bir ya da birden fazla teşebbüsün hâkim durum yaratmaya veya hâkim durumlarını güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü

yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde bir devralma olmadığı, dolayısıyla söz konusu devralma işlemine izin verilmesi gerektiği" kararını almış ve 20.8.1998 günlü, 1893 sayılı yazı ile devre izin verildiğini bildirmiştir.

Hazine Müsteşarlığı da 8.9.1998 tarih ve 59582 sayılı yazısı ile ilgili firmadan alınan ek taahhütname karşılığında izin verildiğini bildirmiştir. Bu yazıya esas 4.9.1998 tarihli bakan olurunda sadece Müsteşar Yener Dinçmen ve Bakan Güneş Taner'in imzası bulunmaktadır. Müsteşar dışındaki bürokratlar onay belgesini imzalamamışlardır.

Bürokratlarca hazırlanıp paraflanan fakat Müsteşar ve Bakan tarafından imzalanmadığı için tekemmül etmeyen onay taslaklarında;

- Alıcının ihale bedeli ve Bankanın rehabilitasyonu için gereken yaklaşık 1,1 milyar dolarlık finansmanın kaynağı konusunda tatmin edici bir açıklama getiremediği,

- Alıcının yazılı ve görsel basında yüksek tutarlı alımlar yaptığı,

- Kamuoyunda ihaleye fesat karıştırıldığına ilişkin spekülasyonlar yapıldığı,

Şeklindeki bilgilerin değerlendirilmesinin gerektiği ifade edilmiştir.

Hazine Müsteşarlığı izin verirken Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.'nden bir taahhütname almıştır. 21.8.1998 tarihli bu taahhütnamede:

- Banka sermayesinin 2001 yılı sonuna kadar 500.000.000- dolar artırılması,

- Gerek hisse bedeli ödemesinde gerekse de sermaye artırımında Türkbank ve Bank Ekspres kaynaklarının kullanılmaması,

- Türkbank Emekli Sandığı Vakfına karşı olan yükümlülüklerin sürmesi,

- Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş. tarafından banka hisselerinin satılması durumunda önceden Hazine Müsteşarlığı'ndan izin alınması,

- 21.8.1998 günlü bu taahhütnamede belirtilen hususlara uyulmaması durumunda 3182 sayılı Kanun'un uygulanmasından doğacak sonuçların kabul edildiği,

cayılmaz ve süresiz olarak taahhüt edilmiştir.

TMSF İdare Meclisi, 17.9.1998 tarih ve 29 sayılı kararı ile Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş'ne satış sözleşmesinin imzalanması için 8.12.1998 tarihine kadar süre tanınmasına karar vermiştir.

TMSF Genel Müdürlüğü 17.9.1998 tarih ve 99813 sayılı yazı ile bu kararı Korkmaz Yiğit İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.'ne bildirmiştir.

5.10.1998 tarihinde, sanık Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz, Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit, Devlet Bakanı Hüsamettin Özkan ve İçişleri Bakanı Kutlu Aktaş Başbakanlık Konutunda toplanarak ihale sürecinin durdurulmasını kararlaştırmışlardır. Durum Amerika'da bulunan sanık Devlet Bakanı Güneş Taner'e de iletilmiştir. Bu süreç, Korkmaz Yiğit ile Kutlu Aktaş arasında İçişleri Bakanlığında 29.8.1998 tarihinde yapılan görüşmede, Yiğit'in Çakıcı ile ilişkisini itiraf etmesi ve Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit'in bundan haberdar olmasıyla başlamıştır.

8.10.1998 tarihinde gazeteci Tuncay Özkan sanık Ahmet Mesut Yılmaz'ı ziyaret etmiş ve Fikri Sağlar'ın elindeki kaset hakkında bilgi vermiştir.

9.10.1998 tarihinde sanık Ahmet Mesut Yılmaz Emniyet yetkililerinden kaset hakkında bilgi istemiş ve 11.10.1998 tarihinde deşifre metni kendisine Antalya'da iletilmiştir.

13.10.1998 tarihinde Mersin milletvekili Fikri Sağlar kaset içeriğini kamuoyuna açıklamıştır. Kaset Fikri Sağlar'ın eline 29.9.1998 tarihinde geçmiştir.

Hazine Müsteşarlığı, 14.10.1998 tarih ve 68627 sayılı yazı ile söz konusu ihale hakkında meclis araştırması açılması talep edildiğinden, araştırmalar sonuçlanıncaya kadar devre ilişkin izin ve satış sürecinin durdurulmasının Bakanlık Makamının 13.10.1998 tarih ve 68624 sayılı oluru ile uygun bulunduğunu TMSF'ye bildirmiştir.

TMSF İdare Meclisi, 14.10.1998 tarih ve 31 sayılı kararı ile satış sürecinin durdurulması ve İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına karar vermiştir. 15.10.1998 tarihinde TMSF suç duyurusunda bulunmuştur.

Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı makamının 19.2.1999 gün ve 12057 sayılı oluru ile hisse devrine ilişkin olarak Devlet Bakanlığı makamının 8.9.1998 gün ve 5388 sayılı oluru ile verilen izin iptal edilmiştir. Hazine Müsteşarlığı 22.2.1999 tarih ve 12438 sayılı yazı ile satış şartnamesinin 15. maddesine göre ihaleyi iptal konusunda yetkili olan TMSF'nun ihaleyi iptal etmesinin uygun olacağını TMSF'ye bildirmiştir.

TMSF İdare Meclisi, 2.3.1999 tarih ve 30 sayılı kararı ile ihalenin iptal edilmesine, teminat mektuplarının iadesine karar vermiştir.

4- Türkbank'ın Tasfiye Süreci

9.8.2002 tarihli olağanüstü genel kurul toplantısında bankanın infisah ve tasfiyesine karar verilmiş ve tasfiye kararı 14.8.2002 tarihinde Ticaret Sicil Memurluğunda tescil ve 19.8.2002 tarih ve 5616 sayılı Ticaret Sicil gazetesinde ilan edilmiştir.

Tasfiye kurulunun 1.12.2003 tarihli kararıyla şubelerinin tümünün sistemsel olarak kapatılma kararı alınmış ve 2.12.2003 tarihli kararı ile de görevli tüm personelin iş akitlerinin feshine karar verilmiştir.

3.7.2003 gün ve 25257 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2003/5745 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Türk Ticaret Bankası Emeklilik Sandığı Vakfının, bütün aktif ve pasifleriyle birlikte Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilmesi kararlaştırılmıştır.

5- İhale Sürecinde Gerçekleşen Olaylar

Türk Ticaret Bankası, mali bünyesindeki bozulma nedeniyle ilk kez 2.9.1994 tarihinde 3182 sayılı Bankalar Kanunu'nun 64. maddesinin birinci fıkrası kapsamına alınmıştır. Bu madde, Hazine'den sorumlu Bakana, banka yönetiminden mali yapının güçlendirilmesi ile ilgili tedbirler almasını isteme yetkisi, banka yönetimine de bu tedbirleri uygulayarak sonuçlarını Hazine Müsteşarlığı'na bildirme görevi vermektedir. Ayrıca Bakana, bankanın yönetim kurulu, müdürler kurulu ve denetim kurulu üyelerini kısmen ya da tamamen görevden alma ve yerlerine yenilerini atama yetkisi de tanınmaktadır.

Türk Ticaret Bankasının mali bünyesinin bozulması nedeniyle, Devlet Bakanlığının 2.9.1994 gün ve 94/1061 sayılı onayı ile Hazine Müsteşarlığı banka yönetiminden sermaye artırımı yapmasını, satılabilir taşınmazlarını satmasını, risk doğurucu işlemlerden kaçınmasını, nitelikli personel istihdam etmesini ve rasyonel bir yönetim anlayışı geliştirmesini istemiştir.

TMSF İdare Meclisi Kararı ile Türk Ticaret Bankasına 2.6.1997 tarihinde 3 trilyon, 19.6.1997 tarihinde 37 trilyon ve 15.12.1997 tarihinde 70 trilyon olmak üzere toplam 112.2 trilyon lira mevduat aktarılmıştır. Mevduat aktarımı bankanın Merkez Bankası Ankara Şubesi nezdindeki Menkul Kıymetler Depo Hesabına TMSF adına bloke edilerek, devlet iç borçlanma senedi karşılığı yapılmıştır.

Gerek mevduat aktarımları gerekse de sermaye artırımları Hazine Müsteşarlığınca alınan Bakan olurlarına dayanılarak yapılmaktadır (26.5.1997 tarih ve 22768 sayılı onay ile 11.12.1997 tarih ve 58760 sayılı onaylar). 40 trilyon liralık mevduat aktarımı sanıkların göreve başladıkları 30.6.1997 tarihinden önce yapılmıştır.

26.5.1997 tarihinde dönemin Devlet Bakanı Ufuk Söylemez'in imzasıyla Türkbank'ın idaresi Bankalar Kanunu'nun 64. maddesinin ikinci fıkrasına göre TMSF'na devredilmiştir. TMSF tarafından Türk Ticaret Bankası hisselerinin devralınmasında, Bankalar Kanununun 5 inci maddesi gereğince alınması gereken izin alınmamıştır.

Devir işlemine karşı Türk Ticaret Bankası Munzam Sosyal Güvenlik ve Emekli Sandığı Vakfı Ankara 8. İdare Mahkemesine yürürlüğün durdurulması istemli bir dava açmıştır. Mahkemenin isteme uygun olarak 14.7.1997 tarihinde yürürlüğün durdurulmasına karar vermesi nedeniyle Banka hisseleri 4.8.1997 tarihinde tekrar eski ortaklarına iade edilmiştir.

Bu gelişme üzerine, Devlet Bakanlığı sermaye artırımı suretiyle Türkbank'ın hisselerinin çoğunluğunun TMSF'ye devrinin sağlanması ve satışa hazırlanması şeklinde bir çözüme başvurmuştur. Hazine Müsteşarlığı'nın Bakan Güneş Taner imzalı 31.2.1997 tarihli olurunda; *"Bu durumda, Fon tarafından yapılan sermaye artırımı ile ilgili işlemlerin iptalinin iç ve dış piyasalardaki olumsuz yansımalarının tüm bankacılık sistemini etkileyecek mahiyette olması ve bankanın sorunlarının mevcut sermaye yapısıyla çözümüne imkân bulunmaması karşısında; mali bünyesi tüm sistemi tehdit eder derecede zafiyete uğramış olan bankanın durumunun, Bankalar Kanununun konuluş ve TMSF'nun kuruluş amaçları doğrultusunda ele alınıp, Bankalar Kanununun 64/1 inci maddesinin son paragrafındaki "Bakan mali bünyenin takviyesi için gerekli tüm tedbirleri almaya yetkilidir" hükmü çerçevesinde değerlendirilmesi zorunluluk arz etmektedir.*

Banka sermayesinin, 31.12.1996 tarihli bilançoda yer alan yeniden değerleme fonu mevcudunun da kullanılması suretiyle, 50 trilyon liraya çıkarılması hususunda genel kurulun Ağustos 1997 sonuna kadar toplantıya çağrılmasının, sermayenin genel kurul kararını izleyen 15 gün içinde taahhüt edilmesinin ve ödenmesinin banka yönetim kurulundan ve en büyük ortak konumunda bulunan Türk Ticaret Bankası Munzam Sosyal Güvenlik Emekli ve Yardım Sandığı Vakfından istenmesi,

Bu süre içinde taahhüt edilmeyen ve ödenmeyen sermayenin TMSF Yönetmeliğinin 11/3 üncü maddesi uyarınca TMSF tarafından, daha önce yapılmış bulunan ödemelere mahsup edilmek üzere, taahhüt edilerek ödenmesinin,

Uygun olacağı düşünülmektedir" denilmektedir.

29.8.1997 tarihinde yapılan Şirket Olağanüstü Genel Kurul toplantısında Türk Ticaret Bankasının sermayesi 3 trilyon liradan 50 trilyon liraya çıkarılmıştır. Ortaklar tarafından rüçhan haklarının kullanılmaması ve yapılan olağanüstü genel

kurul toplantısında "ortaklar tarafından rüçhan hakkının kullanılmaması halinde sermaye artırımına katılma konusunda yalnız ve yalnız TMSF'na kullandırılabileceği"nin aralarında katılan Vakıf temsilcilerinin de bulunduğu bir kısım ortaklar tarafından verilen bir değişiklik önergesiyle kararlaştırılması üzerine, TMSF tarafından bu hakkın kullanılması sonucunda Türk Ticaret Bankasının % 84.52 oranındaki çoğunluk hissesi TMSF'na intikal etmiştir. Hazine hisselerinin temsilcileri verilen değişiklik önergesinin usule aykırı olduğunu ileri sürerek karara muhalif kalmışlardır.

Fon İdare Meclisinin 15.12.1997 günlü 30 sayılı kararı ile sermaye artırımı sonucu Fon'a düşen payın Banka nezdinde Fon adına açılmış bulunan faizsiz ve vadesiz mevduat hesabından karşılanmasına karar verilmiştir.

11.12.1997 tarihinde Türkbank'ın satışı için eski Devlet Bakanı Güneş Taner'den onay alınmıştır.

3.2.1998 tarihinde Banka ortakları tekrar Olağanüstü Genel Kurul toplantısına çağrılmıştır. Yapılan genel kurul toplantısında ise Bankanın sermayesi bu kez 50 trilyon liradan 120 trilyon liraya çıkarılmıştır. Karara muhalif kalan hissedarlar bu kadar büyük sermayenin kısa bir süre içerisinde taahhüt edilerek ödenmesinin Medeni Kanun'daki objektif iyi niyet kuralları ile bağdaşmadığını, bu konudaki ticari örf ve âdete aykırı olduğunu, kısa sürede sermayenin 3 trilyondan 120 trilyona çıkarılmasının ve bu toplantıyla 70 trilyonluk büyük bir artış yapılmasının amacının katılan Vakfı saf dışı etmeye yönelik bir davranış olduğunu tutanağa yazdırmışlardır.

Fon tarafından Bankaya muhtelif tarihlerde toplam 112.2 trilyon tutarında vadesiz ve faizsiz mevduat aktarılmıştır. Aktarılan bu tutarların 40 trilyon lirası 6.11.1997 tarihinde, 59.166.687.699.000 lirası ise 16.3.1998 tarihinde sermaye artırımına mahsup edilmiş ve hesaplar üzerindeki blokeler de bu tarihler itibariyle kaldırılmıştır. 70 triyon liranın sermaye artırımında kullanılmayan 10.833.312.301.000 lirası banka tarafından 21.6.1999 ve 22.6.1999 tarihlerinde Fona iade edilmiştir. Ayrıca Fon 6.11.1997 tarihinde, 2.261.919.785.000 lira nakdi sermaye artırımı yapmıştır. Sermaye artırımlarında kullanılan tutarların TCMB'nın aynı tarihli döviz alış kuruna göre karşılığı 482.317.714 dolardır.

20.1.1998 tarihinde, TMSF İdare Meclisi Türkbank hisselerinin satışı için karar almıştır.

Türkbank, ihale öncesinde 3182 sayılı Bankalar Kanunu'nun 64. maddesinin birinci fıkrasına göre izlemeye alınmış bir banka ise de, aynı maddenin ikinci fıkrası anlamında TMTF'ye devredilmiş bir banka durumunda değildir. Bu nedenle

TMSF Türkbank'la ilgili sermaye artırımına iştirak ederek Türkbank'ın %84,52 oranındaki hissesine sahip ortak konumunda bulunmakta ve yapılan ihale ise söz konusu hisselerin satışına ilişkin olmaktadır. TMSF, buradaki satış işlemini 3182 sayılı Bankalar Kanunun 64. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, kendisine devredilen Bankaların satışına ilişkin usule, Devlet İhale Kanunu'na veya Özelleştirme mevzuatına göre değil, belirlediği şartnameye göre gerçekleştirmiştir.

Mart 1998 sonlarında Korkmaz Yiğit, sanık Güneş Taner ile görüştüğünü ve ihaleye girmesi konusunda Güneş Taner tarafından teşvik edildiğini söylemiştir. Güneş Taner ise kendisinin teşvik olarak herhangi bir beyanının olmayıp, ihaleye girme koşullarını taşıyan herkesin ihaleye girebileceğini söylediğini belirtmiştir.

4.5.1998 tarihinde ihaleye katılmak için bir aylık teklif süresi başlamış ve 26 firma tanıtım dokümanı ve ihale şartnamesi belgesi almış, bunlardan teklif verme süresinin son günü olan 4.6.1998 tarihine kadar toplam 5 yatırımcı teklif vermiştir. Bu teklif sahiplerinden birisi de Korkmaz Yiğit'tir.

5.6.1998 tarihinde TMSF tarafından ihaleye katılmak üzere teklif veren 5 firma basına açıklanmış ve ihaleye girmelerinde bir sakınca bulunup bulunmadığı hususu Hazine Müsteşarlığı ve Rekabet Kurumu'ndan sorulmuştur.

12.6.1998 tarihinde Korkmaz Yiğit, Güneş Taner ile Bankalar Birliğinin Akmerkez'de bulunan yerinde görüştüğünü ve Güneş Taner tarafından, kendisinin Çakıcı vasıtasıyla bazılarını rahatsız ettiğini iddia ederek, sert davranması üzerine ihaleye girmeme kararı aldığını belirtmiş, Güneş Taner ise Bankalar Birliği ofisinde yaptıkları görüşmede, Korkmaz Yiğit'e "Alaettin Çakıcı ile ilişkisi olduğu duyumlarının Başbakanlıkça kendisine iletildiğini, bu duyumlar çerçevesinde bankayı kendisine veremeyeceklerini, mevcut bankasını da incelemeye alacaklarını, bir daha aramaması gerektiğini" söylediğini belirtmiştir.

Dönemin Başbakanı Ahmet Mesut Yılmaz'a İstanbul Emniyet Müdürlüğünce hazırlanan 3.2.1998, 13.5.1998 ve 8.6.1998 tarihli bilgi notları gönderilmiş, bu bilgi notlarında, Alaettin Çakıcı'nın Korkmaz Yiğit yararına Türkbank ihalesine katılacakları tehdit ettiği ve teklif verenlerin yönlendirilerek Alaettin Çakıcı'nın talimatları doğrultusunda ihaleye katıldıkları, ihalenin Korkmaz Yiğit üzerinde kalması için çaba sarf edildiği bildirilmiştir.

Ahmet Mesut Yılmaz ve Güneş Taner anılan bilgi notları ve medyadaki söylentileri de dikkate alarak aralarında Korkmaz Yiğit'in Türkbank ihalesine girmesinin engellenmesi konusunda görüşmeler yapmışlardır.

30.6.1998 tarihinde, Korkmaz Yiğit, Ankara'da önce DTP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk ile ardından da Hüsamettin Cindoruk'un aldığı randevu üzerine İstanbul Milletvekili Cefi Kamhi ile birlikte TBMM'deki makamında sanık eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ile görüştüğü, bu görüşmede Alaettin Çakıcı ile ilişkisinin olmadığını söylediği, Ahmet Mesut Yılmaz'ın da Meclis Genel Kurulundaki oylamadan çıkışında Korkmaz Yiğit'in ihaleye katılabileceği yönünde beyanda bulunduğu sanık savunmaları ve tanık anlatımlarından anlaşılmıştır.

Ahmet Mesut Yılmaz, Korkmaz Yiğit ile 30.6.1998 günü yaptığı görüşmede, Korkmaz Yiğit'in üç konuyu dile getirdiğini, bunlardan birincisinin, kendisinin suç örgütü lideri olarak bilinen kişiyle bu ihale sürecine ilişkin hiçbir temasının olmadığını, hatta bu konuda yemin dahi ettiğini, ikincisinin ise, bu tertibin bir parçasının da, ihalenin belli bir gruba verilmesi, katılan diğer gruba verilmesi olduğunu, bu konuda İstanbul'daki iş çevrelerinde çok yaygın bir söylentinin bulunduğunu, üçüncü olarak ise, kendisinin bu bankayı satın almak için yeterli mali kaynaklara fazlasıyla sahip olduğunu, kendisi hakkında o tarihte Başbakanlık baş müşavirliği yapan Güven Erkaya'nın çok eski bir dostu olduğunu ve kendisini ondan tahkik edebileceğini söylediğini, kendisinin de Meclis Genel Kurulundan çıkarken Korkmaz Yiğit'e teklifini verebileceğini söylediğini, ancak, bunu yaptıktan sonra eski Devlet Bakanı Güneş Taner'i arayarak durumu anlattığını ve Korkmaz Yiğit ile ilgili incelemeyi devam ettireceğini beyan ettiğini, Güneş Taner'in de verilecek olan iznin bir ön izin olduğunu, meselenin her zaman kendi kontrolleri altında seyredeceğini söylediğini belirtmiştir.

Ahmet Mesut Yılmaz ve Güneş Taner ellerinde mevcut bulunan bilgi notlarına istinaden daha önce Korkmaz Yiğit'in Türkbank ihalesine girmesine sıcak bakmamalarına rağmen, Korkmaz Yiğit ile konuştuktan sonra bu fikirlerini değiştirmişlerdir. Korkmaz Yiğit'in bu beyanını ihaleye girmesine izin verilmesi açısından yeterli görmüşlerdir.

Korkmaz Yiğit'in beyanlarına göre, eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ile görüştükten 1,5 saat sonra Kamuran Çörtük'ün kendisini aradığını, "bu akşam görüşebilir miyiz?" dediğini, "Tabii görüşelim" demesi üzerine, "malum yeri ziyaret etmişsiniz, bu konuyla alakalı görüşmemiz lazım" dediğini, Tarabya otelinde, gece 10.00 da görüştüklerini, Türkbank için ne kadar parayı gözden çıkardığını sorduğunu, 400, 405, 410, 415'e kadar demesi üzerine "Biz bunu senin 380 milyona almanı sağlayacağız. Ama sen de bize bir televizyon alacaksın" diye söylediğini belirtmiştir.

Ancak, Kamuran Çörtük bu iddiaların doğru olmadığını, kendisini Korkmaz Yiğit'in aradığını ve görüşmek istediğini, Tarabya otelinde buluştuklarını, bu görüşmede Korkmaz Yiğit'in Bankacılıkla ilgili ortaklık teklifini reddettiğini, Kanal 6'yı alması halinde Genç TV'yi kendisine devretme teklifini olumlu karşıladığını ifade etmiştir.

Bu tarihten sonra, Korkmaz Yiğit 14.7.1998 gününde Raks Holding'ten Genç TV'yi 41 200 000 dolara satın almış ve 31.7.1998 tarihinde, aynı bedelle Kamuran Çörtük'e sattığına dair sözleşme düzenlenmiştir.

6.7.1998 tarihinde Rekabet Kurumu, 4054 sayılı Kanun yönünden teklif sahiplerinin Türkbank ihalesine girmelerine engel olmadığını, Hazine Müsteşarlığı da, 20.7.1998 tarihinde Bankalar Kanunu'nun 5. maddesine göre, teklif sahiplerinin Banka ortağı olmalarında sakınca bulunmadığını, ancak satış sonrasında devir izni verilmesi esnasında, bankayı alacak olan firmanın, mali bünyesi takviyeye muhtaç bulunan Türkbank'ı rehabilite etme gücüne sahip olup olmadığının değerlendirileceği, ayrıca, TMSF tarafından Banka'ya tahsis edilen kaynakların da satış sırasında göz önünde bulundurulması gerektiği hususlarını bildirmişlerdir.

TMSF İdare Meclisi 22.7.1998 tarihinde Türkbank İhale Komisyonu kurulmasına karar vermiş ve 28-29.7.1998 tarihlerinde Türkbank ihalesi teklif sahipleriyle görüşülerek 1. revize teklifleri alınmıştır. 30.7.1998 günü teklif sahiplerine açık arttırmanın basın önünde 4.8.1998 tarihinde yapılacağına dair davet mektupları gönderilmiştir.

Gazete haberlerinden etkilenen TMSF yetkililerinin 24.6.1998 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğüne yazdıkları yazıda, ihaleye teklif veren yatırımcılardan bazılarının ihaleye katılmamaları için tehdit edildikleri ve bu yatırımcılara karşı suikast hazırlıklarında bulunduklarının iddia edilmesi karşısında, ihalenin her türlü spekülasyonlardan uzak ve şeffaf bir şekilde gerçekleştirilmesi için, bu hususların araştırılarak bilgi verilmesi istenmiş; bu yazı üzerine, Kaçakçılık ve Organize Suçlar Daire Başkanı Emin Arslan'ın 14.7.1998 tarihinde, bu yazıya cevap teşkil edecek bilgi ve belgelerin gönderilmesini istediği, 23.7.1998 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'nın Kaçakçılık ve Organize Suçlar Daire Başkanlığı'na yazdığı yazıda, Banka ihalesine katılan kuruluş yöneticilerine yönelik tehditte bulunulduğu yolunda bilgi intikal ettiğinin belirlendiği incelenen yazı içeriklerinden anlaşılmıştır.

İhalenin yapılacağı günden bir önceki 3.8.1998 günü gecesi, sanık eski Başbakan Ahmet Ahmet Mesut Yılmaz'ın işadamı Ahmet Nazif Zorlu ile görüşme yaptığı, bu görüşme sırasında Korkmaz Yiğit ile Kamuran Çörtük'ün bir restoranda

birlikte oldukları iddia edilmiş, bu görüşmede, sanık Ahmet Mesut Yılmaz'ın beyanına göre, Zorlu'nun sahip olduğu firmanın Avrupa Komisyonu düşürüm uygulamasından kaynaklanan sorunları olduğunu ve bu konuda hükümetten yardım talep ettiğini, kendisinin yardım ettiğini, bu nedenle, kendisiyle o sırada yoğun bir diyaloğunun olduğunu, ziyareti sırasında, ertesi gün ihaleye gireceğini hatırlattığını, kendisine, *'bu ihaleyle ilgili çok laflar kulağıma geliyor, hakikaten bu ismini söylediğim mafya liderinin bu işe müdahalesi var mı?'* dediğini, Ahmet Nazif Zorlu'nun da kendisine *'bunu İstanbul'da bilmeyen yok'* dediğini, daha sonra kendisinin bu Bankanın içinde 500 milyon dolarlık bir hazine kaynağının olduğunu söylediğini, Ahmet Nazif Zorlu'nun gülümseyerek *'ne demek istiyorsunuz?'* dediğini söylemiştir.

Ahmet Nazif Zorlu ise, ihaleden bir önceki gece eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ile görüştüğünü, ancak ihale ile ilgili olarak görüşmediğini, sadece, *'giriyor musunuz?'* dediğini, kendisinin de *'giriyoruz'* dediğini, başka bir görüşmenin olmadığını söylemiştir. Duruşmada, sanık Ahmet Mesut Yılmaz kendi beyanlarını hatırlattığında Ahmet Nazif Zorlu, Ahmet Mesut Yılmaz'ın beyanlarını doğrulamıştır.

Aynı gece, 00.00-01.00 sıralarında Ahmet Nazif Zorlu'nun ayrılmasından sonra sanık Ahmet Mesut Yılmaz'ın Kamuran Çörtük'ü arayarak görüşmek için çağırdığı, yaptıkları görüşme sonucunda, Kamuran Çörtük'ün Korkmaz Yiğit'in kaldığı Sheraton oteline giderek onunla tekrar görüştüğü ve Kamuran Çörtük'ün Ahmet Mesut Yılmaz'a atfen *'Zorlu 505 milyon dolara kadar çıkacak, Korkmaz Yiğit 510 milyon dolar versin ve alsın'* dediğini aktardığı Korkmaz Yiğit tarafından iddia edilmiştir.

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz savunmasında; Ahmet Nazif Zorlu'nun ayrılmasından sonra kendisini arayanlar listesinde 3-4 kere aramış gözüken Kamuran Çörtük'ü aradığını ve *'bak senin bana aktardığından farklı bir bilgiyle karşı karşıyayım, gel şunu konuşalım'* dediğini, aslında Kamuran Çörtük'ün kendisinden randevu talep etmesinin nedeninin kendi işiyle ilgili olduğunu, geldiğinde Ahmet Nazif Zorlu'nun kendisine aktardığı bilgiyi söylediğini, '*eğer bu varitse hiç boşuna ihaleye girmesinler, çünkü böyle bir ilişki tespit ettiğimizde biz zaten bu işi iptal ederiz'* dediğini, Kamuran Çörtük'ün Korkmaz Yiğit'e nasıl mesaj götürdüğünü bilemeyeceğini söylemiştir.

Kamuran Çörtük ise kendisinin Ahmet Mesut Yılmaz'dan randevu talebinde bulunduğunu, randevu talebinin kendisine yemekte iken geç saatlerde geldiğini, Ahmet Mesut Yılmaz'ın yanına Pakistan ile ilgili konu için gittiğini, görüştükten

sonra kendisinin Ahmet Nazif Zorlu'nun daha önce gelip gitmesi sebebiyle konuyu açtığını, Korkmaz Yiğit ile arasında yemekte geçen, Korkmaz Yiğit'in hiçbiriyle, hiçbir kişiyle veya hiçbir güçle bir işbirliğinin olmadığını, çok yanlış anlaşıldığını söylediğini ilettiğini, Başbakanla Pakistan konusunu konuştuklarını, kalkarken Ahmet Mesut Yılmaz'ın '*biraz önce Zorlu grubu buradaydı, ihale için gelmişler, iddialı ve hevesli gördüm, bu beni mutlu ediyor, iyi bir rekabet olacak, ihaleyle ilgili birçok söylenti var, bunların doğru olmadığını gördüm, bir başka grup gelmiş ihaleye giriyor, rekabet oluşacağını gördüm'* gibi şeyler söylediğini, *'bu tip duyumların var mı piyasada'* diye sorduğunu, kendisinin *'Vallahi, bir şeyler konuşuluyor ama birileri ihaleye gelip girebiliyorsa bunu çok ciddiye almamak, rekabete bakmak lazım'* dediğini, daha sonra Korkmaz Yiğit ile yemek yediğini, yemekte de, bu duyumlarla ilgili bazı şeyler varsa, ileride kendisinin zor durumda kalabileceğini kendisine söylediğini, Ahmet Mesut Yılmaz'ın ise '*yahu iyi söylemişsin inşallah yanlış bir şey olmaz, hiç kimse sıkıntıya uğramaz'* dediğini, kendisinin de Korkmaz Yiğit'i bir daha gördüğünde fırsat olursa bunları söyleyeceğini belirterek ayrıldığını, çıktıktan sonra Korkmaz Yiğit'i aradığını, yarın görüşelim dediğini ancak Korkmaz Yiğit'in *'ben uyuyamıyorum zaten, çok stres içindeyim, yakınsa otelin lobisine kadar geliver'* diyerek otelin lobisinde iki dakika ayakta konuştuklarını, kendisine konuşmayı özetlediğini, Korkmaz Yiğit'in de kendisinin ne kadar saygın bir iş adamı olduğunu söylediğini, bunun dışında bir konuşma geçmediğini, iddiaların doğru olmadığını belirtmiştir.

İhaleden bir gün önce sanık Güneş Taner tarafından aranan tanık Erol Aksoy beyanında; ihaleye girmeden bir gün önce Güneş Taner'in kendisini aradığını, ihaleye girip girmeyeceğini sorduğunu, elinde bir dosya olduğunu söylediğini, ayrıca Türkbank ihalesine ne kadar vereceği ile ilgili konuştuklarını, kendisi ile yapılan bu görüşmeyi bir baskı olarak algılamadığını, fiyat ile devletin koyduğu para konusunda konuştuklarını hatırladığını söylemiştir.

Sevk kararında sanıkların Korkmaz Yiğit'i kullanarak güdümlerinde bir medya düzeni kurmak için tüm organizasyonları gerçekleştirdikleri iddia edilmektedir. Korkmaz Yiğit tarafından yapılan medya alımlarının toplam tutarı 546.650.000-dolardır.

Kanal E Televizyonu 2.6.1998, Genç TV 14.7.1998, Kanal 6 Televizyonu 14.8.1998, Yeni Yüzyıl Gazetesi 27.8.1998, Ateş Gazetesi 27.8.1998, Milliyet Gazetesi 6.10.1998 tarihlerinde Korkmaz Yiğit tarafından satın alınmıştır.

Korkmaz Yiğit Genç TV'yi 21 gün sonra aldığı fiyattan Kamuran Çörtük'e satmıştır.

Korkmaz Yiğit'in medya alımlarının Türkbank satış ihalesinin gazetelerde ilan edildiği tarih olan 30.4.1998 tarihinden sonra başladığı ve 30.6.1998 tarihinde Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ile görüşerek ihaleye katılma izni aldıktan sonra hızlandığı görülmektedir.

Meclis Soruşturma Komisyonu Raporunda, *"Korkmaz Yiğit'in banka alma, kendilerinin de güdümlerindeki bir medya gücü oluşturma hedefine hizmet etmek üzere, usulsüz olarak Türkbank'ın Korkmaz Yiğit'e devrini sağladıkları, Kâmuran Çörtük'ün, Türkbank ihalesine giren Korkmaz Yiğit ile Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz arasındaki ilişkinin kurulup sürdürülmesini sağladığı, ihalenin her aşamasında Başbakan adına müdahil olup zaman ve yer ayrımı gözetmeksizin birinin söylediğini diğerine aktardığı, bu misyonu karşılığında Korkmaz Yiğit'ten Genç TV'yi komisyon olarak bedel ödemeden alarak haksız çıkar sağladığı"* iddia edilmiştir. Bu iddialar Korkmaz Yiğit'in Komisyonlarda verdiği beyanlara dayandırılmıştır. Ancak, Korkmaz Yiğit'in bu konudaki beyanları arasında çelişkiler mevcut olup diğer tanık beyanları ile desteklenmemiştir.

4.8.1998 tarihinde gerçekleştirilen ihale en yüksek teklif veren Korkmaz Yiğit'te kalmıştır. Aynı gün, TMSF'nin 3182 sayılı Bankalar Kanununa göre hisse devri için Hazine Müsteşarlığından, 4054 sayılı Kanuna göre de Rekabet Kurumundan gerekli izinlerin verilmesinin istendiği görülmüştür.

İhaleden bir gün önce 3.8.1998 tarihinde ise İstihbarat Daire Başkanlığınca, daha önce Türkbank ihalesini Korkmaz Yiğit'in alması konusunda Alaettin Çakıcı'nın bir takım girişimlerde bulunduğu, Alaettin Çakıcı'nın bu ihaleye katılacak olan Hayyam Garipoğlu'na "ihalenin kendisini ölüme götürebileceği, ihaleye katılması, ancak fiyatı arttırmaması" yönünde tehdit ve telkinde bulunulduğuna ilişkin Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'a uyarıcı içerikte bir istihbarat notu gönderildiği, aynı zamanda bu bilgi notunun ayrıca Kaçakçılık ve Organize Suçlar Daire Başkanlığına da iletildiği ve bu Dairenin de bilgi notunu yazıya çevirerek, ihale sonuçlandıktan sonra, 4.8.1998 günü saat 17.25'te Başbakanlık Özel Kalem'de görevli İbrahim Oktay'a, saat 18.00'de ise, TMSF Genel Müdürü Erdal Aslan'a zimmetle teslim edildiği anlaşılmıştır.

TMSF'ye gelen yazı üzerine, TMSF Başkanı Gazi Erçel tarafından *'Yazı 4 Ağustos 1998 saat 18.00'de alınmıştır. 24.6.1998 tarihli yazımıza bu kadar geç ve ihale yapıldıktan sonra cevap verilmesi sonucu, bir işlem yapılması şu aşamada mümkün değildir. Kaldı ki yazı Başbakanlığa da iletilmiştir'* şeklinde yazı üzerine not düşülmüş ve dosyasında muhafaza edilmiştir. Gazi Erçel'e söz konusu yazıyı neden Hazine Müsteşarlığına bildirmediği sorulduğunda, yazının dağıtımlı

olup Başbakanlığa da gönderildiğini, orada işlemin tamamlanacağını ve gönderileceğini düşündüğünü, bu nedenle göndermediğini, Hazine yetkilileri ile yaptıkları görüşmelerde de bu konunun gündeme gelmediğini, 28.8.1998 günü Başbakan, Devlet Bakanı ve Hazine Müsteşarı Yener Dinçmen'in de bulunduğu toplantıda Güneş Taner'in *'Türkbank ihalesi konusunda arkadaşların çekinceleri var'* dediğini ve eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın *'Ben MİT Müsteşarına ve Sayın Erkaya'ya sordum, yok öyle bir şey'* dediğini duyduğunu, burada Emniyet'ten gelen yazıdan bahsetmemesinin nedeninin, Başbakan ve Bakan'ın söz konusu yazıdan haberdar olduklarını düşünmesi olduğunu belirtmiştir.

Bu konu ile ilgili olarak dinlenilen Emniyet görevlileri Necati Bilican, Sabri Uzun, Emin Arslan, Hasan Özdemir ve Niyazi Palabıyık beyanlarında, yazının TMSF'ye geç ulaştırılması konusunda kendilerine herhangi bir baskı ve tehdit gelmediğini, bunun sadece bilgilerin kendilerine geç gelmesinden kaynaklandığını ileri sürmüşlerdir. Ayrıca gönderilen bilgi notlarının telefon kaydına dayandığını ve bu bilgi notları Başbakan'a iletilirken telefon konuşmalarına dayalı olarak verildiğinin bilindiğini, ancak, ayrıntılı olarak telefon tapesi vermediklerini belirtmişlerdir.

4.8.1998 tarihli yazıyı teslim alan tanık İbrahim Oktay, söz konusu yazıyı alıp almadığını hatırlamadığını, ancak aldığına dair imzasının olduğunu, şimdiye kadar aldığı belgeleri yerine ulaştırdığını söylemiştir.

Başbakanlık Özel Kalem Müdürü tanık Sema Erdem de beyanlarında, çok gizli veya gizli kaydı ile gelen belgelerin nerede olursa olsun Başbakana iletildiğini, söz konusu belgenin iletilip iletilmediğini bilmediklerini, ancak bu olay dışında ulaşmayan bir evrak olmadığını söylemiştir.

Bu konuda dinlenen sanık eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ise; 3.8.1998 tarihli bilgi notu ve TMSF'ye dağıtımlı, Başbakanlığa bilgi olarak gönderilen 4.8.1998 tarihli yazının kendisine ulaştırılmadığını, Alaettin Çakıcı ve Korkmaz Yiğit arasında geçen telefon konuşmasının bulunduğu kaseti ilk defa 8.10.1998 gününde basın mensubu olan Tuncay Özkan'dan duyduğunu, kasetin deşifre metnini Emniyet görevlilerini sıkıştırınca, 11.10.1998 gününde Antalya'da verdiklerini, Korkmaz Yiğit ile Alaettin Çakıcı arasındaki ilişkinin varlığını ise, Kutlu Aktaş ile Korkmaz Yiğit arasında yapılan ve kayda alınan görüşmenin 30.9.1998 tarihinde Kutlu Aktaş tarafından kendisine iletildiğini, 3.8.1998 tarihli bilgi notunun kendisine iletilmediğini, ancak iletilse dahi, duyuma dayalı bilgiler ihtiva etmesi nedeniyle delil olarak kullanılamayacağını, 3.8.1998 tarihli bilgi notundan önce de benzer içerikli bilgi notlarının kendisine ulaştığını ifade etmiştir.

TMSF'nin yapılmasını istediği araştırma sonucunu bildiren yazı cevabı ihale sonuçlandıktan sonra, akşam saatlerinde iletilmiş, ancak, gönderilen bu bilgiler resmi kanallardan Hazine yetkililerine gönderilmediği gibi, TMSF görevlileri tarafından da Hazine yetkililerine bildirilmemiştir.

Bu gelişmelerden habersiz olan Hazine bürokratları, 4.8.1998 tarihli TMSF'nin, banka hisselerinin Korkmaz Yiğit grubuna devredilmesine izin verilmesine ilişkin yazısı üzerine, biri 31.8.1998, diğer ikisi 1.9.1998 günlü onay taslakları hazırlamışlardır. Ancak, hazırlamış oldukları bu taslaklarda Hazine bürokratlarının Türkbank'ın Korkmaz Yiğit Grubuna devrine izin verilmesine teknik gerekçelerle karşı çıktıkları ve hazırladıkları onay taslaklarında çekincelerini belirttikleri anlaşılmaktadır. Kabul görmeyen onay taslakları dosya içerisinde bulunmaktadır.

Bu onay taslaklarında Hazine Bürokratlarınca;

- Korkmaz Yiğit İnş. Tic. A.Ş.'nin aktif varlıklarının önemli bir bölümünün yabancı kaynaklarla finanse edildiği,

- İhale bedeli ve taahhüt edilen sermayenin karşılanacağı temel kaynak olan ve toplam değeri 15 milyar dolar olarak tahmin edilen gayrimenkul projelerinin yapılabilirliği ve ne şekilde finanse edileceği hususunda herhangi bir bilgi ve belge sunulmadığı,

- Grubun geçmiş yıllardaki işlem hacmi ve karlılığı da göz önüne alındığında ihale bedeli ve taahhüt edilen sermaye konusunda kesin bir kanaate ulaşılamadığı,

- Bu ihaleden sonra Kanal 6, Kanal E, Yeni Yüzyıl ve Ateş Gazetesi gibi görsel ve yazılı basın kuruluşlarını 200 milyon doları aşan bir bedel ödeyerek aldığı anlaşıldığından Türkbank'ın ihale bedeli ve taahhüt edilen sermayenin aynı süre içerisinde şirketin sağlayacağı kredilerden veya kendi kaynaklarından karşılanmasının mümkün görülmediği,

hususları çekince olarak belirtilmiş bulunmaktadır.

Bu taslakların kabul edilmemesi üzerine yeni hazırlanan 4.9.1998 tarihli onayda bu çekincelere yer verilmemiş, Korkmaz Yiğit İnşaat Taah. Tic. A.Ş.'nin ödeme gücü ve basında yer alan ihaleye fesat karıştırıldığına ilişkin iddialara değinilmemiş, söz konusu onay doğrudan Hazine Müsteşarı Yener Dinçmen ve Devlet Bakanı Güneş Taner tarafından imzalanmıştır.

Tanık Sedat Ergin'in beyanlarına göre(ki bu beyanlar olay tarihinde Başbakan Yardımcısı olan Bülent Ecevit'in 1.11.1998 günlü Hürriyet Gazetesinde yayınlanan açıklamalarına ve Sedat Ergin'e verdiği yazı içeriğine dayalıdır), Türkbank'ın

satışıyla aynı günlerde Korkmaz Yiğit'in, olağanüstü bedeller ödeyerek birçok basın yayın organını satın almaya girişmesi üzerine Devlet Bakanı Hüsamettin Özkan ve Maliye Bakanı Zekeriya Temizel ile bir araya geldikleri ve alışların kaynaklarını ve amacını araştırma gereği duydukları, bu araştırmalar sürecinde, Erol Evcil, Nesim Malki gibi kimselerle Korkmaz Yiğit'in ilişkilerini gösteren ipuçlarının ortaya çıkmaya başladığı, bu arada Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın Amerika'ya gitmesinden bir gün sonra, Başbakanlığa vekalet etmekte olduğu için Bülent Ecevit'in MİT Müsteşarı ve Hüsamettin Özkan'la birlikte görüştüğü, duyum ve değerlendirmelerini karşılaştırdıkları ve MİT Müsteşarı ile aynı kaygıları paylaştıkları ifade edilmiştir.

Bu tarihten sonra Korkmaz Yiğit, İçişleri Bakanı Kutlu Aktaş'ı 29.9.1998 günü ziyaret etmiş, bu görüşmede geçen konuşmalar Kutlu Aktaş tarafından Emniyet görevlilerince gizlice kayda alınmış ve bu görüşmede Korkmaz Yiğit, Alaettin Çakıcı ile olan ilişkisini itiraf etmiştir.

Bu görüşmeden sonra, İçişleri Bakanı Kutlu Aktaş, kaseti alarak 30.9.1998 tarihinde durumu sanık Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'a bildirdiğini, Ahmet Mesut Yılmaz'ın "ben değerlendireceğim" dediğini söylemiştir.

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz savunmasında, Alaettin Çakıcı ile Korkmaz Yiğit arasında bir ilişki olduğunu ilk kez Kutlu Aktaş'ın getirmiş olduğu kasetten öğrendiğini belirtmiştir.

Bu bilgilerin 2-3 gün sonra Kutlu Aktaş tarafından Bülent Ecevit'e de aktarıldığı, Hüsamettin Özkan, Zekeriya Temizel'in de bulunduğu toplantıda ihalenin iptal edilmesi gerektiği kanaatine varıldığı, yurt dışında bulunan Ahmet Mesut Yılmaz ile görüşmek üzere Hüsamettin Özkan'ın görevlendirildiği, 2.10.1998 günü Hüsamettin Özkan ile Ahmet Mesut Yılmaz arasında Swiss Hotel'de yapılan görüşmede, Hüsamettin Özkan'ın Ecevit'in ihale hakkındaki görüşünü bildirdiği, Hüsamettin Özkan'ın aynı gece Korkmaz Yiğit ile kendi evinde görüşerek, durumu ona anlattığı ve Başbakan ile Başbakan Yardımcısının vazgeçme kararını bildirdiği ve kendisinin de vazgeçmesini söylediği, Korkmaz Yiğit'in de vazgeçtiğini belirtmesi üzerine kendisinin Ecevit'i arayarak durumdan haberdar ettiği, Hüsamettin Özkan, Korkmaz Yiğit ve sanık Ahmet Mesut Yılmaz tarafından doğrulanmıştır.

Bu olaydan sonra, 5.10.1998 tarihinde Başbakanlık Konutunda Ahmet Mesut Yılmaz, Bülent Ecevit, Hüsamettin Özkan ve Kutlu Aktaş arasında yapılan görüşmede ihaleyi iptal etme yönünde eğilimin ortaya çıktığı, sanık Ahmet Mesut Yılmaz'ın yurtdışında bulunan eski Devlet Bakanı Güneş Taner'i arayarak hisse

devrini durdurmalarını istediği sanık savunmaları ve tanık anlatımlarından anlaşılmıştır.

Bu olay üzerine sanık Ahmet Mesut Yılmaz Emniyet görevlilerini arayarak Çakıcı- Yiğit görüşmesine ilişkin kaset dökümünü istemiş ve 11.10.1998 tarihinde Antalya'da iken Kaçakçılık ve Organize Suçlar Daire Başkanı Emin Arslan tarafından kaset çözüm tutanakları kendisine ulaştırılmıştır.

13.10.1998 günü Fikri Sağlar tarafından Alaettin Çakıcı ile Korkmaz Yiğit arasında geçen telefon görüşmeleri basına açıklanmış, aynı gün Devlet Bakanı Güneş Taner imzası ile Türkbank'ın Korkmaz Yiğit'e satışı sonucu yapılacak olan hisse devri izni durdurulmuştur.

Kaset açıklandıktan sonra, 25.11.1998 günü, sanıklar Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ile Devlet Bakanı Güneş Taner hakkındaki güvensizlik istemi kabul edilmiş ve Devlet Bakanı Güneş Taner ile Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın düşürülmesine karar verilmiştir.

19.2.1999 günlü, 12057 sayılı Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı Makamının onaylarıyla Devlet Bakanlığının 8.9.1998 günlü, 59388 sayılı hisse devir izninin iptaline karar verilmiştir.

2.3.1999 günlü, 30 sayılı TMSF İdare Meclisi kararı ile Türk Ticaret Bankası A.Ş.'nin Fona ait % 84.52 oranındaki hissesinin satışı amacıyla 4.8.1998 gününde yapılan ihalenin İhale Şartları Belgesinin 15. maddesine dayanılarak iptal edilmesine karar verilmiştir.

B-SANIKLARA YÖNELTİLEN SUÇLAMALARLA İLGİLİ DEĞERLENDİRME VE KABUL

Sanıklara yönelik olarak TMSF'ye ait Türkbank hisselerinin satışı ihalesi ile ilgili çeşitli suçlamalarda bulunulmuştur. Sanıklara yöneltilen suçlamalar; Türk Ticaret Bankası ihale süreci öncesinde ve sonrasında, usul ve yasalara aykırı hareket ederek, Devlet ciddiyeti ile de bağdaşmayacak şekilde, mafya ile ilişkili iş adamlarıyla irtibat kurdukları, ihaleyi yönlendirdikleri, ihale öncesi fiyat oluşturdukları, ihalenin Korkmaz Yiğit lehine sonuçlanmasını temin ettikleri; diğer yandan, ilgili bürokratlara baskı yaparak ihalenin tekemmül etmesine aşama aşama imkân verdikleri, kamu ve özel bankalara baskı uyguladıkları, bu arada üçüncü kişi konumundaki Kâmuran Çörtük'e medya gücü ve maddi imkân sağladıkları, yerel ve genel seçim kararlarının alındığı bu dönemde, Türkbank kaynaklarını kullanarak kendilerine bağımlı ve güdümlerinde medya gücü oluşturarak siyasi çıkar sağlamayı amaçladıkları, ihalenin objektif ve serbest rekabet ortamında

yapılmasını engelledikleri; yasalara aykırı bu fiillerinin neticesi olarak, Türkbank'ın usulüne uygun satışının gerçekleşmemesine sebebiyet verdikleri, böylece kamuyu 953.3 milyon dolar zarara uğrattıkları iddialarını içermektedir.

Sanıklara yüklenen eylemler başlıklar halinde aşağıdaki savları içermektedir:

1- Yasadışı organize suç örgütü mensuplarıyla ilişkili olduğu öne sürülen Korkmaz Yiğit'in ihaleye sokulduğu; ihalenin Korkmaz Yiğit lehine sonuçlanmasının sağlandığı ve ilgili bürokratlara baskıda bulunularak ihalenin tekemmül etmesine aşama aşama olanak sağlandığı,

2- Türkbank kaynaklarını kullanarak, yerel ve genel seçim kararlarının alındığı bu dönemde, kendilerine bağımlı ve güdümlerinde bir medya yaratarak siyasi çıkar sağlamayı amaçladıkları,

3- Türkbank ihalesinde üstlendiği aracılık misyonunun karşılığı olarak, üçüncü kişi konumundaki Kamuran Çörtük'e Korkmaz Yiğit tarafından Genç TV'nin bedelsiz şekilde devrinin sanıklarca sağlattırıldığı ve böylelikle Kamuran Çörtük'e medya gücü ve maddi imkân temin edildiği,

4- Sanıkların ihaleye girecek kişilerle ihale öncesinde görüşmeler yapmak suretiyle ihaleyi yönlendirdikleri, ihale öncesi fiyat oluşturdukları, böylelikle ihalenin objektif ve serbest rekabet ortamında yapılmasını engelledikleri.

Bu savlar aşağıdaki başlıklar halinde incelenmiştir:

1- Yasadışı organize suç örgütü mensuplarıyla ilişkili olduğu öne sürülen Korkmaz Yiğit'in ihaleye sokulduğu; ihalenin Korkmaz Yiğit lehine sonuçlanmasının sağlandığı ve ilgili bürokratlara baskıda bulunularak ihalenin tekemmül etmesine aşama aşama olanak sağlandığı

a)- 9/5-6 Esas sayılı Meclis Soruşturma Komisyonu'nun raporunda; *"Emniyetin çeşitli birimlerince yürütülen araştırma ve takipler sonucunda, Alaettin Çakıcı isimli şahsın, Türk Ticaret Bankası (Türkbank) ihalesi ile ilgilendiği, daha önce yapılan ihalelerde bu şahsın Erol Evcil, Yavuz Ataç gibi şahıslarla işbirliği içerisinde birtakım teşebbüslerde bulunduğu, suçlamaya konu olayların gerçekleştiği son ihale öncesinde Çakıcı'nın bu kez ihaleye katılmayı düşünen Korkmaz Yiğit'le işbirliğine girdiği, bu iki şahıs arasında ihale ile ilgili olarak zaman zaman telefon görüşmeleri yapıldığı, bu görüşmelerle bağlantılı olarak Çakıcı'nın ihaleye girmesi muhtemel kişileri saptayarak, önceden belirli bir şekilde davranmaları hususunda tehditlerde bulunarak yönlendirdiği tespit edilmesine, tüm bu gelişmeler o tarihlerde medyada geniş olarak yer almış olmasına ve dönemin Başbakanı Mesut Yılmaz'a ve dolaylı olarak da Güneş Taner'e değişik tarihlerde*

görevlilerce de iletilmiş olmasına rağmen, Çakıcı-Yiğit konuşmasını içeren kaset Fikri Sağlar tarafından 13.10.1998 tarihinde açıklanıncaya, kamuoyu olaydan ayrıntılarıyla haberdar oluncaya, hatta koalisyonu oluşturan diğer partiler ısrarla iptal yönündeki iradelerini ortaya koyuncaya kadar, sanıklar bu konuda gerekli işlemleri yapmadıkları, sağlıklı bir şekilde yapılamayacağı/yapılmadığı anlaşılan ihalenin iptali, hisse onayının durdurulması için gerekli girişimlerde bulunmadıkları, hisse onayının iptali için hiçbir teşebbüse geçmedikleri" iddia edilmektedir.

İhale süreci devam etmekte iken, Emniyet Genel Müdürlüğü ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan çalışmalar sonucu elde edilen çeşitli bilgi notları ilgili makamlara gönderilmiştir.

İstanbul Emniyet Müdürlüğünün 3.2.1998 tarihli yazısında; *"İlgi sayılı Mahkeme kararlarıyla dinlemeye aldırılan telefonların takibi neticesinde hedef şahısların önümüzdeki günlerde T.B.M.M. içerisinde veya dışarısında Anavatan Partisi içerisinden bir milletvekili veya bakanımıza yönelik suikast girişiminde bulunacakları yönünde bilgiler alınmıştır.*

Konu hassasiyetle takip edilmekte olup, gelişmelerden ayrıca bilgi verilecektir." denilmiş ve ekinde 4 sayfalık "Çok Gizli" bilgi notu gönderilmiştir.

İstanbul Emniyet Müdürlüğünün 13.5.1998 tarihli yazısında ise; *"Son dönemde yaşanan gelişmeler ışığında, organize suç örgütlerinin finans sektörü içerisinde yer alabilme gayretlerini arttırdıkları, bu sektör içinde direkt olarak yer almasalar bile dolaylı yollardan ilişkili oldukları iş adamlarına destek vermek sureti ile gerek bu iş adamlarının gerekse kendilerinin finans sektörü içerisinde yer alma çabası içinde oldukları görülmektedir.*

Son günlerde Türk Ticaret Bankasının özelleştirme çalışmalarına hız verilmesi ile bazı yerli ve yabancı kuruluşların adı geçen bankanın alımı hususunda talip oldukları, bu kuruluşlar arasında Doğan Grubu, Koç Grubu, Sabancı Grubu, Gür-İş Holding gibi şirketler ile birlikte, Çukurova Şirketler Grubunun sahibi Mehmet Emin Karamehmet, Bayındır Holding'in sahibi Kamuran Çörtük, Üniversal Holding'den Murat Demirel, Vatan Hastanesinin sahi Azmi Ofluoğlu, Yiğit İnşaat ve Bankekspres'in sahibi Korkmaz Yiğit gibi iş adamlarının da geçtiği,

Geçmiş dönemlerde Türk Ticaret Bankasının satın alınmasını engellemek amacı ile çeşitli girişimlerde bulunan, Trabzon- Arsin- Fındıklı köyü nüfusuna kayıtlı, Trabzon-1953 doğumlu, Ali- Şakire oğlu Alaettin Çakıcı'nın gelinen son aşamada anılan bankayı almak isteyenler arasında adı geçen ve kendisi ile arasındaki ilişkinin eski dönemlere dayandığı bilinen Korkmaz Yiğit isimli iş adamı

ile anlaştığı, banka ihalesinde Korkmaz Yiğit'in yalnız kalması ve nihayetinde bankanın Korkmaz Yiğit tarafından alınmasını sağlamak amacı ile çeşitli girişimlerde bulunacağı yolunda istihbari mahiyette bilgiler elde edilmiştir.

Alaettin Çakıcı ve benzeri organize suç liderlerinin banka sahibi olma veya olamadıkları takdirde banka sahipleri ve finans sektörü içinde faaliyet gösteren şahıslar ile yakın ilişkiler kurma çabalarının, gerek yurt içinde gerekse yurtdışında ticari ve sosyal anlamda hareket alanlarını arttırmak, her türlü para transferini kanuni işlemler çatısı altında gerçekleştirmek, ekonomik ve siyasi ilişkilerinde denge unsuru olarak kullanmak gibi sebeplere dayandığı, bu amaçla Alaettin Çakıcı'nın Türk Ticaret Bankasının Korkmaz Yiğit isimli işadamı tarafından alınmasını sağlamak amacı ile banka ihalesine katılan diğer kuruluşların sahiplerine karşı her türlü tehdit ve şantaj unsurunu kullanacağı hatta korkutma amacı ile silahlı eylemlere tevessül edebileceği değerlendirilmektedir" denilmiştir.

İstanbul Emniyet Müdürlüğünün 8.6.1998 tarihli yazısında da; *"İlgide kayıtlı yazı ile Türk Ticaret Bankasının özelleştirilmesi çalışmalarına hız verildiği ve geçmiş dönemlerde anılan bankanın satılmasını engellemek amacı ile çeşitli girişimlerde bulunan, Trabzon-Arsin-Fındıklı köyü nüfusuna kayıtlı, Trabzon- 1953 doğumlu, Ali- Şakire oğlu Alaettin Çakıcı'nın gelinen son aşamada anılan bankayı almak isteyenler arasında adı geçen ve kendisi ile arasındaki ilişkinin eski dönemlere dayandığı bilinen Korkmaz Yiğit isimli iş adamı ile anlaştığı, banka ihalesinde Korkmaz Yiğit'in yalnız kalması ve nihayetinde bankanın Korkmaz Yiğit tarafından alınmasını sağlamak amacı ile çeşitli girişimlerde bulunacağı yolunda istihbari mahiyette bilgiler elde edildiği ve bu hususlarda Alaettin Çakıcı isimli şahsın banka ihalesine katılmak isteyen diğer kuruluşların sahiplerine karşı her türlü tehdit ve şantaj unsurunu kullanacağı hatta korkutma amacı ile silahlı eylemlere tevessül edebileceğinin değerlendirildiği bildirilmiş olup,*

4.6.1998 tarihi itibari ile Türk Ticaret Bankası İhalesine katılma hususunda başvuru süresinin sona erdiği, bu tarih itibarı ile anılan bankanın ihalesine katılmak için; Erdoğan Demirören, Ali Balkaner, Hayyam Garipoğlu, Azmi Ofluoğlu, Korkmaz Yiğit isimli işadamlarına başvuruda bulunulduğunun bilindiği, banka ihalesine katılmak isteyen diğer iş adamlarına ise, Alaettin Çakıcı tarafından baskı yapıldığı ve ihaleye girmelerinin engellendiği, ihaleye katıldıkları bilinen ve yukarıda isimleri belirtilen iş adamlarının ise Alaettin Çakıcı tarafından yönlendirildikleri ve Alaettin Çakıcı ile anlaşmalı olarak onun talimatları doğrultusunda ihaleye katıldıkları, böylece Türk Ticaret Bankasının özelleştirilmesi

konusundaki ihalenin iş adamı Korkmaz Yiğit tarafından alınmasının sağlanması hususunda çaba sarf edildiği,

Türk Ticaret Bankasının özelleştirilmesi ile ilgili olarak T.C. Merkez Bankası Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan medya organlarına yansıyan bilgilere göre anılan ihaleye Zorlu Holding A. Ş., İpeks İplik Tekstil A.Ş., As Yapı Endüstri A.Ş., Avrupa - Amerika Holding A.Ş., Korkmaz Yiğit İnşaat Taahüt Ticaret A.Ş. isimli firmaların katıldığı yolunda bilgiler elde edilmiş olup, yaşanan gelişmeler doğrultusunda Alaettin Çakıcı- Korkmaz Yiğit ikilisinin kendilerinden habersiz değişik firmaların da ihaleye girmesini önemsemedikleri bankanın satın alınması konusunda ihalenin kendi insiyatifleri doğrultusunda gerçekleşeceği hususunda emin oldukları şeklinde istihbari mahiyette bilgiler elde edilmiştir" denilmiştir.

3.8.1998 tarihinde İstihbarat Daire Başkanlığınca "Bilgi Notu" hazırlanarak, Başbakan ve İçişleri Bakanına gönderilmiştir. Bu bilgi notunda;

"Türk Ticaret Bankasının özelleştirilmesi kapsamında, organize suç örgütlerinin bu ihaleden çıkar sağlamak için bir süreden beri faaliyet gösterdikleri yapılan çalışmalardan anlaşılmıştır.

Makamlarına arz edilen bilgi notlarında; Bank Ekspres'in sahibi Korkmaz Yiğit'in, Türk Ticaret Bankası ihalesini alması için Alaettin Çakıcı'nın bir takım girişimlerde bulunduğu bildirilmişti.

Konu ile ilgili olarak son alınan bilgilere göre, bahse konu ihaleye katılacak olan Hayyam Garipoğlu'na, Alaettin Çakıcı; "Bu ihalenin kendisini ölüme götürebileceği, ihaleye katılması, ancak fiyatı arttırmaması" yönünde tehdit ve telkinde bulunmuştur" denilmiştir.

İhalenin yapılmasından sonra, aynı gün Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı, gereği için Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na, bilgi için Başbakanlık'a gönderdiği Müsteşar Yahya Gür imzalı 4.8.1998 gün ve B.05.1.EGM.0.09.06.01./ 375-3299 sayılı yazısında;

"*Türk Ticaret Bankası A.Ş.'nin satış ihalesiyle ilgili olarak; İlgi yazınızda ismi geçen firmaların, halen yurtdışında bulunan ve aranır durumdaki organize suç liderleri ve elemanları tarafından tehdit edildikleri, ihalenin söz konusu firma sahiplerinden olan Korkmaz Yiğit lehine sonuçlanması için diğer firmaların ihaleye katılmak şartıyla herhangi bir artırmada bulunmamaları yönünde baskıya maruz kaldıkları, bununla birlikte; ismi geçen firma sahiplerinin bazı organize suç liderleri ile de ilişki içerisinde bulundukları yönünde istihbari bilgiler elde edilmiş*

olup, bu bilgiler ile Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığınca 3.8.1998 tarihinde ilgili bütün yetkililere bildirilmiştir" denilmektedir.

Meclis Soruşturma Komisyonu Raporunda; *"Başbakan Mesut Yılmaz 9/43 sayılı Soruşturma Komisyonuna 25.5.2000 tarihinde verdiği ifadesinde; '...Daha ihale öncesinde, Emniyetten bize gelen bilgilerde, bu Alaettin Çakıcı denilen kişinin yaptığı telefon konuşmalarında-ki bu telefon konuşmaları mahkeme kanalıyla Emniyet tarafından izlenen konuşmalardır-bu ihaleyle ilgili bazı telkinlerde bulunduğuna ilişkin bilgiler geldi. Bu bilgiler bazı kişileri ihaleye girmekten caydırmak ve kendisinin Korkmaz Yiğit'in bankayı almasını desteklediği şeklinde bilgilerdir.*

Bu bilgiler bize ulaştıktan sonra, ben Güneş Taner'e bizde böyle bir bilgi olduğunu, bu nedenle bu şahsın hiçbir şekilde ihaleyi almaması gerektiğini söyledim' demiştir.

Bu ifade, Mesut Yılmaz'ın daha ihaleden çok önce, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün DGM kararı ile dinlenen Alaettin Çakıcı-Korkmaz Yiğit telefon görüşmesi ve bu konuşmanın içeriğindeki bilgilere sahip olduğunu tartışmasız bir şekilde ortaya koymaktadır…

Konuya ilişkin olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğünün Emniyet Genel Müdürlüğüne muhatap 3.2.1998 günlü, 13.5.1998 günlü, 8.6.1998 günlü, 26.6.1998 günlü ve 19.8.1998-26.8.1998 tarihli yazılarına istinaden Emniyet Genel Müdürlüğünce hazırlanan bilgi notları ile ihaleden bir gün önce 3.8.1998 tarihli bilgi notu ve 4.8.1998 gün ve 375-3299 sayılı "Çok Gizli" ve "Kişiye Özel" yazılardaki, Türkbank ihalesinde Alaettin Çakıcı'nın Korkmaz Yiğit lehine devreye girdiği, bu amaçla ihaleye katılacak olanları tehdit ederek ihaleye katılmalarını engellediği, ihaleye girenleri yönlendirdiği, ihalenin Korkmaz Yiğit tarafından alınmasını sağlamaya yönelik çabalar sarf ettiği, işi bombalama eylemi girişimine kadar götürdüğüne dair bilgiler, Başbakan Mesut Yılmaz'a iletilmesine karşılık, Korkmaz Yiğit'in ihaleden engellenmesine ve hakkında kanuni işlem tesisine tevessül etmemiştir. Aksine tüm bu bilgileri göz ardı ederek ihalenin ve hisse devrinin Korkmaz Yiğit lehine sonuçlanması için çaba harcamıştır. Başbakan Mesut Yılmaz, Arena Programında, Alaettin Çakıcı'nın Türkbank ihalesindeki bu rolüne karşılık bu iş için ihaleyi kim kazanırsa kazansın % 5 pay almak üzere anlaştığını, Korkmaz Yiğit'ten bunun bir kısmını peşin aldığını da ayrıca belirtmiştir"(sh.145,146) denilmektedir.

Konu ile ilgili olarak tanık anlatımları dışında, Emniyet Genel Müdürlüğünün 3.8.1998 tarihli bilgi notu, İstanbul Emniyet Müdürlüğünün 3.2.1998, 13.5.1998

ve 8.6.1998 tarihli yazıları ve bilgi notlarının asılları ile Emniyet Genel Müdürlüğünün 4.8.1998 tarihli yazısı ile yazının ilgili yerlere teslim edildiğine dair zimmet kaydı ve Merkez Bankası Başkanı Gazi Erçel'in notu dosyaya konulmuştur.

Meclis Soruşturma Komisyonu Raporunda, *"DGM kararı olmadan 3 adet dinleme, sonra da DGM kararı ile 21.5.1998 tarihinde yapılan bir adet dinlemede, Alaettin Çakıcı-Korkmaz Yiğit telefon görüşmesi İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından kayda alınmış, böylece Çakıcı'nın Korkmaz Yiğit yanında Türkbank ihalesine katılmak için dosya alan ve sonra da ihaleye teklif veren firma sahiplerini tehdit ettiği açıkça ortaya çıkmış ve delillendirilmiştir"(sh.122)* denilmektedir.

Sanıklar ise İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesinin kararı ile dinlemeye alınan Korkmaz Yiğit ile Alaettin Çakıcı arasında geçen telefon görüşmelerinden haberdar olmadıklarını, bu delilin ilgililer tarafından kendilerine bildirilmediğini, ihale iptal aşamasına gelene kadar bu durumdan habersiz olduklarını iddia etmektedirler.

18.5.1998 tarihli İstanbul 5 Nolu Devlet Güvenlik Mahkemesinin kararı ile dinlenilmesine karar verilen ve Alaettin Çakıcı ile Korkmaz Yiğit arasında geçen telefon konuşmalarını içeren kasetin varlığı ve bu durumun ilgili yerlere bildirilip bildirilmediği konusunda Emniyet ve Başbakanlık görevlileri olan tanıklar dinlenmiştir. Ayrıca, söz konusu konuşmaları içeren kaset çözüm tutanakları ve ilgili mahkeme kararı dosyada bulunmaktadır.

Komisyon Raporunda, ihale duyurusundan itibaren bu ihalenin Korkmaz Yiğit'te kalması için organize suç örgütü başı Alaettin Çakıcı'nın telefon görüşmeleri yaparak ihaleye müdahale ettiği ve bu durumun Emniyet görevlilerince tespit edilerek üst makamlara bildirilmesine rağmen sanıklar tarafından gerekli işlemlerin yapılmadığı ileri sürülmektedir. Tanık sıfatıyla bilgilerine başvurulan Emniyet görevlileri Necati Bilican, Sabri Uzun ve Hasan Özdemir görev yaptıkları dönem içerisinde birçok telefon görüşmesinin takibinin ve kaydının yapıldığını, bunların bilgi notuna dönüştürülerek ihaleden önceki değişik tarihlerde Başbakan ve İçişleri Bakanına iletilmek üzere üst makamlara bildirildiğini, 3.8.1998 günlü bilgi notu ile 4.8.1998 günlü yazının Başbakan ve İçişleri Bakanına ulaştırıldığını ifade etmişlerdir.

Dönemin İçişleri Bakanı olan ve tanık sıfatıyla bilgisine başvurulan Murat Başesgioğlu 3.8.1998 tarihinden önce kendisine ulaştırılan ve içeriklerinin de bir organize suç liderinin yapılacak olan Türkbank ihalesine ilgi duyduğuna ve bunun için bazı organizasyonlara girme konusunda bir hazırlıkları olduğunu ifade eden duyumlardan derlenmiş olan bilgi notlarının genelde telefon dinlemelerine

dayandığını ve bu durumu Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'a ilettiğini söylemiş, 21.5.1998 günlü Çakıcı-Yiğit görüşmesine ilişkin telefon görüşmesinin tamamının içeriği hakkında sonradan haberdar olduğunu, kasetin kendilerine intikal etmediğini, ancak bu telefon görüşmelerinde geçen hususların parçalar halinde bilgi notlarına yansıdığını ifade etmiştir.

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz kendisine ulaştırılan notların okunduktan sonra imhası kaydını taşıyan bilgi notlarından ibaret bulunduğunu, delil niteliğini taşımadığını, kamuoyuna açıklanan 21.5.1998 günlü telefon görüşmesine ilişkin kayıt ve bilgilerin de kendisine bildirilmediğini, sonradan Emniyet görevlileri ile yaptığı görüşmelerde onların da iletmediklerini kabul ettiklerini, ancak bunun kasıt veya kötü niyete dayanmadığını söylediklerini, 3.8.1998 günü kendisine gönderildiği iddia edilen bilgi notu ile 4.8.1998 günlü Emniyet yazısının kendisine ulaşmadığını ifade etmiştir.

Soruşturma Komisyonu Raporunda ve müdahil vekilinin esas hakkındaki görüşlerinde, sanıkların bilgi notu niteliğindeki istihbarat notlarına dayalı olarak tasarrufta bulunamayacakları yönündeki iddialara karşılık olarak, daha önce yapılan POAŞ ihalesinde en yüksek teklif veren Hayyam Gariboğlu'na hakkında MİT Müsteşarlığınca düzenlenen 2.7.1998 günlü bilgi notuna dayalı olarak ihalenin iptali ve ihalede en yüksek teklifi veren 3. firmaya verildiği, bu bilgi notunun Türkbank'la ilgili olarak düzenlenen bilgi notlarına benzer nitelikte olmasına rağmen ihale iptal edilirken, Türkbank ihalesinde somut delil ve belge aranmasının bir çelişki oluşturduğu ifade edilmiştir.

Emniyet yazısının ulaştırılması ile ilgili bilgilerine başvurulan Başbakanlık görevlilerinden İbrahim Oktay ve Sema Erdem kendilerine Başbakan'a iletilmek üzere gelen tüm evrakın Başbakan'a iletildiğini ifade etmişler, ancak özel olarak bu yazının iletilip iletilmediğini hatırlamadıklarını söylemişlerdir.

Ayrıca, TMSF tarafından gazete haberlerinden etkilenilerek 24.6.1998 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğüne yazılan yazıya, ihalenin sonuçlanmasından 6 saat sonra cevap verildiği ve söz konusu yazıda, halen yurt dışında bulunan ve aranan organize suç liderleri ve elemanlarının, ihaleye katılan diğer grupları baskı ve tehdide maruz bırakarak, ihalenin Korkmaz Yiğit lehine sonuçlanması için bazı firma sahipleri ile yakın ilişki içine girdikleri bildirilmesine rağmen, sanıkların bu durumu yetkililere bildirmedikleri ve ihalenin gerçekleşmesi için gereken işlemlerin devam etmesine izin verdikleri iddia edilmektedir.

TMSF'ye yazılan 4.8.1998 günlü yazının bilgi için Başbakan'a iletilip iletilmediği ve Hazine yetkililerinin durumdan haberdar olup olmadıkları konusunda Gazi

Erçel, Aydın Esen, Erdal Aslan, Yener Dinçmen, Osman Tunaboylu, Adnan Yaylacı ve Muhammet Ünal tanık olarak dinlenmişlerdir.

Tanıklardan Gazi Erçel Emniyet Genel Müdürlüğünden gelen 4.8.1998 günlü yazının içeriğinde bu bilgilerin Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'nca 3.8.1998 tarihinde ilgili bütün yetkililere bildirildiğinin ve dağıtımında Başbakanlığa da gönderildiğinin belirtilmesi nedeniyle, Başbakanın bilgileri olduğunu ve ihale ile ilgili evrakın Hazineye gönderilmiş olması nedeniyle de yapılacak bir işlemin bulunmadığını düşünerek evrakın üzerine bu durumu şerh düşmekle yetindiğini ifade etmiştir. Sanıklar Ahmet Mesut Yılmaz ve Güneş Taner'in, Emniyetin bu yazısından haberdar olmadıklarını, TMSF ve Merkez Bankası Başkanı Gazi Erçel'in de hazır bulunduğu toplantıda konu ele alınmasına rağmen Gazi Erçel'in yazıdan bahsetmediğini, kaldı ki ihalenin iptali ile ilgili yetkinin kendilerinde olmayıp TMSF'de bulunduğunu ifade etmişlerdir. Sanıklar ayrıca, Çakıcı-Yiğit ilişkisinin ilk kez ortaya çıkarıldığı İçişleri Bakanı Kutlu Aktaş-Korkmaz Yiğit görüşmesinden hemen sonra kendi yetkileri dahilindeki devir izninin durdurulması ve sorumluluğun tespiti için Başbakanlık Teftiş Kurulunun görevlendirilmesi konularında gerekli girişimleri yaptıklarını bildirmişlerdir.

Mevcut delillerin değerlendirilmesinde; sanıklar Ahmet Mesut Yılmaz ve Güneş Taner'in 4.8.1998 günlü yazıdan haberdar olduklarına ilişkin yeterli delil elde edilememiş ise de, Korkmaz Yiğit'le bir organize suç örgütü mensubu arasında Türkbank ihalesi ile ilgili ilişkiyi gösteren istihbari bilgilerin ihale öncesindeki tarihlerde sanıklara ulaştırılması karşısında; söz konusu bilgilendirmelerin Korkmaz Yiğit'in ihaleye katılmasına ve ihalenin sonuçlanmasından sonra da adı geçene hisse devri izni verilmesine engel teşkil edecek düzeyde olduğu kanısına varılmış ve sanıkların bu nedenle görevlerinin gereklerini yerine getirmedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

b)- Meclis soruşturma Komisyonu Raporunda; *"İhaleye katılmak üzere teklif veren 5 firma, 05.06.1998 tarihinde TMSF tarafından basına açıklanmış ve ihaleye girmelerinde sakınca bulunup bulunmadığı hususu Hazine Müsteşarlığı'ndan istenilmiştir. Bunun üzerine Hazine Müsteşarlığı 20.7.1998 tarihli yazısında, Bankalar Kanunu'nun 5 inci maddesine göre teklif sahiplerinin Banka ortağı olmalarında sakınca olmadığını, ancak satış sonrasında devir izni verilmesi esnasında, Banka'yı alacak olan firmanın, mali bünyesi takviyeye muhtaç bulunan Türkbank'ı rehabilite etme gücüne sahip olup olmadığının değerlendirileceği, ayrıca TMSF tarafından Banka'ya tahsis edilen kaynakların da satış*

sırasında göz önünde bulundurulması gerektiği hususlarını TMSF'ye bildirmiştir…(sh.122,123)

TMSF'nin 4.8.1998 tarihli, banka hisselerinin Korkmaz Yiğit Grubuna devrine izin verilmesine ilişkin yazısı üzerine, Hazine Müsteşarlığı Banka Kambiyo Genel Müdürlüğü bürokratlarınca hazırlanan Bakanlık Makamını muhatap 31.8.1998, 1.9.1998 ve yine 1.9.1998 günlü üç adet onay taslağında özetle; "Korkmaz Yiğit İnş. Tic. A.Ş'nin aktif varlıklarının önemli bir bölümünün yabancı kaynaklarla finanse edildiği, ihale bedeli ve taahhüt edilen sermayenin karşılanacağı temel kaynak olan ve toplam değeri 15 milyar ABD doları olarak tahmin edilen gayrimenkul projelerinin yapılabilirliği ve finansmanının ne şekilde karşılanacağı hususunda herhangi bir bilgi ve belge sunulamadığı, grubun geçmiş yıllardaki işlem hacmi ve karlılığı da göz önüne alındığında ihale bedeli ve taahhüt edilen sermaye konusunda kesin bir kanaate ulaşılamadığı, diğer taraftan aynı grubun bu ihaleden sonra Kanal 6, Kanal E, Yeni Yüzyıl ve Ateş Gazetesi gibi görsel ve yazılı basın kuruluşlarını 200 milyar ABD dolarını (Bu rakam 200 milyon ABD doları olacak) aşan bir bedel ödeyerek aldığı anlaşıldığından Türkbank'ın ihale bedeli ve taahhüt edilen sermayenin aynı süre içerisinde şirketin sağlayacağı kredilerden veya kendi kaynaklarından karşılamasının mümkün görülmediği, ayrıca bankanın satışında ihaleye fesat karıştırıldığı ve ihaleye giren kişilerin emniyet güçlerince aranan bazı kişilerin tehditlerine maruz kaldığı yönünde basında çeşitli haberlerin yer aldığı, Bankalar Kanununun 5. maddesinde banka ortaklarının ihaleye fesat karıştırma suçunun işlememiş olmalarının amir olduğu, her ne kadar basında yer alan iddialar mahkeme kararı ile sabit olmasa da belirtilen hüküm dolayısıyla bu aşamada banka devir izni verilmesine ihtiyatla yaklaşılması gerektiği, söz konusu hisse devrine izin verilmesine hukuken bir sakınca olmamakla birlikte yukarıda izah edilen hususlarda göz önünde bulundurularak yapılacak işlemin Makamları takdirine sunulması" şeklinde Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğü yetkilileri parafladıktan sonra tekemmül etmeyen onay taslaklarının bulunduğu görülmektedir...

Söz konusu onay taslakları Hazine Bürokratlarının, Türkbank'ın Korkmaz YİĞİT Grubu'na satışına teknik gerekçelerle karşı çıktıklarını ve bu sorumluluğu üzerlerine almamak amacıyla da yukarıda belirtilen taslakları hazırladıklarını, ancak, Hazine'nin bağlı olduğu siyasi iradenin onay vermemesi nedeniyle bu taslaklar imzalanmamış, siyasi iradenin isteği doğrultusunda bir onay metni hazırlanarak işleme konmuştur. Nitekim onay metninde söz konusu bürokratların parafları bulunmamaktadır. Diğer taraftan, bu kabul görmeyen onay taslakları Hazine Bürokratlarının ihale sonucuna bakışını ve Korkmaz Yiğit grubu hakkında

ciddi kaygılar taşıdıklarını da göstermesi bakımından ilginçtir. Zira yukarıdaki onay taslağından da görüleceği üzere, Korkmaz Yiğit İnş. Tic. A.Ş'nin aktif varlıklarının önemli bir bölümünün yabancı kaynaklarla finanse edildiği, ihale bedeli ve taahhüt edilen sermayenin karşılanacağı temel kaynak olan ve toplam değeri 15 milyar USD olarak tahmin edilen gayrimenkul projelerinin yapılabilirliği ve finansmanının ne şekilde karşılanacağı hususunda herhangi bir bilgi ve belge sunulamadığı, grubun geçmiş yıllardaki işlem hacmi ve karlılığı da göz önüne alındığında ihale bedeli ve taahhüt edilen sermaye konusunda kesin bir kanaate ulaşılamadığı ve bu ihaleden sonra Kanal 6, Kanal E, Yeni Yüzyıl ve Ateş Gazetesi gibi görsel ve yazılı basın kuruluşlarını 200 milyon USD'yi aşan bir bedel ödeyerek aldığı anlaşıldığından Türkbank'ın ihale bedeli ve taahhüt edilen sermayenin aynı süre içerisinde şirketin sağlayacağı kredilerden veya kendi kaynaklarından karşılamasının mümkün görülmediği, Hazine Bürokratlarınca öngörülmüş ve onay taslağında belirtilmiştir. Ancak, söz konusu endişelerin onay metnine derc olması durumunda Bakanlık Makamı onay vermeyeceğinden düzeltilmesi için iade edilmiş ve yukarıda açıklanan hususlardan sarfınazar edilerek talimatlar doğrultusunda bir onay metni hazırlanmıştır.

Nitekim, 04.09.1998 günlü hisse devirlerine izin verilen ilgili görevlilerce paraflanmayan Bakan onayında, Korkmaz YİĞİT İnşaat Taah.Tic. A.Ş.'nin ödeme gücüne ve basında yer alan ihaleye fesat karıştırıldığına ilişkin hususlara değinilmemiş, sahibi olduğu, Bank Ekspres'in mali yapısı dikkate alınmamış ve doğrudan Hazine Müsteşarı Yener DİNÇMEN ve Devlet Bakanı Güneş TANER tarafından imzalanmıştır…(sh.135)

Fonun hisselerinin yapılan açık arttırma sonunda Korkmaz Yiğit İnş. Taah. Tic. A.Ş.'ye devredilmesine dair izin talepli 4.8.1998 günlü yazısı üzerine, Devlet Bakanı Güneş Taner imzalı 8.9.1998 günlü 98/1584 sayılı Bakanlık Makamı Onayı ile Hazine Müsteşarlığı, Türk Ticaret Bankasındaki Tasarruf Mevduatı Sigorta Fon'una ait %84.52 oranındaki hisselerin Bankalar Kanunu hükümleri çerçevesinde Korkmaz Yiğit İnş. Taahüt Ticaret A.Ş.'ye devrinde hukuken bir sakınca bulunmadığı sonucuna varılarak hisse devirlerine izin vermiştir..."(sh.46)

denilmektedir.

İddia ile ilgili olarak Soruşturma Komisyonunda ve kovuşturma sırasında onay taslaklarında isimleri bulunan ve süreçte görevleri olan tanıklar dinlenmişlerdir.

Onay taslaklarını hazırlayan Hazine bürokratları Müsteşar Yener Dinçmen, Müsteşar Yardımcısı Osman Tunaboylu, Bankacılık ve Kambiyo Genel Müdürü Adnan Yaylacı tanık sıfatıyla Yüce Divan'da yaptıkları açıklamalarda, Banka'nın

yapısı ve o dönemdeki gelişmeler gözetildiğinde, Korkmaz Yiğit firmasının Türkbank'ın alımı ile ilgili finansmanı karşılayabilecek mali güç ve yeterliliğinin bulunmadığını, mevcut girişimlerinin mali kaynağının, büyük ölçüde yabancı kaynaklara dayandığını, mali yetersizliğe rağmen Korkmaz Yiğit tarafından ihaleden sonraki tarihlerde yazılı ve görsel basın kuruluşlarına da fazla miktarda yatırım yaptığını, dolayısıyla onay yazısında anılan hususların yer alması gerektiğini düşündüklerini ifade etmişlerdir. Sanık Güneş Taner ise, Hazine bürokratları tarafından hazırlanan, ancak resmiyet kazanmayan onay taslaklarının, sorumluluğun kendisi üzerine bırakılmasına yönelik bir girişim olduğunu, elde somut bir delil olmaksızın bu tür bir onay yazısının yazılamayacağını, kaldı ki onayın belirtilen sakıncaları önleyecek ve ortadan kaldıracak nitelikte ayrıntılı koşullar içerdiğini, sonradan resmiyet kazanan onay yazısının da hazine bürokratlarının imzalarını taşıdığını, dolayısıyla bu yönden bir usulsüzlüğün söz konusu edilemeyeceğini belirtmiştir. Soruşturma Komisyonu Raporunda, paraflanan ancak geçerlilik kazanmayan üç adet onay taslağından söz edilmekte ise de, sanık Güneş Taner vekili tarafından sunulan ve yazışmalarla BDDK'dan temin edilen ıslak imzaları havi beş adet onay taslağının bulunduğu görülmektedir.

Soruşturma Komisyonlarındaki beyanlarında Hazine bürokratı tanıklar, Bakan tarafından 4.9.1998 günü onaylanan onay taslağını kendi çekincelerinin yer almaması nedeniyle paraflamadıklarını belirtmişlerdir. Ancak, tanık Adnan Yaylacı, Yüce Divan'daki beyanında, memur olarak görevlerinin, ilgili onayı verecek makama tüm bilgileri aktarmak olduğunu, bu amaçla tereddütlerini de hazırlamış oldukları onay taslağına yazdıklarını ve parafladıklarını, kendisinin bu çekinceleri sözlü olarak da Bakan Güneş Taner'e bildirdiğini ancak, sonradan Müsteşarlık makamından, bu tereddütleri çok açık bir şekilde değil, ama kısa bir cümleyle özetleyen bir metin hazırlanması istenmesi üzerine kendilerinin bu metni hazırlanarak verdiklerini, ancak son haliyle ve onaylanmış şekliyle genel müdürlüğe dönmesi nedeniyle kendilerinin son metni paraflama imkânlarının olmadığını ifade etmiştir.

Dönemin Hazine Müsteşarı olan tanık Yener Dinçmen ise, Yüce Divan'daki beyanında, *"Şimdi, bir kişi böyle bir ihaleye girdiği zaman, biz onun için bütün hesaplarını, kaç lirası var, nerede bu, böyle bir prosedür yoktur. Böyle bir taahhüdü alırız, bu parayı götürüp Mevduat Sigorta Fonuna ödemediği takdirde, kendi bankasından ve öbür şeyden almamak kaydıyla ödemediği takdirde, ödeyememiştir taahhüdünü, o zaman bu bankayı size vermiyoruz denilir. Usul budur. Kanundaki denilen şeyde Bankalarca yüz kızartıcı suç işlemiş midir işte, sabıka kaydı var mıdır, budur efendim"* demiştir. Sanık Güneş Taner de, savunmasında,

onay yazısında sıkı koşullar öngörülmüş olması ve iznin süreye bağlanmasının onayın diğer sakıncalarını ortadan kaldırdığını ifade etmiştir.

Kendileri hakkında yürütülen soruşturma kapsamında Hazine uzmanı Levent Deveci, Daire Başkanı Mesut Yıldırım ve Genel Müdür Yardımcısı Binnur Berberoğlu Başbakanlık Teftiş Kurulu müfettişlerine verdikleri savunmada; Hazine Müsteşarlığı tarafından banka devir izni verilirken iki hususun değerlendirilmesinin zorunlu olduğunu, bunlardan birisinin banka ortağı olacak kişilerin Kanun'da belirtilen şekil şartlarına, ikincisinin ise banka sahibi olacak kişilerin gerekli maddi güç ve itibara sahip olup olmadığının belirlenmesi olduğunu, Türkbank ihalesi ile ilgili olarak bu açılardan yapılan değerlendirmede Korkmaz Yiğit firmasının anılan nitelikleri taşımadığı kanaatine vardıklarını ifade etmişlerdir.

Hazine bürokratları, 4.8.1998 tarihli TMSF'nin, banka hisselerinin Korkmaz Yiğit grubuna devredilmesine izin verilmesine ilişkin yazısı üzerine, 31.8.1998, 1.9.1998 ve 1.9.1998 günlü onay taslakları hazırlamışlardır. Ancak, hazırlamış oldukları bu taslaklarda Hazine bürokratlarının Türkbank'ın Korkmaz Yiğit Grubuna devrine izin verilmesine teknik gerekçelerle karşı çıktıkları ve hazırladıkları onay taslaklarında çekincelerini belirttikleri anlaşılmaktadır. Bu onay taslaklarında Hazine Bürokratlarınca;

- Korkmaz Yiğit İnş. Tic. A.Ş.'nin aktif varlıklarının önemli bir bölümünün yabancı kaynaklarla finanse edildiği,

- İhale bedeli ve taahhüt edilen sermayenin karşılanacağı temel kaynak olan ve toplam değeri 15 milyar dolar olarak tahmin edilen gayrimenkul projelerinin yapılabilirliği, finansmanının ne şekilde karşılanacağı hususunda herhangi bir bilgi ve belge sunulmadığı,

- Alıcının ihale bedeli ve bankanın rehabilitasyonu için gereken yaklaşık 1,1 milyar dolarlık finansmanın kaynağı konusunda tatmin edici bir açıklama getiremediği,

- Grubun geçmiş yıllardaki işlem hacmi ve karlılığı da göz önüne alındığında ihale bedeli ve taahhüt edilen sermaye konusunda kesin bir kanaate ulaşılamadığı,

- Bu ihaleden sonra Kanal 6, Kanal E, Yeni Yüzyıl ve Ateş Gazetesi gibi görsel ve yazılı basın kuruluşlarını 200 milyon doları aşan bir bedel ödeyerek aldığı anlaşıldığından Türkbank'ın ihale bedeli ve taahhüt edilen sermayenin aynı süre içerisinde şirketin sağlayacağı kredilerden veya kendi kaynaklarından karşılamanın mümkün görülmediği,

hususları çekince olarak belirtilmiş bulunmaktadır.

Bu taslakların kabul edilmemesi üzerine yeni hazırlanan 4.9.1998 tarihli onayda bu çekincelere yer verilmediği Korkmaz Yiğit İnşaat Taah. Tic. A.Ş.'nin ödeme gücü ve basında yer alan ihaleye fesat karıştırıldığına ilişkin iddialara değinilmediği ve doğrudan Hazine Müsteşarı Yener Dinçmen ve Devlet Bakanı Güneş Taner tarafından imzalandığı görülmüştür.

Sanık Güneş Taner savunmalarında, Hazine bürokratlarının çekince koyarak bilgi notları düzenlemelerinin nedeninin sorumluluğu kendi üzerine yıkmaya yönelik bir davranış olduğunu, bu çekinceleri ortadan kaldırmak amacıyla onayın ağır koşullara bağlandığını ileri sürmüştür. Ancak, yalnızca devir izninin koşullara bağlanmış olmasının sanığın sorumluluğunu ortadan kaldırmayacağı, devir izni verildikten sonra devrin hukuki sonuçlarını doğurmaya başlayacağı sonucuna varılmıştır.

İhale sonucunda en yüksek teklifi vererek ihaleyi kazanan Korkmaz Yiğit firması ile ilgili olarak ihale süreci öncesinden beri mevcut olan bilgiler, Korkmaz Yiğit'in o dönemde sahibi bulunduğu Banka'nın ve şirketlerinin mali durumu ve Hazine bürokratlarının bu hususlara vurgu yapan çekince notlarına karşın, bunların göz ardı edilmesi suretiyle devir izni verilmesi sanık Güneş Taner'in cezai sorumluluğunu gerektiren davranışlardan birisi olarak değerlendirilmiştir.

2. Türkbank kaynaklarını kullanarak, yerel ve genel seçim kararlarının alındığı bu dönemde, kendilerine bağımlı ve güdümlerinde bir medya yaratarak siyasi çıkar sağlamayı amaçladıkları

Meclis Soruşturma Komisyonu Raporunda;*" Olayın cereyan ettiği günler, gerek Başbakan, gerekse Bakanlar hakkında Meclis Soruşturmaları açılmaya başlandığı, genel ve mahalli seçimlerin yapılmasının gündeme geldiği ve karar verildiği bir zamana tesadüf etmektedir. Başbakan Mesut YILMAZ ve dolayısıyla Devlet Bakanı Güneş TANER, kendilerinin ve partilerinin siyasi gelecekleri lehine, bir medya gücü oluşturma organizasyonuna girişmişlerdir. Bu amaçlarına ulaşmaya en uygun kişi olarak Türkbank'ı almak isteyen Korkmaz Yiğit'i bulmuşlardır. Korkmaz Yiğit'in Türkbank'ı alma, kendilerinin de güdümlerindeki bir medya gücü oluşturma hedefine hizmet etmek üzere, usulsüz olarak Türkbank'ın Korkmaz Yiğit'e devrini sağlamışlardır. Bu şekilde Korkmaz Yiğit vasıtasıyla, bir yandan finans sektörüne, diğer taraftan da basın alanına rahatlıkla nüfuz etme imkânına kavuşmuşlardır. Böylece, haksız çıkar sağlamayı amaçlamışlardır.*

Bu arada, Kâmuran ÇÖRTÜK'ün, Türkbank ihalesine giren Korkmaz Yiğit ile Başbakan Mesut YILMAZ arasındaki ilişkinin kurulup sürdürülmesini sağladığı, ihalenin her aşamasında Başbakan adına müdahil olup, zaman ve yer ayrımı

gözetmeksizin birinin söylediğini, diğerine aktardığı, bu misyonu karşılığında, Korkmaz Yiğit'ten Genç TV'yi komisyon olarak bedel ödemeden alarak haksız çıkar sağladığı; Başbakan Mesut YILMAZ'ın da Türk Ticaret Bankasını, ihalenin açıklık ve serbest rekabet ortamının sağlanmasını önleyecek müdahaleler sonucu Korkmaz Yiğit'in almasını temin ederek, bu kişi eliyle medya gücü oluşturarak siyasi menfaat sağladığı anlaşılmıştır…(sh.147)

Korkmaz Yiğit'in 27.08.1998 tarihinde Başbakan Mesut YILMAZ'la Ankara'da buluştuğu, bu görüşme esnasında Başbakan Mesut YILMAZ'ın Mehmet Turhan AKKÖPRÜLÜ'yü telefonla arayıp'Korkmaz Yiğit sana Kanal 6 için Genel Müdürlük teklif edecek kabul et. Seni ben tavsiye ettim. Korkmaz Yiğit bildiğim kadarıyla düzgün bir adamdır' dediği…(sh.116),

Kanal 6 Televizyonu eski Genel Müdürü Mehmet Turan AKKÖPRÜLÜ; Başbakan Mesut YILMAZ'ın telefon açarak,"Korkmaz diye birisi var, Kanal 6' yı aldı, sen oraya genel müdür olur musun? Seni ben tavsiye ettim" şeklinde bir ifadede bulunduktan sonra, Korkmaz YİĞİT' in kişiliğini sorduğunda Başbakan Mesut YILMAZ' ın cevaben, "bildiğim kadarıyla düzgün bir adamdır" dediğini, Korkmaz Yiğit'in Başbakan'dan mutlaka isteklerde bulunmuş olabileceğini, siyasilerin medyaya karşı her zaman zafiyet gösterdiğini, basın ile iyi geçinmek ve destek almak maksadıyla davrandıklarını nitekim kendisi Kanal 6'da 1.5 ay süreyle Genel Yayın Yönetmenliği yaptığını, Mesut YILMAZ aleyhindeki Korkmaz YİĞİT tarafından doldurulan bandın yayınlanmasını engelleyemeyince istifa ettiğini söylemiştir"(sh.143) denilmektedir.

Yine Meclis Soruşturma Komisyonu Raporuna göre;

"Korkmaz Yiğit medya alanına 2.6.1998 tarihinde Kanal E'yi 27 milyon dolara satın alarak girdiği,

Akabinde 14.7.1998 tarihinde 41 milyon 200 bin dolara Genç TV'yi,

Daha sonra 14.8.1998 tarihinde, 110 milyon dolara Kanal 6'yı,

Bunun ardından 27.8.1998 tarihinde, 75 milyon dolara Yeni Yüzyıl ve Ateş Gazetelerini,

Kısa bir süre sonra da, 6.10.1998 tarihinde, 273 milyon dolara Milliyet Gazetesini,

aldığı tespit edilmiştir.

Böylece Korkmaz Yiğit'in, Türkbank ihalesi öncesinde başlayıp, sonrasında da artarak devam eden gazete ve televizyon kanallarının toplam değeri 526 milyon 200 bin dolara ulaşmaktadır.

Korkmaz Yiğit 4.8.1998 tarihinde Türkbankı 600 milyon dolara satın almıştır. Aynı ihale sonucunda yine Korkmaz Yiğit'in 21.8.1998 tarihli taahhütname ile Türkbank içerisine koymayı taahhüt ettiği miktar 500 milyon dolardır, ki bunun 100 milyonu 1998, 200 milyonu da 1999 yılında banka içerisine koymak durumundadır…

Bütün bu açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, tam da seçim kararının tartışıldığı ve karar alındığı bir dönemde Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ve onunla aynı doğrultuda hareket eden eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in, kendi güdümlerine girecek ve yüzde yüz talimatları çerçevesinde hareket edecek bir basın gücüne ihtiyaçları bulunmaktadır. Türkiye'nin seçkin gazetecilerinin yukarıdaki yoruma muhtaç bulunmayan açık anlatımlarında da vurguladıkları gibi, henüz çok fazla tanınmayan, yıpranmamış, basınla ilgili tecrübesi bulunmayan, telkin ve teşvike çok müsait olan Korkmaz Yiğit bu iş için özellikle seçilmiş bir kimsedir. Korkmaz Yiğit Kanal 6'daki ifadesinde bu durumu kabul ve teyit etmiştir''(sh.141-143).

Bu konu ile ilgili olarak tanıklar İsmet Berkan, Tuncay Özkan, Uğur Dündar, Sedat Ergin, Mehmet Turan Akköprülü, Kamuran Çörtük ve Korkmaz Yiğit dinlenmişlerdir. Ayrıca, konu ile ilgili olan bilgi ve belgeler getirtilerek dosyaya konulmuştur.

Korkmaz Yiğit, sanıkların güdümlerinde bir medya düzeni kurmak amacıyla girişimlerde bulunduklarını, bu amaca ulaşmak üzere yıpranmamış ve piyasada adı duyulmamış birisini aradıklarını, en uygun kişi olarak kendisini seçtiklerini, önceki beyanlarında, kendisinin medya alımı gibi bir düşüncesinin olmadığını, özellikle Milliyet Gazetesini alma gibi bir düşünceye sahip bulunmadığını, sanıkların yönlendirmesi ve isteği ile bu işlere giriştiğini ileri sürmüştür. Yine Korkmaz Yiğit, Kamuran Çörtük aracılığıyla kendisiyle yapılan görüşmelerde satın alacağı medya kuruluşları için yönetici ve görevli atanması gibi ayrıntıların dahi görüşüldüğünü ifade etmiştir. Korkmaz Yiğit'in bu iddiaları Kamuran Çörtük ve sanıklar tarafından kesinlikle reddedilmiştir.

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz ile tanık Mehmet Turan Akköprülü arasında geçen ve Komisyon Raporuna da yansıyan görüşmelerden, Korkmaz Yiğit'in sorması üzerine sanık Ahmet Mesut Yılmaz tarafından Kanal 6'nın başına genel müdür olarak Mehmet Turan Akköprülü'nün önerildiği ve durumdan adı geçenin

haberdar edildiği, bu önerinin kabul edilmesinden sonra Mehmet Turan Akköprülü'nün göreve başladığı anlaşılmaktadır. Sanık Ahmet Mesut Yılmaz ise, savunmasında Korkmaz Yiğit'in genel müdür adayı olarak birkaç isim sayması üzerine bunlardan sadece Mehmet Turan Akköprülü'yü çok eskiden tanığını belirttiğini, bu şekildeki belirlemesinin bir tavsiye olarak değerlendirilmemesi gerektiğini, ancak bir referans olarak anlamanın daha doğru olacağını, Korkmaz Yiğit'le olan bu görüşmeden sonra Mehmet Turan Akköprülü'yü arayarak kendisine böyle bir talep gelebileceğini söylediğini, ancak bunu yaparken iddia edildiği gibi medya gücü oluşturmak gibi bir niyet ve düşüncesinin olmadığını ifade etmiştir.

Sanıkların güdümlerinde bir medya düzeni kurmak amacıyla eylemler gerçekleştirdikleri yönündeki iddialar, Korkmaz Yiğit'in Komisyonlarda verdiği beyanlara dayandırılmıştır. Ancak, Korkmaz Yiğit'in bu konudaki beyanları arasında çelişkiler mevcut olup, diğer tanık beyanları ile desteklenmemiştir. Sanık Ahmet Mesut Yılmaz'ın Mehmet Turan Akköprülü ile Kanal 6'nın yönetimi ile ilgili olarak görüşme yaptıkları kendi beyanlarından da anlaşılmış ise de, bu durumun sanık Ahmet Mesut Yılmaz'ın cezai yönden sorumluluğunu gerektirecek bir eylem niteliğinde bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Korkmaz Yiğit'in medya ile ilgili olarak yaptığı alımlarda sanıkların söz konusu medya kuruluşlarının satın alınması ve bedellerinin ödenmesi konusunda Korkmaz Yiğit yararına herhangi bir girişimlerinin bulunmadığı, Korkmaz Yiğit'in anlatımları dışında savın değerlendirilmesine yarayacak herhangi bir beyan ya da belgenin mevcut olmadığı anlaşılmaktadır.

Belirtilen nedenlerle, sanıkların güdümlerinde bir medya düzeni kurmak amacıyla girişimlerde bulunduklarına yönelik suçlamalar bakımından yeterli delil elde edilememiştir.

3. Türkbank ihalesinde üstlendiği aracılık misyonunun karşılığı olarak, üçüncü kişi konumundaki Kamuran Çörtük'e Korkmaz Yiğit tarafından Genç TV'nin bedelsiz şekilde devrine sanıklarca imkan sağlandığı ve böylece Kamuran Çörtük'e medya gücü ve maddi olanak temin edildiği

Meclis Soruşturma Komisyonu Raporunda; *"Korkmaz Yiğit'in Başbakan Mesut Yılmaz'dan ihaleye girebilme izini aldığını her nasılsa haber alan Kâmuran Çörtük, bu sırada yine devreye girmiş, ertesi gün Korkmaz Yiğit ile buluştuklarında, Kanal E'ye ortak olma teklifini gündeme getirmiştir(sh.126)…Korkmaz Yiğit'in 14.7.1998 tarihinde 41.200.000 USD'ye satın aldığı Genç TV'nin, bu kez 17 gün sonra 31.7.1998 tarihinde yine aynı bedelle Kamuran Çörtük'e satışına ilişkin sözleşme düzenlenmiştir...*

Korkmaz Yiğit'in İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlar Şube Müdürlüğünde verdiği 11.11.1998 tarihli ifadesinde: 'Genç TV'yi 41.200.000 dolara Raks firmasından satın aldım, peşin olarak 2 milyon dolar ödedim. Geri kalanı 2000 yılına kadar vadelidir. Bugüne kadar vadesi gelen 9 milyon dolar borcumu ödediğimi hatırlıyorum. Genç TV'yi satın aldıktan 15 gün sonra Kamuran Çörtük'e Türkbank İhalesini almamda bana yardımcı olması karşılığında para almadan verdim. Bu şahısla kredi ilişkilerim vardır. Bu kredi ilişkileri kapsamında o bankasından benim şirketlerime, bende bankamdan onun şirketlerine kredi verdim. Onun bana yapmış olduğu ödemeler bu kredilerin karşılığıdır. Genç TV'nin satışı ile ilgili değildir. Genç TV'nin geri kalan borçlarını da ben ödeyeceğim' şeklinde sözleri ile aslında Genç TV.'nin Kamuran Çörtük'e satılmadığını, satılmış gibi sözleşme düzenlendiğini açıkça ifade etmiştir…".(sh.128)

Meclis Soruşturma Komisyonu Raporuna(sh.70, 71) da alıntıları yapılan Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları Serken Özyurt ve Muzaffer Kökver tarafından düzenlenen 3.2.2000 gün ve 999/172-34 sayılı "Müteferrik İnceleme Raporu"nun 'Genel Değerlendirme' bölümünde;

"…Tarafların açıklamalarındaki tutarsızlıklar ve yalanlamalar ile bu açıklamaların belgelerle çelişiyor olmaları Genç TV'nin Korkmaz Yiğit'ten Kamuran Çörtük'e devrinin normal bir alım satımdan çok bedelsiz gerçekleştiği yönündeki iddianın(Korkmaz Yiğit'in TV kanallarında yapmış olduğu 'Genç TV'nin Türk Ticaret Bankası ihalesinin gerçekleşmesi karşılığı bedelsiz olarak devri suretiyle fesat karıştırıldığı' biçimindeki açıklamanın) doğru olduğu sonucuna götürmektedir.

Şöyle ki;

'-Kamuran Çörtük tarafından Korkmaz Yiğit'e verildiği ileri sürülen iki adet senetten Korkmaz Yiğit'in haberi dahi yoktur. Senetlerin fotokopilerini ilk defa uzmanlığımızda görmüştür.(23.11.1999 tarihinde) Ancak Korkmaz Yiğit'in hiç görmediği bu senetleri yaklaşık bir yıl önce Kamuran Çörtük'ün bankasında tahsile verilmiştir(2.10.1998). En ilginç çelişki de Korkmaz Yiğit'in tahsile verdiği tarihten iki ay sonra aynı senetleri Beşiktaş 5. Noterliği vasıtasıyla aramaktadır.(senedi kim düzenledi, tutarı ne kadar, ne zaman düzenlendi şeklinde sorular sorarak)(28.12.1998). Yani yaklaşık iki ay önce tahsile verdiği senetlerin peşine noter aracılığı ile düşen Korkmaz Yiğit yaklaşık bir yıl sonra aradığı senetlerin fotokopilerini ancak uzmanlığımızda görebilmiştir.

Kamuran Çörtük'ün başka yollardan (Yurtdışı krediler, hak edişler vb.) finanse ettiğini ileri sürdüğü ancak uyarılarımızla görüş değiştirerek kabul ettiği, banka

kanallı ödemenin ise Korkmaz Yiğit'e ait bir bankadan açılan kredi ile yapılmış gözüküyor olması ve kredinin geri dönme tarihinin yaşanan olaylardan (Alaettin Çakıcı ve Korkmaz Yiğit'e ilişkin konuşma kasedinin ortaya çıkması) sonraya tekabül etmesi yapılan bu ödemenin de başlangıçta kanalın bedeli olarak yapılmamış olabileceği şüphelerini doğrulamaktadır. Banka ve şirket kayıtlarına göre Korkmaz Yiğit'in bankasından alınan kredi ile yapılan bu ödeme Bayındır Holding A.Ş. tarafından yapılıyor gözükmektedir. Halbuki Bayındır Holding A.Ş. Genç TV.'deki payının tamamını Kamuran Çörtük vasıtasıyla (elden ve nakit olarak ödendiğini ileri sürülen kısım) ödemiştir. Yine Bayındır Holding A.Ş. geriye kalan borcun tamamını üstlenerek iki adet borç senedi düzenlemiştir. Buna göre Bayındır Holding A.Ş. Genç TV.'nin tamamını ödemiş gözükürken gerçekte Genç TV'nin küçük bir bölümüne sahiptir. Geriye kalan payın büyük bir bölümü gerçek şahıslara ait olmasına karşın ödemelerin ve borcun tamamını Bayındır Holding A.Ş. üstlenmiştir.

Elden yapılmış olduğu ileri sürülen kısma ilişkin önceden sadece Kamuran Çörtük ve şirketlerinin iç işlemleriyle düzenlenmiş belgeler ibraz edilip başkaca bir belge sunulmazken tam bir yıl sonra Korkmaz Yiğit ve yakınlarınca imzalanmış belgeler ibraz edilmektedir'.

Korkmaz Yiğit, basına yapmış olduğu açıklamada Genç TV.'nin devri gibi bir takım önemli iddialarda bulunmuş olmasına karşın sonradan bu iddiaların birçoğundan vazgeçmiş gözükmekte hatta kendisini yalanlamaktadır. Aslında iddiaların doğruluğunun ortaya konması Korkmaz Yiğit'i iddia ettiği suç fiillerinin içine sokacaktır. Bu nedenle, kendi açısından iddialarından vazgeçmesi hatta kendi söylediklerini yalanlaması kadar pozitif bir şey olmayacaktır. Kamuran Çörtük ile Korkmaz Yiğit arasındaki nihai uzlaşıyı da aynı şekilde değerlendirmek yerinde olacaktır.

Tüm bu açıklamalar neticesinde Genç TV. olarak anılan kanalın satışı ve bedelinin ödenmesi konularında ortaya çıkan uyumsuzluklar ve ibraz edilen evrakların düzenleme tarihleri ile ilgili tereddütler, bu konudaki Korkmaz Yiğit'in avukatının ödemeye ilişkin senetlerden haberdar olmadıklarına dair ihtarnamesi, komisyonumuz tarafından incelenmiş, bu konu ile ilgili evraklar Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuar'ına gönderilmiş, belgelerin tetkiki sonucunda hazırlanan Ekspertiz Raporunda; 'Korkmaz Yiğit adına düzenlenmiş senetlerin, Bayındırbank Levent Şubesinden tahsili konusundaki Korkmaz Yiğit dilekçelerindeki imzaların adı geçene ait olmadığına ve başkası tarafından imzalandığına dair kanaat oluştuğu' belirtilmiştir. Ekspertiz raporundaki bu tespitler dikkate

alındığında; Genç TV.'nin, Türk Ticaret Bankası ihalesinin lehine sonuçlanması için siyasileri (dönemin Başbakanı Mesut Yılmaz, dönemin Devlet Bakanı Güneş Taner) devreye sokma çabaları karşılığı olarak, Korkmaz Yiğit tarafından iş adamı Kamuran Çörtük'e komisyon olarak bedelsiz olarak verildiği, bu suretle ihaleye fesat karıştırıldığı yönündeki iddiaların doğru olduğu kanaati oluşmuştur" denilmektedir.

Aynı konuyla ilgili olarak Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları Kurulu hesap uzmanı Ünal Tayyan tarafından da 24.12.2001 tarih ve 1075/226-3 sayılı müteferrik inceleme raporu düzenlenmiştir. Raporun düzenleniş amacı Genç TV hisselerinin Korkmaz Yiğit'ten Kamuran Çörtük'e devriyle ilgili olarak yapıldığı ileri sürülen ödemelerin, Bayındır Holding yasal defterlerine ne surette kaydedildiğinin de araştırılması suretiyle yukarıda ayrıntıları gösterilen 999/172-34 sayılı müteferrik inceleme raporunda yer alan hususlarla ilgili araştırma yapılmasıdır. Raporun sonuç kısmında; *"Bu tespitler ve hesap uzmanları Muzaffer Kökver ve Serkan Özyurt tarafından hazırlanan 3.2.2000 tarih ve 999/172-34 sayılı müteferrik inceleme raporundaki tespitler birlikte değerlendirildiğinde; her ne kadar yasal defter kayıtları, belgeler ve ifadeler arasında bazı tutarsızlıklar bulunmakta ise de, yalnızca bu tespitlerin kesin bir sonucu ispatlamaya yeterli olmaması, yapılan araştırmalarda kesin bir kanaatin oluşmasına yeterli ilave deliller bulunamaması ve konunun yargı mercilerinde derdest olması da göz önünde bulundurularak, bu aşamada, Türk Ticaret Bankası ihalesi ile ilgili olarak Genç TV'nin bedelsiz olarak verilip verilmediği konusu hakkında kesin bir kanaat belirtmenin mümkün olmadığı sonucuna ulaşılmıştır"* denilmektetir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi (9/5-6) Esas sayılı Meclis Soruşturma Komisyonu; 27.5.2004 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Daire Başkanlığına bir yazı yazarak, Korkmaz Yiğit ve Çiğdem Yiğit imzalı birtakım belgeler üzerinde bulunan imza ve yazıların karşılaştırılması suretiyle aynı kişilere ait olup olmadıklarının belirlenmesini istemiştir. Bunun üzerine Emniyet Genel Müdürlüğü'nce 2.6.2004 tarihli "Ekspertiz Raporu" hazırlanmıştır. Bu raporda:

"a-2.10.1998 tarihli ve 30.4.1999 vadeli ve 6.313.283-dolar bedelli senet ile 30.9.1999 vadeli ve 38.283-dolar bedelli senedin tahsil edilmesi için Korkmaz Yiğit tarafından Bayındırbank Levent Şubesine yazılan talimatta yer alan imzaların, Korkmaz Yiğit'in elinden çıkmayıp, adı geçenin hakiki imzalarının model alınması suretiyle adına sahte olarak atıldıkları kanaatine varılmıştır.

b-30.4.1999 vadeli ve 6.313.283-dolar bedelli senet ile 30.9.1999 vadeli ve 38.283 dolar bedelli senet fotokopilerinde (senetlerin aslı yok) yer alan Korkmaz Yiğit adına atılı bulunan imzalar, ilgilinin mukayese imzaları ile karşılaştırılmışlar; imzanın genel şekli itibariyle benzediği görülmüş, fakat söz konusu belgelerin fotokopi olması ve fotokopi niteliğinin teşhise imkân verir düzeyde olmaması nedeniyle bahse konu imzaların Korkmaz Yiğit'in elinden çıkıp çıkmadığı veya senetlerin arka yüzlerine montaj yoluyla oluşturulup oluşturulmadıkları hususunda müspet veya menfi herhangi bir kanaat beyanında bulunulabilmesi mümkün olmamıştır" denilmektedir.

Korkmaz Yiğit Yüce Divan'da 8.7.2005 tarihli duruşmadaki beyanında;

Kamuran Çörtük ile Tarabya otelinde yaptıkları görüşmede Çörtük'ün kendisine Türkbank için ne kadar parayı gözden çıkardığını sorduğunu, 415 milyon dolar civarı diye cevaplaması üzerine de, ihaleyi 380 milyon dolara almasını sağlaması karşılığında da kendi için Genç TV ya da Flash TV'yi istediğini, kendisinin de Genç TV'yi alarak Çörtük'e verdiğini, Çörtük'ün daha sonra böyle bir alışverişten rahatsız olduğunu söyleyerek, televizyon bedelinin önemli bir kısmını ödediğini, kalan 8.300.000-doları ise hala ödemediğini; Kamuran Çörtük'ün, Genç TV satış bedelinin 24.867.000- dolarlık kısmının karşılığı olan 6,8 trilyon lirayı kendi bankasından aldığı kredi ile ödediğini, bunun da olağan bir uygulama olduğunu; 30.4.1999 vadeli ve 6.313.283 dolar bedelli senet, 30.9.1999 vadeli ve 38.283.000 dolar bedelli senet ile bu senetlerin tahsil edilmesi için yazılan talimat yazılarından, cezaevindeyken, hesap uzmanlarının bahsetmesi üzerine haberdar olduğunu, kendisinin hazırlamadığını fakat daha sonra bu tutarları tahsil ettiğini ifade etmiştir.

'Kamuran Çörtük'ün Cefi Kamhi vasıtasıyla haber göndererek ihaleye girmemeniz konusunda sizi uyardığı, sonradan ise ihaleyi kazanmanız için gayret gösterdiği biçimindeki beyanlarınız arasındaki çelişkiyi nasıl açıklıyorsunuz?' sorusuna; '*Genç TV nedeniyledir'* diye cevap vermiştir.

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz'ın, yaptığı medya alımları ve Genç TV'yi alarak Kamuran Çörtük'e vermesi konusunda herhangi bir etkisinin olup olmadığı şeklindeki soruya ise, *'olmamıştır'* diye cevap vermiştir.

Kamuran Çörtük, Yüce Divanda 8.9.2005 tarihli duruşmadaki beyanında;

Tarabya otelinde Korkmaz Yiğit ile yaptıkları görüşmede; Yiğit'in kendisine, Kanal 6'yı alınca Genç TV'yi kendisinin almayı düşünüp düşünmeyeceğini sorduğunu, Genç TV anlaşmasına, bu şirketin bir yabancı kuruluş tarafından iş denetiminin yapılması, geçmişe dayalı risklerinin araştırılması ve araştırma

sonucunun olumlu çıkması durumunda anlaşmanın geçerli olacağı hususunda madde koyduklarını, denetimin Eylül başında bittiğini, herhangi bir risk bulunmamakla birlikte yapılan inceleme sonucunda tespit edilmesi mümkün olmayan riskler ortaya çıkabileceği konusunda uyarıldıklarını; her ne kadar Korkmaz Yiğit Yüce Divan'da, bir miktar alacağının kaldığını söylemişse de, şirket üzerindeki kendisinin kaldırması gerekirken kaldırtmadığı kefaletler nedeniyle ve Hakem kararı gereği bu ödemenin yapılmadığını bilmesine rağmen açıklamadığını; MASAK üyelerinden birisinin, biz devreye girdikten sonra ödemeler yapıldığı şeklinde haksız bir iddiada bulunduğunu, MASAK'ın kendilerinden 1999 yılının son aylarında bilgi istediğini, kendilerinin ise bu tarihe kadar satış bedelinin yaklaşık 35.000.000 dolarlık kısmını ödediklerini; Korkmaz Yiğit'in Hakem'de kaybettikten sonra işyerine gelerek görüşme talebinde bulunduğunu, reddettiğini, Kamuran Çörtük televizyon üzerindeki kefaleti çözerek kalan borcunu ödesin, yoksa kendisini bu olayın içinde tutacağım diyerek çalışanlarına tehditler savurduğunu; Bayındır Grubunun 1998 yılında Genç TV'yi alacak gücünün bulunduğunu, hesaplarına yatan paraların bunu karşılamaya yeteceğini, Bank Ekspres'ten alınan kredinin de zamanında ödendiğini; Ahmet Mesut Yılmaz'ın Genç TV'yi aldıklarını, 3 Ağustos gecesi yapılan görüşmede kendisinin bahsetmesi üzerine öğrendiğini; Genç TV anlaşmasının 30 Temmuzda, Türkbank ihalesinin ise dört gün sonra yapıldığını, eğer Genç TV bedelsiz verilmiş olsaydı sonuçlanan ihalede beklentilerin hiçbirinin gerçekleşmemiş olması karşısında, mukavelenin de bozulmasının gerekeceğini oysa bozulmadığını; Bayındırbank tarafından TBMM Soruşturma Komisyonuna gönderilen Korkmaz Yiğit'e ait talimat yazılarındaki imzaların, Polis Laboratuvarları Ekspertiz Raporuna göre sahte olduğunun anlaşıldığı ve kendisinin bunu nasıl açıklayacağı sorusuna; Raporun tam olarak açık olmadığını ve bu soruya cevap vermeye hazır olmadığını ifade etmiştir.

Korkmaz Yiğit ve Kamuran Çörtük'ün Genç TV alım satımı ve ödemelerle ilgili tüm beyanları karşılaştırıldığında, birçok çelişkilerin bulunduğu, kayıtların zamanında ve düzenli tutulmamış olması nedeniyle bu konudaki gelişmelerin kesin olarak ortaya çıkarılamadığı, o dönemde yapılan araştırma raporlarında da bu hususların belirtildiği görülmektedir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı esas hakkındaki mütalaasında:

"Korkmaz Yiğit'in bu devir işlemini başlangıçta Türk Ticaret Bankası ihalesinin lehine sonuçlanması için, sanıklarla diyalogunu sağlamasına karşılık bedelsiz gerçekleştirdiği; daha sonra Maliye Bakanlığı hesap uzmanlarının araştırma yapmaya başlamaları, bedelsiz devir konusundaki iddiaların basın ve yayın

organlarında gündeme taşınması, Türkbank ihalesi konusundaki gelişmelerin Korkmaz Yiğit aleyhine gelişmesi ve nihayet iptal edilmesi nedenleriyle Kamuran Çörtük tarafından Korkmaz Yiğit'e bazı ödemeleri yapıldığı, bir kısım ödemelerin yapıldığını kanıtlamak için bazı çelişkili belgelerin düzenlendiği ve hukuki uyuşmazlık nedeniyle bazı ödemelerin ise hiç yapılmadığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, tarafların beyanlarından da anlaşılacağı üzere Kamuran Çörtük ile Arslan Tekin Önel arasında geçmişe dayalı bir dostluk olduğu ve Kamuran Çörtük'ün uzun süreden beri bir televizyon kanalı alma arayışı içinde olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda Kamuran Çörtük'ün bu televizyon kanalını doğrudan Arslan Tekin Önel'den satın alması olağan davranışken, Korkmaz Yiğit'ten, üstelik de kısa bir süre sonra ve aynı bedelle devralması, kanalın, yüklenilen aracılığın karşılığı olarak bedelsiz devredildiğini göstermektedir" demiştir.

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz müdafii Aydın Metin esas hakkındaki savunmasında, Genç TV'nin satışı ile ilgili iş ve ilişkilerin tamamen Korkmaz Yiğit ile Kamuran Çörtük arasında gerçekleşen bir televizyon kanalı alışverişi olduğunu, müvekkilinin bu alışverişle bir ilgisinin bulunmadığını, bu şekildeki bir alışverişle müvekkilinin üçüncü bir kişiye menfaat temin ettiği iddiasının tamamen asılsız olduğunu ifade etmiştir.

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz ve müdafii Uğur Alacakaptan ile sanık Güneş Taner ve müdafi Ömer Lütfü Avşar esas hakkındaki savunmalarında bu konuya değinmemişlerdir.

Sanıkların güdümlerinde bir medya düzeni kurmak amacıyla girişimlerde bulundukları iddiasında olduğu gibi, Genç TV'nin Türkbank ihalesi sürecinde sanıklarla Korkmaz Yiğit arasındaki ilişkilerde üstlendiği aracılık misyonunun karşılığı olarak Kamuran Çörtük'e bedelsiz verildiği iddiası da Korkmaz Yiğit'in bu yöndeki beyanlarına dayandırılmıştır.

Genç TV'nin Kamuran Çörtük'e satışı konusunda denetim uzmanlarınca düzenlenen raporlarda, tarafların beyanları ile alım satıma ilişkin belgeler ve defter kayıtları arasında noksanlık ve çelişkiler saptanmış ise de, sanıkların bu işlemlerle ilgili olarak iddiada belirtildiği şekilde cezai sorumluluğu gerektirecek yeterli delil bulunamamış; önceki suçlamada olduğu gibi, Korkmaz Yiğit'in bu yöndeki beyanları arasında çelişkilere rastlanmış, iddia diğer tanık beyanları ve delillerle doğrulanmamıştır.

4. Sanıkların ihaleye girecek kişilerle ihale öncesinde görüşmeler yapmak suretiyle ihaleyi yönlendirdikleri, ihale öncesi fiyat oluşturdukları, böylece ihalenin objektif ve serbest rekabet ortamında yapılmasını engelledikleri

Meclis Soruşturma Komisyonu Raporunda: "*Başbakan Mesut Yılmaz 11.11.1998 tarihinde Arena Programı'nda '...Doğrusunu isterseniz o görüşme sonrasında kafam karıştı. Yani kendisi bana o kadar inandırıcı, o kadar kefil göstererek, yemin ederek o kadar ikna edici bir şekilde söyledi ki, ben adama karşı haksızlık yapabileceğimiz düşüncesine kapıldım. Bizim oylamaya inmemiz gerekti, acilen Kamhi de benimle beraber oylamaya geldi. Oylamadan beraber çıktık. Korkmaz Yiğit bizi Meclisin lobisinin kapısında bekliyordu. Ben dedim ki, 'Tamam gidin teklif verebilirsiniz' dedim. Yukarı çıktım. Güneş Taner'e telefon açtım, dedim ki; 'Bak daha önce sana böyle böyle demiştim. Çakıcı'yla irtibatı konusunda bilgi var demiştim, ama adam bana geldi, bunları bunları söyledi, ben bunları tahkik edeceğim; ama adama bir haksızlık yapmayalım, siz ihaleye sokun bunu' dedim. Sayın Taner de bana dedi ki, 'Zaten ihaleye girmesinin bir önemi yok, netice itibariyle kim alırsa ihaleyi, bize gelecek, şeyi biz yapacağız, ben buna göre o zaman söylüyorum Merkez Bankasına...' demiştir.*

Başbakan Mesut Yılmaz'ın bu konuşması, Türkbank ihalesine katılacak firmaların Merkez Bankası ve TMSF yetkililerinden oluşan İhale Komisyonunca değil, Başbakan Mesut Yılmaz ve Hazineden Sorumlu Devlet Bakanı Güneş Taner tarafından belirlendiğini ortaya koymaktadır. Bu durum aynı zamanda, Başbakan Mesut Yılmaz ve Devlet Bakanı Güneş Taner'in ihaleye katılacak firmaların Merkez Bankası tarafından belirlendiği ve teklif veren firmaların daha önce banka sahibi olmaları nedeniyle Merkez Bankası ve Hazine Müsteşarlığı'nın izin vermek zorunda oldukları yolundaki savunmalarını da doğrulamamaktadır… (sh.125,126).

Aynı gece Başbakan Mesut Yılmaz Başbakanlık Konutunda, önce ihaleye katılacak firmalardan birinin sahibi olan Ahmet Nazif Zorlu ile akabinde de gece saat 01.00-02.00 sıralarında Kamuran Çörtük'ü Konuta çağırarak görüşmüştür. Bu görüşmeye ilişkin olarak Kamuran Çörtük, Pakistan Başbakanı'nın müteakip günlerde Türkiye'yi ziyaret edeceğinden, bu ülkedeki otoyol ihalesi için Başbakan'la görüştüğünü ifade etmiştir. Hâlbuki Dışişleri Bakanlığı'nın konuya ilişkin yazısına göre ne bu dönemde, ne de 1998 yılı içerisinde Pakistan Başbakan'ının Türkiye'yi resmi veya özel bir amaçla ziyareti söz konusu değildir.

Yine aynı görüşmeye ilişkin olarak Başbakan Mesut Yılmaz, Kamuran Çörtük'e 'Türkbank'ı 500 milyon doların altında vermeyeceğinizi söyledim' dediğini ifadelerinde belirtmiş; ayrıca, bundan önce görüştüğü Ahmet Nazif Zorlu'nun 'Korkmaz Yiğit'in Alaettin Çakıcı ile beraber olduğunu bütün İstanbul biliyor' sözü ile

bağlantılı olarak da Kamuran Çörtük'e 'Böyle bir ilişki varsa vazgeçsin ihaleye girmesin' demiştir.

Bu görüşmeden sonra Kamuran Çörtük, gecenin 02.30'unda ihaleye katılacak olan Korkmaz Yiğit ile görüşerek, Başbakan'la görüşmesi konusunda bilgi aktarmıştır. Bu ifadeler ve Kamuran Çörtük'ün Başbakanlık Konutuna gidişi ile ilgili gerçek dışı açıklaması, gündemin Türkbank ihalesi olduğunu göstermektedir.

Yürütmenin başındaki bir Başbakan, Türkbank'ın kaça satılabileceğine dair fiyatı, ihaleye katılacak olan Ahmet Nazif Zorlu ve Korkmaz Yiğit'e iletmek üzere Kamuran Çörtük'e bildirmiş; ayrıca eğer Korkmaz Yiğit'in A.Çakıcı ile ilişkisi var ise ihaleye girmemesini, Kamuran Çörtük'ten istemiştir. Bir ülkenin Başbakanının, ihaleye saatler kala ihaleye katılacak olan kişiye doğrudan ve ihaleyle hiçbir ilişkisi bulunmayan Çörtük vasıtasıyla da Korkmaz Yiğit'e ihaleye ilişkin rakamlar telaffuz etmesini; Emniyet Genel Müdürlüğü'nden Korkmaz Yiğit'in Alaettin Çakıcı ile ilişkisi olduğuna dair kendisine daha önce iletilen bilginin teyidini hiçbir resmi görevi olmayan bir şahıstan istemesini, demokratik bir hukuk devletinde makul bir yönetim tarzı olarak kabul etmek mümkün değildir.

Korkmaz Yiğit ise, aynı gece yaşanan olaylara ilişkin olarak, akşam saatlerinden itibaren Kamuran Çörtük ile birlikte saat 20.00'den gece 01.00'e kadar Kamuran Çörtük'e ait restoranda beklediklerini, bu esnada Başbakan Mesut Yılmaz ile Ahmet Nazif Zorlu'nun görüştüğünü, gece 01.00 sıralarında Başbakan'ın Kamuran Çörtük'ü telefonla arayarak Konuta çağırdığını, gece 02.30-03.00 sıralarında Kamuran Çörtük'ün kaldığı otele gelerek kendisine, Başbakanla görüştüğünü, 'Zorlu 505 milyon dolara kadar çıkma izni istedi. Korkmaz 510 milyon dolara çıksın. Aradaki farkın telafi edilebilmesi için kendisine yardımcı olacağız.' dediğini aktarmıştır. İfadelerin bu kadar birbiri ile çakışması, Korkmaz YİĞİT'in konuya ilişkin beyanlarının gerçeği yansıttığını göstermektedir.

İhaleye katılanlardan Erol Aksoy, Komisyonumuza vermiş olduğu 07.04.2004 tarihli ifadesinde, ihale öncesi gecesi Devlet Bakanı Güneş Taner tarafından arandığını ve Güneş Taner'in Türkbank ihalesine girip girmeyeceğini sorduğunu, kendisi hakkında bir dosya olduğundan bahsettiğini belirtmektedir. Güneş Taner ise, böyle bir görüşmeyi inkâr etmemekte, dosyadan söz ettiğini kabul etmekte, ancak, bu görüşmenin daha önce olduğunu söylemektedir. Aynı konuya ilişkin olarak Korkmaz Yiğit ise ifadelerinde, Kamuran Çörtük'e atfen, 'Zorlu Grubu Başbakanın, Erol Aksoy da Güneş Taner'in sözünden çıkmaz' demektedir. Yine ifadesinde devamla, Güneş Taner'in Erol Aksoy'u arayarak, elinde bir dosya bulunduğunu, bu itibarla Türkbank ihalesine fazla asılmamasını söylediğini

belirtmektedir. Bu ifadeler, Güneş Taner'in tevil yollu ikrarı olarak kabul edilmiştir. Hem Başbakan Mesut Yılmaz'ın, hem de Devlet Bakanı Güneş Taner'in, ihaleye katılacak firma sahipleri ile birebir görüşmeleri, biriyle görüşmesini diğerine aktarmaları, ihale sonucunu etkileyecek oluşumlar içine girdiklerini bir kez daha karşımıza çıkarmaktadır.

Başbakan Mesut Yılmaz'ın 9/43 sayılı Soruşturma Komisyonunda söylediği; 'O gün bana bu iddialar ortaya atılınca Ahmet Zorlu tarafından, tekrar aradım Kamuran Beyi, tesadüfen o sırada beraberlermiş ve bu televizyon pazarlığı için.' sözleri de gerçekleri yansıtmamaktadır. Zira Genç TV'nin devri, 31.7.1998 tarihinde sözleşmeye bağlanmış olup, bu tarih Korkmaz Yiğit ile Kamuran Çörtük'ün görüşmelerinin yapılmasından daha öncedir. Dolayısıyla 3.8.1998 tarihinde Genç TV'nin pazarlığı söz konusu değildir.

Başbakan Mesut Yılmaz, Türkbank ihalesine teklif veren beş kişiden biri hariç dördü ile görüştüğünü beyan etmektedir. Nitekim ihale gecesi ve öncesinde Korkmaz Yiğit, Ahmet Nazif Zorlu, Erol Aksoy ve Hayyam Garipoğlu ile görüşmüştür. Başbakan Mesut Yılmaz'ın görüşmediği, Ali Avni Balkaner ise, Komisyona verdiği beyanında bu duruma değinerek, Başbakanla konuşmayan tek kişinin kendisi olması nedeniyle, ihalenin kendisinde kalmayacağının baştan belli olduğunu söylemiştir. İhalenin sonucunu baştan gören Ali Avni Balkaner, bu durum üzerine ihaleye bizzat katılmamış, yetkilileri ihaleye iştirak etmiştir...(sh.129,131)

Korkmaz Yiğit'in, 10.11.1998 tarihinde Kanal 6 Televizyonunda yayınlanan kaseti üzerine, Eski Başbakan Mesut Yılmaz ve eski Devlet Bakanı Güneş Taner; yayın yoluyla kişilik haklarına saldırıda bulunulduğu gerekçesiyle Korkmaz Yiğit ve Kanal 6 aleyhine manevi tazminat istemiyle dava açmışlardır. Yargılama neticesinde verilen hükümleri temyizen inceleyen Yargıtay 4. Hukuk Dairesi, davacı Mesut Yılmaz ile ilgili olarak 24.12.1999 gün, 1999/8858-11538 ve 19.09.2000 gün, 2000/5180-7642 sayılı ilâmlarında; manevi tazminatın miktarını tayin ederken dikkate alınması gereken hususları belirttikten sonra, davaya konu olan bu işte, davacının bu tür bir yayının yapılmasına kendi eylemi ile neden olması ve olay tarihindeki konumu da yukarıdaki ilkeler ile birlikte gözetildiğinde hükmedilen manevi tazminatın fazla olduğu gerekçesiyle; davacı Güneş Taner'e ilişkin olarak ise 14.06.2001 gün, 2001/2545-6314 sayılı ilamında, '...olayın gösterdiği tüm özellikler, davacının siyasi kişiliği ile görevi ile yapılan konuşmanın içeriği, hep birlikte değerlendirildiğinde, o tarihte ülkenin en önemli gündem maddelerini oluşturan bir konunun tarafı durumundaki kişinin konuşma ve açıklamalarının aynen verilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı, ihale konusunda söz sahibi

konumundaki davacının ihaleye girecek olan kişilerle fiyat oluşumunu etkileyecek nitelikte görüşme ve konuşmalar yapmış olduğunun anlaşılması karşısında böyle bir durumun doğmasına kendi kusuru ile neden olduğundan davanın reddine karar verilmesi gerekirken manevi tazminat takdir edilmiş olması, gerekçeleriyle Mahkeme hükmünün bozulmasına karar verilmiştir. Eski Başbakan Mesut Yılmaz ile eski Devlet Bakanı Güneş Taner'in yürüttükleri görevleri itibariyle Türkbank ihalesine katılan firmaların sahipleri ile fiyat oluşumuna tesir edecek mahiyette görüşme ve konuşmalar yaptıkları yüksek Mahkemenin kararıyla da subuta ermiştir...(sh.144,145)

Eski Başbakan Ahmet Mesut YILMAZ ve Devlet Eski Bakanı Güneş TANER, ihalenin her aşamasında, zaman ve mekân mevhumu gözetmeksizin müteaddit kez, başta Korkmaz Yiğit olmak üzere, ihaleyi yapan Merkez Bankası Başkanı Gazi Erçel, ihaleye teklif veren ve katılan firma sahipleri ve ihalede üçüncü şahıs konumundaki Kamuran Çörtük ile gerek telefonla, gerek yüz yüze, ihalede fiyat oluşumunu görüşmüşler, pazarlık yapmışlar, bazılarının ihaleye girmemesi için gayret etmişler, böylece ihaleye fesat karıştırma eylemini gerçekleştirmişlerdir." (sh.146) denilmektedir.

Bu konu ile ilgili olarak tanıklar Ahmet Nazif Zorlu, Kamuran Çörtük, Korkmaz Yiğit, Ali Avni Balkaner ve Erol Aksoy dinlenmiştir. Hayyam Garipoğlu ise adresi belirlenemediğinden duruşmada dinlenememiş, önceki beyanlarının okunması ile yetinilmiştir.

Sanıkların ihale öncesinde ihaleye girecek kişilerle görüşüp, ihalede kaç liraya kadar çıkacaklarını belirledikleri ve onlarla görüşerek ihale fiyatını etkiledikleri iddia edilmektedir.

Sanıklar daha önceki beyanlarında olduğu gibi Yüce Divan'daki savunmalarında da Banka'nın içerisine 485 milyon dolar kamu kaynağı aktarılması nedeniyle, satışın 500 milyon doların altında gerçekleşmesi halinde ihaleye onay verilmeyeceğini çeşitli platformlarda ifade ettiklerini kabul etmişlerdir.

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz 9/43 Esas sayılı Meclis Soruşturma Komisyonu ile Yüce Divanda vermiş olduğu ifadelerde, Ali Avni Balkaner dışındaki tüm katılımcılarla görüştüğünü, görüşme gerekçesini de ihaleye suç örgütlerinin müdahalede bulunmalarını ve bankanın TMSF tarafından aktarılan kaynağın altında satılmasını önlemek olarak açıklamıştır.

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz, Ahmet Nazif Zorlu ve Korkmaz Yiğit ile yapmış olduğu görüşmeler hakkında bilgi vermiş, Hayyam Garipoğlu ile görüşüp görüşmediği konusunda bilgi vermemiştir. Hayyam Garipoğlu 9/5-6 Esas sayılı Meclis

Soruşturma Komisyonunda vermiş olduğu ifadede, ihale sürecinde hiçbir siyasiyle görüşmediğini söylemiştir. Erol Aksoy ile görüştüğünü ise diğer sanık Güneş Taner Yüce Divan'daki savunmasında kabul etmiştir.

Sanık Ahmet Mesut Yılmaz Arena programında; *"Ben dedim ki 500'ü geçmeniz lazım. Ahmet Nazif Zorlu da bana dedi ki 'o zaman biz de mecburen 505'e çıkarız'. Bunun üzerine ben, gece saat 12.00-01.00 Kamuran Çörtük'ü aradım. Kamuran Çörtük, zannediyorum, o sırada Korkmaz Yiğit'le berabermiş, bu televizyonun pazarlığını yapıyorlarmış. Benim arama sebebim şu: Ahmet Zorlu bu konuşma sırasına bana dedi ki 'o şahsın, Alaaddin Çakıcı'yla beraber olduğunu bütün İstanbul biliyor.' Korkmaz Yiğit için. Bunun üzerine ben de Kamuran Çörtük'ü aradım, dedim ki 'bak bu şahısla ilgili böyle bir iddia var', bana dedi ki, 'beraberim şimdi ben geleyim.' Bana geldi, bir saat kadar evde oturduk, aynı şeyi ona da söyledim; yani, dedim ki, '500' ün altında bizim vermemiz söz konusu değil, eğer ciddiyse bir kere 500' ün üstüne çıkması lazım. İkinci olarak, böyle bir şey söylendi; yani, bu ilişkiyi herkes biliyormuş; bize henüz resmen gelmedi ama bütün İstanbul bunu biliyormuş, böyle bir şey varsa, yine vazgeçsin dedim, girmesin bu işe'* şeklinde açıklamalarda bulunmuştur. Sanık Ahmet Mesut Yılmaz 16.2.2005 günlü Yüce Divan'da vermiş olduğu savunmasında benzer açıklamalar yapmıştır.

Ahmet Nazif Zorlu, Yüce Divan ile Soruşturma Komisyonlarındaki beyanlarında; *"Uçakla Ukrayna'ya giderken, Güneş Taner'in sohbet esnasında; biz buraya 500 milyon dolar para koyduk, bu rakamın aşağısına satmayız, dediğini duydum. İhaleden önceki gece Ahmet Mesut Yılmaz ile evinde görüştüm. İhaleye katılacağımı ve ortaklarımın kim olduğunu söyledim. Başbakanla fiyatla ilgili bir şey konuşmadık"* demiştir.

Kamuran Çörtük ise Yüce Divan'da ve diğer anlatımlarında; *"Genç TV'yi aldığımı, Başbakan, benim bir vesileyle söylemem üzerine ihaleden önceki gece yaptığımız görüşmede öğrenmiştir"* şeklinde beyanda bulunmuştur.

Sanık Güneş Taner 9/5-6 Esas sayılı Meclis Soruşturma Komisyonunda vermiş olduğu ifadede; *"Erol Aksoy ihaleden üç hafta veya bir ay evvel bana bir gelmişti. Onunla konuştuğumuz sırada ben dedi Türkbanka giriyorum. İyi dedim, Türkbanka gir ama o sırada onun bankasını da, Hazinede biz takipteyiz, bazı sorunları var, yani daha fazla sermaye artırması falan lazım. Dedim, peki kaynak bulabilecek misin? Yurtdışından dedi finansman bulacağım. Peki, o zaman sana bir şey daha sorayım dedim, bu, yarın ortaya çıktığı zaman sana rahatsızlık vermesin, senin dedim, hakkında iki tane dosya varmış. Nedir bu dosyalar? Bunu sorduğum*

sırada iki dosya olduğunu biliyorum, ama dosyanın içeriğini bilmiyorum. Ama biliyorum ki, onun bankası kazanır da bizden izin almak için masaya geldiği takdirde hakkında soruşturma yapılan iki dosyayı açacağız, bakacağız, ne olduğunu göreceğiz. O da bana anlattı. Dedi ki, ben bu bankayı aldığım sırada dedi, bu bankayı ben bir şirketten satın aldım dedi, Denizli bilmem ne şirketiymiş, onun da bin tane bakır madeni varmış veya bakır işliyormuş, o işledikleri bakırı işlerken bakırın içerisinden belli miktarda altın çıkıyormuş, o altını da ihraç ediyorlarmış, kablo olarak mı ihraç ediyorlar, bir şey, bununla ilgili; iyi dedim" demiştir. Sanık Yüce Divan'daki sorgusunda da konu ile ilgili benzer açıklamalarda bulunmuştur.

Erol Aksoy Meclis Soruşturma Komisyonu ile Yüce Divan'da vermiş olduğu ifadelerde; *"Güneş Taner; ihaleden bir gün önce saat 6-7 civarında beni aradı ve katılıp katılmayacağım ile ne kadar fiyat düşündüğümü sordu. İhaleye katılacağımızı, fiyat için arkadaşların hazırladıkları rapora bakmam gerektiğini, tahminen 400-500 milyon dolar arası bir rakam olabileceğini söyledim. Bana bir dosyam olduğunu ve bunun hayali ihracatla ilgili olduğunu söyledi. Bence aramasının nedeni, Türkbank ihalesiyle ilgili değildi. Bana ihaleye fazla asılma şeklinde bir şey söylemedi. Bu konuyla ilgili Korkmaz Yiğit ile bir konuşmam olmadı. Bana göre aramasının nedeni, ihaleye girişimin iyi olacağı hususunda teşvik içindir. Bu rapor sonradan Savcılık kanalıyla bize intikal etmiştir"* demiştir.

Sanıklar ise savunmalarında, Türkbank ihalesinde yetkinin özerk bir kuruluş olan TMSF tarafından kullanıldığını, kendilerinin ancak onay aşamasında bir yetkilerinin olduğunu, bu yetkilerinin kullanılması bakımından ise bu ihalede özellikle ihaleye organize suç örgütlerinin karışmaması ve aktarılmış bulunan kamu kaynağının garanti altına alınması hususlarını gözettiklerini, içerisine konulan miktarda kamu kaynağının garanti altına alınmasını kamu menfaatleri açısından gözetmek durumunda olduklarını, hatta o dönemde rakam da telaffuz ederek 500 milyon doların altında olursa bu ihaleyi onaylamayacaklarını söylediklerini, bu yöndeki eylem ve davranışlarının sahip bulundukları görevlerinin gerektirdiği sorumluluktan kaynaklandığını ifade etmişlerdir.

Bu bölümde ve "Değerlendirme ve Kabul"ün 1 numaralı alt başlığı altında ayrıntıları belirtilen olaylar ve anlatımlar sanıkların ihaleye girecek kişilerle ihale öncesinde görüşmeler yaparak ihalede fiyat oluşumunu etkilemeye çalıştıklarını, böylece ihalenin objektif ve serbest rekabet ortamında yapılmasını engellediklerini açıkça ortaya koymaktadır. Sanıklar; yukarıda özetlenen eylemleriyle suç örgütlerinin ihaleye müdahalesinin engellenmesi için gerekli girişimlerde bulunmamış, ihalenin yapılması ve tamamlanmasında yetkili kurum ve organların görev

alanlarına olumsuz yönde müdahalede bulunmuş, böylece kendi memuriyet görevlerinin sınırlarını aşarak ihaleyi yönlendirme yolunda gayret göstermişlerdir. Sanıkların ihaleye mafyanın karışmasını engellemeye çalıştıkları yolundaki beyanları ise bu kabul karşısında inandırıcı bulunmamış ve bunlara itibar edilmemiştir.

VII- KABUL VE VARILAN SONUÇ

A- SANIKLARIN EYLEMLERİ VE HUKUKİ DEĞERLENDİRME

Sanıklarla ilgili olarak ileri sürülen ve önceki bölümlerde ayrıntılı olarak incelenen eylemlerinden bir kısmı sabit görülmüş, diğer bir kısmı ile ilgili olarak sanıkların cezai sorumluluğunu gerektirecek yeterlilikte delil elde edilememiştir. Sanıkların sabit görülen eylemlerine göre hukuki durumlarının belirlenmesi gerekecektir.

Sanıklar Ahmet Mesut Yılmaz ile Güneş Taner'in görev yaptıkları süreler ile Güneş Taner'in suç tarihinde görev ve yetki alanının ne olduğu konusu Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünden sorulmuş, Ahmet Mesut Yılmaz'ın 30.6.1997 tarihi ile 11.1.1999 tarihleri arasında Başbakanlık, Güneş Taner'in de 30.6.1997 tarihi ile 25.11.1998 tarihleri arasında Devlet Bakanı olarak görev yaptığı ve ayrıca Güneş Taner'in suç tarihinde görev ve yetki alanının içerisinde Hazine Müsteşarlığı ve T.C. Merkez Bankası Başkanlığı olduğu bildirilmiştir.

-Başbakanın görev ve sorumlulukları 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'un 4. maddesinde;

"Başbakan, Bakanlar Kurulunun Başkanı, bakanlıkların ve Başbakanlık Teşkilatının en üst amiridir.

Başbakan;

a) Türkiye Cumhuriyetinin yüksek hak ve menfaatlerini korumak ve gözetmek, milletin huzur ve güvenini sağlayıcı önlemleri almak, genel ahlakı ve kamu düzenini muhafaza etmek, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı sağlamak, refahı yaygınlaştırmak, Hükümetin genel siyasetini yürütmek ve diğer maksatlarla bakanlıklar arasında ahengi ve işbirliğini temin eder.

b) Bakanların görevlerinin Anayasa ve kanunlara uygun olarak yerine getirilmesini gözetir ve düzeltici önlemleri alır.

*c) Anayasa ve kanunlarla kendisine verilen diğer görevleri yapar."*denilmektedir.

-Başbakan Yardımcıları ve Devlet Bakanlarının görev ve sorumlulukları ise 3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında 174 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname İle 13.12.1983 Gün ve 174 Sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kaldırılması ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 202 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'un 4. maddesinde;

"(Değişik ilk cümle: 23/6/1999- 4391/1 md.) Başbakana yardım etmek ve Bakanlar Kurulunda eşgüdüm sağlamak üzere Hükümetin oluşumu ve genel siyasetinin yürütülmesinin gerektirdiği sayıda bakan, Başbakan Yardımcısı olarak görevlendirilebilir. Ayrıca Başbakana yardım etmek ve Başbakan tarafından verilecek görevleri yerine getirmek, Bakanlar Kurulunda koordinasyonu sağlamak, özel önem ve öncelik taşıyan konularda tecrübe ve bilgilerinden istifade edilmek amacıyla Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile sayıları yirmiyi geçmemek kaydıyla Devlet Bakanları görevlendirilebilir. Devlet Bakanlarının danışma ve büro hizmetlerini yürütecek personele ait kadrolar Başbakanlık kadro cetvelinde gösterilir.

Bu Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen bakanlık ilgili kuruluşları, Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile Başbakanlıkla veya diğer bakanlıklarla ilgilendirilebilir."

-Bakanların görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen aynı Kanun'un 21. maddesinde de;

"Bakan, bakanlık kuruluşunun en üst amiridir.

Bakanlar, bakanlık hizmetlerini mevzuata, Hükümetin genel siyasetine, milli güvenlik siyasetine, kalkınma planlarına ve yıllık programlara uygun olarak yürütmekle ve bakanlığın faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevli ve Başbakana karşı sorumludur.

Her bakan, ayrıca emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden de sorumlu olup, bakanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşların faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir." denilmektedir.

Türkbank'ın satış işlemi, Hazineden sorumlu Devlet Bakanı oluru ile başlamıştır. Hazine Müsteşarlığı, TMSF'ye yazdığı yazıda satış işleminin her aşamasında kendisinin bilgilendirilmesini istemiştir. Satış işleminin amacı mali sistemde

önemli bir yeri bulunan Türkbank'ın tekrar ekonomiye kazandırılması ve devletin Bankaya sağlamış olduğu kaynağın devlete iadesi olarak öngörülmüştür. Bankalar Kanun'unun 65. maddesinde, *"Müsteşarlık Fonun hesap ve işlemlerini denetlemeye ve bu hususta Fondan her türlü bilgiyi istemeye yetkilidir"* hükmü yer almaktadır. Yine olay tarihinde yürürlükte bulunan 3182 sayılı Bankalar Kanunu ile Hazine Müsteşarlığına bankaların açılması, düzenlenmesi ve denetlenmesi konularında birçok yetkiler verilmiştir. 4059 sayılı Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlıkları hakkında Kanun'un 1. maddesinde; *"Müsteşarlıklar; Başbakana bağlı olup, Başbakan, Müsteşarlıkların yönetimi ile ilgili yetkilerini bir Devlet Bakanı vasıtasıyla kullanabilir",* 4. maddesinde ise, *"Müsteşarlar, Başbakan veya görevlendirilecek Devlet Bakanına karşı sorumludurlar"* hükümleri yer almaktadır.

Başbakan; Bakanlar Kurulunun Başkanı, bakanlıkların ve Başbakanlık Teşkilatının en üst amiridir. Bu nedenle Başbakan'a, Başbakanlık Teşkilatı ve doğrudan kendisine bağlı birimlerce hazırlanan işlemleri tetkik etmek, emir ve direktif vermek, işlemlerin tamamlanmasından sonra da bu işlemler üzerinde değişiklik ve düzeltmeler yapmak ya da söz konusu işlemleri iptal etmek; bakanlık işlemleri yönünden ise bakandan işlemi geri almasını, değiştirmesini veya kaldırmasını istemek gibi yetkilerin mevzuatla tanındığı anlaşılmaktadır.

Bakanlar da, bakanlık örgütünün en yüksek amiri olduğundan, Bakanlık teşkilatı üzerinde hiyerarşik bir yetkiye sahiptirler. Bu durumda Bakanların hazırlanan işlemleri tetkik etme, emir ve direktif verme, işlemlerin tamamlanmasından sonra da bu işlemler üzerinde değişiklik ve düzeltme yapma ya da söz konusu işlemleri iptal etme yetkisi bulunmaktadır.

Bu belirlemelere göre Başbakan ve Bakanların yukarıda gösterilen görev ve yetkileri incelendiğinde; Hazine Müsteşarlığının, TMSF'nun işlemlerini denetleme yetkisine sahip olduğu açık olduğuna göre, TMSF tarafından yapılan Türkbank ihalesinden sanıkların sorumlu oldukları anlaşılmaktadır.

Sanıklar Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ve Hazineden sorumlu Devlet Bakanı Güneş Taner savunmalarında, yukarıda belirtilen satış amacının gerçekleşmesini temin için ihaleyle yakından ilgilendiklerini belirtmektedirler.

Devlet idareciliği, siyasi kişiliğin önünde tutulması gereken bir niteliktir. Bir Başbakan veya Bakan'ın herhangi bir ihalenin aşamalarındaki ilişkilerinde ölçü, özel sektörün pazar ekonomisine bakışı yaklaşımı dışında, kaynağını hukuktan alan organlar aracılığı ile yapılmasını ve kabul edilebilir sınırların aşınmasına sebep olacak özel sohbet ya da yakınlaşmalar ya da devleti birey ilişkisi bazına

indiren değerlendirmelerden uzak tutacak ciddiyet ve mesafenin korunmasına özen gösterilmesini gerekli kılar.

Bir Başbakan'ın hukuksal yolları kullanması gerekir iken, ihaleye katılacak kişiler ile ihaleye saatler kala gece yarısı Başbakanlık konutunda ihale konusunda görüşmesi ya da ihaleye katılacak kişiyi muhtemel olumsuzluklar konusunda uyarma amaçlı olsa dahi aracı kişiler marifeti ile mesaj gönderip bilgilendirilmesinin istenmesi şeklindeki sanık eylemi, devlet görevinde kastı aşan bir yaklaşımdır, görev gerekleri ile bağdaştığı söylenemez.

Buna göre; sanıklardan eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz'ın Türkbank ihalesi ile ilgili olarak ihale sürecinden önceki tarihlerden ihale süreci sonuna kadar kendisine gönderilen istihbarat ve bilgi notları ile, Türkbank ihalesine yasadışı suç örgütlerinin müdahale ettikleri yönünde bilgiler ulaştırılmasına rağmen bu yazıların gereğini yerine getirmemesi, görev sınırlarını aşarak ihaleye katılacak kişiler ve ihalede oluşacak fiyatı belirlemeye yönelik eylem ve davranışlarda bulunması, ihaleye katılacak kimselerle ihale öncesinde ihaleyle ilgili görüşmeler yapması şeklinde gerçekleşen eylemlerinin cezai sorumluluğu gerektiren nitelikte bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Sanık Güneş Taner'in ise, Türkbank ihalesi ile ilgili olarak ihale sürecinden önceki tarihlerden ihale süreci sonuna kadar kendisine diğer sanık eski Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz aracılığıyla Türkbank ihalesine yasadışı suç örgütlerinin müdahale ettikleri yönünde bilgiler ulaştırılmasına rağmen bu yazıların gereğini yerine getirmemesi, görev sınırlarını aşarak ihaleye katılacak kişiler ve ihalede oluşacak fiyatı belirlemeye yönelik eylem ve davranışlarda bulunması, ihaleye katılacak kimselerle ihale öncesinde ihaleyle ilgili görüşmeler yapması ve hazine bürokratlarının gerçek durum ve mevzuata uygun çekincelerine rağmen, ihalede en yüksek fiyatı veren Korkmaz Yiğit firmasına Banka'nın devrine onay vermesi şeklinde gerçekleşen eylemlerinin cezai sorumluluğu gerektiren nitelikte bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Sanıkların güdümlerinde bir medya düzeni kurmaya teşebbüs ettiklerine, Genç TV'nin ihalede üstlendiği aracılık misyonunun karşılığı olarak Kamuran Çörtük'e bedelsiz şekilde devredildiğine ilişkin yeterli delil elde edilememiştir.

Sanıklar hakkındaki sevk kararı ile her iki sanığın ihaleye fesat karıştırmak suçundan dolayı 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 64. maddesinin birinci fıkrası delaletiyle, aynı Kanun'un 205. maddesi, 219. maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları ve 33. maddesi gereğince cezalandırılmaları istemiyle kamu davası açılmıştır.

Sanıkların sabit kabul edilen eylemlerinin suçun işlendiği tarihte yürürlükte bulunan 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda yer alan hangi suç tipine uyduğunun saptanması, bu saptama yapıldıktan sonra, eylemin, 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda karşılığının bulunup bulunmadığı ve karşılığının bulunması halinde ise sanık lehine olan kanunun tespit edilmesi gerekmektedir.

765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 205. maddesindeki "Devlet Alım Satım ve Yapımına Fesat Karıştırmak" suçunun maddi unsuru, Devlet hesabına olarak yapılan herhangi bir eşyanın alım veya satımında, pahasında, miktarında veyahut yapımında, "fesat karıştırarak, kendine veya başkasına her ne şekilde olursa olsun haksız menfaat sağlanması"dır.

Sanıkların sabit görülen eylemleri, Devlet alım ve satımına fesat karıştırmak suretiyle kendilerine veya bir başkasına haksız menfaat sağlamaya yönelik olarak gerçekleştirdiklerine ilişkin yeterli delil elde edilememiş olması karşısında, sanıkların davranışlarının 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 205. maddesinde düzenlenmiş bulunan ihaleye fesat karıştırmak suçunun unsurlarını oluşturmadığı anlaşılmıştır.

Her ne kadar 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 7. maddesinin ikinci fıkrasında, *"Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanun hükümleri farklı ise fail lehine olan kanun uygulanır"* denilmekte ise de, sanığa atılı eylemlerin işlendiği tarihte yürürlükte bulunan 765 sayılı Yasa'nın 205. maddesinde aranan suçun unsurlarının oluşmaması karşısında 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 235. maddesi ile karşılaştırma yapılmasına gerek kalmamıştır.

Sanıkların belirtilen eylemlerinin, bir kısmı görev gereği yapılması gereken işlemlerin yapılmaması, bir kısmı ise görevde yetki sınırlarının aşılması ve takdir yetkisinin amacı dışında kullanılması suretiyle gerçekleştirildiğinden görevi kötüye kullanma suçuna uyduğu sonucuna varılmıştır.

Bu durum karşısında, görevin genel nitelikte kötüye kullanılmasına ilişkin kuralların olayda uygulanma olanağı bulunup bulunmadığının belirlenmesi gerekmiştir.

765 sayılı Türk Ceza Kanunu'ndaki görevi kötüye kullanma suçu:

765 sayılı TCK'nun 240. madde metni aynen şöyledir:

"Yasada yazılı hallerden başka hangi nedenle olursa olsun görevini kötüye kullanan memur derecesine göre bir yıldan üç yıla kadar hapsolunur. Cezayı

hafifletici nedenlerin bulunması halinde altı aydan bir yıla kadar hapis ve her iki halde on iki bin liradan altmış bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca memuriyetten süreli veya temelli olarak yoksun kılınır."

Maddenin birinci cümlesinde suçun öğeleri açıklanmakta, ikinci cümlesinde cezayı hafifleten nedenlerin bulunması halinde faile daha az bir ceza verileceği bildirilmekte, üçüncü ve son cümlesinde de süreli ya da temelli olarak memurluktan yoksunluk cezası öngörülmektedir.

TCK'nun 240. maddesindeki suçun unsurları şöylece sıralanabilir:

- Suçun Faili: Diğer memur suçlarında olduğu gibi, bu suçu da ceza yargılamasında memur olanlarla, tabi oldukları özel yasalarında memur sayılacağı ya da yasada gösterilen eylemleri nedeniyle memurlar gibi cezalandırılacağı bildirilen kişiler işleyebilir. Bu suçta da "memur sıfatı" suçun önkoşulu olduğundan idare hukuku anlamında memur oldukları halde ceza hukukunda memur sayılmayanlarla, özel yasalarındaki hükümlere göre memur gibi cezalandırılmalarına olanak bulunmayan kuruluşlarda çalışanlar bu suçun faili olamazlar.

- Suçun maddi unsuru

240. madde 765 sayılı Ceza Yasamızdaki tamamlayıcı(genel) hükümlerdendir. Bu nedenle, memurun görevde sahip olduğu yetkiyi kötüye kullanma eylemi yasada yazılı başka bir suçu oluşturuyorsa o hükmün uygulanması, tersi durumda 240. maddenin düşünülmesi gerekir.

Görevin kötüye kullanılması demek, görev sırasında sahip olunan yetkinin kötüye kullanılması demektir.

240. maddedeki suçun maddi unsuru, "memurun, yetkisine giren hizmette görevini, her ne suretle olursa olsun kötüye kullanılmasıdır."

240. maddedeki "görevi kötüye kullanma" ifadesi, memurluk görevinin kanun ve nizamın gösterdiği usul ve esaslardan, başka suretle yapılmış olmasıdır. Buna göre memurun;

a) Herhangi bir biçimde yasal yetkisini aşması,

b) Yasanın koyduğu usul ve şekle uymaması,

c) Takdir yetkisini gayesi dışında kullanması,

d) Hareketinin yasa ve nizama uyduğu hallerde, bu hareketin gerektirdiği ön koşullara aykırı hareket eylemesi,

e) Yargı kararlarına uyulmaması

birer görevi kötüye kullanma tarzı olarak belirtilebilir.

Memurluk görevi ile memurluk sıfatının karıştırılmaması gerekir. Görevde sahip olunan yetkinin kötüye kullanılması demek, memurun yasa ve diğer hukuksal düzenlemelerle kendisine verilen görevleri yasanın gösterdiği usul ve esaslara aykırı biçimde yapması demektir. Memurluk sıfatının kötüye kullanılması ise, memurun yasal görevine giren işler dışında memurluk nüfuzunun, memurluk unvan ve sıfatının kötüye kullanılması demektir. Memurluk sıfat ve nüfuzunun kötüye kullanılması durumunda TCK.240. maddesinde yazılı suç oluşmaz.

- Suçun Manevi Unsuru

240. maddede amaç gözetilmediğinden bu suçun oluşumu için sanığın genel suç kastı ile davranması yeterlidir. Ayrıca özel kasta gerek bulunmamaktadır.

5237 Sayılı Kanundaki Görevi Kötüye Kullanma Suçu:

26.9.2004 gün ve 5237 sayılı TCK'nun 257. maddesindeki "görevi kötüye kullanma" kenar başlığını taşıyan düzenleme aynen şöyledir.

"Madde 257: (1) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında, görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir kazanç sağlayan kamu görevlisi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında, görevinin gereklerini yapmakta ihmal veya gecikme göstererek, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir kazanç sağlayan kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) İrtikap suçunu oluşturmadığı takdirde, görevinin gereklerine uygun davranması için veya bu nedenle kişilerden kendisine veya bir başkasına çıkar sağlayan kamu görevlisi, birinci fıkra hükmüne göre cezalandırılır."

5237 sayılı TCK'nun 257. maddesinin kenar başlığı "görevi kötüye kullanma" şeklinde ise de, maddenin yalnızca (1) numaralı fıkrasında dar anlamda görevi kötüye kullanma suçu düzenlenmiştir, (2) numaralı fıkrada "görevi ihmal", (3) numaralı fıkrada ise; kamu görevlisinin, görevinin gereklerine uygun davranması için veya bu nedenle kişilerden kendisine veya bir başkasına çıkar sağlamasının, bazı hallerde görevi kötüye kullanma suçunu oluşturması hükme bağlanmıştır.

Bu yaklaşımı itibariyle, 5237 sayılı TCK'nun 257. maddesinde, "görevi ihmal-görevi kötüye kullanma" ayrımı kaldırılmış, (2) numaralı fıkradaki suç, görevi kötüye kullanmanın bir türü olarak görülmüştür. Nitekim 257. maddenin

gerekçesinde bu konuda şu açıklamalara yer verilmiştir; *"Görevin gereklerine aykırı davranış sonucunda, bir insan ölmüş veya yaralanmış olabilir. Bu durumda; kamu görevlisinin görevinin gereği olan belli bir icrai davranışta bulunmak yönündeki yükümlülüğünü yerine getirmemesi dolayısıyla, görevi kötüye kullanma suçunun oluştuğunda şüphe yoktur. Ancak, bu durumda aynı zamanda ihmali davranışla öldürme veya yaralama suçu oluşmaktadır."*

Maddedeki fiillerin suç olarak nitelendirilmesiyle korunan hukuki menfaat; kamu görevinin ifasında disiplini tesis etmek, bu görevin hiç veya zamanında yerine getirilmemesi sebebiyle bundan umulan ve beklenen genel yararın sekteye uğramadan elde olunmasını ayrıca, kamu görevinde disiplinin geçerli olmasını sağlamak ve bu suretle kamu idaresinin zarar görmesini önlemektir.

- Suçun Faili

Madde de belirtilen suçların faili bir kamu görevlisi(m.6) olabilir.

- Suçun Maddi Unsuru

257. maddenin kenar başlığı da "görevi kötüye kullanma" şeklindedir. Ancak, 257. maddede suçun unsuru olarak, *"görevin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir kazanç sağlayan"* şeklinde bir ifadeye de yer verilmiştir.

Görülüyor ki, 257. maddesinin birinci fıkrasındaki görevi kötüye kullanma suçunun maddi unsurunda;

1- Görevin gereklerine aykırı hareket etmek ve

2- Bu fiil nedeniyle;

a) Kişilerin mağduriyetine neden olmak veya

b) Kamunun zararına neden olmak ya da

c) Kişilere haksız bir kazanç sağlamak

gerekmektedir.

257. maddenin 1. fıkrasındaki suçun oluşabilmesi için, yukarıda sayılan (1) ve (2) numaralı unsurların birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir. Ancak, (2) numaralı unsurda, üç ayrı durumdan birinin gerçekleşmesi gerekli ve yeterlidir.

- Görevin gereklerine aykırı hareket etmek

Madde gerekçesinde belirtildiği üzere, bir kamu göreviyle görevlendirilen kişi, bu kamu faaliyetinin yürütülmesi sırasında, görevin gerekli kıldığı yükümlülüklere uygun hareket etmek zorundadır. Öyle ki, kamu faaliyetlerinin gerek eşitlik,

gerek liyakatlilik açısından adalet ilkelerine uygun yürütüldüğü hususunda toplumda hakim olan güvenin, inancın sarsılmaması gerekir. Bu yükümlülükle bağdaşmayan davranışlar, belli koşullar altında suç olarak tanımlanmıştır.

Görevi kötüye kullanma suçu, genel, tali ve tamamlayıcı bir suç tipidir. Bu nedenle, görevin gereklerine aykırı davranışın başka bir suç oluşturmadığı hallerde, kamu görevlisini bu suçu düzenleyen kurala göre cezalandırmak gerekir.

Görevi kötüye kullanma suçunun oluşabilmesi için, gerçekleştirilen fiilin, kamu görevlisinin görevi alanına giren bir hususla ilgili olması gerekir. Kamu görevinin gereklerine aykırı olan her fiili cezai yaptırım altına almak, suç ve ceza siyasetinin esaslarıyla bağdaşmamaktadır. Bu nedenle, görevin gereklerine aykırı davranışın belli koşulları taşıması halinde, görevi kötüye kullanma suçunu oluşturabileceği kabul edilmiştir. Buna göre, kamu görevinin gereklerine aykırı davranışın, kişilerin mağduriyetine veya kamunun ekonomik bakımdan zarara uğramasına neden olması ya da kişilere haksız bir kazanç sağlanmasına neden olması halinde, görevi kötüye kullanma suçu oluşabilecektir.

Haklı olan işin görülmesinden sonra kişilerden yarar sağlanması da, görevi kötüye kullanma suçunu oluşturur. Çünkü bu yarar, kamu görevlisi sıfatını taşıması ve işi görmüş olması dolayısıyla kişiye sağlanmaktadır. Bu gibi durumlarda, kişiler hakkının teslim edilmesi konusunda en azından bir kaygıyla hareket etmektedirler. Kamu görevlisine yarar sağlanması görünüşte rızaya dayalı olsa bile, kamusal görevlerin eşitlik ve liyakat esasına göre yürütüldüğü hususunda taşınan kaygı dolayısıyla, burada da bir mağduriyetin varlığını kabul etmek gerekir.

- Kişilerin mağduriyetine neden olmak

Madde gerekçesinde de belirtildiği üzere, görevin gereklerine aykırı davranışın, kişinin mağduriyetine neden olması gerekir. Bu mağduriyet, sadece ekonomik bakımdan uğranılan zararı ifade etmez. Mağduriyet kavramı, zarar kavramından daha geniş bir anlama sahiptir. Örneğin, kişi tabi tutulduğu sınavda başarılı olmasına rağmen, başarısız gösterilmiş olabilir. Bir imar planı uygulamasında, belli bir parsel, sahibine duyulan husumet dolayısıyla, plan tekniğine aykırı olarak, yeşil alan gösterilmiş olabilir. Kişinin, kamusal bir finans kaynağından yararlanması için gerekli şartları taşıdığı halde, yararlanması engellenmiş olabilir. Kişinin, belli bir sınai veya ticari faaliyetle ilgili olarak gerekli koşulları taşıdığı halde, bu faaliyeti engellenmiş olabilir.

- Kamunun zararına neden olmak

Madde gerekçesinde, *"görevin gereklerine aykırı davranış dolayısıyla, kamu açısından bir zarar meydana gelmiş olabilir. Örneğin orman alanında veya kamu arazisinin işgaliyle yapılan işyeri veya konutlara elektrik, su, gaz, telefon ve yol gibi alt yapı hizmetleri götürülmekte, görevin gereklerine aykırı davranılmış olabilir"* denilmiştir.

Burada belirtilen konular yalnızca birkaç örnektir. Kamunun zararına neden olmak konusu, uygulamada mahkemece her somut olayda takdir edilip değerlendirilecektir.

- Kişilere haksız bir kazanç sağlamak

Madde gerekçesinde belirtildiği üzere, görevin gereklerine aykırı davranmak suretiyle kişilere haksız bir kazanç sağlanmış olabilir. Örneğin kişi, kamusal bir finans kaynağından yararlanması için gerekli şartları taşımadığı halde, yararlandırılmış olabilir. Kişiye, belli bir sınai veya ticari faaliyetle ilgili olarak gerekli izin koşullarını taşımadığı halde, bu faaliyetin icrasına yönelik olarak izin verilmiş olabilir. Bir imar planı uygulamasında, belli bir parsel üzerinde, plan tekniğine veya imar planına aykırı olarak yapılaşmaya imkân sağlanmış olabilir.

- Manevi Unsur

Bu suçların manevi unsuru "kast" olup, saik önemsizdir. Taksirle işlenemez.

765 ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunlarındaki Görevi Kötüye Kullanma Suçunu Düzenleyen Kuralların Karşılaştırılması

5252 sayılı TCK'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 9. maddesinin (3) numaralı fıkrasındaki; *" Lehe olan hüküm, önceki ve sonraki kanunların ilgili bütün hükümleri olaya uygulanarak, ortaya çıkan sonuçların birbirleriyle karşılaştırılması sonucu belirlenir" şeklindeki* kurala göre, lehe kanun kurallarının belirlenmesinde, 765 sayılı TCK'nun 240. maddesinin, 5237 sayılı TCK'nun 257. maddesinin (1) numaralı fıkrasıyla karşılaştırılması gerekmektedir.

240. maddedeki "Yasada yazılı hallerden başka hangi nedenle olursa olsun", 257. maddedeki "Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında" ibareleri karşısında, her iki maddede de, genel nitelikte görevin kötüye kullanılması fiilinin yaptırım altına alındığı görülmektedir. Sanığın fiili, başka bir kuralla özel nitelikte bir fiil olarak cezalandırılmadığı takdirde, görevi kötüye kullanma suçundan uygulama yapılabilecektir. Bu nedenle, her iki madde de; "genel", "tali" ve bu itibarla da "tamamlayıcı" hüküm niteliğine sahiptir.

240. maddede, *"görevini kötüye kullanan memur"* ibaresinin karşılığı olarak 257. maddede, *"görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle,...kamu görevlisi"* ifadesi yer almaktadır.

765 sayılı TCK'nun uygulamasında kimlerin memur olduğu veya sayıldığı, bu Kanun'un 279. maddesinde belirtilmiştir.

5237 sayılı TCK'nun 6. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendinde ise; *"Kamu görevlisi deyiminden; kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişi, anlaşılır"* tanımı bulunmaktadır.

Tanımları bakımından, 257. maddedeki "kamu görevlisi" kavramı, 240. maddedeki "memur" kavramıyla paralellik taşımaktadır.

765 sayılı TCK'nun 240. maddesi ile 5237 sayılı TCK'nun 257. maddesi arasında suçun maddi unsuru ile ilgili yukarıda belirtilen türden farklılık bulunmaktadır.

Genel olarak lehe kanunun belirlenmesinde, karşılaştırılan yasa maddelerinde fiil için, öngörülen yaptırımlara (cezalara) bakılmaktadır. 765 sayılı TCK'nun 240. maddesinde "bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ve ağır para cezası" öngörülmektedir. 5237 sayılı TCK'nun 257. maddesinde ise; özgürlüğü bağlayıcı ceza "bir yıldan üç yıla kadar hapis" cezası ile aynı olup, ağır para cezası bulunmamaktadır. Ayrıca; 765 sayılı TCK.'nda feri ceza niteliğinde olan memuriyetten yoksunluk yaptırımı da öngörülmektedir. 5237 sayılı TCK'nun 53. maddesinde güvenlik tedbirine yer verilmiş ise de, burada belirtilen hak yoksunluğu süresiz değildir ve söz konusu hak yoksunlukları cezanın infazı tamamlanıncaya kadar devam edecektir. Oysa 765 sayılı TCK'nun 240. maddesinde belirtilen memuriyetten yoksun kılınma cezası temelli verilebilir.

Ağır para cezasını içermemesi ve güvenlik tedbiri süresinin kısa olması hususları değerlendirildiğinde, 5237 sayılı TCK'nun 257. maddesinin 765 sayılı TCK'nun 240. maddesine göre daha lehe olduğu anlaşılmaktadır.

Ancak 765 sayılı TCK'nun 240. maddesinin 2. cümlesindeki cezayı hafifletici hüküm, yeni Kanun'da düzenlenmediğinden dolayı 240. maddesinin ikinci fıkrasındaki hüküm daha lehe bir kural içermektedir.

Nitekim Yargıtay 11. Ceza Dairesinin 3.6.2005 günlü, E:2003/15292 ve K:2005/3164 sayılı kararında da;"*...765 sayılı TCK.'nun 240/2. maddesi ile 5237 sayılı TCK.'nun 257/1 maddesinde öngörülen cezalar karşılaştırıldığında, 765*

sayılı Yasanın 240/2. maddesi uyarınca yapılan uygulamanın sanıkların lehine olduğu.." belirtilmiştir.

Belirtilen gerekçeler dikkate alındığında 765 sayılı TCK.'nun 240. maddesinin, 5237 sayılı TCK.'nun 257. maddesine göre daha lehe olduğu sonucuna varılmaktadır.

B- ZAMANAŞIMI SORUNU

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı esas hakkındaki görüşünde, yargılamada sanıklara yüklenen fiillerin *"görevi kötüye kullanma suçu"* olarak ortaya çıktığı ve değişen bu niteliği itibariyle suçun Yüce Divana sevk tarihinden önceye isabet eden 4.9.2003 tarihinde beş yıllık asli zamanaşımının dolduğu gerekçesiyle sanıklar hakkında açılan davanın "765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 102. maddesinin 4 üncü fıkrası ve CMK'nun 223.maddesinin 8 inci fıkrası gereğince düşürülmesine" karar verilmesini talep etmesi karşısında zamanaşımı sorununun öncelikle ele alınıp değerlendirilmesi gerekmektedir.

Zamanaşımı, hem 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda ve hem de 5237 sayılı yeni Türk Ceza Kanunu'nda genel hükümler arasında yer almaktadır. (765 sayılı TCK. m. 102 ilâ 118; 5237 sayılı TCK. m. 66 ilâ 72).

765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 117. maddesinde *"Gerek dava ve gerek ceza müruru zamanı re'sen tatbik olunur ve bundan ne maznun ve ne de mahkûm vazgeçemezler"* denilmiş, 5237 sayılı Yeni Türk Ceza Kanunu'nun 72. maddesinin ikinci fıkrasında da benzer bir ifade şekliyle *"Dava ve ceza zamanaşımı re'sen uygulanır ve bundan şüpheli sanık ve hükümlü vazgeçemezler"* şeklinde bir kurala yer verilmiştir.

Zamanaşımı, devletin yargılama hakkının sona ermesi gibi bir sonuç doğurması nedeniyle soruşturma, kovuşturma, istinaf ve temyiz aşamalarının tümünde re'sen nazara alınır. Verilen bir karar kesinleşip hüküm halini alıncaya kadar, dava zamanaşımı işlemeye devam eder.

Sanıklar hakkında 765 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 205. maddesinin uygulanması istemiyle kamu davası açılmış ise de, yapılan yargılama sonucu eylemlerinin aynı Yasa'nın 240. maddesine uyduğu, bu eylemler için geçerli zamanaşımı süresinin aynı Yasa'nın 102. maddesinde belirtildiği gibi beş yıl olduğu görülmektedir. Ancak, bu sürenin işleyiş tarihlerini belirlemek için, öncelikle Başbakan ve bakan olan sanıkların bu sıfatlarının milletvekilleri gibi değerlendirilip değerlendirilmeyeceği, Anayasa koyucunun Başbakan veya bakanların sorumluluğunda zamanaşımı yönünden farklı bir uygulama öngörmeyi isteyip istemediği, bu

konuda nasıl bir çözüm getirilebileceği konusunun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

1- Milletvekillerinin İşledikleri Suçlarda Dava Zamanaşımı

Milletvekilleri hakkında zamanaşımı konusu, Anayasa'nın "Yasama dokunulmazlığı" başlıklı 83. maddesinin üçüncü fıkrasında;

"Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanaşımı işlemez." biçiminde düzenlenmiştir.

Doktrinde, 83. maddenin 3. fıkrasında düzenlenen zamanaşımının "ceza zamanaşımı" olduğu konusunda bir ihtilaf bulunmamaktadır. Ancak, hakim olan görüş, 83. maddenin üçüncü fıkrasının, aynı zamanda, "dava zamanaşımı"nı da kapsayacak şekilde yorumlanması gerektiği yönündedir.

Anayasa'nın 83. maddesinin üçüncü fıkrası ve TCK'nun 107. maddeleri birlikte değerlendirildiğinde, milletvekilliği süresince zamanaşımının işlemeyeceğine ilişkin kuralda kanun koyucunun iradesinin hem ceza hem de dava zamanaşımını kapsadığı ve milletvekilliği süresince dava zamanaşımının işlemeyeceği sonucuna varılmaktadır. Bir başka ifade ile suç işleyen milletvekilleri hakkında, herhangi bir karara gerek olmaksızın, milletvekilliği süresince dava ve ceza zamanaşımı süreleri işlemeyecektir.

Yasama dokunulmazlığı kurumunun ortaya çıkmasındaki neden, iktidara karşı görünen temsilcilerin iktidar tarafından keyfi, temelsiz ve zamansız kovuşturmalara uğratılarak yasama çalışmalarından alıkonulmamaları düşüncesidir. Dokunulmazlığın amacı milletvekillerini görevleri ile ilgili olmayan eylemlerden dolayı suçsuz saymak olmadığından suç olduğu konusunda duraksama olmayacak bir eylemin failini bu ayrıcalıktan yararlandırmak kurumun amacına ters düşer. Dokunulmazlık Meclisin kararı ile kaldırılabileceği için mutlak bir nitelik taşımaz. Dokunulmazlık, sorumsuzluk gibi sürekli değildir. Milletvekilliği sıfatının devamı süresince sonuç doğurur, bu sıfatın ortadan kalkmasıyla son bulur. Üyelik sıfatı sona erdikten sonra meclis üyesi hakkında ceza kovuşturması yapılabilir. Bu nedenle de, 83. maddenin üçüncü fıkrasında üyelik süresince zamanaşımının işlemeyeceği kabul edilmiştir.

Milletvekilinin dokunulmazlığının sona ermesinden sonra takibat yapılabilir. Yasama dokunulmazlığı da, üyelik süresinin bitmesi ve Meclis üyesinin yeniden seçilmemesi veya Anayasa'nın 84. maddesi gereğince üyelik sıfatının düşme

sebeplerinden biri ile sona ermesi ya da yasama dokunulmazlığının Meclis tarafından kaldırılması ile sona erer.

2- Bakanların İşledikleri Suçlarda Dava Zamanaşımı

Bakanların işlediği suçları, görevleriyle ilgili işledikleri suçlar ve görevleriyle ilgisi olmayan suçlar olarak ikiye ayırmak mümkündür.

Bakanların görevleriyle ilgili olmayan suçları bakımından, milletvekillerinin tabi olduğu kayıt ve şartların aynen geçerli olduğu konusunda, doktrinde ve uygulamada her hangi bir tereddüt bulunmamaktadır. Anayasanın 112. maddesine göre, milletvekili olmayan bakanlar da bu sıfatları sona erene kadar, milletvekillerinin tabi olduğu hak ve yükümlülüklere sahiptirler. Dolayısıyla, zamanaşımı konusunda, milletvekilleri için geçerli olan durum, burada aynen geçerlidir.

Bakanların görevleriyle ilgili suçlarla ilgili değerlendirmeye gelince;

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının konuya ilişkin mütalaasında; *"Meclis soruşturmasını düzenleyen Anayasamızın 100. maddesinde Başbakan ve bakanlar hakkında görev suçları sebebiyle soruşturma açılması, sürdürülmesi ve sonuçlandırılması konusunda özel usul benimsenmiş, zamanaşımına ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Gerek Anayasa'nın 83., gerekse 765 sayılı Türk Ceza Yasası'nın107. maddeleri anlamında bir başvuru imkânı tanımamıştır. Kaldı ki, suç ihbar ve şikâyetlerini kabul edecek bir makam, yani muhatap da gösterilmemiştir. Bu nedenle, milletvekilleriyle ilgili durma hükmünün burada uygulama yeri olmayacaktır. Suçun hemen sonrasında delillerin toplanmaması zafiyetini de eklediğimizde bu özel usulün, ceza muhakemesi ilkeleriyle, eşitlik, kamu vicdanı ve ceza adaletine uygunluğunun değerlendirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.*

Bu açıklamalar ışığında hukuki durumu değerlendirdiğimizde: 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 240. maddesindeki 'görevi kötüye kullanma suçu'na öngörülen hapis cezasının üst sınırı itibariyle, 102. maddesinin dördüncü bendi uyarınca asli zamanaşımı süresinin beş yıl olduğunu, daha önce ifade etmiştik. Suç tarihi teselsülün sona erdiren hisse devri iznine 'OLUR' verildiği 04.09.1998'dir. Suç tarihinden sanıkların Yüce Divana sevk edildikleri 13.07.2004 tarihine kadar geçen zaman zarfında kesici herhangi bir işlem yapılmaksızın, beş yıllık asli zamanaşımının gerçekleştiği görülmektedir" denilmektedir.

Başbakan ve bakanlar aynı zamanda milletvekili olmaları nedeniyle Anayasa'nın 83. maddesindeki yasama sorumsuzluğu ve dokunulmazlığından yararlanmaktadırlar. Bakanlık sıfatı milletvekilliği sıfatını ortadan kaldırmamaktadır. Başbakan ve bakanlar hakkındaki Meclis Soruşturma yöntemini düzenleyen

Anayasa'nın 100. maddesinde, bu kişilerin görevleriyle ilgili suçları yönünden zamanaşımının düzenlenmemiş olması, bu kişilerle ilgili eylemler bakımından genel zamanaşımı kurallarının uygulanması gerektiği anlamına gelmemelidir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının esas hakkında görüşünde de ileri sürülen, Anayasanın 100. maddesinde bakanlar için zamanaşımına ilişkin düzenlemelere yer verilmemesi nedeniyle, bakanların görevleriyle ilgili işledikleri suçlarda 83. maddenin uygulanamayacağına ilişkin görüşe itibar edilmemiştir. Çünkü Anayasada milletvekili olmayan bakanların dahi, bakan sıfatını taşıdıkları sürece, milletvekillerinin tabi olduğu kayıt ve şartlara uyacakları ve yasama dokunulmazlıklarına sahip oldukları (md. 112/4) belirtilmişken; milletvekili olan bakanların bu hükümden (yasama dokunulmazlığı) muaf olduklarını ileri sürmek mümkün değildir.

Bu bağlamda, zamanaşımı konusunda, Anayasanın 83. maddesinin kıyas yoluyla bakanlar hakkında uygulanamayacağı düşüncesi de yerinde değildir. Çünkü ortada, bir kıyas durumu yoktur. "Kıyas" sözcüğü, kelime olarak, "bir tutma", "denk sayma" ve "benzetme yolu" anlamlarına gelmektedir. Hukuksal anlamda kıyas ise *"Muayyen bir hadise için isdar edilen kanuni bir hükmün işbu hadiseden yalnız cüzi bir tarzda inhiraf ederek içtimai bünyesi itibariyle aynı olan veya hukuki mahiyeti itibariyle benzeyen bir hadiseye teşmili"*dir. Görüldüğü üzere, kıyas, benzer durumlarda olan kişi, kurum veya olaylar arasında söz konusu olabilir. Oysa milletvekili ile milletvekili olan bakan dokunulmazlık yönünden benzer durumda değil; aynı durumdadır. Dolayısıyla, bakan olan milletvekili, aynı zamanda milletvekili olduğundan, milletvekillerinin sahip olduğu hak ve yükümlülüklere bizatihi sahiptir. Bu nedenle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın bu yöndeki görüşüne katılmak mümkün görülmemektedir.

Bir başka ifade ile Anayasa'da bakanlar ve milletvekilleri için geçerli olan tek bir dokunulmazlık vardır. O da Anayasa'nın 83. maddesinde düzenlenen yasama dokunulmazlığıdır. Milletvekilleriyle bakanların dokunulmazlıkları konusundaki farklılık, dokunulmazlıkların kaldırılması usul ve şartları bakımındandır. Bu konunun, milletvekilleri ile bakanların görev suçları açısından, Anayasa'da farklı düzenlenmesi, dokunulmazlığın esası bakımından bir farklılık bulunduğu anlamında yorumlanamaz. Bu nedenle milletvekilleri, Başbakan ve bakanlar aynı dokunulmazlığa sahiptirler ve bu dokunulmazlık nedeniyle TBMM üyelikleri süresince haklarında zamanaşımı da işlemez.

Anayasa'nın 100. maddesindeki farklı düzenleme yalnızca dokunulmazlığın kaldırılması bakımından getirilen bir farklılıktır. Diğer hükümler yönünden

milletvekili olmaları nedeniyle Başbakan ve bakanlar da milletvekillerinin tabi olduğu kurallara tabi tutulmalıdır. Zamanaşımının bu şekilde uygulanmaması, haklı ve mantıklı bir izahı olmaksızın suç ve suçlular arasında ayrımlar yapılması gibi sonuçlara neden olacaktır.

TBMM üyeleri arasından seçilen Başbakan ve bakanların dışında, Anayasanın 100. maddesinin sağladığı olanakla TBMM dışındaki milletvekili seçilme yeterliği olanlar arasından seçilen bakanların da, yasama dokunulmazlığına sahip olduklarının Anayasanın 112. maddesinin dördüncü fıkrasında ayrıca belirtilmesi bu görüşün açık kanıtıdır.

Başbakan ve bakanlar hakkında suç tarihinden itibaren zamanaşımının işlemesi durumunda, başbakanlığı veya bakanlığı sırasında ve sonrasında iktidar partisi mensubu olanlar hakkında zamanaşımı süresinin dolması kaçınılmaz olacaktır.

Tüm bu nedenlerle, Anayasa'nın 83. maddesinin üçüncü fıkrası ile TCK'nun 107. maddesi birlikte değerlendirildiğinde, kanun koyucunun iradesinin hem ceza hem de dava zamanaşımını kapsadığı, milletvekilleri hakkında milletvekillikleri süresince dava zamanaşımının işlemeyeceği sonucuna varılmaktadır.

Bu saptamalar ışığında somut olaya bakıldığında; sanıklar Ahmet Mesut Yılmaz ve Güneş Taner'in suç tarihlerinde Başbakan ve bakan olarak görev yapmakta oldukları ve aynı zamanda milletvekili sıfatını taşıdıkları tartışmasızdır. Sanık Başbakan Ahmet Mesut Yılmaz ve sanık eski Devlet Bakanı Güneş Taner 24.12.1995-18.4.1999 tarihleri arasında 20. Dönemde ve 18.4.1999-3.11.2002 tarihleri arasında 21. Dönemde milletvekili olarak görev yapmışlardır. Bu tarihlerin sona ermesine kadar yukarıda açıklanan gerekçelerle zamanaşımı işlemeyecek ve duracaktır. Bu tarihten sonra zamanaşımı tekrar işlemeye başlayacak ve sanıklar hakkında verilen soruşturma önergelerinin TBMM Genel Kurulunca kabul edilmesi ile Yüce Divan'a sevkine ilişkin karar alınıncaya kadarki dönemde zamanaşımı yine duracaktır. Sanıklar hakkındaki zamanaşımı süresi, zamanaşımını kesen sebepler nedeniyle, 765 sayılı TCK'nun 104. maddesinin ikinci fıkrası gereğince; aynı Yasa'nın 240. maddesinde öngörülen suçun işlenmesi durumunda geçmesi gereken beş yıllık asli zamanaşımının yarısının eklenmesi suretiyle bulunacak yedi buçuk yıllık süreye çıkacaktır.

Sanıkların 20. ve 21. dönemde milletvekili sıfatını taşıdıkları süreler toplamı ve suç tarihleri dikkate alındığında beş yıllık süre geçmemiş olduğundan sanıklar hakkındaki kamu davası zamanaşımına uğramamıştır.

Belirtilen gerekçelerle davada zamanaşımı olmadığına, 23.6.2006 gününde, Başkanvekili Haşim Kılıç, Üyeler Sacit ADALI, Ahmet AKYALÇIN, Serdar

ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün oyları, Başkan Tülay TUĞCU, üyeler Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER ve Şevket APALAK'ın karşı oyları ve OYÇOKLUĞUYLA karar verilmiştir.

Karşı oy kullanan üyelerin gerekçeleri şöyledir:

Yapılan delil değerlendirmesine göre, eylemin ihaleye fesat karıştırma suçunu oluşturmadığı, unsurlarının oluşması halinde görevi kötüye kullanmak suçunu düzenleyen TCK'nin 240. ve YTCK'nin 257. maddelerine uyabileceği sonucuna varıldıktan sonra suçun işleniş tarihi dikkate alındığında dava zamanaşımı süresinin dolmuş olduğu anlaşılmaktadır. Bu hususta gerekçe, dava zamanaşımı konusu genel nitelikte iki başlık altında irdelendikten sonra üçüncü başlıkta somut davaya ilişkin olarak açıklanacaktır.

A) Bakanların Görev Suçu Dışındaki Suçları İle Milletvekillerinin Suçları Açısından

Anayasa'nın "Yasama Dokunulmazlığı" başlıklı 83. maddesinde,

"Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanı'nın teklifi üzerine Meclisce başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar.

Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen milletvekili, Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz. Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali ve seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olmak kaydıyla Anayasa'nın 14 üncü maddesindeki durumlar bu hükmün dışındadır. Ancak,, bu halde yetkili makam durumu hemen ve doğrudan doğruya TBMM' ne bildirmek zorundadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında seçimden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanaşımı işlemez.

Tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve kovuşturma, Meclisin yeniden dokunulmazlığını kaldırmasına bağlıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasi parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz."

Denilmiş, 112. maddesinin son fıkrasında da *"Bakanlar Kurulu üyelerinden milletvekili olmayanlar; 81 inci maddede yazılı şekilde Millet Meclisi önünde*

andiçerler ve bakan sıfatını taşıdıkları sürece milletvekillerinin tabi oldukları kayıt ve şartlara uyarlar ve yasama dokunulmazlığına sahip bulunurlar…" hükümlerine yer verilmiştir.

Anılan maddelere göre yasama dokunulmazlığı çerçevesinde milletvekilleri ile milletvekili olmayan bakanlara tanınan güvencelerin;

1- Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça, bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulmamaları,

2- Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali ve seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olmak kaydıyla Anayasa'nın 14. maddesindeki durumlar hariç olmak üzere; seçimden önce veya sonra bir suç işledikleri ileri sürüldüğünde Meclisin kararı olmadıkça tutulamayacakları, sorguya çekilemeyecekleri, tutuklanamayacakları ve yargılanamayacakları,

3- Seçimlerinden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesinin üyelik sıfatının sona ermesine bırakılacağı,

Olduğu anlaşılmaktadır.

Bu güvencelerden birincisinin zamanaşımı ile ilgisi yoktur. İkinci güvence, ceza soruşturması ve kovuşturması aşamalarında tanınan güvencelerdir. Ancak, ilgili hakkında dava açılmasına yetecek deliller elde edilmişse iddianame tanzim edilmesine de engel bulunmamaktadır. Bu fıkrada zamanaşımı ile ilgili bir kurala yer verilmemiştir. Üçüncü güvence ise kesinleşmiş ceza hükümlerinin yerine getirilmesine ilişkindir. İnfazın, üyelik sıfatının sora ermesine bırakılması halinde, üyelik süresince zamanaşımının işlemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Bu duruma göre, Anayasa'nın 83. maddesinin üçüncü fıkrasındaki zamanaşımının ceza zamanaşımı olduğu hususunda duraksama olmamakla beraber, bunun aynı zamanda dava zamanaşımını da kapsayıp kapsamadığının tartışılması gerekmektedir.

Anayasa'nın 83. maddesinin gerekçesinde, dava zaman aşımı ile ilgili bir açıklamaya yer verilmemiş, yasama dokunulmazlığı konusunda 1961 Anayasası'nın 79. maddesinin aynen benimsendiği ifade edilmiştir.

1961 Anayasası'nın 79. maddesinin üçüncü fıkrasında "Bir Meclis üyesi hakkında seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır. Üyelik süresince zamanaşımı işlemez." hükmü yer almıştır. Bunun 1982 Anayasası'nın 83. maddesinin üçüncü

fıkrasından farkı, "Üyelik süresince zamanaşımı işlemez." kuralının fıkranın sonunda ayrı bir cümle olarak yer almasıdır. Bu maddenin gerekçesinde de dava zaman aşımı ile ilgili bir açıklık bulunmamaktadır.

1961 Anayasası'nın 79. maddesinin üçüncü fıkrasındaki zamanaşımı kuralı, ayrı bir cümle olsa da, ceza hükmünün infazının ertelenmesini düzenleyen fıkrada bulunduğundan, bu kuralın da dava zamanaşımını kapsamadığının kabulü gerekir. 1982 Anayasası'nın 83. maddesinin üçüncü fıkrasında ise ceza hükmünün ertelenmesinin düzenlenmesi yanında "üyelik süresince zamanaşımı işlemez." Kuralı, tek cümle içinde yer aldığından bu hususstaki bütün duraksamalar giderilmiştir. Bu nedenle, madde metni çok açık olduğundan kuralın dava zamanaşımını da kapsayacak şekilde geniş yorumlanması olanaksızdır. Kuralın kıyas yoluyla dava zamanaşımına da uygulanmasına ise zamanaşımının maddi ceza hukukuna ait bir kavram olması ve kanunilik ilkesine tabi bulunması engel oluşturmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Anayasa'nın 83. maddesinde dava zamanaşımının düzenlenmediği ve bu konuda ceza hukuku genel kurallarının uygulanmasının benimsendiği sonucuna varılmıştır. Bu durumda, ceza kanunlarının dava zamanaşımının başlamasına, durmasına ve kesilmesine ilişkin hükümleri uygulanacaktır. Nitekim Askeri Yargıtay Daireler Kurulu'nun 08.06.2000 tarih ve 2000/114-114 Esas-Karar sayılı kararı da bu doğrultudadır.

B) Bakanların Görev Suçları Açısından

Anayasa'nın 148. maddesinde, Anayasa Mahkemesi'nin Bakanlar Kurulu üyelerini Yüce Divan sıfatıyla yargılayacağı öngörülmüş ve 100. maddesinde de başbakan ve bakanlar hakkında görev suçları nedeniyle soruşturma açılması, sürdürülmesi ve sonuçlandırılması hususunda özel usul benimsenmiştir. Maddede zamanaşımı ile ilgili bir kural bulunmamaktadır. TBMM İçtüzüğü'n'nde de Meclis Soruşturmasının ayrıntıları düzenlenmiştir.

Bu hükümlerden de anlaşılacağı gibi, Bakanlar Kurulu üyelerinin görev suçları söz konusu olduğunda, suç ihbarı adli makama yapılamamakta, Anayasa'nın 100. maddesinde belirtilen şartları taşıyan bir önerge ile soruşturma açılması Meclisten istenilmektedir. Meclisin soruşturma açılmasını kabul etmesi halinde soruşturmayı Melis Soruşturma Komisyonu yapmaktadır. İlgilinin Yüce Divana sevk edilip edilmemesine de Meclis Genel Kurulu karar vermektedir. Bu suretle, Bakanlar kurulu üyelerinin görev suçlarında, suç ihbarından Yüce Divana sevke kadar bütün işlemler(soruşturma aşaması) Meclis tarafından yürütülmekte olup, bu konuda yetkili ve görevli başka bir adli makam da bulunmadığından, Meclis soruşturması ve Yüce Divana sevk kararı ile TBMM adli bir fonksiyon ifa etmektedir.

Meclis Soruşturması, Anayasa'da TBMM'nin denetim yollarından biri olarak düzenlenmiş ise de, bu müessesenin birincil amacı, göreve ilişkin suç ihbar ve şikayetleri ile bunların soruşturulması ve karara bağlanması konusunda Bakanlar Kurulu üyelerine güvence sağlamaktır. Bu nedenle, Başbakan ve bakanlara görev suçlarında yasama dokunulmazlığından farklı böyle bir güvence sağlandığı için Anayasa'nın 83. maddesinde yer alan yasama dokunulmazlığına ilişkin hükümlerin uygulanması olanaksızdır.

Bir görev suçu isnadı ile karşı karşıya olan Bakanlar Kurulu üyelerinin, bu husus bir sonuca ulaştırılmadan görevlerini sürdürmeleri hukuken ve siyaseten uygun ve doğru olmayacağından, Anayasa'da, isnadın bir an önce sonuçlandırılmasının amaçlandığı ve bunu sağlamaya yönelik düzenlemelere yer verildiği, genel hükümler dışında zamanaşımı ile ilgili ayrı bir kural konulmasına da gerek görülmediği anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre; Bakanlar Kurulu üyelerinin görev suçlarına ilişkin davalarda TCK'nin 104. ve YTCK'nin 67. maddelerinde belirtilen hallerin vukuunda, örneğin Yüce Divana sevk kararı verilerek haklarında dava açıldığında ve Yüce Divanda sorgusu yapıldığında zamanaşımı kesilmiş olacak, buna mukabil TCK'nin 107. ve YTCK'nin 67. maddelerinde düzenlenen zamanaşımının durmasına ilişkin nedenler gerçekleşemeyeceğinden zamanaşımının durması söz konusu olmayacaktır. Yüce Divanın 12.04.1995 tarih ve E.1993/1- K.1995/1 sayılı kararında da, sanıklardan S.G. hakkındaki dava zaman aşımının dolması nedeniyle davanın ortadan kaldırılması istemi, sanığın bakan olması nedeniyle zamanaşımının işlemeyeceği gerekçesiyle değil, yargılama konusu suçun müteselsil suç olması ve teselsülün bittiği gün itibariyle dava zaman aşımının dolmadığı gerekçesiyle reddedilerek, bu düşüncenin kabul edildiği görülmektedir.

C) Somut Davada Zamanaşımı

Sanığa isnat olunan suçun tamamlandığı tarihin 19.09.1997 olduğu, dava konusu eylemleri nedeniyle 17.04.1998 tarihinde hakkında görevi kötüye kullanmak suçundan Soruşturma Önergesi verildiği, önergenin TBMM tarafından 12.05.1998 tarihinde kabul edildiği, Meclis Soruşturma Komisyonu raporunun (9/19) TBMM'ce 26.06.2000 tarihinde görüşülüp oylandığı ve adı geçenin Yüce Divana sevk edilmemesine karar verildiği, 03.11.2002 tarihinde milletvekilliğinin sona erdiği, 03.12.2003 tarihinde aynı eylemler nedeniyle ihaleye fesat karıştırma suçundan Soruşturma Önergesi verildiği, önergenin TBMM tarafından 06.01.2004 tarihinde kabul edildiği, Meclis Soruşturma Komisyonu raporunun (9/9) TBMM'ce 10.11.2004 tarihinde görüşülüp oylandığı ve sanığın Yüce

Divana sevkine karar verildiği, davanın açıldığı tarihe kadar zaman aşımını kesen bir sebebin gerçekleşmediği, dosya kapsamından anlaşılmaktadır.

Yukarıda açıklandığı gibi dava zamanaşımının durması söz konusu olmadığından ve suç tarihi olan 19.09.1997 tarihinden sanığın Yüce Divana sevk tarihine kadar TCK.nun 240. maddesindeki görevi kötüye kullanma suçuna ilişkin beş yıllık dava zamanaşımı süresi içerisinde zamanaşımını kesen bir sebebin de gerçekleşmemesi nedeniyle bu davadaki zamanaşımı süresi 19.09.2002 tarihinde, yani sanığın Yüce Divana sevk tarihinden önce dolmuş olmaktadır. Bu nedenle, sanık hakkındaki davanın düşmesine karar verilmesi gerektiği görüş ve düşüncesinde olduğumuz için aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmadık.

C- 4616 SAYILI KANUN BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME

Yapılan tüm değerlendirmelerden sonra sanıkların sabit görülen eylemleri, 765 sayılı TCK.'nın 240. maddesinde olduğu gibi 5237 sayılı TCK'nun 257. maddesi yönünden de suç oluşturduğundan, eylem tarihlerine göre 765 sayılı TCK.'nın 240. maddesinde öngörülen suçun 4616 sayılı "23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanun" kapsamında kaldığı sonucuna varılmıştır.

4616 sayılı, "23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanun" bu tarihe kadar işlenen suçlar yönünden erteleme olanağı tanımış bulunmaktadır. Her ne kadar 4616 sayılı, "23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanun"un 21.5.2002 günlü, 4758 sayılı Kanun'la değişik 4. bendi, Anayasa Mahkemesi'nin, 15.10.2003 günlü, E:2003/84 ve K:2003/89 sayılı kararı ile "...haklarında...son soruşturma aşamasına geçilmiş olmakla beraber henüz hüküm verilmemiş..."ler yönünden iptal edilmiş ise de, suç tarihlerine göre lehe olan Kanun uygulaması da dikkate alındığında, bu Kanun'a göre sanıklar hakkındaki kamu davasının hükme bağlanmasının ertelenmesine karar verilmesine bir engel bulunmamaktadır.

765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 240. maddesinin, 21 Aralık 2000 günlü, 4616 sayılı "23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanun"un 1. maddesinin 5. bendinde sayılan kapsam dışı suçlar arasında yer almaması nedeniyle, 4616 sayılı Yasa'nın 1. maddesine 4758 sayılı Yasa ile eklenen 4. bent uyarınca, sanıklar hakkında açılan kamu davasının kesin hükme bağlanmasının ertelenmesine karar verilmesi gerekir.

Bu kabule üyeler Mehmet ERTEN, A.Necmi ÖZLER ve Serdar ÖZGÜLDÜR sanıkların beraati gerektiği düşüncesiyle katılmamışlardır.

VIII- HÜKÜM

Sanıklar Ahmet Mesut YILMAZ ve Güneş TANER hakkında ihaleye fesat karıştırmak suçundan dolayı 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 64 üncü maddesinin 1 inci fıkrası delaletiyle, aynı Kanun'un 205 inci maddesi, 219 uncu maddesinin 1 inci ve 4 üncü fıkraları ve 33 üncü maddesi gereğince cezalandırılmaları istemiyle Yüce Divan'a sevk kararı ile açılan kamu davasında;

1-Davada zamanaşımı olmadığına, Başkan Tülay TUĞCU, Üyeler Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER, Şevket APALAK'ın karşı oyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

2- Dosyadaki delillerin değerlendirilmesi sonucu, sanıkların eylemlerinin, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 240 ıncı maddesine uymasına, 23 Nisan 1999 tarihinden önce gerçekleştirilmiş olmasına ve görevi kötüye kullanma suçunun 21.12.2000 günlü, 4616 sayılı Yasa'nın 1 inci maddesinin 5 inci bendinde sayılan kapsam dışı suçlar arasında yer almamasına göre, 4616 sayılı Yasa'nın 1 inci maddesine 4758 sayılı Yasa ile eklenen 4 üncü bend uyarınca, DAVANIN KESİN HÜKME BAĞLANMASININ ERTELENMESİNE, Üyeler Mehmet ERTEN, A.Necmi ÖZLER ve Serdar ÖZGÜLDÜR'ün sanıkların beraatleri gerektiği yolundaki karşı oyları ve OY ÇOKLUĞUYLA,

Suçla ilgili dosya ve delillerin, dava zamanaşımı süresi sonuna kadar muhafaza edilmesine ve yargılama giderinin kamu üzerinde bırakılmasına, OYBİRLİĞİYLE,

23 Haziran 2006 gününde isteme aykırı ve kesin olarak verilen karar, sanıklar Ahmet Mesut YILMAZ ve müdafileri ile Güneş TANER ve müdafine, katılan Türk Ticaret Bankası Munzam Sosyal Güvenlik Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı Başkanı Celal BALABANLI ve vekilinin yüzlerine karşı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Vekili ve Savcısı hazır bulunduğu halde açıkça okundu, anlatıldı. 23.6.2006

Başkan	Başkanvekili	Üye
Tülay TUĞCU	Haşim KILIÇ	Sacit ADALI
Üye	Üye	Üye
	Ahmet AKYALÇIN	Mehmet ERTEN

Fulya KANTARCI-OĞLU

Üye	Üye	Üye
A. Necmi ÖZLER	Serdar ÖZGÜLDÜR	Şevket APALAK

Üye	Üye
Serruh KALELİ	Osman Ali Feyyaz PAKSÜT

KARŞI OY GEREKÇESİ

1. TÜRKBANK ihalesini verdiği en yüksek teklifle (600 milyon USD) kazanan Korkmaz YİĞİT'in, bu ihale öncesinde, ihalenin kendi üzerinde kalması konusunda bir organize suç örgütü mensubu ile ilişkili olduğu yolundaki emniyet yazıları ve bilgi notlarının kendilerine ulaştırılmasına ve bu durumdan haberdar olmalarına rağmen, sanıklarca gereğinin yerine getirilmediği savı Yüce Divan çoğunluğunca benimsenmesine karşın, bu kabule aşağıdaki nedenlerle katılamıyoruz:

A. Türkbank hisselerinin satışının ilan edildiği tarih olan 30.4.1998'den önce, İstanbul Emniyet Müdürlüğü, Vali Kutlu AKTAŞ imzasıyla İçişleri Bakanlığına yazdığı 3.2.1998 tarihli, "Duyum" konulu yazıda, ilgi tuttuğu dört adet İstanbul DGM Cumhuriyet Başsavcılığı yazısıyla, Mahkeme (DGM) kararlarıyla dinlemeye aldırılan telefonların takibi neticesinde, hedef şahısların yakın tarihte bazı siyasetçilere yönelik eylemlerde bulunacakları yolunda bilgiler alındığını, konunun hassasiyetle takip edilmekte olup, gelişmelerden ayrıca bilgi verileceğini belirtmiş ve aynı yazının eki olarak, "4 sayfa bilgi notu ile 43 sayfa telefon çözümü"nü sunmuştur.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü, Emniyet Müdürü imzasıyla Emniyet Genel Müdürlüğüne (İstihbarat Daire Başkanlığına) yazdığı 13.5.1998 tarihli "Duyum" konulu yazıda ise, ilk kez TÜRKBANK ihalesi ile ilgili olarak Korkmaz YİĞİT-Alaattin ÇAKICI ilişkisinden söz edilmiş ve bu amaçla Alaattin ÇAKICI'nın TÜRKBANK'ın Korkmaz YİĞİT tarafından alınmasını sağlamak amacı ile banka ihalesine katılacak diğer kuruluşların sahiplerine karşı her türlü tehdit ve şantaj unsurunu kullanacağı, hatta korkutma amacı ile silahlı eylemlere tevessül edebileceği istihbaratından söz edilmiştir. Yazıda bu istihbaratın somut bir delile dayalı olup olmadığı belirtilmediği gibi, yazının sonuna herhangi bir ek de

konulmamıştır. Yargılama sonunda, bu istihbaratın, yasal dinlemeye dayalı olmayan telefon görüşmelerinin emniyetçe tespiti kaynaklı olduğu anlaşılmıştır.

Bu yazıyı takiben, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün 18.5.1998 tarihli talebi, İstanbul DGM Cumhuriyet Başsavcılığı'nın aynı tarihli istemi üzerine, İstanbul 5 Nolu DGM'nin 18.5.1998 tarihli kararı ile bir cep telefonu numarasının (ki bu telefon Korkmaz YİĞİT'in sekreteri üzerine kayıtlı olup, kendisince kullanılmaktadır) bir ay süreyle teknik takip altına alınmasına (yani dinlenmesine) karar verilmiş ve bu Mahkeme kararı uyarınca Korkmaz YİĞİT-Alaattin ÇAKICI telefon görüşmeleri dinlenerek, tutanak altına alınmıştır. (TBMM Soruşturma Komisyonu Raporu, s. 170-176'da yer alan tapeler)

Söz konusu yasal dinleme ve görüşmelerin tutanağa geçirilmesinden sonra, yine İstanbul Emniyet Müdürlüğü, Emniyet Müdürü imzasıyla Emniyet Genel Müdürlüğüne (İstihbarat Daire Başkanlığına) yazdığı 8.6.1998 tarihli, "Duyum" konulu yazıda, 4.6.1998 tarihi itibariyle TÜRKBANK'ın ihaleye başvuru süresinin sona erdiği, Alaattin ÇAKICI tarafından bazı işadamlarına baskı yapılarak ihaleye girmelerinin engellendiği, ihaleye katılacak olanların da adı geçen tarafından yönlendirildikleri, ihalenin Korkmaz YİĞİT üzerinde kalması için adı geçenin büyük çaba sarf ettiği istihbaratından söz edilmiştir. Yazıda bu istihbaratın somut bir delile dayalı olup olmadığı belirtilmediği gibi, keza yazının sonuna herhangi bir ek de konulmamıştır. Oysa söz konusu istihbarat mahkeme kararına dayalı yasal dinleme kayıtlarının içerik özeti olup, bu hukuki gerçek her nedense metinde açıkça ifade edilmemiş ve "istihbarat-duyum" seviyesinde kaldığı gibi, metni okuyanın aksini düşünemeyeceği bir içerikte kaleme alınmıştır. Oysa yukarıda işaret edildiği üzere, İstanbul Valisinin imzasıyla İçişleri Bakanlığına yazılan İstanbul Emniyet Müdürlüğünün 3.2.1998 tarihli yazısında, iletilen istihbaratın DGM dinleme kararlarına dayalı olduğu açıkça belirtildiği gibi, ekine de 43 sayfa telefon dinleme çözümü eklenmiştir. Yasal ve doğru olan bu yöntem 8.6.1998 tarihli yazıda izlenmemiş; üstelik dinleme kararı veren Mahkeme (DGM) ve bu konuda talepte bulunan DGM Cumhuriyet Başsavcılığı da, 21.5.1998 tarihli karara dayalı telefon dinleme tutanaklarını (bant tapelerini) yaklaşık 5 ay sonra 16.10.1998 tarihinde, İstanbul Emniyet Müdürlüğünün ilgili biriminin bant kaydını kendilerine teslimi üzerine görebilmişlerdir. Diğer bir deyişle değil sanıklar, dinleme kararı talep eden ve bu konuda karar veren adli merciler dahi, ortada yasal bir delilin mevcut olduğundan 16.10.1998 tarihine kadar haberdar değildir. Milletvekili Fikri SAĞLAR'ın 13.10.1998 tarihinde basın toplantısı yaparak kendisine posta yoluyla gönderilen Alaattin ÇAKICI-Korkmaz YİĞİT telefon konuşmalarını havi kaseti kamuoyuna açıklamasından sonra, Emniyet Genel

Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanı Sabri UZUN'un şifahi talimatı üzerine, istihbarattan sorumlu İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı Niyazi PALABIYIK tarafından dinleme kaydını içeren kaset İstanbul DGM'ye teslim edilebilmiştir.

Sanık Mesut YILMAZ, tüm hazırlık aşamalarında ve Yüce Divan huzurundaki ifadelerinde, söz konusu mahkeme kararına dayalı kasetin varlığının hiç kendisine bildirilmediğini, tüm emniyet yetkilileri ile MİT Müsteşarından defaatle sormasına rağmen, "İstihbari" olduğu söylenen bilgiler dışında, kendisine bunların dayanağı olabilecek somut herhangi bir belgenin sunulmadığını, dolayısıyla bu konuda kendisinin yanıltılmış olduğunu ileri sürmüştür. Özellikle tanıklar Necati BİLİCAN (Dönemin Emniyet Genel Müdürü) ve Şenkal ATASAGUN (Dönemin MİT Müsteşarı) sanığın bu beyanını doğrulamışlardır (Adları geçenlerin 15.4.2005 ve 8.9.2005 tarihli Yüce Divan huzurundaki ifadeleri). Tanık Sabri UZUN da, 15.4.2005 tarihi Yüce Divan huzurundaki ifadesinde, Emniyet Genel Müdürü Necati BİLİCAN'ın kendisini aradığını, Başbakan'ın makamından aradığını belirterek, söz konusu istihbari bilgilerin dışında bir bilgi ve belge olup olmadığını sorduğunu, kendisinin de olmadığını söylediğini belirtmiştir. Oysa bu görüşmenin yapıldığı sırada adı geçen tanık, mahkeme kararına dayalı bir dinleme bandının varlığından haberdardır. Ne var ki, tanıklar Niyazi PALABIYIK ve Sabri UZUN'un malumları olan bu bant kaydı, en üst amirleri olan Emniyet Genel Müdürü Necati BİLİCAN'a söylenmemiş; adı geçen de, sanık Başbakan Mesut YILMAZ tarafından kendisinden defaatle sorulmasına karşın, istihbari notun bir belgeye dayalı olduğunu bilmediğinden, bu maddi gerçeği Başbakan'a iletememiştir. Nitekim tanık Necati BİLİCAN, Yüce Divan huzurundaki beyanında bu konuyla ilgili olarak "… Bana dediler ki (Başbakan'ı kastederek) 'bize verdiğiniz bilgi duyum niteliğinde, istihbari bilgi. Bu bilgiyi biz, Bankalar Kanununa göre eğer yeterlik almış, ihaleye girmiş de bankayı almaya hak kazanmışsa bunu iptal etmekte zorluk çekeriz. İptal ettiğimiz taktirde bir takım yükümlülüklerle de karşı karşıya kalabiliriz, bana belge verin' diye bir talimatları oldu. Ben de teşkilatıma Sayın Başbakan'ın belge talep ettiğini, istediğini, hatta bir seferinde kendilerinin de bulunduğu bir ortamda doğrudan İstihbarat Dairesini arayarak söyledim… Bana verilen bilgi de, orada kendileri tarafından da o zaman dinlendi, belge yok dendi… İhale gününe kadar maalesef, teşkilat olarak, bir belge bulup kendilerine sunamadık o tarih geldi… Daha sonra ihale yapıldıktan sonra da, gene basına intikal eden, o zaman bir milletvekili tarafından açıklanan bir kasetin olduğu, bu kasetin İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şubesinde dinlendiği, o kasetin milletvekiline verildiği konusunda haberler çıkmaya başladı ve ben bunun üzerine İstihbarat Daire Başkanını nasıl olur bu, bir belge varsa onu aylardır bekliyoruz,

istiyoruz, belge bulunsun ve ilgili yere gereğini yapılmak üzere sunalım diye, bunu bulamıyoruz, ama bu kaset varmış, bunu inceleyeceksin, ilgililer hakkında da gerekli işlem yapılacak diye gönderdim İstanbul'a…" şeklinde gerçeği yansıtan açıklamalarda bulunmuştur (Duruşma Tutanağı s. 156-157). Tanık Şenkal ATASAGUN da, Yüce Divan huzurundaki beyanında bu konuyla ilgili olarak "… Sayın Başbakan, bu olayla ilgili olan Korkmaz YİĞİT ki, MİT'ten gelen raporda da mevcuttur, teşkilatımızdan bu şahısla ilgili bilgi olup olmadığını istemişlerdir. Yaptığımız arşiv incelemesinde Korkmaz YİĞİT'le ilgili arşivlerimize intikal etmiş herhangi bir husus bulamadık ve bu durumu da şifahi olarak ben kendilerine –yanılmıyorsam- 5 Ağustosta intikal ettirdim…" şeklinde, yine sanığın beyanını doğrulayıcı mahiyette açıklamada bulunmuştur (Duruşma Tutanağı, s. 434).

Belirtilen tüm bu saptamalar, Korkmaz YİĞİT-Alaattin ÇAKICI ilişkisi konusunda elde mevcut olan somut bir delilin (İstanbul 5 No'lu DGM'nin dinleme kararına dayalı telefon görüşme kaydına ilişkin teyp bandının) varlığına rağmen; bundan Emniyet Genel Müdürünün dahi bilgisinin olmadığını, sanık Başbakan Mesut YILMAZ'ın da defaatle somut bir kanıt talep etmesine karşın, ihale tarihi öncesinden başlayıp, ihalenin sonuçlanması sonrasına dek kendisine bu konuda bir bilgi verilmediğini açıkça ortaya koymaktadır. Doğal olarak, emniyet birimleriyle doğrudan bir bağlantısı olmayan Sanık Devlet Bakanı Güneş TANER'in de, duyuma dayalı bu ilişkinin varlığından haberdar olması kabul edilemez.

B. Başbakanlık özel kalemine teslim edildiği zimmet kaydı ile anlaşılmakla beraber sanık Başbakan Mesut YILMAZ'ın bilgisine intikal etmediği yargılama sonucu elde edilen bulgularla anlaşılan, Emniyet Genel Müdürlüğünce İçişleri Bakanı ve Başbakan'a hitaplı 3.8.1998 tarihli "Bilgi Notu"nun incelenmesinden de; TÜRKBANK ihalesi ile ilgili olarak Alaattin ÇAKICI'nın Hayyam GARİBOĞLU'nu ölümle tehdit ederek telkinlerde bulunduğu şeklindeki istihbari bilginin, aynı şekilde somut bir delile dayandırılmadığı; keza Emniyet Genel Müdürlüğünce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Başbakanlık Makamlarına dağıtımlı, TÜRKBANK ihalesinin yapıldığı tarihi (4.8.1998) taşıyan ve TMSF'nin 24.6.1998 tarihli bilgi isteyen yazısına cevap mahiyetindeki yazı içeriğinde de, TÜRKBANK ihalesiyle ilgili olarak, ihaleye katılacak firmaların halen yurt dışında bulunan ve aranır durumdaki organize suç liderleri ve elemanları tarafından tehdit edildikleri, ihalenin Korkmaz YİĞİT lehine sonuçlanması için diğer firmaların ihaleye katılmak şartıyla herhangi bir arttırmada bulunmamaları yönünde baskıya maruz kaldıkları, ayrıca ismi geçen firma sahiplerinin bazı organize suç liderleri ile de ilişki içerisinde oldukları şeklindeki istihbari bilgilerin, benzer biçimde somut bir delile dayandırılmadığı görülmektedir.

Diğer bir deyişle, elde mevcut yasal delilden (Mahkeme kararına dayalı telefon dinleme kaydı) bu iki belgede de söz edilmemektedir.

C. Yukarıda işaret edilen somut saptamalar, sanık Başbakan Mesut YILMAZ'ın doğrudan, diğer sanık Devlet Bakanı Güneş TANER'in dolaylı olarak bilgi sahibi oldukları varsayılan Korkmaz YİĞİT-Alaattin ÇAKICI ilişkisine dair istihbari bilgilerin gereklerini ne şekilde yerine getirebilecekleri sorusunun cevabının açık ve net şekilde verilmesi gerekliliği sorununu gündeme getirmektedir. Kaynağını Anayasa'nın 2. maddesinden alan "hukuk devleti" ilkesi, idarenin tüm işlemlerinin bu ilke ışığında hukuka ve kamu yararına uygun biçimde tesisi gerekliliğini zorunlu kılmaktadır. Hukuk devletinde idare, şayialara, zanlara, ihtimallere, kanıtlanmamış ve belgeye dayandırılmamış duyumlara, delillendirilmemiş istihbari bilgilere göre işlem tesis edemez. Hukuk devleti ile kanun devletini ayıran hassas ölçüt, idari keyfiliğe yol açabilecek layüsel bir takdir yetkisine imkân tanımaz. İdarenin en küçük makamındaki kamu personelinden, en üst makamındaki görevlisine (Bakanına, Başbakanına) kadar tüm idare ajanlarını bağlayan bu kurallar, kişi hak ve özgürlüklerinin de bir bakıma teminatı mahiyetindedir.

TÜRKBANK ihalesi öncesi ve sonrasındaki mevcut durum ve sanıklara resmi görevlilerce iletilmeyen delil saklama hukuki gerçeği karşısında; sanıklar nezdinde Korkmaz YİĞİT esasen bir banka (Bankekspress) sahibi, 3182 sayılı Bankalar Kanunu'nun ilgili hükümleri uyarınca yeni bir banka sahibi olmasına engel hali bulunmayan, hakkında salt istihbari mahiyette menfi bilgiler isnat edilen, ancak bunları teyid edecek belge ve delil mevcut olmayan bir işadamı konumundadır. Sanıkların talimat ya da yönlendirmeleriyle, TMSF tarafından adı geçenin söz konusu ihaleye girmesinin engellenmesi ya da hemen ihale sonrasında ihalenin bir başkasına verilmesi halinde, adı geçenin yargı yoluna (idari yargıya) başvurması durumunda, söz konusu delilin (dinleme kaydının) idare mahkemesine de ibraz edilmemesi halinde bu tasarrufun iptal edileceği tartışmasızdır ve esasen idare mahkemeleri ile Danıştay'ın kökleşmiş içtihatları da bu doğrultudadır. Bu durumda da, bu kez sanıklar, hakkında somut bir delil olmadan ihaleye girmekten men ettikleri Korkmaz YİĞİT'in kendilerine dava açma tehdidi ile karşı karşıya kalabileceklerdir ve böyle bir davanın kabul edilme olasılığı da oldukça yüksektir. Şu halde, dava konusu olayda sanıkların davranış biçimi Anayasa'nın öngördüğü temel esaslar ile kamu görevlerinin gerektirdiği lazımeye uygun düştüğü gibi, idare hukukunun bu konudaki ilkeleri esasen aksine bir davranışa engel teşkil etmektedir.

D. Olay tarihinde yürürlükte bulunan 3182 sayılı Bankalar Kanununun 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre, Türkiye'de kurulacak bankaların "Kurucularının", müflis veya konkordato ilan etmiş veya takipli suçlar olmak üzere affa uğramış olsalar dahi ağır hapis veya 5 yıldan fazla hapis yahut zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya Devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından dolayı hüküm giymiş bulunmamaları şarttır.

Aynı Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrasına göre ise bankaların sermayesinin % 10 ve daha fazlasını temsil eden veya bir kişiye ait sermaye payının bu oranı aşması sonucunu veren hisse senedi devirleri Hazine Müsteşarlığının iznine tâbidir. Ayrıca, banka sermayesinin % 10 ve daha fazlasına sahip olan ortakların "kuruculardа aranan niteliklere" sahip bulunması gerekir. Bu nitelikleri kaybeden ortaklar temettü dışındaki ortaklık haklarından yararlanamaz.

Korkmaz YİĞİT, 3182 sayılı Kanun'un yukarıda belirtilen hükümlerine aykırı bir durumu olmadığı için 20.3.1997 tarihinde Bankekspress'i satın almış; bu tarih ile TÜRKBANK ihalesine teklif veren esasen tamamı birer banka sahibi olan sermaye gruplarının, 3182 sayılı Bankalar Kanunu'nun 5. maddesi çerçevesinde banka ortağı olmalarında hukuken bir sakınca bulunmadığına ilişkin Hazine Müsteşarlığınca "ön iznin" verildiği 20.7.1998 tarihi arasında, 3182 sayılı Kanunun aradığı nitelikleri kaybetmemiş bir kişi durumundadır.

Banka kurucularının ya da kurulmuş bir bankanın belli hisselerini devralacak kişilerin yeterli/belli bir mali güce sahip olmaları gibi bir koşul 3182 sayılı Kanunda bulunmamaktadır. Dava konusu TÜRKBANK ihalesinden çok sonra kabul edilen 18.6.1999 tarih ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun 7. maddesi ile ilk kez banka kurucularının "Banka kurucusu veya ortağı olmanın gerektirdiği mali güç ve itibara sahip bulunması" nın şart olduğu ifade edilmiştir. Olay tarihinde böyle bir koşul bulunmadığından ve Hazine Müsteşarlığının 20.7.1998 tarihli "Ön izni"ni havi yazısında da belirtildiği üzere, ihaleye teklif veren 5 şirketin dahil oldukları sermaye gruplarının tümünün esasen hâlihazırda birer bankaya sahip oldukları hukuki gerçeği karşısında, Bankekspress'in sahibi konumundaki Korkmaz YİĞİT'in TÜRKBANK ihalesine katılma yeterliğine sahip olduğu çok açıktır.

Öte yandan, yine 3182 sayılı Bankalar Kanununda ihaleye katılma koşulu olarak, teklif verecek kişi/firmaların mali durumlarının araştırılacağı ya da belli bir standardın üzerinde bulunması gibi bir koşul da olmadığından; TÜRKBANK

ihalesi öncesi Bankekspress'in ya da Korkmaz YİĞİT'in şirketlerinin mali bünye inceleme ve analizleri yapılmamış/kontrol edilmemiş olması yasalara aykırı değildir. Nitekim Hazine Müsteşarlığının 20.7.1998 tarihli ön izin yazısında bu konu ile ilgili olarak "… ihale ile ilgili olarak teklif veren … Sermaye gruplarının 3182 sayılı Bankalar Kanununun 5. maddesi çerçevesinde banka ortağı olmalarında hukuken bir sakınca bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Söz konusu şirketlerin dahil oldukları sermaye gruplarının tümü, esasen hâlihazırda birer bankaya sahip bulunmaktadır. Diğer taraftan, adı geçen şirketlerin tek başına veya dahil oldukları sermaye grupları ile birlikte, mali bünyesi takviyeye muhtaç bulunan ihale konusu bankayı rehabilite etme gücüne sahip olup olmadıkları, ihale sonucu teşekkül edecek fiyatın getireceği mali yük de göz önünde bulundurularak, 3182 sayılı Bankalar Kanununun 5. maddesine göre hisse devrine izin verilmesi sırasında değerlendirilecek olmakla beraber, bu hususların ve Fonunuz tarafından şimdiye kadar bu bankaya tahsis edilen kaynakların da satış sırasında göz önünde bulundurulması gerekmektedir…" denilmektedir.

Bu bakımdan, Korkmaz YİĞİT'e (ve diğer teklif sahiplerine) sanık Güneş TANER'e bağlı olan Hazine Müsteşarlığınca, TÜRKBANK ihalesine katılım için "Ön izin" verilmesinde hukuka aykırı bir yön bulunmamaktadır. Dolayısıyla, sanık Güneş TANER'in açıklanan bu evre ilgili olarak da suça konu herhangi bir fiil ya da eylemi söz konusu değildir.

2. Sanıkların ihaleye girecek kişilerle ihale öncesinde görüşmeler yapmak suretiyle ihaleyi yönlendirdikleri, ihale öncesi fiyat oluşturdukları, böylelikle ihalenin objektif ve serbest rekabet ortamında yapılmasını engelledikleri savı Yüce Divan çoğunluğunca benimsenmesine karşın, bu kabule aşağıdaki nedenlerle katılamıyoruz:

A. TÜRKBANK ihalesini yapan sanıklar değil, TMSF'dir. TMSF, TÜRKBANK ihalesine teklif veren 5 grup ile ilgili olarak Rekabet Kurulundan görüş istemiş ve Kurul 6.7.1998 tarihli yazısıyla uygun olur vermiştir. Hazine Müsteşarlığından istenen ve detaylarına yukarıda yer verilen ön izin de, 20.7.1998 tarihinde bu makamca verilmiştir. Yine TMSF, bu ihale ile ilgili basında çıkan haberleri ihbar kabul ederek, 24.6.1998 tarihli yazısıyla Emniyet Genel Müdürlüğünden bilgi istemiştir. Türkbank ihalesinin yapıldığı 4.8.1998 tarihi itibariyle Emniyet Genel Müdürlüğünce yazılan cevabi yazı ve istihbari bilgiler, ihale sonuçlandıktan sonra TMSF'nin başkanı konumundaki Merkez Bankası Başkanı Gazi ERÇEL'e iletilmesine karşın, adı geçen, bu evrakın üzerine derkenar not düşerek, bu aşamada yapılacak bir husus olmadığını belirtmiştir. Söz konusu yazı,

sanık Başbakan Mesut YILMAZ'ın ve Gazi ERÇEL'le hiyerarşik bir bağlılığı olmayan diğer sanık Güneş TANER'in bilgisine ulaşmamış; Gazi ERÇEL, bu tarihten sonra özellikle sanıklarla TÜRKBANK konusunda yapılan toplantılarda da söz konusu emniyet yazısından söz etmemiş; ihale iptal yetkisi Fon İdare Meclisine ait olmasına rağmen bu yazıdan sonra ihalenin iptali yoluna gitmemiştir. Bu süreçte, önce Rekabet Kurulu 20.8.1998 tarihinde hisse devrinde mahzur olmadığını belirtmiş, akabinde de Hazine Müsteşarlığı 8.9.1998 tarihinde ilgili firmadan (Korkmaz YİĞİT'ten) alınan yazılı ek taahhütler karşılığında hisse devri izni vermiştir. Daha sonra bilinen gelişmeleri (kasetin basına ve kamuoyuna duyurulması) takiben, önce 19.2.1999 tarihli Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığının onayıyla, 8.9.1998 tarihli hisse devri izni iptal edilmiş; TMSF İdare Meclisince de 2.3.1999 tarihinde TÜRKBANK ihalesi iptal edilmiştir.

Görüldüğü üzere, tüm ihale süreci TMSF'nin sorumluluğunda ve Hazine Müsteşarlığı ile Rekabet Kurulunun koordinesi ile yürütülmüş ve prosedüre uygun şekilde gerçekleştirilmiştir. Diğer bir deyişle, ihalenin hiçbir aşamasında sanıkların doğrudan bir yetkileri bulunmamakta; tüm yetki TMSF'nin uhdesinde kalmaktadır.

B. Sanıkların ihale aşamalarındaki, Yüce Divan çoğunluğunca "kusurlu" olarak nitelenen tutum ve davranışlarının değerlendirilmesine gelince:

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 4. maddesine göre Başbakan; "Türkiye Cumhuriyeti'nin yüksek hak ve menfaatlerini korumak ve gözetmek … Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı sağlamak, refahı yaygınlaştırmak… ve diğer maksatlarla bakanlıklar arasında ahengi ve işbirliğini sağlar…" Yine aynı maddeye göre Başbakan "Bakanlar Kurulunun Başkanı, bakanlıkların ve Başbakanlık teşkilatının en üst amiridir." Sanık Başbakan Mesut YILMAZ'ın TÜRKBANK ihalesinde, doğrudan bir yetkisi olmadığı halde, ihaleye girecek işadamlarıyla görüşmeler yapması, bankaya Devletçe konulan paralar dikkate alındığında, 500 milyon dolardan aşağı fiyatın kabul edilemeyeceğini söylemesi ilk nazarda yadırganabilir ve bu davranışlarının etikliği konusunda kuşku uyandırabilirse de; yukarıda işaret edilen yasa hükmü, siyasi iktidarın en üst mercii ve ülkenin yönetiminin en yetkili kişisi olması itibariyle Başbakana ülkenin yüksek hak ve menfaatlerinin korunup gözetilmesi, ekonomik kalkınma ve refahın yaygınlaştırılması yolunda bir görev de yüklediğinden; ihale öncesi kasasında devlet tahvili olarak 485 milyon dolar para bulunan TÜRKBANK'ın hisselerinin devrinde, sanık Mesut YILMAZ'ın kamu yararını ve ülkenin yüksek hak ve menfaatlerini korumak

amacıyla ihaleyle ilgilenmesi, ihaleye girecek işadamlarına belli bir fiyattan düşük teklif vermemeleri yolunda kimi telkinlerde bulunması görevinin sınırları dışına çıkmak olarak değil, bilakis görevinin gereği kabul edilmelidir. Sanığın bu konudaki tüm çabası, Devletin çıkarlarının azami derecede gözetilmesine, TÜRKBANK'ın en yüksek fiyattan satılmasına yönelik olup; ne ihaleye fesat karıştırmak ne de memuriyet görevini kötüye kullanmak kastıyla hareket etmediği çok açıktır.

Diğer sanık Güneş TANER'in durumuna gelince:

3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluşu ve Görev Esaslarını Belirleyen Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 21. maddesine göre Bakanlar; "bakanlık hizmetlerini mevzuata, Hükümetin genel siyasetine … uygun olarak yürütmekle ve bakanlığın faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevli ve Başbakana karşı sorumludur …"

Sanık Güneş TANER, TÜRKBANK ihalesi ile ilgili olarak, yukarıda hukuki değerlendirmesi yapılan sanık Başbakan Mesut YILMAZ'ın konuya yaklaşımı çerçevesinde ve âmiri olarak verdiği talimatlar doğrultusunda hareket etmiş ve ihale konusunda, aynı şekilde bir takım görüşmeler yapmıştır. Ancak, az önce açıklandığı üzere, sanığın bu görüşmeleri ve eylemleri de, aynı şekilde, kamu yararının sağlanması ve ülkenin yüksek hak ve menfaatlerinin korunup gözetilmesi amacına yönelik şekilde cereyan etmiştir. Başbakan hükümetin genel siyasetinin yürütülmesiyle görevli; Bakanlar da bakanlık hizmetlerini Hükümetin genel siyasetine uygun olarak yürütmekle görevli ve bu konuda Başbakana karşı sorumlu olduğuna göre; Sanık Güneş TANER'in TÜRKBANK ihalesine yaklaşımı ve hareket tarzının, sanık Mesut YILMAZ'a paralel biçimde olması doğal ve olağandır.

Açıklanan nedenlerle, her iki sanığın bu başlık altındaki fiil ve eylemlerinin herhangi bir suça sebebiyet vermeyeceği kanaatindeyiz.

3. Hazine bürokratlarının çekincelerine rağmen ihalenin onaylandığı (Türkbank hisse devir izninin Hazinece verildiği) savı Yüce Divan'ca kabul edilmiş ve bu savla ilgili olarak sanık Güneş TANER'in görevinin gereklerini yerine getirmediği kanaatiyle sorumlu olduğu sonucuna varılmışsa da; aşağıda açıklanan nedenlerle bu kanaati paylaşamıyoruz:

A. Yukarıda ilgili bölümde açıklandığı üzere, Korkmaz YİĞİT, TÜRKBANK ihalesine girdiği 4.8.1998 tarihinde olduğu gibi, Hazine Müsteşarlığınca hisse devir izninin verildiği 8.9.1998 tarihinde de 3182 sayılı Kanunun 5. maddesinde belirtilen banka sahipliği koşullarını yitirmemiştir. Kaldı ki bu tarihte (8.9.1998) halen bir başka bankanın da (Bankekspress) sahibi konumundadır. Keza, bu tarihte

hakkında kesinleşmiş bir yargı kararı ve başlatılmış adli bir işlem de bulunmamaktadır. Ayrıca, sahibi olduğu Bankekspress 3182 sayılı Kanunun 64. maddesi kapsamına da bu tarih itibariyle alınmış değildir. Sanık Güneş TANER'in bilgisine ulaşmayan 4.8.1998 tarihli emniyet yazısının bir an için bilindiği varsayılsa dahi, herhangi bir somut delile dayandığı belirtilmeyen söz konusu istihbari bilgilere itibar edilerek işlem yapılması ve hisse devir izni verilmemesi 3182 sayılı Kanuna ve idare hukukunun genel ilkelerine uygun düşmeyecek ve ihaleyi kazanan Korkmaz YİĞİT'in bu işleme karşı yargısal yollara başvurarak, hukuki mesnede dayanmayan bu işlemi iptal ettirmesi olasılığı kuvvetli olacaktır.

B. Ekonominin çok hassas olduğu bir dönemde, banka sahibi bir kişinin kazandığı ihalenin kendisine verilmemesiyle, Bankekspress mudilerinin paralarını çekme eğilimine girmesiyle bu bankanın batması ve ekonominin zincirleme dalgalanma ve krize girmesi söz konusu olabilecektir.

C. Korkmaz YİĞİT, TÜRKBANK ihalesine girerken İktisat Bankasından aldığı 5 milyon dolarlık geçici teminat mektubunu ihale komisyonuna ibraz etmiştir. 4.8.1998 tarihli ihalede Korkmaz YİĞİT 600 milyon dolar teklif vererek ihaleyi kazanmış, durumun Hazine Müsteşarlığına TMSF tarafından intikal ettirilerek hisse devir izni istenmesinden sonra, hazine bürokratlarınca hazırlanan onay taslaklarında bir takım çekinceler belirtilmiş (Korkmaz YİĞİT'in 15 milyar dolar olarak lanse ettiği gayrimenkul projelerinin yapılabilirliği ve finansmanının ne şekilde karşılanacağının belli olmaması, adı geçen TÜRKBANK ihalesinden sonra görsel ve yazılı medyada 200 milyon dolar tutarında alım yapması nedeniyle, Türkbank'ın ihale bedeli ve taahhüt edilen sermayenin aynı süre içinde şirketin sağlayacağı kredilerden veya kendi kaynaklarından karşılanmasının mümkün görülmemesi, ayrıca bankanın satışında ihaleye fesat karıştırıldığı ve ihaleye giren kişilerin emniyet güçlerince aranan bazı kişilerin tehditlerine maruz kaldığı yönünde basında çeşitli haberlerin yer alması) ve bu aşamada banka devir izni verilmesine ihtiyatla yaklaşılması gerektiği, "söz konusu hisse devrine izin verilmesine hukuken bir sakınca olmamakla birlikte", izah edilen hususların da göz önünde bulundurularak yapılacak işlemin makamları takdirine sunulduğu anlaşılmış, ancak onay makamınca (Sanık bakan Güneş TANER) bu görüşlere itibar edilmeyerek, Hazine Müsteşarı ve kendisinin (Bakanın) imzasını taşıyan bir yazı ile hisse devir izni verilmiştir.

Hazine bürokratlarınca hazırlanan onay taslaklarında dahi, mevcut çekincelere rağmen "söz konusu hisse devrine izin verilmesine hukuken bir sakınca olmadığı" açıkça ifade edilmektedir. Çünkü 3182 sayılı Bankalar Kanununda, banka

kurucusu olacak ya da banka hissesini devralacak (ortak olacak) kişiler bakımından bir "mali yeterlilik/güçlülük" kıstası öngörülmemektedir. (Daha önceki bölümlerde açıklandığı üzere, bu koşul TÜRKBANK ihalesinden çok sonra 18.6.1999 tarihinde kabul edilen 4389 sayılı Bankalar Kanununun 7. maddesi ile getirilmiştir.) Esasen hisse devir izni, kişiye banka hisselerinin hemen devri sonucunu da doğurmamaktadır. Çünkü bu izinden sonra Korkmaz YİĞİT'in TMSF'nin kendisine tebliğ ettiği 17.9.1998 tarihli yazılı bildirimde ifade edildiği üzere, sırasıyla şu işlemleri yapması gerekmektedir:

(1) Korkmaz YİĞİT'le iki şirketinin imzalayarak Hazine Müsteşarlığına verdikleri 21.8.1998 tarihli Taahhütname koşullarının yerine getirilmesi:

- Banka hisse senetlerinin devredilmesinden sonra TÜRKBANK sermayesinin 1998'de 100 milyon dolar, 1999'da 200 milyon dolar, 2000'de 100 milyon dolar, 2001'de 100 milyon dolar arttırılması,

- TÜRKBANK sermayesinin % 84.52'sine karşılık gelen hisse senetlerinin alım bedeline ait peşinat ve taksitlerinin ödenmesinde Bankekspress ile TÜRKBANK kaynaklarının kullanılmaması ve bu amaçlara yönelik olarak adı geçen bankalardan hiçbir şekil ve surette kefalet ve garanti alınmaması,

- TÜRKBANK Emeklilik Sandığı Vakfı'na karşı olan yükümlülüklerin sürdürülmesi,

- Korkmaz YİĞİT'in sahip olduğu şirketlerin hisse senetlerinin satışı söz konusu olur ise, söz konusu hisse devri gerçekleştirilmeden önce Hazine Müsteşarlığından izin alınması,

- Bu taahhütnamede belirtilen hususlara uyulmaması halinde, 3182 sayılı Bankalar Kanununun ilgili maddelerinin uygulanmasından doğan sonuçların kabul edileceği (cayılamaz ve süresiz olarak taahhüt ediliyor),

(2) Hazine Müsteşarlığınca tek taraflı olarak öngörülen, TÜRKBANK'ın rehabilitasyonu süresince Bakanlık Makamınca atanacak en az iki üyenin Banka Yönetim Kurulu'nda yer alması,

(3) 600 milyon dolar olan ihale bedelinin % 40'ı olan 240 milyon dolar peşinatın ve kalan tutar ile faizlere karşılık olarak toplam 414 milyon dolar tutarındaki teminat mektubunun, "Hisse Satış Sözleşmesi" imzalanması için belirlenen 17.12.1998 tarihine kadar teslimi ve teslimle ilgili birlikte sözleşmenin imzalanması.

Görüldüğü üzere, Korkmaz YİĞİT'in kazandığı ihaleye rağmen, TÜRKBANK hisselerinin kendisine devri son derece ağır birtakım şartları yerine getirmesine

bağlıdır. Üstelik kendisine imzalattırılan "Taahhütname" ile getirilen koşullar ve Hazine Müsteşarlığınca re'sen öngörülen "Türkbank Yönetim Kurulunda Hazineden Sorumlu Devlet Bakanlığınca en az iki üyenin görevlendirileceği" koşulu, TÜRKBANK ihale şartnamesinde öngörülmeyen hususlardır. Bu koşullar kabul edilmediği takdirde TMSF ile hisse satış sözleşmesi yapılamayacak ve TÜRKBANK hisseleri de Korkmaz YİĞİT'e devredilemeyecektir. Nitekim yukarılarda özetlenen olayların gelişimi sonucu sözleşme imzalanmamış ve idarece re 'sen işlem başlatılarak, hisse devir izninin iptali yoluna gidilmiştir. Korkmaz YİĞİT'in taahhütlerini yerine getirmemesi değil, idarenin ihaleyi iptal eğilimi ve bu yönde işlem başlatması nedeniyle de, yatırdığı 5 milyon dolarlık teminat TMSF tarafından Korkmaz YİĞİT'e iade edilmiştir.

Korkmaz YİĞİT tarafından 21.8.1998 tarihinde imzalanarak Hazine yetkililerine verilen "Taahhütname" içeriği ile 8.9.1998 tarihli Hazine hisse devir izni ve TMSF'nin 17.9.1998 tarihli bildirim yazısı birlikte değerlendirildiğinde, hazine bürokratlarının çekincelerini fazlasıyla karşılayacak önlemlerin alınmış olduğu, ihale şartnamesinde dahi öngörülmeyen birçok ağır hükümlerin Korkmaz YİĞİT'e kabul ettirildiği, ayrıca bunların kabul edilmemesi ve gerekli ödemelerin yapılmaması halinde hisse devir sözleşmesinin imzalanmayacağının açık biçimde ifade edildiği kuşkusuzdur. 3182 sayılı Bankalar Kanununda öngörülmemesine rağmen, sanık Güneş TANER devletin önemli katkısı bulunan TÜRKBANK'ın hisselerinin devrinde gereken hassasiyet ve özeni göstermiş, öngörülen asgari koşulların yerine getirilmemesi halinde hisse devrinin gerçekleşmeyeceğini yazılı olarak ifade etmiştir. Gerçekte ise bu koşulların birçoğunun aranmasında yasal bir dayanak bulunmamakta, ihaleyi kazanan Korkmaz YİĞİT'in öngörülecek peşinat ile kalan miktar için istenen teminat mektubunu belirtilecek süre içinde yatırmayıp, sözleşme imzalamaktan kaçınmasının olabilecek yegâne müeyyidesi ise yatırdığı 5 milyon dolarlık teminatın hazineye irat kaydedilmesinden ibaret bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, sanık Güneş TANER'in bu başlık altındaki fiil ve eylemlerinin herhangi bir suça sebebiyet vermeyeceği, hazine bürokratlarının bazı çekincelerine karşın, 3046 sayılı Kanunun 21. maddesi uyarınca Bakan'ın, bakanlık kuruluşunun en üst amiri olması ve emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden de sorumlu olması nedeniyle, hisse devir izni yazısını (onayını) kendi öngördüğü biçimde ancak açıklandığı üzere hukuka uyarlı bir şekilde, başka bir formülasyonla hazırlattırıp, Hazine Müsteşarıyla birlikte imzalanmasında görevinin gereklerine aykırı bir hususun bulunmadığı, dolayısıyla söz konusu sav nedeniyle sorumlu tutulmaması gerektiği kanaatine varılmıştır.

4. Yukarıda işaret edilen neden ve gerekçelerle her iki sanığın tüm suçlamalardan dolayı beraatine karar verilmesi gerektiği sonucuna vardığımızdan, çoğunluğun aksi değerlendirmeyle, ancak 4616 sayılı Kanunun uygulanması suretiyle vardığı hükme katılamıyoruz.

Üye	Üye	Üye
Mehmet ERTEN	A. Necmi ÖZLER	Serdar ÖZGÜLDÜR

19. VE DANIŞTAY Yolculuğu…

Danıştay 2. Daire başkanlığına

SUNULMAK ÜZERE T.C YARGITAY BAŞSAVCILIĞI'NA

ANKARA

SORUŞTURMA NO :2013/59

KARAR NO : 2013/34

İŞLEME KONULMAMA KARARINAİTİRAZ EDEN(MÜŞTEKİ) ……:Senih Özay Avukat, OSMAN Oğlu SAFİYE'den olma, 31/12/1951 doğumlu, Kültür Mah 1436 Sk. No:3 İç Kapı No:8 Konak/İZMİR ikamet eder.

VEKİLİ……..:

ŞÜPHELİ…….:.

1. 1983 YILINDA GÖREV YAPAN İzmir Valisi

2-1983 yılında görev yapan İzmir Emniyet Müdürü

SUÇ……...: Görevi kötüye kullanma

İTİRAZ OLUNAN KARAR…….:İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 20013/21162 ... soruşturma no'lu,2013/ ...12561 Karar no'lu,.... 8.3.2013 tarihli kovuşturmaya yer olmadığına dair kararı ile beraber ayrılan soruşturma dosyasına bakan Yargıtay cumhuriyet başsavcılığının 2013759 SORUŞTURMA NUMARALI, 2013734 karar sayılı işleme konulmama kararına karşı 4483 sayılı yasaya göre 10 gün içinde itirazımız sunmaktan ibarettir.

TEBELLÜĞ TARİHİ……: 8.4.2013

İTİRAZ NEDENLERİ……: Yukarıda tarih ve sayısını belirttiğimiz verilen karara itiraz ediyoruz. Şöyle ki;

1- 12 Eylül 1980 darbesi sonucunda 1983 yılının mart ayı başından sonuna kadar İzmir Emniyet Müdürlüğü 1.Şubede 25 gün süreyle her tarafı kapalı, demirden yapılmış buzdolabı büyüklüğünde bir kutu içerisinde aşağıdan bir çorba tabağı girecek kadar deliği olan, yukarıda açılıp kapanan bir göz deliği bulunan yerde gözaltında tutularak işkence gördüğümü, bu sırada siyasi şubenin tam hakimi Komiser Muhlis Zincibi ve Recep Arı ve ekiplerinin görev yaptıklarını, bu kişilerin işkence yapılan yere kimseyi sokmadıklarını hatta dönemin iç işleri bakanı, İzmir Valisi ve İzmir Emniyet Müdürünün o tarihte Emniyet Müdürlüğünü denetlediklerini ancak benim bulunduğum 1.Şubeyi denetleyemediklerini, işkenceci emniyet görevlileriyle denetim yapamayıp işkenceleri engelleyemeyen iç işleri bakanı, İzmir valisi ve İzmir Emniyet Müdüründen şikâyetçi olduğumu belirtmiştim. Hatta darbe failleri Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya'nın yargılandıkları Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesinin 2012/3 Esas sayılı davasında müdahil vekil olarak boy gösterdiğimi, yerel savcıların en ağır işkenceci halkayı sorgulasınlar kararı verildiğini ortanca büyük şef darbecilerin ise Ankara Savcılığı 2012/671 hazırlık dosyası ile soruşturmanın sürdüğünü belirtmiştim.

3-Yerel küçük işkenceden sorumlu memurlar hakkında ise 765 sayılı kanunun 243 ve 245. Maddeleri kapsamında kalıp 102/3 madde gereği 10 yıllık olağan, 15 yıllık olağanüstü zaman aşımı süresi bulunduğu her ne kadar 1.6.2005 tarihinde 5237 sayılı TCK'nın 94/1 ve 77/1 maddeleri gereğince işkence suçunda zaman aşımı işlemeyeceği belirtilmiş ise de bu durum şüphelilerin lehine olan hükümlerin uygulanması gereği yüzünden 765 sayılı eski TCK hükümlerinin uygulanması gerektiği görüşüyle zaman aşımı süresinin dolduğu gerekçesiyle şüpheliler hakkında konuşturmaya yer olmadığı kararı verilmiştir.

4-Yerel işkencecilerin Kararının bir sureti tarafımıza tebliğ edilmiştir.

5-Tebliğden itibaren 15 gün içerisinde Karşıyaka Ağır Ceza Mahkemesi olarak itiraz etmişizdir.

6-Karşıyaka Ağır Ceza Mahkemesi'ne itirazımızda tartışılacak tek husus sistematik işkence suçunun insanlık suçu sayılarak zaman aşımının işlemeyeceği görüşünün eski kanun denilerek ıskalanamayacağı, düşürülemeyeceği, kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilemeyeceği görüşümüzle mahkemenizin tartışmasını istiyoruz.

7-Bu konuda uluslararası hukukun, AİHS'nin, AİHM'nin, içtihatlarının gözetilmesi suretiyle savcılığın verdiği kovuşturmaya yer olmadığı kararının kaldırılmasını talep ediyoruz.'' Demişizdir.

8- Veeeeeeeeee akabinde Bu ortanca darbe şeflerinin muhtemelen dosyasıyla birleştirilmek üzere vs 2013/23765 sayılı soruşturma evrakı üzerinden görevsizlik kararı verilerek Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına dosyanın gönderildiği anlaşılmaktadır.

9.İşte ekte de gözüken Yargıtay cumhuriyet başsavcılığının 2013/59 SORUŞTURMA NUMARALI, 2013734 karar sayılı işleme konulmama kararı somut bilgi ve belgeye dayanılmadığı gerekçesi ile oluşturulmuş ve tarafımıza tebliğ edilmiştir. 4483 sayılı yasaya göre 10 gün içinde itirazımızı sunuyoruz. Şöyle ki;

Öncelikle zamanaşımı tartışmamasının yapılmamış olmasını, fiilin zırhının delindiği referandum tarihinin baz alınıp alınmadığını hukukun darbeyi darbecileri korumasının mümkün olup olmadığının tartışılmamasını hukuksuzluk sayıyoruz.

Öte yandan 1günde şikâyet dilekçesinin alınıp bakanın valinin emniyet müdürünün kimliğinin bile araştırılmamasını korkunç zaaf sayıyoruz.

Ve bakan hakkındaki soruşturma talebi şikâyet ayırma ıskalanmış unutulmuş dosyada tartışılmamıştır bile.. Hukuk arayışı sıfırdır. Somut bilgi ve belgeyi savcıya ben bulacakmışım. Darbeyi ispatlıyorum ya, hukuksuz gözaltına alınışımı ispatlıyorum ya, İzmir siyasi şubede 1 ay kalışımı bir kutuda yaşatıldığımı ispatlıyorum ya takipsizlik kararı aldığımı kanıtlıyorum ya artık bundan sonrasını savcılık araştıracak 1 günde dosyayı kapatmak olamamalıdır.

Bu yolda Anayasa mahkemesi kararına dikkat çekmek isteriz; Zamanaşımı soruşturma engelinin kalktığı tarih itibariyle başlar denmiyor fakat bu mantıktan yola çıkarak Bakan ve Başbakanın dokunulmazlığının bir soruşturma engeli oluşturduğu ve bu nedenle, bir soruşturma engelinin varlığı halinde zamanaşımının durması ve kesilmesi hakkındaki hükümlerin uygulanacağını söylüyor. Bence bizim şikâyetin de aynı gerekçeyle zamanaşımı süresinin Anaysa geçici m. 15 in kaldırıldığı tarih olan 12 Eylül 2010 itibariyle işlemeye başladığından bahisle kabulünü talep etmek durumundayız.

Emsal karar- Mesut Yılmaz- Türkbank dosyası: Zamanaşımı soruşturma engelinin kalktığı tarihten başlar.

Anayasa Geçici 15. Madde ile bu adamların sıkıyönetim döneminde yapış oldukları fiillerden hukuki, ceza ve mali sorumlulukları ortadan kaldırılmıştı. Fakat 12 Eylül 2010 tarihinden sonra bu dokunulmazlık, dolayısıyla da soruşturma engeli kalkmış bulunmaktadır. Şikâyetimizde şüpheli sıfatındaki kişilere sıkıyönetim dönemindeki fiilleri nedeniyle yapılacak şikâyetler için zamanaşımı da 12 Eylül 2010 tarihi itibariyle başlamış olur.

Gerekçelendirme için yüce divan 2004/2 E. 2006/3 K. sayılı karar ve 12 Eylül davası savcısı Murat Demirin zamanaşımı gerekçesi …

Ek: Anayasa mahkemesi kararı;

DELİLLER…: İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 20013/21162 ... soruşturma no'lu,2013/ ...12561 Karar no'lu,... 8.3.2013 tarihli kovuşturmaya yer olmadığına dair kararı.

Yargıtay cumhuriyet başsavcılığının 2013759 SORUŞTURMA NUMARALI, 2013734 karar sayılı işleme konulmama karar dosyası…

Soruşturma dosyası ve dosya içindeki tüm deliller

SONUÇ VE İSTEK: Yukarıda açıklamaya çalıştığımız nedenlerden dolayı, itirazımızın kabulüyle,

Yargıtay cumhuriyet başsavcılığının 2013759 SORUŞTURMA NUMARALI, 2013734 karar sayılı işleme konulmama kararına karşı 4483 sayılı yasaya göre 10 gün içinde itirazımız sunulmakla,

kararının kaldırılmasına ve şüpheliler hakkında TCK 'nun ilgili maddeleri gereğince kamu davası açılmasına karar verilmesini saygılarımla arz ve talep ederim.

İTİRAZ EDEN MÜŞTEKİ SENİH ÖZAY AVUKAT

Ek Mevzuat:

İzin vermeye yetkili merciler

Madde 3 – Soruşturma izni yetkisi

a) İlçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında kaymakam,

b) İlde ve merkez ilçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında vali,

c) Bölge düzeyinde teşkilatlanan kurum ve kuruluşlarda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında görev yaptıkları ilin valisi,

d) Başbakanlık ve bakanlıkların merkez ve bağlı veya ilgili kuruluşlarında görev yapan diğer memur ve kamu görevlileri hakkında o kuruluşun en üst idari amiri,

e) (Değişik : 17/7/2004-5232/1 md.) Bakanlar Kurulu kararı ile veya Başbakanlık ve bakanlıklar ile bağlı kuruluşların merkez teşkilâtında görevli olup, ortak

kararla atanan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında ilgili bakan veya Başbakan,

f) Türkiye Büyük Millet Meclisinde görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri ve yardımcıları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,

g) Cumhurbaşkanlığında görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri hakkında Cumhurbaşkanı,

h) Büyükşehir belediye başkanları, il ve ilçe belediye başkanları; büyükşehir, il ve ilçe belediye meclisi üyeleri ile il genel meclisi üyeleri hakkında İçişleri Bakanı,

i) İlçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında kaymakam, merkez ilçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında bulundukları ilin valisi,

j) Köy ve mahalle muhtarları ile bu Kanun kapsamına giren diğer memurlar ve kamu görevlileri hakkında ilçelerde kaymakam, merkez ilçede vali,

Yokluklarında ise vekilleri tarafından bizzat kullanılır.

Yetkili mercilerin saptanmasında, memur veya kamu görevlisinin suç tarihindeki görevi esas alınır.

Ast memur ile üst memurun aynı fiile iştiraki halinde izin, üst memurun bağlı olduğu merciden istenir.

Olayın yetkili mercie iletilmesi, işleme konulmayacak ihbar ve şikâyetler

Madde 4 – Cumhuriyet başsavcıları, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin bu Kanun kapsamına giren suçlarına ilişkin herhangi bir ihbar veya şikayet aldıklarında veya böyle bir durumu öğrendiklerinde ivedilikle toplanması gerekli ve kaybolma ihtimali bulunan delilleri tespitten başka hiçbir işlem yapmayarak ve hakkında ihbar veya şikâyette bulunulan memur veya diğer kamu görevlisinin ifadesine başvurmaksızın evrakın bir örneğini ilgili makama göndererek soruşturma izni isterler.

Diğer makam ve memurlarla kamu görevlileri de, bu Kanun kapsamına giren bir suç işlendiğini ihbar, şikâyet, bilgi, belge veya bulgulara dayanarak öğrendiklerinde durumu izin vermeye yetkili mercie iletirler.

(Değişik üçüncü fıkra: 17/7/2004-5232/2 Md.) Bu Kanuna göre memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında yapılacak ihbar ve şikâyetlerin soyut ve genel nitelikte olmaması, ihbar veya şikâyetlerde kişi veya olay belirtilmesi, iddiaların ciddî bulgu ve belgelere dayanması, ihbar veya şikâyet dilekçesinde dilekçe sahibinin doğru ad, soyad ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması zorunludur.

(Değişik dördüncü fıkra: 17/7/2004-5232/2 Md.) Üçüncü fıkradaki şartları taşımayan ihbar ve şikâyetler Cumhuriyet başsavcıları ve izin vermeye yetkili merciler tarafından işleme konulmaz ve durum, ihbar veya şikâyette bulunana bildirilir. Ancak iddiaların, sıhhati şüpheye mahal vermeyecek belgelerle ortaya konulmuş olması halinde ad, soyad ve imza ile iş veya ikametgâh adresinin doğruluğu şartı aranmaz. Başsavcılar ve yetkili merciler ihbarcı veya şikâyetçinin kimlik bilgilerini gizli tutmak zorundadır.

Ön inceleme

Madde 5 – İzin vermeye yetkili merci, bu Kanun kapsamına giren bir suç işlediğini bizzat veya yukarıdaki maddede yazılı şekilde öğrendiğinde bir ön inceleme başlatır.

(Ek fıkra: 17/7/2004-5232/3 md.) Cumhuriyet başsavcılıkları ile izin vermeye yetkili merciler ihbar ve şikâyetler konusunda daha önce sonuçlandırılmış bir ön inceleme olması halinde müracaatı işleme koymazlar. Ancak ihbar veya şikâyet eden kişilerin konu ile ilgili olarak daha önceki ön incelemenin neticesini etkileyecek yeni belge sunması halinde müracaatı işleme koyabilirler.

Ön inceleme, izin vermeye yetkili merci tarafından bizzat yapılabileceği gibi, görevlendireceği bir veya birkaç denetim elemanı veya hakkında inceleme yapılanın üstü konumundaki memur ve kamu görevlilerinden biri veya birkaçı eliyle de yaptırılabilir. İnceleme yapacakların, izin vermeye yetkili merciin bulunduğu kamu kurum veya kuruluşunun içerisinden belirlenmesi esastır. İşin özelliğine göre bu merci, anılan incelemenin başka bir kamu kurum veya kuruluşunun elemanlarıyla yaptırılmasını da ilgili kuruluştan isteyebilir. Bu isteğin yerine getirilmesi, ilgili kuruluşun takdirine bağlıdır.

Yargı mensupları ile yargı kuruluşlarında çalışanlar ve askerler, başka mercilerin ön incelemelerinde görevlendirilemez.

Ön inceleme ile görevlendirilen kişiler birden fazla ise içlerinden biri başkan olarak belirlenir.

Ön inceleme yapanların yetkisi ve rapor

Madde 6 – Ön inceleme ile görevlendirilen kişi veya kişiler, bakanlık müfettişleri ile kendilerini görevlendiren merciin bütün yetkilerini haiz olup, bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre işlem yapabilirler; hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisinin ifadesini de almak suretiyle yetkileri dahilinde bulunan gerekli bilgi ve belgeleri toplayıp, görüşlerini içeren bir rapor düzenleyerek durumu izin vermeye yetkili mercie sunarlar. Ön inceleme birden çok kişi tarafından yapılmışsa, farklı görüşler raporda gerekçeleriyle ayrı ayrı belirtilir.

Yetkili merci bu rapor üzerine soruşturma izni verilmesine veya verilmemesine karar verir. Bu kararlarda gerekçe gösterilmesi zorunludur.

Süre

Madde 7 – Yetkili merci, soruşturma izni konusundaki kararını suçun 5 inci maddenin birinci fıkrasına göre öğrenilmesinden itibaren ön inceleme dahil en geç otuz gün içinde verir. Bu süre, zorunlu hallerde on beş günü geçmemek üzere bir defa uzatılabilir.

Yetkili merci, herhalde yukarıdaki fıkrada belirtilen süreler içinde memur veya diğer kamu görevlisi hakkında soruşturma izni verilmesi veya verilmemesi konusunda karar vermek zorundadır.

Soruşturma izninin kapsamı

Madde 8 – Soruşturma izni, şikâyet, ihbar veya iddia konusu olaylar ile bunlara bağlı olarak ileride soruşturma sırasında ortaya çıkabilecek konuları kapsar.

Soruşturma sırasında izin verilen olay ve konudan tamamen ayrı veya farklı bir suç olarak nitelendirilebilecek bir fiil ortaya çıktığında, yeniden izin alınması zorunludur.

Suçun hukuki niteliğinin değişmesi, yeniden izin alınmasını gerektirmez.

İtiraz

Madde 9 – Yetkili merci, soruşturma izni verilmesine veya verilmemesine ilişkin kararını Cumhuriyet başsavcılığına, hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisine ve varsa şikâyetçiye bildirir.

Soruşturma izni verilmesine ilişkin karara karşı hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisi; soruşturma izni verilmemesine ilişkin karara karşı ise Cumhuriyet başsavcılığı veya şikâyetçi itiraz yoluna gidebilir. İtiraz süresi, yetkili merciin kararının tebliğinden itibaren on gündür.

İtiraza, 3 üncü maddenin (e), (f), g (Cumhurbaşkanınca verilen izin hariç) ve (h) bentlerinde sayılanlar için Danıştay İkinci Dairesi, diğerleri için yetkili merciin yargı çevresinde bulunduğu bölge idare mahkemesi bakar.

İtirazlar, öncelikle incelenir ve en geç üç ay içinde karara bağlanır. Verilen kararlar kesindir.

Bunu, neler gündeme geliyor yahu? Hiç ders alınmıyor. Hukuk da Perişan oluyor diye ALDIM;

9.2. Yerel Savcılara İşkence dosyaları gitti gitti ama nerde ??

Buraya listeyi yapıştırayım……..

1940/579

İşkence iddiaları ile ilgili olarak Mahalli C. Savcılıklarına Görevsizlik Kararı ile gönderilen soruşturma dosyalarının listesi:

1. AFŞİN : 2012/114 M.B
2. ADANA : 2012/57 K.Ç, 2012/61 M.B
3. ADIYAMAN : 2012/133 K.Ç, 2012/548 K.Ç, 2012/75 M.B
4. AMASYA : 2012/91 K.Ç, 2012/139 M.B
5. ANKARA : 2012/85 K.Ç, 2012/592 K.Ç, 2012/318 M.B, 2012/76 M.B, 2012/359 M.B
6. ANTALYA : 2012/175 K.Ç
7. ARDAHAN : 2012/229 K.Ç
8. ARTVİN : 2012/60 K.Ç
9. AYDIN : 2012/231 K.Ç, 2012/72 M.B
10. BALIKESİR : 2012/113 M.B
11. BARTIN : 2012/176 K.Ç
12. BİLECİK : 2012/64 K.Ç
13. BİNGÖL : 2012/449 K.Ç, 2012/126 K.Ç, 2012/101 M.B
14. BURDUR : 2012/163 K.Ç
15. BURSA : 2012/182 K.Ç, 2012/73 M.B, 2012/363 M.B
16. ÇANAKKALE : 2012/88 K.Ç
17. ÇORUM : 2012/93 K.Ç, 2012/105 M.B
18. DİYARBAKIR : 2012/439 K.Ç, 2012/79 K.Ç, 2012/84 M.B
19. ELAZIĞ : 2012/273 K.Ç
20. ERZURUM : 2012/236 K.Ç, 2012/108 M.B
21. ERZİNCAN : 2012/81 K.Ç
22. ESKİŞEHİR : 2012/203 K.Ç, 2012/111 M.B
23. GAZİANTEP : 2012/125 K.Ç, 2012/109 M.B
24. GİRESUN : 2012/119 M.B
25. HAKKARİ : 2012/290 K.Ç
26. HATAY : 2012/186 K.Ç, 2012/71 M.B
27. IĞDIR : 2012/230 K.Ç, 2012/110 M.B
28. İSKENDERUN : 2012/147 M.B
29. İSTANBUL : 2012/92 K.Ç, 2012/137 M.B, 2012/357 M.B
30. İZMİR : 2012/63 K.Ç, 2012/494 M.B, 2012/152 M.B, 2012/361 M.B
31. K.MARAŞ : 2012/164, 2011/1281, 2012/121 M.B
32. KARAKOÇAN(ELAZIĞ) : 2012/149 M.B
33. KARS : 2012/120 K.Ç
34. KAYSERİ : 2012/53 K.Ç, 2012/146 M.B,
35. KIRIKKALE : 2012/96 K.Ç
36. KIRKLARELİ : 2012/239 K.Ç
37. KOCAELİ : 2012/86 K.Ç, 2012/151 M.B
38. KONYA : 2012/315 K.Ç, 2012/145 M.B
39. MALATYA : 2012/206 K.Ç, 2012/143 M.B
40. MANİSA : 2012/477 K.Ç, 2012/82 M.B
41. MARDİN : 2012/78 K.Ç, 2012/77 M.B
42. MERSİN : 2012/173 K.Ç, 2012/102 M.B
43. MUĞLA : 2012/130 K.Ç
44. NAZİLLİ(AYDIN) : 2012/307 M.B
45. NİĞDE : 2012/208 K.Ç, 2012/526 M.B

46. ORDU : 2012/177 K.Ç
47. OSMANİYE : 2012/142 M.B
48. RİZE : 2012/80 K.Ç
49. SAKARYA : 2012/419 M.B
50. SAMSUN : 2012/213 K.Ç, 2012/103 M.B
51. SİNOP : 2012/474 K.Ç
52. SULUOVA(AMASYA) : 2012/150 M.B
53. ŞIRNAK : 2012/129 K.Ç, 2012/159 M.B
54. TRABZON : 2012/283 K.Ç, 2012/148 M.B
55. TUNCELİ : 2012/296 K.Ç, 2012/144 M.B
56. VAN : 2012/128 K.Ç
57. YERKÖY(YOZGAT) : 2012/124 M.B
58. YOZGAT : 2011/1045 K.Ç
59. ZONGULDAK : 2012/217 K.Ç

Not: K.Ç (Kemal ÇETİN), M.B (Mustafa BİLGİLİ)

9.3. Bursa Savcılığı Sadece Öğretmen Osman'ın Davasını Açabildi; Tarihe Mi Artık Hukuka Mı Alıyorum? Hiç Değilse Zabıtlarını Alıyorum Ama…_

2. Ağır Ceza
Mahkemesi
2012/ 330

T.C.
BURSA
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
BASIN VE MEMUR SUÇLARI BÜROSU

Soruşturma No : 2012/20641
Esas No : 2012/14566
İddianame No : 2012/837

İ D D İ A N A M E
BURSA AĞIR CEZA MAHKEMESİNE

DAVACI : K.H.

MÜŞTEKİ : SAİT ÖZDEMİR, KEMAL Oğlu FİTNET'den olma, 10/09/1949 doğumlu, Çalı Mahallesi 142. Sok.No:3 Nilüfer/ BURSA ikamet eder.

ŞÜPHELİLER : 1- ŞEMİSTAN ÜLKER, HASAN Oğlu MERİYE'den olma, 18/02/1957 doğumlu, BURSA ili, OSMANGAZİ ilçesi, ELMASBAHÇELER köy/mahallesi, 27 cilt, 6002 aile sıra no, 2 sıra no'da nüfusa kayıtlı Yavuzselim Mah. Yurdakul Sokak No.10 K:1 Yıldırım/ BURSA ikamet eder.

: 2- GALİP YALÇIN, BEKİR Oğlu EMİNE'den olma, 10/04/1958 doğumlu, KONYA ili, KULU ilçesi, CAMİKEBİR köy/mahallesi, 2 cilt, 134 aile sıra no, 3 sıra no'da nüfusa kayıtlı Merkez Mevkıı İzmit-Kandıra Yolu Cad. No:28-1 İç Kapı No:5 Akçakese Merkez Kandıra/ KOCAELİ ikamet eder.

: 3- ZİHNİ BAŞ, İZZET Oğlu REMZİYE'den olma, 12/04/1953 doğumlu, ORDU ili, ULUBEY ilçesi, ÇATALLI köy/mahallesi, 2 cilt, 44 aile sıra no, 23 sıra no'da nüfusa kayıtlı Kumbaşı Mah. 32. Sk. No:4 İç Kapı No:4 Merkez/ ORDU ikamet eder.

SUÇ : İşkence Yapma
SUÇ TARİHİ VE YERİ : 1988 / BURSA
SEVK MADDESİ : Türk Ceza Kanunu 94/1, 53 maddeleri (tüm şüpheliler için)

DELİLLER : Şikayet dilekçesi, ayırma kararları, yetkisizlik kararları, şüpheli savunmaları, tanık beyanları, tüm soruşturma dosyası kapsamı

SORUŞTURMA EVRAKI İNCELENDİ:

Cumhuriyet Başsavcılığımıza müracaat eden müşteki 29/03/2012 tarihli şikayet dilekçesi ve aynı günlü alınan yazılı beyanında özetle; kendisinin 07 Ekim 1980 tarihinde 12 Eylül darbesinden sonra Ordu İli Aybastı İlçesinde öğretmenlik yaparken sol bir örgüt olduğum iddiasıyla polis ve jandarmanın yaptığı ortak bir operasyonla okulda ders verdiği sırada göz altına alındığını, önce Aybastı Jandarma Karakoluna götürüldüğünü, kömürlükte su borusuna bağlı olarak 40 gün tutulduğunu ve işkenceye maruz kaldığını, 40 gün sonra Fatsa'ya gönderdiklerini, orada Et Balık Kurumunda 10 gün kaldıktan sonra ilk kez ifadesinin alındığını, tutuklanarak Ordu Efilli Cezaevine konulduğunu, daha sonra Amasya, Çorum, Samsun ve Bursa Cezaevlerinde kaldığını, 1991 yılında İnfaz Yasası ile tahliye olduğunu, bu süreç içerisinde sürekli ve sistematik bir işkenceye maruz kaldığını, bu süre zarfında nerede, ne tür işkencelere maruz kaldığını dilekçesinde ayrıntılı olarak anlattığını, 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan Anayasa değişikliğiyle Anayasanın geçici 15. Maddesi yürürlükten kaldırıldığı için bu olaylarla ilgili şikayet dilekçesi vermeye karar verdiğini, işkence gördüğü yerlerdeki ismini hatırladığım görevlilerin isimlerini dilekçesine şüpheli olarak eklediğini, olayların sorumluları hakkında zaman aşımı dikkate alınmaksızın işkence ve kötü muameleden soruşturma açılmasını talep ettiğini beyan ettiği,

Müştekinin şikayet dilekçesinde belirtmiş olduğu farklı illerde maruz kaldığı işkence ve kötü muamele iddialarıyla ilgili olarak şüpheliler hakkında ayırma kararları verilerek olay yeri itibarıyla Ankara, Aybastı, Fatsa, Ordu, Çorum ve Samsun Cumhuriyet Başsavcılıklarına yetkisizlik kararı verilerek soruşturma dosyasının onaylı örneğinin gönderildiği,

Müştekinin Bursa ilinde maruz kalmış olduğu işkence ile ilgili olarak soruşturmaya devam edildiği,

Müştekinin Bursa Cezaevinde kalmış olduğu Ağustos - 25 Ekim 1988 tarihi itibarıyla görev yapan Cezaevi Müdürü, Müdür Yardımcısı ve Başgardiyan'ın tespit edilmesi amacıyla ilgili kurumlara müzekkere yazıldığı,

Konuyla ilgili olarak yukarıda açık kimlik ve adresleri yazılı şüphelilerin savunmalarının alındığı,

Şüphelilerin savunmalarında, atılı suçlamayı kabul etmedikleri, kesinlikle müştekiye karşı işkencede bulunmadıklarını beyan ettikleri,

Konuyla ilgili olarak müştekinin tanık olarak dinlenmesini istediği Sündüs ÖZDEMİR ve Zekai ÖZDEMİR'in beyanlarının alındığı,

Bilgi sahibi olarak beyanı alınan Sündüs ÖZDEMİR beyanında; eşiyle 29 Ekim Cumhuriyet Bayramında açık görüşte görüşme imkanı bulduğunu, eşinin açık görüşe halsiz, perişan bir şekilde battaniyeye sarılmış, çok zayıflamış, üşür bir halde çıktığını, ayağa kalkamayacak durumda olduğunu, kendisine cezaevinde işkenceye maruz kaldığını söylediğini, Ağustos sıcağında sadece kilot ile bırakılarak sabahın altı buçuğundan akşamın yedi buçuğuna kadar sıcağın altında aç ve susuz bekletildiğini kendisine söylediğini, şimdi de eşinin güneş ışınlarına maruz kalmasından dolayı Solar Karatoz isimli cilt kanserine yakalandığını beyan ettiği,

Müştekinin soruşturma dosyasına sunmuş olduğu 27/04/2012 tarih ve 09/754 sayılı Bursa Devlet Hastanesinin düzenlemiş olduğu raporda; "Sait ÖZDEMİR isimli hastanın yapılan muayenesinde Solar Keratoz teşhis edildiği ve uzun süreli ve yüksek dozda güneşe maruz kalma neticesinde oluşan bir hastalıktır" dendiği,

12 Eylül 1980 Askeri Darbesini yapan ve hayatta bulunan Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya hakkında Ankara C.Başsavcılığı (CMK.250. Madde ile Görevli ve Yetkili Bölümü)'nın 2011/646 sayılı soruşturması ile 03/01/2012 tarihinde Ankara 12. Ağır

Ceza Mahkemesi'ne (CMK.250. Madde ile Görevli ve Yetkili Bölümü) iddianame ile kamu davası açıldığı, açılan iddianamenin mahkeme tarafından kabul edilerek 2012/3 esas numarasını aldığı ve duruşması 4 Nisan 2012 gününe bırakıldığı,

İddianamenin incelenmesinde; 12 Eylül 1980 Askeri Darbesinden önce Türk Silahlı Kuvvetlerinin Cumhurbaşkanı aracılığıyla Hükümetteki siyasi partilerle tüm siyasi parti liderlerine TSK İç Hizmet Kanunu hatırlatılarak muhtıra niteliğinde uyarı mektubu verdikleri, Cumhurbaşkanı tarafından bu muhtıra 02 Ocak 1980 tarihinde Başbakan Süleyman DEMİREL'e ve CHP Lideri Bülent ECEVİT'e iletildiği bunun demokratik rejim açısından kabul edilemez bir tehdit ve suç olduğu, askeri darbeye teşebbüs suçunu oluşturduğu, suç tarihinin 02 Ocak 1980 olduğunun belirtildiği, TSK İç Hizmet Kanunu 35. maddesinde belirtilen kanunla verilen bir yetkinin Anayasayı, Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Hükümeti ve tüm hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak amacıyla kullanılamayacağını, 35. maddenin askeri darbe gerekçesi olarak ileri sürülmesinin hukuka aykırılığa kılıf bulma gayretinden öteye gidemeyeceğini belirtilerek 12 Eylül 1980 tarihinde yapılan askeri darbenin de ayrı bir suç olduğunu bu tarihte işlenip sona ermediğini, askeri darbe dönemi Türkiye Büyük Millet Meclisi görevine başladığı Başkanlık Divanının oluştuğu 06 Aralık 1983 tarihine kadar devam ettiği, Anayasanın geçici 15. maddesi 09/11/1982 tarihinde yürürlüğe girdiği ve bu maddede özetle askeri darbe yapanlar ve bunlarla birlikte görev ifa edenler ile her türlü karar ve tasarrufta bulunanların haklarında herhangi bir yargı merciine başvurulamayacağının belirtildiği, Anayasanın geçici 15. maddesi 12 Eylül 2010 tarihinde referandumla kaldırıldığı, bu maddenin soruşturma ve kovuşturma engeli olarak görüldüğü, şüphelilere atılı zaman aşımının eylemlerin gerçekleştiği 02/01/1980 ve 12/09/1980 tarihlerinde işlemeye başladığını, 1982 Anayasasının geçici 15. maddesinin yürürlüğe girdiği 09/11/1982 tarihinde durduğu ve 15. maddenin kaldırıldığı referandum sonucunun resmi gazetede yayınlandığı 23/09/2010 tarihinden itibaren yeniden işlemeye başladığı belirtilerek zaman aşımı süresinin dolmadığı tespiti yapılarak 12 Eylül 1980 tarihinde askeri darbe yapanların Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını ortadan kaldırmaya ve Türkiye Büyük Millet Meclisini cebren ortadan kaldırmak (ortadan kaldırmaya teşebbüs etmek) suçundan suç tarihi itibariyle o tarihte yürürlülükte bulunan 765 sayılı TCK.nın 146, 80, 31, 33 maddeleri gereğince cezalandırılması istemiyle kamu davası açıldığı tespit edilmiştir.

✳ **İşkence ve kötü muamele gördüğünü iddia edenlerle ilgili olarak da zamanaşımı; 1982 Anayasasının geçici 15. maddesinin yürürlüğe girdiği 09/11/1982 tarihinde durduğu ve bu maddenin kaldırılması ile ilgili anayasa referandum sonucunun resmi gazetede yayınlandığı 23/09/2010 tarihinden itibaren yeniden işlemeye başlamıştır.**

01 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı TCK. 77. maddesinde **kasten öldürme, yaralama, işkence, eziyet veya köleleştirme, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçlarının bir plan doğrultusunda sistemli olarak işlenmesini insanlığa karşı suç olduğunu belirterek bu suçlardan dolayı zamanaşımının işlemeyeceği belirtilmiştir.**

İç hukukumuz bakımından bağlayıcı olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 3. maddesinde **"Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı yada onur kırıcı ceza ve işlemlere tabi tutulamaz"** 2. maddesinde ise **"Herkesin yaşam hakkı yasa ile korunur.** Mahkemece hükmedilen bir cezanın infaz edilmesi dışında hiç kimsenin yaşamına kasten son verilemez.." ibarelerinin mevcut olduğu,

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 15/2 maddesinde Savaş halinde dahi yukarıda belirtilen 2. ve 3. maddelerinde belirtilen yaşam hakkı, işkence, insanlık dışı yada onur kırıcı ceza ve işlemlere tabi tutulamayacağı ve bu hakların ihlal edilemeyeceği düzenlenmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi vermiş olduğu kararlarda;

"Yaşama hakkına müdahale olan, işkence ve kötü muamele oluşturan

eylemlerin işlendiği durumlarda etkili bir soruşturma yürütülerek sorumluları tespit edip cezalandırılması hususunda devletlerin pozitif yükümlü olduğunu belirtmektedir"

"Yaşama hakkını ihlal ettiği iddia edilen ve/veya işkence ve kötü muamele iddiaları ile suçlanan kamu görevlileri af ve zamanaşımından yararlandırılmamasının gerektiği belirtilmiş olup bunlarla ilgili örnek kararlar aşağıya çıkarılmıştır :

1- Abdülsamet Yaman/Türkiye, no. 32446/96,

2- 02 Kasım 20042, 55; Okkalı/Türkiye, no. 52067/99,

3- 17 Ekim 2006, 76, Yeşil ve Sevim/Türkiye, no. 34738/04,

4- 05 Haziran 2007, 38; Erdoğan Yılmaz ve Diğerleri/Türkiye, no. 19374/03,

5- 14 Ekim 2008, 56; Evrim Öktem/Türkiye, no. 9207/2003,

6- 04 Kasım 2008, 55; Tuna/Türkiye, no. 22339/03,

7- 19 Ocak 2010, 71; Baran ve Hun/Türkiye, no. 30685/05,

8- 20 Mayıs 2010, 58; Musa Yılmaz/Türkiye no. 27566/06,

9- 30 Kasım 2010, 51; Alikaj ve Diğerleri/İtalya, no.47357/08'dir.

Tüm soruşturma dosyası birlikte değerlendirildiğinde; şüphelilerin üzerine atılı suçu işlediği anlaşılmakla,

Şüphelilerin mahkemenizde yargılamalarının yapılarak eylemlerine uyan yukarıda yazılı sevk maddeleri uyarınca ayrı ayrı cezalandırılmalarına karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 29/06/2012

NURETTİN CANATA 32363
Cumhuriyet Savcısı
e-imza

e-imzalı döküman

T.C.
FATSA
1. ASLİYE CEZA MAHKEMESİ

DOSYA NO	: 2013/401 Esas
KARAR NO	: 2013/536
C.SAVCILIĞI ESAS NO	: 2013/789

GEREKÇELİ KARAR
TÜRK MİLLETİ ADINA

HAKİM	: DURSUN ARSLAN 107354
KATİP	: ŞAFAK ÇUKURLU 102881
DAVACI	: K.H.
MÜŞTEKİ	:**SAİT ÖZDEMİR,** Kemal ve Fitnet oğlu, 10/09/1949 KÜÇÜKYAKA doğumlu, ORDU, AYBASTI, Küçükyaka mah/köy nüfusunda kayıtlı. Çalı Mahallesi 142. Sok.No:3 Nilüfer/ BURSA adresinde oturur.TC Kimlik No:53524483958
SANIK	:**SATILMIŞ ÖZEN,** Hasan ve Ümmühan oğlu, 01/05/1946 ÇUBUK doğumlu, ANKARA, ÇUBUK, Aşağı mah/köy nüfusunda kayıtlı. Cumhuriyet Mah. Santral Sk. No:26 İç Kapı No:3 Çubuk/ ANKARA adresinde oturur.TC Kimlik No:11056191**116**
SUÇ	:**İşkence**
SUÇ TARİHİ	: 1980
SUÇ YERİ	: Ordu ili Fatsa ilçesi
KARAR TARİHİ	: 10/07/2013

Yukarıda açık kimliği yazılı sanık hakkında mahkememizde yapılan yargılama sonunda:

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

İDDİA: Fatsa Cumhuriyet Başsavcılığı' nın 08/07/2013 tarih ve 2013/789 esas sayılı iddianamesi ile; " Müşteki Sabri Özdemir'in 29/03/2012 tarihli şikayet dilekçesi ve aynı günlü alınan yazılı beyanında özetle; kendisinin 07 Ekim 1980 tarihinde 12 Eylül darbesinden sonra Ordu İli Aybastı İlçesinde öğretmenlik yaparken sol bir örgüt olduğum iddiasıyla polis ve jandarmanın yaptığı ortak bir operasyonla okulda ders verdiği sırada göz altına alındığını, önce Aybastı Jandarma Karakoluna götürüldüğünü, kömürlükte su borusuna bağlı olarak 40 gün tutulduğunu ve işkenceye maruz kaldığını, 40 gün sonra Fatsa'ya gönderdiklerini, orada Et Balık Kurumunda 10 gün kaldıktan sonra ilk kez ifadesinin alındığını, tutuklanarak Ordu Efilli Cezaevine konulduğunu, daha sonra Amasya, Çorum, Samsun ve Bursa Cezaevlerinde kaldığını, 1991 yılında İnfaz Yasası ile tahliye olduğunu, bu süreç içerisinde sürekli ve sistematik bir işkenceye maruz kaldığını, bu süre zarfında nerede, ne tür işkencelere maruz kaldığını dilekçesinde ayrıntılı olarak anlattığını, 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan Anayasa değişikliğiyle Anayasanın geçici 15. Maddesi yürürlükten kaldırıldığı için bu olaylarla ilgili şikayet dilekçesi vermeye karar verdiğini, işkence gördüğü yerlerdeki ismini hatırladığım görevlilerin isimlerini dilekçesine şüpheli olarak eklediğini, olayların sorumluları hakkında zaman aşımı dikkate alınmaksızın işkence ve kötü muameleden soruşturma açılmasını beyan ettiği anlaşılmış ise de; 5982 sayılı kanun ile yürülükten kaldırılan Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın geçici 15. maddesi; 12 Eylül 1980 tarihinden, ilk genel seçimler sonucu toplanacak Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanını oluşturuncaya kadar geçecek süre içinde, yasama ve yürütme yetkilerini Türk milleti adına kullanan, 2356 sayılı Kanunla kurulu Milli Güvenlik Konseyinin, bu Konseyin yönetimi döneminde kurulmuş hükümetlerin, 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanunla görev ifa eden Danışma Meclisinin her türlü karar ve tasarruflarından dolayı haklarında cezai, mali veya hukuki sorumluluk iddiası ileri sürülemez ve bu maksatla herhangi bir yargı merciine

*5070 sayılı kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

başvurulamaz.Bu karar ve tasarrufların idarece veya yetkili kılınmış organ, merci ve görevlilerce uygulanmasından dolayı, karar alanlar, tasarrufta bulunanlar ve uygulayanlar hakkında da yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.Şeklinde düzenlenmiş olup bu madde her ne kadar 5982 sayılı kanun değişikliği ile yürürlükten kaldınlmışsa da helen yürürlükte bulunan Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nm 38. maddesine göre; Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz; kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemeyeceğinden, Bu yasa değişikliği ile cezai, mali veya hukuki sorumluluk iddiası ileri sürülemeyeceğine dair Anayasa hükmünün geriye dönük bir şekilde kalktığının kabulünün Anayasa'nın 38. maddesine aykırı olduğu gibi zaman bakımından kanun uygulamasını düzenleyen 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 7/2. maddesine göre ;Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan kanun uygulanıp ve infaz olunacaktır.Her ne kadar siyasal saikle sistematik işkence TCK 77. maddesi uyarınca insanlık suçu olarak düzenlemiş ve zaman aşımının bu suç bakımından işlemeyeceği öngörülmüşse de; zaman aşımının işlemeyeceği kuralı kanunun yürürlük tarihinden sonrasına ait olduğu, şüpheli veya sanık aleyhine yapılan yasal düzenlemelerin geri yürümeyeceği kuralının gerek kendi hukuk sistemimiz gerekse medeni ülkelerin hukuk sistemleri tarafından da kabul edilen evrensel nitelikte bir kural olduğu gibi geçici 15. maddede yapılan düzenleme dava zaman aşımına ilişkin bir düzenleme olmayıp, darbecilerin sorumsuzluğunu düzenleyen nitelikte bir düzenlemedir. Ve bu düzenleme seçme yeterliğine sahip olanların %91'inin katıldığı 12 Eylül 1982 tarihli halk oylamasında % 91,37'lik bir oran ile kabul görmüştür.Belirtilen yasal düzenlemeler karşısında; yüklenen eylemlerin (şüpheliler tarafından işlendilerinin kabulü halinde) suç olma nitelikleri devam etse de, kovuşturulamayacağından; Şüpheli hakkında KOVUŞTURMAYA YER OLMADIGINA dair karar verildiği, verilen bu karara müşteki tarafından itiraz edildiği ve Ordu Ağır Ceza Mahkemesi' nin 22/03/2013 tarih ve 2013/349 değişik iş numaralı kararı ile müştekinin itirazının kabulüne, Fatsa Cumhuriyet Başsavcılığı' nın kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın kaldırılmasına ve şüpheli hakkında kamu davası açılmasına dair karar verildiği, Ordu Ağır Ceza Mahkemesi' nin şüpheli hakkındaki kamu davası açılması kararı karşısında kamu davası açılmasında zorunluluk bulunduğundan, Şüphelinin mahkemenizce yargılaması yapılarak; Suç tarihinde yürürlükte bulunan ve halen yürürlükte bulunan 5237 Sayılı Kanunun 94. Maddesine göre daha lehe olan mülga 765 Sayılı Kanunun 243/1 maddesi uyarınca cezalandırılmasına, Aynı kanunun 35. Maddesi uyarınca muvakkaten hidematı ammeden memnuiyetine (kamu hizmetinde geçici yasaklanmasına) karar verilmesi, Şüpheli hakkında ayrıca 5271 Sayılı CMK'nın 325. maddesinin de uygulanmasına karar verilmesi istemiyle mahkememize kamu davası açılmıştır.

DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GEREKÇE:Sanık hakkında Efrada Suimuamele suçundan kamu davası açılmış ise de atılı suçun 5237 sayılı TCK nun 94. Maddesinde düzenlendiği kanunda öngörülen cezasının üst sınırı itibarı ile davaya bakma görevinin 5235 sayılı kanunun 11. maddesi uyarınca Ağır Ceza mahkemelerine ait olduğu anlaşıldığından mahkememizin görevsizliğine karar vermek gerekmiş olup aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM; Yukarıda açıklanan gerekçe ve nedenlerle;

1- Sanık hakkında Efrada Suimuamele suçundan kamu davası açılmış ise de atılı suçun 5237 sayılı TCK nun 94. Maddesinde düzenlendiği kanunda öngörülen cezasının üst sınırı itibarı ile davaya bakma görevinin 5235 sayılı kanunun 11. ve 12. maddeleri uyarınca Ağır Ceza mahkemelerine ait olduğu anlaşıldığından mahkememizin **GÖREVSİZLİĞİNE,**

2-Karar kesinleştiğinden sanığın 5237 sayılı TCK nun 94 maddesi gereğince yargılanması için dosyanın yetkili ve görevli **ÜNYE AĞIR CEZA MAHKEMESİNE GÖNDERİLMESİNE,**

3- Sair hususların mahkemesince düşünülmesine,

Dair dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda; tebliğ tarihinden itibaren bir hafta içinde Ünye Ağır Ceza mahkemesi nezdinde mahkememize vereceği bir dilekçe ile veya beyanının mahkememiz zabıt katibince tutanak altına alınması suretiyle itiraz yolu açık olmak üzere karar verildi..10/07/2013

Katip 102881
e-imzalıdır

Hakim 107354*
e-imzalıdır

*5070 sayılı kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
ÇARŞAMBA
AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DEĞİŞİK İŞ KARAR
Türk Milleti Adına

DEĞİŞİK İŞ NO	:2013/898 D.İş
BAŞKAN	:KEMAL SUBAŞI 40249
ÜYE	:MUAMMER AKÇAY 24408
ÜYE	:MİHRİBAN ÇAM 139889
KATİP	:RECEP ÇETİN 97070
İTİRAZ EDEN	:**SAİT ÖZDEMİR,** Kemal ve Fitnet oğlu 1949 doğumlu, Çalı Mah.142.Sk.No.3 Nilüfer/BURSA
TALEP	:Samsun Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 15/05/2013 tarih ve 2012/8229 soruşturma 2013/6212 karar sayılı kovuşturmaya yer olmadığına dair kararı
İTİRAZ TARİHİ	:27/05/2013
KARAR TARİHİ	:16/07/2013

Müşteki Sait Özdemir tarafından Samsun Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yukarıda numarası yazılı kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin kararına itiraz edilmiş, itirazın mahkememizce değerlendirilmesi için soruşturma evrakı tümü ile mahkememize gönderilmiş ve Cumhuriyet Savcısının "itirazın reddine" ilişkin yazılı mütalaası alınmış olmakla,

Kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin evrak incelendi.

G.G.DÜŞÜNÜLDÜ:

Samsun Cumhuriyet Başsavcılığının 15/05/2013 tarih ve 2012/8229 soruşturma 2013/6212 karar sayılı kararı ile şüpheliler **Metin Koçer ve emrindeki personel** hakkında "İşkence" suçundan dolayı kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiği anlaşılmıştır.

İtirazın süresi içinde yapıldığı tespit edildikten sonra soruşturma dosyasının incelenmesinde; müştekinin itiraz dilekçesi ve ekindeki belgeler nazara alınarak yeniden esaslı soruşturma işlemlerinin yapılması gerektiği ve toplanan delillerin sonucuna göre kamu davası açmayı gerektirir delil elde edilememesi durumunda yeniden KYOD kararı verilebileceği, kamu davası açmaya yeterli delil elde edilmesi durumunda ise kamu davası açılması gerekliliği bulunduğu kanaatine varılmış, bu nedenlerle Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 2007/2 E. 2007/247 K. Sayılı ve 04.12.2007 tarihli kararı da göz önüne alınmak sureti ile itirazın kabulü ve kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın kaldırılmasına karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

KARAR:Yukarıda açıklanan gerekçeye binaen,

1-Müşteki tarafından yapılan itirazın **KABULÜNE,**

2-Samsun Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 15/05/2013 tarih ve 2012/82229 soruşturma 2013/6212 karar sayılı kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın **KALDIRILMASINA,**

3-Soruşturma evrakının yukarıda açıklanan soruşturma işlemlerinin yapılması için **İADESİNE,**

4-Kararın bir örneğinin Samsun Cumhuriyet Başsavcılığınca itiraz edene tebliğine,

Dair, evrak üzerinde yapılan inceleme sonunda, Cumhuriyet Savcısının yazılı mütalaasına aykırı ve kesin olarak oy birliği ile karar verildi.16/07/2013

Başkan 40249 **Üye 24408** **Üye 139889** **Katip 97070**

1/1

T.C.
BURSA
2. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO	: 2012/330 Esas
DURUŞMA TARİHİ	: 15/11/2012
CELSE NO	: 2.
BAŞKAN	: MEHMET FAİK ATEŞ 32205
ÜYE	: HALİL SERİN 35261
ÜYE	: EMİNE ÖZDEMİR BAYRAM 38156
CUMHURİYET SAVCISI	: MESUT TURAN 28116
KATİP	: ÖZLEM ACARBABACAN 104188

Belirli gün ve saatte 2. celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanık ŞEMİSTAN ÜLKER, Müşteki SAİT ÖZDEMİR ve vekili Av. Fecri Şengür geldikleri görüldü.

Sanıklar Nazmi Ballı ve Recep Çolak ile ilgili olarak işkence yapma suçundan mahkememizin 2012/413 esas sayılı dosyasına dava açıldığı ve mahkememizin 2012/413 esas 2012/373 karar sayılı birleştirme kararı ile bu dosya ile birleştirildiği, birleşen dosyanın sanıkları Nazmi Ballı ve Recep Çolak'ın savunmalarının alınması için Karşıyaka ve Adana Ağır Ceza Mahkemelerine talimat yazıldığı, talimata henüz cevap verilmediği görüldü.

Sanık Galip Yalçın için Kandıra Asliye Ceza Mahkemesine yazılan talimatın ikmalen gönderildiği,

Sanık Zihni Baş için Ordu Ağır Ceza Mahkemesine yazılan talimatın ikmalen gönderildiği.

Sanıkların mali ve sosyal durum araştırma müzekkeresine cevap verildiği,

Celse arasında müşteki vekilinin vekaletnamesini ve yazılı olarak beyan dilekçesini vermiş olduğu görüldü.

Sanık,huzura alındı. Hüviyet tesbitine geçildi.

SANIK : ŞEMİSTAN ÜLKER, Hasan ve Meriye'dan olma, 18/02/1957 Ardanuç doğumlu, Bursa, Osmangazi, Elmasbahçeler mah/köy nüfusunda kayıtlı olup halen Yavuzselim Mah. Yurdakul Sokak No.10 K:1 Yıldırım/ BURSA adresinde oturur. Evli, 3 çocuklu. OkurYazar .T.C. vatandaşı. sabıkasız, memur, tel:0538 30 52 572

Sanıktan kişisel ve ekonomik durumu soruldu.

Sanık: Aylık gelirim ortalama 2.000 TL dir üzerime kayıtlı arabam vardır, dedi.

İddianamenin kabulü kararı, İddianame ve ekleri okundu sanığa isnat edilen suç anlatıldı.

CMK 147 Maddesi gereğince müdafii seçme hakkı bulunduğu, onun hukuki yardımından yararlanabileceği müdafii seçecek durumda değilse ilerde yargılama giderinden sayılıp, mahkum olduğunda vekalet ücreti kendisinden alınmak şartıyla kendisine baro tarafından müdafii görevlendirilebileceği, yüklenen suç hakkında açıklamada bulunmamasının kanuni hakkı olduğu, şüpheden kurtulmak için somut delillerin toplanmasını isteyebileceği ve CMK 106/2 madde gereğince adresini doğru olarak bildirmesi gerektiği kovuşturmanın sona erdirileceği tarihe kadar yeniden beyanda bulunmak suretiyle veya iadeli taahhütlü mektupla önceden verdiği adreslerdeki her türlü

değişiklikleri mahkememize bildirmesi gerektiği, bildirmediği takdirde önceden bildirdiği adrese tebligatın yapılacağı tektek hatırlatıldı.

Sanıktan soruldu haklarımı anladım müdafii istemiyorum, Savunmamı kendim yapacağım demekle;

SANIK SAVUNMASINDA: Ben bu konuda daha önce emniyette ifade vermiştim, o ifademi aynen tekrar ediyorum, dedi.

Dosyanın incelenmesinde dosya içerisinde sanık Şemistan Ülker'in hazırlık beyanının olmadığı görüldü.

Sanık beyanımın bir sureti bende vardır, dedi.

16.05.2012 tarihli Yavuzselim Polis merkezinde vermiş olduğu ifadeye ilişkin ifade suretini ibraz etti. Alındı, dosyasına konuldu. okundu,

Sanıktan soruldu: Bu ifadem doğrudur, aynen tekrar ediyorum, ifademe ekleyeceğim bir huus yoktur, ben 06 ekim 1988 tarihinde Bursa H Tipi cezaevine kurum içi nakil olarak atandım, görevim infaz koruma başmemuruydu, 15.02.1988 tarihinde de H Tipinden ayrılarak Bursa E tipi kapalı cezaevine kurum içi nakil olarak atandım, daha sonra 23.02.1988 tarihinde Bursa E Tipinden ayrılarak kurum içi nakil olarak tekrar H Tipi cezaevine atandım, ben iddia edildiği gibi müşteki Sait Özdemir'e belirtilen tarihlerde işkence içeren davranışlarda bulunmadım, kendisini de tanımıyorum, hatırlamıyorum, dedi.

6008 sayılı yasa ile değişiklik gereği mahkumiyet halinde sanığa CMK.nun 231. madde içeriği anlatılıp bu madde gereğince hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesine muvafakat edip etmediği soruldu.

Sanık: Muvafakat ediyorum dedi.

Sanığın doğum ve sabıka kaydı okundu.

Sanık: Doğrudur bana aittir dedi.

Dosyada mevcut tüm evraklar ayrı ayrı okundu.

Soruldu: Aleyhime olan hususları kabul etmiyorum dedi.

Müşteki huzura alındı, kimlik tespitine geçildi.

Müşteki : SAİT ÖZDEMİR, Kemal oğlu, 10/09/1949 Küçükyaka doğumlu. Çalı Mahallesi 142. Sok.No:3 Nilüfer/ BURSA adresinde oturur.

İddianame okundu.

Müştekiye CMK 234 ve devamı maddesi gereğince kamu davasına katılma, belgelerden ve tutanaklardan vekil aracılığı ile isteme, tanıkların davetini isteme, vekil yoksa baro tarafından kendisine avukat atanmasını isteme hakları hatırlatıldı.

Soruldu; Haklarımı anladım, beyanda bulunacağım dedi, şikayet ve delilleri soruldu;

MÜŞTEKİ ŞİKAYETİNDE; Ben bu konuda yazılı olarak beyan dilekçemi ibraz ediyorum dedi.

El yazısı ile yazılmış 3 sayfadan ibaret yazılı beyan dilekçesini okudu ve mahkememize ibraz etti.

Müştekiden soruldu: Bana işkence yapan şahıslardan cezaevi personellerinden birisi de huzurda bulunan sanık Şemistan Ülker'di, yine ben dilekçemde de belirttiğim gibi Bursa Özel Tip cezaevinde 1988 Ağustos, Eylül ve Ekim aylarında görev yapan 1.ve 2.müdürlerin isimleri görev çizelgelerinde mevcuttur, olmayan isimlermiş gibi gösterilip olanlar hakkında tahkikat yapılmadığı görülmektedir, o tarihte görevli olan Selahi Özer ve Cevdet Yılmaz'ın da ikinci müdür olarak görevli olduğunu düşünüyorum, hakkında dava açılan Galip Yalçın ve Zihni Baş'ın benim cezaevinde

bulunduğum tarihlerde özel tip cezaevinde görevli bulundukları hususunda bende bir çağrışım yapmamaktadır, bu şahıslar o tarihte özel tip cezaevinde görevli olmayabilirler, bana işkence yapan tüm sanıklar hakkında şikayetçiyim, davayı katılan sıfatıyla takip etmek istiyorum, ayrıca ben 1991 yılında tahliye olduğumda cezaevi müdürü olarak Seyfettin Gül'ün ismi de bulunmaktadır, buna ilişkin belgeyi de ibraz ediyorum, bu şahsın hayatta olup olmadığını, olay tarihinde yani işkence gördüğüm tarihte cezaevi müdürü olarak görevli olup olmadığını bilemiyorum, dedi. 01.08.1991 tarihli belge ibraz etti, alındı, dosyasına konuldu.

Müştekinin hazırlıkta dizi 7'de verdiği beyanı okundu.

Müşteki: Doğrudur, tekrar ediyorum, dedi.

Müşteki vekilinden soruldu: Müvekkilimin beyanlarına katılıyorum, yazılı beyan dilekçemizi de tekrar ediyoruz, dilekçemizde belirttiğimiz gibi her ne kadar dava TCK'nun 94.maddesine göre açılmış ise de, bu olay tek bir kişiye karşı yapılan işkence olayı değil, toplu halde siyasi mahkumlara karşı yapılan işkence olayı olduğundan TCK'nun 77.maddesi gereğince sanıkların ek savunmalarının alınmasını ve tanıklarımızın celp edilip dinlenmesini, dönemin cezaevi doktoru ve dönemin milletvekili Hikmet Çetin'in adreslerinin tespitini, müvekkilimin sağlık durumuna ilişkin Bursa SSK hastanesinden tüm tedavi evraklarının istenilmesini ve bilirkişi raporu alınmasını talep ediyoruz, dedi.

Tanık huzura alındı. Kimlik tespitine geçildi.

TANIK: SÜNDÜS ÖZDEMİR, Bayram ve Elmas kızı, 1956 D.lu, Çalı Mah. 142.Sok. No:3 Nilüfer, Bursa adresinde oturur.

Sanıkları tanımaz engel hali yok,tanığa CMK.nun 53.maddesi gereğince gerçeği söylemesinin önemi., gerçeği söylememesi halinde yalan tanıklıktan dolayı cezalandırılacağı. Mahkeme Başkanının açık izni olmadan mahkeme salonunu terk edemeyeceği hususları anlatılıp usulen yemini yaptırıldı, soruldu:

TANIK BEYANINDA; Ben bu konuda daha önce emniyette ifade vermiştim, o ifademi aynen tekrar ediyorum demekle,

Tanığın dizi 48'de ifadesi okundu

Soruldu: Doğrudur, aynen tekrar ediyorum, sadece o ifademde Hikmet Çetin'den Dışişleri Bakan Yardımcısı olarak belirtmiş isem de, sonradan öğrendiğime göre Hikmet Çetin o tarihlerde Diyarbakır milletvekili ve Meclis Başkan yardımcısıymış, eşim Bursa cezaevinde yatarken iuzun süre görüş verilmedi, arabulucuklardan sonra 29 Ekimde açık görüş izni verildi, bu görüş için gittiğimde eşim halsiz perişan bir vaziyette battaniyeye sarılmış bir vaziyete geldi, ayakta duracak vaziyette değildi, hatta çocuklarım babalarını tanıyamadı, bana anlatığına göre ağustos ayında bir gün sabah 6 da sadece kilot ile dışarda aç susuz bırakıldıklarını söyledi, eşim açık tenli olduğu için güneş ışığına uzun süre maruz kaldığından solar karatos isimli cilt kanserine yakalandığı daha sonra doktorlar tarafında tespit edilmiştir, biz cezaevine görüş için gittiğimizde içerdeki mahkumların insanlık onuru işkenceyi yenecektir diye bağırdıklarını duydum, bunu görevliye sorduğumuzda görevliler kendilerinin cezaevine gelenlere karşılama yaptığını, bu nedenle böyle bağırdıklarını söylemişlerdi, bu konuda bilgim bundan ibarettir, ayrıca yine eşimden duyduğuma göre eşim hücreye atılarak demirin üzerinde 3 gün aç ve susuz olarak bekletilerek işkence yapılmıştır, eşimin daha önceden yani bursa ceazevine gireden yatmış olduğu Amasya ve Erzincan cezaevlerinde işkence görülmemiştir, yine 29 ekim bayramından sonra Bursa cezaevinde herhangi bir işkence olayı görülmemiştir, dedi.

Tanık huzura alındı. Kimlik tespitine geçildi.

TANIK: ZEKAİ ÖZDEMİR, Kemal ve Fitnet oğlu, 1965 D.lu, Kurtuluş Mah. Kocatepe Cad. Emek Sitesi 9/E Blok K:1 D:1 Nilüfer, Bursa adresinde oturur.

Sanıkları tanımaz engel hali yok,tanığa CMK.nun 53.maddesi gereğince gerçeği söylemesinin önemi., gerçeği söylememesi halinde yalan tanıklıktan dolayı cezalandırılacağı. Mahkeme Başkanının

açık izni olmadan mahkeme salonunu terk edemeyeceği hususları anlatılıp usulen yemini yaptırıldı, soruldu:

TANIK BEYANINDA;Ben bu konuda emniyette ifade vermiştim, doğrudur, tekrar ederim demekle,

Tanığın dizi 54'de 28.05.2012 tarihinde verdiği ifadesi okundu.

Soruldu: Doğrudur, tekrar ederim, bu ifademe ekleyeceğim bir husus yoktur, dedi.

Dinlenen tanık beyanlarına ve katılma talebine karşı sanıktan soruldu: Katılma hususunu mahkemenin takdirine bırakıyorum, tanık beyanlarının aleyhe olan kısımlarını kabul etmiyorum, müşteki Şehmustan İlker olarak şikayet dilekçesinde belirtmiştir, benim ismim Şemistan Ülker'dir, ben Şehmustan İlker isimli kişi değilim, dedi.

Sanık hakkında TCK'nun 77 maddesinin uygulanma ihtimaline binaen CMK'nun 226.maddesi uyarınca sanığa ek savunma hakkı verildi, uygulanması muhtemel yasa içeriği anlatıldı soruldu.

Sanık ek savunmasında: Ek savunma için süre talep etmiyorum, önceki savunmalarımı tekrar ediyorum, dedi.

Lüzumuna binaen müştekiden soruldu: Benim cezaevinde işkence gördüğüm sırada huzurda bulunan sanık cezaevinde başgardiyandı, bana belirttiğim işkenceyi yapan şahıslardan biriydi, yine cezaevinde başgardiyan olarak göre yapan Cemal YIldırım, Arif Koçak, Gürbüz Erdem de vardı, ancak onlardan bu tür bir muamele görmediğim için onların ismini vermedim, dedi.

Müşteki vekilinden soruldu: Tanık beyanlarına bir diyeceğimiz yoktur, davayı katılan sıfatıyla takip etmek istiyoruz, dedi.

İddia Makamından soruldu: Sanığın, müştekinin ve tanık beyanlarına bir diyeceğimiz yoktur, talimat cevapları beklensin, katılma kararı verilsin, dedi.

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ İSTEM GİBİ :

1- Suçtan zarar görme ihtimaline binaen müşteki SAİT ÖZDEMİR'in KATILAN OLARAK usulüne uygun vekaletname uyarınca AV.FECRİ ŞENGÜR'ÜN KATILAN VEKİLİ OLARAK DURUŞMALARA KABULÜNE,

2- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif evleri genel müdürlüğüne müzekkere yazılarak suç tarihi olan ağustos 1988, eylül 1988 ve 25.10.1988 tarihleri arasında Bursa E Tipi ve H Tipi (özel tip) cezaevinde sanıkların görevli olup olmadıklarının sorulmasına, ayrıca bu tarihler arasında Bursa Özel Tip cezaevinde görevli 1.müdür, 2.müdür, başgardiyan ve gardiyanların isimlerinin tespit edilip mahkememize bildirilmesinin istenilmesine,

3- Bursa E ve H tipi cezaevine müzekkere yazılarak müştekinin Ağustos 1988 ile 25.10.1988 tarihleri arasında cezaevinde tutuklu veya hükümlü olarak kalıp kalmadığı, kalmış ise hangi tarihler arasında kaldığının bildirilmesinin istenilmesine,

4- Katılan vekilinin dilekçesinde belirtmiş olduğu tanıklar Temel Koç ve Sabri Çamur'un bildirilen adreslerinden davetiye ile celplerine,

5- Tanık doktor İbrahim Baykal'ın Adalet Bakanlığına bağlı doktor olarak Bursa cezaevinde ve Bursa adliyesinde çalıştığı ve emekli olduğu bilindiğinden açık adresinin Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğünden sorulmasına,

6- Tanık olarak gösterilen dönemin SHP Diyarbakır milletvekili Hikmet Çetin'in adresinin bildirilmesi için T.B.M.M.Başkanlığına müzekkere yazılmasına,

7- Sanıklar Nazmi Ballı ve Recep Çolak'ın savunmalarının alınması için yazılan talimat cevabının beklenmesine,

8- Sanıklar Nazmi Ballı, Recep Çolak, Galip Yalçın ve Zihni Baş hakkında TCK'nun 77/1 maddesi gereğince ek savunmalarının alınması gerektiğinden ve bu madde kapsamına göre ek

savunmaları mahkememiz huzurunda alınması gerektiğinden bulunduğu yer Ağır Ceza Mahkemelerine SEGBİS suretiyle mahkememiz huzurunda savunmalarının alınması için talimat yazılmasına,

9- Sanıklar hakkında TCK'nun 77.maddesinin uygulanması ihtimaline binaen bu madde kapsamına göre sanıkların savunmasının zorunlu müdafii huzurunda alınması gerektiğinden sanıklara CMK'nun 150/3 maddesi gereğince OCAS'dan müdafii tayinine,

10- Senık Şemistan ÜLker'in de savunmasının müdafii huzurunda yeniden alınması için duruşmada hazır bulunması konusunda ihtarat yapılmasına, (ihtarat yapıldı)

11- Bu nedenle duruşmanın 12/03/2013 günü, saat:09.30'a bırakılmasına oybirliğiyle karar verildi. 15/11/2012

Başkan 32205	Üye 35261	Üye 38156	Katip 104188
e-imza	e-imza	e-imza	e-imza

9.4. Yerel işekneceler, yerel acılar Kitaplara konu oldu. Dostumuz, Ali Fuat Karaöz ‘’ CİNAYETLERİ GÖRDÜK.’’ adıyla bunları yazdı. Rica ettim kitabından bir bölümü buraya savunmaya tarihe alma izni verdi;

‘’’’’…….Minibüs hızla geldi, binanın önünde durur durmaz ön koltukta oturan Mülkiyeli kılıklı adam aceleyle kapıyı açtı. Kendinden emin bir şekilde arka kapıya doğru hızla adım atarken hemen yanımdaki diğer adam araçtan indi. Açık kapının dibinde durup kolunu yavaşça salladığı sırada elini burgu gibi döndürdü, kısık gözleriyle sinsi şekilde bizi süzerken ince bir alayla çıkıştı.

“Yeni yuvanıza hoş geldiniz beyler, buyurun, sizi bu taraftan alalım.”

Altı kişiydik, şaşkın şekilde ona baktık. Herkes yorgun, uykusuz, aç ve sefil bir haldeydi. Kelepçeli ellerimiz önümüzdeydi. Araçtan yavaşça inip kapının yolunu tuttuğumuz zaman minibüs binanın yanındaki her iki tarafı karla kaplı yoldan ilerleyerek uzaklaştı. O anda büyük kapı açıktı, etrafı erimiş kar sularıyla çamur gibiydi. Kuzeyden, bize ulaşılmazmış gibi görülen, uzaktaki Hüseyin Gazi dağlarından insanın içine işleyen soğuk bir rüzgâr esiyordu. Bu sırada kapıdan hışımla birileri çıktı, büyük bir nefretle bize saldırmaya kalkıştıkları zaman minibüsten ilk inen Mülkiyeli kılıklı adam sertçe kolunu kaldırdığı sırada,

“Durun,” dedi, “işlemlerini bitirmemiz gerek!”

Neden böyle tepki gösterdi sanki? Hâlbuki işini inceden inceye yapan usta biri o, hem de ödül sahibi. Neden bunlara karşı mesafeli duruyor? Sanki amirleri gibi davranıyor. Bu denli kendine güvenin kaynağı nereden geliyor? Hala onun üzerine kayıtlıyız. Böyle kaba saba adamlar saldırıp bir tarafımızı sakatlar, ya da birimizi öldürürlerse ne olur o zaman bunun hali? Ne mi olur, soru mu şimdi bu! Komik olma deli gönül, zaten hiç halim yok. Tanımadığı insanların hatası yüzünden bir süre başı ağrıyacak, o işini başarıyla bitirdi. Emin misin, başardı mı? Ne olursa olsun, artık bunlara teslim edecek!

Onlar pis pis sırıttıkları zaman ben en arkadaydım, yana çekildiler. Adımlarımı atarken kasıklarımda müthiş bir ağrı vardı, adeta ayak sürüyerek yürümeye çalışıyordum, kapıdan içeri girdiğim zaman eğik başımı kaldırdığım anda ürperdim.

Ortalıkta bir sürü asker vardı rütbeli, rütbesiz. Kaşları çatık, gözleri çakmak çakmak olmuş, yüzünden alevler fışkıran zulüm makineleri köpüklü, azgın dalgalar gibi bitmeyen öfkeyle bağırıyor, tarifsiz bir hırsla birilerini dövüyor,

copunu indirirken ağzından köpükler saçarak küfrediyordu. Öfke krizi geçirirken hızını alamayanlar insanların üzerinde ter ter tepiniyor, postalıyla ayaklar altına aldıklarını eziyor, bitmeyen kinlerini iştahla kusuyorlardı.

Giriş kapısının tam karşısında, ileride sağ yan köşede başka bir kapı vardı, kapalıydı. Çaprazdaki koridor girişinde iki kişi ayakta duruyor, el kol hareketleri yaparak sertçe konuşuyorlardı. Hemen önde, bu kısmın büyük bölümünü kaplayan orta kısımdaki kafes sanki karabasan gibiydi; içinde put gibi oturan insanların görünümü iç bunaltacak derecede ürkünçtü. Onu hayvanat bahçesindeki kafeslere benzetmek, içindekileri teşhirlik esir hayvanlarla kıyaslamak görünümü anlatır mıydı? Demir parmaklıklar ardında dar alanda dört dönen, öfkeyle volta atan kaplan ya da salıncaklar üzerinde çevik hareketlerle bir o yana bir bu yana sıçrayan şempanze yıllarca daracık alanda yaşamaya çalışırken neler hissederdi? Ama o hayvanlara en azından bu derece eziyet edilmiyordu. Burada herkes ne kadar berbat görünüyordu.

İçimi tarifsiz bir sızı kapladı; ben buradan çok daha önceden de geçmiştim, ama o zaman her şey ne kadar farklıydı.

Hemen önümdeki basamağı güçlükle çıktım. Yanımda yürüyen adam kolumdan çekerken bu tarafa diye emrederek sola dönmemi istedi. Çaresiz döndüm. Yan odayı geçtik, köşeye geldiğimiz zaman durduk. Hemen yandaki merdivenden aşağı iniliyordu. Etrafın zifiri karanlık olmasından olacak, aşağıda tüm aydınlatma lambaları yanıyordu merdiven ağzından göründüğü kadarıyla. Loş girişe masa ve sandalyeler konulmuş, gelen, gidenlerin kayıtlarını yapıyordu başında duran birileri. Yandaki odadan sesler geliyordu, kargaşanın, bağırtıların arasında. Minibüsten ilk inen görevlinin verdiği bilgilere göre masadaki diğer görevli kaydımızı yaptıktan sonra yavaşça başını sallarken gevrek sesiyle,

“Tamam, sorun yok!” dedi.

Geriye doğru dönmek üzereydim ki, yine o görevli masada işlem yapanlara parmağı ile beni ve arkadaşımı gösterirken bir şeyler fısıldadı. Ellerinde sınırsız yetki vardı, neden böyle yaptı sanki. Kısa süre sonra bir asker kolumdan tuttu, işaret mi almıştı? Sinsi gözlerle beni süzerken pis pis sırıtıyordu. Dilini çıkardı, yalandıktan sonra yutkundu. Başını kaldırdı, etli, pembeleşmiş dudaklarını büzdü, gözlerini belertip nefretle tepeden bana bakarak,

“Yürü,” dedi, “suçun ne, niçin geldin?”

Ürkekçe ona baktım.

“Bende bilmiyorum!”

Hışımla ayırdığı gözleri çakmak çakmak oldu, öfkeyle soluyordu.

“Zaten hep bilmezsiniz, birazdan öğrenirsin.”

Kolunu öne doğru uzatırken kükredi.

“Bu tarafa!”

Kolumdan çekiştirirken başka bir asker daha geldi. Birlikte iç kısma doğru birkaç adım attık. Tuhaf şekilde bana hiç dokumadılar, nedense küfür bile etmiyorlardı. İki askerin arasında başımı kaldırmaya çalıştım. Kafesin içindeki insanların sırtı bize dönüktü. Yan taraftaki duvarın öbür yanında ne vardı acaba? Askerler çekiştirmeye devam ediyordu, birisi yakama yapışırken diğeri kolumu sıktı. İte kaka kafesin dibinde bir sandalyeye oturtup dövmeye başladılar. Öbür asker elindekini nereden çıkardı göremedim. Ayaküstü hemen yanımda dikiliyordu. İri kemikli elini omzuma hızla bastırdıktan sonra diğer elindeki tıraş makinesini saçlarıma daldırırken,

“Vay, ne kadar da güzel saçları varmış!” dedi.

Koyun kırkar gibi saçlarımı keserken iyice yoldu kör makinesiyle. Kafamın üzerinde rastgele gezerken sesler çıkaran makine bir miktar kalktığı zaman zevkle gülüyorlardı. Dişlerimi sıkıyordum. İnişli, çıkışlı, iz yapılarak seyrek sürülmüş tarla gibi miydi saçlarım. Uzamış sakallarımla ne hale gelmiştim kim bilir? Askerin biri tekme savururken berber diğer eliyle rastgele yumruklar indirmeye başladı. Tekme atan hızını alamadı, tükürük saçarak höykürdü.

“Nereden geldin?”

“Beşevler” dedim kısık bir sesle.

Hemen yanında dikilen diğer askere döndü. Başını sallarken homurdanır gibi söylendi.

“Memleketini sordum, neden bahsediyor.”

Diğeri hafiften başını salladığı sırada göz kırptı.

“Hemşerinmiş.”

Berber hırsla tekmelemeye başladı, bir an durur gibi oldu, sırıtarak,

“Rahat dur oğlum,” dedi.

Sürekli tekme sallıyorlardı. O anda kelepçeli ellerim önümdeydi. Üstüm başım, her tarafım saç artıkları ile dolmuştu. Dişlerimi sıkmaya devam

ediyordum. Berber işini bitirdikten sonra diğerine teslim ederken gözlerini kıstı, gülüyordu.

“Hemşerimi üzme!”

Kelepçelerimi çözdü. Bitmeyen nefreti ile sürekli tekmeleyen asker yan odaya doğru adeta sürükledi beni. Kapıdan girdiğim anda karşı masada oturan doktor kılıklı bir adam yanında duran askerle konuşuyordu. Masasında evraklar vardı. Yukarıda lambalar yanıyordu. Güneş ışığı almayan loş oda havasızdı. Duvar dibinde dikilen başka bir adam boynunu uzatır gibi yaparken başını yana eğdi. Tepeden bakan kısık, üzüm gözleri küçümseyen bir edayla baştan aşağı beni süzdü, dövecekmiş gibi dik dik bakıyordu. Masa başında oturan ve boynunda alet olan doktor yanındaki askere çıkabilirsin dedikten sonra başını kaldırdı. Döndüğü zaman göz göze geldim. Ne bakıştı o öyle. Tepeden aşağı süzerken kaşlarını çattığı sırada ayağa kalktı. Donuk yüz ifadesiyle sanki ruhsuz robot gibi homurdandı.

“Bir rahatsızlığın var mı?”

Kolunu kaldırdı, başını yandaki askere doğru çevirdi, kaş altından sinsi gözlerle baktı.

Bu anda mahzun melül onu süzüyordum, sakın diyen iç sesim feryat etti. Sakın ha! Bu yaratık mı doktor, yoksa kasap mı? İnsanların dayanma sınırını tespit etmek nasıl bir duygu acaba? Hipokrat yemini mi? Ama işte, diğerleri gibi bu adamda görevini yapıyor. En ince konuda uzman olmak herkese nasip olmaz. Az emek harcamamıştır, kolay mı tüm bunları bilmek, konusunda ihtisas yapmış olmalı! Gayet ciddiyim; bu kadar yaşanandan sonra gerçekten bunlar mı, yoksa ben mi insan değilim.

Gözlerini gözlerime dayadı.

“Konuşsana!”

Toparlanmaya çalıştım.

“Evet, kasıklarım şiş!”

Gözlerini kıstığı sırada diğer adam hareketlendi. O anda doktor ciddi yüz ifadesiyle,

“Aç bakalım,” dedi.

Titreyen ellerimle kemerimi çözdüm, utangaç şekilde bacaklarımı yana açarak pantolonumu indirdim, şiş olan kısmından külotumu bir miktar sıyırdım. Başımı kaldırıp yardım ister gibi ona bakarak,

“İşte burası, her iki tarafta aynı durumda, yumruk gibi şişti,” dedim.

Yüzünü ekşiten doktor en az iki metre mesafeden bana bakıyordu. Çok pis mi kokuyordum acaba?

“Tamam, kapatabilirsin.”

Ben pantolonu toplarken doktor kolunu kaldırdı, işaret parmağını hızla açtı, hemen yanımda duran beni getiren askere bakarken başını yukarı doğru salladı.

“Götürebilirsin!”

Odadan çıkarıldığım anda kapının önünden kafesin kapısına varıncaya, sadece o, en fazla on, on beş metrelik yolu geçinceye kadar ne acılar çektim, korkunç darbeler aldım, nasıl da uzun bir yoldu. Geldiğim mesafenin yarısını aşmak bile aşırı çaba gerektiriyordu. Halsiz, bitkin düşmüş bedenimi zaten zor taşıyordu bacaklarım. Hepsi birden nereden gelmişlerdi aniden. Tutuklu başına ortalama iki üç askerin düştüğü yerde beş kişilerdi. Filistinli çocuğa meydan dayağı atan İsrailli askerlerin saldırganlığına benzemiyordu bu kudurganlık; ne de olsa kapalı kapılar ardında yaşanıyordu vahşet. Zayıf, hastalıklı bedenime aynı anda hışımla çullandılar. Cop, yumruk, tekme, postal darbeleri arasında feci şekilde zorlanırken ses çıkarmamaya çalıştım ama… Yapabileceğim hiçbir şey yoktu, bu katillerin önünde diz çökmeyip aman dilememekten başka. Başımı kollarımın arasına alıp belimi büktüm; o halde yürümeye çalıştığım sırada coplarını rastgele indiren askerlerin ayakları yerden kesiliyor, küfür ederken ağızlarından etrafa köpük ve salya saçılıyordu. Yere düşmemek için tüm gücümü sarf ediyordum. Ya düşseydim…

Kafes kapısının önüne gelip büyük bir darbeyle içeri fırlatılır gibi atıldığım anda dengemi kaybettim, sendeleyerek iki üç adım atabildim. Hemen orada yere kapaklanırken ellerimden destek almaya çalıştım, kafamı betona çarptığım anda dışarıdakiler coplarını demir parmaklıklara sertçe indirirken postallarını yere vurup hep bir ağızdan naralar attılar:

“Canavarlar geliyor, canavarlar geliyor!”

Güçlükle doğruldum, başım zonkluyor, her yanım sızlıyor, içim acıyordu. Kollarımdan güç alıp kalkmaya çalışırken zoraki başımı salladım. Gözlerimi kısıp dudaklarımı ısırdım acıyla. O an ılık bir akıntı duyumsadım, kan sızıyordu. Dudaklarım yapış yapış oldu. Gözlerimi kapatıp açtığım anda yüreğim küt küt atıyor, içim kararıyordu. Derin bir nefes alıp tüm gücümü toplamaya çalıştığım zaman kalın demir parmaklıkların dış tarafından hışımla copunu

salladı askerin biri. Başını parmaklığa dayamış, omuzunu içeri doğu zorluyordu.

“Numara yapma lan, düzgün dur köpek!”

Hiddetten deli gibiydi, boyun damarları iyice açığa çıktığı an göz göze geldim onunla. Bitmeyen kinini kara gözleri nasılda ele veriyordu.

İç tarafta oturan daha önce getirilmiş bir tutuklu mırıldandı.

“Toparlan!”

Ses çıkarmadan başımı kaldırıp etrafa bakındım. Bağdaş kurmuş halde sıra sıra erkekler, yandaki bölmede kadınlar öylece oturuyorlardı, bazılarının başı öndeydi. Kafes dışında naralar atıp tepinirken hala coplarını demir parmaklıklara vuruyordu askerler. Mırıldanan tutuklunun yanına oturup onun gibi başımı eğdim, adeta robot gibiydi, dudakları belli belirsiz kıpırdadı.

“Sakin ol, panik yapma!”

Otuz yaşlarında yoktu, aynı benim gibi saçları kesilmiş, ama sakalına dokunulmamıştı. Bitkin bir hali vardı. O anda askerlerden birinin sesi ile irkildim, öfke kusuyordu.

“Ne biçim oturuyorsun!”

Yavaşça başımı kaldırdım, işaret parmağımla göğsümü gösterirken,

“Ben mi?” dedim, ürkek ve şaşkın halde.

“Gel!”

Kalktım, demir parmaklıkların ardında başka bir askerin dövdüğü tutuklunun yanında durdum, çağıran dış taraftaki askerin gözlerinin içine bakarken kolumu uzattım onun uyarısından sonra. Her iki elime beşer defa copunu indirirken ayakları yerden kesilen asker işini bitirince tarifsiz bir zevkle sordu.

“Kaç tane vurdum lan?”

“On defa,” dedim yüzümü buruşturarak.

Yandaki tutukluyu döven yerden bitme, kısa boylu asker etrafa köpükler saçarken bağırdı.

“Kaç tane vurdum lan?”

Esas duruşta iken bağıran tutuklu yanıt verdi.

“Hiç vurmadın, sağ ol komutanım!”

Zevkten dört köşe olan asker sırıtıyordu. Yüzünde asılı kalan silik bir bakış vardı. Amirlerinin aşırı baskısını emri altındaki birinden mi çıkarmaya çalışıyordu, yoksa verilen emirleri harfiyen uygulayan bir robot muydu o? İtaat etmeyenin hali bunun elinde ne olurdu? Kendine iyice yabancılaşmış, iç dünyasına hükmedemeyen, vicdani duygularını, insani tercihlerini amirlerine teslim etmiş, bağımsız birey olmamış, tüm bunların acısını çıkarma heveslisi, yetki sarhoşu olmuş zavallı bir kişilik eline böyle fırsat geçirirse itaatkâr olmayanlara neler yapardı?

"Geç yerine!"

Beni döven asker hışımla ayırdığı gözlerini yorgun gözlerime dayadı.

"Demek on!"

Aynı şekilde onar defa daha indirdikten sonra tekrar sordu.

"Kaç tane vurdum lan?"

Bulanık, bitkin gözlerle ona bakıyordum, etraf sisli gibiydi.

"Yirmi!"

Her tarafı çok daha önceden morarmış ellerim iyice uyuşmuştu, pekte bir şey hissetmiyordum artık. Oturanlardan birisi dayanamadı.

"Hiç vurmadın, sağ ol komutanım diyeceksin!"

Askere bakarken ellerimi uzattığım anda gözlerimi kıstım, hiçbir şey söylemedim. Gözümü kırpmadan öyle dururken içimde fırtınalar kopuyordu. Zayıf yüzüm, altları morarmış gözlerim ona ne anlatıyordu acaba? Bu halim ne ifade ediyordu?

Ayakları yerden kesilirken ellerime yirmişer tane daha indirdi copunu, öfkesini alamamıştı, derinden derine soluyordu. Gözlerini belertti, çatık kaşları, uçsuz bucaksız ovaları basan azgın nehirler gibi akan, yıldırımlar yaratan öfkesi her şeye kadir miydi?

En sonunda umutsuz, kısık bir sesle,

"Bitti mi?" diye mırıldandım.

Delici gözlerle kesiyordu.

"Hiç vurmadın, sağ ol komutanım!"

Asker kudurmuştu. Aşırı saldırganlığın kaynağı neydi? Bunların günlük yaşamları nasıldı ki, bu hale geliyorlardı. Burada yapılan eziyetin aynısı onlara

da yapılır mıydı? Dayak atmakta, işkence yapmakta tereddüt eden askerin başına neler gelirdi? Elbette hain sayılır, hak ettikleri ceza verilirdi. Cunta, yufka yüreklilerle, kolay yola gelmezlerle çetin yollar aşılamayacağını bilecek kadar deneyime sahipti mutlaka. O yüzden istediği kalıba sokamadığını ezer, yok eder, gerektiği kişilikte askeri elbette bulur, yetiştirirdi.

Amirleri nasıl baskı yaparsa yapsın, ne kadar dövüp korkutursa korkutsun, bu denli şartlanmışlık, dayak, işkence ve zulmü psikopatça böyle içselleştirmek nasıl izah edilebilirdi? Yetki sarhoşu olmanın, itaat etmenin cazibesi mi, yoksa karşısında duran kişiyi düşman bellemek, ezilmesi gereken haşerat olarak görmek mi? Bu askerler için iç dünyalarında denge sağlama, psikolojik yapılarında oluşabilecek hasarlardan korunma kaygısı ne kadar öncelikli bir sorun olabilirdi? Böylesi durumu rahatsızlık, hastalık hali sayarlar mıydı? Elbette hepsi bir olamazdı, içlerinde güzel insanlarda vardı mutlaka.

Gözlerinden kıvılcımlar çakan asker azgın şekilde bakarken bağırdı.

"Geç yerine!"

Dönüp yerime oturdum, yaprak gibi titriyordum. Dayak, küfür, hakaret, tekme, tokat, cop darbelerinin çıkardığı sesler ve çığlıklar arasında iki saatten fazla zaman geçti. Tutuklular anlamsız gerekçelerle sürekli dövülüyor, gidenlerin yerini yeni gelenler alıyordu. Bir ara sessizlik oldu. Yemek saatiydi. Dışarıda, kafes etrafında dolaşan asker sayısı azalmıştı. Bir tanesi dış tarafta doldurduğu tasları hemen yandaki tutukluya uzatıyordu. Bir hareketlenme oldu. Yemekleri alan tutuklu, askere bir şeyler söyledi. Bu asker diğerlerinden farklı mıydı? Elden ele uzatılan taslar herkese dağıtıldı. Açlıktan kırılmayacak kadar verilen yemeği yemeye başladım. Kapuskaydı. Bir zamanlar lisede iken yurt günlerimde bunu hiç yiyemezdim, ama kısa sürede bitmeye yüz tuttuğu zaman yanımdaki sessizce uyardı.

"Dişlerine dikkat et!"

O tabağını kenara itmişti. Bu tavrına iç geçirdim, ona bakarken gözlerimi kıstığım sırada mırıldandım.

"Kaç gündür açım, her gün iki öğünde sadece çeyrek ekmek verdiler."

Başı önünde yere bakıyordu.

"Bunu da al," dedi sevecenlikle.

Aldım. Günlerin getirdiği işkence ve açlık üzerimde tortu gibi birikmişti. Dökülen ekmek kırıntılarına gözüm takıldığı an yakalandığım ilk gün

gözümün önüne geldi. Hani hücredeki genç adamın kirli, cılız yüzü... Hazindi, sonradan kendimden utanmıştım, öyle düşündüğüm için:

"Ne kadar pis bir adam! Şunun haline bak, dökülen kırıntıları yese doyacak sanki! Bak bak, parmağını birde ağzına iştahla götürüyor, kolunu kaldırmaya gücü olmasa bile."

Hücreye attıktan epey sonra vermişlerdi, içinde dört tane zeytin olan çeyrek ekmeğin yarısını. Boş bir çuval gibi atmışlardı hücreye. Gacırtıyla açmışlardı kapısını. Bunlar işinin uzmanıydı. Oracıkta, ıslak beton üzerine askıdan indirildikten sonra külçe gibi yığılmış, ayakta bile duramamıştım. Her yanım tamamen uyuşmuş, morarmış, hiçbir şey duyumsamamıştım; ne soğuk, ne açlık, ne işkence acısı. O an, bizi ne uğraştırırsın, ulan orospu çocuğu, diyerek hepsi birden üzerime çullanmış, tekmelemiş, hışımla çiğnemişlerdi. Gayri ihtiyari cenin pozisyonu almıştım. Katiller vurdukça nasılda açılmıştım, hiç hissetmediğim tekmeler sayesinde. İç çamaşırlarımı bile zoraki kaldırmıştım giyinmek için. İki polis omuzlarımdan tutup sürükleyerek getirmişti hücre kapısına. Ama yinede ayakta duramamıştım işte. Atmışlardı hücreye. O halsiz insan, uyuşmuş kol ve bacaklarımı açabilmek için çok çaba harcamıştı. Masaj yapmaya çalışırken, başlangıçta ne söylersen değiştirme, sonuna kadar aynısında diret demişti. Ama onu da polis sanmıştım ilk başta. Samimiyetini sonradan anlamıştım. Ne zamandır tuttuğum gözyaşlarım kahır, sinir, acı ve çaresizlikten nasıl boşalmıştı sessizce, öfkeyle. Hiç konuşmamıştım dilimle.

Tam da söylendiği gibi iki metre boyu, bir metre eni vardı hücrenin. Gözlerim nice sonra zor alışmıştı kör karanlığa. Mezarlar böyle miydi acaba? Duvardaki kan lekeleri sanki sahibinin çektiği acıları anlatıyordu; düz duvarlar tırmalanmış gibi parmak izleri yukarıdan aşağıya iniyordu. Her iki yan duvarda betona gömülü demirlere takılmış paslı halkalar vardı. Zincire vurduklarını bu halkalara mı bağlıyorlardı?

Bir defasında arkadaş anlatmıştı. Dokuz numaralı hücrede yattığını söylemişti, günlerce aç, susuz zincirlere vurulmuş bir halde. Aynı hücre, tuvalet kapısının karşı yanında paslı zindan kapısı olan! Sanki oradaki kendisi değilmiş gibi nasıl da dalga geçmişti. "Soyun" komutundan sonra "domal" demiş hazretler, en sonunda "bizi uğraştırma" tehditleri arasında makatının etrafında cop gezdirirken "konuş, öt" demişler. Gülerek, "Tam bizim mal gitti derken nasıl oldu da bıraktılar," diyerek anlatmıştı en hafif seanslardan birisini. Görünüşte o hali ile dalga geçmişti, ama içi başka türlü söylüyordu tabi. Matrak, çok konuşkan biriydi. Her zaman olmayacak şeyi bile gırgır malzemesi

yapardı. İyi ki de anlatmış. Aynısını bana da yaptılar daha sonraki günlerde. Ama o ilk gün yok mu?

***

Araç düz ilerledi, bir süre sonra sağa döndü. O an İlahiyata doğru gidiyoruz diye yolu takip etmeye çalışıyordum yattığım yerden. Bir süre sonra yine sağa döndük, hızlandık. Şimdi tekrar okulun önüne geldik diye düşündüm bir süre sonra. Araç epeyce düz yolda hızla ilerledi, fazla sürmedi yavaşlaması. Sonra sola döndü. Emniyet mi acaba diye düşünürken bilinmez bir yerde ilerleyip birkaç daire çizen otomobilin içinde yön kavramını kaybettim. Kapıdan içeri girdik.

"Geldik!"

Birisi saçlarımdan tuttu, hızla kafamı yukarı çektiği sırada doğrulmaya çalıştım, çekiştirmenin etkisi ile başım olabildiğince en arkaya kadar eğildi. Ağzımı açarak derin nefes aldıktan sonra ciğerlerimi hızla boşalttım, dişlerimi sıktım. El dairesel hareketlerle başımı döndürürken öndeki birisi güldü. Kafamı döndüren elin sahibi etrafa tükürük saçarak büyük bir iştahla küfürler savurmaya başladı, o an adeta zevk denizinde mi yüzüyorlardı, orgazm olur gibi.

Başım adamın bacağına dayalı halde iki büklüm yapılan kısa yolculuk sırasında sürekli saçlarımı okşamıştı bu el. Soğuk ve titrekti. Arkadan kelepçeli ellerim uyuşmuştu. Hiç ses çıkarmamış, ürküyle öylece kala kalmıştım.

Bağlı gözlerimle aranır gibi başımı sağa sola çevirdim, göz bağının ucundan bir şey göremiyordum. Göğüs kafesimde ılık bir akıntı duyumsar gibi oldum, yüreğim ürkekçe atıyordu. Bitmek bilmeyen heyecanımı bastırmaya çalışıyordum, sanki kanım çekiliyor, bilinmeze götürülmek beni içinden çıkılmaz karmaşık duygulara sürüklüyordu. Sorguya nereden başlayacaklardı, nasıl bir giriş yapmalıydım?

Otomobilden indirdiler, kapılar kapatılırken başka araçların seslerini duyuyordum, kapalı garaja benzer bir yer sanki diye iç geçirdim. Körebe oyunundaki ebe gibi başımı kaldırıp adım atmaya başladığım sırada birisi kolumdan tuttu.

"Yürü!"

Herkes otomobilden inip kapatılan kapı seslerinden sonra karşıdan bir ses duyuldu.

“Hoş geldin!”

Birkaç adım attık, garaj köşesine mi geldik acaba? Kolumu bırakan adam sertçe beni uyardı, aynı anda ensemde kaba bir el hissettim, ürperdim, sıkıca bastırıyordu.

“Başını eğ! Dar kapıdan geçiyoruz!”

Bu sırada o da eğilmiş miydi? Yoksa eğiliyormuş gibi mi yaptı? Birkaç adım daha attıktan sonra,

“Ayağını kaldır, eşikten geçiyoruz,” dedi.

Ayağımı kaldırıp ürkekçe yürümeye başladım. Yol bulmaya çalışan kör insanlar gibi belki bir şey hissedebilirim umuduyla başımı sağa sola döndürmeye çalıştım ki, irkildim.

“Çök!”

Sesin geldiği tarafa doğru başımı çevirirken ürkmüş bir halde çöktüm. Kelepçeleri çözdüler. O anda yakama yapışan eller beni silkelemeye başladı. Buyurgan bir ses ne kadar irkilticiydi. Av partisinden sonra inine dönmüş sırtlanlar böyle miydi, maskelerini sıyırmıştı.

“Ceplerini boşalt! Ne var, ne yoksa tümünü!”

Kimlikleri, cüzdanı, anahtarı, mendili, parayı her şeyi boşalttıktan sonra ceplerimi ters yüz ettim. Bu sırada başka bir ses,

“Akıllı olursan bunları çıkışta alacaksın, kaydını yapıyorum,” dedi.

Diğer birisi avını kolayca yakaladıktan sonra zevkten dört köşe olmuş avcı gibi,

“Çokta çocuksu bir hali var!” dedi.

Etrafımda duranlar beni nasıl gözetliyor acaba?

“Yaşın kaç lan?”

Ne tür yol izlesem ki? Girişi nasıl yapsam? Yolda tasarladığım gibi başlamak en iyisi olacak! Bu çürük dişli adam ne kadar kendinden emin!

“Yirmi iki.”

Kahkahayı bastılar.

“İyi, götünde kazma sapı doğrulur o zaman,” dedi aynı ses.

Başkası kükredi.

“Yakışır, puştluk yapma sakın! Buraya kadar, aklın varsa bizi uğraştırmazsın!”

Heyhat! Ne isterseniz yaparım. Hay hay! Siz yeter ki isteyin.

Adam kükredi.

“Kitaplar, silahlar nerede? Sorumlun kim? Bu anahtarlar hangi evlerin?”

Etrafta, hemen yakınımda ayakta duran ya da biraz daha uzakta kaç kişi var acaba; dört mü, yoksa beş mi? Ne yapıyorlar?

Çömeldim, kollarımı dizlerime, ellerimi çeneme dayadım, ileri geri sallanırken heyecanımı epeyce bastırmıştım. Etraf karanlık mıydı? Biraz ürkek, çekingen halde sordum.

“Ne kitabı, ne silahı?”

Başka bir ses kendinden gayet emindi, buyurgandı, hiçbir öfke belirtisi yoktu, sakindi.

“Sen daha iyi bilirsin!”

Başımı ona doğru çevirdim, kim olduğunu anlamaya çalışırken tedirgindim.

Bu ses, bölüm kapısının önünde duran amirin, mülkiyeli kılıklı adamın sesi sanki? Ne kadarda babacan görünümü vardı ortalık yerde iken. Ağzında sigarası ile gayet sakin etrafındakilere talimatlar veriyordu; şimdi...

“Konuşsana lan!”

Bir çift el, tekrar yakama yapıştığı anda onun, çürük dişli adamın sesiyle irkildim, nefret kusan nefesini tüm benliğimde hissettim.

“Orospu çocuğu!”

Kendine çekerken kafa atacağını sandım, ama yanıldım. Hızla aşağı doğru iterken öfkeyle,

“Tıraşı kes,” dedi, “senin iyiliğin için uyarıyorum, bizi uğraştırma!”

Nasıl girizgâh yapacağımı netleştirmiştim ki, yakam bırakılmadan az önce başımı kaldırdım ürkekçe.

“Tamam, anlatacağım!”

“Hah şöyle akıllı ol!” dedi çürük dişli adam.

Serbest kalınca betona oturdum, derin bir nefes aldıktan sonra yavaşça anlatmaya başladım, başım öndeydi.

“Ben orta halli bir ailenin en küçük oğluyum. Babam çiftçilik yapar, aynı zamanda taksicilik. Dini bütündür, üzerime titrer. Devletine, milletine bağlı bir insandır. Dedem, Kurtuluş savaşı gazisiymiş, o uzun yürüyüşte, Afyon’dan İzmir’e yürüyen orduda savaşmış. Ben doğmadan çok önce ölmüş. Adını vermişler bana. Amcam sizin gibi polistir. Ayrıca eniştem de en son Kadıköy emniyet amiriydi, bir süre önce emekli oldu. Yine yengem, yani amcamın karısı da baş komiser! Bundan başka annemin amcasının oğlu polistir. Ona dayı derdik. En son Kütahya’da görev yapıyordu, bir kadına işkence yapmaktan tutuklandı görevde iken. İftira işte, kadının babası albaymış. Hâlbuki o beşinci kattan atlamış, ama aşağıdaki ağacın dallarına takılmış ve bu yüzden ölmemiş, felç olmuş. Hala mahkemesi sürüyor. Böyle bir ailenin evladı olarak ben, sizin söylediğiniz işlerle hiç ilgilenmedim. Ne silahı, ömrümce herhangi bir silahı elime bile almadım, fakat kitap okumayı çok severim. Siz hangi kitaplardan bahsediyorsunuz? Ayrıca o anahtarlar; birisi şu anda kaldığım Yeni mahalledeki evimin, diğer ikisi de memleketteki babamın evinin anahtarları...”

Bir hareketlenme olur gibi sezinledim. Birileri mi geliyordu? Durdukları anda çürük dişli adamın sesine benziyordu konuşan.

“Siktir lan, yavşak, puşt, ağzına sıçtığımın iti. Bu masalları başka yerde anlat, seni buradan ben bile kurtaramam, değil sülalendekiler!”

İrkildim. Hepsi sabırla dinlemişti özenle seçtiğim sözcükleri. Satır aralarında bir şeyler mi aradılar acaba? Birisi kahkahayı bastı, yapmacık gibiydi.

"Çocukça hikâye!"

Birden ciddileştiler, o sinirlenmişti.

"Çocuk muyuz lan? Hırt! Oğlum, ben seni uyardım, benden günah gitti."

Hemen karşı taraftan başka biri hışımla kükredi.

"Kalk!"

Bir diğeri yakama yapıştı, silkeliyordu.

"Arkadaşın evi gösterdi, sen hala kime ne maval okuyorsun!"

Kalkıyordum ki, sakin, kararlı bir ses sordu.

"Daha önce içeri girdin mi?"

Ne söylesem acaba? Arşivde, ellerinde bilgiler vardır.

"Evet!"

"Neden?"

"1980'in 16 Haziranında korsan miting yapmaktan!"

"Kim adına?"

"TKP!"

Hepsi birden kahkahayı bastı. Dalga geçiyorlardı. Soruyu ilk soran ses küçümser bir tavırla,

"TKP'nin korsan miting yaptığı nerede görülmüş! Hem de o zaman!" dedi.

Şaşırdım. Ne diyeceğimi bilemedim. Pisipisine otuz sekiz gün yatmıştım, hem de sınav döneminde. Hâlbuki ilk anda Çankaya karakoluna götürdükleri zaman otobüs biletlerimizi bile paylaşmıştık beş arkadaş. Birazdan bırakırlar diye durumu ciddiye almamıştık. Tam bırakacaklar derken yeni getirdikleri ile birleştirmişlerdi, el ilanı, kuş uçururken yakalanan Yükselişlilerle. Ya o liseliye ne demeli.

Hani Yapı Meslekli… Hiç yoktan onu da katmışlardı. Sırf takvimler 16 Haziranı gösterdiği için. İşte işin uzmanı…

“İnanmıyorsanız, sicilime bakın!”

“Kes lan! Yavşak, senden mi öğreneceğiz!”

Çaresiz sustum. Birisi kolumdan tuttu tükürükler saçarak,

“Yürü,” dedi.

Çektiği kolum önümde yan yan ürkek bir şekilde yürümeye çalışıyordum. Sekiz, on adım attıktan sonra bıraktı, sertçe itekledi. Bağırdı.

“Soyun!”

Tereddüt ettim. İpe un serer gibi bir halim vardı. Bu halime birisi sanki kudurdu, dişlerini sıkıyordu.

“Çabuk ol lan! İt! Senin ağzına sıçarım, ibne! Orospu çocuğu! Yavşak!”

Başka birisi kükredi.

“Birde bizle dalga geçiyor!”

Kahkaha atan diğeri ekledi.

“Hem de götünün bokuyla!”

Palto, ayakkabı, pantolon, gömlek, kazak, çorap ve fanilamı çıkardım. Sadece ayağımda külot kaldığında utangaç bir şekilde durdum. Ne yapsaydım? Aynı ses devam etti.

“Haydi!”

Utanarak onu da çıkardım. Sadece göz bağım kaldı, anadan doğma üryandım. Kaburga kemiklerim sayılıyor olmalıydı. Zangır zangır titriyordum, kardan sonraki o soğuk iliklerime işliyordu. Gayri ihtiyari ellerim cinsel organıma gitti, ürkekçe kapatmaya çalıştım. Dizlerimi bükmüş belimi öne doğru hafiften eğmiştim. Aranır gibi başımı kaldırdım. Güvercin ürkekliği vardı üzerimde, tetikteydim. Ne yapacaklardı acaba?

“Yürü!”

Birkaç adım attığımda onlardan biraz uzaklaşmıştım. Neler oluyor?

“Dur!”

Durdum, çıplak ayaklarım soğuk betonun üzerinde buz gibi oldu, titreme nöbetim artıyordu.

“Bu tarafa dön!”

Döndüm. Neden kendisinden uzaklaştırıyor? Bir su sesi duymaya başlamıştım ki, tazyikle göğsüme çarptı, neredeyse düşüyordum. Toparlanmaya çalıştığım sırada derinden derine bir nefes aldım, iç çekiyordum, buz gibiydi, hani kurşun gibi dedikleri cinsten. Aşırı üşümenin etkisi ile dişlerim takırdarken avazın çıktığı kadar çığlık atmaya başladım. Göğsüme, başıma, bacak aralarıma uzun süre su tuttu. Bir süre alt tarafıma tutuyor, yavaşça yukarı kaldırıyor, suyun şiddetini azaltıp çoğaltıyor, başıma tekrar doğrultuyordu. Aralıklarla vücuduma tuttuktan sonra tekrar yüzüme dayadığı zaman soğuk daha kötü hissediliyordu. Adeta nefesim kesiliyordu, kesik kesik nefes almaya başlamıştım. Artan şiddette gittikçe titrememem çoğaldı, çığlığımın şiddeti azaldı. Basınçlı su testislerime çarptığı anda aynı zamanda acı veriyordu. Onları bacak arama sıkıştırmaya çalıştığım sırada bağırdı kahredici sesiyle.

“Düzgün dur lan, boşuna debelenme, kendini yakma! Oğlum, dıştan bakınca hiçbir şey belli olmayacak, içten içe çürüyecek, hastalıklardan kurtulamayacaksın, henüz vakit varken, senin iyiliğin için diyorum, uzatma, bizi uğraştırma! Sonunda nasıl olsa anlatacaksın!”

Berbat bir şekilde dişlerim takırdıyordu, çığlıklarım hangi uzaklığa kadar ulaşıyordu acaba? Sesimi duyan var mıydı? Derin derin nefes almaya çalışırken mırıldanır gibi konuştum.

“Söyledim, söyleyeceğimi!”

Ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Sonunda aşırı titremeden dolayı bacaklarımın salınımı iyice arttı, büzüldüm, belim neredeyse yarıya kadar bükülmüştü. Dirseklerimden kırdığım kollarımı göğsüme yapıştırıp yumruk yapmaya çalıştığım ellerimi çene altına dayadım. Düşmek üzereydim ki, su kesildi, çat diye yere düşen bir nesnenin sesi duyuldu. Atılan hortum muydu? Öfkeyle soluyan biri vardı, kahreden o ses kulaklarımda yankılandı.

“Ulan yavşak, yetmedi mi?”

Ayak sesleri bana doğru geldi. Kolumdan tuttuğu sırada sadece sıcak bir yer hayal ediyordum.

Nereye götürecekti?

“Yürü!”

Titremekten iflahım kesilmişti; değil yürümek, ayakta durmakta bile güçlük çekiyordum. Adımlarımı zorla attım o kolumdan çekiştirirken. Bir süre sonra bırakırken itekledi.

“Dur!”

Başka birisi yaklaştı, hemen arkamdaydı, pis nefesini ensemde hissediyordum.

“Kollarını serbest bırak!”

Mecalim kalmamıştı.

Ah, bir daha sıcak bir yatağa girer miyim acaba? Bu karanlık, soğuk bodrumlardan çıkıp gökyüzünü görebilecek miyim?

Birisi arkadan kollarımı büktü, ellerimi karşılıklı dirseklerime yanaştırdı. Başka biri çamaşır ipinden daha kalın olduğunu sandığım bir sicimi kollarıma rulo gibi, arada hiç boşluk kalmayacak şekilde dirsek ile bileklerim arasına sarmaya başladı, en sonunda düğüm attı. Bir köpeği kontrol eder gibi elinde tutuğu ipin diğer ucundan çekti.

“Yürü!”

Birkaç adım attıktan sonra durdurdu. Önüme sandalye konuldu.

“Çık!”

Çıktım. İpin ucunu yukarıda bir yerlere bağladılar.

“Sandalyeyi çekin!”

Sandalye çekildiği zaman boşlukta yaprak gibi sallandım. Çamaşır gibi kurumam mı sağlanacaktı? Tüm ağırlık omuzlarıma yüklendiği zaman tarifsiz bir acı kapladı her yanımı. Derinden gelen iniltilerle çığlıklar atmaya başladım, inliyor,

canhıraş feryatlarla bağırıyordum. Açık yerde olsam sesim ne kadar uzaktan duyulurdu acaba? Bir süre geçti, karşımda duran adamlar sorularını yinelediler:

“Anahtarlar hangi evlerin? Kitaplar, silahlar nerede? Sorumluların kim?”

Zaman nedir? Ya birimine ne denir? Dünyanın kendi ekseninde dönmesine bir gün, güneş etrafında bir tur atmasına bir dünya yılı denirse bunların benim etrafımda attıkları bir tura ne denir? İşkenceci yılı mı? Ya bu adamın geçirdiği o zamana ben ne derim? Onun yılı benimkinden daha mı kısadır? Kim aynı derse şaşarım ona! Bir böceğin gözünden aradaki fark hesaba katılır mı? Sürtünme katsayısı var mıdır? Yerçekimi kuvveti aynı mıdır? Ya rüzgâr direnci? Birinin diğerine oranı nasıl hesaplanır?

Sandalye ayaklarımın altına tekrar uzatıldı. Donuk bir ses,

“Bizim vaktimiz çok,” dedi.

Oh çok şükür! Ayaklarım sandalyeye basıyor. Bir süre dinlendirdikten sonra tekrar çektiler. Sanki ağırlığım daha da arttı; omuz ve dirseklerim artık vücut yükümü kaldıramıyordu. Kim demiş yerçekimi kuvveti sabit diye! Sürekli korkunç çığlıklar atıyordum berbat derecede yırtınırcasına. Aklıma bir şey geldi, belki de bilinçaltından gelen refleksti. Canhıraş şekilde çıkan çığlık şeklini değiştirmeye karar verdim, bir faydası olur muydu? Psikolojik etki yapar mıydı?

“Allah, Allah!”

O anda karşıdaki atıldı.

“Allah’a inanır mısın lan?”

Askıdan, bu berbat yerdeki Filistin askısından kurtulabilecek miyim?

“Evet, inanırım!”

Allah, kitap bir yana bunlarda vicdan var mı? İnsan olan bu kadar zalimliği nasıl yapar! Bunlar evlerine gidince çocuk, eş ve dostlarına nasıl davranıyor acaba? Sevgisiz biri nasıl davranırsa öyle davranıyorlardır herhalde. Emin misin? Belki bazıları çift kişiliklidir. Çocuğunun elinden sevgiyle tutup parka götürürler mi, yoksa sıklıkla fiziksel, duygusal şiddete, istismara mı yönelirler? Eşleri ile ilişkileri nasıldır? Geçim sıkıntısını dert ederler mi? Diğer devlet memurları gibi aybaşını iple çeker, bütçe denkleştirmek için hesap kitap yaparlar mı? İşkence yaparak

para kazanmak nasıl bir duygudur? Böyle kazanılan gelir insanın boğazından geçer mi? Bunların yaptıkları iş gündelik yaşamlarını nasıl etkiler acaba? Mesleki yeterliği olan gelişkin bir öğretmen, yaşamının tüm aşamasında bildik öğretmen davranışlarını sergiliyorsa, diğer meslekler gibi bunlarda işlerinden yansıyan davranışları sergiliyordur mutlaka…

“Allaha yalvarmana gerek yok, bize de… Sadece konuş!”

“Siz inanır mısınız?”

İnansa ne olur ki? O bir tarafa işkenceci olarak insan iç dünyasını nasıl dengeler, bu nasıl bir şeydir? Hangi ahlak anlayışı, insani, vicdani tercihle yapar bunu? Milli duygular mı dedin? İşin içine din girer mi? Din devletinin işkencecileri olsalar katılır belki. Bunlar seçmece, profesyonel. Bu tür kaygılar ancak duygusal tiplerde olur. Böyle soruları bile sormazlar kendilerine. Aksi halde böyle bir yerde ne işleri var, en azından başka bir kısımda çalışırlardı. Bu soğuk, karanlık mezar gibi ortamlarda böyle çığlıklara katlanmak her babayiğidin yiyeceği halt değil.

Eminim, kendi aralarında sohbet ederken bilmem kime nasıl eziyet ettiklerini büyük hevesle böbürlenerek anlatıyorlardır. Tıpkı savaş anılarını anlatan askerler gibi. Belki de bir mühendis ya da doktor gibi nasıl iyi iş çıkardıklarını, meslekleri̇nde ne kadar başarılı olduklarını ama haklarının tam verilmediğini gururla, hevesle tekrarlıyor, mesleğinden söz etmeyi seven herhangi biri gibi heyecanlanıyor, sinsi gözleri parlıyor, yüzlerine tatlı bir gülümseme yayılıyordur. Tatlı bir gülümseme mi? Hadi canım sende, o kadar uzun boylu değil…

Küçümseyen iğneleyen alaysı bir ses,

“Evet!” dedi, buz gibiydi.

Ne söylesem acaba? Tahrik etmek tehlikeli olur ama en azından bir çentik atmalıyım.

“Bu yaptıklarınız hangi kitapta yazıyor?”

Kitaplar mı? İşlerini yapıyorlar, cunta bunun için bunlara para veriyor. Baksana, işinde çok başarılı olduğundan emin olanlar gibi ne kadar rahatlar. Kendi aralarında rekabet var mı acaba? Kıskanma, nefret, iç geçirme, ayak kaydırma, yer kapma yarışı sıradan davranış biçimi midir? Acıma ya da başka bir rahatsızlık duyuyorlar mı birbirlerinden? Uyum içinde iş yapıyorlar mı? Neler saçmalıyorum

ben böyle. Birbirini itip kaksalar bile kurbanlarının yanında elbette birlik olurlar. İşkence seansı bittikten sonra ne yapar, neler hissederler? Bir yerde sevişme isteği duyduklarını okumuştum, adrenalin arttığından diyordu anılarını anlatan işkenceci… Bazılarının dişleri neden çürük? Rahatlamak için çiğnedikleri şeylerden mi zarar görüyorlar acaba? Yaptıklarından dolayı ömürleri boyunca bir kez olsun pişmanlık duyarlar mı? Öyleyse neden kendilerini saklama gereği duyuyorlar, neden gözlerim bağlı? Pişmanlık değil, korkudan, deşifre olmamak için! Köpek gibi korkuyorlar.

Sert bir ses,

“Biz yoldan çıkmış nankörleri yola getiriyoruz,” dedi, “uzatma! Şimdi sen bizi bir canavar olarak düşünüyorsun, değil mi? Biz insanları çok severiz, hep böyle yardım etmeye çalışırız.”

Öfkeyle sert şekilde karşılık verirken beni itekledi. Tüm hücrelerimde daha beter hissettim acıyı, tarifsiz bir şeydi. Omuz ve dirseklerim perişan oldu. Neyse ki, başka birisi anında tuttu.

“Hop, hop!”

Sallanmamı durdurduktan sonra bir süre hepsi öylece bekledi. Feryat figan, iniltilerim arasında berbat ses höykürdü.

“Sonunda konuşacaksın oğlum, burada Allah bile yardım etmez kimseye, kendinle baş başa kalır, ne yaparsan kendine yaparsın, boşuna eziyet çekme! Yazık değil mi sana?”

Ah benim sevgili, canım işkencecim! Ne kadar da merhametlisin böyle, beni ne çok düşünüyorsun!

Bunların bu tür farklı davranışlarına ne demeli? Ne diyeceksin salak! Elbette hiçbiri tornadan çıkmadı. Acımasız olsalar da insan türünden, farklı farklı gaddar yaratıklar. Tıpkı kimi iyi, kimi kötü huylu kanser tümörü gibi! İyi huylu olanlar büyük ihtimalle kişilik bölünmesi yaşıyor olmalı. Nasıl bölünmesin ki? Adam akşam evine gidip herkes gibi çocuğuyla oyun oynuyor, karısı ile ilgileniyor, evde belki de gayet mutlu bir aile babası olarak yaşarken haber geliyor ‘haydi iş başına’ diye. Evden çıktığında başka türlü bir insan mı oluyor? Hadi canım sende… Bunlar böyle olamaz, seçmece bu adamlar, kötü huylu cinsinden… Yaptığı işten mutlu

olanlardan, vatan kurtarmak isteyen inançlı seçme faşistlerden! Kişilik yarılması söz konusu olamaz bunlarda. O bir tarafa kimisi yaptığı işten ayrı zevk alıyor, coşkuyla eğleniyor, işini en iyi şekilde yapmaya çalışıyor. Hatta kimilerinin dediği gibi belli teknikler kullanıp estetik anlayışı bile geliştirmiş olabilirler. İşkence ve estetik, oh ne ala! İyi ve kötü huylu işkencecileri kim böyle tanımlamışsa diline sağlık! Cuntanın başı bunlardan bazılarına boşuna mı ödül verdi? Bunlar mıydı ödül alanlar? Öyle ya, başarı ancak verilen emirleri layıkıyla yerine getiren meslek erbabının ödülüdür derler.

Karşı taraftan başka bir ses kükredi.

“Sen kimsin oğlum, kimsin lan sen, köpek, haddini bil lan! Ağa babalarının hepsi bizim elimizden geçti, onlar bile öttü. Sen Ziya, Ziya, Ziya ül Hak’ı tanır mısın? Aldo Moro’yu da sen öldürmüşsün. Kıvırma, haydi öt!”

Ödülü boşuna almadılar elbette. Her şeyin bedeli var. Ne kadar başarılı olursa olsun, böyle bir yönetim herkese ödül vermez, itaat edene payını verir. Bu tür baskı ortamında herkes birbirine bile kuşkuyla bakar. Bu kadar kolay insan harcandığı yerde…

O anda hepsi birden kahkahayı bastı. Bir ses devam etti.

“Behçet’i tanır mısın? Ya Zeynel Abidin’i? Lan zibidi, yoksa devrim şehidi mi olmak istiyorsun?”

Alay ederken tarifi zor bir küçümseme ile bağıran öfkeli ses kendinden emindi.

“Bülent’i tanır mısın?”

Bu da soğuk savaş tarafı mı? Kendime güvenimi kırmaya çalışıyorlar. Bir arkadaş vardı, Beden Eğitimi bölümünden, ne de güzel saz çalardı. O anlatırdı bu tür numaraları. Ama bunlar sanki doğru söylüyor gibi. Ben kim, saydıkları kim, o kadar uzun boylu değil! Ya da işsiz mi kaldılar? Belki de... Ne kadar zaman geçti acaba?

“Hayır, tanımam…”

Homurtular duydum, neler oluyor?

“Şimdilik yeter!”

İndirecekler mi? Bitecek mi bu kâbus! Sandalye tekrar yavaştan ayakaltıma sürüldü. Bastım. Derinden derine nefes alıyordum. Omuzlarım müthiş ağrıyordu. Ellerim pek bir şey hissetmiyordu artık. Her tarafımda karıncalanma vardı, uyuşuyordum adeta. Ne kadar dinlendim kim bilir o sandalyede?

“Konuş oğlum! Neden böyle eziyet çekiyorsun?”

Biri sandalyeyi çekmeye yeltendiği zaman kırık bir sesle,

“Tamam, anlatacağım,” dedim.

“Hah şöyle, akıllı ol!”

“Ziya-ül Hak’ı tanırım... Ali Butto’nun katili… Ben... Kendi halinde demokrat birisiyim... Okula grupla giderdim... Pek beceremesem de kavga da ederdim... Düzenli olarak dernek aidatlarımı öderdim... Ama sizin söylediğiniz... Silahlar... Kitaplardan haberim yok!”

Araya kahredici bir ses girdi, öfke doluydu, kararlı ve toktu.

“Aralıklı, kesik konuşan bu aklı evvel vatandaş zaman kazanıyor, aklınca dinleniyor…”

Bilek, dirsek ve omuzlarım perişan durumda. Boyun kaslarım iyice kasıldı. Başımı kaldırmaya çalışırken dikkatle kulak kabarttım. Göz bağım ne kadar kalın böyle, hiç ışık sızmıyor, hareket halindekiler bile belli olmuyor, yoksa burası çok mu karanlık. Belki de ben ışık altındayım ama katiller karanlıkta beni izliyor. Bu ses kimin? Tanıdık yüzlü, bizim oralı, ukala, kendini beğenmiş adamın sesi değil mi? Bu pislik, ne yapmaya çalışıyor, bildik biri olduğum için daha da dikkatli mi izliyor her şeyimi. Yanıldığımı sanmıyorum, ben sezgilerime güvenirim, bugüne kadar pek yanıltmadı beni.

Sözünü bitirmişti ki başka birisi devam etti, tok, kalın sesi her şeyi kestirip attı sanki.

“Olsun! Ne fark eder? Bizim vaktimiz çok.”

Sandalyeyi gacırtıyla tekrar çektiler. Yeniden rüzgârda savrulan yapraklar gibi sallandım, tarifsiz acıları hücrelerimin derinliklerinde hissediyordum, her tarafıma son sürat dalıp en ücra noktalarıma anında ulaşan virüsler gibi bitmeyen acılar her yanımı sardı. Eklemlerimin arasına sanki bıçak saplamışlar, aradan

kanırtıyorlardı. Omurgam baskıyı kaldıramıyor, adeta sinir uçlarım uyuşuyordu, kan dolaşımım zaten felç olmuştu, boynum berbat haldeydi, artık mümkünü yok bu acılara dayanamıyordum. Duyulmayan çığlıklarım katillerin paslı kulaklarda yeniden yankılandı, gırtlaktan gelen yakıcı, acı feryatlarla yırtınırcasına bağırıyordum. Kâbus bile böyle bir şey olamazdı. Bitmeyen sızıyla kahroldum. İşte o an, iç sesim tarifsiz öfke, kabına sığmaz bir kinle yaralı ruhuma telkinde bulunuyordu.

Acemi çaylak, dinleniyorum demek! Beni çürük dişli adama teslim ettikten sonra nasılda telaşla atölyede kayboldun, bir daha ortalıkta hiç görünmedin. Ama emin ol, kuşkun olmasın! Ömrüm yeterde buradan çıkabilirsem, uzun yıllar geçse, yılanın deliğine girsen de, ne yapıp edip iğrenç maskeni sıyıracak, ipliğini pazara çıkaracağım! Bundan hiç kuşkun olmasın!

Can çekişir gibi patırdamaya başladım. Bir an bacaklarımı ayırmıştım ki, o da ne öyle? Hemen yanda kaygan iki duvar var, fayans gibi sanki. Arada kertikler mi var? Soğuk yüzeye dokunan ayak parmaklarım kayıyor, bir türlü tutunamıyor. Hâlbuki bacaklarımı açıp ayaklarımı oraya uzatıncaya kadar ne çok uğraştım. Karşımda duran yaratıklar zevkle gülüyor, kedinin fare ile oynadığı gibi benle oynuyorlar. Birbirlerine işaret yapıyorlar mı? Ne gerek var ki böyle hareketlere. Her şeye sahipler, güç onların elinde. Hepsi ne kadar mutlu oluyor. Ben uğraşıyorum, yükün bir kısmını omzumdan alıp bacaklarıma vermek için. Yoksa yoksa burası banyo mu? Ben şimdi plastik perde yerine mi asıldım? Bir ucu kollarıma bağlanan sicimin diğer ucu paslı bir boruya mı düğümlendi? O boru ne kadar sağlam? Hemen ardımda soğuk bir duş teknesi mi var? Dışarıdan gelen birisi burasını sadece banyo mu sanıyor? Belki de hemen yan tarafta da tuvaletler vardır? Umutsuzca yanlardan destek almaya çalışırken ayaklarım yine kaydı. Sürtünürken kertik gibi bir çıkıntıya tutunmaya çalıştım. Debeleniyor, umutsuzca kıvranıyorum. Ayak parmaklarım her nasılsa duvarı kavradı. Bacaklarımı şimdi iki yana dayadım, tüm gücümü bacaklarıma verip gövdemi yukarı kaldırmaya uğraştım. Kısa süre öylece durdum, derin derin nefes aldığım sırada bir el iyice açıkta kalan testislerimi kavradı. Elin sahibinin sesi ne kadar alaysı, nefret doluydu, diğerleri kahkaha atarken küçümsüyor, birisi öfkeyle söylenirken dişlerini mi sıkıyordu? Hemen önümde duran adam zevkten dört köşe olmuş bir halde höykürdü.

“Düzgün dur lan! Sıkmamı ister misin bunları? Patırdama, sakatlanacaksın!”

Katil sürüleri, geçin dalganızı diyen iç sesim adeta tükeniyordu. Başımı zoraki kaldırmaya çalıştım, olmadı, boyun damarlarım, sinirlerim kasılmıştı sanki. Bacaklarımda derman kalmadı, kollarım hiçbir şey hissetmiyordu. Artık, mümkünü yok, dayanamıyordum, çıkış yolu var mıydı?

Donuk, kararlı bir ses direncimi daha da kırdı.

“Bağlayın şunun ayaklarını!”

Ayaklarım aşağıdan birleştirildi. Sıkıca bağlandı. Artık hareket edemiyordum. Bir süre daha geçti. Başım tamamen aşağıya düştü. Sandalyeyi bu sefer üçüncü seansın sonunda ben istedim.

***

Paltoyu yere sermiş, kahrolmuş bir halde hücremde oturuyordum. Dizlerim büküktü, bacaklarımı öne doğru uzatıp dirseklerimi dizime dayamış, her iki avucumu çeneme yaslamıştım. Put gibiydim. Gözlerim paslı halkanın çevresindeki kan izlerine kilitlenmişti. Masaj yapmaya çalışan yeni tanıdığım adamı götürmüşlerdi bilinmeze. Karanlık, dipsiz bir mezara konulmuş gibi, horlanmış, aşağılanmış ve çaresizlikten kahrolmuş halde dayanmaya çalıştığım korkunç çığlıklar arasında göz pınarlarımdan sessizce süzülen yaşlar, dinmeyen, bitmek bilmez kederimi azaltamıyordu. Ne kadar zaman geçmişti acaba, o kan izlerine bakarken? Ama şimdi, ondan daha yakıcı olan ve iç dünyamda fırtınalar koparan, ruhumda açılan o yarayı nasıl kapatacaktım? Planlarımı tekrar düşünürken içimi tarifsiz, derin bir acı kapladı.

Ne yaptım! Nasıl böyle kumar oynadım. Ya hesaplarım tutmazsa, ya onları da getirirlerse? İşte o zaman tam kahrolurum. Ama beni ilk alan yok mu? Hayır, yanılmıyorum, tanıdık birisi o. Askıda nasıl belli etti kendini. Rahim’i tanımaması da mümkün değil. En çok anahtarlarda ısrar ettiler. Şu ana kadar getirmediler, kaç saat uyudum acaba şu paltonun üzerinde? Zaman kavramını yitirdim, gece mi gündüz mü, saat kaç ki?

Gözlerimi kırpıştırdım. Üşüyordum. Sıkıntılı halimle yerimde duramadım, ayağa kalkıp paltoyu giydim. Kıstırılmış vahşi hayvanlar gibi döne döne hızlı bir

şekilde volta atmaya başladım üç adımlık hücre içinde. Gittikçe daha da hızlandım. Bu anda dışarıdan gelen çığlıklar, inilti ve hırıltılar silikleşti, öfkeden deliye dönmüş bir halde bağıran katillerin sesi de. Yine her şeyin bittiği aklıma düştü, derin, tarifsiz bir sızı kapladı içimi yeniden.

Her şey buraya kadarmış! Ben de yarım bırakmak zorunda kalanların kervanına katıldım en sonunda. Hâlbuki altı ay sonra okul bitecekti. Daha geçen gün bileklerine kelepçeyi vurmadan önce o genç adamı akademinin içinde nasıl da tur attırmışlar; onu takip ederken selam verenleri toplayarak.

Tam duvar dibinde durduktan sonra kollarımı kaldırıp avuçlarımı açarak başımın üzerinden ellerimi duvara dayadım. Burnumu sürter gibi yüzümü yasladığım sırada usul usul avuçlarımı vururken mırıldandım, başımı sağa sola sallarken eski günleri yâd ediyordum hüzünle.

Ne güzel günlerdi, dünya nasıl da farklıydı. Başımda pembe bulutlar uçuşuyordu. En sonunda o okula göndermem diyen babam ikna olmuştu. Derslere başladığım ilk günler, bu şehre alışmak zor olsa da, her şey ne kadar başkaydı.

Kollarımı indirip boynumu büktüm, derinden gelen canhıraş feryatların, bitmek bilmez çığlıkların arasında kör karanlıkta volta atmaya tekrar başladığım sırada içim kanıyordu.

Güzel günler ulaşılmaz derinliklerde ne kadar uzakta, çok eski zamanlarda kalmış, unutulan bir düş gibi, geleceğe dair görünürde hiçbir umut yok, buradan çıkabilecek miyim?

Hücre kapısı önüne geldiğimde tekme atmamak için kendimi zor tuttum, sanki boğazımı sıkıyorlardı, bir an bile burada durmak istemiyordum. Küfür ederken yumruklasam, tekmelesem ne yaparlardı? Bağırsam sesimi duyan olur muydu? Kafayı mı yiyorum, neler saçmalıyorum? Tekrar geri döndüğüm sırada eski zamanların okul yolunu düşünmeye çalıştım, o an içimi tarifsiz bir özlem sardı, başı dumanlı dağlardan da uzaktaydı, dört yıl önceydi.

Volta atmayı bıraktıktan sonra ‘hey gidi günler’ derken acıyla hayıflandım, düşüncelerden sıyrılmaya çalışıyordum. Paltomu çıkarıp tekrar üzerine oturdum. Hücremin köşesine yanaşıp başımı duvara dayadım. Dizlerimi büktüm, kollarımı kaval kemiği üzerinden bacaklarıma doladığım zaman yine ilk günlere aklım kaydı. O zamanlar dumanlı başımla ne kadar safmışım, iyice hüzünlendim.

Dışarıdan patır kütür ayak sesleri gelmeye başladı. Üç dört kişi gibiydi. Hemen yandaki kapı gürültüyle açıldı. Küfürler savururken birisini yan hücreye attılar. Orda neler oluyordu? Sıra tekrar bana geliyor mu? Hayır, bağırışlar arasında ayak sesleri yavaş yavaş uzaklaştı. Yine karanlığın kucağında yalnız kaldım, hatıralarımla birlikte.

Kafamı toplamaya çalıştım. Kalkıp tekrar volta atmaya başlamıştım yavaştan. Demir kapı gürültüyle sarsıldı, tekme atılmıştı. Kapı mazgalı açıldığı anda bir baş göründü, küçük aralıktan gelen ses,

"İyi dinle, sıra sana geliyor," dedi sert şekilde, "arkadaşından sonra…"

Kapıya bir daha vurdu, mazgal kapandı. Toparlandım, köşeye iyice yanaşıp ürkekçe gardımı aldım. Bir süre sonra Erol'un kesik kesik canhıraş feryatları duyuldu. Boğazı yırtarcasına gırtlaktan gelen ses sanki beynimi burgu gibi deliyordu. Ellerimle kulaklarımı kapatmaya çalıştım, fayda etmiyordu. Çığlığın şiddeti bazen azalır gibi oluyor, daha sonra aniden ortalığı inletiyordu. Çarmıhta mı, yoksa masaya bağlayarak mı elektrik veriyorlardı. Şimdi o kablonun bir ucu penisinde diğer ucu dişinde, göğsünde, başında ya da vücudunun değişik yerlerinde mi geziniyordu? İçini kavururken sürekli şiddeti artan o akım onu nasıl yakıyordu? Doymak bilmez şekilde su içmek mi istiyordu? Epey zaman vermezlerdi değil mi? O suyu verirlerse çok daha kötü sonuçları mı olurdu? Vücudun değişik yerlerinde, ciğerlerinde, orasında burasında ödem mi oluşurdu? Bu nasıl bir acıydı; sıra bana gelince aynısını yaparlar mıydı? Elektrik akımı vermenin Filistin Askısından daha beter olmadığı söylenirdi ama! Beynimi kemiren kuşkulardan kurtulmaya çalışıyordum.

Çığlıklar kesildi. Ayak seslerinden sonra bir kapı gacırtıyla açıldı. Birisini küfürler arasında gürültüyle attılar. Onun sesi duyulmuyordu. Kapı tekrar kapandı, sürgüsü çekildi. Şimdi ayak sesleri geliyordu, gittikçe artan şiddette. Yaklaştı, yaklaştı, geldi. Kapının hemen ardındaydı artık. Kapı sürgüsüne bir el uzandı. Bunlar? Sıra tekrar bana geldi mi? Götürecekler, her şey yeniden başlayacak mı? Sürgü çekilmeye başlandı, ben toparlandım. İyice köşeye sinip gardımı aldım. Gacırtıyla zindan kapısı açıldı, gözümü alan ışıkla birlikte biri içeri girdi. Hışımla ilerleyen adam süratle iki üç adım attıktan sonra suratıma doğru tekmeler savururken darbelere engel olmaya çalıştım, hınçla bağırdı.

"Kalk!"

Açık kapıdan giren ışıktan gözlerim iyice kamaşmıştı, ellerimle gözümü kapatmaya çalıştım, ne olduğunu anlayamamıştım. Tekme savuran adam geriye çekildi. O an açılmış ellerim gözümün önündeydi. Kalktım, hücreden çıktığım zaman ürkekçe etrafa bakınıyordum yavaştan gözlerimi ovuşturarak. Her iki tarafında sıra sıra bitişik demir kapıların olduğu ince uzun bir koridoru florasan ampuller aydınlatıyordu. Hemen hemen kırka yakın hücre vardı yan yana. Karşıda açık kapıdan tuvaletler görülüyordu. Koridorda duran üç polisten birisi bana doğru yöneldi. Çenemi tutup gözlerimin içine bakarken,

“İlker mahallesine gidiyoruz,” dedi, “Fail’in evine!”

Çürük dişli adamdı. Hemen ardında duran diğeri sert bir şekilde,

“Evi biliyorsun değil mi?” diye sordu.

“Evet, biliyorum,” dedim.

Hiç bekletmeden kolumdan çekti.

“Yürü!”

Aynı anda diğeri yanaşıp bileklerime kelepçeyi taktıktan sonra göz bağını bağladı. Koluma yapışarak sertçe iteklediği sırada bir kez daha,

“Yürü!” dedi.

Biraz yürüdükten sonra diğeri uyardı.

“Dikkat et! Ayağını kaldır!”

Birkaç adım atmıştım ki, tıpkı getirildiğim zamanki gibi ensemi bir el kavradı, o anda höykürdü.

“Başını eğ!”

Eğdim. Garaja geldik. Bir otomobile bindirildim. Arka koltuğa oturtulduktan sonra birisi buyurdu, motor çalışmıştı.

“Başını dizime koy!”

O işkencecinin bacağına başımı dayadım yastık gibi. Araç hareket etti. Ne kadar yol aldığımızı, nereden gittiğimizi anlamadım. Nereye gidiyorduk, gerçekten İlker mahallesine mi? Arka koltukta iki büklüm bir halde yol alırken müthiş derecede

uyumak istiyordum, acıkmıştım ve hiç bitmeyen o titremeler arasında sıcak bir ortam özlüyordum. Ne kadar gittik, bilmiyorum. En sonunda göz bağımı açtıkları zaman sağ ön koltukta oturan adamın buyurgan sesi,

“Bak, sol taraf Meclis’in Dikmen kapısı,” dedi.

Otomobil yavaşça ilerliyordu. Biraz daha gittikten sonra elini ileri doğru uzatırken başını salladı, gecenin karanlığında tok bir sesle,

“Burası Harp Okulu,” diye ekledi, eliyle sağ tarafı gösterirken.

Şoför hiç ses etmeden sakin bir şekilde otomobili sürüyordu. Yanımda oturan çürük dişli adamın hırıltılı nefesini duyuyordum. Otomobil biraz daha ilerledikten sonra yokuşun ortasında yol ayrımına geldiği zaman durdu. Önde oturan adam,

“Hangi taraf?” dedi sert sesiyle.

“Bilmiyorum,” dedim, “o eve epey önce zaten bir defa gitmiştim.”

Sesim mırıldanır gibi ürkekçe çıkmıştı, yanımda oturan çürük dişli adam derin bir nefes aldı, kabaran öfkesini denetlemeye çalışıyordu. Ön sağ koltukta oturan mülkiyeli kılıklı adam,

“Sağa,” diye komut verdi.

Otomobil sağa, belediye otobüs güzergâhına, Sokullu yoluna döndü, sessiz bir şekilde epeyce düz yolda ilerledik. Önce sola, sonra sağa döndük; park ve camiyi geçtik. Gecenin karanlık koynunda hiç biri konuşmuyordu. Kaş göz işareti yapıyorlar mıydı acaba? Tekrar sola döndük, apartmanlar bitip gecekondular başladı. Dere kenarından yamaçtan ilerledik. Bir sokağın başında durduktan sonra önde oturan adam,

“Hangisi?” dedi soğuk şekilde, bu sırada tepkisiz önüne bakıyordu, put gibiydi.

“Bilmiyorum,” diye yanıt verirken sıtmalı gibi üşümüş titriyordum.

“Hani biliyordun,” diye öfkeyle kükredi yanımda duran adam.

“Karanlıkta çıkaramadım,” dedim, “zaten sadece bir defa gelmiştim.”

Öndeki polis araçtan indi. Otomobilin hemen yanında ayakta dururken bir eliyle açık kapıyı tutup diğer ile ilerideki belli belirsiz boş tepeleri gösterdi, başını kaldırmıştı.

Her yer bembeyazdı, bulutlu gecede etraf iyice karanlıktı. Ölgün ışığıyla kızıla çalan tonda yanan sokak lambaları pır pır ediyor, etrafı yeteri kadar aydınlatamıyor ama hemen altındaki savrulan kar tanelerini görünür kılıyordu. Gecekonduların süklüm püklüm damları, yorgun duvarları, sokak başındaki büyük ağaç adeta sessizce ağlıyormuş gibi bana bakıyor, soğuk esen ayaz karanlığa ıslık çalarken iri kar tanelerini havaya savuruyordu. Sokak lambalarının hemen altında ağır aksak uçar gibi süzülenler, sıcak sobanın yanına oturup alnını puslu cama dayayarak bitmez tükenmez hülyalara dalmış bir halde dışarı bakan çocuğun gözünden nasıl görünürdü acaba? Çok üşüyorum, gündüz ki basınçlı soğuk su banyosu bünyemi felç etti. İç çamaşırlarım üzerinde kurudu. Issız, karanlık gecenin koynunda insanın içine işleyen soğuk, aşkla işini yapan bu katil sürülerine neden hiç işlemiyor?

Adam kolunu kaldırmış bir halde işaret parmağı ile ileriyi gösterirken,

“Bak!” dedi.

Omuzlarımı yukarı çekip boynumu büktüğüm sırada onun sinsi gözleri öfkeden adeta kıvılcımlar çakıyordu, sanki kudurmuş gibiydi.

“Görüyor musun şu tepeyi? Behçet gibi senide kara gömelim mi? Az önce hani biliyordun? Hayvan! Bak, iyi bak! Kimsin lan sen, kıçı kırık tekne kazıntısı!”

Yanımdaki kafama bir yumruk indirdi. Nefretle bakıyordu.

“Evin adresini biliyoruz, sabah zaten iş tamam,” dedi etrafa köpük saçarken.

Gerçekten bu sokağı nereden biliyorlar diye iç geçirdim. Nasıl öğrenmişlerdi? Gözlerimi kısarak,

“Madem biliyorsunuz, beni niçin getirdiniz,” diye karşılık verdim.

Çürük dişli adam öfkeden iyice kudurdu. Kapıyı açtı, yavaştan aşağı indikten sonra ileri doğru yürümeye başladı. Önde oturanda inmiş onun gittiği yönün aksi yöne ilerlemeye başlamıştı. Kapılar açıktı. Şoför yerinde oturuyordu, başını direksiyona dayadı, umursamaz pozlardaydı. Hemen sol yandaki dere boyu zifiri karanlıktı. Kelepçeli ellerim arkamda dere yatağına baktım. Bir hamlede fırlasam,

inebilir miydim? İnsem bile sonu ne olurdu? Bunlara av olur muydum? Yoksa özellikle numaramı yapıyorlardı? Şoför kıpırdandı, beni mi takip ediyordu? İrkildim, sanki kanım dondu, bir tezgâh mıydı?

İlk hamlede bu adama yem olmak, yamaçtan aşağıya yuvarlanmak var kurşunlara hedef olduktan sonra. Olmasam bile gecenin koynunda, sokağa çıkma yasağının olduğu bir zamanda kelepçeli ellerimle bilinmeyen sokaklarda böyle ne yapabilirdim kolay av olmaktan başka.

Ön koltuğa tekrar gelip oturdu mülkiyeli kılıklı adam. Ağzını bıçak açmıyordu, sinirle soluyordu. Ürkekçe ona bakarken iç sesimi dinledim.

Bu adam doğru mu söylüyor acaba? Onu bunlar mı kara gömdü gerçekten. Gazetede görmüştüm yüzünü. Çok bildik, aşina yüzlü birisiydi. Ah Elif; ardından günler boyu nasılda sessizce ağlamıştın belli etmeden. Yakalanmadan kısa bir süre önce en son bizim evde görmüştüm diye anlatmıştın. O geniş bahçenin ön tarafındaki evin önünde asma ağacının sardığı çardağın altında uzunca bir süre konuşmuştuk demiştin, eczacı Betül ile birlikte, havuzun yanında. Tüm ölümler can yaksa da, bildik birisinin gidişi daha başka oluyor değil mi? Katiller, ruhsuz robotlar, işkenceleri, canilikleri ile övünen pislikler!

Sokağın başından üç genç çıkageldi. İkisi erkek, birisi kızdı. Mülkiyeli kılıklı adam sokak lambasının altında durdurdu onları, öfkeli bir şekilde höykürdüğü zaman korkuyu aradı gözlerinde.

“Saat kaç, sizin sokağa çıkma yasağından haberiniz yok mu?”

Birisi ürkekçe mırıldandı.

“Henüz vakit dolmadı diye çıktık, saat on ikiye on var, zaten evimiz de hemen şurada.”

“Kimlikler!” diye kükredi polis şefi.

Arka koltukta oturuyordum. Mülkiyeli kılıklı adam ayaküstü sorularını sorarken gençlerden biri otomobile iyice yaklaştı. Bir anda beni fark ettiği zaman sorgucu sert sesiyle,

“Çabuk kaybolun, doğru evlerinize!” diye bağırdı.

O sırada sokak boyunda evleri kontrol eden çürük dişli adamın vardığı nokta yüreğimi ağzıma getirdi, sadece iki ev kalmıştı. Nasıl olduysa geri döndü. Hızla gelip yakama yapıştığı anda küfrederken sesi boğuk çıkıyordu.

“Orospu çocuğu, eceline mi susadın!”

İkisi de bindiği zaman otomobil ilerledi. Evlerin bittiği yerde karlı bir tepenin yanında durdu. Çürük dişli adam yakamdan çekiştirirken,

“İn aşağı, yavşak!” dedi.

Hızla yana doğru ittiği zaman dengemi kaybettim. Kelepçeli ellerimle soğuk karların üzerine düştüm. O hırsla tekmelemeye başladı, bir süre sonra soluk soluğa kaldı. Üstüm başım her tarafım kara belenmişti. Ürkek, inandırmaya çalışan sesle,

“İnanın, bilmiyorum,” dedim, “geçen yıl sadece bir defa gelmiştim.”

“Yalan söyleme lan!” diye hışımla kükrerken tekmeler savuruyordu kaba etlerime.

Bir süre sonra mülkiyeli kılıklı adam,

“Haydi, gidelim,” dedi.

Otomobil geri dönüp dere boyundan aşağıya indi. Sokak adlarına bakarak aramaya devam ettiler. En sonunda gece yarısı aramaktan bıktıkları zaman,

“Artık yeter, gidelim,” dedi öndeki adam.

“Saat kaç?” diye sordu arkadaki.

“Bir buçuk,” diyen şoför uyku mahmuru gözlerle yorgun düşmüştü sokak sokak gezinmekten. Ana yola çıktı, etrafta in cin top oynuyordu, bastı gaza. Hepsi sinirden deli olmuşlardı, sürekli ağza alınmayacak küfürler savuruyorlardı. Arka koltukta yanımda oturan adam öfkesini alamadı, bitkin bedenimi durmadan yumruklamasına rağmen. Sokağa çıkma yasağı olan karanlık gecenin koynunda müthiş derecede uyumak istiyordum, ahir ömrümde bir kez daha sıcak yatağa girmek nasip olacak mıydı?

Göz bağım yeniden bağlandığı zaman dünya tekrar zifiri bir karanlığa gömüldü, renkler silindi, her şey aynılaştı.

Geri geldik işkence merkezine. Arkadan kelepçeli ellerim artık berbat derecede sızlıyordu. Bağlı gözlerimle ürkekçe ilerlemeye çalışırken yakamdan tutup karga tulumba hücre kapısına doğru götürdü birisi. Bitmeyen, kahredici öfkesi ile bağırdı.

"Şimdi sonun geldi!"

Bileklerimden kelepçeleri çıkardıktan sonra göz bağımı çözdüler. Gürültüyle hücre kapısını açıp içeri doğru iterken arkamdan tekmeyi yerleştirdi katil suratlı adam. Zindan kapısı kapandı, gürültüyle sürgüsü çekildi küfürler arasında. Uzun günün sonunda nihayet sağ salim karanlık, mezar gibi hücreme atıldım. Her ne olursa olsun, her şeye rağmen en güvenilir sığınağım; hücrem…

***

Kafeste başım öndeydi, gözlerim önümdeki ekmek kırıntılarına takılı kalmıştı. Yakalandığım ilk gün hücremdeki adamın yüzü gibi miydi yüzüm? Coplanmaktan uyuşmuş ellerim, tepeden tırnağa morarmış kollarım, vücudumun değişik yerlerindeki ezik ve çürükler, özellikle Filistin askısından kalan koltuk altlarımdaki o dayanılmaz ekimozlar müthiş acı veriyor, eklem yerlerim sızlıyordu. Günlerin biriktirdiği uykusuzluk altları morarmış gözlerimde kendini nasıl ele veriyordu acaba? Göz çukurları derinleşmiş solgun yüzüm titriyor, bitkin gözlerim kararıyordu. Ya o açlık! Kaç gündür doğru dürüst tuvalete bile gitmemiştim, düzeni bozulan bağırsaklarım yediğim yemeklerle tekrar düzelir miydi? En kötüsü, hafifte olsa, hiçbir yüke tahammül edemeyen kasıklarım iflas etmek üzereydi, adeta ağır bir yükün altında ezilen köleler gibi isyan ediyordu, patlar mıydı? Böyle hareketsiz oturmak en çokta onlara basınç yapıyordu, aşırı üşümekten mi bu hale gelmişlerdi? Şimdi oturduğum yerde başımda dönmeye başlamıştı usul usul.

Ya ruhum! Ahir ömrümde tekrar gökyüzünü görebildim diyerek her şeye rağmen sevinçle dolan ruhum; haklı olmanın verdiği, derinlerden gelen inançla haykırıyor, bu katillerin önünde diz çökme diyordu.

Dayan dizlerim dayan!

Başımı ekmeğin son lokmasını veren adama doğru çevirip yorgun gözlerle baktım gözlerine. O sevgiyle bakıyordu. Toparlanmaya çalıştım, boş yemek tasını yanındakine vermesi için ona uzattım. Her şeye rağmen bu kapuska iyi gelmişti. Açlık; çeken bilir. Taslar toparlanıp askerlere verildi. Bir süre sonra kafesin etrafındaki asker sayısı tekrar çoğaldı, ortalık iyice hareketlenip eski haline geri döndü. Buradan ne zaman çıkarırlar diye iç geçirdiğim anda dışarıdan askerlerin arasından bağıran birinin sesi kulaklarımda yankılandı.

"İlhan Eskici doktor odasına!"

Yüzüm gerildi, göğsüm daralırken içim sıkıntıyla doldu, oralı bile olmadım. Sanki çağrılan başkasıydı. Hiçbir şey yokmuş gibi oturmaya devam ederken ilk getirildiğim an gözümün önüne geldi. İşte o zaman iç sesim isyan ediyordu.

Şimdi oraya gidip gelinceye kadar kaç darbe alırım? Sanki bu kasap mı beni iyileştirecek! Hem tekrar görse ne olacak ki? Ama neden ısrarla çağırıyor bu asker. Dur, biraz daha bekle! En sonunda niçin gelmiyorsun, ses çıkarmıyorsun dese ne olacak? Gitmesem ne yaparlar ki, ellerinden geleni artlarına koymuyorlar zaten. Tamam, sus artık! Oh neyse, doktor odasına doğru yürümeye başladı, bu kargaşa, gürültüde vazgeçti sanırım.

Benim için hoş geldin faslı bitti galiba? Geleli neredeyse altı saat oluyor. Altı saat, görece çok zaman değil elbette. Her dakikası eziyete çevrilen bir yerde aldığı nefes bile sürekli olarak kontrol altında tutulan vahşi hayvanlar gibi horlanmak, her ne yaparsak yapalım sonunda canımızın yanacağından emin olmak, hata bulamadığı zaman bile ağzı salyalı bir askerin saldırısına uğramak…

Bizim eşkıyayı üç gün tutmuşlar burada, hem de özel muamele yaparak. Acaba beni ne zaman koğuşa götürürler? Gelen kişiye göre mi değişiyor, yoksa suç cinsine mi göre? Suç ve Ceza! Ne? Suç ve Ceza mı? Neler saçmalıyorum böyle! O dediğim Dostoyevski'nin ünlü romanı. Bu katillerin kitabında böyle kavram var mı? Hayır, yanlış; bunların kitabı var mı?

Yetki sarhoşu olmuş, kendini önemli biri sanmaya başlayan her rütbeden seçmece bu askerler elbette verilen emirleri en iyi şekilde uyguluyor, layıkıyla görevlerini yapıyorlardı. Bunlara göre göz göze gelmek, başı dik durmak, yan oturmak, başını kaldırıp etrafa bakmak, düşük sesle tekmil vermek, copları yedikten sonra canhıraş bir şekilde 'sağ ol komutanım' diye bağırmamak, esas duruşta

parmakları bacağa iyice yapıştırmamak, göğsü öne çıkarmamak, yerine göre derin nefes almak, göz kırpıştırmak bile suç!

Suçun tanımının düzgün yapılmadığı bir yerde keyfe keder suçlamak, bazen kaburga kemiklerini kırarak öldürünceye kadar dayak atmak, kan kusturmak, olmadık eziyetleri reva görmek kimin ahlakına uygun düşer?

O da ne öyle? Asker tekrar isim okumaya başladı, koğuşlara götürüleceklerin listesi bu sefer epey uzun sürdü. Hayır, olamaz! Sonunda benim de adım geçti, gidiyorum.

Adı okunanlar hareketleniyordu. Kalktım, arkadaki girişe gözüm takıldı. Başımın dönmesi arttı, artık etrafı iyice bulanık görüyorum, ortalık sisli gibi. O an sanki sürüyle askerin arasında eski bir tanıdığı görür gibi oldum. Hayal mi görüyorum?

Ne işin var burada, ben seni tanıyorum demişti, ara koridordan geldiğimiz zaman. Benimle yaşıttı, ortaokul çağımdan tanıdık biriydi, bir zamanlar marangozdu. Onlarda askerdi, ama her şey ne kadar farklıydı o zaman. Şimdi burada olsa bunlar gibi olur muydu? Başka yolu var mıydı, elbette çaresiz olmak zorundaydı. Ya şimdi? Bunlar adeta öldürmeye programlanmış robot sanki.

Çok eski zamanlardan kalma, unutulan düş gibi hatırladığım o günün üzerinden tam altı mevsim geçti, kanlı darbeden kısa süre önce temmuz sıcağında bu berbat yerden yine geçmiştim çocuklar gibi şen bir şekilde. Etimesgut'ta sinemadan bozma yerde tutuklu kaldıktan sonra tahliye etmişlerdi. Burada askerlerle sohbet etmiş, şakalaşmıştım, tanıdık olan hal hatır bile sormuştu. Şimdi burası cehennem gibi, sözcüklerin tarif edemediği, korku filmlerinden fırlayıp gelen kâbusun ortası sanki! Hayır, bu tanım da yetersiz kalıyor; anlatılamaz, yaşanılır cinsten demek durumu kurtarır mı? Ne mümkün, bir askerin tutukluyla konuşması! Geldiğimden beri aldığım darbe iki yüz mü oldu, yoksa üç yüz mü? Her tarafım iyice uyuştu, çürüdü; bir noktadan sonra hiç fark etmiyor olsa da, yine de kaba dayak, emniyetten beter değil ya. Ama beterin beteri var! Ya ölüm oruçları sırasında kullanılan hücreler, tabutluklar, kim bilir ne berbat yerlerdir. Bir metre karelik ölçülerde dar bir mezarın içine diri diri konulmak, hem de üç kişi birden… Tuvalette yok, ışıkta. Sadece ayakaltındaki bir kap bu iş için. Adı üzerinde tabutluk, ölüm hücresi!

Kafes kapısının hemen önünde, diğerlerinin yanında bir asker duruyordu elinde copuyla. Asker! Eski zamanlarda, ortalama her Türk çocuğu gibi, asker denince içim titreyerek neler hissederdim? Kutsal görev yapan vatan koruyan kahramanlar... Evet, şimdi bu güzel vatanı benim gibi eli kitaplı düşmanlardan, kanlı cuntanın, faşizmin askerleri, en kahraman, en kutsal, mutlak biçimde itaat edilmesi gereken en üstün yaratıklar koruyor…

Çatık kaşları altındaki kıvılcımlar çakan gözleriyle bana bakarken,

“Haydi, çabuk ol lan!” dedi tiksintiyle.

İrkildim. Kafes kapısına yöneldim. Parmaklığın hemen önündeki askerler dışarı çıkanlara kelepçeleri taktıktan sonra küfürler ederek onları itip kakmaya, rast gele dövmeye devam ediyorlardı. Kapıdan çıktım, dışa doğru iki üç adım attım. Her şey daha hızlı dönmeye başladı, sanki kanım çekiliyordu. Kollarını kaldırmış, hemen yanı başımda bağırırken coplarını indiren askerler katlamalı artmış mıydı; yoksa birini iki tane mi görür olmuştum? Duvarlar, demir parmaklıklar, kapı, arka köşedeki kayıt yapılan masa, ayakta zor duran, yürümeye çalışan, elleri kelepçeli bezgin insanlar sanki sisler içinde dönüyorlardı. Ayağımın altındaki beton zemin, tavan, berberin sandalyesi, doktor odasının kapısı, çevremde gittikçe daha da çoğaldığını sandığım diğer askerler, onların köpük saçan ağızları, copları, kafes içinde oturan, ayakta duran diğer tutuklular fıldır fıldır dönüyordu. Her şey ama her şey gittikçe artan bir ivmede döndükçe görülen dünyanın tüm nesneleri, canlı ve cansız varlıkları silikleşti, renkler silindi, gölgeler, siluetler birbirine karıştı, her şey ama her şey aynılaştı, en sonunda tüm dünya zifiri bir karanlığa gömüldü.

Dönüş hızı yavaşladı, yavaşladı, nihayet durdu; ama bu andan itibaren gittikçe artan ivmede ben dönmeye başladım. Sarhoş gibi oldum.

Dipsiz, karanlık bir kuyudan çıkar gibiydim; tüm ağırlıklardan, zincir ve kelepçelerimden kurtulmuştum, hızla havalandım. Karlı dağları aştım, çok uzaklarda, ufukta içimi ısıtan Akdeniz görünüyordu. O an tarifsiz bir sevinçle coştum; şairin dediği gibi Akdeniz’e gidiyorum Akdeniz’e. Ak sütünü emdiğim annemin diyarına.

…

Çıplak, ıslak betonda kapının hemen önünde, oracıkta, soğuk bir zeminde yerde yatıyordum. Başımı çevirmeye çalışırken gözlerimi kırptım. Bu anda silik,

karanlık ve belli belirsiz şekilde, buğulu ortamda onun siluetini gördüm. Ayağındaki postalıyla üzerimde tepiniyor, zıplarken bağırıyordu.

“Kalk, numara yapma lan orospu çocuğu!”

Kafesten çıkarılan insanlarla, sürekli olarak bunlara saldıran askerler durmuş bize bakıyordu. Doktorun odasından çıkan telaşlı bir astsubay göründü. Kollarını yana açmış, gözlerini ayırmış halde bize doğru hızlı adımlarla yürürken askere seslendi.

“Ona dikkat et!”

Yere serilmiş bir halde yeni ayılmıştım, üzerimden inen asker komutana bakarken korkmuştu.

“Emredersin komutanım!”

Ona izlemeye çalışıyordum, sert bakışlarıyla göz göze geldik

“Kalk!”

Toparlanmaya çalıştım gözlerimi kırpıştırarak. O an iç sesim telkinde bulunuyordu…

İlhan, oğlum, haydi topla kendini, daha görecek günlerin, yiyecek ekmeğin, içecek suyun var, dayan, bu da geçecek, neler geçmedi ki!

Yüzükoyun döndükten sonra kelepçeli ellerimi zemine dayadım, Kollarımdan destek almaya çalışırken dizlerimi büküp başımı öne eğdim. Yüzümdeki suyu atmak için kafamı sağa sola salladım.

Geçecek mi? Sakın ha, bir hata yapma! Ama bu katillerin önünde de diz çökme! Sen, Beşevler’in adı duyulmamış, sıradan bir öğrencisi; Tek-Der’in tekne kazıntısı, İlhan Eskici! Kurtlara, kuşlara, ağzı salyalı faşistlere yem olmak varmış şu dünyada. Bunlar, bu cellâtlar değil miydi; burada, döve döve sevgili İlhan Erdost’u öldüren. O, kara yağız, gülen gözleriyle dünyayı kucaklayan, âleme ibret olsun diye katledilen mangal yürekli koca adam, yüreklere korku salmak için öldürülmedi mi! Barbarlığın şiddetini göstermek için en olmayacak işler yapmak eski bir gelenek olsa gerek tiranlara göre.

…

Bu sırada belimi doğrultup ayağa kalkmış, her iki bacağımı açarak dengede durmaya çalışıyordum. Başımı tekrar sağa sola salladım, gözlerimi ayırdım, şimdi ortamı daha net görüyordum. O sırada astsubay geldi, kolumdan tuttuktan sonra,

“Bana bak,” dedi gözlerini süzerek.

Bitkin gözlerimi usulca gözlerinin içine daldırdım, göz kapaklarımdaki tonlarca ağırlığa dayanamıyordum. Omuzlarım düşüktü, gövdem sallanıyordu, vücudumu zor kaldırıyordu bacaklarım. Astsubay işaret parmağı ile beni gösterirken askere dönüp komutu verdi.

“Bunu reoya bindir!”

Asker kolumdan tuttuktan sonra,

“Yürü!” dedi.

Yürüdüm. Dış kapının önünde, bizi emniyetten getiren minibüsün durduğu yerde bir reo duruyordu. Yüksekçe merdiveniyle kapalı kasası vardı. Arka tarafı açıktı. Kasa kapağının hemen yanına tutunmak için uzun bir demir kaynatılmıştı merdivenin kenarına. Kelepçeli ellerimi uzattım. Demirin alt kısmından tutunduktan sonra bacağımı kaldırmaya çalıştığım anda asker yardım etti. Kasanın her iki yanı boydan boya oturakla kaplıydı, oturan hiç kimse yoktu. Ayaklarımı sürüyerek yürüdüm ön sağ köşeye kadar. Usulca oturdum. Bacaklarımı öne doğru uzatıp birini diğerinin üzerine attım kaval kemiği üzerinden. Başımı arkaya dayayıp yavaşça gözlerimi kapatırken kelepçeli bileklerimi karnıma yasladım. Derinden derine nefes almaya çalışırken inip çıkan göğsümden hırıltı çıkıyordu. Bu sırada aşağıdaki asker hareketlerimi izliyordu. Bir süre sonra iki kişi daha getirildiği anda gözlerimi iyice açtım. Birisi erkek diğeri kadındı. Her ikisi birden gelip tam karşıma oturdular, o zaman tanıdım onu. Kafeste yemeğini ve ekmeğin son lokmasını veren adamdı. Askerin bakışları arasında hiç konuşmadılar. Bana bakarken her ikisi birbirine sokuldu. Kelepçeli elleriyle el ele tutuşup gözlerini mahzun melül dikmişlerdi. Sevgiliden çok karı kocaya benziyorlardı. Bir an için bile olsa sessizce, sevgi dolu gözlerle bakışırken sanki içime sıcaklık aktı; her ikisi de umut veren gözleriyle dayan der gibiydi. Bir süre sonra gözyaşlarımı engelleyemedim, sesim çıkmıyordu, ama yanaklarımdan iki uzun sicim gibi boşalıvermişti askerin uzaklaştığı bir zamanda. Morarmış gözlerimi açıp kapattıkça daha da arttı. Bu halimi görünce onlar, birbirlerine iyice sokulup anlayamadığım bir şeyler fısıldadılar.

Sanki her ikisi de düşme ihtimalime karşı tetikte gibiydi. Kısa süre geçmişti ki, aşağıdaki asker kapının önünde belirdi, sinsi gözlerle bana bakarken elini salladı.

“Aşağıya gel!”

Karşımda oturan o iki insanın hüzünlü bakışları arasında yerimden kalktım, zoraki arka kapağa kadar yürüdüm, yandan tutunduğum anda aşağıdaki asker alaysı bir şekilde gülerek,

“Atla!” dedi.

Tüm davranışlarımı artık kontrol etmekte güçlük çekiyordum; adeta her söyleneni mekanik şekilde yapan şuursuz bir insana dönüşmüştüm. Umutsuzca atlamaya yeltendiğim anda aşağıdaki asker alay etmeye devam ederken,

“Dur, dur,” dedi sırıtarak.

Tutunduğum sırada yavaşça merdivenden inmeme yardım etti. Yere indiğim anda kapıdan bize doğru gelen astsubayın sesi duyuldu.

“Bunu doktorlar koğuşuna götürüyoruz!”

Onu duyunca içimi ince bir sızı kapladı.

Erol’dan ayırıyorlar, savcıya benzer ifade vermek için aynı koğuşta kalsak ne iyi olurdu. Her ikimizin tutarlı ifade vermesi için elbette bu çok önemli, onun emniyet ifadesi nasıl acaba? Birde Suat’ı almışlar her nasılsa? O ne yaptı, nasıl ifade verdi acaba?

Başım eğik, kelepçeli ellerim önümde ayaklarımı sürüyerek yürüyor, bir o yana, bir bu yana yaprak gibi sallanarak zoraki adım atabiliyordum. Astsubay en öne geçmişti. Onun hemen ardında yürüyen iki askerin arkasındaydım. Benim arkamda da iki asker daha vardı. Her iki kenarı karla kaplı yolda yürürken öndeki askerlerden biri diğerine baktı, alaysı bir tavırla göz kırptığı sırada,

“Numara yapıyor bu,” dedi.

Diğeri tepeden bakar edayla,

“Ne numarası oğlum, baksana ölecek, doktor onu boşuna ayırmadı,” diye yanıtladı.

Benim duyduğum bu sözleri öndeki astsubayda duydu. Onlara dönüp ters ters bakarken hafif bir sertlikte,

“Hişt” dedi, “kendi aranızda konuşmayın!”

Bana dönerek kaşlarını çatıp sertçe,

“Şimdi nasılsın,” diye ekledi, “iyisin değil mi?”

Zaten zor yürüyordum, başımı kaldırıp çok ağır göz kapaklarımı açmakta zorlanırken sessizce iç çektim.

Halimden sanki belli olmuyor, katil suratlı adam, yaptıklarınız yetmedi, bir de alay edin.

Kelepçeli ellerimi zoraki kaldırıp yüzümü ovuşturdum. Gözlerimi kırpıştırırken ona döndüm.

“İyi değilim, açım!”

Önümde yavaştan yürümeye devam ederken ıslık çalan askerlerden biri yan tarafı gösterdi umarsız şekilde,

“Burası C1 blok,” dedi.

Bir süre daha sessizce yürüdükten sonra C2 bloğun kapısının önünde durdurdular. Yol kenarındaki birinci sıra tel örgünün iç tarafında, onun hemen hemen iki metre ötesinde, diğeri gibi epeyce yüksek, ikinci bir sıra daha tel örgü vardı. Her iki tel örgünün arasındaki boşlukta boğum boğum duran, açılmış ruloların oluşturduğu dikenli teller içerideki tutsaklar içindi. Tel örgünün iç kısmında “U” şeklinde yapılmış tek katlı bina oldukça eskiydi. Çatısı kiremitli, duvarları sıvalıydı. Güneydeki bölmenin ortasında, buna bitişik yapılmış yanlardaki doğu ve batı cephelerinde karşılıklı birbirine bakan kapılar binanın üç ana bölmeden oluştuğunu anlatıyordu. Her üç kapının açıldığı geniş avlunun doğusunda bir ağaç vardı, birde güney tarafında. Toprak zemin ıslaktı, yer yer kar birikintileri duruyordu.

Asker birinci tel örgünün ortasında bulunan dış kapının kilidini açtı, demir kapıyı gürültüyle itti. İki üç adım attıktan sonra ikinci demir kapıyı açtı. Astsubay öne geçti, askerlerle birlikte sessizce onu takip ettik. İç kapıdan sonra bir iki adım attık. Astsubay öndeki basamakları adımlayıp avluya çıktı, durdu, kolunu kaldırdığı sırada hafiften başını da kaldırmıştı.

“Doktor,” diye bağırdı, “sana bir hasta getirdik! İyi bak ona!”

Bu sırada askerlerden birisi ellerimdeki kelepçeyi açarken tam karşı kapının önüne tutuklular birikti, sıkılı yumrukları ile devrimci marşlar söylemeye başladılar. Aralarından iki kişi gruptan ayrıldı; avluyu dikine geçip yanımıza geldiler. O an kapı önünde askerlerin arasında sallanarak ayakta zor duruyordum. Kollarıma girip beni omuzladılar, sevgiyle bakıyorlardı.

“Geçmiş olsun!” dedi ikisi de yavaştan.

Omuzlarında taşıdılar, kapı önünde biriken güzel insanların arasından geçtik. Herkesin yana çekilip yol verdiği kapının iç tarafı genişçe sayılırdı. Sol ön tarafında tuvaletler vardı. Girişten bir basamak yüksekte bulunan kısmın hemen önüne kirli lavabosuyla bir musluk yerleştirilmişti. Bu bölmenin biraz ötesinde kalın demir parmaklıklarıyla başka bir kapı vardı. Sağ tarafa dönüp kalın demir parmaklıkları olan diğer kapıdan içeri girdik. Bu bölüm dikdörtgen şeklinde, hemen hemen on, on beş metre uzunluğunda, sanki ahırdan bozma gibi bir yerdi; zor nefes alınan ağır, pis kokulu havası insanı adeta boğuyordu. Güneye bakan tarafındaki küçük pencerelerden içeriye sızan ışıklar etrafı yeteri kadar aydınlatamıyordu. Ara koridorun her iki tarafına dizilmiş, sıra sıra iki katlı ranzalar neredeyse üst üsteydi. Girişin hemen önünde, solda yanmayan demir sobanın yanında bir miktar boşluk vardı. Bu bölmeyi geçip sağdaki ranzalardan birinin alt katına beni dikkatli şekilde yavaşça yatırdıkları sırada etraf meraklı insanlarla doldu. Birisi usulca ayakkabılarımı çıkarırken,

“Rahatça uzan,” dedi.

Acıma, endişe, kaygı, öfke ve hüzün dolu bakışlar arasında derin bir nefes çektim, gözlerimi kapatıp yavaştan “oooh” diyerek nefesimi boşalttıktan sonra açtım. Etraftakilerden birisi sordu.

“Faşist misin, devrimci mi?”

Hiç böyle bir soru beklemiyordum. Artık bitti, en azından şimdilik diye düşündüğüm sırada afalladım, içim bunaldı. Ne biçim soru bu diye iç geçirirken gözlerimi ayırdım, hayret dolu bakışlarla yanıt verdim.

“Burada faşistlerde mi var?”

Etraftakilerden değişik homurtu ve sesler çıkarken bir kısım insan ayrılmaya başladığı anda hemen karşımdaki kişi yanında durana dönüp tebessümle mırıldandı.

“Şuna bak, hala konuşuyor!”

Diğeri gözlerini dikip yavaştan,

“Sus!” dedi.

Başka birisi bana doğru yaklaştı, hemen yanıma oturdu. Eğildi, başparmağı ile işaret parmağını bir miktar aralayarak gözlerimi açtıktan sonra gözlerini gözlerimin içine daldırdı, sonra doğruldu.

“Birisi bir bardak bol şekerli su getirsin!”

Esmer, ince uzun boylu, zayıf birisiydi. Avurtları çökmüş, elmacık kemikleri iyice açığa çıkmıştı. Sırtına kalın, siyah bir palto geçirmişti. Benden epeyce yaşlı görünüyordu. Beşevler’de ilerlerken çok konuşmayan ama attığı adımlarda bile insana güven veren, oturaklı, sorumlu arkadaşlara benziyordu.

Kara gözleri ile bakarken ne kadar da güven vericiydi. Böyle bir dosta nasılda hasret kalmıştım. Etraftan birisi,

“Durumu nasıl doktor?” dedi.

“İyi sayılır,” diye yanıtladı doktor.

Hemen onun yanındaki gözlerini kısarak,

“Kötü olsa elinden ne gelir ki, burası Hacettepe hastanesi mi?” diye mırıldandı.

Birisi bir bardak şekerli su getirdi. Başka biri yatakta oturmama yardım etti. Uzatılan bardağı dudaklarıma götürüp suyu içtim kana kana. Son yudumu da içtikten sonra tekrar yatağa uzandığım sırada birisi sordu.

“Burada üç ayrı komün var. Hangi gruptansın?”

Yutkundum, çekingen, ikircikli gözlerle baktım, tereddütle gözlerimi kıstığım anda doktor,

“Nereden getirildin?” dedi, sanki derdimi anlamış gibi bir hali vardı.

Kesik kesik konuşurken gözlerimi ona dikerek,

“Beşevler’den geldim,” dedim, “Tek-Der’liyim... Sıkıyönetime muhalefetten buradayım... Sempatizanım, bizim oralardan burada yatan kimse var mı?”

“Boş ver şimdi Beşevler’i,” dedi doktor, “nereden geldin, emniyetten mi?”

“Bilmiyorum... Emin değilim... Girişinde kapalı garaja benzer bölmesi... mezar gibi sıra sıra hücreleri... olan bir yerdi... Sanki bodrumdaydı... Emniyet tarafında...

“Yolcuları çoğunlukla nereye götürürler,” derken kaşlarını çatan Doktor, “DAL” diye mırıldandı.

Bu sırada biriken insanların bir kısmı daha ayrıldı. İki ranza arasında ayakta duran üç kişi yavaşça konuşmaya başladı, en sonunda biri diğerine,

“Sizin koğuşta kalsın Fahir,” dedi.

“Tamam,” diyen diğeri, “hangi odada kalacağını sonra konuşuruz,” diye ekledi başını sallarken.

Kalabalık dağıldı. Ranzanın etrafında bir süre daha bekleyen doktor güleç yüzü ile tekrar beni kontrol etmeden önce,

“Nasılsın?” dedi.

“Daha iyiyim, bir bardak şekerli suyun bu kadar kısa sürede böyle etki yapacağını bilmezdim,” dedim büyük bir minnettarlıkla.

“Haydi, şimdi uyu!”

Sağa sola dönüp uyumaya çalışırken kâbusun en azından şimdilik sona erdiğine inanamıyordum. Günler sonra nihayet çığlıksız bir ortamdayım, artık soğuk betona serilmiş ne paltodan yatağa, ne de ayakkabıdan yastığa ihtiyacım olacak. Ne zaman alacaklarının, ne yapacaklarının hiç belli olmadığı, çığlıklar hariç insan sesine hasret, tekinsiz bir yerde değildim. Sonunda kurtuldum mu?

Ne kadar uyudum bilmiyorum. Epeyce bir süre geçmişti, neredeyse akşam oluyordu. Üzerimde kahverengi, tüylenmiş, rahatsız edecek derecede batan kılları ile kirli bir battaniye vardı. Sırtüstü uzanmıştım, ağzım açık bir halde hırıltıyla nefes alırken ranzanın üst kat tahtalarına gözüm kaydı. Ayakucumdaki iki ranza demiri arasına bağlanmış ipte bir kazak asılıydı. Hemen bitişiğimdeki diğer ranzanın

çapraz köşesinde oturan biri, ayakta duran başka biriyle sessizce bir şeyler konuşuyordu. Öbür yanımdan birisi başını uzattı, yüzüme iyice yaklaşarak gözlerime baktı. Ranzanın kenarına yavaşça iliştikten sonra elini başıma koydu hafifçe. Bir an öylece durdu, elini ters çevirdi, parmakları yanaklarımda geziniyordu.

“Uyandın mı?”

Uyku mahmuru bir halde ona baktım.

“Evet!”

“İyi uyudun.”

Yanında duran kişiye dönerek,

“Ateşi yok doktor,” dedi sessizce.

“Geçmiş olsun,” diyen doktor bana bakarken tatlı tatlı gülüyordu.

Yattığım yerden doğrulmaya çalıştım. Başımın üzerinde kirli gri rengi ile sıra sıra dizilmiş üst yatağın tahtaları sanki üzerime yıkılıyordu. Yana döndüm, tebessümle onlara baktım, battaniye altından ellerimi çıkarıp gözlerimi ovuşturdum. Bu sırada yanımda ranzada oturan kişi ayağa kalktı. Doktor ona dönerken kolunu kaldırdı beni işaret eder gibi. Diğerinin kalktığı yere ranzanın kenarına oturdu, bana doğru sevecenlikle yaklaştı. Kısa bir kontrolden sonra ellerini paltosunun cebine sokup ayağa kalktı.

“Tamam, sorun yok,” dedi, “tekrar geçmiş olsun!”

“Sağ ol,” diye mırıldandım.

Hemen yanda ayakta duran kişi gözlerime baktı, sevimli bir yüz ifadesiyle,

“Yemek vakti geliyor, seni diğer koğuşa götürmem gerek, kalacağın yer orası,” dedi.

Ona bakarken yavaşça kalkıp ayakkabıları giydim. Doğrulduğum zaman elindekini uzattı.

“Haydi, şu sakallarını kes!”

Tıraş bıçağını alarak girişteki lavabonun yolunu tuttum. O beni beklerken tıraş oldum. Diğer koğuşa gitmek için hemen onun ardına geçtim. Büyük kapıdan

çıktık, birkaç adım attıktan sonra avluda orta yerde dolaşan eli coplu askerin karşısında esas duruş vaziyeti aldı, selam verdiği sırada normal bir ses tonuyla tekmilini verdi.

“Can Sever, Erzurum, koğuşa geçebilir miyim komutanım!”

“Geç,” diyerek lütufta bulundu asker.

Can henüz esas duruş pozisyonunu bozmamıştı. Askerin bir şey demesine zaman bırakmadan,

“Yeni gelen arkadaş,” dedi.

Tekmil vermeden benimde geçmeme izin verdi mağrur komutan. Hızlı adımlarla batı tarafındaki kapıya yöneldik. Giriş kapısından girdiğimiz zaman tam karşıda tahta masanın etrafında üç kişi oturuyordu. Hemen yandaki sobanın üzerinde içi su dolu büyük bir teneke vardı. Başındaki birisi elindeki uzun sopası ile içindekini karıştırıyordu. Önümde yürüyen Can, sobanın yanında, masanın önünde durdu.

“İşte getirdim,” dedi, o an gözlerime bakıyordu.

Biraz ürkek, biraz sıkılgan bir halde elimi yukarı doğru kaldırdım, başımı sallarken,

“Merhaba!” dedim.

“Merhaba, geçmiş olsun,” derken hepsi ayağa kalktı.

Herkes sırayla benimle tokalaştı. En sonuncusunun gözlerinin içi gülüyordu.

“Korkuttun bizi, sakalını kesince kılığın değişmiş, sanki kendine gelmişsin, tekrar geçmiş olsun!”

Can bana baktığı sırada eliyle onu gösterirken,

“Koğuş kıdemlimiz,” dedi.

Gözlerini kıstı, açtığı elini yavaşça burgu gibi döndürürken kolunu kaldırdı, yana döndü.

“Ne yapalım Mithat? Sadece iki kişilik yer var, birisi sizin tarafta.”

Güneydeki koğuşun kapısını gösterdi.

“Yoksa faşistlerin de kaldığı koğuşta kalmak zorunda ve yeni.”

Kaşlarını çatan Mithat kara gözleriyle ona baktı, durum pek hoşuna gitmemişti, kendince haklıydı.

“Biz de sıkışık durumdayız, sizin arkadaşınız!”

Kıdemli bana dönerek,

“Bak,” derken hemen karşıdaki odayı gösterdi, “burada biz kalıyoruz ve yeterinden fazla kişi var.”

Başını çevirdi, giriş kapısının hemen yanında karşılıklı birbirine bakan iki kapıdan güneyde olanını işaret etti.

“Şu odadaki bitişik ranzaların alt tarafında üç namlı faşist kalıyor, üst kısımda yatan iki kişi bizim arkadaş, bir kişilik yer var, bu durumda başka çare yok, orada kalmak zorundasın!”

Ekşiyen yüzümdeki ifade tebessüme döndü daha sonra. Can araya girdi.

“Haydi, meşhur eli kanlı faşistlerle aynı ranzayı paylaşacaksın; mutlaka duymuş olman lazım Muhlis Yazmanoğlu adını.”

“Hişt” dedi kıdemli, “şimdi sırası değil!”

Soba üzerindeki tenekeyi karıştıran kişi kıdemliye bakıyordu. Hınzırca gülümsedi, açık alnını kırıştırdığı sırada,

“Bu iş tamam,” dedi, elindekini bırakarak.

Kıdemli döndü, başıyla onu işaret ederken sobanın üzerindeki paslı tenekeyi gösterdi.

“Bak, arkadaşı nasıl da atladım,” dedi. “Bu arkadaş İslamcıdır, bizim komünde yer alıyor, çaylar ondan sorulur.”

Hayretle ona bakarak,

“Nasıl olur,” dedim.

O kolunu kaldırarak dostça hafiften sırtıma vurdu, sıcak bir bakış attı, hiçbir şey demedi. Bu sırada yemek getiren askerler avluda belirdi. Bir süre sonra masa hazırlandı. Maharet isteyen incelikte, zar gibi kesilmiş iki ekmek otuz iki kişiye pay edildi, yemekten sonra az sayıdaki bardaklarla imamın abdest suyuna benzeyen çaylar sırayla içildi, ne de olsa içinde şeker vardı. Bir süre sohbet ettikten sonra koğuşa çekildim. Ranzanın üst katına çıkıp yatağa uzandım. Battaniyeyi çekip gözlerimi tavana diktiğim zaman yan yataktakiler henüz yoktu, ama alt kattakiler sohbet ediyordu. Hala her tarafım ağrıyordu, gündüz uyumanın da etkisiyle uyuyamadım. İçimi tarifsiz derecede hüzün kaplamaya başlamıştı, yine o sıkıntı.

Burada bir an bile kalmaya tahammülüm yok, içim bunalıyor, hemen şimdi buradan çıkmalıyım, sanki boğazımı sıkıyorlar, göğüs kafesimin üzerinde korkunç bir ağırlık var, nefes alamıyorum.

Sıkıntıyla iç geçirirken yüzüm gerilmişti, ellerimi başımın altına koyup gözlerimi tavana dikerek düşüncelere daldım.

O tanıdık yüzlü, beni ilk alan adam kimdi? Bir daha ortalıkta neden hiç görünmedi? Neydi diğerlerinin halleri öyle? Onun deşifre olmasını önlemek için miydi, yoksa odaya dolanların hepsinin gerçekten işleri mi vardı? Mümkün değil öyle olması! Ama en sonunda sinsice beni süzen çürük dişli adamla şans eseri göz göze geldiğimde gözlerindeki nefret ne kadar derindi öyle. Her şey o an çözülmüştü; beni deniyorlardı. Kaçıncı gündü acaba?

Çilli, benekli yüzü ile kır saçlı, sarıya çalan benizli adam hücre kapısını açmış, ‘haydi’ demişti. Balkan göçmenlerine benziyordu. Yeni seans diye düşündüğüm sırada gözlerimi bağlamış, arkamdan sürekli itekleyerek merdivenlerden çıkarmıştı. Bir kapıdan geçtikten sonra göz bağımı açtığı zaman kendimi koridorda bulmuştum. O iyi polisti, ağabey gibi nasihat ediyordu.

İnce uzun aralıktan yürüdükten sonra bir kapıdan içeri soktu. Genişçe, büyük bir yerdi. Kapının hemen yanında başımı duvara dayadı. Dik dur, ne bu bezginlik diye azarlarken biri cepheden, diğeri sol cenahtan iki farklı fotoğrafımı çekti yanındaki ile birlikte.

Büronun sıra sıra, biraz yüksekçe büyük pencereleri vardı. Pencerelerin alt kısımları koyu gri renge boyanmıştı, dışarısı hiç görünmüyordu. Onların hemen

önünde sekiz on tane çalışma masası duruyordu. Kapalı spor salonunun yan tarafı mıydı acaba?

Çilli, soğuk suratı beton gibi olmuştu, sinsi, yuvarlak gözleriyle süzerken hoyrat, kıllı elleri kolumu kavramış, köşedeki masaya doğru çekmişti beni. Tıpkı diğerlerinde olduğu gibi masasında bir sürü evrak, kâğıt, kalemin yanı sıra değişik kırtasiye malzemeleri vardı. Ayrıca tam ortasında bir de daktilo. Masanın önünde iki sandalye duruyordu, onların arasında da sehpa. Koltuğuna oturdu, söylediklerini harfiyen kabul etmemi istiyordu hazret. Neredeyse bir saatten fazla zaman geçti, önceden kurduğu senaryoyu tekrarlıyor, kendi söylediklerini daktilosuyla kendisi yazıyordu. Her türlü itirazıma rağmen ikinci sayfayı doldurmak üzereydi.

Dikmen tepelerinde 1980 yılının 1 Mayısında akşam vakti eli meşaleli insanların yaptığı korsan mitinge hazırlık sırasında yol ortasına kurulan barikatlara taş taşımaktan, 11 Eylülde Kızılay'da bomba süsü verilmiş pankart asmaya, Yeni mahallede afiş asıp yazı yazmaktan Beşevler'de kitlesel çatışmalara katılmaya kadar silahlı işler hariç ne varsa doldurmuştu yazdığı kâğıda. Birde beni okulda son dönemin bölüm sorumlusu yapmıştı, sanki örgüt kalmış gibi.

Her türlü itirazıma karşılık oğlum, bunları kabul etsen ne olacak, etmesen ne olacak, ortada delil yok, bir şey yok, hâkim yine serbest bırakacak, bunlar önemli değil demişti. Değilse, niçin ısrarla kabul ettirmeye çalışıyorsun, önemli değil işte diye yanıt verdiğim zaman öfkeden kudurmuş, daktiloyu kaldırdığı gibi hışımla çarpmıştı masaya. Maskesini sıyırıp atmıştı iyiden. Yazdıklarını yırtıp savurmuştu. 'Daha senin aklın başına gelmemiş, biraz daha tava gelmen gerekiyor' dediği zaman odaya dolmaya başlamışlardı. İlk anda normal çalışan görevliler sanmıştım. Kimisi boş masalara oturup kâğıtlara bir şeyler yazıyor, bazısı masa üzerindeki çeşitli evrakları düzeltiyor, bazıları çekmeceleri karıştırıyordu. Birer ikişer odaya dolmuşlardı. Masalar dolduktan sonra yeni gelenler sandalyelere oturmaya başlamıştı. Birbirleri ile sohbet ediyor, masada çalışırmış gibi yapana değişik sorular soruyor, havadan sudan konuşuyorlardı. Neredeyse odada bir uğultu olmaya başlamıştı yirmi kişiyi aştığında. En sonunda ayakta kalanlar bile olmuş, bunlar omuzlarını duvara dayayıp dizlerini bükerek birbirlerine el kol hareketleri yaparken laf atmaya başlamışlardı.

Nasıl da saf saf onu aramıştım tek tek hepsine bakarak. Ama hiç birisi bana bakmamıştı bile.

İçeriye doluşan otuzdan fazla kişi hiçbir şey belli etmemeye çalışıyordu, ama bir tuhaflık vardı. Neden bunca insan kısa sürede içeri dolmuştu? Sadece bendim farklı olan aralarında. Yavaş yavaş başımı çevirerek tüm insanları gözden geçirdiğim sırada en son giriş kapısına gözlerim kaydığı zaman onu görmüştüm; kapının dış tarafından gizlice beni gözleyen o çürük dişli adamı. Her nasılsa tesadüfen göz göze geldiğimiz anda nasıl da nefret doluydu; irkilmiştim. Ama o adam yoktu içlerinde. Üstelik Rahimlerden de haber yok, hiç birini getirmediler. Ne yapmaya çalışıyorlardı; her ne olursa olsun, ne olup ne olmadığımı çok iyi biliyorlardı, Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek lazım, onlar insan sarrafıydı.

Kollarımı başımın altından çıkardıktan sonra yukarı doğru kaldırıp indirdim. Hala gözlerim tavana dikiliydi. Toparlanmaya çalışırken yatakta sağa sola döndüm sıkıntılı bir şekilde. O şef kılıklı adamın görüntüsü yine gözümün önüne geldi.

Bu sabah minibüse bindirdikten sonra yola çıkmadan az önce 'bırak şimdi sıkıyönetime, 1402'ye muhalefet ayaklarını, Yeni mahalle beşinci durakta ne kadar afiş astın' diye homurdanmıştı ön koltukta otururken. Gözlerinin içine bakarken 'hayır, ben Yeni mahallede hiç afiş asmadım' demiştim. Bu sırada yanımda oturan dost diziyle bacağıma vurmuştu. Son ifademin alındığı gün o da oradaydı. Ballandıra ballandıra İngiltere'de katıldığı yürüyüşleri anlatıyordu. 'Hatta bir seferinde yürüyüşte onu da görmüştüm, en öndeydi' derken abartıda hınzırlık var gibiydi. Kibarca 'bir sigara alabilir miyim" demişti çilli suratlı adama. O 'tabi' diye yanıt vermiş, daha sonra bana dönerek alaysı edayla eklemişti: 'Pis goşist! Senin anlatacak bir şeylerin yok mu?' dediği zaman kendime kızmıştım, bu adamdan niçin sigara istedim diye.

Gözlerimi kırpıştırdım. Dirseklerimi ovuşturduktan sonra parmaklarımı açıp kapattım. En sonunda kollarımı battaniye altına soktum, dizlerimi büktüm, iyice battaniyeye sarındım. Koğuş sakinlerinden birisi daha geldi. Dönüp durduğumu görünce 'hala uyumadın mı' derken ceketini çıkardı. Ellerini açıp birbirine sürterek ısıtmaya çalışırken yatağa uzandı. Battaniye altına girerken titriyordu. İki büklüm uzandıktan sonra iyice büzüştü. Bir süre kımıltısız öylece kaldığı zaman nefes alıp verişi duyuluyordu. Bu sırada ranzanın alt katında cinli, perili derin mevzulara dalıp kendi anlattıklarından korkmaya başlayan üç zat-ı muhterimin sesi çoktan kesilmişti, ama ara bölmedeki masanın başında oturan iki kişi hala sessizce, mırıldanır gibi sohbet ediyordu. Soba çoktan sönmüş, kırık camın üzerine mukavva sıkıştırılmış dış kapı sıkıca kapatılmıştı. Yatakta bir o tarafa bir bu tarafa dönerken

düşüncelerden sıyrılmaya çalıştım. Gecenin ilerleyen saatlerinde uykuya dalmaya çalışırken onun, çürük dişli adamın imgesi gözümün önündeydi.

Bunu tanıyor musun diyordu, tuvaletin yanındaki boşlukta, karanlıkta silueti görülürken.

O perişan haldeydi, üzerinde parka vardı. Zayıf, ince vücudu, orta boyu, yorgun, bitkin gözleri ile Apdi idi. Elmacık kemikleri iyice çıkıktı, o kadar zayıftı ki, adeta hayalet gibi ayakta zor duran tuhaf bir iskeleti andırıyordu. Onu niçin getirmişlerdi? Yoksa bu katillerin derdi, ne yapıp edip bizi bir şekilde büyük davaya mı sokmaktı? Nereden bağlantı kurmaya çalışıyorlardı öyle?

En son onu Yenimahalle'de tesadüfen görmüştüm, aranıyordu. Evime yakın bir otobüs durağında akşam karanlığında ayaküstü görüşmüş, hal hatır sormuştuk; geçen seneydi. Ne yazık ki, görüşmeden iki gün sonra yakalandığını, o günden beri Mamak'ta olduğunu duymuştum. İşte karşımda duruyordu. Evet, tanıyorum, yönetimden birisi demiştim. Ama Fail ve Erol'un aksine beni tanımadığını söylüyordu. Bir zamanlar Kömür durağından otobüse birlikte binmeden önce her akşam sigarasını alırdım. Fena alıştın, bu gidişle tiryaki olacaksın derken omzuma vururdu, ama kıramazdı. Benden üç dört yaş daha büyüktü. Beni tanımadığını söylüyordu. Üstelik benim söylediklerimi de destekliyordu söyledikleri; gruptan biri olabilir diyordu, çok insan vardı, yüzü yabancı gelmiyor ama onu tanımıyorum.

Gözlerim iyice ağırlaşmış olsa da bir türlü uyku tutmuyor, kafamın içinde bir sürü şey adeta resmigeçit yapıyor, daldan dala atlıyordu. Soğuk gecenin karanlığında titreyerek yatakta bir o yana bir yana döndüğüm zaman çürükler içindeki her yanım berbat şekilde ağrıyor, beynimi saran sıkıntı görünmez kafesin içinde hapsolmuşum gibi adeta beni cendereye alıyordu. Bitmeyen kâbuslarımdan çok istememe rağmen bir türlü kurtulamadım, akıp giden zamana inat eder gibi yine zamanın olmadığı zifiri karanlıklar prensinin ülkesine, çığlıklar diyarına aklım takılı kaldı, takıntı gibi…

Apdi'den sonra yüzleştirdikleri genç adamın hali neydi öyle! Polisin biri Hacettepe'li olduğunu söylemiş, üçümüzü tuvalet kapısının önünde yan yana dizmişti. Genç adam karşımızda ürkek, sessiz bir şekilde duruyordu. Bacağı aksak gibiydi, topaldı sanki. Sağ omzu iyice düşüktü, çıkık elmacık kemiklerinin üzerindeki feri sönmüş gözlerinde tarifsiz bir sıkıntı vardı, ürküyle bize bakıyordu. Merakla onu

incelediğimiz sırada arka tarafta sadece silueti seçilen işkencecinin biri kararlı, tok, sert bir sesle,

“Bunu tanıyor musunuz?” dedi.

Karmaşık duygular içinde daha dikkatli şekilde genç adama baktık. Sırtındaki kabanın ceplerine ellerini soktuğu zaman Erol başını kaldırdı.

“Ben tanımadım!” dedi.

Gayet rahattı, gerçekten onu tanımadığı her halinden belli oluyordu. Arka tarafta karanlıkta görülmeyen polis güruhunun gözleri üzerimizde miydi? Yoksa sadece biri mi vardı? Sonra Suat’ı işaret eden polis sorusunu tekrarladığı sırada o gözlerini ayırdı, başını öne doğru çekip alıcı gözlerle iyice onu inceledi, sanki tanır gibiydi, durdu, merakla bir süre daha tepeden tırnağa kontrol etti onu. Elini öne uzattığı sırada başını sağa sola salladı.

“Hayır, tanıyamadım,” dedi, Suat.

“İyi bak lan, emin misin,” diye karşılık veren polis öfkeyle soludu, hırslandı. “Bakın, bu arkadaşınız çatışmada yaralanmış, deşifre olmamak için hastaneye gidemediğinden dolayı sizin evde ameliyat edilmiş, aksayan bacağından kurşun çıkarılmış, kıvırmayın, doğruyu söyleyin.”

Suat keskin gözlerle incelemeye devam ediyordu. O anda diğer gencin zor seçilen donuk yüz ifadesinden neler hissettikleri ne kadar anlaşılıyordu acaba? İşkenceci polislere renk vermemeye mi çalışıyordu? Bunu anlamam olası değildi.

Suat tekrar etti.

“Hayır, tanımıyorum onu!”

Polisler ona da inanmış olacaklar ki, daha fazla ısrar etmediler. Sıra bana gelmişti. Genç adama alıcı gözle bakarken göz göze geldiğim an rahatladım, o da rahatladı sanki. Gerçekten tanımıyordum. Sırf bizim için mi getirmişlerdi onu işkence merkezine?

“Tanıyamadım,” dedim kararlı bir sesle.

İnandılar, ısrar etmediler.

Şimdi düşünüyorum da, tam direkten döndük. Bir zamanlar arada sırada haber gelirdi evi terk edin diye. Yine öyle günün ertesinde eve döndüğümüz zaman bahçe tarafındaki pencerenin dibinde tozlar içinde bulmuştuk yırtık, kanlı pantolon ve gömleği. Suat o an evde yoktu, Erol ile birlikte bu da neyin nesi deyip merakla incelemiştik. Ne olduğunu anlamamıştık ama yok etmek için yakmıştık onları hemen. Bu adam olabilir miydi? Kim olduğunu bilmediğimiz biri, tam da bunların dedikleri gibi, bizim evde ameliyat mı edilmişti? Ne yani, her ne olursa olsun, illa ki, olmuş mu olması gerekiyordu. Hiç yapılmamış işler ya da bazen aynı cinayet ilgisiz birkaç farklı kişinin üzerine atılmıyor muydu? Bir şekilde ilişkilendirilip büyük dava ile birleştirseler, olay olmamış olsa bile, derdini anlatıncaya kadar yıllar geçmez miydi?

Ne büyük tesadüf! O genç adam yan koğuşun kıdemlisiymiş, tanıdı beni. Apdi'de olduğu gibi, sırf bizimle yüzleştirilmek için götürülmüş işkence merkezine. Bilinmez yerlere, başına ne geleceğini bilmeden işkenceye götürüldüğünü bilmek ne kötü duygu, tarifsiz bir şey olsa gerek! Yüzleşme sırasında Suat'ın meraklı, uzun bakışları korkutmuş onu. 'Neyse ki, beni tanıyamadı,' dedi.

İçim tamamen geçti, göz kapaklarım düştüğü anda battaniyenin altında iyice büzüşmüştüm. Bu derde nasıl düşmüş, yolum nerelerden geçmişte buralara kadar geldiğim merak edilecek olursa her şey o gün başlamıştı. Hani geceleri kan ter içinde düşlerini gördüğüm dehşet gün; kâbusum.

***

…

"Arkadaşlar, geride kalanlar var, yavaşlayalım," dedi.

Grup yavaşladığı sırada büfenin biraz ötesinde eli cebinde ilerleyen öğrencinin biri sert bakışlı askeri başıyla selamladı. Yanında Özkan duruyordu.

"İyi nöbetler hemşerim."

Pür dikkat onu süzen asker yanıt verdi.

"Sağ ol!"

Bu sırada Eşkıya bana döndü, gülüyordu.

"Ne haber, sınav nasıl geçti?"

“Çok iyi,” derken güldüm.

“Bende geçtim,” dedi gözümün içine bakarken.

Büfeyi geçtik. Bu sırada Beden Eğitimi bölüm bahçesindeki öğrenci hareketlendi, geldiği yönden yola çıktı. O anda köprüyü geçen ülkücüler epeyce ileride Endüstriyel Sanatların önünde toplanıyordu. Yavaş adımlarla ilerlerken iyice toparlandık. Köprünün Şeker yurdu tarafından Konya yoluna çıkıp karşıya geçtik. Diş Hekimliği Fakültesinin önünde bekleyen diğer okulların öğrencileriyle birleştiğimiz zaman hızlı bir hareketlenme oldu. O gruptan birisi,

“Sınavdan henüz çıkmayanlar var,” dedi.

Uzun boylu başka biri öfkeliydi, yerinde duramıyordu, kıpır kıpırdı, kolunu kaldırıp arka tarafı işaret ederken homurdandı.

“Hemen şurada, fakültenin yanındaki uzun kavak ağacının altında, tek düşürdükleri bir arkadaşın ağzına tabanca namlusunu sokmuşlar öğlen üzeri.”

Yanındaki devam etti.

“Görseniz, perişan bir halde suratı bembeyazdı, uzun süre kendine gelemedi.”

Köprüye doğru yürüyen Özkan Beşevler tarafına baktı, ileride toplanmışlar etrafı gözlüyorlardı. Geriye döndü, sinirliydi, gözlerini ayırarak,

“Bugün meydanı boş buldular!” dedi.

Grup epeyce kalabalıklaştı. Önümde Erol duruyor, yanda Elif, Zahide ile bir şeyler konuşuyordu. Onların hemen ötesinde, okulun giriş kapısının biraz önünde dişçilikten Nazan endişeli bir şekilde bekliyor, yanında duran Oya’ya bir şeyler söylüyordu. Onlara doğru meylettiğim sırada biraz ötede Zeynep’i fark ettim. Güleç yüzlüydü. Rengârenk desenleri ile Kızılderili usulü örülmüş heybesi omzundaydı. Saçları omzuna kadar uzanıyordu, gözlerini kısıp yanındakine bir şeyler fısıldadı. O tarafa ilerlediğim sırada okulun giriş kapısına yöneldi, içeri girdikten sonra koridora doğru dönüp var gücüyle bağırdı.

“Arkadaşlar, çabuk olun! Saldıracaklar!”

Döndü, geri geldi. Çoğunluğu okul giriş kapısı önünde bekleşen öğrencilerin bir kısmı köprü tarafında duruyordu. Köprüye doğru yöneldi, yolun başında yan yana geldik.

Heyecanlı, gergin, endişeli, öfkeli, kimisi ürkek, çoğu kararlı, gelecek saldırıyı püskürtmeye hazır bekleyen gruptaki öğrencilerden farklı sesler çıkıyor, bazıları kontrolü elde tutmaya çalışıyordu.

Köprünün oradan gelen Eşkıya bana döndü, başını hafifçe kaldırdığı sırada,

"Bir de sen seslen içeridekilere," dedi.

O zaman iyice gerildim, giriş kapısına doğru yürüdüm, içeri girdikten sonra koridorda bağırdım.

"Çabuk olun, saldıracaklar!"

Sessizliğin hâkim olduğu koridordan hiç yanıt veren olmadı, kapılardan kimse çıkmadı. Geri döndüm, köprü tarafına yöneldim. Çoğu öğrenci soğukkanlı bir şekilde öylece bekliyor, bazıları grubu yönlendiriyordu. Köprüye doğru yürüyen Zeynep,

"Haydi artık," dedi, "bu kadar ısrarlı uyarıya rağmen bizimkilerin çıkacağı yok, gidelim!"

Göz göze geldik, sanki göğüs kafesimde ince bir akıntı duyumsadım, iyice heyecanlanmıştım. Hepimiz artan endişeyle karışık sinirlenmeye başlamıştık. Hemen ötede iyice gerilen Elif ile Ayşegül duruyor, el kol hareketleriyle konuşuyorlardı. Özkan köprüden tarafa doğru yürüdü, yan yolun başına ulaştığında,

"Bunlarda hızlı hareketlenme var," diye mırıldandı.

Geri döndü, birkaç adım atmıştı ki, o an yanında duran biri öfkeyle bağırdı.

"Geliyorlar!"

Elindeki taşı var gücüyle onlara doğru fırlattı, iyice heyecanlanmıştı.

Aynı anda karşı taraftan hızla taşlar gelmeye başladı. Kimisi koşarak üzerimize doğru geliyordu. Bir anda ortalık ana baba gününe döndü, karşılıklı taşlar fırlatılırken ülkücülerin naralar halinde attığı 'Allah, Allah' nidalarına 'yallah, yallah' diye karşılık verdik. Trafik durdu, sesler birbirine karıştı, küfürler havada uçuşuyordu. Birileri silahları çekti, kurşun sesleri ortalığı inletmeye başladı. Kabaran öfke seliyle devam eden çatışmadan kısa süre sonra saldırıyı püskürtüp ilk mevziimize geri döndük.

Onları dağıtmıştık, hepsi bir tarafa kaçtı, iki tarafta da ölü veya yaralı yoktu. Rahatlamış halde geriye döndüğümüz zaman en önde taş atanlar en arkada kaldı. Köprü yanından taş atarak yanımdakilerle ilerlediğim sırada

Ayşegül fazla ileri gitmeyin diye uyarmıştı. ‘Püskürttük’ diye sevinçle mırıldanırken yürümeye devam ediyordum ki, birileri yoldan henüz geçmeye başlayan dolmuşlardan birini durdurdu. Kalabalık arasından bazıları araca bindikten hemen sonra egzoz borusunda bir mavzer kurşunu patladı. O sırada dolmuşun ardında yanda duruyordum, kurşun metale çarpınca şans eseri çıkan kıvılcımı gördüm. En yakınımda Zeynep ile Ayşegül vardı.

Panikle gaza basan dolmuş şoförü aracı hızla uzaklaştırırken ellerindeki mavzerlerle ilerleyen askerler seri şekilde hareket ediyorlardı.

İlk kurşunu durup mu sıkmışlardı?

Bir anlık şaşkınlıktan sonra can havliyle herkes kuzeye doğru seğirtti. Müthiş gürültüyle kurşunlar seri halde gelmeye başladı, daha ikinci kurşun yanı başımdakini yere serdiği anda Ayşegül’ün çığlığı ortalığı inletti.

“Zeynep vuruldu, Zeynep vuruldu!”

Tarifsiz acılar içinde çığlıklar atan Ayşegül, Zeynep’in yanında feryat ediyordu. Hemen yanındaki Sema elim uyuştu dedi ona, daha sonra fark etti vurulduğunu. Yere düştü. Elinin bir tarafından giren kurşun öbür tarafından çıkmıştı. Kısa süre geçmişti ki, Oya bacağım diye inlerken adım atmaya çalıştı, sıcağı sıcağına o da anlamamıştı yaralandığını. Kanlı toprağın üzerine düşen düştüğü yerde kalıyordu.

İki üç adım atmıştım ki, yanımda koşan Hüdai sendeledi, beli iyice öne doğru eğildiği sırada elleri yere değmek üzereydi, bir adım daha atabildi, yüzükoyun dizüstü kapaklanırken ellerinden destek almaya çalıştı, kanlar içinde toprağa düştü, inliyordu. Birkaç adım daha attıktan sonra duvar dibinde hemen hemen boyum kadar olan kurumuş dikenlerin arasına atladım uyarılar üzerine. Sanki ortalık can pazarı gibiydi; mavzerin mekanizma sesine, kurşunların vınlaması; çığlık, inlemelere, panikle kaçışan insanların feryat ve ayak sesleri karışıyordu. Bazı arkadaşlar sürekli çalıların arasına atlayın diye umutsuzca bağırıyordu. Üzerimden geçen kurşunların sesini duyarken ellerimle kulaklarımı kapatıp böğürtlen dalları arasından gökyüzüne bakıyordum fal taşı gibi ayırdığım kara gözlerimle.

Askerler iki gruba ayrılmıştı, biri siper alarak diğer grubu korumaya alıyor, o anda diğerleri diz çökerek kitleyi tarıyordu. Sırayla aynı hareketleri tekrarlayan iki grup asker seri şekilde ilerliyor, acımasızca ölüm kusuyorlardı.

Bu kadar seri halde sıkılan kurşunlar öfkelerini biraz olsun dindirmediğine göre gözlerini böyle karartan neydi? Asıl dertlerinin çatışmayı önlemek,

düzeni sağlamak olmadığı çok barizdi. Öyle olsa, çatışan tarafları ayırır, bunu başardıkları anda suçluları yakalamaya yeltenirlerdi, ya da bu mümkün değilse havaya ateş ederlerdi. Tam aksine çatışma bittikten sonra devreye girmiş, rastgele acımasızca kitleyi taramaya başlamışlardı. Sanki sivil faşistler başa çıkamadı, sıradaki gelsin gibi bir durum gözleniyordu. Üstelik çok yakın mesafeden ateş ediyorlardı, hem de iflah etmeyen dom dom kurşunuyla. Ayşegül'ün yürek yakan çığlıklarını, yaralıların feryat ve inlemelerini duymamaları olanak dışıydı. Duysalar ne çıkardı sanki? Nişan alıp vurdukları, adeta bir kuş gibi toprağa düşürdükleri öğrencilerin o anki hallerini görmemeleri için kör olmaları gerekirdi.

Bu denli rahat şekilde kitleyi taramanın adeta seri bir insan avcısı gibi davranmalarının psikolojik kaynağı nereden geliyordu? Bunlar seçmece, eli kanlı faşist miydi, planlı bir tezgâh mı kurmuşlardı, yoksa şuurunu kaybederek kontrolden mi çıkmışlardı? Ya da ne yaptığını bilmeyen cinnet geçiren çılgınlar mı? Uzun süre bu kadar kurşun sıktıklarına göre yaptıkları işten haz alıyor olmalılardı. Savaşta mıydılar sanki! Avcı silahıyla siperden sipere av partisine çıkmış keskin nişancı katiller gibi atış yapmak nasıl açıklanabilirdi! Karşıdan eli silahlı insanlar karşılık verse elbette başka türlü düşünürdü insan! Bu nasıl şeydi böyle! Boşalttığı mermilerden birini yiyince düşen öğrenci onları nasıl mutlu ediyordu kim bilir? O derece olmasalar peş peşe bu kadar insanı vururlar mıydı hiç. Birileri çıkıp 'ne yapıyorsun sen' diyerek ellerinden silahlarını alsa oyuncağı alınmış çocuk gibi bağırırlar mıydı?

O an sanki zaman durdu, her şey ama her şey dondu. Dünya, kaynak maskesi camının ardı gibi karardı, karanlık bir perde örtülmüştü sanki. Pırıl pırıl berrak günde, öğle sonrasının eylül güneşi gökyüzünde sanki kızıl bir ateş topu gibi öylece asılı duruyor, başka zamanlarda her zaman gözlerimi yaşartan ışınları etrafı nedense aydınlatamıyordu. Anlatılamaz bir sıkıntı, tarifsiz kederlerle acılara gark oldum. Her yanımı ter bastı.

Ölüyorlar! Dostlarım, can yoldaşlarım ölüyor yanı başımda! Yok mu, şunları susturmanın bir yolu! Şimdi sırayla kalanların, hepimizin beynine, üzerine boşaltacaklar kurşunlarını! Her şey buraya kadarmış! Tüm dostlara, gökkuşağının renklerine, yemyeşil ormanlara, engin deryalara, gökteki yıldızlara, ateş topu misali asılı duran kor gibi olmuş şu kızıl güneşe ve hayata, böğürtlenin dalına, karıncalara, tüm diğer mahlûkata, her şeye, her şeye elveda!

Yaşı yirmiydi, canımın içiydi diyerek ağıt yakan analara! Hoşça kalın dostlarım, hoşça kalın!"

Yol kenarında boylu boyunca uzanan Hüdai başını kaldırdı, al kanlar içinde elini göğsüne koymuş bir halde yerde yatıyordu. Daha geride yere serilmiş Zeynep'i korumaya çalışan Ayşegül şoka girmiş bir halde çığlıklar atıyordu Zeynep vuruldu diye. Herkesi uyarırken kendisi ayakta etrafındakilere yardım etmeye çalışıyordu. Acılar içerisinde sesini duyurmaya çalışan Hüdai elini göğsü üzerinde indirip kaldırırken Zeynep'e baktı, zor çıkan kısık sesiyle,

"Yaranın üzerine baskı yap," dedi.

Herkes panik içinde bağırarak birbirini uyarıyordu. En geride köprünün ötesinde bir dizini yere dayayıp diğeri üzerinde diz çöken askerler dirseklerini dizlerine dayamış, ellerindeki silahlarını şakaklarına yanaştırmış, domuz avına çıkmış avcı misali, gözden gezden arpacıktan hedef gözeterek kitleyi taramaya devam ediyorlardı. Kurşunlardan can havliyle kurtulmaya çalışan öğrencilerden kimisi, Şeker yurdundan zevkle seyreden faşistlerin gözü önünde, kaçış yeri olmayan yol boyunca koşarken bazıları kenardaki dikenlerin arasına atlıyordu. Trafik çoktan durmuş, Azot Sanayinin çalışanları film seyreder gibi pencerelere doluşmuştu.

Ne kadar zaman geçtiğini anlayamadım, ama çok daha sonra öğrendim; ilerde, demiryolu köprüsünün oralarda, hala koşmaya devam ederken arkada, havada olan ayağının altından girip üstünden çıkan kurşunla yaralanan makineci Celal'in neler çektiğini; yaralı halde sorgucuların eline düşmüştü. Koşarken baldırının arka tarafından girip önünden çıkan kurşunla yaralanan diğer arkadaşın neyse ki, şansı yaver gitmiş. Ona yardım eden arkadaşı hüzünle dinledim:

"Konya yolu boyunca koşuyorduk. Artık nefesimiz zorlanıyor, soluk soluğa ilerliyorduk. Askeriye duvarının yan tarafında yanımdaki arkadaş kanlar içinde toprağa düştü, bacağından vurulmuştu. Asfaltın kenarına uzandı, mendilimi çıkarıp kan kaybını azaltmak için yarasını sıkıca sardım, üçüncü bir arkadaşta vardı yanımda. Sonra onu kulede nöbet tutan askerin yanında bıraktık, neyse ki şansımız varmış, asker iyi bir insandı. Öyle ki, daha sonra sivil polisler gelip yaralı arkadaşı teslim alacak olmuşlar ama nöbetteki asker silahını polislere doğrultup bizimkini vermemiş. Sonra biz çapraz bir şekilde koşmaya devam ettik. Demiryolu köprüsünden önce askeriye duvarından sonra yoldan aşağıya inerek menzil dışına çıkmayı başardık. Ama bu defa başlarında bir astsubay olan askerlerin eline düştük. Silahları doğrultup rayların üzerine yatırdılar. Bir süre sonra uzaktan gelen trenin sesi duyuldu, sesten çok rayların titreşimi daha tedirgin ediciydi, arkadaşlardan biri kalkmaya yeltendi ama

başaramadı, iyice kasılmıştı. İşte o zaman silahı doğrultan asker, ben de buradayım, korkma, dedi alayla. En sonunda tam bizi götüreceklerdi ki, bir asteğmen geldi, astsubayla atıştıktan sonra bizi onların elinden aldı, daha sonra serbest bıraktı."

Konya yolunda yakaladığı öğrencileri askerler, sivil polisler sorgusuz sualsiz gözaltına almış, Emniyet Müdürlüğü binasının oralardan bile kovan toplamışlardı. Gözaltına alınanlardan Behzat aylar sonra serbest bırakıldı ama emniyette aldığı darbelerden dolayı kulağında işitme kaybı oluştu.

Bilinmez bir sürenin ardından taramayı bıraktıktan sonra ağzından köpükler saçarken küfürler edip dipçiği ile kalanlara saldırdı askerin biri. Kanlar içinde yerde yatan yaralıya hınçla ölümcül darbelerini indirmeye başladığı zaman Ayşegül Zeynep'in üzerine abandı. Başını kaldırıp tarifsiz bir nefretle dipçik sallayan askerin yeşil gözlerine bakarken,

"Senin kız kardeşin yok mu? Ona vurma, bana vur!" diye bağırdı.

Zeynep'in bağırsakları neredeyse dışarı çıkmış, ayağındaki terlik bir tarafa savrulmuştu, ah ne olurdu, ayağında ayakkabı olsa belki her şey başka türlü olabilirdi.

Hırsla Zeynep'in yaralarına dipçiğini indiren asker nefretle Ayşegül'e baktı, dişlerini sıkarken gözlerini ayırdı. Elindeki kanlı dipçiği hınçla kaldırdı, var gücüyle Ayşegül'ün boynuna, şakağına, rastgele her tarafına indirmeye başladı, aynı anda ağza alınmayacak küfürler savuruyordu.

O halde bile neleri reva görüyor, bu eli kanlı faşist katil diye iç geçirmek, Ayşegül'ün kahredici hüznünü azaltır mıydı? Ne fayda! Derinlerden gelen tarifsiz bir sızıyla içi yanıyor, yediği dipçiklerden darbe aldığı yerler zonkluyordu. Acı, kahır, sinir ve çaresizlikten zaten gözyaşları çoktan boşalmıştı yuvalarından.

Bu sırada diğer öğrenciler askere meyletti, o katili durdurabilmek umuduyla, ürkekçe. Zeynep ve Ayşegül'ü bırakıp onlara yöneldi asker. O an Elif ile birlikte bende kalkmıştım ağzından kan gelmeye başlayan Hüdai'yi götürmek amacıyla. Her nasılsa onları bırakan asker bize doğru seğirtti. Bana dipçiğini indirirken Elif ileriye fırladı. Beni bırakan asker Elif'e saldırdı. Bu anda Zeynep, Sema ve Oya zoraki bir otomobile bindiriliyordu. Hüdai'ye doğru tekrar yöneldim. Asker Elifi bırakıp yine Ayşegül'e saldırdı. En sonunda katil asker bizimle uğraşırken Elif, Hüdai'yi bir otomobile bindirebildi, uzaktan düdük sesi duyulduktan az önce araçlar hızla olay yerinden uzaklaştı. Bir süre

sonra yolun karşı tarafında duran jeepten inen yüzbaşı telaşla geldi, öfkeden titreyen sesiyle bağırırken askerin suratına seri halde tokatlar indirmeye başladı.

"Ne yaptın oğlum sen, ne yaptın! Katil, katil oldun!"

Asker şaşırdı, ürkek bir şekilde cevap verdi.

"Ama komutanım, bunlar silahla saldırdı diğer gruba…"

Asker sinirden titriyordu, içinde fırtınalar kopuyor muydu? Mutlu bir şekilde iş başarmanın sevinciyle 'taradık işte, vurduk bu pislikleri' diye seviniyor muydu? Yoksa vicdan azabı mı duyuyordu? İlk defa birini öldüren kişinin midesi bulanır, içinden kusmak gelir diye söylerlerdi, ama bu askerde bu tür hiçbir belirti yoktu. Belki de yaptığı işin karşılığı olarak ödül ya da paye bekliyordu. Kolay mıydı, vurdukları ile birlikte bir sürü öğrencinin ele geçmesini sağlamışlardı, bunun karşılığı olmalıydı.

O anda ürkek, şaşkın, ne yapacağını bilmez bir halde etrafa bakıyordum, göğsüm sıkışıyor, gözüm kararıyordu. 'O kadar insandan biz kalmışız, sadece beş kişi, iki kız üç erkek' diye hayıflanırken duvardaki yazıya gözüm takıldı. Hüdai'nin düştüğü noktanın tam karşısında üzeri boyanmış, ama hala okunan Dev-Genç yazısına. O noktaya özellikle dikkat ettim.

Yüzbaşı bağırdı:

"Kim kimi taradı, hayvan herif!"

Yüzbaşının öfkeli sesiyle kendime geldiğim anda asker iyiden iyiye kuyruğunu kısmış, iyice sinmişti. Yüzbaşı katil askeri bırakıp bizi süzdü. Sevecen bir yüz ifadesiyle Ayşegül'e bakarken,

"Sen yaralı mısın?" dedi.

Ayşegül'ün pantolonu, üstü başı, her tarafı kanlar içindeydi. Gözleri kan çanağı gibi olmuş, boynu morarmıştı, saçları dağınıktı. Toparlanmaya çalışarak,

"Yaralı değilim, hastaneye götürülen arkadaşımın kanı," diye yanıt verdi.

Hepimiz perişan durumdaydık. Ayakta öylece durmuş, emniyeti, sorguculara düşünüyordum. Ferit yol kenarında kanlı toprağın yanına oturmuş, bacaklarını öne doğru uzatmış, gözlerini ayırmış, şaşkın bir halde etrafına bakınıyordu; şoka girmiş gibiydi. Hepimizi teker teker süzen yüzbaşı sanki kederden geberiyordu. Döndü, elini kaldırdı, yoldan geçen ama ısrarla olan bitene kayıtsız kalan, durmayan dolmuşlardan birini durdurdu.

“Haydi, kaybolun, gözüm görmesin sizi!”

Şaşırdık. Buruk bir ruh haliydi. Askerin gözleri nefretle ayrıldı ama itiraz edemedi. Biraz önce kanlar içinde bağırsakları dışarıda olan birinin özellikle yarasına dipçik indiren aşağılık bir alçaktan ne beklenirdi.

Dolmuşa bindik, başkaları gelmeden hemen oradan uzaklaşmalıydık. Yolcuların ürkek, şaşkın ve meraklı bakışları arasında ağlamaktan şişmiş gözlerimiz, perişan olmuş halimiz, üstümüzün başımızın kanı, tozuyla başka bir dünyadan gelmiş gibiydik. Hepimiz bu duruma inanamadık, koruyucu melek gibi herkesten önce nasıl olmuştu da yüzbaşı çıkagelmişti, çok büyük bir şanstı. İşte dolmuş emniyetin önünden geçiyordu; yer yokluğundan tabana oturmuştum tepkisiz etrafı süzen, sessizce ağlayan gözlerim yere bakıyordu. Bizden biri,

“Burada inelim,” dedi.

Ayşegül,

“Hayır, olmaz,” diye karşılık verdi. “Şaşırdınız mı? Yakalanırız!”

Yola sessiz ve ürkekçe devam ettik. Son durağa ulaşıp Ulus’ta dolmuştan indiğimiz zaman hepimiz derin nefes aldık. Bir araya gelerek çok hızlı karar verdik. İçimizden biri,

“Hastaneye gidelim,” dedi.

Endişeli bir yüz ifadesiyle Ayşegül,

“Bu elbiselerle böyle sokaklarda gezinirsem, polise yakalanırım,” diye yanıt verdi.

“Haklısın!”

Ayşegül:

“Parası olan var mı, taksi tutmam lazım!”

“Bende var,” dedim, “umarım yeter!”

Aramızda para topladık. Üç arkadaş hastanenin yolunu tuttuğu sırada ikimiz bir taksiye bindik. Ayşegül boğuk sesle,

“Emek, 72. Sokak,” dedi.

Gözlerini ayırarak hayret dolu bakışlarla bakan taksi şoförü bir şeyler söylemeye yeltendi, ikimizi de tepeden tırnağa süzdükten sonra ses çıkarmadı, gaza bastı. Tandoğan meydanına ulaştığımızda Ayşegül,

“Beşevler’den dikkatli geçelim,” dedi.

Şoför gayet rahat tavırla,

“Bir şey olmaz,” diye karşılık verirken daha da gaza bastı, araç hızlandı.

Yol boyunca ‘umarım ölmedi’ diyen Ayşegül’ü teskin etmeye çalışıyordum ama bir süre sonra o beni teselli ediyordu hıçkırıklar arasında. Yıldız bloklarına varmadan az önce cadde kenarında tanıdık birini gördük. Dişçilikten Yavuz’du. Hemen orada araçtan indik, telaşlıydı. Olayın haberini almış, ama sonuçlarından emin değildi. Durumu kısaca anlattık. Eve gittiğimiz zaman Ayşegül,

“Burada da kalırdı,” derken daha bir kötü oldu.

Uzun yıllar geçse bile ev ortamı, eşyalar, duvarlar, kitaplar her şey onu hatırlatır mıydı?

...

Cinayetleri Gördük, Ali Fuat Karaöz, Ortak Yaşam Yayınları, 2013

10. Mahkememiz sanıkların ve eşleri ve çocuklarının mal varlığını MASAK ‘ a araştırttı.

TAHSİN ŞAHİNKAYA
SEVDA ŞAHİNKAYA (EŞİ)
SERDAR ŞAHİNKAYA (OĞLU)
SEVGİ KARTAL (KIZI)

KENAN EVREN
SAKİNE EVREN (EŞİ)
ŞENAY GÜRVİT (KIZI)
SEMAHAT GÜLAY (KIZI)
MİNE GÖKSU (KIZI)

Gizli Dosyada mahkeme izni sonrası tuttuğumuz notlar…

Hesabını kimlik bilgileri cd ortamına gönderilmiş

23- A.Bank 01/11/2012 gün ve 10699 sayılı yar. Çetin Tümer ve Mustafa Cemil Kartal'ın hesaba bağlı olmayan işlemleri ile ilgili CD gönderilmiş.

24- T.İş Bankası 22/10/2013 gün ve E6-1031 sayılı yazı hesap ve kimlik bilgileri 21802 isimli Excel dosyası CD olarak sunulmus.

1-Finansbank 27/6/2012 ve 03961 sayılı yr: 01/01/2002 – 31/05/2013 araştırması yapılmış hesap bildirim tablosu, kredi kartı kefalet, kredi, kiralık kasa, çek, vekalet, servet bilgileri tablosu ve hesap hareketleri tablosu bilgilerini içeren 1 adet CD ekte sunulmuştur.

Ayrıca 12/9/1980 – 01/01/2002 dönemine ilişkin araştırmalar deam ediyor (CD Dosyada)

2-Vakıfbank 15.6.2012 ve 298 sayılı yasalı bankanın 1990/lı yıllarda otoman goze geçmesi sebebiyle ancak bu yıllardan sonraki bilgilere ulaşabilmiş ve tespit edilen kayıtlar CD ortamında sunulmuştur
(CD Dosyada)

3- Akbank 15.6.2012 gün ve 21629-Mb-132 sayılı yazı banka kayıtlarında en fazla 10 yıl geriye dönük hesap araştırılması yapılmakta olup 01.01.2012 tarihinden kendi evrak saklama süreci olan 10 yıllık zaman aşımı nedeniyle 2002 önemli bilgiler bulma kayıtlarında mevcut değildir
(Son 10 yıllık CD ekte)

4- Teb 12.06.2012 gün ve 3471 sayılı yapı 12.09.1980-30.05.2012 aracı CD olarak sunulmuştur (FortisBank TEB'le birleşmiş)

5- YapıKredi 12.06.2012 gün ve 65076 sayılı yazı 1996'dan itibaren hesap hareketleri ve kimlik bilgileri bir CD olarak sunulmuştur.

6-İşBank AŞ 8/6/2012 tarih ve NO:ÇVB-600 sayılı yasa
Hesap ve kimlik bilgileri, hesap hareketleri 11345 isimli Excel dosyasıyla CD halinde gönderilmiş.

Ayrıca yazı sonunda aynen şöyle denmekte: "Öte yandan 7600044627 vergi kimlik numaralı Sema Dış Ticaret AŞ firmasına 10.10.2007 tarihinde

kullandırılmış olan 36 ay vadeli 350.000 TL tutarındaki krediye, bilgi talebinde konu kişilerden 44512394394 TC kimlik numaralı Sevgi Kartal'ın (Şahinkaya) kefaletinin alındığı tespit edilmiştir."

7- ING Bank(eski Oyak Bank) 06/06/2012 gün ve SPS-25873 sayılı yazı kayıtlarına ulaşabilmiş, fiziki imkansızlık nedeniyle talep edilen formata dönüştürülememiş, 1/1/2000 sonuna ait kayıtlarına ulaşılabilmekte ve bu kayıtlar bir CD ekinde sunulmuştur.

8- Ziraat Bankası 07/06/2012 gün ve 50215/651 sayılı yazı,
İstenen hesap bilgi listeleri, yurtdışı havale bilgileri, yatırım bilgileri bir CD olarak gönderilmiş.

9- Birleşik Fon Bankası AŞ (iktisat bankası)
Serdar Şahinkaya
SBS Dış Tic Tekstil AŞ Rüştiye Sok No:46/a Kalavup İst. Kredi kartı ekranınabankada tespit edilen hesaplara ait CD gönderilmiş.

10- Garanti Bankası 06/06/2012 gün ve 927/1845438 sayılı yazı
Hesaplara ait 1 adet CD gönderilmiş.

11- HSBC hesaplara ait bilgiler Cd 06/06/2012 gün ve 160342 sayılı yazı olarak sunulmuş.

12- Tekstil Bank 05/06/2012 gün ve 024 sayılı yazı.
Serdar Şahinkaya(TC 24782071584) adına Etiler ŞB ve Dalyan Şb. Hesap sayılı yazı.

13-Citi Bank 25/5/2012 gün ve YSB 3853 sayılı yazı.
Ali Tahsin Şahinkaya ve Serdar Şahinkaya bankanın sadece kapalı kredi kartı müşterileri olduğu belirtilerek şifreli Cd gönderilmiştir. CD'ler ancak bankadan şifre alınarak incelenebilir.

14- A Bank 07/06/2012 gün ve 04762 sayılı yazı Nebahat Şenay Gürvit'e ait swift işlemi olduğu, bu işlemlerle ilgili CD gönderildiği incelenmeli. 01.01.1998'den bugüne kadar yapılabildiği belirtilmekte.

15- EuroBank Tekfen 31/5/2012 gün ve 821 sayılı yazı.
Serdar Şahinkaya'nın ortağı olduğu SBS Dış Ticaret ve Tekstil AŞ'nin hesap dökümü CD olarak yollanmış.

SBS Dış Tic ve Teks.San.AŞ
Kadıköy Tic Sic Mem 12186 no.

Ortakları: 1- SERDAR ŞAHİNKAYA %33 PAYA SAHİP
2- SAMİ ALTUĞ UĞUR
1994'TE KURULDU 3- BARIŞ CÖNGER
SER.100.000.000 4-SÜLEYMAN ATİLLA UĞUR
5- NİRVA COLOLYAN

16- PTT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

31/5/2012 gün ve 014651 sayılı yazı kimlik bilgileri ile uygulamamızın 12/10/2009 tarihinde geçilmiş ve havale kayıtları CD ortamında gönderilmiş, posta çeki kullanılmamış.

17- Halkbank 26/5/2012 gün ve 34/105 sayılı yazı hesap bilgileri 01/01/1999 dan bugüne kadar CD olarak yollanmış.

18- Denizbank 28/5/2012 gün ve 61285710 sayılı yazı 1997den sonraki CD olarak sunulmuş.

19- KuveytTürk 24/5/2012 gün ve 49279 sayılı yazı hesap dökümleri CD halinde yollanmış.

20- İlave 7 kişi için sorgulama sonucu sorulan kişiler:
1- ASLI ŞAHİNKAYA
2- FÜSUN CELAYİR
3- NİLHAN SERİ
4- ASLIHAN ÜLGENALP
5- MUSTAFA CEMİL KARTAL
6- YALÇIN TÜMER
7- MELİS TÜMER

21- Akbank 14/11/2012 gün ve 228 sayılı yazı hesaplar CD formatında gönderilmiş.

22- finansbank 8/11/2012 gün ve 10376 sayılı yazı Maliye Bakanlığı Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı 05/12/2012 den ve 24440 sayılı Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesine gönderilen yazı eki

- Tahsin Şahinkaya Özdere köyü 5 parça yazlık
- Kenan Evren Yalıkavalı ev 1 adet
- İslamhaneleri Bodrum ev 1 adet
- Şenay Gürvit Arnavutalan Bodrum ev 1 adet
- Bodrum (Türkkuyusu) ev 1 adet

- Bodrum(Türkkuyusu) ev 1 adet
- Beşiktaş ev 1 adet
- Sarıyer ev 1 adet
- Sarıyer ev 1 adet
- Beşiktaş ev 1 adet
- Minay Göksu Çankaya Karataş M. Ev 1 adet
- Miney Göksu Çankaya Aziziye M ev 1 adet
- Miney Göksu Manavgat ev 1 adet
- Miney Göksu Marmaris Turkuaz 1 adet
- Miney Göksu Bodrum Biten Arsa 15808,14 m^2
- Miney Göksu Sarıyer Pınar Mah Revine 1 M
- Semahat Gülay Bodrum Yeniköy Revine 1 M
- Semahat Gülay Bodrum İslamhaneler Revine 1 M
- Semahat Gülay Bodrum İslamhaneler Revine 1 m
- Semahat Gülay Bodrum İslamhaneler Revine 1 m
- Semahat Gülay Bodrum İslamhaneler Revine 1 m
- Semahat Gülay Bodrum Yeniköy Revine 1 m
- Semahat Gülay Beşiktaş Arnavutköy Revine 1 m
- Semahat Gülay Beşiktaş Ortaköy Revine 1 m
- Şenay Gürvit Yapıkredi Arçelik 13/1/2001 Mnavkuyu AŞ His Sem 84.150 Adet
- Merkezi Kayır Kuruluşu menkul kıymetler için 2005 yılından öncesini vermiyor
- Şenay Gürvit Yapıkredi Bankası B Tipi Lilut 37.167-fon 288.400,000
- Kenan Evren Garanti B. Elma Lilut 52912 TL – fon 734,000
- Şenay Gürvit Hacı Ömer Sabancı Holding 34-4,749
- Şenay Gürvit Mikros 36-2,323
- 03/04/2009 Garanti B B Tipi 1225-17000

15/11/2012 gün ve 2012/DR/66/1 sayılı Mazak Malvarlığı Araştırma raporunun 55. Sayfasının dipnotunda aynen şöyle denmektedir:

"IMKB Takas ve Saklama Bakanı AŞ'den elde edilen 28/11/2005 tarihinden önceki döneme ilişkin verilerde yalnızca menkul kıymet bakiye bilgisi bulunmakta olup, Merkezi Kayıt Kuruluşu AŞ'den elde edilen verilerin aksine söz konusu menkul kıymetlerin TL karşılığına yer verilmemektedir. Bu sebeple, IMKB Takas ve Saklama Bakanı AŞ'den elde edilen veriler özetlenirken (i) dönem (ii) ana kuruluş ve (iii) müşteri numarası bilgilerinin verilmesiyle yetiştirilmektedir."

15/11/2012 gün ve 2012/DR/66/1 sayılı Mazak Malvarlığı Araştırma raporunun 56.sayasında aynen şöyle denmektedir:

“Diğer taraftan IMKB Takas ve Saklama Bakanı AŞ’den alınan sözkonusu yazılardaisybase sisteminde müşteri bazında bakiye bilgilerinin tutulmaya başlandığı 10/5/1996 tarihinden itibaren inceleme yapıldığı belirtilmiş olup, ayrıca Bankaları nezdinde saklamakta olan IMKB’de işlem gören hisse senetlerine ilişkin bilgilerin 28/11/2005 tarihinde itibaren Merkezi Kayıt Kuruluşu AŞ’ye aktarıldığı da belirtilmektedir. Buna göre Saklama Başkanlığı AŞ kayıtlarına göre anılan şahısların hesap hareket raporları aşağıda özetlenmeye çalışılmıştır” denilmekte 56 ve 57,58,59,60. Sayfalarda kişilerin adları, dönemi, a.. nolu kuruluşunun adı ve müşteri nosu ile yetinilmekte ve menkul kıymetler niteliği türünü mili tevrı ve TL cinsinden değeri ile ilgili hiçbir bilgi yeralmamaktadır.

Bu yönüyle rapor yeterli değildir. Zira raporlarda maç mal varlığının tespitidir. Oysa yukarıda belirtilen sayfalarda çok sayıda menkul kıymet müşteri hesap numarası yeralmaktadır. Bu menkul kıymetlerin türü, adedi ve tutarının saptanmaması için mahkemece Mazak’a yazı yazılarak yukarıdaki konuların açıklığa kavuşturulması sağlanmaktadır.

ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA

DARBE SANIKLARI KENAN EVREN VE TAHSİN ŞAHİNKAYA’NIN MAL VARLIĞI ARAŞTIRMASI MASAK ÜZERİNDEN MAHKEMECE YAPTIRILMIŞ 4 KLASÖR MAHKEMEYE GELMİŞTİR. SADECE AVUKATLARIN SADECE OKUMALARINA İZİN VERİLEN BU 4 KLASÖR AVUKATLARCA KAVRANILAMAMIŞ BENİM TALEBİM ÜZERİNE MAHKEME MALİ MÜŞAVİR - DANIŞMAN BİRLİKTELİĞİYLE 4 KLASÖRÜN OKUNMASINA İZİN VERMİŞTİR.

26 ŞUBAT 2013 GÜNÜ SABAH İZMİRDEN UÇAKLA ESKİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI ESKİ BAŞKANI MURAT KOVAOĞLU İLE GİDİLMİŞ İNCELENMİŞTİR.

A- DENİZ ARACI BULUNMADIĞI BELİRTİLMİŞTİR
B- HAVA ARACI BULUNMADIĞI BELİRTİLMİŞTİR
C- TAKASBANK DEMİŞ Kİ; “MKK’DA 28 KASIM 2005 SONRASI İMKB HİSSE SENEDİ TRAFİĞİ SORULABİLECEKTİR.

10/5/96 İLE 4 HAZİRAN 2012 TARİHLERİ ARASINDA KENAN EVREN, EŞİ VE KIZLARIYLA TAHSİN ŞAHİNKAYA, EŞİ, KIZI VE OĞLUNUN HİSSE SENETLERİ LİSTESİ CD OLARAK EKTE SUNULMUŞTUR. ÖZELLİKLE KENAN EVREN KAYDI YOKTUR DENİLMİŞTİR.

28.11.2005 SONRASI BİZDEDİR ÖNCESİ İSE İMKB TAKASBANKTA SAKLANMAKTADIR. TEMİN EDİLEBİLİR DENİLMİŞTİR.

İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK ŞUBE MÜDÜRLÜKLERİNDEN ARAÇ KAYDI 2001 EYLÜLÜNDE POLNET BİLGİSAYAR SİSTEMİ ÖNCESİ ULAŞILAMAMAKTA SONRASI ELDE EDİLMEKTEDİR DENİLMİŞTİR. (06AK89 PLAKALI ARAÇ 27.1.2012 TARİHİNDE YENİMAHALLE NOTERLİĞİNDE K.G'YE SATILMIŞ GÖZÜKMEKTEDİR.

1-MUĞLA İLİ, BODRUM İLÇESİ, BAĞLA MEVKİİNDE 671 ADADA, 1801.67 m^2 /31 ARSADAKİ 6 TANE DUBLEKS DAİRE KENAN EVREN VE YAKINLARI ÜZERİNDEDİR.

2-İSTANBUL KADIKÖY 284/51 PARSELDE , 1012.00 m^2/24/72 APARTMANI, 1 NOLU DAİRESİNİN YARISI SEMA ŞAHİNKAYA'YA YARISI DA TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA KAYITLIDIR.

3-BODRUM İLÇESİ, BİTES KÖYÜ, 16-18-19,7 PAFTADA, 1609 PARSELDE, 15858.14m^2 ARSA ÇOK MEŞHUR GAZETECİLERİN BULUNDUĞU SİT KALDIRILMASI BECERİLMİŞ GÖZÜKEN ANKARALI BİR HUKUK BÜROSUNUN ÇALIŞTIĞI GÖZÜKEN BİR TAPUSAL DOSYADIR.

3-BODRUM İLÇESİ, YALIKAVAK ARATEPE MEVKİİNDE, 378/2 ADA PARSELDE, 343.32m^2'LİK 3 KATLI EV İÇEREN ARAZİNİN ASKERİ BÖLGE OLDUĞU VE KENAN EVREN ÜZERİNE KAYITLI OLDUĞU ANLAŞILIYOR.

4- KARABURGAZDA 351/6 PAFTADA, 1123.19m^2 ARSANIN 1/6 PAY SAHİBİ OLARAK 2 ADET 3 KATLI EV GÜLAY EVRENE AİT GÖZÜKMEKTEDİR.

5-BODRUM KOCATAŞDİBİ MEVKİİNDE, 61/30 PAFTADA, 5683.40m^2LİK ARSADA 9 ADET 3 KATLI BİNA ARSANIN 1/60 PAYI ŞENAY GÜRVİT'E AİT GÖZÜKMEKTEDİR.

6-İSTANBUL SUAVİYE KAVİSLİ MEVKİİNDE 518/31 PAFTADA, 1200 m^2LİK ARSADA 96/2831 PAY İLE 24 DAİREDEN BİRİSİ SEMA ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖZÜKMÜŞTÜR.

7-İSTANBUL KÜÇÜKBAKKALKÖYDE 2849/1 PAFTADA, 1 PARSELDE SERDAR ŞAHİNKAYA'YA AİT MÜLKİYET GÖRÜLMEKTE ZİRAAT BANKASINA 90000 TL VE 160000TL'LİK 2 ADET İPOTEK VERMİŞ GÖZÜKMEKTEDİR.

8-İSTANBUL KÜÇÜKBAKKALKÖYDE 1884/1 PAFTADA 240 OTOPARK ŞERHİ BULUNAN ARAZİ SERDAR ŞAHİNKAYA VE TG'YE AİT GÖZÜKMEKTE 12 BLOK APARTMAN İÇERDİĞİ 160/88468 PAY BUNLARA AİT OLDUĞU GÖRÜLMEKTEDİR.

9-İSTANBUL KADIKÖY 60 PAFTADA 284 ADA 51 PARSELDE 1012 m^2LİK BAHÇELİ APARTMANIN 38/472 PAYI VE DAİRELER SEMA VE TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİTTİR.

10-İSTANBUL KADIKÖY 1282.50m^2'LİK ARAZİNİN 21120 PAYINA TEKABÜL EDEN DAİRELER SERDAR ŞAHİNKAYA ADINA GÖRÜLMEKTEDİR.

11-ANKARA ÇANKAYA AZİZİYE MAHALLESİ 5391/17 ADADA 5791.00 m^2LİK ARSANIN 38/2000 VE 38/4000 PAYI MİRAY EVREN GÖKSU ADINA KAYITLI OLUP ÇANKAYA BELEDİYE BAŞKANININ KISITLILIĞI BULUNMAKTADIR.BU ARAZİDE ŞARAPÇI K. AİLESİ GÖZE ÇARPMAKTADIR.

12- ANKARA ÇANKAYA 902 PARSELDE 8450 m^2LİK TARLA TAMAMI MİRAY EVRENE AİT GÖZÜKMEKTE, ÜZERİNDE ASKERİ GÜVENLİK ŞERHİ VE BAKANLAR KURULUNUN 2.6.1998 GÜN VE 98/11456 SAYILI AFET BÖLGESİ KARAR ŞERHİ BULUNMAKTADIR.

13- ANKARA 24. NOTERLİĞİNDE 22.2.1988 TARİH VE 21459 YEVMİYE NUMARASI İLE KENAN EVREN, ŞENAY EVREN VE MİRAY EVREN AKŞEHİR DOĞUMLU E.G'YE MARMARİS, ARMUTALAN, BAKACAK MEVKİİ,20 PAFTA, 1436 PARSEL, 1000 m^2LİK İNTİFASI KENAN EVREN'E AİT OLMAK ÜZERE ÇIPLAK MÜLKİYETİ ŞENAY EVREN VE GÜLAY EVREN VE MİRAY EVREN'E AİT ARSAYA BİNA İÇİN VEKALETNAME VERİLMİŞTİR.

14- İSTANBUL ŞİŞLİ CUMHURİYET MAHALLESİ 994/53 PAFTADA, 16155.41 m^2LİK ARAZİDE 208/192000 PAYDA 1 DAİRENİN ERKAN GÜRVİT VE ŞENAY GÜRVİT'E KAYITLI OLDUĞU 1 LİRA BEDELLE 99 YILLIĞINA TEDAŞA MUHTEMELEN DİREK KİRALANDIĞI GÖRÜLMÜŞTÜR.

15-İSTANBUL ŞİŞLİ MECİDİYEKÖY 1997/29 PAFTADA İŞHANININ 4/2400 PAYININ DÜKKAN OLARAK GÜLAY EVREN'E AİT OLDUĞU GÖRÜLMÜŞTÜR.

16- İSTANBUL ŞİŞLİ MECİDİYEKÖY 1997/29 PAFTADA İŞHANININ 4/2400 PAYININ DÜKKAN OLARAK GÜLAY EVREN'E AİT OLDUĞU GÖRÜLMÜŞTÜR.

17-İSTANBUL BEŞİKTAŞ NULL MEVKİİ 1715/12 PAFTADA 10745.00 m^2LİK 8 BLOKLUK APARTMANIN 2/1760 PAYLI DÜKKANI GÜLAY EVREN'E AİT GÖRÜLMÜŞTÜR.

18-İSTANBUL BEŞİKTAŞ NULL MEVKİİ 1419/59 PAFTADA 522 m^2LİK ARAZİNİN 2*5/2400 PAYI GÜLAY EVREN'E AİT OLDUĞU GÖRÜLMÜŞTÜR

19- İSTANBUL BEŞİKTAŞ ORTAKÖY MEVKİİ 1079/172 PAFTADA 60/3380 PAYLI DUBLEKS DAİRE ŞENAY EVREN'E AİT GÖRÜLMÜŞTÜR.

20-İSTANBUL KADIKÖY ZÜHTÜPAŞA MEVKİİ 284/51 PAFTADA 1.012.00 m^2LİK 24/472 PAYA TEKABÜL EDEN DAİRE SEMA ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR.

21-İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE 5208 PARSELDE 1/7 PAY TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR

22- İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE 5208 PARSELDE 2/7 PAYLI DÜKKAN TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR

23- İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE 5208 PARSELDE 1/7 PAYLI MESKEN TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR

24- İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE 5208 PARSELDE 2/7 PAYLI DÜKKAN TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR

25-İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE 5210 PARSELDE 11275.00 m^2LİK ARAZİDE 22/1122 PAYA TEKABÜL EDEN DUBLEKS DAİREDE TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİTTİR.

26- ANTALYA MANAVGAT ÇOLAKLI KÖYÜNDE 522/1 PARSELDE 51513 m^2DE 47 APARTMAN OLARAK 1/562'Sİ MİRAY EVREN'E AİT GÖRÜLMÜŞTÜR.

27-TAPU KAYITLARI 2 MAYIS 2012 TARİHİ İTİBARİYLE TAKBİS'E GEÇMİŞTİR. 2.5.2005'TEN İTİBAREN MASAK VE ÇEVRE BAKANLIĞI VE TAPU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARASINDA BİR PROTOKOL VARDIR. PASİF KAYITLI TAŞINMAZLARA AİT MAHALLE ,KÖY ,ADA, PARSEL BİLDİRİRSENİZ CEVAP VERİRİZ NOTU VAR.

28-MALİYE BAKANLIĞI MASAK'A 2003 SONRASI BANKALARIN BİLGİLERİ SORGULANABİLİR OLMAKTA DENİLMİŞ CD EKTE BİLGİSİ VERİLMİŞTİR.

29- MASAK'TA ŞAHİNKAYA, AHMET KIRLI, YUNUS GÖKSEN UZMANLARININ RAPORU YAZILDI VE CD OLARAK DOSYAYA SUNULMUŞTUR. 1998 SONRASI G.MENKUL ALIP SATILIMINI GÖREBİLİYORUM.

30- MARMARİS SAĞLIK HİZMET AŞ KENAN EVREN'E AİTTİR.

31- GÜLAY EVREN'E AİT ŞİRKET ALBA TEKSTİLDİR.

32- SEMA ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET SBS DIŞ TİC. ŞİRKETİDİR.

33- SEVGİ ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET 1000RES İNŞAATTIR.

34-SEVGİ ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET SEM DIŞ TİCARETTİR.

35- SEVGİ ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET KARAR İNŞAAT ORMAN.

36- SERDAR ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET MEDİKAL CİHAZ ŞİRKETİ, SBS DIŞ TİCARET, SBS TIBBİ CİHAZ ŞİRKETİ, OASİS MEDİKAL ŞİRKETİ VARDIR.

37- ARAÇ
KENAN
06AKE93
35KE200
48M3257
ŞENAY
34AY020
34NY34
34SNY34
34TZ8367
34UR9098
34ZCA55

GÜLAY
34AE0096
34EA1117
34EL5050
34ELF79
34GE068
34GE098
34GE677
06AKE89

TAHSİN
34HBR82
34DP0261

ŞENAY ŞAHİN
34EBB84

SEVDA
34CA601
34FHZ40

38-KENAN EVREN'E AİT TAPU ALIŞI: DATÇA
KENAN EVREN'E AİT TAPU SATIŞI: BORNOVA, MUĞLA, DATÇA, MARMARİS,

39- ŞENAY EVREN'İN TAPU ALIŞI: SARIYER, SARIYER, SARIYER,SARIYER,ŞİŞLİ, BODRUM
ŞENAY EVREN'İN TAPU SATIŞI: SARIYER,SARIYER, BEŞİKTAŞ, DİKİLİ, ÇORLU

40- GÜLAY EVREN'İN TAPU ALIŞI: BEŞİKTAŞ, BEŞİKTAŞ, ŞİŞLİ, ŞİŞLİ
GÜLAY EVREN'İN TAPU SATIŞI: BEŞİKTAŞ, ŞİŞLİ, ŞİŞLİ, BODRUM

41- MİRAY EVRENİN TAPU ALIŞI: SARIYER, SARIYER, BODRUM
MİRAY EVRENİN TAPU SATIŞI: ANTALYA, BEŞİKTA,

42- TAHSİN ŞAHİNKAYA'NIN TAPU ALIŞI: MENDERES, MENDERES
TAHSİN ŞAHİNKAYANIN TAPU SATIŞI: PENDİK

43- SEMA ŞAHİNKAYA'NIN TAPU ALIŞI: MERZİFON, MERZİFON, KADIKÖY

SEMA ŞAHİNKAYANIN TAPU SATIŞI: MERZİFON, KADIKÖY, KADIKÖY

44- SEVGİ ŞAHİNKAYA TAPU ALIŞ: KADIKÖY, MENDERES

SEVGİ ŞAHİNKAYA TAPU SATIŞ: KADIKÖY, MENDERES, DARICA, DARICA, DARICA, DARICA,DARICA, BODRUM

45-SERDAR ŞAHİNKAYA TAPU ALIŞ: KADIKÖY, KADIKÖY, MENDERES

SERDAR ŞAHİNKAYA TAPU ASTIŞ, ATAŞEHİR,MENDERES,BODRUM

46-MASAK BAŞKANI MÜRSEL ALİ KAPLAN MAHKEMEYE SİZE DAHA KATKI YAPACAĞIZ DEMİŞ. BU KATKI CELBEDİLMELİDİR.

47- RAPORDA KENAN EVREN İÇİN; MKK KAYITLARINA GÖRE YAPI KREDİ BANKASI, KOÇ YATIRIM, YAPI KREDİ MENKUL, TCZB, TCZB, GARANTİ, YAPIKREDİ

48-RAPORDA ŞENAY EVREN İÇİN; YAPIKREDİ, GARANTİ, KOÇ YATIRIM,GARANTİ, AKBANK

49-GÜLAY EVREN İÇİN; YAPI YATIRIM MEMUR, HSBC, AKBANK, ING BANK, YAPIKREDİ, VAKIFLAR BANK, VAKIFLAR BANK, VAKIFLAR BANK, ANADOLU BANK, İŞBANK, İŞBANK,ING, İŞ YATIRIM

50- TAHSİN ŞAHİNKAYA İÇİN; İŞBANK, TCZB, AKBANK, AK YATIRIM, AKBANK, OMV PETROL, TÜPRAŞ, İŞBANK C GRUBU

51- SEMA ŞAHİNKAYA İÇİN; İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, TCZB, TCZB, İNG BANK

52- SVGİ ŞAHİNKAYA İÇİN; İŞBANK, HSBC, TCZB,TCZB, TCZB, YAPIKREDİ

HİSSE SENETLERİ:

KENAN EVREN: KOÇ, OYAK, TURKISH YATIRIM
ŞENAY EVREN: KOÇ YATIRIM
GÜLAY EVREN: KOÇ, FORTİS
MİRAY EVREN: HSBC YATIRIM

TAHSİN ŞAHİNKAYA: İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞ-BANK, İŞBANK, İŞBANK YATIRIM FİNANSMAN MERKEZİ, GROU-PAMA, EMEKLİLİK AŞ

SERDAR ŞAHİNKAYA: GARANTİ EMEKLİLİK
SEVGİ ŞAHİNKAYA: KUVEYTTÜRK BANK, DENİZBANK, HALK-BANK, TEKSTİLBANK (50000$), HSBC

GÜLAY EVREN: HSBC (55000 TL)
SERDAR: HSBC
SEVGİ: HSBC

KENAN EVREN: GARANTİ BANK MARMARİS, BALÇOVA GA-RANTİ BANKASI, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, GARANTİ BANKASI BAL-GAT ŞUBESİ (6689827 – 60000 TL), GARANTİ BANKASI BALGAT ŞU-BESİ(6798092 – 360.350.10 TL)

ŞENAY EVREN: GARANTİ BANKASI İSTİNYE PARK ŞUBESİ (5 HESAP VAR- 6697343 – 544.050.00 TL) (A.Ö.'YE 880.278.00$ VİRMAN)

GÜLAY EVREN: GARANTİ BANKASI NİŞANTAŞI ŞUBESİ OTOK-REDİ 21.150.00 TL, GARANTİ BANKASI MASLAK ŞUBESİ OTOKREDİ 28.000.00 TL,

KENAN EVREN: TCZB MARMARİS ŞUBESİ 671671.46 TL'YE ULA-ŞAN HAREKETLER,
A.Ö'YE 57.000 TL VİRMAN,
NK'YA 83.800 TL VİRMAN,

TAHSİN ŞAHİNKAYA ZİRAAT BANK 10 HESAPTA 676.500.00 TL'YE ULAŞAN HAREKET
SEMA ŞAHİNKAYA ZİRAAT BANK KIZILTOPAK ŞUBESİ 402.332.00 TL'YE ULAŞAN HAREKET

SERDAR ŞAHİNKAYA TCZB GÖZTEPE ŞUBESİ 200.000.00 TL, 100.000.00 TL, 175.000.00 TL, 100.000.00 TL, 200.000.00 TL, 100.000.00 TL, 100.000.00 TL, 440.000.00 TL

MİRAY EVREN TCZB ÇANKAYA ŞUBESİ 50.000.00 TL YATIRIM HAREKETİ

SEVGİ ŞAHİNKAYA SUADİYE TCZB 774.04 TL MAAŞSAL

KENAN EVREN İŞBANK CEMİL TOPUZLU ŞUBESİ 50.000 TL, 50.000 TL

MİRAY EVREN İŞBANK FARABİ ŞUBESİ 345.728.94$, 489.193.98 TL, M.S.'YE TRANSFER

SEMA ŞAHİNKAYA CEMİL TOPUZLU İŞBANK 250.000 TL ULAŞTI.

GÜLAY EVREN İŞBANK NİŞANTAŞI ŞB 205.000 $

SERDAR ŞAHİNKAYA YOK

SEVGİ ŞAHİNKAYA İŞBANK FENERBAHÇE ŞUBESİ 800.000 TL ULAŞTI

KENAN ERVREN YAPI KREDİ MARMARİS ŞUBESİ 90.000 TL ULAŞTI
ŞENAY EVREN – LEVENT ÖZEL BANKACILIK MERKEZİ 320.157.29 $ ULAŞTI.
AKMERKEZ ŞUBESİ 647.060.00$ ULAŞTI

SERDAR ŞAHİNKAYA FENERYOLU ŞB. 90.000 TL ULAŞTI

SEVGİ ÇATALÇEŞME ŞB. 250.000 TL ULAŞTI.

KENAN EVREN TÜRK EKONOMİ BANKASI MARMARİS ŞB 268.500$A ULAŞTI

GÜLAY EVREN TEB ŞİŞLİ ŞB 782.826.32 TL ULAŞTI

GÜLAY EVREN TEB TPAO ŞB. 158.403 TL ULAŞTI (H.Y.G.'YE VİRMAN 84.744 TL, M.Y.'YE 200.000 TL VİRMAN)

RAPORUN SON CÜMLESİ ŞÖYLE BİTİYOR;

12 EYLÜL 1980 YILIYLA 1.1.2002 TARİHLERİ ARASI MASAK ARAŞTIRMAYA DEVAM EDİYORUZ, YOLLAYACAĞIZ DİYORLAR.

AVUKAT SENİH ÖZAY, MURAT KOĞACIOĞLU
TAHSİN ŞAHİNKAYA
SEVDA ŞAHİNKAYA (EŞİ)
SERDAR ŞAHİNKAYA (OĞLU)
SEVGİ KARTAL (KIZI)

SAHİVE
ŞENAY GÜNİT
SEMAHAT
MİNEY
EMİNE

Yar. Hesabını kimlik bilgileri cd ortamına gönderilmiş

23- A.Bank 01/11/2012 gün ve 10699 sayılı yar. Çetin Tümer ve Mustafa Cemil Kartal'ın hesaba bağlı olmayan işlemleri ile ilgili CD gönderilmiş.

24- T.İş Bankası 22/10/2013 gün ve E6-1031 sayılı yazı hesap ve kimlik bilgileri 21802 isimli Excel dosyası CD olarak sunulmus.

1-Finansbank 27/6/2012 ve 03961 sayılı yr: 01/01/2002 – 31/05/2013 araştırması yapılmış hesap bildirim tablosu, kredi kartı kefalet, kredi, kiralık kasa, çek, vekalet, servet bilgileri tablosu ve hesap hareketleri tablosu bilgilerini içeren 1 adet CD ekte sunulmuştur.

Ayrıca 12/9/1980 – 01/01/2002 dönemine ilişkin araştırmalar deam ediyor
(CD Dosyada)

2-Vakıfbank 15.6.2012 ve 298 sayılı yasalı bankanın 1990/lı yıllarda otoman goze geçmesi sebebiyle ancak bu yıllardan sonraki bilgilere ulaşabilmiş ve tespit edilen kayıtlar CD ortamında sunulmuştur
(CD Dosyada)

3- Akbank 15.6.2012 gün ve 21629-Mb-132 sayılı yazı banka kayıtlarında en fazla 10 yıl geriye dönük hesap araştırılması yapılmakta olup 01.01.2012 tarihinden kendi evrak saklama süreci olan 10 yıllık zaman aşımı nedeniyle 2002 önemli bilgiler bulma kayıtlarında mevcut değildir
(Son 10 yıllık CD ekte)

4- Teb 12.06.2012 gün ve 3471 sayılı yapı 12.09.1980-30.05.2012 aracı CD olarak sunulmuştur (FortisBank TEB'le birleşmiş)

5- YapıKredi 12.06.2012 gün ve 65076 sayılı yazı 1996'dan itibaren hesap hareketleri ve kimlik bilgileri bir CD olarak sunulmuştur.

6-İşBank AŞ 8/6/2012 tarih ve NO:ÇVB-600 sayılı yasa

Hesap ve kimlik bilgileri, hesap hareketleri 11345 isimli Excel dosyasıyla CD halinde gönderilmiş.

Ayrıca yazı sonunda aynen şöyle denmekte: "Öte yandan 7600044627 vergi kimlik numaralı Sema Dış Ticaret AŞ firmasına 10.10.2007 tarihinde kullandırılmış olan 36 ay vadeli 350.000 TL tutarındaki krediye, bilgi talebinde konu kişilerden 44512394394 TC kimlik numaralı Sevgi Kartal'ın (Şahinkaya) kefaletinin alındığı tespit edilmiştir."

7- ING Bank(eski Oyak Bank) 06/06/2012 gün ve SPS-25873 sayılı yazı kayıtlarına ulaşabilmiş, fiziki imkansızlık nedeniyle talep edilen formata dönüştürülememiş, 1/1/2000 sonuna ait kayıtlarına ulaşılabilmekte ve bu kayıtlar bir CD ekinde sunulmuştur.

8- Ziraat Bankası 07/06/2012 gün ve 50215/651 sayılı yazı,
İstenen hesap bilgi listeleri, yurtdışı havale bilgileri, yatırım bilgileri bir CD olarak gönderilmiş.

9- Birleşik Fon Bankası AŞ (iktisat bankası)
Serdar Şahinkaya
SBS Dış Tic Tekstil AŞ Rüştiye Sok No:46/a Kalavup İst. Kredi kartı ekranınabankada tespit edilen hesaplara ait CD gönderilmiş.

10- Garanti Bankası 06/06/2012 gün ve 927/1845438 sayılı yazı
Hesaplara ait 1 adet CD gönderilmiş.

11- HSBC hesaplara ait bilgiler Cd 06/06/2012 gün ve 160342 sayılı yazı olarak sunulmuş.

12- Tekstil Bank 05/06/2012 gün ve 024 sayılı yazı.
Serdar Şahinkaya(TC 24782071584) adına Etiler ŞB ve Dalyan Şb. Hesap sayılı yazı.

13-Citi Bank 25/5/2012 gün ve YSB 3853 sayılı yazı.
Ali Tahsin Şahinkaya ve Serdar Şahinkaya bankanın sadece kapalı kredi kartı müşterileri olduğu belirtilerek şifreli Cd gönderilmiştir. CD'ler ancak bankadan şifre alınarak incelenebilir.

14- A Bank 07/06/2012 gün ve 04762 sayılı yazı Nebahat Şenay Gürvit'e ait swift işlemi olduğu, bu işlemlerle ilgili CD gönderildiği incelenmeli. 01.01.1998'den bugüne kadar yapılabildiği belirtilmekte.

15- EuroBank Tekfen 31/5/2012 gün ve 821 sayılı yazı.

Serdar Şahinkaya'nın ortağı olduğu SBS Dış Ticaret ve Tekstil AŞ'nin hesap dökümü CD olarak yollanmış.

SBS Dış Tic ve Teks.San.AŞ
Kadıköy Tic Sic Mem 12186 no.
Ortakları: 1- SERDAR ŞAHİNKAYA %33 PAYA SAHİP
2- SAMİ ALTUĞ UĞUR
1994'TE KURULDU 3- BARIŞ CÖNGER
SER.100.000.000 4-SÜLEYMAN ATİLLA UĞUR
5- NİRVA COLOLYAN

16- PTT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
31/5/2012 gün ve 014651 sayılı yazı kimlik bilgileri ile uygulamamızın 12/10/2009 tarihinde geçilmiş ve havale kayıtları CD ortamında gönderilmiş, posta çeki kullanılmamış.

17- Halkbank 26/5/2012 gün ve 34/105 sayılı yazı hesap bilgileri 01/01/1999 dan bugüne kadar CD olarak yollanmış.

18- Denizbank 28/5/2012 gün ve 61285710 sayılı yazı 1997den sonraki CD olarak sunulmuş.

19- KuveytTürk 24/5/2012 gün ve 49279 sayılı yazı hesap dökümleri CD halinde yollanmış.

20- İlave 7 kişi için sorgulama sonucu sorulan kişiler:
8- ASLI ŞAHİNKAYA
9- FÜSUN CELAYİR
10- NİLHAN SERİ
11- ASLIHAN ÜLGENALP
12- MUSTAFA CEMİL KARTAL
13- YALÇIN TÜMER
14- MELİS TÜMER

21- Akbank 14/11/2012 gün ve 228 sayılı yazı hesaplar CD formatında gönderilmiş.

22- finansbank 8/11/2012 gün ve 10376 sayılı yazı Maliye Bakanlığı Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı 05/12/2012 den ve 24440 sayılı Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesine gönderilen yazı eki

- Tahsin Şahinkaya Özdere köyü 5 parça yazlık
- Kenan Evren Yalıkavalı ev 1 adet
- İslamhaneleri Bodrum ev 1 adet
- Şenay Gürvit Arnavutalan Bodrum ev 1 adet
- Bodrum (Türkkuyusu) ev 1 adet
- Bodrum(Türkkuyusu) ev 1 adet
- Beşiktaş ev 1 adet
- Sarıyer ev 1 adet
- Sarıyer ev 1 adet
- Beşiktaş ev 1 adet
- Minay Göksu Çankaya Karataş M. Ev 1 adet
- Miney Göksu Çankaya Aziziye M ev 1 adet
- Miney Göksu Manavgat ev 1 adet
- Miney Göksu Marmaris Turkuaz 1 adet
- Miney Göksu Bodrum Biten Arsa 15808,14 m^2
- Miney Göksu Sarıyer Pınar Mah Revine 1 M
- Semahat Gülay Bodrum Yeniköy Revine 1 M
- Semahat Gülay Bodrum İslamhaneler Revine 1 M
- Semahat Gülay Bodrum İslamhaneler Revine 1 m
- Semahat Gülay Bodrum İslamhaneler Revine 1 m
- Semahat Gülay Bodrum İslamhaneler Revine 1 m
- Semahat Gülay Bodrum Yeniköy Revine 1 m
- Semahat Gülay Beşiktaş Arnavutköy Revine 1 m
- Semahat Gülay Beşiktaş Ortaköy Revine 1 m
- Şenay Gürvit Yapıkredi Arçelik 13/1/2001 Mnavkuyu AŞ His Sem 84.150 Adet
- Merkezi Kayır Kuruluşu menkul kıymetler için 2005 yılından öncesini vermiyor
- Şenay Gürvit Yapıkredi Bankası B Tipi Lilut 37.167-fon 288.400,000
- Kenan Evren Garanti B. Elma Lilut 52912 TL – fon 734,000
- Şenay Gürvit Hacı Ömer Sabancı Holding 34-4,749
- Şenay Gürvit Mikros 36-2,323
- 03/04/2009 Garanti B B Tipi 1225-17000

15/11/2012 gün ve 2012/DR/66/1 sayılı Mazak Malvarlığı Araştırma raporunun 55. Sayfasının dipnotunda aynen şöyle denmektedir:

"IMKB Takas ve Saklama Bakanı AŞ'den elde edilen 28/11/2005 tarihinden önceki döneme ilişkin verilerde yalnızca menkul kıymet bakiye bilgisi bulunmakta olup, Merkezi Kayıt Kuruluşu AŞ'den elde edilen verilerin aksine söz konusu menkul kıymetlerin TL karşılığına yer verilmemektedir. Bu sebeple, IMKB

Takas ve Saklama Bakanı AŞ'den elde edilen veriler özetlenirken (i) dönem (ii) ana kuruluş ve (iii) müşteri numarası bilgilerinin verilmesiyle yetiştirilmektedir."

15/11/2012 gün ve 2012/DR/66/1 sayılı Mazak Malvarlığı Araştırma raporunun 56.sayasında aynen şöyle denmektedir:

"Diğer taraftan IMKB Takas ve Saklama Bakanı AŞ'den alınan sözkonusu yazılardaisybase sisteminde müşteri bazında bakiye bilgilerinin tutulmaya başlandığı 10/5/1996 tarihinden itibaren inceleme yapıldığı belirtilmiş olup, ayrıca Bankaları nezdinde saklamakta olan IMKB'de işlem gören hisse senetlerine ilişkin bilgilerin 28/11/2005 tarihinde itibaren Merkezi Kayıt Kuruluşu AŞ'ye aktarıldığı da belirtilmektedir. Buna göre Saklama Başkanlığı AŞ kayıtlarına göre anılan şahısların hesap hareket raporları aşağıda özetlenmeye çalışılmıştır" denilmekte 56 ve 57,58,59,60. Sayfalarda kişilerin adları, dönemi, a.. nolu kuruluşunun adı ve müşteri nosu ile yetinilmekte ve menkul kıymetler niteliği türünü mili tevrı ve TL cinsinden değeri ile ilgili hiçbir bilgi yeralmamaktadır.

Bu yönüyle rapor yeterli değildir. Zira raporlarda maç mal varlığının tespitidir. Oysa yukarıda belirtilen sayfalarda çok sayıda menkul kıymet müşteri hesap numarası yeralmaktadır. Bu menkul kıymetlerin türü, adedi ve tutarının saptanmaması için mahkemece Mazak'a yazı yazılarak yukarıdaki konuların açıklığa kavuşturulması sağlanmaktadır.

Notlarımızı mahkemeye talepli ek gibi sundum ;

ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA

DARBE SANIKLARI KENAN EVREN VE TAHSİN ŞAHİNKAYA'NIN MAL VARLIĞI ARAŞTIRMASI MASAK ÜZERİNDEN MAHKEMECE YAPTIRILMIŞ 4 KLASÖR MAHKEMEYE GELMİŞTİR. SADECE AVUKATLARIN SADECE OKUMALARINA İZİN VERİLEN BU 4 KLASÖR AVUKATLARCA KAVRANILAMAMIŞ BENİM TALEBİM ÜZERİNE MAHKEME MALİ MÜŞAVİR - DANIŞMAN BİRLİKTELİĞİYLE 4 KLASÖRÜN OKUNMASINA İZİN VERMİŞTİR.

26 ŞUBAT 2013 GÜNÜ SABAH İZMİRDEN UÇAKLA ESKİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI ESKİ BAŞKANI MURAT KOVAOĞLU İLE GİDİLMİŞ İNCELENMİŞTİR.

D- DENİZ ARACI BULUNMADIĞI BELİRTİLMİŞTİR
E- HAVA ARACI BULUNMADIĞI BELİRTİLMİŞTİR

F- TAKASBANK DEMİŞ Kİ; "MKK'DA 28 KASIM 2005 SONRASI İMKB HİSSE SENEDİ TRAFİĞİ SORULABİLECEKTİR.

10/5/96 İLE 4 HAZİRAN 2012 TARİHLERİ ARASINDA KENAN EVREN, EŞİ VE KIZLARIYLA TAHSİN ŞAHİNKAYA, EŞİ, KIZI VE OĞLUNUN HİSSE SENETLERİ LİSTESİ CD OLARAK EKTE SUNULMUŞTUR. ÖZELLİKLE KENAN EVREN KAYDI YOKTUR DENİLMİŞTİR.

28.11.2005 SONRASI BİZDEDİR ÖNCESİ İSE İMKB TAKASBANKTA SAKLANMAKTADIR. TEMİN EDİLEBİLİR DENİLMİŞTİR.

İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK ŞUBE MÜDÜRLÜKLERİNDEN ARAÇ KAYDI 2001 EYLÜLÜNDE POLNET BİLGİSAYAR SİSTEMİ ÖNCESİ ULAŞILAMAMAKTA SONRASI ELDE EDİLMEKTEDİR DENİLMİŞTİR. (06AK89 PLAKALI ARAÇ 27.1.2012 TARİHİNDE YENİMAHALLE NOTERLİĞİNDE K.G'YE SATILMIŞ GÖZÜKMEKTEDİR.

1-MUĞLA İLİ, BODRUM İLÇESİ, BAĞLA MEVKİİNDE 671 ADADA, 1801.67 m^2 /31 ARSADAKİ 6 TANE DUBLEKS DAİRE KENAN EVREN VE YAKINLARI ÜZERİNDEDİR.

2-İSTANBUL KADIKÖY 284/51 PARSELDE , 1012.00 m^2/24/72 APARTMANI, 1 NOLU DAİRESİNİN YARISI SEMA ŞAHİNKAYA'YA YARISI DA TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA KAYITLIDIR.

3-BODRUM İLÇESİ, BİTES KÖYÜ, 16-18-19,7 PAFTADA, 1609 PARSELDE, 15858.14m^2 ARSA ÇOK MEŞHUR GAZETECİLERİN BULUNDUĞU SİT KALDIRILMASI BECERİLMİŞ GÖZÜKEN ANKARALI BİR HUKUK BÜROSUNUN ÇALIŞTIĞI GÖZÜKEN BİR TAPUSAL DOSYADIR.

3-BODRUM İLÇESİ, YALIKAVAK ARATEPE MEVKİİNDE, 378/2 ADA PARSELDE, 343.32m^2'LİK 3 KATLI EV İÇEREN ARAZİNİN ASKERİ BÖLGE OLDUĞU VE KENAN EVREN ÜZERİNE KAYITLI OLDUĞU ANLAŞILIYOR.

4- KARABURGAZDA 351/6 PAFTADA, 1123.19m^2 ARSANIN 1/6 PAY SAHİBİ OLARAK 2 ADET 3 KATLI EV GÜLAY EVRENE AİT GÖZÜKMEKTEDİR.

5-BODRUM KOCATAŞDİBİ MEVKİİNDE, 61/30 PAFTADA, 5683.40m^2LİK ARSADA 9 ADET 3 KATLI BİNA ARSANIN 1/60 PAYI ŞENAY GÜRVİT'E AİT GÖZÜKMEKTEDİR.

6-İSTANBUL SUAVİYE KAVİSLİ MEVKİİNDE 518/31 PAFTADA, 1200 m^2LİK ARSADA 96/2831 PAY İLE 24 DAİREDEN BİRİSİ SEMA ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖZÜKMÜŞTÜR.

7-İSTANBUL KÜÇÜKBAKKALKÖYDE 2849/1 PAFTADA, 1 PARSELDE SERDAR ŞAHİNKAYA'YA AİT MÜLKİYET GÖRÜLMEKTE ZİRAAT BANKASINA 90000 TL VE 160000TL'LİK 2 ADET İPOTEK VERMİŞ GÖZÜKMEKTEDİR.

8-İSTANBUL KÜÇÜKBAKKALKÖYDE 1884/1 PAFTADA 240 OTOPARK ŞERHİ BULUNAN ARAZİ SERDAR ŞAHİNKAYA VE TG'YE AİT GÖZÜKMEKTE 12 BLOK APARTMAN İÇERDİĞİ 160/88468 PAY BUNLARA AİT OLDUĞU GÖRÜLMEKTEDİR.

9-İSTANBUL KADIKÖY 60 PAFTADA 284 ADA 51 PARSELDE 1012 m^2LİK BAHÇELİ APARTMANIN 38/472 PAYI VE DAİRELER SEMA VE TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİTTİR.

10-İSTANBUL KADIKÖY 1282.50m^2'LİK ARAZİNİN 21120 PAYINA TEKABÜL EDEN DAİRELER SERDAR ŞAHİNKAYA ADINA GÖRÜLMEKTEDİR.

11-ANKARA ÇANKAYA AZİZİYE MAHALLESİ 5391/17 ADADA 5791.00 m^2LİK ARSANIN 38/2000 VE 38/4000 PAYI MİRAY EVREN GÖKSU ADINA KAYITLI OLUP ÇANKAYA BELEDİYE BAŞKANININ KISITLILIĞI BULUNMAKTADIR.BU ARAZİDE ŞARAPÇI K. AİLESİ GÖZE ÇARPMAKTADIR.

12- ANKARA ÇANKAYA 902 PARSELDE 8450 m^2LİK TARLA TAMAMI MİRAY EVRENE AİT GÖZÜKMEKTE, ÜZERİNDE ASKERİ GÜVENLİK ŞERHİ VE BAKANLAR KURULUNUN 2.6.1998 GÜN VE 98/11456 SAYILI AFET BÖLGESİ KARAR ŞERHİ BULUNMAKTADIR.

13- ANKARA 24. NOTERLİĞİNDE 22.2.1988 TARİH VE 21459 YEVMİYE NUMARASI İLE KENAN EVREN, ŞENAY EVREN VE MİRAY EVREN AKŞEHİR DOĞUMLU E.G'YE MARMARİS, ARMUTALAN, BAKACAK MEVKİİ,20 PAFTA, 1436 PARSEL, 1000 m^2LİK İNTİFASI KENAN EVREN'E AİT OLMAK ÜZERE ÇIPLAK MÜLKİYETİ ŞENAY EVREN VE GÜLAY EVREN VE MİRAY EVREN'E AİT ARSAYA BİNA İÇİN VEKALETNAME VERİLMİŞTİR.

14- İSTANBUL ŞİŞLİ CUMHURİYET MAHALLESİ 994/53 PAFTADA, 16155.41 m^2LİK ARAZİDE 208/192000 PAYDA 1 DAİRENİN ERKAN

GÜRVİT VE ŞENAY GÜRVİT'E KAYITLI OLDUĞU 1 LİRA BEDELLE 99 YILLIĞINA TEDAŞA MUHTEMELEN DİREK KİRALANDIĞI GÖRÜLMÜŞTÜR.

15-İSTANBUL ŞİŞLİ MECİDİYEKÖY 1997/29 PAFTADA İŞHANININ 4/2400 PAYININ DÜKKAN OLARAK GÜLAY EVREN'E AİT OLDUĞU GÖRÜLMÜŞTÜR.

16- İSTANBUL ŞİŞLİ MECİDİYEKÖY 1997/29 PAFTADA İŞHANININ 4/2400 PAYININ DÜKKAN OLARAK GÜLAY EVREN'E AİT OLDUĞU GÖRÜLMÜŞTÜR.

17-İSTANBUL BEŞİKTAŞ NULL MEVKİİ 1715/12 PAFTADA 10745.00 m^2LİK 8 BLOKLUK APARTMANIN 2/1760 PAYLI DÜKKANI GÜLAY EVREN'E AİT GÖRÜLMÜŞTÜR.

18-İSTANBUL BEŞİKTAŞ NULL MEVKİİ 1419/59 PAFTADA 522 m^2LİK ARAZİNİN 2*5/2400 PAYI GÜLAY EVREN'E AİT OLDUĞU GÖRÜLMÜŞTÜR

19- İSTANBUL BEŞİKTAŞ ORTAKÖY MEVKİİ 1079/172 PAFTADA 60/3380 PAYLI DUBLEKS DAİRE ŞENAY EVREN'E AİT GÖRÜLMÜŞTÜR.

20-İSTANBUL KADIKÖY ZÜHTÜPAŞA MEVKİİ 284/51 PAFTADA 1.012.00 m^2LİK 24/472 PAYA TEKABÜL EDEN DAİRE SEMA ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR.

21-İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE 5208 PARSELDE 1/7 PAY TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR

22- İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE 5208 PARSELDE 2/7 PAYLI DÜKKAN TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR

23- İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE 5208 PARSELDE 1/7 PAYLI MESKEN TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR

24- İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE 5208 PARSELDE 2/7 PAYLI DÜKKAN TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR

25-İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE 5210 PARSELDE 11275.00 m^2LİK ARAZİDE 22/1122 PAYA TEKABÜL EDEN DUBLEKS DAİREDE TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİTTİR.

26- ANTALYA MANAVGAT ÇOLAKLI KÖYÜNDE 522/1 PARSELDE 51513 m^2DE 47 APARTMAN OLARAK 1/562'Sİ MİRAY EVREN'E AİT GÖRÜLMÜŞTÜR.

27-TAPU KAYITLARI 2 MAYIS 2012 TARİHİ İTİBARİYLE TAKBİS'E GEÇMİŞTİR. 2.5.2005'TEN İTİBAREN MASAK VE ÇEVRE BAKANLIĞI VE TAPU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARASINDA BİR PROTOKOL VARDIR. PASİF KAYITLI TAŞINMAZLARA AİT MAHALLE ,KÖY ,ADA, PARSEL BİLDİRİRSENİZ CEVAP VERİRİZ NOTU VAR.

28-MALİYE BAKANLIĞI MASAK'A 2003 SONRASI BANKALARIN BİLGİLERİ SORGULANABİLİR OLMAKTA DENİLMİŞ CD EKTE BİLGİSİ VERİLMİŞTİR.

29- MASAK'TA ŞAHİNKAYA, AHMET KIRLI, YUNUS GÖKSEN UZMANLARININ RAPORU YAZILDI VE CD OLARAK DOSYAYA SUNULMUŞTUR. 1998 SONRASI G.MENKUL ALIP SATILIMINI GÖREBİLİYORUM.

30- MARMARİS SAĞLIK HİZMET AŞ KENAN EVREN'E AİTTİR.

31- GÜLAY EVREN'E AİT ŞİRKET ALBA TEKSTİLDİR.

32- SEMA ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET SBS DIŞ TİC. ŞİRKETİDİR.

33- SEVGİ ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET 1000RES İNŞAATTIR.

34-SEVGİ ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET SEM DIŞ TİCARETTİR.

35- SEVGİ ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET KARAR İNŞAAT ORMAN.

36- SERDAR ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET MEDİKAL CİHAZ ŞİRKETİ, SBS DIŞ TİCARET, SBS TIBBİ CİHAZ ŞİRKETİ, OASİS MEDİKAL ŞİRKETİ VARDIR.

37- ARAÇ
KENAN

06AKE93
35KE200
48M3257

ŞENAY

34AY020
34NY34
34SNY34
34TZ8367
34UR9098
34ZCA55

GÜLAY

34AE0096
34EA1117
34EL5050
34ELF79
34GE068
34GE098
34GE677
06AKE89

TAHSİN

34HBR82
34DP0261

ŞENAY ŞAHİN

34EBB84

SEVDA

34CA601
34FHZ40

38-KENAN EVREN'E AİT TAPU ALIŞI: DATÇA

KENAN EVREN'E AİT TAPU SATIŞI: BORNOVA, MUĞLA, DATÇA, MARMARİS,

39- ŞENAY EVREN'İN TAPU ALIŞI: SARIYER, SARIYER, SARIYER,SARIYER,ŞİŞLİ, BODRUM

ŞENAY EVREN'İN TAPU SATIŞI: SARIYER,SARIYER, BEŞİKTAŞ, DİKİLİ, ÇORLU

40- GÜLAY EVREN'İN TAPU ALIŞI: BEŞİKTAŞ, BEŞİKTAŞ, ŞİŞLİ, ŞİŞLİ

GÜLAY EVREN'İN TAPU SATIŞI: BEŞİKTAŞ, ŞİŞLİ, ŞİŞLİ, BODRUM

41- MİRAY EVRENİN TAPU ALIŞI: SARIYER, SARIYER, BODRUM
MİRAY EVRENİN TAPU SATIŞI: ANTALYA, BEŞİKTA,

42- TAHSİN ŞAHİNKAYA'NIN TAPU ALIŞI: MENDERES, MENDERES
TAHSİN ŞAHİNKAYANIN TAPU SATIŞI: PENDİK

43- SEMA ŞAHİNKAYA'NIN TAPU ALIŞI: MERZİFON, MERZİFON, KADIKÖY
SEMA ŞAHİNKAYANIN TAPU SATIŞI: MERZİFON, KADIKÖY, KADIKÖY

44- SEVGİ ŞAHİNKAYA TAPU ALIŞ: KADIKÖY, MENDERES
SEVGİ ŞAHİNKAYA TAPU SATIŞ: KADIKÖY, MENDERES, DARICA, DARICA, DARICA, DARICA,DARICA, BODRUM

45-SERDAR ŞAHİNKAYA TAPU ALIŞ: KADIKÖY, KADIKÖY, MENDERES
SERDAR ŞAHİNKAYA TAPU ASTIŞ, ATAŞEHİR,MENDERES,BODRUM

46-MASAK BAŞKANI MÜRSEL ALİ KAPLAN MAHKEMEYE SİZE DAHA KATKI YAPACAĞIZ DEMİŞ. BU KATKI CELBEDİLMELİDİR.

47- RAPORDA KENAN EVREN İÇİN; MKK KAYITLARINA GÖRE YAPI KREDİ BANKASI, KOÇ YATIRIM, YAPI KREDİ MENKUL, TCZB, TCZB, GARANTİ, YAPIKREDİ

48-RAPORDA ŞENAY EVREN İÇİN; YAPIKREDİ, GARANTİ, KOÇ YATIRIM,GARANTİ, AKBANK

49-GÜLAY EVREN İÇİN; YAPI YATIRIM MEMUR, HSBC, AKBANK, ING BANK, YAPIKREDİ, VAKIFLAR BANK, VAKIFLAR BANK, VAKIFLAR BANK, ANADOLU BANK, İŞBANK, İŞBANK,ING, İŞ YATIRIM

50- TAHSİN ŞAHİNKAYA İÇİN; İŞBANK, TCZB, AKBANK, AK YATIRIM, AKBANK, OMV PETROL, TÜPRAŞ, İŞBANK C GRUBU

51- SEMA ŞAHİNKAYA İÇİN; İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, TCZB, TCZB, İNG BANK

52- SVGİ ŞAHİNKAYA İÇİN; İŞBANK, HSBC, TCZB,TCZB, TCZB, YAPIKREDİ

HİSSE SENETLERİ:

KENAN EVREN: KOÇ, OYAK, TURKISH YATIRIM

ŞENAY EVREN: KOÇ YATIRIM

GÜLAY EVREN: KOÇ, FORTİS

MİRAY EVREN: HSBC YATIRIM

TAHSİN ŞAHİNKAYA: İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK YATIRIM FİNANSMAN MERKEZİ, GROUPAMA, EMEKLİLİK AŞ

SERDAR ŞAHİNKAYA: GARANTİ EMEKLİLİK

SEVGİ ŞAHİNKAYA: KUVEYTTÜRK BANK, DENİZBANK, HALKBANK, TEKSTİLBANK (50000$), HSBC

GÜLAY EVREN: HSBC (55000 TL)

SERDAR: HSBC

SEVGİ: HSBC

KENAN EVREN: GARANTİ BANK MARMARİS, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, GARANTİ BANKASI BALGAT ŞUBESİ (6689827 – 60000 TL), GARANTİ BANKASI BALGAT ŞUBESİ(6798092 – 360.350.10 TL)

ŞENAY EVREN: GARANTİ BANKASI İSTİNYE PARK ŞUBESİ (5 HESAP VAR- 6697343 – 544.050.00 TL) (A.Ö.'YE 880.278.00$ VİRMAN)

GÜLAY EVREN: GARANTİ BANKASI NİŞANTAŞI ŞUBESİ OTOKREDİ 21.150.00 TL, GARANTİ BANKASI MASLAK ŞUBESİ OTOKREDİ 28.000.00 TL,

KENAN EVREN: TCZB MARMARİS ŞUBESİ 671671.46 TL'YE ULAŞAN HAREKETLER,

A.Ö'YE 57.000 TL VİRMAN,

NK'YA 83.800 TL VİRMAN,

TAHSİN ŞAHİNKAYA ZİRAAT BANK 10 HESAPTA 676.500.00 TL'YE ULAŞAN HAREKET

SEMA ŞAHİNKAYA ZİRAAT BANK KIZILTOPAK ŞUBESİ 402.332.00 TL'YE ULAŞAN HAREKET

SERDAR ŞAHİNKAYA TCZB GÖZTEPE ŞUBESİ 200.000.00 TL, 100.000.00 TL, 175.000.00 TL, 100.000.00 TL, 200.000.00 TL, 100.000.00 TL, 100.000.00 TL, 440.000.00 TL

MİRAY EVREN TCZB ÇANKAYA ŞUBESİ 50.000.00 TL YATIRIM HAREKETİ

SEVGİ ŞAHİNKAYA SUADİYE TCZB 774.04 TL MAAŞSAL

KENAN EVREN İŞBANK CEMİL TOPUZLU ŞUBESİ 50.000 TL, 50.000 TL

MİRAY EVREN İŞBANK FARABİ ŞUBESİ 345.728.94$, 489.193.98 TL, M.S.'YE TRANSFER

SEMA ŞAHİNKAYA CEMİL TOPUZLU İŞBANK 250.000 TL ULAŞTI.

GÜLAY EVREN İŞBANK NİŞANTAŞI ŞB 205.000 $

SERDAR ŞAHİNKAYA YOK

SEVGİ ŞAHİNKAYA İŞBANK FENERBAHÇE ŞUBESİ 800.000 TL ULAŞTI

KENAN ERVREN YAPI KREDİ MARMARİS ŞUBESİ 90.000 TL ULAŞTI

ŞENAY EVREN – LEVENT ÖZEL BANKACILIK MERKEZİ 320.157.29 $ ULAŞTI.

AKMERKEZ ŞUBESİ 647.060.00$ ULAŞTI

SERDAR ŞAHİNKAYA FENERYOLU ŞB. 90.000 TL ULAŞTI

SEVGİ ÇATALÇEŞME ŞB. 250.000 TL ULAŞTI.

KENAN EVREN TÜRK EKONOMİ BANKASI MARMARİS ŞB 268.500$A ULAŞTI

GÜLAY EVREN TEB ŞİŞLİ ŞB 782.826.32 TL ULAŞTI

GÜLAY EVREN TEB TPAO ŞB. 158.403 TL ULAŞTI (H.Y.G.'YE VİRMAN 84.744 TL, M.Y.'YE 200.000 TL VİRMAN)

RAPORUN SON CÜMLESİ ŞÖYLE BİTİYOR;

12 EYLÜL 1980 YILIYLA 1.1.2002 TARİHLERİ ARASI MASAK ARAŞTIRMAYA DEVAM EDİYORUZ, YOLLAYACAĞIZ DİYORLAR.

AVUKAT SENİH ÖZAY, MURAT KOĞACIOĞLU

ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA

DARBE SANIKLARI KENAN EVREN VE TAHSİN ŞAHİNKAYA'NIN MAL VARLIĞI ARAŞTIRMASI MASAK ÜZERİNDEN MAHKEMECE YAPTIRILMIŞ 4 KLASÖR MAHKEMEYE GELMİŞTİR. SADECE AVUKATLARIN, SADECE OKUMALARINA İZİN VERİLEN BU 4 KLASÖR AVUKATLARCA KAVRANILAMAMIŞ; BENİM TALEBİM ÜZERİNE MAHKEME MALİ MÜŞAVİR - DANIŞMAN BİRLİKTELİĞİYLE 4 KLASÖRÜN OKUNMASINA İZİN VERMİŞTİR.

26 ŞUBAT 2013 GÜNÜ SABAH İZMİRDEN UÇAKLA ESKİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI GENEL BAŞKANI MURAT KOĞACIOĞLU İLE ANKARAYA GİDİLMİŞ, 4 KLASÖR İNCELENMİŞTİR.

SANIKLARA AİT ;

G- DENİZ ARACI BULUNMADIĞI BELİRTİLMİŞTİR
H- HAVA ARACI BULUNMADIĞI BELİRTİLMİŞTİR

İ- TAKASBANK DEMİŞ Kİ; "MKK'DA 28 KASIM 2005 SONRASI İMKB HİSSE SENEDİ TRAFİĞİ SORULABİLECEKTİR.

10/5/1996 İLE 4 HAZİRAN 2012 TARİHLERİ ARASINDA KENAN EVREN, EŞİ VE KIZLARIYLA TAHSİN ŞAHİNKAYA, EŞİ, KIZI VE OĞLUNUN HİSSE SENETLERİ LİSTESİ CD OLARAK EKTE SUNULMUŞTUR. ÖZELLİKLE KENAN EVREN KAYDI YOKTUR DENİLMİŞTİR.

28.11.2005 SONRASI BİZDEDİR ÖNCESİ İSE İMKB TAKASBANKTA SAKLANMAKTADIR. TEMİN EDİLEBİLİR DENİLMİŞTİR.

İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK ŞUBE MÜDÜRLÜKLERİNDEN ARAÇ KAYDI 2001 EYLÜLÜNDE POLNET BİLGİSAYAR SİSTEMİ ÖNCESİ ULAŞILAMAMAKTA SONRASI ELDE EDİLMEKTEDİR DENİLMİŞTİR. (06AK89 PLAKALI ARAÇ 27.1.2012 TARİHİNDE YENİMAHALLE NOTERLİĞİNDE K.G'YE SATILMIŞ GÖZÜKMEKTEDİR.

1-MUĞLA İLİ, BODRUM İLÇESİ, BAĞLA MEVKİİNDE 671 ADADA, 1801.67 m^2 /31 ARSADAKİ 6 TANE DUBLEKS DAİRE KENAN EVREN VE YAKINLARI ÜZERİNDEDİR.

2-İSTANBUL KADIKÖY 284/51 PARSELDE , 1012.00 m^2/24/72 APARTMANI, 1 NOLU DAİRESİNİN YARISI SEMA ŞAHİNKAYA'YA YARISI DA TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA KAYITLIDIR.

3-BODRUM İLÇESİ, BİTES KÖYÜ, 16-18-19,7 PAFTADA, 1609 PARSELDE, 15858.14m^2 ARSA ÇOK MEŞHUR GAZETECİLERİN BULUNDUĞU SİT KALDIRILMASI BECERİLMİŞ GÖZÜKEN ANKARALI BİR HUKUK BÜROSUNUN ÇALIŞTIĞI GÖZÜKEN BİR TAPUSAL DOSYADIR.

3-BODRUM İLÇESİ, YALIKAVAK ARATEPE MEVKİİNDE, 378/2 ADA PARSELDE, 343.32m^2'LİK 3 KATLI EV İÇEREN ARAZİNİN ASKERİ BÖLGE OLDUĞU VE KENAN EVREN ÜZERİNE KAYITLI OLDUĞU ANLAŞILIYOR.

4- KARABURGAZDA 351/6 PAFTADA, 1123.19m^2 ARSANIN 1/6 PAY SAHİBİ OLARAK 2 ADET 3 KATLI EV GÜLAY EVRENE AİT GÖZÜKMEKTEDİR.

5-BODRUM KOCATAŞDİBİ MEVKİİNDE, 61/30 PAFTADA, 5683.40m^2LİK ARSADA 9 ADET 3 KATLI BİNA ARSANIN 1/60 PAYI ŞENAY GÜRVİT'E AİT GÖZÜKMEKTEDİR.

6-İSTANBUL SUAVİYE KAVİSLİ MEVKİİNDE 518/31 PAFTADA, 1200 m^2LİK ARSADA 96/2831 PAY İLE 24 DAİREDEN BİRİSİ SEMA ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖZÜKMÜŞTÜR.

7-İSTANBUL KÜÇÜKBAKKALKÖYDE 2849/1 PAFTADA, 1 PARSELDE SERDAR ŞAHİNKAYA'YA AİT MÜLKİYET GÖRÜLMEKTE ZİRAAT BANKASINA 90000 TL VE 160000TL'LİK 2 ADET İPOTEK VERMİŞ GÖZÜKMEKTEDİR.

8-İSTANBUL KÜÇÜKBAKKALKÖYDE 1884/1 PAFTADA 240 OTOPARK ŞERHİ BULUNAN ARAZİ SERDAR ŞAHİNKAYA VE TG'YE AİT GÖZÜKMEKTE 12 BLOK APARTMAN İÇERDİĞİ 160/88468 PAY BUNLARA AİT OLDUĞU GÖRÜLMEKTEDİR.

9-İSTANBUL KADIKÖY 60 PAFTADA 284 ADA 51 PARSELDE 1012 m^2LİK BAHÇELİ APARTMANIN 38/472 PAYI VE DAİRELER SEMA VE TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİTTİR.

10-İSTANBUL KADIKÖY 1282.50m^2'LİK ARAZİNİN 21120 PAYINA TEKABÜL EDEN DAİRELER SERDAR ŞAHİNKAYA ADINA GÖRÜLMEKTEDİR.

11-ANKARA ÇANKAYA AZİZİYE MAHALLESİ 5391/17 ADADA 5791.00 m^{2}LİK ARSANIN 38/2000 VE 38/4000 PAYI MİRAY EVREN GÖKSU ADINA KAYITLI OLUP ÇANKAYA BELEDİYE BAŞKANININ KISITLILIĞI BULUNMAKTADIR.BU ARAZİDE ŞARAPÇI K. AİLESİ GÖZE ÇARPMAKTADIR.

12- ANKARA ÇANKAYA 902 PARSELDE 8450 m^{2}LİK TARLA TAMAMI MİRAY EVRENE AİT GÖZÜKMEKTE, ÜZERİNDE ASKERİ GÜVENLİK ŞERHİ VE BAKANLAR KURULUNUN 2.6.1998 GÜN VE 98/11456 SAYILI AFET BÖLGESİ KARAR ŞERHİ BULUNMAKTADIR.

13- ANKARA 24. NOTERLİĞİNDE 22.2.1988 TARİH VE 21459 YEVMİYE NUMARASI İLE KENAN EVREN, ŞENAY EVREN VE MİRAY EVREN AKŞEHİR DOĞUMLU E.G'YE MARMARİS, ARMUTALAN, BAKACAK MEVKİİ,20 PAFTA, 1436 PARSEL, 1000 m^{2}LİK İNTİFASI KENAN EVREN'E AİT OLMAK ÜZERE ÇIPLAK MÜLKİYETİ ŞENAY EVREN VE GÜLAY EVREN VE MİRAY EVREN'E AİT ARSAYA BİNA İÇİN VEKALETNAME VERİLMİŞTİR.

14- İSTANBUL ŞİŞLİ CUMHURİYET MAHALLESİ 994/53 PAFTADA, 16155.41 m^{2}LİK ARAZİDE 208/192000 PAYDA 1 DAİRENİN ERKAN GÜRVİT VE ŞENAY GÜRVİT'E KAYITLI OLDUĞU 1 LİRA BEDELLE 99 YILLIĞINA TEDAŞA MUHTEMELEN DİREK KİRALANDIĞI GÖRÜLMÜŞTÜR.

15-İSTANBUL ŞİŞLİ MECİDİYEKÖY 1997/29 PAFTADA İŞHANININ 4/2400 PAYININ DÜKKAN OLARAK GÜLAY EVREN'E AİT OLDUĞU GÖRÜLMÜŞTÜR.

16- İSTANBUL ŞİŞLİ MECİDİYEKÖY 1997/29 PAFTADA İŞHANININ 4/2400 PAYININ DÜKKAN OLARAK GÜLAY EVREN'E AİT OLDUĞU GÖRÜLMÜŞTÜR.

17-İSTANBUL BEŞİKTAŞ NULL MEVKİİ 1715/12 PAFTADA 10745.00 m^{2}LİK 8 BLOKLUK APARTMANIN 2/1760 PAYLI DÜKKANI GÜLAY EVREN'E AİT GÖRÜLMÜŞTÜR.

18-İSTANBUL BEŞİKTAŞ NULL MEVKİİ 1419/59 PAFTADA 522 m^2LİK ARAZİNİN 2*5/2400 PAYI GÜLAY EVREN'E AİT OLDUĞU GÖRÜLMÜŞTÜR

19- İSTANBUL BEŞİKTAŞ ORTAKÖY MEVKİİ 1079/172 PAFTADA 60/3380 PAYLI DUBLEKS DAİRE ŞENAY EVREN'E AİT GÖRÜLMÜŞTÜR.

20-İSTANBUL KADIKÖY ZÜHTÜPAŞA MEVKİİ 284/51 PAFTADA 1.012.00 m^2LİK 24/472 PAYA TEKABÜL EDEN DAİRE SEMA ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR.

21-İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE 5208 PARSELDE 1/7 PAY TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR

22- İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE 5208 PARSELDE 2/7 PAYLI DÜKKAN TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR

23- İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE 5208 PARSELDE 1/7 PAYLI MESKEN TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR

24- İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE 5208 PARSELDE 2/7 PAYLI DÜKKAN TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR

25-İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE 5210 PARSELDE 11275.00 m^2LİK ARAZİDE 22/1122 PAYA TEKABÜL EDEN DUBLEKS DAİREDE TAHSİN ŞAHİNKAYA'YA AİTTİR.

26- ANTALYA MANAVGAT ÇOLAKLI KÖYÜNDE 522/1 PARSELDE 51513 m^2DE 47 APARTMAN OLARAK 1/562'Sİ MİRAY EVREN'E AİT GÖRÜLMÜŞTÜR.

27-TAPU KAYITLARI 2 MAYIS 2012 TARİHİ İTİBARİYLE TAKBİS'E GEÇMİŞTİR. 2.5.2005'TEN İTİBAREN MASAK VE ÇEVRE BAKANLIĞI VE TAPU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARASINDA BİR PROTOKOL VARDIR. PASİF KAYITLI TAŞINMAZLARA AİT MAHALLE ,KÖY ,ADA, PARSEL BİLDİRİRSENİZ CEVAP VERİRİZ NOTU VAR.

28-MALİYE BAKANLIĞI MASAK'A 2003 SONRASI BANKALARIN BİLGİLERİ SORGULANABİLİR OLMAKTA DENİLMİŞ CD EKTE BİLGİSİ VERİLMİŞTİR.

29- MASAK'TA ŞAHİNKAYA, AHMET KIRLI, YUNUS GÖKSEN UZMANLARININ RAPORU YAZILDI VE CD OLARAK DOSYAYA SUNULMUŞTUR. 1998 SONRASI G.MENKUL ALIP SATILIMINI GÖREBİLİYORUM.

30- MARMARİS SAĞLIK HİZMET AŞ KENAN EVREN'E AİTTİR.

31- GÜLAY EVREN'E AİT ŞİRKET ALBA TEKSTİLDİR.

32- SEMA ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET SBS DIŞ TİC. ŞİRKETİDİR.

33- SEVGİ ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET 1000RES İNŞAATTIR.

34-SEVGİ ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET SEM DIŞ TİCARETTİR.

35- SEVGİ ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET KARAR İNŞAAT ORMAN.

36- SERDAR ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET MEDİKAL CİHAZ ŞİRKETİ, SBS DIŞ TİCARET, SBS TIBBİ CİHAZ ŞİRKETİ, OASİS MEDİKAL ŞİRKETİ VARDIR.

37- ARAÇ
KENAN
06AKE93
35KE200
48M3257
ŞENAY
34AY020
34NY34
34SNY34
34TZ8367
34UR9098
34ZCA55

GÜLAY
34AE0096
34EA1117
34EL5050
34ELF79
34GE068

34GE098
34GE677
06AKE89

TAHSİN
34HBR82
34DP0261

ŞENAY ŞAHİN
34EBB84

SEVDA
34CA601
34FHZ40

38-KENAN EVREN'E AİT TAPU ALIŞI: DATÇA
KENAN EVREN'E AİT TAPU SATIŞI: BORNOVA, MUĞLA, DATÇA, MARMARİS,

39- ŞENAY EVREN'İN TAPU ALIŞI: SARIYER, SARIYER, SARIYER,SARIYER,ŞİŞLİ, BODRUM
ŞENAY EVREN'İN TAPU SATIŞI: SARIYER,SARIYER, BEŞİKTAŞ, DİKİLİ, ÇORLU

40- GÜLAY EVREN'İN TAPU ALIŞI: BEŞİKTAŞ, BEŞİKTAŞ, ŞİŞLİ, ŞİŞLİ
GÜLAY EVREN'İN TAPU SATIŞI: BEŞİKTAŞ, ŞİŞLİ, ŞİŞLİ, BODRUM

41- MİRAY EVRENİN TAPU ALIŞI: SARIYER, SARIYER, BODRUM
MİRAY EVRENİN TAPU SATIŞI: ANTALYA, BEŞİKTA,

42- TAHSİN ŞAHİNKAYA'NIN TAPU ALIŞI: MENDERES, MENDERES
TAHSİN ŞAHİNKAYANIN TAPU SATIŞI: PENDİK

43- SEMA ŞAHİNKAYA'NIN TAPU ALIŞI: MERZİFON, MERZİFON, KADIKÖY
SEMA ŞAHİNKAYANIN TAPU SATIŞI: MERZİFON, KADIKÖY, KADIKÖY

44- SEVGİ ŞAHİNKAYA TAPU ALIŞ: KADIKÖY, MENDERES
SEVGİ ŞAHİNKAYA TAPU SATIŞ: KADIKÖY, MENDERES, DARICA, DARICA, DARICA, DARICA,DARICA, BODRUM

45-SERDAR ŞAHİNKAYA TAPU ALIŞ: KADIKÖY, KADIKÖY, MENDERES

SERDAR ŞAHİNKAYA TAPU ASTIŞ, ATAŞEHİR,MENDERES,BODRUM

46-MASAK BAŞKANI MÜRSEL ALİ KAPLAN MAHKEMEYE SİZE DAHA KATKI YAPACAĞIZ DEMİŞ. BU KATKI CELBEDİLMELİDİR.

47- RAPORDA KENAN EVREN İÇİN; MKK KAYITLARINA GÖRE YAPI KREDİ BANKASI, KOÇ YATIRIM, YAPI KREDİ MENKUL, TCZB, TCZB, GARANTİ, YAPIKREDİ

48-RAPORDA ŞENAY EVREN İÇİN; YAPIKREDİ, GARANTİ, KOÇ YATIRIM,GARANTİ, AKBANK

49-GÜLAY EVREN İÇİN; YAPI YATIRIM MEMUR, HSBC, AKBANK, ING BANK, YAPIKREDİ, VAKIFLAR BANK, VAKIFLAR BANK, VAKIFLAR BANK, ANADOLU BANK, İŞBANK, İŞBANK,ING, İŞ YATIRIM

50- TAHSİN ŞAHİNKAYA İÇİN; İŞBANK, TCZB, AKBANK, AK YATIRIM, AKBANK, OMV PETROL, TÜPRAŞ, İŞBANK C GRUBU

51- SEMA ŞAHİNKAYA İÇİN; İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, TCZB, TCZB, İNG BANK

52- SEVGİ ŞAHİNKAYA İÇİN; İŞBANK, HSBC, TCZB,TCZB, TCZB, YAPIKREDİ

HİSSE SENETLERİ:

KENAN EVREN: KOÇ, OYAK, TURKISH YATIRIM

ŞENAY EVREN: KOÇ YATIRIM

GÜLAY EVREN: KOÇ, FORTİS

MİRAY EVREN: HSBC YATIRIM

TAHSİN ŞAHİNKAYA: İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK YATIRIM FİNANSMAN MERKEZİ, GROUPAMA, EMEKLİLİK AŞ

SERDAR ŞAHİNKAYA: GARANTİ EMEKLİLİK

SEVGİ ŞAHİNKAYA: KUVEYTTÜRK BANK, DENİZBANK, HALKBANK, TEKSTİLBANK (50000$), HSBC

GÜLAY EVREN: HSBC (55000 TL)

SERDAR: HSBC
SEVGİ: HSBC

KENAN EVREN: GARANTİ BANK MARMARİS, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, GARANTİ BANKASI BALGAT ŞUBESİ (6689827 – 60000 TL), GARANTİ BANKASI BALGAT ŞUBESİ(6798092 – 360.350.10 TL)

ŞENAY EVREN: GARANTİ BANKASI İSTİNYE PARK ŞUBESİ (5 HESAP VAR- 6697343 – 544.050.00 TL) (A.Ö.'YE 880.278.00$ VİRMAN)

GÜLAY EVREN: GARANTİ BANKASI NİŞANTAŞI ŞUBESİ OTOKREDİ 21.150.00 TL, GARANTİ BANKASI MASLAK ŞUBESİ OTOKREDİ 28.000.00 TL,

KENAN EVREN: TCZB MARMARİS ŞUBESİ 671671.46 TL'YE ULAŞAN HAREKETLER,
A.Ö'YE 57.000 TL VİRMAN,
NK'YA 83.800 TL VİRMAN,

TAHSİN ŞAHİNKAYA ZİRAAT BANK 10 HESAPTA 676.500.00 TL'YE ULAŞAN HAREKET
SEMA ŞAHİNKAYA ZİRAAT BANK KIZILTOPAK ŞUBESİ 402.332.00 TL'YE ULAŞAN HAREKET

SERDAR ŞAHİNKAYA TCZB GÖZTEPE ŞUBESİ 200.000.00 TL, 100.000.00 TL, 175.000.00 TL, 100.000.00 TL, 200.000.00 TL, 100.000.00 TL, 100.000.00 TL, 440.000.00 TL

MİRAY EVREN TCZB ÇANKAYA ŞUBESİ 50.000.00 TL YATIRIM HAREKETİ

SEVGİ ŞAHİNKAYA SUADİYE TCZB 774.04 TL MAAŞSAL

KENAN EVREN İŞBANK CEMİL TOPUZLU ŞUBESİ 50.000 TL, 50.000 TL

MİRAY EVREN İŞBANK FARABİ ŞUBESİ 345.728.94$, 489.193.98 TL, M.S.'YE TRANSFER

SEMA ŞAHİNKAYA CEMİL TOPUZLU İŞBANK 250.000 TL ULAŞTI.

GÜLAY EVREN İŞBANK NİŞANTAŞI ŞB 205.000 $

SERDAR ŞAHİNKAYA YOK

SEVGİ ŞAHİNKAYA İŞBANK FENERBAHÇE ŞUBESİ 800.000 TL ULAŞTI

KENAN ERVREN YAPI KREDİ MARMARİS ŞUBESİ 90.000 TL ULAŞTI
ŞENAY EVREN – LEVENT ÖZEL BANKACILIK MERKEZİ 320.157.29 $ ULAŞTI.
AKMERKEZ ŞUBESİ 647.060.00$ ULAŞTI

SERDAR ŞAHİNKAYA FENERYOLU ŞB. 90.000 TL ULAŞTI

SEVGİ ÇATALÇEŞME ŞB. 250.000 TL ULAŞTI.

KENAN EVREN TÜRK EKONOMİ BANKASI MARMARİS ŞB 268.500 $A ULAŞTI

GÜLAY EVREN TEB ŞİŞLİ ŞB 782.826.32 TL ULAŞTI

GÜLAY EVREN TEB TPAO ŞB. 158.403 TL ULAŞTI (H.Y.G.'YE VİRMAN 84.744 TL, M.Y.'YE 200.000 TL VİRMAN)

RAPORUN SON CÜMLESİ ŞÖYLE BİTİYOR;

12 EYLÜL 1980 YILIYLA 1.1.2002 TARİHLERİ ARASI MASAK ARAŞTIRMAYA DEVAM EDİYORUZ, YOLLAYACAĞIZ DİYORLAR.

TAHSİN ŞAHİNKAYA
SEVDA ŞAHİNKAYA (EŞİ)
SERDAR ŞAHİNKAYA (OĞLU)
SEVGİ KARTAL (KIZI)

SAKİNE
ŞENAY GÜRVİT
SEMAHAT
MİRAY
EMİNE

Hesabın kimlik bilgileri cd ortamına gönderilmiş…Bunlar çözümlenmiş mi ve şifreleri bankalardan elde edilmiş mi?

23- A.Bank 01/11/2012 gün ve 10699 sayılı yar. Çetin Tümer ve Mustafa Cemil Kartal'ın hesaba bağlı olmayan işlemleri ile ilgili CD gönderilmiş.

24- T.İş Bankası 22/10/2013 gün ve E6-1031 sayılı yazı hesap ve kimlik bilgileri 21802 isimli Excel dosyası CD olarak sunulmus.

1-Finansbank 27/6/2012 ve 03961 sayılı yr: 01/01/2002 – 31/05/2013 araştırması yapılmış hesap bildirim tablosu, kredi kartı kefalet, kredi, kiralık kasa, çek, vekalet, servet bilgileri tablosu ve hesap hareketleri tablosu bilgilerini içeren 1 adet CD ekte sunulmuştur.

Ayrıca 12/9/1980 – 01/01/2002 dönemine ilişkin araştırmalar deam ediyor
(CD Dosyada)

2-Vakıfbank 15.6.2012 ve 298 sayılı yasalı bankanın 1990/lı yıllarda otoman goze geçmesi sebebiyle ancak bu yıllardan sonraki bilgilere ulaşabilmiş ve tespit edilen kayıtlar CD ortamında sunulmuştur
(CD Dosyada)

3- Akbank 15.6.2012 gün ve 21629-Mb-132 sayılı yazı banka kayıtlarında en fazla 10 yıl geriye dönük hesap araştırılması yapılmakta olup 01.01.2012 tarihinden kendi evrak saklama süreci olan 10 yıllık zaman aşımı nedeniyle 2002 önemli bilgiler bulma kayıtlarında mevcut değildir
(Son 10 yıllık CD ekte)

4- Teb 12.06.2012 gün ve 3471 sayılı yapı 12.09.1980-30.05.2012 aracı CD olarak sunulmuştur (FortisBank TEB'le birleşmiş)

5- YapıKredi 12.06.2012 gün ve 65076 sayılı yazı 1996'dan itibaren hesap hareketleri ve kimlik bilgileri bir CD olarak sunulmuştur.

6-İşBank AŞ 8/6/2012 tarih ve NO:ÇVB-600 sayılı yasa
Hesap ve kimlik bilgileri, hesap hareketleri 11345 isimli Excel dosyasıyla CD halinde gönderilmiş.

Ayrıca yazı sonunda aynen şöyle denmekte: "Öte yandan 7600044627 vergi kimlik numaralı Sema Dış Ticaret AŞ firmasına 10.10.2007 tarihinde kullandırılmış olan 36 ay vadeli 350.000 TL tutarındaki krediye, bilgi talebinde konu

kişilerden 44512394394 TC kimlik numaralı Sevgi Kartal'ın (Şahinkaya) kefaletinin alındığı tespit edilmiştir."

7- ING Bank(eski Oyak Bank) 06/06/2012 gün ve SPS-25873 sayılı yazı kayıtlarına ulaşabilmiş, fiziki imkansızlık nedeniyle talep edilen formata dönüştürülememiş, 1/1/2000 sonuna ait kayıtlarına ulaşılabilmekte ve bu kayıtlar bir CD ekinde sunulmuştur.

8- Ziraat Bankası 07/06/2012 gün ve 50215/651 sayılı yazı,
İstenen hesap bilgi listeleri, yurtdışı havale bilgileri, yatırım bilgileri bir CD olarak gönderilmiş.

9- Birleşik Fon Bankası AŞ (iktisat bankası)
Serdar Şahinkaya
SBS Dış Tic Tekstil AŞ Rüştiye Sok No:46/a Kalavup İst. Kredi kartı ekranınabankada tespit edilen hesaplara ait CD gönderilmiş.

10- Garanti Bankası 06/06/2012 gün ve 927/1845438 sayılı yazı
Hesaplara ait 1 adet CD gönderilmiş.

11- HSBC hesaplara ait bilgiler Cd 06/06/2012 gün ve 160342 sayılı yazı olarak sunulmuş.

12- Tekstil Bank 05/06/2012 gün ve 024 sayılı yazı.
Serdar Şahinkaya(TC 24782071584) adına Etiler ŞB ve Dalyan Şb. Hesap sayılı yazı.

13-Citi Bank 25/5/2012 gün ve YSB 3853 sayılı yazı.
Ali Tahsin Şahinkaya ve Serdar Şahinkaya bankanın sadece kapalı kredi kartı müşterileri olduğu belirtilerek şifreli Cd gönderilmiştir. CD'ler ancak bankadan şifre alınarak incelenebilir.

14- A Bank 07/06/2012 gün ve 04762 sayılı yazı Nebahat Şenay Gürvit'e ait swift işlemi olduğu, bu işlemlerle ilgili CD gönderildiği incelenmeli. 01.01.1998'den bugüne kadar yapılabildiği belirtilmekte.

15- EuroBank Tekfen 31/5/2012 gün ve 821 sayılı yazı.
Serdar Şahinkaya'nın ortağı olduğu SBS Dış Ticaret ve Tekstil AŞ'nin hesap dökümü CD olarak yollanmış.

SBS Dış Tic ve Teks.San.AŞ
Kadıköy Tic Sic Mem 12186 no.
Ortakları: 1- SERDAR ŞAHİNKAYA %33 PAYA SAHİP

2- SAMİ ALTUĞ UĞUR
1994'TE KURULDU 3- BARIŞ CÖNGER
SER.100.000.000 4-SÜLEYMAN ATİLLA UĞUR
5- NİRVA COLOLYAN

16- PTT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

31/5/2012 gün ve 014651 sayılı yazı kimlik bilgileri ile uygulamamızın 12/10/2009 tarihinde geçilmiş ve havale kayıtları CD ortamında gönderilmiş, posta çeki kullanılmamış.

17- Halkbank 26/5/2012 gün ve 34/105 sayılı yazı hesap bilgileri 01/01/1999 dan bugüne kadar CD olarak yollanmış.

18- Denizbank 28/5/2012 gün ve 61285710 sayılı yazı 1997den sonraki CD olarak sunulmuş.

19- KuveytTürk 24/5/2012 gün ve 49279 sayılı yazı hesap dökümleri CD halinde yollanmış.

20- İlave 7 kişi için sorgulama sonucu sorulan kişiler:
15- ASLI ŞAHİNKAYA
16- FÜSUN CELAYİR
17- NİLHAN SERİ
18- ASLIHAN ÜLGENALP
19- MUSTAFA CEMİL KARTAL
20- YALÇIN TÜMER
21- MELİS TÜMER

21- Akbank 14/11/2012 gün ve 228 sayılı yazı hesaplar CD formatında gönderilmiş.

22- Finansbank 8/11/2012 gün ve 10376 sayılı yazı Maliye Bakanlığı Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı 05/12/2012 den ve 24440 sayılı Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesine gönderilen yazı eki…

- Tahsin Şahinkaya Özdere köyü 5 parça yazlık
- Kenan Evren Yalıkavak ev 1 adet
- İslamhaneleri Bodrum ev 1 adet
- Şenay Gürvit Arnavutalan Bodrum ev 1 adet
- Bodrum (Türkkuyusu) ev 1 adet
- Bodrum(Türkkuyusu) ev 1 adet

- Beşiktaş ev 1 adet
- Sarıyer ev 1 adet
- Sarıyer ev 1 adet
- Beşiktaş ev 1 adet
- Miray Göksu Çankaya Karataş M. Ev 1 adet
- Miray Göksu Çankaya Aziziye M ev 1 adet
- Miray Göksu Manavgat ev 1 adet
- Miray Göksu Marmaris Turkuaz 1 adet
- Miray Göksu Bodrum Biten Arsa 15808,14 m^2
- Miray Göksu Sarıyer Pınar Mah Revine 1 M
- Semahat Gülay Bodrum Yeniköy Revine 1 M
- Semahat Gülay Bodrum İslamhaneler Revine 1 M
- Semahat Gülay Bodrum İslamhaneler Revine 1 m
- Semahat Gülay Bodrum İslamhaneler Revine 1 m
- Semahat Gülay Bodrum İslamhaneler Revine 1 m
- Semahat Gülay Bodrum Yeniköy Revine 1 m
- Semahat Gülay Beşiktaş Arnavutköy Revine 1 m
- Semahat Gülay Beşiktaş Ortaköy Revine 1 m
- Şenay Gürvit Yapıkredi Arçelik 13/1/2001 Manavkuyu AŞ His Sem 84.150 Adet
- Merkezi Kayır Kuruluşu menkul kıymetler için 2005 yılından öncesini vermiyor
- Şenay Gürvit Yapı kredi Bankası B Tipi Lilut 37.167-fon 288.400,000
- Kenan Evren Garanti B. Elma Lilut 52912 TL – fon 734,000
- Şenay Gürvit Hacı Ömer Sabancı Holding 34-4,749
- Şenay Gürvit Migros 36-2,323
- 03/04/2009 Garanti B B Tipi 1225-17000

15/11/2012 gün ve 2012/DR/66/1 sayılı Masak Malvarlığı Araştırma raporunun 55. Sayfasının dipnotunda aynen şöyle denmektedir:

"IMKB Takas ve Saklama Bakanı AŞ'den elde edilen 28/11/2005 tarihinden önceki döneme ilişkin verilerde yalnızca menkul kıymet bakiye bilgisi bulunmakta olup, Merkezi Kayıt Kuruluşu AŞ'den elde edilen verilerin aksine söz konusu menkul kıymetlerin TL karşılığına yer verilmemektedir. Bu sebeple, IMKB Takas ve Saklama Bakanı AŞ'den elde edilen veriler özetlenirken (i) dönem (ii) ana kuruluş ve (iii) müşteri numarası bilgilerinin verilmesiyle yetiştirilmektedir."

15/11/2012 gün ve 2012/DR/66/1 sayılı Masak Malvarlığı Araştırma raporunun 56.sayasında aynen şöyle denmektedir:

"Diğer taraftan IMKB Takas ve Saklama Bakanı AŞ'den alınan söz konusu yazılarda isybase sisteminde müşteri bazında bakiye bilgilerinin tutulmaya

başlandığı 10/5/1996 tarihinden itibaren inceleme yapıldığı belirtilmiş olup, ayrıca Bankaları nezdinde saklamakta olan IMKB'de işlem gören hisse senetlerine ilişkin bilgilerin 28/11/2005 tarihinden itibaren Merkezi Kayıt Kuruluşu AŞ'ye aktarıldığı da belirtilmektedir. Buna göre Saklama Başkanlığı AŞ kayıtlarına göre anılan şahısların hesap hareket raporları aşağıda özetlenmeye çalışılmıştır" denilmekte 56 ve 57,58,59,60. Sayfalarda kişilerin adları, dönemi, a.. nolu kuruluşunun adı ve müşteri no su ile yetinilmekte ve menkul kıymetler niteliği türünü mili tevrı ve TL cinsinden değeri ile ilgili hiçbir bilgi yer almamaktadır.

Bu yönüyle rapor yeterli değildir. Zira raporlarda amaç mal varlığının tespitidir. Oysa yukarıda belirtilen sayfalarda çok sayıda menkul kıymet müşteri hesap numarası yer almaktadır. Bu menkul kıymetlerin türü, adedi ve tutarının saptanmaması için mahkemece Masak'a yazı yazılarak yukarıdaki konuların açıklığa kavuşturulması sağlanmalıdır.

1) Bu çalışmada varılan sonuçlar şöyle özetlenebilir.

A) Masak'tan gelen bilgilerden sanıkların önemli miktarda menkul kıymet (yatırım fonu, hisse senedi, tahvil gibi) sahip oldukları anlaşılmaktadır. Ancak Masak bu kıymetlerle ilgili ayrıntılı bilgi vermekten kaçınmakta sadece müşteri hesap no'su gibi örtülü bilgi vermektedir. Bu bilgilere avukatların ulaşması imkansızdır. Bu bilgilerin Masak tarafından derlenip mahkemeye sunulması gereklidir.

B) Masak'dan gelen bilgilerde hep 2005 yılı sonrası bilgiler yer almaktadır. Oysa önemli bilgiler 2005 yılı öncesidir. Masak bu konuda "Merkezi kayıt kuruluşunda bilgi olmaması, kayıtların bu tarihten sonra tutulmaya başlanması" gibi gerekçeler öne sürmektedir. Bu gerekçeler geçerli olamaz. Zira ayrı ayrı menkul kıymet kuruluşları bellidir. Buralardan ayrıntılı bilgi alınabilir. Masak bu yola yetkili olmasına rağmen gitmemiştir.

C) Sanıklardan özellikle Kenan Evren'in çocukları üzerinde çok sayıda taşınmaz kayıtlıdır. Bu taşınmazların elde edildiği yılların araştırılması ve bu yıllarda Kenan Evren çocuklarının bu taşınmazları elde edecek mali güçte olup olmadığı araştırılmalıdır.

AVUKAT SENİH ÖZAY, MURAT KOĞACIOĞLU ‘’’’’
ŞEKLİNDE OLUŞMUŞTUR.

Bu notumuzun kamuoyuyla paylaşılabilmesi için kontrolü ve karar altına alınmasını talep etmemiz gerekmiştir.

Öte yandan bu raporun evrakların mal varlığı belirleme noktasına ulaşması için mahkemenin ara kararına yönelmesi gerekmektedir. Talep ederiz.

Senih Özay Avukat
Demişiz bile…

11. Çabalar suç duyuruları cılız da olsa var idi.

13/09/2010

Sayın İSTANBUL CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NA

ŞİKÂYETÇİLER:

1- Nimet Tanrıkulu

2-Celalettin Can

3- Sema Savaşal

4- Yunus Bircan

5- Dilekçede imzası bulunan diğer şikayetçiler.

ŞÜPHELİLER: 1- Kenan Evren (Gen. Kur. Eski Bşk.), 2- Nurettin Ersin (Kara Kuv. Eski Kom.), 3- Tahsin Şahinkaya (Hava Kuv. Eski Kom.), 4- Nejat Tümer (Deniz Kuv. Eski Kom.), 5- Sedat Celasun (Jandarma Gen. Eski Kom.), 6- Bedrettin Demirel (Harp Akad. Kom.), 7- Ali Haydar Saltık (Gen. Kur. 2. Bşk.) 8- Bülend Ulusu (TC. Eski Başbakanı) ve kovuşturma sonucu kimlikleri tespit edilecek diğer bakan, bürokrat, vali, kaymakam, emniyet müdürü, asker, sivil, memur ve sair yetkili organ, mercii görevlileri.

SUÇ: Darbe yapmak, anayasayı değiştirmek, hükümeti yıkmak, sistemli bir şekilde planlayarak ve tasarlayarak adam öldürmek, kasten yaralamak, işkence yapmak, eziyet etmek, hürriyetten yoksun bırakmak, cinsel saldırıda bulunmak. ve sair hukuka aykırı eylem ve işlemler.

SUÇ TARİHİ: 12 Eylül 1980 ve devamı.

AÇIKLAMALAR:

1- 12 Eylül 1980 günü Türk Silahlı Kuvvetleri darbe yaparak ülke yönetimine el koymuştur. Darbeyi yapan üst düzey komutanlar tarafından Anayasal parlamenter düzen ortadan kaldırılmış ve ülke tüm yasama, yürütme hatta yargı yetkilerini kendinde toplayan beş kişilik cunta tarafından Milli Güvenlik Konseyi adı altında üç yıl boyunca Anayasasız, parlamentosuz, cumhurbaşkansız yönetilmiştir. Bu süreçte haksız ve hukuka aykırı olarak bir milyon kişi gözaltına alınmış, gözaltı merkezleri ve Diyarbakır, Metris, Mamak gibi Türkiye'nin tüm cezaevlerinde sayısız işkence, kayıp ve yargısız infaz olayı yaşanmıştır. Askeri mahkemeler tarafından yüz binin üzerinde insana milyonlarca yıllık mahkumiyet kararları verilmiş, 50 kişi idam edilmiştir. Milyonlarca kitap yasaklanmış ve yakılmış, binlerce öğrenci ve öğretim görevlisi okuldan, on binlerce işçi ve memur işten atılmıştır. Milyonlarca kişi fişlenmiş, yüz binlerce kişiye pasaport verilmemiştir. On binlerce kişi vatandaşlıktan çıkarılmıştır.

Bu çerçevede Ek'de "Resmi Kayıtlara Göre Kanlı 12 Eylül Döneminin İç Yüzü" adı altında Adalet Bakanlığı verileri üzerinden derlenmiş bir rapor dilekçemiz ekinde sunulmuştur. Adalet Bakanlığı'nın raporunda da görülebileceği üzere darbenin sonucu tek cümleyle sınırsız bir toplumsal tahribattır. MGK üyeleri ve yukarıda isimleri yazılı şüphelilerin yasaları açıkça ihlal ederek anayasal düzeni yıkmaya yönelik yaptıkları eylem ve işlemler suçtur. Şüphelilerin emir ve talimatlarını uygulayan kamu personeli ile asker ve sivil kişilerin tümü de suç işlemiştir .

2- Şüpheli Kenan Evren'in kendi ifadesiyle sabit olduğu gibi "darbe zeminini hazırlamak için şartların olgunlaşması beklenmiştir". 1 Mayıs 1977'de Taksim Meydanı'ndaki işçi sınıfına karşı işlenen katliamın 12 Eylül darbesini tetikleyen derin bir suikast olduğu bilinmektedir. Maraş olayları ve Çorum katliamının toplumsal çatışma çıkarmaya yönelik derin devletin sevk ve idaresinde yaptırıldığı gün yüzüne çıkmıştır. Bunlar şüpheliler tarafından yıllarca uygulanan psikolojik harekât planlarının ürünüdür.

3-İşlenen suçların cezalandırılması amacıyla yapılacak soruşturmalara engel olmak üzere 82 anayasasına konulan geçici 15. madde, 12 Eylül 2010 günü yapılan anayasa değişikliğine ilişkin referandum sonucu yürürlükten kaldırılmıştır. Şüphelilerin işledikleri suçların soruşturmasına geçici 15. madde engel olduğundan zaman aşımı kesintiye uğramıştır. Kaldı ki, şüpheliler darbe günü ve devamında suç işlemeye devam ettiklerinden zamanaşımı hiçbir şekilde dolmamıştır. Ayrıca evrensel hukuk normları uyarınca insanlığa karşı işlenen suçlarda

zamanaşımı söz konusu değildir. Bir yanda vatana, topluma ve insanlığa karşı işlenmiş sayısız suç, öte yanda 30 yıldır devam eden "sürekli cezasızlık" durumu kabul edilemez.

4- Darbe rejimlerinden demokrasilere geçişte, darbe rejimleriyle bir biçimde hesaplaşma yaşanmadan, geleceğin güçlü demokrasileri kurulamamıştır. Nazi, Mussolini rejimlerini yaşayan Avrupa'dan, Franko rejimini yaşayan İspanya'ya, Albaylar cuntasını yaşayan Yunanistan'dan Latin Amerika ülkeleri ve Güney Afrika Cumhuriyeti'ne kadar ortaya çıkan sorgulama ve hesaplaşma deneyimleri bunu gösteriyor. 12 Mart'ın yargılanamayışının ürünü 12 Eylül'dür. 12 Eylül'ün yargılanamayışının ürünü, kalıcılaşan darbe rejimi, Anayasası, gizli aygıtları ve benzeri kurumlardır, Susurluk'tur, Şemdinli'dir. Barışın, Türk, Kürt kardeşliği temelinde sağlanmasının engellenmesidir. Kısaca hukukun üstünlüğünün sağlandığı, hak ve özgürlüklerin çağdaş toplum ve örgütlü birey üzerinden anayasal güvence altına alındığı bir ülkede yaşamak için 12 Eylül darbecileri ve darbe rejimi ile hesaplaşmak darbenin yarattığı toplumsal tahribat ve mağduriyetleri gidermek zorunludur.

5-Bu nedenle darbeden doğrudan veya dolaylı olarak zarar gördüğümüzden kovuşturma yapılarak, mali, hukuki, siyasi ve her türlü karar ve tasarruflarından dolayı 1982 Ay'nın Geçici 15. maddesi uyarınca 30 Yıl süresince yargı kapsamı dışında bırakılan, yukarıda isimleri yazılı ve yapılacak kovuşturma ile kimlikleri tespit edilecek 12 Eylül darbecileri, darbe hükümetleri, Kurucu ve Danışma Meclis üyeleri, darbe döneminde görev yapmış yetkili organ, mercii ve görevlilerinin cezalandırılması için şüphelileri şikayet etmek gerekmiştir.

SONUÇ VE İSTEM:

Yukarıda arz ve izah edilen ve resen göz önünde tutulacak sebeplerle şüphelilerin hapis cezasıyla cezalandırılması için haklarında kovuşturma yapılarak kamu davası açılmasını arz ve talep ederiz.

Saygılarımızla.

Şikâyet edenler

DARBECİLER HAKKINDA SUÇ DUYURUSU

Aralarında, Av.Arif Ali Cangı, Mine Öztürk, Hafize Çobanoğlu, Hülya Üçpınar gibi avukatların da bulunduğu İzmir Barosu'na kayıtlı bir grup avukatın yapmış olduğu suç duyurusu dilekçesini tarihi bir belge olarak, "tam metin" yayınlıyoruz.

İZMİR CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI Kanalıyla

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA ANKARA

MÜŞTEKİLER: Av. Arif Ali Cangı, Av. Mine Öztürk, Av. Hafize Çobanoğlu, Av. Hülya Üçpınar, Av. İ. Gül Kireçkaya, Av. Mehmet Nur Terzi, Av. Ercan Demir, Av. Cemal Doğan, Av. Mehmet Yatar, Av. Noyan Özkan, Av. Z. Beydağ Tıraş ve aşağıda imzası bulunan kişiler.

ORTAK ADRES: 857 Sokak No:3/713 Konak/İZMİR

ŞİKAYET EDİLEN:

1-Ahmet Kenan EVREN

2-Tahsin ŞAHİNKAYA

3-Nejat TÜMER

4-Nurettin ERSİN

5- Dönemin Sıkıyönetim Komutanları

SUÇ: TCK. 147. maddesine muhalefet, işkence, adam öldürme, adam kaldırma hürriyeti tahdit, alıkoyma, mesken masuniyetini ihlal suçlarına azmettirme

SUÇ TARİHİ: 12 Eylül 1980 ve sonrası

OLAYLAR:

12 Eylül 1980 tarihinde sanıklardan, dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren ve diğer kuvvet komutanları bir bildiri yayınlayarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin İç Hizmet Kanunu'na dayanarak yönetime el konulduğunu açıklamıştır.

Sanıklar; 12 Eylül 1980'de "Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini zorla düşürmek ve görevlerinden zorla men etmek" suretiyle TCY 'nın 147.maddesindeki suçu işlemişlerdir.

12 EYLÜL 1980 ÖNCESİ SÜREÇ:

1980 yılının ilk altı ayında 33 kişi ülkücülerce naylon iple, boğma teliyle boğularak, tecavüz edilerek, cinsel organlarına sert cisimler sokularak korkunç işkencelerle öldürülmüştür. 22 Aralık 1978 'de Kahramanmaraş'ta yapılan genel katliam sırasında resmi açıklamaya göre 109 yurttaş hayatını kaybetmiş, 176 yurttaş ağır şekilde yaralanmış, 500 ev ve işyeri tahrip edilmiştir. Bunun üzerine, Ankara ve İstanbul da dahil olmak üzere toplam 13 ilde sıkıyönetim ilan edilmiştir.

Tırmanan terör olaylarını önleyemeyen Bülent Ecevit, 1979 yılında hükümetten çekilmiş ve aynı yıl AP azınlık hükümeti kurulmuştur. Ancak bu dönemde de olaylar durmamıştır.

Saldırılar, 1980'de yeniden sol siyasal görüşlü kişilere yönelik olarak devam etmiştir.

11 Nisan 1980'de İstanbul'da araştırmacı -yazar Ümit Kaftancıoğlu öldürülmüştür.

23 Mayıs'ta TEP yöneticisi Vecdi Özgüner 'in evi ülkücülerce basılıp Vecdi Özgüner ve eşi Türkiye Tabipler Birliği yöneticisi Sevinç Özgüner öldürülmüştür.

22 Temmuz'da DİSK başkanı Kemal Türkler öldürülmüştür. Ekim ayında, ülkücü hareketin önde gelen örgütçülerinden Yılma Durak ve Celal Adan, bu cinayetin Türkeş 'in talimatıyla işlendiği doğrultusunda ifade vermişlerdir.

Yine 1980 yılının ilk altı ayında CHP' lilere yönelik saldırılarda 50'ye yakın CHP yöneticisi öldürülmüştür.

27 Mayıs'ta 2. MC 'nin Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak'ın öldürülmesi üzerine başlayan terör kampanyasında, 28 Mayıs'ta solculara ve özellikle CHP'ye yapılan saldırılarda 8 kişi öldürülmüş, çok sayıda kişi yaralanmıştır.

Çorum'da diğer iller ve ilçelere giden tüm yolların ülkücülerce ablukaya alınması ve TÖB-DER'li bir öğretmenin öldürülmesinden sonra halkın karşı koyması üzerine saldırılar karşılıklı çatışmaya dönüşmüş, 5 gün süren olaylar askeri birliklerce bastırılmıştır.

15.Temmuz'da CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu gündüz vakti, işyerinde öldürülmüştür.

Çorum'da, Alevi-Sünni ayrımı yaratılarak 1 Temmuz'da başlatılan saldırılarda yaklaşık 50 insan ülkücülerce, dağlanarak, şişlenerek, kafaları baltayla parçalanarak yakılarak katledilmiştir.

27 Aralık 1979'da, Silahlı Kuvvetler, Cumhurbaşkanı Korutürk'e bir uyarı mektubu vermiştir

5 Ocak 1980'de AP Yönetim Kurulu, “ordunun yönetime el koymamakla birlikte siyasete el koyduğunu" açıklamıştır.

Bu dönemdeki istatistiki verilere göre ;

1978 yılında 809 ölüm, 6984 yaralı,

1979 yılında 1108 ölüm, 5467 yaralı

1980 yılının Eylül ayına kadar 2027 ölüm, 4266 yaralanma olayı gerçekleşmiştir.

1980 başında CHP hükümeti döneminde hazırlanan, özgürlükleri kısıtlayıcı bir dizi yasa yürürlüğe girmiştir.. Bu yasalarla polisin arama ve kimlik sorma yetkisi genişletilmiş; polisin dernekleşmesi yasaklanarak polis örgütleri kapatılmış; vali ve kaymakamlara askeri birlikleri devreye sokma yetkisi tanınmış; toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasına muhalefet nedeniyle verilen cezalarda büyük artışlar yapılmıştır. 12 Mayıs'ta yayınlanan bir Bakanlar Kurulu Kararıyla "idam ve hapis cezasını gerektiren suçlardan sanık olanlara" teslim olmaları için 19 gün süre verilmiş, bu sürede teslim olmayanlara "teslim ol" ihtarından sonra veya silah kullanmaları halinde güvenlik kuvvetlerinin ihtara gerek olmaksızın, "vur emri" uygulayacakları düzenlemesi getirilmiştir.

1980 yılı Mayıs ayında Barolar Birliği, Cumhurbaşkanı, TBMM Başkanı, Başbakanlık ve Genel Kurmay Başkanlığı'na Türkiye'deki yaygın işkence uygulamalarını derleyen bir rapor sunmuştur. Türk Hukuk Kurumu da, yaygın işkence uygulamalarını derleyen bir rapor sunmuş ve işkence adı altında alınan ifadelerin yargıyı yanıltmasının önlenmesi için kamuoyunu "katkıda bulunmaya" çağırmıştır. Mayıs ayı içinde Barolar Birliği ve Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi işkence konusunun tartışıldığı bir tıp-hukuk kurultayı düzenlemiştir. TBMOB, ÇHD, TÜMAS, TÜMOD, Ankara Tabip Odası, Enerji Der, yöneticileri, yaptıkları bir basın toplantısında Ocak -Mayıs döneminden 29 somut işkence olayını belgelemiştir.

24 Ocak 1980 kararları; İMF ve Dünya Bankasının perspektiflerini ve modellerini harfiyen uygulamaya yönelik bir operasyon 12 Eylül rejiminin iktisadi- siyasal stratejisinin temelini oluşturmuştur. Nitekim; Devlet Planlama Teşkilatı eski başkanlarından Yıldırım Aktürk "24 Ocak+12 Eylül formülü zorunluydu. Bu geçiş dönemi olmadan düzlüğe çıkılamazdı" demiştir.

DARBEDEN SONRA YAŞANAN SÜREÇ:

Darbenin ardından tüm haklar askıya alınmış, sadece 1980 yılında, resmi makamların verdiği bilgiye göre 47.000 kişi hürriyetinden yoksun bırakılmış, gözaltı süresi 90 güne çıkarılmış, adil yargılanma hakkı tamamen kaldırılarak, sıkıyönetim komutanlıkları Mahkemeler kurmuş, gözaltında işkence en doğal sonuç olarak yaşanmış, sokakta veya gözaltında onlarca insan öldürülmüştür.

12 Eylül döneminde temel insan hakları yoğun şekilde ihlal edilmiştir:

650.000 kişi gözaltına alınmış ve 90 güne varan gözaltı sürelerinde ağır işkence görmüştür.

• Açılan 210.000 davada 23.000 kişi yargılanmış,

• 14.000 kişi vatandaşlıktan çıkartılmış,

• 30.000 kişi siyasal sığınmacı olarak yurtdışına kaçmış,

• 171 kişinin işkenceden öldüğü belgeleriyle kanıtlanmıştır.

• 388.000 kişiye pasaport verilmemiş,

• 30.000 kişi sakıncalı olduğu için işten atılmış,

• 23.667 derneğin faaliyeti durdurulmuş,

• Yargılanan gazetecilere toplam 3315 yıl 6 ay hapis cezası verilmiştir.

• 300 gazeteci saldırıya uğramış, 3 gazete öldürülmüş, 31 gazeteci cezaevinde yatmıştır.

• 12 Eylül 1980 ile 6 Kasım 1983 tarihleri arasında;

Gözaltında ya da cezaevinde ölen kişi sayısı 183.

Cezaevlerinde açlık grevlerinde ölen kişi sayısı 5.

Aynı tarihler arasında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde savcıların istediği ölüm cezası sayısı 6533.Sadece 1986'da Türkiye'nin çeşitli mahkemelerinde 134 ölüm cezası verildi.

23 adi/adli suçlu, 24 siyasal suçlu ve 1 Ermeni Asala militanı olmak üzere 48 kişi idam edildi. Yasalar hiçe sayılarak 18 yaşından küçük olan Erdal Eren idam edildi.

12 Eylül 1980 ile 30 Ağustos 1981 tarihleri arasındaki sürede Askeri mahkemelerde 136'sı sol 305'i sağ görüşlü olmak üzere toplam 1468 sanık idam cezası ile cezalandırıldı.

Bu dönemde sanıklar bir dizi bildiri ile örgütlenme özgürlüğünü, siyasal ve sosyal hakları ortadan kaldırmışlardır:

Darbeci-sanıklar; 12 Eylül 1980 günü, ordu gücünü arkasına alarak, parlamento ve hükümeti feshetmiş, milletvekillerinin dokunulmazlıkları kaldırmış, tüm yurtta sıkıyönetim ilan etmiş, yurtdışına çıkışları ve ikinci bir emre kadar 05.00'ten itibaren sokağa çıkmayı yasaklamıştır. (1 no'lu bildiri)

• Siyasal partilerin, -Türk Hava Kurumu, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Kızılay dışındaki- bütün derneklerin, DİSK ve MİSK'in faaliyetleri durdurmuş ve yöneticilerini gözaltına almışlardır. (7 no'lu bildiri)

• 15.10.1981'de, 2533 Sayılı yasa ile ülkedeki tüm siyasal partileri feshedilmiş, menkul ve gayrimenkullerini Hazine'ye aktarmışlardır. Buna ilişkin "Tavsiye Yönetmeliği" çıkarılmışlardır.

• Siyasal parti yönetici ve üyelerinin yazılı veya sözlü demeç vermeleri, makale yazmaları ve toplantı düzenlemeleri yasaklanmıştır. (MGK 52 sayılı karar)

• Yine; bu kararla Sıkıyönetim Komutanlıklarının kararlarının tartışılması, ilgilileri etkileyici sözlü, yazılı demeç, makale yayımı yoluyla beyan ve yorumda bulunmak da yasaklanmıştır. Bu dönemde, bu yasaklar nedeniyle CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit 12.3.1982 günü Der Spiegel dergisine verdiği demeç ve BBC'ye verdiği açıklamalardan dolayı hapis cezası almıştır. Ayrıca, CHP Genel Başkanlığı'ndan istifa ettiğinde "siyasal amaçlı bir demeç niteliği taşıyan açıklama metni ile kamuoyuna duyurmak istediği" gerekçesiyle suçlanmıştır.

• Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi parti genel başkanlarının, dönem başbakanının, bakanlarının, milletvekillerinin her türlü özgürlüğü kısıtlanmış kimileri kaldırılmıştır. Gözaltı anlamına gelen (gözetim ve güvence altına alınma) uygulamasına maruz kalmışlardır. Seçimle işbaşına gelmiş olan tüm il, ilçe belediye başkanları görevden alınmış ve yerlerine Sıkıyönetim Komutanlıklarınca atama yapılmıştır. Birçok belediye başkanı gözaltına alınmıştır.

• Ülkedeki tüm grev ve lokavtlar kaldırılmıştır. DİSK, MİSK ve HAK-İŞ 'in hesapları bloke edilmiş, bütün evraklarına Sıkıyönetimce el konulmuştur. (3 ve 8 no' lu kararlar)

• TÜRK-İŞ'e bağlı Yol -iş ve Petrol-İş'in birçok şubesi kapatılmıştır.

• DİSK, MİSK ve HAK-İŞ gibi sendikalarının yöneticileri, işyeri temsilcileri, üyeleri gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla sorgulanmış, tutuklanmış ve yargılanmıştır. (Bu dönemde, sadece DİSK'in üye sayısı 500.000'i geçmekte idi)

• 19.9.1980'de 1402 sayılı yasa ile yapılan değişiklikle tüm kamu personeli gibi Üniversite elemanlarının gerekçesiz ile görevlerine son verme yetkisi Sıkıyönetim komutanlıklarına bırakılmıştır. 6.11.1981!de çıkarılan Yüksek Öğretim Yasası ile üniversitelerde bilimsel özerkliği yok eden yasal düzenleme yapılmıştır. Sıkıyönetim komutanları

"Güvenlik soruşturması" adı altında üniversitelerde nitelikli öğretim kadrosunda ağır ve ciddi bir tasfiyeye gitmiştir. Bu dönemde, yaklaşık 5.000 öğretim

üyesinin görevden alınmış veya ayrılmış olması ülkenin bilim kaynaklarının nasıl yok edildiğinin göstergesidir.

• Ülkedeki öğretmenlerin büyük çoğunluğunun üyesi bulunduğu TÖB-DER'in merkezi ve 670 şubesi kapatılmış, merkez ve şube yöneticileri, üyeleri gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla sorgulanmış, tutuklanmış ve yargılanmıştır.

• Dünya ve ülkemizde barışı savunmak gibi insani değer ve hedeflerle kurulmuş olan Barış Derneğinin merkez ve şubeleri kapatılmış, yöneticileri üyeleri gözaltına alınmış, tutuklanmış ve gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla yargılanmıştır.

• Ülkede örgütlü her türlü yapıyı yok etmek amacıyla bir kıyım başlatılmıştır. Sadece Ege bölgesinde, Sıkıyönetim Komutanlığının emriyle Eşrefpaşa'yı Sevenler Derneği, Torbalı Kasaplar Kulübü, Kınık Traktörcüler Derneği, Ege Briç ve Satranç Derneği, Ödemiş Patates Ekicileri Fidancılar ve Pamukçular Derneği, Fakir Hastalara Yardım Derneği, Sağırları Koruma Derneklerinin dahi içinde bulunduğu 589 dernek kapatılmıştır. Ülke insanlarına; yasal partilerin, sendikaların, derneklerin ve hatta kooperatiflerin "ihtilalci gizli örgüt" sayıldığı akıl almaz bir süreç yaşatılmıştır.

• Atatürk'ü ve Atatürkçülüğü ağzından düşürmeyen sanıklar Atatürk'ün mirasları kabul edilen Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunu da kapatmışlardır.

• Bu süreçte; ülkede son derece sistemli baskıcı bir sansür uygulanmıştır. Haberleri ve yazıları nedeniyle birçok gazeteci tutuklanmış, yargılanmış ve mahkum olmuştur. Ülkede yayınlanan tüm basın organları en az bir kez kapatılma cezası almıştır. Öyle ki; Cumhuriyet gazetesi başyazarı Nadir Nadi'ye, 22 yıl önce yazdığı bir yazıyı yeniden yayınladığından dolayı mahkumiyet verilmiştir.

• Bilim ve Sosyalizm yayınlarına bir yargı kararı olmadan sadece Sıkıyönetim Komutanının emri ile el konulmuş ve 133.607 adet kitap imha edilmiştir.

• Yayında tekel olan TRT'nin yayın politikası tümüyle sanıklarca belirlenmiştir. 14.9.1980 tarihinde TRT Genel Müdürlüğü'ne "Haberlerde uyulması gerekli Kurallar" adıyla ağır bir sansür metni tebliğ edilmiştir. Sanat eseri olan filmler, dizi filmler dahi sakıncalı bulunarak yayından kaldırılmış, daha da ileri gidilerek yakılarak yok edilmiştir. Sansür, transseksüel bir şarkıcıya sahne yasağı koymaya kadar vardırılmıştır.

• Meslek örgütlerinin bağımsızlıkları yok edilmiş, Türkiye Barolar Birliği Adalet Bakanlığı'na, Türk Tabipler Birliği Sağlık Bakanlığı'na, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Bayındırlık Bakanlığı'na bağlanmıştır.

Yargıç ve yargı bağımsızlığı ile savunma hakkı ciddi biçimde yok edilmiştir;

• Sanıklar, kendilerine yasama görevi yükleyerek darbenin ilk 6 ayında 123; 9. ayda 175, 1981 yılının sonunda tam 268 yasa çıkarmışlardır.

• Sanıklar kendilerine Sıkıyönetim Askeri Mahkemeleri kurma, gerekli atamaları yapma yetkisi vermiş, MGK'nın varlığına, emir ve kararlarına karşı işlenecek suçlara da bu mahkemelerde bakılacağını ilan etmişlerdir. (6 ve 7no'lu bildiriler)

Yüksek yargı organlarının başkan ve üyelerinin atamaları yürütmeye bırakılmış, bu şekilde yargı bağımsızlığı ilkesi ciddi şekilde zedelenmiştir.

• Sanıklar büyük siyasi davalarda, mahkemeleri konuşmalarıyla yönlendirmeye ve baskı yapmaya çalışmışlardır.

• Mahkumiyet kararlarına muhalefet şerhi koyan sıkıyönetim mahkemesi yargıçları başka yerlere sürülmüş, birçok savunma avukatı çeşitli bahanelerle duruşmalardan atılmış, gözaltına alınmış, tutuklanmış, yargılanmış ve sürülmüşlerdir. Savunma hakkı ve savunmanlık görevinin gerekleri ortadan kaldırılmış, avukatların müvekkilleriyle cezaevlerinde görüşmeleri engellenmiş, kısıtlanmıştır.

• 13.7.1981'de alınan kararla doğal yargıç ilkesi çiğnenerek sıkıyönetim döneminden önceki suçların davalarına da sıkıyönetim mahkemelerince bakılacağına karar verilmiştir.

• 19.9.1980 de açıklanan kararla; 3 yıla kadar olan cezaların temyiz hakkı ortadan kaldırılmıştır. Bu karar ile insanların yargı güvencesi, yasaların geriye yürümezliği ilkesi çiğnenmiş, yargısal denetimden kaçılmıştır.

• Gözaltı süresi neredeyse bir mahkumiyete dönüştürülerek 90 güne çıkartılmıştır.

• İhbarcılık zorunlu hale getirilmiştir.

• 12.8.1981 tarihli "Takip edilecek şahıslar hakkındaki emir" ile insanların mezheplerine kadar fişlenmesi ve ülkede fişlenmeyen insanın kalmaması sağlanmıştır.

• Çıkarılan yasa ve yayınlanan bildirilerle, hukuksuz gözaltı ve tutuklamalarla, ülkede polis devleti uygulaması yerleştirilmiştir.

Yine bu dönemde Türkiye Cumhuriyeti’nin temel ilkelerinden olan laiklik ilkesi sanıklar tarafından çiğnenmiştir;

19.10.1981'de okullarda zorunlu din dersi uygulaması getirilmiştir.

• Atatürk Yüksek Kurulu, 20 Haziran 1986 günü Cumhurbaşkanı Kenan Evren başkanlığında toplanarak, Türk İslam Sentezi'ni temel alan bir kültürün bütün millete kabul edilmesine yönelik bir raporu benimsemiştir.

• Diyanet İşleri Başkanlığınca, yurtdışına çok sayıda din adamı gönderilmiş ve bunlardan 260 görevlinin maaşının, sanıklardan Kenan Evren'in onayıyla, Suudi Arabistan merkezli, Rabıta-ül İslam örgütünce ödendiği kanıtlanmıştır.

Sanıklar, kararlarıyla yasamanın görevlerini kendileri üslenmiş, -anayasa dahil- yasaların oluşturulmasında tek söz sahibi olmuşlardır;

• 1981 yılında, Kurucu Meclis Hakkında Kanun çıkartılmış ve Kurucu Meclis MGK ve Danışma Meclisinden oluşturulmuştur. Ancak, MGK ile Danışma Meclisi arasında alt-üst ilişkisi getirilmiş ve yasa ile anayasanın hazırlanmasında son söz hakkı ve hükümeti denetleme görevi yine MGK'ne bırakılmıştır.

• Danışma Meclisine yeni anayasa metnini hazırlama görevi verilmiştir. Ancak MGK'nin 65 sayılı kararı ile feshedilen partilerin genel başkan, genel sekreter ve yardımcıları ile yönetim kurulu üyelerinin, her türlü siyasal faaliyeti yasaklanan dernek, tüzel kişilik ve toplulukların bu konuda kişisel görüş açıklamaları yasaklanmıştır.

• 71 sayılı kararla, Anayasanın geçici maddeleri ile Devlet Başkanının Radyo ve Televizyonda ve yurt gezilerinde yapacağı Anayasayı tanıtma konuşmalarının hiçbir surette eleştirilmesi, bunlara karşı yazılı veya sözlü herhangi bir beyanda bulunulması yasaklanmıştır.

• 118 sayılı kararla, MGK üyelerinin faaliyetleri, gezi ve konuşmaları seçim yasakları kapsamının dışına çıkarılmıştır.

• 167 sayılı kararla, Danışma Meclisi tatile girdiğinde M.G.K.'ne doğrudan doğruya yasama yetkisi verilmiştir.

• M.G.K'ne 1983 seçimleri öncesi kurulan MDP'nin 3, Halkçı Partinin 7, ANAP'ın 7, SODEP'in 37, YGP'nin 62, DYP'nin 320 kurucu üyesini ilk aşamada veto etmiş, yeni kurulan partilerin kurucu üye sayısının en az 30 kişi olması yolunda karar alarak partilerin siyasal yaşama dönmelerinin önüne her türlü önlemi almıştır. İlk başta 1683 adaydan 672'si veto edilmiştir. Büyük Türkiye Partisi 79 sayılı kararla kapatılmıştır.

• Sanıklar, 27.12.1979 tarihinde Cumhurbaşkanına gönderdikleri bir muhtıra ile devletin Anayasal kurumlarını ve parlamentosunu hedef almış ve ülke yönetimine karşı elinde bulundurduğu askeri gücü kullanarak manevi cebirle Anayasa nizamına ve devlet kurumlarına karşı kalkışma niyetini göstermiştir.

12 Eylül 1980 tarihinde ise askeri bir darbe yaparak Bakanlar Kurulunu ve Devletin tüm anayasal kurumlarını ortadan kaldırarak TCK.'nun 147. maddesinde düzenlenmiş olan "Bakanlar Kurulunu devirmek- Çalışamaz hale getirmek" fiillerinde bulunmuşlardır.

27 Ekim 1980 tarihli 2324 sayılı Anayasa Düzeni hakkında Kanun'u yayınlamışlar ve bu kanuna dayanarak varlıklarını meşrulaştırmaya çalışmışlardır. Kanun olarak belirtilmiş olan ancak halk iradesi ve yasama kurumundan geçmemiş bu yasa ile;

• 1961 Anayasasının bazı istisnalar saklı kalmak kaydı ile yeni Anayasa yapımına kadar yürürlükte kalacağı ve,

• 1961 Anayasası'nın TBMM'ne ve Senato'ya ait olduğunu belirttiği görev ve yetkilerin Milli Güvenlik Konseyi'ne; Cumhurbaşkanına yüklediği görev ve yetkilerin ise konsey Başkanına verildiği; Milli Güvenlik Konseyi'nin bildiri ve kanunlarında yer alan ve alacak olan hükümler ile çıkmış ve çıkacak olan Bakanlar Kurulu kararı veya ortak kararnameler hakkında yürütmenin durdurulması veya iptal isteminde bulunulamayacağı, Milli Güvenlik Konseyinde alınan ve alınacak, yayınlanmış ve yayınlanacak bildiri, karar ve kanunlardan 1961 Anayasasına uymayanların anayasa değişikliği, yürürlükteki kanunlara uymayanların da kanun değişikliği olarak yayınlandıkları tarihte yürürlüğe girecekleri öngörülmüştür.

• Milli Güvenlik Konseyi'nin 50 numaralı bildirisi ile her türlü siyasi faaliyet yasaklanmış; 16 Ekim 1981 tarih ve 2533 sayılı kanunla daha önce siyasi faaliyetleri yasaklanan siyasi partiler kapatılmıştır

HUKUKSAL DEĞERLENDİRME ve DAYANAKLARIMIZ:

Darbe ile birlikte temel hak ve özgürlükler ile tüm siyasal ve ekonomik özgürlükler ortadan kaldırılmış, Cumhuriyet devlet şeklinin hukuksal yapısı bozulmuş ve işlemez hale getirilmiştir.

Çağdaş hukuk, herkesin dokunulamaz, devredilemez, vazgeçilemez haklarının olduğunu kabul ederek "yaşam hakkını" kutsal ana ilke olarak savunmakta; ölüm cezasının bu ilkenin çiğnenmesi anlamına geldiğini kabul etmektedir.

12 Eylül döneminde, insanların "yaşam hakları" yoğun şekilde ihlal edilmiştir. Gözaltında kayıplar ve belgelenen -bazen de dönemin bürokratlarınca açıkça ifade edilen- işkence olayları, büyük bir hukuksuzluğun göstergesi olmuştur. Türkiye'nin de bir iç hukuk metni olarak uygulamak zorunda bulunduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine göre, temel haklardan olan yaşama hakkı ve işkence yasağına hiçbir surette kısıtlama getirilemeyeceği, bu hakların mutlak koruma altında

olduğu açıktır. Sanıklar uygulamalarıyla ulusal üstü hukukun normlarına da aykırı davranmıştır. (Bu hak ihlallerine ilişkin istatistiki bilgiler yukarıda verilmiştir.)

Bilim-sanat, basın-yayın, dernek kurma, toplanma ve gösteri yürüyüşü yapma, düşünceyi ifade etme, adil yargılanma hakları tamamen ortadan kaldırmış, hak ihlalleri yaptırımsız kalmıştır.

Yasama, yürütme, yargı erkleri tek elde toplanarak Anayasa'nın temel ilkelerinden "kuvvetler ayrılığı ilkesi" çiğnenmiştir.

18.yy.da yaşamış olan Montesqieu; yasama, yürütme, yargı erkleri tek elde toplanarak "ZULMÜN KAYNAĞI" olarak nitelendirmiştir.

Ağır sansür nedeniyle; ülkede ve dünyada yaşananlardan haberdar olamamak, bilgilenememek toplumda teslimiyet ve çaresizlik duygusu, yılgınlık yaratmış ve halkı apolitikleştirmiştir.

Çalışma yaşamına ilişkin son derece ağır bir kısıtlamalar getirilmiş; kıdem tazminatı hakkına ilişkin yasal sınırlamalar yapılmış, izinler ve tatil süreleri azaltılmış, iş sağlığı ve iş güvenliği hükümleri işçiler aleyhine değiştirilmiş, grevin yasak olduğu işkolları genişletilmiş, grev ertelemeye ilişkin esneklikler getirilmiş, grev kırıcılığını resmileştiren düzenlemeler yapılmıştır.

Dayatılan yeni ekonomik durumda, tefeci bankerler kitlesel bir trajedi yaratmış, işsizlik artmıştır.

Yapılan darbe ve sonrasında gelişen olayların tümü o gün yürürlükte bulunan 1961 Anayasası'na ve sanıkların yönlendirmesi sonucu hazırlanan 1982 Anayasası'na dahi aykırıdır;

ANAYASA M.6: Hiç kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.

6.maddede belirtilen devlet yetkileri, Anayasadan kaynaklandığı gibi, kimin tarafından kullanılacağı da yasada belirtilmiştir. AMA MGK YETKİSİNİ ANAYASADAN ALMADIĞI GİBİ, EYLEMİ DE TÜRK CEZA YASASI'NDA SUÇ OLARAK TANIMLANMIŞTIR.

Anayasa ve Uluslararası Hukuk anlamında Türkiye Cumhuriyeti, "Yasama", Yürütme" ve "Yargı" erki olarak üç organı bulunan bir devlettir." Yasama" organı tek bir kurul yani Türkiye Büyük Millet meclisi, "Yürütme" Cumhurbaşkanı ile Başbakan ve Bakanlar Kurulu, "Yargı" da Anayasa Mahkemesi, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Yüksek Seçim Kurulu gibi kuruluşlarla Yargıtay, Danıştay ve Askeri Yargıtay adını taşıyan yüksek mahkemeler, Askeri Yüksek İdare

Mahkemesi ve Uyuşmazlık Mahkemesi'nden oluşur. Cumhurbaşkanı ise ,Türk Kamu Hukuku düzeninde hem Yasama, hem Yürütme hem de Yargı alanına ilişkin görev ve yetkilerle donatılmış bir organ-kişi olmakla beraber, Anayasa sistematiği içinde "Yürütme" başlıklı ikinci bölümde öngörülmüştür.

Bu düzenlemenin bir sonucu olarak, Devletin "Yürütme" organı ve onun bir uzantısı konumundaki "idare" ye daha yakından baktığımızda da Cumhurbaşkanını görürüz. Anayasa, Cumhurbaşkanından sonra " Bakanlar Kurulundan söz etmekte, aynı madde içinde Başbakanı öngörmektedir.

12 Eylül Askeri Darbesini gerçekleştiren Silahlı Kuvvetler mensubu 5 general, bu eylemlerinin bir uzantısı olarak yargı ve yasamanın yanında hem Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu ve Başbakan'ın görevlerini, yani yürütmeyi ele geçirmişler ve 24 Kasım 1983'e kadar da bu yetkileri, Milli Güvenlik Konseyi adıyla kullanmışlardır. Anayasa'nın 1982 yılında halk oylaması sonucunda yürürlüğe girmesine kadar da Kenan Evren hem Genelkurmay Başkanı ve hem de Devlet Başkanı sıfatını kullanmıştır.

Hukuk devletinin temel ilkesi Devlet içinde tüm kamusal yaşam ve yönetimin yargı denetiminin altında olmasıdır. Hukuk Devletinde, olağanüstü dönemlerde bile adli-idari kolluk yetkilerinin ne kadar genişleyeceği, hangi durumda hangi yetkinin nasıl kullanılacağını, yine Anayasa ve yasaların düzenlemesi ilkesinden vazgeçilemez. Yönetimin, hukukun dışına çıkarak kuralları kendisinin koyup uygulaması Hukuk Devleti ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Kaldı ki, idarenin sebepsiz hiçbir davranışı olamaz ve bütün davranışlarının tüm sebepleri de hukuka uygun olmak zorundadır. İdare hukukunda yer alan tüzel kişiler ve varlıkların tüm işlem ve eylemlerinin sebebi, daha önceden hukuk ilke ve kuralları ile belirlenmiş bulunan durumlara uygun olma zorunluluğundadır. Sebep, aynı zamanda "kamu yararı" denilen bir amaca yönelik olarak ortaya çıkmış ve ancak o amaca ulaşılmasının gerekli ve zorunlu kıldığı bir sebep olabilir. Ancak, idarenin hiç bir davranışı, hiç bir zaman, hiç bir koşulda "kamu yararı" amacının dışında kullanılamaz. Kamu yararına yabancı her unsur idarenin davranışını sakatlar ve hukuka aykırı bir hale getirir. Bu aykırılığın anlaşılamaması, belirlenmesi için bir yargı önüne getirilememesi, yaygın olması nedeniyle toplumda buna göz yumulması ya da yargı yerlerinde fazla önemsenmemesi gibi olguda görülebilecek veya bulunabilecek hiç bir özür bu bilimsel gerçeği ortadan kaldıramaz. İdare işlevi, devletin yasama ve yürütme erklerinin saptadığı siyasi yönde ve hukuki çerçeve içerisinde, toplumun düzenli ve uygarca yaşamını sağlamak ve

sürdürmek için (esas itibariyle) kamu gücü ve usuller kullanılarak doğrudan, devamlı ve ahenkli surette kamusal faaliyet yürütmesidir.

İdari işlem kural olarak idari organ ve makamların "idare" alanındaki irade açıklamasıdır. Dolayısıyla organik yönden olmasa da Yasama ve Yargının da bu alana giren işlemleri "idari"dir. İdarenin işlemlerinin " kamu yararı amacı" taşıması gereğinin bir sonucu olarak; kamu yararının nerede ve ne olduğuna, nasıl somutlaştığına karar verme yetkisi, Türk Anayasal ve pozitif hukuk düzenine göre asli kural koyma yetkisine sahip bulunan "Yasama organıdır". Bir uyuşmazlık durumunda ilke ve kuralları yorumlayarak "kamu yararının ne olduğunu" belirleme görevi görev ve yetkisi de "yargı"nındır.

Ancak sanıklar yaptıkları düzenlemelerle bu yolu kapatmıştır. Hem yürütme ve hem de yargı yetkisini üstlenen MGK'dan, kendi yaptığı işlemlerin yargısal denetimini de yapması tabii ki beklenemez.

Sonuç olarak 12 Eylül 1980 Askeri darbesinin kendisi başlı başına bir suç olmakla birlikte 12 Eylül 1982 Anayasası ile de uygulamaları devam etmektedir. Darbeciler halen, dönemlerinde yaptıkları uygulamalar nedeniyle yargılanamamış, kendilerini yargıya karşı Anayasa ile zırhla donatmışlardır.

Arjantin ve Yunanistan örneklerinden görüldüğü üzere, ülke yönetimini silah gücüyle ele geçiren darbeci subaylar yargılanıp mahkum edilmektedir. Hatta Yunanistan'da darbeci subaylar hala hapis cezalarını çekmektedirler. Bu ülkelerde, ordu iktidarı ele geçirdiği zaman mevcut hukuk sistemini ele geçirip kendi hukuk sistemlerini hayata geçirmiş olmaları, yargılanmalarına engel teşkil edememiştir. Zira, onlar da mevcut anayasal sistemin öngördüğü usuller dışında zora-silaha dayalı bir yönteme başvurmuşlardır ki, hukukun temel ilkelerine göre bu yöntem meşru değildir. Kendisi meşru olmayan bir yönetimin, çıkardığı yasaların hukuki ve meşru olması da düşünülemez. Bu nedenle, sanıkların kendilerini yargılanmaktan bağışık kılan Anayasa'nın geçici 15.maddesinin meşru bir hukuki temeli yoktur. Hukukun temel ilkelerine tamamıyla aykırıdır, YOK HÜKMÜNDEDİR.

Darbe döneminde yürürlükte bulunan 1961 Anayasası'nda açıklık olmamakla birlikte, yine aynı dönemde bir iç hukuk kuralı olarak hukuk sistemimizin bir parçası olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 15. maddesi temel hak ve özgürlüklerdeki sınırlamaların "demokratik toplumun gereklerine aykırı olamayacağı" hükmünü düzenlemektedir.

Demokratik toplumun gerekleri" 1961 Anayasası'ndaki karşılığı "hakkın ve hürriyetin özüne dokunmama" ilkesidir. "Sınırlamanın sınırlanması ölçütleri" olarak adlandırılan bu ilke;

• Uluslararası hukuktan doğan yükümlülükler,

• Oranlılık

• Dokunulmaz hakları içermektedir.

İdarenin, sınırlamanın sınırlanması ölçütlerine uymaması sonucunda ortaya çıkan eylemi açık bir hukuka aykırılık durumu oluşturmaktadır. İdarenin eylemlerinin "açık bir yolsuzluk ve usule aykırılık" ile "mülkiyet hakkına veya amme hürriyetine tecavüz" ün söz konusu olması ve bunun "maddi ve fiili icra" ile uygulanması yolu ile kamuya yansıyan eylemleri "fiili yol" olarak adlandırılmaktadır. Fiili yolun çok önemli bazı sonuçları olduğu, öğretide genellikle tartışmasız bir biçimde kabul edilmektedir. Bunlardan birincisi, biçimsel olarak bulunsa bile idari işlem ve kararların "yok hükmünde" sayılması ile idarenin sorumluluğunun nitelik ve hukuksal esasının değişmesi; ikincisi de; bir öncekinin doğal uzantısı sayılması nedeniyle kamu görevlisinin adliye mahkemesi önünde kişisel sorumluluğunun söz konusu olmasıdır. Fiili yolda artık o tutum ve davranışın, ne idare ve ne de kamu göreviyle bağdaştırılması mümkün olmadığından olay tam anlamıyla bir suç ve hukuksal yönden de "haksız fiil"e dönüşmektedir.

Anayasa Mahkemesi, olağanüstü dönemlerde çıkarılan KHK'lerin yargısal denetimine ilişkin olarak verdiği 90/25 E., 91/1 K. nolu ve 10.9.1991 tarihli kararında; belli bir bölge ve zaman için olağanüstü hal uygulanan yer ve süreyi bağlayacak biçimde çıkarılan KHK'lerin sadece bu sınırda işlev görmediğini, daha geniş bir an ve zamana etki yaptığını belirtmiştir. Bu KHK'ların, Olağanüstü Hal Kanununda da değişiklik yapılabilir ve gerek OHAL ve gerekse bu yasada değişiklik yapan yasalar Anayasa Yargısı denetimine tabidir. Bu yasalar Anayasa Mahkemesi denetimine tabi iken, (Anayasa m.148/1) anayasa yargısının görevi dışında kalan olağanüstü dönem KHK'lerinin söz konusu Kanunu değiştirebileceğinin kabulü, Hukuk Devleti ilkesine aykırıdır. İdarenin işlemlerine karşı iptal davası açılması, olağanüstü dönemlerde de yasaklanamaz. (Any . m. 91/6 E., 91/20 K. 3.7.1991)

Anayasa'nın geçici 15. maddesi belirli bir dönemde fevkalade şartlar altında siyasal görev yapan Milli Güvenlik Konseyi ve Danışma Meclisi Üyeleri ile bu dönemde alınan kararları uygulayan kamu görevlilerini cezai, mali ve hukuki sorumluluktan koruyan kurallar bütünüdür. Fevkalade dönem olarak adlandırılan dönem 12 Eylül 80 tarihinden ilk genel seçimler sonucu toplanacak TBMM başkanlık Divanı oluşuncaya kadar geçen süre içinde çıkarılan Kanunlar ile Kanun hükmünde kararnameler ile 27 Ekim 1980 tarihli 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun uyarınca çıkarılan karar ve tasarrufların Anayasaya aykırılığının

iddia edilemeyeceği yolundaki Anayasa Geçici 15. maddesinde sözü edilen dönemdir. Bu dönemde çıkarılan kanun ve Kanun hükmünde kararnamelerin Anayasaya aykırılığının iddia edilememesi o dönem bunların tartışma konusu olmalarının önüne geçmek üzeredir.

1961 Anayasası geçici 4. maddesi ve 82. Anayasası geçici 15. maddesi ile sürdürülen Anayasaya aykırılık iddiasında bulunulamaması ve yasalara karşı cezai, mali ve hukuki sorumluluğun kaldırılmasına ilişkin hükümler, Anayasa Mahkemesi Başkan vekili Güven Dinçer'in 91/31 E. ve 91/ 27 K. No'lu karardaki, karşı oy yazısında belirttiği gibi; Türkiye'yi Anayasa ile değil, yasaklayıcı geçici maddelerle yönetilen bir ülke durumuna düşürmüştür. Kaldı ki Anayasal yorumlarda anayasal hakların eksiksiz kullanılması ve Anayasal kurumların bütünüyle çalışması temel yorum olmalıdır. Anayasa hükümlerindeki belirsizlik ve uyumsuzluk hallerinde geçici maddenin yorumunun da anayasal hakların eksiksiz kullanımını sağlayıcı ve madde kapsamını daraltıcı şekilde yorumlanması gerekir.

"Anayasa'nın 2. maddesinde "Hukuk Devleti" Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayılmıştır. Cumhuriyetin nitelikleri Anayasa'nın 4. maddesinde sayılmış olan değiştirilemez, değiştirilmesi teklif edilemez biçimindeki hükümler arasında sayılmıştır. Böylece Anayasa'nın 1,2, ve 3. maddeleri, Anayasanın öteki hükümlerine göre bir "üst norm" niteliğindedir. Sözü geçen dönemde çıkarılan yasama işlemleri yönünden de olsa, Anayasal yargı denetimine yer vermeyen üstelik bu denetimsizliğe zamanla bir sınır da getirilmeden Anayasa'nın geçici 15.maddesini temel kabul ederek yapılan uygulama Cumhuriyetin " hukuk devleti ilkesi" ile bağdaşmaz.

Öte yandan Anayasa'nın 138. maddesi, hakimleri önce Anayasaya, yasaya ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre karar vermekle görevli kılmıştır. Geçici 15. maddenin uygulanması durumunda hakim Anayasa hükmünü bir kenara bırakarak geçici maddesindeki Anayasanın uygulanmamasına ilişkin madde hükmüne öncelik tanımış olacaktır.

Anayasa'nın 125/1.maddesi "idarenin her türlü işlem ve eylemlerine karşı yargı yolu açıktır" "hükmünü düzenlemektedir. Geçici 15. madde hükmüne karşı idarenin tüm eylem ve işlemlerinin yargısal denetime tabi tutulabilir olmasının en büyük dayanağı Anayasa'nın "Cumhuriyetin Nitelikleri" başlıklı 2. maddesinde yer alan "hukuk devleti" ilkesidir.

Yürütmenin her tür eylem ve işleminin yargı denetimine açık oluşu, demokratik bir devlet niteliğini belirleyici bir ölçüdür. Temel niteliği değiştirilemez, değiştirilmesi önerilemez . Hukuk devleti ilkesi olan bir Anayasada geçici madde ile

sınırsız bir zaman için tüm eylem ve işlemler için yargı zırhı oluşturulması temel niteliklere karşı yasamanın bir ihlalidir. Bu nedenle Hukuk devleti ilkesi temel alındığında Geçici 15. madde hükümleri sanık ve arkadaşlarının yargılanmalarının önüne geçebilecek nitelikte ve Anayasanın 2. maddesi göz önüne alındığında üst norm niteliğinde değildir.

Anayasayı ihlal suçunun (TCY.m 147) devletin cebri gücünü elinde bulunduranlar tarafından da işlenebilir.

Bu madde ile Cumhuriyetçiliğe, demokrasiye ve nitelikleri Anayasa'da belirlenmiş olan siyasal düzenimize yönelik, bünyesinde zor ya da şiddet içeren maddi hareketler teşebbüs aşamasında kalmış olsalar dahi cezalandırılmaktadır.

Yüksek Adalet Divanı kararında "cebren teşebbüs" lafzının sadece maddi cebir için değil, manevi cebir için de kabulü gerektiği teyit edilmiştir. Şikayete konu fiil TCK .147. maddesinde düzenlenmiştir. Şikayet edilen ve arkadaşları silahlı güçlerini kullanma cebri ile 12 Eylül 1980 tarihinde TCK'nun 147. maddesini ihlal etmişlerdir.

2356 sayılı kanunla Milli Güvenlik Konseyinin eylemleri ve konseyin emirlerini uygulayan kuvvet komutanlarının yargılanmalarını önleyen Anayasa'nın geçici 15. maddesi nedeniyle sanıkların yargılanmasının mümkün olamayacağı öne sürülmektedir.

12 Eylül 1980 tarihi ile Milli Güvenlik Konseyi'nin kurulmuş olduğu 12 Aralık 1980 tarihleri arasında böyle bir konsey bulunmamaktadır. Anayasa'nın Geçici 15.maddesinin, sanıkların yargılamalarını önleyici nitelikte olduğu kabul edilse bile sanık ve arkadaşlarının 12 Eylül 1980 ile 12 Aralık 1980 arasındaki tüm eylem ve işlemleri yargı denetimine açık olduğunun kabulü zorunludur.

TCK m.147, maddede yazılı fiili işlemenin yaptırımı olarak ölüm cezasını öngörmektedir. Yukarıda açıkladığımız gibi, ölüm cezasının insanın en temel ve dokunulmaz hakkı olan yaşam hakkının bir ihlali; ceza olmayıp tamamıyla öç almak niteliğinde olduğunu düşünüyoruz. Bu, sanıklar yönünden de geçerlidir. Kim olursa olsun, yaşam hakkını ortadan kaldıran ölüm cezası ile cezalandırılmaması gerektiğini vurgulamak istiyoruz.

Biz aşağıda imzası bulunan avukatlar halkımızın demokrasiye ve hukuk devletine olan inancının pekişmesi için, 12 Eylül Askeri darbesinin bir suç olduğunun ve meşru olmadığının yargı kararıyla tescil edilmesinin ve binlerce insanın mağduriyetinin yargı kararıyla tescil edilmesinin demokrasi konusundaki inancımızı güçlendireceği düşüncesi ile bu başvurunun zorunlu olduğuna inanıyoruz.

SONUÇ VE İSTEM:

Sanıklar, yukarıda açıklanan suçların işlenmesinde gerek fail ve gerekse azmettirici olarak yer almışlardır. Eylemlerine uyan suçlardan cezalandırılmaları için sanıklar hakkında kamu davası açılmasını;

Hazırlık soruşturmasında suç kanıtı olan 12/09/80-12/12/80 arasında darbe lideri Kenan Evren tarafından yapılan yazışmalar ile Milli Güvenlik Konseyi tutanak, yazışma, karar ve belgelerinin ivedilikle zabıt ve müsaderesi ile Delillerin karartılmaması amacıyla her türlü önlemin alınması saygıyla talep olunur. 11.09.2000

Av. Arif Ali Cangı

Av. Mine Öztürk

Av. Hafize Çobanoğlu

Av. Hülya Üçpınar

Av. Gül Kireçkaya

Av. Mehmet Nur Terzi

Av. Ercan Demir

Av. Cemal Doğan

Av. Mehmet Yatar

Av. Noyan Özkan

Av. Z. Beydağ Tıraş

Av. Murat Dinçer

Av. Ayten Tekeli

Av. M. Ali Koç

Av. Aysun Koç

Av. Özlem Yılmaz

Av. Gökçe Öztürkçü

Av. Nilgün Tortop

Av. Anıl Güler

Av. Sami Alptekin

Av. Tuncay Akıncı

Av. Arzu Demirci

Av. Canan Alper

Av. Muhterem Özsüer

Av. Saadet Kayaalp

Av. Raife Doğan

Av. Cavit Orhan

Av. Nilay Oktay

Av. Türkan Aslan

Av. İsmail Hanoğlu

Av. Remzi İnanç

Av. Oya Çolakoğlu

Av. Ahmet Çolakoğlu

Stj Av. Hasan Karakılıç

Av. Dündar Aydoğdu

11.2. İZMİR CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

ŞİKAYETÇİLER: Prof. Dr. Ali Nesin, Matematik Köyü, Şirince-Selçuk / İZMİR

Aşağıda ad-soyad ve imzaları olan kişiler

ŞÜPHELİLER: 1-Kenan Evren (Gen. Kur. Eski Bşk.)

2-Nurettin Ersin (Kara Kuv. Eski Kom.)

3-Tahsin Şahinkaya (Hava Kuv. Eski Kom.)

4-Nejat Tümer (Deniz Kuv. Eski Kom.)

5-Sedat Celasun (Jandarma Gen. Eski Kom.)

6-Bülend Ulusu (TC. Eski Başbakanı)

7-Dönemin Bakanlar Kurulu Üyeleri

8-Sıkıyönetim Komutanları

9-Valiler

10-İl ve ilçe Askeri yetkilileri

11-İlçe ve İlçe Emniyet Müdür ve amirleri

12-Diğer askeri ve sivil özel görevlendirilmiş memurlar.

13- Dilekçe ekindeki şüpheliler listesinde adı yazılı olanlar.

***SUÇ*:** Darbe yapmak, anayasayı değiştirmek, hükümeti yıkmak, sistemli bir şekilde planlayarak ve tasarlayarak adam öldürmek, kasten yaralamak, işkence yapmak, eziyet etmek, hürriyetten yoksun bırakmak, cinsel saldırıda bulunmak vb.

***SUÇ TARİHİ*:** 12 Eylül 1980 – 7 Aralık 1983

***AÇIKLAMALAR* :**

1-) 12 Eylül 1980 sabahı saat 03:59'da Türk Silahlı Kuvvetleri ülke yönetimine el koymuştur. Bu darbe emir-komuta zinciri içinde, yukarıdan aşağı, askeri hiyerarşi çerçevesinde cereyan etmiştir. Darbeyi yapan üst düzey komutanlar, Milli Güvenlik Konseyi adı altında anayasa yapılana dek yasama ve anayasada değişiklik yapma yetkilerini üzerlerine almışlardır. MGK kendisi hakkında kanun da çıkartarak yasal zeminin üzerine oturmuştur. Yasamayla beraber darbeci komutanlar birçok yürütme işlemini de yerine getirmiştir. Milli Güvenlik Konseyi, yukarıda ad ve soyadları yazılı Genel Kurmay Başkanı, Kara, Hava ve Deniz Kuvvetleri Komutanlarıyla Jandarma Genel Komutanı'ndan oluşan beş kişilik bir kuruldur. MGK, mevcut hükümeti yıkarak yerine Bülend Ulusu'ya kurdurttuğu

hükümeti koymuştur. Askeri darbe sonucu yukarıda isimleri yazılı şüphelilerin emir ve talimatlarını uygulayan kamu personeliyle sivillerin tümü suç işlemiştir.

2-) Şüpheli Genel Kurmay Eski Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in kendi ifadeleriyle sabit olan "darbe zeminini hazırlamak için şartların olgunlaşması beklenmiştir". Şüpheli Kenan Evren'in emir ve talimatlarıyla suç tarihi olan 12 Eylül 1980 askeri darbesinden yaklaşık 6 ay önce suç belgesi Bayrak Harekat Planı hazırlanmıştır.

3-) 1 Mayıs 1977'de Taksim Meydanı'nda işçi bayramını kutlayan kalabalığın üzerine ateş açarak gerçekleştirilen katliamın 12 Eylül darbesini tetikleyen, plan ve raporları kozmik odalarda saklanan, derin bir suikast olduğu bilinmektedir. Maraş katliamı ve Çorum - Malatya olaylarının toplumsal çatışma çıkarmaya yönelik derin devletin sevk ve idaresinde, bir kısım insanların milli-dini duyguları tahrik edilerek yaptırıldığı gün yüzüne çıkmıştır. Türk-Kürk ayrımcılığı, Alevi-Sünni çatışması, şeriat-komünizm korkutmaları, şüpheliler tarafından yıllarca uygulanan psikolojik harekat planlarının ürünüdür. Toplumu kontrol altında tutmak amacıyla farklılıklar rejim tehdidi gibi gösterilerek ayrımcılık körüklenmiştir. Bu sebeple toplumda yarılmalar meydana gelmiştir. Üretilen kaos ortamında yasal olarak çözüm yoluna iktidardaki hükümetin karar vermesi gerekirken yapılan darbe, anayasal düzene açıkça müdahaledir.

4-) Darbe sonucu; TBMM kapatılıp anayasa ortadan kaldırılmıştır. Siyasi partilerin kapısına kilit vurulup mallarına el konulmuştur. 650 bin kişi gözaltına alınmıştır. 1 milyon 683 bin kişi fişlenmiştir. Açılan 210 bin davada 230 bin kişi yargılanmıştır. 7 bin kişi için idam cezası istenmiştir. 517 kişiye idam cezası verilmiştir. Haklarında idam cezası verilenlerden 50'si asılmıştır (18 sol görüşlü, 8 sağ görüşlü, 23 adli suçlu, 1'i Asala militanı). İdamları istenen 259 kişinin dosyası Meclis'e gönderilmiştir. 71 bin kişi TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmıştır. 98 bin 404 kişi "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmıştır. 388 bin kişiye pasaport verilmemiştir. 30 bin kişi "sakıncalı" olduğu için işten atılmıştır. 14 bin kişi yurttaşlıktan çıkarılmıştır. 30 bin kişi "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmiştir. 300 kişi kuşkulu bir şekilde ölmüştür. 171 kişinin "işkenceden öldüğü" belgelenmiştir. 937 film "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmıştır. 23 bin 677 derneğin faaliyeti durdurulmuştur. 3 bin 854 öğretmen, üniversitede görevli 120 öğretim üyesi ve 47 hâkimin işine son verilmiştir. 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmiştir. Gazetecilere 3 bin 315 yıl 6 ay hapis cezası verilmiştir. 31 gazeteci cezaevine girmiştir. 300 gazeteci saldırıya uğramıştır. 3 gazeteci silahla öldürülmüştür. Gazeteler 300 gün yayın yapamamıştır. 13 büyük

gazete için 303 dava açılmıştır. 39 ton gazete ve dergi imha edilmiştir. Cezaevlerinde toplam 299 kişi yaşamını yitirmiş, 144 kişi kuşkulu bir şekilde ölmüştür. 14 kişi açlık grevinde ölmüştür. 16 kişi "kaçarken" vurulmuştur. 95 kişi "çatışmada" ölmüştür. 73 kişiye "doğal ölüm raporu" verilmiştir. 43 kişinin "intihar ettiği" bildirilmiştir.

Bu kara tabloda, 12 Eylül askeri darbesine zemin hazırlamak için, yapılmış olay suikast, toplumsal kıyım, planlanmış toplumsal olay adı altındaki cinayetler yer almamaktadır.

5-)İktidardaki hükümete bağlı olan şüphelilerin, iktidarın talimatları dışında hiçbir şey yapma hak ve yetkileri yokken, yasaları açıkça ihlal ederek anayasal düzeni yıkmaya yönelik yaptıkları eylem ve işlemler suçtur. Şüphelilerin emir ve talimatlarını uygulayan kamu personeli ve sivil kişiler de suç işlemiştir. İşlenen suçların cezalandırılması amacıyla yapılacak soruşturmalara engel olmak amacıyla 1982 anayasasına konulan geçici 15. Madde, 12 Eylül 2010 günü referanduma sunulan anayasa değişiklik paketini halkın çoğunluğunun onaylamasıyla yürürlükten kaldırılmıştır. Şüphelilerin işledikleri suçların soruşturmasına geçici 15. Madde engel olduğundan zaman aşımı kesintiye uğramıştır, zamanaşımı söz konusu değildir. Kaldı ki şüpheliler darbe günü ve devamında suç işlemeye devam ettiklerinden dahi zamanaşımı hiçbir şekilde dolmamıştır. İnsanlığa karşı işlenen suçlarda, çağdaş toplumların hukuk düzenlerinde zamanaşımı söz konusu değildir. Nazi Almanya'sında insanlığa karşı işlenen suçlarda zamanaşımın olmaması bu somut duruma emsaldir. Yukarıda ve ekli listede isimleri yazılı ve kovuşturma sonucu kimlikleri tespit edilecek şüphelilerin işlemiş oldukları darbe suçu nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak zarar gördüğümüzden şüphelileri şikâyet etmek gerekmiştir.

***SONUÇ VE İSTEM*:** Yukarıda açıklanan nedenlerle ve re'sen nazara alınacak durumlara istinaden; isimleri bildirilen ve kovuşturma sırasında isimleri tespit edilecek olan şüpheliler hakkında gerekli kovuşturmanın yapılarak, darbe yapmak, anayasayı değiştirmek, hükümeti yıkmak, sistemli bir şekilde planlayarak ve tasarlayarak adam öldürmek, kasten yaralamak, işkence yapmak, eziyet etmek, hürriyetten yoksun bırakmak, cinsel saldırıda bulunmak suçlarından cezalandırılmaları için gerekli kamu davasının açılmasını diliyoruz. Saygılarımızla.

Sikâyetçiler

Ad-Soyad	*T.C. Kimlik No*	*Adres*	*İmza*

EK: **Şüpheliler Listesi**

13 Eylül 2010 tarihli "Darbe yapmak, anayasayı değiştirmek, hükümeti yıkmak, sistemli bir şekilde planlayarak ve tasarlayarak adam öldürmek, kasten yaralamak, işkence yapmak, eziyet etmek, hürriyetten yoksun bırakmak, cinsel saldırıda bulunmak vb" suçlarından yapılan suç duyurusu dilekçesinin eki olarak şüpheliler listesi;

12 Eylül Döneminin:

MGK ÜYELERİ

12. Basın da biraz cılız da olsa davayı kamuya ruhsuz biçimde taşıdı**.**

12 EYLÜL DARBESİ YARGI ÖNÜNDE

Savcılar harekete geçti...

"Yargıya hesap vermeme" zırhları referandumla ortadan kalkan 12 Eylül darbecileri için savcılar harekete geçti.

12 EYLÜL DARBESİ YARGI ÖNÜNDE

Hâlâ hayatta olan darbeciler Kenan Evren, Nejat Tümer ve Tahsin Şahinkaya için soruşturma başlatıldı.

Darbecilerin yargılanmasını önleyen Anayasanın geçici 15. maddesinin referandumla kalkmasının ardından savcılar harekete geçti. 12 Eylül cuntasının hayatta olan üyeleri Evren, Tümer ve Şahinkaya hakkında 'Anayasal düzeni yıkmak' ve 'İnsanlığa karşı işlenen suçlar' kapsamında soruşturma başlatıldı.

81 kentten Ankara Adliyesine gönderilen bin suç duyurusu üzerine savcılar harekete geçti. 12 Eylül cuntasının hayatta kalan üyeleri Kenan Evren, Nejat Tümer ve Tahsin Şahinkaya hakkında Anayasal düzeni yıkmak' ve 'insanlığa karşı işlenen suçlar' kapsamında soruşturma başlatıldı. Cumhuriyet tarihinin kilometre taşlarından biri olan 12 Eylül askeri müdahalesini soruşturmak için ilk adım 31 yıl sonra atıldı. 12 Eylül darbesiyle ilgili yapılan suç duyurularına takipsizlik kararı vermeyen Ankara Cumhuriyet Başsavcısı İbrahim Ethem Kuriş, dosyaya savcı atadı. Kuriş, 12 Eylül askeri darbesine yönelik suç duyurularının tamamının Ankara'da toplamasının ardından soruşturma savcısını belirledi. Bine ulaşan 12 Eylül suç duyurularını ayrı ayrı kategorilerde değerlendirerek bölümlere ayıran Başsavcılık, tüm suç duyurularını Başsavcı Vekili Şadan Sakınan'a gönderdi. Başsavcılığın karar ve değerlendirmesini dikkate alan Sakınan ise soruşturmayı Savcı Murat Demirin yürütmesini istedi.

Evren'e 'gel çağrısı' yapılacak

Demirin önümüzdeki günlerde tebligat çıkartarak Kenan Evren'le birlikte Tümer ve Şahinkaya'nın da talimatla ifadesine başvuracağı öğrenildi. Hayatta kalan komuta kademesiyle birlikte o dönemde görev yapan toplam 27 kişinin de ifadesinin alınacağı bildirildi. Yaklaşık 1 hafta önce dosya tevdisi yapılan Demir'in ifade tebligatlarının hazırlığına başladığı aktarıldı. Savcı Demirin iddianameyi tamamlamasının ardından dava açıldığında Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı darbe yargılanması başlamış olacak. 12 Eylül'de yapılan fişleme ve işkencelerin hesabı sorulacak.

Maddeleri sıraladılar

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın suç duyuruları üzerinde yaptığı bir değerlendirmede şu satırlar yer aldı: "Milli Güvenlik Konseyi (MGK) adı altında 12 Eylül 1980'de ülke yönetimine el koyan ve 24 Kasım 1983 yılına kadar bu statüsünü sürdüren askeri cunta yönetiminin hayatta kalan üyeleri, Kenan Evren, Nejat Tümer ve Tahsin Şahinkaya'nın işlediği (A) Nürnberg Şartı ile kabul edilmiş ve tüm devletlerin kendi kanunlarında yer almasa dahi suçun oluşumu halinde takip etmek zorunda oldukları uluslararası hukukun buyruk kuralı niteliğine sahip insanlığa karşı suçlar (B) 765 Sayılı Ceza Kanunu'nun 146, 147, 153, 174, 179, 180, 181. maddeleri kapsamında, insanlığa karşı suçlar ve resen takdir edilecek suçlar nedeniyle haklarında başsavcılık tarafından ceza davası açılması ve haklarında gerekli önlemlerin alınması istemidir."

Sorumlu MGK'dır

Bir diğer başsavcılık açıklamasında ise şu satırlara yer verildi: "12 Eylül 1980 askeri darbesi sonucunda kurulan cunta yönetimi tüm devlet yetkilerini MGK'da toplamıştı. Dolayısıyla 12 Eylül 1980 ile 24 Kasım 1983 tarihleri arasında idari yetkiler kullanılarak gerçekleştirilen tüm suçların birincil sorumluları idari makamları emir ve kararları ile bizzat yönlendiren ya da bu makamlarda bulunan kişilerin fillerinden haberdar olan MGK üyeleridir."

'Ticarethanem kapatıldı şikayetçiyim.'

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na 12 Eylül askeri darbesi ile ilgili şikayet dilekçesi yağmıştı. 81 kentten toplam bin kişi, darbe mağduru oldukları gerekçesiyle cuntanın yargılanması için başsavcılığa başvurmuştu. Başvuruların fazla olması dolayısıyla dilekçeler sınıflandırılmıştı. Başvuruları 'doğrudan maddi ve manevi zarara uğrayanlar' ve 'yakınını kaybedenler(hak kaybına uğrayanlar)' olarak ikiye ayıran başsavcılık, şikayet edilenleri ise üç gruba ayırdı. Başsavcılık bu

tasnifi "Paşalar, milletvekilleri, bürokratlar" şeklinde yaptı. Dilekçelerdeki ortak vurgu ise "12 Eylül zihniyetinin vesayeti altındaki yargı, mağduriyetimizi gidermedi" oldu. Tazminat istemlerinin de yer aldığı dilekçelerde darbe nedeniyle iflas eden ve ticarethanelerini kapatanlar dahi bulunuyor.

İŞTE DARBENİN BİLANÇOSU

■ 650 bin kişi gözaltına alındı.

■ 1 milyon 683 bin kişi fişlendi.

■ Açılan 210 bin davada 230 bin kişi yargılandı.

■ 7 bin kişi için idam cezası istendi.

■ 517 kişiye idam cezası verildi, 50'si asıldı.

■ 388 bin kişiye pasaport verilmedi.

■ 30 bin kişi "sakıncalı" olduğu için işten atıldı.

■ 14 bin kişi vatandaşlıktan çıkarıldı.

■ 30 bin kişi "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitti.

■ Çıkan olaylarda 300 kişi kuşkulu bir şekilde öldü.

■ 171 kişinin "işkenceden öldüğü" belgelendi.

■ 937 film "sakıncalı" bulunduğu için yasaklandı.

■ 23 bin 677 derneğin faaliyeti durduruldu.

■ 31 gazeteci cezaevine girdi, 3 gazeteci öldürüldü.

■ Gazeteler 300 gün yayın yapamadı.

■ 13 büyük gazete için 303 dava açıldı.

■ 39 ton gazete ve dergi imha edildi.

■ Cezaevlerinde toplam 299 kişi yaşamını yitirdi. Bunlardan 44'ü "kuşkulu", 14'ü "açlık grevinde", 16'sı"kaçarken", 95'i "çatışmada" öldü.

GÖREVSİZLİK VERİLMİŞTİ

Özel Yetkili Cumhuriyet Başsavcı Vekilliği, 30 yıl sonra 12 Eylül 1980 darbesine ilk soruşturmayı 2010/605 hazırlık numarası ile başlatmıştı. Ancak Ankara eski Özel Yetkili Cumhuriyet Başsavcı Vekili Hamza Keleş, 4 ay önce 12 Eylül askeri darbesini gerçekleştiren dönemin Genelkurmay Başkanı Evren ve kuvvet komutanları hakkında "Anayasal düzeni yıkmak, insanlığa karşı suç işlemek" iddiasıyla açılan soruşturmada görevsizlik kararı vermişti.

Keleş, olayın 1980'de meydana geldiğini, kendi görev alanlarının 1984 sonrası ile sınırlı olduğunu ifade ederek soruşturma dosyasını Ankara Başsavcısı'na iletmişti.

3 yıl uğraşacak

Takipsizlik kararının ardından harekete geçen Başsavcı İbrahim Ethem Kuriş, Türkiye geneli yapılan 12 Eylül suç duyurularının Ankara'da toplanmasına karar vermişti. Bu talimatın ardından bireysel başvurular dahil tüm suç duyuruları Ankara'da toplandı. Soruşturmada görevlendirilen Cumhuriyet savcısının dosyasının tamamlamasının ardından dava Ankara Ağır Ceza mahkemelerinden birine açılacak. Adli çevrelerden edinilen bilgilere göre savcıların 12 Eylül soruşturması ile en az 3 yıl uğraşacakları anlatıldı.

Cezaevi müdürü de sorgulanacak

Birçok bireysel başvuruyla 12 Eylül döneminde yapılan işkencelerin hesabı sorulurken sadece darbe yapanların değil işkencelerin gerçekleştiği cezaevi müdürleri devlet memurları, polis ve askerlerin yargılanması da isteniyor. Bireysel başvuruların çokluğu ve şikayet edilen insanların çok fazla olması nedeniyle soruşturma aşaması genişlerken şikayetler doğrultusunda ifade alım işlemlerini de genişletileceği öğrenildi.

TBMM kapatılmıştı

12 Eylül askeri darbesinin ardından TBMM kapatılıp Anayasa ortadan kaldırılmıştı. O dönemde fişlenerek işine son verilenler ve meslekten atılanlar da suç duyurusunda bulunmuştu. Fişlemeyi yapanların cezalandırılması da istenirken o dönemde fişlenenlerin 1 milyon 683 kişi olması soruşturmanın ne denli geniş yürütüleceğini de gözler önüne serdi.

Referandumla zırhları kalktı

12 Eylül'de yapılan referandumda, Anayasa'nın geçici 15. maddesinin kaldırılmasıyla, 12 Eylül 1980 darbesini gerçekleştiren dönemin Genelkurmay Başkanı Kenan Evren ve kuvvet komutanlarının da yer aldığı çok sayıda kişiye tanınan dokunulmazlık zırhı kaldırılmıştı. Milli Güvenlik Konseyi üyeleri hakkında sağlanan dokunulmazlık zırhının kaldırılmasıyla birlikte İHD'nin yanı sıra Yetmez Ama Evet Platformu, Mazlum-Der, 12 Eylül döneminde işkence gören bazı ülkücüler, 68'li ve 78'liler, BDP'li milletvekilleri suç duyurularında bulunmuştu. Eşitlik ve Demokrasi Partisi de tüm örgütleriyle suç duyurularında bulunmuş, her ayın 12'sinde "AKP Unuttu Biz Peşindeyiz" eylemleri düzenlemişti. Kamuoyunun peşini bırakmaması adım atılmasını sağlamış oldu.

'Balyoz'daki 12 EYLÜL belgelerini bize gönderin'

12 Eylül darbecilerine soruşturma başlatan Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na bir yazı yazarak, Balyoz Darbe Planı'na dayanak yapılan 12 Eylül Darbe Planı'yla ilgili belgelerin gönderilmesini istedi. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Memur Suçlarını Soruşturma Bürosu'ndan 30 Mart 2011'de 2011/1 sayı numarası ile İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na hitaben gönderilen yazıda şöyle denildi:

Bayrak Planı örnek alındı

"Başsavcılığımızca yürütülmekte olan bir soruşturmaya esas olmak üzere, Başsavcılığımız tarafından 'Balyoz' adı altında yürütülen soruşturmada elde edilen bazı belgelerde 12 Eylül 1980 günü gerçekleştirilen Askeri Darbenin uygulanmasına esas 'Bayrak Planı'nın örnek alındığı hususunda yazılı ve görsel basında haberler çıktığı anlaşıldığından söz konusu 12 Eylül 1980 askeri darbesine esas teşkil eden darbe planına esas belge asıllarının veya onaylı bir nüshasının C.B'ye (Cumhuriyet Başsavcılığımıza) gönderilmesi; bu belgelerin mahkemeye gönderilmiş olması halinde müzekkeremizin iade edilmeyerek ilgili mahkemesinden istenen hususların temini ile ikmalen C.B'ye gönderilmesi rica olunur."

1) 27 MAYIS - 12 MART- 12 EYLÜL ASKERİ DARBELERİNİN HUKUK YAŞAMINA OLUMSUZ ETKİLERİ

Bugün bazı tartışma ortamlarında askeri darbeler arasında ayırım yapılmakta ve bazı darbelerin "iyi" bazılarının ise "kötü" olduğu ileri sürülmektedir. Oysa böylesine karşılaştırmalarla hedef gözden kaçmaktadır. Öncelikle, siyasi yönetime askeri darbe ile el koyma eyleminin Anayasayı ihlal suçu olduğunu ve ister 27 Mayısçılar, ister 12 Eylülcüler açısından hiç bir fark olmadığını tespit edelim.

12 Eylül Askeri darbesi, ABD'nin yakın ve açık desteği ile yaklaşık 1 yıllık bir planlama ve örgütlenme aşamasından sonra "Bayrak Harekatı Planı" ile yürürlüğe girmiştir. Darbenin organizasyonu muhtelif toplantılarda yapılmıştır.

Darbe ile, öncelikle yasama (TBMM) ve yürütme (Bakanlar Kurulu) organları felç edilmiş, ve siyasi partiler, sendikalar ve dernekler kapatılmıştır. Özet olarak demokrasinin tüm ilkeleri ve kurumları rafa kaldırılmıştır. Anayasada ve uluslararası insan hakları metinlerinde yer alan temel hak ve özgürlüklerinin büyük bir bölümü kullanılamaz hale getirilmiştir. Yargı organı da doğrudan ve dolaylı baskılarla ve sıkıyönetim mahkemelerinin devreye girmesiyle bağımsızlığını ve tarafsızlığını tamamen yitirmiştir.

2) ŞİLİ, ARJANTİN, YUNANİSTAN ABD DESTEKLİ ASKERİ DARBELERİ BENZERLİK GÖSTERİYOR. ÖZELLİKLE DARBECİLERE IMPUNITY (CEZAİ MUAFİYET KAZANDIRMASI) AÇISINDAN.

Askeri darbelerden sonra önceden planlanan "darbe hukuku" ve "darbe kurumları" yürürlüğe girmektedir. Örneğin, insanların, sorgusuz, sualsiz ve kayıtsız olarak 90 gün gözaltında bulundurulmaları, hakim kararı olmadan ev ve işyeri aramaları, seri idamlar gibi olağandışı ve keyfi uygulamalar zamanla yasalarda ve diğer mevzuatta yapılan değişiklikler ile kurumlaştırılmaktadır. Yukarıda belirtilen askeri darbelerde yönetimi ele geçiren darbeciler ve onlara bağlı yöneticiler, özellikle Anayasa değişiklikleri ile kendilerine "impunity" (cezai muafiyet) sağlamaktadırlar.

Ancak, darbeleri izleyen demokratikleşme sürecinde, onların hesabına sevinerek, kendi hesabımıza üzülerek belirtmek gerekirse, Yunanistan'da darbeci albaylar halen adalarda cezalarını çekmektedir. Şili'de, bir İspanyol hakiminin başvurusu üzerine, diktatör Pinochet yaklaşık 1 yıl kadar Londra'da gözetim altında tutulmuş ve sonra "yaşlılık nedeniyle" ülkesine iade edilmiştir. Arjantin'de yeni devlet başkanının ilkeli ve cesur politikasıyla 70'lerin darbecisi General Videla örgütü üyeleri yargı önüne çıkmaya başlamışlardır. Türkiye'de ise maalesef 90'lı yıllarda İnönü-Demirel koalisyon hükümeti sırasında yakalanan bu fırsat kullanılamamıştır. AB'ye uyum sürecinde son 2 yıldır yoğunlaşan demokratik reformlar kapsamına alınabilir.

3) DARBECİLER

a) TEMELDE ANAYASA VE CEZA HUKUKUNU İHLAL FİİLİNDE BULUNUYOR. (TCK. 146, 147,)

TCK. 146/1: Türkiye Cumhuriyeti Teşkilatı Esasiye Kanununun (Anayasanın) tamamını veya bir kısmını tağyir(bozma) ve tebdil (değiştirme) eden veya ilgaya (kaldırma) ve bu kanun ile teşekkül etmiş bulunan Büyük Millet Meclisini iskata (düşürmeye) veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs edenler, idam cezasına mahkum olurlar.

TCK. 147: Türkiye Cumhuriyeti İcra Vekilleri Heyetini cebren iskat veya vazife görmekten cebren menedenlerle bunları teşvik eyliyenlere idam cezası hükmolunur.

Neyse ki, demokratikleşme mücadelesinde "ölüm cezası" yürürlükten kaldırılmıştır.

Anayasanın temel ilkelerini ihlal etmek suretiyle yasama ve yürütme organlarını "silah zoruyla" ortadan kaldıran 12 Eylül Askeri Darbesi Örgütü, açıkça ve ağır biçimde TCK. 146 ve 147.maddeleri ihlal etmişlerdir.

b) SONRADAN KENDİ HUKUKLARINI YARATIYORLAR.

Aşağıda darbecilerin, hukuk dışı yönetimlerine sözde meşruiyet kazandırmaları için yapmış oldukları 650 civarında yasal düzenlemeden bir kaç tanesi sayılmıştır.

Bugünlerde, MGK ve MGK Sekreterliği Kanununa dayalı olarak çıkarılan gizli MGK Yönetmeliği tartışmalarının kaynağı, 9/11/1983 gün ve 2911 nolu kanundur.

Oldukça gecikmeli de olsa, önemli ve yararlı bir tartışmadır. Ancak, darbecilerin yasal mevzuat oluşturma ve keyfi uygulamaları maalesef Özal döneminde de devam etmiştir. Örneğin, TCK 141 ve 142 kaldırılırken aynı kanunla temel hak ve özgürlükleri alabildiğine kısıtlayan Terörle Mücadele Kanunu getirilmiştir. Sonradan 1992-1995 yıllarında ise yargısız infazlar, faili meçhul cinayetler rutin hale gelmiş, Olağanüstü Hal ve DGM sistemleriyle darbe hukuku devam ettirilmiştir.

* MGK DÖNEMİ.....12/09/80-6/1/82 (KAN .NO; 2301-2577)

* 27 EKİM 1980 GÜN VE 2324 NO LU ANAYASA DÜZENİ HAKKINDA KANUN

(6 ARALIK 1983 BAŞKANLIK DİVANI SEÇİMİ İLE YÜRÜRLÜKTEN KALKTI)

* 30 HAZİRAN 1981 GÜN VE 2485 NO LU KURUCU MECLİS HAKKINDA KANUN

* MGK 2945 NO LU KANUN, 9/11/83 (6 ARALIK ÖNCESİ KURUMLAŞMA)

4) NE YAPILMALI

a) HUKUKSUZLUĞU VE GAYRİMEŞRULUĞU TESBİT YOLLARI

DİLEKÇE, DAVA, SUÇ DUYURUSU, ULUSLARARASI BAŞVURULAR

Örgütlü askeri harekat ve sonrasında oluşan kurumlara ve cezai muafiyet zırhlarına karşı kamuoyunun da desteği alınarak örgütlü mücadele ve kampanya gereklidir. Bu mücadelenin hukuki boyutu önem kazanmaktadır. Barolar, Hukuk Fakülteleri, Hakimler, Savcılar, Avukatlar, Yüksek Mahkemeler ve tüm hukukçuların desteği alınmalıdır. Elbette hekimler, mühendisler, mimarlar, sosyologlar,

psikologlar gibi meslek mensupları örgütlü olarak bu mücadelede yer almalıdırlar. Geçmişe göz kapatanlar, geleceğe kör bakarlar.

EK-1

Resmi Kayıtlara Göre Kanlı 12 Eylül Döneminin İç Yüzü:

Gözaltına alınanlar: 650.000

Fişlenenler: 1.683.000

Açılan dava sayısı: 210.000

Sıkıyönetim mahkemelerinde yargılananlar: 230.000

Bunlardan 141-142-163. maddelerden yargılananlar: 71.500

Sivil mahkemelerde açılan davalar(1980-88): 9,508

Yargılanan "örgüt üyesi" : 98.404

Hüküm giyen "örgüt üyesi": 21.764

"Yurda dön" çağrısı yapılanlar: 29.000

Vatandaşlıktan çıkarılanlar: 14.000

Pasaport verilmeyenler: 388.000

Faaliyetten men edilen dernek: 23.700

Hakkında soruşturma açılan dernek: Toplam 644

Cezaevindeki hükümlü-tutuklu: 52.000 (1990'da kalanlar)

Toplam ölü (eceliyle): 229

Kuşkulu ölüm: 144

Açlık grevinde ölenler: 14

Kaçarken vurulanlar: 16

"Çatışma"da öldürülenler: 74

Doğal ölüm raporu verilenler: 73

"İntihar" ettiği bildirilenler: 43

"Nedeni belirsiz" ölümler: 2

İşkence sonucu öldürülenler: 171

İşkence iddiası ile açılan dava ve soruşturmalar: 9.962 (1982-1988 arası)

İşkence yaptıkları suçlamasıyla yargılanan güvenlik görevlisi: 544

1981 yılı Nisan-Mayıs aylarında ödüllendirilen güvenlik görevlisi: 1.002

1402 Sıkıyönetim yasasına göre yapılan işlem: 18.525

Hakkında işlem yapılan memur: 7.245

Hakkında işlem yapılan öğretmen: 3.854

Hakkında işlem yapılan güvenlik görevlisi: 988

Hakkında işlem yapılan din görevlisi: 266

Hakkında işlem yapılan öğretim görevlisi: 120

Hakkında işlem yapılan mülki amir: 35

Hakkında işlem yapılan hakim-savcı: 47

Bölge dışına sürülenler: 7.233

Görevlerine son verilenler: 4.891

Cezaevlerindeki gazetecilerin aldığı ceza toplamı: 3.315 yıl 3 ay

İstanbul gazetelerinin yayın yapamadığı gün sayısı: 300 gün

Gazeteciler hakkında istenilen hapis cezası: 4.000 yıl

Cezaevlerindeki gazeteciler: 31

Polisçe aranan gıyabi tutuklu gazeteciler: 13

Silahlı saldırıda öldürülen gazeteciler: 3

Yalnızca 1989'da yayın yapan 16 günlük gazeteye açılan dava: 394

Tazminat davalarının sayısı:211

İstenilen tazminat miktarı: 12 milyar 848 milyon

Yakılarak yok edilen gazete, dergi, kitap: 39 ton

Yok edilmek üzere depolarda bekletilen yayın: 40 ton

Basın özgürlüğünü kısıtlayan yasa sayısı: 151

Yasaklanan yayın sayısı: 927

Yasaklanan film sayısı: 927

Kağıt oranlarının artış oranı: 13

Haklarında idam cezası istenenler: 7.000

Ölüm cezası verilenler: 517

Askeri Yargıtay'ın onayladığı idam cezası: 124

Dosyası Meclis'te bulunan idam hükümlüsü: 259

İnfaz edilen idam cezası: 50

İnfaz edilen sol görüşlü idam mahkumu: 18

İnfaz edilen sağ görüşlü idam mahkumu: 8

İnfaz edilen yabancı (Ermeni): 1

İnfaz edilen adli suçlu: 23

1980 – 1985 Yılları Arasında Verilen Cezalar:

420 kişiye ölüm cezası verildi

630 kişiye müebbet hapis cezası verildi

939 kişiye 20 yılın üzerinde hapis cezası verildi

2.396 kişiye 10-20 yıl hapis cezası verildi

6.186 kişiye 5-10 yıl hapis cezası verildi

10.784 kişiye 1-5 yıl hapis cezası verildi

22.912 kişiye 0-1 yıl hapis cezası verildi

Çalışma Yaşamı:

1980'de sendikalı işçi sayısı 5.721.074

1985'de sendikalı işçi sayısı 1.711.074

Bir işçinin 1979'da günlük ücreti 8.4 ABD Doları

Bir işçinin 1985'de günlük ücreti 4.0 ABD Doları

1 ABD Doları:

23 Ocak 1980	47.10 TL
11 Ekim 1980	82.70 TL
27 Ocak 1981	91.90 TL
06 Mayıs 1980	100.45 TL
24 Aralık 1981	130.35 TL
01 Ekim 1987	174.450 TL

Dış Borçlar:

1979 14.2 milyar ABD Doları

1980 16.2 milyar ABD Doları

1981 16.8 milyar ABD Doları

1982 17.6 milyar ABD Doları

1983 18.4 milyar ABD Doları

1984 21.3 milyar ABD Doları

1985 25.3 milyar ABD Doları

1986 31.2 milyar ABD Doları

1987 36.0 milyar ABD Doları

Adli Suçlardaki Gelişme:

	1980	1985
Irza geçme	1.183	1.750
Zimmete para geçirme	95	191
Dolandırıcılık	281	757
Hırsızlık	4.266	5.635
Rüşvet vb.	387	628

12.2.

12 Eylül mağduru Sait Özdemir (sağdan üçüncü), işkencecilerinin yargılanması için mücadele ediyor.

İşkence mağduruna ilginç mektup

MESUT HASAN BENLİ
ANKARA
hasan.benli@radikal.com.tr

12 Eylül'de 40 gün boyunca su borusuna bağlı işkence gören öğretmene işkence ile suçlanan komiserden mektup geldi: İşkencecin ben değilim, ama devrem olabilir.

Ordu ve Aybastı ilçelerinde öğretmenlik yapan Sait Özdemir, 12 Eylül'de askeri darbenin ardından polis ve jandarmanın yaptığı ortak operasyonda, okulda ders verdiği sırada 'sol örgüt üyesi olduğu' gerekçesiyle gözaltına alındı. Önce Aybastı Jandarma Karakolu'na götürüldü. Burada kömürlükte su borusuna bağlı olarak 40 gün tutuldu ve ağır işkencelere maruz kaldı. Sonra işkence merkezi olarak kullanılan Fatsa Et Balık Kurumu'na gönderildi ve burada da 10 gün kaldı. Ardından tutuklanıp cezaevine konuldu ve 1991'de tahliye edildi.

Özdemir, 12 Eylül 2010'da yapılan anayasa değişikliğinin ardından işkencecilerinden hesap sormak amacıyla Fatsa Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu. Başkomiser S.Ö'nün şüpheli olarak belirlendiği hukuki süreç devam ederken, Özdemir'e ilginç bir mektup geldi. Mektubun sahibi şüpheli olarak hakkında dava açılan emekli Başkomiser S.Ö. idi.

'Geçmiş olsun'

S.Ö. kendi el yazısıyla Özdemir'e gönderdiği mektupta şunları kaydetti: "Hocam geçmiş olsun, mağduriyetinizi anlıyorum. Ben S.Ö. olarak 1981'de İstanbul'dan Siirt iline, 1984'ün ağustos ayında Fatsa ilçesine komiser, 1986'da Ordu Siyasi Şube'sine atandım. Benden önce devrem Komiser S.C. isimli arkadaş Ordu İli Siyasi Şube'de çalıştı. Ben ondan sonra oraya gittim. Ben sorgulamalara ve operasyonlara katılmadım."

Emekli Başkomiser S.Ö. meslek hayatı boyunca hiç askerle görevde bulunmadığının altını çizerek, "Komiser S.C., Ordu İli siyasi şubeye bakardı. Şimdiki Terörle Mücadele Şubesi'dir. Arkadaş benden önceki yıllarda oradaydı. Ben çok sonra geldim. Tekrar tekrar geçmiş olsun. Size yardımcı olmak için bu mektubu yazmayı uygun buldum" dedi.

3 itirafçı sanık 'pişman oldu'

'İtiraf adı altında yalanlar uydurduk'

TURAN YILMAZ

ANKARA — Türkiye'nin en fazla "**itirafçı**" sanık içeren davalarından olan Fatsa Dev-Yol davasındaki 3 itirafçı sanık, "**pişman olduklarını**" açıklayarak itiraflarını geri aldılar.

Erzincan 3. Ordu Komutanlığı (1) No'lu Askeri Mahkemesi'nde görülen Fatsa Dev-Yol davasının haklarında idam istemi bulunan itirafçı sanıkları **Reşat Erol, Kemal Aytekin** ve **Kadir Özbayrak**, itiraflarını geri aldıklarını açıkladılar. 11 Şubat 1988 tarihli duruşmada söz alan itirafçı sanıklardan Erol, "**itiraf adı altında yalanlar uydurduğu**" için özür dileyerek, şöyle dedi:

"**17 Ekim 1985 tarihinden bu yana itirafçı sanık olarak mahkemenize çıkıyorum ve itiraf namı altında bazı beyanlarım oldu. 13 Ekim 1985 tarihinden 11 Şubat 1988 tarihine kadar vermiş olduğum ifadelerim, dilekçelerim tamamen doğru değildir. Çünkü ben, bu itiraflarımı iddianameye uygun bir şekilde, işkence altında vermiş olduğum ifadelere uygun bir senaryo olarak hazırladım. Bunların hiçbiri doğru değildir.**"

Kemal Aytekin ise "**itirafçı**" olmanın kendisine "**kişiliksizlik kazandırdığını, kendi çıkarları için arkadaşlarını suçlar duruma düştüğünü**" öne sürerek, "**İtiraflarımızda kötü şeyler yaptık. Arkadaşlarımı suçladım. Bunun arkadaşlarım tarafından iyi karşılanmadığını biliyorum. Ben arkadaşlarım tarafından lanetlenmişsem bunu hakkettim** dedi.

Kadir Özbayrak da "**dünyanın en pis işinin işkencecilerle işbirliği yapmak**" olduğu iddiasında bulunarak, "**Bu yasa benim onur ve kişiliğimi zedelediği gibi, diğer itirafçı şahısların da onur ve kişiliğini zedeleyen bir yasadır. Şayet Pişmanlık Yasası ile hürriyetime kavuşma gibi bir durum olursa, bunu kabul etmiyorum. Arkadaşlarıma, aileme ve hatta yeğenlerime doğruyu, iyiyi öğretemedikten sonra özgür olmanın bir anlamı yoktur. İtiraflarımla büyük bir suç işlediğimi anladım. Bu itirafı yapmam nedeniyle ve şimdi bu itirafımdan dönmem nedeniyle arkadaşlarımın ve toplumun beni bağışlayacağını umuyorum** diye konuştu.

"Evren'in tablosu indirilsin"

Senih Özay

İzmir Barosu avukatlarından Senih Özay, Cumhurbaşkanlığı Köşkü'ne 29 Ekim öncesinde asılan eski cumhurbaşkanlarının yağlı boya tablolarının arasından, Kenan Evren'inkinin kaldırılmasını istedi. Cumhurbaşkanlığı'na bir dilekçe yazan Özay, Evren'in darbe yapmaktan müebbet hapis cezası istemiyle yargılandığını belirtti, talebine yanıt verilmezse yargıya başvuracağını da açıkladı.

FOTOĞRAF: CİHAN, EMRULLAH BAYRAK

BBP lideri Destici, parti genel merkezinde basın toplantısı düzenledi.

Tahsin Şahinkaya hangi işi yaptı da 20 milyar dolar servet edindi?

BBP Genel Başkanı Mustafa Destici, önümüzdeki ay hâkim karşısına çıkacak 12 Eylül darbesinin mimarlarından emekli Org. Tahsin Şahinkaya'nın 'serveti'ni sordu. 1980 darbesinde Hava Kuvvetleri komutanı olan Şahinkaya'nın 20 milyar dolar serveti bulunduğuna yönelik iddiaları hatırlatan Destici, "Nereden kazanmış bu parayı? Hırsızlıktan başka nasıl kazanılır bu servet? Halkın parası. Niye el koymuyorsun kardeşim? Türkiye'nin dürüst, temiz, herkes için adalet isteyen, cesur yönetime ihtiyacı var." dedi. Şahinkaya'nın 'F-16 uçaklarının alımında yolsuzluk yaptığı' iddia ediliyor. Economist dergisi, emekli generalin Ortadoğu'nun en zengin generali haline geldiğini yazmıştı.

Mustafa Destici, parti genel merkezinde basın toplantısı düzenledi. Partisinin bu pazar yapılacak 8. olağan kurultayına ilişkin değerlendirmelerde de bulundu. Partisinin 19 yıllık tarihinde 'millet ve memleket' adına tavır koyduğunu ifade eden Destici, inandıklarını hiç çekinmeden söylediklerini belirtti. Destici, BBP'nin doğruların yanında, yanlışların ise karşısında duracağını dile getirerek, 19 yıldır sürdürdükleri misyon ve hissiyata sahip çıkacaklarını kaydetti. Kongrede partinin yeni konsept ve yöneticilerle güçlendirileceğini ifade ederek, "Türkiye'de bugüne kadar hükümete gelen iktidarlar sorunlara çözüm bulamadı. 20 sene önce hangi meseleyi konuşuyorsak, yine aynı şeyleri konuşuyoruz." değerlendirmesinde bulundu. **ANKARA** ZAMAN

Şubata ertelenen Dev-Yol davasında Türkiye'ye özgü çarpıklık vurgulandı

Hem 12 Eylül yargıda hem de mağdurları

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nin direnme kararının ardından Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nde yeniden görülmeye başlanan 30 yıllık Dev-Yol ana davası, karar için 1 Şubat 2012'ye bırakıldı.

Yargıtay 9. Ceza Dairesi'ndeki duruşmaya bazı sanıklar ile avukatları **Şenal Sarıhan, Mehdi Bektaş, Ömer Kavili** ve **İsa Ünal** katıldı. Duruşmada söz alan sanık **Yaşar Kanbur**'un avukatı Ömer Kavili, Yargıtay savcısının, zamanaşımını hesaplarken başlangıç tarihini, sanıkların en son yakalandığı tarih olarak aldığını, bunun ise hukukun temel ilkelerini çiğnemek anlamına geldiğini söyledi.

Şimdiye kadar işkenceli ifade metinlerinin ve sorgu tutanaklarının savunma makamından gizlendiğini anlatan Kavili, esas mahkemenin [illegible]geleri ve en önemlisi müv[illegible]ilinin lehine bilgilerin var olduğu 738. klasördeki belgeleri vermediğini, hatta klasörü ortaya çıkartamadığını ifade etti. Öncelikle ceza genel kurulu kararına uyma kararı verilmesini isteyen Kavili, ardından olmayan belgelerle yargılama yapılamayacağından, davanın düşürülmesini talep etti. Sanık Yaşar Kanbur da **"Bu dava toplumsal vicdanda mahkûm olmuş, politik olarak yok olmuş bir davadır. Hiç değilse yaş haddinden bu davanın bitirilmesi gerektiğini düşünüyorum"** dedi.

Sanıklardan **Celal Mut, Mehmet Hassoy** ve **Murat Parlakay**'ın avukatı Şenal Sarıhan da davanın zamanaşımı nedeniyle düşürülmemesini, adil yargılanma hakkının doruk noktada ihlal edilmiş bir dava olması nedeniyle beraatla sonuçlandırılmasını istedi. Sarıhan **"Öyle bir hukuki iklimde bulunuyoruz ki, aynı anda hem 12 Eylül'ü yaratan irade hem de 12 Eylül'ün 90 günü aşan gözaltı sürelerinde suçlanan ve yargılan insanlar yargı önündeler"** ifadesini kullandı.

ÖLÜM ORUCU SÜRÜYOR

Yeni Evrede Mücadele Birliği / Özel Sayı: 125/ Haziran 2005/ Sahibi : Yeni Dönem Yayıncılık Basın Dağıtım Eğitim Hizmetleri Tanıtım Org. Tic. Ltd. Şti. Adına : Eylem Tanbuğa / Adres : Sofular Mah. Sofular Cad. No: 52/3 Fatih-İSTANBUL / Tel-Faks: 0 212 531 44 83/ Sor. Yazı İşl. Müdürü: Eylem Tanbuğa / Baskı Yeri: Ser Matbaacılık

Ankara, İzmir ve Mersin'de binlerce kişi darbecilerin yargılanmasını isterken İstanbul'da polis basın açıklamasının ardından göstericilere müdahale etti. (Fotoğraflar: UĞUR DEMİR, KORAY AVCI, AA)

Kadıköy'de basın açıklaması yapan grup biber gazıyla dağıtıldı, 20'si kadın 54 kişi gözaltına alındı

İstanbul'da polis müdahalesi

İstanbul Haber Servisi - 78'liler Girişimi'nin öncülüğünde düzenlenmek istenen ancak İstanbul Valiliği'nce **"güvenlik"** gerekçesiyle erte-

► İstanbul Valiliği'nin yasaklama kararını protesto amacıyla basın açıklaması yapan grupta yer alan bazı kişilerin 'Kürdistana özgürlük' diye slogan atması üzerine polis müdahale etti. Göstericilere biber gazı sıkan polis 54 kişiyi gözaltına aldı.

tır. Bu olayın sorumlusu hükümeti, göreve davet ediyoruz. Bu olay, devlet içinde odaklanmış bir avuç karanlık güçlerin eseridir."

Hürriyet PAZAR GAZETESİ
dünya

Tolga TANIŞ
42. CADDE
ttanis@hurriyet.com.tr

DARBEDEN 15 GÜN SONRA ROGERS PLANI > YUNANİSTAN YENİDE

JUSMMAT'a ait kitaptan 12 Eylül al

12 Eylül davasının başladığı hafta, avukatlar darbedeki ABD rolünün araştırılmasını istediğinden beri konuşacak birini arıyorum. O dönem Ankara'da olan bir Amerikalı. Kime sorsam, "Ben sonradan gittim" dedi. Bilgi Edinme Yasası'ndan yararlanıp CIA'den, 1980 Darbesi/Müdahalesi konusunda hazırladıkları ulusal istihbarat değerlendirmelerini (NIE) istedim. "Bizde bu başlıkta bir NIE yok" diye cevap verdiler. Ben de dönemin Amerikan Büyükelçisi, dört yıl önce ölen James Spain'in olayları birinci ağızdan anlattığı hatırasından ırarlanmaya karar verdim. 984'te basılan kitabın adı, 'American Diplomacy in Turkey'

3 11 EYLÜL'DE OLACAĞINI O SUBAY SÖYLEMİŞTİ

11 Eylül 1980 günü, Amerikan Memur Eşleri Kulübü'nün bir yemeği vardı. Her şey normal görünüyordu. Yemekten ofise döndüğümde, personelimden genç bir Amerikan subayının beni beklediğini gördüm. Çok akıcı Türkçe konuşan, zeki, bilgisi ve görüşlerine çok saygı duyduğum biriydi. Washington'daki merkezine bir telgraf geçmek istiyordu çünkü o gece bir askeri müdahale olacağını öngörüyordu. Daha önce merkeze geçilen sorumsuz darbe haberlerinden sonra benimle kontrol etmek istemişlerdi. Genç subayın öngörüsünde iki gerekçesi vardı: Balgat'taki Amerikan Hava Kuvvetleri Üssü'nden dönerken şehre doğru yolun kenarına dizilen Türk tankları gördüğünü söyledi. İkincisi, 14 Eylül'e kadar ABD'de bazı görüşmeler yapması gereken bir Türk subay arkadaşının 10 Eylül'de Türkiye'ye dönmek için ısrarla kendisini aradığını anlattı. Türk subayı karısının bir ameliyatı olduğunu söylemiş. Ama o gün karşılaştıklarında ameliyatın bahsi bile açılmamış. Ben, "Halihazırda darbe beklendiğini rapor ettik. Bu gece olacak deriz olmaz itibarımızı riske atmayalım' dedim. O gece saat 03.00'te yardımcım Dick Boehm'in telefonuyla uyandığımda durumu öğrendim. Bir Türk generali, Askeri Yardım ve Eğitim Misyonu'nun başındaki bir generalimizi aramış ve saat 05.00'te ülkenin yönetimini ele alacaklarını söylemiş.

1 CHRYSLER'DEKİ A

21 Şubat 1980 akşamında, bir Pan American uçağı beni Ankara'nın kuzeyine bir saat uzaktaki Esenboğa Havalimanı'na indirdi. Amacım Başkan Jimmy Carter'ı 'memnun edecek' şekilde ABD'nin Türkiye Büyükelçiliği hizmetine başlamaktı. Ankara'ya doğru, Cadillac'lar yerine Carter Yönetimi'nin imaj ve maliyet kaygısıyla seçtiği, Amerikan

1 MÜDAHALE

Soru, neyin ne zaman olacağıydı. Cevap da elbette daha önce 1960 ve 1971'de iki kez gerçekleşen askeri müdahaleydi. Türk askeriyle yakın çalışan Amerikan askerleri, ağızbirliği etmişcesine bunun mutlaka olacağını söylüyorlardı. "Neden" diye sorduğumda da, "Politikacıların bencillik ve verimsizliğine ayrıca kamu düzeninin bozulmasına daha fazla izin vermeyecekler"

Kitabın yenisi 28
ikinci elini 41.96
damgada, kitabın

tan 12 Eylül alıntıları

YLEMİŞTİ

gün karşılaştıklarında ameliyatın bahsi bile açılmamış. Ben, "Halihazırda darbe beklendiğini rapor ettik. Bu gece olacak deriz olmaz itibarımızı riske atmayalım' dedim. O gece saat 03.00'te yardımcım Dick Boehm'in telefonuyla uyandığımda durumu öğrendim. Bir Türk generali, Askeri Yardım ve Eğitim Misyonu'nun başındaki bir generalimizi aramış ve saat 05.00'te ülkenin yönetimini ele alacaklarını söylemiş.

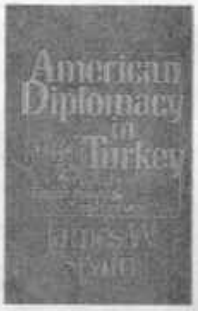

1 CHRYSLER'DEKİ AMERİKAN BAYRAĞI

21 Şubat 1980 akşamında, bir Pan American uçağı beni Ankara'nın kuzeyine bir saat uzaktaki Esenboğa Havalimanı'na indirdi. Amacım Başkan Jimmy Carter'ı 'memnun edecek' şekilde ABD'nin Türkiye Büyükelçiliği hizmetine başlamaktı. Ankara'ya doğru, Cadillac'lar yerine Carter Yönetimi'nin imaj ve maliyet kaygısıyla seçtiği, Amerikan bayrağı dalgalanan bir Chrysler'de ilerliyorduk. Yardımcım Bob Dillon'dan bunun alışılmadık bir durum olduğunu öğrendim. Çünkü her zamankinden daha faal olan ve ağır silahlarla donanmış Türk sağcı ve solcu teröristlerin hedefi olmaktan kaçınıyorduk. Kançılaryamızın etrafındaki demir çitler, en son gördüğümden beri iki kat yükselmişti.

1 MÜDAHALE NE ZAMAN

Soru, neyin ne zaman olacağıydı. Cevap da elbette daha önce 1960 ve 1971'de iki kez gerçekleşen askeri müdahaleydi. Türk askeriyle yakın çalışan Amerikan askerleri, ağızbirliği etmişcesine bunun mutlaka olacağını söylüyorlardı. "Neden" diye sorduğumda da, "Politikacıların bencillik ve verimsizliğine ayrıca kamu düzeninin bozulmasına daha fazla izin vermeyecekler" diyorlardı. Sonunda, önümüzdeki aylarda mutlaka bir müdahale olacağını anladık. Ancak Haziran, Temmuz ve Ağustos'ta Türkiye'de hiçbir önemli olay olmaz. Çünkü bütün önemli insanlar yazı geçirmek için Boğaz'a ve sahillere giderler. Ağustos başında Başbakan Demirel'e askeri müdahale bekleyip beklemediğini iki kere sorma şansım oldu. "İkisinde de hayır beklemiyorum" dedi.

Kitabın yenisi 289.06 dolardı, Oregon'daki bir kitapçıdan ikinci elini 41.96 dolara buldum. En ilginci, başındaki damgada, kitabın Türkiye'ye Amerikan askeri yardımı yapılması için kurulan dönemin meşhur örgütü JUSMMAT'a ait olduğu yazıyordu. "Evet darbeyi biz yaptık" demesini beklemiyorum elbette. Ama fikir vermesi için: Amerikan büyükelçisinin gözünden 12 Eylül...

4 CIA YAPMADI PENTAGON OLMALI

12 Eylül sabahı 10.30'da toplandık. Washington'a bu olayı nasıl yorumlayacağımızı konuştuk. Sonunda ben kısa bir telgraf geçtim ve güvenlik işbirliğimizin korunmasını, hükümet temsilcisine hızlı ve etkili bir dönüş yapılmasının dikkate alınmasını istedim. Geçmiş müdahalelerden çıkardığımız sonuçlar ve paşalar hakkındaki bilgilerimiz ışığında da çıkarlarımızın tehlikede olmadığına hükmettik.

Müdahalenin ertesi günü, şimdi (1984) yeni rejimin üst düzey bir yetkilisi olan eski bir arkadaşımla karşılaştım. Birçok üniformalı Türk'ün darbeyi CIA'nin yönettiğine inanmasının çok üzücü olduğunu anlatmaya başladı. Tam dediklerine inanmaya başlamıştım ki, arkamdan bana vurdu ve suratında bir gülümsemeyle "Tabii ki CIA yapmadı. Müdahale başarılı oldu. O yüzden mutlaka Pentagon olmalı" dedi. Hükümet değişmişti ama Türklerin mizah anlayışı değişmemişti.

5 İLTER TÜRKMEN ARADI

Yeni rejimle güvenilir bağlantılar kurma arayışına girdim. Genelkurmay'dan Haydar Saltık'ı aradım. Ulaşamadım. Ancak sonra Dışişleri Bakanlığı'nın en sofistike ve deneyimli diplomatı İlter Türkmen'den bir telefon aldım. Dışişleri Bakanlığı'nı devralmasının istendiğini söyledi. O gün saat 15.00'te de tüm NATO Büyükelçilerine bir brifing vereceğini aktardı. Ben de, telefonda yeni hükümetin bildirilerinde demokrasiye ilk fırsatta dönüş konusuna yeterince vurgu yapılmadığını, bunun netleştirilmesinin önemli olduğunu söyledim. Benim önerim mi etkili oldu bilmiyorum fakat saat 13.00'te televizyona çıktığında Kenan Evren'in ağırlıkla bu konuyu vurgulamasından memnun oldum. Türkmen de saat 15.00'deki brifinginde yine buna vurgu yaptı.

6 MOSKOVA DUYMASIN

Milli Güvenlik Konseyi'nin televizyondaki görüntüsü, etkileyici bir performanstı. Kenan Evren, Nurettin Ersin, Nejat Tümer, Tahsin Şahinkaya, Sedat Celasun ve Haydar Saltık. O akşam bana karım Edith fark ettirdi: Askeri cuntanın tek bir üyesini bile tanımıyordum ve altısı birden son birkaç haftadır bizim evimizdeydi. İyi ki, bu tamamen masum yorum, Radyo Moskova'nın eline geçmedi.

7 CARTER MEKTUBU

4 Ekim Cumartesi günü Washington'dan aradılar. Başkan Carter'ın Evren'e verilmek üzere bana bir mektup göndereceğini söylediler. Ancak en önemlisi, bu mektubun Pazartesi saat 15.00'te NATO Komutanı Bernard Rogers ile görüşecek olan Evren'e bu görüşmeden önce ulaştırılması isteniyordu. Mektup pazar günü elime geçti. Ben de pazartesi sabahı Evren'den randevu aldım. Kendisine "Paşam" değil "Devlet Başkanı" diye hitap etmem konusunda uyarıldım. Karşılıklı oturduk. Ben mektubu uzattım. Gözlüklerini takıp, İngilizce konusunda bazı kelime ve cümlelerde genç birinin yardımıyla okudu. Bitirdi. Cevap vereceğini ve Türk generallerin başka seçenekleri olmayıp yapmaları gerekeni yaptıkları konusunda Washington'ın gösterdiği anlayışa minnettar olduğunu söyledi. Yunanistan'ın NATO'yla yeniden entegre olması konusunda da Türkiye'nin de bunu istediğini söyledi. Tam 15 gün sonra da Rogers Planı altındaki Yunanistan'ın NATO'ya entegrasyonu ilan edildi.

Paşalara alternatif iddianame

Evren ve Şahinkaya'nın yargılandığı davada mahkeme, 12 yıl önce 35 avukat tarafından kaleme alınan, Yargıtay'ın TBMM'ye gönderdiği dilekçeyi istedi

Avukat Arif Ali Cangı, 13 yıl önce suç duyurusnda bulunmuştu.

Türkiye'nin ilk askeri darbe davası olan dönemin Genelkurmay Başkanı Kenan Evren ile Hava Kuvvetleri Komutanı Tahsin Şahinkaya'yı yargılayan Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nin ara kararlarında ilginç bir detay ortaya çıktı. Mahkeme heyeti, İzmir Barosu'na kayıtlı 35 avukatın darbecilerin yargılanması için 2000'de Yargıtay Başsavcılığı'na sunduğu suç duyurusu dilekçesinin örneğini istedi. Alternatif iddianame şeklinde hazırlanan dilekçenin TBMM'ye sunulduğunun anlaşılması üzerine Meclis'e yazı yazıldı.

Darbeciler hakkında dava açılsın

İzmir Barosu'na kayıtlı Avukat Arif Ali Cangı, 35 avukat arkadaşıyla birlikte darbecilere ilişkin zamanaşımı tartışmaların önüne geçmek ve darbecilerin yargılanmasını engelleyen Anayasa'nın geçici 15. maddesine rağmen 12 Eylül cuntacıların yaptıklarından dolayı yargılanması için hukuk mücadelesi başlattı. Cangı, hazırladıkları dilekçeyle, 11 Eylül 2000'de İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı kanalıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu. Dönemin Yargıtay Başsavcısı Vural Savaş imzalı verilen cevapta, dilekçenin incelenerek, "gereğinin taktir ve ifası için 27.09.2000 tarih ve 2000/2592 Esas sayılı yazı ekinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na gönderildiği" hatırlatıldı.

Taraf, Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nin TBMM'den istediği o dilekçeye ulaştı. Dilekçenin müşteki kısmında Avukat Cangı ile birlikte suç duyurusunda bulunan 35 avukat yer aldı. Suç duyurusunda, 12 Eylül 1980'de "Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini zorla düşürmek ve görevlerinden zorla men'etmek" suretiyle TCY'nin 147. maddesindeki suçu işledikleri için darbenin mimarları Kenan Evren, Tahsin Şahinkaya, Nejat Tümer, Nurettin Ersin ile Dönemin Sıkıyönetim Komutanları hakkında "TCK. 147. maddesine muhalefet, işkence, adam öldürme, adam kaldırma hürriyeti tehdit, alıkoyma, mesken masuniyetini ihlal suçlarına azmettirme" suçlarından dava açılması istendi.

Dilekçede, Ankara Özel Yetkili Savcısı Kemal Çetin tarafından Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya hakkında hazırladığı darbe iddianamesinde de detaylarıyla anlatılan askeri darbe öncesi ve sonrasında yaşananlar geniş şekilde yer alıyor. 12 yıl önce hazırlanmasına rağmen adeta alternatif bir darbe iddianamesi niteliğindeki dilekçede, Maraş, Çorum, DİSK Başkanı Kemal Türkler'in yanı sıra sol ve sağ çatışmasında yaşanan cinayetler tek tek sıralanıyor. Dilekçede ayrıca darbe sonrası yaşanan gözaltı ve cezaevlerinde yaşanan ölümler, yargılamalar hakkında da istatistikler de bulunuyor.

Dosyamız tozlu raflardan inecek

Taraf'a konuşan Cangı, "Dilekçemiz Meclis'e gittiği zaman geçici 15. maddenin kaldırılacağını umut ettik. Ne yazık ki hiç gündeme gelmedi. Meclisin tozlu raflarına terk edildi. Şimdi bu dosya tozlu raflardan indirilecek" dedi.

BURHAN EKİNCİ

Darbe işkencelerine soruşturma

Avukat Arif Ali Cangı, 12 Eylül darbesine ilişkin yeni davaların açılacağını söyledi. Şu anda 59 il ve ilçe savcılıkları tarafından darbe yıllarında yapılan işkenceye ilişkin soruşturmaların açıldığı bilgisini veren Cangı, Evren ve Şahinkaya iddianamesini hazırlayan Özel Yetkili Ankara Savcısı Kemal Çetin'in de ayrıca darbe yıllarında işkenceyle anılan Derin Araştırmalar Laboratuar (DAL) ve Mamak Cezaevi'ne ilişkin soruşturma başlattığını belirtti. Avukat Cangı, savcı Çetin'in 2011/675 nolu işkence soruşturması kapmasında bir grup polisi görevlendirdiğini de hatırlattı.

32 yıllık işkence raporla belgelendi

Türkiye'nin en uzun hapis yatan mahkumu olarak bilinen Tahir Canan, 12 Eylül davasına müdahil olmak için beşinci kez başvuruda bulunacak. 32.5 yıl hapis yatan ardından 4' üncü Yargı Paketi kapsamında Bandırma M Tipi Cezaevi'nden tahliye edilen Canan, 4 kez davaya müdahil olmak için başvurdu ancak her defasında mahkeme bu talebi reddetti. 32 yıl boyunca askeri ve sivil olmak üzere çeşitli cezaevlerinde kalan ve burada işkenceye maruz kaldığını belirten Tahir Canan, 12 Eylül düzeni nedeniyle ağır zarara uğradığı gerekçesiyle 12 Eylül Davası'na müdahil olmak için hukuk mücadelesini sürdürüyor. Tahir Canan, tahliye olur olmaz yıllar önce yaşadığı işkence ve kötü muamelenin tespiti için Türkiye İnsan Hakları Vakfı'na (TİHV) başvurdu. Canan, 12 Eylül dönemi nedeniyle 32 yıl önce yaşadığı işkenceyi TİHV raporu ile belgeledi.

TİHV Raporu

Adli Tıp Uzmanı Şebnem Korur Fincancı, Patoloji ve Adli Tıp Uzmanı Ümit Ünivar ile TİHV başvuru hekimi Dr. Şükran İrenç, Canan hakkında verdikleri raporda, vücudunda bulunan sigara yanığı izi ile ilgili "yara özellikleri itibarıyla öyküsünde aktırmış olduğu gözaltı sürecinde sigara söndürme ile uyumlu bulunmuştur" denildi. Fiziksel ve ruhsal değerlendirme ile ilgili raporda,"Bu süreçte insan eliyle oluşturulmuş fiziksel ve ruhsal travmaya maruz kaldığı ve tıbbi olarak Dünya Sağlık Örgütü'nün Uluslararası Hastalık Sınıflandırılması olan 'İşkence ve diğer zalimane insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele kapsamı içinde değerlendirmesi gerektiği sonucuna varıldı.

DAVAYA KATILIN ÇAĞRISI

Cezaevinde kaldığı sürede ve tahliye olduktan sonra TİHV raporu ile birlikte Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen 12 Eylül Davası'na yaptığı müdahillik talepleri kabul edilmeyen Canan, 12 Eylül mağdurlarına seslendi: "1977'den bu yana gördüğüm işkencelerin tespiti bir biçimde ortaya çıktı. Bu tespitler rapor haline geldi, rapor da 12 Eylül yargılamalarının sürdüğü Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'ne avukatımız, yani TİHV'in avukatı Senem Doğanoğlu tarafından sunuldu. Bu geriye dönük bir işkence tespitiydi. Benim yaptığım bu girişimi bütün 12 Eylül mağdurları da yapabilir. Bu yapacağımız eylem kişiliğimize yönelik baskıları tarihe geçirmek, tarih önünde 12 Eylül'ü yargılayabilmektir. 12 Eylül yargılamasının gerçek anlamda müdahili olmaktır. Bütün 12 Eylül mağdurlarından ricam yaşadıkları acıları belgeleriyle tarihe geçirmeleridir. Bu nedenle 25 Ekim 2013 tarihinde Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek olan 12 Eylül duruşmasına herkesin katılarak geçmişle yüzleşme görevini yapmasını rica ediyorum" dedi.

Tahir Canan

BAHAR KILIÇGEDİK

Avukatlar MİT'e giremedi

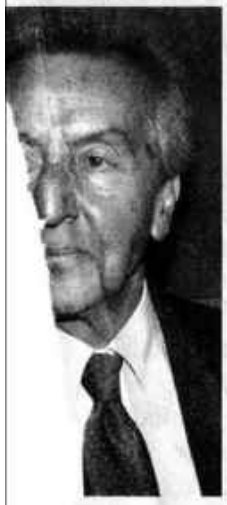
12 Eylül Darbe Davası müdahil avukatları, arşivinde incelemelerde bulunmak üzere dün MİT Müsteşarlığı'na gitti. Ancak avukatlar, içeri alınmadı. Avukatlar ayrıca, MİT arşivinde inceleme yapma isteklerinin olduğu dilekçeyi de yetkililere veremedi. Saatlerce MİT kapısında bekleyen avukatlardan Ömer Kavili, "Görevliler, 'dilekçeyi alacak memurumuz yok' dediler. Mahkemeden bilgi ve belge gizleniyor" şeklinde konuştu. Gazetecilerin, MİT kapısından içeri girip çıkmalarının ardından olay yerinden ayrılmaları dikkat çekti. **TARAF**

Paşa neden lojman istedi, netekim...

görev yapıyor. Memleketin planını programını yapıyor. Rahmetli Başbakan Ecevit ve iki bakanıyla 3'e 3 toplantılar tertip ediliyor, DPT kanadıyla oylar eşit çıkarsa, Başbakan'ın dediği oluyor.

Hoca anlatmaya koyuldu:

- Ekonomi hızla gelişti. Fabrika çağı başladı. Yeni sermaye ile asker ittifak halinde. Orta sınıf, avukatlar, serbest meslek sahipleri, öğrenciler, öğretmenler de başka bir yerde. Yeni ekonomik yapı doğmuş, siyaset bu yapıya cevap vermeye çalışıyor ama bazen yetmiyor, yetersiz kalıyor. Biri çıksa da müdahale etse, şu sorunları çözse düşüncesi kök saldı. Aslında darbenin işaretini 1970'lerde Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç vermişti. Ve aynen şöyle demişti: "Sosyal gelişme ekonomik gelişmeyi aşmıştır, durdurulmalı..."

FOTOĞRAFLAR COŞKUN İNCEKARA

GRUP MANZARASI **BDP Grubu'nda Eş Başkan Gültan Kışanak konuşuyor, onu alkışlarla kürsüye uğurlayan Ertuğrul Kürkçü cep telefonuyla fotoğrafını çekiyor. Hemen arkasında bağımsız milletvekili Levent Tüzel var. Fotoğrafta görünmüyor ama o da Kışanak'tan alkışlarını esirgemiyor. İlk sıranın sonunda Sırrı Süreyya Önder var, o da alkışlarla kürsüye kadar getirdiği Kışanak'ı dikkatle takip ediyor...**

Ama "durdurmak" yani ihtilali yapmak Kenan Paşa'ya kısmet oldu. Peki, onun hikayesi ne?

Bilsay Hoca'nın anlattıklarına göre özetle şöyle:

İhtilal nasıl ve neden oldu?

78 Haziran'ı Kenan Evren Genelkurmay Başkanı. DPT plan hazırlıyor, brifing veriyor. Ekonomik ve sosyal durumu ayrıntılarıyla anlatıyor. (Memleketin o zaman en önemli işi olan (4. 5 Yıllık Plan olmalı). Kenan Paşa da dinliyor. Dinliyor ama konuyla alakasız konuşuyor:

Lojman lazım lojman

Aman efendim, memleketin bunca ihtiyacı varken, bu da nereden çıktı? DPT uzmanları anlatırken Kenan Paşa herhalde uyudu. Uyanınca da ilk aklına geleni söyledi:

Diye düşünenler yanıldı, Kenan Paşa açıkladı:

- Lojman ihtiyacı giderilmeli, lojman tedarik edilmeli. Çünkü subaylarım halkın arasında yaşıyorlar ve halk gibi düşünmeye başladılar.

Bu sarsıcı bilgiden sonra daha da başka bir şey anlatmaya gerek kalmadıysa da Bilsay Hoca devam etti:

- Birkaç ay sonra rapor kabul edildi. Ama Kenan Evren bize bir kez daha seslendi. Raporda bizim lojmanları göremedim...

1980 ihtilali sonrası hızla girişilen işlerden birisinin askeri lojman inşaatları olduğunu tahmin etmek güç değil artık. Askerler de ondan sonra, gelenek ve göreneklerini sürdürdüler, halk gibi değil, Kenan Paşa gibi düşünmeye devam ettiler netekim!..

"Adım işkenceciye çıkmış"

12 Eylül döneminde yapılan sistematik işkence ve kötü muameleyle ilgili Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında şüpheli olarak ifadesi alınan Mamak Cezaevi eski Müdürü Raci Tetik'in ifadesi savcılığa ulaştı. 4 sayfalık ifadesinde Tetik, işkence suçlamalarını redderken, "adım işkenceciye çıkmış" dedi. Hücre cezaevi uygulandığı konusundaki mağdur beyanlarını ise doğruladı. 12 Eylül işkencesiyle ilgili yazılan kitaplarda ve savcılık sorgusunda "Gestapo Raci" lakabı alan Tetik'in ifadesi İstanbul Emniyeti'nde görevli polisler tarafından alındı.

Disiplin cezaları uyguladım

Çankaya'daki Türk Silahlı Kuvvetleri Rehabilitasyon Merkezi'nde kalan Tetik, ifadesinde şunları anlattı: "Ben darbe olmadan 3-4 ay önce cezaevinde görevlendirildim. Darbe

Eski Mamak Cezaevi Müdürü Raci Tetik

olacağını daha önce bilmiyordum. Herhangi özel bir yetki ya da görevle gitmedim. O dönemde cezaevinde 32 bine yakın tutuklu ve hükümlü vardı. Geldiklerinde çok agresiflerdi. Kural dışı davranıyorlardı. Sürekli eylem yapıyorlardı. Mahkemeler, tutuklu ve hükümlülere disiplin cezası veriyordu. Ben de bu cezaları uyguladım.

12 Eylül döneminde Mamak Cezaevi'nde 32 bin kişi elimizden geçti. Bunların hepsi disipsizlik yapıyordu. Bizde kuralları ve yönetmeliği uyguladık. Kimseye kötü muamelede bulunmadık.

Hücre cezası veriyorduk. Bunun dışında dayak ya da işkence yapılmadı. Ben görevimi yaptım. İşkence için kimseye talimat vermedim. O dönem olağanüstü koşullar vardı."

İşkence mağdurlarını hatırlamadı

Kendisinden işkence gördüğü gerekçesiyle savcılığa suç duyurusunda bulunan 58 mağdurun ismini dahi hatırlamadığını ifade eden Tetik, "Herkes beni biliyor. İşkenceci olarak adım çıkmış. O yüzden benim adımı veriyorlar" dedi. Savcılık, Tetik'in ifadesinin ardından soruşturmadaki tüm şüphelilerin ifadesi alınmış oldu. Soruşturmanın mayıs ayının sonunda tamamlanması bekleniyor.

ARZU YILDIZ / ANKARA

12 EYLÜL MAĞDURU:

Evren yanıt bile veremedi

OZAN YAYMAN

İZMİR - 12 Eylül darbesinden 5 yıl sonra dünyaya gelen, darbe mağduru bir ailenin küçük çocuğu Nilay Geylani Yorgancıoğlu şimdi büyüdü ve ülkeyi korku tüneline çevirenlerden hesap soruyor. Avukat Yorgancıoğlu, Kenan Evren ve beraberindekilerin darbe yapmaktan yargılandığı Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmanın müdahil avukatlarından birisi. "Kenan Evren'in, telekonferans yöntemiyle katıldığı duruşmada kendisine müvekkilim darbe sırasında, öğretmenlik yaptığı okuldan, sınıfından, hem de öğrencilerinin gözü önünde kelepçelenerek alındı, götürüldü. Öğretmeni bu şekilde alınan bir çocuğun yaşayacağı travmayı düşünebiliyor musunuz? Hesabını nasıl vereceksiniz?" diye sorduğunu ve yanıt alamadığını söyleyen Yorgancıoğlu, "Yattığı yerden öylece müstehzi bir şekilde güldü. Doğdum, büyüdüm ve şimdi hesap soruyorum. Yanıt arıyorum ama cevap verecek kimse yok. 12 Eylül ile hesaplaşmak istiyoruz ama ortada, o da mahkemeye bile gelmeyen, yattıkları yerden mahkeme salonuna, bulundukları yere kurulan TV ekranından bakan iki yaşlı dededen başka kimse yok. 12 Eylül'ü bu ikisi mi yaptı" dedi.

Avukat Yorgancıoğlu, davaya toplumun tüm kesimlerin müdahil olması gerektiğini söyledi.

Sanık Evren'den işkence itirafı

12 Eylül iddianamesinde yer alan Kenan Evren'in anlatımları, cezaevlerindeki vahşetten haberdar olduğunu ortaya koydu: İşkenceyi de yaptık, İstiklal Marşımızı da söylettik

Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilen 12 Eylül 1980 askerî darbesine ilişkin iddianamede, dönemin Genelkurmay Başkanı Kenan Evren'in cezaevlerinde yapılan işkencelerden haberdar olduğuna dikkat çekildi.

Özel Yetkili Savcı Kemal Çetin'in hazırladığı iddianameye göre, hapishanelerdeki işkencelere engel olamadıklarını ileri süren Evren, birçok insanın bu yüzden sakat kaldığını ve öldüğünü itiraf ediyor. İşkence suçunu gardiyanlara atan Evren, mahkûmların dövülmesine, başlarına teğmenler dikmelerine rağmen engel olmadıklarını iddia ediyor. Evren, daha sonra ise işkenceyi meşru göstermeye çalışıyor. Her ülkede işkence olduğunu iddia eden Evren, "Bakın bugün bile bizde var. Amerika da yapıyor, mapushanedeki Iraklılara... Ama başına diktiğimiz teğmenler işe yaradı. Onlara İstiklâl Marşımızı söylettiler. Sabahları hani ilkö[illegible]imde söylerler ya, her sabah Türküm,

çalışkanım falan diye onları söyletirlerdi" diyor.

Kasten müdahale etmediler

Evren'in sözleriyle cezaevlerinde yapılan işkencelerden haberdar olduğunu itiraf ettiğine dikkat çekilen savcı Çetin, "Şüphelilerin her halükarda darbe yapma niyetinde oldukları, darbe şartlarının oluşması için bir yıl bekledikleri, bu nedenle terör olaylarına kasten müdahalede bulunmadıkları anlaşılmaktadır" ifadelerine kullanıyor. İddianamede, 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in "Askerler isteselerdi anarşi ve terörü önleyebilirlerdi, nitekim 12 Eylül günü bıçakla kesilir gibi kesildi. İdareye el koymaya kararlı oldukları için bilerek [illegible]narşinin üzerine gitmediler" [illegible]fadeleri de yer aldı. **CİHAN**

Dava ibret-i âlem için canlı yayınlansın

BBP Genel Başkan Yardımcısı ve "12 Eylül Mağduru Ülkücüler Komisyonu" Başkanı Remzi Çayır, partisinin genel merkezinde düzenlediği basın toplantısında, 12 Eylül davasıyla ilgili mahkeme sürecinin televizyonda yayınlanması gerektiğini söyledi. Çayır, "İbret-i âlem olsun diye mümkünse televizyonlardan canlı verilmesi gerekir ki bundan sonra kimse bu tür zalimliklere tevessül etmesin" dedi. **TARAF**

Tuncel için zorla getirme kararı

Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi, BDP İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel'in "suçu ve suçluyu övdüğü" iddiasıyla yargılandığı davada, ifadesinin alınması için mahkemeye zorla getirilmesine karar verdi.

Sebahat Tuncel'in de aralarında bulunduğu, kapatılan DTP'nin kadın meclisi üyesi 23 kişinin yaptıkları bir basın açıklaması nedeniyle "suçu ve suçluyu övme" suçlamasıyla yargılanmasına devam edildi.

Davanın dünkü duruşmasında savcı Mehmet Özgür, sanık Sebahat Tuncel'in hazır edilerek savunmasının alınmasını talep etti. Mahkeme Başkanı Dündar Örsdemir, Tuncel hakkındaki kovuşturmanın milletvekili seçilmeden önce başladığını belirterek, savcı Mehmet Özgür'ün talebini kabul etti. **TARAF**

Darbe planı devlet sırrıymış

Evren ve Şahinkaya'yı yargılayan mahkeme YURT-KOR isimli darbe planını istedi. Genelkurmay "Bu belge devlet sırrı" diye göndermedi.

MESUT HASAN BENLİ
ANKARA
hasan.benli@radikal.com.tr

Genelkurmay Başkanlığı'nın 'çok gizli' ibareli, YURT-KOR isimli darbe planını 'devlet sırrı' kapsamında olduğu gerekçesiyle, 12 Eylül Askeri Darbesi'nin hayatta kalan mimarları Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya'yı yargılayan mahkemeye göndermediği ortaya çıktı. Genelkurmay'ın plan 'devlet sırrıdır' şeklindeki değerlendirmesine, mahkeme sert tepki gösterdi. Mahkeme 10 gün içinde Genelkurmay'ın planı kendisine ulaştırmasını, aksi takdirde yetkililer hakkında 'görevi kötüye kullanma' suçunda işlem yapacağını bildirdi.

Evren ve Şahinkaya hakkında açılan davaya bakan Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'ne, bazı darbe planlarının imha edildiğine ilişkin bir ihbar mektubu gönderilmişti. 'Kendisini bir TSK mensubu' olarak tanıtan ve isminin Hasan Duman olduğunu söyleyen bir kişi mahkemeye gönderdiği ihbar mektubunda, Evren tarafından hazırlanan 1979 tarihli YURT-KOR isimli planın, darbeye ilişkin davanın açıldığı tarihlerde, dönemin Genelkurmay Harekât Başkanı Korgeneral Abdullah Recep tarafından imha edildiğini öne sürmüştü. Bu ihbar mektubu üzerine mahkeme, Genelkurmay Başkanlığı'na, ihbarcının kimliğinin araştırılması ve söz konusu planın kendisine gönderilmesini istemişti.

O plan var

Mahkemenin talebi üzerine, Genelkurmay Başkanlığı, YURT -KOR isimli darbe planı ve ihbarcının kimliği ile ilgili olarak araştırma başlattı. Genelkurmay Başkanlığı, yaptığı araştırmanın sonucunu, 18 Mayıs 2013 tarihinde mahkemeye bildirdi. Mahkemeye gönderilen cevabi yazıda, yapılan idari tahkikat sonucunda 'Ulusal Özel Harekat Planları Direktifleri Birinci Kısım (YURT -KOR)' isimli planın arşivde bulunduğunu belirtildi. Söz konusu planın 10 Temmuz 1979

HASAN DUMAN'LAR EMEKLİ OLDU

Mahkeme, ihbarcı Hasan Duman isimli kişinin kimliğinin araştırılarak kendisine bilgi vermesini istemişti. Genelkurmay Başkanlığı gönderdiği yanıtta ismi Hasan Duman olan 10 kişiye ilişkin bilgileri mahkemeye gönderdi. Yanıtta bu kişilerin Genelkurmay Başkanlığı Karargâhı'nda görev yapmadıklarının tespit edildiğini vurguladı. Bilgileri gönderilen Hasan Dumanlı isimli kişilerin emekliye ayrıldıkları da belirlendi.

tarihinde hazırlandığı ve altında Kenan Evren imzası bulunduğu ve planın 6 Ağustos 1985 tarihine kadar yürürlükte kaldığı ifade edildi. Genelkurmay yanıtında, söz konusu planın imha edildiği yönündeki bilgilerin doğru olmadığını, ilgili planın bir örneğinin arşivde saklandığını vurguladı. Ancak Genelkurmay Başkanlığı, söz konusu planın devlet sırrı kapsamında olduğunu bu nedenle mahkemeye göndermeyeceklerini belirttiği cevabi yazısında şunları kaydetti: "Gnkur.Hrk. Bşk.lığı Kontrollü Evrak Bürosu'nda müracaat dokümanı kapsamında arşiv sureti olarak kullanılmak üzere tek nüshası muhafaza edilen 'ÇOK GİZLİ' gizlilik dereceli, YURT –KOR isimli Planlama direktifinin ve bu direktifin yürürlükten kaldırılması ile ilgili belgelerin devlet sırrı niteliğine haiz bilgiler içerdiği değerlendirilmektedir. Bu sebeple CMK 125. maddesi hükümlerine göre söz konusu direktifin ve yürürlükten kaldırılmasına ilişkin evrakın Başkanlığınızca belirlenecek bir tarihte, görevlendirilecek bir personel tarafından mahkemenize getirilerek incelenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir."

Sen karar veremezsin

Genelkurmay'ın darbe planının 'devlet sırrıdır' şeklindeki değerlendirmesine Ankara 12. Mahkemesi sert tepki gösterdi. Mahkeme, yazdığı yanıtta kanunda "bir suç olgusuna ilişkin bilgileri içeren belgeler devlet sırrı olarak mahkeme-

sa

tür bilgi ve belgelerin, devletin organı, kurum ve kuruluşları yerinde olan kimselerin t[illegible]'irlerine dayalı olarak yargıdan kaçırılmasını engellemek, böylece yeri, unvanı, rütbesi ne olursa olsun, kamu görevi yapan kimselerin, kullandıkları devlet erkinin arkasına sığınarak, suç işlemlerinin önüne geçmek istenmiştir" dedi.

Mahkeme, Evren ve Şahinkaya hakkında açılan davanın 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan 'halk iradesine' dayalı referandum ile sağlandığına da vurgu yaparak, şöyle devam etti: "Davanın açılması üzerine mahkememizce Genelkurmay Başkanlığı ve farklı kurumlara yazılan müzekkerelere rağmen davanın esasıyla ilgili olduğu değerlendirilen bir delilin varlığı, ancak mahkememize yapılan bir ihbar mektubuyla ortaya çıkmış bulunmaktadır."

10 gün içinde gönder

Mahkeme, 3 Haziran 2013 tarihinde Genelkurmay Başkanlığı'na yazdığı yanıtta, 10 gün içinde, yani 13 Haziran 2013 tarihinde söz konusu planı mahkemeye ulaştırılmasını istedi. Mahkeme, söz konusu planın kendisine geldikten sonra 'devlet sırrı' kapsamında olup olmadığına ilişkin incelemenin kendisi tarafından yapılacağını da bildirdi. Mahkeme ayrıca, 10 gün içinde kendisine yanıt verilmediği takdirde yetkililer hakkında 'görevi kötüye kullanma' suçunda işlem yapacağını da altını çizdi. Genelkurmay'ın mahkeme-

Lütfen manyaklaşmayın!

Salih Tuna

stuna@yenisafak.com.tr

CIA geçenlerde öyle şenlikli bir **"açıklama"** yaptı ki şu fani dünyadaki yolculuğum sürdükçe aklımdan çıkmaz.

Günü gününe şu köşecikte derce-decektim ama gündemin hayhuyun-dan fırsat bulamadım.

Durdukça güncelliğinden bir şey kaybetmez düşüncesiyle bir kenara kaydetmiştim.

Şimdi vakti geldi.

Kenan Evren'i kafaya takan İzmirli birkaç avukat (*Senih Özay, Yahya Murat Alpaslan, Baha Coşkun*) vesile olmuş bu "açıklamaya."

"Açıklama" dediğim lafın gelişi; orta-da açıklama falan yok aslında.

Ne mi var?

Acele etmeyin; madem o kadar bek-ledik tadını çıkarmak için olayın seyrine bi ufaktan değinelim:

Yukarıda parantez içinde adlarını yazdığım avukatlar İ.Ü Senatosu'na, 6 Haziran 2011'de Kenan Evren'e verilen **"fahri profesörlük ve doktora"** unvanının geri alınması için başvuruda bulunmuş.

Kenan Evren'i neyin "fahri profesörü" etmişlerdi bilemiyorum tabii!

Üniversitenin bünyesinde bilebildi-ğim kadarıyla **"darbecilikle"** ilgili bir bölüm yok.

Lakin koskoca bilim yuvasıdır; aklı-mızın ermeyeceği kriterleri vardır mut-laka.

Resim sanatında **Picasso**'yu aştığını düşünmüş olabilirler.

Bilemiyoruz.

Bizim bildiğimiz şu: "Fahri profesör-lük ve doktora" unvanının geri alınması başvurusuna yasal süre içinde herhangi bir cevap alamayan avukatlar mevzuu mahkemeye taşımışlar.

Bahsi diğer ama yine de soralım: Yasal süre içinde neden cevap veril-memiş acaba?

Verilen unvanı geri almak zor mu ve-ya **"Verilen unvanlar geri alınmaz"** şek-linde bir ilkeleri mi var?

Günahlarını almayalım; belki de "in-celeme" uzun sürdüğü için yasal süre zarfında cevap verememişlerdir.

TBMM'ye kilit vuran, 650 bin kişiyi gözaltına alan, bir buçuk milyonu aşkın insanı fişleyen, 230 bin kişiyi yargıla-yan, 50 kişiyi idam eden, 30 bin kişiyi sakıncalı diye işten atan, 14 bin kişiyi yurttaşlıktan çıkaran, 171 kişiyi işken-ceyle öldüren bir darbenin mimarına verilen unvan geri alınacak, kolay değil.

Neyse konumuza dönelim:

İzmirli avukatlar Kenan Evren hak-kında hazırladıkları soruları **CIA, ABD Dışişleri Bakanlığı, ABD Savunma Ba-kanlığı** ve **Amerikan Büyükelçiliği**'ne göndermişler.

Gazetelerden öğrendiğimize göre, **"dilekçelerinde darbe kadrolarının ABD'de eğitim görüp görmediği, ser-tifika verilip verilmediği gibi sorular"** varmış.

Nasıl mı?

Hadi o zaman **Avukat Senih Özay**'ı birlikte dinleyelim: **"Ankara'daki savcı, Evren ve arkadaşlarını takipsizlikle ge-çiştirmeyip iddianameye taşımak istiyor. Bize, bu işi gündemde tutmak, hukukun inşası düşüyor. Bu nedenle darbeyi az-mettiren olarak ABD ve NATO'yu bul-duk. Başkanlarına 'Bizim çocuklar işi bi-tirdi' dediler. Öyleyse 'bizim çocuklar nasıl oluşur' dedik ve araştırdık. ABD'de darbe yapıcı eğitim okulunu bulduk. Orada 'bizim' subay, polis şefi, bankacı, eğitilmiş adamlarımız olabilir diye dü-şündük ve sorduk..."** (*Radikal*)

Uzun lafın kısası; mezkur avukatlar **CIA**'ya Kenan Evren ile ilişkilerini sor-muşlar.

Aldıkları cevabın hülasası şundan ibaret: **"Mantıksız araştırmalar yapama-yız!.."**

Nasıl cevap ama!

Hem müthiş, hem de naçizane yazı-mın başında belirttiğim kadar "şenlikli" değil mi?

Peki...

Bu "şekil" bir cevabı **Fransa**'ya biz ve-rebilir miyiz?

Yani...

Cezayir'i falan hatırlatacağımıza ve-ya **"tarihi tarihçilere bırakalım"** muhab-betine sardıracağımıza **"Mantıksız yasa-lar çıkarmayınız"** diyebilir miyiz?!

Hiç aldırış etmediğimizi gösterebi-lir miyiz?

O kadar nefes tüketeceğimize **"Lüt-fen manyaklaşmayın!"** deyip geçemez miyiz yani?

"Nefesimiz" yetmez.

Çünkü...

"Nefesi yetenin nefesi yetene" posta koyduğu bir dünyada yaşıyoruz. Her-kesin gücünü gösterecek bir vesile bulduğu bir dünyada!

Ermeniler veya 1915'de çekilenler kimin umurunda?!

Hakka değil güce taban bir mede-niyet hakim yeryüzünde.

Adalet ve hukuk gibi insanlığın say-gı duyduğu ne kadar güçlü ve değer varsa hepsini maske yapmış o korkunç yüzüne.

Necip Fazıl "Bütün bir kâinat mu-şamba dekor / Bütün bir insanlık yalana teslim" der **"Çile"** şiirinde.

Öyle bir yalan ki bu, petrol uğruna yapılan katliamları değil, petrole bulan-mış karabatağı gösteriyor.

Walter Benjamin 1921'de, **"Şiddetin Eleştirisi Üzerine"** adlı o müthiş metnin-de, **"Yalanı aslen cezalandıran hiçbir ya-sama organı mevcut değildir bu dünya-da..."** demişti.

1921'den 2011'e ne değişti?

İşkencecisini 15 yıl sonra televizyonda gördü

12 Eylül askeri darbesinin ardından Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi'nde 20 ay boyunca akıl almaz işkencelere maruz kalan polislerin sendikal haklarını savunan POL-DER'in Merkez Şube Başkanı Hüseyin Arıkan, gözaltına alındığında Ergenekon sanığı eski Özel Harekât Daire Başkanvekili İbrahim Şahin'in kendisine işkence yaptığını iddia etti. Arıkan, Şahin'i gördüğü işkenceden 15 yıl sonra televizyonda gördüğünde tanıdığını söyledi.

Hüseyin Arıkan

1970 yılında kurulan ve 12 Eylül askeri darbesinden önce kapatılan POL-DER'in Merkez Şube Başkanı Arıkan, darbe öncesi 31 Mayıs 1980'de tutuklanarak, Diyarbakır Cezaevi'ne gönderildi. 20 ay kaldığı cezaevinde çeşitli işkencelere maruz kalan Arıkan, birkaç ay önce Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı'na başvurarak, Evren, Şahinkaya ve 1980 döneminde Diyarbakır Cezaevi'nde görevli olan Ali Osman Aydın, 2 Nolu Askeri Mahkeme ile kendisine işkence yapanlardan davacı oldu. Arıkan, Evren ve Şahinkaya hakkında açılan davaya da müdahil olacağını söyledi.

İbrahim Şahin sorguladı

Yaşadıklarına ilişkin *Taraf*'a konuşan Arıkan, kendisine işkence yapanlar arasında Şahin'in de olduğunu dile getirdi. Arıkan, gözaltına alındığında Diyarbakır 7. Kolordu Komutanlığı'ndaki sorgusuna katılan Şahin'i 1995'te televizyonda gördüğünde tanıdığını anlattı. Sorgusunda kendisine POL-DER dışında PKK'ya ilişkin soruların da sorulduğunu anımsatan Arıkan, "Hiçbir ilgim ve ellerinde bununla ilgili kanıt olmadığı halde, Diyarbakır 2 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesi beni PKK davasına dahil etti" dedi.

Tutuklandıktan dört ay sonra askeri savcı tarafından tahliye edilmesine rağmen 20 ay boyunca cezaevinde tutuklu kaldığını belirten Arıkan, şunları söyledi: "Tahliye kararı Sıkıyönetim Komutanı'nın emriyle geri alındı. Asker savcı bana hitaben 'kusura bakma sıkıyönetim komutanının emri var seni tutukluyoruz' dedi."

Cezaevinden çıktıktan sonra göreve iade edilmek için İdari Mahkeme'de dava açtığını, çoğunluk kararıyla işine devam etmesine karar verildiğini dile getiren Arıkan, altı ay Gümüşhane'de çalıştıktan sonra emekli olmak için yaptığı başvurunun İbrahim Şahin tarafından engellendiğini belirterek "Ben de açıktan emekli oldum" dedi.

ÖZLEM ERTAN

12 Eylül döneminde Mamak Cezaevi'nde askerlik yapan Eşlik, "Bize zorla işkence yaptırdılar. İşkence yapmaktan psikolojim bozuldu" deyip darbeciler hakkında suç duyurusunda bulundu

12 Eylül 1980 darbesinin ardından Mamak Cezaevi'nde kalan Doğan Eşlik, kendisine zorla işkence yaptırdıkları gerekçesi ile darbeyi yapanlar ve Mamak Cezaevi'ndeki görevliler hakkında Ankara Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulundu. Yaptığı işkenceler nedeniyle psikolojisinin bulunduğunu bu yüzden evlenemediğini söyleyen Eşlik, pişman olduğunu belirterek işkence mağdurlarından "helallik" istedi.

Darbe döneminde utuklanan yüzlerce mahkûm, Mamak Askeri Cezaevi'ne konuldu. Cezaevindeki işkencelerin tesiri ile birçok kişinin hayatı kararadı. Şimdiye kadar Mamak Cezaevi'nde yaşananları hep mağdurlar anlattı. İşkence yapanlar ise yıllarca sessizliğini korudu. İlk kez bir işkenceci konuşup, darbeciler hakkında suç duyurusunda bulundu. O kişi darbe sonrası Mamak Cezaevi'nde askerlik yapan Doğan Eşlik. Burada 20 ay görev yapan Doğan Eşlik, askerliğini bitirmesinin üzerinden 30 yıl geçmesine rağmen yaşadıklarını unutamıyor.

12 Eylül 1980 askeri darbesi döneminde Mamak Cezaevi'nde askerlik yapan Doğan Eşlik, yaptıkları işkenceleri anlatıp "helallik" istedi.

Komutanların emriyle işkence...

Doğan Eşlik, yaşadıklarını şöyle anlattı: "Bizim hayatımızda mahkûmlarınki gibiydi. Biz de dayak yiyorduk. Ben o cezaevi psikolojisi ile yıllardır yaşıyorum zaten. Mesela, benim korkularımdan biri şuydu: 'Ben, işkenceyi burada zor durumda kalan insanlara yapıyorum. İlahi tecelli, ben de buralara düşer miyim, endişesi ile evlilikte yapmadım. Evliliğimi engelleyen unsurlardan biri de budur. Psikolojim bozuldu. Bir vurdumduymaz, boşvermişlik, sürekli korku, panik atak bende kalıcı oldu."

Mamak'takilerin ayak ayaküstüne atmalarının, izinsiz kitap okumasının, konuşmasının, yatmasının, tuvalete gitmesinin yasak olduğunu söyleyen Eşlik, komutanların emriyle işkence yaptıklarını belirterek, "Komutanlar, 'Sana karşı çıkarlarsa vuracaksın. Falakaya yatıracaksın' diyordu. Farklı şekilde dayaklar atıyorduk. Bir girdabın içine girdik" dedi.

Mahkûmlara emredilen şekilde işkence yapılmadığı takdirde askerlere de dayak atıldığını söyleyen Eşlik, şöyle konuştu: "Mesela, bir sayımda benim önüme gelen ve başını kafasını havaya kaldırmış mahkûm, bana elini uzattı. Sadaka istermiş gibi. Anlamadım ne yaptığını. Ben bu mahkûma vurmak zorundayım. Yavaş vurdum. Üsteğmen Ahmet Kelek, beni yanına çağırdı. 'Aynı görüşten misiniz lan, memleketlin mi lan niye yavaş vuruyorsun?' diye sordu. 'Hayır' cevabını verince elimden copu aldı. 'Sana nasıl vurulurmuş, göstereyim.' dedi. Ve bana vurmaya başladı."

İşkence için özel eğitim

Kendilerine işkence için özel bir eğitim verildiğini belirten Doğan Eşlik, "Komutanımız bize 'Direk boyna vurmayın iz kalır. Şuralara vurun deniliyordu. Mahkûm cinsel organını tutsun, eğilsin. Siz, kalçalarına coplarla vurun. Ellerine vurun, bacaklarının şuralarına vurun.' şeklinde bir mahkûma nasıl işkence edileceğini öğretiyordu" diye konuştu. Eşlik, cezaevinde Sayım Mangası, Havalandırma Mangası diye gruplar bulunduğunu anlatarak, bunlardan Sayım Mangası'nın her sayımda mahkûmların tamamına işkence yaptığını söyledi. Eşlik şöyle devam etti: "Ben her gün dayak yemedim diyen mahkûm yoktur. Mahkûm, iki defa sayımda, havalandırmayı çıkarıldığında, bir de bizim pozisyonumuzda nöbet tutan askerlerden dayak yerdi. Yani sistematik bir işkence yapılırdı."

İşkence yaptıklarının ismini verdi

Mahkûmlara yaptığı işkencelerden dolayı pişman olduğunu söyleyen Eşlik, "Bir kafese 5 kuş kapatılmış. Eline sopa verip 'Bu insanları sürekli döv.' diyorlar. Buradaki insanlara sürekli işkence yapmak zorunda bırakılıyorduk. 'Ayağını indir, bakma, gitme lan' gibi gerekçelerle insanları dövüyorduk. Bizi insanlıklarından çıkarmışlardı. Vurduğumuz, ettiğimiz kişiler hakkını helal etsin. Mesela Oğuzhan Müftüoğlu, Mehmet Ali Yılmaz, Halil İbrahim Arı, Şaban Değirmenci, Melih Değirmenci, Cem Öz, Levent Babacan, Recep Küçükizsiz, Galip Gök, Erdem Şenocak, Yılma Durak. Bu insanlara dayak attığım için pişmanım." dedi.

'Aklını kaçıran mahkûmlar vardı'

Psikolojik işkencelerden dolayı aklını kaçıran mahkûmların olduğunu anlatan Eşlik, Binbaşı Bahri Karadeniz'in eğitimli köpeklerle yaptığı işkencelerden mahkûmların çok korktuğunu belirterek, şöyle devam etti: "Bu binbaşı, mahkûmlar falakaya yatırılırken köpeklerle girerdi içeri. Eğitimli köpekleri, salardı mahkûmların üzerlerine. Köpekler tam ısıracakken geri çekerdi. Mahkûmlar böyle korkutuyorlardı."

'A Blok'takilere farklı işkenceler'

Doğan Eşlik Mamak A Blok'ta kalan sağ ve solun önemli isimlerine de farklı işkencelerin uygulandığını şu sözlerle anlattı: "Bunlar farklı dayak yiyorlardı. Dev Yol'dan Sedat Göçmen, Oğuzhan Müftüoğlu, Nasuhi Mitap, Ali Afatlı, Bülent Forta, Haydar Yılmaz, Melih Pekdemir, ülkücülerden Muhsin Yazıcıoğlu, Haluk Kırcı, Adnan Madak, Cafer Yaylak, Ziya Karaçam, Recep Öztürk, Galip Kütük, Yılma Durak. Bu isimlere farklı işkenceler uygulanırdı. Yılma Durak, gördüğü işkenceden dolayı çenesi yamulmuştu. 3 ay hücrede kaldı."

Keşke cephelerde savaşsaydım da askerlik yapmasaydım" diyen Eşlik, yaşadıkları nedeniyle avukatı Hasan İlter aracılığıyla sorumlular hakkında suç duyurusunda bulundu. **CİHAN**

Hazırlayan: Tuncer TUNÇER

POSTA

Evren için Hollywood'dan destek istediler

Senih Özay

Murat Alpaslan

İzmir Barosu avukatlarından Senih Özay ile Murat Alpaslan, 12 Eylül 1980 askeri darbesini gerçekleştiren dönemin Genelkurmay Başkanı Kenan Evren'e, 1982'de İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi tarafından verilen 'fahri hukuk doktorluğu' unvanının geri alınması için İstanbul İdare Mahkemesi'ne başvurmuştu. İki avukat şimdi de Evren'e 1990 yılında verilen 'Atatürk Uluslararası Barış Ödülü'nün geri alınması için Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Kurumu Başkanlığı'na dilekçe yazdı.

Sean Penn

'Maaşını kesin'

Kenan Evren'in 13 bin 400 liralık aylık maaşına tedbir kararı konulması için TBMM ve Emekli Sandığı'na da başvuran iki avukat, "Sokak, cadde ve okullardan da isminin silinmesini istiyoruz. Dünyanın hiçbir yerinde Mussolini sokak, Pinochet okulu yok. Amacımız vicdanlara dokunabilmek. Dünyanın vicdanına ulaşabilmek için de barış ve demokrasi aktivistlerinden yardım istedik. Ünlü aktör Sean Penn, Amerikalı şarkıcı Joan Baez, muhalif düşünür-yazar Noam Chomsky'den bu çabamız için yardım istedik. Görüşmelerimiz sürüyor" dedi. ■ Elif DEMİRCİ/DHA

Kenan Evren

Kenan Evren: İntihar ederim

2009'da Milliyet Ankara temsilcisi Fikret Bila'ya konuşan Kenan Evren'in açıklamaları çok tartışıldı. Evren, TSK İç Hizmet Kanunu'ndaki 35. maddeye dayanarak darbeyi yaptıklarını hatırlatarak, "Biz o anayasayı halkoyuna sunduk. Yüzde 92 onay verdi. Aynı yolu kullansınlar. Eğer yargılayın derse işi yargıya bırakmam. Lekeyle yaşayamam ve intihar ederim" dedi.

kaosa, iç çatışmaya sürükleyerek, ülkeyi yönetilemez hale getirip, askeri darbeye zemin hazırlamak isteyen devlet içindeki derin yapıların yönlendirmesi ve kurgulamasıyla çıkarılmış olaylardır.

1 yıl önce karar verildi

Şüphelilerin darbe yapmaya yaklaşık bir yıl önce karar verdikleri, her halükârda ülke yönetimini cebren ele geçirmek niyetinde oldukları, yapılacak askeri darbenin halkın gözünde meşru görülmesi için terör olaylarının üzerine bilerek gitmedikleri müdahale etmedikleri, darbe için fırsat kolladıkları anlaşılmıştır.

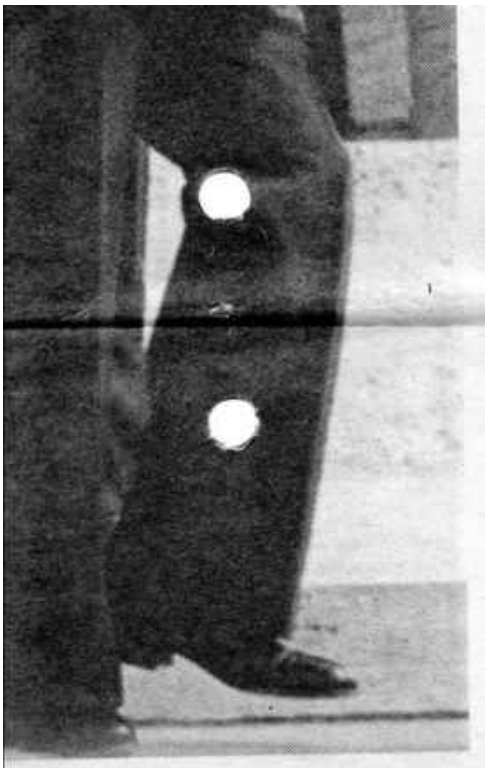
Askeri yönetim tarafından gözaltına alınan sağ ve sol görüşlü kişiler, 'yola getirilmesi

Zamanaşımı yok

"Gerek anayasada gerekse TCK'nın soruşturma ve yargılama engelinin bulunduğu hallerde zamanaşımının işlemeyeceği kuralı öngörülmüştür. 1982'de durmuş olan zamanaşımı geçici 15. maddesinde kaldırıldığı referandum ile 23 Eylül 2010'da yeniden işlemeye başlamıştır."

35 bahane olmaz

"Kanunlar anayasaya aykırı olamaz. Kanunla verilen bir yetkinin anayasayı ortadan kaldırmak amacıyla kullanılması da mümkün değildir. Dolayısıyla 35. madde anayasal düzeni, TBMM ile hükümeti ve tüm hak ve

'Our boys did it'

12 Eylül sırasında dönemin ABD Ulusal Güvenlik Konseyi Türkiye Masası Sorumlusu Paul Henze, darbe haberini Başkan Jimmy Carter'a "Our boys did it (bizim çocuklar becerdi)" cümlesiyle vermişti. Darbedeki ABD rolü konusunda tartışmalara neden olan bu olay, Mehmet Ali Birand'ın 12 Eylül adlı kitabında açıklandı. Henze daha sonra bu sözlerin Birand'ın uydurması olduğunu iddia etti. Ancak Birand 1997'de görüşmenin kayıtlarını yayımladı.

CIA, 12 Eylül sorusunu 'mantıksız' buldu

İzmirli avukatlar CIA'ya Kenan Evren ile ilişkilerini sordu. CIA'dan yanıt geldi: Mantıksız araştırmalar yapamayız.

SERKAN OCAK
İSTANBUL
serkan.ocak@radikal.com.tr

Kenan Evren'e, İÜ Hukuk Fakültesi'nin verdiği akademik unvanının alınması için dava açan İzmirli avukatların darbe ile ilgili gönderdiği soruları CIA 'mantıksız' buldu. Avukatlar Evren ve darbe kadrolarının ABD ve NATO'da eğitim alıp almadığını öğrenmek için CIA'ya bir dizi soru göndermişti. Avukatlar, bilgileri öğrenmek için şimdi de Amerika'da dava açmaya hazırlanıyor.

İzmir Barosu avukatlarından Senih Özay, Yahya Murat Alpaslan ve Baha Coşkun, İÜ senatosuna, 6 Haziran 2011'de Evren'e verilen 'fahri profesörlük ve doktora' unvanının geri alınması için başvuruda bulundu. Üniversiteden yasal süre içinde cevap gelmeyince konu mahkemeye taşındı. 3 avukat, bu başvuruyu yaptığı sırada, Evren ile ilgili hazırladıkları 10 soruluk bir dilekçeyi de CIA, ABD Dışişleri Bakanlığı, ABD Savunma Bakanlığı ve Amerikan Büyükelçiliği'ne gönderdi.

Avukatların dilekçelerinde darbe kadrolarının ABD'de eğitim görüp görmediği, sertifika verilip verilmediği gibi sorular yer alıyordu.

İlk cevap, Amerikan Büyükelçiliği'nden geldi. Büyükelçilik, "Alıcı adı bulunmadığından bu tür yazışmaların Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla yapılmasını" isteyerek dilekçeyi geri çevirdi. Ardından CIA'dan da yanıt geldi.

CIA'dan ilginç yanıt

Bilgi edinme hakkı kapsamında dilekçeyi gönderdikleri CIA'nın Bilgi Koordinatörlüğü'nden gelen cevapta şu ifadeler yer aldı: "Bilgi Edinme Yasası, hükümetin kayıtlarına kamuya ulaşma imkânı sağlamak amacıyla çıkarılmıştır. Yasanın koşullarına göre federal makamlar, özel bir taleple ilgisi olup olmadığını anlamak için materyal üzerinde mantıksız araştırmalar yapmak, sorulara yanıt vermek ya da kayıt tutmakla yükümlü değildir."

Avukat Senih Özay, işin peşi-

Adli Tıp Kurumu, ağırlaştırılmış müebbetle yargılanan Kenan Evren'in "hayati risk taşıdığı" gerekçesiyle duruşmalara katılamayacağı yönünde rapor vermişti.

BIRAKIN ÖLEYİM

GATA'da tedavi gören 7'nci Cumhurbaşkanı Evren doktorlara, "Benimle uğraşmayın" diye çıkıştı.

96'NCI YAŞINI HASTANEDE KUTLADI

■ 17 Temmuz'da 96 yaşına giren Kenan Evren yeni yaşını yakınlarıyla birlikte hastane odasında kutladı. Evren kendisini kontrole gelen ve çeşitli tetkikler yapmak isteyen doktorlara "Benimle ne uğraşıyorsunuz? Bırakın öleyim" dedi.

ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE KONTROL

■ 12 Eylül davasında yargılanan Evren ve Tahsin Şahinkaya, mahkemenin "duruşmalara katılmaları hayati risk yaratır mı" sorusu üzerine üniversite hastanelerinde kontrolden geçti. Rapor mahkemeye gönderilecek. » 19

Nurettin KURT

Darbenin ağır bilançosu

Yıllar geçmesine rağmen halen izleri süren darbenin bilançosu da oldukça ağırdı. Darbede, 650 bin kişi gözaltına alındı. 1 milyon 683 bin kişi fişlendi. Açılan 210 bin davada 230 bin kişi yargılandı. Yedi bin kişi için idam cezası istendi. 517 kişiye idam cezası verildi. Haklarında idam cezası verilenlerden 50'si asıldı. İdamları istenen 259 kişinin dosyası Meclis'e gönderildi. 71 bin kişi TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılandı. 98 bin 404 kişi örgüt üyesi olmak suçundan yargılandı.

Mağdurlar anlatıyo

İddianamede, darbe sonrasında özellikle Diyarbakır ve Mamak cezaevleri ile İstanbul Gayrettepe'de yaşanan sistematik işkenceler de detaylarıyla yer aldı.

İddianamenin, "Gözaltında ve cezaevlerinde işkencelere dair işkence mağdurlarının beyanları" bölümü altında mağdurların savcılara verdikleri beyanların yanı sıra gazetelerde çıkan mülakatlarına da yer verildi. *Taraf* yazarı Orhan Miroğlu ve Selim Dindar, helikopter kazasında yaşamını yitiren BBP lideri Muhsin Yazıcıoğlu, 78'liler Derneği Sözcüsü Celalettin Can, idam edilen Erdal Eren'in kuzeni Gökhan Eren ile çok sayıda mağdur ve müştekinin anlatımı yer aldı.

31 çeşit işkence yöntemi

İddianamede darbe sonrası cezaevlerinde 31 çeşit işkence yönteminin uygulandığı belirtildi. İddianamede yer alan yöntemlerden bazıları şunlar: "falaka, köpek saldırma, zincir, ayaktan asma, ranza altı, cop sokma, çek-çek, lağım suyuna sokma, marş söyletme, öl dediğimde, lokomotif, pislik yedirme, işeme, tecavüz, ayakta bekletme, konuşma yasağı..."

Diyarbakır Cezaevi

"Askerî darbe döneminde gözaltında ya da cezaevinde ölümler" bölümü altında ise, şunlar kaydedildi: "Askerî darbesiyle birlikte gözaltı işlemlerinde delil elde etme yöntemi olarak ifade, istenilen ifadeyi vermeyenler için işkence tek yöntem olarak benimsendi. İnsanlar gözaltında ve cezaevind keyfi ve sistematik işkencelere tabi tutuldu. Sistematik işkencenin merkezi haline getirilen cezaevleri Diyarbakır Askerî Cezaevi ile Mamak Askerî Cezaevi'ydi. Ankara Emniyet Müdürlüğü'ndeki Derin Araştırma Laboratuvarı, Adıyaman'da Pirin Palas Hapishanesi, İstanbul'da Gayrettepe de öne çıkan işkence merkezlerindendi. Diyarbakır Cezaevi'nde İç Güvenlik Komutanı Esat Oktay Yıldıran, Mamak Askerî Cezaevi'nde ise iç Güvenlik Komutanı Raci Tetik bulunuyordu. İşkence emirlerini bu subaylar veriyordu. Ankara Emniyeti'nde ise polis amirleri Zeki Kaman ve Dürüst Oktay işkence uygulamalarında öne çıkmaktaydı."

ARZU YILDIZ/BURHAN EKİNCİ

Kenan Evren

Ve darbe yapıldı...

İddianamede, darbenin başlaması "Beklenen günün gelmesi ile 12 Eylül 1980 günü saat 03:59'da, Türkiye radyoları (TRT) İstiklal Marşı'nın çalınmasıyla birlikte yayına başladı. Daha sonra Harbiye Marşı'nın çalınmasıyla Genelkurmay ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Orgeneral Kenan Evren imzasıyla yayınlanan Milli Güvenlik Konseyi'nin bir numaralı bildirisi okunmaya başlandı" sözleriyle verildi.

Sanık Kenan Evren ayağa

Askerî darbenin baş mimarları Evren ve Şahinkaya hakkındaki iddianame kabul edi darbe öncesi olayların hazırlık süreci için devlet güçlerince planlı bir şekilde çıkar

Yüzlerce kişinin ölümüne, yaralanmasına ve tutuklanmasına neden olan 12 Eylül 1980 askerî darbe hakkındaki iddianame, Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edildi. Darbenin baş mimarlarından dönemin Genelkurmay

güvenlik, kamu düzeni gibi gerekçeler ileri sürülüp özgürlüklerin ve hakların heba edildiği anlayışlar dayatılmaya devam edilegelmiştir. Güvenlik ve kamu düzeni, devletin bekası tabii ki önemli ve vazgeçilmez hususlardır. Yanlış olan,

Taksim 1977

Bombala

Evren ayağa kalk

hinkaya hakkındaki iddianame kabul edildi. İddianamede, devlet güçlerince planlı bir şekilde çıkarıldığı belirtildi

Bombalar askerî darbeye hazırlıktı

MART VE 1 MAYIS KATLİAMI

İddianamede, 16 Mart 1978'de ul Üniversitesi'nden çıkan sol şlü öğrencilere açılan ateş ve atılan bomba sonucu yedi ğrencinin öldüğü 50'den fazla n yaralanması olayından uzun re sonra bombayı atan Zülküf um, katliamı itiraf etmesinden sire sonra kendisi gibi ülkücü olan Latif Aktı tarafından öldürüldüğü hatırlatıldı.

İddianamede, İstanbul Taksim'de 1977'de kutlanan "1 Mayıs İşçi Bayramı" kutlamaları esnasında 34 kişinin ölümüyle sonuçlanan katliam da yer aldı. İddianamede katliam, "Taksim'deki 1 Mayıs 1977 olayı devlet içinde yönetimi ele geçirmek isteyenlerin yönlendirmesi ve kurgulamasıyla çıkarılmış bir provokasyon" olarak nitelendirildi.

İddianameye göre, 1 Mayıs 1977'deki Taksim, 16 Mart Beyazıt Katliamı, bazı kişilere gönderilen bombalı paketler, Sivas, Maraş ve Çorum'daki olaylar, Fatsa operasyonu, Abdi İpekçi suikastı, MSP'nin 6 Eylül 1980'de Konya'da düzenlediği Kudüs mitingi ve atılan bombalar gibi olaylar, ülkeyi kaosa sürükleyerek, askerî darbeye zemin hazırlamak isteyen, ülke yönetiminin askeri otoritenin eline geçmesini isteyen güçler tarafından çıkarıldı.

İddianamenin "Darbe öncesi meydana gelen önemli terör olayları" başlığı altında, olaylar tek tek anlatıldı. İddianamede, darbe öncesi yaşanan olaylarda herkes tarafından görülen asıl faillerin olaylardan sonra bir türlü yakalanamadığı belirtildi.

Fatsa ve Kudüs mitingi

İddianamede, Ordu'nun Fatsa İlçesi'nde, 14 Ekim'de 1979 ara seçimlerinde, "arkasında Devrimci Yol Örgütü"nün desteği olan Terzi Fikri adıyla üne kavuşan Fikri Sönmez'in belediye başkanı seçilmesi üzerine 8 Temmuz 1980'de Samsun'dan gelen askerî birliklerle operasyon düzenlenmesi emrini Kenan Evren'in verdiği belirtildi. Darbeye giden süreçteki önemli olayların birinin de MSP'nin 6 Eylül 1980'de Konya'da düzenlediği Kudüs mitingi olduğunun ifade edildiği iddianamede, darbenin bir diğer işaretinin de Genelkurmay Başkanı Evren'in 30 Ağustos Zafer Bayramı nedeniyle verdiği mesajlar olduğu ifade edildi.

Abdi İpekçi

Abdi İpekçi suikastı

Milliyet gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Abdi İpekçi'nin, 1 Şubat 1979'da Mehmet Ali Ağca tarafından öldürüldüğü olayının anlatıldığı iddianamede, "Ağca'nın, kendisine eylemi yaptıranları açıklayacağına dair açıklamasından sonra Maltepe Askerî Cezaevi'nden asker elbisesi giydirilerek kaçırılmasının, ülkenin kaos ve çatışmaya sürüklenerek yönetilemez hale getirilmesini isteyen güçler tarafından planlandığını gösterdiği" kaydedildi.

Maraş olayları

İddianamede, Maraş'ta 19-26 Aralık 1978 arasında yaşanan "Maraş katliamı"nın 12 Eylül sürecine giden yolda, önemli dönüm noktalarından biri olduğu belirtilerek "Kahramanmaraş olayları, 12 Eylül 1980 askerî darbesinin nedenlerinden biri olarak görülmektedir" dendi. İddianamede 1980'de yaşanan Çorum ve Sivas olayların da aynı güçler tarafından çıkarıldığı anımsatıldı.

İddianamede, "Üç adet bombanın, aynı ilden bir gün arayla farklı siyasi görüşteki kişilere gönderilmesinin, olayın toplumda kaos oluşturmak ve darbeye zemin hazırlamak isteyen gizli güçler tarafından tertiplendiğini gösterdiği" belirtildi. İddianamede bu olaylara hiç müdahale edilmediği bazı olaylarda bizzat güvenlik güçlerinin kullanıldığı hatırlatıldı.

12 Eylül işkenceleri tutanaklara girdi

Ankara Özel Yetkili Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 12 Eylül darbesiyle ilgili soruşturmasında, Devrimci 78'ler Federasyonu üyelerinin dinlenmesine dün de devam edildi. Cumhur Yavuz ve Yener Turan gözaltına alındıkları ve cezaevinde bulundukları dönemde kendilerine yapılan işkenceleri savcıya anlattılar.

Darbe döneminde Fatsa Cezaevi'nde tutuklu bulunan Cumhur Yavuz, askerlerin kendisine hakaret ettiklerini, dayak attıklarını, bıyıklarını yolduklarını söyledi. O dönemde toplama kampna dönüştürülen Fatsa Et ve Balık Kurumu'na, sonra da soğuk hava deposuna götürüldüğünü söyleyen Yavuz, "Dayak atıyorlardı, kola şişesiyle tacizde bulunuyorlardı" dedi.

O dönemde, Erzurum 3 Nolu Cezaevi'nde tutuklu olan Yener Turan ise, "Cezaevindeyken her gün dayak yedim. Pis yem yedirdiler. Yemekten bir kıl yumağı ya da bir farenin kuyruğu çıkıyordu. Cezaevinden sorumlu yüzbaşı bizi karate yaparak dövüyordu" dedi.

ARZU YILDIZ /ANKARA

BAHÇELİ:
12 Eylül 2 kişiden ibaret değil

Özel yetkili mahkemeleri eleştiren MHP lideri Bahçeli, "12 Eylül zulmünün ve çilesinin faturası iki kişiye ihale edilemeyecek kadar derin ve kabarıktır" dedi

ANKARA AA

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, "19 Mayıs kutlamaları üzerinden yürütülen ve daha hangi gelişmelere yol açacağı belirsiz olan art niyetli girişim ve niyetlerin, milletin varlık değerlerine tam anlamıyla kast eden bir duruma geldiğinin anlaşıldığını" söyledi.

Bahçeli, yazılı açıklamasında şunları kaydetti:

"19 Mayıs tarihini hezeyan dolu bahanelerle çarpıtmak, çaptan ve gözden düşürmeye cüret etmek AKP'nin gizli gündemleri paralelinde hareket ettiğini bir kez daha teyit etmiştir."

Özel yetkililerle cezaevleri doldu

Bahçeli, Özel Yetkili Mahkemelerin, tutum, eğilim ve kararları münasebetiyle cezaevlerinin toplumun her kesiminden insanlarla dolup taştığını ve bu itibarla Türkiye'nin yeni bir açmazın içine sürüklendiğini ileri sürdü. Bahçeli, şunları söyledi:

"Başbakan Erdoğan'ın, kendi partisine ve yönetim anlayışına demokratik tepki gösterenlere karşı tahammülsüzlüğü bu vahim sürecin teşvik edici unsurlarından birisidir. AKP zihniyetinin yargı kurumlarını kuşatması ve hukuk ilkelerini siyasal menfaat çarkında öğütmesi ciddi sorunlardan birisidir."

Devlet Bahçeli

Mahkumiyet oldu

Bahçeli, şöyle devam etti: "İstisnai bir vasıta olması gereken tutuklama işlemi fiili mahkumiyete dönüştü. AKP hükümeti, adalet kurumlarını siyasi tasallut altına almıştır. Yargı AKP güdümüne girerek tarafsız kimliğinden sıyrıldı. Eski Genelkurmay Başkanı emekli Org. Ilker Başbuğ'la ilgili olarak Başbakan Erdoğan'ın tutuklama işlemini sorgulamasının ve Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Yüce Divan hatırlatması yapmasının gerisinde aziz milletimizin gelişmeleri hayret ve öfkeyle izlemesi elbette etkili olmuştur."

Bahçeli, şunları kaydetti: "12 Eylül zulmünün faturası iki kişiye ihale edilemeyecek kadar derin ve kabarıktır. Dönemin tüm faillerinin, esrarengiz bağlantıların, insanlık dışı muamelelerin, işkencecilerin, ve tüm trajedilerin de mutlaka ele alınması ve nihayetinde zalimlikle bütünleşmiş ara rejim yıllarının kuytuda kalan taraflarının aydınlatılması gerekmektedir."

‘EVREN PAŞA’YI
KAFESE KOYUN’

Mağdur aileler, işkencelerde yitirdikleri yakınlarının posterleriyle adliye önünde protesto gösterisi yaptı.

12 Eylül davasında müdahillerin ilk talebi: Evren kafesteki Mübarek, tekerlekli sandalyedeki Pinochet gibi yargılansın

12 EYLÜL 1980 darbesinin yargılandığı tarihi davanın ilk duruşmasına sanıklar Kenan Evren ile Tahsin Şahinkaya sağlık gerekçesiyle katılmadı. Müdahil avukatlardan 3'ü sanıkların mutlaka duruşmaya getirilmesini istedi ve şu ilginç talebi iletti:

"EVREN DE ONLAR KADAR DIKTATÖR"

"HÜSNÜ Mübarek (Mısır) nasıl duruşmaya demir kafeste getirilip sorgulandıysa, Pinochet (Şili) nasıl tekerlekli sandalyede getirildiyse, Evren de gerekirse hasta yatağında getirilsin. Evren onlardan daha az diktatör değildir."

"OLAYLARI BİLEREK ÖNLEMEDİLER"

12. Ağır Ceza Mahkemesi'nin, gelecek duruşmada okunmasına karar verdiği iddianamede çarpıcı tespit de yer aldı: Sanıklar darbeye bir yıl önceden karar verdi. Darbeye zemin hazırlayan kanlı terör olaylarına da bilerek müdahale etmedi.

HABERİ 20'DE

DARBECİNİN YANINA KALMIYOR

ARJANTİN: General Videla ile Amiral Massera'ya müebbet hapis.

ŞİLİ: General Pinochet darbeden yargılanırken hayatını kaybetti.

G.KORE: General Chun'a önce müebbet verildi, sonra affedildi.

YUNANİSTAN: Albaylar Cuntası lideri Ioannidis hapiste öldü.

Dünyanın gözü Ankara'da

BBC: Darbecilerin yargılanması, Türkiye'deki güç dengesinde son 5 yılda yaşanan kayma sayesinde mümkün oldu. İnsan Hakları İzleme Örgütü: Dava, darbe sonrasındaki ihlallerle ilgili adalet için önemli fırsat. 21'DE

Mahcup edayla sıraya girdiler

BAŞBAKAN Erdoğan, CHP ve MHP liderlerinin 12 Eylül'ün yargılanmayacağını iddia ettiklerini hatırlatıp şöyle dedi: Bizi yalan söylemekle itham edenler bugün mahcup eda ile mahkeme kapısında. 22'DE

Cuntacılığa paydos

MEHMET BARLAS

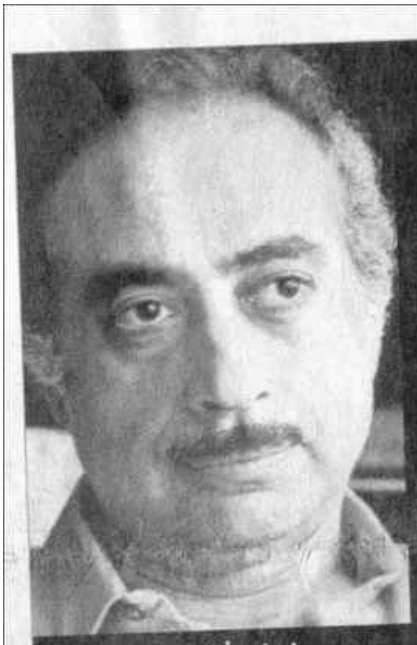
ARTIK herkes cuntacılığın ağır suç olduğunu anlayacaksa, 12 Eylül davası salt sembolik değil somut yararlar sağlayacaktır. 19'DA

ABD olmadan asla

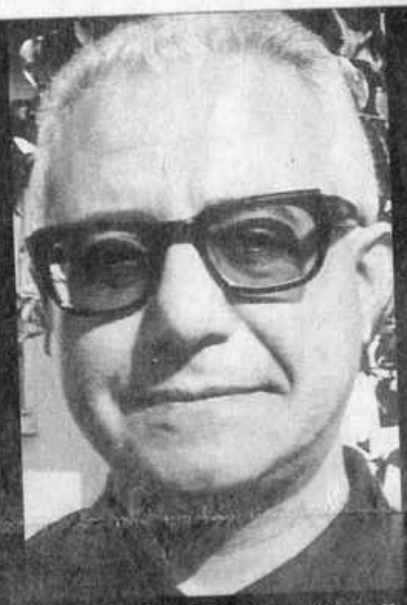

12 Eylül'ü konuşuyoruz. Söz ABD'den açılıyor. ABD, ihtilal olacağını biliyor muydu? Bilmemesi

GÜL: İBRET ALINACAK BİR DÖNEM... 22 MECLİS DARBE KOMİSYONU KURUYOR... 21 "ÖZ, KONTRGERİLLA RAPORU YÜZÜNDEN

Abdi İpekçi.

Prof. Dr. Cavit Orhan Tütengil.

Savcı Doğan Öz.

Suikast ve işkence kurbanlarından suç duyurusu

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - 1980 öncesi öldürülen Gazeteci-Yazar **Abdi İpekçi**, Ankara Cumhuriyet Savcısı **Doğan Öz** ile yazar ve sosyolog Prof. **Cavit Orhan Tütengil**'in aileleri ile darbe sonrası Mamak Askeri Cezaevi'nde dövülerek öldürülen yayıncı **İlhan Erdost**'un kızı, 12 Eylül davasına müdahil olmak için dilekçe verdi. Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'ne verilen dilekçede, 12 Eylül 1980 darbesi öncesindeki İpekçi, Öz ve Tütengil cinayetlerinin, toplumu kaosa, iç çatışmaya sürükleyerek ülkeyi yönetilemez hale getirip askeri darbeye zemin hazırlamak ve yönetimi ele geçirmek amacıyla işlendiği kaydedildi. Dilekçede, Abdi İpekçi'nin öldürülmesinin basın camiasında, Prof. Cavit Orhan Tütengil'in öldürülmesinin akademik çevrede, Savcı Doğan Öz'ün öldürülmesinin ise yargı mensupları arasında "**derin bir güvensizlik**" sonucunu doğurduğu belirtildi. 12 Eylül darbesine ilişkin hazırlanan iddianameye atıfta bulunulan dilekçede, İpekçi, Öz ve Tütengil'in 12 Eylül'e giden sürecin kurbanları olarak seçildiği, darbe yönetiminin bütün "yasadışı örgütleri" çökertmesine rağmen bu cinayetlerin katillerini ve azmettiricilerini ortaya çıkaramadığı belirtildi.

Erdost ailesi de müdahil

İlhan Erdost'un kızı **Alaz Erdost** da dün mahkemeye katılma başvurusunda bulundu. Erdost dilekçesinde, babası Onur Yayınları'nın sahibi İlhan Erdost, 5 Kasım 1980'de, amcası **Muzaffer Erdost**'la birlikte Ankara Sıkıyönetim görevlileri tarafından yasak kitaplar listesinde yer almadığı halde, **Engels**'in "**Doğanın Diyalektiği**" isimli kitabından iki adet bulunması nedeniyle gözaltına alındığını anımsattı. 12 Eylül döneminde idam edilen **Serdar Soyergin**, gözaltında kaybedilen **Hayrettin Eren**, işkence sonucu öldürülen ancak Emniyet'in 6. katından atlayarak intihar ettiği ileri sürülen **Satılmış Şahindokuyucu** ile ağır işkenceler gören ve serbest kaldıktan sonra Almanya'da ölen **Enver Karagöz**'ün aileleri de davaya katılma başvurusu yaptı.

Fotoğraf: EVRİM AYDIN/AA

BERFO ANA ORADAYDI

30 yıl önce gözaltında kaybedilen oğlu Cemil Kırbayır'ın hesabını bıkmadan soran Berfo Ana dün de adliye önündeydi. Berfo Ana'nın davası 12 Eylül davasının da sembolü oldu.

Fotoğraf: İMİT REKTAŞ

Evet ama yetmez

aileleri de
sını istedi.

MİRAY CİMEN-AYÇE ŞENER / ANKARA

Dava nedeniyle Ankara Adliyesi'ne akın eden 12 Eylül mağdurlarının temel talebi, 'tüm darbecilerin yargılanması'ydı. 1979'da Diyarbakır Cezaevi'nde yaşamını yitiren Mazlum Doğan'ın ablası Serap Mutlu, "Asıl Kemal Yamak, Esat Oktay Yıldıran, gardiyanlar, polisler ve subayları dava etmek gerekli" dedi.

12 Eylül döneminde Diyarbakır Cezaevi'nde kalan Tacettin Dolu da "Kenan Evren'den Esat Oktay Yıldıran'a kadar bütün ekip, işkence uzmanları ile bize 1980-1990 arasında işkence yaptılar. 87 arkadaşımı kaybettim orada. Biz o zamanlar tek kelime dahi savunma yapamadık. 24 yaşında girdim, 36 yaşında çıktım. Bugün de burada 1980 darbesini yargılamaya geldik" dedi. 1981'de Mamak Cezaevi'ne giren ülkücü Şevket Erdaş ise "26 yaşında cezaevine girdim ve 13 yıl kaldım. 2 idam cezam onandı ama 1991 affından yararlanarak tahliye oldum. Ben bugün olan yargılamayı komedi olarak görüyorum. Çünkü işkence emrini veren Başsavcılar yok, cezaevi müdürleri yok, cezaevinin içinde ve dışında işkence yapan o dönemin subayları yok" diye konuştu. 1980'de eşi ile birlikte gözaltına alınıp Mamak Cezaevine konan sol görüşlü Füsun Esentürk, cezaevinde kalan eşinin çenesinin kırıldığını ve ağır işkencelere maruz kaldığını, eşinin çenesinin hastanede bir hizmetli tarafından çelik tellerle dikildiğini anlattı.

12 Eylül döneminde Manisa'da idam edilen ülkücü Halil Esendağ'ın 73 yaşındaki annesi Mürvet Esendağ da duruşmayı izlemek için Ankara Adliyesi'ndeydi. Kenan Evren hakkında dava açıldığını öğrendiğinde çok sevindiğini söyleyen Esendağ, "Cezaevine gittiklerini göreyim, başka bir şey istemiyorum" diye konuştu.

Gül'den anayasa hatırlatması

12 Eylül darbesinin yargılanmasına başlanırken, devletin tepesinden, 12 Eylül döneminde yapılan anayasanın da değiştirilmesi çağrıları geldi. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, davanın, 'Türkiye'nin geleceğinde bu tip teşebbüslerin olmayacağı yönünde çok önemli bir zihniyet değişimine' sebep olacağını ifade etti. Çok sayıda siyasi partinin davaya müdahil olduğunu hatırlatan Gül "Bugün en üst hukuki belge, hepimizi kuşatan anayasamızdır. Bu anayasamız da 1980 döneminin ortaya çıkarttığı bir belgedir. Dolayısıyla bütün siyasi partilerimizin gösterdiği bu dayanışmayı, bu anayasanın yerine yeni bir anayasa yapılması konusunda da göstermelerini doğrusu beklerim" dedi. TBMM Başkanı Cemil Çiçek de, davanın özellikle siyasilerin anayasa yapma konusunda sorumluluklarını artırdığını söyledi. (ANKARA/RADİKAL)

Fotoğraf: SELAHATTİN SÖNMEZ/HDN

eye tekerlekli sandalyeyle getirilmişti.

a başladı. 12 Eylül mağdurları adliyeye Ancak Evren ve Şahinkaya gelmedi. Avu- Mübarek gibi kafeste ya da Pinochet lyede getirilsinler" talebinde bulundu.

MESUT HASAN BENLİ
ANKARA
hasan.benli@radikal.com.tr

hin hayatta kalan n Evren ve Tahsin ındaki davanın ilk Ankara 12. Ağır Ceza başladı. Evren ve Şa- orunları gerekçesiyle l avukatlar gerekirse aya'nın Mısır dikta- bi demir kafeste veya ochet gibi tekerlekli rilmesini talep etti.

vizyondan izledi

hemen önceside GATA'da düşerek sol ne sürülen Evren'in smeleri hastane izyondan izlediği öğrenildi. Evren ve Şahinkaya hakkında istenen Adli Tıp raporunun ise İstanbul'a gönderildiği belirtildi.

Duruşma salonunda ise belirlenen yerlerin dolması üzerine Mahkeme Başkanı Süleyman İnce, salona kimsenin alınmaması talimatı verdi. Tam bu sırada BDP Milletvekili Ertuğrul Kürkçü salona girerken kendisine engel olmak isteyen mübaşirle tartıştı. Bu sırada AK Parti Milletvekili Ayşenur Bahçekapalı, Kürkcü'ye, "Terbiyesiz" diye bağırdı.

'Sanık yerine oturun'

Salonda yer sorunu yaşanması üzerine Mahkeme Başkanı, avukatlara yönelik olarak "Ben utanıyorum ama oturmak isteyen varsa sanık sandalyesine oturabilir" dedi. Bunun üzerine müdahil avukatları "Biz de utanıyoruz, boş kalsın" karşılığını verdi. Duruşma salonunda Dev-Yol liderlerinden Oğuzhan Müftüoğlu ile Akıncılar davasının sanıklarından Halis Özdemir'in; 68 kuşağının liderlerinden Mustafa Yalçıner ile MHP davasının sanıklarından Ökkeş Şendiler'in yan yana oturması dikkat çekti. Sanık avukatlarından Bülent Acar, mahkemenin yetkisiz olduğunu söyledi. Mahkeme, sanık avukatlarının "davanın yok hükmünde" olduğu itirazını oybirliğiyle reddetti.

'Kürdistan' tutanakta

Müdahil avukatlarından Ömer Kavilli ise mahkeme heyetinin içinde yedek üye bulunmadığına işaret ederek, heyetin içinde yeni bir hakimin görev yapmasını da talep etti. Bunun üzerine hakim Ali Ertan yedek hakim sıfatıyla duruşmada görev yapmaya başladı.

Davanın öğleden sonraki bölümünde Mahkeme Başkanı, sanıkların bulunması nedeniyle iddianameyi okutmayarak, müdahil talebinde bulunan kişileri dinledi. Duruşma sırasında bazı avukatlar, 12 Eylül darbesinin hazırlanma sürecine katılan kişilerin müdahillik talebinin reddedilmesini istedi. İHD Başkanı Öztürk Türkdoğan "Savcı, karıştır barıştır mantığıyla iddianame hazırlamıştır" dedi. MHP temsilcisi Yaşar Yıldırım ise ülkücülerin darbe mağduru olduğunu söyledi.

Bu arada müdahillik talebinde bulunan avukatlardan İbrahim Güçlü'nün konuşmasında sarfettiği 'Kürt Bölgesi' ve 'Kürdistan' kelimeleri mahkeme başkanı tarafından zapta olduğu gibi geçirildi. Güçlü, "İddianamede Kürtler ve Kürdistan ile ilgili tek bir olaya rastlanmamıştır. Darbe sonrası Kürdistan'daki tüm örgütler yok edildi. PKK'nın hegomanik yapısına izin verildi" dedi.

Savcı, bakanlığa işaret etti

Darbe mağduru Hayati Bölükbaşı, kendisine işkence yapan kişilerin mahkemeye vermek istedi. Bunun üzerine savcı Kemal Çetin, işkence iddiaları nedeniyle 47 ile suç duyurusu niteliğinde görevsizlik kararı gönderdiklerini hatırlatarak "Bu isimleri ve varsa raporlarınızı başsavcılıklara verin" dedi.

Duruşmanın sonunda Mahkeme, savcılığa Evren ve Şahinkaya hakkında "sistematik işkence sebep olma" suçundan soruşturma açılıp açılmadığını sorulmasına karar vererek duruşmayı bugüne erteledi.

Gel hele seni bir göreyim

32 yıldır oğlunu arayan 104 yaşındaki Berfo Nine, 12 Eylül duruşması için 104 basamak çıktı ve mahkeme salonunda darbenin liderine seslendi: Ocağımı söndürdün, senin de ocağın söne. Gel buraya da göreyim seni. »10

ARZU YILDIZ/ANKARA

78'liler Girişimi Sözcüsü Celalettin Can'dan, 12 Eylül davasına müdahil olma çağrısı

'Binlerce kişi işkencede inledi'

12 Eylül'le derdimiz mi ne? 19 yıl beş ay cezaevinde, altı ay İstanbul, Maraş, Elazığ işkencehanelerinde tutuldum. Bir yıldan uzun süre ölüm orucu ve açlık grevlerinde bulundum. 19 yıl boyunca ailem cezaevi kapılarında ciddi mağduriyetler yaşadı. Yazık ki, tek değildim; bir milyon insan da benimleydi. Binlerce insanın acısına, binlerce[illegible] işkencede inlemesine ta[illegible] Anayasanın 15. maddesini ve askeri-sivil yargıyı birbirinden ayırmayı da bir parmak bal gibi bize sundu. Bunlar yargının yürütmenin bir kolu haline getirilmesinin aracı yapılmamalıdır diye de kampanya yürüttük.

Topyekûn yargılayın

15. madde kaldırılınca da boş durmadık. 1980-84'te Diyarbakır muş bütün emniyet müdürlerini, siyasi şubeleri, operasyon yapan timleri, askeri-sivil bütün cezaevlerinin müdürlerini ve subaylarını, bütün sıkıyönetim komutanlarını, askeri adli müşavirleri, askeri mahkemeleri, askeri yargıtayları, hatta **İhsan Doğramacı** başta olmak üzere üniversitelerde gençliği teslim almak için çalışanları, **Vehbi Koç**'un çeleri verdik. Bütün olarak 12 Eylül'ün masaya yatırılmasını, böylece bir daha asla olmaması gibi bir sonucu arzuladık. Ancak ortaya çıka çıka iki kişiyle sınırlı bir iddianame çıktı. İki kişiye nezakaten sorulan 12 soru...

Öyleyse ne mi yapmalı? Bu iddianameyi ve davayı elimizin tersiyle bir yere [illegible]iriz, ancak bu davayı kabul etmeyiz mızmızlığı yapmayacağız. Çünkü

12 Eylül sendromu

ARİF ALİ CANGI
Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Eş Sözcüsü
cangi@cangi.av.tr

12 Eylül'ü demokratik araçlar ve yöntemler kullanarak aşmanın kolay ve kestirme bir yolu yoktur.

Bugün Türkiye'de nerdeyse herkes demokratik toplum düzeninin oluşması için **12 Eylül**'den kurtulmamız gerektiği konusunda hemfikir. Ama her nedense başta Anayasa olmak üzere 12 Eylül'ün yasalarından, kurumlarından, zihniyetinden kurtulmak için ciddi bir çaba harcanmıyor. Böyle durumlarda akla gelen bir kavram var; **"Stockholm Sendromu"**. Psikolojik bir durumu tanımlayan bu kavram *"Rehinelerin, kendilerini esir alanların duygularını anlama noktasına gelmeleri ve kendisini rehin alan kişilerle geçirdikleri sürenin sonunda onlara yardımcı olmaya başlaması ve nihai olarak da onlarla özdeşim kurmaları"* hâlini anlatır. Böyle bir sendrom hâlinde miyiz, emin değilim, ama 12 Eylül'ü aşmak için elimizden gelen her şeyi yaptığımızı düşünmüyorum. Örneğin **"12 Eylül Davası"**na olan ilgimizi gözden geçirelim.

12 Eylül'ü aşma sürecinin en önemli adımların biri 12 Eylül'ün yargılanmasıdır. Bu nedenle **"12 Eylül'ün, darbecilerin yargılanması"** talebi bilgilere dayanan ya da bilinçli olarak öyle yansıtılan yanı da var.

> 12 Eylül darbesinin planlarındaki gizliliğin hâlen korunuyor olması bile davayı kolaylaştıran bir siyasi iradenin olmadığını gösteriyor

SADECE 'İKİ YAŞLI GENERALİN DAVASI' MI?

12 Eylül yargılamaları kapsamında sadece 12 Eylül darbesini yapan generallerden sağ kalan **Kenan Evren** ile **Tahsin Şahinkaya**'nın **"darbe yapmaktan"** yargılandıkları davayı ele almak çok büyük bir eksikliktir. Yargılaması devam eden **"darbe"** davası dışında, bu davanın sonucunu bekleyen, başka soruşturmalar, işkence ve kötü muamele iddiaları ile ilgili Türkiye'nin her köşesinde sürdürülen soruşturmalar da var. Bunlar arasında en çok dikkat çeken; Evren ve Şahinkaya dışındaki darbe suçu failleri olan sıkıyönetim komutanları, bakanlar, valiler gibi asker ve sivil bürokratların soruşturma dosyası ve darbe davası dosyasında Evren ve Şahinkaya'ya yönelik sistematik işkence iddiası üzerine Mahkemenin Cumhuriyet Savcılığı'na gönderdiği evrak üzerine açılan soruşturma dosyasıdır. Bu soruşturmalarda **"darbe"** davası sonucu bekleniyor. Bu soruşturmalarla darbeye katılan, kolaylaştıran pek çok kişinin yargılanmasının yolu açılacak.

Diğer bir yandan, Türkiye'nin her köşesinde açılan işkence soruşturmaları da devam ediyor. Bu soruşturmaların bir kısmı takipsizlikle kapanıyor, bazılarında tartışılan konuların başında hâlen gizliliği korunan 12 Eylül darbe planları gelmektedir. Buna en iyi örnek olarak **Yurt Kor** belgesi verilebilir; 12 Eylül darbesinin planlarından olan Yurt Kor belgesine bütün engellemelere rağmen ulaşılmış, ancak **"devlet sırrı"** olduğu gerekçesiyle belge dava dosyasında tutulamamış, sadece mahkeme heyetinin incelemesine izin verilmiştir. Mahkeme heyetinin inceleme tutanağına göre; *"...17/05/1979 tarihinde tarihli Yurt Kor Direktifinin hazırlanması yönünde çalışmalara başlanmış, yürütülen çalışmaların ardından direktif hazırlanmış, 10/07/1979 tarihinde Genel Kurmay Başkanı Ahmet Kenan Evren tarafından imzalanan baş emir ile yürürlüğe girmiştir. Baş emirde **'Bu direktif Türk Silahlı Kuvvetlerinin İç Hizmet Kanunun 35. Maddesinde hükme bağlanan yasal görevini gerektiğinde yerine getirmek maksadıyla düzenlenmiştir. Emniyet - Asayiş (EMASYA) Planları ile karıştırılmamalıdır'** şeklinde uyarıya yer verilmiştir. Planda Komünizm, Kürtçülük, Irkçılık, İrtica ve başka başka adlar altında tehditler tanımlanmış ve düşman kuvvetler, dost kuvvetler değerlendirmeleri yapılmıştır. Kenan Evren'in Cumhurbaşkanı olduğu dönemde, Genelkurmay Başkanı emri ile Genelkurmay 2. Başkanı Necdet Öztorun'un 06/08/1985 tarihinde imzaladığı yazı ile yürürlükten kaldırılmıştır..."* Şimdi bu belgenin ortaya çıkması önemsiz midir?

Darbe davası sonucunu sadece **"iki emekli generalin yaşları itibariyle fiilen çekmeyecekleri cezalara mahkûm edilmesi"** olarak görmek de eksik bir öngörüdür. Kişisel olarak davanın sonunda mahkûmiyet kararının çıkmasından başka seçenek düşünmüyorum. **Darbecilerin mahkûm edilmesi demek, aynı zamanda 12 Eylül darbesinin mahkûm edilmesi anlamına gelecektir. Yargı kararıyla 12 Eylül darbesinin suç olarak kabul edilmesi, 12 Eylül döneminde yapılan tüm işlemlerin, çıkartılan yasaların, yapılan bütün eylemlerin hukuken geçersizliğinin tartışılmaya başlanmasını, darbe sayesinde elde edilen tüm unvan ve özlük haklarının geri alınmasını sağlayacaktır.** Örneğin; 12 Eylül dönemi yargılamaların yenilenmesinin yolu açılacaktır.

AKP hükümetinin davayla ilgilenmediği doğrudur. Suç olduğu iddiasıyla yargılaması yapılan 12 Eylül darbesinin planlarındaki gizliliğin hâlen korunuyor olması bile davayı kolaylaştıran bir siyasi iradenin olmadığını gösteriyor. Anayasası, yasaları, kurumlarıyla ve zihniyeti ile 12 Eylül düzeninin devam ettiği doğrudur. Bundan nasıl kurtulacağız? 12 Eylül'ü nasıl, hangi araçlar ve yöntemlerle aşacağız? Demokratik bir topluma geçmeyi hedefleyerek bir değişim ve dönüşüm sağlanacaksa, başvurulacak araç ve yöntemlerin de demokratik olması gerekir. 12 Eylül de demokratik araçlar ve yöntemler kullanılarak aşılabilir. Bunun kolay ve kestirme bir yolu yoktur.

12 Eylül düzeninden kurtulmak eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik siyaseti güçlendirmek, demokratik talepleri yükseltmek ve her yerde adalet arayışına destek vermekle olur. Yıllar sonra açılan davaya küserek ne demokratik toplumun yaratılmasına katkıda bulunulabilir ne de 12 Eylül ile hesaplaşılabilir.

"Yok canım, 12 Eylül davasını ben önemsiyorum" diyorsanız, 27 Eylül Cuma (bugün) saat 10:00'da Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılacak 16. celsesine bekliyoruz.

Canavar efsanesine Nokta konmuştu ama...

İpek Çalışlar ve Güldal Kızıldemir'in 1986 yılında Nokta Dergisi'ne "Kanlı 1 Mayıs - Gerçek Suçlular Kim?" başlığı ile kapak olan araştırması, bugünkü tartışmalara ışık tutuyor. 26 yıl önce yapılan araştırmanın tam metnini bugünden itibaren yeniden yayımlamaya başlarken, o güne ilişkin genel kabul gören görüşlere yeni bir boyut getiren isimlerden Çalışlar'a "Kanlı 1 Mayıs"ı sorduk.

Kanlı 1 Mayıs'a ilişkin araştırmaya başladıklarında çok şaşırtıcı olaylarla karşılaştıklarını dile getiren Çalışlar, "Savcılığa gittik. Sultanahmet'teki savcıya dedik ki, '1 Mayıs dosyalarını görmek istiyoruz'. Adam da bize dedi ki, 'Hangi 1 Mayıs'. Biz çok şaşırdık. Üzerinden dokuz sene geçmiş. Zaten ondan sonra pek de 1 Mayıs anılmamıştı. Savcının 1 Mayıs'la hiçbir alakası yoktu.

İpek Çalışlar

Benden 12 buçuk lira karşılığında, masraf parası aldılar, zabıtları verdiler bize. Okuduk hepimiz çok şaşırdık" ifadelerini kullandı. Nokta'nın 1986'daki kapağından sonra bir daha derine inilmediğinin altını çizen Çalışlar, şunları söyledi:

"Bizim canavar zannettiğimiz şeylerin gerçekten canavar olmadıkları anlaşılıyor. Gözükmeyen başka bir derin el olabilir, buna bir şey diyemem ama yıllarca efsane olarak söylediğimiz şeyler bence Nokta dergisinin araştırmasıyla açığa çıkmıştır. Ve enteresan olan bugün büyük bir tartışmaya yol açtı ama o zaman hiçkimse umursamamıştı. Herhalde, 12 Eylül'ün üzerimizde kurduğu ağır hava böyle bir tartışmanın önüne geçmişti."

Katliama bir nefes yeterdi

Çalışlar, 1 Mayıs 1977'deki ortam göz önüne alındığında, 34 ölümün olağandışı olmadığını dile getirerek, "Ben bugün baktığımda olayı şöyle görüyorum; orada öyle bir şiddet havası var ki, nefes alsanız katliam olacak... Ve o şiddet havası solun kendi fraksiyonlarında vardı, çağın köşe yazarları da korkunç şeyler yazıyordu. Olağanüstü bir nefret söylemi ortalıkta. Ben bu kadar şiddet seven bir toplumdan, sonunda 30'lu rakamlarla ölçülen bir sonuç çıkmasını bile tuhaf buluyorum, orada çok daha fazla insan ölebilirdi. Ortalık şiddet kokuyordu. Yüzlerce, binlerce silahlı insan. Neden insanlar 1 Mayıs kutlamasına silahlı gider. Bunların hepsi insana kötü geliyor" değerlendirmesini yaptı.

Polis zavallı durumdaydı

Çalışlar, Nokta'da yayımlanan polis kayıtlarından "polisin zavallı bir durumda olduğunun anlaşıldığını belirterek, "Kürsüden bağırıyorlar, Sular İdaresi'nden ateş açıldı diye. O anda herkes panik içinde, kimse ne dediğini bilmiyor. Kimse ne yaptığını, ne olduğunu bilmiyor. Soğukkanlı bir şekilde baktığınızda, o kadar şiddetle, gerginlikle dolu bir ortamdan böyle bir olay çıkması normal. Bunun içine hakikaten kontrgerilla karışmamıştır demiyorum ama bizim ulaştığımız bilgilerde şu net; polis çok zavallı bir durumda gözüküyor, panzerleri idare eden adamlar çok tuhaf şeyler konuşuyor, beceriksiz bir yönetim olduğu anlaşılıyor. Her şey sürreal yani. Ama o polislerin de bilmediği başka bir tertip varsa tabii ki olabilir, ona bir şey demiyorum" diye konuştu.

GÖKHAN ERKUŞ

Gerçek suçluların peşinde

Nokta Dergisi'nin "Gerçek Suçlular Kim" kapağıyla 1986'da yayımlanan sayısı, Kanlı 1 Mayıs'a ilişkin sorulara bundan 26 yıl önce belgelerle yanıt veriyordu

» Intercontinental Oteli'nden ateş açıldı mı

1977 yılının en şaibeli oteli kuşkusuz beş yıldızlı Intercontinental Oteli'ydi. İddialar alana otelin üst katlarından ateş edildiği üzerinde yoğunlaşıyordu. Otelin bazı katlarının basına kapalı olduğu, olayı otelden izleyen basın mensuplarının ifadelerinden ortaya çıkıyordu. Günaydın gazetesinden Necati Doğru, "5. katta bir odanın kapısı açıktı. Odanın camlarında alanı seyreden kişiler ve masa üzerinde teleobjektifli makineler gördüğüm için gazetecilerin bu odada olduğunu sanarak içeri girdim. Adımımı atar atmaz oldukça mütecaviz bir biçimde ve itilerek durduruldum. Garsona bu odadakilerin kim olduklarını sordum. 'Polisler' yanıtını aldım" diyordu.

Emniyet mensupları ve İdari yetkililerin anlatımına göre, otelin Taksim Alanına bakan odaları, emniyet görevlilerine tahsis edilmişti. Gazeteci Necati Doğru'yu "mütecaviz" biçimde geri çeviren kişilerin ise MİT mensupları oldukları Intercontinental Oteli Baş Dedektif Muavini Kudret İnal tarafından mahkemeye bildiriliyordu. "510 numaralı odada MİT mensupları vardı. 19.30 sıralarında terasa çıktığımda sauna ve plaj kısmının yanındaki havuzda zemin betonlarını yapan iki amele, işçi elbisesiyle çalışıyorlardı, öteki odalarda kimler olduğunu bilmiyorum." Otelin yedinci katındaki 713 numaralı odada ise Hükümet Komiseri Mustafa Tütüncü İle Emniyet Müdür Muavini Zeki Tamay ve 1. Şube Müdür Muavini Sezai Yalçın görevliydi. Ayrıca otelin alana bakan tüm odaları boşaltılmış ve istihbarat mensuplarına ayrılmış. Oteldeki emniyet görevlileri camdakilerin kendileri olduklarını açıklıyor, böylece perde arkalarındaki esrarengiz kişilerin kimliği sorusu yanıtlanıyordu. Ne var ki, görgü tanıklarının ifade ettikleri gibi, otelden alana ateş açılıp açılmadığı konusu tam anlamıyla gün ışığına çıkmıyordu. Nokta, olaydan hemen sonra hazırlık soruşturmasında otelin camlarının tetkik edilip edilmediğini araştırdı. Tetkik ertesi günü yapılmıştı Sonuçların ortaya çıkardığı gerçeklerden biri de şuydu: Otelin Taksim alanına bakan birinci katında soldan sağa sıralanan camların 7, 9, 10, 11, 12 ve 16. bölmelerinde kurşun delikleri görülmüştü. 2, 3 ve 4. katlarda ise kurşun deliğine rastlanmıyordu. Ayrıca MİT görevlilerine ayrılan beşinci kattaki 510 numaralı odanın camıyla, bunun bir üstündeki 613 numaralı odanın camlarında kurşun giriş deliği tesbit edilmişti. Üst katlarda kurşun deliği bulunan bir başka odadan ise söz edilmiyordu.

» Sular İdaresi'nin üzerindeki silahlılar kimdi

1 Mayıs katliamının tartışmasız en çok suçlanan odağı Sular İdaresi'ydi. Alanın Tarlabaşı çıkışının hemen sağında yer alan Sular İdaresi duvarı üzerinden ateş açılmış mıydı? Duvarın üzerinde görülen siluetler kimlere aitti?

Dönemin Belediye Başkanı Ahmet İsvan Nokta'ya "Herkes kaçışırken Sular idaresi duvarının üzerinde dolaşan insanlar gördüm. Kürsünün etrafında bulunanlar olarak, çoğumuz gördük. Siluet halindeydiler. Birinin elinde silueti tüfeğe benzeyen bir şey gördüm " diyordu. 1 Mayıs mitingini Sular İdaresi duvarının üzerinden izlemekte olan Metin Göktürk ise şunları anlatıyordu: "Ben duvarın üzerinde film çekiyordum. Çatışma başladıktan sonra film çekmeyi sürdürdüm. Benim çevremde elinde silah olan kimse yoktu. Ahmet İsvan Bey'in tüfek olarak gördüğü benim film makinem olabilir. Çatışma başladıktan bir süre sonra polisler geldi, beni ve çevremdekileri alarak aşağıya indirdi. Üstlerimizi aradı, sıra dayağından geçirdi filmlerimizi aldı ve bıraktı." Miting günü su deposunun güvenliğini sağlamakla görevli olan bekçi Haydar Aslan'ın tanıklığı da Metin Göktürk'ü doğrulamaktaydı. "Amirim emrettiği için su deposunun üzerine kimseyi çıkartmıyorduk. Ancak saat 17.00'den itibaren 50-60 kişi depo önündeki ağaçtan su deposunun üstüne tırmandı. Hepsine mani olamadık." Bekçinin ifadesine göre, deponun üzerindekiler çatışma çıkınca yere yatmışlardı.

"Saat 20 sularında bir grup polis gelerek görevli elemanlarımızı ve diğer şahısları aşağıya indirdiler, üzerlerini aradılar, bir şey bulamadılar." Mahkeme olayla ilgili olarak bir film izlemiş ve "Sular İdaresi binası üzerinde bulunan reklam panolarının demir ayakları önünde ellerinde tomson makineli tüfek olduğu görülen beş sivil"i tespit etmişti. Makineli tüfek taşıyan sivil şahısların kimler olduklarını şu anda İstanbul Emniyet Müdürü olan, dönemin Emniyet 1. Şube Başkomiseri Mete Altan şöyle anlatıyordu: "Sular İdaresi'nin üst katında kendilerini gizlemiş insanlar gördük. Sular İdaresi'nin kapısından içeri girdiğimizde toplum polislerini gördük. İlk basamakları çıkmışlar orada bekliyorlardı. Bizi görünce damda insanlar var, çıkamıyoruz, çelik yelekli polisler yukarı çıksın dediler. Ben ve arkadaşlarım dama çıktığımızda dip tarafta uçta birkaç kişi gördük. Ellerimizdeki tomsonlarla atışa hazır vaziyette onlara doğru yürüdük. 15 kişiydiler. Arama yaptık, bir silah bulamadık. Biz çatıya olaydan tahminen 20-25 dakika sonra çıktık. Ellerimizde ise uzun namlulu tomsonlar vardı."

YARIN: Panzerler, beyaz Renault ve polis telsizleri...

Teknik-İş: O kamyonu meydana biz getirdik

Kanlı 1 Mayıs'ta Kazancı Yokuşu'nu tıkayan ve bugüne kadar "derin devletin oraya yerleştirdiği" iddia edilen kamyonu alana getiren Teknik-İş Sendikası'nın Genel Sekreteri Faik Güleçyüz, "Yetmiş yaşındayım, boynumun borcudur gerçekleri anlatmak" diyerek *Taraf*'a şunları söyledi:

"1 Mayıs 1977'de DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikası'nın genel sekreteriydim. Pamuk Eczanesi'nin oradaki bir kamyon meselesi var. O kamyon bizim sendikanın kamyonuydu. Onu biz tuttuk. Bizzat ben tutulmasına vesile olmuş kişiyim. Bizim sendikanın genel merkezi Ankara'da idi. Mitingin organize edilmesi işlerini İstanbul şubemize bırakmıştık. Yapmak istediğimiz bir kamyon tutup; Nazım Hikmet'in ve İbrahim Güzelce'nin büyük posterlerini kamyona takıp, arka tarafına da daktiloları, teksir makinelerini koyup güzergâh boyunca 1 Mayıs bildirisini atalım halka... Böyle bir kurgu yapmıştık sendika olarak. Şube Başkanı Şeref Yıldız 'kamyon bulamıyoruz, hiçkimse gelmek istemiyor' dedi. Korkudan. İstanbul çok dehşetli gergin... Ben 'Bu kamyon bulunacak, biz böyle çıkacağız mitinge' dedim. Nakliyeci, ekmek parasının peşinde yürekli bir çocuğu bulduk. Kamyon önde, Nazım Hikmet, Güzelce posterleri önde... Bildirileri dağıtıyoruz, öyle girdik meydana, şoför arkadaş da oraya park etmiş. Hiçkimse arkasında bunun komplo aramasın. Kader tecelli etti."

PAZARTESİ KONUŞMALARI

NEŞE DÜZEL

neseduzel@gmail.com

NEDEN MUSTAFA DAĞCI *Sadece Türk siyasetini boğmadı 12 Eylül. Demokratik Kürt siyasetini de öldürdü. Darbe ortamını hazırlamak için sadece Solcu gençlerle Ülkücüleri çatıştırmadı cunta. 12 Eylül öncesinde bu ülkede sokak çatışmaları sadece Batı'da kışkırtılmadı. Doğu ve Güneydoğu'da da kışkırtıldı. Orada Ülkücü yoktu, onun yerine Solcu Kürt gençleri birbirini öldürdü. Kürtler birbirine karşı silahlandı ve savaştı. 1980 darbesine giden yol bu ülkenin batısında ve doğusunda birlikte hazırlandı ve hâlâ anayasasını değiştiremediğimiz 12 Eylül sistemi bu ülkenin tamamına yerleştirildi. Böylece Kürt sorunu çok kanlı ve çözülemez hale getirildi. Oysa 1980'den önce bu ülkenin doğusunda, yöntem olarak demokratik mücadeleyi benimsemiş çok canlı bir Kürt siyaseti vardı. Silahlı değillerdi. Ama 12 Eylül Kürt halkını ve Kürt siyaset başka yol bırakmadı. 1980 öncesinde Kürt siyasi ha Diyarbakır'da gençlik liderlerinden biri olan, yasadı Diyarbakır zindanlarında dört yıl yatan Tıp Doktoru 1980 öncesiyle sonrasını ve aradaki farkı konuştuk. durum neydi? Hangi gruplar vardı? Kürt halkı, silah 12 Eylül'de ne oldu? Hangi vahşet yaşandı? 12 Eylül nasıl oluştu? PKK'ya kimler katıldı? Silahlı mücadel hareketi 12 Eylül olmasaydı nasıl bir gelişme izleye*

İşkencecim, davamın hâkim

Kürt siyasi hareketi çok canlı ve çok başlıydı. 1980 öncesinin kör demokrasisinde bile Kürt halkı demokratik mücadeleyi seçmişti. Seçimleri Kürtler alıyordu, Meclis'e gireceklerdi. Devlet izin vermedi

PKK silahlı mücadelesini devlete karşı yapmadı. Devlete ilk saldırısını 1984'te Eruh'ta yaptı. PKK, 1980 öncesindeki silahlı mücadelesini, Kürt siyasi hareketlerine ve siyasetçilerine karşı yapılandırdı

1980 öncesinde, TKP, TİP aynı evde kalabiliyorduk silah yoktu. Demokratik gruplarını yok etti 12 Eyl

1980'den önce Diyarbakır'da politik durum neydi?

1980 öncesinde Kürt siyasal hareketi hem çok canlıydı hem de çok başlıydı. 1980 öncesinde Doğu ve Güneydoğu'da çok sayıda siyasi Kürt hareketi vardı. Bunların bazıları Sovyet yanlısıydı, bazısı Maocuydu. Bazısı Barzani'ye yakındı, bazıları da Rızgari gibi daha bağımsızdı.

Hangi gruplar vardı?

Mesela iki tane KDP vardı. Biri, muhafazakâr Türkiye Kürdistanı Demokrat Partisi. Diğeri, daha solda olan Sait Elçi'nin kurduğu Türkiye'de Kürdistan Demokrat Partisi. Sonra bundan Kürdistan İşçi Partisi doğdu ve bunun gençlik örgütü de DDKD'ydi. Yani Devrimci Demokratik Kültür Derneği... Hatip Dicle de oradan çıktı. Bölgede Yasadışı Türkiye Komünist Partisi (TKP) de etkindi. Onun gençlik örgütü de İlerici Gençler Derneği-İGD'ydi. Bir de Kemal Burkay'ın öncülüğünde kurulan Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi (TSKP) vardı. Bu hareket çıkardığı *Özgürlük Yolu* dergisinin adıyla anılırdı. Ayrıca bölgede

FOTOĞRAF AYŞUN YAZICI

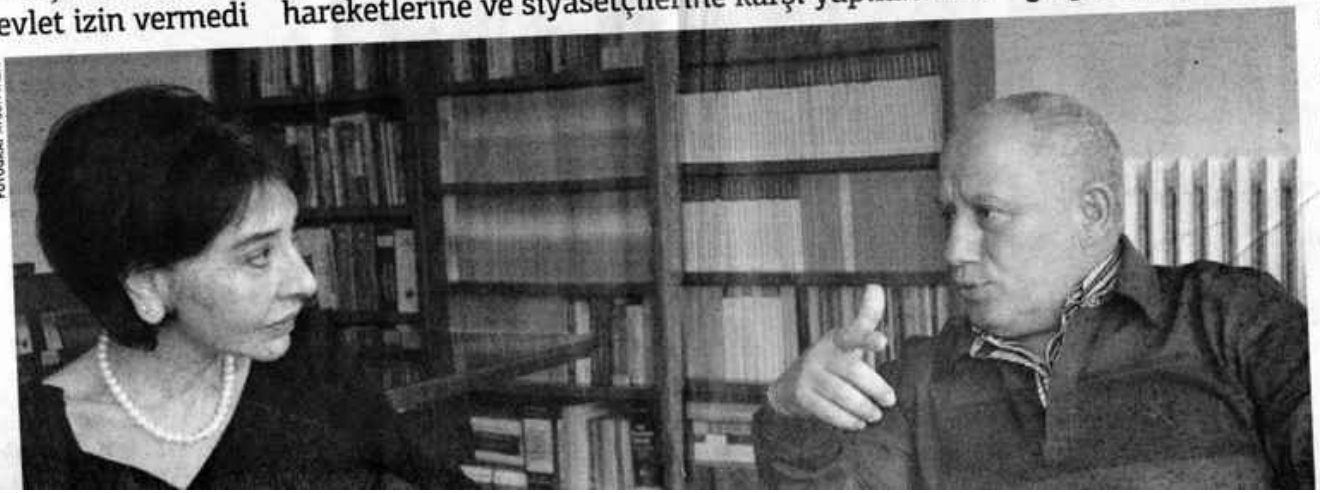
NEDEN MUSTAFA DAĞCI ***Sadece Türk siyasetini boğmadı 12 Eylül. Demokratik Kürt siyasetini de öldürdü. Darbe ortamını hazırlamak için sadece Solcu gençlerle Ülkücüleri çatıştırmadı cunta. 12 Eylül öncesinde bu ülkede sokak çatışmaları sadece Batı'da kışkırtılmadı. Doğu ve Güneydoğu'da da kışkırtıldı. Orada Ülkücü yoktu, onun yerine Solcu Kürt gençleri birbirini öldürdü. Kürtler birbirine karşı silahlandı ve savaştı. 1980 darbesine giden yol bu ülkenin batısında ve doğusunda birlikte hazırlandı ve hâlâ anayasasını değiştiremediğimiz 12 Eylül sistemi bu ülkenin tamamına yerleştirildi. Böylece Kürt sorunu çok kanlı ve çözülemez hale getirildi. Oysa 1980'den önce bu ülkenin doğusunda, yöntem olarak demokratik mücadeleyi benimsemiş çok canlı bir Kürt siyaseti vardı. Silahlı değillerdi. Ama 12 Eylül Kürt halkını ve Kürt siyasetçileri öyle ezdi ki, insanlara silahtan başka yol bırakmadı. 1980 öncesinde Kürt siyasi hareketlerinin içinde yer alan, o dönemde Diyarbakır'da gençlik liderlerinden biri olan, yasadışı Türkiye Komünist Partisi üyeliğinden Diyarbakır zindanlarında dört yıl yatan Tıp Doktoru Mustafa Dağcı'yla Kürt siyasetinin 1980 öncesiyle sonrasını ve aradaki farkı konuştuk. "1980'den önce Diyarbakır'da politik durum neydi? Hangi gruplar vardı? Kürt halkı, silahsız Kürt siyasetini destekliyor muydu? 12 Eylül'de ne oldu? Hangi vahşet yaşandı? 12 Eylül Kürt siyasetini nasıl etkiledi? PKK nasıl oluştu? PKK'ya kimler katıldı? Silahlı mücadele Kürt siyasetini nasıl etkiledi? Kürt hareketi 12 Eylül olmasaydı nasıl bir gelişme izleyecekti?" sorularına cevap aradık.***

ecim, davamın hâkimi çıktı

ve çok başlıydı. 1980
e bile Kürt halkı
şti. Seçimleri Kürtler
Devlet izin vermedi

PKK silahlı mücadelesini devlete karşı yapmadı. Devlete ilk saldırısını 1984'te Eruh'ta yaptı. PKK, 1980 öncesindeki silahlı mücadelesini, Kürt siyasi hareketlerine ve siyasetçilerine karşı yapılandırdı

1980 öncesinde, TKP, TİP, DDKD, Rızgari'li gençler aynı evde kalabiliyorduk. Farklı çizgilerdeydik ama silah yoktu. Demokratik yoldan siyaset yapan Kürt gruplarını yok etti 12 Eylül. Bu durum, PKK'ye yaradı

FOTOĞRAF AYŞUN YAZICI

işlendiği bir yer Kürdistan!

Bütün Kürt siyasetlerinden de katılım oldu mu PKK'ya?

Ciddi anlamda oldu. Çünkü devlet Kürtlerin üzerine öyle şiddetli gitti ki, insanlara, silahtan başka bir seçenek bırakmadı. Biz 1990'larda Türkiye Birleşik Komünist Partisi'ni tekrar kurmuştuk. O dönemde bile devlet demokratik siyasete izin vermedi, bizi kapattı. Devlet, Kürtlere yasal siyasi mücadele alanını hep kapattı. 12 Eylül mantığı ve sistemi yıllarca devam ettirildi.

PKK diğer Kürt siyasetçilere nasıl davrandı peki?

PKK, kendi içindeki ve dışındaki muhalefete tahammülsüz davrandı. Gerçi dört-beş yıldır durum değişti. Şimdi insanlar PKK'yi eleştirebiliyorlar ama hâlâ PKK'nin karşısında örgütlenebilmek kolay değil bölgede. İnsanlar devletten ve PKK'den hâlâ korkuyorlar. Daha da önemlisi halkın politize

Kozmik odada ne gizlendi

Suikasta kurban Doğan Öz'le birlikte dokuz yıl boyunca polis takibine maruz kalan Hatice Sezen Öz, eşini adım adım ölüme götüren süreci anlattı

Her şey, Marquez'in unutulmaz romanı *Kırmızı Pazartesi*'de anlattığı, 21 yaşındaki Santiago Nasar'ın, işleneceğini bütün kasabanın bildiği bir cinayete kurban gitmesindeki gibi oldu. Savcı Doğan Öz, Marquez'in ünlü romanını yazmasından üç yıl önce, 24 Mart 1978'de evinin önünde kurşunların hedefi oldu. Tetikçi, kısa bir süre sonra Bahçelievler katliamının zanlısı olarak yakalandı. Hem poliste hem de savcılıkta suçunu itiraf etti. Kendisine öldürme talimatı ve silah verenleri deşifre etti. Mahkemede dört kez idam cezasına çarptırıldı. Ancak Askerî Yargıtay Ceza Daireleri Genel Kurulu'nun kararına dayanamayan mahkeme, suçunu kabul eden tetikçiyi beraat ettirdi.

İçişleri Bakanlığı'nın TBMM Darbeleri Araştırma Komisyonu'na gönderdiği raporlardan anlaşıldı ki, Doğan Öz'ün katilini beraat ettiren yapılanma, dokuz yıl boyunca o katille karşı karşıya geleceği

FOTOĞRAFLAR ANIL KONAK

Doğan, Konya'da görev yaptığı sırada iki günlük bir gezi için evden ayrılmıştık. Dönünce gördük ki, bizim kapı kırılarak içeri girilmiş ancak hiçbir şey alınmamış, komşular da hiçbir şey duymamışlar. Evdeki bir kapının arkasında Doğan'ın yazın giydiği bir gömlek asılıydı. Sadece o gömleği alınmıştı.

Doğan Öz'e yönelik bu girişimi başlatacak ilk somut olay neydi?

O zaman Komünizmle Mücadele Dernekleri vardı, bir de o dergileri çıkıyordu. Bunların karıştıkları olaylar olmuştu Konya'da. İstanbul'daki 6-7 Eylül olayları gibi bir olayın provası Konya'da yapılmıştı. Doğan bu faaliyetleri soruşturuyordu. Araştırmalarının sonucunda bir iddianame hazırladı. Nitekim o derneğin kapatılmasıyla sonuçlandı dava. Bütün bunlardan sonra da evin önünde bir yürüyüş yaptılar. Sistemli, tertipli bir yürüyüştü bu. İslami gruplar, İmam-Hatip öğrencileri, Eğitim Enstitüsü'nden öğrenciler vardı. Bunlar valiliğe müracaat ederek bir kamu görevlisinin evinin önünde yürüyüş tertip ettiler ve buna izin verildi. Daha sonra öğrendim ki, Kenan Evren de o dönemde 2. Ordu'nun başındaymış.

Doğan Öz'ün hedef gösterilmesi Komünizmle Mücadele Derneklerinin soruşturulması ve kapanmasıyla başladı diye bilir miyiz?

Evet, daha önce bir şey hissetmedim. Konya'da sıkı, yoğun bir şey başlamıştı.

Bu takip ve hedef göstermelerin devamında ne oldu?

Konya'da Doğan iki olay

olan mahkemelerde görülmesi gerektiği yönünde bir anket ve imza kampanyası başlatmıştı. İşte bu nedenle biraz daha üstüne düşmeye başladılar. Bu sefer geçici bir görevle Denizli'nin ilçelerinden birine atadılar. Orada bir ay falan çalıştıktan sonra bu sefer Mardin'e atama çıkardılar. Orada bir süre çalıştıktan sonra geldi. Kıbrıs çıkartması sırasıydı, solcular ve ülkücüler arasındaki olayların arttığı bir dönemdi. İlin valisi ve eşi, açık açık ülkücü olduklarını söylüyordu. Denizli Valisi'nin eşi bir olayda eşinin silahıyla etrafa ateş açmıştı. Doğan bu olayla ilgili de dava açmıştı. Bu nedenle takibin ve baskıların biraz daha yoğunlaştığını hissettik. Valinin eşi radikal bir ülkücüydü. Açıkça, "Biz burada devrimci kanı akıtacağız" şeklinde konuşmalar yapıyordu. Bir süre sonra tayinimiz Ankara'ya çıktı.

Ankara, Doğan Öz için son görev yeri oldu. Öz'ü ölüme götüren süreçte neler yaşadınız?

Ankara büyük bir yer ve çok fazla olay var. Tayinin çıktığı Temmuz 77'den onu kaybettiğimiz Mart 78'e kadar sokaklardaki çatışmalar iyice artmıştı. Nöbeti sırasında bir genci öldürdüler ve faillerin Site Yurdu'na kaçtığı anlaşıldı. Site Yurdu o zaman, icranın, hükümetin giremediği bir yerdi. Sokağından bile kimse geçemiyordu. Zapt edilmiş bir bölge. Doğan, yurtta arama kararı aldırdı. Normalde savcı kendi makamında alır ifadeleri. Ankara'da bir başka şeyle karşılaştı, bu tarz olayların ifadeleri emniyette alınıyordu. Emniyete gittiği zaman orada

Hatice Sezen Öz, eşinin ölüm emrini veren derin yapının deşifre edilmesini istiyor.

"Herkes dolabının başına geçsin" diyor. Öğrencileri alıyorlar, herkes dolabının başına geçiyor ama bir dolabı sahiplenen yok, "Kilidini açın, kırın" diyor. Nihayet cinayet silahı çıkıyor, bir bıçak bir de tabanca. Ertesi gün MHP

> "Kozmik Oda'yı aramak isteyen savcılar, "Sonunuz Doğan Öz gibi olur" tehdidi almıştı"

milletvekilleri Meclis'te, "Evliyalar mı Savcı Doğan'a silahın yerini gösterdi" diye laf çıkarıyorlar. Tam bir hedef gösterme. Doğan'ın aleyhinde gösteriler, yürüyüşler, mitingler de yapıyorlar.

Sonra şöyle sahneler olmuş; Doğan'ı kaybettikten sonra dosyada okudum ben de. Bir

ki, "Türkiye'de esas tehlike Özel Harp Dairesi merkezli kontrgerilladır ve ben adımımı attığım her yerde bununla karşılaşıyorum."

Raporu öldürüldükten sonra gördüm. Çekmecelerde ne varsa alıp getirdiler. Planlamada çalışan bir arkadaşı vardı Ecevit'in yakını. Bu raporu resmî yazıyla göndermemiş, o arkadaşı kanalıyla göndermiş.

Doğan Öz'ü izleyen ve hedef gösteren yapı yargıya da müdahale etti mi?

Aynen. İbrahim Çiftçi'nin tetikçi olduğuna hiç şüphe yok. Hedef gösterenler de belli silahı temin edenler de. Aynı silah Zafer Üstünel'in öldürülmesinde de kullanılmış. Mahkeme tetiği çeken İbrahim Çiftçi hakkında dört kez idam kararı verdi. Fakat hep Askerî Yargıtay tarafından bu kararlar bozuldu.

İbrahim Çiftçi yakalandıktan sonra savcılıktaki ifadesinde her şeyi anlatıyor. Doğan arabasına binip çalıştırdıktan sonra, kaldırımdan 14'lü silahla altı el ateş ediyor, sonra da kaçıyor. Kılık-kıyafeti belli, orada görgü tanıkları var. Aynı sokağın devamında kömür çeken bir kapıcı var, silah sesi üzerine hemen küreği bırakmış, hem önden görmüş hem arkadan. Bir

dedi, "Sen olayı nasıl yaptığını anlattın. Bu öldürdüğün insanın eşi, bu da oğlu dedi. Adamdan, "özür dilerim" diye bir hırıltı çıktı. İlk karşılaşmamız böyle oldu.

Örtbas edilen Doğan Öz cinayeti son olarak TBMM Darbeleri Araştırma Komisyonu'na gönderilen raporla gündeme geldi. Hukuki mücadelede ne aşamadasınız?

Geçen yılın ekim ayında Ergenekon soruşturmasını yürüten 13. Ağır Ceza Mahkemesi benden Doğan öldürülmeden önce Başbakanlığa sunduğu Özel Harp raporunu istedi. Bu raporla birlikte bazı delil niteliğinde belgeleri de mahkemeye ilettim.

12 Eylül'le ilgili de dava açıldı. Bu davada müdahil misiniz?

Geçen yıl Kenan Evren ve arkadaşları hakkında açılan soruşturma için savcılığa dilekçe verdik ama o evrakımızla ilgili bir seneden fazladır herhangi bir işlem yapılmadı. Müdahilliğimiz henüz kabul edilmedi.

Biz katliamı yaptıran mekanizmanın ortaya çıkarılmasını istiyoruz, onların cezalandırılmasını istiyoruz. Bu artık İbrahim Çiftçi meselesi değil. Bizim mahkemeden taleplerimiz sistemle ilgili.

Ankara'daki Özel Harp Dairesi'ne bağlı 'Kozmik Oda', Bülent Arınç'a suikast iddiasıyla aranmak istenince savcılar çeşitli engellerle karşılaşmışlardı. Engelleri basın kanalıyla takip ettim. Orada savcıya, "Akıbetiniz Doğan Öz gibi olacaktır" diye tehdit gitmişti. Böylece bu işlerin oradan örgütlendiği ortaya çıkıyor. Niçin bu kadar saklasınlar kozmik odayı, ne burası? O nedenle buradan bir

13 Aralık 1980 tarihinde darağacında katledilen Erdal Eren' in 10 Nisan 1980 tarihinde annesine yazmış olduğu mektup

Erdal EREN
10.04.1980 Perşembe

Sevgili Anneciğim!...

Uzun zamandır mektup yazamadım. Kusura bakma.

Ancak salı günkü Demokrat Gazetesi'nde yayınlanan bir devrimcinin mektubu cezaevindeki tüm devrimcilerin yaşamlarını, duygularını yansıttığından bu mektubu size gönderiyorum.

Mektup şöyle:

"Ana!...

Neden mi buradayım? Neden mi evimde değilim? Neden istediğim zaman yatıp kalkamıyorum? Niye istediğim kitabı, evdeki kanepeye oturup okuyamıyorum? Düşünemiyorum, yazamıyorum? Ne mi arıyorum dört duvar arasında?

"O sözler ki kalbimizin üstünde dolu bir tabanca gibi ölüp ölesiye taşırız. O sözler ki bir kere çıkmıştır ağzımızdan, uğruna asılırız."

Baharın, karın altından fışkırdığı bugünlerde içeride olmak, çiçek kokusunu alamamak, geniş yeşilliklerin güzelliğini görememek, insanda anlatılması zor bir duyguyu yaratıyor. Ama bu duygu öyle karamsarlığın, yılgınlığın, bitkinliğin ve vazgeçmişliğin bir belirtisi olmuyor. Aksine, bu duygu beni daha biliyor, daha hırçınlaştırıyor, bir yerlerden uzaklaştırıyor, bir yerlere yakınlaştırıyor. "Ne yapmalı?" "Nasıl savaşmalı?" sorusuna cevaplar arıyorum günlerce.

Sizi de düşünüyorum. İçeriye düşmeden önce anlatmak istediklerimi ama anlatamadıklarımı, herhalde şimdi daha iyi anlayacaksınız. Bizi anlamayan analara, babalara, bacılara, eşe, dosta, herkese ama herkese anlatın; daha vakit varken. Henüz geç kalmamışken. Vaktim az da olsa var ve eğer biz değerlendirmesini bilirsek yeter de artar bile. Bu işi hep beraber yürütürsek ancak kazanabiliriz.

Omuz omuza, birbirinden güç alarak, birbirine güç vererek. Ve anam, bu savaşı ne pahasına olursa olsun kazanmalıyız, kazanacağız. Kazanacağız ki çiçekli, mutlu günleri hep beraber görelim, senin torunların görsün ve torunlarının çocukları görsün.

Biz karşımızdakiler gibi bir avuç değiliz. Biz halkız. Bak sana bizden olanları iyiyi, güzeli, haklarını isteyenleri sayayım. Ben varım, babam var, sen varsın, kardeşlerim var, ablam bacım var, sonra köydeki dayılarım, şehirdeki amcalarım ve onların akrabaları, komşuları var, onların arkadaşları, onların oğulları, kızları, benim okul arkadaşlarım, onların arkadaşları, onların akrabaları, amcaları, dayıları var ve yine onların… saymakla bitiremeyeceğim kadarız biz.

Gördün mü ak saçlı boncuk gözlü anacığım saymakla bitiremiyorum. Yeter ki omuz verelim birbirimize. Yeter ki destek olalım ortak mücadelemizde.

Gelecek görüşte bana özgürlüğü, özgürlüğün tohumlarını getir. Ve demir parmaklıklara bütün bu yazdıklarımı düşünerek gözyaşlarını, mahzun bakışlarını bırakmadan git. Boynun bükük olmasın. Giderken gözün arkada kalmasın. Arkana bakma. Dışarıda da hep öyle ol.

Sana ve soranlara devrimci selamlar."

Anne, benim anlatmak istediklerimin hemen hemen hepsi bu mektupta var. Bu da cezaevindeki tüm devrimcilerin düşüncelerinin, yaşamlarının ve mücadelelerinin aynı olduğunu gösterir.

Bu yazdıklarımın yanı sıra sağlığınıza da dikkat edin ki yaşamın zorluklarına göğüs gerebilesiniz.

Size, akrabalara ve tüm arkadaşlara devrimci selamlar. Ellerinizden öperim.

Oğlunuz Erdal...

T. C.
Resmî Gazete

Kuruluş Tarihi: (7 Teşrinievvel 1336) - 7 Ekim 1920

Yönetim ve Yazı İşleri İçin Başbakanlık Neşriyat ve Müdevvenat Genel Müdürlüğüne başvurulur.	12 Aralık 1980 CUMA	Sayı: 17188 MÜKERRER

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUNLAR

Milli Güvenlik Konseyi Hakkında Kanun

Kanun No. 2356 **Kabul Tarihi: 12/12/1980**

MADDE 1. — Milli Güvenlik Konseyi; Devlet ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, üyeleri; Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin Şahinkaya, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat Tümer ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun'dan teşekkül eder.

MADDE 2. — Kurucu Meclis tarafından hazırlanarak halkoyuna sunulacak yeni Anayasada yer alacak hükümlere göre teşekkül edecek olan Türkiye Büyük Millet Meclisi fiilen göreve başlayıncaya kadar Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve üyelerinin görevleri, yetki ve sorumlulukları rütbe süreleri ile hizmet sürelerine ve yaş hadlerine bakılmaksızın devam eder.

MADDE 3. — Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığı ve üyeliğinin herhangi bir nedenle boşalması halinde; Başkanlık en kıdemli Kuvvet Komutanı ve Milli Güvenlik Konseyi üyesinin Milli Güvenlik Konseyince Genelkurmay Başkanlığına atanmasıyla, üyelik ise, aynı şekilde Kuvvet Komutanlığına veya Jandarma Genel Komutanlığına atanan Komutanın Milli Güvenlik Konseyine katılmasiyle tamamlanır.

MADDE 4. — Bu Kanun 12 Eylül 1980 tarihinden geçerli olarak yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanunu Milli Güvenlik Konseyi yürütür.

12/12/1980

T.C.
Resmî Gazete

Kuruluş Tarihi: (7 Teşrinievvel 1336) - 7 Ekim 1920

Yönetim ve Yazı İşleri İçin Başbakanlık Neşriyat ve Müdevvenat Genel Müdürlüğüne başvurulur.	28 Ekim 1980 SALI	Sayı: 17145

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUNLAR

Anayasa Düzeni Hakkında Kanun

Kanun No. 2324 **Kabul Tarihi: 27/10/1980**

Büyük Türk Milleti adına tarihi sorumluluk duygusu ile hareket ederek emir ve komuta zinciri içinde ve emirle 12 Eylül 1980 harekâtını gerçekleştirmiş ve yönetime bütünü ile elkoymuş bulunan Türk Silahlı Kuvvetlerinin yönetime elkoymasını zorunlu kılan sebepler ile harekâtın amacı ve Milli Güvenlik Konseyinin kuruluş tarzı, Konsey bildirileri ve Konsey Başkanının 12 Eylül 1980 günü radyo ve televizyonla yayınlanmış konuşması ile kamuoyuna duyurulmuştur.

MADDE 1. — 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile değişiklikleri, aşağıdaki maddelerde belirtilen istisnalar saklı kalmak üzere, yeni bir Anayasa kabul edilip yürürlüğe girinceye kadar yürürlüktedir.

MADDE 2. — Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisine, Millet Meclisine ve Cumhuriyet Senatosuna ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren geçici olarak Milli Güvenlik Konseyince ve Cumhurbaşkanına ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler de Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanınca yerine getirilir ve kullanılır.

MADDE 3. — Milli Güvenlik Konseyince kabul edilerek yayımlanan bildiri ve karar hükümleri ile yayımlanan ve yayımlanacak olan kanunların Anayasaya aykırılığı iddiası ileri sürülemez.

MADDE 4. — Milli Güvenlik Konseyinin bildiri ve kararlarında yer alan ve yer alacak olan hükümlerle 12 Eylül 1980 tarihinden sonra çıkarılan ve çıkarılacak

olan Bakanlar Kurulu kararnamelerinin ve üçlü kararnamelerin yürütülmesinin durdurulması ve iptali istemi ileri sürülemez.

MADDE 5. — 12 Eylül 1980 tarihinden sonra, Bakanlar ile Bakanların yetki verdiği görevlilerce kamu personeli hakkında uygulanan ve uygulanacak olan işlemlerin ve alınan kararların yürütülmesinin durdurulması istemi ileri sürülemez.

MADDE 6. — Milli Güvenlik Konseyinin Bildiri ve Kararlarında yer alan ve alacak olan hükümlerle Konseyce kabul edilerek yayımlanan ve yayımlanacak olan kanunların 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Anayasa hükümlerine uymayanları Anayasa değişikliği olarak ve yürürlükteki kanunlara uymayanları da kanun değişikliği olarak yayımlandıkları tarihte ve metinlerinde gösterilen tarihlerde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu Kanun Resmi Gazete'de yayımlandığında, 12 Eylül 1980'den itibaren yürürlüğe girer.

27/10/1980

Faaliyetleri Durdurulan Siyasi Parti, Dernek, Federasyon ve Konfederasyonlara Kayyım Tayini Hakkında Kanun

Kanun No. 2325 **Kabul Tarihi : 27/10/1980**

MADDE 1. — Faaliyetleri durdurulan siyasi partilerin, mallarının idaresi, mal varlıklarına ilişkin menfaatlerinin korunması, kayyımlar tarafından sağlanır.

MADDE 2. — Faaliyetleri bir aydan fazla süre durdurulan 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanunu veya 1630 sayılı Dernekler Kanununun hükümlerine göre kurulmuş, dernek, birlik, federasyon ve konfederasyonların mallarının idaresi, mal varlıklarına ilişkin menfaatlerinin korunması, kayyımlar tarafından sağlanır

MADDE 3. — Siyasi partilerin, dernek, birlik, federasyon ve konfederasyonların merkezlerinin ve teşkilat kademelerinin bulundukları yer valilik ve kaymakamlıkları tarafından, bunların mal varlıkları, teşkilatları ve faaliyetleri gözönünde bulundurularak yapılacak inceleme sonucunda, kayyım tayinine lüzum olduğu bildirilmelere mahallî sulh mahkemelerince gereğine göre bir veya üç kayyım atanır.

MADDE 4. — Kayyımlar görevlerini Sıkıyönetim Komutanının gözetim ve talimatı altında yerine getirirler.

Kayyımlar, gereken ödemeleri kuruluşun bloke edilmiş paralarından ve elde edilecek gelirlerinden yaparlar

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır

MADDE 5. — Bu Kanun 12 Eylül 1980 tarihinden geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6 — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

27/10/1980

Yönetim Bölümü Sayfa 2

SOLDUYU

RONİ MARGULİES

Kenan Evren'in ilmî kıymet ve meziyetleri

Darbe dönemlerinde direnmek, olan bitene itiraz etmek, darbecileri eleştirmek kolay iş değildir.

Cezaevini, işkenceyi, idamı göze almak her babayiğidin harcı değildir.

Doğru.

Ama yalakalık etmeye de gerek yoktur herhalde.

Bir şey yapamıyor, bir şey diyemiyorsan, edebinle susarsın.

İstanbul Üniversitesi Senatosu'na gönderilmiş olan şu dilekçeye dikkatinizi çekmek isterim:

*İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Fakülte Kurulu 2 Aralık 1982 tarihinde "Kenan Evren'e 'Fahrî Hukuk Doktoru' payesi verilmesi" kararını ittifakla almış ve aynı gün, her fakültenin dekanı, birer öğretim üyesi, yüksekokul müdürleri ve rektör y[illegible]mcılarının katıldığı İstanbul Üniversitesi Senatosu, Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e, 'Fahrî Hukuk Profesörlüğü ve Hukuk Doktorluğu (*Honoris Causa*)' verilmesini oybirliğiyle kararlaştırmıştı. Kararın gerekçesi şöyleydi: **'Haiz olduğu ahlakî faziletler ve meziyetler yanında vatana hizmet ve yurtta ilmin yayılmasında büyük hizmetler ifasıyla temayüz etmiş olan Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren'e ilmî kıymet ve meziyetlerinin tebcili için 'fahrî profesörlük' payesinin tevcihine karar verilmiştir.'** Bu bağlamda aşağıdaki sorularımızın cevaplarını öğrenmeyi bir hak olarak görüyoruz.*

A) Askerî darbe lideri diktatör AHMET KENAN EVREN ile senatonuzun fahrî hukuk doktoru ünvanı verdiği KENAN EVREN aynı kişi midir?

B) Senatonuz tarafından darbe lideri diktatör Ahmet Kenan Evren'e fahrî hukuk doktoru ünvanı verilmiş ise, malum olduğu üzere [burada 12 Eylül döneminde darbecilerin işlediği suçlar sayfalar boyunca anlatılıyor].

C) 'İcraatlarının' bir kısmı yukarıda belirtilmiş olan askerî diktatörün kendisini adaletin pençesinden kurtarmak için yaptığı sözde 'hukukî' düzenlemeler son referandumla ortadan kaldırılmış ve binlerce Türkiye vatandaşı mezkûr diktatör hakkında işlediği vahşi insanlık suçları sebebiyle suç duyurularında bulunmuştur.

Bu durumda, bir diktatöre verilmiş olan hukuk doktoru ünvanının Üniversite senatonuzca geri alınması beklentisi oluşmuştur. Üniversite senatonuzun bu konuda bir kararı var mıdır, olabilecek midir?

Senatonuzun da bu tarihî yanlıştan dönmeksizin, insanlığa karşı suç işleyen bir kişinin duvarında üniversitenizden verilme fahrî hukuk diploması asılı dururken, üniversitenize bağlı hukuk fakültesinde h[illegible]kçu yetiştirmeyi içine sindirip sindiremeyeceğin sorusunun cevabını merak etmekteyiz.

Halkımızın demokrasiye ve hukuk devletine olan inancının pekişmesi için, 12 Eylül darbesinin bir suç olduğunun ve meşru olmadığının bilinci ile ve binlerce insanın mağduriyetinin senatonuzun kararıyla tescil edilmesinin demokrasi konusundaki inancımızı güçlendireceği düşüncesi ile bu başvurunun zorunlu olduğuna inanıyoruz.

D) Hukukla tek ilişkisi, en temel insan haklarını vahşice çiğnemek olan bir askerî darbe liderine verilmiş olan, verilmemesi gerekirken verilmiş olan hukuk doktoru ünvanının başta darbe mağdurları olmak üzere, tüm Türkiye vatandaşlarından özür dilenerek Üniversite senatonuzca geri alınmasını, bu yolda karar üretilmesini talep ederiz.

Tamam, Hukuk Fakültesi Fakülte Kurulu'nun 1982 yılında "12 Eylül darbesi hukuka ve insanlığa [illegible]rıdır" şeklinde bir görüş beyan etmesi kolay iş değildi.

Ama Kenan Evren'in "ilmî kıymet ve meziyetlerini tebcil" etmesi ille de gerekli miydi? Fakülte Kurulu edebiyle susamaz mıydı?

Tamam, İstanbul Üniversitesi Senatosu'nun "Ne hukuk doktoru be, bu herif baytar bile olamaz!" şeklinde bir karar vermesi beklenemezdi.

Ama koca Senato'da en azından bir kişi edebini takınıp en azından çekimser oy kullanamaz mıydı?

Ve otuz yıl önce yaşanmış olan bu rezaletten çok daha önemlisi, İstanbul Üniversitesi o gün yemiş olduğu bu haltı bugün niye düzeltmiyor?

Yukarıdaki dilekçe Senato'ya gönderildi. Senato'dan cevap yok!

Senato üyelerine önerim, Kenan Evren hakkında açılan davanın iddianamesini okusunlar. Belki hepsi gençtir, çoluk çocuktur, 12 Eylül hakkında bilgileri yoktur. İddianameyi okurlarsa bir şeyler öğrenirler.

Sonra da *www.hepimizdavaciyiz.net* adresine girsinler, biraz bakınsınlar.

Yine olmuyorsa, şöyle bir Senato kararı uygun olabilir belki:

"Üniversitemizin hukukla alakası olmadığından, Hukuk Fakültemizi lağvetmiş bulunuyoruz."

ronmargulies@btinternet.com

rında bulunduğu bazı tüzel kişiler ile gerçek kişilerin avukatları, müdahillik talebinde bulunanlar ve izleyiciler katıldı.

...na ilişkin mahkemenin ret kararına itirazda bulunuldu. Bu itiraz mahkeme heyeti tarafından reddedildi.

...e çıkıp hesap verdiler

...ÜL'

...E

İSTANBUL GATA

Şahinkaya'nın odasında, avukatı Burak Aşkale, mahkemenin yazı işleri müdürü, bir bilgi işlem personeli yer aldı.

BİR ZAMANLARIN EN ZENGİN GENERALİ

87 yaşındaki eski Hava Kuvvetleri Komutanı Şahinkaya, öğleden önceki bölümde beyaz gömlek üzerine siyah süveter, öğleden sonraki bölümde beyaz gömlek üzerine siyah hırka giydi. Time Dergisi tarafından dünyanın en zengin 50 generalinden biri gösterilen Şahinkaya'nın 20 milyar dolar civarında olduğu iddia edilen servetini 1980 sonrası F-16 uçaklarının alımında oluşturduğu iddia edildi.

TAHSİN ŞAHİNKAYA

- 1925 Merzifon
- Hava Kuvvetleri Komutanı, (21 A...tos 1978-6 ...ık 1983)
- Milli Güvenlik Konseyi üyeliği
- Evli ve ...cuk babası
- İstenen ceza: Ağırlaştırılmış müebbet

rülen kızların jirmediler'

MİT KAYDI POLEMİĞİ

MAHKEME heyeti, salondan görüntü alınmasını yasaklarken, görüntüleri kamuoyuna yansıtanlar hakkında cezai işlem uygulanacağını söyledi. Müdahil avukatlar da "Mahkemedeki sesler kaydediliyor. Bu sistemin MİT'e ait olduğunu düşünüyoruz" dedi. Mahkeme sistemin gizli tanık için kurulduğunu belirterek, kaydın durdurulması talebini reddetti.

Türkiye'nin çeşitli illerinden davayı takip etmek için gelen darbe mağdurları, yakınları ve çeşitli sivil toplum kuruluşu üyeleri, Ankara Adliyesi önündeydi.

ANKARA

RAPORDAN 12 EYLÜL İŞKENCE REHBERİ

'Veremlinin tükürüğünü yemeklere karıştırdılar'

MECLİS Darbe ve Muhtıraları Araştırma Komisyonu bünyesinde oluşturulan 12 Eylül Alt Komisyonu Rapor Taslağı'nda, uygulanan işkence yöntemleri hakkında ayrıntılı bilgilere yer verildi. Raporda yer verilen işkence yöntemleri arasında 'veremli' mahkûmdan tükürük alıp yemeklere karıştırılarak mahkûmlara yedirilmesinden, insanların birbiri üstüne yatırılıp en üsttekine bağırarak marş okutmaya kadar farklı farklı yöntemler bulunuyor. İşte taslaktan işkence yöntemleri rehberi:

Köpek Saldırtma: Köpeğin ilk kaptığı yer çıplak tutuklunun ba[illegible]k arası olurdu.

[illegible]cir: [illegible] uçları iki tutuklunun boynuna bağlanır; tutuklular sırt sırta verdirilerek ters yönde hızla itilir.

Sehpa: Tutuklu gece koğuştan alınıp temsili idam infaz edilirdi. Tutuklu tam boğulacağı sırada ip açılırdı.

Verem: Veremlilerin balgamları tahlil yapılacak bahanesiyle toplanır; karavanadaki yemeklere karıştırılırdı

Cop Sokma, Lağım Suyuna Sokma, Pislik Yedirme, İşeme, Tecavüz.

■ Saliha ÇOLAK/ANKARA

ADLİYE ÖNÜNDE DARAĞACI KURULDU

Adliye bahçesine 12 Eylül'de yaşamını yitirenlerin fotoğrafları asıldı, bir vatandaş idam askısı ile bahçede bekleyerek Evren ve Şahinkaya'yı protesto etti.

'Memelerinde sigara söndürülen kızların milyonda biri kadar strese girmediler'

MÜDAHİL avukat Ömer Kavili, duruşmada yaşananları şöyle değerlendirdi: "12 Eylül döneminde her istediklerini yapabilenlerin mahkemeye çıkarılmış olmaları tarihi bir gündür. Her iki sanık hastane odasında ve yanlarında hakları kısıtlanmasın diye avukatları var. En lüks koşullarda bakımları yapılıyor. Odaları sıcak ve sıcaktan sanık Tahsin Şahinkaya şekerleme yapabiliyor ve mahkeme başkanının uyarısıyla uyandırılıyor. Mahkemeye çıkarılmış olmanın stresi altındalar. Kendilerinin kan kusturdukları, genç insanların ciğerlerini patlattıkları, eski Ankara Emniyet Müdür Yardımcısı'nın itirafında yer aldığı üzere genç kızların göğüslerinde sigara söndürttükleri dönemin stresinin milyonda birini dahi yaşamıyorlar. İddianame okunurken yüzlerini alaycı bir gülümseme kapladı."

Ömer Kavili

'USUL HATALARI VAR'

Müdahil avukat Senih Özay da "Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya'nın yanında müdahil avukatlarının bulunmayışı, sanık avukatının bulunuşu, bir hâkim bulunmayışının hukuksuzluğunu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne taşıyacağım ve tedbir isteyeceğim" dedi.

'İKİ İHTİYARIN DAVASI MI?'

12 Eylül davasının savcısı Kemal Çetin'in odasına çıktığını belirten Özay, "Evren ve Şahinkaya'nın altındaki kadrolarla ilgili 'Elinde 675 dosyan var, neden onu bitirmiyorsun ve mahkemelerin önüne atmıyorsun? Halk darbe soruşturmasını böyle anlıyor ve onlara 'iki ihtiyar' diyor. Bu böyle mi devam edecek?' dedim. O da 'Evet' dedi" şeklinde konuştu.

MİT KAYDI POLEMİĞİ

MAHKEME heyeti, salondan görüntü alınmasını yasaklarken, görüntüleri kamuoyuna yansıtanlar hakkında cezai işlem uygulanacağını söyledi. Müdahil avukatlar da "Mahkemedeki sesler kaydediliyor. Bu sistemin MİT'e ait olduğunu düşünüyoruz" dedi. Mahkeme sistemin gizli tanık için kurulduğunu belirterek, kaydın durdurulması talebini reddetti.

ı yargılama

irilecek veya görüntülü sistemle müzdeki duruşması 11 mayısta

Berfo Ana

Devlet darbenin kaydını tutmamış

Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nin darbe dönemine ait işkence, kötü muamele, ölüm ve diğer hak ihlallerine ilişkin Genelkurmay Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Kara Kuvvetleri Komutanlığı, MİT, Milli Savunma Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve Emniyet'ten istediği belge, bilgi ve dökümanlarla ilgili yazılara yanıt geldi.

MİT'ten üç klasör belge geldiği ancak Maraş, Çorum, Malatya ve 1 Mayıs olaylarına dair bilgi ve istihbarat bilgilerinin bulunduğu klasörlerde, **işkenceye dair bilgilerin bulunmadığı öğrenildi. Jandarmanın gönderdiği iki** klasörün de MİT'ten gelen belgelerle benzer olduğu, işkenceler ve yöntemlerine dair verilere rastlanmadığı ifade edildi. Öte yandan diğer kurumların ise işkence ile ilgili ellerinde bilgi ve belge olmadığına dair cevap gönderdikleri mahkemede anlatıldı.

Milli Savunma Bakanlığı'nın 1980 döneminde görev yapan üst düzey askeri yetkililerin isimlerini mahkemeye bildirdiğini açıklandı. Genelkurmay Başkanlığı ise, 27 Aralık 1979'da TSK tarafından dönemin Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e gönderilen uyarı mektubuna rastlanamadığı bilgisini gönderdi. Mahkeme Başkanı, YÖK'ün yazılara yanıt vermediğini, MEB'in ise arşivlerinin yeterli olmadığı cevabını verdiğini söyledi.

AVUKATLAR 12 EYLÜL'ÜN PEŞİNDE

'Darbeciler yargılanacak'

OZAN YAYMAN

İZMİR- Askeri darbe yaparak anayasal düzeni bozma suçlamasıyla Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava açılan, **Ahmet Kenan Evren** ve **Tahsin Şahinkaya**'nın, **"kişilik hakları ihlal edildiği"** gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurmalarının ardından, davanın müdahil avukatlarından **Senih Özay**, Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na dilekçeyle başvurdu. Senih Özay, yüksek mahkemedeki davada da müdahil olmak istediğini bildirdi. Avukat Özay, dilekçesinde, **"Darbecilerin yargılanması ve darbe kültürünün ve girişimlerinin önlenmesi bakımından adil ve tarafsız bir yargılamanın yürütülerek sanıkların adil bir biçimde yargılanarak cezalandırılması sürerken, bunu engelleme korkusu veren bireysel başvuruları sırasında, mahkemenizi aydınlatmak için sürece müdahil olmak istiyoruz"** dedi.

BİR DAHA AS

Tarihî 12 Eylül Davası dün Ankara'da başladı. Sağ, sol ve tüm siyasi kesimlerin temsilcileri mahkemenin önünde rövanş için toplandılar

DAVANIN görüldüğü 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nin bulunduğu Ankara Adalet Sarayı'nın önü, sağdan ve soldan tüm mağdur kesimlerden gelenlerce miting yerine döndürüldü.

SAĞ görüşlü vatandaşlar adliyenin sağında, sol görüşlüler ise solunda toplandılar. Salonda ise 12 Eylül'de yargılanan solcular ve ülkücüler yan yana oturdular. »10-11

Kafeste de olsa getirilsinler

DAVANIN görüldüğü mahkeme salonunun duvarına asılan duruşma listesinde Evren ve Şahinkaya'nın adları yer aldı. Suçları ise, anayasal düzeni zorla değiştirmekti.

DURUŞMAYA Evren ve Şahinkaya katılmadı. Avukat Babaoğlu "Kafeste de olsa getirilsinler" derken, sanık avukatları "12 Eylül Anayasası yürürlükte" diyerek görevsizlik istedi ama, talep reddedildi. »10-11

LALE KEMAL/MELİH ALTINOK/ARZU YILDIZ/COŞKUN İNCEKARA-ANKARA

Bülent Ersoy: Oh sefam olsun

Sanatçı Bülent Ersoy, Kenan Evren'in 12 Eylül davasında yargılanmasıyla ilgili açıklama yaptı. Bir reklam kampanyasınınbasın toplantısında Evren'in yargılanmasıyla ilgili sorulara da cevap veren Ersoy, "Bugün çok keyifliyim" dedi. Bülent Ersoy'un basın toplantısında şunları söyledi: "Ömrümün en verimli 8 senesini Kenan Evren yüzünden yasaklı geçirdim. Önemli olan onun ceza alması değil bu duruma düşmesi. Tarih yargılıyor. Bugün en mutlu günüm. Kimse keyfimi bozamaz." **TARAF**

SAĞCISI, SOLCUSU, ÜLKÜCÜSÜ, KÜRTÇÜSÜ... Tarihi davanın görüldüğü Ankara Adliyesi dün ana-baba günü gibiydi. Darbenin mağduru her farklı görüşten binlerce kişi oradaydı. Kürt siyasetçilerden Leyla Zana dikkat çekti. Davayı, katılma talebinde bulunan TBMM, Başbakanlık, CHP, MHP, BDP, EDP, Milliyetçi Türkiye Partisi, Hak ve Özgürlükler Partisi, İnsan Hakları Derneği, Devrimci 78'liler Federasyonu, Ülkü Ocakları Derneği, TÖBDER, DİSK, ÇHD'nin arasında bulunduğu çok sayıda kurum, parti ve derneğin yetkilileri de izledi. Maraş katliamı davasının sanıklarından Ökkeş Şendiller, 7 TİP'linin faillerinden Haluk Kırcı, ülkücü liderlerden Yılma Durak, Yaşar Okuyan gibi bazı isimler de davaya müdahil olma talebinde bulundular.

ASKER KIŞLANDA KAL

12 Eylül'ün darbeci generalleri Evren ve Şahinkaya'nın yargılanmasına dün başlandı. Sanıklar gelmedi, yetkisizlik talebi reddedildi. Duruşma bugün ve yarın devam edecek

Ankara 12. Ağır ceza Mahkemesi dün tarihi bir davaya tanıklık etti. 12 Eyül askeri darbesinin darbeci generalleri Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya'nın yargılanmasına başlandı.

Gün Başkent'te erken başladı. Ankara Adliyesi'ne sabah saatlerinden itibaren Türkiye'nin dört

HER ŞEY SAAT 03.00'DA BAŞLADI

Darbenin kod adı Bayrak Harekatı'ydı. Tanklar önceden belirlenmiş yerlerde mevzilendi. Asker kışladan çıktı ve ülkenin her meydanına, sokağına ve mahallesine yani, hayata el koydu. Beş generalden oluşan Milli Güvenlik Konseyi yasama, yürütme ve yargıyı bütünüyle kontrol altına aldı. Bütün siyasi partiler ve sivil toplum örgütleri yasaklandı. Darbenin bilançosu çok ama çok ağır oldu. 650.000 kişi göz altına alındı, 1 milyon 683 bin kişi fişlendi, 210 bin

Meclis darbelere el koydu

AKP, son 50 yılda Türkiye'de yaşanan tüm darbe ve darbe girişimleri için Meclis'e araştırma önergesi verdi. 28 Şubat ve 27 Nisan e-muhtıraları da incelenecek

AKP, Türkiye'de gerçekleşen tüm darbe ve darbe girişimlerinin araştırılması için TBMM Başkanlığı'na önerge verdi. Önergenin gerekçesinde, Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana Türkiye'de demokratikleşme sürecini kesintiye uğratan birçok antidemokratik uygulama olduğu belirtilerek, "Baskı kurarak, zor kullanarak ya da başka hukukdışı yollarla millet iradesine dayalı hükümetleri devirmek isteyenler, çeşitli darbe girişimlerinde bulunmuş; bu darbeler demokrasimizin tarihine birer kara leke olarak geçmiştir" dendi.

AKP Grup başkanvekilleri Ayşe Nur Bahçekapılı ve Ahmet Aydın, darbeler ve muhtıralarla ilgili Meclis Araştırma Önergesi'ni, dün TBMM Başkanı Cemil Çiçek'e sundu. *Taraf*'a konuşan Bahçekapılı, Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nde dün görülen 12 Eylül duruşmasına izleyici olarak katıldığını belirterek, şunları söyledi:

12 Eylül 1980 tarihinde gazeteci Kadir Can'ın objektifine yansıyan bu kare, şafak vakti evleri basılan binlerce kişinin yaşadığı uygulamaları çarpıcı bir şekilde gözler önüne seriyor.

buna destek vereceğini hissettim. Dönüp Meclis'e geldim ve önergeyi sunmayı kararlaştırdık. Önerge, 1960 darbesi dahil olmak üzere 12 Mart, 12 Eylül ile 28 Şubat ve 27 Nisan e-muhtırası dahil

giderilmesi için bir yol haritası sunacak."

Önergenin gerekçesi

Önergenin gerekçesinde şunlar kaydedildi: "Siyasi hayatımızda

uzaklaştırılmış; milli iradenin tecelligâhı olan yüce parlamento lağvedilmiş, yüz binlerce vatandaşımız mağdur edilmiştir. Keza bu ülkede Başbakan ve

iradenin tezahür ettiği hür ve serbest seçimler yoluyla göreve gelir; iktidarın görevde kalması veya görevden ayrılması da ancak demokrasinin kurum ve kuralları

'Beni hatırladınız mı katil general'

Türkiye'nin en kanlı askerî müdahalesi olarak tarihe geçen 12 Eylül darbesi, dün, 32 yıl sonra Ankara'da sanık sandalyesine otururken, sabah erken saatlerde duruşmanın görüldüğü Adliye binasının bahçesinde toplanan mağdur yakınlarından bir annenin, "Beni hatırladın mı katil general" sözlerini duyduğumda ürperdim. Anne feryadı, feryatların en yürek burkanıdır. Bir otobüs üzerine asılı pankartta ise, 12 Eylül'de idam edilen ve ailesinin halen mezarını aradığı Veysel Güney, şu sloganla seslendiriliyordu: "Beni hatırladın mı general, ben Veysel Güney. Hesap sormaya geldim."

Beş üyeli 12 Eylül Cunta'sının, biri lideri olmak üzere hayatta kalan iki üyesi, 94 yaşındaki Kenan Evren ve 86 yaşındaki Tahsin Şahinkaya'nın, katılmadıkları için giyaplarında yargılanmaya başlandıkları mahkeme salonu, yargı sisteminin bildik manzaralarını yansıtıyordu. 500'e yakın mağdur yakını, tüm siyasi partiler ve sivil toplum kuruluşlarının müdahillik talebinde bulunduğu bu tarihî davayı, adeta anlamsızlaştırırcasına 50-60 kişilik bir mahkeme salonunda, kanlı darbe sanık sandalyesine oturtulmuştu. Oysa ki bu mahkeme, bir stadyumda yapılmalıydı ki gencecik evlatlarını, yakınlarını, 12 Eylül işkence tezgahında kaybeden insanlar, seslerini daha fazla insana duyurabilsinlerdi.

Salon daracık olunca müdahil avukatları da içeri girmekte zorlandılar. Özel yetkili 12. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanının, iki sanık generalin, katılmadıkları için boş kalan sandalyelerine, salonda yer bulamayanları oturmaya davet ettiğinde gelen, "Yok kalsın" yanıtı ise bu acı günde gülüşmeleri önleyemedi.

12 Eylül darbe davasının dün görülmeye başlandığı 12. Ağır Ceza Mahkemesi, Ankara Sıhhiye'deki Adliye binasının arka cephesinde yer alır. Çoktan kapatılan kötü şöhretli Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) olarak kullanılırken Özel Yetkili Mahkemelere devredilen arka cephedeki bölümden, müdahiller ve avukatları alınmışlar, izdiham ise salonun darlığı nedeniyle önlenemez durumdaydı. Mahkeme binasının dışında, idam edilen ülkücü Halil Esendağ'ın, eşinin koluna girmiş zorlukla yürüyen annesinin feryadı duyuldu: "Oğlumu sorgusuz, şahitsiz, ispatsız 3 sene hücrede yatırdılar, idam ettiler. 3 yıl bir insan hücrede yatar mı? Hesap sormaya geldim."

12 Eylül'de ağır işkenceden geçirilen ve sonra da idam edilen Ülkücü Halil Esendağ'ın annesi Mürübet Esendağ.

Adliye binasının, yaklaşık bin kişinin toplandığı ön cephe bahçe kısmına geçtiğimde, daha 16 yaşında iken yaşı büyütülerek idam edilen ve "Çıplak resim sanatçısı" Cunta lideri Kenan Evren'in, bir tarihte, "Asmayıp, besleyecek miydik" diyerek, idam edilmesini savunduğu Erdal Eren'in ağabeyi Erkan Eren, hoparlörden, "32 yıldır kardeşlerimiz için mezar arıyoruz. Hakikatleri Araştırma Komisyonu kurulmasını istiyoruz" diye sesleniyordu. Eren, 12 Eylül hesaplaşmasının, iki emekli general ile sınırlı kalamayacağına dikkat çekiyordu.

Doğru, 12 Eylül, iki general ile sınırlı kalmaması gerekirken, dönemin başbakanı, bakanları, infaz memurları dahil tüm sorumlularından hesap sorulması gereken bir süreç. Ancak yargının bu davada gidebileceği yer bir yere kadar. 12 Eylül Sıkıyönetim Mahkemesi üyesi olarak Diyarbakır'da görev yaparken, yaşadıklarından kaçarcasına başka bir yere tayin olan emekli askeri Hâkim Ümit Kardaş, toplumsal yüzleşmeyi sağlamak için hakikati araştırma komisyonu ve Meclis darbeleri soruşturma komisyonu kurulması gerektiğine işaret ediyor.

12 Eylül kanlı darbesiyle hesaplaşma ancak dün, yani 32 yıl sonra gelmiş olması açısından çok geç. Nitekim, tarihî duruşmanın başladığı dün Adliye binası önünde ancak 1000'e yakın kişinin toplanabilmiş olması da darbelerle hesaplaşmada toplumsal duyarlılık ve farkındalığın cılız kaldığını göstermeye yetiyordu.

Diğer yandan darbecilerinin, "Karıştır barıştır" yöntemiyle aynı cezaevine koydukları sağ ve sol kesim ideolojilerinin, 32 yıl sonra bile, anayasal düzeni silah zoruyla değiştiren, toplumun psikolojisini bozan darbelerle gerçek anlamda hesaplaşma içine girdiklerini de söylemek mümkün değil. Kardaş, toplumda var olan darbelere karşı duyarsızlığın temelinde, her darbe sonrası insanların sindirilmiş ve darbe dönemi siyasetçilerinin henüz tam olarak tasfiye edilmemiş olmalarına bağlıyor. Mevcut hükümetin ise bizatihi kendisinin, yakın tarihe kadar darbe teşebbüsleri ile devrilmek istendiği de göz önüne alınırsa darbelerle hesaplaşmada neden bu kadar gecikildiği belki anlaşılabilir.

Bir de tabii, mevcut ana muhalefet partilerinin statükocu zihniyeti göz önüne alındığında darbelerle hesaplaşma dönemi de çok geç geldi. Ana muhalefetteki CHP'nin, statükocu zihniyetinin, örneğin, 12 Eylül darbe davasına ilişkin söylemlerine yansımış olması dikkat çekilmesi gereken bir husus.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) davasının sanıkları, şimdi gazetemiz yazarı olan Nabi Yağcı (Haydar Kutlu) ve Nihat Sargın'ın, yaklaşık 25 yıl önce yargılandığı DGM binası, 12 Eylül'de kapatılan Ankara Çankaya, Çevre Sokak'taki CHP binasında faaliyet gösteriyordu. CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun, dün başlayan 12 Eylül davasına müdahillik talebinde bulunmalarına, "Partimiz kapatıldı, mallarımıza el kondu" gerekçesini göstermesi trajikomik bir durum. Müdahillik için bu kadar basit bir gerekçe olabilir mi? Türkiye'de darbelere karşı toplumsal uyanış daha yeni başlıyor. Bu uyanışı diri tutmak için toplumsal yüzleşme alanlarını açmamız gerekiyor.

LALE KEMAL/İZLENİM

gürşat özdamar 80 darbesinin gerçekleştiği gün doğanların

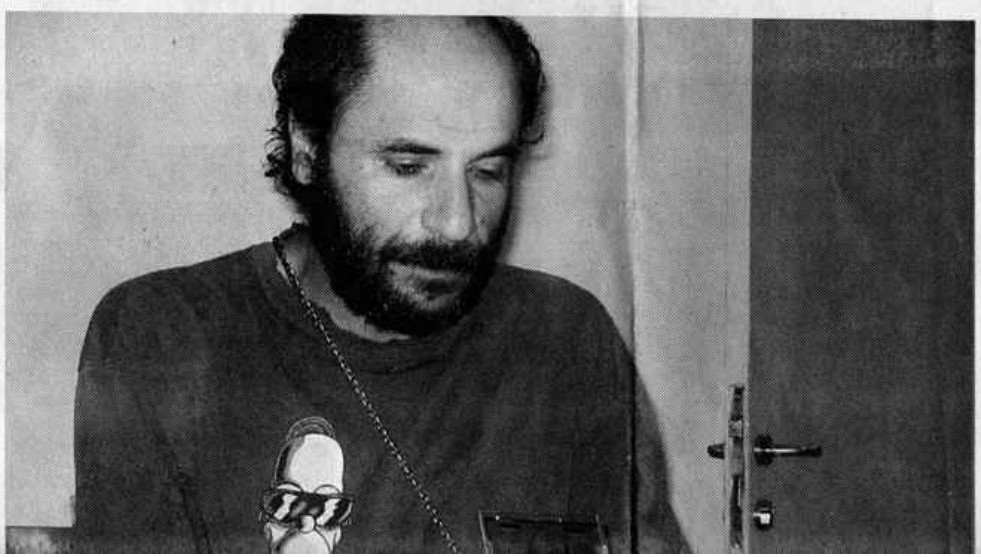
12 eylül'ün çocu

Özdamar, 80 dakikalık filmi bir yılda tamamlayabilmiş. Darbenin bugüne ilişkin çok fazla bir görüntüsünün olmadığını ya da unutulduğunu söyleyen Özdamar, bugün hâlâ 12 Eylül'de yapılan bir anayasayla yaşamak zorunda bırakıldığımızı ve hâlâ 12 Eylül kurumlarıyla yaşadığımızı belirtiyor.

Turgay Keser

Kimi henüz üniversiteyi bitirememiş, kimi çoktan okulu bitirip bir meslek sahibi olmuş, kimi son model arabalara biniyor, kimi ailesiyle yaşıyor, kimi ise hiç üniversite kapısından girmemiş.

Ama hepsinin ortak noktası 12 Eylül 1980'de doğmuş olmaları. Asker postallarının sesleri arasında, sokağa çıkmanın yasak olduğu ve kulakların radyolardan yükselen muhtıralara kilitlendiği saatlerde dünyaya gelen 12 Eylül çocukları, darbeye denk geldikleri için doğumlarıyla ailelerini çok fazla sevindiremediler. Darbe gecesi doğan ve bugün Samsun'da yaşayan Ahmet Sinan isimli genç, doğduğu gece

BELG

Doğdu
evre
devr
diye

Nihan Şeker
12 Eylül'de doğmayı nasıl
benimle hep dalga geçt

Filiz Kılıçkaya
O zaman hep idealler için
Ama bizim bir idealim
suçumuz ne? Biz niye
Her şeye çok alıştırıldı
şaşırmıyoruz. İşte biz
çocuklarıyız.

Gürkan Karakaya
Biz doğduğumuz zamanla

Meclis hesap soracak

Meclis geçmiş tüm darbeleri mercek altına alıyor. 27 Mayıs, 12 Mart, 12 Eylül, 28 Şubat ile 27 Nisan askeri müdahalelerinin incelenmesi için TBMM'de bir araştırma komisyonu kuruluyor

12 Eylül darbesi sanık sandalyesine oturtulurken, Meclis'ten önemli bir adım daha geldi. AK Parti, 27 Mayıs, 12 Eylül darbeleri, 12 Mart Muhtırası, 28 Şubat ile 27 Nisan e-muhtırası için Meclis'te araştırma komisyonu kurulmasını istedi. AK Parti'nin önergesi önümüzdeki hafta görüşülecek ve darbe komisyonu kurulacak. Böylece darbelerin belki de bir numaralı mağduru olan Meclis ilk kez darbecilerden hesap sormuş olacak.

AK Parti Grup Başkanvekilleri Ayşenur Bahçekapılı ile Ahmet Aydın, 110 AK Partili milletvekilinin imzasını taşıyan araştırma önergesini dün Meclis Başkanı Cemil Çiçek'e sundular. Bahçekapılı, darbelerin bir insanlık suçu olduğunu, bu nedenle önergeyi verdiklerine dikkat çekti ve önümüzdeki hafta çarşamba günü Genel Kurul'da önergenin görüşüleceğini bildirdi. Yargıda bulunan konular ile ilgili Meclis'in komisyon kuramadığının hatırlatılması üzerine Bahçekapılı, "Meclis buna hassasiyet gösterecektir" dedi.

Önergenin gerekçesinde, Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana Türkiye'de demokratikleşme sürecini kesintiye uğratan bir çok antidemokratik uygulama olduğu belirtilerek, "Baskı kurarak, zor kullanarak ya da başka hukuk dışı yollarla millet iradesine dayalı hükümetleri devirmek isteyenler, çeşitli darbe girişimlerinde bulunmuş; bu darbeler demokrasimizin tarihine birer kara leke olarak geçmiştir" denildi. Gerekçede, 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980 ve 28 Şubat 1997 tarihlerinde demokrasiye hukuk dışı müdahaleler yapıldığına dikkat çekilerek şu ifadelere yer verildi: "Hükümetler cebir ve şiddet ya da baskı kullanılarak görevlerinden uzaklaştırılmış; milli iradenin tecelligahı olan yüce parlamento lağvedilmiş, yüz binlerce vatandaşımız mağdur edilmiştir. Bu ülkede Başbakan ve bakan konumundaki devlet adamları hukuksuz biçimde idam edilmiş, hafızalardan silinmeyen büyük acılar yaşanmıştır." ANKARA

Uluslararası ajanslar dünyaya duruşmayı bu fotoğraflarla duyurdu.

Dünyanın gözü Ankara'da

ŞİLİ'DE DARBENİN 40'INCI YILDÖNÜ

Asıl tehlike ordu değ
orta kalite demokras

Pinochet'nin 17 yıl süren yönetimi ile yüzleşmeye çalışan ülkenin yaralanan demokrasisini Şilili Profesör Ma ile konuştuk. Madge, yeni bir darbe endişesinin olmadığını ancak zayıf siyasi sistemin sorun yarattığını söy

ÖZGE ÖZDEMİR
İSTANBUL
ozge.ozdemir@milliyet.com.tr

Şili'de General Augusto Pinochet'nin düzenlediği darbenin üzerinden 40 yıl geçmiş olsa da, 17 yıllık diktatörlüğün anıları halkın hafızasında hâlâ taze. 11 Eylül 1973'te Pinochet, ulusal saraya bombalar yağdırarak sosyalist lider Salvador Allende'nin yönetimine son verdi. Allende teslim olmayı reddederek kendini vururken Şili'yi işkence, baskı ve korkunun hüküm süreceği 17 yıl bekliyordu. Siyasi kimlikleri yüzünden 40 bin kişi öldürüldü, işkenceye uğradı ya da hapse atıldı. Hayatını kaybeden 3 bin kişi arasında cesetlerine hâlâ ulaşılamayan bin kişi var.

Şili'nin dünyaca ünlü yazarı ve

eriye bir tek özlüğü kaldı

'nin üniforması 1990'da görevi
onra kullandığı ve müzeye
ofisinde bulunuyor. Allende'ye dair
konik gözlüğü kaldı. Ulusal stadyum,
nce merkezlerinden biriydi. 500
ğu stadyumun bugünkü adı burada
dürülen şarkıcı Victor Jara'ya
Askeri yönetim boyunca daha
ordu liderlerinin de itiraf ettiği gibi,

diyerek anlatıyor.

Sivil destek vardı

Pinochet, 1998'de Londra'da işkence ve soykırım suçlarından tutuklandığında dünya tarihinin dönüm noktalarından biri yaşandı. Şilili General 2000 yılında Şili'ye döndükten sonra hakkındaki suçlamalar yüzünden yargılansa da 2006'da ölüm adaletten önce davrandı ve darbe kurbanlarının yaraları sarılmadan hayatını

yazarı Carlos Huneeus Madge ile darbenin bugünün Şilisi üzerine olan etkilerini konuştuk. Madge, "Darbe toplumu ikiye böldü, askeri yönetimin uyguladığı şiddet ve baskı kapanmayan yaralar açtı. Sadece baskının şiddetinden değil, sivillerin bunu haklı göstermesi yüzünden de... Pinochet'nin rejimi otoriterdi, ancak sadece askeri değildi, siviller de destek verdi" diyor.

Madge, askeri rejimin hedefinde

Darbe döneminde hayatını kaybedenler ve kaybolanların yakınları halen yasta.

hükümetinin başkan yardımcısı Carlos Prats 1974'de Arjantin'de, ABD'nin eski büyükelçisi Orlando Letelier ise 1976 yılında ABD'de öldürüldü. Şilili profesör, rejimin acılarıyla yüzleşmek için 1990'da kurulan Hakikat ve Uzlaşma Komisyonu'nun iyi bir aracı olduğunu belirtti. Öldürülen kişilerin aileleri ve kamu hizmetinden atılanlar mali tazminat elde edebildi.

Sosyalizm hayatta

Darbe korkusunun Şili'ye hala hakim olup olmadığı sorumuza ise Madge, "Şili kendi sorunları olan bir demokrasi. Tehlike ordunun geri gelmesinde değil; zayıf siyasi partiler ve organizasyonlarla orta kalitede bir demokrasi olması" açıklamasında bulunuyor. Pinochet ve destekçileri her ne kadar darbeyi ülkeye Marksizm'in gelmesini engellediğini belirterek savunsa da, bugünün Şilili gençlerinde sosyalizm güçlü bir ideoloji. Bedava eğitim, daha iyi sağlık hizmeti ve emekli maaşları için sokaklara dökülen öğrenciler ve vatandaşlar Allende'nin fikirlerini benimsedi. Allende'nin intiharına sebep olan kurşunla öldüğü düşünülen sosyalizm ideali, bugünün Şili'sinde tekrar yeşermiş durumda.

Şili'nin başkenti Santiago'da eylem darbe yönetimi boyunca ortadan k bin kişinin anısına yere yatarak uz insan zinciri oluşturdu.

Julio Iglesias: İşkenced en hâllice

Augusto Pinochet rejiminin, Şilili tutsaklara işkence etmek amacıyla hapishanelerde Julio Iglesias ve George Harrison şarkıları çaldığı ortaya çıktı. Pinochet'nin ülke yönetimine el koyduğu 1973'ten itibaren, tutsaklara psikolojik işkence yapmak amacıyla hapishanelerde yüksek sesle şarkı çalınıyordu. Şilili eski tutsaklar, bir defasında günlerce George Harrison'ın *My Sweet Lord* şarkısı ile Julio Iglesias şarkılarının aralıksız olarak çaldığını anlattı. Manchester Üniversitesi öğretim görevlisi Dr. Katia Chonik'in araştırmasına göre, devlet görevlileri tutsaklara işkence ederken şarkılara eşlik ediyormuş. **INDEPENDENT**

Mübarek ev hapsinde tutulacak

3 Temmuz darbesiyle Muhammed Mursi'nin devrilmesinin ardından Mısır'da yeni gelişmeler yaşanıyor. Dün Mısır Temyiz Mahkemesi, eski devrik Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek'in (85) şartlı tahliye edilmesine karar verdi. Hükümet, Mübarek'in serbest bırakılması halinde ev hapsinde tutulacağını duyurdu. Hüsnü Mübarek'in bugün tahliye edilmesi bekleniyor. Eskiden mahkeme Mübarek'in tahliyesine karar verdiğinde, savcılar yeni suçlamalarla eski diktatörün salıverilmesini engelliyordu. Geçen yıl ömürboyu hapis cezasına çarptırılan ancak yeniden yargılama isteği kabul edilen Mübarek, El Ahram gazetesinden 2006 ile 2011 yıllarında milyonlarca Mısır Pound'u hediye aldığı gerekçesiyle yargılanıyordu ve dava temyize götürülmüştü. Mübarek hakkında yolsuzluk ve göstericilerin öldürülmesiyla ilgili dört ayrı dava daha bulunuyor.

Ünlü yargıca meslekten men

'Diktatörlerin korkulu rüyası' olan ünlü İspanyol yargıç Baltasar Garzon yolsuzluk davasında 'usulsüz delil toplamaktan' suçlu bulundu. Garzon 11 yıl meslekten men edildi

Baltasar Garzon

İspanya'nın dünyaca ünlü yargıcı Baltasar Garzon, "usulsüz delil topladığı" iddiasıyla yargılandığı davada suçlu bulunarak 11 yıl meslekten men cezası aldı. Söz konusu karara itiraz etme hakkı bulunmuyor.

Şilili diktatör Augusto Pinochet'nin insanlığa karşı suç işlemekten yargılanması girişimiyle uluslararası çapta tanınan ve ülkesinde de devlet terörünün ortaya çıkarılması için cesur soruşturmalar yürüten yargıç Garzon hakkında açılan üç davadan biri için dün karar günüydü.

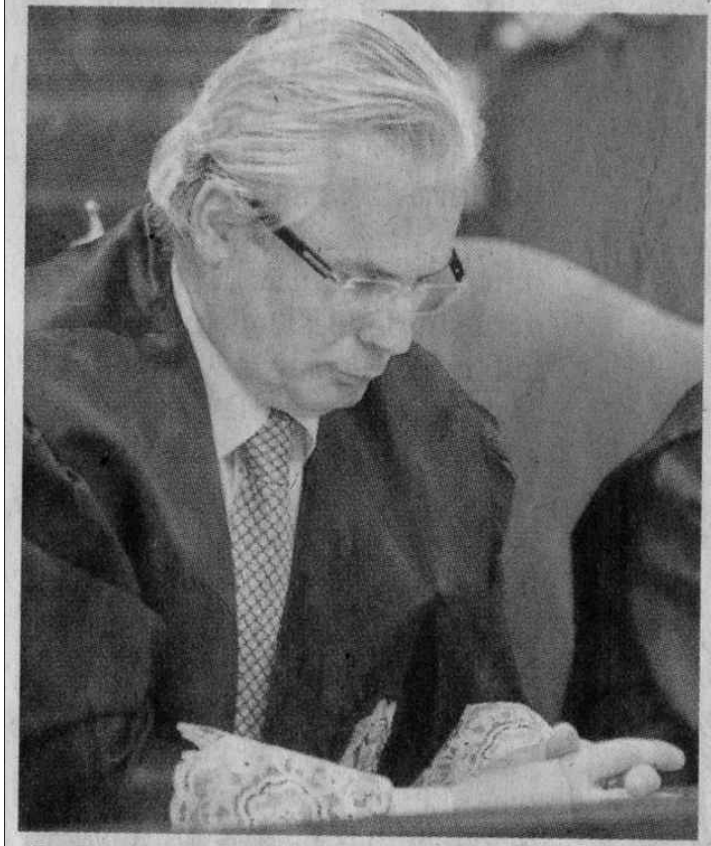
Garzon, Gürtel adı verilen yolsuzluk davasındaki soruşturmada bazı tutuklu sanıklar ile avukatları arasında cezaevinde yapılan görüşmelerin dinlenmesi talimatını vermekle suçlanıyordu. Sonuçta Yüksek Mahkeme oybirliğiyle aldığı kararda, Garzon'un sanık ile avukat arasındaki görüşmeleri dinleterek usulsüz delil topladığına hükmetti ve "görevini kötüye kullanma ve anayasal hakları garanti etmemekten" dolayı ceza aldığını açıkladı.

Bütün duruşmalarda olduğu gibi dün de mahkeme önünde Garzon'a destek ve "faşistlere karşı" protesto vardı. Uluslararası Af Örgütü başta olmak üzere insan hakları örgütleri Garzon'un Yüksek Mahkeme'de yargılanmasını skandal olarak niteliyor.

Franco diktatörlüğü dönemi mağduru binlerce ailenin "umudu" olan yargıç Garzon savunmasında, "Avukatlar da yolsuzluk organizasyonunun içindeydi ve suçu ortaya çıkarmak için elimdeki tek yolu kullandım" demişti. Adaletin yerini bulması için "umutlarını Garzon'a bağlayan" mağdur ailelerini temsilen 22 tanık da Garzon'un davasında ifade verdi. İspanyol *El Pais* gazetesi bu davanın, yolsuzluk davasında adı geçen iktidardaki Halk Partisi'nin siyasi bir hesaplaşmasından ibaret olduğunu yazmıştı.

İki dava daha var

Yargıç Garzon, hakkında açılan ikinci davada, İç Savaş ve Franco dönemlerinde işlenen on binlerce faili meçhul cinayeti soruşturarak 1977'de çıkarılmış olan af yasasını görmezden gelip "yetkilerini aşmakla" yargılanıyor. Garzon hakkında 20 yıla kadar meslekten men cezası talep edilen Franco soruşturmasıyla ilgili davanın ise bugün karara bağlanması bekleniyor. Dava, yetkisini aştığı suçlaması ise Garzon'un 2008'de çıkarılan bir af kararını görmezden geldiği iddiasına dayandırılıyor. 56 yaşındaki Garzon, hakkındaki üçüncü davada ise, New York Üniversitesi'nde katıldığı bir seminer için bir bankadan usulsüz maddi destek almakla suçlanıyor. **TARAF**

Adalet dağıttı, suçlu çıktı

FAŞİST Franco döneminde öldürülen 100 bin kişiyle ilgili açtığı dava ile halkın sevgilisi olan ünlü yargıç Baltazar Garzon yargılandığı davada temyize kapalı olmak şartıyla 11 yıl meslekten men cezasına çaptırıldı. İktidardaki Halk Partisi'nin kararda etkisi olduğu kanaati çok yaygın. »2

İSPANYA'YI KARIŞTIRAN DAVA

EFSANE YARGICIN SONU MU GELİYOR?

Dünyanın dört bir yanındaki insanlığa karşı suçlara dava açarak sınırları aşan adalet arayışının sembolü haline ünlü İspanyol yargıç Baltasar Garzon yarın 'yasadışı ortam dinlemesi' emri verdiği için mahkeme önüne çıkacak. Dava kasım ayında iktidara gelen sağcı Halk Partisi'ni sarsan yolsuzluk skandalının üç sanığının, Garzon'un avukatları ile telefon görüşmelerini yasal olmayan bir şekilde dinletmekle suçlamasıyla açılmıştı.

BALTASAR GARZON

Görevden el çektirilebilir

Fakat Garzon'un yargıçlık kariyerini sona erdirebilecek dava bir hafta sonra İspanya'nın iç savaşını araştırırken 'görevini kötüye kullandığı' iddiasıyla Yüksek Mahkeme'de yargılanmasıyla başlayacak. Şili diktatörü Augusto Pinochet, Ruanda soykırımı, Arjantin'de devlet terörünün estiği 'kirli savaş' döneminin sorumluları ve eski ABD Başkanı George W. Bush hakkındaki davaları ve soruşturmalarıyla ünlenen Garzon, ülkesinin kanlı tarihi sorgularken 'taşa çarptı'. İspanya'da 1936-1939 yılları arasındaki İç Savaş ve savaşın galibi General Franco dönemlerindeki kayıplar konusunda soruşturma açtığı için aşırı sağcı grupların başvurusu üzerine yargılanan yargıç, 2010 yılının mayıs ayında görevden uzaklaştırılmıştı. Garzon'un yargılanması İspanya'yı kutuplaştırıyor. Muhafazakar gruplar Garzon'u 'şöhret peşinde koşup eski yaraları deşmekle' suçlarken insan hakları savucuları yargıcın 'dünyayı değiştirdiğini' öne sürüyor. Garzon eğer suçlu bulunursa hapse girmeyecek ancak 12-20 yıl arası görevden el çekme cezası alabilir. Bu olasılık 56 yaşındaki yargıcın kariyerinin sona ermesi anlamına geliyor.

PİNOCHET'Yİ TUTUKLATMIŞTI

KÖŞE TAŞI

AKIN ÖZÇER

Sanık sandalyesindeki yargıç

Dünyanın en çok tanınan yargıçlarından **Baltasar Garzón**, salı günü hakkında açılan üç davadan ilkinde sanık sandalyesine oturdu. Garzón, Yüksek Mahkeme'de görülen davada, özel yetkili mahkeme Audiencia Nacional'de görevliyken yürüttüğü bir yolsuzluk ve kara para aklama davasıyla (Gürtel davası) ilgili soruşturmada şüphelilerle avukatları arasında yapılan telefon konuşmalarını yasaya aykırı dinleterek adil yargılanma hakkını zedelediği iddiasıyla yargılanıyor. Davacılar, Gürtel davası sanıkları işadamları Francisco Correa ve Pablo Crespo ile biri sanık olan avukatları. Correa ile iş ortağı Crespo'nun iktidar partisi Partido Popular'ın (PP) özerk bölge ve belediyelerinde görevli bazı yöneticilerinden pahalı hediyeler karşılığı kamu ihaleleri aldıklarını ortaya çıkardığı için, Gürtel davası başından beri PP'yi rahatsız ediyor. Correa'nın PP Onursal Başkanı eski Başbakan José Maria Aznar'ın kızının El Escorial Manastırı'ndaki muhteşem düğün töreninin seçkin davetlileri arasında yerini aldığı anımsandığında, bu rahatsızlığın hangi boyutta olduğunu tahmin etmek güç değil.

Davalıların kendilerini yargılayan yargıçtan davacı oldukları ve onu sanık sandalyesine oturttukları böylesine tuhaf bir davanın adaleti tersten işlettiği söylenebilir. Zira normalde telefon konuşmalarını dinleterek İsviçre bankalarındaki 20 milyon avronun aklanmasının önüne geçen Garzón'un görevini lâyıkıyla yerine getirdiği sonucuna varmak daha mantıklı olurdu. Ama savcı Alberto J. Barreiro, davacılarla birlikte, telefon dinlemelerinin anayasal güvence altındaki savunma hakkını zedelediği iddiasıyla yargıcın fiilen meslek hayatını bitirecek bir ceza (10 yıldan 17 yıla kadar meslekten men) talep ediyor.

Yargıç Garzón hakkında açılmış diğer iki davaya gelince, bunlardan biri New-York'ta bir dönem verdiği kurslar karşılığı aldığı ücretle ilgili. Kurslar Banco Santander tarafından finanse edildiği ve bankanın da o dönemde Garzón'un baktığı üç davası bulunduğu için davacılar söz konusu ücretin rüşvet olduğunu öne sürüyor. Aslında yargıca karşı aşırı sağ cenahın başlattığı kampanyanın sonucu olduğu izlenimi veren bu davayla ilgili duruşma tarihi henüz belli değil. Aşırı sağı Garzón'a karşı böyle bir kampanyaya sevk eden asıl dava ise önümüzdeki salı günü başlıyor. İspanya'nın tarihiyle yüzleşmesi demek olan İç Savaş (1936-39) ve Franco döneminin (1939-75) cinayetlerini araştırmaya başlayan Garzón'a karşı açılan davada yargıç bu dönemi aklayan 1977 tarihli Af Yasası'na muhalefetten yargılanacak.

"Geçmişle yüzleşmek" başlıklı yazımda belirttiğim gibi, bu dava Falanjist derneklerin şikâyetleri üzerine açılmış bulunuyor. Aşırı sağ eğilimli partilerden Fuerza Nueva'nın sorumlularından Bernad Remón'un başkanı olduğu Manos Limpios (Temiz Eller) Derneği davaya müdahil olmuş durumda. Dolayısıyla safları önceden belirlenmiş, İspanya'nın geçmişiyle yüzleşmesini isteyenler ve buna şiddetle karşı çıkanlar olmak üzere cepheleşmiş siyasi bir dava söz konusu olan.

Garzón hakkında açılan davaların tümünün artık siyasi nitelik taşıyacağına kuşku yok. Nitekim daha ilk davasında Yüksek Mahkeme önünde toplananlar arasında Franco kurbanlarının yakınları da vardı ve bir süre "tersine dönmüş dünya, faşistler ve yolsuzluk yapanlar yargıcı yargılıyor" diye slogan attı. Garzon'a destek veren politikacılar arasında bulunan Birleşik Sol'un eski lideri Gaspar Llamazares ise ünlü yargıçla dayanışmanın püf noktasını bir benzetmeyle açıkladı. Ona göre bu davalar salkım bombasına benziyor; bu nedenle Garzón'a desteğin, hakkında açılan tüm davaları kapsaması gerekiyor.

Başını Almudena Grandes, Luis García Montero ve Pedro Almodóvar gibi şair, yazar ve sanatçıların çektiği dayanışma platformu da aynı görüşte ki Garzón'u "Gürtel davasının ilk mahkûmu, Frankizmin son kurbanı" ilân ediyor. Aslında Garzón'un düşmanları bu kadarla sınırlı değil. O, teröre karşı kirli bir savaş yürüten GAL'i deşifre ederek, bir dönem milletvekili olduğu, hükümetinde Devlet Sekreteri olarak görev aldığı PSOE'yi (Sosyalist İşçi Partisi) iktidardan edecek kadar adalete ve demokrasiye bağlı. GAL'e karşı çıkması terör örgütü ETA'ya destek olduğu anlamına gelmiyor. 2000'li yıllarda, yan kuruluşları Xaki, Ekin, Jarrai ve Segi'yi temelli kapatmak, siyasi kolu Batasuna'nın faaliyetlerini askıya almak suretiyle ETA'nın canına okuyor.

Şili'nin eski diktatörü Augusto Pinochet'e, insanlığa karşı suç işlediği gerekçesiyle dava açarak uluslararası camianın dikkatini çeken Garzón, ayrıca Latin Amerika ülkelerinde diktatörlük rejimleri kurulmasına yönelik Condor operasyonu nedeniyle Henry Kissinger'ı yargılamak isteyen ABD dışından iki yargıçtan biri olarak tanınıyor. Kariyeri bir köşeye sığmayacak kadar parlak olan yargıç Garzón, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kamuoyunun tepkisine yol açan Dink kararını tartıştığımız sırada İspanya gibi demokratik bir ülkede aşırı sağın kıskacında sanık sandalyesinde oturuyor.

Bu iki olay, yargıya yönelik eleştiriler içermeleri dışında, ilk bakışta birbirine benzemiyor. Ama tuhaf bir benzerlik var aralarında: burada aşırı sağın giriştiği planlı bir cinayetin üstünün örtüldüğü, oradaysa bunca yıllık demokrasiye karşın aşırı sağın kutsadığı bir geçmişle yüzleşmek isteyen ünlü bir yargıcın başına çorap örüldüğü izlenimi ediniliyor. Belli ki aşırı sağ güçlü, demokrasiye giden yol da çok uzun, kimse kendini kandırmasın.

akinozcer@post.com

Son dikta

Arjantin'de cunta döneminin so "insanlık suçu" işlediği gerekçe

Arjantin'de 1976-1983 yılları arasındaki darbe iktidarının son lideri Reynaldo Benito Bignone, bir kez daha ömür boyu hapse mahkum edildi. Bir yıl iktidarda kalan Arjantin'in "son diktatörü" 85 yaşındaki Bignone, Campo de Mayo askeri üssünde tutulanlara karşı "insanlık suçu" işlediği gerekçesiyle üçüncü kez ömür boyu hapis cezası aldı.

Bignone'nin, ülkesinde son çıkarıldığı federal mahkemede, 23 mahkumla ilgili mahkemede, cinayet, adam kaçırma, işkence, yasa dışı gözaltına alma ve gasptan suçlu bulunduğu belirtildi. Söz konusu 23 mahkumdan yedisinin hamileyken gözaltına alındığı ve gizli hapishaneye konduğu, burada doğum yaptıktan sonra da bebeklerinin ellerinden alındığı ifade edildi.

Bebekler çalındı

Arjantin'deki darbe iktidarı sırasında, Campo de Mayo askeri üssünde yaklaşık 5 bin kişinin alıkonduğu, çoğunun burada öldürüldüğü ya da kaybolduğu biliniyor.

1982-1983 yıllarında cunta yönetiminin başında bulunan Bignone, Nisan 2011'de ise, lider olduğu dönemde muhaliflere işkence yapılması ve öldürülmesinden dolayı ömür boyu hapse mahkum edilmişti. Katolik kilisesine bağlılığı nedeniyle arkadaşlarının "papaz" ea zararl

General Bignone'nin döneminde Arjantin'in iki toplama kampı, bir gizli doğumevi olduğu söyleniyor.

2007'den bu yana cezaevinde bulunan Bignone hakkında, cezaevinde ölen ve burada dünyaya getirdiği çocuğun yasa dışı şekilde evlatlık verildiği sanılan bir kadın tutukluyla ilgili dava da devam ediyor. Söz konusu kadının oğlu Gaston Mena, hala kardeşini aradığını anlatıyor.

Temmuz 2012'de de, cr 5a mil döneminin iki lideri, Reynaldo Bignone ve Jorge Videla siyasi mahkumların bebeklerinin çalınmasını emretmekten suçlu bulunmuştu. Videla 50 yıl, Bignone 15 yıl hapse mahkum edilmişti.

Ebeveynler gözetim merkezlerindeyken en az 400 kadar bebeğin kendilerinden zorla alındığı tahmin ediliyor. İnsan hakları grupları "Kirli Savaş" olarak bilinen askeri cunta döneminde 30 bin muhalifin ve solcu gerillanın öldürüldüğünü veya ortadan yok olduğunu söylüyor. TARAF

Son diktatöre müebbet

Arjantin'de cunta döneminin son diktatörü 85 yaşındaki General Bignone "insanlık suçu" işlediği gerekçesiyle üçüncü kez ömür boyu hapis cezası aldı

Arjantin'de 1976-1983 yılları arasındaki darbe iktidarının son lideri Reynaldo Benito Bignone, bir kez daha ömür boyu hapse mahkum edildi. Bir yıl iktidarda kalan Arjantin'in "son diktatörü" 85 yaşındaki Bignone, Campo de Mayo askeri üssünde tutulanlara karşı "insanlık suçu" işlediği gerekçesiyle üçüncü kez ömür boyu hapis cezası aldı.

Bignone'nin, ülkesinde son çıkarıldığı federal mahkemede, 23 mahkumla ilgili mahkemede, cinayet, adam kaçırma, işkence, yasa dışı gözaltına alma ve gasptan suçlu bulunduğu belirtildi. Söz konusu 23 mahkumdan yedisinin hamileyken gözaltına muhaliflere işkence yapılması ve öldürülmesinden dolayı ömür boyu hapse mahkum edilmişti. Katolik kilisesine bağlılığı nedeniyle arkadaşlarının "papaz" [illegible] General Bignone'nin döneminde Arjantin'in iki toplama kampı, bir gizli doğumevi olduğu söyleniyor.

2007'den bu yana cezaevinde bulunan Bignone hakkında, cezaevinde ölen ve burada dünyaya getirdiği çocuğun yasa dışı şekilde evlatlık verildiği sanılan bir kadın tutukluyla ilgili dava da devam ediyor. Söz konusu kadının oğlu Gaston Mena, hala kardeşini aradığını anlatıyor.

Temmuz 2012'de de, [illegible] döneminin iki lideri, Reynaldo

FOTOĞRAF: JAMAL NASRALLAH/EPA

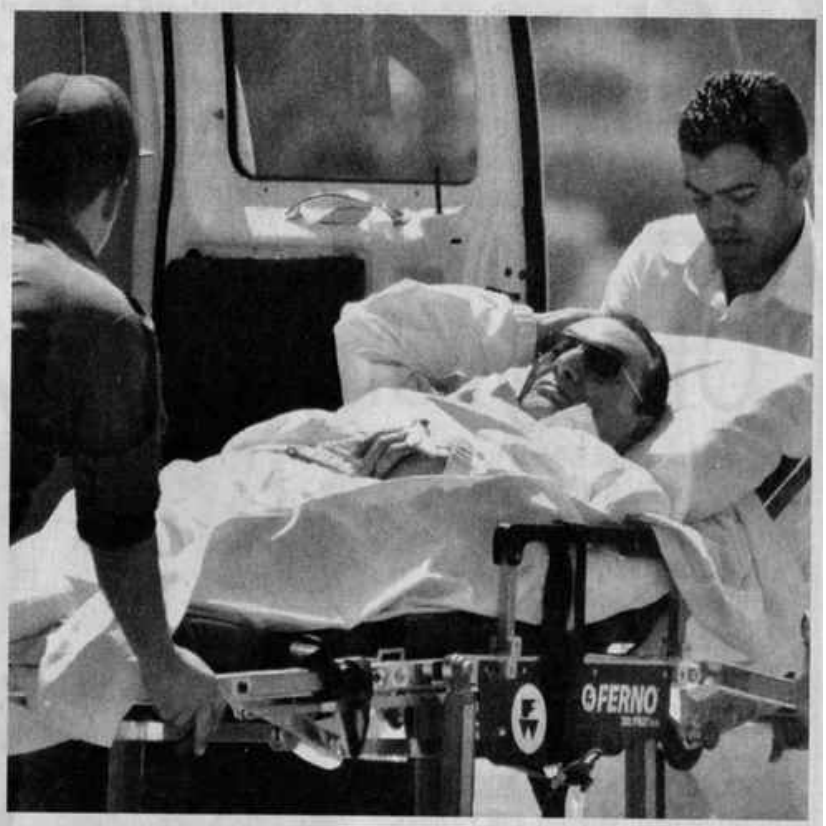
Ürdün'ü ziyaret eden Britanya Prensi Charles Suriyeli mültecilerin kaldığı kampları ziyaret ederek çocuklarla ilgilendi.

Başlamadan bitti

Mübarek'in tekrar görülen davasının ilk duruşması başlamadan bitti. Hâkim davadan çekildiğini açıkladı

Mısır'daki devrim sırasında 846 göstericinin öldürülmesinden sorumlu tutulan eski Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek'in davasının yeniden görüleceği mahkemenin hâkimi Mustafa Hasan Abdullah, duruşmanın başlamasından birkaç dakika sonra davadan çekildiğini açıkladı. Kahire Ceza Mahkemesi hâkimi Hasan Abdullah, kurbanların ailelerinin kendisini yanlı olmakla suçladığı gerekçesiyle, bu kararı aldığını ifade etti.

Abdullah, daha önce 2011'deki isyan sırasında göstericilere develerle saldırı düzenlenmesi nedenizle "deve savaşı" olarak adlandırılan başka bir davada Mübarek rejiminin önde gelen 24 isminin beraat etmesine karar vermiş, bu da tepkilere yol açmıştı.

Salonda gerginlik

Başkent Kahire'de görülen davada, hâkimin çekilmesinin ardından mahkeme salonunda gerginlik yaşandı. Duruşma salonunda avukatlar arasında sözlü atışmalar meydana geldi. Hâkim Hasan Abdullah'ın, söz konusu açıklamasının ardından dava dosyasını İstinaf Mahkemesi'ne gönderdiği bildirildi.

Hasan Abdullah

Sağlık durumu iyi olmayan 84 yaşındaki Mübarek ise duruşmanın yapıldığı Polis Akademisi binasına helikopterle getirildi. Davada, Mübarek ile iki oğlu, Cemal ve Ala ile eski İçişleri Bakanı Habib El Adli ve 6 yardımcısı da yargılanıyordu.

Ömür boyu hapis cezası

Ancak geçen ocak ayında Mısır Temyiz Mahkemesi, avukatların kararın yanlış olduğu ve Mübarek'in adil bir şekilde yargılanmadığı gerekçesini kabul ederek, davanın yeniden görülmesine hükmetmişti. **DW**

Darbecilerin lüks hapishanesine kilit

1940
579

Şili Devlet Başkanı Sebastian Pinera, insanlığa karşı suçlardan mahkûm olan eski subayların tutulduğu lüks hapishaneyi kapatacaklarını açıkladı. General Pinochet [illegible]etimi sırasındaki işkence ve cinayetlerden mahkûm olan bu eski subaylar başka bir hapishaneye taşınacak.

Bir askerî üste bulunan Cordillera cezaevinde mahkûmların özel banyolarının yanı sıra tenis kortu, mangalları ve havuzları var. Karar askerî yönetim altında işkence görmüş olan Şili muhalefet lideri Michelle Bachelet tarafından da memnuniyetle karşılandı.

Lüks hapishane tepkilere dayanamadı.

AYRICALIKLI KOŞULLAR

Hükümetin Cordillera'yı kapatma kararını 10 mahkûmun güvenliklerinin yanı sıra "yasa önünde eşitlik" ilkesini gözönüne [illegible]rak verdiği belirtildi. Bu mahkûmlar cezalarının kalan kısmını, insan hakları suçluları için inşa edilen başka bir özel hapishane olan Punta Peuco'da tamamlayacak. Cordillera, Punta Peuco'de aşırı kalabalığı önlemek için Ricardo Lagos başkanlığı sırasında 2004'te inşa edilmişti. Cordillera'deki ayrıcalıklı koşullar inşaattan bu yana eleştirilmekteydi.

Ancak kamuoyu tepkisi çarşamba günü doruğa çıktı. Bu tepkinin nedeni, 100 yıldan fazla hapis cezası olan, eski Tuğgeneral Miguel Krassnoff'un destekçilerinin Cordillera'da onun onuruna bir mangal partisi düzenlemeye kalkması oldu. 2011 yılında Krassnoff'un onuruna düzenlenen etkinlik, destekçileri ile insan hakları aktivistleri arasında çıkan çatışmalara yol açmıştı. Pinochet rejimi sırasında öldürülen, işkence gören veya hapse atılanların toplam sayısı resmi rakamlara göre 40 bini aştı. **BBC**

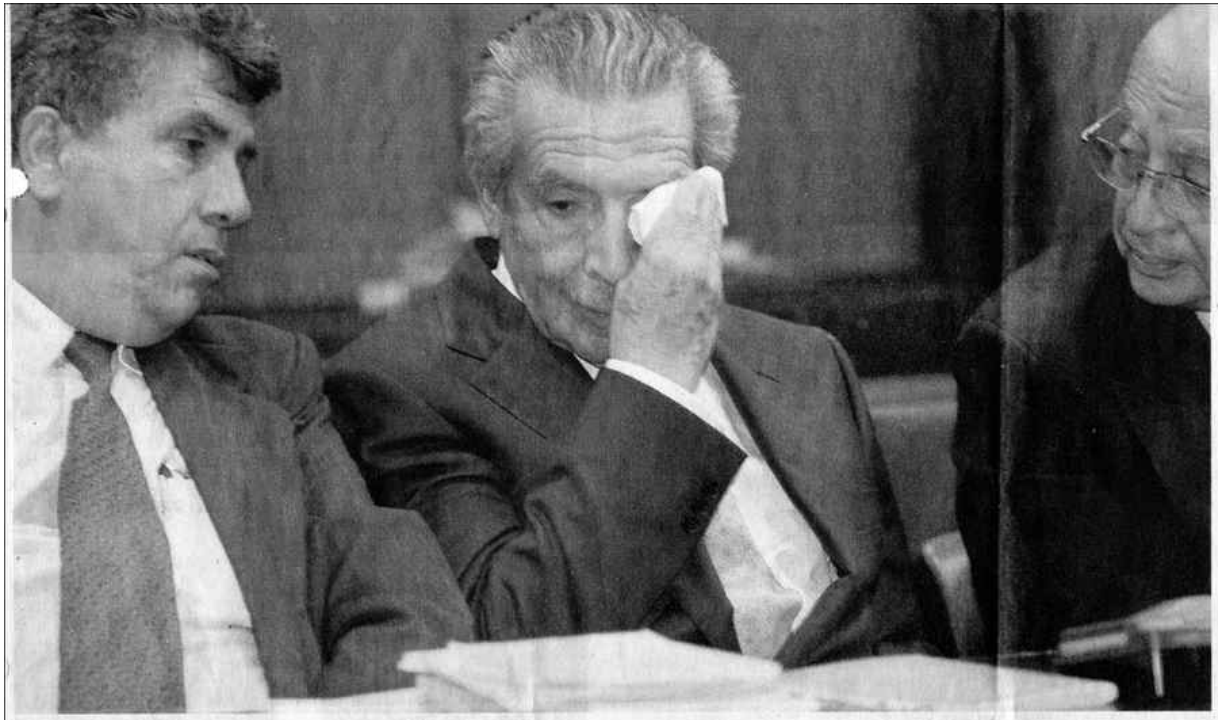
Guatemala, 85 yaşındak darbeci generali yargılıyo

Orta Amerika ülkelerinden Guatemala da askerî darbe geçmişiyle hesaplaşıyor. Askerî darbeyle iktidara gelen ve 1982-1983 yıllarında ülkeyi diktatörlükle yöneten 85 yaşındaki Efrain Rios Montt, yargı önünde hesap veriyor. Ülkede 1960-1996 yılları arasında süren iç savaşın en kanlı olaylarından sorumlu tutulan Montt, 100 farklı katliamda çoğunluğunu Maya yerlilerinin teşkil ettiği 1.700 solcu muhalifi katlettirmekle suçlanıyor. Savcılar, katliamlarda bizzat bulunmasa bile ordu içindeki sıkı emir-komuta zinciri nedeniyle sorumluluğun Montt'a ait olduğunu söylüyor. 14 Ocak'a kadar kongre üyeliği süren Montt hakkında yasal dokunulmazlık nedeniyle dava açılamıyordu. Ancak eski diktatör, dokunulmazlık zırhının kalkmasının hemen ardından mahkemeye çıkarıldı. Hâkim, hakkındaki suçlamaların dinlenildiği ilk duruşmada Montt'un ev hapsinde tutulmasına karar verdi. Yine bir askerî darbeyle ülke yönetiminden uzaklaştırılan Montt'un iktidarı süresince Guatemala'da katliam, tecavüz, işkence ve yerlilere karşı soykırım girişimlerinin zirve yaptığı ifade ediliyor. Aynı dönemde solcu gerillalara karşı mücadele yürüten Guatemala ordusunun uygulamaları yüzünden 29 bin kişinin evlerini terk etmek zorunda kaldığı belirtiliyor. Montt'un ABD ile yakın ilişkileri de sürekli tartışma konusu oluyordu. Guatemala'daki kanlı iç savaş 1996 yılında sona ermiş, savaş nedeniyle 36 yılda 200 bin kişi hayatını kaybetmiş ya da kaybolmuştu. Birleşmiş Milletler raporlarına göre bu ölü ve kayıpların yüzde 93'ünden güvenlik güçleri sorumlu. **DIŞ HABERLER SERVİSİ**

Cunta dönemi 'diktatörlük' olarak okutulacak

Güney Amerika ülkesi Şili'de, Milli Eğitim Kurulu (Cned) 1973-1990 yıllarındaki General Augusto Pinochet iktidarı döneminin okul kitaplarında "diktatörlük" olarak nitelenmesine karar verdi. Hükümetin önceki dönemin ders kitaplarında yer alan "rejim" sözcüğünün değiştirilmesi talebi üzerine Eğitim Kurulu'nda yapılan oylamada, bir çekimser ve altı oyla, 6-12 yaşlarındaki çocukların eğitimine yönelik kitaplarda "diktatörlük" ifadesinin yer alması kararlaştırıldı. Şili'de 1973'te General Augusto Pinochet, devlet başkanı Salvador Allende yönetimini askerî darbeyle devirmişti. 1990 yılına kadar iktidarda kalan Pinochet döneminde 3 bin kişi gözaltında öldürüldü, on binlerce kişi işkence gördü, binlerce kişi kaybedildi ve 200 bin kişi ülkesini terk etmek zorunda kaldı. Pinochet, mahkemeye çıkmadan 2006'da 91 yaşında öldü. **SANTIAGO** AA

1982'de darbeyle iktidara gelen General Efrain Rios Montt, dokunulmazlığının kaldırılmasının ardından çıkarıldığı mahkemede soykırım ve insanlığa karşı suç işlemekle suçlandı. Suçlamalar, 85 yaşındaki Montt'u böyle terletti. FOTOĞRAF: AP, MOISES CASTILLO

Guatemala, 85 yaşındaki darbeci generali yargılıyor

Orta Amerika ülkelerinden Guatemala da askerî darbe geçmişiyle hesaplaşıyor. Askerî darbeyle iktidara gelen ve 1982-1983 yıllarında ülkeyi diktatörlükle yöneten 85 yaşındaki Efrain Rios Montt, yargı önünde hesap veriyor. Ülkede 1960-1996 yılları arasında süren iç savaşın en kanlı olaylarından sorumlu tutulan Montt, 100 farklı katliamda çoğunluğunu Maya yerlilerinin teşkil ettiği 1.700 solcu muhalifi katlettirmekle suçlanıyor. Savcılar, katliamlarda bizzat bulunmasa bile ordu içindeki sıkı

Cuntayı sadece 17 ay yöneten general bile 85 yaşında yargıda!

1940
579

Guatemela'da 36 yıllık iç savaşın en kanlı döneminin sorumlularından Orgeneral Efrain Rios Montt, 30 yıl sonra soykırım ve insanlık suçundan yargılanacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Yirminci yüzyıl boyunca kanlı askeri darbelerle acı çekmiş Latin Amerika ülkelerinin geçmişleriyle hesaplaşmalarında sıra Orta Amerika'da bulunan Guatemala'ya geldi. İktidarda olduğu 17 ay içerisinde terör estiren cunta lideri Efrain Rios Montt, 85 yaşında soykırım ve insanlığa karşı suç işlemekten yargılanarak adalete hesap verecek. 1960 ve 1996 yılları arasında 250 bine yakın insanın öldüğü ya da yer değiştirmek zorunda kaldığı iç savaşın açtığı yaralar ülkede davayla tekrar gündeme geldi.

Yaşı sayesinde hücre yerine ev hapsi

Mahkeme önüne öneki gün çıkarılan Montt, katliam emri verdiği iddialarını kabul etmeyerek ön duruşma boyunca kendisine yöneltilen soruları yanıtlamadı. Montt'un yaşı gözönüne alınarak yargılama boyunca ev hapsinde tutulmasına karar verildi. İç karışıklık içerisindeki ülkede 1982'de CIA destekli bir darbeyle seçilmiş hükümeti deviren general, ağırlıklı olarak Maya yerlilerinden oluşan solcu gerilla hareketiyle savaşırken köylerde 1700'den fazla masum sivili katleden güçlerin başındaydı. Montt'ın iktidarı 36 yıllık iç savaş içerisinde işkencenin ve faili meçhullerin en yoğun olduğu dönemdi. Gerillaların yerleşmemesi amacıyla yerlilerin köylerini tamamen yakarak yok etmeyi savaş aracı olarak kullanan ordu nedeniyle Guatemala uluslararası toplumdan dışlanmıştı.

Dokunulmazlık zırhı korumuştu

Halkına yönelik katliamların sorumlusu Montt, 17 ay sonra karşı darbeyle koltuğundan edildi. Fakat Montt 12 yıl boyunca Kongre üyesi olduğu için siyasi dokunulmazlıktan yararlandı. 14 Ocak'ta görev süresinin bitmesiyle eski cunta liderine yargı yolu açıldı. Yargıç Carol Flores "Suçlamalar için yeterince kanıt olduğuna inanıyorum" açıklamasını yaparak savcı Manuel Vasquez'ün öne sürdüğü 'Montt'un askerlerin tecavüzlerine, işkencelerine ve kundaklama eylemlerine solcu gerillalarla mücadele etme uğruna emir- komuta zinciri içerisinde göz yumduğu' kanısına katıldı. Cunta liderinin avukatı Gonzalo Rodriguez Galvez ise cephede bizzat bulunmadığı için Montt'un suçlu bulunmasını beklemediğini söyledi. Savcı Vasquez ise Montt'un 1771 kişinin öldüğü, 29 bin kişinin evlerini terk etmek zorunda kaldığı toplam 100 katliamın sorumlusu olduğunu vurguladı.

EFRAIN RIOS MONTT

Pinochet dönemi okul kitaplarında 'diktatörlük'

Şili'de 1973-1990 yıllarındaki General Augusto Pinochet iktidarı dönemini nitelemek için okul kitaplarına bundan böyle 'diktatörlük' terimi kullanılacak. Hükümetin ders kitaplarında yer alan 'rejim' sözcüğünün değiştirilmesi talebi üzerine Eğitim Kurulu'nda yapılan oylamada, 6-12 yaşlarındaki çocukların eğitimine yönelik kitaplarda 'diktatörlük' ifadesinin yer alması kararlaştırıldı. Pinochet'nin Devlet Başkanı Salvador Allende'yi devirmesiyle başlayan cunta yönetimi boyunca 3 bine yakın insan öldürülmüş ya da kaybolmuştu.

PİNOCHET'Yİ TUTUKLATMIŞTI

Garzon, ismini uluslararası ölçekte ilk olarak 1998 yılında Şilili diktatör Augusto Pinochet hakkında tutuklanma emri çıkartarak duyurmuştu. Bu tarihlerde, dikta döneminde Şili'de öldürülen İspanyolların açtığı davaya bakan Garzon, ameliyat olmak için İngiltere'ye gelen Pinochet'in yakalanarak ülkesine iade edilmesi için cebinden 20 bin dolar harcamış ve adından 'idealist yargıç' olarak söz ettirmişti.

Darbecilerin yanına kalma

Yunanistan ve Arjantin'deki gibi askeri bir yenilgi veya Endonezya'daki gibi finansal kriz sonucu bir anda iktidarı bırakmak zorunda olan askeri diktatörlük kadrosu, kendilerini mahkeme karşısında buldu. Görece daha barı demokrasiye geçen ülkelerde, darbecilerin yargılanması ç zor ve zaman alan bir süreç oldu.

ARJANTİN

Mart 1976'da Arjantin'in yönetimini alan askeri yönetimin sonu 1982'de İngiltere'ye karşı yapılan Falklands Savaşı'nda alınan yenilgiyle geldi. 1983'te seçim kararı alan son cunta, kendilerine dokunulmazlık kazandırdı. Dokunulmazlık zırhına giremeyen 9 cunta üyesi 1985'te halka karşı işledikleri suçlar yüzünden yargılandı. General Jorge Videla ve Amiral Emilio Massera ömür boyu, General Roberto Viola 17 yıl hapse çarptırıldı. 3 general de 4.5 ile 8 yıl arasında hapis cezası aldı. Suçlu bulunan yöneticiler 1989 ile 1990'da yeni cumhurbaşkanı Carlos Menem tarafından affedildi. 2010'da dokunulmazlıkların kaldırıldığı düzenlemenin ardından ise 600'den fazla kişi için soruşturma açıldı.

ŞİLİ

1973'te genelkurmay başkanıyken demokratik bir şekilde seçilmiş Salvador Allende'yi deviren General Agusto Pinochet 1990'a kadar ülkeyi demir yumrukla yönetti. Yönetimi boyunca 3 bin kadar insanın öldürüldüğü ve 30 bin kadar kişinin işkenceye uğradığı düşünülüyor. 1999'da İngiltere ziyareti sırasında tutuklandı, İspanya'ya iade davası sürerken, 2000'de serbest bırakılarak ülkesine geri dönmesine izin verildi. 2002'de ülkenin Yüksek Mahkemesi, Pinochet'nin bunama dâhil olmak üzere sağlık sorunları yüzünden suçlamaların düşmesi gerektiği kararını verdi. 2004'te kararını değiştiren Yüksek Mahkeme, mahkemeye çıkabileceğine

PAKİSTAN

General Pervez Müşerref 1999'da anayasayı askıya alarak ülke çapında sıkıyönetim ilan edip muhaliflerini tutukladı. Başbakan sürgüne gönderildi. 2011'de genelkurmay başkanlığı dışında cumhurbaşkanlığı görevini de yürüteceğini açıklayan Müşerref, 2003'te siyasi partilerle anlaşma yapıp meclisten 1999'daki darbenin yasal olduğunu belirten bir kanun geçirdi. 2007'de sadece cumhurbaşkanı olarak ülkeyi yönetmeye başladı. 2008'deki seçimlerden sonra kurulan meclis Müşerref'e karşı soruşturma açılmasına karar verince istifa eden

MISIR

Monarşi'nin devrildiği 1952'den 2011'e kadar Mısır askeri diktatörlükle yönetildi. Enver Sedat'ın 1981'de suikasta kurban gitmesi üzerine Cumhurbaşkanı Yardımcısı olan Hüsnü Mübarek yönetimi devraldı. 2011 başında başlayan halk ayaklanmasıyla istifa etmek zorunda kalan Mübarek, 24 Mayıs'ta savcılık tarafından ayaklanma sırasında halka ateş açılmasını emretmek ve yolsuzlukla suçlandı. Suçlu bulunması durumunda ölüm cezası alabilir. Avukatları,

YUNANİSTAN

21 Nisan 1967'de albaylar cuntası iktidara el koydu. Kasım güçlerinden sorumlu Dimitrios İoannidis yönetimi ele geçi Kıbrıs harekatından sonra etkinliğini yitiren İoannidis, sivi engel olamadı. Ocak 1975'te vatana ihanet ve isyan suçla 20 darbeci hakim karşısına çıktı. Dört isme verilen ölüm c hapse çevrildi. Papadopoulos 1999'da bir hastanede ölünc kaldı. Pattakos ve Makerezos, sağlık sorunları nedeniyle 1 bırakıldı. İoannidis ise 16 Ağustos 2010'da hapiste yaşamı

ENDONEZYA

1967'den itibaren 31 yıl Endonezya'yı demir yumrukla yöneten Suharto, 1997 Asya Krizi'nden sonra çıkan güven bunalımıyla büyük zarar gördü. Mart 1998'de 5 yıllığına yeniden cumhurbaşkanı seçilen Suharto, binden fazla kişinin öldüğü olaylar sonrası mayısta istifa etmek zorunda kaldı ve ülke resmen demokrasiye geçti. Yolsuzlukla suçlanan Suharto'yu yargılama çabası eski diktatörün sağlık sorunları yüzünden sonuç vermedi

Orgeneral Chu 1980'de ordud cumhurbaşkan siyasi partileri kendi partisini anayasa yürürl 1988'e kadar c görevini yürüttü yerine kendi pa arkadaşı emekl Tae-woo seçildi gelen yeni Cumh Young-sam, ikis yolsuzluk ve ins suçlardan yargıl gerektiğini söyle Chun ve 16 darbe karşı isyan suçla tutuklandı. Dava ve Roh'un isyan, kullanmak, cinay yolsuzluktan suçl bulunmasıyla son

Brezilya cunta arşivlerini açıyor

1940
57

Brezilya Cumhurbaşkanı Dilma Rousseff, cunta döneminde işlenen suçların araştırılması için hakikat komisyonu kurmasının ardından, bu kez de 21 yıllık darbe yönetimine ait arşivleri açıyor. 1964-1985 yıllarında iktidarda olan cuntaya ait belgeleri, kişisel bilgiler içerdiği gerekçesiyle yıllardır gizli tutuluyordu. Yeni şeffaflık kanunu kapsamında 17 hazirandan itibaren yaklaşık 16 milyon sayfalık gizli belgeye sadece tarihçiler değil, yurttaşlar da ulaşabilecek. Arşivlerde üç kuvvet komutanlığı da dahil, toplam 38 hükümet kurumuna ait belge bulunuyor. **TARAF**

1849/57

Ceride-i Mülkiye

BASINDA BUGÜN

Senih ÖZAY: 'Sadece Evren ve Şahinkaya değil, hepsi yargılanacak "'

Ceride-i Mülkiye - Röportaj – Semih ÖZCAN

Senih Özay,avukat.. ama biraz değişik, kendi sözcükleriyle 'devrimci,anarşist' bir avukat.. devrimci siyasi tutukluların ve çevrecilerin avukatı olarak tanındı yıllar yılı, hemen hemen bütün iktidarların da başının belası olarak..
Toplumun aleyhine gördüğü, insan haklarına ve hukuğa aykırı bulduğu her işlem ve uygulama rahatını kaçırır onun..ister bir 'müvekkilini savunmak' adına isterse de kendi başına varolan hukuksuzluğu düzeltmek için anında harekete geçer. İktidarların aldıkları birçok karar ve eylem, onun sayesinde iptal edilmiştir. Duruşmaların 'hayır'sever avukatlarının en önde gidenidir anlayacağınız. Yaşamını anlattığı kitabının adı da bu durumunu özetler gibidir:''Ağzımı hayır'a açtığım davalarım...'' Bu nedenle hep muhaliftir,bunu da aydın olmanın zorunlu bir gereği sayar. ''Aydın dediğin muhalif olur. Ağzını hayır'a açar.(Biz de hep kadınlarımıza, çocuklarımıza karşı açarız.Nedense?''
Bu 'hayır'severliğinin başına dert açtığı zamanlar da olur.Hakkında sık sık koğuşturmalar, ceza davaları açılır. Örneğin bunlardan biri Kıbrıs'ta ölenler için tazminat istemesinden kaynaklanır. Üstelik mahkemede savını Lenin'in sözlerine dayandırarak kanıtlamaya kalkar. Bu o dönem için büyük suçtur..
Aslında Senih Özay'ın nasıl bir avukat olacağı daha öğrencilik yıllarından bellidir. Bu nedenle de 'beş' gibi idareten notlarla idare eder çoğunlukla..örneğin İdare Hukuku sınavında 'kamu Hizmeti nedir?' sorusuna verdiği yanıt, bugünkü avukatlığının da ipuçlarını verir niteliktedir: 'Hakkari Çölemenk'te doğuramayan, ölmeye kalkan, ilçe hastanesine kağnı ile giderken yolda ölen kadının ölmemesi için gerekenlerdir.'
12 Eylül öncesi ve döneminde Dev-Genç ve Dev-Yol davalarından yargılananların avukatı olur. O dönemlerde üniversiteye faşist baskı ve terör nedeniyle gidemeyen ve bu nedenle de okuldan atılan öğrencilerin Danıştay'da davalarını alır. Kazanır, o

öğrencilerin geri dönmesini sağladığı gibi o davalardan aldığı tazminatları da öğrencilere öğrenim harçlığı olarak verir. 1 Mayıs 1977'de Taksim'dedir. Hala arada bir giderek o gün ölen insanları anar, anılarını canlı tutar.
12 Eylül döneminde, 1983 Mart'ında, 'sıkıyönetim katlarını artık bıktırdığı için'gözaltına alınır. O dönemi benim de gözaltında olduğum dönemdir. Çıktığında kendi sorunu yetmezmiş gibi bir de benim avukatlığımı üstlenir. (Kendisini tanımam ve yakınlığım, çok daha öncelere, 2-3 yaşlarındaki çocukluğuma dek uzanır. O dönem İzmir'in Kınık ilçesinde bana'abilik' yapmaktadır.) Pek de kısa olmayan gözaltı süreci sonunda dava 'takipsizlik'le sonuçlanır ve serbest kalır. Ancak karara küçük bir de not eklenmiştir:'Avukatın devlete hiç yardım etmediği gözlenmiştir.'
Özay'ın avukatlık anlayışında yalnızca hakkını aramak konumunda kalan insanların değil, konuşamayan, kendini savunamayan canlıların hakkını korumak çok daha önemli bir yer tutar. Onun için kendini, kendini savunamayan doğanın, yok edilen hayvanlar aleminin avukatı olarak görür daha çok. 1980 yılında ABD'nin Birleşmiş Milletlerle ortak olarak düzenlediği ilk Irak saldırısı üzerine La Haye'de dava açar; develerin,yılanların,fesleğenlerin, hurma ağaçlarının, Babil'in asma bahçelerinin,hindilerin,leyleklerin ve horozların adına, 3 arkadaşıyla birlikte. Çünkü, kullanılan silahlar yabanıl doğayı yok etmekte, konuşamayan canlıların yaşamını sona erdirmektedir. İlginçtir; La Haye Adalet divanı bu davayı reddeder ama yargıçların kafasını da karıştırır. Çünkü dava, dört red oyuna karşın 2 çekimser ve 2 de kabul oyuyla reddedilir. Benzer bir durum İzmir'de de yaşanır. İzmir belediye başkanı olduğu dönemde Yüksel Çakmur, bir belediye işlemini mahkemeyle engellediği için Senih Özay için, 'yarasa, karafatma, hamamböceği' sözcüklerini kullanır. Hemen dava açmaya niyetlenir. Ama kendi adına değil; yarasalar,karafatmalar, hamamböcekleri adına. Diğer çevreci arkadaşları son anda bu davayı durdurur. Bergama'daki altın madencilerine yöre halkı adına açtığı davaya ek olarak, oranın hayvan varlığı için de ayrıca dava açar.

****

Sonuçta 12 Eylül'ün ve Kenan Evren'in yargılanacağını duyunca, onunla bir söyleşi yapmanın gerekliliğini düşünerek bürosunun yolunu tuttum. Yanılmamıştım. İşin içinde yine o vardı, olmasa şaşardım zaten.
Oturur oturmaz ilk sorumu yönelttim:
- Bir dönem, 12 Eylül de olsa, sonuçta karşınızdaki devlet. Bu davayla ne kadar derinine ineceksiniz?
Sorumu dinlemeksizin kendi kafasındaki yanıtı anlatmaya başladı, öyle ki 'dur yahu ben o insanlardan biri olarak gelmedim buraya' deme gereğini duydum:
- Olsun, dedi, ben de yanıtı esas onlara veriyorum zaten. Bakın, bu davayı yok sayamazsınız, küçümseyemezsiniz, umursayamazsınız. Diyorlar ki, bu davanın altından hiçbir şey çıkmaz. 12 Eylül ABD'nin işi, bu hükümet de ABD'nin hükümeti. Bu olay örtbas edilir, hiçbir yere varmaz. Yanlış. Bu çok önemli bir aşama. 12 Eylül'ü yaşayan herkes, içeri alınan, işkence gören herkes, hemen hazırlığını yapıp bu davaya müdahil olmalı. Dava açma sürecine o da katılmalı. Napacağız peki, elimiz kolumuz bağlı kös kös oturacak mıyız? Davayı yoksayarak,küçümseyerek bir yere varamazsınız. Bu Türkiye'deki şu anki sol kafanın yeni hastalığı. Oysa böyle yaptığınız zaman onları kurtarıyorsunuz. O darbeci insanlardan bir farkınız kalmıyor. Hukuğu yok sayarak, hukuk yollarını zorlamadan hiçbir yere varamazsınız. Siz istediğiniz görüşü savunun,isterseniz dünyanın en silahlı mücadele yanlısı örgütü olunuz. Nolursanız olun ama bir hukuğunuz olacak. Dünyanın her yerinde bu böyledir. Sonuç çıkmaz diyorlar, bvence çıkacak. Hem napacağım? Ben bir kuyruk yakalamışım. Bırakır mıyım hiç onu. O kuyruktan gövdeye varacağım ben. Herkes bu salakça kafa yapısını bıraksın. Bütün çektiklerini dilekçelendirsin, kanıtlamaya çalışsın. Ne çektilerse tek tek belirtsin, burada dava açsın, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde dava açsın, 4 Nisan günü herkes duruşmada hazır bulunsun. Yani herkes çeyiz sandığını hazırlasın ve 4 Nisan günü sabah 9.30'da Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesinin önünde olsun. Kimse bu davayı önemsememezlik yapmasın, savcı çok ciddi çalışıyor. 34 dosya var. Çoğunu da Devrimci 78'liler verdi bu belgelerin.
- Hazır sırası gelmişken sorayım, şu ana dek kaç başvuru yapıldı davaya katılmak için?
- 311 kişi.. bunun 102 tanesi ciddi ve kanıtlanabilir nitelikte.
- Peki internet aracılığıyla kaç başvuru oldu? Hatta internette açtığınız bu siteyi biz Ceride-i Mülkiye'de haber olarak da verdik.
- Orada da 1850 civarı.
- Çok çok düşük bir rakam değil mi? Benim bildiğim nerdeyse bu ülkede çekmeyen kalmadı? Hem ben internettekileri bi inceledim. O dönemleri hiç yaşamamış, kesinlikle birebir ilişki kurulamayacak,kanıt oluşturamayacak başvurular da var.
- Yok, onlar da değerli. AHİM'in bu konuda bir içtihadı var.
- Nasıl?
- Doğrudan değil de dolaylı etkilenen kişiler de İnsan Hakları Mahkemesince kabul ediliyor.
- Yine de çok düşük bir rakam. Neden?
- Çünkü Dev-Yol davasından şimdiye dek yargılanan, soruşturma yaşayan, içeri giren,işkence gören hiçbir arkadaş bu yönde bir başvuru yapmadı da ondan. Önemsemiyorlar bu davayı. Oğuzhan (Oğuzhan Müftüoğlu'nu kastediyor) geçen gece televizyona çıktı,izledim. Ya BBP adına konuşan kişi biz 4 Eylül sabahı mahkemede olacağız dedi de, o demedi. Halbuki bir kabul etse, iş bitecek. Gelse de bizi BBP'lilerle muhatap etmese olmaz mı? Yahu bu ülkede sadece Dev-Yol davasından 650 bin kişi mağdur olmuş durumda. Bunun yüz bini dava açsa, bunun önünde kimse duramaz. Kolay mı? Müthiş bir kamu desteği, davacı olan dev bir insan kütlesi. Böyle bir toplumsal baskı karşısında hangi yargıç bu davayı örtbas edip kapatabilir. Kitle desteğinin karşısında duramazlar. Bu dava desteklendikçe, davaya müdahil olanların sayısı arttıkça bütün Strazburg'un yargıçları Ankara'ya akın edecek. Hiçbir mahkeme o noktada bu davayı oldu bittiye getiremez.
- Ama haklı değiller mi? Bir yandan o dönemi yargılayacağız deniyor öte yandan hukukla hiç ilgisi olmayan, tümüyle o dönemin, 12 Eylül'ün ürünü olan bir dava inatla sürdürülüyor. İnanmamaları doğal değil mi? Bak ayın birinde davaları var, gerçekten de 12 Eylül dönemine karşıysak 4 Nisan'dan önce herkesin orada onlara destek vermesi gerekmiyor mu? Başka türlü nasıl inanacaklar? (Siz bu yazıyı okurken, sonunda dava zamanaşımından düştü ve Türkiye bir 12 Eylül dönemi kalıntısından daha kurtuldu..)
- Haklısın, herkes orada olsun, desteklesinler. Ama 4 Nisan'ı da yabana atmasınlar. O dava onların uğradığı haksızlıklara karşı

da yanıt verecek bir dava.

- Bir de şu var. 4 Eylül'deki dava Evren ve Şahinkaya'yı kapsıyor. Oysa 12 Eylül sadece bu isimden oluşmuyor. **12 Eylül sürecini işleme koyan geniş bir kadro var, hem askeri hem de sivil alanda. O dönemki emniyet müdürleri, emniyet genel müdürleri, valiler, kaymakamlar, askeriyenin çeşitli düzeydeki komuta kademesi.. onlar ne olacak?**

- O senin dediğin şu an savcının elinde, 611 sayılı klasörde var. + Nisan'da o klasör de açıklanacak. Şu an savcılıkta üç ayrı klasör, üç ayrı iddianame var. İlki Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya hakkında. İkincisi daha geniş ve önemli, 611 sayılı olan. İşte burada o dönemde yönetim kademesinde görev alan tüm askeri ve idari personel var. Bir de üçüncü bir klasör de var o da açılacak. Onda da o dönemde görev yapan, işkence yapan, polisler, işkenceciler, gardiyanlar ve diğer devlet görevlileri. Hepsi sırayla. 4 Nisan'da 611 sayılı klasör açıklanacak örneğin. Yani sadece Evren'le Şahinkaya değil, 12 Eylül'ün tamamı yargılanacak.Biz buraya kolay gelmedik. Onun için başta hep Evren'e yüklendik. Az mı dava açtık Evren hakkında..Bak şimdiye dek aklıma gelenler; hukuk doktorası ünvanı verildi, iptalini istedik. Tüm okul, sokak, cadde adlarından adının kaldırılmasını istedik, Kadıköy'de kazandık, kaldırıldı, diğerleri sürüyor. Maaşının durdurulmasını, verilenlerin de geri alınmasını istedik, alamayız, çünkü o bulunduğu makamın aylığı dediler. Şimdi biz de diyoruz ki o zaman o makamı alın elinden.. makamı alınacak, er olacak. Mahkeme de bu da var.

- (Bir an gülme geliyor içimden, sonra zorlukla sürdürüyorum konuşmamı..) Şimdi aklıma çok uç bir soru geldi. Malum ya çok şanslıyız. **Ve Evren de Şahinkaya da çok yaşlı insanlar ve ikisi de hasta. Şimdi Nisan 1 şakası gibi olacak ama tut ki 1 Nisan'da öldüler. O zaman dava düşmez mi?**

- Kesinlikle hayır. O zaman anında 611 sayılı klasörü devreye sokarız. Yani, ister sağ olsunlar ister olmasınlar, hiç fark etmez. 4 Nisan'da diğer 12 Eylül'cileri yargılayan 611 sayılı klasörü açıyoruz. Bunu bizzat ben talep edeceğim o gün.

- Bu davayı başlatan ya da önderlik edenler kim? Sizin bu büro mu?

- Hayır, 78'liler. Onlar götürüyor. Biz onlara destek oluyoruz.

- İnternetten şikayetleri alma düşüncesi de onlara ait?

- Yok, onu İzmir'den, burada biz yürütüyoruz. Murat Alpaslan adında avukat bir arkadaşımla..

'Bu arada' diyor Senih Özay, 'biz önemli bir şey bulduk, onu belgeleyebilirseki onun da peşinden gideceğiz bu davada. Amerika'da bir akademi olduğunu öğrendik. CİA ders veriyor, onlara ait bir akademi. Burada Amerika lehinde darbe yapmak üzere insanlar eğitiliyor. Bunu saptadık. Resmen Amerikan istihbaratına da bu konuda dilekçe yazdık.'

'Biliyorum' diyorum, '..gelen cevabı da biliyorum. Sizinle dalga geçtiler.' Gülüşüyoruz..'evet' diyor, 'Amerikan istihbaratının böyle saçmalıklara ayıracak zamanı yoktur, diye cevap verdiler. Ama hiç belli olmaz, o konu daha bitmedi. İstediğimizi alabilme olanağımız hala var.'

- Nasıl olacak o?

- Amerika'nın pazarlık teklif etmesini sağlayacağım. Amerika'da hukuk doçentliği yapmış bir arkadaşım var. Obama Türkiye'ye geldiğinde, devlete dilekçe verdi burada. Obama gelirken kimlere ne hediye getirdi, diye. Dilekçeyi reddettiler. Dava açtı o da reddedildi. Gitti Amerika'da dava açtı bu kez.Orada reddetmediler. Amerikan devleti pazarlık teklif etti.

- Nasıl bir pazarlık?

- Şöyle ki, Amerikan hükümeti, aleyhinde olan davalarda devreye girer; ve yalanlayıp da istihbarat sırlarını tehlikeye atmak yerine, sırların bir kısmını paylaşmayı kabul eder, yani seninle pazarlık eder. Der ki, ben sana şu şu bilgileri vereceğim ama sen de bu işi daha fazla kurcalamayacaksın. Şimdi ben bunu da düşünüyorum. Bu akademi için Amerika'da dava açacağım. Bu konuda Amerika'daki arkadaştan yanıt bekliyorum. Bellimi olur, bakarsın Amerikan istihbaratının bu kez bizimle de pazarlığa oturacağı tutar.

Gülüşüyoruz.

Söyleşimizin sonunda Senih Özay gerek kişisel gerekse internet yoluyla yapılacak şikayet başvurularını kitaplaştıracaklarını da sözlerine ekliyor..

13.Kenan Evrene verilen haksız Hukuk doktoru payesi üzerine gelişmeler ;

20 Eylül 2010

(13 Eylül 2010 tarihli başvuru ile başlatılan 2010/566 Hz. Sayılı soruşturma dosyası ile birleştirilmesi istemli)

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ SENATOSU SAYIN BAŞKANLIĞI'NA

KONU: Ahmet Kenan Evren' e verilen fahri Hukuk Doktoru unvanının Geri Alınması İstemidir.

Bilindiği üzere; İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Fakülte Kurulu 2 Aralık 1982 tarih ve 4943 sayılı Kenan Evren'e "Fahri Hukuk Doktoru" payesi verilmesi kararını ittifakla almış ve aynı gün, 30 sayısı ile her fakültenin dekanı, birer öğretim üyesi, yüksekokul müdürleri ve rektör yardımcılarının katıldığı İstanbul Üniversitesi Senatosu, Cumhurbaşkanı Kenan Evren`e, "Fahri Hukuk Profesörlüğü ve Hukuk Doktorluğu (Honoris Causa)" verilmesini oy birliğiyle kararlaştırmıştı. Kararın gerekçesi, "Haiz olduğu ahlaki faziletler ve meziyetler yanında vatana hizmet ve yurtta ilmin yayılmasında büyük hizmetler ifasıyla temayüz etmiş olan Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren'e ilmi kıymet ve meziyetlerinin tebcili için "fahri profesörlük" payesinin tevcihine karar verilmiştir." Bu bağlamda aşağıdaki sorularımızın cevaplarını öğrenmenin hukukçu ve demokrat bireyler olarak kendimizde bir hak olarak görüyoruz.

A) 12 Askeri darbe lideri diktatör AHMET KENAN EVREN ile senatonuzun fahri hukuk doktoru ünvanı verdiği KENAN EVREN aynı kişi midir?

B) Senatonuz tarafından darbe lideri diktatör Ahmet Kenan Evren'e fahri hukuk doktoru ünvanı verilmiş ise; Malum olduğu üzere;

1-)12 Eylül 1980 sabahı saat 03:59'da Türk Silahlı Kuvvetleri ülke yönetimine el koymuştur. Bu darbe emir-komuta zinciri içinde, yukarıdan aşağı, askeri hiyerarşi çerçevesinde cereyan etmiştir. Darbeyi yapan üst düzey komutanlar, Milli Güvenlik Konseyi adı altında anayasa yapılana dek yasama ve anayasada değişiklik yapma yetkilerini üzerlerine almışlardır. MGK kendisi hakkında kanun da çıkartarak yasal zeminin üzerine oturmuştur. Yasamayla beraber darbeci komutanlar birçok yürütme işlemini de yerine getirmiştir. Milli Güvenlik Konseyi, Genel Kurmay Başkanı Ahmet Kenan Evren, Kara, Hava ve Deniz Kuvvetleri Komutanlarıyla Jandarma Genel Komutanı'ndan oluşan beş kişilik bir kuruldur. MGK, mevcut hükümeti yıkarak yerine Bülend Ulusu'ya kurdurttuğu hükümeti koymuştur.

2-) Diktatör Orgeneral Kenan Evren'in kendi ifadeleriyle sabit olan "darbe zeminini hazırlamak için şartların olgunlaşması beklenmiştir". Kenan Evren'in emir ve talimatlarıyla suç tarihi olan 12 Eylül 1980 askeri darbesinden yaklaşık 6 ay önce suç belgesi Bayrak Harekat Planı hazırlanmıştır.

3-) 1 Mayıs 1977'de Taksim Meydanı'nda işçi bayramını kutlayan kalabalığın üzerine ateş açarak gerçekleştirilen katliamın 12 Eylül darbesini tetikleyen, plan ve raporları kozmik odalarda saklanan, derin bir suikast olduğu bilinmektedir. Maraş katliamı ve Çorum - Malatya olaylarının toplumsal çatışma çıkarmaya yönelik derin devletin sevk ve idaresinde, bir kısım insanların milli-dini duyguları tahrik edilerek yaptırıldığı gün yüzüne çıkmıştır. Türk-Kürk ayrımcılığı, Alevi-Sünni çatışması, şeriat-komünizm korkutmaları, şüpheliler tarafından yıllarca uygulanan psikolojik harekat planlarının ürünüdür. Toplumu kontrol altında tutmak amacıyla farklılıklar rejim tehdidi gibi gösterilerek ayrımcılık körüklenmiştir. Bu sebeple toplumda yarılmalar meydana gelmiştir. Üretilen kaos ortamında yasal olarak çözüm yoluna iktidardaki hükümetin karar vermesi gerekirken yapılan darbe, anayasal düzene açıkça müdahaledir.

4-) Darbe sonucu; TBMM kapatılıp anayasa ortadan kaldırılmıştır. Siyasi partilerin kapısına kilit vurulup mallarına el konulmuştur. 650 bin kişi gözaltına alınmıştır. 1 milyon 683 bin kişi fişlenmiştir. Açılan 210 bin davada 230 bin kişi yargılanmıştır. 7 bin kişi için idam cezası istenmiştir. 517 kişiye idam cezası verilmiştir. Haklarında idam cezası verilenlerden 50'si asılmıştır (18 sol görüşlü, 8 sağ görüşlü, 23 adli suçlu, 1'i Asala militanı). İdamları istenen 259 kişinin dosyası Meclis'e gönderilmiştir. 71 bin kişi TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmıştır. 98 bin 404 kişi "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmıştır. 388 bin kişiye pasaport verilmemiştir. 30 bin kişi "sakıncalı" olduğu için işten

atılmıştır. 14 bin kişi yurttaşlıktan çıkarılmıştır. 30 bin kişi "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmiştir. 300 kişi kuşkulu bir şekilde ölmüştür. 171 kişinin "işkenceden öldüğü" belgelenmiştir. 937 film "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmıştır. 23 bin 677 derneğin faaliyeti durdurulmuştur. 3 bin 854 öğretmen, üniversitede görevli 120 öğretim üyesi ve 47 hâkimin işine son verilmiştir.

400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmiştir. Gazetecilere 3 bin 315 yıl 6 ay hapis cezası verilmiştir. 31 gazeteci cezaevine girmiştir. 300 gazeteci saldırıya uğramıştır. 3 gazeteci silahla öldürülmüştür. Gazeteler 300 gün yayın yapamamıştır. 13 büyük gazete için 303 dava açılmıştır. 39 ton gazete ve dergi imha edilmiştir. Cezaevlerinde toplam 299 kişi yaşamını yitirmiş, 144 kişi kuşkulu bir şekilde ölmüştür. 14 kişi açlık grevinde ölmüştür. 16 kişi "kaçarken" vurulmuştur. 95 kişi "çatışmada" ölmüştür. 73 kişiye "doğal ölüm raporu" verilmiştir. 43 kişinin "intihar ettiği" bildirilmiştir.

"İcraatlarının" küçük bir kısmı yukarıda belirtilmiş olan askeri diktatörün kendisini adalettin pençesinden kurtarmak için yaptığı sözde "hukuki" düzenlemeler son referandumla ortadan kaldırılmış ve binlerce ve binlerce T.C. vatandaşı mezkur diktatör hakkında işlediği vahşi insanlık suçları sebebi ile suç duyurularında bulunmuştur.

Bu durum karşısında hukukla tek ilişkisi en temel insan haklarını vahşice çiğnemek gasp etmek olan bir askeri darbe liderine bir diktatöre verilmiş olan hukuk doktoru ünvanının başta darbe mağdurları olmak üzere tüm T.C. vatandaşlarından özür dilenerek Üniversite senatonuzca geri alınması beklentisi oluşmuştur. Üniversite senatonuzun bu konuda bir kararı var mıdır, olabilecek midir?

C) Senatonuzun da bu tarihi yanlıştan dönmeksizin, İnsanlığa karşı suç işleyen bir kişinin duvarında asılı duran üniversitenizden verilme fahri hukuk diploması asılı dururken, üniversitenize bağlı hukuk fakültesinde HUKUKÇU yetiştirmeyi içine sindirip sindiremeyeceğin sorusunun cevabını merak etmekteyiz.

Halkımızın demokrasiye ve hukuk devletine olan inancının pekişmesi için, 12 Eylül Askeri darbesinin bir suç olduğunun ve meşru olmadığının bilinci ve binlerce insanın mağduriyetinin SENATONUZUN KARARI İLE tescil edilmesinin demokrasi konusundaki inancımızı güçlendireceği düşüncesi ile bu başvurunun zorunlu olduğuna inanıyoruz.

Bu durum karşısında yukarıdaki sorularımıza cevap verilerek; hukukla tek ilişkisi, en temel insan haklarını vahşice çiğnemek, gasp etmek olan bir askeri darbe liderine, bir diktatöre verilmiş olan, hukuk doktoru ünvanının başta darbe

mağdurları olmak üzere; tüm T.C. vatandaşlarından özür dilenerek Üniversite senatonuzca geri alınmasını, BU YOLDA KARAR ÜRETİLMESİNİ, 2577 SAYILI YASAYA GÖRE İDARİ İCRAİ YANITINIZLA TARAFIMIZA TEBLİĞİNİ, talep ederiz.

AVUKATLAR

SENİH ÖZAY

SACİT KAYASU

H. BAHA COŞKUN

Y. MURAT ALPASLAN

BAHATTİN ÖZDEMİR

Çağdaş Hukukçular Derneği İzmir Şube Yönetim Kurulu Adına

AV. HÜSEYİN KORKMAZ

GEREĞİ İÇİN: İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ SENATOSU / İSTANBUL

BİLGİ İÇİN: 1- T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI / ANKARA

2- T.C. BAŞBAKANLIĞI / ANKARA

3- T.B.M.M. BAŞKANLIĞI / ANKARA

4- GENELKURMAY BAŞKANLIĞI / ANKARA

5- İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANLIĞI

6- AKP GENEL BAŞKANLIĞI / ANKARA

7- CHP GENEL BAŞKANLIĞI / ANKARA

8- MHP GENEL BAŞKANLIĞI / ANKARA

9- BDP GENEL BAŞKANLIĞI / ANKARA

10- YÖK BAŞKANLIĞI'NA / ANKARA

ANIMSATMA

12 EYLÜL 1980 ÖNCESİ SÜREÇ:

1980 yılının ilk altı ayında 33 kişi ülkücülerce naylon iple, boğma teliyle boğularak, tecavüz edilerek, cinsel organlarına sert cisimler sokularak korkunç işkencelerle öldürülmüştür. 22 Aralık 1978 'de Kahramanmaraş'ta yapılan genel katliam sırasında resmi açıklamaya göre 109 yurttaş hayatını kaybetmiş, 176 yurttaş ağır şekilde yaralanmış, 500 ev ve işyeri tahrip edilmiştir. Bunun üzerine, Ankara ve İstanbul da dahil olmak üzere toplam 13 ilde sıkıyönetim ilan edilmiştir.

Tırmanan terör olaylarını önleyemeyen Bülent Ecevit, 1979 yılında hükümetten çekilmiş ve aynı yıl AP azınlık hükümeti kurulmuştur. Ancak bu dönemde de olaylar durmamıştır.

Saldırılar, 1980′de yeniden sol siyasal görüşlü kişilere yönelik olarak devam etmiştir.

11 Nisan 1980′de İstanbul'da araştırmacı -yazar Ümit Kaftancıoğlu öldürülmüştür.

23 Mayıs'ta TEP yöneticisi Vecdi Özgüner 'in evi ülkücülerce basılıp Vecdi Özgüner ve eşi Türkiye Tabipler Birliği yöneticisi Sevinç Özgüner öldürülmüştür.

22 Temmuz'da DİSK başkanı Kemal Türkler öldürülmüştür. Ekim ayında, ülkücü hareketin önde gelen örgütçülerinden Yılma Durak ve Celal Adan, bu cinayetin Türkeş 'in talimatıyla işlendiği doğrultusunda ifade vermişlerdir.

Yine 1980 yılının ilk altı ayında CHP'lilere yönelik saldırılarda 50′ye yakın CHP yöneticisi öldürülmüştür.

27 Mayıs'ta 2. MC'nin Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak'ın öldürülmesi üzerine başlayan terör kampanyasında, 28 Mayıs'ta solculara ve özellikle CHP'ye yapılan saldırılarda 8 kişi öldürülmüş, çok sayıda kişi yaralanmıştır.

Çorum'da diğer iller ve ilçelere giden tüm yolların ülkücülerce ablukaya alınması ve TÖB-DER'li bir öğretmenin öldürülmesinden sonra halkın karşı koyması üzerine saldırılar karşılıklı çatışmaya dönüşmüş, 5 gün süren olaylar askeri birliklerce bastırılmıştır.

15.Temmuz'da CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu gündüz vakti, işyerinde öldürülmüştür.

Çorum'da, Alevi-Sünni ayrımı yaratılarak 1 Temmuz'da başlatılan saldırılarda yaklaşık 50 insan ülkücülerce, dağlanarak, şişlenerek, kafaları baltayla parçalanarak yakılarak katledilmiştir.

27 Aralık 1979′da, Silahlı Kuvvetler, Cumhurbaşkanı Korutürk'e bir uyarı mektubu vermiştir

5 Ocak 1980′de AP Yönetim Kurulu, "ordunun yönetime el koymamakla birlikte
siyasete el koyduğunu" açıklamıştır.

• Bu dönemdeki istatistiki verilere göre;

1978 yılında 809 ölüm, 6984 yaralı,

1979 yılında 1108 ölüm, 5467 yaralı

1980 yılının Eylül ayına kadar 2027 ölüm, 4266 yaralanma olayı gerçekleşmiştir.

• 1980 başında CHP hükümeti döneminde hazırlanan, özgürlükleri kısıtlayıcı bir dizi yasa yürürlüğe girmiştir.. Bu yasalarla polisin arama ve kimlik sorma yetkisi genişletilmiş; polisin dernekleşmesi yasaklanarak polis örgütleri kapatılmış; vali ve kaymakamlara askeri birlikleri devreye sokma yetkisi tanınmış; toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasına muhalefet nedeniyle verilen cezalarda büyük artışlar yapılmıştır. 12 Mayıs'ta yayınlanan bir Bakanlar Kurulu Kararıyla "idam ve hapis cezasını gerektiren suçlardan sanık olanlara" teslim olmaları için 19 gün süre verilmiş, bu sürede teslim olmayanlara "teslim ol" ihtarından sonra veya silah kullanmaları halinde güvenlik kuvvetlerinin ihtara gerek olmaksızın, "vur emri" uygulayacakları düzenlemesi getirilmiştir.

• 1980 yılı Mayıs ayında Barolar Birliği, Cumhurbaşkanı, TBMM Başkanı, Başbakanlık, ve Genel Kurmay Başkanlığı'na Türkiye'deki yaygın işkence uygulamalarını derleyen bir rapor sunmuştur. Türk Hukuk Kurumu da, yaygın işkence uygulamalarını derleyen bir rapor sunmuş ve işkence adı altında alınan ifadelerin yargıyı yanıltmasının önlenmesi için kamuoyunu "katkıda bulunmaya" çağırmıştır. Mayıs ayı içinde Barolar Birliği ve Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi işkence konusunun tartışıldığı bir tıp-hukuk kurultayı düzenlemiştir. TBMOB, ÇHD, TÜMAS, TÜMOD, Ankara Tabip Odası, Enerji Der, yöneticileri, yaptıkları bir basın toplantısında Ocak -Mayıs döneminden 29 somut işkence olayını belgelemiştir.

• 24 Ocak 1980 kararları; İMF ve Dünya Bankasının perspektiflerini ve modellerini harfiyen uygulamaya yönelik bir operasyon 12 Eylül rejiminin iktisadi- siyasal stratejisinin temelini oluşturmuştur. Nitekim; Devlet Planlama Teşkilatı eski

başkanlarından Yıldırım Aktürk "24 Ocak+12 Eylül formülü zorunluydu. Bu geçiş dönemi olmadan düzlüğe çıkılamazdı" demiştir.

DARBEDEN SONRA YAŞANAN SÜREÇ:

Darbenin ardından tüm haklar askıya alınmış, sadece 1980 yılında, resmi makamların verdiği bilgiye göre 47.000 kişi hürriyetinden yoksun bırakılmış, gözaltı süresi 90 güne çıkarılmış, adil yargılanma hakkı tamamen kaldırılarak, sıkıyönetim komutanlıkları Mahkemeler kurmuş, gözaltında işkence en doğal sonuç olarak yaşanmış, sokakta veya gözaltında onlarca insan öldürülmüştür.

12 Eylül döneminde temel insan hakları yoğun şekilde ihlal edilmiştir:

• 650.000 kişi gözaltına alınmış ve 90 güne varan gözaltı sürelerinde ağır işkence görmüştür.

• Açılan 210.000 davada 23.000 kişi yargılanmış,

• 14.000 kişi vatandaşlıktan çıkartılmış,

• 30.000 kişi siyasal sığınmacı olarak yurtdışına kaçmış,

• 171 kişinin işkenceden öldüğü belgeleriyle kanıtlanmıştır.

• 388.000 kişiye pasaport verilmemiş,

• 30.000 kişi sakıncalı olduğu için işten atılmış,

• 23.667 derneğin faaliyeti durdurulmuş,

• Yargılanan gazetecilere toplam 3315 yıl 6 ay hapis cezası verilmiştir.

• 300 gazeteci saldırıya uğramış, 3 gazete öldürülmüş, 31 gazeteci cezaevinde yatmıştır.

• 12 Eylül 1980 ile 6 Kasım 1983 tarihleri arasında;

Gözaltında ya da cezaevinde ölen kişi sayısı 183.

Cezaevlerinde açlık grevlerinde ölen kişi sayısı 5.

Aynı tarihler arasında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde savcıların istediği ölüm cezası sayısı 6533.Sadece 1986′da Türkiye'nin çeşitli mahkemelerinde 134 ölüm cezası verildi.

23 adi/adli suçlu, 24 siyasal suçlu ve 1 Ermeni Asala militanı olmak üzere 48 kişi idam edildi. Yasalar hiçe sayılarak 18 yaşından küçük olan Erdal Eren idam edildi.

12 Eylül 1980 ile 30 Ağustos 1981 tarihleri arasındaki sürede Askeri mahkemelerde 136′sı sol 305′i sağ görüşlü olmak üzere toplam 1468 sanık idam cezası ile cezalandırıldı.

Bu dönemde sanıklar bir dizi bildiri ile örgütlenme özgürlüğünü, siyasal ve sosyal hakları ortadan kaldırmışlardır:

• Darbeci-sanıklar; 12 Eylül 1980 günü, ordu gücünü arkasına alarak, parlamento ve hükümeti feshetmiş, milletvekillerinin dokunulmazlıkları kaldırmış, tüm yurtta sıkıyönetim ilan etmiş, yurtdışına çıkışları ve ikinci bir emre kadar 05.00′ten itibaren sokağa çıkmayı yasaklamıştır. (1 nolu bildiri)

• Siyasal partilerin, -Türk Hava Kurumu, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Kızılay dışındaki- bütün derneklerin, DİSK ve MİSK'in faaliyetleri durdurmuş ve yöneticilerini gözaltına almışlardır. (7 no'lu bildiri)

• 15.10.1981′de, 2533 Sayılı yasa ile ülkedeki tüm siyasal partileri feshedilmiş, menkul ve gayrimenkullerini Hazine'ye aktarmışlardır. Buna ilişkin "Tavsiye Yönetmeliği" çıkarılmışlardır.

• Siyasal parti yönetici ve üyelerinin yazılı veya sözlü demeç vermeleri, makale yazmaları ve toplantı düzenlemeleri yasaklanmıştır. (MGK 52 sayılı karar)

• Yine; bu kararla Sıkıyönetim Komutanlıklarının kararlarının tartışılması, ilgilileri etkileyici sözlü, yazılı demeç, makale yayımı yoluyla beyan ve yorumda bulunmak da yasaklanmıştır. Bu dönemde, bu yasaklar nedeniyle CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit 12.3.1982 günü Der Spiegel dergisine verdiği demeç ve BBC'ye verdiği açıklamalardan dolayı hapis cezası almıştır. Ayrıca, CHP Genel Başkanlığı'ndan istifa ettiğinde "siyasal amaçlı bir demeç niteliği taşıyan açıklama metni ile kamuoyuna duyurmak istediği" gerekçesiyle suçlanmıştır.

• Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi parti genel başkanlarının, dönem başbakanının, bakanlarının, milletvekillerinin her türlü özgürlüğü kısıtlanmış kimileri kaldırılmıştır. Gözaltı anlamına gelen (gözetim ve güvence altına alınma) uygulamasına maruz kalmışlardır. Seçimle işbaşına gelmiş olan tüm il, ilçe belediye başkanları görevden alınmış ve yerlerine Sıkıyönetim Komutanlıklarınca atama yapılmıştır. Birçok belediye başkanı gözaltına alınmıştır.

• Ülkedeki tüm grev ve lokavtlar kaldırılmıştır. DİSK, MİSK ve HAK-İŞ 'in hesapları bloke edilmiş, bütün evraklarına Sıkıyönetimce el konulmuştur. (3 ve 8 no' lu kararlar)

• TÜRK-İŞ'e bağlı Yol -iş ve Petrol-İş'in birçok şubesi kapatılmıştır.

• DİSK, MİSK ve HAK-İŞ gibi sendikalarının yöneticileri, işyeri temsilcileri, üyeleri gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla sorgulanmış, tutuklanmış ve yargılanmıştır. (Bu dönemde, sadece DİSK'in üye sayısı 500.000′i geçmekte idi)

• 19.9.1980′de 1402 sayılı yasa ile yapılan değişiklikle tüm kamu personeli gibi Üniversite elemanlarının gerekçesiz ile görevlerine son verme yetkisi Sıkıyönetim komutanlıklarına bırakılmıştır. 6.11.1981!de çıkarılan Yüksek Öğretim Yasası ile üniversitelerde bilimsel özerkliği yok eden yasal düzenleme yapılmıştır. Sıkıyönetim komutanları "Güvenlik soruşturması" adı altında üniversitelerde nitelikli öğretim kadrosunda ağır ve ciddi bir tasfiyeye gitmiştir. Bu dönemde, yaklaşık 5.000 öğretim üyesinin görevden alınmış veya ayrılmış olması ülkenin bilim kaynaklarının nasıl yok edildiğinin göstergesidir.

• Ülkedeki öğretmenlerin büyük çoğunluğunun üyesi bulunduğu TÖB-DER'in merkezi ve 670 şubesi kapatılmış, merkez ve şube yöneticileri, üyeleri gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla sorgulanmış, tutuklanmış ve yargılanmıştır.

• Dünya ve ülkemizde barışı savunmak gibi insani değer ve hedeflerle kurulmuş olan Barış Derneğinin merkez ve şubeleri kapatılmış, yöneticileri üyeleri gözaltına alınmış, tutuklanmış ve gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla yargılanmıştır.

• Ülkede örgütlü her türlü yapıyı yok etmek amacıyla bir kıyım başlatılmıştır. Sadece Ege bölgesinde, Sıkıyönetim Komutanlığının emriyle Eşrefpaşa'yı Sevenler Derneği, Torbalı Kasaplar Kulübü, Kınık Traktörcüler Derneği, Ege Briç ve Satranç Derneği, Ödemiş Patates Ekicileri Fidancılar ve Pamukçular Derneği, Fakir Hastalara Yardım Derneği, Sağırları Koruma Derneklerinin dahi içinde bulunduğu 589 dernek kapatılmıştır. Ülke insanlarına; yasal partilerin, sendikaların, derneklerin ve hatta kooperatiflerin "ihtilalci gizli örgüt" sayıldığı akıl almaz bir süreç yaşatılmıştır.

• Atatürk'ü ve Atatürkçülüğü ağzından düşürmeyen sanıklar Atatürk'ün mirasları kabul edilen Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunu da kapatmışlardır.

• Bu süreçte; ülkede son derece sistemli baskıcı bir sansür uygulanmıştır. Haberleri ve yazıları nedeniyle birçok gazeteci tutuklanmış, yargılanmış ve mahkum olmuştur. Ülkede yayınlanan tüm basın organları en az bir kez kapatılma cezası almıştır. Öyle ki; Cumhuriyet gazetesi başyazarı Nadir Nadi'ye, 22 yıl önce yazdığı bir yazıyı yeniden yayınladığından dolayı mahkumiyet verilmiştir.

• Bilim ve Sosyalizm yayınlarına bir yargı kararı olmadan sadece Sıkıyönetim Komutanının emri ile el konulmuş ve 133.607 adet kitap imha edilmiştir.

• Yayında tekel olan TRT'nin yayın politikası tümüyle sanıklarca belirlenmiştir. 14.9.1980 tarihinde TRT Genel Müdürlüğü'ne "Haberlerde uyulması gerekli Kurallar" adıyla ağır bir sansür metni tebliğ edilmiştir. Sanat eseri olan filmler, dizi filmler dahi sakıncalı bulunarak yayından kaldırılmış, daha da ileri gidilerek yakılarak yok edilmiştir. Sansür, transseksüel bir şarkıcıya sahne yasağı koymaya kadar vardırılmıştır

• Meslek örgütlerinin bağımsızlıkları yok edilmiş, Türkiye Barolar Birliği Adalet Bakanlığı'na, Türk Tabipler Birliği Sağlık Bakanlığı'na, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Bayındırlık Bakanlığı'na bağlanmıştır.

Yargıç ve yargı bağımsızlığı ile savunma hakkı ciddi biçimde yok edilmiştir;

• Sanıklar, kendilerine yasama görevi yükleyerek darbenin ilk 6 ayında 123; 9. ayda 175, 1981 yılının sonunda tam 268 yasa çıkarmışlardır.

• Sanıklar kendilerine Sıkıyönetim Askeri Mahkemeleri kurma, gerekli atamaları yapma yetkisi vermiş, MGK'nın varlığına, emir ve kararlarına karşı işlenecek suçlara da bu mahkemelerde bakılacağını ilan etmişlerdir. (6 ve 7 no'lu bildiriler)

• Yüksek yargı organlarının başkan ve üyelerinin atamaları yürütmeye bırakılmış, bu şekilde yargı bağımsızlığı ilkesi ciddi şekilde zedelenmiştir.

• Sanıklar büyük siyasi davalarda, mahkemeleri konuşmalarıyla yönlendirmeye ve baskı yapmaya çalışmışlardır.

• Mahkumiyet kararlarına muhalefet şerhi koyan sıkıyönetim mahkemesi yargıçları başka yerlere sürülmüş, birçok savunma avukatı çeşitli bahanelerle duruşmalardan atılmış, gözaltına alınmış, tutuklanmış, yargılanmış ve sürülmüşlerdir. Savunma hakkı ve savunmanlık görevinin gerekleri ortadan kaldırılmış, avukatların müvekkilleriyle cezaevlerinde görüşmeleri engellenmiş, kısıtlanmıştır.

• 13.7.1981′de alınan kararla doğal yargıç ilkesi çiğnenerek sıkıyönetim döneminden önceki suçların davalarına da sıkıyönetim mahkemelerince bakılacağına karar verilmiştir.

• 19.9.1980 de açıklanan kararla; 3 yıla kadar olan cezaların temyiz hakkı ortadan kaldırılmıştır. Bu karar ile insanların yargı güvencesi, yasaların geriye yürümezliği ilkesi çiğnenmiş, yargısal denetimden kaçılmıştır.

• Gözaltı süresi neredeyse bir mahkumiyete dönüştürülerek 90 güne çıkartılmıştır.

• İhbarcılık zorunlu hale getirilmiştir.

• 12.8.1981 tarihli "Takip edilecek şahıslar hakkındaki emir" ile insanların mezheplerine kadar fişlenmesi ve ülkede fişlenmeyen insanın kalmaması sağlanmıştır.

• Çıkarılan yasa ve yayınlanan bildirilerle, hukuksuz gözaltı ve tutuklamalarla, ülkede polis devleti uygulaması yerleştirilmiştir.

Yine bu dönemde Türkiye Cumhuriyeti'nin temel ilkelerinden olan laiklik ilkesi sanıklar tarafından çiğnenmiştir;

• 19.10.1981′de okullarda zorunlu din dersi uygulaması getirilmiştir.

• Atatürk Yüksek Kurulu, 20 Haziran 1986 günü Cumhurbaşkanı Kenan Evren başkanlığında toplanarak, Türk İslam Sentezi'ni temel alan bir kültürün bütün millete kabul edilmesine yönelik bir raporu benimsemiştir.

• Diyanet İşleri Başkanlığınca, yurtdışına çok sayıda din adamı gönderilmiş ve bunlardan 260 görevlinin maaşının, sanıklardan Kenan Evren'in onayıyla, Suudi Arabistan merkezli, Rabıta-ül İslam örgütünce ödendiği kanıtlanmıştır.

Sanıklar, kararlarıyla yasamanın görevlerini kendileri üslenmiş, -anayasa dahil- yasaların oluşturulmasında tek söz sahibi olmuşlardır;

• 1981 yılında, Kurucu Meclis Hakkında Kanun çıkartılmış ve Kurucu Meclis MGK ve Danışma Meclisinden oluşturulmuştur. Ancak, MGK ile Danışma Meclisi arasında alt-üst ilişkisi getirilmiş ve yasa ile anayasanın hazırlanmasında son söz hakkı ve hükümeti denetleme görevi yine MGK'ne bırakılmıştır.

• Danışma Meclisine yeni anayasa metnini hazırlama görevi verilmiştir. Ancak MGK'nin 65 sayılı kararı ile feshedilen partilerin genel başkan, genel sekreter ve yardımcıları ile yönetim kurulu üyelerinin, her türlü siyasal faaliyeti yasaklanan dernek, tüzel kişilik ve toplulukların bu konuda kişisel görüş açıklamaları yasaklanmıştır.

• 71 sayılı kararla, Anayasanın geçici maddeleri ile Devlet Başkanının Radyo ve Televizyonda ve yurt gezilerinde yapacağı Anayasayı tanıtma konuşmalarının hiçbir surette eleştirilmesi, bunlara karşı yazılı veya sözlü herhangi bir beyanda bulunulması yasaklanmıştır.

• 118 sayılı kararla, MGK üyelerinin faaliyetleri, gezi ve konuşmaları seçim yasakları kapsamının dışına çıkarılmıştır.

• 167 sayılı kararla, Danışma Meclisi tatile girdiğinde M.G.K.'ne doğrudan doğruya yasama yetkisi verilmiştir.

• M.G.K'ne 1983 seçimleri öncesi kurulan MDP'nin 3, Halkçı Partinin 7, ANAP'ın 7, SODEP'in 37, YGP'nin 62, DYP'nin 320 kurucu üyesini ilk aşamada veto etmiş, yeni kurulan partilerin kurucu üye sayısının en az 30 kişi olması yolunda karar alarak partilerin siyasal yaşama dönmelerinin önüne her türlü önlemi almıştır. İlk başta 1683 adaydan 672′si veto edilmiştir. Büyük Türkiye Partisi 79 sayılı kararla kapatılmıştır.

• Sanıklar, 27.12.1979 tarihinde Cumhurbaşkanına gönderdikleri bir muhtıra ile devletin Anayasal kurumlarını ve parlamentosunu hedef almış ve ülke yönetimine karşı elinde bulundurduğu askeri gücü kullanarak manevi cebirle Anayasa nizamına ve devlet kurumlarına karşı kalkışma niyetini göstermiştir.

12 Eylül 1980 tarihinde ise askeri bir darbe yaparak Bakanlar Kurulunu ve Devletin tüm anayasal kurumlarını ortadan kaldırarak TCK.'nun 147. maddesinde düzenlenmiş olan "Bakanlar Kurulunu devirmek- Çalışamaz hale getirmek" fiillerinde bulunmuşlardır.

27 Ekim 1980 tarihli 2324 sayılı Anayasa Düzeni hakkında Kanun'u yayınlamışlar ve bu kanuna dayanarak varlıklarını meşrulaştırmaya çalışmışlardır. Kanun olarak belirtilmiş olan ancak halk iradesi ve yasama kurumundan geçmemiş bu yasa ile;

• 1961 Anayasasının bazı istisnalar saklı kalmak kaydı ile yeni Anayasa yapımına kadar yürürlükte kalacağı ve,

• 1961 Anayasası'nın TBMM'ne ve Senato'ya ait olduğunu belirttiği görev ve yetkilerin Milli Güvenlik Konseyi'ne; Cumhurbaşkanına yüklediği görev ve yetkilerin ise konsey Başkanına verildiği; Milli Güvenlik Konseyi'nin bildiri ve kanunlarında yer alan ve alacak olan hükümler ile çıkmış ve çıkacak olan Bakanlar Kurulu kararı veya ortak kararnameler hakkında yürütmenin durdurulması veya iptal isteminde bulunulamayacağı, Milli Güvenlik Konseyinde alınan ve alınacak, yayınlanmış ve yayınlanacak bildiri, karar ve kanunlardan 1961 Anayasasına uymayanların anayasa değişikliği, yürürlükteki kanunlara uymayanların da kanun değişikliği olarak yayınlandıkları tarihte yürürlüğe girecekleri öngörülmüştür.

• Milli Güvenlik Konseyi'nin 50 numaralı bildirisi ile her türlü siyasi faaliyet yasaklanmış; 16 Ekim 1981 tarih ve 2533 sayılı kanunla daha önce siyasi faaliyetleri yasaklanan siyasi partiler kapatılmıştır

Darbe ile birlikte temel hak ve özgürlükler ile tüm siyasal ve ekonomik özgürlükler ortadan kaldırılmış, Cumhuriyet devlet şeklinin hukuksal yapısı bozulmuş ve işlemez hale getirilmiştir.

Çağdaş hukuk, herkesin dokunulamaz, devredilemez, vazgeçilemez haklarının olduğunu kabul ederek "yaşam hakkını" kutsal ana ilke olarak savunmakta; ölüm cezasının bu ilkenin çiğnenmesi anlamına geldiğini kabul etmektedir.

12 Eylül döneminde, insanların "yaşam hakları" yoğun şekilde ihlal edilmiştir. Gözaltında kayıplar ve belgelenen -bazen de dönemin bürokratlarınca açıkça ifade edilen- işkence olayları, büyük bir hukuksuzluğun göstergesi olmuştur. Türkiye'nin de bir iç hukuk metni olarak uygulamak zorunda bulunduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine göre, temel haklardan olan yaşama hakkı ve işkence yasağına hiçbir surette kısıtlama getirilemeyeceği, bu hakların mutlak koruma altında olduğu açıktır. Sanıklar uygulamalarıyla ulusalüstü hukukun normlarına da aykırı davranmıştır. (Bu hak ihlallerine ilişkin istatistiki bilgiler yukarıda verilmiştir.)

Bilim-sanat, basın-yayın, dernek kurma, toplanma ve gösteri yürüyüşü yapma, düşünceyi ifade etme, adil yargılanma hakları tamamen ortadan kaldırmış, hak ihlalleri yaptırımsız kalmıştır.

Yasama, yürütme, yargı erkleri tek elde toplanarak Anayasa'nın temel ilkelerinden "kuvvetler ayrılığı ilkesi" çiğnenmiştir.

18.yy.da yaşamış olan Montesqieu; yasama, yürütme, yargı erkleri tek elde toplanarak "ZULMÜN KAYNAĞI" olarak nitelendirmiştir.

Ağır sansür nedeniyle; ülkede ve dünyada yaşananlardan haberdar olamamak, bilgilenememek toplumda teslimiyet ve çaresizlik duygusu, yılgınlık yaratmış ve halkı apolitikleştirmiştir.

Çalışma yaşamına ilişkin son derece ağır bir kısıtlamalar getirilmiş; kıdem tazminatı hakkına ilişkin yasal sınırlamalar yapılmış, izinler ve tatil süreleri azaltılmış, iş sağlığı ve iş güvenliği hükümleri işçiler aleyhine değiştirilmiş, grevin yasak olduğu işkolları genişletilmiş, grev ertelemeye ilişkin esneklikler getirilmiş, grev kırıcılığını resmileştiren düzenlemeler yapılmıştır.

Dayatılan yeni ekonomik durumda, tefeci bankerler kitlesel bir trajedi yaratmış, işsizlik artmıştır.

Yapılan darbe ve sonrasında gelişen olayların tümü o gün yürürlükte bulunan 1961 Anayasası'na ve sanıkların yönlendirmesi sonucu hazırlanan 1982 Anayasası'na dahi aykırıdır;

ANAYASA M6: Hiç kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.

6.maddede belirtilen devlet yetkileri, Anayasadan kaynaklandığı gibi, kimin tarafından kullanılacağı da yasada belirtilmiştir. AMA MGK YETKİSİNİ ANAYASADAN ALMADIĞI GİBİ, EYLEMİ DE TÜRK CEZA YASASI'NDA SUÇ OLARAK TANIMLANMIŞTIR.

Anayasa ve Uluslararası Hukuk anlamında Türkiye Cumhuriyeti, "Yasama", Yürütme" ve "Yargı" erki olarak üç organı bulunan bir devlettir." Yasama" organı tek bir kurul yani Türkiye Büyük Millet Meclisi, "Yürütme" Cumhurbaşkanı ile Başbakan ve Bakanlar Kurulu, "Yargı" da Anayasa Mahkemesi, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Yüksek Seçim Kurulu gibi kuruluşlarla Yargıtay, Danıştay ve Askeri Yargıtay adını taşıyan yüksek mahkemeler, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ve Uyuşmazlık Mahkemesi'nden oluşur. Cumhurbaşkanı ise ,Türk Kamu Hukuku düzeninde hem Yasama, hem Yürütme hem de Yargı alanına ilişkin görev ve yetkilerle donatılmış bir organ-kişi olmakla beraber, Anayasa sistematiği içinde "Yürütme" başlıklı ikinci bölümde öngörülmüştür.

Bu düzenlemenin bir sonucu olarak, Devletin "Yürütme" organı ve onun bir uzantısı konumundaki "idare" ye daha yakından baktığımızda da Cumhurbaşkanını görürüz. Anayasa, Cumhurbaşkanından sonra " Bakanlar Kurulu"ndan söz etmekte, aynı madde içinde "Başbakan"ı öngörmektedir.

12 Eylül Askeri Darbesini gerçekleştiren Silahlı Kuvvetler mensubu 5 general, bu eylemlerinin bir uzantısı olarak yargı ve yasamanın yanında hem Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu ve Başbakan'ın görevlerini, yani yürütmeyi ele geçirmişler ve 24 Kasım 1983′e kadar da bu yetkileri, Milli Güvenlik Konseyi adıyla kullanmışlardır. Anayasa'nın 1982 yılında halk oylaması sonucunda yürürlüğe girmesine kadar da Kenan Evren hem Genelkurmay Başkanı ve hem de Devlet Başkanı sıfatını kullanmıştır.

Hukuk devletinin temel ilkesi Devlet içinde tüm kamusal yaşam ve yönetimin yargı denetiminin altında olmasıdır. Hukuk Devletinde, olağanüstü dönemlerde bile adli-idari kolluk yetkilerinin ne kadar genişleyeceği, hangi durumda hangi yetkinin nasıl kullanılacağını, yine Anayasa ve yasaların düzenlemesi ilkesinden

vazgeçilemez. Yönetimin, hukukun dışına çıkarak kuralları kendisinin koyup uygulaması Hukuk Devleti ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Kaldı ki, idarenin sebepsiz hiçbir davranışı olamaz ve bütün davranışlarının tüm sebepleri de hukuka uygun olmak zorundadır. İdare hukukunda yer alan tüzel kişiler ve varlıkların tüm işlem ve eylemlerinin sebebi, daha önceden hukuk ilke ve kuralları ile belirlenmiş bulunan durumlara uygun olma zorunluluğundadır. Sebep, aynı zamanda "kamu yararı" denilen bir amaca yönelik olarak ortaya çıkmış ve ancak o amaca ulaşılmasının gerekli ve zorunlu kıldığı bir sebep olabilir. Ancak, idarenin hiç bir davranışı, hiç bir zaman, hiç bir koşulda "kamu yararı" amacının dışında kullanılamaz. Kamu yararına yabancı her unsur idarenin davranışını sakatlar ve hukuka aykırı bir hale getirir. Bu aykırılığın anlaşılamaması, belirlenmesi için bir yargı önüne getirilememesi, yaygın olması nedeniyle toplumda buna göz yumulması ya da yargı yerlerinde fazla önemsenmemesi gibi olguda görülebilecek veya bulunabilecek hiç bir özür bu bilimsel gerçeği ortadan kaldıramaz. İdare işlevi, devletin yasama ve yürütme erklerinin saptadığı siyasi yönde ve hukuki çerçeve içerisinde, toplumun düzenli ve uygarca yaşamını sağlamak ve sürdürmek için (esas itibariyle) kamu gücü ve usuller kullanılarak doğrudan, devamlı ve ahenkli surette kamusal faaliyet yürütmesidir.

İdari işlem kural olarak idari organ ve makamların "idare" alanındaki irade açıklamasıdır. Dolayısıyla organik yönden olmasa da Yasama ve Yargının da bu alana giren işlemleri "idari"dir. İdarenin işlemlerinin " kamu yararı amacı" taşıması gereğinin bir sonucu olarak; kamu yararının nerede ve ne olduğuna, nasıl somutlaştığına karar verme yetkisi, Türk Anayasal ve pozitif hukuk düzenine göre asli kural koyma yetkisine sahip bulunan "Yasama organıdır". Bir uyuşmazlık durumunda ilke ve kuralları yorumlayarak " kamu yararının ne olduğu"nu belirleme görevi görev ve yetkisi de "yargı"nındır.

Ancak sanıklar yaptıkları düzenlemelerle bu yolu kapatmıştır. Hem yürütme ve hem de yargı yetkisini üstlenen MGK'dan, kendi yaptığı işlemlerin yargısal denetimini de yapması tabii ki beklenemez.

Sonuç olarak 12 Eylül 1980 Askeri darbesinin kendisi başlı başına bir suç olmakla birlikte 12 Eylül 1982 Anayasası ile de uygulamaları devam etmektedir. Darbeciler halen, dönemlerinde yaptıkları uygulamalar nedeniyle yargılanamamış, kendilerini yargıya karşı Anayasa ile zırhla donatmışlardır.

Arjantin ve Yunanistan örneklerinden görüldüğü üzere, ülke yönetimini silah gücüyle ele geçiren darbeci subaylar yargılanıp mahkum edilmektedir. Hatta

Yunanistan'da darbeci subaylar hala hapis cezalarını çekmektedirler. Bu ülkelerde, ordu iktidarı ele geçirdiği zaman mevcut hukuk sistemini ele geçirip kendi hukuk sistemlerini hayata geçirmiş olmaları, yargılanmalarına engel teşkil edememiştir. Zira onlar da mevcut anayasal sistemin öngördüğü usuller dışında zora-silaha dayalı bir yönteme başvurmuşlardır ki, hukukun temel ilkelerine göre bu yöntem meşru değildir. Kendisi meşru olmayan bir yönetimin, çıkardığı yasaların hukuki ve meşru olması da düşünülemez. Bu nedenle, sanıkların kendilerini yargılanmaktan bağışık kılan Anayasa'nın geçici 15.maddesinin meşru bir hukuki temeli yoktur. Hukukun temel ilkelerine tamamıyla aykırıdır, YOK HÜKMÜNDEDİR.

Darbe döneminde yürürlükte bulunan 1961 Anayasası'nda açıklık olmamakla birlikte, yine aynı dönemde bir iç hukuk kuralı olarak hukuk sistemimizin bir parçası olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 15. maddesi temel hak ve özgürlüklerdeki sınırlamaların "demokratik toplumun gereklerine aykırı olamayacağı" hükmünü düzenlemektedir.

Demokratik toplumun gerekleri" 1961 Anayasası'ndaki karşılığı "hakkın ve hürriyetin özüne dokunmama" ilkesidir. "Sınırlamanın sınırlanması ölçütleri" olarak adlandırılan bu ilke;

- Uluslararası hukuktan doğan yükümlülükler,
- Oranlılık
- Dokunulmaz hakları içermektedir.

İdarenin, sınırlamanın sınırlanması ölçütlerine uymaması sonucunda ortaya çıkan eylemi açık bir hukuka aykırılık durumu oluşturmaktadır. İdarenin eylemlerinin "açık bir yolsuzluk ve usule aykırılık" ile "mülkiyet hakkına veya amme hürriyetine tecavüz" ün söz konusu olması ve bunun "maddi ve fiili icra" ile uygulanması yolu ile kamuya yansıyan eylemleri "fiili yol" olarak adlandırılmaktadır. Fiili yolun çok önemli bazı sonuçları olduğu, öğretide genellikle tartışmasız bir biçimde kabul edilmektedir. Bunlardan birincisi, biçimsel olarak bulunsa bile idari işlem ve kararların "yok hükmünde" sayılması ile idarenin sorumluluğunun nitelik ve hukuksal esasının değişmesi; ikincisi de; bir öncekinin doğal uzantısı sayılması nedeniyle kamu görevlisinin adliye mahkemesi önünde kişisel sorumluluğunun söz konusu olmasıdır. Fiili yolda artık o tutum ve davranışın, ne idare ve ne de kamu göreviyle bağdaştırılması mümkün olmadığından olay tam anlamıyla bir suç ve hukuksal yönden de "haksız fiil"e dönüşmektedir.

Anayasa Mahkemesi, olağanüstü dönemlerde çıkarılan KHK'lerin yargısal denetimine ilişkin olarak verdiği 90/25 E., 91/1 K. nolu ve 10.9.1991 tarihli kararında; belli bir bölge ve zaman için olağanüstü hal uygulanan yer ve süreyi bağlayacak biçimde çıkarılan KHK'lerin sadece bu sınırda işlev görmediğini, daha geniş bir an ve zamana etki yaptığını belirtmiştir. Bu KHK'ların, Olağanüstü Hal Kanununda da değişiklik yapılabilir ve gerek OHAL ve gerekse bu yasada değişiklik yapan yasalar Anayasa Yargısı denetimine tabidir. Bu yasalar Anayasa Mahkemesi denetimine tabi iken, (Anayasa m.148/1) anayasa yargısının görevi dışında kalan olağanüstü dönem KHK'lerinin söz konusu Kanunu değiştirebileceğinin kabulü, Hukuk Devleti ilkesine aykırıdır. İdarenin işlemlerine karşı iptal davası açılması, olağanüstü dönemlerde de yasaklanamaz. (Any . m. 91/6 E., 91/20 K. 3.7.1991)

Anayasa'nın geçici 15. maddesi belirli bir dönemde fevkalade şartlar altında siyasal görev yapan Milli Güvenlik Konseyi ve Danışma Meclisi Üyeleri ile bu dönemde alınan kararları uygulayan kamu görevlilerini cezai, mali ve hukuki sorumluluktan koruyan kurallar bütünüdür. fevkalade dönem olarak adlandırılan dönem 12 Eylül 80 tarihinden ilk genel seçimler sonucu toplanacak TBMM başkanlık Divanı oluşuncaya kadar geçen süre içinde çıkarılan Kanunlar ile Kanun hükmünde kararnameler ile 27 Ekim 1980 tarihli 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun uyarınca çıkarılan karar ve tasarrufların Anayasaya aykırılığının iddia edilemeyeceği yolundaki Anayasa Geçici 15. maddesinde sözü edilen dönemdir. Bu dönemde çıkarılan kanun ve Kanun hükmünde kararnamelerin Anayasaya aykırılığının iddia edilememesi o dönem bunların tartışma konusu olmalarının önüne geçmek üzeredir.

1961 Anayasası geçici 4. maddesi ve 82. Anayasası geçici 15. maddesi ile sürdürülen Anayasaya aykırılık iddiasında bulunulamaması ve yasalara karşı cezai, mali ve hukuki sorumluluğun kaldırılmasına ilişkin hükümler, Anayasa Mahkemesi Başkan vekili Güven Dinçer'in 91/31 E. ve 91/ 27 K. No'lu karardaki, karşı oy yazısında belirttiği gibi; Türkiye'yi Anayasa ile değil, yasaklayıcı geçici maddelerle yönetilen bir ülke durumuna düşürmüştür. Kaldı ki Anayasal yorumlarda anayasal hakların eksiksiz kullanılması ve Anayasal kurumların bütünüyle çalışması temel yorum olmalıdır. Anayasa hükümlerindeki belirsizlik ve uyumsuzluk hallerinde geçici maddenin yorumunun da anayasal hakların eksiksiz kullanımını sağlayıcı ve madde kapsamını daraltıcı şekilde yorumlanması gerekir.

"Anayasa'nın 2. maddesinde "Hukuk Devleti" Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayılmıştır. Cumhuriyetin nitelikleri Anayasa'nın 4. maddesinde sayılmış

olan değiştirilemez, değiştirilmesi teklif edilemez biçimindeki hükümler arasında sayılmıştır. Böylece Anayasa'nın 1,2, ve 3. maddeleri, Anayasanın öteki hükümlerine göre bir "üst norm" niteliğindedir. Sözü geçen dönemde çıkarılan yasama işlemleri yönünden de olsa, Anayasal yargı denetimine yer vermeyen üstelik bu denetimsizliğe zamanla bir sınır da getirilmeden Anayasa'nın geçici 15.maddesini temel kabul ederek yapılan uygulama Cumhuriyetin " hukuk devleti ilkesi" ile bağdaşmaz.

Öte yandan Anayasa'nın 138. maddesi, hakimleri önce Anayasaya, yasaya ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre karar vermekle görevli kılmıştır. Geçici 15. maddenin uygulanması durumunda hakim Anayasa hükmünü bir kenara bırakarak geçici maddesindeki Anayasanın uygulanmamasına ilişkin madde hükmüne öncelik tanımış olacaktır.

Anayasa'nın 125/1.maddesi "idarenin her türlü işlem ve eylemlerine karşı yargı yolu açıktır" "hükmünü düzenlemektedir. Geçici 15. madde hükmüne karşı idarenin tüm eylem ve işlemlerinin yargısal denetime tabi tutulabilir olmasının en büyük dayanağı Anayasa'nın "Cumhuriyetin Nitelikleri" başlıklı 2. maddesinde yer alan "hukuk devleti" ilkesidir.

Yürütmenin her tür eylem ve işleminin yargı denetimine açık oluşu, demokratik bir devlet niteliğini belirleyici bir ölçüdür. Temel niteliği değiştirilemez, değiştirilmesi önerilemez . Hukuk devleti ilkesi olan bir Anayasada geçici madde ile sınırsız bir zaman için tüm eylem ve işlemler için yargı zırhı oluşturulması temel niteliklere karşı yasamanın bir ihlalidir. Bu nedenle Hukuk devleti ilkesi temel alındığında Geçici 15. madde hükümleri sanık ve arkadaşlarının yargılanmalarının önüne geçebilecek nitelikte ve Anayasanın 2. maddesi göz önüne alındığında üst norm niteliğinde değildir.

Anayasayı ihlal suçunun (TCY.m 147) devletin cebri gücünü elinde bulunduranlar tarafından da işlenebilir.

Bu madde ile Cumhuriyetçiliğe, demokrasiye ve nitelikleri Anayasa'da belirlenmiş olan siyasal düzenimize yönelik, bünyesinde zor ya da şiddet içeren maddi hareketler teşebbüs aşamasında kalmış olsalar dahi cezalandırılmaktadır.

Yüksek Adalet Divanı kararında "cebren teşebbüs" lafzının sadece maddi cebir için değil, manevi cebir için de kabulü gerektiği teyit edilmiştir. Şikayete konu fiil TCK .147. maddesinde düzenlenmiştir. Şikayet edilen ve arkadaşları silahlı güçlerini kullanma cebri ile 12 Eylül 1980 tarihinde TCK'nun 147. maddesini ihlal etmişlerdir.

UNUTANLARA ANIMSATILIR
ÖZAY I ÖZAY
AVUKATLIK BÜROSU
Avukat *Avukat*
Senih Özay *Cem Nemutlu*
2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com - cnemutlu@gmail.com

İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA

Davacı:

AVUKAT SENİH ÖZAY
AVUKAT SACİT KAYASU
AVUKAT H. BAHA COŞKUN
AVUKAT Y. MURAT ALPASLAN
AVUKAT BAHATTİN ÖZDEMİR
AVUKAT HÜSEYİN KORKMAZ

Vekili: Av. Senih Özay (antetteki adres)

Davalı: İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü - İSTANBUL

Konu: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Fakülte Kurulu 2 Aralık 1982 tarih ve 4943 sayılı Kenan Evren'e "Fahri Hukuk Doktoru" payesi verilmesi kararını ittifakla almış ve aynı gün, 30 sayısı ile her fakültenin dekanı, birer öğretim üyesi, yüksekokul müdürleri ve rektör yardımcılarının katıldığı İstanbul Üniversitesi Senatosu, Cumhurbaşkanı Kenan Evren`e, "Fahri Hukuk Profesörlüğü ve Hukuk Doktorluğu (Honoris Causa)" verilmesini oy birliğiyle kararlaştırmıştı. Kararın gerekçesi, "Haiz olduğu ahlaki faziletler ve meziyetler yanında vatana hizmet ve yurtta ilmin yayılmasında büyük hizmetler ifasıyla temayüz etmiş olan Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren'e ilmi kıymet ve meziyetlerinin tescili için "fahri profesörlük" payesinin tevcihine karar verilmiştir." Şeklinde idi. Hukukla tek ilişkisi, en temel insan haklarını vahşice çiğnemek, gasp etmek olan bir askeri darbe liderine, bir diktatöre verilmiş olan, hukuk doktoru ünvanının başta darbe mağdurları olmak üzere; tüm T.C. vatandaşlarından özür dilenerek Üniversite senatonuzca geri alınmasını, BU YOLDA KARAR ÜRETİLMESİNİ, 2577 SAYILI YASAYA GÖRE İDARİ İCRAİ YANITINIZLA TARAFIMIZA TEBLİĞİ yollu başvurumuza 12.6.2011 tarihinde ulaşmasına rağmen 60 günlük süre içinde susmak suretiyle oluşan red işlemi aleyhine yasal süresinde iptali ve hem hukuk devleti olmanın gecikmesine tahammül olmadığı, ülkenin şu sıralar tam bu duruma ulaşma çabalarının olduğu ve bağ dolayısıyla yasanın öngördüğü hem apaçık hukuka aykırılık gözlendiği için ve de hem ileride telafisi imkansız zararlara yol açacaklılık taşıdığı için iki koşulu da bulunduğundan yürütmenin durdurulmasına, olası tebligatların kısa süre verilerek memur eliyle yapılmasına, duruşma günü verilmesi ve yargılama giderleri ve avukatlık ücretinin karşı yana yükletilmesi talebinden ibarettir.

Tebliğ tarihi: 12.6.2011 tarihli başvuruya 60 gülük yasal sürede yanıt verilmemek suretiyle oluşan red işlemine karşı yasal sürede iptal davası açılmaktadır.

AÇIKLAMALAR:

1-)12 Eylül 1980 sabahı saat 03:59'da Türk Silahlı Kuvvetleri ülke yönetimine el koymuştur. Bu darbe emir-komuta zinciri içinde, yukarıdan aşağı, askeri hiyerarşi çerçevesinde cereyan etmiştir. Darbeyi yapan üst düzey komutanlar, Milli Güvenlik Konseyi adı altında anayasa yapılana dek yasama ve anayasada değişiklik yapma yetkilerini üzerlerine almışlardır. MGK kendisi hakkında kanun da çıkartarak yasal zeminin üzerine oturmuştur. Yasamayla beraber darbeci

komutanlar birçok yürütme işlemini de yerine getirmiştir. Milli Güvenlik Konseyi, Genel Kurmay Başkanı Ahmet Kenan Evren, Kara, Hava ve Deniz Kuvvetleri Komutanlarıyla Jandarma Genel Komutanı'ndan oluşan beş kişilik bir kuruldur. MGK, mevcut hükümeti yıkarak yerine Bülend Ulusu'ya kurdurttuğu hükümeti koymuştur.

2-) Diktatör Orgeneral Kenan Evren'in kendi ifadeleriyle sabit olan "darbe zeminini hazırlamak için şartların olgunlaşması beklenmiştir". Kenan Evren'in emir ve talimatlarıyla suç tarihi olan 12 Eylül 1980 askeri darbesinden yaklaşık 6 ay önce suç belgesi Bayrak Harekat Planı hazırlanmıştır.

3-) 1 Mayıs 1977'de Taksim Meydanı'nda işçi bayramını kutlayan kalabalığın üzerine ateş açarak gerçekleştirilen katliamın 12 Eylül darbesini tetikleyen, plan ve raporları kozmik odalarda saklanan, derin bir suikast olduğu bilinmektedir. Maraş katliamı ve Çorum - Malatya olaylarının toplumsal çatışma çıkarmaya yönelik derin devletin sevk ve idaresinde, bir kısım insanların milli-dini duyguları tahrik edilerek yaptırıldığı gün yüzüne çıkmıştır. Türk-Kürk ayrımcılığı, Alevi-Sünni çatışması, şeriat-komünizm korkutmaları, şüpheliler tarafından yıllarca uygulanan psikolojik harekat planlarının ürünüdür. Toplumu kontrol altında tutmak amacıyla farklılıklar rejim tehdidi gibi gösterilerek ayrımcılık körüklenmiştir. Bu sebeple toplumda yarılmalar meydana gelmiştir. Üretilen kaos ortamında yasal olarak çözüm yoluna iktidardaki hükümetin karar vermesi gerekirken yapılan darbe, anayasal düzene açıkça müdahaledir.

4-) Darbe sonucu; TBMM kapatılıp anayasa ortadan kaldırılmıştır. Siyasi partilerin kapısına kilit vurulup mallarına el konulmuştur. 650 bin kişi gözaltına alınmıştır. 1 milyon 683 bin kişi fişlenmiştir. Açılan 210 bin davada 230 bin kişi yargılanmıştır. 7 bin kişi için idam cezası istenmiştir. 517 kişiye idam cezası verilmiştir. Haklarında idam cezası verilenlerden 50'si asılmıştır (18 sol görüşlü, 8 sağ görüşlü, 23 adli suçlu, 1'i Asala militanı). İdamları istenen 259 kişinin dosyası Meclis'e gönderilmiştir. 71 bin kişi TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmıştır. 98 bin 404 kişi "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmıştır. 388 bin kişiye pasaport verilmemiştir. 30 bin kişi "sakıncalı" olduğu için işten atılmıştır. 14 bin kişi yurttaşlıktan çıkarılmıştır. 30 bin kişi "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmiştir. 300 kişi kuşkulu bir şekilde ölmüştür. 171 kişinin "işkenceden öldüğü" belgelenmiştir. 937 film "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmıştır. 23 bin 677 derneğin faaliyeti durdurulmuştur. 3 bin 854 öğretmen, üniversitede görevli 120 öğretim üyesi ve 47 hâkimin işine son verilmiştir.

400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmiştir. Gazetecilere 3 bin 315 yıl 6 ay hapis cezası verilmiştir. 31 gazeteci cezaevine girmiştir. 300 gazeteci saldırıya uğramıştır. 3 gazeteci silahla öldürülmüştür. Gazeteler 300 gün yayın yapamamıştır. 13 büyük gazete için 303 dava açılmıştır. 39 ton gazete ve dergi imha edilmiştir. Cezaevlerinde toplam 299 kişi yaşamını yitirmiş, 144 kişi kuşkulu bir şekilde ölmüştür. 14 kişi açlık grevinde ölmüştür. 16 kişi "kaçarken" vurulmuştur. 95 kişi "çatışmada" ölmüştür. 73 kişiye "doğal ölüm raporu" verilmiştir. 43 kişinin "intihar ettiği" bildirilmiştir.

"İcraatlarının" küçük bir kısmı yukarıda belirtilmiş olan askeri diktatörün kendisini adalettin pençesinden kurtarmak için yaptığı sözde "hukuki" düzenlemeler son referandumla ortadan kaldırılmış ve binlerce ve binlerce T.C. vatandaşı mezkur diktatör hakkında işlediği vahşi insanlık suçları sebebi ile suç duyurularında bulunmuştur.

Bu durum karşısında hukukla tek ilişkisi en temel insan haklarını vahşice çiğnemek gasp etmek olan bir askeri darbe liderine bir diktatöre verilmiş olan hukuk doktoru ünvanının başta darbe mağdurları olmak üzere tüm T.C. vatandaşlarından özür dilenerek Üniversite senatonuzca geri alınması beklentisi oluşmuştur. Üniversite senatonuzun bu konuda bir kararı var mıdır, olabilecek midir?

C) Senatonuzun da bu tarihi yanlıştan dönmeksizin, İnsanlığa karşı suç işleyen bir kişinin duvarında asılı duran üniversitenizden verilme fahri hukuk diploması asılı dururken, üniversitenize bağlı hukuk fakültesinde HUKUKÇU yetiştirmeyi içine sindirip sindiremeyeceğin sorusunun cevabını merak etmekteyiz.

Halkımızın demokrasiye ve hukuk devletine olan inancının pekişmesi için, 12 Eylül Askeri darbesinin bir suç olduğunun ve meşru olmadığının bilinci ve binlerce insanın mağduriyetinin SENATONUZUN KARARI İLE tescil edilmesinin demokrasi konusundaki inancımızı güçlendireceği düşüncesi ile bu başvurunun zorunlu olduğuna inanıyoruz.

Bu durum karşısında yukarıdaki sorularımıza cevap verilerek; hukukla tek ilişkisi, en temel insan haklarını vahşice çiğnemek, gasp etmek olan bir askeri darbe liderine, bir diktatöre verilmiş olan, hukuk doktoru ünvanının başta darbe mağdurları olmak üzere; tüm T.C. vatandaşlarından özür dilenerek Üniversite senatonuzca geri alınmasını, BU YOLDA KARAR ÜRETİLMESİNİ, 2577 SAYILI YASAYA GÖRE İDARİ İCRAİ YANITINIZLA TARAFIMIZA TEBLİĞİNİ, talep etmiş idik.

Ne var ki, başvurumuza nedense arlanılarak mı yoksa toplanamamak mı hangi nedenle olduğunu bilemediğimiz şekilde cevap verilmemiştir.

Bu suretle red işlemi oluşmuştur.

Aleyhine iptal davası açmamız gerekmiştir.

Ülkenin içinde bulunduğu bu iyiye gidiş sancıları sırasında böylesi hukuksal teşebbüslere ihtiyaç bulunduğu görüşündeyiz.

Çünkü o tarihte senato üyesi olanların bilinmesi kimin karşı çıktığının bilinmesi, karşı çıkamayan iyi niyetlilerin bulunup bulunmadığının anlaşılması yanında en atak heyecanlı olanların belki bilinmesi ve toplumda azarlanması gerekecektir.

Ve de şimdi bu eski hukuksuz dönemi saptayıp aklanma kurtulma görüşmeleri tartışmaları da topluma ön ayak olacaktır.

Bu nedenle talebimizde ısrarlıyız.

Hukuksal nedenler: Anayasa ve ilgili mevzuat

Deliller: Ek belgeler

Sonuç: Yukarıda açıklanan nedenlerle İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Fakülte Kurulunun 2 Aralık 1982 tarih ve 4943 sayılı Kenan Evren'e "Fahri Hukuk Doktoru" payesi verilmesi kararını ittifakla almasının ardından aynı gün, 30 sayısı ile her fakültenin dekanı, birer öğretim üyesi, yüksekokul müdürleri ve rektör yardımcılarının katıldığı İstanbul Üniversitesi Senatosu, Cumhurbaşkanı Kenan Evren`e, "Fahri Hukuk Profesörlüğü ve Hukuk Doktorluğu (Honoris Causa)" verilmesini oy birliğiyle "Haiz olduğu ahlaki faziletler ve meziyetler yanında vatana hizmet ve yurtta ilmin yayılmasında büyük hizmetler ifasıyla temayüz etmiş olan Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren'e ilmi kıymet ve meziyetlerinin tescili için "fahri profesörlük" payesinin tevcihine karar verilmiştir." Gerekçesi ile verilen i hukuk doktoru ünvanının başta darbe mağdurları olmak üzere; tüm T.C. vatandaşlarından özür dilenerek Üniversite senatonuzca geri alınmasına, BU YOLDA KARAR ÜRETİLMESİNE, TARAFIMIZA TEBLİĞİ yollu başvurumuz karşısında talep 12.6.2011 tarihinde ulaşmasına rağmen 60 günlük süre içinde susmak suretiyle oluşan red işlemi aleyhine yasal süresinde iptaline ve hem hukuk devleti olmanın gecikmesine tahammül olmadığı, ülkenin şu sıralar tam bu duruma ulaşma çabalarının olduğu ve bağ dolayısıyla yasanın öngördüğü hem apaçık hukuka aykırılık gözlendiği için ve de hem ileride telafisi imkansız zararlara yol açacaklılık taşıdığı için iki koşulu da bulunduğundan

yürütmenin durdurulmasına, olası tabligatların kısa süre verilerek memur eliyle yapılmasına, duruşma günü verilmesi ve yargılama giderleri ve avukatlık ücretinin karşı yana yükletilmesine karar verilmesini talep ederiz.

AVUKATLAR

SENİH ÖZAY

SACİT KAYASU

H. BAHA COŞKUN

Y. MURAT ALPASLAN

BAHATTİN ÖZDEMİR

Çağdaş Hukukçular Derneği İzmir Şube Yönetim Kurulu Adına HÜSEYİN KORKMAZ

Ekler:

ANIMSATMA

12 EYLÜL 1980 ÖNCESİ SÜREÇ:

1980 yılının ilk altı ayında 33 kişi ülkücülerce naylon iple, boğma teliyle boğularak, tecavüz edilerek, cinsel organlarına sert cisimler sokularak korkunç işkencelerle öldürülmüştür. 22 Aralık 1978 'de Kahramanmaraş'ta yapılan genel katliam sırasında resmi açıklamaya göre 109 yurttaş hayatını kaybetmiş, 176 yurttaş ağır şekilde yaralanmış, 500 ev ve işyeri tahrip edilmiştir. Bunun üzerine, Ankara ve İstanbul da dahil olmak üzere toplam 13 ilde sıkıyönetim ilan edilmiştir.

Tırmanan terör olaylarını önleyemeyen Bülent Ecevit, 1979 yılında hükümetten çekilmiş ve aynı yıl AP azınlık hükümeti kurulmuştur. Ancak bu dönemde de olaylar durmamıştır.

Saldırılar, 1980′de yeniden sol siyasal görüşlü kişilere yönelik olarak devam etmiştir.

11 Nisan 1980′de İstanbul'da araştırmacı -yazar Ümit Kaftancıoğlu öldürülmüştür.

23 Mayıs'ta TEP yöneticisi Vecdi Özgüner 'in evi ülkücülerce basılıp Vecdi Özgüner ve eşi Türkiye Tabipler Birliği yöneticisi Sevinç Özgüner öldürülmüştür.

22 Temmuz'da DİSK başkanı Kemal Türkler öldürülmüştür. Ekim ayında, ülkücü hareketin önde gelen örgütçülerinden Yılma Durak ve Celal Adan, bu cinayetin Türkeş 'in talimatıyla işlendiği doğrultusunda ifade vermişlerdir.

Yine 1980 yılının ilk altı ayında CHP'lilere yönelik saldırılarda 50'ye yakın CHP yöneticisi öldürülmüştür.

27 Mayıs'ta 2. MC'nin Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak'ın öldürülmesi üzerine başlayan terör kampanyasında, 28 Mayıs'ta solculara ve özellikle CHP'ye yapılan saldırılarda 8 kişi öldürülmüş, çok sayıda kişi yaralanmıştır.

Çorum'da diğer iller ve ilçelere giden tüm yolların ülkücülerce ablukaya alınması ve TÖB-DER'li bir öğretmenin öldürülmesinden sonra halkın karşı koyması üzerine saldırılar karşılıklı çatışmaya dönüşmüş, 5 gün süren olaylar askeri birliklerce bastırılmıştır.

15.Temmuz'da CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu gündüz vakti, işyerinde öldürülmüştür.

Çorum'da, Alevi-Sünni ayrımı yaratılarak 1 Temmuz'da başlatılan saldırılarda yaklaşık 50 insan ülkücülerce, dağlanarak, şişlenerek, kafaları baltayla parçalanarak yakılarak katledilmiştir.

27 Aralık 1979'da, Silahlı Kuvvetler, Cumhurbaşkanı Korutürk'e bir uyarı mektubu vermiştir.

5 Ocak 1980'de AP Yönetim Kurulu, "ordunun yönetime el koymamakla birlikte
siyasete el koyduğunu" açıklamıştır.

• Bu dönemdeki istatistiki verilere göre;

1978 yılında 809 ölüm, 6984 yaralı,

1979 yılında 1108 ölüm, 5467 yaralı

1980 yılının Eylül ayına kadar 2027 ölüm, 4266 yaralanma olayı gerçekleşmiştir.

• 1980 başında CHP hükümeti döneminde hazırlanan, özgürlükleri kısıtlayıcı bir dizi yasa yürürlüğe girmiştir.. Bu yasalarla polisin arama ve kimlik sorma yetkisi genişletilmiş; polisin dernekleşmesi yasaklanarak polis örgütleri kapatılmış; vali ve kaymakamlara askeri birlikleri devreye sokma yetkisi tanınmış; toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasına muhalefet nedeniyle verilen cezalarda büyük artışlar yapılmıştır. 12 Mayıs'ta yayınlanan bir Bakanlar Kurulu Kararıyla "idam ve

hapis cezasını gerektiren suçlardan sanık olanlara" teslim olmaları için 19 gün süre verilmiş, bu sürede teslim olmayanlara "teslim ol" ihtarından sonra veya silah kullanmaları halinde güvenlik kuvvetlerinin ihtara gerek olmaksızın, "vur emri" uygulayacakları düzenlemesi getirilmiştir.

• 1980 yılı Mayıs ayında Barolar Birliği, Cumhurbaşkanı, TBMM Başkanı, Başbakanlık ve Genel Kurmay Başkanlığı'na Türkiye'deki yaygın işkence uygulamalarını derleyen bir rapor sunmuştur. Türk Hukuk Kurumu da, yaygın işkence uygulamalarını derleyen bir rapor sunmuş ve işkence adı altında alınan ifadelerin yargıyı yanıltmasının önlenmesi için kamuoyunu "katkıda bulunmaya" çağırmıştır. Mayıs ayı içinde Barolar Birliği ve Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi işkence konusunun tartışıldığı bir tıp-hukuk kurultayı düzenlemiştir. TBMOB, ÇHD, TÜMAS, TÜMOD, Ankara Tabip Odası, Enerji Der, yöneticileri, yaptıkları bir basın toplantısında Ocak -Mayıs döneminden 29 somut işkence olayını belgelemiştir.

• 24 Ocak 1980 kararları; İMF ve Dünya Bankasının perspektiflerini ve modellerini harfiyen uygulamaya yönelik bir operasyon 12 Eylül rejiminin iktisadi- siyasal stratejisinin temelini oluşturmuştur. Nitekim; Devlet Planlama Teşkilatı eski başkanlarından Yıldırım Aktürk "24 Ocak+12 Eylül formülü zorunluydu. Bu geçiş dönemi olmadan düzlüğe çıkılamazdı" demiştir.

DARBEDEN SONRA YAŞANAN SÜREÇ:

Darbenin ardından tüm haklar askıya alınmış, sadece 1980 yılında, resmi makamların verdiği bilgiye göre 47.000 kişi hürriyetinden yoksun bırakılmış, gözaltı süresi 90 güne çıkarılmış, adil yargılanma hakkı tamamen kaldırılarak, sıkıyönetim komutanlıkları Mahkemeler kurmuş, gözaltında işkence en doğal sonuç olarak yaşanmış, sokakta veya gözaltında onlarca insan öldürülmüştür.

12 Eylül döneminde temel insan hakları yoğun şekilde ihlal edilmiştir:

• 650.000 kişi gözaltına alınmış ve 90 güne varan gözaltı sürelerinde ağır işkence görmüştür.

• Açılan 210.000 davada 23.000 kişi yargılanmış,

• 14.000 kişi vatandaşlıktan çıkartılmış,

• 30.000 kişi siyasal sığınmacı olarak yurtdışına kaçmış,

• 171 kişinin işkenceden öldüğü belgeleriyle kanıtlanmıştır.

• 388.000 kişiye pasaport verilmemiş,

• 30.000 kişi sakıncalı olduğu için işten atılmış,

• 23.667 derneğin faaliyeti durdurulmuş,

• Yargılanan gazetecilere toplam 3315 yıl 6 ay hapis cezası verilmiştir.

• 300 gazeteci saldırıya uğramış, 3 gazete öldürülmüş, 31 gazeteci cezaevinde yatmıştır.

• 12 Eylül 1980 ile 6 Kasım 1983 tarihleri arasında;

Gözaltında ya da cezaevinde ölen kişi sayısı 183.

Cezaevlerinde açlık grevlerinde ölen kişi sayısı 5.

Aynı tarihler arasında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde savcıların istediği ölüm cezası sayısı 6533.Sadece 1986′da Türkiye'nin çeşitli mahkemelerinde 134 ölüm cezası verildi.

23 adi/adli suçlu, 24 siyasal suçlu ve 1 Ermeni Asala militanı olmak üzere 48 kişi idam edildi. Yasalar hiçe sayılarak 18 yaşından küçük olan Erdal Eren idam edildi.

12 Eylül 1980 ile 30 Ağustos 1981 tarihleri arasındaki sürede Askeri mahkemelerde 136′sı sol 305′i sağ görüşlü olmak üzere toplam 1468 sanık idam cezası ile cezalandırıldı.

Bu dönemde sanıklar bir dizi bildiri ile örgütlenme özgürlüğünü, siyasal ve sosyal hakları ortadan kaldırmışlardır:

• Darbeci-sanıklar; 12 Eylül 1980 günü, ordu gücünü arkasına alarak, parlamento ve hükümeti feshetmiş, milletvekillerinin dokunulmazlıkları kaldırmış, tüm yurtta sıkıyönetim ilan etmiş, yurtdışına çıkışları ve ikinci bir emre kadar 05.00′ten itibaren sokağa çıkmayı yasaklamıştır. (1 nolu bildiri)

• Siyasal partilerin, -Türk Hava Kurumu, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Kızılay dışındaki- bütün derneklerin, DİSK ve MİSK'in faaliyetleri durdurmuş ve yöneticilerini gözaltına almışlardır. (7 nolu bildiri)

• 15.10.1981′de, 2533 Sayılı yasa ile ülkedeki tüm siyasal partileri feshedilmiş, menkul ve gayrimenkullerini Hazine'ye aktarmışlardır. Buna ilişkin "Tavsiye Yönetmeliği" çıkarılmışlardır.

• Siyasal parti yönetici ve üyelerinin yazılı veya sözlü demeç vermeleri, makale yazmaları ve toplantı düzenlemeleri yasaklanmıştır. (MGK 52 sayılı karar)

• Yine; bu kararla Sıkıyönetim Komutanlıklarının kararlarının tartışılması, ilgilileri etkileyici sözlü, yazılı demeç, makale yayımı yoluyla beyan ve yorumda bulunmak da yasaklanmıştır. Bu dönemde, bu yasaklar nedeniyle CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit 12.3.1982 günü Der Spiegel dergisine verdiği demeç ve BBC'ye verdiği açıklamalardan dolayı hapis cezası almıştır. Ayrıca, CHP Genel Başkanlığı'ndan istifa ettiğinde "siyasal amaçlı bir demeç niteliği taşıyan açıklama metni ile kamuoyuna duyurmak istediği" gerekçesiyle suçlanmıştır.

• Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi parti genel başkanlarının, dönem başbakanının, bakanlarının, milletvekillerinin her türlü özgürlüğü kısıtlanmış kimileri kaldırılmıştır. Gözaltı anlamına gelen (gözetim ve güvence altına alınma) uygulamasına maruz kalmışlardır. Seçimle işbaşına gelmiş olan tüm il, ilçe belediye başkanları görevden alınmış ve yerlerine Sıkıyönetim Komutanlıklarınca atama yapılmıştır. Birçok belediye başkanı gözaltına alınmıştır.

• Ülkedeki tüm grev ve lokavtlar kaldırılmıştır. DİSK, MİSK ve HAK-İŞ 'in hesapları bloke edilmiş, bütün evraklarına Sıkıyönetimce el konulmuştur. (3 ve 8 nolu kararlar)

• TÜRK-İş'le bağlı Yol -iş ve Petrol-İş'in birçok şubesi kapatılmıştır.

• DİSK, MİSK ve HAK-İŞ gibi sendikalarının yöneticileri, işyeri temsilcileri, üyeleri gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla sorgulanmış, tutuklanmış ve yargılanmıştır. (Bu dönemde, sadece DİSK'in üye sayısı 500.000′i geçmekte idi)

• 19.9.1980′de 1402 sayılı yasa ile yapılan değişiklikle tüm kamu personeli gibi Üniversite elemanlarının gerekçesiz ile görevlerine son verme yetkisi Sıkıyönetim komutanlıklarına bırakılmıştır. 6.11.1981!de çıkarılan Yüksek Öğretim Yasası ile üniversitelerde bilimsel özerkliği yok eden yasal düzenleme yapılmıştır. Sıkıyönetim komutanları

"Güvenlik soruşturması" adı altında üniversitelerde nitelikli öğretim kadrosunda ağır ve ciddi bir tasfiyeye gitmiştir. Bu dönemde, yaklaşık 5.000 öğretim üyesinin görevden alınmış veya ayrılmış olması ülkenin bilim kaynaklarının nasıl yok edildiğinin göstergesidir.

• Ülkedeki öğretmenlerin büyük çoğunluğunun üyesi bulunduğu TÖB-DER'in merkezi ve 670 şubesi kapatılmış, merkez ve şube yöneticileri, üyeleri gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla sorgulanmış, tutuklanmış ve yargılanmıştır.

• Dünya ve ülkemizde barışı savunmak gibi insani değer ve hedeflerle kurulmuş olan Barış Derneğinin merkez ve şubeleri kapatılmış, yöneticileri üyeleri gözaltına alınmış, tutuklanmış ve gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla yargılanmıştır.

• Ülkede örgütlü her türlü yapıyı yok etmek amacıyla bir kıyım başlatılmıştır. Sadece Ege bölgesinde, Sıkıyönetim Komutanlığının emriyle Eşrefpaşa'yı Severler Derneği, Torbalı Kasaplar Kulübü, Kınık Traktörcüler Derneği, Ege Briç ve Satranç Derneği, Ödemiş Patates Ekicileri Fidancılar ve Pamukçular Derneği, Fakir Hastalara Yardım Derneği, Sağırları Koruma Derneklerinin dahi içinde bulunduğu 589 dernek kapatılmıştır. Ülke insanlarına; yasal partilerin, sendikaların, derneklerin ve hatta kooperatiflerin "ihtilalci gizli örgüt" sayıldığı akıl almaz bir süreç yaşatılmıştır.

• Atatürk'ü ve Atatürkçülüğü ağzından düşürmeyen sanıklar Atatürk'ün mirasları kabul edilen Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunu da kapatmışlardır.

• Bu süreçte; ülkede son derece sistemli baskıcı bir sansür uygulanmıştır. Haberleri ve yazıları nedeniyle birçok gazeteci tutuklanmış, yargılanmış ve mahkum olmuştur. Ülkede yayınlanan tüm basın organları en az bir kez kapatılma cezası almıştır. Öyle ki; Cumhuriyet gazetesi başyazarı Nadir Nadi'ye, 22 yıl önce yazdığı bir yazıyı yeniden yayınladığından dolayı mahkumiyet verilmiştir.

• Bilim ve Sosyalizm yayınlarına bir yargı kararı olmadan sadece Sıkıyönetim Komutanının emri ile el konulmuş ve 133.607 adet kitap imha edilmiştir.

• Yayında tekel olan TRT'nin yayın politikası tümüyle sanıklarca belirlenmiştir. 14.9.1980 tarihinde TRT Genel Müdürlüğü'ne "Haberlerde uyulması gerekli Kurallar" adıyla ağır bir sansür metni tebliğ edilmiştir. Sanat eseri olan filmler, dizi filmler dahi sakıncalı bulunarak yayından kaldırılmış, daha da ileri gidilerek yakılarak yok edilmiştir. Sansür, transseksüel bir şarkıcıya sahne yasağı koymaya kadar vardırılmıştır

• Meslek örgütlerinin bağımsızlıkları yok edilmiş, Türkiye Barolar Birliği Adalet Bakanlığı'na, Türk Tabipler Birliği Sağlık Bakanlığı'na, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Bayındırlık Bakanlığı'na bağlanmıştır.

Yargıç ve yargı bağımsızlığı ile savunma hakkı ciddi biçimde yok edilmiştir;

• Sanıklar, kendilerine yasama görevi yükleyerek darbenin ilk 6 ayında 123; 9. ayda 175, 1981 yılının sonunda tam 268 yasa çıkarmışlardır.

• Sanıklar kendilerine Sıkıyönetim Askeri Mahkemeleri kurma, gerekli atamaları yapma yetkisi vermiş, MGK'nın varlığına, emir ve kararlarına karşı işlenecek suçlara da bu mahkemelerde bakılacağını ilan etmişlerdir. (6 ve 7 nolu bildiriler)

• Yüksek yargı organlarının başkan ve üyelerinin atamaları yürütmeye bırakılmış, bu şekilde yargı bağımsızlığı ilkesi ciddi şekilde zedelenmiştir.

• Sanıklar büyük siyasi davalarda, mahkemeleri konuşmalarıyla yönlendirmeye ve baskı yapmaya çalışmışlardır.

• Mahkumiyet kararlarına muhalefet şerhi koyan sıkıyönetim mahkemesi yargıçları başka yerlere sürülmüş, birçok savunma avukatı çeşitli bahanelerle duruşmalardan atılmış, gözaltına alınmış, tutuklanmış, yargılanmış ve sürülmüşlerdir. Savunma hakkı ve savunmanlık görevinin gerekleri ortadan kaldırılmış, avukatların müvekkilleriyle cezaevlerinde görüşmeleri engellenmiş, kısıtlanmıştır.

• 13.7.1981′de alınan kararla doğal yargıç ilkesi çiğnenerek sıkıyönetim döneminden önceki suçların davalarına da sıkıyönetim mahkemelerince bakılacağına karar verilmiştir.

• 19.9.1980 de açıklanan kararla; 3 yıla kadar olan cezaların temyiz hakkı ortadan kaldırılmıştır. Bu karar ile insanların yargı güvencesi, yasaların geriye yürümezliği ilkesi çiğnenmiş, yargısal denetimden kaçılmıştır.

• Gözaltı süresi neredeyse bir mahkumiyete dönüştürülerek 90 güne çıkartılmıştır.

• İhbarcılık zorunlu hale getirilmiştir.

• 12.8.1981 tarihli "Takip edilecek şahıslar hakkındaki emir" ile insanların mezheplerine kadar fişlenmesi ve ülkede fişlenmeyen insanın kalmaması sağlanmıştır.

• Çıkarılan yasa ve yayınlanan bildirilerle, hukuksuz gözaltı ve tutuklamalarla, ülkede polis devleti uygulaması yerleştirilmiştir.

Yine bu dönemde Türkiye Cumhuriyeti'nin temel ilkelerinden olan laiklik ilkesi sanıklar tarafından çiğnenmiştir;

• 19.10.1981′de okullarda zorunlu din dersi uygulaması getirilmiştir.

• Atatürk Yüksek Kurulu, 20 Haziran 1986 günü Cumhurbaşkanı Kenan Evren başkanlığında toplanarak, Türk İslam Sentezini temel alan bir kültürün bütün millete kabul edilmesine yönelik bir raporu benimsemiştir.

• Diyanet İşleri Başkanlığınca, yurtdışına çok sayıda din adamı gönderilmiş ve bunlardan 260 görevlinin maaşının, sanıklardan Kenan Evren'in onayıyla, Suudi Arabistan merkezli, Rabıta-ül İslam örgütünce ödendiği kanıtlanmıştır.

Sanıklar, kararlarıyla yasamanın görevlerini kendileri üslenmiş, -anayasa dahil- yasaların oluşturulmasında tek söz sahibi olmuşlardır;

• 1981 yılında, Kurucu Meclis Hakkında Kanun çıkartılmış ve Kurucu Meclis MGK ve Danışma Meclisinden oluşturulmuştur. Ancak, MGK ile Danışma Meclisi arasında alt-üst ilişkisi getirilmiş ve yasa ile anayasanın hazırlanmasında son söz hakkı ve hükümeti denetleme görevi yine MGK'ne bırakılmıştır.

• Danışma Meclisine yeni anayasa metnini hazırlama görevi verilmiştir. Ancak MGK'nin 65 sayılı kararı ile feshedilen partilerin genel başkan, genel sekreter ve yardımcıları ile yönetim kurulu üyelerinin, her türlü siyasal faaliyeti yasaklanan dernek, tüzel kişilik ve toplulukların bu konuda kişisel görüş açıklamaları yasaklanmıştır.

• 71 sayılı kararla, Anayasanın geçici maddeleri ile Devlet Başkanının Radyo ve Televizyonda ve yurt gezilerinde yapacağı Anayasayı tanıtma konuşmalarının hiçbir surette eleştirilmesi, bunlara karşı yazılı veya sözlü herhangi bir beyanda bulunulması yasaklanmıştır.

• 118 sayılı kararla, MGK üyelerinin faaliyetleri, gezi ve konuşmaları seçim yasakları kapsamının dışına çıkarılmıştır.

• 167 sayılı kararla, Danışma Meclisi tatile girdiğinde M.G.K.'ne doğrudan doğruya yasama yetkisi verilmiştir.

• M.G.K'ne 1983 seçimleri öncesi kurulan MDP'nin 3, Halkçı Partinin 7, ANAP'ın 7, SODEP'in 37, YGP'nin 62, DYP'nin 320 kurucu üyesini ilk aşamada veto etmiş, yeni kurulan partilerin kurucu üye sayısının en az 30 kişi olması yolunda karar alarak partilerin siyasal yaşama dönmelerinin önüne her türlü önlemi almıştır. İlk başta 1683 adaydan 672′si veto edilmiştir. Büyük Türkiye Partisi 79 sayılı kararla kapatılmıştır.

• Sanıklar, 27.12.1979 tarihinde Cumhurbaşkanına gönderdikleri bir muhtıra ile devletin Anayasal kurumlarını ve parlamentosunu hedef almış ve ülke yönetimine karşı elinde bulundurduğu askeri gücü kullanarak manevi cebirle Anayasa nizamına ve devlet kurumlarına karşı kalkışma niyetini göstermiştir.

12 Eylül 1980 tarihinde ise askeri bir darbe yaparak Bakanlar Kurulunu ve Devletin tüm anayasal kurumlarını ortadan kaldırarak TCK.'nun 147. maddesinde

düzenlenmiş olan "Bakanlar Kurulunu devirmek- Çalışamaz hale getirmek" fiillerinde bulunmuşlardır.

27 Ekim 1980 tarihli 2324 sayılı Anayasa Düzeni hakkında Kanun'u yayınlamışlar ve bu kanuna dayanarak varlıklarını meşrulaştırmaya çalışmışlardır. Kanun olarak belirtilmiş olan ancak halk iradesi ve yasama kurumundan geçmemiş bu yasa ile;

• 1961 Anayasasının bazı istisnalar saklı kalmak kaydı ile yeni Anayasa yapımına kadar yürürlükte kalacağı ve,

• 1961 Anayasası'nın TBMM'ne ve Senato'ya ait olduğunu belirttiği görev ve yetkilerin Milli Güvenlik Konseyi'ne; Cumhurbaşkanına yüklediği görev ve yetkilerin ise konsey Başkanına verildiği; Milli Güvenlik Konseyi'nin bildiri ve kanunlarında yer alan ve alacak olan hükümler ile çıkmış ve çıkacak olan Bakanlar Kurulu kararı veya ortak kararnameler hakkında yürütmenin durdurulması veya iptal isteminde bulunulamayacağı, Milli Güvenlik Konseyinde alınan ve alınacak, yayınlanmış ve yayınlanacak bildiri, karar ve kanunlardan 1961 Anayasasına uymayanların anayasa değişikliği, yürürlükteki kanunlara uymayanların da kanun değişikliği olarak yayınlandıkları tarihte yürürlüğe girecekleri öngörülmüştür.

• Milli Güvenlik Konseyi'nin 50 numaralı bildirisi ile her türlü siyasi faaliyet yasaklanmış; 16 Ekim 1981 tarih ve 2533 sayılı kanunla daha önce siyasi faaliyetleri yasaklanan siyasi partiler kapatılmıştır

Darbe ile birlikte temel hak ve özgürlükler ile tüm siyasal ve ekonomik özgürlükler ortadan kaldırılmış, Cumhuriyet devlet şeklinin hukuksal yapısı bozulmuş ve işlemez hale getirilmiştir.

Çağdaş hukuk, herkesin dokunulamaz, devredilemez, vazgeçilemez haklarının olduğunu kabul ederek "yaşam hakkını" kutsal ana ilke olarak savunmakta; ölüm cezasının bu ilkenin çiğnenmesi anlamına geldiğini kabul etmektedir.

12 Eylül döneminde, insanların "yaşam hakları" yoğun şekilde ihlal edilmiştir. Gözaltında kayıplar ve belgelenen -bazen de dönemin bürokratlarınca açıkça ifade edilen- işkence olayları, büyük bir hukuksuzluğun göstergesi olmuştur. Türkiye'nin de bir iç hukuk metni olarak uygulamak zorunda bulunduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine göre, temel haklardan olan yaşama hakkı ve işkence yasağına hiçbir surette kısıtlama getirilemeyeceği, bu hakların mutlak koruma altında olduğu açıktır. Sanıklar uygulamalarıyla ulusalüstü hukukun normlarına da

aykırı davranmıştır. (Bu hak ihlallerine ilişkin istatistiki bilgiler yukarıda verilmiştir.)

Bilim-sanat, basın-yayın, dernek kurma, toplanma ve gösteri yürüyüşü yapma, düşünceyi ifade etme, adil yargılanma hakları tamamen ortadan kaldırmış, hak ihlalleri yaptırımsız kalmıştır.

Yasama, yürütme, yargı erkleri tek elde toplanarak Anayasa'nın temel ilkelerinden "kuvvetler ayrılığı ilkesi" çiğnenmiştir.

18.yy.da yaşamış olan Montesqieu; yasama, yürütme, yargı erkleri tek elde toplanarak "ZULMÜN KAYNAĞI" olarak nitelendirmiştir.

Ağır sansür nedeniyle; ülkede ve dünyada yaşananlardan haberdar olamamak, bilgilenememek toplumda teslimiyet ve çaresizlik duygusu, yılgınlık yaratmış ve halkı apolitikleştirmiştir.

Çalışma yaşamına ilişkin son derece ağır bir kısıtlamalar getirilmiş; kıdem tazminatı hakkına ilişkin yasal sınırlamalar yapılmış, izinler ve tatil süreleri azaltılmış, iş sağlığı ve iş güvenliği hükümleri işçiler aleyhine değiştirilmiş, grevin yasak olduğu işkolları genişletilmiş, grev ertelemeye ilişkin esneklikler getirilmiş, grev kırıcılığını resmileştiren düzenlemeler yapılmıştır.

Dayatılan yeni ekonomik durumda, tefeci bankerler kitlesel bir trajedi yaratmış, işsizlik artmıştır.

Yapılan darbe ve sonrasında gelişen olayların tümü o gün yürürlükte bulunan 1961 Anayasası'na ve sanıkların yönlendirmesi sonucu hazırlanan 1982 Anayasası'na dahi aykırıdır;

ANAYASA m. 6: Hiç kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.

6.maddede belirtilen devlet yetkileri, Anayasadan kaynaklandığı gibi, kimin tarafından kullanılacağı da yasada belirtilmiştir. AMA MGK YETKİSİNİ ANAYASADAN ALMADIĞI GİBİ, EYLEMİ DE TÜRK CEZA YASASI'NDA SUÇ OLARAK TANIMLANMIŞTIR.

Anayasa ve Uluslararası Hukuk anlamında Türkiye Cumhuriyeti, "Yasama", Yürütme" ve "Yargı" erki olarak üç organı bulunan bir devlettir." Yasama" organı tek bir kurul yani Türkiye Büyük Millet Meclisi, "Yürütme" Cumhurbaşkanı ile Başbakan ve Bakanlar Kurulu, "Yargı" da Anayasa Mahkemesi, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Yüksek Seçim Kurulu gibi kuruluşlarla Yargıtay,

Danıştay ve Askeri Yargıtay adını taşıyan yüksek mahkemeler, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ve Uyuşmazlık Mahkemesi'nden oluşur. Cumhurbaşkanı ise ,Türk Kamu Hukuku düzeninde hem Yasama, hem Yürütme hem de Yargı alanına ilişkin görev ve yetkilerle donatılmış bir organ-kişi olmakla beraber, Anayasa sistematiği içinde "Yürütme" başlıklı ikinci bölümde öngörülmüştür.

Bu düzenlemenin bir sonucu olarak, Devletin "Yürütme" organı ve onun bir uzantısı konumundaki "idare" ye daha yakından baktığımızda da Cumhurbaşkanını görürüz. Anayasa, Cumhurbaşkanından sonra " Bakanlar Kurulu"ndan söz etmekte, aynı madde içinde "Başbakan"ı öngörmektedir.

12 Eylül Askeri Darbesini gerçekleştiren Silahlı Kuvvetler mensubu 5 general, bu eylemlerinin bir uzantısı olarak yargı ve yasamanın yanında hem Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu ve Başbakan'ın görevlerini, yani yürütmeyi ele geçirmişler ve 24 Kasım 1983′e kadar da bu yetkileri, Milli Güvenlik Konseyi adıyla kullanmışlardır. Anayasa'nın 1982 yılında halk oylaması sonucunda yürürlüğe girmesine kadar da Kenan Evren hem Genelkurmay Başkanı ve hem de Devlet Başkanı sıfatını kullanmıştır.

Hukuk devletinin temel ilkesi Devlet içinde tüm kamusal yaşam ve yönetimin yargı denetiminin altında olmasıdır. Hukuk Devletinde, olağanüstü dönemlerde bile adli-idari kolluk yetkilerinin ne kadar genişleyeceği, hangi durumda hangi yetkinin nasıl kullanılacağını, yine Anayasa ve yasaların düzenlemesi ilkesinden vazgeçilemez. Yönetimin, hukukun dışına çıkarak kuralları kendisinin koyup uygulaması Hukuk Devleti ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Kaldı ki, idarenin sebepsiz hiçbir davranışı olamaz ve bütün davranışlarının tüm sebepleri de hukuka uygun olmak zorundadır. İdare hukukunda yer alan tüzel kişiler ve varlıkların tüm işlem ve eylemlerinin sebebi, daha önceden hukuk ilke ve kuralları ile belirlenmiş bulunan durumlara uygun olma zorunluluğundadır. Sebep, aynı zamanda "kamu yararı" denilen bir amaca yönelik olarak ortaya çıkmış ve ancak o amaca ulaşılmasının gerekli ve zorunlu kıldığı bir sebep olabilir. Ancak, idarenin hiç bir davranışı, hiç bir zaman, hiç bir koşulda "kamu yararı" amacının dışında kullanılamaz. Kamu yararına yabancı her unsur idarenin davranışını sakatlar ve hukuka aykırı bir hale getirir. Bu aykırılığın anlaşılamaması, belirlenmesi için bir yargı önüne getirilememesi, yaygın olması nedeniyle toplumda buna göz yumulması ya da yargı yerlerinde fazla önemsenmemesi gibi olguda görülebilecek veya bulunabilecek hiç bir özür bu bilimsel gerçeği ortadan kaldıramaz. İdare işlevi, devletin yasama ve yürütme erklerinin saptadığı siyasi yönde ve

hukuki çerçeve içerisinde, toplumun düzenli ve uygarca yaşamını sağlamak ve sürdürmek için (esas itibariyle) kamu gücü ve usuller kullanılarak doğrudan, devamlı ve ahenkli surette kamusal faaliyet yürütmesidir.

İdari işlem kural olarak idari organ ve makamların "idare" alanındaki irade açıklamasıdır. Dolayısıyla organik yönden olmasa da Yasama ve Yargının da bu alana giren işlemleri "idari"dir. İdarenin işlemlerinin " kamu yararı amacı" taşıması gereğinin bir sonucu olarak; kamu yararının nerede ve ne olduğuna, nasıl somutlaştığına karar verme yetkisi, Türk Anayasal ve pozitif hukuk düzenine göre asli kural koyma yetkisine sahip bulunan "Yasama organıdır". Bir uyuşmazlık durumunda ilke ve kuralları yorumlayarak "kamu yararının ne olduğu"nu belirleme görevi görev ve yetkisi de "yargı"nındır.

Ancak sanıklar yaptıkları düzenlemelerle bu yolu kapatmıştır. Hem yürütme ve hem de yargı yetkisini üstlenen MGK'dan, kendi yaptığı işlemlerin yargısal denetimini de yapması tabii ki beklenemez.

Sonuç olarak 12 Eylül 1980 Askeri darbesinin kendisi başlı başına bir suç olmakla birlikte 12 Eylül 1982 Anayasası ile de uygulamaları devam etmektedir. Darbeciler halen, dönemlerinde yaptıkları uygulamalar nedeniyle yargılanamamış, kendilerini yargıya karşı Anayasa ile zırhla donatmışlardır.

Arjantin ve Yunanistan örneklerinden görüldüğü üzere, ülke yönetimini silah gücüyle ele geçiren darbeci subaylar yargılanıp mahkum edilmektedir. Hatta Yunanistan'da darbeci subaylar hala hapis cezalarını çekmektedirler. Bu ülkelerde, ordu iktidarı ele geçirdiği zaman mevcut hukuk sistemini ele geçirip kendi hukuk sistemlerini hayata geçirmiş olmaları, yargılanmalarına engel teşkil edememiştir. Zira, onlar da mevcut anayasal sistemin öngördüğü usuller dışında zora-silaha dayalı bir yönteme başvurmuşlardır ki, hukukun temel ilkelerine göre bu yöntem meşru değildir. Kendisi meşru olmayan bir yönetimin, çıkardığı yasaların hukuki ve meşru olması da düşünülemez. Bu nedenle, sanıkların kendilerini yargılanmaktan bağışık kılan Anayasa'nın geçici 15.maddesinin meşru bir hukuki temeli yoktur. Hukukun temel ilkelerine tamamıyla aykırıdır, YOK HÜKMÜNDEDİR.

Darbe döneminde yürürlükte bulunan 1961 Anayasası'nda açıklık olmamakla birlikte, yine aynı dönemde bir iç hukuk kuralı olarak hukuk sistemimizin bir parçası olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 15. maddesi temel hak ve özgürlüklerdeki sınırlamaların "demokratik toplumun gereklerine aykırı olamayacağı" hükmünü düzenlemektedir.

Demokratik toplumun gerekleri" 1961 Anayasası'ndaki karşılığı "hakkın ve hürriyetin özüne dokunmama" ilkesidir. "Sınırlamanın sınırlanması ölçütleri" olarak adlandırılan bu ilke;

• Uluslararası hukuktan doğan yükümlülükler,

• Oranlılık

• Dokunulmaz hakları içermektedir.

İdarenin, sınırlamanın sınırlanması ölçütlerine uymaması sonucunda ortaya çıkan eylemi açık bir hukuka aykırılık durumu oluşturmaktadır. İdarenin eylemlerinin "açık bir yolsuzluk ve usule aykırılık" ile "mülkiyet hakkına veya amme hürriyetine tecavüz" ün söz konusu olması ve bunun "maddi ve fiili icra" ile uygulanması yolu ile kamuya yansıyan eylemleri "fiili yol" olarak adlandırılmaktadır. Fiili yolun çok önemli bazı sonuçları olduğu, öğretide genellikle tartışmasız bir biçimde kabul edilmektedir. Bunlardan birincisi, biçimsel olarak bulunsa bile idari işlem ve kararların "yok hükmünde" sayılması ile idarenin sorumluluğunun nitelik ve hukuksal esasının değişmesi; ikincisi de; bir öncekinin doğal uzantısı sayılması nedeniyle kamu görevlisinin adliye mahkemesi önünde kişisel sorumluluğunun söz konusu olmasıdır. Fiili yolda artık o tutum ve davranışın, ne idare ve ne de kamu göreviyle bağdaştırılması mümkün olmadığından olay tam anlamıyla bir suç ve hukuksal yönden de "haksız fiil"e dönüşmektedir.

Anayasa Mahkemesi, olağanüstü dönemlerde çıkarılan KHK'lerin yargısal denetimine ilişkin olarak verdiği 90/25 E., 91/1 K. nolu ve 10.9.1991 tarihli kararında; belli bir bölge ve zaman için olağanüstü hal uygulanan yer ve süreyi bağlayacak biçimde çıkarılan KHK'lerin sadece bu sınırda işlev görmediğini, daha geniş bir an ve zamana etki yaptığını belirtmiştir. Bu KHK'ların, Olağanüstü Hal Kanununda da değişiklik yapılabilir ve gerek OHAL ve gerekse bu yasada değişiklik yapan yasalar Anayasa Yargısı denetimine tabidir. Bu yasalar Anayasa Mahkemesi denetimine tabi iken, (Anayasa m.148/1) anayasa yargısının görevi dışında kalan olağanüstü dönem KHK'lerinin söz konusu Kanunu değiştirebileceğinin kabulü, Hukuk Devleti ilkesine aykırıdır. İdarenin işlemlerine karşı iptal davası açılması, olağanüstü dönemlerde de yasaklanamaz. (Any . m. 91/6 E., 91/20 K. 3.7.1991)

Anayasa'nın geçici 15. maddesi belirli bir dönemde fevkalade şartlar altında siyasal görev yapan Milli Güvenlik Konseyi ve Danışma Meclisi Üyeleri ile bu dönemde alınan kararları uygulayan kamu görevlilerini cezai, mali ve hukuki sorumluluktan koruyan kurallar bütünüdür. Fevkalade dönem olarak adlandırılan

dönem 12 Eylül 80 tarihinden ilk genel seçimler sonucu toplanacak TBMM başkanlık Divanı oluşuncaya kadar geçen süre içinde çıkarılan Kanunlar ile Kanun hükmünde kararnameler ile 27 Ekim 1980 tarihli 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun uyarınca çıkarılan karar ve tasarrufların Anayasaya aykırılığının iddia edilemeyeceği yolundaki Anayasa Geçici 15. maddesinde sözü edilen dönemdir. Bu dönemde çıkarılan kanun ve Kanun hükmünde kararnamelerin Anayasaya aykırılığının iddia edilememesi o dönem bunların tartışma konusu olmalarının önüne geçmek üzeredir.

1961 Anayasası geçici 4. maddesi ve 82. Anayasası geçici 15. maddesi ile sürdürülen Anayasaya aykırılık iddiasında bulunulamaması ve yasalara karşı cezai, mali ve hukuki sorumluluğun kaldırılmasına ilişkin hükümler, Anayasa Mahkemesi Başkan vekili Güven Dinçer'in 91/31 E. ve 91/ 27 K. Nolu karardaki, karşı oy yazısında belirttiği gibi; Türkiye'yi Anayasa ile değil, yasaklayıcı geçici maddelerle yönetilen bir ülke durumuna düşürmüştür. Kaldı ki Anayasal yorumlarda anayasal hakların eksiksiz kullanılması ve Anayasal kurumların bütünüyle çalışması temel yorum olmalıdır. Anayasa hükümlerindeki belirsizlik ve uyumsuzluk hallerinde geçici maddenin yorumunun da anayasal hakların eksiksiz kullanımını sağlayıcı ve madde kapsamını daraltıcı şekilde yorumlanması gerekir.

"Anayasa'nın 2. maddesinde "Hukuk Devleti" Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayılmıştır. Cumhuriyetin nitelikleri Anayasa'nın 4. maddesinde sayılmış olan değiştirilemez, değiştirilmesi teklif edilemez biçimindeki hükümler arasında sayılmıştır. Böylece Anayasa'nın 1,2, ve 3. maddeleri, Anayasanın öteki hükümlerine göre bir "üst norm" niteliğindedir. Sözü geçen dönemde çıkarılan yasama işlemleri yönünden de olsa, Anayasal yargı denetimine yer vermeyen üstelik bu denetimsizliğe zamanla bir sınır da getirilmeden Anayasa'nın geçici 15.maddesini temel kabul ederek yapılan uygulama Cumhuriyetin " hukuk devleti ilkesi" ile bağdaşmaz.

Öte yandan Anayasa'nın 138. maddesi, hakimleri önce Anayasaya, yasaya ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre karar vermekle görevli kılmıştır. Geçici 15. maddenin uygulanması durumunda hakim Anayasa hükmünü bir kenara bırakarak geçici maddesindeki Anayasanın uygulanmamasına ilişkin madde hükmüne öncelik tanımış olacaktır.

Anayasa'nın 125/1.maddesi "idarenin her türlü işlem ve eylemlerine karşı yargı yolu açıktır" "hükmünü düzenlemektedir. Geçici 15. madde hükmüne karşı idarenin tüm eylem ve işlemlerinin yargısal denetime tabi tutulabilir olmasının en

büyük dayanağı Anayasa'nın "Cumhuriyetin Nitelikleri" başlıklı 2. maddesinde yer alan "hukuk devleti" ilkesidir.

Yürütmenin her tür eylem ve işleminin yargı denetimine açık oluşu, demokratik bir devlet niteliğini belirleyici bir ölçüdür. Temel niteliği değiştirilemez, değiştirilmesi önerilemez . Hukuk devleti ilkesi olan bir Anayasada geçici madde ile sınırsız bir zaman için tüm eylem ve işlemler için yargı zırhı oluşturulması temel niteliklere karşı yasamanın bir ihlalidir. Bu nedenle Hukuk devleti ilkesi temel alındığında Geçici 15. madde hükümleri sanık ve arkadaşlarının yargılanmalarının önüne geçebilecek nitelikte ve Anayasanın 2. maddesi göz önüne alındığında üst norm niteliğinde değildir.

Anayasayı ihlal suçunun (TCY.m 147) devletin cebri gücünü elinde bulunduranlar tarafından da işlenebilir.

Bu madde ile Cumhuriyetçiliğe, demokrasiye ve nitelikleri Anayasa'da belirlenmiş olan siyasal düzenimize yönelik, bünyesinde zor ya da şiddet içeren maddi hareketler teşebbüs aşamasında kalmış olsalar dahi cezalandırılmaktadır.

Yüksek Adalet Divanı kararında "cebren teşebbüs" lafzının sadece maddi cebir için değil, manevi cebir için de kabulü gerektiği teyit edilmiştir.Şikayete konu fiil TCK .147. maddesinde düzenlenmiştir. Şikayet edilen ve arkadaşları silahlı güçlerini kullanma cebri ile 12 Eylül 1980 tarihinde TCK'nun 147. maddesini ihlal etmişlerdir.

UNUTANLARA ANIMSATILIR

İstanbul Hukuk Fakültesi Dekanı;

Cübbeyi para için verdik… diyor Evrene…

Kenan Evren'e akademik unvan veren İÜ Hukuk Fakültesi'nin o zamanki dekanı gerekçesini açıkladı: "Kadro yoktu. Para lazımdı. Biz de Evren'e unvan verip üniversite için olanak sağlamak istedik."

İSTANBUL- Kenan Evren'e, 'Fahri hukuk profesörlüğü ve fahri doktora' unvanını veren İstanbul Üniversitesi'nde dönemin senato üyesi ve Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yılmaz Altuğ, bir itirafta bulundu: "Okulun ihtiyaçları vardı. Kadro lazımdı, para gerekliydi."
12 Eylül Askeri Darbesi'nin mimarı Evren'e İstanbul Üniversitesi tarafından 1983'te verilen 'Fahri hukuk profesörlüğü ve fahri doktora' unvanın geri alınması ile ilgili 3 avukatın mahkemeye yaptığı başvuru Radikal'in önceki günkü 'O cüppeyi geri alın' manşetinde yer almıştı. O dönem senato üyesi olup Evren'e unvan

verilmesini savunan ve karşı çıkan profesörlere ulaştık. Hukuk Fakültesi'nin darbe döneminde dekanlığını yapan Prof. Dr. Yılmaz Altuğ, unvanla ilgili şunları anlattı: "İdareyi aldılar fakat üniversiteye hiçbir faydası olmadı. Rektörle birlikte ne yapalım diye düşündük. Her yere gidiyor, çağıralım dedik. Eksikleri anlattık. Kendisi ve yaverleri notlar aldı. Diplomayı hazırlamıştık, verdik. O sırada 28 üniversite vardı, 28'inin de rektörü törende vardı. Tüm üniversitelerin rektörleri bize de gelin, biz de verelim dedi. Evren dönüp, 'Vaktim yok, hepiniz adına alıyorum' dedi. Kadro lazımdı. Avrupa'dan kitap alıyorduk, para gerekiyordu. Biz daha ziyade memleketi düşündük. Evren iyi bir adamdı. Şimdi Evren'den unvan geri alınmak isteniyor. Evren ki insanları paşa yaptı, onlar geri alınıyor mu? İyi kötü bir sürü şey oldu. Maziyi kapatmak lazım. "

Utanca ortak olmadım'

Darbe döneminde üniversitenin senato üyelerinden biri 1998'de emekli olan Eczacılık Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Nedime Ergenç'ti. Ergenç, Evren'e verilecek ünvan için toplantıya katıldı ancak oyu 'Hayır' oldu. Ergenç hatırladıklarını şöyle anlattı: "Benim dışımda 2 kişi daha 'hayır' dedi. Şimdi hayatta olmayan Prof. Sırrı Erinç ve Prof. Dr. Kemal Kurtuluş. Bana oylama sırasında 'Evet oyu kullanın, oybirliği çıksın' diye baskı yapıldı. Ancak kulak asmadım, biraz da Karadenizli olmamdan kaynaklı sanırım, 'Bu utanca ortak olmayacağım' dedim. Sırrı Hoca'yı hatırlıyordum. Toplantı sonrası ağlıyordu. Dönemin atmosferinden dolayı 'bana dokunmayan yılan bin yaşasın diyerek' oy kullananlar da oldu. Tören sırasında ayağa kalkmadım."

Kuzu: Ödül geri alınmalı

Uluslararası Hukuk Kongresi'ne katılan Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu da, Radikal'e açıklamalarda bulundu. "Evren'e verilen unvan yanlıştı. Hukuku katleden bir kişiye böyle bir unvan verilmemeliydi. Unvan geri alınmalı tabii ki. Bu idarenin yetkisinde."

Evren'in adını görünce toplantıya gitmedim

Dönemin senato üyesi Siyasal Bilimler Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Aydın Aybay da şunları anlattı: "Gündem konuları geliyordu. Evren'in adını görünce toplantıya gitmeme kararı aldım. Çevreme de o gün hastalanacağımı yaydım. Ancak açık açık protesto ediyorum diyemedim. Çünkü adımız solcuya çıkmıştı. Evren, bu sıfata layık olmayan bir zattı. Bu nedenle toplantıya ve törene katılmadım."

O törenin yapıldığı gün bizim için çok acıydı

Dönemin önemli tanıklarından Profesör Hüseyin Hatemi de o günü şöyle anlattı: “Okulda hiçbir akademisyen törene alınmadı. Törene yalnız davetliler katılabildi. Hukukçu olarak yalnız senato üyesi vardı. Geri kalanlar devlet erkânı, İstanbul Valisi filandı. YÖK Başkanı İhsan Doğramacı da mor ve çeşitli renklerden oluşan bir cüppe giydi. Hokkabaz cüppesi gibiydi ve zaten o törenden sonra bir daha giymedi. Töreni televizyondan izledim. Bizim için çok acı bir gündü.”

Bu arada Huku Doktoru Ünvanın geri alınması davasında İdare Mahkemesi sizin menfaatınız yok ehliyetiniz yok dedi. Davacı 3 avukata..İkisi Gözaltılar yaşamış 3 Avukata Bakınız;

Avukat	Avukat	Avukat
Senih Özay	Cem Nemutlu	Yahya Murat Alpaslan

Bakınız;

T.C. İSTANBUL 9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/1794

KARAR NO : 2011/2224

DAVACILAR :

1- SENİH ÖZAY

2- HÜSEYİN BAHA COŞKUN

3- YAHYA MURAT ALPASLAN

Kordon Cumhuriyet Bulvarı No:285 D:1 AlsancakİZMİR

DAVALI : İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

VEKİLİ : AV. DİLEK TEMİZ ÖZBEK

İstanbul Üniversitesi Hukuk Müşavirliği 34452- Beyazıt/İSTANBUL

DAVANIN ÖZETİ : Davacıların İstanbul Üniversitesi Senatosu tarafından 1982 yılında 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e verilmiş olan “Fahri Hukuk

Doktoru” payesinin geri alınması talebiyle yapmış oldukları başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usul yönünden; dava konusu işlemin icrai bir işlem olmadığı, davacıların dava açma ehliyetinin bulunmadığı, esas yönünden; dava konusu işlemin hukuka uygun olarak tesis edildiği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A

Karar veren İstanbul 9. İdare Mahkemesi'nce 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14/6. maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü;

2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanunu’nun 2/1-(a) maddesinde iptal davaları; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davalar olarak tanımlanmış olup, 14. maddesinde ise; dava dilekçelerinin görev, yetki, idari merci tecavüzü, ehliyet, idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı, süre aşımı, husumet, 3 ve 5. maddeye uygun olup olmadığı hususlarında ilk incelemesinin yapılacağı, 15. maddenin 1/b bendinde; 14. maddenin 3/c (ehliyet) fıkrasına aykırılık görüldüğü takdirde davanın reddedileceği, 14. maddesinin 6. bendinde de; yukarıdaki hususların ilk incelemeden sonra tespit edilmesi halinde de davanın her safhasında 15. madde hükmünün uygulanacağı hükümlerine yer verilmiştir.

İdari dava türlerinden iptal davalarının içtihat ve doktrinde belirlenen hukuki nitelikleri göz önüne alındığında idare hukuku alanında tek taraflı irade açıklamasıyla kesin ve yürütülmesi zorunlu nitelikte tesis edilen idari işlemlerin ancak bu işlemlerle meşru, kişisel ve güncel bir menfaat ilgisi kurulabilenler tarafından iptal davasına konu edilebileceği açık olup, işlem ile davacı arasında ciddi ve makul bir ilişkinin bulunması zorunludur.

Dosyanın incelenmesinden; İzmir Barosu'na bağlı olarak avukatlık yapan davacıların, İstanbul Üniversitesi Senatosu'nun 02/12/1982 tarih ve 30 sayılı kararı ile 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e verilmiş olan “Fahri Hukuk Doktoru” payesinin geri alınması talebiyle yapmış oldukları başvurunun zımnen reddi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İptal davalarında güdülen amaç, idari işlemlerin hukuka uygunluğunun yargı yoluyla denetlenmesi olduğundan, hukuka uygun davranan ve faaliyetlerinde

kamu yararını hedef tutan idarelerin sürekli olarak davalara muhatap olmasının önüne geçilebilmesi için 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda iptal davası açılabilmesine ilişkin olarak davacılar açısından menfaat ihlali şartı getirilmiştir. Yargı organları iptali istenen işlem ile ilgili arasındaki menfaat bağı bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeyi, davacı ile dava konusu işlem arasında ciddi, makul, kişisel, güncel ve meşru bir menfaat ilişkisinin bulunup bulunmadığı hususlarını gözeterek yapmaktadır. Eğer dava konusu edilen işlemle davacı arasında makul bir menfaat ilişkisi bulunmuyorsa davanın ehliyet yönünden reddine karar verilmesi gerekmektedir.

Bu durumda, 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e "Fahri Hukuk Doktoru" unvanı verilmesine ilişkin işlemin geri alınması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle davacılar tarafından açılan bu davada davacıların kişisel, meşru ve güncel bir menfaatinin bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın 2577 sayılı Yasa'nın 15.maddesinin 1-b bendi uyarınca ehliyet yönünden REDDİNE, aşağıda dökümü yapılan toplam 65,80-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, davalı idare vekili için Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 275,00-TL avukatlık ücretinin davacılardan alınarak davalı idareye verilmesine, kullanılmayan 30,30-TL YD harcı ile artan posta avansının istemi halinde davacılara iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 gün içinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere, 12/12/2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
MUSTAFA CERAN	NİDAİ DEMİRTAŞ	RAMAZAN AKCAN
33803	94904	101681

14. Kenan Evrenlerin adını verdirdikleri okullar meselesine bakalım;

Avukat	Avukat
Senih Özay	Cem Nemutlu

İçişleri Bakanlığı'na

Valiliklere

Adana Seyhan Kenan Evren İlköğretim Okulu (İO).

Adıyaman Kahta Kenan Evren İO.

Antalya Döşemealtı Nebiler Kenan Evren İO.

Çanakkale Gökçeada Kenan Evren İO.

Diyarbakır Ergani Kenan Evren İO.

Gaziantep Şahinbey Orgeneral Kenan Evren İO.

Giresun Merkez Kenan Evren İO.

Hatay Dörtyol Karakese Kenan Evren İO.

İstanbul Kadıköy Kenan Evren Anadolu Lisesi

İzmir Konak Kenan Evren Lisesi

İzmir Konak Kenan Evren Anadolu Lisesi

Konya Çumra Kenan Evren İO.

Malatya Merkez Topsöğüt Kenan Evren İO.

Manisa Alaşehir Orgeneral Kenan Evren Anadolu Teknik Lisesi

Manisa Kula Kenan Evren İO.

Muğla Marmaris Kenan Evren İO.

Niğde Bor Merkez Kenan Evren İO.

Samsun Çarşamba Kenan Evren İO.

Sivas Şarkışla Gürçayır Kenan Evren İO.

Osmaniye Bahçe Kenan Evren Paşa İO.

Türkiye'de 6 Evrenpaşa okulu var:

Bitlis Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Elazığ Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Erzurum Evrenpaşa İlköğretim Okulu. İzmir Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Muğla Armutalan Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Şanlıurfa-Ceylanpınar Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Milli Güvenlik Konseyi üyesi Nurettin Ersin adına iki okul bulunuyor:

Ankara Etimesgut Nurettin Ersin İO.

Çanakkale Gelibolu Evreşe Orgeneral Nurettin Ersin İO.

Milli Güvenlik Konseyi üyeleri Sedat Celasun adına Ankara Etimesgut Sedat Celasun İlköğretim Okulu,

Tahsin Şahinkaya adına da Ankara Kazan'da Tahsin Şahinkaya İlköğretim Okulu bulunuyor.

Özü Ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki bazı sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

Bu arada Türkiye'de çok sayıda Eğitim okullarının adının değiştirildiği, konulduğu Kenan Evren ismi verildiği malumumuz – malumunuz olduğu için, SAPTADIĞIMIZ BU OKULLARIN İSİMLERİNİN KALDIRILMASI VE HUKUKA UYGUN HAREKET EDİLMESİ İÇİN İDARİ BAŞVURULAR YAPMAMAMIZ GEREKMİŞTİR.

İsimler temennilerimizdir

Yeni doğan bir bebeğe isim koymak, her kültürde önemsenir. Aile bebeği için en büyük temennisini o isimle simgeleştirir. Büyüyünce "Olgun" olsun der, ya da belki "Adil".

Sokak, okul, şirket, marka isimlerinde de aynı yönelim vardır. Bir girişimci, şirketinin "Star"olmasını temenni edebilir. Ya da bir hayırsever yaptırdığı okula "Fazilet" ismini vererek, faziletli insanlar yetiştirme niyetini açıkça ortaya koyabilir. Ve saire…

1980'den sonra Türkiye'de okul, cadde, bulvar, çocuk parkı gibi kurum ve mekanlara Kenan Evren ismini vermek moda olmuştur. Peki Kenan Evren ne demektir?

650 bin kişinin gözaltına alınmasına.... 1 milyon 683 bin kişinin fişlenmesine… 517 kişiye idam cezası verilmesine… Haklarında idam cezası verilen 50 kişinin asılmasına… 71 bin kişinin TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden

yargılanmasına…. 98 bin 404 kişinin "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmasına… 30 bin kişinin "sakıncalı" olduğu için işten atılmasına… 14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına… 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine… 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine… 937 filmin "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmasına…. Binlerce kitabın imha edilmesine… 23 bin 677 derneğin faaliyetinin durdurulmasına…. 3 bin 854 öğretmenin, üniversitede görevli 120 öğretim üyesinin ve 47 hâkimin işine son verilmesine… 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmesine… İşte tüm bunlara sebep olan 12 eylül 1980 darbesini tasarlayan bir diktatör, Türkiye'nin en karanlık döneminin yaşayan simgesidir.

Kişiler, okullarının, çocuklarının oynadığı parkın, her gün işten eve dönerken geçtikleri bulvarın, yukarıdaki suçlarla anılan birinin ismiyle anılmasını istememe hakkına sahiptir. Kenan Evren isminin değiştirilmesini talep etmek, boş, gereksiz bir iş değildir. İsimler temennilerimizdir. Ve hukuka, demokrasiye, hürriyete inanan insanlar okulları, caddeleri, sokakları ve halklarıyla bu ülkenin en küçük birimi, ayrıntısı, en görünmeyen, yok sayılan noktası için bile iyi şeyler temenni etmektedirler. Talep etmektedirler. TALEP ETMEKTEYİZ.

AVUKAT	AVUKAT
Y. MURAT ALPASLAN	SENİH ÖZAY

İstanbul Kadıköy'de bulunan Kenan Evren Lisesinin adı İstanbul Anadolu Lisesi olarak değiştirildi. Daha önce ismi tartışma konusu olmuş ve değiştirilmesi gündeme gelmişti.

Kadıköy'de bulunan Kenan Evren Anadolu Lisesi okulun sitesinden yaptığı bir açıklamayla isminin MEB İsim Belirleme Komisyonu tarafından "İstanbul Anadolu Lisesi" olarak değiştirildiğini ve 7 Şubattan itibaren bu isimle eğitime devam edeceğini ve bu isimle internet sitesinden yayın yapacağını duyurdu.

Okulun ismi yıllardır tartışma konusu olmuş ve bunun için Eğitim-Sen dava açmıştı. Okulun isminin "Erdal Eren Lisesi" olarak değiştirilmesi talep edilmişti.

Kenan Evren'in bu okulda okuduğu için 1983 yılında, yani 12 Eylül darbesinden 3 yıl sonra, ismi Kenan Evren Lisesi olarak değiştirilen okul onun öncesinde Kadıköy Lisesi olarak eğitim veriyordu. 1919 yılında eğitime "Kadıköy Sultaniyesi" olarak başlayan Kadıköy Lisesi Cumhuriyet tarihinin en köklü liselerinden biri olarak biliniyor.

Ülkenin birçok yerinde Kenan Evren ismi olan okul ve caddelerin isimlerinin de değiştirilip değiştirilmeyeceği merak ediliyor. Birçok belediyede AKP'li belediye meclisi üyelerinin bu tür oylamalarda Kenan Evren isminin değiştirilmemesi yönünde oy kullandıkları biliniyor.

Ekte sunulu dilekçelerimiz ile ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki TASLAK DİLEKÇEMİZDEKİ sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI'NA İLETİLMEK ÜZERE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ BÜYÜKELÇİLİĞİNE

ANKARA

Biz aşağıda imzası bulunan hukukçular; ülkenizde yürürlükte bulunan bilgi edinme yasası kapsamında aşağıdaki soruların cevaplarının tarafımıza yazılı olarak bildirilmesini ısrarla talep etmekteyiz.

1- The School Of The Americas (SOA) ismi ile 1946 da Panamada, sonraları ise The Western Hemisphere Institute for Security Cooperation (WHINSEC) ismi ile ABD'nin Georgia eyaletindeki Fort Benning'de çalışmalarına devam eden kuruluş resmi/devletinize bağlı bir kuruluş mudur?

2- SOA/WHINSEC isimli kurumun amacı nedir?

3- SOA/WHINSEC isimli kurumda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları (resmi/sivil) eğitim almışlar mıdır? Almışlar ise isim ve aldıkları eğitimin içeriği nedir?

4- Eğitimlerinde başarılı olan kişilere bir sertifika verilmekte midir? Verilmekte ise bu sertifikanın boş bir örneğini tarafımıza iletebilir misiniz?

5- Türkiye'de yaşanan tüm darbe süreçlerinde darbe öncesi/ darbe / darbe sonrasında gerçekleştirilen yasadışı eylem/provakasyonlarda SOA/WHINSEC eğitilmişlerinin işlevi hakkında devletinizin bilgisi var mıdır? Varsa nedir?

6- Türkiye'de yaşanan tüm darbe süreçlerinde darbe öncesi/ darbe / darbe sonrasında gerçekleştirilen yasadışı eylem/provakasyonlarda devletinizin doğrudan/dolaylı bilgi/destek/yönlendirme/yönetme çabaları olmuş mudur?

7- Türkiye'de yaşanan 12 Eylül faşist darbesi anında CIA ajanı PAUL HENZE'nin "bizim çocuklar başardı" cümlesi ile başkanınız Jimmy Carter 'ı haberdar etmesi doğru mudur? Doğru ise darbecilere "bizim çocuklar" denmesinin nedeni nedir? 12 Eylül darbesi sırasında Türkiye'de devletinizin kaç çocuğu vardı? Sizin olmayan çocuklar kimlerdir?

8- Bağlı bulunduğumuz örgütümüzün bu çaba/mücadele/düşüncemizle ilgili olarak tarafımızla herhangi bir dayanışmada bulunup bulunamayacağını hatta daha da ileri giderek bu tamda benim işim diyerek bu mücadelenin öncülüğünü yapıp yapmayacağını öğrenmek istemekteyiz.

Saygılarımızla sunulur…

AVUKAT	AVUKAT
Y. MURAT ALPASLAN	SENİH ÖZAY

Ekte sunulu dilekçelerimiz ile ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki TASLAK DİLEKÇEMİZDEKİ sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

İsimler temennilerimizdir

Yeni doğan bir bebeğe isim koymak, her kültürde önemsenir. Aile bebeği için en büyük temennisini o isimle simgeleştirir. Büyüyünce "Olgun" olsun der, ya da belki "Adil".

Sokak, okul, şirket, marka isimlerinde de aynı yönelim vardır. Bir girişimci şirketinin "Star"olmasını temenni edebilir. Ya da bir hayırsever yaptırdığı okula "Fazilet" ismini vererek, faziletli insanlar yetiştirme niyetini açıkça ortaya koyabilir. Ve saire…

1980’den sonra Türkiye’de okul, cadde, bulvar, çocuk parkı gibi kurum ve mekanlara Kenan Evren ismini vermek moda olmuştur. Peki Kenan Evren ne demektir?

650 bin kişinin gözaltına alınmasına... 1 milyon 683 bin kişinin fişlenmesine… 517 kişiye idam cezası verilmesine… Haklarında idam cezası verilen 50 kişinin asılmasına… 71 bin kişinin TCK’nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmasına… 98 bin 404 kişinin “örgüt üyesi olmak” suçundan yargılanmasına… 30 bin kişinin “sakıncalı” olduğu için işten atılmasına… 14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına… 30 bin kişinin “siyasi mülteci” olarak yurtdışına gitmesine… 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine… 937 filmin “sakıncalı” bulunduğu için yasaklanmasına… Binlerce kitabın imha edilmesine… 23 bin 677 derneğin faaliyetinin durdurulmasına…. 3 bin 854 öğretmenin, üniversitede görevli 120 öğretim üyesinin ve 47 hâkimin işine son verilmesine… 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmesine… İşte tüm bunlara sebep olan 12 Eylül 1980 darbesini tasarlayan bir diktatör, Türkiye’nin en karanlık döneminin yaşayan simgesidir.

Kişiler, okullarının, çocuklarının oynadığı parkın, her gün işten eve dönerken geçtikleri bulvarın, yukarıdaki suçlarla anılan birinin ismiyle anılmasını istememe hakkına sahiptir. Kenan Evren isminin değiştirilmesini talep etmek, boş, gereksiz bir iş değildir. İsimler temennilerimizdir. Ve hukuka, demokrasiye, hürriyete inanan insanlar okulları, caddeleri, sokakları ve halklarıyla bu ülkenin en küçük birimi, ayrıntısı, en görünmeyen, yok sayılan noktası için bile iyi şeyler temenni etmektedirler. Talep etmektedirler.

Cübbeyi para için verdik.

Kenan Evren'e akademik unvan veren İÜ Hukuk Fakültesi'nin o zamanki dekanı gerekçesini açıkladı: "Kadro yoktu. Para lazımdı. Biz de Evren'e unvan verip üniversite için olanak sağlamak istedik.

İSTANBUL- Kenan Evren’e, ‘Fahri hukuk profesörlüğü ve fahri doktora’ unvanını veren İstanbul Üniversitesi’nde dönemin senato üyesi ve Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yılmaz Altuğ, bir itirafta bulundu: “Okulun ihtiyaçları vardı. Kadro lazımdı, para gerekliydi.”

12 Eylül Askeri Darbesi’nin mimarı Evren’e İstanbul Üniversitesi tarafından 1983’te verilen ‘Fahri hukuk profesörlüğü ve fahri doktora’ unvanın geri alınması ile ilgili 3 avukatın mahkemeye yaptığı başvuru Radikal’in önceki günkü ‘O cüppeyi geri alın’ manşetinde yer almıştı. O dönem senato üyesi olup Evren’e unvan

verilmesini savunan ve karşı çıkan profesörlere ulaştık. Hukuk Fakültesi'nin darbe döneminde dekanlığını yapan Prof. Dr. Yılmaz Altuğ, unvanla ilgili şunları anlattı: "İdareyi aldılar fakat üniversiteye hiçbir faydası olmadı. Rektörle birlikte ne yapalım diye düşündük. Her yere gidiyor, çağıralım dedik. Eksikleri anlattık. Kendisi ve yaverleri notlar aldı. Diplomayı hazırlamıştık, verdik. O sırada 28 üniversite vardı, 28'inin de rektörü törende vardı. Tüm üniversitelerin rektörleri bize de gelin, biz de verelim dedi. Evren dönüp, 'Vaktim yok, hepiniz adına alıyorum' dedi. Kadro lazımdı. Avrupa'dan kitap alıyorduk, para gerekiyordu. Biz daha ziyade memleketi düşündük. Evren iyi bir adamdı. Şimdi Evren'den unvan geri alınmak isteniyor. Evren ki insanları paşa yaptı, onlar geri alınıyor mu? İyi kötü bir sürü şey oldu, maziyi kapatmak lazım. "

'Utanca ortak olmadım.'

Darbe döneminde üniversitenin senato üyelerinden biri 1998'de emekli olan Eczacılık Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Nedime Ergenç'ti. Ergenç, Evren'e verilecek ünvan için toplantıya katıldı ancak oyu 'Hayır' oldu. Ergenç hatırladıklarını şöyle anlattı: "Benim dışımda 2 kişi daha 'hayır' dedi, şimdi hayatta olmayan Prof. Sırrı Erinç ve Prof. Dr. Kemal Kurtuluş. Bana oylama sırasında 'Evet oyu kullanın, oybirliği çıksın' diye baskı yapıldı. Ancak kulak asmadım, biraz da Karadenizli olmamdan kaynaklı sanırım, 'Bu utanca ortak olmayacağım' dedim. Sırrı Hoca'yı hatırlıyordum. Toplantı sonrası ağlıyordu. Dönemin atmosferinden dolayı 'bana dokunmayan yılan bin yaşasın diyerek' oy kullananlar da oldu. Tören sırasında ayağa kalkmadım."

Kuzu: Ödül geri alınmalı

Uluslararası Hukuk Kongresi'ne katılan Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu da, Radikal'e açıklamalarda bulundu. "Evren'e verilen unvan yanlıştı. Hukuku katleden bir kişiye böyle bir unvan verilmemeliydi. Unvan geri alınmalı tabii ki. Bu idarenin yetkisinde."

Evren'in adını görünce toplantıya gitmedim

Dönemin senato üyesi Siyasal Bilimler Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Aydın Aybay da şunları anlattı: "Gündem konuları geliyordu. Evren'in adını görünce toplantıya gitmeme kararı aldım. Çevreme de o gün hastalanacağımı yaydım. Ancak açık açık protesto ediyorum diyemedim. Çünkü adımız solcuya çıkmıştı. Evren, bu sıfata layık olmayan bir zattı. Bu nedenle toplantıya ve törene katılmadım."

O törenin yapıldığı gün bizim için çok acıydı.

Dönemin önemli tanıklarından Profesör Hüseyin Hatemi de o günü şöyle anlattı: “Okulda hiçbir akademisyen törene alınmadı. Törene yalnız davetliler katılabildi. Hukukçu olarak yalnız senato üyesi vardı. Geri kalanlar devlet erkânı, İstanbul Valisi filandı. YÖK Başkanı İhsan Doğramacı da mor ve çeşitli renklerden oluşan bir cüppe giydi. Hokkabaz cüppesi gibiydi ve zaten o törenden sonra bir daha giymedi. Töreni televizyondan izledim. Bizim için çok acı bir gündü.”

İLİŞKİLİ HABERLER

İzmir İl Genel Meclisi, "12 Eylül" ve "Evrenpaşa" okullarının adlarının değiştirilmesi yönünde tavsiye kararı aldı. Evren "Kendileri koyuyorlar kendileri kaldırıyorlar" diye yorumladı..

İzmir İl Genel Meclisi'nin "12 Eylül" ve "Evrenpaşa" ilköğretim okullarıyla Kenan Evren Anadolu Lisesinin adının değiştirilmesi için "temenni" kararı alması, gözleri adlarında "darbe" izi taşıyan okullara çevirdi.

Okul isimlerinin değiştirilmesinde İl Genel Meclisi nihai karar yetkisine sahip değil.

İl Milli Eğitim Komisyonları okul isimleri konusunda yetkili merci.

Ancak, 78'liler Derneği'nin, "Darbecilerin isimleri okullardan ayıklansın" yönündeki yasal girişimi Milli Eğitim tarafından da yakından takip ediliyor ve mahkeme kararına göre hareket edileceği belirtiliyor.

EVREN: KENDİLERİ KALDIRIYOR

7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren, 12 Eylül'ün sıcak günlerinde ve devlet başkanı olduğu dönemde okul, bulvar, park gibi kamusal alanlara isminin verilmesi eğilimi başladığında, "Bir gün gelir kaldırırlar" demişti. Evren'in o günkü öngörüsü bugün gerçek oldu. SABAH'ın özel kalemi aracılığıyla ulaştığı Evren, İzmir'de alınan kararı, "Bu tür girişimler daha önce de oldu. Kendileri koydular, kendileri kaldırıyor" diye yorumladı. 12 Eylül 1980'den sonra Türkiye'de her şey değişirken, yalnızca yeni açılan okullara darbeyi hatırlatacak isimler verilmekle kalınmadı, bazı okulların ismi de değiştirildi.

Örneğin, Giresun'daki Kenan Evren İlköğretim Okulu 1977'de Teyyaredüzü İlkokulu olarak açıldı. 1984-1985 eğitim öğretim yılında Kenan Evren İlköğretim okulu olarak adı değişti. Kadıköy Ortaokulu da 1983'te Kenan Evren Lisesi oldu. 1948 yılında öğretime açılan Armutalan İlköğretim Okulu da Kenan Evren'in

katkılarıyla eski binanın bir bölümü yıkılarak yeniden yapıldı ve "Evren Paşa" adını aldı.

7 BÖLGEDE VARLAR

SABAH'ın, Milli Eğitim Bakanlığı verilerinden derlediği bilgilere göre,

Türkiye'de 20 adet "Kenan Evren"

6 adet "Evrenpaşa", 6 adet "12 Eylül adıyla okul var.

Türkiye'nin dört bir yanındaki Kenan Evren okulları şunlar:

Ekte sunulu dilekçelerimiz ile ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki TASLAK DİLEKÇEMİZDEKİ sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

İsimler temennilerimizdir

Yeni doğan bir bebeğe isim koymak, her kültürde önemsenir. Aile bebeği için en büyük temennisini o isimle simgeleştirir. Büyüyünce "Olgun" olsun der, ya da belki "Adil".

Sokak, okul, şirket, marka isimlerinde de aynı yönelim vardır. Bir girişimci şirketinin "Star"olmasını temenni edebilir. Ya da bir hayırsever yaptırdığı okula "Fazilet" ismini vererek, faziletli insanlar yetiştirme niyetini açıkça ortaya koyabilir. Ve saire…

1980'den sonra Türkiye'de okul, cadde, bulvar, çocuk parkı gibi kurum ve mekanlara Kenan Evren ismini vermek moda olmuştur. Peki Kenan Evren ne demektir?

650 bin kişinin gözaltına alınmasına.... 1 milyon 683 bin kişinin fişlenmesine… 517 kişiye idam cezası verilmesine… Haklarında idam cezası verilen 50 kişinin asılmasına… 71 bin kişinin TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmasına…. 98 bin 404 kişinin "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmasına… 30 bin kişinin "sakıncalı" olduğu için işten atılmasına… 14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına… 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine… 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine… 937 filmin

“sakıncalı” bulunduğu için yasaklanmasına…. Binlerce kitabın imha edilmesine… 23 bin 677 derneğin faaliyetinin durdurulmasına…. 3 bin 854 öğretmenin, üniversitede görevli 120 öğretim üyesinin ve 47 hâkimin işine son verilmesine… 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmesine… İşte tüm bunlara sebep olan 12 Eylül 1980 darbesini tasarlayan bir diktatör, Türkiye’nin en karanlık döneminin yaşayan simgesidir.

Kişiler, okullarının, çocuklarının oynadığı parkın, her gün işten eve dönerken geçtikleri bulvarın, yukarıdaki suçlarla anılan birinin ismiyle anılmasını istememe hakkına sahiptir. Kenan Evren isminin değiştirilmesini talep etmek, boş, gereksiz bir iş değildir. İsimler temennilerimizdir. Ve hukuka, demokrasiye, hürriyete inanan insanlar okulları, caddeleri, sokakları ve halklarıyla bu ülkenin en küçük birimi, ayrıntısı, en görünmeyen, yok sayılan noktası için bile iyi şeyler temenni etmektedirler. Talep etmektedirler.

Adana Seyhan Kenan Evren İlköğretim Okulu (İO).

Adıyaman Kahta Kenan Evren İO.

Antalya Döşemealtı Nebiler Kenan Evren İO.

Çanakkale Gökçeada Kenan Evren İO.

Diyarbakır Ergani Kenan Evren İO.

Gaziantep Şahinbey Orgeneral Kenan Evren İO.

Giresun Merkez Kenan Evren İO.

Hatay Dörtyol Karakese Kenan Evren İO.

İstanbul Kadıköy Kenan Evren Anadolu Lisesi

İzmir Konak Kenan Evren Lisesi

İzmir Konak Kenan Evren Anadolu Lisesi

Konya Çumra Kenan Evren İO.

Malatya Merkez Topsöğüt Kenan Evren İO.

Manisa Alaşehir Orgeneral Kenan Evren Anadolu Teknik Lisesi

Manisa Kula Kenan Evren İO.

Muğla Marmaris Kenan Evren İO.

Niğde Bor Merkez Kenan Evren İO.

Samsun Çarşamba Kenan Evren İO.

Sivas Şarkışla Gürçayır Kenan Evren İO.

Osmaniye Bahçe Kenan Evren Paşa İO.

Türkiye'de 6 Evrenpaşa okulu var:

Bitlis Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Elazığ Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Erzurum Evrenpaşa İlköğretim Okulu. İzmir Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Muğla Armutalan Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Şanlıurfa-Ceylanpınar Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Milli Güvenlik Konseyi üyesi Nurettin Ersin adına iki okul bulunuyor:

Ankara Etimesgut Nurettin Ersin İO.

Çanakkale Gelibolu Evreşe Orgeneral Nurettin Ersin İO.

Milli Güvenlik Konseyi üyeleri Sedat Celasun adına Ankara Etimesgut Sedat Celasun İlköğretim Okulu,

Tahsin Şahinkaya adına da Ankara Kazan'da Tahsin Şahinkaya İlköğretim Okulu bulunuyor.

Ekte sunulu dilekçelerimiz ile ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki TASLAK DİLEKÇEMİZDEKİ sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

İsimler temennilerimizdir

Yeni doğan bir bebeğe isim koymak, her kültürde önemsenir. Aile bebeği için en büyük temennisini o isimle simgeleştirir. Büyüyünce "Olgun" olsun der, ya da belki "Adil".

Sokak, okul, şirket, marka isimlerinde de aynı yönelim vardır. Bir girişimci şirketinin "Star"olmasını temenni edebilir. Ya da bir hayırsever yaptırdığı okula "Fazilet" ismini vererek, faziletli insanlar yetiştirme niyetini açıkça ortaya koyabilir. Ve saire…

1980’den sonra Türkiye’de okul, cadde, bulvar, çocuk parkı gibi kurum ve mekanlara Kenan Evren ismini vermek moda olmuştur. Peki Kenan Evren ne demektir?

650 bin kişinin gözaltına alınmasına... 1 milyon 683 bin kişinin fişlenmesine… 517 kişiye idam cezası verilmesine… Haklarında idam cezası verilen 50 kişinin asılmasına… 71 bin kişinin TCK’nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmasına… 98 bin 404 kişinin “örgüt üyesi olmak” suçundan yargılanmasına… 30 bin kişinin “sakıncalı” olduğu için işten atılmasına… 14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına… 30 bin kişinin “siyasi mülteci” olarak yurtdışına gitmesine… 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine… 937 filmin “sakıncalı” bulunduğu için yasaklanmasına…. Binlerce kitabın imha edilmesine… 23 bin 677 derneğin faaliyetinin durdurulmasına… 3 bin 854 öğretmenin, üniversitede görevli 120 öğretim üyesinin ve 47 hâkimin işine son verilmesine… 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmesine… İşte tüm bunlara sebep olan 12 eylül 1980 darbesini tasarlayan bir diktatör, Türkiye’nin en karanlık döneminin yaşayan simgesidir.

Kişiler, okullarının, çocuklarının oynadığı parkın, her gün işten eve dönerken geçtikleri bulvarın, yukarıdaki suçlarla anılan birinin ismiyle anılmasını istememe hakkına sahiptir. Kenan Evren isminin değiştirilmesini talep etmek, boş, gereksiz bir iş değildir. İsimler temennilerimizdir. Ve hukuka, demokrasiye, hürriyete inanan insanlar okulları, caddeleri, sokakları ve halklarıyla bu ülkenin en küçük birimi, ayrıntısı, en görünmeyen, yok sayılan noktası için bile iyi şeyler temenni etmektedirler. Talep etmektedirler.

Darbeye adını veren "12 Eylül" adıyla da Türkiye'de altı okul var.

Okullardaki Kenan Evren isimlerinden bir tanesi kalsın Mostralık diğerleri silinsin mücadelemiz var..

İçişleri Bakanlığı’ na

Valiliklere

Adana Seyhan Kenan Evren İlköğretim Okulu (İO).

Adıyaman Kahta Kenan Evren İO.

Antalya Döşemealtı Nebiler Kenan Evren İO.

Çanakkale Gökçeada Kenan Evren İO.

Diyarbakır Ergani Kenan Evren İO.

Gaziantep Şahinbey Orgeneral Kenan Evren İO.

Giresun Merkez Kenan Evren İO.

Hatay Dörtyol Karakese Kenan Evren İO.

~~İstanbul Kadıköy Kenan Evren Anadolu Lisesi.~~ (geri almayı becerdiler..)

İzmir Konak Kenan Evren Lisesi.

İzmir Konak Kenan Evren Anadolu Lisesi.

Konya Çumra Kenan Evren İO.

Malatya Merkez Topsöğüt Kenan Evren İO.

Manisa Alaşehir Orgeneral Kenan Evren Anadolu Teknik Lisesi.

Manisa Kula Kenan Evren İO.

Muğla Marmaris Kenan Evren İO.

Niğde Bor Merkez Kenan Evren İO.

Samsun Çarşamba Kenan Evren İO.

Sivas Şarkışla Gürçayır Kenan Evren İO.

Osmaniye Bahçe Kenan Evren Paşa İO.

Türkiye'de 6 Evrenpaşa okulu var:

Bitlis Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Elazığ Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Erzurum Evrenpaşa İlköğretim Okulu. İzmir Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Muğla Armutalan Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Şanlıurfa-Ceylanpınar Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Milli Güvenlik Konseyi üyesi Nurettin Ersin adına iki okul bulunuyor:

Ankara Etimesgut Nurettin Ersin İO.

Çanakkale Gelibolu Evreşe Orgeneral Nurettin Ersin İO.

Milli Güvenlik Konseyi üyeleri Sedat Celasun adına Ankara Etimesgut Sedat Celasun İlköğretim Okulu,

Tahsin Şahinkaya adına da Ankara Kazan'da Tahsin Şahinkaya İlköğretim Okulu bulunuyor.

Özü Ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki bazı sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

Bu arada Türkiyede çok sayıda Eğitim okullarının adının değiştirildiği, konulduğu Kenan Evren ismi verildiği malumumuz – malumunuz olduğu için, SAPTADIĞIMIZ BU OKULLARIN İSİMLERİNİN KALDIRILMASI VE HUKUKA UYGUN HAREKET EDİLMESİ İÇİN İDARİ BAŞVURULAR YAPMAMAIZ GEREKMİŞTİR.

İsimler temennilerimizdir

Yeni doğan bir bebeğe isim koymak, her kültürde önemsenir. Aile bebeği için en büyük temennisini o isimle simgeleştirir. Büyüyünce "Olgun" olsun der, ya da belki "Adil".

Sokak, okul, şirket, marka isimlerinde de aynı yönelim vardır. Bir girişimci, şirketinin "Star"olmasını temenni edebilir. Ya da bir hayırsever yaptırdığı okula "Fazilet" ismini vererek, faziletli insanlar yetiştirme niyetini açıkça ortaya koyabilir. Ve saire…

1980'den sonra Türkiye'de okul, cadde, bulvar, çocuk parkı gibi kurum ve mekanlara Kenan Evren ismini vermek moda olmuştur. Peki Kenan Evren ne demektir?

650 bin kişinin gözaltına alınmasına.... 1 milyon 683 bin kişinin fişlenmesine… 517 kişiye idam cezası verilmesine… Haklarında idam cezası verilen 50 kişinin asılmasına… 71 bin kişinin TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmasına…. 98 bin 404 kişinin "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmasına… 30 bin kişinin "sakıncalı" olduğu için işten atılmasına… 14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına… 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine… 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine… 937 filmin "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmasına…. Binlerce kitabın imha edilmesine… 23 bin 677 derneğin faaliyetinin durdurulmasına…. 3 bin 854 öğretmenin,

üniversitede görevli 120 öğretim üyesinin ve 47 hâkimin işine son verilmesine… 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmesine… İşte tüm bunlara sebep olan 12 eylül 1980 darbesini tasarlayan bir diktatör, Türkiye'nin en karanlık döneminin yaşayan simgesidir.

Kişiler, okullarının, çocuklarının oynadığı parkın, her gün işten eve dönerken geçtikleri bulvarın, yukarıdaki suçlarla anılan birinin ismiyle anılmasını istememe hakkına sahiptir. Kenan Evren isminin değiştirilmesini talep etmek, boş, gereksiz bir iş değildir. İsimler temennilerimizdir. Ve hukuka, demokrasiye, hürriyete inanan insanlar okulları, caddeleri, sokakları ve halklarıyla bu ülkenin en küçük birimi, ayrıntısı, en görünmeyen, yok sayılan noktası için bile iyi şeyler temenni etmektedirler. Talep etmektedirler. TALEP ETMEKTEYİZ.

AVUKAT AVUKAT

Y. MURAT ALPASLAN SENİH ÖZAY

Kenan Evren Anadolu Lisesi'nin ismi değiştirildi.

18.02.2011 - 21:20

İstanbul Kadıköy'de bulunan Kenan Evren Lisesinin adı İstanbul Anadolu lisesi olarak değiştirildi. Daha önce ismi tartışma konusu olmuş ve değiştirilmesi gündeme gelmişti.

Kadıköy'de bulunan Kenan Evren Anadolu Lisesi okulun sitesinden yaptığı bir açıklamayla isminin MEB İsim Belirleme Komisyonu tarafından "İstanbul Anadolu Lisesi" olarak değiştirildiğini ve 7 Şubattan itibaren bu isimle eğitime devam edeceğini ve bu isimle internet sitesinden yayın yapacağını duyurdu.

Okulun ismi yıllardır tartışma konusu olmuş ve bunun için Eğitim-Sen dava açmıştı. Okulun isminin "Erdal Eren Lisesi" olarak değiştirilmesi talep edilmişti.

Kenan Evren'in bu okulda okuduğu için 1983 yılında, yani 12 Eylül darbesinden 3 yıl sonra, ismi Kenan Evren Lisesi olarak değiştirilen okul onun öncesinde Kadıköy Lisesi olarak eğitim veriyordu. 1919 yılında eğitime "Kadıköy Sultaniyesi" olarak başlayan Kadıköy Lisesi Cumhuriyet tarihinin en köklü liselerinden biri olarak biliniyor.

Ülkenin birçok yerinde Kenan Evren ismi olan okul ve caddelerin isimlerinin de değiştirilip değiştirilmeyeceği merak ediliyor. Birçok belediyede AKP'li

belediye meclisi üyelerinin bu tür oylamalarda Kenan Evren isminin değiştirilmemesi yönünde oy kullandıkları biliniyor.

…

15. T.C Cumhurbaşkanı Kenan Evren darbe davasına müdahil olmadı.

İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA

ANKARA

DURUŞMA GÜNÜ VERİLMESİ İSTEMİ VARDIR.

DAVACI: Senih Özay

Antetteki Adres

Vekili: Av. **(**Antetteki adres)

DAVALI: Cumhurbaşkanlığı- ANKARA

KONUSU: Darbeci Kenan Evren ve darbeci arkadaşlarının yargılanmaya başlanabilmesi yolunda; Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesinin 2011/3 esas davasında, ilk duruşmada, Sanık Avukatlarının fiil için "darbedir ama halk zarar görmemiştir. Olsa olsa devlet zarar görmüş olabilir" beyanları üzerine devletin başı diye anılan, T.C Cumhurbaşkanına ve Cumhurbaşkanlığına davanın ihbarı ve İddianamenin suretinin gönderilmesi talebimiz karara bağlanıp gönderilmesinin akabinde;

T.C Cumhurbaşkanlığı ve Cumhurbaşkanı'nın sessizliği, davaya icabet etmemek, Avukat yollamamak, yazılı bir metin yaratıp yollamamak gibi gözlemlerimiz üzerine, ek duruşma zabıtlarına da konu olduğu üzere;

14.5.2012 tarihli 2. Duruşmada saatler boyu sinir sistemim, şeker hastalığım, damarlarım, moralim, üzüntü ve elemlerim… Çok çok yukarılara çıkarak, muazzam harabiyet yarattığından; ilaçları ala ala bile çözemediğim, çözülmediğim için;

Hukuka aykırı işlem ve eylemleriyle ve işlem yaratıcı susmalar ile "hak arama özgürlüğü", "çalışma özgürlüğü" başta olmak üzere temel hak ve özgürlüklerimi

açık ve doğrudan ihlal etmeleri nedeniyle doğan ve hatta T.C çapında hukuksuzluk yaratan genel nitelik de alan konuma karşı;

T.C Cumhurbaşkanlığının ve Cumhurbaşkanının da susmak ve hareketsiz kalmakla oluşturduğu yol açışı ile,

Cumhurbaşkanının da tek başına yapmış olduğu işlemler de yargı denetimi dışındadır, gerekçesine sarılınmaması görüşümüzle;

Bu hükmün işte can alıcı noktasının da bu olduğu böyle sıkışık bir hukuk probleminin çözümünün yargı organınca yapılacağı ve bunun için de Uluslararası hukuktan, dünyanın gelişmişliğinden, hukuksal kavramlarından yararlanılacağı, Tanrının dahil Cumhurbaşkanının da irdelenmesi, denetlenmesi, hukukla test edilmesi gereğinin altının çizilmesi için bu tutum ve davranışın Anayasaya, AİHS ' ne, demokrasiye, hayatın akışına ters olduğu noktasından hareketle;

… tl ilaç ve su parası maddi ve tl kadar da acı elem… manevi tazminatı olarak, toplam zararımın; olgu tarihi olan 14.05.2012 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte alınarak davacıya verilmesi ve de duruşma günü verilmesi istemine ilişkin

EYLEM ITTILA TEBLİĞ TARİHİ: 14.5.2012

AÇIKLAMALAR:

A- DAVALILARIN HUKUKA AYKIRI EYLEMLERİ, DAVALILARIN BU BAŞVURUYA YOL AÇAN İŞLEM- EYLEM – KARAR SAYILAN EYLEMELRİ:

1 –DAVACI SENİH ÖZAY, 1973 yılından itibaren Ankara ve İzmir Barosu'na kayıtlı olarak serbest avukatlık yapmaktadır.

2 – Bu dönemde, Bergama'da siyanür liçi yöntemi ile altın madeni işletmeciliğine karşı yürütülen mücadele başta olmak üzere; pek çok çevre, kent, doğa ve insan hakları davalarında avukatlık yapmıştır.

3 – Ekte sunulan davalıların yazısından anlaşılacağı üzere; T.C İçişleri Bakanlığının; Hakkında tamamı hukuksuz biçimde "Alman Vakıfları ile ilgili kişi", "Bergama Ovacık beldesindeki altın madeni çıkarılmasını engellemeye yönelik eylemlere katılan, bu konuda eylemleri organize eden kişilerle irtibat içinde olan", "kamuoyu oluşturmak amacı ile Birsel Lemke'ye ait otelde kalan", "çeşitli suçlardan işlem yapılarak adli makamlara tevdi edilen kişi" biçiminde hakkımda tespitlerde bulunulduğu, bunu kayıtlarına işlediği, bu tespit ve kayıtları Bilgi Edinme

Hakkı Kanunu kapsamında olduğu iddiasıyla 3.kişilere bildirdiği, böylece kamuya yansımasına neden olduğu görülüp,

Aşağıda ayrıntılı biçimde açıklandığı üzere, davalıların hukuka aykırı bu eylemleri, davacının pek çok temel hak ve özgürlüğünü ihlal etmiş ve davacıda ağır bir manevi zarar yaratmış olmakla;

Cumhurbaşkanlığı Devlet denetleme Kurulu Anayasamızın 108. maddesinde düzenlenmiş olmakla.

Buna göre, idarenin hukuka uygunluğunu sağlamak için (TAM OLAYIMIZA UYGUN) Cumhurbaşkanının isteği üzerine (BU İSTEĞİ BİR TÜRLÜ YARATMANIN, üstelik idarelerin hukuka uygun değilliği belirlenmişken ve kendilerince de belirlenmişken MÜMKÜN OLMAMASI KUSURDUR VE TAZMİNAT GEREKTİRİR GÖRÜŞÜMÜZ İLE).. her türlü inceleme araştırma ve denetleme yapar .'' hükmü gereği olarak başımıza gelenlerin ve çok kişinin başına gelmekte olanların araştırılması için defalarca başvurmamıza rağmen ek gibi defalarca CUMHURBAŞKANLIĞININ '' başvurunuzu aldık. Kuruluş kanunumuzun numarası şudur. Bireysel başvuruya bakmayız. Her konuda inceleme yapılmaz '' diyerek paylaşılabilir olamayan görüşlerle red kararları gelmektedir. Bunlar bizim hele savunma makamı olarak bizim hukuka inancımızı bozmakta, BİZİ kahretmekte, uykusuz bırakmaktadır. Şekerimiz çok yükselmektedir. Ölümüze bizi daha hızlı yaklaştırmaktadır. Savunma makamı bir adım atamıyorken kitlelerin ve halkın durumunu hayal etmek iyice bizi hasta etmektedir.

İşte T.C cumhurbaşkanlığının susması üzerine dava hakkımız doğmuştu.

Ve de Anayasanın 105. maddesinin kapsamı alanı dışında bulunduğumuzu da düşünüyoruz. '' diyerek Ankara İdare Mahkemesine bilahare Danıştay Başkanlığına daha sonra da AİHM ' ne başvurmuşluğumuzu hatırlayarak ve hatırlatarak;

Bu sefer de bu darbe davasındaki olgunun yarattığı ile maddi ve manevi zararımızın tahsili hukuk yoluna girilmiştir.

YETKİLİ MAHKEME:

Davalıların, davacıya yönelik temel hak ve özgürlüklerinin ihlali niteliğindeki hukuka aykırı eylemleri, İYUK md. 36/c anlamında diğer haller kapsamına girdiğinden ve davacı açısından temel hak ve özgürlüklerinin ihlali nedeniyle doğan manevi zarar temel de davacının ikamet ettiği İzmir olmasına rağmen idare ve işlemi Ankara olmakla gerçekleştiğinden yetkili mahkeme Ankara İdare Mahkemesi'dir.

C- DAVALILARIN EYLEMİNDE YER ALAN OLGUNUN HUKUKA AYKIRILIĞI:

……çok açık biçimde Anayasa'ya, ulusal ve uluslar arası hukuka aykırıdır.

D- BU HUKUKA AYKIRI KONUMUN KİŞİLİK HAKLARINI, TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ İHLAL NİTELİĞİ:

1.HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜ"NÜ İHLAL:

Davalıların, DARBE KONUSUNDA herhangi bir kuşku, kuşkuyu gerektiren veri, delil, belge varmış ve adı geçen suç oluşturan DARBE eylemleri İÇİN Sanıklar bile ikrar içinde iken, sessiz kalınması;

**) Hak arama özgürlüğünü (Anayasa Mad.36) açıkça zedelemektedir.

2 - ÇALIŞMA ÖZGÜRLÜĞÜ"NÜ İHLAL:

Cumhurbaşkanlığı olarak eli altındaki anayasal kurumları bir türlü harekete geçirmediği için;

Bu hukuka aykırı tespit ve yorumlarına bir de vardığı gerçek dışı sessizlik sonuçlarını ekleyerek ve bu tespit ve yorumları ile avukatlık kariyerine zarar vermekte ve böylece çalışma özgürlüğünü ihlal etmektedir. (Anayasa md. 48-49)

E– MANEVİ ZARARIM

İzmir Barosu'nda saygın bir avukat olarak tanınan, çokça sevilen, mesleğini erdemlerine bağlı olarak yürüten, ayrıca yaşama bakış açısı olarak çevre ve insan hakları davaları ile ilgilenen şahsımın; Davalıların hukuka aykırı eylemleri sonucu;

I) Avukat olmasına rağmen temel hak ve özgürlüklerinin güvende olmadığını görerek, ülke hukuk sistemine, yönetsel yapısına ve mesleğine olan güveni sarsılmış; kendi meslek çevresinde ve toplum önünde, onur ve saygınlığının çiğnendiğini görerek büyük bir hayal kırıklığı yaşamıştır;

F-DAVACI SENİH ÖZAY BU ÜLKEDE SAYGIN VE ERDEMLİ BİR ŞEKİLDE AVUKATLIK YAPMAK İSTEYEN; DEVRİMCİ VE TÜRK ULUSUNUN, ANADOLUNUN GELİŞMESİNİ; İNSANLARIN İŞLERİNİ İYİ YAPMASINDA GÖREN YURTSEVER BİR KİŞİDİR.

Senih Özay kendisine yapılan bu ağır saldırı nedeniyle doğan manevi zararını bir parça olsun gidermek için, - YTL. Maddi ve _ Tl manevi Manevi tazminatın hukuka aykırı eylemleri ile davacının zarara uğramasına neden olan elemini

acılarını kat kat artıran TUTUMDAN, EYLEMDEN İŞLEMDEN ötürü tahsilini talep etmektedir.

Ankara Mahkemesinin Cumhurbaşkanının da tek başına yapmış olduğu işlemler de yargı denetimi dışındadır, gerekçesiyle davamızı reddetme olasılığı üzerine;

Bu hükmün işte can alıcı noktasının da bu olduğu böyle sıkışık bir hukuk probleminin çözümünün yargı organınca yapılacağı ve bunun için de Uluslararası hukuktan, dünyanın gelişmişliğinden, hukuksal kavramlarından yararlanılacağı, Tanrının dahil Cumhurbaşkanının da irdelenmesi, denetlenmesi, hukukla test edilmesi gereğinin altının çizilmesi için bu hükmün Anayasaya , AİHS ' ne, demokrasiye , hayatın akışına ters olduğu noktasından baktığımızı bakılması gereğini savunuyoruz..

Gerçi Cumhurbaşkanının sorumluluğu ile ilgili utangaç biçimde doktrin aşağıdaki kavramları belirtmiştir.

Cumhurbaşkanı, görevleri ile ilgili işlemlerinden sorumlu değildir. Cumhurbaşkanı ile birlikte imzalanan kararnamelerden, imzası bulunan başbakan ve ilgili bakanlar sorumludur.

- Cumhuriyet Meclisi, Cumhurbaşkanını vatan hainliğinden dolayı, üye tamsayısının en az üçte ikisinin vereceği kararla suçlayabilir.
- Cumhurbaşkanı Yüce Divanda yargılanır. Yüce Divanın suçlamayı yerinde görmesi halinde Cumhurbaşkanlığı görevi sona erer; suçlu bulunmazsa, görevine yeniden döner.
- Cumhuriyet Meclisinin suçlama kararı üzerine, Cumhurbaşkanı görevine devam edemez. Bu takdirde, 105. madde kuralları uygulanır.
- Cumhurbaşkanı makamının manevi kişiliği tahkir edilemez.

Ancak;

Burada aktarılanlar ceza hukukuna yaslanık kavramlardır. Hukuk öyle kapsayıcıdır ki benim mağduriyetim kabul edildiğinde ki bunda tartışma yoktur. O zaman Cumhurbaşkanının sorumlu olduğunun altı çizilir ve fakat para- tazminat ödeme konusu örneğin bir Kuruma yöneltilir.

Veya bizim de talep etiğimiz üzere tüm topluma yayılmış bir hareketsizlik işlemsizlik susmacılık fiilinin zararı da ortada olduğuna göre Cumhurbaşkanına sembolik tazminat ödetilmesi cihetine gidilebilir.

Yetkisi olan, yetkisinden dolayı sorumlu olmalı" diye bir evrensel hukuk kuralı bulunduğu ortada olduğuna göre "bundan dolayı Cumhurbaşkanının da sorumluluğu olmalıdır" görüşü artık içtihatlara geçmelidir.

SONUÇ ve İSTEM:

Yukarıda açıklanan nedenlerle;

… tl ilaç ve su parası maddi ve … tl kadar da acı elem… manevi tazminatı olarak, toplam zararımın ; olgu tarihi olan 14.05.2012 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte alınarak davacıya verilmesi ve de duruşma günü verilmesi ve yargılama gider ve avukatlık ücretinin karşı yana yükletilmesine karar verilmesini saygılarımla talep ederim.

Av. Senih Özay

Vekili

Danıştay ilgili daire Başkanlığı'na Sunulmak üzere

Ankara 10.İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA

ANKARA

Dosya No: 2007/1324 E; 2008/633 K

DURUŞMA GÜNÜ VERİLMESİ İSTEMİ VARDIR.

TEMYİZ EDEN DAVACI: SENİH ÖZAY

ANTETTEKİ ADRES

Vekili: Av. Eren İlhan Güney (Antetteki adres)

DAVALI:1-Cumhurbaşkanlığı- ANKARA

KONUSU: İçişleri Bakanlığının hukuka aykırı işlem ve eylemleriyle ve işlem yaratıcı susmaları ile davacı avukat Senih Özay'ın "özel hayatın gizliliği", "yerleşme ve seyahat özgürlüğü", "hak arama özgürlüğü", "suçluluğu sabit oluncaya kadar herkesin masum sayılması", "çalışma özgürlüğü" başta olmak üzere temel hak ve özgürlüklerini açık ve doğrudan ihlal etmeleri nedeniyle doğan, davacının

manevi zarar yaratan işlemlerine ve hatta T.C çapında hukuksuzluk yaratan genel nitelik de alan konuma karşı;

T.C Cumhurbaşkanlığının da susmak suretiyle oluşturduğu hareketsiz kalma - red işleminin iptaline, 2500 YTL. Manevi tazminatın, davalı idareye başvuru tarihi olan 11.05.2007 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte alınarak davacıya verilmesi ve de duruşma günü verilmesi istemine ilişkin Ankara 10. İdare mahkemesinin 19.3.2008 T ve 2007/1324 E ve 2007/633 K sayılı '' DDK Cumhurbaşkanının isteği üzerine harekete geçer ama Cumhurbaşkanının da tek başına yapmış olduğu işlemler de yargı denetimi dışındadır, gerekçesiyle davamız reddetmesi üzerine;

Bu hükmün işte can alıcı noktasının da bu olduğu böyle sıkışık bir hukuk probleminin çözümünün yargı organınca yapılacağı ve bunun için de Uluslararası hukuktan, dünyanın gelişmişliğinden, hukuksal kavramlarından yararlanılacağı, Tanrının dahil Cumhurbaşkanının da irdelenmesi, denetlenmesi, hukukla test edilmesi gereğinin altının çizilmesi için bu hükmün Anayasaya AİHS ' ne demokrasiye, hayatın akışına ters olduğu noktasından temyizi talebimizden ibarettir.

TEBLİĞ TARİHİ: 15.4.2008

AÇIKLAMALAR:

A- DAVALILARIN HUKUKA AYKIRI EYLEMLERİ İYUK MD.13 GEREĞİNCE DAVALILARIN BAŞVURU VE DAVALILARIN BU BAŞVURUYU REDDEDEN ÖN KARARI:

1 –DAVACI SENİH ÖZAY, 1973 yılından itibaren Ankara ve İzmir Barosu'na kayıtlı olarak serbest avukatlık yapmaktadır.

2 – Bu dönemde, Bergama'da siyanür liçi yöntemi ile altın madeni işletmeciliğine karşı yürütülen mücadele başta olmak üzere; pek çok çevre, kent, doğa ve insan hakları davalarında avukatlık yapmıştır.

3 – Ekte sunulan davalıların yazısından anlaşılacağı üzere (EK-2); Davalıların, hakkında tamamı hukuksuz biçimde "Alman Vakıfları ile ilgili kişi", "Bergama Ovacık beldesindeki altın madeni çıkarılmasını engellemeye yönelik eylemlere katılan, bu konuda eylemleri organize eden kişilerle irtibat içinde olan", "kamuoyu oluşturmak amacı ile Birsel Lemke'ye ait otelde kalan", "çeşitli suçlardan işlem yapılarak adli makamlara tevdi edilen kişi" biçiminde tespitlerde bulunduğu, bunu kayıtlarına işlediği, bu tespit ve kayıtları Bilgi Edinme Hakkı Kanunu

kapsamında olduğu iddiasıyla 3.kişilere bildirdiği, böylece kamuya yansımasına neden olduğu görülmektedir.

Ayrıca, bu yazıdan anlaşıldığı üzere, davalıların hukuka aykırı ve gerçek dışı tespitleri, avukatlık yaptığım davalarda, karşı yanda olan altın şirketinin avukatına verilmiş ve böylece davalıların yazısı, kamuya açık bir hale gelmiştir.

4-Aşağıda ayrıntılı biçimde açıklandığı üzere, davalıların hukuka aykırı bu eylemleri, davacının pek çok temel hak ve özgürlüğünü ihlal etmiş ve davacıda ağır bir manevi zarar yaratmıştır.

5-Davalılar, hukuka aykırı eylemleri nedeniyle meydana gelen bu zarardan sorumlu olduğu için, İYUK md.13 anlamında bu sorumluluğun işletilmesi amacıyla 11.05.2007 tarihli dilekçemizle davacının doğan manevi zararına karşılık 2500-YTL. Manevi tazminatın ödenmesi, talep edilmiştir.

6-Davalılar, tarafıma 11.06.2007 tarihinde tebliğ edilen,01.06.2007 tarihli yazısıyla ön kararıyla (EK-1) bu talebimizi reddetmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu Anayasanın 108. maddesinde düzenlenmiştir.

Buna göre, idarenin hukuka uygunluğunu sağlamak için (TAM OLAYIMIZA UYGUN) Cumhurbaşkanının isteği üzerine (BU İSTEĞİ BİR TÜRLÜ YARATMANIN, üstelik idarelerin hukuka uygun değilliği belirlenmişken ve kendilerince de belirlenmişken MÜMKÜN OLMAMASI KUSURDUR VE TAZMİNAT GEREKTİRİR GÖRÜŞÜMÜZ İLE) her türlü inceleme araştırma ve denetleme yapar .'' hükmü gereği olarak başımıza gelenlerin ve çok kişinin başına gelmekte olanların araştırılması için defalarca başvurmamıza rağmen ek gibi defalarca CUMHURBAŞKANLIĞININ '' başvurunuzu aldık. Kuruluş kanunumuzun numarası şudur. Bireysel başvuruya bakmayız. Her konuda inceleme yapılmaz '' diyerek paylaşılabilir olamayan görüşlerle red kararları gelmektedir. Bunlar bizim hele savunma makamı olarak bizim hukuka inancımızı bozmakta, BİZİ kahretmekte, uykusuz bırakmaktadır. Şekerimiz çok yükselmektedir. Ölümüze bizi daha hızlı yaklaştırmaktadır. Savunma makamı bir adım atamıyorken kitlelerin ve halkın durumunu hayal etmek iyice bizi hasta etmektedir.

İşte T.C cumhurbaşkanlığının susması üzerine dava hakkımız doğmuştu.

Ve de Anayasanın 105. maddesinin kapsam alanı dışında bulunduğumuzu da düşünüyoruz.

7-Mahkemenizde açılan bu davada da; davacının 2500-YTL manevi tazminat alacağının faiziyle birlikte tahsili ve davalının manevi tazminat isteminin reddi işleminin /ön kararının iptali talep edilmektedir.

B-YETKİLİ MAHKEME:

Davalıların, davacıya yönelik temel hak ve özgürlüklerinin ihlali niteliğindeki hukuka aykırı eylemleri, İYUK MD. 36/c anlamında diğer haller kapsamına girdiğinden ve davacı açısından temel hak ve özgürlüklerinin ihlali nedeniyle doğan manevi zarar temel de davacının ikamet ettiği İzmir olmasına rağmen idare ve işlemi Ankara olmakla gerçekleştiğinden; yetkili mahkeme Ankara İdare Mahkemesi'dir.

C- DAVALILARIN YAZISINDA YER ALAN İDDİALARIN GERÇEK DIŞILIĞI VE HUKUKA AYKIRILIĞI:

a) Şahsı yazıda geçen olaylarla ilgili Bergama mücadelesi ile ilgili açılan (ve beraatle sonuçlanan) kamu davasında beraat etmiştir..

b) Ayrıca, yazıda adı geçen otelde geceler boyu kalmasına rağmen, rakılar içmesine rağmen "… hangi suça konu eylemler konusunda irtibat" konusuyla da hiçbir ilgisi de kanıtlanmadığına göre bu kadar kara çalmak kolay mıdır?

c) Hiçbir mahkeme kararı olmadan, hiçbir yasal dayanağı bulunmadan, ortada sanki bir suç varmış gibi müvekkilimin şahsının izlenmesi, takip edilmesi ve hakkında gerçek dışı yorum ve tespitlerle sanki suçluymuş gibi kayıt tutulması, bu kayıtların pervasızca üçüncü kişilere bildirilmesi, çok açık biçimde Anayasa'ya, ulusal ve uluslar arası hukuka aykırıdır.

D- GERÇEK DIŞI İDDİALARIN KİŞİLİK HAKLARINI, TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ İHLAL NİTELİĞİ:

1-"MASUMİYET KARİNESİ"Nİ ve "HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜ"NÜ İHLAL:

Davalıların, şahsı hakkında mahkûm olduğu bir soruşturma olmadığı halde; sanki bu konuda herhangi bir kuşku, kuşkuyu gerektiren veri, delil, belge varmış ve yazıda adı geçen suç oluşturan eylemlerde bulunuyormuş, başka kişilerle birlikte eylemler organize ediyormuş gibi tespitler yapılması; bu tespitlerin kayıtlara işlenmesi, kamuya ulaştırılacak biçimde üçüncü kişilere bildirilmesi;

**) Suçluluğu sabit oluncaya kadar herkesin masum sayılacağı temel hakkını (Anayasa Mad.38/4)*

***) Hak arama özgürlüğünü (Anayasa Mad.36)* açıkça zedelemektedir.

2 - "ÖZEL YAŞAMIN GİZLİLİĞİ"Nİ, "SEYAHAT ÖZGÜRLÜĞÜ"NÜ, "ÇALIŞMA ÖZGÜRLÜĞÜ"NÜ İHLAL:

Davalılar tamamen hukuka aykırı biçimde; müvekkilimin *özel yaşamını izlemekte, gittiği yerleri belirlemekte, kaldığı yerleri tespit etmekte; bunlardan çıkardığı gerçek dışı, yoruma dayalı, subjektif suçlama ve iddialarını kayıtlarına geçirmekte ve bu hukuka aykırı ve gerçek dışı tespit ve yorumlarını, yaratacağı olumsuz sonuçları düşünmeden üçüncü kişilere bildirmekten, kamuya duyurmaktan çekinmemektedir.*

Davalılardan bakanlık bizzat, Cumhurbaşkanlığı ise eli altındaki anaysak kurumu bir türlü harekete geçirmediği için;

I) Şahsını takip edercesine; kaldığı yerleri tespit ederek ve bunu üçüncü kişilere bildirerek özel yaşamın gizliliğini ihlal etmektedir. (Anayasa md. 20)

II) Gittiği yerleri tespit ederek ve bunu üçüncü kişilere bildirerek seyahat özgürlüğünü ihlal etmektedir. (Anayasa md. 23)

III) Bu hukuka aykırı tespit ve yorumlarına bir de vardığı gerçek dışı sonuçları ekleyerek ve bu tespit ve yorumları üçüncü kişilere bildirerek, kamuya duyurulmasını sağlayarak; avukatlık kariyerine zarar vermekte ve böylece çalışma özgürlüğünü ihlal etmektedir. (Anayasa md. 48-49)

E– *MANEVİ ZARARIM*

İzmir Barosu'nda saygın bir avukat olarak tanınan, çokça sevilen, mesleğini erdemlerine bağlı olarak yürüten, ayrıca yaşama bakış açısı olarak çevre ve insan hakları davaları ile ilgilenen şahsımın; Davalıların hukuka aykırı eylemleri sonucu;

I) Avukat olmasına rağmen temel hak ve özgürlüklerinin güvende olmadığını görerek, izlendiğini, tüm suçsuzluğuna rağmen hakkında kayıt tutulduğunu düşünerek, ülke hukuk sistemine, yönetsel yapısına ve mesleğine olan güveni sarsılmış;

II) Davalıların hukuka aykırı eylemleri sonucu vardığı gerçek dışı tespitleri üçüncü kişilere bildirerek kamuya yayması nedeniyle; kendi meslek çevresinde ve toplum önünde, onur ve saygınlığının çiğnendiğini görerek büyük bir hayal kırıklığı yaşamış;

Görüldüğü üzere onur, saygınlık, mesleki kariyer vb. kişilik haklarının ciddi biçimde zedelendiği ve ağır bir manevi zarar doğduğu açıktır.

F-DAVACI SENİH ÖZAY BU ÜLKEDE SAYGIN VE ERDEMLİ BİR ŞEKİLDE AVUKATLIK YAPMAK İSTEYEN; DEVRİMCİ VE TÜRK ULUSUNUN, ANADOLUNUN GELİŞMESİNİ; İNSANLARIN İŞLERİNİ İYİ YAPMASINDA GÖREN YURTSEVER BİR KİŞİDİR.

Senih Özay kendisine yapılan bu ağır saldırı nedeniyle doğan manevi zararını bir parça olsun gidermek için, 2500- YTL. Manevi tazminatın hukuka aykırı eylemleri ile davacının manevi zarara uğramasına neden olan elemini acılarını kat kat artıran TUTUMDAN, EYLEMDEN İŞLMEDEN KURUMDAN tahsilini talep etmektedir.

Ki bunu tartışan Ankara 10. İdare mahkemesinin'' İçişleri Bakanlığının hukuka aykırı işlem ve eylemleriyle ve işlem yaratıcı susmaları ile davacı avukat Senih Özay'ın "özel hayatın gizliliği", "yerleşme ve seyahat özgürlüğü", "hak arama özgürlüğü", "suçluluğu sabit oluncaya kadar herkesin masum sayılması",

"çalışma özgürlüğü" başta olmak üzere temel hak ve özgürlüklerini açık ve doğrudan ihlal etmeleri nedeniyle doğan, davacının manevi zarar yaratan işlemlerine ve hatta T.C çapında hukuksuzluk yaratan genel nitelik de alan konuma karşı; T.C Cumhurbaşkanlığının da susmak suretiyle oluşturduğu hareketsiz kalma - red işleminin iptaline, 2500YTL. Manevi tazminatın, davalı idareye başvuru tarihi olan 11.05.2007 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte alınarak davacıya verilmesi ve de duruşma günü verilmesi istemine ilişkin Ankara 10. İdare mahkemesinin 19.3.2008 T ve 2007/1324 E ve 2007/633 K sayılı '' DDK Cumhurbaşkanının isteği üzerine harekete geçer ama Cumhurbaşkanının da tek başına yapmış olduğu işlemler de yargı denetimi dışındadır, gerekçesiyle davamız reddetmesi üzerine;

Bu hükmün işte can alıcı noktasının da bu olduğu böyle sıkışık bir hukuk probleminin çözümünün yargı organınca yapılacağı ve bunun için de Uluslararası hukuktan, dünyanın gelişmişliğinden, hukuksal kavramlarından yararlanılacağı, Tanrının dâhil Cumhurbaşkanının da irdelenmesi, denetlenmesi, hukukla test edilmesi gereğinin altının çizilmesi için bu hükmün Anayasaya, AİHS'ne, demokrasiye, hayatın akışına ters olduğu noktasından temyizi talebi yapmamız gerekmiştir.

Gerçi Cumhurbaşkanının sorumluluğu ile ilgili utangaç biçimde doktrin aşağıdaki kavramları belirtmiştir.

Cumhurbaşkanı, görevleri ile ilgili işlemlerinden sorumlu değildir. Cumhurbaşkanı ile birlikte imzalanan kararnamelerden, imzası bulunan başbakan ve ilgili bakanlar sorumludur.

- Cumhuriyet Meclisi, Cumhurbaşkanını vatan hainliğinden dolayı, üye tamsayısının en az üçte ikisinin vereceği kararla suçlayabilir.
- Cumhurbaşkanı Yüce Divanda yargılanır. Yüce Divanın suçlamayı yerinde görmesi halinde Cumhurbaşkanlığı görevi sona erer; suçlu bulunmazsa, görevine yeniden döner.
- Cumhuriyet Meclisinin suçlama kararı üzerine, Cumhurbaşkanı görevine devam edemez. Bu takdirde, 105. madde kuralları uygulanır.
- Cumhurbaşkanı makamının manevi kişiliği tahkir edilemez.

Ancak;

Burada aktarılanlar ceza hukukuna yaslanık kavramlardır. Hukuk öyle kapsayıcıdır ki benim mağduriyetim kabul edildiğinde ki bunda tartışma yoktur. O zaman Cumhurbaşkanının sorumlu olduğunun altı çizilir ve fakat para- tazminat ödeme konusu örneğin başbakana ve bakana yöneltilir.

Veya bizim de talep etiğimiz üzere tüm topluma yayılmış bir hareketsizlik işlemsizlik susmacılık fiilinin zararı da ortada olduğuna göre Cumhurbaşkanına sembolik tazminat ödememesi cihetine gidilebilir.

Yetkisi olan, yetkisinden dolayı sorumlu olmalı" diye bir evrensel hukuk kuralı bulunduğu ortada olduğuna göre "bundan dolayı Cumhurbaşkanının da sorumluluğu olmalıdır" görüşü artık içtihatlara geçmelidir.

SONUÇ ve İSTEM: Yukarıda açıklanan nedenlerle; Ankara 10. İdare Mahkemesinin 2007/1324 esas ve 2008/633 K sayılı davanın REDDİ karının BOZULMASINA yargılama gider ve avukatlık ücretinin karşı yana yükletilmesine karar verilmesini saygılarımla talep ederim.

Av. Senih Özay

16. Özel basın açıklamaları :

SEVGİLİ BASIN MENSUPLARI,

2000 YILI İLE 2005 YILLARI ARASINDA BASINA ÇOK KAMUSAL AÇIKLAMALAR YAPARAK, KOZA İSİMLİ ALTIN FİRMASINI MAĞDUR EDEREK, AVUKATLIK GÖREVİMİ KÖTÜYE KULLANDIĞIMDAN BAHİSLE YARGITAY YOLU KAPALI OLARAK 11 AY 22 GÜN HAPİS CEZASINA ÇARPTIRILDIĞIMI BİLİYORSUNUZDUR.

ONUN İÇİN DİKKATLİ YAZIYOR, KONUŞUYORUM. KORKTUĞUMDAN DEĞİL YA NEYSE….

EKTE bazı belgeler görüyorsunuz;

***

"Fahri doktora ünvanının" Kenan Evren'den geri alınması istekleri cevapsız kalan avukatlar Mahkemeye başvurdular. Senato olumlu mesajlar veriyor.(1)

''Darbeciler ve Kenan Evren hakkında Ankara savcılığı 2011/1 Hz no ile İddianame yazmaya başladığı biliniyor (2)''

''Bu aralıkta, Kenan Evrenin ve arkadaşlarının adının okullara verilmesinin geri çekilmesi başvurusu ilgili kurumlara yapıldı (3)''

''Bu aralıkta Kenan Evrenin almakta olduğu 12.300 tl tutarındaki Cumhurbaşkanlığı emekli maaşının sembolik de olsa ders olsun diye kesilmesi yolunda İzmir barosuna kayıtlı avukatlar başvurularını yaptılar.(4)

''Kenan evrene verilen Atatürk barış ödülünün ve yanında takdim edilen 40.000.000 tl paranın da iadesi ile hukuksal siyasal yanları çökmüş bulunan ödülün lağvı yolundaki başvuru yapıldı. (5)

VEEE, BU DARBEYE VE ÇOK DARBELERE KARIŞTIĞI SÖYLENEN, ABD VE ORGANLARININ NE DERECE KARIŞMIŞLIĞININ ORTAYA ÇIKMASI İÇİN ABD Büyükelçilik üzerinden başvuru bu gün yapıldı.(6)

VEEEE BU DARBELEERE KARIŞMAK KONUSUNDA ABD'NİN DE DERS ALABİLECEĞİ, ALMASI YOLUNDA;

Sayın Chomsky, Baez, Penn; Castro, Chavez, IFEX, SOA WATCH, Amnesty, Human Rights Watch, Uluslararası PEN, Article 19, Index on Censorship, Freedom House gibi

DÜNYA AKTİVİSTLERİNE MEKTUP YAZILARAK DESTEK DOSTLUK İŞBİRLİĞİ İSTENDİ.(7)

Bu yolda da kısa film çalışması da yapılmaya başlanmıştır.(8)

İzmir barosuna kayıtlı Avukatlar Kenan Evren'e verilen fahri hukuk doktoru unvanının geri alınması için İstanbul Üniversite Başkanlığı'ndan istemde bulunmuşlar idi.

60 günlük yasal sürede cevap verilmeyince bu durum Red sayıldı. Ve Avukatlar İstanbul İdare mahkemesinde dava açtılar idi. Hatta Senatonun Hukuk fakültesine görev verdiği rapor aldığı karar vermek üzere oldukları öğrenilmiş idi.

BASINA VE KAMUOYUNA

DARBECİLER VE CUNTAYA KARŞI SAVUNMAYI SAVUNUYORUZ

1 Numaralı Basın Açıklamasıdır.

ANKARA

04 Nisan 2012

12 Eylül Darbesi, 12 Eylül 1980 günü emir-komuta zinciri içinde gerçekleştirilen askeri darbedir. 27 Mayıs 1960 darbesi ve 12 Mart 1971 darbesinin ardından cuntanın gerçekleştirmiş olduğu üçüncü darbedir. 12 Eylül Darbesi ile partiler, dernekler, sivil toplum kuruluşları kapatıldı. Hukuk rafa kaldırıldı. Eziyet ve işkenceler başladı.

Halkın savunma direncini kırmak için savunma makamında olan avukatların da mesleklerini yapılması engellendi. Dirençlerini kırmak için eziyetler yapılmıştır. Bunlardan birisi de İzmir Barosu avukatlarından meslektaşımız Avukat Senih Özay'dır. Avukat Senih Özay şahsında 12 Eylül darbesi gazabına uğramış ve zarar görmüş tüm meslektaşlarımız için 12 Eylül Darbesini gerçekleştiren cunta şeflerinin ve elemanların yargılanacağı Ankara 12.Ağır Ceza Mahkemesinin 4 Nisan 2012 günü duruşmasında 12 Eylül Darbesi muhatabı meslektaşlarımız adına müdahil vekili olarak davada yerimizi alacağız.

Emir ve komuta zinciri ile yargılamalar keyfi yapılmıştır. Emir ve komutla zinciri ile üretilen ve uygulanan kanun beklenen adaleti gerçekleştiremez. Adalet arayan müdahil meslektaşımızın askeri mahkemelerde savunma hakkı kısıtlanıyor ve ondan sonra keyfi olarak cuntanın emir eri niteliğinde görev icra edenler tarafından gözaltına alınıp fiziksel ve psikolojik olarak işkenceye maruz kalmışlardır.

Gözaltına alma ve işkence gerekçesi ise "Sıkıyönetim yetkililerini zorlamak; tek tip mavi elbise giyilmesine direnenlere 'bu konu Askeri Danıştay'a taşınabilir' diye mütalaa serde etmesidir" gibi hak arama ve savunma yapmasıdır. İşte, tam da bu noktada biz avukatların görevi, onların emir ve komutasında çalışmak değil bağımsız olarak savunma yapmaktır.

Cuntaya ve cuntacılara karşı "Savunmayı savunuyoruz" diyerek açılan davaya katılıyoruz. Ancak görevimiz sadece "savunmayı savunmak"la kalmayacaktır. Çünkü hak ihlalleri karşısında avukatlar adalet arayıcısı ve savunucusu olarak müdahale etmesi meslek ahlakımızın zorunluluğu gereğidir. Bundan dolayı bu yargılamada aktif ve etkili biçimde yer alacağız.

12 Eylül Darbesi insanlığa karşı suçtur; insanlığa karşı işlenen suçların şüphelileri mutlaka yargılanması gerekir. Onlar insanlığa karşı suç işleyerek bu ülkenin insanlarına çok ağır bedeller ödettiler. Yaptıkları eziyet ve işkencelerin yanlarına kâr kalmasın ki onları takip edecek darbe heveslileri ve darbeci zihniyetler bir daha cesaret bulamasın diyoruz.

SAVUNMAYI SAVUNANLAR

İSTEYEN /MÜŞTEKİ /MÜDAHİL OLMA İSTEĞİNDE BULUNAN AVUKAT SENİH ÖZAY

VEKİLLERİ

Avukat Ömer KAVİLİ

Avukat Müşir DELİDUMAN

Zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar." hükmüne, 12.maddesindeki "herkes kişiliğine bağlı dokunulmaz devredilmez vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir." hükmüne, 17.maddesindeki "Herkes yaşama maddi ve manevi varlığı hakkına sahiptir." hükmüne, 19.maddesindeki "Herkes, kişiliğini geliştirme hürriyeti ve güvenliğine sahiptir" hükmüne aykırılık iddiası ile, Anayasa Mahkemesi'nin önüne gitmiş idi. Yeşiller Partisi Antalya İl başkanı Feridun Bey' den katkı isteğim üzerine bayanın vekaleti gelmiş, avukatı olmuş idim. Anayasa Mahkemesi, 1988/4 E,1989/3 karar sayılı kararı ile, fuhşu meslek edinen bir kadının kaçırılması ve ırzına geçilmesi ile aynı eylemin bu durumda bulunmayan kadınlara karşı yapılmasının toplum yaşamında yaratacağı farklı etkileri dikkate alarak, anayasaya aykırılığı iddia edilen TCK 438. maddesinin, hukukun genel ilkelerine ve adalet duygusuna aykırı

bulunmadığına, başkan Mahmut C. Cuhruk, başkanvekili Yekta Güngör Özden, üye Necdet Darıcıoğlu ve üye Servet Tüzünün karşı oylarıyla ve oy çokluğuyla karar verilmiştir. Ret kararına oy veren üyeler Muammer Turan, Mehmet Çınarlı, Mustafa Şahin, İhsan Pekel, Selçuk Tüzün, Ahmet N. Sezer ve Erol Cansel'dir. Muhalefet oyunda, "hükmün insan hakları, insanlık onuru, yasa önünde eşitlik ilkelerini ağır biçimde zedeleyen bir içeriğe sahip olması" nedeniyle iptali savunulmuştur. Maddenin Türk hukuk hayatında kalmasını savunan üyeler, "Bu suçun fuhşu kendine meslek edinen bir kadına karşı işlenmesinde, bu kişinin uğradığı zarar ile aynı eylemlerin iffetli bir kadına karşı yapılması durumunda onun gördüğü zarar eşit sayılamaz" gerekçesine dayanmışlardır. Bu maddenin Türk hukuk hayatından uzaklaştırılması çok ilginçtir ki Anayasa Mahkemesi'nin değil de beğenmediğimiz TBMM'nin ve sayısı on kadar olan kadın parlamento üyelerinin eseri olmuştur. Bunu, dahlimizi bilmeyen bilsin, unutan hatırlasın diye yazmışızdır.

17. ABD'nin rolünü ıskalıyor değiliz.

Amerika Birleşik Devletleri yönetiminin darbeden haberdar olduğu ve darbe gecesi Başkan Jimmy Carter'a "bizim çocuklar işi bitirdi" [*kaynak belirtilmeli*]anlamında bir mesajın, bir toplantının ortasında iletildiğinin anlaşılması, 12 Eylül'de ABD'nin rolü konusunu da tartışmalara açtı. İlk kez Mehmet Ali Birand'ın 12 Eylül 04.00 (1984) adlı kitabında ortaya atılan, 12 Eylül Darbesi sırasında dönemin ABD Ulusal Güvenlik Konseyi Türkiye Masası Sorumlusu Paul Henze'in askeri müdahaleyi haber alırken haberi ulaştıran diplomatın *your boys have done it -- senin çocuklar işi bitirdi* - anlamındaki konuşması, 12 Eylül Darbesi içinde ABD'nin rolü konusunda tartışmalara neden olmuştur.[*kaynak belirtilmeli*] Paul Henze 2003 yılında Zaman Gazetesi'ne verdiği demeçte sözlerinin Mehmet Ali Birand'ın uydurması olduğunu belirtmiş, ancak kısa bir süre sonra Birand 2007'de Henze ile yaptığı görüşmenin sesli ve görüntülü kayıtlarını yayınlayarak Henze'i yalanlamıştır.[33]

Darbe ile Osmanlı ilk Sultan Abdülaziz döneminde tanıştı, Bilmiyor değiliz.İstanbul Harbiye Mektebinin genç subay adayları tahrik edildi saraya yürüdüler ve

hiçbir muhafız alayı subayı genç harbiyeliye silah çekemedi,sonuçta mazlum Sultan Abdülaziz katledildi.

1999'da TBMM' de başörtülü Milletvekili Merve Kavakçı yemin törenine hazırlanırken gri propaganda söylentisi ile "Harp okulu öğrencileri meclise yürüyecek" haberi uçurtuldu. Kuvvet Komutanları dinleyici locasına dizildiler. Zavallı Ecevit istemeye istemeye tarihi konuşmasını yaptı. "Bu hanım efendiyi buradan çıkarınız". Psikolojik operasyon hedefine ulaştı. Herkes kullanıldı.

Çünkü herkesin zihin haritasında askerin siyasete müdahalesinin görevi olduğu kalıp yargısı vardı. Böylece darbe korkusu ile amaca ulaşılmış oldu.

Kara Harp Okulunun siyasetin göbeğinde olması İttihatçı geleneğin bir uzantısıydı ve hiç sorgulanmadı.

Evet artık Kara Harp Okulu Ankara dışına taşınmalıdır. Darbecilerin darbeci geleneğin bittiğini anlamaları için zihin haritalarının somut göstergelerle değişmesi gerekir.

Azmettireni ABD ve CIA olarak bulduğumuzu düşündük ve başvurularını yaptık;

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI'NA , SAVUNMA BAKANLIĞI'NA, GENEL KURMAY BAŞKANLIĞI'NA, CIA BAŞKANLIĞI'NA İLETİLMEK ÜZERE

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ BÜYÜKELÇİLİĞİNE

ANKARA

Biz aşağıda imzası bulunan hukukçular; ülkenizde yürürlükte bulunan bilgi edinme yasası kapsamında aşağıdaki soruların cevaplarının tarafımıza yazılı olarak bildirilmesini ısrarla talep etmekteyiz.

1- The School Of The Americas (SOA) ismi ile 1946 da Panamada, sonraları ise The Western Hemisphere Institute for Security Cooperation (WHINSEC) ismi ile ABD'nin Georgia eyaletindeki Fort Benning'de çalışmalarına devam eden kuruluş resmi/devletinize bağlı bir kuruluşmudur?

2- SOA/WHINSEC isimli kurumun amacı nedir ?

3- SOA/WHINSEC isimli kurumda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları (resmi/sivil) eğitim almışlarmıdır? Almışlar ise isim ve aldıkları eğitimin içeriği nedir?

4- Eğitimlerinde başarılı olan kişilere bir sertifika verilmektemidir? Verilmekte ise bu sertifikanın boş bir örneğini tarafımıza iletebilirmisiniz?

5- Türkiye'de yaşanan 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980 askeri darbe süreçlerinde, darbe öncesi/ darbe / darbe sonrasında gerçekleştirilen yasadışı eylem/provakasyonlarda SOA/WHINSEC eğitilmişlerinin işlevi hakkında devletinizin bilgisi varmıdır? Varsa nedir?

6- Eylül 1980 tarihinde T.C. Hava Kuvvetleri Komutanı olan Orgeneral Tahsin Şahinkaya'nın 11 Eylül 1980 tarihinde sonlanan ABD ziyaretinde bu kişi ile devletinizin hangi resmi organları temas ve görüşmelerde bulunmuştur ?

7- Türkiye'de 12 Eylül 1980 'de gerçekleşen faşist askeri darbesi sonrasında CIA ajanı PAUL HENZE 'nin "bizim çocuklar başardı" cümlesi ile başkanınız Jimmy Carter 'ı haberdar etmesi doğrumudur?

8-Uluslararası Af Örgütünün Unmatched Power, Unmet Principles : The Human Rights Dimensions of US Training of Foreign Military and Police Forces, 2002 raporuna karşı devletinizce verilmiş bir yanıt, yapılmış bir ceza koğuşturması, tazminat ödemesi, kamuoyundan özür dilenmesi olmuşmudur ?

9-ABD kongre üyesi James McGovern 'in okulun kapatılması ve okulla ilişkilendirilen insan hakları ihlallerinin soruşturulmasını amaçlayan "HR 2567" numaralı yasa teklifinin geldiği aşama nedir ?

TO THE EMBASSY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

ANKARA

TO BE CONVEYED TO THE MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE UNITED STATES OF AMERICA

We, as the lawyers who put their signature under this submission, urgently demand a written response to our questions regarding the right to information act which is in effect in your country.

1- Is the institution which operated under the name of The School Of The Americas (SOA) in 1946 in Panama, and later on has continued its operation under the name of The Western Hemisphere Institute for Security Cooperation

(WHINSEC) in Fort Benning, Georgia an official institution which serves your state?

2- What is the purpose of the institution that is called SOA/WHINSEC?

3- We have asked for the list of the names and postions of the personnel who have been sent to the school known as SOA/WHINSEC since 1946 from the Ministry of Internal Affairs, Ministry of Foreign Affairs, Ministry of Defence and the Prime Ministry of the Turkish Republic. It has become an essential requirement to obtain the response for this question for the sake of democracy.

4- Do the trainees who succeed in their studies receive a certificate? If so, could you deliver a blank copy of that certificate?

5- Does your state hold any information regarding the illegal actions and provocations that took place before, during and after the processes of all the coup d'états staged in Turkey? If so, what is the content of this information?

6- Has your state directly or indirectly made any effort to provide information, guidance or administration for the illegal actions and provocations performed before, during and after all the coup d'états staged in Turkey?

7- Is it true that the CIA agent PAUL HENZE informed the former president Jimmy Carter about the fascist coup d'état of September 12nd by uttering the sentence “our boys did it”? If so, what is the reason of addressing the putschers as “our boys”? How many “boys” did your state have in Turkey during the coup d'état of September 12nd? Who are the boys that do not belong to you?

8- Do you intend to apologize to the peoples of Turkey if it is a proven fact that your state or this school which is subordinate to your state had any influence, assistance or guidance for organizing and staging the fascist coup d'état of September 12nd?

9- Is there any written response to the condemning report by Amnesty International? Any penal prosecution, compensation payment or apology to the public have been in question?

10- Could you inform us about the process of the law proposal (HR 2567) made by the Congressman James McGovern regarding the closure and investigation of the school?

We would like to know if you are willing to cooperate in terms of the effort, struggle and thought of our organization and furthermore if you feel like leading this struggle with the thought that this is actually your call to execute this duty.

Regards...

LAWYER LAWYER

Y. MURAT ALPASLAN SENİH ÖZAY

BAK BURADA NE DENİYORMUŞ ? BAK Türkçesine BAK;

Sizin sorularınızı sıralamış ve en alttaki paragrafta FOIA kanunu isteyen kişilere devlet kayıtlarına erişim hakkı vermekte ancak demiş ve bizim bilgi edinme kanunumuz 7. Maddesinde (altta yer verdim) benzer gerekçe ile talebi reddetmiş :

Sevgili Bay Ozay ve Alpaslan,

18 Kasım 2001 tarihinde Bilgi ve Güvenlik ofisinde alınan Bilgi Edinme Yasası kapsamındaki tarihsiz taleplerinize verilen nihai yanıttır.

Sizin sorular(tercümeye gerek yoktur sanırım)

1-

2-

3-

4-

5-

6-

7-

8-

9-

10

FOIA genel kamu için hükümet kayıtlarına erişim için bir araç sağlamak için yürürlüğe girmiştir. FOIA hükümleri federal kurumlar açısından birisi bir şey istiyor diye araştırmalar yapmak, sorulara cevap vermek, kayıt oluşturmak, veya

sebepsiz malzeme(bilgi demek istiyor sanırım) toplamak zorunluluğunda değildir. Bu sebeple isteğinizi reddetmek zorundayız.

Saygılarımızla,

Bilgi ve Gizlilik Koordinatörü

Susan

İstenecek bilgi veya belgenin niteliği

MADDE 7. —

Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler

YANİ BAK UKALACA ŞU DA DENİYORMUŞ…

"Devlet müesseseleri, sadece böyle bir bilgi edinme yasası var diye yığınla dosya arasından bu soruları araştırmak zorunda değildir. İstek mantıksız; meali abesle iştigaldir."

Ya arkadaşlar…

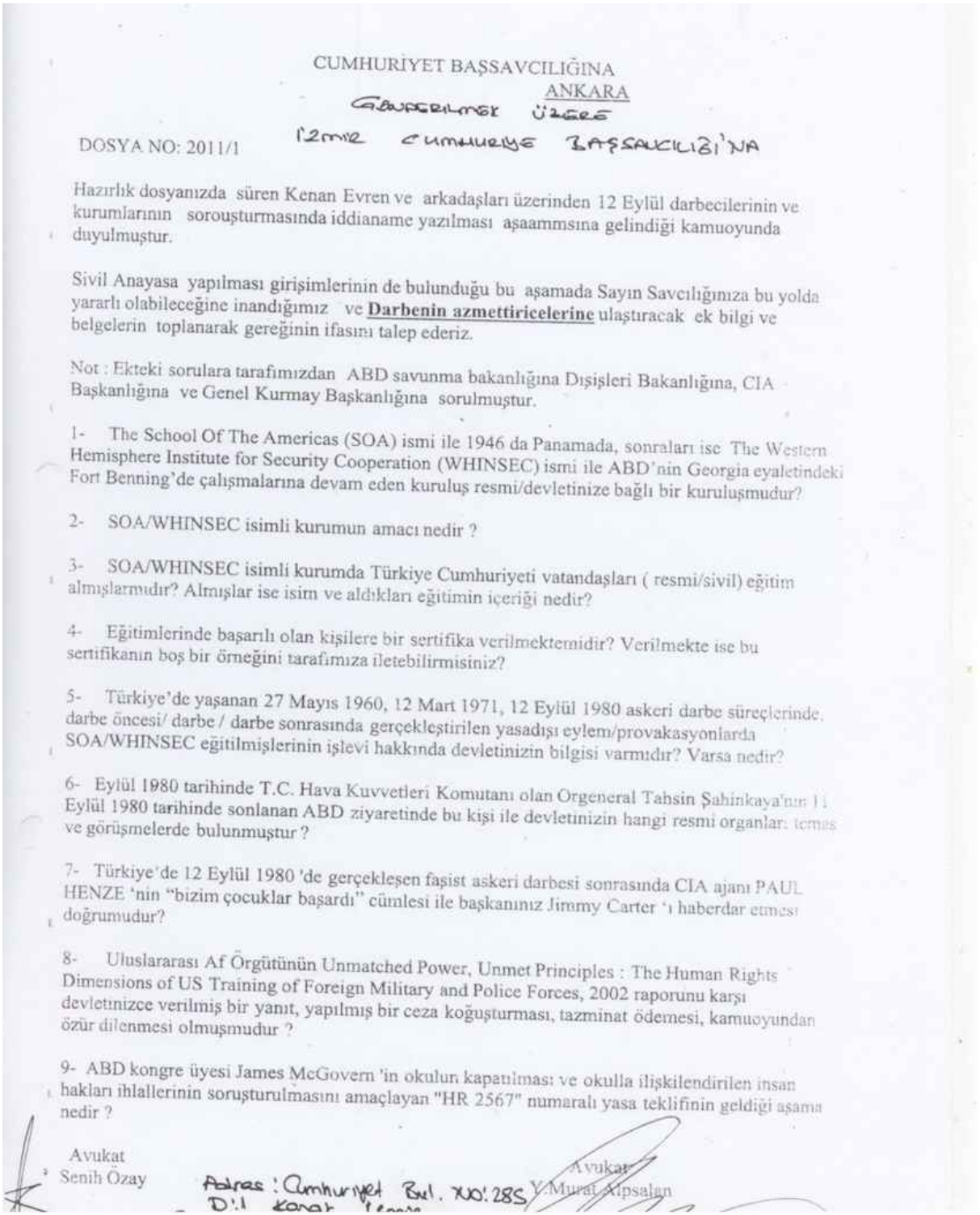
Hala yapacak şey yok sallayın 90 yaşındaki adamı mı yargılayacağız….???

O amerikada da çok uzak dermisiniz neden dersiniz bilmiyorum..

Sevgilerle..

Senih Özay Murat Alpaslan

7. CIA'dan darbelerdeki hangi kadroları eğittiniz başvurumuza ''mantıksız sorudur ve uğraşıp araştıramayız" yollu yanıtlarını mahkemeye ibretle sunarız.

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA
ANKARA
GÖNDERİLMEK ÜZERE
İZMİR CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NA

DOSYA NO: 2011/1

Hazırlık dosyanızda süren Kenan Evren ve arkadaşları üzerinden 12 Eylül darbecilerinin ve kurumlarının sorouşturmasında iddianame yazılması aşaammsına gelindiği kamuoyunda duyulmuştur.

Sivil Anayasa yapılması girişimlerinin de bulunduğu bu aşamada Sayın Savcılığınıza bu yolda yararlı olabileceğine inandığımız ve **Darbenin azmettiricelerine** ulaştıracak ek bilgi ve belgelerin toplanarak gereğinin ifasını talep ederiz.

Not : Ekteki sorulara tarafımızdan ABD savunma bakanlığına Dışişleri Bakanlığına, CIA Başkanlığına ve Genel Kurmay Başkanlığına sorulmuştur.

1- The School Of The Americas (SOA) ismi ile 1946 da Panamada, sonraları ise The Western Hemisphere Institute for Security Cooperation (WHINSEC) ismi ile ABD'nin Georgia eyaletindeki Fort Benning'de çalışmalarına devam eden kuruluş resmi/devletinize bağlı bir kuruluşmudur?

2- SOA/WHINSEC isimli kurumun amacı nedir ?

3- SOA/WHINSEC isimli kurumda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları (resmi/sivil) eğitim almışlarmıdır? Almışlar ise isim ve aldıkları eğitimin içeriği nedir?

4- Eğitimlerinde başarılı olan kişilere bir sertifika verilmektemidir? Verilmekte ise bu sertifikanın boş bir örneğini tarafımıza iletebilirmisiniz?

5- Türkiye'de yaşanan 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980 askeri darbe süreçlerinde, darbe öncesi/ darbe / darbe sonrasında gerçekleştirilen yasadışı eylem/provakasyonlarda SOA/WHINSEC eğitilmişlerinin işlevi hakkında devletinizin bilgisi varmıdır? Varsa nedir?

6- Eylül 1980 tarihinde T.C. Hava Kuvvetleri Komutanı olan Orgeneral Tahsin Şahinkaya'nın 11 Eylül 1980 tarihinde sonlanan ABD ziyaretinde bu kişi ile devletinizin hangi resmi organları temas ve görüşmelerde bulunmuştur ?

7- Türkiye'de 12 Eylül 1980 'de gerçekleşen faşist askeri darbesi sonrasında CIA ajanı PAUL HENZE 'nin "bizim çocuklar başardı" cümlesi ile başkanınız Jimmy Carter 'ı haberdar etmesi doğrumudur?

8- Uluslararası Af Örgütünün Unmatched Power, Unmet Principles : The Human Rights Dimensions of US Training of Foreign Military and Police Forces, 2002 raporunu karşı devletinizce verilmiş bir yanıt, yapılmış bir ceza koğuşturması, tazminat ödemesi, kamuoyundan özür dilenmesi olmuşmudur ?

9- ABD kongre üyesi James McGovern 'in okulun kapatılması ve okulla ilişkilendirilen insan hakları ihlallerinin soruşturulmasını amaçlayan "HR 2567" numaralı yasa teklifinin geldiği aşama nedir ?

Avukat
Senih Özay

Adres : Cumhuriyet Bul. No: 285 D:1 Konak İzmir

Avukat
Y.Murat Alpsalan

1349/5.

23 November 2011

Mr. Semih Ozay
Mr. Y. Murat Alpaslan
Cumhuriyet Bulvari No: 196 Irfan
Apartmani Kat: 3/6 Alsancak
Izmir
TURKEY

Reference: F-2012-00322

Dear Messrs. Ozay and Alpaslan:

This is a final response to your undated Freedom of Information Act (FOIA) request, received in the office of the Information and Privacy Coordinator on 18 November 2011, for:

1. **Is the institution which operated under the name of The School of The Americas (SOA) in 1946 in Panama, and later on has continued its operation under the name of The Western Hemisphere Institute for Security Cooperation (WHINSEC) in Fort Benning, Georgia an official institution which serves your states?**
2. **What is the purpose of the institution that is called SOA/WHINSEC?**
3. **We have asked for the list of the names and positions of the personnel who have been sent to the school known as SOA/WHINSEC since 1946 from the Ministry of Internal Affairs, Ministry of Foreign Affairs, Ministry of Defence and the Prime Ministry of the Turkish Republic. It has become an essential requirement to obtain the response for this question for the sake of democracy.**
4. **Do the trainees who succeed in their studies receive a certificate? If so could you deliver a blank copy of that certificate?**
5. **Does your state hold any information regarding the illegal actions and provocations that took place before, during and after the processes of all the coup d'états staged in Turkey? If so, what is the content of this information?**
6. **General Tahsin Sahinkaya, who was the commander of the Turkish Air Forces in September 1980, paid a visit to the USA that ended on September 11, 1980. Which official bodies of you state contacted and negotiated with the afore mentioned person during this visit?**
7. **Is it true that the CIA agent PAUL HENZE informed the former president Jimmy Carter about the fascist coup d'état of September 12nd by uttering the sentence "our boys did it"? If so, what is the reason of addressing the putschers as "our boys"? How many "boys" did your state have in Turkey during the coup d'état of September 12nd? Who are the boys that do not belong to you?**
8. **Is there any written response to the Unmatched Power, Unmet Principles: The Human Rights Dimensions of US Training of Foreign Military and Police Forces report that was published in 2002 by Amnesty International? Any penal prosecution, compensation payment or apology to the public have been in question?**

9. **Is there any written response to the condemning report by Amnesty International? Any penal prosecution, compensation payment or apology to the public have been in question?**
10. **Could you inform us about the process of the law proposal (HR 2567) made by the Congressman James McGovern regarding the closure and investigation of the school?**

The FOIA was enacted to provide a means for the general public to access government records. Under the provisions of the FOIA, federal agencies are not required to perform research, answer questions, create records, or conduct unreasonable searches through a body of material to see if any of its related to a particular request. Therefore, we must decline your request.

Sincerely,

Susan Viscuso
Information and Privacy Coordinator

Ankara Savcılığı İddianame çalışırken biz dünya demokrasi Aktivistleri ile dirsek teması aradık;

Sayın Chomsky, Baez, Penn; Castro, Chavez , IFEX ,SOA WATCH, Amnesty, Human Rights Watch, Uluslararası PEN, Article 19, Index on Censorship, Freedom House

Türkiye'de yaşanan 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesi sonrası; güya Asayişi sağlamak için ülke yönetimine el koyan yaşlı başlı generaller tarafından henüz 16'sındayken, kağıt üstünde yaşı büyütülerek idam edilen Erdal Eren adına bu mektubu yazmaya karar verdik.

Askeri darbenin maharetli, hayal gücü sınırsız işkencecilerinin elinde sadece bedenleri değil ruhları da parçalanan binlerce insanımız adına. Eşitlik ve özgürlük çağrılarına tecavüzle, idamla, hapisle, failli meçhulle, vatandaşlıktan çıkarılmayla, en hafifi fişlenme, işinden kovulma ya da sürgün edilmeyle karşılık almış on binler-yüzbinler adına. Gönülsüz intihar eden, birdenbire ortadan kaybolan gençler adına… Yasaklanan filmler ve imha edilen kitaplar adına da… Kısacası, insani olan ne varsa, tank ve postallarla üstünden geçilmiş bir ülkenin en karanlık dönemini sorgularken sizin de sizin belirleyebileceğiniz içten yardımınızı istemek için bu mektubu yazıyoruz…

Bizler bilmekteyiz ki, yaşanan karanlık zamanların arkasında karanlık ve emperyal güçler bulunmakta. Özelde ülkemizde, genelde dünyada yaşanmakta olan demokrasi ve insan hakları bilincinin devlet aygıtlarının tüm hücrelerine yayılması mücadelesinde ekteki çalışmamızı küçük bir yapı taşı olarak görmekteyiz.

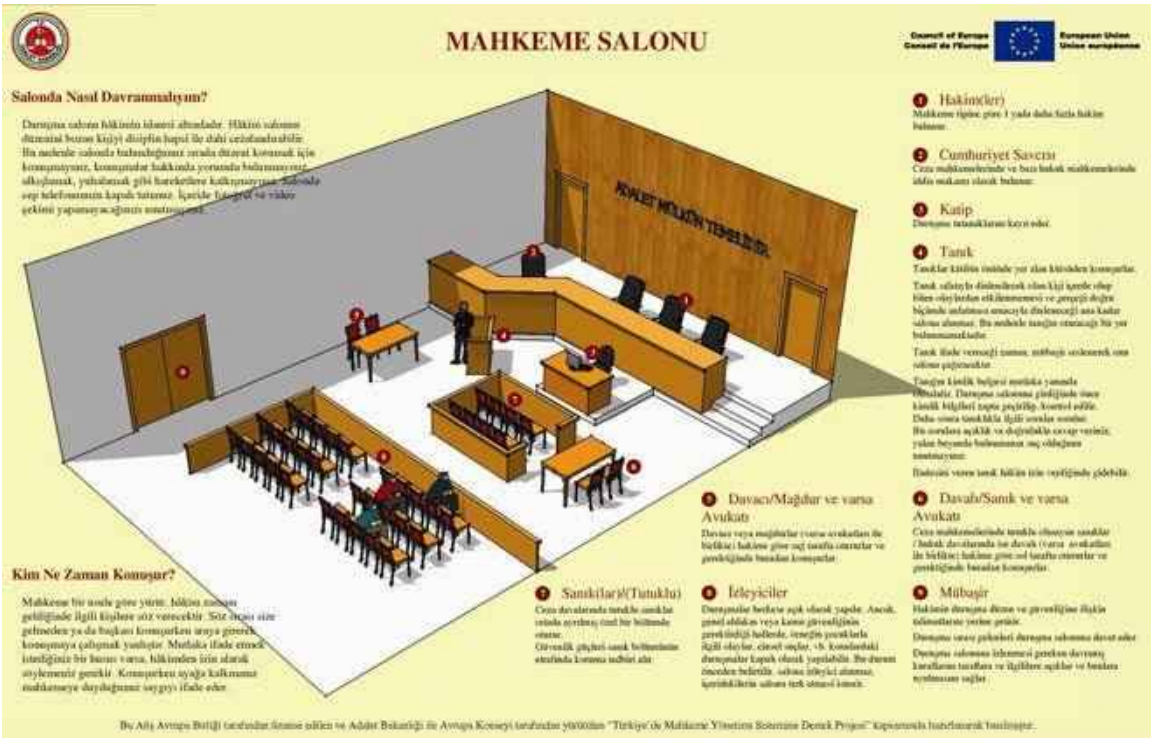
Bu bağlamda ; dilekçeyi imzalayabilir, hatta konuğumuz olarak Türkiyeye gelip dilekçeyi beraber verebiliriz.

İmzanız ellerimize, nefesiniz mücadelemize güç katacaktır.

Tüm dünya halkları adına dayanışma çağrımızdır. Saygılarımızla.....

Senih Özay Avukat Y. Murat Alpaslan Avukat

18. Çapraz Sorguya biz hazırız. Mahkeme de hazır olmalıdır.

"Doğrudan ve çapraz sorgulama sistemlerinin kullanılacağı duruşmalarda hakimin dosya hakkında önceden hazırlık yapması gerekmez. İddia ve savunma makamlarının görevi dosyanın tüm ayrıntısıyla ortaya konulmasını sağlamaktır. Bu amaçla iddia ve savunma makamları kendi tanıklarını getirerek doğrudan sorgulama yapabilirler ve karşı tarafın tanıklarına çapraz sorgu uygulayabilir (Sonsteng and Haydock, 1985; Mauet, 2000).

Bu sistemde hakimin en önemli görevlerinden bir tanesi tanığın hırpalanmasının engellenmesidir. Çünkü çapraz sorgu doğası gereği sert, yıkıcı, şahsın kişiliğine saldırıcı, onun itibarını zedeleyici bir yöntemdir. Bunu yaparken çapraz sorgucunun fiziksel olarak tanığın çok yakınına gitmesi, tanık üzerinde baskı

kurması, tanığı ürkütüp taciz etmesi hakim tarafından engellenir (Sonsteng and Haydock, 1985; Mauet, 2000).

3.8.Çapraz sorgu

3.1. Çapraz sorguda sorulabilecek üç soru kategorisi:

Çapraz sorgudaki temel amaç bir tanığın doğru söyleme yeteneğini sınamaktır ve bu kapsamda sorulabilecek sorular algılama, hafıza ve samimiyet olmak üzere toplam üç temel kategoride incelenir (Sonsteng and Haydock, 1985; Read, 2004).

3.1.1. Algılama yeteneği ile ilgili sorular:Tanığın algılama yeteneği ile ilgili sorular tanığın 5 duyusu ile ilgilidir. Kişinin tanık olduğu olayı algılama yeteneklerinin test edilmesidir. Bir kişi bir olaya tanıklık ettiğini iddia ediyor ise, algılama yeteneğini test edecek sorular sormamız gerekir (Sonsteng and Haydock, 1985; Mauet, 2000).

Örnek: Bir tanık "Kapkaç olayını x kişisinin gerçekleştirdiğini" söyledi. Bu durumda tanığın bazı algılama yeteneklerine saldırmamız gerekiyor.

Tecrübeli bir avukat:

-Uzağı görebilmek için gözlük takıyorsunuz, değil mi?

-Evet

-Gözlük takmadan uzağı göremiyorsunuz, değil mi?

-Evet

-Olay gecesi gözlükleriniz gözünüzde değildi, değil mi?

-Evet

-Olayın gerçekleştiği yer ile sizin bulunduğunuz yer arasında beş altı araçlık mesafe vardı değil mi? Şeklinde bir çapraz sorgulama yaparak tanığın uzağı görmedeki eksikliklerini gözler önüne serebilir.

Çapraz sorgucu, sorduğu sorularla tanığın algılama yeteneğini test edecektir. Bu çapraz sorgudan sonra savcı tekrar soru sorabilir. Savcı bu soruları sorduktan sonra hakim bir kanaat getirecektir. Dosyasına iyi hazırlanmış olan bir avukat, tanığın ifadesindeki zayıf noktaları ortaya çıkararak, hakimin olgu üzerindeki kararını etkileyecektir (Read, 2004).

.2. Hafıza: Çapraz sorgucunun, tanığa soracağı sorular ile onun hatırlama yeteneğini ve de hafızasının güvenilirliğini sınaması beklenmektedir (Sonsteng and Haydock, 1985; Mauet, 2000).

Örnek: Bir sigorta çalışanı bir sene önce olmuş olan bir trafik kazası hakkında tanık olarak çağırılmıştır.

-Bu kaza bir yıl önce oldu, değil mi?

-Evet

-Siz genelde bu tür araba kazalarını inceliyorsunuz değil mi?

-Evet

-Geçen hafta da bu tür bir tahkikat yaptınız değil mi?

-Evet

-Geçen haftaki olayın ayrıntılarını hatırlamıyorsunuz değil mi?

-Evet

-Geçen haftaki olayı hatırlamakta güçlük çekiyor iseniz, bir yıl önceki kazayı da iyi hatırlamıyor olabilirsiniz değil mi?" gibi sorularla avukat, tanığın hafızasının güvenirliliğini sınamaktadır. Bu sorular karşısında tanıkbir hafta önceki tahkikatı hatırlamadığını ifade etmiştir. Bu, tanığın bir sene evvelki bir olay hakkındaki beyanına ilişkin kuşku yaratır (Read, 2004).

3.1.3. Samimiyet: Sorulan sorular ile tanığın samimi olup olmadığı, tanığın taraflardan birini tutması için bir nedenin var olup olmadığı sınanır (Sonsteng and Haydock, 1985; Mauet, 2000).

Örnek 1: Savcınınmahkemeye çağırdığı tanığa, taraf avukatı şu soruları sorarak tanığın taraf tutmak için bir sebebi olup olmadığını ortaya çıkarır:

-Sanığın sizin akrabanız olduğu doğru mu?

-Evet

-Sanık sizin yeğeniniz değil mi?

-Evet

-Yeğeninizi çok seviyorsunuz değil mi?

-Evet

Örnek 2: Sanık bir dükkana girip silahlı soygun işlemiştir. Hem dükkanın kasasını hem de dükkanda bulunan yedi müşteriyi soymuştur. Çok sayıda görgü tanığının varlığı savcının iddianamesini güçlü kılmaktadır. Sanığın ise tek bir tanığı vardır o da karısıdır. Karısı sanığın olay anında kendisi ile birlikte evde uyuduğunu iddia etmektedir (alibi witness). Her ne kadar çapraz sorgunun genel

prensibi tanığın beyanındaki zayıf noktaları ortaya çıkarmayı hedefleyen saldırgan sorular sorulması ise de bu vakada çapraz sorgucu tamamen yumuşak bir üslubu tercih ederek, tanığa şu iki soruyu sormuştur:

-Bayan Brown kocanızı çok seviyorsunuz değilmi?

-Evet

-Onun hapse girmesini istemezsiniz değil mi?

-Evet

3.2. Çapraz sorgu ile doğrudan sorgu arasındaki farklar: Tanığı çağıran tarafın kendi tanığına sorduğu anlattırıcı açık uçlu sorulara "Doğrudan Soru" denir. Bu teknikte tanığa çok konuşma ve açıklama yapma fırsatı tanınmaktadır. Doğrudan sorgulama kronolojik düzen içinde ve kibarca gerçekleştirilir. Doğrudan sorgu yapan, tanığa karşı saldırgan davranmamalıdır. Anlattırıcı ve genel sorulardan oluşan doğrudan sorgunun amacı tanığı dikkat ve itibar merkezi yapmak, tezini güçlendirmek için tanığı adeta yıldızlaştırmaktır (Read, 2004).

Doğrudan sorgu tamamlandıktan hemen sonra karşı taraf söz konusu tanığa çapraz sorgu yapar. Çapraz sorguda tavır ve tutum tamamen değişir. Tanığı kontrolüne almak amacıyla sert bir stil benimsenir. Yalnızca evet yada hayır ile cevaplanacak kapalı uçlu sorular tercih edilir. Burada hedef tanığın ifadesinin zayıf noktalarını vurgulayacı ve çürütücü az sayıda soru sormaktır.

Çapraz sorgucunun düşeceği en büyük hata doğrudan soruları tekrarlamaktır. Çapraz sorguda başarılı olabilmek için dosyanın bütün ayrıntılarıyla sorgucu tarafından incelenmiş olması gerekir. Çapraz sorguda soru sıralamasında öncelik ikincil önemdeki soruya verilmelidir. Olayın en zayıf, en vucuru ve en çökertici noktası son soruya saklanmalıdır (Read, 2004).

Çapraz sorguda hedef; yargıcın, hatalı ve zayıf noktaları fark etmesini sağlamaktır. Ustaca bir biçimde gerçekleştirilen çapraz sorgu maddi gerçeğe ulaşmanın en iyi yoludur. İyi bir çapraz sorgucu ancak çok sayıda deneyim ile hedeflediği noktaya ulaşabilir (Sonsteng and Haydocak, 1985; Mauet, 2000).

3.3. Sorgulamada avukatların ve hakimin rolü: Doğrudan ve çapraz sorgulama sistemlerinin kullanılacağı duruşmalarda hakimin dosya hakkında önceden hazırlık yapması gerekmez. İddia ve savunma makamlarının görevi dosyanın tüm ayrıntısıyla ortaya konulmasını sağlamaktır. Bu amaçla iddia ve savunma makamları kendi tanıklarını getirerek doğrudan sorgulama yapabilirler ve karşı tarafın tanıklarına çapraz sorgu uygulayabilir (Sonsteng and Haydock, 1985; Mauet, 2000).

Bu sistemde hakimin en önemli görevlerinden bir tanesi tanığın hırpalanmasının engellenmesidir. Çünkü çapraz sorgu doğası gereği sert, yıkıcı, şahsın kişiliğine saldırıcı, onun itibarını zedeleyici bir yöntemdir. Bunu yaparken çapraz sorgucunun fiziksel olarak tanığın çok yakınına gitmesi, tanık üzerinde baskı kurması, tanığı ürkütüp taciz etmesi hakim tarafından engellenir (Sonsteng and Haydock, 1985; Mauet, 2000).

3.4. Çapraz sorgu yapacak kişilere öneriler

3.4.1. "Neden", "niçin" ve "nasıl" gibi soruların sorulmaması prensibi: Çapraz sorgudaki en önemli kural "neden", "niçin" gibi açık uçlu soruların sorulmamasıdır. Çapraz sorgucu tanıktan açıklama istememelidir. Eğer çapraz sorgucu "niçin", "neden" gibi soru kelimecikleri ile yapılan sorular sorar ise bu, tanığa açıklama yapma fırsatı verir ki istenmeyen ve tehlikeli bir durumdur. Çapraz sorgucunun görevi tanığa köşeye sıkıştırıcı sorular sormaktır (Read, 2004).

3.4.2. Gereğinden fazla soru sorulmaması prensibi: Tanığa, çapraz sorgu sırasında gereğinden fazla bir tek soru dahi sorulmamalıdır.Tanığı çağıran taraf kendi tanığına olayı anlattırmıştır. Karşı tarafta yer alan çapraz sorgucunun görevi bu ifadeyi çürütmektir. Amacı doğrultusunda mümkün olduğunca az soru sorarak ifadedeki çarpıcı boşlukları ortaya koyar. Bu aşamada da kapalı uçlu soru sorma prensibini göz önünde tutmalıdır (Read, 2004).

Örnek: Bir barda gerçekleşen kavgada sanığın, mağdurun kulağını ısırmak suretiyle koparttığı iddia edilmektedir. Olay

-27-

anında barda bulunanlardan bir kişi ise sanığı teşhis etmiştir.

Çapraz sorgucu bu teşhisi çürütmeye çalışmaktadır.

-O gece çok içmiştiniz değil mi?

-Evet.

-Uzun süredir orada bulunmaktaydınız değil mi?

-Evet.

-Barda kesif sigara dumanı vardı ve karanlıktı değil mi?

-Evet.

-Siz olayın gerçekleştiği yerden oldukça uzakta duruyordunuz değil mi?

-Evet.

-Kavga edenler yerde yuvarlanıyordu değil mi?

-Evet.

-Sanığın, mağdurun kulağını ısırdığını görmediniz değil mi?

-Evet.

Çapraz sorgucunun bu noktada durarak "Teşekkür ederim başka sorum yok." Demesi gerekir. Ancak Çapraz sorguyu yapan bu noktada durmaz ve soru sormaya devam eder:

C Ceza Muhakemesinde Anlattırıcı Soru ve Çapraz Sorgu Teknikleri

(Direct and Cross Examination)

2 inci Bası

Prof. Dr. Frank Tom Read

Tercüme ve Açıklamalar:

Prof. Dr. Feridun Yenisey,

Doç. Dr. Neylan Ziyalar

İÇİNDEKİLER

I - Giriş. 1363
1) Kavramlar. 1363
a) Maddi gerçeğin mahkeme tarafından araştırılması. 1363
b) Çapraz sorguda tanık beyanı denetlenir. 1363
2) CMK nın kabul ettiği sistem ve terminoloji. 1363
a) CMK nın sistemi. 1363
b) "Doğrudan sorgu" kavramı. 1363
c) "Anlattırıcı sorgu" kavramı. 1364
ç) "Çapraz sorgu" kavramı. 1364
d) Sorgu ve çapraz sorgu arasındaki fark. 1364
3) *Direct and cross-examination*'ın tarihçesi. 1365
II - Tarafın kendi tanığına sorduğu *anlattırıcı sorular*. 1365
1) Anlattırıcı sorular. 1365
2) Anlattırıcı sorgunun yapılandırılması ve özellikleri. 1366

a) Soruları kronolojik bir şekilde sıralandırma. 1366
b) Yönlendirici olmayan soru. 1367
3) Başkasından duyduğunu aktarma yasağı (hearsay rule). 1367
a) Delillerin doğrudan doğruyalığı kuralı....1367
b) Duyduğunu aktarma yasağının unsurları. 1368
c) Delil olarak kabul edilebilen mahkeme dışı beyan. 1368
ca) Mahkeme dışında yapılan sözlü açıklamalar....1368
cb) Mahkeme dışında yapılan yazılı beyanlar. 1368
cc) Mahkeme dışında yapılan hareketler. 1368
cd) Susmak. 1369
ce) Göndermeli ifade/Örtülü beyan (non-assertive conduct): 1369
cf) Mahkemeye getirilen beyanın gerçekliğinden ötürü mahkeme önüne getirilmiş olması. 1370
d) Duyduğunu söyleme kuralının istisnaları....1370
da) Kişin ailevi, geçmiş yaşantısı hakkındaki şahsi bilgiler istisnası. 1371
db) Ölüm öncesi beyanı istisnası....1371
dc) Heyecan içinde yapılan açıklamalar istisnası: 1371
dd) Geçmişte tutulmuş kayıtlar istisnası:....1372
de) Ticari kayıtlar istisnası. 1372
III - Çapraz sorgu. 1373
1) Çapraz sorguda sorulabilecek üç soru kategorisi. 1373
a) Algılama yeteneği ile ilgili sorular: 1373
b) Hafıza. 1374
c) Taraf tutma olasılığı: 1374
2) Yönlendirici sorgu ile anlattırıcı sorgu arasındaki farklar. 1375
3) Sorgulamada avukatların ve hakimin rolü....1375
4) Çapraz sorgu yapacak kişilere öneriler. 1376
a) "Neden", "niçin" ve "nasıl" gibi soruların sorulmaması prensibi: 1376
b) Gereğinden fazla soru sorulmaması prensibi: 1376
c) Cevabı bilinmeyen soruların sorulmaması prensibi....1377
5) Tanığı sınama teknikleri. 1377
a) Genel olarak....1377
b) Önceki beyanlar ile duruşmadakiler arasındaki tutarsızlığı ortaya koyma:1377
b) Önyargılar: 1379
c) Sabıka: geçmiş mahkumiyetler:....1380
ç) Doğru söyleme yeteneğine yansıyabilecek geçmiş kötü davranışlar: ...1380
e) İyi hal:....1380
g) Psikiyatrik problemler:....1381
h) Algılama kabiliyeti:....1381
IV - Hakimden izin almadan ilgilisine doğrudan soru sorma. 1381
1) Kimler doğrudan soru sorabilir? 1382
a) Hakim. 1382
b) Cumhuriyet savcısı....1382
c) Müdafi veya vekil. 1382
ç) Sanık ve katılan. 1382
2) Doğrudan soru kimlere sorulabilir?....1383
3) Doğrudan sorulan soruya itiraz. 1383
V - Çapraz Sorgu Hakkında Tavsiyeler 1383
Kaynakça 1384

I - Giriş.

1) Kavramlar.

a) Maddi gerçeğin mahkeme tarafından araştırılması.

Ceza muhkemesinin amaçları Avrupa ve Amerikan hukuk sistemlerinde aynı olup; öncelikle maddi gerçeği ortaya çıkartılması ve uyuşmazlıkların sona erdirilmesidir. Maddi gerçeğin araştırılmasına, tarihsel gerçek araştırılarak başlanır. Olay ile gerçeğin araştırılması arasında geçen zaman, olayın kısmen ya da tamamen unutulmasına neden olabilir. Maddi olanakların sınırlı olması ve bazı delil parçalarının ele geçirilmemesi tarihsel gerçeğin araştırılmasını güçleştiren unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Maddi gerçek hiçbir zaman tam olarak öğrenilemez, ona sadece yaklaşılır.

Mahkemenin amaçları her iki sistemde de aynı olmakla beraber, Anglo-Sakson Hukukunu benimseyen ülkelerde taraf muhakemesi sistemi işlemekte ve bunun sonucu olarak, mahkemelerde doğrudan ve çapraz sorgulama uygulanmaktadır.

b) Çapraz sorguda tanık beyanı denetlenir.

Taraf muhakemesi sistemindeki "çapraz sorgu" usulü tanığın gerçeği söyleyip söylemediğini denetler. Tanığın anlattıklarını sınayan yönlendirici sorulardan oluşan çapraz sorgunun gerçekleştirilebilmesi için, öncelikle "anlattırıcı sorulardan oluşan bir doğrudan sorgu"nun yapılması gerekir. Soru soran kişilerin temel bazı bilgilerle donatılmış olması, hem doğrudan ve hem de çapraz sorgunun eksiksiz yapılarak maddi gerçeğe ulaşmayı sağlar.

Sorgunun birincil amacı bilgi elde etmek ve maddi gerçeği ortaya çıkarmaktır. Sorgucunun başarısı ise onun doğrudan ve çapraz sorgulamayı gerektiği yer ve durumda uygun biçimde kullanabilme becerisine bağlıdır.

2) CMK nın kabul ettiği sistem ve terminoloji.

a) CMK nın sistemi.

Ceza Muhakemesi Kanunu anlattırıcı soru sorma ve yönlendirici soru sorma sistemine 59, doğrudan hakimi araya katmadan doğrudan soru sorma hakkına 201, ikame edilen delilleri tartışmak amacı ile soru sormaya ise, 215 ve 216 ncı maddelerinde yer vermiştir.

b) "Doğrudan sorgu" kavramı.

Doğrudan soru, Türk Ceza Muhakemesi Kanunu'na 2005 yılında giren bir konu olup, araya hakimi katmaksızın, tarafların doğrudan doğruya tanık, sanık, katılan veya bilirkişiye soru sormayı ifade eder. Kanun bu hakkı Cumhuriyet savcısına, müdafie ve vekil olarak duruşmaya katılan avukatlarla, heyeti oluşturan hakimlere vermiştir (CMK 201/1 ve 2). Araya hakimi katmadan doğrudan doğruya soru sormak hakkı. sanık ile katılana verilmemiştir. Onlar eskisi gibi, mahkeme başkanı veya hakim aracılığı ile soru sorabilirler.

c) "Anlattırıcı sorgu" kavramı.

Mukayeseli hukukta *direct question* denilen yöntem, CMK ya açık bir şekilde yansımamıştır. Bu yöntemde tanığa, algıladığı bir olayı, onu yönlendirilmeksizin, anlatmasını kolaylaştırıcı anlattırıcı sorular sorulması söz konusudur. Bu yöntemin "doğrudan soru" şeklinde tercüme edilmesi karışıklıklara neden olduğu için, biz "anlattrıcı sorgu" ifadesini benimsedik.

Ceza Muhakemesi Kanununa göre, bizde önce hakim tanığı dinlemekte (CMK 59/1), ona doğrudan ve anlattırıcı sorular sorarak, olayı anlattırmakta, sözünü kesmeden dinlemektedir.

Bundan sonra, aynı hakim, aynı tanığa ifadesini sınayan sorular sorarak *çapraz sorgu* yapmaktadır (CMK 59/2).

Hakimin yaptığı tanık dinleme sona erdikten sonra, taraflar tanığa, araya hakimi devreye sokmaksızın *doğrudan* sorular sormaktadırlar (CMK 201). Kanundaki *doğrudan* kelimesi, soruyu hakime yönetmeksizin, direkt olarak ilgilisine sormayı ifade etmekte, fakat mukayeseli hukukta anlaşıldığının aksine, *anlattırıcı sorular* anlamını taşımamaktadır. Bu nedenle, biz *direct questions* kavramını *anlattırıcı sorgu* olarak tercüme ettik.

ç) "Çapraz sorgu" kavramı.

Bir tanık, sözü kesilmeden dinlendikten dinlendikten sonra, anlattıklarının güvenilir olup olmadığı konusunda ek sorularla karşılaşır. Bu sorular *yönlendirici*, yani cevabı da sorunun içine gizlenmiş olan tuzak sorulardır. Bu sorular, tanığın sadece *evet* veya *hayır* diye cevap verebileceği şekilde formüle edilmiş olmalıdır. Ancak, bu tür soru sorabilmek için, hem dosyayı çok iyi bilmek, hem de kıvrak bir zekaya sahip olmak gerekir.

Biz terminoloji olarak, *çapraz sorgu* veya *yönlendirici sorgu* terimini kullanacağız.

Kanunun taraflara, hakimden izin almadan, ilgilisine doğrudan soru sorma hakkını verdiği halde, *anlattırıcı soru, çapraz sorgu* ve *yönlendirici soru* ayrımını yapmaması, mülga CMUK da mevcut bulunan, "kendi getirdiği tanığa soru sorma" ile, "karşı tarafın getirdiği tanığa soru sormanın" farklı kavramlar olduğunu açıklamaması, büyük bir eksikliktir.

d) Sorgu ve çapraz sorgu arasındaki fark.

CMK 147 anlamındaki "sorgu", hakim tarafından şüpheli veya sanığın, kendisine isnad edilen suç hakkında savunmasının alınması olarak anlaşılır. Sorguyu geniş anlamda anlayıp, kolluk veya savcı tarafından alınan ifade de sorguya dahil sayanlar varsa da (*Dönmez* 2007, 24), çapraz sorgu ile sorgu arasında önemli farklar vardır: sorgu sadece şüpheli veya sanığa yapılabilirken, çapraz sorgu diğer süjelere de yapılabilir ve susma hakkını kullanan bir şüpheli veya sanığa çapraz sorgu yapılamaz (*Dönmez* 2007, 41). Sanık susma hakkını kullanırsa, kendisi aleyhine fiziki delil vermeme hakkını da kazanır: mesela, 25.2.1993 tarihli *Funke-Fransa* davasında, kaçakçılık suçundan kovuşturulan kişinin, gümrük mevzuatı uyarınca yetkililere delil niteliği taşıyan belgeleri vermemesi nedeni ile hapis cezasına çarptırılması, adil yargılanma hakkının ihlali (İHAS 6/1) olarak değerlendirilmiştir (*Dönmez* 2007, 54).

3) *Direct and cross-examination*'ın tarihçesi.

Mahkemelerde doğrudan ve çapraz sorgunun kullanılması Anglo-Amerikan sisteminin en önemli unsurudur. Çapraz sorgu sisteminin mahkemelerde kullanılmasına zemin hazırlayan olay 1603 tarihinde İngiltere de görülmüş olan *Sir Walter Raleigh* davasıdır. Kraliçe Elizabeth zamanında İngiltere'nin Kraliçe'den sonraki ikinci önemli şahsiyeti olan *Sir Walter Raleigh* mükemmel bir İngiliz vatandaşı figürüdür. Amerika'daki North Carolina ve Virginia eyaletlerinin İngiliz sömürgesi haline gelmesinde büyük emeği geçmiştir. Kralicenin başdanışmanı olup, sömürgelerde de çok sevilen ve sayılan bir şahsiyettir. *Sir Walter Raleigh* bütün bu vasıflarına rağmen Kraliçenin ölümünden sonra vatana ihanet ile suçlanmış ve Londra köprüsünün iki başındaki kulelerden bir tanesine hapsedilmiştir.

Sir Walter Raleigh'nin arkadaşı olan ve kendisi de bizzat İngiliz camiasında tanınmış biri olan *Lord Cobham* olayla ilgili bilgisine başvurulmak üzere Londra köprüsünün diğer başındaki kulede gözaltına alınmıştır. Gözaltı sürecinde *Lord Cobham, Sir Walter Raleigh*'nin kendisi ile beraber vatana ihanet suçunu işlediğini iddia ve itiraf etmiştir. Ancak bu itirafın işkence altında alındığı düşünülmektedir. *Sir Walter Raleigh*'nin Lordlar Kamarası'ndaki duruşmada *Lord Cobham*'ın itirafını alan zabıt katibi tanık olarak dinlenmiştir ve bu delile dayanarak *Sir Walter Raleigh* vatana ihanet suçundan hüküm giyerek kafası kesilmek suretiyle idam edilmiştir. Duruşmalar esnasında *Sir Walter Raleigh, Lord Cobham*'ın özellikle duruşmaya çağrılıp bizzat hakim önünde suçlamaları tekrarlamasını talep etmiş ise de mahkeme bu talebe itibar etmeyip *Lord Cobham'ı* bizzat dinlemeden, zabıt katibi aracılığıyla aldığı ifadeye dayanarak karar vermiştir.

Hukuk camiasında büyük yankılar uyandıran bu karar, İngiliz hukukunu değiştirmiş ve itham durumunda kişinin ya da temsilcisinin tanığa doğrudan ve/veya çapraz sorgulama yapabilme hakkı gelmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri kendi yaptığı yasasında da bu hakka yer vermiştir. Bağımsız hakim önünde tanığa iki tarafın avukatının sorular sorması, tanıktaki olası eksikliğin ortaya konması bir hak olarak kabul edilmiştir. 2004 yılı baharında, Amerika Yüksek Mahkemesi *Crawford* v. Washington davasında, *Sir Walter Raleigh* davasını yeniden incelemiş ve de tanık dinlenmesindeki çapraz sorgu tekniğinin maddi gerçeği ortaya çıkarmadaki önemini vurgulamıştır.

II - Tarafın kendi tanığına sorduğu *anlattırıcı sorular*.

1) Anlattırıcı sorular.

Tanık duruşmada mutlaka dinlenir (CMK 210/1). Daha önce yapılan dinlemenin tutanağının okunması dinleme yerine geçmez. Tanık duruşmada hakim tarafından sorulan anlattırıcı sorulara (CMK 59/1) kendisi cevap verir ve sözü kesilmeden dinlenir. Tanığın bildiği gerçeği anlatmasını sağlamak için, hakimin bu aşamada sorduğu sorulan anlattırıcı sorulardır. Cevabı içinde saklı olan yönlendirici soru, bu aşamada hakim tarafından sorulamaz. Sorulursa, hakimin reddi yolu açılır; zira hakim tanığa kendi kurguladığı bir gerçeği söyletmek istemiş olur ki, bu hukuka aykırıdır.

Hakim bunun arkasından yönlendirici sorular da sorarak, tanığın verdiği beyanın güvenilir olup olmadığını sınar (CMK 59/2). Daha sonra tanık CMK 201/1 uyarınca, araya hakimi katmadan sorular sormaları için, Cumhuriyet savcısı, müdafi, vekal veya üye hakimlere bırakılır. Tanığı iddia tanığı olarak savcı çağırmışsa, savcı bundan sonra tanığa, hakimin sormadığı hususlara

ilişkin anlattırıcı sorular sorar. Savunma makamı da savcıdan sonra CMK 215 uyarınca, yönlendirici sorular sorabilir. Tanık savunma tanığı ise, roller değişecektir.

Görüldüğü gibi, bir duruşma esnasında tanığa öncelikle hakim tarafından anlattırıcı sorular (*direct questions)* sorulur. Esas önemli olan bu sorgudur. Anlattırıcı sorgu, iddia ya da savunma makamının kendi tanığına yaptığı sorgudur. Burada amaç anlattırıcı sorular yoluyla tanığın olaya ilişkin bilgisini ortaya koymaktır. Anlattırıcı sorgunun iyi yapılandırmış olması ve saldırgan olmayan, yumuşak bir tarzda icra edilmesi gerekir.

Anlattırıcı sorgu aşamasında "evet" ya da "hayır" ile cevaplanması mümkün olayan, tanığı olay anlatmaya yönlendiren "kim", "nerede", "ne zaman", "nasıl" gibi, ucu açık sorulara yer verilir. Bunlar tanığı açıklama yapmaya yöneltici, anlattırıcı sorulardır.

Doğrudan sorgulamada yumuşak nazik bir tarz kullanılır. Sorgulayıcı tanık için rahat bir atmosfer yaratmalı ve tanığın iletişim kurmasını cesaretlendirmelidir. Doğrudan sorgulamada gergin ve saldırgan davranışlardan uzak durulur. Sorgulayıcının genel duygu durumu tanığa da yansıyacağından sorgulayıcı kendi duygu durumunun da gevşek ve rahat olmasına dikkat etmeli bunu beden dili ile dışarıya yansıtmalıdır. Tanığın ilgili ve dikkatini toplamak için sorgulayıcı sık sık göz kontaktı kurmalı, gerek sözlü iletişim ve gerekse beden dili aracılığıyla dostane ve destekleyici bir tutum içinde olduğunu tanığa hissettirmelidir.

Doğrudan sorguda, tanık kendisine sorulan sorular aracılığı ile tanık olduğu olayı ortaya koyma fırsatı bulur. Buradaki amaç hakimin, tanığın hikayesini anlaması ve mümkün olduğunca inanmasıdır. Doğrudan sorguda tanığa yönlendirici olmayan, ucu açık ve cevabı içinde olmayan sorular sorularak tanığın rahat bir şekilde hikayesini kendi sözleriyle mahkeme huzurunda anlatması sağlanır. Doğrudan sorgunun amacı; avukatı daha geri planda tutarak tanığın ön plana çıkarılmasıdır.

2) Anlattırıcı sorgunun yapılandırılması ve özellikleri.

Anlattırıcı sorguyu (*direct examination)* yapan kişinin dikkate alması gereken iki önemli özelliği vardır.

a) Soruları kronolojik bir şekilde sıralandırma.

Her şeyden önce doğrudan sorgunun amacı tanığın hikayesini en açık ve anlaşılır biçimde anlatması olduğundan, doğrudan sorguyu yapan avukat sorduğu sorularla tanığın hikayesini düzenli, net ve kronolojik bir şekilde anlatmasını sağlamalıdır. Sorguyu yapan kişi "Ondan sonra ne oldu?" , "Daha sonra ne yaptınız?" tarzı sorulara tanığın hikayesini akıcı bir şekilde anlatmasına fırsat vermelidir.

Kronolojik sıraya bağlı kalmadan anlatılan bir hikaye anlaşılırlığını ve etkinliğini yitirebilir. Amaç hakimin hikayeye inanması olduğundan hikaye ne kadar düzenli ve sıralı anlatılırsa o kadar etkili olur.

Bazı durumlarda ise aynı anda birden fazla olay gerçekleşmiş olabilir. Bu gibi hallerde kronolojik sıra ile anlatmak imkansızdır. Örneğin tanık bir hastanenin acil servisindeki bir durumu anlatmak zorunda kalabilir. O sırada acil serviste bulunan herkes farklı bir işle meşgul olmaktadır. Bu gibi durumlarda doğrudan sorgucu kendisine çeşitli noktalar belirlemeli ve böylece tanığa acilde o esnada gerçekleşen tüm olayları tek tek anlatma fırsatı tanımalıdır. Doğrudan sorguyu yapan, "O

sırada hemşireler ne yapıyordu?" , "O sırada doktorlor ne yapıyordu?" gibi sorularla tanığın hikayesini düzenlemelidir.

b) Yönlendirici olmayan soru.

Anlattırıcı sorguda günün yıldızı, sorlara soran avukat değil, tanığın kendisi ve hikayesidir. Amaç tanığın hikayesini en rahat şekilde anlatabilmesidir. Bu yüzden doğrudan sorguyu yapan kendi tanığına kibar, yumuşak, yormayan, ucu açık sorularla kendini en iyi şekilde ifade etme imkanı vermelidir. Bunu gerçekleştirebilmek için "Nasıl?", "Neden?", "Niçin?", "Ne zaman?", "Neden?" "Kim?" gibi açık soru kalıplarıyla tanığa kendini anlatma fırsatı verilir. Tanığın kendi cümleleri ve kendi konuşma tarzı ile anlattığı hikaye her zaman en etkili olanıdır. Çapraz sorgudaki amaç karşı tarafın tanığının hikayesindeki zayıf noktalarını ortaya çıkararak güvenilirliğini azaltmaktır. Yönlendirici sorulardan olşan çapraz sorguda ise, tanığı yönlendiren, cevabı içinde gizli, kapalı uçlu sorular, saldırgan bir tarzda sorulur. Çapraz sorguda tanık ne kadar silik kalırsa ve avukat ne kadar ön plana çıkarsa sorgu o kadar başarılı olmuş demektir.

3) Başkasından duyduğunu aktarma yasağı (hearsay rule).

a) Delillerin doğrudan doğruyalığı kuralı.

Tanık, bizzat kendisinin beş duyusundan bir veya birkaçı ile hissetiği olaylara ilişkin algılamaları anlatır. Bir başka kişinin algılayıp ona analttığı ikinci elden edinilmiş bilgileri yansıtamaz.

Duyduğunu aktarma yasağı İngiliz hukukunda çapraz ya da doğrudan sorguda önemli bir yere sahiptir. Tanık olarak çağırılan kişi tanıklığı sırasında kendisinin bizzat tanık olmayıp başkalarından duyduğu olayları mahkemede aktarabilir. Örneğin daha önce bahsettiğimiz 1603 tarihindeki *Sir Walter Ragleigh* davasında, mahkemeye tanık olarak çağırılmış olan zabit katibi, *Lord Cobham*'in ikrarı hakkında tanıklık etmiştir. Bu davada zabit katibi *Lord Cobham*'in açıkladığı, *Sir Walter Ragleih*'in vatana ihanet ettiği iddiasını mahkeme önünde tekrarlamıştır. Ancak burada *Sir Walter Ragleih*'in vatana ihanet edip etmediğini zabıt katibi değil, *Lord Cobham* bilmektedir. Bu yüzden *Sir Walter Ragleih,* tanık olarak *Lord Cobham*'in çağırılmasında ısrar etmiştir.

Çapraz sorguda önemli olan olaylara bizzat şahit olanı, gerçekleri bileni sorgulamaktır. Bu gerekçe ile yüzyıllar içinde oluşmuş içtihatlara dayanarak duyduğunu aktarma kuralı mahkemelerde geçersiz kılınmıştır. Bu kurala göre, mahkeme dışında olan bir olayı, yapılmış bir beyanı hakim ya da jüri önüne taşımak isteyen kişi, bizzat o olaya şahit olan, ya da o beyanı vermiş olan kişiyi tanık olarak mahkeme salonuna getirmelidir.

Eğer mahkemede bir tarf olaya bizzat şahit olmamış, sadece duyduklarını aktaran bir kişiyi tanık olarak çağırır ise, karşı taraf bu kuralı ortaya koyarak bu tanığın dinlenmemesini, mahkeme salonuna olayın gerçek tanıklarının getirilmesini talep etmelidir. Bir başka deyişle mahkeme dışında verilmiş bir beyanın mahkemede delil olarak kullanılması durumunda o beyanı veren kişinin mahkemeye getirilmesi sağlanmalıdır.

b) Duyduğunu aktarma yasağının unsurları.

Basit gibi görünen bu kural aslında Anglo-Amerikan hukuk sisteminin en karmaşık kurallarından biridir. Duyduğunu aktarma kuralının ileri sürülebilmesi için öncelikle mahkeme dışında bir beyan verilmiş olmalıdır. Ayrıca bu beyanın gerçekliği tartışılmaz olması sebebi ile mhakeme önüne getirilmelidir.

c) Delil olarak kabul edilebilen mahkeme dışı beyan.

Öncelikle mahkeme dışında bir beyanın yapılmış olması gereklidir. Bu beyan kendini birkaç farklı şekilde gösterebilir.

ca) Mahkeme dışında yapılan sözlü açıklamalar.

En belirgin beyan çeşidi sözlü beyanlardır. Duruşmadan önce sözlü olarak yapılmış olan her beyan bu kategoriye girmektedir. Sir Walter Ragleih davasında *Lord Cobham*'in "Ben vatana ihanet ettim." Beyanı sözlü bir beyandır ve zabıt katibi tanıklığı sırasında "Bunu duydum." Diyerek bu beyanı mahkemeye taşımıştır. Başkasının söylediği sözlerin mahkemeye onu duyanlar tarafından taşınması bu kategoriye girmektedir.

cb) Mahkeme dışında yapılan yazılı beyanlar.

Mahkeme dışı beyanların bir başka biçimi, yazılı beyanlardır. Bunlar bir kişinin mahkeme dışında yazdığı ve/veya altına imzasını koyduğu herhangi bir belgeden ibaret olabilir. Duruşma sırasında bu yazıyı yazan veya bu yazının altına imzasını atan kişinin de mahkemeye çağırılarak tanıklık etmesi, yazının güvenirliği ve de imzanın gerçekliği açısından önemlidir. Nitekim başkasının yazdığı yada imzaladığı bir belgeyi mahkemeye getiren kişi bu belge üzerinde tahrifat yapmış olabilir ya da belge bir bütün olarak sahte bile olabilir. Bu yüzden belgede adı geçen kişinin mahkemeye gelip belgeyi bizzat yazdığına yada imzaladığına ve de içeriğinin doğruluğuna dair tanıklık yapması önemlidir.

cc) Mahkeme dışında yapılan hareketler.

Bazı durumlarda kişi yaptığı hareket ya da mimikler ile de beyan niteliğine sahip bir açıklamada bulunabilir. Örneğin bazen evet yada hayır demek yerine kişi kafasını sağa sola yada aşağı yukarı sallayabilir. Bu da bir beyan niteliğindedir. Bu da bir beyan niteliğindedir. Bu tarz beyanlara mahkeme dışında yapılan hareket beyanları denir.

Örnek: Bir kişi yolda yürürken bir kapkaç suçuna maruz kalmış ve kapkaççının bir dükkana girdiğini görmüştür. Gelen polis memuruna durumu açıklamış olan kişi, polis memuru ile birlikte söz konusu dükkana girmiştir. Polis memuru içeride kapkaç mağduruna "Suçluyu görüyor musun?" diye sorduğunda, mağdur herhangi bir sözlü beyanda bulunmak yerine eliyle içerde duran kişilerden birine işaret ederek o kişinin kendisine kapkaç yapan olduğunu ifade etmiştir. Kendisi tek kelime söylemiş olmasa bile bir beyanda bulunmuş, işaret ettiği kişinin kendisine karşı kapkaç suçunu işlemiş olan kişi olduğunu ifade etmiştir.

Daha ileriki bir safhada mahkemeye tanık olarak çağırılan polis memuru doğrudan sorgu sırasında olayı anlatırken "Mağdur A kişisini işaret ederek, kapkaççı olarak gösterdi" der ise

o zaman devreye duyduğunu aktarma kuralı girer. Nitekim kapkaççının kim olduğunu polis değil, suçun mağduru bilmektedir. Kişiyi suçlayanın bizzat tanıklık etmesi gerekmektedir.

cd) Susmak.

Bazı hallerde susmak da bir beyan sayılabilir. Çoğunlukla bir şey ifade etmese bile bazen başka olgular ile birleşince susmak, kabullenmek olarak anlaşılabilir.

Örnek: Daha önce Amerika'da görülmüş bir davada çok zengin bir kişi vefat etmiştir. Bir araya gelmiş olan bütün mirasçılar,bu kişinin kasasının açılmasını ve de kendilerine düşecek payın açıklanmasını beklemektedirler. Ölen kişinin oğullarından en büyüğüne mirası yönetme hakkı verilmiştir. Kasayı açan bu yönetici eşit miktarda lastikler ile bağlı destelerce nakit para bulmuştur. Bu destelerden birini alıp diğer mirasçılara gösteren yönetici "Her destede 500 dolar var." Demiştir. Mirasçılarından biri ise buna itiraz edip "Hayır, her destede 5000 dolar var." Diyerek yeni bir sav ortaya atmıştır. Elinde desteyi tutan yönetici ise bunun üzerine susmuştur.

Burada susmak bir ikrar niteliğine bürünmüştür. Mahkeme sırasında bu demetlerdeki paranın miktarı önem kazanmıştır. Burada susarak bir ikrarda bulunan yöneticinin tanık olarak dinlenmesi gerekmektedir. Nitekim mirasın yöneticisi olarak demetlerde bulunan gerçek miktarı bilecek konumda olan odur.

Türk hukukunda susmak sanık aleyhinde delil olarak kullanılamaz, ancak bazı haller vardır ki, çeşitli olgular ile beraber ele alınınca kişinin aleyhine kullanılabilmesi mümkündür. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin çeşitli içtihatlarında da bu mevcuttur.

Örnek: Uyuşturucu üretilen bir depoda yakalanan kişinin "Burada ne işin var?" sorusuna cevap vermemesi bir ikrar niteliğindedir. İngiltere de 1995 yılından beri susma hakkı kişiye tanınsa bile bunun onun aleyhine kullanılma olasılığının olduğu kişiye yakalama sırasında kolluk tarafından ifade edilmektedir.

ce) Göndermeli ifade/Örtülü beyan (non-assertive conduct):

Göndermeli ifadeler mahkeme dışı beyanlar arasında en tartışmalı olanıdır. Burada mahkeme dışında bir beyan vardır. Ancak bu beyan davada görülen olayın gerçekliği ile doğrudan alakalı olmamakla beraber, kendi içinde örtülü bir şekilde mahkemede tartışılan olayın gerçekliği hakkında bir iddia içermektedir.

Örnek: Olayda çok zengin o lan ve küçük bir kasabada ikamet etmekte olan yaşlı bir kişi vasiyetname hazırlamıştır. Kendi çocukları ve akrabalarının kendisini gelip görmemeleri ve de onunla ilgilenmemelerinden ötürü onlara karşı kızgınlık duymaktadır ve bu yüzden tüm mirası kendisine hizmet etmekte olan hizmetkarlarına bırakmıştır. Vefatından sonra çocukları ve de akrabalarının mirası alan hizmetkarlara karşı açtıkları bu dava tam 25 yıl sürmüş ve 3 kere Yüksek Mahkemeye intikal etmiştir.

Davada akrabaları yaşlı adamın yaşından ötürü temyiz kudretine haiz olmadığını, akıl sağlığını yitirmiş olduğunu ortaya sürmüşlerdir. Karşı tarafın avukatları ise yaşlı adamın vefatından sonra evde yapılan bir aramada ortaya çıkan, müteveffanın ölüm zamanına yakın kendisine yazılmış üç tane mektubu delil olarak mahkemeye sunmuşlardır. Müteveffaya kasaba yaşayan kişiler tarafından yazılan bu üç mektuptan birincisinde kasabadan bir kişinin müteveffanın evlerinden birini

almak istediği, ikincisinde müteveffanın bir toplantıya davet edildiği, üçüncü ve son mektupta ise müteveffanın kasabanın okulunda bir konuşma yapması için davet edildiği ortaya konmuştur.

Buna dayanarak taraf avukatı bu mektupların kasaba halkının, müteveffanın ölümünden önce akıl sağlığını yerinde gördüklerine dair birer delil olduğunu iddia etmiştir. Sonuç olarak mahkeme bu mektupların delil olarak kullanılabilmesinin mümkün olduğunu, ancak bu mektubu yazanların bizzat bu mektubu yazdıkları zamanda, müteveffanın akıl sağlığının yerinde olduğunu bildikleri hakkındaki tanıklıklarını istemiştir.

Günümüzden yirmibeş yıl öncesine kadar Amerikan hukukunda bu çeşit beyanların delil olarak mahkeme önünde kullanılabilmesi mümkün idi. Ancak son yirmibeş yıldır Amerikan Mahkemeleri, sınırların çok zorlandığı düşüncesiyle, örtülü beyan usulünü kabul etmemektedirler.

cf) Mahkemeye getirilen beyanın gerçekliğinden ötürü mahkeme önüne getirilmiş olması.

Duyduğunu aktarma kuralının geçerli olabilmesi için gereken ikinci unsur ise, bu kurala tabi olacak beyanın, mahkemeye, beyanın içeriğinin doğruluğu yönünden getirilmiş olmasıdır. Bazen bir kişinin verdiği beyanın doğru olup olmadığı önem arz etmez. Mesala hasta bir insanın "Ben öldüm." Demesi gerçeklik yönünden önemli değildir.

Nitekim konuşan bir insanın ölmüş olamayacağından ötürü burada beyanın doğruluğu önemli arz etmez. Burada sadece söylenmiş olması kişinin halen hayatta olduğunun göstergesidir. Aynı şekilde bir kişinin bir kazadan sonra konuşuyor olması, o sırada baygın olmadığının göstergesidir. Söylediklerinin doğruluğunun baygın olmadığının göstergesidir. Söylediklerinin doğruluğunun baygın olup olmamasının ispatı yönünden önemi yoktur.

Benzer biçimde bazı sözler vardır ki, sadece söylenmesi yeterlidir. Doğruluğunun ispatı aranmaz. Örnek olarak akit hukukunda bir icap, icaba davet, kabul kelimelerinin söylenmesi yeterlidir. Doğru olup olmadığı ispata tabi değildir. Başka bir önke olarak hakaret suçlarını gösterebiliriz. Bir kişinin başka bir kişiye insanların ortasında "Yalancı" diye hakaret etmesi durumunda, bir tanığın bu sözlerign söylenmişliğine dair tanıklığı kabul edilir. Yoksa bu sözlerin doğru olup olmadığına bakmaya gerek yoktur.

Duyduğunu aktarma kuralında önemli olan, bu kurala tabi olacak beyanın, dava konusu maddi gerçeği aydınlatmada kullanılacak olmasıdır. Bu kuralın amacı maddi gerçteği bilen bir kişinin mahkeme tarafından dinlenmesini sağlamaktır. Eğer beyanda bulunan kişi tanık olarak mahkemeye çıkarılamaz ise o zaman bu beyan delil olarak kullanılamaz ve dosyadan çıkarılır.

d) Duyduğunu söyleme kuralının istisnaları.

Eğer bu kural katı bir şekilde uygulanırsa haksızlığa yol açabilir. Mahkeme dışında cereyan etmiş ve maddi gerçeği ortaya çıkarabilecek bazı olguları bu kural yüzünden dışlamamak gerekir. Bazı beyanlar güvenilir olabilir. Ancak onu ifade edeni mahkeme önüne tanık olarak getirmek imkansız hale gelmiş olabilir. Böyle durumlarda duyduğunu aktarma kuralının çeşitli istisnalarını kabul etmek gerekmektedir.

Bu durumlarda esas bilgi sahibi mahkeme önüne getirilemez ve çapraz sorguya tabi tutulamaz ancak bilginin kendisi delil olarak kullanılabilir. Amerikan hukukunda duyduğunu aktarma kuralının yaklaşık olarak kırk tane istisnası mevcuttur. Bu istisnalar güvenilir kabul edilir ve

esas bilgiye sahip kişinin tanık olarak dinlenmesine gerek kalmadan mahkemede aktarılan bilgi delil olarak kabul edilir. Burada bu istisnalardan en önemlilerini inceleyeceğiz.

da) Kişin ailevi, geçmiş yaşantısı hakkındaki şahsi bilgiler istisnası.

Bir kişinin kendi aile hayati, aile geçmişi ve de şahsi bilgileri duyduğunu aktarma kuralına tabi değildir. Nitekim kişi kendi ismi dahil olmak üzerine kendi ve aile geçmişiyle ilgili bir çok konuyu başkalarından duyarak öğrenir. Bu bilgileri kendisine veren yakınlarının tanık olarak mahkemeye çağırılması çoğu zaman imkansız olmaktadır. Bu yüzden mahkeme huzurunda kişinin kendi aile yaşantısı, ailesinin geçmişi ve de kendi şahsına ilişkin verdiği güvenilir kabul edilmelidir. Bu bilgilerin mahkeme önünde ifadesi sırasında duyduğunu aktarma kuralı işletilemez.

db) Ölüm öncesi beyanı istisnası.

Bu istisna, duyduğunu aktarma kuralına karşı ortaya çıkmış olan ilk istisna tipidir. İlk ortaya çıkışı iki yüz yıl öncesindeki bir adam öldürme davasına dayanmaktadır. Bıçaklanarak yaralanmış bir kişi yerde yatar vaziyette olay yerinde bulunur. Olay yerine gelen polis kişinin bilincinin açık olduğunu ancak ölmek üzere olduğunu fark eder. Kişi polise ölmük üzere olduğunu açıkça ifade eder ve kendisini bıçaklayanın ismini söyledikten hemen sonra ölür.

Bu davada başka hiçbir delil elde edilememiştir ve bu yüzden mahkeme, ölmeden önce kişinin verdiği bilgiyi polis memurunun mahkeme huzurunda dile getirmesine izin vermiştir. Esas bilgi sahibi ölmüş olsa bile polis memurunun tanıklığına izin verilmiş ve verdiği bilgi güvenilir görülmüştür.

Ölmek üzere olan kişinin verdiği beyanları duyan birinin tanık olabilmesi istisnasının bir kaç unsuru vardır. Öncelikle ölümle sonuçlanabilecek bir olay gerçekleşmelidir. Kişinin bilinci açık olmalı ve ölmek üzere olduğunun farkında olmalıdır. Kendi ölümüne sebep olan olay-kişi bakımından bilgi sahibi olmalı, bunu açıkça ifade etmelidir. İfade ettikten hemen sonra da ölmüş olması gerekmektedir. Ayrıca önem arz eden iki unsur daha mevcuttur. Bunlarda davada bu delilin olmazsa olmaz bir delil niteliğine sahip olması ve de yapılan açıklamanın doğru olduğu konusunda bir inanç oluşmasıdır.

Bu istisnanın güvenilir kabul edilmesi, iki yüzyıl öncesindeki İngiliz mahkemelerinin düşünce şekli ile yakından bağlıdır. Nitekim bu istisnanın İngiltere'de geliştiği dönemde toplum Hıristiyan felsefesine sıkı sıkıya bağlı olarak ölümden sonra yaşama ve öbür danyaya inanmaktadır. İngiliz mahkemeleri, içtihatlarında, ölmek üzere olan bir kişi ölmeden hemen önce günah işlemez düşüncesiyle hareket ederek, son sözün doğru ve güvenilir olduğuna kanaat getirmiştir. Günümüzde bunun tam olarak geçerli olup olmadığı tartışmalıdır ancak Anglo-Amerikan hukuk sisteminde bu istisna halen geçerliliğini korumaktadır.

dc) Heyecan içinde yapılan açıklamalar istisnası:

Bazen öyle olaylar olur ki, olaya tanık olan kişi gayri ihtiyari bazı şeyler söyler. Bu sözlerin birer kendiliğinden ortaya çıktığını kabul eden mahkemeler somut olayın özelliklerini dikkate alarak bu sözleri duyan kişinin mahkemede tanık olarak dinlenmesini kabul etmiştir.

Örnek: Sokakta yaya kaldırımında duran bir kişi hızla gelen bir kamyonun kırmızı ışıkta geçerek yayalara çarpmasına tanık olmuştur. Olayın heyecanı ile "Aaa, kamyon kırmızı ışıkta geçti ve insanlara çarptı." Diyerek bağırmıştır. Duruşma esnasında bu tanık bulunamaz ise de kamyonun kırmızı ışıkta geçtiğine dair beyanı dile getirilebilir çünkü bu kişi olay anında ani ve kendiliğinden bir tepki vermiştir. Yalan söylemesi için hiçbir sebep yoktur.

Amerikan mahkemeleri bu istisnayı geniş yorumlama yoluna gitmişlerdir ve bazı hallerde kişi heyecan içinde olmasa bile söylemiş olduğu bazı sözlerinin mahkeme önüne taşınmasını mümkün kılmışlardır. Buna "eşzamanlılık" istisnası denir.

Örnek: Kişi heyecanlı değildir ve Taksim Meydanında yürürken cep telefonunda karısı ile konuşmaktadır. Önünden bir ünlü kişinin geçtiğini görür ve o anda telefonda konuşmakta olduğu karısına telefonda bunu söyler. Dava sırasında bu kişi tanık olarak mahkemeye getirilemez ise o sırada telefonda konuştuğu karısı, o ünlü kişinin olay saatinde Taksim meydanında bulunduğuna dair tanıklık yapmak için getirilebilir. Burada esas olayı gören tanığın karısının ifadesine güvenilir. Esas tanığın telefonda karısına yalan söylemek için bir sebebi olmadığı düşüncesiyle bu bilgi delil olarak kullanılabilinir.

dd) Geçmişte tutulmuş kayıtlar istisnası:

Geçmişte tutulmuş kayıtlar kişinin bir olayının gerçekleştiği sırada tuttuğu notlar, tutanaklar vb. gibi belgelerdir. Bir olay olmuştur ve kişi bununla ilgili olarak olayın olduğu dönemde çeşitli şekillerde kayıtlar tutmuş olabilir. Aradan zaman geçtiği için dava sırasında tanıklık yapan kişi olayın ayrıntılarını unutmuş olabilir. Böyle durumlarda tutulmuş olan kayıtlar dava sırasında delil olarak kullanılabilinir.

Örnek: Bir kişi evinin kapısını kilitleyerek tatile çıkmıştır. 3 hafta sonra evine döndüğünde evine hırsızların girdiğini ve eşyalarının çoğunun çalındığını görmüştür. Olay yerine gelen polise 300-400 parça eşyasının çalındığını beyan etmiştir. Çalınan malların listesini yapmıştır. Hırsızlık olayından bir yıl sonra açılan davada tanık olarak çağırılan kişi davadaki tanıklığında bütün çalınan eşyaları eksiksiz olarak hatırlamayabilir. Burada kişinin olayın hemen ertesinde yapmış olduğu çalıntı eşya listesini delil olarak mahkemeye sunması mümkündür.

de) Ticari kayıtlar istisnası.

Günümüzde iş dünyasının eskisine nazaran daha da karmaşık hale geldiği açıktır. Herhangi bir iş ile ilgilenen bir kişinin, işlerinin düzenli ve yolunda gitmesi için çeşitli notlar, defterler ve tutanaklar tutması kaçınılmazdır. Hem hukuken hem de iş hayatının gerekliliğinden ötürü bu belgeleri doğru olarak tutma mecburiyeti vardır. Usulüne uygun şekilde tutulmuş bu defterlerin, tutanakların ve belgelerin doğruluğuna güvenilir. Davada maddi gerçeği aydınlatmak için ihtiyaç duyulması halinde bu belgelerin delil olarak sunulabilinir. Tek tek her belgeyi hazırlayanın mahkeme önüne getirilmesi hem usul ekonomisi bakımından hem de maddi gerçeğe ulaşılması bakımından gereksizdir.

Örnek: Amerika'da görülmüş bir davada, karşı tarafın avukatı bir telefon numarasının davalıya ait olup olmadığının ispatı için telefon şirketinde çalışan ve söz konusu telefon numarasının bağlanmasında görüş yapmış olan herkesin tanık olarak çağırılmasını talep etmiştir. Mahkeme bu talebi gereksiz gördüğünden reddetmiştir. Nitekim telefon şirketinden gelecek tek bir yetkilinin sunacağı belgeler ile o telefon numarasının kime ait olduğu ispatlanmış sayılır. Delil olarak sunulacak

belgelerde imzası bulunan herkesin gelmesi yerine, söz konusu kurumu temsil eden bir kişinin gelmesi ve belgeleri mahkemeye ibraz etmesi yeterli olacaktır. Aksi ispatlanana kadar bu belgelerin doğruluğu esastır.

III - Çapraz sorgu.

1) Çapraz sorguda sorulabilecek üç soru kategorisi.

Çapraz sorgudaki *(cross examination)* temel amaç bir tanığın doğru söyleme yeteneğini sınamaktır ve bu kapsamda sorulabilecek sorular algılama, hafıza ve samimiyet olmak üzere toplam üç temel kategoride incelenir.

a) Algılama yeteneği ile ilgili sorular:

Tanığın algılama yeteneği ile ilgili sorular tanığın 5 duyusu ile ilgilidir. Kişinin tanık olduğu olayı algılama yeteneklerinin test edilmesidir. Bir kişi bir olaya tanıklık ettiğini iddia ediyor ise, algılama yeteneğini test edecek sorular sormamız gerekir.

Örnek: Bir tanık "Kapkaç olayını x kişisinin gerçekleştirdiğini" söyledi. Bu durumda tanığın bazı algılama yeteneklerine saldırmamız gerekiyor.

Tecrübeli bir avukat:

-Uzağı görebilmek için gözlük takıyorsunuz, değil mi?

-Evet

-Gözlük takmadan uzağı göremiyorsunuz, değil mi?

-Evet

-Olay gecesi gözlükleriniz gözünüzde değildi, değil mi?

-Evet

-Olayın gerçekleştiği yer ile sizin bulunduğunuz yer arasında beş altı araçlık mesafe vardı değil mi? Şeklinde bir çapraz sorgulama yaparak tanığın uzağı görmedeki eksikliklerini gözler önüne serebilir.

Çapraz sorgucu, sorduğu sorularla tanığın algılama yeteneğini test edecektir. Bu çapraz sorgudan sonra savcı tekrar soru sorabilir. Savcı bu soruları sorduktan sonra hakim bir kanaat getirecektir. Dosyasına iyi hazırlanmış olan bir avukat, tanığın ifadesindeki zayıf noktaları ortaya çıkararak, hakimin olgu üzerindeki kararını etkileyecektir.

b) Hafıza.

Çapraz sorgucunun, tanığa soracağı sorular ile onun hatırlama yeteneğini ve de hafızasının güvenilirliğini sınaması beklenmektedir.

Örnek: Bir sigorta çalışanı bir sene önce olmuş olan bir trafik kazası hakkında tanık olarak çağırılmıştır.

-Bu kaza bir yıl önce oldu, değil mi?

-Evet

-Siz genelde bu tür araba kazalarını inceliyorsunuz değil mi?

-Evet

-Geçen hafta da bu tür bir tahkikat yaptınız değil mi?

-Evet

-Geçen haftaki olayın ayrıntılarını hatırlamıyorsunuz değil mi?

-Evet

-Geçen haftaki olayı hatırlamakta güçlük çekiyor iseniz, bir yıl önceki kazayı da iyi hatırlamıyor olabilirsiniz değil mi?" gibi sorularla avukat, tanığın hafızasının güvenirliliğini sınamaktadır. Bu sorular karşısında tanıkbir hafta önceki tahkikatı hatırlamadığını ifade etmiştir. Bu, tanığın bir sene evvelki bir olay hakkındaki beyanına ilişkin kuşku yaratır.

c) Taraf tutma olasılığı:

Sorulan sorular ile tanığın samimi olup olmadığı, tanığın taraflardan birini tutması için bir nedenin var olup olmadığı sınanır.

Örnek 1: Savcının mahkemeye çağırdığı tanığa, taraf avukatı şu soruları sorarak tanığın taraf tutmak için bir sebebi olup olmadığını ortaya çıkarır:

-Sanığın sizin akrabanız olduğu doğru mu?

-Evet

-Sanık sizin yeğeniniz değil mi?

-Evet

-Yeğeninizi çok seviyorsunuz değil mi?

-Evet

Örnek 2: Sanık bir dükkana girip silahlı soygun işlemiştir. Hem dükkanın kasasını hem de dükkanda bulunan yedi müşteriyi soymuştur. Çok sayıda görgü tanığının varlığı savcının iddianamesini güçlü kılmaktadır. Sanığın ise tek bir tanığı vardır o da karısıdır. Karısı sanığın olay anında kendisi ile birlikte evde uyuduğunu iddia etmektedir (alibi witness). Her ne kadar çapraz sorgunun genel prensibi tanığın beyanındaki zayıf noktaları ortaya çıkarmayı hedefleyen saldırgan sorular sorulması ise de bu vakada çapraz sorgucu tamamen yumuşak bir üslubu tercih ederek, tanığa şu iki soruyu sormuştur:

-Bayan Brown kocanızı çok seviyorsunuz değilmi?

-Evet

-Onun hapse girmesini istemezsiniz değil mi?

-Evet

2) Yönlendirici sorgu ile anlattırıcı sorgu arasındaki farklar.

Tanığı çağıran tarafın kendi tanığına sorduğu anlattırıcı açık uçlu sorulara "anlattırıcı soru" denir. Bu teknikte tanığa çok konuşma ve açıklama yapma fırsatı tanınmaktadır. Anlattırıcı sorgulama kronolojik düzen içinde ve kibarca gerçekleştirilir. Doğrudan sorgu yapan, tanığa karşı saldırgan davranmamalıdır. Anlattırıcı ve genel sorulardan oluşan bu sorgunun amacı tanığı dikkat ve itibar merkezi yapmak, tezini güçlendirmek için tanığı adeta yıldızlaştırmaktır.

Anlattırıcı sorgu tamamlandıktan hemen sonra karşı taraf söz konusu tanığa yönlendirici sorgu yapar. Yönlendirici sorguda tavır ve tutum tamamen değişir. Tanığı kontrolüne almak amacıyla sert bir stil benimsenir. Yalnızca evet yada hayır ile cevaplanacak kapalı uçlu sorular tercih edilir. Burada hedef tanığın ifadesinin zayıf noktalarını vurgulayacı ve çürütücü az sayıda soru sormaktır.

Yönlendirici sorgucunun düşeceği en büyük hata doğrudan soruları tekrarlamaktır. Yönlendirici sorguda başarılı olabilmek için dosyanın bütün ayrıntılarıyla sorgucu tarafından incelenmiş olması gerekir. Yönlendirici sorguda soru sıralamasında öncelik ikincil önemdeki soruya verilmelidir. Olayın en zayıf, en vucuru ve en çökertici noktası son soruya saklanmalıdır.

Çapraz sorguda hedef; yargıcın, hatalı ve zayıf noktaları fark etmesini sağlamaktır. Ustaca bir biçimde gerçekleştirilen çapraz sorgu maddi gerçeğe ulaşmanın en iyi yoludur. İyi bir çapraz sorgucu ancak çok sayıda deneyim ile hedeflediği noktaya ulaşabilir.

3) Sorgulamada avukatların ve hakimin rolü.

Doğrudan ve çapraz sorgulama sistemlerinin kullanılacağı duruşmalarda hakimin dosya hakkında önceden hazırlık yapması gerekmez. İddia ve savunma makamlarının görevi dosyanın tüm ayrıntısıyla ortaya konulmasını sağlamaktır. Bu amaçla iddia ve savunma makamları kendi tanıklarını getirerek doğrudan sorgulama yapabilirler ve karşı tarafın tanıklarına çapraz sorgu uygulayabilir.

Bu sistemde hakimin en önemli görevlerinden bir tanesi tanığın hırpalanmasının engellenmesidir. Çünkü çapraz sorgu doğası gereği sert, yıkıcı, şahsın kişiliğine saldırıcı, onun itibarını zedeleyici bir yöntemdir. Bunu yaparken çapraz sorgucunun fiziksel olarak tanığın çok yakınına gitmesi, tanık üzerinde baskı kurması, tanığı ürkütüp taciz etmesi hakim tarafından engellenir.

4) Çapraz sorgu yapacak kişilere öneriler.

a) "Neden", "niçin" ve "nasıl" gibi soruların sorulmaması prensibi:

Çapraz sorgudaki en önemli kural "neden", "niçin" gibi açık uçlu soruların sorulmamasıdır. Çapraz sorgucu tanıktan açıklama istememelidir. Eğer çapraz sorgucu "niçin", "neden" gibi soru kelimecikleri ile yapılan sorular sorar ise bu, tanığa açıklama yapma fırsatı verir ki istenmeyen ve tehlikeli bir durumdur. Çapraz sorgucunun görevi tanığa köşeye sıkıştırıcı sorular sormaktır.

b) Gereğinden fazla soru sorulmaması prensibi:

Tanığa, çapraz sorgu sırasında gereğinden fazla bir tek soru dahi sorulmamalıdır.Tanığı çağıran taraf kendi tanığına olayı anlattırmıştır. Karşı tarafta yer alan çapraz sorgucunun görevi bu ifadeyi çürütmektir. Amacı doğrultusunda mümkün olduğunca az soru sorarak ifadedeki çarpıcı boşlukları ortaya koyar. Bu aşamada da kapalı uçlu soru sorma prensibini göz önünde tutmalıdır.

Örnek: Bir barda gerçekleşen kavgada sanığın, mağdurun kulağını ısırmak suretiyle koparttığı iddia edilmektedir. Olay anında barda bulunanlardan bir kişi ise sanığı teşhis etmiştir.

Çapraz sorgucu bu teşhisi çürütmeye çalışmaktadır.

-O gece çok içmiştiniz değil mi?

-Evet.

-Uzun süredir orada bulunmaktaydınız değil mi?

-Evet.

-Barda kesif sigara dumanı vardı ve karanlıktı değil mi?

-Evet.

-Siz olayın gerçekleştiği yerden oldukça uzakta duruyordunuz değil mi?

-Evet.

-Kavga edenler yerde yuvarlanıyordu değil mi?

-Evet.

-Sanığın, mağdurun kulağını ısırdığını görmediniz değil mi?

-Evet.

Çapraz sorgucunun bu noktada durarak "Teşekkür ederim başka sorum yok." Demesi gerekir. Ancak Çapraz sorguyu yapan bu noktada durmaz ve soru sormaya devam eder:

-Peki, nasıl olur da sanığın mağdurun kulağını ısırdığını söylersiniz?

-Isırdığını görmedim ama ağzındaki kulak parçasını tükürdüğünü gördüm.

c) Cevabı bilinmeyen soruların sorulmaması prensibi.

Çapraz sorguyu yapan taraf cevabını bilmediği sorular sormamalıdır. Çapraz sorguda hedef tanığın ifadesindeki zayıf ve açık noktaları ortaya çıkartmak olduğuna göre; çapraz sorgucu sorduğu sorunun cevabından emin değil ise beklenmedik ve aleyhte bir durumla karşı karşıya kalabilir. Bu nedenle çapraz sorguda mutlaka cevabı bilinen sorular sorulmalıdır.

Bu durumun istisnaları vardır. Çapraz sorgucu olaya çok hakim ise, tanık ciddi biçimde köşeye sıkışmış ise ve vereceği her cevabın sorgulayıcıyı doğrular nitelikte olacağından şüphe yok ise, sorgucu geriye çekilip tanığın olayı anlatmasını yönelik sorular sorabilir.

Bir başka istisna tanığın çok güçlü olduğu durumlarda, ifadede çapraz sorgucunun çürütebileceği hiçbir nokta olmadığı hallerde sorgucunun geri çekilip tanığa konuşma fırsatı vermesidir ki şans faktörünün rolü ile hiç umulmadık bir açıklama gündeme gelebilir.

5) Tanığı sınama teknikleri.

a) Genel olarak.

Tanık doğrudan sorguya tabii tutulduktan bu yolla ifadesini verdikten sonra karşı taraf çapraz sorguya geçer. Çapraz sorgu esasen bir saldırı, adeta tanığı yerden yere vurma (impeachment) tekniğidir. Burada hedef tanığın doğru olduğunu iddia ettiği ifadesini çürütmektir. Çapraz sorguda tanığın algılama, hafıza ve samimiyetinin çökertilmesine yönelik sorular sorulur.

Bazı durumlarda çapraz sorgunun kötüye kullanılması söz konusu olabilir. Çapraz sorguyu yapan kişi tanığın ifadesini çökertebilmek için fiziksel olarak tanığa taciz edercesine yaklaşabilir, kişiliği ve toplum içindeki itibarına zedeleyici biçimde sözlü saldırılarda bulunabilir. Bu durumda tanığın istismarı söz konusu olabilir. Tanık üzerinde ağır manevi baskı oluşturan sorular da bu kapsamda değerlendirilir.

Bu gibi kötüye kullanma durumlarında, hakimin etik kurallar aracılığı ile çapraz sorgucuyu denetim altında tutması sağlanmıştır. Hakimin duruşmadaki görevlerinden biri de bu tür durumlarda çapraz sorgucunun kurallar içinde kalmasını sağlamaktır. Tanık hassas ve incinebilir bir durumdadır. Çok saldırgan davranan bir çapraz sorgucu bazen hakimin olguya acıma duygusu ile yaklaşmasına neden olabilir ki, bu çapraz sorgucu tarafından istenmeyen bir durumdur.

b) Önceki beyanlar ile duruşmadakiler arasındaki tutarsızlığı ortaya koyma:

Burada çapraz sorguyu yapan tarafın saldırı noktası, tanığın daha önceki beyanları ile duruşmadakiler arasındaki tutarsızlıktır. Doğruyu söylemek için yemin etmiş olan tanık, doğrudan sorguda olayı anlatır. Çapraz sorgucu tanığın daha evvelki aşamalardan birinde, mahkeme salonunda

verdiği beyandan farklı bir şey söylediğini, yani iki beyan arasındaki tutarsızlığı ortaya koyarak tanığı sıkıştırmaya çalışmalıdır. Örnek olarak tanığın mahkeme salonunda tanıklığı sırasında verdiği beyan daha önceki kolluk aşamasında verdiği ifade ile uyuşmamaktadır ya da aralarında farklılıklar mevcuttur.

Bu tutarsızlığın tanığın yüzüne vurulması tanığı zor durumda bırakır. Kişi utanır ve bu vesile ile çapraz sorgucu kişiyi sıkıştıracaktır. Bu tarz bir saldırı çok etkili ve güçlü olduğundan sıkı bir denetim altında tutulmalıdır. Bu yüzden bir tanığın duruşma öncesinde başka bir yerde verdiği beyanın duruşmada tekrarlanabilmesi için bazı koşullar gerekir.

Örnek: Kişi, ağır bir trafik kazasının tanığı konumundadır. Polis olay yerinde kişiden ifadesini alırken trafik ışığının ne renk olduğunu sormuştur. Tanık ise "Benim sırtım dönüktü. Çarpma sesini duydum, döndüm ve ışığın kırmızı olduğunu gördüm. "Trafik ışığının rengi dava açısından önemli bir olgu olduğu için bir yıl sonra kişi söz konusu davaya tanık olarak çağrılmıştır. Doğrudan sorguda savcı;

-Trafik lambası ne renkti? Diye sorar.

-Kırmızı idi, yanıtını verir. Mahkemede verdiği ifade ile bir sene önce verdiği ilk ifade arasında farklılıklar vardır. Sonuçta trafik ışığı kişi arkasını dönene kadar renk değiştirebilir. Siz bu tanığa çapraz sorgu yapıyorsunuz sırtım dönüktü dediğini okudunuz. İki hikaye arasında açık bir fark var. Kaza sesini duyup da dönene kadar trafik lambası kırmızıya dönmüş olabilir mi? Tanığın mahkemedeki beyanına karşı saldırı düzenliyorsunuz. Tanık doğru söyleyen bir kişi olabilir fakat ilk ifadeyi verdiği sırada daha taze bilgisi vardı. Trafik lambasının birkaç saniye içinde renk değiştirmesi mümkündür.

Bir tanığa daha önce farklı bir söylemi dile getirdiğini belirtip yalan söylediğini ortaya koyuyorsunuz. Saldırıyı yaparken dikkatli olunmalı. Her şeyden önce tanığa yapılacak böyle bir saldırı tanık duruşma salonunda iken gerçekleştirilmelidir. Mesela tanık beyanda bulunup kırmızı ışık dedi ve duruşmadan çıktı.

Arkasından polis memurunun tanıklığı sırasında kişinin sırtı dönük olduğu ortaya çıktı. İlk tanık dışarı çıktıktan sonra ilk tanığın beyanının eksikliğini sergilemek için ikinci bir tanık getirilir ise birinci tanığa adaletsizlik yapılmış olunur. Nitekim kendisini savunma olanağı olamaz.

Bir başka etkili teknik ise; tanığın aynı konu hakkında iki ayrı farklı beyanı olması durumunda, çapraz sorgucunun bu durumdan faydalanarak tanığı köşeye sıkıştırmak üzere uğraşmasıdır. Bu durumda öncelikle tanığın daha önce bir beyanda bulunduğunu hatırlamasını sağlayıcı nerede, nasıl ve kime bu beyanı verdiğine yönelik hatırlatıcı sorular sormak suretiyle tanığın soruların devamı sırasında sorulacak soruyu öngörmesi sağlanmalıdır. Tanığı bu gibi ön sorularla hazırladıktan sonra önceki çelişkili ifadesi ortaya konulabilir.

Örneğin yukarıda belirtilen örnekte tanığın daha önce polise verdiği ifadeyle doğrudan sorgu sırasındaki savcıya vermiş olduğu ifadeler farklılık göstermektedir. Tanık doğrudan sorguda anlatıcı bir cevap vererek ışığın kırmızı olduğunu belirmiştir. Çapraz sorgucu tanığın ifadesindeki eksikliği belirtmek istemektedir. Çapraz sorgunun temel prensiplerinden biri doğrudan sorguda sorulan soruların çapraz sorgu esnasında tekrar sorulmamasıdır. Ancak burada bu kuralı ihlal edecek bir sebep vardır.

Örneğe tekrar dönüldüğünde çapraz sorgucu tanığa şu soruları sorar:

- Biraz önceki doğrudan sorguda ışık kırmızı demiştiniz değil mi?

- Evet.

Çapraz sorgucu tanığın ağzından iki kere ışığın kırmızı olduğu bilgisini almıştır. Çapraz sorgucu sorularına şöyle devam eder.

- Polise beyan vermiştiniz ve bu beyan kazadan hemen sonraydı ve olayı daha iyi hatırlıyordunuz, sizin verdiğiniz ifade bu muydu? şeklinde sorar ve tanığa okuması için ifade metnini uzatır tanık metni okur ve son olarak çapraz sorgucu tanığa şu soruları sorar:

- Işığın rengi bir anda değişebilir değil mi?

- Siz gerçekte ışığın o an ne renk olduğunu bilemezsiniz değil mi?

- Şimdi mi doğru söylüyorsunuz yoksa o ilk ifade verdiğiniz zaman mı?

Burada çapraz sorgucu ilk önce tanığa hatırlatmada bulunup daha sonra buna göre soruyu sormuştur. Fakat karşı tarafın avukatı da bunun üzerine soru sorma yetkisine sahiptir.

Bu tekniği uygulamak için mutlaka ifadeler arasında büyük farklılıklar olması gerekmemektedir. Etkin şekilde bu tekniği kullanılabilmenin yolu dosyayı çok iyi okumak, dosya içerikleri hakkında endeks çıkarmak ve daha önce dava dosyasının hangi satırında ne söylendiğini adeta ezbere bilerek; gerektiğinde duruşmada bunu kullanmaktır. Bu şekilde tanığın doğrudan sorguda vermiş olduğu cevaplar ile çapraz sorguda verdiği cevaplar arasındaki farklar kolayla tespit edilebilir. Tanığın daha önce verdiği beyanla duruşma sırasına verdiği beyan arasında farklar bulunması tanığın güvenilirliğini ciddi biçimde sarsar.

Hakimin buradaki görevi çapraz sorgucunun saldırgan bir tutum alıp almadığını denetlemektir. Hakim tanığın beyanına ya inanacak yada inanmayacaktır. Bu şekilde bir sorgulama maddi gerçeğe ulaşılabilmenin en güçlü yoludur.

İfade alan bir polisin tanık olarak çağırılabilmesi için ise tanığın daha önce vermiş olduğu beyanını inkar etmiş olması gerekir.

b) Önyargılar:

Önyargı samimiyet ile ilgilidir. Çapraz sorgucu karşısındaki tanık taraflardan birini koruyabilir. Tanık sanığın yakını, arkadaşı olması sıfatıyla onu korumak isteyebilir. Bilirkişinin verdiği raporlar mağduru korur nitelikte olmalıdır. Önyargının ispatı çapraz sorgu tekniklerinin en önemlilerinden birini teşkil eder.

Örnek: Savcı tarafından kocasına tanıklık yapmak için getirilen ve olay sırasında kocasının evde olduğunu söyleyen kadının söylemi onun samimiyeti ile ilgilidir. Çapraz sorguya alınan tanık bir tarafa karşı ön yargılı olabileceği gibi bir tarafı da tutabilir. Örneğin bir ceza yargılamasında tanığın sanığı tutabileceğini görebiliriz. Şöyle ki eğer tanık sanığın yanında çalışanı ise onun tarafını tutması mümkündür.

Örnek: Tanık, otomobil sigortalayan sigorta şirketinin işçisi ise bu tanığa "Siz bu sigorta şirketinde çalışıyorsunuz değil mi?" diye soru sorulabilir. Burada hakim tanığın kazayla ilgili olarak taraf tutup tutmadığına karar verebilir.

c) Sabıka: geçmiş mahkumiyetler:

Çapraz sorgu yönteminde tanık olunan kişinin sabıka kaydı ve daha önce geçirmiş olduğu mahkumiyetler tanığın güvenilirliğini sarsar. Bazı Avrupa ülkelerinde bu durum uygun bulunmamaktadır. Savcının getirdiği iddia tanığının geçmişi araştırılmış ve bu kişinin sabıkalı olduğu tespit edilmiş ise, Avrupa ülkelerinde eski sabıka hakkında soru sorulmaz.

Ancak Amerika Birleşik Devletleri'nde hakimin tanığın geçmişini bilme hakkı vardır. Çapraz sorguda daha önemli suçlar gündeme getirilerek tanığın güvenilirliği çökertilmeye çalışılır.

Sanığın eski mahkumiyetlerinin ortaya konması çok daha zordur. Hiç gündeme getirilmez.

ç) Doğru söyleme yeteneğine yansıyabilecek geçmiş kötü davranışlar:

Kişinin geçmiş yaşantısında gerçekleştirdiği sosyal olarak kabul görmeyen, toplumu rahatsız eden bazı davranışlar tanığın duruşmadaki güvenilirliğini sarsmak amacıyla kullanılabilinir. Ancak bu durum çok sıkı kurallara bağlı olup hakimin denetimi ile istismar edilmesi önlenir. Burada önemli olan nokta tanığın güvenilirliğini önlemek amacıyla öne sürülmüş olan geçmişteki kötü davranışın doğrudan yalan söyleme ile ilgili olmasıdır.

Bireyin kamusal alandaki kayıtlı bütün davranışlarını inceleme hakkına sahip olan avukat bankadan kredi alabilmek için bankaya sunduğu beyanda yanlış bilgi vermiş olan kişinin tanık olarak da doğruyu söylememe olasılığının varolduğunu ileri sürebilir.

e) İyi hal:

Her kişinin hayatında kendisini tanıyan bir grup insan vardır. Bu kişiler sosyal çevresinden, yaşadığı çevreden yada çalıştığı çevreden olabilirler. Bu kişiler az yada çok kişiyi tanırlar. Zaman içinde kişinin bu çevre içinde itibarı gelişir, belli bir şöhret edinir. Kişi belirli sıfatlar ile tanınmaya başlanır. Kişi çevresinde "ılımlı", "saldırgan", "dürüst", "yalancı" vb. sıfatlarla tanınabilir. Acaba kişi hakkındaki olumsuz itibar mahkeme salonuna taşına bilinir mi? Kişi hakkında çevresinde söylenen "yalancı" söylentileri duruşmada dile getirilebilir mi?.

İtibarı hakkında bir tanığa doğrudan soru sorulamaz. Zaten kimse kendisinin kötü bir itibari olduğunu kabul etmez. Ancak kişinin anlatacak başka bir tanık getirilmesi mümkündür. Getirilen tanık, bir önceki tanığın çevresinde nasıl bir itibarı olduğuna dair tanıklık edebilir. Şunu da unutmamak gerekir. Duruşma açısından tek önemli nokta tanığın doğruyu söyleyen biri olup olmadığı hakkında çevresinde bıraktığı itibardır. Bunun dışındaki davranışları ve hareketleri dava konusuyla alakalı olmadığı sürece önemli değildir ve bu yüzden diğer özel hayat alanları ile ilgili sorular sorulamaz. Birinci tanığın itibari hakkında tanıklık edecek olan kişiye şu tarz bir soru sorulabilinir:

- Önceki tanığın genellikle doğruyu söyleyip söylemediği hakkında ne biliyorsunuz?

Amerikan mahkemeleri bu yönteme çok sıcak bakmamaktadırlar, zira avukatlar bu yöntemi istismar etme eğilimindedirler. Eğer bir tarafın çağırdığı tanığın itibarını zedelemek için bir tanık çıkarılırsa, itibari zarara uğratılan tanığı çağıran tarafın da kendi tanığının iyi itibari hakkında tanıklık yapacak başka bir tanık çağırma hakkına sahiptir (Read, 2004).

g) Psikiyatrik problemler:

Tanığın psikiyatrik sorunlarının varlığının tanıklık durumunu sarsabilir. Bazen bir tanık hakkında araştırma yapınca bir takım psikolojik sorunları olduğunu görürsünüz.

Örnek: Bir kız öğrenci hocalarından birinin cinsel istismarına mağrus kaldığı beyanında bulunmuş ve hocasını suçlamıştır. Hoca hakkında dava açılmış ancak kız öğrencinin daha önceki yıllarda yedi ayrı kişiye de aynı gerekçe ile dava açtığı saptanmıştır. Suçladığı kişiler yedi davanın tamamında da suçladığı kişiler beraat etmiştir. Hocanın avukatı bu kişileri tanık olarak çağırmış ayrıca kadının bir psikiyatri kliniğinde tedavi gördüğünü ortaya koymuştur.

Eğer tanığın daha önceden psikolojik bir problemi var ise ve bu tespit edilmiş ise, bu yönteme başvurmak mümkündür. Bu yöntem, tanık konumunda olan kişiye karşı ağır bir saldırıdır. Tanığın güvenilir beyanından kuşkuya düşülmesi için de kesin bir kanıt oluşturmaz.

Meslek sırrı olarak saklanması gereken bazı sırlar hukuk sırrı olarak kabul edildi. Temel kurala göre avukata gidince olayın özünün anlatılması gerekir. Avukat olayın özünü öğrenir size bilgi verir ve bu durum delil olarak kullanılmaz. Ancak bunun bir istisnası vardır. Avukat ile müvekkili yeni bir suçu işlemek için bir araya gelmiş iseler burada hukuki sırdan söz edilemez.

Bu konuda avukatlar için sıkı kurallar vardır. Avukat ortaya atacağı her savın delilini hakime sunabilir durumda olmalıdır. Eğer tanık doğruyu söylemek üzere yemin etmiş ve yemine rağmen yalan söylemiş ise bu durum bir suç teşkil etmektedir.

Özel hayata girmemek şartıyla kamusal yarar sağlayan konuları incelemek ve araştırmak hukuk düzenine aykırı değildir. Avukat beyan vermek zorunda değil ama araştırma yapmak zorundadır.

h) Algılama kabiliyeti:

Kişiye olayları algılayış biçimleri ve yöntemleri hakkında da soru sorulabilir. Beş duyu ile ilgili algıların tümü bu duruma örnek teşkil eder. Örneğin tanık içki içmiştir ancak bunun içki olduğunun farkına varmamıştır. Tanığa içtiğinin ne olduğunu bilip bilmediği hakkında soru sorulabilir.

Bu soru tat alma duyusuyla ilgilidir. Bir başka durumda dokunma hissini test edecek bir soru sormak gerebilir. Örneğin, “Hiç zımpara kağıdına dokundun mu?” gibi bir soru tanığa yöneltilebilir. Hem algılama yeteneği hem de o konuyu bilip bilmediği hakkında soru sorulmuş olur.

IV - Hakimden izin almadan ilgilisine doğrudan soru sorma.

Ceza Muhakemesi Kanunu CMK 59 dışında önemli bir yenilik olarak, duruşmada mahkeme başkanı veya hakimden önceden izin almaksızın, fakat duruşma disiplinini bozmayacak bir şekilde, CMK 201/1 de sayılan süjelere doğrudan soru sorma hakkı vermiştir.

1) Kimler doğrudan soru sorabilir?

a) Hakim.

Hakim CMK 59/1 uyarınca tanığa önce anlattırıcı sorular sorar, sözünü kesmeden dinler ve arkasından CMK 59/2 uyarınca aynı tanığa çapraz sorgu yapar. Heyeti oluşturan hakimler de doğrudan soru sorabilirler (CMK 201/2) ve hem anlattırıcı sorgu, hem de çapraz sorgu yapabilirler.

b) Cumhuriyet savcısı.

Hakim tanığı CMK 59 kapsamında dinledikten sonra, aynı tanığa (varsa!!!) Cumhuriyet savcısı, araya hakimi katmadan doğrudan soru sorabilir. Fakat buradaki *doğrudan soru* kelimeleri, iddia tanığı veya savunma tanığına göre farklı içerik alır: iddia tanıklarına savcı sadece anlattırıcı soru sorabilir, kendi tanığına yönlendirici sorulardan oluşan çapraz sorgu yapamaz.

Fakat tanık savunma tanığı ise, savcı bu tanığa çapraz sorgu yapacaktır.

Kanun savcının sanığa da doğrudan soru sormasını kabul etmiştir. Susma hakkını kullanmayan sanık, konuşmayı tercih ederse delil sajesi olur, ama tanık olmaz. Bu nedenle biz prensip olarak sanığın çapraz sorguya tutulmasına karşıyız. Susma hakkını kullanmayan sanığı tanık yapan sistemlerde mümkün olan bu yöntemin bizde kabul edilmemesi gerekirdi. Ancak, hem savcının sanığa çapraz sorgu yapmasını ve ayrıca da delil olarak sabıka kaydını ortaya koymasını onaylamak (*Dönmez* 2007, 108), bize aşırı gelmektedir.

c) Müdafi veya vekil.

Tanık hakim tarafından CMK 59 kapsamında dinlendikten sonra, müdafi bu tanığa soruyu önce hakime yöneltmeden doğrudan sorabilir. Ancak, hakimin dinlediği tanık savunma tanığı ise, müdafi çapraz sorgu yapamaz, sadece anlattırıcı sorgu yapabilir. İddia tanığı ise, çapraz sorgu yolu açıktır. Müdafiin gerek anlattırıcı sorgu ve gerekse çapraz sorgu sırasında etik kurallara uyması gerekir.

Katılan vekili de, hakim tarafından yapılan dinlemeden sonra, sorusunu hakime yöneltmeden doğrudan soru sorabilir. Burada da, katılan iddia tanığına sadece anlattırıcı sorgu, savunmanın tanığına ise sadece çapraz sorgu yapabilir.

ç) Sanık ve katılan.

Kanun sanık ve katılana doğrudan soru sorma hakkı vermemiş, bunların sorularını daima mahkeme başkanı veya hakim eli ile sorulmasını emretmiştir (CMK 201/1).

Sanığın tanığa araya hakimi koymadan soru sormasının engellenmesi, çapraz sorgunun ihtisas bilgisini gerektirmesi ile açıklanmakta ise de (*Dönmez* 2007, 131), bizce en temel haklardan olan, sanığın kendisini suçlayan sanığa bizzat kendisinin soru sormasının engellenmesi, soru sordurma hakkı korunduğu için, Sözleşmenin 6 ıncı maddesine aykırı değil ise de, maddenin ruhuna aykırıdır. Mukayeseli hukuk ta da sanığın müdafii olmadığı durumlarda savunmasını bizzat yaptığı nazara alınarak izin verildiği için, madde değiştirilmelidir.

2) Doğrudan soru kimlere sorulabilir?

Kanun, önce hakime yöneltmeksizin, doğrudan soru sorma bakımından; tanık, katılan, bilirkişi, duruşmaya çağırılmış diğer kişilere ve sanığa soru sorma yolunu açmıştır. Tanık ve bilirkişiye doğrudan soru sorulmasında yarar görmekle birlikte, özellikle sanığa doğrudan sorulmasını sakıncalı buluyoruz.

3) Doğrudan sorulan soruya itiraz.

Mahkeme başkanı veya hakimden önceden izin almaya gerek olmadan ilgililerden biri duruşmada doğrudan soru sorma hakkını kullanacak olursa, bu soruya diğer tarafın derhal karşı gelmesi gerekir. Kanun itiraz diyorsa da, burada kanun yolu olan itirazın bulunmadığı açıktır. Bu nedenle, karşı gelme denilmeli idi.

Mahkeme başkanı bu konuda karar verir. Eğer karşı gelme geciktiği için cevap verilir ve duyulursa, artık yapacak birşey yoktur.

Duruşmada tanık dinlenmesi delillerin CMK 206 kapsamında ortaya konmasından ibarettir. Bu nedenle, duruşmayı yöneten başkan, CMK 206/2 de sayılan nedenlere dayanarak soru sorulmasını her zaman, karşı gelme olaması bile red edebilir.

Başkanın verdiği bu kararın "hukuken kabul edilemeyeceği öne sürülürse", mahkeme CMK 192/2 uyarınca bu hususta bir karar verir.

V - Çapraz Sorgu Hakkında Tavsiyeler

Çürütülecek Noktalar	**Duruşmada tanık hazırken, onun yüzüne karşı çapraz sorgu sırasında yöneltilen tenkitler (Intrinsic impeachment impeac hment)**	**Tanık duruşma salonunu terk ettikten sonra yöneltilen tenkitler**
1. Tanığın daha evvel mahkeme dışında verdiği beyan ile duruşmada verdiği beyan arasında çelişki bulunması	Bu konudaki tenkitler ilk defa çapraz sorguda yöneltilebilir	Tanık önceki beyanını kabul etmişse, önceki beyan tanık salonda yokkende ileri sürülebilir

2. Tanığın sanık lehine veya aleyhine taraf tutarak beyanda bulunması için sebepler olduğunu ortaya koyan sorular sormak (BİAS)	2. Sorulabilir	2. Sorulabilir
3. A) Tanığın kişilik yapısına yönelik tenkit içeren sorular sorulması	A) Tanığa sorulabilir fakat sanığa önceki mahkumiyetlerini sorabilmek için kurallar ve istisnalar vardır	A) Sorulabilir
B) Tanığın daha evvel yapmış bulunduğu olumsuz davranışların ortaya konulmasına yönelik sorular	B) Bu tür sorular ancak tanığın önceki olumsuz davranışlarının gerçeği söyleyip söylemediği ile bağlantısı varsa sorulabilir	B) Bu tür sorular tanık duruşma salonunda hazır değilken sorulamaz
C) Tanığın itibar ve şöhreti ile ilgili sorular	C) Sorulamaz	C) Gerçeği söyleyip söylemediği veya söylediklerinin doğruyu yansıtıp yansıtmadığı bakımından sorulabilir
4) Tanığın algılama kabiliyetindeki eksikliklere ilişkin sorular	4) Sorulabilir	4) Sorulabilir
5) Tanığın psikolojik durumuna ilişkin sorular	5) Sorulabilir	5) Sorulabilir
6) Tanığın verdiği ifadedeki çelişkiler konusunda sorular	6) Sorulabilir	6) Sorulabilir

Kaynakça

Kunter/Yenisey/Nuhoğlu, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku. 8 inci Bası, İstanbul, 2010.

Dönmez, Burcu, Demren, Ceza Muhakemesi Hukukunda Çapraz Sorgu, Seçkin, Ankara 2007.

19- Atatürk Barış Ödülünün İadesi Ve Kurumun Lağvı Dilekçemiz

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞINA

ANKARA

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH KURUMU YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞI'NA

ANKARA

KONU : Ahmet Kenan Evren'e 1990 Yılında Verilen ATATÜRK ULUSLARARASI BARIŞ ÖDÜLÜNÜN ve de 40.000.000 eski tl sının Geri Alınması, Ödülü Veren Kurumun Hukuken de Durumu İtibarıyla Lağvı İstemidir.

12 Eylül 1980 sabahı saat 03:59'da Türkiye'nin geleceğine el koyan bir faşist askeri darbe lideri, binlerce insanı hayatından, yurdundan, işinden eden Ahmet Kenan Evren, bu ülkeye cumhurbaşkanı, üniversitelerine fahri hukuk doktoru, okullarına, caddelerine isim babası olarak hukuksuzlukla onore edilmiştir.

Sanki, anayasal düzene açıkça müdahale edilmesinin, TBMM'nin kapatılıp anayasanın ortadan kaldırılmasının, siyasi partilerin kapısına kilit vurulmasının ve daha birçok suçun müsebbibi olanlar o ve onlar değilmiş gibi bir de 1990 yılında Atatürk Barış Ödülü ve 40 milyon TL ile onurlandırılmıştır.

Üstelik, tüm bu darbeciliğe özendirme, diktatörü yüceltme, 12 Eylül 1980 darbesi yüzünden 1 milyon 683 bin kişinin fişlendiği, 7 bin kişi için idam cezasının istendiği, yakınları işkenceye, faili meçhule, hapse ve idama uğramış bir ülkenin acı çeken fertlerinin gözleri önünde olmuştur. Haklı olarak merak ediyoruz, bir ülkenin geleceğiyle oynayan, anayasal düzeni, demokrasiyi ve insanların hayatlarını büyük bir keyfiyetle ayaklar altına alan bir suçlu daha ne kadar "aferin" alabilir? Desteklenebilir yargılanmaktan uzak tutulabilinir? Böylesi bir insanın hangi eylem ve düşüncesi "BARIŞ" kavramı ile tanımlanabilir ?

Dolayısıyla, biz aşağıda imzası bulunan hukukçular, toplumsal gelişmeye olan inancın ve demokratik davranış biçimlerinin devletin tüm katmanlarına yayılması ve halkımızın hukuk devletine olan inancının artık daha fazla "darbe" almaması adına, 12 Eylül Askeri darbesinin bir suç olduğunun ve meşru olmadığının bilincinin oluşması için, Ankara savcılığının haklarında soruşturma sürdürdüğü, İddianame yazımının sürdüğünün öğrenildiği bu aşamada, diğer unvanlarıyla birlikte Ahmet Kenan Evren'e verilen Atatürk Barış Ödülü'nün de geri alınması haklı talebimizi siyasi hukuk olarak tarafınıza iletme gereğini duyuyoruz.

Hukuk ve barışla tek ilişkisi en temel insan haklarını vahşice çiğnemek, gasp etmek olan bir askeri darbe liderine, bir diktatöre verilmiş olan bu ödülün sayın makamınızca geri alınması, binlerce insanın mağduriyetinin makamınızın kararı ile tescil edilmesi ve tanınması anlamına da gelecek ve demokrasi konusundaki inancımız güçlendirecektir. Ayrıca makamınızca talebimiz doğrultusunda alınacak kararın toplumsal / kurumsal arınma ve barışma çabalarına katkı sağlayacaktır.

Hukuksal yapıya gelince;

Atatürk Barış Ödülü Tüzüğü

Madde 3 – Atatürk Uluslararası Barış Ödülüyle ilgili esaslar ve koşullar şunlardır:

b) Ödülün verilmesinde, dünya barışına, uluslararası ilişkilerde dostluk, anlayış ve iyi niyetin geliştirilmesine, siyasal, bilimsel, sanatsal ve benzeri eserleri, hizmet ve faaliyetleriyle Atatürk'ün "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" ilkesi doğrultusunda hizmet vermiş olmak koşulu aranır.

Kenan Evren'e 1990 Yılında Verilen ATATÜRK ULUSLARARASI BARIŞ ÖDÜLÜNÜN ve de 40.000.000 eski tl sın veren kurum. 17.8.1983 tarihinde 2876 sayılı kanun ile 12 eylül cuntası ve K.Evren tarafından kurulmuştur..

Kanun, zaten mevcut olan Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumunu bu yeni kuruma bağlarken, Atatürk Araştırma Merkezi ve Ataürk Kültür merkezi adlı yeni iki kurum daha kurmuş,Atatürk Ulusal Barış Ödülü düzenlemesini de getirmiştir. Yani kurumun kendisi Kenan Evren in İhdas ettiği bir kurumdur.Kurumun ilk başkanı (evrene ödül veren) Korgeneral Suat İlhan'dır (1983 -1991).

Bu Kanun evrensel BARIŞ kavramının aksine, "türkçü", turancı ve ırkçı bir dil ve amaç içermektedir. Evren'e ödül verildiği 1990 yılında da Cumhurbaşkanının Turgut Özal olduğunu unutmayalım.

Ancak ödülü vermeye yetkili olan, Yüksek Kurulun teşekkülüne ilişkin maddeler Anayasa mahkemesince 1993' te iptal edilmiştir. Yeniden düzenleme de yoktur. İşlemler Kurumun Yönetim kurulunca yürütülmektedir. T.C Başbakanlığına bağlı bu Kurum 2000 yılından bu yana ödül verememektedir. Böylesine tükenmiş bir tüzel kişiliğin hukuksal olarak da sonlandırılmasını toplumsal BARIŞ kavramının coğrafyamızda yeşermesi adına zorunluluk olarak görmekteyiz.

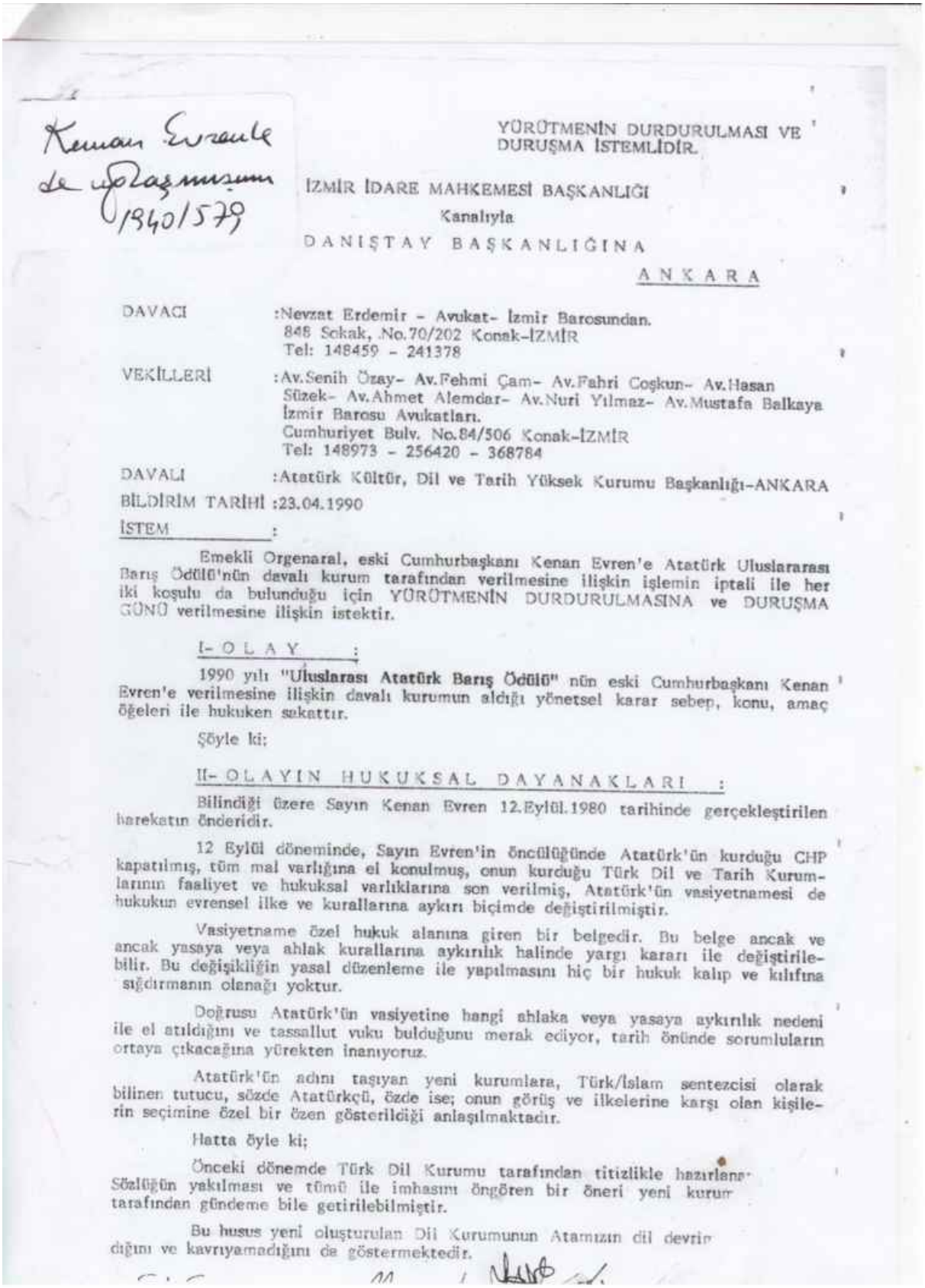
Ödül kurumunun kendisinin, (halen var olmasının) de Ahmet Kenan Evrene bir kıvanç ve ödül olduğu düşüncesiyle bu kurumun lağv edilmesini bireysel ve toplumsal "BARIŞ" bilincimiz ile istemekteyiz.

Bu bağlamda; Makamınızca ödülün ve eklentilerinin Ahmet Kenan Evren' den geri alınmasına, 40.milyon tl parasal bedelinin de geri alınmasına, ödül veren kurumun Lağvına ilişkin karar üretilmesini, 2577 Sayılı yasaya göre İdari İcrai yanıtınızla tarafımıza tebliğini talep ederiz.

Avukat Avukat Avukat Avukat

Senih Özay Y. Murat Alpaslan Arif Ali Cangı H. BAHA COŞKUN

Evren'e Atatürk Uluslararası barış ödülü verilmesi işlemini ek gibi dava edenlerden olduğumdan, devamını getirmek üzere müdahil olmak talebim vardır.

Kenan Evren'le de uğraşmışım 1940/579

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI VE DURUŞMA İSTEMLİDİR.

İZMİR İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI
Kanalıyla
DANIŞTAY BAŞKANLIĞINA
ANKARA

DAVACI :Nevzat Erdemir - Avukat- İzmir Barosundan.
848 Sokak, No.70/202 Konak-İZMİR
Tel: 148459 - 241378

VEKİLLERİ :Av.Senih Özay- Av.Fehmi Çam- Av.Fahri Coşkun- Av.Hasan Süzek- Av.Ahmet Alemdar- Av.Nuri Yılmaz- Av.Mustafa Balkaya
İzmir Barosu Avukatları.
Cumhuriyet Bulv. No.84/506 Konak-İZMİR
Tel: 148973 - 256420 - 368784

DAVALI :Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı-ANKARA

BİLDİRİM TARİHİ :23.04.1990

İSTEM :

Emekli Orgenaral, eski Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e Atatürk Uluslararası Barış Ödülü'nün davalı kurum tarafından verilmesine ilişkin işlemin iptali ile her iki koşulu da bulunduğu için YÜRÜTMENİN DURDURULMASINA ve DURUŞMA GÜNÜ verilmesine ilişkin istektir.

I- OLAY :

1990 yılı "Uluslarası Atatürk Barış Ödülü" nün eski Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e verilmesine ilişkin davalı kurumun aldığı yönetsel karar sebep, konu, amaç öğeleri ile hukuken sakattır.

Şöyle ki;

II- OLAYIN HUKUKSAL DAYANAKLARI :

Bilindiği üzere Sayın Kenan Evren 12.Eylül.1980 tarihinde gerçekleştirilen harekatın önderidir.

12 Eylül döneminde, Sayın Evren'in öncülüğünde Atatürk'ün kurduğu CHP kapatılmış, tüm mal varlığına el konulmuş, onun kurduğu Türk Dil ve Tarih Kurumlarının faaliyet ve hukuksal varlıklarına son verilmiş, Atatürk'ün vasiyetnamesi de hukukun evrensel ilke ve kurallarına aykırı biçimde değiştirilmiştir.

Vasiyetname özel hukuk alanına giren bir belgedir. Bu belge ancak ve ancak yasaya veya ahlak kurallarına aykırılık halinde yargı kararı ile değiştirilebilir. Bu değişikliğin yasal düzenleme ile yapılmasını hiç bir hukuk kalıp ve kılıfına sığdırmanın olanağı yoktur.

Doğrusu Atatürk'ün vasiyetine hangi ahlaka veya yasaya aykırılık nedeni ile el atıldığını ve tassallut vuku bulduğunu merak ediyor, tarih önünde sorumluların ortaya çıkacağına yürekten inanıyoruz.

Atatürk'ün adını taşıyan yeni kurumlara, Türk/İslam sentezcisi olarak bilinen tutucu, sözde Atatürkçü, özde ise; onun görüş ve ilkelerine karşı olan kişilerin seçimine özel bir özen gösterildiği anlaşılmaktadır.

Hatta öyle ki;

Önceki dönemde Türk Dil Kurumu tarafından titizlikle hazırlanan Sözlüğün yakılması ve tümü ile imhasını öngören bir öneri yeni kurum tarafından gündeme bile getirilebilmiştir.

Bu husus yeni oluşturulan Dil Kurumunun Atamızın dil devrimini ve kavrıyamadığını da göstermektedir.

2876 Sayılı Yasanın 91/b maddesinde **"Adayların tespit ve değerlendirilmesinde ATATÜRK'ün YURTTA SULH CİHANDA SULH ilkesi doğrultusunda dünya barışının, uluslararası dostluk, anlayış ve iyiniyetin geliştirilmesine veya ATATÜRK'ün koyduğu bu ilkeye eserleri, hizmet ve faaliyetleriyle katkıda bulunmuş olmak koşulu aranır"** denilmektedir.

SAYIN KENAN EVREN'in yönetimde olduğu dönemde, aydınlar ihanetle suçlanmış, şiddet olaylarının üzerine tek yanlı gidilmiş, bilim adamları üniversitelerden uzaklaştırılmış, yurt dışındaki devletin imamlarının maaşı Şeriatçı Rabıta Örgütüne ihale edilmek suretiyle, teokratik düzen kurmayı amaçlayanlara yol açılmış, böylece ulusal birliği tehlikeye sokacak yeni şiddet olaylarının tohumları ekilmiştir.

O ekilen tohumlar, Aksoy'lara, Emeç'lere kıymak suretiyle kötü, acı ürünlerini vermeye başlamıştır. "Ben imam çocuğuyum" deyip, meydanlarda ayetlerle laiklik savunulamazdı, savunuldu. Atamızın Öğrenim Birliği Yasası delinemezdi, delindi. İhtiyaçtan fazla İmam Hatip Okulları kurulamazdı, kuruldu. Cumhuriyetin temel dayanağı olan laiklikten ödün üstüne ödün verildi. Öyle bir ortama gelindi ki nüfus ve aile planlamalarında bile imamlardan fetvalar alınır oldu.

Bu koşullarda uluslararası dostluk ve barışa katkıda bulunmak bir yana, iç barışın tam anlamıyla kurulduğu da söylenemez. Başka bir anlatımla Sayın Evren'in yurt barışına ve dünya barışına katkı ve hizmetinden söz etmenin olanağı yoktur.

Yine Sayın EVREN'in ATATÜRKÇÜLÜK konusunda yapıtının olmadığını herkes bilmektedir.

Dahası var ulu önderin eserleri onun adına, ATATÜRK'çülük adına bir bir ortadan kaldırıldı. Bu cümleden olarak varlığını müdafa-i hukuktan ve kuvay-i milliyeden alan ATA'mızın partisi C.H.P.nin kapatılmasında SAYIN EVREN'in imzası var, vasiyetnamesinin değiştirilmesinde imzası olan yine o, TÜRK DİL KURUMU ve TARİH KURUMUNUN varlığına yine onun buyruğuyla son verildi. Özdeyişle; Atamızın eserleri gitti, adı kaldı yadigar.

ATATÜRK'ün eserlerini, onun adına yok etmekle ATATÜRK'çü olunamaz. Eserlerini yok eden kişiye, Atatürkçülük ödülü verilmesi, onu kabrinde rahatsız eder, kemiklerini sızlatır. Buna hiç kimsenin hakkı yoktur.

Yönetime el koymak, demokrasiye son vermek, hiç bir şekil ve surette bağışlanacak, hoşgörü ile karşılanacak bir olay değildir. Darbe yapan, darbeye önderlik eden bir kimseye Atatürkçülük ödülü verilmesi, darbecileri taltif, darbe yapmayı düşünenlere Atatürk adına, Atatürkçülük adına çağrıdır. Hukuk kuralları darbelere çağrı yazısı çıkaracak biçimde yoruma tabi tutulamaz, tutulmamalıdır. İşlem bu yönüyle de hukuka aykırıdır. Öyle bir aykırılık ki, bu aykırılık yönetsel işlemin hukuk alanına ölü doğmasına yol açmıştır. Bir başka deyişle bu tasarruf hukuken yok hükmündedir.

Hiç bir makam veya mercinin kaynağını Anayasadan almayan bir devlet yetkisini kullanamayacağı Anayasamızın temel kurallarından biridir. Darbeye ve darbeciye ödül verilmesi 5816 Sayılı Yasa açısından da geçersizdir.

Davalı kurum Anayasanın 134.maddesinde Anayasal organlar arasında yer almıştır.

Yine Anayasanın 125.maddesine göre "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." Her ne kadar Anayasanın 125/2.maddesinde "Cumhurbaşkanının tek başına yapacağı işlemlerin yargı denetimi dışında olduğu" belirtilmiş ise de iptali istenen işlem Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı bir işlem değildir.

Bu itibarla, Anayasanın "herkes meşru bütün vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı ve davalı olarak iddia ve savunma hakkına sahiptir." diyen 36 ve 2575 Sayılı Danıştay Yasasının 24/d maddesi gereğince yönetsel işlemi yargı denetimine sunuyoruz.

III- KANITLAR :

1- İdari İşlemle İlgili Davalı Kurum Kayıtları (Ödül Kurulu Kararına Muhalefet Şerhli),

2- Konuyla ilgili basında yayınlanan değerlendirme yazıları (Ödül açıklandıktan sonra hiç bir basın kuruluşu ve Atatürkçülük konusunda hiç bir bilim adamı ödülün Sayın Evren'e verilmesinde isabet görmemiştir).

IV- SONUÇ :

Yukarıda açıklanan, doğrudan gözetilecek ve duruşma sırasında belirtilecek nedenlerle sebep, amaç ve konu öğeleri yönünden sakat olan yönetsel işlemin iptaline, ileride giderilmesi olanaksız zararlara yol açacak nitelik taşıması ve işlemin hukuka aykırılığının açıkça ortada bulunmasına göre YÜRÜTMENİN DURDURULMASINA, DURUŞMA GÜNÜ verilmesine, yargılama giderleri ve avukatlık ücretinin karşı yana yükletilmesine karar verilmesini saygıyla arz ve talep ederiz. 17.05.1990

Davacı Nevzat Erdemir

Vekilleri

Av. Senih ÖZAY Av. Fehmi ÇAM Av. Hasan SÜZEK

Av. Ahmet ALEMDAR Av. Nuri YILMAZ

Av. Fahri Coşkun Av. Mustafa Balkaya

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞINA-

ANKARA

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Kurumu Yönetim Kurulu Başkanlığı ‘ na – Ankara

T.C Başbakanlık - Ankara

KONU : A. Kenan Evren’e 1990 Yılında Verilen ATATÜRK ULUSLARARASI BARIŞ ÖDÜLÜNÜN ve de 40.000.000 eski tl sının Geri Alınması, hukuken de durumu itibarıyla Lağvı İstemidir.

12 Eylül 1980 sabahı saat 03:59’da Türkiye’nin geleceğine el koyan bir faşist askeri darbe lideri, binlerce insanı hayatından, yurdundan, işinden eden Ahmet Kenan Evren, bu ülkeye cumhurbaşkanı, üniversitelerine fahri hukuk doktoru, okullarına, caddelerine isim babası olarak hukuksuzlukla onore edilmiştir.

Sanki, anayasal düzene açıkça müdahale edilmesinin, TBMM’nin kapatılıp anayasanın ortadan kaldırılmasının, siyasi partilerin kapısına kilit vurulmasının ve daha birçok suçun müsebbibi olanlar o ve onlar değilmiş gibi bir de 1990 yılında Atatürk Barış Ödülü ve 40 milyon TL ile onurlandırılmıştır.

Üstelik, tüm bu darbeciliğe özendirme, diktatörü yüceltme, 12 Eylül 1980 darbesi yüzünden 1 milyon 683 bin kişinin fişlendiği, 7 bin kişi için idam cezasının istendiği, yakınları işkenceye, faili meçhule, hapse ve idama uğramış bir ülkenin acı çeken fertlerinin gözleri önünde olmuştur. Haklı olarak merak ediyoruz, bir ülkenin geleceğiyle oynayan, anayasal düzeni, demokrasiyi ve insanların hayatlarını büyük bir keyfiyetle ayaklar altına alan bir suçlu daha ne kadar “aferin” alabilir? Desteklenebilir yargılanmaktan uzak tutulabilinir.

Dolayısıyla, biz aşağıda imzası bulunan hukukçular, toplumsal gelişmeye olan inancın ve demokratik davranış biçimlerinin devletin tüm katmanlarına yayılması ve halkımızın hukuk devletine olan inancının artık daha fazla “darbe” almaması adına, 12 Eylül Askeri darbesinin bir suç olduğunun ve meşru olmadığının bilincinin oluşması için, Ankara savcılığının haklarında soruşturma sürdürdüğü, İddianame yazımının sürdüğünün öğrenildiği bu aşamada, diğer unvanlarıyla birlikte Ahmet Kenan Evren’e

verilen Atatürk Barış Ödülü'nün de geri alınması haklı talebimizi siyasi hukuk olarak tarafınıza iletme gereğini duyuyoruz.

Hukuk ve barışla tek ilişkisi en temel insan haklarını vahşice çiğnemek, gasp etmek olan bir askeri darbe liderine, bir diktatöre verilmiş olan bu ödülün sayın makamınızca geri alınması, binlerce insanın mağduriyetinin makamınızın kararı ile tescil edilmesi ve tanınması anlamına da gelecek ve demokrasi konusundaki inancımız güçlendirecektir.

Hukuksal yapıya gelince:

A. Kenan Evren'e 1990 Yılında Verilen ATATÜRK ULUSLARARASI BARIŞ ÖDÜLÜNÜN ve de 40.000.000 eski tl sın veren kurum. 17.8.1983 tarihinde 2876 sayılı kanun ile 12 eylül cuntası ve K.Evren tarafından kurulmuştur..

Kanun , zaten mevcut olan Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumunu bu yeni kuruma bağlarken, Atatürk Araştırma Merkezi ve Ataürk Kültür merkezi adlı yeni iki kurum daha kurmuş,Atatürk Ulusal Barış Ödülü düzenlemesini de getirmiştir.

Yani kurumun kendisi Kenan Evren in İhdas ettiği bir kurumdur.

Kurumun ilk başkanı (evrene ödül veren) Korgeneral Suat İlhan'dır. (1983 -1991)

Bu Kanun "türkçü" turancı ve ırkçı bir dil ve amaç içermektedir.

Evren'e ödül verildiği 1990 yılında da Cumhurbaşkanının .Başkanı Turgut Özal olduğunu unutmayalım.

Ancak ödülü vermeye yetkili olan, Yüksek Kurulun teşekkülüne ilişkin maddeler Anayasa mahkemesince 1993' te iptal eidlmiştir. Yeniden düzenleme de yoktur.

İşlemler Kurumun Yönetim kurulunca yürütülmektedir.

T.C Başbakanlığına bağlı bu Kurum 2000 yılından bu yana ödül verememektedir.

Ödül kurumunun kendisinin, (halen var olmasının) da Kenan Evrene bir kıvanç ve ödül olduğu düşüncesiyle bu kurumun lağv edilmesini de istemekteyiz.

Makamınızca ödülün ve eklentilerinin Ahmet Kenan Evren' den geri alınmasını, Lağvına, 40.milyon tl parasal bedelinin de geri alınmasına, BU YOLDA KARAR ÜRETİLMESİNİ, 2577 SAYILI YASAYA GÖRE İDARİ İCRAİ YANITINIZLA TARAFIMIZA TEBLİĞİNİ, talep ederiz.

Senih Özay Avukat Murat Alpaslan Avukat Murat Dinçer Avukat

Yargıya hesap vermeme" zırhları referandumla ortadan kalkan 12 Eylül darbesinin lideri Kenan Evren'le kudretli ismi Tahsin Şahinkaya hakkındaki soruşturma tamamlandı. 12 Eylül 2010 referandumunun ardından darbecilere yargılama engeli kalkmış, bunun üzerine soruşturma başlatılmıştı. Şimdi dosya tamamlandı ve iddianame hazırlandı.

İddianamede, suçun zaman aşımına uğramadığı, zaman aşım süresinin anayasa değişikliğinin yapıldığı 12 Eylül 2010'dan itibaren başladığı belirtildi. Çorum ve Kahramanmaraş olaylarının darbeye zemin hazırlamak için çıkarıldığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından müdahale edilmediği belirtilen iddianamede, hayattaki darbecilerden Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya'ya 2'şer kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası talep edildi. Evren'in, "Zemin oluşmasını bekledik" sözü ise en büyük delil oldu.

İDDİANAME 120 SAYFA

Ankara Özel Yetkili Cumhuriyet Savcısı Kemal Çetin, iddianameyi Özel Yetkili Ankara Cumhuriyet Başsavcıvekili Hüseyin Görüşen'e imzaya sunduğu öğrenildi. 12 Eylül 2010'da yapılan anayasa değişikliği sonrasında 12 Eylül 1980 darbesini gerçekleştirenler hakkında yaklaşık 3 bin suç duyurusu yapılmıştı. İşkence gören mağdurların da ifadesine başvuran savcı Kemal Çetin'in hazırladığı iddianame 120 sayfayı buluyor. Savcı Çetin'in işkence gören ve şikayet edilen bürokratların dosyalarını ayırdığı, onlar için de ayrı bir iddianame tanzim edeceği öğrenildi. Darbenin başındaki MGK üyesi Evren ve Şahinkaya'nın TCK'nın 146/1 ve 147/1 maddesi uyarınca ayrı ayrı cezalandırılmalarını isteyen savcı Çetin, hayatta kalan MGK üyeleri Evren ve Şahinkaya'nın "Türkiye Cumhuriyeti anayasasını ve bu kanunla teşekkül etmiş TBMM'yi iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs" suçunu işlediklerini belirtti. Evren ve Şahinkaya'nın "hükümeti ıskat etmek veya vazife görmekten cebren men etmek" suçlarını da işlediğini vurgulandı.

DARBEYE ZEMİN HAZIRLADILAR

İddianamede ilk olarak darbeye zemin hazırlayan nedenleri sıralayan Savcı Kemal Çetin, Maraş, Sivas, Çorum olaylarını bu çerçevede ele aldı. 27 Mayıs 1980'de MHP'li Bakan Gün Sazak'ın öldürülmesi üzerine, ertesi gün Çorum'da Ülkücüler, Alevi ve solcuların dükkân ve evlerine saldırmıştı. Alevilerin oturduğu Milönü Mahallesi ablukaya alınmış, olaylar 30 Haziran'a kadar sürmüştü. Olayların yatıştığı düşünülürken, 4 Temmuz'da "Komünistler Alaattin Camisi'ne bomba attı" şayiası ile ikinci kıyım dalgası başladı. Olaylara askerin müdahale etmediğine yer verilen iddianamede olayların darbeye zemin hazırlamak adına çıkarıldığı vurgulandı. Şüphelilerin Maraş, Çorum, Sivas olaylarına darbeye zemin hazırlaması amacıyla müdahale etmeyerek TSK'nın görevini yapmasını engelledikleri ve bu nedenle de eski TCK'nın 146. maddesi uyarınca ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası talep edildi. Savcı buna kanıt olarak Evren'in. "Şartların olgunlaşmasını bekledik" sözlerine de yer verdi

SUÇ ÜÇ SENEYİ KAPSIYOR

Darbecilerin işlediği suçun "Anayasal düzeni zorla değiştirme" olarak kabul edilirken suç tarihi darbenin yapıldığı 12 Eylül 1980 ile başlayarak sivil iktidara geçildiği tarih olarak gösterildi. Yani yeni Meclisin seçilmesinin ardından hükümetin sivillere devredildiği tarihe kadar (24 Kasım 1983) olan tüm işlem ve eylemler darbe suçu olarak değerlendirildi. Savcı Çetin tarafından hazırlanan iddianamenin Özel Yetkili Ankara Cumhuriyet Başsavcıvekili Hüseyin Görüşen'in onayının ardından UYAP aracılığıyla Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilecek. Böylece Türkiye bir ilke tanıklık ederek askeri darbeyi yapanları yargı önüne çıkaracak. Evren ve Şahinkaya bir dönem Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının yargılandığı ve idama mahkum olduğu maddeden yargıya hesap verecek. Ancak yeni TCK'yla idam cezası ortadan kalktığı için Evren ve Şahinkaya en fazla ağırlaştırılmış iki kez müebbet hapis cezasına çarptırılacak.

Avukat **Avukat** **Avukat**

Senih Özay **Cem Nemutlu** **Yahya Murat Alpaslan**

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1

Alsancak / İzmir / Türkiye

Kordon (İzmir) V.D.57589230830

Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92

Faks : (+90) 232 4210115

e-posta: avsenih@gmail.com - cnemutlu@gmail.com

Ankaradaki savcı evren ve arkadaşları ve darbe kadrolarını ve fiillerini takipsizlikle geçiştirmeyip en azından iddianameye taşımak istiyormu evet..

akabinde bile hemen kapatılabilir mi evet.. kapatılmasın mı evet

bize, işi diri tutma moral hareketler hukuk inşası düşüyor mu evet

Bunun için Azmettiren olarak abd /natoyu bulduk mu evet

başkanlarına biizm çocuklar türkiyede işi bitirdiler dediler mi evet.. öyleyse bizim çocuklar nasıl oluşur dedik ve araştırdık ve abd 'de darbe yapıcı eğitim okulunun bulduk mu evet

orada bizim subey polis şefi bankacı eğitilmiş adamalarımız olabilir mi evet

VERSENE DEDİK...

ANKARA BÜYÜKELÇİLİĞİ ÖNCE ZORLAŞTIRICI DIŞİŞLERİ ÜZERİNDEN BAŞVUR DEDİ Mİ EVET...

CIA İLGİLİ SERVİSİ DE DÜN O KADAR EVRAK İNCELEYEMEM VE DE YÖNETMELİĞİMDE YETKİM VAR VERMİYORUM DEDİ Mİ DEDİ...

BİZ BUNU AMERİKALI AVUKAT DOSTLARLA TEST EDİYOR VE İTİRAZ HUKUKUNU ÖĞRENMEYE ÇALIŞIŞIYORMUYIZ EVET...

ŞİMDİ EN AZINDAN "size zahmet vermeyecek dosya hangisi? Afganistan, Guatemala, Ortadoğu ve saire, ve saire. Aralarından birini seçİN İSTERSENİZ AMA

MADEM ÇOK SORUMUZDAN ÜRKMÜŞSÜNÜZ TEK SORUYA İNDİRİYORUZ... DEYİP BU OKULLARDA OKULDA EĞİTİP DİPLOMA VERDİĞİNİZ TÜRK SUBAY POLİS ŞEFİ VEYA SİVİL KİMLER OLDU SÖYLEYİN DİYECEĞİZ BİRİNCİSİ...

BU KARARA İTİRAZ EDİP AKABİNDE YİNE REDDEDİLİRSEK.. AMERİKADAKİ İDARE MAHKEMEMSİ EŞİTİ MAHKEMEDE DAVA AÇIP YARGIYA TAŞIAYACAĞIZ...

<u>BU CEVAP VEREN CIA YETKİLİSİNİN YAZISINI BİRAZ TERBİYESİZ BULDUĞUMUZ İÇİN ŞAHSI HAKKINDA DA CEZAİ YOLA GİDECEĞİZ..</u>

KISA FİLMİMİZE BAKIN CIA DA KORKUYOR ÜRKÜYOR YOLLU BU GELİŞMEYİ SOKACAĞIZ...

VE SİZİN GİBİ AKILLI GAZETECİLER DE KAMUYA İYİ TAŞIRSA MEMELKETTE AZICIK MAZICIK KABARMA OLUR BİLİNÇLENME OLUR REFLEKS OLUR SAVCININ DURUMU RAJATLAR MÜDAHİLLER RAHATLAR BELKİ KENAN EVREN VE ARKADAŞLARI DA RAHATLAYARAK İTİRAFLARA BAŞLARLAR.... LEKELİ TARİHİ AŞARIZ.. (SENİH ÖZAY)

elbette cıa nın başka türlü cevap vereceğini düşünmüyorduk ve buna hazırlandık 2. perdede 1- amerikada hukuk mücadelesi olacak, 2- Türkiyede Kenan Evren ve arkadaşlarının ceza davasının açılmasını ve sürece hazırlıklı müdahalemiz izlenecektir. Çünkü evren/darbe davasının PANDORANIN KUTUSU olduğu bilinci ile , Bİ AÇILMAYA GÖRSÜN <u>SOA/WHINSEC (ABD) VE STAND BEHIND (NATO) ÖRGÜTLENMELERİ</u> GÜNDEME GELECEK.emin olun.

Önce bakın CIA İngilizce ne demiş ?

BAK BURADA NE DENİYORMUŞ ? BAK Türkçesine BAK;

Sizin sorularınızı sıralamış ve en alttaki paragrafta FOIA kanunu isteyen kişilere devlet kayıtlarına erişim hakkı vermekte ancak demiş ve bizim bilgi

edinme kanunumuz 7. Maddesinde (altta yer verdim) benzer gerekçe ile talebi reddetmiş :

Sevgili Bay Ozay ve Alpaslan,

18 Kasım 2001 tarihinde Bilgi ve Güvenlik ofisinde alınan Bilgi Edinme Yasası kapsamındaki tarihsiz taleplerinize verilen nihai yanıttır.

Sizin sorular(tercümeye gerek yoktur sanırım)

1-

2-

3-

4-

5-

6-

7-

8-

9-

10

FOIA genel kamu için hükümet kayıtlarına erişim için bir araç sağlamak için yürürlüğe girmiştir. FOIA hükümleri federal kurumlar açısından birisi bir şey istiyor diye araştırmalar yapmak, sorulara cevap vermek, kayıt oluşturmak, veya sebepsiz malzeme(bilgi demek istiyor sanırım) toplamak zorunluluğunda değildir. Bu sebeple isteğinizi reddetmek zorundayız.

Saygılarımızla,

Bilgi ve Gizlilik Koordinatörü

Susan Hanım.

İstenecek bilgi veya belgenin niteliği

MADDE 7. —

Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler.

YANİ BAK UKALACA ŞU DA DENİYORMUŞ…

"Devlet müesseseleri, sadece böyle bir bilgi edinme yasası var diye yığınla dosya arasından bu soruları araştırmak zorunda değildir. İstek mantıksız; meali abesle iştigaldir."

Ya arkadaşlar…

Hala yapacak şey yok sallayın 90 yaşındaki adamı mı yargılayacağız….???

OO amerikada da çok uzak dermisiniz neden dersiniz bilmiyorum..

Sevgilerle..

Senih Özay Murat Alpaslan

20. Ve Cumhurbaşkanı maaşını kesin dilekçesi verdik;

T.C EMEKLİ SANDIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ' NE

ANKARA

Kenan Evren, 12 Eylül 1980 'de 1961 Anayasasını ortadan kaldıran, siyasi partileri, sivil toplum örgütlerinin tümünü ve işçi sendikalarını kapatan,uygar olmanın ölçütü olan toplumsal muhalefeti yasaklayan, bütün demokratik hak ve özgürlükleri ayaklar altına alan darbeci 5 generalden biridir.

B-Günümüzde toplumun tüm kesimlerinin rahatsız olduğu 1982 anayasasını silahlar gölgesinde kamuoyuna onaylatan, 1982 anayasası ile kendi cumhurbaşkanlığını da halk oyuna sunan , işlediği insanlık suçlarından yargılanmaktan kurtulması için geçici 15. maddeyle yargılanmadan bağışık tutulmasını da anayasaya yerleştiren , iki binli yıllarda Türkiye insanlarına yakışmayan bir anayasayı ve kendi cumhurbaşkanlığını onaylatan bir generaldir.

C- 1980'li yıllarda Türkiye'mizde yaşadıklarımızın benzeri olaylar , dünyanın birkaç ülkesinde de yaşanmıştır. Şili'de Allende yönetimi darbeyle yıkılmış yerine faşist diktatörlük oturmuştur. Bunun gibi Arjantin'de ve bazı ülkelerde benzeri olaylar yaşanmıştır. Arjantin'in ve Şili'nin halkı ısrarla darbecilerin yargılanmasını istemiş ve bu uğurda yıllarca mücadele etmiştir. Bu mücadele sonunda Uluslararası Yargı yaşanılanları değerlendirmiş, darbecilerin insanlık suçu işlediklerine karar vermiştir . Mahkeme , insanlık suçunda zaman aşımının söz konusu olmayacağını da hüküm altına almıştır.

D- Ülkemizde Kenan Evren'in başkanlığında yapılan darbeden sonra 2 milyon insan fişlenmiş, vatan haini ilan edilmiştir. Binlerce genç öldürülmüştür. Binlerce genç de öldürülerek ailesine dahi haber verilmeden bu gün bile gömüldüğü yerleri bilinmeyen bir biçimde gömülmüştür. Bütün bu anlattıklarım Türkiye kamuoyu ve yargıçlar tarafından bilinmektedir. Darbeci Kenan Evren anayasayı yürürlükten kaldırma suçunu da işlemiştir. Ancak hukuk otoritelerinin dediği gibi anayasayı ilga edenler başarılı olursa asla yargılanamazlar , Kenan Evren de böyle olmuştur.

E- Kenan Evren'in hakkında basında yazılanlar, anlatılanlar, insan hakkı ihlalleri, herhangi bir arşive sığmayacak kadar çoktur. Biz bu ihlallerden bir kısmını internet kayıtlarından alarak mahkemeye sunduk.

F- Yukarıda sunduklarımızdan ve eklediğimiz belgelerden anlaşılacağı üzere Kenan Evren adı darbecilik, insan haklarını ortadan kaldırma eylemi, 1982 Anayasasını ilga eylemi, binlerce gencin ölmesi ve yargılanması eylemi, bunların sonunda insanlık suçu işleme eylemiyle özdeşleşmiştir.

G-Kentlerin bulvarlarına verilen adlar yurtseverlerin, gerçek kahramanların, sanatçıların, edebiyatçıların ,demokratik hak ve özgürlüklere katkısı olanların adları olabilir. Kenan Evren adının gelecek kuşaklara, çocuklarımıza kahraman adı olarak sunulması bu ülkenin geleceğine kıyılmış bir eylem olacaktır. Kenan Evren adı ancak Türkiye'de insanlar için yapılan işkencelerin, idamların, suçsuz günahsız öldürülmelerin sergilendiği bir müzeye verilmiş ad olabilir. Bu müzenin adı da "Kenan Evren İnsanlık Suçları Müzesi" olabilir. Onu gelecek kuşaklar ancak böyle tanımlayabilir . Bunun dışında Kenan Evren adının büyük bulvarlara verilmiş olması geleceğimiz açısından olumsuz bir etkidir. H- Kamuoyunun yakından tanıdığı ve değer verdiği gazetecilerden Fikret Bila, darbecilerle yaptığı röportajları Milliyet Gazetesinde yayımlamıştır, Milliyet Gazetesinden sonra da kamuoyunun yoğun ilgisi nedeniyle röportajlar kitap haline getirilmiştir. Söz konusu röportajların oluşturduğu kitabın adı "KOMUTANLAR CEPHESİ"dir. Kitap 3

yıllık sürede altıncı baskısını yapmıştır. Kitaba olan bu yoğun ilgi iddialarımızın haklılığını göstermektedir. Söz konusu kitabın 13. sayfadan 30. sayfaya kadar olan 18 sayfalık bölümü Kenan Evren'le ilgilidir. Kenan Evren'in adının bir bulvara verilecek bir kişiliğe sahip olmadığı, bu bölümde kendi anlatımlarıyla kanıtlanmıştır. İlgili sayfaları dilekçem ekinde sunuyorum. KOMUTANLAR CEPHESİ ADLI KİTAPTA KAMUYA SUNULANLAR

1-Söz konusu kitabın 13. sayfasında Sayın Fikret Bila soruyor " peki siz Diyarbakır cezaevinde olanları neye bağlıyorsunuz ?"

Evren'in yanıtı " … Bu gardiyanlar çok çektiler 12 Eylül olunca da bunlar mahkûmlardan hınç aldılar. Tabi sıkıyönetim komutanlıkları da orayı disiplin altına almak için onların başına subaylar verdiler. Bu subaylar da eğitim yaptırdılar, talim yaptırdılar. Atatürk İlkelerini, İnkılâpları öğrettiler, İstiklal Marşı'nı söylettiler" Kenan Evren'in bu anlatımıyla cezaevlerinde yapılan baskılardan, insanlık dışı hareketlerden gardiyanların yaptığı zulümden haberli olduğu ve bundan memnun olduğu, önlem almadığı kendi anlatımıyla açıktır. Evren , bu açıklamasıyla Türkiye Cumhuriyeti adına Avrupa İnsan Haklarını ve Kamu Hürriyetlerini Korumaya Dair Sözleşmenin 1. bölümünde tanımlanan 18 adet hak ve özgürlüğü ortadan kaldırdığını itiraf etmiştir.

2- Evren kitabın 14. sayfasında itirafını sürdürüyor : " ...Sanki falan hapishanedeki filan adama işkence yapın demişim gibi sanki işkence 12 Eylülden önce karakollarda yok muydu? Bütün karakollarda vardı yani karakola düştün mü kötü muamele yapılıyordu. 12 Eylül de biz polisi rahat bıraktık rahat çalışsın diye. Onlar yine yaptılar bunu (işkenceyi). Sorgulama yapılıyor. Söyletmek için bazı usulleri var onların onları kullanarak bilgi alıyorlar. Bunları Almanlar da yapıyordu İngilizler de, ABD'liler de Fransızlar da yapmadı mı vaktiyle herkes işkence yapıyordu. Yaptılar sonra intihar etti dediler." Bu açıklamasıyla açıkça işkenceyi sistematik uyguladığını ve yargılamanın bir parçası olarak kullandığını itiraf etmiştir.

3-Kitabın 16. sayfasında Kenan Evren'in başlık olan açıklaması "Ben İdama Taraftarım" bu açıklama 2007 yılında dünyada idam cezasının taraftarının kalmadığı bir ortamda Kenan Evren'in gururla idam cezasına taraftar olmasının vurgusudur. İnanılır şey değildir bu. Bu şahsın adının bir bulvara verilmiş olması utanç vericidir.

4-Kitabın 17 sayfasının 2. paragrafında Kenan Evren'in açıklaması şöyledir. "12 Eylül askeri yönetimi döneminde 517 idam kararı verildi. Askeri Yargıtay bunların 124 ünü onayladı. İdam kararı onaylanan sol görüşlü 18, sağ görüşlü

8, adli suçlu 23, bir asala militanı idam edildi." Kendi dönemini bir çekinceye yer vermeden böylesine açıklayan Kenan Evren de insan sevgisine karşı nasıl bir kin oluştuğu satır aralarında vardır .

5-Kitabın 17. sayfasında son paragraf İdam Etmeyelim De Besleyelim Mi ? başlığı altında Sayın Fikret Bila'nın sorusunu Evren şöyle yanıtlıyor : " bir tane hariç 1984'den sonra da bir tane idam uyguladılar . Muşta bir konuşma yapmıştım hani, asmayalım da besleyelim mi diye o zaman Turgut Özal başbakan dedi ki" Yapmayın paşam başka türlü AB ye giremiyoruz." Ben de dedim ki o halde kaldırın bunu . O zaman da Özal dedi ki" Siz kaldırılmasına taraftar mısınız?" ben de ben taraftar değilim dedim." İdam cezasına taraftar olduğunu 2007 yılında bile çekinmeden açıklayan " bunları asmayalım da besleyelim mi " mantığıyla hareket eden ,insan ömrünü bir çuval undan değersiz gören bir zatın adı bir kentin ünlü bulvarına verilebilir mi?

6-Kitabın 18. sayfasının ikinci paragrafında Fikret Bila tekrar soruyor." Siz idam cezasına hala taraftar mısınız? " Kenan Evren açıklıyor: " Tabii bir sürü insan öldürülüyor canlı bombaya bir şey demiyorum kendisi de gidiyor da bomba yerleştiriyorlar 12 kişiyi 20 kişiyi birden öldürüyorlar. Peki o 20 kişiyi öldürmüş ben onu ömür boyu yaşatacağım bu felsefe bana göre değil. " Bu anlatım Kenan Evren'in ilkel insandaki kısasa kısas kuralına bağlılığını gösteriyor. 2007 yılında kısasa kısas kuralını hiçbir sınırlama koymadan böylesine anlatan bir kişinin adının Adana'nın en geniş bulvarına verilmiş olması insan haklarına aykırıdır.

İ-Yukarıda sunduğum nedenlerle, başvuranlar 4 Eylül 2007 günü Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığına başvurarak, Kenan Evren Bulvarı adının "Demokrasi Bulvarı" adı olarak değişmesini BELGE - 1 deki dilekçe ve ekiyle istemişlerdir. Bu istem Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığının kayıtlarına 4 Eylül 2007 günü 0/11-16446 sayı ile geçmiştir. Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 60 gün içinde dilekçeye yanıt vermeyince, istemimizin zımnen reddedildiği sonucuna vardık . Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığının zımni red işlemi yukarıda sunduklarımdan anlaşılacağı üzere hukuka, kamu yararına, geleceğimizin güzelleştirilmesine, Avrupa İnsan Haklarını ve Kamu Hürriyetini Korumaya Dair Sözleşmenin tümüne aykırıdır.

J-Hukuka aykırı bu işlemin iptali için Adana 2. İdare Mahkemesinde 2007/2007 E sayılı davayı açtık BELGE – 2 . Adana 2. İdare Mahkemesi 30.06.2008 günü , 2007/2007 E ve 2008 / 907 K sayılı kararıyla davanın reddine karar verdi BELGE – 3. Adana 2. İdare Mahkemesi , bu kararıyla Avrupa İnsan Haklarını ve

Kamu Hürriyetlerini Korumaya Dair Sözleşmenin tüm maddelerini ihlal eden Kenan Evren'in adının gelecek kuşaklara kahraman olarak sunulmasını hüküm altına almıştır.Bu karar Türkiye Cumhuriyetinde insan hakları ihlallerinin korunduğu, İnsan haklarını ihlal edenlerin kahraman olarak gelecek kuşaklara sunulduğu açıktır.Bu haliyle şikayet ettiğimiz devlet Avrupa İnsan Haklarını ve Kamu Hürriyetlerini Korumaya Dair Sözleşmenin 1. bölümündeki hak ve özgürlüklerin tümünü ihlal etmiştir.

K-Adana 2. İdare Mahkemesi 30.06.2008 günü , 2007/2007 E ve 2008 / 907 K sayılı kararını11.08.2008 günü temyiz ettik BELGE – 4 Danıştay'ın 8. Dairesi 18.03.2009 günü 2008 / 8324E ve 2009 / 1924 K sayılı kararıyla temyiz isteğimizi reddetti ve Adana 2. İdare Mahkemesi'nin 30.06.2008 günlü , 2007/2007 E ve 2008 / 907 K sayılı kararını onadı BELGE –5. Danıştay'ın 8. dairesi temyiz incelemesi yaparken adil yargılanma hakkımız da ihlal edildi.

İHLALİN AÇIKLAMASI

1.Danıştay'ın 8. dairesi, temyiz isteğimizin incelemesini yaparken Danıştay Tetkik Hakimi Nilüfer Sülkü'nün görüşünü almıştır.Bu görüş bize tebliğ edilmemiştir.Savunma hakkımız engellenmiş ve Danıştay Tetkik Hakimi Nilüfer Sülkü'nün görüşü doğrultusunda temyiz isteğimiz reddedilmiştir.

2-Danıştay'ın 8. dairesi, temyiz isteğimizin incelemesini yaparken Danıştay savcısı Radiye Tiryaki'nin görüşünü de almıştır. Bu görüş bize tebliğ edilmemiştir. Savunma hakkımız engellenmiş ve Danıştay savcısı Radiye Tiryaki'nin görüşü doğrultusunda temyiz isteğimiz reddedilmiştir. Sözleşmenin 6. maddesinde düzenlenen savunma silahlarının eşitliği ilkesi ihlal edilmiştir.

L- Danıştay'ın 8. Dairesinin 18.03.2009 tarihli 2008 / 8324 E ve 2009 / 1924 K sayılı onama kararının düzeltilmesi istemiyle 04.05.2009 günü Adana 2. İdare Mahkemesine başvurduk BELGE – 6 . Dava dosyamız, yeniden Danıştay 8. Daireye gönderildi.

M- Danıştay'ın 8. Dairesi 22.01.2010 günü 2009 / 6337 E ve 2010 / 195 K sayılı kararıyla karar düzeltme isteğimizi reddetti BELGE – 7 . Karar kesinleşti. Başkaca başvuru yolu kalmadı. Karar düzeltme isteğimizin incelemesi yapılırken adil yargılanma hakkımız da ihlal edildi.

BÖLÜM III

15. SÖZLEŞMENİN İHLAL EDİLEN MADDELERİ VE İHLALLERİN DAYANAKLARI

Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığına başvurudaki isteğimiz , Avrupa İnsan Haklarını ve Kamu Hürriyetini Korumaya dair Sözleşmenin tüm maddelerini cumhurbaşkanı sıfatıyla ihlal eden ,insan hakları ihlalinin simgesi olan Kenan Evren adının gelecek kuşaklara kahraman olarak sunulmasını engellemektir. Yukarıda sunduklarımdan anlaşılacağı üzere Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Türkiye Cumhuriyetinin idari yargısı , sözleşmenin 1. Bölümünde düzenlenen hak ve özgürlükleri ihlal eden Kenan Avreni korumuştur.İhlal edilen hak ve özgürlüklerimiz şunlardır: 1.İnsan Haklarına Saygı Hakkı 2. Yaşama Hakkı , 3. İşkence Yasağı , 4. Kölelik ve Zorla Çalıştırma Yasağı , 5. Özgürlük ve Güvenlik Hakkı ,6.Adil Yargılanma Hakkı ,7. Cezaların Yasallığı Hakkı , 8. Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunması Hakkı ,9. Düşünce Vicdan ve Din Özgürlüğü ,10.İfade Özgürlüğü ,11. Dernek Kurma ve Toplantı Özgürlüğü, 12.Evlenme Hakkı ,13.Etkili Başvurma Hakkı , 14.Ayrımcılık Yasağı,15.Olağanüstü Hallerde Askıya Alma ,16.Yabancıların Siyasi Faaliyetlerinin Kısıtlanması ,17.Hakların Kötüye Kullanımının Yasaklanması ,18. Hakların Kısıtlanmasının Sınırlanması olmak üzere 18 hak ve özgürlüktür. Kenan Evren'in Dünya Kamuoyu önünde bu hakların tümünü ihlal ettiği tartışmasızdır. Şikâyet ettiğimiz devlet'in İdari yargısı ve belediye meclisi bu ihlalin failini korumuştur. Bir bakıma şikâyet ettiğimiz devlet,Kenan Evren eliyle yukarıda sıraladığım 18 hak ve özgürlüğümüzü ihlal etmiştir.

"Asmayalım da, besleyelim mi."

Ya da

"Hesap sormayalım da, maaş mı verelim"

Bizzat darbeciler tarafından hazırlanan 1982 Anayasası'nın 104. maddesi, "Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Bu sıfatla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetir" diyor.

Oysa 1980'de tam da bunların aksini yapan, devletin meclisini kapatıp devletin anayasasını ortadan kaldıran, siyasi partilerin kapısına kilit vurup mallarına el koyan ve hukukla tek ilişkisi, en temel insan haklarını vahşice çiğnemek ve anayasal düzene müdahale etmek olan bir askeri darbe lideri Ahmet Kenan Evren, cumhurbaşkanı, daha açıkçası gasp ettiği devletin başı olmuştur. Bu durum Türkiye tarihinin yüzkarasıdır. Yasadışıdır. İnsanlık dışıdır.

Hele hele, "Darbe zeminini hazırlamak için şartların olgunlaşması beklenmiştir" diyen ve 12 Eylül darbesini tetikleyen 1 Mayıs 1977 Taksim Meydanı suikastı,

Maraş katliamı ve Çorum - Malatya olaylarıyla derin ilişkisi olan, Türk-Kürt ayrımcılığı, Alevi-Sünni çatışması, şeriat-komünizm hezeyanlarını içine alan Bayrak Harekat Planı'nı hazırlayarak binlerce insanı hayatından, ailesinden, özgürlüğünden, evinden, yurdundan, işinden eden Kenan Evren'in, Türk Milletinin birliğini temsil etmesi, kara mizahtır. Trajikomiktir.

Bugün hala, bir ülkenin kaderini tepetaklak ederek kendini devletin başı ilan etmiş bir diktatör, kesintiye uğrattığı anayasal düzenin haklarından yararlanmakta ve 1 Ocak 2010 tarihi itibariyle 11 bin 400 TL emekli maaşı almaktadır.

Türkiye karanlık tarihiyle yüzleşirken, kendini resme adamış bu emekli diktatör de kendi yapıp ettikleriyle, dünyadaki diğer muadilleri gibi, yüzleşmelidir.

14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına, 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine, 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine ve saymaktan artık usandığımız daha nice suça imzasını atmış bir diktatör, devletin başı, milletin birliğinin temsilcisi niteliklerini taşıyan cumhurbaşkanlığı makamını taşıyamaz ya da o makamdan emekli olamaz. Hukuksuz ve dayanaksız darbe lideri olması dolayısıyla cumhurbaşkanı emekli maaşı olarak bağlanan maaşı alamaz.

Bu akıldışı duruma, geçmişte çekilen acıları, işkenceleri, söndürülen hayatları unutmayan vicdanlı vatandaşlar olarak karşıyız ve bu diktatörün kendi kendine bahşettiği cumhurbaşkanlığı makamını ve bu makam nedeniyle hala faydalandığı haklarını geri almayı talep ediyoruz.

Türkiye'nin Cumhurbaşkanları

1-Mustafa Kemal ATATÜRK (1923-1938)

2-İsmet İNÖNÜ (1938-1950)

3-Celâl BAYAR (1950-1960)

4-Cemal GÜRSEL (1960-1966)

5-Cevdet SUNAY (1966-1973)

6-Fahri KORUTÜRK (1973-1980)

7-Kenan EVREN (1980-1989)

8-Turgut ÖZAL (1989-1993)

9-Süleyman DEMİREL (1993-2000)

10-Ahmet Necdet SEZER (2000-2007)

11-Abdullah Gül (2007-)

21. İnsan Hakları Aktivistlerine Çağrımız oldu.

Sayın Chomsky, Baez, Penn, Castro, Chavez , IFEX , SOA WATCH, Amnesty, Human Rights Watch, Uluslararası PEN, Article 19, Index on Censorship, Freedom House ve diğerleri

Türkiye'de yaşanan 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesi sonrası; güya asayişi sağlamak için ülke yönetimine el koyan yaşlı başlı generaller tarafından henüz 16'sındayken, kağıt üstünde yaşı büyütülerek idam edilen Erdal Eren adına bu mektubu yazmaya karar verdik.

Askeri darbenin maharetli, hayal gücü sınırsız işkencecilerinin elinde sadece bedenleri değil ruhları da parçalanan binlerce insanımız adına. Eşitlik ve özgürlük çağrılarına tecavüzle, idamla, hapisle, failli meçhulle, vatandaşlıktan çıkarılmayla, en hafifi fişlenme, işinden kovulma ya da sürgün edilmeyle karşılık bulmuş on binler-yüzbinler adına. Gönülsüz intihar eden, birdenbire ortadan kaybolan gençler adına… Yasaklanan filmler ve imha edilen kitaplar adına da… Kısacası, insani olan ne varsa, tank ve postallarla üstünden geçilmiş bir ülkenin en karanlık dönemini sorgularken sizin de yardımınızı istemek için bu mektubu yazıyoruz.

12 Eylül 1980'de Türk Silahlı Kuvvetleri, anayasal düzene el koyup ülkenin kaderini ele geçirdiğinde Türkiye'de çok derin acılar, yüzleşmekte hala güçlük çektiğimiz büyük bir travma yaşandı. Başta Kenan Evren olmak üzere, erke ve silaha sahip olan generaller, Türkiye'yi yıllar sürecek bir alacakaranlık kuşağına ittiklerinde emperyal güçler de her zaman olduğu gibi perde arkasında iş başındaydı.

31 yıl sonra bugün, bu karanlık yılları deşifre temek, idam sehpasından alamadığımız Erdal Erenlere boynumuzun borcudur. Üstelik, yeni dünyada devletler üstü, gizli örgütler üstü bir insanlığın ve sizlerin de temsil ettiğiniz yeni bir dayanışma bilincinin, en küçük mağduriyetin, haksızlığın dahi hesabının sorulacağı

yeni bir hak ve hukuk düzeninin yeşerdiğini göstermek, hukukçular olarak görevimizdir.

Ki bu sayede, bir daha milliyetçi, dini, ırkçı, ayrılıkçı duygular tahrik edilerek, uçurumlar derinleştirilmeye kalkışılmasın. Hamasi duyguları kullanarak yaptıklarına meşruiyet kazandırmaya çalışan darbeciler, dünyanın hiçbir ülkesinde işlerin artık bu şekilde yürümeyeceğini bilsin. Süper güç destekli derin devlet ilişkileriyle insan hayatı üzerine kanlı senaryolar yazılamayacağı, eğer yazılırsa er ya da geç bunların hesabının sorulacağı tüm dünya tarafından anlaşılsın.

Bu noktada sizden beklentimiz, ABD'de yürürlükte bulunan bilgi edinme yasası kapsamında ABD Dışişleri Bakanlığı'na ileteceğimiz, ülkemiz için hayati önem taşıyan soruları içeren dilekçemizi imzalamanız ya da konuğumuz olarak Türkiye'ye gelerek bu süreci sizin desteğinizle takip etmek, özelde ülkemizi, genelde tüm dünya halklarının aydınlık geleceği için yolu birlikte açmaktır.

Erdal Eren'in ardından yazılan bir ağıtta şöyle der: "Son bakıştaki o gözler kaldı aklımızda". Dünyanın bu kadar kötü olabileceğine inanamayan, şaşkın, kırgın, masum ama yine de ölümü küçümseyen bir çocuğun bakışlarıyla bir daha karşılaşmamak dileğimize gönülden katılacağınızı bildiğimiz, hissettiğimiz için bu mektup size ulaştı.

Saygılarımızla,

Senih Özay Avukat Y. Murat Alpaslan Avukat H. Baha Coşkun Avukat

LAWYER LAWYER

SENİH ÖZAY Y. MURAT ALPASLAN

Cumhuriyet Bulvarı No :196 İrfan Apartmanı Kat:3/6 Alsancak / Izmir / TURKEY

Dear Penn,

We have set ourselves to pen this letter in the name of Erdal Eren who was executed after advancing his age on paper while he was only 16 years old by senior generals who seized power following the fascist coup d'état that was staged on September 12, 1980 supposedly in order to maintain the order and safety of the country.

We are writing this letter also in the name of our people whose not only bodies but also souls have been torn apart by skilful and terribly imaginative torturers serving the military coup. This letter is put into words in the name of thousands of those who were raped, executed, imprisoned, murdered by unknown assailants, denaturalized, or at least blacklisted, got fired from the job or expelled from the country because of their call for equality and liberty. In the name of the young ones who committed suicide unwillingly, who disappeared suddenly. In the name of those films that were banned and those books that were burned... In short, we are writing this letter to ask for your contribution while interrogating the darkest period of a country in which anything that is humane has been crushed under military tanks and boots.

On September 12, 1980, when Turkish Armed Forces seized the constitutional order and sealed the country's fate, Turkey grieved and suffered a severe trauma, which, for us, is still a weighty matter to confront. When the generals, led by Kenan Evren, who had the power and weapons, hauled Turkey to a twilight zone that would last for years, imperial powers were also in charge behind the scenes as usual.

After 31 years, today it is our duty to uncover those dark years on behalf of all Erdal Erens whom we couldn't manage to save from the gallowses. Besides, it is our obligation as lawyers to show that a new rights and law system and a new solidarity consciousness has been flourishing which is represented in this new world by a humanity that is supra-state and supra-underground organizations, and also by you, which will call account for even the smallest of unjust treatment or injustice.

So that there will be no attempts once more to manipulate the nationalist, religious, racist, discriminative beliefs and to deepen the gaps. The putschers who are after legitimizing their deeds by exploiting heroic feelings should be aware that they cannot manage this anymore in any country in this world, that no deep state relations supported by super powers can write bloody scenarios on human life and if they do so they will be held accountable.

We are writing this letter with the expectation that you would sign our petition, which poses vital questions about our country, addressing the Ministry of Foreign Affairs of the USA regarding the right to information act. We kindly invite you to Turkey to prosecute this process with us, help us lead an illuminated way for the people in Turkey in private and the peoples of the world in general.

A requiem for Erdal Eren says: “Those eyes at the last glance stuck in our minds”. This letter has found you, because we not only know but also feel that with all you heart you share our wish: never again should anyone meet the bewildered, disappointed, innocent, but still, in the face of death, despising glance of a child who would not believe the world could be that bad.

Regards ...

22.- Çağdaş Hukukçular Derneği İzmir Şube Başkanlığına Dilekçemiz

ÇHD Yönetim Kurulu’na

İZMİR

Ahmet Kenan EVREN’ e verilen hukuk doktoru unvanının geri alınması yolundaki başvurumuz, bilahare açtığımız dava ve kamuoyunda değerlendirilmesi, Hukuk Fakültesinin Senatoya olumlu mütalaa verdiğinin öğrenilmesi, Ankara savcısının darbe üzerine iddianame hazırlığının akim kalmamasına yarayacağını umduğumuz çalışmalara desteğinizi istemek üzere ;

“Fahri doktora ünvanının” Kenan Evren’den geri alınması istekleri cevapsız kalan avukatlar Mahkemeye başvurdular.Senato olumlu mesajlar veriyor.(1)

‘’Darbeciler ve Kenan Evren hakkında Ankara savcılığı 2011/1 Hz no ile İddianame yazmaya başladığı biliniyor (2)’’

‘’Bu aralıkta, Kenan Evrenin ve arkadaşlarının adının okullara verilmesinin geri çekilmesi başvurusu ilgili kurumlara yapıldı (3)’’

‘’Bu aralıkta Kenan Evrenin almakta olduğu 12.300 tl tutarındaki Cumhurbaşkanlığı emekli maaşının sembolik de olsa ders olsun diye kesilmesi yolunda İzmir barosuna kayıtlı avukatlar başvurularını yaptılar.(4)

‘’Kenan Evrene verilen Atatürk barış ödülünün ve yanında takdim edilen 40.000.000 tl paranın da iadesi ile hukuksal siyasal yanları çökmüş bulunan ödülün lağvı yolundaki başvuru yapıldı. (5)

VEEE, BU DARBEYE VE ÇOK DARBELERE KARIŞTIĞI SÖYLENEN, ABD VE ORGANLARININ NE DERECE KARIŞMIŞLIĞININ ORTAYA ÇIKMASI İÇİN ABD Büyükelçilik üzerinden başvuru bu gün yapıldı.(6)

VEEEE BU DARBELEERE KARIŞMAK KONUSUNDA ABD ' NİN DE DERS ALABİLECEĞİ, ALMASI YOLUNDA ;

Sayın Chomsky, Baez, Penn; Castro, Chavez, IFEX ,SOA WATCH, Amnesty, Human Rights Watch, Uluslararası PEN, Article 19, Index on Censorship, Freedom House gibi

DÜNYA AKTİVİSTLERİNE MEKTUP YAZILARAK DESTEK, DOSTLUK, İŞBİRLİĞİ İSTENDİ.(7)"

TÜRÜ YAPTIĞIMIZ GİBİ GÖZÜKEN, FAKAT HAZIRLIĞINI YAPTIĞIMIZ BU ÇALIŞMALARIN DA GÖREVLİ BARO İNSAN HAKLARI MERKEZİNİN VE SORUMLULARININ VE DE DERNEĞİMİZİN TEMASI, DOSYA BİLGİ ALIŞVERİŞİNİN KOTARILMASI İÇİN KATKI SUNMANIZI TALEP EDİYORUM.

Saygılarımla.

Senih Özay Avukat

23- İzmir Barosu Başkanlığına Dilekçemiz

Baro Başkanlığı' na

İZMİR

Yönetim kurulu' nun 11.10.2011 tarih ve 57/10 sayılı Yönetim Kurulu kararını tebellüğ etmiş olmakla;

Ahmet Kenan EVREN' e verilen hukuk doktoru unvanının geri alınması yolundaki başvurumuz, bilahare açtığımız dava ve kamuoyunda değerlendirilmesi, Hukuk Fakültesinin Senatoya olumlu mütalaa verdiğinin öğrenilmesi, Ankara savcısının darbe üzerine iddianame hazırlığının akim kalmamasına yarayacağını umduğumuz çalışmalara desteğinizi istememiz üzerine;

İnsan hakları merkezinde de benzer çalışmanın olduğu, oraca görüş oluşturulmasının beklenmesi kararınız gözlenmekle;

“Fahri doktora ünvanının” Kenan Evren’den geri alınması istekleri cevapsız kalan avukatlar Mahkemeye başvurdular.Senato olumlu mesajlar veriyor.(1)

‘’Darbeciler ve Kenan Evren hakkında Ankara savcılığı 2011/1 Hz no ile İddianame yazmaya başladığı biliniyor (2)’’

‘’Bu aralıkta, Kenan Evrenin ve arkadaşlarının adının okullara verilmesinin geri çekilmesi başvurusu ilgili kurumlara yapıldı (3)’’

‘’Bu aralıkta Kenan Evrenin almakta olduğu 12.300 tl tutarındaki Cumhurbaşkanlığı emekli maaşının sembolik de olsa ders olsun diye kesilmesi yolunda İzmir barosuna kayıtlı avukatlar başvurularını yaptılar.(4)

‘’Kenan Evrene verilen Atatürk barış ödülünün ve yanında takdim edilen 40.000.000 tl paranın da iadesi ile hukuksal siyasal yanları çökmüş bulunan ödülün lağvı yolundaki başvuru yapıldı. (5)

VEEE, BU DARBEYE VE ÇOK DARBELERE KARIŞTIĞI SÖYLENEN, ABD VE ORGANLARININ NE DERECE KARIŞMIŞLIĞININ ORTAYA ÇIKMASI İÇİN ABD Büyükelçilik üzerinden başvuru bu gün yapıldı.(6)

VEEEE BU DARBELEERE KARIŞMAK KONUSUNDA ABD ‘ NİN DE DERS ALABİLECEĞİ, ALMASI YOLUNDA ;

Sayın Chomsky, Baez, Penn; Castro, Chavez, IFEX ,SOA WATCH, Amnesty, Human Rights Watch, Uluslararası PEN, Article 19, Index on Censorship, Freedom House gibi

DÜNYA AKTİVİSTLERİNE MEKTUP YAZILARAK DESTEK, DOSTLUK, İŞBİRLİĞİ İSTENDİ.(7)

TÜRÜ YAPTIĞIMIZ GİBİ GÖZÜKEN, FAKAT HAZIRLIĞINI YAPTIĞIMIZ BU ÇALIŞMALARIN DA GÖREVLİ İNSAN HAKLARI MERKEZİNİN VE SORUMLULARININ TEMASI, DOSYA BİLGİ ALIŞVERİŞİNİN KOTARILMASI İÇİN KATKI SUNMANIZI TALEP EDİYORUM.

Saygılarımla.

Senih Özay Avukat

24. Ankara Savcılığına aman dosyayı kapatmayın dava açılsın yollu başvuru yapmışız.

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

ANKARA

DOSYA NO: 2011/1

Hazırlık dosyanızda süren Kenan Evren ve arkadaşları üzerinden 12 Eylül darbecilerinin ve kurumlarının sorouşturmasında iddianame yazılması aşaammsına gelindiği kamuoyunda duyulmuştur.

Sivil Anayasa yapılması girişimlerinin de bulunduğu bu aşamada Sayın Savcılığınıza bu yolda yararlı olabileceğine inandığımız ve Darbenin azmettiricelerine ulaştıracak ek bilgi ve belgelerin toplanarak gereğinin ifasını talep ederiz.

Not : Ekteki sorulara tarafımızdan ABD savunma bakanlığına Dışişleri Bakanlığına, CIA Başkanlığına ve Genel Kurmay Başkanlığına sorulmuştur.

1- The School Of The Americas (SOA) ismi ile 1946 da Panamada, sonraları ise The Western Hemisphere Institute for Security Cooperation (WHINSEC) ismi ile ABD'nin Georgia eyaletindeki Fort Benning'de çalışmalarına devam eden kuruluş resmi/devletinize bağlı bir kuruluşmudur?

2-SOA/WHINSEC isimli kurumun amacı nedir ?

3- SOA/WHINSEC isimli kurumda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları (resmi/sivil) eğitim almışlarmıdır? Almışlar ise isim ve aldıkları eğitimin içeriği nedir?

4-Eğitimlerinde başarılı olan kişilere bir sertifika verilmektemidir? Verilmekte ise bu sertifikanın boş bir örneğini tarafımıza iletebilirmisiniz?

5-Türkiye'de yaşanan 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980 askeri darbe süreçlerinde, darbe öncesi/ darbe / darbe sonrasında gerçekleştirilen yasadışı eylem/provakasyonlarda SOA/WHINSEC eğitilmişlerinin işlevi hakkında devletinizin bilgisi varmıdır? Varsa nedir?

6- Eylül 1980 tarihinde T.C. Hava Kuvvetleri Komutanı olan Orgeneral Tahsin Şahinkaya'nın 11 Eylül 1980 tarihinde sonlanan ABD ziyaretinde bu kişi ile devletinizin hangi resmi organları temas ve görüşmelerde bulunmuştur ?

7- Türkiye'de 12 Eylül 1980 'de gerçekleşen faşist askeri darbesi sonrasında CIA ajanı PAUL HENZE 'nin "bizim çocuklar başardı" cümlesi ile başkanınız Jimmy Carter 'ı haberdar etmesi doğrumudur?

8- Uluslararası Af Örgütünün Unmatched Power, Unmet Principles : The Human Rights Dimensions of US Training of Foreign Military and Police Forces, 2002 raporunu karşı devletinizce verilmiş bir yanıt, yapılmış bir ceza koğuşturması, tazminat ödemesi, kamuoyundan özür dilenmesi olmuşmudur ?

9- ABD kongre üyesi James McGovern 'in okulun kapatılması ve okulla ilişkilendirilen insan hakları ihlallerinin soruşturulmasını amaçlayan "HR 2567" numaralı yasa teklifinin geldiği aşama nedir ?

Senih Özay Avukat

Y.Murat Alpaslan Avukat

Biz mahkemenizde şunları deneyeceğiz; Bunu bilmelisiniz..

Bunlar neler olabilir diye safiyane, sonradan üzerinde daha da tartışmak üzere yüksek sesle düşünerek aşağıdaki notları aldım;

~~1.Kısa ve öz kanatları (Tüm mağdur çevreleri) birleştiren ana metin yaratılmalı ve~~ hepimiz davacıyız adlı web sitesine ~~konulmalı, ilk müdahil ve destekleyici konumdaki insanlarımıza yollanmaya başlanmalı.(Kotarıldığı gözlenmektedir.)~~

~~2. Sayın Bülent Ersoy ile temas edilmelidir. (Ziyaret edilmiştir.)~~

~~3. Yargılama sürecine yoğunlaşabilecek Avukatlarla temas sağlanmalı ve fotokopilere ulaşılmalıdır.(Başlatılmıştır.)(Alınmıştır.)~~

~~4. TBB ve İzmir İstanbul ve Ankara Barosu olmak üzere tüm Barolara "yardımınız olacak mı" sorusu içeren bilgi mektubu başvurusu yapılacaktır.(yapılmıştır.)~~

5. ~~78'liler,~~ Devrimci 78 ' liler, ~~TEKDER,~~ ~~ÇHD,~~ ~~Kongre,~~ ÖDP, ~~EDP~~, ~~İnsan Hakları Örgütleri~~, ~~Barolar,~~TTB,TBB,~~Mazlum-Der'ler,~~ ~~KEKİK~~ … gibi yapılara güçlerin birleştirilmese bile yakın davranış yollu başvuru yapılacaktır. (yapılmıştır.)

6. İç ve dış belgesellerin, toparlanması ve belgeselcilerin yakın ilgisi istenecektir.

7. T.C Sağlık Bakanlığı ve TTB'nme Sanıkların hastayız deyip duruşmaya gelmeme gayretlerine karşı ilk dalaşmada başvuru hazırlığı yapılmalıdır.

8. Davaya Müdahil olunması yolunda sıkı özlü dilekçe hazırlanıp, başvurmak isteyenlere aktarılması sağlanmalıdır.(Hazırdır .)

9. Daha ağır, İdam edilenler, Askerlikten atılanlar, Üniveritelerden atılanlar, Öldürülenler, İşkencede sakat kalanlar gibi Erdal Eren gibi, Fatsa Fikri Sönmez yakınları….. gibi mağdurların vekaletnameleri çıkarılıp dosyaya sunulmalıdır.(Av.Arif Ali Cangı)

10. İlk celsede Zamanaşımı tartışmaya açılacağından Dünya hukuku örnekleri içeren hazırlık tamamlanmalıdır. (Doktora tezi Kerim Altıparmak' tan ele geçirilmelidir.)

11.Çapraz sorgu konusunda Av.Ömer Kavili ve Müşir Deliduman hazır olmakla birlikte onlara belge bilgi akışı yaratılmalıdır.İlaveten telekonferanslı vs çapraz sorguya mecbur kalınırsa diye hazırlıklı olunmalıdır.

12. Azmettiren konumunda gördüğümüz ABD ve CIA'nın sorumluluğu, okulunda eğittiği Türkiyeli kadrolar ve ABD kaynaklı belgelerinin ortaya dökülmesi faaliyeti, sonuç alınmayabileceği öngörüsüne rağmen artırılmalıdır.(Yaman Akdeniz katkısını büyütmelidir.)

13. Uluslararası Ceza yargılama konumlu mahkeme ya da benzeri kuruluşlara başvurular hazırlanmalıdır.

14. Belgeler çuvalı odası, torbası, havuzu, masası meselesi çözülmelidir.

15. Talat Aydemir dosyasına oğlu Gürcan Bey'den rica edilip değerlendirilmek üzere kavuşulmalıdır.~~(Rica ettim…)~~

16. Müdahil talebinde elemeye gidilmeyip binlerce müdahale tavsiye edilip zaten mahkemenin elemelere kalkacağı üzere, Mahkemenin red düşüneceği Müdahillik konusunda doğrudan (Taner Akçam AİHM dosyası örneklenerek) AİHM yolculuğu için hukuk ve dilekçe hazırlığı yapılmalıdır.

17. Ölmüş olsalar bile diğer Darbeci Generallerin devam ediyor olabilecek sorumluluklarını en azından tazminat hukukunu araştırmalıyız.

18. Süreçte Devlet sırrı-gizlilik konusunu, cmk 125/1 maddeyi de kapsar ve aşar biçimde hallaç pamuğu gibi dağıtmak için çalışılmalıdır.

19. Darbenin yasaları tek tek listelerle, metinlerle hukuksuz maddeleri ile ortaya çıkarılmalıdır.

20. Gözlemci statüsü hukuku, BM normları araştırılıp iyi aktivistlerle, Paul Austen, Seann Penn, Chaomski ..mısırlı internetçi,Arjantinli güzel kız… gibi temas sağlanmalıdır. (Şanar Yurdatapan ve Zeynep Oral mesela neden yardım etmesinler ?)

21. Gerekirse 7'şer kişilik mevcut hukuku kullanan Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri yasası kapsamlı Tertip Komitesi meşruiyetli Davanın muhtelif aşamalarını sürdüren değişik minik pıtrak örgütler kurulması tavsiye edilmelidir.

22. Yunanistan ve Şili ve Arjantin ve Nikaragua, Honduras ve…… dış ülkelerdeki benzeri yargılamalara hakim olunmaya çalışılarak süreçte kullanılmalıdır. (~~Orhan Kemal Cengiz ve Nostıtz ve Ali Yurttagül~~ ve ~~Üstün Reınhart hoca~~ ve arkadaşlarının desteğini almak mümkündür görüşündeyim. ~~Başvurmuşumdur.)~~

23. PEN vs örgütlerle haberleşilmelidir.

24. Mahkemedeki yapılacak tüm yargılamanın görüntülerinin video vs kayıt altına alınmasını şimdiden talep dilekçesine döküp verelim.

25. Bizim yargıçlara ve kamuya göstermek üzere mahkeme duvarında izletmek isteyeceğimiz davayla alakalı P point çalışması vs hazırlanmasını ve tamamlanmasını ıskalamamalıyız.(AİHM Bergama davası örneği ortaya konularak..)

26. Tanık dinletme ve isimlerini belirleme konusunda çalışma ve karara gidilmelidir. (Demirel, Baykal gibi tipleri tanık gösterip göstermeme, ne diyeceklerse, itirafları, vicdanları ne ise gözleyip gözlememeye karar verelim…Suç duyurusu imkanı araştırılmalıdır.)

27. Halkımızın "yok 90 yaşın üstündeydi, yok hastaydı" gibi duygularını değerlendirip verilecek kararın ardından "gerekirse af olsun, nalet olsun" kılıklı bir T.C Cumhurbaşkanlığı'na başvurunun doğruluğu yanlışlığı o Ülkelerde bu konu hiç konuşulmadı meselesi de hatırlayarak tartışılıp karara bağlanmalıdır.

28. Kimsenin aklına gelmeyen şeyler "hukuksal şeyler, siyasal şeyler, psikolojik şeyler" araştırması ıskalanmamalıdır.

29. Russel mahkemesi, Vicdan Mahkemesi, PARALEL MAHKEME , Tribunal gibi tasavvurlarımızın süreçte hızla değerlendirilip, adliye bahçesinde nüve

karar ve uygulamaya sokulması becerilmelidir. (Deneyimli Sevgili Fethiye Çetin ve arkadaşlarının yardımlarını esirgeyeceğini sanmıyorum.)

30. Kafası karışık dostlarımızın siyasal itirazlarını saklı tutup yada dillendire dillendire celseler hukuksal arenasında yer almaları ikna çabaları ihmal edilmemelidir. Ki olumlu gelişmeler vardır…

31. Yargılama sürecinde her duruşmanın kamuya, medyaya aktarılmasını üstlenen sevimli bülten ekibi kurmayı kotarmalıyız.(~~M.Ali Alabora kardeşlerimiz bence hazırdır…)~~

32. MGK kararlarının, MİT belgelerinin elde edilmesine çalışan, eden kişi ve gurubumuz oluşmalıdır.Kaldı ki mahkeme celp kararı vermiştir ama devletin ne yapacağı izlenmelidir.

33. Akim kalsa da Darbe ile Dalaşmaya kalkışan hukuk dosyaları toparlanıp biriktirilebilir. (Örneğin Kula mahkemelerinde tek celsede reddolan Aziz Nesin'in açtığı tazminat davası gibi… ~~Ali Nesin kardeşler yardımlarını esirgemez sanırım.)~~~~(Nitekim Video bantlarını yollamışlardır.hepimiz davacıyız Web sitesinde görülebilir.)~~

34. Hiçbir şekilde tatmin edecek yanı olmamasına rağmen darbecilerin şahsi mal varlıklarına yönelik tazminat hukuku, 1 yıl- 10 yıl, başlangıç noktası, ceza zamanaşımı, aihm dersini çalışmalıyız.

35. Devletin hukuka bu sefer saygılıyım demesi halinde test edici biçimler yaratılıp mağdurlara tazminat vs, arkada durma tavrını- tavırsızlıklarını ortaya dökmeliyiz.

36. Bu davanın dışında Ankara'da süren 2. Halka ve her ilde süren 3. Halka Savcılık hazırlık dosyalarının tümüne ulaşma, yığınak yapma, uzattırmama çalışması yapılmalıdır. (Savcı Mustafa Bilgin ve Kemal Çetin üzerinden..)

37. Savcının İddianamesinde daha çok yaslandığı anlaşılan; Maraş katliamı, 1 Mayıs olayları, 16 Mart, Fatsa, Gün Sazak, İpekçi cinayeti, Cezaevleri, işkenceler, atılan yargıçlar, atılan subaylar,atılan 1402 üniversite hocaları gibi dosyalara Savcıdan çok fazla hakim olmamız mümkünatı dolayısıyla, bulup dosyaya ve kamuya taşımaca becerilmelidir.

38. Tutulsun ki beklenmedik ölçüde olumsuz Yargıç refleksi gözlendiğinde karşı çıkış püskürtme çalışması hazırlanmalıdır.

39. Bülent Ersoy gibi tam mağdur Sanatçılar ile doğrudan mağdur olmasa bile darbelerin boğuculuğuna, insanlık dışılığına tepki veren aydınlarımızın, sanatçılarımızın basını, kamuyu doğru dürüst, manalı biçimde etkileyeceklerine tam inanmaktayım.(Orhan Pamuk Yaşar Kemal gibi, Sezen Aksu gibi dostların uzak duracağını sanmıyorum.)

40. Davanın özüne ilişin; siyasal müdahil savunması ve kanun maddesi müdahil savunması vbg bir yandan hazırlanmalıdır.

43.Evrene Pişmanlık yasasından yararlanma mütalaası hazırlasak ve sürekli celselerde, sokakta sanıklara itiraf et, yararlan türü hatırlatma çalışma planı yapsak ve içeride dışarıda itiraf örnekleri yoğunlaştırsak ?

44.10.1.2012 Strasbourg direktiflerinden; sanıklar kadar Müdahiller olarak yararlanmayı bilmeliyiz.

45.İzmirde Avukatlık yapan Kerim Günaydan İddianameye konu Maraş davalarında yargıçlığı yüzünden tanıklık belge desteği istemeli mi ki ?

46.Yüce Divan mı bu Ağır Ceza mahkemesi mi konusunda çalışma yapılması….

47. Özel yetkili Ağır Ceza mahkemesinde yargılamanın başlayacak olmasında hukuksal zaaf ve bunu dillendirme ve aşma ve yoğunlaşma çalışılmalıdır.

49.Kürt bölgesi baroları ne düşünmekte öğrenelim.. Kürt mağduriyetine yer verilmediğinden bahisle soğuk olduklarını tahmin etmek zor değil ama.. Şimdi Kürt meselesini tarihe Coğrafyaya yazdırmak isteyebilirler belki….. Temas…

50.Sanıkların Muhtemel duruşmadan vareste tutulmaları talepleri konusunda bizce hazırlık yapılmalıdır.

51.Dosyadaki 310 müşteki ismine ulaşılmıştır. Web vs yolu ile dışta kalanların durumu bilmeleri ve harekete geçmeleri için bu liste bir biçimi yayımlanmalıdır…

52.Evrene verilen Hukuk Dr unvanının geri alınması başvurusu ve idare mahkemesinde süren yargılama dosyasının da sunulması… (sunulmuştur.)

53.Okul isimlerinin biri hariç silinmesi dosyası sunulması

54.Sokak isimleri biri hariç silinmesi dosyası sunulması

55.14.300 tl olan Cumhurbaşkanlığı maaşının geri alınması dosyası sunulması (Kenan Evren Maaşını örneğin yaklaşık 12.000 tl telaffuz ederek mahkemeye sunmuştur. İrdelenmelidir.)(Bu yolda mecliste bir Milletvekili önerge vermiştir.)

56.Apoletlerinin geri alınması hukuku çalışılmalıdır.

56.Barış ödülünün geri alınması dosyası sunulması

57.ABD ve CIA' da eğitilen Türkiyeli Subay, Polis vs kadrolarının ve darbe siparişinin, azmettirmenin kendilerince reddedilmesine rağmen öğrenilme ve yarı süreci cabasına devam edilmelidir.

58.NATO konsepti meselesi ortaya serilmelidir.(Av. Mehmet Akdöl yardım edebilecektir.)

59.Eski Savcı Sacit Kayasu ile temas arttırılıp dosyasını sunma, tanıklık ıskalanmamalıdır.

CUMHURİYET

HABERLER

12 Eylül darbecisi hakkında, TCY'nin 146'ncı maddesi uyarınca dava açıldı

Evren'e ölüm cezası istemi

ADANA (Cumhuriyet Güney İleri Bürosu)- 12 Eylül askeri darbesinin mimarı Genelkurmay Başkanı Orgeneral **Kenan Evren** hakkında, **"İhtilal yaparak devletin anayasa ve temel nizamını bozduğu, Bakanlar Kurulu'nu devirdiği, çalışamaz hale getirdiği"** iddiasıyla TCY'nin 146'ncı maddesi uyarınca ölüm cezası istemiyle dava açıldı. İddianamede suç tarihi olarak 30 Ağustos 1980 ve 12 Eylül 1980 tarihlerini belirleyen Adana Cumhuriyet Savcısı **Sacit Kayasu** aynı davayı daha önce Ankara DGM'de açtığını, ancak burada davanın örtbas edildiğini öne sürerek suçun zamanaşımına uğramaması için dava açtığını ifade etti.

Ödemiş Savcılığı yaptığı dönemde, **"Yeşil öldürüldü, Mezarı Manisa'da"** açıklamasıyla dikkat çeken Savcı Kayasu, 12 Eylül ihtilalini gerçekleştirenlerden eski Genelkurmay Başkanı ve 7. Cumhurbaşkanı Ahmet Kenan Evren hakkında hazırladığı iddianameyi Adana Cumhuriyet Başsavcısı **Ahmet Sahir Gürçay**'a verdi.

İddianameyi Başsavcı Gürçay'a verdikten sonra 15 günlük sağlık raporu alarak adliyeden ayrılan Kayasu, **"Ben bunu daha önce Ankara'da yapmıştım. Ancak DGM'de açtığım dava nasılsa bir şekilde örtbas edildi. Şimdi her şeyi göze aldım. 25 yıllık meslek hayatımı noktalıyorum. Cüppemi aldım. Odamı da boşaltım. Rapor sürenin tamamlanmasının ardından emekli olacağım"** dedi. Savcı Kayasu konunun zamanaşımına uğramaması için dava açtığını da sözlerine ekledi.

▶ Adana Cumhuriyet Savcısı **Sacit Kayasu**, 12 Eylül ihtilalini gerçekleştirenlerden eski Genelkurmay Başkanı ve 7. Cumhurbaşkanı Ahmet Kenan Evren hakkında hazırladığı iddianameyi Adana Cumhuriyet Başsavcılığı'na verdi. **Kayasu** aynı davayı daha önce Ankara DGM'de açtığını, ancak burada davanın örtbas edildiğini öne sürerek suçun zamanaşımına uğramaması için dava açtığını ifade etti.

İddianameden

Savcı Kayasu tarafından hazırlanan iddianamede sanık Evren'in olay tarihinde Genelkurmay Başkanı olduğu ve 12 Eylül 1980 tarihinde ihtilal yaparak yönetime el koyduğu anımsatıldı. TCY'nin 146 ve 147. maddeleri uyarınca **"ihtilal yapmak veya ihtilale kalkışmanın"** suç olduğunun belirtildiği iddianamede, **"Ancak bugüne kadar sanık ve arkadaşları hakkında işlem yapılamayışının sebebi, ordunun sahip olduğu ve gereklliğinde kendi milletine karşı kullanmaktan çekinmediği silah gücünün toplum üzerinde yarattığı korkudan başka bir şey değildir. Halbuki demokrasilerde üstün olan sadece hukukun gücüdür. Türkiye'de ise maalesef gücün hukuku egemendir"** denildi.

Lockheed uçak skandalında rüşvet alan bir kişinin sadece rütbeli general olduğu için yargılanmadığının ifade edildiği iddianamede şu görüşe yer verildi:

"Türkiye Cumhuriyeti ya gerçek bir hukuk devleti olarak varlığını devam ettirecek ya da yeniden gücün üstünlüğüne boyun eğerek yaşamaya devam edecektir. Eğer bu memlekette kanunlar kişilere göre uygulanmıyorsa, sanığın yaptığı ihtilal ve daha önceki muhtıra ve beyanatlarıyla hükümet üzerinde yarattığı manevi cebir TCY 146 ve 147 kapsamında suçtur."

Darbeci **Talat Aydemir** ve **Fethi Gürcan**'ın bu nedenle yargılandığının altının çizildiği iddianamede, 12 Eylül ihtilali sanıklarının **"yaptıkları suç olmadığı için değil, arkalarına bütün bir silahlı kuvvetleri almaları"** nedeniyle yargılanamadıkları belirtildi. Sanık ve arkadaşlarının anayasal düzene müdahale etiklerinin ifade edildiği iddianamede, **"Bir hukuk devletinde herkesin uymak zorunda olduğu kurallar vardır. Bu kuralların dışına çıkıldığında ise suç ve ceza başlar. Aksi takdirde hukuk devletinden bahsedilmesi mümkün olmaz. Nitekim bugüne kadar ki uygulama Türkiye'nin bir hukuk devleti değil, asker devleti olduğunu düşündürmektedir. Suçu sivil işlerse cezalandırılan, asker işlerse cezalandırmayan bir devletin vatandaş nazarında itibarı kalmaz. Ama, Türkiye bir asker devleti değildir, hukuk devletidir"** denildi.

Sanıkların **"ihtilalin"** ardından Türkiye'ye fiilen el koyduklarının belirtildiği iddianamede, **"Kanunsuz ceza olmaz, ama kanunda ceza varsa o ceza da herkese uygulanmalıdır. Yoksa insanların hak ve adalet duygusu zedelenir ve devlete güven kalmaz. Sanığın ve arkadaşlarının cezalandırılmasını da bu yüzden istemekteyiz. Yoksa bu işin asker düşmanlığı ile bir ilgisi yoktur. Ancak belirttiğimiz gibi zamanaşımının çok kısalması sebebiyle sadece zamanaşımını kesebilmek için sadece sanık hakkında dava açılmıştır"** ifadesine yer verildi.

60.T.C hakimlerinin "devleti korurum" A BAĞLILIKLARININ tez çalışması Mithat Sancarlar'dan elde edilip dosyaya ve kamuya tekrar sunulmalıdır.

61.Post Modern darbe kavramını da telaffuzlar, BELGELER ıskalanmamalıdır.

62.Darbecilere reveransçı yargıçlar hatırlatması Yekta Güngör Özdenler örnekleri hatırlatması ıskalanmamalıdır.

63.Dul ve yetim ve sakatlar ve idam edilmiş yakınları gibi mağdurlar üzerine hukuk çalışılmalıdır.

64.Rahatsızlığı bilinen Hasan Mutlucanın yakınları müdahil olmak isterlerse yardımcı olunmalıdır.

65.Eğer yaşıyorsa Kenan Evrenin maaşını çok bulduğu o '' belli garsona '' ulaşılıp müdahil olma isteğine yardımcı olunmalıdır.(Ufuk Uras yardım edebilir.)

66.İtalya Temizeller savcı ve hakiminin Baltazar' ın şu sıra ''Parlamentoyu ıskaladın… Telefon dinledin… '' suçlaması ile ilgili yargılamalara konu oluşuna hakim olup, kendisini daveti tartışalım

67.Tahsin Şahinkaya için o TİME dergisine ve tercümesine ulaşıp zenginliği maaşı ile bilgileri dosyaya sunmak ıskalanmamalıdır.

68.Mamak Cezaevi Müdürü Raci Tetik, Avustralyadan; ve onun gibileri ülke dışından celp hukuku çalışılmalıdır.

69.BBP Remiz bey diye bir bey TV ' lerde olumlu beyanlarda bulunuyor. ''Kenan Evrenin Mamak cezaevi ziyaretinde bizzat telkini ile öldürme olayı vukubuldu'' diyebiliyor.Mamakta 6 yıl kalmış; tanıklık etmesine yardımcı olunabilinir.

70.Aydın Engin,Kürşat Bumin, Ergin Cinmen, Tora Pekin,Koray Düzgören, Melih Ergen, Celalettin Can, Oğuzhan Müftüoğlu, Taner Akçam, Orhan Miroğlu….. yardıma çağrılmalıdır.

71. Ergenekon yargılama deneyimi yakalanmalı ve aşılmalıdır. Örneğin müdahil olarak bir tek Şebnem Koror Fincancı ile yetinilmesi olumsuz örneği gibi… Biz buna izin veremeyiz…

72.TBMM paralel komisyon niye kurmasın konusunu tartışmalıyız.

73.Ben gözaltım belgelerimi, kitabımı sunayım…

74.sanıkların İntihar olasılığı ve kavramı üzerine çalışalım.

75.Kenan Evrenin kitabı diye bilinen Milliyet yayınları kitabına hakim olalım

76.İçimizden bir avukat arkadaşımız Kenan Evren' ler avukatıymış gibi çalışsın.. Ondan yardım alalım.

77.ABD başkanı Charter''ın ''bizim çocuklar darbe yaptı meselesi'' yüzünden aldığı Nobel ödülünü iadesi, geri alınması başvurusu yapalım.

78.1 Mayıs 1977 de İstanbul Atatürk hava limanına gelip otel Continental'e yerleşen Amerikalılar olgusu üzerine tekrar arşiv vs dış yazışmalarla ve mahkeme talepleri ile gidelim.

80.Ankara 12. Ağ.C mahk. Dosya No : 2012/3 olmakla buraya başvurular yapılabileceği hatırlanmalıdır.

82. Ümit Kardaşı tanık olarak düşünelim.Hatta sanırım avukat olarak, cübbeli olarak yer 81.Ümit Kardaşın reddolan tezini alıp Mahkemeye sunalım.

Sanırım savunma makamında alacaktır… Cübbeyi çıkarıp tanık yerine geçmesini talepleştirmeliyiz.

83.İdam edilen çocukların listesini taşıyalım.(Gerçi mahkeme cepletmiş ama… Onları davet vekalet belgeler konusu hakkında kapsamlı hareket bize düşer…)

84.İdam cellatlarını bilmek isteyişimize cellatların haysiyetini korumak için red diyoruz diyen Devlet tasarrufunu tartışmalıyız.(sunduk .)

86.Adli Müşavirler İzmir Abdurrahman Özbağcı gibi… Yardımcısı Önder Barlas .. tanıklıklarını düşünelim.

87.Başsavcılar İzmir Hikmet Hacımirza- yardımcısı sivil Hulusi Öğütçü… gibi kişilerin sorumluluklarını araştırmak bulmak ortaya koymak.. çalışalım.

88. Savcılıkta 2. Halka olarak süren Mehmet Ağar ve Vali Erkan ve Kemal Yazıcıoğu ve Poker yüzlü Kemal Yamak… Esat Oktay Yıldıran,Tansu Çiller,Üst düzey askeri ve sivil bürokratlar… taraması…

89.12 Eylülün sivil hakimleri belirlenmeli ve daha olumsuz hukuk yapışları olguları ortaya konulmalı. (Mı) ?.Bıyık kesmede bile kraldan çok kralcılık gözlemimiz en hafifi gibi..

90.Duruşmanın canlı yayınlanması talebi üzerine hukuken de yoğunlaşmalıyız.

93.Terörle mücadele yasası ?

94.Dönemdeki bir tabii hakimlik vbg üzerine tezi reddeden Köksal Bayraktar ve Erdoğan teziç gibi Jüri üyeleri muaheze edilmemelimidir?

95.Karaburunlu Astsb Oğuz….. tanık olması üzerine…

96.17000 faili meçhul listesi …

97.10 yıl önce başvurumuz üzerine Savcı Vural Savaş'ın başvurumuzu TBMM ' ye sevk yazı T ve no bularak hortlatmaca….(Hülya Üçpınar..)

98.Ersin Salman' lar'dan kamuyu bilgilendirme yardımı alalım...

99.Erbil Tuşalp ve kitapları 1 insan 1000 tanık vbg

100.Toplumsal vakıftan belge yardımı.. (Çoşkun Üsterci…)

102.Aydınlı, Demirelin İçişleri , Milli Eğitim Bakanı…Nahit Menteşe (Baskı ile … astık… beyanları var .. sanıklık tanıklık olgusu tartışılmalıdır.)

103.Kemal Kırlangıcın kitabını almalı ve kendi özetini de isteyerek mahkemeye sunmalıyız.

104.Nürberg mahkemesi üzerine de çalışalım…Söylenecek söz çıkabilir.

105.Cezaevleri için cezaevlerinden yardım isteyelim.

106.12 Eylülün devam ediyor gibi olan yanını ıskalamayalım.

107.Darbeciler ya aklanırsa endişemiz diri tutulu olmalıdır?

108.34 klasör Müştekilerin + 2 klasör Savcının yarattığı evraklar içermektedir;Biz almışızdır; Bilinmelidir.

109. 28 Şubat için de e- muhtıra için de dava açılacak gibi gözüküyor.İzlemeliyiz.

110.Savcı 311 müştekiden 137 sinin savcılıklardaki ifadelerini edinmiş ve buna dayanmış… Diğerlerinin başvurusu var ama ve ileride müdahil olmada ek evraklar sunulması yararlı olacak gözükmektedir.

111.Tenzip zabtı ekte sunulmaktadır.

112.Müşteki listesi ekte sunulmaktadır.

110.Kenan Evrenler ;

a. '' 0/0 48 halk arkamızda '' ama savunması yapacak gözüküyorlar

b.İç hizmetleri Kanununun 35. Maddesi bize yetki vermiştir diyecekler

c.Pol- der ve Bol - bir emniyet bölünmüşlüğü çok önemli idi diyecekler

ç.Cezasızlık nedeni olan zaruret hali içindeydik denecektir.

d.Geçici 15. Madde kaldırılsa da, referandum olsa da, Kürsü masuniyeti teorisi ile SORUMSUZLUĞUMUZ devam eder, ediyor diyeceklerdir.

e.Bize Bir Af olgusu sözkonusudur diyecekler..

f.20 ve 30 yıllık zamanaşımı süresi dolmuştur diyecekler

111.Adana Başsavcısı Cemal Sahir Gürçay ‘ ın ve Tarsus Ağır Ceza mahkemesi başkanı Sebahattin Aras ‘ ın ilk akim kalan Sacit Kayasu iddianamesi ile ilgili yaptığı garip işlemler muaheze edilmelimidir?.

112.Av. Kazım Genç ve arkadaşlarının daha önce sanıklar hakkında; yargılama teşebbüslerinde izin verilmezlik üzerine Yargıtay, Danıştay ve AİHM yolculukları elde edilip değerlendirilmelidir.

115.Ergenekon’da Şebnem Korur Fincancı Müdahilliği de mahkemece sorulara kapatılmış..Olguyu İnceleyelim.

116.Sami Selçuk Dr Hukukçu eski Yargıtay Başkanı Aydınlık gazetesi yazarı… yazılarını merceğe alalım.

117.Kontrgerillanın el kitabı olan sahra talimatnamesi st 31-35 belgesine hakim olalım

118.Honduras Videosunu yine izleyip tartışıp mahkemeye sunmaca

119.Avukatların ortak çalışma yeteneklerinin çok kötü olduğu unutulmadan yöntem bula bula çalışmalıyız.

120.Duruşma avukatlığı, mutfak avukatlığı, medya avukatlığı, yabancı dilci avukatlık… gibi bölümleri karşılamalıyız.

121.İddianame zaafları listelenmelidir.

a.Ökkeş Şendil tanıklığı gibi

b.Çok doğru gözükmeyen ABD destekli Devletin, TSK ‘ nın solcu- sağcı; ilerici- gerici çatışmasını yaptırmaktan ibaret görüşün belgeleri le yanlışlığının no kadar doğru olmadığını anti faşist ahereketin gözükmesinin ortaya konulması…

122.Kurumsal Müdahillik çalışılmalıdır;

_EDP

-78 liler

-Devrimci 78 ‘ liler

-BBP

-ÇHD

Zaten başvuruları var…

123.Sol’un- Kürtlerin- sağcıların bu davada ortak var olmalarında acının anısı olduğu unutulmamalıdır. Ortak Adalet duygusu olması da mümkün…

124.1 Mayıs veya 30 nisan 1977 günü Yeşilköy havalanına inen uçakların listesini bulmaya çalışalım. Üstelik Bayrak planında Yeşilköy özelikle çok planlanmış gözüküyor.

125.Trabzon silah deposunda heyelan haberi olgusu yalan olabilirmiyi çlışalım

126.Maraştaki su zehirlendi fitnesi için Gladıo sayfa 19 ‘ da yer alan ‘’ su temin hatlarının zehirlendiği ve haberi kontrgerillalar için bir görevdir ‘’ talimatı irdelenmelidir.

127.Darbe anında Natonun acil müdahale birliği(= Allied Mobil Force) Gladıo belgesi sayfa

133’ göre, ne ki ve o sıra Türkiyede mi ? araştırılmalıdır.

134.Kenan Evrenin ve arkadaşlarının Stay Behind içindeki yeri saptanmalıdır.

135.12 Eylüle ilk tepki veren İsveç pilotlarının 1 günlük grevi dosyası bulunmalıdır.

136.İşkence 3. Dalga hazırlık dosyası haz:2011/611 E imiş…

137.Sırf avukatlara tahsisli sırf hukuk stratejileri tartışmak üzere şifreli web olur mu? Olsun mu ?

138.Sermeye- 12 eylül doktora tezi elde edilmelidir.

139.M.Ali Birand’ ın 12 Eylül adlı kitabı v e Belgeseli incelenmelidir.

140.Jens Mecklenburg ‘ un Gladıo adlı kitabı incelenmelidir.

141.Lesley Gıll’ ın ‘’darbeciler okulu ‘’ adlı kitabı incelenip devreye sukulmalıdır.

142.311 Müştekinin vekaletnamelerinin asıllaşması, harçlanması veya aslının sunulması isteniyormuş mahkemece… unutulmasın vesile ile ekine belgeler de sunulsun derim…

143.Özel harp dairesi ve Kurucusu poker yüz denen Kemal Yamak’ ı inceleyelim

144.Atabeyler sauna örgütünü inceleyelim

145.Zürihteki MİLAK Askeri Akademiyi araştırtalım.(Timur)

146.Kuvayı milliye dernekleri,vatansever Kuvvetler Güçbirliği,Ulusalbirlik hereketi platformu,Türkiyem topluluğu araştıralım.

147.Doğan Öz' ün ilk kez Kontrgerilla telaffuzu ve hükmün 4 kere Yg bozmasına çalışalım.

148. Bir yandan yargılama sırasında bir yandan dışarıda somut talepler dillendirilecektir….

149.El Salvadorda Demokrasi savaşı adlı iyi bir tv belgeseli Haber Türkte bilinçli-bilinçsiz yayımlandı…Elde edilebilse….

150..Kamboçyada Pol Pot rejimi sanığı Dük isimli yöneticinin yargılanma videosu TRT Türk' te yayımlandı. Ah alabilsek; iyiydi…

151.Bu konularda toplumsal aralarda paneller konferanslar makaleler arttırılması için ne yapılmalı acaba?

152.Fransada başlayan ve önemli gözüken Cumhuriyetçilik ve Demokratçılık pozisyonları üzerine Regis Debray ve Bakan Oscar Lange arasında başlayan ve süren teorik kapışmayı izlesek, Türkiyeyi yorumlamakta çok rahat ederiz..

153.Avrupa Birliği çevre için hakimler forumu (EUFJ) olabildiği gibi işkence darbe savar hakimler örgütü yapısı oluşumu olabileceğini düşünerek, araştırma yapılmasını arzuluyorum.Kim üstlenir ki ?

154. Hukukçunun yargıcın nitelikleri üzerine çalışalım… çabalayan bilgi ve adaleti sağlamacı vicdan sahibi olmak… ahlaklı erdemli etik olmak.. mantıkçı olmak.. '' İyi hukukçu, iyi yasalardan iyidir…''

155. Af örgütü eski genel sekreteri, şimdi Avrupa Konseyi İnsan Hakları komiseri Thomas Hammerberg ki '' Avrupada insan hakları kitabının '' yazarı a. Çağrılabilir b. Değerlendirmeleri mahkemye sunulabilir.(Ömer Madra)

156.Geçici 15 gibi zırh maddeler koymaların önüne geçilmesi için Uluslar arası sözleşme yapılması faaliyeti varmış tepelerde.. Biraz daha beklenecek demek ki ?Fakat bu kanpanyay katılmak gerek…

157.İspanyada İndignados hareketi, Amerikada Vall street'i işgal et hareketi, Ortadoğuda Arap baharı, Stephane Hessel haysiyet hareketi gibi siyasi parti dışı hareketlere dikkat..

158.Hükümlü değil tutuklulara tek tip elbise giydirme olayı davada sunulabilir.. ve benim '' bunu cezevinde askeri Danıştaya taşıyalım '' teleffuzum yüzünden gözaltına alınışım bile dillendirilebilinir.

160.Thomas Hobbes'tan öğrendim ki: "Bir üçgenin iç açılarının toplamı iki dik açıya eşittir cümlesi ticaret erbabının çıkarlarına ters düşseydi, o anda tüm

geometri kitaplarını yaktırırlardı." Buna inandım, hala da inanıyorum. Bunu aktarmak için müdahil olmalıyım.

161. "21 yaşından küçük kızlar barlarda şarkı söyleyemez" diyen kanun hükmünün Anayasa'ya aykırılığını tartışalım. Tartışırken 12 Eylül'ün ilk idamı Erdal Eren'in, yaşı 18'in altında iken bile asılışını içine sokalım. (Ama bizden önce İstanbul'da Friday Restaurant'ta garson olarak çalışan kızlar Danıştay üzerinden açtıkları dava ile Anayasa Mahkemesi'ne Anayasa'ya aykırılıkla gitmişler.) diye düşünmlere gark olduğum için müdahil olmak durumundayım.

162. Türk Sosyal Psikiyatristleri "Türkler'in eşkâl veremediğini" saptamışlar. 1968 yılında öğrenci iken bir dersimizde verilen örneği hatırladım. İngiliz Büyükelçiliği'nin aracında, sürücü ve yanındaki şahıs yolda seyrederken bir Türk'e çarparlar. Yargılama başlar. Türk tanıklar hep uzun boylu İngilizi suçlarlar. Kısa boylu öbür İngiliz ben suçluyum dediyse de korkunç bir şekilde tanıkların ısrarları gözlenir. Nihayet anlaşılır ki, İngiliz araçlarının direksiyonları sağda olduğundan, uzun adam solda olduğundan, kısa adam sağda olduğundan... Türk tanıklar ısrar etmektedirler... Biz Avukatlar bence bunu, bunları kullanabilmeliyiz. Halkımıza yararımız dokunur. Bakarısınız görüveririler.

163. İzmir Barosu Başkanlığı'na

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi Savcısı Hikmet Hacımirza'nın emri ile, savcılık kalemine avukatların girişi yasaklanmış bulunmaktadır.

Vezne gibi bir minik pencere bile olmadığından, avukatların soracakları dosyaları uzaktan bağırarak istemeleri ve dışarıda bekleşmeleri çok çirkin olmaktadır.

Bırakalım çirkin olmayı, avukatlığa, avukatlara karşı saygısız bulduğumuz bu olgunun araştırılmasını ve gereğinin yapılmasını saygıyla arz ve talep ederim. Av. S.Ö Hatırlatmak içim müdahil olmalıyım.

164. İstanbul'da bir hırsız un çalar. Çaldığı unu sırtına vurur. Galata köprüsünden geçer. Yolda sağdan soldan geçenler olur. Ve onlara un değmiştir.

Polis soruşturmada ceketine, pantolonuna un değenleri gözaltına alır, yargılama başlar.

Orhan Arsal, un değenlerin avukatıdır. Ve un değdi savunması yapar. Bilemeyiz hırsız da içinde yer almış mıdır amma, sanıklar hepsi beraat ederler. Bu hukuki durumu da bildiğimizi söylemek iççin müdahilim.

165. Bu arada bir grup, Türkiye'de ilk kez, kısaca " İşkence müzesi, daha doğrusu düşünce suçu müzesi, becerilemezse düşünce suçu müzesine doğru galeri" fikrine, çalışmasına girişmişlerdir.

Para gerekmiştir. Yemeklere, kokteylere yönelinilmiştir. Belediye Başkanı Ahmet Sarışın' dan satış reyonu tahsis katkısı alınamamıştır. Murat Alparslan, "842 Sok. 29/A Kemeraltı/İzmir" adresindeki babasının evini resmen tahsis etmiştir. Eve tamir, badana yapabilmişizdir. Sadberk Hanım Müzesi, Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Tahta Kuşlar Özel Etnografya Galerisi, Savaş Hatıraları Koleksiyonu, Bodrum Kalesi Zindanı, Kıbrıs İşkence Müzesi üzerine çalışılmıştır. 22 Ocak 1984 tarih ve 18289 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Özel Müzeler ve Denetimleri Hakkında Yönetmelik için kafa yorulmuştur.

Ve başarılı biçimde 1 Haziran 1998 günü, Piet Dankert, Ali Nesin, Şanar Yurdatapan, Af Örgütü temsilcileri, milletvekilleri, çok kalabalık yurttaşla müze evinde açılış yapılabilmiştir.

Bu faaliyette Mazlumlar Derneği de, bazı yöneticileri de yer alınca, 100 duvardan birinde Saidi Nursi'nin sarıklı resmi de onlar tarafından asılınca, "İşbirliği demokrat olanlarla yapılır" gibi bir seri yüklenme üzerine aşağıdaki yazı tarafımdan yazılmış, bir hukuk dergisinde yayımlanmıştır. Şöyle :

"Açıklama;

1-Türkiye'de ilk defa, İzmirli bir grup avukat tarafından, işkence daha doğrusu düşünce suçu müzesi ve bu mümkün olmazsa düşünce suçu müzesi'ne doğru galeri fikri ileri sürülerek toplanılmaya başlanılmıştır.

2-Avukat Murat Alparslan babasının 9-10 odalı evini tahsis etmiştir.

3-Bir yandan da Düşünceye Özgürlük İzmir Girişimi ile ki, düşüncelerinden ötürü cezaya çarptırılan Eşber Yağmurdereli, Mahmut Konuk, Yaşar Kemal gibi yazarların sözlerini söyleyebilmeleri çalışmaları yapılmıştır. DGM'lerde yargılanılmıştır.

4-Bu kişiler ya da ben, herkesten çok sınıf mücadelesini, devleti, Kemalizmi, kadını, faşizmi, gericiliği, din kavramlarını, TSK, Batı Çalışma Grubu'nu iyi bilenlerdenim, iyi bilenlerdeniz.

5-Hatta bilmekle kalmayıp, harekete geçenleriz.

6-Bu kişilere, kimseler, hiç birşey dikte ettiremezler.

7-Tabii ki müzeye yönelik bu eleştiri sahipleri, Abdurrahman Dilipak ve arkadaşlarından bize daha yakındır.

8-Ancak yeni bir toplumsal proje peşinde koşan ben, biz; onların eski, ısrarlı; değişmekte, değiştirmekte zorlandıkları projelerine göre ilerideyim, ilerideyiz.

9-Çünkü onlar sadece, daha çok Cumhuriyet diyorlar. Ben de, içine bol demokrasi katalım diyorum.

10-Onlara göre devlet toplumun üzerinde yer alır. Bana göre toplum devlete egemen olur. Onlar "kurum" diyor ben "iletişim".

11-Biz bilmiyor muyuz? Akıl, bilim özgürlüğü lâiklikle gelişir. Dini siyasallıktan kurtarmalıdır. Ancak bazı bireyler akıl ve bilim özgürlüğünde gecikiyorlarsa ne edelim? Dayanacağız.

12-Biz beğenmediğimiz Anayasamız'ın başlangıç hükümlerini, ikinci maddesini, yirmi dördüncü maddesini, 174.maddesini bilmiyor muyuz?

13-İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 9/2.maddesini okumadık mı?

14-Bireyin dilediği biçimde giyinebilme özgürlüğüne vs. de inanırız. Kamu kurumlarında vs. Bazı

giysileri giymemeleri gerektiğinide...

Memurun, askerin kıyafeti red ile şu bu kılıkta ısrarının olamayacağını bilmez miyiz?

15-Hem sonra biz, laikliği sadece hukuk kuralları ile uygulamaya geçiremeyeceğimizi, toplumun laikleşmesi gerektiğini düşünürüz. Bu da sabır işidir.

Devletin değil yurttaşın işidir.

Bu ne celâl...? Bu ne serdar?

Bu görüşlerle kamu alanı bile olmayan, " kime işkence yapılmışsa gelsin" dediğimiz, herkese açık müzeye doğru hareketine vaki eleştirinin haksız olduğunu, sakin olunmasını, tartışmaların sürmesini savunurum. '' Diyebildiğimizi, tekrar hatırlatmak arzusunda olduğumuz için müdahil olmalıyız.

166. "Saldırının resmini çizdi, okuldan uzaklaştırıldı

Washıngton (AA)- ABD'de, 11 Eylül'de Dünya Ticaret Merkezi kulelerine düzenlenen saldırının resmini çizen ve bu resmi arkadaşlarına göstererek gülen bir çocuk, okul yönetimi tarafından uzaklaştırıldı. St. Lousis Today gazetesinin haberine göre Mitssouri'de yaşayan on bir yaşındaki Paul Volz, Dünya Ticaret

Merkazi kulelerini dumanlar içinde yanarken gösteren bir resim çizdi ve resim kağıdı üzerine, kağıttan yaptığı uçağı yapıştırdı. Okul displin kurulu başkanı Jeff Boyer, Volz'in ailesine bir mesaj göndererek oğullarının, "bozuk ve tehtidvarı" bir iletişim içinde olduğu uyarısında bulundu ve Volz'un üç gün okuldan uzaklaştırılacağını bildirdi." Sadece Türkiye değil Dünyayı da görmek durumundayız demek için müdahilim.

167. Süleyman Demirel'e de bir yerde tarafımızdan aşağıdaki soru sorulmuştur. Şöyle ki : " Size epey uzaktayım. Yaşım da çok ilerledi. Gözlerim pek seçmiyor. Her zaman cebinizde taşıdığınız, benim pek beğenmediğim Anayasa kitapçığı önününüzde mi bilemiyorum. Ama benimkini çıkarayım. Tamam. 101. maddeyi okuyorum. "40 yaşını doldurmuş ve yüksek öğrenim yapmış olan TBMM üyesi veya üye olabilecek nitelikteki T.C Vatandaşları arasından TBMM'ce Cumhurbaşkanı seçilir."

Şimdi görüldüğü üzere fizik durumum, yaşım itibarı ile avukat oluşumla da yüksek öğrenim vs. koşullarım tamamen uyduğu için, siz bu makamı bir biçimi ile bir zaman boşalttığınızda aday olacağımı cidi ciddi söylemek istiyorum.

Ancak bu TBMM beni seçmez, benden hoşlanmaz gibime gelmektedir. Bu nedenle hem önceki dokuz Cumhurbaşkanının gelenek olarak pek uzak durduklarına şaşarak, şu anayasamızın 104. maddesindeki "TBMM seçimlerinin yenilenmesine karar vermeyi", bu memleket için kullanmadığınız bu yetkiyi benim seçilmem için, benim hatırım için kullanabilirmisiniz efendim ?

Dün gece evimde size soru hazırlarken oğlum dedi ki ; "… toplantılarına madem TV, basın vs. giremiyor kamuoyu senin sorunu duymayacak. Niye kendini yoruyorsun." Ben de ona dedim ki; "Oğlum, ben kamuoyunun vicdanında yara açmak için değil Sayın Süleyman Demirel'in içinde, orasında bir sancı yaratmak için çalışıyorum.''

Size ben, ne sorayımmm..

Şu elinizin altındaki muazzam Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu'nu hiç harekete geçirmeme cimriliğinizi bırakabilip bırakamayacağınızı sorsam. Vazgeçtim sormuyorum.

Rıo Konferansı'ndan dönüşte havaalanında Muğla'daki santralların çevreye zarar verişi ile ilgili söylediklerinizi hatırlatayım mı ? Vazgeçtim sormuyorum.

Size Isparta - Burdur arasında havaalanı yapımı nedeni ile dikkuyruk kuşlarının uçaklarla teması, yer seçimi yanlışlığı vs. nedeniyle mahkemenin engelleme kararına karşı neler sarfettiğinizi hatırlatayım mı? Yok vazgeçtim.

Siz Erdal İnönü Bey'in zerafeti ile kolay cumhurbaşkanı oldunuz. Demin dediğim gibi sizden boşalınca benim kalkıştığım sırada Necmettin Erbakan da kalkışırsa ne olur diye sorayım mı? Vazgeçtim.

(Yönetici tarafından uyarıldım.) Tamam soruma geldim. Bu memleketi 40 yıldır siz idare ediyorsunuz. Devletle beraber, devlet gibi, devlet olarak… Sizin bu yönetmek ile ilgili kitapçılarda kitabınız satılmadığı için, olmadığı için okuyamıyorum. Hangisi sizin kendi öz fikriniz, hangisi değil.. Bu nedenlerle siz geceleri kabus görürmüsünüz Sayın Demirel. Sorum bitti." Bu sorumu tekrarlayarak halkımıza tarihe göstermek için müdahilim.

Bilindiği üzere, anayasalar iki yöntemle değiştirilebilir.

Kuvvet zoruyla

Anayasada öngörülen yöntemlerle.

Kuvvet kullanarak anayasa değiştirilmesi yöntemleri arasında, "dış müdahale, darbe veya ihtilal benzeri iç müdahaleler bulunmaktadır. Bu nedenle "darbe ile anayasa yapmak da bir modeldir" gibi hukuk dışı, cebir ve şiddet yoluyla demokrasiye aykırı bir yaklaşımın "hukuk tarafından korunması" nın ileri bile sürülemeyeceğini belirtmek her hukukçunun öncelikli görevidir.

Nitekim 12 Eylül 1980 darbesinden sonra Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin demokrasinin asgari ilkelerini ihlal ettiği gerekçesi ile üyeliğini askıya almışlardır.

Anayasa Türk Ordusuna emanet edilmemiştir.

1961 Anayasası Başlangıç Bölümü

Türkiye Cumhuriyeti Kurucu Meclisi tarafından hazırlanan bu Anayasayı kabûl ve ilân ve Onu, asıl teminatın vatandaşların gönüllerinde ve iradelerinde yer aldığı inancı ile, hürriyete, adâlete ve fâzilete aşık evlâtlarının uyanık bekçiliğine emanet eder.

12 Eylül 1980 darbesini gerçekleştiren suç failleri, 1961 Anayasası'nı "darbe" yaparak, bu Anayasanın teminatı altında olan önceki "hukuk düzenini" cebir ve zor kullanarak ortadan kaldırmışlar ve 1982 Anayasası'nı hazırlamışlardır. Yeni anayasanın hazırlanması ve "silah tehdidi altında referanduma sunulması"

konuları birbiriyle ilgili ve fakat farklı konulardır. Silahlı tehdit ve manevi cebir altında yürütülen halk oylaması, darbe ile mevcut anayasanın önemli bir bölümünü askıya alma ve akabinde yeni anayasa yapma fiilinin suç niteliğini değiştirmez.

Kaldı ki, suç failleri kendi yaptıklarının "suç olduğunu" çok iyi bilmekte ve bu suçu işlediklerini halkoyuna sundukları 1982 Anayasası'nın Geçici 15. maddesi ile açıkça itiraf etmektedirler. Anayasa konulan düzenlemeye göre;

"GEÇİCİ MADDE 15.- 12 Eylül 1980 tarihinden, ilk genel seçimler sonucu toplanacak Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanını oluşturuncaya kadar geçecek süre içinde, yasama ve yürütme yetkilerini Türk Milleti adına kullanan, 2356 sayılı Kanunla kurulu Milli Güvenlik Konseyinin, bu Konseyin yönetimi döneminde kurulmuş hükümetlerin, 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanunla görev ifa eden Danışma Meclisinin her türlü karar ve tasarruflarından dolayı haklarında cezai, mali veya hukuki sorumluluk iddiası ileri sürülemez ve bu maksada herhangi bir yargı merciine başvurulamaz.

Bu karar ve tasarrufların idarece veya yetkili kılınmış organ, merci ve görevlilerce uygulanmasından dolayı, karar alanlar, tasarrufta bulunanlar ve uygulayanlar hakkında da yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.

Bu dönem içinde çıkarılan kanunlar, kanun hükmünde kararnameler ile 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun uyarınca alınan karar ve tasarrufların Anayasaya aykırılığı iddia edilemez."

Şikayet dilekçesinde belirttiğimiz suçların esas itibariyle darbenin yapıldığı 12 Eylül 1980 ile 1982 Anayasası uyarınca TBMM Başkanlık divanının seçildiği 6.12.1983 tarihleri arasındaki dönem olduğunu düşünüyoruz. Anayasanın halk oylaması sonunda kabulü, darbenin yapıldığı 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren, TBMM'nin fiilen çalışmaya başladığı tarihe kadar olan zaman içerisinde işlenen suçları ortadan kaldırmayacaktır.

SUÇUN UNSURLARI OLARAK ;

1.1.Demokratik yaşamın vazgeçilmez unsurlarından olan siyasi partilerin kapatılması, Parlamentonun feshedilmesi, tüm demokratik kitle örgütlerinin faaliyetlerine son verilmesi ve haklarında soruşturmalara başlanması ve Anayasal düzenin tamamen değiştirilmiş olması, kişi hak ve özgürlüklerine aykırı ve kendi mantığı içinde bir "hukuk" oluşturulması açıkça darbe suçudur.

Bu suçun hukuki konusu Türkiye Büyük Millet Meclisidir ve böylelikle Devletin ve anayasal Düzenin temel unsurları ceza kanunlarındaki hükümlerle korumaya alınmıştır. Eski 765 sayılı Türk Ceza Kanunundaki kabule göre bir eylemin cezalandırılabilmesi için eylemin hazırlık hareketlerine başlanması, o suçla ilgili olarak amaca yönelik bir davranış zorunlu öngörülmekte ise de, tehlike suçlarından olan örneğin TCK 168'inci maddesinde yer alan çete oluşturmakta icraya gerek görülmeyerek, amaç suça ait düşüncenin çete biçiminde ortaya çıkışı yeterli sayılmıştır. TCK'nın 168. maddesine göre; "Her kim, 125, 131, 146, 147, 149 ve 159 ncu maddelerde yazılı cürümleri işlemek için silahlı cemiyet ve çete teşkil eder yahut böyle bir cemiyet ve çetede amirliği ve kumandayı ve hususi bir vazifeyi haiz olursa..." şeklinde bir düzenleme öngörülmüştür. Bu düzenlemeye göre oluşturulmuş cemiyet ve çetenin sair efradı, cezalandırılacaktır. Maddenin sözünden ilk bakışta anlaşıldığı gibi, bu suç da devletin şahsiyetine karşı bazı cürümleri işlemek üzere girişilen ihzarı hareketler cezalandırılmaktadır.

Doktrinde, bu suçun devamlı bir nitelik taşıdığı, çetenin dağılması, yahut amaçlanan suçun icraya hareketlerinin başlamasıyla son bulduğu görüşü egemendir. Bu suçta, devamlılık taşıyan sadece, amaçlanan suçun işlenmesi iradesidir. 765 sayılı eski Türk Ceza Kanununda kabul edilen sisteme göre ceza hukukunda, bir suçtan dolayı ceza verilebilmesi için suç tipine uygun bir icra hareketinin bulunması yani bunun dışındaki hazırlık hareketlerinin cezalandırılmaması bir kural iken; Devletin şahsiyetine tecavüz mahiyetindeki cürümlerin işlenmesini önlemek gayesine yönelik olarak bu genel kuraldan ayrılmak suretiyle hukuka aykırı bir maksatla ve zarar yaratmak için birçok kişinin iradelerinin birleşmesi tehlikeli görülerek Sui generis bazı müstakil suçlar kabul edilmiştir. Örneğin eski TCK.nun 168 ve 171 nci maddeler bu suçlardan ikisini teşkil etmektedir. (*Çetin ÖZEK, Siyasi İktidar Düzeni ve Fonksiyonları Aleyhine cürümler. 1967. İstanbul Say. 347 dip not 9 ve 10)* Eski T.C.K'nın 171. maddesinin "*125, 131, 33, 146, 147, 149 ve 156. maddelerde yazılı cürümlerden birini veya bazılarını hususi vasıtalarla işlemek üzere birkaç kişi aralarında gizlice ittifak ederse"* biçimindeki düzenlemeden anlaşılacağı üzere gizli ittifak suçu, bir kaç kişinin vasıta ve gaye bakımından fiili anlaşmalarını, yani belirli suçların belirli vasıtalarla işlenmesi hususunda bir kaç kişinin iradelerinin birleşmelerini ifade eder. Ancak yine de basit bir irade anlaşması suçun oluşması için yeterli olmayıp, neticeyi doğurabilecek derecede sıkı ve neticeye yakın ve ciddi bir anlaşma olmalıdır. (*ÖZEK aynı eser Sayfa 397 - dip not 201)* Suçun vasıtaya ilişkin başka bir özelliği de, seçilen vasıtanın gaye edilen suçun gerçekleştirilmesine elverişli olması gerektiğidir.

Kurulmuş bir çeteye sonradan girenler için suç çeteye katılmakla oluşmakta, diğerleri yönünden ise kuruluş anında oluşan ve amaçlanan sonuca ilişkin hukuka aykırılık süregelmektedir. Çete kurmakla suç oluştuğundan, çeteye sonradan girenlerin çetenin kuruluşunda etkileri ve katkıları değil, devam eden hukuka aykırılığa katılmaları söz konusu olduğundan, kurucuları ile çetede özel görev alanların ve amir durumunda bulunanların sıfatlarından ve ayrıcalıklarından doğan suçları aynı şekilde devam ettiği halde, bunlar yönünden devamlılık, çeteye dahil oldukları anda başlamakta ve kuruculuk sıfatları sonradan katılanlara yansımamaktadır.

Darbe fiilinin gerçekleştirildiği 12 Eylül 1980 tarihinde yürürlükte olan 765 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 146'ncı maddesinin 1'inci fıkrası "Türkiye Cumhuriyeti Teşkilatı Esasiye Kanunu'nun tamamını veya bir kısmını tağyir ve tebdil ve ilgaya ve bu kanun ile teşekkül etmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs edenler, idam cezasına mahkûm olur" şeklindedir.

Yine eski TCK’nin 146. maddesinde ise maddi unsur anayasal düzeninin değiştirilmesi ve ortadan kaldırılmasıdır. Ortadan kaldırma amacı için ve bu amaca yönelik icra hareketleri suçtur. Suçun manevi unsuru ise faillerinin eylemlerini tamamen kendi serbest iradeleri ile oluşan suç kastı ile gerçekleştirmiş olmaları, kimsenin kimse tarafından zorlanmaması ve her icrai hareketi her failin bilerek ve isteyerek gerçekleştirme gayreti içinde olmasıdır. suçun oluşması için de suçta kullanılan vasıtanın elverişli olmasıdır.

Şüphelilerin eylemleri suçun maddi ve manevi unsuru bakımından gerçekleşmiştir.

Maddede belirlenen "Anayasayı ihlal suçunun yasal unsurları yönünden oluşabilmesi için, Anayasamızın 1'inci kısmında; Devletin şekli, Cumhuriyetin nitelikleri, Devletin bütünlüğü, egemenlik, yasama ve yargı yetkisi, Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı, Devlet şeklinin değişmezliği belirlenmekte olup 2'nci kısmında temel haklar ve ödevler, 3'üncü kısmında ise; Devletin temel kuruluşları düzenlenmiştir.

Anayasanın tamamını veya bir kısmını, bozmaya, değiştirmeye veya kaldırmaya zor yoluyla kalkışmak eylemin maddi unsurudur. Bu madde; Birisi Anayasal düzeni bozmaya, diğeri ise, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin vazifesini yapamaz hale getirmeye yönelik iki ayrı suçu içermektedir. Anayasanın ve Devlet düzeninin, Anayasaya uygun usullerle değiştirilmesi mümkün olup, Devletin temel

düzeni ve Devletin unsurlarını hukuk dışı yol ve yöntemlerle değiştirilmesi engellenerek Anayasa düzenini korumaktadır.

Yasal kurum ve tanımlarla, Askeri Yargıtayın görüşleri paralelinde bu suça kalkışmadan bahsedebilmek için, kastın bulunması, icraya başlanılmış olması, elverişli vasıta kullanılması ve icra hareketlerinin sonuçlanmamasında veya neticenin gerçekleşmemesinde, elde olmayan nedenlerin etkin olması, gerekmektedir.

Teşebbüste aranan kast; icrasına başlanmış olan suçu teşebbüs derecesinde bırakmak olmayıp, tamamlamaya yöneliktir. Kast yönünden, tamamlanmış suçla, teşebbüs derecesinde kalmış suç arasında yasal uygulama yönünden ayırım bulunmamaktadır. T.C.K. 146. maddesinde yer alan eylem yönünden özel kast aranmamakta olup, umumi kasıt yeterli sayılmaktadır. Burada 141 ve 142'nci maddelerde olduğu gibi sübjektif değil objektif olarak kast değerlendirilmekte, hukuka aykırı sonucun istenmesi değil istenilen değişikliğin, hukuka aykırı bir vasıtayla gerçekleştirilmesi iradesidir. Yasadışı yol ve yöntemler, yasal deyimle cebir, eylemin hukuka aykırılığını oluşturmaktadır. Kalkışmadan bahsedebilmek için, amaca yönelik hazırlık hareketlerinin bitip, icra hareketlerinin başlamış olması zorunlu olup, bu hareketlerin, Anayasal düzeni değiştirmeye elverişli nitelikte ve güçte olması, icra hareketlerinin bitmemesinde veya neticenin oluşmamasında, faillerinin elinde olmayan engel etkenlerin rol oynaması gerekir.

Bahse konu suçun oluşumu için, cebir zorunlu bir unsurdur. Anayasal düzene giren ve yasal korunma altında bulunan değerlerin yerine, sistem ve prensip yönünden değişik bir düzenin getirilmek istenmesi, Anayasal iradeye aykırılık sayılıp eylemin, çalışma ve çabaların niteliği yönünden hukuka aykırı olması, yeterli kabul edilmektedir.

Doktrindeki ve darbenin gerçekleştiği yıllardaki uygulamalarda göre "cebri" zorunlu olarak harekette aramamız gerekmez. Fiilin tamamlanmış olması gerekmeyip, cezalandırmak için teşebbüs bile yeterli sayılınca, cebirin de fiilen gerçekleşmiş olmasına gerek duyulmayıp, icra eylemlerinin başlaması yeterlidir.

Bu suçla ilgili olarak genel iştirak hükümleri dışında, maddenin 2 ve 3'üncü fıkralarında özel iştirak durumları da düzenlenmiştir. Asli iştirak konusunda bir ayrıcalık taşımayan madde, fer'i iştirak konusunda ise, iştirak kastını ve faillerinde iştirak iradesinin varlığını aramaktadır. Katılmayı varsayan husus, fiilin icrasına başlandıktan sonra, bu tür hareket ve davranışlarda etkin olmak ve asli failin kararını desteklemek ve etkilemektedir.

Mevcut Anayasal düzeni değiştirerek Devlet düzenini zor yoluyla ele geçirerek yönetenlerin hukuki durumları T.C.K.'nun 146/1 kapsamında değerlendirilmeli ve

cezalandırılmalı, bu suça dolaylı katılanlar aynı maddenin 3. fıkrasında kabul olunarak bu madde hükümleri uyarınca cezalandırılmalıdır.

USULÜ TALEPLERİMİZ İSE ;

12 Eylül 1980 darbe suçu ve bu darbe ile ortaya çıkan suçlar sadece "askeri personel" tarafından işlenmedi.

12 Eylül 1980 tarihinden önceki süreçte Türk Silahlı Kuvvetlerini Türkiye Büyük Millet Meclisine, yürütmeye ve yargı organlarına el koymaya ve toplumu militarist zihniyetle yönetmeye davet eden kişi ve kurumlar başta olmak üzere; 12 Eylül 1980 darbesinden sonra, askeri müdahaleye karşı çıkma gereğini bile duymadan benimseyen, darbeyi alkışlayan ve 12 Eylül 1980 sonrası Milli Güvenlik Konseyi'nin verdiği hükümet kurma görevini, politik, siyasi, idari, yargısal tüm görevleri kabul eden kişiler, başta Danışma Meclisi üyeleri, profesörler, yargıçlar, emniyet ve kolluk görevlileri, polisler, valiler, kaymakamlar başta olmak üzere siviller de bu suçun failleridir.

Basından öğrendiğimiz kadarıyla Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nca 2011 Nisan ayı içinde dosya ile görevlendirilen Ankara Cumhuriyet Savcısı Murat Demir'i bu dosya ile ilgili olarak; ilk inceleme sonunda zamanaşımı sorunu olmadığını, bu sürenin 12 Eylül 2010 tarihinde başladığını,[211] aynı zamanda 3000'i aşkın suç duyurusu olduğunu bunları 350 klasörde tasnif ettiğini ve tek bir dosyada birleştirildiğini duyurdu.[212]

Bir iddiaya göre 12 Eylül Darbesinde şüpheli sayısı 17.000 kişiye kadar ulaşmaktadır.

12 Eylül Darbesini yapan suç failleri ve bu suça katılanlar (şerikleri) hakkındaki suç soruşturmasının "adil yargılanma hakkı" çerçevesinde tamamlanması ve dava açılmasında ciddi teknik zorluklar olduğu görüşündeyiz. Bu zorluğu dikkate alarak bu dilekçeyi hazırlanırken darbe suçunu işleyenlerin ortaya koyduğu yazılı belgelerine dayalı olarak suç faillerini belli gruplara ayırarak ve suç faillerinin 12 Eylül 2011 tarihinde halen hayatta olup olmadıklarını belirlemeden ve bu belirlemenin soruşturma savcılığı tarafından kolaylıkla yapılabileceğini varsayarak değerlendirmeye çalıştık. Bu nedenle de "şüpheli" kavramı yerine "suç faili" ve bu suça "katılanlar" denilmesini daha uygun gördük.

Yukarıda açıklanan gerekçelerle suçtan zarar gördüğüm gözetilerek davaya katılmamın kabulünü talep ederiz../../2012

Müdahale talebinde bulunan

Senih Özay

Senih Özay vekili Av. Ömer Kavili

Senih Özay vekili Av. Müşir Deliduman

Senih Özay vekili Osman Betal Özay

Senih Özay vekili Av. Cem Nemutlu

25.Meslekdaşımız Ömer Öneren bey Kenan Evren Bulvarı adı olmuyor darbecileri,n adı olmaz diyerel AİHM ' ne kadar gitmiş. Zevkle buraya aldım ;

AVUKAT

ÖMER ÖNEREN

Necatibey Cad. 14/9 Sıhhıye-Ankara

Tel:0090 312 231 90 67 – Fax:0090 312 231 90 67

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA

STRASBOURG CEDEX FRANCE

Başvuru No: 33162/10

Başvuranlar. Aysel Kılıç ve diğerleri

Mahkemenizin 4 Mart 2011 tarihli yazısı uyarınca, başvurumuzla ilgili bütün evrakları kaydettiğim cd ile dilekçem ekinde gönderiyorum.

Saygılarımla.01.07.2011

Başvuran Vekili

Av. Ömer Öneren

AVUKAT
ÖMER ÖNEREN
Necatibey Cad. 14/9 Sıhhıye-Ankara
Tel:0090 312 231 90 67 – Fax:0090 312 231 90 67

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA
STRASBOURG CEDEX FRANCE

BAŞVURAN 1:
1- SOYADI: Kılıç
2- ADI: Aysel
3- MİLLİYETİ:Türk
4- MESLEĞİ:Eczacı
5- DOĞUM TARİHİ VE YERİ :23.12.1959–Elazığ
6- İKAMETGAHI: Baraj Mahallesi 1. Sokak Burhan Alıhaç Apt. Kat:8 Daire:23
Seyhan/Adana Türkiye
TEL NO: 00903223272239
8- ŞU ANKİ ADRRESİ
:Baraj Mahallesi 1. Sokak Burhan Alıhaç Kat:8 Daire:23
Seyhan/Adana Türkiye
9-TEMSİLCİNİN ADI:Ömer Öneren
10- TEMSİLCİNİN MESLEĞİ:Avukat
11- TEMSİLCİNİN ADRESİ:Necatibey Caddesi 14/9 Sıhhiye ANKARA - TÜRKİYE
12- TEL NO: 0090 312 231 88 08 FAKS 0090 312 231 90 16
13- ŞİKAYET EDİLEN DEVLET: Türkiye Cumhuriyeti

BAŞVURAN-2
1- SOYADI:Yıldırım

2- ADI:Başak

3- MİLLİYETİ:Türk

4- MESLEĞİ:Eczacı

5- DOĞUM TARİHİ VE YERİ:28.04.1953 Kozan Adana

6- İKAMETGAHI: Reşat Bey Mahallesi 2005. Sokak no:21/7 Seyhan Adana Türkiye

7- TEL NO: 00 90 322 458 25 29

8- ŞU ANKİ ADRRESİ: Reşat Bey Mahallesi 2005. Sokak no:21/7 Seyhan - Adana Türkiye

9-TEMSİLCİNİN ADI: Ömer Öneren

10- TEMSİLCİNİN MESLEĞİ :Avukat

11- TEMSİLCİNİN ADRESİ:Necatibey Caddesi 14/9 Sıhhiye ANKARATÜRKİYE

12- TEL NO: 0090 312 231 88 08 FAKS 0090 312 231 90 16

13. ŞİKAYET EDİLEN DEVLET: Türkiye Cumhuriyeti

BAŞVURAN-3

1- SOYADI:Ataş

2- ADI:Mehmet

3- MİLLİYETİ:Türk

4- MESLEĞİ: İşsiz

5- DOĞUM TARİHİ VE YERİ:01.05.1957-Kelerbaşı

6- İKAMETGAHI: Sümer Mahallesi 69014. Sokak no:16 Seyhan Adana Türkiye

7- TEL NO:0090 536 408 52 07-0090 544 843 44 74

8- ŞU ANKİ ADRRESİ: Sümer Mahallesi 69014. Sokak No:16 Seyhan - Adana-Türkiye

9- TEMSİLCİNİN ADI:Ömer Öneren

10- TEMSİLCİNİN MESLEĞİ: Avukat

11- TEMSİLCİNİN ADRESİ: Necatibey Caddesi 14/9 Sıhhiye ANKARA TÜRKİYE

12- TEL NO: 0090 312 231 88 08 FAKS 0090 312 231 90 16

13- ŞİKÂYET EDİLEN DEVLET: Türkiye Cumhuriyeti

BÖLÜM I

14- OLAYLARA İLİŞKİN AÇIKLAMA

A- Adana ilimizin en güzel bulvarlarından birine " Kenan Evren Bulvarı " adı verilmiştir. Kenan Evren adı hakkında, Türkiye kamuoyu derin bilgilere sahiptir. Kenan Evren, 12 Eylül 1980 'de 1961 Anayasasını ortadan kaldıran, siyasi partileri , sivil toplum örgütlerinin tümünü ve işçi sendikalarını kapatan,uygar olmanın ölçütü olan toplumsal muhalefeti yasaklayan, bütün demokratik hak ve özgürlükleri ayaklar altına alan darbeci 5 generalden biridir.

B-Günümüzde toplumun tüm kesimlerinin rahatsız olduğu 1982 anayasasını silahlar gölgesinde kamuoyuna onaylatan, 1982 anayasası ile kendi cumhurbaşkanlığını da halk oyuna sunan , işlediği insanlık suçlarından yargılanmaktan kurtulması için geçici 15. maddeyle yargılanmadan bağışık tutulmasını da anayasaya yerleştiren , iki binli yıllarda Türkiye insanlarına yakışmayan bir anayasayı ve kendi cumhurbaşkanlığını onaylatan bir generaldir.

C- 1980'li yıllarda Türkiye'mizde yaşadıklarımızın benzeri olaylar , dünyanın birkaç ülkesinde de yaşanmıştır. Şili'de Allende yönetimi darbeyle yıkılmış yerine faşist diktatörlük oturmuştur. Bunun gibi Arjantin'de ve bazı ülkelerde benzeri olaylar yaşanmıştır. Arjantin'in ve Şili'nin halkı ısrarla darbecilerin yargılanmasını istemiş ve bu uğurda yıllarca mücadele etmiştir. Bu mücadele sonunda Uluslararası Yargı yaşanılanları değerlendirmiş, darbecilerin insanlık suçu işlediklerine karar vermiştir . Mahkeme , insanlık suçunda zaman aşımının söz konusu olmayacağını da hüküm altına almıştır.

D- Ülkemizde Kenan Evren'in başkanlığında yapılan darbeden sonra 2 milyon insan fişlenmiş, vatan haini ilan edilmiştir. Binlerce genç öldürülmüştür. Binlerce genç de öldürülerek ailesine dahi haber verilmeden bu gün bile gömüldüğü yerleri bilinmeyen bir biçimde gömülmüştür. Bütün bu anlattıklarım Türkiye kamuoyu ve yargıçlar tarafından bilinmektedir. Darbeci Kenan Evren anayasayı yürürlükten kaldırma suçunu da işlemiştir. Ancak hukuk otoritelerinin dediği gibi anayasayı ilga edenler başarılı olursa asla yargılanamazlar , Kenan Evren de böyle olmuştur.

E- Kenan Evren'in hakkında basında yazılanlar, anlatılanlar, insan hakkı ihlalleri, herhangi bir arşive sığmayacak kadar çoktur. Biz bu ihlallerden bir kısmını internet kayıtlarından alarak mahkemeye sunduk.

F- Yukarıda sunduklarımızdan ve eklediğimiz belgelerden anlaşılacağı üzere Kenan Evren adı darbecilik, insan haklarını ortadan kaldırma eylemi, 1982 Anayasasını ilga eylemi, binlerce gencin ölmesi ve yargılanması eylemi, bunların sonunda insanlık suçu işleme eylemiyle özdeşleşmiştir.

G-Kentlerin bulvarlarına verilen adlar yurtseverlerin, gerçek kahramanların, sanatçıların, edebiyatçıların ,demokratik hak ve özgürlüklere katkısı olanların adları olabilir. Kenan Evren adının gelecek kuşaklara, çocuklarımıza kahraman adı olarak sunulması bu ülkenin geleceğine kıyılmış bir eylem olacaktır. Kenan Evren adı ancak Türkiye'de insanlar için yapılan işkencelerin, idamların, suçsuz günahsız öldürülmelerin sergilendiği bir müzeye verilmiş ad olabilir. Bu müzenin adı da "Kenan Evren İnsanlık Suçları Müzesi" olabilir. Onu gelecek kuşaklar ancak böyle tanımlayabilir . Bunun dışında Kenan Evren adının büyük bulvarlara verilmiş olması geleceğimiz açısından olumsuz bir etkidir.

H- Kamuoyunun yakından tanıdığı ve değer verdiği gazetecilerden Fikret Bila, darbecilerle yaptığı röportajları Milliyet Gazetesinde yayımlamıştır, Milliyet Gazetesinden sonra da kamuoyunun yoğun ilgisi nedeniyle röportajlar kitap haline getirilmiştir. Söz konusu röportajların oluşturduğu kitabın adı "KOMUTANLAR CEPHESİ"dir. Kitap 3 yıllık sürede altıncı baskısını yapmıştır. Kitaba olan bu yoğun ilgi iddialarımızın haklılığını göstermektedir. Söz konusu kitabın 13. sayfadan 30. sayfaya kadar olan 18 sayfalık bölümü Kenan Evren'le ilgilidir. Kenan Evren'in adının bir bulvara verilecek bir kişiliğe sahip olmadığı, bu bölümde kendi anlatımlarıyla kanıtlanmıştır. İlgili sayfaları dilekçem ekinde sunuyorum.

KOMUTANLAR CEPHESİ ADLI KİTAPTA KAMUYA SUNULANLAR

1-Söz konusu kitabın 13. sayfasında Sayın Fikret Bila soruyor " peki siz Diyarbakır cezaevinde olanları neye bağlıyorsunuz ?"

Evren'in yanıtı " … Bu gardiyanlar çok çektiler 12 Eylül olunca da bunlar mahkûmlardan hınç aldılar. Tabi sıkıyönetim komutanlıkları da orayı disiplin altına almak için onların başına subaylar verdiler. Bu subaylar da eğitim yaptırdılar, talim yaptırdılar. Atatürk İlkelerini, İnkılâpları öğrettiler, İstiklal Marşı'nı söylettiler" Kenan Evren'in bu anlatımıyla cezaevlerinde yapılan baskılardan, insanlık dışı hareketlerden gardiyanların yaptığı zulümden haberli olduğu ve bundan memnun olduğu, önlem almadığı kendi anlatımıyla açıktır. Evren , bu açıklamasıyla

Türkiye Cumhuriyeti adına Avrupa İnsan Haklarını ve Kamu Hürriyetlerini Korumaya Dair Sözleşmenin 1. bölümünde tanımlanan 18 adet hak ve özgürlüğü ortadan kaldırdığını itiraf etmiştir.

2- Evren kitabın 14. sayfasında itirafını sürdürüyor : " ...Sanki falan hapishanedeki filan adama işkence yapın demişim gibi sanki işkence 12 Eylülden önce karakollarda yok muydu? Bütün karakollarda vardı yani karakola düştün mü kötü muamele yapılıyordu. 12 Eylül de biz polisi rahat bıraktık rahat çalışsın diye. Onlar yine yaptılar bunu (işkenceyi). Sorgulama yapılıyor. Söyletmek için bazı usulleri var onların onları kullanarak bilgi alıyorlar. Bunları Almanlar da yapıyordu İngilizler de, ABD'liler de Fransızlar da yapmadı mı vaktiyle herkes işkence yapıyordu. Yaptılar sonra intihar etti dediler." Bu açıklamasıyla açıkça işkenceyi sistematik uyguladığını ve yargılamanın bir parçası olarak kullandığını itiraf etmiştir.

3-Kitabın 16. sayfasında Kenan Evren'in başlık olan açıklaması "Ben İdama Taraftarım" bu açıklama 2007 yılında dünyada idam cezasının taraftarının kalmadığı bir ortamda Kenan Evren'in gururla idam cezasına taraftar olmasının vurgusudur. İnanılır şey değildir bu. Bu şahsın adının bir bulvara verilmiş olması utanç vericidir.

4-Kitabın 17 sayfasının 2. paragrafında Kenan Evren'in açıklaması şöyledir. "12 Eylül askeri yönetimi döneminde 517 idam kararı verildi. Askeri Yargıtay bunların 124 ünü onayladı. İdam kararı onaylanan sol görüşlü 18, sağ görüşlü 8, adli suçlu 23, bir asala militanı idam edildi." Kendi dönemini bir çekinceye yer vermeden böylesine açıklayan Kenan Evren de insan sevgisine karşı nasıl bir kin oluştuğu satır aralarında vardır .

5-Kitabın 17. sayfasında son paragraf İdam Etmeyelim De Besleyelim Mi ? başlığı altında Sayın Fikret Bila'nın sorusunu Evren şöyle yanıtlıyor : " bir tane hariç 1984'den sonra da bir tane idam uyguladılar . Muşta bir konuşma yapmıştım hani, asmayalım da besleyelim mi diye o zaman Turgut Özal başbakan dedi ki" Yapmayın paşam başka türlü AB ye giremiyoruz." Ben de dedim ki o halde kaldırın bunu . O zaman da Özal dedi ki" Siz kaldırılmasına taraftar mısınız?" ben de ben taraftar değilim dedim." İdam cezasına taraftar olduğunu 2007 yılında bile çekinmeden açıklayan " bunları asmayalım da besleyelim mi " mantığıyla hareket eden ,insan ömrünü bir çuval undan değersiz gören bir zatın adı bir kentin ünlü bulvarına verilebilir mi?

6-Kitabın 18. sayfasının ikinci paragrafında Fikret Bila tekrar soruyor." Siz idam cezasına hala taraftar mısınız? " Kenan Evren açıklıyor: " Tabii bir sürü insan

öldürülüyor canlı bombaya bir şey demiyorum kendisi de gidiyor da bomba yerleştiriyorlar 12 kişiyi 20 kişiyi birden öldürüyorlar. Peki o 20 kişiyi öldürmüş ben onu ömür boyu yaşatacağım bu felsefe bana göre değil. " Bu anlatım Kenan Evren'in ilkel insandaki kısasa kısas kuralına bağlılığını gösteriyor. 2007 yılında kısasa kısas kuralını hiçbir sınırlama koymadan böylesine anlatan bir kişinin adının Adana'nın en geniş bulvarına verilmiş olması insan haklarına aykırıdır.

İ-Yukarıda sunduğum nedenlerle, başvuranlar 4 Eylül 2007 günü Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığına başvurarak, Kenan Evren Bulvarı adının "Demokrasi Bulvarı" adı olarak değişmesini BELGE - 1 deki dilekçe ve ekiyle istemişlerdir. Bu istem Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığının kayıtlarına 4 Eylül 2007 günü 0/11-16446 sayı ile geçmiştir. Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 60 gün içinde dilekçeye yanıt vermeyince, istemimizin zımnen reddedildiği sonucuna vardık . Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığının zımni red işlemi yukarıda sunduklarımdan anlaşılacağı üzere hukuka, kamu yararına, geleceğimizin güzelleştirilmesine, Avrupa İnsan Haklarını ve Kamu Hürriyetini Korumaya Dair Sözleşmenin tümüne aykırıdır.

J-Hukuka aykırı bu işlemin iptali için Adana 2. İdare Mahkemesinde 2007/2007 E sayılı davayı açtık BELGE – 2 . Adana 2. İdare Mahkemesi 30.06.2008 günü , 2007/2007 E ve 2008 / 907 K sayılı kararıyla davanın reddine karar verdi BELGE – 3. Adana 2. İdare Mahkemesi , bu kararıyla Avrupa İnsan Haklarını ve Kamu Hürriyetlerini Korumaya Dair Sözleşmenin tüm maddelerini ihlal eden Kenan Evren'in adının gelecek kuşaklara kahraman olarak sunulmasını hüküm altına almıştır.Bu karar Türkiye Cumhuriyetinde insan hakları ihlallerinin korunduğu, İnsan haklarını ihlal edenlerin kahraman olarak gelecek kuşaklara sunulduğu açıktır.Bu haliyle şikayet ettiğimiz devlet Avrupa İnsan Haklarını ve Kamu Hürriyetlerini Korumaya Dair Sözleşmenin 1. bölümündeki hak ve özgürlüklerin tümünü ihlal etmiştir.

K-Adana 2. İdare Mahkemesi 30.06.2008 günü , 2007/2007 E ve 2008 / 907 K sayılı kararını11.08.2008 günü temyiz ettik BELGE – 4 Danıştay'ın 8. Dairesi 18.03.2009 günü 2008 / 8324E ve 2009 / 1924 K sayılı kararıyla temyiz isteğimizi reddetti ve Adana 2. İdare Mahkemesi'nin 30.06.2008 günlü , 2007/2007 E ve 2008 / 907 K sayılı kararını onadı BELGE –5. Danıştay'ın 8. dairesi temyiz incelemesi yaparken adil yargılanma hakkımız da ihlal edildi.

İHLALİN AÇIKLAMASI

1-Danıştay'ın 8. dairesi, temyiz isteğimizin incelemesini yaparken Danıştay Tetkik Hakimi Nilüfer Sülkü'nün görüşünü almıştır.Bu görüş bize tebliğ edilmemiştir.Savunma hakkımız engellenmiş ve Danıştay Tetkik Hakimi Nilüfer Sülkü'nün görüşü doğrultusunda temyiz isteğimiz reddedilmiştir.

2-Danıştay'ın 8. dairesi, temyiz isteğimizin incelemesini yaparken Danıştay savcısı Radiye Tiryaki'nin görüşünü de almıştır. Bu görüş bize tebliğ edilmemiştir. Savunma hakkımız engellenmiş ve Danıştay savcısı Radiye Tiryaki'nin görüşü doğrultusunda temyiz isteğimiz reddedilmiştir. Sözleşmenin 6. maddesinde düzenlenen savunma silahlarının eşitliği ilkesi ihlal edilmiştir.

L- Danıştay'ın 8. Dairesinin 18.03.2009 tarihli 2008 / 8324 E ve 2009 / 1924 K sayılı onama kararının düzeltilmesi istemiyle 04.05.2009 günü Adana 2. İdare Mahkemesine başvurduk BELGE – 6 . Dava dosyamız, yeniden Danıştay 8. Daireye gönderildi.

M- Danıştay'ın 8. Dairesi 22.01.2010 günü 2009 / 6337 E ve 2010 / 195 K sayılı kararıyla karar düzeltme isteğimizi reddetti BELGE – 7 . Karar kesinleşti. Başkaca başvuru yolu kalmadı. Karar düzeltme isteğimizin incelemesi yapılırken adil yargılanma hakkımız da ihlal edildi.

İHLALİN AÇIKLAMASI

1-Danıştay'ın 8. dairesi karar düzeltme isteğimizin incelemesini yaparken Danıştay Tetkik Hakimi İbrahim Özdemir'in görüşünü almıştır.Bu görüşü bize tebliğ etmemiştir.Savunma hakkımız engellenmiş ve Danıştay Tetkik Hakimi İbrahim Özdemir'in görüşü doğrultusunda karar düzeltme isteğimiz reddedilmiştir.

2-Danıştay'ın 8. dairesi karar düzeltme isteğimizin incelemesini yaparken Danıştay savcısı Hüseyin Yıldız'ın görüşünü almıştır.Bu görüşü bize tebliğ etmemiştir. Savunma hakkımız engellenmiş ve Danıştay savcısı Hüseyin Yıldız'ın görüşü doğrultusunda karar düzeltme isteğimiz reddedilmiştir.Sözleşmenin 6. maddesinde düzenlenen savunma silahlarının eşitliği ilkesi ihlal edilmiştir.

BÖLÜM III

15. SÖZLEŞMENİN İHLAL EDİLEN MADDELERİ VE İHLALLERİN DAYANAKLARI

1- Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığına başvurudaki isteğimiz , Avrupa İnsan Haklarını ve Kamu Hürriyetini Korumaya dair Sözleşmenin tüm maddelerini cumhurbaşkanı sıfatıyla ihlal eden ,insan hakları ihlalinin simgesi olan Kenan Evren adının gelecek kuşaklara kahraman olarak sunulmasını engellemektir.

Yukarıda sunduklarımdan anlaşılacağı üzere Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Türkiye Cumhuriyetinin idari yargısı , sözleşmenin 1. Bölümünde düzenlenen hak ve özgürlükleri ihlal eden Kenan Avreni korumuştur.İhlal edilen hak ve özgürlüklerimiz şunlardır: 1.İnsan Haklarına Saygı Hakkı 2. Yaşama Hakkı , 3. İşkence Yasağı , 4. Kölelik ve Zorla Çalıştırma Yasağı , 5. Özgürlük ve Güvenlik Hakkı ,6.Adil Yargılanma Hakkı ,7. Cezaların Yasallığı Hakkı , 8. Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunması Hakkı ,9. Düşünce Vicdan ve Din Özgürlüğü ,10.İfade Özgürlüğü ,11. Dernek Kurma ve Toplantı Özgürlüğü, 12.Evlenme Hakkı ,13.Etkili Başvurma Hakkı , 14.Ayrımcılık Yasağı,15.Olağanüstü Hallerde Askıya Alma ,16.Yabancıların Siyasi Faaliyetlerinin Kısıtlanması ,17.Hakların Kötüye Kullanımının Yasaklanması ,18. Hakların Kısıtlanmasının Sınırlanması olmak üzere 18 hak ve özgürlüktür. Kenan Evren'in Dünya Kamuoyu önünde bu hakların tümünü ihlal ettiği tartışmasızdır. Şikâyet ettiğimiz devlet'in İdari yargısı ve belediye meclisi bu ihlalin failini korumuştur. Bir bakıma şikâyet ettiğimiz devlet,Kenan Evren eliyle yukarıda sıraladığım 18 hak ve özgürlüğümüzü ihlal etmiştir.

2- Yukarıda ayrıntılarını sunduğum üzere Danıştay hem temyiz incelemelerinde hem de karar düzeltmesi incelemelerinde, Danıştay tetkik hâkimi ile Danıştay savcısından görüş almıştır. Bu görüşler bize tebliğ edilmemiştir. Savunma hakkımız kısıtlanmıştır. Sözleşmenin 6. maddesinde düzenlenen savunma silahlarının eşitliği ilkesi ihlal edilmiştir.

3- Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın savunması, Adana 2. İdare Mahkemesi'nin kararının gerekçesi, Danıştay'ın 8. Dairesinin onama kararının gerekçesi, Danıştay'ın 8. Dairesinin karar düzeltme isteğimizi reddeden kararının gerekçesi aynıdır. Ortak gerekçe "Bulvara Kenan Evren adının verildiği tarihte Kenan Evren'in cumhurbaşkanı olmasıdır."Bu gerekçe ayrımcılığın gerekçesidir. Şikâyet ettiğimiz devlet hem doğrudan hem de dolaylı olarak sözleşmenin 13. maddesini ihlal etmiştir.

4-İnsan haklarının ihlalinin simgesi olan Kenan Evren adının korunmuş olması hem Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığının hem de idari yargının etkili başvuru makamı olmadığını göstermektedir. Şikâyet ettiğimiz devlet hem doğrudan hem de dolaylı olarak sözleşmenin 13. maddesini ihlal etmiştir.

BÖLÜM IV

16- SON KARARI VEREN MAHKEME VE KARARIN NİTELİĞİ

Danıştay'ın 8. Dairesi 22.01.2010 günü 2009 / 6337 E ve 2010 / 195 K sayılı kararıyla karar düzeltme isteğimizi reddetti.

17-KONUYLA İLGİLİ DİĞER KARARLAR VE KARARLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Konuyla ilgili tüm kararlar ve bu kararların içerikleri Olaylar Hakkındaki Açıklamalar Bölümü olan Bölüm II de verilmiştir.

18-BAŞVURULMAYAN ÇÖZÜM YOLU OLUP OLMADIĞI

Başvuracağımız bir başka yol kalmamıştır.

BÖLÜM V

19-BAŞVURUMUZUN AMACINA VE İSTEMİMİZE İLİŞKİN AÇIKLAMA

Sözleşmenin 1.bölümünde düzenlenen tüm maddelerin ihlal edildiğini kanıtlamak, yeniden yargılama yolunu açmak ,her başvuran için sözleşmenin 41.maddesindeki düzenlemelere uygun miktarda olduğunu sandığımız 20000 Euro manevi tazminat ile başvuranın vekalet ücreti olarak ödediği 1.000,00 TL ve İnsan Hakları Avrupa Mahkemesindeki yargılamadan doğacak yargılama gideri ve vekalet ücretini şikayet ettiğimiz devletten almak isteriz. İnsan Hakları Avrupa Mahkemesinde yapacağımız masraf ile vekâlet ücreti miktarını mahkemenizin takdirine bırakıyoruz.

BÖLÜM VI

20-BİR BAŞKA ULUSLARARASI KURULUŞA BAŞVURU AÇIKLAMASI

Bu konuda bir başka uluslararası kuruluşa başvurumuz yoktur.

BÖLÜM VII

EKLİ BELGELER

1- 4 Eylül 2007 günü Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığına başvuru ,

2- Dava dilekçemiz,

3- Adana 2. İdare Mahkemesi 30.06.2008 günü , 2007/2007 E ve 2008 / 907 K sayılı kararı,

4- Adana Büyük Şehir Belediye Başkanlığının cevap dilekçesi,

5- 11.08.2008 günlü temyiz dilekçemiz,

6-Danıştay'ın 8. Dairesi 18.03.2009 günü 2008 / 8324E ve 2009 / 1924 K sayılı onama kararı

7- Danıştay'ın 8. Dairesi 22.01.2009 günü 2009 / 6337 E ve 2010 / 195 K sayılı düzeltme isteğimizi reddeden kararı ,

8-Komutanlar Cephesi kitabının ilgili sayfalarını fotokopisi

9- Başvuranların kimlik fotokopileri

BÖLÜM 8

22 BİLDİRİM VE İMZA

Bu başvuru formunda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu bilgim ve inancım dâhilinde beyan ederim.26.04.2010

26. Ben hapis cezasına çarptırldım diye Bu davada medyaya çok ötemedim;

SEVGİLİ BASIN MENSUPLARI,

2000 YILI İLE 2005 YILLARI ARASINDA BASINA ÇOK KAMUSAL AÇIKLAMALAR YAPARAK, KOZA İSİMLİ ALTIN FİRMASINI MAĞDUR EDEREK, AVUKATLIK GÖREVİMİ KÖTÜYE KULLANDIĞIMDAN BAHİSLE YARGITAY YOLU KAPALI OLARAK 11 AY 20 GÜN HAPİS CEZASINA ÇARPTIRILDIĞIMI BİLİYORSUNUZDUR.

ONUN İÇİN DİKKATLİ YAZIYOR, KONUŞUYORUM. KORKTUĞUMDAN DEĞİL YA NEYSE….

27.TBMM'ne Müvekkilim için Evren sırayı şaşırmasın diye manyakça fikirlerle idamları bile sıraya sokmaya çalıştığımız, TBMM'ye sıram da sıram diye tutturduğum keyfiliğe dair evraklar..

T.B.M.M.
Adalet Komisyonu Başkanlığına

ANKARA

1. Komisyonunuzda 32. sırada müvekkilim Ali Akgün hakkında idam hüküm dosyası bulunmaktadır.

2. Henüz tashih-i karar ve iadei muhakeme yoluna başvurulmamıştır.

3. Ne var ki dosyada görüldüğü üzere Dışişleri Bakanlığı Hıdır Asla isimli bir başka sanığın idam cezasının infazı sırasında bütün dünyaya yaptığı açıklamada müvekkilimin öldürdüğü iddia edilen polisleri idam cezası infaz edilen şahsı öldürdüğünü bildirmiştir. Bu durumda bizim Dışişleri Bakanlığına yaptığımız bu bilgiyi nereden aldığı yollu başvurumuza cevap vermemekle işlem tesis edilmiş idi. Bu işlem aleyhine ek gibi Ankara 4. İdare Mahkemesinin 85/599 E. sayılı dava açılmıştır. Dava çok ilginç biçimde manidar Dışişleri Bakanlığının tehlikeli sessizliği ile sürmektedir. Bu dosyanın Türkiye Parlementosu tarafından bilinmesinde hukuksal yarar vardır. İdam cezası gibi geriye dönüşü olmayan kararların bütün aşamalarında titizlik, dikkat, hukuksal, vicdani ve insani görevdir.

Komisyonunuzca İdare Mahkemesinden bu dosyanın getirtilip incelenmesi muhtemelen müvekkilimizin idam edilmemesi sonucuna, hukuksal seyirlerin beklemesi sonucuna, afaki olarak 32. sıradan ön sıralara zıplatılmaya kalkışılmaması sonlarına götürebilir.

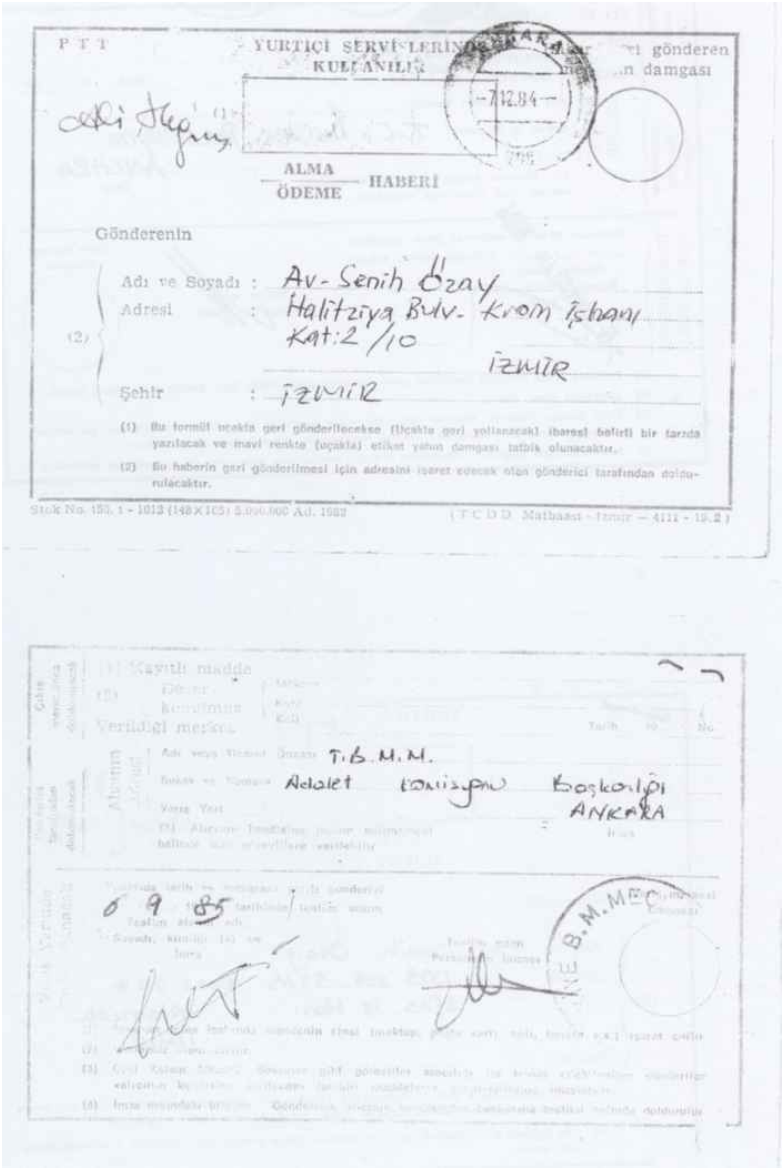
Bu nedenle dilekçemizin dikkate alınıp, dosyanın incelenerek tarafımıza bilgi verilmesini arz ve talep ederiz. Saygılarımızla.

4.9.1985

Ali Akgün
vekili
Av. Senih Özay

Adres

1379 sok. 57/B K:2 D:207
Alsancak - İZMİR

P T T — YURTİÇİ SERVİSLERİNDE [illegible] gönderen
KULLANILIR — [illegible]n damgası

7.12.84

ALMA
ÖDEME — HABERİ

Gönderenin

Adı ve Soyadı : Av. Senih Özay
Adresi : Halitziya Bulv. Krom İşhanı Kat:2/10
İZMİR
Şehir : İZMİR

(1) Bu formül iadeli gönderilecekse (üçakta geri yollanacak) ibaresi belirtildi bir tarihi yazılacak ve mavi renkte (uçakla) etiket yahut damgası tatbik olunacaktır.
(2) Bu haberin geri gönderilmesi için adresini işaret edecek olan gönderici tarafından doldurulacaktır.

Stok No. 150. 1 - 1013 (148×105) 5.000.000 Ad. 1982 (T.C.D.D. Matbaası - İzmir — 4111 - 15.2)

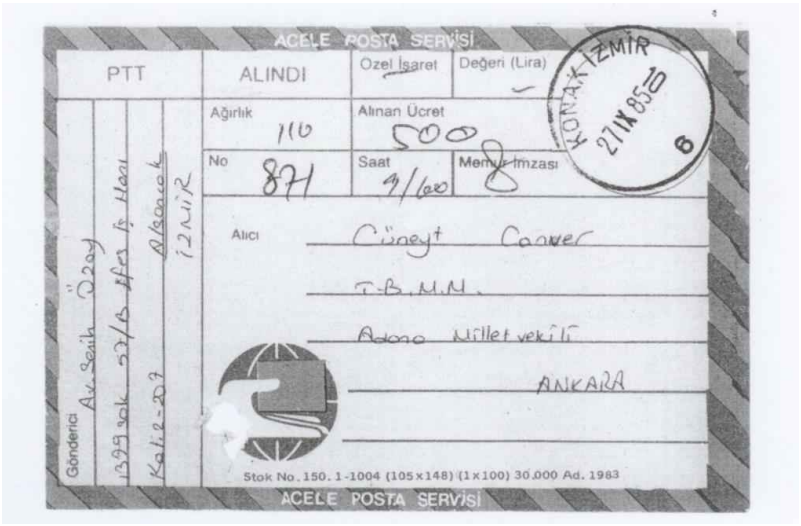
Kayıtlı madde

Verildiği mevkii

T.B.M.M.
Adalet Komisyonu Başkanlığı
ANKARA

6 9 85

B.M.M.E.C.

ACELE POSTA SERVİSİ

PTT

ALINDI

Özel İşaret

Değeri (Lira) —

KONAK İZMİR 27 IX 85 10 6

Ağırlık 110

Alınan Ücret 500

No 871

Saat 9/600

Memur İmzası

Alıcı Cüneyt Canver
T.B.M.M.
Adana Millet vekili
ANKARA

Gönderici Av. Senih Özay
1399 sok. 52/A Apt. İç Hava Alsancak
Kat:2-D7
İZMİR

Stok No. 150. 1-1004 (105×148) (1×100) 30.000 Ad. 1983

ACELE POSTA SERVİSİ

28. İdamlardaki Cellatları öğrenme isteğimizin aile hayatı ve şeref ve

Bir grup avukat, idamları gerçekleştiren cellatların isimlerini istedi, bakanlık istemi red

Adalet Bakanlığı celladı koruyo

OZAN YAYMAN

İZMİR - Adalet Bakanlığı, 12 Eylül askeri darbesi sonrasında idamlarn gerçekleştirenlerin, kimlik bilgilerini açıklayamayacağını bildirdi. Cellatların, haysiyet ve şereflerinin bilgi edinme yasası kapsamını daraltır nitelikte olduğunu açıklayan bakanlık, başvuranların istemini reddetti.

12 Eylül askeri darbesini gerçekleştirenlerin adalet önünde hesap vermesini isteyen İzmirli bir grup avukat, konuyla ilgili ısrarlarını sürdürüyor. Darbenin başı olan Kenan Evren'e, üniversiteler tarafından verilen fahri doktora unvanının geri alınması için yargı süreci başlatan, Evren'in ve arkadaşlarının ABD bağlantısını soruşturan avukatlar şimdi de, darbe sürecinde idam edilenlerin "cellatlarının" peşine düştü.

Cellatları, "Vicdanınız, neye değiştiniz" sorusunu yöneltmek isteyen avukatlar, Milli Savunma Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı'na yazılı başvuruda bulunarak, idamları infaz eden cellatların isimlerinin açıklanmasını istedi.

Adalet Bakanlığı, İzmir Barosu'na kayıtlı avukatlar Senih Özay, Murat Alpaslan ve Baha Coşkun'un başvurusuna Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Dare Başkanı Remzi Gemici aracılığıyla yanıt verdi. Yanıtta, dilekçenin incelendiği vurgulanarak şu görüşlere yer verildi:

"Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun, özel hayatın gizliliği başlıklı maddesinde, 'kişinin izin verdiği haller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında, açıklanması halinde kişinin sağlık bilgileri ile özel ve aile hayatına, şeref ve haysiyetine, mesleki ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgeler bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır' ifadesine yer verilmiştir. Bu itibarla, anılan kanunun belirtilen maddesi uyarınca talebiniz yerine getirilmemiştir."

Özay ve Coşkun, "Darbenin işkencecilerinin elinde bedenleri değil ruhları da parçalanan binlerce insanımız adına, eşitlik ve özgürlük çağrılarına tecavüze, idamla, hapisle, faili meçhulle, fişlenmeyle karşılık bulmuş on binler yüz binler adına ülkemizin en karanlık dönemlerinden biri olan 12 Eylül 1980 askeri darbesini sorgulamaya devam ediyoruz" açıklaması yaptı.

Evren'e verilen fahri doktora unvanının geri alınması için yargı süreci başlatan İzmirli bir grup avukat şimdi de darbe sürecinde idam edilenlerin "cellatlarının" peşine düştü.

Akaryakıt operasyonu

■ İstanbul Haber Servisi - İstanbul, Kocaeli ve Tekirdağ'da düzenlenen akaryakıt operasyonunda, ele başı olduğu belirlenen N.B'nin de aralarında bulunduğu 14 kişiden 13'ü tutuklandı. Örgütün, deniz araçlarına özel tüketim vergisinden (ÖTV) muaf satılan akaryakıtı, resmi evrakta sahtecilik yaparak anlaşmalı oldukları akaryakıt istasyonları vasıtasıyla piyasaya sattığı ve bu yolla yaklaşık 10 milyon TL haksız kazanç elde ettiği belirlendi.

Bingöl'de operasyo

Bingöl'de düzenlenen operasyonda biri üst düzey bölge sorumlusu olan iki terörist yakalandı. Bingöl Valiliği tarafından yapılan açıklamada, 23 Aralık'ta, Bingöl İl Jandarma Komutanlığı tarafından gerçekleştirilen operasyonda, geçen yıl Sarıyayla Jandarma Karakolu'na yapılan saldırıya ve 5 ay önce Karlıova ilçe merkezinde korucubaşı Hacı Alan'ın şehit edilmesi eylemine katıldığı iddia edilen PKK'nin bölge sorumlusu "Zindan" kod adlı terörist, "Şiyar" kod adlı İranlı, Bingöl Valiliği tarafından uyuşturucu terörüstün, üzerlerinde iki el bombası ve iki tabancayla birlikte yakalandığı kaydedildi. Ayrıca yakalanan teröristlerden alınan bilgiler doğrultusunda, merkez Ortaçanak köyü bölgesinde düzenlenen operasyonda, terör örgütünün en büyük sığınağının ortaya çıkarıldığı belirtildi.

haysiyet diyerek reddine dair ilginç belge….

1940/528
Kenan Evren
dosyasında

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CTE.0.00.11.208.03/14304/155420 14/12/2011
Konu : Bilgi edinme

Sayın Av. Senih ÖZAY
Cumhuriyet Bulvarı No: 285/1
Gül. Apt. Kat:1 Daire: 1
Alsancak/İZMİR

İlgi : Tarihsiz dilekçe.

12 Eylül 1980 askeri darbesi sonrası yargılanarak idam edilen 49 kişinin idamını gerçekleştiren cellatların kimlik bilgilerinin ve adreslerinin tarafınıza bildirilmesi talebini içeren Av. Y.Murat ALPASLAN ve Av. H.Baha COŞKUN ile birlikte müşterek imzalı bilâ tarihli dilekçeniz incelendi.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun "Özel hayatın gizliliği" başlıklı 21 inci maddesinde "Kişinin izin verdiği hâller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında, açıklanması hâlinde kişinin sağlık bilgileri ile özel ve aile hayatına, şeref ve haysiyetine, meslekî ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır" ifadesine yer verilmiştir.

Bu itibarla, anılan Kanunu'nun yukarıda belirtilen maddesi uyarınca talebiniz yerine getirilememiştir.

Bilgilerinize rica ederim.

Remzi GEMİCİ
Hâkim
Bakan a.
Daire Başkanı

Adalet Bakanlığı Gazi Ek Binası Konya Yolu No: 70 Kat:4 İrtibat için: Şb.Md. Abdullah YALÇIN 06330
Beşevler/ANKARA Telefon: (0 312) 204 13 37 Faks: (0 312) 223 98 77 – 223 60 07
e-posta: ekarahasanoglu@adalet.gov.tr Elektronik Ağ: www.cte.adalet.gov.tr

Evrakın elektronik imzalı suretine http://vatandas.uyap.gov.tr/evrak adresinden

14/1/2012

TASNİF DIŞI

TASNİF DIŞI

T.C.
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI
ANKARA

MAİY : 9160-100 -12(29-505-11)/As.Adlt.İşl.Müt.Yet.ve As.Czev.İşl.Ş. 09 Ocak 2012

KONU : Av.Yahya Murat ALPASLAN, Av.Senih ÖZAY
ve Av.H.Baha COŞKUN'un Dilekçesi.

Av.Yahya Murat ALPASLAN
Av.Senih ÖZAY
Av.H.Baha COŞKUN
Cumhuriyet Bulvarı No:285/1 Gül Apt. Kat.1 Daire.1
Alsancak/İZMİR

İLGİ: Av.Yahya Murat ALPASLAN, Av.Senih ÖZAY ve Av.H.Baha COŞKUN'un 28 Kasım 2011 tarihinde kayda giren dilekçesi.

1. 12 Eylül 1980 sonrası yargılanarak idam edilen 49 kişinin idamını gerçekleştiren cellatların kimlik bilgilerinin ve adreslerinin bildirilmesi ilgi ile istenmiştir.

2. 12 Eylül 1980 sonrası Sıkıyönetim Askerî Mahkemelerinde yargılanarak idam cezası kararı verilen ve cezası infaz edilen kişilerin bu cezaları Adalet Bakanlığına bağlı sivil ceza infaz kurumlarında infaz edildiğinden, bu konuda Adalet Bakanlığının vereceği cevabın esas alınmasını rica ederim.

MİLLİ SAVUNMA BAKANI NAMINA

A.Neşet UNCU
Hâkim Albay
Askerî Adalet İşleri Başkanı

TASNİF DIŞI

TASNİF DIŞI

29. İdam cezası alanları duyguları hatırladık, hatırlatmak istiyorzu:

Milli Savunma Bakanlığı ‘ na _ Ankara
Adalet Bakanlığı ‘ na - Ankara
Kurumlarınıza birlikte başvurmamızın nedeni T.C ‘ de 12 Eylül 1980 soNrası infaz”edilen idam mahkumlarının tutanaklarının Sivil cezaevinde olanların, Adalet Bakanlığınca , Askeri cezaevinde varsa olanların, Milli Savunma Bakanlığınca tutulmuş olmasındandır.

12 Eylül 1980 Askeri darbe sürecinde idam edilenlerin listesi :
Sol Görüş denilerek: Necdet Adalı, Serdar Soyergen , Erdal Eren , Veysel Güney ,Ahmet Soner , Kadir Tandoğan , Mustafa Özenç , Seyit Konuk , İbrahim Ethem Coşkun , Necati Vardar , Ramazan Yukarıgöz , Ömer Yazgan, Erdoğan Yazgan , Mehmet Kambur , İlyas Has , Hıdır Aslan , Ali Aktaş , Levon Ekmekçiyan (Asala) .

Sağ Görüş denilerek : Mustafa Pehlivanoğlu , Cevdet Karakaş , İsmet Şahin , Fikri Arıkan , Cengiz Baktemur , Bülent Orkan, Halil Esendağ , Selçuk Duracık .

Adlı Suç denilerek: Sabri Altay , Şahabettin Ovalı , Adnan Kavaklı , Veli Acar , Eşraf Özcan , Halil Fevzi Uyguntürk Müzaffer Öner , Adem Özkan , Hüseyin Çaylı , Osman Demiroğlu , Ahmet Mehmet Uluğbay , Duran Bircan, Ahmet Kerse , Rıdvan Karaköse , Cavit Karaköse , Süleyman Karaköse , Fatih Laçinligil, Faik Görünmez, Mustafa Başaran , Hüseyin Üye , Şener Yiğit , Cafer Aksu Altınbaş , Abuzer Kılıç ,
GUYA Asayişi sağlamak için ülke yönetimine el koyan yaşlı başlı generaller tarafından henüz 16’sındayken, kağıt üstünde yaşı büyütülerek idam edilen Erdal Eren adına-duygusu ile bu mektubu yazmaya karar verdik.

Askeri darbenin maharetli, hayal gücü sınırsız işkencecilerinin elinde sadece bedenleri değil ruhları da parçalanan binlerce insanımız adına. Eşitlik ve özgürlük çağrılarına tecavüzle, idamla, hapisle, failli meçhulle,

vatandaşlıktan çıkarılmayla, en hafifi fişlenme, işinden kovulma ya da sürgün edilmeyle karşılık almış on binler-yüzbinler adına. Gönülsüz intihar eden, birdenbire ortadan kaybolan gençler adına…

Yasaklanan filmler ve imha edilen kitaplar adına da…

Kısacası, insani olan ne varsa, tank ve postallarla üstünden geçilmiş bir ülkenin en karanlık dönemini sorgularken;

DÜŞÜNDÜK Kİ , BU İDAM CEZALARININ İNFAZINDA YER ALAN CELLATLARIN İSİM SOYADI VE ADRESLERİNİ SİZDEN ELDE EDERSEK KENDİLERİNE GİDERSEK, HENÜZ VEFAT ETMEMİŞ OLANLARINI BULURSAK, ONLARDAN RİCE EDECEĞİZ.

ARINMAK İSTERLER Mİ ?

RAHATSIZLAR MI ?

DEVLET BABANIN SOĞUK NEFESİNİ HİSSEDİŞLERİNİ

BU HİZMET KARŞILIĞI DEVLETİN SOSOYTAL GÜVENLİK ŞEMSİYESİ ALTINA GİRİP YILLIK MI MEVSİMLİK Mİ ?YOKSA YEVMİYECİLİKLE ÇIRAK MI ÇIKARILDIKLARINI SORACAĞIZ.

Kamuoyuna aktarıp hassasiyet talep edeceğiz, filmlere, davalara konu edeceğiz.

Kurumlarınızdan bu yolda idari-icrai kararın tarafımıza tebliğini, 2577 sayılı yasaya göre 60 gün bekleneceğini, duruma göre yargı sürecine geçileceğini iletir, telep ederiz..

Av. Yahya Murat Alpaslan Av. Senih Özay

Av.H. Baha Coşkun

30.Bakarmısınız 2 darbeci sanığa devletin Doktorların tıbbi yardımına , korumasına…

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Tıp Fakültesi Dekanlığı

Sayı : B.30.2.ANK.0.20.70.01/622.03/4867
Konu : Ahmet Kenan Evren hk.

17040 08.08.2012

GİZLİ

ANKARA VALİLİĞİ
İl Emniyet Müdürlüğüne

İlgi: 19.07.2012 tarih ve B.05.1.EGM.4.06.6756.15392 sayılı yazınız.

Ahmet Kenan Evren hakkında ilgide kayıtlı yazınız ve eki dosya aşağıda isimleri yazılı Fakültemiz öğretim üyelerinden oluşturulan komisyon tarafından incelenmiş olup, hazırlanan heyet raporu ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize saygı ile rica ederim.

Prof.Dr.İlker ÖKTEN
Dekan

ÖĞRETİM ÜYELERİ :	ANABİLİM/BİLİM DALI :
Prof.Dr.Semih BASKAN (BAŞKAN)	Genel Cerrrahi Anabilim Dalı
Prof.Dr.Muharrem GERÇEKER	Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Anabilim Dalı
Prof.Dr.Mut ŞAFAK	Üroloji Anabilim Dalı
Prof.Dr.Çetin EROL	Kardiyoloji Anabilim Dalı
Prof.Dr.Engin TURAN	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı
Prof.Dr.Oya KAYACAN	Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı
Prof.Dr.Aytaç YİĞİT	Nöroloji Anabilim Dalı
Prof.Dr.Sancar BAYAR	Cerrahi Onkoloji Bilim Dalı
Prof.Dr.Teslime ATLI	Geriatri Bilim Dalı
Prof.Dr.Kubilay ÇINAR	Gastaroenteroloji Bilim Dalı

Eki: Heyet Raporu (2 takım-8 sayfa)
Dosya (İade)

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı
Morfoloji Yerleşkesi 06100 Sıhhiye/Ankara/Türkiye
Telefon: (0312) 595 80 00, Faks : (0312) 310 63 70
E-posta :dekanlik@medicine.ankara.edu.tr ,Web: http://www.medicine.ankara.edu.tr
Ayrıntılı Bilgi İçin: N.KILINÇ 595 82 01

31. **Mahkemenize epey dilekçe sunduk kısmen etkiledik kısmen etkileyemedik ;**

Avukat

Senih Özay _____

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1

Alsancak / İzmir / Türkiye

Kordon (İzmir) V.D.57589230830

Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92

Faks : (+90) 232 4210115

e-posta: avsenih@gmail.com

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA

DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILAN : Muğla Barosu Başkanlığı- MUGLA

VEKİLİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

SANIKLAR : 1-AHMET KENAN EVREN

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : Davaya delil sunmak, itirazlarda bulunmak..

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALAN-DIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

Ankaradaki savcı evren ve arkadaşları ve darbe kadrolarını ve fiillerini takipsizlikle geçiştirmeyip en azından iddianameye taşımak istiyormuydu ? evet..

akabinde bile hemen kapatılabilir miydi ? evet.. kapatılmasın mı evet

bize, işi diri tutma moral hareketler hukuk inşası düşüyor muydu ? evet

Bunun için Azmettiren olarak abd /natoyu bulduk mu ? evet

başkanlarına bizim çocuklar Türkiye'de işi bitirdiler dediler mi ? evet.. öyleyse bizim çocuklar nasıl oluşur dedik ve araştırdık ve abd 'de darbe yapıcı eğitim okulunu bulduk mu ? evet

orada bizim subay, polis şefi, bankacı eğitilmiş adamalarımız olabilir mi? Evet.

VERSENE DEDİK...

ANKARA BÜYÜKELÇİLİĞİ ÖNCE ZORLAŞTIRICI ŞEKİLDE DIŞİŞLERİ ÜZERİNDEN BAŞVUR DEDİ Mİ ? EVET...

CIA İLGİLİ SERVİSİ DE '' O KADAR EVRAK İNCELEYEMEM VE DE YÖNETMELİĞİMDE YETKİM VAR VERMİYORUM '' DEDİ Mİ? DEDİ...

BİZ BUNU AMERİKALI AVUKAT DOSTLARLA TEST EDİYOR VE İTİRAZ HUKUKUNU ÖĞRENMEYE ÇALIŞIŞIYORMUYUZ ? EVET...

ŞİMDİ EN AZINDAN "size zahmet vermeyecek dosya hangisi? Afganistan, Guatemala, Ortadoğu ve saire, ve saire. Aralarından birini seçin İSTERSENİZ AMA ;

BU CEVAP VEREN CIA YETKİLİSİNİN YAZISINI BİRAZ TERBİYESİZ BULDUĞUMUZ İÇİN ŞAHSI HAKKINDA DA CEZAİ YOLA GİDECEĞİZ..

VE SİZİN GİBİ AKILLI GAZETECİLER DE KAMUYA İYİ TAŞIRSA MEMELKETTE AZICIK MAZICIK KABARMA OLUR, BİLİNÇLENME OLUR, REFLEKS OLUR, SAVCININ DURUMU RAHATLAR,

MÜDAHİLLER RAHATLAR, BELKİ KENAN EVREN VE ARKADAŞLARI DA RAHATLAYARAK İTİRAFLARA BAŞLARLAR.... LEKELİ TARİHİ AŞARIZ.. (SENİH ÖZAY)

Dedim mi ? Dedim…

Elbette CIA' nın başka türlü cevap vereceğini düşünmüyorduk ve buna hazırlandık 2. perdede 1- amerikada hukuk mücadelesi olacak, 2- Türkiyede Kenan Evren ve arkadaşlarının ceza davasının açılmasını ve sürece hazırlıklı müdahalemiz izlenecektir.

Çünkü evren/darbe davasının PANDORANIN KUTUSU olduğu bilinci ile , Bİ AÇILMAYA GÖRSÜN SOA/WHINSEC (ABD) VE STAND BEHIND (NATO) ÖRGÜTLENMELERİ GÜNDEME GELECEK.emin olun.

Önce bakın CIA İngilizce ne demiş ?

BAK BURADA NE DENİYORMUŞ ? BAK Türkçesine BAK;

Sizin sorularınızı sıralamış ve en alttaki paragrafta FOIA kanunu, isteyen kişilere devlet kayıtlarına erişim hakkı vermekte ancak, demiş ve bizim bilgi edinme kanunumuz 7. Maddesinde (altta yer verdim) benzer gerekçe ile talebi reddetmiş :

Sevgili Bay Ozay ve Alpaslan,

18 Kasım 2001 tarihinde Bilgi ve Güvenlik ofisinde alınan Bilgi Edinme Yasası kapsamındaki tarihsiz taleplerinize verilen nihai yanıttır.

Sizin sorular(tercümeye gerek yoktur sanırım)

1-

FOIA genel kamu için hükümet kayıtlarına erişim için, bir araç sağlamak için yürürlüğe girmiştir. FOIA hükümleri federal kurumlar açısından birisi bir şey istiyor diye araştırmalar yapmak, sorulara cevap vermek, kayıt oluşturmak, veya sebepsiz malzeme (bilgi demek istiyor sanırım) toplamak zorunluluğunda değildir. Bu sebeple isteğinizi reddetmek zorundayız.

Saygılarımızla,

Bilgi ve Gizlilik Koordinatörü

Susan Hanım.,,,

İstenecek bilgi veya belgenin niteliği

MADDE 7. —

Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler.

YANİ BAKIN TERCÜMEDE UKALACA ŞU DA DENİYORMUŞ…

"Devlet müesseseleri, sadece böyle bir bilgi edinme yasası var diye yığınla dosya arasından bu soruları araştırmak zorunda değildir. İstek mantıksız; abesle iştigaldir."

Ya arkadaşlar…

Hala yapacak şey yok sallayın 90 yaşındaki 2 adamı mı yargılayacağız….???

OO Amerikada da çok uzak birader dermisiniz ? neden dersiniz bilmiyorum..

Senih Özay Murat Alpaslan

Demişmiyim.. Evet.

2..Dava açılkdı ve ben mahkemenize bunları hepsini sundum mu ? suyndum…

3. Ertesi duruşmada ise ; O dönemin Ankara Büyükelçisi James SPAİN ' ın İngilizce kitabını ve bu kitaptaki Türkiye 12 eylül hereketini CIA değil PENTAGON ytaptı '' deyişini bilgisini Mahkemenize sundum mu ? Ve Mahkemenize bu 2 nyere siz yazın; Ben ciddye alınamdım, Belki siz alınırsınız dedim mi ? Dedim.

4.Şimdi bakın ek habere; Amerkada o okulda eğitildiğini kanıtladığımız bizimkilerin okul sınıf sıra arkadaşı GeneraL Videlaya bakınız ;

''' General Videla: 'Yargılayamazdık, hepsini kurşuna dizemezdik. Yok ettik!'

[Sesonline] ARJANTİN- İnsanlığa karşı suç olarak değerlendirilebilecek kararları veren, bunların uygulanmasını yöneten kişilerin bütün bu yaptıklarını insanın kanını donduran bir soğukkanlılık ve açıklıkla anlatmaları, kabul etmeleri çok enderdir. Genellikle yapılanın "Devlet, Vatan, Millet" için bir gereklilik olduğunu söyleyen bu kişiler, yaptıklarının suç olduğunu kabul etmezler. Mağdurların hayatta kalanları ve yakınları yapılan işkenceleri, işlenen cinayetleri ispat etmek için uğraşmak zorunda kalır. Sanıklar ise, belki içlerinden "Oh olsun, iyi ki yapmışız" demeye devam etseler bile, açıkça bunu ifade etmeleri kendi aleyhlerine olacağı için genellikle mağdurlara küçümseyen bir bakış atıp susmayı ya da inkar etmeyi tercih eder. İşlenen cinayetlerin, yapılan vahşetin boyutları aşağı yukarı bilinse bile, bunları yapanların kafalarından ne geçtiği, asıl motivasyonları tam olarak ortaya çıkmaz. Yüzleşme hep eksik kalır. "Devlet, Vatan, Millet" adına yapılan barbarlıkların teşhir edilmesi de. Bu genel kuralı, geçen Nisan ayının ortasında Arjantin'de yayımlanan bir kitap bozdu. [Ahmet İnsel, Birikim Dergisi, Mayıs 2012, Sayı: 277.]

Son Hüküm, Videla'nın Kaybolanlarla İlgili İtirafları başlığını taşıyan kitap, Arjantinli gazeteci Ceferino Reato'nun general Jorge Rafael Videla ile, Ekim 2011-Mart 2012 arasında hapishanede yaptığı toplam yirmi saatlik söyleşiye dayanıyor. (1)

Videla, 2010'da ikinci kez mahkemeye çıktığında, "Sorumluluklarımın hepsini kabul ediyorum. Astlarım sadece benim emirlerime uymakla yetindiler" diyerek meydan okumuş ve duruşmalar sırasında bundan çok

daha fazla bir şey söylememişti. Kitap olarak yayımlanan bu söyleşide ise, önce 1985'te yargılanıp ömür boyu hapis cezası alan, sonra Carlos Menem tarafından 1989'da tüm darbecilerle birlikte affedilip, evinde gözetimli ikamette tutulan, ardından 2007'de yeniden hakkında bu kez insanlığa karşı suç işleme iddiasıyla dava açılıp (2) hapsedilen ve nihayet 2010 yılında iki kez ömür boyu hapis cezasına çarptırılan emekli general Videla, yaptıklarından hiçbir pişmanlık duymadığını ifade ediyor. Hatta tam tersine, "Yedi-sekiz bin arasında kişinin yok edilmesinin yıkıcı (subversivo) güçlere karşı savaşta ödenmesi gereken bir maliyet olduğunu" söylüyor. Ardından insanın kanını donduran bir samimiyetle ilave ediyor: *"Başka türlü nasıl yapabilirdik ki? Bu konuda hem ülke içinde hem ülke dışında protestoların oluşmasına meydan vermemeliydik."* Videla, mutlak haklı olduğuna inananların sergilediği özgüvenle devam ediyor: "Ne mahkeme önüne çıkarılması ne de kurşuna dizilmesi mümkün olan önemli sayıda bir grup insanı ortadan kaldırmak gerekiyordu. Bu kadar insanı nasıl kurşuna dizebilirdik?

Her kayıp, elbette bir ölümü bir biçimde saklamak, maskelemek olarak değerlendirilmelidir." Burada durup, derin bir soluk alalım. Videla'nın "Başka türlü nasıl yapabilirdik?" dediği uygulama, kendisinin"yedi ila sekiz bin arasında" olduğunu söylediği, başka kaynaklara göre otuz bin civarında insanın sadece öldürülmesi değil, cesetleri bile bulunmayacak şekilde ortadan kaldırılmasıdır. Videla, işkenceciler tarafından bu ortadan kaldırma operasyonu için kullanılan "son hüküm" (disposicion final) tabirinin "tipik iki askerî kelime" olduğunu, "kullanım dışı kılmak" anlamına geldiğini belirtiyor. İnsana korkunç bir sinizmle mi yoksa yaptığının doğruluğuna bütün varlığıyla iman etmiş bir kişinin söz sakınmazlığı ile mi karşı karşıya olduğumuzu sordurtacak bir örnekle, bu kullanımı açıklıyor: *"Örneğin askerler kullanılmış elbiseler giyilemez hale gelince, bunların disposicion final konumuna geldiklerini söylerler."* Yani artık envanterden düşmenin, yok edilmelerinin zamanı gelmiştir. Videla yedi-sekiz bin kişinin, "yıkıcı güçlerle savaş için yok edilmesinin gerekli olduğunu" bu askerî malzeme deposu tabiriyle izah ederken, neden bu kişilerin mahkemeye sevk edilemeyeceklerine de "mantıklı" bir açıklama veriyor: Kurşuna dizilmeleri durumunda olduğu gibi, mahkemeye sevk edilmelerinde de oluşacak uluslararası tepkilere maruz kalmama gereği. Bu "gereği" desteklemek için, İspanya'da Franco döneminde üç ETA militanının ölüm cezasına çarptırılmasına karşı oluşan tepkileri örnek veriyor: "Franco'nun onayıyla ölüm cezaları verilmesine rağmen, bunların yerine getirilmesi uluslararası protestolar nedeniyle çok zor oldu. (3)

Halbuki o Franco idi. Ayrıca Şili'de Pinochet yönetiminin baskılarına karşı da dünyada tepkiler vardı." Kısacası Videla, tutukluların bir kısmının "kaybedilmesi/ortadan kaldırılması zorunluluğu"nun hasıl olduğunu, bunun nedeninin insan hakları örgütlerinin, sol partilerin protesto kampanyalarından kaynaklandığını ima edip, "Yaptıklarımıza ses çıkarılmasaydı, bunlar olmazdı" demeye getiriyor. Bir de bu tür bir radikal temizlik girişimi gereği için Arjantin yakın tarihinden örnek veriyor: "Bu karanlık günlerde askerî şefler tutukluları mahkemelere sevk edemeyecekleri sonucuna vardılar.

Hatırlayın, General Alejandro Lanusse hükümeti döneminde yıkıcı (yine hep o subversivo) faaliyetler nedeniyle yargılanmış ve mahkum edilmiş olanlar, 25 Mayıs 1973'te Peronist başkan göreve başlayınca birer kahraman olarak ülkeye dönmüşlerdi." (4) Bundan ders çıkaran, darbeden sonra kurulan beş askerî bölgenin komutanları, çareyi tutukluları ortadan kaldırmakta

bulmuşlardı! *"Asmayıp da besleyelim mi?"* düşüncesinin Arjantin versiyonu diyebiliriz. General Videla, darbeden aylar önce tutuklanacak kişi listelerinin hazırlandığını, buna karşılık "tutukluların gidecekleri nihai yeri belirleyen listelerin olmadığını" iddia ediyor. Sonra hemen küçük bir düzeltme yapıyor: "Bu amaçla [ortadan kaldırılmak] oluşturulmuş kısmi listeler olabilir ama bunlar titizlikle hazırlanmamıştı"!
Es kaza bunlar titizlikle hazırlanmış olsalardı kayıp sayısının ne kadar artmış olacağını bilmiyoruz. Her durumda nizam ve intizam yanlısı bir zihniyetin ölüm listelerinin titizlikle hazırlanmamış olmaları nedeniyle ciddiye alınmamaları gerektiğini ima etmesi de bir zihniyet dünyasını aydınlatması açısından anlamlı. Bu söyleşi vesilesiyle, Videla'nın kabul ettiği sayıya göre yedi ila sekiz bin arasında, Kayıp Yakınları Hareketi'nin listesine göre otuz bin kişinin nasıl dört etapta yok edildiklerini de öğreniyoruz: Darbeden birkaç ay önce, "yıkıcı güçlere karşı savaş için" çıkartılan olağanüstü yetki kararnamelerine göre (5) ve iş çevreleri, sendikacılar, siyasetçiler, öğrenci önderleri vs.nin işbirliğiyle hazırlanan şüpheli listeleri ve başlayan tutuklamaların, darbeden sonra genelleştirilmesi; gizli merkezlerde sorguların yapılması; "kazanılması"nın mümkün olmadığına kanaat getirilen tutukluların ölmesi, buna genellikle her askerî komutanlık bölgesinin başındaki komutanın başkanlık ettiği bir toplantıda karar veriliyordu; cesetlerin yok edilmesi operasyonunun (açık denize atarak, gizli yerlere gömerek, fırınlarda yakarak vs.) nizam ve intizam içinde gerçekleştirildiğinden şüphe yok. Videla, öldürülen kişilerin cesetlerinin yok edilmesi gerekçesi olarak, ERP lideri Mario Santucho örneğini vererek, "etrafında böyle büyük beklenti oluşmuş bu kişilerin cenazelerinin verilmesinin gösterilere, anma seremonilerine yol açacak" olmasını gösteriyor. Yapılan işkenceler, öldürülen binlerce insan konusunda Videla'nın ağzından söyleşi sırasında hiçbir pişmanlık veya üzüntü ifadesi çıkmıyor. Hatta tersine, işkenceleri gerekli eylemler olarak savunurken, Fransızların Hindiçin'de ve Cezayir'de yaptıkları işkenceleri örnek gösteriyor. Bu işkence yöntemlerini esas olarak Fransız subaylarından öğrendiklerini savunmaları sırasında başka subay ve generaller de dile getirdi. Bütün bunları dünyanın en doğal işini yapmış gibi anlatırken Videla'nın birden öfkelendiği anlar da var. Örneğin, yeteri kadar "yıkıcı"yı yok etmedikleri için o zamanlar kendilerini çok eleştiren Arjantinli işadamlarının şimdi de kendilerini "devlet terörü" yapıldığı için eleştirdiklerini söyleyip, öfkeleniyor: "Önce ellerini yıkadılar, şimdi bizi suçluyorlar!" En azından bu konuda bütünüyle haksız olduğunu söyleyemeyiz.Her şeye rağmen, Videla bir konuda

yaptıklarının hatalı olduğunu da kabul ediyor. Hayır, işkencelerle, ölümlerle, cesetlerin yok edilmesiyle ilgili değil bu hata, teknik olarak darbeyle ilgili. "Tamamen askerî açıdan, yıkıcı güçlere karşı savaşmak için darbe yapmaya ihtiyacımız yoktu, çünkü Italo Luder (6) orduya yıkıcı güçleri ülkede yok etme emri veren kararnameleri imzalamıştı." O zaman neden darbe? Yanıt, açık ve net: "Amacımız bütünüyle anarşi içinde olan toplumu disiplin altına almaktı." Bu anarşi sözcüğü kulaklarımızda yankılanırken hatırlatalım; söz konusu anarşi, uzun bir askerî diktatörlük sonrası patlayan sol hareketlerin, özellikle Devrimci Halk Ordusu (ERP) ve Monteneros militanlarının yer yer silahlı ayaklanmaya dönüşen eylemleri, yükselen sendikal mücadeleler ve geleneksel siyasal partilerin yönetememe durumuydu. Bu nedenle, askerî cunta kendi dönemini resmî olarak Ulusal Reorganizasyon Sürecini gerçekleştirme girişimi olarak tanımlamıştı. Bu Ulusal Reorganizasyon kavramının kökleri, Arjantin Katolik Kilisesi'nin "kızıllara (ve zaman zaman Yahudilere) karşı" verdiği kadim mücadeleye gidiyor. Arjantin ordusu subaylarının çoğu gibi koyu bir Katolik-ulusalcı olan Videla için "komünist yıkıcılığa" karşı savaş, "Katolik Batı medeniyetinin büyüklüğünü savunmak için" bir gereklilikti. (7) "Subversivo" tabiri Arjantin'de askerler, Katolikler ve iş çevreleri tarafından Şeytan'la neredeyse eşanlamlı olarak kullanılıyordu. Videla, 2012 yılında hâlâ bu kelimeyi bu anlamda kullanmaya devam ediyor ve "yıkıcı faaliyetler"in yakın ve ciddi bir tehlike oluşturduğuna inanıyor. Bu "yıkıcı faaliyetler"in farklı biçimlerde devam ettiğini iddia ediyor.

Videla bir yandan Ceferino Reato'yla bu söyleşiyi yaparken, Şubat ayında bir İspanyol haftalık dergisinin sorularını yanıtlamış ve "Arjantin'de adalet yok, intikam alma var" demişti. Bu da bugünlerde Türkiye'de moda olan bir kavram. Videla'ya göre bütün bu "intikam fesadının arkasında" iktidarda birbirlerini izleyen, "Arjantin için bir felaket olan" Kirschnerler ve "yıkıcı güçler" yatıyor. Videla'nın Kirschnerler'e öfkelenmesi yersiz değil. Önce Nestor Kirschner, onun ardından başkanlığa seçilen karısı Cristina Kirschner 1976-1983 arasındaki cunta yönetimi altında işlenen insanlığa karşı suçların failleri hakkında davaların açılmasını destekleyerek, Videla gibi yüzlerce kişinin yargılanmasının önünü açtı. Özellikle 2010'da, Malvinas Savaşı ve devletlararası ilişkiler dosyaları hariç, devletin tüm gizli dosyalarının açılıp, mahkemelerin bunlara ulaşımına izin verilmesi, cunta döneminde işlenen suçların soruşturulmasını kolaylaştırdı. Elbette bundan daha "yıkıcı bir faaliyet" tasavvur edilemezdi!

*** * ***

Arjantin'de üç kuvvet komutanının oluşturduğu cunta, 24 Mart 1976'da darbe yaptı. Cuntanın başında, General Jorge Rafael Videla vardı. Cumhurbaşkanı Isabel Peron'u deviren askerler, çok geniş bir tutuklama kampanyası başlattılar. Silahlı ve silahsız sol muhalefetten yüz binlerce kişi tutuklandı. Beş yüz civarında gizli tutuklama ve işkence merkezi kuruldu. İnsan hakları örgütlerinin değerlendirmelerine göre, otuz bin civarında kişi ortadan kayboldu. Beş yüz bin Arjantinli yurtdışına kaçmak zorunda kaldı.

Darbenin dönemin ABD yönetiminin bilgisi ve onayı dahilinde yapıldığının belgeleri 1980'lerde ortaya çıktı. Arjantin ordusu komuta heyetinin, darbe öncesinden işkenceleri ve tutukluların yok edilmesini açıkça planladığı da. Örneğin, darbeden önce, Koramiral Luis Maria Mendia deniz kuvvetlerinden subaylarla yaptığı hazırlık toplantısında, "Batı ve Hıristiyan ideolojisini kurtarmak için" deniz subaylarının işkenceler sırasında sivil giyinmelerini, daha sonra "fiziki olarak yok etme sistemi dahilinde, şahısların bir 'Hıristiyan gibi ölmelerini sağlamak için' uçuş halindeki uçaklardan canlı ve uyuşturulmuş olarak boşluğa atılmalarını" söylediğini çeşitli tanıklıklar 1983'ten sonra dile getirdi.

Askerlerin kendilerinin "kirli savaş" olarak tanımladıkları bu "komünist yıkıcılığı toptan yok etme operasyonu", silahlı mücadele veren gruplarla sınırlı bir operasyon değildi. Darbeden sonra, 1977'de yaptığı bir konuşmada, Buenos Aires eyaleti valisi General Iberico SaintJean, "Ulusal Reorganizasyon Süreci"ni şöyle tarif ediyordu: "Önce bütün yıkıcı ajanları öldüreceğiz. Sonra onların işbirlikçilerini. Ardından sempatizanlarını. Ondan sonra sıra tarafsızlara ve sonunda kararsızlara gelecek." (8)

Yapılanı bundan daha açık tarif etmek mümkün değil. Videla işte bugün bu yapılanı Arjantin toplumunu disiplin altına almak olarak tanımlıyor.

Videla'nın kabul ettiği gibi, Arjantin ordusu, Arjantin Katolik kilisesinin bir bölümünün desteğiyle, toplumu zararlı unsurlardan toptan ve radikal biçimde temizleme kararı almıştı. O kadar ki, denize atılmayıp veya cesedi yakılmayıp, toplu mezarlıklara gömülenler dahi NN koduyla gömülmüşlerdi. NN, no nato, yani "doğmamış"! Askerler öldürdükleri kişilerin tahayyül ettikleri ulusal-Katolik Arjantin toplumuna o kadar aykırı olduğunu düşünüyorlardı ki, onların bu topraklarda doğ-mamış olduklarını ilan ediyorlardı. "Doğmamış" insanların yok edilmeleri bir suç olamazdı! Aynı zamanda

hepsini NN koduyla gömerek, daha sonra hakkında somut olarak konuşulması mümkün olmayan çok büyük bir anonim "yok insan" kitlesi yaratmak istemişlerdi. (9)

Arjantin ordusu ve polisi, yargı mensuplarının da göz yummasıyla, sadece otuz bin civarında Arjantinli'nin "kaybolması"na neden olmadı. Katolik kilisesinin aktif yardımıyla, subversivoların çocuklarına zorla el koyup, onların dindar ailelerin yanında, iyi Arjantinliler olarak yetişmesini de örgütledi. Amaç, sosyalistlerin, komünistlerin, laik liberallerin zararlı ideolojilerinden arındırılıp, iyi Arjantinli Hıristiyanlar olarak yetişmelerini sağlamak, böylece onların "ruhlarını kurtarmaktı." İşkencelerde, asker ve polislerin yanında, zaman zaman Katolik rahiplerin de bulunduğu, büyük bir antikomünist, anti-demokrat ve anti-Yahudi (Yahudi-Mason komplosu hem Kilise hem orduda yaygın bir inançtı, bugün dahi ortadan kalktığı söylenemez) arınma ve temizleme operasyonuydu "Ulusal Reorganizasyon Süreci". Operasyon hız kaybederek 1979-1980 yıllarına kadar devam etti.General Videla görevini 1981'de General Viola'ya devretti. Ardından cunta iki defa daha şef değiştirdi. Hem ekonomide hem dış politikada giderek sıkışan cuntanın yeni bir halk desteği kazanmak için baş-lattığı Malvinas Adaları Savaşı'nda Arjantin ordusunun hezimete uğraması, askerî cuntanın sonunu hazırladı. 1982 sonunda serbest seçimlere izin vermek zorunda kalan cunta üyeleri, 1983'te yönetimi halkoylamasıyla seçilen yeni başkan Alfonsin'e devrettikten sonra, 1985'te yargı önüne çıktılar. Ne var ki Alfonsin yönetimi yakın geçmişle hesaplaşma konusunda temkinliydi. Darbeci birkaç generalin yargılanmasının yanında, darbe öncesi silahlı mücadeleye katılmış bazı militanların da yargılanmasıyla bir denge bulmaya çalışıyordu. 1986'da "son nokta" yasası ile, yasanın yayımlanmasını izleyen altmış gün içinde, 1976-1983 arasında işlenmiş suçlar için şikayetçi olunmaması halinde ceza soruşturmalarının kendiliğinden düşeceğini ilan ediyordu. 10)

Bunu bir yıl sonra, orduda astların emirleri yerine getirdikleri için suçlanamayacaklarına dair ikinci bir fiili af kanunu izledi. Nihayet Alfonsin'in yerine seçilen Menem'in 1989 ve 1990'da ilan ettiği aflarla geçmişe sünger çekme politikası tamamlandı. (11)

Bu aflara rağmen, ilk olarak 30 Nisan 1977'de Buenos Aires'te Mayıs Meydanı'nda kaybolan çocuklarını arayan anneler eylemlerine ısrarla devam ettiler. (12)

Anayasa Mahkemesi'nin 2005'te Alfonsin ve Menem'in "dokunulmazlık yasaları"nı iptal etmesiyle, cunta yönetiminde insanlığa karşı işlenen suçlara karışmış asker ve sivillerin esas yargılanması 2006'da başladı. İlk ceza alan General Bussi için Arjantin yargısı, belli bir siyasal grubu hedef alarak yok etmek suçunu dikkate alarak, soykırım eylemi değerlendirmesinde bulundu. İşlenen suçların, insanlığa karşı işlenmiş suç kategorisinde değerlendirilmesi zaman içinde yaygınlaştı. 2007'den bugüne kadar yüze yakın ağır hapis ve ömür boyu hapis cezası verildi. Ayrıca ilk defa 2009'da Victor Brusa adlı hakimin de insanlığa karşı suç işlemiş olduğuna hükmedilip, 21 yıl hapis cezasına çarptırılmasının ardından, askerî diktatörlük döneminde görev yapmış birçok hakime "devlet terörüyle işbirliği yapma" suçundan dava açıldı. Benzer davalar bazı polisler için de 2006'dan itibaren açılmaya başlandı. Ama Brecht'in tabiriyle, "O canavarı doğuran karın hâlâ canlı" idi. Yargıç Brusa'ya karşı tanıklık yapan ve kendine işkence yapan, tecavüz eden diğer polislere karşı tanıklık yapmaya devam eden Silvia Suppo, Mart 2010'da Santa Fe'de atölyesinde yirmi yerinden bıçaklanmış olarak ölü bulundu. Bu, Buenos Aires eyaleti eski polis müdürü Ramon Camps'ın 2006'da ömür boyu hapis cezasına çarptırılmasında tanıklığıyla etkin bir rol oynayan ama tanıklık yaptıktan sonra "kaybolan" (bugüne kadar cesedi bulunamadı) Jorge Julio Lopez'den sonra, öldürülen ikinci tanıktı. Diğer taraftan, işkencelerde bulunduğu için bir Katolik rahip de hapis cezasına çarptırıldı. Otuz civarında Katolik rahip hakkında yapılan suç duyuruları inceleniyor. "Bebek çalan" subaylar ve bunları bilerek evlat edinen ailelere de ceza davaları açıldı.

1983 yılından 2011 sonuna kadar Arjantin'de, "devlet terörü çerçevesi"nde insanlığa karşı suç işledikleri gerekçesiyle 266 kişiye ceza verildi, 593 kişi de tutuklu veya hükümlü olarak hapsedildi. (13)

Arjantin'de bu suçlardan sadece 2011 yılında 193 kişiye karşı yeni dava açıldı. Toplam olarak 1.200 civarında asker ve polisin yargılanması bekleniyor.

Videla'nın itirafları "Geçmiş geçmişte kaldı, artık yaraları kaşımayalım" diyenleri kızdırdı. Bu konuda görüşü sorulan birçok emekli veya muvazzaf subayın kanaati aynı: *"O zaman (yani 1985'te) bunları anlatsaydı, bir işe yarardı. Arjantin ordusu üzerindeki bu yükten kurtulmaya çalışırken, bunları şimdi yeniden hatırlatmanın ne gereği var?"* Videla'nın itiraflarının, yargılanması devam eden bir dizi asker ve sivilin savunmasını çökertecek olmasından duyulan endişe bu şikâyetlerin satır aralarından seziliyor. Köktenci

Katolikler ve aşırı sağ çevreler ise, Kirschner'in bu sorunları "kaşıması"nın nedeninin, toplumun dikkatini Arjantin'in esas sorunlarından başka yerlere çekmek olduğunu söylüyorlar. Bu da bugün Türkiye'de de yer yer duyduğumuz ve çoğu zaman kabul gören bir görüş. Halbuki kendine insanlık ve medeniyet atfeden bir toplumun, böyle bir barbarlığın kendi bağrından çıkmış olmasından daha esas başka ne sorunu olabilir? Bütün bu mızırdanmalara, eleştirilere, "esas sorunları çözelim" çağrılarına kulak asmayan, İspanya'daki hakim Baltasar Garzon'un açtığı yoldan giden yeni kuşak Arjantin hakim ve savcıları, Arjantin'in bu insanlık dışı tarihiyle yüzleşirken, darbe öncesi sorumlular hakkında da asker ve sivil farkı gözetmeden soruşturmalar başlatmaktan geri kalmıyorlar.

Arjantinli diktatör general Videla'nın itirafları vesilesiyle yaptığımız bu Arjantin yakın tarihi hatırlatması, insana Türkiye'nin o kadar da kendine özgü bir ülke ve toplum olmadığını gösteriyor. Militarizm, milliyetçilik ve bağnazlığın (dinsel ya da ideolojik) karışımından doğan bu ucubenin, "bizim topraklarımızda ve bizim medeniyetimizde yeri yoktur" demek zor. Gene de arada bir fark var. Türkiye'de askerî cunta ve kirli savaş pratiklerini tasarlamış ve uygulamış olanların arasından Videla'nın yerli versiyonlarından biri çıkıp, yaptığına "Yaptım" deyip, işkencelerin, insan öldürmelerin, cesetleri yok etmenin, bebeklere zorla el koymanın yüce bir dava açısından meşru ve gerekli olduğunu açık açık söyleme kararlılığını göstermedi. Belki bu cesaret veya inançlılığa sahip değillerdi. Arjantin'de Mayıs Meydanı Anneleri'nin bir kısmı da bu itirafların yayımlanmasını, mağdurların anısının bir kez daha çiğ-nenmesi olarak değerlendirip, eleştirdiler. Halbuki Videla'nın itirafları, insanlığın insani olmayan yüzüyle yüzleşebilmemiz için son derece değerli bir belge. Arjantin şimdi gerçekten tarihinin ve toplumunun gayrı insani yüzüyle yüzleşmeye başlayacak. Darısı başımıza...

Ahmet İnsel, Birikim Dergisi, Mayıs 2012, Sayı: 277.

BUNUN OKUNMASINDA ISRAR EDERİZ.

(1) Ceferino Reato, Disposicion Final, la confesion de Videla los desaparecidos, Editorial Sudamericana, Buenos Aires, 2012.

(2) 2005'te Arjantin Anayasa Mahkemesi 1985 ve 1987 af yasalarını iptal etmesinden sonra, yeniden yargılanma mümkün oldu. Bunların çok küçük bir bölümü ilk kez 1983 sonrası yargılanmıştı. 2007'den bugüne kadar yüze yakın ağır hapis ve ömür boyu hapis cezası verildi.

(3) Franco, 1975 Eylül'ünde, ölüm döşeğindeyken, bir ETA ve üç FRAP (Frente Revolucionario Antifascista y Patriota) militanının ölüm cezasını onaylamış ve cezalar on gün sonra infaz edilmişti. Bu ölüm cezalarına karşı hem İspanya'da hem İspanya dışında çok geniş bir tepki oluşmasına rağmen infazlar engellenememişti. Bunlar İspanya'da infaz edilen son ölüm cezalarıdır.

(4) 1955'te önce Papa'nın Arjantin Cumhurbaşkanı Peron'u aforoz etmesi, ardından Hava Kuvvetleri'nden uçakların Peron'un düzenlediği bir mitingi bombalaması (364 ölü) ve yıl sonunda ordunun yönetime el koymasıyla başlayan askerî diktatörlük dönemi, 1973'e kadar devam etmişti.

(5) Darbeden bir yıl önce Isabel Peron'un başkanlığında Arjantin hükümetinin yayımladığı kararnamelerle, orduya "yıkıcı güçleri yok etme" yetkisi verilmiş ve "kirli savaş" fiilen başlamıştı.

(6) 1975'te kısa bir süre Isabel Peron'un yerine vekâleten başkanlık yapan Peronist siyasetçi.

(7) 19. yüzyılda Hıristiyanlığın toplumda çok güçlü ve yaygın olmadığı Arjantin'de, Katolik kilisesi toplumu "yeniden Katolikleştirmek" için bir yandan milli bir Katoliklik geleneği icat ederken, diğer taraftan devlet gücüyle toplumu dönüştürmek/dindarlaştırmak için önce ordunun Katolikleşmesine önem vermişti, bkz. Loris Zanatta, "Argentine, 1976: généalagie de la repression. Une perspective historique de l'idée de Nation au sein de l'Armée et de l'Eglise", Histoire et Sociétés d'Amérique Latine, sayı:7, L'Harmattan-Paris, 1998.

(8) I. Barki, Pour ces yeux-là. La face cachée du drame argentin. Les enfants disparus, Paris, La Découverte, 1988, s. 70.

(9) Martine Déotte, "L'effacement des traces, la mère, le politique", Socio-Anthropologie, sayı: 12, 2002.

(10) "Bebek çalma" suçları bu yasanın dışında bırakıldı.

(11) Alfonsin ve Menem'i art arda af kanunları çıkartmaya zorlayan, 1987-1990 arasında orduda dört isyanın çıkması ve özellikle 1990 isyanında darbenin başarılı olmasına ramak kalması olmuştu.

(12) Bugüne kadar 11.000 "kaybolmuş" kişinin cesedi teşhis edilebildi. Mayıs Meydanı Anneleri Hareketi 1986'da ikiye ayrıldı.

(13) Pagina 12, 24 Aralık 2011.

Şimdi Mahkemenize tekrar bunları sunmakla belki kabul eder de harekete geçersiniz diye heyecanlanıyorum… Ama çok Solcu arkadaşlarımıza göre harekete geçmezmişSiniz, bu yargılama eften püften yargılama imiş, arkasında hukumet yokmuş denilip hafifletiliyorsa da hiç değilse hesaplaşma adına, kendi adıma, doğru yaptım tarihe yazdırdığım gerekçemle ısrar ediyorum.

Senih Özay Avukat

Avukat

Senih Özay _____

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA

DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILAN: Muğla Barosu Başkanlığı- MUGLA

VEKİLİ: Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

SANIKLAR :

1-AHMET KENAN EVREN

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU: Davaya delil sunmak, itirazlarda bulunmak..

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde

sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

Mahkemeniz, bize gizli evrak filan yok her şeyi yolluyorlar demenize rağmen; inanamayışımızı, MİT müsteşarlık binasına baskını andıran girİşimimizi biliyorsunuz.

Tam bu sırada ;

Şimdi tv ' DE İZLEDİM.. Ki ; .TBMM DARBE ARAŞTIRMA KOMİSYONU , (Başkanı Bayan Baş ‘ ın ağzından) DARBE ÖNCESİ SONRASI MGK VS BELGELERİ GİZLİ DİYE YOLLANMAZKEN, GİZLİLİK KALDIRILMAKLA TÜM GİZLİ BELEGELERİN GELECEĞİ AÇIKLANDI.. BİZ DE MAHKEMENİZDEN KENAN EVREN DARBESİ İLE İLGİLİ GİZLİ BELGELERİ HEM KURUMUNDAN VE HEM TBMM DEN DE İSTEMENİZİ TALEP EDİYORUZ. Tbmm ‘ YE GİZLİLİĞİ KALDIRLAN EVRAKLAR Mahkemenizin ve Savunmanın bildiği gördüğü evraklar mı imiş yoksa gerçekten; gizli , görmediği evraklar mı imiş? Anlayabilir değerlendirebiliriz.Ve hukuka ya da tarihe ve de halka bir borç ödemiş oluruz.

Saygılarımızla talep ederiz.

Senih Özay Avukat

Avukat

Senih Özay

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ’NE

ANKARA

DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILAN : Muğla Barosu Başkanlığı- MUGLA

VEKİLİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

SANIKLAR : 1-AHMET KENAN EVREN

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : Davaya delil sunmak, itirazlarda bulunmak..

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

Kenan Evren ve arkadaşlarının darbe en büyük ölmemiş, sağ 2 şefi olarak, 1. Halka yargılama duruşması Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesinin 2012/3 esas dosyası ile sürüyor ya…. Kenan Evrenin 160 sayfalık akademik kokulu savunması dosyaya girdi ve kamuya açıklandı ya…Ben kurucu iradeyim diyor. Anayasam yürürlükte bilem diyor ya..

Biz bu 160 sayfaya da savcının cılız iddianamesine de, hayata da darbelerin hesaplaşılmasına da çalışıyoruz. Pek fazla destek görmesek de.. ya…

Ben şahsen Müdahil olarak yüzlerce sayfalık bir dilekçeler belgeler sundum ama Barom arkamda, yanımda olmadığı için Müdahil olamadım.

Ancak şansım yaver gitti. Ve Muğla Barosu beni vekil kıldı ve Müdahil olduk.

Şimdi öne çıkan gündem;

2 sanığın duruşmaya hastalanıp gelmemesini oluşturdu. Çapraz sorguya hazır idik..

Şili örneğini de Yunanistan örneğini de sunmaya da hazır idik.ABD' de darbe eğiticileri okulunda sınıf arkadaşları Videlaları tartışmaya hazır idik.

AİHS ' ni de insanlık suçu kavramını da sunmaya çalışıyor idik.

ANCAK GELEN HABERE GÖRE, MAHKEMENİN ÜNİVERİSTELERDEN İSTEDİĞİ '' BU SANIKLAR MAHKEMEYE GELİRLERSE STRESTEN MTRESTEN KALPTEN VS ÖLÜRLER Mİ '' KILIKLI

SORUSUNA; BÜYÜK ÜNİVERSİTEDEN ‘’ evet ‘’ '' ayakta ve oturarak olmazzzz '' YANITI GELMEKLE;

İtirazlarımızı sunuyoruz;

BİR YANDAN GELEMİYOR, AYAKTA, OTURARAK SORGULANAMZ DENİYOR AMA YATARAK OLSA OLABİLİR ANLAMI ÇIKTIĞI İÇİN HÜSNÜ MÜBAREK GİBİ YATAKTA GELMESİ VE SORGULANMASI, YATAĞINDA O RAPORU VEREN DOKTORLARLA, YETKİN HEMŞİRELERLE BU KADAR ŞIMARIKLILIK SOHBETİNE , KIZMALARA , SİNİRLENMELERE, GÜLMELERE RAPOR DA RASTLADIĞIMIZ İÇİN YENİ RAPOR ALINMASINDA ISRAR EDECEĞİZ.

Ayrıca ;

5271 sayılı cmk/ 62-63-64 -65-66-67-68 69-70-71-77 ve 1412sayılı cmuk ' taki/65-66-67-68--69- 70 -71-72-73-75- 76-77-84- 241 maddeleri Bilirişilik üzerine olup okuduğumuzda ;

Mahkemece atanmamış, Rektöre, Dekana bırakılmış Bilirkişi seçilmesine, yasalarımız hukukumuz elvermediği için;

Mahkemece yemin ettirilmemeiş Bişlirkişiden alınan mütalaalara yasalarımız ve huklukumuz elvermediği için;

Mahkemece ücreti ödenmemiş, hilal-i ahmer mi ? nufuz mu ? rica mı ? bedeli ne olduğu belli olmayan bilirkişi mütalaalarına yasalarımız ve hukukumuz elvermediği için ;

Onca doktor memur Hemşirenin gördüğü izlediği setrettiği 2 sanığı koskoca mahkemenin hakimlerinin ve Savunmanın bizzat görmeyişi görmeden hükme gitmeye yasalarımız ve hukukumuz elvermediği için ;

Keşfin keşif olarak tekrar karar alınarak savunmanın ve mahkemenin hazır olduğu biçimiyle yapılamasını bunun karar bağlanmasını;

Aksi karar verilip hakim avukat görmeden de rektörün atadığı Doktorların raporu yeterlidir görüşü ile talebimizin reddi halinde de,

MAHKEMENİN SAVCILIĞIN OLANAKLARININ INTERNET ÜZERİNDEN yapılmasına elverip vermediği belirlenerek , CAPRAZ SORGUSUNA GEÇİLİP GEÇİLMEYECEĞİNİN ARA KARARA BAĞLANMASINI TALEP EDERİM.

Senih Özay Avukat

Avukat

Senih Özay _____

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA

DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILAN : Muğla Barosu Başkanlığı- MUGLA

VEKİLİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

SANIKLAR : 1-AHMET KENAN EVREN

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : Davaya delil sunmak, itirazlarda bulunmak..

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

Kenan Evren ve arkadaşlarının darbe en büyük ölmemiş, sağ 2 şefi olarak, 1. Halka yargılama duruşması Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesinin 2012/3 esas dosyası ile sürüyor ya…. Kenan Evrenin 160 sayfalık akademik kokulu savunması dosyaya girdi ve kamuya açıklandı ya…Ben kurucu iradeyim diyor. Anayasam yürürlükte bilem diyor ya..

Biz bu 160 sayfaya da savcının cılız iddianamesine de, hayata da darbelerin hesaplaşılmasına da çalışıyoruz. Pek fazla destek görmesek de.. ya…

Ben şahsen Müdahil olarak yüzlerce sayfalık bir dilekçeler belgeler sundum ama Barom arkamda, yanımda olmadığı için Müdahil olamadım.

Ancak şansım yaver gitti. Ve Muğla Barosu beni vekil kıldı ve Müdahil olduk.

Şimdi öne çıkan gündem;

Bilindiği gibi T.C cumhurbaşkanlığının ve Cumhurbaşkanının gerekçelerimle davaya müdahil olmaması yüzünden üzüntülerimin bedeli için tazminat davası açmıştım. Ankara 13. İdare Mahkemesinin 2012/892 esasta sürdüğünü EK BELGELERLE iletmeliyim.

Senih Özay Avukat

Avukat

Senih Özay

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA

DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILAN : Muğla Barosu Başkanlığı- MUGLA

VEKİLİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

SANIKLAR : 1-AHMET KENAN EVREN

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : Davaya delil sunmak, itirazlarda bulunmak..

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde

sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

Kenan Evren ve arkadaşlarının darbe en büyük ölmemiş, sağ 2 şefi olarak, 1. Halka yargılama duruşması Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesinin 2012/3 esas dosyası ile sürüyor ya…. Kenan Evrenin 160 sayfalık akademik kokulu savunması dosyaya girdi ve kamuya açıklandı ya…Ben kurucu iradeyim diyor. Anayasam yürürlükte bilem diyor ya..

Biz bu 160 sayfaya da savcının cılız iddianamesine de, hayata da darbelerin hesaplaşılmasına da çalışıyoruz. Pek fazla destek görmesek de.. ya…

Ben şahsen Müdahil olarak yüzlerce sayfalık bir dilekçeler belgeler sundum ama Barom arkamda, yanımda olmadığı için Müdahil olamadım.

Ancak şansım yaver gitti. Ve Muğla Barosu beni vekil kıldı ve Müdahil olduk.

Şimdi öne çıkan gündem;

TBMM' yi, darbeleri araştırma komisyonunu ciddi muhatap alıp ''darbelerin mali boyutu ''raporunu gönderen BDDK ve TMSF ' den mahkemeniz de dava konusu darbeye ilişkin mali boyut raporunun celbine karar vermesini talep ediyoruz.

Senih Özay Avukat

Ek :İlgili gazete küpürü

Avukat

Senih Özay _____

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA

DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILAN : Muğla Barosu Başkanlığı- MUGLA

VEKİLİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

SANIKLAR : 1-AHMET KENAN EVREN

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : Davaya delil sunmak, itirazlarda bulunmak..

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir

Kenan Evren ve arkadaşlarının darbe en büyük ölmemiş, sağ 2 şefi olarak, 1. Halka yargılama duruşması Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesinin 2012/3 esas dosyası ile sürüyor ya…. Kenan Evrenin 160 sayfalık akademik kokulu savunması dosyaya girdi ve kamuya açıklandı ya…Ben kurucu iradeyim diyor. Anayasam yürürlükte bilem diyor ya..

Biz bu 160 sayfaya da savcının cılız iddianamesine de, hayata da darbelerin hesaplaşılmasına da çalışıyoruz. Pek fazla destek görmesek de.. ya…

Ben şahsen Müdahil olarak yüzlerce sayfalık bir dilekçeler belgeler sundum ama Barom arkamda, yanımda olmadığı için Müdahil olamadım.

Ancak şansım yaver gitti. Ve Muğla Barosu beni vekil kıldı ve Müdahil olduk.

Şimdi öne çıkan gündem;

Davanız en başında savcılIkta sürerken başlattığımız Örneğin Kenan Evrene verilen faHri hukuk doktoru ünvanının geri alınması yolundaki İstanbul Üniversitesine başvurumuz ve İstanbul 9. İdare Mahkemesine başvurumuz sonrasında; mahkemenin 2011/1794 E ve 2011/1224 K sayılı red kararı ardından Danıştaya Temyiz yaptığımızı bilginize, ilginize sunarız.

Senih Özay Avukat

Ek : İdare mahkeme kararı ve temyiz dilekçesi

32. Kenan Evren ve darbe davalarında öne çıkan DEVLET SIRRI ÜZERİNE NORM TARAMASI YAPINCA ;

- DEVLET KAVRAMI
- CASUSLUK DAYATMIŞ
- -İTALYAN ZANARDELLİ KANUNU BAŞLATMIŞ
- ALMAN CEZA KANUNU
- İTALYAN CEDZA KANUNUN
- İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ
- AİHS
- BEĞENMEDİĞİMİZ ANAYASAMIZ Kİ VE MADDE 61,82
- 765 MÜLGA CEZA YASAMIZ 133,134,136,137,138..
- 1412 CMUK 49,88
- 5237 YENİ CEZA KANUNU 326,327, 328,329,330, 333,335,336,337..
- 5271 CEZA MUHAKEMESİ KANUNU 47, 125, 170 MADDELERİ ALDIM…..
- OKUYUP ÖZ LAF ATAK ÇIKARSANIZ DA BEN DURUŞMADA ÖTSEM.. OLMAZ MI ?

HA ŞU AN PARLAMENTODA DEVLET SIRRI YASASI TASARISI VAR VE KÖTÜ GİBİ VE ;'2 MÜSTEŞARLARDAN KURULU DEVLET SIRRI KURURLU YARATIYOR BAKANLARINDAN KURULU ÜST KURUL YAPIYORLAR VE ONLAR SIR DİŞYOR SIR OLUYOR… VE 50 YIL- 75 YILDA ÖMRÜ BİTİYOR VE MAHKEME DE SİTESE GEREKÇEYLE VERİLMEYEBİLİNECEK VE FİLAN…. HIMMMMM…

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası MADDE 61

B. Sosyal Güvenlik Bakımından Özel Olarak Korunması Gerekenler

– Devlet, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleriyle, malûl ve gazileri korur ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlar. Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır.

Yaşlılar, Devletçe korunur. Yaşlılara Devlet yardımı ve sağlanacak diğer haklar ve kolaylıklar kanunla düzenlenir.

Devlet, korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır.

Bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisleri kurar veya kurdurur.

3. Üyelikle bağdaşmayan işler

MADDE 82.– Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Devlet ve diğer kamu tüzelkişilerinde ve bunlara bağlı kuruluşlarda; Devletin veya diğer kamu tüzelkişilerinin doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak katıldığı teşebbüs ve ortaklıklarda; özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış kamu yararına çalışan derneklerin ve Devletten yardım sağlayan ve vergi muafiyeti olan vakıfların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar, vekili olamazlar, herhangi bir taahhüt işini doğrudan veya dolaylı olarak kabul edemezler, temsilcilik ve hakemlik yapamazlar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, yürütme organının teklif, inha, atama veya onamasına bağlı resmî veya özel herhangi bir işle görevlendirilemezler. Bir üyenin belli konuda ve altı ayı aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca verilecek geçici bir görevi kabul etmesi, Meclisin kararına bağlıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile bağdaşmayan diğer görev ve işler kanunla düzenlenir.

Madde 133 - (Değişik madde: 29/06/1938 - 3531/1 md.)

Devletin emniyeti veya dahili veya beynelmilel siyasi menfaatleri icabından olarak gizli kalması lazım gelen malumatı siyasi veya askeri casusluk maksadile istihsal eden kimse 15 seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Aşağıdaki hallerde ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezası verilir: *1*

1- Fiil, Türkiye ile harb halinde bulunan bir devletin menfaati namına işlenmişse,

2 - Fiil, devletin harb hazırlıklarını veya harb kudret veya kabiliyetini veya askeri hareketlerini tehlikeye koymuşsa.

Salahiyetli makamların neşir veya işaasını menettikleri malumatı siyasi veya askeri casusluk maksadile istihsal eden kimse 10 seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Yukarıki fıkrada yazılı fiil, Türkiye ile harb halinde bulunan bir devletin menfaatine işlenmişse müebbed ağır hapis cezası hükmolunur.

Yukarıki iki fıkrada yazılı fiil, Devletin harb hazırlıklarını veya harb kudret veya kabiliyetini veya eskeri hareketlerini tehlikeye koymuşsa ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezası verilir. *1*

Yabancı bir devletin emniyeti veya dahili veya beynelmilel siyasi menfaatleri icabından olarak gizli kalması lazım kelen malumatı diğer bir ecnebi devlet lehine siyasi veya askeri casusluk maksadile istihsal eden kimse beş seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Madde 134 - (Değişik madde: 11/06/1936 - 3038/1 md.)

132 ve 133 üncü maddelerde yazılı cürümlerin icrası, evrak veya vesikaları elinde bulunduran veya malumata malik olan kimsenin taksiri neticesi mümkün kılınmış veya sadece kolaylaştırılmış olursa bu şahıs hakkında bir seneden beş seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur.

Fiil; Devletin harp hazırlıklarını veya harp kudret ve kabiliyetini yahut askeri hareketlerini tehlikeye koymuş ise üç seneden on beş seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

Bu cürümlerin icrası Devletin askeri menfaati icabından olarak girilmesi menedilmiş olan yerlerin veya toprak, su veya hava mıntakalarının muhafazası ve nezaretile mükellef olan kimsenin taksiri neticesi mümkün kılınmış veya sadece kolaylaştırılmış ise aynı ceza hükmolunur.

Madde 135 - (Değişik madde: 11/06/1936 - 3038/1 md.)

Her kim :

1 - Devletin askeri menfaati icabı olarak girilmesi menedilmiş olan yerlere veya toprak, su veya hava mıntıkalarına gizlice veya igfal ile girerse,

2 - 132 nci maddenin iki, üç, dört ve beşinci fıkralarında yazılı malumatı tedarik etmiye yarıyan ve elde bulundurulması için makbul sebep gösterilemiyen

vesikalarla veya diğer her hangi bir şey ile yakalanırsa, Bir seneden beş seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Yukarıki bendlerde yazılı fiillerden biri harp zamanında işlenirse verilecek ceza üç seneden on seneye kadar ağır hapistir.

Madde 136 - (Değişik madde: 11/06/1936 - 3038/1 md.)

132 nci maddenin iki, üç, dört ve beşinci fıkralarında yazılı gizli kalması lazımgelen malumatı ifşa eden kimseler beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Fiil harp zamanında işlenmiş veya Devletin harp hazırlıkları veya harp kudret ve kabiliyetini veya askeri hareketlerini tehlikeye koymuş ise ağır hapis cezası on seneden aşağı olamaz.

Suçlu, siyasi veya askeri casusluk maksadile hareket etmiş ise bu maddenin birinci fıkrasında yazılı halde müebbed ağır hapis ve ikinci fıkrasındaki haldeağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezasına mahkum edilir. *1*

Bu cezalar bu maddede yazılı olan malumatı istihsal eden kimseler hakkında da tatbik olunur.

Eğer fiil suçlunun taksiri neticesi vukubulmuş ise birinci fıkrada yazılı halde altı aydan iki seneye ve ikinci fıkradaki hallerden birinin mevcudiyeti takdirinde üç seneden on beş seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

Madde 137 - (Değişik madde: 11/06/1936 - 3038/1 md.)

Salahiyetli makamların neşir ve işaasını menettikleri malumatı ifşa eden kimse üç seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Fiil harp zamanında işlenir veyahut Devletin harp hazırlıklarını veya harp kudret ve kabiliyetini veya askeri hareketlerini tehlikeye koyarsa verilecek ağır hapis cezası onseneden aşağı olamaz.

Suçlu, siyasi veya askeri casusluk maksadile hareket etmiş ise bu maddenin birinci fıkrasında yazılı halde on beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasına mahkum edilir.

İkinci fıkrada yazılı hallerde ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezası verilir. *1*

Bu cezalar bu maddede yazılı olan malumatı istihsal etmiş olanlar hakkında da tatbik olunur.

Eğer fiil suçlunun taksiri neticesi vuku bulmuş ise birinci fıkrada yazılı halde altı aydan iki seneye ve ikinci fıkradaki hallerden birinin mevcudiyeti takdirinde üç seneden on beş seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

Madde 138 - (Değişik madde: 11/06/1936 - 3038/1 md.)

Vazifesi veya hizmeti dolayısile öğrendiği ve Devletin emniyeti icabı olarak gizli kalması lazımgelen fenni keşif veya ihtiraları yahut sınai yenilikleri, kendisinin veya başkasının menfaatine olarak kullanan memur veya amme hizmetini ifa ile mükellef olan kimse beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis ve bin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasile cezalandırılır.

Eğer fiil Türkiye ile harp halinde bulunan bir Devletin menfaati için işlenir veya Devletin harp hazırlıklarını veya harp kudret ve kabiliyetini veya askeri hareketlerini tehlikeye koyarsa suçlu müebbet ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Türkiye Devleti tarafından yabancı bir memlekette Devlet işlerini görmiye memur edilen kimse, kendisine verilen vazifeyi sadakatle ifa etmezse bu fiilden milli menfate zarar gelebildiği takdirde beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

129 uncu madde ile ondan sonraki maddelerde ve 153 ve 161 inci maddelerde yazılı cürümler harp için Türkiye Devletile aralarında ittifak veya iştirak olan bir Devletin zararına işlendiği takdirde dahi tatbik olunur.

Bundan evvelki fıkrada yazılı cürümlerin işleneceğini haber alıp da zamanında Devlet memurlarına haber vermeği ihmal edenler, cürüm teşebbüs derecesinde kalsa bile, altı aydan az olmamak üzere hapsolunur.

CMUK DEVLET ESRARI HAKKINDA ALAKADARLARIN ŞAHİTLİĞİ

Madde 49 - Devlet memurları memuriyetten çekildikten sonra bile, saklamakla mükellef oldukları vakıalar hakkında sırrın ait olduğu makam amirinin izni olmaksızın şahit sıfatiyle dinlenemezler.

Bu gibi hallerde İcra Vekilleri azası hakkında Reisicumhur ve Büyük Millet Meclisi azası hakkında Meclis tarafından izin verilir.

Şahitlik, Devletin selametine zarar verecek derecede olmadıkça bu izin verilir.

Reisicumhur mahremiyeti kendisi takdir eder ve şahitlikten çekinebilir.

Bu hüküm, reisliği zamanında hadis veya reisliği sebebiyle malümu olan vakıalardan dolayı eski Reisicumhurlar hakkında dahi caridir.

CMUK TESLİM OLUNMIYACAK VESİKALAR

Madde 88 - Resmi dairelerde saklı evrak ve sair vesikalar münderecatının ifşası memleketin selametine zarar vereceği o dairenin en büyük amiri tarafından beyan edilirse bu evrak ve vesikaların gösterilmesi ve teslimi istenmez. Şukadar ki bu beyan kafi görülmezse o dairenin mensup olduğu vekalete müracaat olunabilir.

5237 cmkYEDİNCİ BÖLÜM

Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk

Devletin güvenliğine ilişkin belgeler

MADDE 326. - (1) Devletin güvenliğine veya iç veya dış siyasal yararlarına ilişkin belge veya vesikaları kısmen veya tamamen yok eden, tahrip eden veya bunlar üzerinde sahtecilik yapan veya geçici de olsa, bunları tahsis olundukları yerden başka bir yerde kullanan, hileyle alan veya çalan kimseye sekiz yıldan oniki yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Yukarıdaki yazılı fiiller, savaş sırasında işlenmiş veya Devletin savaş hazırlıklarını veya savaş etkinliğini veya askerî hareketlerini tehlikeye koymuş ise müebbet hapis cezası verilir.

Devletin güvenliğine ilişkin bilgileri temin etme

MADDE 327. - (1) Devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından, niteliği itibarıyla, gizli kalması gereken bilgileri temin eden kimseye üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Fiil, savaş sırasında işlenmiş veya Devletin savaş hazırlıklarını veya savaş etkinliğini veya askerî hareketlerini tehlikeye koymuşsa müebbet hapis cezası verilir.

Siyasal veya askerî casusluk

MADDE 328. - (1) Devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından, niteliği itibarıyla, gizli kalması gereken bilgileri, siyasal veya askerî casusluk maksadıyla temin eden kimseye onbeş yıldan yirmi yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Fiil;

a) Türkiye ile savaş hâlinde bulunan bir devletin yararına işlenmişse,

b) Savaş sırasında işlenmiş veya Devletin savaş hazırlıklarını veya savaş etkinliğini veya askerî hareketlerini tehlikeye sokmuşsa,

Fail, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır.

Devletin güvenliğine ve siyasal yararlarına ilişkin bilgileri açıklama

MADDE 329. - (1) Devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibarıyla gizli kalması gereken bilgileri açıklayan kimseye beş yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Fiil, savaş zamanında işlenmiş veya Devletin savaş hazırlıklarını veya savaş etkinliğini veya askerî hareketlerini tehlikeye koymuşsa, faile on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası verilir.

(3) Fiil, failin taksiri sonucu meydana gelmiş ise birinci fıkrada yazılı olan hâlde, faile altı aydan iki yıla, ikinci fıkrada yazılı hâllerden birinin varlığı hâlinde ise üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası verilir.

Gizli kalması gereken bilgileri açıklama

MADDE 330. - (1) Devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibarıyla gizli kalması gereken bilgileri siyasal veya askerî casusluk maksadıyla açıklayan kimseye müebbet hapis cezası verilir.

(2) Fiil, savaş zamanında işlenmiş veya Devletin savaş hazırlıklarını veya savaş etkinliğini veya askerî hareketlerini tehlikeyle karşı karşıya bırakmış ise, faile ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir.

Uluslararası casusluk

MADDE 331. - (1) Yabancı bir devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibarıyla gizli kalması gereken bilgileri, diğer bir yabancı devlet lehine siyasal veya askerî casusluk maksadıyla temin eden vatandaşa veya bunu Türkiye'de temin etmiş bulunan yabancıya bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası verilir.

Askerî yasak bölgelere girme

MADDE 332. - (1) Devletin askerî yararı gereği girilmesi yasaklanmış olan yerlere, gizlice veya hile ile girenlere iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Fiil, savaş zamanında işlenirse faile üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası verilir.

Devlet sırlarından yararlanma, Devlet hizmetlerinde sadakatsizlik

MADDE 333. - (1) Görevi dolayısıyla öğrendiği ve Devletin güvenliğinin gizli kalmasını gerektirdiği fenni keşif veya yeni buluşları veya sınaî yenilikleri

kendisinin veya başkasının yararına kullanan veya kullanılmasını sağlayan kişi, beş yıldan on yıla kadar hapis ve üçbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(2) Fiil, Türkiye ile savaş hâlinde bulunan bir devletin yararına işlenir veya Devletin savaş hazırlıklarını veya savaş etkinliğini veya askerî hareketlerini tehlikeye sokacak olursa, faile müebbet hapis cezası verilir.

(3) Türkiye Devleti tarafından yabancı bir memlekette Devlete ait belirli bir işi görmek için görevlendirilen kimse, bu görevi sadakatle yerine getirmediği ve bu fiilden dolayı zarar meydana gelebildiği takdirde faile beş yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir.

(4) Bu maddede tanımlanan suçların işleneceğini haber alıp da bunları zamanında yetkililere ihbar etmeyenlere, suç teşebbüs derecesinde kalmış olsa bile altı aydan iki yıla kadar hapis cezası verilir.

Yasaklanan bilgileri temin

MADDE 334. - (1) Yetkili makamların kanun ve düzenleyici işlemlere göre açıklanmasını yasakladığı ve niteliği bakımından gizli kalması gereken bilgileri temin eden kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Fiil, Devletin savaş hazırlıklarını veya savaş etkinliğini veya askerî hareketlerini tehlikeyle karşı karşıya bırakmış ise faile beş yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir.

Yasaklanan bilgilerin casusluk maksadıyla temini

MADDE 335. - (1) Yetkili makamların kanun ve düzenleyici işlemlere göre açıklanmasını yasakladığı ve niteliği bakımından gizli kalması gereken bilgileri siyasal veya askerî casusluk maksadıyla temin eden kimseye sekiz yıldan oniki yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Fiil, Türkiye ile savaş hâlinde bulunan bir devletin yararına işlenmiş veya Devletin savaş hazırlıklarını veya savaş etkinliğini veya askerî hareketlerini tehlikeyle karşı karşıya bırakmış ise faile ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir.

Yasaklanan bilgileri açıklama

MADDE 336. - (1) Yetkili makamların kanun ve düzenleyici işlemlere göre açıklanmasını yasakladığı ve niteliği bakımından gizli kalması gereken bilgileri açıklayan kimseye üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Fiil, savaş zamanında işlenmiş veya Devletin savaş hazırlıklarını veya savaş etkinliğini veya askerî hareketlerini tehlikeye sokmuş ise faile on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası verilir.

(3) Fiil, failin taksiri sonucu meydana gelmiş ise, birinci fıkrada yazılı olan hâlde faile altı aydan iki yıla, ikinci fıkrada yazılı hâlde üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası verilir.

Yasaklanan bilgileri siyasal veya askerî casusluk maksadıyla açıklama

MADDE 337. - (1) Yetkili makamların kanun ve düzenleyici işlemlere göre açıklanmasını yasakladığı ve niteliği bakımından gizli kalması gereken bilgileri, siyasal veya askerî casusluk maksadıyla açıklayan kimseye on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Fiil, savaş zamanında işlenmiş veya Devletin savaş hazırlıklarını veya savaş etkinliğini veya askerî hareketlerini tehlikeyle karşı karşıya bırakmış ise ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir.

5271 cmk DEVLET SIRRI NİTELİĞİNDEKİ BİLGİLERLE İLGİLİ TANIKLIK

Madde 47 - (1) Bir suç olgusuna ilişkin bilgiler, Devlet sırrı olarak mahkemeye karşı gizli tutulamaz. Açıklanması, Devletin dış ilişkilerine, milli savunmasına ve milli güvenliğine zarar verebilecek; anayasal düzeni ve dış ilişkilerinde tehlike yaratabilecek nitelikteki bilgiler, Devlet sırrı sayılır.

(2) Tanıklık konusu bilgilerin Devlet sırrı niteliğini taşıması halinde; tanık, sadece mahkeme hâkimi veya heyeti tarafından zâbıt kâtibi dahi olmaksızın dinlenir. Hâkim veya mahkeme başkanı, daha sonra, bu tanık açıklamalarından, sadece yüklenen suçu açıklığa kavuşturabilecek nitelikte olan bilgileri tutanağa kaydettirir.

(3) Bu Madde hükmü, hapis cezasının alt sınırı beş yıl veya daha fazla olan suçlarla ilgili olarak uygulanır.

(4) Cumhurbaşkanının tanıklığı söz konusu olduğunda sırrın niteliğini ve mahkemeye bildirilmesi hususunu kendisi takdir eder.

İÇERİĞİ DEVLET SIRRI NİTELİĞİNDEKİ BELGELERİN MAHKEMECE İNCELENMESİ

Madde 125 - (1) Bir suç olgusuna ilişkin bilgileri içeren belgeler, Devlet sırrı olarak mahkemeye karşı gizli tutulamaz.

(2) Devlet sırrı niteliğindeki bilgileri içeren belgeler, ancak mahkeme hâkimi veya heyeti tarafından incelenebilir. Bu belgelerde yer alan ve sadece yüklenen suçu açıklığa kavuşturabilecek nitelikte olan bilgiler, hâkim veya mahkeme başkanı tarafından tutanağa kaydettirilir.

(3) Bu Madde hükmü, hapis cezasının alt sınırı beş yıl veya daha fazla olan suçlarla ilgili olarak uygulanır.

33.Bakarmısınız 2 yaşlı sanığın hastanelerde kayboluşuna.. Mahkemenin birini zor bulabilişine ;

Veee… son sahnelere bakın…

Bülten 22 Ekim 2013

Hakan Doğanay – gsm : 0532 160 35 88

FİRARİ GENERAL ŞAHİNKAYA ORTAYA ÇIKTI !

Müdahil vekillerinden Avukat Senih Özay'ın dünkü basın açıklamasının ve tutuklanma dilekçesi vereceğini açıklamasının hemen ardından ağırlaştırılmış müebbet cezası ile yargılanan Org.Tahsin Şahinkaya apar topar hastaneye yatırılıp mahkemeye hastanedeyiz bilgisi verildi.

12 Eylül darbe davasında yargılanan sanıklardan 7.Cumhurbaşkanı Org.Kenan Evren ve Org.Tahsin Şahinkaya bugüne dek sağlık sorunları sebebiyle doktorlar mütalaasıyla askeri hastanede bulunduklarından mahkeme celselerine katılmamışlardı..Ancak 25 Ekim 2013 günü yani bu Cuma gerçekleştirilecek olan dava öncesinde CMK'nun 196/4 maddesi uyarınca aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniği kullanılması suretiyle hastanede bulunan sanıkların duruşmaya katılmasına karar verilmişti.Konuyla ilgili mahkeme ile hastane arasında yapılan yazışmalarda (11 Ekim 2013) mahkemeye Org.Tahsin Şahinkaya'nın hastanede yatmadığı bildirilmişti.

Düne kadar firari durumda olan Org.Tahsin Şahinkaya'nın bu durumu ile ilgili olarak dün bir basın açıklaması yapan Avukat Senih Özay ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istemi ile yargılanan sanıkların tutuklanmaları ile ilgili bir dilekçe vereceğini belirtmiş ve vermiş ve kamuoyunu medya aracılığı ile bilgilendirmişti.Basın açıklamasının çeşitli medya organlarında ve haber sitelerinde yayınlanmasının hemen ardından firari Org.Tahsin Şahinkaya apar topar hastaneye yatırılmış ve avukatları aracılığı ile mahkemeye hastanedeyiz bilgisi verilmiştir.Hastane ile mahkeme arasında dün yeni bir yazışma daha gerçekleştirilmiştir.

DOKTORLARIN RAPORU TARTIŞMAYA AÇIK

Sağlık sorunları sebebiyle askeri hastanede yatmakta olan ve doktorların mütalaa verdikleri sanıklar ile ilgili olarak Avukat Senih Özay " İsimleri belli Tıp profesörleri rapor verdiler. Ölüm tehlikesi bile var diye mahkemeye gelmeden yattıkları yerden kahve içerek sorgulandılar. Hatta susmayı bile tercih ederek tüm hukuk yollarından faydalandılar. Ancak savcı bu Cuma günü esas hakkında mütalaa verecek ve mütalaa sırasında görüntülü ve sesli iletişim tekniği kullanılacak denilip hastane ile hazırlık yapılması açısından mahkeme yazışma yapınca Org.Tahsin Şahinkaya 'nın hastanede yatmadığı ortaya çıktı.Biz bu konuyu gündeme getirip açıklayınca da dün hemen apar topar hastaneye yatırıldı. B e n i m merak ettiğim ölüm tehlikesi bulunan ve bu konuda mahkemeye gelemezler diye doktorların, profesörlerin mütalaa verdikleri Sn. darbeci General bu süreç içerisinde nerdeydi? Türkiye'nin en büyük teşekküllü hastanesi Gata'ya alternatif olarak hangi evde nasıl bir tıbbi olanakla bakılıyordu? Tutuklanma isteminde bulunacağımızı açıklayınca hangi evden hastaneye getirilip yatırıldı? Mahkemeye gelemeyecek durumda olan sanık peki hastane dışında evde nasıl bakılıyor? Bu raporu veren doktorların mütalaasını, hukukunu sorumluluklarını 5237 sayılı yasanın 276. Maddesi üzerinden tartışmaya açıyorum. Bugün hastaneden çıkan, yarın ülkeden de dışarı çıkar " dedi.

Avukat Senih Özay

Özay Özay Hukuk Bürosu Telefon : 0232 421 00 94 Fax : 0232 421 01 15 Gsm : 0532 656 08 09

Senih Özay Avukat

Cum. Bul. 285/1 Alsancak/İzmir/Türkiye

Tel:+90.232.421 00 95 – 96 -94 -92

Faks:+90.232.421 01 15

GSM: 0542 329 84 78

GSM: 0532 656 08 09

avsenih@gmail.com

12.AĞIR CEZA MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA,

ANKARA

DOSYA NO : 2012/3

MÜDAHİL :

VEKİLİ : Av. Senih Özay

KONU : Sanıklar Ali Tahsin Şahinkaya ve Kenan Evren hakkında verdikleri Tıbbi rapordan Tahsin Şahinkaya için yapılan değerlendirmeleri hayatın akışı ve son gelişme ve delil ile gerçeğe aykırı beyanda bulunmuş oldukları ortaya çıkmakla 5237/276 md. uyarınca soruşturma açılmasına dair talebimiz ile talep gerekçelerimizin sunulmasıdır.

AÇIKLAMALAR :

Sayın Mahkeme huzurunda ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istemi ile yargılanan Kenan Evren ve aynı davanın sanıklarından Ali Tahsin Şahinkaya bilindiği üzere sağlık sorunları sebebiyle doktorların mütalaası üzerine askeri hastanede bulunduklarından dolayı yargılama süreci boyunca mahkeme celselerine katılmamışlardır.

Mahkemece 25 Ekim 2013 günü saat 10.00'da CMK'nun 196/4 maddesi uyarınca aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniği kullanılması suretiyle hastanede bulunan sanıkların duruşmaya katılabilmesine karar verilmiştir. Ne var ki bu aşamada yapılan yazışmalarda Tahsin Şahinkaya'nın hastanede olmadığı gerçekleştirilen yazışmalarda ortaya çıkmıştır.

Akabinde Düne kadar firari durumda olan Org.Tahsin Şahinkaya'nın bu durumu ile ilgili olarak dün bir basın açıklaması yapan Avukat Senih Özay ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istemi ile yargılanan sanıkların tutuklanmaları ile ilgili bir dilekçe vereceğini belirtmiş ve vermiş ve kamuoyunu medya aracılığı ile bilgilendirmişti.Basın açıklamasının çeşitli medya organlarında ve haber

sitelerinde yayınlanmasının hemen ardından firari Org.Tahsin Şahinkaya apar topar hastaneye yatırılmış ve avukatları aracılığı ile mahkemeye hastanedeyiz bilgisi verilmiştir.Hastane ile mahkeme arasında dün yeni bir yazışma daha gerçekleştirilmiştir.

DOKTORLARIN RAPORU TARTIŞMAYA AÇIK

Sağlık sorunları sebebiyle askeri hastanede yatmakta olan ve doktorların mütalaa verdikleri sanıklar ile ilgili olarak Avukat Senih Özay " İsimleri belli Tıp profesörleri rapor verdiler. Ölüm tehlikesi bile var diye mahkemeye gelmeden yattıkları yerden kahve içerek sorgulandılar. Hatta susmayı bile tercih ederek tüm hukuk yollarından faydalandılar. Ancak savcı bu Cuma günü esas hakkında mütalaa verecek ve mütalaa sırasında görüntülü ve sesli iletişim tekniği kullanılacak denilip hastane ile hazırlık yapılması açısından mahkeme yazışma yapınca Org.Tahsin Şahinkaya 'nın hastanede yatmadığı ortaya çıktı.Biz bu konuyu gündeme getirip açıklayınca da dün hemen apar topar hastaneye yatırıldı.

B e n i m merak ettiğim ölüm tehlikesi bulunan ve bu konuda mahkemeye gelemezler diye doktorların, profesörlerin mütalaa verdikleri Sn. darbeci General bu süreç içerisinde nerdeydi? Türkiye'nin en büyük teşekküllü hastanesi Gata'ya alternatif olarak hangi evde nasıl bir tıbbi olanakla bakılıyordu? Tutuklanma istemiinde bulunacağımızı açıklayınca hangi evden hastaneye getirilip yatırıldı? Mahkemeye gelemeyecek durumda olan sanık peki hastane dışında evde nasıl bakılıyor? Bu raporu veren doktorların mütalaasını, hukukunu sorumluluklarını 5237 sayılı yasanın 276. Maddesi üzerinden tartışmaya açıyorum. Ve Savcılığın soruşturma açmasını ve rektörlüğün soruşturma açmasını düşünüyor istiyor Size başvuruyorum..

İSTEM:

Sunulu ve Sayın Mahkemece dikkate alınacak gerekçelerle Talebimiz değerlendirilerek Bilirkişiler hakkında TCK 276. Maddeye göre soruşturma kararı verilmesi, bilvekale talep olunur. 23/10/2013

MÜDAHİL VEKİLİ

Av. Senih Özay

Bülten 22 Ekim 2013

Hakan Doğanay – gsm : 0532 160 35 88

KENAN EVREN DE KAÇABİLİR

Müdahil vekillerinden İzmirli Avukat Senih Özay çağrıda bulundu.1980 askeri darbesi davasında yargılanan sanıklardan eski Orgeneral Tahsin Şahinkaya'nın 25 Ekim 2013 Cuma günü gerçekleştirilecek olan duruşma öncesi hastaneden kaçtığını ifade eden Özay önlem alınmasını talep etti.Konuyla ilgili sözkonusu generallerin tutuklanması talebiyle bugün mahkemeye dilekçe sunacak olan Avukat Senih Özay yaptığı açıklamada ;

"Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istemi ile yargılanan 7.Cumhurbaşkanı Kenan Evren ve yine aynı davanın yaşayan sanıklarından olan Org.Tahsin Şahinkaya'nın yaklaşık 1.5 senedir Ankara 12.Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılama süreci devam etmektedir.

Sanıklar sağlık sorunları sebebiyle doktorlar mütalaasıyla askeri hastanede bulunduklarından dolayı mahkeme celselerine katılmamışlardır.Ancak 25 Ekim 2013 günü saat 10.00'da CMK'nun 196/4 maddesi uyarınca aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniği kullanılması suretiyle hastanede bulunan sanıkların duruşmaya katılabilmesine karar verilmiştir.

Bu aşamada yapılan yazışmalarda eski Org.Tahsin Şahinkaya'nın hastanede olmadığı 11 Ekim 2013 günü Ankara 4.Ağır Ceza Mahkemesi ile gerçekleştirilen yazışmada ortaya çıkmıştır.

Eski orgeneral Ali Tahsin Şahinkaya firaridir.Firari orgeneral Ali Tahsin Şahinkaya'nın ivedi olarak tutuklanmasını ve aynı şekilde Org.Kenan Evren için de önlem maksadıyla gerekli tedbirlerin alınarak bu yolda tutuklanmasını talep ediyorum " dedi.

Avukat Senih Özay

Özay Özay Hukuk Bürosu

Telefon : 0232 421 00 94 **Fax :** 0232 421 01 15 **Gsm :** 0532 656 08 09

avsenih@gmail.com 'a metnin son halini mail attım.bültenin geçildiği gazetelerin, tv kanallarının ve internet haber sitelerinin listesini bir saate kadar yollarım. (İnternet haber sitelerine henüz bülten geçmedim.Çünkü öncelikli olarak Yeni asır'ın heberi kullanmasını beklemek gerek.Ardından internet haber sitelerine de geçeceğim.Ama yine de ben listeye hangi haber sitelerine göndereceğimizi ek'liyorum.)

Sabah saat 05.40'taki yazışmamız ve Şebnem Bursalı'nın saat 07.00 sularında ve ardından da Sabah Gazetesi'nden Gökmen Küçüktaşdemir'in verdiği cevap... Bugün Hakan Doğanay 05:40 Hakan Doğanay Günaydın Şebnem Hanım, Öncelikle Şevket ağbinin kaybı sebebiyle sizin nezdinizde tüm Yeni Asır camiasına baş sağlığı dilemek isterim. Yakın dostum,arkadaşım,dert ortağım ve aynı zamanda avukatım Senih Özay darbeci generallerin (Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya) davasında müdahil avukatlardan en dişlisi ve serti... Bu Cuma günü Ankara'da gerçekleştirilecek olan duruşma için mahkemeye tam 4123 sayfalık dev bir dilekçe sunacak.Dilekçenin detaylarını birlikte hazırladık (ben sadece yardım ediyorum) ve neredeyse yok yok. Sözkonusu generaller sağlık sorunları sebebiyle duruşmalara katılamıyorlar.Ancak CMK'un 196/4 maddesi uyarınca aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniği kullanılarak hastanedeki sanıkların duruşmaya katılabilmesi konusunda bir karar çıktı.Ancak eski orgeneral Tahsin Şahinkaya'nın olması gereken hastanede olmadığı ve firari durumda olduğu meydana çıktı.Davaya 3 gün kala Kenan Evren'in de kaçabileceği konusunda tedirginlik yaşayan müdahil avukatlar yine konuyla ilgili olarak mahkemeye bugün tutuklanmaları konusunda bir dilekçe daha sunacaklar. Bu konuyla ilgili olarak bir basın bülteni hazırladım ve İzmirli Avukat Senih Özay adına bugün basına geçeceğim.Hatta imkanımız olursa ekine Senih Ağbi'nin 4123 sayfalık dava dilekçesi ile bir de fotoğrafını iliştireceğim. Bu arada konuyla ilgisi olmasa da bilgi için söylemeliyim Senih Özay kamuoyunda ; çevre konusundaki davaları vb. sosyal sorumluluk projelerindeki gönüllülükleri ile tanınmış bir avukat.Kadına Şiddete Hayır kampanyamızda da gönüllü avukatımız ve danışmanımızdı. Konuyla ilgili olarak bu bülteni öncelikli olarak size yollamak istedim.Değerlendireceğinizi tahmin ediyorum.Buradaki amacımızın avukatların amacının da aslında ne olduğunu tabi ki siz de tahmin ediyor , kestiriyorsundur.Biri 90 diğeri 94 yaşında olan bu darbeci generallerin hapis yatması tutuklanması vs. kimsenin umrunda değil.Ancak hukukun yerini bulması ve ceza almaları önemli.Yüzlerce hatta binlerce kaybolan arkadaşımızın, idam edilen gencecik fidanların, hayatlarını belki sadece evinde bulunan bir kitap ya da gazete yüzünden demir parmaklıklar arkasında geçirmiş olan

insanların davası bu. Konuya dikkat çekmek ve kamuoyunu bilgilendirmek de bizim işimiz. Her türlü soru vb. için telefonum açık.Ayrıca bültende Senih Özay'ın numarasını da yazdım. Konuyu öncelikli olarak size yazdım ve diğer basın organlarına henüz bülteni geçmedim.Sizden gelecek olan yoruma göre diğer medya kuruluşlarına göndereceğim. Sevgiler.Kolaylıklar.Gününüz aydın olsun.Günaydın Eva Maya da Şebnem Ablasını kocaman öpüyormuş

Şebnem Bursalı 07:31 Şebnem Bursalı Günaydın Hakan bey.Tabii ki ilgilenirim bu davayla ilgili haberleri en titiz veren gazeteyiz Eva Maya yı da çok öpüyorum

09:48 Gökmen Küçüktaşdemir Hakan bir inceleyim sana akşama doğru bilgi veririm. Teşekkür ederim

09.53 Deniz Sipahi Hakan metni ne zaman yollayacaksın

BASIN AÇIKLAMASI

KENAN EVREN DE KAÇABİLİR...

Müdahil vekillerinden Av.Senih Özay çağrıda bulundu.

Sanıklardan eski Orgeneral Tahsin Şahinkaya'nın duruşma öncesi hastaneden kaçtığını ifade eden Özay önlem alınmasını talep etti. Avukat Senih Özay yaptığı açıklamada ;

"Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istemi ile yargılanan darbe lideri 7.Cumhurbaşkanı Kenan Evren ve yine aynı davanın yaşayan sanıklarından olan Org.Tahsin Şahinkaya'nın yaklaşık 1.5 senedir Ankara 12..Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılama süreci devam etmektedir.

Sanıklar sağlık sorunları sebebiyle doktor mütalaalarıyla askeri hastanede bulunduklarından dolayı mahkeme celselerine katılmamışlardı.

Ancak 25 Ekim 2013 günü saat 10.00'da CMK'nun 196/4 maddesi uyarınca aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniği kullanılması suretiyle hastanede bulunan sanıkların duruşmaya katılabilmesine karar verilmişti.

Bu aşamada yapılan yazışmalarda eski Org.Tahsin Şahinkaya'nın hastanede olmadığı 11 Ekim 2013 günü 12.Ağır Ceza Mahkemesi ile gerçekleştirilen yazışmada ortaya çıkmıştır.

Eski orgeneral Ali Tahsin Şahinkaya firaridir.Firari orgeneral Tahsin Şahinkaya'nın ivedi olarak tutuklanması ve aynı şekilde eski Org.Kenan Evren için de önlem maksadıyla gerekli tedbirlerin alınması, gerekliliği halinde tutuklanmasını talep ediyorum." dedi.

Dostlar pek sesiniz çıkmıyor, çıkmaz ama yine de yazayım.. Kendim için olur hiç olmazsa... Duruşmaya kenan evren ile tahsin şahinkayayı çok fena yatalak hastadır, hastanede özel bakım şart duruşmaya gelemez gelirse ölür diyen doktor profesör mütalaaları ile getiremedik. Bakın hastanede yok kaçmış mı ? evinde mi ? mahkeme bulamıyor.. mahkemenin de yapacağı bir şey yoktu; sadece pırıl beyaz temiz özel çok subaylı çok hemşireli yatakta bu Cuma kameraya baktırıp savcıyı dinleeeee diyeceklerdi o kadar.. vavvvv.. bakın yazışmaya...

T .C.

İSTANBUL

ANADOLU 4. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

Talimat No : 2013/317 Talimat

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NA

ANKARA

İlgi : 10/10/2013 tarih ve 2012/3 esas sayılı talimatınız.

İlgi sayılı talimatınızla İstanbul Gülhane Askeri Tıp Akademisinde tedavi gördüğü bildirilen sanık Ali Tahsin ŞAHİNKAYA ' nın mahkememizden Gata Haydarpaşa Eğitim Hastanesi Komutanlığına yazılan müzekkereye verilen cevapta Ali Tahsin ŞAHİNKAYA ' nın hastanede o l m a d ı ğ ı bildirilmiştir.

Bilgilerinize rica olunur. 11/10/2013

Yazı İşleri Müdürü 77628

Başkan 19405

İSTANBUL

ANADOLU 4. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

Talimat No : 2013/317 Talimat

ACELE / FAX ' LA BİLDİRİLMESİ

GATA HAYDARPAŞA EĞİTİM HASTANESİ KOMUTANLIĞI'NA

KADIKÖY

İlgi : Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesinin 10/10/2013 tarih ve 2012/3 esas sayılı talimatları :

İlgi sayılı talimatları ile halen hastanenizde tedavi gördüğü bildirilen Ali Tahsin ŞAHİNKAYA ' nın Ankara C.Savcısınca esas hakkındaki mütalasının okunacağı ve gerektiğinde sanığın beyanının alınacağı 25/10/2013 günü saat 10.00 da duruşmaya CMK - nun 196/4 maddesi uyarınca aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle katılabilmesine karar verildiğinden ;

1- Ali Tahsin ŞAHİNKAYA ' nın halen hastanenizde olup, olmadığı , hastanenizde ise duruşma günü olan 25/10/2013 günü de hastanenizde olup, olmayacağı ,

2- Ses ve görüntülü bilişim sisteminin kullanılması ve duruşma günü olan 25/10/2013 günü hazır halde olabilmesi için görevlendirilen Yazı İşleri Müdürü Gülcan GÜVEN ve Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığınca görevlendirilecek uzmanların gerekli hazırlıkların yapılabilmesi bakımından bu tarih öncesi hastanenize giriş çıkışlarının sağlanması ve diğer işlemlerin eksiksiz yerine getirilmesi hususunda acele FAX ' la bilgi verilmesi hususu ;

Bilgilerinize rica olunur. 11/10/2013

Yazı İşleri Müdürü 77628

Başkan 19405

Sonuç:

Görülüyor ki darbenin sağ kalan en üst şef 2 sanığının eylemleri darbe eyelmi hukuksuz eylem açıklığa kavuşmuştur. Cezalandırılmaları gerekir ki arkasından bir alt daha alt kadrolar da savcıkta süren soruşturmadan mahkeme önüne gelsinler ve memleket artık çağdaş dünya yolculuğuna çıksın.. ha bu arada dini motifleri yüksek hukumetten kurtulmayı da becerirse becerir.becerecek olan da halk ve hukuktur.

Senih Özay Avukatt

34.Hala memelektin Cumhurbaşkanlığı bina koridoruna darbecei kenanın yağlı boya tablosunu asıyorlar. Asmayın dedim .. dava açacağım;

T.C CUMHURBAŞKANLIĞI' NA
ANKARA

Ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesinde Cumhuriyet Savcısının iddianamesi ile Anayasayı ihlal suçundan darbe suçlusu, şefi olarak yargılanmaya başlamıştır. Hatta son celse Esas hakkında mütalaa da verilmiş ve ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası talep edilmiş ve ilaveten Askeri Ceza yasasının 30. Maddesinin uygulanması, yani emekli memekli generallik haklarının dahi geri alınması talep edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığına Mahkemece dava hakkında bilgi verilmiş ve Müdahil olup olmayacağı da sorulmuş idi.

Hatta Müdahil olmaya kalkışılmayınca; Avukat Senih Özay çok üzüldüğünden bahisle makama ve başına tazminat davası açmış idi.

Yani darbeci bir generalin haksız iktisaplarının iadesi peşinde olduğumuz , kendinse verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması içi, Okullara verilen adlarının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

İsimler, tablolar resimler temennilerimizdir

Yeni doğan bir bebeğe isim koymak, her kültürde önemsenir. Aile bebeği için en büyük temennisini o isimle simgeleştirir. Büyüyünce "Olgun" olsun der, ya da belki "Adil".

Sokak, okul, şirket, marka isimlerinde de aynı yönelim vardır. Bir girişimci şirketinin "Star"olmasını temenni edebilir. Ya da bir hayırsever yaptırdığı okula "Fazilet" ismini vererek, faziletli insanlar yetiştirme niyetini açıkça ortaya koyabilir. Ve saire…

1980'den sonra Türkiye'de okul, cadde, bulvar, çocuk parkı gibi kurum ve mekanlara Kenan Evren ismini vermek moda olmuştur. Peki Kenan Evren ne demektir?

> 650 bin kişinin gözaltına alınmasına.... 1 milyon 683 bin kişinin fişlenmesine… 517 kişiye idam cezası verilmesine… Haklarında idam cezası verilen 50 kişinin asılmasına… 71 bin kişinin TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmasına…. 98 bin 404 kişinin "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmasına… 30 bin kişinin "sakıncalı" olduğu için işten atılmasına… 14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına… 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine… 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine… 937 filmin "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmasına…. Binlerce kitabın imha edilmesine… 23 bin 677 derneğin faaliyetinin durdurulmasına…. 3 bin 854 öğretmenin, üniversitede görevli 120 öğretim üyesinin ve 47 hâkimin işine son verilmesine… 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmesine… İşte tüm bunlara sebep olan 12 eylül 1980 darbesini tasarlayan bir diktatör, Türkiye'nin en karanlık döneminin yaşayan simgesidir.

Kişiler, okullarının, çocuklarının oynadığı parkın, her gün işten eve dönerken geçtikleri bulvarın, yukarıdaki suçlarla anılan birinin ismiyle anılmasını istememe hakkına sahiptir. Kenan

Evren isminin değiştirilmesini talep etmek, boş, gereksiz bir iş değildir. İsimler temennilerimizdir. Ve hukuka, demokrasiye, hürriyete inanan insanlar okulları, caddeleri, sokakları ve halklarıyla bu ülkenin en küçük birimi, ayrıntısı, en görünmeyen, yok sayılan noktası için bile iyi şeyler temenni etmektedirler. Talep etmektedirler.

İşte okul isimlerininden adının kazınması talebimiz sırasında sıraladıklarımız gibi ; bir gelişme olmuştur. TV ‘ de Cumhurbaşkanlarının 2 yıldır yağlı boya tabloları yaptırablinmiş T.C Cumhurbaşkanlığı giriş Koridoruna asılma töreni düzenlenmiş ve asılmıştır. Ve kamuya gösterilmiştir. Halbuki Ahmet Kenan Evrenin durumu yukarıda açıkladığımız gibi suç üzere ağırlaştırılmış müebbetlik suç üzere darbe suçu üzere yargılaması süren son noktaya gelinmiş kişidir.

Ben Bu tablonun indirilmesini, yerinin boş bırakılmasını bu yolda tarafıma İdari- icrai yanıtın verilmesini, olumsuz işlem tesisi halinde Yargıya başvuracağım üzere tebliğini talep ederim.

Senih Özay Avukat

35. mahkemeniz hüküm verirken ;

a. **Savcı, Kenan Evrenler hakkında bu mütalaayı verdi mi ? VERDİ.**

……..146.maddesinin ihlali niteliğindedir. Madde de "cebren" denilmiştir. Buradaki cebir unsurunu mutlaka maddi cebir olarak anlamamak gerekmektedir. Cebir hem maddi hem manevi olabilir. Elinde, devlet içerisinde başka bir kurumca karşı konulamayacak bir güç bulunan Silahlı Kuvvetlerin, Anayasal demokratik sistem içerisinde hiyerarşik olarak bağlı olduğu, Başbakan ve tüm siyasi partileri doğrudan, bunların temsil edildiği TBMM'si ile Cumhurbaşkanını dolaylı olarak, üstelik Türkiye Cumhuriyet tarihi içerisinde darbe gerekçesi olarak kullanılan TSK İç Hizmet Kanununun 35. maddesini ima ederek uyarı mektubu göndermesi, tehdit niteliğindedir. Aynı zamanda bu tehdit manevi cebir niteliğindedir. Dolayısıyla niteliği belirtilen uyarı mektubuyla 146. madde ihlal edilmiştir. Ancak Sanıklar 02/01/1980 tarihindeki suçu, 12 Eylül 1980 tarihi ve devamında işlemiş oldukları Anayasayı ihlal (askeri darbe) suçunun icrası kapsamında işlediklerinden haklarında 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 80. maddesindeki zincirleme suç hükümleri uygulanarak, sanıkların eylemlerine uyan ve suç tarihi itibarıyla lehlerine olan 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 146/1,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı cezalandırılmalarına, sanıklar hakkında verilen adli kontrol kararının devamına, sanıklar hakkında 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 30. maddesi gereğince işlem yapılmasına, Yurt-Kor isimli belgenin mahkemeye gönderilmeyip imhasını sağlayan görevli subay Abdullah RECEP hakkında suç duyurusunda bulunulmasına, Adli emanetin 2012/22, 2012/9742, 2012/9954 ve 2012/12882 sıralarında kayıtlı DVD ve CD'ler, belgeler.hard diskler,klasörler ve belgelerin dosyada delil olarak saklanmasına karar verilmesi kamu adına mütalaa ve talep olunur. Ayrıca esas hakkındaki yazılı mütalaamızdan farklı olarak duruşma esnasında verilen müdahale taleplerinin reddine karar verilmesi talep olunur."

CMK aşağıda bakın demiyor mu ki ? Yargıç bu ikiliye hükmün infazı cezanın çektirilmesi iyileşinceye kadar (olayımızda yaş 90-94 olup ölünceye kadar artık değil mi) geri bırakılır…

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Cezanın İnfazının Ertelenmesi

Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi

MADDE 16.– (1) Akıl hastalığına tutulan hükümlünün cezasının infazı geriye bırakılır ve hükümlü, iyileşinceye kadar Türk Ceza Kanununun 57 nci maddesinde belirtilen sağlık kurumunda koruma ve tedavi altına alınır. Sağlık kurumunda geçen süreler cezaevinde geçmiş sayılır.

(2) Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda

bile hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa (Kenan Evren ile Tahsin Şahinkayanın hiç beğenmediğimiz doktor raporlarına göre (ABÇ)) mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır.

(3) Yukarıdaki fıkralarda belirtilen geri bırakma kararı, Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adlî Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığınca verilir. Geri bırakma kararı, mahkûmun tâbi olacağı yükümlülükler belirtilmek suretiyle kendisine ve yasal temsilcisine tebliğ edilir. Mahkûmun geri bırakma süresi içinde bulunacağı yer, kendisi veya yasal temsilcisi tarafından ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilir. Mahkûmun sağlık durumu, geri bırakma kararını veren Cumhuriyet Başsavcılığınca veya onun istemi üzerine, bulunduğu veya tedavisinin yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığınca, sağlık raporunda belirtilen sürelere, bir süre bulunmadığı takdirde üçer aylık dönemlere göre bu fıkrada yazılı usule uygun olarak incelettirilir. İnceleme sonuçlarına göre geri bırakma kararını veren Cumhuriyet Başsavcılığınca, geri bırakmanın devam edip etmeyeceğine karar verilir. Geri bırakma kararını veren Cumhuriyet Başsavcılığının istemi üzerine, mahkûmun izlenmesine yönelik tedbirler, bildirimin yapıldığı yerde bulunan kolluk makam ve memurlarınca yerine getirilir. Bu fıkrada yazılı yükümlülüklere aykırı hareket edilmesi hâlinde geri bırakma kararı, kararı veren Cumhuriyet Başsavcılığınca kaldırılır. Bu karara karşı infaz hâkimliğine başvurulabilir.

(4) Hapis cezasının infazı, gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmemiş bulunan kadınlar hakkında geri bırakılır. Çocuk ölmüş veya anasından başka birine verilmiş olursa, doğumdan itibaren iki ay geçince ceza infaz olunur.

Hükümlünün istemiyle infazın ertelenmesi

MADDE 17.– (1) Üç yıl ve daha az süreli hapis cezalarının derhâl infazının, hükümlü veya ailesi için mahkûmiyetin amacı dışında ağır bir zarara neden olacağı anlaşılırsa, hükümlünün istemi üzerine infazı Cumhuriyet Başsavcılığınca ertelenebilir. Erteleme süresi altı ayı geçemez.

(2) Üç yıl ve daha az süreli hapis cezaları; hükümlünün yüksek öğrenimini bitirebilmesi, ana, baba, eş veya çocuklarının ölümü veya adı geçenlerin sürekli hastalık veya malûllükleri nedeniyle ailenin tarım topraklarının işlenebilmesinin olanaksız hâle gelmesi veya hükümlünün hastalığının sürekli bir tedaviyi gerektirmesi gibi zorunlu ve çok ivedi hâllerde, Cumhuriyet Başsavcılığınca altı ayı geçmeyen sürelerle ara verilerek infaz edilebilir. Ancak bu ara verme iki defadan fazla olamaz.

(3) Erteleme isteminin kabulü, güvence gösterilmesine veya diğer bir koşula bağlanabilir.

Akıl hastalığı dışında ruhsal rahatsızlığı olan hükümlülerin cezalarının infazı

MADDE 18.– (1) Hapsedilme ve diğer nedenlerden kaynaklanan akıl hastalığı dışında ruhsal rahatsızlıkları bulunup da ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinde tutulmaları gerekli görülmeyerek infaz kurumlarına geri gönderilenlerin cezaları, belirlenen infaz kurumlarının mahsus bölümlerinde infaz edilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilenlerin cezalarının infazı için belirlenen infaz kurumlarının ihtiyaç duyduğu uzman ve diğer tıp görevlileri, Sağlık Bakanlığınca karşılanır.

Yakalama emri

MADDE 19.– (1) Hükümlü, hapis cezası veya güvenlik tedbirinin infazı için gönderilen çağrı kâğıdının tebliği üzerine on gün içinde gelmez, kaçar ya da kaçacağına dair şüphe uyandırırsa, Cumhuriyet savcısı yakalama emri çıkarır.

(2) Üç yıldan fazla hapis cezalarının infazı için doğrudan yakalama emri çıkarılır.

Ya da ya da T.C Cumhurbaşkanı kaldırır yazıyor Anayasa değil mi ?

D. Görev ve yetkileri

MADDE 104.– Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Bu sıfatla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Dev-let organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetir.

Bu amaçlarla Anayasanın ilgili maddelerinde gösterilen şartlara uyarak yapacağı görev ve kullanacağı yetkiler şunlardır :

a) Yasama ile ilgili olanlar :

Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapmak,

Türkiye Büyük Millet Meclisini gerektiğinde toplantıya çağırmak,

Kanunları yayımlamak,

Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri göndermek,

Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunmak,

Kanunların, kanun hükmündeki kararnamelerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün, tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesi ile Anayasa Mahkemesinde iptal davası açmak,

Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin yenilenmesine karar vermek,

b) Yürütme alanına ilişkin olanlar :

Başbakanı atamak ve istifasını kabul etmek,

Başbakanın teklifi üzerine bakanları atamak ve görevlerine son vermek,

Gerekli gördüğü hallerde Bakanlar Kuruluna başkanlık etmek veya Bakanlar Kurulunu başkanlığı altında toplantıya çağırmak,

Yabancı devletlere Türk Devletinin temsilcilerini göndermek, Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul etmek,

Milletlerarası andlaşmaları onaylamak ve yayımlamak,

Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil etmek,

Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar vermek,

Genelkurmay Başkanını atamak,

Millî Güvenlik Kurulunu toplantıya çağırmak,

Millî Güvenlik Kuruluna Başkanlık etmek,

Başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu kararıyla sıkıyönetim veya olağanüstü hal ilân etmek ve kanun hükmünde kararname çıkarmak,

Kararnameleri imzalamak,

Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebi ile belirli kişilerin cezalarını hafifletmek veya kaldırmak,

Devlet Denetleme Kurulunun üyelerini ve Başkanını atamak,

Devlet Denetleme Kuruluna inceleme, araştırma ve denetleme yaptırtmak,

Yükseköğretim Kurulu üyelerini seçmek,

Üniversite rektörlerini seçmek,

c) Yargı ile ilgili olanlar :

Anayasa Mahkemesi üyelerini, Danıştay üyelerinin dörtte birini, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcıvekilini, Askerî Yargıtay üyelerini, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi üyelerini, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelerini seçmek.

Cumhurbaşkanı, ayrıca Anayasada ve kanunlarda verilen seçme ve atama görevleri ile diğer görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.

21.6.2013 tarihlicelsede mahkeme ek ara kararını almışmıdır ? almıştır……

5 - a-) Bayrak Harekat Direktifi olarak Mahkememize gönderilen belgeler arasında özellikle Ek-İ de "Sivil İşler Koordinasyon Grubu", Ek-J de "MGK Genel Sekreterlik Personeli" bölümlerinin direktif içerisinde "Konmadı" nitelendirmesine sahip olduğu, arşiv kayıtlarında konulmadığı belirtilen belgelerin bulunması halinde Mahkememize gönderilmesinin istenilmesi için Genel Kurmay Başkanlığına müzekkere yazılmasına,

b-) Yurt - Kor Planlama Direktifinin özet bilgiler içerdiği, Mahkememize Genel Kurmay Başkanlığınca gönderilen Bayrak Harekat Direktifi ile diğer belgelerin daha ayrıntılı bilgiler içermiş olması karşısında; Yurt - Kor Planlama Direktifinin dosyaya tekrar istenmesi yönündeki taleplerin **REDDİNE,**

Yani ben biraz bu işe fazla kafayı takmış olan ben, avukat olarak ben, insan haklarını

onlara bile yaklaştıran ben, başka yasa mad-desi bulamadım.. Ne edeyim, ne yapayım sizce? Haydi... **Senih Özay Avukat**

Ve savunma sonrası gelişmeler de var…

4.

T.C.

ANKARA

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

Soruşturma No : 2011/154452

Karar No : 2016/72575

KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR

DAVACI: K.H.

MAKTULLER :1- HASAN KULA, KASIM Oğlu ZELİHA'den olma, 08/03/1963 doğumlu

2-ALİ EKBER YÜREK, HAYDAR Oğlu FECİRE'den olma, 17/02/1958 doğumlu

3- CEMAL ARAT, CELALETTİN Oğlu SAKİNE'den olma, 15/11/1956 doğumlu

MAĞDURLAR :1-İBRAHİM GÜLEÇ, MEHMET Oğlu NURİYE'den olma, 07/04/1929 doğumlu, Dağ Mahallesi Derik/ MARDİN ikamet eder.

2-ADİL BERK, MEHMET SALİH Oğlu AYŞE'den olma, 01/01/1951 doğumlu, Kooperatifler Mah. Ekinciler Cad. No:42 İç Kapı No:35 Yenişehir/ DİYARBAKIR ikamet eder.

3- VEDAT AYDIN, MAHMUT Oğlu AYŞE'den olma, 13/02/1954 doğumlu, ikamet eder.

4-TACETTİN ARAT, CELALETTİN Oğlu SAKİNE'den olma, 01/12/1959 doğumlu, Yenişehir Mah. Ali Emiri Cad. No:52 İç Kapı No:1 Yenişehir/ DİYARBAKIR ikamet eder.

5-MEHMET NURİ ODABAŞI, BEKİR Oğlu HAVA'den olma, 28/02/1961 doğumlu, ikamet eder.

6-NECİP ODABAŞI, HÜSEYİN Oğlu TELLİ'den olma, 01/07/1951 doğumlu, ikamet eder.

MÜŞTEKİLER :1-

1610-

ŞÜPHELİLER :1-AHMET KENAN EVREN, HAYRULLAH Oğlu NACİYE'den olma, 01/01/1918 doğumlu, ili, ÇANKAYA ilçesi, NAMIK KEMAL köy/mahallesi, 62 cilt, 58 aile sıra no, 1 sıra no'da nüfusa kayıtlı Beyaz Ev Sokak Armutalan Kasabası Marmaris/ MUĞLA

:2-ALİ TAHSİN ŞAHİNKAYA, ŞAKİR Oğlu HAYRİYE' den olma, 11/10/1925 dğ, ili, KADIKÖY ilçesi, CAFERAĞA köy/mahallesi, 4 cilt, 1176 aile sıra no, 4 sıra no'da nüfusa kayıtlı Fenerbahçe Mah. İğrip Sk. No:28-31 İç Kapı No:9 Kadıköy/ İSTANBUL

:3-NURETTİN ERSİN, Ömer Faruk ve Münevver oğlu 1918 doğ. Merkez/ ANTALYA ikamet eder.

: 4- MEHMET NEJAT TÜMER, Mustafa Nevres ve Ayşe Muazzes oğlu 1924 doğ.

: 5- OSMAN SEDAT CELASUN, Mustafa ve İkbal oğlu 1918 doğ.

: 59-

: 60-KİMLİKLERİ MEÇHUL ASKER KİŞİLER İLE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİ

SUÇ : Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Teşebbüs Etme Suçunun Beraberinde Başka Suç İşleme, Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Teşebbüs Etme, Türkiye Büyük Millet Meclisini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme , Kasten öldürme , İşkence , Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Bırakma , Hakaret , Tehdit , Kasten Yarlama , Görevi Kötüye Kullanma , Cinsel İstismar ,

SUÇ TARİHİ : 02/01/1980 tarihi ile 12/09/1980-06/12/1983 tarihleri arası

SORUŞTURMA EVRAKI İNCELENDİ:

Yukarıda açık kimlikleri yazılı bulunan mağdurlar ile müştekiler benzer mahiyetteki şikayetlerinde özet olarak ; 1978-1979 yıllarından itibaren ülkede asayişin bozulduğunu , farklı siyasi düşüncelere sahip kişiler arasında silahlı kavgalar ve öldürme olaylarının yaşandığını , ülkede sıkıyönetim bulunmasına rağmen olaylara kasıtlı olarak müdahale edilmediğini , Türk Halkının darbeyi kabullenmesi ve darbenin bir zorunluluk olarak görülmesi amacı ile , ülkede asayişin bozulmasına askeri yetkiler

tarafından müsade edildiğini , çıkan olaylarda bir çok kişinin yaralandığını, sakat kaldığını veya hayatını kaybettiğini , ülkede asayişin bozulması bahane edilerek Milli Güvenlik Konseyi üyeleri olan şüpheliler Osman Sedat Celasun , Nurettin Ersin, Mehmet Nejat Tümer , Ali Tahsin Şahinkaya ve Ahmet Kenan EVREN in 12 Eylül 1980 tarihinde darbe yaparak ülke yönetimine el koyduklarını , 06/12/1983 tarihine kadar bu statüyü sürdürdüklerini , darbe sonrasında bir çok masum insanın haksız yere göz altına alınarak uzun süre cezaevlerinde tutulduğunu, haksız yere idam kararlarının verildiğini , bir kısım müştekiler ise cezaevlerinde kaldıkları süre zarfında kendilerine veya yakınlarına yönelik işkence, eziyet , tehdit , hakaret ve cinsel istismar suçlarının işlendiğini belirterek ;

Darbe yapılmadan önce istişare toplantılarına katılan kuvvet komutanlarının , ordu komutanlarının ve sıkıyönetim komutanlarının fikir birliği içerisinde darbe yapmaya karar verdiklerini, suç tarihinde görev yapan tüm üst düzey komutanların darbeye iştirak ettiklerini, darbeyi yapan üst düzey komutanların, Milli Güvenlik Konseyi üyelerinin , bu konseyin yönetimi döneminde kurulmuş hükümetlerin ve kurucu meclis görevini ifa eden Danışma Meclisi üyelerinin, Anayasa ile teşekkül etmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmak suretiyle Anayasayı ihlal suçunu işlediklerini , Milli Güvenlik Konseyi üyeleri şüpheliler Osman Sedat Celasun , Nurettin Ersin, Mehmet Nejat Tümer , Ali Tahsin Şahinkaya ve Ahmet Kenan EVREN ile darbe fikrini destekleyen , darbe yapılmasına ve darbe döneminde işlenen suçlara iştirak eden yukarıda isimleri yazılı bulunan tüm şüpheliler ile açık kimlikleri tespit edilememiş üst düzey askeri yetkililer ile bir kısım kamu görevlileri hakkında şikayetçi oldukları ;

Müştekilerin şikayetleri ile ilgili olarak Cumhuriyet Başsavcılığımızca yürütülen 2011/611 sayılı soruşturmada Milli Güvenlik Konseyi Üyeleri olan şüpheliler Osman Sedat Celasun , Nurettin Ersin ve Mehmet Nejat Tümer, Ali Tahsin Şahin KAYA ve Ahmet Kenan EVREN hakkındaki evrakın tefrik edilerek 2011 /64 6 sayılı soruşturmaya kayıt

edildiği, 2011/611 sayılı soruşturmanın 2011/675 sayılı soruşturma ile ve daha sonrada 2011/154452 sayılı soruşturma ile birleştirildiği , terfik edilen 2011/646 sayılı soruşturmada şüpheliler Ali Tahsin Şahinkaya ve Ahmet Kenan EVREN hakkında Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Tamamını veya Bir Kısmını Değiştirmeye veya Ortadan Kaldırmaya ve Anayasa ile Teşekkül etmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasına Engel Olmaya Cebren Teşebbüs etmek suçun dolayı 765 sayılı TCK nun 146, 80,31, 33 maddeleri gereğince cezalandırılmaları talebi ile kamu davası açıldığı , diğer şüpheliler Osman Sedat Celasun , Nurettin Ersin ve Mehmet Nejat Tümer'in iddianame düzenlenmeden önce ölmüş olmaları nedeniyle haklarında TCK nun 64/1 maddesi gereğince ek takipsizlik kararı verildiği,

Şüpheliler Ali Tahsin Şahin KAYA ve Ahmet Kenan EVREN hakkında Ankara 10. Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan yargılama neticesinde üzerilerine atılı bulunan suçlardan dolayı müebbet ağır hapis cezası ile cezalandırılmalarına karar verildiği, bu kararın taraflarca temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 16.

Ceza Dairesinin 21/06/2016 tarih, 2015/5829 esas ve 2016/4175 sayılı kararında sanıklar Ali Tahsin Şahin KAYA ve Ahmet Kenan EVREN' in kararın temyiz aşamasında ölmüş olmaları nedeniyle haklarında görülen kamu davasının düşürülmesine karar verildiği anlaşılmıştır.

Bu kararın sanıkların üzerilerine atılı bulunan suçların zamanaşımına uğrayıp uğramadığına yönelik değerledirme yapılan bölümünde ;

".....Dava ve Ceza zamanaşımı:

Suç teşkil eden bir fiilin işlenmesiyle doğan cezalandırma yetkisini devlet suçluyu yargılamak ve ceza alınması halinde infaz etme suretiyle kullanır. Devlet bazı düşüncelerle belli bir zaman geçtikten sonra cezalandırma yetkisini kullanmayabilir. İşte zamanaşımı kurumu, devletin bazı düşüncelerle belli bir zaman geçmesi üzerine fail hakkında kamu davası açmamak veya kesinleşmiş mahkumiyetin gereği olan cezanın infazını artık gerçekleştirmemek şeklinde ortaya çıkmaktadır. (Koca - Üzülmez a.g.e s. 670)

Zamanaşımının dava ve ceza zamanaşımı olmak üzere iki türü bulunmaktadır. Dava zamanaşımı bir suçla ilgili olarak kovuşturma yapılmasına engel teşkil etmektedir. Buna göre zamanaşımını suçun işlenmesinden veya cezanın verilmesinden sonra geçen uzun bir zamanda devletin cezalandırma yetkisini düşüren sebep olarak tanımlamak mümkündür. (Yüce s. 192)

aa-Dava zamanaşımı:

Kunter'e göre "suç faili hakkında suçu kovuşturulamaz hale getirmek sonucum doğurmak üzere belli bir zamanın kanunda yazılı şartlar altında geçmesi"ne dava zamanaşımı denir. Kanun koyucu aksini belirtmediği sürece dava zamanaşımı bütün suçlar bakımından geçerlidir. 5237 sayılı TCK'nm 66. maddesinin 7. fıkrasında bazı suçlar bakımından zamanaşımının işlemeyeceği kabul edilmiştir. Buna göre bir kısım suçların yanında ceza kanununun ikinci kitabının birinci kısmının birinci bölümündeki "soykırım ve insanlığa karşı suçlar'' bakımından zamanaşımı işlemeyecektir. Keza aynı Kanunun işkence suçunu düzenleyen 94. maddesinde 11.04.2013 tarih ve 6459 sayılı Kanunla eklenen 6. fıkraya göre de bu suçtan dolayı dava zamanaşımı kabul edilmemiştir. Dava zamanaşımı süresinin belirlenmesinde dosyadaki mevcut deliller itibariyle suçun daha ağır cezayı gerektiren nitelikli halleri de göz önündı bulundurulur. (TCK 66/4 m.) Zamanaşımı, tamamlanmış suçlarda suçun objektil unsurları arasında neticeye yer verilmeyen hallerde hareketin yapılmasıyla, neticeli suçlarda ise neticenin gerçekleşmesiyle, teşebbüs halinde kalan suçlarda son hareketin yapıldığında, mütemadi suçlarda kesintinin gerçekleştiği anda, zincirleme suçlarda zincirleme suç halkasındaki son suçun işlendiği tarihte işlemeye başlayacaktır. Zamanaşımını kesen ve durduran nedenler 765 sayılı TCK'nın 104 ve 107., 5237 sayılı TCK'nm 67. maddelerinde düzenlenmiştir.

bb-Zamanaşımını durduran sebepler:

İzin, karar, bekletici sebebin çözümü ve fail hakkında kaçak kararının verilmiş olmasıdır. (TCK 67/1 m.)

İzin:

Bazı hallerde kamu davasının açılması yetkili merciden izin alınmasına bağlanmıştır. Kanunda soruşturma veya kovuşturma yapılması izin alınmasına bağlı olan suçlarda zamanaşımı süresinin izin alınmasına kadar duracağı belirtilmektedir. Bu durumda suç işlenmesiyle işlemeye başlayan zamanaşımı süresi, yetkili ve görevli mercie izin başvurusu üzerine duracak izin verildiğinde yeniden işlemeye başlayacaktır.

Karar :

Kamu davasının açılabilmesi için kanunda belirtilen makamlarca yerine getirilen ve kamu yararı esasına dayanan kovuşturma şartlarından biridir. Suç işlenmesiyle başlayan zamanaşımı süresi karar için başvurulduğunda duracak, kararı verildiği takdirde yeniden işlemeye başlayacaktır.

Bekletici meselenin çözümü:

Kamu davasımn açılması ya da açılmış bulunan davanın görülmesi ceza mahkemesinin yetkisi dışında kalan bir sorunun çözümüne bağlı olduğu hallerde, bu konuda yetkili merci tarafından karar verilinceye kadar asıl davaya bakan mahkemece davanın durmasına karar verilebilir.(CMK 218 m.) meselenin çözümünün beklendiği dönemde zamanaşımı işlemez. Sorun çözüldüğünden zamanaşımı tekrar işlemeye başlayacaktır.

Fail hakkında kaçak kararının verilmiş olması:

Kanun gereğince hakkında kaçak olduğu hususunda karar verilmiş olan suç faili hakkında bu karar kaldırılıncaya kadar zamanaşımı duracaktır.

Suçta ve cezada kanunilik ilkesinin yanı sıra “geriye yürüme yasağı ” da hukuk devleti olmanın zorunlu unsurlarındandır. Evrensel hukukta (AİHS 7. md) ve ülkemiz mevzuatında (Anayasa 38, TCK 7. md) yer alan maddi ceza hukukuna ilişkin kanunların ancak lehe ise geriye yürüyeceği kabul edilmiştir.

Bir fiil işlendiğinde yürürlükte olan kanunlara göre suç teşkil ediyorsa kişi cezalandırılabilecektir. Sonradan yürürlüğe giren kanunda suç olarak tanımlanmışsa bu kanun geçmişe yürütülerek sanık cezalandırılamaz. Suçun unsurlarında veya yaptırımında failin aleyhine yapılan değişiklikte aynı dumm söz konusudur.

Dava zamanaşımının hukuksal niteliği tartışmalıdır. Öğretide azınlıkta olan görüşe göre zamanaşımı, fiilin maddi hukuk yönünden niteliğini değiştiren bir kanun olup, cezalandırılabilirliği ortadan kaldıran etkiye sahiptir. Buna karşılık egemen görüş, dava zamanaşımını bir muhakeme engeli olarak

görmektedir. (Öztürk - Erdem Ceza Hukuku s. 368) Fiil, zamanaşımı süresinin dolmasından sonra da suç olarak kalmakta, yanlızca kovuşturulmamaktadır.

Bunun sonucu olarak da aleyhe kanunun geçmişe yürümesi yasağının burada geçerli olmadığı ve zamanaşımı sürelerinin sonradan yürürlüğe giren kanunla uzatılabileceği ileri sürülmektedir. (Schmitz, in M.K.Ş.lNo 17)

Buna karşılık, "gerek dava, gerek ceza zamanaşımına dair sürelerle, bu süreleri kesen veya durduran nedenler ile ilgili kanun değişikliklerinin, maddi ceza hukukuna ilişkin değişiklikler olarak kabul edilip bu çerçevede çözümler üretmek gerekir." (Özgenç, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 7. bası s. 131), Aynı yönde (Koca-Üzülmez TCK genel hükümler 6. bası s. 67)

1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı TCK'nın 77. maddesinde insanlığa karşı suçlar yaptırıma bağlanmış olup, bu suçlar hakkında (77/4. md) zamanaşımının işlemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Çözümlenmesi gereken hukuki sorun, bu düzenlemenin 1 Haziran 2005 tarihinden önce işlenen suçlara uygulanıp uygulanmayacağına ilişkindir.

Yukarıda yer verildiği üzere, öğretide bir kısım yazarlar zamanaşamınm usul hukukuna ilişkin bir müessese olduğunu, maddi ceza hukkunda olduğu gibi geçmişe yürümeme kuralının geçerli olmadığını savunmakta ise de; T.C. Anayasasının 38. maddesinin 1. fıkrasındaki; "Kimse, işlediği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılamaz, kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez," ve 2. fıkrasındaki; "Suç ve ceza zamanaşımı ile ceza mahkumiyetinin sonuçları konusunda da yukarıdaki fıkra uygulanır" biçimindeki emredici düzenleme ile geriye yürüme yasağının zamanaşımı yönünden de kabul edildiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla sanıklara müsnet suçlar yönünden, zamanaşımı hükümlerinin uygulanmayacağına ilişkin görüşlerin hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşması olanaklı değildir.

Sanıkların eylemlerine uyan ve daha lehe olması nedeniyle uygulanan suç tarihi itibariyle mer'i 765 sayılı TCK'nm 146/1. maddesinde yaptırım olarak ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası öngörülmektedir. Aynı Kanunun 104/1 maddesinde ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis ve müebbet hapis cezası için 20 yıllık dava zamanaşımı süresi belirlenmiştir. Zamanaşımını kesici nedenler gerçekleştiğinde bu süre yarı oranında uzayarak (TCK madde 104/2) 30 yıla çıkacaktır. Somut olayda suç tarihleri 02.01.198C ve 12.09.1980 tarihleridir. Bu tarihten itibaren asli ve fevkalade zamanaşımı süresinin geçtiği sabittir.

III-SONUÇ:

Yukarıdaki açıklanan nedenlerle;

Askeri darbe yapılarak anayasal düzenin cebren değiştirilmesi veya teşebbüs edilmesi, mülga 765 sayılı ve halen yürürlükte bulunan 5237 sayılı ceza kanunlarında suç olarak düzenlenmiştir. 1982 Anayasanın geçici 15. maddesi bir hukuka uygunluk nedeni olmadığı gibi, af kanunu da değildir. Zira darbe yönetimi, darbenin suç oluşturmadığı kanaatinde olduğundan 2 Ocak 1980 tarihinde gerçekleşen darbeye teşebbüs eylemini bu madde kapsamına alınma ihtiyacı hisedilmemiştir. Geçici 15. madde hükmü "olağan dışı dönemde yapılan işlemlere kolaylık sağlamak için" konulmuştur. Bu düzenleme ile

darbe yönetimi kurul halinde verdikleri karar ve tasaruflardan dolayı yargı yoluna başvurulmamasım temin etmek amacı gütmüşlerdir, aksine görüş savunulsa bile maddenin lafzının açıklığı karşısında bu görüşe itibar etme olanağı bulunmamaktadır. Suç oluşturan fiiller, 'karar ve tasaruuf kapsamında olmadığından cezai yönden bir güvence sağlamayacaktır.

Anayasanın 83. maddesinde düzenlenen yasama dokunulmazlığı ile Geçici 15. maddenin aynı imkanı sağladığı görüşü isabetli değildir. Her iki norm tamamen farklı alanları düzenlemektedir. Bu nedenle Geçici 15. maddenin yürürlükte olduğu dönemde, 83. maddede olduğu gibi zamanaşımının duracağına ilişkin yerel mahkeme görüşü hukuki dayanaktan yoksundur.

Suç tarihinde yürürlükte olması ve sanıklar lehine sonuç doğurması nedeniyle uygulanan 765 sayılı TCK'nm 146. maddesinde tanımlanan anayasal düzene karşı suçun, aynı kanunun 102/1 ve 104/2 maddeleri gereğince dava zamanaşımına uğradığı anlaşılmakta ise de, sanıkların, hüküm verildikten sonra, kararın temyizi aşamasında, Ahmet Kenan Evren'in 09.05.2015 tarihinde, Ali Tahsin Şahinkaya'nm da 09.07.2015 tarihinde öldükleri nüfus kayıtlarından anlaşıldığından, Dairemizce de benimsenen Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 18.09.2012 tarih ve 158-1773 sayılı kararında ayrıntısı açıklandığı üzere; ölüm halinde sanığın cezalandırılması istemiyle açılan kamu davasına, niteliği itibariyle müsadereye tabi eşya ve maddi menfaatler dışında hiçbir şekilde devam olunamayacağından ve bu kapsamda zamanaşımına ilişkin değerlendinne de yapılamayacağından kamu davasının ölüm nedeniyle düşmesine karar verilmesinde zorunluluk bulunması,

Bozmayı gerektirmiş, sanıklar müdafileri, katılan Ali İbrahim Önsoy ve katılan Milliyetçi Hareket Partisi vekilinin temyiz itirazları bu nedenle yerinde görülmüş olduğundan, re'sen de temyize tabi hükmün diğer yönleri incelenmeksizin bu sebepten dolayı BOZULMASINA....." şeklinde 21/06/2016 tarihinde oy birliği ile karar verilmiştir.

Yargıtay 1. Ceza Dairesi'nin 04/12/2013 tarihli 2013/2656 Esas, 2013/7378 sayılı kararında ise 12 Eylül 1980 darbesi döneminde işleniş olan Efrada Suimuamele, canavarca his şevkiyle veya işkence ile öldürme suçlarından dolayı görülen dava ile ilgili olarak ; "....765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 102, 103, 104. maddelerinin dava zamanaşımına ilişkin iç hukuk hükümleri, belirtilen 7.5.2004 tarihine kadar anılan işkence ve yaşam hakkının ihlaline ilişkin, kamu görevlilerinin işlediği iddia edilen eylemlerdeki dava zamanaşımının üst sınırı olan 8 ve 20 yıllık süreler dolmuş bulunmaktadır. 2004 tarihine kadar iç hukuk hükümleri ile aynı derecede kabul edilen uluslararası sözleşme hükümleri, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 2/2. maddesi karşısında şüphelinin lehine olan önceki kanunun uygulanacağı hükmü itibariyle; suçlamalara konu edilen fiiller, dava zamanaşımına uğramaktadır. Bu bağlamda, suçların işlendiği ifade edilen 1980 tarihinden, 2004 tarihine kadar 20 yıllık dava zamanaşımı süresi dolmuştur. İç hukuk hükümleri, failin lehinedir. Uluslararası sözleşmede hükümlerin zamanaşımının dolduğu tarih itibariyle şüphelinin aleyhinde uygulanmasını zorunlu kılan bir normu ifade etmediğinden, uygulaması mümkün değildir.

Ayrıca, 765 sayılı Türk Ceza Kanunun, 01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre AİHS.nin 2. ve 3. maddesinde öngürülen suçlar açısında dava zamanaşımı işlemeyeceği yönünde herhangi bir hüküm taşımamaktadır.

Konuya hangi açıdan yaklaşılırsa yaklaşılsın, faili meçhul şüpheli veya şüpheliler yönünden yürütülen Efrada Suimuamele, canavarca his şevkiyle veya işkence ile öldürme suçlarından dolayı yürütülen davalar, zamanaşımına uğramıştır..." şeklinde karar verilmiştir.

Yargıtay 8. Ceza Dairesinin, 22/06/2011 tarihli 2008/17133 Esas ve 2011/5349 sayılı Kararında, 08/01/2013 tarihli 2012/29300 Esas ve 2013/311 sayılı Kararında, 30/05/2007 tarihli 2007/1160 Esas ve 2007/4276 sayılı kararında, 21/05/2007 tarihli 2007/2158 Esas ve sayılı 2007/3886 kararında 765 sayılı Türk Ceza Kanunu döneminde işlenen işkence suçlarının dava zamanaşımına tabi olduğu belirtilmiştir.

NETİCE

1-Şüpheliler Osman Sedat Celasun , Nurettin Ersin , Mehmet Nejat Tümer , Ali Tahsin Şahin KAYA ve Ahmet Kenan EVREN hakkında Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Tamamını veya Bir Kısmını Değiştirmeye veya Ortadan Kaldırmaya ve Anayasa ile Teşekkül etmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasına Engel Olmaya Cebren Teşebbüs etmek suçundan dolayı daha önceden soruşturma yapılarak karar verilmiş olması nedeniyle ve CMK 223/7. Maddesi gereğince yeniden soruşturma yapılmasına yer olmadığına ,

2-Yukarıda açık kimlikleri yazılı bulunan şüphelilerden Bedrettin Demirel , Selahattin Demircioğlu , Ali Sait Özçivril , Ali Haydar Saltık , Recep Orhan Ergün , Mehmet Sadi Sevük , Abdukadir Turhan Sökmen , Ragıp Uluğbay , Mehmet Cemalettin Altınok , Mehmet Süreyya Yüksel , Tevfik Fikret Oktay , Hüseyin Hüsnü Çelenkler , Mehmet Talat Çetinelli , Selahattin Cambazoğlu , Mehmet Kemal Yamak , Sabri Deliç , Mustafa Necdet Öztorun'un incelenen nüfus kayıtlarına göre ölü oldukları anlaşıldığından ; TCK nun 64/1 maddesi gereğince haklarında soruşturma yapılmasına yer olmadığına ,

3-Müşteki ve mağdurların şikayetlerine konu diğer tüm suçlar yönünden ise yapılan değerlendirmede ; şüphelilerin 02/01/1980 tarihinde başbakana muhtıra gönderdikleri , 12/09/1980 tarihnide askeri darbeyi gerçekleştirdikleri , darbe suçunun 12/09/1980 tarihinde işlenip sona erdiği , ancak yapılan darbe sonrasında temel hak ve özgürlüklerin tamamen güvencesiz bırakılması, demokratik rejime geçilmesine izin verilmemiş olması nedeniyle darbe koşullarının TBMM nin görevine başlamasına kadar devam ettiği , TBMM Başkanlık Divanının oluştuğu 06/12/1983 tarihinin suçun bitiş tarihi olarak kabul edildiği , yukarıda belirtilen yargıtay içtihatları doğrultusunda ve suç tarihinde

yürürlükte olan 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 102/1 ve 104/3 maddeleri uyarınca yapılan hesaplamda suçun bitiş tarihi olan 06/12/1983 tarihinden bu yana 20 yıllık olağan ve 30 yıllık olağanüstü dava zamanaşımı sürelerinin dolmuş olduğu anlaşılmakla;

Tüm şüpheliler hakkında üzerilerine atılı bulunan suçlardan dolayı KAMU ADINA KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA,

Karardan bir örneğinin açık kimlikleri ve adresleri belli olan müştekiler ile ifadesi alınmış olan şüpheliler Nevzat Bölügiray , Doğan Kromörs , Mehmet Adnan Doğu , İbrahim Hakkı Şenocak , Mustafa Nihat Özet ile Mustafa Nejdet Üruğ' a tebliğine,

Tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük yasal süre içerisinde itiraz yolu açık olmak üzere (İtirazlar Ankara nöbetçi Sulh Ceza Hakimliğine iki suret dilekçe ile yapılacak başvuru üzerine, Ankara Sulh Ceza Hakimliği tarafından incelenip karara bağlanacaktır.) CMK nın 172 ve 173.maddeleri uyarınca karar verildi. 08/09/2016

MUSA YÜCEL 40753

Cumhuriyet Savcısı

5.

Sevgili Kardeşler,Kardeşlerim,

Ben bu kürsüde neden varım?_

Çünkü 12 EYLÜL SİYESETİNE, HAZIRLAYICILARINA, DARBECİLERİNE **DİRENEN** HALKIN, YİĞİT İNSANLARIN, CEZAEVLERİNDE SÜRÜNENLERİN, İDAM EDİLENLERİN, İŞKENCE GÖRENLERİN, ÖLDÜRÜLENLERİN YANINDA YER ALDIĞIMIZ İÇİN, ELDEN GELDİĞİNCE AVUKATLIKLARINI YAPTIĞIMIZ İÇİN, kendimiz dahi gözaltılarında yaşadığımız için, HUKUKÇULAR ADINA, ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR ADINA, DAHA YENİ VEFAT EDEN DOSTUMUZ, AVUKATINIZ FEHMİ ÇAMLAR ADINA VARIZ, VARIM..

O ZAMANIN GENÇ, ŞİMDİLERDE YAŞLANMAKTA OLAN YİĞİT Müvekkilerimizi, yakınlarını,

Dostlarımızı, halkımızı içten selamlıyorum.

Şimdi konuşmacılar ;

‘’Ülkenin geleceğini karartanları, 27 mayısı, 12 Martı, 12 Eylülü, darbe geleneğini ve etkilerinin hala geçerli olduğunu, Amerikayı, Çok uluslu şirketleri, 68 lileri, 78 lileri, faşist saldırıları, emperyalizme karşı olmayı, demokratik devrim mücadelesini, 1 milyona yaklaşan gözaltıyı, yüzbinlerce işkenceyi, yargısız infazları, kayıpları, işkenceleri,

Sıkıyönetimleri, mahkemelerini, idamları, işinden, aşından olanları, kapatılan örgütleri, yakılan- yasaklanan kitapları..’’

anlattılar…

‘’Ama hesap sorma da başlıyor.. ‘’dediler…

Direnme hakkı, sivil itaatsizlik dediler…Lanet okudular…

Yunan Cuntacıları dediler, Pinoche gözaltına alındı dediler… Arjantinde General Videla örgütünün yargılanışı… dediler… 12 Eylül darbecilerine Savcılarımız İddianame hazırlayabildiler biraz dediler .. (Laf aramızda bir tanecik Adana Savcısı Sacit Kayasu kardeşimizin iddianamesi az geldi, yeni Savcılar çıkacak, çıkartacağız, çıkartacaksınız … zor ama umutluyuz.)

Ki, bunları tekrar edecek değilim…

Ama madem ki artık; 12 Eylülü sorgulama, hesap sorma Anayasasını değiş-tirme, geçici 15. maddesini kaldırma, darbecileri yargılama, mitingler, bildiriler , dergiler, demokrasi isteği rüzgarı başlatılmıştır.

Bu sefer de, bu rüzgar sırasında da yiğit-iyi avukatların yanınızda olacağını, be-raberce; hukuksal - siyasal mücadele edileceğini söylemek istiyorum…

Biliyorsunuz, darbeciler hep kendilerini ileride yargılatmamak için cezai muafi-yet yaratırlar. İşte Anayasaya geçici 15. maddeyi koydular. Burada diyor ki, ‘’ MGK 5 generalinin, konseyin, hukumetlerin, danışma meclisinin tasarruflarından dolayı cezai, mali, hukuki sorumluluk iddiası ileri sürülemez ve bu maksatla her hangi bir yargı merciine başvurulamaz.

Bu dönem içinde çıkarılan kanunlar, (650 tane biliyormusunuz?) KHK ‘ lerin Anayasaya aykırılığı iddia edilemez ‘’

demişler. (Nasıl ama zırh ?… Ne yapmak lazım ? hukuken delmek lazım…)

Başını hatırlayınız ;

Rahmetli Aziz Nesin Kula’da ilk davayı açtı, olmadı,

Adana Savcısı Sacit bey iddianameyi yazdı ama başına gelmeyen kalmadı. Onu yalnız da bıraktık, olmadı!…

Avrupa Birliğinin makyaj normları ile de olmuyor.

Marmariste Netekim festivali yasaklandı, olmadı.

Kenan Evrene Atatürk ödülü mü verilirmiş diye Danıştaya dava açtık olmadı…

İzmirde 35 Avukat TCK 147. madde diyerek,'' Bakanlar Kurulunu cebren ıskat suçu '' duyurusunda bulundular. Ama Anayasanın geçici 15. maddesi engeldir diye engellendiler, olmadı…

E bırakalım mı peşlerini.. (Hayır mı ?)

Öyleyse devam..

Yine mitingler, alanlar, hak arama özgürlüğü kısıtlanamaz diye diye dilekçeler, davalar, suç duyuruları, uluslar arası başvurular, kampanyalar, paneller, Parlamentoya baskılar; önergeler, barolar, odalar, Hukuk fakülteleri, herkes hukuken ayağa kalkmalıdır.

Eski Baro başkanımız dostum Noyan Özkan, bana bir cümle fakslamış diyor ki…

TBMM ' ne ;'' Anayasanın Geçici 15. maddesi kaldırılmıştır '' diye bir önerge verilse, tamam diyor..

Bende topu size atıyorum; Verilsin mi? Vekilleriniz uyumasın mı ?

Halk isterse - çok isterse, korkmazsa, yürürse bu önergeyi yazan çıkar, veren çıkar, karar çıkar ve bu memleket demokrasiye doğru yol alır.

İyi yollar diliyorum kardeşlerim.

Senih Özay Avukat

Ek Notlar !

Bunlardan ilki **Aziz Nesin**'in çabalarıydı. Adana Cumhuriyet Savcısı Sacit Kaya'nın ise darbecilerin yargılanması için iddianame düzenlediği günden sonra başına gelmeyen kalmadı. İzmir Barosu, iki yıl kadar önce bir suç duyurusuyla darbeyi yargıya götürmeye çalıştı, olmadı. Şimdilerde 78'liler Vakfı Girişimi tarafından yürütülen bir kampanyayla 12 Eylül'den hesap sorulmasına uygun zemin yaratılmaya çalışılıyor.

Darbecilerin yargılanması istemi ileri sürülürken, dökümü yapılan suçları tüyler ürpertiyor. 1980'li yılların ortalarından itibaren yayınlanan yüzlerce kitapta, binlerce makalede, verilen yüzbinlerce şikayet dilekçesinde ve İzmir Barosu gibi hukuk kurumlarının yaptıkları çalışmalarda, Kenan Evren ve arkadaşlarının işledikleri suçlar şöyle sıralanıyor:

SUÇ LİSTESİ

12 Eylül 1980 tarihinde darbecilerden, dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral **Kenan Evren** ve diğer kuvvet komutanları bir bildiri yayınlayarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin İç Hizmet Kanunu'na dayanarak yönetime el konduğunu açıkladılar. Sanıklar; 12 Eylül 1980'de "Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini zorla düşürmek ve görevlerinden zorla men'etmek" suretiyle TCY ' nın 147. maddesindeki suçu işlediler.

DARBEDEN SONRAKİ SUÇLAR

12 Eylül döneminde temel insan hakları yoğun şekilde ihlal edildi:

* 650.000 kişi gözaltına alındı ve 90 güne varan gözaltı sürelerinde ağır işkence gördü.

* Açılan 23 bin davada 210 bin kişi yargılandı,

* 14.000 kişi vatandaşlıktan çıkartıldı,

* 30.000 kişi siyasal sığınmacı olarak yurtdışına kaçtı,

* 171 kişinin işkenceden öldüğü belgeleriyle kanıtlandı.

* 388.000 kişiye pasaport verilmedi,

* 30.000 kişi sakıncalı olduğu için işten atıldı,

* 23.667 derneğin faaliyeti durduruldu,

* Yargılanan gazetecilere toplam 3315 yıl 6 ay hapis cezası verildi.

* 300 gazeteci saldırıya uğradı, 3 gazete öldürüldü, 31 gazeteci cezaevinde yattı.

* 12 Eylül 1980 ile 6 kasım 1983 tarihleri arasında;
Gözaltında yada cezaevinde ölen kişi sayısı 183.

* Cezaevlerinde açlık grevlerinde ölen kişi sayısı 5.
Aynı tarihler arasında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde savcıların istediği ölüm cezası sayısı 6533.Sadece 1986'da Türkiye'nin çeşitli mahkemelerinde 134 ölüm cezası verildi.

* 23 adi/adli suçlu, 24 siyasal suçlu ve 1 Ermeni Asala militanı olmak üzere 48 kişi idam edildi. Yasalar hiçe sayılarak 18 yaşından küçük olan Erdal Eren idam edildi.

* 12 Eylül 1980 ile 30 Ağustos 1981 tarihleri arasındaki sürede Askeri mahkemelerde 136'sı sol 305'i sağ görüşlü olmak üzere toplam 1468 sanık idam cezası ile cezalandırıldı.

Bu dönemde darbeciler bir dizi bildiri ile örgütlenme özgürlüğünü, siyasal ve sosyal hakları ortadan kaldırdılar:

Darbeciler; 12 Eylül 1980 günü, ordu gücünü arkasına alarak, parlamento ve hükümeti feshetti, milletvekillerinin dokunulmazlıkları kaldırdı, tüm yurtta sıkıyönetim ilan etti, yurtdışına çıkışları ve ikinci bir emre kadar 05.00'ten itibaren sokağa çıkmayı yasakladı. (1 no'lu bildiri)

Siyasal partilerin, -Türk Hava Kurumu, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Kızılay dışındaki- bütün derneklerin, DİSK ve MİSK'in faaliyetleri durduruldu ve yöneticileri gözaltına alındı .(7 no'lu bildiri)

15.10.1981'de, 2533 Sayılı yasa ile ülkedeki tüm siyasal partileri feshedildi, menkul ve gayrimenkulleri Hazine'ye aktarıldı. Buna ilişkin "Tasfiye Yönetmeliği" çıkarıldı.

Siyasal parti yönetici ve üyelerinin yazılı veya sözlü demeç

vermeleri, makale yazmaları ve toplantı düzenlemeleri yasaklandı. (MGK 52 sayılı karar)

Yine; bu kararla Sıkıyönetim Komutanlıklarının kararlarının tartışılması, ilgilileri etkileyici sözlü, yazılı demeç, makale yayımı yoluyla beyan ve yorumda bulunmak da yasaklandı.

Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi parti genel başkanlarının, dönem başbakanının, bakanlarının, milletvekillerinin her türlü özgürlüğü kısıtlandı, kimileri kaldırıldı. Gözetim ve güvence altına alınma uygulamasına maruz kaldılar.

Ülkedeki tüm grev ve lokavtlar kaldırıldı.

TÜRK-İŞ'e bağlı Yol -iş ve Petrol-iş'in birçok şubesi kapatıldı.

DİSK, MİSK ve HAK-İŞ gibi sendikalarının yöneticileri, işyeri temsilcileri, üyeleri gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla sorgulandı, tutuklandı ve yargılandı. (Bu dönemde,sadece DİSK'in üye sayısı 500 bini geçmekte idi)

6.11.1981'de çıkarılan Yüksek Öğretim Yasası ile üniversitelerde bilimsel özerkliği yok eden yasal düzenleme yapıldı. Bu dönemde, yaklaşık 5.000 öğretim üyesinin görevden alındı veya ayrıldı. Bu uygulama, ülkenin bilim kaynaklarının nasıl yok edildiğinin göstergesi oldu.

Ülkedeki öğretmenlerin büyük çoğunluğunun üyesi bulunduğu TÖB-DER'in merkezi ve 670 şubesi kapatıldı, merkez ve şube yöneticileri, üyeleri gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla sorgulandı, tutuklandı ve yargılandı

Barış Derneği'nin merkez ve şubeleri kapatıldı, yöneticileri üyeleri gözaltına alındı, tutuklandı ve gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla yargılandı.

Sadece Ege bölgesinde, Sıkıyönetim Komutanlığının emriyle Eşrefpaşa'yı Sevenler Derneği, Torbalı Kasaplar Kulübü, Kınık Traktörcüler Derneği, Ege Briç ve Satranç Derneği, Ödemiş Patates Ekicileri Fidancılar ve Pamukçular Derneği, Fakir Hastalara Yardım Derneği, Sağırları Koruma Derneklerinin dahi içinde bulunduğu 589 dernek kapatıldı.

Atatürk'ü ve Atatürkçülüğü ağzından düşürmeyen darbeciler,

Atatürk'ün mirasları kabul edilen Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunu da kapattılar.

Bu süreçte; haberleri ve yazıları nedeniyle birçok gazeteci tutuklandı, yargılandı ve mahkum oldu. Ülkede yayınlanan tüm basın organları en az bir kez kapatılma cezası aldı. Öyle ki; Cumhuriyet gazetesi başyazarı Nadir Nadi'ye, 22 yıl önce yazdığı bir yazıyı yeniden yayınladığından dolayı mahkumiyet verildi.

Bilim ve Sosyalizm yayınlarına bir yargı kararı olmadan sadece Sıkıyönetim Komutanının emri ile el konuldu ve 133.607 adet kitap imha edildi.

Yayında tekel olan TRT'nin yayın politikası tümüyle darbeciler tarafından belirlendi. 14.9.1980 tarihinde TRT Genel Müdürlüğü'ne "Haberlerde uyulması gerekli Kurallar" adıyla ağır bir sansür metni tebliğ edildi.

Meslek örgütlerinin bağımsızlıkları yok edildi, Türkiye Barolar Birliği Adalet Bakanlığı'na, Türk Tabipler Birliği Sağlık Bakanlığı'na, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Bayındırlık Bakanlığı'na bağlandı. Yargıç ve yargı bağımsızlığı ile savunma hakkı, ciddi biçimde yok edildi.

Darbenin ilk altı ayında 123; dokuz ayında 175, 1981 yılının sonunda tam 268 yasa çıkardılar.

Darbeciler kendilerine Sıkıyönetim Askeri Mahkemeleri kurma, gerekli atamaları yapma yetkisi verdi, MGK'nın varlığına, emir ve kararlarına karşı işlenecek suçlara da bu mahkemelerde bakılacağını ilan etti. (6 ve 7 no'lu bildiriler)

Yüksek yargı organlarının başkan ve üyelerinin atamaları yürütmeye bırakıldı, bu şekilde yargı bağımsızlığı ilkesi ciddi şekilde zedelendi.

Darbeciler büyük siyasi davalarda,mahkemeleri konuşmalarıyla yönlendirmeye ve baskı yapmaya çalıştılar.

Mahkumiyet kararlarına muhalefet şerhi koyan sıkıyönetim mahkemesi yargıçları başka yerlere sürüldü, birçok savunma avukatı çeşitli bahanelerle duruşmalardan atıldı, gözaltına alındı, tutuklandı, yargılandı ve sürüldü. 13.7.1981'de alınan kararla doğal yargıç ilkesi çiğnenerek sıkıyönetim döneminden önceki

suçların davalarına da sıkıyönetim mahkemelerince bakılacağına karar verildi.

19.9.1980 de açıklanan kararla; 3 yıla kadar olan cezaların temyiz hakkı ortadan kaldırıldı.

Gözaltı süresi neredeyse bir mahkumiyete dönüştürülerek 90 güne çıkartıldı.

İhbarcılık zorunlu hale getirildi.

12.8.1981 tarihli "Takip edilecek şahıslar hakkındaki emir" ile insanların mezheplerine kadar fişlenmesi,ve ülkede fişlenmeyen insanın kalmaması sağlandı.

19.10.1981'de okullarda zorunlu din dersi uygulaması getirildi.

Atatürk Yüksek Kurulu, 20 Haziran 1986 günü Cumhurbaşkanı Kenan Evren başkanlığında toplanarak, Türk İslam Sentezi'ni temel alan bir kültürün bütün millete kabul edilmesine yönelik bir raporu benimsedi. (aleyhine yine İzmir'den dava da açıldı ama ...)

Diyanet İşleri Başkanlığınca, yurtdışına çok sayıda din adamı gönderildi ve bunlardan 260 görevlinin maaşının,Kenan Evren'in onayıyla, Suudi Arabistan merkezli, Rabıta-ül İslam örgütünce ödendiği kanıtlandı.

1981 yılında, Kurucu Meclis Hakkında Kanun çıkartıldı ve Kurucu Meclis MGK ve Danışma Meclisinden oluşturuldu. Ancak, MGK ile Danışma Meclisi arasında alt-üst ilişkisi getirildi ve yasa ile anayasanın hazırlanmasında son söz hakkı ve hükümeti denetleme görevi yine MGK'ne bırakıldı.

Danışma Meclisine yeni anayasa metnini hazırlama görevi verildi. Ancak MGK'nin 65 sayılı kararı ile feshedilen partilerin genel başkan,genel sekreter ve yardımcıları ile yönetim kurulu üyelerinin,her türlü siyasal faaliyeti yasaklanan dernek,tüzel kişilik ve toplulukların bu konuda kişisel görüş açıklamaları yasaklandı.

71 sayılı kararla, Anayasanın geçici maddeleri ile Devlet Başkanının Radyo ve Televizyonda ve yurt gezilerinde yapacağı Anayasayı tanıtma konuşmalarının hiçbir surette eleştirilmesi,

bunlara karşı yazılı veya sözlü herhangi bir beyanda bulunulması yasaklandı.

118 sayılı kararla, MGK üyelerinin faaliyetleri, gezi ve konuşmaları seçim yasakları kapsamının dışına çıkarıldı.

167 sayılı kararla, Danışma Meclisi tatile girdiğinde M.G.K.'ne doğrudan doğruya yasama yetkisi verildi.

M.G.K 1983 seçimleri öncesi kurulan MDP'nin 3, Halkçı Partinin 7, ANAP'ın 7, SODEP'in 37, YGP'nin 62, DYP'nin 320 kurucu üyesini ilk aşamada veto etti, yeni kurulan partilerin kurucu üye sayısının en az 30 kişi olması yolunda karar alarak partilerin siyasal yaşama dönmelerinin önüne her türlü önlemi aldı. İlk başta 1683 adaydan 672'si veto edildi. Büyük Türkiye Partisi 79 sayılı kararla kapatıldı.

12 Eylül darbecilerinin yargılanabilmesi için ilk 'iddianameyi' hazırlayan Savcı Sacit Kayasu bugün işsiz... Türkiye'de demokrasinin kök salabilmesi için, yapılması gereken demokratikleşme girişimlerinin en başında ''darbecilerin yargılanması''nın yolunun açılması ve darbecilerin 'sanık' sıfatı ile yargı önüne çıkabilmesinin geldiği, sürekli dile getirilen bir konu. [Yalçın ERGÜNDOĞAN'ın haberi]

Adana Cumhuriyet Savcılığı görevini yaparken, 28 Mart 2000 tarihinde 12 Eylül darbesinin baş mimarı **Kenan Evren**'in yargılanması için 'iddianame' hazırlayan savcı **Sacit Kayasu** bugün mesleğinden uzaklaştırılmış, köşesinde bir **''zoraki emekli''** olarak oturuyor. **'Zoraki emekli'** savcı Sacit Kayasu, memur sicil affını görüşmeye hazırlanan TBMM'nin hakim ve savcıları af dışında tutmasına bir anlam veremiyor. Kayasu, kendisine yapılanlar karşısında artık suskunluğunu bozuyor ve sitemkar bir şekilde, *''aslında iki yıl önce katıldığım bir toplantıda sayın Burhan Kuzu, gerekirse sizin için özel af çıkartırız diyerek, bana yapılanlar yüzünden kendisine yönelen eleştirileri geçiştirmek zorunda kalmıştı. Bu sözünde samimi olmadığı veya gücünün yetmediği bu kanun tasarısı ile ortaya çıkmış oldu''* diyor. Sacit Kayasu, kaleme aldığı mektubunda şunları söylüyor: ''28 Mart 2000 tarihinde, **Adana Cumhuriyet Savcısı** iken, 1980 darbesini yapan Kenan Evren'in yargılanması için iddianame tanzim ettim. Bu iddianamem işleme bile konulmadı ve şikayet

dilekçesi kabul edilip takipsizlik kararıverildi. Bana ise; görevi kötüye kullanmaktan ceza verildi ve meslekten ihraç edildim. İddianame tanzim etmek savcının görevidir. İddianame tanzim eden değil, iddianame tanzim edilmesi gerektiği halde etmeyenler görevini kötüye kullanmış olur. Hele, işleme bile konmayan bir iddianame dolayısıyla, görevin nasıl kötüye kullanıldığını anlayabilmiş değilim. Sizlerin de anlayamadığınızı zannediyorum...''

''BARİ AVUKATLIK YAPABİLEYİM''

''Benim asıl istediğim, 'darbecilerin yargılanmasını istedi' diye meslekten ihraç edilmiş bir kişinin, hiç olmazsa Avukatlık yapabilmesi için, TBMM'ye ve milletvekillerine, kanun tasarısında değişiklik yapılması yönünde e-posta, telgraf, faks, göndermeniz, gazetelere, köşe yazarlarına, hukukçulara, bilim adamlarına da keza ayni şekilde e-posta, telgraf, faks, mektup göndermeniz, gerekirse sivil toplum kuruluşlarıyla temasa geçerek bununla ilgili toplantı,konferans vb.şeyler tertipleyerek bana yardımcı olmanızdır. Gönderdiğiniz e- postalar ve diğerleri o kadar çok olmalı ki, posta kutuları da, kafaları da, kulakları da bu mevzuuyla dolsun...'' ''Bunu sizlerden istiyebiliyorum; çünkü alnım açık...Ne rüşvet yedim,ne suistimal yaptım.Görevimi kötüye kullanmadım tam tersine, görevimi yaptım. Çünkü darbeciler suç işlemişlerdir ve yargılanmaları gerekirdi. Halen de yargılanabilirler. Bunun nasıl olabileceğini sitemden okuyabilirsiniz. Ama ondan önce,benim tekrar mesleğime dönmem konusunda bana yardımcı olun. Çünkü meslekten ihraç edildiğim için avukatlık yapamıyorum; görevi kötüye kullanmaktan ceza aldığım için, **sabıkalı durumdayım** ve utancımdam kimseden iş isteyemiyorum. Halbuki ben utanılacak bir şey yapmadım. Beni **boynu bükük** gezdirmeyin...''

---

1) 27 MAYIS - 12 MART- 12 EYLÜL ASKERİ DARBELERİNİN

HUKUK YAŞAMINA OLUMSUZ ETKİLERİ

Bugün bazı tartışma ortamlarında askeri darbeler arasında ayırım yapılmakta ve

bazı darbelerin ''iyi'' bazılarının ise ''kötü'' olduğu ileri sürülmektedir. Oysa, böylesine karşılaştırmalarla hedef gözden kaçmaktadır. Öncelikle, siyasi yönetime askeri darbe ile el koyma eyleminin Anayasayı ihlal suçu olduğunu, ve ister 27 Mayısçılar, ister 12 Eylülcüler açısından hiç bir fark olmadığını tesbit edelim.

12 Eylül Askeri darbesi , ABD'nin yakın ve açık desteği ile yaklaşık 1 yıllık bir planlama ve örgütlenme aşamasından sonra ''Bayrak Harekatı Planı'' ile yürürlüğe girmiştir. Darbenin organizasyonu muhtelif toplantılarda yapılmıştır.

Darbe ile, öncelikle yasama (TBMM) ve yürütme (Bakanlar Kurulu) organları felç edilmiş, ve siyasi partiler, sendikalar ve dernekler kapatılmıştır. Özet olarak demokrasinin tüm ilkeleri ve kurumları rafa kaldırılmıştır. Anayasada ve uluslararası insan hakları metinlerinde yer alan temel hak ve özgürlüklerinin büyük bir bölümü kullanılamaz hale getirilmiştir. Yargı organı da doğrudan ve dolaylı baskılarla ve sıkıyönetim mahkemelerinin devreye girmesiyle bağımsızlığını ve tarafsızlığını tamamen yitirmiştir.

2) ŞİLİ, ARJANTİN, YUNANİSTAN ABD DESTEKLİ ASKERİ DARBELERİ BENZERLİK GÖSTERİYOR. ÖZELLİKLE DARBECİLERE IMPUNITY (CEZAİ MUAFİYET KAZANDIRMASI) AÇISINDAN.

Askeri darbelerden sonra önceden planlanan ''darbe hukuku'' ve ''darbe kurumları'' yürürlüğe girmektedir. Örneğin, insanların, sorgusuz, sualsiz ve kayıtsız olarak 90 gün gözaltında bulundurulmaları, hakim kararı olmadan ev ve işyeri aramaları, seri idamlar gibi olağandışı ve keyfi uygulamalar zamanla yasalarda ve diğer mevzuatta yapılan değişiklikler ile kurumlaştırılmaktadır. Yukarıda belirtilen askeri

darbelerde yönetimi ele geçiren darbeciler ve onlara bağlı yöneticiler, özellikle Anayasa değişiklikleri ile kendilerine ''impunity'' (cezai muafiyet) sağlamaktadırlar.

Ancak, darbeleri izleyen demokratikleşme sürecinde, onların hesabına sevinerek, kendi hesabımıza üzülerek belirtmek gerekirse, Yunanistan'da darbeci albaylar halen adalarda cezalarını çekmektedir. Şili'de, bir İspanyol hakiminin başvurusu üzerine, diktatör Pinochet yaklaşık 1 yıl kadar Londra'da gözetim altında tutulmuş ve sonra ''yaşlılık nedeniyle'' ülkesine iade edilmiştir. Arjantin'de yeni devlet başkanının ilkeli ve cesur politikasıyla 70'lerin darbecisi General Videla örgütü üyeleri yargı önüne çıkmaya başlamışlardır. Türkiye'de ise maalesef 90'lı yıllarda İnönü-Demirel koalisyon hükümeti sırasında yakalanan bu fırsat kullanılamamıştır. AB'ye uyum sürecinde son 2 yıldır yoğunlaşan demokratik reformlar kapsamına alınabilir.

3) DARBECİLER

a) TEMELDE ANAYASA VE CEZA HUKUKUNU İHLAL FİİLİNDE BULUNUYOR. (tck. 146, 147,)

TCK. 146/1 : Türkiye Cumhuriyeti Teşkilatı Esasiye Kanununun (Anayasanın) tamamnı veya veya bir kısmını tağyir(bozma) ve tebdil (değiştirme) eden veya ilgaya (kaldırma) ve bu kanun ile teşekkül etmiş bulunan Büyük Millet Meclisini iskata (düşürmeye) veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs edenler, idam cezasına mahkum olurlar.

TCK. 147: Türkiye Cumhuriyeti İcra Vekilleri Heyetini cebren iskat veya vazife görmekten cebren menedenlerle bunları teşvik eyliyenlere idam cezası hükmolunur.

Neyse ki, demokratikleşme mücadelesinde ''ölüm cezası'' yürürlükten kaldırılmıştır. Anayasanın temel ilkelerini ihlal etmek suretiyle yasama ve yürütme organlarını ''silah zoruyla'' ortadan kaldıran 12 Eylül Askeri Darbesi Örgütü, açıkça ve ağır biçimde

TCK. 146 ve 147.maddeleri ihlal etmişlerdir.

b) SONRADAN KENDİ HUKUKLARINI YARATIYORLAR.

Aşağıda darbecilerin, hukuk dışı yönetimlerine sözde meşruiyet kazandırmaları için yapmış oldukları 650 civarında yasal düzenlemeden bir kaç tanesi sayılmıştır.

Bugünlerde, MGK ve MGK Sekreterliği Kanununa dayalı olarak çıkarılan gizli MGK Yönetmeliği tartışmalarının kaynağı, 9/11/1983 gün ve 2911 no lu kanundur.

Oldukça gecikmeli de olsa, önemli ve yararlı bir tartışmadır. Ancak, darbecilerin yasal mevzuat oluşturma ve keyfi uygulamaları maalesef Özal döneminde de devam etmiştir. Örneğin, TCK 141 ve 142 kaldırılırken aynı kanunla temel hak ve özgürlükleri alabildiğine kısıtlayan Terörle Mücadele Kanunu getirilmiştir.Sonradan 1992-1995 yıllarında ise yargısız infazlar, faili meçhul cinayetler rutin hale gelmiş, Olağanüstü Hal ve DGM sistemleriyle darbe hukuku devam ettirilmiştir.

* MGK DÖNEMİ.....12/09/80-6/1/82 (KAN .NO; 2301-2577)

* 27 EKİM 1980 GÜN VE 2324 NO LU ANAYASA DÜZENİ HAKKINDA KANUN

(6 ARALIK 1983 BAŞKANLIK DİVANI SEÇİMİ İLE YÜRÜRLÜKTEN KALKTI)

* 30 HAZİRAN 1981 GÜN VE 2485 NO LU KURUCU MECLİS HAKKINDA KANUN

* MGK 2945 NO LU KANUN, 9/11/83 (6 ARALIK ÖNCESİ KURUMLAŞMA)

4) NE YAPILMALI

a) HUKUKSUZLUĞU VE GAYRİMEŞRULUĞU TESBİT YOLLARI

Örgütlü askeri harekat ve sonrasında oluşan kurumlara ve cezai muafiyet zırhlarına karşı kamuoyunun da desteği alınarak örgütlü mücadele ve kampanya gereklidir. Bu mücadelenin hukuki boyutu önem kazanmaktadır. Barolar, Hukuk Fakülteleri, Hakimler, Savcılar, Avukatlar, Yüksek Mahkemeler ve tüm hukukçuların desteği alınmalıdır. Elbette hekimler, mühendisler, mimarlar, sosyologlar, psikologlar gibi meslek mensupları örgütlü olarak bu mücadelede yer almalıdırlar. Geçmişe göz kapatanlar, geleceğe kör bakarlar.

(ÖRNEK BAŞVURU: İZMİRLİ AVUKATLAR 2000 SUÇ DUYURUSU)

İzmir Barosu mensubu 35 avukat, 11/09/01 günü Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığna yaptıkları yazılı başvuru ile, MGK üyesi 4 general ile dönemin sıkıyönetim komutanlarının TCK.147'ye muhalefet ile işkence, adam öldürme, adam kaldırma, hürriyeti tahdit gibi suçlara azmettirme nedeniyle yargılanmalarını, talep etmişlerdir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, bu başvurumuza verdiği cevapta, olayın, Anayasa Geçici 15.madde kapsamına girdiği ve bu nedenle dava açılamıyacağını, belirtmiştir.

Oysa, Anayasa Mahkemesinin, (henüz kanunların anayasaya aykırılığı iddiası ileri sürülmesini yasaklayan Geç.Md.15/3 yürürlükte iken) vermiş olduğu bir kararda muhalefet oyu kullanan üye Güven Dinçer, ''askeri darbe döneminin sona ermesi ve anayasal hak arama hürriyetinin kısıtlanamıyacağı gerekçesi ile, Geçici Md.15/3'e karşın, görülmekte olan davada iptali istenen yasa maddelerinin anayasaya aykırı olduğunun iddia edilebileceğini,'' belirtmiştir. 12 Eylül ile paralize edilen ve bataklıkta çırpınan hukuk sisteminin yeniden ayağa kalkması ve iyileşmesi için yaratıcılık, heyecan, disiplin, bilgi ve örgütlenme gereklidir.

b) 2 MADDELİK ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ TASLAĞI (ÖNERİSİ)

(1) Anayasanın Geçici 15.maddesinin (1).fıkrası kaldırılmıştır.

(2) Askeri darbenin yapıldığı 12/09/03 tarihi ile TBMM Başkanlık Divanının ilk toplantısının yapıldığı 7/12/1983 tarihi arasında geçen süre içinde görev yapan Milli Güvenlik Konseyi, Danışma Kurulu, Hükümetler ve bunların talimatlarını uygulayan sivil ve askeri yetkililer hakkındaki mali, hukuki ve cezai soruşturmalar ve yargılama usullerio kanunla düzenlenir. Mürürüzaman hükümlerinin askeri darbe ile kesilmesi nedeniyle, anılan dönemle ilgili olarak dava ve ceza zamanaşımı hükümleri uygulanmaz.

Darbeciler hakkında 'suç duyurusu'

Aralarında, Av.Arif Ali Cangı, Mine Öztürk, Hafize Çobanoğlu, Hülya Üçpınar gibi avukatların da bulunduğu İzmir Barosu'na kayıtlı bir grup avukatın yapmış olduğu suç duyurusu dilekçesini tarihi bir belge olarak, "tam metin" sunuyorum..

İZMİR CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
Kanalıyla
YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA
ANKARA

MÜŞTEKİLER : Av. Arif Ali Cangı, Av. Mine Öztürk, Av.Hafize Çobanoğlu, Av.Hülya Üçpınar, Av.İ.Gül Kireçkaya, Av. Mehmet Nur Terzi, Av.Ercan Demir, Av.Cemal Doğan, Av. Mehmet Yatar, Av.Noyan Özkan, Av.Z.Beydağ Tıraş ve aşağıda imzası bulunan kişiler.
ORTAK ADRES : 857 Sokak No:3/713 Konak/İZMİR
ŞİKAYET EDİLEN : 1-Ahmet Kenan EVREN
2-Tahsin ŞAHİNKAYA
3-Nejat TÜMER
4-Nurettin ERSİN
5- Dönemin Sıkıyönetim Komutanları
SUÇ : TCK. 147. maddesine muhalefet, işkence, adam öldürme, adam kaldırma hürriyeti tahdit,alıkoyma, mesken masuniyetini ihlal suçlarına azmettirme
SUÇ TARİHİ : 12 Eylül 1980 ve sonrası

OLAYLAR :

12 Eylül 1980 tarihinde sanıklardan, dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren ve diğer kuvvet komutanları bir bildiri yayınlayarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin İç Hizmet Kanunu'na dayanarak yönetime el konulduğunu açıklamıştır.
Sanıklar; 12 Eylül 1980'de "Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini zorla düşürmek ve görevlerinden zorla men'etmek" suretiyle TCY ' nın 147.maddesindeki suçu işlemişlerdir.

12 EYLÜL 1980 ÖNCESİ SÜREÇ:

1980 yılının ilk altı ayında 33 kişi ülkücülerce naylon iple, boğma teliyle boğularak, tecavüz edilerek, cinsel organlarına sert cisimler sokularak korkunç işkencelerle öldürülmüştür. 22 Aralık 1978 'de Kahramanmaraş'ta yapılan genel katliam sırasında resmi açıklamaya göre 109 yurttaş hayatını kaybetmiş, 176 yurttaş ağır şekilde yaralanmış, 500 ev ve işyeri tahrip edilmiştir. Bunun üzerine, Ankara ve İstanbul da dahil olmak üzere toplam 13 ilde sıkıyönetim ilan edilmiştir.

Tırmanan terör olaylarını önleyemeyen Bülent Ecevit, 1979 yılında hükümetten çekilmiş ve aynı yıl AP azınlık hükümeti kurulmuştur. Ancak bu dönemde de olaylar durmamıştır.

Saldırılar, 1980'de yeniden sol siyasal görüşlü kişilere yönelik olarak devam etmiştir.

11 Nisan 1980'de İstanbul'da araştırmacı -yazar Ümit Kaftancıoğlu öldürülmüştür.

23 Mayıs'ta TEP yöneticisi Vecdi Özgüner 'in evi ülkücülerce basılıp Vecdi Özgüner ve eşi Türkiye Tabipler Birliği yöneticisi Sevinç Özgüner öldürülmüştür.

22 Temmuz'da DİSK başkanı Kemal Türkler öldürülmüştür. Ekim ayında, ülkücü hareketin önde gelen örgütçülerinden Yılma Durak ve Celal Adan, bu cinayetin Türkeş 'in talimatıyla işlendiği doğrultusunda ifade vermişlerdir.

Yine 1980 yılının ilk altı ayında CHP' lilere yönelik saldırılarda 50'ye yakın CHP yöneticisi öldürülmüştür.

27 Mayıs'ta 2. MC 'nin Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak'ın öldürülmesi üzerine başlayan terör kampanyasında, 28 Mayıs'ta solculara ve özellikle CHP'ye yapılan saldırılarda 8 kişi

öldürülmüş, çok sayıda kişi yaralanmıştır.

Çorum'da diğer iller ve ilçelere giden tüm yolların ülkücülerce ablukaya alınması ve TÖB-DER'li bir öğretmenin öldürülmesinden sonra halkın karşı koyması üzerine saldırılar karşılıklı çatışmaya dönüşmüş, 5 gün süren olaylar askeri birliklerce bastırılmıştır.

15.Temmuz'da CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu gündüz vakti, işyerinde öldürülmüştür.

Çorum'da, Alevi-Sünni ayrımı yaratılarak 1 Temmuz'da başlatılan saldırılarda yaklaşık 50 insan ülkücülerce, dağlanarak, şişlenerek, kafaları baltayla parçalanarak yakılarak katledilmiştir.

27 Aralık 1979'da, Silahlı Kuvvetler, Cumhurbaşkanı Korutürk'e bir uyarı mektubu vermiştir

5 Ocak 1980'de AP Yönetim Kurulu, "ordunun yönetime el koymamakla birlikte
siyasete el koyduğunu" açıklamıştır.

• Bu dönemdeki istatistiki verilere göre ;
1978 yılında 809 ölüm, 6984 yaralı,
1979 yılında 1108 ölüm, 5467 yaralı
1980 yılının Eylül ayına kadar 2027 ölüm, 4266 yaralanma olayı gerçekleşmiştir.

• 1980 başında CHP hükümeti döneminde hazırlanan, özgürlükleri kısıtlayıcı bir dizi yasa yürürlüğe girmiştir.. Bu yasalarla polisin arama ve kimlik sorma yetkisi genişletilmiş; polisin dernekleşmesi yasaklanarak polis örgütleri kapatılmış; vali ve kaymakamlara askeri birlikleri devreye sokma yetkisi tanınmış; toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasına muhalefet nedeniyle verilen cezalarda büyük artışlar yapılmıştır. 12 Mayıs'ta yayınlanan bir Bakanlar Kurulu Kararıyla "idam ve hapis cezasını gerektiren suçlardan sanık olanlara" teslim olmaları için 19 gün süre verilmiş, bu sürede teslim olmayanlara "teslim ol" ihtarından sonra veya silah kullanmaları halinde güvenlik kuvvetlerinin ihtara gerek olmaksızın, "vur emri" uygulayacakları düzenlemesi getirilmiştir.

• 1980 yılı Mayıs ayında Barolar Birliği, Cumhurbaşkanı, TBMM Başkanı, Başbakanlık, ve Genel Kurmay Başkanlığı'na

Türkiye'deki yaygın işkence uygulamalarını derleyen bir rapor sunmuştur. Türk Hukuk Kurumu da, yaygın işkence uygulamalarını derleyen bir rapor sunmuş ve işkence adı altında alınan ifadelerin yargıyı yanıltmasının önlenmesi için kamuoyunu "katkıda bulunmaya" çağırmıştır.Mayıs ayı içinde Barolar Birliği ve Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi işkence konusunun tartışıldığı bir tıp-hukuk kurultayı düzenlemiştir. TBMOB, ÇHD, TÜMAS, TÜMOD, Ankara Tabip Odası, Enerji Der, yöneticileri, yaptıkları bir basın toplantısında Ocak -Mayıs döneminden 29 somut işkence olayını belgelemiştir.

• 24 Ocak 1980 kararları; İMF ve Dünya Bankasının perspektiflerini ve modellerini harfiyen uygulamaya yönelik bir operasyon 12 Eylül rejiminin iktisadi- siyasal stratejisinin temelini oluşturmuştur.Nitekim; Devlet Planlama Teşkilatı eski başkanlarından Yıldırım Aktürk "24 Ocak+12 Eylül formülü zorunluydu. Bu geçiş dönemi olmadan düzlüğe çıkılamazdı" demiştir.

DARBEDEN SONRA YAŞANAN SÜREÇ :

Darbenin ardından tüm haklar askıya alınmış, sadece 1980 yılında, resmi makamların verdiği bilgiye göre 47.000 kişi hürriyetinden yoksun bırakılmış, gözaltı süresi 90 güne çıkarılmış, adil yargılanma hakkı tamamen kaldırılarak, sıkıyönetim komutanlıkları Mahkemeler kurmuş, gözaltında işkence en doğal sonuç olarak yaşanmış, sokakta veya gözaltında onlarca insan öldürülmüştür.

12 Eylül döneminde temel insan hakları yoğun şekilde ihlal edilmiştir:

• 650.000 kişi gözaltına alınmış ve 90 güne varan gözaltı sürelerinde ağır işkence görmüştür.
• Açılan 210.000 davada 23.000 kişi yargılanmış,
• 14.000 kişi vatandaşlıktan çıkartılmış,
• 30.000 kişi siyasal sığınmacı olarak yurtdışına kaçmış,
• 171 kişinin işkenceden öldüğü belgeleriyle kanıtlanmıştır.
• 388.000 kişiye pasaport verilmemiş,
• 30.000 kişi sakıncalı olduğu için işten atılmış,
• 23.667 derneğin faaliyeti durdurulmuş,
• Yargılanan gazetecilere toplam 3315 yıl 6 ay hapis cezası verilmiştir.
• 300 gazeteci saldırıya uğramış, 3 gazete öldürülmüş, 31 gazeteci cezaevinde yatmıştır.

• 12 Eylül 1980 ile 6 kasım 1983 tarihleri arasında;

Gözaltında yada cezaevinde ölen kişi sayısı 183.
Cezaevlerinde açlık grevlerinde ölen kişi sayısı 5.
Aynı tarihler arasında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde savcıların istediği ölüm cezası sayısı 6533.Sadece 1986'da Türkiye'nin çeşitli mahkemelerinde 134 ölüm cezası verildi.

23 adi/adli suçlu, 24 siyasal suçlu ve 1 Ermeni Asala militanı olmak üzere 48 kişi idam edildi. Yasalar hiçe sayılarak 18 yaşından küçük olan Erdal Eren idam edildi.

12 Eylül 1980 ile 30 Ağustos 1981 tarihleri arasındaki sürede Askeri mahkemelerde 136'sı sol 305'i sağ görüşlü olmak üzere toplam 1468 sanık idam cezası ile cezalandırıldı.

Bu dönemde sanıklar bir dizi bildiri ile örgütlenme özgürlüğünü, siyasal ve sosyal hakları ortadan kaldırmışlardır:
• Darbeci-sanıklar; 12 Eylül 1980 günü, ordu gücünü arkasına alarak, parlamento ve hükümeti feshetmiş, milletvekillerinin dokunulmazlıkları kaldırmış, tüm yurtta sıkıyönetim ilan etmiş, yurtdışına çıkışları ve ikinci bir emre kadar 05.00'ten itibaren sokağa çıkmayı yasaklamıştır. (1 no'lu bildiri)

• Siyasal partilerin, -Türk Hava Kurumu, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Kızılay dışındaki- bütün derneklerin, DİSK ve MİSK'in faaliyetleri durdurmuş ve yöneticilerini gözaltına almışlardır .(7 no'lu bildiri)

• 15.10.1981'de, 2533 Sayılı yasa ile ülkedeki tüm siyasal partileri feshedilmiş, menkul ve gayrimenkullerini Hazine'ye aktarmışlardır. Buna ilişkin "Tavsiye Yönetmeliği" çıkarılmışlardır.

• Siyasal parti yönetici ve üyelerinin yazılı veya sözlü demeç vermeleri, makale yazmaları ve toplantı düzenlemeleri yasaklanmıştır. (MGK 52 sayılı karar)

• Yine; bu kararla Sıkıyönetim Komutanlıklarının kararlarının tartışılması, ilgilileri etkileyici sözlü, yazılı demeç, makale yayımı yoluyla beyan ve yorumda bulunmak da yasaklanmıştır. Bu dönemde, bu yasaklar nedeniyle CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit 12.3.1982 günü Der Spiegel dergisine verdiği demeç ve BBC'ye verdiği açıklamalardan dolayı hapis cezası almıştır. Ayrıca, CHP Genel Başkanlığı'ndan istifa ettiğinde "siyasal amaçlı bir demeç

niteliği taşıyan açıklama metni ile kamuoyuna duyurmak istediği" gerekçesiyle suçlanmıştır.

• Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi parti genel başkanlarının, dönem başbakanının, bakanlarının, milletvekillerinin her türlü özgürlüğü kısıtlanmış kimileri kaldırılmıştır. Gözaltı anlamına gelen (gözetim ve güvence altına alınma) uygulamasına maruz kalmışlardır. Seçimle işbaşına gelmiş olan tüm il, ilçe belediye başkanları görevden alınmış ve yerlerine Sıkıyönetim Komutanlıklarınca atama yapılmıştır. Birçok belediye başkanı gözaltına alınmıştır.

• Ülkedeki tüm grev ve lokavtlar kaldırılmıştır. DİSK, MİSK ve HAK-İŞ 'in hesapları bloke edilmiş, bütün evraklarına Sıkıyönetimce el konulmuştur. (3 ve 8 no' lu kararlar)

• TÜRK-İŞ'e bağlı Yol -iş ve Petrol-iş'in birçok şubesi kapatılmıştır.

• DİSK, MİSK ve HAK-İŞ gibi sendikalarının yöneticileri, işyeri temsilcileri, üyeleri gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla sorgulanmış, tutuklanmış ve yargılanmıştır. (Bu dönemde,sadece DİSK'in üye sayısı 500.000'i geçmekte idi)

• 19.9.1980'de 1402 sayılı yasa ile yapılan değişiklikle tüm kamu personeli gibi Üniversite elemanlarının gerekçesiz ile görevlerine son verme yetkisi Sıkıyönetim komutanlıklarına bırakılmıştır. 6.11.1981!de çıkarılan Yüksek Öğretim Yasası ile üniversitelerde bilimsel özerkliği yok eden yasal düzenleme yapılmıştır. Sıkıyönetim komutanları
"Güvenlik soruşturması" adı altında üniversitelerde nitelikli öğretim kadrosunda ağır ve ciddi bir tasfiyeye gitmiştir. Bu dönemde, yaklaşık 5.000 öğretim üyesinin görevden alınmış veya ayrılmış olması ülkenin bilim kaynaklarının nasıl yok edildiğinin göstergesidir.

• Ülkedeki öğretmenlerin büyük çoğunluğunun üyesi bulunduğu TÖB-DER'in merkezi ve 670 şubesi kapatılmış, merkez ve şube yöneticileri, üyeleri gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla sorgulanmış, tutuklanmış ve yargılanmıştır.

• Dünya ve ülkemizde barışı savunmak gibi insani değer ve hedeflerle kurulmuş olan Barış Derneğinin merkez ve şubeleri kapatılmış, yöneticileri üyeleri gözaltına alınmış, tutuklanmış ve

gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla yargılanmıştır.

• Ülkede örgütlü her türlü yapıyı yok etmek amacıyla bir kıyım başlatılmıştır. Sadece Ege bölgesinde, Sıkıyönetim Komutanlığının emriyle Eşrefpaşa'yı Sevenler Derneği, Torbalı Kasaplar Kulübü, Kınık Traktörcüler Derneği, Ege Briç ve Satranç Derneği, Ödemiş Patates Ekicileri Fidancılar ve Pamukçular Derneği, Fakir Hastalara Yardım Derneği, Sağırları Koruma Derneklerinin dahi içinde bulunduğu 589 dernek kapatılmıştır. Ülke insanlarına; yasal partilerin, sendikaların, derneklerin ve hatta kooperatiflerin "ihtilalci gizli örgüt" sayıldığı akıl almaz bir süreç yaşatılmıştır.

• Atatürk'ü ve Atatürkçülüğü ağzından düşürmeyen sanıklar Atatürk'ün mirasları kabul edilen Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunu da kapatmışlardır.

• Bu süreçte; ülkede son derece sistemli baskıcı bir sansür uygulanmıştır. Haberleri ve yazıları nedeniyle birçok gazeteci tutuklanmış, yargılanmış ve mahkum olmuştur. Ülkede yayınlanan tüm basın organları en az bir kez kapatılma cezası almıştır. Öyle ki; Cumhuriyet gazetesi başyazarı Nadir Nadi'ye, 22 yıl önce yazdığı bir yazıyı yeniden yayınladığından dolayı mahkumiyet verilmiştir.

• Bilim ve Sosyalizm yayınlarına bir yargı kararı olmadan sadece Sıkıyönetim Komutanının emri ile el konulmuş ve 133.607 adet kitap imha edilmiştir.

• Yayında tekel olan TRT'nin yayın politikası tümüyle sanıklarca belirlenmiştir. 14.9.1980 tarihinde TRT Genel Müdürlüğü'ne "Haberlerde uyulması gerekli Kurallar" adıyla ağır bir sansür metni tebliğ edilmiştir. Sanat eseri olan filmler, dizi filmler dahi sakıncalı bulunarak yayından kaldırılmış, daha da ileri gidilerek yakılarak yok edilmiştir. Sansür, transseksüel bir şarkıcıya sahne yasağı koymaya kadar vardırılmıştır.

• Meslek örgütlerinin bağımsızlıkları yok edilmiş, Türkiye Barolar Birliği Adalet Bakanlığı'na, Türk Tabipler Birliği Sağlık Bakanlığı'na, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Bayındırlık Bakanlığı'na bağlanmıştır.

Yargıç ve yargı bağımsızlığı ile savunma hakkı ciddi biçimde yok edilmiştir;

• Sanıklar, kendilerine yasama görevi yükleyerek darbenin ilk 6 ayında 123; 9. ayda 175, 1981 yılının sonunda tam 268 yasa çıkarmışlardır.
• Sanıklar kendilerine Sıkıyönetim Askeri Mahkemeleri kurma, gerekli atamaları yapma yetkisi vermiş, MGK'nın varlığına, emir ve kararlarına karşı işlenecek suçlara da bu mahkemelerde bakılacağını ilan etmişlerdir. (6 ve 7 no'lu bildiriler)
• Yüksek yargı organlarının başkan ve üyelerinin atamaları yürütmeye bırakılmış, bu şekilde yargı bağımsızlığı ilkesi ciddi şekilde zedelenmiştir.
• Sanıklar büyük siyasi davalarda,mahkemeleri konuşmalarıyla yönlendirmeye ve baskı yapmaya çalışmışlardır.
• Mahkumiyet kararlarına muhalefet şerhi koyan sıkıyönetim mahkemesi yargıçları başka yerlere sürülmüş, birçok savunma avukatı çeşitli bahanelerle duruşmalardan atılmış, gözaltına alınmış, tutuklanmış, yargılanmış ve sürülmüşlerdir. Savunma hakkı ve savunmanlık görevinin gerekleri ortadan kaldırılmış, avukatların müvekkilleriyle cezaevlerinde görüşmeleri engellenmiş, kısıtlanmıştır.
• 13.7.1981'de alınan kararla doğal yargıç ilkesi çiğnenerek sıkıyönetim döneminden önceki suçların davalarına da sıkıyönetim mahkemelerince bakılacağına karar verilmiştir.
• 19.9.1980 de açıklanan kararla; 3 yıla kadar olan cezaların temyiz hakkı ortadan kaldırılmıştır. Bu karar ile insanların yargı güvencesi, yasaların geriye yürümezliği ilkesi çiğnenmiş, yargısal denetimden kaçılmıştır.
• Gözaltı süresi neredeyse bir mahkumiyete dönüştürülerek 90 güne çıkartılmıştır.
• İhbarcılık zorunlu hale getirilmiştir.
• 12.8.1981 tarihli "Takip edilecek şahıslar hakkındaki emir" ile insanların mezheplerine kadar fişlenmesi,ve ülkede fişlenmeyen insanın kalmaması sağlanmıştır.
• Çıkarılan yasa ve yayınlanan bildirilerle, hukuksuz gözaltı ve tutuklamalarla, ülkede polis devleti uygulaması yerleştirilmiştir.

Yine bu dönemde Türkiye Cumhuriyeti'nin temel ilkelerinden olan laiklik ilkesi sanıklar tarafından çiğnenmiştir;
• 19.10.1981'de okullarda zorunlu din dersi uygulaması getirilmiştir.
• Atatürk Yüksek Kurulu, 20 Haziran 1986 günü Cumhurbaşkanı Kenan Evren başkanlığında toplanarak, Türk İslam Sentezi'ni temel alan bir kültürün bütün millete kabul edilmesine yönelik bir raporu benimsemiştir.
• Diyanet İşleri Başkanlığınca, yurtdışına çok sayıda din adamı

gönderilmiş ve bunlardan 260 görevlinin maaşının,sanıklardan Kenan Evren'in onayıyla, Suudi Arabistan merkezli, Rabıta-ül İslam örgütünce ödendiği kanıtlanmıştır.

Sanıklar, kararlarıyla yasamanın görevlerini kendileri üslenmiş, -anayasa dahil- yasaların oluşturulmasında tek söz sahibi olmuşlardır;
• 1981 yılında, Kurucu Meclis Hakkında Kanun çıkartılmış ve Kurucu Meclis MGK ve Danışma Meclisinden oluşturulmuştur.Ancak, MGK ile Danışma Meclisi arasında alt-üst ilişkisi getirilmiş ve yasa ile anayasanın hazırlanmasında son söz hakkı ve hükümeti denetleme görevi yine MGK'ne bırakılmıştır.
• Danışma Meclisine yeni anayasa metnini hazırlama görevi verilmiştir.Ancak MGK'nin 65 sayılı kararı ile feshedilen partilerin genel başkan,genel sekreter ve yardımcıları ile yönetim kurulu üyelerinin,her türlü siyasal faaliyeti yasaklanan dernek,tüzel kişilik ve toplulukların bu konuda kişisel görüş açıklamaları yasaklanmıştır.
• 71 sayılı kararla, Anayasanın geçici maddeleri ile Devlet Başkanının Radyo ve Televizyonda ve yurt gezilerinde yapacağı Anayasayı tanıtma konuşmalarının hiçbir surette eleştirilmesi, bunlara karşı yazılı veya sözlü herhangi bir beyanda bulunulması yasaklanmıştır.
• 118 sayılı kararla, MGK üyelerinin faaliyetleri, gezi ve konuşmaları seçim yasakları kapsamının dışına çıkarılmıştır.
• 167 sayılı kararla, Danışma Meclisi tatile girdiğinde M.G.K.'ne doğrudan doğruya yasama yetkisi verilmiştir.
• M.G.K'ne 1983 seçimleri öncesi kurulan MDP'nin 3, Halkçı Partinin 7, ANAP'ın 7, SODEP'in 37, YGP'nin 62, DYP'nin 320 kurucu üyesini ilk aşamada veto etmiş, yeni kurulan partilerin kurucu üye sayısının en az 30 kişi olması yolunda karar alarak partilerin siyasal yaşama dönmelerinin önüne her
türlü önlemi almıştır. İlk başta 1683 adaydan 672'si veto edilmiştir. Büyük Türkiye Partisi 79 sayılı kararla kapatılmıştır.
• Sanıklar, 27.12.1979 tarihinde Cumhurbaşkanına gönderdikleri bir muhtıra ile devletin Anayasal kurumlarını ve parlamentosunu hedef almış ve ülke yönetimine karşı elinde bulundurduğu askeri gücü kullanarak manevi cebirle Anayasa nizamına ve devlet kurumlarına karşı kalkışma niyetini göstermiştir.

12 Eylül 1980 tarihinde ise askeri bir darbe yaparak Bakanlar Kurulunu ve Devletin tüm anayasal kurumlarını ortadan kaldırarak TCK.'nun 147. maddesinde düzenlenmiş olan "Bakanlar Kurulunu devirmek- Çalışamaz hale getirmek" fiillerinde

bulunmuşlardır.
27 Ekim 1980 tarihli 2324 sayılı Anayasa Düzeni hakkında Kanun'u yayınlamışlar ve bu kanuna dayanarak varlıklarını meşrulaştırmaya çalışmışlardır. Kanun olarak belirtilmiş olan ancak halk iradesi ve yasama kurumundan geçmemiş bu yasa ile;

• 1961 Anayasasının bazı istisnalar saklı kalmak kaydı ile yeni Anayasa yapımına kadar yürürlükte kalacağı ve,
• 1961 Anayasası'nın TBMM'ne ve Senato'ya ait olduğunu belirttiği görev ve yetkilerin Milli Güvenlik Konseyi'ne; Cumhurbaşkanına yüklediği görev ve yetkilerin ise konsey Başkanına verildiği; Milli Güvenlik Konseyi'nin bildiri ve kanunlarında yer alan ve alacak olan hükümler ile çıkmış ve çıkacak olan Bakanlar Kurulu kararı veya ortak kararnameler hakkında yürütmenin durdurulması veya iptal isteminde bulunulamayacağı, Milli Güvenlik Konseyinde alınan ve alınacak, yayınlanmış ve yayınlanacak bildiri, karar ve kanunlardan 1961 Anayasasına uymayanların anayasa değişikliği, yürürlükteki kanunlara uymayanların da kanun değişikliği olarak yayınlandıkları tarihte yürürlüğe girecekleri öngörülmüştür.
• Milli Güvenlik Konseyi'nin 50 numaralı bildirisi ile her türlü siyasi faaliyet yasaklanmış; 16 Ekim 1981 tarih ve 2533 sayılı kanunla daha önce siyasi faaliyetleri yasaklanan siyasi partiler kapatılmıştır

HUKUKSAL DEĞERLENDİRME ve DAYANAKLARIMIZ:

Darbe ile birlikte temel hak ve özgürlükler ile tüm siyasal ve ekonomik özgürlükler ortadan kaldırılmış, Cumhuriyet devlet şeklinin hukuksal yapısı bozulmuş ve işlemez hale getirilmiştir. Çağdaş hukuk, herkesin dokunulamaz, devredilemez, vazgeçilemez haklarının olduğunu kabul ederek "yaşam hakkını" kutsal ana ilke olarak savunmakta; ölüm cezasının bu ilkenin çiğnenmesi anlamına geldiğini kabul etmektedir.

12 Eylül döneminde, insanların "yaşam hakları" yoğun şekilde ihlal edilmiştir. Gözaltında kayıplar ve belgelenen -bazen de dönemin bürokratlarınca açıkça ifade edilen- işkence olayları, büyük bir hukuksuzluğun göstergesi olmuştur. Türkiye'nin de bir iç hukuk metni olarak uygulamak zorunda bulunduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine göre, temel haklardan olan yaşama hakkı ve işkence yasağına hiçbir surette kısıtlama getirilemeyeceği,bu hakların mutlak koruma altında olduğu açıktır. Sanıklar uygulamalarıyla ulusalüstü hukukun normlarına da aykırı

davranmıştır. (Bu hak ihlallerine ilişkin istatistiki bilgiler yukarıda verilmiştir.)
Bilim-sanat, basın-yayın, dernek kurma, toplanma ve gösteri yürüyüşü yapma, düşünceyi ifade etme, adil yargılanma hakları tamamen ortadan kaldırmış, hak ihlalleri yaptırımsız kalmıştır.

Yasama, yürütme, yargı erkleri tek elde toplanarak Anayasa'nın temel ilkelerinden "kuvvetler ayrılığı ilkesi" çiğnenmiştir.
18.yy.da yaşamış olan Montesqieu; yasama, yürütme, yargı erkleri tek elde toplanarak "ZULMÜN KAYNAĞI" olarak nitelendirmiştir.
Ağır sansür nedeniyle; ülkede ve dünyada yaşananlardan haberdar olamamak, bilgilenememek toplumda teslimiyet ve çaresizlik duygusu, yılgınlık yaratmış ve halkı apolitikleştirmiştir.

Çalışma yaşamına ilişkin son derece ağır bir kısıtlamalar getirilmiş; kıdem tazminatı hakkına ilişkin yasal sınırlamalar yapılmış, izinler ve tatil süreleri azaltılmış, iş sağlığı ve iş güvenliği hükümleri işçiler aleyhine değiştirilmiş, grevin yasak olduğu işkolları genişletilmiş, grev ertelemeye ilişkin esneklikler getirilmiş, grev kırıcılığını resmileştiren düzenlemeler yapılmıştır.
Dayatılan yeni ekonomik durumda, tefeci bankerler kitlesel bir trajedi yaratmış, işsizlik artmıştır.

Yapılan darbe ve sonrasında gelişen olayların tümü o gün yürürlükte bulunan 1961 Anayasası'na ve sanıkların yönlendirmesi sonucu hazırlanan 1982 Anayasası'na dahi aykırıdır;

ANAYASA m. 6 : Hiç kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.
6.maddede belirtilen devlet yetkileri, Anayasadan kaynaklandığı gibi, kimin tarafından kullanılacağı da yasada belirtilmiştir. AMA MGK YETKİSİNİ ANAYASADAN ALMADIĞI GİBİ, EYLEMİ DE TÜRK CEZA YASASI'NDA SUÇ OLARAK TANIMLANMIŞTIR.
Anayasa ve Uluslararası Hukuk anlamında Türkiye Cumhuriyeti, "Yasama", Yürütme" ve "Yargı" erki olarak üç organı bulunan bir devlettir." Yasama" organı tek bir kurul yani Türkiye Büyük Millet meclisi, "Yürütme" Cumhurbaşkanı ile Başbakan ve Bakanlar Kurulu, "Yargı" da Anayasa Mahkemesi, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Yüksek Seçim Kurulu gibi kuruluşlarla Yargıtay, Danıştay ve Askeri Yargıtay adını taşıyan yüksek mahkemeler, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ve Uyuşmazlık Mahkemesi'nden oluşur.Cumhurbaşkanı ise ,Türk Kamu Hukuku düzeninde hem Yasama, hem Yürütme hem de Yargı alanına ilişkin görev ve

yetkilerle donatılmış bir organ-kişi olmakla beraber, Anayasa sistematiği içinde "Yürütme" başlıklı ikinci bölümde öngörülmüştür.
Bu düzenlemenin bir sonucu olarak , Devletin "Yürütme" organı ve onun bir uzantısı konumundaki "idare" ye daha yakından baktığımızda da Cumhurbaşkanını görürüz. Anayasa, Cumhurbaşkanından sonra " Bakanlar Kurulu"ndan söz etmekte,aynı madde içinde "Başbakan"ı öngörmektedir.

12 Eylül Askeri Darbesini gerçekleştiren Silahlı Kuvvetler mensubu 5 general, bu eylemlerinin bir uzantısı olarak yargı ve yasamanın yanında hem Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu ve Başbakan'ın görevlerini, yani yürütmeyi ele geçirmişler ve 24 Kasım 1983'e kadar da bu yetkileri, Milli Güvenlik Konseyi adıyla kullanmışlardır. Anayasa'nın 1982 yılında halk oylaması sonucunda yürürlüğe girmesine kadar da Kenan Evren hem Genelkurmay Başkanı ve hem de Devlet Başkanı sıfatını kullanmıştır.
Hukuk devletinin temel ilkesi Devlet içinde tüm kamusal yaşam ve yönetimin yargı denetiminin altında olmasıdır. Hukuk Devletinde , olağanüstü dönemlerde bile adli-idari kolluk yetkilerinin ne kadar genişleyeceği, hangi durumda hangi yetkinin nasıl kullanılacağını, yine Anayasa ve yasaların düzenlemesi ilkesinden vazgeçilemez. Yönetimin, hukukun dışına çıkarak kuralları kendisinin koyup uygulaması Hukuk Devleti ilkesiyle bağdaşmamaktadır.
Kaldı ki, idarenin sebepsiz hiçbir davranışı olamaz ve bütün davranışlarının tüm sebepleri de hukuka uygun olmak zorundadır.İdare hukukunda yer alan tüzel kişiler ve varlıkların tüm işlem ve eylemlerinin sebebi, daha önceden hukuk ilke ve kuralları ile belirlenmiş bulunan durumlara uygun olma zorunluluğundadır. Sebep, aynı zamanda "kamu yararı" denilen bir amaca yönelik olarak ortaya çıkmış ve ancak o amaca ulaşılmasının gerekli ve zorunlu kıldığı bir sebep olabilir. Ancak, idarenin hiç bir davranışı, hiç bir zaman, hiç bir koşulda "kamu yararı" amacının dışında kullanılamaz. Kamu yararına yabancı her unsur idarenin davranışını sakatlar ve hukuka aykırı bir hale getirir. Bu aykırılığın anlaşılamaması, belirlenmesi için bir yargı önüne getirilememesi, yaygın olması nedeniyle toplumda buna göz yumulması ya da yargı yerlerinde fazla önemsenmemesi gibi olguda görülebilecek veya bulunabilecek hiç bir özür bu bilimsel gerçeği ortadan kaldıramaz.İdare işlevi, devletin yasama ve yürütme erklerinin saptadığı siyasi yönde ve hukuki çerçeve içerisinde, toplumun düzenli ve uygarca yaşamını sağlamak ve sürdürmek için (esas itibariyle) kamu gücü ve usuller kullanılarak doğrudan, devamlı

ve ahenkli surette kamusal faaliyet yürütmesidir.

İdari işlem kural olarak idari organ ve makamların "idare" alanındaki irade açıklamasıdır. Dolayısıyla organik yönden olmasa da Yasama ve Yargının da bu alana giren işlemleri "idari”dir. İdarenin işlemlerinin " kamu yararı amacı" taşıması gereğinin bir sonucu olarak; kamu yararının nerede ve ne olduğuna, nasıl somutlaştığına karar verme yetkisi, Türk Anayasal ve pozitif hukuk düzenine göre asli kural koyma yetkisine sahip bulunan "Yasama organıdır”. Bir uyuşmazlık durumunda ilke ve kuralları yorumlayarak " kamu yararının ne olduğu"nu belirleme görevi görev ve yetkisi de "yargı"nındır.
Ancak sanıklar yaptıkları düzenlemelerle bu yolu kapatmıştır.Hem yürütme ve hem de yargı yetkisini üstlenen MGK'dan, kendi yaptığı işlemlerin yargısal denetimini de yapması tabii ki beklenemez.
Sonuç olarak 12 Eylül 1980 Askeri darbesinin kendisi başlı başına bir suç olmakla birlikte 12 Eylül 1982 Anayasası ile de uygulamaları devam etmektedir. Darbeciler halen, dönemlerinde yaptıkları uygulamalar nedeniyle yargılanamamış, kendilerini yargıya karşı Anayasa ile zırhla donatmışlardır.

Arjantin ve Yunanistan örneklerinden görüldüğü üzere, ülke yönetimini silah gücüyle ele geçiren darbeci subaylar yargılanıp mahkum edilmektedir. Hatta Yunanistan'da darbeci subaylar hala hapis cezalarını çekmektedirler. Bu ülkelerde, ordu iktidarı ele geçirdiği zaman mevcut hukuk sistemini ele geçirip kendi hukuk sistemlerini hayata geçirmiş olmaları, yargılanmalarına engel teşkil edememiştir. Zira, onlar da mevcut anayasal sistemin öngördüğü usuller dışında zora-silaha dayalı bir yönteme başvurmuşlardır ki, hukukun temel ilkelerine göre bu yöntem meşru değildir. Kendisi meşru olmayan bir yönetimin, çıkardığı yasaların hukuki ve meşru olması da düşünülemez. Bu nedenle, sanıkların kendilerini yargılanmaktan bağışık kılan Anayasa’nın geçici 15.maddesinin meşru bir hukuki temeli yoktur. Hukukun temel ilkelerine tamamıyla aykırıdır, YOK HÜKMÜNDEDİR.
Darbe döneminde yürürlükte bulunan 1961 Anayasası’nda açıklık olmamakla birlikte, yine aynı dönemde bir iç hukuk kuralı olarak hukuk sistemimizin bir parçası olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 15. maddesi temel hak ve özgürlüklerdeki sınırlamaların
"demokratik toplumun gereklerine aykırı olamayacağı" hükmünü düzenlemektedir.
Demokratik toplumun gerekleri" 1961 Anayasası'ndaki karşılığı

"hakkın ve hürriyetin özüne dokunmama" ilkesidir. "Sınırlamanın sınırlanması ölçütleri" olarak adlandırılan bu ilke ;

• Uluslararası hukuktan doğan yükümlülükler,
• Oranlılık
• Dokunulmaz hakları içermektedir.

İdarenin, sınırlamanın sınırlanması ölçütlerine uymaması sonucunda ortaya çıkan eylemi açık bir hukuka aykırılık durumu oluşturmaktadır. İdarenin eylemlerinin "açık bir yolsuzluk ve usule aykırılık" ile "mülkiyet hakkına veya amme hürriyetine tecavüz" ün söz konusu olması ve bunun "maddi ve fiili icra" ile uygulanması yolu ile kamuya yansıyan eylemleri "fiili yol" olarak adlandırılmaktadır. Fiili yolun çok önemli bazı sonuçları olduğu, öğretide genellikle tartışmasız bir biçimde kabul edilmektedir. Bunlardan birincisi, biçimsel olarak bulunsa bile idari işlem ve kararların "yok hükmünde" sayılması ile idarenin sorumluluğunun nitelik ve hukuksal esasının değişmesi; ikincisi de; bir öncekinin doğal uzantısı sayılması nedeniyle kamu görevlisinin adliye mahkemesi önünde kişisel sorumluluğunun söz konusu olmasıdır. Fiili yolda artık o tutum ve davranışın,ne idare ve ne de kamu göreviyle bağdaştırılması mümkün olmadığından olay tam anlamıyla bir suç ve hukuksal yönden de "haksız fiil"e dönüşmektedir.

Anayasa Mahkemesi, olağanüstü dönemlerde çıkarılan KHK'lerin yargısal denetimine ilişkin olarak verdiği 90/25 E., 91/1 K. nolu ve 10.9.1991 tarihli kararında; belli bir bölge ve zaman için olağanüstü hal uygulanan yer ve süreyi bağlayacak biçimde çıkarılan KHK'lerin sadece bu sınırda işlev görmediğini, daha geniş bir an ve zamana etki yaptığını belirtmiştir. Bu KHK'ların, Olağanüstü Hal Kanununda da değişiklik yapılabilir ve gerek OHAL ve gerekse bu yasada değişiklik yapan yasalar Anayasa Yargısı denetimine tabidir. Bu yasalar Anayasa Mahkemesi denetimine tabi iken, (Anayasa m.148/1) anayasa yargısının görevi dışında kalan olağanüstü dönem KHK'lerinin söz konusu Kanunu değiştirebileceğinin kabulü, Hukuk Devleti ilkesine aykırıdır. İdarenin işlemlerine karşı iptal davası açılması, olağanüstü dönemlerde de yasaklanamaz. (Any . m. 91/6 E., 91/20 K. 3.7.1991) Anayasa'nın geçici 15. maddesi belirli bir dönemde fevkalade şartlar altında siyasal görev yapan Milli Güvenlik Konseyi ve Danışma Meclisi Üyeleri ile bu dönemde alınan kararları uygulayan kamu görevlilerini cezai, mali ve hukuki sorumluluktan koruyan kurallar bütünüdür. fevkalade dönem olarak adlandırılan dönem 12 Eylül 80 tarihinden ilk genel seçimler sonucu toplanacak

TBMM başkanlık Divanı oluşuncaya kadar geçen süre içinde çıkarılan Kanunlar ile Kanun hükmünde kararnameler ile 27 Ekim 1980 tarihli 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun uyarınca çıkarılan karar ve tasarrufların Anayasaya aykırılığının iddia edilemeyeceği yolundaki Anayasa Geçici 15. maddesinde sözü edilen dönemdir. Bu dönemde çıkarılan kanun ve Kanun hükmünde kararnamelerin Anayasaya aykırılığının iddia edilememesi o dönem bunların tartışma konusu olmalarının önüne geçmek üzeredir.
1961 Anayasası geçici 4. maddesi ve 82. Anayasası geçici 15. maddesi ile sürdürülen Anayasaya aykırılık iddiasında bulunulamaması ve yasalara karşı cezai, mali ve hukuki sorumluluğun kaldırılmasına ilişkin hükümler, Anayasa Mahkemesi Başkan vekili Güven Dinçer'in 91/31 E. ve 91/ 27 K. No'lu karardaki, karşı oy yazısında belirttiği gibi; Türkiye'yi Anayasa ile değil, yasaklayıcı geçici maddelerle yönetilen bir ülke durumuna düşürmüştür. Kaldı ki Anayasal yorumlarda anayasal hakların eksiksiz kullanılması ve Anayasal kurumların bütünüyle çalışması temel yorum olmalıdır. Anayasa hükümlerindeki belirsizlik ve uyumsuzluk hallerinde geçici maddenin yorumunun da anayasal hakların eksiksiz kullanımını sağlayıcı ve madde kapsamını daraltıcı şekilde yorumlanması gerekir.

"Anayasa'nın 2. maddesinde "Hukuk Devleti" Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayılmıştır. Cumhuriyetin nitelikleri Anayasa'nın 4. maddesinde sayılmış olan değiştirilemez, değiştirilmesi teklif edilemez biçimindeki hükümler arasında sayılmıştır. Böylece Anayasa'nın 1,2, ve 3. maddeleri, Anayasanın öteki hükümlerine göre bir "üst norm” niteliğindedir. Sözü geçen dönemde çıkarılan yasama işlemleri yönünden de olsa, Anayasal yargı denetimine yer vermeyen üstelik bu denetimsizliğe zamanla bir sınır da getirilmeden Anayasa'nın geçici 15.maddesini temel kabul ederek yapılan uygulama Cumhuriyetin " hukuk devleti ilkesi" ile bağdaşmaz.

Öte yandan Anayasa'nın 138. maddesi, hakimleri önce Anayasaya, yasaya ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre karar vermekle görevli kılmıştır. Geçici 15. maddenin uygulanması durumunda hakim Anayasa hükmünü bir kenara bırakarak geçici maddesindeki Anayasanın uygulanmamasına ilişkin madde hükmüne öncelik tanımış olacaktır.

Anayasa'nın 125/1.maddesi "idarenin her türlü işlem ve eylemlerine karşı yargı yolu açıktır" "hükmünü düzenlemektedir.

Geçici 15. madde hükmüne karşı idarenin tüm eylem ve işlemlerinin yargısal denetime tabi tutulabilir olmasının en büyük dayanağı Anayasa'nın "Cumhuriyetin Nitelikleri" başlıklı 2. maddesinde yer alan "hukuk devleti" ilkesidir.
Yürütmenin her tür eylem ve işleminin yargı denetimine açık oluşu, demokratik bir devlet niteliğini belirleyici bir ölçüdür.Temel niteliği değiştirilemez, değiştirilmesi önerilemez . Hukuk devleti ilkesi olan bir Anayasada geçici madde ile sınırsız bir zaman için tüm eylem ve işlemler için yargı zırhı oluşturulması temel niteliklere karşı yasamanın bir ihlalidir. Bu nedenle Hukuk devleti ilkesi temel alındığında Geçici 15. madde hükümleri sanık ve arkadaşlarının yargılanmalarının önüne geçebilecek nitelikte ve Anayasanın 2. maddesi göz önüne alındığında üst norm niteliğinde değildir.

Anayasayı ihlal suçunun (TCY.m 147) devletin cebri gücünü elinde bulunduranlar tarafından da işlenebilir.
Bu madde ile Cumhuriyetçiliğe, demokrasiye ve nitelikleri Anayasa'da belirlenmiş olan siyasal düzenimize yönelik, bünyesinde zor ya da şiddet içeren maddi hareketler teşebbüs aşamasında kalmış olsalar dahi cezalandırılmaktadır.
Yüksek Adalet Divanı kararında "cebren teşebbüs" lafzının sadece maddi cebir için değil, manevi cebir için de kabulü gerektiği teyit edilmiştir.Şikayete konu fiil TCK .147. maddesinde düzenlenmiştir. Şikayet edilen ve arkadaşları silahlı güçlerini kullanma cebri ile 12 Eylül 1980 tarihinde TCK'nun 147. maddesini ihlal etmişlerdir.
2356 sayılı kanunla Milli Güvenlik Konseyinin eylemleri ve konseyin emirlerini uygulayan kuvvet komutanlarının yargılanmalarını önleyen Anayasa'nın geçici 15. maddesi nedeniyle sanıkların yargılanmasının mümkün olamayacağı öne sürülmektedir.
12 Eylül 1980 tarihi ile Milli Güvenlik Konseyi'nin kurulmuş olduğu 12 Aralık 1980 tarihleri arasında böyle bir konsey bulunmamaktadır. Anayasa'nın Geçici 15.maddesinin, sanıkların yargılamalarını önleyici nitelikte olduğu kabul edilse bile sanık ve arkadaşlarının 12 Eylül 1980 ile 12 Aralık 1980 arasındaki tüm eylem ve işlemleri yargı denetimine açık olduğunun kabulü zorunludur.

TCK m.147, maddede yazılı fiili işlemenin yaptırımı olarak ölüm cezasını öngörmektedir. Yukarıda açıkladığımız gibi, ölüm cezasının insanın en temel ve dokunulmaz hakkı olan yaşam hakkının bir ihlali; ceza olmayıp tamamıyla öç almak niteliğinde olduğunu düşünüyoruz. Bu, sanıklar yönünden de geçerlidir. Kim

olursa olsun, yaşam hakkını ortadan kaldıran ölüm cezası ile cezalandırılmaması gerektiğini vurgulamak istiyoruz.

Biz aşağıda imzası bulunan avukatlar halkımızın demokrasiye ve hukuk devletine olan inancının pekişmesi için, 12 Eylül Askeri darbesinin bir suç olduğunun ve meşru olmadığının yargı kararıyla tescil edilmesinin ve binlerce insanın mağduriyetinin yargı kararıyla tescil edilmesinin demokrasi konusundaki inancımızı güçlendireceği düşüncesi ile bu başvurunun zorunlu olduğuna inanıyoruz.

SONUÇ VE İSTEM:

Sanıklar, yukarıda açıklanan suçların işlenmesinde gerek fail ve gerekse azmettirici olarak yer almışlardır. Eylemlerine uyan suçlardan cezalandırılmaları için sanıklar hakkında kamu davası açılmasını;

Hazırlık soruşturmasında suç kanıtı olan 12/09/80-12/12/80 arasında darbe lideri Kenan Evren tarafından yapılan yazışmalar ile Milli Güvenlik Konseyi tutanak, yazışma, karar ve belgelerinin ivedilikle zabıt ve müsaderesi ile
Delillerin karartılmaması amacıyla her türlü önlemin alınması saygıyla talep olunur. 11.09.2000

Av.Arif Ali Cangı
Av.Mine Öztürk
Av.Hafize Çobanoğlu
Av.Hülya Üçpınar
Av.Gül Kireçkaya
Av.Mehmet Nur Terzi
Av.Ercan Demir
Av.Cemal Doğan
Av.Mehmet Yatar
Av.Noyan Özkan
Av.Z.Beydağ Tıraş
Av.Murat Dinçer
Av.Ayten Tekeli
Av.M.Ali Koç
Av.Aysun Koç
Av.Özlem Yılmaz
Av.Gökçe Öztürkçü
Av.Nilgün Tortop
Av.Anıl Güler

Av.Sami Alptekin
Av.Tuncay Akıncı
Av.Av.Arzu Demirci
Av.Canan Alper
Av.Muhterem Özsüer
Av.Saadet Kayaalp
Av.Raife Doğan
Av.Cavit Orhan
Av.Nilay Oktay
Av.Türkan Aslan
Av.İsmail Hanoğlu
Av.Remzi İnanç
Av.Oya Çolakoğlu
Av.Ahmet Çolakoğlu
Stj.Av.Hasan Karakılıç
Av.Dündar Aydoğdu

	Av. Senih Özay Cumhuriyet Bulv. No:285 Gül Apt. D.1 Alsancak/Konak/İZMİR İzmir Baro Sicil : 1741 Tel: 0232 421 0094 E-Mail: avsenih@gmail.com	

6.

…. dergisine ….

12 Eylül… 78 lilere en çok değen darbeye, darbecilere ve her ne biçimse yargılanmaya kalkışılan ve biraz becerilen Kenan Evren Ve Tahsin Şahinkaya üzerinden sanıkların yargılanmasında tüm celselere katılan bir avukat olarak son duruma ilişkin bir hatırlatma yapalım diyorum ;

Türkiye'de ekonomik ve siyasi çıkmaz çözümü için 12 Eylül 1980 tarihinden 1 yıl evvel Genelkurmay Başkanı Kenan Evren'in 2. Başkanı çağırarak 1 yıl sonra darbe yapılacağı için bir kurmay heyet kurulmasını istediği kurmay albaylardan oluşan bu heyetin tek tek generallerle görüşerek fikirlerini aldığını dosyadan öğrendiğimizi belirterek;

Darbede 650.000 kişinin gözaltına alındığını 90 güne varan ağır işkenceli gözaltıları, 14.000 kişinin vatandaşlıktan çıkarıldığını, 30.000 kişinin sığınmacı olarak yurtdışına kaçtığını, 171 kişinin işkenceden öldüğünü, 388.000 kişiye pasaport verilmediğini, 183 kişinin gözaltında ya da cezaevinde öldüğünü, 48 kişinin idam edildiğini, 1468 sanığın idam cezası aldığını, tüm grev ve lokavtların kaldırıldığını, 133.607 adet kitabın imha edildiğini, zorunlu din dersi uygulaması getirildiğini hatırlatarak;

19 Duruşma sırasında sanıkların duruşma salonuna doktor raporları yüzünden getirtemediğimizi belirterek;

Askeri Hastane de çok şık yataklarında bir yandan kahve içerek çapraz sorguya kalkıştığımızı hiçbir sorumuza cevap vermeyip sustuklarını;

Avukatlarının '' biz kurucu iradeyiz yaptığımız anayasa bile değiştirilemedi '' savunmasını yaptıklarını;

Solcuların büyük kısmının yargılamaya inanmıyoruz diyerek uzak durduklarını sadece 78 lilerin bir grubunun samimiyetle çalıştığını çabaladığını öncelikle belirtmeliyim.

***

Bu yazıda mahkemeye sunduğumuz bir dilekçeye yer vermeyi uygun bulduk..!

Ankara 10. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE..

2016/330 E. – 2017/127 K. Sayılı dosyaya da sunduğumuz üzere;

Müebbet cezaya çarptırılan 2 Sanık öldükleri için dosya-dava işlemden düşürülürken ;

Mahkeme 5237 sayılı kanunu uygulama kanaatinde ise CMK 223/8 uyarınca davayı düşürse dahi sanıkların işlediği suçlar yönünden müsadere olunacak eşyalar hususunda yargılamaya devam ederek maddi menfaatlerin de bir kısmını içeren Askeri Ceza Kanunu'nun ilgili maddelerinin uygulanması yönünde hüküm tesis etmelidir.'' Dedik…

Bu maddeyi uygulamanızı ve darbeci sanıkların general mezarlığından er mezarlığına defnini, yakınlarına bağlanan maaşların kesilmesi ve iadesini, yakınlarının onların adıyla orduevlerine girmeleri, çıkmaları, yemeleri içmelerine son verilmesini talep ediyoruz. Keza Yunanistan'da yapılan "Albaylar Cuntası" olarak bilinen 1967 darbesi sanıkları öldüklerinde normal mezarlıklara defin işlemleri yapılmıştır. Darbeler tarihiyle hesaplaşmakta olan ülkemizde de bunun olması gereklidir. Gerçekten darbecilerle

mücadeleye, onlardan hesap sormaya niyetimiz varsa ve bu yaptığımız hesap sormada samimiysek, darbeci sanıkların manevi menfaatlerine kadar hiçbir noktayı es geçmememiz gerekir.'' Dedik.

Ayrıca işledikleri çeşitli suçlardan dolayı Rüştü Erdelhun, İlhami Erdil gibi T.C. Generallerin de rütbeleri Askeri Ceza Kanunu uyarınca sökülmüş, özellikle İlhami Erdil'in aile mensuplarının da haksız edindikleri gayrimenkuller hakkında soruşturma yürütülmüştür. Gel gelelim bizim olayımızda darbe sanıkları Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya'nın ve ailelerinin mal varlığı araştırması MASAK üzerinden mahkemece yaptırılmış ve 4 klasör mahkemeye çuvalla gelmiştir. Sadece Avukatların okumalarına/incelemelerine izin verilen bu 4 klasör kavranılamamış ve benim talebim üzerine mahkeme mali müşavir - danışman birlikteliğiyle 4 klasörün okunmasına/incelenmesine/incelememize izin vermiştir.

MASAK demek suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi hakkında kanun demektir. 11.10.2006 tarihinde yürürlüğe giren bu yasanın numarası 5549 dur. Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı'nın sevki üzerine denetim elemanlarının suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerine bankacılık, sigortacılık, sermaye piyasaları, döviz, taşınmaz, nakil vasıtaları üzerinden suç araştırması yapar. Nitekim bizim olayımızda ağır ceza mahkemesinin talebi üzerine bu araştırma yapılmış ve mahkemeye iletilmiştir.

Bunun üzerine 26 Şubat 2013 günü sabah İzmir'den uçakla Yeminli Mali Müşavirler Odası eski başkanı Murat Kovacıoğlu ile Ankara'ya gidilmiş, mahkeme başkanının yazı işleri kalem odasında bir masada mühürlü çuval açılarak ikimiz tarafından inceleme başlatılmıştır. Akşama kadar süren incelememizde her iki sanığın kendilerinin eşlerinin çocuklarının ve damatlarının üzerine kayıtlı deniz aracı, hava aracı, hisse senetleri, kara araçları, A Bank, Türkiye İş Bankası, Vakıfbank, Akbank, İNG Bank, Ziraat Bankası, Birleşik Fon Bankası, Garanti Bankası, HSBC, Tekstil Bank, EuroBank, Halkbank, Denizbank, Kuveyttürk, Finansbank ta şişkin hesaplar incelenmiş ve not alınmıştır.

MASAK raporunda İstanbul Kadıköy, Bodrum, İstanbul Suaviye, İstanbul Küçükbakkalköy, Ankara Çankaya, İstanbul Şişli, Marmaris Armutalan, İstanbul Mecidiyeköy, İstanbul Beşiktaş, İzmir Özdere, Antalya Manavgat, Muğla Datça, İstanbul Sarıyer, İstanbul Pendik, Amasya Merzifon da tapu varlığı ve hareketleri izlenmiş notlar alınmıştır.

22 adet otomobil varlıkları izlenmiş ve not alınmıştır.

Hisse senetleri; Koç, Oyak, Koç Yatırım, Koç Fortis, HSBC Yatırım, İşbank Yatırım, Garanti Emeklilik, Kuveyttürk üzerinde varlık ve hareket izlenmiş ve not alınmıştır.

***

Hatta Masak raporunun tamamını yani mal varlıklarının tamamını, hesap numaralarını parasal rakamları yayınlayamadıysak da; derginiz için bir özetleme yaptık. Buyrun…

MASAK'dan gelen bilgilerde hep 2005 yılı sonrası bilgiler yer almaktadır. Oysa önemli bilgiler 2005 yılı öncesidir. MASAK bu konuda "Merkezi kayıt kuruluşunda bilgi olmaması, kayıtların bu tarihten sonra tutulmaya başlanması" gibi gerekçeler öne sürmektedir. Bu gerekçeler geçerli olamaz. Zira ayrı ayrı menkul kıymet kuruluşları bellidir. Buralardan ayrıntılı bilgi alınabilir. MASAK bu yola yetkili olmasına rağmen gitmemiştir.

- Finansbank 27/6/2012 ve 03961 sayılı yr: 01/01/2002 – 31/05/2013 araştırması yapılmış hesap bildirim tablosu, kredi kartı kefalet, kredi, kiralık kasa, çek, vekalet, servet bilgileri tablosu ve hesap hareketleri tablosu bilgilerini içeren 1 adet CD ekte sunulmuştur.

- Vakıfbank 15.6.2012 ve 298 sayılı yasalı bankanın 1990'lı yıllarda otomasyona geçmesi sebebiyle ancak bu yıllardan sonraki bilgilere ulaşabilmiş ve tespit edilen kayıtlar CD ortamında sunulmuştur.

- Akbank 15.6.2012 gün ve 21629-Mb-132 sayılı yazı banka kayıtlarında en fazla 10 yıl geriye dönük hesap araştırılması yapılmakta olup 01.01.2012 tarihinden kendi evrak saklama süreci olan 10 yıllık zaman aşımı nedeniyle 2002 önemli bilgiler bulma kayıtlarında mevcut değildir.

- TEB 12.06.2012 gün ve 3471 sayılı yapı 12.09.1980-30.05.2012 aracı CD olarak sunulmuştur (Fortis-Bank TEB'le birleşmiş)

- YapıKredi 12.06.2012 gün ve 65076 sayılı yazı 1996'dan itibaren hesap hareketleri ve kimlik bilgileri bir CD olarak sunulmuştur.

- İşBank AŞ 8/6/2012 tarih ve NO:ÇVB-600 sayılı Hesap ve kimlik bilgileri, hesap hareketleri 11345 isimli Excel dosyasıyla CD halinde gönderilmiş.

Ayrıca yazı sonunda aynen şöyle denmekte: "Öte yandan 7600044627 vergi kimlik numaralı Sema Dış Ticaret AŞ firmasına 10.10.2007 tarihinde kullandırılmış olan 36 ay vadeli 350.000 TL tutarındaki krediye, bilgi talebinde konu kişilerden 44512394394 TC kimlik numaralı Sevgi Kartal'ın (Şahinkaya) kefaletinin alındığı tespit edilmiştir."

- ING Bank(eski Oyak Bank) 06/06/2012 gün ve SPS-25873 sayılı yazı kayıtlarına ulaşabilmiş, fiziki imkansızlık nedeniyle talep edilen formata dönüştürülememiş, 1/1/2000 sonuna ait kayıtlarına ulaşılabilmekte ve bu kayıtlar bir CD ekinde sunulmuştur.

- Ziraat Bankası 07/06/2012 gün ve 50215/651 sayılı yazı, İstenen hesap bilgi listeleri, yurtdışı havale bilgileri, yatırım bilgileri bir CD olarak gönderilmiş.

- Birleşik Fon Bankası AŞ (iktisat bankası)

Serdar Şahinkaya

SBS Dış Tic Tekstil AŞ Rüştiye Sok No:46/a Kalavup İst. Kredi kartı ekranına bankada tespit edilen hesaplara ait CD gönderilmiş.

- Garanti Bankası 06/06/2012 gün ve 927/1845438 sayılı yazı Hesaplara ait 1 adet CD gönderilmiş.

- HSBC hesaplara ait bilgiler Cd 06/06/2012 gün ve 160342 sayılı yazı olarak sunulmuş.

- Tekstil Bank 05/06/2012 gün ve 024 sayılı yazı. Serdar Şahinkaya(TC 24782071584) adına Etiler ŞB ve Dalyan Şb. Hesap sayılı yazı.

-Citi Bank 25/5/2012 gün ve YSB 3853 sayılı yazı Ali Tahsin Şahinkaya ve Serdar Şahinkaya bankanın sadece kapalı kredi kartı müşterileri olduğu belirtilerek şifreli Cd gönderilmiştir. CD'ler ancak bankadan şifre alınarak incelenebilir.

- A Bank 07/06/2012 gün ve 04762 sayılı yazı Nebahat Şenay Gürvit'e ait swift işlemi olduğu, bu işlemlerle ilgili CD gönderildiği incelenmeli. 01.01.1998'den bugüne kadar yapılabildiği belirtilmekte.

- EuroBank Tekfen 31/5/2012 gün ve 821 sayılı yazı Serdar Şahinkaya'nın ortağı olduğu SBS Dış Ticaret ve Tekstil AŞ'nin hesap dökümü CD olarak yollanmıştır.

- PTT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 31/5/2012 gün ve 014651 sayılı yazı kimlik bilgileri ile uygulamamızın 12/10/2009 tarihinde geçilmiş ve havale kayıtları CD ortamında gönderilmiş, posta çeki kullanılmamış.

- Halkbank 26/5/2012 gün ve 34/105 sayılı yazı hesap bilgileri 01/01/1999 dan bugüne kadar CD olarak yollanmış.

- Denizbank 28/5/2012 gün ve 61285710 sayılı yazı 1997den sonraki CD olarak sunulmuş.

- KuveytTürk 24/5/2012 gün ve 49279 sayılı yazı hesap dökümleri CD halinde yollanmış.

- Akbank 14/11/2012 gün ve 228 sayılı yazı hesaplar CD formatında gönderilmiş.

- Finansbank 8/11/2012 gün ve 10376 sayılı yazı Maliye Bakanlığı Mali Suçlar Araştırma Kurulu Başkanlığı 05/12/2012 den ve 24440 sayılı Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesine gönderilen yazı eki

Bunlara ek olarak bazı menkuller ve gayrimenkuller;

1.-Tahsin Şahinkaya Özdere köyü 5 parça yazlık

.25.-Semahat Gülay Beşiktaş Ortaköy Revine 1 m

26--MUĞLA İLİ, BODRUM İLÇESİ, BAĞLA MEVKİİNDE

-İSTANBUL KADIKÖY

-BODRUM İLÇESİ, BİTES KÖYÜ, 15858.14m2 ARSA ÇOK MEŞHUR GAZETECİLERİN BULUNDUĞU SİT KALDIRILMASI BECERİLMİŞ GÖZÜKEN ANKARALI BİR HUKUK BÜROSUNUN ÇALIŞTIĞI GÖZÜKEN BİR TAPUSAL DOSYADIR.

-BODRUM İLÇESİ, YALIKAVAK ARATEPE MEVKİİNDE,

- KARABURGAZDA

-BODRUM KOCATAŞDİBİ MEVKİİNDE

-İSTANBUL SUAVİYE KAVİSLİ

-İSTANBUL KÜÇÜKBAKKALKÖYDE

-İSTANBUL KÜÇÜKBAKKALKÖYDE

-İSTANBUL KADIKÖY 60

-İSTANBUL KADIKÖY ANKARA ÇANKAYA AZİZİYE MAHALLESİ 5791.00 m2LİK ARSANIN 38/2000 VE 38/4000 PAYI MİRAY EVREN GÖKSU ADINA KAYITLI OLUP ÇANKAYA BELEDİYE BAŞKANININ KISITLILIĞI BULUNMAKTADIR.BU ARAZİDE ŞARAPÇI K. AİLESİ GÖZE ÇARPMAKTADIR.

- ANKARA ÇANKAYA 902 PARSELDE 8450 m2LİK TARLA TAMAMI MİRAY EVRENE AİT GÖZÜKMEKTE, ÜZERİNDE ASKERİ GÜVENLİK ŞERHİ VE BAKANLAR KURULUNUN 2.6.1998 GÜN VE 98/11456 SAYILI AFET BÖLGESİ KARAR ŞERHİ BULUNMAKTADIR.

- İSTANBUL ŞİŞLİ CUMHURİYET MAHALLESİ 994/53 PAFTADA,

-İSTANBUL ŞİŞLİ MECİDİYEKÖY -

-İSTANBUL BEŞİKTAŞ NULL MEVKİİ

-İSTANBUL BEŞİKTAŞ NULL MEVKİİ

-İSTANBUL BEŞİKTAŞ ORTAKÖY MEVKİİ -İSTANBUL KADIKÖY ZÜHTÜPAŞA MEVKİİ 284/51 PAFTADA 1.012.00 m2LİK 24/472 PAYA TEKABÜL EDEN DAİRE SEMA ŞAHİNKAYA'YA AİT GÖRÜLMÜŞTÜR.

-İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE

- İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE

- İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE

- İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE KURUKEMER MEVKİİNDE

-İZMİR MENDERES ÖZDERE'DE –

-ANTALYA MANAVGAT ÇOLAKLI KÖYÜNDE –

- MARMARİS SAĞLIK HİZMET AŞ KENAN EVREN'E AİTTİR.

- GÜLAY EVREN'E AİT ŞİRKET ALBA TEKSTİLDİR.

- SEMA ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET SBS DIŞ TİC. ŞİRKETİDİR.

- SEVGİ ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET 1000RES İNŞAATTIR.

-SEVGİ ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET SEM DIŞ TİCARETTİR.

- SEVGİ ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET KARAR İNŞAAT ORMAN.

- SERDAR ŞAHİNKAYA'YA AİT ŞİRKET MEDİKAL CİHAZ ŞİRKETİ, SBS DIŞ TİCARET, SBS TIBBİ CİHAZ ŞİRKETİ, OASİS MEDİKAL ŞİRKETİ VARDIR.

ARAÇLAR

KENAN

06AKE93

35KE200

48M3257

ŞENAY

34AY020

34NY34

34SNY34

34TZ8367

34UR9098

34ZCA55

GÜLAY

34AE0096

34EA1117

34EL5050

34ELF79

34GE068

34GE098

34GE677

06AKE89

TAHSİN

34HBR82

34DP0261

ŞENAY ŞAHİN

34EBB84

SEVDA

34CA601

34FHZ40

-KENAN EVREN'E AİT TAPU ALIŞI: DATÇA

KENAN EVREN'E AİT TAPU SATIŞI: BORNOVA, MUĞLA, DATÇA, MARMARİS,

- ŞENAY EVREN'İN TAPU ALIŞI: SARIYER, SARIYER, SARIYER,SARIYER,ŞİŞLİ, BODRUM

ŞENAY EVREN'İN TAPU SATIŞI: SARIYER,SARIYER, BEŞİKTAŞ, DİKİLİ, ÇORLU

- GÜLAY EVREN'İN TAPU ALIŞI: BEŞİKTAŞ, BEŞİKTAŞ, ŞİŞLİ, ŞİŞLİ

GÜLAY EVREN'İN TAPU SATIŞI: BEŞİKTAŞ, ŞİŞLİ, ŞİŞLİ, BODRUM

- MİRAY EVRENİN TAPU ALIŞI: SARIYER, SARIYER, BODRUM

MİRAY EVRENİN TAPU SATIŞI: ANTALYA, BEŞİKTA,

- TAHSİN ŞAHİNKAYA'NIN TAPU ALIŞI: MENDERES, MENDERES

TAHSİN ŞAHİNKAYANIN TAPU SATIŞI: PENDİK

- SEMA ŞAHİNKAYA'NIN TAPU ALIŞI: MERZİFON, MERZİFON, KADIKÖY

SEMA ŞAHİNKAYANIN TAPU SATIŞI: MERZİFON, KADIKÖY, KADIKÖY

- SEVGİ ŞAHİNKAYA TAPU ALIŞ: KADIKÖY, MENDERES

SEVGİ ŞAHİNKAYA TAPU SATIŞ: KADIKÖY, MENDERES, DARICA, DARICA, DARICA, DARICA,DARICA, BODRUM

-SERDAR ŞAHİNKAYA TAPU ALIŞ: KADIKÖY, KADIKÖY, MENDERES

SERDAR ŞAHİNKAYA TAPU ASTIŞ, ATAŞEHİR, MENDERES, BODRUM

-MASAK BAŞKANI MÜRSEL ALİ KAPLAN MAHKEMEYE SİZE DAHA KATKI YAPACAĞIZ DEMİŞ. BU KATKI CELBEDİLMELİDİR.

HİSSE SENETLERİ:

KENAN EVREN: KOÇ, OYAK, TURKISH YATIRIM

ŞENAY EVREN: KOÇ YATIRIM

GÜLAY EVREN: KOÇ, FORTİS

MİRAY EVREN: HSBC YATIRIM

TAHSİN ŞAHİNKAYA: İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK, İŞBANK YATIRIM FİNANS-MAN MERKEZİ, GROUPAMA, EMEKLİLİK AŞ

SERDAR ŞAHİNKAYA: GARANTİ EMEKLİLİK

SEVGİ ŞAHİNKAYA: KUVEYTTÜRK BANK, DENİZBANK, HALKBANK, TEKSTİLBANK (), HSBC

GÜLAY EVREN: HSBC

SERDAR: HSBC

SEVGİ: HSBC

KENAN EVREN: GARANTİ BANK MARMARİS, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, BALÇOVA GARANTİ BANKASI, GARANTİ BANKASI BALGAT ŞUBESİ

ŞENAY EVREN: GARANTİ BANKASI İSTİNYE PARK

GÜLAY EVREN: GARANTİ BANKASI NİŞANTAŞI ŞUBESİ OTOKREDİ

KENAN EVREN: TCZB MARMARİS ŞUBESİ

TAHSİN ŞAHİNKAYA ZİRAAT BANK 10 HESAPTA

SEMA ŞAHİNKAYA ZİRAAT BANK KIZILTOPAK ŞUBESİ

SERDAR ŞAHİNKAYA TCZB GÖZTEPE ŞUBESİ

MİRAY EVREN TCZB ÇANKAYA

SEVGİ ŞAHİNKAYA SUADİYE TCZB

KENAN EVREN İŞBANK CEMİL TOPUZLU ŞUBESİ

MİRAY EVREN İŞBANK FARABİ ŞUBESİ

SEMA ŞAHİNKAYA CEMİL TOPUZLU İŞBANK

GÜLAY EVREN İŞBANK NİŞANTAŞI ŞB

SEVGİ ŞAHİNKAYA İŞBANK FENERBAHÇE ŞUBESİ

KENAN ERVREN YAPI KREDİ MARMARİS ŞUBESİ

ŞENAY EVREN – LEVENT ÖZEL BANKACILIK MERKEZİ

AKMERKEZ ŞUBESİ

SERDAR ŞAHİNKAYA FENERYOLU ŞB.

SEVGİ ÇATALÇEŞME ŞB.

KENAN EVREN TÜRK EKONOMİ BANKASI MARMARİS ŞB

GÜLAY EVREN TEB ŞİŞLİ ŞB

GÜLAY EVREN TEB TPAO ŞB.

RAPORUN SON CÜMLESİ ŞÖYLE BİTİYOR;

12 EYLÜL 1980 YILIYLA 1.1.2002 TARİHLERİ ARASI MASAK ARAŞTIRMAYA DEVAM EDİYORUZ, MAHKEMEYE YOLLAYACAĞIZ DİYORLAR.

Özetle incelemelerim sonucu yukarıdaki notlarım ve MASAK raporu bir bütün olarak ele alındığında mahkemenin gerekli yargılamaları yaparak bu darbe sanıklarının korkunç büyüklükteki malvarlıklarına müsadere uygulaması, el koyması gerekmektedir. Zira bu malvarlıkları ileride mağdurların açacağı tazminat davalarında kullanılması muhtemel olacaktır. 650.000 gözaltına alınan sanık korkunç mağdur olanların hukuk davaları açarak hareketlenmeleri beklenmektedir.

Bu saatten sonra her iki darbe sanığının korkmasına gerek yok; cezaevini boylamayacaklar; AMA OLSUN. HALK BELKİ HUKUKA YAKLAŞIVERİR, MAĞDURLARIN ADALET ARAYIŞI NİHAYETE KAVUŞUR. OLUR, OLUR…(Bu yazının yazıldığı sırada vefat etmemişler idi…)

Hukukun memlekete faydalı olacağına inanarak savunmamı tamamlıyorum…

Ancak…

YANDIĞIM BİR ŞEY KALDI; DARBENİN SİVİL AYAKLARINI ORTAYA ÇIKARAMADIK.

TALEBİM: Bu iki darbe sanığının, ölüp bu dünyadan gitseler dahi, geride bıraktıkları, suçtan elde ettikleri maddi menfaatler, evler, arabalar, bankalarda mevduatlar, ailelerine bıraktıkları servetler… Hepsinin müsadere edilerek bunlara ek olarak suçtan elde ettikleri manevi kazanımlar olan orduevlerine girişler, general mezarlığında tahsis edilen yerler, general maaşları, ikramiyeler vb. şeylerden mahrum edilmeleridir.

Martin Luther King'in dediği gibi… ''Bir Rüyam Var. Bugün size diyorum ki, dostlarım, şu anın getirdiği güçlüklere ve engellemelere rağmen bir rüyam var benim.''

Dünya rüyası, Türkiye Rüyası… Gün gelecek, bu Dünya, bu ulus ayağa kalkıp kendi inancını gerçek anlamıyla yaşayacak.

Gün gelecek, hepimizin evlatları, kardeşlik sofrasına birlikte oturacaklar.

Gün gelecek, her yer, adaletsizliğin ve baskıların sıcağıyla bunalıp çöl-leşmiş olan her yer, bir özgürlük ve adalet vahasına dönüşecek.

Gün gelecek, iki çocuğum, bir torunum ve bir kedim karakterlerine göre değerlendirildikleri el ele kardeşçe bu ülkede yaşayacaklar.

İşte bu inanç sayesinde bu toprakta, umutsuzluk dağını yontup bir umut anıtı duygusundayım; Ahenksiz bağırtıları, bu inanç sayesinde güzel bir kardeşlik senfonisine dönüştüreceğiz.

Özgürlüğün yankılanmasını sağladığımızda; her kasabadan ve köyden, her eyaletten ve kentten özgürlüğün yankısını duyduğumuz zaman ki o gün yakın demektir, ve o gün el ele tutuşup şiirleri söyleyecekler:

Ben olsam da olmasam da…

Eyvallah…

Avukat Senih Özay''

diyerek mahkemeye bu layıhayı sunmuştuk.

Ancak mahkeme bu müsadereye ilişkin tartışmalı hukuksal alanı da işlemden düşürmeyi 12.04.2019 tarihindeki celsede tercih etmiştir.

Biz Yargıtay'a 7 gün içinde temyiz yoluna başvurmuşuzdur. Hatta çok enteresan şekilde Başbakanlık mülga olduğu için T.C. Cumhurbaşkanlığı ve avukatları Mehmet Faruk Öztürk bizimle aynı paralelde bu hükmün bozulması yolunda temyize gitmiştir.

Cumhurbaşkanlığı da ölümle işlemden dosyanın kaldırılması mümkün olmakla birlikte müsadereye ilişkin hükümlerin devam etmesini savunmuş generallik ve Cumhurbaşkanlığı makamlarından elde edilen maddi ve manevi menfaatler (maaş, ikramiye, koruma hizmetleri, orduevinde istifade vs.) ekonomik kazançların müsaderesi yoluna gidilmesini savunmuş miras yoluyla da kullanılamayacağı bildirilmiştir. Hatta ilaveten MASAK ın raporunun hiçbir şekilde gerekçeli kararda açıklanmadığı tartışılmadığı yeni bir rapor alınma üzerinde durulmadığı bildirilerek bozma talep edilmiştir.

Sonuç olarak bu meselede şu anda dosya Yargıtay'da olup eğer Cumhurbaşkanlığı'nın da katılımı yüzünden Ankara 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nin dosyayı tamamen işlemden kaldırmayı öngören kararı bozulursa; o zaman Türkiye'de mağdurların hiç değilse bir tazminat tokadı için hareketlenme beklediğimi, çok sayıda avukatın çalışma çabalama içine gireceğini düşündüğümü belirtmeliyim.

Bitirirken Roma Sözleşmesi'ne göre kurulan Lahey'de bulunan UCM (Uluslararası Ceza Mahkemesi) nin tüzüğün 75. Maddesine göre '' Bu konuda zarar gören mağdurların tazminat talepleri karşılanmaz ise (Türkiye Cumhuriyeti) Devleti'nin tazminatı deruhte edeceğinin'' bilinmesini isterim.

Ta ki mağdurların hak arayış reflekslerinin ölüp ölmediği, dirilip dirilmeyeceği meselesidir mühim olan…

Senih Özay Avukat

Av. Senih ÖZAY-Av.Eren İLHAN GÜNEY-Av.Cem NEMUTLU

1.Beyler Sok.51/306 Konak İzmir Türkiye

Tel: 0 232 484 89 73 – 446 70 70 Fax: 0 232 425 64 20

e-mail: avsenih@hotmail.com

web : www.cepecevre.com

DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ SAVCILIĞI'NA

ANKARA

Kuruluş yasanız ve varlığınıza karşı olmamıza rağmen, kamuoyunun kafasının aydınlanması için; Hablemitoğlu isimli bir şahsın yazdığı "Alman Vakıfları ve Bergama Dosyası" adlı kitabı ve Atv Cevizkabuğu programını, ve Hava kuvvetleri Komutanı Cumhur Asparuk'un beyanlarına esas alan bir soruşturma başlattığınız ek gazete küpüründen, yalan değilse anlaşılmaktadır.

Konuyu başından sonuna ben bildiğim için ifademe başvurmanızı talep ederim.

Tek taraflı oluşturulan böyle saçma sapan iddialar hakkında bir hukuk devletinde esas olması gereken yargısal kararın çıkması ve kamuoyunun doyması önemlidir.

Bunu yapalım;

Ve asıl konumuza yani yurttaş, doğa, yörelerindeki bir faaliyete bakma, karışma hakkı anayasada yer alan yaşama hakkı, anayasada yer alan sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı, anayasa yer alan hak arama özgürlüğü, anayasada yer alan görüş ve düşünceleri söz, resim vs. yollarla kamuoyuna aktarma ve bu yolda sivil itaatsizlik hakkına ve kavramlarına ve mahkeme kararlarına nasıl oluyor da uyulmuyor. Konusuna dönülebilsin.

Bu arada benim ifademe başvuruluncaya kadar değerlendirmeniz için yayınlanmış bulunan "İnsanlığın Ortak Orospusu Altın" Kitabımı, yakında yayımlanacak olan "Ağzımı Hayır'a Açtığım Anılarım" adlı kitabımı ve disketlerini ekte yolluyorum.

DOLDURUŞLARDAN BIKTIĞIM İÇİN KAFANIZIN AYDINLANMASINI İSTİYORUM.

Saygılarımla,

Kendi adına ve Bergama'lı köylü müvekkiler adına,

Av. Senih ÖZAY

Ek 1 : Mahkeme kararları,

Ek 2 : TMMOB raporu,

Ek. 3 : Türk Tabibler Birliği raporu

Ek 4 : 9 E.Ü. 16 öğretim üyesinin raporu.

Ek 5 : İki adet avrupa birliği kararı,

Ek 6 : Strasbourg kararı

Ek 7 : İnsanlığın Ortak Orospusu Altın adlı kitap

Ek 8 : Yazılmakta olan Ağzımı Hayır'a Açtığım Anılarım adlı kitap

Ek 9 : Av. Senih Özay'ın Hablemitoğluna yanıt yazısı,

Ek 10 : Atv Cevizkabuğu'na yazılan mektup

Ek.11 : Atv Arena programına yazılan mektup,

Ek 12 : Hava Kuvvetleri Komutanı Cumhur Asparuk'a yazılan mektup

Ek 13 : Kütahya Emet'teki içme suyunda arsenik var iken 11 yıldır içirildiğinin sorumluluğu dosyası.

Ek 14 : Eskişehir Anadolu Üniversitesi göğüs hastalıkları kürsüsünün Kütahya Dulkadir Köyünde bütün köy halkının hastalıktan ölüşünün ve hepsinin kanser oluşunun siyanür, arsenik öyküsü raporu.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ SENATOSU SAYIN BAŞKANLIĞI'NA

KONU : Ahmet Kenan Evren' e verilen fahri Hukuk Doktoru Ünvanının Geri Alınması İstemidir.

Bilindiği üzere; İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Fakülte Kurulu 2 Aralık 1982 tarih ve 4943 sayılı Kenan Evren'e "Fahri Hukuk Doktoru" payesi verilmesi kararını ittifakla almış ve aynı gün, 30 sayısı ile

her fakültenin dekanı, birer öğretim üyesi, yüksekokul müdürleri ve rektör yardımcılarının katıldığı İstanbul Üniversitesi Senatosu, Cumhurbaşkanı Kenan Evren`e, "Fahri Hukuk Profesörlüğü ve Hukuk Doktorluğu (Honoris Causa)" verilmesini oy birliğiyle kararlaştırmıştı. **Kararın gerekçesi, "Haiz olduğu ahlaki faziletler ve meziyetler yanında vatana hizmet ve yurtta ilmin yayılmasında büyük hizmetler ifasıyla temayüz etmiş olan Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren'e ilmi kıymet ve meziyetlerinin tebcili için "fahri profesörlük" payesinin tevcihine karar verilmiştir."** Bu bağlamda aşağıdaki sorularımızın cevaplarını öğrenmenin hukukçu ve demokrat bireyler olarak kendimizde bir hak olarak görüyoruz.

A) 12 Askeri darbe lideri diktatör AHMET KENAN EVREN ile senatonuzun fahri hukuk doktoru ünvanı verdiği KENAN EVREN aynı kişimidir?

B) Senatonuz tarafından darbe lideri diktatör Ahmet Kenan Evren'e fahri hukuk doktoru ünvanı verilmiş ise; Malum olduğu üzere;

1-)12 Eylül 1980 sabahı saat 03:59'da Türk Silahlı Kuvvetleri ülke yönetimine el koymuştur. Bu darbe emir-komuta zinciri içinde, yukarıdan aşağı, askeri hiyerarşi çerçevesinde cereyan etmiştir. Darbeyi yapan üst düzey komutanlar, Milli Güvenlik Konseyi adı altında anayasa yapılana dek yasama ve anayasada değişiklik yapma yetkilerini üzerlerine almışlardır. MGK kendisi hakkında kanun da çıkartarak yasal zeminin üzerine oturmuştur. Yasamayla beraber darbeci komutanlar birçok yürütme işlemini de yerine getirmiştir. Milli Güvenlik Konseyi, Genel Kurmay Başkanı Ahmet Kenan Evren , Kara, Hava ve Deniz Kuvvetleri Komutanlarıyla Jandarma Genel Komutanı'ndan oluşan beş kişilik bir kuruldur. MGK, mevcut hükümeti yıkarak yerine Bülend Ulusu'ya kurdurttuğu hükümeti koymuştur.

2-) Diktatör Orgeneral Kenan Evren'in kendi ifadeleriyle sabit olan "darbe zeminini hazırlamak için şartların olgunlaşması beklenmiştir". Kenan Evren'in emir ve talimatlarıyla suç tarihi olan 12 Eylül 1980 askeri darbesinden yaklaşık 6 ay önce suç belgesi Bayrak Harekat Planı hazırlanmıştır.

3-) 1 Mayıs 1977'de Taksim Meydanı'nda işçi bayramını kutlayan kalabalığın üzerine ateş açarak gerçekleştirilen katliamın 12 Eylül darbesini tetikleyen, plan ve raporları kozmik odalarda saklanan, derin bir suikast olduğu bilinmektedir. Maraş katliamı ve Çorum - Malatya olaylarının toplumsal çatışma çıkarmaya yönelik derin devletin sevk ve idaresinde, bir kısım insanların milli-dini duyguları tahrik edilerek yaptırıldığı gün yüzüne çıkmıştır. Türk-Kürk ayrımcılığı, Alevi-Sünni çatışması, şeriat-komünizm korkutmaları, şüpheliler tarafından yıllarca uygulanan psikolojik harekat planlarının ürünüdür. Toplumu kontrol altında tutmak amacıyla farklılıklar rejim tehdidi gibi gösterilerek ayrımcılık körüklenmiştir. Bu sebeple toplumda yarılmalar meydana gelmiştir. Üretilen kaos ortamında yasal olarak çözüm yoluna iktidardaki hükümetin karar vermesi gerekirken yapılan darbe, anayasal düzene açıkça müdahaledir.

4-) Darbe sonucu; TBMM kapatılıp anayasa ortadan kaldırılmıştır. Siyasi partilerin kapısına kilit vurulup mallarına el konulmuştur. 650 bin kişi gözaltına alınmıştır. 1 milyon 683 bin kişi fişlenmiştir. Açılan 210 bin davada 230 bin kişi yargılanmıştır. 7 bin kişi için idam cezası istenmiştir. 517 kişiye idam cezası verilmiştir. Haklarında idam cezası verilenlerden 50'si asılmıştır (18 sol görüşlü, 8 sağ görüşlü, 23 adli suçlu, 1'i Asala militanı). İdamları istenen 259 kişinin dosyası Meclis'e gönderilmiştir. 71 bin kişi TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmıştır. 98 bin 404 kişi "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmıştır. 388 bin kişiye pasaport verilmemiştir. 30 bin kişi "sakıncalı" olduğu için işten atılmıştır. 14 bin kişi yurttaşlıktan çıkarılmıştır. 30 bin kişi "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmiştir. 300 kişi kuşkulu bir şekilde ölmüştür. 171 kişinin "işkenceden öldüğü" belgelenmiştir. 937 film "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmıştır. 23 bin 677 derneğin faaliyeti durdurulmuştur. 3 bin 854 öğretmen, üniversitede görevli 120 öğretim üyesi ve 47 hâkimin işine son verilmiştir.

400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmiştir. Gazetecilere 3 bin 315 yıl 6 ay hapis cezası verilmiştir. 31 gazeteci cezaevine girmiştir. 300 gazeteci saldırıya uğramıştır. 3 gazeteci silahla öldürülmüştür. Gazeteler 300 gün yayın yapamamıştır. 13 büyük gazete için 303 dava açılmıştır. 39 ton gazete ve dergi imha edilmiştir. Cezaevlerinde toplam 299 kişi yaşamını yitirmiş, 144 kişi kuşkulu bir şekilde ölmüştür. 14 kişi açlık grevinde ölmüştür. 16 kişi "kaçarken" vurulmuştur. 95 kişi "çatışmada" ölmüştür. 73 kişiye "doğal ölüm raporu" verilmiştir. 43 kişinin "intihar ettiği" bildirilmiştir.

"İcraatlarının" küçük bir kısmı yukarıda belirtilmiş olan askeri diktatörün kendisini adalettin pençesinden kurtarmak için yaptığı sözde "hukuki" düzenlemeler son referandumla ortadan kaldırılmış ve binlerce ve binlerce T.C. vatandaşı mezkur diktatör hakkında işlediği vahşi insanlık suçları sebebi ile suç duyurularında bulunmuştur.

Bu durum karşısında hukukla tek ilişkisi en temel insan haklarını vahşice çiğnemek gaspetmek olan bir askeri darbe liderine bir diktatöre verilmiş olan hukuk doktoru ünvanının başta darbe mağdurları olmak üzere tüm T.C. vatandaşlarından özür dilenerek Üniversite senatonuzca geri alınması beklentisi oluşmuştur. Üniversite senatonuzun bu konuda bir kararı varmıdır, olabilecekmidir ?

C) Senatonuzun da bu tarihi yanlıştan dönmeksizin, İnsanlığa karşı suç işleyen bir kişinin duvarında asılı duran üniversitenizden verilme fahri hukuk diploması asılı dururken, üniversitenize bağlı hukuk fakültesinde HUKUKÇU yetiştirmeyi içine sindirip sindiremeyeceğin sorusunun cevabını merak etmekteyiz.

Halkımızın demokrasiye ve hukuk devletine olan inancının pekişmesi için, 12 Eylül Askeri darbesinin bir suç olduğunun ve meşru olmadığının bilinci ve binlerce insanın mağduriyetinin SENATONUZUN KARARI İLE tescil edilmesinin demokrasi konusundaki inancımızı güçlendireceği düşüncesi ile bu başvurunun zorunlu olduğuna inanıyoruz.

Bu durum karşısında yukarıdaki sorularımıza cevap verilerek; hukukla tek ilişkisi, en temel insan haklarını vahşice çiğnemek, gasp etmek olan bir askeri darbe liderine, bir diktatöre verilmiş olan, hukuk doktoru ünvanının başta darbe mağdurları olmak üzere; tüm T.C. vatandaşlarından özür dilenerek Üniversite senatonuzca geri alınmasını, BU YOLDA KARAR ÜRETİLMESİNİ, 2577 SAYILI YASAYA GÖRE İDARİ İCRAİ YANITINIZLA TARAFIMIZA TEBLİĞİNİ, talep ederiz.

AVUKAT AVUKAT AVUKAT AVUKAT

SENİH ÖZAY SACİT KAYASU H. BAHA COŞKUN Y. MURAT ALPASLAN

AVUKAT Çağdaş Hukukçular Derneği

BAHATTİN ÖZDEMİR İzmir Şube Yönetim Kurulu Adına

AV. HÜSEYİN KORKMAZ

GEREĞİ İÇİN : İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ SENATOSU / İSTANBUL

BİLGİ İÇİN : 1- T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI / ANKARA

2- T.C. BAŞBAKANLIĞI / ANKARA

3- T.B.M.M. BAŞKANLIĞI / ANKARA

4- GENELKURMAY BAŞKANLIĞI / ANKARA

5- İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ DEKANLIĞI/İSTANBUL

6- AKP GENEL BAŞKANLIĞI / ANKARA

7- CHP GENEL BAŞKANLIĞI / ANKARA

8- MHP GENEL BAŞKANLIĞI / ANKARA

9- BDP GENEL BAŞKANLIĞI / ANKARA

10- YÖK BAŞKANLIĞI'NA / ANKARA

ANIMSATMA

12 EYLÜL 1980 ÖNCESİ SÜREÇ:

1980 yılının ilk altı ayında 33 kişi ülkücülerce naylon iple, boğma teliyle boğularak, tecavüz edilerek, cinsel organlarına sert cisimler sokularak korkunç işkencelerle öldürülmüştür. 22 Aralık 1978 'de Kahramanmaraş'ta yapılan genel katliam sırasında resmi açıklamaya göre 109 yurttaş hayatını kaybetmiş, 176 yurttaş ağır şekilde yaralanmış, 500 ev ve işyeri tahrip edilmiştir. Bunun üzerine, Ankara ve İstanbul da dahil olmak üzere toplam 13 ilde sıkıyönetim ilan edilmiştir.

Tırmanan terör olaylarını önleyemeyen Bülent Ecevit, 1979 yılında hükümetten çekilmiş ve aynı yıl AP azınlık hükümeti kurulmuştur. Ancak bu dönemde de olaylar durmamıştır.

Saldırılar, 1980'de yeniden sol siyasal görüşlü kişilere yönelik olarak devam etmiştir.

11 Nisan 1980'de İstanbul'da araştırmacı -yazar Ümit Kaftancıoğlu öldürülmüştür.

23 Mayıs'ta TEP yöneticisi Vecdi Özgüner 'in evi ülkücülerce basılıp Vecdi Özgüner ve eşi Türkiye Tabipler Birliği yöneticisi Sevinç Özgüner öldürülmüştür.

22 Temmuz'da DİSK başkanı Kemal Türkler öldürülmüştür. Ekim ayında, ülkücü hareketin önde gelen örgütçülerinden Yılma Durak ve Celal Adan, bu cinayetin Türkeş 'in talimatıyla işlendiği doğrultusunda ifade vermişlerdir.

Yine 1980 yılının ilk altı ayında CHP' lilere yönelik saldırılarda 50'ye yakın CHP yöneticisi öldürülmüştür.

27 Mayıs'ta 2. MC 'nin Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak'ın öldürülmesi üzerine başlayan terör kampanyasında, 28 Mayıs'ta solculara ve özellikle CHP'ye yapılan saldırılarda 8 kişi öldürülmüş, çok sayıda kişi yaralanmıştır.

Çorum'da diğer iller ve ilçelere giden tüm yolların ülkücülerce ablukaya alınması ve TÖB-DER'li bir öğretmenin öldürülmesinden sonra halkın karşı koyması üzerine saldırılar karşılıklı çatışmaya dönüşmüş, 5 gün süren olaylar askeri birliklerce bastırılmıştır.

15.Temmuz'da CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu gündüz vakti, işyerinde öldürülmüştür.

Çorum'da, Alevi-Sünni ayrımı yaratılarak 1 Temmuz'da başlatılan saldırılarda yaklaşık 50 insan ülkücülerce, dağlanarak, şişlenerek, kafaları baltayla parçalanarak yakılarak katledilmiştir.

27 Aralık 1979'da, Silahlı Kuvvetler, Cumhurbaşkanı Korutürk'e bir uyarı mektubu vermiştir

5 Ocak 1980'de AP Yönetim Kurulu, "ordunun yönetime el koymamakla birlikte siyasete el koyduğunu" açıklamıştır.

• Bu dönemdeki istatistiki verilere göre ;
1978 yılında 809 ölüm, 6984 yaralı,
1979 yılında 1108 ölüm, 5467 yaralı
1980 yılının Eylül ayına kadar 2027 ölüm, 4266 yaralanma olayı gerçekleşmiştir.

• 1980 başında CHP hükümeti döneminde hazırlanan, özgürlükleri kısıtlayıcı bir dizi yasa yürürlüğe girmiştir.. Bu yasalarla polisin arama ve kimlik sorma yetkisi genişletilmiş; polisin dernekleşmesi yasaklanarak polis örgütleri kapatılmış; vali ve kaymakamlara askeri birlikleri devreye sokma yetkisi tanınmış; toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasına muhalefet nedeniyle verilen cezalarda büyük artışlar yapılmıştır. 12 Mayıs'ta yayınlanan bir Bakanlar Kurulu Kararıyla "idam ve hapis cezasını gerektiren suçlardan sanık olanlara" teslim olmaları için 19 gün süre verilmiş, bu sürede teslim olmayanlara "teslim ol" ihtarından sonra veya silah kullanmaları halinde güvenlik kuvvetlerinin ihtara gerek olmaksızın, "vur emri" uygulayacakları düzenlemesi getirilmiştir.

• 1980 yılı Mayıs ayında Barolar Birliği, Cumhurbaşkanı, TBMM Başkanı, Başbakanlık, ve Genel Kurmay Başkanlığı'na Türkiye'deki yaygın işkence uygulamalarını derleyen bir rapor sunmuştur. Türk Hukuk Kurumu da, yaygın işkence uygulamalarını derleyen bir rapor sunmuş ve işkence adı altında alınan ifadelerin yargıyı yanıltmasının önlenmesi için kamuoyunu "katkıda bulunmaya" çağırmıştır.Mayıs ayı içinde Barolar Birliği ve Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi işkence konusunun tartışıldığı bir tıp-hukuk kurultayı düzenlemiştir. TBMOB, ÇHD, TÜMAS, TÜMOD, Ankara Tabip Odası, Enerji Der, yöneticileri, yaptıkları bir basın toplantısında Ocak -Mayıs döneminden 29 somut işkence olayını belgelemiştir.

• 24 Ocak 1980 kararları; İMF ve Dünya Bankasının perspektiflerini ve modellerini harfiyen uygulamaya yönelik bir operasyon 12 Eylül rejiminin iktisadi- siyasal stratejisinin temelini oluşturmuştur.Nitekim; Devlet Planlama Teşkilatı eski başkanlarından Yıldırım Aktürk "24 Ocak+12 Eylül formülü zorunluydu. Bu geçiş dönemi olmadan düzlüğe çıkılamazdı" demiştir.

DARBEDEN SONRA YAŞANAN SÜREÇ :

Darbenin ardından tüm haklar askıya alınmış, sadece 1980 yılında, resmi makamların verdiği bilgiye göre 47.000 kişi hürriyetinden yoksun bırakılmış, gözaltı süresi 90 güne çıkarılmış, adil yargılanma hakkı tamamen kaldırılarak, sıkıyönetim komutanlıkları Mahkemeler kurmuş, gözaltında işkence en doğal sonuç olarak yaşanmış, sokakta veya gözaltında onlarca insan öldürülmüştür.

12 Eylül döneminde temel insan hakları yoğun şekilde ihlal edilmiştir:

• 650.000 kişi gözaltına alınmış ve 90 güne varan gözaltı sürelerinde ağır işkence görmüştür.
• Açılan 210.000 davada 23.000 kişi yargılanmış,
• 14.000 kişi vatandaşlıktan çıkartılmış,
• 30.000 kişi siyasal sığınmacı olarak yurtdışına kaçmış,
• 171 kişinin işkenceden öldüğü belgeleriyle kanıtlanmıştır.
• 388.000 kişiye pasaport verilmemiş,

• 30.000 kişi sakıncalı olduğu için işten atılmış,
• 23.667 derneğin faaliyeti durdurulmuş,
• Yargılanan gazetecilere toplam 3315 yıl 6 ay hapis cezası verilmiştir.
• 300 gazeteci saldırıya uğramış, 3 gazete öldürülmüş, 31 gazeteci cezaevinde yatmıştır.
• 12 Eylül 1980 ile 6 kasım 1983 tarihleri arasında;

Gözaltında yada cezaevinde ölen kişi sayısı 183.
Cezaevlerinde açlık grevlerinde ölen kişi sayısı 5.
Aynı tarihler arasında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde savcıların istediği ölüm cezası sayısı 6533.Sadece 1986'da Türkiye'nin çeşitli mahkemelerinde 134 ölüm cezası verildi.

23 adi/adli suçlu, 24 siyasal suçlu ve 1 Ermeni Asala militanı olmak üzere 48 kişi idam edildi. Yasalar hiçe sayılarak 18 yaşından küçük olan Erdal Eren idam edildi.

12 Eylül 1980 ile 30 Ağustos 1981 tarihleri arasındaki sürede Askeri mahkemelerde 136'sı sol 305'i sağ görüşlü olmak üzere toplam 1468 sanık idam cezası ile cezalandırıldı.

Bu dönemde sanıklar bir dizi bildiri ile örgütlenme özgürlüğünü, siyasal ve sosyal hakları ortadan kaldırmışlardır:
• Darbeci-sanıklar; 12 Eylül 1980 günü, ordu gücünü arkasına alarak, parlamento ve hükümeti feshetmiş, milletvekillerinin dokunulmazlıkları kaldırmış, tüm yurtta sıkıyönetim ilan etmiş, yurtdışına çıkışları ve ikinci bir emre kadar 05.00'ten itibaren sokağa çıkmayı yasaklamıştır. (1 no'lu bildiri)

• Siyasal partilerin, -Türk Hava Kurumu, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Kızılay dışındaki- bütün derneklerin, DİSK ve MİSK'in faaliyetleri durdurmuş ve yöneticilerini gözaltına almışlardır .(7 no'lu bildiri)

• 15.10.1981'de, 2533 Sayılı yasa ile ülkedeki tüm siyasal partileri feshedilmiş, menkul ve gayrimenkullerini Hazine'ye aktarmışlardır. Buna ilişkin "Tavsiye Yönetmeliği" çıkarılmışlardır.

• Siyasal parti yönetici ve üyelerinin yazılı veya sözlü demeç vermeleri, makale yazmaları ve toplantı düzenlemeleri yasaklanmıştır. (MGK 52 sayılı karar)

• Yine; bu kararla Sıkıyönetim Komutanlıklarının kararlarının tartışılması, ilgilileri etkileyici sözlü, yazılı demeç, makale yayımı yoluyla beyan ve yorumda bulunmak da yasaklanmıştır. Bu dönemde, bu yasaklar nedeniyle CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit 12.3.1982 günü Der Spiegel dergisine verdiği demeç ve BBC'ye verdiği açıklamalardan dolayı hapis cezası almıştır. Ayrıca, CHP Genel Başkanlığı'ndan istifa ettiğinde "siyasal amaçlı bir demeç niteliği taşıyan açıklama metni ile kamuoyuna duyurmak istediği" gerekçesiyle suçlanmıştır.

• Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi parti genel başkanlarının, dönem başbakanının, bakanlarının, milletvekillerinin her türlü özgürlüğü kısıtlanmış kimileri kaldırılmıştır. Gözaltı anlamına gelen (gözetim ve güvence altına alınma) uygulamasına maruz kalmışlardır. Seçimle işbaşına gelmiş olan tüm il, ilçe belediye başkanları görevden alınmış ve yerlerine Sıkıyönetim Komutanlıklarınca atama yapılmıştır. Birçok belediye başkanı gözaltına alınmıştır.

• Ülkedeki tüm grev ve lokavtlar kaldırılmıştır. DİSK, MİSK ve HAK-İŞ 'in hesapları bloke edilmiş, bütün evraklarına Sıkıyönetimce el konulmuştur. (3 ve 8 no' lu kararlar)

• TÜRK-İŞ'e bağlı Yol -iş ve Petrol-iş'in birçok şubesi kapatılmıştır.

• DİSK, MİSK ve HAK-İŞ gibi sendikalarının yöneticileri, işyeri temsilcileri, üyeleri gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla sorgulanmış, tutuklanmış ve yargılanmıştır. (Bu dönemde,sadece DİSK'in üye sayısı 500.000'i geçmekte idi)

• 19.9.1980'de 1402 sayılı yasa ile yapılan değişiklikle tüm kamu personeli gibi Üniversite elemanlarının gerekçesiz ile görevlerine son verme yetkisi Sıkıyönetim komutanlıklarına bırakılmıştır.
6.11.1981!de çıkarılan Yüksek Öğretim Yasası ile üniversitelerde bilimsel özerkliği yok eden yasal düzenleme yapılmıştır. Sıkıyönetim komutanları
"Güvenlik soruşturması" adı altında üniversitelerde nitelikli öğretim kadrosunda ağır ve ciddi bir tasfiyeye gitmiştir. Bu dönemde, yaklaşık 5.000 öğretim üyesinin görevden alınmış veya ayrılmış olması ülkenin bilim kaynaklarının nasıl yok edildiğinin göstergesidir.

• Ülkedeki öğretmenlerin büyük çoğunluğunun üyesi bulunduğu TÖB-DER'in merkezi ve 670 şubesi kapatılmış, merkez ve şube yöneticileri, üyeleri gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla sorgulanmış, tutuklanmış ve yargılanmıştır.

• Dünya ve ülkemizde barışı savunmak gibi insani değer ve hedeflerle kurulmuş olan Barış Derneğinin merkez ve şubeleri kapatılmış, yöneticileri üyeleri gözaltına alınmış, tutuklanmış ve gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla yargılanmıştır.

• Ülkede örgütlü her türlü yapıyı yok etmek amacıyla bir kıyım başlatılmıştır. Sadece Ege bölgesinde, Sıkıyönetim Komutanlığının emriyle Eşrefpaşa'yı Sevenler Derneği, Torbalı Kasaplar Kulübü, Kınık Traktörcüler Derneği, Ege Briç ve Satranç Derneği, Ödemiş Patates Ekicileri Fidancılar ve Pamukçular Derneği, Fakir Hastalara Yardım Derneği, Sağırları Koruma Derneklerinin dahi içinde bulunduğu 589

dernek kapatılmıştır. Ülke insanlarına; yasal partilerin, sendikaların, derneklerin ve hatta kooperatiflerin “ihtilalci gizli örgüt” sayıldığı akıl almaz bir süreç yaşatılmıştır.

• Atatürk’ü ve Atatürkçülüğü ağzından düşürmeyen sanıklar Atatürk’ün mirasları kabul edilen Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunu da kapatmışlardır.

• Bu süreçte; ülkede son derece sistemli baskıcı bir sansür uygulanmıştır. Haberleri ve yazıları nedeniyle birçok gazeteci tutuklanmış, yargılanmış ve mahkum olmuştur. Ülkede yayınlanan tüm basın organları en az bir kez kapatılma cezası almıştır. Öyle ki; Cumhuriyet gazetesi başyazarı Nadir Nadi’ye, 22 yıl önce yazdığı bir yazıyı yeniden yayınladığından dolayı mahkumiyet verilmiştir.

• Bilim ve Sosyalizm yayınlarına bir yargı kararı olmadan sadece Sıkıyönetim Komutanının emri ile el konulmuş ve 133.607 adet kitap imha edilmiştir.

• Yayında tekel olan TRT’nin yayın politikası tümüyle sanıklarca belirlenmiştir. 14.9.1980 tarihinde TRT Genel Müdürlüğü’ne “Haberlerde uyulması gerekli Kurallar” adıyla ağır bir sansür metni tebliğ edilmiştir. Sanat eseri olan filmler, dizi filmler dahi sakıncalı bulunarak yayından kaldırılmış, daha da ileri gidilerek yakılarak yok edilmiştir. Sansür, transseksüel bir şarkıcıya sahne yasağı koymaya kadar vardırılmıştır

• Meslek örgütlerinin bağımsızlıkları yok edilmiş, Türkiye Barolar Birliği Adalet Bakanlığı’na, Türk Tabipler Birliği Sağlık Bakanlığı’na, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Bayındırlık Bakanlığı’na bağlanmıştır.

Yargıç ve yargı bağımsızlığı ile savunma hakkı ciddi biçimde yok edilmiştir;

• Sanıklar, kendilerine yasama görevi yükleyerek darbenin ilk 6 ayında 123; 9. ayda 175, 1981 yılının sonunda tam 268 yasa çıkarmışlardır.
• Sanıklar kendilerine Sıkıyönetim Askeri Mahkemeleri kurma, gerekli atamaları yapma yetkisi vermiş, MGK’nın varlığına, emir ve kararlarına karşı işlenecek suçlara da bu mahkemelerde bakılacağını ilan etmişlerdir. (6 ve 7 no’lu bildiriler)
• Yüksek yargı organlarının başkan ve üyelerinin atamaları yürütmeye bırakılmış, bu şekilde yargı bağımsızlığı ilkesi ciddi şekilde zedelenmiştir.
• Sanıklar büyük siyasi davalarda,mahkemeleri konuşmalarıyla yönlendirmeye ve baskı yapmaya çalışmışlardır.
• Mahkumiyet kararlarına muhalefet şerhi koyan sıkıyönetim mahkemesi yargıçları başka yerlere sürülmüş, birçok savunma avukatı çeşitli bahanelerle duruşmalardan atılmış, gözaltına alınmış, tutuklanmış, yargılanmış ve sürülmüşlerdir. Savunma hakkı ve savunmanlık görevinin gerekleri ortadan kaldırılmış, avukatların müvekkilleriyle cezaevlerinde görüşmeleri engellenmiş, kısıtlanmıştır.
• 13.7.1981’de alınan kararla doğal yargıç ilkesi çiğnenerek sıkıyönetim döneminden önceki suçların

davalarına da sıkıyönetim mahkemelerince bakılacağına karar verilmiştir.
• 19.9.1980 de açıklanan kararla; 3 yıla kadar olan cezaların temyiz hakkı ortadan kaldırılmıştır. Bu karar ile insanların yargı güvencesi, yasaların geriye yürümezliği ilkesi çiğnenmiş, yargısal denetimden kaçılmıştır.
• Gözaltı süresi neredeyse bir mahkumiyete dönüştürülerek 90 güne çıkartılmıştır.
• İhbarcılık zorunlu hale getirilmiştir.
• 12.8.1981 tarihli "Takip edilecek şahıslar hakkındaki emir" ile insanların mezheplerine kadar fişlenmesi,ve ülkede fişlenmeyen insanın kalmaması sağlanmıştır.
• Çıkarılan yasa ve yayınlanan bildirilerle, hukuksuz gözaltı ve tutuklamalarla, ülkede polis devleti uygulaması yerleştirilmiştir.

Yine bu dönemde Türkiye Cumhuriyeti'nin temel ilkelerinden olan laiklik ilkesi sanıklar tarafından çiğnenmiştir;
• 19.10.1981'de okullarda zorunlu din dersi uygulaması getirilmiştir.
• Atatürk Yüksek Kurulu, 20 Haziran 1986 günü Cumhurbaşkanı Kenan Evren başkanlığında toplanarak, Türk İslam Sentezi'ni temel alan bir kültürün bütün millete kabul edilmesine yönelik bir raporu benimsemiştir.
• Diyanet İşleri Başkanlığınca, yurtdışına çok sayıda din adamı gönderilmiş ve bunlardan 260 görevlinin maaşının,sanıklardan Kenan Evren'in onayıyla, Suudi Arabistan merkezli, Rabıta-ül İslam örgütünce ödendiği kanıtlanmıştır.

Sanıklar, kararlarıyla yasamanın görevlerini kendileri üslenmiş, -anayasa dahil- yasaların oluşturulmasında tek söz sahibi olmuşlardır;
• 1981 yılında, Kurucu Meclis Hakkında Kanun çıkartılmış ve Kurucu Meclis MGK ve Danışma Meclisinden oluşturulmuştur.Ancak, MGK ile Danışma Meclisi arasında alt-üst ilişkisi getirilmiş ve yasa ile anayasanın hazırlanmasında son söz hakkı ve hükümeti denetleme görevi yine MGK'ne bırakılmıştır.

• Danışma Meclisine yeni anayasa metnini hazırlama görevi verilmiştir.Ancak MGK'nin 65 sayılı kararı ile feshedilen partilerin genel başkan,genel sekreter ve yardımcıları ile yönetim kurulu üyelerinin,her türlü siyasal faaliyeti yasaklanan dernek,tüzel kişilik ve toplulukların bu konuda kişisel görüş açıklamaları yasaklanmıştır.
• 71 sayılı kararla, Anayasanın geçici maddeleri ile Devlet Başkanının Radyo ve Televizyonda ve yurt gezilerinde yapacağı Anayasayı tanıtma konuşmalarının hiçbir surette eleştirilmesi, bunlara karşı yazılı veya sözlü herhangi bir beyanda bulunulması yasaklanmıştır.
• 118 sayılı kararla, MGK üyelerinin faaliyetleri, gezi ve konuşmaları seçim yasakları kapsamının dışına çıkarılmıştır.

• 167 sayılı kararla, Danışma Meclisi tatile girdiğinde M.G.K.'ne doğrudan doğruya yasama yetkisi verilmiştir.
• M.G.K'ne 1983 seçimleri öncesi kurulan MDP'nin 3, Halkçı Partinin 7, ANAP'ın 7, SODEP'in 37, YGP'nin 62, DYP'nin 320 kurucu üyesini ilk aşamada veto etmiş, yeni kurulan partilerin kurucu üye sayısının en az 30 kişi olması yolunda karar alarak partilerin siyasal yaşama dönmelerinin önüne her türlü önlemi almıştır. İlk başta 1683 adaydan 672'si veto edilmiştir. Büyük Türkiye Partisi 79 sayılı kararla kapatılmıştır.
• Sanıklar, 27.12.1979 tarihinde Cumhurbaşkanına gönderdikleri bir muhtıra ile devletin Anayasal kurumlarını ve parlamentosunu hedef almış ve ülke yönetimine karşı elinde bulundurduğu askeri gücü kullanarak manevi cebirle Anayasa nizamına ve devlet kurumlarına karşı kalkışma niyetini göstermiştir.

12 Eylül 1980 tarihinde ise askeri bir darbe yaparak Bakanlar Kurulunu ve Devletin tüm anayasal kurumlarını ortadan kaldırarak TCK.'nun 147. maddesinde düzenlenmiş olan "Bakanlar Kurulunu devirmek- Çalışamaz hale getirmek" fiillerinde bulunmuşlardır.
27 Ekim 1980 tarihli 2324 sayılı Anayasa Düzeni hakkında Kanun'u yayınlamışlar ve bu kanuna dayanarak varlıklarını meşrulaştırmaya çalışmışlardır. Kanun olarak belirtilmiş olan ancak halk iradesi ve yasama kurumundan geçmemiş bu yasa ile;

• 1961 Anayasasının bazı istisnalar saklı kalmak kaydı ile yeni Anayasa yapımına kadar yürürlükte kalacağı ve,
• 1961 Anayasası'nın TBMM'ne ve Senato'ya ait olduğunu belirttiği görev ve yetkilerin Milli Güvenlik Konseyi'ne; Cumhurbaşkanına yüklediği görev ve yetkilerin ise konsey Başkanına verildiği; Milli Güvenlik Konseyi'nin bildiri ve kanunlarında yer alan ve alacak olan hükümler ile çıkmış ve çıkacak olan Bakanlar Kurulu kararı veya ortak kararnameler hakkında yürütmenin durdurulması veya iptal isteminde bulunulamayacağı, Milli Güvenlik Konseyinde alınan ve alınacak, yayınlanmış ve yayınlanacak bildiri, karar ve kanunlardan 1961 Anayasasına uymayanların anayasa değişikliği, yürürlükteki kanunlara uymayanların da kanun değişikliği olarak yayınlandıkları tarihte yürürlüğe girecekleri öngörülmüştür.
• Milli Güvenlik Konseyi'nin 50 numaralı bildirisi ile her türlü siyasi faaliyet yasaklanmış; 16 Ekim 1981 tarih ve 2533 sayılı kanunla daha önce siyasi faaliyetleri yasaklanan siyasi partiler kapatılmıştır

Darbe ile birlikte temel hak ve özgürlükler ile tüm siyasal ve ekonomik özgürlükler ortadan kaldırılmış, Cumhuriyet devlet şeklinin hukuksal yapısı bozulmuş ve işlemez hale getirilmiştir.
Çağdaş hukuk, herkesin dokunulamaz, devredilemez, vazgeçilemez haklarının olduğunu kabul ederek "yaşam hakkını" kutsal ana ilke olarak savunmakta; ölüm cezasının bu ilkenin çiğnenmesi anlamına geldiğini kabul etmektedir.

12 Eylül döneminde, insanların "yaşam hakları" yoğun şekilde ihlal edilmiştir. Gözaltında kayıplar ve belgelenen -bazen de dönemin bürokratlarınca açıkça ifade edilen- işkence olayları, büyük bir hukuksuzluğun göstergesi olmuştur. Türkiye'nin de bir iç hukuk metni olarak uygulamak zorunda bulunduğu

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine göre, temel haklardan olan yaşama hakkı ve işkence yasağına hiç-bir surette kısıtlama getirilemeyeceği,bu hakların mutlak koruma altında olduğu açıktır. Sanıklar uygulamalarıyla ulusalüstü hukukun normlarına da aykırı davranmıştır. (Bu hak ihlallerine ilişkin istatistiki bilgiler yukarıda verilmiştir.)
Bilim-sanat, basın-yayın, dernek kurma, toplanma ve gösteri yürüyüşü yapma, düşünceyi ifade etme, adil yargılanma hakları tamamen ortadan kaldırmış, hak ihlalleri yaptırımsız kalmıştır.

Yasama, yürütme, yargı erkleri tek elde toplanarak Anayasa'nın temel ilkelerinden "kuvvetler ayrılığı ilkesi" çiğnenmiştir.
18.yy.da yaşamış olan Montesqieu; yasama, yürütme, yargı erkleri tek elde toplanarak "ZULMÜN KAYNAĞI" olarak nitelendirmiştir.
Ağır sansür nedeniyle; ülkede ve dünyada yaşananlardan haberdar olamamak, bilgilenememek toplumda teslimiyet ve çaresizlik duygusu, yılgınlık yaratmış ve halkı apolitikleştirmiştir.

Çalışma yaşamına ilişkin son derece ağır bir kısıtlamalar getirilmiş; kıdem tazminatı hakkına ilişkin yasal sınırlamalar yapılmış, izinler ve tatil süreleri azaltılmış, iş sağlığı ve iş güvenliği hükümleri işçiler aleyhine değiştirilmiş, grevin yasak olduğu işkolları genişletilmiş, grev ertelemeye ilişkin esneklikler getirilmiş, grev kırıcılığını resmileştiren düzenlemeler yapılmıştır.
Dayatılan yeni ekonomik durumda, tefeci bankerler kitlesel bir trajedi yaratmış, işsizlik artmıştır.

Yapılan darbe ve sonrasında gelişen olayların tümü o gün yürürlükte bulunan 1961 Anayasası'na ve sanıkların yönlendirmesi sonucu hazırlanan 1982 Anayasası'na dahi aykırıdır;

ANAYASA m. 6 : Hiç kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.
6.maddede belirtilen devlet yetkileri, Anayasadan kaynaklandığı gibi, kimin tarafından kullanılacağı da yasada belirtilmiştir. AMA MGK YETKİSİNİ ANAYASADAN ALMADIĞI GİBİ, EYLEMİ DE TÜRK CEZA YASASI'NDA SUÇ OLARAK TANIMLANMIŞTIR.
Anayasa ve Uluslararası Hukuk anlamında Türkiye Cumhuriyeti, "Yasama", Yürütme" ve "Yargı" erki olarak üç organı bulunan bir devlettir." Yasama" organı tek bir kurul yani Türkiye Büyük Millet meclisi, "Yürütme" Cumhurbaşkanı ile Başbakan ve Bakanlar Kurulu, "Yargı" da Anayasa Mahkemesi, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Yüksek Seçim Kurulu gibi kuruluşlarla Yargıtay, Danıştay ve Askeri Yargıtay adını taşıyan yüksek mahkemeler, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ve Uyuşmazlık Mahkemesi'nden oluşur.Cumhurbaşkanı ise ,Türk Kamu Hukuku düzeninde hem Yasama, hem Yürütme hem de Yargı alanına ilişkin görev ve yetkilerle donatılmış bir organ-kişi olmakla beraber, Anayasa sistematiği içinde "Yürütme" başlıklı ikinci bölümde öngörülmüştür.
Bu düzenlemenin bir sonucu olarak , Devletin "Yürütme" organı ve onun bir uzantısı konumundaki "idare" ye daha yakından baktığımızda da Cumhurbaşkanını görürüz. Anayasa, Cumhurbaşkanından sonra " Bakanlar Kurulu"ndan söz etmekte,aynı madde içinde "Başbakan"ı öngörmektedir.

12 Eylül Askeri Darbesini gerçekleştiren Silahlı Kuvvetler mensubu 5 general, bu eylemlerinin bir uzantısı olarak yargı ve yasamanın yanında hem Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu ve Başbakan'ın görevlerini, yani yürütmeyi ele geçirmişler ve 24 Kasım 1983'e kadar da bu yetkileri, Milli Güvenlik Konseyi adıyla kullanmışlardır. Anayasa'nın 1982 yılında halk oylaması sonucunda yürürlüğe girmesine kadar da Kenan Evren hem Genelkurmay Başkanı ve hem de Devlet Başkanı sıfatını kullanmıştır.
Hukuk devletinin temel ilkesi Devlet içinde tüm kamusal yaşam ve yönetimin yargı denetiminin altında olmasıdır. Hukuk Devletinde , olağanüstü dönemlerde bile adli-idari kolluk yetkilerinin ne kadar genişleyeceği, hangi durumda hangi yetkinin nasıl kullanılacağını, yine Anayasa ve yasaların düzenlemesi ilkesinden vazgeçilemez. Yönetimin, hukukun dışına çıkarak kuralları kendisinin koyup uygulaması Hukuk Devleti ilkesiyle bağdaşmamaktadır.
Kaldı ki, idarenin sebepsiz hiçbir davranışı olamaz ve bütün davranışlarının tüm sebepleri de hukuka uygun olmak zorundadır.İdare hukukunda yer alan tüzel kişiler ve varlıkların tüm işlem ve eylemlerinin sebebi, daha önceden hukuk ilke ve kuralları ile belirlenmiş bulunan durumlara uygun olma zorunluluğundadır. Sebep, aynı zamanda "kamu yararı" denilen bir amaca yönelik olarak ortaya çıkmış ve ancak o amaca ulaşılmasının gerekli ve zorunlu kıldığı bir sebep olabilir. Ancak, idarenin hiç bir davranışı, hiç bir zaman, hiç bir koşulda "kamu yararı" amacının dışında kullanılamaz. Kamu yararına yabancı her unsur idarenin davranışını sakatlar ve hukuka aykırı bir hale getirir. Bu aykırılığın anlaşılamaması, belirlenmesi için bir yargı önüne getirilememesi, yaygın olması nedeniyle toplumda buna göz yumulması ya da yargı yerlerinde fazla önemsenmemesi gibi olguda görülebilecek veya bulunabilecek hiç bir özür bu bilimsel gerçeği ortadan kaldıramaz.İdare işlevi, devletin yasama ve yürütme erklerinin saptadığı siyasi yönde ve hukuki çerçeve içerisinde, toplumun düzenli ve uygarca yaşamını sağlamak ve sürdürmek için (esas itibariyle) kamu gücü ve usuller kullanılarak doğrudan, devamlı ve ahenkli surette kamusal faaliyet yürütmesidir.

İdari işlem kural olarak idari organ ve makamların "idare" alanındaki irade açıklamasıdır. Dolayısıyla organik yönden olmasa da Yasama ve Yargının da bu alana giren işlemleri "idari"dir. İdarenin işlemlerinin " kamu yararı amacı" taşıması gereğinin bir sonucu olarak; kamu yararının nerede ve ne olduğuna, nasıl somutlaştığına karar verme yetkisi, Türk Anayasal ve pozitif hukuk düzenine göre asli kural koyma yetkisine sahip bulunan "Yasama organıdır". Bir uyuşmazlık durumunda ilke ve kuralları yorumlayarak " kamu yararının ne olduğu"nu belirleme görevi görev ve yetkisi de "yargı"nındır.
Ancak sanıklar yaptıkları düzenlemelerle bu yolu kapatmıştır.Hem yürütme ve hem de yargı yetkisini üstlenen MGK'dan, kendi yaptığı işlemlerin yargısal denetimini de yapması tabii ki beklenemez.
Sonuç olarak 12 Eylül 1980 Askeri darbesinin kendisi başlı başına bir suç olmakla birlikte 12 Eylül 1982 Anayasası ile de uygulamaları devam etmektedir. Darbeciler halen, dönemlerinde yaptıkları uygulamalar nedeniyle yargılanamamış, kendilerini yargıya karşı Anayasa ile zırhla donatmışlardır.

Arjantin ve Yunanistan örneklerinden görüldüğü üzere, ülke yönetimini silah gücüyle ele geçiren darbeci subaylar yargılanıp mahkum edilmektedir. Hatta Yunanistan'da darbeci subaylar hala hapis cezalarını çekmektedirler. Bu ülkelerde, ordu iktidarı ele geçirdiği zaman mevcut hukuk sistemini ele geçirip kendi hukuk sistemlerini hayata geçirmiş olmaları, yargılanmalarına engel teşkil edememiştir. Zira, onlar da mevcut anayasal sistemin öngördüğü usuller dışında zora-silaha dayalı bir yönteme

başvurmuşlardır ki, hukukun temel ilkelerine göre bu yöntem meşru değildir. Kendisi meşru olmayan bir yönetimin, çıkardığı yasaların hukuki ve meşru olması da düşünülemez. Bu nedenle, sanıkların kendilerini yargılanmaktan bağışık kılan Anayasa'nın geçici 15.maddesinin meşru bir hukuki temeli yoktur. Hukukun temel ilkelerine tamamıyla aykırıdır, YOK HÜKMÜNDEDİR.
Darbe döneminde yürürlükte bulunan 1961 Anayasası'nda açıklık olmamakla birlikte, yine aynı dönemde bir iç hukuk kuralı olarak hukuk sistemimizin bir parçası olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 15. maddesi temel hak ve özgürlüklerdeki sınırlamaların
"demokratik toplumun gereklerine aykırı olamayacağı" hükmünü düzenlemektedir.
Demokratik toplumun gerekleri" 1961 Anayasası'ndaki karşılığı "hakkın ve hürriyetin özüne dokunmama" ilkesidir. "Sınırlamanın sınırlanması ölçütleri" olarak adlandırılan bu ilke ;

• Uluslararası hukuktan doğan yükümlülükler,
• Oranlılık
• Dokunulmaz hakları içermektedir.

İdarenin, sınırlamanın sınırlanması ölçütlerine uymaması sonucunda ortaya çıkan eylemi açık bir hukuka aykırılık durumu oluşturmaktadır. İdarenin eylemlerinin "açık bir yolsuzluk ve usule aykırılık" ile "mülkiyet hakkına veya amme hürriyetine tecavüz" ün söz konusu olması ve bunun "maddi ve fiili icra" ile uygulanması yolu ile kamuya yansıyan eylemleri "fiili yol" olarak adlandırılmaktadır. Fiili yolun çok önemli bazı sonuçları olduğu, öğretide genellikle tartışmasız bir biçimde kabul edilmektedir. Bunlardan birincisi, biçimsel olarak bulunsa bile idari işlem ve kararların "yok hükmünde" sayılması ile idarenin sorumluluğunun nitelik ve hukuksal esasının değişmesi; ikincisi de; bir öncekinin doğal uzantısı sayılması nedeniyle kamu görevlisinin adliye mahkemesi önünde kişisel sorumluluğunun söz konusu olmasıdır. Fiili yolda artık o tutum ve davranışın,ne idare ve ne de kamu göreviyle bağdaştırılması mümkün olmadığından olay tam anlamıyla bir suç ve hukuksal yönden de "haksız fiil"e dönüşmektedir.
Anayasa Mahkemesi, olağanüstü dönemlerde çıkarılan KHK'lerin yargısal denetimine ilişkin olarak verdiği 90/25 E., 91/1 K. nolu ve 10.9.1991 tarihli kararında; belli bir bölge ve zaman için olağanüstü hal uygulanan yer ve süreyi bağlayacak biçimde çıkarılan KHK'lerin sadece bu sınırda işlev görmediğini, daha geniş bir an ve zamana etki yaptığını belirtmiştir. Bu KHK'ların, Olağanüstü Hal Kanununda da değişiklik yapılabilir ve gerek OHAL ve gerekse bu yasada değişiklik yapan yasalar Anayasa Yargısı denetimine tabidir. Bu yasalar Anayasa Mahkemesi denetimine tabi iken, (Anayasa m.148/1) anayasa yargısının görevi dışında kalan olağanüstü dönem KHK'lerinin söz konusu Kanunu değiştirebileceğinin kabulü, Hukuk Devleti ilkesine aykırıdır. İdarenin işlemlerine karşı iptal davası açılması, olağanüstü dönemlerde de yasaklanamaz. (Any . m. 91/6 E., 91/20 K. 3.7.1991)

Anayasa'nın geçici 15. maddesi belirli bir dönemde fevkalade şartlar altında siyasal görev yapan Milli Güvenlik Konseyi ve Danışma Meclisi Üyeleri ile bu dönemde alınan kararları uygulayan kamu görevlilerini cezai, mali ve hukuki sorumluluktan koruyan kurallar bütünüdür. fevkalade dönem olarak adlandırılan dönem 12 Eylül 80 tarihinden ilk genel seçimler sonucu toplanacak TBMM başkanlık Divanı oluşuncaya kadar geçen süre içinde çıkarılan Kanunlar ile Kanun hükmünde kararnameler ile 27 Ekim 1980 tarihli 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun uyarınca çıkarılan karar ve tasarrufların Anayasaya aykırılığının iddia edilemeyeceği yolundaki Anayasa Geçici 15. maddesinde sözü edilen

dönemdir. Bu dönemde çıkarılan kanun ve Kanun hükmünde kararnamelerin Anayasaya aykırılığının iddia edilememesi o dönem bunların tartışma konusu olmalarının önüne geçmek üzeredir.
1961 Anayasası geçici 4. maddesi ve 82. Anayasası geçici 15. maddesi ile sürdürülen Anayasaya aykırılık iddiasında bulunulamaması ve yasalara karşı cezai, mali ve hukuki sorumluluğun kaldırılmasına ilişkin hükümler, Anayasa Mahkemesi Başkan vekili Güven Dinçer'in 91/31 E. ve 91/ 27 K. No'lu kararda ki, karşı oy yazısında belirttiği gibi; Türkiye'yi Anayasa ile değil, yasaklayıcı geçici maddelerle yönetilen bir ülke durumuna düşürmüştür. Kaldı ki Anayasal yorumlarda anayasal hakların eksiksiz kullanılması ve Anayasal kurumların bütünüyle çalışması temel yorum olmalıdır. Anayasa hükümlerindeki belirsizlik ve uyumsuzluk hallerinde geçici maddenin yorumunun da anayasal hakların eksiksiz kullanımını sağlayıcı ve madde kapsamını daraltıcı şekilde yorumlanması gerekir.

"Anayasa'nın 2. maddesinde "Hukuk Devleti" Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayılmıştır. Cumhuriyetin nitelikleri Anayasa'nın 4. maddesinde sayılmış olan değiştirilemez, değiştirilmesi teklif edilemez biçimindeki hükümler arasında sayılmıştır. Böylece Anayasa'nın 1,2, ve 3. maddeleri, Anayasanın öteki hükümlerine göre bir "üst norm" niteliğindedir. Sözü geçen dönemde çıkarılan yasama işlemleri yönünden de olsa, Anayasal yargı denetimine yer vermeyen üstelik bu denetimsizliğe zamanla bir sınır da getirilmeden Anayasa'nın geçici 15.maddesini temel kabul ederek yapılan uygulama Cumhuriyetin " hukuk devleti ilkesi" ile bağdaşmaz.
Öte yandan Anayasa'nın 138. maddesi, hakimleri önce Anayasaya, yasaya ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre karar vermekle görevli kılmıştır. Geçici 15. maddenin uygulanması durumunda hakim Anayasa hükmünü bir kenara bırakarak geçici maddesindeki Anayasanın uygulanmamasına ilişkin madde hükmüne öncelik tanımış olacaktır.

Anayasa'nın 125/1.maddesi "idarenin her türlü işlem ve eylemlerine karşı yargı yolu açıktır" "hükmünü düzenlemektedir. Geçici 15. madde hükmüne karşı idarenin tüm eylem ve işlemlerinin yargısal denetime tabi tutulabilir olmasının en büyük dayanağı Anayasa'nın "Cumhuriyetin Nitelikleri" başlıklı 2. maddesinde yer alan "hukuk devleti" ilkesidir.
Yürütmenin her tür eylem ve işleminin yargı denetimine açık oluşu, demokratik bir devlet niteliğini belirleyici bir ölçüdür.Temel niteliği değiştirilemez, değiştirilmesi önerilemez . Hukuk devleti ilkesi olan bir Anayasada geçici madde ile sınırsız bir zaman için tüm eylem ve işlemler için yargı zırhı oluşturulması temel niteliklere karşı yasamanın bir ihlalidir. Bu nedenle Hukuk devleti ilkesi temel alındığında Geçici 15. madde hükümleri sanık ve arkadaşlarının yargılanmalarının önüne geçebilecek nitelikte ve Anayasanın 2. maddesi göz önüne alındığında üst norm niteliğinde değildir.

Anayasayı ihlal suçunun (TCY.m 147) devletin cebri gücünü elinde bulunduranlar tarafından da işlenebilir.
Bu madde ile Cumhuriyetçiliğe, demokrasiye ve nitelikleri Anayasa'da belirlenmiş olan siyasal

düzenimize yönelik, bünyesinde zor ya da şiddet içeren maddi hareketler teşebbüs aşamasında kalmış olsalar dahi cezalandırılmaktadır.
Yüksek Adalet Divanı kararında “cebren teşebbüs” lafzının sadece maddi cebir için değil, manevi cebir için de kabulü gerektiği teyit edilmiştir.Şikayete konu fiil TCK .147. maddesinde düzenlenmiştir. Şikayet edilen ve arkadaşları silahlı güçlerini kullanma cebri ile 12 Eylül 1980 tarihinde TCK’nun 147. maddesini ihlal etmişlerdir.

UNUTANLARA ANIMSATILIR……

DARBE DURUŞMASINDA MUHTEMEL SEYİR ÜZERİNE NOTLARIM…

Müdahil vekili avukat arkadaşlarıma ve ilgilenen arkadaşlarıma laf atmak isterim;
14 Eylül duruşmasında;

1.son özel yetkili mahkemeler üzerine olan yasa değişikliği üzerinden mahkemeye konumunu tarif etmesini isteyerek mi celseyi açtıracağız? Yoksa sessiz mi kalacağız?

2.Mahkemenin 2 sanığın ekonomik durumu sorusuna Masak ' ın yani Mali suçları Araştırma kurumunun cevap vermesi ve maaşlarından ibaret bir muhtemel bilgi karşısında mahkemeden yeni talebimizi belirleyecekmiyiz. Ve biz de bu kuruma yüklenecekmiyiz?

3.Muhtemel internet sorgusu için teknolojik imkan sıkıntısı olması olasılığına karşı, bir dost Bilgisayar Mühendis firmasından mümkünat mütalaası, parasal karşılığı notu edinecekmiyiz edinmeyecekmiyiz?

4.Mahkemenin de Sanıklara karşı tazminat Davalarını isteyenin hukuk mahkemelerinde açması muhtariyeti kılıklı ara kararı da dikkate alınarak aramızdan hiç böylesi tazminat davası açılıp açılmadığını bilelim mi bilmeyelim mi ?

5.Çapraz sorgu için Sevgili Ömer Kavili hazırsa da ona yardım, yardımcı soru bilgi belge yardımı çalışması yapacakmıyız yapmayacakmıyız? Herkes çapraz sorgucu mu olacak ?

6.Ara kararında darbe sırasında Kenan Evrenin ziyaretçi defterini isteyen mahkemeye defterin gelip gelmediği, gelmemesi halinde talebimiz, gelmesi halinde incelememiz için hızlı çalışma yapılacak mı yapılmayacak mı ?

7.Adli Tıbbın bu 2 darbeci ile ilgili konumu, normları, bilimselliği uygulamaları konusunda eski başkan Prof. Fincancılardan mütalaa alacaktık ? aldık mı alacakmıyız ? almayacakmıyız?

8.2. sınıf büyük darbeciler için süren 671 numaralı dosya için mahkemenin de ara kararı ile sorusu yanında bizim çalışmaız gayretmiz olacak mı olmayacak mı ?

9.3. sınıf küçük darbeciler, bizatihi işkenceciler için süren 671 numaralı dosya için mahkemenin de ara kararı ile sorusu yanında bizim çalışmaız gayretimiz olacak mı olmayacak mı ?

10.Celseden celseye savunma makamının basına, kamuya bilgi vermesinin yetmediği yettiği, yetmiyorsa celse aralarında kamuya bilgi verilmesi konusunu; avukat arkadaşlarımızın görüşüp çözmesi gerekmektemidir gerekmemektemidir ?

11.Davanın uzaması- uzamaması konusunda avukatlarda ikircik gözlendiğinden bu hususun tartışılmasını,

12.Sol cenahın davayı küçümsemesi konusunda bir kez daha toplanıp değerlendirme yapıp yapmamayı,

13.Darbede Kürtçe konuşma yasağı koyma kanunun; önü, arkası, gerekçesi, muhtemel tartışma tutanaklarının celbini mahkemeden isteyelim mi, istemeyelim mi ?

GİBİ SORULARIMI AÇIKTAN SORUYOR, öneriyor
NEDEN İÇ TOPLANTI YAPMIYOR, ORADA KONUŞMUYORSUNUZ DENMEMESİNİ DİLİYOR, KATKININ İYİ OLABİLECEĞİNİ DÜŞÜNÜYORUM.

14.4.yedek hakimin artık gözükmememsine ne etmeli…

15.

SEVGİLİ BASIN MENSUPLARI,

2000 YILI İLE 2005 YILLARI ARASINDA BASINA ÇOK KAMUSAL AÇIKLAMALAR YAPARAK, KOZA İSİMLİ ALTIN FİRMASINI MAĞDUR EDEREK, AVUKATLIK GÖREVİMİ KÖTÜYE KULLANDIĞIMDAN BAHİSLE YARGITAY YOLU KAPALI OLARAK 11 AY 22 GÜN HAPİS CEZASINA ÇARPTIRILDIĞIMI BİLİYORSUNUZDUR.

ONUN İÇİN DİKKATLİ YAZIYOR, KONUŞUYORUM. KORKTUĞUMDAN DEĞİL YA NEYSE….

Kenan Evren ve arkadaşlarının darbe
en büyük sağ 2 şefi olarak, 1. Halka yargılama duruşması Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesinin 2012/3 esas dosyası ile sürüyor ya…. Kenan Evrenin 160 sayfalık akademik kokulu savunması dosyaya girdi ve kamuya açıklandı ya…Ben kurucu iradeyim diyor. Anayasam yürürlükte bilem diyor ya..

Biz bu 160 sayfaya da savcının cılız iddianamesine de, hayata da darbelerin hesaplaşılmasına da çalışıyoruz.Pek fazla destek görmesek de..

Ben şahsen Müdahil olarak yüzlerce sayfalık bir dilekçeler belgeler sundum ama Barom arkamda, yanımda olmadığı için Müdahil olamadım.

Ancak şansım yaver gitti. Ve Muğla Barosu beni vekil kıldı ve Müdahil olduk. Şimdi öne çıkan gündem;
2 sanığın duruşmaya hastalanıp gelmemesini oluşturdu. Çapraz sorguya hazır idik..

Şili örneğini de Yunanistan örneğini de sunmaya da hazır idik.

AİHS ‘ ni de insanlık suçu kavramını da sunmaya çalışıyor idik.

ANCAK DÜN GELEN HABERE GÖRE, MAHKEMENİN ÜNİVERİSTELERDEN İSTEDİĞİ BU SANIKLAR MAHKEMEYE GELİRLERSE STRESTEN MTRESTEN KALPTEN VS ÖLÜRLER Mİ ‘’ KILIKLI SORUSUNA BÜYÜK ÜNİVERSİTEDEN ‘’ evet ‘’ " ayakta ve oturarak olmazzzz " YANITI GELMEKLE;

İTİRAZLARIMIZI, DOĞRUDAN AİHM ‘ YE BAŞVURULARI, HALKA ŞİKAYETİ,

HAZIRLIYORUZ.

BİR YANDAN GELEMİYOR, AYAKTA OTURARAK SORGULANAMZ DENİYOR AMA YATARAK OLSA OLABİLRİ ANLAMI ÇIKTIĞI İÇİN HÜNÜ MÜBAREK GİBİ YATAKTA GELMESİ VE SORGULNMASI, YATAĞINDA DOKTORLARLA HEMŞİRELERLE BU KADAR ŞIMARIKLILIK SOHBETİ, KIZMALAR , SİNİRLENMELER, GÜLMELER YAPABİLİDĞİNE GÖRE DE YEDEKTE BİLGİSAYAR DESTEKLİ ÇAPRAZ SORGU TALEBİMİZİ ISRARLA SÜRDÜRECEĞİZ.

F A K A T yine de akıl akıldan üstündür. Yardımlara ihtiyacımız var… basın aracılığı ile HUKUKÇULARA, HALKIMIZA sesleniyoruz.

Tıp : ‘’ Kenan evrenlere duruşmaya AYAKTA VE OTURARAK gidemezler ‘’dedi…

Müdahiller ve avukatları :’’ Evren ve arkadaşları umutlanmasın dedi ‘’…..

Bizim elimiz armut toplamıyor.

Sonuç olarak müdahiller, muhataplar, avukatlar, Mersin Muğla Diyarbakır gibi az da olsa 3 tane de olsa Barolar, alanı Kenan efendilere, darbecilere verecek değiller.. Sonra halkımız bilsin ki 2 ihtiyar dışında ortanca büyük şefler ayrı doayada küçük şefler ayrı dosyada yarılanma sırası bekliyor. halkımız biraz dikilse neler olur ? Bu memleket buralara ne acılarla geldi… Hesaplaşma şart ve bu olacak.

Senih ÖZAY Avukat

16.

Avukat
Senih Özay

---

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA

DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILAN : Muğla Barosu Başkanlığı-MUGLA

VEKİLİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

SANIKLAR : 1-AHMET KENAN EVREN

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : Davaya delil sunmak, itirazlarda bulunmak..

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

Ankaradaki savcı evren ve arkadaşları ve darbe kadrolarını ve fiillerini takipsizlikle geçiştirmeyip en azından iddianameye taşımak

istiyormuydu ? evet..

akabinde bile hemen kapatılabilir miydi ? evet.. kapatılmasın mı evet
bize, işi diri tutma moral hareketler hukuk inşası düşüyor muydu ? evet
Bunun için Azmettiren olarak abd /natoyu bulduk mu ? evet
başkanlarına bizim çocuklar Türkiye'de işi bitirdiler dediler mi ? evet.. öyleyse bizim çocuklar nasıl oluşur dedik ve araştırdık ve abd 'de darbe yapıcı eğitim okulunu bulduk mu ? evet
orada bizim subay, polis şefi, bankacı eğitilmiş adamalarımız olabilir mi? Evet.
VERSENE DEDİK...
ANKARA BÜYÜKELÇİLİĞİ ÖNCE ZORLAŞTIRICI ŞEKİLDE DI-ŞİŞLERİ ÜZERİNDEN BAŞVUR DEDİ Mİ ? EVET...
CIA İLGİLİ SERVİSİ DE " O KADAR EVRAK İNCELEYEMEM VE DE YÖNETMELİĞİMDE YETKİM VAR VERMİYORUM " DEDİ Mİ? DEDİ...

BİZ BUNU AMERİKALI AVUKAT DOSTLARLA TEST EDİYOR VE İTİRAZ HUKUKUNU ÖĞRENMEYE ÇALIŞIŞIYORMUYUZ ? EVET...

<u>ŞİMDİ EN AZINDAN</u> "size zahmet vermeyecek dosya hangisi? Afganistan, Guatemala, Ortadoğu ve saire, ve saire. Aralarından birini seçin İSTERSENİZ AMA ;
<u>BU CEVAP VEREN CIA YETKİLİSİNİN YAZISINI BİRAZ TER-BİYESİZ BULDUĞUMUZ İÇİN ŞAHSI HAKKINDA DA CEZAİ YOLA GİDECEĞİZ..</u>

VE SİZİN GİBİ AKILLI GAZETECİLER DE KAMUYA İYİ TAŞIRSA MEMELKETTE AZICIK MAZICIK KABARMA OLUR, BİLİNÇLENME OLUR, REFLEKS OLUR, SAVCININ DURUMU RAHATLAR, MÜDAHİLLER RAHATLAR, BELKİ KENAN EVREN VE ARKADAŞLARI DA RAHATLAYARAK İTİRAFLARA BAŞLARLAR.... LEKELİ TARİHİ AŞARIZ.. (SENİH ÖZAY)
Dedim mi ? Dedim…

Elbette CIA' nın başka türlü cevap vereceğini düşünmüyorduk ve buna hazırlandık 2. perdede 1- amerikada hukuk mücadelesi olacak, 2- Türkiyede Kenan Evren ve arkadaşlarının ceza davasının açılmasını ve sürece hazırlıklı müdahalemiz izlenecektir.

Çünkü evren/darbe davasının PANDORANIN KUTUSU olduğu bilinci ile , Bİ AÇILMAYA GÖRSÜN SOA/WHINSEC (ABD) VE STAND BEHIND (NATO) ÖRGÜTLENMELERİ GÜNDEME GELECEK.emin olun.

Önce bakın CIA İngilizce ne demiş ?

BAK BURADA NE DENİYORMUŞ ? BAK Türkçesine BAK;

Sizin sorularınızı sıralamış ve en alttaki paragrafta FOIA kanunu, isteyen kişilere devlet kayıtlarına erişim hakkı vermekte ancak, demiş ve bizim bilgi edinme kanunumuz 7. Maddesinde (altta yer verdim) benzer gerekçe ile talebi reddetmiş :
Sevgili Bay Ozay ve Alpaslan,

18 Kasım 2001 tarihinde Bilgi ve Güvenlik ofisinde alınan Bilgi Edinme Yasası kapsamındaki tarihsiz taleplerinize verilen nihai yanıttır.

Sizin sorular(tercümeye gerek yoktur sanırım)

1-

FOIA genel kamu için hükümet kayıtlarına erişim için, bir araç sağlamak için yürürlüğe girmiştir. FOIA hükümleri federal kurumlar açısından birisi bir şey istiyor diye araştırmalar yapmak, sorulara cevap vermek, kayıt oluşturmak, veya sebepsiz malzeme (bilgi demek istiyor sanırım) toplamak zorunluluğunda değildir. Bu sebeple isteğinizi reddetmek zorundayız.

Saygılarımızla,

Bilgi ve Gizlilik Koordinatörü

Susan Hanım.,,,

İstenecek bilgi veya belgenin niteliği
MADDE 7. —
Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler.

YANİ BAKIN TERCÜMEDE UKALACA ŞU DA DENİYORMUŞ…

"Devlet müesseseleri, sadece böyle bir bilgi edinme yasası var diye yığınla dosya arasından bu soruları araştırmak zorunda değildir. İstek mantıksız; abesle iştigaldir."

Ya arkadaşlar…

Hala yapacak şey yok sallayın 90 yaşındaki 2 adamı mı yargılayacağız….???
OO Amerikada da çok uzak birader dermisiniz ? neden dersiniz bilmiyorum..

Senih Özay Murat Alpaslan
Demişmiyim.. Evet.

2..Dava açılkdı ve ben mahkemenize bunları hepsini sundum mu ? suyndum…

3. Ertesi duruşmada ise ; O dönemin Ankara Büyükelçisi James SPAİN ' ın İngilizce kitabını ve bu kitaptaki Türkiye 12 eylül hereketini CIA değil PENTAGON ytaptı '' deyişini bilgisini Mahkemenize sundum mu ? Ve Mahkemenize bu 2 nyere siz yazın; Ben ciddye alınamdım, Belki siz alınırsınız dedim mi ? Dedim.

4.Şimdi bakın ek habere; Amerkada o okulda eğitildiğini kanıtladığımız bizimkilerin okul sınıf sıra arkadaşı GeneraL Videlaya bakınız ;

‘’’ General Videla: 'Yargılayamazdık, hepsini kurşuna dizemezdik. Yok ettik!'

[Sesonline] ARJANTİN- İnsanlığa karşı suç olarak değerlendirilebilecek kararları veren, bunların uygulanmasını yöneten kişilerin bütün bu yaptıklarını insanın kanını donduran bir soğukkanlılık ve açıklıkla anlatmaları, kabul etmeleri çok enderdir. Genellikle yapılanın “Devlet, Vatan, Millet” için bir gereklilik olduğunu söyleyen bu kişiler, yaptıklarının suç olduğunu kabul etmezler. Mağdurların hayatta kalanları ve yakınları yapılan işkenceleri, işlenen cinayetleri ispat etmek için uğraşmak zorunda kalır. Sanıklar ise, belki içlerinden “Oh olsun, iyi ki yapmışız” demeye devam etseler bile, açıkça bunu ifade etmeleri kendi aleyhlerine olacağı için genellikle mağdurlara küçümseyen bir bakış atıp susmayı ya da inkar etmeyi tercih eder. İşlenen cinayetlerin, yapılan vahşetin boyutları aşağı yukarı bilinse bile, bunları yapanların kafalarından ne geçtiği, asıl motivasyonları tam olarak ortaya çıkmaz. Yüzleşme hep eksik kalır. “Devlet, Vatan, Millet” adına yapılan barbarlıkların teşhir edilmesi de. Bu genel kuralı, geçen Nisan ayının ortasında Arjantin’de yayımlanan bir kitap bozdu. [Ahmet İnsel, Birikim Dergisi, Mayıs 2012, Sayı: 277.]

Son Hüküm, Videla'nın Kaybolanlarla İlgili İtirafları başlığını taşıyan kitap, Arjantinli gazeteci Ceferino Reato'nun general Jorge Rafael Videla ile, Ekim 2011-Mart 2012 arasında hapishanede yaptığı toplam yirmi saatlik söyleşiye dayanıyor. **(1)**
Videla, 2010'da ikinci kez mahkemeye çıktığında, "Sorumluluklarımın hepsini kabul ediyorum. Astlarım sadece benim emirlerime uymakla yetindiler" diyerek meydan okumuş ve duruşmalar sırasında bundan çok
daha fazla bir şey söylememişti. Kitap olarak yayımlanan bu söyleşide ise, önce 1985'te yargılanıp ömür boyu hapis cezası alan, sonra Carlos Menem tarafından 1989'da tüm darbecilerle birlikte affedilip, evinde gözetimli ikamette tutulan, ardından 2007'de yeniden hakkında
bu kez insanlığa karşı suç işleme iddiasıyla dava açılıp **(2)** hapsedilen ve nihayet 2010 yılında iki kez ömür boyu hapis cezasına çarptırılan emekli general Videla, yaptıklarından hiçbir pişmanlık duymadığını ifade ediyor. Hatta tam tersine, "Yedi-sekiz bin arasında kişinin yok edilmesinin yıkıcı (subversivo) güçlere karşı savaşta ödenmesi gereken bir maliyet olduğunu" söylüyor. Ardından insanın kanını donduran bir samimiyetle ilave ediyor: ***"Başka türlü nasıl yapabilirdik ki? Bu konuda hem ülke içinde hem ülke dışında protestoların oluşmasına meydan vermemeliydik."*** Videla, mutlak haklı olduğuna inananların sergilediği özgüvenle devam ediyor: "Ne mahkeme önüne çıkarılması ne de kurşuna dizilmesi mümkün olan önemli sayıda bir grup insanı ortadan kaldırmak gerekiyordu. Bu kadar insanı nasıl kurşuna dizebilirdik?
Her kayıp, elbette bir ölümü bir biçimde saklamak, maskelemek olarak değerlendirilmelidir." Burada durup, derin bir soluk alalım. Videla'nın "Başka türlü nasıl yapabilirdik?" dediği uygulama, kendisinin"yedi
ila sekiz bin arasında" olduğunu söylediği, başka kaynaklara göre **otuz bin civarında insanın**
sadece öldürülmesi değil, cesetleri bile bulunmayacak şekilde ortadan kaldırılmasıdır. Videla, işkenceciler tarafından bu ortadan kaldırma operasyonu için
kullanılan **"son hüküm"** (disposicion final) tabirinin "tipik iki askerî kelime" olduğunu, **"kullanım dışı kılmak"** anlamına geldiğini belirtiyor. İnsana korkunç bir sinizmle mi yoksa yaptığının doğruluğuna bütün varlığıyla iman etmiş bir kişinin söz sakınmazlığı ile mi karşı karşıya olduğumuzu sordurtacak bir örnekle, bu kullanımı açıklıyor: ***"Örneğin askerler kullanılmış elbiseler giyilemez hale gelince, bunların disposicion final konumuna geldiklerini söylerler."*** Yani artık envanterden düşmenin, yok edilmelerinin zamanı gelmiştir. Videla yedi-sekiz bin kişinin, "yıkıcı güçlerle savaş için yok edilmesinin gerekli olduğunu" bu askerî malzeme deposu tabiriyle izah ederken, neden bu kişilerin mahkemeye sevk edilemeyeceklerine de "mantıklı" bir açıklama veriyor: Kurşuna dizilmeleri durumunda olduğu gibi, mahkemeye sevk edilmelerinde de oluşacak **uluslararası tepkilere maruz kalmama** gereği. Bu "gereği" desteklemek için, İspanya'da Franco döneminde üç ETA militanının ölüm cezasına çarptırılmasına karşı oluşan tepkileri örnek veriyor: "Franco'nun onayıyla
ölüm cezaları verilmesine rağmen, bunların yerine getirilmesi uluslararası protestolar nedeniyle çok zor oldu. **(3)**

Halbuki o Franco idi. Ayrıca Şili'de Pinochet yönetiminin baskılarına karşı da dünyada tepkiler vardı." Kısacası Videla, tutukluların bir kısmının "kaybedilmesi/ortadan kaldırılması zorunluluğu"nun hasıl olduğunu, bunun nedeninin insan hakları örgütlerinin, sol partilerin protesto kampanyalarından kaynaklandığını ima edip, "Yaptıklarımıza ses çıkarılmasaydı, bunlar olmazdı" demeye getiriyor. Bir de bu

tür bir radikal temizlik girişimi gereği için Arjantin yakın tarihinden örnek veriyor: “Bu karanlık günlerde askerî şefler tutukluları mahkemelere sevk edemeyecekleri sonucuna vardılar.
Hatırlayın, General Alejandro Lanusse hükümeti döneminde yıkıcı (yine hep o subversivo) faaliyetler nedeniyle yargılanmış ve mahkum edilmiş olanlar, 25 Mayıs 1973’te Peronist başkan göreve başlayınca birer kahraman olarak ülkeye dönmüşlerdi.” **(4)** Bundan ders çıkaran, darbeden sonra kurulan beş askerî bölgenin komutanları, çareyi tutukluları ortadan kaldırmakta bulmuşlardı! ***“Asmayıp da besleyelim mi?”*** düşüncesinin Arjantin versiyonu diyebiliriz. General Videla, darbeden aylar önce tutuklanacak kişi listelerinin hazırlandığını, buna karşılık “tutukluların gidecekleri nihai yeri belirleyen listelerin olmadığını” iddia ediyor. Sonra hemen küçük bir düzeltme yapıyor: “Bu amaçla [ortadan kaldırılmak] oluşturulmuş kısmi listeler olabilir ama bunlar titizlikle hazırlanmamıştı”!
Es kaza bunlar titizlikle hazırlanmış olsalardı kayıp sayısının ne kadar artmış olacağını bilmiyoruz. Her durumda nizam ve intizam yanlısı bir zihniyetin
ölüm listelerinin titizlikle hazırlanmamış olmaları nedeniyle ciddiye alınmamaları gerektiğini ima etmesi de bir zihniyet dünyasını aydınlatması açısından anlamlı.
Bu söyleşi vesilesiyle, Videla’nın kabul ettiği sayıya göre yedi ila sekiz bin arasında, Kayıp Yakınları Hareketi’nin listesine göre otuz bin kişinin nasıl dört etapta yok edildiklerini de öğreniyoruz: Darbeden birkaç ay önce, “yıkıcı güçlere karşı savaş için” çıkartılan olağanüstü yetki kararnamelerine göre **(5)** ve iş çevreleri, sendikacılar, siyasetçiler, öğrenci önderleri vs.nin işbirliğiyle hazırlanan şüpheli listeleri ve başlayan tutuklamaların, darbeden sonra genelleştirilmesi; gizli merkezlerde sorguların yapılması; “kazanılması”nın mümkün olmadığına kanaat
getirilen tutukluların ölmesi, buna genellikle her askerî komutanlık bölgesinin başındaki komutanın başkanlık ettiği bir toplantıda karar veriliyordu;
cesetlerin yok edilmesi operasyonunun (açık denize atarak, gizli yerlere gömerek, fırınlarda yakarak vs.) nizam ve intizam içinde gerçekleştirildiğinden şüphe yok.
Videla, öldürülen kişilerin cesetlerinin yok edilmesi gerekçesi olarak, ERP lideri Mario Santucho örneğini vererek, “etrafında böyle büyük beklenti oluşmuş bu kişilerin cenazelerinin verilmesinin gösterilere,
anma seremonilerine yol açacak” olmasını gösteriyor. Yapılan işkenceler, öldürülen binlerce insan konusunda Videla’nın ağzından söyleşi sırasında hiçbir pişmanlık veya üzüntü ifadesi çıkmıyor. Hatta tersine, işkenceleri gerekli eylemler olarak savunurken, Fransızların Hindiçin’de ve Cezayir’de yaptıkları işkenceleri örnek gösteriyor. Bu işkence yöntemlerini esas olarak
Fransız subaylarından öğrendiklerini savunmaları sırasında başka subay ve generaller de dile getirdi.
Bütün bunları dünyanın en doğal işini yapmış
gibi anlatırken Videla’nın birden öfkelendiği anlar da var. Örneğin, yeteri kadar “yıkıcı”yı yok etmedikleri için o zamanlar kendilerini çok eleştiren Arjantinli işadamlarının şimdi de kendilerini **“devlet terörü”** yapıldığı için eleştirdiklerini söyleyip, öfkeleniyor: “Önce ellerini yıkadılar, şimdi bizi suçluyorlar!” En azından bu konuda bütünüyle haksız olduğunu söyleyemeyiz.
Her şeye rağmen, Videla bir konuda yaptıklarının hatalı olduğunu da kabul ediyor. Hayır, işkencelerle, ölümlerle, cesetlerin yok edilmesiyle ilgili değil
bu hata, teknik olarak darbeyle ilgili. “Tamamen askerî açıdan, yıkıcı güçlere karşı savaşmak için darbe yapmaya ihtiyacımız yoktu, çünkü Italo Luder **(6)** orduya yıkıcı güçleri ülkede yok etme emri veren kararnameleri imzalamıştı.” O zaman neden darbe? Yanıt, açık
ve net: “Amacımız bütünüyle anarşi içinde olan toplumu disiplin altına almaktı.” Bu anarşi sözcüğü kulaklarımızda yankılanırken hatırlatalım; söz

konusu anarşi, uzun bir askerî diktatörlük sonrası patlayan sol hareketlerin, özellikle Devrimci Halk Ordusu (ERP) ve Monteneros militanlarının yer yer
silahlı ayaklanmaya dönüşen eylemleri, yükselen sendikal
mücadeleler ve geleneksel siyasal partilerin yönetememe
durumuydu. Bu nedenle, askerî cunta kendi dönemini resmî
olarak **Ulusal Reorganizasyon Sürecini** gerçekleştirme girişimi olarak tanımlamıştı. Bu Ulusal Reorganizasyon kavramının kökleri, Arjantin Katolik Kilisesi'nin "kızıllara (ve zaman zaman Yahudilere) karşı" verdiği kadim mücadeleye gidiyor. Arjantin ordusu subaylarının çoğu gibi koyu bir Katolik-ulusalcı olan Videla için "komünist yıkıcılığa" karşı savaş, "Katolik
Batı medeniyetinin büyüklüğünü savunmak için" bir gereklilikti. **(7) "Subversivo"** tabiri Arjantin'de askerler, Katolikler ve iş çevreleri tarafından Şeytan'la neredeyse eşanlamlı olarak kullanılıyordu. Videla, 2012 yılında hâlâ bu kelimeyi bu anlamda kullanmaya devam ediyor ve "yıkıcı faaliyetler"in yakın ve ciddi bir tehlike oluşturduğuna inanıyor. Bu "yıkıcı faaliyetler"in farklı biçimlerde
devam ettiğini iddia ediyor.

Videla bir yandan Ceferino Reato'yla bu söyleşiyi yaparken, Şubat ayında bir İspanyol haftalık dergisinin sorularını yanıtlamış ve "Arjantin'de adalet yok,
intikam alma var" demişti. Bu da bugünlerde Türkiye'de moda olan bir kavram. Videla'ya göre bütün bu "intikam fesadının arkasında" iktidarda birbirlerini izleyen, "Arjantin için bir felaket olan" Kirschnerler ve "yıkıcı güçler" yatıyor. Videla'nın Kirschnerler'e öfkelenmesi yersiz değil. Önce Nestor Kirschner, onun ardından başkanlığa seçilen karısı Cristina Kirschner 1976-1983 arasındaki cunta yönetimi altında işlenen insanlığa karşı suçların failleri hakkında davaların açılmasını destekleyerek, Videla gibi yüzlerce kişinin yargılanmasının önünü açtı. Özellikle 2010'da, Malvinas Savaşı ve devletlararası ilişkiler dosyaları hariç, devletin tüm gizli dosyalarının açılıp, mahkemelerin bunlara ulaşımına izin verilmesi, cunta döneminde işlenen suçların soruşturulmasını kolaylaştırdı. Elbette bundan daha "yıkıcı bir faaliyet" tasavvur edilemezdi!

*** * ***

Arjantin'de üç kuvvet komutanının oluşturduğu cunta, 24
Mart 1976'da darbe yaptı. Cuntanın başında, **General Jorge Rafael Videla** vardı. Cumhurbaşkanı Isabel Peron'u deviren askerler, çok geniş bir tutuklama kampanyası başlattılar. Silahlı ve silahsız sol muhalefetten yüz binlerce kişi tutuklandı. Beş yüz civarında gizli tutuklama ve işkence merkezi kuruldu. İnsan hakları örgütlerinin değerlendirmelerine göre, otuz bin civarında kişi ortadan kayboldu. Beş yüz bin Arjantinli yurtdışına kaçmak zorunda kaldı.

Darbenin dönemin ABD yönetiminin bilgisi ve onayı dahilinde yapıldığının belgeleri 1980'lerde ortaya çıktı. Arjantin ordusu komuta heyetinin, darbe öncesinden işkenceleri ve tutukluların yok edilmesini açıkça planladığı da. Örneğin, darbeden önce, Koramiral Luis Maria Mendia deniz kuvvetlerinden subaylarla yaptığı hazırlık toplantısında, "Batı ve Hıristiyan
ideolojisini kurtarmak için" deniz subaylarının işkenceler sırasında sivil giyinmelerini, daha sonra "fiziki olarak yok etme sistemi dahilinde, şahısların bir 'Hıristiyan gibi ölmelerini sağlamak için' uçuş halindeki uçaklardan canlı ve uyuşturulmuş olarak boşluğa atılmalarını" söylediğini çeşitli tanıklıklar 1983'ten sonra dile getirdi.

Askerlerin kendilerinin "kirli savaş" olarak tanımladıkları bu "komünist yıkıcılığı toptan
yok etme operasyonu", silahlı mücadele veren gruplarla sınırlı bir operasyon değildi. Darbeden sonra, 1977'de yaptığı bir konuşmada, Buenos Aires eyaleti valisi General Iberico SaintJean, "Ulusal Reorganizasyon

Süreci"ni şöyle tarif ediyordu:
"Önce bütün yıkıcı ajanları öldüreceğiz. Sonra onların işbirlikçilerini. Ardından sempatizanlarını. Ondan sonra sıra tarafsızlara ve sonunda kararsızlara gelecek." **(8)**
Yapılanı bundan daha açık tarif etmek mümkün değil. Videla işte bugün bu yapılanı Arjantin toplumunu disiplin altına almak olarak tanımlıyor.
Videla'nın kabul ettiği gibi, Arjantin ordusu, Arjantin Katolik kilisesinin bir bölümünün desteğiyle, toplumu zararlı unsurlardan toptan ve radikal biçimde temizleme kararı almıştı. O kadar ki, denize atılmayıp veya
cesedi yakılmayıp, toplu mezarlıklara gömülenler dahi NN koduyla gömülmüşlerdi. NN, no nato, yani "doğmamış"! Askerler öldürdükleri kişilerin tahayyül ettikleri ulusal-Katolik Arjantin toplumuna o kadar aykırı olduğunu düşünüyorlardı ki, onların bu topraklarda doğ-
mamış olduklarını ilan ediyorlardı. "Doğmamış" insanların yok edilmeleri bir suç olamazdı! Aynı zamanda hepsini NN koduyla gömerek, daha sonra hakkında somut olarak konuşulması mümkün olmayan çok büyük bir anonim "yok insan" kitlesi yaratmak istemişlerdi. **(9)**
Arjantin ordusu ve polisi, yargı mensuplarının da göz yummasıyla, sadece otuz bin civarında Arjantinli'nin "kaybolması"na neden olmadı. Katolik kilisesinin aktif yardımıyla, subversivoların çocuklarına zorla el koyup, onların dindar ailelerin yanında, iyi Arjantinliler olarak yetişmesini de örgütledi. Amaç, **sosyalistlerin, komünistlerin, laik liberallerin** zararlı ideolojilerinden arındırılıp, iyi Arjantinli Hıristiyanlar olarak yetişmelerini sağlamak, böylece onların "ruhlarını kurtarmaktı." İşkencelerde, asker ve polislerin yanında, zaman zaman Katolik rahiplerin de
bulunduğu, büyük bir antikomünist, anti-demokrat ve
anti-Yahudi (Yahudi-Mason komplosu hem Kilise hem orduda yaygın bir inançtı, bugün dahi ortadan kalktığı söylenemez) arınma ve temizleme operasyonuydu **"Ulusal Reorganizasyon Süreci"**. Operasyon hız kaybederek 1979-1980 yıllarına kadar devam etti.
General Videla görevini 1981'de General Viola'ya devretti. Ardından cunta iki defa daha şef değiştirdi. Hem ekonomide hem dış politikada giderek sıkışan cuntanın yeni bir halk desteği kazanmak için başlattığı Malvinas Adaları Savaşı'nda Arjantin ordusunun hezimete uğraması, askerî cuntanın sonunu hazırladı. 1982 sonunda serbest seçimlere izin vermek zorunda kalan cunta üyeleri, 1983'te yönetimi halkoylamasıyla seçilen yeni başkan Alfonsin'e devrettikten sonra, 1985'te yargı önüne çıktılar. Ne var ki Alfonsin yönetimi yakın geçmişle hesaplaşma konusunda temkinliydi. Darbeci birkaç generalin yargılanmasının yanında, darbe öncesi silahlı mücadeleye katılmış bazı militanların da yargılanmasıyla bir denge bulmaya çalışıyordu.
1986'da "son nokta" yasası ile, yasanın yayımlanmasını izleyen altmış gün içinde, 1976-1983 arasında işlenmiş suçlar için şikayetçi olunmaması halinde ceza soruşturmalarının kendiliğinden düşeceğini ilan ediyordu. **10)**

Bunu bir yıl sonra, orduda astların emirleri yerine getirdikleri için suçlanamayacaklarına dair ikinci bir fiili af kanunu izledi. Nihayet Alfonsin'in yerine seçilen Menem'in 1989 ve 1990'da ilan ettiği aflarla geçmişe sünger çekme politikası tamamlandı. **(11)**

Bu aflara rağmen, ilk olarak 30 Nisan 1977'de Buenos Aires'te Mayıs Meydanı'nda kaybolan çocuklarını arayan anneler eylemlerine ısrarla devam ettiler. **(12)**

Anayasa Mahkemesi'nin 2005'te Alfonsin ve Menem'in "dokunulmazlık yasaları"nı iptal etmesiyle,

cunta yönetiminde insanlığa karşı işlenen suçlara karışmış asker ve sivillerin esas yargılanması 2006'da başladı. İlk ceza alan General Bussi için Arjantin yargısı, belli bir siyasal grubu hedef alarak yok etmek suçunu dikkate alarak, soykırım eylemi değerlendirmesinde bulundu. İşlenen suçların, insanlığa karşı işlenmiş
suç kategorisinde değerlendirilmesi zaman içinde yaygınlaştı. 2007'den bugüne kadar yüze yakın ağır hapis ve ömür boyu hapis cezası verildi. Ayrıca ilk defa 2009'da **Victor Brusa** adlı hakimin de insanlığa karşı suç işlemiş olduğuna hükmedilip, 21 yıl hapis cezasına çarptırılmasının ardından, askerî diktatörlük döneminde görev yapmış birçok hakime "devlet terörüyle işbirliği yapma" suçundan dava açıldı. Benzer davalar bazı polisler için de 2006'dan itibaren açılmaya başlandı.
Ama Brecht'in tabiriyle, "O canavarı doğuran karın hâlâ canlı" idi. Yargıç Brusa'ya karşı tanıklık yapan ve kendine işkence yapan, tecavüz eden diğer polislere karşı tanıklık yapmaya devam eden Silvia Suppo, Mart
2010'da Santa Fe'de atölyesinde yirmi yerinden bıçaklanmış olarak ölü bulundu. Bu, **Buenos Aires eyaleti** eski polis müdürü Ramon Camps'ın 2006'da ömür boyu hapis cezasına çarptırılmasında tanıklığıyla etkin bir rol oynayan ama tanıklık yaptıktan sonra "kaybolan" (bugüne kadar cesedi bulunamadı)
Jorge Julio Lopez'den sonra, öldürülen ikinci tanıktı. Diğer taraftan, işkencelerde bulunduğu için bir Katolik rahip de hapis cezasına çarptırıldı. Otuz civarında Katolik rahip hakkında yapılan suç duyuruları inceleniyor. **"Bebek çalan" subaylar** ve bunları bilerek evlat edinen ailelere de ceza davaları açıldı. 1983 yılından 2011 sonuna kadar Arjantin'de, "devlet terörü çerçevesi"nde insanlığa karşı suç işledikleri gerekçesiyle 266 kişiye ceza verildi, 593
kişi de tutuklu veya hükümlü olarak hapsedildi. **(13)**

Arjantin'de bu suçlardan sadece 2011 yılında 193 kişiye karşı yeni dava açıldı. Toplam olarak 1.200 civarında asker ve polisin yargılanması bekleniyor.
Videla'nın itirafları "Geçmiş geçmişte kaldı, artık yaraları kaşımayalım" diyenleri kızdırdı. Bu konuda görüşü sorulan birçok emekli veya muvazzaf subayın kanaati aynı: *"O zaman (yani 1985'te) bunları anlatsaydı, bir işe yarardı. Arjantin ordusu üzerindeki bu yükten kurtulmaya çalışırken, bunları şimdi yeniden hatırlatmanın ne gereği var?"* **Videla'nın itiraflarının**, yargılanması devam eden bir dizi asker ve sivilin savunmasını çökertecek olmasından duyulan endişe bu şikâyetlerin satır aralarından seziliyor. Köktenci Katolikler ve aşırı sağ çevreler ise, Kirschner'in bu sorunları "kaşıması"nın nedeninin, toplumun dikkatini Arjantin'in esas sorunlarından başka yerlere çekmek olduğunu söylüyorlar. Bu da bugün
Türkiye'de de yer yer duyduğumuz ve çoğu zaman kabul gö-
ren bir görüş. Halbuki kendine insanlık ve medeniyet atfeden bir toplumun, böyle bir barbarlığın kendi bağrından çıkmış olmasından daha esas başka ne sorunu olabilir? Bütün bu mızırdanmalara, eleştirilere,
"esas sorunları çözelim" çağrılarına kulak asmayan,
İspanya'daki hakim **Baltasar Garzon**'un açtığı yoldan giden yeni kuşak Arjantin hakim ve savcıları, Arjantin'in bu insanlık dışı tarihiyle yüzleşirken,
darbe öncesi sorumlular hakkında da asker ve sivil farkı gözetmeden soruşturmalar başlatmaktan geri kalmıyorlar.
Arjantinli diktatör general Videla'nın itirafları vesilesiyle yaptığımız bu Arjantin yakın tarihi hatırlatması, insana Türkiye'nin o kadar da kendine özgü bir ülke ve toplum olmadığını gösteriyor. Militarizm,

milliyetçilik ve bağnazlığın (dinsel ya da ideolojik) karışımından doğan bu ucubenin, "bizim toprakları-
mızda ve bizim medeniyetimizde yeri yoktur" demek
zor. Gene de arada bir fark var.
Türkiye'de askerî cunta ve kirli savaş
pratiklerini tasarlamış ve uygulamış olanların arasından
Videla'nın yerli versiyonlarından biri çıkıp, yaptığına "Yaptım" deyip, işkencelerin, insan öldürmelerin,
cesetleri yok etmenin, bebeklere zorla el koymanın yüce bir dava açısından meşru ve gerekli oldu-
ğunu açık
açık söyleme kararlılığını göstermedi. Belki bu cesaret veya inançlılığa sahip değillerdi. Arjantin'de
Mayıs Meydanı Anneleri'nin bir kısmı da bu itirafların yayımlanmasını, mağdurların anısının bir kez
daha çiğ-
nenmesi olarak değerlendirip, eleştirdiler. Halbuki Videla'nın itirafları, insanlığın insani olmayan yü-
züyle yüzleşebilmemiz için son derece değerli bir
belge. Arjantin şimdi gerçekten tarihinin ve toplumunun gayrı insani yüzüyle yüzleşmeye başlayacak.
Darısı başımıza...

Ahmet İnsel, Birikim Dergisi, Mayıs 2012, Sayı: 277.
BUNUN OKUNMASINDA ISRAR EDERİZ.

_____

(1) *Ceferino Reato, Disposicion Final, la confesion de Videla los desaparecidos, Editorial Sudameri-
cana, Buenos Aires, 2012.*

(2) *2005'te Arjantin Anayasa Mahkemesi 1985 ve 1987 af yasalarını iptal etmesinden sonra, yeniden
yargılanma mümkün oldu. Bunların çok küçük bir bölümü ilk kez 1983 sonrası yargılanmıştı. 2007'den
bugüne kadar yüze yakın ağır hapis ve ömür boyu hapis cezası verildi.*

(3) *Franco, 1975 Eylül'ünde, ölüm döşeğindeyken, bir ETA ve üç FRAP (Frente Revolucionario Antifas-
cista
y Patriota) militanının ölüm cezasını onaylamış ve cezalar on gün sonra infaz edilmişti. Bu ölüm ceza-
larına karşı hem İspanya'da hem İspanya dışında çok geniş bir tepki oluşmasına rağmen infazlar en-
gellenememişti. Bunlar İspanya'da infaz edilen son ölüm cezalarıdır.*

(4) *1955'te önce Papa'nın Arjantin Cumhurbaşkanı Peron'u aforoz etmesi, ardından Hava Kuvvet-
leri'nden uçakların Peron'un düzenlediği bir mitingi bombalaması (364 ölü) ve yıl sonunda ordunun
yönetime el koymasıyla
başlayan askerî diktatörlük dönemi, 1973'e kadar devam etmişti.*

(5) *Darbeden bir yıl önce Isabel Peron'un
başkanlığında Arjantin hükümetinin yayımladığı kararnamelerle, orduya "yıkıcı güçleri yok etme" yet-
kisi verilmiş ve "kirli savaş" fiilen başlamıştı.*

(6) *1975'te kısa bir süre Isabel Peron'un
yerine vekâleten başkanlık yapan Peronist siyasetçi.*

(7) *19. yüzyılda Hıristiyanlığın toplumda çok güçlü ve yaygın olmadığı Arjantin'de, Katolik kilisesi toplumu "yeniden Katolikleştirmek" için bir yandan milli bir Katoliklik geleneği icat ederken, diğer taraftan devlet gücüyle toplumu dönüştürmek/dindarlaştırmak için önce ordunun Katolikleşmesine önem vermişti, bkz. Loris Zanatta, "Argentine, 1976: généalagie de la repression. Une perspective historique de l'idée de Nation au sein de l'Armée et de l'Eglise", Histoire et Sociétés d'Amérique Latine, sayı:7, L'Harmattan-Paris, 1998.*

(8) *I. Barki, Pour ces yeux-là. La face cachée du drame argentin. Les enfants disparus, Paris, La Découverte, 1988, s. 70.*

(9) *Martine Déotte, "L'effacement des traces, la mère, le politique", SocioAnthropologie, sayı: 12, 2002.*

(10) *"Bebek çalma" suçları bu yasanın dışında bırakıldı.*

(11) *Alfonsin ve Menem'i art arda af kanunları çıkartmaya zorlayan, 1987-1990 arasında orduda dört isyanın çıkması ve özellikle 1990 isyanında darbenin başarılı olmasına ramak kalması olmuştu.*

(12) *Bugüne kadar 11.000 "kaybolmuş" kişinin cesedi teşhis edilebildi.* ***Mayıs Meydanı Anneleri Hareketi*** *1986'da ikiye ayrıldı.*
(13) *Pagina 12, 24 Aralık 2011.*

Şimdi Mahkemenize tekrar bunları sunmakla belki kabul eder de harekete geçersiniz diye heyecanlanıyorum… Ama çok Solcu arkadaşlarımıza göre harekete geçmezmişSiniz, bu yargılama eften püften yargılama imiş, arkasında hukumet yokmuş denilip hafifletiliyorsa da hiç değilse hesaplaşma adına, kendi adıma, doğru yaptıım tarihe yazdırdığım gerekçemle ısrar ediyorum.

Senih Özay Avukat

17.
Avukat
Senih Özay

---

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye

Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile
12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA

DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILAN : Muğla Barosu Başkanlığı-MUGLA

VEKİLİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

SANIKLAR : 1-AHMET KENAN EVREN

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : Davaya delil sunmak, itirazlarda bulunmak..

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

Mahkemeniz, bize gizli evrak filan yok her şeyi yolluyorlar demenize rağmen; inanamayışımızı, MİT müsteşarlık binasına baskını andıran girİşimimizi biliyorsunuz.

Tam bu sırada ;

Şimdi tv ' DE İZLEDİM.. Ki ; .TBMM DARBE ARAŞTIRMA KOMİSYONU , (Başkanı Bayan Baş ' ın ağzından) DARBE ÖNCESİ SONRASI MGK VS BELGELERİ GİZLİ DİYE YOLLANMAZKEN, GİZLİLİK KALDIRILMAKLA TÜM GİZLİ BELEGELERİN GELECEĞİ AÇIKLANDI.. BİZ DE MAHKEMENİZDEN KENAN EVREN DARBESİ İLE İLGİLİ GİZLİ BELGELERİ HEM KURUMUNDAN VE HEM TBMM DEN DE İSTEMENİZİ TALEP EDİYORUZ. Tbmm ' YE GİZLİLİĞİ KALDIRLAN EVRAKLAR Mahkemenizin ve Savunmanın bildiği gördüğü evraklar mı imiş yoksa gerçekten; gizli , görmediği evraklar mı imiş? Anlayabilir değerlendirebiliriz.Ve hukuka ya da tarihe ve de halka bir borç ödemiş oluruz.

Saygılarımızla talep ederiz. Senih Özay Avukat

18.
Avukat
Senih Özay

---

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile
12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA
DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILAN : Muğla Barosu Başkanlığı- MUGLA
VEKİLİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

SANIKLAR : **1-AHMET KENAN EVREN**

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : **Davaya delil sunmak, itirazlarda bulunmak..**

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

Kenan Evren ve arkadaşlarının darbe en büyük ölmemiş, sağ 2 şefi olarak, 1. Halka yargılama duruşması Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesinin 2012/3 esas dosyası ile sürüyor ya…. Kenan Evrenin 160 sayfalık akademik kokulu savunması dosyaya girdi ve kamuya açıklandı ya…Ben kurucu iradeyim diyor. Anayasam yürürlükte bilem diyor ya..

Biz bu 160 sayfaya da savcının cılız iddianamesine de, hayata da

darbelerin hesaplaşılmasına da çalışıyoruz. Pek fazla destek görmesek de.. ya…

Ben şahsen Müdahil olarak yüzlerce sayfalık bir dilekçeler belgeler sundum ama Barom arkamda, yanımda olmadığı için Müdahil olamadım.

Ancak şansım yaver gitti. Ve Muğla Barosu beni vekil kıldı ve Müdahil olduk.
Şimdi öne çıkan gündem;

2 sanığın duruşmaya hastalanıp gelmemesini oluşturdu. Çapraz sorguya hazır idik..

Şili örneğini de Yunanistan örneğini de sunmaya da hazır idik.ABD' de darbe eğiticileri okulunda sınıf arkadaşları Videlaları tartışmaya hazır idik.

AİHS ' ni de insanlık suçu kavramını da sunmaya çalışıyor idik.

ANCAK GELEN HABERE GÖRE, MAHKEMENİN ÜNİVERİSTELERDEN İSTEDİĞİ '' BU SANIKLAR MAHKEMEYE GELİRLERSE STRESTEN MTRESTEN KALPTEN VS ÖLÜRLER Mİ '' KILIKLI SORUSUNA; BÜYÜK ÜNİVERSİTEDEN '' evet '' " ayakta ve oturarak olmazzzz " YANITI GELMEKLE;

İtirazlarımızı sunuyoruz;

BİR YANDAN GELEMİYOR, AYAKTA, OTURARAK SORGULANAMZ DENİYOR AMA YATARAK OLSA OLABİLİR ANLAMI ÇIKTIĞI İÇİN HÜSNÜ MÜBAREK GİBİ YATAKTA GELMESİ VE SORGULANMASI, YATAĞINDA O RAPORU VEREN DOKTORLARLA, YETKİN HEMŞİRELERLE BU KADAR ŞIMARIKLILIK SOHBETİNE , KIZMALARA , SİNİRLENMELERE, GÜLMELERE RAPOR DA RASTLADIĞIMIZ İÇİN YENİ RAPOR ALINMASINDA ISRAR EDECEĞİZ.
Ayrıca ;

5271 sayılı cmk/ 62-63-64 -65-66-67-68 69-70-71-77 ve 1412sayılı cmuk ' taki/65-66-67-68--69- 70 -71-72-73-75- 76-77-84- 241 maddeleri Bilirişilik üzerine olup okuduğumuzda ;

Mahkemece atanmamış, Rektöre, Dekana bırakılmış Bilirkişi seçilmesine, yasalarımız hukukumuz elvermediği için;
Mahkemece yemin ettirilmemeiş Bişlirkişiden alınan mütalaalara yasalarımız ve huklukumuz elvermediği için;

Mahkemece ücreti ödenmemiş, hilal-i ahmer mi ? nufuz mu ? rica mı ? bedeli ne olduğu belli olmayan bilirkişi mütalaalarına yasalarımız ve hukukumuz elvermediği için ;

Onca doktor memur Hemşirenin gördüğü izlediği setrettiği 2 sanığı koskoca mahkemenin hakimlerinin ve Savunmanın bizzat görmeyişi görmeden hükme gitmeye yasalarımız ve hukukumuz elvermediği için ;

Keşfin keşif olarak tekrar karar alınarak savunmanın ve mahkemenin hazır olduğu biçimiyle yapılamasını bunun karar bağlanmasını;
Aksi karar verilip hakim avukat görmeden de rektörün atadığı Doktorların raporu yeterlidir görüşü ile talebimizin reddi halinde de,

MAHKEMENİN SAVCILIĞIN OLANKLARININ INTERNET ÜZERİNDEN yapılmasına elverip vermediği belirlenerek , CAPRAZ SORGUSUNA GEÇİLİP GEÇİLMEYECEĞİNİN ARA KARARA BAĞLANMASINI TALEP EDERİM.
Senih Özay Avukat

19.
Avukat
Senih Özay

---

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye

Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile
12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA
DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILAN : Muğla Barosu Başkanlığı- MUGLA
VEKİLİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

SANIKLAR : **1-AHMET KENAN EVREN**

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : **Davaya delil sunmak, itirazlarda bulunmak..**

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

Kenan Evren ve arkadaşlarının darbe en büyük ölmemiş, sağ 2 şefi olarak, 1. Halka yargılama duruşması Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesinin 2012/3 esas dosyası ile sürüyor ya…. Kenan Evrenin 160

sayfalık akademik kokulu savunması dosyaya girdi ve kamuya açıklandı ya…Ben kurucu iradeyim diyor. Anayasam yürürlükte bilem diyor ya..

Biz bu 160 sayfaya da savcının cılız iddianamesine de, hayata da darbelerin hesaplaşılmasına da çalışıyoruz. Pek fazla destek görmesek de.. ya…

Ben şahsen Müdahil olarak yüzlerce sayfalık bir dilekçeler belgeler sundum ama Barom arkamda, yanımda olmadığı için Müdahil olamadım.

Ancak şansım yaver gitti. Ve Muğla Barosu beni vekil kıldı ve Müdahil olduk.

Şimdi öne çıkan gündem;

İlk celsede yedek hakim yerini almamıştı.CMUK üzerinden talep ettiğimizde yerini aldı. Geçen celse yerinde yoktu. Tartışmalar nedeniyle ses çıkarmadık.

Bu celse tekrar 4. yargıcın yerinde olmadığını görünce talebimizi koyuyoruz. Varsa '' yergıç gelmeyecek, çok işi var türü '' bir kararınız, almalısınız. Talep ederiz. Saygılarımızla.

Senih Özay Avukat

20.
Avukat
Senih Özay

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92

Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile
12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA
DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILAN : Muğla Barosu Başkanlığı- MUGLA
VEKİLİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

SANIKLAR : **1-AHMET KENAN EVREN**

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : **Davaya delil sunmak, itirazlarda bulunmak..**

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

Kenan Evren ve arkadaşlarının darbe en büyük ölmemiş, sağ 2 şefi olarak, 1. Halka yargılama duruşması Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesinin 2012/3 esas dosyası ile sürüyor ya…. Kenan Evrenin 160 sayfalık akademik kokulu savunması dosyaya girdi ve kamuya açıklandı ya…Ben kurucu iradeyim diyor. Anayasam yürürlükte bilem diyor

ya..

Biz bu 160 sayfaya da savcının cılız iddianamesine de, hayata da darbelerin hesaplaşılmasına da çalışıyoruz. Pek fazla destek görmesek de.. ya…

Ben şahsen Müdahil olarak yüzlerce sayfalık bir dilekçeler belgeler sundum ama Barom arkamda, yanımda olmadığı için Müdahil olamadım.

Ancak şansım yaver gitti. Ve Muğla Barosu beni vekil kıldı ve Müdahil olduk.

Şimdi öne çıkan gündem;

Bilindiği gibi T.C cumhurbaşkanlığının ve Cumhurbaşkanının gerekçelerimle davaya müdahil olmaması yüzünden üzüntülerimin bedeli için tazminat davası açmıştım. Ankara 13. İdare Mahkemesinin 2012/892 esasta sürdüğünü EK BELGELERLE iletmeliyim.

Senih Özay Avukat

21.
Avukat
Senih Özay

---

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115

e-posta: avsenih@gmail.com

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile
12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA
DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILAN : Muğla Barosu Başkanlığı- MUGLA
VEKİLİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

SANIKLAR : **1-AHMET KENAN EVREN**

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : **Davaya delil sunmak, itirazlarda bulunmak..**

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

ĸenan Evren ve arkadaşlarının darbe en büyük ölmemiş, sağ 2 şefi olarak, 1. Halka yargılama duruşması Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesinin 2012/3 esas dosyası ile sürüyor ya…. Kenan Evrenin 160 sayfalık akademik kokulu savunması dosyaya girdi ve kamuya açıklandı ya…Ben kurucu iradeyim diyor. Anayasam yürürlükte bilem diyor ya..

Biz bu 160 sayfaya da savcının cılız iddianamesine de, hayata da darbelerin hesaplaşılmasına da çalışıyoruz. Pek fazla destek görmesek de.. ya…

Ben şahsen Müdahil olarak yüzlerce sayfalık bir dilekçeler belgeler sundum ama Barom arkamda, yanımda olmadığı için Müdahil olamadım.

Ancak şansım yaver gitti. Ve Muğla Barosu beni vekil kıldı ve Müdahil olduk.

Şimdi öne çıkan gündem;

TBMM' yi, darbeleri araştırma komisyonunu ciddi muhatap alıp ''darbelerin mali boyutu ''raporunu gönderen BDDK ve TMSF ' den mahkemeniz de dava konusu darbeye ilişkin mali boyut raporunun celbine karar vermesini talep ediyoruz.

Senih Özay Avukat

Ek :İlgili gazete küpürü

22.
Avukat
Senih Özay

---

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile
12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA
DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILAN : Muğla Barosu Başkanlığı- MUGLA
VEKİLİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

SANIKLAR : **1-AHMET KENAN EVREN**

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : **Davaya delil sunmak, itirazlarda bulunmak..**

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

Kenan Evren ve arkadaşlarının darbe en büyük ölmemiş, sağ 2 şefi olarak, 1. Halka yargılama duruşması Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesinin 2012/3 esas dosyası ile sürüyor ya…. Kenan Evrenin 160 sayfalık akademik kokulu savunması dosyaya girdi ve kamuya açıklandı ya…Ben kurucu iradeyim diyor. Anayasam yürürlükte bilem diyor ya..

Biz bu 160 sayfaya da savcının cılız iddianamesine de, hayata da darbelerin hesaplaşılmasına da çalışıyoruz. Pek fazla destek görmesek

de.. ya…

Ben şahsen Müdahil olarak yüzlerce sayfalık bir dilekçeler belgeler sundum ama Barom arkamda, yanımda olmadığı için Müdahil olamadım.

Ancak şansım yaver gitti. Ve Muğla Barosu beni vekil kıldı ve Müdahil olduk.

Şimdi öne çıkan gündem;

Davanız en başında savcılIkta sürerken başlattığımız Örneğin Kenan Evrene verilen faHri hukuk doktoru ünvanının geri alınması yolundaki İstanbul Üniversitesine başvurumuz ve İstanbul 9. İdare Mahkemesine başvurumuz sonrasında; mahkemenin 2011/1794 E ve 2011/1224 K sayılı red kararı ardından Danıştaya Temyiz yaptığımızı bilginize, ilginize sunarız.

Senih Özay Avukat

Ek : İdare mahkeme kararı ve temyiz dilekçesi

23.

Avukat

Senih Özay

---

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115

e-posta: avsenih@gmail.com

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile
12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA
DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILAN : Muğla Barosu Başkanlığı- MUGLA
VEKİLİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

SANIKLAR : 1-AHMET KENAN EVREN

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : Davaya delil sunmak, itirazlarda bulunmak..

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

Kenan Evren ve arkadaşlarının darbe en büyük ölmemiş, sağ 2 şefi olarak, 1. Halka yargılama duruşması Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesinin 2012/3 esas dosyası ile sürüyor ya…. Kenan Evrenin 160 sayfalık akademik kokulu savunması dosyaya girdi ve kamuya açıklandı

ya…Ben kurucu iradeyim diyor. Anayasam yürürlükte bilem diyor ya..

Biz bu 160 sayfaya da savcının cılız iddianamesine de, hayata da darbelerin hesaplaşılmasına da çalışıyoruz. Pek fazla destek görmesek de.. ya…

Ben şahsen Müdahil olarak yüzlerce sayfalık bir dilekçeler belgeler sundum ama Barom arkamda, yanımda olmadığı için Müdahil olamadım.

Ancak şansım yaver gitti. Ve Muğla Barosu beni vekil kıldı ve Müdahil olduk.

Şimdi öne çıkan gündem;

Bu gün pazar ve sabah az çalıştık; akşam da biraz… defteri kapatırken Müsahil vekili avukat arkadaşlarıma ve ilgilenen arkadaşlarıma laf atmak isterim;

14 Eylül duruşmasında;

1.son özel yetkili mahkemeler üzerine olan yasa değişikliği üzerinden mahkemeye konumunu tarif etmesini isteyerek mi celseyi açtıracağız? Yoksa sessiz mi kalacağız?

2.Mahkemenin 2 sanığın ekonomik durumu sorusuna Masak ‘ ın yani Mali suçları Araştırma kurumunun cevap vermesi ve maaşlarından ibaret bir muhtemel bilgi karşısında mahkemeden yeni talebimizi belirleyecekmiyiz. Ve biz de bu kuruma yüklenecekmiyiz?

3.Muhtemel internet sorgusu için teknolojik imkan sıkıntısı olması olasılığına karşı, bir dost Bilgisayar Mühendis firmasından mümkünat mütalaası, parasal karşılığı notu edinecekmiyiz edinmeyecekmiyiz?

4.Mahkemenin de Sanıklara karşı tazminat Davalarını isteyenin hukuk mahkemelerinde açması muhtariyeti kılıklı ara kararı da dikkate alınarak aramızdan hiç böylesi tazminat davası açılıp açılmadığını bilelim mi bilmeyelim mi ?

5.Çapraz sorgu için Sevgili Ömer Kavili hazırsa da ona yardım, yardımcı soru bilgi belge yardımı çalışması yapacakmıyız yapmayacakmıyız? Herkes çapraz sorgucu mu olacak ?

6.Ara kararında darbe sırasında Kenan Evrenin ziyaretçi defterini isteyen mahkemeye defterin gelip gelmediği, gelmemesi halinde talebimiz, gelmesi halinde incelememiz için hızlı çalışma yapılacak mı yapılmayacak mı ?

7.Adli Tıbbın bu 2 darbeci ile ilgili konumu, normları, bilimselliği uygulamaları konusunda eski başkan Prof. Fincancılardan mütalaa alacaktık ? aldık mı alacakmıyız ? almayacakmıyız?

8.2. sınıf büyük darbeciler için süren 671 numaralı dosya için mahkemenin de ara kararı ile sorusu yanında bizim çalışmaız gayretmiz olacak mı olmayacak mı ?

9.3. sınıf küçük darbeciler, bizatihi işkenceciler için süren 671 numaralı dosya için mahkemenin de ara kararı ile sorusu yanında bizim çalışmaız gayretimiz olacak mı olmayacak mı ?

10.Celseden celseye savunma makamının basına, kamuya bilgi vermesinin yetmediği yettiği, yetmiyorsa celse aralarında kamuya bilgi verilmesi konusunu; avukat arkadaşlarımızın görüşüp çözmesi gerekmektemidir gerekmemektemidir ?

11.Davanın uzaması- uzamaması konusunda avukatlarda ikircik gözlendiğinden bu hususun tartışılmasını,

12.Sol cenahın davayı küçümsemesi konusunda bir kez daha toplanıp değerlendirme yapıp yapmamayı,

13.Darbede Kürtçe konuşma yasağı koyma kanunun; önü, arkası, gerekçesi, muhtemel tartışma tutanaklarının celbini mahkemeden isteyelim mi, istemeyelim mi ?

GİBİ SORULARIMI AÇIKTAN SORUYOR, öneriyor

NEDEN İÇ TOPLANTI YAPMIYOR, ORADA KONUŞMUYORSUNUZ DENMEMESİNİ DİLİYOR, KATKININ İYİ OLABİLECEĞİNİ DÜŞÜNÜYORUM.

Senih Özay Avukat

Senih Özay Avukat

7 Eylül (4 gün önce)

Arif Ali Cangı

Kime: bana, Müşir, mehmet, ilyas, nilay.geylanli

Sevgili Arkadaşlar
Merhaba

Raporu okumaya ancak fırsat bulabildim. Rapordaki değerlendirmeler Kenan Evren'i duruşma salonuna getirmemeyi amaçlayan değerlendirmeler. 'Çişini tutamaz, kakasını tutamaz, işitme cihazı kullanıyor, ani kalp krizi geçirebilir' kaygılarıyla duruşmaya gelemez denmiş. Rapor mahkeme kararına aykırı düzenlenmiş, yapılması gereken Ankara Üni.Hastanesine gitmesi gerekirken, doktorlar ayağına gitmiş, gözlemlemişler, GATA doktorlarından görüş ve bilgi almışlar, bizim güvenmediğimiz GATA ve Adli Tıp Raporlarını da göz önüne alarak bir rapor düzenlemişler.
Bu durumda bu rapora da itiraz edebiliriz, üniversite hastanesine yatırılsın, orada gözlemlensin, muayene ve tetkikleri yapılsın, öyle rapor verilsin diyebiliriz.
Ancak bu bize en az 3-4 ay geciktirir. Bunun anlamı da ölümle davanın düşmesine yaklaşmaktır.
Bence davanın bir an önce mahkumiyetle sonuçlanması gerekiyor. Bunun için bu rapora itiraz etmeyelim, tele konferansla savunmanın bir an önce alınmasını sağlamaya çalışalım.
Ben Perşembe akşam üzeri Ankara'da olacağım, akşama bir toplantı örgütlenirse katılırım.
Selamlar.

KENAN EVREN DAVASI DURUŞMASI İÇİN; Kavili ve özellikle avukat arkadaşlara sesleniyorum buradan; 5271 cmk/ 62-63-64 -65-66-67-68 69-70-71 -77ve 1412 cmuk ' taki/65-66-67-68--69- 70 -71-72-73-75- 76-77 -84241 Bilirişilik üzeriene bir tez okudum.. Ve.. yemin ve ücret ve muayene kamera görüntüsü isteğimiz, profları duruşmaya çağırmaca, yeni inceleme talebi hukuku, bilirkişi red müessesesi, etki al
tında rapor düzenleme hukuku, yeterli ücret meselesi, bilirkişi sayısı meselesi,Bilirkişileri hakimin mi tesbit ettiği, Üniversite rektör mektörünün mü belirlediği meselesi,Mahkemenin isim istemesi ıskalanaması meselesi, avukat hazır bulunmalıydı, bulunmadı meselesi, hakim 2 sanığı nasıl görmüyor meselesi, Gitmekse gitmek, Bilirkişileri savunma ile birlikte izlemekse izlemek, raporadki oturarak ve aykta olmazzzzzzzzzzzzz tesbitinin yatarak' ı karşılayıp karşılamadığı meselesi,incelemeyi profların yardımcılarına yaptırıp yaptırmadığı meselesi, konusunda KRİZ YARATBİLİRİZ. TARTIŞMAMAIZ LAZIM.

SEVGİLİ BASIN MENSUPLARI,

2000 YILI İLE 2005 YILLARI ARASINDA BASINA ÇOK KAMUSAL AÇIKLAMALAR YAPARAK, KOZA İSİMLİ ALTIN FİRMASINI MAĞDUR EDEREK, AVUKATLIK GÖREVİMİ KÖTÜYE KULLANDIĞIMDAN BAHİSLE YARGITAY YOLU KAPALI OLARAK 11 AY 22 GÜN HAPİS CEZASINA ÇARPTIRILDIĞIMI BİLİYORSUNUZDUR.

ONUN İÇİN DİKKATLİ YAZIYOR, KONUŞUYORUM. KORKTUĞUMDAN DEĞİL YA NEYSE….

Kenan Evren ve arkadaşlarının darbe
en büyü
k sağ 2 şefi olarak, 1. Halka yargılama duruşması Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesinin 2012/3 esas dosyası ile sürüyor ya…. Kenan Evrenin 160 sayfalık akademik kokulu

savunması dosyaya girdi ve kamuya açıklandı ya…Ben kurucu iradeyim diyor. Anayasam yürürlükte bilem diyor ya..

Biz bu 160 sayfaya da savcının cılız iddianamesine de, hayata da darbelerin hesaplaşılmasına da çalışıyoruz.Pek fazla destek görmesek de..

Ben şahsen Müdahil olarak yüzlerce sayfalık bir dilekçeler belgeler sundum ama Barom arkamda, yanımda olmadığı için Müdahil olamadım.

Ancak şansım yaver gitti. Ve Muğla Barosu beni vekil kıldı ve Müdahil olduk. Şimdi öne çıkan gündem;
2 sanığın duruşmaya hastalanıp gelmemesini oluşturdu. Çapraz sorguya hazır idik..

Şili örneğini de Yunanistan örneğini de sunmaya da hazır idik.

AİHS ‘ ni de insanlık suçu kavramını da sunmaya çalışıyor idik.

ANCAK DÜN GELEN HABERE GÖRE, MAHKEMENİN ÜNİVERİSTELERDEN İSTEDİĞİ BU SANIKLAR MAHKEMEYE GELİRLERSE STRESTEN MTRESTEN KALPTEN VS ÖLÜRLER Mİ ‘’ KILIKLI SORUSUNA BÜYÜK ÜNİVERSİTEDEN ‘’ evet ‘’ " ayakta ve oturarak olmazzzz " YANITI GELMEKLE;

İTİRAZLARIMIZI, DOĞRUDAN AİHM ‘ YE BAŞVURULARI, HALKA ŞİKAYETİ, HAZIRLIYORUZ.

BİR YANDAN GELEMİYOR, AYAKTA OTURARAK SORGULANAMZ DENİYOR AMA YATARAK OLSA OLABİLRİ ANLAMI ÇIKTIĞI İÇİN HÜNÜ MÜBAREK GİBİ YATAKTA GELMESİ VE SORGULNMASI, YATAĞINDA DOKTORLARLA HEMŞİRELERLE BU KADAR ŞIMARIKLILIK SOHBETİ, KIZMALAR , SİNİRLENMELER, GÜLMELER YAPABİLİDĞİNE GÖRE DE YEDEKTE BİLGİSAYAR DESTEKLİ ÇAPRAZ SORGU TALEBİMİZİ ISRARLA SÜRDÜRECEĞİZ.

F A K A T yine de akıl akıldan üstündür. Yardımlara ihtiyacımız var… basın aracılığı ile HUKUKÇULARA, HALKIMIZA sesleniyoruz.

Tıp : ‘’ Kenan evrenlere duruşmaya AYAKTA VE OTURARAK gidemezler ‘’dedi…

Müdahiller ve avukatları :’’ Evren ve arkadaşları umutlanmasın dedi ‘’…..

Bizim elimiz armut toplamıyor.

Sonuç olarak müdahiller, muhataplar, avukatlar, Mersin Muğla Diyarbakır gibi az da olsa 3 tane de olsa Barolar, alanı Kenan efendilere, darbecilere verecek değiller.. Sonra halkımız bilsin ki 2 ihtiyar dışında ortanca büyük şefler ayrı doayada küçük şefler ayrı dosyada yarılanma sırası bekliyor. halkımız biraz dikilse neler olur ? Bu memleket buralara ne acılarla geldi… Hesaplaşma şart ve bu olacak.

Senih ÖZAY Avukat

Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesi Başkanlığı' na

Ankara

Dosya No : 2012/3

Muğla barosu vekili olarak davada müdahil vekilliğim kararı verilmiştir.

Dosyada Vekaletnamem, Kimliğim, kaydım mevcuttur.

UYAp üzerinden dosyaya ulaşamadığım için tanıtılmak kayda girmek vs gerekli işlemin yapılması

Re' sen olamamış gözüktüğü için bu başvurumla yapılamsını talep ediyorum.

Senih Özay Avukat

8. Evren darbe davasına Müdahillik başvurumuz

Avukat
Senih Özay

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile
12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA

DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILMAK İSTEYEN /MÜŞTEKİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

VEKİLİ : Av.Ömer Kavili-Av.Müşir Delimuman-Av.Cem nemutlu – Av. Mehmet Horuş – Av. Nart Atik _ Av.Osman Betal Özay (adres antette bulunmaktadır.)

SANIKLAR : 1-AHMET KENAN EVREN

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : Davaya müdahale talebidir.

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

1. Şimdi Yukarıda esas no yazılı dosyada sanıkların yapmış oldukları darbeden sonra, ben İzmir' de yaramaz avukatlık yapıyorum diye, Sıkıyönetim yetkililerini zorluyorum; tek tip mavi

elbise giyilmesine direnenlere " bu konu Askeri Danıştaya taşınabilir diyorum " diye mütalaa serdediyorum diye, gözaltına alındım. Çeşitli usullerde bilinen fiziki şekil dışında işkencelere maruz bırakıldım.(Kısaca AEG ya da arçelik buzdolabı ebadında yukarıdan göz deliği aşağıda yatay tabak giren 2 deliği olan demir kapalı dolaplara günde 1 kere Tuvalete çıkarılan, sözlü aşağılamalarla geçen, geceyi gündüzü, sıcağı soğuğu, bilemeden geçirilen, katran olan tek beyaz gömlekle; ayakkabımı yastık, ceketimi yorgan diye kullandığım, karnımı çekerek sığdığım yerde; 28.5 gün…) 28.5 gün siyasi şubede gözaltında kaldım. Avukatlık yapamadım.Müvekkilim Ali Akgünle İhtilattan men yaşadım diye (Türkiyede 30.000 yargıç Savcıdan bunu 0/0 99 unun bilemeyeceğini iddia ediyorum.), Müvekkilllerim Soner İlhanlar, Necdet Erdoğan Bozkurt' lar karakoldan kaçıyodu vs diye öldürüldüler diye Darbeden maddi ve manevi savunma makamı olarak zarar gördüm.Kuzey Kafkasya Kültür Derneği başkanı olarak Derneğim o gün kapatıldı diye örgütlenme özgürlüğüm gaspedildi diye müdahilim. Dolayısıyla oğluma hamile eşim (kızım doğmamıştı henüz.) de yani medeni haklarım da… korkunç etkilendiler.Ki Halkla paylaşmak üzere savunmayı savunma adına ben ve avukatlarım mahkemenizde dans edeceğiz..

Bakınız kitabımdan alakamla ilgili, menfaatımla ilgili bölümleri önce sunuyorum ;1. ……burada orjinal dilekçemizde yani Ankarada nahkemeye bizzat sunacağımız dilekçede ;

671 sayfadır. 3 cilt halinde Ankarada bizzat sunulacaktır.

2.Bir Müvekkilimle cezaevi görüşmeme dikkatinizi çekerim ;Nanay……..

4.Kenan Evrene verilen Hukuk doktoru payesinin geri alınması yargılama sürecinde davacılığımdan ötürü müdahilim……..

5.TBMM ' ne Müvekkilim için Evren sırayı şaşırmasın diye manyakça fikirlerle idamları bile sıraya sokmaya çalıştığımız, TBMM ' ye sıram da sıram diye tutturduğum keyfiliğe dair evraklar..
……..

6.İdamlardaki Cellatları öğrenme isteğimizin aile hayatı ve şeref ve haysiyet diyerek reddine dair ilginç belge……

7. CIA ' dan darbelerdeki hangi kadroları eğittiniz başvurumuza " mantıksız sorudur ve uğraşıp araştıramayız " yollu yanıtlarını mahkemeye ibretle sunarız. ……

8.Uluslarası aktivistleri duruşmaya çağırmışızdır. Mahkeme şaşırıp kalmamalı hazırlık **yapmalıdı**

9.Savcılığınıza bütün bunlar hakkında katkı başvurumuz da ekte-dir.

10.Evren'e Atatürk Uluslararası barış ödülü verilmesi işlemini ek gibi dava edenlerden olduğumdan, devamını getirmek üzere müda-hil olmak talebim vardır. Scanner.

11.Dostum bir Stajyer yargıcın bir Sendikaya çay içmeye girdi diye hakimlik hayatı sona erdi diye davalar açtığım, debelendiğimi hatırlamak için, hatırlatmak için müdahilim.

12.Kıbrıs harekatında ölen gençlerin ailelerine tazminat verilmeli-dir yollu açtığım davalarda; Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin ek gibi her askerlik yaşına gelenin başına gelebilecek durumdur diye davalarımın reddine duyduğum sancı nedeniyle müdahilim.

13.Mahmut Özden isimli çerkes bir delikanlının Dernek yakınında durakta komandolar denilen kişilerce taranarak öldürülmesi son-rası açtığım, Danıştaya davada, İdarenin önceden önlem alması mümkün bulunmadığından denilerek davanın reddini yaşadığım için müdahilim.

14.12 Eylül oldu diye o sırada KKKD başkanı oldum için Derneğe baskın, arama, her şeyine elkoyma, örgütlenme hakkı yokoluşunu yaşadığım için müdahilim

15. Evim kira mı mal sahibimiyim diye araştırmalara girişen siyasi polislere kızgınlığımdan ötürü müdahilim.

16.Yaşlı anneme yurtdışındaki devrimci oğlunu belki ziyaret eder diye, belki kuryelik yapar diye devletin yüksek menfaatlerine aykırı diye pasaport verilmeyişini ve Manisa İdare mahkemesinde davalara kalkıştırttığı için müdahilim.

16,5.Her yurt dışına çıkışta siyasi şubece girilmez bir odaya alınarak uçağı bile bekletişim zabıtlar daktilolar klasörlere boğuluşum yüzünden rahatsızlığım için müdahilim.

17.O dönemde Avukatlara /savunmaya kötü davranan askeri ya da sivil yargıçların sonradan avukat olmaya kalkıştıklarında engelleme çabam için, buna devam arzum için örneğiyle müdahilim.

18.Cangüvenliği nedeniyle Erzurum Ziraat Fakültesinden İzmire kurtuluş umuduyla nakil furyasında evlendiğim karım da dahil onca çocuk için Danıştay Danıştay dolaşmakla ve olmakla duygularını paylaştığım için müdahilim.

19.ETYÖO ve Gazieğitim Enstitüsü ve Endüstriyel Sanatlar ve Dişçilik Fakültesi ……. Okulları öğrencilerinin can güvenliği nedeniyle okula gidemeyiş, devamsızlıktan sınıfta kalma, burslarını alıverme işlemlerine davalar açа açа, canımızın çıkması nedeniyle müdahilim.

20. İdam cezası almış Müvekilime Walkman ve pipo cezaevine verebilme yolunda Danıştayda yenilmem ancak Adalet bakanlığının inayeti mi keyfi ne ise onunla verebilmem yüzünden yargı dünyam için müdahilim.

21. Gözaltına alınacağımı hissederek bir vasiyetname yazdım hızla ve ptt ile sıkıyönetim komutanına yolladım ve suretini bir dost avukatın kasasına kilitlemiştim; Ki galiba bu beni Komutanın malı deyip durdukları için işkenceden kurtardı. Ama yine de müdahil olmama yol açmalıdır.

22.Baroma başvurup toplumsal olarak bu dava ile yakın ilgisini talep etmeme rağmen hukuk yerine siyaseti tercih ederek, Hukumet samimi değil vs diyerek geri çevrilememden ötürü daha inatla müdahilim.

23.Gazeteciler cemiyetine üye olan ve fakat bir de çağdaş gazeteciler Derneğine üye olmak isteyen dost Müvekkillerime o dönem yargısının geçit vermemesi dolayısıyla da hukuksal üzüntülerimden dolayı müdahilim.

24.M.K 159.md. Kadınlar Kocalarından izin almadan işteÜzüldüm

diye diye müdahilim

25. TCK 438.Md. Antalya'da dul bir bayana tecavüz edildiğini, Antalya Ağır Ceza Mahkemesi'nce tecavüze uğrayan kadın hakkında, emniyet müdürlüğünden alınan bilgiye göre hayat kadını olduğundan bahisle, uygulanması istenen TCK 438. maddedeki "Irza geçmek ve kaçırmak fiilleri fuhuşu kendine meslek edinen bir kadın hakkında irtikap olunmuş ise ait olduğu maddelerde yazılı cezaların üçte ikisine kadarı indirilir" hükmünün; Anayasa mahkememsine taşınamsındaki çalışmamda mahkeme de kabul görmeyip ancak kadın parlamenterlerle kanunun kaldırılmasına bulaştım diye müdahilim.

26.Mahkemenizin savcı Kayasunun Evren hakkındaki dava açma teşebbüsü dosyasını celbettiğiniz için onlar konusunda yardım etmek için müdahilim.

27.Antalya savcısı bu dosyanın aşamasını sürekli sorduğu için; bu sefr de sizin ondaki dosyayı istetmenizi talep için müdahili.

28.12 Eylül bayrak planının bulunup gönderilmesi isteğiniz sırasında dosyada bu planın meşhur Gölcük zemin altından çıktığı bilgisine ulaştığım için müdahilim.

29. Mahkemeniz Fahri Korutürke uyarı mektubunun peşine düştüğü için yardımcı olmak üzere müdahilim.

30.Mahkemeniz Darbe toplantı tutanaklarını talep etmiş gözüktüğü için yardımcı olmak için müdahilim.

31.Mahkemeniz MİT, MGK Genel Sekreterliği, Emniyet genel Müdüürlüğünden, jandarma Genel Komuatnlığından, MSB ' dan, jandarma dışı komuatnalıklardan diyerek tüm belgeleri istemiş olduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

32.mahkemeniz sırf Fatsa dosyasını yollaması için MSB ' na yazı yazdı ve cevap bekeldiği için müdahilim.

33.YHSK ' dan atılan hakimleri sorduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

34.YÖK' ten atılan Öğretim üyelerini sorduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

35Milli Eğitim bakanlığından atılan Öğretmeneri sorduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

36.Tüm İdarelerden Özellikle mamaktan söz ederekl Cezaevleri ve işkenceleri sorduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

37.Başbakanlığın personel dairesinin mahkemenize atılan devlet memurları listesine ulaşılamadığı cevabını gördüğüm için yardımcı olmak üzere müdahilim.

38. 10-12 Aralık 1998 tarihinde Köln şehrinde yapılan uluslar arası 12 Eylül yargılaması toplantı belgelerini size ulaştırmaya çalışacağım için müdahilim.

39.Gerçekleri Araştırma ve Adalet Komisyonları kavramı ve Güney Afrika örneği, Guatamala, Şili, Endonezya örnekelrini paylaşmak istediğim için müdahilim.

40.tariş Çimentep Gültepe olayları CD ' lerişni paylaşmak için yardımcı olmak üzere müdahilim.

41.Yeraltı maden İş yeni çeltek CD ' lerini paylaşmak için yardımcı olmak üzere müdahilim.

42.Maraş olayları CD ' lerini paylaşmak için yardımcı olmak üzere müdahilim.

43.Yargılamanızın neden meşruiyet için 82 belgesi yaptın diye değil kurulu anayasayı cebren niye değiştirdin diye olmasına yardım için, kurucu iktidar uyanıklıklarını mahkumetmek için müdahilim.

44.Başarılı oldu yahu denen darbeyi yargılamayı yarım bırakılmamaıs için tamamlanamsı için yardım için müdahilim.

45.oyak meselesini tartışmak için müdahilim

46.Hepimiz davacıyız isimli Web sitesindeki avılı insanları mahkemenizle halkla paylaşmak için müdahilim.

47.11 Eylül1980 de Yeşilköy havalanına inen uçak yolcularını belki bu sefer ortaya çıkarırız yardım edebilriirm diye müdahilim.

48.Kenan Evren' in diğer darebecilerle beraber stay behind içindeki yerini ortaya çıkarmak için müdahilim.

49.darbeyi tebrik edenler, bırakınız zarif hukuki direnmeyi ödüller doktoralar verenelri ortaya çıkarmak için müdahilim

50.Çapraz sorguya kalkışmak üzere müdahilim.

51.Özel yetkili savcılığınız, mahkemenizin kalkması gereğine inanarak ve fakat kalkıncaya kadar yargılamaya devam edilmesi için savunma için müdahilim.

52.Anayasa geçici 15. Madde kaldırılamaz kaldırılsa da yargılanamz diyen çok ünlü hukukçular listesini ve dediklerini çürütmek için müdahilim.

53.İtalya hukuk örneğinden bilgiler belgeler taşıyacağımız için müdahiliz.

54.İşkenceelrin sistemetikliğini kanıtlamak için mahkemenizde müdahilim

55.Darbeceilerin gündüz değil neden gece geldiklerine dair saçma cevaplarını mahkeme salonunda duymak için müdahilim

56.Duruşmadan vareste tutulma kararı verilmemes ve sanıkların sürekli doktor raporu ile karara gidilmesi ve Türk tabipler Birliğinin doktorluğundan katkı alınması talebi yapmak için müdahilim.

57.ABD, CIA , VS gibi Azmettiricilerin araştırılması yapmak için müdahilim.

58.CMUK 381/2 md göre yedek hakinizi görmek istemek üzere müdahilim.

59.Alenilik ilkesinin Anayasa 141/1 İHEB 10.Md,İHAS 6/1, göre salonumuzda 21+63+ 63 +? İle sağlanamsına yardımcı olmak için müdahilim.

60.İHS 6. Md göre makul sürede yargıla ilkesinin kotarılmasına yardımcı olamk üzere müdahilim.

61.Darbeciler, TCK 49. Maddeye göre kanun hükmünü icra savunması yapabilir diye hazır olup yardımcı olmak üzere müdahilim.

62.Mahkemenizin müdahil taleplerini reddettiği dosyaların AİHM' ne taşınması için bulunmalı müdahil olmalıyım.

63.TCK 102 zamanaşımı tartışması için yardımcı olmak üzere müdahilim.

64.TCK 97 af tartışması için yardımcı olmak üzere müdahilim.

65.tck 524 Cezayı kaldıran sebepler için yardımcı olmak üzere müdahilim.

66.Sivas olaylarında başbakan vekili ismet İnönünün bildiklerini dinleyen eşi Sevinç İnönü ve Oral çalışların tanık olarak çağrılmalarını talep için müdahilim.

67.Bu suçun tek magduru vardır o da Devlettir deyip duran sanık tarafına karşı; o zaman devlet de gelsin konuşsun diye T.C Cumhurbaşkanı Abdullah Gül 'ün çağrılmasında ısrarlı talep için müdahilim.

68.Bu ikidara kurucu iktidar değil yıkıcı iktidar deniliri kanıtlamak için müdahilim.

2. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun kamu davasına katılma başlığını taşıyan 237. maddesinde, davaya katılmaya hakkı olanlar 'mağdur' ve 'suçtan zarar görenler' olarak belirtilmiştir. Madde metninde 'suçtan zarar gören' kavramı tanımlanmadığı gibi yasanın 'Tanımlar' başlıklı 2. maddesinde de herhangi bir tanım yapılmış değildir. Dolayısıyla mahkeme önüne gelen her somut olayda suçtan zarar göreni tespit etmeye mecburdur. Mahkeme bu değerlendirmeyi yaparken, Ceza muhakemesi hukukunda 'suçtan zarar gören' kavramının artık 'suçtan doğrudan doğruya zarar görenlerle' sınırlandırılmadığını çağdaş gelişmelerde suçtan, dolaylı olarak zarar görenlerin de zarar gören kapsamına dâhil edildiği göz önüne almalıdır.

Mağdur sıfatını almak için muhakkak bir zarara uğramış olmak bile gerekmez ; (özellikle bkz. AİHM _ Marckx/Belçika, 13 Haziran 1979, Seri A no. 31, § 27 ve Inze/Avusturya, 28 Ekim 1987, Seri A no. 126, § 32).

'Mağdur' kavramı, günümüz yaşam koşulları ışığında geliştirici bir şekilde yorumlanır ve gereksiz şekil şartlarına bağlı olmaksızın uygulanır (Gorraiz Lizarraga ve diğerleri/Ispanya, no. 62543/00, § 38, AİHM 2004-III). Mahkeme, mağdur sıfatına ilişkin sorunu, başvurunun esasına ilişkin yaptığı incelemeyle birlikte değerlendirebilir (Siliadin/Fransa, no. 73316/01, § 63, AİHM 2005-VII).

Eğer doğrudan mağdurla başvurucu arasında kişisel ve özel bir bağ mevcutsa, Mahkeme, dolaylı mağdur kabul edilen başvurucunun bireysel başvurusunu kabul etmektedir. 2. madde ile ilgili olarak, mağdurun eşinin başvurusunun (McCann ve diğerleri/Birleşik Krallık, 27 Eylül 1995, Seri A no. 324) ya da ölmüş bir kişinin yeğeninin başvurusunun kabul edilmesi konusunda (bkz. Yaşa/Türkiye, 2 Eylül 1998, 1998-VI, § 66); 3. madde ile ilgili olarak, gözaltında iken kaybolan bir kişinin annesinin başvurusuna bkz (Kurt/Türkiye, 25 Mayıs 1998, 1998-III).

6. maddenin 1. fıkrasıyla ilgili olarak (mahkemelerin tarafsızlığı), vefat eden eşin şeref ve onurunu koruma hakkına ilişkin olarak bkz. Brudnicka ve diğerleri/Polonya, no. 54723/00, §§ 26 ve son, AİHM 2005-II; yargılamanın uzunluğu ve hakkaniyete uygunluğu ile ilgili olarak bkz. Marie-Louise Loyen ve Bruneel/Fransa, 5 Temmuz 2005, no. 55929/00.

Sözleşme'nin 6. maddenin 2. fıkrası ile ilgili olarak, masumiyet karinesinin ihlalinden dolayı mağdur olan sanığın dul eşi konusunda bkz. Nölkenbockhoff/Almanya, 25 Ağustos 1987, Seri A no. 123, § 33; 10. maddeyle ilgili olarak, ölmüş bir başvurucunun eşinin menfaati ile ilgili olarak bkz. Dalban/Romanya [BD], no. 28114/95, § 39, AİHM 1999-VI.)

Yani bunlarla ne demek istiyoruz?.. Mahkeme dar açıdan bakmasın diye …

3. Yine 1412 Sayılı mülga CMUK'un "Hukuki Amme Davasına İlti-hak" başlıklı 365. maddesinde kamu davasına katılmaya hakkı olanları, 'suçtan zarar gören' olarak nitelendirdiği halde yeni dü-zenlemenin 'mağdur' ve 'suçtan zarar gören' olmak üzere iki farklı kavrama yer vererek suçtan dolaylı zarar görenlerin de kamu davasına katılmalarının önünü açtığı, unutulmamalıdır. Bu ne-denle bizce, mülga kanun döneminde Yargıtay tarafından oluştu-rulan müdahaleye hakkı olanları sadece suçtan doğrudan zarar gö-renler olarak kısıtlayan içtihatların geçerliliği bulunmamaktadır.

4. *Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 29 Kasım 1985 tarihli ve 40/34 sayılı kararıyla kabul edilen* Suçtan ve Yetki İstismarından Mağdur olanlara Adalet Sağlanmasına dair Temel Prensipler Bildi-risi ceza kanunlarının eylem veya ihmal yoluyla ihlal edilmesi nede-niyle, bireysel veya toplu olarak, fiziksel veya ruhsal biçimde ya-ralanma da dâhil olmak üzere manevi acılar çeken, ekonomik kayba uğrayan veya temel hakları esaslı bir biçimde zayıflayan ve bu suretle zarar gören kimseyi "mağdur" olarak tanımlamıştır. Gö-rüleceği gibi Anayasa 90. madde anlamında kendisine üstünlük ta-nınan uluslararası düzenlemelerde suçtan zarar gören kavramı ol-dukça geniş tanımlanmaktadır.

5. Suçtan zarar görme kavramının yalnızca menfaat ilişkisine in-dirgenmemesi gerekmektedir. Temel Hak ve Hürriyetlerin açık ih-lali dolayısıyla başta yaşam hakkı olmak üzere; Temel Hakların ih-lalinin önlenmesi doğrultusunda çalışma yapan kurumlar, hatta fiil ve soruşturmanın yürütülüş şekli nedeniyle toplumdaki her birey suçtan zarar görendir ve faillerin yargılanmasında aktif ve etkin bir rol oynamayı istemeye hakkı vardır…. Bugün uluslarüstü insan hakları belgeleriyle iç hukuklarını uyumlu hale getiren ülkelerde, Temel Hak ve Hürriyetlerin açık ve ağır bir şekilde ihlal edildiği durumlarda –ki bunların tamamı olayımızda mevcuttur- soruşturma ve dava konusuyla ilgili dernek, kuruluş ve diğer kişilerin de

suçtan zarar gören kavramına dahil edildiği görülmektedir. (Fransa, Belçika vb. ülkeler)

6. Suçtan zarar görme sadece şahsi haklara kavuşmaya hizmet eden bir kurum değildir. Esasen adaletin gerçekleştirilmesinde maddi gerçeğin açığa çıkarılmasında etkin rol alma konusunda işlevi büyüktür. Özellikle devlet hakkında şüpheli-sanık sıfatıyla yürütülen muhakeme işlemlerinin hem yapısal hem pratik olarak adil ve tarafsız sürdürülmesi pek mümkün olmamaktadır. Bu tip olaylarda iddia makamı mağdurun haklarını yeteri kadar savunamamaktadır. Darbenin üzerinden 33 yılın geçtiği düşünülürse darbe sürecini bizzat yaşamış ve darbeden zarar görmüş kişi olarak darbenin gerek hazırlık aşamasında gerek yönetimi döneminde yaşanan maddi gerçeğin açığa çıkarılması bakımından yargılamaya katkımız olacağı için tarihe sorumluluğumuz üzere davaya katılmam son derece önemlidir.

7. Yukarıda arz ve izah edilen nedenlerle darbecilerin yargılanması ve darbe kültürünün ve girişimlerinin önlenmesi bakımından adil ve tarafsız bir yargılamanın yürütülerek sanıkların adil bir biçimde yargılanarak cezalandırılmasında haklı menfaatim bulunmaktadır.Kabul edilmelidir.

NETİCE VE TALEP :

Yukarıda açıklanan gerekçelerle suçtan zarar gördüğüm gözetilerek davaya katılmamın kabulünü talep ederiz../../2012

Müdahale talebinde bulunan

Senih Özay

Senih Özay vekili Av. Ömer Kavili

Senih özay vekili Av. Nart Atik

T. C.

D A N I Ş T A Y

Sekizinci Daire

Esas No:1979/1982

Karar No:1980/982 - 3 -

düşüncesiyle nakletmek isteyen öğrenciler hakkında bu kuralın uygulanması düşünülemez.

Açıklanan nedenle, can güvenliği bulunmadığından ötürü nakletmek istediği anlaşmadan davacının, Yönetmeliğin xxxxxx hükmü uygulanmak suretiyle nakil isteminin reddedilmesine ilişkin kararın iptaline, ikiyüz (200.-) lira yargılama giderleriyle ikibin (2000.-) lira avukatlık ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, 5.3.1980 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
İbrahim Koloğlu	Metin Güven	Sami Akural	Sebih T.Telli	Selâmi Celâyi

11. Evren darbe duruşmasına medyaya metin

Avukat
Senih Özay

---

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com

Medyaya Kamuoyuna…

4 Nisan 2012 tarihinde Ankara 12. Ağır ceza mahkemesinde sağ kalan DARBECİ Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya üzerinden darbe yargılamasının başlayacağı üzere;

Savcı Kemal Çetin üzerinden bir alt kadroların darbedeki konumu, yargılanmaları için Hazırlık soruşturması sürüyorken;

Daha aşağıdaki darebe kadrolarının yerel savcılarca soruşturması için Savcı Mustafa Bilgilinin soruşturması yürüyorken;

Bu 3 yargılama sürecinin soluksuz, cılız olmaması için Savcıların Hakimlerin Hukumetin değil Halkın, mağdurların, muhatapların, 78 lilerin, Devrimci 78 ' lilerin, Avukatların vbg hareketlililiğinden çok şey beklenmesi sözkonusu iken;

Ekte çağdaş Hukukçular Örgütü bu davayı önemseyerek ilgilenme kararı almış durumda iken,

Ekte ilkin Devrimci 78 ' lilerin uzak durması süreci yaşandıktan sonra, dün Hukuk ile, bu dava ile önemli bulup ilgilenme kararı almış olmaları sevindirici olmuşken.

TBP ' nin anlaşılır, anlaşılmaz ilgisi hareketlilliği de gözden kaçmamış iken ;

Şimdi bu gün gelen ekte İzmir Barosu Yönetim Kurulunun bu yolda yaptığımız başvuruya ; 14.2.2012 T ve 75/75 sayılı kararıyla verdiği " GÖZLEMCİ SIFATIYLA KATILIM İLE YETİLECEĞİ " VE " BU DAVANIN 12 EYLÜL FAŞİST DARBESİ İLE HESAPLAŞMA BEKLENTİSİNİ TATMİN EDECEK NİTELİKTE OLMADIĞININ BENZER DURUMLARDA BAŞKA ÜLKELERDE YAŞAYAN FAŞİST DARBELER İLE HESAPLAŞMALARDA ÖRNEKSENDİĞİ GİBİ 12 EYLÜL FAŞİST DARBESİ İLE DE BÜTÜNLÜKLÜ VE ÖZELLİKLE SİYASAL İKTİDARIN SAMİMİ İRADESİNİ ORTAYA KOYMASINI HEDEFLEYEN HESAPLAŞMA VE TALEPLERİNİn BU KARARIMIZ İLE BİRLİKTE KAMUOYUNA DUYURULMASINA, " KARARI TARAFIMIZA ULAŞTIRILMIŞTIR.

Ben baromuz üyesi bir avukat olarak bu darbe yargılamalarında **Hukumetten samimiyet aramaları,** başka ülkelerdeki (muhtemelen Yunanistan Arjantin Şili kastediliyor olmalı..) hesaplaşmalarına olan gıptayı yaratmak üzere harekete geçmeyi öngörmeyip tekrar dönerek, Hukumetin samimiyetini aramayı yanlış bulduğumu söylemek durumundayım.

Avukat dostalarıma, kamuya duyururum.

Senih Özay Avukat

Bakınız İzmir Barosu kararı..

İZMİR BAROSU BAŞKANLIĞI
1456 Sokak No: 14 Alsancak/İZMİR Tel: 0232 463 00 14 Faks: 0232 463 66 74
Erişim: www.izmirbarosu.org.tr / E-İleti: info@izmirbarosu.org.tr

İZMİR;05/03/2012
SAYI;490/3698

Sayın Avukat
Senih ÖZAY
İZMİR

İLGİ: 15.02.2012 tarih ve 3900 gelen evrak sayılı yazınız.

İlgi yazınız, 28.02.2012 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında değerlendirilmiş olup,

Ankara 12.Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlayacak olan 12 Eylül Darbe Dönemi'nin yargılanmasına yönelik, Kenan EVREN ve Tahsin ŞAHİNKAYA hakkında açılan davaya ilişkin Yönetim Kurulumuzca alınan 14.02.2012 ve 75/75 sayılı kararı ekte bilgilerinize rica ederiz.

Saygılarımızla.

Avukat Sema PEKDAŞ
İzmir Barosu Başkanı

İZMİR BAROSU
YÖNETİM KURULU KARARI

Tarih : 14.02.2012
Sayı : 75 / 75
İlgili :
Konu : Ankara 12.Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlayacak olan 12 eylül darbe döneminin yargılanmasına yönelik Kenan EVREN, Tahsin ŞAHİNKAYA hakkında açılan davanın değerlendirilmesi.

Karar : Ankara 12.Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlayacak olan 12 eylül darbe döneminin yargılanmasına yönelik Kenan EVREN, Tahsin ŞAHİNKAYA hakkında açılan davanın değerlendirildi.

04 Nisan 2012 tarihinde Ankara 12.Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek olan Kenan EVREN ve Tahsin ŞAHİNKAYA hakkında açılmış olan davaya şimdilik gözlemci sıfatıyla katılınmasına,

Bu davanın 12 Eylül Faşist darbesi ile hesaplaşma beklentisini tatmin edecek nitelikte olmadığının; benzer durumlarda başka ülkelerde yaşanan Faşist darbeler ile hesaplaşmalarda örneksendiği gibi 12 Eylül Faşist darbesi ile de bütünlüklü ve özellikle siyasal iktidarın samimi iradesini ortaya koymasını hedefleyen hesaplaşma ve taleplerini bu kararımız ile birlikte kamuoyuna duyurulmasına,

Bu konuda yapılacak çalışmaların duruşma öncesinde yapılacak bir açıklama ile kamuoyu ile paylaşılmasına,

İktidarın göstermelik yargılamalar ile Faşist darbenin mağdurlarının yaşadığı acılar üzerinden siyasal rant elde etmesine yönelik yaklaşımının teşhir edilmesine, O.B.K.V.

Baro Başkanı Av. SEMA PEKDAŞ	Başkan Yardımcısı Av. ERCAN DEMİR	Genel Sekreter Av. MAHMUT DİKMEN	Sayman Av. SEFA YILMAZ
Üye Av. MERİÇ KAPTAN	Üye Av. ÖZKAN YÜCEL	Üye Av. AHMET HAŞİM ÖZTÜRK	Üye Av. HALİL DÖNMEZ
Üye Av. DİLEK DEMİR	Üye Av. AYŞEGÜL ALTINBAŞ (Mazeretli)	Üye Av. ALPER TUNGA ASLAN	

(Karar aslının aynıdır).

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ İZMİR ŞUBESİ

21.02.2012 TARİHLİ YÖNETİM KURULU TOPLANTI GÜNDEMİ

A) BİLGİLENDİRME:

1. KOMİSYONLAR:

a) Sosyal ve Ekonomik Haklar Çalışma Grubu (SEHAG):

- 21 Şubat Salı günü (bugün) İşçi Sağlığı Meclisi toplantısı DİSK Genel İş toplantı salonunda (Kahramanlar'da) yapılacak.

b) Cezaevi Komisyonu:

- Şakran Cezaevi'ne sevk edilen mahpuslar tarafından iletilen başvurular nedeniyle 17 Şubat Cuma günü Şakran Cezaevi'ne gidildi. Bergama'dan götürülen kadın mahpuslarla görüşme yapıldı. Bilgilendirme toplantıda yapılacak.

c) Öğrenci Komisyonu:

- 17 Şubat Cuma günü "Pan'ın Labirenti" isimli film gösterimi yapıldı.

- 24 Şubat Cuma günü komisyon toplantısında kitap ve film değerlendirmesi yapılacak.

d) Toplumsal Davalar Komisyonu:

- 16 Şubat Perşembe günü toplantı yapıldı. Toplantıda 12 Eylül yargılaması ve soruşturması üzerine değerlendirme yapıldı. Konu ile ilgili olarak bir alt grup oluşturuldu. Bir sonraki toplantı 23 Şubat Perşembe günü saat 18.00'de yapılacak.

EKTE DEVRİMCİ 78 LİLER :::Devrimci 78`lilerden Parlemeto`ya çağrı

Devrimci 78'liler Federasyonu, 12 Eylül'den bu yana devam eden darbe rejiminin sonuçlarını ortadan kaldırmak için Parlamentoyu göreve çağırdı.12 Eylül darbecilerinin yargılanması için başlatılan soruşturma sonucu hazırlanan iddianame kabul edilmişti. Devrimci 78'liler Federasyonu'nun 4 Nisan 2012'de Ankara`da yapılacak duruşmaya ilişkin olarak parlamentoya ve demokrasi güçlerine yaptığı çağrıyı paylaşıyoruz…

PARLAMENTOYA ÇAĞRIMIZDIR..
12 Eylül 2010'da yapılan referandumla darbecilerin yargılanmasını önlediği varsayılan, Anayasanın Geçici 15. Maddesi kaldırılmıştır. Darbecilerin yargılanması toplumun bütün kesimlerince kabul görmüş, 12 Eylül darbecilerinin yargılanması için savcılık iddianame hazırlamış ve 12 Eylül cuntasına dava açılmıştır. Geç kalınmış bile olsa bu önemli bir adımdır. Ama hükümet bu konuda siyasi irade göstermemiş 12 Eylül yargılamalarını tüm sonuçlarıyla ortadan kaldıramamış, ülkeyi 12 Eylül yasalarıyla yürütme kolaycılığına kaçmış, darbecilere verilen unvanları geri almak gibi basit bir adım bile atamamıştır.
Unutulmamalıdır ki, 12 Eylülden bu yana devam eden darbe rejiminin sonuçlarını ortadan kaldırmak için demokratikleşme ertelenemez bir ihtiyaçtır ve demokratikleşme mahkemeler eliyle gerçekleşmez. Parlamentoyu göreve çağırıyoruz.
Federasyonumuz bir an önce yapılması gereken düzenlemeleri aşağıda özetlemiştir.
1)Darbe rejiminin ortadan kalkması için meclis siyasi irade göstermelidir. —Darbecilerin yargılanması konusunda iktidar topu yargıya atarak sorumluluktan kurtulamaz.
Darbecilerin yargılanabilmeleri için siyasi irade gösterilmeli, gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
— Hükümetin Darbe döneminde vatandaşlıktan çıkartılan arkadaşlarımızın duruşmayı izleyebilmeleri için yurda giriş çıkış yapmalarına ilişkin yasal düzenlemeleri yapmasını ve ulaşım olanaklarını sağlamasını istiyoruz.

—Darbe marifetiyle, süngü gücüyle seçilen Kenan Evren, Cemal Gürsel ve 12 Mart Muhtırasının sorumlusu Cevdet Sunay'ın cumhurbaşkanı unvanları geri alınmalıdır.

—Darbecilerin ve birlikte oluşturdukları suç örgütlerinde görev alan bütün rütbelilerin rütbeleri geri alınmalı, resmi sivil tüm suçlular yargılanmalıdır.
—Darbecilere ve yandaşlarına verilen tüm akademik unvanlar geri alınmalı, darbecilerin ve yandaşlarının adları okullarımızdan, sokaklarımızdan, meydanlarımızdan silinmeli, yerine demokrasi mücadelesinde kaybettiklerimizin adı verilmelidir.
—Darbecilerin servetleri açıklanmalı, mal varlıklarına el konulmalı, emekli maaşları kesilmeli ve bu kalemler kurulacak 12 Eylül Tazminatları Fonu'na aktarılmalıdır.
—Darbeleri ve darbecileri övenler, suçu ve suçluyu övmekten yargılanmalıdır.
—Başta YÖK, MGK, RTÜK olmak üzere Darbe düzeninin tüm kurumları ortadan kaldırılmalıdır.
2)Telafi edici düzenlemeler
—Cunta döneminde bu ülkede yaşayan, yargılanan, gözaltına alınan, kaybedilen, idam edilen, işkenceyle öldürülen, zulmedilen herkesten devlet adına özür dilenmeli, resmi ve gayri resmi kanallar aracılığıyla tüm topluma duyurulmalıdır.
—Özrün anlamlı olması mağdurların ve toplumun hakikati bilmesi ile mümkündür. Hakikatin ortaya çıkarılıp, anlatılması için gerekli çabalar gösterilmeli ve önlemler alınmalıdır.

—Bu dönemde verilmiş kararlara bağlı kısıtlılıkların tamamı kaldırılmalı, bu mahkemeler tarafından cezalandırılan kişilerin itibarı iade edilmelidir.
—Ceza alıp almadığına bakılmaksızın Cezaevlerinde geçen süre sigortalılığa sayılmalı sigorta primleri devlet tarafından ödenmelidir.
—10 yıl ve üzeri sürelerde cezaevinde kalanlara, süreye bakılmaksızın emeklilik hakkı tanınmalıdır.

—Darbe döneminde vatandaşlıktan çıkartılanlar kayıtsız şartsız vatandaşlığa geri alınmalıdır.

—İdam edilenlerin, işkencelerle katledilenlerin ailelerine ve cuntanın bedel ödettiği herkese menfi ve müspet zararlarını karşılayacak şekilde tazminat ödenmelidir.
— Darbe sonrası işten el çektirilenlerin bu nedenle uğradıkları maddi ve manevi zararları tazmin edilmelidir.
— Mağduriyetleri nedeniyle düzenli gelirden yoksun kalanlara, hayatlarını onurlu bir şekilde devam ettirmelerini sağlayacak düzeyde aylık bağlanmalıdır.
—Başta Diyarbakır Zindanı, Mamak Askeri Cezaevi ve Metris Askeri Cezaevi olmak üzere ülke genelinde zulüm merkezine dönüştürülen her yer; toplum belleğini diri tutmak adına, direnenlerin ve zulmedilenlerin tarihini dile getiren müzelere dönüştürülmelidir.
—Bunun yanında kolektif hafızayı canlı tutacak eğitim ve kültür faaliyetleri düzenlenmelidir.

3)Demokratikleşme
—12 Eylül anayasası derhal kaldırılmalı yerine demokratik, katılımcı bir anayasa yapılmalıdır.
—12 Eylül darbesiyle derinleşen Kürt sorununda, barışçıl demokratik çözüm gerçekleştirilmelidir. Bu alanda başta TMK ve Özel Yetkili Mahkemeler olmak üzere mevcut ifade ve örgütlenme özgürlüğüne ilişkin bütün engeller ortadan kaldırılmalıdır.
—Siyasi partiler kanunu demokratikleştirilmeli, %10 seçim barajı kaldırılmalıdır.
Çünkü %10 seçim barajı 12 Eylül'ün ruhudur.
DEVRİMCİ 78'LİLER FEDERASYONU

24.Darbeye katkısını baroma sormuşum;

İzmir Barosu Başkanlığı' na

Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya'nın adıyla başlayan 12 eylül darbe dönemi yargılamaları için Ankara 12. Ağır Ceza mahkemesinde başlayacak yargılamalarla toplumsallık – hukuk adına ilgilenip ilgilenmediğiniz, dosyanın fotokopisini edinip edinmediğinizi, gözlemci atamayı düşünüp düşünmediğinizi ve hatta yurttaşların yoğun müdahil olma arzuları için yardım ofisi oluşturmayı düşünüp düşünmediğiniz sormak gerekmiştir.

Yanıtınız bekleriz.

Saygılarımla..

Senih Özay Avukat

27. Evrene ödül dava kararı

T.C.
İSTANBUL
9. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2011/1794
KARAR NO : 2011/2224
DAVACILAR : 1- SENİH ÖZAY
2- HÜSEYİN BAHA COŞKUN
3- YAHYA MURAT ALPASLAN
Kordon Cumhuriyet Bulvarı No:285 D:1 Alsancak İZMİR
DAVALI : İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
VEKİLİ : AV. DİLEK TEMİZ ÖZBEK
İstanbul Üniversitesi Hukuk Müşavirliği 34452- Beyazıt/İSTANBUL
DAVANIN ÖZETİ : Davacıların İstanbul Üniversitesi Senatosu tarafından 1982 yılında 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e verilmiş olan

"Fahri Hukuk Doktoru" payesinin geri alınması talebiyle yapmış oldukları başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usul yönünden; dava konusu işlemin icrai bir işlem olmadığı, davacıların dava açma ehliyetinin bulunmadığı, esas yönünden; dava konusu işlemin hukuka uygun olarak tesis edildiği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A

Karar veren İstanbul 9. İdare Mahkemesi'nce 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14/6. maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü;

2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanunu'nun 2/1-(a) maddesinde iptal davaları; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davalar olarak tanımlanmış olup, 14. maddesinde ise; dava dilekçelerinin görev, yetki, idari merci tecavüzü, ehliyet, idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı, süre aşımı, husumet, 3 ve 5. maddeye uygun olup olmadığı hususlarında ilk incelemesinin yapılacağı, 15. maddenin 1/b bendinde; 14. maddenin 3/c (ehliyet) fıkrasına aykırılık görüldüğü takdirde davanın reddedileceği, 14. maddesinin 6. bendinde de; yukarıdaki hususların ilk incelemeden sonra tespit edilmesi halinde de davanın her safhasında 15. madde hükmünün uygulanacağı hükümlerine yer verilmiştir.

İdari dava türlerinden iptal davalarının içtihat ve doktrinde belirlenen hukuki nitelikleri göz önüne alındığında idare hukuku alanında tek taraflı irade açıklamasıyla kesin ve yürütülmesi zorunlu nitelikte tesis edilen idari işlemlerin ancak bu işlemlerle meşru, kişisel ve güncel bir menfaat ilgisi kurulabilenler tarafından iptal davasına konu edilebileceği açık olup, işlem ile davacı arasında ciddi ve makul bir ilişkinin bulunması zorunludur.

Dosyanın incelenmesinden; İzmir Barosu'na bağlı olarak avukatlık yapan davacıların, İstanbul Üniversitesi Senatosu'nun

02/12/1982 tarih ve 30 sayılı kararı ile 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e verilmiş olan "Fahri Hukuk Doktoru" payesinin geri alınması talebiyle yapmış oldukları başvurunun zımnen reddi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İptal davalarında güdülen amaç, idari işlemlerin hukuka uygunluğunun yargı yoluyla denetlenmesi olduğundan, hukuka uygun davranan ve faaliyetlerinde kamu yararını hedef tutan idarelerin sürekli olarak davalara muhatap olmasının önüne geçilebilmesi için 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda iptal davası açılabilmesine ilişkin olarak davacılar açısından menfaat ihlali şartı getirilmiştir. Yargı organları iptali istenen işlem ile ilgili arasındaki menfaat bağı bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeyi, davacı ile dava konusu işlem arasında ciddi, makul, kişisel, güncel ve meşru bir menfaat ilişkisinin bulunup bulunmadığı hususlarını gözeterek yapmaktadır. Eğer dava konusu edilen işlemle davacı arasında makul bir menfaat ilişkisi bulunmuyorsa davanın ehliyet yönünden reddine karar verilmesi gerekmektedir.

Bu durumda, 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e "Fahri Hukuk Doktoru" unvanı verilmesine ilişkin işlemin geri alınması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle davacılar tarafından açılan bu davada davacıların kişisel, meşru ve güncel bir menfaatinin bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın 2577 sayılı Yasa'nın 15.maddesinin 1-b bendi uyarınca ehliyet yönünden REDDİNE, aşağıda dökümü yapılan toplam 65,80-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, davalı idare vekili için Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 275,00-TL avukatlık ücretinin davacılardan alınarak davalı idareye verilmesine, kullanılmayan 30,30-TL YD harcı ile artan posta avansının istemi halinde davacılara iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 gün içinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere, 12/12/2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
	NİDAİ	

MUS- DE- RAMA-
TAFA MİR- ZAN
CE- TAŞ AKCAN
RAN 94904 101681
33803

YAR-
GI-
LAMA
Gİ-
DER-
LERİ:

Baş-
vuru
Harcı :
18,40-
TL
Karar
Harcı :
18,40-
TL
Posta
Gideri
:
29,00-
TL
TOP-
LAM :
65,80-
TL

33. darbe açıklamaısı

Ankaradaki savcı evren ve arkadaşları ve darbe kadrolarını ve fi-illerini takipsizlikle geçiştirmeyip en azından iddianameye taşımak istiyormu evet..

akabinde bile hemen kapatılabilir mi evet.. kapatılmasın mı evet bize, işi diri tutma moral hareketler hukuk inşası düşüyor mu evet
Bunun için Azmettiren olarak abd /natoyu bulduk mu evet başkanlarına biizm çocuklar türkiyede işi bitirdiler dediler mi evet.. öyleyse bizim çocuklar nasıl oluşur dedik ve araştırdık ve abd 'de darbe yapıcı eğitim okulunun bulduk mu evet orada bizim subey polis şefi bankacı eğitilmiş adamalarımız olabilir mi evet

VERSENE DEDİK...
ANKARA BÜYÜKELÇİLİĞİ ÖNCE ZORLAŞTIRICI DIŞİŞLERİ ÜZERİNDEN BAŞVUR DEDİ Mİ EVET...

CIA İLGİLİ SERVİSİ DE DÜN O KADAR EVRAK İNCELEYEMEM VE DE YÖNETMELİĞİMDE YETKİM VAR VERMİYORUM DEDİ Mİ DEDİ...

BİZ BUNU AMERİKALI AVUKAT DOSTLARLA TEST EDİYOR VE İTİRAZ HUKUKUNU ÖĞRENMEYE ÇALIŞIŞIYORMUYIZ EVET...

<u>ŞİMDİ EN AZINDAN</u> "size zahmet vermeyecek dosya hangisi? Afganistan, Guatemala, Ortadoğu ve saire, ve saire. Aralarından birini seçİN İSTERSENİZ AMA
MADEM <u>ÇOK SORUMUZDAN ÜRKMÜŞSÜNÜZ TEK SORUYA İNDİRİYORUZ... DEYİP BU OKULLARDA OKULDA EĞİTİP DİP-LOMA VERDİĞİNİZ TÜRK SUBAY POLİS ŞEFİ VEYA SİVİL KİMLER OLDU SÖYLEYİN DİYECEĞİZ BİRİNCİSİ...</u>
<u>BU KARARA İTİRAZ EDİP AKABİNDE YİNE REDDEDİLİRSEK.. AMERİKADAKİ İDARE MAHKEMEMSİ EŞİTİ MAHKE-MEDE DAVA AÇIP YARGIYA TAŞIAYACAĞIZ</u>...

<u>BU CEVAP VEREN CIA YETKİLİSİNİN YAZISINI BİRAZ</u>

TERBİYESİZ BULDUĞUMUZ İÇİN ŞAHSI HAKKINDA DA CEZAİ YOLA GİDECEĞİZ..

KISA FİLMİMİZE BAKIN CIA DA KORKUYOR ÜRKÜYOR YOLLU BU GELİŞMEYİ SOKACAĞIZ...

VE SİZİN GİBİ AKILLI GAZETECİLER DE KAMUYA İYİ TAŞIRSA MEMELKETTE AZICIK MAZICIK KABARMA OLUR BİLİNÇLENME OLUR REFLEKS OLUR SAVCININ DURUMU RAJATLAR MÜDAHİLLER RAHATLAR BELKİ KENAN EVREN VE ARKADAŞLARI DA RAHATLAYARAK İTİRAFLARA BAŞLARLAR.... LEKELİ TARİHİ AŞARIZ.. (SENİH ÖZAY)

elbette cıa nın başka türlü cevap vereceğini düşünmüyorduk ve buna hazırlandık 2. perdede 1- amerikada hukuk mücadelesi olacak, 2- Türkiyede Kenan Evren ve arkadaşlarının ceza davasının açılmasını ve sürece hazırlıklı müdahalemiz izlenecektir. Çünkü evren/darbe davasının PANDORANIN KUTUSU olduğu bilinci ile , Bİ AÇILMAYA GÖRSÜN SOA/WHINSEC (ABD) VE STAND BEHIND (NATO) ÖRGÜTLENMELERİ GÜNDEME GELECEK.emin olun.

Önce bakın CIA İngilizce ne demiş ?

BAK BURADA NE DENİYORMUŞ ? BAK Türkçesine BAK;

Sizin sorularınızı sıralamış ve en alttaki paragrafta FOIA kanunu isteyen kişilere devlet kayıtlarına erişim hakkı vermekte ancak demiş ve bizim bilgi edinme kanunumuz 7. Maddesinde (altta yer verdim) benzer gerekçe ile talebi reddetmiş :

Sevgili Bay Ozay ve Alpaslan,

18 Kasım 2001 tarihinde Bilgi ve Güvenlik ofisinde alınan Bilgi Edinme Yasası kapsamındaki tarihsiz taleplerinize verilen nihai yanıttır.

Sizin sorular(tercümeye gerek yoktur sanırım)

1-

2-

3-

4-

5-

6-

7-

8-

9-

10

FOIA genel kamu için hükümet kayıtlarına erişim için bir araç sağlamak için yürürlüğe girmiştir. FOIA hükümleri federal

kurumlar açısından birisi bir şey istiyor diye araştırmalar yapmak, sorulara cevap vermek, kayıt oluşturmak, veya sebepsiz malzeme(bilgi demek istiyor sanırım) toplamak zorunluluğunda değildir. Bu sebeple isteğinizi reddetmek zorundayız.

Saygılarımızla,

Bilgi ve Gizlilik Koordinatörü

Susan Hanım.

İstenecek bilgi veya belgenin niteliği
MADDE 7. —
Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler.

YANİ BAK UKALACA ŞU DA DENİYORMUŞ…

"Devlet müesseseleri, sadece böyle bir bilgi edinme yasası var diye yığınla dosya arasından bu soruları araştırmak zorunda değildir. İstek mantıksız; meali abesle iştigaldir."

Ya arkadaşlar…
Hala yapacak şey yok sallayın 90 yaşındaki adamı mı yargılayacağız….???

OO amerikada da çok uzak dermisiniz neden dersiniz bilmiyorum.. Sevgilerle..

Senih Özay Murat Alpaslan

34. bana verilen 11 ay 20 gün hapse dilekçem

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığı aracılığı ile

Yargıtay 4. C.D Başkanlığı ' na

Dosya No :4. Bölüm 2010/1663 Esas

Tebliğname No : 2010/3277

Özü ;T.C Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 4. Bölüm adıyla 15.1.2010 tarihli mütalaası tarafımıza 1.11.2011 tarihinde tebliğ olmakla süresinde diyeceğimizi bildiriyoruz.

Açıklamalar :

1.Savcılık mütalaası 15.1.2010 tarihini taşıdığı için ve 2 yıla yakın tarafımıza tebliğ olamayışın nedeni Yargıtay ya da ptt bürokrasisi olduğu anlaşılmakla daha fazla diyeceğimiz olmayarak,

Ve fakat bu tarihten sonra; ek gibi, 6008 tarihli 22.7.2010 tarihli bir yasa gelip olaya değdiği için ve de biz de gereği başvuruyu yaptığımız için;

25 Temmuz 2010 PAZAR **Resmî Gazete** **Sayı : 27652**

KANUN

TERÖRLE MÜCADELE KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA

DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No.

6008

Kabul Tarihi: 22/7/2010

MADDE 7 – 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 231 inci maddesinin altıncı fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Sanığın kabul etmemesi hâlinde, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmez."

GEÇİCİ MADDE 2 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmiş olanların, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren onbeş gün içinde mahkemeye başvurmaları halinde, mahkemece, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı geri alınır ve Ceza Muhakemesi Kanununun 231 inci maddesinin yedinci fıkrasındaki kayıtla bağlı olmaksızın, başvuruda bulunan sanık hakkında yeniden hüküm kurulur.

"

Denilmesine göre, mahkemesine de 15 gün içinde başvurduğumuz için Ve hükmün geri bırakılması kararının geri alınmasını ve tekrar hatta duruşma açılarak, savunmalar yenilenerek, yeniden hüküm kurulmasını T.C ' de olası yeni ülke hukuk gelişmelerini koklayabileceğimiz türde hüküm kurulmasını ve hüküm kurulurken Beraat hükmüne geçilmesini TCK 49-50-51. Maddelerin uygulanmasını talep etmiş idik.

2. Ardından, TBMM kimi, neyi kayırmışsa da;

5237 Sayılı TCK 257.Maddede Değişiklik 19 Aralık 2010 Tarih 27790 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanmıştır

DEGISIKLIK ONCESI 257.MADDE

Görevi kötüye kullanma

Madde 257- (1) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan

haller dışında, görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir kazanç sağlayan kamu görevlisi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında, görevinin gereklerini yapmakta ihmal veya gecikme göstererek, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir kazanç sağlayan kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) İrtikâp suçunu oluşturmadığı takdirde, görevinin gereklerine uygun davranması için veya bu nedenle kişilerden kendisine veya bir başkasına çıkar sağlayan kamu görevlisi, birinci fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

İNSANIN HUKUKÇU OLARAK AKLINA HER ŞEY GELİYOR. ŞİMDİ "GÖREVİ KÖTÜYE KULLANMA SUÇUNUN"CEZASI NİÇİN YARI YARIYA DÜŞÜRÜLDÜ?
Dedikodularına rağmen bu yasa aşağıdaki şekle kavuşmuşmudur?
Kavuşmuştur.

19 Aralık 2010 PAZAR RESMİ Gazete Sayı: 27790

KANUN
TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 6086 Kabul Tarihi: 8.12.2010

MADDE 1 – 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 257 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan "kazanç" ibareleri "menfaat", birinci fıkrasında yer alan "bir yıldan üç yıla kadar" ibaresi "altı aydan iki yıla kadar", ikinci fıkrasında yer alan "altı aydan iki yıla kadar" ibaresi "üç aydan bir yıla kadar" ve üçüncü fıkrasında yer alan "birinci fıkra

hükmüne göre" ibaresi "bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

18.12.2010

Görüldüğü gibi 2 koca kanun savcılık mütalaasından sonra yürürlüğe girmiştir. Bu nedenle Mütalaanın geri aide edilerek Savcılığın 2yıl aradan sonra tekrar ve titizlenerek bir kere daha Mütalaaa düşünmesi ve tartışması ve kaleme almasını savunma olarak talep etmekteyiz. Ki daha sonra Beraat yolundaki esas Savunmamıza geçebilelim.

Önce hukuk :İddianamenin geri çevrilmesi hukukumuza girmiş midir ? Girmiştir. (CEZA MUHAKEMESİ KANUNU (CMK)
İddianamenin iadesi
Madde 174 – (Değişik: 25/5/2005 - 5353/27 md.)

(1) Mahkeme tarafından, iddianamenin ve soruşturma evrakının verildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde soruşturma evresine ilişkin bütün belgeler incelendikten sonra, eksik veya hatalı noktalar belirtilmek suretiyle;

a) 170 inci maddeye aykırı olarak düzenlenen,

b) Suçun sübûtuna etki edeceği mutlak sayılan mevcut bir delil toplanmadan düzenlenen,

c) Ön ödemeye veya uzlaşmaya tâbi olduğu soruşturma dosyasından açıkça anlaşılan işlerde ön ödeme veya uzlaşma usulü uygulanmaksızın düzenlenen,

İddianamenin Cumhuriyet Başsavcılığına iadesine karar verilir.

(2) Suçun hukukî nitelendirilmesi sebebiyle iddianame iade edilemez.

(3) En geç birinci fıkrada belirtilen süre sonunda iade edilmeyen iddianame kabul edilmiş sayılır.

(4) Cumhuriyet savcısı, iddianamenin iadesi üzerine, kararda gösterilen eksiklikleri tamamladıktan ve hatalı noktaları düzelttikten sonra, kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesini gerektiren bir durumun bulunmaması halinde, yeniden iddianame düzenleyerek dosyayı mahkemeye gönderir. İlk kararda belirtilmeyen sebeplere dayanılarak yeniden iddianamenin iadesi yoluna gidilemez.

(5) İade kararına karşı Cumhuriyet savcısı itiraz edebilir

Benim davamda da bunun koşulları vardır. Yargıtay mahkemesi savcılığa iade edebilir etmelidir.

3.

Bu vesile ile ne olur ne olmaz diyerek Yüksek mahkemede iş yükü itibarıyla hızlı hareket ile ıskalanabilir durumları belirleyerek hükme gidecek olması halinde de dikkate alınmak üzere esas savunmamızı kısa başlıklar halinde sunuyoruz.

4.

Adalet Bakanlığı'nın izniyle altın firması başkanı Akın İpek ve avukatları Metin Günday'ın 17.09.2002 tarihinde başlayan şikayetleriyle soruşturma başlamış, 6 sene sürmüş, mahkemenize Bakanlık üzerinden Karşıyaka Ağır Ceza mahkemesi üzerinden dosya gelmiş.

Suç tarihi 25.12.2000 3.1.2005, 22.5.2005 arası olarak,

Suçlama Bergama siyanürlü altın eldesine karşı kamusal bir hukuk mücadelesi sırasında, bu süreç içerisinde basına elde ettiğim mahkeme kararları hakkında yaptığım açıklamalardan ötürü "dava devam ederken basın açıklaması yapmak sureti ile TCK 277 ve Basın Kanunu 19. Maddeyi ihlal ki eriterek suç işlediğim, ettiğim " suç-lamasıdır.

Ki TCK 240 md. Veya yeni TCK 5237 /7/2 ve 257/1 ve 53. Maddeden …

Böylesi bir durumda bir kamu görevlisinin hak arama, ifade, savunma özgürlüğü hakkına yapılan bir müdahalenin makul olup olmadığının tespiti sırasında Mahkeme çok sayıdaki diğer faktörü de dikkate almak durumundadır.

Ki, AİHM kararları dahi incelendiğinde ;

Belirlenmesi gereken temel mesele hakka yapılan müdahalenin "demokratik bir toplumda zorunlu" olup olmadığıdır. Konuyla ilgili temel prensipler Mahkeme içtihatlarıyla açıkça tesis edilmiş olup aşağıda özetlenmiştir (bknz, diğerleri yanında , *Jersild v. Danimarka*, p. 23, § 31; *Hertel v. İsviçre*, Karar 25 Ağustos 1998, *Raporlar* 1998-VI, pp. 2329-30, § 46; ve *Steel ve Morris v. İngiltere*, no. 68416/01, § 87, ECHR 2005-II):

(i) İfade özgürlüğü demokratik bir toplumun zorunlu temellerinden birini ve toplumun ilerlemesi ve her bireyin özgüveni için gerekli temel şartlardan birini teşkil etmektedir. 10. Maddenin 2. parag-rafı uyarınca bu kabul gören veya zararsız veya kayıtsızlık içeren "bilgiler" veya "fikirler" için değil, aynı zamanda kırıcı, şok edici veya rahatsız edici olanlar için de geçerlidir. Bunlar, bir "demok-ratik toplumun" olmazsa olmaz çokseslilik, tolerans ve hoşgörünün gerekleridir. 10. Maddede belirtilen şekilde bu özgürlük, ancak

harfiyen uyulması gereken ve ikna edici bir şekilde tespit edilmesi gereken bazı istisnalara tabidir.

(ii) 10. Maddenin 2. Fıkrasında belirtilen anlamda "zaruri" sıfatı "acil bir sosyal ihtiyaç" anlamındadır. Akit Devletler anılan ihtiyacın mevcut olup olmadığının değerlendirilmesi konusunda belli bir marja sahiptir, ancak bağımsız bir mahkeme tarafından verilenler de dahil olmak üzere, tabi olduğu yasama ve kararları kapsayacak şekilde Avrupa denetimi ile iç içe olmalıdır. Mahkeme bu sebeple, bir "sınırlamanın" Sözleşme'nin 10. Maddesinin güvencesinde olan ifade özgürlüğü ile bağdaşıp bağdaşmadığı konusunda nihai kararı verme yetkisini haizdir.

(iii) Denetim yetkisinin uygulanmasında Mahkeme müdahaleyi, suçlanan ifadeler ve bunların ifade edildiği bağlam da dahil olmak üzere, davayı bir bütün olarak ele alarak incelemelidir. İlk olarak müdahalenin "meşru amaçlar ile orantılı" ve ulusal otoriteler tarafından anılan müdahalenin meşru gösterilmesi için belirtilen gerekçelerin "ilgili ve yeterli" olup olmadığı tespit edilmelidir. Bunu yaparken de Mahkeme, ulusal otoritelerin Madde 10 kapsamında bulunan ilkelere uygun standartları uyguladığı ve ilgili bulguların kabul edilebilir bir değerlendirmesine dayalı oldukları konusunda olumlu kanaate varmalıdır

Böylesi bir durumda bir kamu görevlisinin ifade özgürlüğü hakkına yapılan bir müdahalenin makul olup olmadığının tespiti sırasında Mahkeme çok sayıdaki diğer faktörü de dikkate almak durumundadır. Öncelikle açıklanan bilgiye kamuoyu tarafından gösterilen ilgiye özel bir önem verilmelidir. Mahkeme kamu menfaatini ilgilendiren sorunlar hakkındaki tartışmalar üzerine getirilen sınırlamalar açısından 10. maddenin 2. paragrafı uyarınca çok az bir alan bulunduğunu tekrarlar (bknz, diğerleri arasında, *Sürek v. Türkiye (no. 1)* [GC], no. 26682/95, § 61, ECHR 1999-

IV). Demokratik bir sistemde hükümetin eylemleri ve kusurları sadece yasama veya adli yetkililerin sıkı denetimine tabi olmayıp bunların yanı sıra medya ve kamuoyunun da sıkı denetimine tabi olmak zorundadır. Belirli bir bilgi açısından kamunun sahip olabileceği menfaat bazı durumlarda öyle güçlü olur ki bu durum yasal olarak yüklenen gizlilik yükümlülüğü etkisiz kılabilir (bknz *Fressoz ve Roire v. Fransa* [GC], no. 29183/95, ECHR 1999-I; ve *Radio Twist, A.S. v. Slovakya*, no. 62202/00, ECHR 2006)...

Diğer yandan mahkeme söz konusu bilginin açıklanması nedeniyle, şayet maruz kalınmış ise, ilgili kamu makamı tarafından uğranılmış olan zararı tartmak ve söz konusu zararın açıklanan bilginin kamu tarafından edinilmesi menfaatine ağır basıp basmadığını değerlendirmek zorundadır. (bknz, diğerleri arasında, *Hadjianastassiou / Yunanistan*, 16 Aralık 1992 tarihli karar, Series A no. 252, § 45; ve *Stoll v. İsviçre*). Bu bağlamda ifşa edilen bilgi ve ilgili idari birim ilgili olabilirler (bknz *Haseldine*)."

Diğer yandan Avrupa Yüksek mahkemesi de söz konusu bilginin (olayımızda elde edilen yürütmeyi durdurma kararının basın yolu ile kamuya ulaşmasının) açıklanması nedeniyle, şayet maruz kalınmış ise, ilgili kamu makamı tarafından uğranılmış olan zararı (dikkat ediniz bir şirketin zararından söz edilmiyor.) tartmak ve söz konusu zararın açıklanan bilginin kamu tarafından edinilmesi menfaatine ağır basıp basmadığını değerlendirmek zorundadır. (bknz, diğerleri arasında, *Hadjianastassiou / Yunanistan*, 16 Aralık 1992 tarihli karar, Series A no. 252, § 45; ve *Stoll v. İsviçre*). Bu bağlamda ifşa edilen bilgi ve ilgili idari birim ilgili olabilirler (bknz *Haseldine*). Kaldı ki olyımızda altıon şirketi zarar görmediği gibi mahkeme kararlarına rağmen 3 vardiya çalışabilip gazete ve tv alabilmiş, 2 milyar dolarlık borsa işlem yapabilmiştir. "

5. Avukatın görevi Kötüye kullanma suçu ' nun hukukunu eski yasayı - yeni yasayı da tartışmak isterim ;

5237/257/1.FIKRASINDA ÖNGÖRÜLEN GÖREVDE YETKİYİ KÖTÜYE KULLANMA SUÇU, KAMU GÖREVLİSNİN GÖREVİNİN GEREKLERİNE AYKIRI HAREKET ETMESİ VE BU AYKIRI DAVRANIŞ NEDENİYLE Kişilerin MAĞDURİYETİ , K A M U N U N ZARARINA NEDEN OLUNMASI YA DA KİŞİLERE H A K S I Z KAZANÇ SAĞLANMASI İLE OLUŞUR " HÜKMÜNE DİKKAT EDİLİRSE;

YANİ BU SUÇUN OLUŞMASI, BU FİİLDEN, KİŞİLERİN MAĞDUR OLMASI, VEYA KAMUNUN ZARAR GÖRMESİ YADA KİŞİLERE HAKSIZ KAZANÇ SAĞLANMMASINA BAĞLIDIR.

Ki, Olayımızda bu 3 unsur da bulunmamakla SUÇ oluşmaz. Yoktur. " demiştim…diyorum, diyeceğim…

6.Ben görevimi kötüye – mötüye kullanmam…

<u>Önce yargıçlarımıza da seslenmek istiyorum ; Hani Mecelleden filan aktarırlar,</u>

"...hakim, fehim, müstakim ve emin, mekin, metin!" olur, olmalıdır diye… Sizde bu vasıfları görüyor ve güveniyorum… Hakimin devlet adına değil, millet adına karar verdiğini hatırlatarak geçiyorum.

Ama ben düşündüm de 20 yıldır bu Bergama davası ile uğraşıyorum; Neler, neler ? 17 ayrı köy ve halkı nice insanlar, örgütler, hukuk, sivil itaatsizlikler hareketi bu … DEĞER dedim.

7.Ben canlıyım, İçgüdüm var… kendimi ya da yakınım olan başkasını, ya da uzağım da olsa başkasını ….. Adı savunma… Mesleğim de savunma mesleği…. (Laf aramızda ilkin yargıç olmayı arzulamıştım. Sonra devletten maaş alıyorlar , olmuyor ; ben de olmuyorum işte diye bu ruyamı terk ettimdi.)

Neden bu tür davaları yürüttüm? Bir misyonum var..
oluştu..Binlerce kadın çocuk köylü… ve kuşlar kurtlar, çiçekler'in avukatlığı..
Zaten hukuk da artık insanın yanında doğayı korumayı tercihe başladı… Şekli öze çiğnetmiyor. AİHM hep işkence vs davalarına bakardı ama şimdi santraller, altın, çöp cinayetlerine, hatta suç duyurularına (TCK301) kadar girdi…

Bir Doktora daha çok-yoğun doktorluk neden yapıyorsun denebilir mi? Bu bir insanlık- avukatlık durumu'dur. Ben adam öldürmüş müvekkilimi biz öyle ateş etmedik, öyle öldürmedik diye savunma yapmış bir avukatım. Meslek kurallarını zorluyorum tabii ki…

Yani ben kat'i surette şirketlerden, devletten hep daha üstün tutarım insanı ve hayvanı ve bitkileri… hep T cetveli yapmışımdır. Hep bizim yakamızdaki teraziye, kefelere koymuşumdur bu ikilemi…

Kendimi savunmayı pek bilemem sanırım; Bir Doktor kendi kalbini ameliyat edebilir mi ? Ama ben Savcı beyin hukukunu ameliyat edebilirim. Çünkü hep insanı- canlıları savundum.

Ama Hakimlerin de insan- doğa haklarını çok savunmasını isterim, beklerim.

Nitekim bakın elimdeki gazete küpürüne.. Bu Bergama davalarının hakimi Danıştay 6. D. Başkanı şimdi emekli oldu…. Dr. Yargıç

Gürbüz Önbilgin… " İNSAN KURALLARDAN DEĞERLİDİR ." diyor. Kuşkum yok siz de dersiniz, diyeceksiniz.

Sayın savcı da ağaçları, kadınları, insanları sevmelidir. (Burada bir Danıştay savcısının bir hüküm sırasında - mütalaasında müvekkilim sözcüğünü kullanıp durması dosyamı- davamı aktarmalıyım. Şöyle ki O Danıştay Savcısı mütalaasında " şirket müvekkilim " sözcüğünü kullanmıştır. Ve biz Allah Allah neden kullansın Acaba ? CD azizliğimi ki demişizdir ve de araştırılsa keşke diye başvurumuz vardır. Davası sürmektedir.)

Savcıların Rolüne dair uluslar arası sözleşmeyi, Avukatların rolüne dair Havana kurallarını anmak isterim. Dosyaya da, tarihe de sundum…

8. Dosya içinde tesadüfen yakaladığım, Savcılığın hakkımdaki " dava devam ederken basın açıklaması yapmak ve azledilmiş müvekkili adına dilekçe yazmak suçlamasından ötürü 9 Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyelerinden Dr. Ruhan Erdem' den, 31.9.2006 tarihinde bilirkişi raporu alarak, bu raporda "suç- muç yok, suç oluşmaz "dendiği halde soruşturmaya bir kin ve baskıyla devam olunması da hukuki bir eksiklik görüşündeyim..

9- Ayrı bir savcılık soruşturmasında; mahkemelerde her kamusal karakterli dava kazandığımda kamuoyuna mahkeme kararını sunduğum için, Mahkeme kararında " yaşama hakkı " diyorsa bunu andığım için, bu arada mahkeme kararının arkasına dolanma huyu, tüyü de olmamalıdır " dedim diye Koza altın firmasının hakkımda sermaye piyasası kurumuna muhalefetten ve borsada etkilenmiş olmaktan dolayı ve yargı görevini yapanı etkileme suçundan yine ayrıca şikayeti üzerine İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı 2006/7928 esas ve 2007/4551 karar sayılı aklanma kararım dosyada olmasına rağmen ıskalanmak suretiyle Adalet Bakanlığı-

savcılık sürecinde bir zaaf görülmüştür. BU da hukuki bir eksikliktir görüşündeyim.

10.Yerel mahkemede Sayın Yargıçların ve duruşma Savcısının gözlerinden konunun-benim anlaşıldığını hissediyorum.(Nitekim sayın Savcı gördü ve beraat mütalaası verdi..) BU hususun Yargıtay'da tartışılmasını arzularım.

Goethe'nin dediği gibi, samimi olmayı vaad edebilirim ama tarafsız olmayı asla…

Daha işin başında şu son lakırdımızı etmeliyiz ki ;

Bir Zen ustası yanında öğrencileri ile gezinirken tilkiden kaçan bir tavşanı gösterir ve şöyle der ; " Eski bir hikayeye göre Tilkiler Tavşanlardan hızlı koşarlar "

"Ama Tavşan Tilkiden kurtulacak " der usta

Bu kez. " Bundan nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz " diye sorar öğrenciler.

Çünkü Tilki sabah kahvaltısı için; Tavşan ise yaşamı için koşuyor " diye cevap verir Usta…TIPKI BİZİM GİBİ…

11. Ben bu 10 artı 315 artı bir 326 davada AİHM ' de kazandığımız kişilerin üçer bin euro tazminatlarını köylülerden değil T.C. Dışişleri Bakanlığı'ndan aldım. Hiçbir köylü, hangi köylü davayı kazandığını bile bilmiyordu.Hala daha epey isim yanlışlıklarından Devletten parasını alamayanlar var.. "Hiçbir köylüden tek kuruş almış değilim….

Günde 100.000 dolar altın şirketine eskiden zarar verdirdiğim resmen söylenmektedir. Yılda 36,5 milyon dolar eder. Acaba

devlet vergi kaybettirttin bana diye mi kızıyor? Halbuki Vergi birincisi olmakla övünüyorlar.

Ama ben n köylülerden sadece köy ekmeğini ve Bergama tulum peynirini tercih ettimdi. Şimdi hemen atlayacaklardır, uyanık avukat AİHM kararı gereği 300 milyar almadı mı ?

Evet aldım ama köylülerimden almadım ki ? T.C Dışişleri bakanlığından aldım… Almamayı, devlete hediye etmeyi düşündüm ama yapamadım… Onda duracağına, bende dursun dedim.. lazım olur… davalar açarız, rehabilitasyon konferansları yaparız, dedim. Zaten yarısını vergi dairesine verdim. Zaten ben o paraların kat be katını 15 yıl içinde cebimden harcadımdı….

12. Kamuoyunun Bilgilendirilmesinde Avukatların Rolü ve Kamu Görevi Kavramını andım, aktardım….

Demokratik bir toplumun vazgeçilmez unsurlarından birisi hiç kuşkusuz Devlet organlarının eylem ve işlemlerinde şeffaflığın sağlanmasıdır. İdarenin veya devletin diğer tüm kurumlarının olası kusurlu, keyfi veya hukuka aykırı eylem işlemlerinin kamuoyuna duyurulması ve böylelikle kamusal ve adli denetimin başlatılması bahsi geçen eksikliklerin ortadan kaldırılması açısından can alıcı bir önem taşımaktadır.

Bununla bağlantılı olarak demokratik hayatın vazgeçilmez bir parçası olan sivil toplum kuruluşları ve özellikle de meslek örgütlenmeleri üstlenmiş oldukları "sivil denetçilik" rolüyle mevcut aksaklıkların kamuoyuna objektif olarak ve tüm çıplaklığıyla duyurulmasında önemli bir rol oynamaktadırlar.

1. Sivil denetçilikle görevli en önemli örgütlerden biri de barolardır. Baroların, Avukatların bu rolü Avukatlık Kanunun 76/1. maddesiyle de açık bir şekilde ortaya konulmuştur:

2. Konuyla ilgili belgelerden en önemlisi Havana Kuralları olarak da adlandırılan BM KONFERANSI AVUKATLARIN ROLÜNE DAİR TEMEL PRENSİPLER dir.

Havana Kurallarının ilgili maddeleri şöyledir:

20- Avukatlar, bir mahkeme, yargı yeri veya hukuki ya da idari bir makam önünde mesleki nedenlerle bulundukları sırada veya konuyla ilgili yazılı veya sözlü taleplerinde yaptıkları beyanlardan ötürü hukuki ve cezai muafiyetten yararlanır.

İfade ve Örgütlenme Özgürlüğü

23- Avukatlar, diğer vatandaşlar gibi ifade, inanç, örgütlenme ve toplanma özgürlüğüne sahiptir. Avukatlar özellikle, hukukla, adalet sistemiyle ve insan haklarının geliştirilmesi ve korunması ile ilgili konularda kamusal tartışmalara katılma ve yasal faaliyetleri veya yasal bir örgüte mensup olmaları nedeniyle mesleki kısıtlamalara maruz kalmaksızın, yerel, ulusal veya uluslararası örgütler kurma veya bunlara mensup olma ve bunların toplantılarına katılma hakkına sahiptir. Avukatlar bu hakları kullanırlarken, her zaman hukuka ve hukuk mesleğinin kabul görmüş standartlarına ve mesleki ahlak kurallarına uygun davranırlar.

3.Tüm yukarıdaki açıklamalar ışığında dava açılmasına dayanak teşkil eden ve kamuoyuna yansıyan açıklamalarım, etraflıca ve dikkatlice okunduğunda Avukatlık Kanunu 76. maddesi ile 95. maddesinin 21. fıkrasında belirtilen hak, yetki ve sorumluluklarına uygun olarak hareket ettiğim ve kamuoyunu bilgilendirdiğim hususunda hiçbir şüphe bulunmamaktadır. Tüm bu hususlar dikkatlice incelendiğinde hakkımda isnad edilen suçlama nedeniyle dava açılmış olması hukuk devleti ve demokratik devlet ilkeleri açısından kabul edilemez.

Hatta bu yolda en son Taner Akçam adlı AİHM ' de ihlalle sonuçlanan ve TCK 301. Maddeyi mahkum eden ve hatta değil iç

hukukun tükenmesi aksine sırf suç duyurusu tehdidini ele alan kararını da hatırlatır, değerlendirmenize sunarım.

13.Basın hukukundaki yani Basın yasasının 26. Maddesinde yer alan zaman aşımı hükmü incelenerek olayımızda uygulanması, 2000 yılındaki bir gazetede yer alan, hakaret suç vs teşkil etmeyen ve de " yargı kararlarına uymak gerekir arkaya dolanmak doğru değildir " diyen beyanatlar hakkında 9 sene sonra hak düşürücü sürenin geçirildiği bilinmeli, tartışılmalı ve Temyiz yolu açık olabilmelidir.

14..Kısa karardaki " gerçeğe aykırı basın açıklaması yapmak " şeklindeki suçlama cümlesinin gerekçeli hükümde " gerçeği tam yansıtmayacak şekilde beyanat ve açıklama " sözcüğüne dönüştürülmesi ya da değiştirilmesinin; bu kavramların suç olabilip olamamasının ve tam yansıtma kavramının tanrısallığının - değilliğinin irdelenmesi ve AİHM ve Yargıtay içtihatlarına göre imkansızılığı konuşulmalıdır.

15.İdari davaları- Mahkemeleri kazanan benim; Mahkeme İlamını uygulatamayan benim. Arkaya dolanan ilama direnen, uymayan onlar. AİHM' den ve Yargıtaydan ; Başbakanın cebinden ilama uyulmamayı kanıtlayarak tazminat alan benim… Nasıl oluyor da ben mahkeme ilamını basına sunduğum için yanlış anlamalara yorumlara yol açmış oluyorum ve 11 ay 20 gün hapis cezasına çarptırılıyorum?" konusu irdelenmelidir.

16.765 sayılı Eski ceza yasasını mı yoksa 5237 sayılı yeni ceza yasasını mı uygulayalım konusundaki değerlendirmede de neden tercihin böyle yapıldığı, sanığın tercihinin hiç mi önemli olmadığı konusu tartışılmamalımıdır?

17.İzmirde ve Ankarada ve İstanbulda bütün hukuk çevrelerinin merak ettiği bir dava ve dosya ve hüküm söz konusu olmakla, doğrudan AİHM' ne gidişat gözükmekle Türkiyede yargıç var beklentisinin karşılanması gerekmektedir."

Yani sonuç olarak; Savcılığın Mütalaası 2 yıl öncesine ait olup yeni yasal düzenlemeleri görmediğinden, içermediğinden mahkemece iadesine karar verilmesini saygılarımla talep ederim.

Karar da gidilecekse;

Benim kastımı, benim illiyet bağımı, benden, dosyadan, kanundan, Vicdandan sayın yargıçların g ö r d ü ğ ü n ü düşünüyorum… daha uzatmamın alemi olmadığını düşünüyorum.. ben çok badireler yaşamış, atlatmış bir adamım, avukatım..
Açıklanan nedenlerle beyanım da tespit edilmiş olmakla hakkımda başkaca bir delil toplanmasına gerek olmaksızın, CMK m. 223 /2-b uyarınca beraat kararı verilmesini talep ederim.

Son sözüm şudur ;

İnsan ancak adalet ile doyurulur…

Bu memleket için umutluyum.

Senih Özay Avukat Şüpheli
İKTİDAR ALİ CENGİZ OYUNLARINA DEVAM EDİYOR!...

Hükümet, Emekli Sandığına tabi çalışırken, herhangi bir nedenle ayrılmış ve diğer Sosyal Güvenlik Kurumlarına bağlı çalışarak, emekli olanların, emekli olduklarında kendilerine ödenmemiş olan Emekli Sandığı ikramiyelerini emekli oldukları tarihlerdeki değerleri üzerinden ödeme hazırlıkları yapıyor.

Bilindiği üzere, Farklı sosyal güvenlik kurumlarında geçen hizmetlerin 2829 sayılı yasaya uygun olarak, birleştirilmesi sonucunda yaşlılık aylığı bağlandığı halde, son defa emekli sandığına bağlı çalışmayanlara 5434 sayılı Emekli Sandığı kanuna göre, Emekli Sandığına bağlı kurumlarda geçen hizmet süreleri için emekli ikramiyeleri ödenmemekteydi. Bu haksız uygulamaya karşı açılan davalarda itiraz konusu uygulamanın anayasa'ya aykırılık sonucuna varan mahkemeler uygulamanın iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmuşlardır.

Bu başvuruları inceleyen Anayasa Mahkemesi; "2829 sayılı Yasa'nın 12. maddesindeki "son defa emekli sandığına tabi çalışanlar ve" ibaresinden dolayı, bir kamu kurumunda Emekli Sandığına tabi çalışırken, herhangi bir nedenle ayrılıp, başka bir Sosyal Güvenlik Kurumuna (SSK, BAĞ-KUR) tabi işten emekliye ayrılanların, Emekli Sandığına tabi çalışmalarına karşılık emekli ikramiyesini alamamalarını anayasanın, 2., 10. ve 60. maddelerine" aykırı bularak, 5 Haziran 2009 tarih ve 27249 Resmi Gazetede yayınlanan, 2009/17 sayılı kararıyla, iptal etmiş ve kararın yayımından tarihinden itibaren 1 yıl sonra yürürlüğe gireceğini karara bağlamıştı. Anayasa mahkemesinin bu kararı gereğince 5.6.2010 tarihinden itibaren hak sahiplerine ödeme yapılması gerekirken hükümet, Anayasanın 153. maddesine aykırı bir şekilde 16.6.2010 tarihinde TBMM'de kabul edilen 5997 sayılı "Bazı Kanunlarda ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"nun 14. maddesi ile ödeme yapmamak üzere düzenleme yapmıştı.

Bu düzenleme ile Anayasa'nın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir hukuk devleti ilkesi ile 10.maddesinde ki eşitlik ilkesi ihlal edilmişti.

İktidarın, anayasanın 153. maddesi gereğince uyma zorunluluğu bulunan, Anayasa Mahkemesinin 2009/17 sayılı kararını görmezden gelmesi ve ödemeyi engelleyici düzenleme yapması üzerine kendileri ile yaptığımız görüşme sonucu, ana muhalefet partisi, anayasa mahkemesine başvurarak 5997 sayılı kanunun 14. maddesinin iptali istemiyle

dava açmıştı.

Açılan davayı ele alan yüksek mahkeme; Anayasanın 2. maddesindeki Hukuk Devleti ilkesi ile 10. maddesindeki eşitlik ilkesini yorumladıktan sonra, Anayasa Mahkemesi'nin 5.2.2009 günlü, E.2005/40, K.2009/17 sayılı kararıyla; bir yıldan fazla 5434 sayılı Kanun kapsamında görev yaptıktan sonra başka bir sosyal güvenlik kurumuna bağlı olarak çalışıp, yaşlılık aylığına hak kazananlara Emekli Sandığına tabi çalışma süreleri için emekli ikramiyesi ödenmemesini, Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırı bularak iptal etmiş ve 2009/17 sayılı kararında "iptal hükmünün, kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girmesine" karar verildiğini, buna göre 5.6.2009 günlü, 27249 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan kararın 5.6.2010 tarihinde yürürlüğe girdiğini belirterek, kesinlik hükmü vermiştir.

Anayasa Mahkemesinin, kararlarına rağmen, hak sahibi emeklilere ödeme yapmamakta direnen iktidar, emeklilerin İdari Mahkemelerde dava açmaları ve davaların emeklilerin lehine sonuçlanacağının anlaşılması üzerine, şimdide başka oyunlarla karara uyuyormuş görüntüsü vererek
emeklilerin haklarını gasp etmeye çalışıyor.

Bu amaçla, Bakanlar Kurulu tarafından 14.12.2011 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan ve Komisyonda görüşüldükten sonra, dün Genel Kurulda kabul edilen "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa" bu hakkı ödemeyi öncelikle 15 yıl çalışma koşuluna bağlamaktadır. Halbu ki, anayasa mahkemesinin yukarıda bahsi geçen 2009/
17 sayılı kararında 5434 sayılı kanuna göre Emekli Sandığına tabi 1 yıldan fazla hizmeti olan herkese ödeme yapılması gerektiği açıkça karara bağlanmıştır.

Yasanın 1. maddesi. 3. fıkra "…… 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi
Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 8.

maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malullük aylığı bağlananlara ise; bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4. maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen çalışmalarının 1475 sayılı İş Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen kıdem tazminatına hak kazanma şartlarına uygun olarak sona ermiş olması şartıyla emekli ikramiyesi ödenir."
Bu düzenlemeye göre 1475 sayılı İş Kanunun 14. maddesine göre iş akdi sona ermemiş olanlar, örneğin kendi isteği ile işten ayrılmış olanlar bu haktan yararlanamayacaklardır. Buda anayasanın eşitlik ilkesine aykırıdır.

Yine aynı tasarının 2. maddesi ile 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanuna eklenecek olan Geçici Maddesinde "Bu maddenin yürürlük tarihinden önce, mülga 2829 sayılı Kanunun 8. maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malullük aylığı bağlananlar ile hak sahiplerine, varsa açtıkları davalardan vazgeçmeleri ve bu kanunun 89 uncu maddesindeki şartların varlığı halinde aynı esas ve usuller çerçevesinde emekli ikramiyesi ödenir." denmektedir.
Bu düzenleme ile emeklilerin açtıkları davalardan vazgeçmeleri halinde ikramiyelerinin ödenmesi düzenleniyor görünse de, 89. maddedeki esas ve usullerle ödeneceğinin belirtilmesi, yıllar önce emekli olmuş ve yasal engellerden dolayı ikramiyesini alamamış olan, emeklilere yapılacak ödemenin arttırılmadan emekli oldukları tarihteki değerler üzerinden yapılması anlamına gelmektedir. Bunun anlamı, yasal engellerden dolayı alacağı ödenmemiş olan emeklileri cezalandırmaktır.

İktidarı yüz binlerce emekliyi bir kez daha mağdur edecek olan, Ali Cengiz oyunundan
vazgeçmeye ve yıllar önce emekli olmuş hak sahiplerinin ikramiyelerini, emekli oldukları tarihten ödeme tarihine kadar, yasal faizi oranında arttırarak, bu günkü rakamlar üzerinden ödemeye çağırıyoruz. Bu yapılmadığı takdirde emekliler, açtıkları davalardan vazgeçmeyecek ve yargı yoluyla bu haklarını alacaklardır. Bu ise SGK milyonlarca TL. Vekalet ücreti ile dosya masrafı ödemeye mahkum edecektir.

Bunun sorumluluğu da hükümete ait olacaktır.

VELİ BEYSÜLEN
GENEL BAŞKAN

T.C emekli Sandığı Genel Müdürlüğü' ne

ANKARA

1. Bizi kimiz ?
2.Ahmet Kenan Evren kimdir ?

Kenan Evren, 12 Eylül 1980 'de 1961 Anayasasını ortadan kaldıran, siyasi partileri , sivil toplum örgütlerinin tümünü ve işçi sendikalarını kapatan,uygar olmanın ölçütü olan toplumsal

muhalefeti yasaklayan, bütün demokratik hak ve özgürlükleri ayaklar altına alan darbeci 5 generalden biridir.

B-Günümüzde toplumun tüm kesimlerinin rahatsız olduğu 1982 anayasasını silahlar gölgesinde kamuoyuna onaylatan, 1982 anayasası ile kendi cumhurbaşkanlığını da halk oyuna sunan , işlediği insanlık suçlarından yargılanmaktan kurtulması için geçici 15. maddeyle yargılanmadan bağışık tutulmasını da anayasaya yerleştiren , iki binli yıllarda Türkiye insanlarına yakışmayan bir anayasayı ve kendi cumhurbaşkanlığını onaylatan bir generaldir.

C- 1980'li yıllarda Türkiye'mizde yaşadıklarımızın benzeri olaylar , dünyanın birkaç ülkesinde de yaşanmıştır. Şili'de Allende yönetimi darbeyle yıkılmış yerine faşist diktatörlük oturmuştur. Bunun gibi Arjantin'de ve bazı ülkelerde benzeri olaylar yaşanmıştır. Arjantin'in ve Şili'nin halkı ısrarla darbecilerin yargılanmasını istemiş ve bu uğurda yıllarca mücadele etmiştir. Bu mücadele sonunda Uluslararası Yargı yaşanılanları değerlendirmiş, darbecilerin insanlık suçu işlediklerine karar vermiştir . Mahkeme , insanlık suçunda zaman aşımının söz konusu olmayacağını da hüküm altına almıştır.

D- Ülkemizde Kenan Evren'in başkanlığında yapılan darbeden sonra 2 milyon insan fişlenmiş, vatan haini ilan edilmiştir. Binlerce genç öldürülmüştür. Binlerce genç de öldürülerek ailesine dahi haber verilmeden bu gün bile gömüldüğü yerleri bilinmeyen bir biçimde gömülmüştür. Bütün bu anlattıklarım Türkiye kamuoyu ve yargıçlar tarafından bilinmektedir. Darbeci Kenan Evren anayasayı yürürlükten kaldırma suçunu da işlemiştir. Ancak hukuk otoritelerinin

dediği gibi anayasayı ilga edenler başarılı olursa asla yargılanamazlar , Kenan Evren de böyle olmuştur.

E- Kenan Evren'in hakkında basında yazılanlar, anlatılanlar, insan hakkı ihlalleri, herhangi bir arşive sığmayacak kadar çoktur. Biz bu ihlallerden bir kısmını internet kayıtlarından alarak mahkemeye sunduk.

F- Yukarıda sunduklarımızdan ve eklediğimiz belgelerden anlaşılacağı üzere Kenan Evren adı darbecilik, insan haklarını ortadan kaldırma eylemi, 1982 Anayasasını ilga eylemi, binlerce gencin ölmesi ve yargılanması eylemi, bunların sonunda insanlık suçu işleme eylemiyle özdeşleşmiştir.

G-Kentlerin bulvarlarına verilen adlar yurtseverlerin, gerçek kahramanların, sanatçıların, edebiyatçıların ,demokratik hak ve özgürlüklere katkısı olanların adları olabilir. Kenan Evren adının gelecek kuşaklara, çocuklarımıza kahraman adı olarak sunulması bu ülkenin geleceğine kıyılmış bir eylem olacaktır. Kenan Evren adı ancak Türkiye'de insanlar için yapılan işkencelerin, idamların, suçsuz günahsız öldürülmelerin sergilendiği bir müzeye verilmiş ad olabilir. Bu müzenin adı da "Kenan Evren İnsanlık Suçları Müzesi" olabilir. Onu gelecek kuşaklar ancak böyle tanımlayabilir . Bunun dışında Kenan Evren adının büyük bulvarlara verilmiş olması geleceğimiz açısından olumsuz bir etkidir.

H- Kamuoyunun yakından tanıdığı ve değer verdiği gazetecilerden Fikret Bila, darbecilerle yaptığı röportajları Milliyet Gazetesinde yayımlamıştır, Milliyet Gazetesinden sonra da kamuoyunun yoğun ilgisi nedeniyle röportajlar kitap haline getirilmiştir. Söz konusu röportajların oluşturduğu kitabın adı "KOMUTANLAR CEPHESİ"dir. Kitap 3 yıllık sürede altıncı baskısını yapmıştır. Kitaba olan bu yoğun ilgi iddialarımızın haklılığını göstermektedir. Söz konusu kitabın 13. sayfadan 30. sayfaya kadar olan 18 sayfalık bölümü Kenan Evren'le ilgilidir. Kenan Evren'in adının bir bulvara verilecek bir kişiliğe sahip olmadığı, bu bölümde kendi anlatımlarıyla kanıtlanmıştır. İlgili sayfaları dilekçem ekinde sunuyorum.

KOMUTANLAR CEPHESİ ADLI KİTAPTA KAMUYA SUNULANLAR

1-Söz konusu kitabın 13. sayfasında Sayın Fikret Bila soruyor " peki siz Diyarbakır cezaevinde olanları neye bağlıyorsunuz ?"

Evren'in yanıtı " … Bu gardiyanlar çok çektiler 12 Eylül olunca da bunlar mahkûmlardan hınç aldılar. Tabi sıkıyönetim komutanlıkları da orayı disiplin altına almak için onların başına subaylar verdiler. Bu subaylar da eğitim yaptırdılar, talim yaptırdılar. Atatürk İlkelerini, İnkılâpları öğrettiler, İstiklal Marşı'nı söylettiler" Kenan Evren'in bu anlatımıyla cezaevlerinde yapılan baskılardan, insanlık dışı hareketlerden gardiyanların yaptığı zulümden haberli olduğu ve bundan memnun olduğu, önlem almadığı kendi anlatımıyla açıktır. Evren , bu açıklamasıyla Türkiye Cumhuriyeti adına Avrupa İnsan Haklarını ve Kamu Hürriyetlerini Korumaya Dair Sözleşmenin 1. bölümünde tanımlanan 18 adet hak ve özgürlüğü ortadan kaldırdığını itiraf etmiştir.

2- Evren kitabın 14. sayfasında itirafını sürdürüyor : " ...Sanki falan hapishanedeki filan adama işkence yapın demişim gibi sanki işkence 12 Eylülden önce karakollarda yok muydu? Bütün karakollarda vardı yani karakola düştün mü kötü muamele yapılıyordu. 12 Eylül de biz polisi rahat bıraktık rahat çalışsın diye. Onlar yine yaptılar bunu (işkenceyi). Sorgulama yapılıyor. Söyletmek için bazı usulleri var onların onları kullanarak bilgi alıyorlar. Bunları Almanlar da yapıyordu İngilizler de, ABD'liler de Fransızlar da yapmadı mı vaktiyle herkes işkence yapıyordu. Yaptılar sonra intihar etti dediler." Bu açıklamasıyla açıkça işkenceyi sistematik uyguladığını ve yargılamanın bir parçası olarak kullandığını itiraf etmiştir.

3-Kitabın 16. sayfasında Kenan Evren'in başlık olan açıklaması "Ben İdama Taraftarım" bu açıklama 2007 yılında dünyada idam cezasının taraftarının kalmadığı bir ortamda Kenan Evren'in gururla idam cezasına taraftar olmasının vurgusudur. İnanılır şey değildir bu. Bu şahsın adının bir bulvara verilmiş olması utanç vericidir.

4-Kitabın 17 sayfasının 2. paragrafında Kenan Evren'in açıklaması şöyledir. "12 Eylül askeri yönetimi döneminde 517 idam kararı verildi. Askeri Yargıtay bunların 124 ünü onayladı. İdam kararı onaylanan sol görüşlü 18, sağ görüşlü 8, adli suçlu 23, bir asala militanı idam edildi." Kendi dönemini bir çekinceye yer vermeden böylesine açıklayan Kenan Evren de insan sevgisine karşı nasıl bir kin oluştuğu satır aralarında vardır .

5-Kitabın 17. sayfasında son paragraf İdam Etmeyelim De Besleyelim Mi ? başlığı altında Sayın Fikret Bila'nın sorusunu Evren şöyle yanıtlıyor : " bir tane hariç 1984'den sonra da bir tane idam uyguladılar . Muşta bir konuşma yapmıştım hani, asmayalım da besleyelim mi diye o zaman Turgut Özal başbakan dedi ki" Yapmayın paşam başka türlü AB ye giremiyoruz." Ben de dedim ki o halde kaldırın bunu . O zaman da Özal dedi ki" Siz kaldırılmasına taraftar mısınız?" ben de ben taraftar değilim dedim." İdam cezasına taraftar olduğunu 2007 yılında bile çekinmeden açıklayan " bunları asmayalım da besleyelim mi " mantığıyla hareket eden ,insan ömrünü bir çuval undan değersiz gören bir zatın adı bir kentin ünlü bulvarına verilebilir mi?

6-Kitabın 18. sayfasının ikinci paragrafında Fikret Bila tekrar soruyor." Siz idam cezasına hala taraftar mısınız? " Kenan Evren açıklıyor: " Tabii bir sürü insan öldürülüyor canlı bombaya bir şey demiyorum kendisi de gidiyor da bomba yerleştiriyorlar 12 kişiyi 20 kişiyi birden öldürüyorlar. Peki o 20 kişiyi öldürmüş ben onu ömür boyu yaşatacağım bu felsefe bana göre değil. " Bu anlatım Kenan Evren'in ilkel insandaki kısasa kısas kuralına bağlılığını gösteriyor. 2007 yılında kısasa kısas kuralını hiçbir sınırlama koymadan böylesine anlatan bir kişinin adının Adana'nın en geniş bulvarına verilmiş olması insan haklarına aykırıdır.

İ-Yukarıda sunduğum nedenlerle, başvuranlar 4 Eylül 2007 günü Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığına başvurarak, Kenan Evren Bulvarı adının "Demokrasi Bulvarı" adı olarak değişmesini BELGE - 1 deki dilekçe ve ekiyle istemişlerdir. Bu istem Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığının kayıtlarına 4 Eylül 2007 günü 0/11-16446 sayı ile geçmiştir. Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 60 gün içinde dilekçeye yanıt vermeyince, istemimizin zımnen reddedildiği sonucuna vardık . Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığının zımni red işlemi yukarıda sunduklarımdan anlaşılacağı üzere hukuka, kamu yararına, geleceğimizin güzelleştirilmesine, Avrupa İnsan Haklarını ve Kamu Hürriyetini Korumaya Dair Sözleşmenin tümüne aykırıdır.

J-Hukuka aykırı bu işlemin iptali için Adana 2. İdare Mahkemesinde 2007/2007 E sayılı davayı açtık BELGE – 2 . Adana 2. İdare Mahkemesi 30.06.2008 günü , 2007/2007 E ve 2008 / 907 K sayılı kararıyla davanın reddine karar verdi BELGE – 3. Adana 2. İdare Mahkemesi , bu kararıyla Avrupa İnsan Haklarını ve Kamu Hürriyetlerini Korumaya Dair Sözleşmenin tüm maddelerini ihlal eden Kenan Evren'in adının gelecek kuşaklara kahraman olarak sunulmasını hüküm altına almıştır.Bu karar Türkiye Cumhuriyetinde insan hakları ihlallerinin korunduğu, İnsan haklarını ihlal edenlerin kahraman olarak gelecek kuşaklara sunulduğu açıktır.Bu haliyle şikayet ettiğimiz devlet Avrupa İnsan Haklarını ve Kamu Hürriyetlerini Korumaya Dair Sözleşmenin 1. bölümündeki hak ve özgürlüklerin tümünü ihlal etmiştir.

K-Adana 2. İdare Mahkemesi 30.06.2008 günü , 2007/2007 E ve 2008 / 907 K sayılı kararını11.08.2008 günü temyiz ettik BELGE – 4 Danıştay'ın 8. Dairesi 18.03.2009 günü 2008 / 8324E ve 2009 / 1924 K sayılı kararıyla temyiz isteğimizi reddetti ve Adana 2. İdare Mahkemesi'nin 30.06.2008 günlü , 2007/2007 E ve 2008 / 907 K sayılı kararını onadı BELGE –5. Danıştay'ın 8. dairesi temyiz incelemesi yaparken adil yargılanma hakkımız da ihlal edildi.

İHLALİN AÇIKLAMASI

1-Danıştay'ın 8. dairesi, temyiz isteğimizin incelemesini yaparken Danıştay Tetkik Hakimi Nilüfer Sülkü'nün görüşünü almıştır.Bu görüş bize tebliğ edilmemiştir.Savunma hakkımız engellenmiş ve Danıştay Tetkik Hakimi Nilüfer Sülkü'nün görüşü doğrultusunda temyiz isteğimiz reddedilmiştir.

2-Danıştay'ın 8. dairesi, temyiz isteğimizin incelemesini yaparken Danıştay savcısı Radiye Tiryaki'nin görüşünü de almıştır. Bu görüş bize tebliğ edilmemiştir. Savunma hakkımız engellenmiş ve Danıştay savcısı Radiye Tiryaki'nin görüşü doğrultusunda temyiz isteğimiz reddedilmiştir. Sözleşmenin 6. maddesinde düzenlenen savunma silahlarının eşitliği ilkesi ihlal edilmiştir.

L- Danıştay'ın 8. Dairesinin 18.03.2009 tarihli 2008 / 8324 E ve 2009 / 1924 K sayılı onama kararının düzeltilmesi istemiyle 04.05.2009 günü Adana 2. İdare Mahkemesine başvurduk BELGE – 6 . Dava dosyamız, yeniden Danıştay 8. Daireye gönderildi.

M- Danıştay'ın 8. Dairesi 22.01.2010 günü 2009 / 6337 E ve 2010 / 195 K sayılı kararıyla karar düzeltme isteğimizi reddetti BELGE – 7 . Karar kesinleşti. Başkaca başvuru yolu kalmadı. Karar düzeltme isteğimizin incelemesi yapılırken adil yargılanma hakkımız da ihlal edildi.

İHLALİN AÇIKLAMASI

1-Danıştay'ın 8. dairesi karar düzeltme isteğimizin incelemesini yaparken Danıştay Tetkik Hakimi İbrahim Özdemir'in görüşünü almıştır.Bu görüşü bize tebliğ etmemiştir.Savunma hakkımız engellenmiş ve Danıştay Tetkik Hakimi İbrahim Özdemir'in görüşü doğrultusunda karar düzeltme isteğimiz reddedilmiştir.

2-Danıştay'ın 8. dairesi karar düzeltme isteğimizin incelemesini yaparken Danıştay savcısı Hüseyin Yıldız'ın görüşünü almıştır.Bu görüşü bize tebliğ etmemiştir. Savunma hakkımız engellenmiş ve Danıştay savcısı Hüseyin Yıldız'ın görüşü doğrultusunda karar düzeltme isteğimiz reddedilmiştir.Sözleşmenin 6. maddesinde düzenlenen savunma silahlarının eşitliği ilkesi ihlal edilmiştir.

BÖLÜM III

15 SÖZLEŞMENİN İHLAL EDİLEN MADDELERİ VE İHLALLERİN DAYANAKLARI

1- Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığına başvurudaki isteğimiz , Avrupa İnsan Haklarını ve Kamu Hürriyetini Korumaya dair Sözleşmenin tüm maddelerini cumhurbaşkanı sıfatıyla ihlal eden ,insan hakları ihlalinin simgesi olan Kenan Evren adının gelecek kuşaklara kahraman olarak sunulmasını engellemektir. Yukarıda sunduklarımdan anlaşılacağı üzere Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Türkiye Cumhuriyetinin idari yargısı , sözleşmenin 1. Bölümünde düzenlenen hak ve özgürlükleri ihlal eden Kenan Avreni korumuştur.İhlal edilen hak ve özgürlüklerimiz şunlardır: 1.İnsan Haklarına Saygı Hakkı 2. Yaşama Hakkı , 3. İşkence Yasağı , 4. Kölelik ve Zorla Çalıştırma Yasağı , 5. Özgürlük ve Güvenlik Hakkı ,6.Adil Yargılanma Hakkı ,7. Cezaların Yasallığı Hakkı , 8. Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunması Hakkı ,9. Düşünce Vicdan ve Din Özgürlüğü ,10.İfade Özgürlüğü ,11. Dernek Kurma ve Toplantı Özgürlüğü, 12.Evlenme Hakkı ,13.Etkili Başvurma Hakkı , 14.Ayrımcılık Yasağı,15.Olağanüstü Hallerde Askıya Alma ,16.Yabancıların Siyasi Faaliyetlerinin Kısıtlanması ,17.Hakların Kötüye Kullanımının Yasaklanması ,18. Hakların Kısıtlanmasının Sınırlanması olmak üzere 18 hak ve özgürlüktür. Kenan Evren'in Dünya Kamuoyu önünde bu hakların tümünü ihlal ettiği tartışmasızdır. Şikâyet ettiğimiz devlet'in İdari yargısı ve belediye meclisi bu ihlalin failini korumuştur. Bir bakıma şikâyet ettiğimiz devlet,Kenan Evren eliyle yukarıda sıraladığım 18 hak ve özgürlüğümüzü ihlal etmiştir.

2- Yukarıda ayrıntılarını sunduğum üzere Danıştay hem temyiz incelemelerinde hem de karar düzeltmesi incelemelerinde, Danıştay tetkik hâkimi ile Danıştay savcısından görüş almıştır. Bu görüşler bize tebliğ edilmemiştir. Savunma hakkımız kısıtlanmıştır. Sözleşmenin 6. maddesinde düzenlenen savunma silahlarının eşitliği ilkesi ihlal edilmiştir.

3- Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın savunması, Adana 2. İdare Mahkemesi'nin kararının gerekçesi, Danıştay'ın 8. Dairesinin onama kararının gerekçesi, Danıştay'ın 8. Dairesinin karar düzeltme isteğimizi reddeden kararının gerekçesi aynıdır. Ortak gerekçe "Bulvara Kenan Evren adının verildiği tarihte Kenan Evren'in cumhurbaşkanı olmasıdır."Bu gerekçe ayrımcılığın gerekçesidir. Şikâyet ettiğimiz devlet hem doğrudan hem de dolaylı olarak sözleşmenin 13. maddesini ihlal etmiştir.

4-İnsan haklarının ihlalinin simgesi olan Kenan Evren adının korunmuş olması hem Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığının hem de idari yargının etkili başvuru makamı olmadığını göstermektedir. Şikâyet ettiğimiz devlet hem doğrudan hem de dolaylı olarak sözleşmenin 13. maddesini ihlal etmiştir.

"Asmayalım da, besleyelim mi"
Ya da
"Hesap sormayalım da, maaş mı verelim"
Bizzat darbeciler tarafından hazırlanan 1982 Anayasası'nın 104. maddesi, "Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Bu sıfatla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetir" diyor.
Oysa 1980'de tam da bunların aksini yapan, devletin meclisini kapatıp devletin anayasasını ortadan kaldıran, siyasi partilerin kapısına kilit vurup mallarına el koyan ve hukukla tek ilişkisi, en temel

insan haklarını vahşice çiğnemek ve anayasal düzene müdahale etmek olan bir askeri darbe lideri Ahmet Kenan Evren, cumhurbaşkanı, daha açıkçası gasp ettiği devletin başı olmuştur. Bu durum Türkiye tarihinin yüzkarasıdır. Yasadışıdır. İnsanlık dışıdır.
Hele hele, "Darbe zeminini hazırlamak için şartların olgunlaşması beklenmiştir" diyen ve 12 Eylül darbesini tetikleyen 1 Mayıs 1977 Taksim Meydanı suikastı, Maraş katliamı ve Çorum - Malatya olaylarıyla derin ilişkisi olan, Türk-Kürt ayrımcılığı, Alevi-Sünni çatışması, şeriat-komünizm hezeyanlarını içine alan Bayrak Harekat Planı'nı hazırlayarak binlerce insanı hayatından, ailesinden, özgürlüğünden, evinden, yurdundan, işinden eden Kenan Evren'in, Türk Milletinin birliğini temsil etmesi, kara mizahtır. Trajikomiktir.
Bugün hala, bir ülkenin kaderini tepetaklak ederek kendini devletin başı ilan etmiş bir diktatör, kesintiye uğrattığı anayasal düzenin haklarından yararlanmakta ve 1 Ocak 2010 tarihi itibariyle 11 bin 400 TL emekli maaşı almaktadır.
Türkiye karanlık tarihiyle yüzleşirken, kendini resme adamış bu emekli diktatör de kendi yapıp ettikleriyle, dünyadaki diğer muadilleri gibi, yüzleşmelidir.
14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına, 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine, 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine ve saymaktan artık usandığımız daha nice suça imzasını atmış bir diktatör, devletin başı, milletin birliğinin temsilcisi niteliklerini taşıyan cumhurbaşkanlığı makamını taşıyamaz ya da o makamdan emekli olamaz. Hukuksuz ve dayanaksız darbe lideri olması dolayısıyla cumhurbaşkanı emekli maaşı olarak bağlanan maaşı alamaz.
Bu akıldışı duruma, geçmişte çekilen acıları, işkenceleri, söndürülen hayatları unutmayan vicdanlı vatandaşlar olarak karşıyız ve bu diktatörün kendi kendine bahşettiği cumhurbaşkanlığı makamını ve bu makam nedeniyle hala faydalandığı haklarını geri almayı talep ediyoruz.
Türkiye'nin Cumhurbaşkanları
1-Mustafa Kemal ATATÜRK (1923-1938)

2-İsmet İNÖNÜ (1938-1950)
3-Celâl BAYAR (1950-1960)
4-Cemal GÜRSEL (1960-1966)
5-Cevdet SUNAY (1966-1973)
6-Fahri KORUTÜRK (1973-1980)
7-Kenan EVREN (1980-1989)
8-Turgut ÖZAL (1989-1993)
9-Süleyman DEMİREL (1993-2000)
10-Ahmet Necdet SEZER (2000-2007)
11-Abdullah Gül (2007-)

3.T.B.M. ' ne ek gibi başvurumuz sözkonusudur ki, kendisi darbe lideri olarak, koyduğu Anayasa geçici 15. Madde hğük mü "" . " iken bunun kaldırılmasını hayatımızdan uzkalaşıp gitmesini önle-yememiş bu yeni hukuki duruma icabet etmesiş gerekmiştir.

4. Bu durumda tüm Türkiye Savcılıklarına kendisi ve arkadaşları hakkında sayısız suç duyuruları yapılmış ve dosyalara birleşe birleşe Ankara C. Başsavcılığının 2011/ esas dosyasında birleşmiştir.
Ve ifadesi de pek suni dengelerle otel motelde alınabilmiştir.

5. Bizler 543 sayılı Emekli sandığı yasasaının 39 40 41-42 ve 69. Maddelerini ek gibi inceledik. Kendisnin 1.1.2010 tarihinden bu yana 11.400 tl aldığını öğrendik.

Bu maaşının hele general emeklisi maaşaı oyak maaşaı vs dışında devam etmesinin hukuka aykırı olduğunu kesilmesi durdurulması gereğine inandık.

6.Bu nedenle sıfatının kaldırılması için T.B.M.M başkanlığına ek gibi başvurduk.
7.paralel olarak T.C Emekli sandığı genel müdürlüğüne de başvurarak kendisinsin tüm özlük hakları dosyalarının birleştirilmesini tüm maaş ödenek vs ödentilerin belirlenmesini, hukusuz ve dayanaksız darbe lideri olması dolayısıyla bu yönden bağlanan ve şu an ödenen emekli Cumhurbaşkanı emekli maaşının kesilmesini ,olsa olsa ölünceye kadar emekli orgeneral/genelkurmay başkanı maaşıyla yetinmesi gereği hukuksal görüşümüzle başvurumuzun kabulünü idari-icrai karar üretilmesini ve yasal süresinde tarafımıza tebliğini talep etmekten ibarettir..
Açıklamalar :
1.
2.
3.

ASKERİ CÜRÜMLERDE DAVA VE CEZANIN NASIL DÜŞECEĞİ:

Madde 49 - (Değişik madde: 11/12/1935 - 2862/4 md.)

Aşağıdaki fıkralarda yazılı hükümler mahfuz olmak üzere askeri suçlarda dava ve cezanın düşmesi hususlarında Türk Ceza Kanununun birinci kitabının 9 uncu babı hükümleri tatbik olunur.

A) Yoklama kaçağı, bakaya, saklı ve firar fiilleri hakkında dava müruru zamanı, bütün askeri mükellefiyetlerin veya bizzat girmiş oldukları taahhüdün bitmesinden itibaren işlemeğe başlar.

B) Hıyanet cürümlerile maznun ve mahkum olanlar hakkıda müruru zaman yoktur.

C - (Ek bent: 14/06/1989 - 3574/1 md.) Sırf askeri suçlarda Türk Ceza Kanununun 119 uncu maddesi hükümleri uygulanmaz.

SİYASİ FAALİYETLERDE BULUNANLAR:

Madde 148 - (Değişik madde: 22/03/2000 - 4551 S.K./30 md.)

Askeri şahıslardan;

A) Siyasi bir partiye üye olmak için müracaat eden veya herhangi bir suretle siyasi partilere girenler,

B) Siyasi amaçla toplantı yapan veya aynı amaçla siyasi gösterilere katılanlar,

C) Siyasi amaçla nutuk söyleyen, demeç veren, yazı yazan veya telkinde bulunanlar,

D) Siyasi toplantılara resmi veya sivil kıyafetle katılanlar,

E) Herhangi bir sebeple yalnız veya toplu olarak siyasi mahiyette beyanname hazırlayan, hazırlanmış beyannameyi imzalayan, imzalatan veya yayın organlarına ulaştıran veya dağıtanlar,

Fiil daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, bir aydan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Bu cürümler, seferberlikte işlenirse ceza iki misli olarak hükmolunur.

ON İKİNCİ KISIM
Emekli Aylığı Bağlanacak Haller

Madde 39 – Emekli aylığı aşağıdaki hallerde bağlanır:

a) Cumhurbaşkanlığında bulunanların bu yerlerden ayrılışlarında istekleri üzerine;

b) (Değişik birinci paragraf: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine,

Seçilmiş belediye reisleri ve vilayetlerin daimi komisyon azaları hariç olmak üzere, 30 hizmet yılını tamamlamış olanlar kurumlarınca lüzum görüldüğünde yaş kaydı aranmaksızın re'sen,

(Üçüncü paragraf mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Subay ve askeri memurlarla gedikli subay ve gedikli erbaşların harbe hazırlık devresinde istekleriyle emekliye ayrılma muameleleri,durumun aydınlanmasına ve tehlikenin geçmesine kadar geri bırakılabilir.Bu devrenin başladığı ve bittiği tarihler İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilir. (2)

(Dördüncü fıkra mülga: 7/2/1969- 1101/2 md.)

(Beşinci fıkra iptal: Anayasa Mah.nin 30/1/1963 tarih ve E.1962/262, K. 1963/21 Sayılı Kararı ile.)

———————————

(1) 28/2/1985 tarih ve 3160 Sayılı Emniyet Teşkilatı Uçuş Hizmetleri Tazminat Kanununun 15 inci maddesi gereğince Emniyet Genel Müdürlüğü uçucu personeli de aynı haktan yararlanır.(2) (a)Bu bendin ikinci fıkrasındaki 25 yıllık süre, 28/2/1959 tarih ve 7242 Sayılı Kanunla 30 yıl olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.(b) Bu bendin üçüncü fıkrasının, 30/5/1963 tarih ve 241 Sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 8/6/1963 tarihinden itibaren hükmü ve uygulama imkanı kalmamıştır.

c) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) İştirakçilerden 40 ıncı madde gereğince haklarında yaş haddi hükümleri uygulanacak olanlar kurumlarınca re'sen veya (61) yaşını doldurduklarında istekleri üzerine;

ç) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 87 nci maddenin (a, b, c, d, e, g, h, i, j ve m) fıkralarında gösterilenlerden 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine,

d) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 88 inci madde gereğince emekli kesenekleri geri verilememiş olanların (61) yaşını doldurmalarında istekleri üzerine ve (b) fıkrasındaki durumda iseler re'sen;

e) Subay ve askeri memurlarla, gedikli subay ve gedikli erbaşların ahlak noktasından hüküm ile veya yetersizlik veya disiplin sebeplerinden dolayı sicilleri üzerine veyahut askeri mahkemelerce verilecek kararlar üzerine kurumlarınca resen;

f) (e) fıkrasında yazılı olanlar dışındakiler ahlak ve yetersizlik sebeblerinden dolayı yönetmeliğine göre sicilleri üzerine kurumlarınca resen;

g) (Değişik: 9/7/1953 - 6122/1 md.) Belediye reisleri ile vilayetlerin daimi komisyonu azalarının bu yerlerde iken (b) fıkrasında yazılı duruma girmelerinde istekleri üzerine;

h) (Ek: 3/7/1975 - 1922/1 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

i) (Ek: 3/7/1975 - 1922/1 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

j) (Ek: 13/11/1981-2559/3 md.; Değişik:21/4/2005 – 5335/3 md.) Göreve girişlerinde, Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak alınmış ve raporda sakatlık oranı en az % 40 olanlardan fiili hizmeti 15 yıl olanların istekleri üzerine,

k) (Ek: 13/6/1994 - KHK - 546/1 md.; İptal: Ana. Mah.'nin 21/7/1994 tarih ve E. 1994/67, K. 1994/64-2 sayılı Kararı ile.)

Değişik paragraf - (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) Emekli aylığı bağlanabilmesi için yukardaki (c ve d) fıkralarında yazılı hallerde ilgililerin fiili hizmet müddetlerinin 15 yılı, (e ve f) fıkralarında yazılı hallerde de 25 yılı doldurmuş olmaları şarttır. (b) fıkrasının ikinci paragrafı ile (27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu gereğince kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilenler hariç) (d,e ve f) fıkraları kapsamına girenlere 61 yaşını doldurmadan emekli aylığı bağlanmaz.

(Ek: 23/9/1983 - 2898/2 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

(Ek: 25/8/1999 - 4447/23 md.) (b) ve (ç) fıkralarında gösterilenlerden 32 nci madde gereğince fiili hizmet sürelerine zam yapılanların yaş hadlerinden; eklenilen bu sürenin üç yıldan çok olmamak üzere yarısı indirilir.

ON ÜÇÜNCÜ KISIM
Yaş Hadleri

Madde 40 – (Değişik birinci fıkra: 21/4/2005 – 5335/3 md.) İştirakçilerin görevleri ile ilişiklerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 65 yaşını doldurdukları tarihtir. (İptal ikinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 3/4/2007 tarihli ve E.:2005/52, K.:2007/35 sayılı Kararı ile.) Bu görevlere, 65 yaşını dolduranların açıktan veya naklen atamaları yapılamaz.

a) (Mülga: 8/7/2003-4919/3 md.)

b) (Değişik: 21/4/2005 – 5335/3 md.) Üniversite öğretim üyelerinin görevleri ile ilişiklerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 67 yaşını doldurdukları tarihtir.

c) (Mülga: 28/4/1982 - 2665/6 md.)

ç) (Değişik: 6/2/1959 - 7198/1 md.) Aşağıda yazılı olanların yaş hadleri, hizalarında gösterilen yaşları doldurdukları tarihlerdir:

I – Subay ve askeri memur ve gedikliler:

1 – Asteğmen, teğmen ve üstteğmenler
41

2 – Yüzbaşı, kıdemli yüzbaşı ve önyüzbaşılar
46

3 – Binbaşılar
52

4 – Yarbaylar
55

5 – Albaylar (Değişik: 12/12/1980 - 2358/1 md.)
60

6 – Tuğ ve Tümgeneral ve amiraller (Değişik: 12/12/1980 - 2358/1 md.) 62

7 – Kor ve organeraller ve amiraller
65

8 – Mareşal ve büyük amiraller
68

9 – 6, 7 ve 8 inci sınıf askeri memurlarla memur yardımcıları ve askeri hastabakıcı hemşireler
55

10 – Daha yukarı sınıflardaki askeri memurlar
60
11 – Gedikli subaylar
52
12 – Gedikli çavuşlar (Astsubay çavuşlar)
43
13 – Gedikli üstçavuşlar (Astsubay üstçavuşlar
46
14 – Gedikli başçavuşlar (Astsubay başçavuşlar)
49
15 – Başgedikliler (Astsubay kıdemli başçavuşlar)
55

II – Emniyet mensupları:
1 – Her derecedeki emniyet müdürleri ve emniyet ve polis müfettişleri 60
2 – Emniyet müfettiş yardımcıları ve emniyet amirleri
58
3 – Başkomiser, komiser ve komiser yardımcıları
56
4 – Polis memurları
52
III – Gümrük koruma mensupları:
1 – Gümrük koruma memurları
50
2 – Gümrük koruma kısım amirleri
55
IV – Posta, telgraf ve telefon hat başbakıcı ve baş-dağıtıcıları ile hat
bakıcıları ve dağıtıcıları
55
V – (Ek: 13/6/1994 - KHK - 546/2 md.; İptal:Ana. Mah.'nin 21/7/1994 tarih ve E.1994/67, K.1994/64-2 sayılı Kararı ile ; Yeniden Düzenleme : 16/2/1995 - 4069/1 md.) Milli

İstihbarat Teşkilatı kadrolarındaki kadro karşılığı sözleşmeli çalıştırılanlar dahil memurlardan:

1. Müsteşar Yardımcısı,Başkan,Hukuk Müşaviri, Öğretim Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşavir Başyardımcısı, Müşavir, Başmüfettiş, Öğretim Kurulu Üyesi, Başmüşavir 60

2. Daire Başkanı,Hukuk Müşavir 1 inci Sınıf Yardımcısı, Başmüfettiş,
Öğretim Üyesi, Müşavir 58

3. 1 inci Sınıf İstihbarat Uzmanı,1 inci Sınıf Uzman,Hukuk Müşaviri 1 inci Sınıf Yardımcısı, Müfettiş, Öğretim Üyesi,Müşavir, Savunma Sekreteri,Daire Başkan Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 56

4. 2 nci Sınıf İstihbarat Uzmanı,2 nci Sınıf Uzman,Hukuk Müşavir 2 nci
Sınıf Yardımcısı, Müfettiş Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 54

5. Diğer kadrodakiler 52

(Değişik : 16/2/1995 - 4069/1 md.) Yukarıdaki (ç) fıkrasının (III) ve (IV) işaretli bendlerinde gösterilenlerden vazifelerinde kalmaları faydalı görülenlerin yaş hadleri, ilgili bakanlarca, (V) işaretli bendinde gösterilenlerin yaş hadleri de atamaya yetkili amir tarafından birer yıllık müddetlerle beş yıl uzatılabilir.

d) (Değişik: 21/4/2005 – 5335/3 md.) (b) fıkrasında belirtilen görevlere 67 yaşını, (ç) fıkrasında belirtilen görevlere ise hizalarında gösterilen yaş hadlerini doldurmuş bulunanlar açıktan veya naklen atanamazlar.

e) (Değişik: 26/2/2008-5743/3 md.) Seferin gereği olarak lüzum görüldüğü takdirde;

I - Subaylardan;

1 - Yarbay ve daha aşağı rütbelerdeki yardımcı sınıf subaylar 60 yaşını geçmemek kaydıyla bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaş hadlerinden 10 yıl fazlasına kadar,

2 - Muharip sınıf subaylar bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaşlara kadar,

3 - 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun hükümlerine göre astsubaylıktan subaylığa geçirilenler ise aynı kanunda belirtilen yaşlara kadar,

II - Astsubaylardan;

1 - Yardımcı sınıf astsubaylar 60 yaşını geçmemek kaydıyla bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaş hadlerinden 10 yıl fazlasına kadar,

2 - Muharip sınıf astsubaylar bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaşlara kadar,

sağlık durumlarının elverişli olması halinde en gençlerinden başlanarak orduya alınabilirler.

f) (Ek: 8/6/1959-7333/1 md; Mülga:27/7/1967-926/208 md.)

ON DÖRDÜNCÜ KISIM
Emekli Aylığı

Madde 41 – (Değişik: 23/9/1983 - 2898/3 md.)

a) Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıklarının hesaplanmasında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43 üncü maddesinde yer alan gösterge tablosu ve personel kanunlarındaki ek göstergeler esas alınır.

b) Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıkları, (a) fıkrasına göre tespit edilen rakamların her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpılması sonunda bulunacak tutarın fiili ve itibari hizmet toplamı 25 yıl olanlara % 75'i, 25 yıldan az olanlara her tam yıl için % 1 eksiği, fazla olanlara da her tam yıl için % 1 fazlası üzerinden bağlanır.

Fiili ve itibari hizmet toplamındaki ay kesirleri tam ay sayılır.Yıl kesirlerinin her ayı için emekli aylığı bağlanmasına esas aylık tutarının % 1'inin 12'de biri emekli aylığına ayrıca eklenir.

Bağlanacak aylıkların toplamı, emekli ve adi malullük aylıklarında emekli aylığı bağlanmasına esas aylıklarının % 100'ünü

geçemez. Vazife malullüğü aylıkları hakkında bu tahdit uygunlanmaz. (1)

Madde 42 – (Değişik: 29/11/1984 - KHK 243/48 md.) Cumhurbaşkanlığında bulunduktan sonra herhangi bir sebep ve suretle ayrılanlara veya bu makamlarda iken 39 uncu maddenin (b) fıkrasında yazılı duruma girenlere, Cumhurbaşkanına ödenmekte olan aylık ödeneğin yüzde kırkı emekli aylığı olarak bağlanır. Bu aylıklar ödendikçe faturası karşılığında Hazineden alınır.

Madde 66 – Dul ve yetim aylıkları:

a) Cumhurbaşkanı iken veya ayrıldıktan sonra ölenlerin,

b) İştirakçilerden fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla olanlardan ölenlerin,

c) Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı alanlardan (Aylığa müstahak duruma girip te henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenlerin,

ç) İştirakçilerden 45 inci maddede yazılı vazifeden doğma sebeplerle ölenlerin veya aynı sebeplerden doğma kaza ve yaralanmaları üzerine tedavi sırasında veya ameliyat yüzünden ölenlerin;

d) Erlerden 56 ncı maddede yazılı vazifeden doğma sebeplerle veya aynı sebeplerden doğma kaza ve yaralanmaları üzerine tedavi sırasında veya ameliyat yüzünden ölenlerin;

e) Erlerden 56 ncı madde gereğince vazife malullüğü aylığı alanlardan (Aylığa müstahak duruma girip te henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenlerin,

f) (Değişik: 9/7/1953 - 6122/3 md.) Fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla olupta kesenekleri geri verilmemiş durumda olanlardan 61 yaşını doldurmadan ölenlerin, (3)

g) Vazife malullüğü geçtiğinden dolayı aylığı kesilmiş ve emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmemiş ve fiili hizmet müddetleri de 10 yılı doldurmuş bulunanlardan ölenlerin,

Ölüm tarihinde bu kanuna göre aylığa müstahak dul ve yetimlerine bağlanır.(4)

———————————

(1) Sözü edilen Geçici 7 nci madde, teselsülü sağlamak için Geçici 139 olarak numaralandırılmıştır.(2) Sandıkça harcanacak paraların Hazineden alınması, 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunla 5434 sayılı Kanuna eklenen ve teselsülü sağlamak için numarası "Geçici Madde 141" olarak değiştirilen Geçici Madde 9 ile kaldırılmıştır.(3) Bu fıkrada yer alan (60) rakamı, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 56/c maddesi ile (61) olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.(4) Maddedeki 15 ve 20 yıllık süreler, 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile (Teselsülü sağlamak için ek maddeye çevrilmiş ve numarası "Ek Madde 29" olarak değiştirilmiştir.) 10 yıla indirilmiş ve metne işlenmiştir.

Yanıtla Yönlendir

Avukat **Avukat**
Senih Özay **Cem Nemutlu**

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com - cnemutlu@gmail.com

İçişleri bakanlığı' na
Valiliklere

Adana Seyhan Kenan Evren İlköğretim Okulu (İO).

Adıyaman Kahta Kenan Evren İO.

Antalya Döşemealtı Nebiler Kenan Evren İO.

Çanakkale Gökçeada Kenan Evren İO.

Diyarbakır Ergani Kenan Evren İO.

Gaziantep Şahinbey Orgeneral Kenan Evren İO.

Giresun Merkez Kenan Evren İO.

Hatay Dörtyol Karakese Kenan Evren İO.

~~**İstanbul Kadıköy Kenan Evren Anadolu Lisesi.**~~

İzmir Konak Kenan Evren Lisesi.

İzmir Konak Kenan Evren Anadolu Lisesi.

Konya Çumra Kenan Evren İO.

Malatya Merkez Topsöğüt Kenan Evren İO.

Manisa Alaşehir Orgeneral Kenan Evren Anadolu Teknik Lisesi.

Manisa Kula Kenan Evren İO.

Muğla Marmaris Kenan Evren İO.

Niğde Bor Merkez Kenan Evren İO.

Samsun Çarşamba Kenan Evren İO.

Sivas Şarkışla Gürçayır Kenan Evren İO.

Osmaniye Bahçe Kenan Evren Paşa İO.

Türkiye'de 6 Evrenpaşa okulu var:

Bitlis Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Elazığ Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Erzurum Evrenpaşa İlköğretim Okulu. İzmir Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Muğla Armutalan Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Şanlıurfa-Ceylanpınar Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Milli Güvenlik Konseyi üyesi Nurettin Ersin adına iki okul bulunuyor:

Ankara Etimesgut Nurettin Ersin İO.

Çanakkale Gelibolu Evreşe Orgeneral Nurettin Ersin İO.

Milli Güvenlik Konseyi üyeleri Sedat Celasun adına Ankara Etimesgut Sedat Celasun İlköğretim Okulu,

Tahsin Şahinkaya adına da Ankara Kazan'da Tahsin Şahinkaya İlköğretim Okulu bulunuyor.

Özü Ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak

ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki bazı sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

Bu arada Türkiyede çok sayıda Eğitim okullarının adının değiştirildiği, konulduğu Kenan Evren ismi verildiği malumumuz – malumunuz olduğu için, SAPTADIĞIMIZ BU OKULLARIN İSİMLERİNİN KALDIRILMASI VE HUKUKA UYGUN HAREKET EDİLMESİ İÇİN İDARİ BAŞVURULAR YAPMAMAIZ GEREKMİŞTİR.

İsimler temennilerimizdir

Yeni doğan bir bebeğe isim koymak, her kültürde önemsenir. Aile bebeği için en büyük temennisini o isimle simgeleştirir. Büyüyünce "Olgun" olsun der, ya da belki "Adil".

Sokak, okul, şirket, marka isimlerinde de aynı yönelim vardır. Bir girişimci, şirketinin "Star"olmasını temenni edebilir. Ya da bir hayırsever yaptırdığı okula "Fazilet" ismini vererek, faziletli insanlar yetiştirme niyetini açıkça ortaya koyabilir. Ve saire…

1980'den sonra Türkiye'de okul, cadde, bulvar, çocuk parkı gibi kurum ve mekanlara Kenan Evren ismini vermek moda olmuştur. Peki Kenan Evren ne demektir?

> **650 bin kişinin gözaltına alınmasına.... 1 milyon 683 bin kişinin fişlenmesine… 517 kişiye idam cezası verilmesine… Haklarında idam cezası verilen 50 kişinin asılmasına… 71 bin kişinin TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmasına…. 98 bin 404 kişinin "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmasına… 30 bin kişinin "sakıncalı" olduğu için işten atılmasına… 14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına… 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine… 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine… 937 filmin "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmasına….**

Binlerce kitabın imha edilmesine… 23 bin 677 derneğin faaliyetinin durdurulmasına…. 3 bin 854 öğretmenin, üniversitede görevli 120 öğretim üyesinin ve 47 hâkimin işine son verilmesine… 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmesine… İşte tüm bunlara sebep olan 12 eylül 1980 darbesini tasarlayan bir diktatör, Türkiye'nin en karanlık dönemininin yaşayan simgesidir.

Kişiler, okullarının, çocuklarının oynadığı parkın, her gün işten eve dönerken geçtikleri bulvarın, yukarıdaki suçlarla anılan birinin ismiyle anılmasını istememe hakkına sahiptir. Kenan Evren isminin değiştirilmesini talep etmek, boş, gereksiz bir iş değildir. İsimler temennilerimizdir. Ve hukuka, demokrasiye, hürriyete inanan insanlar okulları, caddeleri, sokakları ve halklarıyla bu ülkenin en küçük birimi, ayrıntısı, en görünmeyen, yok sayılan noktası için bile iyi şeyler temenni etmektedirler. Talep etmektedirler. TALEP ETMEKTEYİZ.

AVUKAT **AVUKAT**

Y. MURAT ALPASLAN **SENİH ÖZAY**

Avukat **Avukat** **Avukat**

Senih Özay **Cem Nemutlu** **Yahya Murat Alpaslan**

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com - cnemutlu@gmail.com

T.C emekli Sandığı Genel Müdürlüğü' ne

ANKARA

1. Bizi kimiz ?

2.Ahmet Kenan Evren kimdir ?

3.T.B.M. ' ne ek gibi başvurumuz sözkonusudur ki, kendisi darbe lideri olarak, koyduğu Anayasa geçici 15. Madde hğük mü '''' .

'' iken bunun kaldırılmasını hayatımızdan uzkalaşıp gitmesini önle-yememiş bu yeni hukuki duruma icabet etmesiş gerekmiştir.

4. Bu durumda tüm Türkiye Savcılıklarına kendisi ve arkadaşları hakkında sayısız suç duyuruları yapılmış ve dosyalara birleşe birleşe Ankara C. Başsavcılığının 2011/ esas dosyasında birleşmiştir.

Ve ifadesi de pek suni dengelerle otel motelde alınabilmiştir.

5. Bizler 543 sayılı Emekli sandığı yasasaının 39 40 41-42 ve 69. Maddelerini ek gibi inceledik. Kendisnin 1.1.2010 tarihinden bu yana 11.400 tl aldığını öğrendik.

Bu maaşının hele general emeklisi maaşaı oyak maaşaı vs dışında devam etmesinin hukuka aykırı olduğunu kesilmesi durdurulması gereğine inandık.

6.Bu nedenle sıfatının kaldırılması için T.B.M.M başkanlığına ek gibi başvurduk.

7.paralel olarak T.C Emekli sandığı genel müdürlüğüne de başvurarak kendisinsin tüm özlük hakları dosyalarının birleştirilmesini tüm maaş ödenek vs ödentilerin belirlenmesini, hukusuz ve dayanaksız darbe lideri olması dolayısıyla bu yönden bağlanan ve şu an ödenen emekli Cumhurbaşkanı emekli maaşının kesilmesini ,olsa olsa ölünceye kadar emekli orgeneral/genelkurmay başkanı maaşıyla yetinmesi gereği hukuksal görüşümüzle başvurumuzun kabulünü idari-icrai karar üretilmesini ve yasal süresinde tarafımıza tebliğini talep etmekten ibarettir..

Açıklamalar :

1.

2.

3.

ON İKİNCİ KISIM

Emekli Aylığı Bağlanacak Haller

Madde 39 – Emekli aylığı aşağıdaki hallerde bağlanır:

a) Cumhurbaşkanlığında bulunanların bu yerlerden ayrılışlarında istekleri üzerine;

b) (Değişik birinci paragraf: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine,

Seçilmiş belediye reisleri ve vilayetlerin daimi komisyon azaları hariç olmak üzere, 30 hizmet yılını tamamlamış olanlar kurumlarınca lüzum görüldüğünde yaş kaydı aranmaksızın re'sen,

(Üçüncü paragraf mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Subay ve askeri memurlarla gedikli subay ve gedikli erbaşların harbe hazırlık devresinde istekleriyle emekliye ayrılma muameleleri,durumun aydınlanmasına ve tehlikenin geçmesine kadar geri bırakılabilir.Bu devrenin başladığı ve bittiği tarihler İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilir. [2]

(Dördüncü fıkra mülga: 7/2/1969- 1101/2 md.)

(Beşinci fıkra iptal: Anayasa Mah.nin 30/1/1963 tarih ve E.1962/262, K. 1963/21 Sayılı Kararı ile.)

———————————

(1) 28/2/1985 tarih ve 3160 Sayılı Emniyet Teşkilatı Uçuş Hizmetleri Tazminat Kanununun 15 inci maddesi gereğince Emniyet Genel Müdürlüğü uçucu personeli de aynı haktan yararlanır.

(2) (a)Bu bendin ikinci fıkrasındaki 25 yıllık süre, 28/2/1959 tarih ve 7242 Sayılı Kanunla 30 yıl olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(b) Bu bendin üçüncü fıkrasının, 30/5/1963 tarih ve 241 Sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 8/6/1963 tarihinden itibaren hükmü ve uygulama imkanı kalmamıştır.

c) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) İştirakçilerden 40 ıncı madde gereğince haklarında yaş haddi hükümleri uygulanacak olanlar kurumlarınca re'sen veya (61) yaşını doldurduklarında istekleri üzerine;

ç) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 87 nci maddenin (a, b, c, d, e, g, h, i, j ve m) fıkralarında gösterilenlerden 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine,

d) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 88 inci madde gereğince emekli kesenekleri geri verilememiş olanların (61) yaşını doldurmalarında istekleri üzerine ve (b) fıkrasındaki durumda iseler re'sen;

e) Subay ve askeri memurlarla, gedikli subay ve gedikli erbaşların ahlak noktasından hüküm ile veya yetersizlik veya disiplin sebeplerinden dolayı sicilleri üzerine veyahut askeri mahkemelerce verilecek kararlar üzerine kurumlarınca resen;

f) (e) fıkrasında yazılı olanlar dışındakiler ahlak ve yetersizlik sebeblerinden dolayı yönetmeliğine göre sicilleri üzerine kurumlarınca resen;

g) (Değişik: 9/7/1953 - 6122/1 md.) Belediye reisleri ile vilayetlerin daimi komisyonu azalarının bu yerlerde iken (b) fıkrasında yazılı duruma girmelerinde istekleri üzerine;

h) (Ek: 3/7/1975 - 1922/1 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

i) (Ek: 3/7/1975 - 1922/1 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

j) (Ek: 13/11/1981-2559/3 md.; Değişik:21/4/2005 - 5335/3 md.) Göreve girişlerinde, Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak alınmış ve raporda sakatlık oranı en az % 40 olanlardan fiili hizmeti 15 yıl olanların istekleri üzerine,

k) (Ek: 13/6/1994 - KHK - 546/1 md.; İptal: Ana. Mah.'nin 21/7/1994 tarih ve E. 1994/67, K. 1994/64-2 sayılı Kararı ile.)

Değişik paragraf - (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) Emekli aylığı bağlanabilmesi için yukardaki (c ve d) fıkralarında yazılı hallerde ilgililerin fiili hizmet müddetlerinin 15 yılı, (e ve f) fıkralarında yazılı hallerde de 25 yılı doldurmuş olmaları şarttır. (b) fıkrasının ikinci paragrafı ile (27/7/1967 tarihli ve 926

sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu gereğince kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilenler hariç) (d,e ve f) fıkraları kapsamına girenlere 61 yaşını doldurmadan emekli aylığı bağlanmaz.

(Ek: 23/9/1983 - 2898/2 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

(Ek: 25/8/1999 - 4447/23 md.) (b) ve (ç) fıkralarında gösterilenlerden 32 nci madde gereğince fiili hizmet sürelerine zam yapılanların yaş hadlerinden; eklenilen bu sürenin üç yıldan çok olmamak üzere yarısı indirilir.

ON ÜÇÜNCÜ KISIM
Yaş Hadleri

Madde 40 – (Değişik birinci fıkra: 21/4/2005 – 5335/3 md.) İştirakçilerin görevleri ile ilişiklerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 65 yaşını doldurdukları tarihtir. (İptal ikinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 3/4/2007 tarihli ve E.:2005/52, K.:2007/35 sayılı Kararı ile.) Bu görevlere, 65 yaşını dolduranların açıktan veya nakleh atamaları yapılamaz.

a) (Mülga: 8/7/2003-4919/3 md.)

b) (Değişik: 21/4/2005 – 5335/3 md.) Üniversite öğretim üyelerinin görevleri ile ilişiklerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 67 yaşını doldurdukları tarihtir.

c) (Mülga: 28/4/1982 - 2665/6 md.)

ç) (Değişik: 6/2/1959 - 7198/1 md.) Aşağıda yazılı olanların yaş hadleri, hizalarında gösterilen yaşları doldurdukları tarihlerdir:

I – Subay ve askeri memur ve gedikliler:

1 – Asteğmen, teğmen ve üstteğmenler 41

2 – Yüzbaşı, kıdemli yüzbaşı ve önyüzbaşılar 46

3 – Binbaşılar 52

4 – Yarbaylar 55

5 – Albaylar (Değişik: 12/12/1980 - 2358/1 md.) 60

6 – Tuğ ve Tümgeneral ve amiraller (Değişik: 12/12/1980 - 2358/1 md.) 62

7 – Kor ve organeraller ve amiraller 65

8 – Mareşal ve büyük amiraller 68

9 – 6, 7 ve 8 inci sınıf askeri memurlarla memur yardımcıları ve askeri hastabakıcı hemşireler 55

10 – Daha yukarı sınıflardaki askeri memurlar 60

11 – Gedikli subaylar 52

12 – Gedikli çavuşlar (Astsubay çavuşlar) 43

13 – Gedikli üstçavuşlar (Astsubay üstçavuşlar 46

14 – Gedikli başçavuşlar (Astsubay başçavuşlar) 49

15 – Başgedikliler (Astsubay kıdemli başçavuşlar) 55

II – Emniyet mensupları:

1 – Her derecedeki emniyet müdürleri ve emniyet ve polis müfettişleri 60

2 – Emniyet müfettiş yardımcıları ve emniyet amirleri 58

3 – Başkomiser, komiser ve komiser yardımcıları 56

4 – Polis memurları 52

III – Gümrük koruma mensupları:

1 – Gümrük koruma memurları 50

2 – Gümrük koruma kısım amirleri 55

IV – Posta, telgraf ve telefon hat başbakıcı ve başdağıtıcıları ile hat bakıcıları ve dağıtıcıları 55

V – (Ek: 13/6/1994 - KHK - 546/2 md.; İptal:Ana. Mah.'nin 21/7/1994 tarih ve E.1994/67, K.1994/64-2 sayılı Kararı ile ; Yeniden Düzenleme : 16/2/1995 - 4069/1 md.) Milli İstihbarat Teşkilatı kadrolarındaki kadro karşılığı sözleşmeli çalıştırılanlar dahil memurlardan:

1. Müsteşar Yardımcısı,Başkan,Hukuk Müşaviri, Öğretim Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşavir Başyardımcısı, Müşavir, Başmüfettiş, Öğretim Kurulu Üyesi, Başmüşavir 60

2. Daire Başkanı,Hukuk Müşavir 1 inci Sınıf Yardımcısı, Başmüfettiş,

Öğretim Üyesi, Müşavir

58

3. 1 inci Sınıf İstihbarat Uzmanı,1 inci Sınıf Uzman,Hukuk Müşaviri 1 inci Sınıf Yardımcısı, Müfettiş, Öğretim Üyesi,Müşavir, Savunma Sekreteri,Daire Başkan Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 56

4. 2 nci Sınıf İstihbarat Uzmanı,2 nci Sınıf Uzman,Hukuk Müşavir 2 nci Sınıf Yardımcısı, Müfettiş Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 54

5. Diğer kadrodakiler

52

(Değişik : 16/2/1995 - 4069/1 md.) Yukarıdaki (ç) fıkrasının (III) ve (IV) işaretli bendlerinde gösterilenlerden vazifelerinde kalmaları faydalı görülenlerin yaş hadleri, ilgili bakanlarca, (V) işaretli bendinde gösterilenlerin yaş hadleri de atamaya yetkili amir tarafından birer yıllık müddetlerle beş yıl uzatılabilir.

d) (Değişik: 21/4/2005 – 5335/3 md.) (b) fıkrasında belirtilen görevlere 67 yaşını, (ç) fıkrasında belirtilen görevlere ise hizalarında gösterilen yaş hadlerini doldurmuş bulunanlar açıktan veya naklen atanamazlar.

e) (Değişik: 26/2/2008-5743/3 md.) Seferin gereği olarak lüzum görüldüğü takdirde;

I - Subaylardan;

1 - Yarbay ve daha aşağı rütbelerdeki yardımcı sınıf subaylar 60 yaşını geçmemek kaydıyla bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaş hadlerinden 10 yıl fazlasına kadar,

2 - Muharip sınıf subaylar bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaşlara kadar,

3 - 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun hükümlerine göre astsubaylıktan subaylığa geçirilenler ise aynı kanunda belirtilen yaşlara kadar,

II - Astsubaylardan;

1 - Yardımcı sınıf astsubaylar 60 yaşını geçmemek kaydıyla bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaş hadlerinden 10 yıl fazlasına kadar,

2 - Muharip sınıf astsubaylar bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaşlara kadar,

sağlık durumlarının elverişli olması halinde en gençlerinden başlanarak orduya alınabilirler.

f) (Ek: 8/6/1959-7333/1 md; Mülga:27/7/1967-926/208 md.)

ON DÖRDÜNCÜ KISIM
Emekli Aylığı

Madde 41 – (Değişik: 23/9/1983 - 2898/3 md.)

a) Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıklarının hesaplanmasında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43 üncü maddesinde yer alan gösterge tablosu ve personel kanunlarındaki ek göstergeler esas alınır.

b) Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıkları, (a) fıkrasına göre tespit edilen rakamların her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpılması sonunda bulunacak tutarın fiili ve itibari hizmet toplamı 25 yıl olanlara % 75'i, 25 yıldan az olanlara her tam yıl için % 1 eksiği, fazla olanlara da her tam yıl için % 1 fazlası üzerinden bağlanır.

Fiili ve itibari hizmet toplamındaki ay kesirleri tam ay sayılır.Yıl kesirlerinin her ayı için emekli aylığı bağlanmasına esas aylık tutarının % 1'inin 12'de biri emekli aylığına ayrıca eklenir.

Bağlanacak aylıkların toplamı, emekli ve adi malullük aylıklarında emekli aylığı bağlanmasına esas aylıklarının % 100'ünü geçemez. Vazife malullüğü aylıkları hakkında bu tahdit uygunlanmaz. (1)

Madde 42 – (Değişik: 29/11/1984 - KHK 243/48 md.)

Cumhurbaşkanlığında bulunduktan sonra herhangi bir sebep ve suretle ayrılanlara veya bu makamlarda iken 39 uncu maddenin (b) fıkrasında yazılı duruma girenlere, Cumhurbaşkanına ödenmekte olan aylık ödeneğin yüzde kırkı emekli aylığı olarak bağlanır. Bu aylıklar ödendikçe faturası karşılığında Hazineden alınır.

Madde 66 – Dul ve yetim aylıkları:

a) Cumhurbaşkanı iken veya ayrıldıktan sonra ölenlerin,

b) İştirakçilerden fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla olanlardan ölenlerin,

c) Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı alanlardan (Aylığa müstahak duruma girip te henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenlerin,

ç) İştirakçilerden 45 inci maddede yazılı vazifeden doğma sebeplerle ölenlerin veya aynı sebeplerden doğma kaza ve yaralanmaları üzerine tedavi sırasında veya ameliyat yüzünden ölenlerin;

d) Erlerden 56 ncı maddede yazılı vazifeden doğma sebeplerle veya aynı sebeplerden doğma kaza ve yaralanmaları üzerine tedavi sırasında veya ameliyat yüzünden ölenlerin;

e) Erlerden 56 ncı madde gereğince vazife malullüğü aylığı alanlardan (Aylığa müstahak duruma girip te henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenlerin,

f) (Değişik: 9/7/1953 - 6122/3 md.) Fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla olupta kesenekleri geri verilmemiş durumda olanlardan 61 yaşını doldurmadan ölenlerin, (3)

g) Vazife malullüğü geçtiğinden dolayı aylığı kesilmiş ve emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmemiş ve fiili hizmet müddetleri de 10 yılı doldurmuş bulunanlardan ölenlerin,

Ölüm tarihinde bu kanuna göre aylığa müstahak dul ve yetimlerine bağlanır.(4)

———————————

(1) Sözü edilen Geçici 7 nci madde, teselsülü sağlamak için Geçici 139 olarak numaralandırılmıştır.

(2) Sandıkça harcanacak paraların Hazineden alınması, 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunla 5434 sayılı Kanuna eklenen ve teselsülü sağlamak için numarası "Geçici Madde 141" olarak değiştirilen Geçici Madde 9 ile kaldırılmıştır.

(3) Bu fıkrada yer alan (60) rakamı, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 56/c maddesi ile (61) olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(4) Maddedeki 15 ve 20 yıllık süreler, 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile (Teselsülü sağlamak için ek maddeye çevrilmiş ve numarası "Ek Madde 29" olarak değiştirilmiştir.) 10 yıla indirilmiş ve metne işlenmiştir.

Kenan Evren Anadolu Lisesi'nin ismi değiştirildi

18.02.2011 - 21:20

Yazdır Arkadaşına gönder

İstanbul Kadıköy'de bulunan Kenan Evren Lisesinin adı İstanbul Anadolu lisesi olarak değiştirildi. Daha önce ismi tartışma konusu olmuş ve değiştirilmesi gündeme gelmişti.

Kadıköy'de bulunan Kenan Evren Anadolu Lisesi okulun sitesinden yaptığı bir açıklamayla isminin MEB İsim Belirleme Komisyonu tarafından "İstanbul Anadolu Lisesi" olarak değiştirildiğini ve 7 Şubattan itibaren bu isimle eğitime devam edeceğini ve bu isimle internet sitesinden yayın yapacağını duyurdu.

Okulun ismi yıllardır tartışma konusu olmuş ve bunun için Eğitim-Sen dava açmıştı. Okulun isminin "Erdal Eren Lisesi" olarak değiştirilmesi talep edilmişti.

Kenan Evren'in bu okulda okuduğu için 1983 yılında, yani 12 Eylül darbesinden 3 yıl sonra, ismi Kenan Evren Lisesi olarak değiştirilen okul onun öncesinde Kadıköy Lisesi olarak eğitim veriyordu. 1919 yılında eğitime "Kadıköy Sultaniyesi" olarak başlayan Kadıköy Lisesi Cumhuriyet tarihinin en köklü liselerinden biri olarak biliniyor.

Ülkenin birçok yerinde Kenan Evren ismi olan okul ve caddelerin isimlerinin de değiştirilip değiştirilmeyeceği merak ediliyor. Birçok belediyede AKP'li belediye meclisi üyelerinin bu tür oylamalarda

Kenan Evren isminin değiştirilmemesi yönünde oy kullandıkları bili-niyor.

Ekte sunulu dilekçelerimiz ile ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartıl-ması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki TASLAK DİLEKÇEMİZDEKİ sorularımıza cevap verme-sini zorlamak düşüncesindeyiz.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI'NA

İLETİLMEK ÜZERE

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ BÜYÜKELÇİLİĞİNE

ANKARA

Biz aşağıda imzası bulunan hukukçular; ülkenizde yürürlükte bulunan bilgi edinme yasası kapsamında aşağıdaki soruların cevaplarının tarafımıza yazılı olarak bildirilmesini ısrarla talep etmekteyiz.

9- **The School Of The Americas (SOA) ismi ile 1946 da Panamada, sonraları ise The Western Hemisphere Institute for Security Cooperation (WHINSEC) ismi ile ABD'nin Georgia eyaletindeki Fort Benning'de çalışmalarına devam eden kuruluş resmi/devletinize bağlı bir kuruluşmudur?**
10- **SOA/WHINSEC isimli kurumun amacı nedir ?**
11- **SOA/WHINSEC isimli kurumda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları (resmi/sivil) eğitim almışlarmıdır? Almışlar ise isim ve aldıkları eğitimin içeriği nedir?**
12- **Eğitimlerinde başarılı olan kişilere bir sertifika verilmektemidir? Verilmekte ise bu sertifikanın boş bir örneğini tarafımıza iletebilirmisiniz?**
13- **Türkiye'de yaşanan tüm darbe süreçlerinde darbe öncesi/ darbe / darbe sonrasında gerçekleştirilen yasadışı eylem/provakasyonlarda SOA/WHINSEC eğitilmişlerinin işlevi hakkında devletinizin bilgisi varmıdır? Varsa nedir?**
14- **Türkiye'de yaşanan tüm darbe süreçlerinde darbe öncesi/ darbe / darbe sonrasında gerçekleştirilen yasadışı eylem/provakasyonlarda devletinizin doğrudan/dolaylı bilgi/destek/yönlendirme/yönetme çabaları olmuşmudur?**

15- **Türkiye'de yaşanan 12 Eylül faşist darbesi anında CIA ajanı PAUL HENZE 'nin "bizim çocuklar başardı" cümlesi ile başkanınız Jimmy Carter 'ı haberdar etmesi doğrumudur? Doğru ise darbecilere "bizim çocuklar" denmesinin nedeni nedir? 12 eylül darbesi sırasında Türkiye'de devletinizin kaç çocuğu vardı? Sizin olmayan çocuklar kimlerdir?**

16- **……**

Bağlı bulunduğumuz örgütümüzün bu çaba/mücadele/düşüncemizle ilgili olarak tarafımızla herhangi bir dayanışmada bulunup bulunamayacağını hatta daha da ileri giderek bu tamda benim işim diyerek bu mücadelenin öncülüğünü yapıp yapmayacağını öğrenmek istemekteyiz.

Saygılarımızla sunulur…

AVUKAT **AVUKAT**

Y. MURAT ALPASLAN **SENİH ÖZAY**

Ekte sunulu dilekçelerimiz ile ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki TASLAK DİLEKÇEMİZDEKİ sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

İsimler temennilerimizdir

Yeni doğan bir bebeğe isim koymak, her kültürde önemsenir. Aile bebeği için en büyük temennisini o isimle simgeleştirir. Büyüyünce "Olgun" olsun der, ya da belki "Adil".

Sokak, okul, şirket, marka isimlerinde de aynı yönelim vardır. Bir girişimci şirketinin "Star"olmasını temenni edebilir. Ya da bir hayırsever yaptırdığı okula "Fazilet" ismini vererek, faziletli insanlar yetiştirme niyetini açıkça ortaya koyabilir. Ve saire…

1980'den sonra Türkiye'de okul, cadde, bulvar, çocuk parkı gibi kurum ve mekanlara Kenan Evren ismini vermek moda olmuştur. Peki Kenan Evren ne demektir?

> 650 bin kişinin gözaltına alınmasına.... 1 milyon 683 bin kişinin fişlenmesine… 517 kişiye idam cezası verilmesine… Haklarında idam cezası verilen 50 kişinin asılmasına… 71 bin kişinin TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmasına…. 98 bin 404 kişinin "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmasına… 30 bin kişinin "sakıncalı" olduğu için işten atılmasına… 14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına… 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine… 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine… 937 filmin "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmasına…. Binlerce kitabın imha edilmesine… 23 bin 677 derneğin faaliyetinin durdurulmasına…. 3 bin 854 öğretmenin, üniversitede görevli 120 öğretim üyesinin ve 47 hâkimin işine son verilmesine… 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmesine… İşte tüm bunlara sebep olan 12 eylül 1980 darbesini tasarlayan bir diktatör, Türkiye'nin en karanlık döneminin yaşayan simgesidir.

Kişiler, okullarının, çocuklarının oynadığı parkın, her gün işten eve dönerken geçtikleri bulvarın, yukarıdaki suçlarla anılan birinin ismiyle anılmasını istememe hakkına sahiptir. Kenan Evren isminin değiştirilmesini talep etmek, boş, gereksiz bir iş değildir. İsimler temennilerimizdir. Ve hukuka, demokrasiye, hürriyete inanan insanlar okulları, caddeleri, sokakları ve halklarıyla bu ülkenin en

küçük birimi, ayrıntısı, en görünmeyen, yok sayılan noktası için bile iyi şeyler temenni etmektedirler. Talep etmektedirler.

Cübbeyi para için verdik

Kenan Evren'e akademik unvan veren İÜ Hukuk Fakültesi'nin o zamanki dekanı gerekçesini açıkladı: "Kadro yoktu. Para lazımdı. Biz de Evren'e unvan verip üniversite için olanak sağlamak istedik."

İSTANBUL- Kenan Evren'e, 'Fahri hukuk profesörlüğü ve fahri doktora' unvanını veren İstanbul Üniversitesi'nde dönemin senato üyesi ve Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yılmaz Altuğ, bir itirafta bulundu: "Okulun ihtiyaçları vardı. Kadro lazımdı, para gerekliydi."
12 Eylül Askeri Darbesi'nin mimarı Evren'e İstanbul Üniversitesi tarafından 1983'te verilen 'Fahri hukuk profesörlüğü ve fahri doktora' unvanın geri alınması ile ilgili 3 avukatın mahkemeye yaptığı başvuru Radikal'in önceki günkü 'O cüppeyi geri alın' manşetinde yer almıştı. O dönem senato üyesi olup Evren'e unvan verilmesini savunan ve karşı çıkan profesörlere ulaştık. Hukuk Fakültesi'nin darbe döneminde dekanlığını yapan Prof. Dr. Yılmaz Altuğ, unvanla ilgili şunları anlattı: "İdareyi aldılar fakat üniversiteye hiçbir faydası olmadı. Rektörle birlikte ne yapalım diye düşündük. Her yere gidiyor, çağıralım dedik. Eksikleri anlattık. Kendisi ve yaverleri notlar aldı. Diplomayı hazırlamıştık, verdik. O sırada 28 üniversite vardı, 28'inin de rektörü törende vardı. Tüm üniversitelerin rektörleri bize de gelin, biz de verelim dedi. Evren dönüp, 'Vaktim yok, hepiniz adına alıyorum' dedi. Kadro lazımdı. Avrupa'dan kitap alıyorduk, para gerekiyordu. Biz daha ziyade memleketi düşündük. Evren iyi bir adamdı. Şimdi Evren'den unvan geri alınmak isteniyor. Evren ki insanları paşa yaptı, onlar geri alınıyor mu? İyi kötü bir sürü şey oldu. Maziyi kapatmak lazım. "

'Utanca ortak olmadım'

Darbe döneminde üniversitenin senato üyelerinden biri 1998'de emekli olan Eczacılık Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Nedime Ergenç'ti. Ergenç, Evren'e verilecek ünvan için toplantıya katıldı ancak oyu 'Hayır' oldu. Ergenç hatırladıklarını şöyle anlattı: "Benim dışımda 2 kişi daha 'hayır' dedi. Şimdi hayatta olmayan Prof. Sırrı Erinç ve Prof. Dr. Kemal Kurtuluş. Bana oylama sırasında 'Evet oyu kullanın, oybirliği çıksın' diye baskı yapıldı. Ancak kulak asmadım, biraz da Karadenizli olmamdan kaynaklı sanırım, 'Bu utanca ortak olmayacağım' dedim. Sırrı Hoca'yı hatırlıyordum. Toplantı sonrası ağlıyordu. Dönemin atmosferinden dolayı 'bana dokunmayan yılan bin yaşasın diyerek' oy kullananlar da oldu. Tören sırasında ayağa kalkmadım."

Kuzu: Ödül geri alınmalı

Uluslararası Hukuk Kongresi'ne katılan Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu da, Radikal'e açıklamalarda bulundu. "Evren'e verilen unvan yanlıştı. Hukuku katleden bir kişiye böyle bir unvan verilmemeliydi. Unvan geri alınmalı tabii ki. Bu idarenin yetkisinde."

Evren'in adını görünce toplantıya gitmedim

Dönemin senato üyesi Siyasal Bilimler Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Aydın Aybay da şunları anlattı: "Gündem konuları geliyordu. Evren'in adını görünce toplantıya gitmeme kararı aldım. Çevreme de o gün hastalanacağımı yaydım. Ancak açık açık protesto ediyorum diyemedim. Çünkü adımız solcuya çıkmıştı. Evren, bu sıfata layık olmayan bir zattı. Bu nedenle toplantıya ve törene katılmadım."

O törenin yapıldığı gün bizim için çok acıydı

Dönemin önemli tanıklarından Profesör Hüseyin Hatemi de o günü şöyle anlattı: "Okulda hiçbir akademisyen törene alınmadı. Törene yalnız davetliler katılabildi. Hukukçu olarak yalnız senato üyesi vardı. Geri kalanlar devlet erkânı, İstanbul Valisi filandı. YÖK Başkanı İhsan Doğramacı da mor ve çeşitli renklerden oluşan bir cüppe giydi. Hokkabaz cüppesi gibiydi ve zaten o törenden sonra

bir daha giymedi. Töreni televizyondan izledim. Bizim için çok acı bir gündü."

Murat,

Ek eğitim kuruluşlarındaki isimleri geri al başvurusunu güzelce hukuki ve siyasi ve dengeli anlamlı yazmalıyız….

Ve başvurmalıyız…

Ama bu sefer olabiliyorsa kalabalık imzalı başvurmalıyız….

Hele yerel yapılara seslensek bu dilekçeyi verin diyebilsek ha ne dersin….

İLİŞKİLİ HABERLER

İzmir İl Genel Meclisi, "12 Eylül" ve "Evrenpaşa" okullarının adlarının değiştirilmesi yönünde tavsiye kararı aldı. Evren "Kendileri koyuyorlar kendileri kaldırıyorlar" diye yorumladı..

İzmir İl Genel Meclisi'nin "12 Eylül'' ve "Evrenpaşa'' ilköğretim okullarıyla Kenan Evren Anadolu Lisesi'in adının değiştirilmesi için "temenni'' kararı alması, gözleri adlarında "darbe" izi taşıyan okullara çevirdi.

Okul isimlerinin değiştirilmesinde İl Genel Meclisi nihai karar yetkisine sahip değil.

İl Milli Eğitim Komisyonları okul isimleri konusunda yetkili merci.

Ancak, 78'liler Derneği'nin, "Darbecilerin isimleri okullardan ayıklansın" yönündeki yasal girişimi Milli Eğitim tarafından da yakından takip ediliyor ve mahkeme kararına göre hareket edileceği belirtiliyor.

EVREN: KENDİLERİ KALDIRIYOR

7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren, 12 Eylül'ün sıcak günlerinde ve devlet başkanı olduğu dönemde okul, bulvar, park gibi kamusal alanlara isminin verilmesi eğilimi başladığında, "Bir gün gelir kaldırırlar" demişti. Evren'in o günkü öngörüsü bugün gerçek oldu. SABAH'ın özel kalemi aracılığıyla ulaştığı Evren, İzmir'de alınan kararı, "Bu tür girişimler daha önce de oldu. Kendileri koydular, kendileri kaldırıyor" diye yorumladı. 12 Eylül 1980'den sonra Türkiye'de her şey değişirken, yalnızca yeni açılan okullara darbeyi hatırlatacak isimler verilmekle kalınmadı, bazı okulların ismi de değiştirildi.

Örneğin, Giresun'daki Kenan Evren İlköğretim Okulu 1977'de Teyyaredüzü İlkokulu olarak açıldı. 1984-1985 eğitim öğretim yılında Kenan Evren İlköğretim okulu olarak adı değişti. Kadıköy Ortaokulu da 1983'te Kenan Evren Lisesi oldu. 1948 yılında öğretime açılan Armutalan İlköğretim Okulu da Kenan Evren'in katkılarıyla eski binanın bir bölümü yıkılarak yeniden yapıldı ve "Evren Paşa" adını aldı.

7 BÖLGEDE VARLAR

SABAH'ın, Milli Eğitim Bakanlığı verilerinden derlediği bilgilere göre,

Türkiye'de 20 adet "Kenan Evren"

6 adet "Evrenpaşa", 6

adet "12 Eylül adıyla okul var.

Türkiye'nin dört bir yanındaki Kenan Evren okulları şunlar:

Ekte sunulu dilekçelerimiz ile ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki TASLAK DİLEKÇEMİZDEKİ sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

İsimler temennilerimizdir

Yeni doğan bir bebeğe isim koymak, her kültürde önemsenir. Aile bebeği için en büyük temennisini o isimle simgeleştirir. Büyüyünce "Olgun" olsun der, ya da belki "Adil".

Sokak, okul, şirket, marka isimlerinde de aynı yönelim vardır. Bir girişimci şirketinin "Star"olmasını temenni edebilir. Ya da bir hayırsever yaptırdığı okula "Fazilet" ismini vererek, faziletli insanlar yetiştirme niyetini açıkça ortaya koyabilir. Ve saire…

1980'den sonra Türkiye'de okul, cadde, bulvar, çocuk parkı gibi kurum ve mekanlara Kenan Evren ismini vermek moda olmuştur. Peki Kenan Evren ne demektir?

> **650 bin kişinin gözaltına alınmasına.... 1 milyon 683 bin kişinin fişlenmesine… 517 kişiye idam cezası verilmesine… Haklarında idam cezası verilen 50 kişinin asılmasına… 71 bin kişinin TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmasına…. 98 bin 404 kişinin "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmasına… 30 bin kişinin "sakıncalı" olduğu için işten atılmasına… 14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına… 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine… 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine… 937 filmin "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmasına…. Binlerce kitabın imha edilmesine… 23 bin 677 derneğin faaliyetinin durdurulmasına…. 3 bin 854 öğretmenin, üniversitede görevli 120 öğretim üyesinin ve 47 hâkimin işine son verilmesine… 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmesine… İşte tüm bunlara sebep olan 12 eylül 1980**

darbesini tasarlayan bir diktatör, Türkiye'nin en karanlık döneminin yaşayan simgesidir.

Kişiler, okullarının, çocuklarının oynadığı parkın, her gün işten eve dönerken geçtikleri bulvarın, yukarıdaki suçlarla anılan birinin ismiyle anılmasını istememe hakkına sahiptir. Kenan Evren isminin değiştirilmesini talep etmek, boş, gereksiz bir iş değildir. İsimler temennilerimizdir. Ve hukuka, demokrasiye, hürriyete inanan insanlar okulları, caddeleri, sokakları ve halklarıyla bu ülkenin en küçük birimi, ayrıntısı, en görünmeyen, yok sayılan noktası için bile iyi şeyler temenni etmektedirler. Talep etmektedirler.

Adana Seyhan Kenan Evren İlköğretim Okulu (İO).

Adıyaman Kahta Kenan Evren İO.

Antalya Döşemealtı Nebiler Kenan Evren İO.

Çanakkale Gökçeada Kenan Evren İO.

Diyarbakır Ergani Kenan Evren İO.

Gaziantep Şahinbey Orgeneral Kenan Evren İO.

Giresun Merkez Kenan Evren İO.

Hatay Dörtyol Karakese Kenan Evren İO.

İstanbul Kadıköy Kenan Evren Anadolu Lisesi.

İzmir Konak Kenan Evren Lisesi.

İzmir Konak Kenan Evren Anadolu Lisesi.

Konya Çumra Kenan Evren İO.

Malatya Merkez Topsöğüt Kenan Evren İO.

Manisa Alaşehir Orgeneral Kenan Evren Anadolu Teknik Lisesi.

Manisa Kula Kenan Evren İO.

Muğla Marmaris Kenan Evren İO.

Niğde Bor Merkez Kenan Evren İO.

Samsun Çarşamba Kenan Evren İO.

Sivas Şarkışla Gürçayır Kenan Evren İO.

Osmaniye Bahçe Kenan Evren Paşa İO.

Türkiye**'de 6 Evrenpaşa okulu var:**

Bitlis Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Elazığ Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Erzurum Evrenpaşa İlköğretim Okulu. İzmir Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Muğla Armutalan Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Şanlıurfa-Ceylanpınar Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Milli Güvenlik Konseyi üyesi Nurettin Ersin adına iki okul bulunuyor:

Ankara Etimesgut Nurettin Ersin İO.

Çanakkale Gelibolu Evreşe Orgeneral Nurettin Ersin İO.

Milli Güvenlik Konseyi üyeleri Sedat Celasun adına Ankara Etimesgut Sedat Celasun İlköğretim Okulu,

Tahsin Şahinkaya adına da Ankara Kazan'da Tahsin Şahinkaya İlköğretim Okulu bulunuyor.

Ekte sunulu dilekçelerimiz ile ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki TASLAK DİLEKÇEMİZDEKİ sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

İsimler temennilerimizdir

Yeni doğan bir bebeğe isim koymak, her kültürde önemsenir. Aile bebeği için en büyük temennisini o isimle simgeleştirir. Büyüyünce "Olgun" olsun der, ya da belki "Adil".

Sokak, okul, şirket, marka isimlerinde de aynı yönelim vardır. Bir girişimci şirketinin "Star"olmasını temenni edebilir. Ya da bir hayırsever yaptırdığı okula "Fazilet" ismini vererek, faziletli insanlar yetiştirme niyetini açıkça ortaya koyabilir. Ve saire…

1980'den sonra Türkiye'de okul, cadde, bulvar, çocuk parkı gibi kurum ve mekanlara Kenan Evren ismini vermek moda olmuştur. Peki Kenan Evren ne demektir?

> 650 bin kişinin gözaltına alınmasına.... 1 milyon 683 bin kişinin fişlenmesine… 517 kişiye idam cezası verilmesine… Haklarında idam cezası verilen 50 kişinin asılmasına… 71 bin kişinin TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmasına…. 98 bin 404 kişinin "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmasına… 30 bin kişinin "sakıncalı" olduğu için işten atılmasına… 14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına… 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine… 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine… 937 filmin "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmasına…. Binlerce kitabın imha edilmesine… 23 bin 677 derneğin faaliyetinin durdurulmasına…. 3 bin 854 öğretmenin, üniversitede görevli 120 öğretim üyesinin ve 47 hâkimin işine son verilmesine… 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmesine… İşte tüm bunlara sebep olan 12 eylül 1980 darbesini tasarlayan bir diktatör, Türkiye'nin en karanlık dönemi-nin yaşayan simgesidir.

Kişiler, okullarının, çocuklarının oynadığı parkın, her gün işten eve dönerken geçtikleri bulvarın, yukarıdaki suçlarla anılan birinin ismiyle anılmasını istememe hakkına sahiptir. Kenan Evren isminin değiştirilmesini talep etmek, boş, gereksiz bir iş değildir. İsimler temennilerimizdir. Ve hukuka, demokrasiye, hürriyete inanan insanlar okulları, caddeleri, sokakları ve halklarıyla bu ülkenin en

küçük birimi, ayrıntısı, en görünmeyen, yok sayılan noktası için bile iyi şeyler temenni etmektedirler. Talep etmektedirler.

Darbeye adını veren "12 Eylül" adıyla da Türkiye'de altı okul var.

İdare Mahkemesi Başkanlığı ' na

Davacı :
AVUKAT SENİH ÖZAY

AVUKAT SACİT KAYASU
AVUKAT H. BAHA COŞKUN
AVUKAT Y. MURAT ALPASLAN
AVUKAT BAHATTİN ÖZDEMİR
AVUKAT HÜSEYİN KORKMAZ

Vekili : Av.Senih Özay (antetteki adres)

Davalı :İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü – İSTANBUL

Konu : İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Fakülte Kurulu 2 Aralık 1982 tarih ve 4943 sayılı Kenan Evren'e "Fahri Hukuk Doktoru" payesi verilmesi kararını ittifakla almış ve aynı gün, 30 sayısı ile her fakültenin dekanı, birer öğretim üyesi, yüksekokul müdürleri ve rektör yardımcılarının katıldığı İstanbul Üniversitesi Senatosu, Cumhurbaşkanı Kenan Evren`e, "Fahri Hukuk Profesörlüğü ve Hukuk Doktorluğu (Honoris Causa)" verilmesini oy birliğiyle kararlaştırmıştı. Kararın gerekçesi, "Haiz olduğu ahlaki faziletler ve meziyetler yanında vatana hizmet ve yurtta ilmin yayılmasında büyük hizmetler ifasıyla temayüz etmiş olan Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren'e ilmi kıymet ve meziyetlerinin tescili için "fahri profesörlük" payesinin tevcihine karar verilmiştir." Şeklinde idi. Hukukla tek ilişkisi, en temel insan haklarını vahşice çiğnemek, gasp etmek olan bir askeri darbe liderine, bir diktatöre verilmiş olan, hukuk doktoru ünvanının başta darbe mağdurları olmak üzere; tüm T.C. vatandaşlarından özür dilenerek Üniversite senatonuzca geri alınmasını, BU YOLDA KARAR ÜRETİLMESİNİ, 2577 SAYILI YASAYA GÖRE İDARİ İCRAİ YANITINIZLA TARAFIMIZA TEBLİĞİ yollu başvurumuz 12.6.2011 tarihinde ulaşmasına rağmen, 60 günlük süre içinde susmak suretiyle oluşan red işlemi aleyhine yasal süresinde iptali ve hem hukuk devleti olmanın gecikmesine tahammül olmadığı, ülkenin şu sıralar tam bu duruma ulaşma çabalarının olduğu ve bağ dolayısıyla yasanın öngördüğü hem apaçık hukuka aykırılık gözlendiği için ve de hem ileride telafisi imkansız zararlara yol açacaklılık taşıdığı

için, iki koşulu da bulunduğundan yürütmenin dava sonuna kadar durdurulmasına, olası tabligatların kısa süre verilerek memur eliyle yapılmasına, duruşma günü verilmesi ve yargılama giderleri ve avukatlık ücretinin karşı yana yükletilmesi talebinden ibarettir.

Tebliğ tarihi : 12.6.2011 tarihli ulaşan başvuruya 60 günlük yasal sürede yanıt verilmemek suretiyle oluşan red işlemine karşı yasal sürede iptal davası açılmaktadır.

AÇIKLAMALAR :

1-)12 Eylül 1980 sabahı saat 03:59'da Türk Silahlı Kuvvetleri ülke yönetimine el koymuştur. Bu darbe emir-komuta zinciri içinde, yukarıdan aşağı, askeri hiyerarşi çerçevesinde cereyan etmiştir. Darbeyi yapan üst düzey komutanlar, Milli Güvenlik Konseyi adı altında anayasa yapılana dek yasama ve anayasada değişiklik yapma yetkilerini üzerlerine almışlardır. MGK kendisi hakkında kanun da çıkartarak yasal zeminin üzerine oturmuştur. Yasamayla beraber darbeci komutanlar birçok yürütme işlemini de yerine getirmiştir. Milli Güvenlik Konseyi, Genel Kurmay Başkanı Ahmet Kenan Evren , Kara, Hava ve Deniz Kuvvetleri Komutanlarıyla Jandarma Genel Komutanı'ndan oluşan beş kişilik bir kuruldur. MGK, mevcut hükümeti yıkarak yerine Bülend Ulusu'ya kurdurttuğu hükümeti koymuştur.

2-) Diktatör Orgeneral Kenan Evren'in kendi ifadeleriyle sabit olan "darbe zeminini hazırlamak için şartların olgunlaşması beklenmiştir". Kenan Evren'in emir ve talimatlarıyla suç tarihi olan 12 Eylül 1980 askeri darbesinden yaklaşık 6 ay önce suç belgesi Bayrak Harekat Planı hazırlanmıştır.

3-) 1 Mayıs 1977'de Taksim Meydanı'nda işçi bayramını kutlayan kalabalığın üzerine ateş açarak gerçekleştirilen katliamın 12 Eylül darbesini tetikleyen, plan ve raporları kozmik odalarda saklanan,

derin bir suikast olduğu bilinmektedir. Maraş katliamı ve Çorum - Malatya olaylarının toplumsal çatışma çıkarmaya yönelik derin devletin sevk ve idaresinde, bir kısım insanların milli-dini duyguları tahrik edilerek yaptırıldığı gün yüzüne çıkmıştır. Türk-Kürk ayrımcılığı, Alevi-Sünni çatışması, şeriat-komünizm korkutmaları, şüpheliler tarafından yıllarca uygulanan psikolojik harekat planlarının ürünüdür. Toplumu kontrol altında tutmak amacıyla farklılıklar rejim tehdidi gibi gösterilerek ayrımcılık körüklenmiştir. Bu sebeple toplumda yarılmalar meydana gelmiştir. Üretilen kaos ortamında yasal olarak çözüm yoluna iktidardaki hükümetin karar vermesi gerekirken yapılan darbe, anayasal düzene açıkça müdahaledir.

4-) Darbe sonucu; TBMM kapatılıp anayasa ortadan kaldırılmıştır. Siyasi partilerin kapısına kilit vurulup mallarına el konulmuştur. 650 bin kişi gözaltına alınmıştır. 1 milyon 683 bin kişi fişlenmiştir. Açılan 210 bin davada 230 bin kişi yargılanmıştır. 7 bin kişi için idam cezası istenmiştir. 517 kişiye idam cezası verilmiştir. Haklarında idam cezası verilenlerden 50'si asılmıştır (18 sol görüşlü, 8 sağ görüşlü, 23 adli suçlu, 1'i Asala militanı). İdamları istenen 259 kişinin dosyası Meclis'e gönderilmiştir. 71 bin kişi TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmıştır. 98 bin 404 kişi "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmıştır. 388 bin kişiye pasaport verilmemiştir. 30 bin kişi "sakıncalı" olduğu için işten atılmıştır. 14 bin kişi yurttaşlıktan çıkarılmıştır. 30 bin kişi "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmiştir. 300 kişi kuşkulu bir şekilde ölmüştür. 171 kişinin "işkenceden öldüğü" belgelenmiştir. 937 film "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmıştır. 23 bin 677 derneğin faaliyeti durdurulmuştur. 3 bin 854 öğretmen, üniversitede görevli 120 öğretim üyesi ve 47 hâkimin işine son verilmiştir. 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmiştir. Gazetecilere 3 bin 315 yıl 6 ay hapis cezası verilmiştir. 31 gazeteci cezaevine girmiştir. 300 gazeteci saldırıya uğramıştır. 3 gazeteci silahla öldürülmüştür. Gazeteler 300 gün yayın yapamamıştır. 13 büyük gazete için 303 dava açılmıştır. 39 ton gazete ve dergi

imha edilmiştir. Cezaevlerinde toplam 299 kişi yaşamını yitirmiş, 144 kişi kuşkulu bir şekilde ölmüştür. 14 kişi açlık grevinde ölmüştür. 16 kişi "kaçarken" vurulmuştur. 95 kişi "çatışmada" ölmüştür. 73 kişiye "doğal ölüm raporu" verilmiştir. 43 kişinin "intihar ettiği" bildirilmiştir.
"İcraatlarının" küçük bir kısmı yukarıda belirtilmiş olan askeri diktatörün kendisini adalettin pençesinden kurtarmak için yaptığı sözde "hukuki" düzenlemeler son referandumla ortadan kaldırılmış ve binlerce ve binlerce T.C. vatandaşı mezkur diktatör hakkında işlediği vahşi insanlık suçları sebebi ile suç duyurularında bulunmuştur.
Bu durum karşısında hukukla tek ilişkisi en temel insan haklarını vahşice çiğnemek gaspetmek olan bir askeri darbe liderine bir diktatöre verilmiş olan hukuk doktoru ünvanının başta darbe mağdurları olmak üzere tüm T.C. vatandaşlarından özür dilenerek Üniversite senatonuzca geri alınması beklentisi oluşmuştur.
Üniversite senatonuzun bu konuda bir kararı varmıdır, olabilecekmidir

C) Senatonuzun da bu tarihi yanlıştan dönmeksizin, İnsanlığa karşı suç işleyen bir kişinin duvarında asılı duran üniversitenizden verilme fahri hukuk diploması asılı dururken, üniversitenize bağlı hukuk fakültesinde HUKUKÇU yetiştirmeyi içine sindirip sindiremeyeceğin sorusunun cevabını merak etmekteyiz. Halkımızın demokrasiye ve hukuk devletine olan inancının pekişmesi için, 12 Eylül Askeri darbesinin bir suç olduğunun ve meşru olmadığının bilinci ve binlerce insanın mağduriyetinin SENATONUZUN KARARI İLE tescil edilmesinin demokrasi konusundaki inancımızı güçlendireceği düşüncesi ile bu başvurunun zorunlu olduğuna inanıyoruz.
Bu durum karşısında yukarıdaki sorularımıza cevap verilerek; hukukla tek ilişkisi, en temel insan haklarını vahşice çiğnemek, gasp etmek olan bir askeri darbe liderine, bir diktatöre verilmiş olan, hukuk doktoru ünvanının başta darbe mağdurları olmak üzere; tüm T.C. vatandaşlarından özür dilenerek Üniversite senatonuzca geri alınmasını, BU YOLDA KARAR ÜRETİLMESİNİ, 2577

SAYILI YASAYA GÖRE İDARİ İCRAİ YANITINIZLA TARAFIMIZA TEBLİĞİNİ, talep etmiş idik.
Ne var ki, başvurumuza nedense arlanılarak mı yoksa toplanamamak mı hangi nedenle olduğunu bilemediğimiz şekilde cevap verilmemiştir.
Bu suretle red işlemi oluşmuştur.
Aleyhine iptal davası açmamız gerekmiştir.
Ülkenin içinde bulunduğu bu iyiye gidiş sancıları sırasında böylesi hukuksal teşebbüslere ihtiyaç bulunduğu görüşündeyiz.

Çünkü o tarihte senato üyesi olanların bilinmesi, kimin karşı çıktığının bilinmesi, karşı çıkamayan iyi niyetlilerin bulunup bulunmadığının anlaşılması yanında, en atak heyecanlı olanların belki bilinmesi ve toplumda en azından azarlanması gerekecektir.

Ve de şimdi bu eski hukuksuz dönemi saptayıp aklanma kurtulma görüşmeleri tartışmaları da topluma ön ayak olacaktır.

Bu nedenle talebimizde ısrarlıyız.

Hukuksal nedenler : Anayasa ve ilgili mevzuat

Deliller :Ek belgeler

Sonuç : Yukarıda açıklanan nedenlerle İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Fakülte Kurulunun 2 Aralık 1982 tarih ve 4943 sayılı Kenan Evren'e "Fahri Hukuk Doktoru" payesi verilmesi kararını ittifakla almasının ardından aynı gün, 30 sayısı ile her fakültenin dekanı, birer öğretim üyesi, yüksekokul müdürleri ve rektör yardımcılarının katıldığı İstanbul Üniversitesi Senatosu, Cumhurbaşkanı Kenan Evren`e, "Fahri Hukuk Profesörlüğü ve Hukuk Doktorluğu (Honoris Causa)" verilmesini oy birliğiyle "Haiz olduğu ahlaki faziletler ve meziyetler yanında vatana hizmet ve yurtta ilmin yayılmasında büyük hizmetler ifasıyla temayüz etmiş olan Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren'e ilmi kıymet ve

meziyetlerinin tescili için "fahri profesörlük" payesinin tevcihine karar verilmiştir." Gerekçesi ile verilen i hukuk doktoru ünvanının başta darbe mağdurları olmak üzere; tüm T.C. vatandaşlarından özür dilenerek Üniversite senatonuzca geri alınmasına, BU YOLDA KARAR ÜRETİLMESİNE, TARAFIMIZA TEBLİĞİ yollu başvurumuz karşısında talep 12.6.2011 tarihinde ulaşmasına rağmen 60 günlük süre içinde susmak suretiyle oluşan red işlemi aleyhine yasal süresinde iptaline ve hem hukuk devleti olmanın gecikmesine tahammül olmadığı, ülkenin şu sıralar tam bu duruma ulaşma çabalarının olduğu ve bağ dolayısıyla yasanın öngördüğü hem apaçık hukuka aykırılık gözlendiği için ve de hem ileride telafisi imkansız zararlara yol açacaklılık taşıdığı için iki koşulu da bulunduğundan yürütmenin dava sonuna kadar durdurulmasına, olası tabligatların kısa süre verilerek memur eliyle yapılmasına, duruşma günü verilmesi ve yargılama giderleri ve avukatlık ücretinin karşı yana yükletilmesi na karar verilmesini talep ederiz.

AVUKAT SACİT KAYASU

AVUKAT H. BAHA COŞKUN

AVUKAT Y. MURAT ALPASLAN

AVUKAT BAHATTİN ÖZDEMİR

AVUKAT HÜSEYİN KORKMAZ
Vekili

Ve kendi adına asaleten AVUKAT SENİH ÖZAY

Ekler :
ANIMSATMA

12 EYLÜL 1980 ÖNCESİ SÜREÇ:

1980 yılının ilk altı ayında 33 kişi ülkücülerce naylon iple, boğma teliyle boğularak, tecavüz edilerek, cinsel organlarına sert cisimler sokularak korkunç işkencelerle öldürülmüştür. 22 Aralık 1978 'de Kahramanmaraş'ta yapılan genel katliam sırasında resmi açıklamaya göre 109 yurttaş hayatını kaybetmiş, 176 yurttaş ağır şekilde yaralanmış, 500 ev ve işyeri tahrip edilmiştir. Bunun üzerine, Ankara ve İstanbul da dahil olmak üzere toplam 13 ilde sıkıyönetim ilan edilmiştir.

Tırmanan terör olaylarını önleyemeyen Bülent Ecevit, 1979 yılında hükümetten çekilmiş ve aynı yıl AP azınlık hükümeti kurulmuştur. Ancak bu dönemde de olaylar durmamıştır.

Saldırılar, 1980'de yeniden sol siyasal görüşlü kişilere yönelik olarak devam etmiştir.

11 Nisan 1980'de İstanbul'da araştırmacı -yazar Ümit Kaftancıoğlu öldürülmüştür.

23 Mayıs'ta TEP yöneticisi Vecdi Özgüner 'in evi ülkücülerce basılıp Vecdi Özgüner ve eşi Türkiye Tabipler Birliği yöneticisi Sevinç Özgüner öldürülmüştür.

22 Temmuz'da DİSK başkanı Kemal Türkler öldürülmüştür. Ekim ayında, ülkücü hareketin önde gelen örgütçülerinden Yılma Durak ve Celal Adan, bu cinayetin Türkeş 'in talimatıyla işlendiği doğrultusunda ifade vermişlerdir.

Yine 1980 yılının ilk altı ayında CHP' lilere yönelik saldırılarda 50'ye yakın CHP yöneticisi öldürülmüştür.

27 Mayıs'ta 2. MC 'nin Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak'ın öldürülmesi üzerine başlayan terör kampanyasında, 28 Mayıs'ta solculara ve özellikle CHP'ye yapılan saldırılarda 8 kişi öldürülmüş, çok sayıda kişi yaralanmıştır.

Çorum'da diğer iller ve ilçelere giden tüm yolların ülkücülerce ablukaya alınması ve TÖB-DER'li bir öğretmenin öldürülmesinden sonra halkın karşı koyması üzerine saldırılar karşılıklı çatışmaya dönüşmüş, 5 gün süren olaylar askeri birliklerce bastırılmıştır.

15.Temmuz'da CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu gündüz vakti, işyerinde öldürülmüştür.

Çorum'da, Alevi-Sünni ayrımı yaratılarak 1 Temmuz'da başlatılan saldırılarda yaklaşık 50 insan ülkücülerce, dağlanarak, şişlenerek, kafaları baltayla parçalanarak yakılarak katledilmiştir.
27 Aralık 1979'da, Silahlı Kuvvetler, Cumhurbaşkanı Korutürk'e bir uyarı mektubu vermiştir
5 Ocak 1980'de AP Yönetim Kurulu, "ordunun yönetime el koymamakla birlikte
siyasete el koyduğunu" açıklamıştır.

• Bu dönemdeki istatistiki verilere göre ;
1978 yılında 809 ölüm, 6984 yaralı,
1979 yılında 1108 ölüm, 5467 yaralı
1980 yılının Eylül ayına kadar 2027 ölüm, 4266 yaralanma olayı gerçekleşmiştir.
• 1980 başında CHP hükümeti döneminde hazırlanan, özgürlükleri kısıtlayıcı bir dizi yasa yürürlüğe girmiştir.. Bu yasalarla polisin arama ve kimlik sorma yetkisi genişletilmiş; polisin dernekleşmesi yasaklanarak polis örgütleri kapatılmış; vali ve kaymakamlara askeri birlikleri devreye sokma yetkisi tanınmış; toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasına muhalefet nedeniyle verilen cezalarda büyük artışlar yapılmıştır. 12 Mayıs'ta yayınlanan bir Bakanlar Kurulu Kararıyla "idam ve hapis cezasını gerektiren suçlardan sanık olanlara" teslim olmaları için 19 gün süre verilmiş, bu sürede teslim olmayanlara "teslim ol" ihtarından sonra veya silah kullanmaları halinde güvenlik kuvvetlerinin ihtara gerek olmaksızın, "vur emri" uygulayacakları düzenlemesi getirilmiştir.
• 1980 yılı Mayıs ayında Barolar Birliği, Cumhurbaşkanı, TBMM Başkanı, Başbakanlık, ve Genel Kurmay Başkanlığı'na Türkiye'deki yaygın işkence uygulamalarını derleyen bir rapor sunmuştur. Türk Hukuk Kurumu da, yaygın işkence uygulamalarını derleyen bir rapor sunmuş ve işkence adı altında alınan ifadelerin yargıyı yanıltmasının önlenmesi için kamuoyunu "katkıda bulunmaya" çağırmıştır.Mayıs ayı içinde Barolar Birliği ve Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi işkence konusunun tartışıldığı bir tıp-hukuk kurultayı düzenlemiştir. TBMOB, ÇHD, TÜMAS, TÜMOD, Ankara Tabip

Odası, Enerji Der, yöneticileri, yaptıkları bir basın toplantısında Ocak -Mayıs döneminden 29 somut işkence olayını belgelemiştir.
• 24 Ocak 1980 kararları; İMF ve Dünya Bankasının perspektiflerini ve modellerini harfiyen uygulamaya yönelik bir operasyon 12 Eylül rejiminin iktisadi- siyasal stratejisinin temelini oluşturmuştur.Nitekim; Devlet Planlama Teşkilatı eski başkanlarından Yıldırım Aktürk "24 Ocak+12 Eylül formülü zorunluydu. Bu geçiş dönemi olmadan düzlüğe çıkılamazdı" demiştir.

DARBEDEN SONRA YAŞANAN SÜREÇ :

Darbenin ardından tüm haklar askıya alınmış, sadece 1980 yılında, resmi makamların verdiği bilgiye göre 47.000 kişi hürriyetinden yoksun bırakılmış, gözaltı süresi 90 güne çıkarılmış, adil yargılanma hakkı tamamen kaldırılarak, sıkıyönetim komutanlıkları Mahkemeler kurmuş, gözaltında işkence en doğal sonuç olarak yaşanmış, sokakta veya gözaltında onlarca insan öldürülmüştür.

12 Eylül döneminde temel insan hakları yoğun şekilde ihlal edilmiştir:

• 650.000 kişi gözaltına alınmış ve 90 güne varan gözaltı sürelerinde ağır işkence görmüştür.
• Açılan 210.000 davada 23.000 kişi yargılanmış,
• 14.000 kişi vatandaşlıktan çıkartılmış,
• 30.000 kişi siyasal sığınmacı olarak yurtdışına kaçmış,
• 171 kişinin işkenceden öldüğü belgeleriyle kanıtlanmıştır.
• 388.000 kişiye pasaport verilmemiş,

• 30.000 kişi sakıncalı olduğu için işten atılmış,
• 23.667 derneğin faaliyeti durdurulmuş,
• Yargılanan gazetecilere toplam 3315 yıl 6 ay hapis cezası verilmiştir.
• 300 gazeteci saldırıya uğramış, 3 gazete öldürülmüş, 31 gazeteci cezaevinde yatmıştır.
• 12 Eylül 1980 ile 6 kasım 1983 tarihleri arasında;

Gözaltında yada cezaevinde ölen kişi sayısı 183.
Cezaevlerinde açlık grevlerinde ölen kişi sayısı 5.
Aynı tarihler arasında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde savcıların istediği ölüm cezası sayısı 6533.Sadece 1986'da Türkiye'nin çeşitli mahkemelerinde 134 ölüm cezası verildi.
23 adi/adli suçlu, 24 siyasal suçlu ve 1 Ermeni Asala militanı olmak üzere 48 kişi idam edildi. Yasalar hiçe sayılarak 18 yaşından küçük olan Erdal Eren idam edildi.
12 Eylül 1980 ile 30 Ağustos 1981 tarihleri arasındaki sürede Askeri mahkemelerde 136'sı sol 305'i sağ görüşlü olmak üzere toplam 1468 sanık idam cezası ile cezalandırıldı.
Bu dönemde sanıklar bir dizi bildiri ile örgütlenme özgürlüğünü, siyasal ve sosyal hakları ortadan kaldırmışlardır:
• Darbeci-sanıklar; 12 Eylül 1980 günü, ordu gücünü arkasına alarak, parlamento ve hükümeti feshetmiş, milletvekillerinin dokunulmazlıkları kaldırmış, tüm yurtta sıkıyönetim ilan etmiş, yurtdışına çıkışları ve ikinci bir emre kadar 05.00'ten itibaren sokağa çıkmayı yasaklamıştır. (1 no'lu bildiri)
• Siyasal partilerin, -Türk Hava Kurumu, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Kızılay dışındaki- bütün derneklerin, DİSK ve MİSK'in faaliyetleri durdurmuş ve yöneticilerini gözaltına almışlardır .(7 no'lu bildiri)
• 15.10.1981'de, 2533 Sayılı yasa ile ülkedeki tüm siyasal partileri feshedilmiş, menkul ve gayrimenkullerini Hazine'ye aktarmışlardır. Buna ilişkin "Tavsiye Yönetmeliği" çıkarılmışlardır.
• Siyasal parti yönetici ve üyelerinin yazılı veya sözlü demeç vermeleri, makale yazmaları ve toplantı düzenlemeleri yasaklanmıştır. (MGK 52 sayılı karar)
• Yine; bu kararla Sıkıyönetim Komutanlıklarının kararlarının tartışılması, ilgilileri etkileyici sözlü, yazılı demeç, makale yayımı yoluyla beyan ve yorumda bulunmak da yasaklanmıştır. Bu dönemde, bu yasaklar nedeniyle CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit 12.3.1982 günü Der Spiegel dergisine verdiği demeç ve BBC'ye verdiği açıklamalardan dolayı hapis cezası almıştır. Ayrıca, CHP Genel

Başkanlığı'ndan istifa ettiğinde "siyasal amaçlı bir demeç niteliği taşıyan açıklama metni ile kamuoyuna duyurmak istediği" gerekçesiyle suçlanmıştır.

• Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi parti genel başkanlarının, dönem başbakanının, bakanlarının, milletvekillerinin her türlü özgürlüğü kısıtlanmış kimileri kaldırılmıştır. Gözaltı anlamına gelen (gözetim ve güvence altına alınma) uygulamasına maruz kalmışlardır. Seçimle işbaşına gelmiş olan tüm il, ilçe belediye başkanları görevden alınmış ve yerlerine Sıkıyönetim Komutanlıklarınca atama yapılmıştır. Birçok belediye başkanı gözaltına alınmıştır.

• Ülkedeki tüm grev ve lokavtlar kaldırılmıştır. DİSK, MİSK ve HAK-İŞ 'in hesapları bloke edilmiş, bütün evraklarına Sıkıyönetimce el konulmuştur. (3 ve 8 no' lu kararlar)

• TÜRK-İŞ'e bağlı Yol -iş ve Petrol-iş'in birçok şubesi kapatılmıştır.

• DİSK, MİSK ve HAK-İŞ gibi sendikalarının yöneticileri, işyeri temsilcileri, üyeleri gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla sorgulanmış, tutuklanmış ve yargılanmıştır. (Bu dönemde,sadece DİSK'in üye sayısı 500.000'i geçmekte idi)

• 19.9.1980'de 1402 sayılı yasa ile yapılan değişiklikle tüm kamu personeli gibi Üniversite elemanlarının gerekçesiz ile görevlerine son verme yetkisi Sıkıyönetim komutanlıklarına bırakılmıştır. 6.11.1981!de çıkarılan Yüksek Öğretim Yasası ile üniversitelerde bilimsel özerkliği yok eden yasal düzenleme yapılmıştır. Sıkıyönetim komutanları
"Güvenlik soruşturması" adı altında üniversitelerde nitelikli öğretim kadrosunda ağır ve ciddi bir tasfiyeye gitmiştir. Bu dönemde, yaklaşık 5.000 öğretim üyesinin görevden alınmış veya ayrılmış olması ülkenin bilim kaynaklarının nasıl yok edildiğinin göstergesidir.

• Ülkedeki öğretmenlerin büyük çoğunluğunun üyesi bulunduğu TÖB-DER'in merkezi ve 670 şubesi kapatılmış, merkez ve şube

yöneticileri, üyeleri gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla sorgulanmış, tutuklanmış ve yargılanmıştır.

• Dünya ve ülkemizde barışı savunmak gibi insani değer ve hedeflerle kurulmuş olan Barış Derneğinin merkez ve şubeleri kapatılmış, yöneticileri üyeleri gözaltına alınmış, tutuklanmış ve gizli örgüt üyesi olmak suçlamasıyla yargılanmıştır.

• Ülkede örgütlü her türlü yapıyı yok etmek amacıyla bir kıyım başlatılmıştır. Sadece Ege bölgesinde, Sıkıyönetim Komutanlığının emriyle Eşrefpaşa'yı Sevenler Derneği, Torbalı Kasaplar Kulübü, Kınık Traktörcüler Derneği, Ege Briç ve Satranç Derneği, Ödemiş Patates Ekicileri Fidancılar ve Pamukçular Derneği, Fakir Hastalara Yardım Derneği, Sağırları Koruma Derneklerinin dahi içinde bulunduğu 589 dernek kapatılmıştır. Ülke insanlarına; yasal partilerin, sendikaların, derneklerin ve hatta kooperatiflerin "ihtilalci gizli örgüt" sayıldığı akıl almaz bir süreç yaşatılmıştır.

• Atatürk'ü ve Atatürkçülüğü ağzından düşürmeyen sanıklar Atatürk'ün mirasları kabul edilen Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunu da kapatmışlardır.

• Bu süreçte; ülkede son derece sistemli baskıcı bir sansür uygulanmıştır. Haberleri ve yazıları nedeniyle birçok gazeteci tutuklanmış, yargılanmış ve mahkum olmuştur. Ülkede yayınlanan tüm basın organları en az bir kez kapatılma cezası almıştır. Öyle ki; Cumhuriyet gazetesi başyazarı Nadir Nadi'ye, 22 yıl önce yazdığı bir yazıyı yeniden yayınladığından dolayı mahkumiyet verilmiştir.

• Bilim ve Sosyalizm yayınlarına bir yargı kararı olmadan sadece Sıkıyönetim Komutanının emri ile el konulmuş ve 133.607 adet kitap imha edilmiştir.

• Yayında tekel olan TRT'nin yayın politikası tümüyle sanıklarca belirlenmiştir. 14.9.1980 tarihinde TRT Genel Müdürlüğü'ne "Haberlerde uyulması gerekli Kurallar" adıyla ağır bir sansür metni tebliğ edilmiştir. Sanat eseri olan filmler, dizi filmler dahi sakıncalı bulunarak yayından kaldırılmış, daha da ileri gidilerek yakılarak yok edilmiştir. Sansür, transseksüel bir şarkıcıya sahne yasağı koymaya kadar vardırılmıştır

• Meslek örgütlerinin bağımsızlıkları yok edilmiş, Türkiye Barolar Birliği Adalet Bakanlığı'na, Türk Tabipler Birliği Sağlık Bakanlığı'na, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Bayındırlık Bakanlığı'na bağlanmıştır.

Yargıç ve yargı bağımsızlığı ile savunma hakkı ciddi biçimde yok edilmiştir;

• Sanıklar, kendilerine yasama görevi yükleyerek darbenin ilk 6 ayında 123; 9. ayda 175, 1981 yılının sonunda tam 268 yasa çıkarmışlardır.

• Sanıklar kendilerine Sıkıyönetim Askeri Mahkemeleri kurma, gerekli atamaları yapma yetkisi vermiş, MGK'nın varlığına, emir ve kararlarına karşı işlenecek suçlara da bu mahkemelerde bakılacağını ilan etmişlerdir. (6 ve 7 no'lu bildiriler)

• Yüksek yargı organlarının başkan ve üyelerinin atamaları yürütmeye bırakılmış, bu şekilde yargı bağımsızlığı ilkesi ciddi şekilde zedelenmiştir.

• Sanıklar büyük siyasi davalarda,mahkemeleri konuşmalarıyla yönlendirmeye ve baskı yapmaya çalışmışlardır.

• Mahkumiyet kararlarına muhalefet şerhi koyan sıkıyönetim mahkemesi yargıçları başka yerlere sürülmüş, birçok savunma avukatı çeşitli bahanelerle duruşmalardan atılmış, gözaltına alınmış, tutuklanmış, yargılanmış ve sürülmüşlerdir. Savunma hakkı ve savunmanlık görevinin gerekleri ortadan kaldırılmış, avukatların müvekkilleriyle cezaevlerinde görüşmeleri engellenmiş, kısıtlanmıştır.

• 13.7.1981'de alınan kararla doğal yargıç ilkesi çiğnenerek sıkıyönetim döneminden önceki suçların davalarına da sıkıyönetim mahkemelerince bakılacağına karar verilmiştir.

• 19.9.1980 de açıklanan kararla; 3 yıla kadar olan cezaların temyiz hakkı ortadan kaldırılmıştır. Bu karar ile insanların yargı güvencesi, yasaların geriye yürümezliği ilkesi çiğnenmiş, yargısal denetimden kaçılmıştır.

• Gözaltı süresi neredeyse bir mahkumiyete dönüştürülerek 90 güne çıkartılmıştır.
• İhbarcılık zorunlu hale getirilmiştir.
• 12.8.1981 tarihli "Takip edilecek şahıslar hakkındaki emir" ile insanların mezheplerine kadar fişlenmesi,ve ülkede fişlenmeyen insanın kalmaması sağlanmıştır.
• Çıkarılan yasa ve yayınlanan bildirilerle, hukuksuz gözaltı ve tutuklamalarla, ülkede polis devleti uygulaması yerleştirilmiştir.
Yine bu dönemde Türkiye Cumhuriyeti'nin temel ilkelerinden olan laiklik ilkesi sanıklar tarafından çiğnenmiştir;
• 19.10.1981'de okullarda zorunlu din dersi uygulaması getirilmiştir.
• Atatürk Yüksek Kurulu, 20 Haziran 1986 günü Cumhurbaşkanı Kenan Evren başkanlığında toplanarak, Türk İslam Sentezi'ni temel alan bir kültürün bütün millete kabul edilmesine yönelik bir raporu benimsemiştir.
• Diyanet İşleri Başkanlığınca, yurtdışına çok sayıda din adamı gönderilmiş ve bunlardan 260 görevlinin maaşının,sanıklardan Kenan Evren'in onayıyla, Suudi Arabistan merkezli, Rabıta-ül İslam örgütünce ödendiği kanıtlanmıştır.
Sanıklar, kararlarıyla yasamanın görevlerini kendileri üslenmiş, -anayasa dahil- yasaların oluşturulmasında tek söz sahibi olmuşlardır;
• 1981 yılında, Kurucu Meclis Hakkında Kanun çıkartılmış ve Kurucu Meclis MGK ve Danışma Meclisinden oluşturulmuştur.Ancak, MGK ile Danışma Meclisi arasında alt-üst ilişkisi getirilmiş ve yasa ile anayasanın hazırlanmasında son söz hakkı ve hükümeti denetleme görevi yine MGK'ne bırakılmıştır.

• Danışma Meclisine yeni anayasa metnini hazırlama görevi verilmiştir.Ancak MGK'nin 65 sayılı kararı ile feshedilen partilerin genel başkan,genel sekreter ve yardımcıları ile yönetim kurulu üyelerinin,her türlü siyasal faaliyeti yasaklanan dernek,tüzel kişilik ve toplulukların bu konuda kişisel görüş açıklamaları yasaklanmıştır.
• 71 sayılı kararla, Anayasanın geçici maddeleri ile Devlet Başkanının Radyo ve Televizyonda ve yurt gezilerinde yapacağı Anayasayı tanıtma konuşmalarının hiçbir surette eleştirilmesi, bunlara karşı yazılı veya sözlü herhangi bir beyanda bulunulması yasaklanmıştır.
• 118 sayılı kararla, MGK üyelerinin faaliyetleri, gezi ve konuşmaları seçim yasakları kapsamının dışına çıkarılmıştır.
• 167 sayılı kararla, Danışma Meclisi tatile girdiğinde M.G.K.'ne doğrudan doğruya yasama yetkisi verilmiştir.
• M.G.K'ne 1983 seçimleri öncesi kurulan MDP'nin 3, Halkçı Partinin 7, ANAP'ın 7, SODEP'in 37, YGP'nin 62, DYP'nin 320 kurucu üyesini ilk aşamada veto etmiş, yeni kurulan partilerin kurucu üye sayısının en az 30 kişi olması yolunda karar alarak partilerin siyasal yaşama dönmelerinin önüne her
türlü önlemi almıştır. İlk başta 1683 adaydan 672'si veto edilmiştir. Büyük Türkiye Partisi 79 sayılı kararla kapatılmıştır.
• Sanıklar, 27.12.1979 tarihinde Cumhurbaşkanına gönderdikleri bir muhtıra ile devletin Anayasal kurumlarını ve parlamentosunu hedef almış ve ülke yönetimine karşı elinde bulundurduğu askeri gücü kullanarak manevi cebirle Anayasa nizamına ve devlet kurumlarına karşı kalkışma niyetini göstermiştir.
12 Eylül 1980 tarihinde ise askeri bir darbe yaparak Bakanlar Kurulunu ve Devletin tüm anayasal kurumlarını ortadan kaldırarak TCK.'nun 147. maddesinde düzenlenmiş olan "Bakanlar Kurulunu devirmek- Çalışamaz hale getirmek" fiillerinde bulunmuşlardır.
27 Ekim 1980 tarihli 2324 sayılı Anayasa Düzeni hakkında Kanun'u yayınlamışlar ve bu kanuna dayanarak varlıklarını meşrulaştırmaya çalışmışlardır. Kanun olarak belirtilmiş olan ancak halk iradesi ve yasama kurumundan geçmemiş bu yasa ile;

• 1961 Anayasasının bazı istisnalar saklı kalmak kaydı ile yeni Anayasa yapımına kadar yürürlükte kalacağı ve,
• 1961 Anayasası'nın TBMM'ne ve Senato'ya ait olduğunu belirttiği görev ve yetkilerin Milli Güvenlik Konseyi'ne; Cumhurbaşkanına yüklediği görev ve yetkilerin ise konsey Başkanına verildiği; Milli Güvenlik Konseyi'nin bildiri ve kanunlarında yer alan ve alacak olan hükümler ile çıkmış ve çıkacak olan Bakanlar Kurulu kararı veya ortak kararnameler hakkında yürütmenin durdurulması veya iptal isteminde bulunulamayacağı, Milli Güvenlik Konseyinde alınan ve alınacak, yayınlanmış ve yayınlanacak bildiri, karar ve kanunlardan 1961 Anayasasına uymayanların anayasa değişikliği, yürürlükteki kanunlara uymayanların da kanun değişikliği olarak yayınlandıkları tarihte yürürlüğe girecekleri öngörülmüştür.
• Milli Güvenlik Konseyi'nin 50 numaralı bildirisi ile her türlü siyasi faaliyet yasaklanmış; 16 Ekim 1981 tarih ve 2533 sayılı kanunla daha önce siyasi faaliyetleri yasaklanan siyasi partiler kapatılmıştır

Darbe ile birlikte temel hak ve özgürlükler ile tüm siyasal ve ekonomik özgürlükler ortadan kaldırılmış, Cumhuriyet devlet şeklinin hukuksal yapısı bozulmuş ve işlemez hale getirilmiştir.
Çağdaş hukuk, herkesin dokunulamaz, devredilemez, vazgeçilemez haklarının olduğunu kabul ederek "yaşam hakkını" kutsal ana ilke olarak savunmakta; ölüm cezasının bu ilkenin çiğnenmesi anlamına geldiğini kabul etmektedir.

12 Eylül döneminde, insanların "yaşam hakları" yoğun şekilde ihlal edilmiştir. Gözaltında kayıplar ve belgelenen -bazen de dönemin bürokratlarınca açıkça ifade edilen- işkence olayları, büyük bir hukuksuzluğun göstergesi olmuştur. Türkiye'nin de bir iç hukuk metni olarak uygulamak zorunda bulunduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine göre, temel haklardan olan yaşama hakkı ve işkence yasağına hiçbir surette kısıtlama getirilemeyeceği,bu hakların mutlak koruma altında olduğu açıktır. Sanıklar uygulamalarıyla

ulusalüstü hukukun normlarına da aykırı davranmıştır. (Bu hak ihlallerine ilişkin istatistiki bilgiler yukarıda verilmiştir.)
Bilim-sanat, basın-yayın, dernek kurma, toplanma ve gösteri yürüyüşü yapma, düşünceyi ifade etme, adil yargılanma hakları tamamen ortadan kaldırmış, hak ihlalleri yaptırımsız kalmıştır.
Yasama, yürütme, yargı erkleri tek elde toplanarak Anayasa'nın temel ilkelerinden "kuvvetler ayrılığı ilkesi" çiğnenmiştir.
18.yy.da yaşamış olan Montesqieu; yasama, yürütme, yargı erkleri tek elde toplanarak "ZULMÜN KAYNAĞI" olarak nitelendirmiştir.
Ağır sansür nedeniyle; ülkede ve dünyada yaşananlardan haberdar olamamak, bilgilenememek toplumda teslimiyet ve çaresizlik duygusu, yılgınlık yaratmış ve halkı apolitikleştirmiştir.
Çalışma yaşamına ilişkin son derece ağır bir kısıtlamalar getirilmiş; kıdem tazminatı hakkına ilişkin yasal sınırlamalar yapılmış, izinler ve tatil süreleri azaltılmış, iş sağlığı ve iş güvenliği hükümleri işçiler aleyhine değiştirilmiş, grevin yasak olduğu işkolları genişletilmiş, grev ertelemeye ilişkin esneklikler getirilmiş, grev kırıcılığını resmileştiren düzenlemeler yapılmıştır.
Dayatılan yeni ekonomik durumda, tefeci bankerler kitlesel bir trajedi yaratmış, işsizlik artmıştır.
Yapılan darbe ve sonrasında gelişen olayların tümü o gün yürürlükte bulunan 1961 Anayasası'na ve sanıkların yönlendirmesi sonucu hazırlanan 1982 Anayasası'na dahi aykırıdır;
ANAYASA m. 6 : Hiç kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.
6.maddede belirtilen devlet yetkileri, Anayasadan kaynaklandığı gibi, kimin tarafından kullanılacağı da yasada belirtilmiştir. AMA MGK YETKİSİNİ ANAYASADAN ALMADIĞI GİBİ, EYLEMİ DE TÜRK CEZA YASASI'NDA SUÇ OLARAK TANIMLANMIŞTIR.
Anayasa ve Uluslararası Hukuk anlamında Türkiye Cumhuriyeti, "Yasama", Yürütme" ve "Yargı" erki olarak üç organı bulunan bir devlettir." Yasama" organı tek bir kurul yani Türkiye Büyük Millet meclisi, "Yürütme" Cumhurbaşkanı ile Başbakan ve Bakanlar Kurulu, "Yargı" da Anayasa Mahkemesi, Hakimler ve Savcılar Yüksek

Kurulu, Yüksek Seçim Kurulu gibi kuruluşlarla Yargıtay, Danıştay ve Askeri Yargıtay adını taşıyan yüksek mahkemeler, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ve Uyuşmazlık Mahkemesi'nden oluşur.Cumhurbaşkanı ise ,Türk Kamu Hukuku düzeninde hem Yasama, hem Yürütme hem de Yargı alanına ilişkin görev ve yetkilerle donatılmış bir organ-kişi olmakla beraber, Anayasa sistematiği içinde "Yürütme" başlıklı ikinci bölümde öngörülmüştür.
Bu düzenlemenin bir sonucu olarak , Devletin "Yürütme" organı ve onun bir uzantısı konumundaki "idare" ye daha yakından baktığımızda da Cumhurbaşkanını görürüz. Anayasa, Cumhurbaşkanından sonra " Bakanlar Kurulu"ndan söz etmekte,aynı madde içinde "Başbakan"ı öngörmektedir.

12 Eylül Askeri Darbesini gerçekleştiren Silahlı Kuvvetler mensubu 5 general, bu eylemlerinin bir uzantısı olarak yargı ve yasamanın yanında hem Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu ve Başbakan'ın görevlerini, yani yürütmeyi ele geçirmişler ve 24 Kasım 1983'e kadar da bu yetkileri, Milli Güvenlik Konseyi adıyla kullanmışlardır. Anayasa'nın 1982 yılında halk oylaması sonucunda yürürlüğe girmesine kadar da Kenan Evren hem Genelkurmay Başkanı ve hem de Devlet Başkanı sıfatını kullanmıştır.
Hukuk devletinin temel ilkesi Devlet içinde tüm kamusal yaşam ve yönetimin yargı denetiminin altında olmasıdır. Hukuk Devletinde , olağanüstü dönemlerde bile adli-idari kolluk yetkilerinin ne kadar genişleyeceği, hangi durumda hangi yetkinin nasıl kullanılacağını, yine Anayasa ve yasaların düzenlemesi ilkesinden vazgeçilemez. Yönetimin, hukukun dışına çıkarak kuralları kendisinin koyup uygulaması Hukuk Devleti ilkesiyle bağdaşmamaktadır.
Kaldı ki, idarenin sebepsiz hiçbir davranışı olamaz ve bütün davranışlarının tüm sebepleri de hukuka uygun olmak zorundadır.İdare

hukukunda yer alan tüzel kişiler ve varlıkların tüm işlem ve eylemlerinin sebebi, daha önceden hukuk ilke ve kuralları ile belirlenmiş bulunan durumlara uygun olma zorunluluğundadır. Sebep, aynı zamanda "kamu yararı" denilen bir amaca yönelik olarak ortaya çıkmış ve ancak o amaca ulaşılmasının gerekli ve zorunlu kıldığı bir sebep olabilir. Ancak, idarenin hiç bir davranışı, hiç bir zaman, hiç bir koşulda "kamu yararı" amacının dışında kullanılamaz. Kamu yararına yabancı her unsur idarenin davranışını sakatlar ve hukuka aykırı bir hale getirir. Bu aykırılığın anlaşılamaması, belirlenmesi için bir yargı önüne getirilememesi, yaygın olması nedeniyle toplumda buna göz yumulması ya da yargı yerlerinde fazla önemsenmemesi gibi olguda görülebilecek veya bulunabilecek hiç bir özür bu bilimsel gerçeği ortadan kaldıramaz.İdare işlevi, devletin yasama ve yürütme erklerinin saptadığı siyasi yönde ve hukuki çerçeve içerisinde, toplumun düzenli ve uygarca yaşamını sağlamak ve sürdürmek için (esas itibariyle) kamu gücü ve usuller kullanılarak doğrudan, devamlı ve ahenkli surette kamusal faaliyet yürütmesidir.

İdari işlem kural olarak idari organ ve makamların "idare" alanındaki irade açıklamasıdır. Dolayısıyla organik yönden olmasa da Yasama ve Yargının da bu alana giren işlemleri "idari"dir. İdarenin işlemlerinin " kamu yararı amacı" taşıması gereğinin bir sonucu olarak; kamu yararının nerede ve ne olduğuna, nasıl somutlaştığına karar verme yetkisi, Türk Anayasal ve pozitif hukuk düzenine göre asli kural koyma yetkisine sahip bulunan "Yasama organıdır". Bir uyuşmazlık durumunda ilke ve kuralları yorumlayarak " kamu yararının ne olduğu"nu belirleme görevi görev ve yetkisi de "yargı"nındır.

Ancak sanıklar yaptıkları düzenlemelerle bu yolu kapatmıştır.Hem yürütme ve hem de yargı yetkisini üstlenen MGK'dan, kendi yaptığı işlemlerin yargısal denetimini de yapması tabii ki beklenemez. Sonuç olarak 12 Eylül 1980 Askeri darbesinin kendisi başlı başına bir suç olmakla birlikte 12 Eylül 1982 Anayasası ile de uygulamaları devam etmektedir. Darbeciler halen, dönemlerinde yaptıkları

uygulamalar nedeniyle yargılanamamış, kendilerini yargıya karşı Anayasa ile zırhla donatmışlardır.
Arjantin ve Yunanistan örneklerinden görüldüğü üzere, ülke yönetimini silah gücüyle ele geçiren darbeci subaylar yargılanıp mahkum edilmektedir. Hatta Yunanistan'da darbeci subaylar hala hapis cezalarını çekmektedirler. Bu ülkelerde, ordu iktidarı ele geçirdiği zaman mevcut hukuk sistemini ele geçirip kendi hukuk sistemlerini hayata geçirmiş olmaları, yargılanmalarına engel teşkil edememiştir. Zira, onlar da mevcut anayasal sistemin öngördüğü usuller dışında zora-silaha dayalı bir yönteme başvurmuşlardır ki, hukukun temel ilkelerine göre bu yöntem meşru değildir. Kendisi meşru olmayan bir yönetimin, çıkardığı yasaların hukuki ve meşru olması da düşünülemez. Bu nedenle, sanıkların kendilerini yargılanmaktan bağışık kılan Anayasa'nın geçici 15.maddesinin meşru bir hukuki temeli yoktur. Hukukun temel ilkelerine tamamıyla aykırıdır, YOK HÜKMÜNDEDİR.
Darbe döneminde yürürlükte bulunan 1961 Anayasası'nda açıklık olmamakla birlikte, yine aynı dönemde bir iç hukuk kuralı olarak hukuk sistemimizin bir parçası olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 15. maddesi temel hak ve özgürlüklerdeki sınırlamaların "demokratik toplumun gereklerine aykırı olamayacağı" hükmünü düzenlemektedir.
Demokratik toplumun gerekleri" 1961 Anayasası'ndaki karşılığı "hakkın ve hürriyetin özüne dokunmama" ilkesidir. "Sınırlamanın sınırlanması ölçütleri" olarak adlandırılan bu ilke ;

- Uluslararası hukuktan doğan yükümlülükler,
- Oranlılık
- Dokunulmaz hakları içermektedir.

İdarenin, sınırlamanın sınırlanması ölçütlerine uymaması sonucunda ortaya çıkan eylemi açık bir hukuka aykırılık durumu oluşturmaktadır. İdarenin eylemlerinin "açık bir yolsuzluk ve usule aykırılık" ile "mülkiyet hakkına veya amme hürriyetine tecavüz" ün söz konusu olması ve bunun "maddi ve fiili icra" ile uygulanması yolu ile kamuya yansıyan eylemleri "fiili yol" olarak adlandırılmaktadır.

Fiili yolun çok önemli bazı sonuçları olduğu, öğretide genellikle tartışmasız bir biçimde kabul edilmektedir. Bunlardan birincisi, biçimsel olarak bulunsa bile idari işlem ve kararların "yok hükmünde" sayılması ile idarenin sorumluluğunun nitelik ve hukuksal esasının değişmesi; ikincisi de; bir öncekinin doğal uzantısı sayılması nedeniyle kamu görevlisinin adliye mahkemesi önünde kişisel sorumluluğunun söz konusu olmasıdır. Fiili yolda artık o tutum ve davranışın,ne idare ve ne de kamu göreviyle bağdaştırılması mümkün olmadığından olay tam anlamıyla bir suç ve hukuksal yönden de "haksız fiil"e dönüşmektedir.
Anayasa Mahkemesi, olağanüstü dönemlerde çıkarılan KHK'lerin yargısal denetimine ilişkin olarak verdiği 90/25 E., 91/1 K. nolu ve 10.9.1991 tarihli kararında; belli bir bölge ve zaman için olağanüstü hal uygulanan yer ve süreyi bağlayacak biçimde çıkarılan KHK'lerin sadece bu sınırda işlev görmediğini, daha geniş bir an ve zamana etki yaptığını belirtmiştir. Bu KHK'ların, Olağanüstü Hal Kanununda da değişiklik yapılabilir ve gerek OHAL ve gerekse bu yasada değişiklik yapan yasalar Anayasa Yargısı denetimine tabidir. Bu yasalar Anayasa Mahkemesi denetimine tabi iken, (Anayasa m.148/1) anayasa yargısının görevi dışında kalan olağanüstü dönem KHK'lerinin söz konusu Kanunu değiştirebileceğinin kabulü, Hukuk Devleti ilkesine aykırıdır. İdarenin işlemlerine karşı iptal davası açılması, olağanüstü dönemlerde de yasaklanamaz. (Any . m. 91/6 E., 91/20 K. 3.7.1991)

Anayasa'nın geçici 15. maddesi belirli bir dönemde fevkalade şartlar altında siyasal görev yapan Milli Güvenlik Konseyi ve Danışma Meclisi Üyeleri ile bu dönemde alınan kararları uygulayan kamu görevlilerini cezai, mali ve hukuki sorumluluktan koruyan kurallar bütünüdür. fevkalade dönem olarak adlandırılan dönem 12 Eylül 80 tarihinden ilk genel seçimler sonucu toplanacak TBMM başkanlık Divanı oluşuncaya kadar geçen süre içinde çıkarılan Kanunlar ile Kanun hükmünde kararnameler ile 27 Ekim 1980 tarihli 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun uyarınca çıkarılan

karar ve tasarrufların Anayasaya aykırılığının iddia edilemeyeceği yolundaki Anayasa Geçici 15. maddesinde sözü edilen dönemdir. Bu dönemde çıkarılan kanun ve Kanun hükmünde kararnamelerin Anayasaya aykırılığının iddia edilememesi o dönem bunların tartışma konusu olmalarının önüne geçmek üzeredir.
1961 Anayasası geçici 4. maddesi ve 82. Anayasası geçici 15. maddesi ile sürdürülen Anayasaya aykırılık iddiasında bulunulamaması ve yasalara karşı cezai, mali ve hukuki sorumluluğun kaldırılmasına ilişkin hükümler, Anayasa Mahkemesi Başkan vekili Güven Dinçer'in 91/31 E. ve 91/ 27 K. No'lu karardaki, karşı oy yazısında belirttiği gibi; Türkiye'yi Anayasa ile değil, yasaklayıcı geçici maddelerle yönetilen bir ülke durumuna düşürmüştür. Kaldı ki Anayasal yorumlarda anayasal hakların eksiksiz kullanılması ve Anayasal kurumların bütünüyle çalışması temel yorum olmalıdır. Anayasa hükümlerindeki belirsizlik ve uyumsuzluk hallerinde geçici maddenin yorumunun da anayasal hakların eksiksiz kullanımını sağlayıcı ve madde kapsamını daraltıcı şekilde yorumlanması gerekir.

"Anayasa'nın 2. maddesinde "Hukuk Devleti" Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayılmıştır. Cumhuriyetin nitelikleri Anayasa'nın 4. maddesinde sayılmış olan değiştirilemez, değiştirilmesi teklif edilemez biçimindeki hükümler arasında sayılmıştır. Böylece Anayasa'nın 1,2, ve 3. maddeleri, Anayasanın öteki hükümlerine göre bir "üst norm" niteliğindedir. Sözü geçen dönemde çıkarılan yasama işlemleri yönünden de olsa, Anayasal yargı denetimine yer vermeyen üstelik bu denetimsizliğe zamanla bir sınır da getirilmeden Anayasa'nın geçici 15.maddesini temel kabul ederek yapılan uygulama Cumhuriyetin " hukuk devleti ilkesi" ile bağdaşmaz.
Öte yandan Anayasa'nın 138. maddesi, hakimleri önce Anayasaya, yasaya ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre karar vermekle görevli kılmıştır. Geçici 15. maddenin uygulanması

durumunda hakim Anayasa hükmünü bir kenara bırakarak geçici maddesindeki Anayasanın uygulanmamasına ilişkin madde hükmüne öncelik tanımış olacaktır.
Anayasa'nın 125/1.maddesi "idarenin her türlü işlem ve eylemlerine karşı yargı yolu açıktır" "hükmünü düzenlemektedir. Geçici 15. madde hükmüne karşı idarenin tüm eylem ve işlemlerinin yargısal denetime tabi tutulabilir olmasının en büyük dayanağı Anayasa'nın "Cumhuriyetin Nitelikleri" başlıklı 2. maddesinde yer alan "hukuk devleti" ilkesidir.
Yürütmenin her tür eylem ve işleminin yargı denetimine açık oluşu, demokratik bir devlet niteliğini belirleyici bir ölçüdür.Temel niteliği değiştirilemez, değiştirilmesi önerilemez . Hukuk devleti ilkesi olan bir Anayasada geçici madde ile sınırsız bir zaman için tüm eylem ve işlemler için yargı zırhı oluşturulması temel niteliklere karşı yasamanın bir ihlalidir. Bu nedenle Hukuk devleti ilkesi temel alındığında Geçici 15. madde hükümleri sanık ve arkadaşlarının yargılanmalarının önüne geçebilecek nitelikte ve Anayasanın 2. maddesi göz önüne alındığında üst norm niteliğinde değildir.
Anayasayı ihlal suçunun (TCY.m 147) devletin cebri gücünü elinde bulunduranlar tarafından da işlenebilir.
Bu madde ile Cumhuriyetçiliğe, demokrasiye ve nitelikleri Anayasa'da belirlenmiş olan siyasal düzenimize yönelik, bünyesinde zor ya da şiddet içeren maddi hareketler teşebbüs aşamasında kalmış olsalar dahi cezalandırılmaktadır.
Yüksek Adalet Divanı kararında "cebren teşebbüs" lafzının sadece maddi cebir için değil, manevi cebir için de kabulü gerektiği teyit edilmiştir.Şikayete konu fiil TCK .147. maddesinde düzenlenmiştir. Şikayet edilen ve arkadaşları silahlı güçlerini kullanma cebri ile 12 Eylül 1980 tarihinde TCK'nun 147. maddesini ihlal etmişlerdir.

UNUTANLARA ANIMSATILIR……

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE

ANKARA

12 Eylül 1980 darbesinin mağduru olarak komisyonunuzda görüşlerimi dile getirip, bilgi aktarmak isterim.

Ben Gaziantep'in Karşıyaka mahallesinde terzilik yapıyordum. Bayram arifesinde dükkânımda çalışırken hiç alakam olmayan cinayetlerin faili haline getirildim. Bu komplonun sorumlusu da o dönem siyasi şubeye bakan Baş komiser Kemal EMRE ve ekibidir. Bugün ortaya çıkan bilgiler ışığında şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Darbe hazırlığı için, kaos yaratmak için cinayet işlettiler. Sonra da işlettikleri cinayetlere fail buldular. Çünkü ben tutuklanıp cezaevine konulduktan sonra, tahminen 8-10 ay geçmişti, PKK davasından insanlar da aynı cinayetler nedeniyle sorgulandı. Haklarında dava açıldı. Sorgulanan PKK'lıları 1980 yılında birçok gazete manşetten haber yaptı." Cinayet Aydınlatıldı" şeklinde manşetlerdi! O haber kupürleri de dosyaya girmişti.

Gıyapta ceza kesildiği ve uğradığım haksızlığı gidermek için birçok defa olayı yargının gündemine taşımaya çalıştım. Her defasında önüm kapatıldı. En son 2003 yılının 12 Haziranın da Adalet Bakanlığı'na konuya dair başvurum oldu. Adalet Bakanlığı dilekçemi işleme koyup, Gaziantep Cumhuriyet savcılığına gönderdi. Cumhuriyet savcılığı da eski mahkeme kararlarını alt alta yazıp kendi kararı haline getirmiş. Yani olayları aydınlatmamak için ne gerekiyorsa onu yapmış.

Bu cinayetlerin faillerini devletin bildiğini düşünüyorum. Bu devletin MİT'i var, POLİS'i var, ASKER'i var. Herhangi bir olayı aydınlatmak isterlerse çok rahat aydınlatıyorlar. Aydınlatmak istemedikleri

olaylarda ise üç maymunu oynuyorlar.

Komisyonunuzdan talebim: bana isnat edilen olayları darbelere hazırlık çalışması olarak kabul edip, konu hakkında Devlet'in, Mit'in Polis'in ve Asker'in arşivlerindeki bilgileri komisyonunuzun önüne getirmenizdir. Ben işlemediğim cinayetler nedeniyle 1978 den bu yana Devlet'in cenderesinde, baskısında, teröründe yaşıyorum.

Konuyu komisyonunuzun gündemine alacağınız umuduyla, sayılarımla bilgilerinize sunuyorum. 15.05.2012

Tahir CANAN

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE

ANKARA

12 Eylül 1980 darbesinin mağduru olarak komisyonunuzda görüşlerimi dile getirip, bilgi aktarmak isterim.

Ben Gaziantep'in Karşıyaka mahallesinde terzilik yapıyordum. Bayram arifesinde dükkânımda çalışırken hiç alakam olmayan cinayetlerin faili haline getirildim. Bu komplonun sorumlusu da o dönem siyasi şubeye bakan Baş komiser Kemal EMRE ve ekibidir. Bugün ortaya çıkan bilgiler ışığında şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Darbe hazırlığı için, kaos yaratmak için cinayet işlettiler. Sonra da işlettikleri cinayetlere fail buldular. Çünkü ben tutuklanıp cezaevine konulduktan sonra, tahminen 8-10 ay geçmişti, PKK davasından insanlar da aynı cinayetler nedeniyle sorgulandı. Haklarında dava açıldı. Sorgulanan PKK'lıları 1980 yılında birçok gazete manşetten haber yaptı." Cinayet Aydınlatıldı" şeklinde manşetlerdi! O haber kupürleri de dosyaya girmişti.

Gıyapta ceza kesildiği ve uğradığım haksızlığı gidermek için birçok defa olayı yargının gündemine taşımaya çalıştım. Her defasında önüm kapatıldı. En son 2003 yılının 12 Haziranın da Adalet Bakanlığı'na konuya dair başvurum oldu. Adalet Bakanlığı dilekçemi işleme koyup, Gaziantep Cumhuriyet savcılığına gönderdi. Cumhuriyet savcılığı da eski mahkeme kararlarını alt alta yazıp kendi kararı haline getirmiş. Yani olayları aydınlatmamak için ne gerekiyorsa onu yapmış.

Bu cinayetlerin faillerini devletin bildiğini düşünüyorum. Bu devletin MİT'i var, POLİS'i var, ASKER'i var. Herhangi bir olayı aydınlatmak isterlerse çok rahat aydınlatıyorlar. Aydınlatmak istemedikleri olaylarda ise üç maymunu oynuyorlar.

Komisyonunuzdan talebim: bana isnat edilen olayları darbelere hazırlık çalışması olarak kabul edip, konu hakkında Devlet'in, Mit'in Polis'in ve Asker'in arşivlerindeki bilgileri komisyonunuzun önüne getirmenizdir. Ben işlemediğim cinayetler nedeniyle 1978 den bu yana Devlet'in cenderesinde, baskısında, teröründe yaşıyorum.

Konuyu komisyonunuzun gündemine alacağınız umuduyla, sayılarımla bilgilerinize sunuyorum. 15.05.2012

Tahir CANAN

Bandırma M Tipi Cezaevi
B-8 Koğuşu
Balıkesir

8. Evren darbe davasına Müdahillik başvurumuz

Avukat
Senih Özay

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com

İzmir Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesi başkanlığı aracılığı ile
12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NE

ANKARA

DOSYA NO : 2012/ 3 E.

DAVAYA KATILMAK
İSTEYEN /MÜŞTEKİ : Senih Özay 57589230830 Avukat. Cum. Bul. 285/1 Alsancak. İzmir.Türkiye

VEKİLİ : Av.Ömer Kavili-Av.Müşir Delimuman-Av.Cem nemutlu – Av. Mehmet Horuş – Av. Nart Atik _ Av.Osman Betal Özay (adres antette bulunmaktadır.)

SANIKLAR : 1-AHMET KENAN EVREN

2- TAHSİN ŞAHİNKAYA

D. KONUSU : Davaya müdahale talebidir.

AÇIKLAMALAR :

Savcılık Şüpheliler Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın CMK'nın 250-252 maddeleri uyarınca yargılamalarının yapılarak 765 Türk Ceza Kanununun 146,80,31 ve 33 maddeleri uyarınca ayrı ayrı CEZALANDIRILMALARINA,

Şüphelilere atılı bulunan suçun niteği, şüphelilerin ilerlemiş yaşları ve sağlık durumları dikkate alınarak haklarında CMK'nın 109. maddesinde sayılan adli kontrol tedbirlerinden birine karar verilmesi kamu adına talep ve iddia olunur. 03/01/2012 demiş mi dir? Demiştir.

1. Şimdi Yukarıda esas no yazılı dosyada sanıkların yapmış oldukları darbeden sonra, ben İzmir' de yaramaz avukatlık yapıyorum diye, Sıkıyönetim yetkililerini zorluyorum; tek tip mavi elbise giyilmesine direnenlere " bu konu Askeri Danıştaya taşınabilir diyorum " diye mütalaa serdediyorum diye, gözaltına alındım. Çeşitli usullerde bilinen fiziki şekil dışında işkencelere maruz bırakıldım.(Kısaca AEG ya da arçelik buzdolabı ebadında yukarıdan göz deliği aşağıda yatay tabak giren 2 deliği olan demir kapalı dolaplara günde 1 kere Tuvalete çıkarılan, sözlü aşağılamalarla geçen, geceyi gündüzü, sıcağı soğuğu, bilemeden geçirilen, katran olan tek beyaz gömlekle; ayakkabımı yastık, ceketimi yorgan diye kullandığım, karnımı çekerek sığdığım yerde; 28.5 gün…) 28.5 gün siyasi şubede gözaltında kaldım. Avukatlık yapamadım.Müvekkilim Ali Akgünle İhtilattan men yaşadım diye (Türkiyede 30.000 yargıç Savcıdan bunu 0/0 99 unun bilemeyeceğini iddia ediyorum.), Müvekkilllerim Soner İlhanlar, Necdet Erdoğan Bozkurt' lar karakoldan kaçıyodu vs diye öldürüldüler diye Darbeden maddi ve manevi savunma makamı olarak zarar

gördüm.Kuzey Kafkasya Kültür Derneği başkanı olarak Derneğim o gün kapatıldı diye örgütlenme özgürlüğüm gaspedildi diye müdahilim. Dolayısıyla oğluma hamile eşim (kızım doğmamıştı henüz.) de yani medeni haklarım da… korkunç etkilendiler.Ki Halkla paylaşmak üzere savunmayı savunma adına ben ve avukatlarım mahkemenizde dans edeceğiz..

Bakınız kitabımdan alakamla ilgili, menfaatımla ilgili bölümleri önce sunuyorum ;1. ……burada orjinal dilekçemizde yani Ankarada nahkemeye bizzat sunacağımız dilekçede ;

671 sayfadır. 3 cilt halinde Ankarada bizzat sunulacaktır.

2.Bir Müvekkilimle cezaevi görüşmeme dikkatinizi çekerim ;Nanay……..

4.Kenan Evrene verilen Hukuk doktoru payesinin geri alınması yargılama sürecinde davacılığımdan ötürü müdahilim……..

5.TBMM ' ne Müvekkilim için Evren sırayı şaşırmasın diye manyakça fikirlerle idamları bile sıraya sokmaya çalıştığımız, TBMM ' ye sıram da sıram diye tutturduğum keyfiliğe dair evraklar..
……..

6.İdamlardaki Cellatları öğrenme isteğimizin aile hayatı ve şeref ve haysiyet diyerek reddine dair ilginç belge……

7. CIA ' dan darbelerdeki hangi kadroları eğittiniz başvurumuza " mantıksız sorudur ve uğraşıp araştıramayız " yollu yanıtlarını mahkemeye ibretle sunarız. ……

8.Uluslarası aktivistleri duruşmaya çağırmışızdır. Mahkeme şaşırıp kalmamalı hazırlık **yapmalıdı**

9.Savcılığınıza bütün bunlar hakkında katkı başvurumuz da ektedir.

10.Evren'e Atatürk Uluslararası barış ödülü verilmesi işlemini ek gibi dava edenlerden olduğumdan, devamını getirmek üzere müdahil olmak talebim vardır. Scanner.

11.Dostum bir Stajyer yargıcın bir Sendikaya çay içmeye girdi diye hakimlik hayatı sona erdi diye davalar açtığım, debelendiğimi hatırlamak için, hatırlatmak için müdahilim.

12.Kıbrıs harekatında ölen gençlerin ailelerine tazminat verilmelidir yollu açtığım davalarda; Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin ek gibi her askerlik yaşına gelenin başına gelebilecek durumdur diye davalarımın reddine duyduğum sancı nedeniyle müdahilim.

13.Mahmut Özden isimli çerkes bir delikanlının Dernek yakınında durakta komandolar denilen kişilerce taranarak öldürülmesi sonrası açtığım, Danıştaya davada, İdarenin önceden önlem alması mümkün bulunmadığından denilerek davanın reddini yaşadığım için müdahilim.

14.12 Eylül oldu diye o sırada KKKD başkanı oldum için Derneğe baskın, arama, her şeyine elkoyma, örgütlenme hakkı yokoluşunu yaşadığım için müdahilim

15. Evim kira mı mal sahibimiyim diye araştırmalara girişen siyasi polislere kızgınlığımdan ötürü müdahilim.

16.Yaşlı anneme yurtdışındaki devrimci oğlunu belki ziyaret eder diye, belki kuryelik yapar diye devletin yüksek menfaatlerine aykırı diye pasaport verilmeyişini ve Manisa İdare mahkemesinde davalara kalkıştırttığı için müdahilim.

16,5.Her yurt dışına çıkışta siyasi şubece girilmez bir odaya alınarak uçağı bile bekletişim zabıtlar daktilolar klasörlere boğuluşum yüzünden rahatsızlığım için müdahilim.

17.O dönemde Avukatlara /savunmaya kötü davranan askeri ya da sivil yargıçların sonradan avukat olmaya kalkıştıklarında engelleme çabam için, buna devam arzum için örneğiyle müdahilim.

18.Cangüvenliği nedeniyle Erzurum Ziraat Fakültesinden İzmire kurtuluş umuduyla nakil furyasında evlendiğim karım da dahil

onca çocuk için Danıştay Danıştay dolaşmakla ve olmakla duygularını paylaştığım için müdahilim.

19.ETYÖO ve Gazieğitim Enstitüsü ve Endüstriyel Sanatlar ve Dişçilik Fakültesi ……. Okulları öğrencilerinin can güvenliği nedeniyle okula gidemeyiş, devamsızlıktan sınıfta kalma, burslarını alıverme işlemlerine davalar aça aça, canımızın çıkması nedeniyle müdahilim.

20. İdam cezası almış Müvekilime Walkman ve pipo cezaevine verebilme yolunda Danıştayda yenilmem ancak Adalet bakanlığının inayeti mi keyfi ne ise onunla verebilmem yüzünden yargı dünyam için müdahilim.

21. Gözaltına alınacağımı hissederek bir vasiyetname yazdım hızla ve ptt ile sıkıyönetim komutanına yolladım ve suretini bir dost avukatın kasasına kilitlemiştim; Ki galiba bu beni Komutanın malı deyip durdukları için işkenceden kurtardı. Ama yine de müdahil olmama yol açmalıdır.

22.Baroma başvurup toplumsal olarak bu dava ile yakın ilgisini talep etmeme rağmen hukuk yerine siyaseti tercih ederek, Hukumet samimi değil vs diyerek geri çevrilememden ötürü daha inatla müdahilim.

23.Gazeteciler cemiyetine üye olan ve fakat bir de çağdaş gazeteciler Derneğine üye olmak isteyen dost Müvekkillerime o dönem yargısının geçit vermemesi dolayısıyla da hukuksal üzüntülerimden dolayı müdahilim.

24.M.K 159.md. Kadınlar Kocalarından izin almadan işteÜzüldüm

diye diye müdahilim

25. TCK 438.Md. Antalya'da dul bir bayana tecavüz edildiğini, Antalya Ağır Ceza Mahkemesi'nce tecavüze uğrayan kadın

hakkında, emniyet müdürlüğünden alınan bilgiye göre hayat kadını olduğundan bahisle, uygulanması istenen TCK 438. maddedeki "Irza geçmek ve kaçırmak fiilleri fuhuşu kendine meslek edinen bir kadın hakkında irtikap olunmuş ise ait olduğu maddelerde yazılı cezaların üçte ikisine kadarı indirilir" hükmünün; Anayasa mahkemesine taşınamsındaki çalışmamda mahkeme de kabul görmeyip ancak kadın parlamenterlerle kanunun kaldırılmasına bulaştım diye müdahilim.

26.Mahkemenizin savcı Kayasunun Evren hakkındaki dava açma teşebbüsü dosyasını celbettiğiniz için onlar konusunda yardım etmek için müdahilim.

27.Antalya savcısı bu dosyanın aşamasını sürekli sorduğu için; bu sefr de sizin ondaki dosyayı istetmenizi talep için müdahili.

28.12 Eylül bayrak planının bulunup gönderilmesi isteğiniz sırasında dosyada bu planın meşhur Gölcük zemin altından çıktığı bilgisine ulaştığım için müdahilim.

29. Mahkemeniz Fahri Korutürke uyarı mektubunun peşine düştüğü için yardımcı olmak üzere müdahilim.

30.Mahkemeniz Darbe toplantı tutanaklarını talep etmiş gözüktüğü için yardımcı olmak için müdahilim.

31.Mahkemeniz MİT, MGK Genel Sekreterliği, Emniyet genel Müdüürlüğünden, jandarma Genel Komuatnlığından, MSB ' dan, jandarma dışı komuatnalıklardan diyerek tüm belgeleri istemiş olduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

32.mahkemeniz sırf Fatsa dosyasını yollaması için MSB ' na yazı yazdı ve cevap bekeldiği için müdahilim.

33.YHSK ' dan atılan hakimleri sorduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

34.YÖK' ten atılan Öğretim üyelerini sorduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

35Milli Eğitim bakanlığından atılan Öğretmeneri sorduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

36.Tüm İdarelerden Özellikle mamaktan söz ederekl Cezaevleri ve işkenceleri sorduğu için yardımcı olmak üzere müdahilim.

37.Başbakanlığın personel dairesinin mahkemenize atılan devlet memurları listesine ulaşılamadığı cevabını gördüğüm için yardımcı olmak üzere müdahilim.

38. 10-12 Aralık 1998 tarihinde Köln şehrinde yapılan uluslar arası 12 Eylül yargılaması toplantı belgelerini size ulaştırmaya çalışacağım için müdahilim.

39.Gerçekleri Araştırma ve Adalet Komisyonları kavramı ve Güney Afrika örneği, Guatamala, Şili, Endonezya örnekelrini paylaşmak istediğim için müdahilim.

40.tariş Çimentep Gültepe olayları CD ' lerişni paylaşmak için yardımcı olmak üzere müdahilim.

41.Yeraltı maden İş yeni çeltek CD ' lerini paylaşmak için yardımcı olmak üzere müdahilim.

42.Maraş olayları CD ' lerini paylaşmak için yardımcı olmak üzere müdahilim.

43.Yargılamanızın neden meşruiyet için 82 belgesi yaptın diye değil kurulu anayasayı cebren niye değiştirdin diye olmasına yardım için, kurucu iktidar uyanıklıklarını mahkumetmek için müdahilim.

44.Başarılı oldu yahu denen darbeyi yargılamayı yarım bırakılmamaıs için tamamlanamsı için yardım için müdahilim.

45.oyak meselesini tartışmak için müdahilim

46.Hepimiz davacıyız isimli Web sitesindeki avılı insanları mahkemenizle halkla paylaşmak için müdahilim.

47.11 Eylül1980 de Yeşilköy havalanına inen uçak yolcularını belki bu sefer ortaya çıkarırız yardım edebilriirm diye müdahilim.

48.Kenan Evren' in diğer darebecilerle beraber stay behind içindeki yerini ortaya çıkarmak için müdahilim.

49.darbeyi tebrik edenler, bırakınız zarif hukuki direnmeyi ödüller doktoralar verenelri ortaya çıkarmak için müdahilim

50.Çapraz sorguya kalkışmak üzere müdahilim.

51.Özel yetkili savcılığınız, mahkemenizin kalkması gereğine inanarak ve fakat kalkıncaya kadar yargılamaya devam edilmesi için savunma için müdahilim.

52.Anayasa geçici 15. Madde kaldırılamaz kaldırılsa da yargıalanamz diyen çok ünlü hukukçular listesini ve dediklerini çürütmek için müdahilim.

53.İtalya hukuk örneğinden bilgiler belgeler taşıyacağımız için müdahiliz.

54.İşkenceelrin sistemetikliğini kanıtlamak için mahkemenizde müdahilim

55.Darbeceilerin gündüz değil neden gece geldiklerine dair saçma cevaplarını mahkeme salonunda duymak için müdahilim

56.Duruşmadan vareste tutulma kararı verilmemes ve sanıkların sürekli doktor raporu ile karara gidilmesi ve Türk tabipler Birliğinin doktorluğundan katkı alınması talebi yapmak için müdahilim.

57.ABD, CIA , VS gibi Azmettiricilerin araştırılması yapmak için müdahilim.

58.CMUK 381/2 md göre yedek hakinizi görmek istemek üzere müdahilim.

59.Alenilik ilkesinin Anayasa 141/1 İHEB 10.Md,İHAS 6/1, göre salonumuzda 21+63+ 63 +? İle sağlanamsına yardımcı olmak için müdahilim.

60.İHS 6. Md göre makul sürede yargıla ilkesinin kotarılmasına yardımcı olamk üzere müdahilim.

61.Darbeciler, TCK 49. Maddeye göre kanun hükmünü icra savunması yapabilir diye hazır olup yardımcı olmak üzere müdahilim.

62.Mahkemenizin müdahil taleplerini reddettiği dosyaların AİHM' ne taşınması için bulunmalı müdahil olmalıyım.

63.TCK 102 zamanaşımı tartışması için yardımcı olmak üzere müdahilim.

64.TCK 97 af tartışması için yardımcı olmak üzere müdahilim.

65.tck 524 Cezayı kaldıran sebepler için yardımcı olmak üzere müdahilim.

66.Sivas olaylarında başbakan vekili ismet İnönünün bildiklerini dinleyen eşi Sevinç İnönü ve Oral çalışların tanık olarak çağrılmalarını talep için müdahilim.

67.Bu suçun tek magduru vardır o da Devlettir deyip duran sanık tarafına karşı; o zaman devlet de gelsin konuşsun diye T.C Cumhurbaşkanı Abdullah Gül 'ün çağrılmasında ısrarlı talep için müdahilim.

68.Bu ikidara kurucu iktidar değil yıkıcı iktidar deniliri kanıtlamak için müdahilim.

2. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun kamu davasına katılma başlığını taşıyan 237. maddesinde, davaya katılmaya hakkı olanlar 'mağdur' ve 'suçtan zarar görenler' olarak belirtilmiştir. Madde metninde 'suçtan zarar gören' kavramı tanımlanmadığı gibi yasanın 'Tanımlar' başlıklı 2. maddesinde de herhangi bir tanım yapılmış değildir. Dolayısıyla mahkeme önüne gelen her somut olayda suçtan zarar göreni tespit etmeye mecburdur. Mahkeme bu değerlendirmeyi yaparken, Ceza muhakemesi hukukunda 'suçtan zarar gören' kavramının artık 'suçtan doğrudan doğruya zarar görenlerle' sınırlandırılmadığını çağdaş gelişmelerde suçtan, dolaylı olarak zarar görenlerin de zarar gören kapsamına dâhil edildiği göz önüne almalıdır.

Mağdur sıfatını almak için muhakkak bir zarara uğramış olmak bile gerekmez ; (özellikle bkz. AİHM _ Marckx/Belçika, 13 Haziran 1979, Seri A no. 31, § 27 ve Inze/Avusturya, 28 Ekim 1987, Seri A no. 126, § 32).

'Mağdur' kavramı, günümüz yaşam koşulları ışığında geliştirici bir şekilde yorumlanır ve gereksiz şekil şartlarına bağlı olmaksızın uygulanır (Gorraiz Lizarraga ve diğerleri/Ispanya, no. 62543/00, § 38, AİHM 2004-III). Mahkeme, mağdur sıfatına ilişkin sorunu, başvurunun esasına ilişkin yaptığı incelemeyle birlikte değerlendirebilir (Siliadin/Fransa, no. 73316/01, § 63, AİHM 2005-VII).

Eğer doğrudan mağdurla başvurucu arasında kişisel ve özel bir bağ mevcutsa, Mahkeme, dolaylı mağdur kabul edilen başvurucunun

bireysel başvurusunu kabul etmektedir. 2. madde ile ilgili olarak, mağdurun eşinin başvurusunun (McCann ve diğerleri/Birleşik Krallık, 27 Eylül 1995, Seri A no. 324) ya da ölmüş bir kişinin yeğeninin başvurusunun kabul edilmesi konusunda (bkz. Yaşa/Türkiye, 2 Eylül 1998, 1998-VI, § 66); 3. madde ile ilgili olarak, gözaltında iken kaybolan bir kişinin annesinin başvurusuna bkz (Kurt/Türkiye, 25 Mayıs 1998, 1998-III).

6. maddenin 1. fıkrasıyla ilgili olarak (mahkemelerin tarafsızlığı), vefat eden eşin şeref ve onurunu koruma hakkına ilişkin olarak bkz. Brudnicka ve diğerleri/Polonya, no. 54723/00, §§ 26 ve son, AİHM 2005-II; yargılamanın uzunluğu ve hakkaniyete uygunluğu ile ilgili olarak bkz. Marie-Louise Loyen ve Bruneel/Fransa, 5 Temmuz 2005, no. 55929/00.

Sözleşme'nin 6. maddenin 2. fıkrası ile ilgili olarak, masumiyet karinesinin ihlalinden dolayı mağdur olan sanığın dul eşi konusunda bkz. Nölkenbockhoff/Almanya, 25 Ağustos 1987, Seri A no. 123, § 33; 10. maddeyle ilgili olarak, ölmüş bir başvurucunun eşinin menfaati ile ilgili olarak bkz. Dalban/Romanya [BD], no. 28114/95, § 39, AİHM 1999-VI.)

Yani bunlarla ne demek istiyoruz?.. Mahkeme dar açıdan bakmasın diye …

3. Yine 1412 Sayılı mülga CMUK'un "Hukuki Amme Davasına İlti-hak" başlıklı 365. maddesinde kamu davasına katılmaya hakkı olanları, 'suçtan zarar gören' olarak nitelendirdiği halde yeni düzenlemenin 'mağdur' ve 'suçtan zarar gören' olmak üzere iki farklı kavrama yer vererek suçtan dolaylı zarar görenlerin de kamu davasına katılmalarının önünü açtığı, unutulmamalıdır. Bu nedenle bizce, mülga kanun döneminde Yargıtay tarafından oluşturulan müdahaleye hakkı olanları sadece suçtan doğrudan zarar görenler olarak kısıtlayan içtihatların geçerliliği bulunmamaktadır.

4. *Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 29 Kasım 1985 tarihli ve 40/34 sayılı kararıyla kabul edilen* Suçtan ve Yetki İstismarından Mağdur olanlara Adalet Sağlanmasına dair Temel Prensipler Bildirisi ceza kanunlarının eylem veya ihmal yoluyla ihlal edilmesi nedeniyle, bireysel veya toplu olarak, fiziksel veya ruhsal biçimde yaralanma da dâhil olmak üzere manevi acılar çeken, ekonomik kayba uğrayan veya temel hakları esaslı bir biçimde zayıflayan ve bu suretle zarar gören kimseyi "mağdur" olarak tanımlamıştır. Görüleceği gibi Anayasa 90. madde anlamında kendisine üstünlük tanınan uluslararası düzenlemelerde suçtan zarar gören kavramı oldukça geniş tanımlanmaktadır.

5. Suçtan zarar görme kavramının yalnızca menfaat ilişkisine indirgenmemesi gerekmektedir. Temel Hak ve Hürriyetlerin açık ihlali dolayısıyla başta yaşam hakkı olmak üzere; Temel Hakların ihlalinin önlenmesi doğrultusunda çalışma yapan kurumlar, hatta fiil ve soruşturmanın yürütülüş şekli nedeniyle toplumdaki her birey suçtan zarar görendir ve faillerin yargılanmasında aktif ve etkin bir rol oynamayı istemeye hakkı vardır…. Bugün uluslarüstü insan hakları belgeleriyle iç hukuklarını uyumlu hale getiren ülkelerde, Temel Hak ve Hürriyetlerin açık ve ağır bir şekilde ihlal edildiği durumlarda –ki bunların tamamı olayımızda mevcuttur- soruşturma ve dava konusuyla ilgili dernek, kuruluş ve diğer kişilerin de suçtan zarar gören kavramına dahil edildiği görülmektedir. (Fransa, Belçika vb. ülkeler)

6. Suçtan zarar görme sadece şahsi haklara kavuşmaya hizmet eden bir kurum değildir. Esasen adaletin gerçekleştirilmesinde maddi gerçeğin açığa çıkarılmasında etkin rol alma konusunda işlevi büyüktür. Özellikle devlet hakkında şüpheli-sanık sıfatıyla yürütülen muhakeme işlemlerinin hem yapısal hem pratik olarak adil ve tarafsız sürdürülmesi pek mümkün olmamaktadır. Bu tip olaylarda iddia makamı mağdurun haklarını yeteri kadar savunamamaktadır. Darbenin üzerinden 33 yılın geçtiği düşünülürse darbe sürecini bizzat yaşamış ve darbeden zarar görmüş kişi olarak darbenin

gerek hazırlık aşamasında gerek yönetimi döneminde yaşanan maddi gerçeğin açığa çıkarılması bakımından yargılamaya katkımız olacağı için tarihe sorumluluğumuz üzere davaya katılmam son derece önemlidir.

7. Yukarıda arz ve izah edilen nedenlerle darbecilerin yargılanması ve darbe kültürünün ve girişimlerinin önlenmesi bakımından adil ve tarafsız bir yargılamanın yürütülerek sanıkların adil bir biçimde yargılanarak cezalandırılmasında haklı menfaatim bulunmaktadır.Kabul edilmelidir.

NETİCE VE TALEP :

Yukarıda açıklanan gerekçelerle suçtan zarar gördüğüm gözetilerek davaya katılmamın kabulünü talep ederiz../../2012

Müdahale talebinde bulunan

Senih Özay

Senih Özay vekili Av. Ömer Kavili

Senih Özay vekili Av. Müşir Deliduman

Senih Özay vekili Av.Cem Nemutlu

Senih Özay Vekili Osman Betal Özay

Senih Özay vekili Av.Mehmet Horuş

Senih özay vekili Av. Nart Atik

T. C.

D A N I Ş T A Y

Sekizinci Daire

Esas No:1979/1982

Karar No:1980/982 - 3 -

düşüncesiyle nakletmek isteyen öğrenciler hakkında bu kuralın uygulanması düşünülemez.

Açıklanan nedenle, can güvenliği bulunmadığından ötürü nakletmek istediği anlaşmadan davacının, Yönetmeliğin xxxxxx hükmü uygulanmak suretiyle nakil isteminin reddedilmesine ilişkin kararın iptaline, ikiyüz (200.-) lira yargılama giderleriyle ikibin (2000.-) lira avukatlık ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, 5.3.1980 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
İbrahim Koloğlu	Metin Güven	Sami Akural	Sebih T.Telli	Selâmi Celâyi

9. Peyzaj miamarlığı öğrencilerine Konferans notu

20 Mart Peyzaj Mimarlığı öğrencilerine hukuk notları…

Size didaktik bilgi mi vermeliyim yoksa ruh mu ? ne dersiniz?

Çünkü ıphone, drop, twıtter… sizde

T cetveli

2577 aktüel meşru menfaat

Müdahillik

Yargıya direniş ve Fransız örneği 80_539 sayılı yasaları

Atatürk7akp/ulusal/Gülen/darbe/askeri vesayet/

Yargıç meselesi

Hakimlerin rolüne dair

Savcıların rolüne dair

Avukatların rolüne dair

Hayvan hakları

Yeni anayasa

2/b

Seller

Expo

Çedı unep- uluslararsı etki değerlendirme derneği ile ilişki ve 55000 dernek varmış çevresel olanları belirleyemezmiyiz ?

Rucu hukuku

Dr. Nejat Dinç doktorası

Avukat sac ayağı teorisi

Hsyk ile dalaşma

Aarhus

La haye ' e hayvan ve bitki davası taşıma

Domates davası gibi..

Av. Ücretinde vergi krizi

Çhd

Komşuluk hukuku

Çevre ve ekoloji ve yeşil

Yenilenebilir enerji

Çevre yasası üzerine

Maden yasası üzerine

Hidroelektrik sanralleri meselesi.. mini hes, makro hes ?

Kamu hizmeti/toplum yararı/ortak çıkar /Bireysel çıkar dışılık/üstün kamu yararı /

Evrensel bakış

7 milyar astronotla uzayda nereye gittiği bilinmeyen bi uzay gemi-sinde ' lilik...'te akıllı, cinsel gücü yüksek ürün olarak, üretken emek sahibi olarak önce doğayı sömürmek sonra emek sömürmek üzerine kurulu ataerkil , teknoloji, uçuk bilim aşığı, uygarlık üzere ... peyzaj mimarlığı öğrencileri karşısındayız...

Yeni siyaset arayışında geleneksel partileri untmak lazım.. başka türlü yani sanki siyasal -kooperatifsel organizasyonlar düşünmek çabalamak gerek bence.. nereden geldiğimizi bırakıp birlikte nereye gittiğimizi düşünen, önem veren, ortak gelecek inşası düşünen

Dost stk lar

Bern sözleşmesi bilme ve yüklenme

Rtük' e yüklenme

Aihm ' ye daha bol gitme

Nükleer

Sigara içmeme

Taşocakları

Üniversitelerle yüksek iyi ilişki

Memurin muhakematını aşma çalışması

İl özel idare Özerk şartı

Tıbbi atıklar

Seçimlerde sırf 50 soru ile yetinmece mi? Herkesi taşlama mı ?

Tatbikatlarda çed üzerine

Gözlemci statüsü

Tema meselesi (açtığı davaları sunayım..)

Yargıyı beklentiyi biraz rahatlatıp idareye çok yüklenmeye geçsek mi ?

Akp chp yi bırakıp bizi işimize bakalımcılık ?

Devletçilik…

Arşivcilik kim üstleniyor ?

Ozon tabakası

İklim değişikliği Kyoto

Kaz dağları raporu

Konuşma bir bayanın etekliği gibi ilgiyi sürdürecek kadar kısa, konuyu kpsayacak kadar zuzun olmalıdır… lafını uygulamalı mı nasıl uygulamalı bilmiyorum. Yaşlandım artık..

Cargıll

Yatağan da ? tazminat davaları çıkmıyor.. Avukat blokajı da yokmuş..

Rehabilitasyonculuk

Khake - olay büyütme

DDK

Teftiş organları

T cetveli - mimarsal muhasebecisel hukuk terazisel

Taksim meydanı olayı

Anayasa…56.. (17)/çevre Y 30.

.

33. darbe açıklaması

Ankaradaki savcı evren ve arkadaşları ve darbe kadrolarını ve fi-illerini takipsizlikle geçiştirmeyip en azından iddianameye taşımak istiyormu evet..

akabinde bile hemen kapatılabilir mi evet.. kapatılmasın mı evet bize, işi diri tutma moral hareketler hukuk inşası düşüyor mu evet
Bunun için Azmettiren olarak abd /natoyu bulduk mu evet başkanlarına biizm çocuklar türkiyede işi bitirdiler dediler mi evet.. öyleyse bizim çocuklar nasıl oluşur dedik ve araştırdık ve

abd 'de darbe yapıcı eğitim okulunun bulduk mu evet orada bizim subey polis şefi bankacı eğitilmiş adamalarımız olabilir mi evet

VERSENE DEDİK...
ANKARA BÜYÜKELÇİLİĞİ ÖNCE ZORLAŞTIRICI DIŞİŞLERİ ÜZERİNDEN BAŞVUR DEDİ Mİ EVET...

CIA İLGİLİ SERVİSİ DE DÜN O KADAR EVRAK İNCELEYEMEM VE DE YÖNETMELİĞİMDE YETKİM VAR VERMİYORUM DEDİ Mİ DEDİ...

BİZ BUNU AMERİKALI AVUKAT DOSTLARLA TEST EDİYOR VE İTİRAZ HUKUKUNU ÖĞRENMEYE ÇALIŞIŞIYORMUYIZ EVET...

ŞİMDİ EN AZINDAN "size zahmet vermeyecek dosya hangisi? Afganistan, Guatemala, Ortadoğu ve saire, ve saire. Aralarından birini seçİN İSTERSENİZ AMA
MADEM ÇOK SORUMUZDAN ÜRKMÜŞSÜNÜZ TEK SORUYA İNDİRİYORUZ... DEYİP BU OKULLARDA OKULDA EĞİTİP DİPLOMA VERDİĞİNİZ TÜRK SUBAY POLİS ŞEFİ VEYA SİVİL KİMLER OLDU SÖYLEYİN DİYECEĞİZ BİRİNCİSİ...
BU KARARA İTİRAZ EDİP AKABİNDE YİNE REDDEDİLİRSEK.. AMERİKADAKİ İDARE MAHKEMEMSİ EŞİTİ MAHKEMEDE DAVA AÇIP YARGIYA TAŞIAYACAĞIZ...

BU CEVAP VEREN CIA YETKİLİSİNİN YAZISINI BİRAZ TERBİYESİZ BULDUĞUMUZ İÇİN ŞAHSI HAKKINDA DA CEZAİ YOLA GİDECEĞİZ..
KISA FİLMİMİZE BAKIN CIA DA KORKUYOR ÜRKÜYOR YOLLU BU GELİŞMEYİ SOKACAĞIZ...
VE SİZİN GİBİ AKILLI GAZETECİLER DE KAMUYA İYİ TAŞIRSA MEMELKETTE AZICIK MAZICIK KABARMA OLUR BİLİNÇLENME OLUR REFLEKS OLUR SAVCININ DURUMU

RAJATLAR MÜDAHİLLER RAHATLAR BELKİ KENAN EVREN VE ARKADAŞLARI DA RAHATLAYARAK İTİRAFLARA BAŞLAR-LAR.... LEKELİ TARİHİ AŞARIZ.. (SENİH ÖZAY)

elbette cıa nın başka türlü cevap vereceğini düşünmüyorduk ve buna hazırlandık 2. perdede 1- amerikada hukuk mücadelesi ola-cak, 2- Türkiyede Kenan Evren ve arkadaşlarının ceza davasının açılmasını ve sürece hazırlıklı müdahalemiz izlenecektir. Çünkü ev-ren/darbe davasının PANDORANIN KUTUSU olduğu bilinci ile , Bİ AÇILMAYA GÖRSÜN <u>SOA/WHINSEC (ABD) VE STAND BEHIND (NATO) ÖRGÜTLENMELERİ</u> GÜNDEME GELECEK.emin olun.

Önce bakın CIA İngilizce ne demiş ?

BAK BURADA NE DENİYORMUŞ ? BAK Türkçesine BAK;

Sizin sorularınızı sıralamış ve en alttaki paragrafta FOIA kanunu isteyen kişilere devlet kayıtlarına erişim hakkı vermekte ancak demiş ve bizim bilgi edinme kanunumuz 7. Maddesinde (altta yer verdim) benzer gerekçe ile talebi reddetmiş :

Sevgili Bay Ozay ve Alpaslan,

18 Kasım 2001 tarihinde Bilgi ve Güvenlik ofisinde alınan Bilgi Edinme Yasası kapsamındaki tarihsiz taleplerinize verilen nihai yanıttır.

Sizin sorular(tercümeye gerek yoktur sanırım)

1-

2-

3-

4-

5-

6-

7-

8-

9-

10

FOIA genel kamu için hükümet kayıtlarına erişim için bir araç sağlamak için yürürlüğe girmiştir. FOIA hükümleri federal

kurumlar açısından birisi bir şey istiyor diye araştırmalar yapmak, sorulara cevap vermek, kayıt oluşturmak, veya sebepsiz malzeme(bilgi demek istiyor sanırım) toplamak zorunluluğunda değildir. Bu sebeple isteğinizi reddetmek zorundayız.

Saygılarımızla,

Bilgi ve Gizlilik Koordinatörü

Susan Hanım.

İstenecek bilgi veya belgenin niteliği
MADDE 7. —
Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler.

YANİ BAK UKALACA ŞU DA DENİYORMUŞ…

"Devlet müesseseleri, sadece böyle bir bilgi edinme yasası var diye yığınla dosya arasından bu soruları araştırmak zorunda değildir. İstek mantıksız; meali abesle iştigaldir."

Ya arkadaşlar…
Hala yapacak şey yok sallayın 90 yaşındaki adamı mı yargılayacağız….???
OO amerikada da çok uzak dermisiniz neden dersiniz bilmiyorum..
Sevgilerle..

Senih Özay Murat Alpaslan

46. Evren darbe çalışma notları

 BU MEMLEKET ENTERESAN...KENAN EVREN VE RKADAŞLARI DARBE VE KURUMLARI İÇİN ZORLANA ZORLANA GELE GELE OTELDE MOTELDE BİR SAVCI TARAFINDAN İFADELER ALINIYOR... DESTSEKSİZ BİR SAVCI ZAMANŞAIMI NUMARALARINI AŞMAK İÇİN HUKUK TAKLALARI ATIYOR ...TAKİPSİZLİK KARARI VERMEK YERİNE DAVA AÇMAYA GİDİYOR.. ORADA O SAVCILIK DÜNYASININ ADINDA, AKP HUKUMETİ Mİ VAR HALK MI VAR BAROLAR MI ARKADA DURUYOR ?

BEN BİLEMEM. SİZ BAKIN EDİN. ÖNEMİNİ DE SALLIYORUM.NEYSE DE.. AMA 600.000 GÖZALTI İŞKENCE, İNSAN HAKLARI İHALİ, DÜNYASINDA KENAN BEY YOK 90 YAŞINDA , AYIP YA YA ONUNLA- ONLARLA UĞRAŞMAK DİYORSANIZ BEN NE DİYEYİM???...

Salı, 19:20 ·

Senih Özay AMA BU RÜZGARDA ANKARA SAVCISI 2011/1 ESAS HZ DOSYASINDA DARBEYİ İDDİANAMEYE DÖNÜŞTÜRMEYE ÇALIŞIYOR VE DE BAŞALTINDAKİ, İŞKENCE VS DOYALARINI DA İL SAVCILIKLARINA YOLLUYOR Kİ KİMSE EN AZINDAN İYİ YAPILIYOR, DAHA DAHA LAZIM BELKİ BİR İYİ HUKUK ÇİÇEĞİ AÇAR DEMİYOR.

Salı, 19:22 ·

Senih Özay İZMİR'DE 2-3 AVUKAT BU RÜZGARDA BARO İNSAN HAKLARI ÖRÜTLERİ ÇHD, İYİ İNSANLAR MAĞDUR İNSANLAR DARBE SEVMEZ İNSANLAR BU HAVAYA UYGUN TUTUM LAR DİYE DÜŞÜNÜYORUZ. KENAN EVRENE 13.400 TL CUMHURBAŞKANI EMEKLİ MAAŞI VERİLİRMİ VERİLMESİN DİYE YIRTINIYOR DİLEKÇELER YAZIYORUZ TIK YOK.

Salı, 19:24 ·

Senih Özay BARIŞ ÖDÜLÜ VERİLMİŞ ONA OLAMAZZZZZZZ GERİ ALINSIN DİYORUZ TIK YOK...

Salı, 19:25 ·

Senih Özay YA BU DARBELERİ ABD DESTEKLİYOR GÖRÜNÜYOR... DARBECİ KADRO EĞİTİYORLARMIŞ BAZI OKULLARDA ….. BULDUK BU AZMETTİRİCİ OKULLARI…. KİMLERİ EĞİTTİLER ACABA DİYE DİLEKÇE YAZIP SORUYORUZ ABD ELÇİ-LİĞİNE, CIA ' SINA, GENEL KURMAYINA … ÖZELLİKLE BİZDE TIK YOK

Salı, 19:26 ·

Senih Özay YAHU DÜNYADA BAZI ULUSLARASI SAMİMİ İYİ NİYETLİ İNSAN AKTİVİSTLERİ VAR … AKTÖR SEAANN PENN GİBİ, MÜZİSYEN BAEZ GİBİ DEYİP ONLARIN TELEFONUNU, FAKSINI, EMAİLİ BULUP "GEL KARDEŞİM HAVA ALANINA KARŞILAYACAĞIZ SENİ.. SENİNLE EVRENSEL DİRSEK TEMASI YAPALIM, SENİN AMERİKAN VAR YA O NUN BU DARBELERDE PARMAĞINI BULALIM, EDELİM " DİYORUZ. BİR GAZETE ARTİSTLERDEN YARDIM İSTEDİLER DİYE BİZİ AKLINCA HAFİFLETMEYE ÇALIŞIYOR.

Salı, 19:30 ·

Senih Özay BİZ İZMİRDE CILIZ AVUKATLAR ACABA ULUSLAR ARASI CEZA MAHKEMESİ 2002 YILINDAN EVVELKİ SAVAŞ SUÇLARINA, İNSAN HAKLARI İHLALLERİNE BAKMAM DİYOR AMA BAŞSAVCILIĞA BASTIRALIM VE SEN VAR YA BÖYLE DAR HUKUK YAPACAĞINA GENİŞLETSENE GÖRÜŞÜNÜ KARDEŞİM.. 2001 YILINI 1980 YILININ ACISINI HUKUKSUZLUĞUNU SUÇUNU NASIL ISKALARSIN ? BÖYLE HUKUK MU OLUR ? TARİH Mİ OLUR DEMEK İSTİYORUZ.
KİMSE YA BUNLAR SAMİMİ YA…DEMİYOR.

Salı, 19:32 ·

Senih Özay TÜRKİYENİN EN SOSYAL DEMOKRATI HERKESİ BİRLEŞTİRECKMİŞ DİYE BEKENEN ESKİŞEHİR BELEDİYE BAŞKANININ EVRENİN ARKASINDA CÜBBELİ RESİMELERİNİ BULUYOR VE ONUN YÖK BAŞKANLIĞI, TRT BAŞKANLIĞINI HATIRLIYOR VE ''' BİRADER SEN MEMNUNMUSUN PİŞMANMISIN KONUŞ KARDEŞ.. İNSANLARIMIZ DUYSUN '' DİYE MEKTUP YAZIYORUZ HERKES TIS.

Salı, 19:35 ·

Senih Özay BÖYLE OLMAZ ARKADAŞLAR BU MEMLEKETTE BU KADAR DEĞERLİ İNSANIMIZ.. NASIL OLUR DA BU KONUYA BAKMAZ, TUTUM ALMAZ... AKLINI BU YOLDA KULLANMAZ..SEVMEZ ETMEZ.. OLMAZ BÖYLE ŞEY.... BEN İZMİRDEN BİR AVUKAT KARDEŞİNİZ OLARAK BİZİ BU KADAR

YALNIZ BIRAKMAYA HAKKINIZI OLMADIĞINI DÜŞÜNÜYOR VE SİZİ SİZE ŞİKAYET EDİYORUM.Ç. SEVGİLER SENİH ÖZAY

-

Avukat Senih Özay
Avukat Cem Nemutlu
Avukat Yahya Murat Alpaslan
2. Kordon
Cumhuriyet Bul. No :285 D:1Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com - cnemutlu@gmail.com

T.C emekli Sandığı Genel Müdürlüğü' ne ANKARA 1. Bizi kimiz ?2.Ahmet Kenan Evren kimdir ? "Asmayalım da, besleyelim mi"Ya da"Hesap sormayalım da, maaş mı verelim"Bizzat darbeciler tarafından hazırlanan 1982 Anayasası'nın 104. maddesi, "Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Bu sıfatla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetir" diyor. Oysa 1980'de tam da bunların aksini yapan, devletin meclisini kapatıp devletin anayasasını ortadan kaldıran, siyasi partilerin kapısına kilit vurup mallarına el koyan ve hukukla tek ilişkisi, en temel insan haklarını vahşice çiğnemek ve anayasal düzene müdahale etmek olan bir askeri

darbe lideri Ahmet Kenan Evren, cumhurbaşkanı, daha açıkçası gasp ettiği devletin başı olmuştur. Bu durum Türkiye tarihinin yüzkarasıdır. Yasadışıdır. İnsanlık dışıdır.Hele hele, "Darbe zeminini hazırlamak için şartların olgunlaşması beklenmiştir" diyen ve 12 Eylül darbesini tetikleyen 1 Mayıs 1977 Taksim Meydanı suikastı, Maraş katliamı ve Çorum - Malatya olaylarıyla derin ilişkisi olan, Türk-Kürt ayrımcılığı, Alevi-Sünni çatışması, şeriat-komünizm hezeyanlarını içine alan Bayrak Harekat Planı'nı hazırlayarak binlerce insanı hayatından, ailesinden, özgürlüğünden, evinden, yurdundan, işinden eden Kenan Evren'in, Türk Milletinin birliğini temsil etmesi, kara mizahtır. Trajikomiktir.Bugün hala, bir ülkenin kaderini tepetaklak ederek kendini devletin başı ilan etmiş bir diktatör, kesintiye uğrattığı anayasal düzenin haklarından yararlanmakta ve 1 Ocak 2010 tarihi itibariyle 11 bin 400 TL emekli maaşı almaktadır.Türkiye karanlık tarihiyle yüzleşirken, kendini resme adamış bu emekli diktatör de kendi yapıp ettikleriyle, dünyadaki diğer muadilleri gibi, yüzleşmelidir.14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına, 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine, 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine ve saymaktan artık usandığımız daha nice suça imzasını atmış bir diktatör, devletin başı, milletin birliğinin temsilcisi niteliklerini taşıyan cumhurbaşkanlığı makamını taşıyamaz ya da o makamdan emekli olamaz. Hukuksuz ve dayanaksız darbe lideri olması dolayısıyla cumhurbaşkanı emekli maaşı olarak bağlanan maaşı alamaz. Bu akıldışı duruma, geçmişte çekilen acıları, işkenceleri, söndürülen hayatları unutmayan vicdanlı vatandaşlar olarak karşıyız ve bu diktatörün kendi kendine bahşettiği cumhurbaşkanlığı makamını ve bu makam nedeniyle hala faydalandığı haklarını geri almayı talep ediyoruz.Türkiye'nin Cumhurbaşkanları1-Mustafa Kemal ATATÜRK (1923-1938)2-İsmet İNÖNÜ (1938-1950)3-Celâl BAYAR (1950-1960)4-Cemal GÜRSEL (1960-1966)5-Cevdet SUNAY (1966-1973)6-Fahri KORUTÜRK (1973-1980)7-Kenan EVREN (1980-1989)8-Turgut ÖZAL (1989-1993)9-Süleyman DEMİREL (1993-2000)10-Ahmet Necdet SEZER (2000-2007)11-Abdullah Gül (2007-) 3.T.B.M. ' ne ek gibi başvurumuz

sözkonusudur ki, kendisi darbe lideri olarak, koyduğu Anayasa geçici 15. Madde hğük mü "" ." iken bunun kaldırılmasını hayatımızdan uzkalaşıp gitmesini önleyememiş bu yeni hukuki duruma icabet etmesiş gerekmiştir. 4. Bu durumda tüm Türkiye Savcılıklarına kendisi ve arkadaşları hakkında sayısız suç duyuruları yapılmış ve dosyalara birleşe birleşe Ankara C. Başsavcılığının 2011/ esas dosyasında birleşmiştir.Ve ifadesi de pek suni dengelerle otel motelde alınabilmiştir. 5. Bizler 543 sayılı Emekli sandığı yasasaının 39 40 41-42 ve 69. Maddelerini ek gibi inceledik. Kendisnin 1.1.2010 tarihinden bu yana 11.400 tl aldığını öğrendik. Bu maaşının hele general emeklisi maaşaı oyak maaşaı vs dışında devam etmesinin hukuka aykırı olduğunu kesilmesi durdurulması gereğine inandık. 6.Bu nedenle sıfatının kaldırılması için T.B.M.M başkanlığına ek gibi başvurduk.7.paralel olarak T.C Emekli sandığı genel müdürlüğüne de başvurarak kendisinsin tüm özlük hakları dosyalarının birleştirilmesini tüm maaş ödenek vs ödentilerin belirlenmesini, hukusuz ve dayanaksız darbe lideri olması dolayısıyla bu yönden bağlanan ve şu an ödenen emekli Cumhurbaşkanı emekli maaşının kesilmesini ,olsa olsa ölünceye kadar emekli orgeneral/genelkurmay başkanı maaşıyla yetinmesi gereği hukuksal görüşümüzle başvurumuzun kabulünü idari-icrai karar üretilmesini ve yasal süresinde tarafımıza tebliğini talep etmekten ibarettir..Açıklamalar :1.2.3. ON İKİNCİ KISIMEmekli Aylığı Bağlanacak Haller Madde 39 – Emekli aylığı aşağıdaki hallerde bağlanır: a) Cumhurbaşkanlığında bulunanların bu yerlerden ayrılışlarında istekleri üzerine; b) (Değişik birinci paragraf: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine, Seçilmiş belediye reisleri ve vilayetlerin daimi komisyon azaları hariç olmak üzere, 30 hizmet yılını tamamlamış olanlar kurumlarınca lüzum görüldüğünde yaş kaydı aranmaksızın re'sen, (Üçüncü paragraf mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.) Subay ve askeri memurlarla gedikli subay ve gedikli erbaşların harbe hazırlık devresinde istekleriyle emekliye ayrılma

muameleleri,durumun aydınlanmasına ve tehlikenin geçmesine kadar geri bırakılabilir.Bu devrenin başladığı ve bittiği tarihler İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilir. (2) (Dördüncü fıkra mülga: 7/2/1969- 1101/2 md.) (Beşinci fıkra iptal: Anayasa Mah.nin 30/1/1963 tarih ve E.1962/262, K. 1963/21 Sayılı Kararı ile.)————————————(1) 28/2/1985 tarih ve 3160 Sayılı Emniyet Teşkilatı Uçuş Hizmetleri Tazminat Kanununun 15 inci maddesi gereğince Emniyet Genel Müdürlüğü uçucu personeli de aynı haktan yararlanır.(2) (a)Bu bendin ikinci fıkrasındaki 25 yıllık süre, 28/2/1959 tarih ve 7242 Sayılı Kanunla 30 yıl olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.(b) Bu bendin üçüncü fıkrasının, 30/5/1963 tarih ve 241 Sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 8/6/1963 tarihinden itibaren hükmü ve uygulama imkanı kalmamıştır. c) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) İştirakçilerden 40 ıncı madde gereğince haklarında yaş haddi hükümleri uygulanacak olanlar kurumlarınca re'sen veya (61) yaşını doldurduklarında istekleri üzerine; ç) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 87 nci maddenin (a, b, c, d, e, g, h, i, j ve m) fıkralarında gösterilenlerden 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine, d) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 88 inci madde gereğince emekli kesenekleri geri verilememiş olanların (61) yaşını doldurmalarında istekleri üzerine ve (b) fıkrasındaki durumda iseler re'sen; e) Subay ve askeri memurlarla, gedikli subay ve gedikli erbaşların ahlak noktasından hüküm ile veya yetersizlik veya disiplin sebeplerinden dolayı sicilleri üzerine veyahut askeri mahkemelerce verilecek kararlar üzerine kurumlarınca resen; f) (e) fıkrasında yazılı olanlar dışındakiler ahlak ve yetersizlik sebeblerinden dolayı yönetmeliğine göre sicilleri üzerine kurumlarınca resen; g) (Değişik: 9/7/1953 - 6122/1 md.) Belediye reisleri ile vilayetlerin daimi komisyonu azalarının bu yerlerde iken (b) fıkrasında yazılı duruma girmelerinde istekleri üzerine; h) (Ek: 3/7/1975 - 1922/1 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.) i) (Ek: 3/7/1975 - 1922/1 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

j) (Ek: 13/11/1981-2559/3 md.; Değişik:21/4/2005 – 5335/3 md.) Göreve girişlerinde, Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak alınmış ve raporda sakatlık oranı en az % 40 olanlardan fiili hizmeti 15 yıl olanların istekleri üzerine, k) (Ek: 13/6/1994 - KHK - 546/1 md.; İptal: Ana. Mah.'nin 21/7/1994 tarih ve E. 1994/67, K. 1994/64-2 sayılı Kararı ile.) Değişik paragraf - (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) Emekli aylığı bağlanabilmesi için yukardaki (c ve d) fıkralarında yazılı hallerde ilgililerin fiili hizmet müddetlerinin 15 yılı, (e ve f) fıkralarında yazılı hallerde de 25 yılı doldurmuş olmaları şarttır. (b) fıkrasının ikinci paragrafı ile (27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu gereğince kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilenler hariç) (d,e ve f) fıkraları kapsamına girenlere 61 yaşını doldurmadan emekli aylığı bağlanmaz. (Ek: 23/9/1983 - 2898/2 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.) (Ek: 25/8/1999 - 4447/23 md.) (b) ve (ç) fıkralarında gösterilenlerden 32 nci madde gereğince fiili hizmet sürelerine zam yapılanların yaş hadlerinden; eklenilen bu sürenin üç yıldan çok olmamak üzere yarısı indirilir. ON ÜÇÜNCÜ KISIMYaş Hadleri Madde 40 – (Değişik birinci fıkra: 21/4/2005 – 5335/3 md.) İştirakçilerin görevleri ile ilişiklerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 65 yaşını doldurdukları tarihtir. (İptal ikinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 3/4/2007 tarihli ve E.:2005/52, K.:2007/35 sayılı Kararı ile.) Bu görevlere, 65 yaşını dolduranların açıktan veya naklen atamaları yapılamaz. a) (Mülga: 8/7/2003-4919/3 md.) b) (Değişik: 21/4/2005 – 5335/3 md.) Üniversite öğretim üyelerinin görevleri ile ilişiklerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 67 yaşını doldurdukları tarihtir.
c) (Mülga: 28/4/1982 - 2665/6 md.) ç) (Değişik: 6/2/1959 - 7198/1 md.) Aşağıda yazılı olanların yaş hadleri, hizalarında gösterilen yaşları doldurdukları tarihlerdir: I – Subay ve askeri memur ve gedikliler: 1 – Asteğmen, teğmen ve üstteğmenler
41 2 – Yüzbaşı, kıdemli yüzbaşı ve önyüzbaşılar

46 3 – Binbaşılar
52 4 – Yarbaylar
55 5 – Albaylar (Değişik: 12/12/1980 - 2358/1 md.)
60 6 – Tuğ ve Tümgeneral ve amiraller (Değişik: 12/12/1980 - 2358/1 md.) 62 7 – Kor ve orgaeneraller ve amiraller
65 8 – Mareşal ve büyük amiraller
68 9 – 6, 7 ve 8 inci sınıf askeri memurlarla memur yardımcıları ve askeri hastabakıcı hemşireler
55 10 – Daha yukarı sınıflardaki askeri memurlar
60 11 – Gedikli subaylar
52 12 – Gedikli çavuşlar (Astsubay çavuşlar)
43 13 – Gedikli üstçavuşlar (Astsubay üstçavuşlar
46 14 – Gedikli başçavuşlar (Astsubay başçavuşlar)
49 15 – Başgedikliler (Astsubay kıdemli başçavuşlar)
55 II – Emniyet mensupları: 1 – Her derecedeki emniyet müdürleri ve emniyet ve polis müfettişleri
60 2 – Emniyet müfettiş yardımcıları ve emniyet amirleri 58 3 – Başkomiser, komiser ve komiser yardımcıları
56 4 – Polis memurları
52 III – Gümrük koruma mensupları: 1 – Gümrük koruma memurları
50 2 – Gümrük koruma kısım amirleri
55 IV – Posta, telgraf ve telefon hat başbakıcı ve başdağıtıcıları ile hat bakıcıları ve dağıtıcıları
55 V – (Ek: 13/6/1994 - KHK - 546/2 md.; İptal:Ana. Mah.'nin 21/7/1994 tarih ve E.1994/67, K.1994/64-2 sayılı Kararı ile ; Yeniden Düzenleme : 16/2/1995 - 4069/1 md.) Milli İstihbarat Teşkilatı kadrolarındaki kadro karşılığı sözleşmeli çalıştırılanlar dahil memurlardan: 1. Müsteşar Yardımcısı,Başkan,Hukuk Müşaviri, Öğretim Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşavir Başyardımcısı, Müşavir, Başmüfettiş, Öğretim Kurulu Üyesi, Başmüşavir
60 2. Daire Başkanı,Hukuk Müşavir 1 inci Sınıf

Yardımcısı, Başmüfettiş, Öğretim Üyesi, Müşavir
583. 1 inci Sınıf İstihbarat Uzmanı,1 inci Sınıf Uzman,Hukuk Müşaviri 1 inci Sınıf Yardımcısı, Müfettiş, Öğretim Üyesi,Müşavir, Savunma Sekreteri,Daire Başkan Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 56
4. 2 nci Sınıf İstihbarat Uzmanı,2 nci Sınıf Uzman,Hukuk Müşavir 2 nci Sınıf Yardımcısı, Müfettiş Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 54
5. Diğer kadrodakiler 52
(Değişik : 16/2/1995 - 4069/1 md.) Yukarıdaki (ç) fıkrasının (III) ve (IV) işaretli bendlerinde gösterilenlerden vazifelerinde kalmaları faydalı görülenlerin yaş hadleri, ilgili bakanlarca, (V) işaretli bendinde gösterilenlerin yaş hadleri de atamaya yetkili amir tarafından birer yıllık müddetlerle beş yıl uzatılabilir.
d) (Değişik: 21/4/2005 – 5335/3 md.) (b) fıkrasında belirtilen görevlere 67 yaşını, (ç) fıkrasında belirtilen görevlere ise hizalarında gösterilen yaş hadlerini doldurmuş bulunanlar açıktan veya naklen atanamazlar.
e) (Değişik: 26/2/2008-5743/3 md.) Seferin gereği olarak lüzum görüldüğü takdirde;
I - Subaylardan;
1 - Yarbay ve daha aşağı rütbelerdeki yardımcı sınıf subaylar 60 yaşını geçmemek kaydıyla bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaş hadlerinden 10 yıl fazlasına kadar,
2 - Muharip sınıf subaylar bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaşlara kadar,
3 - 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun hükümlerine göre astsubaylıktan subaylığa geçirilenler ise aynı kanunda belirtilen yaşlara kadar,
II - Astsubaylardan;
1 - Yardımcı sınıf astsubaylar 60 yaşını geçmemek kaydıyla bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaş hadlerinden 10 yıl fazlasına kadar,
2 - Muharip sınıf astsubaylar bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaşlara kadar,
sağlık durumlarının elverişli olması halinde en gençlerinden başlanarak orduya alınabilirler.
f) (Ek: 8/6/1959-7333/1 md; Mülga:27/7/1967-926/208 md.) ON DÖRDÜNCÜ KISIMEmekli Aylığı
Madde 41 – (Değişik: 23/9/1983 - 2898/3 md.)
a) Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıklarının hesaplanmasında 657 sayılı Devlet

Memurları Kanununun 43 üncü maddesinde yer alan gösterge tablosu ve personel kanunlarındaki ek göstergeler esas alınır.
b) Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıkları, (a) fıkrasına göre tespit edilen rakamların her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpılması sonunda bulunacak tutarın fiili ve itibari hizmet toplamı 25 yıl olanlara % 75'i, 25 yıldan az olanlara her tam yıl için % 1 eksiği, fazla olanlara da her tam yıl için % 1 fazlası üzerinden bağlanır. Fiili ve itibari hizmet toplamındaki ay kesirleri tam ay sayılır.Yıl kesirlerinin her ayı için emekli aylığı bağlanmasına esas aylık tutarının % 1'inin 12'de biri emekli aylığına ayrıca eklenir.
Bağlanacak aylıkların toplamı, emekli ve adi malullük aylıklarında emekli aylığı bağlanmasına esas aylıklarının % 100'ünü geçemez. Vazife malullüğü aylıkları hakkında bu tahdit uygunlanmaz. (1)
Madde 42 – (Değişik: 29/11/1984 - KHK 243/48 md.) Cumhurbaşkanlığında bulunduktan sonra herhangi bir sebep ve suretle ayrılanlara veya bu makamlarda iken 39 uncu maddenin (b) fıkrasında yazılı duruma girenlere, Cumhurbaşkanına ödenmekte olan aylık ödeneğin yüzde kırkı emekli aylığı olarak bağlanır. Bu aylıklar ödendikçe faturası karşılığında Hazineden alınır.
Madde 66 – Dul ve yetim aylıkları: a) Cumhurbaşkanı iken veya ayrıldıktan sonra ölenlerin, b) İştirakçilerden fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla olanlardan ölenlerin, c) Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı alanlardan (Aylığa müstahak duruma girip te henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenlerin, ç) İştirakçilerden 45 inci maddede yazılı vazifeden doğma sebeplerle ölenlerin veya aynı sebeplerden doğma kaza ve yaralanmaları üzerine tedavi sırasında veya ameliyat yüzünden ölenlerin; d) Erlerden 56 ncı maddede yazılı vazifeden doğma sebeplerle veya aynı sebeplerden doğma kaza ve yaralanmaları üzerine tedavi sırasında veya ameliyat yüzünden ölenlerin; e) Erlerden 56 ncı madde gereğince vazife malullüğü aylığı alanlardan (Aylığa müstahak duruma girip te henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenlerin, f) (Değişik: 9/7/1953 - 6122/3 md.) Fiili hizmet müddetleri 10 yıl

ve daha fazla olupta kesenekleri geri verilmemiş durumda olanlardan 61 yaşını doldurmadan ölenlerin, (3) g) Vazife malullüğü geçtiğinden dolayı aylığı kesilmiş ve emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmemiş ve fiili hizmet müddetleri de 10 yılı doldurmuş bulunanlardan ölenlerin, Ölüm tarihinde bu kanuna göre aylığa müstahak dul ve yetimlerine bağlanır.(4) ——————————(1) Sözü edilen Geçici 7 nci madde, teselsülü sağlamak için Geçici 139 olarak numaralandırılmıştır.(2) Sandıkça harcanacak paraların Hazineden alınması, 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunla 5434 sayılı Kanuna eklenen ve teselsülü sağlamak için numarası "Geçici Madde 141" olarak değiştirilen Geçici Madde 9 ile kaldırılmıştır.(3) Bu fıkrada yer alan (60) rakamı, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 56/c maddesi ile (61) olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.(4) Maddedeki 15 ve 20 yıllık süreler, 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile (Teselsülü sağlamak için ek maddeye çevrilmiş ve numarası "Ek Madde 29" olarak değiştirilmiştir.) 10 yıla indirilmiş ve metne işlenmiştir.

Avukat **Avukat**
Senih Özay **Cem Nemutlu**

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com - cnemutlu@gmail.com

İçişleri bakanlığı' na
Valiliklere

Adana Seyhan Kenan Evren İlköğretim Okulu (İO).

Adıyaman Kahta Kenan Evren İO.

Antalya Döşemealtı Nebiler Kenan Evren İO.

Çanakkale Gökçeada Kenan Evren İO.

Diyarbakır Ergani Kenan Evren İO.

Gaziantep Şahinbey Orgeneral Kenan Evren İO.

Giresun Merkez Kenan Evren İO.

Hatay Dörtyol Karakese Kenan Evren İO.

~~**İstanbul Kadıköy Kenan Evren Anadolu Lisesi.**~~

İzmir Konak Kenan Evren Lisesi.

İzmir Konak Kenan Evren Anadolu Lisesi.

Konya Çumra Kenan Evren İO.

Malatya Merkez Topsöğüt Kenan Evren İO.

Manisa Alaşehir Orgeneral Kenan Evren Anadolu Teknik Lisesi.

Manisa Kula Kenan Evren İO.

Muğla Marmaris Kenan Evren İO.

Niğde Bor Merkez Kenan Evren İO.

Samsun Çarşamba Kenan Evren İO.

Sivas Şarkışla Gürçayır Kenan Evren İO.

Osmaniye Bahçe Kenan Evren Paşa İO.

Türkiye**'de 6 Evrenpaşa okulu var:**

Bitlis Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Elazığ Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Erzurum Evrenpaşa İlköğretim Okulu. İzmir Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Muğla Armutalan Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Şanlıurfa-Ceylanpınar Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Milli Güvenlik Konseyi üyesi Nurettin Ersin adına iki okul bulunuyor:

Ankara Etimesgut Nurettin Ersin İO.

Çanakkale Gelibolu Evreşe Orgeneral Nurettin Ersin İO.

Milli Güvenlik Konseyi üyeleri Sedat Celasun adına Ankara Etimesgut Sedat Celasun İlköğretim Okulu,

Tahsin Şahinkaya adına da Ankara Kazan'da Tahsin Şahinkaya İlköğretim Okulu bulunuyor.

Özü Ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki bazı sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

Bu arada Türkiyede çok sayıda Eğitim okullarının adının değiştirildiği, konulduğu Kenan Evren ismi verildiği malumumuz – malumunuz olduğu için, SAPTADIĞIMIZ BU OKULLARIN

İSİMLERİNİN KALDIRILMASI VE HUKUKA UYGUN HAREKET EDİLMESİ İÇİN İDARİ BAŞVURULAR YAPMAMAIZ GEREKMİŞTİR.

İsimler temennilerimizdir

Yeni doğan bir bebeğe isim koymak, her kültürde önemsenir. Aile bebeği için en büyük temennisini o isimle simgeleştirir. Büyüyünce "Olgun" olsun der, ya da belki "Adil".

Sokak, okul, şirket, marka isimlerinde de aynı yönelim vardır. Bir girişimci, şirketinin "Star"olmasını temenni edebilir. Ya da bir hayırsever yaptırdığı okula "Fazilet" ismini vererek, faziletli insanlar yetiştirme niyetini açıkça ortaya koyabilir. Ve saire…

1980'den sonra Türkiye'de okul, cadde, bulvar, çocuk parkı gibi kurum ve mekanlara Kenan Evren ismini vermek moda olmuştur. Peki Kenan Evren ne demektir?

> **650 bin kişinin gözaltına alınmasına.... 1 milyon 683 bin kişinin fişlenmesine… 517 kişiye idam cezası verilmesine… Haklarında idam cezası verilen 50 kişinin asılmasına… 71 bin kişinin TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmasına…. 98 bin 404 kişinin "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmasına… 30 bin kişinin "sakıncalı" olduğu için işten atılmasına… 14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına… 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine… 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine… 937 filmin "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmasına…. Binlerce kitabın imha edilmesine… 23 bin 677 derneğin faaliyetinin durdurulmasına…. 3 bin 854 öğretmenin, üniversitede görevli 120 öğretim üyesinin ve 47 hâkimin işine son verilmesine… 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmesine… İşte tüm bunlara sebep olan 12 eylül 1980 darbesini tasarlayan bir diktatör, Türkiye'nin en karanlık döneminin yaşayan simgesidir.**

Kişiler, okullarının, çocuklarının oynadığı parkın, her gün işten eve dönerken geçtikleri bulvarın, yukarıdaki suçlarla anılan birinin ismiyle anılmasını istememe hakkına sahiptir. Kenan Evren isminin değiştirilmesini talep etmek, boş, gereksiz bir iş değildir. İsimler temennilerimizdir. Ve hukuka, demokrasiye, hürriyete inanan insanlar okulları, caddeleri, sokakları ve halklarıyla bu ülkenin en küçük birimi, ayrıntısı, en görünmeyen, yok sayılan noktası için bile iyi şeyler temenni etmektedirler. Talep etmektedirler. TALEP ETMEKTEYİZ.

AVUKAT **AVUKAT**

Y. MURAT ALPASLAN **SENİH ÖZAY**

Avukat **Avukat** **Avukat**

Senih Özay **Cem Nemutlu** **Yahya Murat Alpaslan**

---

2. Kordon Cumhuriyet Bul. No :285 D:1
Alsancak / İzmir / Türkiye
Kordon (İzmir) V.D.57589230830
Tel : (+90) 232 421 00 96 – 95-94-92
Faks : (+90) 232 4210115
e-posta: avsenih@gmail.com - cnemutlu@gmail.com

T.C emekli Sandığı Genel Müdürlüğü' ne

ANKARA

2. Bizi kimiz ?

2.Ahmet Kenan Evren kimdir ?

3.T.B.M. ' ne ek gibi başvurumuz sözkonusudur ki, kendisi darbe lideri olarak, koyduğu Anayasa geçici 15. Madde hğük mü '''' .

'' iken bunun kaldırılmasını hayatımızdan uzkalaşıp gitmesini önle-yememiş bu yeni hukuki duruma icabet etmesiş gerekmiştir.

4. Bu durumda tüm Türkiye Savcılıklarına kendisi ve arkadaşları hakkında sayısız suç duyuruları yapılmış ve dosyalara birleşe birleşe Ankara C. Başsavcılığının 2011/ esas dosyasında birleşmiştir.

Ve ifadesi de pek suni dengelerle otel motelde alınabilmiştir.

5. Bizler 543 sayılı Emekli sandığı yasasaının 39 40 41-42 ve 69. Maddelerini ek gibi inceledik. Kendisnin 1.1.2010 tarihinden bu yana 11.400 tl aldığını öğrendik.

Bu maaşının hele general emeklisi maaşaı oyak maaşaı vs dışında devam etmesinin hukuka aykırı olduğunu kesilmesi durdurulması gereğine inandık.

6.Bu nedenle sıfatının kaldırılması için T.B.M.M başkanlığına ek gibi başvurduk.

7.paralel olarak T.C Emekli sandığı genel müdürlüğüne de başvurarak kendisinsin tüm özlük hakları dosyalarının birleştirilmesini tüm maaş ödenek vs ödentilerin belirlenmesini, hukusuz ve dayanaksız darbe lideri olması dolayısıyla bu yönden bağlanan ve şu an ödenen emekli Cumhurbaşkanı emekli maaşının kesilmesini ,olsa olsa ölünceye kadar emekli orgeneral/genelkurmay başkanı maaşıyla yetinmesi gereği hukuksal görüşümüzle başvurumuzun kabulünü idari-icrai karar üretilmesini ve yasal süresinde tarafımıza tebliğini talep etmekten ibarettir..

Açıklamalar :

1.

2.

3.

ON İKİNCİ KISIM

Emekli Aylığı Bağlanacak Haller

Madde 39 – Emekli aylığı aşağıdaki hallerde bağlanır:

a) Cumhurbaşkanlığında bulunanların bu yerlerden ayrılışlarında istekleri üzerine;

b) (Değişik birinci paragraf: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine,

Seçilmiş belediye reisleri ve vilayetlerin daimi komisyon azaları hariç olmak üzere, 30 hizmet yılını tamamlamış olanlar kurumlarınca lüzum görüldüğünde yaş kaydı aranmaksızın re'sen,

(Üçüncü paragraf mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Subay ve askeri memurlarla gedikli subay ve gedikli erbaşların harbe hazırlık devresinde istekleriyle emekliye ayrılma muameleleri,durumun aydınlanmasına ve tehlikenin geçmesine kadar geri bırakılabilir.Bu devrenin başladığı ve bittiği tarihler İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilir. [2]

(Dördüncü fıkra mülga: 7/2/1969- 1101/2 md.)

(Beşinci fıkra iptal: Anayasa Mah.nin 30/1/1963 tarih ve E.1962/262, K. 1963/21 Sayılı Kararı ile.)

———————————

(1) 28/2/1985 tarih ve 3160 Sayılı Emniyet Teşkilatı Uçuş Hizmetleri Tazminat Kanununun 15 inci maddesi gereğince Emniyet Genel Müdürlüğü uçucu personeli de aynı haktan yararlanır.

(2) (a)Bu bendin ikinci fıkrasındaki 25 yıllık süre, 28/2/1959 tarih ve 7242 Sayılı Kanunla 30 yıl olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(b) Bu bendin üçüncü fıkrasının, 30/5/1963 tarih ve 241 Sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 8/6/1963 tarihinden itibaren hükmü ve uygulama imkanı kalmamıştır.

c) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) İştirakçilerden 40 ıncı madde gereğince haklarında yaş haddi hükümleri uygulanacak olanlar kurumlarınca re'sen veya (61) yaşını doldurduklarında istekleri üzerine;

ç) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 87 nci maddenin (a, b, c, d, e, g, h, i, j ve m) fıkralarında gösterilenlerden 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine,

d) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 88 inci madde gereğince emekli kesenekleri geri verilememiş olanların (61) yaşını doldurmalarında istekleri üzerine ve (b) fıkrasındaki durumda iseler re'sen;

e) Subay ve askeri memurlarla, gedikli subay ve gedikli erbaşların ahlak noktasından hüküm ile veya yetersizlik veya disiplin sebeplerinden dolayı sicilleri üzerine veyahut askeri mahkemelerce verilecek kararlar üzerine kurumlarınca resen;

f) (e) fıkrasında yazılı olanlar dışındakiler ahlak ve yetersizlik sebeblerinden dolayı yönetmeliğine göre sicilleri üzerine kurumlarınca resen;

g) (Değişik: 9/7/1953 - 6122/1 md.) Belediye reisleri ile vilayetlerin daimi komisyonu azalarının bu yerlerde iken (b) fıkrasında yazılı duruma girmelerinde istekleri üzerine;

h) (Ek: 3/7/1975 - 1922/1 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

i) (Ek: 3/7/1975 - 1922/1 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

j) (Ek: 13/11/1981-2559/3 md.; Değişik:21/4/2005 – 5335/3 md.) Göreve girişlerinde, Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak alınmış ve raporda sakatlık oranı en az % 40 olanlardan fiili hizmeti 15 yıl olanların istekleri üzerine,

k) (Ek: 13/6/1994 - KHK - 546/1 md.; İptal: Ana. Mah.'nin 21/7/1994 tarih ve E. 1994/67, K. 1994/64-2 sayılı Kararı ile.)

Değişik paragraf - (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) Emekli aylığı bağlanabilmesi için yukardaki (c ve d) fıkralarında yazılı hallerde ilgililerin fiili hizmet müddetlerinin 15 yılı, (e ve f) fıkralarında yazılı hallerde de 25 yılı doldurmuş olmaları şarttır. (b) fıkrasının ikinci paragrafı ile (27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu gereğince kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilenler hariç) (d,e ve f) fıkraları kapsamına girenlere 61 yaşını doldurmadan emekli aylığı bağlanmaz.

(Ek: 23/9/1983 - 2898/2 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

(Ek: 25/8/1999 - 4447/23 md.) (b) ve (ç) fıkralarında gösterilenlerden 32 nci madde gereğince fiili hizmet sürelerine zam yapılanların yaş hadlerinden; eklenilen bu sürenin üç yıldan çok olmamak üzere yarısı indirilir.

ON ÜÇÜNCÜ KISIM
Yaş Hadleri

Madde 40 – (Değişik birinci fıkra: 21/4/2005 – 5335/3 md.) İştirakçilerin görevleri ile ilişiklerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 65 yaşını doldurdukları tarihtir. (İptal ikinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 3/4/2007 tarihli ve E.:2005/52, K.:2007/35 sayılı Kararı ile.) Bu görevlere, 65 yaşını dolduranların açıktan veya naklen atamaları yapılamaz.

a) (Mülga: 8/7/2003-4919/3 md.)

b) (Değişik: 21/4/2005 – 5335/3 md.) Üniversite öğretim üyelerinin görevleri ile ilişiklerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 67 yaşını doldurdukları tarihtir.

c) (Mülga: 28/4/1982 - 2665/6 md.)

ç) (Değişik: 6/2/1959 - 7198/1 md.) Aşağıda yazılı olanların yaş hadleri, hizalarında gösterilen yaşları doldurdukları tarihlerdir:

I – Subay ve askeri memur ve gedikliler:

1 – Asteğmen, teğmen ve üstteğmenler	41
2 – Yüzbaşı, kıdemli yüzbaşı ve önyüzbaşılar	46

3 – Binbaşılar 52

4 – Yarbaylar 55

5 – Albaylar (Değişik: 12/12/1980 - 2358/1 md.) 60

6 – Tuğ ve Tümgeneral ve amiraller (Değişik: 12/12/1980 - 2358/1 md.) 62

7 – Kor ve organeraller ve amiraller 65

8 – Mareşal ve büyük amiraller 68

9 – 6, 7 ve 8 inci sınıf askeri memurlarla memur yardımcıları ve askeri hastabakıcı hemşireler 55

10 – Daha yukarı sınıflardaki askeri memurlar 60

11 – Gedikli subaylar 52

12 – Gedikli çavuşlar (Astsubay çavuşlar) 43

13 – Gedikli üstçavuşlar (Astsubay üstçavuşlar 46

14 – Gedikli başçavuşlar (Astsubay başçavuşlar) 49

15 – Başgedikliler (Astsubay kıdemli başçavuşlar) 55

II – Emniyet mensupları:

1 – Her derecedeki emniyet müdürleri ve emniyet ve polis müfettişleri 60

2 – Emniyet müfettiş yardımcıları ve emniyet amirleri 58

3 – Başkomiser, komiser ve komiser yardımcıları 56

4 – Polis memurları 52

III – Gümrük koruma mensupları:

1 – Gümrük koruma memurları 50

2 – Gümrük koruma kısım amirleri 55

IV – Posta, telgraf ve telefon hat başbakıcı ve başdağıtıcıları ile hat bakıcıları ve dağıtıcıları 55

V – (Ek: 13/6/1994 - KHK - 546/2 md.; İptal:Ana. Mah.'nin 21/7/1994 tarih ve E.1994/67, K.1994/64-2 sayılı Kararı ile ; Yeniden Düzenleme : 16/2/1995 - 4069/1 md.) Milli İstihbarat Teşkilatı kadrolarındaki kadro karşılığı sözleşmeli çalıştırılanlar dahil memurlardan:

1. Müsteşar Yardımcısı,Başkan,Hukuk Müşaviri, Öğretim Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşavir Başyardımcısı, Müşavir, Başmüfettiş, Öğretim Kurulu Üyesi, Başmüşavir 60

2. Daire Başkanı,Hukuk Müşavir 1 inci Sınıf Yardımcısı, Başmüfettiş,

Öğretim Üyesi, Müşavir

58

3. 1 inci Sınıf İstihbarat Uzmanı,1 inci Sınıf Uzman,Hukuk Müşaviri 1 inci Sınıf Yardımcısı, Müfettiş, Öğretim Üyesi,Müşavir, Savunma Sekreteri,Daire Başkan Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 56

4. 2 nci Sınıf İstihbarat Uzmanı,2 nci Sınıf Uzman,Hukuk Müşavir 2 nci Sınıf Yardımcısı, Müfettiş Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 54

5. Diğer kadrodakiler

52

(Değişik : 16/2/1995 - 4069/1 md.) Yukarıdaki (ç) fıkrasının (III) ve (IV) işaretli bendlerinde gösterilenlerden vazifelerinde kalmaları faydalı görülenlerin yaş hadleri, ilgili bakanlarca, (V) işaretli bendinde gösterilenlerin yaş hadleri de atamaya yetkili amir tarafından birer yıllık müddetlerle beş yıl uzatılabilir.

d) (Değişik: 21/4/2005 – 5335/3 md.) (b) fıkrasında belirtilen görevlere 67 yaşını, (ç) fıkrasında belirtilen görevlere ise hizalarında gösterilen yaş hadlerini doldurmuş bulunanlar açıktan veya naklen atanamazlar.

e) (Değişik: 26/2/2008-5743/3 md.) Seferin gereği olarak lüzum görüldüğü takdirde;

I - Subaylardan;

1 - Yarbay ve daha aşağı rütbelerdeki yardımcı sınıf subaylar 60 yaşını geçmemek kaydıyla bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaş hadlerinden 10 yıl fazlasına kadar,

2 - Muharip sınıf subaylar bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaşlara kadar,

3 - 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun hükümlerine göre astsubaylıktan subaylığa geçirilenler ise aynı kanunda belirtilen yaşlara kadar,

II - Astsubaylardan;

1 - Yardımcı sınıf astsubaylar 60 yaşını geçmemek kaydıyla bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaş hadlerinden 10 yıl fazlasına kadar,

2 - Muharip sınıf astsubaylar bu maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaşlara kadar,

sağlık durumlarının elverişli olması halinde en gençlerinden başlanarak orduya alınabilirler.

f) (Ek: 8/6/1959-7333/1 md; Mülga:27/7/1967-926/208 md.)

ON DÖRDÜNCÜ KISIM
Emekli Aylığı

Madde 41 – (Değişik: 23/9/1983 - 2898/3 md.)

a) Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıklarının hesaplanmasında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43 üncü maddesinde yer alan gösterge tablosu ve personel kanunlarındaki ek göstergeler esas alınır.

b) Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıkları, (a) fıkrasına göre tespit edilen rakamların her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpılması sonunda bulunacak tutarın fiili ve itibari hizmet toplamı 25 yıl olanlara % 75'i, 25 yıldan az olanlara her tam yıl için % 1 eksiği, fazla olanlara da her tam yıl için % 1 fazlası üzerinden bağlanır.

Fiili ve itibari hizmet toplamındaki ay kesirleri tam ay sayılır.Yıl kesirlerinin her ayı için emekli aylığı bağlanmasına esas aylık tutarının % 1'inin 12'de biri emekli aylığına ayrıca eklenir.

Bağlanacak aylıkların toplamı, emekli ve adi malullük aylıklarında emekli aylığı bağlanmasına esas aylıklarının % 100'ünü geçemez. Vazife malullüğü aylıkları hakkında bu tahdit uygunlanmaz. (1)

Madde 42 – (Değişik: 29/11/1984 - KHK 243/48 md.)

Cumhurbaşkanlığında bulunduktan sonra herhangi bir sebep ve suretle ayrılanlara veya bu makamlarda iken 39 uncu maddenin (b) fıkrasında yazılı duruma girenlere, Cumhurbaşkanına ödenmekte olan aylık ödeneğin yüzde kırkı emekli aylığı olarak bağlanır. Bu aylıklar ödendikçe faturası karşılığında Hazineden alınır.

Madde 66 – Dul ve yetim aylıkları:

a) Cumhurbaşkanı iken veya ayrıldıktan sonra ölenlerin,

b) İştirakçilerden fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla olanlardan ölenlerin,

c) Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı alanlardan (Aylığa müstahak duruma girip te henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenlerin,

ç) İştirakçilerden 45 inci maddede yazılı vazifeden doğma sebeplerle ölenlerin veya aynı sebeplerden doğma kaza ve yaralanmaları üzerine tedavi sırasında veya ameliyat yüzünden ölenlerin;

d) Erlerden 56 ncı maddede yazılı vazifeden doğma sebeplerle veya aynı sebeplerden doğma kaza ve yaralanmaları üzerine tedavi sırasında veya ameliyat yüzünden ölenlerin;

e) Erlerden 56 ncı madde gereğince vazife malullüğü aylığı alanlardan (Aylığa müstahak duruma girip te henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenlerin,

f) (Değişik: 9/7/1953 - 6122/3 md.) Fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla olupta kesenekleri geri verilmemiş durumda olanlardan 61 yaşını doldurmadan ölenlerin, (3)

g) Vazife malullüğü geçtiğinden dolayı aylığı kesilmiş ve emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmemiş ve fiili hizmet müddetleri de 10 yılı doldurmuş bulunanlardan ölenlerin,

Ölüm tarihinde bu kanuna göre aylığa müstahak dul ve yetimlerine bağlanır.(4)

———————————

(1) Sözü edilen Geçici 7 nci madde, teselsülü sağlamak için Geçici 139 olarak numaralandırılmıştır.

(2) Sandıkça harcanacak paraların Hazineden alınması, 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunla 5434 sayılı Kanuna eklenen ve teselsülü sağlamak için numarası "Geçici Madde 141" olarak değiştirilen Geçici Madde 9 ile kaldırılmıştır.

(3) Bu fıkrada yer alan (60) rakamı, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 56/c maddesi ile (61) olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(4) Maddedeki 15 ve 20 yıllık süreler, 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile (Teselsülü sağlamak için ek maddeye çevrilmiş ve numarası "Ek Madde 29" olarak değiştirilmiştir.) 10 yıla indirilmiş ve metne işlenmiştir.

Kenan Evren Anadolu Lisesi'nin ismi değiştirildi

18.02.2011 - 21:20

Yazdır Arkadaşına gönder

İstanbul Kadıköy'de bulunan Kenan Evren Lisesinin adı İstanbul Anadolu lisesi olarak değiştirildi. Daha önce ismi tartışma konusu olmuş ve değiştirilmesi gündeme gelmişti.

Kadıköy'de bulunan Kenan Evren Anadolu Lisesi okulun sitesinden yaptığı bir açıklamayla isminin MEB İsim Belirleme Komisyonu tarafından "İstanbul Anadolu Lisesi" olarak değiştirildiğini ve 7 Şubattan itibaren bu isimle eğitime devam edeceğini ve bu isimle internet sitesinden yayın yapacağını duyurdu.

Okulun ismi yıllardır tartışma konusu olmuş ve bunun için Eğitim-Sen dava açmıştı. Okulun isminin "Erdal Eren Lisesi" olarak değiştirilmesi talep edilmişti.

Kenan Evren'in bu okulda okuduğu için 1983 yılında, yani 12 Eylül darbesinden 3 yıl sonra, ismi Kenan Evren Lisesi olarak

değiştirilen okul onun öncesinde Kadıköy Lisesi olarak eğitim veriyordu. 1919 yılında eğitime "Kadıköy Sultaniyesi" olarak başlayan Kadıköy Lisesi Cumhuriyet tarihinin en köklü liselerinden biri olarak biliniyor.

Ülkenin birçok yerinde Kenan Evren ismi olan okul ve caddelerin isimlerinin de değiştirilip değiştirilmeyeceği merak ediliyor. Birçok belediyede AKP'li belediye meclisi üyelerinin bu tür oylamalarda Kenan Evren isminin değiştirilmemesi yönünde oy kullandıkları biliniyor.

Ekte sunulu dilekçelerimiz ile ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki TASLAK DİLEKÇEMİZDEKİ sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI'NA

İLETİLMEK ÜZERE

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ BÜYÜKELÇİLİĞİNE

ANKARA

Biz aşağıda imzası bulunan hukukçular; ülkenizde yürürlükte bulunan bilgi edinme yasası kapsamında aşağıdaki soruların cevaplarının tarafımıza yazılı olarak bildirilmesini ısrarla talep etmekteyiz.

17- **The School Of The Americas (SOA) ismi ile 1946 da Panamada, sonraları ise The Western Hemisphere Institute for Security Cooperation (WHINSEC) ismi ile ABD'nin Georgia eyaletindeki Fort Benning'de çalışmalarına devam eden kuruluş resmi/devletinize bağlı bir kuruluşmudur?**
18- **SOA/WHINSEC isimli kurumun amacı nedir ?**
19- **SOA/WHINSEC isimli kurumda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları (resmi/sivil) eğitim almışlarmıdır? Almışlar ise isim ve aldıkları eğitimin içeriği nedir?**

20- **Eğitimlerinde başarılı olan kişilere bir sertifika verilmekte-midir? Verilmekte ise bu sertifikanın boş bir örneğini tarafı-mıza iletebilirmisiniz?**
21- **Türkiye'de yaşanan tüm darbe süreçlerinde darbe öncesi/ darbe / darbe sonrasında gerçekleştirilen yasadışı ey-lem/provakasyonlarda SOA/WHINSEC eğitilmişlerinin işlevi hakkında devletinizin bilgisi varmıdır? Varsa nedir?**
22- **Türkiye'de yaşanan tüm darbe süreçlerinde darbe öncesi/ darbe / darbe sonrasında gerçekleştirilen yasadışı ey-lem/provakasyonlarda devletinizin doğrudan/dolaylı bilgi/des-tek/yönlendirme/yönetme çabaları olmuşmudur?**
23- **Türkiye'de yaşanan 12 Eylül faşist darbesi anında CIA ajanı PAUL HENZE 'nin "bizim çocuklar başardı" cümlesi ile başka-nınız Jimmy Carter 'ı haberdar etmesi doğrumudur? Doğru ise darbecilere "bizim çocuklar" denmesinin nedeni nedir? 12 eylül darbesi sırasında Türkiye'de devletinizin kaç çocuğu vardı? Sizin olmayan çocuklar kimlerdir?**
24- **……**

Bağlı bulunduğumuz örgütümüzün bu çaba/mücadele/düşünce-mizle ilgili olarak tarafımızla herhangi bir dayanışmada bulu-nup bulunamayacağını hatta daha da ileri giderek bu tamda benim işim diyerek bu mücadelenin öncülüğünü yapıp yapma-yacağını öğrenmek istemekteyiz.

Saygılarımızla sunulur…

AVUKAT **AVUKAT**

Y. MURAT ALPASLAN **SE-NİH ÖZAY**

Ekte sunulu dilekçelerimiz ile ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki TASLAK DİLEKÇEMİZDEKİ sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

İsimler temennilerimizdir

Yeni doğan bir bebeğe isim koymak, her kültürde önemsenir. Aile bebeği için en büyük temennisini o isimle simgeleştirir. Büyüyünce "Olgun" olsun der, ya da belki "Adil".

Sokak, okul, şirket, marka isimlerinde de aynı yönelim vardır. Bir girişimci şirketinin "Star"olmasını temenni edebilir. Ya da bir hayırsever yaptırdığı okula "Fazilet" ismini vererek, faziletli insanlar yetiştirme niyetini açıkça ortaya koyabilir. Ve saire…

1980'den sonra Türkiye'de okul, cadde, bulvar, çocuk parkı gibi kurum ve mekanlara Kenan Evren ismini vermek moda olmuştur. Peki Kenan Evren ne demektir?

> **650 bin kişinin gözaltına alınmasına.... 1 milyon 683 bin kişinin fişlenmesine… 517 kişiye idam cezası verilmesine… Haklarında idam cezası verilen 50 kişinin asılmasına… 71 bin kişinin TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmasına…. 98 bin 404 kişinin "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmasına… 30 bin kişinin "sakıncalı" olduğu için işten atılmasına… 14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına… 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine… 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine… 937 filmin "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmasına…. Binlerce kitabın imha edilmesine… 23 bin 677 derneğin faaliyetinin durdurulmasına…. 3 bin 854 öğretmenin, üniversitede görevli 120 öğretim üyesinin ve 47 hâkimin işine son verilmesine… 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmesine… İşte tüm bunlara sebep olan 12 eylül 1980**

darbesini tasarlayan bir diktatör, Türkiye'nin en karanlık döneminin yaşayan simgesidir.

Kişiler, okullarının, çocuklarının oynadığı parkın, her gün işten eve dönerken geçtikleri bulvarın, yukarıdaki suçlarla anılan birinin ismiyle anılmasını istememe hakkına sahiptir. Kenan Evren isminin değiştirilmesini talep etmek, boş, gereksiz bir iş değildir. İsimler temennilerimizdir. Ve hukuka, demokrasiye, hürriyete inanan insanlar okulları, caddeleri, sokakları ve halklarıyla bu ülkenin en küçük birimi, ayrıntısı, en görünmeyen, yok sayılan noktası için bile iyi şeyler temenni etmektedirler. Talep etmektedirler.

Cübbeyi para için verdik

Kenan Evren'e akademik unvan veren İÜ Hukuk Fakültesi'nin o zamanki dekanı gerekçesini açıkladı: "Kadro yoktu. Para lazımdı. Biz de Evren'e unvan verip üniversite için olanak sağlamak istedik."

İSTANBUL- Kenan Evren'e, 'Fahri hukuk profesörlüğü ve fahri doktora' unvanını veren İstanbul Üniversitesi'nde dönemin senato üyesi ve Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yılmaz Altuğ, bir itirafta bulundu: "Okulun ihtiyaçları vardı. Kadro lazımdı, para gerekliydi."
12 Eylül Askeri Darbesi'nin mimarı Evren'e İstanbul Üniversitesi tarafından 1983'te verilen 'Fahri hukuk profesörlüğü ve fahri doktora' unvanın geri alınması ile ilgili 3 avukatın mahkemeye yaptığı başvuru Radikal'in önceki günkü 'O cüppeyi geri alın' manşetinde yer almıştı. O dönem senato üyesi olup Evren'e unvan

verilmesini savunan ve karşı çıkan profesörlere ulaştık. Hukuk Fakültesi'nin darbe döneminde dekanlığını yapan Prof. Dr. Yılmaz Altuğ, unvanla ilgili şunları anlattı: "İdareyi aldılar fakat üniversiteye hiçbir faydası olmadı. Rektörle birlikte ne yapalım diye düşündük. Her yere gidiyor, çağıralım dedik. Eksikleri anlattık. Kendisi ve yaverleri notlar aldı. Diplomayı hazırlamıştık, verdik. O sırada 28 üniversite vardı, 28'inin de rektörü törende vardı. Tüm üniversitelerin rektörleri bize de gelin, biz de verelim dedi. Evren dönüp, 'Vaktim yok, hepiniz adına alıyorum' dedi. Kadro lazımdı. Avrupa'dan kitap alıyorduk, para gerekiyordu. Biz daha ziyade memleketi düşündük. Evren iyi bir adamdı. Şimdi Evren'den unvan geri alınmak isteniyor. Evren ki insanları paşa yaptı, onlar geri alınıyor mu? İyi kötü bir sürü şey oldu. Maziyi kapatmak lazım. "

'Utanca ortak olmadım'

Darbe döneminde üniversitenin senato üyelerinden biri 1998'de emekli olan Eczacılık Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Nedime Ergenç'ti. Ergenç, Evren'e verilecek ünvan için toplantıya katıldı ancak oyu 'Hayır' oldu. Ergenç hatırladıklarını şöyle anlattı: "Benim dışımda 2 kişi daha 'hayır' dedi. Şimdi hayatta olmayan Prof. Sırrı Erinç ve Prof. Dr. Kemal Kurtuluş. Bana oylama sırasında 'Evet oyu kullanın, oybirliği çıksın' diye baskı yapıldı. Ancak kulak asmadım, biraz da Karadenizli olmamdan kaynaklı sanırım, 'Bu utanca ortak olmayacağım' dedim. Sırrı Hoca'yı hatırlıyordum. Toplantı sonrası ağlıyordu. Dönemin atmosferinden dolayı 'bana dokunmayan yılan bin yaşasın diyerek' oy kullananlar da oldu. Tören sırasında ayağa kalkmadım."

Kuzu: Ödül geri alınmalı

Uluslararası Hukuk Kongresi'ne katılan Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu da, Radikal'e açıklamalarda bulundu. "Evren'e verilen unvan yanlıştı. Hukuku katleden bir kişiye böyle bir unvan verilmemeliydi. Unvan geri alınmalı tabii ki. Bu idarenin yetkisinde."

Evren'in adını görünce toplantıya gitmedim

Dönemin senato üyesi Siyasal Bilimler Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Aydın Aybay da şunları anlattı: "Gündem konuları geliyordu. Evren'in adını görünce toplantıya gitmeme kararı aldım. Çevreme de o gün hastalanacağımı yaydım. Ancak açık açık protesto ediyorum diyemedim. Çünkü adımız solcuya çıkmıştı. Evren, bu sıfata layık olmayan bir zattı. Bu nedenle toplantıya ve törene katılmadım."

O törenin yapıldığı gün bizim için çok acıydı

Dönemin önemli tanıklarından Profesör Hüseyin Hatemi de o günü şöyle anlattı: "Okulda hiçbir akademisyen törene alınmadı. Törene yalnız davetliler katılabildi. Hukukçu olarak yalnız senato üyesi vardı. Geri kalanlar devlet erkânı, İstanbul Valisi filandı. YÖK Başkanı İhsan Doğramacı da mor ve çeşitli renklerden oluşan bir cüppe giydi. Hokkabaz cüppesi gibiydi ve zaten o törenden sonra bir daha giymedi. Töreni televizyondan izledim. Bizim için çok acı bir gündü."

Murat,

Ek eğitim kuruluşlarındaki isimleri geri al başvurusunu güzelce hukuki ve siyasi ve dengeli anlamlı yazmalıyız….

Ve başvurmalıyız…

Ama bu sefer olabiliyorsa kalabalık imzalı başvurmalıyız….

Hele yerel yapılara seslensek bu dilekçeyi verin diyebilsek ha ne dersin….

İLİŞKİLİ HABERLER

İzmir İl Genel Meclisi, "12 Eylül" ve "Evrenpaşa" okullarının adlarının değiştirilmesi yönünde tavsiye kararı aldı. Evren "Kendileri koyuyorlar kendileri kaldırıyorlar" diye yorumladı..

İzmir İl Genel Meclisi'nin "12 Eylül'' ve "Evrenpaşa'' ilköğretim okullarıyla Kenan Evren Anadolu Lisesi'in adının değiştirilmesi için "temenni'' kararı alması, gözleri adlarında "darbe" izi taşıyan okullara çevirdi.

Okul isimlerinin değiştirilmesinde İl Genel Meclisi nihai karar yetkisine sahip değil.

İl Milli Eğitim Komisyonları okul isimleri konusunda yetkili merci.

Ancak, 78'liler Derneği'nin, "Darbecilerin isimleri okullardan ayıklansın" yönündeki yasal girişimi Milli Eğitim tarafından da yakından takip ediliyor ve mahkeme kararına göre hareket edileceği belirtiliyor.

EVREN: KENDİLERİ KALDIRIYOR

7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren, 12 Eylül'ün sıcak günlerinde ve devlet başkanı olduğu dönemde okul, bulvar, park gibi kamusal alanlara isminin verilmesi eğilimi başladığında, "Bir gün gelir kaldırırlar" demişti. Evren'in o günkü öngörüsü bugün gerçek oldu. SABAH'ın özel kalemi aracılığıyla ulaştığı Evren, İzmir'de alınan kararı, "Bu tür girişimler daha önce de oldu. Kendileri koydular, kendileri kaldırıyor" diye yorumladı. 12 Eylül 1980'den sonra Türkiye'de her şey değişirken, yalnızca yeni açılan okullara darbeyi

hatırlatacak isimler verilmekle kalınmadı, bazı okulların ismi de değiştirildi.

Örneğin, Giresun'daki Kenan Evren İlköğretim Okulu 1977'de Teyyaredüzü İlkokulu olarak açıldı. 1984-1985 eğitim öğretim yılında Kenan Evren İlköğretim okulu olarak adı değişti. Kadıköy Ortaokulu da 1983'te Kenan Evren Lisesi oldu. 1948 yılında öğretime açılan Armutalan İlköğretim Okulu da Kenan Evren'in katkılarıyla eski binanın bir bölümü yıkılarak yeniden yapıldı ve "Evren Paşa" adını aldı.

7 BÖLGEDE VARLAR

SABAH'ın, Milli Eğitim Bakanlığı verilerinden derlediği bilgilere göre,

Türkiye'de 20 adet "Kenan Evren"

6 adet "Evrenpaşa", 6

adet "12 Eylül adıyla okul var.

Türkiye'nin dört bir yanındaki Kenan Evren okulları şunlar:

Ekte sunulu dilekçelerimiz ile ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki TASLAK DİLEKÇEMİZDEKİ sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

İsimler temennilerimizdir

Yeni doğan bir bebeğe isim koymak, her kültürde önemsenir. Aile bebeği için en büyük temennisini o isimle simgeleştirir. Büyüyünce "Olgun" olsun der, ya da belki "Adil".

Sokak, okul, şirket, marka isimlerinde de aynı yönelim vardır. Bir girişimci şirketinin "Star"olmasını temenni edebilir. Ya da bir hayırsever yaptırdığı okula "Fazilet" ismini vererek, faziletli insanlar yetiştirme niyetini açıkça ortaya koyabilir. Ve saire…

1980'den sonra Türkiye'de okul, cadde, bulvar, çocuk parkı gibi kurum ve mekanlara Kenan Evren ismini vermek moda olmuştur. Peki Kenan Evren ne demektir?

650 bin kişinin gözaltına alınmasına.... 1 milyon 683 bin kişinin fişlenmesine… 517 kişiye idam cezası verilmesine… Haklarında idam cezası verilen 50 kişinin asılmasına… 71 bin kişinin TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmasına…. 98 bin 404 kişinin "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmasına… 30 bin kişinin "sakıncalı" olduğu için işten atılmasına… 14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına… 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine… 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine… 937 filmin "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmasına…. Binlerce kitabın imha edilmesine… 23 bin 677 derneğin faaliyetinin durdurulmasına…. 3 bin 854 öğretmenin, üniversitede görevli 120 öğretim üyesinin ve 47 hâkimin işine son verilmesine… 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmesine… İşte tüm bunlara sebep olan 12 eylül 1980 darbesini tasarlayan bir diktatör, Türkiye'nin en karanlık döneminin yaşayan simgesidir.

Kişiler, okullarının, çocuklarının oynadığı parkın, her gün işten eve dönerken geçtikleri bulvarın, yukarıdaki suçlarla anılan birinin ismiyle anılmasını istememe hakkına sahiptir. Kenan Evren isminin değiştirilmesini talep etmek, boş, gereksiz bir iş değildir. İsimler temennilerimizdir. Ve hukuka, demokrasiye, hürriyete inanan insanlar okulları, caddeleri, sokakları ve halklarıyla bu ülkenin en küçük birimi, ayrıntısı, en görünmeyen, yok sayılan noktası için bile iyi şeyler temenni etmektedirler. Talep etmektedirler.

Adana Seyhan Kenan Evren İlköğretim Okulu (İO).

Adıyaman Kahta Kenan Evren İO.

Antalya Döşemealtı Nebiler Kenan Evren İO.

Çanakkale Gökçeada Kenan Evren İO.

Diyarbakır Ergani Kenan Evren İO.

Gaziantep Şahinbey Orgeneral Kenan Evren İO.

Giresun Merkez Kenan Evren İO.

Hatay Dörtyol Karakese Kenan Evren İO.

İstanbul Kadıköy Kenan Evren Anadolu Lisesi.

İzmir Konak Kenan Evren Lisesi.

İzmir Konak Kenan Evren Anadolu Lisesi.

Konya Çumra Kenan Evren İO.

Malatya Merkez Topsöğüt Kenan Evren İO.

Manisa Alaşehir Orgeneral Kenan Evren Anadolu Teknik Lisesi.

Manisa Kula Kenan Evren İO.

Muğla Marmaris Kenan Evren İO.

Niğde Bor Merkez Kenan Evren İO.

Samsun Çarşamba Kenan Evren İO.

Sivas Şarkışla Gürçayır Kenan Evren İO.

Osmaniye Bahçe Kenan Evren Paşa İO.

Türkiye**'de 6 Evrenpaşa okulu var:**

Bitlis Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Elazığ Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Erzurum Evrenpaşa İlköğretim Okulu. İzmir Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Muğla Armutalan Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Şanlıurfa-Ceylanpınar Evrenpaşa İlköğretim Okulu.

Milli Güvenlik Konseyi üyesi Nurettin Ersin adına iki okul bulunuyor:

Ankara Etimesgut Nurettin Ersin İO.

Çanakkale Gelibolu Evreşe Orgeneral Nurettin Ersin İO.

Milli Güvenlik Konseyi üyeleri Sedat Celasun adına Ankara Etimesgut Sedat Celasun İlköğretim Okulu,

Tahsin Şahinkaya adına da Ankara Kazan'da Tahsin Şahinkaya İlköğretim Okulu bulunuyor.

Ekte sunulu dilekçelerimiz ile ülkemizde gerçekleştirilen 12 Eylül Faşist/Askeri/Amerikan darbesinin lideri AHMET KENAN EVREN' İstanbul Üniversitesi Senatosunca verilen Fahri Hukuk Doktoru paye/ünvanının geri alınması için hukuksal çaba içindeyiz.

Bu bağlamda darbenin azmettiricilerinin ortaya çıkartılması için gerek tetikçi AHMET KENAN EVREN hakkında açılacak

ceza davasında mahkemeden, gerekse de bundan bağımsız ABD ne aşağıda ki TASLAK DİLEKÇEMİZDEKİ sorularımıza cevap vermesini zorlamak düşüncesindeyiz.

İsimler temennilerimizdir

Yeni doğan bir bebeğe isim koymak, her kültürde önemsenir. Aile bebeği için en büyük temennisini o isimle simgeleştirir. Büyüyünce "Olgun" olsun der, ya da belki "Adil".

Sokak, okul, şirket, marka isimlerinde de aynı yönelim vardır. Bir girişimci şirketinin "Star"olmasını temenni edebilir. Ya da bir hayırsever yaptırdığı okula "Fazilet" ismini vererek, faziletli insanlar yetiştirme niyetini açıkça ortaya koyabilir. Ve saire…

1980'den sonra Türkiye'de okul, cadde, bulvar, çocuk parkı gibi kurum ve mekanlara Kenan Evren ismini vermek moda olmuştur. Peki Kenan Evren ne demektir?

> 650 bin kişinin gözaltına alınmasına.... 1 milyon 683 bin kişinin fişlenmesine… 517 kişiye idam cezası verilmesine… Haklarında idam cezası verilen 50 kişinin asılmasına… 71 bin kişinin TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmasına…. 98 bin 404 kişinin "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmasına… 30 bin kişinin "sakıncalı" olduğu için işten atılmasına… 14 bin kişinin yurttaşlıktan çıkarılmasına… 30 bin kişinin "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmesine… 300 kişinin kuşkulu bir şekilde, 171 kişinin ise işkenceden ölmesine… 937 filmin "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmasına….

Binlerce kitabın imha edilmesine… 23 bin 677 derneğin faaliyetinin durdurulmasına…. 3 bin 854 öğretmenin, üniversitede görevli 120 öğretim üyesinin ve 47 hâkimin işine son verilmesine… 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmesine… İşte tüm bunlara sebep olan 12 eylül 1980 darbesini tasarlayan bir diktatör, Türkiye'nin en karanlık dönemininin yaşayan simgesidir.

Kişiler, okullarının, çocuklarının oynadığı parkın, her gün işten eve dönerken geçtikleri bulvarın, yukarıdaki suçlarla anılan birinin ismiyle anılmasını istememe hakkına sahiptir. Kenan Evren isminin değiştirilmesini talep etmek, boş, gereksiz bir iş değildir. İsimler temennilerimizdir. Ve hukuka, demokrasiye, hürriyete inanan insanlar okulları, caddeleri, sokakları ve halklarıyla bu ülkenin en küçük birimi, ayrıntısı, en görünmeyen, yok sayılan noktası için bile iyi şeyler temenni etmektedirler. Talep etmektedirler.

Ve şimdi.. Tüm darbe Kenan GTahsin davasının duruşma zabaıtlarını okumak istemezmisiniz ?

DARBE DAVASI ANKARA 12.AĞIR CEZA MAHKEMESİNDE BÖYLE SEYRETTİ …

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ (CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ)

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3

DURUŞMA TARİHİ : 04/04/2012

CELSE NO : 1.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

YEDEK ÜYE : ALİ ERTAN 37411

CUMHURİYET SAVCISI : KEMAL ÇETİN 38707

KATİP : HASAN ERDOĞAN 86472

Belirli gün ve saatte 1. celse açıldı. Açık yargılamaya başlandı.

Sanıklar gelmediler

Sanıklar müdafileri Av. Bülent Hayri Acar , Av. Sezin Duygu Tuncer ve Av. Mithat Burak Başkale geldiler yerlerine alındılar.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Meral Danış Beşler, Av. Evin Konuk, Av. Mehmet Horuş, Av. Akın Savaş Ataç, Av. Mustafa Remzi Toprak, Av. Hüseyin Aslan., Av. Kemal Akkurt, Av. Deniz Pektaş, Av. Hasan Tatar, Av. Ömer Koçak, Av. Celal Çelik, Av. Aydın Erdoğan, Av. Kazım Genç, Av. Ali Sarıgül, Av. Pınar Akdemir, Av. Ömer Öneren, Av. İlyas Danyeli, Av. Cem Demirçivi, Av. Birol Hanbayat, Av. Sevim Küçük, Av. Nesrin Sınar, Av. Funda Ekin, Av. Cevriye Aydın, Av. Sami arslan, Av. Müşir Deliduman, Av. Perihan Üge, Av. Senih Özay, Av. Özlem Gümüştaş, Av. Gülhan Kaya, Av. Can Tombul, Av. İlke Işık Sadık., Av. Fikret Babaoğlu, Av. Okan Saçılık, Av. Yıldız Hazer, Av. Ömer Kavili, Av. Arif Ali Cangı, Av. Barış Dirik, Av. Sabri Kuşkonmaz, Av. Av. Sema Özdemir, Av. Hasan Ürel, Av. Veysi Hızal, Av. Ekin Sarı Akalın, Av. Savaş Demirtaş, Av. Yüksel Kaya, Av. İmdat Balkoca, Av. Hasan Erdoğan, Av. Rasim Öz, Av. İrfan Sönmez, Av. Hasan İter, Av. Yusuf Alataş, Av. İsmail Hakan Aydemir, Av. Ekin Pınar Ata, Av. Hacı Kantarcı, Av. Şenal Akyüz, Av. Kazım Turanlı, Av. Fecri Şengür, Av. Nahide demir, Av. Melahat Akgün, Av. İsmail Kılıç, Av. Yalçın Ünal, Av. Sadık Sekipmez, Av. Mebuse Tekay, Av. Gonca Gedikoğlu, Av. Emel Ataktürk, Av. Halil dönmez, Av. Saime Kırındı, Av. İsmail Başaran, Av. Ramazan Özkaya, Av. Serdar Namkoç, Av. Vural Gündoğan, Av. Bülent Diken, Av. Erdem Arısoy, Av. Hüseyin korkmaz, Av. İbrahim Güçlü, Av. Nergiz Tuba Arslan, Av. Mehmet Var, Av. Veysel Aşkın, Av. Osman Başer, Av. Veysel Aşkın , Av. Arzu Dirican, Av. Rafet Özer, Av. Onur Tatar,

Milliyetçi Türkiye Partisi Genel Başkanı Ahmet Yılmaz Büyükekmekçi, Ankara 68 liler derneği yönetim kurulu başkanı Hasan Koç, Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma derneği genel başkan yardımcısı İsmet Yalçınkaya, Devrimçci 78 liler federasyonu başkanı Kanber Ataş, Hak Ve Özgürlükler partisi genel başkanı Bayram Bozyer, Büyük Birlik Partisi ve 12 Eylül mağduru ülkücüler komisyonu adına Remzi Çayır, Diyarbakır Barosu adına Av. Mehmet Emin Aktar, Barış ve Demokrasi Partisi tüzel kişiliği adına genel başkan yardımcısı Meral Danış Beşler, Çağdaş hukukçular derneği genel başkanı Selçuk Kozağaçlı, İnsan Haklara derneği genel başkanı Öztürk Türkdoğan, Emek Partisi genel başkanı Selma Gürkan, Türkiye Baralor birliği adına Ali Sarıgül, Eşitlik ve Demokrasi partisi genel saymanı Abdullah Çiftçi,

Cumhuriyet Halk Partisi adına Gökhan Günaydın, Milliyetçi Hareket partisi merkez yönetim kurulu üyesi Yaşar Yıldırım, Türkiye Kamu çalışanları vakfı adına Mehmet Uygun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı vekili Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili) , Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeden Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın,

Yılma Durak, Altan Tan, Hayati Bölükbaş, Faik İçmeli, Ahmet Cihan, Mehmet Mustafa Yalçıner, Oğuzhan Müftüoğlu, Selçuk Özdağ, Halis Özdemir, Ender İmrek, Eyüp Duman, Yılmaz Kızılırmak, Süleyman Eryılmaz, Meryem Gürbıdak, Nevin Aytekin, Naci Sönmez, Cumhur Yavuz, Yener Turan, reşat keskin, Şükrü Bütün, Azimet Köylüoğlu, Hüseyin Doğan, Fahrettin Öztürk, Nurettin yılmaz, İsmail Duygulu, Kadir Mahir Damatlar, Bengi Heval Öz, Ahmet Türk, Süleyman Çelebi, Musa Çam, Yaşar Yıldırım, Osman Başer, Haşim Öztürk, Haydar Koçak, Arif Ali Cangı, İsmail Başaran, Senih Özay, Emel Ataktürk, Gonca Gedikoğlu, Saime Kırındı, Öztürk Türkdoğan, Müşir Deliduman , İbrahim Güçlü, Ömer Öneren, Remzi Çayır, Haydar Koçak , Aziz Uslu geldiler yerlerine alındılar.

Mahkeme görevlileri tarafından salonda bir kısım kişi tarafından görüntü kaydı yapıldığı konusunda bilgi verildi.

Salonda bulunanlar bu konuda yasal madde hatırlatılmak suretiyle uyarıldı.

Av. Ömer Kavili söz alarak: CMK 219. Madde uyarınca teknik kayıtlarla kayıt yapılmasını talep ediyoruz dedi

Mahkememiz duruşma salonunda bu imkanın bulunmadığı tespit edildi.

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar söz alarak; Müvekkillere 1961 Anayasası ile kurulan Anayasal düzeni ortadan kaldırma isnadında bulunulmuştur. Oysa iddia makamı ve Mahkemeniz müvekkillerin kurduğu hukuk düzenine göre oluşturulmuş Savcılık ve Mahkeme düzenidir. Dolayısıyla Anayasanın 6/son maddesinden kaynaklanan bir yetkiye dayanmaksızın yani yetkisiz olarak Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve üyesine karşı anayasal düzenin ortadan kaldırılması, yani kurucu iktidar olmak fiiliyle bizzat 1982 Anayasasının hükümleri ile kabul edilen ve güvence altına alınan 12.09.1980 , 06.12.1983 arasındaki Anayasal Kanun ve yasama işlemleri ile 765 Sayılı TCK. 146/1 maddesindeki suçun işlendiği iddiasına ilişkin iddianamenin ve kamu davasının ERK yokluğu nedeniyle hukuken yok olduğunu düşünüyoruz. Bu konuda ayrıntılı olarak yazılı savunmamızda beyanda bulunmuştuk. Dolayısıyla iddianamenin yok hükmünde olduğu konusunda talebimiz doğrultusunda karar verilmesini talep ediyoruz. Bunun doğal bir sonucu olarakta iddianamenin kabul kararınında yok hükmünde olduğunu düşünüyoruz. Ve iddianame kabul kararının okunmamasını ve belirttiğimiz hususlarda karar verilmesini talep ediyoruz dedi. (Sanık müdafinin beyanında bulunurken müdahil olma talebinde bulunan bazı avukatlarca ve bazı kişilerce sözlerine karşı söz alınmadan konuşulmaya çalışıldı. Ancak gerekli düzen sağlandı)

Müdahale talebinde bulunan vekili Av. İbrahim Güçlü söz alarak: Sanıklar bir darbe yapmışlardır. Ve şu an haklarında dava açılmıştır. Bu dava hukuk oyunlarıyla karartılamaz. Öncelikle sanıkların durumlarının belirlenmesi ve akabinde duruşmaya başlanması gerekir dedi.

Müdahle talebinde bulunan vekili Av. Fikret Babaoğlu söz alarak; Sanıklar yargılanmalıdır ve sanıklar huzurda bulunmalıdırlar dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Aydın Erdoğan söz alarak: C. Savcılığı ve Mahkemenizin yetkilerine yapılan itirazlar yersizdir. Sanıklara TCK nun 146. Maddesinde isnat edilen suç isnat edilmiştir. Bu nitelikte bir suçun yargılanamayacağına dair hüküm mevcut değildir. Diger yandan suç işleyenlerin kendi kendilerini af etmesi gibi bir sonucu doğuracak olan sanık müdafilerinin talebinin reddine karar verilmesini talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Kazım Genç söz alarak; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini uygulayan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları dikkate alındığında ve özellikle 2010 yılında Litvanya ile ilgili verilen kararda olay tarihinde ülke yasasına göre suç olmadığı halde daha sonra çıkarılan yasa ile suç haline getirilen ve insanlık suçu kapsamında değerlendirilen suçların yargılanabileceğine hükmetmiştir. Diğer uluslararası sözleşme hükümleri de dikkate alındığında sanıkların yargılanabilecekleri konusunda en küçük bir tereddüt yoktur. Talebin reddine karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Mustafa Remzi Toprak söz alarak: Sanıklar darbe sonrası bir düzen kurmuş olabilirler. Ancak kurdukları bu düzen çerçevesinde yargılanmaları da olanaklıdır. Aksine düşünüş yeni bir düzenin kurulması anlamına gelir ki bu da acilen mümkün değildir. Talebin reddine karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Müşir Deliduman söz alarak: Sanıklar hakkında düzenlenen iddianameye dayalı olan davaya bakma mahkemeniz görev ve yetkisindedir. Talebin reddini talep ediyorum dedi

Av. Arif Ali Cangı söz alarak: Sanık müdafi yargılama engeli oludunu iddia ediyor. Oysa 1982 belgesinin gecici 15. Maddesinin kaldırılmasıyla soruşturma ve yargılama engeli kalkmıştır. Sanıklar ülkeye yurttaşlara silahları yönelderek yönetime el koymuşlardır. İşkenceler, kötü muamaleler, idamlar, faili meçhuller, hürriyeti yoksun bırakma gibi insanlığa karşı suç işlemişlerdir. Bu suçlar 1980 yılında da mevcuttu. Öncesinde de mevcuttu. Hukuken yargılama engeli kalktığına , yargılamaya geçilmesini talep ediyorum. Fiilen yargılamanın engellenmesini engellemenizi talep ediyorum dedi.

Dosya incelendi.

G.D

Sanıklara isnat edilen suçun Mahkememiz görev alanında düzenlenen suçlardan olması karşısında sanıklar müdafisinin taleplerinin reddine oybirliği ile karar verildi. Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

İddianamenin kabulü kararı okundu.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya ya duruşma gününü bildirir davetiyelerin tebliğ edildiği anlaşıldı.

Sanıklar müdafii Av. Ömer Nihat ÖZGÜN vekillikten çekildiğine dair dilekçesinin sanıklara tebliğ edildiği anlaşıldı.

Av. Bülent Hayri Acar ve Sezin Duygu Tuncer tarafından sanıkların müdafiliklerine ilişkin vekaletname ibraz edildiği, sanık müdafilerinin ayrıca dosya fotokopisi ile emanete alınan DVD lerin örneğinin alınması amacıyla da dilekçe verdikleri ve bu işlemlerin yerine getirildiği anlaşıldı.

Celse arasında sanıklar müdafilerince savunma amaçlı dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu. Söz konusu dilekçenin duruşma öncesinde ayrıca duruşma heyetince de okunduğu tespit edildi.

Tensip hazırlığında C. Savcılığına yazılan müzekkere uyarınca C. Savcılığınca "Düzenlenen iddianamenin Anayasayı İhlal (Askeri Darbe) suçu ile ilgili olması, işlenen suçun müştekilerle birlikte tüm topluma ve kamuoyuna yönelik bir suç olması nedeniyle müşteki isimlerine yer verilmediği, açılan davanın konusu Anayasayı İhlal (Askeri Darbe) suçu olması nedeniyle iddianamede işkence vb olaylar nedeniyle şikayet dilekçesi verenlerin müşteki olarak gösterilmediğinin bildirildiği anlaşıldı.

Celse arasında sanıklar müdafinin müvekkillerinin sağlık durumlarının Mahkemeye gelerek ifade veremeyecek durumda olmaları sebebiyle CMK nun 196/4. Maddesi uyarınca dinlenmeleri yönünde talepte bulunulduğu, Mahkememizce bu yönde sanıkların sağlık durumlarının tespiti ve ayrıca CMK nun 196/4. Maddesi uyarınca dinlemeye ilişkin teknik imkanların hazır bulunup bulunmadığının tespiti açısından müzekkere yazıldığı anlaşıldı.

Bu müzekkerelerden CMK nun 196/4. Maddesi uarınca dinlemeye ilişkin sistemin ne şekilde kurulacağı ve işletilebileceği konusunda Mahkememize bilgi mahiyetinde cevap verildiği anlaşıldı.

Yine sanık Kenan Evren müdafisince 03.04.2012 tarihi itibarıyla sanığın sağlık durumuna ilişkin rapor ibraz ettiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Sanıkların sağlık durumlarının duruşma salonuna gelip ifade verebilekcek düzeyde olup olmadıkları veya böyle bir durumda rahatsızlıklarının artıp armayacağı konusunda Ankara Adli tıp kurumu grup başkanlığına yazılan müzekkerenin duruşma sırasında geldiği anlaşılmakla incelenmesinde; Söz konusu sorularla ilgili olarak adli tıp kurumu Ankara grup başkanlığı bünyesinde değerlendirme yapılamadığı, istenen hususun İstanbul Adli Tıp kurumu başkanlığından sorulması gerektiğinin bildirildiği anlaşıldı.

Celse arasında TRT ye duruşmanın spiker aracılığıyla okunma ihtimali nedeniyle bir görevli görevlendirilmesi için müzekkere yazıldığı ve bu müzekkereye de cevap geldiği anlaşıldı.

Celse arasında Fethi Recai Seren , Dilaver Öner, Celal Cezim, Mustafa Aksoy, Süleyman Kanbur, Turan Bayrak, Hanifi Kılıç, Haydar Malkoç, İsmail Kuzubaş, Servet Ozhamamcı, Nuri Adem Bozkaya, Gülbahar Gündüz, Memik Horuz, Seza Horuz, Hasan Balcı, Bayram Işık, Servet Özhamamcı, Ömer Ulak, Nuri Adem Bozkaya, Kazım Kılıç, Yılmaz Cerek, Yener Turan, Reşat Keskin, Özer Topçu, Metin Terzi, Mustafa Alandağlı, Hüseyin Yılmaz, Cumhur Yavuz, Kamber Ataş, Hüseyin Bektaş, Hatice Baykal, Burhan Diken, Bekir Yalçın, Nizamettin Baskan, Zarife Atik, Şükrü Arıkan, Erdoğan Tedik, Hüseyin Kaplan, Sebahattin Gevher, Mahmut Ateş, Nusrettin Topuz, Kamile Yılmaz, Muzaffer Koç, Kadir Zeybek, Hasan Kıyafet, Leyla Kıyafet, Ömer Öztürk, Aliye Özbay, Ramazan Demir, Barış Aksoy, Zeynel Abidin Erken, Orhan Güner, Ali Leylek, Feyzi Peker, Mustafa Safvet Yahyaoğlu, Sabri Yayla, Selma Uçkun; Yusuf Tuten, Burhan Kayaoğlu, Rengin Demir Özer, Hüseyin Aktaş, Turan Eldeniz, Kadir Tuncer, Hayri Erdoğan, Hüseyin Yecel, Kızbes Aydın, Ali Aydın, Hikmet Recai Atalay, Hamdi Öztürk, İbrahim Akın, Pervin

Ertan, M.Nazmi Şaşmaztin, Zahide Zübeyde Sezen, Sümmani Aytekin, Tevfik Lovandiz, Sevgi Nazlı Çifter, Gürkan Develi, Çağlar Ertok, Nevin Aytekin, Figen Özbağcı, Meryem Gülbudak, Aksen Esmer, Fatma Yalçınkaya, Süleyman Eryılmaz, A. Hazar Dilaver, Ömer Faruk Altunbaş, Ertuğrul Öksüz, Arif Ali Cangı, Musa Yavuz Yılmaz, Ali Topaloğlu, Mehmet Koca, Yasin Keskin, Mehmet Kazım Ablak, Figan Şendikmen, Emin Nesanır, Ersin Durmuş, Emil Eker, Mehmet koca, Nimet Yardımcı, Sami Koç, Hüseyin Özsaygı, Halit Dilim, C.Işık Ayhman, Ergin Gündoğdu, Ahmet Yenigün, Hüseyin Yücel, Hayri Erdoğan, Süleyman Bayrak, Nimet Yardımcı, Emil Eker, Figen Şendikmen, Münir Korkmaz, Ramazan Özkaya, Göksen Çiftçioğlu, Aziz Uslu, İsmail Başaran, Şahin Sarı, Mehmet Tekin, Dursun Yıldırım, Şeref Özkan, Tayfur Çandır, Bahittin Kılıç; Fatih Kuru, Necmettin Akyıldız, Suat Bayazıt, Tahsin Vedat Şensoy, Sırrı Yumbul, Kemal Sarı, Taylan Şendül, D.ali Kurt, Yunis Yıldız, Hüseyin uygun, Vural Karakişi, Metin Kanat, İbrahim Elik, Necmettin Demirkaya, Lütfi Özçimen, Soner Özer, Celalettin Dinç, Hanifi Sakallı, İsmail Duygulu, Yusuf Arslan, Bektaş Tufan, İzzet Akkaya, Ferit Başda, Yusuf Ziya Akdoğan, Çağlar Çukur, Musa Kılıç, Mustafa Bektik, Timur Ködür, Yusuf Ziya Akdoğan, Cimşit Pirinççi, Ahmet Fehmi Işıklar, Raif Yavuz, Turgut Kaplan, Yusuf Yılmaz, Bertan Zülaloğlu, Adnan Aynacı, Mustafa Erdoğan, Abdulgazi Doğan, Mustafa Terzi, Remzi Çayır, Göksal Kaşdaş, Mustafa Ateş, Murat Çelik, Hasan İlter, Şanlıbey Alabay, Mehmet Tokta, Şükrü Coşkun, İbrahim Özcan, Ahmet Kaya, Mehmet Yürek, Erol Erdem, Cemil Torun, Cengiz Şahin, Duran Keskin, Mustafa Yıldız, Erkin Alaş Hakim, Nurettin Çelik, Hayati Bölükbaş, Müslüm Hasgül, Ferit Başda, Cafer Ertan, Hanifi Albayrak, Özcan Yukarıgöz, Feridun Kayış, Şemsettin Yeşilyurt, Musa Yıldız, Şenay Yeşilyurt, Mahmut Dağ, Vedat Bayram, Abdullah Şişman, Mustafa Çelebi, Gülten Gökcen, Emin Durmaz, Hüseyin Öztürk, Sait Ölmez, Mustafa Kaya, Ömer Sevinç, Mustafa Ateş, Yaşar Okuyan, Recep Çaldır, Tuncer Keskin, Naci Sönmez, Fikri Aytan, Nurettin Sarıtaş, İlker Yıldırım, Yılmaz Kızılırmak, Nejat Kangal, Cahit Polat, Bekir Ünal, Mehmet Ali Korkmaz, Şeyho Tepeler, Abdurrahman Yıldırım, İbrahim Halil Tüy, Hacı Sertkaya, Mehmet Ali Çalışır, Abdurrahman Can, Şükrü Karadağ, Yusuf Özbey, Abdurrahman Yücel, Veli Büyüktaş, Ahmet Karakuş, Ali Özbay, Ali Karahan, Kamber Abacı, Şahin Camcı, Abdulhadi Belli, Senem Gülbudak, Mehmet Karaman, Zehra Karaman, Eyyüp Duman, Duman Bal, Remzi Çayır, Hasan Dağtekin, Yılmaz Elçi nin,

Servet Akıncı, Ahmet Barış, Zeydin Delidere, Edip Polat, Hasan Esen, Doğan Karaağaç, Hamdullah Suphi Aydın, Velit Kaçan, Mehmet Takar, Fahrettin Kaya, Hıdır Karataş, İsa Tekin, Ali Yılmaz, Yusuf Fidan, Şahabettin Kızıl, Ramazan Dengiz, Halil Karataş, Cevdet Ekinci, Abdurrahman Demir, Mehmet Akkaya, Eşref Karaküçük, İrfan Babaoğlu, Hüseyin Soylu, Abdullah Öztüre, Nimet Tanrıkulu, Yonüs Bircan, Şadan Beceren, Müfide Işık, Ali Cihat Işık, Kazım Turanlı, Ahmet Ali Ekinci, İhsan Karaaslan, Mustafa Erçıkdı, İbrahim Kara, Mustafa Ekimci, Zeki Dal, Nesip Uzun, Mehdi Tanrıkulu, Mesut Bağcı, Veysel Adak, Abdullah Delibalta, Köksal Midillioğlu, Mustafa Caymazer, Cemil Karaküçük, Mehmet Çiçek, Seyfettin Genç, Necmettin Durmuş, İbrahim İzgi, Abdurrahman Ecer, M.Asıl Karaduman, Şükrü Abay, Ahmet Andiç, Mehmet Şah Toprak, Şükrü Kızılkaya, Aynur Fatma Hayrullahoğlu, Ali Özkan, Celalettin Can, Abdulgani Alkan, Yusuf Karaçınar, Ali Nazım Altunkaş, Mehmet Kılıç, Hüseyin Gevher, Hasan Dağtekin, Elif Torun Öneren, Emin Durmaz, Hüseyin Öztürk, Mustafa Kaya, Ömer Sevinç,Sait Ölmez, Kazım Yılmaz, Recep Çaldır,Yurttan Gökcen, Halil İbrahim Çetin, Emine Yalçın, Gülten Gökçen, Şevket Gösteriş, Meryem Turan, Musa Akyol, Bilal Bahar, Mustafa Ateş, Nurettin Sarıbal, Müzekkir Saymaz, Alaaddin Aldemir, A. Samet Karakuş, Mehmet Kaya, Ünal Osmanağaoğlu, Aydın Eryılmaz, Osman Yurt, Mustafa Bozan, Cavit Böke, Mesut Doğan, Abidin Akyürek, Mustafa Kadoğan, Hayati Aldı, Mahir Panayır, Emir Kuşdemir, Erdal Solak, Adnan Çeçen, Ramazan Akça, Emrullah Parlatan, Ali Yüksek, Ertuğrul Yıldız, Kubilay Yeriz, Reşat Demirçin, Mervan Çalış, Hakverdi Satılmış, Refik Cevdet Yayla, Metin

Köksal, İrfan Arısan, Muhittin Kılıçaslan, Şevki Köksal, Yusuf İzzettin Yıldız, Abdülkadir Yanık, Osman Öksüz, Habip Güleç, Ali Asker Torun, Eyyüp Özmen, Alaattin Arkan, Haluk Demir, Mustafa Hulusi Ulusan, Osman Şeker, Bülent Bülbül, Ahmet KÜLAHLIOĞLU, Hüseyin SEMERCİ, Gülefer YAZCIOĞLU nun,

Erdem Şenocak vekili Av. M. Rıfat Bacanlı, Ökkeş Şendiller vekili Av. Dinçer Alptekin ve Av. Ural Güdoğan, Ender İmrek vekili Av. Yıldız İmrek, Seyfi Huzeyfe Atmalıoğlu ve Faruk Yerli vekili Av. Osman Başer ve Av. Serdal Namkoç, Mehmet Uçum vekili Av. Zeynep Yıldırım, Fadıl Gökkan vekili Av. Mehmet Serdar Gökkan, Mehmet Emeç vekili Av. Hasan İlter, Mehmet Kaya vekili Av. Hasan İlter, Doğan Eslik vekili Av. Hasan İlter, Ramazan Kılıç vekili Av. Hasan İlter, Soner Coşkun Bıyık vekili Av. Hasan İlter, Mustafa Erel vekili Av. Hasan İlter, Muhsin Kahya vekili Av. Hasan İlter, Taylan Çoklar vekili Av. Hasan İlter, Uğur Coşkun, Alim Serçe, Şaban Çetindağ vekili Av. Hasan İlter, Hasan Ömer Özdenmez vekili Av. Hasan İlter, Osman Engin vekili Av. Hasan İlter, İrfan Sönmez vekili Av. Hasan İlter, Hüseyin Özmen vekili Av. Hasan İlter, Mikdat Uzun vekili Av. Hasan İlter, Yusuf Uzun Vasfi Raşit Güven, Emir Şahin, İsmail karaoğlu, fenni duran, turhan özerbil, Arslan Doğan, Rifat Tanyeri, hacı veli Ergişi vekili Av. Hasan İlter, Sedat gençkan, Emin Eyyubi vekili Av. Hasan İlter, Halil Ceylan vekili Av. Hasan İlter, İsmail Taşkan vekili Av. Hasan İlter, Mustafa Üygün vekili Av. Hasan İlter, Mehmet Rüstem Boztunç vekili Av. Hasan İlter, Hacı Yunus Akyol vekili Av. Hasan İlter, Caner Erdinç vekili Av. Hasan İlter, Adnan Madak vekili Av. Osman Başer, Av. Serdal Namkoç, Ali Ugur Akbaş vek. Av. Burkay Dikici, Adviye Erbay vek. Av. Arif Ali Cangı, Orhan Yalçınkaya vek. Av. Osman Başer, Av. Serdal Namkoç, Alime Yalçın Mitap İçöz vek. Av. Arif Ali Cangı , Mahfuz Aytek vek. Av. Selim Avşar Ramazan Özalp, Remzi Çayır vek. Av. Osman Başer, Av. Serdal Namkoç, Ali Ugur Akbaş vek. Av. Burkay Dikici, Macide Çamlıbel vek. Av. Hasan Alıcı, Yavuz Binbay ve Hülya Binbay vek. Av. Veysel Gültaş, Adnan Baran vek. Av. Derya Öztekin, Mikdat Evci ve Fethi Arı vek. Av. Osman Başer, Av. Serdal Namkoç, Abdi İpekçi kızı Nükhet İzet, Cavit Orhan Tütengil kızı Deniz Mazlum, Doğan Öz eşi Sezen Öz, Doğan Öz kızı Bengi Heval Öz vekili Av. Hasan Ürel ve Av. K. Vural Gür, Bektaş Karakaya müdafi Av. İlyas Danyeli, Işılay Karagök müdafi Av. İlyas Danyeli, Av. Kazım Genç, Av. Ali Sarıgül, Av. Ömer Öneren, Av. Mehmet Horus, Nergiz Şahindokuyucu vek. Av. İlyas Danyeli, Av. Kazım Genç, Av. Ali Sarıgül, Av. Ömer Öneren, Av. Mehmet Horus, Faruk Eren vek. Av. İlyas Danyeli, Av. Kazım Genç. Av. Ali Sarıgül, Av. Ömer Öneren. Av. Mehmet Horus, Serap Soyergin vek. Av. İlyas Danyeli, Av. Kazım Genç, Av. Ali Sarıgül, Av. Ömer öneren, Av.Mehmet Horus, Battal Ugun vek.Av. Zeyney Yıldırım, Av.Ayşegül Ormancı, Veysel Uçum vek.Av. Zeynep Yıldırım, Av. Ayşegül Ormancı, Mehmet Şerif Bayram, Mehmet Emin Danış, Mustafa Dağcı, Yılmaz Çelik vek. Av. İlyas Danyeli, Av. Kazım genç, Av. Alisarıgül, Av. Ömer Öneren, Av. Mehmet Horus, Mustafa Kahya vek. Av. İlyas Danyeli, Av. Kazım Genç, Av. Ali Sarıgül, Av. Ömer Öneren, Av. Mehmet Horus, Endercan Ceylan vek. Av. İlyas Danyeli, Adil Satıcı vekili Av. Hatice Taştan

Selami Dinlerer vek. Av. İlyas Danyeli, Serdar Vardar vek. Av. İlyas Danyeli, Erkan Uğur Eren vek. Av. İlyas Danyeli, Fatih Özenç vek. Av. İlyas Danyeli, Yılmaz Yukarıgöz vek. Av. İlyas Danyeli, Turan Şimşek ve Gümüş Bulut vek. Av. Hasan İlter, Şaban Bayrak vek. Av. Hasan İlter, Ali Çetin vek. Av. Arzu Dirican, Recep Küçükişsiz ve Fuat Alkan vek. Av. Şevket Can Özbay, Yılma Durak, Ahmet Yalav, Abdullah Uğur, İlhami Erdoğan, Şahan Özgenç vekili Av. Osman Başer ve Av. Serdal Namkoç un,

İsmail Susam vekili Av. Osman Başer ve Av.Serdal Namkoç, Sedat Kuyurtar vek. Av. E. Fırat Kuyurtar, Adnan Baran vek.Av. Derya Öztekin, Ali Kurumahmutoğlu vek. Av. Mustafa Remzi Toprak, Halil Alakoç vek.Av. Tuncay Akçadağ, Ramazan Akgün, Mehmet Ali Metin, Kadir Mahir Damatlar, Mümtazer Türköne, Osman Esendağ, Ali Aksakal, Faik İçmeli, Osman Tüfekçi, Mehmet Uygun, Adnan Demirci vekili

Av. Melahat Akgün, Suzan Akyüz Yazgan ve Mahinur Kardaş Yazgan vekili Av. Şener Akyüz, Ahmet Cihan vek. Av. Aydın Erdoğan, Meral Karakuş vek.Av. İlyas Tanyeli, Av. Ali Sarıgül, Av. Kazım Genç, Yılma Durak ve Osman Başer vek.Av.Serdal Namkoç, Haluk Kırcı vasisi Vasile Kırcı, Caner Erdinç vasisi Ayşe Erdinç, Yavuz Arun, Ziynet Koçel vekili Av. Osman Başer, Av. Serdal Namkoç, Eyüp Kaplan, Cemal Taş ve Bektaş Uçar vekili Av. H.Yunus Akyol, Oğuzhan Müftüoğlu, Melih Bekdemir, Osman Tayfun Mater, Sedat Göçmen, Ali Alfatlı, Mehmet Akın Dirik ve Bülent Forta vekili Av. Kemal Işkın Keleşoğlu, Av. Sabri Kuşkonmaz, Av. Halis Yıldırım, Av. Bülent Kaçar, Av. Yalçın Ünal, Av. Korkut Tonguç Tüfekçi, Av. Muazzez Özkan, Av. Begül Kılıççöte, Av. Sema Özdemir, Av. Bulut Aksoy, Av. Nermin Kaplan, Av. Öner Korkmaz, Mukaddes Erdoğdu Çelik ve İbrahim Tunç vek.Av. Can Tombul, Av. Özlem Gümüştaş, Bülent Aydın vekili Av. Funda Ekin in,

Ali KURUMAHMUTOĞLU vekili Av.Mustafa Remzi TOPRAK, Name GÜLTEKİ, İsmail AYDIN, Zülfükar TAŞ ve Muhlis DEMİR vekilleri Av.Osman BAŞER ve Av.Serdal TAMKOÇ, Dursun BAŞPARMAK, Enver ANIL, Ferhat KAYA, Feramuz YILDIRIM, Abdi VURAL, Ziya UNCU vekilleri A.Barış DİRİK, Av.İsmail BAŞARAN, Mustafa EROL, Şah Turna AĞDAŞAN vekili Av.Fatma ÖZBİLGİN, Ali BULAÇ ve Cüneyt TORAMAN vekili Av.Cüneyt TORAMAN in

Celalettin CAN vekili Av.Fikret BABAOĞLU, Naci SÖNMEZ, Dursun ÖZTÜRK ve Saffet UYGUR vekili Av.Barış DİRİK, Yusuf Ziya TOPAL, Zübeyde Kılıç ÖZTÜRK, Hayrettin NEŞELİ, Yusuf YILMAZ, Mahmut ÖZDEŞ, İbrahim GÜÇLÜ, Meriç TUMLUER, Alaaddin TUMLUER, Abdurrahim TEMEL vekili Av. M. Kürşad COŞKUN, Hayrettin NEŞELİ, Mehmet YEMŞEN, Adnan DEMİRCİ, Ümüt FIRAT, Ali ULUDAĞ, Adil YAPI, İsmayıl DURMUŞ, Muhammet Metin ERAY, Fuat AKSOY, İzzet BARAN, Bayram BOZYEL, Cüneyt CEBENOYAN vekili Av. Tora PEKİN, Fikret ADAMAN vekili Av. Tora PEKİN, Nihat KENTEL vekili Av. Tora PEKİN, Abdulbaki MIZRAK, Hüseyin GÜNGÖR vekili Av. Gökan PİRİNÇİ, Hüseyin ERTUĞRUL un,

İrfan Sönmez, Naci Akgül, Hasan Kıvrak, Ferruh Gökçen, Hasan Hacıahmetoğlu, Osman Esendağ, Ahpmet Solak, Adnan Akdağ, Murat Görmez, Yılmaz Şişmanlar, Bayram Kartal, Atalay Acarol ve Necmi Rıza Akdinç vekili Av. İrfan Sönmez, Nazik Kılıç, Ömer Öneren, M.Yüksel Yalçın, Seyfettin Uzun, Ziya Karaçam vekili Av. Mehmet Var, Fahrettin Öztürk, Rasim Aksoy, Mustafa Güngör, Kadir Kenan, Tahir Canan vekili Av. Yıldız İmrek, Mustafa Güçlü, Şahide Sezin Atmaca, Dr. Mehmet Bülent Tokçuoğelu, Cemal Sümer ve Yahşi Karamollaoğlu vekili Av. Şahize Sezin Atmaca, Hasan Doğruöz, Gül Erdost, Alaz Erdost, Kamil Tekin Sürek, Hayrettin Taş , Av. Özkan Öztürk, Mehmet Mustafa Yalçıner vekili Av. Kamil Tekin Sürek, Erdal Turgut, Cemal Can, Mustafa Kamil Uzuner, Bora Bayoğlu, Recep Ali Sur, Selçuk Müsnat Hazinedar, Kerim Beşkirli (Eren), Av.Serkhan Arıkanoğlu, Haydar Alaçam, Turan Dolu, Mustafa Özkahraman, Ertuğrul Mavioğlu, Cem Yılmaz, Ceddihan Özdemir, Cevat Gülşan, Fatih Aydın, Burhan Kızılgedik, Seher (Çolak) Arıkanoğlu, Sami Cinay, Ömer Avcı, Murat Yüksel Öner, Yıldız Aktaş, Mehmet Yalçın,Mehmet Kilinç, Hıdır Sisligün, Hasan Kaplan, Ektes Erdinç Erdoğdu, İsmail Uyar, Azimet Köylüoğlu, Hüseyin Doğan, Selçuk Özdağ,Ümüt Fırat, Yusuf Yılmaz ın,

Rahmi YILDIRIM , Halis ÖZDEMİR vekili Av. Süleyman AKDEMİR, Hasan ARAS ve Şenel AŞKIN vekili Av. Veysel AŞKIN, Senih ÖZAY vekili Av. Ömer KAHVİLİ, Av. Müşir DELİMUMAN Av. Cem NEMUTLU, Av. Mehmet HORUŞ, Av. Nart ATİK, Av. Osman BETAL ÖZAY ın,

Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına Abdullah Çiftçi nin, 78'liler Dayanışma ve Araştırma Denkleri Federasyonu vek. Av. İlyas Danyeli, 78'liler Dayanışma ve Araştırma Dernekleri (Devrimci 78 liler) federasyonu vek .Av. İlyas Danyeli, Devrimci 78 liler Federasyonu başkanı Kamber Ataş, Yeşiltepe Eğitim Derneği Tüzel Kişiliği adına Yönetim Kur.Başk. Mümtaz Toy, İnsan Hakları Derneği Yön.Kur.Bşk. Öztürk Türkdoğan, Avrasya Hukuk ve Demokrasi Derneği adına dernek başkanı Av. Mehmet Turcan, 68'liler Dayanışma Derneği vek. Av. İmdat Balkoca, Çağdaş Hukukçular Derneği vek.Av. Selçuk Kozağaçlı, Diyarbakır Barosunu Temsilen Av. M.Emin Aktar, 78'liler Dernekleri Federasyonu adına yönetim kurulu üyesi Celalettin Can, Barış ve Demokrasi Partisi vek. Av. Pınar Akdemir, Büyük Birlik Partisi adına genel başkan yardımcısı Remzi Çayır, 12 Eylül Mağduru Ülkücüler Komisyonu Başkanı Remzi Çayır, Milliyetçi Türkiye Partisi vek.Av. İsmail Kiliç, Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TOB-DER) adına İsmet Yalçınkaya ve Seyfettin Bican, Eşitlik ve Demokrasi Partisi (EDP) vekili Av. Barış DİRİK, Cumhuriyet Halk Partisi vek. Av. Şenal Sarıhan, Av. Celal Çelik, TBMM Başkanlığının dilekçesi , Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanlığı vek. Av. Dr. Hamit Kocabey, Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı nı temsilen (Genel Başkan) Harun Öztürk, Şükrü Bütün, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık vekili Av. Sami Arslan Aşkın, Askeri Darbelerin Asker Muhalifleri Derneği ni temsilen Genel Başkan Tuna ATALAY, Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu vekili Av. Necdet OKCAN, Av. Selçuk ERTAN, Av. Savaş DEMİRTAŞ ve Av. Ekin Sarı AKALIN, 101 lerin yaşayanları adına Ahmet MORTAŞ ın müdahale dilekçesi verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Ankara sınırları içerisinde Mahkememiz duruşma salonunda daha büyük ancak uyap sistemi ile kamera kayıt sistemiyle ifade alınabilecek bir duruşma salonunun bulunup bulunmadığının tespiti açısından yazılan müzekkereye cevap gelmediği görüldü.

Mersin Barosunu temsilen Baro Başkanı Av. Haluk Hulki Özel, Barış ve Demokrasi Partisi adına genel başkan yardımcısı Av. Meral Danış Beştaş, Zülfi Tiğler, Salim Turgut, Erkan Uğur, müdafisi Av. İlyas Danyeli, Zeynel Demirçivi vekili Av. Cem Demirçivi, Macide Çamlıbel Polat vekili Av. Hasan Alıcı, Bülent aydın vekili Av. Funda Ekin, Nimet Tanrıkulucan vekili Av. Mebuse Tekay, Nizamettin Aktaş ve Çiçek Aktaş vekili Av. Halil Dönmez, Ahmet Çetinkaya vekili Av. Cevriye Aydın, Baki Batmaz vekili Av. Cevriye Aydın, Celalettin Can vekili Av. Mebuse Tekay, Sevim Küçük , Gürhan Gürsoy vekili Av. Saime Kırındı, Mehmet Kazım Abat vekili Av. Saime Kırındı, Avni Odabaşı vekili Av. Saime Kırındı, Senem Gülbudak , Burhan Kaygısız, Ekrem Bilek müdafi Av. Ali Özer, Halil İbrahim Ayaydın, Cahit Akçam; Nusrettin Aydın, Tümay Durukan, Oğuzhan müftüoğlu, Melih bekdemir, Osman Tayfun Mater., Sedat Göçmen, Ali Alfatlı, Mehmet Akın Dirik, Bülent Forta müdafileri Av. Sabri Kuşkonmaz, Senih Özay vekili Av. Ömer Kavili, Av. Müşir Delimuman, Av. Mehmet Horuş, Av. Arif Ali Cangı, Kemal Türkler varisleri vekili Av. Rasim Öz, Mehmet Zeki Söylemez ve 40 arkadaşı ile ilgili olarak Av. Melahat Akgün nın müdahale dilekçeleri verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Ömer Kavili söz alarak: Meslektaşlarımızın ortak talebi olarak dile getirmek gerekirse davanın önemi ve kapsamı dikkate alındığında duruşmada bir yedek hakiminde bulundurulması gerektiğini düşünüyor ve talep ediyoruz. Diğer yandan duruşma hazırlığı devresinde yapılması gereken bir kısım işlemlerin sonuçlanmadığını görüyoruz. Keza, sanıkların sağlık durumlarıyla ilgili müzekkere cevabının duruşma sırasında gelmiş olmasıda dikkat çekicidir. Bizce sadece veya yalnız olarak adli tıp kurumundan sanıkların sağlık durumuyla ilgili olarak rapor aldırılması yetersizdir. Türk Tabipler Birliği gibi uluslararası uzmanlığı kabul edilmiş bir birlik aracılığıyla oluşturulacak sağlık heyetinden bu konuda rapor aldırılmasını talep ediyoruz. her halükarda sanıkların duruşma

salonuna getirilmeleri sağlanarak gerektiğinde çapraz sorgu hakkımızın elimizden alınmamasını ve bu aşamada iddianameninde okunmamasını talep ediyoruz dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Sabri Kuşkonmaz söz alarak: CCMK nun 196/4 uygulanmadan önce CMK nun 196/2. Madde gözönüne alınmalıdır dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Meral Danış Beştaş söz alarak: İddianamenin okunmaması yönündeki görüşlere bizde katılıyoruz. Sanıklarla benzeri daha doğrusu aynı sevk maddesi ile yarılanan pek çok kişi tutukludur. Ve hatta hükümlüdürler. Benzeri bir suçta insanlar uzun süre tutuklulukta kaldığına göre sanıkların duruşma salonunda hazır bulunmaları gerektiğini düşünüyoruz ve bu aşamada ayrıca sanıkların tutuklanmasını talep ediyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. İbrahim Güçlü söz alarak: Bende iddianamenin okunmamasını düşünüyorum Ancak müdahillik konusunda bu aşamada bir karar verilmesi gerektiğini düşünüyorum dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Hasan İlter söz alarak; Sanıkların 12 Eylül ihtilali sonrasında sebep oldukları zulümler ortadadır. Mahkemenin sağlık durumu ile ilgili her türlü ara kararından sarfı nazar ederek sanıkların duruşmada hazır edilmeleri yönünde ara kararı kurulması ve akabinde iddianamenin okunmasını düşünüyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. İmdat Balkoca söz alarak: diğer meslektaşlarımızın belirttiği üzere sanıkların eylemleri ile pek çok insan ceza evinde zulüm görmüşlerdir. Sanıklarında tutuklanmak suretiyle en azından ceza evinde yaşamanın zorluğunu anlamalarını düşünüyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Fikret Babaoğlu Söz alarak: Esas olan yargılamada yüz yüzeliğin ve kesintisizliğin olmasıdır. Sanıkların bu ilkelerin yerine getirildiği bir yargılamada yargılanmalarını ve huzurda bulunmalarının sağlanmasını talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Rasim Öz söz alarak; Adli tıp kurumu Ankara görevlileri hakkında daha doğrusu bugün Mahkemenize gelen yazı ile ilgili olan sorumlular hakkında suç duyurusunda bulunulmasını talep ediyorum dedi.

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar söz alarak: tutuklama ve diğer müdahil olma isteminde bulunan kişilerin taleplerinin reddine karar verilmesini talep ediyoruz. Ayrıca iddianamenin okunmasında bizce bir yasal sakınca bulunmamaktadır dedi.

Senih Özay vekili Av. Ömer Kavili tarafından 3 cilt halinde Darbeler Bitsin bitecek, Kamusal-Halksal Müdahale muhataplık dilekçesi başlığını taşıyan belgeler (kitap halinde) sunuldu. Alındı dosyasına konuldu.

Yine Senih Özay tarafından "Anılarım... Ağzımı Hayra Açtığım Davalarım" ismini taşıyan kitap ibraz etti. Alındı dosyasına konuldu.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ

1- CMK nun 191/1 maddesi uyarınca iddianamenin kabul kararının okunması ile duruşmaya başlanmış olması ile birlikte her iki sanığın da duruşmada hazır bulunmaması karşısında iddianamenin bugün itibarıyla okunmamasına,

2- İddianamenin okunmaması sanıklardan kaynaklanan bir sebebe dayalı olduğundan ve müdahale talebinde bulunanlar ve vekilleri bugün itibarıyla duruşmaya gelmiş olduklarından müdahale talebinde bulunanların beyanlarının alınmasına,

3- Davanın niteliği de dikkate alındığında CMK nun 188/3 maddesi uyarınca Mahkememiz Hakimi Ali Ertan (37411) CMK nun 188/3 maddesi uyarınca bu aşamadan sonra heyete dahil edilmesine, (dahil oldu) oybirliği ile karar verildi. Tefhimle açık duruşmaya devam olundu.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Aydın Erdoğan söz alarak; Ben bir grup meslektaşım adına söz alıyorum dedi ve devamla yazılı olarak hazırladığı beyanlarını duruşmada okudu, bizce 12 Eylüle katılanlar ile mağdur edilenlerin ayrımına mahkemece dikkat edilmelidir. Ve ayrıca dilekçemizde beyan ettiğimiz şekilde kovuşturmanında genişletilmesi gerektiğini düşünüyoruz dedi.

Av. Aydın Erdoğan tarafından verilen dilekçe alındı dosyasına konuldu.

İnsan Hakları derneği başkanı Öztürk Türkdoğan söz alarak; Daha önce vermiş olduğumuz dilekçeyi tekrar ediyoruz dedi ve devamlı söz konusu dilekçede yer alan hususları ayrıntısıyla anlattı. Özellikle sanıkların ayrıca 147. Maddede düzenlenen suçu da işlediklerini düşünüyoruz ve yine sanıkların eyleminin işkenceye de sebep oldukları da dikkate alındığında aynı zamanda insanlığa karşı işlenen suçlar kapsamında değerlendirilmesini ve zaman aşımı iddialarına değer verilmemesini ve benden önce konuşan Av. Aydın Erdoğan ın da belirttiği üzere darbeye giden süreçte rol alanlar ile darbenin gerçek mağdurlarının ayrılmasını veayrıca müdahillik kavramının geniş yorumlanmasını talep ediyorum. Yöneticisi olduğum derneğin ve ayrıca şahsımın davaya müdahil olarak kabulüme karar verilmesini talep ediyorum dedi ve ayrıca 3 kişiye ait olduğunu belirttiği işkence raporlarını sundu alındı dosyasına konuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisinden soruldu: daha önce TBMM Başkanlığı olarak mahkemenize sunulan dilekçeyi tekrar ediyoruz. Kurumun müdahilliğine karar verilmesini talep ediyorum dedi

Diyarbakır Barosunu temsilen Av. Emin Aktar dan soruldu: Daha önce vermiş olduğumuz dilekçeyi tekrar ediyoruz dedi. Ve dilekçesinde belirttiği hususları özetleyen duruşmada anlattı. Devamla biz iddianameyi önemsemekle birlikte yetersiz olduğunu düşünüyoruz. Bu hususta taleplerimizi de dilekçemizde ayrıntılı olarak hazırladık ayrıca sadece Diyarbakır cezaevinde yapılan uygulamalar dahi dikkate alındığında sanıkların insanlığa karşı işlenen suçların failleri olduğunu düşünüyoruz. Dilekçemiz ekinde Diyarbakır da o tarihte avukatlık yapan ancak 12 Eylülde gözaltı ve cezaevi sebebiyle mağdur edilen meslektaşlarımızın beyanlarına da yer verdik. Bu beyanlar olayı bütün çıplaklığı ile ortaya dökmektedir. Ayrıca buna ilişkin bir de CD hazırladık. Bunu da mahkemenize sunuyoruz ve kurum olarak müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi. Zarf içerisinde bir adet CD ibraz etti.

Çağdaş Hukukçular derneği genel merkezi adına Selçuk Kozağaçlı söz alarak; Ben beyanlarımı yazılı olarak hazırladım dedi. Devamla; yazılı beyanlarını duruşmada anlattı. Sonuç itibarıyla biz dilekçemizde bazı hususlara yer verdik. Burada esas itibarıyla davanın belli bir yere yönelmesi gerektiğini

düşünüyoruz. Şayet bu yönde bir yönelme olmaz ve dilekçemizde belirttiğimiz talepler kabul edilmez ise biz Çağdaş Hukukçular derneği olarak yargılamadan çekileceğiz dedi.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık vekilinden soruldu : Biz daha önce yazılı beyanda bulunmuştuk o dilekçemizi tekrar ediyoruz ve dilekçemiz doğrultusunda karar verilmesini talep ediyorum dedi

Cumhuriyet Halk Partisi vekillerinden soruldu: Daha önce vermiş olduğumuz yazılı savunmayı tekrar ediyoruz dedi. Devamla: 12 Eylül darbesi sonrasında Atatürk ün kurduğu Cumhuriyet Halk Partisi kapatılmış, daha sonra alınan kararlar ile genel başkanı ile bir kısım yöneticileri gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır. Parti mal varlığına el konulmuş, pek çok tarihe ışık tutacak belgesi Seka ya gönderilmek suretiyle tarihle ilişkisi kesilmeye çalışılmıştır. Esas itibarıyla bu darbenin mağdurlarının başında geliyoruz. Bununla birlikte Mahkemelerimizinde 12 Eylülün ürünü mahkemeler olduğunu düşünüyoruz. Esas itibarıyla darbe ile suçlanan sanıkların dahi genel yetkili mahkemelerde yargılanmaları gerektiğini, daha doğrusu mahkemeniz benzeri mahkemeler bulunmaması gerektiğini düşünüyoruz. Tüm bunlarla birlikte davanın gideceği yolu tayin edebilmek ve haklarımızı savunabilmek amacıyla davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz. dedi

Müdahiller vekili Av. İbrahim Güçlü söz alarak: ben bu davayı önemsiyorum. Zira bu dava sonucunda verilecek cezadan ziyade toplumda darbeye karşı bir bilincin oluşmasına hizmet edebileceğini düşünüyorum. 12 Eylül darbesi ve sonrasında yaşananlardan Kürdüyle Türküyle , Ülkücüsüyle, Solcusuyla, Alevisiyle dersler çıkarmalıyız ve iki yüzlü olmamalıyız. Diğer yandan iddianamede Kürt bölgesinde (Kürdistan) darbeye hazırlık şeklinde değerlendirebileceğimiz yaşanan olaylara yer verilmemesini bir eksiklik olarak görüyorum. Ve bu bölgede 12 Eylül öncesinden başlamak üzere ve akabinde PKK dışında bir yapılanmanın kalmamasını da önemsiyorum ve eleştiriyorum. Ve bu davanın sonuçta darbeye karşı bir bilinç oluşturması gerektiği düşüncesiyle davaya müdahil olmayı talep ediyorum dedi.

Büyük Birlik Partisi Genel Başkan yardımcısı Remzi Çayır dan soruldu: Ben şahsım ve partim adına daha önce dilekçeler vermiştim tekrar e diyorum. Darbeler arasında ayrım gözetilmeden tüm darbelere karşı aynı tavrı sergilemek gerektiğini düşünüyorum. Mamak ta bulundum ve gerek sağcısının gerekse solcusunun aynı işkencelere tabi tutulduğunu gördüm. Bu davayı önemsiyoruz. Sembolik kalmaması gerektiğini düşünüyoruz. Ve davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Eşitlik ve Demokrasi Partisi temsilcisi vekilinden soruldu : daha önce verdiğimiz dilekçemizi tekrar ediyoruz dedi devamla 12 Eylülün baskıcı ve otoriter yapısı dikkate alındığında tüm yurttaşların darbenin mağduru olduğunu düşünüyoruz ve özellikle müdahale kavramının bu davada geniş yorumlanmasını ve davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi.

Barış ve Demokrasi partisi temsilcisi vekili Av. Meral Danış Bektaş tan soruldu: Biz daha önce dilekçe vermiştik tekrar ediyoruz dedi devamla söz konusu dilekçesini duruşmada okudu devamla dilekçemizi tekrar eder duruşma arasında beyanda bulunduğum üzere sanıkların tutuklanmalarını talep ediyorum dedi.

Av. Rasim Öz den soruldu: 12 Eylül darbesi sendikaları yok etmiştir. Bu kapsamda mirasçılarının avukatı olduğum Kemal Türkler de 12 Eylül darbesine giden süreçte katledilmiştir. Sanıkların sonuç itibarıyla bu eylemlerin sorumlusu oluğunu düşünüyorum. Bu darbe biz komünistlere, sosyalistlere ve

kürtlere karşı yapılmıştır. Sanıkların en ağır şeklide cezalandırılmalarına ve sanıkların tutuklanmasını talep ediyorum dedi.

Töb Der temsilcisi İsmet Yalçınkaya dan soruldu: Daha önce verdiğimiz dilekçeyi tekrar ediyoruz. 12 Eylüle giden süreçte 210 üyemiz katledilmiştir. Derneğimizin mallarına 12 Eylülle birlikte el konulmuştur ve derneğimiz kapatılmıştır halende o tarihte 200.000 üyesi olan derneğimizin mal varlığı iade edilmemiştir. Sonuç itibarıyla darbeden dernek olarak mağdur olduk. Müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Milliyetçi Hareket Partisi temsilcisi Yaşar Yıldırım dan soruldu: Biz 12 Eylülden parti olarak büyük zararlar gördük. 12 Eylüle giden süreçte bir bakanımız katledildi. Başkaca partili üyelerimizde öldürüldüler. Parti genel merkezimizin önünde iki üyemiz öldürüldü. Ayrıca darbe sonrasında da partimiz kapatıldı mal varlığına el konuldu. Dolayısıyla parti olarak bu davaya müdahil olma talebimizi tekrarlıyoruz. Ayrıca Mamak ceza evinde en az Diyarbakır ceza evinde olduğu kadar sağcı-solcu ayrımına bakılmaksızın insanlara işkence edilmiştir. Bunu bir kez daha kınıyorum dedi.

Bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Hasan Ürel den soruldu: Ben gazateci Abdi İpekçi, Cumhuriyet Savcısı Doğan Öz ve akademisyen Cavit Orhan Tütengil in yakınlarının vekiliyim. İddianamede belirtildiği üzere ve yine 12 Eylül darbesini yapan Kenan Evren inde belirttiği üzere ihtilal sürecinde şartların olgunlaşması beklenmiştir. Bu kapsamda bir gazeteci olan Abdi İpekçi nin, C. Savcısı olan Doğan Öz ün, akademisyen olan Cavit Orhan Tütengil in katledilmeleriyle toplumda bir nevi bir darbe olsa da huzura ersek ve can güvenliğimize kavuşsak şeklinde bir duygu oluşması sağlanmaya çalışılmış ve toplum adeta orduyu bekler hale getirilmek istenmiştir: Dilekçemizde ayrıntılı beyanlarda bulunduk bunları da tekrar ediyoruz ve davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi.

Bengi Heval Öz den souldu: Ben görevine giderken şehit edilen C. Savcısı Doğan Öz ün kızıyım. Esas itibarıyla benim yaşadığım olay ve yine diğer gazeteci Abdi İpekçi ve akademisyen Cavit Orhan Tütengil in yaşadığı olay bizzat sanıkların yargılanmaları gerektiğinin en büyük delilidir. Biz bu sürecin yaşayan tanıkları ve kanıtlarıyız dedi.

Müdahale talebinde bulunan Ali Kurumahmutoğlu vekili Av. Mustafa Remzi Toprak tan soruldu: Müvekkilimin kardeşi Hüseyin Kurumahmutoğlu 12 Eylül darbesinin ardından cezaevine alınmıştır. Ve cezaevinde bulunduğu sırada namaz kılmakta ısrar etmesi üzerine adeta dipçik darbeleriyle öldürülmüştür. Bu durumda dikkate alınarak müvekkilimin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyorum. Ayrıca bir kısım meslektaşımız tarafından da tekrarlandığı üzere sanıkların ve birinci derecedeki yakınlarının mal varlıklarına tedbir konulmasını ve sanıkların tutuklanmasına karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Av. Senih Özay dan soruldu : Ben Mahkemenize 3 ciltten oluşan beyanlarımı içerir kitaplar ibraz ettim. Esas itibarıyla bu kitaplar incelendiğinde ve mahkemenize devamlı surette dilekçeler verdiğim dikkate alındığında 12 Eylül darbesi ile ben uzun yıllardır hesaplaşmaya çalışıyorum. Kenan Evren adını taşıyan sokakların isimlerinin değiştirilemsi, Kenan Evren e verilen doktoraların iptali için hukuk mücadelesi verdim. Yine Kenan Evran ve arkadaşlarının yaptığı darbenin arkasındaki gücün ortaya çıkarılması amacıyla ve ayrıca Amerida Birleşik Devletlerinde bazı ülke subay ve görevlilerine darbe hazırlığı noktasında kurs verildiği yönünde bilgiye sahip olduğumu belirterek bu konuların araştırılması için ABD savunma bakanlığına ve CİA başkanlığına dahi dilekçeler

verdim. Beni bir nevi muhatap almadılar ve talebiniz mantıksızdır diyerek geri çevirdiler. Mahkemenin ciddiye alınacağını düşünerek bu konuda ara kararı kurmasını talep ediyorum. Diğer yandan Kenan Evren e en ağır ceza verilse dahi belki ben Cumhurbaşkanı na ailemden de gizli olarak af başvurusunda bulunabilirim. Zira burada önemli olanın darbe zihniyetinin yargılanmasının olduğunu düşünüyorum. Diğer yandan sanıklar etkin pişmanlık hükümden yararlanmak için talepte de bulunabilirler, bu yöndeki beyanlarının alınmasına da önem atfediyorum . Davaya müdahil olarak kabulüme karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Av. Senih Özay ve vekillerince verilen dilekçeler alındı dosyasına konuldu.

Müdahale talebinde bulunan Nizamettin Aktaş ve Çiçek Aktaş vekili Av. Halil Dönmez den soruldu: Daha önce biz dilekçe vermiştik. Tekrar ediyoruz. Müvekkillerimden Nizamettin Aktaş 12 Eylülden sonra gözaltına alınmış ve akabinde işkencelere maruz kalmıştır. Esas itibarıyla onun bana yansıttığı tepkileri sanıkların burada hazır olmaları durumunda kendilerine yansıtmayı beklerdim. Ancak bu hakkımızı daha sonraya saklıyoruz ve her iki müvekkilin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunan Halis Özdemir den soruldu; Daha önce verdiğim dilekçeyi tekrar ediyorum. Ekinde ayrıca yaşadıklarımı anlatan kitabımı da sunmuştum. 12 Eylül ihtilalinin ardından 22 yaşında gözaltına alındım ve tutuklandım. Akıncılar davasında yargılandım 40 gün işkence gördüm. Mağdur oldum. Davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan Hayati Bölükbaş tan soruldu: Ben de 12 Eylül darbesi sonrasında gözaltına alındım haksız yere tutuklandım ve işkence gördüm. Daha sonra beraat ettim. Dolayısıyla darbenin mağduruyum. Bana işkence yapan Mustafa Yayla, Yemen Türkan, Baki Merdan, Ast. Refik isimli subay ve astsubaylarında yargılanmasını istiyorum. Kardeşim Alaattin Bölükbaş ın öldürülmesine katıldıklarını düşündüğüm Yz. Ali, Yzb. Baki Merdan, bizzat tetiği çeken Asteğmen Refik inde yargılanmasını istiyorum. Bu kişiler o tarihte Fatsa ilç. Çamaş J. Krk. Da görevli kişilerdi dedi.

Müdahale talebinde bulunan Eyüp Duman dan soruldu: Daha önce konuşan pek çok meslektaşımızın beyanlarına bende iştirak ediyorum ve iddianameyi yetersiz görmekle birlikte bu davaya önem atfediyorum. Ancak davanın darbe suçundan ziyade insanlığa karşı işlenen suçlar kapsamına yönlendirilirse başarıya ulaşacağını düşünüyorum. 12 Eylül sonrasında Hakim adayı iken görevime son verildi, akabinde sakıncalı personel statüsünde ve gecikmeli olarak askerliğimi yatım. Avukatlık stajını yapmam o dönemin gereği zorlaştırıldı. Bizzat darbenin mağdurlarındanım. İki ayrı mahkemede yargılandım. Sonuçta beraat ettim. Bir kısım müdahale talebinde bulunanların taleplerini bende tekrar ediyorum Sanıkların tutuklanmalarına karar verilmesini talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan Ender İmrek söz alarak; Bende 12Eylül ün ardından gözaltına alındım işkence gördüm. Tutuklandım. Daha sonra beraat ettim. Dolayısıyla bende darbe mağduruyum. Darbenin bu haliyle darbelerle yüzleşmeye yeterince hizmet etmeyeceğini düşünüyorum ve darbede görev alan diğer komutanlar ile bunların arkalarındaki güçlere de ulaşacak şeklide davanın genişletilmesi gerektiğini düşünüyorum ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Arif Ali Cangı dan soruldu: Sanıkların komutasında yapılan 12 Eylül darbesi işledii insanlığa karşı suçlar, oluşturduğu kurumlarıyla, hukukuyla, otoriter , tahakkümcü, anti demokratik bir rejim kurulmuştur. Bu rejim başta Anayasası ile halen sürmektedir.

Bu nedenle 12 Eylül 1980 de hayatta olan ve daha sonra doğan (12 Eylül suçlarının ortakları hariç) tüm yurttaşlar ve demokratik kurumlar darbenin mağduru durumundadırlar. Bu nedenle kendi adıma davaya katılmama karar verilmesini talep ediyorum. Diğer yandan müvekkillerimden Senem Gülbudak, Töbder yönetim kurulu üyesi Abdullah Gülbudak ın kızıdır. Abdullah Gülbudak Fatsa da gözaltına alınmış ağır işkencelerden geçirilmiş, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesince 8 Yıl Ağır Hapis Cezasına çarptırılmıştır. Cezasını çektiği cezaevinde 15 Mayıs 1983 tarihinde öldürülmüştür. Abdullah Gülbudak ın öldürülmesine ilişkin gazete küpürlerini ve mahkumiyet kararlarını dosyaya sunuyoruz. Doğrudan somut mağduriyeti nedeniyle müvekkilimiz Senem Gülbudak ın davaya katılmasına karar verilmesini talep ediyorum. Diğer müvekkilim Alime Mitap İçöz darbeden sonra yaklaşık 1 yıl tutuklu kalmış, bu arada DAL merkezinde tutulmuş, tabutluk denen hücrelerde kalmış, kötü muameleye tabi tutulmuştur. Daha sonra beraat etmiştir. Tutuklu kaldığı süre içinde 10 yaşında olan oğlundan 13 ay ayrı kalmıştır. Müvekkilimiz 1988 de yayınlanan Eylül karanlığından adlı kitabıyla yaşadıklarına tanık olduklarını kitabına aktarmıştır ve yine aynı şeklide Ateş Çiçekleri adlı kitibayıla 12 Eylül zulmünün resimleri ve yazılarıyla anlatmaya çalışmış böylesi bir kabu sun bir daha yaşanmaması çocuklarımızın daha iyi bir dünyada ve Türkiye de yaşaması için bu acı kitapları insanlığa hediye etmiştir. Müvekkilimiz Alime Mitap İçöz un bu durumu da dikkate alınarak davaya katılmasını talep ediyoruz . Bütün katılma isteminde bulunan müvekkillerim açısından iddianamedeki eksiklikler yanlış değerlendirmelere rağmen davanın açıldığı Mahkemenin olağanüstü Mahkeme olmasına rağmen bu davayı önemsiyoruz. Eşitlikçi, özgürlükçü, adil ve demokratik bir toplum yaratmanın ilk koşulunun 12 Eylülü aşmak olduğunu düşünüyoruz. Bunun ilk adımınında Mahkemenizde görülen dava olarak değerlendiriyoruz. Gerek kendi adıma gerekse müvekkillerim davanın dava dosyasına katkıda bulunacağımızdan davaya katılmamıza karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Senem Gülbudak tan soruldu: Babam Abdullah Gülbudak legal bir öğretmen hareketinin lideri iken 12 Eylülün ardından gözaltına alınmış daha sonra yapılan yargılamalar sonrasında bulunduğu cezaevinde iken öldürülmüştür. Dolayısıyla 12 Eylül beni babasız bırakmıştır. Bu anlamda 12 Eylülün mağdurlarındanım. Avukatımın beyanlarını tekrar ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan İsmail Duygulu dan soruldu: Ben Antalya yetiştirme yurdunda devletin koruması altında bulunan bir çocuk olmam hasabiyle henüz 13 yaşında orta okul 3.sınıfta sanıkların eylemlerinin mağduru olmaya baladım: Karakollara , gözaltılara ne kadar alındığımın sayısını hatırlamıyorum Ancak 4 defa bugüne kadar çok esaslı işkenceler gördüm. Bu sebepten dolayı sağ ayağımda bir araz oluştu. Akciğerlerimde tüberküloz rahatsızlığı geçirdim ve tedavi altına alındım en son işkencede kanama geçirmem nedeniyle fazla üzerime gelmediler. Ben bu sayede kurtuldum. Lise 2.sınfta iken hiç ilgim alakam olmayan Antalya da gerçekleştirilen bir soygunun faili olarak gözaltına alındım. Ağır işkenceler gördüm. Cezaevinde kaldıktan sonra tahliye oldum. İzmir 2. Nolu Askeri Mahkemede yargılandım ve beraat ettim. Bu nedenlerden dolayı fişlendim, askerliğimi refüze ve er olarak yapmak zorunda bırakıldım. Olaylar beni fiziken arızalandırdığı gibi ruhsal olarakta arızalandırdı ve fizik bütünlüğüm bozuldu. Ancak bunları tedavi eder noktaya geldik. Diğer olayları yaşayan arkadaşlarımız gibi inşallah bu yargılamada bizi ruhen daha dingin hale getirecek ve toplumsal olarak olduğu gibi bireysel olarakta demokratik özgürlükçü bir hukuk devleti ile yurttaşları olarak barışık bir hale gelebiliriz. Biz bu olayların mağduru olmaktan ziyade aynı zamanda tanığıyız. Mahkeme bizleri sadece mağdurlar olarak değil olayların tanığı olarakta görmelidir. Bu anlamda Türkiye Cumhuriyeti Devletinin adli yargısı artık bu dava örneğinde olduğu gibi hafızasını korumalıdır. Çünkü her 10 yılda bir SEKA ya gönderilen evraklarda adliye hafızasını yitirmektedir. Türkiyede belirli bir elit dışında bütün hem bireyler

hemde toplum olarak görmüş olduğumuz zararlardan dolayı ülke bugün özellikle kürt kardeşlerimize yapılan uygulamalar nedeniyle bir Yugoslavya örneğine doğru gitmektedir. Bununda sorumlusu sanıklardır. Belki kişisel olarak benim teşekkür etmem gerekir onlara. Çünkü Ticaret Lisesi öğrencisi idim. Lise 2 . Sınıfta sürgün edildim. İmam Hatiplerinde önünü açmak amacıyla bütün meslek liselerinin üniversite sınavlarında eşit hale getirdiler. Bende ticaret Lisesi öğrencisi olarak onlara teşekkür etmem ve hukuk fakültesine girmeme imkan sağlamam için onlara teşekkür etmem gerekir. Fakat Konya mitingini gerekçe gösterdikleri için esasında amaçlarının ne olduğu açığa çıkmaktadır: sanıkların huzurda yüz yüze yargılanması meselesinde tutuklanmasın bekli, ama hiç değilse zorla getirilmeleri sağlansın, onlar sanık sandalyesinde oturmasınlar çünkü her zaman bizde sanık sandalyesinde oturmayabilirler. Ancak avukatları ile beraber savunmalarını yapmak suretiyle bu yargılamaya katkıda bulunsunlar. Hukuki meşruiyet gereği gelinen noktkada sanıkların kurduğu düzen uyarınca yargılama yapılamayacağı yönünde sanık vekillerince sanık vekillerince savunma yapılmış ise de artık hem anayasa da yapılan değişiklikler hem de toplumsal bilinç 12 Eylül ruhunu aşmıştır. Özellikle 12 Eylül 2010 referandumu bu noktada ciddi bir yol ayrımı olmuştur. Bu sebeplerden dolayı bende Mahkemeye müdahil olarak katılmak istiyorum. Daha önceki verdiğim dilekçemi tekrar ediyorum. dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Fikret Babaoğlu ndan soruldu: Bu iddianameye bizimde eleştirilerimiz olabilir. Ancak biz iddianameyi ve davayı önemsiyoruz. Bu davanın basitleştirilmeden genişletilerek devam ettirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ve özellikle sistematik şeklide işkence yapılmasının sanığı olmaları gerektiğini düşünüyoruz. Ve eski TCK nun 450. Maddede düzenlendiği şekliyle işkence ile adam öldürmek suçununda oluştuğunu düşünüyoruz ve davaya müdahil olma talebimizi tekrarlıyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Saime Kırındı dan soruldu: Müvekkiller Gürhan Gürsoy, Kazım Ablak ve Avni Odabaşı 12 Eylülün mağdurlarındandır. Kazım Ablak ve Gürhan Gürsoy işkenceye maruz kalmışlardır. Avni Odabaşı hayatını yurt dışında geçirmek zorunda kalmıştır. Diğer meslektaşlarımızın beyanlarına da iştirak ediyorum. Müdahale kavramının bu davaya geniş yorumlanmasını talep ediyorum. Müvekkillerimin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyorum, ayrıca şahsende mağdur oldum. Şahsi olarakta müdahale talebim vardır dedi.

Müdahale talebinde bulunan Nevin Aytek dan soruldu: 12 Eylül döneminde üniversitede okurken gözaltına alındım. Sözlü olarak anlatamayacağım işkencelere maruz kaldım. Okulu bitirmem engellendi. Bu durumda gelecek için bir meslek sahibi de olamadım. Mağdurum müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Mahkememiz tensip kararında duruşmanın 05.04.2012 tarihinde de devam edeceği yönünde karar bulunduğu, saatin: 18.45 olduğu ve uzun süredir duruşmalara devam edildiği tespit edildi.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ

1- Ankara CMK 250 C Savcılığına daha büyük ve kapsamlı duruşma salonunun bulunup bulunmadığının tespiti için yazılan müzekkerenin tekidine

2- Ankara CMK 250 C. Savcılığına yazılacak müzekkere ile sanıklar Kenan Evren ile Tahsin Şahinkaya hakkında sistematik işkenceye sebep olma yönünden bir soruşturma bulunup bulunmadığının

bildirilmesinin ve ayrıca daha önce yürütülen işkence iddiaları ile ilgili olarak Mahalli C. Savcılıklarına gönderildiği belirtilen görevsizlik kararlarının listesinin ve bir örneğinin gönderilmesinin istenilmesine,

3- Diğer ara kararlarının son duruşmada karara bağlanmasına

4- Bu sebeplerle duruşmanın 05.04.2012 günü saat: 09.30 a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 04.04.2012

BAŞKAN: 33990 ÜYE:33300 ÜYE: 34184 YEDEK ÜYE: 37411 KATİP:86472

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ (CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ)

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3

DURUŞMA TARİHİ : 05/04/2012

CELSE NO : 2.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

YEDEK ÜYE : ALİ ERTAN 37411

CUMHURİYET SAVCISI : KEMAL ÇETİN 38707

KATİP : HASAN ERDOĞAN 86472

Belirli gün ve saatte 2. celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler

Sanıklar müdafileri Av. Sezin Duygu Tuncer ve Av. Mithat Burak Başkale geldiler yerlerine alındılar.

Müdahale talebinde bulunanlar Kamber Ataş, Reşat Keskin, Gül Erdost, Süleyman Eryılmaz., Ökkeş Şendiller, Fahrettin Öztürk, Halis Özdemir, Eyyüp Duman., Cengiz Şahin ,Mehmet Mustafa Yalçıner, Cumhur Yavuz, Kenan Aygüler, İbrahim Akın, Mahmut Özdeş, Nejat Kangal, Azimet Köylüoğlu, Senem Gülbudak., Hüseyin Doğan, Şükrü Bütün, Hasan Kaplan, Mukaddes Çelik, İbrahim Tunç, Ahmet Cihan,

İnsan Hakları Derneği başkanı Öztürk Türkdoğan, Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma derneği adına İsmet Yalçınkaya, Devrimci 78 liler federasyonu başkanı Yılmaz Cerek, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı vekili sıfatıyla Yıldız Bezginli , Milliyetçi Hareket Partisi vekili Av. Hamit Kocabey,

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. İbrahim Güçlü, Av. İrfan sönmez, Av. Ekin Sarı Akalın, Av. Aydın Erdoğan, Av. Sabri Kuşkonmaz, Av. Ömer Kavili, Av. Arif Ali Cangı, Av. Derya Öztekin, Av. Hüseyin Öz, Av. Sami Arslan Aşkın, Av. Müşir Deliduman, Av. Senih Özay, Av. Mehmet Horuş, Av. İsmail Kılıç, Av. Fecri Şengür, Av. İmdat Balkoca, Av. Ural Gündoğan, Av. Hasan Ürel, Av. Serdar Namkoç, Av. Osman Başer, Av. Özlem Gümüştaş, Av. Can Tombul, Av. Gülhan Kaya geldiler yerlerine alındılar.

Müdahale talebinde bulunan Azimet Köylüoğlu ndan soruldu : Daha önce müdahale dilekçesi vermiştim. Tekrar ediyorum. 12 Eylül öncesinde CHP Sivas Milletvekili idim. Ihtilalle birlikte gözaltına alındım. Haksız yere özgürlüğüm kısıtlandı, daha sonra hakkımda herhangi bir dava olmadığı halde pasaport almam engellendi. Diğer yandan 1978 Eylülünde Sivas ta gerçekleşen ve pek çok kişinin ölümü ile can ve mal kaybına sebep olan olayları da ben ihtilale giden yolda hazırlık çalışmaları olarak görüyorum. Ve yine işkencenin insanlık suçu olduğunu düşünüyorum. Sadece bu dosyanın iki sanığının değil, bu süreçte etkin görev alanlarında sanık olması gerektiğini düşünüyorum ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Hüseyin Doğan dan soruldu: Ben 12 Eylül ihtilali döneminde CHP Maraş Milletvekili idim. Bu süreçti ihtilale maruz kaldım. Ancak esas mağduriyetim memleketim olan Maraş ta 19-26 Aralık tarihlerinde yaşanan olaylardan ötürüdür. Zira bu süreçte Maraş ta pek çok suçsuz insan öldürülmüş, yaralanmış, mal varlıklarına zarar verilmiştir. Buna karşılık Devlet gerçek gücüyle ancak 25 Aralıkta Maraş a müdahale etmiştir. Diğer deyişle bir hafta boyunca sessiz kalmıştır. Olayların başladığını haber almam üzerine dönemin Başbakanı Bülent Ecevit e koştum. Kendisi de olaylardan haberdardı müdahale etmeye çalışıyordu. Bu sırada kendisine eş değer düzeyde bir komutanı aradığını, ancak tahminime göre karşıdan olumlu cevap alamaması nedeniyle çaresizlik içerisinde ve kızgınlıkla telefonu kapattığına da bizzat şahidim. Dolayısıyla Maraş ta yaşanan olaylar 12 Eylülün hazırlık hareketleridir ve ihtilalin kilometre taşlarından birisidir. Tüm açıkladığım sebeplerle müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Şükrü Bütün den soruldu : Ben daha önce dilekçe vermiştim. Tekrar ediyorum dedi ve daha önce verdiği dilekçesini duruşmada okudu . Ayrıntısıyla anlattığım şekilde ben dönemin CHP Çorum Milletvekili idim. Ancak bunun ötesinde 1980 yılında Çorum da meydana gelen ve ihtilalin kanlı kilometre taşlarından biri olarak nitelendirdiğim olaylardan ötürü Çorum da pek çok insan öldürülmüş, can ve mal kaybına uğramıştır. Bu yönden de ayrıca davacıyım. Müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum. Diğer yandan dünkü duruşmalarda da ifade edildiği üzere Çorum, Maraş vb olayların faili olarak yargılananların bu davada müdahil olamayacaklarını düşünüyorum dedi

Bu sırada müdahillerden Yılmaz Kızılırmak, Nimet Tanrıkulu ile müdahale talebinde bulunan Celalettin Can vekili Av. Fikret Babaoğlu, Erdal Eren ve Veysel Güney vekili Av. Kazım Genç, Eşitlik ve

Demokrasi Partisi vekili Av. Barış Dirik, 78'liler Federasyonu adına müdahil Celalettin Can, CHP vekili Av. Şenal Sarıhan, bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. İlyas Danyeli, Diyarbakır 78'liler Derneği Başkanı Abdülgani Alkan geldiler yerlerine alındılar

Müdahale talebinde bulunan Mehmet Mustafa Yalçıner den soruldu: Ben 12 Eylül öncesinde Türkiye Devrimci Komünist Partisi Yöneticisi idim. 12 Eylülden sonra gözaltına alındım işkence gördüm. Siyaseten yasaklandım. Ancak bunun dışında 12 Eylülün esas itibarıyla halka karşı yapılmış bir hareket olduğunu tespit ettim. Bunun dışında esas itibarıyla sanıkların mevcut suçlamalardan ziyade halk düşmanlığı ve ABD ye hizmet etmelerinden ötürü vatan hainliği ile suçlanmaları gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca bu davanın gerçek mağdurlarının tespit edilmesini, 12 Eylüle giden süreçte rol alan aktörlerin bu davaya müdahil olamayacağını düşünüyorum. Keza TBMM ve Hükümetin de davaya müdahil olamayacağını düşünüyorum. Davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum, ayrıca bu heyetin gerçek bir yargılama yapması durumunda tarihe geçeceğini düşünüyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan Fahrettin Öztürk ten soruldu : Ben daha önce müdahale için dilekçe vermiştim. Dilekçemi tekrar ediyorum. 12 Eylül sonrası kardeşim Nurettin Öztürk gözaltına alınmıştır ve öğrendiğime göre Ankara daki DAL merkezinde gördüğü işkenceler sonucu vefat etmiştir: Daha sonraları ben bu durumu öğrenince müracaatlarda bulundum. Fakat gerçeğin ortaya çıkmasından rahatsız olacak güçler beni dolaylı olarak tehdit ettiler. Dilekçemde de bu hususları ayrıntısıyla anlattım. DAL merkezinde 130 görevli bulunmaktaydı. Tüm bu kişilerin tespit e dilerek yargı önüne çıkarılmasını ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Bu sırada sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar geldi yerine alındı.

Müdahale talebinde bulunan Ökkeş Şendiller den soruldu: Ben daha önce Mahkemenize ayrıntılı beyanlarımı içerir dilekçemi ve ayrıca 1978 yılında gerçekleşen Kahramanmaraş olayları ile ilgili yazdığı kitabı sunmuştum dedi ve devamla dilekçesinde belirttiği hususları duruşmada anlattı. Kahramanmaraş olayları ile ilgili olarak ben 1 nolu sanık olarak yargılandım. 12 Eylül ihtilalinden 33 gün önce bu davadan beraat ettim. Sivas, Maraş ve Çorum da yaşanan olaylar esas itibarıyla nerede bu ordu, nerede bu asker şeklinde toplumda bir beklendi oluşturulmak için gerçekleştirilmiş olaylardır. Daha önce bu olaylara ilişkin davalar görülmüş ise de bu olayların arka planının aydınlatılamadığını da düşünüyorum. Mahkemenizdeki bu davanın buna hizmet edeceğini düşünüyor ve müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Sabri Kuşkonmaz dan soruldu: Biz daha önce müvekkillerimiz adına müdahale dilekçesi vermiştik tekrar ediyoruz. İddianamede özellikle Fatsa olayları ile ilgili olarak adeta cuntanın dilinin kullanıldığını görüyoruz ve bu konuyu eleştiriyoruz. Aynı dilin Mahkemenin uygulamalarında ve kararlarında olmamasını diliyoruz. Ancak idarenin bu tarihi davaya gereken önemi vermediğini ve fiziki imkanlarını sağlamadığını görmek bizi şaşırtmadı. Ancak Mahkeme uygulamaları ile bu durumun değişmesi gerektiğini düşünüyoruz, sayın Başbakan bu davayı kirli politikasına alet etmektedir. Hukukla arasında mesafe vardır: Bu mesafeyi bugünkü beyanlarında da dile getirmiştir. Çünkü davaya müdahale için Anayasa değişikliğine evet oyu vermek bir ön şart değildir. Ama hukuk tahrip edilerek bu şekilde yalan beyanda bulunulmuştur. Davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Av. Sabri Kuşkonmaz ın sözünü bağladığı noktada müdahale talebinde bulunan Ökkeş Şendiller in söz istediği, ancak kendisine söz verilmediği bu sırada müdahale talebinde bulunanlardan Cumhur Yavuz un "Katil" şeklinde Ökkeş Şendiller e hitap ettiği tespit edildi.

Müdahale talebinde bulunan Cengiz Şahin den soruldu: Ben 12 Eylül ihtilali olduğunda Türkiye İşçi Partisinin Amasya teşkilatında yönetici idim. İhtilalin ardından yakalandım. Gözaltına alındım ve yargılandım. Daha sonra beraat ettim. Tüm mağduriyetlerimin dikkate alınarak müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahiller talebinde bulunanlar vekili Av. Müşir Deliduman dan soruldu: Daha önce verdiğimiz dilekçeleri tekrar ediyoruz. Esas itibarıyla 12 Eylül halka karşı yapılmış bir darbedir. Ve bu darbeyi yapanlar halk düşmanıdır. Ayrıca şu an yargılanan iki sanık dışında 12 Eylüle hizmet eden diğer kişilerinde yargılanması gerektiğini düşünüyoruz. Sanıklar müdafi savunmalarında kurucu iktidardan bahsetmektedir. Hiçbir kurucu iktidarın halkına zulmetmesi , işkence yapması ve katletmesi söz konusu olamaz. Ancak sanıkların gerçekleştirdiği darbe sonucunda pek çok işkence ve ölüm cereyan etmiştir. Diğer yandan sanıklara isnat edilen suç CMK nun 100/3 de düzenlenen suçlardandır: Dolayısıyla sanıkların kaçması varsayılmalıdır CMK 100/2 deki koşullarda vardır. Sanıkların tutuklanmaları gerektiğini düşünüyoruz. Ayrıca mal varlıklarına tedbir konulmasını talep ediyoruz Yine dünkü ifadelerde ismine yer verilen Raci Tetik isimli işkenceci yurt dışındadır. İşkenceci Raci Tetik in ilgili yerlere müzekkere yazılarak Mahkemeye tanık sıfatı ile celbini talep ediyoruz. Davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık vekili Av. Sami Arslan dan soruldu: TBMM de kabul edilen yasanın ve Anayasa değişikliğinin halk tarafından onaylanması ile bu davanın yolu açılmıştır. Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık soyut bir kurumdur. Şu anki idarecilerinden bağımsızdır. Dolayısıyla biz bu sıfatla davaya dilekçe verdik ve müdahil olmak istedik dedi.

Bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Ural Gündoğan dan soruldu: Duruşmada ifade edilen bazı sözler dikkate alındığında 12 Eylülün topluma aşıladığı kin ve nefret duygularının aşılamadığını üzülerek gördüm. Diğer yandan Anayasadaki eşitlik kuralı dikkate alındığında sanıkların yüz yüzelik ilkesi gereği olarak mutlak suretiyle Mahkemeniz huzuruna getirtilmesini ve müvekkillerimin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Milliyetçi Türkiye Partisi genel başkanı Ahmet Yılmaz Büyükekmekçi den soruldu: Biz parti olarak sadece 12 Eylüle değil tüm darbelere karşıyız: Tüm darbelerin yargılanması gerektiğini düşünüyoruz. Asmayalım da besleyelim mi mantığı ile 12 Eylül sonrasında pek çok kişi haksız yere idam edilmiştir. Bizce bunların baş sorumlusu sanıklardır. Bu nitelikteki kişiler yargılanmaları sonucunda eğer yasalarda değişiklik yapılarak idam cezası tekrar uygulanabilir hale getirilir ise layık oldukları ceza budur. Bu nitelikteki sanıklarında Mahkemenizde hazır ve özellikle de tutuklu olmaları gerektiğini düşünüyoruz ve bunu talep ediyoruz. Parti olarak müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi

68'liler Dayanışma Derneği vekili Av. İmdat Balkoca dan soruldu: Biz daha önce bu konuda dilekçe vermiştik dilekçemizi tekrar ediyoruz dedi devamla dilekçesini duruşmada anlattı. Özetlemek gerekirse biz tüm darbelerin arkasında emperyal güçlerin bulunduğunu düşünüyoruz. Dolayısıyla darbenin görünür liderlerini yargılamanın da yetmeyeceğini düşünüyoruz. Diğer yandan 12 Eylüle giden süreçte

rol alan kişi ya da kurumların davaya müdahil olamayacaklarını düşünüyoruz. Ancak bunlar toplumdan özür dilerler ise davaya müdahil olabileceklerini düşünüyoruz ve müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi

Kendi adına asaleten, bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. İrfan Sönmez den soruldu; 1960 darbesi, 1982 darbesinin , 1982 darbesi ise 28 Şubat darbesinin alt yapısını oluşturmuştur. Bir nevi birbirlerinin mayasıdırlar. Ve tümünün asli hedefi millet iradesidir. Dolayısıyla bu davayı önemsiyoruz. Ancak bu dava vesilesi ile geçmişteki söylemleri kullanmak yerine davanın sonuca ulaşmasını sağlayacak söylem içinde bulunulması gerektiğini düşünüyoruz ve davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Devrimci İşçi Sendikaları konfederasyonu vekili Av. Ekin Sarıakalın dan soruldu: Daha önce verdiğimiz dilekçeyi tekrar ediyoruz. 12 Eylülün en büyük mağdurlarından biri de DİSK tüzel kişiliğidir. 12 Eylül öncesi başkanlarımızdan Kemal Türkler 22 Temmuz 1980 tarihinde katledilmiştir Başkaca sendika yönetici ve üyelerimizde öldürülmüştür. 12 Eylül ile birlikte sendikamız kapatılmıştır. Bunun yanı sıra 12 Eylül darbesi tüm toplumu olumsuz yönde etkilemiştir. Dilekçemizde belirttiğimiz hususları tekrarla müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Hak İş Konfederasyonu vekili Av. Hüseyin Öz dan soruldu: Bizde tüzel kişilik olarak müdahale talebinde bulunduk dilekçemizi tekrar ediyoruz. Daha öncede başka arkadaşlarca da beyan edildiği üzere 12 Eylül en büyük darbeyi işçiye ve işçi sendikalarına vurmuştur. Dolayısıyla bu mağduriyetin giderilebilmesi amacıyla bizde davaya müdahil olmak istiyoruz ve müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi.

Eşitlik ve Demokrasi partisi ve bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Fecri Şengür den soruldu : Dün bir meslektaşımız partimiz adına beyanda bulunmutu bubeyanları tekrar ediyorum. 12 Eylül ardından bir sistemi bırakmıştır. Gerçek demokrasiye ulaşmak için bu sistemin tam demokrasiye uygun şekilde dönüştürülmesini talep ediyoruz dedi

Hilmi Toy, Nuran Atmaca, Gülşah Tağaç, Nuri Duruk, İslam Arpat, Ali Armutlu vekili Av. Can Tombul un , Şükrü Bütün ün, Ahmet Atilla Güven in, Zafer Varlı, Mehmet Gültekin, Burhan Kaygısız ın, Kenan Aygüler in, İsmet Çalışır ın, Hayrettin Neşeli nin, Abidin Maraş ın, Sebahattin Beyaz ın, Hüseyin Can Balıcanlı müdafi Av. Aytül Balıcanlı nın, Yüksel Akgün ün, Ertuğrul Kürkçü nün, Ertuğrul Kürkçü vekili Av. Mehmet Horuş un, Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülmez, Torun Karakaya nın, Raşit Polat ın, Gonca Gül Gediklioğlu nun, Rıza Baktemur un, Neşe Keskin vekili Av. Fuat Ekin in, Nimet Tanrıkulu Can vekili Av. Mebuse Tekay ın, Erkan Uğur Eren vekili Av. Kazım Genç ve Av. İlyas Danyeli nin, Zülfi Tigren in, Ahmet Atilla Güven in, Fatma İlkin in, Hak İş Sendikaları Konfederasyonu vekili Av. Hüseyin Öz ün, Leyla Abay ın, Necati Abay ın, İsmet Yurtsever in, Emin Orhan ın, Fikret Babaoğlu, Hüseyin Esentürk ün, Nihat Araz ın, Aydemir Cimen ve Ali Fuat Karaöz ün, Hasan Humar ın, Recip Demirci nin, Emek Partisi vekili Av. İlke ışık Sağdıç ın , 78'liler Dayanışma ve Araştırma Dernekleri Federasyonu baaşkanı Kamber Ataş ın, Dernek başkanı Hasan Kaplan, Hüseyin Abacıoğlu, Orhan Miroğlu, Alaadden Aldemir ve 60 arkadaşı vekili Av. Osman Başer'in, Adnan Baran vekili Av. Derya Öztekin müdahale istemli dilekçeler verdikleri görüldü.

Bu sırada müdahillerden Ramazan Akgün, Musa Yavuz Yılmaz, Mehmet Veysel Demet, Nizamettin Maskan, Ruşen Sümbüloğlu, Yasin Keskin, Yener Turan, İsa Tekin, Torun Karakaya, Kenan Aygüler,

Mahmut Özdeş, İbrahim Ünal, Mustafa Terzi, Hüseyin Esentürk, Abdülgani Alkan, Recep Demirci, Hasan Kaplan, Emel Sungur, Celalettin Can, Nimet Tanrıkulu, geldiler yerlerine alındılar.

Müdahil vekillerinden Av. Celal Çelik, Av. Ismail Başaran, Av. Melahat Akgün , Av. Öztürk Türkdoğan , Av. Geldiler yerlerine alındılar.

Ankara CMK 250 ile yetkili C. Savcılığı Vekilliğince Emin Pazarcı nın Takvim gazetesinde yayınlanan 05.04.2012 tarihli "Evren Katliam Yapacaktı" başlığını taşıyan yazısının bir örneğinin bilgi mahiyetinde Mahkememize gönderildiği anlaşıldı.

Müdahale talebinde bulunan Gül Erdos tan soruldu: 12 Eylül sonrası 7 Kasım 1980 tarihinde eşim İlhan Erdost gözaltına alındı. Süreci kardeşimde gözaltına alınması sebebiyle yakından takip edebildik. Gözaltı ve daha sonra gördüğü işkenceler neticesinde eşim vefat etti. Bu dönemde eşime yayıncı olmasının da etkisiyle içerisi sizin zehirlediklerinizle dolu şeklinde hakaretler edildi ve işkenceyi yapanların geri plandaki düşünceleri bu şekilde ortaya çıktı. Esas itibarıyla sadece işkenceyi yapan maşaların değil, başta Raci Tetik olmak üzere işkenceye sebep olan diğer kişilerinde yargılanmasını istiyorum. Bu davanın sembolik iki kişi ile sınırla olmaması gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca yapılacak anayasa ile tüm 12 Eylül kalıntılarından kurtulunması gerektiğini düşünüyor ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Ahmet Cihan dan soruldu: Ben daha önce ayrıntılı beyanlarımı içerir dilekçe vermiştim. Esas itibarıyla 12 Eylülün tüm ülkeye zarar verdiğini düşünüyorum. Ancak şahsımın gördüğü işkence ve haksız yargılamaların dışında ağbeyim olan Süleyman Cihan gözaltına alındıktan sonra bir nevi ortadan kaybedilmiştir. Uzun uğraşlardan sonra ancak Mahkeme başkanının detaylı ve ısrarlı yazıları üzerine ağbeyimin öldüğüne ilişkin bilgi verilmiştir. Vefatının ardından bu konuyu araştırmak isteyen bizlere daha zararlar verilmiştir. Ağbeyimin eşi bir şekilde intihara yönlendirilmiştir. Ağbeyimin ölümü ile ilgili tutanaklarda Mehmet Ağar ve İbrahim Şahin inde imzaları bulunmaktadır. Bu isimler dahi 12 Eylülün yarattığı atmosferi yansıtmaktadır. Dilekçedeki hususları tekrar eder. Davaya müdahilliğime karar verilmesini sanıklar hakkında yakalama kararı çıkarılmasını ve mal varlıklarına el konulmasını talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan Nimet Tanrıkulu ndan soruldu: 12 Eylül Türkiye de pek çok kesime zarar vermiştir. Ancak ben bugün daha ziyade kadınlara verdiği zarardan bahsedeceğim. Ve zabıtlara geçmesi açısından da iki olayı anlatacağım. Bunlardan birinde Diyarbakır daki cezaevinde bir bayan tutukluya tecavüz edilmiştir ve bu bayan hamile bırakılmıştır. Bayan daha sonra bu çocuğu doğurmuş ve evlatlık vermiştir. Ancak bu şahsı izlediğimde esas itibarıyla onun açısından hayatın bittiğini gördüm. Şahsımda 12 Eylülden sonra 45 gün Gayrettepe de gözaltında tutuldum. Burada benimle birlikte pek çok genç kız ve bayan tutuldu ve zaman zaman çırıl çıplak soyulduk ve bazı eller bizlere dokundu. Bu iki olaydan hareketle eğer bu davada gerçek adalete ulaşılacak ise sadece iki sanıkla sınırlı kalmamalı, 12 Eylülün içinde bulunan kılcal damarlara kadar uzanılmalı ve genç kızların bedenine ve somut olarak bize dokunan ellerin sahipleri de bu dava içine katılmalıdır. Bugün ayrıca Nurettin Yedigöl ün kafasına çivi çakılarak öldürüldüğüne tanığım, İbrahim Bingöl ise yapılan işkencelerin ardından bağırsakları dışarıda olacak şekilde yaşamaya çalışıyor. Sonuç itibarıyla bu yaşananların unutulması mümkün değildir ve unutmayacağız Tüm bu sebeplerle davada müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Celalettin Can dan soruldu: ben aynı zamanda 78'liler Dernekleri Federasyonu adına da konuşuyorum. 12 Eylül öncesinde Kürtler, kadınlar ve toplumun diğer kesimleri hak arayışı içerisine girmiştir. Bir nevi kendi geleceğine sahip çıkma yolunda toplumda bir bilinç oluşmuştur. 12 Eylül ile bu bilinç yok edilmeye çalışılmıştır. 12 Eylül öncesinde ülkede anarşinin kol gezdiği ihtilali yapan kişilerce ileri sürülmesine karşılık 12 Eylüle giden yolda meydana gelen Sivas, Çorum, Maraş olayları aydınlatılamamış, keza siyasi cinayetlerin arkasındaki güçlerde ortaya çıkarılamamıştır. 12 Eylül toplumun üzerinden bir buldozer gibi geçmiştir. Bu davanın bir sonuca ulaşması isteniyorsa bu olaylarında dava konusu edilmesi, ayrıca Diyarbakır, Mamak, Metris, Erzurum ceza evlerindeki zulümlerinde davaya konu edilmesi gerekir. Ayrıca genel olarak önce Anayasalar çıkarıldığı halde 12 Eylülden önce yasalar çıkarılmış, daha sonra bu yasalara uygun bir Anayasa düzenlenerek topluma kabul ettirilmiştir. Bu davanın dışında 12 Eylülün kurduğu bu sistemden toplumun kurtulması gerekir. Tüm bu açıklamalarla davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunan Orhan Miroğlu ndan soruldu: Ben beyanlarımı yazılı olarak hazırladım dedi. Devamla 3 sayfadan ibaret dilekçesini duruşmada okudu ve davaya müdahilliğine karar verilmesini talep etti

Bu sırada müdahale talebinde bulunan Berfo Kırbayır , Mikail İle Fatma Gülmez, Torun Karakaya geldiler yerlerine alındılar

Müdahale talebinde bulunan Berfo Kırbayır dan soruldu: Oğlum Cemil Kırbayır 12 Eylül sonrasında gözaltına alındı. Daha sonra ise cesedi dahi bize verilmedi. Halende nerede olduğunu bilmiyorum. Kenan Evren bu olayın sorumlusudur. Kendisini burada görmek ve dertlerimi ve tepkilerimi ona aktarmak isterdim dedi

Kendi adına ve ayrıca bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. İsmail Başaran dan soruldu : Sanıklar müdafi kurucu iradenin yargılanamayacağı tezini ileri sürmüştür. Bu adeta yeni bir ihtilal çağrısıdır kabul edilemez. Ben 12 Eylül öncesinde hem öğrenci hem öğretmendim. Töbder üyesi idim. Uzun süre gözaltında tutuldum. Bana bu sırada sorulan bir soru ilginçtir. Zira bana yıllarca geriye giderek 30 Nisan 1977 tarihinde nerede idin diye bir soru sorulmuştur. O tarihte ben ertesi gün yapılacak 1 Mayıs etkinlikleri ile ilgili arkadaşlarımla Adana Yüksek Öğrenim derneğinde bulunuyordum. Dolayısıyla bu basit soru dahi 12 Eylül mantığını ortaya çıkaracak niteliktedir. En küçük bir örgütlenmeye karşıdır. Esas itibarıyla 12 Eylülün öğretim camiasına da büyük olumsuz etkileri olmuştur. Bilim adamının bilimde etkin olması için Türkçe ye hakim olması gerektiği tezini ileri sürmüştür. Ancak bu tezi ileri sürerken Devletin asimilasyon politikasını teşvik etmektedir. Bir bilim insanına yakışmayacak bu tarz düşünceler 12 Eylül zihniyetinin eğitim camiasını dahi etkilediğini göstermektedir. Diğer yandan biz eşitlik ve demokrasi partisi olarakta genel merkezimiz gerek parti dernekleri olarak 12 Eylülü ilk şikayet edenlerdeniz. Dolayısıyla bizimde bu davada müşteki olarak gösterilmemiz gerekirdi. Diğer yandan davanın doğru sonuca ulaşabilmesi için davanın insanlığa karşı suçları da kapsamına alacak şekilde genişletilmesiyle mümkündür. Dilekçemizdeki beyanları da tekrar eder. Müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Mikail Kırbayır dan soruldu: 12 Eylül 1980 darbesinin ardından kardeşim Cemil Kırbayır 13 Eylül günü Kars ili Göle ilçesinde askerler tarafından gözaltına alındı. Kendisi ile en son teması 8 ekim 1980 tarihinde kurabildik: Daha sonra kendisinden bir daha haber alamadık. Uzun yıllar kendisini bulmaya çalıştık. Yetkililer bize oğlunuz firar etmiştir dediler. TBMM İnsan Hakları Alt

komisyonu bizim sesimizi duydu ve gerekli araştırmaları yaptı. Bu konuda bir raporda düzenlenmiştir. Sonuçta kardeşimin gözaltında iken öldürüldüğü bu raporlada sabit olmuştur. Ancak halen cesedinin nereye gömüldüğünü öğrenebilmiş değiliz. Tüm bu yaşananlar ve benim ayrıca bireysel olarakta yaşadığım sıkıntılar ortadadır. Sanıklar bu olayın sorumlusudurlar. Ancak diğer üst düzey komutanlar Synt. Komutanları, dönemin Valileri, Emniyet müdürleri de onlar kadar yaşananlardan sorumludur. Davaya müdahil olarak kabulümüzü talep ediyoruz dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar Fatma Gülmez, Torun Karakaya dan soruldu: Bizde aynı beyanları tekrarlıyoruz dedi.

Kendi adına ve bir kısım müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Hacı Yunus Akyol dan soruldu: Biz daha önce yazılı beyanda bulunmuştuk o beyanlarımızı tekrarlıyoruz. Şahsım ve vekilleri olduğum arkadaşlarım 12 eylülden zarar gördük. Şahsım Yerköy de gözaltına alındım tutuklandım ve haksız yere cezaevine konuldu. Vekili olduğum kişilerde 12 Eylülden zulüm görmüşlerdir. Hepsi adına davaya katılma talebim vardır. Ayrıca Tahsin Şahinkaya Atatürk ten sonra Time dergisine kapak olan tek Türk generalidir. Ancak bu Atatürk gibi bir kurtarıcılıktan ve Devlet kurucusu olmaktan değil, yolsuzluk iddiaları ile ilgilidir. Ayrıca bu derginin Türkiye ye sokulması cunta tarafından da engellenmiştir. Bu kapsamda sanıkların mal varlığına tedbir konulmasını da düşünüyoruz dedi.

Müdahale talebinde bulunan Fikret Babaoğlu ndan soruldu: Ben daha önce tüzel kişili adına beyanda bulunmuştum bu kez şahsım adına bulunacağım 12 eylül öncesi 86 gün gözaltında kaldım. 6 ay benim laboratuvar dediğim özel yerde tutuldum. Bu olaydan bireysel olarak mağdur oldum. Bunun dışında Anayasa nın geçici 15/1 maddesi yanı sıra 15/2 maddesi yürürlükten kaldırılmıştır. İddianameyi yetersiz görmekle birlikte önemsiyorum. Sanıkların dışında özellikle işkenceye karışan ve Anayasa nın geçici 15/2 maddesi kapsamında uzun yıllar soruşturma dışında tutulan kişiler hakkında da insanlığa karşı suçlar değerlendirmesi altında etkin soruşturma yapılmasını talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan Ramazan Akgün den soruldu: Ben 12 Eylülde ülkü ocakları kapsamında gözaltına alındım. Buca ve Mamak cezaevinde 7 yıl tutuklu kaldım. Daha sonra beraat ettim. Bu karar daha sonra Askeri yargıtay ca da onaylandı. Pek çok müdahale talebinde bulunanın da ifade ettiği gibi haksız tutuklama ve işkence çerçevesinde bende mağdur oldum. Bu çerçevede davaya müdahale olmama karar verilmesini talep ediyorum. Ayrıca bugün Mahkemenizce Emin Pazaracı nın yazısını okudunuz. Kenan Evren bu yazıya konu olan açıklamayı Ali Kırca nın progaramında yapmıştır. Söz konusu yayının bir kopyasının dosyaya celbini talep ediyorum. Çünkü bu ola gerçekleşse idi muhtemeldir ki cezaevinde bulunmamız sebebiyle bizde öldürülecek kişiler arasında idik. Ayrıca ben o tarihte 16 yaşındaydım ve bir çocuktum. Benim gibi 12 Eylülde pek çok çocukta 12 eylülde mağdur edilmiştir dedi

Ülkü ocaklarını temsilen genel başkan Harun Öztürk ten soruldu: Biz daha önce yazılı beyanda bulunmuştuk tekrar ediyoruz. 12 Eylül öncesi var olan teşkilatımız kapatılmış, akabinde yönetici ile üyelerinin pek çoğu tutuklanmıştır ve bunların bir kısmı da cezaevinde işkence görmüştür. Dolayısıyla kurumsal olarak bizde ihtilalden büyük zararlar gördük. Ayrıca bazı konuşmacılar 12 Eylüle giden süreçte bizimde rol aldığımızı ima etselerde bu imaları kabul etmemiz mümkün değildir. Sonuçta 12 Eylülün camiamıza vermiş olduğu zararlarda bunun en büyük kanıtıdır. Davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Kazım Genç ten soruldu: Bizce 12 Eylüle giden yolda 1 Mayıs 1977 olayları mihenk taşıdır. Arkasından gelen Çorum, Kahramanmaraş, Sivas katliamları da diğer kilometre taşlarıdır. Bu olaylara fail olarak karışan kişiler beraat etse de toplum vicdanında bu olayların failleri olarak görülmeye devam etmektedir: Dolayısıyla bu kişilerin 12 Eylül mağduru olarak kabul edilmemesi gerektiğini düşünüyoruz. Diğer yandan müvekkillerimden Erdal Eren bir çocuk olduğu halde idam edilmiştir. Veysel Güney de keza yargılanmış ve aldığı ceza yargıtay tarafından 10 gün içerisinde onaylanmıştır. Ailelerine bir mezar yeri dahi gösterilmemiştir: her iki müvekkilin yakınları da yaşananlardan dolayı mağdurdur. Mahkemenizce dava basitleştirilmeyerek derinleştirilmeli ve 12 Eylülün tüm faillerinden hesap sorulacak bir aşamaya getirilmelidir. Ayrıca Mahkemenizde benzeri mahkemelerde ağırlaştırılmış müebbet hapisle yargılanan pek çok insan mevcuttur. Hangi görüşten ve kesimden olursa olsun bu tarz bir suçtan yargılanan bir kişinin tutuklanmadan yargılandığı bir örnek yoktur. Ancak bu dosya bu konuda bir ilk olma durumundadır. Bu sebeplerle sanıkların tutuklanmalarını talep ediyoruz dedi.

Kendi adına ve bir kısım müdahale talebinde bulunalar vekili Av. Osman Başer den soruldu: Ben kendi adıma ve ayrıca dilekçemde isimlerini verdiğim 61 mağdur adına davaya müdahale talebinde bulundum dedi devamla; Dilekçesinde belirttiği hususuları ayrıntısıyla anlattı. Davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz. Ayrıca 12 Eylülün kurduğu Harp Dairesinin uzantıları CHP içinde de vardır. MHP içinde de vardır: Milli Selamet Partisi içinde de vardır: Dolayısıyla tüm kesimler darbeye karşı ve darbe kültürüne karşı duyarlı olmalıdır. Dedi.

CHP vekili Av. Celal Çelik söz alarak; Partimizin isminin geçtiği konuya katılmıyoruz dedi.

Müdahale talebinde bulunan vekili Av. Derya Öztekin söz alarak: daha önce vermiş olduğumuz dilekçeyi tekrar ediyoruz. Çorum olayları neticesinde 57 vatandaşımız öldürülmüş, 200 e yakın vatandaşımız yaralanmıştır: müvekkilimiz Adnan Baran bu olaylardan sorumlu tutularak yargılanmıştır. Kendisine ilişkin kararda hakkıda yeterli delil bulunmamakla birlikte eylemci kişiliği baz alınmak suretiyle mahkumiyet kararı verilmiştir. Müvekkil 11 yıl cezaevine kaldıktan sonra çıkmıştır. Bu süreçte devamlı şekilde işkenceler görmüştür. Çorum da aynı silahtan çıkan kurşunla önce sağcının, sonra solcunun öldürüldüğü dikkate alındığında cuntanın hangi mantıkla ve kardeşi kardeşe ne şekilde kırdırdığı ortaya çıkmaktadır. Sanıklar bir günde ihtilal yapmamışlardır. Karar alma, toplum mühendisliği olarak değerlendireceğimiz halkı ihtilale hazırlama sürecinde de pek çok suç işlenmiştir. Esas itibarıyla sanıkların huzurda bulunmaları ve bir annenin cezaevinde işkence gören oğlunun bu durumuna rağmen sırf oğlu ölmediği ve hayatta olduğu için esas itibarıyla bu işkencelerden sorumlu olan Kenan Evren e şükrettiğini de dikkate alarak bu durumu kendisinin yüzüne karşı haykırmak isterdik davaya müdahilliğimize ve sanıkların huzurda bulundurularak çapraz sorgulama hakkımızın sağlanmasını talep ediyorum dedi.

Bir kısım müdahale talebinde Av. Ömer Kavili den soruldu: Müvekkillerim Av. Senih Özay, Av. Arif Ali Cangı ile İbrahimAkın ve Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez in oğlu Naci sönmez ile Süleyman Eryılmaz adına açıklama yapacağım. Literatür bakımından biz müvekkillerimizin 12 Eylülün mağduru değil, muhatabı olduğunu beyan ediyoruz. Bu nedenle muhatap kelimesini kullanacağız. Ayrıca 1982 yılında cuntacıların dayatmış olduğu metin ise bizim açımızdan 1982 belgesi olarak adlandırılacaktır. Ancak bu evraka biz Anayasa demeyeceğiz, hukuk akademik çevrelerindeki ahlak ilkeleri çerçevesinde bir metnin Anayasa niteliğinde olması için ek nitelik ve kapsamının olması gerekiyor. Bu nedenle o metne

belge diyenler tarihin çöplüğüne baktığında tarihin çöplüğünde o tür belgeye çok rastlayacaklardır. Tarih boyunca yaptığı bütün işleri kanun denilen metinlere uygun olarak yapan yani asla kanunsuzluk yapmayan en büyük ve tek diktatör hit'lerdir. Ancak biz avukatlar kanunlara bağlı kalacağına yemin etmeyen meslek mensupları olarak hukuka bağla kalacağına yemin etmek imtiyazına sahip meslek mensupları olarak 82 belgesinin de tarihin çöp sepetine atılmasını sağlamaya çalışacağız. Sanıklar 12 Eylül 1980 tarihinde yapmayı planladıkları suçu gerçekleştirdikleri belli bir aşamadır. Ancak bu aşama diyalektik anlayış biçimine uygun olarak bir anda olup bitmemiş, tam tersine o tarihten önceki suça hazırlık eylemleri ile iter criminis suç yolu niteliğinde suç işlemede azimli ve kararlı ve planlı olduklarını ortaya koymuşlardır. Bu suç işleme kararlığı çerçevesinde halk düşmanı olarak halkın değişik kesimlerinin örgütlendiği, emeği ile geçinen insanların toplumsal taleplerde bulunmaya başladığı bir çok örgütü kapatmış ve üyelerini yedi göbek akrabalarına kadar fişlemek ve "fişleme işleminin " o koşullardaki yazılı olmayan uygulamalarına uğratmayı emretmişlerdir. Bunlardan emek en yüce en değerdir anlayışı çerçevesinde kafa emeğiyle geçinen öğretmenlere ait TÖBDER yine yarı kara ve kol gücüyle beden gücüyle çalışan polislere ait POLDER, işçi sınıfının Türkiye de ilk kez hak verilmez alınır ilkesini uygulamak suretiyle en geniş şekilde örgütlenmesini sağlayan Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), bununla birlikte insanlarının kendi kendisini yönetme yani halkına yabancılaşmış ve hatta düşmanlaşmış kamu memurlarının iş yapma değil, iş yapmama mantalitesi üzerine işlevlik kazanamamakta olduğu yönetimlere göre insanlara hem örgütlenmelerini dağıtmak, hem de bu anlayışı resmi ideolojinin dışında ve özellikle muhalif, aykırı, resmi kitaplarda yazılanların dışında düşünen ve istekte bulunmaya başlayan insanları yıldırmak, korkutmak, örgütlenmekten uzak tutmak amacı ile daha önce anılarda yer alan uygulamalar uygulanmıştır. Bunlardan en çarpıcı olanı müvekkilimin babası Terzi Fikri adı ile anılan Fikri Sönmez in belediye başkanlığı yaptığı Fatsa örneğidir. O tarihlerde Fatsa çamuru ile ünlüdür. Dillere destan Fatsa çamuru o yörede yaşayan insanların her görüşten her kesimden her yaştan insanların oluşturduğu direniş komitesi örgütlenmesi çerçevesindeki bu işleyiş önceki toplum yaşamımızda imece usulü olarak adlandırılan yöntemle 17 günde kurutulmuştur. İşte halkın kendi arasında örgütlenmesinin muktedirler arasında yaymış olduğu korku nedeniyle en özlü biçimde suçun azmettiricilerinden olduğunu düşündüğümüz Süleyman Demirel adlı kamu memuru tarafından Çorum u bırak, Fatsa ya bak cümlesi ile özetlenmiştir. Bu örneğin yanı sıra DİSK genel başkanı Kemal Türkler sanıkların planladığı suçu gerçekleşmesini kolaylaştırmak için planlı şekilde öldürülmüştür ve faillerinden bir kişi ilginç ve fakat asla ölenin ailesinin ve çevresinin şaşırmadığı, devlet kayıtlarında var olan ve devlet güçleri tarafından korunan o imkan sağlanan yardım yataklık yapılan eğitilen , yetiştirilen profesyonel eylemci niteliği ile yakalanmış ise de dava dosyadaki var olan resmi tutanaklar dahi araştırılmaksızın zaman aşımından düşürülmüştür. İşte tüm bu olayları sağlayan husus yerli malı olmayıp, ithal bir kaynakta açıkça yer almaktadır. FM-31-15 kodlu Amerikan field manuel adlı kitapçıkta yani Genel Kurmay Özel Harp dairesi olarak bilinen eski adı seferberlik tetkik kurulu olarak bilinen yerde emekli general Cihat Akyol tarafından aynen çevirisi yapılıp, Sahra Talimnamesi ST-31-15 kodu ile Silahlı kuvvetlere yayınlanan belgedir. Bu belgede kontrgerilla yani gerilla karşıtı eylemler planlanırken " ... Sanki düşman kuvvetleri yapıyor muşcasına halka eziyet edici muameleler caridir... " , " Teşkilat mensupları mahalli kanunlara tabi değildir. Teşkilat mensupları yakalanamaz, tutuklanamaz, yakalanıp tutuklansa bile cezaevinde bırakılamaz" şeklindeki hukuk düzenini yok eden uluslararası bir örgütlenmenin parçası ve dayanağı olarak bu eylemler yapılmıştır. Bu yönüyle sanıklar Ahmet Kenan ile Tahsin adlı kişiler bu kararlarını tek başlarına almış olmayıp, kendilerini azmettiren kişileri ele vermek suretiyle yargılama yapan mahkemenize yardımcı olmak, yürürlükte olan pişmanlık yasasından yararlanmasını her ne kadar bir insanın itirafçı olması kişiliğini sarsacak ise de, bu olayda

sanıklar eğer itirafçı olmayı tercih edecek olurlarsa cezalarından indirim yapılma hakkı da sanıklara hatırlatılmalıdır. Bunu sağlamak üzere sanıkların mahkemeye getirilmesi gerekir. Bu sanıklar tehlikeli suç kavramı çerçevesinde gerekiyorsa kafes içerisinde yatakta getirilmelidirler. Ancak bu ihtilattan men şeklinde olmayıp her türlü sağlık hizmeti sağlanarak yataklarında buraya getirilmeleri ve bu suretle çağdaş ceza mahkemesinin sağladığı sanık haklarından yararlandırılarak yargılamalarının sağlanmasını bunu sağlamak içinde öncelikle tutuklama kararı verilmesini, suçu işledikleri tarihten sonra kamusal kaynaklardan elde etmiş oldukları varsa mal varlıklarının gerek kendileri, gerekse yakınlarının araştırılarak bu mal varlıklarına da ayrıca el konulmasını, müvekkiller adına talep ediyoruz. 12 Eylül suçu sadece bir kere işlenmiş olmayıp bir zihniyet olup, bir duruşmada avukat olarak dosyaları incelemeden savunma yapamam örgütün disiplinine aykırıdır demem karşısında DGM Savcılığa harekete geçti ve avukat olarak hakkımda soruşturma başlattı. Oysa avukatlık kanunu 35. Madde avukatların meslek örgütü barolara üye olmasını emretmektedir. Yani burada örgüt deyince kafası sadece yasadışı örgüte çalışan beyinler üretilmiştir. İşte bu zihniyetin yıkılması açısından bu davada anayasal haklarımız ihlal edilmiş olması nedeniyle davaya katılmak stiyoruz. TBMM temsilcisinin müdahillik dilekçesinde belirttiği ve sanıkların işlemiş oldukları suçtaki hukukun temel ilkesi olan normal hiyerarşisinin dahi yani mantık kurallarını dahi yok eden keyfi davranışları 2324SayılıYasa 6. Madde ile 61 tarihli yasa 334 kendi keyfi kararları ile daha önce yürürlükte olan ve silahlı kuvvetlere girerken bağlı kalacaklarına namusları ve şerefleri üzerin yemin ettikleri anayasa yı değiştirmişlerdir. İşte anayasal düzeydeki hakların ihlal edilmiş olması nedeniyle müvekkillerimizin bu davaya katılma isteğinin kabulü yönünde karar kurulmasını mahkemeden isteriz dedi (Bu hususlar sanık müdafisi tarafından zabıt katibine dikte ettirilmek suretiyle yazdırıldı)

Saatin 17.03 olduğu, tensip ara kararı uyarınca duruşmaya 06.04.2012 günü devam edileceğinin kararа bağlandığı görüldü.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ

Duruşmanın tensip ara kararı gereğince 06.04.2012 günü saat: 09.45'e bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 05.04.2012

BAŞKAN: 33990 ÜYE:33300 ÜYE: 34184 YEDEK ÜYE: 37411 KATİP:86472

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ (CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ)

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3

DURUŞMA TARİHİ : 06/04/2012

CELSE NO : 3.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

YEDEK ÜYE : ALİ ERTAN 37411

CUMHURİYET SAVCISI : KEMAL ÇETİN 38707

KATİP : HASAN ERDOĞAN 86472

Belirli gün ve saatte 3. celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler

Sanıklar müdafileri Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer ve Av. Mithat Burak Başkale geldiler yerlerine alındılar.

Müdahale talebinde bulunan Hüseyin Yılmaz, Turan Bayrak, Recep Demirci, Musa Yavuz Yılmaz, Rahmi Yıldırım, Aysun Celik, Kanber Ataş, Elif Torun Öneren, Ahmet Mortaş, Haydar Sarkçı, İsa Tekin, Abdulgani Alkan, Mahmut Özdeş, Senem Gülbudak, Yılmaz Cerek, Nurettin İhtiyar, Mehmet Veysel Temel., Bektaş Mutlu., Raif Yavuz, Temel Demirer, Ali Sürmeli, Nurettin Sarıbal, Aycan Sarıbal, Gülşah Tağaç Cumhur Yavuz, İbrahim Duygu, İbrahim Tunç, Yılmaz Kızılırmak, Ömer Öneren, Hasan Kaplan, Yasin Keskin, Hüseyin Doğan, Azimet Köylüoğlu, Mukaddes Çelik, Mehmet Yürek, Ahmet Cihan, Zübeyde Kılıç, Nizamettin Maskan, Ahmet Erol Müjde, Orhan Miroğlu, Milliyet Alpak, Nurettin Yılmaz, Seher Şentürk, Hüseyin Esentürk,

Müdahale talebinde bulunanlar vekillerinden Av. Ömer Öneren, Av. Mehmet Horuş, Av. Ekin Sarı Akalın, Av. Hasan Ürel, Av. Öztürk Türkdoğan (İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı) , Av. Can Tombul., Av. Özlüm Gümüştaş, Av. Şener Akyüz, Av. İbrahim Güçlü, Ava. Osman Başer, Av. Aydın Erdoğan, Av. Sami Arslan Aşkın, Av. Barış Dirik, Av. İmdat Balkoca, Av. Serdar Namkoç, Av. Celal Çelik, Av. Müşir Deliduman, Av. Fikret Babaoğlu, Av. Ural Gündoğan, Av. Hasan Tatar , Av. Kazım Genç, Av. Pınar Akdemir , Av. Ömer Kavili, Av. Arif Ali Cangı, Av. Senih Özay , Av. Şenal Sarıhan ,

TBMM Başkanlığı vekili sıfatıyla Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı vekili) geldiler yerlerine alındılar.

Mahkememizce Ankara içerisinde daha büyük bir duruşma salonu bulunup bulunmadığının tespiti açısından yazılan müzekkereye C. Başsavcılığınca cevap verildiği anlaşıldı. Müzekkere cevabının incelenmesinde; Ankara Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü yerleşkesinde iki ayrı duruşma salonunun bulunduğu, bunlardan büyük olanının 50 dinleyici yerine sahip bulunduğu, sanık sayısının Mahkememiz duruşma salonunun sanık kapasitesinden yüksek olduğu, ancak özellikle seyirci ve müdahil olma talebinde bulunanların yer alabileceği bölümün Mahkememiz duruşma salonunun kapasitesinden küçük olduğu tespit edildi.

Müdahale talebinde bulunan Abdulhalim Yıldırım, Felemens Demir, Mahmut Barık, Kemal Yıldırım, Refik Akay, Aziz Eryılmaz, Mehmet Eryılmaz, Davut Uğur, Abdulvahap Sırdaş, Necat Coşkun, M.Emin Yiğit, Saaadet Gönül Sevindir (Işık), Mustafa Koldemir, Temur Taşdemir, İsmail Polat, İzzet Özketen, İnci Erincik, Fatma Koldemir, Çetin Vural, Yaşar Can, Ali İmer, Tekin Yıldırım, Tuncay Atmaca, Haydar Genç, Emine Sözüdoğru, Çetin Alkanoğlu, Hüsniye Kat, Tahsin İldoğan, Doğan Sığınç, İzzettin Manduz, Gazanfer Olşen, Meryem Güneş, Samut Güneş, Süleyman Solhan, Hamit Turan, Mehmet Emin Aslan, Aydın Acar, Mehmet Aslan, Osman Akkoyun, Adil Ok, Hamdullah Bulut, Yusuf Akçakoca, Elmas Duman, Mehmet Veysel Temel, Mükremin Tokmak, Mecnun Demiral, Ali Tören, Adnan Gökçen, Ömer Kandar, Cevher Kandar, Mehmet Kandar, Sinan Kajuk, Sinan Olcan, Hıdır Sağlam, Cemil Candan, Mehmet Halim Kerem, Süleyman Çoşkun, İzzettin Çoşkun, Şeyhmus Keren, Hasan Akbay, Halef Demir, Mehmet Ali Akbay, Bahattin Budak, Faruk Eren, Nevzat Ayhan, Ahmet Pekyen, Şerif Cengiz, İbrahim Dilmeç, Cemal Kahraman, Abdullah Aksu, Siraç Dinç, Orhan Kaydı, Vahap Yayan, Mehmet Emin Dinç, Menduh Yunusoğlu, Bahram Coşkun, Remzi Ercanlar, Salih Kürtgüzü, Davut Utkun, İbrahim Ata, Mehmet Mehdi Seyyidoğlu, Süleyman Aslan, Sakine Arat, Abdulkadir Barut, Recep Şeftalidalı, Nuri Sınır, Mustafa Ciddioğlu, Abidin Bakır, Mehmet Veysel Temel, Ahmet Kösanlıoğlu, Lamin Agırman, Abdullah Erbay, Halil Yavaş, Arif Turgay, Sakıp Özel, Tacettin Dolu, Çetin Alkanoğlu, Mustafa Sarı, Mustafa Atalay Duruel, İbrahim Bilen, Ali Kaya, Özgen Kalkan, M. Sıraç Sürer, Ekrem Kandemir, Hayriye Demirci, Hasan Demirci, Abdurrahman Kılıç, Münibe Karakuş, Zafer Yılmaz, Baki Ceylan, Yaşar Avcı, Nezir Çelik, Mehmet Adlığ, Ahmet Yenilmez, Şevket Yaba, Durak Cızlak, Müslüm Cızzak, Zafer Bürtür, Hasan Kılıç, Şükrü Binici, Mehmet Demirel, Suphi Koçyiğit, Mukri Vakar, Ali Cızlak, Mehmet Nuri Çiftçi, Şakir Arslan, Abdurrahman Pişkin, Ahmet Konur, Hasan Oymakçi, İbrahim Halil Cenan, Vahit Akgün, Muzaffer Çiplak, Nureddin Çatlak, Bilal Şimgar, Mustafa Yavuz, Emin Karameşe, Mehmet Salih Çitfçi, Adnan Şımarık, Ruşen Coşkun, Ali Şahin, Ahmet Hamak, Sabri Saman, Şehap Agırman, Mehmet Özberk, Salih Tuğalan, Suphi Karatay, Mustafa Baydan, Kadir Bozkurt, Cemal Güler, Murtaza Günbay, Osman Ceylan, Mehmet Nizam Gökbaş, Hüseyin Abacıoğlu ,

Müdahale talebinde bulunan Bilal Bahar, Mehmet Mustafa Yalçıner, İsa Tekin, Hüsnü Koçyıldız, Abdulmecit Çeken, Abdullah Taşar, Abdullah Doğma, Seher Şentürk (Erden), Bedrettin Altun, Ahmet Çat, Ahmet Şeremet, Cuma Çat, Behçet Türkan, Cemalettin Sezer, Emine Turgut, Fadıl Birinci, İbrahim Bilen, Hıdır Karakuş, Hikmet Ayış, Hulusi Özdemir, M. Kemal Saygılı, Kadir Akın, İkbal Kaynar (Baran), İsmail Çardak, İzzettin Yılmaz, Mehmet Çat, Mehmet İçin, Mehmet Şirin Baytar, Mahmut Baytar, Mahmut Tekin, Mehmet Sayit Bayter, Mehmet Aslan, Mehmet Akoğlu, Mehmet Akbaş, Nazif Aynaz, Necim Önen, Ramazan Naz, Salim Onatlı, Sefer Akgündüz, Şefik Temel, Mucip Bayter, Yaşar Kırca, Lamih Ağırman, Mehmet Reşat Savucu, Nergis Nizam, Ahmet Korkmaz, A. Latif Kılıç, Refik Budak

Beyoğlu, Tevfik Yıldız, Halit Ayaz, Mehmet Sahir Mühürdaroğlu, Yusuf Parlak, Ahmet Gültekin, Yaşar Gültekin, Nail Turan, Kemal Doğan, Kemal Ayaz, Makbule Derin, Abdulkadir Peker, Ahmet Çerçel, Arif Ataş, Ömer Doğan, Bahri Çelebioğlu, Bekir Bicerman, Halit Abı, Edip Bingöl, Edip Kaptan, Habip Akıncı, Hadi Karagöz, Hikmettin Ata, Medeni Bakır, Mahmut Kırıkcam, İbrahim Türk, Mahmut Duran, Medeni Subaşı, Mehmet Öz, Mümtaz Çerçel, Mehmet Latif Ayaz, Mehmet Yegin, Ramazan Yaşar, Ömer Yıldız, Nevzad Ayaz, Necim Demir, Yusuf Kaptan, Serdar Ekinci, Sedat Ekinci, Mehmet Sait Kaplan, Hüseyin Güreş, Orhan Ayhan, Ufuk Taşdemir, Muhammet Sani İlhan, Celal Meral, İsmail Budakbeyoğlu, M.Ali Kaplan, Ali Rıza Büyükdağ, Dursun Hakkı Onuk, Turgut Keskin, Hasan Yaşar, Suat Yaşar, Münir Üstündağ, Mehmet Çetinkaya, Roza Erdem, Deniz Erdem, Mehmet Ali Çeçi, Zeynel Aslankaya, Ahmet Kösanoğlu, Mustafa Çetin, Mahmut Demir, Hamit Sarı, Eyüp Sabri Özdündar, Talat Büyük, Hamit Şindi, Eyyüp Erol, Bedi Yalcın, İsa Dışkaya, Seydi Battal Polat, Nazif Töre, Mevlude Acar, Feyzi Aytürk, Mine Taşdemir, Koçali Al, Abdullah Sarıgüney, Sermin Öztürküt ve Yaşar Özürküt, Süleyman Şahin,

Müdahale Talebinde Bulunan, Temel DEMİRER, Aydemir ÇİMEN, Ali Fuat KARAGÖZ, Nurettin SARIBAL, Gülbahar GÜNDÜZ, İsmail Han VURAL, Mümtaz ÖZ, Hasan DAĞTEKİN, Ahmet Erol MÜJDE, Mehmet HAMARAT, Zafer VARLI, Mehmet GÜLTEKİN, Burhan KAYGISIZ, Sebahattin BEYAZ, Musa YAVUZYILMAZ, İsa TEKİN, Mehmet BAKAR, Ali SÜRMELİ, Ahmet MORTAŞ, Av. Arif Ali CANĞI, Erdem ŞENOCAK Vekili Av. M. Rıfat BACANLI, Av. Mine ÖZTÜRK, Av. Hafize ÇOBANOĞLU, Av. Hülya ÜÇPINAR, Av. İ. Gül KİREÇKAYA, Av. Mehmet Nur TERZİ, Av. Ercan DEMİR, Av. Cemal DOĞAN, Av. Mehmet YATAR, Av. Noyan ÖZKAN, Av. Z. Beydağ TIRAŞ, Av. Murat DİNÇER, Av. Ayten TEKELİ, Av. M. Ali KOÇ, Av. Aysun KOÇ, Av. Özlem YILMAZ, Av. Gökçe ÖZTÜRKÇÜ, Av. Nilgün TORTOP, Av. Anıl GÜLER, Av. Sami ALPTEKİN, Av. Tuncay AKINCI, Av. Arzu DEMİRCİ, Av. Canan ALPER, Av. Muhterem ÖZSÜER, Av. Saadet KAYAALP, Av. Raife DOĞAN, Av. Cavit ORHAN, Av. Nilay OKTAY, Av. Türkan ASLAN, Av. İsmail HANOĞLU, Av. Remzi İNANÇ, Av. Oya ÇOLAKOĞLU, Av. Ahmet ÇOLAKOĞLU, Stj. Av. Hasan KARAKILIÇ, Av. Dündar AYDOĞDU, Feramuz YILDIRIM, Reşat KILIÇ Vekili Av. İsmail KİLİÇ, Cambaz YAVUZ, Nurettin SARIBAL, ın Süleyman Çelebi, Tayfun Görüm., İsmail Yurtseven, İsmail Cancı, Nuri Serim, Muzaffer Subaşı, Celalettin Ovat, Ali Rıza Küçükosmanoğlu, Celalettin Aykanat, Musa Çam, Adnan Serdaroğlu vekilleri Av. Av. Ekin Sarı Akalın ın müdahale taleplerini içerir dilekçeler verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Can Tombul dan soruldu: Müvekkillerimin konuşmasını tercih ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan İbrahim Tunç tan soruldu : Biz avukatımız aracılığıyla verdiğimiz müdahale dilekçesini tekrar ediyoruz. Kardeşlerimden olan Mustafa Tunç ve Mehmet Tunç 12 Eylülden sonra gözaltına alınmışlar akabinde tutuklanmışlardır. Bu süreçte gördüğü işkenceler sonucunda Mustafa Tunç vefat etmiştir. Diğer kardeşimde büyük zulümler çekmiştir. Dolayısıyla ferdi olarak gördüğüm bu acıların dışında 12 Eylülün ülkeye yaşattıklarından dolayı davaya müdahil olmak istiyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan Mukaddes Çelik ten soruldu : 12 Eylül ihtilali olduğunda ben ve eşim ayrı askeri cezaevlerinde tutuklu olarak bulunuyorduk. Benim gördüğüm işkenceleri tarif edemem. Bunun dışında eşim irfan Çelik 12 Eylülün hemen ardından 14 Eylül sabahı bulunduğu Davutpaşa askeri kışlasındaki cezaevinde asılı olarak bulunmuştur. Esas itibarıyla 12 Eylülün işlediği ilk cinayetlerden birisi eşimin öldürülmesidir. Erdoğan Savaşeri isimli o tarihteki Askeri Savcı işkence iddialarını görmezden gelmiştir. Bayram Kartal isimli kişi ise bizzat işkenceyi yapan kişilerdendir. Adnan Özbey

ise hem benim kaldığım hem de eşimin kaldığı cezaevinde görev yapan bir binbaşı olarak işkencelerden sorumludur. Şahsımla ilgili olarak anlattığım bu konuların dışında bu davanın sembolik kalmaması için o dönemde işkenceye karışan ve 12 Eylül cuntası içerisinde yer alan diğer kişilerinde yargı önüne çıkarılması gerektiğini ve ayrıca bu davanın iki sanığının da tutuklu olarak Mahkemenizde bulunmaları gerektiğini düşünüyor ve müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Av. Özlem Gümüştaş tan soruldu: Ben müvekkilimin konuşmasını tercih ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Gülşah Taaçtan soruldu : Daha önce avukatım tarafından verilen dilekçeyi tekrar ediyorum. 12 Eylülün ardından oğlum Enver Taaç eve gelmez oldu. Kendisini 6 gün geçtikten sonra bulabildik. Bulduğumuzda işkence görmüş halde idi. Daha sonra oğlumun askerlik çağı geldi fakat o süreçte yaşadıklarının etkisi ile askere gitmek istemiyordu. Birgün evden Enver Hoca nın olduğunu öğrendiğim kitaplarla çıkmak ve arkadaşlarına gitmek istedi. Ben kendisine oğlum arama olur tarama olur bu tarz şeylerle gezme dedim. O bir şey olmaz anne dedi. Oysa o gün oğlumu götürdüler. Uzun aramalardan sonra oğlumun bulunduğu yeri öğrenebildik. Bu süreçte oğlum gözaltında tutuklulukta ve hatta hükümlülük aşamasında dahi işkenceler gördü. Ben kapıma gelen giden araçlardan ve oğlumun yaşadıklarından o kadar etkilendim ki 7 yıl boyunca bir yatakta uyuyamadım. Bulunduğum yerde sızıp kaldım. 76 yıl ceza alan oğlum tahliye olduktan sonra bir çatışma süsü verilen bir olayda kurşuna dizilerek öldürüldü. Diğer çocuklarımda 12 Eylül sonrasına benzer zulümlere maruz kaldılar. Bu zulümleri yapanlarla hesaplaşabilmek için sadece bu iki sanığın değil, işkenceye ve benzeri diğer insanlık suçlarına karışan diğer kişilerinde yargı önüne çıkarılmasını ve müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum , ayrıca Bayram Kartal, Atom isimli kişi ile Sedat isimli kişiler oğluma işkence yapan kişilerdir dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Serdar Namkoç tan soruldu: Sanıkların 12Eylül 1980 tarihinde gerçekleştirmiş oldukları darbe nedeniyle yargılanmış oldukları bu davada müdahil taleplerinin karara bağlanmasındaki temel kriterin ne olacağı öncelikli sorumdur. Sayın Mahkemeye göre nezaket sınırları içerisinde olarak darbe ortağı, darbe işbirlikçisi, paramiter ve katil olarak nitelenen müvekkillerinde içerisinde bulunduğu milliyetçi kesim 12 Eylül 1980 günü yapılan darbe sonrası evlerinden iş yerlerinden sokaktan toplanarak gözaltına ve sorgulara alınmışlar , iddia makamı tarafından iddianamede ve diğer müdahillerin beyanlarında belirtilen sistematik işkencelere maruz tutulmuşlardır. Darbe ortağı ve işbirlikçisi olarak nitelenen ve insan hakları savunucusu olduklarını iddia edenlerin ortaklarından madik yemişlerse ne yapalım dediği, milliyetçi kesimden 8 kişi idam edilmiştir. MHP ve ülkücü kuruluşlar davasında sanık olan ve dönemin İstanbul 2.başkanı iken gözaltına alınarak İstanbul Harbiye sorgu merkezinde sorgulanan müvekkilim Yılma Durak şu an 72 yaşında olmakla beraber 38 gün işkencelere maruz kaldığında 40 yaşındadır. Savcılıkta müşteki sıfatıyla ifade verirken işlemediği suçları itiraf etmesi için işkence sırasında itirafta bulunmazsan çocuklarını getireceğiz tehdidi sonrası hücresine döndüğü zaman küçük kızı Saliha yı hücrede otururken görür. Saliha senin burada ne işin var diye bir kaç kez sorar, cevap alamayınca halisülasyon gördüğünü anlar ve başını duvarlara vurur. Doğunun Başbuğu sıfatlı ve metin bir insan olarak tanıtan müvekkilim bugün dahi olayları anlatırken gözyaşlarını tutamamaktadır. 05.04.2012 tarihli celsede Mahkeme salonunda alkışlarla giren Berfo Kırbayır ın devam eden acısına şahit oldum. Ancak bu acı sadece Cumartesi annelerine ait değildir. Müvekkillerden Abdulkadir Yanık Mamak cezaevinde 12 gün işkence altında kalmış, itirafta bulunması için annesi Ümmühan Yanık Mamak cezaevine getirilerek dövülmüş, sonrasında gözlerinin önünde oğluna işkence yapılmış, müvekkil bu şekilde işlemediği suçları dahi itiraf etmek zorunda kalmıştır.

Duruşma sırasında bir çok kez yaşı büyütülerek idam edilen Erdel Eren örnek gösterilirken darbe yapan bu zihniyet ve işkencecilerin ülkücü Bekir Bağ ı 17 yaşında öldürmek için bu zahmetlere dahi girmemiş, işkence ile Mamak cezaevinde öldürmüşlerdir. Bunlarla beraber darbecilerle işbirliği ile itham edilen Milliyetçi Ülkücü kesimin müdahil olamayacağı iddiası garip bir şekilde sanık müdafilerinden değil, bazı müdahiller ve vekillerinden gelmiştir. Küçük bir kısmına değindiğimiz zulmün muhatapları için ileri sürülen bu iddia hukuk, demokrasi ve özgürlüklerin ortadan kaldırılmasıyla insan haklarının ihlal edildiği gerekçesinin daha çok vurgulandığı bu davada nasıl tanımlanabilir bilemiyoruz. Kemal Türkler cinayeti müdahil vekillerinin bir çoğu tarafından işbirliğine örnek olarak gösterilirken 27 Mayıs 1980 tarihinde öldürülen Gün Sazak ı hangi işbirlikçilerin öldürdüğü sorusuna cevap bulmak gerekir. Demokrasi ve özgürlüğün sadece bazı müdahiller vekillerinin yaptığı gibi kendimiz için istersek birilerinin ben daha iyi demokrasi uygularım diyerek darbe yapmasını garip karşılamamalıyız. Bu anlayışla darbe yapan ve dönemin CİA Türkiye şefine göre onların çocukları olan sanıklar gerçekte sadakatlerinin devlet yönetimine de karşı olması gerektiğini unutmuştur. Nato ya bağlılığı konuşmalarında özellikle vurgularken bugün karşımızda olmamakla beraber TCK 146. Ya göre kısaca devlete karşı suç işlemekten yargılanmaktadırlar. Tüm bu nedenlerle müvekkillerimin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyoruz dedi.(Bu metin sanık müdafisi tarafından dikte edilmiştir.)

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Şener Akyüz den soruldu: Ben idam edilen piyade Teğmen ömer Yazgan ın yakınlarının avukatıyım. Müvekkillerin yakını olan Ömer Yazgan kurmaca bir mahkeme sonucunda idam edilmiştir. Müvekkiller adına müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Mehmet Horuş tan soruldu: müvekkillerden Ertuğrul Kürkçü yönünden verdiğimiz dilekçemizi tekrar ediyoruz. Diğer müvekkillerden Yılmaz Kızılırmak salonda hazırdır kendisine söz verilmesini istiyoruz. Diğer müvekkilim 78 liler dayanışma ve araştırma dernekleri federasyonu tüzüğündeki kısa adıyla Devrimci 78 liler federasyonu federasyon başkanı Kanber Ataş salondadır. Bu davanın açılmasına yardımcı olmuş pek çok bilgi ve belgeyi hazırlık savcısına ulaştırmıştır. Söz verilmesini talep ediyorum. Diğer müvekkilim Temel Demirer salondadır. Türkiye Halk Kurtuluş ordusu mücadele birliği davasında hakkında mahkumiyet kararı verilmiştir. 11 yıl yurtdışında siyasi mülteci olarak yaşamak zorunda bırakılmıştır. Elinde kapsamlı dosya var söz verilmesini talep ediyorum. Diğer müvekkilim Fazlı Kuru 12 Eylülde gördüğü işkenceler nedeniyle şu anda tekerlekli sandalyede yaşamak zorunda bırakılmıştır. Dizi listesinde 238. Sırada şikayet dilekçesi vardır. Katılma talebinde bulunuyoruz. İdam edilen devrimciler Necati Vardar ve Mustafa Özenç adına onların aileleri adına katılma talebinde bulunuyoruz. Bu devrimciler idam sehpasına çıkarken halkımız sizden hesap soracak diye çıkmışlardır. Onların son sözü bizim için ve ailesi için ve tüm devrimciler için vasiyet niteliğindedir. Onların bu vasiyetinin gereği olarak darbecilerle hesaplaşmaya hizmet edebileceğini düşündüğümüz için davaya katılma talebinde bulunuyoruz. Dedi.

Salonda müdahale talebinde bulunan kişilerin söz verilmeden konuşmaya çalıştıkları ve duruşma disiplininin bozulmaya çalışılması üzerinde salonda bulunanlar uyarıldı.

Kendi adına ve müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Ömer Öneren dan soruldu: Ben 12 Eylül ihtilali olduğunda Balıkesir de öğretmendim. Her kesimden öğrencimin beğenisini kazanmıştım. Ancak bu beğeni benim başıma daha sonra iş aştı. Sağcısıyla sağcı komünistle komünist oldum. 12 Eylül sonrasında gözaltına alındım: kemal Yazıcıoğlu nun ekip başkanı olduğu yerde işkencelere maruz

tutuldum. Daha sonra Balıkesir e götürüldüm. Burada da işkenceler devam etti. Balıkesir de iken Halil Aydın Genç, Miraç Turan, Osman Gezeker, Murat Erhan işkencecilerin başıydı. Bu işkencelerden o kadar etkilendim ki, ceza evinden çıktıktan sonra rüyamda hemen hemen her gece bir polisi öldürür halde kendimi buldum. ayrıca bu işkenceciler öyle bir sistem kurmuşlardı ki sahte raporlar ve belgeler tanzim etmek suretiyle bir yandan da kendi terfilerini kolaylaştırıyorlar ve hızlıca mesleklerinde yükseliyorlardı. CMK nun 8 ve 279. Maddeler dikkate alındığında Mahkemeniz sadece bu iki sanıkla ve bu suçlarla bağlı kalmamalı ve kovuşturmanın genişletilmesini sağlayarak 12 Eylüle karışan tüm yetkililer ile işkenceye karışan kişi ve amirler hakkında da dava açılması sağlanmalıdır. Şahsımın ve vekili olduğum kişinin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan İsa Tekin den soruldu: Ben daha önce ayrıntılı dilekçe vermiştim o dilekçemi tekrar ediyorum. 12 Eylül de Diyarbakır cezaevinde bulundum büyük işkencelere maruz kaldım. İddianamede bir kısım işkence türünden bahsedilmektedir. Ancak benim şahit olduğum gayri müslimlerin zorla sünnet ettirilmesi ve benzeri akla hayale gelmeyecek pek çok işkence metodu daha uygulanmıştır. Davanın bu iki sanıkla ve suçla sınırlanmaması, genişletilmesi gerektiğini düşünüyorum ve sanıkların tutuklanması ile müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi. Yazılı dilekçesini ibraz etti alındı dosyasına konuldu.

Müdahale talebinde bulunan Temel Demirer den soruldu: Ben daha önce yazılı beyanda bulunmuştum tekrar ediyorum. Öz itibarıyla 12 Eylülün esas itibarıyla ekonomik sebeplerle gerçekleştirildiğini düşünüyorum ve 12 Eylüle sebep olan sermayenin TÜSİAD ve dilekçemde belirttiğim diğer hususların ve daha geniş olarak düzenin yargılanmasını ve müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunan Elif Torun Öneren den soruldu: Ben az önce ifadesi alınan Av. Ömer Öneren in eşiyim. Dolayısıyla onun yaşadığı tüm acılara l bizzat şahit oldum. Kardeşim Sabit Torun 12 Eylül öncesinde faşistler tarafından öldürülmüştür. Emin Aslan bir afişleme sonrasında yakalandığında vurulmuştur: Hastaneye götürüldüğünde doktor devrimci olduğunu öğrenince öğrendiğime göre elleriyle iç organlarını karıştırmıştır: Yine arkadaşım Mehmet Ali Kılıç ile bir başka arkadaşı gözaltına alındıktan sonra elektrik verilmek suretiyle şikence ile öldürülmüşlerdir. Tüm bu açılar ancak Mahkemenizce adil ve tüm sorumluların yargılanmasıyla mümkün olduğunu düşünüyorum ve mahkemenizdeki yargılamanın sembolik olmasını düşünüyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Rahmi Yıldırım dan soruldu : Ben daha önce yazılı savunmada bulunmuştum. Onları tekrar ediyorum. 12 Eylül olduğunda ben Çanakkale 116. J. Kışlasında göz hapsinde bulunuyordum. O tarihte Teğmendim. Daha sonra cezam tamamlandı. Bir süre sonrada Çan ve Yenice bölgesinde Bayrak harekatı ile öngörülen uygulamaları gerçekleştirmekte görevlendirildim. Benden önce bu görevi yürüten komutanın pek çok olumsuz hareketinin olduğu ve büyük tepkiler doğması üzerine benim görevlendirildiğimi anladım. Ben hukuk çerçevesi içerisinde kalarak faaliyette bulundum. Bunun dışında bu davanın yeterli olmadığını, 12 Eylülün tüm sorumlularının sanık olması gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca darbeden tüm toplum kesimleri zarar gördüğü gibi en büyük zararlardan birini de Türk Silahlı Kuvvetleri kendisi görmüştür. Müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Gerek görülmekle soruldu: Ben 12 Eylül olduktan 3 gün sonra göz hapsinden çıktım. Bayrak harekat planı kapsamında o tarihte sakıncalı olarak görülen sendika, dernek vb. Kuruluşların başkan ve yönetim kurulu üyelerinin toplanması konusunda genel bir talimat vardı. Bende bu talimat üzerine mahalli

jandarma komutanlıklarınca oluşturulan listelere göre kişilerin toplanmasına nezaret ettim. Birebir isimler listelerde benim hatırladığım kadarıyla yoktu. Hatırladığım kadarıyla sağcı-solcu fark etmeden milliyetçi kuruluşlardan da dahil olmak üzere belli kişileri düğün salonuna topladık. Ben elimden geldiği kadarıyla kimseye işkence yapmadım. Benden önceki komutanın özellikle hanım emekçilere karşı uygunsuz hal ve hareketler içine girmesi sebebiyle geri çekildiğini öğrenmiştim. Ben Çan bölgesine görevlendirildiğimde ayrıca sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya nın eşi Sema hanımın hatırladığım kadarıyla %4 oranında Çanakkale seramik fabrikasına ortak olduğunu da duymuştum. Bize ayrıca özel olarak Çanakkale Seramik fabrikasının misafirhanesinde yer ayrıldı. Ben emrimdeki 48 kişilik kuvvetle burada kaldım. Bir yandan bu yerin konumu sebebiyle Çan ilçesinin giriş çıkışını tuttuk. Diğer yandan da bu fabrikayı bir nevi çalışanlarına karşı korumuş olduk. Yukarıda belirttiğim üzere hanım emekçilere karşı uygunsuz davranışlar içerisinde olduğunu öğrendiğim şimdi ismini hatırlamadığım komutan daha sonra merkeze çekilmişti hakkında bir dava açıldığını hatırlamıyorum , ayrıca 12 Eylülün ardından bir nevi ben Yenice ilçesinde protokolde birinci sıraya çıktım. Kaymakam dahi benim arkamda kaldı. Ayrıca yukarıda belirttiğim değişik kurum ve kuruluşların yöneticilerin isim listesini gerektiğinde mevcut idari kadrodan ve belgelerden temin ediyorduk dedi.

Müdahale talebinde bulunan Zübeyde Kılıç tan soruldu : 12 Eylül sonrasında gözaltına alındım. DAL grubunda işkencelere maruz kaldım. Baskı ve tacize uğradım. Ancak benim bireysel olarak uğradığım bu zulmün dışında 12 Eylül en büyük zararı ülke halklarına vermiştir. 12 Eylül düzeninin en büyük zararı diğer bir yandan eğitim sistemine olmuştur. Getirtilmek istenen Türk İslam sentezi ile tek tipçi eğitim anlayışı ülkenin eğitim kalitesini bozmuştur. Bunların dışında 12 Eylül düzeninin getirdiği tüm kurul ve kuralların ortadan kaldırılabilmesi açısından bu davayı önemsiyorum. Ancak bu dava iki sanıkla ve bir suçla sembolik olarak kalmamalı, 12 Eylül askeri darbesinden sorumlu olan diğer şahıslar ile sanıkların işledikleri diğer suçlarında kapsamına alacak şekilde genişletilmesini ve müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunan Mehmet Yürek ten soruldu; Ben daha önceki dilekçemi tekrar ediyorum. 12 Eylülün özellikle üst kademesinden iki kişinin bu davaya yargılanmasını önemsiyorum. Ve bunun dışında işkenceden sorunlu olduğunu düşündüğüm ve bana ve aileme de bu şekilde zararlar veren kişilerinde ayrıca ve ayrı davalarla yargılanmasını ve bu şekilde etkin bir soruşturma yürütülmesi gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca bu konuda yazılmış bir kitabımı da mahkemenize ibraz ediyorum. Müdahilliğime karar verilsin dedi.

Nurettin Yılmaz söz alarak; Bende müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum. Bu konuda yazdığım kitabı ibraz ediyorum dedi. Alındı dosyasına konuldu.

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak: Cemil Kırbayır ile ilgili TBMM nin İnsan haklarını inceleme komisyonu raporu ile bir adet CD yi ibraz etti alındı dosyasına konuldu

Ankara C. Başsavcılığına işkence iddiaları ile ilgili olarak yürütülen soruşturmalar ile Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya hakkında apyrıca işkence ve kötü muamele ile ilgili olarak bir soruşturmanın yürütülüp yürütülmediğinin tespiti açısından yazılan müzekkereye cevap verildiği anlaşıldı. Yapılan incelenmesinde 59 ayrı il ve ilçe C. Savcılıklarına yetkisizlik-görevsizlik kararları ile C.Savcılığına intikal eden bu isnatlarla ilgili kararların gönderildiği, karar içeriklerinde 1982 ve 1961 Anayasalarındaki düzenlemeler, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları mahkemesinin kararda özetlenen yerleşmiş içtihatları ile bu içtihatların iç hukukumuzdaki hukuksal değeri dikkate alındığında kamu

görevlilerinin faili olduğu yaşama hakkının ihlali, işkence ve kötü muamele suçlamalarında hiçbir durumda zaman aşımı uygulanamaz, söz konusu kişilerle ilgili af düzenlemesi yapılamaz şeklinde vurgu yapıldığı ve zaman aşımı kuralları işletilmeyerek makul sürede davaların açılıp, yargılamaların bitirilmesi gerektiği yönünde tespit yapıldığı ve söz konusu soruşturmaların genel Cumhuriyet Savcılıklarına gönderildiği anlaşıldı. Ayrıca görevsizlik kararı ile gönderilen dosyalarda ilgili C. Başsavcılıkları sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya ile diğer şüpheliler hakkında tespit edilecek delillere göre işkence ve kötü muamele , işkence ile adam öldürme, gözaltı ve işkence merkezlerinde kaybolma iddiaları ile ilgili soruşturma yapılabileceği, müşteki ve müdahillerin busuçlar ile ilgili belge, bilgi, tanık vs. Delillerinin söz konusu görevsizlik kararı verilen dosyalara sunmalarının faydalı olacağının değerlendirildiğinin üst yazıda belirtildiği anlaşıldı. Müzekkere cevabı ile ekleri dosaya konuldu.

Milli Savunma Bakanlığı'na yazılan 1978 - 1980 yılları arasında görev yapan Genel Kurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Genel Kurmay 2. Başkanının - Başkanlarının isimlerinin ve görev tarihlerinin bildirilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

Genel Kurmay Başkanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" öncesi Aralık 1979 tarihinde TSK tarafından Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK'e teslim edilen uyarı mektubunun onaylı bir suretinin gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap verildiği anlaşıldı. Yapılan incelenmesinde: Söz konusu uyarı mektubuna ilişkin herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanılmadığı, araştırmalara devam edildiğinin bildirildiği anlaşıldı.

Başbakanlık MİT Müsteşarlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" ile ilgili olarak özellikle darbe öncesi döneme ait kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgeler ile bu konudaki raporların Mahkememize gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

Başbakanlık MİT Müsteşarlığı'na yazılan 1 Mayıs 1977, 1978 Sivas olayları, 1978 Kahramanmaraş olayları, 1980 Çorum olayları ile ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. 1 klasör halinde evrakların gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığı'na yazılan 1 Mayıs 1977, 1978 Sivas olayları, 1978 Kahramanmaraş olayları, 1980 Çorum olayları ile ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesi hususunda yazılan müzekkereye cevap var. 1 Klasör halinde belgelerin gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Jandarma Genel Komutanlığı ve Milli Savunma Bakanlığına 1 Mayıs 1977, 1978 Sivas olayları, 1978 Kahramanmaraş olayları, 1980 Çorum olayları ile ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesi için yazılan müzekkerelere Genel Kurmay Başkanlığınca cevap verildiği, 2 klasör dosyanın gönderildiği, ancak gönderilen belgelerin bir kısmının Maraş olayları ile ilgili belgeler olduğu ve Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin karar örneğinin de bulunduğu anlaşıldı.

Aynı konuda 1 Mayıs ile ilgili olarak yazılan müzekkereye de cevap verildiği, Mahkememizce CMK nun 125. Maddesi uyarınca inceleme yapıldığı ve bu konuda tutanak düzenlendiği anlaşıldı.

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Sekreterliği'ne yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında herhangi bir yargı kararı olmaksızın meslekten çıkartılan Hakim ve Savcının bulunup bulunmadığı araştırılarak bulunuyor ise sayısının bildirilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. 2 adet karar örneğinin gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Milli Eğitim Bakanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında herhangi bir yargı kararı olmaksızın meslekten çıkartılan idareci veya öğretmen bulunup bulunmadığı araştırılarak bulunuyor ise sayısının bildirilmesi hususunda yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

Milli Savunma Bakanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında herhangi bir yargı kararı olmaksızın meslekten çıkartılan subay - astsubay bulunup bulunmadığı araştırılarak bulunuyor ise sayısının bildirilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

İddianame içeriğine göre hakkında suç duyurusunda bulunulması düşünülen ancak vefatı ile ilgili basında bilgiler bulunan Haydar SALTIK'ın nüfus bilgilerinin temini açısından Milli Savunma Bakanlığı'na yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu. Celse arasında Haydar Saltık ın nüfus kaydınında celp edildiği, bu kişinin 08.04.2010 tarihinde vefat ettiği anlaşıldı.

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'ne yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında cezaevlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların ve özellikle görüntü kayıtlarının onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesi hususunda yazılan müzekkereye cevap var. Kurum arşivinde konu ile ilgili evrak bulunmadığının bildirildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Mehmet Ali BİRAND tarafından hazırlanan 12 Eylül Belgeseli adlı programın kopyalarının bulunduğu CD'lerin Emanet Memurluğuna gönderilerek emanete alındığı ve emanet makbuzunun Mahkememize gönderildiği görüldü.

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA'nın savcılık ifadelerinin kayıtlı olduğu CD ve video kasetlerinin Emanet Memurluğuna gönderilerek emanete alındığı ve emanet makbuzunun Mahkememize gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Ankara Emniyet Müdürlüğünce 21 Ekim 1980 tarihli Zaman gazetesinin fotokopisinin gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Mahkememizce sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya hakkındaki iddianameden birer suretin TBMM Genel sekreterliğine ve Başbakanlık Makamına gönderildiği tespit edildi.

Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği'ne yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında Mili Güvenlik Konseyi tarafından alınan kararlar ile açıklanan bildirilerin onaylı suretlerinin gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu. İncelenmesinde; Milli Güvenlik Kurulunun 24 Ocak 1984 tarihinde ilk toplantısını yaptığı, Milli Güvenlik Konseyine ilişkin faaliyetlerle ilgili kurumlarında bir belgenin bulunmadığının bildirildiği anlaşıldı.

Söz konusu bildirilerin yayınlandığı Resmi Gazete nin fotokopisininde ayrıca dosyada olduğu tespit edildi.

Başbakanlık MİT Müsteşarlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında cezaevlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların ve özellikle görüntü kayıtlarının onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu. İncelenmesinde; Herhangi bir bilgi ve belgenin bulunmadığının bildirildiği anlaşıldı.

Jandarma Genel Komutanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında cezaevlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların ve özellikle görüntü kayıtlarının onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesine, için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu. İncelenmesinde; Herhangi bir bilgi ve belgenin bulunmadığının bildirildiği görüldü.

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında yurtdışına çıkış yasağı ile ilgili gerekli işlemlerin yapıldığına dair Ankara emniyet Müdürlüğünce verilen cevabı yazı okundu dosyasına konuldu.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Thasin Şahinkaya müdafileri Av. Ö. Nihat Özgün ve Av. Haydar Kanıcıoğlu nun müvekkilleri hakkındaki yurtdışına çıkmak şeklindeki adli kontrol kararının kaldırılması talebinde bulunduğu, Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesince talebin reddine dair karar verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Genel Kurmay Başkanlığı'na tensibin 6. Maddesinin a,b,c maddeleri uyarınca yazılan müzekkerelere cevap yok.

Milli Savunma Bakanlığı'na yazılan 8 Temmuz 1980 tarihinde yapıldığı belirtilen Fatsa operasyonu ile ilgili bilgi ve belgelerin ilgili komutanlıktan temini ile Mahkememize gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap yok.

Bununla birlikte Milli Savunma Bakanlığı ve diğer askeri makamların Mahkememize cevap verirken dosya numarası ve müzekkere tarihine atıfta bulunulduğu, eklerinde müzekkeremizin yer aldığı belirtildiği halde müzekkeremizin bulunmadığı, dolayısıyla tüm müzekkerelerimizin aynı sayı ve günde yazılması sebebiyle hangi müzekkeremize ilişkin incelemelerin sürdüğü noktasında kesin bir sonuca ulaşılamadığı tespit edildi.

YÖK Başkanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında herhangi bir yargı kararı olmaksızın meslekten çıkartılan herhangi bir öğretim üyesi - öğretim görevlisi bulunup bulunmadığı araştırılarak bulunuyor ise sayısının bildirilmesinin istenilmesi için yazılan müzekkereye cevap yok.

Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında cezaevlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların ve özellikle görüntü kayıtlarının onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesine, özellikle Mamak Askeri Cezaevinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak işkence görenlerin durumlarının tespiti için düzenlenen sağlık fişlerinin Kara Kuvvetleri'nin arşivinde bulunduğu iddia edildiğinden bu konudaki bilgi ve belgelerin de gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap yok.

Celse arasında Yargıtay C. Başsavcılığına müzekkere yazılarak 12.09.1980 tarihinde faaliyette olan ve ayrıca 1983 tarihinden sonra kurulan siyasi partilerin isimlerinin istenildiği, bu müzekkereye verilen cevaptan 12.09.1980 tarihinde faaliyette olan partilerin Başsavcılık siciline kayıtlı olmadığı belirtilerek, 1983 yılından sonra kurulan ve kapanan siyasi partilerin isimlerinin bildirildiği anlaşıldı.

Soruşturma aşamasında C. Savcılığınca yazılan müzekkere neticesinde Askeriye tarafından hazırlanan Türkiye de anarşi ve terörün durumuyla ilgili 3 adet kitapçığın ve 1 adette dosyanın gönderildiği, onaylı fotokopileri alındıktan sonra iade edildikleri anlaşıldı.

Celse öncesinde Prof. Mustafa Erdoğan Sürat isimli kişinin "12 Eylül döneminde mağdur olmuş sağcı-solcu veya tarafsız kalıp kazara çile çekmiş yurttaşlarımızı asla ama asla incitmeden eski komutan ve devlet adamları Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya nın yargılanacakları davada adı geçen davalılar lehine tanıklık yapmak" istediği yönünde, yine Fazlı Yılmaz isimli kişinin Kenan Evren lehinde duruşmada konuşmak üzere , yine İsmet Avşar isimli kişinin "Sayın Kenan Evren Mahkeme kapılarına gitmemelidir... Barış barış" şeklinde bir dilekçe verdiği, Engin Gümüştaş isimli kişinin, Yılmaz Şarlıoğlu isimli kişinin sanıklar lehine beyanları içerir dilekçeler verdikleri tespit edildi. Okunup dosyasına konuldu.

Cemal Koca isimli emekli Astsubayın davada şahit olarak dinlenmesi yönünde dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Müşir Deliduman ın Kozmik odada ve Gölcük Askeri üstte belgelerin aranması, tespit edilmesi için keşif yapılması, Ergenekon ve Balyoz davalarında ismi geçen davamızda maddi gerçeğin ortaya çıkması için faydası olacak kişilerin tanık olarak dinlenmesini talep eder dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

CHP vekili Av. Celal Çelik söz alarak; Ben birinci duruşmada söz almıştım ve beyanda bulunmuştum ancak daha sonra sözlerim kesilince devam etmemiştim. Sözlerimin zapta geçmediğini tespit ettim dedi.

Mahkememiz uygulamasında bir kişinin veya kurumun birden ziyade avukatının olması durumunda aksine beyanda bulunulmadığı sürece ortak beyanın zapte geçildiği tespit edildi.

İddia makamından soruldu : Davaya müdahil talebinde bulunan kamu kurum ve kuruluşları, özel kurum ve kuruluşlar ile bunların temsilcileri ve kişilerin yargılama konusu eylemler ve sonuçlarında zarar görme ihtimalleri bulunduğu anlaşıldığından müdahale taleplerinin kabulüne,

Ceza Usul Kanunumuz a bakıldığından yargılamada istenilen amaca tutukluluk dışında başka bir tedbirle ulaşıldığı takdirde sanıklar hakkında tutuklama kararı verilmemesi gerektiği yönünde düzenleme bulunmaktadır. Davada yargılanan şüphelilerin gerek sağlık durumları, gerekse yaşlılıkları gözetildiğinde daha önce verilmiş olan adli kontrol kararının yeterli olduğu görüş ve kanaatinde bulunduğumuzdan tutuklama isteklerinin reddine,

Ancak, sanıkların savunmalarının alınmalarına yönelik olmak üzere duruşmada hazır bulunmaları halinde sağlıkları açısından hayati tehlike oluşturup oluşturmayacağı yönünden İstanbul Adli Tıp Kurumundan rapor aldırılmasına,

Bu celse tutanağa geçirilen ve dilekçe veren duruşmada tanıklık yapacaklarını belirten tanıkların tanık olarak dinlenmek üzere davetiye ile celplerine karar verilmesi kamu adına mütalaa olunur dedi.

CHP vekili Av. Celal Çelik söz alarak: 12 Eylül darbesinin hangi amaçla kimler tarafından yaptırıldığı, darbe sürecinin devam edip etmediğinin katılma isteklerinin değerlendirilmesi sırasında gözetilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda 12 Eylül darbesi kuşkusuz " Bizim Çocuklar" diyenler tarafından ve elbette gittikçe büyüyen Türk solunu bitirmek, gelişen bağımsızlık ruhunun, Türk aydınlanmasının , çağdaşlaşmanın , düşünce bilincinin yok edilmesi amacıyla yaptırıldığı açıktır. Peki bağımsızlık ruhu Türk aydınlanma bilinci, çağdaşlaşma iradesi yani sol düşünce şu an iktidar damıdır. Elbette hayır, aksine Türk aydınlanması, çağdaşlaşma ve bağımsızlık olgularını yok etmeye çalışan bir iktidar ile karşı karşıya olduğumuzu düşünmekteyiz. O halde saydıgımız değerleri kimin bitirmeye çalışıldığı düşünüldüğünde 12 Eylülün henüz sonlanmadığı halen devam ettiği elbette söylenebilecektir. Bu nedenle 12 Eylülün tüm nimetlerinden yararlananların diğer bir söyleyişle 12 Eylül ürünü olanların hiçbir şeklide katılma isteklerinin kabul edilmemesi gerektiğini düşünmekteyiz. Dedi. Ve devamla Sözcü gazetesinin tarihi belirsiz bir sayısını ibraz etti . Alındı dosyasına konuldu. (Bu bölüm sanık müdafisi tarafından zabıt katibine dikte ettirildi)

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. İbrahim Güçlü den soruldu: 12 Eylül döneminde Kürdistan da özel bir strateji izlenip izlenmediğinin Genel Kurmaydan sorulmasını ayrıca dönemin başbakanı Süleyman Demirel in gazetecilerin ve üst düzey yöneticilerin tanık olarak dinlenmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Osman Başer den soruldu:; Şahıslar yönünden müdahillik kararı verilmesini talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av.Aydın Erdoğan dan soruldu: Sanık Kenan Evren bu davanın başlamasından sonra evinden ya da bulunduğu her yer nere ise bu davayı yakınen takip ettiği, dava ile ilgili yorumlarda bulunduğu anlaşılmaktadır. Basına yansıyan gazetede dava ile katılma talepleri ile ilgili yorumları vardır. Sanığın sağlığının yerinde olduğu , gazetecilerin sorularına cevap verebildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu gün davayı evinden ya da bulunduğu yerden etkilemek yönünden mahkeme salonuna gelip iddianame ile sorularla yüzleşmesi gerekir. Kendisinin verdiği görünüm sağlığının yerinde olduğu şeklindedir. Dolayısıyla sayın mahkemeninin yargılamanının sürdürülebilmesi için kanunun tanıdığı araçları kullanarak bir sonraki duruşmada hazır edilmesi için gerekli önlemlerin alınmasını talep ediyoruz, İkinci talebim duruşma tutanaklarına isimleri de yer yer belirtilerek dinlenen mağdurların suç duyuruları geçmiştir. Duruşma tutanaklarının bir örneğinin gereğinin yapılması için özel yetkili Ankara C. Başsavcılığına gönderilmesini, Üçüncü talebim Çorum, Sivas 1 Mayıs olayları ile Kahramarmaraş olayları ile ilgili bilgiler sorulmuştur. 1. Malatya olayları 1975 yılında, ikinci Malatya olayları iddianamede de yer aldığı üzere belediye başkanı Halit Fendoğlu nun bomba ile katledilmesi ile başlamıştır: Malayta olaylarının özelliği sonradan gelişen büyütülen Kahramanmaraş, Çorum ve Sivas olaylarını provasının yapılmış olmasıdır. Bu olaylar Malatya da başlatılan olaylar sonradan geliştirilerek projelendirilmiştir. Bu olaylarla ilgili belgelerin ve raporların ilgili kurumlardan istenmesini talep ediyoruz. Dördüncü talebim darbeden sonra Synt. Komutanlıkları hakkında özellikle bir tanesi K.Maraşta bölge komutanı olan Yusuf Haznedaroğlu başta olmak üzere hemen her Synt. Komutanlığı icratı hakkında Kara kuvvetleri komutanlığı yada diğer ilgili komutanlıklara şikayetler yapılmıştır. Bu ve benzeri şikayetlerin akıbetlerinin araştırılarak evrakların gönderilmesini talep edyioruz, Beşinci talebim iddianamede fatsa belirtilirken Camilerinde namaz kılınamayan Fatsa tabiri kullanılmaktadır. 12 Eylül öncesi olaylarda K.Maraşta, Malatya. Çorum ve Sivas da kullanılan en büyük arguman cami bombalandı argumanıdır. Sayın Savcılıktan Fatsa camilerinde namaz kılınamıyordu ifadesinin bir dayanağının

olup olmadığının varsa ne olduğunun sorulmasını eğer bir dayanağı yok ise bu argumanı 12 Eylül cuntasının yargılandığı bu iddianameden çıkartılmasına karar verilmesini talep ediyorum dedi devamla Bir adet gazete küpürü ibraz edildi dosyasına konuldu.

Kendi adına ve madahale talebinde bulunanlar vekili Av. Arif Ali Cangı dan soruldu: 11 Eylül 2000 tarihinde İzmir den 32 tane avukat bir stj. Avukat Milli Güvenlik Konseyi üyeleri dönemin sıkıyönetim komutanları hakkında Yargıtay C. Başsavcılığına suç duyurusunda bulunmuşlardı. Dönemin yargıtay C. Başsavcısı Vural Savaş tarafından söz konusu başvuru Anayasanın geçici 15. Maddesi gerekçesiyle gereğinin yapılması konusunda TBMM ye evrak gönderilmişti. Başvuru evrakı şu anda Mecliste bulunmaktadır. Bu dosyamızla ilgili olduğu için meclis Başkanlığından yargıtay C. Başsavcılığının 27.Eylül 2000 tarih 2000/2592 esas sayılı yazısı ile gönderilen evrakın istenmesini talep ediyoruz.

Bir diğer talebimiz müdahale isteminde bulunan Rahmi Yıldırım ında ifade ettiği gibi sanıklardan Tahsin Şahinkaya nın eşi aracılığıyla Çanakkale Seramik şirketine ortak olduğu kamu oyunca bilinen bir durumdur. Darbecilerin ekonomik bağlantılarının da ortaya çıkarılması açısından 1980 li yıllarda sanıkların ve birinci derece akrabalarının ortaklığının olup olmadığı konusunda başta Çanakkale Seramik şirketinden bilgi alınmasını talep ediyoruz.

Üçüncü talep TIME dergisinde Dünyanın en zengin generali olarak sanık Tahsin Şahinkaya gösterilmiş söz konusu sayısının girişi Türkiye ye yasaklanmıştır. Derginin temin edilerek Mahkemeye gönderilmesinin sağlanmasını talep ediyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Hasan İlter dan soruldu: Mütalanın müdahale talebimizin kabulü yönündeki kısmına katılıyorum. Ancak sanıkların tutuklanması yönündeki talebimize gerek bulunmadığı kısmına katılmıyorum. Ayrıca ihtilal öncesinde Türkiye Cumhuriyeti Merkez bankası kasasında bulunan 170 ton altının daha sonra eksildiği yönünde kamuoyunda bilgiler vardır bununda araştırılmasını istiyorum dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Kazım Genç ten soruldu : Sanıkların adli tıpa sevki yönündeki mütalaya iştirak etmiyoruz. Ayrıca Maraş olayları sonunda İçişleri Bakanlığınca bir rapor düzenlenmiştir. Bu rapor dosyada yok ise söz konusu raporun celbini talep ediyoruz dedi (Söz konusu raporun dosyada bulunduğu anlaşıldı Kl.50 Dz. 12-32)

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Şenal Sarıhan dan soruldu: İddia makamı geğnel bir müdahilliğine kabulü yönünde görüş beyan etmiştir. Oysa müdahaleden somut zarar görenlerin müdahilliğine karar verilmesi gerekir. Özellikle halen kaçak olan Sivas davası sanıkların yakalanmamasından sorumlu olan hükümetin müdahilliğine karar verilemeyeceğini düşünüyoruz. Ayrıca genel Kurmay başkanlığı Adli Müşavirliği aracılığıyla 90 sanıklı Kızlar davası olan davanı, Aydınlar dilekçesi davasının, İlhan Erdost un öldürülmesine ilişkin dosyanın ve Fatsa dosyasının da celbini istiyoruz dedi. Danıştay da bulunan 1 AĞustos genelgesi davasının celbini istiyoruz dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Senih Özay dan soruldu:

Sanıkların yurtdışına çıkışının yasaklanması şeklindeki adli kontrol kararı gerekçe gösterilereksanıkların tutuklanmaması gerektiği yönündeki mütalaya iştirak etmiyoruz. Ayrıca sanıkların huzura getirtilmek suretiyle ifade vermelerini istiyoruz. Daha önce beyanda bulunmuştum CİA aracılığıyla bir kısım Türk subayının eğitildiği konusunda daha önce iddiada bulunmuştum. Bana bu konuda gerekli cevap

verilmedi. Ancak bu konu Mahkemenizce araştırılabilir. Yine yabancı görevlilerin 30 Nisan 1977 günü Türkiye ye girşi çıkışı ile ilgili C. Savcılığı aşamasında bir araştırıma yapılmış ancak yarım kalmış Bu konunun araştırılmasını istiyorum. Cumhurbaşkanlığına davanın ihbar edilmesini istiyorum. Remzi Çayır ve benzeri gerek davada ve gerekse medyada sanıkların eylemleri ile ilgili bilgi sahibi olan kişiler müdahale dilekçesi vermişlerdir. Ayrıca bunların somut bilgileri de bulunmaktadır. Bunların aynı zamanda tanık sıfatıyla da dinlenmelerini talep ediyorum. Ayrıca bu davaya ilişkin eleştirilerimiz saklı kalmak üzere ihtilale karışan sanıklar dışındaki diğer görevlilerle ilgili soruşturma konusunda ve yine işkenceyi yapan kişilerle ilgili olarak Cumhuriyet savcılığınca yürütülen ve mahalli C. Savcılıklarına gönderilen soruşturmalarla ilgili olarak müdahilleri bilinçli olmaya çağırıyorum. Son olarak ta Türk Tabipler birliği ve benzeri nitelikli kuruluşlardan da sanıkların tıbbı durumu ile ilgili olarak yararlanabileceğimiz düşünüyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Öztürk Türkdoğan dan soruldu : Bu davanın insanlığa karşı işlenen suçlar olarak genişletilmesi yönündeki beyanlarımızı tekrarlıyorum. Ayrıca insan hakları derneğinin ve diğer sivil toplum kuruluşlarının 12 Eylül döneminde ceza evlerinde ve dışında gerçekleştirilen işkence kitapları mevcuttur bu kişilerin isimleri bellidir. Diğer deyişle mağdurların konu alındığı olay ve davalar ortadadır. Bu konuda araştırılma yapılmasını talep ediyorum dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Mehmet Horuş tan soruldu: Müdahale talebinin değerlendirirken kararın gerekçeli olmasını talep ediyorum. Ayrıca Kenan Evren ve diğer sanık devlet yönetiminde bulunduğu süreçte pek çok devlet sırrına veya uluslararası sırra ulaşmış olabilir. Bu bilgileri kullanmak suretiyle kendini koruma olanı oluşturabilir. Bunun için kendisinin dış dünya ile bağlantısının kesilmesini talep ediyorum dedi.

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Fikret babaoğlu ndan soruldu: Daha önceki beyanlarımı tekrar ediyorum. Duruşma arasında basına da demeç verdim. Ankara da Genel kurmay da kozmik oda vardır buraya mahkemenizce gidilmek suretiyle 12 Eylülle ilgili belgelere rahatlıkla el konulabilir. Ayrıc adaha önce görülen öldürme ve işkence dosyalarıdan özellikle Mehmet Ceren ve Fehmi Özarslan dosyalarının Kahramanmaraş Adli makamlarından mahkemenize getirtildiğini de davaya ışık tutabilir dedi

Müdahale talebinde bulunanlar vekili Av. Derya Öztekin den soruldu: Müdahale talebi yönünden mütalaya kısmen katılıyoruz. Otarihte olmayan tüzel kişiliklerin davaya müdahil olamayacağını düşünüyoruz. Çorum olayları ile ilgili belgelerin ayrıca mahalli Valilik, jandarma ve emniyet müdürlüğünden de istenmesini istiyoruz sanıkların mutlak suretiyle duruşmaya getirtilmelerini talep ediyoruz dedi.

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar dan soruldu: Müvekkilin ne şekilde dinlenmesi gerektiği yönünde daha önce yaptığımız talepleri tekrar ediyoruz. Davaya müdahale ile ilgili olarak yazılı savunmamızda ayrıntılı beyanda bulunmuştuk bunları da tekrar ediyoruz müvekkilin tutuklanması talebinin reddine karar verilmesini talep ediyoruz. Ayrıca ilkesel olarak aldığım davalarda müvekkillerin basına açıklama ve demeç vermelerini bilgim dışında uygun görmemekteyim. Bu davada da bu ilkeye uyulmuştur. Müvekkil herhangi bir basın kuruluşuna demeç vermemiş, açıklama da bulunmamıştır. Basında yer alan bu haberler gerçeği yansıtmamaktadır. dedi

Dosya incelendi

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ

1- Genel Kurmay Başkanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" öncesi Aralık 1979 tarihinde TSK tarafından Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK'e teslim edilen uyarı mektubunun onaylı bir suretinin gönderilmesi için Cumhurbaşkanlığı makamına müzekkere yazılmasına, bu konuda daha önce Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkere cevabının de beklenilmesine,

2- Milli Savunma Bakanlığı'na yazılan 8 Temmuz 1980 tarihinde yapıldığı belirtilen Fatsa operasyonu ile ilgili bilgi ve belgelerin ilgili komutanlıktan temini ile Mahkememize gönderilmesi için yazılan müzekkerenin tekidine,

3- YÖK Başkanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında herhangi bir yargı kararı olmaksızın meslekten çıkartılan herhangi bir öğretim üyesi - öğretim görevlisi bulunup bulunmadığı araştırılarak bulunuyor ise sayısının ve isimlerinin bildirilmesinin istenilmesi için yazılan müzekkerenin tekidine,

4- Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında cezaevlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların ve özellikle görüntü kayıtlarının onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesine, özellikle Mamak Askeri Cezaevinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak işkence görenlerin durumlarının tespiti için düzenlenen sağlık fişlerinin Kara Kuvvetleri'nin arşivinde bulunduğu iddia edildiğinden bu konudaki bilgi ve belgelerin de gönderilmesi için yazılan müzekkerenin tekidine,

5- İddianamenin bir örneğinin duruşma günü ile birlikte Cumhurbaşkanlığı makamına gönderilmesine ,

6- Genel Kurmay Başkanlığına tensibin 6. Maddesi uyarınca yazılan müzekkerelerin tekidine,

7- a) Başbakanlık MİT Müsteşarlığına yazılacak müzekkere ile 12 Eylül 1980 darbesinin hazırlık çalışmalarının darbe öncesinde Başbakanlık, Cumhurbaşkanlığı ve Meclis Başkanlığına bildirilip bildirilmediğinin, bu konudaki belgeleri ile gönderilmesinin istenilmesine ,

b) Aynı müzekkerenin Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlığına yazılarak 12 Eylül 1980 darbesi öncesinde MİT müsteşarlığının darbe olacağı konusunda Başbakanlığa bilgi verip vermediğinin belgeleri ile birlikte gönderilmesinin istenilmesine ,

8- Av. Arif Ali Cangı nın son beyanında geçen başvuru ile ilgili araştırmanın sonucunun tespiti açısından TBMM ye müzekkere yazılmasına ,

9- a) Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının CMK nun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabulüne, temsilcisininde ayrıca müdahil temsilcisi olarak duruşmaya alınmasına,

b) Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda 12 Eylül 1980 darbesi yapıldığında Milletvekili oldukları anlaşılan Hüseyin Doğan, Azimet Köylüoğlu, Şükrü Bütün, Nurettin Yılmaz ın CMK nun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabullerine,

c) Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık ın CMK nun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabulüne, vekilininde ayrıca müdahil vekili olarak duruşmalara kabulüne

10- a) Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda Cumhuriyet Halk Partisi nin CMK nun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabulüne, vekillerininde davaya müdahil vekili olarak duruşmalara kabulüne,

b) Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda Milliyetçi Hareket Partisinin CMK nun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabulüne, vekilininde müdahil vekili olarak kabulüne,

11- a) Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu nun CMK nun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabulüne, vekilininde müdahil vekili olarak kabülüne,

b) Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu nun CMK nun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabulüne, vekilininde müdahil vekili olarak kabülüne,

c) Suçtan zarar görmüş olması ihtimaline binaen Cemil Kırbayır ın gözaltında iken öldürüldüğü TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Alt Komisyon Rapru ile belirlenmiş olduğundan annesi Berfo Kırbayır ile kardeşleri Fatma Gülten ve Mikail Kırbayır ın CMK nun 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabulüne,

12- Diğer parti, dernek, kurum, vakıf vb. Tüzel kişiliklerin müdahale talebinin değerlendirilebilmesi açısından bu tüzel kişiliklerin amaçları ile ilgili belgelerin ve ayrıca kuruluş tarihleri ile ilgili belgeleri sunmaları için kendilerine süre verilmesine , müdahillikle ilgili talebin bu belgeler sunulduktan sonra değerlendirilmesine,

13- Bireylere ilişkin müdahale taleplerinin celse arasında 16.04.2012 tarihinde dosya üzerinden değerlendirilmesine, bu değerlendirme öncesinde işkence, kötü muamele, işkence ile adam öldürme, gözaltında kaybolma ve diğer hak ihlalleri ile ilgili Mahkeme kararları ile Mahkemece itibar edilecek resmi belgelerin dosyaya sunulmasının beklenilmesine,

14- C. Savcılığınca işkence iddiaları ile ilgili olarak yürütülen soruşturmalarda işkence ve kötü muamele suçları, insanlığa karşı suçlardan kabul edildiğinden ve Mahkememize bu yönde gerek duruşmada yapılan beyanlarda ve gerekse verilen dilekçelerde işkence ve kötü muameleye ilişkin şikayetlerde bulunulduğundan;

a) Duruşma zabıtları ile yargılama aşamasında Mahkememize verilen dilekçelerde işkence, kötü muamele vb. Nitelikteki suçlamalarla ilgili gereğinin takdir ve ifası için bu dilekçeler ile duruşma zabıtlarının CMK 250 ile yetkili C. Başsavcı Vekilliğine gönderilmesine,

b) Sanıklar Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya haklarında sistematik olarak işkenceye neden olma yönünde de suçlamalarda bulunulduğundan bu iki sanık hakkında gerekli soruşturmanın yürütülebilmesi açısından aynı müzekkere ile C. Savcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

15- a) Sanıklar Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya nın son sağlık durumlarının, Mahkememize gerektiğinde doktor ve sağlık ekipmanı ile gelerek-getirtilerek ifade vermeleri durumunda sağlıkları yönünden hayati tehlike ile sonuçlanacak bir durumun oluşup oluşmayacağının tespiti için daha önce sunulan tüm tıbbı belgeler İstanbul Adli Tıp Kurumuna uyap kayıtları üzerinden ivedi olarak gönderilerek, gerektiğinde sanıkların İstanbul ve Ankara da muayene de edilmek suretiyle gerekli raporun düzenlenmesinin istenilmesine,

b) Gelecek raporun sonucuna göre yargılamanın sürüncemede kalmaması açısından sanıkların belirlenen duruşma gününde savunmalarının CMK nun 196/4 maddesi gereğince alınmasına yönelik gerek Ankara ve gerekse İstanbul GATA hastanelerinde gerekli donanımın bulunup bulunmadığının kontrolü ve diğer işlemlerin tamamlanması için Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi, C. Savcılıkları ve diğer kurumlara müzekkereler yazılmasına

16- Diğer tevsii tahkikat taleplerinin iddianamenin okunup, sanıkların savunmalarının alındıktan sonra değerlendirilmesine,

17- Sanıkların yaş ve sağlık durumları ile ölçülülük ve orantılılık ilkeleri birlikte değerlendirildiğinde sanıklar hakkında yurtdışına çıkmamak şeklindeki adli kontrol kararı yeterli görüldüğünden sanıkların tutuklanması talebinin reddine

18- Başbakanlık MİT Müsteşarlığına Kl. 39 Dz. 238 de yer alan tutanak doğrultusunda 1 Mayıs 1977 olayları ile ilgili istihbarat raporu konusunda müzekkere yazılmasına ,

19- Bu nedenlerle yargılamanın 11.05.2012 günü saat: 09.45 a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 06.04.2012

BAŞKAN: 33990 ÜYE:33300 ÜYE: 34184 YEDEK ÜYE: 37411 KATİP:86472

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ (CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ)

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3

DURUŞMA TARİHİ : 11/05/2012

CELSE NO : 4.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

YEDEK ÜYE : ALİ ERTAN 37411

CUMHURİYET SAVCISI : KEMAL ÇETİN 38707

KATİP : HASAN ERDOĞAN 86472

Belirli gün ve saatte 4. celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler

Sanıklar müdafileri Av. Bülent Hayri Acar , Av. Sezin Duygu Tuncer ve Av. Mithat Burak Başkale geldiler yerlerine alındılar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili) , Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeden Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Cumhuriyet Halk Partisi vekili Av. Şenal Sarıhan ve Av. Celal Çelik, Milliyetçi Hareket partisi vekili Av. Hamit Kocabey ve Av. Yücel Bulut, Hak İş Konfederasyonu vekili Av. Muharrem Özkaya, Ahmet Türk vekili Av. Öztürk Türkdoğan (aynı zamanda İnsan Hakları Derneği Başkanı) , Nurettin Yılmaz, Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülmez vekili Av. Öztürk Türkdoğan, Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan DİSK vekili Av. Savaş Demirtaş, Ahmet Cihan, geldiler yerlerine alındılar.

Müdahil vekillerinden Av. Kazım Genç, Av. Süleyman Binici, Av. Mehmet Karadağ, Av. Hasan İlker, Av. Oya Aydın, Av. Hasan Ürel, Av. Mevlüt Şener, Av. Arif Alı Cangı, Av. Mehmet Horuş, Av. Ömer Kavili, Av. Senih Özay, Av. Perihan Üge, Av. Müşir Deliduman., Av Yıldız Hazer, Av. Barış Dirik, Av. Fikret

Babaoğlu, Av. Ferhan Ekim, Av. Fahri Timur, Av. Halis Yıldırım, Av. Ali Sarıgül (aynı zamanda Türkiye Barolar birliğini temsilen) , Av. İmdat Balkoca, Av. Ismail kılıç, Av. Ümit Emek Bursalı, Av. Fecri Şengür, Av. Hacı Kantarcı, Av. Hacı Yunus Akyol, av. Mehmet Rıfat Bacanlı, Av. Mustafa İlker Gürkan, Av. Sinem Coşkun geldiler yerlerine alındılar.

Müdahale talebinde bulunan Halis Özdemir, İsmail Uyar, Mehmet uysal, Hasan Coşar, Mehmet Veysel Temel, İbrahim Akıncı, ali Serdar Can, İsmet Yalçınkaya,(aynı zamanda TÖB-DER) adına, Hasan hüseyin Çatalkaya, Naci Sönmez, Cengiz Şahin, Raif Yavuz, Mustafa Durna, Sümmani Aytekin, Nevin Aytekin, Senem Gülbudak, Süleyman Eryılmaz, Remzi Çayır, Reşat Demirçin, recep Şeftalıdalı, Sakine Arat, İsa Tekin, Abdulgani Alkan, Zübeyde Kılıç, Yasin Keskin, Selim Küçük, Abdurrahman Demir, Figen Özbağcı, Selçuk Özdağ, Mehmet Yürek, Osman Esendağ, Ertuğrul Kürkçü, Şenel Öztürk, Sabriye Tuncay, İsmail Ağbaba, Mukri Vakar, Ufuk Uras, Bülent Aydın, Süleyman Pınar, Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır ve Fatma Gülmez geldiler yerlerine alındılar.

Bir Önceki duruşmada bireyler yönünden müdahale taleplerinin 16.04.2012 tarihinde değerlendirilmesine, bu değerlendirme öncesinde işkence, kötü muamele ve diğer hak ihlalleri ile ilgili Mahkeme kararları ile Mahkemece itibar edilebilecek resmi belgelerin dosyaya sunulmasına karar verildiği,

İnceleme öncesinde davaya katılma talebinde bulunan Abdi İpekçi kızı Nükhet İzet, Cavit Orhan,Tütengil kızı Deniz Mazlum, Doğan Öz eşi Sezen Öz ve Doğan Öz kızı Bengi Heval Öz vekili Av. Hasan ÜREL, Muhlis Demir ve 60 arkadaşı vekili Av. Osman Başer ve Av. Serdal Namkoç, müdahale talebinde bulunan Nusrettin Aydın, Musa Yavuzyılmaz, Senem Gülbudak, Temel Demirer, Hasan Kaplan vekili Av. Mehmet Horuş,e Bektaş Tufan Güneş, Ahmet Cihan vekili Av. Aydın Erdoğan, Hilmi Toy ve yedi arkadaşı vekili Av. Can Tonbul'un açıklayıcı mahiyette dilekçe verdikleri , 16.04.2012 tarihinde verilen karar ile Ahmet Türk, Abdülgani Aşık ve Ahmet Cihan ın davaya müdahilliklerine karar verildiği, diğer müdahale taleplerinin reddine , Mahkemece belirtilen niteliklerde belge sunulması halinde taleplerin yeniden değerlendirilmesine karar verildiği anlaşıldı.

Ertuğrul Kürkçü ve Fazlı Kuru müdafi Av. Mehmet Horuş un müdahale talebini açıklayıcı mahiyette 13.04.2012 tarihinde dilekçeler verdiği, ancak bu dilekçelerin 16.04.2012 tarihli ara celsede sehven değerlendirilmediği anlaşıldı.

Müdahale talebinde bulunan Devrimci 78'liler Federasyonu, Erdal Eren in kardeşi Erkan Uğur Eren, Serdar Soyergin in kardeşi Serap Soyergin, Necati Vardar ın kardeşi Serdar Vardar, Veysel Güney in kardeşi Meral Karakuş, Ramazan yukarıgöz ün kardeşi Yılmaz Yukarıgöz, Mustafa Özenç kardeşi Fatih Özenç, Zeynel Abidin Ceylan ın kardeşi Ender Ceylan, Behçet Dinlerer in kardeşi Selami Dinlerer, Enver Karagöz ün eşi Işılay Karagöz, Satılmış Şahin Dokuyucu nun eşi Nergiz Şahin Dokuyucu, Hasan Asker Özmen in kardeşi Cabbar Özmen vekilleri Av. İlyas Danyeli ve arkadaşlarının 1 klasör halinde müdahale taleplerini açıklayıcı mahiyette dilekçe ile ekinde müdahale talebine dayanak olan belgelerin sunulduğu anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu

Oğuzhan Müftüoğlu, Melih Bekdemir, Osman Tayfur Mater, Sedat Göçmen, Ali Alfatlı, Mehmet Akın Dirik, Bülent Forta, Sabriye Tuncay müdafileri Av. Halis Yıldırım ile Av. Sadık Sekipmez tarafından daha önce yapılan müdahale talebine açıklayıcı mahiyette dilekçe ile THKP/C (Devrimci Yol) davasına ilişkin 6. Cilt halinde karar örneğinin sunulduğu anlaşıldı. Dilekçe okundu dosyasına konuldu.

Av. Sabri Kuşkonmaz tarafından ayrıca 13.04.2012 tarihinde aynı kişilerle ilgili açıklayıcı mahiyette dilekçe vermiş olduğu anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu

Daha önce müdahale talebinde bulunan kurum, siyasi parti, sendika ve benzeri tüzel kişiliklerden Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı genel başkanı Harun Öztürk tarafından, Tüm Öğretmenler Birleşme Dayanışma (TÖB-DER) Tüzel kişiliği adına genel başkan yardımcısı İsmet Yalçınkaya (aynı zamanda şahsen ve keza Seyfettin Bican tarafından), 78 liler dernekleri federasyonu vekili Av. Aydın Erdoğan tarafından, İnsan Hakları Derneği genel başkanı Öztürk Türkdoğan tarafından, Eşitlik ve Demokrasi Partisi vekili Av. Barış Dirik tarafından açıklayıcı mahiyette dilekçeler verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

78 liler Dayanışma ve Araştırma dernekleri federasyonuyla ilgili olarak Ankara Valiliği İl Dernekler Müdürlüğünce düzenlenen belgenin dosyaya ibraz edildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Yeşiller Partisi Genel Başkanı Ümit Şahin, Türkiye Yazarlar Sendikası vekili Av. Kamil Tekin Sürek tarafından, Memurlar Dernekleri Federasyonu adına Cengiz Özbay tarafından, Tüm Memurlar Birleşme Dayanışma Derneği genel başkanı Nizamettin Barış tarafından , Yeni Asya Gazetecilik A.Ş ile gazete sahibi Mehmet Kutlular vekili Av. Mehmet Ali Aslan tarafından , Ankara Genç İşadamları Derneği vekili Av. Arda Merse tarafından , Devrimci Demokratik Kültür derneği vekili Av. Celal Baykara tarafından müdahale talepli dilekçeler verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Orhan Miroğlu vekili Av. Can Kayhan (dilekçe ekinde ayrıca iki adetkitap) , Ali Sarıbal kardeşi Nurettin Sarıbal, Abdi İpekçi kızı Nükhet İzet, Cevat Orhan Tütengil kızı Deniz Mazlum, Doğan Öz eşi Sezen Öz, Doğan Öz kızı Bengi Heval Öz vekili Av. Hasan Ürel , Şermin Özürküt, Senem Gülbudak, Ali Sönmez, Nevin Aytekin, Ergin Gündoğdu, İbrahim Akın, Naci Sönmez, Recep Demirci vekili Av. Barış Dirik, Remzi Çayır vekili Av. Gökhan Pirinçci, Erdem Şenocak vekili Av. M. Rıfat Bacanlı , Abdurrahman Demir tarafından müdahale taleplerini açıklayıcı ve belgelendirme adına dilekçeler verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Ahmet Aslanbakan ,Tahir Canan vasisi İlhan Canan vekili Av. Yıldız İmrek , Hüseyin Durmaz, Servet Akıncı, Nuri Çelikel, Duman Bal, Ahmet Kaya , Hülya Şur, Ramazan Çepni, Mehmet Yavuz, Abidin Maraş, A. Cengiz Büyüköztürk, Ahmet Aslanbakan , Baki Altın, Melehat Yiğitgüden, Mehmet Adnan Güllüoğlu, Ali Bulaç ve Cüneyt Toraman, Ali Sürmeli, Muazzez Özer, Ahmet Kılıç, İpek Keskin Gür, Erkin Alaş Hakim, Mehmet Alıç, Cengiz Yıldırım, Av. Dursun Başarmak, Aydın Gündüz, Sait Güçlü vekili Av. Serkan Güçlü, Dr.Salih Öncel, Sabri Vesek vekili Av. Yusuf Alataş ın, (58. klasör)

Av. İsmail Duygulu, Muazzez Özer , Mehmet Özer , Şaban Sarıtepe, Gül Gedikoğlu , Şahide Sezin Atmaca, Dr. Mehmet Bülent Tokuçoğlu, Cemal Sümer Yahşi Karamollağolu vekili Av. Şahide Sezin Atmaca , Abdulbaki Mızrak , Ahmet Külağlıoğlu ,Özkan Eskiyurt , Şaban Yıldırım , Ali Dikmen, Kazım Kaya, Hasan Kabatay, Nurettin Baymaz , Durmuş Karatepe, Sebahattin Beyaz , Burhan Kaygısız, Zafer Varlı , Baskın Oran vekili Av. Oya Aydın, Özkan Eskiyurt, Hasan Aslan, Mario (Alaattin) Şahan, Avni Tırpan, Refet Eski, Hanım Bozkurt, Tamer Turgut, Hüseyin Şimşek , Hıdır Karataş, Müjgan Doğan, Erdal Boyoğlu, Musa Yeloğlu, Ali Gedik, Hayati Bölükbaş, Feridun Yazar, Ümüt Çiftçi , Mehmet Yavuz , Ahmet Kaya, Mehmet Özer , Ramazan Yelken , Süleyman Salur , Nusret Koçyiğit, Ersin Malkoç , Murat Çap, Suat Baysal, Adnan Ay, Hasan Balcı, Tayfun Acartürk , İsmet Yılmaz, Sami Cinay, Ahmet Levent

Babacın, Ramazan Saygılı , İsmet Çalışır, Mustafa Beker, Avni Çakmak , Süleyman Sürayya Zemin, Bekir Güneş, Mehmet Yürek, Hüseyin Semerci nin, (KL- 59)

Murat Hüseyin Soytaç ın "12 Eylül Askeri Darbesinin KKTC ye olumsuz etkileri nedeniyle " zarar gördüğünden bahisle müdahale dilekçesi verdiği, Barış Mamalı' nın "12 Eylül Askeri Darbesinin KKTC ye olumsuz etkileri nedeniyle " zarar gördüğünden bahisle müdahale dilekçesi verdiği, Esat Varoğlu nun "12 Eylül Askeri Darbesinin KKTC ye olumsuz etkileri nedeniyle " zarar gördüğünden bahisle müdahale dilekçesi verdiği, KL-60

Selçuk Müsnat Hazinedar , Kerim Beşkirli(EREN), Seher(Çolak) Arıkanoğlu , Cevat Gülşan , Mustafa Kamil Uzuner, Fatih Aydın , Haydar Alaçam , İlhan Alkan , Halil Demirel , Fethi Namlıoğlu vekili Av. Mehmet Aydoğdu , Zekayi Akyürek , Feridun Yazar vekili Av. Rahşan Yazar Kınık , Selahattin Yılmaz vekili Av. Ozan Yılmaz , Hayrettin Neşeli, Ziya Uncu vekili Av. Barış Dirik, Ekrem Bilek vekili Av. M. Ali Özel , İsmail Aydın , Ekrem Timuçin, Haluk Özkan vekili Av. Hüseyin Aslan , Kazım Kaya , Turgut Temizyürek , Abdullah Mutlu , Selahattin Çelt, Mahmut Kurtulan , Nusret Güven , Nevzat Kaplan , Mehmet Karatay , Adnan Nuri Öney, Necati Tanış , Nurgül Çetinkaya Kumbaraoğlu, Nezim Çavdar, Özcan Altun, Hamza Demir vekili Av. Osman Süzen, Necdet Başal , Atilla Karagöz, Tosun Bulut , Mehmet Muhlacı, Cebeali Bezeng, Hasan Karaoğlan ,. Abdulhadi Bozan , Hasan Saydan , Selahattin Yılmaz vekili Av. Ozan Yılmaz , Özkan Dural. Rabia Büyüközer. Hülya Şur, Hasan Acar , Hasan Aydan, Celal Özkan, Hasan Erdemli , Mustafa Cengiz, Mustafa Şahin, İbrahim Akın, Salih Dayıoğlu nun, KL-61

Ceddihan Özdemir, Hıdır Sisligün , Ertuğrul Mavioğlu, Recep Ali Sur , Mustafa Özkahraman , Cem Yılmaz , Şener Aktaş , Hayrettin Taş , Bora Bayoğlu , Muhammet Metin Eray, Cüneyt Cebenoyan, Fikret Adaman, Nihat Kentel vekili Av. Tora Pekin , Turan Dolu , Hasan Doğruöz , Cemal Can , Erdal Turgut , Burhan Kızılgedik , Av. Serhan Arıkanoğlu , Mehmet Mahsun Aslan , Aynur Fatma Hayrullahoğlu vekilleri Av. İ.A. Ergin Cinmen ve Av. Goncagül Gedikoğlu nun, KL.-62, Refik Tefon UN KL./63

Kadir Kenan, İbrahim Kızılkan , Hasan Kaysoydu ,Selahattin Yılmaz vekili Av. Ozan Yılmaz, Ahmet Tan , Seyfettin Karatay, Ahmet Samgan, Hamit Mumcu, Halime Aydın, Ayhan Tural, Derviş Uluçay , Ayşen Kaypak, Filiz Yalçın, Enver Enez , Nusret Güven, Oktay Çiçek, Mehmet Aslan, Ömer Şengül, Ahmet Hamdi Çamlı, Abdulvahap Kavak, Süleyman Şahin, Ahmet Hamdi Çamlı , Habip Özdemir , Turgut Tuğ, Rifat Eser , Bektaş Tufan Güneş, Salih Öncel, Mehmet Yürek vekili Av. Hasan İlter, Cafer Güneş in KL.64

Mehmet Baygın , Cemal Tekingündüz vekili Av. Ayça Tekingündüz , Mustafa Hikmet Erzincan , Abdulkadir Nalbant, Yasım Keskin , Zeynelabidin Kaya, Ahmet Yenigün, Latif Gökkaya , Yıldırım Çabuk vekili Av. Mehmet Karadağ, Arif Işık, Cemal İspenoğlu, Halil Atik, Kemalettin Doğan, Hüseyin Yıldırım , Kalender Alıcı , Abdullah Ziyan , Oğuz Özdoğan, Necmettin Demir vekili Av. Cemil Meriç, Caner Hoşer , Alparslan Mermeroluk , Figen Özbağcı, Mehmet Uysal,Ergin Gündoğdu , Ali Sönmez ,Nevin Aytekin KL-66

Taylan Şendur ,Yunis Ocak, Hamit Yakın. İsmail Saydar. Şehmus Aydın, Emine Akyol, Hasan Kaplan, Mustafa Serin, Mehmet Demirbaş, Vecdi Şengül, Bülent Kara, Dr. Salih Öncel, Abdulkadir Nalbant, Bilal Sönmez vekili Av. Cihan Söylemez, Metin Külünük vekili Av. İlyasÇelik, Mustafa Güçlü, Ahmet Mortaş, Selçuk Özdağ, İsmail Hakkı Öneş vekili Av. F.Füsün Erten, Metin Akyol vekili Av. F. Füsün Erten,

Ayşe Kuloğlu vekili Av. F. Füsün Erten, Cengaver Yetim in müdahale dilekçesi verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu. KL-69

Kemal Yayla nın, Arif Işık ın, Muazzez Özer in, Mehmet Özer in, Halil Demirel in, Baskın Oran ın, Ahmet Kutalmış Türkeş in , Lütfi Esengül ün Kenan Dilberoğlu nun, Nurettin Sarıbal ın , Av. Özkan Öztürk ün müdahale istemli dilekçeler verdikleri görüldü.

Müdahale istemli ve ayrıca müdahale talebini açıklayıcı mahiyetteki dilekçeler okunup dosyasına konuldular.

Bugüne kadar doğrudan veya dilekçe ekinde sunulan kitapların dosyanın düzeni açısından ayrı bir koli içerisinde muhafaza altına alındığı tespit edildi.

Mahkeme kalemince 12 Eylül 1980 Askeri Darbesinin ardından idam edilenlere ilişkin yapılan araştırmaya ilişkin tutanağında dosya arasına konulduğu anlaşıldı.

Celse arasında suç duyurusu ile ilgili olarak 122 müdahale dilekçesinin ve ayrıca duruşma zabıtlarının gereğinin takdir ve ifası için Ankara CMK 250 ile yetkili C. Başsavcı vekilliğine gönderildiği anlaşıldı.

YÖK Başkanlığı'na yazılan "12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında herhangi bir yargı kararı olmaksızın meslekten çıkartılan herhangi bir öğretim üyesi, öğretim görevlisi bulunup bulunmadığı araştırılarak bulunuyor ise sayısının ve isimlerinin bildirilmesi amacıyla yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

"12 Eylül 1980 darbesi" öncesi Aralık 1979 tarihinde TSK tarafından Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK'e teslim edilen uyarı mektubunun onaylı bir suretinin gönderilmesi için Cumhurbaşkanlığına yazılan müzekkereye olumlu cevap verildiği ve ilgili uyarı mektubunun onaylı fotokopisinin gönderildiği anlaşıldı. Müzekkere cevabı okundu dosyasına konuldu.

İddianamenin bir örneğinin duruşma günü ile birlikte Cumhurbaşkanlığı makamına gönderildiği anlaşıldı

Başbakanlık MİT Müsteşarlığına Kl. 39 Dz. 238 de yer alan tutanak doğrultusunda 1 Mayıs 1977 olayları ile ilgili istihbarat raporu konusunda müzekkere yazıldığı, yazılan müzekkereye verilen cevapta söz konusu raporların Devlet sırrı niteliğinde olmadığının bildirildiği ve ilgili raporun dosyamız içerisine konulduğu anlaşıldı.

Söz konusu yazışmalar ve rapor okundu dosyasına konuldu.

Başbakanlık MİT Müsteşarlığına 12 Eylül 1980 darbesinin hazırlık çalışmalarının darbe öncesinde Başbakanlık, Cumhurbaşkanlığı ve Meclis Başkanlığına bildirilip bildirilmediğinin, bu konudaki belgeleri ile birlikte gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

Yapılan incelemesinde; MİT merkez arşivinde konuya ilişkin daha önce Mahkememize gönderilen belgeler dışında ilave bilgi ve belgeye rastlanmadığının bildirildiği anlaşıldı.

Aynı konuda Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığına yazılan müzekkerelere cevap verildiği anlaşıldı. Müzekkere cevapları okundu dosyasına konuldu.

Yapılan incelemesinde: Arşivlerinde bu konuda herhangi bir bilgi ve belgenin bulunmadığının bildirildiği anlaşıldı.

Milli Savunma Bakanlığı'na 8 Temmuz 1980 tarihinde yapılıdığı belirtilen Fatsa operasyonu ile ilgili bilgi ve belgelerin ilgili komutanlıktan temini ile Mahkememize gönderilmesi için yazılan müzekkereye cevap vayr. Okundu dosyasına konuldu. İncelenmesinde; 2 klasör halinde Fatsa davası ile ilgili karar ile diğer belgelerin gönderildiği anlaşıldı.

Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na" 12 Eylül 1980 darbesi" sonrasında cezaevlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili olarak kurum içerisinde bulunan bilgi ve belgelerin ve düzenlenmiş ise raporların ve özellikle görüntü kayıtlarının onaylı birer suretlerinin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesi amacıyla yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

İncelenmesinde; Bu konuda Synt. K.lıkları Askeri Savcılıkları ile Askeri Mahkemeler dışında herhangi bir kuruma ait bilgi, belge ve görüntü kaydının bulunmadığı, cezaevinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili ayrı fihrist veya kayıt sisteminin bulunmadığı, sanık ismi bildirildiği takdirde araştırma yapılabileceğinin ifade edildiği anlaşıldı.

Genel Kurmay Başkanlığına tensibin 6. Maddesi uyarınca yazılan müzekkerelerin tekidi için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu. Yapılan incelemesinde; 4 cilt halinde 12 Eylül 1980 darbesi öncesinde Sıkıyönetim Koordinasyon toplantılarının yazıya dökülmüş bant kayıtlarının gönderildiği, ayrıca Bayrak harekat planının güncellenmesi ile ilgili belgelerinde gönderildiği anlaşıldı.

Av. Arif Ali Cangı nın son beyanında geçen başvuru ile ilgili araştırmanın sonucunun tespiti açısından TBMM ye yazılan müzekkereye cevap yok.

Bir önceki duruşmanın 14 a ve b maddeleri uyarınca verilen ara kararı doğrultusunda sistematik işkence ile ilgili olarak ve yine işkence ve kötü muamele suçları ile ilgili olarak C. Savcılığına suç duyurusunda bulunulduğu, işkence ve kötü muamele suçları ile ilgili olarak duruşma zabıtlarının ve ayrıca bu konuda iddiada bulunan 122 kişiye ait dilekçenin C. Savcılığına gönderildiği anlaşıldı.

Bir önceki duruşmanın 15. Maddesinin a bendi uyarınca İstanbul Adli Tıp Kurumuna yazılan müzekkereye celse arasında kısmı cevap verildiği, sanıklardan Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya nın Eğitim ve Araştırma Hastanesinden son dönem muayene bulgularının psikiyatrik açıdan değerlendirilmesini de gösterir sağlık kurulu raporunun teminen gönderilmesi ve ayrıca hangi tetkiklerin istendiğinin de yazıda bildirildiği, söz konusu raporların gönderilmesinden sonra talep edilen konuda görüş bildirilebileceği anlaşıldı. Bu konudaki müzekkere cevabı okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında yargılamanın sürüncemede kalmaması açısından Adli Tıp Kurumunun talep ettiği muayenelerin yaptırılabilmesi için İstanbul ve Ankara CMK 250 ile yetkili C. Başsavcı vekilliklerine müzekkere yazıldığı, sanıklar müdafilerinin 08.05.2012 tarihinde müvekkillerinin bulundukları hastanelerinin eğitim hastaneleri olması sebebiyle bu hastanelerde söz konusu muayenelerin yapılması talebinde bulundukları, celse arasında adli tıp kurumundan bu konuda açıklayıcı bilgi istendiği, henüz bu

müzekkereye cevap gelmediği anlaşıldı. Bu konu ile ilgili gelen müzekkereye gelen yazışmalar okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında ayrıca sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya ile ilgili olarak tedavi gördüğü hastanece düzenlenen sağlık raporlarının gönderildiği, bu belgelerin adli tıp a yazılan müzekkerelere eklenmiş olduğu anlaşıldı.

Mustafa Çalışkan isimli kişinin Kdz. Ereğli C. Savcılığına başvurarak sanıklardan Kenan Evren in yönettiği askeri müdahale ile ülkenin huzura kavuştuğu ve sanık lehine şahitlik yapmak istediği yönünde beyanda bulunduğu ve bu beyanını da Mahkememize gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Prof. M.Celal Şengör ün, Mahkememizde görülmekte olan bu davada şahit dinlenmesine karar verildiğinde sanıklar lehine tanıklık yapmak istediği yönünde dilekçe verdiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Ramazan Akgül, Mehmet Ali metin, Kadir Mahir Damatlar, Osman Esendağ, Ali Aksakal, Faik İçmeli, osman Tüfekçi, Mehmet Uygun, Adnan Demirci müdafi Av. Melehat Akgün tarafından açıklayıcı mahiyette dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Milliyetçi Türkiye Partisi vekili tarafından açıklayıcı mahiyette dilekçe verildiği görüldü. Alındı dosyasına konuldu.

Fikret Doğan vekili Av. Perihan Üge tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Mustafa Durna, Süleyman Pınar tarafından müdahale istemli dilekçeler verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Ahmet Asena vekili Av. Funda Ekin tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Fikret Babaoğlu tarafından müdahale isteminin açıklaması mahiyetinde dilekçe veridi. Alındı dosyasına konuldu.

68 liler Dayanışma vekili Av. İmdat Balkoca tarafından açıklayıcı dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Muğla barosunu temsilen Av. Mustafa İlker Gürkan tarafından müdahale istemli dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

Alim Serçe ve arkadaşları vekili Hasan İlter tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Av. Müşir Deliduman tarafından açıklayıcı mahiyette dilekçe verildiği görüldü. Alındı dosyasına konuldu

Diyarbakır Barosu vekili Av. Süleyman Bilgiç tarafından açıklayıcı mahiyette dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Naci Sönmez ve arkadaşları vekillerince açıklayıcı mahiyette dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu

Cengaver Yetim tarafından müdahale dilekçesi verildii görüldü.

Ayşe Kuloğlu vekili Av. Füsün Erten tarafından müdahale dilekçesi verildiği görüldü. Alındı dosyasına konuldu.

Mehmet Veysel Temel tarafından müdahale dilekçesi verildi. Alındı dosyasına konuldu

Hasan Hüseyin Çatalkaya tarafından müdahale istemli dilekçe verlidi. Alındı dosyasına konuldu.

Selin Küçük tarafından müdahale istemli dilekçe veridi. Alındı dosyasına konuldu.

Mehmet Ufuk Uras tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Abdülhamit Köse tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Özer Topcçu tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Gelen dilekçeler okunup dosyasına konuldu.

Av. Aydın Erdoğan tarafından 78 liler Federasyonu adına müdahillik taleplerini belgelemek açısından 1 klasör halinde belge, iki adet kitap ve 12 eylül yargılamaları ile ilgili 3 adet DVD sunuldu. Alındı dosya sına konuldu

İsmail Ağbaba tarafından müdahale istemli dilekçe verildi. Alındı dosyasına konuldu.

Av. Senih Özay tarafından; bir önceki celse 12 Eylül 1980 Askeri darbesinin dış boyutları ile ilgili olarak beyanda bulunulduğu hatırlatılarak duruşma sonrasında Amerika da yayınlanan bir kitabın varlığını öğrendim. Temin ettiğim bu kitabı Mahkemenize dilekçe ekinde sunuyorum. Ayrıca 18 ayrı dilekçede hazırladım. Bunları da heyetinize sunuyorum . Ayrıca Cumhurbaşkanlığınında bu davaya müdahil olmasını beklerdim. Keza Türkiye nin büyük Barolarının da bu davaya müdahil olmalarını beklerdim. dedi

Av. Senih Özay tarafından 1 Mayıs 1977 olaylarıyla ilgili olarak Mahkeme gizli kasasında saklanan bir belgenin varlığından bahsedilmesi üzerine dosyanın incelenmesinde; 1 Mayıs 1977 tarihinde gerçekleşen olaylarla ilgili olarak başkaca 12 Eylül 1980 darbesi öncesinde gerçekleşen olaylarla ilgili bilgilerin değişik kurumlardan istendiği, 1 mayıs 1977 tarihli olaylarla ilgili Milli İstihbarat Teşkilatınca düzenlenen raporun raporu hazırlayan kurumca değil, Genel Kurmay Başkanlığınca Mahkememize gönderildiği, üst yazıda söz konusu raporun kendileri tarafından hazırlanmamış olması sebebiyle devlet Sırrı niteliğinde olup olmadığı hususunda tereddüte düşüldüğünün belirtildiği, bu kapsamda Mahkememizce söz konusu tarihte tutanak düzenlendiği ve durumun aydınlığa kavuşuncaya kadar ilgili raporun Mahkeme kasasında saklandığı , MİT teşkilatınca 24.4.2012 tarihinde söz konusu raporun devlet sırrı niteliğinde bir belge olmadığının belirtilmesi üzerine aynı tarihte raporun onaylı suretinin dosyaya alındığı, aslının ise gönderen kuruma iade edildiği, dolayısıyla 24.04.2012 tarihinden itibaren söz konusu raporun dosya içerisinde bulunduğu, rahatlıkla okunabildiği, dosyadan fotokopi alan bir kısım avukat tarafından da bu raporun fotokopisinin çektirildiği, raporun kamuoyuna mal olduğu, sonuç itibarıyla Mahkemeden saklanan bir belge bulunmadığı, Mahkemece dosyanın taraflarından saklanan bir belgenin bulunmadığı tespit edildi.

Müdahale talebinde bulunan Nusrettin Aydın söz alarak: Ben dilekçe vermiştim. Okunmadı dedi.

Naci Sönmez söz alarak; Ben dönemin Fatsa belediye başkanı Fikri Sönmez in oğluyum. Mahkemece bizden belge istenmektedir. Oysa babama otopsi yapılmadı, cenazesi bize doğru düzgün gösterilmedi, selası yarım kesildi. Sonuç itibarıyla Fatsa olayları 12 Eylül darbesinin provasının yapıldığı olaylardır. Benim bu davaya müdahilliğime karar verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Aksi takdirde davanın göstermelik bir dava olacağını düşünüyorum. Ayrıca olayları bizzat yaşayan kişiler hala hayattadırlar. Gerektiğinde bunlarda dinlenebilir dedi

Hasan Hüseyin Çatalkaya söz alarak: Ben Metris cezaevinde büyük işkenceler gördüm. Ayrıca Süleyman Cihan ın öldürüldüğüne de adeta tanıklık ettim. Müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

İpek Gür söz alarak; Ben Diyarbakır zindanlarında ölen Orhan Keskin in ablasıyım. Kardeşim bağlamında Diyarbakır cezaevinde yaşanan olayların tek başına ortaya konması dahi bu davayı bence aydınlatacak boyuttadır. Davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Ufuk Uras söz alarak (Kendi adına ve Eşitlik ve Demokrasi partisi üyesi) ; Partimizin vekilleri daha önce beyanlarda bulunmuşlardır onları tekrar ediyorum. 12 Eylül Askeri darbesi ile siyasi partiler kapatılmıştır. Daha sonrada 12 Eylülün gölgesi siyasetin üzerinde devam etmiştir. Bizde parti olarak bu gölgeden etkilendik. Ve bu bağlamda zarar gördük. Parti olarak müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum. dedi

Ali Serdar Can söz alarak; Dilekçemi tekrar ediyorum. Bende Diyarbakır zindanlarında işkence gören bir kişiyim. Bugüne kadar gündeme getirilmedi Diyarbakır cezaevinin ayrıca birde ekonomik boyutu vardır. Bizlerin ve cezaevinde olmamız sebebiyle zaten ekonomikmen mağdur olan ailelerimiz birde cezaevi uygulamaları ile ekonomik olarak mağdur edilmiştir. Yiyecek diyemeyeceğimiz nitelikteki gıdalar fahiş fiyatlarla bize satılmıştır: ben işkence yapan subay, astsubay, gardiyanların yanında bu ekonomik uygulamaları yapan kişilerinde yargılanmalarını istiyorum . Ali Osman aydın isimli görevli bu işten adeta zengin olmuştur. Mal varlığının da araştırılmasını istiyorum dedi

Aysel Yukarıgöz söz alarak: Ben idam edilen Ramazan Yukarıgöz ün annesiyim. Kenan Evren eğer yaptığı işlerin doğru olduğuna inanıyorsa, davasına sahip çıksın. Gelsin kendisini burada savunsun dedi

Mustafa Durna söz alarak; Ben müdahale dilekçemin ekinde birde rapor sundum. Bu raporun özelliği askeri hastanece verilmiş bir rapor olmasıdır. Bendeki işkence izlerine ortaya koymuştur. sanıklardan şikayetçiyim ülkeye büyük zararlar vermişlerdir: müdahilliğime karar verilsin dedi.

İsmail Uyar söz alarak; Ben 12 Eylül darbesinin ardından gözaltına alındım. İşkence gördüm. Bir fırsatını bulup cezaevinden kaçtım. Asıl mağduriyetimde bundan sonra başladı. Bana ulaşamayanlar babamı karakola çağırdılar kendisine değişik işkenceler ettiler. Ailenin kadınlarına tecavüz edeceklerini söylediler. Bu baskılara dayanamayan inançlı babam bir caminin minaresinden kendisini atarak intihar etti. Bize bu olayları sanıkların başında bulundukları 12 Eylül ihtilali yaşatmıştır. Sanıklardan şikayetçiyim. Davaya müdahilliğime karar verilsin dedi

Hasan Coşar söz alarak; 12 Eylülün olduğu dönemde ben 18 yaşındaydım. 12 Eylülün ardından köylere baskınlar yapıldı. İnsanlar köy okullarında ve odalarında adeta işkenceden geçirildiler. Bende

bunları o tarihlerde izledim. Hakkımda hiçbir isnat olmadığı halde haksız yere gözaltına alındım. 1980 darbesinin ardından halk oyuna sunulan Anayasa ya hayır dediğim içinde mağduriyetime neden oldular. Tüm bu yaşananlar karşısında müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

İsmail Ağbaba söz alarak; 12 Eylül ile birlikte mağdur oldum. Değişik tarihlerde gözaltına alınıp işkence gördüm mağdur oldum. müdahilliğime karar verilsin dedi

Mehmet Veysel Temel söz alarak; 12 Eylülün ardından ben kardeşim Ali Temel cezaevinde işkence gördüm. Annem Gülten ile bu dönemde dedemde mağdur edildi. Diyarbakır cezaevinin sembol işkencecisi Esat Oktay Yıldıran başta olmak üzere bu davanın ona ve diğer ilgili kişilere de uzanması gerektiğini düşünüyorum ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Sakine Arat söz alarak: Ben Cemal , Murat ve Tacettin Aras ın annesiyim. Her üç oğlumda 12 Eylül ün mağdurudur. Oğullarımın bir suçu var ise zaten cezaevinde bulunuyorlardı. Yargılanabilirlerdi, ancak 12 Eylül yöneticileri bunun yerine işkenceyi tercih etmişlerdir. Ve oğullarım dolayısıyla onları ve beni mağdur etmişlerdir. 12 Eylülün mağduru olarak bu davaya müdahil olmak istiyorum. Ve bu yaşta ben Diyarbakır dan buralara kadar geldiğime göre sanıklarında Mahkemeniz huzuruna getirtilerek ifadelerinin alınmasını talep ediyorum dedi

İbrahim Akın söz alarak; Ben 12 Eylülün ardından vurularak yakalandım. Ancak 12 Eylülün mantığı insanları yargılamak ya da yaşatmak değil, öldürmek üzerine kurulu idi. Ben yaralı olduğum halde televizyonlarda ve gazetelerde öldüğüm haberleri yaptırıldı. 86 gün boyunca bu işkence devam etti. Ailem dahi beni öldü zannetti. Bu sadece benim yaşadığım bir olay değil, başka kişilerce de yaşanmış olaylardır. Davaya müdahil olmak istiyorum ve sanıkların huzurunuzda ifade vermeleri gerektiğini düşünüyorum dedi

Reşat Demirçin söz alarak; Ben 12 Eylül darbesinin ardından cezaevinde pek çok işkencelere maruz kaldım. Cezaevinde olan bizlerin yanısıra dışarıda olan ailelerimizde aynı acıları paylaştı. Bugün Kenan Evren in yaşında olan o dönemdeki büyüklerimiz bizleri ziyarete geldiklerinde 20 yaşında olan jandarma erleri tarafından verilen emirler doğrultusunda itilip kakıldılar. Biz sanıkların böyle bir hale maruz kalmalarını istemiyoruz. Ancak ölmüş insanların dahi ruhlarının huzur bulması açısından sanıkların mahkemenize getirtilmek suretiyle ifadelerinin alınmasını ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Recep Şeftalidalı söz alarak; Bende Diyarbakır zindanlarında işkence gördüm. İşkencenin yarattığı ruh haliyle 4 arkadaşımın kendilerini ateşe verdiklerini gördüm. Bugün Milletvekili olan Altan Tan ın babası Bedii Tan ın işkence altında öldürüldüğünü biliyorum. Tüm bu yaşananları bir nebze olsun giderilebilmesi adına davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

İsa Tekin söz alarak; Ben Diyarbakır zindanlarında işkence gördüm. Ayrıca Diyarbakır zindanlarında gerçekleştirilen işkenceleri anlatan kitapları da biraraya topladım ve bunları da Mahkemenize ayrıca sunuyorum. Cezaevine girdiğim süreçten bugüne kadar hep kara rüyalar gördüm. Sanıklar hakkında bu davanın açılmasıyla rüyalarım siyah beyaza dönüştü. Sanıkların huzura getirtilip ifadelerinin alınmasıyla rüyalarımın renkli rüyalara dönüşeceğini düşünüyorum ve müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

İsa Tekin tarafından verilen kitaplar ve dilekçe alındı dosyasına konuldu

Mehmet Uysal söz alarak; Ben İzmir de terzi dükkanı iken gözaltına alındım. 3,5 ay haksız yere gözaltında kaldım. 6-7 ay sonra beraat ettim. Pek çok yaşlı insan çocuğunun ve yakını adına bugün salonunuza gelmiştir. Onlar buraya gelebildiğine göre sanıklarında buraya getirtilip ifade verebileceklerini düşünüyorum ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi.

Yasin Keskin söz alarak; Ben bu davada sadece iki sanığın değil 12 eylül darbesine katılan tüm yetkililerin yargılanmasını talep ediyorum. Davaya müdahilliğime karar verilsin dedi

Adnan Baran söz alarak; Ben Çorum olayları sebebiyle yargılandım ve haksız yere de mahkum oldum. Çorum olayları 12 Eyülüle giden süreçte ihtilali hazırlayan ve toplum nezdinde ihtilalin meşru görülmesi için yapılmış bir harekettir. Bu milletin evlatlarını birbirine kırdıran 12 Eylül zihniyetinin tüm açıklığıyla ortaya çıkarılmasını ve davaya müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum dedi

Sabriye Tuncay söz alarak; benim kardeşim Özgüç Tuncay Fatsa olayları sonrasında ortadan kaybolmuştur. Biz kendisinin cesedini uzun araştırmalar sonucunda ve 3 ay sonra belediye mezarlığında bulduk. 4 kız kardeş mezarını açtırdık, müslüman geçinenlerin kardeşimi sadece kiloduyla gömdüklerini gördük. Ve kardeşim killi toprağında etkisiyle adeta mumyalaşmıştı, diğer erkek kardeşimin cezaevinde olması, babamın ise kardeşlerimin durumuna üzülmesinin ardından bitkisel yaşama girmesi ve 10 gün sonra vefat etmesi sebebiyle bu olayların takibi biz kız kardeşlere kalmıştı. Esas itibarıyla burada ben sanıkların değil, 12 Eylül zihniyetinin ve bu zihniyeti yaratan sistemin yargılanması gerektiğini düşünüyorum ve davaya müdahilliğime karar verilmesini istiyorum dedi

Berfo Kırbayır dan soruldu : Ben Cemil Kırbayır ın annesiyim. Oğlum 12 Eylülün ardından ortadan kaybedilmiş ve bu durum devletçede kabul edilmiştir ancak hala oğlumun cenazesi bana verilmedi. Oğlumun cesedinin nerede olduğunu da öğrenemedim. Ben anneyim ve üzgünüm, Kenan Evren inde peşindeyim. Bizler buraya ne şartlarla ve zorluklarla geldik, sanıklarında ve özellikle Kenan Evren inde buraya getirtilmesini ve bu sözlerimi onunda duymasını istiyorum dedi.

Diyarbakır Barosu adına Av. Süleyman Belgiç söz alarak; Biz daha önce baro olarak müdahale dilekçesi vermiştik. Daha sonra müdahale taleplerimizi açıklayıcı mahiyette de dilekçe verdik. Bunları da tekrar ediyoruz. Ve hukukun üstünlüğü ile insan haklarını savunmak durumunda olan baromuzun 12 Eylülün ardından bir kısım baro üyemize yapılan işkencelerinde dikkate alınmak suretiyle müdahilliğine karar verilmesini, ayrıca Diyarbakır dan gelen diğer özel kişilerinde müdahilliklerine karar verilmesini talep ediyorum dedi

Muğla Barosu temsilcisine söz verilmek istendi. Salondan ayrıldığı tespit edildi

Yeşiller partisi temsilcisine söz verilmek istendi. Salonda bulunmadığı anlaşıldı

Memur Dernekleri Federasyonu temsilcisine söz verilmek istendi. Salonda bulunmadığı anlaşıldı.

TÜM-DER temsilcisine söz verilmek istendi. Salonda bulunmadığı anlaşıldı

Türkiye Yazarlar Sendikası temsilcisine söz verilmek istendi. Salonda bulunmadığı anlaşıldı

Yeni Asya Gazetecilik vekiline söz verilmek istendi. Salonda bulunmadığı anlaşıldı

Devrimci Demokratik Kültür derneği vekili Av. Mevlüt Şener söz alarak; Dilekçemizi tekrar ediyoruz. Biz bu davanın arkasında 12 Eylülde yapılan referandum ile ortaya çıkan halk iradesi ile bu iradenin ortaya çıkmasını sağlayan siyasi iradenin bulunduğunun bilincindeyiz. Dolayısıyla halkın iradesi neticesinde değişen Anayasa uyarınca açılan ve devam eden bu davanın her türlü şovdan ve siyasi kaygıdan uzak tutulmak suretiyle sonuca ulaştırılması gerektiğini düşünüyoruz ve davaya müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Türkiye Büyük Millet Meclisine yazılan müzekkerelere cevap geldiği anlaşıldı. İncelenmelerinde;

MİT Müsteşarlığınca darbe olacağı konusunda TBMM arşivlerinde herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanılmadığının bildirildiği, diğer ara kararı ile ilgili olarakta söz konusu belgenin TBMM Gelen Evrak servisine 03.10.2000 tarihinde 17256 sayı ile kayda girdiği, Kanunlar ve Kararlar müdürlüğüne havale edildiği, Kanunlar ve Kararlar müdürlüğü tarafından aynı gün 03.10.2010 tarih 6904 sayı ile Anayasa Komisyonuna havale edildiğinin kayıtlardan tespit edildiği, ancak Anayasa Komisyonunda yapılan incelemede böyle bir belgenin bulunmadığının bildirildiği anlaşıldı. Söz konusu müzekkere cevapları okundu dosyasına konuldu.

Av. Hasan Ürel söz alarak; Ben Cavit Orhan Tütengil, Doğan Öz ve Abdi İpekçi nin yakınlarının vekiliyim. Her üçününde ortak özelliği bizce 12 Eylüle giden yolda ortamın oluşması adına işlenen ya da işlettirilen olaylara ilişkin olmalarıdır. Şahsım ve müvekkillerim bu cinayetlerin bu dosyada yeniden yargılanmalarını ve bitmiş davaların yeniden bu dava dolayısıyla açılmalarını sağlamak değildir. 12 Eylüle giden süreçte müvekkillerin mağdur olduğunun müdahilliklerine karar verilmek suretiyle bu dava vesilesiyle tespit edilmesinden ibarettir. Ayrıca Abdi İpekçi olayı ile ilgili olarak İçişleri Bakanı ile soruşturmayı yürüten Ali Ahmet Koç un da bu vesileyle daha önce hiçbir yargı merciinde dinlenmemiş olmaları karşısında mahkemeniz huzurunda dinlenmeleridir dedi

Av. Kazım Genç söz alarak; Biz pek çok avukat arkadaşla birlikte bir gün önce Mahkemenize klasör halinde gerek devrimci 78 liler federasyonu, gerek 12 Eylül döneminde idam edilen 6 kişi ve yine gerekse işkencede öldürülen 5 kişinin mirasçıları adına vekaletname koyduk ve özellikle idamlar ile işkenceler yönünden ayrı ayrı belgelerde sunduk. Söz gelimi Erdal Eren 12 Eylülün bu topluma yaşattıkları acıların bir simgesidir. O ve diğer simgelerin bu davada müdahil olarak yer almaları gerektiğini düşünüyoruz. Diğer yandan 12 Eylülün ardından mağdur olan kişilerin kurdukları sivil toplum kuruluşları o tarihte tüzel kişilik olarak var olmamakla birlikte 12 Eylül mağdurlarının gücünü örgütlü olarak biraraya toplanmış yapılanmalardır. Yüzlerce kişilerin ayrı ayrı müdahilliği yerine bu tüzel kişiliklerin müdahilliğine karar verilmesi gerektiğini de düşünüyoruz dedi.

Av. Mehmet Karadağ söz alarak; Ben Latif Gökkaya ve Yıldırım Çabuk müdafisiyim. Müvekkiller adına daha önce dilekçe vermiştim. Bu dilekçemi tekrar ediyor ve müvekkillerin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyorum dedi

Av. Şenal Sarıhan söz alarak; Mahkemece YÖK e 1402 liklerle ilgili olarak müzekkere yazılmıştır. Ancak kısmı yeterlilikte cevap verildiğini anlıyoruz. Genel Kurmay ve MİT müsteşarlığına müzekkere yazıldığı takdirde burada 1402 liklerle ilgili toplu bir listenin olabileceğini düşünüyoruz. Yine ileride beyanlarına başvurulabilmesi açısından Synt. K.lıklarının bulundukları yerlerdeki ceza evlerinin o tarihteki müdürlerinin isimlerinin istenmesini talep ediyoruz. Diğer yandan bir önceki celse bir kısım 12 Eylül dönemine ilişkin sembol dosyalardan bahsetmiştim. Bu dosyaların isimleri yazılmak suretiyle Genel

Kurmay Adli Müşavirliğine müzekkere yazılarak söz konusu dosyalar ya da kararların dosyamız arasına konulduğunda özellikle işkence ve kötü muamele iddiaları ile ilgili bizzat devlet kurumlarınca düzenlenmiş raporlarında bu dosyalar içerisinde bulunabileceğini düşünüyoruz. Diğer yandan bir meslektaşımızın ifade ettiği bu davanın arkasında siyasi irade olduğu yönündeki beyanı kabul etmiyoruz. Ve Mahkemelerin bağımsız olarak davranması gerektiğini düşünüyoruz.

Av. Arif Alı Cangı dan soruldu: Halkımızın demokrasiye ve hukuk devletine olan inancını pekiştirmek için 12 Eylül askeri darbesinin bir suç olduğunu ve meşru olmadığını yargı kararıyla tescil edilmesi ve binlerce insanın mağduriyetinin yargı kararıyla tescil edilmesinin demokrasiye olan inancımızı güçlendireceği düşüncesiyle İzmir den 34 avukat bir stajer avukat, 11 eylül 2000 tarihinde 12 Eylül dönemi Milli Güvenlik Konseyi Üyeleri ve dönemin Synt. K.ları hakkında suç duyurusunda bulunmuştuk. Suç duyurusu dilekçemiz Yargıtay C. Başsavcılığı tarafından gereğinin takdir ve ifası için TBMM ye gönderilmiş, aradan geçen 12 yıllık süre içinde yargı ve yasama organları tarafından başvurumuzla ilgili işlem yapılmasını beklerken şimdi öğreniyoruz ki başvuru evrakımız Meclis Anayasa Komisyonunda kaybolmuştur. 12 Eylül zihniyetinin yarattığı hak arama ve adalet arayışımıza ilişkin başvurumuzu da yok ederek bir yurttaş olarak bizleri bir kez daha mağdur ettiği ortaya çıkmıştır. Bu davanın iddianamesinin düzenlenmesinden 12 yıl öncesinde vermiş olduğumuz suç duyurusu evrakı çok kapsamlı bilgi ve değerlendirmeler içermektedir. Adeta bir iddianame niteliğindedir. Davaya katılmamıza karar verilmesi halinde söz konusu başvuru evrakını tüm ekleriyle sayın Mahkemenize sunacağız. Bu gelişmeler karşısında davaya müdahil olarak katılmamız daha da elzem hale gelmiştir. Bu nedenlerle öncelikle davaya müdahil olarak katılmamıza karar verilmesini talep ediyorum. Diğer yandan vekili olduğum Naci sönmez iddianamede adı geçen Fikri Sönmez in oğlu olması itibarıyla , İbrahim Akın ameliyat yerleri patlatılırcasına işkenceye uğraması nedeniyle, Ergin Gündoğdu ve Nevin Aytekin işlerini kaybetmiş olmaları nedeniyle, gördüklerini kitaplaştırarak tanıklığını sabitleyen Alime Mitap İçöz ün ve babası işkence ile cezaevinde öldürülen Senem Gülbudak ın bir yurttaş olarak mağduriyetlerini ifade eden Süleyman Eryılmaz ve Meryem Gülbudak ın da davaya katılmalarına karar verilmesini talep ediyorum. dedi

Av. Oya Aydın söz alarak; Ben Baskın Oran müdafisiyim. Müvekkilim A. Ü. SBF. De yardımcı doçent iken. Sıkıyönetim komutanlığının kararı ile görevi sonlandırılmıştır. Bu konuda biz belgeyi de dilekçemiz ekinde sunmuştuk. Müvekkilin davaya müdahilliğine karar verilmesini talep ediyoruz. Ayrıca o dönemde bir kısım Üniversite rektörü, dekanı, YÖK e ve MİT e müzekkereler yazmak suretiyle kendilerine göre sakıncalı gördükleri bir kısım üniversite öğretim üyesinin görevden alınmasına sebep olmuşlardır. Bizce bu şekilde davranan üniversite yöneticileri darbenin sivil kanadını oluşturmaktadırlar. Davanın onları da kapsayacak şekilde genişletilmesini de talep ediyoruz , ayrıca bu tarz başvuruların olup olmadığının tespiti açısından da YÖK e ve MİT e müzekkere yazılmasını talep ediyoruz dedi

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak; Bizce resmi kurumların belgeyi az ya da çok yollaması çok önemli değildir. Esas itibarıyla devletin arzulanan belgeleri göndereceğini de düşünmüyorum. Özellikle 12 Eylülden mağdur olan kişilerin kurdukları tüzel kişiliklerin davaya müdahilliklerine karar verilmesi, 12 Eylülcülerin yaptıkları Anayasa nın 90. Maddesi dikkate alınarak uluslararası sözleşmelerin yasalara göre üstünlüğü dikkate alınarak sanıklar hakkında insanlığa karşı suçtan suç duyurusunda bulunulması, en azından bayrak planında isimleri geçen komutanlar ile Synt. K.ları hakkında suç duyurusunda bulunulması halinde bu mahkemenin davaya verdiği değerin ortaya çıkacağını ve Mahkemenizin itibarının artacağını düşünüyorum. Sanıkların mutlak suretiyle huzurunuza getirtilmesini talep ediyorum dedi.

Av. Aydın Erdoğan söz alarak: Biz daha önce dilekçe vermiştik. Bu günde mahkemenize 1 klasör belge sunduk. Öz itibarıyla davada müdahillik değerlendirmesinin dar yapılmamasını ve müdahillik kavramının geniş yorumlanmak suretiyle değerlendirme yapılmasını talep ediyorum dedi.

Av. Ömer Kavili söz alarak: Ben bir kısım meslektaşımla birlikte henüz davaya müdahilliğimize karar verilmediği için dosya fotokopisini alamadım. Ancak dosyayı inceleyebildim Özellikle sanıkların sağlık raporlarının incelenmesinden bir kısım meslektaşımızında ifade ettiği üzere bazı raporlarda standart dışı işlemler yapıldığını gördüm. Ve bürokrasinin kodlarının bu raporlarada yansıdığıını müşahade ettim. Bu durumun mahkemenizinde dikkatini çekeçeğini düşünüyorum. Diğer yandan sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya nın diğer sanıkla birlikte emeklilik statüleri de dikkate alındığında pek çok vatandaşımızdan daha korunaklı oldukları ve pek çok özel sağlık ayrıcalığına sahip olduklarını da öğrenmiş oldum. Bu kapsamda sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya nın üç aylık sağlık kontrollerini duruşmanın yapılacağı tarihe denk getirmesini anlamlı buluyorum Bu kapsamda sonuç itibarıyla ölüm gibi bir tehlike yoksa sanıkların mutlak suertiyle gerekli sağlık tedbirlerinin de alınması suretiyle mahkemenize getirtilmesini suçlamanın yüzlerine okunmasını ve yüz yüzelik ilkesinin tam olarak gerçekleştirilmesini istiyorum. Diğer yandan 1 mayıs 1977 yılında gerçekleşen olaylarla ilgili olarak mahkemenizin iddiaya değer verdiğini ve bu konuda araştırma yaptığını tensip zabtından zaten öğrenmiş bulunuyoruz: biz esas itibarıyla bu konudaki raporun aslının Mahkemeye verilmemesi karşısında aslını inceleyebilmek için avukatlık kanunundan kaynaklanan haklarımızı da kullanmak suretiyle Ankara barosundan temsilcide almak suretiyle MİT müsteşarlığına gittik arşvide inceleme talebinde bulunduk. Bizi kurumun hukuk uzmanları karşılayacak yerde fiziki güvenlikten sorumlu amir karşıladı ve uzun süre oyaladıktan sonra talebimiz yerine getirilmedi. Bu durumunda dikkate alınmasını ve söz konusu belgenin aslının dosyaya getirtilmesini, talep ediyoruz. Ayrıca bu belgenin evrak makbuz senedinin de celbini talep ediyoruz. Diğer yandan meslekatşımız Senih Özay tarafından da beyan edildiği üzere Cumhurbaşkanlığına iddianeme ve duruşma günü bildirilmiştir. Biz Cumhurbaşkanlığı makamının da davaya müdahil olması gerektiğini düşünüyoruz. Meslektaşımız Senih Özay ın müdahil olunmaması durumunda tazminat davası açılabileceği yönündeki beyanına bizde katılıyoruz. Müvekkillerden Senem Gülbudak babası sebebiyle davaya müdahil olmak istemiştir. Babasının durumu ile ilgili belgeler ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesinin dilekçemizde belirtilen dosyada mevcuttur. Bu belgelerin mahkemenizce celbi gerektiğini düşünüyoruz. Diğer yandan 1 mayıs 1977 olayları ilev ilgili olarak gerçek faillere ulaşılmadan göstermelik bir dava açıldığını düşünüyoruz. Bu davaya ilişkin iddianamenin onaysız bir suretini de sunacağız. Daha önce de duruşmalarda ifade edildiği üzere Yeşilköy hava alanına olaydan bir gün önce inen uçaktan ABD li bir kısım bizce ajan inmiş ve bunlar intercontinantal otelde kalmışlardır: Bu olayların içinde bu kişilerinde olduğunu düşünüyoruz. Keza Talat Turan tarafından yazılan kont gerille Cumhuriyeti isimli kitapta kontgerilla ile ilgili bilgiler verilmektedir. Bizce de darbeye giden süreçte bu uluslararası örgüt ve bunun iç uzantıları görev almıştır. Bu iddiayı Bakırköy 2. Ağır Ceza Mahkemesi ciddiye almış ve suç duyurusunda bulunulmuştur. Halen Bakırköy C. Savcılığınca Ekim 2010 tarihi tibarıyla soruşturmaya başlandığını öğrendim. Ancak soruşturma numarasını öğrenemedim. Bu konunun da araştırılmasını talep ediyorum. Daha önceki beyanlarımızı da tekrar ediyoruz dedi

Arif Ali Cangı, Senih Özay, Av. Ömer Kavili, Av. Müşir Deliduman, Av. Mehmet Horuş imzalı dilekçe ile dönemin milletvekili Cüneyt Canver in sanıklardan Tahsin Şahinkaya hakkında verdiği yolsuzluk önergesinin belgelerinin istenmesi amacıyla dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Müşir Deliduman ın açıklayıcı mahiyette dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

Kızbez Aydın (Seyhan) isimli kişinin müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

Mehmet Ali altuk isimli kişinin müdahale dilekçesi verdiği görüldü

Abidin Bakay isimli kişinin müdahale dilekçesi verdiği görüldü.

Mehmet Baygın isimli kişinin müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

İbrahim Pekacar ın müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

Hüseyin Gevher in müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

Mehmet Naim Işık ın müdahale istemli dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

Abdullah Damarseçkin in müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu

Av. Ömer Kavili tarafından beyanlarında bahsedilen iddianame ile kontgerilla cumhuriyeti isimli kitabın ilgili bölümlerinin fotokopisi sunuldu alındı. Okundu dosyasına konuldu.

Av. İmdat Balkoca söz alarak; Ben 68 liler dayanışma derneğinin avukatıyım. Dernek adına dilekçe vermiştik ve ayrıca açıklayıcı mahiyette dilekçe verdik. Müdahillik kavramının geniş yorumlanmak suretiyle müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum ayrıca darbeler 3-5 generalin yapacağı işler değildir. Arkasında Amerika ve işbirlikçileri vardır dedi.

Av. Halis Yıldırım söz alarak; Oğuzhan Müftüoğlu ve arkadaşları vekiliyim. Celse arasında açıklayıcı mahiyette dilekçe ve mahkeme kararı da sunduk. Müvekkil bizzat kendi işkencecisini tespit etmiş ve resmini çizmek suretiyle yargılanmasına yardımcı olmuş. Ancak 12 Eylül zihniyeti bu dava sırasında devreye girmiş dava hakimin değişmesini sağlamış., Bu hususları dilekçemizde anlattık: dilekçemiz doğrultusunda müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum dedi

Av. Rıfat Bacanlı söz alarak: Erdem Şenocak müdafiyim. Daha önce ayrıntılı dilekçe verdik. Müvekkilim MHP Ana davas ı olarak bilinen davada yargılanmış uzun süre tutuklu kalmıştır: Dilekçemizde yer verdiğimiz üzere müvekkile işkence yapan kişi daha sonra basına verdiği beyanatta işkenceyi itiraf etmiştir. Müvekkile yapılan işkenceler sistematik işkence kararının sonucudur. Müvekkilin müdahilliğine karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Av. Fahrettin Uğur söz alarak; Ben Abdurrahman Demir in vekiliyim. Müvekkilim işkence neticesinde iki ayağını kaybetmiştir ve kendisi şu an bu haliyle Hakkari den huzurunuza gelebilmiştir: müvekkil bu halde huzurunuza gelebildiğine göre sanıklarında gelebileceklerini düşünüyorum. Müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyorum dedi

Abdurrahman Demir den soruldu: Ben Çukurca nın Narlı köyündenim. 12 eylülün arkasından haksız yere gözaltına alındım işkenceden geçirildim. Ayaklarımdan büyük hasar gördüm. Avukatımın beyanlarını tekrar ediyorum. Müdahilliğime karar verilsin dedi.

Av. Yunus Akyol söz alarak: Ben 12 Eylülün ardından 11 ay tutuklu kaldım. Benzer konumda başkaca arkadaşlarımda vardı. Daha sonra beraat ettim. Beraat kararını daha önceki dilekçe ekinde sundum. Mahkemece itibar edilecek belgeler arasında bu beraat kararı yer almıyorsa ben ne gibi bir belge

ibraz etmeliyim. Bu belgenin kaybolma ihtimaline binaen dilekçem ekinde tekrar sunuyorum, ayrıca Tahsin Şahinkaya nın mal varlığına tedbir konulması talebini de tekrarlıyorum dedi.

Söz konusu dilekçe Av. Yunus Akyol tarafından ibraz edildi. Alındı dosyasına konuldu

Av. Müşir Deliduman söz alarak; Fazlı Usta adına vekaletname sunmuştum. Müvekkilin dilekçemizde belirttiğimiz sebeplerle davaya müdahilliğine karar verilmesini talep ediyoruz. Ayrıca daha önceki beyanlarımız doğrultusunda sanıklarla benzeri konumda suçlanan kişilerin tutuklu yargılandıkları hususunun da Mahkemenizin bir kaz daha dikkatini çekiyoruz , şayet müvekkil hakkında müdahillik kararı verilmediği takdirde mahalli C. Savcısına suç duyurusunda bulunulmasını talep ediyoruz dedi

Av. Hasan İlter söz alarak: Ben kendi adıma ve müvekkiller adına beyanda bulunacağım. Darbe düzeni tam bir hukuksuzluk düzenidir. Dolayısıyla bu dönemde mahkeme kararına dayansa da özgürlüklerin kısıtlanmış olması da bence hukuszudur. Dolayısıyla bu dönemde haksız gözaltı ve tutukluluk durumunda kalan kişilerin tümünün davada müdahil olması gerektiğini düşünüyorum. Diğer yandan Doğan Eşlik benim müvekkilimdir. Kendisi vatani görevini yapmak üzere askere gelmiştir. Ancak kendisine gardiyanlık görevi verilmşitir ve önce kendisi işkenceye maruz tutulmuştur. Daha fazla işkenceye maruz kalmamak için komutanlarının yönlendirmesi ve diretmesi ile bir kısım işkence eyleminde bulunmuştur. Bunu da daha sonra açık yüreklilikle ifade etmiştir. Beyanlarımızın dikkate alınması ve müdahilliğimize karar verilmesi, ayrıca halen 12 Eylül öncesi olaylarla ilgili olarak yargılanan ve cezaevinde bulunan kişiler vardır: bu yönde verilmiş aleyhe kararların mahkemenizce verilecek bir karar ile yok hükmünde sayılmasına karar verilmesini ve sanıklar hakkında yakalama kararı çıkartılmasını talep ediyorum dedi

Av. Barış Dirik (Eşitlik ve Demokrasi partisi adına) söz alarak; daha önce verdiğimiz müdahillik dilekçesi ile açıklayıcı mahiyetteki dilekçemizi tekrar ediyoruz. Partimiz her ne kadar yakın zamanda kurulmuş ise de 12 Eylülün getirdiği sistem halen bizce devam etmektedir. Bununda ötesinde partimiz 12 Eylül referandumunda evet yönünde aktif faaliyette göstermiş. Referandumun sonuçlanmasının ardından sanıklar hakkında suç duyurusunda bulunmuşlardır her ayın 12 sinde sembolik faaliyetlerimiz devam etmektedir. Bu bağlamda müdahillik kavramının göre yorumlanmasını istiyoruz. Esas itibarıyla 12 Eylül döneminde yaşayan herkesin bu suçun madğuru olması nedeniyle en azından darbeye karşı mücadale eden veya darbe mağduru olup biraraya gelerek örgütlenen kişilerin tüzel kişilik aracılığıyla müdahillik kavramından yararlanmalarına karar verilmesini talep ediyoruz dedi

Milliyetçi Hareket Partisi vekili Av. Yücel Bulut söz alarak: Biz parti olarak müdahale dilekçesini vermiştik ve bir önceki celse müdahalliğimize karar verilmişti. Bu kapsamda bu celse beyanlarımızı açıklayıcı mahiyette 47 sayfalık dilekçe sunuyoruz. Ayrıca partimizin bakanlarından olan Gün Sazak 12 Eylül öncesinde menfur bir saldırı ile şehit edilmiştir. Yaptığımız araştırmaya göre olay tarihinden 6 gün önce dönemin Ankara Synt. Komutanı Nihat Özer tarafındanGün Sazak ın korumaları geri çekilmiştir. Parti yetkililerin konunun düzeltilmesi yönündeki çabaları sürerken gün Sakak saldırıya uğramıştır.. Özellikle bu dosyanın dosyamız arasına celbini ve Nihat Özer isimli kişinin de tanık olarak dinlenmesini talep ediyoruz. Diğer yandan MHP Genel merkezi ve Misk Eğitim Merkezinin bulunduğu binaya 30.06.1979 tarihinde saldırı gerçekleşmiştir: Bu olaya polisinde karıştığı bilgimiz dahilindedir. dilekçemizde de bu hususu belirttik. Gerek Gün Sazak ın öldürülmesi ve gerekse MHP merkezine saldırı ile ilgili olarak MİT, Emniyet İstihbarat ve Genel Kurmay daki istihbari bilgilerin toplanmasını talep ediyoruz. Diğer yandan Kahramanmaraş, Çorum ve benzeri olaylar bizce de 12 eylüle giden yapı taşlarıdır.

Yaptığımız araştırmaya göre parti yetiklilere tarafından Türkiye nin bazı bölgelerinde etnik ve mezhebi duygular kullanılmak suretiyle karışıklık çıkarılmak istendiği yönünde parti genel merkezine itibar edilecek çeşitli teşkilatlarımızdan bilgiler gelmesi üzerine bir rapor hazırlanmış, Nisan 1978 tarihide bu rapor Cumhurbaşkanlığı makamına sunulmuştur. Partimiz daha sonra 12 Eylülün ardından kapatıldığı için bu belgeye biz ulaşamadık. Ancak Cumhurbaşkanlığı makamından bu belge istenebilir. Söz konusu belge partimiz yetiklilerinden MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş ile Konya Milletvekili İhsan Kabadayı tarafından hazırlanmıştır. Aynı rapor dönemin başbakanı Bülent Ecevit, Adalet Bakanlığı ve Yargıtay C. Başsavcılığına da gönderilmiştir. Bu konudaki taleplerimizin araştırılmasını talep ediyoruz dedi.

Av. Senih Önay söz alarak; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde ben bir ilki gerçekleştirdim. Strazburg daki hakimlere sinevizyon gösterisi şeklinde üstlendiğim bir dava ile ilgili olarak görsel bir sunum yaptım. Sağcısı solcusuyla bu konuda 12 Eylülle ilgili bir sinevizyon hazırlanabilir. Ve darbe üzerine bugüne kadar yapılan çekimlerden özet bir metaryel hazırlanmak suretiyle sunum yapılabileceğini ve 12 Eylül darbesinin etkileri görsel olarakta mahkemenize sunulabilir. Keşif hukuku çerçevesinde bunun mümkün olduğunu düşünüyorum dedi

İddia makamından soruldu : Beyanlara, sunulan belgelere bir diyeceğimiz yoktur. Müdahillik talepleri ile ilgili sunulan belge ve dilekçelerin içeriğine göre zarara uğradığı tespit edilen kişi ve kurumların müdahilliklerine karar verilmesi, sanıkların mahkemeye getirilmesiyle ilgili alınacak rapora esas olmak üzere adli tıp kurumuna yazılan müzekkere cevabının beklenilmesine, celse arasında geldiği takdirde bu konuda gerekli yazışmaların yapılmasına, iddianamenin de konusunu teşkil eden 12 Eylül Askeri Darbesi öncesi olayları daha net ortaya koymak adına Av. Hasan Ürel tarafından talep edilen dönemin İçişleri Bakanı, yine Abdi İpekçi nin öldürülmesi olayı ile ilgili askeri savcı Ahmet Koç, Av. Mehmet Karadağ tarafından Çorum olayları ile ilgili dinlenmesi istenilen tanık Yıldırım Çabuk, Av. Ömer Kavili nin belirtmiş olduğu 1 Mayıs 1977 olayları ile ilgili dönemin Savcısı Çetin Yetkin isimli şahısların tanık olarak çağrılması, Gün Sazak ın öldürülmesi ile ilgili tanık olarak dinlenmesi talep edilen dönemin Ankara Sıkıyönetim Komutanı Nihat Özer in tanık olarak çağrılması, yine MHP vekilinin belirtmiş olduğu 30.06.1979 tarihindeki saldırı ile ilgili soruşturma dosyasının araştırılarak istenmesine karar verilmesi kamu adına mütalaa olunur dedi.

Sanıklar müdafinden müdahale talepleri ile diğer hususlarda soruldu : Müdahale talepleri ile ilgili olarak daha önce yazılı savunmamızda ve geçen çelse yaptığımız sözlü savunmada belirttiğimiz hususları tekrarlıyoruz. Sanıkların rapor durumlarının tamamlanmasını bu aşamada talep ediyoruz. Daha sonra ayrıca beyanda bulunacağız dedi

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Sanıkların sağlık durumları ile ilgili olarak Adli Tıp Kurumuna yazılan müzekkere cevabının beklenilmesine,

Ayrıca celse arasında bu cevabın çabuklaştırılması amacıyla gerektiğinde müzekkere yazılmasına ve yine gelen müzekkere doğrultusunda gerektiğinde yeni müzekkereler yazılmasına

2- Mahkememizce bir öncesi celse gerekli suç duyurularında bulunulduğundan suç duyurusunda bulunulma talebinde bulunan müdahale talebinde bulunanlar ile vekillerinin söz konusu suç duyuruları ile ilgili olarak C. Başsavcılıklarına başvurmakta muhtariyetlerine,

3- a)Sanıkların vukuatlı ayrıntılı aile nüfus tablolarının uyap üzerinden dosyaya konulması ile sanıkların, eş ve çocuklarının mal varlıklarının araştırılması için ilgili kurumlara müzekkereler yazılmasına, mal varlıklarına tedbir konulması talebinin reddine

b) Dönemin Milletvekili Cüneyt Canver in 1986 yılında sanık Ali Tahsin Şahinkaya hakkında vermiş olduğu yolsuzluk önergesi ile ilgili belgelerin gönderilmesi için TBMM Başkanlığına müzekkere yazılmasına

4- MHP vekilinin 12 Eylül 1980 öncesi parti yetkililerinin etnik ve mezhepsel konularda yazıldığı ve Cumhurbaşkanlığına gönderildiği belirtilen raporun bulunup bulunmadığı açısından Cumhurbaşkanlığına, Adalet Bakanlığı ve Yargıtay C. Başsavcılığına müzekkereler yazılmasına

5- Diğer tevsii tahkikat taleplerinin iddianamenin okunup, sanıkların savunmalarının alındıktan sonra değerlendirilmesine

6- Müdahillik talepleri ile ilgili olarak;

CMK. 250. Maddesi ile Yetkili Ankara C.Başsavcı Vekilliğinin 2012/2 Esas 03/01/2012 tarihli iddianamesi ile sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA hakkında Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Tamamını veya Bir Kısmını Değiştirmeye veya Ortadan Kaldırmaya ve Anayasa İle Teşekkül Etmiş Olan Türkiye Büyük Millet Meclisini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasına Engel Olmaya Cebren Teşebbüs Etmek suçlarından 765 sayılı TCK'nın 146, 80, 31, 33. Maddeleri gereğince ayrı ayrı yargılamalarının yapılarak cezalandırılmaları için Mahkememize kamu davası açıldığı, iddianamede sanıkların eyleminin ayrıca TCK 147. Maddede düzenlenen suçu da oluşturduğu ancak; TCK 146. Maddede düzenlenen suçun sonuç itibarıyla daha ağır olması nedeniyle bu suç yönünden sevk maddesine yer verildiği tespitinin bulunduğu, iddianamede uyarı mektubunun 02/01/1980 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından Başbakan Süleyman DEMİREL ve CHP lideri Bülent ECEVİT'e iletildiği tarihinin suç tarihinin başlangıcı olarak kabul edildiği ve 12/09/1980 tarihinde yapılan askeri darbenin 06/12/1983 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının oluştuğu tarihide kapsadığının iddia edildiği anlaşılması, Mahkememizce 06.04.2012 tarihli duruşmada verilen ara karar ile sistematik işkence ve diğer suçlar yönünden suç duyurusunda bulunulmuş olduğunun tespiti ile;

Tüzel Kişilerle ilgili olarak;

A) Kuruluş tarihleri ve amaçları birlikte değerlendirildiğinde; Devrimci İşçi Köylü ve Gençlik Derneği, Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) , İnsan Hakları Derneği (İHD), Büyük Birlik Partisi , 68 liler Dayanışma Derneği, Avrasya Hukuk ve Demokrasi Derneği, Askeri Darbelerin Asker Muhalifleri Derneği, Milliyetçi Türkiye Partisi, Yeşiltepe Eğitim Derneği, 78 liler Dernekleri Federasyonu, Eşitlik ve Demokrasi Partisi, Devrimci 78 liler Federasyonu, 78 liler Dayanışma ve Araştırma Dernekleri Federasyonu, Hak ve Özgürlükler Partisi , Emek Partisi , Yeşiller Partisi, Memur Dernekleri Federasyonu, Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği, Türkiye Yazarlar Sendikası, Ankara Genç İş Adamları Derneği, Devrimci Demokratik Kültür Derneğinin müdahillik taleplerinin reddine

12 Eylül Mağduru Ülkücüler Komisyonunun tüzel kişiliği bulunmaması nedeniyle müdahillik talebinin reddine

B) Suçtan zarar zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca ;

-Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneğinin kapatılmış olması karşısında suç tarihi itibarıyla adı geçen derneğin temsilcisi olan İsmet Yalçınkaya nın müdahale talebinin Kabulüne,

- Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı ile Çağdaş Hukukçular Derneğinin davaya müdahil olarak kabullerine,

-Diyarbakır Barosu, Muğla Barosu, Mersin Barosu Baro Başkanlıklarının davaya müdahil olarak kabullerine,

Müdahillik talepleri kabul edilen tüzel kişiliklerin müdafilerinin ise davaya müdahil vekilleri olarak kabullerine

C) Yeni Asya Gazetecilik A.Ş. Nin söz konusu gazetenin kapatıldığı hususunda belgeleri sunması durumunda müdahillik talebinin değerlendirilmesine

Gerçek Kişilerle ilgili olarak;

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıkların yargılandıkları suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, bu suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında ;

D) Suçtan zarar zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca ;

-1402 Sayılı Yasaya muhatap olan ve bu konuda gerekli belgeleri sunan Baskın Oran, Halil Demirer, Mehmet Özer, Muazzez Özer, Arif Işık, Kemal Yayla ve Kenan Dilberoğlu nun davaya müdahil olarak kabullerine,

- Dönemin Milletvekili ve MHP genel başkanı olan Alparslan Türkeş in oğlu Ahmet Kutalmış Türkeş in davaya müdahil olarak kabulüne,

- 12 Eylül 1980 Askeri darbesinden sonra "TBMM kararı olmaksızın" idam edilenlerden Erdal Eren in kardeşi Erkan Uğur Eren, Serdar Soyergin in kardeşi Serap Soyergin, Necati Vardar ın kardeşi Serdar Vardar, Veysel Güney in kardeşi Meral Karakuş, Ramazan Yukarıgöz ün kardeşi Yılmaz Yukarıgöz, Mustafa Özenç kardeşi Fatih Özenç , Cengiz Baktemur un kardeşi Rıza Baktemur un , Ömer Yazgan ın kardeşleri Suzan Akyüz, Mahinur Kardaş ın, Halil Esendağ ın ağbeyi Osman Esendağ ın Suçtan zarar zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabullerine, vekillerininde müdahil vekili olarak kabulüne,

8- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında işkence gördükleri iddiasıyla ilgili olarak Erdem Şenocak, Ali Sarıbal ın işkencede ölümü nedeniyle kardeşi Nurettin Sarıbal, Zeynel Abidin Ceylan ın ölümü nedeniyle

kardeşi Ender Ceylan, Satılmış Şahin Dokuyucu nun eşi Nergiz Şahin Dokuyucu, Hasan Asker Özmen in kardeşi Cabbar Özmen i, cezaevinde öldüğü anlaşılan Abdullah Gülbudak ın kızı Sanem Gülbudak ın Suçtan zarar zarar görmüş olma ihtimalleri ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca davaya müdahil olarak kabullerine, vekillerinin davaya müdahil vekili olarak kabullerine

10- Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan diğer özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin reddine,

11- Yargılamanın bu nedenlerle 29.06.2012 günü saat: 09.45 a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 11.05.2012

Başkan 33990

Üye 33300

Üye 34184

Katip 86472

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

(CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ)

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3

DURUŞMA TARİHİ : 04/07/2012

CELSE NO : 6.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : KEMAL ÇETİN 38707

KATİP : FATİH ÇALIŞKAN 141980

Her ne kadar dava dosyasının duruşması bugün değil ise de sanıklar müdafisinin ivedilikle değerlendirilmesi istemli taleplerde bulunması üzerine resen celse açıldı, açık duruşmaya başlandı.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Sanıklar müdafisi dilekçesinde; a) Mahkemenin CMK. 63/2 Maddesi emredici hükmü gereğince, 29.06.2012 tarihli ara kararına konu sağlık kurumunu resen tespit etme görevini yerine getirmesini, b) 29.06.2012 tarihli ara kararına konu Sağlık kontrollüğünün dosya üzerinden dosyada mevcut tıbbi görüş, bulgu, veri ve bilgilerle yaptırılmasını, c) Mahkemenin resen iddianamenin okunması ve sorguya ilişkin yaklaşık süreleri tespit etmesi ve adliyenin tuvalet gibi fiziki koşullarının sağlık ve hijyen yönünden 29.06.2012 tarihli ara kararına konu sağlık kontrollüğü işinde göz önüne alınmasının istenmesini, d) Adli Tıp Kurumunun 25.06.2012 tarihli yazılı tıbbi görüşünde müvekkillerin Mahkeme önünde ifadelerinin alınmasında hayati tehlike yaratılacağının bildirilmesi nedeniyle, Mahkemenin resen 29.06.2012 tarihli ara kararına konu sağlık kontrollüğü işinde gerekli mesleki ve tıbbi özen ve dikkatin gösterilmeyişinin müvekkillerin mevcut sağlık durumlarında yol açacağı nedensel her türlü sonuçtan sorumlu olacakları ihtarının ilgili sağlık kurumuna yapılmasına karar verilmesini talep etmiştir.

İddia makamından soruldu: Talepte yer alan, (c) maddesi ile ilgili istemler yazılacak müzekkerede belirtilebilir, (d) talebinde taktir Mahkemenindir, bunun dışında Sağlık Kurulunun resen belirlenmesi talebi yerinde olup, ilgili sağlık kurulunun Mahkemece belirlenmesine, Mahkemenin verdiği karar karşısında sağlık yönünden Mahkemeye gelmede sakınca bulunduğu iddiasının sanık müdafisi tarafınca ileri sürülmesi sebebiyle muayene yaptırılmadan rapor aldırılması yönündeki talebin reddine karar verilmesi talep olunur dedi.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ :

1- Sanık müdafisinin muayene ve tetkiklerin yapılacağı, raporun düzenleneceği hastanenin belirlenmesi talebinin yerinde görüldüğünden, sanıklardan Ahmet Kenan EVREN yönünden raporun Ankara

Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ali Tahsin ŞAHİNKAYA yönünden Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesinden aldırılmasına, müzekkerelerin bu şekilde yazılmasına,

2- Sanıkların duruşmaya gelmelerinin sağlıkları yönünden sıkıntı oluşturabileceği yönündeki iddia sanıklar müdafisince iddia edildiğinden ve bu konudaki araştırmalar bu talep üzerine alındığından, bu yöndeki ara karardan dönülmesine yer olmadığına,

3- Sanıklar müdafisinin 02/07/2012 tarihli taleplerinin (c-d) maddesinin ana hatları ile yazılacak müzekkerede dikkate alınmasına,

4- Bu nedenle duruşmanın önceki duruşma günü olan 14/09/2012 günü saat 14:00'a bırakılmasına oy birliği ile karar verildi.04/07/2012

Başkan 33990

Üye 34184

Üye 37544

Katip 141980

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3

DURUŞMA TARİHİ : 14/09/2012

CELSE NO : 7.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

YEDEK ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : HAKAN YÜKSEL 35152

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 7.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler

Sanıklar müdafileri Av. Bülent Hayri Acar , Av. Sezin Duygu Tuncer ve Av. Mithat Burak Başkale geldiler yerlerine alındılar.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeden Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Milliyetçi Hareket partisi vekili Av. Yücel Bulut, CHP vekili Av. Celal Çelik, Hak İş Konfederasyonu vekili Av. Muharrem Özkaya, DİSK vekili Av. Savaş Demirtaş, TÖB DER Temsilcisi İsmet Yalçınkaya, Yeni Asya Gazetesini sahibi Mehmet Kutlular vekili Av. Turgut İnal,

Ahmet Türk, Nurettin Yılmaz, Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülten ve Diyarbakır Barosu vekili Av. Öztürk Türkdoğan, Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekilleri Av. İlyas Danyeli ve Av. Ali Sarıgül Cabbar Özmen vekili Av. Mehmet Horuş , Erdem Şenocak vekili Av. Mehmet Rıfat Bacanlı geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülmez vekili Av. Fikret Babaoğlu, Erkan Uğur Eren, Meral Karakuş vekili Av. Kazım Genç, Muğla Barosunu temsilen Av. Gülcan Gecegider ve Av. Duygu Çakmak, Senem Gülbudak vekilleri Av. Arif Ali Cangı, Av. Ömer Kavili , Mustafa Asım Hayrullahoğlu ve Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahillik talebinde bulunanlar vekilleri Av. Şenal Sarıhan, Av. Yaşar Kaya, Av. Kazım Genç, Av. Arif Ali Cangı, Av. Şener Akyüz, Av. Medeni Ayhan, Av. Osman Başer, Av. Serdar Namkoç, Av. Kerem Dikmen, Av. Hasan Tatar geldiler. Yerlerine alındılar.

12 Eylül 1980 ve öncesi tarihlerini kapsayacak şekilde sanıklardan Kenan Evren'in görev yaptığı Genel Kurmay Başkanlığında ki ziyaret defterinin aslının veya onaylı suretinin gönderilmesinin istenilmesi için Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkereye cevap var. İncelenmesinde; söz konusu döneme

ait herhangi bir ziyaret defteri, kayıt, bilgi veya belgeye rastlanılmadığının bildirildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Sanıkların mal varlığının araştırılması açısından MASAK'a yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

İncelenmesinde; 2 Klasör eki ile birlikte raporun düzenlenmiş olduğu anlaşıldı.

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar'ın 27/07/2012 havale tarihli yazısı ekinde Cumhurbaşkanlığı Makamı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, T.C Başbakanlığı, İç İşleri Bakanlığı ve İç İşleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığına hitaben yazdığı "Savunma Kanıtları İle İlgili İstemde Bulunma" yazılarının bir suretinin Mahkememize sunulduğu anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar'ın 13/09/2012 havale tarihli yazısı ile sanıkların savunmalarının mevcut kronik rahatsızlıkları sebebiyle CMK 194/4 maddesi hükümlerine göre sorgu tarihi öncesinde sunulacak mevcut sağlık durumlarına göre bulundukları yerlerde tespit edilmesi yönünde ki taleplerini içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Bir önceki celse sanıkların bulundukları illerde ki en yakın üniversite hastahanelerine sevk edilmek suretiyle duruşmanın 7 nolu ara kararı uyarınca rapor aldırılması yönünde ki karara karşı sanıklar müdafinin 02/07/2012 tarihinde verdiği dilekçe ile bir kısım taleplerde bulunduğu Mahkememizin 04/07/2012 tarihli ara celsesi ile taleplerin değerlendirildiği ve bir kısmının kabul edilerek sanıklardan Ahmet Kenan Evren yönünden raporun Ankara Üniversitesi Tıp Fakultesi, Ali Tahsin Şahinkaya yönünden Marmara Üniversitesi Tıp Fakultesi hastahanelerinden alınmasına karar verildiği ve ilgili müzekkerelerin bu karar uyarınca yazıldığı anlaşıldı.

Yazılan bu müzekkere uyarınca sanıklarla ilgili raporların düzenlenerek Mahkememize gönderildiği anlaşıldı. Okunup dosyasına konuldular.

İncelenmelerinde;

Sanıklardan Ahmet Kenan Evren'in Ankara Üniversitesi Tıp Fakultesi Hastahanesine sevkinin yapıldığı ve yapılan kontroller sonucunda; sanığın mevcut ve tekrarlayan kronik rahatsızlıklarından ötürü belirtilen sürelerde oturarak veya ayakta ifade vermesi ve sorgulanmasının tıbbi açıdan uygun bulunmadığının bildirildiği anlaşıldı.

Sanıklardan Ahmet Tahsin Şahinkaya'nın Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim Araştırma Hastahanesine sevkinin yapıldığı ve yapılan kontroller sonucunda; sanığın mevcut ve tekrarlayan kronik rahatsızlıkları ve onların yaratabileceği riskler nedeniyle yaşı da göz önüne alınarak doktor ve sağlık ekipmanı ile gelerek / getirtilerek ifade vermesi durumunda sağlığı yönünden hayati tehlikenin oluşup oluşmayacağının öngörülemediğinin bildirildiği anlaşıldı.

12 Eylül 1980 askeri darbesine iştirak ettiği iddia edilen diğer kişilerle ilgili yürütüldüğü belirtilen soruşturma dosyasının akıbeti ve kapsamının sorulması açısından C.Başsavcılığına yazılan müzekkereye cevap var. İncelenmesinde; "Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya dışında 12 Eylül Askeri darbesine iştirak ettiği iddia edilen diğer kişilerle ilgili C.Başsavcılığın'ın 2011/675 sayılı soruşturmasının bulunduğunun, soruşturmanın halen derdest olduğunun, yürütülen soruşturmanın müştekilerin dilekçelerinde belirtilen kişilerle ilgili olduğunun" bildirildiği ve Mahkememizce 10/09/2012 günü C.Başsavcılığına

yazılan müzekkere ile dahada açıklayıcı mahiyette bilgi istenildiği, yazılan müzekkereye ilişkin olarak C.Başsavcılığının 11/09/2012 gün 2012/675 Sor. Sayılı müzekkeresi ile cevap verildiği, gelen müzekkere cevabının incelenmesinde; haklarında kamu davası açılan sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya dışında müştekiler tarafından verilen dilekçelerde şüpheli olarak gösterilen dönemin Sıkıyönetim Komutanları, Valiler, Emniyet Müdürleri ile bir kısım üst düzey bürokratlarla ilgili Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tamamını veya bir kısmını değiştirmeye veya ortadan kaldırmaya veya anayasa ile teşekkül etmiş Türkiye Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasına engel olmaya teşebbüs etmek ve bu eylemleri gerçekleştirmek suçlarından soruşturmanın yürütüldüğü anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Selami Dinlerer vekili Av. İlyas Danyeli'nin, Tahir Öğmen vekili Av. M. İhsan Kalkan'ın, Gül Erdost ve Alaz Erdost vekili Av. Şenal Sarıhan'ın, Baki Batmaz vekili Av. Cevriye Aydın'ın müdahillik talebinde bulunduklarına ilişkin dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Mahmut Mustafa Ustaoğlu'nun, Mustafa Güler'in, Mustafa Kemal Derinkök varisi Mahmut Celal Derinkök'ün, Ömer Öneren'in, Erkin Alaş Hakim'in, İsmail Karabaş'ın, Nejat Yumuşak'ın, Ali Aydın'ın, Hasan Hüseyin Çatalkaya'nın, Abdurrahman Baykal'ın, Mustafa Çalışkan'ın, Şerif Calayır'ın, Mustafa Öğel'in, Hasan Güneşer vekili Av. Lütfullah Kervankıran'ın, Şükrü Kalaycı'nın, Rifat Buhur'un, Sait Özdemir'in, Mehmet Osman Eskin'in, Sadık Çağatay'ın, Mehmet Bülent Müjde vekili Av. Mustafa Nerse'nin, Haydar Değirmenci'nin, Müjgan Yıldız'ın Turgut Kaplan'ın ve Ali İbrahim Önsoy'un müdahallik talebinde bulunduklarına ilişkin dilekçesi verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Nazik Kılıç vekili Av. Ömer Öneren, Servet Akıncı, Yusuf Yılmaz, Nizamettin Maskan, Hasan Doğruöz, Serhan Arıkanoğlu, Seher Arıkanoğlu (Çolak), Ahmet Aslanbakan, Süleyman Pınar ve Gülnigar Canan'ın daha önce vermiş oldukları müdahale taleplerinin reddi üzerine açıklayıcı mahiyette dilekçe verdiği ve yeniden müdahale talebinde bulunduğu görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Muğla Barosu vekili Av. Senih Özay'ın açıklayıcı mahiyette dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Katılan Senem Gülbudak vekili Av. Arif Ali Cangı'nın tevsi tahkikat talepli dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunanlar Ramazan Çelik, Şükrü Akbal, Hasan Çelik, İbrahim Batun, Şükrü Aslan ve Hikmetullah Özmen vekili Av. Medeni Ayhan'ın daha önce vermiş oldukları müdahale taleplerinin reddi üzerine açıklayıcı mahiyette dilekçe verdiği ve yeniden müdahale talebinde bulunduğu, dilekçesinde ayrıca tanık dinletme talebinde bulunduğu anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Ganime Aktaş, Nursel Gezgin, Selami Dinlerer, Işılay Karagöz vekilleri Av. Mehmet Horuş ve diğer avukat arkadaşlarınca müdahale dilekçesi (ekleri ile birlikte) verdikleri anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Arif Ali Cangı ve bir kısım avukat arkadaşınca müdahilliklerine karar verilen kişiler vekilleri olarak sanıkların sorgularının yapılması şekliyle ilgili olarak açıklayıcı mahiyette talepte bulundukları anlaşıldı. Verilen dilekçe okudu dosyasına konuldu.

Fatma Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel'in açıklayıcı mahiyette dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Hayri Erdoğan vekili Av. Arif Ali Cangı'nın müdahale dilekçesi verdiği görüldü. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak; bir kısım müdahil vekiliyle birlikte verdiği 14/09/2012 tarihli dilekçesini okudu ve sonuç olarak "Mahkemenizin hukuki ve tarihi sorumluluğunu yerine getirmesini istiyoruz. Bu düşüncelerle; sanık Ali Tahsin Şahinkaya açısından hayati tehlike kanaati bildirilmediğinden bu sanığın Mahkemeye getirtilerek, sanık Ahmet Kenan Evren'in de davanın önemi toplumsallığı ve tarihselliği açısından doğrudan sorgu yapmamıza olanak sağlayacak biçimde sorgularının yapılması ve savunmalarının alınmasına karar verilmesini" talep ediyoruz. Dedi.

Av. Ömer Kavili söz alarak; Yargılama kollektif bir faaliyettir. Dolayısıyla sanıklar müdafilerinin celse arasında yapmış oldukları bir kısım talebin müdahil avukatların görüşü alınmaksızın değerlendirilmesini uygun görmüyoruz. Mahkeme görüntüde ki tarafsızlığını koruduğunu kararları ile de hissettirmelidir. Diğer yandan daha öncede belirttiğimiz üzere bu davada devletin kodlarının işlediğini ve bilgi örtme ve gizleme yönünde ki uygulamaların devreye girdiğini görüyoruz. Keza; Mahkeme bizce profesörlerin duvarını aşamamıştır. Mahkeme kararında ve yazısında yer almasına rağmen aksine bir davranış ile bizce 12 Eylül İhtilali ile belirli ünvanlara sahip olan üniversite hocalarının bulundukları hastahaneye sanıkları getirtmek yerine ayaklarına giderek incelemelerini yaptıklarını ve bu şekilde gizli vefa borçlarını yerine getirdiklerini düşünüyoruz. Her iki sanık yönünden ancak özellikle Ali Tahsin Şahinkaya yönünden insani ve tıbbi tedbirler alınmak suretiyle sanıkların Mahkemenizde savunma vermelerini talep ediyoruz. Bununla birlikte rapora karşı bu eleştirilerimizin tarihe not düşülmesinin ardından bu güne kadar sanıkların savunmasının alınamaması ve yeni raporlarda ısrar etmemiz durumunda bu durumun devam edecek olmasını dikkate alınarak yeni rapor aldırılması talebinde bulunmuyoruz. Şayet Mahkeme taleplerimizi kabul etmez ve CMK.nın 149/3 maddesi uyarınca teknik araçlarla kayıt sistemi ile savunmanın alınmasına karar verirse sorgunun karşı tarafın insiyatifine ve teknik imkanların getirdiği kısıtlamalara maruz bırakılmamasını, objektifliğin sağlanması açısından en az iki müdahil avukatın sorgu sırasında sanıkların yanında bulunabilmesine ve doğrudan sorgu ile çapraz sorgu yetkimizi kullanabilmek için bu konuda gerekli kararların verilmesi ile tedbirlerin alınması ve ayrıca sanıkların sorularımız karşısında ki jest ve mimiklerinin tespiti açısından da gerektiğinde birden ziyade kamera ile kayıt yapılmasına karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Kazım Genç söz alarak; diğer meslektaşlarımızın beyanlarına iştirak ediyor ve 9 aylık yargılama süreci dikkate alınarak sanıkların bir an önce sorgularının yapılmasını talep ediyorum. Dedi.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak; diğer meslektaşlarımı zın beyanlarına iştirak ediyoruz. Anayasa değişikliğinin ardından 2 yıl geçmiştir. Bu gün 12 Eylül ile ilgili sadece iki sanığın yargılanıyor olmasını kabul edemiyorum ve darbeye karar veren ve en üst düzeyde uygulanmasına katkıda bulunan diğer komutanların da şu an bu dosyada Mahkemece yapılacak suç duyurusu üzerine sanık olmaları gerektiğini düşünüyorum. Diğer meslektaşlarımızın da talep ettiği üzere şayet kayıt sistemi ile ifade alınacak ise teknik imkanların üst düzeyde olması ve doğrudan soru sorma ve çapraz sorgu yetkilerimizin kullanılmasına imkan verecek bir denetimin sergilenmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Mehmet Horuş söz alarak; diğer meslektaşlarımızın ifade alınmasına ilişkin beyanlarına katılıyoruz. Ayrıca yeni sunduğumuz müdahale taleplerimizi de tekrarlıyoruz. diğer yandan bu müdahale talepleriyle ilgili araştırmaları yaparken daha önce de Mahkemece araştırılan ancak bir sonuca ulaşılamayan Milli Güvenik Konseyi kararlarının Meclis Sayfasında yayınlandığını ve dolayısıyla bir şekilde burada arşiv oluştuğunu tespit ettik. Bu konuda gerekli yazışma yapılarak arzulanan belgelerin dosyaya celbi sağlanabilir. Diğer yandan TBMM'de darbeleri araştırma komisyonu kurulmuştur ve bu komisyonun 12 Eylül ile ilgili 180 kişiyi dinleyeceği kamu oyuna yansımıştır. Bu kişiler arasında sanıklar da mevcuttur. Yine kamu oyuna yansıyan haberlerde bu davanın varlığına rağmen sanıklara sanık sıfatı ile davranılmadığını ve adeta bir devlet büyüğü şeklinde davranıldığını görüyoruz. Bu durum başlı başına bizce Anayasanın 138. Maddesine aykırıdır. Diğer yandan bu komisyonun bir rapor hazırlayacağı ve bunun mecliste görüşüleceği mevzuattan kaynaklanmaktadır. Bu görüşmelerin de keza Anayasanın 138. Maddesine aykırı olduğunu düşünüyor ve ilgili komisyona bu hususların hatırlatılmasını, ayrıca söz konusu isim listesinin de komisyondan istenmesini talep ediyoruz. Dedi. Devamla; Mahkemenizin alacağı karar ile "sanıkları" sanık yapın dedi.

Av. Medeni Ayhan söz alarak; celse arasında verdiğimiz müdahale taleplerimizi tekrar ederiz. Anayasa değişikliği topluma anlatılırken bu değişiklik sonrasında bir daha ülkede darbe yapmanın düşünülemeyeceği siyasilerce ifade edilmiştir. Bu davanın göstermelik kalmaması açısından ve yine darbenin insana ve topluma karşı esasen yapılmış olması karşısında iddianameye ek yapılmalı, işkence insanlığa karşı suç, soykırım suçlarının davaya ilave edilmesi gerekir. Diğer yandan bizce darbe Türkiye sağ ve soluna karşı yapılmakla birlikte esas itibarıyla Kürtleri ve Alevileri sindirmek amaçlı yapılmıştır. Bu hususları tekrarlıyoruz. Dedi.

Av. Osman Başer söz alarak; bir önceki celse bir kısım yanlış anlaşılacak beyanda bulunmuş olabilirim. Bunu düzeltiyorum. Ayrıca bu celse bir kısım müvekkil açısından müdahale talebinde bulunuyorum. Ayrıca bir önceki celse bir kısım müvekkil yönünden müdahale talebimizi tekrarlıyoruz. Dedi.

Müdahillik talebinde bulunan Satı Çam, Menekşe Teke, Fatma Bağ, Hüseyin Bağ, Salim Bağ, Alaattin Arıkan, Yılma Durak, Osman Yurt, Reşat Demirçin vekili Av. Osman Başer'in müdahallik talebine ilişkin dilekçeleri alındı, okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Osman Başer vekili Av. Serdal Namkoç'un müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Abdullah SARIGÜNEY'in

Av. Yaşar Kaya söz alarak; KCK soruşturmaları dosyalarıyla tutuklu olduğum için tahliye edilinceye kadar davaya girememiştim. Bu gün itibarıyla Cemil Kırbayır yakınlarının avukatı olarak duruşmaya giriyorum. Darbe suçu TCK ya göre 20 yıllık zaman aşımına tabidir. Dolayısıyla bu dava darbe suçu yönünden zaman aşımına uğramıştır. Esas itibarıyla Mahkemeniz bu sebeplerle iddianameyi dahi kabul etmemeliydi. Bu dava ancak insanlığa karşı suç kapsamında değerlendirilerek devam edebilirdi. Diğer yandan 6352 Sayılı Yasa ile Mahkemenizin yetkileri kaldırılmıştır. Bu kapsamda arkanızda siyasi destek de kalmamıştır. Bu davayı Mahkemenizin hakkıyla yürütebilmesi açısından en azından hukuki desteğin sağlanması için 6352 Sayılı Yasa yönünden Anayasa Mahkemesine başvurmanızı talep ediyorum. Diğer yandan KCK soruşturmaları kapsamında pek çok insan tutuklanmış ve binlerce insan Mahkemeye getirtilerek ifadelerine başvurulmuştur. Yaklaşık 9 ay geçmesine rağmen sanıkların Mahkemeye

getirtilip ifadelerinin alınamamalarını büyük bir eksiklik olarak görüyorum ve bu kapsamda heyetinizi de red ediyorum. Dedi.

Av. Şenal Sarıhan söz alarak; celse arasında vermiş olduğumuz iki müvekkil yönünden müdahale talebimizi tekrar ediyoruz. İlhan Erdost'un ölümü üzerine bu gün itibarıyla eşi ve her iki çocuğu adına müdahale talebimizde bulunuyoruz. İlhan Erdost'un ölümü üzerine alt düzeyde askerler yargılanmıştır. Oysa iddianamenin mantığında sanıkların sistematik işkenceden sorumlu olduğu yönünde değerlendirmeler bulunmaktadır. Bu iddiayı İlhan Erdost dosyası desteklemektedir. Bu dosyanın da celbini ve müdahale talebimizin kabulüne karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak; celse öncesinde yazılı olarak yapmış olduğumuz müdahale taleplerimizi tekrar ederiz. Diğer yandan müdahil Senem Gülbudak vekili olarak ta dilekçemizde belirttiğimiz şekilde sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın mal varlığının araştırılmasıyla ilgili olarak taleplerimizin karara bağlanmasını talep ediyoruz. Dedi.

Sanıklar müdafilerinden soruldu: biz üç avukat olarak kamusal makamını temsil etmekteyiz. Dolayısıyla sanıkların haklarının korunması ve savunmaları açısından gerekli gördüğümüz zaman ve yerde gerekli başvuruları yapmak bizim hakkımız ve yetkimizdir. Bunun dışında sanıkların savunmalarının alınmasıyla ilgili olarak 13/09/2012 tarihli dilekçemizi tekrar ediyoruz. Dilekçemizde ayrıntısıyla belirttiğimiz şekliyle sanıkların CMK 196/4 maddesi hükümlerine göre savunmalarının alınmasını talep ediyoruz. Dedi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi temsilcisi Yıldız Bezginli söz alarak; Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama ve denetim yetkisi vardır. Araştırma komisyonlarının kurulması bu denetim mekanizmalarından bir tanesidir. Darbeleri araştırma komisyonu da bu kapsamda ki denetim mekanizmalarındandır. Anayasanın 138.maddesi kapsamında yargı yetkisinin kullanılması anlamında değerlendirilmemesi gerekir. Dedi.

Av. Kerem Dikmen söz alarak; Ben Siyah Pembe Üçgen İzmir Cinsel Yönetim ve Cinsiyet Kimliği araştırmaları ile ayrımcılığına karşı dayanışma derneği vekiliyim. Bu konuda müdahale dilekçesi hazırladık. Müdahilliğimize karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Dernek vekilince verilen dilekçe alındı. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Ganime Aktaş söz alarak; oğlum 12 Eylül ihtilali sonrasında haksız yere idam edilmiştir. Bu yüzden davacıyım ve müdahilliğime karar verilmesini talep ediyorum. Dedi.

İddia makamından soruldu: Mahkemeye gelen rapor ve yazı cevaplarına şu aşamada diyeceğimiz yoktur. Tevsi tahkikat talepleri ile bir kısım belgelerin celbi ile ilgili müdahil vekillerini istemiş olduğu taleplerin sanık savunmaları alındıktan sonra değerlendirilmesine, dosyaya gelen üniversite raporları ve adli tıp raporları dikkate alındığında sanıkların CMK 196/4 maddesi gereğince sesli ve görüntülü iletişim tekniği kullanılarak savunmaların alınmasına, müdahil vekillerinin bu savunmalarının alınması sırasında en az iki avukat bulunması taleplerinin Mahkemenin düzen ve denetimin sağlanması Mahkemenin yetki alanında bulunduğundan bu konuda Mahkemece karar verilmesine, yine dosyaya gelen müdahillik taleplerine ilişkin dilekçelerinde bu aşamada duruşmaya arizi olarak çıktığımız için doğrudan inceleyemediğimizden söz konusu dilekçe içeriklerinde suçtan gördüklerine ilişkin belge bulunması halinde söz konusu müdahillik taleplerinin kabülüne karar verilmesi, bir kısım müdahil

vekillerinin Anayasaya Aykırılık iddiasının bu aşamada ciddi bulunmadığından reddine karar verilmesi, ayrıca müdahil vekili Av. Yaşar Kaya'nın red'i hakim talebinin ise CMK 31/b maddesi kapsamında derhal reddine karar verilmesi kamu adına talep ve mütala olunur. Dedi.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Tüzel Kişiliklerin müdahale talepleri ile ilgili olarak;

Kuruluş tarihi ve amacı birlikte değerlendirildiğinde; Siyah Pembe Üçgen İzmir Cinsel Yönetim ve Cinsiyet Kimliği Araştırmaları ile Ayrımcılığına Karşı Dayanışma Derneğinin müdahillik talebinin REDDİNE,

2- Gerçek Kişilerin müdahale talepleri ile ilgili olarak;

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıkların yargılandıkları suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, bu suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında ;

Suçtan zarar zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca ;

a- 1402 Sayılı Yasaya muhatap olan ve bu konuda gerekli belgeleri sunan Baki BATMAZ, Hayri ERDOĞAN ve Tahir ÖĞMEN'in davaya müdahil olarak KABULÜNE,

b- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında göz altında iken öldüğü anlaşılan İlhan ERDOST'un yakınları Gül ERDOST ve Alaz ERDOST'un davaya müdahil olarak KABULÜNE,

c- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında Türkiye Büyük Millet Meclisi kararı olmaksızın idam edilen Ali AKTAŞ'ın annesi Ganime AKTAŞ ve kardeşi Nursel GEZGİN ile aynı şekilde idam edilen Fikri ARIKAN'ın ağabeyi Alaattin ARIKAN'ın davaya müdahil olarak kabullerine, vekilinin davaya müdahil vekili olarak KABULÜNE,

d- Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan diğer özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin REDDİNE,

e- Daha önce müdahale talebi reddedilen müdahillik taleplerinde müdahilliği kabule ilişkin gerekli belgelerin sunulmadığı anlaşıldığından yeniden yapılan taleplerin REDDİNE,

3- Müdahilliklerine karar verilen gerçek kişilerin vekillerinin de davaya müdahil vekil olarak kabullerine,

4- Av. Yaşar Kaya'nın 6352 Sayılı Yasanın Mahkememiz ile ilgili olan bölümlerinin Anayasaya Aykırılığı iddiası Mahkememizce Anayasa'nın 152.maddesi uyarınca "Ciddi Görülmediğinden" Anayasa Mahkemesine başvurulması talebinin REDDİNE,

5- Av. Yaşar Kaya'nın Mahkememiz heyetini reddi isteminin CMK.'nın 31.maddesi uyarınca red sebebi ve delillerinin gösterilmemesi ile red isteminin duruşmayı uzatmak amacı ile yapıldığının açıkça anlaşılması sebebiyle REDDİNE,

6- Daha öncede karar verildiği üzere tevsi tahkikat ile ilgili taleplerin sanık savunmaları alındıktan sonra karara bağlanmasına,

7-a) Sanıklarla ilgili son olarak üniversite hastahanelerinden alınan heyet raporları ile Adli Tıp Kurumundan alınan heyet raporlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında sanıkların savunmalarının CMK.'nın 196/4.maddesindeki düzenlemelere uyularak alınmasına,

b-) Ceza Muhakemesinde ses ve görüntü bilişim sisteminin kullanılması hakkındaki yönetmelik hükümleri de dikkate alınarak her iki sanığın bulundukları veya bulunacakları yer itibarıyla gerekli sistemin kurulması açısından Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığına müzekkere yazılmasına,

Her iki sanığın ifade vereceği yerde yasa ve yönetmelik hükümleri de gözetilerek Naip Hakim bulundurulmasına, bu amaçla İstanbul Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesine talimat yazılmasına,

Sanıkların ifade verme sırasında yanlarında Naip Hakim bulundurulacak olması ve tüm işlemlerin her anı itibarıyla kamera kaydına alınacak olması karşısında müdahil avukatlardan en az birinin bu yerde hazır bulundurulmaları talebinin REDDİNE,

8- Sanık müdafilerine ve müdahil vekillerine sanıklara sorulmasını istedikleri soruları (doğrudan soru sorma ve çapraz sorgu hakları saklı kalmak üzere) duruşma öncesi Mahkememize yazılı olarak sunmaları için süre verilmesine,

9- Sanık müdafilerine ve müdahil vekillerine tevsi tahkikat taleplerinin duruşma günü öncesine kadar yazılı olarak sunmaları için süre verilmesine, daha önce yapılan ve değerlendirilmeyen tevsi tahkikat taleplerinin de bu kapsamda yenilenmesine,

10- Sanıkların mal varlıklarının araştırılması ile ilgili olarak MASAK'dan gelen rapor ve eklerinde dava dışı kişilerle de ilgili gizli kalması gerekebilen mali bilgiler içerdiğinden 2 klasör halindeki belgelerin 17 - 20/09/2012 tarihleri arasında ki 3 gün içerisinde örnek alınmaksızın incelenebilmesine, akabinde bu belgelerin emanete alınmasına,

Bu nedenlerle duruşmanın 20/11/2012 günü saat:09:45'e bırakılmasına,

Yargılamaya 21/11/2012 ve 22/11/2012 günlerinde de aynı saatte devam olunmasına oybirliği ile karar verildi. 14/09/2012

Başkan 33990 Üye 33300 Üye 34184 Yedek Üye 37544 Katip 136018

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 16/11/2012

CELSE NO : 8.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Her ne kadar dava dosyasının duruşması bugün değil ise de; Mahkememizin 2012/3 esas sayılı dava dosyasının 14/09/2012 günlü duruşmasında verilen ara kararı uyarınca; her iki sanığın ifade vereceği yerde yasa ve yönetmelik hükümleri de gözetilerek Naip Hakim bulundurulmasına ilişkin karar verildiği anlaşılmakla re'sen celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Sanık Ahmet Kenan Evren'in kimlik tespitinin ve iddianamenin okunacağı gün olan 20/11/2012 günü Mahkememiz Yazı İşleri Müdürü Havva Keskin'in sanığın yanında hazır bulunmasına, aynı gün sanık Ali Tahsin ŞAHİNKAYA'nın yanında İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi Yazı İşleri Müdürünün bulunmasına,

2- Sanık Ahmet Kenan Evren'in savunmalarının tespit edileceği günler olan 21/11/2012 ve 22/11/2012 günleri Mahkememiz Üye Hakimi Muhammet Alabaş'ın sanığın yanında hazır bulunmasına oy birliği ile karar verildi. 16/11/2012

Başkan 33990

Üye 33300

Üye 34184

Katip 136018

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 20/11/2012

CELSE NO : 9.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ALİ ERTAN 37411

CUMHURİYET SAVCISI : CEMİL TUĞTEKİN 34074

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 9.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar geldi. Yerine alındı.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeden Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Milliyetçi Hareket partisi vekili Av. Yücel Bulut, TÖB DER Temsilcisi İsmet Yalçınkaya, Yeni Asya Gazetesi sahibi Mehmet Kutlular vekili Av. Turgut İnal,

Ahmet Türk, Nurettin Yılmaz, Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülten ve Diyarbakır Barosu vekili Av. Öztürk Türkdoğan, Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekilleri Av. Mehmet Horuş, Av. Kazım Genç, Av. İlyas Danyeli ve Av. Ali Sarıgül Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş , Erdem Şenocak vekili Av. Mehmet Rıfat Bacanlı geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülten vekili Av. Fikret Babaoğlu, Senem Gülbudak vekilleri Av. Arif Ali Cangı, Av. Ömer Kavili , Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Hayri Erdoğan vekili Av. Arif Ali Cangı, Ganime AKTAŞ ve Nursel GEZGİN vekili Av. Mehmet Horuş, Suzan Akyüz Yazgan ve Mahinur Kardaş vekili Av. Şener Akyüz geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahiller Senem Gülbudak, Rıza Baktemur, Aynur Hayrullahoğlu, Yılmaz Yukarıgöz, Sabire Yazgan Serin, Şener Öztürk, Ahmet Cihan, Hüseyin Doğan, Şükrü Bütün geldiler. Yerlerine alındılar.

TÖB-DER temsilcisi İsmet Yalçınkaya vekilleri Av. İsmail Çelik ve Şükrü Güner geldiler. Yerlerine alındılar.

Bir önceki celse sanıkların savunmalarının CMK.'nın 196/4. Maddesi uyarınca alınmasına karar verildiği, her iki sanığında bulundukları tedavi kurumunda oldukları ve bu durumun Mahkememiz duruşma salonuna kurulan sistem ile sanıkların bulundukları tedavi kurumlarına geçici olarak kurulan sistemler aracılığıyla Mahkeme Salonuna yansıtıldığı ve her iki sanığında Mahkeme salonunda ki ekranlar sayesinde görülebildikleri ve Ceza Muhakemesinde ses ve görüntü bilişim sisteminin kullanılması hakkındaki yönetmelik hükümlerindeki teknik imkanların yerine getirildiği anlaşıldı.

Mahkememizce alınan karar doğrultusunda her iki sanığın yanında Yazı İşleri Müdürlerinin görevli bulunduğu; ayrıca İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesine yazılan talimat uyarınca da savunmanın alınacağı

gün için Naip Hakim görevlendirmesinin yapıldığı keza Mahkememizce de Naip Hakim görevlendirmesinin yapıldığı anlaşıldı.

CMK.'nın 183. Maddesi uyarınca "Adliye binası içerisinde ve duruşma başladıktan sonra duruşma salonunda her türlü sesli veya görüntülü kayıt veya nakil olanağı sağlayan aletlerin kullanılamayacağı, bu hususun ifade alınması süresi boyunca sanıkların bulundukları hastahane odası içerisinde de geçerli olduğu, aksine davranışın TCK.'nın 286. Maddesi uyarınca suç teşkil edeceği" hususunda duruşma salonunda bulunanlar bir kez daha ihtar edildi.

Müdahillik talebinde bulunanlar vekili Av. Medeni Ayhan'ın vekillerine ilişkin olarak müdahillik talebinin reddine karşı itirazlarını içerir dilekçe verdiği, talebin Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesince incelenerek itirazın reddine ilişkin karar verildiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Katılanlar vekili Av. Arif Ali Cangının sanıkların taşınmazları, şirket hisseleri, araçları ve bankalardaki mevduatları üzerine tedbir konulması ve 14/09/2012 günlü duruşma tutanağının 10 nolu ara kararından dönülmesinin reddine ilişkin karara itirazlarını içerir dilekçe verdiği, itirazın Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesince incelenerek itirazın reddine ilişkin karar verildiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında; Nevzat Kilim'in, Mustafa Kaya'nın, Turgut Sezer'in, , Servet Akıncı'nın, Ali Aksakal'ın, Hüseyin Karadeniz'in, İskender Doğan'ın, Gülnigar Canan'ın, Musa Gülçehre'nin, Zeynep Kanbur'un, İnsaf Karabulut'un, Kuddusi Tokaç'ın, Abdurrahman Saran'ın, Mehmet Mehdi Teğin'in, Ahmet Mortaş'ın, Ramazan Çelik, Hikmetullah Özmen, İbrahim Batun, Şükrü Aslan, Şükrü Akbal, Hasan Çelik vekili Av. Medeni Ayhan'ın, Rahima Sak, Muhbet Sak, Ferik Sak, Şemsettin Sak, Kerem Sak, Taybet Sak, Faysal Sak, Tevfik Sak, Amine Sak, İskan Sak, İkram Sak, İslam Sak, vekili Av. Rojbin Tugan Kalkan'ın müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında; Ali İbrahim Önsoy'un, Tahir Canan'ın ve Gülnigar Canan'ın müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında; Bülent Gürkut, Alişen Özkan, Alp Kağan Polatkan ve Gani Tekin'in davaya ilişkin beyanlarını içerir dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında CMK. 250. Madde İle Yetkili Ankara C.Başsavcılığı Adli Emanetinde yer alan belge ve dokümanların Ankara C.Başsavcılığı Adli Emanetine nakillerinin yapıldığı ve ilgili Emanet Eşya Makbuzlarının Mahkememize gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

YÖK Başkanlığından Mahkememize gelen müzekkere ile 1402 Sayılı kanun kapsamında görevine son verilen öğretim görevlileri ile ilgili ek bilgi verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahil Milliyetçi Hareket Partisi vekili Av. Yücel Bulut'un tevsi tahkikat taleplerini içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahil Milliyetçi Hareket Partisi vekili Av. Yücel Bulut'un sanıklara sorulmasını istedikleri sorulara ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahiller Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Ganime Aktaş, Nursel Gezgin, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu, Cabbar Özmen, Senem Gülbudak, Ahmet Türk vekilleri Av. Kazım Genç, Av. Mehmet Horuş, Av. Arif Ali Cangı, Av. Ali

Sarıgül, Av. İlyas Danyeli, Av. Senih Özay, Av. Ömer Kavilli, Av. Aydın Erdoğan, Av. Tacim Coşkun, Av. Müşir Deliduman, Av. Hasan Tatar ve Av. Öztürk Türkdoğan'ın sanıklara sorulmasını istedikleri sorulara ilişkin dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahiller Ahmet Türk, Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülten ve Diyarbakır Barosu vekili Av. Öztürk Türkdoğan'ın sanıklara sorulmasını istedikleri sorulara ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Ömer Kavili söz alarak; Bir ara ekranda her iki sanık gözükmüş ise de; konuştuğum esnada diğer bir sanığı göremiyoruz. Ayrıca görüntü kalitesini yetersiz buluyoruz. Kamera kadracının teknisyenlerin eline bırakıldığını anlıyoruz. Keza Mahkemece sanıkların ifadesi alınırken müdahil avukatlardan en az ikisinin bulunması talebimiz red edilmiştir. Oysa biz sanık avukatlarının sanıkların yanında olduğunu ekrandan gördük. Dolayısıyla Mahkemece yanlara eşit davranma ilkesine aykırı davranılmıştır. Keza sanıkların beyanlarının alınacağı odada sanıklar dışında başka kimselerde olabilir. Bu durumuda Mahkemenin dikkate almasını ve gerekli tedbiri almasını talep ediyoruz. Dedi.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak; ben salonda aleniliğin sağlandığına inanmıyorum. Çünkü çok az kişi salonda bulunmaktadır. Dedi.

Diğer yandan; davanın önemi dikkate alındığında esas itibarıyla sanıkların görüntüleri sadece Mahkeme salonunda değil tüm Türkiye de izlenebilmesi gerekir. Dedi.

Av. Ömer Kavili söz alarak; Mahkemenizin daha önceki celselerinde ayrı bir sistem çalıştırılmıştır. Bu sistemin MİT'e ait olduğunu düşünüyoruz. Daha önceki duruşmalarda iş bu Mahkeme Heyetinin teknik cihaz çalıştırılması yönünde bir ara kararı olmamasına rağmen mikrofon ile konuşmalar sırasında ses kayıt edildiğini gösteren ışıklı dalgalanmaların olduğu görüldüğünden Mahkeme Heyetinden bu konuda bilgi istenmiş ise de; İdari bir işlem olduğu ve yapılan kayıtların bir suretinin biz müdahil avukatlarına verilemeyeceği yönünde bilgi ortaya çıkması çerçevesinde 5271 Sayılı CMK.'da ki "ses ve görüntü kayıt edici cihaz kullanılması yasağı" her ne kadar sanıkların lehine yorumlanarak iş bu davanın kamu oyundan kaçırılması görüntüsünü yaratacak şekilde kullanılmış ise de ; Mahkemenin kanunda ki yasağı işaret eden beyanı çerçevesinde şu andaki ekran görüntüsünü ve ses iletimini sağlayan cihazlar dışındaki 4 adet kamera cihazı ile Mahkeme Başkanına göre sağ köşede bulunan ve bir insan boyundan daha yüksek boyuttaki ses kayıt edici cihazında kapatılması yönünde Mahkeme Başkanı ile aramızda hukuki yorum farkı ortaya çıktığı anlaşıldığından usul kanunu gereğince heyet halinde bir ara karar verilmesini katılan makam olarak talep ediyoruz. Dedi.

Av. Osman Başer söz alarak; 12 Eylül ün ardından kurulan askeri mahkemelerde yargılamanın hızlandırılması içen steno ve stenograf kullanılmıştır. Mahkememiz duruşmalarında da bu sistemin kullanılmasını talep ediyoruz. Dedi.

Av. Mehmet Horuş söz alarak; sanıkların yaşlı olmaları sebebiyle bir kısım tıbbı müdahaleye maruz kalabilirler. Ancak bunun görüntülerinin de ekrandan kaçırılmaması gerekir. Çünkü bulundukları yer duruşmanın devamı niteliğinde ki bir yerdir. Dedi.

Av. Kazım Genç söz alarak; daha önce heyetiniz 4 hakimden oluşuyordu. Bugün 3 hakimden oluşuyor. Bu durumunda tutanağa geçmesini talep ediyoruz. Dedi.

Söz konusu sistemin bu ve benzeri başka dosyalarda zaman zaman kullanılan bir sistem olduğu ve Mahkememizin 2009/20 E. Sayılı dosyasında gerekmekle Ankara Adliyesinde sadece Mahkememizde ait olmakla ancak diğer Mahkemelerce gerektiğinde kullanılmak üzere "gizli tanık sistemi"nin bir parçası olarak kurulduğu tespit edildi.

İddia makamından soruldu: Bir kısım müdahil vekillerinin tüm talepleri birlikte değerlendirildiğinde; CMK.'nın 182. Maddesine göre duruşma için gerekli alaniyetin sağlandığı, duruşmaya ilişkin diğer tedbirlerin Mahkeme Heyetine ait tasarruflar olduğu ve bu tasarruflara ilişkin her hangi bir usulsüzlük bulunmadığı, sanıkların CMK.'nın 196/4 maddesi dikkate alınarak sorgulandıkları ve gerekli teknik hazırlıkların yapıldığının görüldüğü anlaşıldığından belirtilen nedenlere ilişkin taleplerin reddine karar verilmesi talep olunur. Dedi.

Av. Ömer Kavili söz alarak; Savcılık meslek standartlarına uymayan, Budapeşte ilkelerine aykırı olan ve gerekçesiz olan mütalayı kabul etmiyoruz. Talebimiz doğrultusunda karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Sanıklar müdafinden soruldu: Talebin reddine karar verilmesi talep olunur. Dedi.

Dosya incelendi.(Heyet müzakare için salondan ayrıldı ve daha sonra döndü)

G.D:

1- Mahkememiz salonunda müdahilliğine karar verilen kurum temsilcileri, özel kişiler, seyirciler, medya temsilcileri, müdahillik talebinde bulunmamakla birlikte iddianamede ismi geçen kişilerin bulunduğu bu şekilde aleniyetin sağlandığının tespitine,

2- Duruşmanın başından itibaren ve şu an Mahkememiz Duruşma salonunda sadece CMK.'nın 196/4 maddesi uyarınca kurulmuş olan sistem çalıştığından ve başkaca bir sistem çalışır halde bulunmadığından keza şu an çalışır vaziyetteki kamera ve mikrofonlar bu sistemin birer parçası durumlarında olduklarından bu sistemin kapatılması talebinin reddine,

3- Sanık müdafi her zaman için sanığın yanında bulunabileceğinden bu konudaki talebin reddine, daha önce müdahiller avukatlarından en az ikisinin sanıkların yanında bulundurulması talebin reddi yönünde karar verildiğinden yeniden bu konuda karar verilmesine yer olmadığına,

4- Sanıkların bulunduğu yerde Mahkememizce görevlendirilen Yazı İşleri Müdürü ile teknik işlemlerin devamlılığı için orada bulunması gereken Bilgi İşlem görevli - görevlileri, sanık avukatı ve sanıkların sağlık durumlarıyla ilgili olarak görevli olan sağlık görevlileri dışında kimsenin bulunamayacağının tespitine ve bu konuda söz konusu yerlerde gerekli tedbirin alınmasına,

5- Söz konusu savunmanın alındığı yerin zaman zaman tamamının kamera gezdirilmek suretiyle gösterilmesine, ayrıca sanıkların görüntüsünün daha iyi yansıtılması açısından teknik görevlilerin yeni düzenleme yapmalarına (kadrac ve kameranın yakınlığı açısından),

6- Sanıkların sağlık durumları ve yaşlılıkları dikkate alındığında; doğal ihtiyaçlarının bulunması veya tıbbi müdahaleye gereksinim duyulması halinde bu yerlerde bulunan Yazı İşleri Müdürünce bilgi verilmesi ile duruşmaya ara verilmesine ve bu hususların zapta geçilmesine oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık duruşmaya devam olundu. (Gerekli teknik imkanların düzeltilmesi açısından 10 dk duruşmaya ara verildi ve daha sonra kaldığı yerden devam olundu.)

Müdahil vekillerinin talebi doğrultusunda Mahkememizin 16/11/2012 tarihli ara kararı uyarınca; kimlik tespitinin yapılacağı ve iddianamenin okunacağı gün Ankara da sanık Kenan Evren'in yanında Mahkememiz Yazı İşleri Müdürü Havva Keskin'in , aynı gün sanık Ali Tahsin Şahinkaya'nın yanında İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi Yazı İşleri Müdürünün, sanık Kenan Evren'in savunmasının alınacağı günlerde Naip Hakim olarak Mahkememiz Hakimi Muhammet Alabaş'ın yapılan yazışmalar uyarınca ise; İstanbul da İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi hakiminin Naip hakim olarak bulunmasına karar verildiği konusunda bilgi verildi.

İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi Yazı İşleri Müdürü Şafaknur Dededen soruldu: Şu an bulunduğumuz odada benim dışında sanık müdafi Av. Burak Başkale, bilgi işlem görevlisi Yücel Akbulut bulunmaktadır. Sağlık görevlileri ise zaman zaman odaya girip çıkıyorlar. Bizim dışımızda ve sanık dışında odada kimse yoktur. Dedi.

Mahkememiz Yazı İşleri Müdüründen soruldu: Şu an bulunduğumuz odada sanık Ahmet Kenan Evren, sanık müdafi Av. Sezin Duygu Tuncer, Ankara Bilgi İşlem Müdürü Ümit Demircan, Bakanlık bilgi işlem görevlileri Burak Kiriş ve Abdulaziz Yavuz ile sanığın doktoru Abdulkadir Akın, Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi zabıt katibi Hakan Kocaoğlu, hemşire Perihan Özden bulunmaktadır. Bunlar dışında kimse bulunmamaktadır. Dedi.

Av. Ömer Kavili söz alarak; Hakimler hakimlik yetkilerini başka meslekten olanlara devir edemez. Dolayısıyla her iki sanığın yanında bir Naip Hakim in bulunması gerektiğini, aksine davranışın hukuksuz olduğunu belirtiyoruz ve bu hususun zapta geçmesini istiyoruz. Dedi.

Sanık müdafinden soruldu: Mevcut durum savunma hakkımızı kısıtlamamaktadır. Muvafakatımız vardır. Bir diyeceğimiz yoktur. Dedi.

Sanıkların kimliklerinin tespitine geçildi.

SANIK 1- AHMET KENAN EVREN: HAYRULLAH ve NACİYE oğlu, 01/01/1918 ALAŞEHİR doğumlu, Halen Ankara Gata Hastahanesinde bulunur. Merkez Ordu Evi Yanı Korumalı Konaklar Kemal Kayacan Apt. D:10 Çankaya / ANKARA adresinde ikamet eder. Aylık gelirinin 13.330.-TL olduğunu beyan eder, askeri akademi mezunu.

SANIK 2- ALİ TAHSİN ŞAHİNKAYA: ŞAKİR ve HAYRİYE oğlu, 11/10/1925 MERZİFON doğumlu, Halen İstanbul Gata Hastahanesinde bulunur. Fenerbahçe Orduevi Korumalı Lojmanlar İSTANBUL adresinde ikamet eder. Askeri akademi mezunu, aylık gelirinin 6.800.-TL olduğunu beyan eder.

Mahkememizce daha önce verilen ara kararı uyarınca; iddianamenin okunması hususunda TRT den bir görevli talep edildiği ve TRT de görevli Cüneyt Gündoğdu'nun duruşma salonunda hazır bulunduğu anlaşıldı ve CMK.'nın 191. Maddesi uyarınca iddianamenin okunmasına geçildi. (11:15)

İddianamenin okunması sırasında bazı müdahil avukatlarının başka Mahkemelerde ki duruşmaları gerekçesiyle salondan ayrıldıkları, içlerinden bazılarının geriye döndüğü; keza seyirci, basın mensubu ve müdahillerden de salondan ayrılıp salona tekrar dönenler olduğu tespit edildi.

Saat:11:53 olduğunda iddianamenin 9.sayfasına kadar okunmasının tamamlandığı anlaşıldı ve saat:13:10 da duruşmaya devam edilmek üzere duruşmaya ara verildi.

Sanıkların sağlık problemleri ve yerleşmelerinde yaşanan güçlük nedeniyle saat:13:25 de duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

Saat:14:10 olduğunda iddianamenin 21.sayfasına kadar okunmasının tamamlandığı anlaşıldı ve saat:14:20 de duruşmaya devam edilmek üzere duruşmaya ara verildi.

Saat: 14:30 olduğunda duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

İddianamenin devamı sırasında sanıklardan Ali Tahsin Şahinkayanın fincanda bir şey içtiğinin görülmesi üzerine bir kısım müdahil vekili sanığın hareketini Mahkemeye saygısızlık olarak değerlendiriyoruz. İlaç alıyor ise hakkıdır, ilaç değil de kahve ve benzeri bir şey içiyor ise bunu Mahkemeye saygısızlık olarak değerlendiriyoruz. Bu sırada sanığında konuştuğunu görüyoruz ve sözlerinin yansıtılmasını istiyoruz. Dedi.

Sanık Ali Tahsin Şahinkayadan soruldu: Sıcak su içiyorum. Dedi.

Müdahiller vekili söz alarak; sanık önce kahve dedi. Orada ki bir kişi daha kahve söyledi. Ancak daha sonra doğabilecek tepkiler dikkate alınarak sıcak su şeklinde söylendi. Bu hususun zapta geçmesini istiyoruz. Dedi.

Sanıkların yaş ve sağlık durumları duruşma salonunda benzeri şekilde su içilmesi ve bu konuda Mahkememizin töleranslı davranması, duruşma salonunda dahi uyuklama durumunda olan seyircilerin olması, dolayısıyla iddianamenin okunmasının uzun sürecek olması karşısında sanıkların uykularını geciktirecek sıvıları alabilmeleri yönünde Mahkemece izin verildi.

İddianamenin 30. Sayfasının sonuna kadar iddianamenin okunması tamamlandı.

İddianamenin 31. Sayfası ile 57. Sayfası arasında beyanlar bölümünün olduğu görüldü. Bu bölümdeki beyanların özetlenerek okunabileceği tespit edildi.

Sanıklar müdafinden soruldu: Bizcede ilgili bölüm özetlenerek okunabilir. Dedi.

Müdahiller vekillerinden soruldu: Bizcede ilgili bölüm özetlenerek okunabilir. Dediler.

Dosya incelendi.

G.D:

İddianamenin 31 - 57. sayfalarında ki beyanların özetlenerek okunmasına karar verildi.

İddianamenin ara karar doğrultusunda okunmasına devam olundu.

Saat:15:23 olduğunda iddianamenin 59.sayfasına kadar okunmasının tamamlandığı anlaşıldı ve saat:15:33 de duruşmaya devam edilmek üzere duruşmaya ara verildi.

İddianamenin kaldığı yerden okunmasına saat:15:44 de devam olundu.

İddianamenin 67. Sayfası ile 73. Sayfasının başına kadarki bölümde sanık savunmalarına yer verildiği, iddianamenin asli unsurunun olmayışıda dikkate alınarak bu bölümün geçilebileceği tespit edildi.

Sanıklar müdafinden soruldu: Bizde aynı kanaatteyiz. Bu bölüm geçilerek iddianamenin okunmasına devam edilebilir. Dedi.

Müdahiller vekillerinden soruldu: Bizde aynı kanaatteyiz. Bu bölüm geçilerek iddianamenin okunmasına devam edilebilir. Dediler.

Dosya incelendi.

G.D:

İddianamede sanıkların savcılık beyanlarının yer aldığı ve yine yazılı sanık müdafinin savunmasının özetlendiği bölümün atlanarak iddianamenin okunmasına devam edilmesine oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

Alınan karar doğrultusunda iddianamenin okunmasına 73.sayfadan itibaren devam edildi.

Saat 16:40 itibarıyla iddianamenin okunmasının tamamlandığı anlaşıldı.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Duruşmada iddianameyi okuyan TRT görevlisi Cüneyt Gündoğdu'ya emek ve mesaisine karşılık olmak üzere 700 TL ücret takdirine,

2- Mahkememizin 14/09/2012 tarihli ara kararı uyarınca duruşmaya 21/11/2012 günü saat:09:45'de devam edilmesine oybirliği ile karar verildi. 20/11/2012

Başkan 33990

Üye 33300

Üye 37411

Katip 136018

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 21/11/2012

CELSE NO : 10.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ALİ ERTAN 37411

CUMHURİYET SAVCISI : CEMİL TUĞTEKİN 34074

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 10.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi Av. Bülent Hayri Acar geldi. Yerine alındı.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeden Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Milliyetçi Hareket partisi vekili Av. Yücel Bulut, TÖB DER Temsilcisi İsmet Yalçınkaya,

Baskın Oran vekili Av. Oya Aydın, Gül Erdost ve Alaz Erdost müdafi Av. Şenal Sarıhan, Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekilleri Av. Mehmet Horuş, Av. Kazım Genç Av. Ali Sarıgül Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş , Erdem Şenocak vekili Av. Mehmet Rıfat Bacanlı geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Berfo Kırbayır, Mikail Kırbayır, Fatma Gülten vekili Av. Fikret Babaoğlu, Senem Gülbudak vekilleri Av. Arif Ali Cangı, Av. Ömer Kavili , Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Hayri Erdoğan vekili Av. Arif Ali Cangı, Ganime AKTAŞ ve Nursel GEZGİN vekili Av. Mehmet Horuş, Suzan Akyüz Yazgan ve Mahinur Kardaş vekili Av. Şener Akyüz geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahiller Senem Gülbudak, Rıza Baktemur, Aynur Hayrullahoğlu, Yılmaz Yukarıgöz, Sabire Yazgan Serin, Şener Öztürk, Ahmet Cihan, Hüseyin Doğan, Şükrü Bütün geldiler. Yerlerine alındılar.

TÖB-DER temsilcisi İsmet Yalçınkaya vekilleri Av. İsmail Çevik ve Av. Şükrü Güner geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen kişi ve kurum vekillerinden;

Av. Kemal Akkurt, Av. Muharrem Özkaya, Av. Kazım Genç, Av. Ekin Sarıakalın, Av. Cevriye Aydın, Av. Senih Özay geldiler. Yerlerine alındılar.

CMK.'nın 183. Maddesi uyarınca "Adliye binası içerisinde ve duruşma başladıktan sonra duruşma salonunda her türlü sesli veya görüntülü kayıt veya nakil olanağı sağlayan aletlerin kullanılamayacağı, bu hususun ifade alınması süresi boyunca sanıkların bulundukları hastahane odası içerisinde de geçerli olduğu, aksine davranışın TCK.'nın 286. Maddesi uyarınca suç teşkil edeceği" hususunda duruşma salonunda bulunanlar bir kez daha ihtar edildi.

Sezar Atmacanın müdahillik talebine ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Penbe Çakır vekilleri Av. Cevriye Aydın ve Av. Sevda Bayramoğlunun müdahillik talebine ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Bülent Gürkut'un davaya ilişkin beyanlarını içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Mahkememizce alınan karar doğrultusunda her iki sanığın yanında Naip Hakimlerin görevli bulunduğu anlaşıldı.

Mahkememiz ile sanıkların bulundukları sağlık kuruluşları arasında kurulan sistem açıldı ve her iki sanığında ilgili sağlık kuruluşlarında dünkü halleri ile bulundukları görüldü.

Mahkememizin 16/11/2012 tarihli ara kararı uyarınca; sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın yanında İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi hakimi Seyfettin Mermerci'nin, sanıklardan Ahmet Kenan Evren'in yanında Mahkememiz Hakimi Muhammet Alabaş'ın hazır olduğu anlaşıldı.

İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi Seyfettin Mermerciden soruldu: Bulunduğumuz odada sanık Ali Tahsin Şahinkaya, sanık müdafi Av. Burak Başkale , sağlık görevlisi Seza Zorgun, Yazı İşleri Müdürü Şafak Nur Dede, bilgi işlem görevlisi Yücel Akbulut bulunmaktadır. Bunların dışında odada kimse bulunmamaktadır. Dedi.

Mahkememiz Hakimi Muhammet Alabaşdan soruldu: Bulunduğumuz odada sanık Ahmet Kenan Evren, sanık müdafi Av. Sezin Duygu Tuncer, sağlık görevlisi Yalçın Gökoğlan, bilgi işlem görevlisi Burak

Kiriş, Abdulaziz Yavuz, Ümit Demircan, hemşire Perihan Özden, Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi zabıt katibi Hakan Kocaoğlu bulunmaktadır. Bunların dışında kimse bulunmamaktadır. Dedi.

Av. Fikret Babaoğlunun sanık müdafini hedef alarak bağırması üzerine uyarıldı.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak konuşmaya başladı. Konuşmanın başlangıç kısmında sanık müdafini hedef alarak yüksek sesle konuşması üzerine uyarıldı. Devamla; savunma bir rehavet içindedir. Zira sanıklar aynı zamanda sistematik işkenceden de yargılanmaktadırlar. Dava sadece 146.maddeye muhalefet değildir. Savunmalar alınırken bu hususun sanıklara önemli bir şekilde hatırlatılması gerektiğini düşünüyorum. Dedi.

Sanık müdafinden soruldu: Mahkeme bir nev'i tüm Türkiye'nin huzurunda devam etmektedir. Salonda bulunan biz avukat hukukçuların mesleğin asgari nezaket ilkelerini gözetmesi gerekir. Bir meslektaşım tarafından başka bir ortamda uyarılmayı kabul ederim. Ancak salonda bu şekilde uyarılmayı kabul etmem mümkün değildir ve bu olayı yapılmamış sayıyorum. Diğer yandan CMK.'nın 225.maddenin hükmü açıktır. Mahkeme sadece iddianamede ki fiil ve olguları yargılamak durumundadır. Ayrıca iddianamede işkence suçuna ilişkin tefrik kararı verildiği açıkça yazılmaktadır. Dolayısıyla Mahkemeniz iddianamede belirtilen ve özgülenen suçu yargılamak durumundadır. Talebin reddine karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak; belki sözlerimi yüksek sesli olarak ifade etmiş olabilirim. Ancak sözlerimin arkasındayım. Dedi.

İddia makamından soruldu: İddianamede ki anlatım ve sevk maddesi doğrultusunda sanıkların savunmalarının alınması gerektiği kanaatine varıldığından sanıklar yönünden cezalandırılması istenilen madde gözetilerek savunmalarının alınması görüşündeyiz. Dedi.

(Bu sırada sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'ya tıbbi müdahale yapıldığı anlaşıldı ve sonuçlanmasının ardından yargılamaya devam olundu)

Dosya incelendi.

G.D:

1- İddianamede işkence olayları yanı sıra başka olaylara da yer verildiği ancak işkence ve bu olaylarda somut suç isnatında bulunulmadığı Mahkememizin 06/04/2012 tarihli duruşmasında 14.nolu ara kararı ile sanıklar hakkında sistematik olarak işkenceye neden olma ve ayrıca duruşma zabıtları ile yargılama aşamasında Mahkememize verilen dilekçelerde belirtilen suçlar yönünden suç duyurusunda bulunulduğu hususu ve CMK.'nın 225.madde içeriği dikkate alındığında; talebin reddi ile iddianamede belirtilen suç ve sevk maddeleri yönünden sanıkların savunmasının alınmasına karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

Suçlamalar ayrıntısıyla anlatıldı.

Sanıklara bir önceki duruşmada tespit edilen kimlikleri tahtında sanıklardan Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya'ya yüklenen suç hakkında açıklamada bulunmamalarının yasal hakları olduğu ve

CMK.nun 147 ve 150. maddeleri uyarınca müdafii tayin haklarının bulunduğu, müdafi seçecek durumda olmadıkları taktirde CMK.nun 150. maddesi uyarınca istemi halinde baro tarafından atanacağı, şüpheden kurtulmaları için somut delilinin toplanması için yasal hakları hatırlatıldı.

Ayrıca müdafii seçebilecek durumda olunmadığı beyan edildiği taktirde baroca görevlendirilecek müdafiiye yapılacak ödemelerin yargılama giderinden sayılayacağı ve mahkumiyet halinde bu yargılama giderinin sanıklardan tahsil edileceği ihtar edildi.

SANIK AHMET KENAN EVRENDEN SORULDU: Ben tüm haklarımı anladım. Savunmamı bu celse müdafim eşliğinde yapacağım. Dedi.

SANIK ALİ TAHSİN ŞAHİNKAYADAN SORULDU: Ben tüm haklarımı anladım. Savunmamı bu celse müdafim eşliğinde yapacağım. Dedi.

SANIKLAR MÜDAFİNDEN SORULDU : Bizde savunmamızı yapacağız dediler.

Av. Ömer Kavili söz alarak; CMK.'nın 200.madde uyarınca sanığın yüzüne karşı suç ortaklarından birinin veya tanığın gerçeği söylemeyeceğinden endişe edilirse Mahkeme sorgu ve dinleme sırasında o sanığın Mahkeme salonundan çıkarılmasına karar verebilir şeklinde bir düzenleme vardır. Sanıklar arasında bir hiyerarşi de mevcuttur. Dolayısıyla mevcut savunmaların CMK.'nın 196/4 maddesi uyarınca alındığıda dikkate alındığında; Mahkemece durumun re'sen değerlendirilerek bir sanığın ifadesi alınırken diğer sanığın uygulanan yöntem nedeniyle ifadesi alınan sanığın beyanlarını izleyememesinin sağlanması talep olunur. Dedi.

Sanıklar müdafi söz alarak; yasa metni açıktır. Müvekkillerde böyle bir endişe bulunmamaktadır. Talebin reddine karar verilmesi talep olunur. Dedi.

İddia makamından soruldu: CMK.'nın 200. Maddesindeki tasarruf Mahkeme heyetine ait olmakla birlikte telekonferans yoluyla oluşturulan görüntü ekranından sanıklardan birisinin gerçeği söyleme yönünde endişe duyduğuna dair bir kanaat sahibi değiliz. Bu nedenle takdiri Mahkemeye bırakıyoruz. Dedi.

Dosya incelendi.

G.D

1- CMK.'nın 200/1 maddesinin koşullarının somut davada bulunmadığı kanaatine ulaşıldığından talebin reddine karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak; diğer meslektaşımız tarafından CMK.'nın 200.maddenin uygulanması talebinde bulunulmuş Mahkemenizce bu talep red edilmiştir. Bununla birlikte sanıklar arasındaki astlık ve üstlük ilişkisi de dikkate alındığında; sanıkların savunmasına sanık Ali Tahsin Şahinkayadan başlanması talep olunur. Dedi.

Talep yerinde görüldü.

Dosya incelendi.

G.D:

CMK.'nın 219. Maddesine göre sanıkların savunmalarının teknik araçlarla kayda alınmasına, bu kayıtların vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine karar verildi.

Tefhimle açık duruşmaya devam olundu.

Dosyanın teknik araçlarla kayda alınacağı hususunda sanıklara bilgi verildi.

Sanık savunmalarının tespitine geçildi.

SANIK 1- ALİ TAHSİN ŞAHİNKAYA SAVUNMASINDA;

Ben savunmalarımı yazılı olarak hazırladım dedi ve devamla; yazılı savunmasını okudu.

Savunmasının sonunda savunmasını tamamladığını ve her hangi bir soruya cevap vermeyeceğini ifade etti.

Kl. 37 Dz. 23-28 de yer alan CMK 250. Maddesi İle Yetkili İstanbul C.Başsavcılığında 08/06/2011 tarihinde vermiş olduğu ifadesi okundu. Doğrudur, içeriğini aynen tekrar ederim. Dedi.

Kl. 37 Dz. 40 da yer alan nüfus, 37 de yer alan sabıka kaydı okundu. Sanıktan soruldu: Doğrudur bana aittir. Dedi.

Sanığa Mahkememizce;

1- 12 Eylül Askeri Darbesine

A- Bireysel olarak bir darbe yapmanın gerektiğine ne zaman inandınız?

B- Bu kararınızı kimlerle paylaştınız? Darbe yapılması yönündeki karara hangi tarihli toplantıda hangi komuta kademesi ile hangi komutanlarla karar verdiniz?

C- Sizin dışınızda kalan yani emir komuta zinciri dışında ki TSK görevlilerince veya TSK dışında bir silahlı güç tarafından darbe yapılsa idi; buna o dönemde ki tepkiniz ne olurdu?

2- 12 Eylül Askeri Darbesinin yapılması ile birlikte önceden isimleri tespit edilen kişilerin bulundukları yerden toplanmaya başlandıkları dikkate alındığında; bu kişilerin listeleri ne şekilde oluşturulmuştur? Bunlar arasında suç işlediği iddia edilen kişilerin adresleri ve yerleri belli iken 12 Eylül 1980 öncesinde göz altı ve yakalama işlemlerinin yapılmamasının nedeni nedir?

3- Komuta kademesinde darbeyi daha önceden yapacaktık ancak olgunlaşmasını bekledik şeklinde gazetelere demeçler verildiği dosya kapsamından da anlaşılmaktadır. İddianamede anlatım olarak yer verilen 16 Mart İstanbul Üniversitesi, 1 Mayıs 1977 Taksim, Sivas, Çorum, Kahramanmaraş olaylarında bir çok aydın, yazar, gazeteci, öğretim üyesinin katledilmesinin toplumda darbe beklentisi yarattığı iddia edildiği de dikkate alındığında; bu olaylara göz yumulması söz konusumudur? Veya bu olayların niteliğine uygun müdaheleler yapılmışmıdır?

4- 12 Eylül 1980 Askeri Darbesinin ardından verilen beyanatlarda çok kısa zamanda demokratik düzene geçişi sağlamanın amaç edinildiği ifade edildiğine göre; Askeri Mahkemeler tarafından verilen idam kararlarının onaylanmasını demokratik düzene geçiş sonrasında milletin tercihleri ile oluşacak Türkiye Büyük Millet Meclisine bırakmak yerine Milli Güvenlik Konseyi eli ile yerine getirmenizin sebebi nedir?

5- 12 Eylül Askeri Darbesi yapıldıktan sonra göz altında ölümler yaşanmış, başta Diyarbakır ve Mamak Ceza Evlerinde işkence sonucu ölümler olmuştur. Bu olayların engellenmesi için bir çaba gösterdinizmi?

6- 12 Eylül 1980 Askeri Darbesinin yapılmasında ABD veya bir başka ülkenin bilgisi veya onayı varmıdır?

Sanık müdafinden soruldu:

Bir kısım müdahiller vekili Av. Ömer Kavili söz alarak;

Sanık müdafi sorgunun devamı sırasında söz aldı.

Bir kısım müdahiller vekili Av. Ömer Kavili söz alarak;

Bir kısım müdahiller vekili Av. Aydın Erdoğan söz alarak;

Müdahil vekili Av. Mehmet Rıfat Bacanlı söz alarak;

Müdahil Hak-İş vekili Av. Muharrem Özkaya söz alarak;

Bir kısım müdahiller vekili Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Bir kısım müdahiller vekili Av. Hasan Ürel söz alarak;

Bir kısım müdahiller vekili Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Av. Senih Özay söz alarak;

Müdahil Baki Batmaz vekili Av. Cevriye Aydın söz alarak;

Dosya incelendi.

G.D

Sanık her ne kadar sorulara cevap vermeyeceğini ifade etmiş ise de; devam edecek sorularda sanığın savunması açısından cevaplamak istediği soruların bulunabileceği ihtimali ve dolayısıyla cevap vermemesinin engellenmemesi açısından müdahiller vekillerince sorulacak soruların zapta geçirilmesine oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

Saatin 12:02 olduğu dikkate alınarak duruşmaya saat:13:10 da devam edilmek üzere yargılamaya ara verildi.

Saat:13:20 de duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

Öğleden sonraki oturumda Cumhuriyet Halk Partisi vekili Av. Celal Çelik, bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan ve müdahillerden Baskın Oran geldiler. Yerlerine alındılar.

Av. Ömer Kavili sözlerine devam etti.

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Sanık müdafi söz alarak;

Av. Aydın Erdoğan söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Müdahil Baskın Oran söz alarak;

Salonda Baskın Oran'ın koruması olduğu düşünülen kişiye soruldu; evet ben Baskın Oran'ın koruması-yım ve duruşma salonuna silah ile girdim dedi.

Söz konusu şahıs hakkında gerekli işlemlerin yapılması saklı kalmak koşuluyla salondan çıkarıldı.

Müdahil Baskın Oran'ın sorularına devam edildi.

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Av. Şenal Sarıhan söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Av. Osman Başer söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Av. Cevriye Aydın söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Saatin 15:12 olduğu dikkate alınarak saat:15:30 da duruşmaya devam olunmak üzere yargılamaya ara verildi.

Saat: 15:30 da duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

Av. Muharrem Özkaya söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Av. Mehmet Rıfat Bacanlı söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Av. Senih Özay söz alarak;

Sanık tarafından sorulara cevap verilmedi.

Sanıklardan Ali Tahsin Şahinkayanın savunmasının alındığı, bu savunmaya karşı müdahil vekillerinin beyanda bulunduğu anlaşılmakla;

Sanık müdafinden soruldu:

SANIK 2- AHMET KENAN EVREN SAVUNMASINDA;

Ben savunmalarımı yazılı olarak hazırladım dedi ve devamla; yazılı savunmasını okudu.

Kl. 37 Dz. 6-13 ve Dz. 14-21 de yer alan CMK 250. Maddesi İle Yetkili Ankara C.Başsavcılığında 06/06/2011 tarihinde vermiş olduğu ifadesi okundu. Doğrudur, içeriğini aynen tekrar ederim. Dedi.

Kl. 37 Dz. 39 da yer alan nüfus, 38 de yer alan sabıka kaydı okundu. Sanıktan soruldu: Doğrudur bana aittir. Dedi.

Sanıklar tarafından hazırlanan yazılı savunmaların Naip Hakimlere teslim edildiği anlaşıldı.

Sanığa Mahkememizce;

1- 12 Eylül Askeri Darbesine

A- Bireysel olarak bir darbe yapmanın gerektiğine ne zaman inandınız?

B- Bu kararınızı kimlerle paylaştınız? Darbe yapılması yönündeki karara hangi tarihli toplantıda hangi komuta kademesi ile hangi komutanlarla karar verdiniz?

C- Sizin dışınızda kalan yani emir komuta zinciri dışında ki TSK görevlilerince veya TSK dışında bir silahlı güç tarafından darbe yapılsa idi; buna o dönemde ki tepkiniz ne olurdu?

D- Dosyaya da yansıdığı üzere sizin emrinizle ve Haydar Saltık tarafından 11 Eylül 1979 tarihinde bir çalışma grubu oluşturulmuş ve bu çalışma grubu tarafından daha sonra size bir rapor sunulmuştur. Haydar Saltık'ın çalışma grubuna sizin onayınız ile alınmış olan iki kurmay subayın kimlikleri nedir? Bu kurmay subaylar tarafından hazırlanan rapor nerede muhafaza edilmektedir? Darbeye giden süreçte yapılan toplantı tutanakları ve alınan kararlara bugüne kadar Mahkememizce ulaşılamamıştır. (Bayrak Hareket Planı Dışında) Bu belgeler nerede saklanmaktadır?

E- 12 Eylül Askeri Darbesinin planı olduğu iddia edilen Bayrak Planının yapılması görevini hangi tarihte ve hangi görevlilere verdiniz?

2- 12 Eylül Askeri Darbesinin yapılması ile birlikte önceden isimleri tespit edilen kişilerin bulundukları yerden toplanmaya başlandıkları dikkate alındığında; bu kişilerin listeleri ne şekilde oluşturulmuştur?

Bunlar arasında suç işlediği iddia edilen kişilerin adresleri ve yerleri belli iken 12 Eylül 1980 öncesinde göz altı ve yakalama işlemlerinin yapılmamasının nedeni nedir?

3- Komuta kademesinde darbeyi daha önceden yapacaktık ancak olgunlaşmasını bekledik şeklinde gazetelere demeçler verildiği dosya kapsamından da anlaşılmaktadır. İddianamede anlatım olarak yer verilen 16 Mart İstanbul Üniversitesi, 1 Mayıs 1977 Taksim, Sivas, Çorum, Kahramanmaraş olaylarında bir çok aydın, yazar, gazeteci, öğretim üyesinin katledilmesinin toplumda darbe beklentisi yarattığı iddia edildiği de dikkate alındığında; bu olaylara göz yumulması söz konusumudur? Veya bu olayların niteliğine uygun müdaheleler yapılmışmıdır?

4- Yaptığınız bir çok konuşmada pek çok sivilin size gelerek neden yönetime el koymuyorsunuz dediğiniz kamu oyuna yansımıştır. Bu kapsamda sizinle bu şekilde konuşan ve bir nev'i sizi darbeye yönlendiren veya yaptıklarınızı onaylayan gazeteciler, iş adamları, siyasetçiler ile bürokratlar kimlerdir?

5- a) 12 Eylül 1980 Askeri Darbesinin ardından verilen beyanatlarda çok kısa zamanda demokratik düzene geçişi sağlamanın amaç edinildiği ifade edildiğine göre; Askeri Mahkemeler tarafından verilen idam kararlarının onaylanmasını demokratik düzene geçiş sonrasında milletin tercihleri ile oluşacak Türkiye Büyük Millet Meclisine bırakmak yerine Milli Güvenlik Konseyi eli ile yerine getirmenizin sebebi nedir?

b-) Kamu oyunda bilinen şekliyle ve katıldığınız bir televizyon programında "Adaletli olsun diye bir sağdan bir soldan astık" şeklinde bir cümle kurduğunuz iddia edilmektedir. Bu sözü söyledinizmi? Söyledi iseniz ne amaçla ve neden bu şekilde bir söz söylediniz? Adam asmak eylemi bu kadar basite indirgenebilirmi? Bu hususu açıklarmısınız?

6- 12 Eylül Askeri Darbesi yapıldıktan sonra göz altında ölümler yaşanmış, başta Diyarbakır ve Mamak Ceza Evlerinde işkence sonucu ölümler olmuştur. Bu olayların engellenmesi için bir çaba gösterdinizmi? Televizyona verdiğiniz bir demeçte iddianameye de alındığı üzere özellikle ceza evlerinde yapılan işkencelerle ilgili olarak suçu gardiyanların üzerine atmaktasınız. Buna karşılık müştekiler ile bu konuda dosyaya yansıyan kaynaklarda en büyük işkencecilerden biri olarak Mamak Askeri Ceza Evi İç Güvenlik Komutanı Raci Tetik gösterilmektedir. Keza diğer ceza evlerinde de ceza evi komutanlarının işkencede bizzat yer aldıkları ve işkenceye göz yumdukları iddia edilmektedir. Dolayısıyla rütbeli kişilerin bizzat işkenceyi yönlendiren kişiler olduğu iddiasına karşı beyanınız nedir?

7- 12 Eylül 1980 Askeri Darbesinin yapılmasında ABD veya bir başka ülkenin bilgisi veya onayı varmıdır?

8- Askeri müdahale sonrasında yargı mensupları huzurunda Milli Güvenlik Konseyi üyeleri olarak yemin ettiniz. Darbeye meşruiyet kazandırmak adına kaleme alındığı iddia edilen bu yemin metni kim tarafından kaleme alınmıştır?

Soruldu: Yukarıda iki soruya kısmi müdahelede bulundum. Bunun dışındaki sorulara bir cevabım olmayacaktır. Dedi.

Gerek görülmekle soruldu:

1- Dosyada yer alan Bayrak Harekat Direktifi okunarak sanıktan soruldu: Ben şu an içeriğini hatırlamıyorum. Bayrak Harekat Direktifini üzerinde de yazdığı üzere Necdet Üruğ hazırlamıştır. Ona bu

talimat Genel Kurmay Başkanlığı Kurmay Başkanı olan Haydar Saltık tarafından verilmiştir. Haydar Saltık benim yerime pek çok belgeyi imzalayabilme yetkisine sahipti. Bu belge yönünden de gerekli imzayı o atmış olabilir. Kendisine bu yönde yetki verilmişti. Dedi.

2- 27/12/1979 tarihli olarak Sayın Cumhurbaşkanına hitaplı bir sayfalık benim imzamı taşıyan mektup ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin Görüşü başlığını taşıyan iki sayfalık Uyarı Mektubu hakkında bilgi verilerek soruldu: Bizim verdiğimiz muhtıradır. Dedi.

Aynı belgeler konusunda sanıklardan Ali Tahsin Şahinkayadan soruldu:

1- Söz konusu belge Genel Kurmay Başkanlığınca hazırlanmıştır. Kuvvet komutanlıklarının bu belgenin hazırlanmasında bir dahili yoktur. Dedi.

2- Belgeden haberdarım. O dönemde ki nazik durumu Cumhurbaşkanına bildirmek amacıyla hazırlanmış bir belgedir. Muhtıra Olarak değerlendirmiyorum ancak ülkenin durumunun Cumhurbaşkanına arz etme olarak değerlendiriyorum.Dedi.

Sanık müdafinden soruldu:

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- CMK.'nın 219.maddesine göre sanıkların ve bugün duruşmada hazır bulunan vekil ve müdafilerin ve müdahilin beyanlarının vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine,

2- Duruşmaya daha önce verilen ara kararı uyarınca 22/11/2012 günü saat:09:45'de devam edilmesine oybirliği ile karar verildi. 21/11/2012

Başkan 33990

Üye 33300

Üye 37411

Katip 136018

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 22/11/2012

CELSE NO : 11.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ALİ ERTAN 37411

CUMHURİYET SAVCISI : CEMİL TUĞTEKİN 34074

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 11.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi Av. Bülent Hayri Acar geldi. Yerine alındı.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeden Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Milliyetçi Hareket partisi vekili Av. Yücel Bulut, TÖB DER Temsilcisi İsmet Yalçınkaya, DİSK vekili Av. Savaş Demirtaş,

Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekili Av. Kazım Genç , Av. Mehmet Horuş, Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş geldiler. Yerlerine alındılar.

TÖB-DER temsilcisi İsmet Yalçınkaya vekili Av. Şükrü Günel geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Senem Gülbudak vekilleri Av. Arif Ali Cangı, Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel, bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Hayri Erdoğan vekili Av. Arif Ali Cangı, Ganime AKTAŞ ve Nursel GEZGİN vekili Av. Mehmet Horuş, Kemal Yayla vekili Av. Nilay Geylanlı Yorgancıoğlu, Berfo Kırbayır ve bir kısım müdahiller vekili Av. Gökçesu Özgül geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahiller Senem Gülbudak, Aynur Hayrullahoğlu, Sabire Yazgan Serin, Şener Öztürk, Ahmet Cihan, Hüseyin Doğan, Şükrü Bütün geldiler. Yerlerine alındılar.

Bir kısım müdahiller vekilleri Av. Senih Özay, Av. Osman Başer, Av. Fikret Babaoğlu, Av. Ali Sarıgül, Av. Şenal Sarıhan geldiler. Yerlerine alındılar.

CMK.'nın 183. Maddesi uyarınca "Adliye binası içerisinde ve duruşma başladıktan sonra duruşma salonunda her türlü sesli veya görüntülü kayıt veya nakil olanağı sağlayan aletlerin kullanılamayacağı, bu hususun ifade alınması süresi boyunca sanıkların bulundukları hastahane odası içerisinde de geçerli olduğu, aksine davranışın TCK.'nın 286. Maddesi uyarınca suç teşkil edeceği" hususunda duruşma salonunda bulunanlar bir kez daha ihtar edildi.

Mahkememizce alınan karar doğrultusunda her iki sanığın yanında Naip Hakimlerin görevli bulunduğu anlaşıldı.

Mahkememiz ile sanıkların bulundukları sağlık kuruluşları arasında kurulan sistem açıldı ve her iki sanığında ilgili sağlık kuruluşlarında dünkü halleri ile bulundukları görüldü.

Mahkememizin 16/11/2012 tarihli ara kararı uyarınca; sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın yanında İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi hakimi Seyfettin Mermerci'nin, sanıklardan Ahmet Kenan Evren'in yanında Mahkememiz Hakimi Muhammet Alabaş'ın hazır olduğu anlaşıldı.

İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi Seyfettin Mermerciden soruldu: Bulunduğumuz odada sanık Ali Tahsin Şahinkaya, sanık müdafi Av. Burak Başkale , Yazı İşleri Müdürü Şafak Nur Dede, bilgi işlem görevlisi Yücel Akbulut bulunmaktadır. Hemşire hanım şu an burada bulunmuyor. Birazdan gelmesini bekliyoruz. Bunların dışında odada kimse bulunmamaktadır. Dedi.

Mahkememiz Hakimi Muhammet Alabaşdan soruldu: Bulunduğumuz odada sanık Ahmet Kenan Evren, sanık müdafi Av. Sezin Duygu Tuncer, sağlık görevlisi Yalçın Gökoğlu, bilgi işlem görevlisi Burak Kiriş, Abdulaziz Yavuz, Ümit Demircan, hemşire Perihan Özden, Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesi zabıt katibi Hakan Kocaoğlu bulunmaktadır. Bunların dışında kimse bulunmamaktadır. Dedi.

Dosya incelendi.

G.D:

CMK.'nın 219. Maddesine göre sanıkların savunma ve beyanlarının ve yine duruşmada ki diğer beyanların teknik araçlarla kayda alınmasına ve bu kayıtların vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine karar verildi.

Tefhimle açık duruşmaya devam olundu.

Dosyanın teknik araçlarla kayda alınacağı hususunda sanıklara ve taraflara bilgi verildi.

Dr. Bülent Gürkut tarafından 20/11/2012, 21/11/2012 tarihlerinde dilekçeler verildiği ve bu dilekçelerin zapta geçtiği, bu kez aynı kişi tarafından 22/12/2012 tarihinde de dilekçe verildiği ve bu dilekçesinde " bu dava Türk adaletine, evrensel adalete karşı uygulanan bir darbedir. Mahkeme yetkisizdir. Bilhassa ehil değildir. Söz istiyorum. Ben Türk Milletinin sözcüsüyüm" şeklinde dilekçe verdiği ancak bu kişinin davada taraf sıfatının bulunmadığı tespit edildi.

Av. Hasan Ürel söz alarak;

Sanık müdafi söz alarak;

Av. Hasan Ürel'in sorularına devam olundu.

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Yücel Bulut söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Duruşmaya saat:11:10 da devam olunmak üzere ara verildi.

Saat:11:10 da duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

Av. Aydın Erdoğan söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Savaş Demirtaş söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Nilay Geylanlı Yorgancıoğlu söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Saat:13:30 da devam etmek üzere duruşmaya ara verildi.

Saat:13:30 da duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

Av. Osman Başer söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Mehmet Rıfat Bacanlı söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Müdahil Sabire Yazgan Serin söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Bir kısım müdahiller vekili Av. Mehmet Horuş tarafından ibraz edilen belgeler alındı, okundu dosyasına konuldu.

Müdahil TÖB-DER vekili Av. İsmail Çevik söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Ali Sarıgül söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Senih Özay söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Kazım Genç söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Şenal Sarıhan söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Sanıklar müdafinden soruldu: Bir önceki celse vermiş olduğum beyanlarımı aynen tekrar ederim. Dedi.

Saat:15:05 de devam edilmek üzere yargılamaya ara verildi.

Saat: 15:05 de duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

Müdahil Şükrü Bütün söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Av. Gökçesu Özgül söz alarak;

Sanık sorulan sorulara cevap vermedi.

Mahkememizce duruşmaya ara verildiğinde Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisi ve kamu oyunda bilinen şekliyle "Darbeleri Araştırma Komisyonu"nun talebi üzerine Ahmet Kenan Evren, Ali Tahsin Şahinkaya, Nurettin Ersin, Nejat Tümer ve

Osman Sedat Celasun ile bu kişilerin birinci derece yakınları, kardeşleri, torunları ve birinci derece kayın hısımlarının 01/01/1977 - 24/09/2012 tarihleri arasında ki mal varlıklarındaki esaslı değişimlerle ilgili rapor hazırlanmasının talep edilmesi üzerine; raporun hazırlanarak komisyona gönderildiği ve iki klasör halindeki rapor ve eklerinin bilgi mahiyetinde Mahkememize gönderildiğine ilişkin yazısı okundu söz konusu klasörler dosya içine konuldu.

İddia makamından soruldu: Genel Kurmay Başkanlığı ve MİT müsteşarlığına müzekkere yazılarak 11/09/1979 tarihinde faaliyete geçen Haydar Saltık'ın başında bulunduğu çalışma grubuna ilişkin her hangi bir bilgi, yazışma, toplantı ve karar tutanağının bulunup bulunmadığının , yine MİT müsteşarlığına müzekkere yazılarak 27/05/1980 tarihinde öldürülen eski bakan Gün Sazak'a yönelik eyleme ilişkin her hangi bir bilgi bulunup bulunmadığı hususunun sorulmasına, TBMM darbeleri araştırma komisyonunun çalışması tamamlandığında oluşacak raporun bir örneğinin incelenmek üzere istenilmesine, ayrıca yeni katılma taleplerinin yargılamanın geldiği aşamada gözetilerek reddine karar verilmesi talep olunur. Dedi

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Av. Kazım Genç söz alarak;

Av. Senih Özay söz alarak;

Av. Yücel Bulut söz alarak;

Sanıklar müdafinden soruldu:

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1-) Gerçek Kişilerin müdahale talepleri ile ilgili olarak;

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıkların yargılandıkları suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, bu suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında ;

Suçtan zarar zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca ;

a- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında ceza evinde öldüğü anlaşılan Mehmet Osman ÖNSOY'un kardeşi Ali İbrahim ÖNSOY'un davaya müdahil olarak KABULÜNE,

b- Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan diğer özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin REDDİNE,

2-) Genel Kurmay Başkanlığı'na yeniden yazılacak müzekkere ile daha önce sorulan ancak cevap verilmeyen hususlar ile ilgili ;

A-a) "12 Eylül 1980 darbesi" öncesinde Genel Kurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları arasında toplantılar yapıldığı iddia edildiğinden bu toplantılara ilişkin tutanakların onaylı bir örneğinin gönderilmesinin istenilmesine,

b) "12 Eylül askeri darbesi" öncesinde hazırlandığı iddia edilen Bayrak Harekat Direktifinin onaylı bir suretinin gönderilmesinin istenilmesine,

c) "12 Eylül 1980 askeri darbesinin" yapıldığı gün ve akabindeki günler ile ilgili hazırlanan planların onaylı bir suretinin gönderilmesinin istenilmesine,

B-) Ayrıca Haydar Saltık tarafından hazırlandığı belirtilen raporun onaylı suretinin ve bu raporu hangi ekiple hazırladığını tespiti ile bildirilmesine,

C-) Bu belgelerin gönderilmemesi halinde sonuç olarak bu belgelerin varlığı açık olduğundan bu belgelerin bulunamayışının sebebi ile Askeri Mevzuata göre imha edilmişler ise buna ilişkin belgelerin gönderilmesinin istenilmesine,

3-) Sanıkların mal varlıklarının araştırılması ile ilgili olarak MASAK'dan gelen rapor ve eklerinde dava dışı kişilerle de ilgili gizli kalması gerekebilen mali bilgiler içerdiğinden ve bu celse gelen raporda da aynı şekilde dava dışı kişilerle ilgili bilgiler bulunduğundan;

Daha önce gelen raporu da içerir klasörlerde dahil olmak üzere tüm rapor ve eklerinin bugünden başlamak üzere 15 gün süre boyunca örnek alınmaksızın incelenebilmesine, akabinde bu belgelerin emanete alınmasına,

4-) 27/05/1980 tarihinde öldürülen eski bakan Gün Sazak'a yönelik eyleme ilişkin her hangi bir bilgi bulunup bulunmadığı hususunun sorulması için MİT müsteşarlığı ve Emniyet İstihbarat Daire Başkanlığına müzekkere yazılmasına,

5-) Kamu oyunda TBMM Darbeleri Araştırma Komisyonu olarak bilinen Komisyon Başkanlığına yazılacak müzekkere ile;

a-) Komisyonun 12 Eylül ile ilgili raporunun hazırlanması beklenmeksizin darbeye giden süreçte darbede yer alan kişilerin yaptıkları toplantı ve aldıkları karar ve planlar ile ilgili; ilgili kurumlardan her hangi bir belge geldi ise bu belgelerin gönderilmesinin istenilmesine,

b-) Komisyonun 12 Eylül ile ilgili raporunu tamamlaması durumunda sadece bu bölüme ilişkin raporun gönderilmesinin istenilmesine,

c-) Komisyonda görev alan Milletvekillerinin basına yaptıkları açıklamalarda bir kısım darbe yada muhtıralarla ilgili olarak devletin farklı kurumlarından "Devlet Sırrı" veya bu nitelikte değerlendirilmese dahi "Çok Gizli, Gizli" nitelendirmeleri ile belgeler geldiği, bu belgelerin niteliği dikkate alınarak rapora eklenmeyeceği, ancak TBMM arşivlerinde saklanacağı yönünde ifadelere yer verildiğinden CMK.'nın 125. Maddesi de dikkate alınmak suretiyle bu nitelikte 12 Eylül ile ilgili bir belge gelmiş ise bu belgelerin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesine,

6-) Mahkememizde 3 gün süren duruşmanın 2 ve 3. günkü duruşmalarının belirli bölümünün CMK.'nın 219.maddesi uyarınca teknik araçlarla kayda alındığı dikkate alınarak CMK.'nın 183.maddesindeki düzenleme de dikkate alınarak; ses ve görüntü kayıtlarına göre düzenlenecek tutanağın taraflara verilmesine, talep veya itiraz halinde ses ve görüntü kayıtlarının kovuşturma makamı gözetiminde ilgilisine izletilebilmesine, bu kayıtların CD halinde verilmesi talebinin reddine,

7-) Mahkememize açılan davada sanıkların yargılandıkları suç ve sevk maddeleri de dikkate alındığında; davaya yenilik getirmeyeceği anlaşılan; müdahil vekilleri ile sanık müdafilerinin diğer tevsi tahkikat taleplerinin reddine,

8-) Başbakanlık MİT müsteşarlığına yazılacak müzekkere ile iddianamede de yer verilen 01 Mayıs 1977 olayları öncesinde İstanbul Yeşilköy Hava Alanına indikten sonra İntercontinental Oteline yerleştikleri iddia edilen yabancı ülke ajanları ile ilgili ellerinde bulunan belgelerin gönderilmesinin istenilmesine,

9-) CMK.'nın 219. Maddesine göre bugünkü duruşmanın vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine,

10-) Mahkeme dışında görev yapan Naip Hakim ve diğer personel için sarf kararı düzenlenmesine,

Bu nedenlerle duruşmanın 17/01/2013 günü saat:10:00'a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 22/11/2012

Başkan 33990

Üye 33300

Üye 37411

Katip 136018

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 17/01/2013

CELSE NO : 12.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

Y.ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : CEMİL TUĞTEKİN 34074

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 12.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer, Av. Mithat Burak Başkale geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Milliyetçi Hareket partisi vekili Av. Yücel Bulut, TÖB DER Temsilcisi İsmet Yalçınkaya, DİSK vekili Av. Savaş Demirtaş,

Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekili Av. Kazım Genç , Av. Mehmet Horuş, Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş geldiler. Yerlerine alındılar.

TÖB-DER temsilcisi İsmet Yalçınkaya vekili Av. Şükrü Günel ve Av. İsmail Çevik geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Senem Gülbudak ve bir kısım müdahil vekili Av. Arif Ali Cangı, Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel, Ahmet Türk ve bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan geldiler. Yerlerine alındılar.

Berfo Kırbayır ve bir kısım müdahiller vekili Av. Gökçesu Özgül geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahiller Senem Gülbudak, Aynur Hayrullahoğlu, Sabire Yazgan Serin, Şener Öztürk, Ahmet Cihan, Hüseyin Doğan , Cabbar Özmen geldiler. Yerlerine alındılar.

Bir kısım müdahiller vekilleri Av. Ali Sarıgül, Av. Osman Başer, Av. Senih Özay, Av. Ömer Kavili, Av. Fikret Babaoğlu, Av. Şenal Sarıhan, Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Ersin Cinmen, Mersin Barosu vekili Av. İbrahim Gülşen ve Av. Adnan Gülbay, müdahil Baskın Oran vekili Av. Oya Aydın , Erdem Şenocak vekili Av. Mehmet Rıfat Bacanlı yerine Av. Onur Şenkal ve Av. Emre Türk geldiler. Yerlerine alındılar.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Bir önceki celse duruşma ara kararlarından 2 nolu ara kararı uyarınca Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkereye bilgi mahiyetinde cevap var. İncelenmesinde; müzekkerelerin gereği için ilgili Kuvvet Komutanlıkları Hukuk Hizmetleri Başkanlıkları ve Adli Müşavirliklerine dağıtımlarının yapıldığı bilgisinin verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

27/05/1980 tarihinde öldürülen eski bakan Gün Sazak'a yönelik eyleme ilişkin her hangi bir bilgi bulunup bulunmadığı hususunun sorulması için MİT müsteşarlığı ve Emniyet İstihbarat Daire Başkanlığına yazılan müzekkerelere cevap var. İncelenmesinde; eylem sonrası yapılan istihbari çalışmalara ilişkin bilgi notlarının gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Kamu oyunda TBMM Darbeleri Araştırma Komisyonu olarak bilinen Komisyon Başkanlığına yazılan müzekkerelere cevap var. Okundu dosyasına konuldu. İncelenmesinde; 1 DVD içeriğinde komisyon raporunun, komisyon ifade alma tutanaklarının ve komisyona gelen bazı belgelerin gönderildiği ve celse arasında bu DVD'ye ilişkin 13 sayfalık inceleme tutanağı düzenlendiği ve Meclis Araştırma Komisyonu raporunun 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi ile ilgili olan bölümün çıktısının alındığı ve 1 klasör halinde dosyaya eklendiği anlaşıldı.

Meclis Darbeleri Araştırma Komisyonunca ayrıca 2 DVD halinde komisyona gizli ibaresi ile gönderilen belgelerin kayıtlı olduğu söz konusu belgelerin çok sayı ve kapsamlı oluşu sebebiyle bir incelemenin yapılamadığı tespit edildi.

İddianamede de yer verilen 01 Mayıs 1977 olayları öncesinde İstanbul Yeşilköy Hava Alanına indikten sonra İntercontinental Oteline yerleştikleri iddia edilen yabancı ülke ajanları ile ilgili ellerinde bulunan belgelerin gönderilmesinin istenilmesi için MİT Müsteşarlığına yazılan müzekkereye cevap var. İncelenmesinde; kayıtlarının tetkikinden konu ile ilgili her hangi bir bilgi ve belgeye rastlanılmadığının bildirildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Bir önceki celse duruşma tutanaklarının CMK.'nın 219.Maddesi uyarınca ses ve görüntü kayıt edici cihazlar ile kayıt altına alındığı ve bu görüntülerin yazılı tutanağa aktarıldığı görüldü. Tutanak içerikleri okundu dosyasına konuldu.

Sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın savunmasının alınması amacıyla İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesine yazılan talimata cevap var. Talimatın ikmalen gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Bir önceki celse Meclis Darbeleri Araştırma Komisyonu aracılığı ile Mahkememize gönderilen MASAK raporuna ilişkin ek belge gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Alınan karar uyarınca MASAK'tan gelen raporun taraf vekillerinin incelemesine sunulduğu, pek çok avukat tarafından dilekçe verilmek suretiyle söz konusu raporun incelendiği ve akabinde belgelerin emanete aldırıldığı, keza 20 - 22/11/2012 tarihleri arasındaki duruşmaların ses ve görüntülerinin kayıtlı olduğu CD'lerin de emanete gönderildiği ve emanet makbuzlarınında Mahkememize sunulduğu anlaşıldı.

Bülent Gürkut isimli kişinin 23/11/2012 (2 adet), 29/11/2012, 15/01/2013 (3 adet) ve 16/01/2013 havale tarihli esasa ilişkin beyanlarını ve müdahillik talebini içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Satılmış Arslan'ın, Yüksel Gören'in, Hasan Saydan'ın, İsmail Salum'un, Mehmet Yemşen'in, Mahmut Akgün Yücel'in, Sezer Atmaca'nın, Tahir Canan'ın, Musa Kocaoğlu'nun müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Mehmet Kanbur isimli kişinin kardeşleri İnsaf Karabulut ve Süleyman Kanbur müdafileri Av. Mehmet Horuş ve arkadaşları tarafından müdahale dilekçesi verildiği görüldü.

Müdahil Fatma Aynur Hayrullahoğlu vekillerince 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi sonrasında Bakanlar Kurulunda görev alan ve Danışma Meclisinde görev alan kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulması istemi ile dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Mehmet Kazgan'ın yakınları Hikmet Kazgan ve Hasan Kazgan'ın müdahillik taleplerini içerir dilekçe ve ekinde Mahkeme kararları ibraz ettikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahale talebinin reddi kararına itiraz eden Av. Medeni Ayhan'a red kararının tebliğ edildiği anlaşıldı.

Sanıklar müdafi Av. Sezin Duygu Tuncer'in müvekkillerinin savunmalarını yapmış olmaları, yaş ve sağlık durumları da dikkate alınarak duruşmalardan vareste tutulmalarına yönelik dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak; sanıklar haklarında verilmiş bir vareste tutulma kararı olmadığı halde bu celse sanıkların niçin Mahkemenizde hazır olmadıklarını sormak istiyorum. Sanıkların sanal ortamda dahi olsa bugün itibarıyla Mahkemede cereyan eden olayları takip etmesi ve bizim de soru sormamız gerekirdi. Ayrıca sanıklardan Ali Tahsin Şahinkayanın tedavisinin ayakta yürütüldüğüne ilişkin bir önceki duruşmada dosyaya belge girmiştir. Dolayısıyla biz Mahkemenin sanık ve müdafilerince yanıltıldığını düşünüyoruz ve özellikle bu sanık hakkında tutuklama kararı verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Av. Mehmet Horuş söz alarak; Meclis raporu incelendiğinde Mahkemenizce ulaşılması arzulanan bir kısım belgeye Meclis Darbeleri Araştırma Komisyonunca da ulaşılamadığını tespit etmiş bulunuyoruz. Dedi.

Av. Ömer Kavili söz alarak; biz bir kısım müdahil vekilleri olarak 3 sayfalık bir talep yazısı hazırladık dedi ve devamla; dilekçenin tamamını duruşmada okudu.

Devamla; dosyaya İstanbu 16 . Ağır Ceza Mahkemesince gönderilen talimat yazıları içeriğinde; Genel Kurmay Başkanlığı GATA Haydarpaşa Eğitim Hastahanesi K.lığının 31 Ekim 2012 tarihli bir yazısı bulunmaktadır. Bu yazının faxı 01/11/2012 tarihinde aslı ise 13/11/2012 tarihinde Mahkemece havale edilmiştir. Bu yazıda "Mahkemenize ait ilgi yazı ile halen hastahanemizde tedavi gördüğü belirtilen sanık Ali Tahsin Şahinkaya nın ilgili kanun maddeleri uyarınca görüntülü ve sesli iletişim tekniği kullanılarak ifadesinin alınacağı bildirilmiştir. Adı geçen şahsın tedavisi ayaktan devam etmekte olup hastahanemizde yatmamaktadır. Ancak yukarıda belirtilen işlemlerin yapılabilmesi için gerekli her türlü kolaylık sağlanacaktır. Bu maksatla görevlendirilen personelin iletişim bilgileri aşağıda çıkarılmıştır. " yazısı bulunmaktadır. Bu yazı içeriğinden sanık Ali Tahsin Şahinkaya)'nın yatakta tedavi görmesini gerektirir bir durumun olmadığı ve her hangi bir ölüm tehlikesinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu yazı aynı zamanda Marmara Üniversitesi doktorlarınca verilen raporun bir kez daha geçersiz olduğunun kanıtıdır. Bizler yargılamada ilerlemenin sağlanabilmesi açısından bazı hususları Mahkemenin insiyafitine bırakmıştık. Ancak acıları yaşayan kişilerin temsilcileri olarak sanığın Mahkemeden kaçmak için bu tür dolanbaçlı yollara tevessül etmesini kabul etmemiz mümkün değildir. Mahkemenizin saygın bir yargılama yapab.ilmesi için bu sanığın Mahkemede hazır bulunması gerekirdi. Diğer yandan bu yazı ve akabinde gerçekleşen durum sanık avukatlarının savunmalarında belirttiği kurucu irade savunmasını alt kültür olarak görevlilere de sirayet ettiğinin bizce bir işaretedir. Zira daha öncede belirttiğimiz üzere esas itibarıyla 12 Eylül 1980 askeri darbesi ile makam verilen kişilerin düzenlediği raporun gerçeği yansıtmayacağını söylemiştik. Tüm bu açıklamalar karşısında raporu düzenleyen üniversite görevlileri hakkında suç duyurusunda bulunulmasına ve sanık Ali Tahsin Şahinkaya'nın tutuklanmasına karar verilmesini diğer avukat arkadaşlarımız ile birlikte talep ediyoruz. Dedi.

Müdahiller vekilince verilen dilekçe alındı, okundu dosyasına konuldu.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak; bilinmektedir ki sanıklar tam 30 yıl Anayasal zırh olan geçici 15.maddeden yararlanmışlar ve soruşturulamamışlardır. 12 Eylül 2010 refarandumu sonucunda bu maddenin yürürlükten kalkması ile dava açılmıştır. Şimdi ortada pozitif bir hukuk metni olmadığı halde bu kez de sanıklar hasta olmadıkları halde hasta gibi hastahaneye yatırılarak Mahkemeden kaçırılarak onlar için yeni yeni zırhlar oluşturulmaya çalışılmaktadır. Görülmekte olan davayı Türkiye hukuk tarihinin en önemli davası olarak görüyoruz. Bu düşünceler ile davanın başından beri davayı değersizliştirme çabaları ile mücadele ederken yargılamanın adil ve düzgün yapılması için çaba harcadık. Ancak görülmektedir ki dava ile ilgili toplumsal destek her geçen gün azalmaktadır. Biz 12 Eylül aşılmadan demokratik bir toplum düzeninin kurulamayacağını düşünüyoruz. Bu dava da 12 Eylül ü aşmanın ilk adımı olma potansiyelini taşımakta iken gelinen noktada bu özelliğinden giderek uzaklaşmaktadır. Mahkemenizin tarihi ve hukuki sorumluluğunu yerine getirmesini bekliyoruz. Bu amaçla tutuklama isteminde bulunduk. Tutuklama kararı davaya olan güveni artıracak ve sonuç almamızı sağlayacaktır. Dedi.

Av. Kazım Genç söz alarak; sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın durumu ile ilgili diğer meslektaşlarımın beyanlarına iştirak ediyorum ve sanık Ali Tahsin Şahinkaya hakkında tutuklama kararının verilmesini talep ediyorum. Zira bu sanığa atılı suçtan bir gün dahi olsa tutuklu olmadan yargılanan başka bir kişi örneği bulunmaktadır. Sanık ta samimiyetsizliğini davranışları ile ifade etmiştir. Tutuklanma yönündeki talebe bende katılıyorum. Dedi.

Av. Ergün Cinmen söz alarak; ben meslektaşım Av. Hasan Ürel ile birlikte Mahkemenize duruşma öncesi dilekçe sunmuştum. Bu dilekçemi tekrar ediyorum dedi ve devamla dilekçesini duruşmada

ayrıntılı olarak anlattı. Bu dilekçem ile ilgili olarak 12 Eylül 1980 askeri darbesinin hemen ardından Başbakan Bülent Ulusu tarafından hükümetin kurulması ve Bakanlar Kurulunda görev alacak kişilerin tespiti, kısa sürede hükümet programının açıklanmış olması bizde bu kişilerin darbeden önceden haberdar oldukları yönünde bir kanı oluşturmuştur. Keza ihtilalciler tarafından oluşturulan danışma meclisine üye olmak için adeta koşarcasına başvurular yapıldığıda tespit edilmiştir.Dilekçemiz doğrultusunda bu kişiler hakkında C.savcılığına suç duyurusunda bulunulmasını talep ediyoruz. Biz bu dilekçeyi halen Ankara TMK C.savcılığınca soruşturma yürüten C.savcısına da verebilirdik. Ancak bu dilekçenin arkasında Mahkemenizin de durduğunu belirtir şekilde C.savcılığına gönderilmesi Mahkemenin yargılamaya verdiği önemi ortaya koyacaktır. Ayrıca diğer meslektaşlarımın sanıkların bugün itibarıyla da bizzat veya sanal olarak dahi olsa Mahkemenizde hazır bulundurulmaları gerektiği yönündeki taleplere de katılıyorum. Dedi.

Av. Ergün Cinmen sözlerine devam ederek; ayrıca müvekkili olduğum Mustafa Aynur Hayrullahoğlu nun eşi adına da taleplerim bulunmaktadır. Buna ilişkin dilekçe hazırladık. Sunuyoruz dedi. Devamla; Mustafa Asım Hayrullahoğlu göz altına alındıktan sonra bir buçuk günde öldürülmüştür. Biz uzun süren yargılamalarda görev aldık ve bu yargılamaların neticesinde ilgili sanıklar beraat ettiler. Ancak tanık olarak gösterdiğimiz Adli Tıp profesörü Şebnem Korur Fincancı Mahkemede yada talimat ile dinlendiğinde işkenceye ilişkin bulguları açıklıkla ortaya koyacağını düşünüyoruz. Keza yargılama sırasında ilk olarak ilgili görevliler hakkında oy çokluğu ile mahkumiyet kararı çıkmıştır. Bu yargılamada görev alan Naci Gürkan ile Nuh Çetinkaya mahkumiyet kararının ardından başka yerlere tayin edilmişti. Biz Naci Gürkan ile temasa geçtik. Ve kendisi yargılama süreci ile ilgili olarak beyanda bulunmayı kabul etmiştir. Bu kişilerin adreslerini dosyaya sunmuştuk. Bu şahsın tanık olarak dinlenmesini talep ediyoruz. Dedi.

Müdahil vekilince verilen dilekçe alındı, okundu dosyasına konuldu.

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak; 12 Eylül 1980 darbesi ile sadece sanıkların yargılandığı bir suç işlenmemiş, akabinde insanlık suçu diyebileceğimiz pek çok işkence göz altında ölüm v.b suçlarda işlenmiştir. Ve bizce sanıklar bu suçlardan da sorumludurlar. CMK.'nın 101.maddesinde yapılan değişiklik ile tutuklamadaki ölçülülük ilkesi bir kez daha vurgulanmıştır. Bu davada ölçülülük ilkesi sanıkların tutuklanmasını gerektirmektedir. Ayrıca davaya ilişkin toplumsal ilginin azaldığını görüyoruz ve bizce dosyada da olduğunu düşündüğümüz 12 Eylül 1980 tarihli Resmi Gazetede darbeciler suçlarını adeta itiraf etmektedirler. Yayınladıkları bildiriler bunun en açık delilidir. Bu davaya müdahil olmuş Başbakanlığa bağlı MİT Müsteşarlığı ile G.Kurmay Başkanlığının Mahkemenin istediği belgeleri göndermemesi gibi bir hususun söz konusu olmayacağını düşünüyoruz. Davanın daha fazla uzamadan sonuçlandırılmasını talep ediyoruz. Dedi.

Av. Şenal Sarıhan söz alarak; Adil yargılanmanın sanık hakları ve mağdur hakları yönünden yönleri bulunmaktadır. Sanık haklarına elbette ki saygılıyız. Ancak bu davada mağdur hakları da gözetilmelidir ve ölçülülük ilkesi de dikkate alınarak sanıkların tutuklanmasına karar verilmelidir. Diğer yandan az önce konuşan meslektaşımızda belirtti. Başbakanlık bu davaya müdahil olmuştur. MİT Müsteşarlığı ise Başbakanlığa bağlıdır. Eğer Başbakanlık bu davada ve müdahalesinde samimi ise başta MİT olmak üzere tüm kurumlarda ki bilgi ve belgelerin mahkemeye sunulmasında aktif olmalıdır. Diğer yandan MİT Müsteşarlığı 1 Mayıs ile ilgili olarak yazılan müzekkereye ellerinde bu yönde bir bilgi olmadığı yönünde cevap vermiştir. Oysa davayı yürüten C.savcısı Çetin Yetkin ile Muhittin Cenkdağ'ın daha

önce basına yansıyan beyanlarından ve bugün gazetelere yansıyan haberlerden soruşturma aşamasında yabancı ajanlar ile ilgili iddianın gündeme geldiği, Türk Hava Yollarına müzekkere yazıldığı ve bir grup Amerikalının söz konusu otele yerleştikleri ve bu konuda bir polis raporu olduğu belirtilmektedir. Dolayısıyla bu belgelere ulaşılmalıdır. Gerektiğinde biz bu iki C.savcısının adreslerini de bildireceğiz. Tanık olarak dinlenmelerini talep ediyoruz. Dedi.

Müdahil vekilince gazete küpürü ibraz edildi. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

Başbakanlık vekili Av. Sami Arslan Aşkın söz alarak; Biz Başbakanlık olarak davaya müdahil olduk. Bu soruşturmanın veya bağlantılı soruşturmaların ne şekilde yürütüleceği konusunda Başbakanlığın bir etkisi olması söz konusu değildir. Başbakanlık olarak Mahkemece talep edilen tüm belgeleri gönderdik. Başbakanlığa bağlı olan MİT Müsteşarlığı ile Genel Kurmay Başkanlığı da ellerinde mevcut olan belgeleri göndermişlerdir. Şayet aksi düşünülüyor ve bu konuda somut bir belge verilir ise; Başbakanlık olarak bu belgelerin temini yönünde çaba göstermekten çekinmeyiz. Dedi.

Av. Gökçesu Özgül söz alarak; daha önce bazı meslektaşlarımızın da belirttiği üzere 1980 askeri darbesi 1990 lara kadar etkisini sürdürmüş, göz altında kayıp ve işkenceler ile zaman içerisinde faili meçhul cinayetlere dönüşmüştür. Bu olaylarda sanıklarında mesul olduklarını düşünüyoruz. Sanıkların tutuklanmalarını talep ediyoruz. Dedi.

Av. Osman Başer söz alarak; biz daha önce bir kısım müşteki yönünden müdahale talebinde bulunmuştuk. Bazıları yönünden kabul edildi. Bazıları yönünden red edildi. Şimdi ise 2010/60075 nolu soruşturma dosyasında o dönem görev yapan doktor binbaşı Selim Kaptanoğlu ile bir kısım güvenlik görevlilerinin beyanları alınmıştır. Bu beyanlardan şahsıma ve müvekkillerden Yılma Durak'a işkence yapıldığı anlaşılmaktadır. Bunun dışında sağdan ve soldan başka kişilere de işkence yapıldığını bu şahıslar ifadelerinde belirtmişlerdir. O açıdan bu beyanlarda dikkate alınarak müdahillik taleplerimiz konusunda yeniden bir karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

Müdahil Hüseyin Doğan söz alarak; Geçen celse önemli bir mazeretim sebebiyle duruşmaya gelemedim. Şayet salonda bulunsa idim sanıklardan Kenan Evren'e "Kahramanmaraş olaylarının en yoğun olduğu 23/12/1978 günü ben K.Maraş eski milletvekili olarak rahmetli bir milletvekili arkadaşım yine Orhan Sezar o sırada senatör olan ve halen sağ olan Ali Rıza Akgül ile bu olaylara müdahale için Başbakanlığa gitmiştik. Başbakanlığa memleketten gelen telefonlardan bu olayların adeta bir iç savaşa dönüştüğü anlatılıyordu. Konuyu o sırada rahmetli Başbakan Sayın Bülent Ecevit'e intikal ettirdik. Hatta telefonların büyük bir kısmını kendisine dinlettik. Bunun üzerine telefona sarılan Başbakan tahminime göre Kenan Evren ile veya o düzeyde bir kuvvet komutanı ile Maraşta ki vahşet ile ilgili konuştu ve yaşanan olayları kısaca ancak vurgulayıcı şekilde özetledi ve acil müdahale istedi. Tahminime göre karşı taraftan arzuladığı cevabı alamadı ki; Başbakanın telefonu masaya fırlattığını gördük. Bu olay hakkında Sayın Kenan Evren'in Başbakan'a ne cevap verdiğini olayın bu tarihten itibaren neden 3-4 gün sonra Kayseri'den gelen birliklerce sona erdiğini sorulmasını" isteyecektim. Dedi.

Mağdur Hüseyin Özmen söz alarak; ben 12 Eylül sonrasında yargılandım. Pek çok suçtan beraat ettim. Bazı suçlardan zaman aşımı sebebiyle karar verildi. Tüm bu haksız yargılamaların sebebi sanıklardır. Öğleden önce konuşan avukat kişiler sanıkların durumlarını ortaya koymuşlardır. Sanıklara Mahkemenin bir şekilde dokunmasını yani onların tutuklanmasını talep ediyorum. Ayrıca müdahilliğime de karar verilmesini talep ediyorum. Dedi.

Müdahillik talebinde bulunan Bülent Gürkut söz alarak; 1980 Askeri Darbesi sonrasında işlendiği iddia edilen suçların failleri kim ise bunun yargılanmasına bir diyeceğim yoktur. Ancak Mahkemenizin salt darbeyi yargılayamayacağını düşünüyorum. Zira 2010 yılında yapılan refarandumda oy kullanan kişilerin büyük çoğunluğu 1980 darbesinde 18 yaşından küçüktürler ve dolayısıyla darbeye maruz kalan konumunda değillerdir. Keza Mahkemeniz üyeleri de 1980 yılında reşit olan kişiler değildir. Sizlerin de bu yargılamayı yapamayacağınızı düşünüyorum. Dedi.

Sanıklar müdafilerinden soruldu: Mahkeme daha önce müvekkillerin sağlık durumlarıyla ilgili Adli Tıp Kurumundan ve yapılan itirazlar üzerine üniversitelerden iki kez rapor aldırmıştır. Bu raporlarda sorulan husus sanıkların Mahkeme önünde ifade verip veremeyeceklerinin sağlık açısından tespitine yöneliktir. Bu raporların ardından da Mahkemece müvekkillerin ne şekilde dinleneceğine karar verilmiştir. Müvekkillerin bu raporlarda belirtilen bir hal dışında olduklarına ilişkin başkaca bir tıbbi rapor ve bulgu bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu kararın değiştirilmesi için de bir sebep yoktur. Diğer yandan davaya olan toplum ilgisinin azalmış olması veya benzeri dosyalara emsal oluşturma iddialarının bir tutuklama gerekçesi olmayacağını da düşünüyoruz. Nitekim Mahkeme daha önceki tarihlerde bu yöndeki tutuklama istemlerini de red etmiştir. Bu kezde istemin reddini talep ediyoruz. Ayrıca TBMM raporu siyasi bir faaliyettir. Adli faaliyet değildir. Dolayısıyla bu raporun kendisi ve raporun oluşum aşamasında beyanları alınan kişilerin ifadeleri delil niteliğinde olamaz. Şayet raporun ekleri arasında delil olabilecek belgeler var ise buna bir şey diyemem. Diğer yandan biz ayrıntılı dilekçe hazırladık. Mahkemenize sunuyoruz. Dedi ve dilekçesini duruşmada özetledi. Devamla ve sonuç olarak;

1- 04/04/2012 tarihli ara karardan dönülmesine ve iddianamenin ve kamu davasının yokluğunun tespitine,

2- MGK Başkan ve üyesinin 12/09/1980 - 06/12/1983 tarihleri arasında kanununun açıkça suç saydığı eylemlerinin bulunmaması nedeniyle aynı sürede zincirleme olarak TCK.'nın 146.maddedeki suçu işledikleri iddiası ile açılan münferit kamu davasından beraatlerine,

3- Dava zaman aşımının gerçekleşmesi nedeniyle CMK.'nın 223/8-1 maddesi gereğince, birleştirilen dava biçiminde açılan uyarı mektubu verilmesi eylemi ile ilgili münferit kamu davasının ayrılmasına, Mahkemenin ayrı bir esasına alınmasına ve düşmesine,

4- İddianamenin 4.bölümündeki anlatım ve iddialara göre yargılanmayan eylemler niteliğinde olmakla birlikte kamusal savunma makamı olarak kamusal savunmanın eksiksiz ve tam ve gereği gibi yapılmasının sağlanması amacıyla iddianamenin 2.bölümünde yer alan eylem ve olayların yargılanmayan eylem olup olmadığının tespitine,

5- İddianamede ki iddiaların ispatı için gösterilen kurgulanmış eylem ve olgulara ilişkin kitap, yazı, görsel dökümanların delil niteliği taşımadıklarının tespitine ve reddine,

6- CMK.'nın 170/3 (j) maddesi gereğince iddianamede ki iddiaların ispatı ile ilgili delillerin ne olduğunun Ankara C.Başsavcılığına veya C.savcısına açıklattırılmasına, dosyaya verilmelerinin istenmesine,

7- Kovuşturmanın genişletilmesi istemlerinin kabulü ile delil olarak ilgili belge, bilgi, kayıt ve dökümanların asıllarının ilgili makamlardan istenmesine ve getirtilmesine,

8- Danışma Meclisinin atılı suç süresindeki eylemlerinin atılı suçun konusu olmaması ve hukuka uygun bulunması durumunda atılı zincirleme eylemlerin atılı suçun konusu olmayıp hukuka uygun bulunduğuna, bunun zorunlu sonucu olarak CMK.'nın 223/ 1 (a) maddesine göre beraat kararı verilmesi, aksi taktirde ise TCK.'nın 279.maddesi gereğince Danışma Meclisi Üyeleri hakkında suç duyurusunda bulunulmasına karar verilmesini talep ediyoruz dedi ve devamla; müdahil vekilleri tarafından ilk oturumda (öğleden önce) bildirilen hukuki görüş geçerli değildir. Egemenliğin maddi ve şekli kaynakları olarak sadece ilahi iradeye bağlı ve beşeri iradeye bağlı maddi ve şekli kaynaklar söz konusudur. Egemenliğin maddi kaynağı ilahi iradeye bağlı ise buradan teokratik düzenler ortaya çıkar. Egemenliğin maddi kaynağı beşeri iradeye bağlı ise akli düzenler söz konusudur. Akli düzenler ikiye ayrılır. Laik düzenler, seküler düzenlerdir. Kurucu iktidar devletin hukuk düzeninin kuran iradedir. Bununla ilgili açıklamaları ilk verdiğimiz dilekçede yaptık. Dolayısıyla kurucu iktidar egemenliğin kaynağı ile ilgili değildir. İleri sürülen görüşte egemenliğin kaynağı ile kurucu iktidar kavramları birbirine karıştırılmıştır. Dedi.

İddia makamından soruldu: Danışma Meclisi kararı ile idam cezası onanan ve yerine getirilen Mehmet Kanbur'un yakınlarının katılma talebinin kabulü ile diğer katılma taleplerinin reddine, katılan Fatma Aynur Hayrullahoğlu vekillerinin sunduğu dönemin Bakanlar Kurulu ve Danışma Meclisi üyeleri hakkında ki suç duyurusu niteliğinde ki dilekçenin TMK.'nın 10.Maddesi İle Görevli Ankara C.Başsavcı Vekilliğine gereğinin ifası amacı ile gönderilmesine, yine aynı müdahiller vekilince dinlenilmesi istenen tanıklar Şebnen Korur Fincancı ve Naci Gürkan'ın tanık olarak dinlenmeleri yönündeki talebin yargılamanın konusu ve dosyaya yeni bir katkı sağlamayacağı düşünüldüğünden reddine, G.Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkere cevabının beklenmesine, TBMM Darbeleri Araştırma Komisyonu tarafından gönderilen rapor ekindeki DVD'de taranmış halde bulunan belgeler içerisinde yargılamanın konusunu doğrudan ilgilendiren belgelerin onaylı birer örneğinin ilgili kurumlardan istenmesine, sanıkların duruşmalardan bağışık tutulması yönündeki talebin CMK.'nın 196.maddesi gereğince kabulü ile sanıkların sorgularının yapılmasının temini için 14/09/2012 tarihli duruşmada sanıkların bulundukları yada bulanabilecekleri yerde sesli ve görüntülü kayıt sisteminin oluşturulmasına karar verildiğinden bu karar doğrultusunda savunması alınan sanıklar yönünden ve özellikle Ali Tahsin Şahinkaya yönünden yakalama yada tutuklama içerikli taleplerin reddine karar verilmesi talep olunur. Dedi.

Av. Mehmet Horuş söz alarak; TBMM raporu incelendikten sonra bizlerde başkaca hangi belgelerin istenmesi gerektiği konusunda beyanda bulunacağız. Bunun dışında sanığın tutuklanması yönündeki talebimizi tekrarlıyoruz. Dedi.

Av. Ömer Kavili söz alarak; avukat arkadaşım Senih Özay ile MİT müsteşarlığı arşivine girmek istedik. Ancak girişimiz engellendi. Bu görevliler ve Mahkemenizce yazılan müzekkerelere 10 gün içinde cevap vermeyen yetkililer ile G.Kurmay yetkilileri hakkında suç duyurusunda bulunmasını talep ediyoruz. İsmi kozmik oda yada MİT arşivi olabilir nerede 12 Eylül ile ilgili kirli sırları ortaya çıkaracak bir belge var ise Mahkemenizin buraya Naip Hakim vasıtasıyla ulaşarak temin etmesini talep ederiz. Dedi.

Av. Senih Özay söz alarak; MASAK raporu avukatlarca incelenmiştir. Ancak bizim bunu anlamamız teknik olarak mümkün olmamıştır. Bir maliyeci uzman ile birlikte bu raporları inceleyip yorumlamak istiyoruz. Dedi.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak; ortada bir darbenin olduğu açıktır. Danışma Meclisinin oluşumunun hukuki olmadığı keza 12 Eylül Anayasanın da hukuka uygun bir Anayasa olmadığı ortadadır.

Mahkemenizce verilecek bir mahkumiyet halinde bu durum bizce tescil edilecektir ve 12 Eylül Anayasanın değiştirilmesi gerektiği bir kere dahi ortaya çıkacaktır. Dedi.

Sanıklar müdafilerinden soruldu: Önceki beyanlarımızı tekrar ederiz. Dediler.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Sanıklara ilişkin raporların "sanıkların sağlık durumlarının Mahkememizce gerektiğinde doktor ve sağlık ekipmanı ile gelerek - getirtilerek ifade vermeleri durumunda sağlıkları yönünden hayati tehlike ile sonuçlanacak bir durumun oluşup oluşmayacağının" belirlenmesi ile ilgili olduğu ve bu belirleme ışığında sanıkların savunmalarının 14/09/2012 tarihli celsede CMK 196/4 maddesindeki düzenlemelere uyularak alınmasına karar verilmesi, aynı tarihli celsede sanıkların görüntü ve ses sistemini kullanacak şekilde alınacak savunmalarının " HER İKİ SANIĞIN BULUNDUKLARI VEYA BULUNACAKLARI YERDE alınmasına karar verilmesi, bu karar doğrultusunda İstanbul Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesine 25/09/2012 tarihinde sanık Ali Tahsin ŞAHİNKAYA ile ilgili olarak yazılan talimatta " SANIĞIN DURUŞMA GÜNÜ ÖNCESİ BULUNDUĞU YERİN DEĞİŞMESİ DURUMUNDA Mahkememizce bilgi verilecektir" şerhinin bulunması aynı şerhin her iki sanık yönünden Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığına da yazılmış olması karşısında sanıkların savunmasının alınmasında ilgili raporlara değer verildiğinden ve bu raporlar uyarınca da savunmaların alındığının tespitine ve sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın ve diğer sanık Ahmet Kenan Evrenin tutuklanması taleplerinin REDDİNE,

2- Mahkememiz uygulamasında (Mahkememizin 2010/114 E.sayılı dosyasında; Devletin Birliğini ve Bütünlüğünü Bozmak, Tasarlayarak Adam Öldürmeye İştirak ve Teşebbüsten yargılanan sanığın tahliyesinin ardından, Mahkememizin 2010/142 E.sayılı dosyasında Terör Örgütüne Üye Olmak, Terör Örgütü Propagandası Yapmak suçlarından yargılanan ve müdafileri arasında müdahil vekillerinden Av. Ömer Kavili, Av. Müşir Deliduman'ın bulunduğu dosyada, Mahkememizin 2009/30 , 2010/100, 2010/235 E.sayılı dosyalarında yargılanan ve müdafiler arasında müdahil vekillerinden Av. Selçuk Kozağaçlı'nın bulunduğu dosyalarda da görüldüğü üzere) tutuklu yargılanan veya tutuksuz yargılanmakla birlikte savunması alınan sanıkların talep olmadığı sürece duruşmalardan vareste tutulması yönünde bir ara kararı kurulmadığı, bir önceki celse müdahiller vekillerinden hiç bir avukatın sanıkların gelecek celse hazır olmaları yönünde de taleplerinin olmayışı dikkate alındığında; bu konuda bir karar verilmemesinin Mahkememiz genel uygulamaları doğrultusunda olduğuna, celse sonrası yapılan talep dikkate alınarak savunmaları alınan sanıkların duruşmalardan vareste tutulmalarına, dava esas hakkında mütalaa verme aşamasına geldiğinde bu konuda yeniden karar verilmesine,

3- Türkiye Büyük Millet Meclisi Darbeleri Araştırma Komisyonuna Cumhurbaşkanlığı arşivlerinden gönderilen belgelerin onaylı suretlerinin dosyaya getirtilmesinin sağlanması açısından Cumhurbaşkanlığı makamına yazılacak müzekkere ile;

a-) Fahri Korutürk'ün arşivinde bulunan ve 12 Eylül ile ilgili olan belgelerin onaylı suretlerinin;

b-) Ahmet Kenan Evren'in arşivinde bulunan ve 12 Eylül ile ilgili olan belgelerin onaylı suretlerinin gönderilmesi için müzekkere yazılmasına, bir ay içerisinde cevap gelmediği taktirde müzekkerelerin TEKİDİNE,

4- Türkiye Büyük Millet Meclisi Darbeleri Araştırma Komisyonunca Mahkememize gönderilen raporun bulunduğu DVD'nin talep halinde çoğaltılarak sanık müdafileri ile müdahiller vekillerine verilmesine,

Mahkememizce bu DVD ile ilgili olarak düzenlenen inceleme tutanağının bir örneğinin de sanıklar müdafileri ile müdahiller vekillerine verilmesine, (bir örneği verildi)

5- Türkiye Büyük Millet Meclisi Darbeleri Araştırma Komisyonunca Mahkememize gönderilen komisyona gelen belgeleri içeren DVD'nin talep halinde çoğaltılarak (içeriğinde yer alan MASAK raporu hariç olmak üzere) sanık müdafileri ile müdahiller vekillerine verilmesine,

6- Dosyaya daha önce gelen MASAK raporunun sanık müdafileri yada müdahiller vekillerince uzman kişi aracılığı ile incelenebilmesine,

7- Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkerenin TEKİDİNE,

8- Gerçek Kişilerin müdahale talepleri ile ilgili olarak;

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıkların yargılandıkları suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, bu suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında ;

Suçtan zarar zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca ;

a- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında göz altında iken öldüğü anlaşılan Mehmet Kazgan'ın kardeşleri Hikmet Kazgan ve Hasan Kazgan'ın davaya müdahil olarak KABULÜNE,

b- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında Türkiye Büyük Millet Meclisi kararı olmaksızın idam edilen Mehmet Kanbur'un kardeşleri İnsaf Karabulut ve Süleyman Kanbur'un davaya müdahil olarak kabullerine, vekillerinin davaya müdahil vekili olarak KABULÜNE,

c- Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan diğer özel kişilere ilişkin müdahale ve yenilenen müdahale taleplerinin REDDİNE,

d- Müdahilliklerine karar verilen gerçek kişilerin vekillerinin de davaya müdahil vekil olarak kabullerine,

9- a-) Av. Şenal Sarıhan'ın Çetin Yetkin ile Muhittin Cenkdağ'ın tanık olarak dinlenmesi talebinin davanın özüne bir yenilik getirmeyeceği anlaşıldığından reddine,

b-) Av. Ergin Cinmen'in Şebnem Korur Fincancı ve Naci Gürkan'ın tanık olarak dinlenmesi talebinin davanın özüne bir yenilik getirmeyeceği anlaşıldığından reddine,

c-) Av. Ergin Cinmen ve Hasan Ürel'in Danışma Meclisi üyeleri ile Bülent Ulusu Başbakanlığında kurulan hükümet üyeleri hakkında yaptığı suç duyurusuna ilişkin dilekçenin bir örneğinin bu konuda soruşturma yürüten TMK'nın 10. Maddesi İle Yetkili Ankara C.Başsavcı Vekilliğine gönderilmesine,

d-) Diğer tevsi tahkikat taleplerinin davanın özüne yönelik olmaması sebebiyle REDLERİNE,

10- Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine yazılacak müzekkere ile; Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyon Başkanlığına 03/09/2012 tarihli yazı ekinde gönderilen Milli Güvenlik Kurulu Toplantılarında Alınan Karar Örneklerinden 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi ile ilgili olanlarının onaylı suretlerinin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesine, bir ay içerisinde cevap verilmediği taktirde müzekkerenin TEKİDİNE,

11- Sanıklar müdafilerinin taleplerinin 1,2,3,4,5 ve 8.maddesinde yer verdiği hususlar hakkında bir karar verilmesi durumunda davanın özüne girileceğinden ve ishası rey olacağından bu aşamada bu talepler konusunda karar verilmesine yer olmadığına, 6 nolu talep C.savcılığı ile ilgili olduğundan taktirin C.savcılığına bırakılmasına,

12- Bu nedenlerle duruşmanın 18/04/2013 günü saat:14:00'e bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 17/01/2013

Başkan 33990 Üye 33300 Üye 34184 Y.Üye 37544 Katip 136018

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ Duruşma Tar: 18/04/2013 Dosya No : 2012/3 Esas

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 18/04/2013

CELSE NO : 13.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

YEDEK ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : CEMİL TUĞTEKİN 34074

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 13.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer, Av. Mithat Burak Başkale geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Milliyetçi Hareket Partisi vekili Av. Yücel Bulut, TÖB DER Temsilcisi İsmet Yalçınkaya, DİSK vekili Av. Savaş Demirtaş,

TÖB-DER vekili Av. İsmail Çevik,

Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekili Av. Kazım Genç ,Av. Mehmet Horuş, Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş, Av. Ali Sarıgül, Av. İlyas Danyeli geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Senem Gülbudak ve bir kısım müdahil vekili Av. Arif Ali Cangı, Av.Ömer Kavili, Av. Müşir Deliduman, müdahil Muğla Barosu vekili Av. Senih Özay, Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel, Ahmet Türk ve bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan geldiler. Yerlerine alındılar.

Mikail Kırbayır ve bir kısım müdahiller vekili Av. Gökçesu Özgül ve Av. Fikret Babaoğlu, Gül Erdost ve Alaz Erdost vekili Av. Şenal Sarıhan geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahil Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi, müdahiller Suzan Akyüz ve Mahinur Kardaş vekili Av. Şener Akyüz,

Müdahillik talebinde bulunan Hikmet Kazgan ve Hasan Kazgan vekili Av. Tuncay Dolu,

Müdahil Süleyman Kanbur ve İnsaf Karabulut vekili Av. Ayşe Evrim Zeybek,

Müdahiller Fatma Güzel, Senem Gülbudak, Baki Batmaz, Mikail Kırbayır, Hayri Erdoğan, Sabire Yazgan Serin, Halil Demirel, Abdulgani Aşık, Süleyman Kanbur, Yılmaz Yukarıgöz geldiler. Yerlerine alındılar.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Dosya incelendi.

G.D:

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bu aşamadan sonra duruşmanın teknik araçlarla kayda alınmasına oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

Cumhurbaşkanlığı Makamına yazılan müzekkereler neticesinde;

Fahri Korutürk ve Kenan Evren arşivinde bulunan 12 Eylül ile ilgili olan belgelerin taranarak CD ortamında gönderildiği, Mahkememiz kalemince celse arasında CD içeriğinde bulunan belgelerin fiziki olarak çıktıları alınıp 2 klasör halinde dosya arasına eklendiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Darbeleri Araştırma Komisyonunca Mahkememize gönderilen rapor ile komisyona gelen belgelerin kayıtlı olduğu DVD'nin bir kısım müdahil vekiline verildiği anlaşıldı.

Bir önceki celse duruşma ara kararlarından 6 nolu duruşma ara kararı uyarınca; 26/02/2013 günü bir kısım müdahil vekili Av. Senih Özay'ın ve yanında bulunan mali uzman ile Mahkememize gelerek dosyaya daha önceden gelen MASAK raporu üzerinde inceleme yaptıkları anlaşıldı.

Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

Mahkememizin 2012/3 esas sayılı dava dosyasının 22/11/2012 günlü 11. celse duruşmasında verilen 2-a, b, c numaralı ara kararları uyarınca Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkerelere cevap var. İncelenmesinde; Silahlı kuvvetler arşiv yönergesinin fotokopisinin gönderildiği, arşiv yönergeleri gereği imha edildiği değerlendirilen belgelerin imha tutanaklarına rastlanılmadığının bildirildiği, 15 sayfadan ibaret Bayrak Harekat Planı ile bağlantılı olduğu değerlendirilen belgelerin onaylı suretinin gönderildiği anlaşıldı. Söz konusu belgeler Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan; Yusuf Yılmaz'ın, Mustafa Beker'in, Ali Şahin'in, Recep Çaldır'ın, Mahmut Akgün Yücel'in, Ahmet Aslanbakan'ın müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Muzaffer Bilgin ve Fatma Bilgin müdafi Av. Süleyman Beysülen'in müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Bülent Gürkut ve Nazim Çavdar isimli kişilerin değişik tarihlerde vermiş oldukları dilekçeleri ile davaya ilişkin beyanda bulundukları görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahil Muğla Barosu vekili Av. Senih Özay tarafından sanıkların Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunduklarının öğrenilmesi üzerine Anayasa Mahkemesine söz konusu davaya müdahil

olarak kabullerine karar verilmesi istemli olarak dilekçe verildiğine ilişkin Mahkememize bilgi mahiyetinde dilekçe verildiği anlaşıldı.

Bir kısım müdahil vekili Av. Hasan Ürel'in dilekçesi ekinde 9 sayfadan oluşan Prof. Dr. Mustafa Erdoğan ve Prof. Dr. Tanel Demirel tarafından hazırlanmış hukuki mütalaa sunduğu anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Sanıklar müdafilerince 1 Mayıs 1977 olayları ile ilgili olarak 5 madde halinde tevsi tahkikat amaçlı dilekçe verildiği anlaşıldı, okundu dosyasına konuldu.

Hasan Duman isimli kişi tarafından dilekçede belirtilen askeri görevli - görevliler tarafından 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi ile ilgili bir kısım önemli belgelerin Mahkemeye gönderilmeyerek saklandığı ve hatta imha edilmiş olabileceği yönünde ihbarda bulunulduğu anlaşıldı. Söz konusu dilekçe okundu dosyasına konuldu.

Hikmet Kazgan isimli kişi tarafından müdahillik talebi ile ilgili verilen dilekçe okundu dosyasına konuldu.

Müdahil Alaattin Arıkan vekili Av. Osman Başer'in mazeret dilekçesi verdiği görüldü.

Müdahil Tahir Öğmen vekili Av. M.İhsan Kalkan'ın mazeret dilekçesi verdiği görüldü.

İdam edilen ve işkencede öldürülen devrimciler olarak nitelendirilen Erdal Eren ve arkadaşları vekillerince davaya ilişkin yazılı beyanda bulunulduğu ve ek halinde Kenan Evren'in anılarının ilgili bölümünün fotokopisinin sunulduğu anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Sait Özdemir vekili Av. Arif Ali Cangı tarafından müdahale dilekçesi ve ekleri verildi. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

Av. Ömer Kavili söz alarak;

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar'a dilekçelerini açıklaması için söz verildi;

Mahkeme Başkanınca Genel Kurmay Başkanlığından gelen belgelere ilişkin yapılan açıklamada;

Av. Aydın Erdoğan söz alarak;

Av. Senih Özay söz alarak;

Av. Senih Özay tarafından beyanında geçen belgeler ibraz edildi, alındı okundu dosyasına konuldu.

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Av. Hasan Ürel söz alarak;

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak;

Av. Kazım Genç söz alarak;

Duruşmaya saat: 16:00 da devam olunmak üzere ara verildi.

Duruşmaya kalındığı yerden devam olundu.

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak;

Av. Müşir Deliduman söz alarak;

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Av. Şenal Sarıhan söz alarak;

Av. Gökçesu Özgül söz alarak;

Av. Tuncay Dolu söz alarak;

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar söz alarak;

İddia makamından soruldu;

Av. Hasan Ürel söz alarak;

Av. Ömer Kavili söz alarak;

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak;

Sanıklar müdafilerinden soruldu;

Duruşmaya yarım saat ara verildi.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1-Gerçek Kişilerin müdahale talepleri ile ilgili olarak;

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıkların yargılandıkları suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, bu suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında ;

Suçtan zarar görmüş olma ihtimali ve usulüne uygun olarak yapılan talep doğrultusunda CMK'nın 237 ve devamı maddeleri uyarınca ;

a- 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında göz altında iken öldüğü anlaşılan Mehmet Kazgan'ın kardeşleri Hikmet Kazgan ve Hasan Kazgan'ın davaya müdahilliğine bir önceki celse karar verilmiş olduğundan, yeniden karar verilmesine YER OLMADIĞINA,

b- 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi sonrasında işkence gördüğü yönünde tespit bulunan Sait Özdemir'in davaya müdahil olarak KABULÜNE, vekilinin de müdahil vekili olarak KABULÜNE,

c- Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan diğer özel kişilere ilişkin müdahale ve yenilenen müdahale taleplerinin REDDİNE,

2- Tüzel kişilerin müdahale talepleri ile ilgili olarak daha önceden karar verilmiş olduğundan bu karar ve gerekçe dikkate alınarak İnsan Hakları Derneğinin müdahillik talebinin REDDİNE,

3- Davanın önemi dikkate alındığında Av. Osman Başer ve Av. M.İhsan Kalkan'ın mazeretlerinin REDDİNE,

4- Hasan Duman isimli kişi tarafından Mahkememize gönderilen dilekçe Genel Kurmay Başkanlığına gönderilerek;

a-) Hasan Duman isimli kişinin kimliği hakkında araştırma yapılmasının istenmesine,

b-) Bu araştırmadan bağımsız olarak;

1-Dilekçede belirtilen Yurt - Kor isimli belgenin niteliğinin tespiti ile,

2-Dilekçede iddia edilen belge imhası ile ilgili konuların araştırılmasının istenilmesine,

Bu müzekkeremize 10 günlük süre içerisinde cevap verilmesi gerektiği hususunun ayrıca müzekkereye şerh verilmesine,

5- Sanık müdafilerinin dilekçelerinde belirttikleri tevsi tahkikat taleplerinin daha önce Mahkememizce verilen farklı ara kararlarında kıstas alınan suç tarihi ve nitelemesi dikkate alındığında REDDİNE,

6- Dosyaya mütalaaları sunulan ilim adamlarının duruşmada dinlenmeleri yönündeki müdahil vekili ile sanık müdafilerinin taleplerinin REDDİNE,

7- Dosyanın müzekkere cevapları gelme ihtimaline binaen varsa tevsi tahkikat yoksa esas hakkındaki mütalaasını hazırlaması için iddia makamına tevdine,

8- Gelecek celse mütalaanın verilebileceği hususunda duruşmadan önce makul süre içerisince C.savcılığınca Mahkememize bilgi verildiği taktirde sanıkların bulundukları yerlerde daha önceki ara kararlar uyarınca SEGBİS sistemi üzerinden bağlantı kurulmasına, bu hususta Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığına hazırlıklar açısından müzekkere yazılmasına,

9- Mahkememizde açılan davada sanıkların yargılandıkları suç ve sevk maddeleri dikkate alındığında; davaya yenilik getirmeyeceği anlaşılan müdahil vekilleri ile sanık müdafilerinin diğer talep ve tevsi tahkikat taleplerinin REDDİNE,

10-a)CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bugünkü duruşmanın vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine,

b-) CMK.'nın 183. Maddesindeki düzenleme de dikkate alınarak ses ve görüntü kayıtlarının taraf avukatlarına verilmesi talebinin reddine, ancak her zaman için söz konusu kayıtları izleyip dinleyebilme haklarının olduğunun hatırlatılmasına, belirli bir beyanın eksik yada hatalı geçirildiği yönünde somut bir iddia gündeme getirildiğinde celse arasında Mahkeme Heyetince söz konusu kayıtların yeniden incelenmesine, gerekli görüldüğünde bu hususun yeniden zabıtlara geçirilmesine,

11- Bu nedenlerle duruşmanın 21/06/2013 günü saat:10:00'a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 18/04/2013

Başkan 33990 Üye 33300 Üye 34184 Y.Üye 37544 Katip 136018

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 03/06/2013

CELSE NO : 14.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

CUMHURİYET SAVCISI : CEMİL TUĞTEKİN 34074

KATİP : ARMAĞAN FETTAH KOÇ 96233

Her ne kadar Mahkememizin 2012/3 Esas sayılı dosyasında duruşma bugüne talik edilmemiş ise de, Genelkurmay Başkanlığının 18/05/2013 tarih ve 26702250-9140-739-13 sayılı yazısının Mahkememize ulaştığı görülmekle, celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

İddia makamından soruldu: Genelkurmay Başkanlığının 18/05/2013 tarih ve 26702250-9140-739-13 sayılı yazısı ile YURT-KOR isimli Planlama Direktifi ve bu Direktifin yürürlükten kaldırılması ile ilgili belgelerin "Devlet Sırrı" niteliği haiz bilgiler içerdiği bildirilmiş ise de, özellikle söz konusu Direktif ile ilgili belgelerin "Devlet Sırrı" niteliği taşıyıp taşımadığı hususunda Genelkurmay Başkanlığına yeniden müzekkere yazılması talep ve mütalaa olunur, dedi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1-)Genelkurmay Başkanlığının 18/05/2013 tarih ve 26702250-9140-739-13 sayılı yazısı ile YURT-KOR isimli Planlama Direktifi ile ilgili belgelerin "Devlet Sırrı" niteliği haiz olup olmadığının yeniden değerlendirilmesini temin açısından Genelkurmay Başkanlığına müzekkere yazılmasına,

2-)Bu nedenle duruşmanın 21/06/2013 günü saat:10:00'a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi.03/06/2013

Başkan 33990

Üye 33300

Üye 34184

Katip 96233

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ Duruşma Tar: 21/06/2013 Dosya No : 2012/3 Esas

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 21/06/2013

CELSE NO : 15.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

YEDEK ÜYE : MUHAMMET ALABAŞ 34184

CUMHURİYET SAVCISI : ŞÜKRÜ CÜNEYT HAMDOVALI 32883

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 15.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer, Av. Mithat Burak Başkale geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık Vekili Hukuk Hizmetleri Başkanı Sami Arslan Aşkın, Milliyetçi Hareket Partisi vekili Av. Yücel Bulut,

TÖB-DER vekili Av. Şükrü Günel,

Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan geldiler yerlerine alındılar.

Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekili Av. Kazım Genç ,Av. Mehmet Horuş, Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen Senem Gülbudak ve bir kısım müdahil vekili Av. Arif Ali Cangı, müdahil Muğla Barosu vekili Av. Senih Özay, Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel, Ahmet Türk ve bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan geldiler. Yerlerine alındılar.

Mikail Kırbayır ve bir kısım müdahiller vekili Av. Gökçesu Özgül Gül Erdost ve Alaz Erdost vekili Av. Şenal Sarıhan geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahil Diyarbakır Barosu vekili Av. Öztürk Türkdoğan,

Müdahil Süleyman Kanbur ve İnsaf Karabulut vekili Av. Ayşe Evrim Zeybek,

Müdahil Tahir Öğmen vekili Av. Mehmet İhsan Kalkan, müdahil Hikmet Kazgan vekili Av. Tuncay Dolu, müdahil Sait Özdemir vekili Av. Fecri Şengür,

Müdahiller Senem Gülbudak, Sait Özdemir, Sabire Yazgan Serin, Yılmaz Yukarıgöz, Abdulgani Aşık, Hayri Erdoğan geldiler. Yerlerine alındılar.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Dosya incelendi.

G.D:

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bu aşamadan sonra duruşmanın teknik araçlarla kayda alınmasına oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca ses ve görüntü sistemi ile kayıt altına alınan bir önceki duruşmanın yazılı tutanağa dönüştürüldüğü anlaşıldı. Söz konusu tutanak dosyasına konuldu.

Bülent Gürkut, Cuma Canpolat, Cahit Polat, Sedat Kuyurtar ve Yaşar Genç isimli kişilerin müdahale talepli dilekçeler verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Duman Bal isimli kişi tarafından duruşmanın devamı sırasında davaya ilişkin dilekçe verildi. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

Bülent Gürkut isimli kişinin ayrıca 2 adet dilekçe ile davaya karşı beyanlarda bulunduğu anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Sanıklar müdafince sanıkların esas hakkındaki mütalaanın verilme ihtimali dikkate alınarak 25/04/2013 tarihli dilekçeleri ile bulunacakları muhtemel yerler ile ilgili dilekçe verdiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Sanıklar müdafilerinin 18/06/2013 tarihli dilekçeleri ile; müvekkillerinin müdafi eşliğinde savunmalarını yapmış olmaları, davayı müdafilerinin takip etmesi, müvekkillerin yaş ve sağlık sorunları göz önüne alınarak esas hakkındaki mütalaanın okunması sırasında duruşmalardan bağışık tutulmalarına karar verilmesini talep ettikleri anlaşıldı.

Sanıklar müdafilerinin 20/06/2013 tarihli dilekçeleri ile dosyaya soruşturma aşamasında giren "Bayrak Harekat Planı"nın ne şekilde temin edildiğinin araştırılması ile Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Başbakanlıktan 12/09/1980 - 06/12/1983 tarihleri arasında "Erklerinin - Yetkilerinin, Hukuki Dayanaklarının Tespiti" ile ilgili kovuşturmanın genişletilmesi talebinde bulundukları anlaşıldı. Söz konusu dilekçe okundu dosyasına konuldu.

Daha önce Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkerelere verilen cevaplarda bazı belgelerin araştırılmasına devam edildiğinin bulunduğunda gönderileceğinin bildirildiği, bu kapsamda 10/06/2013 tarihinde "Bayrak Harekat Direktifi" sureti, "Bayrak Harekat Direktifine Ek Lahika", "Genel Kurmay Sekreterliği Cerideleri 1 , 2" ve "İç Tehdit Dokümanı" suretinin toplamda 3 Kl. Halinde Mahkememize gönderildiği, Mahkememizce söz konusu klasörlerin taranmak suretiyle CD ortamına kaydının yapıldığı anlaşıldı.

Hasan Duman isimli kişi tarafından Mahkememize gönderilen dilekçe üzerine özellikle Yurt - Kor belgesinin varlığının ve niteliğinin tespiti açısından Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkereye 21/05/2013 tarihinde cevap geldiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

İncelenmesinde; Hasan Duman isimli kişinin kimliğinin tespiti açısından yapılan araştırmalar konusunda bilgi verildiği, ayrıca söz konusu belgenin Korgeneral Abdullah Recep tarafından yapılan

inceleme sonucunda Mahkememizce istenen belgelerden olmadığının değerlendirilmesi sebebiyle daha önce Mahkemeye gönderilmediğinin tespitinin ardından;

Gen.Kur.Hrk.Bşk.lığı Kontrollü Evrak Bürosunda müracaat dokümanı kapsamında arşiv sureti olarak kullanılmak üzere tek nüshası muhafaza edilen "ÇOK GİZLİ" gizlilik dereceli YURT-KOR isimli Planlama Direktifinin ve bu Direktifin yürürlükten kaldırılması ile ilgili belgelerin "Devlet Sırrı" niteliğini haiz bilgiler içerdiği değerlendirilmektedir. Bu sebeple CMK'nın 125'inci maddesi hükümlerine göre söz konusu Direktifin ve yürürlükten kaldırılmasına ilişkin evrakın Başkanlığınızca belirlenecek bir tarihte, görevlendirilecek bir personel tarafından Mahkemenize getirilerek incelenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir." şeklinde cevap verildiği,

Mahkememizce 03/06/2013 tarihinde ara celse açılarak söz konusu Yurt - Kor isimli planlama direktifi ile ilgili belgelerin "Devlet Sırrı" niteliğine haiz olup olmadıklarının yeniden değerlendirilmesi için müzekkere yazılmasına karar verildiği ve söz konusu müzekkerede;

"Sanıklar Kenan EVREN ve Tahsin ŞAHİNKAYA'nın Mahkememizde yargılanabilmeleri 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan halk iradesine dayalı referandum ile Anayasa'da yapılan değişikliğe dayalıdır. Davanın açılması üzerine Mahkememizce 18/01/2012 tarihinde yapılan tensip ara kararları ve daha sonra verilen ara kararlar ile Genelkurmay Başkanlığı ve farklı kurumlara yazılan müzekkerelere rağmen davanın esasıyla ilgili olduğu değerlendirilen bir delilin varlığı, ancak Mahkememize yapılan bir ihbar mektubuyla ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bu açıklamalar da dikkate alınarak;

1-)YURT-KOR isimli Planlama Direktifinin Devlet Sırrı olup olmadığı değerlendirmesinin yeniden yapılması ile Devlet Sırrı olmadığı değerlendirildiğinde Mahkememize gönderilmesi,

2-)Devlet Sırrı olduğu değerlendirmesinin devam etmesi durumunda bu değerlendirmenin hangi makam tarafından hangi kıstaslar dikkate alınmak suretiyle yapıldığının tespiti ile söz konusu belgenin CMK'nun 125 maddesi kapsamında incelenmek üzere 13/06/2013 günü saat:14.00'da Mahkememiz Başkanlığında hazır edilmesinin" istendiği,

Genel Kurmay Başkanlığının 10/06/2013 tarihli yazıları ile söz konusu Yurt - Kor isimli planlama direktifinin ülke savunmasına yönelik çok gizli gizlilik derecesine sahip bilgiler içermesi nedeniyle "Devlet Sırrı" kapsamında olduğu yönündeki değerlendirmenin devam ettiğinin belirtildiği ve söz konusu Yurt - Kor isimli planlama direktifi ile bu direktifin yürürlükten kaldırılması ile ilgili belgelerin 13/06/2013 günü Mahkememizde hazır edildiği ve Mahkeme Heyetince söz konusu belgelerin CMK.'nın 125. Maddesi uyarınca incelendiği ve incelemenin ardından aynı tarihli tutanak düzenlendiği anlaşıldı.

Söz konusu tutanak okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında dilekçe vermek suretiyle dosyaya gelen belge fotokopilerinin bazı taraf vekillerince alındığı anlaşıldı.

Av. Aydın Erdoğan söz alarak;

Av. Kazım Genç söz alarak;

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Bu sırada müdahiller vekillerinden Av. Muharrem Özkaya, Av. Fikret Babaoğlu, Av. Hasan Tatar ve Av. Osman Başer geldiler. Yerlerine alındılar.

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Av. Senih Özay söz alarak;

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak;

Av. Hasan Ürel söz alarak;

Av. Mehmet İhsan Kalkan söz alarak;

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak;

Özer Topçu isimli kişi tarafından müdahil amaçlı dilekçe verildi. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

Müdahiller vekillerinden Av. Fecri Şengür, Av. Arif Ali Cangı ve Av. Senih Özay tarafından 12 Eylül darbesine ilişkin tüm belgelerdeki gizliliğin kaldırılarak dava dosyasına gönderilmesinin sağlanması için dilekçe verildi. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

Sanıklar müdafilerinden soruldu: Celse öncesi verdiğimiz tevsi tahkikat talepli dilekçe duruşmada özetlenmiştir. Taleplerimizin kabulüne karar verilmesini talep ediyoruz. Dedi.

İddia makamından soruldu:

Duruşmaya 30 dk. Ara verildi.

Duruşmaya ara sonrası kaldığı yerden devam olundu.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Varsa tevsi tahkikat yoksa esas hakkındaki mütalaanın hazırlanması için dosyanın iddia makamına yeniden tevdine,

2-Gerçek Kişilerin müdahale talepleri ile ilgili olarak;

Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıkların yargılandıkları suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, bu suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında ;

- Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin REDDİNE,

3- Sanık müdafilerinin dilekçelerinde belirttikleri tevsi tahkikat taleplerinin daha önce Mahkememizce verilen farklı ara kararlarında kıstas alınan suç tarihi ve nitelemesi ile Bayrak Harekat Direktifinin

onaylı suretinin Genel Kurmay Başkanlığınca Mahkememize gönderilmiş olduğu da dikkate alınarak REDDİNE,

4- Gelecek celse mütalaanın verilebileceği hususunda duruşmadan önce makul süre içerisince C.savcılığınca Mahkememize bilgi verildiği taktirde sanıkların bulundukları yerlerde daha önceki ara kararlar uyarınca SEGBİS sistemi üzerinden bağlantı kurulmasına, bu hususta Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığına hazırlıklar açısından müzekkere yazılmasına,

Sanıkların şehir dışında bulunmaları durumunda ilgili yer Mahkemelerine talimat yazılmasına,

Bu karardan dönülmesi yönündeki sanıklar müdafilerinin taleplerinin REDDİNE,

5- a-) Bayrak Harekat Direktifi olarak Mahkememize gönderilen belgeler arasında özellikle Ek-İ de "Sivil İşler Koordinasyon Grubu", Ek-J de "MGK Genel Sekreterlik Personeli" bölümlerinin direktif içerisinde "Konmadı" nitelendirmesine sahip olduğu, arşiv kayıtlarında konulmadığı belirtilen belgelerin bulunması halinde Mahkememize gönderilmesinin istenilmesi için Genel Kurmay Başkanlığına müzekkere yazılmasına,

b-) Yurt - Kor Planlama Direktifinin özet bilgiler içerdiği, Mahkememize Genel Kurmay Başkanlığınca gönderilen Bayrak Harekat Direktifi ile diğer belgelerin daha ayrıntılı bilgiler içermiş olması karşısında; Yurt - Kor Planlama Direktifinin dosyaya tekrar istenmesi yönündeki taleplerin REDDİNE,

c-) Mahkememizde açılan davada sanıkların yargılandıkları suç ve sevk maddeleri dikkate alındığında; davaya yenilik getirmeyeceği anlaşılan müdahil vekillerinin diğer talep ve tevsi tahkikat taleplerinin REDDİNE,

6-CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bugünkü duruşmanın vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine,

7- Bu nedenlerle duruşmanın 27/09/2013 günü saat:10:00'a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 21/06/2013

Başkan 33990 Üye 33300 Üye 37544 Y.Üye 34184 Katip 136018

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ Duruşma Tar: 27/09/2013 Dosya No : 2012/3 Esas

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 27/09/2013

CELSE NO : 16.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : SELÇUK KOCAMAN 40091

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 16.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer ve Av. Mithat Burak Başkale geldiler. Yerlerine alındılar.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık Vekili Av. İsmail Uluyol, MHP vekili Av. Yücel Bulut, TÖB-DER temsilcisi İsmet Yalıçnkaya ve TÖB-DER vekili Av. Şükrü Günel, DİSK vekili Av. Savaş Demirtaş, Muğla Barosu vekili Av. Senih Özay,

Müdahilliklerine karar verilen;

Müdahiller Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan, müdahiller Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekili Av. Kazım Genç, müdahil Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş , müdahil Senem Gülbudak ve bir kısım müdahil vekili Av. Arif Ali Cangı, müdahil Ahmet Türk ve bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan(aynı zamanda İHD Başkanı ve müdahil Diyarbakır Barosu vekili), müdahil Hikmet Kazgan vekili Av. Tuncay Dolu, müdahil Mehmet Kutlular vekili Av. Turgut İnal, müdahil Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Ergin Cinmen geldiler yerlerine alındılar.

Müdahiller Ahmet Cihan, Aynur Hayrullahoğlu, Yılmaz Yukarıgöz, Sait Özdemir, Senem Gülbudak, Sabire Yazgan Serin geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahale talebinde bulunan Tahir Canan ile vekili Av. Senem Doğanoğlu - Av. Hürmüz Biçer geldiler. Yerlerine alındılar.

Heyet değişikliğinden önceki zabıtlar okundu.

Dosya incelendi.

G.D:

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bu aşamadan sonra duruşmanın teknik araçlarla kayda alınmasına oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca ses ve görüntü sistemi ile kayıt altına alınan bir önceki duruşmanın yazılı tutanağa dönüştürüldüğü anlaşıldı. Söz konusu tutanağın dosyasına konulduğu anlaşıldı.

Bayrak Harekat Direktifi olarak Mahkememize gönderilen belgeler arasında özellikle Ek-İ de "Sivil İşler Koordinasyon Grubu", Ek-J de "MGK Genel Sekreterlik Personeli" bölümlerinin direktif içerisinde "Konmadı" nitelendirmesine sahip olduğu, arşiv kayıtlarında konulmadığı belirtilen belgelerin bulunması halinde Mahkememize gönderilmesinin istenilmesi için Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkereye cevap var. İncelenmesinde; söz konusu eklere ilişkin herhangi bir bilgi ve belgenin tespit edilemediğinin bildirildiği görüldü.

Müdahillik talebinde bulunan Niyazi Uslay, Hasan Usta, Mehmet Bastem, Mevlüt Bayrak'ın müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdikleri anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Yusuf Semih Akarsu, Mustafa Bilgin ve Ali Uzel vekili Av. Dr. Ahmet Teyit Keşli'nin müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan İmran Yılmaz vekili Av. Mehmet Horuş'un müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Tahir Canan vekili Av. Senem Doğanoğlu'nun müdahillik taleplerine ilişkin dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahil Ali İbrahim Önsoy'un esasa ilişkin beyanlarını ve bazı kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulması talebini içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında dilekçe vermek suretiyle dosyaya gelen belge fotokopilerinin bazı taraf vekillerince alındığı anlaşıldı.

Av. Senih Özay söz alarak;

Av. Ömer Kavili söz alarak;

Bu arada bir kısım müdahil vekilleri Av. Müşir Deliduman, Av. Arif Ali Cangı, Av. Osman Başer ve Av. Gökçesu Özgül ile müdahil Sait Özdemir vekili Av. Fecri Şengür geldiler. Yerlerine alındılar.

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak;

Av. Ergin Cinmen söz alarak;

Av. Aydın Erdoğan söz alarak;

Av. Senem Doğanoğlu söz alarak;

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Av. Arif Ali Cangı tarafından sunulan kitap ve dilekçe ekleri alındı, dosyasına konuldu.

İddia makamından soruldu:

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acardan soruldu:

Av. Ömer Kavili söz alarak;

Duruşmaya 30 dk ara verildi.

Duruşmaya saat:11:34'de kaldığı yerden devam olundu.

Müdahil Sait Özdemir'in davaya ilişkin beyanlarını içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Bülent Gürkut isimli kişi tarafından davaya ilişkin beyanlarını içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Varsa tevsi tahkikat yoksa esas hakkındaki mütlalaasını hazırlaması için dosyanın iddia makamına tevdine,

2- Başbakanlık MİT Müsteşarlığına yazılacak müzekkere ile; 12 Eylül'e giden süreçte hazırlanan Bayrak Harekat Direktifinde "Sivil İşler Koordinasyon Grubu" şeklinde bir grubun görev aldığı belirtildiğinden; bu belgede belirtilen grup ile 12 Eylül'e giden süreçte görev alan diğer sivil unsurlar hakkındaki bilgi ve belgelerin gönderilmesinin istenilmesine,

3- 12 Eylül ile ilgili olarak kamu görevlileri ile ilgili soruşturmanın yürütüldüğü bilinmekle birlikte; Bayrak Harekat Planınındaki "Sivil İşler Koordinasyon Grubu"'nda yer alan kişilerin tespiti ile haklarında soruşturma yürütülmesi açısından Ankara TMK.'nın 10. Maddesi İle Yetkili C.Başsavcı Vekilliğine suç duyurusunda bulunulmasına,

4- Bir önceki duruşmada (5-a) numaralı ara kararı uyarınca yazılan müzekkereye Genel Kurmay Başkanlığından gelen cevap yetersiz görüldüğünden daha ayrıntılı olarak yeniden müzekkere yazılmasına,

5- Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıklara isnat edilen suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, iddia edilen suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında ;

Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin REDDİNE,

6- Mahkememizde açılan davada sanıkların yargılandıkları suç ve sevk maddeleri dikkate alındığında; davaya yenilik getirmeyeceği anlaşıldığından müdahil vekillerinin diğer tevsi tahkikat taleplerinin REDDİNE,

7- Daha önce Mahkememizce sanıklarla ilgili olarak sistematik işkence ve kötü muamele eylemlerine ilişkin iddialarla ilgili olarak yapılan suç duyurusunun akıbetinin sorulması için C.savcılığına müzekkere yazılmasına,

8- CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bugünkü duruşmanın vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine,

9- Bu nedenlerle duruşmanın 25/10/2013 günü saat:10:00'a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 27/09/2013

Başkan 33990

Üye 33300

Üye 37544

Katip 136018

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 03/10/2013

CELSE NO : 17.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : SELÇUK KOCAMAN 40091

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Her ne kadar dava dosyasının duruşması bugün değil ise de; sanıkların önceki iki duruşmada iddia makamının mütalaasını vermesi durumunda, bu mütalaayı SEGBİS sistemi aracılığıyla dinleyebilmeleri ve gerektiğinde beyanda bulunabilmeleri yönünde ara karar kurulduğu halde son celsede bu yönde bir karar verilmediği anlaşılmakla re'sen celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Gelen olmadı.

İddia makamından soruldu: Gelecek celse mütalaanın verilebilecek olması da dikkate alınarak sanıkların bulundukları yerlerde SEGBİS sistemi ile bağlantı kurulması hususunda ilgili yerlere müzekkere yazılması talep olunur. Dedi.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Ceza Muhakemesinde ses ve görüntü bilişim sisteminin kullanılması hakkındaki yönetmelik hükümleri de dikkate alınarak her iki sanığın bulundukları veya bulunacakları yer itibarıyla gerekli sistemin kurulması açısından Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığına müzekkere yazılmasına,

2-a) Ankara da bulunan sanık Ahmet Kenan Evren'in esas hakkındaki mütalaanın alınması ve gerektiğinde beyanda bulunması sırasında Mahkememiz Yazı İşleri Müdürünün sanığın yanında bulunmasına, bu konuda gerekli yazışmaların yapılmasına,

b-) İstanbul da bulunan sanık Ali Tahsin Şahinkaya'nın esas hakkındaki mütalaanın alınması ve gerektiğinde beyanda bulunması sırasında İstanbul Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesi Yazı İşleri Müdürünün sanığın yanında bulunmasına, bu konuda ilgili Mahkemeye talimat yazılmasına,

3- Bu nedenlerle duruşmanın önceki ara kararı uyarınca 25/10/2013 günü saat:10:00'a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi.03/10/2013

Başkan 33990

Üye 33300

Üye 37544

Katip 136018

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ Duruşma Tar: 25/10/2013 Dosya No : 2012/3 Esas

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 25/10/2013

CELSE NO : 18.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : SELÇUK KOCAMAN 40091

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 18.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi Av. Bülent Hayri Acar geldi. Yerine alındı.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık Vekili Av. Sami Arslan Aşkın, TÖB-DER temsilcisi İsmet Yalıçnkaya ve TÖB-DER vekili Av. İsmail Çevik, DİSK vekili Av. Ekin Sarıakalı, Muğla Barosu vekili Av. Senih Özay,

Müdahilliklerine karar verilen;

Müdahiller Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan, müdahiller Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekili Av. Kazım Genç, müdahil Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş , müdahil Senem Gülbudak ve bir kısım müdahil vekili Av. Arif Ali Cangı, müdahil Ahmet Türk ve bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan(aynı zamanda İHD Başkanı ve müdahil Diyarbakır Barosu vekili) geldiler yerlerine alındılar.

Yine müdahiller vekillerinden Av. Osman Başer, Av. Mehmet Ali Kayabaşı, Av. Ömer Kavili, Av. Gökçesu Özgül geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahillik talebinde bulunan Tahir Canan vekili Av. Senem Doğanoğlu ve Av. Hürmüz Biçer geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahiller Mikayil Kırbayır, Ahmet Cihan, Senem Gülbudak, Yılmaz Yukarıgöz, Sabire Yazgan Serin, Aynur Hayrullahoğlu, Sait Özdemir geldiler. Yerlerine alındılar.

Dosya incelendi.

G.D:

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bu aşamadan sonra duruşmanın teknik araçlarla kayda alınmasına oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

SEGBİS sistemi açıldı.

Av. Ömer Kavili söz alarak;

Celse arasında Av. Senih Özay tarafından sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın tutuklanması talebine yönelik dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Dosya incelendi.

G.D:

1- Sanıkların savunmalarının daha önce alınmış olması, bu celse esas hakkında mütalaanın verilebilecek olması sebebiyle Segbis sisteminin kurulmak suretiyle mütalaanın okunmasından haberdar edilmelerinin amaçlandığı, kurulu bulunan sistem ile bu amaca ulaşılabileceği dikkate alınarak sanıkların Mahkememiz huzuruna getirtilmeleri talebinin reddine,

2- Daha öncede bu konuda ara karar kurulduğu üzere sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın ve diğer sanığın bulundukları yada bulunabilecekleri yerde savunmalarının - gerektiğinde esas hakkındaki mütalaya karşı beyanda bulunabilmelerinin sağlanması yönünde ara karar kurulduğu dolayısıyla özellikle sanıklardan Ali Tahsin Şahinkaya'nın hastahanede bulunması yönünde Mahkememizce verilmiş bir karar olmadığı, keza teknik olarak da Mahkememizce böyle bir karar verilemeyeceği hususları birlikte değerlendirildiğinde; söz konusu sanığın tutuklanması talebinin reddine oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

Av. Senih Özay söz alarak;

Av. Senih Özay tarafından sunulan dilekçe ve ekleri alındı, okundu dosyasına konuldu.

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca ses ve görüntü sistemi ile kayıt altına alınan bir önceki duruşmanın yazılı tutanağa dönüştürüldüğü anlaşıldı. Söz konusu tutanağın dosyasına konulduğu anlaşıldı.

18/04/2013, 27/09/2013 ve 25/10/2013 tarihli duruşmalarda iddia makamının esas hakkındaki mütalaasını vermesi durumunda sanıkların bulundukları yerler ile CMK.'nın 196/4. Maddesi uyarınca SEGBİS sistemi kullanılarak telekonferans yolu ile bağlantı kurulmasına karar verildiği, her iki sanığında bulundukları tedavi kurumunda oldukları ve bu durumun Mahkememiz duruşma salonuna kurulan sistem ile sanıkların bulundukları tedavi kurumlarına geçici olarak kurulan sistemler aracılığıyla Mahkeme Salonuna yansıtıldığı ve her iki sanığında Mahkeme salonunda ki ekranlar sayesinde görülebildikleri ve Ceza Muhakemesinde ses ve görüntü bilişim sisteminin kullanılması hakkındaki yönetmelik hükümlerindeki teknik imkanların yerine getirildiği anlaşıldı.

Mahkememizce alınan karar doğrultusunda sanık Ahmet Kenan EVREN'in yanında Mahkememiz Yazı İşleri Müdürü Havva Keskin, sanık Ali Tahsin ŞAHİNKAYA'nın yanında ise İstanbul Anadolu 4. Ağır Ceza Mahkemesi Yazı İşleri Gülcan GÜVEN'in görevli bulunduğu anlaşıldı.

CMK.'nın 183. Maddesi uyarınca "Adliye binası içerisinde ve duruşma başladıktan sonra duruşma salonunda her türlü sesli veya görüntülü kayıt veya nakil olanağı sağlayan aletlerin kullanılamayacağı, bu hususun ifade alınması süresi boyunca sanıkların bulundukları hastahane odası içerisinde de geçerli olduğu, aksine davranışın TCK.'nın 286. Maddesi uyarınca suç teşkil edeceği" hususunda duruşma salonunda bulunanlar uyarıldı.

İstanbul Anadolu 4. Ağır Ceza Mahkemesi Yazı İşleri Müdürü Gülcan GÜVEN'den soruldu: Şu anda benim bulunduğum odada sanık Ali Tahsin Şahinkaya, sanık vekili Av. Mithat Burak Başkale, bilgi işlem personeli Hasan Gencer, hemşire Gamze Ordu ve ben bulunmaktayım. Dedi.

Mahkememiz Yazı İşleri Müdüründen soruldu: Şu anda benim bulunduğum odada sanık Ahmet Kenan Evren, sanık müdafi Av. Sezin Duygu Tuncer, hemşire Semra Kocabıyık, Dr. Murat Çelik, bilgi işlem

müdürü Ümit Demircan ve bilgi işlem personelleri Sedat Ülger, Mustafa Ağa, Serdar Taştan, Zabıt Katibi Hakan Kocaoğlu ve ben bulunmaktayım. Dedi.

Başbakanlık MİT Müsteşarlığına 12 Eylül'e giden süreçte hazırlanan Bayrak Harekat Direktifinde "Sivil İşler Koordinasyon Grubu" şeklinde bir grubun görev aldığı belirtildiğinden; bu belgede belirtilen grup ile 12 Eylül'e giden süreçte görev alan diğer sivil unsurlar hakkındaki bilgi ve belgelerin gönderilmesinin istenilmesi için yazılan müzekkereye cevap var. Okundu dosyasına konuldu.

Mahkeme Başkanı tarafından gelen müzekkere cevabı okundu:

Av. Ömer Kavili söz alarak;

12 Eylül ile ilgili olarak; Bayrak Harekat Planınındaki "Sivil İşler Koordinasyon Grubu"'nda yer alan kişilerin tespiti ile haklarında soruşturma yürütülmesi açısından Ankara TMK.'nın 10. Maddesi İle Yetkili C.Başsavcı Vekilliğine 03/10/2013 tarihinde suç duyusuru mahiyetinde müzekkere yazıldığı anlaşıldı.

Bayrak Harekat Direktifi olarak Mahkememize gelen belgeler arasında yer alan özellikle Ek-İ de "Sivil İşler Koordinasyon Grubu", Ek-J de "MGK Genel Sekreterlik Personeli" bölümlerinin direktif içerisinde "Konmadı" nitelendirilmesine sahip olduğu tespit edildiğinden, söz konusu belgelere ilişkin yeniden araştırma yapılması için Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkereye cevap var. İncelenmesinde; Genel Kurmay Adli Müşavirliğince verilen cevapta müzekkeremizin ilgi ve gereği için Genel Kurmay Personel Başkanlığına ve Genel Kurmay Harekat Başkanlığına dağıtımlarının yapıldığının bildirildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Ömer Kavili söz alarak;

Daha önce Mahkememizce sanıklarla ilgili olarak sistematik işkence ve kötü muamele eylemlerine ilişkin iddialarla ilgili olarak yapılan suç duyurusunun akıbetinin sorulması için C.savcılığına yazılan müzekkereye cevap var. İncelenmesinde; soruşturmanın halen yürütülmekte olduğunun bildirildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında müdahillik talebinde bulunan Tahir Canan vekili Av. Senem Doğanoğlu'nun müdahillik taleplerinin reddine ilişkin karara 02/10/2013 tarihli dilekçesi ile itiraz ettiği, talep sahibinin dilekçesinin itiraz mercii olan Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesince incelenerek talebin reddine karar verildiği ve Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesince verilen kararın müdahale talebinde bulunan Tahir Canan vekili Av. Senem Doğanoğlu'na tebliği için tebligatın çıkarıldığı anlaşıldı.

Celse arasında sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA müdafi Av. Sezin Duygu TUNCER'in 22/10/2013 havale tarihli dilekçesi ile sanıkların 25/10/2013 tarihinde yapılacak duruşmadan bağışık tutulmaları talepli dilekçe verildiği, talebin Mahkememizce değerlendirilerek reddine karar verildiği ve sanıklar müdafi Av. Sezin Duygu TUNCER'e Mahkememizce verilen red kararının tebliğ edildiği anlaşıldı.

Celse arasında Yıldırım Bayazıt TERZİ isimli kişi tarafından sanıkların lehine beyanda bulunma talebini içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında Bülent GÜRKUT isimli kişi tarafından karar duruşmasından önce son konuşmacı olmak istediği yönünde talebini içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Daha önce müdahale talebinde bulunan Mevlüt BAYRAK'ın daha önceki talebine ek olarak yeniden müdahil olma talebini içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan Azize Yıldız, Keziban Alparslan (Kaban), Lütfiye Topal (Çetin), Sabiha Ünlü (Özcaner), Selma Bağdatlı vekili Av. Hüsnü Tuna'nın, Yıldırım Çabuk'un, Mehmet Ali Işık'ın, Gülnigar Canan'ın, Uğur Silbıyık'ın davaya müdahil olma taleplerini içerir dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Ayrıca TÖB-DER vekillerince davanın esasına ilişkin beyanda bulunulan dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

İddia makamından soruldu: Tevsi tahkikat talebimiz yoktur. Esas hakkındaki mütalaamız hazırdır. Beyan edeceğiz. Dedi.

İDDİA MAKAMI ESAS HAKKINDAKİ MÜTALAASINDA;

(İddia makamınca yazılı olarak hazırlanan mütalaanın okunmasına başlandı. Devamı sırasında sanıkların sağlık sorunları sebebiyle yaklaşık 10 dk duruşmaya ara verildi.

Bu sırada müdahale talebinde bulunan Av. Yıldız İmrek, müdahil Erdem Şenocak vekili Av. Mehmet Rifat Bacanlı, CHP vekili Av. Celal Çelik, TÖB-DER vekili Av. Şükrü Günel, MHP vekili Av. Yücel Bulut duruşma salonuna geldiler. Yerlerine alındılar.

İddia makamınca mütalaanın okunmasına devam olundu;

(Bu sırada Sait Dizman isimli kişinin Mahkeme heyetinin bulunduğu yöne doğru cep telefonunu kaldırdığı ve fotoğraf çekme sesinin geldiği anlaşıldı. İlgili kişi gereği yapılmak üzere salonda bulunan emniyet kuvvetinin emanetine verildi.)

İddia makamınca mütalaanın okunmasına devam olundu;

İddia makamınca yazılı mütalaa okundu ve yazılı mütalaa Mahkemeye sunuldu.

Devamla; mütalaamızın haricinde bu celse yapılan müdahillik taleplerinin reddine karar verilmesi talep olunur . Dedi.

İddia makamınca verilen yazılı mütalaanın çoğaltılarak sanık müdafi ile müdahiller vekillerine verilmesi yönünde kalem personeline talimat verildi.

Duruşmaya 13:30'a kadar ara verildi.

Duruşmaya kaldığı yerden devam olundu ve yazılı mütalaanın taraf vekillerine verilmesi işleminin yerine getirildiği tespit edildi.

Sanıklar müdafisinden soruldu:

Sanık Ahmet Kenan Evrenden soruldu:

Sanık Ali Tahsin Şahinkayadan soruldu:

Av. Yıldız İmrek söz alarak;

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Sanıklar müdafisi söz alarak;

Av. Aydın Erdoğan söz alarak;

Av. Senem Doğanoğlu söz alarak;

Av. Osman Başer söz alarak;

Av. Ömer Kavili söz alarak;

(Mahkemece basına yansıyan bilgilere göre önceki tarihlerde DİSK yetkililerinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine 12 Eylül ile ilgili olarak başvuruda bulunulduğu konusunda bilgi olması, buna karşılık sonuç ile ilgili herhangi bir bilgiye ulaşılamaması sebebiyle bu başvurunun sonucu konusunda bilgi alınmak istenmesi sebebiyle başlangıçta bulunan DİSK avukatının şu an salonda hazır olmadığı anlaşıldı.)

Duruşmaya 10 dk ara verildi.

Duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Müdahiller ve vekillerine esas hakkındaki mütalaya karşı beyanda bulunmaları için süre verilmesine,

2- Sanıklar müdafilerine esas hakkındaki mütalaya ve mütalaya karşı verilecek müdahil beyanlarına karşı beyanda bulunmaları için süre verilmesine,

3- Daha önce verilen kararlarda ki gerekçe dikkate alınarak sanıkların tutuklanmaları yönündeki taleplerin REDDİNE,

4- Sanıkların mal varlıklarına tedbir konulması ve özellikle maaşlarına tedbir konulması yönündeki bir kararın davayı esastan sonuçlandıracak karar ile eşdeğer niteliklere sahip olması ve ihsası rey sonucunu doğuracak olması sebebiyle söz konusu taleplerin bu aşamada REDDİNE,

5- Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıklara isnat edilen suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, iddia edilen suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin

sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında ;

Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin ve yenilenen müdahale taleplerinin REDDİNE,

6- Mahkememizde açılan davada sanıkların yargılandıkları suç ve sevk maddeleri dikkate alındığında; davaya yenilik getirmeyeceği anlaşıldığından suç duyurusu taleplerinin REDDİNE,

7- CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bugünkü duruşmanın vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine,

8- Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkere cevabının beklenmesine,

9- Yurt-Kor isimli belgenin imhasını sağladığı iddia edilen TSK mensubu Abdullah RECEP isimli kişi hakkında C.savcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

10- Bu nedenlerle duruşmanın 27/12/2013 günü saat:09:30'a bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 25/10/2013

Başkan 33990

Üye 33300

Üye 37544

Katip 136018

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 27/12/2013

CELSE NO : 19.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : SELÇUK KOCAMAN 40091

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 19.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı Vekili), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık Vekili Av. Sami Arslan Aşkın, MHP vekili Av. Yücel Bulut, TÖB-DER temsilcisi İsmet Yalçınkaya ve TÖB-DER vekili Av. İsmail Çevik ve Av. Şükrü Günel, DİSK vekili Av. Savaş Demirtaş, Muğla Barosu vekili Av. Senih Özay,

Müdahilliklerine karar verilen;

Müdahiller Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan, müdahiller Erkan Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Endercan Ceylan, Nergiz Şahin Dokuyucu vekili Av. Kazım Genç, müdahil Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş , müdahil Senem Gülbudak ve bir kısım müdahil vekili Av. Arif Ali Cangı, müdahil

Ahmet Türk ve bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan(aynı zamanda İHD Başkanı ve müdahil Diyarbakır Barosu vekili),

Bir kısım müdahil vekillerinden Av. Ömer Kavili, Av. Hasan Ürel, Av. Osman Başer, Av. Şener Akyüz, Av. Gökçesu Özgül, Av. Şenal Sarıhan; Av. Melahat Akgün, Av. Fikret Babaoğlu, Av. Ergin Cinmen, Av. Mehmet Ali Kayabaşı, Av. Tuncay Dolu geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahiller Ahmet Cihan, Senem Gülbudak, Aynur Hayrullahoğlu, Sait Özdemir, Sabire Yazgan Serin, Hayri Erdoğan, Yılmaz Yukarıgöz, Mikail Kırbayır, Fatma Gülmez, Şükrü Bütün, Hüseyin Doğan geldiler. Yerlerine alındılar.

Dosya incelendi.

G.D:

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bu aşamadan sonra duruşmanın teknik araçlarla kayda alınmasına oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

SEGBİS sistemi açıldı.

Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkereye cevap var. İncelenmesinde;

- Genelkurmay ATASE Daire Başkanlığı Arşivinde bulunan ve onaylı tıpkıçekimi Mahkemenize gönderilen "Bayrak Harekat Direktifi"'nin EK-I ve EK-J'sinde belirtilen "Konmadı" ifadelerinin esas plana konmayan ek ile ilgili ibare olarak kullanılmış olduğu ve Direktifin hazırlandığı tarihte yazıldığı değerlendirilmiştir.

- Yapılan araştırmada söz konusu eklere ilişkin herhangi bir bilgi ve belge tespit edilememiştir.

Şeklinde bilgi verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Sanık Ali Tahsin Şahinkaya'nın beyanlarının SEGBİS sistemi aracılığıyla tespiti için İstanbul Anadolu 4. Ağır Ceza Mahkemesine yazılan talimata cevap var. İncelenmesinde; talimatın ikmal edilerek gönderildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Mustafa Özhan Kılcı isimli kişi tarafından sanıkların yargılanmamaları gerektiği yönünde talebini içerir dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Bülent Gürkut isimli kişi tarafından 18/11/2013, 29/11/2013, 20/12/2013, 23/12/2013 ve 24/12/2013 havale tarihli dilekçeleri ile karar duruşmasından önce son konuşmacı olma yönündeki talebini içeren ve yine aynı kişi tarafından 25/12/2013 havale tarihli dilekçesi ile de Mahkemenin yargılama yapmaya ehil olmadığı konusunda ki görüşünü içeren dilekçeler verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Aynı kişinin bugünde Mahkememize "davalı Mahkemeye emanettir." şeklinde bir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Yusuf Semih Akarsu ve Mustafa Bilgin vekili Av. Dr. Ahmet Teyit Keşli ile Selma Bağdatlı, Sabiha Ünlü(Özcaner), Keziban Alparslan (Kaban), Lütfiye Topal (Çetin) ve Azize Yıldız vekili Av. Hüsnü Tuna

tarafından müvekkilleri hakkında verilmiş olan katılma taleplerinin reddine ilişkin karara itiraz edildiği, itirazların Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesince incelenerek itirazların reddine karar verildiği ve ilgili kişilere kararların tebliğe çıkarıldığı anlaşıldı.

Müdahillik talebinde bulunan;

Baki Batmaz vekili Av. Cevriye Aydın'ın, Ali Uzel vekili Av. Dr. Ahmet Teyit Keşli'nin, Cafer Oral vekili Av. Sümeyye Kahraman'ın, Sedat Kuyurtar vekili Av. Eyüp Fırat Kuyurtar'ın, Gülnigar Yavuz Canan'ın, Hasan Mescioğlu vekili Av. Necla Yıldırım Öcal'ın, Lütfü Esengün vekili Av. Yusuf Türkmen'in, Ramazan Kuzgölcük'ün müdahillik taleplerini içeren dilekçeler verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahillik talebinde bulunan;

Abdulhafız Tuğan, Semiha Tuğan ve Rojbin Tuğan Kalkan, Abdullah Özer, Abdullah Tunğ, Mehmet Tahir Erdem, Mehmet Nuri Piranoğlu, Selman Sak, Yusuf Sak, Hecer Sak, İsmail Sak, Mehmet Ceviz, Mehmet Tong, Mustafa Altürk, Süleyman Aşan, Tevfik Ürek, Hüseyin Halidi, Mustafa Ürper, Nimet Sak, Piran Ürper, Sadık Ürper, Mehmet Salih Özgökçe, Perihan Özgökçe, Zozan Özgökçe, Mecit İnan, Nihat Üstünel, Halil Erkut vekili Av. Rojbin Tuğan Kalkan'ın müvekkillerinin müdahillik taleplerine ilişkin dilekçeler ve eklerinde vekaletname verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine İzafeten Başbakanlık vekilleri Av. Sami Arslan Aşkın ve Av. İsmail Uluyol'un esas hakkındaki mütalaanın ardından esasa ilişkin beyanlarını içerir dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Katılan Senem Gülbudak vekili Av. Arif Ali Cangı'nın esas hakkındaki mütalaanın ardından esasa ilişkin beyanlarını içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Katılan Fatma Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Hasan Ürel'in esas hakkındaki mütalaanın ardından esasa ilişkin beyanlarını içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Bir kısım müdahil vekilleri Av. Mehmet Horuş, Av. Arif Ali Cangı, Av. Kazım Genç, Av. Senih Özay, Av. Öztürk Türkdoğan ve Av. Ömer Kavili tarafından esas hakkındaki beyanları ile ilgili dilekçe verdikleri görüldü.

Müdahil Aynur Hayrullahoğlu müdafi Av. Ergin Cinmen tarafından esasa ilişkin beyanlarını içerir dilekçe verildiği görüldü. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

Av. Arif Ali Cangı tarafından esasa ilişkin beyanlarını içerir yeni bir dilekçe verildi. Alındı; okundu dosyasına konuldu.

Azimet Köylüoğlu müdafi Av. Aydın Erdoğan tarafından vekaletname ibraz edildi. Alındı, okundu dosyasına konuldu.

Bugün davaya katılma talebinde bulunan Baki Batmaz vekili Av. Cevriye Aydın'ın mazeret dilekçesi verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Senih Özay söz alarak;

Av. Ömer Kavili söz alarak;

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Av. Osman Başer söz alarak;

MHP vekili Av. Yücel Bulut söz alarak;

Av. Şenal Sarıhan söz alarak;

Av. Ergin Cinmen söz alarak;

Av. Hasan Ürel söz alarak;

Av. Şenal Sarıhan söz alarak;

Av. Aydın Erdoğan söz alarak;

Av. Fikret Babaoğlu söz alarak;

Bu sırada CHP vekili Av. Celal Çelik ve katılan Erdem Şenocak vekili Mehmet Rıfat Bacanlı'nın duruşma salonuna geldikleri görüldü. Yerlerine alındılar.

Duruşmaya 13:45'e kadar ara verildi.

Duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

SEGBİS sistemi açıldı.

Av. Öztürk Türkdoğan söz alarak;

Av. Kazım Genç söz alarak;

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Av. Senih Özay söz alarak;

Av. Senih Özay tarafından ibraz edilen 4 ciltten ibaret dilekçesi alındı, okundu dosyasına konuldu.

Duruşmaya 10 dakika ara verildi.

Duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

SEGBİS sistemi açıldı.

Daha önce dilekçe veren Bülent Gürkut isimli kişinin duruşmanın devamı sırasında yeni bir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Ömer Kavili söz alarak;

Av. Mehmet Ali Kayabaşı söz alarak;

Av. Yücel Bulut söz alarak;

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

Av. Celal Çelik söz alarak;

Av. İsmail Çevik söz alarak;

Duruşmaya 5 dakika ara verildi.

Duruşmaya kaldığı yerden devam olundu.

SEGBİS sistemi açıldı.

Av. Osman Başer söz alarak;

Av. Gökçesu Özgül söz alarak;

Av. Senem Doğanoğlu söz alarak;

Sanıklar müdafisi Av. Bülent Hayri Acardan soruldu;

İddia makamından soruldu;

Müdahillik talepleri dikkate alınarak sanıklar müdafisinden tekrar soruldu;

Duruşmaya 5 dakika ara verildi.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Sanıklar müdafilerine esas hakkındaki mütalaya ve müdahil beyanlarına karşı beyanda bulunmaları için süre verilmesine,

2- Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıklara isnat edilen suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, iddia edilen suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında ;

Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin ve yenilenen müdahale taleplerinin REDDİNE,

3- Baki Batmaz'ın daha önce müdahilliğine karar verildiğinden bu konudan yeniden karar verilmesine yer olmadığına,

4- Baki Batmaz vekili Av. Cevriye Aydın'ın mazeretinin davanın geldiği aşama ve önemi dikkate alındığında REDDİNE,

5- Mahkememizde açılan davada sanıkların yargılandıkları suç ve sevk maddeleri dikkate alındığında; davaya yenilik getirmeyeceği anlaşıldığından suç duyurusu taleplerinin REDDİNE,

6- CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bugünkü duruşmanın vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine,

7- Bayrak Harekat Direktifi içerisinde yer alan sivil unsurlar ile ilgili Mahkememizce zaten suç duyurusunda bulunulduğundan ve gerekli araştırmalar ilgili C.savcılığı dosyasında yapılabileceğinden bu konuda Mahkememizce yeniden yazışma yapılmasına YER OLMADIĞINA,

8- Bu nedenlerle duruşmanın 21/02/2014 günü saat:09:45'e bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 27/12/2013Başkan 33990

Üye 33300

Üye 37544

Katip 136018

T.C. ANKARA 12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ Duruşma Tar: 21/02/2014 Dosya No : 2012/3 Esas

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 21/02/2014

CELSE NO : 20.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : SELÇUK KOCAMAN 40091

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Belirli gün ve saatte 20.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Sanıklar gelmediler.

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafi Av. Bülent Hayri Acar, Av. Sezin Duygu Tuncer ve Av. Mithat Burak Başkale geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahilliklerine karar verilen;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Yıldız Bezginli (TBMM Hukuk Hizmetleri Başkanı), Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık Vekili Av. Sami Arslan Aşkın, TÖB-DER temsilcisi İsmet Yalçınkaya , DİSK vekili Av. Ekin Sarıakalın,

Müdahilliklerine karar verilen;

Müdahiller Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan, müdahil Cabbar Özmen ve başkaca bir kısım müdahil vekili Av. Mehmet Horuş , müdahil Senem Gülbudak ve bir kısım müdahil vekili Av. Arif Ali Cangı, müdahil Ahmet Türk ve bir kısım müdahiller vekili Av. Öztürk Türkdoğan(aynı zamanda İHD Başkanı ve müdahil Diyarbakır Barosu vekili),

Bir kısım müdahil vekillerinden Av. Hasan Ürel, Av. Osman Başer, Av. Rifat Bacanlı, Av. İnci İşbulur, Av. Serbay Köklü geldiler. Yerlerine alındılar.

Müdahiller Sabire Yazgan Serin, Aynur Hayrullahoğlu, Senem Gülbudak, Baki Batmaz, Mikail Kırbayır, Fatma Gülmez , Ahmet Cihan, Yılmaz Yukarıgöz, Halil Demirel, Sait Özdemir geldiler. Yerlerine alındılar.

Dosya incelendi.

G.D:

CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bu aşamadan sonra duruşmanın teknik araçlarla kayda alınmasına oybirliği ile karar verildi.

Tefhimle açık yargılamaya devam olundu.

SEGBİS sistemi açıldı.

Müdahil Sait Özdemir vekili Av. Arif Ali Cangı'nın dilekçe ekinde müvekkiline ilişkin sağlık raporlarını ibraz ettiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahil Sait Özdemir vekili Av. Arif Ali Cangı'nın esasa ilişkin beyanlarına ek olmak üzere dilekçe ve ekinde kapalı zarf içerisinde CD ibarz ettiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Katılma talebinde bulunan Musa Kılıç'ın 04/04/2012 tarihli celsede müdahillik talebinin reddine karar verilmesi üzerine celse arasında itiraz mahiyetinde dilekçe verdiği, talep sahibinin dilekçesinin itirazı incelemeye yetkili Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesince incelenerek reddine karar verildiği anlaşıldı.

Daha önce katılma talebinde bulunan Tahir Canan vekili Av. Senem Doğanoğlu'nun, müdahillik talebinde bulunan Musa Kılıç'ın ve müdahillik talebinde bulunan Gülnigar Canan'ın yeniden müdahillik talebinde bulunduklarına ilişkin dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Av. Nahide Demir'in müdahil Sait Özdemir vekili olarak dilekçe ekinde yetki belgesi ibraz ettiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında Süleyman Pınar ve Cahit Polat isimli kişilerin duruşmada konuşmacı olmak istediklerine ilişkin dilekçe verdikleri görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında Refik Tefon isimli kişinin esasa ilişkin beyanlarını içerir dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahil Şükrü Bütün'ün tevsi tahkikat talepli dilekçe verdiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahil Hüseyin Doğan'ın esasa ilişkin beyanlarını içerir dilekçe ve ekinde kitap ibraz ettiği anlaşıldı. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında Ayşe Anlatıcı isimli kişi tarafından sanıklar lehine tanıklık yapmak istediğine ilişkin dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında Seyfettin Uzun isimli kişi tarafından sanıkların yargılanamayacaklarına ilişkin beyanlarını içeren dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında Bülent Gürkut isimli kişi tarafından esasa ilişkin beyanlarını içeren dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Müdahil Aynur Hayrullahoğlu söz alarak;

Müdahil Senem Gülbudak söz alarak;

Müdahil Sabire Yazgan Serin söz alarak;

(Müdahil Sabire Yazgan Serin tarafından yazılı beyanlarını içerir dilekçe ibraz edildi. Alındı, okundu dosyasına konuldu.)

Müdahil Baki Batmaz söz alarak;

Müdahillik talebinde bulunan Elif Torun Öneren söz alarak;

Müdahil Mikail Kırbayır söz alarak;

Müdahil Fatma Gülmez söz alarak;

Müdahil Ahmet Cihan söz alarak;

Müdahil Yılmaz Yukarıgöz söz alarak;

Müdahil İsmet Yalçınkaya (TÖB-DER temsilcisi) söz alarak;

Müdahil Halil Demirel söz alarak;

Müdahil Sait Özdemir söz alarak;

(Müdahil Sait Özdemir tarafından yazılı beyanlarını içerir dilekçe ibraz edildi. Alındı, okundu dosyasına konuldu.)

Müdahale talebinde bulunan Remzi Çayır söz alarak;

Müdahale talebinde bulunan Cahit Polat söz alarak;

Av. Aydın Erdoğan söz alarak;

Av. Arif Ali Cangı söz alarak;

Av. Mehmet Horuş söz alarak;

İddia makamından soruldu:

Sanıklar müdafi Av. Bülent Hayri Acar söz alarak;

Duruşmaya 10 Dakika ara verildi.

Duruşmaya saat:12:15 de kaldığı yerden devam olundu.

Dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

1- Sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında açılan kamu davasında sanıklara isnat edilen suç, suç tarihi, suçla korunan hukuksal değer, iddia edilen suçun işlenmesi sırasında aleyhlerine işkence kötü muamele ve benzeri nitelikte suçlar işlendiği iddia edilen gerçek kişilerin sundukları belgeler, haksız gözaltı ve tutuklama ile ilgili olarak yasalardan kaynaklanan başkaca hukuksal yolların bulunması hususlarının birlikte değerlendirilmesi karşısında ;

Bu koşulları taşımayan ve gerekli belgeleri sunmayan özel kişilere ilişkin müdahale taleplerinin ve yenilenen müdahale taleplerinin REDDİNE,

2- Müdahil Şükrü Bütün'ün dilekçesinde belirtmiş olduğu tevsi tahkikat taleplerinin davaya bir yenilik getirmeyeceği anlaşıldığından REDDİNE,

3- CMK.'nın 219. Maddesi uyarınca bugünkü duruşmanın vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülmesine,

4- Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul tutanaklarının incelenmesinden; 6352 Sayılı Yasanın Geçici 2. Maddesi uyarınca görevine devam eden Ağır Ceza Mahkemelerinin (Mahkememizin) kaldırılmasını içeren kanun teklifinin bugün itibarıyla kabul edildiği ancak henüz metninin yayımlanmadığı dikkate alındığında; söz konusu yasanın Cumhurbaşkanlığınca veto edilme ihtimali de dikkate alınarak sanıklar müdafilerine savunmalarını hazırlamaları için son kez süre verilmesine,

5- Sanıklar müdafilerince gelecek celse müvekkillerinin SEGBİS sistemi yoluyla savunma yapmak isteyip istemedikleri yönünde Mahkememize 5 gün içerisinde dilekçe vermeleri ve savunmaların bu şekilde yapılacağının belirtilmesi durumunda sanıkların bulundukları yer ile Mahkememiz arasında gerekli SEGBİS sisteminin kurulması için Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına müzekkere yazılmasına,

6- Dosyanın incelemeye alınmasına,

7- Bu nedenlerle duruşmanın 12/03/2014 günü saat:14:00'e bırakılmasına oybirliği ile karar verildi. 21/02/2014

Başkan 33990

Üye 33300

Üye 37544

Katip 136018

T.C.

ANKARA

12. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO : 2012/3 Esas

DURUŞMA TARİHİ : 10/03/2014

CELSE NO : 21.

BAŞKAN : SÜLEYMAN İNCE 33990

ÜYE : GÜRCAN ACAR 33300

ÜYE : ABDULKADİR ÇAKIR 37544

CUMHURİYET SAVCISI : SELÇUK KOCAMAN 40091

KATİP : TARIK BAŞKURT 136018

Her ne kadar dava dosyasının duruşması bugün değil ise de; Mahkememizi kapatan 6526 Sayılı Yasanın Cumhurbaşkanlığı Makamınca onaylanarak 06/03/2014 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmış olması sebebiyle re'sen 22.celse açıldı. Açık yargılamaya devam olundu.

Gelen olmadı.

6526 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Cumhurbaşkanlığı Makamınca onaylanarak 06/03/2014 tarih ve 28933 (mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olduğu anlaşıldı.

Celse arasında Bülent Gürkut isimli kişi tarafından esasa ilişkin beyanlarını içeren dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Celse arasında sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA müdafi Av. Sezin Duygu Tuncer tarafından müvekkillerinin SEGBİS sistemi ile savunma yapma hakları saklı kalmak kaydıyla Mahkememizdeki savunmalarını sadece avukatları aracılığıyla yapmak istediklerine ilişkin dilekçe verildiği görüldü. Okundu dosyasına konuldu.

Mahkememiz kaleminde muhafaza edilen duruşma sırasında veya celse aralarında müdahil vekilleri ve sanıklar müdafileri tarafından ibraz edilmiş olan CD, Kitap, Dergi, Doküman v.s ile Cumhurbaşkanlığından gönderilen CD, Genel Kurmay Başkanlığından gönderilen CD ve TBMM'den gönderilen 3 adet CD'nin Ankara C.Başsavcılığı Hazırlık Bürosu Adli Emanetine gönderildiği ve bunlara ilişkin emanet makbuzlarının Mahkememize gönderildiği anlaşıldı. İlgili emanet makbuzları okundu, dosyasına konuldu.

Celse arasında Musa Kılıç isimli kişi tarafından müdahillik talebinin reddine ilişkin karara 04/03/2014 tarihli dilekçesi ile itiraz edildiği ve yeniden müdahill olma konusunda talepte bulunulduğu, ilgili şahsın dilekçesinin Mahkememiz Heyetince incelendiği, talep sahibinin talebinin yerinde görülerek Musa Kılıç'ın 06/03/2014 tarihi itibarıyla davaya müdahil olarak kabul edildiği anlaşıldı.

İddia makamından soruldu: 6526 Sayılı Kanunun Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olması sebebiyle "Devir" Kararı verilerek dava dosyanın Ankara Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi kamu adına talep ve mütalaa olunur. Dedi.

Dosya incelendi.

Dosyada mevcut önceki zabıtlar okundu. Araştırılacak başkaca husus kalmadığı anlaşıldı.

Yargılamaya son verildi.

HÜKÜM: Nedenleri gerekçeli kararda açıklanacağı üzere;

A- 6526 Sayılı Yasanın 1. Maddesi ile 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununa eklenen Geçici 14/4 maddesi uyarınca Mahkememizde sanıklar Ahmet Kenan EVREN ve Ali Tahsin ŞAHİNKAYA haklarında

yürütülen kamu davasının, dosyanın bulunduğu aşamadan itibaren kovuşturmaya devam edilmek üzere yetkili ve görevli Ankara Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesine DEVRİNE,

Dair, talebe uygun sanıklar ve müdafileri ile müdahiller ve vekillerinin yokluğunda iddia makamında C.Savcısı Selçuk KOCAMAN olduğu halde oybirliği ile ve kesin olarak verilen karar açıkça okunup usulen tefhim olundu. 10/03/2014

Başkan 33990

Üye 33300

Üye 37544

Katip 136018

Artık daha sonra mübbbet hapis kararlarını temyizi ölümlerini davanın düşmesini bizim AMA APOLET MAAŞ İKRAMİYE GENERALLİK ORDUEVİ MEZAR MAL MÜLK DAVALARI DEVAM ETSİN BÖLÜMÜnü sonya yazarım. Henüz yargıtayda ve çözülmedi….